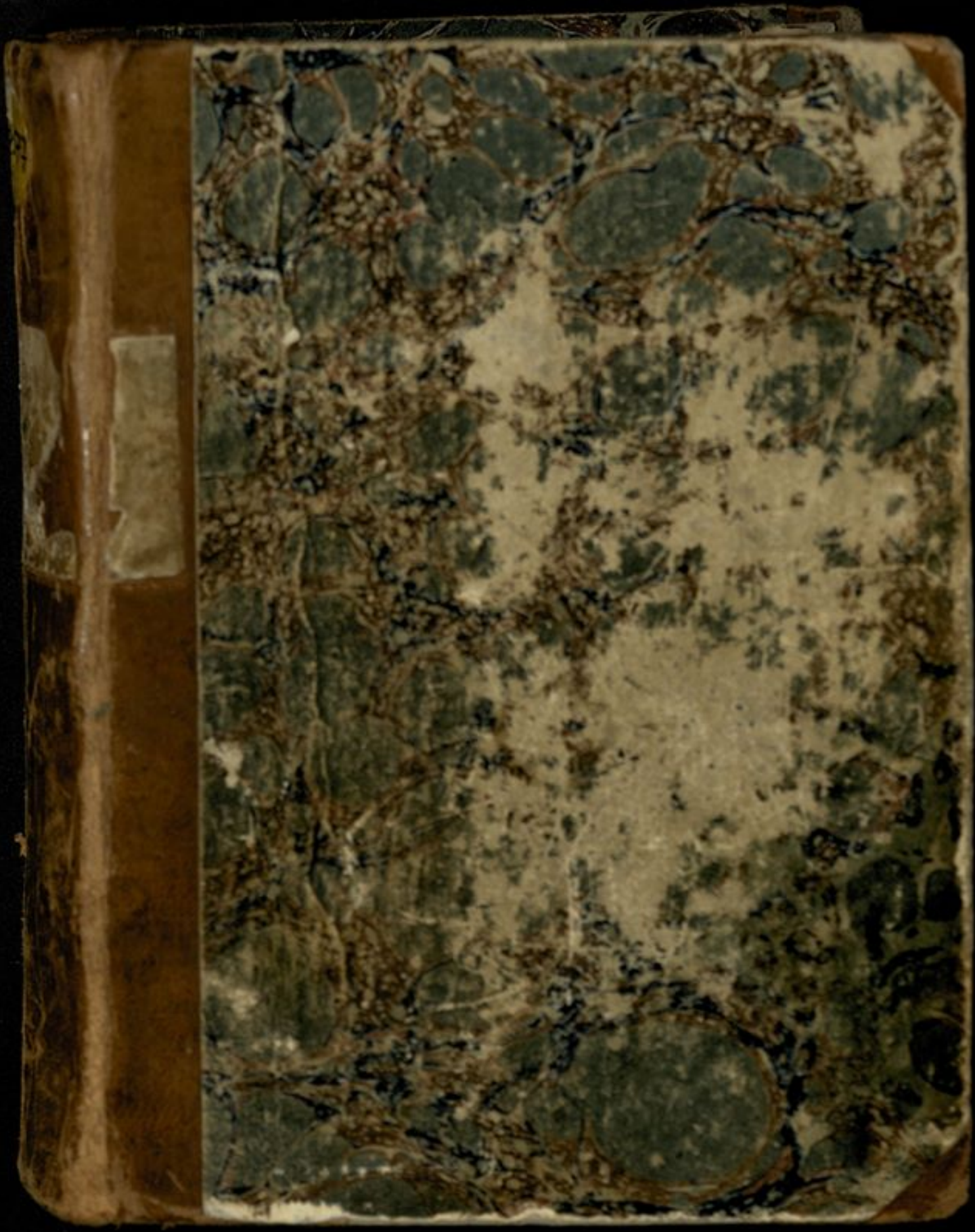

26577, II, B, c,

Deutsch-slovenisches

Taschen-Wörterbuch

für

Schule und Haus.

Von

Anton Janežič,

Professor an der k. k. Oberrealschule zu Klagenfurt.

Zweite, umgearbeitete und vermehrte Auflage.

Klagenfurt 1867.

Im Verlage von E. Liegel's Buchhandlung.

Druck von Jos. Blasnik in Laibach.

Vorwort.

Vielseitige Aufforderung und stete Nachfrage nach einem handsamen, den Wortreichtum unserer Sprache in gedrängter Uebersicht umfassenden Wörterbuches sind vor allem die Veranlassung, warum ich mein deutsch-slovenisches Taschen-Wörterbuch vollständig umgearbeitet und allseitig bereichert, in zweiter Auflage der Oeffentlichkeit übergebe. Ich hoffe, dasselbe wird in seiner neuen Form sowohl der studierenden Jugend, wie auch dem Priester- und Beamtenstande in ihrem Wirkungskreise als Nachschlagebuch vollkommen ausreichende Dienste leisten.

Vorliegender Bearbeitung legte ich Šumavský's reichhaltiges deutsch-böhmisches Taschenwörterbuch von J. Rank zu Grunde; unter den benützten Hilfsmitteln muß ich aber vor allem unser umfangreiches, von M. Cigale bearbeitetes deutsch-slovenisches Wörterbuch anführen, das ich wegen seiner reichen Phraseologie hiemit jedermann empfehle. Damit jedoch bei dem reichen innern Gehalte der äußere Umfang des Werkes nicht zu sehr anwachse, mußten meh-

rere Abkürzungen in Anwendung gebracht werden; die Erklärung derselben findet sich dem Werke am Schlusse beigegeben.

Schließlich spreche ich meinen herzlichsten Dank allen jenen P. T. Herren aus, die das Erscheinen vorliegenden Wörterbuches durch gefällige Mittheilung minder bekannter Wörter und Redensarten freundschaftlichst gefördert haben.

Klagenfurt im Juli 1866.

A. Janežič.

A.

A, a, von - bis z, od konca do kraja; à, po; - *i.* a! dà-tè! tè-tè! de-te!; weder a noch b, ne bev ne mev.

Aal, *m.* jegulja, ogor, ugor; *dim.* jegúljica; - *=a.* jegulji; -artig jeguljast, ogorast; -baſtard, *m.* piškór, piškúr, kačúr; -bere, *f.* rudeče grózdjiče, kresno grózdjiče, ribez; -fang, *m.* jegulja lov *f.*; -fänger, *m.* jeguljar; -firſche, čemž, čimž, čremsa, sremsa, čremen; -raupe, *f.* menek, meník, menič.

Aar, *m.* orel, postojna; *dim.* orlič, orliček; - *=a.* orlov; -weihe, *f.* kanja, kanjúh.

Aas, *n.* merha, merhovina, mercina, merlina, mertvaščina, zdehlina; (Geſchwulſt) tur, tvor, čir, ulé (-esa); -fliege, *f.* merhojedna muha, merhojédnica; -freſſend, *a.* merhojeden, merhožerten; -freſſer, *m.* merhojéd, merhojedec, merhar; -gierig, *a.* merhoželjen, merhoven; -haft, -ig, *a.* meršji, gnjusen, turav, čirav; -käfer, *m.* govnjáč, meršnik.

Ab, *ad.* doli, dol; auf und -, sèm pa tjè, sèm ter tjè; (in Zſmſetz.) od-, s-, u-; Hut -, odkrij se!

Abacker, *m.* prelog; -n, *v. a.* odorati (orjem), odárjati; doorati + doárjati.

Abaltern, *v. n.* stareti, stárati se, staríčiti: ostareti, postárati se, ostaríčiti; abgealtert, ostarél, staričen, starikav.

Abänder=lich, *a.* premenljiv, spremenljiv, prenaredljiv; (gram.) pregiben, pregibljiv, sklonljiv; =keit, *f.* premenljivost; pregibnost ꝛc.; -n, *v. a.* preméniti, spreméniti, prenarediti, preongáviti, presúkati (sučem) + preminjati, spreminjati, prenarájati, preongávljati; (gram.) sklánjati, pregibati(bljem); -ung, *f.* menjava, preminjava, spreminjava, spreminjatev, prenaredba, sprememba; (gram.) sklanjatev, sklánjanje, =zart, *f.* sklanja, sklanjava, sklomba; =ſtuſter, *n.* sklanjalo.

Abarbeiten, *v. a.* poslúžiti, odslúžiti + posluževati ꝛc.; ſich -, prevréditi se, pretégniti se, pregnati se (ženem), izdelati se *pf.*

Abart, *f.* odrodek, izrodek, izneródek; (Spielart) zveržek, izveržek, spreveržek, spaček; -en, *v. n.* odroditi se, izneroditi se, sprevréči se (veržem) *pf.*; -ig, *a.* odroden, izneroden.

Abbalgen, *v. a.* odreti (derem), iz kože djati (dém) + odírati, iz kože dévati; ſich -, *v. r.* ukváriti se + ukvárjati se, utépati se (am u. pljem).

Abbarbieren, *v. a.* briti (brijem): [obriti.

Abbau, *m.* kop *f.*; zasíp; -en, *v. a.* (im Bergbau), zasuti (sujem) + zasípati (pljem).

Abbeißen, *v. a.* odgrízniti, ugrízniti, odgrizti, *pf.*; ſich -, klati se (koljem) + sklati se.

Abberufen, *v. a.* nazaj poklícati

(kličem), opoklicati, opozvati (zovem) + opozívati; (Geld) preklícati, razveljáviti + preklicovati, razveljávljati; -ung, *f.* opoklíc, opozív, opozóv.

Abbeſtell=en, *v. a.* oporeči (rečem), preklícati (kličem), odpovédati (vém) + oporékati, preklicovati; -ung, *f.* oporeka, odpoved *f.* preklíc.

Abbetteln, *v. a.* izmoledovati, izprositi, priprositi *pf.*

Abbild, *n.* obráz, poobrazek, slika, posnetek; -en, *v. a.* obráziti: poobráziti, posneti (snamem) + poobrážati, posnémati; -ung, *f.* podoba; kip.

Abbinden, *v. a.* prevézati (vežem), podvézati + prevezovati, podvezovati.

Abbiſs, *m.* ugrizljej, ugrizek, **Abbitt=e**, *f.* prošnja za odpuščanje od. za zamero; -en, *v. a.* prositi za odpuščanje, prositi za zamero.

Abblättern, *v. a.* smúkati, múliti, múziti: osmúkati, omúliti, omúziti; ſich - *v. r.* osuti se (spem), obleteti + osípati se (pljem), oblétovati.

Abblühen, *v. a.* ocvesti (cvetem), ocveteti + ocvítati, ocvétati, ocvetévati.

Abbrand, *m.* upál, ugorélščina; **-ler**, pogorelec; **=in** *f* pogorelka; **=gabe**, *f.* pogorélščina.

Abbrechen, *v. a.* lomiti, kèrhati, krúšiti: odlomiti, ukèrhniti, odkèrhniti, ukrèhniti, odkrúšiti; (pflücken) tèrgati: utèrgati; (Zweig) odčesniti, učehniti *pf.*; (rundherum) oblomiti † oblámljati; (Rede) umólkniti, premólkniti, pretèrgati, *pf.*; (am Lohne) utèrgati, pridèržati (im) *pf.*; (Flachs) otreti (tarem, terem) + otírati.

Abbrennen, *v. a.* opáliti, osmoditi, ožgati (žgèm) + osmójati, ožígati; - *v. n.* pogoreti, zgoreti + pogárjati, pogorévati.

Abbreviatur, *f.* kratica, skrajšek, okrajšek.

Abbringen, *v. a.* odverniti + odvráčati; (einen Feiertag) odpráviti, odstrániti + odprávljati.

Abbröckeln, *v. a.* oddrobiti, odmèrviti *pf.*; - *v. n.* drobiti se, mèrviti se.

Abbruch, *m.* ulóm, ulomek, odlóm, odlomek; (am Essen) pritèržek, stradež, straja; -leiden, uterpeti + uterpévati; strádati + stradovati; ſich - thun, pritèrgati si + pritergovati si; postiti se.

Abbrüchig, *a.* kerhek, lomen, lomljív, drobljív; -keit, *f.* kerhkóst, kerhkota, drobljivost.

Abbrühen, *v. a.* páriti: opáriti + opárjati.

Abbügeln, *v. a.* líkati, gláditi, tíblati: políkati, pogláditi.

Abbürſten, *v a.* ščétati, ščétiti, kertáčiti: oščétati, okertáčiti.

Abbuß=e, *f.* pokora; (Schad.) izguba; - leiſten, pokoriti se: spokoriti se; -mittel, *n.* pokorilo.

Abbüß=en, *v. n.* pokoro storiti +

pokoro délati; pokoriti se: spokoriti se (grehov); -ung, *f.* pokora, pokoritev.

Abc, *n.* abeceda; azbuka; (ciril.) cirilica, (glagol.) glagólica; -= *a.* abecedni; -buch, *n.* abecednik; -ſchüler, *m.* abecedec; -tafel, *f.* abecédnica.

Abdach=en, *v. n.* víseti, nagibati se (bljem), nagnjen biti (sem); -ig, *a.* nagnjen, sklonjen, položen; -ung, *f.* sklónjenost, nágnjenost, položnost.

Abdämmen, *v. a.* jeziti, graditi: zajeziti, zagraditi, pregraditi + zajezovati, zagrajati.

Abdampf=en, *v. n.* izhlapeti, izpuhteti + izhlapljati, izpuhtévati; -keſſel, *m.* hlapivni kotel, hlapivnik.

Abdank=en, *v. a.* odstáviti, poslovíti, ob službo djati (dém) + odstávljati, ob službo dévati; - *v. n.* službo pustiti, odreči se (rečem) službe, odpovédati se (vém) službi + službo puščati, odrekovati se, odpovedovati se; -ung, *f.* odstava, poslovitev, slovó (-vésa); =öſchein, *m.* poslovilo.

Abdeck=en, *v. a.* odkriti (krijem), odgerniti + odkrívati, odgrínjati; den Tiſch-, z mize správiti + správljati; -er, *m.* konjedér, konjederec, merhár.

Abdienen, *v. a.* odslúžiti, poslúžiti + odsluževati ɔc.; (ſeine Zeit) doslúžiti *pf.*

Abdorren, *v. n.* sahniti, sehniti, sušiti se, suhleti, veneti: usehniti, posušiti se, prevéniti + usíhati; abgedorrt, osuhel; -er Baum, suhál *f.*, súhlica. [posušiti.

Abdörren, *v. a.* sušiti: osušiti,

Abdreſchen, *v. a.* omlátiti, domlátiti, mlat končati *pf.*

Abdringen, *v. a.* po sili vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (jemljem).

Abdruck, *m.* tisek, natisek; (Exemplar) iztís, iztisek; -en, *v. a.* natísniti + natiskovati; (ein Gewehr) sprózíti *pf.*

Abdrücken, *v. a.* odtísniti, odtiskovati; (Gewehr) prózíti: sprózíti.

Abeggen, *v. a.* vláčiti, bránati: zavláčiti, zabránati, povláčiti.

Abend, *m.* večer; (Weſt) zahod, západ; am-, zvečer; gegen-, pod večér, drevi; geſtern-, sinoči, snoči; heute-, nicój, nocój; -werden, *v. n.* mračiti se, večeriti se, temneti; zu-eſſen, večérjati; =a. večerni; zahodni, zapadni; -brot, *n.* málica, mala júžina; -dämmerung, *f.* mrak, somrák, pomrak; -eſſen, *n.* večerja; povečerek; -falter, *m.* veša; -gebet, *n.* večerna molitev; -geläute, *n.* ángeljsko češčenje; -land, *n.* zahod, západ; zahodne dežele *pl.*; -länder, *m.* prebivavec zahodnih dežél; -ländiſch, *a.* zahodni, zapadni.

Abend=lich, *a.* večeren, zvečeren; -luft, *f.* večerna od. zasolnčna sapa; večerni hlad; -mahl, *n.* večerja; (Kommunion) obhajilo, sveto obhajilo; -pfauenauge, *m.* večerni pavlinček; -roth, *n.* večerni žar, ve-

černo rumenilo; -s, *ad.* zvečér; heute -(fünft.) drevi, (gegenw.) nicój, nocój; gestern-, sinoči, snoči; vorgestern-, predsinočnim; -sich verspäten, zanočiti se *pf.*; -fegen, *m.* večérni blagoslov; -sonne, *f.* zahajajoče solnce, solnce v zatonu; -stündchen, *n.* podôknica; -völker, prebivavci zahodnih dežél; -wärts, *ad.* proti zahodu, proti zapadu; -wind, *m.* zahodnik, krivec; -zirkel, *m.* večerna pomenija.

Abenteuer, *n.* čudna dogodba, čuden dogodek; -er, *m.* srečolovec, skitáč, skitavec, klativitez; -lich, *ad.* čudovít, čudoviten, prečuden, čudapóln; strahoben, strahoten; =keit, *f.* čudovitost; strahoba.

Aber, *c.* ali, al, pak, ampak, pa, toda, vendar; *ad.* zopet, sopet, spet; -glaube, *m.* prazna vera, babja vera, babjeverstvo, vraža; -gläubig, *a.* praznoveren, babjeveren, vražen; =er Mensch, praznoverec, babjeverec; -mal, -mals, *ad.* zopet, sopet, spet, v novo, vnovič, drugóč, v drugo; -malig, *a.* zopeten, drugočen, ponovljen; -witz, *m.* ábota, nespamet *f.* -witzig, *a.* áboten, nespámeten, avšast.

Abessen, *v. a.* (d. Essen vollenden) odjesti (jém), odkósiti, snesti (snem) *pf.*; (Kernstr.) zobati (bljem): ozobati; (morgens) odkosílčati, odzajterkovati *pf.*; (mittags) odjúžinati, odkositi *pf.*; (nachmittags) odmálčati, odmálžinati *pf.*; (abends) odvečérjati *pf.*

Abfahr=en, *v. n.* odpeljati se (peljem), oditi (idem), odpráviti se + odpeljevati se, odhájati, odpravljati se; (sterben) umreti (mrem, merjem) *pf.*; (entwischen) pocediti jo, pobrati se (berem), upihati jo *pf.*; (v. Schiffe) odriniti, odplávati, odjádrati, odmakniti se + odrivati, odmikati se; -t. *f.* odvožnja, odhod, odhodnja.

Abfall, *m.* odpád, odpadek, odpadljej, zameček; (vom Glauben) odstóp, odstopek; (Abdachung) prevál; (v. Blätter) osíp, listopád; (v. Früchten) pádanec, padanek; (b. Schneidern) odrezek, odstrižek; (b. Schmieden) opilek, piljevina; (v. Wachs) vóščevina; (v. Mehl) zadnja moka, zádnjevina; in - bringen, izbrísati (brišem) + izbrisovati; -en, *v. n.* odpasti (padem) + odpádati; (v. Laube) osuti se (spem), obleteti + osípati se (pljem), obletévati; (v. Früchten) cépniti, pasti (padem) + cépati, pádati; (v. Glauben) odstópiti, iznevériti se + odstópati, izneverjevati se.

Abfällig, *a.* odpadljív, osipljív; (geneigt) nagnjen; -er, *m.* odpadnik, odmetnik; -e, *f.* odpádnica, odmétnica.

Abfangen, *v. n.* poloviti, povjeti (vjamem) + polávljati, povjémati.

Abfass=en, *v. a.* sestáviti, zložiti, spísati (spišem) + sestávljati, zlágati, spisovati; -ung, *f.* sestava, spisava. [+ odgnjívati.

Abfaulen, *v. n.* odgnjiti (gnjijem)

Abfegen, *v. a.* omesti (metem) + ométati.

Abfeil=en, *v. a.* píliti: opíliti; (weg-) odpíliti; **-icht**, *n.* piljevina, piljád *f.*

Abfertig=en, *v. a.* odpráviti, poslati (šiljem) + odprávljati, pošíljati; (zurückweisen) zavrniti + zavrácati; **-ung**, *f.* odprava, pošiljatev; (milit.) doveršitev; (gerichtl.) odpravek. [stréljati.

Abfeuern, *v. a.* streliti, sprožiti + **Abfiltrieren**, *v. a.* precéditi, precístiti + precéjati, prečiščevati.

Abfind=en sich, *v. r.* pogoditi se, dogovoriti se + pogájati se, dogovárjati se; **-ung**, *f.* pogodba, dogovor.

Abfließen, *v. n.* oteči se (tečem), poteči + otékati se, otákati se, potékati. [tók, pretók.

Abfluss, *m.* odtók; **-kanal**, *m.* vodo-

Abfordern, *v. a.* tirjati, iskati (iščem): iztírjati.

Abfragen, *v. a.* prášati, bárati: vprášati, poprášati + popraševati.

Abfressen, *v. a.* múliti, zobati (bljem), glodati (am u. glojem), jesti (jém): objesti, oglodati, pozobati.

Abfrieren, *v. n.* pozebsti, prezebsti + pozébati, prezébati, prezebovati; abgefroren, ozebel, prezebel, premèrl, premèrt.

Abfuhr, *f.* odvožnja, odprava; (Uebergabe) odrajtovilo, izročilo.

Abführ=en, *v. a.* odpeljati (ljem) odvesti (vedem) + odpeljevati, odvážati; (Geld) odrájtati, izročiti + odrajtovati, izročevati; (lavieren) gnati (ženem), mečiti; **-end**, *a.* mečíven, čistíven; **-ungsmittel**, *n.* mečílo, čistílo. [+ napasovati.

Abfüttern, *v. a.* nakèrmiti, napasti

Abgab=e, *f.* predaja, oddaja, izročitev, vročitev; (Steuern) davek, dávšina, odrajtovilo, veča, kazen *f.*; (v. Wein) lokno; **-ort**, *m.* oddajališče, predajališče; **-post**, *f.* oddajna pošta.

Abgang, *m.* odhód, odhodnja, odid; (v. Ware) prodaja, razpečava; (Mangel) zmanjek, pománjkanje, nedostatek; (Calo) upadek, ugorek; in - bringen, odbiti (bijem) + odbíjati; bei - kedar ni ...

Abgängig, *a.* pomanjkljív, manjkljiv, nepopolen; **-keit**, *f.* pomanjkljivost. [čevalo.

Abgangszeugnis, *n* odhodno spri-

Abgärben, *v. a.* strójiti: ustrójiti.

Abgaunern, *v. a.* opeháriti, ociganiti + ociganovati.

Abgeb=en, *v. a.* predati, oddati, izročiti + predájati, izročevati; **Zeugnis-**, príčati, pričevati; sich - *v. r.* pečati se, obírati se, vdvárjati se, otépati se (ljem); **-er**, *m.* oddajnik, predajavec.

Abgebrannt, *a.* pogorél; (v. d. Sonne) ogorél, zagorél; **-er**, *m.* pogorelec.

Abgebrochen, *a.* brezzvezen.

Abgedreht, *a.* zvit, zvitorép, presukan.

Abgehen, *v. a.* obhoditi, obláziti, omesti, prehoditi + obhájati, ométati; - *v. n.* oditi (idem), odriniti, správiti se + odhájati, spravljati

se; vom rechten Wege -, zablodíti, zavoziti, zaíti (idem) *pf.*; mit dem Tode-, umreti *pf.*; (fehlen) mánjkati: zmánjkati, primánjkati + primanjkovati; (v. Waren) izpod rok iti (grem), razpečávati se.

Abgelebt, *a.* shujšan, zdelan, motór.

Abgelegen, *a.* odročen, odležen, odlegel, stranski, oddaljen, samoten, otišen; *ad.* v samoti, na samem; -heit, *f.* odročnost ɔc.; otišija, samotija.

Abgemattet, *a.* upehan, spehan, truden, zdelan, shojen.

Abgeneigt, *a.* spert, zopern, nasproten; er iſt mir-, ne more me, spert je do mene.

Abgeordnete, *m.* poslanec, poročnik, sel (g sla); -*f.* poslanka.

Abgeordnetermaßen, *ad.* po dogovoru, kakor je bila beseda.

Abgeſchieden, *a.* rajen, ranjki; (einſam) samoten; -heit, *f.* samota, samotija, samija.

Abgeſchmackt, *a.* neslán, pust, priskuten, prinaskuten, plehek; -e, *m.* neslanec, sitnež, pustoba; *f.* neslanka; -heit, *f.* neslanost, priskutnost, plehkota.

Abgeſehen, *ad.* -davon, ne gledé na to, brez ozira na to.

Abgeſpannt, *a.* iznemogel, onemogel, oslabel, oslabél, nemočen; -heit, iznemoglost, nemoćnost, oslabelost.

Abgewinnen, *v.a.* predobiti + predobívati; (d. Vorzug) prekositi, prestreči (strežem) *pf.*; (den Vorſprung) preteči (tečem) koga *pf.*

Abgewöhnen, *v. a.* odváditi + odvájati; -ung, *f.* odvada, odvaja.

Abgezehrt, *a.* shujšan, slok, meršav. [odlívati, odcéjati.

Abgießen, *v. a.* odliti, odcediti + **Abglanz**, *m.* sij, lesk, utrinek, odsvít.

Ab-gleiten, -glitſchen, *v. n.* dèrčati (im), polzneti: dèrkniti, izpodèrkniti, izpodèrsniti, opolzniti, izpodleteti + izpodèrkovati, izpodlétati ɔc. [bog.

Abgott, *m.* malik, molik, lažnjivi

Abgötterei, *f.* malikovanje, malikovavstvo: -treiben, malikovati, molikovati; -erer, *m.* malikovavec; -iſch, *a.* malikovaven, malikovavski.

Abgraben, *v. a.* prekopati (pljem) + prekopovati, prekopávati; odkopati + odkopovati.

Abgrämen ſich, *v. r.* ujédati se, tárnati, tarnávati, prepádati, gnati (ženem) si k sercu.

Abgränzen, *v. a.* omejiti, mejnike postáviti *pf.* [popasti.

Abgraſen, *v. a.* múliti: pomúliti,

Abgrund, *m.* brezno, brezdno, brezen, grezno, prepád (*f.* u. *m.*), grot, globél *f.*

Abgunſt, *f.* neprijaznost, zavidnost, neprivošljivost, nastornost; -ig, *a.* neprijazen, neprivošljív, nastoren, zaviden.

Abguſs, *m.* odlív, odlivek, odcejek; (Figur) ulitek, zlitek.

Abhacken, *v. a.* obsékati, oklestiti + obsekovati, oklešćevati; (nie-

der-) posékati, podreti (derem) + posekovati, podirati.

Abhalten, *v. a.* odverniti, odstrániti, ne pripustiti + odvrácati, odstranjevati, ne pripúščati; (hindern) ustáviti, zadèržati (im), ovreti + ustávljati, zaderževati, ovírati; (ein Fest) obhájati, imeti (ám).

Abhand-eln, *v. a.* obravnati, razpráviti + obravnovati, razprávljati; (mündlich) méniti se, pomenkovati se, pogovárjati se; (am Preise) zbiti (zbijem), utèrgati + zbíjati, utergovati; **-en kommen,** *v. n.* zgíniti, zíbniti, izgubiti se, razgubiti se + zgínjati, zíbovati, izgúbljati se; **-lung,** *f.* obravnava, razprava; **-lungsfahrt,** *m.* dan za obravnavo.

Abhang, *m.* laz, breg, brežina, reber *f.*, rob; (jäher) stermina, stermól *f.*, stermec; **-gegen d. Meer,** okój; **-en,** *v. n.* viseti; zavisen oder odvisen biti (sem); v oblasti biti (sem); das hängt nicht von mir ab, to ni v moji moči (oblasti).

Abhäng-en s. **Abhangen, -ig,** *a.* odvisen, zavisen, zavezan, natvezen; (v. d. Fläche) položen, navdolen, klančast; **-igkeit,** *f.* odvisnost ɔc. položnost ɔc.

Abhärmen sich, *v. r.* prepasti (padem), raztožiti se + prepádati, tárnati, medleti, omedlévati.

Abhärten, *v. a.* tèrditi, krépiti, krépčati: utèrditi, okrépiti, okrépčati + uterjevati, okrepljevati ɔc.; (Eisen) kaliti.

Abhauen, *v. a.* posékati, podreti (derem) + posekovati, podírati; (be-) obsékati + obsekovati.

Abhäuten, *v. a.* odreti (derem), iz kože djati (dem), izkóžati + odírati, iz kože dévati; **-v. n.** léviti se: oléviti se, omúzniti se.

Abheben, *v. a.* odvzdígniti, privzdígniti + odvzdigovati ɔc.; (Karten) posneti (snamem) + posnémati.

Abhelfen, *v. a.* pomoči (morem), pomágati, véntati, v okom priti (pridem) + pomagovati, podpírati, v okom prihájati.

Abhetzen, *v. a.* upéhati, ugnati (ženem), utrúditi + upehovati ɔc.

Abhilfe, *f.* pomagilo, pomogljej.

Abhobeln, *v. a.* skóbljati, skúbljati: oskóbljati ɔc.

Abhold s. **Abgeneigt.**

Abholen, *v. a.* -gehen, iti (grem) po koga; **-kommen,** priti (pridem) po kaj; **-lassen,** poslati (šljem) + pošíljati po koga (kaj).

Abhorchen, *v. a.* prisluševaje zvédeti (zvém) *pf.* [mek.

Abhub, *m.* odvzdigljej, posne-

Abhungern, *v. a.* sestrádati, zastrádati + sestradovati; **-v. n.** sestrádati se, zgladovati se, zastrádati.

Abicht, *a.* naroben, nápečen, narobek, ópačen; **-ad.** narobe.

Abirren, *v. n.* prave poti zgrešiti, zaiti (idem, šel, šla, šlo), zabloditi + zgreševati ɔc.

Abiturient, *m.* odhodnik, odha- [javec.

Abjagen, *v. a.* (nehmen) odvzeti (vzamem) + odjemati (jemljem).

Abkauf, *m.* odkúp, kup; **-en,** *v. a.*

kúpiti, odkúpiti + kupovati ꝛc.; -summe, *f.* odkúpščina, odkupnina.

Abkehr=en, *v. a.* (zurückerſtatten) verniti, poverniti + vráčati, vračevati, povračati ꝛc.; (Staub) omesti (metem) + ométati; ſich-, *v. r.* stran oberniti se + obráčati se; -icht, *n.* prah, smet *f.*, smetje.

Abklaub=en, *v. a.* obrati (berem) + obírati; -ſel, *n.* otrebek, pobiraja, pobirek.

Abklopfen, *v. a.* otepsti *f.* + otépati; (weg-) odbiti (bijem), odtrúpiti + odbíjati.

Abkochen, *v. a.* kúhati, variti: skúhati, pokúhati, zvariti; (vollenden) dokúhati, okúhati *pf.*

Abkomm=en, *v. n.* oditi (idem), odriniti + odhájati; (außer Gebrauch-) nehati, opustiti se, v nemar pustiti se + nehovati, opúščati se, pojémati; ich kann nicht-, ne utegnem; -en, *n.* dogovor, pogodba, sprava; -ling, *m.* potomek, potemek, zarodnik.

Abkratzen, *v. a.* stèrgati, dèrzati, párgati: ostèrgati, odèrzati.

Abkühlen, *v. a.* hladiti: ohladiti, shladiti; ſich-, *v. r.* hladiti se: ohladiti se, shladiti se + ohlájati se.

Abkunft, *f.* rod, pleme (g. plemena). koleno, odród.

Abkürz=en, *v. a.* krájšati, krátiti, kèrčiti: okrájšati, prikrájšati, skrájšati, okrátiti, skèrčiti + okrajševati, okračevati, skerčevati; -ung, *f.* krajšava, okrajšava, prikrajšava, okrajšba; (d. Abgekürzte) skrajšek, okrajšek; -ungszeichen, *n* kratica, kratovica, krajšilo.

Ablad=en, *v. n.* skládati, razkládati; razbásati (bašem). zdeti + razbasovati, zdévati; (v. Saumthieren) raztovóriti + raztovárjati; (v. Rücken) razpèrtiti, zdeti + razpèrtati, zdévati; -ungsort, *n.* skladišče.

Ablager=n, *v. a.* nanositi, napláviti + nanášati, naplávljati; -ung, *f.* naplávina, naplavek, nanósina.

Ablaß, *m.* odpúst. odpuščanje. odpuščenje, prizanašba; (kirchl.) odpustek; ohne-, v eno mér. nepreněhoma, nepretèrgoma; -=*a.* odpustni; -en, *v. a.* odpustiti. prizanesti + odpúščati, prizanášati; (am Preiſe) odjénjati. prijénjati + odjenjevati ꝛc.; (Waſſer) spustiti + spúščati; (v. Böſen) pustiti. opustiti + puščati ꝛc.; von der Klage-, odstopiti od tožbe *pf.*; -geld, *n.* odpustnina; -jahr, *n.* sveto leto; -ungsbeſchluſs, *m.* popustni sklep.

Ablativ, *m.* ablativ, jemavnik, šesti sklon (v latinščini).

Ablaufen, *v. a.* prézati (im), streči (strežem). zalezovati; (einem etwas) izpáziti, ovédeti (vém) + izpazovati.

Ablauf, *m.* stók, odtók, stočáj; (d. Zeitſchrift) preték, zveršetek, konec; nach - eines Jahres, ko leto doteče; -en, *v. n.* oteči. (tečem), odteči, steči se + otékati, otákati se; (v. d. Zeit) poteči. doteči, preteči, miniti. zveršiti se + potékati, zveršetati se

ꝛc.; (v. d. Uhr) uteči se + utékati se; – *v. a.* d. Vorrang- prestreči (strežem), prehiteti, v prestrege priti (pridem) + prestrégati.

Ablängnen s. **Ablengnen.**

Ableben, *v. n.* umreti (èm u. merjem), zamreti, doživeti + umírati; – *n.* smert *f.*, umretje, zamretje.

Ablecken, *v. a.* lízati (ližem): oblízniti, obólzniti + oblizovati.

Ableeren, *v. a.* prázniti, skládati: izprázniti, sprázniti + izpraznovati.

Ablegat, *m.* poslanec, sel.

Ableg=en, *v. a.* odložiti, zložiti + odlágati; (Kleider) sleči (slečem) + sláčiti; (Schuhe) sezuti (zujem) + sezúvati; den Eid-, priseči (sežem), zapriseči + priségati; die Beichte-, spovédati se (vém). izpovédati se + spovédati se (am), izpovédati se, spovedovati se; ein Zeugniß-, príčati, pričevati, izpričevati: izpríčati; eine Rechnung-, obračúniti, obrájtati + obračunovati, obrajtovati; (eine Gewohnheit) pustiti, opustiti + opúščati; (absenken) grúbati, grebeníčiti: pogrúbati, pogrebeníčiti; (verwerfen) zavreči (veržem, vergel), zametáti (mečem) + zamétati, zametovati; -er, *m.* zameček; (im Weinb.) grebenica, grobenica.

Ablehn=en, *v. a.* zavreči (veržem), ovreči, izpodbiti (bijem) + zamétati, zametovati, overgávati, izpodbíjati; -ung, *f.* zavoržba, overžba.

Ableit=en, *v. a.* odverniti, odvesti (vedem), odvoditi, odkloniti, odvrátiti + odvráčati, odvračevati, odvájati, odklánjati; (Waſſer) kam drugam napeljati (peljem), razpeljati + napeljevati ꝛc.; (in d. Gram.) izpeljati + izpeljevati; -er, *m.* vod, vodník, vodilo; -ung, *f.* odvód, odvodba; odvračilo, razpeljava; (in d. Gram.) izpeljava.

Ablenken s. **Ableiten.**

Ablernen, *v. n.* jemandem etwas-, priučiti se čemu od koga *pf.*

Ableſen, *v. a.* obrati (berem), obtèrgati + obírati, obtèrgovati; (Steine, Raupen) trébiti: otrébiti, pretrébiti.

Ablengn=en, *v. n.* tajiti: utajiti, zatajiti + utajevati; -ung, *f.* utaja, utajitev.

Ablieſer=n, *v. a.* izročiti, preročiti, oddati, predati + izróčati, izročevati, oddájati ꝛc; -ung, *f.* izročitev, izročba, izročilo, oddaja, predaja.

Abliegen, *v. n.* (v. Obſt) mediti se, mečiti se, méhčati se, góditi se: zmediti se, oméhčati se, uležati se (ím); -d, s. abgelegen.

Abliſten, *v. a.* opeháriti, prevàriti, ukániti *pf.* [izmámiti *pf.*

Ablocken, *v. a.* izvábiti, zvábiti,

Ablöſchen, *v. a.* pogasiti, ugasíti, popíhniti + pogášati, pogasovati, popihovati; (abwiſchen) brísati (brišem): zbrísati, obrísati – *v. n.* ugásniti, pogásniti + ugášati, ugasovati, ugasnovati.

Ablös=bar, *a.* odkupljív, odkupen, odvezljív; -en, *v. a* osvobóditi, oprostiti, odkúpiti + oproščevati,

odkupovati; (d. Wache) zaméniti, preméniti + preménjati, premenjevati; (einer den andern) créditi se. verstiti se; ſich –. lóčiti se, krótiti se, krúšiti se + odlóčiti se, odkrúšiti se; -ung, *f.* osvoboditev, oprostitev, rešitev, odkúp; (milit.) menja, zamenja, zamenjava, premenjava; -ungs-, *a.* odkupni; -ungspreis, *m.* odkupnina, odkúpščina.

Abmachen, *v. a.* pogoditi se, dogovoriti se, zméniti se + pogájati se ꝛc.; (mit Fett) béliti: obéliti, zabéliti.

Abmagern, *v. n.* pésati, hújšati, medleti, hudeti, meršaveti, kumerneti: opésati, shujšati, omedleti, shudeti, omeršaveti, skumerneti.

Abmähen, *v. a.* kositi, košévati, seči (sečem): pokositi, poseči; abgemähte Wieſe, košenina.

Abmahnen, *v. a.* odsvetovati, odverniti + odsvetávati, odvrácati.

Abmarſch, *m.* odhod, odhodnja, odíd; -ieren, *v. n.* oditi (idem), odríniti. vzdígniti se, odpráviti se + odhájati, vzdigovati se, odprávljati se.

Abmartern, *v. a.* múčiti, moriti, terpínčiti: zmučiti, zamoriti.

Abmatten, *v. a.* trúditi: utrúditi; ſich –, *v. r.* péhati, pésati, slabeti, gnati se (ženem): upéhati se, opéšati, oslabeti, ugnati se, izdélati se.

Abmerken, *v. a.* spaziti, zapasti (pasem) *pf.*; an den Augen –, na očéh ubrati (berem).

Abmeſſen, *v. a.* mériti: zmériti, premériti + premérjati.

Abmildern, *v. a.* zlájšati, olájšati, polájšati + zlajševati ꝛc.

Abmühen, *v. a.* péhati: upéhati, utrúditi; ſich–, *v. r.* utépati se (am u. pljem), vpírati se, vbádati se, pertiti se, trúditi se: utrúditi se.

Abnagen, *v. a.* glodati (ám u. glojem), grúditi, gúliti, grizti: oglodati, ogúliti, ogrizti; (v. Mäuſen, škerbljati: oškerbljati; (Abgenagtes) ogrizek, ogrižljej.

Abnähen, *v. a.* prešiti (šijem), prešívati, obšívati *pf.*

Abnahme, *f.* snetje, odvzetje; (d. Kräfte) pésanje, pojéma, pojémanje; (d. Mondes) stáranje; (kleiner werden) manjšava, manjšatev, manjšanje.

Abnehmen, *v. a.* sneti (snamem) + snémati; vzeti (vzamem) s česa + jemati (jemljem); den Hut –, odkriti se (krijem) + odkrívati se; den Eid–, v prisego vzeti + jemati; (einſehen) sprevíditi, spoznati + spoznávati; – *v. n.* manjšati se, gíniti, kèrčiti se, kopneti, kopnévati: zmanjšati se. skèrčiti se; (v. Tage) krájšati se. kèrčiti se ꝛc.; (v. Kräften) pésati, slabeti, pojémati: opésati, oslabeti; (an Brauchbarkeit) zbógati se; (v. Waſſer) uteči se (tečem), pasti (padem) + utékati se, pádati; (v. Schmerze) odleči (ležem) odjénjati + odlégati, odlegovati; -end, *a.* pojemajóč, pešajóč,; der -e Mond, stari mesec; -er, *m.* pre-

jemnik. prejemavec, kupec; =in, *f.* prejémnica, kupčinja.

Abneigung, *f.* neprijazen *f.*, zópernost, spertje, nastor.

Abnorm, *ad.* nepravilen; -itât, *f.* nepravilnost.

Abnöthigen, *v. a.* po sili vzeti (vzamem), zvèrpati *pf.*

Abnützen, *v. a.* ogúliti, zlízati (lížem) + oguljevati, zlizovati; (Schuhe) shoditi *pf.*; (Kleider) obnositi, znósiti, zlízati (zližem); (abgenützt) obnošen, zlizan, zaguljen; shojen.

Abnun=ement, *n.* naročba, naročilo, predplačilo, podpís; (Geld) naročnina; -ent, *m.* naročnik, predplatnik; podpisnik; -ieren, *v. a.* naročiti, naročiti se, podpísati se (pišem) + naročevati se, podpisovati ɔc.

Abort, *m.* stranišče, zakotek, zakotje.

Abort=ieren, *v. a.* zanositi, nedonositi, spoviti (vijem), znebiti se + spovíjati; (v. Thieren) zvreči (zvržem) + zvergovati; -us, *m.* spovitje, splav; spovitek, spovilče.

Abpeitschen, *v. a.* otepsti, našvígati + otépati; (Früchte) klátiti, prékljati: oklátiti, oprékljati.

Abpflücken, *v. a.* tèrgati, brati (berem): utèrgati, obtèrgati, obrati + obtergovati, obírati.

Abpicken, *v. a.* opiti (pijem), ozobati (bljem), okljevati (kljujem) + opivati.

Abprall, *m.* odbój, odskók, odlét, zdersk; -en, *v. n.* odskočiti, odleteti, zdèrsniti *pf.*

Abprügeln, *v. a.* otepsti, ošeškati, očéhtati, ohrebati, opáhati, nabúnkati + otépati, opahovati.

Abputzen, *v. a.* čéditi, čístiti, snážiti, trébiti: očéditi, očístiti, osnážiti, otrébiti + očiščevati, otrebljevati; (v. Kerze) utreniti, uterniti, usékniti + utrinjati, utrinjevati, otrinjati, usekovati. [razcvéliti.

Abquälen, *v. a.* cvéliti, múčiti:

Abquittieren, *v. a.* pobótati *pf.*

Abrasieren, *v. a.* obriti (brijem) + obrívati.

Abrathen, *v. a.* odsvetovati + odsvetávati, odgovárjati.

Abräumen, *v. a.* správiti, pospráviti + spravljati ɔc.

Abrech=en, *v. a.* ográbiti, zgrábiti + ograbljevati; -ling, *m.* ograbek.

Abrechn=en, *v. a.* obračúniti, preračúniti, preštevíliti, prerájtati, obrájtati + obračunovati, prerajtovati ɔc.; -ung, *f.* obračún, obrájt, preračún, prerájt, preštéva.

Abred=e, *f.* ugovor, izgovor: in - ſtellen, tajiti; izpodbiti (bijem), ugovoriti, odreči (rečem) + izpodbíjati, ugovárjati, odrekovati; -en, *v. a.* odsvetovati, odgovoriti + odsvetávati, odgovárjati, razgovárjati; abgeredeter Maßen, po dogovoru.

Abreiben, *v. a.* dèrgati, dèrgniti, dèrzati, stèrgati, gúliti, meti (manem): odèrgati, ostèrgati, ogúliti, zmeti + odergovati ɔc.

Abreiſen, *v.n.* dozoreti, dozóriti + dozorévati, dozárjati.

Abreiſ-e, *f.* odhód, odhodnja, odíd; -en, *v. n.* oditi (idem), odpráviti se, odriniti, kreniti + odhájati, odprávljati se.

Abreißen, *v.a.* utèrgati, odtèrgati, pretèrgati, odčesniti, odčehniti + utergovati ꝛc.; (ein Haus) podreti (derem) + podírati; - *v.n.* tèrgati se; abgerifſen, pretergan.

Abreiten, *v.a.* objézditi, objáhati (ani u. jašem) *pf.* [metem *pf.*

Abrennen, *v.a.* predírjati, omesti

Abrichten, *v.a.* úriti, váditi, učiti: izúriti, priváditi, izučiti, priučiti + priučevati, privájati; -ung, *f.* vaja. vadba, vadilo, uk; privada, privadba; =ſtreglement, *n.* vadilni pravilnik.

Abrinnen ſ. Abfließen.

Abriß, *m.* načèrt, očèrt, čertež, očertek: osnutek, osnóv *f.*

Abrollen, *v.a.* valiti, kótati: odvaliti, skótati; (Wäſche) mánjgati, líkati: pománjgati, polikati.

Abröſten, *v. a.* prážiti: oprážiti; (Kaffee) vaditi: povaditi.

Abruf, *m.* pozív, opozív, opozóv; -en, *v.a.* pozvati (zovem), opozvati, nazáj pozvati.

Abrupfen, *v. a* skúbsti, púliti, pípati (pljem): oskubsti, opúliti, opípati.

Abrutſchen, *v.n.* dèrčati (ím): dèrkniti, zdèrkniti, posuti se (sujem) + zderkovati, posípati se (pljem).

Abſag-e, *f.* odpoved *f.*, odreka; (Widerruf) oporeka; -e, *a.* odpóvedni; -en, *v.a.* odpovédati (vém) + odpovedovati; (widerrufen) oporeči, preklicati (kličem) + oporékati, preklicovati.

Abſatz, *m.* (Paragraf) odstavek, oddelek; (Pauſe) prestanek, oddihljej, prenehljej; (Strofe) kítica; (an Schuhen) peta, opetnja, opétnica; (b. Pflanz.) kolenec, kolence; (Verkauf) prodaja: - finden, razpečávati se, izpod rok iti (grem), lákomo biti (sem), vlak biti za kaj; -weiſe, *ad.* pomalu, polágoma.

Abſäubern, *v.a.* čéditi, snážiti: očéditi, osnážiti.

Abſchab-en, *v.á.* stèrgati, škrábati, gúliti: ostèrgati, oškrábati, ogúliti; -ſel, *n.* stèržine *pl.*

Abſchaffen, *v.a.* odpráviti, odstáviti, odstrániti, obáliti + odprávljati, odstávljati, odstranjevati; (Geſetze) razveljáviti, preklicati (kličem) ovreči (veržem, vergel) + razveljávljati, preklicovati, overgávati; (aus d. Lande) pregnati (ženem), prognati + pregánjati, progánjati; -ung, *f.* odprava, odstava; razveljáva, preklic; pregnanstvo, prognanstvo.

Abſchälen, *v.a.* lúpiti, lúščiti, májiti, béliti: olúpiti, olúščiti, omájiti, obéliti; (Nüſſe, Mais ꝛc.) lúščiti, rúžiti: olúščiti, orúžiti.

Abſchätz-en, *v.a.* céniti: precéniti; -ung, *f.* cenitev.

Abſchaum, *m.* pena, posnetek; *fig.* izveržek, izmèt.

Abſcheiden, *v. a.* lóčiti: odlóčiti, razlóčiti + razločevati.

Abſcheren, *v. a.* strič (strižem): ostríči; (etw.) pristríči *pf.*; (Bart) briti (brijem): obriti.

Abſcheu, *m.* gnjus, gnjusoba, stud: – haben, gnjúsiti se, stúditi se, gábiti se; – erregen, odúriti se, pristúditi se, omraziti, prinaskútiti; – erregend, *a.* gnjusen, studen, prinaskuten, omerzljiv; -lich, *a.* gerd, gerdoben, gnjusen, nagnjusen, gnjusoben, skrun, naguden, prinaskuten, gaben; -lichkeit, *f.* gerdoba, gerdobija, gnjusoba; gnjusnost ꝛc.

Abſchicken, *v. a.* poslati (šljem), odposlati, odpráviti + pošíljati, odprávljati.

Abſchieben, *v. a.* odmakniti, odríniti, odpahniti, odvaliti + odmíkati, odrívati, odpahovati, odváljati; (jemanden) gnati (ženem), tírati.

Abſchied, *m.* slovo (g. slovesa), sloves, razhod; ločitev, razstanek; – geben, posloviti, odsloviti + poslávljati; – nehmen, posloviti se + poslávljati se, doslúžiti *pf.*; (d. Soldaten) doslužno pismo, poslovilo; -sbrief, *m.* slóvesni list; -srede, *f.* beseda o slovesu (razhodu); -strunf, *m.* razhodnja, zdravica o razhodu.

Abſchießen, *v. a.* streliti + stréljati; (v. d. Farbe) bledeti; -ig, *a.* sterm, stermen, stermén.

Abſchinden, *v. a.* odreti (derem) + odírati.

Abſchirren, *v. a.* razpreči (prežem), razpráviti + razprégati, razprávljati.

Abſchlachten, *v. a.* klati, (koljem): zaklati, poklati, pobiti (bijem).

Abſchlag, *m.* odbitje, odbitek: in – bringen, odbiti (bijem), odšteti (štejem), odračúniti + odbíjati, odštévati; nach –, odbivši, odštevši; (v. Baume) verhovina; -en, *v. a.* odbiti (bijem), odtrúpiti, odkrúšiti, odkresati (krešem) + odbíjati, odkruševati; (einem etwas) odreči (rečem), odpovédati (vém) + odrekovati, odpovedovati; (m. d. Hacke) odsékati + odsekovati; (d. Feind) odbiti, odgnati (ženem), zaderviti + odbíjati, odgánjati; (v. Baume) klátiti: sklátiti, zbiti (bijem); Waſſer–, scati (ščim): poscati se; (ein Geſuch) zavreči (veržem), ovreči, zaverniti + zavergovati, zavračati.

Abſchlägig, *ad.* odpóveden, odrečen, odrekovaven; -ige Antwort, oporeka; -lich, *ad.* na račún; na odbitek.

Abſchleifen, *v. a.* brúsiti: zbrúsiti, nabrúsiti; *fig.* líkati, míkati: olíkati, omíkati.

Abſchleißen, *v. a.* zlízati (ližem), obnositi + zlizovati.

Abſchließen, *v. a.* pripreti, zapreti + pripírati ꝛc.; (eine Arbeit) dokončati, skleniti + dokončevati, sklépati; einen Vertrag –, pogoditi se, dogovoriti se + pogájati se, dogovárjati se; abgeſchloſſener Ort, zapertija; zapustija.

Abſchluſs, *m.* sklep, konec, dover-

šek; (Vertrag) dogovor, pogodba; (Abgeſchloſſenes) zaklep, zapertija.

Abſchmeckend, *a.* pust, plehek, neslasten, neslán. [sladkati *pf.*

Abſchmeicheln, *v.a.* prisliniti, pri- **Abſchmelzen**, *v.a.* stopiti, raztopiti + stápljati ꝛc.; – *v.n.* topiti se, taliti se: raztopiti se; (v. Schnee) kopneti: skopneti, prekopneti + prekopnévati.

Abſchmutzen, *v. a.* zamázati (mažem), obdélati, ogerditi *pf.*

Abſchnallen, *v.a.* odpeti (pnem), odkópčati + odpénjati, odkopčevati.

Abſchneiden, *v.a.* odrézati (režem), prerézati, odkrójiti + odrezovati, odkrojevati; die Ehre –, opravljati, obrekovati, obírati; (unterhalb) izpodrézati + izpodrezovati.

Abſchnitt, *m.* oddelek, odloček; (Abſchnitzel) odrezek, odrezljej; (Cäſur) odmor.

Abſchnitzel, *n.* rezine *pl.*, rezje, odstrižek; (v. Reben) rožje.

Abſchöpfen, *v. a.* posneti (snamem) + posnémati; weg–, odčrepati (pljem) *pf.*

Abſchrecken, *v.a.* ostrášiti + ostraševati; –d, *a.* strašen, strahovaven.

Abſchreiben, *v.a.* prepísati (pišem) + prepisovati; (im Buche) izbrísati (brišem) + izbrisovati; –er, *m.* prepisovavec; –in, *f.* prepisovavka; –gebühr, *f.* prepisnina; –ung, *f.* prepisovanje, prepisatev.

Abſchrift, *f.* prepís, prepísek; (aus d. Buche) izpís, izpisek; –lich, *ad.* v prepisu.

Abſchüſſig, *a.* sterm, stermen, stermén, stermovít, stermoglaven; (etw. geneigt) položen; –e Gegend, stermina, stermól *f.*

Abſchütteln, *v. a.* otresti + otrésati; iznébiti se + iznebávljati se.

Abſchwächen, *v.a.* slabiti, slábšati, kvariti + oslabiti ꝛc.; – *v.n.* slabeti, pésati: oslabeti, opéšati + oslabévati.

Abſchwatzen, *v. a.* einem etwas –, pregovoriti koga za kaj *pf.*

Abſchweifen, *v.n.* zakerniti, zakreniti, odstópiti, zakolovrátiti *pf.*; –ung, *f.* ovinek.

Abſchwemmen, *v. a.* plákati, plakávati, pláhniti: oplákniti, oplahniti, spláhniti + oplakovati ꝛc.; (Holz) pláviti: spláviti; (d. Ufer) izpodriti (rijem), izpodmleti (meljem) + izpodrívati, izpodmíljati.

Abſchwören, *v.a.* (widerrufen) s prisego odpovédati se (vém) + odpovedovati se.

Abſegeln, *v.a.* odpeljati se (ljem), odjádrati, odveslati, odríniti + odpeljávati se.

Abſehen, *v.a.* preglédati, z očmí premériti *pf.*; (einem etwas) spáziti, priučiti se *pf.*; (am Geſichte) poznati, víditi, brati (berem); abgeſehen, naménjen; abgeſehen davon, ne gledé na tó.

Abſeihen, *v.a.* oceditі, odceditі + océjati; (durch–) preceditі + precéjati.

Abſeit=e, *f.* samina, samija, samotija, zakotek: in der –, od rok, na sa-

mem; -ig, *a.* odročen, odlegel, stranski, nasamen; -s, *ad.* na samem, od rok.

Absend=en, *v. a.* poslati (šljem), odpráviti + pošíljati, odprávljati; -er, *m.* pošiljavec; =in, *f.* pošiljavka.

Absengen, *v. a.* osmoditi, opáliti, ožgati (žgèm), pricvèrkniti + osmójati, ožigati.

Absenk=en, *v. a.* priseči (sežem), pripogniti + priségati, pripogíbati (bljem), *v. n.* odsahevati; -er, *m.* grebenica, grobenica; -ung, *f.* prevál; rob.

Absetz=bar, *a.* odstavljív; -en, *v. a.* (v. Dienste) odstáviti + odstávljati; (Waren) spečati, razpečati + razpečávati; (unterbrechen) prenéhati, prejénjati + prenehovati &c.; (in d. Rede) oddehniti se, premólkniti + oddíhati se, oddihovati se; - *n.* prestanek, prenehljej; ohne - austrinken, na dušek izpiti (pijem) *pf.*; -ung, *f.* odstava; (v. Waren) prodaja, razprodaja; prenéhanje.

Absicht, *f.* misel *f.*, namislik, namera, namén, namemba, volja: in der -, za tó; češ, da; -lich, *a.* naláščen, premišljen, namišljen. namerjen; *ad.* nalašč, navlášč, s premislikom; -slos, *ad.* brez namena.

Absieden, *v. a.* variti: zvariti, obariti.

Absitzen, *v. n.* odsesti (sedem) + odsédati; (v. Pferde) razsesti, zjáhati + razsédati; eine Schuld-, odsedeti *pf.*; sich-, *v. r.* nasedeti se *pf.*

Absolut, *ad.* samoderžen, samovladen, neomejen, absoluten; (an u. für sich) naseben, samonaseben, brezoziren; (v. Stimmen) nadpolovičen, črezpolovičen; -ismus, *m.* samovlada, samovladarstvo, absolutizem; -orium, *n.* odhodno spričevalo, dokončno spričevalo.

Absol=uzion, *f.* odveza; -vieren, *v. a.* odvézati (vežem) + odvezovati; (vollenden) dokončati, dognati (ženem) + dokončati; die Schule -, izšólati se, došólati se *pf.*

Absonder=lich, s. wundervoll, -n, *v. a.* ločiti: odločiti, oddrúžiti + odločevati, oddruževati; (trennen) krójiti, skergávati: razkrójiti, razločiti; (auswählen) izbrati (berem) + izbírati; -ung. *f.* ločitev, odločitev; krojitev.

Absonnig, *a.* odsolnčen, odsojen, osojen; -e Gegend, osoje *pl.*

Absorb=ieren, *v a.* sèrkati + posèrkati; -ierend, *a.* serkaven, piven; -zion, *f.* serkavnost.

Abspänn=en, *v. a.* odstáviti, oddojiti + odstávljati, oddojevati; -ling, *m.* odstávljenec.

Abspann=en, *v. a.* (v. Geist) slabiti: oslabiti, zbégati, pretegniti, presíliti; (nachlassen) odpeti (pnem), odjénjati + odpénjati; (vom Wagen) izpreči (prežem), spreči + izprégati; abgespannt, iznemogel, omedlél, oslabél, oslabel; -end, *a.* slabíven; -ung, *f.* oslabelost, nemočnost, iznemoglost, omedlelost.

Abspänstig, *a.* odpadel: - machen, odverniti + odvrácati.

Absparen, *v.a.* prihrániti si, pritègati si + prihranjevati si, pritergovati si.

Absperren, *v.a.* nasíliti, nakèrmiti *pf.*; (mit Worten) odpraviti + odprávljati; -*v.n* odkósiti, odjúžinati, odvečérjati *pf.*

Absperren, *v.a.* zapreti + zapírati; (den Weg) zapreti, založiti *pf.*

Abspiegeln, sich, *v.r.* zercáliti se, kázati se (žem), vtrinjati.

Absprech=en, *v.a.* odreči (rečem), izpodbiti (bijem) + odrékati, odrekovati, izpodbijati; (nehmen) vzeti (vzamem) + jemati (jemljem); das Leben -, k smerti obsóditi + obsójati, obsojevati; (Urtheil fällen) razsóditi + razsójati ɔc; -erisch, *a.* er ist -, vse rad izpodbija (ometa).

Abspringen, *v.n.* odskočiti, odleteti, odbiti se (bijem), odstèrkniti + odskakovati, odlétati, odbijati se, odstèrkovati; (v. einer Partei) odstópiti, iznevériti se + odstópati.

Absprung ſ. **Unterſchied.**

Abspül=en, *v.a.* oplákniti, splákniti, oplâhniti, opoliniti + oplakovati; (d. Ufer) podmleti (meljem), izpodnesti + podmíljati, izpodnášati; -icht, *n.* pomije *pl.*, oplaka.

Abstamm=en, *v.n.* izhájati, pohájati, rodú biti (sem), rod šteti (štejem); (gram.) izpeljevati se; -ung, *f.* rod. pleme (g. -na), rodovina; (gram.) izpeljava, izvir; (Abſtämmlinge) zarod, potomstvo; zarodiči, potomki, mlajši *pl.*

Abstand, *m.* daljnost, oddáljenost, delja, deljava, odleglost; (Unterſchied) različnost, razloček, razlika; (v. Rechte) odstóp.

Abständ=er, *m.* (Baum) suhál *f.*; -ig, *a* osehel, osuhel, ostaričen.

Abstatt=en, *v.a.* verniti, poverniti, vrátiti + vráčati, vračevati, povračevati; (Gebühren) pláčati, poplácati + plačevati; Beſuch -, obiskati (iščem) + obiskovati; Bericht -, poročiti + poróčati; -ung, *f.* vračilo, povračilo, povernilo, povračba; plačilo.

Abstäub=en, *v.a.* omesti (metem) + ométati; -er, *m.* omelo, ometalo.

Abstech=en, *v. a.* (v. Thier) klati (koljem): zaklati, zabosti (bodem); (weg-) pahniti, odpahniti, súniti *pf.*; (im Kartenſp.) ubiti + ubíjati; - *v. n.* odlikovati se, ne prilégati se; -er, *m.* ovinek.

Abstehen, *v.n.* (ablaſſen) odstópiti, ustópiti + odstopovati; (entfernt ſein) saksebi biti (sem), oddaljen biti; (v. Wein) zavreti *pf.*; (v. Baum) usehniti, usahniti + usíhati; (v. Thieren) giniti, cépati, cèrkati: poginiti, cépniti, pocépati, cèrkniti; ſich-, *v.r.* nastati se (stojím) *pf.*

Absteig=en, *v.n.* razsesti (sedem), doli zlesti + razsédati; (einkehren) ostati (stanem), nastániti se, prenočiti + prenočevati, -equartier, *n.* stan, ostajališče, ostaja, nočišče, prenočišče.

Abstell=en, *v. a.* (weg-) odstáviti, odmakniti + odstávljati, odmíkati; (beſeitig.) odpráviti, ovreči (veržem),

odstrániti + odprávljati, ométati; (zum Milit.) v vojaštvo dati + dajati; -ung, *f.* odstava, odprava; oddaja.

Absterben, *v. n.* mreti (merjem): umreti, zamreti, pomreti; (v. Gliedern) otèrpniti, premreti, odreveneti + oterpévati, premírati; (v. Pflanz.) sušiti se, sehniti, sahniti: usahniti, posušiti se, ususiti se; (der Welt) odmreti + odmírati; abgestorben, zamèrl, mertev; premèrl, premèrt, oterpnjen, oterpnél; sušen, osuhel; (abgest. Baum) suhál, sušica, suhlica, suhota; - *n.* smert *f.*, odmretje.

Abstimm-en, *v. n.* glasovati, glasiti; -*v. a.* vbrati (berem), ubrati + ubírati; -ung, *f.* glasovanje, glasitev.

Abstoß-en, *v. a.* odpahniti, odbólgniti, odtísniti, odbiti (bijem), odríniti, odkremíti + pahati, odpahovati, odtiskovati, odbívati; (d. Herz) tèrgati: pretèrgati, presúniti; -end, *a.* osoren, oduren, omerzljiv.

Abstraf-en, *v. a.* kaznovati, strahovati: kázniti, v strah prijeti (prímem); -ung, *f.* kazen *f.*, kaznovanje, strahovanje.

Abstrahiren, *v. a.* posneti (snamem), povzeti (vzamem) + posnémati, povzémati; (absehen) ne glédati na kaj, brez ozira na kaj.

Abstrakt, *a.* posnét, umski, abstrakten; -zion, *f.* posnema, posnetje, abstrakcija.

Abstreifen, *v. a.* múliti, smúkati, múziti, dèrzati: omúliti, osmúkati, omúziti, omúzniti; (d. Haut) odreti (derem) + odírati.

Abstreiten, *v. a.* (streitig machen) pobíjati, izpodbíjati, odrekovati, ugovárjati.

Abstumpfen, *v. a,* kèrhati, topiti: skèrhati, zakèrhati, stopiti, zatopíti *pf.*; (d. Geist) presíliti, pretégniti, oslabiti, zagúliti *pf.*

Absturz, *m.* prepád (*f.* u. *m*), prevál; stermól *f.*

Abstürzen, *v. n.* zverniti se, vdreti se (vderem), telébniti, bútniti *pf.*; (nach u. nach) nagíbati se (bljem), odsédati se.

Abstutzen, *v. a.* prirézati (režem), prisékati, prikrátiti, prikrájšati + prirezovati, prisekovati, prikrajševati; (m. d. Sichel) prižeti (žanjem) + prižévati; (d. Schweif) štúliti: prištúliti; abgestutzt, kebast.

Absud, *m.* obarek, zvarek, prevretek, zvara, zavrélica.

Absurd, *a.* áboten, nespámeten, bedast; -ität, *f.* ábota, nespamet *f.*, bedačija, bedaštvo.

Abszeß, *m.* tur, tvor, bula, gnojavica, gumpa.

Abt, *m.* opat; -ei, *f.* opatija; -lich, *a.* opatijski; -eifrau, *f.* opatovina.

Abtheil, *m.* delež; -en, *v. a.* deliti, lóčiti: oddeliti, razdeliti, odlóčiti + razdeljevati, razločevati; (mit einer Wand) pregraditi + pregrájati; -ung, *f.* razdel, razdelek, oddelek, kamp; (d. Handlung) delitev, razde-

litev; pregraja; (Fach) predel, predal, predalec; (der Haare) preča, pranč; -ungszeichen, *n.* delilo, ločilo.

Abthun, *v. a.* končati, dokončati, dovêršiti, dognati (ženem) + dokončevati, dovêrševati.

Aebt=issin, *f.* opatica, optažica; **-lich,** *a.* opátski, opátovski.

Abtöt=en, *v. a.* krotiti, strahovati: ukrotiti, umoriti, zamoriti, zatreti (tarem) + zatírati; **-ung,** *f.* krotitev, ukrotitev, strahovanje, zamoritev.

Abtrag, *m.* plačilo, poplačilo, poravnilo; namestilo; **-en,** *v. a.* plácati, popláčati, poravnati + plačevati, poravnovati; (d. Mauer) podreti (derem) + podírati; (Kleider) obnositi *pf.*; (Schuhe) shoditi *pf.*; abgetragen, obnošen, zlizan; shojen.

Abträufeln, *v. n.* kápati, kapljeváti, odkepljevati ic.

Abtreib=en, *v. a.* odgnati (ženem), pregnati, odpoditi, odtírati, spókati + odgánjati, odpojevati; (Bienen) pregnati + pregánjati; (m. Rauch) prekaditi + prekájati; (d. Feind) odpoditi, zapoditi, odbiti (bijem), odgnati + odbíjati, odgánjati.

Abtrennen, *v. a.* lóčiti, odlóčiti + odločevati; (d. Naht) párati, porjati (porjem): odporjati.

Abtret=en, *v. a.* ustópiti, odstópiti, prepustiti + odstopovati, prepúščati; (d. Weg) teptati: poteptati, shoditi, razhoditi, zapárgati, *pf.*; (Schuhe) švedrati, krevljati: pošvedrati, skrevljati; (Hirse) meti (manem): ometi; **- *v. n.*** odstópiti, oddáljiti se + odstópati, oddaljevati se; **-ung,** *f.* odstóp, prepuščenje; **-ungs=a.** odstopni.

Abtrinken, *v. a.* odpiti (pijem) + odpívati.

Abtritt, *m.* odstòp, odstopek; (Abort) stranišče.

Abtrocknen, *v. a.* sušiti: posušiti; (d. Schweiß) otreti (tarem), obrísati (brišem) + otírati, obrisovati; **- *v. n.*** sušiti se, sahniti: posušiti se, zasušiti se, usahniti, osehniti, osekniti, odsahniti + usíhati, usahnovati.

Abtrumpfen, *v. a.* z gerdo odpráviti + odprávljati.

Abtrünnig, *a.* odmeten, verolomen, odpadel, nezvést; **- werden,** iznevériti se; **-e,** *m.* odmetnik, odpadnik; **-e,** *f.* odmétnica, odpádnica; **-keit,** *f.* odmetnost, odpadlost, vcrolomnost, nezvestoba.

Abtwürde, *f.* opatstvo.

Aburtheil=en, *v. a.* obsóditi + obsójati, obsojevati; razsóditi + razsójati, razsojevati; **-ung,** *f.* obsodba; razsodba.

Abwägen, *v. a.* téhtati, vágati, tézati, tézkati: potéhtati, zvágati; (weg-) odvágati, odmériti *pf.*; (überlegen) prevdáriti, premísliti + prevdárjati, premišljevati.

Abwälzen, *v. a.* odvaliti, odváljati *pf.*

Abwandel-bar, *a.* pregiben, pregibljiv, sklonljiv; **-n**, *v.a.* pregíbati (bljem), sprégati, sprézati; **-ung**, *f.* pregibatev, spregatev, sprega.

Abwart-en, *v. a.* počákati + počakovati, pričakovati.

Abwärts, *ad.* dol, navzdol, navdol, v niz, z brega.

Abwasch-becken, *n.* medenica, umiválnica, umivalnik; **-en**, *v. a.* omiti (mijem), oprati (perem) + omívati, pomívati, opírati; (v. Geſicht) umiti + umívati; (weg-) odmiti + odmívati; **-waſſer**, *n.* poplakulja, pomije *pl.*; **-ſchaf**, *n.* pomiják.

Abwechſel-n, *v. n.* verstiti se, créditi se, prebírati se; premínjati se, méniti se; **-nd**, *a.* menjaven, premínjaven, premenljív, nestanoviten; *ad.* menjaje se; **-ung**, *f.* menjava, preminjava, menja, verstitev, čredba.

Abweg, *m.* nápečen pot, stranpot, zahodek; auf **-e** gerathen, zablodíti, zaorati (orjem), zakérniti; **-s**, *ad.* s poti, od rok, strani; **-ſam**, *a.* odročen, odpoten, stranski, pristranski.

Abwehr, *f.* bramba, obramba, ohramba; upór, vpór; **-en**, *v.a.* brániti, hrániti, várovati: ubrániti, ohrániti, obvárovati; (ablenken) odverniti, odbíti (bijem) + odvrácati, odbíjati; **-mittel**, *n.* branilo, bran *f.*

Abweich-en, *v. a.* (weich machen) mečiti, mehčati: omečiti; (v. recht. Wege) odstópiti, zakérniti, oddáljiti se + odstópati, oddaljevati se; (ſich unterſcheid.) lóčiti se, razlikovati se, odlikovati se; abgewichen, pretekel, minúl; **-en.** *n.* odstóp, oddáljenje; (Krankheit) hítrica, drista, švigla; **-end**, *a.* razlíčen, razločen.

Abweid-en, *v. a.* popasti, pomúliti + popasovati; **-eſchaden**, *m.* popaša.

Abweiſ-en, *v.a.* odpráviti, zavérniti + odprávljati, zavrácati; (Bitte) odreči (rečem) + odrekovati; (Klage) zavreči (veržem), ovreči + zamétati, zametovati, ométati; **-lich**, *a.* odrečen, odnikaven, ometen, overžen, overgljív; **-ung**, *f.* odprava, zavernitev, zavračba, odreka.

Abwelken, *v. n.* veneti, sahniti, sehniti, vedleti: zveníti, uveníti, usahniti, posahniti, zvedleti; abgewelkt, vel, zvedel, osehel.

Abwend-bar, *a.* odvračljiv, odstranljív; **-en**, *v. a.* odverniti, zaberniti, odkreníti, odstrániti + odvráčati, zavráčati; **-ig machen**, s. Abwenden.

Abwerfen, *v.a.* zvreči (veržem) + zvergovati; (im Handel) nesti, vreči (veržem); die Hörner-, omúliti se *pf.*

Abweſ-end, *a.* nepričujóč, nenazóč, nevpričen, oddaljen; **er iſt -**, ni ga tu; **-enheit**, *f.* nepričujočost, nevpričnost.

Abwetzen, *v. a.* brúsiti + zbrúsiti; (Kleider) zlízati (lížem) *pf.*

Abwickeln, *v. a.* zmótati, odmótati, razmótati; ſich **-**, *v. r.* mótati se.

Abwirtſchaften, *v. a.* okmetovati, dokmetovati, ogospodáriti, zagospodáriti *pf.*

Abwiſch=en, *v. a.* brísati (brišem): obrísati, pobrísati, otreti (tarem u. terem); **-tuch**, *n.* brisača, brisalo, otirača.

Abwurf, *m.* zveržek, zvergljej; (Ertrag) donesek, obrodek, pridelek.

Abzählen, *v. a.* prešteti (štejem), preštéviliti + preštévati; (weg-) odšteti + odštévati.

Abzapfen, *v. a.* odtočiti, odcediti, odčépiti + odtákati, odcéjati.

Abzäumen, *v. a.* razbèrzdati, razpráviti + razberzdovati.

Abzehr=en, *v. n.* hújšati, medleti, kumerneti: shújšati, skumerneti, zmedleti; abgezehrt, shujšan, kumern; **-ung**, *f.* sušica, dera.

Abzeich=en, *n.* známenje, biljega, znamilo; **-nen**, *v. a.* rísati, čèrtati: narísati, obrísati, očèrtati; **-nung**, *f.* obris, načèrt, načertek.

Abzieh=en, *v. a.* (weg-) odtégniti, odmakniti + odtegovati, odmíkati; (Kleider) sleči (slečem) + sláčiti; (Schuhe) sezuti (zujem) + sezúvati; (an d. Zahlung) odšteti (štejem), pritèrgati, utèrgati + odštévati, pritergovati; (Wein) pretočiti + pretákati; die Haut-, odreti (derem) + odírati; **-ſtein**, *m.* osla.

Abzielen, *v. n.* mériti, namérjati, namenjen biti (sem).

Abzirkeln, *v. a.* šestíliti, s šestílom mériti: izmériti, obšestíliti.

Abzug, *m.* (Abmarſch) odhód, odhodnja; (im Rechnungsweſ.) odbitek, odštevek, uteržek, odvzetek: in - bringen, odšteti (štejem), odbiti (bijem) + odštévati ꝛc.; **-ſkanal**, *m.* vodotók, jarek, vodovód, pretok; **-sgraben**, *m.* jarek, zdražnica.

Abzwacken, *v. a.* odščípniti, uščípniti, odpávhniti + odščípati.

Ac, Acc ꝛc. ſ. **Az, Akk.**

Ach, *int.* oh! joj! hej! jómnasta! joj meni; **-at**, *m.* agát, ogát; **-el**, *f.* resa, resica, os *f.*, osina; *coll.* resje, osinje; (v. Flachſe) pezdír, pezdér; *coll.* pezdirje, pezderje.

Achſe, *f.* os *f.*, podós *f.*, podvóz *f.*; (am Haſpel) vreteno, vratilo; per -, na kolih.

Achſel, *f.* pleče, rama; *dim.* rámica; (untere) pázuha, pázduha, pazha; die - zucken, komízgati, komúcati: skomízgati, skomúcati: **-=a.** ramni, plečni; **-band**, *n.* rámnica; **-bein**, *n.* skolek; **-riemen**, *m.* obrámnica; **-zucken**, *m.* komízg, skomízg.

Achſen=, *a.* osni; **-nagel**, *m.* osnik, lunek; **-ſchmiere**, *f.* kolomáz.

Acht, *n.* osem; je -, po osem; um - Uhr, ob osmih; (Zahl) ósmica, osminka.

Acht, *f.* (Achtſamkeit) mar *f.*, paznja, pomnja, pozor; **-geben**, páziti; außer - laſſen, v nemar pustiti, zanemárati, zanemáriti + v nemar púščati, zanemárjati; ſich in - nehmen, várovati se; gib-, lej, glej, pazi; habt -, pozor; pázite; **-, f.** (Verbannung) pregnanstvo, prognanstvo, izób-

čenje; prepoved *f.*; in-tḥun, izgnati (ženem), prognati, izóbčiti + izgánjati, izobčevati; v prepoved djati (dem) + dévati.

Achtbar, *a.* spoštljív, spoštèn, spoštován, častitljív; -keit, *f.* spoštljivost, spoštovanje.

Acht=e, *n. ord.* osmi; -eck, *n.* osmerokotje; -eckig, *a.* osmerokoten, osmerovoglàt; -eimer, *m.* osmák; -el, *n.* osmi del, osmin; =format, *n.* osmerka.

Achten, *v.a.* (acht geben) páziti, čúvati, streči (strežem), váncati; (schätzen) číslati, v číslih imeti (ám), spoštovati, céniti, obrajtovati; (sich kümmern) mar biti za kaj (=česa), róditi za kaj, na skerbi imeti (ám); geachtet, spoštován, častít, čestít.

Achten, *v. a.* prognati (ženem), pregnati, izgnati, izóbčiti + izgánjati, izobčevati; ein Geächteter, prognanec.

Acht=ender, *m.* osmorógi jelen; -ens, *ad.* osmič; -erlei, *num.* osmeri; -fach, fáltig, *num.* osmerni, osmernat; -fü-ßig, *a.* osmonóg, osmeronóg, osmeronogàt; -geber, *m.* čuváj; -gespann, *f.* osmér *f.*; -halb, *ad.* polosem; -hän-dig, *a.* osmorók, osmerorók; -hundert, *num.* osem sto; =mal, *ad.* osemstokrat; =malig, *a.* osemstokráten; -jährig, *a.* osemleten, osemeroléten; -köpfig, *a.* osmogláv, osmerogláv; -los, *a.* vnemaren, zanemaren, neróden, nepazljív; -losigkeit, *f.* vnemarnost &c.; -mal, *ad.* ósemkrat, osem potov; =ig, *a.* osemkraten, osmerokraten.

Acht=sam, *a.* pazen, pazljív, maren, pozoren; =keit, *f.* pazljivost, pozornost; -seitig, *a.* osmerostrán; -tägig, *a.* ósemdneven, osmerodneven; -ung, *f.* spoštovanje, poštovanje, čast; -ungswürdig, *a.* častitljív, čestitljív, spoštljív, častivreden.

Acht=zehn, *num.* ósemnajst; =te, *num.* ósemnajsti; =tel, *n.* osemnajstín; -zig, *n.* osemdesét, osem desét; (Kt.) osemréd; -ziger, *m.* starček osemdesetih let; -zigste, *num.* osemdeseti; -zigstens, *ad.* osemdesetič.

Aechzen, *n.* stók, stókanje; - *v. a.* jéčati (im), stókati (am u. stočem), jávkati, tárnjati, tarnjávati; (v. Anstrengung) skekati (am u. skečem).

Acker, *m.* njiva (Kt. gnjila); *dim.* njívica; (gekaufter) kúpnica; -= *a.* poljski; -arbeit, *f.* poljsko delo; -bar, *a.* oralen, ralen; -bau, *m.* poljedelstvo, poljstvo, kmetijstvo, zemljedelstvo, ratarstvo; -bauer, *m.* poljedelec, kmet, oratáj, oratár; -baugesellschaft, *f.* kmetijska družba; -feld, *n.* polje, oranica; -frucht, *f.* póljščina, pridelek, obrodek; -furche, *f.* brazda; -geräthe, *n.* poljsko orodje; -land. *n.* polje, oranica; -n, *v.a.* orati (orjem); -rain, *m.* omejek; zare *pl.*, ozara; -scholle, *f.* kepa, gruča, gromblja; -smann, *m.* oratáj, ratáj, poljedelec; -winde, *f.* (Convulvulus arvensis) slak.

A conto, *ad.* na račún, v popréd.

Ad acta, *ad.* strani.
Act s. Akt.
Adagio, *a.* lahno, polagano.
Adaptier=en, *v.a.* prirediti, pripráviti + priredovati, priprávljati; -ung, *f.* priredba, priprava.
Adäquat, *a.* primeren, priličen.
Addi=eren, *v. a.* sešteti (štejem) + seštévati; (dazurechn.) došteti + doštévati; -zion, *f.* sešteva; došteva; =stafel, *f.* došteválo, došteválnica.
Address=ant, *m.* nadpisavec, nadpisnik; -at, *m.* nadpísanec; -e, *f.* nadpís, napís; (Zuschr.) pismo; -ieren, *v.a.* nadpis napráviti + naprávljati, adresovati, adresírati.
Adel, *m.* plemstvo, plemenstvo; plemenita gospôda; (Vorzug) stan, plemenitost, žlahtnost, blagorodnost; -ig, *a.* plemenít, plemeniten, blagoroden, žlahtnoroden, žlahtniški; -ige, *m.* plemič, plemenitáš, plemenitnik, žlahtnik; *f.* plemenitnica, žláhtnica; -n, *v.a.* plemeniti, žlahtiti: požlahtiti, plemenstvo podeliti + požlahtnovati, plemenstvo podeljevati; (erheben) povíšati + poviševati, blážiti; -s=, plemiški, plemeniški, žlahtniški; -stand, *m.* plemenstvo, žlahtništvo, žlahtni stan.
Adept, *m.* zlatodéj, zlatodelnik.
Ader, *f.* žila; *dim.* žílica; *coll.* žilovje; Blut- (vena), odvódnica, pošten; Schlag- (arteria), ciplja, privódnica; goldene-, zlata žila; -lassen, púščati: kerví izpustiti; -= *a.* žilni; -förmig, *a.* žilast; -icht, ig, *a.* žilav, žilat, žilovít; -lass, *m.* puščanje (kerví); -los, *a.* brezžilen; -reich s. Adericht; -schlag, *m.* žilobitje, žilni trip.
Abhäsion, *f.* sprijemljivost, prideržljivost; -svermögen, *n.* sprijemavnost.
Adieu, *int.* z Bogom! Bog s tebój (vami)! srečno!
Adjektiv, *n.* pridevnik, prilog; -isch, *a.* prideven, priložen.
Adju=dizieren, *v. a.* prisóditi, pripoznati, prireči (rečem) + prisójati, prisojevati, pripoznávati, prirekovati; -ngieren, *a.v.* pridrúžiti + pridruževati; -nkt, *m.* pristav, priročník, adjúnkt; -stieren, *v.a.* uravnati + uravnovati; (milit.) oboróžiti + oboroževati; -stierung, *f.* vojaška oprava; -tant, *m.* pribočnik, adjutánt.
Adlatus, *m.* pobočnik, pomočník.
Adler, *m.* orel, postojna; *dim.* orlič, orliček; -= *a.* orlov; -geier, *m.* bèrkasti ser; -saumfarn, (Pteris aquilina) orlova praprot *f.*
Administr=ativ, *a.* upraven, oskerbovaven; -ator, *m.* upravnik; (Pfarr -) namestnik, oskerbník; -azion, *f.* uprava, administracija, -ieren, *v. a.* uprávljati, oskerbovati, namestovati.
Admiral, *m.* barkadór, namorni poveljnik, admirál.
Adnotazion, *f.* zaznamba, zaznamovanje.
Adop=tieren, *v. a.* vsinóviti, posinóviti, za sina vzeti (vzamem u. vze-

mem) *pf.*; (ein Mädch.) pohčériti, za hčer vzeti + jemati (mljem); -tiv-sohn, *m.* posinóvljenec, skupnik, -tivtochter, *f.* pohčérjenica, skúpnica; -zion, *f.* posinóvljenje.

Advent, *m.* advent, adventni čas, Gospodov prihod; -= *a.* adventni.

Adverb, *m.* prislov, prirečje; -ial, *a.* prisloven, prirečen.

Advokat, *m.* pravdnik, pravdosrednik, advokát.

Aëro=meter, *m.* zrakomér, -naut, *m.* zrakoplavec; -statik, *f.* nauk o ravnovagi soparjev, aerostátika.

Affaire s. **Streit, Geschäft.**

Affe, *m.* ópica, mérkovica; *dim.* ópičica.

Affekt, *m.* ogenj, strast *f.*; in-geraten, razgreti se (grejem), vneti se (vnamem u. vnemem); -azion, *f.* presiljava, presiljenost, hlimba, pačenje; -ieren, *a.n.* páčiti se, hliniti se, délati se, repénčiti se, síliti se; -iert, *a.* presiljen, hlinjiv.

Affen, *v.a.* oponášati, bebca délati iz koga. [ljubezen.

Affen-, *a.* ópičji; -liebe, *f.* slepa

Affinität, *f.* sváščina, svaštvo, svojást; -irmazion s. Bejahung; -izieren, *v.a.* prijeti (primem) se koga + prijémati; kúžiti + okúžiti.

After, *m.* zadek, zádnjica, rit *f.*; guza, gúzica; -arzt, *m.* dohtarskaza, mazáč; -bestand, *m.* podnajém; -geber, *m.* podnajemnik; -christ, *m.* svetohlinec, tercijalec; -darm, *m.* ritnik, kónčnica; -glaube, *f.* goljufna vera; -könig, *m.* lažnjivi kralj; -korn, *n.* zádnjina; -prophet, *m.* lažnjivi prorok; -weisheit, *f.* puhlo modrijanstvo, modrija.

Age, *f.* pezdír, pezdér; *coll.* pezdirje; (am Getr.) resa, résina.

Agent, *m.* opravnik, opravilnik, agént; -schaft, *f.* opravilstvo, agencija.

Agg=lomerat, *n.* napláv, naplávina, nanos; zagreb; -regat, *n.* nabor, nabirek; ogrèb, natèp, soderga; -ressiv, *a.* napaden, sovražen.

Aegide, *f.* varstvo, krilo, okrilje.

Agieren, *v.a.* kríliti, krétati.

Agio, *n.* nadavek, ažija.

Agitator s. **Aufwiegler.**

Agnat, *m.* sorodnik, sorodovinec.

Agrikultur, *f.* kmetijstvo, kmeštvo, poljedelstvo, poljstvo.

Ah! *int.* a! o! dè-te!

Ahl=e, *f.* šilo, bodilo; -enförmig, *a.* šilast; -enmacher, *m.* šilar.

Ahm, *f.* dvevedernik; -en, *v.a.* mériti: zmériti.

Ahn, *m.* ded, preded, prednik; -*f.* bábica, prebábica, prédnica; die -en, prededje, prédniki, prednamci.

Ahnd=en, *v.a.* svariti, kárati, krégati: posvariti, pokrégati, pokárati; (strafen) kaznovati, pokoriti; -ung, *f.* svar, svarilo, svaritev; kazen *f.*, pokora.

Aehneln, *v.n.* nalik biti (sem), priličen biti (sem); -d, *a.* pripodoben, priličen.

Ahn=en, *v.n.* slútiti, čútiti, zdeti se, dozdévati se, pozdévati se:

predvíditi, predčútiti; -frau, -herr, ſ. Ahn.

Aehnlich, *a.* podoben, priličen; etwas -, pripodoben, napodoben; -keit, *f.* podobnost, priličnost.

Ahnung, *f.* predčutje, predčút, dozdeva, slutnja.

Ahorn, *m.* javor; *dim.* jávorič; -= *a.* jávorov, jávorjev; -holz, *n.* jávorovles, javorovina; -wald, *m.* jávorje, jávorovje.

Aehr=e, *f.* klas; *dim.* klasek, klasič; *c.* klasje, klasovje; ſ. Riſpe; -en leſen, lávkati, poberkovati, páljkati; -en=, *a.* klasóv; -en, *v.n.* klasiti se, klasovati, v klasje iti (grem): oklasiti se; -enähnlich, *a.* klasast; -enerzeugend, *a.* klasoroden; -enleſe, *f.* lavkanje, poberkovanje, paperkovanje, klasobér *f.*; -enleſer, *m.* lavkež, poberkovavec, paljkar; =in, *f.* lavkežka, poberkovavka, paljkarica; -enlos, *a.* brezklasen; -reich, *a.* klasoven, klasovit, klasovnàt, klasoviten, bogatoklasen; -enſpitze, *f.* resa, resina, os *f.*, osina; *dim.* résica, *coll.* resje, resinje, osinje.

Akadem=ie, *f.* akademija; (Geſellſch.) učeno društvo; -iker, *m.* akademik; -iſch, *a.* akademičen.

Akathol=ik, *m.* nekatoličán; =in, *f.* nekatoličanka; -iſch, *a.* nekatóličen, nekatóliški.

Akazie, *f.* akacija, ahác.

Akklamazion, *f.* ustno glasovanje; enoglasna volitev.

Akklimatiſieren, *v. a.* podnebja privàditi, udomáčiti + privájati.

Akkomodieren, *v. a.* priravnati, pristrójiti + priravnovati, pristrojevati.

Akkompagnieren, *v. a.* priglášati, priglaševati, prikládati.

Akkord, *m.* soglasje; (Vertrag) pogodba; -ieren, *v. a.* pogoditi se, dogovoriti se + pogájati se, dogovarjati se; - *v. n.* vjémati se.

Akkreditieren ſ. **Beglaubigen.**

Akkurat, *a.* točen, natančen, pičen; *ad.* na tanko, do pike, do zobca, -eſſe, *f.* točnost ɔc.

Akkuſativ, *m.* toživnik, kazavnik, akusativ, četerti sklon.

Akroſtichon, *n.* akrostih.

Akt, *m.* djanje, čin; (feierlich.) obhajilo; -e, *f.* pismo; sklep; -en, *pl.* spisi, uradni spisi, slúžbina pisma; -enauszug, *m.* posnetek iz uradnih spisov; -enſtück, *n.* uradni spis; -eur, *m.* igravec, igrec, igráč; -iv, *a.* djaven, tvoren, delaven; -ives Wahlrecht, volilna pravica; -iva, *pl.* imetje, imenje, premoženje; -rice, *f.* igravka, igračica; -uar, *m.* zapisovavec, aktuar.

Ak-uſtik, *f.* zvukoslovje, akústika; -uſtiſch, *a.* akústičen; -ut, *a.* hud, piker; -utus, *m.* ostrivec, zatégljej; -zent, náglas, povdarek; (Zeichen) naglasek, glasilo; -zentuieren, *a. v.* povdárjati, naglaševati; -zept, *n.* vzetje; vzetek, sprejetek; vzeta menica; =abel ſ. Annehmbar; =ant, *m.* prejemnik; =ieren, *a. v.* vzeti (vzamem u. vzemem), sprejeti (sprejmem) + jemati (mljem), sprejéma-

ti; -zeſſit, *n.* drugo darilo; -zidenzien, *pl.* stranski dohodki, prislužki *pl.*

Alz=ie, *f.* délnica, akcija; -ion, *f.* gib, ponaša, obnaša; -ionär, *m.* delnik, akcionar; -iſamt, *n.* colnija.

Ala=baſter, *m.* alabaster; -nt, *m.* oman; -ntwurzel, *f.* véliki koren.

Alarm, *m.* hrup, šunder, razbuka; -iren, *v. a.* búriti, podpihovati, pod orožje klícati (kličem).

Alaun, *m.* golún; -=*a.* golunov.

Alba, *f.* alba, bela obleka.

Albern, *a.* aboten, bedast, norčav, klamast, glumpast; -heit, ábota, bedaštvo, norčavost ɔc.

Album, *n.* spominske bukve, album

Alchym=ie, *f.* zlatodejstvo, alkimija; -iſt, *m.* zlatodéj, čarman, alkimist.

Alexandriner, *m.* aleksandrín.

Alfabet, *n.* abeceda, čerkopis, čerkopisje; lateiniſches -, latínica; cirilliſches -, cirilica, azbuka; glagolitiſches -, glagólica, azbuka.

Alfangerei ſ. **Albernheit.**

Alg=e, *f.* alga; -ebra, *f.* algebra; -ebraiſch, *a.* algebráičen.

Aliquot, *a.* nekoliki.

Alkal=i, *n.* lúgasta sol *f.*; -iſch, *a.* lúgast, alkaličen.

Alkoven, *m.* pristenec, alkov.

All, *n.* vesoljnost, vesoljni svet; -, *e*, *es*, *pr.* vès, vsa, vse; -da, *ad.* tu, tu-le, le-tu, le-tód; -dort, *ad.* tam, le-tam, ondi.

Allee, *f.* drevoréd.

Allegor=ie, *f.* prilika, alegorija; -iſch, *a.* priličen, prispodoben, alegóričen.

Allein, *pr.* sam, samoedín; - *ad.* samo, zgolj, zgoli; (ohne Beihilfe) samotež, samoč, saméi; - *c.* ali, al, pak, toda, samo da; -beſitz, *m.* samoposestje; -gewalt, *f.* samooblast *f.*; -herrſchaft, *f.* samovlada, samoderštvo; -herrſcherr, *m.* samovladár, samoderžec; -ig, *a.* sam, samoedín, edín, zaseben, osamél; -ſeligmachend, *a.* edinozveličaven.

Alleluja, *n.* alejuja.

All=emal, *ad.* vsakrat, vsákokrat, vsako pot, vselej; =ig, *a.* vsakokraten; -enfalls, *ad.* morda, neki da, morebiti, znabiti; -enthalben, *ad.* povsód, vsikód, vsakód.

Aller, alle, alles, *pr.* ves, vsa, vse, slehern, vsak; (in Zuſammenſetz.) pre-, spre-, naj-; vor allem, pred vsem drugim, najpréd; aus - Kraft, na vso moč; in - Frühe, na vse zgodaj (prigodnje); - Anfang, vsak začetek; alle Tage, vsak dan; alle geſammt, vsi od kraja; -dings, *ad.* po vsakem, na vsak način, po vsakoršnem; (bejahend) kaj pa, kaj pa da, to je da, tjada, da, dro; -erſt, *ad.* najpervo, najpréd; -gnädigſt, *a.* premilostljív, premilostív; -hand ſ. Allerlei; -heiligen, *pl.* (god) vseh svetih; zu -, o vseh svetih; -heiligſt, *a.* presvét, najsvetejši; -heiligſte, *n.* sv. rešnje Telo (g. telesa); (Platz) svetišče, presvetišče; -höchſt, *a.* najviši; =dieſelben, njegovo veličanstvo; der Allerhöchſte, veliki Bog.

Aller=lei, *a.* marsikákošen, marsikteri, raznoteri; - *ad.* márs ikaj, kar bodi, kar si bodi; -liebſt, *a.* preljúb, premíl; am =en, najrajši; -nächſt, *a.* najbliži; -orts, *ad.* povsód, vsikód, vsakód; -ſeits, *ad.* vsikód, od vseh strani.

Alle=ſammt, *ad.* vsi vkup, vsi od kraja; -zeit, *ad.* vselej, vsigdar, zmeraj, ves čas.

All=fällig, *a.* kodi kak; -gegenwart, *f.* vsegapričujočost; -gegenwärtig, *a.* vsegapričujóč, vsegapričujočen, povsoten; -gemach, *ad.* po malu, polágoma, zlágoma; -gemein, *a.* splošen, občen, vesoljen; *ad.* sploh, v obče; povsód, vseskozi; =heit, *f.* splošnost, občnost; -gewaltig, *a.* vseoblasten, vsemožen; -gůte, *f.* neskončna dobrota; -gůtig, *a.* predobrotljiv, neskončno usmiljen; -hier, *ad.* tu, tu-le, tukaj; -hieſig, *a.* tukajšen.

Alli=anz, *f.* zveza, dogovor; -gator, *m.* aligator; -ieren, *v.r.* drúžiti se, edíniti se: zvézati (zvežem) se, združiti se, zedíniti se + zvezovati se, združevati se; -ierter, *m.* zveznik; -teration, *f.* aliteracija.

All=jährlich, *a.* vsakoleten; *ad.* vsako leto; -mächt, *f.* vsegamogočnost, vsemogočnost; -mächtig, *a.* vsegamogočen, vsemogočen; -mählig ſ. Allgemach; -monatlich, *a.* vsakomésečen; *ad.* vsak mesec, vsacega mesca; -mutter, *f.* vesoljna mati, splošna mati.

Allod, *n.* samolast, alód; -ial, *a.* prostolasten, samosvojen, neodvisen; -ium ſ. Allod.

Allopath=ie, *f.* alopatija; -iſch, *a.* alopátičen.

All=ſehend, *a.* vseviden, vsegaviden, vsevidijóč, vsevidéč; -ſeitig, *a.* vsestran, vsestranski; =keit, *f.* vsestranost; -ſtündlich, *a.* vsakouren; *ad.* vsako uro; -täglich, *a.* vsakdánj, vsakdanjšen; vsedenj, vaden; =keit, *f.* vsakdanjost, vsednjost; -tags= ſ. Alltäglich; -tagsleben, *n.* navadno življenje; -überall, *ad.* vsakód, vsikód, povsód; -umfaſſend, *a.* vseobsežen, vsepresežen.

Alluvion, *f.* plav *f.*, naplav, naplávina, plavje.

All=vater, *m.* vesoljni oče, splošni oče; -verehrt, *a.* prečastít; -vermögend, *a.* vsemožen, vsepremožen; -vollkommen, *a.* najpopólniši; -weiſe, *a.* premoder; -weisheit, *f.* premodróst; -wiſſend, *a.* vseveden, vsegaveden, vsegavedóč; =er, *m.* vsegavedec; -wiſſenheit, *f.* vsegavednost; -wochentlich, *a.* vsaktédenski; *ad.* vsak teden, vsako nedeljo.

Allzu=, *ad.* pre-, preveč, prezlò; -bald, *ad.* prekmalo, prenaglo, prezgodaj, prevréd; -gleich, -mal, *ad.* záred, vsi kmalo, vsi hkrati; -ſehr, *ad.* odveč, preveč, prezlò; -viel, *ad.* prevèč, premnogo, preveliko.

Almanach, *m.* novolétnik, koleda, almanah.

Almoſen, *n.* milodár, milošnja, miloščina, milostinja, vbogaimé (g.

imena); -büchſe, *f.* silna, púšica za milodare; -geld, *n.* božji dar, milodár; -ier, *m.* milostinar; -ſpendend, *a.* milodaren, radodaren.

Aloe, *f.* lopátika, aloa; (Saft) aloevina.

Alp, *m.* mora.

Alp=e, *f.* planina, kompolja; *dim.* planínica; **-en=**, *a.* planinski; **-enbewohner**, *m.* planinar, planinec; **=in**, *f.* planinarica, planinka; **-enhirt**, *m.* planšar; **=in**, *f.* planšarica; **Alpenhirt ſein**, planšáriti; **-enkraut**, *n.* planinsko zelišče, gorska zelina; *coll.* planinsko zelinje; **-enroſe**, *f.* (Rhododendron hirsutum) ravš, planinski balsam; **-enweg**, *m.* sot; **-enwegedorn**, *m.* smerdél.

Alphabet ſ. **Alfabet.**

Alpler, *m.* planinar, planinec; planšar; **-in**, *f.* planinarica, planšarica.

Alraun=beere, *f.* nadlišek, drisljivka; **-wurz**, *f.* (Mandragora) Adámova glava.

Als, *c.* (zeitbeſtim.) ko, kedar, kadar; (vergleich.) ko, kot, no, nego, od, mimo; (z. Beiſp.) na primér, kakor; **- ob, - wenn**, kakor bi; **ſobald -**, s čim, berž ko; **-dann**, po tém, na to, potlej; **ſo lange -**, dokler; **-bald**, kmalo, koj; **- daſs**, samóó.

Alſo, *ad.* tako, *- c.* tedaj, torej, po tem takem.

Alt, *a.* star; (antiquus) daven, davenj, starodaven, nekdanj; **-werden**, stárati se: ostaréti, postárati se; **wie - biſt du**, koliko si star, koliko imaš let; *- m.* (Muſik) alt, višoki glas; **-an**, *m.* pomoli *pl. f.*, mostóvž, mužóvš, pavlač; **-ar**, *m.* oltar, altar, darilnik; *dim.* oltarec, oltarček; **-baſſen**, *a.* staropečen, stare peke; **-berühmt**, *a.* staroslaven; **-deutſch**, *a.* staronemški; **-e**, *m.* starec, starček, sivček, starina, dedec; *f.* starka, ženka, bábica; **-en**, *pl.* starodavni ljudjé, starina.

Alter, *n* staróst, prileтnost; (Menſchenalter) doba, vék; **er iſt meines -s**, on je mojih let, je moj verstnik; **verſchiedenen -s**, naskrižne dobe; **von -s**, svoje dni, nekdaj; **von -s her**, od nekdaj.

Alter=lich, *a.* domáč, starši; **-šev** (gen.); **-n**, *pl.* starši, starejši, roditelji, porodniki.

Altern, *v. n.* stárati se, stareti, v leta iti (grem), staričiti: postárati se, ostareti, ostaričiti; **-ativ**, *a.* poversten, premenjav, zapóreden; **-iren**, *v.n.* créditi se, verstiti se.

Alternlos, *a.* siroten, brez staršev.

Alter=ſchwäche, *f.* nemóč *f.*, obnemoglost, ostarelost; **-ſtaffe**, *f.* letna versta; **-sgenoſſe**, *m.* verstnik; **=in**, *f.* verstnica; **-snachfolger**, *f.* spregléd nedolétnosti; **-skunde**, *f.* starinoslovje, staroznanstvo; **-sſtufe**, *f.* dóba; **-tum**, *n.* stari vek, starovék, starodavnost, stari časi; (Ding) starina, starovina, starovinstvo; **-tümlich**, *a.* starinski, starovinski, zastarél; starodaven; **-tumsſtück**, *n.* starina, starovina.

Aelteſte, *m.* starašina, starosta, starostnik.

Alt=förmig, *a.* ostaren, starošegen; **-geſell**, *m.* pervi hlapec; **-gläubig**, *a.* staroveren, starovérski; **-gläubige**, *m.* starovérec; *f.* starovérka; **-iſt**, *m.* altist; **-iſtin**, *f.* altístinja.

Aeltlich, *a.* postaren, starikav, staričen, ostaričen, motoren.

Alt=modiſch, *a.* starošegen, staro-krojen, starišen; **-mutter**, *f.* stara mati, bábica, dedica; **-römiſch**, *a.* starorimski; **-ſaſſe**, *m.* pervoselec, staroselec; **-ſlaviſch**, *a.* staroslovanski, staroslavjanski; **-ſloveniſch**, *a.* staroslovenski; **-ſtädtiſch**, *a.* staromeški; **-teſtamentlich**, *a.* starozákonski, stare zaveze; **-vater**, m. očák; **-väteriſch** ſ. Altmodiſch.

Alumn=at, *n.* duhovno semenišče, duhóvšnica, bogoslóvnica; **-us**, *m.* bogoslovec; rejenec v semenišču.

Am, ſ. an dem; (beim Superl.) naj, nar.

Amal=gam, *n.* amalgam, zmes *f.*; **-nuenſis**, *m.* priročnik; **-relle**, *f.* španska višnja, amarela; **-zone**, *f.* amazonka.

Amb=e, *f.* dvojka, amba; **-boß**, *m.* naklo, nakovalo, nakov; **-ra**, *f.* ambra, blagovónj; **-roſia**, *f.* ambrózija; **-roſiſch**, *a.* vonjav, blagodišéč; **-ulant**, *a.* popoten, premakljív.

Ameiſ=e, *f.* mravlja, mrav *f.*, mravinec, mravljinec; rothe **-**, rosica; *d.* mravljica; **-en=**, *a.* mravljinji; **-enbär**, **-freſſer**, *m.* mravljinčar, mravojéd; **-enhaufe**, *m.* mravljinjak, mravljišče; **-enlöwe**, *m.* volkec.

Amen, amen, izidi se, bodi.

Ame=ndement, *n.* popravek; **-thyſt**, *m.* ametist; **-ublement** ſ. Hausgeräthe. [živka, vodokópnica.

Amfibium, *n.* zemljovódnica, dvo-

Amfitheater, *n.* amfiteater, divič, okróglica.

Amm=e, *f.* dojica, dojnica, dojilja, dojka, baja; **-en**, *v. a.* dojiti: podojiti; **-er**, **-erling**, *m.* sternád; (Weibch.) sternadka; *dim.* sternadek; **-er=**, *a.* sternadov; **-oniak**, *n.* amonijak.

Amneſt=ie, *f.* prizanašba, pomilóščenje, milost *f.*, amnestija; **-ieren**, *v. a.* milostiti: pomilostiti, prizanesti + pomilóščevati, prizanášati.

Amor, *m.* Lelj, Amor; **-tiſazion**, *f.* umèrtvenje, amortizacija; **-tiſieren**, *v. a.* umèrtviti, razveljáviti *pf.*

Amp=el, *f.* lampa, oljenica, lučirna; **-fer**, *m.* (Rumex) kíslica, kíselina; **-hibium** ſ. Amfibium.

Amſel, *f.* kos; (Weibch.) kosovka; *dim.* kosek, kosič; **-=**, *a.* kosov.

Amt, *n.* urad, ured, služba; čast, čest *f.*; von **-swegen**, uradno, službeno; **-ieren**, *v. a.* uradovati, uredovati; **-lich**, *a.* uraden, uradoven, uredoven, uredoven, službén; **-los**, *a.* brez službe; **-mann**, *m.* župan, oskerbník; **-s=**, službni, slúžbeni, uredovni; **-sbezirk**, *m.* področje; **-sblatt**, *n.* uradni list; **-sdiener**, *m.* berič, **-sführung**, *f.* uradovanje, uredovanje; **-shandlung**, *f.* službno opravilo, **-s=kanzlei**, *f.* pisárnica, sodnica; **-skor=**

respondenz, *f.* uradno dopisovanje; -sſache, *f.* službna reč; -sſtube ſ. Amtsſtanzlei; -szeitung, *f.* uradni časnik. [ſ. unterhaltend.

Amu=let, *n.* táščica, amulét; -ſant **An,** *pr.* na, po, v; (bei) pri; (nahe bei) ob, poleg; *ad.* (beiläuf.) blizo, okoli.

Ana=babtiſt, *m.* prekèrščenec, novokèrščenec; -choret, *m.* samotarec; -chronismus, *m.* anakronizem, pomota v časoslovji; -gramm, *n.* anagram; -lekten, *pl.* zbirka, izpiski; -log, *a.* podoben, priličen, pravilen; -logie, *f.* podobnost, analogija; -lyſe, *f.* razklad, razlaga; (chem.) krojitev, ločba; -lyſieren, *v.a.* razkládati, razlágati; (chem.) krójiti, lóčiti; -nas, *f.* ananas; -pâſt, *m.* anapést; -phora, *f.* anafora, ponávljanje začetnih besed; -rchie, *f.* brezzakonje, brezvladje, brezpostavnost, neréd; -rchiſch, *a.* brezpostaven, brezzakonen, brezvladen, brezreden; -thema, *n.* cerkveno izóbčenje, anatema; -terinwaſſer, *n.* anaterínovec, anaterinska voda; -tomie, *f.* anatomija, raztelesovanje; -tomiker, *m.* anatóm, raztelesovavec; -tomiſch, *a.* anatomijski, anatómičen.

Anbahnen, *v. a.* pot délati; (den Schnee) gáziti: pregaziti; (d. Dickicht) kèrčiti: prekèrčiti.

Anban, *m.* (d. Feldes) obdelovanje, obdelava; (d. Angebaute) pridelek, póljščina; (Anſaat) setev *f.*, setva; (Anpflanz.) zasád, nasadba; (des Waldes) zaredba; (am Gebäude) prizidek; -en, *v. a.* obsejati (sejem), zasejati + obsévati; nasaditi, zasaditi + nasájati; zarediti + zarájati; prizídati + prizidávati; ſich -, *v.r.* vséliti se, naséliti se + vseljevati se. [len, Beginn.

Anbefehlen, Anbeginn ſ. Empfeh-

Anbehalten, *v. a.* na sebi obdèržati (im), ne sleči (slečem) *pf.*

Anbei, *ad.* zraven, poleg; -folgt, priložen je; -ßen, *v.a.* ogrízniti, ogrizti, načeti (čnem) + ogrizovati, načenjati; das Angebiſſene, ogrizek.

Anbelang, *ad.* in -, zastran, zadelj; -en, *v.n.* tikati se (tičem), dotikati se; zadeti (denem) + zadévati.

Anbellen, *v.n.* lajati: zalajati nad kom; *fig.* obrehniti se, zadreti se nad kom.

Anberaumen, *v.a.* ustanoviti, postáviti, odlóčiti + ustanávljati, postávljati, odločevati.

Anbet=en, *v.a.* móliti, častiti, čestiti; falſche Götter -, molikovati, malikovati; -ung, *f.* molitev, molitva, češčenje; (falſch.) molikovanje.

Anbetr=acht, *ad.* in -, gledé, ozír; -effen ſ. Anbelangen.

Anbiegen, *v. a.* zganiti: zgeniti, pregeniti, nageniti, upogniti, zavíhati (višem) + nagíbati (bljem), zavihovati.

Anbiet=en, *n.* ponudba, ponudek; -en, *v. a.* ponúditi + ponújati; -ung ſ. Anbieten.

Anbinden, *v.a.* privézati (vežem), pritvezti + privezovati, pritvézati; *fig.* navézniti *pf.*

Anbiſs, *m.* ogrizek, ugríz, ugrizek; (Köder) vabílo.

Anblaſen, *v.a.* píhati (píšem): píhniti (na koga); (voll machen) napíhniti + napihovati.

Anblick, *m.* pogléd, zagled, vid, videž, ozir; -en, *v.a.* glédati: pogléd-dati, ozreti se + pogledovati. ogledovati, ozírati se; verwundert einander –, spoglédati se + spogledovati se. [(cnem) + načénjati.

Anbohren, *v. a.* (ein Faß) načeti

Anbot, *m.* ponudek, ponudba.

Anbrechen, *v.a.* nalomiti, načehniti + nalámljati, načehovati; – *v. n.* (v. Tage) svítati, daniti se, zoriti se, dan se dela (nahaja): razdaniti se, zasvítati, razvíditi se, zazóriti, napóčiti, dan se stori; (v. d. Dämmer.) mračiti se, temniti se, mrak se dela: zmračiti se, otemneti, mrak se stori (nastopi); (v. d. Nacht) nočiti se, noč nahaja: znočiti se, noč nastopi (pritisne).

Anbrennen, *v.a.* zažgati (žgèm), užgati, zaterniti, prižgati, zasmoditi, zapáliti + zažígati, prižígati, zasmójati, zapaljati; (eine Speiſe) prismoditi + prismójati; – *v. n.* vneti se (vnamem. vnemem). užgati se + vnémati se, užígati se; ſich –, *v. r.* prismoditi se + prismójati se; ein angebranntes Holz, ogorek.

Anbringen, *v a.* donesti. prinesti; (irgendwo-) napráviti, uméstiti. postáviti + naprávljati, nameščevati, postávljati; (verwenden) oberniti, správiti + obráčati, správljati, (ſchlecht) zapráviti, potrósiti + zaprávljati, potroševati; (ein Geſuch) vložiti, podati, izročiti + vlágati, podájati, izročevati; (Waren) razpečati, spečati, razprodati + razpečávati, razprodájati.

Anbruch, *m.* nalomek, ulomek; načetek, načetje; (v. Tage) svit, pervi svit, zor, dozorek; (v. d. Nacht) somrák; mit – des Tages, s pervim svitom, z dnevom vred, ko se razdaní; mit – der Nacht, z nočjó vred.

Anbrüchig, *a.* nakazen, skažen; nagnjil, nagnjít.

Anbrummen, *v.a.* zaréncati (im), zarévkati (nad kom) *pf.*

Anbug, *m.* priloga, doklada.

Andacht, *f.* pobožnost, nabožnost, nabožno premišljevanje; (Gottesdienſt) duhovno opravilo; mit –, zvesto.

Andächt-elei, *f.* svetohlinstvo, tercijalstvo; -ler, *m.* svetohlinec, tercijalec; =in, *f.* tercijalka; -ig, *a.* pobožen, nabožen, z zbranim duhom.

Andachtsbuch, *n.* duhovne bukve *pl.*; bukve za duhovno premišljevanje.

Andante, *ad.* lahno, lagano.

Andenken, *n.* spomin, spominje, pomnež; (Denkzeich.) spominek; ſeligen -s, ranjki.

Ander, *a.* drugi, ini, uni; die -e Welt, uni svet; zu -er Zeit, drúgokrat; auf -em Wege, drugód, drugót; auf -e Art, drugače, inače; -lei, *a.* inak, drugak.

Aender-n, *v.a.* méniti, ménjati, ina-

čiti, drugáčiti: preméniti, spreméniti, preináčiti, predrugáčiti, predélati, preongáviti + preminjati, spreminjevati, predelovati, preongávljati ꝛc.; ich kann es nicht–, ni drugače; ſich–, *v.r.* preméniti se ꝛc.; (v. Wetter) sprevréči se (veržem) *pf.*

Ander=nfalls, *ad.* drugače, inače, sicer; **-ntheils**, *ad.* z druge strani (plati); **-s**, *ad.* drugače, drugači, inače, inači, inako; **-ſeitig**, *a.* unstranski, z nasprotne strani; **-sgläubig**, *a.* drugovérski, inoveren; **=er**, *m.* inoverec; **-swo**, *ad.* drugej, drugje, kje drugej; drugód, inód; **=her**, *ad.* od drugód, od inód; **=hin**, *ad.* drugam, inam, kam drugam; **-thalb**, *ad.* pol drugi; pol drúgega.

Aenderung, *f.* menjava, spreminjava, menja; spremememba, premena, prememba, predelava.

Ander=wärtig, *a.* drugoten; **-wärts**, *ad.* drugéj, inde: drugam, inam; **-weitig**, *a.* inák, drugák, drugačen.

Andeut=en, *v.a.* naznáčiti, naznámiti, védeti dati, v misel vzeti (vzamem), oméniti + naznačevati, védeti dajati, oménjati, v misel jemati (mljem); (ſkizzieren) občértati, načértati; **-ung**, *f.* naznanilo, omemba; načért, občért.

Andichten, *v.a.* podtakniti + pod-

Andorren, *v.n.* prisušiti se, prisahniti *pf.* [tisek; pritók.

Andrang, *m.* navál, prirív, pri-

Andrängen, *v.a.* pritísniti, navaliti, prirínіti + pritískati, prirívati.

Andrechſeln, *v.a.* pristrúžiti; nastrúžiti + pristruževati.

Androh=en, *v.a.* pretiti, žúgati; popretiti, zapretiti, zaprotiti, zagroziti se, zažúgati; **-ung**, *f.* pretnja, grožnja, žúganje.

Andruck, *m.* pritísk, pritisek; prilepek; **-en**, Andrücken, *v.a.* pritísniti, prilépiti + pritískati, pritiskovati.

Aneifer=n, *v.a.* podbuditi, spodbuditi, izpodbuditi, spodbosti (bodem), podnétiti, podkúriti + spodbújati, spodbádati, podkúrjati ꝛc.; **-ung**, *f.* spodbada, spodbadek, izpodbudek.

Aneignen, ſich, *v.r.* svójiti si, lastiti si: prisvójiti si, usvójiti si, prilastiti si + prisvojevati si ꝛc.; (angewöhnen) naváditi se, priváditi se, priučiti se + privájati se ꝛc.

Aneinander, *ad.* skup, k sebi, eno k drúgemu, drugo k drúgemu; **-fügen**, *v.a.* zložiti, spehniti + zlágati, spéhovati; **-gränzen**, *v.n.* stikati se, dèržati se (ím); **-reihen**, *v.a.* verstiti: zverstiti.

Aneckeln, *v.n.* gábiti se, hrétiti se, gnjúsiti se, merziti se (kaj komu).

Anekdote, *f.* smešnica, smešna pravljica.]véternica.

Anemo=meter, *m.* sapomér; **-ne**, *f.*

Anempfehlen ſ. **Empfehlen.**

Anerben, *v.a.* podedovati, pridedovati. [- ſ. Anbieten.

Anerbieten, *n.* ponudba, ponudek;

Anerkenn=en, *v.a.* priznati, pripoznati, za dobro spoznati + priznávati, pripoznávati; **-ung**, *f.* prizna-

tev, pripoznatev, pripoznatva, priznanje. [+ najédati se.

Aneſſen, ſich, *v.r.* najesti se (jém)

Anfachen, *v.a.* podkúriti, podnétiti, podpíhati (pîšem), podrásiti + podkúrjati, podnečevati, podpihovati ꝛc.

Anfädeln, *v. a.* nízati: nanízati.

Anfahr=en, *v. a.* u. *n.* pripeljati se (ljem), priderdrati, priškrípati (pljem) + pripeljávati se; (irgendwo –) zadeti (denem) + zadévati; (übel –) stakniti jo, naleteti, skúpiti jo *pf.* (jemanden –) zarézati (im), zarévkati, otresniti se, obrégniti se *pf.*; (anführen) navoziti + navážati; (im Bergb.) delo pričeti (čnem) + pričénjati; –geld, *n.* prímščina; –t, *f.* prihod, dovóz, privožnja, pripeljanje; (im Bergb.) pričetek dela.

Anfall, *m.* napád, naskók, naválj; (d. Kranth.) napadek, popadek; (d. Waſſers) závod; –en, *v. a.* napasti (padem), spopasti se, lotiti se, naskočiti, prijeti (primem), udáriti, plániti (na kaj) + napádati, lotévati se, naskakovati, udárjati; (v. Kranth.) napasti (padem), lotiti se, obiti (idem) + napádati, obhájati ꝛc.

Anfang, *m.* začetek, pričetek, počétek, začetje; (Urſprung) vir, korenina; zu –, iz perva, s pérvega, od kraja; –en, *v.a.* začeti (čnem), pričeti, započeti, jeti (jamem u. jemem) + začénjati, začínjati, pričénjati, jémati; (unternehmen) lotiti se, polotiti se, podstópiti se, prijeti se (primem) + lotévati se, podstópati se ꝛc.; was ſoll ich –, kaj mi je storiti, kaj mi je početi; anfangen zu – wird meiſt durch die Gegenwart d. Frequentativa oder durch die Vergangenheit d. Perfektiva ausgedrückt.

Anfäng=er, *m.* začetnik, pervenec, novinec; =in, *f.* začétnica, pervenka; –lich, *a.* začeten, pričeten; *ad.* iz perva, s perva, od konca, od kraja, obnàm, iz pervine.

Anfangs=buchſtabe, *m.* začetno pisme, perva čerka; –gründe, *pl.* pričetki *pl.*, pričetna vodila *pl.*, pervinska ravnila *pl.*

Anfaſſen, *v.a.* prijeti (primem), popasti (padem), zagrábiti + prijémati, popádati, zagrabljevati; (taſten) típati (pljem), šlátati; ſ. Anreihen. [(gnjijem) *pf.*

Anfaulen, *v. n.* nagnjiti, ognjiti

Anfeucht=en, *v. a.* napádati, napastovati; (beſtreiten) izpodbijati, ométati, nasprotovati; (im theol. Sinne) míkati, mámiti, skúšati, mótiti; –er, *m.* napastnik, skušnjavec; –ung, *f.* napád, omèt; napast *f.*, skušnjava.

Anfeind=en, *v. a.* vražiti, mraziti, obrekovati, čérniti; –er, *m.* vražnik, sovražnik; –ung, *f.* vražba, mrazitev, obrekovanje.

Anfertigen, *v. a.* narediti, napráviti + narejati, naprávljati.

Anfeſſeln, *v.a.* ukleniti, prikleniti + uklépati.

Anfeucht=en, *v. a.* močiti, vlažiti: namočiti, omočiti, ovlažiti + namákati, ovlaževati; –ung, *f.* močitev; omaka; pijača.

Anfeuern, *v.a.* podkúriti, podnétiti, podžgati (žgèm) + podkúrjati, podnečevati, podžígati; *fig.* izpodbuditi, spodbosti (bodem), osèrčiti, + izpodbújati, spodbádati, oserčevati.

Anflechten, *v.a.* naplesti (pletem); priplesti + naplétati ꝛc.

Anflehen, *v.a.* ponížno prositi, pohlevno prositi. [(šijem) *pf.*

Anflicken, *v. a.* prikèrpati, prišiti

Anfliegen, *v.n.* prileteti + priletévati; (anfloßen) zaletetise + zaletávati se. [ljati.

Anflößen, *v.n.* napláviti + naplávAnflug, *m.* prilét, dolét; (v. Holzes) zasév, zasevek, zarodek, záred *f.*, mladje; (v. Röthe) rumenilo.

Anfluß, *m.* pritók; (Erdreich) naplávina, plavje, nanósina.

Anforderung, *f.* terjatev, tirjatev, tirjatva, tirjava.

Anfrage, *f.* poprášanje, vprášanje; -en, *v.a.* poprášati, vprášati, popítati, pobárati + popraševati, popitávati ꝛc.

Anfreſſen, *v.a.* grizti: ogrizti, nagrizniti, oškerbljati; ſich -, *v.r.* nagrèti se, nabrehati se (brešem).

Anfrieren, *v.n.* primèrzniti + primerzovati.

Anfriſchen, *v.a.* očèrstviti, osvežiti + očerstvovati; *fig.* povzbuditi + povzbújati.

Anfügen, *v.a.* pritakniti, pripehniti, pristáviti, dostáviti; zdeti, spehniti + pritikati, pristávljati; zdévati ꝛc. [šlátati *pf.*

Anfühlen, *v.a.* pòtipati (pljem), po-

Anführ=en, *v.a.* navoziti, napeljati, pripeljati (ljem) + navážati, napeljevati; (leiten) voditi, na čelu biti (sem), napeljevati, ravnati; (zitieren) imenovati: v misel vzeti (vzamem u. vzemem), oméniti; (hintergehen) ukániti, zvoditi, zbloditi *pf.*; (ſagen) povédati (vém), pristáviti, oméniti *pf.*; -er, *m.* vodnik, voditelj, vodja; (im Kriege) vójvoda, vojvod, vojskovód, poveljnik; -ung, *f.* vodba, voditev, voditva, vodstvo, poveljništvo; (Zitat) omenek; -ungszeichen, *n.* narekováj, résica, ušesca *pl.*

Anfüllen, *v.a.* pólniti: napólniti + napolnovati; (m. Flüſſigkeit) naliti (lijem), zaliti, natočiti + nalívati, natákati; (m. Getraide) nasuti (spèm) + nasípati (pljem). [stav.

Anfurt, *f.* pristan, pristanišče, pri-

Anfüttern, *v.a.* nakèrmiti, nasíčiti, napasti + nakermljevati, nasičevati, napasovati.

Angabe, *f.* póved *f.*, napóved *f.*, povedek; (Anzeige) naznanilo; laut -, kakor se je povédalo.

Angaffen, *v. a.* zijati (v koga).

Angebände, *n.* prizidek, prizidje.

Angeb=en, *v.a.* naznániti, na znanje dati, povédati (vém), oglasiti + naznánjati, na znanje dajati, oglášati; (b.d. Obrigk.) ováditi, zatóžiti + ovájati; den Ton -, zvonec nositi, pervi biti (sem); -er, *m.* ovadnik, tožnik, zatožnik.

Angeb=inde, *n.* vezilo; -lich, *a.* namišljen, domnél; *ad.* kakor právijo, neki, bojé, pré; -ren, *a.* prirojen

vrojen; -ot, *n.* ponuda, ponudba, ponudek. [liti, podeliti.

Angedeihen lassen, *v.a.* deliti: dodeliti.

Angedenken s. Andenken.

Angehänse, *n.* zagreb, namèt, kùp.

Angehen, *v.a.* (einen um etwas) prositi (koga za kaj): poprositi, zaprositi; (fordern) tèrjati, tírjati: prijeti (primem); (unternehmen) lotiti se, polotiti se *pf.*; (angreif.) lotiti se, sprijeti se (sprimem) s kom; (anfangen) začeti (čnem) + začénjati; - *v.n.* (betreffen) tíkati se (tičem), zadévati: dotikati se, zadeti (denem); (beginnen) nahájati, nastópati: nastópiti, pričeti se (čnem); es geht an, še velja; (sich kümmern) márati, mar biti (sem), róditi.

Angehör, *n.* imetje, posést *f.*; -en, *v.n.* pripádati, čegav biti (sem); es gehört mir, dir, dem Onkel, moje, tvoje, stríčevo je; -ig, *a.* domáč; (wird mittelst d. besitzanzeig. Beiwörter ausgedrückt); -ige, *m.* mojec, svojec, njegovec, našinec ic.; (d. Landes) roják.

Angeklagte, *m.* zatóženec; *f.* zatóženka.

Angel, *f.* ódica, údica, tèrnek, ternik; (Thür-) stožér, stežáj, natik, obračáj. štekelj; -weit, *ad.* na stežáj.

Angeld, *n.* zadavek, ara.

Angel-eigen, sich sein lassen, róditi za kaj, gnati (ženem) se za čim, prizadévati si; -eigenheit, *f.* zadeva, reč *f.*, opravilo; -eigentlich, *a.* priserčen, silen; -förmig, *a.* údicast; -haken, *m.* kljuka, maček; -n, *v.a.* na ternek loviti, ríbiti.

Angelob-en, *v.a.* obljúbiti, zaobljúbiti + obétati, obéčati; -nis, *n.* obljuba, zaobljuba.

Angel-punkt s. Pol; -ruthe, *f.* protica; -schnur, *f.* údična vervica, údičnica; -weit offen, *a.* na stežáj odpèrt.

Angemessen, *a.* priméren, primerjen, prigoden, pristojen, prislušen; -heit, *f.* primérnost, pristojnost ic.

Angenehm, *a.* prijeten, ugoden, mil; (lieb) všeč, všečen, povoljen.

Angenommen, *ad.* postávimo, dajmo, denimo.

Anger, *m.* trata, ledina; (Rain) griva, zara, zare *pl.* meja.

Angeschuldigte, *m*, obdólženec; *f.* obdólženka.

Angesehen, *a.* imenít, imeniten, veljaven, velikovažen, spošten, spoštován, čislán.

Angesicht, *n.* obličje, obraz, lice; ins - sagen, iz očí v očí, na ravnost povédati; -s, *ad.* vpričo, pred očmi.

Ange-stammt, *a.* prirojen, rodovinski; -steckt, *a.* okužen; -than, *a.* odét; ubrán, urezan; -wandt, *a.* obernjen, upotrebován.

Angewöhn-en, *v a.* váditi, učiti: navádíti, priváditi, priučiti + privájati ic.; -ung, *f.* navada, privada, privadba. [vati; s. Begießen.

Angießen, *v.a.* obliti (lijem) + oblí-

Angina s. Bräune.

Anglimmen, *v. n.* zatleti, zažgati se (žgèm) + zažígati se.

Angränz-en, *v. n.* méjiti, vézati se (vežem), dèržati se (im); -end, *a.* po-

mejen, sosedenj, okolen, okolšen; -er, *m.* mejáč, mejaš, sosed.

Angreif=en, *v. a.* prijeti (primem), poprijeti, popasti (padem), zagrábiti + prijémati, popádati; (überfallen) napasti (padem), zgrábiti, lotiti se + napádati; (fremdes Gut) lotiti se, seči (sežem) po čem, polastiti se + lotévati se, ségati, polaščevati se; (v. Krankheit) oslabiti, upéhati, zdélati, prevzeti (vzamem) + oslabljevati, prevzémati; (bestreiten) izpodbijati, ométati; (rühren) ganiti: geniti, k sercu iti (grem); -end, *a.* napadljív; -er, *m.* napadnik, naskakovavec, -lich, *a.* prijemljív.

Angriff, *m.* prijemek; (feindl.-) napád, napadek, naskók, naválː -thun, napasti (padem), naskočiti, prijeti (primem) + napádati, naskakovati; in-nehmen, lotiti se, polotiti se, začeti (čnem) + začénjati ɔc.; -spunkt, *m.* primnik, zastavnik; -sweise, *ad.* v naskoku.

Angſt, *f.* sila, tesnoba, težava, bridkóst, bridkoba, strah, zona; mir iſt -, sila mi prede, strah me je, prigreva mi; -geſchrei, *n.* vek, opój.

Aengſt=igen, *v. a.* plašiti, trápiti, prigrévati, mučiti, strahovati; -lich, *a.* plašen, tesnoben, bojéč, zbežen.

Angſt=ſchweiß, *m.* merzel pot; -voll, *a.* tesnoben. [+ pripasovati.

Angürten, *v. a.* pripásati (pašem).

Anhaben, *v. a.* na sebi imeti (am), nositi; er kann mir nichts -, nič mi ne môre kaj. [vati.

Anhacken, *v. a.* nasékati + nasekó-

Anhalt, *m.* deržeček, deržáj, deržálo, poprimek, poprijemek; -en, *v. a.* pridèržati (im) + pridèrževati; (aufhalten) zadèržati, ustáviti, obustáviti + zadèrževati, ustávljati; (anſpornen) prigánjati, spodbádati; um eine Braut -, snúbiti, prositi: zasnúbiti; -*v. n.* postati (stojim), prejénjati + postájati, prejenjevati; halt an, stoj, postój; (währen) terpeti, trájati; -end, *a.* stanoviten, terpežen, neprenehljív, venomeren; *ad.* v eno mér, nepreném homa; -ſam ſ. Anhaltend; -ſamkeit, *f.* terpež, stanovitnost; -ſpunkt, *m.* oporišče; (Regel) pravilo; -ung, *f.* pridèržatev, ustava, ustavitev.

Anhang, *m.* pridavek, privesek; (im Buche) dostavek, priloga, doklada; (Partei) njegovec, privèržènec; im -e, v prilogi, v dokladi; -en, *v. n.* jemandem -, dèržati (im) s kom.

Anhäng=en, *v. a.* privésiti, pripeti (pnem), prilépiti, pripójiti, pridati + privéšati, pripénjati, pridájatiɔc.; mittels d. Kette -, opèrtiti, otvezti + operčevati, otvézati; -er, *m.* privèržènec, priveržénik, pridružnik; =in, *f.* privèržènka, privèržènica; -ig, *a.* družljív, prijemljív; (v. Prozeſs) tekóč; -lich, *a.* udán, privèržen; privaden; =keit, *f.* udanost, privèržènost; -ſel, *m.* privesek, pristavek, pritiklina, pritiklje. [koga.

Anhauchen, *v. a.* dihniti + dihati (na

Anhauen, *v. a.* nasékati, zasékati + nasekovati ɔc.

Anhäufen, *v. a.* kopíčiti, verhovatiti,

kúpčati: nakopíčiti, naverhovatiti, nakúpčati, nanesti. nagrómáditi + nakopičevati, nanášati ꝛc.; (mit d. Pfluge) osípati(pljem); ſich-,*v.r.* zarediti se,razpasti se(pasem),zaploditi se+zaréjati se.razpasovati se ꝛc.

Anheben, *v.n.* jeti (jamem u. jemem) začeti se (čnem), pričetise+jémati, začénjati ꝛc.

Anheften, *v. a.* pripeti (pnem), pripehniti.privésiti.prišiti(šijem),opertiti+pripénjati, pripehovati. privéšati ꝛc.; (feſt machen) prítèrditi+priterjevati; (an's Kreuz) pribiti(bijem), razpeti(pnem)+pribíjati,razpénjati.

Anheim, *ad.* domú, domóv; domá; -ſtellen, *v.a.* na izvoljo pustiti + púščati; -fallen, *v.n.* pripasti(padem)+pripádati.

Anheiſchig, *a d.* ſich-machen, zavézati se (vežem) + zavezovati se (k čemu). [kaj, lês.

Anher, *ad.* sem,le-sem,sem-le,sem-

Anhetzen, *v. a.* ščuvati (ščujem), šúntati, húskati, drážiti: poščuvati, našúntati,podšúntati ꝛc.; -er, *m.* ščuváj, šuntár, draživec.

Anhöhe, *f.* berdo, reber *f.*, brežina, višina, paka.

Anhören, *v. a.* slúšati, poslúšati, poslúševati. na uho vleči.

Animaliſch ſ. **Thieriſch.**

Anis, *m.* janež, onež, koper; -öhl, *n.* jáneževo olje, jáneževec.

Anjochen, *v.a.* jármiti. vézati (vežem): vjarmiti. [se (zoper kaj).

Ankämpfen, *v.n.* boriti se, upirati

Ankauf, *m.* kúp, nakúp, zakúp; (d. Angekaufte) kupilo, nakupilo; -en, *v. a.* kúpiti, nakúpiti, pokúpiti+kupovati, kupávati, nakupovati.

Ankeilen, *v. a.* s klinom pritèrditi, zagvózditi + priterjevati ꝛc.

Ankennen, *v.n.* znati, víditi (komu kaj).

Anker, *m.* sidro, maček, kotva; ſich vor-legen, sidro spustiti+spúščati; die-lichten,sidro vzdígniti+vzdigovati; -förmig,*a.* sidrast; -los,*a.* brezsidern, brez sidra; -n, *v. a.* sidro od. mačka spustiti od. zasaditi+spúščati, zasájati; -platz, *m.* sidrišče; -ſchmied, *m.* sidrár.

Anketten, *v.a.* prikleniti, opèrtiti, prikovati (kujem) + priklépati, operčevati. [pati (pljem).

Ankeuchen, *v.n.* prisopíhati. prihrí-

Ankitten, *v.a.* prikléjiti, prilépiti+priklejevati; (m. Feuer) privariti+privárjati.

Anklage, *f.* tožba, zatožba; -e, *a.* tožbni,zatožbni; -en, *v.a.* zatóžiti+zatoževati; ſich-, *v.r.* obtóžiti se+obtoževati se; -er, *m.* tožnik, zatožnik, tožitelj; =in, *f.* tožnica, zatóžnica; -eſtand, *m.* zatožbni stan,zatóženost; in-verſetzen,pod zatožbo djati (denem) *pf.*

Anklammern, ſich, *v.r.* okleniti se, oprijeti se (primem) + oklépati se, oprijémati se.

Anklang, *m.* oglás, nazvúk; (Gefallen) dopádenje, všeč *f.*, všečnost; - finden, dopasti (padem) prikúpiti se+dopádati, po všeči biti(sem),prikupávati se.

Ankleb=en, *v.a.* prilépiti, prilípniti, prikéljiti + prilepljevati, prilepovati ɔc.; **-sel**, *n.* prilepek.

Ankleiden, *v.a.* obleči, naprávíti + obláčiti, naprávljati.

Anklopf=en, *v. a.* terkati, kovljati: potérkati, pokovljati, zaklepáti; **-er**, *m.* klepalo, terkalo.

Anknüpfen, *v.a.* privézati (vežem) + privezovati; **ein Geſpräch-**, besedo povzeti (vzamem u. vzemem).

Ankommen, *n.* dohód, prihód; — *v. n.* priti (pridem), dojti (dojdem) + prihájati, dohájati; **fahrend-**, pripeljati se (ljem); **reitend-**, prijézditi; **fliegend-**, prileteti; **ſchwimmend-**, priplávati; **ſingend-**, pripeti (pojem); **pfeifend-**, prižvížgati; **tanzend-**, priplesati (plešem); **ſchluchzend-**, prijohotati (hočem) u. ſ. w. durch Zuſammenſetzung mit dem Vorworte pri-; **übel-**, staknití jo, okúpiti se, skúpiti jo *pf.*; **es kommt mich die Luſt an**, želja me obhaja, mika me; **es kommt mich der Schlaf an**, spanec me grudi; **es kommt mir ſchwer an**, težko mi je, težko me stane; **auf dich kommt es an**, na tebi je, v tvoji roci je; **es kommt viel an**, dosti zaleže.

Ankömmling, *m.* prišlec, prihajavec, prišnik.

Ankritzeln, *v.a.* načečkati, načerčkati, začerčkati, zamácati *pf.*

Ankündig=en, *v.a.* napovédati (vém), oglasiti, oznániti, na znanje dati + napovédati, napovedovati, oglášati, oznánjati; **-er**, *m.* oglasnik, napovedovavec; **-ung**, *f.* oznanilo, naznanilo, oglás, napoved *f.*

Ankunft, *f.* prihod, dohod, došestek, prišestje; **ſeit ſeiner —, kar je prišel.**

Anlächeln, *v.n.* nasmejati se (smejem), namúzniti se, nasmehljati se + nasmehljávati se, múziti se (komu).

Anlage, *f.* obrís, načèrt, osnutek, razsnova; (Beilage) doklada, priloga; (Fähigkeit) sposobnost, zmožnost, dar, čud *f.*; (Anpflanzung) nasadba, zasadba; (Werk) naprava; (Kapital) glávnica, von guten —n, bistre glave.

Anlangen, *v.n.* dospeti, dojti (dojdem), priti (pridem) + dospévati, dohájati ɔc.; ſ. Betreffen; **-d**, *ad.* gledé, gledé na.

Anlaſs, *m.* vzrok, podnèt, pogón, nagibljej; (Gelegenheit) priložnost, prilika; **-en**, *v.a.* pustiti + púščati (kaj na čem); (Waſſer) natočiti. napustiti + natákati ɔc.; ſich gut-, dobro kázati (kažem), mnogo obétati.

Anlauf, *m.* zalét, nalét, zagón, zaprega: **-nehmen**, v zaprege stópiti; (feindl.-) napád, naskók; (d. Waſſers) nastóp, pritók; **-en**, *v.n.* zaleteti se, zagnati se (ženem), pognati se + zaletávati se, zagánjati se; (v. Waſſer) rasti, naráščati, kipeti; (anſchwellen) oteči, zateči, zabúhniti + otékati ɔc.; (v. Schimmel) plesneti; (v. Roſt) rujaveti; **übel-**, skúpiti jo, naleteti *pf.*; **angelaufen**, otekel, zatekel, zabuhel.

Anlaut, *m.* sprédnik, pervo pisme.

Anläuten, *v.a.* pozvoniti, požvenkljati, pozvončljati + pozvánjati.

Anleg=en, *v.a.* naložiti, priložiti + nalágati, prikládati; (d. Gewehr) poméríti, naméríti, nastáviti + pomérjati, nastávljati; d. Kleidung –, obleči se + obláčiti se; die Schuhe –, obuti se (bujem) + obúvati se; andere Kleider, Schuhe –, preobleči se, preobuti se + preobláčiti se, preobúvati se; (gründen) vpeljati (ljem), vstanoviti, napráviti, osnovati (snujem) + vpeljevati, vstanávljati, naprávljati; (Geld) naložiti + nalágati; (Garten–) zasaditi + zasájati; (Feuer–) zažgati (žgèm) + zažígati; den Verschluss–, pod pečat djati (dém), zapečátiti + pod pečat dévati; Fesseln –, ukleniti + uklépati; Zaum–, bèrzdati: obèrzdati; Zaun–, graditi: zagraditi + zagrájati; (anlehnen) nasloniti + naslánjati.

Anlehen, *n.* zajem; deržavno posojilo.

Anlehn=e, *f.* priróč *f.*, slonilo, naslonilo; –en, *v.a.* nasloniti + naslánjati; (d. Thüre) pripreti + pripírati; sich –, nasloniti se, naleči se (ležem) + naslánjati se ꝛc.

Anleihe s. **Anlehen.**

Anleit=en, *v.a.* voditi, ravnati, rokovóditi, napeljevati: napeljati, napótiti; –ung, *f.* vodilo, navod, napotek, napeljava, podúk.

Anlieg=en, *v.n.* tíščati se (ím), naslánjati se (na kaj); –en, *n.* prošnja, želja; –end, *a.* priložen, pridján; (nachbarl.) sosedenj, bliženj; (v. Kleid) tesen; –enheit s. Anliegen.

Anlock=en, *v.a.* mikati (mičem), vábiti: privábiti; –end, *a.* vabiven, vabljív, mikaven, mičen; –ung, *f.* vabilo, mik.

Anlöthen, *v. a.* privariti + prívárjati.

Anlügen, *v.a.* legati, legati se (lažem) komu; nalegáti koga, zlegati se komu.

Anmachen, *v.a.* napráviti, narediti + naprávljati, naréjati; (fest machen) pritèrditi + priterjevati; Feuer –, ukresati (krešem); zakúriti, raznétiti + ukresovati.

Anmarsch, *m.* prihod, dohod; –ieren, *v. n.* prihájati, dohájati, približevati se.

Anmass=en, sich, *v.r.* lastiti si, svójiti si: prilastiti si, prisvójiti si, polakniti se česa + prilaščevati si, prisvojevati si, polákati se česa; (sich getrauen) podstópiti se, dèrzniti se, predèrzniti se; –end, *a.* prevzetovaven, derzen; –ung, *f.* derznost, prederznost, prevzetnost, prevzetovanje.

Anmauern, *v.a.* prizídati + prizidávati.

Anmeld=en, *v.a.* oglasiti, zglasiti, naznániti, navestiti, napovédati + oglášati, naznánjati, napovedovati; –er, *m.* napovedovavec; –ung, *f.* oglasilo, napoved *f.*

Anmelken, *v.a.* namolzti, namlezti (molzem) *pf.*

Anmerk=ebuch, *n.* zapisnik, vpisnik; –en, *v.a.* zapísati (pišem), zaznamnjevati, zaznámiti, zabiljéžiti; jemandem etwas –, znati se, poznati se ko–

mu; (Anmerkung machen) opáziti, opomníti + opazovati, opomínjati; -ung, *f.* opomba, opazka, opazba; zapisek; =ezeichen, *n.* zvézdica, križec, opominjáj.

Anmessen, *v.a.* pomériti + pomérjati; (voll) namériti + namérjati.

Anmisten, *v. a.* nagnojiti, nasmetiti *pf.*

Anmuth, *f.* milina, milota, ljubkost, prijetnost; lepota, lepava, krasota; -ig, *a.* mil, miljen, ljubek, prijeten; lep, krasen.

Annageln, *v.a.* pribiti (bijem) + pri-

Annagen, *v. a.* ogrizti, oglodati (glojem), oškerbljati, ogúliti *pf.*

Annähen, *v.a.* prišívati, prišiti (šijem), pripehniti *pf.*

Annäher=n, sich, *v.r.* bližáti se: približáti se + približevati se, prihájati; -nd, *a.* približen; -ung, *f.* približevanje, dohod, prihod; -ungsweise, *ad.* blizo, okoli, po priliki.

Annahme, *f.* vzetje, prevzetje, sprejém, sprejetje, sprejema.

Annal=en, *pl.* letopisi *pl.*; -ist, *m.* letopisec.

Annehm=bar, *a.* sprejemljiv, prevzemljiv, sprejemen; =keit, *f.* sprejemljivost &c.; -en, *v.a.* vzeti (vzamem u. vzemem), prevzeti, prejeti (prejmem), sprejeti + jemati (jemljem), prevzémati, sprejémati; (für wahr erkennen) imeti za resnico: mísliti, da je kaj res; (angewöhnen sich) priváditi se + privájati se; an Kindesstatt-, posíniti, posinóviti + posinovljevati; sich -, *v. r.* potegniti se (za koga), skerb za koga na sé vzeti + potegovati se &c.; -er, *m.* prejemnik; -lich, *a.* všeč, všečen, povoljen, ugoden, prijeten, mil; =keit, *f.* ugodnost, prijetnost &c.

Annexieren, *v. a.* pridrúžiti, prikleníti + pridruževati, priklépati.

Annullieren, *v.a.* vníčiti + vníčevati; (umstoßen) ovreči (veržem) + ométati; (d. Kauf) razdreti (derem, derl) + razdírati.

Annonce, *f.* oglás, oznanilo.

Anomal=ie, *f.* nepravilnost, neredenost; -isch, *a.* nepravilen, neréden.

Anonym, *a.* brezimen brezimén, neimenován; -ität *f.* brezimenost; -us, *m.* brezímenič.

Anordn=en, *v.a.* vrediti, razrediti, zverstiti, razverstiti, vravnati + vredovati, vredévati, zverstovati; (befehlen) veleti, ukázati (kažem), zapovédati (vém) + velévati, ukazovati, zapovedovati; -er, *m.* vredník, vredovavec; -ung, *f.* vredba, razredba, vredeva, zverstitev, vravnava; (Befehl) povelje, ukáz, zapoved *f.*; (letzwillige) volitev.

Anorganisch, *a.* neorganski, neor-

Anpacken, *v.a.* zgrábiti, popasti (padem), prijeti (primem), lotiti se *pf.*

Anpassen, *v.a.* pristrójiti, prikrójiti + pristrojevati, prikrojevati; *v. n.* prileči se (ležem), podati se + prilégati se, podájati se; -d, *a.* primeren, pristojen, shoden.

Anpflanz=en, *v.a.* nasaditi, zasaditi + nasájati &c.; (bepfl.) obsaditi + obsájati; sich-, *v.r.* vséliti, naséliti se +

vseljevati, vselovati se; (v. Pflanz.) zarediti se, razrasti se + zarájati se, razráščati se; -ung, *f.* nasad, nasadba, zasad, zasadba, zaredba, zareja; vselitev, naselitev, nasélbina, selíšče ɔc.

Anpochen, *v.a.* têrkati, klepati: potêrkati, pokovljati + poklepati.

Anprall, *m.* nagón, zagón; pritísk, prirív, pritók, naskók; -en, *v.n.* vdáriti, tréščiti, zagnati se (ženem) + vdárjati, tréskati, zagánjati se.

Anpreiſen, *v.a.* hváliti, slaviti, veličati; hvalísati: prehváliti, poslaviti, povelíčati + prehvaljevati, poslávljati, poveličevati; -ung, *f.* poveličevanje, hvalitev, slavitev.

Anprobieren, *v.a.* pomériti + pomérjati. [+ ovíjati se.

Anranken, ſich, *v.r.* oviti se (ovijem)

Anrathen ſ. Rathen.

Anräuchern, *v.a.* kaditi: pokaditi; ſ. Räuchern.

Anrechnen, *v.a.* prišteti (štejem), pripísati (pišem) + prištévati, pripisovati; (einrechnen) všteti, vrájtati, vračúniti + vštévati, vrajtovati; -ung, *f.* prišteva; všteva, vštetev.

Anred=e, *f.* ogovor, nagovor; -en, *v.a.* nagovoriti, ogovoriti, namárnovati + ogovárjati ɔc.

Anreg=en, *v.a.* obuditi, vzbuditi, povzbuditi, sprózíti, izprózíti + obújati, sproževati; (zu etw.) spodbosti (bodem), izpodbosti + spodbádati; -end, *a.* budíven, buden, spodbadljív; -ung, *f.* obuda, spodbuda, spodbudek, spodbadek.

Anreifen, *v.n.* dozoreti + dozárjati, dozréjati.

Anreihen, *v.a.* verstiti: zverstiti, vrediti + zverstovati, vredévati; (am Faden) nízati, nízgati: nanízati; ſich -, *v.r.* verstiti se, drúžiti se.

Anreiz, *m.* mik, vabilo, mamilo, bajilo; -en, *v.a.* míkati (mičem), vábiti mámiti; (z. Zorn) drážiti, ščuvati (ščujem), podpihovati; -er, *m.* dražívec; -ung, *f.* podpihovanje; vabitev.

Anrennen, *v.n.* naleteti, zaleteti se, zatelebániti se, telébniti (ob kaj) + zaletávati se; er wird -, naletel bode, opekel se bode, nasadil se bode.

Anrichten, *v.a.* naprávíti, pripráviti, storiti, narediti, učíniti, prigotóviti, osnovati (snujem) + naprávljati, naréjati, prigotávljati; (Schaden) storíti, prizadeti, napresti (predem) + délati, prizadévati; (d. Tiſch) pogerníti + pogrinjati.

Anritzen, *v.a.* oprásniti, omúzniti *pf.*

Anrollen, *v.n.* privaliti se; privâljati se, prikotáliti se, pritalókati se *pf.*

Anrüchig, *a.* sumen, sumljív.

Anrücken, *v.a.* primakníti, primekníti, pritegníti + primíkati, pritegovati; - *v.n.* bližati se, približevati se, prihájati, dohájati: približati se, pritísniti.

Anruf, *m.* klic, klícanje, zov, zazóv, zaziv; -en, *v.a.* klícati (kličem), zvati (zovem): poklícati, pozvati; (flehen) móliti, prositi; -ung, *f.* prošnja, zazívanje.

Anrühmen ſ. Rühmen.

Ansaat, *f.* sev *f.*, setev, nasetev, posév *f.*, sétvina.

Ansag=e, *f.* napoved *f.*, sporočilo, naznanilo, navestilo, oglás; **-en**, *v. a.* napovédati (vém), sporočíti, naznániti, navestíti, na znanje dati, oglasíti + napovedovati, sporóčati, naznánjati, oglášati ɔc.; **ſag an**, povéj, reci.

Anſammel=n, *v. a.* nabrati (berem), zbrati, skúpiti + nabírati, skupljevati; **-ung**, *f.* nabíra, nabéra, nabór.

Anſäſſig, *a.* usedel, vseljen, posesten; **ſich - machen**, vséliti se, nastaníti se + vseljevati se ɔc.; **-keit**, *f.* usedlost; vselitev, domovanje.

Anſatz, *m.* napád, naskók; (in d. Rechn.) števek, postavek; (am Inſtrum.) nastavek, dulec; (z. Laufe) zalét, zagón; (z. Wachſen) zacimek, zarodek, cima; (am Kleide) štritov; (angeſetztes Stück) pristavek, dostavek; (im Geſchirre) usedlina, gošča; (Angeſpültes) naplávina, plavje; **-rohr**, *n.* dulec, ustnik.

Anſaufen, **ſich**, *v. r* napiti se (pijem), preopiti se, nalókati se, nažlémpati se *pf.* [nastèrgati.

Anſchaben, *v. a.* stèrgati (steržem):

Anſchaff=en, *v. a.* oskerbeti, omísliti, napráviti + oskerbljevati, omišljevati, naprávljati si; (befehlen) veleti, naročiti, reči (rečem), ukázati (kažem) + velévati, naróčati, rékati, ukazovati; **-ung**, *f.* naprava; veleva, naročilo. [nagerniti *pf.*

Anſcharren, *v a.* nagrebsti, nagrábiti,

Anſchau=en, *v. a.* glédati, ogledovati, pogledovati, ozírati se: poglédati, ozreti se; **-en**, *n.* videž, ozír, pogléd; **-lich**, *a.* nazoren, očit, vidljív, očíviden; jasen; **=keit**, *f.* nazornost ɔc.; **-ung**, *f.* videž, vid, ozir, pogled; **=s=**, *a.* nazorni.

Anſchein, *m.* videz, dozdevek, zdetev, dozdeva, podóba; **- haben**, víditi se; kázati se (kažem); podobaje, da ...; dozdeva se; dem - nach, kakor je podoba, kakor se kaže; **-end**, *a.* dozdéven, prividen; (ſcheinbar) videzen, na okó, na videz.

Anſchicken, **ſich**, *v. r.* ravnati se, pripráviati se, pobírati se, odpráviati se: pripráviti se. [*pf.*

Anſchießen, *v. a.* nastreliti, ostreliti

Anſchiffen, *v. n.* pripluti (plovem), priplávati, prijádrati.

Anſchirren, *v. a.* okómatiti, napraviti + kómatiti, naprávljati; (d. Schf.) vezovati, jármiti: vézati (vežem), vjarmiti.

Anſchlag, *m.* udár, udarec, udarek; (Entwurf) osnova, očèrt; (Gedanke) naklép, namera, namislik; (Koſtenanſchl.) preudarek, prerajtek; (in d. Mühle) préslica; in - bringen, vsteti (štejem) + vštévati; **Anſchläge ſchmieden**, naklépati, naklepovati, naméŕjati, snovati (snujem); **-en**, *v. a.* biti (bijem), tolči, tèrkati + udáriti, tèrčiti + nabíjati, udárjati; (d. Glocke) priterkovati, trijánčiti, plat zvona biti (bijem); (d. Gewehr) naméŕiti, na muho djati (dem) + naméŕjati, na muho dévati; (irgendwo etwas -) nabiti + nabijati; Feuer-, kresati (kre-

šem): ukresati; den Wert –, céniti; zu hoch–, precéniti; –*v.n.* dóbriti, prilégati se, tékniti: prileči se (ležem), zaleči; (v. Hunde) zalájati *pf.*; ſich–, *v. r.* udáriti se, ropiti se, terkniti se; –ezettel, *m.* nabito naznanilo.

Anſchlemmen, *v. a.* napláviti, nanesti, nanositi + nanášati.

Anſchleppen, *v. a.* navláčiti; privléči *pf.*

Anſchließen, *v.a.* prikleníti. prikovati (kujem), pripèrtiti + priklépati. prikávati; (beiſchließ.) priložiti + prilágati; ſich–, *v.r.* drúžiti se. pajdášiti se: pridrúžiti se, pristópiti, pritégniti.

Anſchluſs, *m.* priklép; (Beilage) doklada, priloga.

Anſchmieden, *v. a.* prikovati (kujem), privariti + prikávati, privárjati.

Anſchmiegen, ſich, *v.r.* pritísniti se. oprijeti se (primem) + pritiskovati se, oprijémati se; –ſam, *a.* priročen, privaden, pitom.

Anſchmieren, *v.a.* mázati (mážem) + namázati, pomázati; (betrügen) ukániti, okániti, prevári ti, opehári ti *pf.*

Anſchmunzeln, *v. a.* múziti se: namúzniti se (komu).

Anſchmutzen, *v. a.* ogerdíti, onečéditi, zamázati (mažem), onesnážiti, obrazdati *pf.*

Anſchnallen, *v. a.* pripeti (pnem), prikópčati + pripénjati, prikopčevati.

Anſchneiden, *v.a.* narézati (režem). nakrójiti + narezovati; (Brot) načeti (načnem) + načénjati; (einſchneid.) zarezati + zarezovati.

Anſchnitt, *m.* zárez *f.*, zareza; nakrojek, načetek, načetje. [ljati.

Anſchnitzeln, *v. a.* rezljati: narez-

Anſchöpfen, *v.a.* načrepati (pljem) *pf.*

Anſchopp=en, *v.a.* nagatiti, nagnjesti + nagáčati, nagnjétati; –ung, *f.* zágata, zapèrtje. (niti *pf.*

Anſchrauben, *v.a.* privítiti, prišker-

Anſchreiben, *v.a.* napísati (pišem), zapísati + napisovati, zapisovati; (voll) popísati *pf.*

Anſchreien, *v.a.* zadreti se (derem), obrégniti se, révsniti (nad kom) *pf.*

Anſchuhen ſ. **Beſchuhen.**

Anſchuldig=en, *v.a.* dolžíti, kriviti: obdolžiti, okriviti + obdolževati; –ung, *f.* obdolženje, obdolžitev.

Anſchüren, *v. a.* rášiti: podrášiti, podnétiti.

Anſchuſs, *m.* nastrél; pervi strel.

Anſchütten, *v.a.* naliti (lijem) + nalívati; (mit Trockenem) nasúti (spèm) + nasípati (pljem); (begieß.) obliti + oblívati.

Anſchwärzen, *v.a.* čèrniti, mraziti, obírati, opràvljati, ogovárjati: očèrniti, začèrniti, omraziti. [kaj).

Anſchwatzen, *v.a.* natvezti (komu

Anſchweif, *m.* osnutek, nasnutek, snov *f.*; –en, *v.a.* snovati (snujem): osnovati, nasnovati; –erahmen, *m.* snovače *pl.*; –ſpule, *f.* snovávnica, snoválnica. [várjati.

Anſchweißen, *v.a.* privariti + pri-

Anſchwell=en, *v.a.* napeti (pnem), napíhniti + napénjati, napihovati; – *v.n.* oteči, zateči, búhniti, zabúhniti + otékati, zatékati; (v. Waſſer) rasti, naráščati, kipeti; -ung, *f.* otók, oteklina, zabuhlina.

Anſchwemm=e, *f.* plavje, naplávina, povodje; -en, *v.a.* napláviti, nanesti, nanositi + nanášati ꝛc.

Anſeh=en, *n.* ozír, pogléd, vídež; (Anſchein) videz; dem – nach, po vídezu, na videz, kakor se kaže; (Wert) veljava, ime, slovez: in-ſtehen, sloveti, v čislih biti, v imenu biti (sem); (Geſtalt) podoba, postava, -en, *v.a.* poglédati, ozreti se (na kaj) + pogledovati, ozírati se; (anfennen) znati, vídeti, poznati; (für etwas) imeti (imám), čislati, šteti (štejem); er iſt überall angeſehen, vsi ga čislajo; -nlich, *a.* veljaven, imeniten, sloviten, čislán; -ung *f.* in-, gledé, zastran, obstran, kar se tiče.

Anſengen, *v.a.* osmoditi, opáliti *f.* (d. Speiſe) prismoditi *pf.*; (v.d. Sonne) zapeči + zapékati.

Anſetzen, *v.a.* nastáviti + nastávljati; (hinzu=) pristáviti, prisloniti + pristávljati, prislánjati; (d. Kinte) namériti + namérjati; (d. Tag) odlóčiti, dolóčiti, vstanoviti + odločevati, vstanávljati; (Bäume) nasaditi, zasaditi + nasájati ꝛc. (Keime) zarediti, zaroditi, zaleči (ležem) + zarájati, zadelovati; (d. Krallen) zasaditi + zasájati; (feſtſetzen) vstanoviti, dolóčiti + vstanávljati ꝛc.; (übervortheilen) nasaditi, opeháriti *pf.*; ſich–, *v.r.* naseliti se, vséliti se + naseljevati se; (v. Staub) prijeti se (primem) + prijémati se.

Anſicht, *f.* pogléd, zagléd; (Meinung) misel *f.*, mnenje, menitev; -ig werden, zaglédati, uglédati, zapáziti *pf.*

Anſied=elei, *f.* selo, nasélbina, naselitev *f.*; (Ort) selišče; -eln, *v.a.* naséliti, razposéliti + naseljevati; -ler, *m.* selnik, selák, naselnik.

Anſpannen, *v.a.* vpreči (vprežem), napreči, pripreči + vprégati, naprégati; (anſtrengen) napeti (pnem), natégniti + napénjati, nategovati.

Anſpeien, *v.a.* zapljevati (pljujem), opljevati *pf.*

Anſpiel=en, *v.a.* naigrati, igro začeti (čnem) + naigrávati, igro začénjati; (am Inſtr.) zaigrati *pf.*; (auf etwas–) nacikovati, cikati; -ung, *f.* nacikovanje.

Anſpießen, *v.a.* nabosti (bodem), nateknuti + nabádati, natíkati.

Anſpinnen, *v.a.* napresti (predem); pripresti + priprédati; (anzetteln) zaplesti (pletem), nasnovati (snujem), zatrositi + zaplétati.

Anſporn=en, *v.a.* spodbosti (bodem), izpodbosti, povzbuditi, podkúriti + spodbádati, pogánjati, povzbújati, podkúrjati; -ung, *f.* spodbada, povzbuja, poganjek.

Anſprache, *f.* nagovor, ogovor.

Anſprech=en, *v.a.* nagovoriti, ogovoriti, namárnovati + nagovárjati, namarnjevati; (bitten) prositi: poprositi, zaprositi; (in Anſpruch nehmen) svójiti si, lastiti si: prisvójiti si,

prilastiti si + prisvojevati si, prilastovati si; (gefallen) dopasti (dem) + dopádati; -end, *a.* prijeten, mil, ljub.

Anſpritzen ſ. Beſprengen.

Anſpruch, *m.* tirjatev, tirjava, terjatev, pravica; -machen ſ. Anſprechen; -slos, *a.* poniżen, dovoljen, malozahteven; -svoll, *a.* zahteven, prevzetovaven.

Anſpülen, *v.a.* napláviti, nanositi + naplávljati, nanášati.

Anſtachela ſ. Anſpornen.

Anſtalt, *f.* priprava; (Inſtitut) zavod, ustanova; (Maßregel) naredba.

An-ſtand, *m.* (Zögerung) odlašba, oprezovanje, pomuda, (Hinderniß) ovira, opovira, zaderžek, napotek, napotljej; (Würde) dostojnost, spodobnost; (Ort) stan, stajališče; ohne -, brez pomislika; mit - reden, spodobno govoriti; -ſtändig, *a.* dostojen, pristojen, spodoben, všečen; *ad.* po volji, po všeči; =feit, *f.* dostojnost, spodobnost, všečnost; -ſtandslos, *ad.* brez zaderžka, brez skèrbi, brez pomislika.

Anſtarren, *v. a.* stermeti, bóšiti, stermo gledati (v koga).

Anſtatt, *prp.* namesto, namesti, namest, mesto; - *c.* ne da - ampak, ne da - še le. [šiti *pf.*

Anſtauben, *v. a.* oprašiti, zaprá-

Anſtaunen, *v. a.* čúditi se: začúditi se (čemu) + občudovati (kaj); glédati in čúditi se, debelo glédati, z začudenjem glédati.

Anſteck-en, *v. a.* natekniti, nasaditi + natikati, nasájati; (v. Krankheit) kúžiti: okúžiti, zakúžiti, zatrósiti; angeſteckt werden, nalezti + nalezovati; -end, *a.* otraven, kužen, okužljív, nalezljív; -ende Krankheit, takajca; -ung, *f.* okužba; =ſtoff, *m.* kužilo.

Anſteh-en, *v. n.* stati (stojim) na čem; (wohl-) prileči se (ležem), podati se + prilégati se, podájati se; (anſtehen laſſen) odlášati, odlágati, odkládati, oprezovati + odložiti, počákati; es wird nicht lange -, ne bode temu dolgo.

Anſteigen, *v.n.* dvígati se, dvigovati se, višati se.

Anſtell-en, *v.a.* postáviti + postávljati; (anſtiften) napeljati (ljem) + napeljevati; (thun) storiti, učiniti, narediti + délati, naréjati; Betrachtungen -, premišljevati, prevdárjati; ſich -, *v.r.* délati se, vesti se (vedem); -ig, *a.* spreten, ročen; -ung, *f.* služba, urád; =sgeſuch, *n.* prošnja za službo; =slos, *a.* brez službe.

Anſtift-en, *v. a.* napráviti, nasnovati (snujem), naplesti (pletem) + naprávljati, naplétati; (einen zu etwas) šúntati, ščuvati (ščujem), podpihovati: našúntati, podšúntati ɔc.; -er, *m.* šuntár, podpihovavec.

Anſtimmen, *v.a.* ubrati jo (berem), zakróžiti *pf.*; ein Lied -, zapeti (pojem).

Anſtopfen, *v.a.* natlačiti, naphati *pf.*

Anſtoß, *m.* udar, vdar, spotikljej; (Verſehen) zgrešek, pogrešek; (Aergernis) pohújšanje, pohujševanje: - geben, pohújšati + pohujševati;

- nehmen, hudovati se, spotikati se; -en, *v.a.* tèrčiti, tèrkniti + tèrkati; (anrennen) zadeti (denem), telébniti + zadévati; mit der Zunge -, jecljati, jezik se zapleta oder zavaljuje.

Anstößig, *a.* pohujšljiv, pohujševaven, spotiklјiv, nespodoben; -keit, *f.* pohujšljivost ɔc.

Anstreben, *v.a.* gnati se (ženem), pogánjati se (za čim), vpérati se; (wider etwas) upírati se.

Anstreich-en, *v.a.* namázati (mažem), pomázati + namazovati; -er, *m.* mazáč.

Anstreifen, *v.a.* opláziti, oplázniti *pf.*; (Laub) namúziti, nasmúkati, načofljati; - *v. n.* dotíkati se, dèržati se (im).

Anstreng-en, *v.a.* natégniti, napeti (pnem) + nategovati, napénjati; (zur Arbeit) priderževati, prigánjati; (zu sehr) pretégniti, presíliti + presiljevati; (d. Kopf) béliti si, lomiti; einen Prozeß -, pravdo začeti (enem) + začénjati; sich -, *v.r.* trúditi se, vpérati se, gnati se (ženem), vbádati se; -end, *a.* težek, težkoten, trudapóln; -ung, *f.* trud, prizadeva, prizadetje, prizadetev, vpér.

Anstrenen, *v.a.* nasuti (spèm), natrósiti + nasípati (pljem), natrósati.

Anstrich, *m.* namazek; lik; (Schminke) lepotičje, lepotilo; (Anschein) videz, podoba; sich einen geben, kèršiti se, šopíriti se.

Anstricken, *v.a.* priplesti (pletem) + priplétati.

Anstückeln, *v. a.* dostáviti + dostávljati.

Anstürmen, *v.n.* priveršeti, prívaliti se *pf.*; pridírjati *pf.*

An-sturz, *m.* pritísk, navál; -stürzen, *v.n.* zagnati se (ženem) + zagánjati se.

Ansuchen, *n.* prošnja, poprošnja; - *v.a.* poprositi, zaprositi, prošnjo vložiti *pf.* [priberneti.

Ansummen, *v.n.* pribrenčati (im),

Antagon-ismus, *m.* nasprotovanje, protivnost; -ist, *m.* protivnik, nasprotnik.

Antasten, *v.a.* potipati (pljem), poštátati *pf.*; (d. Ehre) dotekniti se + dotíkati se.

Ant-e, *f.* raca, gaga; *dim.* račica; (Junges) rače (-ta); -en-, *a.* račji; -enfoth, *m.* račjek; -erich, *m.* racman; -eruf, *m.* gaganje, gagòt; -ftall, *m.* račjak.

Antediluvianisch, *a.* predpotopen.

Antheil, *m.* del, delež, deležek; -haben, deležen biti (sem), vdeleževati se: vdeléžiti se; -mäßig, *a.* po déležu; -nehmer, *m.* deležnik; -in, *f.* deléžnica.

Anthera, *f.* prášnica.

Anthologie, *f.* cvetnik, cvetobér, antologija.

Anthro-pologie, *f.* človekoznanstvo, antropologija; -pophag, *m.* ljudožér, ljudožerec; pesján, pesoglavec.

Anthun, *v.a.* (Kleid) obléči + oblačiti; (Schuhe) obuti (bujem) + obúvati; (thun) storiti, skázati (kažem), učíniti + skazovati ɔc; (Ge-

walt) prisíliti, primórati *pf.*; Übel-, nahuditi *pf.*

Anti-chriſt, *m.* antikrist; -cipando, *ad.* popréd, napred, naprej; -f, *a.* starinski, starovinski, starovit, starobil; -ſe, *f.* starovina; -kenkabinet, *n.* starínšnica; -konſtituzionell, *a.* protiustaven; -lope, *f.* antilopa; -mon ſ. Spießglanz; -pathie, *f.* zópernost, stud, neprijetnost; -phone, *f.* odpév; -pode, *m.* protinožec; -quar, *m.* starovinar; starinoznanec; -quität, *f.* starina, starovina; -theſe, *f.* protistavek.

Antlitz, *m.* obličje, lice, obráz; (Vorderſeite) čelo, lice.

Antrag, *m.* predlog, nasvèt; den -ſtellen, nasvetovati, navreči (verženi), predložiti *pf.*; (Anboth) ponudba; -en, *v. a.* nanesti, nanositi + nanášati; (vorſchlagen) svetovati, nasvètovati, predložiti, navreči (verženi) + nasvetávati, predlágati; ſich-, *v. r.* ponúditi se + ponújati se; -ſteller, *m.* nasvetovavec.

Antreffen, *v. a.* najti (najdem), nahájati, naráj mati, naméríti (na koga) + najdovati, nahájati, narajmovati.

Antreib-en, *v. a.* pognati (ženem), prignati, pritírati + pogánjati; (anſpornen) spodbosti (bodem) + spodbádati, prigánjati; (ſchwingen) zagnati + zagánjati; -er, *m.* poganjič, poganjavec, priganjavec.

Antreten, *v. a.* nastópiti + nastópati; (herbei-) pristópiti + pristópati; (ein Geſchäft) pričeti (ćnem), lotiti se *pf.*

Antrieb, *m.* pogón, podnet, spodbadek, priganjek, poganjek; (Beweggrund) nagib, nagibek, nagibljej; aus eigenem -, sam od sebe.

Antrinken, ſich, *v. r.* napiti se (pijem) + napívati se.

Antritt, *m.* nastóp, pristóp; (Anfang) pričetek, začetek; (am Schädel) podnóžnica; -s-, *a.* nastopni, začetni.

Antwort, *f.* odgovor, odpoved *pf.*, odvet; (auf d. Ruf) oglás; -en, *v. a.* odgovoriti, odverniti, odviščati, odveščati, odpovédati (vém) + odgovárjati, odpovedovati; (weinend) zavékati (večem), zacméríti *pf.*; (kurz) odrézati se (režem); -ſchreiben, *n.* odpís.

Anvertrauen, *v. a.* zaúpati, izročiti, povériti + zaupovati, izróčati, izročevati ꝛc.; ſich-, *v. r.* razodeti se (denem) + razodévati se.

Anverwandt, *a.* sorodèn, sorodovinski, v žlahti, v rodu; -e, *m.* sorodnik, sorodovinec, sorodec, rojec; žlahtnik; -e, *f.* soródnica, sorodovnica, žlahtnica; -ſchaft, *f.* sorodovina, žlahta, svojást *f.*, svojita, svášćina.

Anwachs, *m.* narást *f.*, prirást *f.*, prirastek, priraščáj, prirastje, zaredba; -en, *v. n.* prirasti + priráščati; (ſich mehren) rasti, množíti se: narasti, razmnožiti se, zarediti se, razpasti se (pasem) + naráščati, razmnoževati se, zaréjati se, razpasovati se ꝛc.

Anwalt, *m.* zagovarjavec, zago-

vornik, zastopnik, zavetnik; (Sachwalter) opravnik, oskerbnik; -schaft, *f.* zastopništvo, zavetništvo; opravništvo, oskerbništvo.

Anwand-eln, *v.a.* obiti (idem), opasti (padem), spreleteti + obhájati, opádati, sprelétati ɔc.; (reizen) míkati; -lung, *f.* želja, mik.

Anwärmen, *v.a.* pogreti (grejem), ogreti + ogréveti ɔc.

Anwartschaft, *f.* pričakovanje.

Anweh-e, *f.* zamet; -en, *v.n.* veti (vejem), véhati, pihljati (na koga).

Anweichen, *v.a.* mečiti, méhčati: omečiti, oméhčati.

Anweis-en, *v.a.* odkázati (kažem) + odkazovati; (auftragen) naročiti + naróčati; naročevati; (Geld) navkázati + navkazovati; -ung, *f.* navkazilo; (Instruzion) napotek; (Auftrag) naročilo.

Anweißen, *v.a.* béliti: pobéliti.

Anwend-bar, *a.* raben. rabljív, porabljív, vpotrebljív; -en, *v.a.* rábiti: oberniti, porábiti, upotrébiti, vpotrebovati + obráčati, porabljevati; Mühe-, prizadeti si + prizadévati si; -ung, *f.* raba, poraba; (Lehre) nauk.

Anwerb-en, *v.a.* nabrati (berem), najeti (najmem) + nabírati, najémati; sich - lassen, med vojake iti (grem), vojaško suknjo obleči; -er f. Werber; -ung f. Werbung.

Anwerfen, *v.a.* ometáti (mečem) + ometávati.

Anwert f. Wert.

Anwes-en, *a.* pričujóč, pričujočen, vpričen, pritomen, nazóč, nazočen; *ad.* vpričo, nazoči; -heit, *f.* pričujočost, pritomnost ɔc.

Anwidern, *v.n.* merzeti, gábiti se, gnjusiti se. upírati se.

Anwohner, *m.* sosed, bližnjik, bližnjec; Drau-, podravec; Save-, posavec; Bach-, potočnik, potokar ɔc.

Anwuchs f. Anwachs.

Anwurf, *m.* omèt, namèt; (Vorwurf) očitek, spočitek.

Anzahl, *f.* število, broj; (große) truma, sila, mnóžica; (kleine) peščica, nekolíčina. [naštévati.

Anzählen, *v.a.* našteti (štejem) +

Anzapfen, *v.a.* načépiti, na čep djati (denem), na čep postáviti + načepovati, na čep dévati ɔc.

Anzäumen, *v.a.* napreči (prežem), obèrzdati, zaúzditi, obúzdati + naprégati, oberzdovati ɔc.

Anzechen, *v.a.* vpijániti + vpijanjevati; sich-, *v.r.* opiti se (pijem), prepiti se, vpijániti se + opívati se ɔc.

Anzeichen, *n.* známenje, znamnje, predznamnje.

Anzeig-e, *f.* naznanilo, poročilo, poved *f.*, oglasilo; -en, *v.a.* naznániti, oznámiti, poročiti, povédati (vém), oglasiti, na vest dati + naznánjati, poróčati, dopovedovati, oglášati; (zeigen) kázati (kažem); pokázati; -end, *a.* kazaven; (gram.) določni: -ende Art, določni naklon, določnik; -er, *m.* ka-zavec.

Anzettel-n, *v.a.* nasnovati (snujem), zatrósiti *pf.*; (v. Weber) snovati (ám

u. snujem): osnovati; -ung, *f.* osnóv *f.*, osnutek, nasnutek.

Anzieh=en, *v.a.* natégniti, pritégniti, napeti (pnem)+nategovati, natézati, napénjati; (Kleider) obléči+obláčiti; (Schuhe) obuti (bujem)+obúvati; (zitieren) oméniti, pokázati (žem)+omenjevati, pokazovati; (regen) mikati, zavnémati, zanímati, na-se vleči, vábiti; – *v.n.* približáti se+približevati se; ſich–, (v. Waſſer) zakèrkniti, obvólgniti se; **-end**, *a.* mičen, mikaven, zanimív, zanimljiv, vabiven; **-ung**, *f.* natezava, natézanje.

Anzug, *m.* (Kleider) oprava, obleka, obléč *f.*; (Ankunft) prihod, dohod.

Anzüglich, *a.* žaljív, zajedljiv, zbodljiv, zbadljiv; **-keit**, *f.* žaljivost.

Anzünd=en, *v.a.* (Licht) prižgati (žgèm), užgati+prižigati; (Feuer) zaterniti, zažgáti, zapáliti, zakúriti *pf.*; **-er**, *m.* zažigavec; **-ung**, *f.* zažig, prižig.

Aoriſt, *m.* doveršno-pretekli čas, [aorist,

Aorte, *f.* privódnica.

Apath=ie, *f.* brezčutje, brezčutnost, nemarnost; **-iſch**, *a.* brezčúten, nemaren.

Apfel, *m.* jábelko, jablo, jábuko; (wild) lesník; **=a**, jábelčni; **-baum**, *m.* jablan *f.*, jablana; (wilder) lesnika; **-förmig**, *a.* jábelčast, jabelkast; **-=moſt**, *m.* jábelčnik, jábelkovec; **-=motte**, *f.* jábelčni molj; **-ſchnitz**, *m.* kerhelj, kerhlič, klojec; **-zider** ſ. Apfelmoſt.

Aphoriſ=mus, *m.* rék, izrék, aforizem; **-tiſch**, *a.* kratkorečen, aforističen.

Apo=diktiſch, *a.* neomajljiv, apodíktičen; **-falyptiſch**, *f.* skrivno razodenje; **-fryphiſch**, *a.* nepristen, podveržen; **-llo**, *m.* Apolon; **-plexie**, *f.* mertúd, mertvúd, mertvica; **-ſtat**, *m.* odpadnik, odstopnik.

Apoſt=el, *m.* apostelj (-na), apostol; **-el=**, *a.* apostolski; **-elamt**, *n.* apostolstvo; **-oliſch**, *a.* apostolski.

Apoſtroph, *m.* opuščáj.

Apothek=e, *f.* lekárnica, apoteka; **-er**, *m.* lekár, lekarnik; **-er=**, *a.* lekarski; **-erkunſt**, *f.* lekarstvo.

Appar=at, *m.* pristrój, pripravilo; **-tement** ſ. Wohnung.

Appell, *m.* sklic, pozóv; – blaſen, vojakom vkup tróbiti: zatróbiti; **-ant**, *m.* prosivec za presojo; **-ations=presodnijski**, apelacijski; **-ations=gericht**, *n.* presodnija, prizovna pravda, apelacija; **-ieren**, *v.a.* pritóžiti se+pritoževati se; oberniti se+obračati se na višo sodnijo.

Appetit, *m.* tek, slaj; guten–, dober tek, na zdravje, Bog žegnaj (blagoslovi); ich habe–, diši mi, tekne mi; **-lich**, *a.* tečen, slasten, tekovít.

Applan=dieren, *v.a.* plóskati, pléskati, tléskati: zatléskati; **-s**, *m.* plosk plesk, tlesk.

Appoſizion, *f.* pristavek, dostavek.

Appretieren ſ. Zubereiten.

Approb=azion, *f.* potèrjenje, dovóljenje, dovolitev; **-ieren**, *v.a.* potèr-

diti, dovóliti + poterjevati, dovoljevati.

Aprikose, *f.* marélica, marela.

April, *m.* april, mali traven; (frost.) travanj; (čech.) duben; (poln.) kviecen; in-schicken, po tičjega mleka poslati (šljem); -wetter, *n.* nestanovitno vreme (-na), spremenljivo vreme.

Apropos, *int.* hencej! dà-tè! zbilja!

Aquaedukt s. Wasserleitung.

Aequator, *m.* ravník, ravnovár; -ial-, ravnikov, podravnikov.

Aequi-nokzial-, *a.* enakonočen, ravnodanski; -nokzium, *n.* enakonočje, ravnodanje; -valent, *n.* namestek; reč enake cene.

Acr-a, f. Zeitrechnung; -ar, *n.* deržavna blagájnica, deržavni zaklád; -arisch, *a.* deržavni.

Arbeit, *f.* delo, opravilo, opravek, posel, djanje; an die - gehen, delati iti (grem), dela se lotiti; -en, *v. a.* délati, poslovati; (fnechtisch) robotati, tlako délati; (langweil.) žúljiti; (ohne Kost) v dero délati; (schwer-) trúditi se; (träge) mečkati, meškati; er hat viel zu -, veliko imá opravka (opravíl, opraviti); -er, *m.* delavec, težák; (träg.) mečkavec, žnútovec; -in, *f.* delavka, žnutlja; -los, *m.* brez dela, brezdelaven; -sam, *a.* delaven, marljiv, priden, prizadeven; -keit, *f.* delavnost, marljivost &c.; -sbiene, *f.* delavka; -shaus, *n.* delávnica, delávšnica; -sleute, *pl.* delavci, težaki *pl.*; -slohn, *m.* mèzda, dnina; -stag, *m.* delavnik, vsednji dan; -szeug, *n.* orodje, oród.

Archaolog, *m.* starinoznanec, starinoslovec; -ie, *f.* starinoznanstvo, starinoslovje; -isch, *a.* starinoznanski.

Arche, *f.* barka, ládija, ladja.

Archi-mandrit, *m.* arhimandrít; -tekt, *m.* zidarski umetnik, stavitelj, arhitékt; -tur, *f.* zidarstvo, stavíteljstvo, arhitektura; -v, *n.* pismoshramba, pismovnica, arhív; -var, *m.* pismohranec, arhivár.

Arca, *f.* zemljišče, prostor, selišče.

Arg, *a.* zel (zla, o) hud, zlóben, nápečen; *ad.* zeló, zlo, sila; das ist zu -, to je odveč (preveč, od sile); -e Lüge, debela laž; (scharf) oster.

Aerger, *m.* zloba, zlost *f.*, nevolja, nejevolja, serd, jad, togota; -lich, *a.* nevoljen, nejevoljen, togoten, zlóben; (-nis gebend) pohujšljív; -n, *v. a.* serditi, togotiti, jeziti, blázniti, pohujševati, nagájati (komu); sich -, *v. r*, serditi se, gnjévati se, kèrčiti se, repénčiti se, hudovati se; es ärgert mich, to me grize (jé, pije); (an etwas-) pohújšati se + pohujševati se, spotikati se; -nis, *n.* pohujševanje, pohújšanje, spotika, spotikljej: -nis geben, pohujševati.

Arg-gesinnt, *a.* hudovoljen, hudomušen, hudomiseln; -list, *f.* zvijača, lokávščina, kovarstvo, hudovoljnost; -ig, *a.* zvit, zvijačen, lokav, kovaren, hudovoljen; -los, *a.* priprost; -ument s. Beweis; -usfalter, *m.* okáč; -wohn, *m.* sum, sumnja, sum-

ljivost, natolcevanje,; -wóhnen, *v. a.* súmiti, na sumu imeti (am), sum bije (leti) na koga, hudo misliti (od koga); -wóhnisch, *a.* sumen, sumljiv.

Arie, *f.* napév, viža; (Lied) popevka.

Ark=ſtokrat, *m.* boljár, velják; =iſch, *a.* boljarski; -ſtokrazie, *f.* boljarstvo, veljaštvo; -thmetik, *f.* aritmétika; -thmetiſch, *a.* aritmétičen.

Ark=ade, *f.* mostóvž, obók; -anum, *n.* skrivnóst; -tiſch, *a.* severn.

Arm, *m.* rame (-na), rama; *dim.* rámica; die -e, naročje, naročáj; (Fluß-) pázduha, pázuha, pazha; (Fluß-) struga; (d. Kleides) rokáv; (d. Leuchters) roča, ročáj; - Gottes, božja roka; in die -e nehmen, objeti (jamem) + objémati.

Arm, *a.* ubóg, ubožen, siroten, siromašen, reven; - werden, ubóžati, osiroteti; -e Leute, siromačija, siromaki, siroščija; -e, *m.* siromák, uborec, ubožec, revež; -er Tropf, revše, révišče; -e, *f.* reva, ubóžica, sirota; -atur, *f.* vojaška oprava, orožje, arnož *f.*; -band, *n.* zapéstnica, narókvica, zapestje; -bruſt, *f.* samostra, samojstra, samostrel *f.*, samósterna; =ſchütze, *m.* samostrelec.

Armee, *f.* armada, vojska, vojna gromada; = *a.* vojskni, vojni, armadni; -korps, *n.* vojno kerdelo.

Aermel, *m.* rokáv; *dim.* rokavec, rokavček; -hemd, *n.* rokavci *pl.*

Armen= *a.* ubóžni, siromaški; -anſtalt, *f.* ubóžnica, siromášnica; -büchſe, *f.* skládnica za uboge; -fond, *m.* zalog za uboge; -geld, *n.* ubóščina; -kaſſe, *f* denárnica za uboge; -vater, *m.* oskerbnik ubogih.

Arm=förmig, *a.* ročast, ramast; -geſchmeide, *n.* naročje, zapestje; -höhle, *f.* podpázduha; -ig ſ. Armförmig; -korb, *m.* cajna, košara, pletenica, locanja; -lehne, *f.* roča, ročáj, deržáj; -leuchter, *m.* lestenec.

Aerm=lich, *a.* siromaški, siromašen, siroten, beden, uboren, boren; -e Hütte, beznica, kočura; -ling ſ. Aermel.

Arm=los, *a.* brezrók, štulast; -ſelig, *a.* reven, siromašen, siroten, uboren, kukav; -ſeligkeit, *f.* revščina, siromašnost, sirotinja, siróščina; -ſpange, *f.* zapéstnica, narókvica; -ut, *f.* uboštvo, siróščina, siromaštvo, révščina, siromačija, jedínščina, pománjkanje; -zeugnis, *n.* ubóžni list, ubóžno spričevalo; -voll, *n.* naročáj, naročje.

Arnika, *f.* červivec, árnika, sv. An-Aron (Arum), štérkovec, kačnik.

Aernt=e, *f.* žetev=žetva, žétvina; (Heu-)seča, košnja; (Fruchtertrag (pridelek, obrodek; -e-, *a.* žetvin; -ebrot, *m.* požetnik, požetnjak; -eſeſt, *n.* dožétnica, dožétvina, dožetki *pl.*, požínka; -en, *v. a.* žeti (žanjem): požeti, nažeti, správiti + spravljati; (Heu) seči, kosíti; -ezeit, *f.* žétvina, žetva.

Aroma, *n.* vonj, duh, vonjava, dišava; -tiſch, *a.* vonjav, blagodišéč.

Arrang=ement, *n.* priprava, uprava, priredba; -ieren, *v. a.* pripráviti, prirediti, vrediti + priprávljati, vredovati.

Arreſt, *m.* zapór, zapertje, zape-

rišče,zaklep; (Lokale) ječa,temnica; -ant, *m.* jetnik; =in, *f.* jétnica; -ieren, *v.a.* zapreti, pripreti, pod zaklep djati (dém), vjéčiti + zapírati ɔc.; -ſtrafe, *f.* kazen zapora.

Arrogant ſ. **Anmaſſend.**

Arround=ieren, *v.a.* zložiti + zlágati; -ierung, *f.* zložba; -iſſement, *n.* okraj, kotar.

Arſch, *m.* rit *f.*, sedalo; zádnjica, (gemein) perda, guzica; -backe, *f.* ritnik; -grübel, *pl.* pálica po riti.

Arſ=enal, *n.* orožnica, orožárnica; -enik, *m.* míšica, míšnica, arsenik; -enik, *a.* míšični; -iš, *f.* povzdig, dvigljej.

Art, *f.* način; (Gattung) pleme(-na), rod, žlahta; (Spezies) baža, bira, pleh, ploha, škvart, sorta; (Anſtand) vljudnost; (Beſchaffenheit) kákošnost, kakovost; auf dieſe-, tako, takisto; nach ſloveniſcher-, po slovenski; nach - der Thiere, po živinsko; -en, *v.n.* vreči se (veržem) po kom *pf.*; -ig, *a.* vljuden, priljuden, prijazen; -igkeit, *f.* vljudnost, prijaznost ɔc.

Artik=el, *m.* spolnik, členica; (Abſatz) odstavek; (Glied) člen, ud; (Ware) roba, blago; (Aufſatz) sestavek, spisek; -uliert, *a.* razločen, členkovít.

Artiller=ie, *f.* topništvo, artilerija, topnica; -iſt, *m.* topničár, topnik, artilerist.

Arti=ſchocke, *f.* artičoka; -ſtiſch, *a.* úmeten, umetnijski.]cedra, limba.

Arve, *f.* sibirski ceder, sibirska

Arzenei, *f.* zdravilo, lek, lečilo, vračilo; = *a.* zdravilski, lekarski; -en, *v. n.* zdráviti se, léčiti se, vráčiti se; -kunde, *f.* zdravilstvo, vraštvo, lekarstvo; -mittel ſ. Arzenei.

Arzt, *m.* zdravnik, zdravitelj, vrač, lečnik, lekár.

Aerztlich, *a.* zdravniški, lekarski; -e Behandlung, *f.* zdravitev, lečitev; -es Gutachten, zdrávnikovo mnenje.

Asbeſt, *m.* azbest, osinek.

Aſch, *m.* lipan.

Aſche, *f.* pepél; (glimmend) perhavka, perhavica, perhál *f.*; (glühend) žarjávica, žerjavica, žarjavka; -en=, *a.* pepelni, pepelna; -brenner, *m.* pepelar; -brödel, *n.* zapečnik; zapéčnica; -brot, *n.* podpepelnik; -färbig, *a.* pepelast, pepelnast; -krug, *m.* pepélnica, pepelnik; -mann, *m.* pepelar; -ſalz, *n.* lúgasta sol, alkalska sol *f.*; -ſchaufel, *f.* greblja, grébljica.

Aeſcher, *m.* lug; -faß, *n.* lužnjak.

Aſchermittwoche, *f.* pepelnica, pepelnična sreda; - = *a.* pepelnični.

Aeſchern, *v.a.* pepeliti.

Aſch=farben, -grau, *a.* pepelast; ein ſolches Pferd, mišec; -ig, *a.* pepelnat.

Aſf=alt, *m.* zemeljska smola; -odil, *n.* čepljec, zlatoglav.

Aſpekten, *pl.* známenja, predznamenja *pl.*; (aſtron.) stan premičnih zvezd ene proti drugi.

Asper, *m.* jasper.

Aſpir=ant, *m.* čakavec, prosivec, aspiránt; -azion, *f.* navdih; ostrivec; -ieren, *v.a.* čákati, pričakovati, prositi.

Aſs, *n.* svinja, as.

Aſſecur=ant, *m.* zavarovavec; **-anz**, *f.* zavarovanje; zavarovávnica; **-at**, *m.* zavárovanec; **-ieren**, *v.a.* zavárovati. [stanoga.

Aſſel, *f.* prešiček; (Band-)

Aſſentier=en, *v. a.* med vojake vzeti (vzamem od vzemem) + jemati (jemljem); nabrati (berem) + nabírati (vojščake); **-ung**, *f.* vojaška nabira, vojaški nabór, rekrutba.

Aſſeſſor, *m.* prisednik, asesor.

Aſſi=guant, *m.* nakazovavec; **-gnat**, *m.* nakázanec; **-gnazion**, *f.* nakazilo, asignacija; **-milazion**, *f.* vpodobitev; **-milieren**, *v.a.* vpodóbiti + vpodobljevati, vpodobovati; **-ſen**, *pl.* porota; **-ſenhof**, *m.* porotna sodnija, uročna pravda; **-ſtent**, *m.* pomočnik, asisténт; **-ſtenz**, *f.* pomóč *f.*

Aſſo=nanz, *f.* vjema samoglásnikov; **-ziazion**, *f.* združevanje, družitev; združba; **-zieren**, ſich, *v.a.* drúžiti se, združevati se.

Aſt, *m.* veja, panoga, grana; *dim.* véjica, grančica; *coll.* véje, véjevje; (m. Zacken) rogovila; (Dürr) štremelj; (Ueberbleibſ. im Holz) sverž, gerča; (nackt) štula.

Aeſthet=ik, *f.* lepoznanstvo, krasoslovje; **-iſch**, *a.* lepoznanski, krasosloven.

Aſthm=a, *n.* néduha, náduha, siplivost; **-iſch**, *a.* nédušen, nádušen, sipljív.

Aeſtig, *a.* vejen. vejnat; rogovilast; sveržav, sveržen, sveržàt, gerčav; (dicht-) košat, goščàt, koščàt.

Aſt=los, *a.* brezvejen; **-meſſer**, *n.* vejnik, pretosek.

Aſtro=gnoſie, *f.* zvezdoznanstvo; **-labium**, *n.* zvezdomér; **-log**, *m.* zvezdár, astrológ; =ie, *f.* zvezdarstvo; **-nom**, *m.* zvezdoslovec, zvezdogléd, astronóm; =ie, *f.* zvezdoslovje, astronomija; =iſch, *a.* zvezdosloven, zvezdoznanski, astronómičen.

Aſt=voll, *a.* vejnat, vejevít; rogovilat; sveržat; **-werk**, *n.* veje, véjevje, verhovina, praščje. [vetišče.

Aſyl, *n.* pribežališče, zavetje, za-

Aſzet, *m.* krotivec počútnosti, pokorivec mesa, zatajevavec samega seba; **-ik**, *f.* pokorjenje mesa, vaja v pobožnem življenji, samosebno zatajevanje; **-iſch**, *a.* zatajevaven.

Atelier, *n.* umétnikova délavnica.

Atheiſt, *m.* bogotój, bogotajec, brezbožnik; **-erei**, Atheismus, bogotajstvo, brezboštvo, brezbožnost; **-iſch**, *a.* bogotajen, brezbožen.

Athem, *m.* sapa, dih; (ſchwerer-) siga; **-holen**, sopsti, díhati; (ſchwer) sígati, sípiti, sopíhati; in einem -, v enem dušku; **-holen**, *n.* díhanje; **-los**, *a.* brezsapen, zasopljen, nedušen, brez sape (duška); **-zug**, *m.* dušek, dih, dihljej; einen - thun oddehniti se.

Aether, *m.* hlip, ohlipje, ohlípina; **-iſch**, *a.* ohlipen, podnebesen.

Athlet, *m.* hrust, rokoborec, atlét.

Athmen, *v.n.* díhati, sopsti: díhniti, dehniti, dahniti, sópniti: oddihovati se; (ſchwer) sopíhati, sígati; (ſtark)

dihteti; - *v.n.* (v. Blumen) vónjati, díšati (ím), duhteti.

Atlas, *m.* atlas, zemljokáz; (Zeug) atlas; -en, *a.* atlasov; -bere, *f.* brekulja; -falter, *m.* velikanski prejec.

Atmosfär=e, *f.* vzduh, ohlípina, ozračje; -isch, *a.* vzdušen, ohlipen, podnebesen.

Atom, *n.* drobec, pervinec, pervek.

Attaq=ue, *f.* napád, naválj; -nieren, *v.a.* napádati.

Att=entat, *n.* zavratni napád, vražji napád; -eft, *n.* spričílo, spričevalo, dokazilo; -ich, *m.* hobát, habát.

Attribut, *n.* pridevek, prilastek; -iv, *a.* prideven, prilasten.

Aetz=, razjedav, razjeden; -bar, *a.* razjedljiv; -en, *v.a.* pézati, močiti z razjedno vodó; f. Fütter=; -end f. Aetz=; -ſtoff, *m.* pezílo; -waſſer, *n.* razjedna voda.

Au! *int.* oj! - weh! joj! o joj! joj meni! gorjé! - *f.* f. Aue.

Auch, *c.* tudi, i; wenn-, če tudi, da-si, da-si ravno, ako tudi, ako ravno; ſowohl = als auch, i - i; nicht nur = ſondern auch, ne samo - ampak tudi.

Audi=enz, *f.* posluh, zaslišba; -tor, *m.* vojaški sodnik, avditór; -torium, *n.* poslušavstvo, poslušavci *pl.*

Aue, *f.* loka, draga; (Flur) trata, ledina, livada.

Auer, *m.* tur; - =, *a.* turov, turji; -hahn, *m.* divji petelin; -henne, *f.* divja kura; -ochs f. Auer.

Auf, *prp.* na, po, v (mit d. Akk. u. Lok.); -*int.* po koncu, na noge, vstani - vstánita ɔc.; Glück-, srečno, Bog daj sreča; (vorwärts) hajdi - hájdimo! bali - balimo ɔc.

Aufächzen, *v. n.* jékniti, zajéčati (im), zastókati (stočem) *pf.*

Aufackern, *v.a.* razorati (orjem) + razárjati.

Aufarbeiten, *v.a.* podélati + po-

Aufathmen, *v.a.* odehniti se *pf.*

Aufbahren, *v.a.* djati (dem) na mertvaški oder + dévati ɔc.

Aufbauen, *v.a.* sezídati, pozídati, postáviti + postávljati.

Aufbehalten, *v.a.* f. Aufbewahren; den Hut -, pokrit ostati (stanem) + ostájati.

Aufbeißen, *v.a.* pregrízniti; (m. d. Schnabel) razkljuvati (kljujem) *pf.*

Aufbeſſer=n, *v. a.* zbóljšati, pribóljšati + zboljševati; -ung, *f.* priboljšek, zboljšek.

Aufbetten, *v.a.* postlati (steljem) +

Aufbewar=en, *v.a.* hrániti: shrániti, správiti + shranjevati; spravljati: -ungsort, *f.* hranišče, shramba.

Aufbiegen, *v.a.* zavíhati (višem), zavíhniti, zafèrkniti, prifèrkniti *pf.*

Aufbieten, *v.a.* (Truppen) zbrati (berem), sklícati (kličem) + zbírati, sklicovati; (Verlobte) oklícati + oklicovati; die Kräfte -, prizadeti si (dém) + prizadévati si.

Aufbinden, *v.a.* razvézati (vežem); razvozlati + razvezovati; jemanden etwas -, obésiti + obéšati komu kaj.

Aufblähen, *v.a.* napíhniti, napeti (pnem) + napihovati, napénjati; ſich-, *v.r.* šopíriti se, kèršiti se, napihovati se.

Aufblasen, *v.a.* (Feuer) upíhniti, podpíhniti + upihovati ꝛc.

Aufbleiben, *v.n.* bdeti, budeti, čuti (čujem), ne spati (spim); (d. Nacht) prebdeti, prečuti.

Aufblick, m. pogléd; -en, *v.a.* kviško poglédati, očí povzdígniti + poglédovati, očí povzdigovati.

Aufblitzen, *v.n.* zablísniti, zasvétiti, zaigrati *pf.*

Aufblühen, *v.n.* razcvesti (cvetem) razcveteti, razviti se (vijem) + razcvítati, razcvétati, razvíjati se; -en, *n.* razcvét, razcvetek, razvitek, razvòj.

Aufbrauchen, *v.a.* porábiti + porabljevati.

Aufbrausen, *v.n.* kipeti, vreti, veršeti, šumeti: skipeti, zavreti, priveršeti, zašumeti; (im Zorne) raztogotiti se, razkáčiti se, berž po koncu biti (sem); -d, *a.* naglojezen, togotljív.

Aufbrechen, *v.a.* razlomiti + razlámljati; (Thüre) vlomiti, razbiti (bijem) + razbíjati; (Brief) razpečátiti + razpečatovati; - *v.n.* (von Blumen) razcvesti se (cvetem), odpreti se + razcvétati se, odpírati se; (v. Wunden) prepustiti se, predreti se + prepúščati se, predirati se; (zerbersten) razpókati se, régniti + régati; (sich fortbegeben) vzdígniti se, odríniti, odpráviti se + vzdigovati se, odprávljati se.

Aufbreiten, *v a* prostreti (sterem), prestreti, razprostreti, razgerniti, pregerniti + prostírati, pregrínjati ꝛc.

Aufbringen, *v.a.* správiti, pripráviti, priskerbeti + správljati, priskerbljevati; (ausfindig machen) stakniti, stekniti, najti (najdem) + stíkati; (erzürnen) razdrážiti, nabúriti, razserditi, razkáčiti + razdraževati, razkačevati; (aufziehen) odrediti, odgojiti + odréjati, odgojevati; (einführen) vpeljati (ljem) + vpeljevati.

Aufbröckeln, *v.a.* merviti, drobiti, kerhljati: razmerviti, razdrobiti, skerhljati.

Aufbruch, *m.* odhod, odhodnja; pre-

Aufbrüllen, *v.a.* zatúliti, zarjuti, zarjoveti *pf.*

Aufbürden, *v.a.* zadeti (denem), naložiti, napèrtiti, navaliti + zadevati, nakládati.

Auf dass ſ. **Damit.**

Aufdecken, *v.a.* odkriti (krijem), razkriti, odgerniti, odvézniti + odkrívati, odgrínjati, odvezovati; (d. Tisch) pregerniti, prekriti + pregrínjati, prekrívati.

Aufdingen, *v.a.* najeti (najmem) +

Aufdrängen, *v.a.* vsíliti, vnúditi + vsilovati, vnújati: sich -, *v.r.* vríniti se + vrívati se.

Aufdrehen, *v.a.* zasúkati (sučem), zaférkniti *pf.*; (losdrehen) odsúkati, odpeti (pnem) + odpénjati.

Aufdringen, *v. a.* vsíliti, vnúditi, vríniti + vsilovati, vnújati, vrívati.

Aufdrücken, *v.a.* pritísniti + pritiskovati; (aus-) iztísniti + iztiskovati; (Schloss-) odpreti + odpírati.

Aufdunsen, *v. n.* zabúhniti, nabúhniti, nabrékniti, obrékniti *pf.*;

aufgedunsen, zabuhel, zabrekel, obrekel.

Aufeinander, *ad.* eden za drugim, zapored, zaporédama; -folge, *f.* red; -folgend, *a.* zapóreden, sledéč.

Aufenthalt, *m.* ostanek, ostaja, bivališče, stanovališče, stanovalo; (verweilen) pomudek, obotavek, obotava, oprezovanje, zaderžek.

Auferbaulich ſ. Erbaulich.

Auferlegen, *v.a.* naložiti, napertiti +nalágati; (befehlen) veleti, ukázati (kažem) + velévati, ukazovati.

Auferſtehen, *v.a.* vstati (vstanem) od smerti + vstájati; -ſtehung, *f.* vstájenje, od smerti vstájenje; -wachen, *v.n.* zbuditi se, prebuditi se + zbújati se; -wecken, *v.a.* zbuditi, obuditi + zbújati od smerti (od mertvih.

Auferziehen, *v.a.* zrediti, izrediti. odrediti, odgójiti, izgójiti +zrějati. odrějati, odgojevati; -ung, *f.* odreja, izreja, odgoja.

Anſeſſen, *v.a.* pojesti (jém), snesti (sném) + pojédati, snédati; (Kernobſt) pozobati (bljem) + pozobljevati.

Aufſädeln, *v.a.* nízati, nízgati + nanízati; (los-) raznízati + raznizovati.

Aufſahren, *v.a.* navoziti, napeljati (ljem) +navážati, napeljevati; -*v.n.* peljati se (ljem), voziti se; (aufbrauſen) zarohneti, obrégniti se, zarézati (im); (in d. Himmel) vzdigniti se, iti (grem); (aufſpringen) poskočiti, leniti (em); -end, *a.* rohniv, jezav, naglojezen; -t, *f.* navožnja; (bei Tennen) most; Chriſti -, vnebohod Kristusov.

Aufſallen, *v.n.* pasti (dem), telébniti, bútniti + pádati, bútati na kaj; *fig.* v oči biti (bijem); pozornost obújati: obuditi; -end, auffällig, *a.* očividen, čuden; poseben.

Aufſangen, *v.a.* prestreči (strežem), pristreči, vjeti (vjamem) + prestregovati ꝛc.

Aufſaſſen, *v.a.* ſ. Auffangen; (verſtehen) umeti, zapopasti (padem), zastópiti +umévati, zapopádati; -ung, *f.* razumeva, razumek, zapopadek, zastopek; =svermögen, *n.* razumnost, umévnost.

Aufſinden, *v.a.* najti (najdem), ogreniti, narájmati + nahájati; -ung, *f.* najdba.

Aufflackern ſ. Auflodern.

Aufflammen, *v.n.* zagoreti, búhniti, vsplameneti, plásniti *pf.*

Aufflechten, *v.a.* razplesti (pletem) +razplétati.

Aufflliegen, *v.n.* vzleteti, zleteti + vzlétati, vzletévati; (v. d. Thüre) odpreti se + odpírati se; -ung, *m.* vzlet, zlet.

Aufforderen, *v.a.* povábiti, pozvati (zovem) + povabljevati, pozívati; tirjati: potírjati; -ung, *f.* povabilo, pozív; tirjatev *f.*

Auffreſſen, *v.a.* požreti, pozobati (bljem) + požírati; (v. Scheidewaſſ.) razjesti (jém) + razjédati.

Auffrischen, *v. a.* obnoviti + obnávljati; (frischer machen) občerstviti, osvežiti, ohladiti + občerstvovati, ohlájati; *fig.* osérčiti, spodbosti (bodem) + oserčevati, spodbádati.

Auffühʒen, *v. a.* navoziti, napeljati (ljem) + navážati, napeljevati; (Mauer) postáviti, sezídati + postávljati, zídati; (Schauspiel) predstáviti, na oder správiti + igrati, predstávljati, na oder spravljati; (jemanden–) predstáviti, priporočiti + predstávljati, priporóčati; (im Rechn.) všteti (štejem), vračúniti, v račún djati (dém) + vštévati, v račun dévati; sich –, *v. r.* vesti se (vedem), obnášati se, zadêržati se (im), nositi se; -ung, *f.* naprava; predstava, igra; (Verhalten) obnaša, vedenje, zadêržanje.

Aufgabe, *f.* naloga, uloga; (Auftrag) naročilo, povelje; (Zugabe) primeček, priveržek, pridavek, dodavek; (v. Briefes) oddaja, predaja; -spoſtamt, *n.* prejemna pošta; -sereepiſſe, *n.* prejemno spričálo.

Aufgang, *m.* vzhod, iztók, vzhodna stran *f.*; (Weg) most; (Aufwand) potrošek, potratek.

Aufgeben, *v. a.* naložiti, naročiti + nalágati, naróčati; (überg.) oddati, predati, izročiti + oddájati, izročevati ɔc.; (zugeb.) privreči (veržem), pridati, po verhu dati + primétati, primečevati, pridájati ɔc.; (fahren laſſen) pustiti, opustiti, opustiti, prepreči (prežem), odkrížati se + púščati, preprégati ɔc.; den Geiſt –, izdíhniti, dušo pustiti, smert storiti *pf.*; jemanden–, obúpati, ob up iti (grem) nad kom; -er, *m.* predajavec, predajnik.

Aufgeblaſen, *a.* napihnjen, ošaben, prevzeten; –er, *m.* napihnjenec, prevzetovavec, prevzetnež, ošabnež; –e, *f.* napihnjenka, prevzétnica, ošábnica, prevzetovavka; –heit, *f.* napihnjenost, ošabnost ɔc.; -bot, *n.* oklic, ozov; (Heer) černa vojska; -bracht, *a.* nasajen, zapríščen, nataknjen, nakačen; -bunſen, *a.* zabuhel, zabuhnjen, zalít.

Aufgehen, *v. n.* (v. d. Sonne) vziti (idem) iziti, prisijati, napóčiti, vzdígniti se + vzhájati, izhájati, prisévati, pókati, vzdigovati se; (v. Pflanz.) gnati (ženem), kliti (klijem), kaliti, pogánjati: pognati, kal pognati, prikliti; (v. Knosp.) póčiti, razviti se (vijem), razcvesti se (cvetem), razcveteti + razvíjati se, razcvétati se, razcvetévati; (v. Teig) kipeti, kvasiti se: nakípniti; (v. Schnee) kopneti, tájati se, taliti se: skopneti, prekopneti, stájati se + skopnévati, prekopnévati ɔc.; (v. d. Thür) odpreti se, otvóriti se + odpírati se; (v. Geſchwür) prepustiti se + prepúščati se; (v. Augen) spregléd ati, spametovati se + spregledovati; (aufgewendet werden) potrositi se, potrôšiti se, porábiti se + potroševati se ɔc.; -laſſen, potrôšiti, zaprávíti, potrátiti + potroševati, zaprávljati ɔc.; (v. Knot.) razvozlati se, razvézati se (vežem) + razvezovati se; (v. d. Naht) párati se, porjati se: razpárati se, razpor-

jati se; (im Rechn.) poiti (idem), vzdígniti se + pohájati.

Aufge-klärt, *a.* razsvitljen, omikan; **-bister**, bistroumen; **-heit**, *f.* osveta, omika; **-ld**, *n.* nadavek; (Darangeld) zakupek; **-legt**, *a.* dobrovoljen, žídane volje; **-ſchaut**, *int.* pozor! pazi-pázite!; **-wärmtes**, *n.* pogrétina; **-weckt**, *a.* bister, bistroumen, veséł, boder, dobrovoljen.

Aufgießen, *v. a.* vliti (lijem) + vlívati na kaj.

Aufgraben, *v.a.* razkopati (pljem), skopati, izkopati; razgrebsti (bem), razriti (rijem) + razkopovati, razgrébati, razrívati.

Aufgreifen, *v.a.* prijeti (primem), zasáčiti, zagrábiti, zgrábiti, poloviti; (ein Wort) ubrati (berem) *pf.*

Aufgrunzen, *v.n.* zarohneti, zakrúliti *pf.*

Aufgürten, *v. a.* opásati (pašem), pripásati, opeti (pnem), pripeti + opasovati, opénjati; (los-) odpásati, odpeti + odpasovati ꝛc.

Aufguſs, *m.* polivek, nalivek, nalív; (heißer) poparek; **-thierchen** ſ. Infuſionsthierchen.

Aufhaben, *v.n.* (Aufgabe) nalogo imeti (ám); den Hut -, pokrít biti (sem); den Mund -, zijati, rézati se (im).

Aufhacken, *v.a.* razsékati, presékati, sesékati + razsekovati; (m. d. Schnabel) prekljuvati (kljujem), razkljuvati *pf.*

Aufhalt, *m*, zaderžek; **-en**, *v.a.* zadèržati (im), pridèržati, ustáviti, zastanoviti + zaderževati, ustávljati, préčiti; (etwas) podèržati *pf.*; **ſich -**, *v.r*, bívati, prebívati, muditi se; (über etwas) kèrčiti se, repénčiti se, marnje délati; **-bar**, *a.* zaderžljiv, ustavljiv.

Aufhängen, *v.a.* obésiti, razobésiti + obéšati ꝛc.

Aufhäufen, *v.a.* kopíčiti, verhovatiti, gromáditi: nakopíčiti, nagromáditi, nagrábiti.

Aufheben, *v.a.* vzdígniti, povzdígniti, privzdígniti, dvígniti + vzdigovati, vzdigávati ꝛc.; (Kinder) víškati, úškati; (aufbewahren) hrániti: shrániti, správiti + shranjevati. správljati; (Geſetz) preklícati (kličem), ovréči (veržem), razveljáviti + preklicovati, overgovati, razveljávljati. (Verſammlung) razpustiti + razpúščati; (beenden) skleniti + sklépati; (gefangen nehmen) zatekniti, prijeti (primem) + zatíkati; (Unterſuchung) ustáviti + ustávljati; d. Tafel-, vstati (vstanem) izza mize + vstájati; **-s machen**, marnje délati, kèrčiti se.

Aufheitern, *v.a.* védriti, jásniti: prevédriti, razvédriti, zjásniti, razjásniti; (jemanden) udobrovóljiti, oveseliti + oveseljevati.

Aufhelfen, *v.a.* pomóči (morem); kviško pomágati, vzdígniti + vzdígovati ꝛc.; **ſich -**, opomóči si *pf.*

Aufhetzen, *v.a.* našúntati, podšúntati, podpihniti, poščuti (ščujem) + podpihovati, dražiti, šúntati; (Thier) spoditi + spójati.

Aufhiſſen, *v.a.* natakniti, razprostreti + natíkati, razprostírati.

Aufhorchen, *v.a.* poslúšati, naslúšati.

Aufhören, *v.n.* jénjati, prejénjati, prenéhati, prestati (stanem), premíniti + jenjevati, nehávati, prestájati; (v. Schmerz) odleči (ležem) + odlégati; – *n.* prenehljej, prestanek; ohne –, neprestano, nepreném̀oma, nepretèrgoma. [*pf.*

Aufhüpfen, *v.n.* skočiti, poskočiti

Aufjagen, *v.a.* spoditi, splašiti, ugoniti *pf.* [zavrísniti *pf.*

Aufjauchzen, *v.a.* zaúkati, zavrískati

Aufkauf, *m.* pokúp, razkúp; -en, *v. a.* pokúpiti, ponakúpiti, skúpiti *pf.*

Aufkehren, *v.a.* zmesti (metem), pomesti + zmétati ɔc.

Aufklär-en, *v.a.* zjásniti, prevédriti, razsvétliti + zjasnovati; (v. Verstand) módriti, bístriti: zbístriti, izobráziti, omíkati + izobraževati; (erklär.) razjásniti, pojásniti, razložiti + razjasnovati, razkládati; ſich –, *v.r.* (v. Wett.) jásniti se, védriti se, čístiti se, razprávljati se ɔc; -ung, *f.* omika, osveta: izobráženost; pojasnjenje, razlaga.

Aufklaub-en, *v.a.* pobrati (berem) + pobírati; -ſel, *n.* pobírek, poberek, pobíraja. [*pf.*

Aufkleben, *v.a.* prilépiti, pritísniti

Aufklopfen, *v.a.* raztleči (tolčem), raztolči, raztrúpiti *pf.* [niti *pf.*

Aufknacken, *v.a.* razgrizti, razgriz-

Aufknien, *v.n.* poklékniti + poklekovati.

Aufknöpfen, *v.a.* odpeti (pnem), razpeti, razpónkati + odpénjati, razponkovati.

Aufknüpfen, *v.a.* razvozlati, razdrésiti + razdreševati; (Dieb) obésiti + obéšati.

Aufkochen, *v.a.* prekúhati, prevariti; skúhati, zvariti *pf.*

Aufkommen, *v.n.* vstati (vstanem), vzdígniti se, skoléhati + vstájati, vzdigovati se; (genéſen) ozdravéti, ozdráviti se, preboleti, okrévati; (v. Pflanz.) prijeti se (primem) + prijémati se; (fund werden) razodeti se (denem), zvédeti se (zvém) + razodévati se; (v. Umſtänden) opomoči si *pf.*; mit der Arbeit–, dotégniti; (als Gebrauch) vpeljati se (ljem), začeti se (čnem) + vpljevati se, začénjati se; – *n.* ozdrávljenje, okreva.

Aufkönnen, *v. n.* er kann nicht auf, ne more vstati (vstanem), ne more na noge.

Aufkratzen, *v.a.* razpráskati, razgrebsti, razčohati + razgrébati.

Aufkünd-en, *v.a.* odpovédati (vém) + odpovedovati; -igung, *f.* odpoved *f.*

Auflachen, *v.n.* zasmejati se (smejem), zahohotati (hočem), zacmíhati.

Auflad-en, *v.a.* naložiti, natovóriti, zadeti (denem), napèrtiti, vpertiti, obložiti (koga s čem) + nalágati, nakládati, natovárjati, zadévati; (ſich etwas) nakopati si (pljem) + nakopávati si; -er, *m.* nakladavec, nakladáč.

Auflage, *f.* naklad *f.*; (Steuer) da-

vek, dača, kazen *f.*, veča; (d. Buches) natis, izdava; (Auflegung) razpoložitev.

Auflassen, *v.a.* opustiti + opúščati; (offen-) odperto pustiti + púščati.

Auflauer=er, *m.* zalezovavec, zasednik; -n, *v.a.* zalezovati, streči (strežem), prežati (ím), v zasedi biti (sem).

Auflauf, *m.* naték, nabòr; (Aufruhr) razbuka, vreva, stek; (Speise) kípnjenec, kipnik; -en, *v.a.* narasti, nateči se + naráščati, natékati; (von Speisen) kipeti: kípniti, nakípniti; (v. Kosten) nateči se, nabrati se (berem) + natékati se, nabírati se; (aufschwellen) oteči, nabúhniti + otékati ɔc.

Aufleben, *v.n.* oživeti + ožívljati se.

Auflegen, *v.a.* položiti, djati (denem) + pokládati, dévati (na kaj); (zur Einsicht) razpoložiti + razpolágati; (Last) zadeti (denem) + zadévati; (Steuer) naložiti + nakládati; (Buch) izdati, natísniti + izdájati, natiskovati; aufgelegt, vesél, žídane volje, dobrovoljen.

Auflehn=en, *v.a.* nasloniti, prisloniti + naslánjati; sich -, *v.r.* nasloniti se, podpreti se + naslánjati se, podpírati se; (gegen etwas-) upreti se, ustáviti se, vpréčiti se + upírati se, ustávljati se; -ung, *f.* vpor, upòr, zoperstava.

Auflesen, *v.a.* pobrati (berem) + pobírati.

Aufleuchten, *v.n.* zasvétiti, zasijati

Aufliegen, *v.n.* na vidèz biti (sem), razpoložen biti; ležati (ím) na čem; sich-, *v.r.* preležati se.

Auflockern, *v.a.* rahljati, rášiti: zrahljati, porahljati, podrášiti.

Auflodern, *v.a.* vsplameneti, búhniti, plásniti, zaplapolati, švígniti *pf.*

Auflös=bar, *a.* razvezljív, razdrešljív; (d. Schmelzen) raztopljív, razpustljív; (trennbar) ločljív, krojljív; -en, *v.a.* odrésiti, razvézati (vežem), razdrésiti, razrésiti, odrésiti, razvozlati + razvezovati, razdreševati ɔc.; (schmelzen) topiti; raztopiti, razpustiti, pretopiti + raztápljati, razpúščati ɔc.; (chem.) lóčiti, razlóčiti, razkrójiti + razločevati, razkrojevati; (Vertrag) razvézati (vežem), razdreti (derem) + razvezovati, razdírati; (die Ehe) razporočiti + razporóčati; (Versamml.) razpustiti + razpúščati; (Räthsel) uganiti, ugoniti, vganiti + uganjevati, ugíbati (bljem), (ärztl.) mečiti; sich -, *v.r.* prestávati, minjévati, razpádati; -end, *a.* ločiven, krojiven, topiven; (ärztl.) mečiven; -ung, *f.* razveza; razpust, razhod; (Flüssigk.) razpuščava, raztoplina: -smittel, *n.* topilo, ločilo; mečilo.

Aufmachen, *v.a.* odpreti, otvóriti + odpírati; (auflösen) razdrésiti, razvézati (vežem) + razdreševati, razvezovati; (Brief) razpečátiti *pf.*; den Mund-, zíniti, čèrhniti, zévniti *pf.*; sich-, *v.r.* odpráviti se, správiti se, odríniti + odprávljati se ɔc.; (auf d Füße) vstati (vstanem), skolehati; skobacáti + vstájati.

Aufmarsch, *m.* razverstitev; -ieren, *v. a.* razverstiti se + razveršćevati se.

Aufmerk-en, *v.a.* páziti, poslúšati, vánčati; (im Buche) zaznamnjevati, zabiljéžiti, zapísati (pišem) + zapisovati, zaznamnjávati; -sam, *a.* pazen, pazljív, pozoren, pomljív, pomnjív; -sam sein, páziti; -samkeit, *f.* pazljivost, pozornost ꝛc. [šati *pf.*

Aufmischen, *v.a* premêšati, razmé-

Aufmunter-n, *v a.* zbuditi, vzbuditi, predrámiti, zdrámiti + zbújati ꝛc.: (zu etwas) povzbuditi, spodbuditi, spodbosti (bodem) + povzbújati, spodbádati, beštrati; (erheitern) razveseliti, razvédriti + razveseljevati ꝛc.; -ung, *a.* spodbuden, spodbudljiv, spodbadljív, veseliven, razveselovaven; -ung, *f.* spodbuda, spodbada, spodbadek, razveseljevanje.

Aufnähen, *v a.* prišiti (šijem), našiti *pf.*; Aufnath, *f.* našev.

Aufnahm-e, *f* sprejém, sprejema, sprejetje; (Schriftl.) vpis, vpisovanje, zapisovanje; (Messen) meritev, mérjenje; (Zustand) vspeh, speh; -ege-bühr, *f.* vpisnina; -sprüfung, *f.* sprejemalna skušnja; -schein, *m.* sprejemni list, sprejémnica.

Aufnehmen, *v. a.* sprejeti (sprejmem) + sprejémati; (heben) vzdígniti + vzdigovati; (eine Arbeit) lotiti se, pričeti (cnem) + pričénjati; (messen) mériti: izmériti, premériti; (dingen) najeti (najmem) + najémati; Eid-, v prisego vzeti (vzamem), zapriseči (sežem) + v prisego jemati, zapriségati; úbel-, zamériti, za zlo vzeti + za zlo jemati (mljem); (Kapital) na posodo vzeti, izposóditi + na posodo jemati, izposojevati; Protofoll-, zapísati (pišem) + zapisova i -*v.n* rasti, naráščati, množiti se, vékšati se, razpasovati se.

Aufnöthigen, *v.a.* vsíliti, posíliti, vgatiti, vríniti + vsilovati, vrívati.

Aufopfer-n, *v.a.* žertvovati, darovati, dariti: podariti, posvetiti + podarjevati, posvečevati; -ung, *f.* žertva, daritev *f.*

Aufpacken, *v.a.* naložiti, natovóriti, zadeti (denem), napertíti: nakládati, nalágati, zadévati, básati, (bašem).

Aufpassen, *v.n.* páziti, pozoren biti (sem); (auflauern) streči (strežem), prežati (im).

Aufpflanzen, *v. a.* nasaditi + nasájati; (Fahne) razviti (vijem), razprostreti + razvíjati, razprostírati.

Aufprobieren, *v.a.* pomériti, skúsiti + poméjati, skúšati.

Aufputz, *m.* kinč, lišp, lepotíčje, lepotina; -en, *v.a.* kínčati, záljšati, lépšati: nakínčati, ozáljšati, lépšati, okrasiti; (zu sehr) lepotíčiti, šopíriti: olepotíčiti, našopíriti.

Aufraffen, sich, *v.r.* pobrati se (berem), skolêhati, skomárati, vzdígniti se *pf.*

Aufräumen, *v. a.* pospráviti, vrediti, v red správiti + pospravljati, v red dévati.

Aufrechnen, *v.a.* zaračúniti, zarájtati + zarajtovati ꝛc.

Aufrecht, *a.* pokončen; *ad.* po koncu; -erhalten, v moči ohrániti + ohranjevati; -bleiben, v moči ostati (stanem) + ostájati.

Aufrecken, *v.a.* stegniti, kviško pomoliti + stegovati, pomáljati.

Aufreg=en, *v. a.* razdrážiti, zdèrmati, razdrezti + razdraževati, razdrezovati; -end, *a.* draživen, drezljív; -ung, *f.* zdražba, razdražba, razdráženost.

Aufreiben, *v. a.* razmeti (manem), streti (tarem) + razmévati; (Haut) ožúliti, pretísniti, odèrgniti + pretiskovati, odergovati; (zu Grunde richten) ugonobiti, končati, zatreti (tarem), potrébiti + ugonávljati, končávati, zatírati.

Aufreißen, *v.a.* raztèrgati, pretergati, razpárati, razpórjati (jem); (Wunde) predreti (derem), razvraziti + predirati; (Thür) razpahniti, odverzniti *pf.*; den Mund-, zíniti, zazijati + zévati, zazijávati.

Aufregen, *v.a*, šúntati, ščuvati (ščujem), drážiti: podšuntati, razdrážiti, podpíhniti, razpáliti + razdraževati, podpihovati ꝛc.; -d, *a.* podpihovaven, puntarski.

Aufricht=en, *v.a.* postáviti, po koncu postáviti, vzdígniti + postávljati, vzdigovati; (errichten) napráviti, ustanoviti + naprávljati, ustanávljati; sich -, *v.r.* vzdígniti se, speti se (spnem) + vzdigovati se; (schwer) skoléhati, skobacati, skomatati, skómárati *pf.*; -ig, *a.* pristen, prisen, iskern, iskrén, odkritoserčen, prostodušen; =keit, *f.* pristnost, iskernost, odkritoserčnost.

Aufriegeln, *v.a.* zapáh odríniti, odpahniti + odrívati.

Aufriss, *m.* očèrt, očertek, osnutek.

Aufritzen, *v. a.* odèrgniti, ogúliti, vraziti + odergovati.

Aufrollen, *v. a.* naviti + navíjati; (auseinander) razviti, razmótati + razvíjati.

Aufrücken, *v. n.* pomakníti se, pomekniti se + pomíkati se.

Aufruf, *m.* razglás, oklíc, razpís, pozív; -en, *v.a.* poklícati (kličem), pozvati (zovem) + poklicovati, pozívati; *v.n.* zaklícati, klíkniti.

Aufruhr, *m.* punt, vpor, kramola, vstaja, buna; in - sein, púntati se, rotiti se, kramóliti, búriti se; in - gerathen, spúntati se, spreti se, zarotiti se *pf.*

Aufrühr=en, *v.a.* méšati, mésiti: preméšati, razméšati, premésiti; -er, *m.* puntár, vpórnik, vstajnik; =isch, *a.* puntarski, vporen.

Aufrütteln, *v.a.* zdèrmati, pretresti, zmájati *pf.*

Aufsagen, *v.a.* odpovédati (vém) + odpovedovati; (vorsagen) práviti, napovedovati.

Aufsammeln, *v.a.* pobrati, (berem), skúpiti, zgerniti + pobírati, skupljevati, zgrínjati.

Aufsässig, *a.* zasedljív, piker, nenavisten; -sein, zajédati koga, koga ne moči (morem); -keit, *f.* zajedljivost, pikrost, nenavíst.

Aufsatteln, *v. a.* osedlati, zasedlati *pf.*

Aufſatz, *m.* nastavek, natik, nasadek, nada; (ſchriftl.) sestavek, spis, spisek, članek; (Aufſchlag) oprimek, našev, zalek; -heft, *n.* spisovnik.

Aufſaugen, *v. a.* posesati, posrebati, popiti (pijem) *pf.*

Aufſäumen ſ. **Aufſatteln.**

Aufſcharren, *v.a.* razgrebsti + razgrébati.

Aufſchauen, *v.n.* poglédati, kvíško poglédati, kvíško se ozreti + pogledovati, kvíško se ozírati; aufgeſchaut, pázite! pozor! s poti!

Aufſcheuchen, *v.a.* izplašiti, splašiti *pf.*

Aufſchichten, *v.a.* skládati, v plasti ravnati, plastiti, plastovati: zložiti, zravnati.

Aufſchieb-bar, *a.* odložljiv; **-en**, *v.a.* odložiti, pod dolgo klop djati (dém) + odlágati, odláščati, odkládati, zatezovati, oprezovati.

Aufſchirren, *v.a.* obúzdati, obèrzdati, zasedlati + obuzdávati ɔc.

Aufſchlag, *m.* udár, udarec; (am Kleide) zalek, oslec, obvrátnica, zaslec; (d. Preis) podražba, poskók v ceni; (muſik.) povzdig; (d. Hutes) zaferkljej, zavihljej; **-en**, *v.a.* udáriti + udárjati; (entzwei) raztolči, raztrúpiti, razbiti (bijem) + raztrúpljati, razbíjati; (d. Kleid) navzdígniti, prizdígniti + navzdigovati; (Aermel) zalékniti, zaférkniti + zaferkovati. (Buch) odpreti + odpírati; (im Buche) poiskati (iščem) *pf.*; (Karten) navreči (veržem); Wohnung -, naséliti se; Augen-, spreglédati, oči odpreti + spregledovati; (Reife) nabiti (bijem) + nabíjati; ſich -, rániti se; **-gebühr**, *f.* priplatek.

Aufſchließ-en, *v.a.* odpreti, otvóriti, odkleniti + odpirati, odklépati; **-er**, *m* ključár; **=in**, *f.* ključarica.

Aufſchlitzen, *v.a.* razpárati, prerézati (režem) + prerezovati.

Aufſchluſs, *m.* odpertje, odpertija; (Erklärung) pojasnilo; **-geben**, pojásniti, razložiti + pojasnovati, razlágati.

Aufſchnallen, *v.a.* zapeti (pnem), zakópčati + zapénjati; (auseinander) odpeti, odkópčati + odpénjati.

Aufſchnappen, *v a.* hlastniti, šávsniti, hápniti; (ein Wort) uloviti, **-v.** *n.* pogíniti, opresti (predem).

Aufſchneid-en, *v.a.* narézati, prerézati (režem), razpárati + narezovati; (Brot) krójiti: nakrójiti; **- v.** *n.* bahati se, hvalísati se, hlastati, širokoústiti, čeljustáriti; **-er**, *m.* bahavec, baháč, širokoustnež, hlastavec, hvalé (-ta); **=ei**, *f.* baharija, hlastavost; **=iſch**, *a.* bahav, hlastav, širokousten.

Aufſchnellen, *v.a.* bèrcniti, bèrsniti + bèrcati, bèrskati.

Aufſchnüren, *v.a.* odpeti (pnem), odpenkljati + odpénjati; (auf einen Halm) nízati + nanízati.

Aufſchrauben, *v. a.* priškerniti; (los-) odškerniti *pf.*

Aufſchrecken, *v. a.* splašiti, preplašiti *pf.*; **- v. n.** ustrašiti se, zganiti se.

Aufſchreib-en, *v.a.* zapísati (pišem)

+zapisovati; -ung, *f.* zapis, zapisovanje.

Aufschreien, *v. a.* zakričati (im), vskliknìti, zaklicati (kličem), zavpiti (vpijem), zarévsati, glas zagnati (ženem) *pf.*

Aufschrift, *f.* nadpís, napis, naslov.

Aufschub, *m.* odlóg, odlašba, odlašek, odkladek, obotava.

Aufschüren, *v. a.* podrášiti, podkúriti, podnétiti + podraševati, podkúrjati.

Aufschürzen, *v. a.* podpásati (pašem), podvézati (vežem), podvíhati (višem), zavíhati, zaléknìti + podpasovati, podvezovati.

Aufschütten, *v. a.* nasuti (spèm) + nasípati (pljem); (Flüſſiges) naliti (lijem) + nalívati.

Aufschwellen, *v. n.* oteči (tečem), zateči, zabúhniti + otékati; (v. Waſſer) kipeti, rasti; aufgeſchwollen, otekel, zatekel, zabuhel.

Aufschwemmen, *v. a.* pláviti: napláviti, nanosíti; -ung, *f.* naplávina, napláv *f.*, nanós.

Aufschwingen, ſich, *v. n.* vzdígniti se, vzleteti, púhniti, zavihteti se *pf.*

Aufschwung, *m.* vzlet; *fig.* razvój, razvitek, razcvét; -nehmen, vzhobotati *pf.*

Aufsehen, *v. n.* kviško glédati: poglédati; -en, *n.* vzgled, pozornost; ohne -, brez hrupa, na tihem; -er, *m.* ogleda, oglednik, nadzornik; -in, *f.* oglédnica, nadzórnica.

Aufsein, *v. n.* bdeti, bedeti, po koncu biti (sem); die Nacht-, nočíti: prenočiti.

Aufsetzen, *v. a.* postáviti, podjati (denem), nasáditi + postávljati, podévati, nasájati; den Hut-, pokriti se (krijem) + pokrívati se; (ſchriftl.) spísati (pišem), sestáviti + spisovati, sestávljati; (d. Deckel) povézniti zavezniti + povezovati; -er, *m.* postavljavec, postavljáč.

Aufseufzen, *v. n.* vzdíhniti, zdíhniti, zdehniti + vzdíhati.

Aufsicht, *f.* nadgléd, skerb *f.*, pazljivost, paznja; -führen, páziti od. gledati na kaj, kaj na skerbi imeti (ám); -sbehörde, *f.* nadglednija.

Aufsieden, *v. n.* zavreti, prevreti; - *v. a.* prevariti *pf.*

Aufsitz, *m.* zaséd; -en, *v. n.* sedeti; die Nacht -, presedeti + presédati; (betrogen werden) staknìti jo, skúpiti jo, naleteti *pf.*

Aufspannen, *v. a.* razterniti, sterniti, razpeti (pnem) + razpenjati; (über etwas) prepeti (pnem) + prepénjati.

Aufspeisen, *v. a.* povžiti (vžijem), pojesti (jém) + povžívati, pojédati.

Aufsperren, *v. a.* odpreti, otvóriti, odkleníti + odpírati, odklépati.

Aufspielen, *v. a.* gosti (godem), igrati, brénkati, rézati jo (režem), zagosti, zaigrati, ubrati (berem), urézati (režem), zabrénkati; (auf d. Leier) lájnati, golídrati: zalájnati.

Aufspießen, *v. a.* nabosti (bodem), nasáditi, natakníti + nabádati, nasájati, natíkati.

Aufspreiten, *v.a.* prepeti (pnem), pregerniti, razgerniti + prepénjati, razgrínjati.

Aufspringen, *v.n.* poskočiti, púhniti + poskakovati; (entzwei) póčiti, régniti *pf.*, prézati se.

Aufspritzen, *v.n.* pljúnkati, pljúskati, berlúnkati: pljúnkniti, pljúsniti, berlúnkniti.

Aufsprossen s. **Sprossen.**

Aufsprudeln, *v.n.* vreti, vervrati, bruhati: brúhniti.

Aufspüren, *v.a.* zaslediti, oslediti, ovóhati, stakniti *pf.*

Aufstachela, *v.a.* spodbosti (bodem), podsúntati, podpíhniti + spodbádati, podpihovati.

Aufstand, *m.* vstaja, punt, kramola, vpor; -isch, *a.* puntarski, vporen.

Aufstoppeln, *v.a.* zložiti, naverhovatiti, nakopíčiti + zlágati, verhovatiti, kopíčiti.

Aufstechen, *v.a.* predreti (derem), prepustiti + predírati, prepúščati.

Aufstecken, *v.a.* natakniti, natekniti, nasaditi + natíkati, nasájati; (die Fahne) razprostreti, razviti (vijem) + razprostírati, razvíjati.

Aufstehen, *v.n.* vstati (vstanem), vzdígniti se, skolóhati + vstájati, vzdigovati se; (v. Krankenlager) ozdraveti, ozdráviti se, preboleti *pf.* (aufragen) moleti, stermeti, šeršeti; (wider jemand.) upreti se, zoperstáviti se + upírati se, zoperstávljati se; -d, *a.* pokončen, stojéč.

Aufsteigen, *v.n.* kviško iti (grem), popénjati se, kviško lezti: popeti se (pnem), zlezti; (a. Wagen) na voz sesti (sedem), prisesti; (v. Pferd) zasesti + zasédati; (v. Rauch) valiti se, kaditi se, vzdigovati se; (in d. höhere Klasse) pomakniti se, pomekniti se, prestópiti + pomíkati se; (v. Haaren) šeršeti, jéziti se; (v. Speisen) rígati se; -d, *a.* navzgorenj, postopen.

Aufstellen, *v.a.* postáviti, porazstáviti + postávljati, (eine Falle) nastáviti + nastávljati; (Truppen, Waren) razpostáviti, razverstiti + razpostávljati; (jemanden als etwas) postáviti, ustanoviti + postávljati, vstanávljati; (eine Frage) zastáviti + zastávljati; -ung, *f.* razstava, razpostava, razverstitev.

Aufstöbern, *v.a.* iztakniti, stakniti, izplašiti. zaslediti *pf.*

Aufstoßen, *v.a.* odpahniti, odríniti, razbiti (bijem), ulomiti + odpahovati, odrívati ɔc.; - *v.n.* rígati se; (unterkommen) pod roko priti (pridem), narájmati se, naleteti se *pf.*

Aufstreichen, *v.a.* pomázati (mažem), namázati + pomazovati; (die Haare) pogladiti + poglájati.

Aufstreifen, *v.a.* zalékniti, zaferliti, zavíhati (višem), privíhati *pf.* (d. Haut) ogúliti, oprásniti, odèrgniti *pf.*

Aufstreuen, *v.a.* pèrhniti, natrósiti, posuti (spèm) + perhati, natrošévati. posípati (pljem).

Aufstülpen, *v.a.* zaférkniti, zaferliti, zavíhniti, zaštúliti, zaferkóčiti *pf.*

Aufstutzen, *v.a.* s. Aufstülpen; sich-, *v.r.* naštúliti se, nakèršiti se *pf.*

Aufstützen, *v. a.* podpreti + podpírati; nasloniti + naslánjati.

Aufsuchen, *v. a.* iskati (iščem), sledíti: poiskati.

Aufsud, *m.* rázvar, odvarek.

Auftakt, *m.* dvig, dvigljej.

Auftauchen, *v. a.* na verh priti (pridem) + prihájati; izbresti (bredem); das Gerücht tauchte auf, glas je počil.

Aufthauen, *v. n.* tájati se, taliti se, júžiti se: otájati se, raztaliti se, odmekniti se; (v. Schnee) kopneti, kopnévati: prekopneti, skopneti + prekopnévati; aufgethaut, tal, odmekel, kopen; – *n.* odjuga, kopnenje.

Aufthun, *v. a.* djati (dem u. denem) + dévati; (öffnen) odpreti + odpírati; d. Mund –, zíniti, čèrhniti *pf.*; d. Augen –, spreglédati *pf.*

Aufthürmen, *v. a.* naverhovatiti, nakopíčiti, nagermáditi, nagerniti + nakopičevati, nagrínjati.

Auftischen, *v. a.* na mizo postáviti, pogostiti + na mizo postávljati, pogostovati.

Auftrag, *m.* nanòs; (Befehl) naročilo, poročilo, povelje, ukazilo; (beim Aufthlen) nada; nach–, po naročilu; ohne–, brez oblasti; –geben s. Auftragen; –en, *v. a.* nanesti, nanositi + nanášati; (Speisen) na mizo nositi, donášati; (Eid) naložiti + nalágati; (befehlen) naročiti, poročiti, veleti, ukázati (žem) + naróčati, naročevati, velévati, ukazovati.

Auftreiben, *v. a.* vzgnati (ženem), spoditi, splašiti + vzgánjati ꝛc.; (Geld) vkup správiti, zadobáviti si + vkup správljati, zadobávljati si; (aufblähen) napíhniti, napeti (pnem) + napihovati, napénjati.

Auftrennen, *v. a.* párati, porjati (porjem) + razpárati, razporjati.

Auftreten, *v. n.* nastópiti, prikázati se (kažem), pred ljudí stópiti + nastópati, prikazovati se ꝛc.; als Kläger –, zatóžiti koga, tožbo podati zoper koga *pf.*; als Redner –, besedo povzeti (vzamem) *pf.*

Auftritt, *m.* nastóp, vstóp; (Stufe) stopnjica, stopica; einen – haben, spreti se s kom. [šiti *pf.*

Auftrocknen, *v. a.* posušiti, sesu-

Aufwachen, *v. n.* zbuditi se, prebuditi se, zdrámiti se, predrámiti se + zbújati se, prebújati se.

Aufwachsen, *v. n.* zrasti, vzrasti, verha dorasti + zráščati.

Aufwall-en, *v. n.* vreti, kipeti: zavreti, skipeti; –ung, *f.* kipenje, vrenje; (Zorn) serd, náglica.

Aufwand, *m.* potrošek, strošek, izdavek; (groß.) potrata, potratek, prevzetija; – machen, trósiti, trátiti: potrósiti; (in d. Kleid.) na obleki zanositi *pf.*

Aufwärmen, *v. a.* pogreti (grejem), zgreti + pogrévati; *fig.* obnoviti, Aufgewärmtes, pogrétina, pogreta jed *f.*

Aufwarten, *v. a.* streči (strežem), dvóriti, slúžiti: postreči, poslúžiti; (Speise) ponúditi + ponújati; (jemandem) pokloniti se, prikloniti se + poklánjati se.

Aufwärter, *m.* strežnik, strežáj, strežec, postrežnik, streže (-ta); -in, *f.* strežnica, strežajka.

Aufwärts, *ad.* gori, kviško, na viš; (bergauf) navzgor, navkreber, vbreg, navzert; (flußauf) proti vodi (sapi).

Aufwart=sam, *a.* postrežen, postrežljív, poslužljív, dvorljív; -ung, *f.* strežba, postrežba, poslužba, služba; (Kompliment) poklon, priklon, priklánjanje.

Aufwaſchen, *v.a.* omiti (mijem), umíti + omívati; (Wäſche) oprati (perem), izprati + izpírati.

Aufweck=en, *v.a.* buditi, drámiti: zbuditi, prebuditi, zdrámiti + zbújati; (v. d. Todten) obuditi, oživiti + obújati, oživljati; aufgeweckt, bister, bistroumen; vesél; -er, *m.* budivec, buditelj, budník; (in d. Uhr) budilo.

Aufweichen, *v.a.* mečiti, močiti: zmečiti, razmočiti + razmákati.

Aufweinen, *v.n* zajókati (joćem), zaplákati *pf.*

Aufwenden, *v.a.* potrósiti + potrošévati; (Mühe) prizadeti si (dém u. denem) + prizadévati si.

Aufwerfen, *v.a.* navreći (veržem), nametati (mećem), nagerniti + navergovati, nametávati, nagrínjati; (Miſt) nakídati *pf.*; (d. Frage) zastáviti + zastávljati; ſich zum Könige-, kralja se razglasiti + razglášati; aufgeworfene Lippen, debele ústnice.

Aufwickeln, *v. a.* namótati, naviti (vijem) + navíjati, namátati; (los-) razviti + razvíjati.

Aufwieg=elei, *f.* ščuvanje, šúntanje, podpihovanje, vpornost, burivost; -eln, *v.a.* ščuvati (ščújem), búriti, šúntati: podščuvati, podšúntati, podpíhniti, v punt správiti + podpihovati, v punt správljati; -elung, *f.* ſ. Aufwiegelei; -ler, *m.* ščuváj, ščuvavec, podpihovavec, burič; =iſch, *a.* puntarski.

Aufwinden ſ. **Aufwickeln.**

Aufwiſchen, *v.a.* obrísati (brišem), pobrísati, otreti (tarem u. terem) + obrisovati, otírati.

Aufwühlen, *v.a.* razriti (rijem), izriti, razgrebsti + rášiti, razrívati, razgrébati; (Waſſer) mótiti, kaliti: umótiti, skaliti.

Aufwurf, *m.* nasíp, zasíp, zagreb, [namét.

Aufzählen, *v.a.* našteti (štejem) + naštévati, naspočítati; imenovati, napovedovati.

Aufzäumen, *v. a.* obuzdati, zaúzdati, obèrzdati *pf.*

Aufzehren, *v.a.* povžiti (vžijem), pojésti (jém) + povžívati, pojédati; požreti + požírati.

Aufzeichn=en, *v. a.* poznamenovati, zaznamovati, zapísati (pišem) + zaznamljevati, zapisovati; -ung, *f.* poznamenovanje, zaznamba, zapís, zapisatev. [pokazovati.

Aufzeigen, *v.a.* pokázati (kažem) +

Aufzieh=brücke, *f.* dvigljív most, most na škerpcéh: -en, *v.a.* dvígniti, vzdígniti, povzdígniti, kviško potégniti + vzdigovati, kviško potegovati; (d. Uhr) naviti (vijem), navreti + navíjati, navírati; (erziehen) izre-

diti, zrediti, odgójiti, odkójiti+izréjati, odgojevati; (Vieh) odrediti, prirediti, izpodrediti + odréjati ꝛc.; (ausspannen) razpeti (pnem), natégniti + razpénjati, nategovati; (d. Hahn) napeti (pnem)+napénjati; (Segel) razviti (vijem)+razvíjati; auf die Wache-, iti (grem) na stražo; (v. Gewitter) na hudo uro se ravnati, nevihta vstaja; jemanden -, bebca delati iz koga.

Aufzug, *m.* sprevod; (Kleidung) oprava, noša; (Akt) djanje, del; (Aufschub) odlóg, odlašek, odkladek; (d. Webers) snutek, osnutek; (d. Aufziehen) navitek, nategljej; hoja na stražo.

Aufzupfen, *v. a.* cefrati, skubsti, púkati: razcefrati, razskubsti.

Aufzwängen, *v.a.* ulomiti, po sili odpreti+odpírati.

Aufzwingen s. Aufnöthigen.

Aug-apfel, *m.* púnčica, zerklo, zrenica; -e, *f.* okó (g. očesa) oko; die -en, oči; *dim.* očesce; die -en zu haben, mežati (im), mižati; die -en zumachen, zamežati; (d. Pflanzen) okó, popek, búnčica; (auf d. Brühe) sraga, cinka, canek, škvara; **-en-**, očesni, očni, za oči; **-enarzt**, *m.* zdravnik za oči; **-enblick**, *m.* hip, trenutek, trenotek, trenljej; im -, ko bi trenil; **-enblicklich**, *a.* hipen; *ad.* v hipu, na hip, zaberníšč, ko bi trenil, ko bi mignil; **-enbraue**, *f.* obèrv *f.*, oberva, obervi *pl. f.*, obočje; **-enbeckel**, *m.* veha, vehica; **-endiener**, *m.* hinavec, lizún; **-enfällig**, *a.* očít, očiten, očividen; **-enfalter**, *m.* okrájčnik; **-enfluss**, *m* kermežljivost; **-engläser** s. Brillen **-enhöhle**, *f.* očnica; **-enkrank**, *a.* bolnoók, kermežljív; **-enlehre**, *f.* okoslovje; **-enlicht**, *n.* vid, videž, luč očí; **-enlied**, *n.* trepavica, trepávnica, veja; **-enluft**, *f.* paša za oči.

Augen-maß, *n.* mera na oči; nach dem-, na oči; **-merk**, *n.* ogled, pogled; cilj, namera, konec; **-paar**, *n.* oči; **-schein**, *m.* ogled, videž, opelj; dem-nach, na videž, po videzu; **-scheinlich**, *a.* očividen, očiten, viden, jasen; **-schirm**, *m.* senčilo; **-schleim**, *m.* kermelj, kermeželj, kermežljivek; **-schmerz**, *m.* očesna bolečina, bolečina v očéh; **-schwäche**, *f.* slabovíd, slabe oči; **-spiel**, *n.* mežíkanje, mežúrkanje; **-sprache**, *f.* namigovanje, govor z očmi; **-stern**, *m.* zrenica, zenica, púnčica, zerklo; **-triefig**, *a.* kermežljív, kermežljáv, solzív; **-troft**, *m.* veselje za oči; (Pflanze) smetlika; **-weide** s. Augenlust; **-wimper**, *f.* véhica, véjica, osemci, osenci *pl.*; **-wink**, *m.* migljej, namigljej, okomíg; **-zahn**, *m.* očník, podočnik; **-zeuge**, *m.* samovidec.

Augig, *a.* okát; (in Zssstz.) ók z. B. schwarz-, černoók ꝛc.

Aug-ment, *n.* pomnožek, prirastek, podaljšek; **-ur**, *m.* avgúr, veščec.

August, *m.* avgúst, véliki serpan; (kroat.) kolovóz; (čech.) srpen; (poln.) sierpen; **-inermönch**, *m.* avguštinec, avgustinar.

Aula, *f.* dvor; poslušálnica, poslušávnica.

Aurikel, *n.* (Primula auricula) iglec.

Aurora, *f.* zarja, zora.

Aus, *prp.* iz, od; (aus d. Mitte) izmed, zmed: Jahr-Jahr ein, od leta do leta; -sein, konec biti (sem), miniti; es ist-mit ihm, po njem je; - und -, ven in ven, v eno mér; (in Zusmsſg.) iz -.

Ausantworten, *v. a.* izporočiti, izročiti + izpóročati, izročevati.

Ausarbeit-en, *v.a.* izdélati + izdelovati; ſ. Abfaſſen; ſich-, pretégniti se, izdélati se *pf.* + pretegovati se; -ung, *f.* izdelava; (ſchriftl.) izdelek, sestavek.

Ausarten, *v.n.* zvreči se (zveržem), sprevreči se, izneroditi se, pohudóbiti se + zvergovati se; (v. Getraide) zbógati se, zdivjati *pf.*

Ausathmen, *v.a.* izdihniti, dušo pustiti *pf.*

Ausbau, *m.* dozidek, dozidava; -en, *v.a.* dozídati, dostáviti + dozidávati.

Ausbedingen, *v. a.* izgovoriti si, pridèržati si, (im) + izgovárjati si, pridèrževati si.

Ausbeſſer-n, *v.a.* popráviti, zbóljšati + poprávljati, zboljševati; -ung, *f.* poprava, zboljšava, popravek, zboljšek.

Ausbeut-e, *f.* dobitek, dobič *f.*, donesek, prid, korist *f.*; reiche- geben, bogato roditi (nesti); -eln, *v.a.* iztresti, izprázniti + iztresovati, izpraznovati; -en, *v.a.* v prid oberniti + obráčati, dobiček vleči iz česa.

Ausbieten ſ. **Verkaufen.**

Ausbild-en, *v.a.* likati, mikati, obráziti, učiti: olikati, omikati, izobráziti, izučiti + olikovati, izobraževati; (Körper) úriti: izúriti; -ung, *f.* omika, olika, izobráženost, izobraževanje.

Ausbitten, *v.a.* izprositi *pf.*; das bitte ich mir aus, prosim tega nikár.

Ausblaſen, *v. a.* popíhniti, pogasiti, ugásniti + popihovati, pogášati.

Ausbleiben, *v.n.* izostati (stanem), z doma ostati, vne ostati + izostájati; (v. Athem) zastati (stanem) + zastájati; (nicht kommen) ne priti (pridem). ne dojti + ne prihájati.

Ausblühen, *v.n.* razcvesti se (cvetem), razcveteti + razcvétati se, razcvetévati; (zu Ende -) ocveteti, docveteti + ocvétati.

Ausborgen, *v. a.* izposóditi si, na posodo vzeti (vzamem) + izposójati si, na posodo jemati (mljem); (jemandem etwas) posóditi, na posodo dati + posójati.

Ausbrechen, *v. a.* izdreti (derem), izrovati (rujem + izdírati; - *v.n.* začeti se (začnem), prikázati se (kažem), navstati (vstanem), vneti se (vnamem) + začénjati se, prikazovati se, navstájati, vnémati se; in Trânen -, v jok spustiti se, jok zagnati (ženem), zajókati (jočem) + v jok spúščati se.

Ausbreiten, *v.a.* razširiti, razprostrániti, razvreti + razširjati, razprostránjati, razvírati; (Flügel, ein Tuch) razprostreti, razgerniti, razgrniti, raztégniti + razprostírati, zgrí-

njati, raztezávati; (ein Gerücht) razglasiti, raztrósiti, raznesti, razsloviti + razglášati, raznášati ꝛc.; ſich-, v.r. širiti se, množiti se: razširiti se, razpasti se, razmakniti se, razgerniti se, razmnožiti se + razširjati se, razpasovati se, razmikati se, razgrinjati se, razmnoževati se, naráščati; über etwas-, govoriti o čem; ausgebreitet, razvèrt, obširen; -ung, f. razšír, razširjava, razvertija.

Ausbrennen, v. n. izgoreti, dogoreti + dogorévati.

Ausbringen, v.a. einen Toaſt-, zdravico napiti (pijem), nazdráviti + zdravice napívati, nazdrávljati; (Feuer) zatrósiti + zatroševati; (Junge) izleči (ležem), izvaliti, izplóditi pf.

Ausbruch, m. (Beginn) začetek; (d. Feuers) zažíg; (Wein) samotók; samomáščina; (d. feuerſp. Berges) bljuvanje.

Ausbügeln, v. a. likati, tíblati: olíkati, potíblati.

Ausbund, m. izbor, evet, jedro; (im böſ. Sinn) izveržek, izmetek.

Ausbürſten, v.a. ščétati, kertáčiti: oščetati, izkertáčiti.

Ausdampfen, v. a. hlapeti, páriti se, sopáriti se, puhteti: izhlapeti, izpuhteti.

Ausdauer, f. stanovitnost; terpež. terpežnost; -n, v.n. terpeti, trájati, dèržati (ím): preterpeti, prebiti (bodem), prestati (stojím); -nd, a. stanoviten, terpežen, deržéč.

Ausdehn=bar, a. razteglјív, raztezen; razpenljív, vlačen; =keit, f. raztegljívost, vlačnost ꝛc.; -en, v.a. raztégniti, pretégniti, razlékniti + raztegati, raztegovati, raztézati; razširiti, zdáljsati + razširjati, zdaljševati; (ausgedehnt) razširen, razsegel, razlegel; -ung, f. stežáj, razteza; razšír, razširnost, razleglost, razseglost.

Ausdenken, Ausdichten, v.a. izmísliti, iztúhtati, izleči (ležem) + izmišljevati ꝛc. [+dosluževati.

Ausdienen, v.a. doslúžiti, izslúžiti

Ausdorren, v. n. osehniti, izsušiti se, usahniti + usíhati, osehnévati.

Ausdrehen, v.a. izvíniti, izviti (vijem) pf.; (Wäſche) ožeti (žmem) + ožémati.

Ausdruck, m. izráz, izrék, rek, dem -e nach, po besedi, od besede do besede: -en, ſ. Ausdrücken.

Ausdrück=en, v. a. iztísniti, iztláčiti + iztískati, iztlačevati; (Flüſſigk.) izžeti (žmem) + izžémati; (mit Worten) izreči, izráziti, dopovédati (vém), izústiti + izrekovati, izraževati, dopovedovati; ſich ſchön-, lepo (ožeto) govoriti; -lich, a. izrečen, razločen, določen, rečen; ad. resno, naláš.

Ausdrucksvoll, a. izrazen, živ.

Ausdunſten, v. n. hlapeti, páriti se, sopáriti se, puhteti: izhlapeti, izpuhteti.

Ausdünſt=en, v.a. puhtiti, vónjati; izhlápljati; -ung, f. para, hlap, puh, (übl.) smrad.

Auseinander, ad. narazen, saksebi, vsaksebi; (in Zuſmſtz.) raz-; -blaſen, v.a. razpíh niti + razpihovati; -brin-

gen, *v.a.* krúšiti: razkrúšiti, razpreti + razpírati; -fahren, *v.n.* razperhniti se, porazpúhniti + razperhovati se; -fliehen, *v.n.* razbégniti, porazbégniti + porazbégati; -fließen, *v.n.* razteči se + raztékati se, raztákati se; -führen, *v.a.* razmesti (metem) + razmétati; -legen, *v.a.* razložiti, razpoložiti + razpolágati; -rücken, *v.a.* razmakniti + razmíkati; -ſchlagen, *v.a.* razbiti (bijem), raztrúpiti + razbíjati; -ſetzen, *v.a.* razposaditi + razposájati; ſ. Erklären; -ſtieben ſ. Auseinanderfahren; -ziehen, *v.a.* raztégniti + raztegovati.

Auser-kiefen, -leſen, *v.a.* izvóliti, izbrati (berem) + izbírati; **auserleſen,** *a.* izbrán, izboren, izversten; samočíst.

Auserwähl-en, *v. a.* izvóliti, izbrati (berem) + izbírati; **-te,** *m.* izvóljenec; *f.* izvóljenka.

Auseſſen, *v.a.* pojesti (jém), polókati + pojédati.

Ausfahr-en, *v.n.* peljati se (ljem) na sprehod, z doma peljati se; (auf d. Haut) izpahniti se, osuti se (spém) + izpahovati se, osípati se (pljem); **-t,** *f.* izvožnja, vožnja na sprehod, izjézd.

Ausfall, *m.* izpád, izpadek; (Abgang) pomanjek, zmanjek, pomanjkljej, upadek; (mit Worten) ogovor; (m. Waffen) napád, zaskók; **-machen,** plániti, púhniti *pf.*; **-en,** *v. n.* izpasti (padem) + izpádati; (v. d. Aernte) obrodíti, obnesti se *pf.*

Ausfechten, *v.a.* izbojevati, z mečem razlóčiti + razločevati.

Ausfertig-en, *v. a.* izgotóviti, napráviti, narediti, napísati (pišem) + izgotávljati, naprávljati, narájati, napisovati; **-ung,** *f.* izgotóvljenje, naprava; (ämtl.) izdajek, napravek.

Ausfind-bar, *a.* najdljív, iznajdljív, zalezljív; **-en,** *v.a.* iznajti (najdem) + nahájati; **-ig machen,** zasledíti, zalotíti, ogreníti *pf.* [šijem *pf.*

Ausflicken, *v. a.* zakèrpati, zašíti

Ausfliegen, *v.n.* izleteti, zleteti + izlétati.

Ausflucht, *f.* beg, pobég, uték; (Ausrede) izgovor, izvinek.

Ausflug, *m.* izlét, izgréd; **-loch,** *n.* letenica, letávnica.

Ausfluſs, *m.* iztok, izlív, ustje.

Ausfolgen, *v.n.* izročíti + izróčati, izročevati.

Ausforſchen, *v.a.* pozvédati, opraševati, popraševati, popitávati, izbarkovati.

Ausfragen, *v.a.* prášati, izpraševati, popraševati, bárati, pítati: poprášati, vprášati.

Ausfrieren, *v.n.* prezebsti, premèrzniti + prezébati, premerzovati.

Ausfuhr, *f.* izvožnja, izvóz; **-,** *a.* izvozni; **-artikel, -waren,** *m.* izvoznina, izvozek, izvozno blagó.

Ausführ-bar, *a.* izvedljív, izpeljív; **-en,** *v.a.* veršíti: izvesti (vedem), izpeljati (ljem), doveršíti, dognati (ženem), dokonati, doprinesti + izpeljevati, doveršévati, doprinášati; (jemanden) na sprehod peljati (ljem);

(Pferde) prevoditi, prevoziti + prevájati, prevážati; -lich, *a.* obširen, podroben, nadroben, natančen, obsežen, razločen; *ad.* na tanko, na drobno; =keit, *f.* obširnost, natančnost; -ung, *f.* izpeljava, izpeljatev, doveršitev, doprinesba; in - bringen, izpeljati + izpeljevati.

Ausfüll=en, *v.a.* izpólniti, napólniti, nabásati (bašem) + izpolnjevati; (m. Waſſer) natočiti, zaliti (lijem) + natákati, zalívati; (mit Erde) zasuti (spem) + zasípati (pljem); (m. Steinen) zadélati + zadelovati; (m. Moos) zamášiti, zaphati + zamaševati; -ung, *f.* izpolnek. zalivek, zamašek, nadev.

Ausfuttern, *v.a.* podvleči (lečem), podleči, podstáviti, podložiti + podvláčiti, podstávljati, podkládati.

Ausfüttern, *v.a.* prerediti, preživiti + preréjati, preživljati.

Ausgabe, *f.* izdavek, izdajek, potrošek, strošek; (d. Ausgaben) izdava, izdatev, izdanje; (d. Briefe) razdava.

Ausgang, *m.* izhod, izid; (Folge) posledek, nasledek, nastopek; (Endung) kónčnica, koncovka; (Ende) konec; -s-, *a.* izhodni; -sgebühr, *f.* izvoznina.

Ausgeb=en, *v.a.* izdati, razdati, potrošiti + izdájati, izdávati, potroševati; (Karten) deliti, dajati: dati, razdeliti; ſich als etwas -, délati se; - *v. n.* zaleči (ležem), odverniti + zalégati, odvráčati; (v. Getraide) plénjati; -er, *m.* izdajatelj. izdatelj, izdavec.

Ausgeb=ildet, *a.* izobražen; (gram.) razširjen; -ot, *n.* prodaj, prodaja; -urt, *f.* izród, izrodek, iznerodek; -ohnt, *a.* raztegel, razvèrt, razvlačen; -dinge, *n.* osebnjek, osebejek; zasebni prideržek.

Ausgehen, *v. n.* iziti (idem), iti (grem) z doma + izhájati; (v. Gelde) poiti, poteči + pohájati, potékati, nestájati; (enden) néhati, končati se, poteči + nehovati, končávati se, končevati se, potékati; (v. Feuer) ugásniti, dogoreti + ugasovati, dogorévati; (ſich erfüllen) izpólniti se, spolniti se, vresničiti se + izpolnjevati se, vresničevati se; (v. Haaren) izpasti (padem) + izpádati; auf etwas -, mériti, namérjati, namišljevati.

Ausgef=erbt, *a.* narezan, narezljan; -laſſen, *a.* razposajen, serborít, serboriten, neporeden, náposten, lagoden, prešeren, prostopašen; =er, *m.* serboritnež, neporednež, nápostnik; =heit, *f.* razposájenost, serboritost, lagoda, napost, prešernost; -lernt, *a.* izučen; -macht, *a.* dognán, gotóv; -nommen, *ad.* razun, zun, mimo; -ſucht, *a.* izbrán, prebrán; -wachſen, *a.* dorasel, doraščen; (buckl.) gerb. gerbast, gerbav; -zeichnet, *a.* izversten, versten, izboren.

Ausgiebig, *a.* zdaten, zdačen; (v. Getraide) plen, plenjav, plenjiv.

Ausgießen, *v.a.* izliti (lijem), razliti + izlijati, izlívati ɔc.

Ausgleich ſ. Ausgleichung; -en, *v.a.* poravnati, pobógati, pobótati + poravnovati, pobogávati; (d. Schaden)

verniti, poverniti + vráčati; ſich - mit einem, pogoditi se, dogovoriti se, zastópiti se + pogájati se, dogovárjati se; -ung, *f.* poravnava, pobóganje, pobota, povračilo, pogodba, dogovor.

Aus=gleiten, -glitſchen, *v.n.* skliznìti, opolzniti, podpolzniti se, izpoddèrsniti se, izpodèrkniti, zdèrkniti, izpodleteti, zdèrzniti se + izpodersovati se, izpodlétati ꝛc.

Ausgraben, *v.a.* izkopati (pljem), izgrebsti, razgrebsti + izkopovati, razgrébati; (in Kupf.) izriti (rijem) + izrívati.

Ausgrübeln, *v.a.* iztúhtati, domísliti + domišljevati.

Ausgurgeln, *v.a.* gergrati: izgergrati. gerlo izpláhniti.

Ausguſs, *m.* odlivek, odlijek; **-rinne,** *f.* liják.

Aushacken, *v.a.* izsékati, posékati, izréditi + izsekovati; (Augen) izkopati (pljem), izkljuvati (kljujem) + izkopovati ꝛc.

Aushalten, *v.a.* prebiti (bodem), prestati (stojim), prenesti, preterpeti + prestájati, prenášati; (nähren) preživiti, prerediti, oskerbeti + preživljati, preréjati; - *v.n.* obstati (stojim), opasáti, zdèržati se (im) + obstájati, zderževati se, trájati.

Aushändig=en, *v.a.* izročiti, predati + izróčati, izročevati, predájati; **-ung,** *f.* izročitev, izročba, predaja.

Aushänge=bogen, *m.* izvesna pola; **-n,** *v.a.* obésiti, razobésiti, izvésiti + razobéšati ꝛc.; **-ſchild,** *n.* kazalo.

Ausharren, *v.n.* sterpeti, prebíti (bodem). stanoviten ostati (stanem) + sterpévati, stanoviten ostajati; **-d,** *a.* stanoviten, sterpljiv, sterpén.

Aushau, *m.* posék, sèč *f.*; **-bar,** *a.* sečen, posekljiv.

Aushauch, *m.* izdih, vzdihljej, slap, puh; **-en,** *v.a.* dihati: izdihniti; die Seele -, dušo pustiti *pf.*; (v. Pflanz.) puhteti, dišati (ím), izhlápljati.

Aushauen, *v.a.* izsékati, posékati, izréditi + izsekovati ꝛc.

Ausheb=en, *v.a.* dvigniti: dvigovati; (v. Thür) izpahniti, sneti (snamem) + izpahovati, snémati; (Soldaten) nabrati (berem). med vojščake vzeti (vzamem) + nabírati, med vojščake jemati (mljem); **-ung,** *f.* vojaška nabira, rekrutba, vojaški nabor.

Ausheckeu, *v.a.* izvaliti, izleči (ležem) *pf.*

Ausheilen, *v.a.* zaceliti, izléčiti, ozdráviti; - *v.n.* ozdraveti, zaceleti.

Ausheitern, *v.a.* oveseliti, razveseliti + oveseljevati, razvedrovati, ſich -, *v.r.* védriti se, jásniti se, brísati se (brišem) + razvédriti se, ujásniti se, ubrísati se, razpráviti se + razvedrovati si, razpravljati se ꝛc.

Aushelfen, *v.a.* pomágati, pomoči (morem). opomoči *pf.* + pomagovati, podpirati.

Aushilf=e, *f.* pomóč, pripomóč *f.*, pomagilo, pomagaja, podpora; **-s-,** pomočni, napomočni.

Aushöhl=en, *v.a.* vótliti, glóbiti, dolbsti: izvótliti, izglóbiti, izdolbsti,

-ung, *f.* votlina, glób *f.*, dompelj *f.*, duplja, žlambora.

Aushöhn=en, *v. a.* zasmehovati, posmehovati se oder rógati se komu.

Ausholen, *v.a.* pozvédati, pozvedovati, popitávati; (m.d.Arm) namériti, stégniti, mahniti *pf.*; (im Reden) ométati.

Aushören ſ. **Ausfragen.**

Aushülſen, *v.a.* lúščiti, dúščiti, lúpiti, žúriti, smúkati: olúščiti, ožúriti, osmúkati.

Aushungern, *v.a.* zastrádati, strádati.

Aushuſten, *v.a.* izkášljati + izkašljevati.

Auskälten, *v.a.* premráziti, zmráziti, zmèrzliti + premraževati ꝛc.

Auskämmen, *v.a.* česati (češem): počesati. razčesati.

Auskaufen ſ. **Loskaufen.**

Auskehr=en, *v.a.* pomesti (metem) + pométati; **-icht**, *n.* smet *f.*, smetje, smeti *pl. f.*

Auskeltern, *v.a.* stísniti, iztísniti, prežeti (žmem) + iztiskovati, prežémati.

Auskennen, ſich, *v.r.* umeti kaj, vešč biti (sem) čemu, védeti glas kaki reči.

Ausklären, *v.a.* prečístiti. otrébiti + prečíščati, prečiščevati, otrebljevati; ſich - ſ. **Ausheitern.**

Ausklaub=en, *v.a.* izbrati (berem), prebrati + izbírati; **-eriſch**, *a.* izbirčen, izberljív, izbiren, zbirčen, kočljív.

Auskleiden, *v.a.* sleči (slečem) + sláčiti; (mit etwas) obleči, prevleči, preobleči + obláčiti ꝛc.

Ausklopfen, *v.a.* páhati: opáhati, otepsti + opahovati, otépati.

Ausklügeln, *v.a.* iztúhtati, izleči (ležem) *pf.*

Auskochen, *v.a.* zvariti, skúhati + zvárjati; - *v.n.* dovreti + dovrévati.

Auskommen, *n.* preživek, živež, kruh, preživljava, oskerbljevanje; - *v.n.* iziti (idem), priti iz - + izhájati, prihájati iz-; (bekannt werden) razglasiti se, razoznániti se + razglášati se, razoznánjati se; (mit jemandem) bógati se, shájati: zastópiti se, zbógati se; (v. Feuer) vneti se (vnamem), búhniti, navstati (vstanem) + vnémati se, navstájati; ich kann nicht -, ne shájam, ne skezam.

Auskramen, *v.a.* razpoložiti. na vídež postáviti + razpolágati, na vídež postávljati.

Auskratzen, *v.a.* izpráskati, izdèrg-

Auskriechen, *v.a.* izlezti *pf.*; (a. d. Ei) izleči se (ležem) *pf.*

Auskühlen, *v.a.* hladiti: ohladiti, shladiti + ohlájati; - *v.a.* ohladiti se, ohládniti, omèrzniti + ohlájati se, omerzovati.

Auskultant, *m.* avskultánt, prislu-

Auskundſchaft=en, *v. a.* izvédeti, ovédeti, zaslediti + izvedati, pozvédati, opraševati; **-er**, *m.* ogledúh, zasledovavec.

Auskunft, *f.* glas, poročilo, znanilo, ved *f.*; (Auskommen) preživek; (Aufklärung) pojasnilo; - geben, sporočiti, oglasiti, na znanje dati + sporó-

čati, oglášati, na znanje dajati; -s-mittel, *n.* posredek.

Auskurieren, *v.a.* ozdráviti, izléčiti, zaceliti + ozdrávljati.

Auslachen, *v.a.* smejati se (im) komu, posmehovati se komu, zasmehovati koga.

Ausladen, *v.a.* raztovóriti, izložiti, zložiti, razbásati (bašem) + raztovárjati, izlágati, skládati, razbasovati.

Auslage, *f.* potrošek, strošek, izdavek; (v.d. Laden) razstávnica, razkládnica.

Ausländ, *n.* tujina, tuja zemlja, stranska zemlja, vnanja dežela.

Ausländ-er, *m.* tujec, inostranec, stranski človek, vnanjec; -in, *f.* tujka, inostranka; -isch, *a.* tuj, inostrán, stranski.

Auslangen, *v.n.* dosti imeti (ám), dosti biti (sem), zadostovati.

Auslaſſ-en, *v.a.* izpustiti, spustiti, propustiti + izpúščati ic.; (Butter) razpustiti, prepustiti, raztopiti + razpúščati, raztápljati; ſich über etwas -, svojo misel o čem razodeti (denem) + razodévati; den Zorn -, znositi se nad kom; -ung, *f.* izpúst, izpustek, propúst, izpuščanje.

Auslauf, *m.* izték, iztók; (Auslaufer) napúšč; -en, *v.n.* teči (tečem) iz-; izteči, poteči + iztékati, potákati se; (v. Schiffe) odjádrati, odplávati, odriniti *pf.*; (ſich endigen) končevati se, razhájati se; (v.d. Zeit) poteči + potékati; Auslaufer, *m.* odrastek, odraslek, razrastek.

Auslaut, *m.* kónčnik.

Auslauten, *v.a.* klénkati, zvoniti komu, pozvánjati; -*v.n.* odzvoniti *pf.*

Ausleben, *v.n.* doživeti *pf.*

Auslecken, *v.a.* lízati (ližem), lókati (ločem): polizati, polókati.

Ausleeren, *v.a.* prázniti: izprázniti, sprázniti + izpraznovati.

Ausleg-en, *v.a.* izložiti, razložiti, razpoložiti + izlágati, razpolágati; (erklären) razložiti, razjásniti, pretolmačiti + razlágati, razjasnovati; (mit etwas) obložiti, obléči + oblágati; (Geld) izdati, potróšiti + izdájati; -er, *m.* razlagavec, tolkovavec, tolmač; -ung, *f.* razlaga, razjasnitev, razláganje, razkládanje.

Ausleihen, *v.a.* posóditi, razposóditi + posójati, posojevati. [se *pf.*

Auslernen, *v.n.* izučiti se, doučiti

Ausleſ-e, *f.* izbor, izbirek, izberek; -en, *v.a.* izbrati (berem), prebrati + izbírati ic.; (Buch) prebrati, prečítati + prebírati.

Auslieferen, *v.a.* izročiti, predati + izročevati, predájati; -ung, *f.* izročitev, predaja.

Auslöſch-bar, *a.* ugasljív, pogasljív; (Geſchrieb.) izbrisljív, izbrisen; -en, *v.a.* pogasiti, ugasiti, pogásniti + pogášati, utrínjati; (Geſchriebenes) izbrísati (brišem), zbrísati + izbrisovati; - *v.n.* ugásniti, pogásniti + ugasovati, ugášati.

Auslöſ-er, *a.* odkupni; -egeld, *n.* odkupnina, odkúpščina; -en, *v.a.* odkúpiti, résiti + odkupovati, odkupljevati, reševati; Gefangene -, jétnike

zaméniti + zamenjevati; -ung, *f.* odkúp, rešitev, rešilo.

Auslüften, *v.a.* prevétriti, zvétriti + prevetrovati.

Ausmachen, *v.a.* (beenden) dokončati, dokonati, doveršiti + dokončevati, doverševati; (begleichen) poravnati + poravnovati; (Nüsse ꝛc.) lúščiti, lúpiti: olúščiti, olúpiti; (betragen) znesti, iznesti, iznášati, délati, dajati (dajem); (jemanden -) krégati: pokrégati, posvariti, ošteti (štejem); ausgemacht, dognán, gotóv.

Ausmarsch, *m.* odhod; -ieren, *v.a.* oditi (idem), odpráviti se, odtégniti + odhájati, odprávljati se.

Ausmaß, *n.* mera, izmera, preméra.

Ausmauern, *v.a.* dozidati, prizidati *pf.* [se: omíšiti se.

Ausmaufen sich, *v.r.* míšiti se, míšiti

Ausmerzen, *v.a.* iztrébiti + iztrebljevati.

Ausmessen, *v.a.* mériti: izmériti, premériti, odmériti + izmérjati ꝛc.; (festsetzen) dolóčiti, ustanoviti + določevati, ustanávljati.

Ausmitteln, *v.a.* zaslediti, stakniti, ovédeti + ovédati, stíkati.

Ausmünden, *v.n.* iztékati, iztákati se, vlívati se.

Ausmuster=n, *v.a.* prebrati (berem) preiskati (iščem), odbrati, pregledati + prebírati, preiskovati, pregledovati; -ung, *f.* izbira, preiskava.

Ausnahm=e, *f.* izjema, izjemek, izimek, izvzetek; mit -, razun, mimo; -ē, *a.* izjemni; -sweise, *ad.* izjemno, izredno, mimoredno; -szustand, *m.* izjemni stan.

Ausnehm=en, *v. a.* izvzéti (vzamem), izjeti (jamem) + izvzémati, izjémati; (ausschließen) izlóčiti, izkleníti + izločevati, izklépati; (sich-) pridèržati si (ím), ugovoriti si + pridèrževati si; sich gut-, podájati se, prilégati se, pristovati se; ausgenommen, razun, mimo; -end, *a.* izbrán, izboren, poseben.

Auspacken, *v.a.* zložiti, odložiti + zlágati, odkládati, odlágati.

Ausparieren, *v.a.* odbiti (bijem), prestreči (strežem) + odbíjati, prestrézati.

Auspeitschen, *v.a.* izpókati, spókati, z bičem izgnati (ženem) *pf.*

Auspfänden, *v.a.* rúbiti: zarúbiti.

Auspfeifen ſ. **Auszischen.**

Auspizien, *pl.f.* predznámenja *pl.*; okrilje. [čati, pokramljati.

Ausplaudern, *v.a.* izblékniti, počé-

Ausplündern, *v.a.* popléniti, obrópati + oplenjevati ꝛc.

Auspolstern, *v.a.* blazíniti: zblazíniti, poblazíniti.

Ausposaunen, *v. a.* raztróbiti, razvpiti (vpijem) + razvpívati ꝛc.

Ausprägen, *v.a.* izkovati (kujem), vtísniti; izobráziti; ausgeprägt, izobražen, vtisnjen.

Auspressen, *v. a.* iztláčiti, iztísniti, izžeti (žmem) + iztískati, izžémati. [kati *pf.*

Ausprügeln, *v. a.* iztepsti, izpó-

Ausputzen, *v.a.* čéditi, trébiti, čístiti, snážiti: očéditi, otrébiti, očístiti,

osnážiti; (schmücken) olépšati, ozáljšati, okínčati, okrasiti + olepševati, ozaljševati ꝛc.; (Licht) uterniti, oterniti, utreníti + utrínjati; (jemanden-) ošteti (štejem), obrati (berem). pokrégati *pf.*

Ausquartieren, *v.a.* preséliti, v drugo stanovanje predjati (denem) + predévati.

Ausradieren, *v.a.* izstèrgati, izšterglјati, izpráskati *pf.*

Ausrasten, *v.n.* počiti (čijem). počíti se, počíniti, opočiti se, odahniti se + počívati ꝛc.

Ausräuchern, *v.a.* prekaditi; povóditi, posušiti + prekájati.

Ausraufen, *v.a.* púliti, púkati: izpúliti, izpúkniti, izpúkati, iztèrgati.

Ausräumen, *v.a.* izprázniti, preč správiti, pospráviti + izpraznovati pospravljati ꝛc.; s. Ausreinigen.

Ausräuspern sich s. Räuspern sich.

Ausrechnen, *v.a.* prešteti (štejem), preštevíliti, preračúniti, prerájtati + preštévati. prerajtovati.

Ausrecken, *v.a.* raztégniti, stégniti, natégniti: raztégati, stegovati, raztézati, nategovati; sich-, *v.r.* lécati se, zvírati se: zlékniti se.

Ausred-e, *f.* izgovor, ugovor, ovinek; -en, *v.a.* izgovoriti. izreči; dogovoriti + izgovárjati. izrekovati ꝛc.

Ausreiben, *v.a.* izmeti (manem), izmencati *pf.*; (Zimmer) poplákniti, omiti (mijem) + poplakovati.

Ausreichen, *v.n.* dosti biti (sem), zadostovati, zdati. skezati; (mit etwas) shájati. dosti imeti (ám); -d, *a.* zadosten, dovoljen, skezav.

Ausreinigen, *v.a.* otrébiti, strébiti, prečístiti + otrebljevati, prečíščevati.

Ausreiß-en, *v.a.* púliti, púkati, pípati (pljem), ruti (rujem): izpúliti, izpúkniti. izruti, izdreti (derem) + izdírati; (Zahn) izdreti, utèrgati + izdírati ꝛc.; -*v.n.* (entfliehen) uperhniti, popíhniti jo, uskočiti, ubégniti, uiti (idem) *pf.*; (v. Vieh) bezati: zbezati; -er, *m.* uskók, uhajavec, ubéga; =isch, *a.* ubegljív, ubežen; (v. Vieh) bezljív, bezikav.

Ausreiten, *v.n.* izjézditi, na sprehod jezditi, izjáhati (jašem).

Ausreitern, *v.a.* presóditi, presejati (sejem). prerešetati + presójati, presévati.

Ausrenken, *v.a.* izpahniti, izviníti, zviníti *pf.*

Ausricht-en, *v.a.* opráviti, dognati (ženem), izpeljati (peljem) + oprávljati. izdeljevati; (gerade richten) zravnati *pf.*; (jemanden -) obírati, oprávljati, raznášati, osírati, obrekovati; den Gruß -, pozdráviti, pozdrávljati; -erisch, *a.* opravljív, raznašav, obirljív, obrekovaven.

Ausringen, *v.a.* izviníti. izpahniti + izpahovati; (Wäsche) izžeti (žmem) + izžémati.

Ausrinnen, *v.n.* izteči (tečem). izpoteči. izcureti. izcuzeti + iztékati se.

Ausritt, *m.* izjezd, prijezd.

Ausroden, *v.a.* izrovati. izruti (rujem), izkorépiti *pf.*

Ausrotten, *v.a.* iztrébiti, ugonobiti, pokončati, vníčiti + iztrebljevati, pokončevati, zatírati.

Ausrücken, *v.a.* odríniti, oditi (idem), vzdígniti se + odhájati ꝛc.

Ausruf, *m.* klic, krik, vsklik, oklic, oglás; -en, *v.n.* zaklícati (kličem), vsklíkniti, klíkniti, zavpiti (vpijem) *pf.*; (bekannt geben) oklícati, oglasiti, razglasiti + oklicovati, razglášati ꝛc.; -er, *m.* glasník, oklicovavec; -ung s. Ausruf; -ungszeichen, *n.* klicáj.

Ausruhen, *v.n.* počiti (čijem), počiti se, počíniti, oddahniti se + počívati.

Ausrupfen s. Rupfen.

Ausrüst-en, *v.a.* oróžiti, oboróžiti + oroževati; (versehen) prevíditi, oskerbeti + previdovati, oskerbovati, oskerbljevati; -ung, *f.* oprava, orožje.

Ausrutschen s. Ausgleiten.

Aussaat, *f.* setev, sétvina, sev *f.*, posevek.

Aussäen, *v.a.* sejati (sejem): usejati, posejati, razsejati + posévati ꝛc.

Aussag-e, *f.* poved *f.*, povedba, izpoved *f.*, izréka, govor; (gram.) dopovedek; widersprechende -en, govori so si navskriž (se ne vjémajo); nach seiner -e, po njegovih besedah; -e-form, *f.* naklon, način; -en, *v.a.* povédati (vém), dopovédati, izreči (čem) + dopovedovati, pripovedovati, práviti, govoriti; (v. Zeugen) príčati, pričevati + spríčati, izpríčati.

Aus-satz, *m.* stava; (Krankh.) srab, garje, gobe *pl.*; -sätzig, *a.* garjev, gobav; =e, *f.* góbavec.

Aussäubern, *v.a.* očéditi, počéditi, potrébiti, osnážiti *pf.*

Aussaufen, *v.a.* popiti (pijem), polókati, požlémpati *pf.*

Aussaugen, *v. a.* sesati, srebati (bljem), sèrkati: posesati, izsesati, sesisati, izsrebati, posèrkati, izmolzti.

Ausschaffen s. Hinausschaffen.

Ausschälen, *v.a.* lúpiti, lúščiti: olúpiti, olúščiti, izkóžati.

Ausschank, *m.* točívnica, kerčma.

Ausscharren, *v. a.* izgrebsti, razgrebsti, razbèrskati, razkopati (pljem) + izgrébati, razkopovati.

Ausschauen s. Aussehen.

Ausscheid-en, *v.a.* odlóčiti, izlóčiti, odbrati (berem). iztrébiti + odločevati, odbírati, iztrebljevati; - *v.n.* izstópiti, odstópiti + izstopovati; -en, *n.* odločitev, izbira; izstóp, odstóp.

Ausschelten, *v.a.* psovati (psujem), krégati, kóriti, kárati, révkati nad kom, hudovati se nad kom: izpsovati, okrégati, ošteti, pokárati, obrénkati.

Ausschenken, *v.a.* izliti (lijem) + izlívati; (Getränke) točiti.

Ausschicken, *v.a.* razposlati (šljem), izposlati + razpošíljati.

Ausschießen, *v.a.* izstreliti, streliti + stréljati; s. Ausscheiden; - *v. n.* pognati (ženem), níkniti + pogánjati.

Ausschiffen, *v. a.* iz ladije správiti + správljati.

Ausschirren, *v.a.* izpreči (prežem), spreči + izprégati. [*pf.*

Ausschlafen, *v.n.* naspati se (spím)

Ausschlag, *m.* premáh, omáh, pretegljej; den-geben, razlóčiti + razločevati; (Krankh.) spuščáj, prišč, prišč áj, opahki, spahki *pl.*, srab, opèrh; den-bekommen, spúhniti se, spahniti se, opríščiti se po kom, osuti (spèm) + spahovati se, osípati (pljem); -gebend, razločen; -en, *v.a.* u. *n.* izbiti (bijem) izriniti + izbíjati, izrívati; (d. Anbot) odbíti, zavreči (veržem) + odbíjati, zametovati; (v. Pferden) rítati, bèrcati, bíncati, cebati: rítniti bèrcniti, bíncniti, cebníti; (v. d. Wage) omáhniti, premáhniti, nagniti se + omahovati, nagíbati se (bljem), (v. Pflanzen) gnati (ženem), kliti (klijem), kaliti: pognati, kal pognati; (Getraide-) plévšati, páhati: oplévšati; (mit etwas) obložiti + oblágati; (umschlagen) prevreči se (veržem) *pf.*

Ausschließen, *v.a.* izkleníti, izlóčiti + izklépati, izločevati; -lich, *a.* izklepáven, izkleníven, izločen; -ung, *f.* izklenítev, izločítev.

Ausschlummern, *v.n.* naspati se (spím), nadrémati se (mljem) *pf.*

Ausschlüpfen, *v.n.* izlezti, smúkniti iz -; (aus d. Ei) izleči se (ležem) *pf.*

Ausschlürfen, *v.a.* sèrkati, srebati: sèrkniti, izsrebati, posrebati, polókati (ločem) *pf.*

Ausschluß, *m.* izklép, izimek; mit-, razun.

Ausschmähen, *v.a.* ošteti (štejem), okrégati, obrati (berem) + oštévati, obírati.

Ausschmelzen, *v.a.* razpustíti, raztopiti + razpúščati, raztápljati.

Ausschmücken, *v.a.* lepotiti, lépšati, krasotiti, kíncati: olépšati, okíncati, ozáljšati. [kovati.

Ausschnäuzen, *v.a.* useknìti + use-

Ausschneiden, *v.a.* izrézati (rézem) + izrezovati. [krojek.

Ausschnitt, *m.* izrezek, izrezljej, iz-

Ausschnitzeln, *v.a.* rezljati, škercljati: izrezljati, izškercljati.

Ausschnüren, *v.a.* odpeti (pnem) + odpénjati.

Ausschöpfen, *v.a.* izčrepati (pljem), počrepati, izplati (poljem), pozajeti (zajmem) + izčrepljevati ɔc.

Ausschößling, *m.* mladica, mladika, odraslek.

Ausschreiben, *v.a.* razpísati (pišem) + razpísovati; (heraus-) izpísati + izpisovati; (zu Ende) spísati, dopísati *pf.*; -ung, *f.* razpís, izpís.

Ausschreien, *v.a.* razvpíti (vpijem), razkríčati (ím), raztróbiti *pf.*

Ausschuß, *m.* strel, izstrél; (d. Vorzügliche) izbor, cvet, jedro; (d. Ausgeschossene) odbirek, odberek; izveržek, izmet, izmeček; (d. Versammlung) odbor; (Mitglied) odbornik; -*a.* odborni; -mann, *m.* odbornik; -ware, *f.* odbirki *pl.*, odbiraja.

Ausschütten, *v.a.* izliti (lijem) + izlíjati; (Körner) izsuti (spèm) razsuti + razsípati; (Herz) odkriti (krijem) + odkrívati.

Ausschwatzen, *v.a.* blékniti, izblékniti, poščebetati (bečem) izblebetati (blebečem), počenčati *pf.*

Ausschweif s. Umschweif; **-en,** *v.a.* izokrógliti, zokróžiti, zaslóčiti *pf.*; (Glas) izpláhniti, izplákniti + izplakovati; **ausgeschweift,** slok, izokrožen; **-end,** *a.* razpašen, prostopašen, samopašen, spašen, ritopašen, razuzdan, sladen; **-ende,** *m.* samopašnik, ritopašnik, razuzdnež, razúzdanec; *f.* samopášnica, razúzdnica ꝛc.; **-ung,** *f.* samopašnost, razpašnost, razúzdanost; (in d. Rede) omet.

Ausschwemmen, *v.a.* izpláhniti, izplákniti, izpláviti, plíniti + izplakovati, izpírati.

Ausschwingen, *v.a.* veti (vejem), vejati: izvéti, prevéti; (Wäsche) trépati, trépkati: otrépati.

Ausschwitzen, *v.a.* potiti: izpotiti.

Aussehen, *n.* vid, videž, podoba, pogled; **sein - verräth, zna se mu na licu; -en,** *v.a.* dozreti, preglédati + dozírati, pregledovati; **- *v.n.*** víditi se, kázati se (kažem); **wie sieht es aus, kako je; wie siehst du aus, kákošen si; es sieht darnach aus,** podoba je od kaže se; **du siehst gesund aus,** zdrav si víditi.

Aus sein, *v.n.* vne biti (sem), z doma biti; (zu Ende sein) konec biti koga, po kom biti.

Außen, *ad.* vne, zunaj, ozunaj; *a.* vnanj, vnenj, vunánj.

Aussenden, *v.a.* poslati (šljem), razposlati, odpráviti + razpošíljati, odprávljati.

Außen-ding, *f.* vnanja reč, vnánjost, vnánjšina, vunánjščina; **-seite,** *f.* vnanja stran *f.*, vnajšek; **-welt,** *f.* vnanji svet; **-werke,** *pl.* vnanji okopi, prednje gradbe *pl.*

Außer, *prp.* razun, mimo, memo; (ohne) brez; **-achtlassen,** *v.a.* v nemar pustiti + púščati, ne márati se, ne róditi za kaj; **-dem,** verh tega, mimo tega; **-ämtlich,** *a.* nevraden, neslužbén.

Aeußer-e, *n.* vnánjšina, vnénjšina, zvunjava, vnanjost; **-e,** *a.* vnánj, vnenj, vunánj, zunánj, zunajšen.

Außer-ehelich, *a.* nezákonski; **-gewöhnlich,** *a.* nenávaden, mimoreden, izreden; **-halb,** *ad.* vne, zunaj; ven.

Aeußer-lich, *a.* vnanj, vnenj, vunánj, vnajšen, zunajšen; poveršen; **=keit,** *f.* vnanjost, vnenjost, vnajšnost; poveršnost; **-n,** *v.a.* pokázati (kažem), razodeti (dém), na znanje dati, vedeče storiti, navestiti + pokazovati, razodévati, na znanje dajati, naveščevati; **sich -,** izreči, naznániti + izrekovati.

Außerordentlich, *a.* izreden, mimoreden, nenávaden, poseben; **- *ad.*** močno, jako, neznano, srepo.

Aeußerst, *a.* skrajen, največi, najhujši, najskrajen; **- *ad.*** sila, silno, zeló zeló, rámeno.

Aeußerung, *f.* razodeva, razodetje, naznanilo, navestilo, izreka, izréčenje, besede *pl.*

Aussetzen, *v.a.* izstáviti, izpostáviti, razpostáviti + izpostávljati ɔc.; (Frist, Preis) odlóčiti, dolóčiti, ustanoviti + odločevati, ustanávljati; (aufschieben) odložiti + odlášati, odkládati; (ein Kind) izpostáviti, izpoložiti + izpostávljati; (Bachen) razpostáviti + razpostávljati; (Bäume) razposaditi + razposájati; (Fehler) očítati, spočítati; (in d. Buchdruck.) sestáviti, zložiti *pf.*; der Gefahr –, v nevarnost pahniti; – *v.n.* prejénjati, pojénjati, odjénjati, odnéhati, odleči (ležem), popustiti + prejenjevati, odlégati, popúščati; (im Reden) premólkniti, omólkniti + premolkovati.

Aussicht, *f.* razgléd, razvíd, ozír; (Hoffnung) úp, nada. [pévati.

Aussingen, *v.a.* izpeti (pojem) + iz-

Aussinnen s. Ausdenken.

Aussöhn-bar, *a.* spraven, spravljív, utišljív; -en, *v.a.* správiti, pomíriti, upokojiti, utíšiti + spravljati; -ung, *f.* sprava, spravnost.

Aussondern, *v.a.* izlóčiti, odlóčiti, odbrati (berem), razdrúžiti + izločevati, odbírati, razdruževati.

Ausspähen, *v.a.* ováditi, izpáziti, spáziti, zapasti (pasem), ovédeti *pf.*

Ausspannen, *v.a.* razpeti (pnem), raztégniti + razpénjati, raztegovati; (ein Tuch) razgerniti, razprostreti, prostreti + razgrínjati, razprostírati; (Pferde) izpreči (prežem) spreči, razpreči + izprégati ɔc.

Ausspeien, *v.a.* pljúniti, izpljúniti: pljuvati (pljujem); (v. Vulkan) brúhati, bljuvati (bljujem), metati (mečem) iz sebe: brúhniti, izbrúhati, izbljuvati, izmetáti.

Ausspend-en, *v.a.* deliti: podeliti, razdeliti, podariti, razdati, porazdati + podeljevati, razdávati, razdájati; -er, m. delivec, delitelj; -ung, *f.* delitev, razdelitev, podelitev, podaritev.

Aussperren, *v.a.* razpreti, raztégniti + razpírati, raztézati, raztegovati; (Füße) razkobáliti, razkoračiti *pf.* [doigrati *pf.*

Ausspielen, *v.a.* izigrati; (zu Ende)

Ausspinnen, *v.a.* izpresti (predem) dopresti *pf.*; (eine Sache) razpresti, razsnovati (snujem) *pf.*

Ausspotten, *v.a.* zasmehovati koga, posmehovati se komu, posmívati se komu, rógati se komu, bebca délati iz koga. [izgovor.

Aussprache, *f.* izreka, izrekovanje,

Aussprechen, *v.a.* izreči (rečem), izgovoriti + izrekovati, izgovárjati; – *v.n.* izgovoriti *pf.*; sich –, *v.r.* svoje misli razodeti + razodévati.

Aus-spreiten, -spreizen, *v.a.* razpreti, razpeti (pnem), razprójiti + razpírati, razpénjati; (Füße) razkobáliti, prekobáliti, v kobalj sesti (sedem) + razkobaljevati, v kobalj sédati.

Aussprengen, *v.a.* izkèrhniti, odkrúšiti, izbiti (bijem) + odkruševati, izbíjati; (Wasser) kropiti, škropiti, razškrápljati; (ein Gerücht) raztrósiti, raznesti + raztrósati, raznášati.

Ausſpritzen, *v.a.* terniti, odterniti + odtrinjati; – *v.n.* štèrkati, pljúnkati: štèrkniti, pljúnkniti.

Ausſpruch, *m.* izrék, rék; (Urtheil) razsodek; – thun, izreči + izrekovati.

Ausſpülen, *v.a.* plákati: izplákniti, oplákniti, izpláhniti, poplákniti + izplakovati; (Ufer) izpodprati, (perem), izpodnesti, izpodriti (rijem) + izpodpírati, izpodrívati ꝛc.

Ausſpüren, *v.a.* oslediti, ovóhati, iztakniti *pf.*

Ausſtaffieren ſ. **Ausſtatten.**

Ausſtand, *m.* zastanek, zaostanek, dolg; –ſtändig, *a.* zastál, zaostál.

Ausſtatten, *v.a.* oskerbeti, previditi + oskerbljevati, previdovati; (ſchmücken) ozáljšati, olépšati + ozaljševati ꝛc.; –ung, *f.* bala; oprava.

Ausſtechen, *v.a.* iztakniti, izdreti (derem) + iztíkati, izdírati; (m. d. Schnabel) izkljuvati (kljujem) *pf.*; *fig.* izpodríniti, izpodlezti + izpodrívati.

Ausſtecken, *v.a.* (Lager) raztakniti, poraztakniti + raztíkati; (Gränze) zaznámiti, zaznámnjati *pf.*

Ausſtehen, *v.a.* prestati (stojím), prebiti (bodem), preterpeti + prestájati, preterpévati; (aus d. Amte) stopiti iz – *pf.*; er kann ihn nicht –, ne more ga; – *v.n.* – haben, na dolgu imeti (ám); –des Geld, razposojen denár.

Ausſtell=en, *v.a.* razstáviti, razpostáviti, na ogled postáviti, izložiti, razpoložiti + razstávljati, razpolágati ꝛc.; (eine Urkunde) spisati (pišem), napráviti + spisovati, naprávljati; (Wechſel) izdati + izdájati; (rügen) grájati, očítati, opočítati, obírati; –er, *m.* razstávnik, izložnik, izdajnik; –ung, *f.* razstava, izložba; izdava, naprava; (Rüge) očitek, opočitek, graja; =ſaal, *m.* razstávnica, razstavišče.

Ausſterben, *v. n.* izumreti (umerjem), pomreti *pf.*

Ausſteuer, *f.* dota, bala, priženilo.

Ausſtöbern, *v.a.* pretakniti, iztakniti, izšétati + prestíkati; (weidm.) oslediti, zaslediti *pf.*

Ausſtochern, *v. a.* bezati, becati: izbezati, izbecati; (Zähne) trébiti: iztrébiti.

Ausſtopfen, *v.a.* naphati (pšem), nažokati, nagatiti, podmašiti + naphávati, podmaševati ꝛc.

Ausſtoßen, *v.a.* súniti, izpáhniti, izríniti, odríniti, izbiti (bijem) + izrívati, izpahovati, izbíjati ꝛc.; (ausſchließen) izkleniti, izóbčiti, pahniti iz- + izklépati, izobčevati; Seufzer–, vzdíhniti, zdíhniti + vzdihovati; Laut –, zíniti, žúgniti, kèrkniti *pf.*; Schrei –, vsklíkniti, zavpiti (vpijem) *pf.*

Ausſtrecken, *v.a.* iztégniti, stegniti + iztégati, iztegovati; (aus einander) raztégniti, razpreti + raztézati, razpírati; (d. Zunge) pomoliti, pomáljati; ſich –, *v.r.* zlekniti se, zlécati se, stégniti se + zlecovati se, stegovati se.

Ausströmen, *v.a.* izliti (lijem); izhlapiti + izlivati, izhlápljati.

Ausstudieren, *v. a.* iztúhtati, izmísliti *pf.*; – *v.n.* izšólati se, izučiti se, nauke doveršiti *pf.*

Ausstürzen, *v. a.* zverniti + zvrâčati; (Glas) na dušek izpiti (pijem), lúkniti *pf.*

Aussuchen, *v. a.* izbrati (berem), odbrati + izbírati.

Austanzen, *v. n.* doplesati (plešem), obrájati *pf.*

Austausch, *m.* zamenjava, zamena, izmena, premenjava, menjatev, porazmena; -en, *v.a.* zaméniti, preméniti, zaménjati, porazménjati + zamenjevati, preminjati ɔc.; Gedanken –, méniti se, pomenkovati se.

Auster, *f.* ostriga, ostra, ostrika, skorépnica; -bank, *f.* ostrižišče; -fänger, *m.* ostrigar; -muſchel, *f.* ostrižnica, skorépnica.

Austheilen, *v. a.* deliti: razdeliti, porazdeliti, razdati + razdeljevati, razdávati; -ung, *f.* delitev, razdelitev.

Austilgen, *v.a.* iztrébiti, izkoréniti, + iztrebljevati ɔc.

Austoben, *v.n.* zdivjati, izdivjati, nadivjati se; *fig.* poleči se (ležem), utíhniti, utišiti se.

Austrag, *m.* konec, razsodek, razsojek, razsodba, poravnava, dogovor; -en, *v.a.* poravnati, v red správiti + správljati; (Streit) dognati (ženem) *pf.*; pravdo razsóditi, odlóčiti *pf.*; (Briefe) poraznesti, porazdati + raznášati, poraznášati, porazdávati; – *v.n.* iznesti, znesti + iznášati.

Austreiben, *v.a.* izgnati (ženem): izpoditi, iztirati, izpókati + izgánjati; – *v.n.* gnati (ženem): pognati + pogánjati.

Austreten, *v.a.* razhoditi, izteptati *pf.*; (Trum–) švedrati: pošvedrati; (Hirſe) meti (manem), veršiti: ometi, overšiti; (Trauben) mestiti, mastiti, mozgati, mečkati, tláčiti: zmestiti, zmozgati, iztláčiti; – *v.n.* stópati, korákati, rézati jo (režem); (aus d. Amte) stópiti iz –, izstópiti *pf.* (v. Waſſer) razliti se (lijem), čez bregove vdáriti; (das – des Hirſes) metev, veršitev, mev *f.*

Austrinken, *v. a.* izpiti (pijem), lúkniti, polúkati *pf.*

Austritt, *m.* izstop, odstóp; (der Ware) izvožnja.

Austrocknen, *v. a.* sušiti: osušiti, posušiti; – *v.n.* osehniti, zasušiti se, zasuhotiti se + osíhati ɔc.

Ausüben, *v.a.* veršiti, izverševati, pečati se s čim, ukvárjati se s čim, ugánjati; (ein Amt) oprávljati, oskerbovati; Rache –, maščevati se, mestiti se: zmaščevati se, znositi se; Gewalt –, silo délati; d. Landbau –, kmetovati; die Heilkunde –, zdráviti, ozdrávljati u. s. w.; ſein Recht –, rábiti svojo pravico; -ung, *f.* raba, veršitev, oskerbovanje, oprávljanje.

Ausverkauf, *m.* razprodaja; -en, *v.a.* razprodáti + razprodájati.

Auswachſen, *v.n.* izrasti + izrášćati; (d. Wachstum vollend.) do-

rasti, verha dorasti, zrasti + dorášcati ɔc.; (ausgewachſen) dorasel, doraščen; (buckl.) gerbast, gerbav.

Aus-wahl, *f.* izbera, zbera, izbira, izbor, izvolja; **-wählen**, *v.a.* izbrati (berem), izvóliti + izbírati, izvoljevati.

Auswander-er, *m.* izselnik, selnik; **-n**, *v.n.* izséliti, preseliti se + izseljevati se, preselovati; **die halbe Welt -**, pol sveta omesti (metem); **-ung**, *f.* izselitev, selitev, preselovanje.

Auswärt-ig, *a.* vnánj, vnenj, vunánj, zunánj, stranski, inostrán; **-ige**, *m.* stranski človek, inostranec, vnanjec; **-s**, *ad.* zunaj, zvunaj, vne, na tujem.

Auswaſchen, *v.a.* izprati (perem), oprati, sprati + izpírati; (Glas) oplákniti + oplakovati.

Auswäſſern, *v.a.* izmočiti, namočiti + izmákati.

Auswechſel-n, *v.a.* izméniti, preméniti, zaméniti, zménjati + izmenjevati, zamenjevati ɔc.; **-ung**, *f.* izmenja, izmenjava, zamenja, zamenjava.

Ausweg, *m.* izhod, odpertija; (Ausflucht) ovinek, izgovor; *fig.* pomóč *f.*, pomagilo.

Ausweichen, *v.a.* (weich machen) mečiti, méščati, meščiti: omečiti, izmečiti, omeščati + omečevati, omákati; - *v.n.* (weich werden) mediti se, mečiti se, meščeti: zmediti se, omečiti se, omeščeti; (aus dem Wege gehen) ogniti se, ukloniti se, umekniti se + ogíbati se (bljem), uklánjati se, umíkati se.

Ausweihen, *v.a.* posvetiti + posvečevati; der Ausgeweihte, posvečenec.

Ausweinen, *v.n.* izjókati se (jočem), naplákati se (plačem) *pf.*

Ausweis, *m.* razkazek, izkazek; (Zeugnis) spričevalo, spričilo; (Verzeichnis) kazalo; **-en**, *v.a.* razkázati (kažem), izkázati, skázati + razkazovati; (a. d. Lande) prognati (ženem), pregnati + progánjati; ſich-, spricati se, izkázati se + spričevati se, izkazovati se; Ausgewieſener, *m.* prognanec; **-los**, *a.* brez spričevala; **-ung**, *f.* razkazovanje; prognanje, prognanstvo.

Auswendig, *ad.* zunaj, ozunaj, vne; **-lernen**, na pamet znati, iz glave znati; - *a.* vnánj, vnenj, vunánj.

Auswerfen, *v.a.* izmetáti (mečem), izvreči (veržem), izbrúhniti, izbrúhati + izmétati, izmečevati; (Blut) pljuvati, bljuvati (bljujem) + izbljuvati ɔc.; (beſtimmen) odmériti, odlóčiti, ugániti, ustanoviti + odmérjati, odločevati; (Dünger) kídati: izkídati; ausgeworfene Bezahlung, ugánjena plača.

Auswetzen, *v.a.* zbrúsiti, zabrúsiti, zagladiti; ſich-, *v.r.* lízati se (ližem): zlízati se, ogúliti se.

Auswinden, *v.a.* (Getraide) veti (vejem), véjati, vèrhati: zveti, preveti; (Wäſche) ožeti (žmem) + ožémati, ožímati.

Auswirken, *v.a.* opráviti, dognati

(ženem), izmoči (morem), storiti *pf.*; (Teig) gnjesti (gnjetem): ugnjesti + ugnjétati.

Auswischen, *v. a.* izbrísati (brišem) + izbrisovati.

Auswittern, *v. n.* znevihtovati se, znevihteti, nevihta poleže.

Auswölben, *v.a.* obókati, izobókati + obokovati ꝛc.

Auswuchs, *m.* izrastek, izraslik, odrastek; (Knorren) sverž; (Höcker) gerba; (Fehler) hiba; (Knochen) morska kost *f.*

Auswurf, *m.* izmet, izmeček, izveržek; (Speichel) pljunec, pljunek, pljuvek, hrakelj; (eiter.-) herkelj; (d. Menschheit) smet *f.*, izveržek, zavèrženec.

Auswurzeln, *v.a.* izkoréniti, izkoreníniti, izruti (rujem) + izkorenjevati ꝛc.

Auswüthen, *v.n.* zdivjati, znevihteti, zneúriti se, poleči (ležem), uleči se *pf.*

Auszacken, *v.a.* nazobljati, nazóbčati, narezljati *pf.*

Auszahlen, *v.a.* izpláčati, poplácati + izplačevati; -ung, *f.* izplačilo, poplačilo.

Auszählen, *v.a.* šteti (štejem), števáliti: prešteti, sešteti, preštevíliti + preštévati.

Auszanken, *v.a.* ošteti (štejem), okrégati, obrénkati + oštévati, psovati (psujem), révkati nad kom.

Auszehren, *v.n.* húšati, hírati, sehneti; -end. *a.* jétičen, jétikav, hirav; -ung, *f.* sušica, dera, jétika.

Auszeichnen, *v.a.* zaznamovati, zaznamnjevati, zaznámiti, zabiljéžiti *pf.*; (jemanden) veličiti, častiti, čestiti, víkšati, povelíčevati, povikševati, odlikovati, povzdigovati; sich-, *v.n.* izkázati se (kažem), skázati se, poslaviti se + izkazovati se, odlikovati se, pervovati; -ung, *f.* poslavitev, počastitev; (Zeichen) slavilo, počastilo.

Auszíehen, *v.a.* izvleči, potégniti, izpotégniti, izdreti (derem) + izpotegovati, izdírati; (d. Kleid) sleči + sláčiti; (Schuhe) sezuti (zujem), izzúti + sezúvati; (schriftl.) izpísati (pišem) + izpisovati; (berauben) odreti (derem), oplázíti + odírati, oplazovati; ausgezogenes Rohr, rísanica; ausgezogenes Kleid, sleka; -*v. n.* preséliti se, odséliti se, stanovanje preméniti + preseljevati se, preselovati se ꝛc.

Auszieren ſ. **Ausſchmücken.**

Auszischen, *v. a.* psíkati: izpsíkati.

Auszug, *m.* potég, potegljej; (Abzug) odhod; (Extraft) izleček, izvarek, odvarek; (ſchriftl.) izpisek; (Inhalt) posnetek, povzetek; (des Auszüglers) osebejek, osebujek; (Aufzug) sprevod; (Ueberſiedelung) selitev, preselitev; (Mehl) cvetna moka.

Auszügler, *m.* osebejnik, osebeník; -in, *f.* osebéjnica, osebenica.

Auszugsweiſe, *ad.* na kratko, v posnetku.

Auszupfen, *v.a.* púkati (pučem), púliti, pípati (pljem): izpúkati, izpúliti, popípati.

Authent-ifch, *a.* polnoveren, pristen; **-izität**, *f.* polnovérnost.

Auto-da-fé, *m.* samoúk; **=ifch**, *a.* samoučen; **-graf**, *a.* lastnoročen; **-krat**, *m.* samoderžec, samovladár, samovladnik, samovladec; **=ifch**, *a.* samoderžen, samovladen; **-nom**, *a.* samozakonen, samostojen; **=ie**, *f.* samozakonje, samozakonstvo, samostojnost.

Autor, *m.* pisatelj, spisatelj, spisovatelj, pisavec, pisec; skladavec, skladatelj; **-ifieren**, *v.a.* opravíčiti, pooblastiti + opravičevati ꝛc.; potêrditi + poterjevati; **-ität**, *f.* veljavnost, veljava, dostojnost; (Behörde) oblastnija; **-fchaft**, *f.* pisavstvo, pisáteljstvo.

Autotip, *m.* pervotísk, samotísk.

Auxiliar-, *a.* pomožni, pomočni.

Awe! joj! o joj! jómnasta! gorjé!

Avanc-e, *f.* prid, predplatek; **-ement**, *n.* povíšanje, poviševanje, napredovanje; **-ieren**, *v.n.* pomakniti + pomíkati se na višo stopnjo; povišan biti v službi.

Avantgarde, *f.* napréda, prednja vojska, naprednja straža.

Ave Maria! Češčena si Marija!

Av-ers, *m.* lična plat *f.*, lice; **-is**, *n.* poročilo, naznanilo; **=ieren**, *v.a.* oznámiti, poročiti, naznániti + poróčati, naznánjati.

A vista, menjica na vid.

Ax-e ſ. Achſe; **-ioma**, samonasebna resnica, aksióm.

Axt, *f.* sekira; *dim.* sekírica; (Zimmererart) robévnica; breite-, bradlja, bradatica; (Fällart) drevača, bezjača; **-helm**, *m.* uhó (g. ušesa); **-ſtiel**, *m.* topor, toporišče, sekírišče.

Azur, *m.* lazur; **-blau**, *a.* višnjel, višnjev.

B.

Baar ſ. Bar.

Bach, *m.* potok; *dim.* potočič, potoček; (verſiegbarer) sušec, suha; (Gebirgs-) bístrica; (Gewitter-) hudournik, neurnik, lijavec; **=a.** potočni; **-amſel**, *f.* povodni kos; **-aut**, *m.* pustnják, pustník; **-e**, *f.* divja prasica; **-rinne**, *f.* struga; **-ſtelze**, *f.* pliska, pastarica, tresoropka; *dim.* pastaríčica, pastarička; **-waſſer**, *n.* potóčnica; **=fall**, *m.* skakavec, curek; **=faden**, *m.* potočni okrák; **-weide**, *f.* iva, iba, rakita; **=n**, *a.* ibov, rakitov; **=nholz**, *n.* ibovina, rakitovina.

Back-bord, *m.* leva stran na ládiji; **-e**, *f.* **-en**, *m.* čeljúst *f.*, skranja, skranj *f.*

Backen, *v.a* peči: speči; (im Fett) cvreti, prážiti: ocvreti, oprážiti + ocvírati; **-bart**, *m.* čeljustna brada, muštace *pl.*; **-grübchen**, *n.* lična jámica; **-ſtreich**, *m.* zaúšnica, klapoúšnica, berljuzga, zauha, klofuta; einen-geben, berljúzniti, klofiti *pf.*; **-zahn**, *m.* kotnik, kočnik.

Bäcker, *m.* pek, pekár, kruhopék; *-a.* pekarjev; pekarski; *-ei, f.* -handwerk, *n.* pekarija, pekarstvo; dieselbe betreiben, pekáriti; *-in, f.* pekarica, pekinja; *-laden, m.* pekárnica.

Back-fisch, *m.* ocverta riba; *-haus, n.* pečnica; *-ig, a.* ličen; *-ofen, m.* peč *f.*, krušna peč *f.*; *-schaufel, f.* lopár; *-trog, m.* niške, neške *pl.*; *-werk, n.* pecivo, pečenina.

Bad, *n.* kopel *f.*, kopelj *f.*, kopva; (warmes) toplice *pl.*; (Fußbad) umiválica, omlájica; *-a.* kopeljni; *-anstalt, f.* kopališče; *-haus, n.* kópeljnica; *-en, v.a.* kópati (pljem): izkópati, okópati, omiti (mijem) + omívati; *sich-, v.r.* kópati se (pljem); *-er* s. Wundarzt; *-wanne, f.* bana, banja, kopanja; *-zimmer, n.* kópeljnica.

Bagage, *f.* pertljaga, zadiva, potna roba; (Gesindel) derhál *f.*; *-tele* s. Kleinigkeit.

Bähen, *v.a.* peržiti, páriti: operžiti, opáriti.

Bahn, *f.* pot, tir; (Schneebahn) gaz *f.*; pert *f.*; die-brechen, pregaziti *pf.*; (Eisenbahn) železna cesta, železnica; *-en, v.a.* cesto délati, pot naréjati, pot si kèrčiti + pot narediti, pot si izkèrčiti; (im Schnee) gaziti: pregaziti; *-hof, m.* kolodvór, kolnica.

Bahre, *f.* mertvaški oder, rakev, skolki *pl.*; (Trag-) nosila *pl.*; *-tuch, m.* merlák, raknič.

Bai, *f.* zatók, draga.

Bajazzo, *m.* pavliha, glumáč, bajác; *-onnet, n.* bodák, bajonét.

Balance, *f.* ravnovaga, ravnovisje, ravnotežje; *-ieren, v.a.* balanzírati, loviti se.

Bald, *ad.* kmalo, kmali, kmalu, skoraj, v kratkem; bald bald, bèrž, koj, koj koj, zdajci, preci; (fast) skor, skoro, skorej, malo da ne; *-hier, -dort,* zdaj tu zdaj tam; *-achin,* nebo, báldakin; *-ig, a.* skorajšen, skoránj, berz; *-igst, ad.* prec, precej, najprej ko je mogoče, najberže; *-möglichst,* berž ko bode mogoče.

Baldrian, *m.* kopertnik, kozlik; motavilec; (Celtica) špajka, špajek.

Balg, *m.* koža, meh; (d. Schlangenbalg) lév; *-en sich, v.r.* rógljati se, púliti se, kósmati se, rvati se (rvem), rovati se, rokáviti se; *-er, m.* rovavec, rváč, rovávt, tepávs; *-ei, f.* pretep, tepež, rvanje, rógljanje.

Balken, *m.* bruno, bervno, balvan, klada; (Trambalk.) tram; (an d. Wage) grédeljnica, prečka; (am Pfluge) gredelj; (unbehauen) hlod; *-werk, n.* bervanje, tramovje.

Balkon, *m.* mostóvž, mužóvš, pomoli *pl.*, povlača.

Ball, *m.* oblo, oblica; (Spiel-) žoga; *dim.* žógica; (Schnee-) kepa; *dim.* képica; (Tanzfest) ples, raj, bal; *-ade, f.* balada; *-ast, m.* težína, težje, priteržje, savornja; s. Ausschuß; *-en, m.* gruda, gruča, kepa; (Fuß-) peta, blazina; (Hand-) peščáj; (Haufen) bútara, zvitek, cula; *-en, v.a.* képati; (d. Hand) pestiti, stískati; *fig.* pertiti; *-ett, n.* balét; *-förmig, a.* oblast,

óbličast; -gast, *m.* plesavec; -kleid, *n.* pražnje oblačilo; -on, *m.* balón, oblón; -spiel, *n.* žóganje; =er, *m.* žogavec.

Balsam, *m.* balzam, balsam, drago mazilo, dragomást *f.*, *fig.* hladilo, tešilo, uteha; -ieren, *v.a.* mazíliti, balzamírati: pomazíliti, v mazilo djati (denem); -isch, *a.* blagodišéč, vonjav, blagovonjav.

Balz, *f.* rastitev; auf die - gehen, iti divjih petelinov lovit; -en, *v.a.* rigljati, peti (pojem); (befruchten) rástiti.

Bambusrohr, *n.* terst; terstika.

Ban, *m.* ban; -al-, banski; -ane, *f.* rajska smokva, banana, muza.

Band, *n.* trak, motóz *f.*, motvóz *f.*, vervica, vezalo, vezilo; *dim.* trakec; (Riemen-)goža, gožva, góžvica; (Stroh-) poreslo, povreslo, povesmo; (Schnur) trák, penklja, preveza; (Holz-)tvez, svora, spona *f.*; die -e, okovi *pl.*, vezí *pl.*, vezala *pl.*, železje; in - legen, ukleníti + uklépati; (Knochen-)vezek; (Thür-) nasadilo, pant; *fig.* zveza, vez *f.*, zaveza; -m. zvezek, vezek, dél; -age, *f.* obeza, obezilo; Bändchen, *n.* vezek, snopič; -assel, *m.* stonoga, stanoga.

Band-e, *f.* banda, vojaška godba; (Schar) trop, derhál; -fabrik, *f.* trakárnica; -hacken, *m.* stožér, stožánj; (b. Böttch.) lesica; -handel, *m.* trakarija; denselben betreiben, trakáriti; -händler, *m.* trakár; =in, *f.* trakarica.

Bändig, *a.* ukrotljiv; -en, *v.a.* krotíti, krotíčiti, strahovati: ukrotiti, v strah prijeti (primem), udomáčiti; -er, *m.* krotivec.

Bandit, *m.* morivec, bandít.

Band-fräuer, *m.* trakár; -nagel, *m.* žrebelj, klin; -reif, *m.* obróč; -wurm, *m.* trakulja.

Bang-e, *a.* tesnoben, bojazljív, bridek, tesen, tesnoserčen; -machen, prigrévati; -sein, skerb biti kogar; -en, *v.n.* skerbeti, prigrévati komu, plašiti se; -igkeit, *f.* tesnoba, bridkóst, bojazen; nemír; skerb *f.*

Bank, *f.* klop *f.*; *dim.* klopica; (lange) protina; (in d. Kirche) stol, pruka; (Nazional-) banka; auf die lange - schieben, odkládati, odlágati, na dolgo klop dévati; -afte, *f.* bankni sklep; -director, *m.* bankni vodja; -eisen, *n.* skoba.

Bankerott, *m.* omaga, propadek, kant, bankrót; -werden, na kant priti (pridem), na boben priti.

Bank-ett, *n.* pojédina, gostija, gostí *pl. f.*; -note, *f.* bánkovec, bánkovka.

Bann, *m.* prokletje, prokletstvo, prekletje, izóbčenje; prognanstvo; in den - thun, prekleti (kolnem), izóbčiti + izobčevati; -en, *v.a.* prekleti, v prokletstvo djati (dém), izóbčiti + preklínjati, izobčevati; (verbannen) prognati (ženem), pregnati, izgnati, izpókati + progánjati; (festgebannt werden) ostermeti, odreveneti, okameneti, primèrzniti + ostermévati, primerzovati; -er, *m.* zaklinjavec, preklinjavec; proganja-

vec; *n.* prapor, praporec, zastava; -fluch, *m.* kletva, klétvica, proklétje; -forſt, *m.* gaj; -ſtral ſ. Bannfluch.

Bang-ieur, *m.* menjavec, menjáč, bankir; -haus, *n.* mejávnica, menjálnica.

Banſ-e, *f.* parna, parnja, prédel; -en, *m.* prebiravnik.

Baptiſt, *m.* kerstník, kerstitelj; -erium, *n.* kerstívnica, kerstílnica, kerstíšče.

Bar, *a.* (nackt) gol, nag. brez m. d. Gen.; (leer) prazen; (frei) prost; (v. Gelde) gotóv; -es Geld, gotovina; -bezahlen, v gotovih denarjih pláčati + plačevati.

Bär, *m.* medved, medjed; *dim.* medvedek, medvedček; (Sternbild) voz, burówž; (Schwein-) merjasec, neresec.

Bar-afe, *f.* beznica, šatra, koliba; -bar, *m.* divják, neomíkanec, sirovec; (Tirann) trinóg; =ei, *f.* divjóst, divjota, divjaštvo, sirovost; trinoštvo; =in, *f.* divjákinja; =iſch, *a.* divji, divjaški; trinoški, nečloveški; =iſmus, *m.* barbarizem; -be, *f.* mrena; *dim.* mrénica.

Bärbeißig, *a.* godernjav, gondrav, pust, piker.

Barbier, *m.* brivec, brijáč; -a. brívski; -en, *v.a.* briti (brijem): obriti; *fig.* opehárити, okániti; -meſſer, *n.* britev, britva; *dim.* brítvica; = ſchmied, *m.* britvar; -ſtube, *f.* brívnica; -zeug, *n.* brívska priprava.

Bar-chent, *m.* barhent, barkan; -de, *f.* bard, starodavni pevec.

Bären-, *a.* medvedji, medvedov; -fleiſch, *n.* medvédina; -führer, *m.* medvedar; -geſtirn, *n.* burówž, borówž; -haut, *f.* medvedja koža, medvédjevina; -häuter, *m.* poležúh, zavaljúh, zapečnik; -jagd, *f.* medvedji lov; -klau, *f.* volčja šapa, medvedja taca; (Heracl. Spondyl.) dežen; -koth, *m.* medvedjek; -ſpinner, *m.* kosmati prejec; -tatze, *f.* (Clavaria flava) lesičji parkeljc; -treiber, *m.* medvedar.

Bar-et, *n.* duhovna kapa, birét; -fond, *m.* gotovina, mática; -froſt, *m.* golomráz, golomrázica, golomráznica; -fuß, *m.* bos, bosonóg, golonóg, bosopét; -füßer, *m.* bosák, golonožec; bosi mnih; -haupt, *a.* razogláv, gologláv, brezogláv.

Bärin, *f.* medveda, medvedica.

Bark-e, *f.* plavica, bárčica; -öpfig ſ. Barhaupt.

Bär-lappen, *m.* (Lycop. clav.) lesičjek; (complan.) zaspanec; -me, *f.* drožje pl., kvasnice *pl.*

Barmherzig, *a.* usmiljen, smilečen, miloserčen, miloserden, milostljív, milostev; -e Brüder, usmíljeni ober bogomili bratje, miloserčniki; -e Schweſtern, usmíljene sestre, miloserčnice; -keit, *f.* usmíljenje, milost, miloserčnost, miloserdje.

Bar-ock, *a.* divosmešen, prečuden; -ometer, *m.* vremenik, zrakomér, barometer; -on, *m.* barón, žlahtni gospod; =eſſe, *f.* baroneza, žlahtna gospodična; =in, *f.* barónica, žlahtna gospá; -ſch, *m.* ostríž, ostrež, okún.

Barſch, *a.* oster, priker, otresít; **-aft**, *f.* gotovina, gotovi denarji.

Bart, *m.* brada, berke *pl.*; *dim.* brádica; (v. Hahnes) bradelj, podbradek; **-art**, *f.* bradlja, bradev, bradatica; **=ſtiel**, *m.* bradelj; **-flechte**, *f.* brádovec; **-gras**, *n.* kozja brada; **-haar**, *n.* vosa, barusa; (der erſte) meh, puh.

Bärtig, *a.* bradat, kosmat, berkast.

Bart=läppchen, *n.* podbradek, bradelj, streza; **-los**, *a.* golobrád; **-ſcherer** ſ. Barbier; **-wachs**, *n.* voščilo za brado; **-weizen**, *m.* resulja, resica; **-wiſch**, *m.* omelo, ometalo, ometih.

Bar=ýt, *m.* barít, téževec; **-zahlung**, *f.* plačilo v gotovih denarjih.

Baſ=alt, *m.* bazált; **-e**, *f.* teta, strina; *dim.* tetica, tetka; (Mutterſchweſter) ujna; **-ilie**, *f.* bosilje, bazílika, prežílika; **-ilika**, *f.* bazílika, stolna cérkev; **-iliſk**, *m.* bazilísk, zmaj.

Baſ=is, *f.* osnova, podloga, podslomba, podklada; (v. Säule) stalo, stajalo; (chem.) osnova; **-relief**, *m.* rezljina, izrezljina, izrezljani izdelek.

Baß, *m.* bas, globok glas; **-geige**, *f.* bas, bunka; **-geiger**, *m.* basar, búnkovec; **-iſt**, *m.* basíst. [tomún.

Baſſin, *m.* jerín, lokva, cemún,

Baſt, *m.* liko, lika, lub, lubád *f.*; *coll.* líčje; (Flachs-) vlakno, lakno; **-ard**, *m.* mulček, pankert, nezákonščck; (Miſchling) polutek, izrodek, iznerodek, zveržek; **-ei**, *f.* boštanja, baštíja; **-en**, *a.* líčnat; **-faden**, *m.* líčina; **-geflechte**, *n.* pletenina iz líčja; **-käfer**, *m.* grízlica; **-onade**, *f.* tepenje po podplatih.

Bataill=e, *f.* bitva, bitka, batálja; **-on**, *n.* prapor, batalijón, bataljón; **=ſommandant**, *m.* praporník.

Bat=hengel, *m.* ožanka, sv. Uršule roža; **-iſt**, *m.* tančica, tenčica, batíst; **=en**, *a.* tančičen.

Batterie, *f.* baterija, topnica.

Batzen, *m.* repar; (Brot) žuljka, krapec; (Körper) gruča; – *v.a.* kerpúcati, kerpáriti.

Bau, *m.* stavba, stavitev, zidava, zídanje, gradba; (Gebäude) poslopje, zidanica, stavba; (Bauart) zidava, slog; (Körper-) postava, rast *f.*; (v. Wildes) lož, duplja, berlog, luknja; (v. Sprache) svojstvo, stroj; (im Bergb.) delo; **=a.** stavbni, zidarski; **-amt**, *n.* stavbni urad; **-art**, *f.* zidava.

Bauch, *m.* trebuh, črevó (g. črevesa); *dim.* trebušek, črevesce; (großer) breho, vamp; (v. Säule) bok; **=a** trebušni; **-diener**, *m.* lahkoživec, brehopasec; **=in**, *f.* lahkoživka; **-fell**, *n.* trebušna koža; **-floſſe**, *f.* plavuta; **=r**, *m.* riba s trebúšnimi plavútami; **-grimmen**, *n.* črvobolja, črevobol *f.*, grizavica; ich habe –, grize, kolje oder ščiplje me po črévesu; **-gurt**, *m.* podpèrsnica, podproga; **-ig**, *a.* trebušnat, trebušen, vampast; **-riemen**, *m.* podpasica, podrépnica; **-ſchmerz**, *m.* črevobolja, črevoból *f.*; **-thier**, *n.* trebuhar, sluznik; **-wurm**, *m.* glista.

Baude, *f.* beznica, koliba, buda.

Bau=en, *v.a.* stáviti, zídati, délati, strójiti: postáviti, sezídati, narediti +postávljati, naréjati; (Feld) obdelovati, obdelávati: obdélati; (Getraide) sejati (sejem): usejati; (Mais) saditi: nasaditi+nasájati; (Wein) pridélati + pridelovati; (Straße) délati, graditi, naréjati: izdélati. narediti; (Bergb.) kopati (pljem), délati v rúdniku; (Nest) délati, znášati, graditi; - *v.n.* (auf jemand.) zanesti se, zaúpati+zanášati se; **-er**, *n.* tíčnica, kletka, čájbica.

Bauer, *m.* kmet, kmetovavec, selán, selák, poljedelec; *dim.* kmetič; (verächtl.) kmetávs: -fein, kmetovati; -werden, pokmétiti se; (in Zusammenf.) **-delec** oder **ár**; *a.* kmečki, kmetijski, kmetovski, selski.

Bäuer=in, *f.* kmetica, selanka; (verächtl.) kmetulja, kmetavslja; **-isch**, *a.* kmečki; *fig.* siróv, neotesán, grob, zarobljen.

Bauern=, *a.* kmečki, kmetijski, kmetovski, selski; **-gut**, *n.* **-hof**, *m.* kmetija, kmečko pohišje, zemljišče, grunt; (verlassen.) pušča; **-stand**, *m.* kmečki stan; **-schaft**, *f.* kmeštvo, kmestvo, selstvo; **-volk**, *n.* kmečko ljudstvo, kmetje, selani; **-wirtschaft**, *f.* gospodarstvo, kmetijstvo, kmeštvo; **Bauerémann** s. Bauer.

Bau=fähig, *a.* oraven, zaseven; **-fällig**, *a.* razpadljiv, na kup viséč: -fein, na kup lezti, podírati se, razpádati; **-feld**, *n.* ral *f.*, órnica, polje; **-geräthe**, *n.* orodje; **-gerüst**, *n.* oder; **-holz**, *n.* les; *coll.* lesovina; **-kosten**, *pl.* zidarski stroški *pl.*; **-kunst**, *f.* zidarstvo, stavíteljstvo. zidarska umetnost; **-leute**, *pl.* zidarji *pl.*; **-lich**, *a.* prebivalen; =keit, *f.* stavba, zidanica, prebivalnost.

Baum, *m.* drevo (g. drevesa); *dim.* drevesce, drevce; *coll.* drevje; *dim.* drévjiče; (hohler) žlambora, škrambol *f.*; (abgedorrt.) suhál *f.*, súhlica; = *a.* drevesni, drevni; **-aterial**, *n.* zidivo, stavivo, gradivo; **-bast** s. Bast. [*pl.* drevje.

Bäum=chen, *n.* drevesce, drevce; **-e**,

Bau=meister, *m.* zidarski mojster, stavitelj; **-meln**, *v.n.* bíngati, bingljati, bóngati, gúncati se.

Bäumen, sich, *v.r.* speti se (pnem), zdèrsniti se+spénjati se.

Baum=frucht, *f.* sad; *coll.* sadje; **-garten**, *m.* sadovnják, sadovnik, sadonosnik; **-gipfel**, *m.* verh; *dim.* veršič, veršiček; **-harz**, *n.* drevna smola, kecmec; **-höhle**, *f.* duplja, bedenj, žlambora; **-knorren**, *m.* sverž; **-läufer**, *m.* plezár, plezavec; **-leer**, *a.* brezdreven, bezdrevnat; **-marder**, *m.* gorska kuna, rujava kuna; **-mark**, *n.* steržén; **-most**, *f.* žir *f.*, žirovina, žírnica; **-öhl**, *n.* lasko olje; **-rinde**, *f.* skorja, skora; **-saft**, *m.* sok, mezga, muzga, mezdra; **-schere**, *f.* vertnarske škarje *pl.*; **-schule**, *f.* drevésnica, sadišče; **-specht**, *m.* detal, teskáč, tokec; **-schwamm**, *m.* gliva; **-stark**, *a.* hrust; **-stumpf**, *m.* štromelj, štremelj, terš, ril; **-wachs**, *n.* drevni vosek; **-wolle**, *f.* bombaž, pávola; =n, *a.* pávolnat, bómbažev; =nstau-

de, *f.* bombaževec; =uzeug, *n.* bombaževina, pávolnina; -zucht, *f.* sadjereja, drevoreja.

Bau-plan, *m.* stavbni očért; -platz, *m.* stavišče, zidališče; -schack, *m.* licman; =ig, *a.* mastít; -sch, m. guba, bavda; zbuhlina, spuhlina; in-und Bogen, vse vprek; =ig, *a.* nabrán, ohlapen, gubav; -stätte s. Bauplatz; -stein, *m.* zidni kamen; *coll.* zidno kámenje; -stil, *m.* zidava, slog; -te, *f.* stavba, zídanje; zídanica; -unternehmer, *m.* stavbni započetnik; -verständig, *a.* učen v zidanji; -weißling, *m.* glogov belin; -werk s. Baute; -wesen, *n.* zidarstvo, stavítelj-stvo.

Bazar, *m.* bazár, teržišče, sejmišče.

Be- in Zusammens. o-, ob-, po-, za-, na-.

Beabsichtigen, *v. a.* naméniti, naméniti se, namisliti + namérjati, namenjen biti (sem), namišljevati, naklépati, na misli imeti (ám); beabsichtiget, namišljen, umišljen.

Beacht-en, *v.a.* méniti se za kaj, glédati na kaj, róditi za kaj, mar biti komu česa, porájtati, porajtovati; -enswert, *a.* znamenit, tehten, ozira vreden; -ung, *f.* ozir, skerb *f.*, pomislik; mit-, z ozirom na-, gledé-.

Beamt-er, *m.* uradnik, vradnik, urednik; -en-, *a.* uradni, uredniški; -enwesen, *n.* uradništvo, uredništvo.

Beängstig-en, *v.a.* plašiti, pekliti, stáršiti, peči; -ung, *f.* težava, bridkóst, tesnoba.

Beanständen, *v.a.* ustáviti, zadèržati (im) + ustávljati, zaderževati; s. Bemängeln.

Beantragen, *v. a.* svètovati: nasvètovati, navreči (veržem).

Beantwort-en, *v. a.* odgovoriti, odgovor dati + odgovárjati; (schriftl.) odpísati (pišem) + odpisovati; -ung, *f.* odgovor; odpis.

Bearbeit-en, *v.a.* obdélati + obdelovati; (Aufgabe) izdélati + izdelovati; (Holz) tesati (tešem): otesati, obdélati; -er, *m.* obdelovavec; -ung, *f.* obdelava; izdelava.

Beaufsichtig-en, *v.a.* koga na skerbi imeti (ám), čúvati nad kom, nadgledovati; -ung, *f.* skerb *f.* nadgledstvo.

Beauftragen, *v. a.* naložiti komu kaj, naročiti + nakládati, naročevati.

Bebartet, *a.* bradat, berkast.

Beben-en, *v. a.* obdélati + obdelovati; -er, *m.* obdelovavec, težák.

Beben, *v.n.* tresti se, trepetati (pečem); (v. Kälte) dergetati (gečem), derhteti; (sich bewegen) májati se, zibati se (bljem), gúgati se (gljem); -de Stimme, tresóč glas; -*n.* trepèt, trepetec, dergèt, dergetec.

Becher, *m.* kozarec, čaša, kupa, pletar, žmulj; *dim.* kozarček, čášica, kúpica, pletarček.

Becken, *n.* medenica, plávnik, plávnica, umiválnica; (Waſſin) tomún, cemún, jerín, kernica; (Erd-) kotlina, rupa, konta, jaška; -förmig, *a.* medeničast.

Bedachen, *v.a.* kriti (krijem): pokriti + pokrívati.

Bedacht, *m.* pomislik, premislik, razmislik, prevdarek, opaznost, pazljivost; mit -, opazno, s prevdarkom; - *a.* pazen, pazljív, roden.

Bedächtig, *a.* prevdaren, prevdarčen, opazen, prevdarljív, premišljív, razmišljív; -keit, *f.* prevdarnost, premišljivost ꝛc.

Bedach=tlos, *a.* neprevdaren, nepremišljív; -tnahme, *f.* ozír; -ſam ſ. Bedächtig; -ung, *f.* strésina, krov.

Bedanken, ſich, *v.r.* zahváliti, zahváliti se komu + zahváljati se, zahvaljevati se.

Bedarf, *m.* potreba, potrébšina; nach -, po potrebi, kedar potreba nanese, v čas potrebe.

Bedauern, *v.a.* milovati, pomilovati omiljati, omiljevati, obžalovati; ich bedauere ihn, smili se mi, žal mi je za-nj; - *n.* pomilovanje, omiljávica, žaloba; -swert, *a.* mil, omiljív, milotožen, pomilovanja vreden.

Bedeck=en, *v.a.* kriti (krijem): pokriti, zakriti, prikriti + pokrívati; (m. d. Decke) odeti (denem), pogerniti + odévati, pogrínjati; (mit d. Deckel) zavézniti + zavezovati; (v. Waſſer) popláviti, povaliti, zaliti (lijem) + poplávljati; (v. Schnee) opasti (padem) + opádati; -ung, *f.* streha, krov; (Kleid) krilo, odeja, odév *f.*; (Bewachung) varstvo, straža.

Bedeut=en, *n.* pomislik, premislik, razmislik, prevdarek; (Gebrechen) hiba; -en, *v.a.* premísliti, razmísliti, prevdáriti, pretéhtati, presóditi + premíšljati, prevdárjati, pretehtovati, presójati, razmíšljati; (bedacht ſein) pomísliti, pómniti, spómniti se + pomíšljevati, spomínjati; (jemanden mit etwas) komu kaj izporočiti od. odločiti + izporóčati; -lich, *a.* nevaren, sumljív, sumen, dvomljív; =keit, *f.* nevarnost, sumljivost ꝛc.; -zeit, *f.* čas za premislik, čas na razmišljevanje.

Bedeut=en, *v.n.* poméniti, poménjati, znamenovati, znáčiti; (anzeigen) kázati (kažem), obétati; - *v.a.* (befehlen) veleti, ukázati (kažem) *pf.*; (mittheil.) oznámiti, naznániti, na vest dáti + oznamovati, naznanjevati, navestovati; -en, *n.* opomín, dostavek, pristavek; ſ. Bedeutung; -end, *a.* znamenít, znameniten, imeniten, veljaven, tehten; precejšen; *ad.* precéj, dosti, dokaj; -ſam, *a.* pomenljív, tehten; -ung, *f.* pomén, pomemba, pomenek, pomenjek; (Wichtigk.) veljava, tehtnost, imenitnost; Sache von -, važna stvar; =slos, *a.* ničev, malovreden; =svoll, *a.* pomemben, pomenljív.

Bedien=en, *v.a.* streči (strežem) komu, slúžiti, dvóriti: postreči, ustreči; ſich -, *v.r.* upotrébiti, pora-

biti, v rabo vzeti (vzamem)+upotrebljevati, v rabo jemati, rábiti; - Sie ſich, zajmite, nujte, sézite! -erin, *f.* strežnica, strežajka, slúžkinja; -ſam, *a.* postrežen, postregljiv, postrežljiv, poslužen, poslužljiv, radostoren; -ſten, *v.a.* v službo vzeti (vzamem)+jemati (mljem); službo komu podeliti+podeljevati; -ſtete,*m.* služabnik, služebnik; -ſtung, *f.* služba, urad, ured; -te,*m.* strežáj, strežnik, streže (g. -eta), strežec, služabnik; -ung, *f.* strežba, postrežba, streža, poslužba.

Beding=en, *v.a.* pogoditi, dogovoriti, ugovoriti, izgovoriti si, pridèržati si (ím)+pogájati, izgovárjati si, priderževati si; ein Ding bedingt das andere, reč je zavisna od reči oder se opira na drugo oder zavisi od druge; -end, *a.* pogojen; =e Art, pogojni naklon, pogojnik; -t, *a.* pogojen, zavisen; -ung, *f.* pogoj; (Verabredung) pogodba, dogovor; (Vorbehalt) ugovor, prideržek; = Sweiſe, *ad.* pogojno, pod pogojem, pogójema.

Bedrängen, *v.a.* múčiti, stískati, réviti, trápiti, pekliti; (Perſon) súkati (sučem), pestiti, privíjati, gozditi; -nis, *n.* sila, stiska, nuja, nadloga, tesnoba, težkoba.

Bedroh=en, *v.a.* žúgati, groziti, protiti, pretiti; -lich, *a.* protiven, žugaven, groziven, pretéč; -ung, *f.* grožnja, žúganje, pretnja.

Bedrück=en, *v.a.* stískati, treti (tarem), trápiti, dreti (derem), pestiti, zatírati; -er, *m.* zatiravec, stiskavec, trapič; -ung, *f.* stiska, stiskava, odertija.

Bedünken ſ. Dünken.

Bedürf=en, *v. n.* potrebovati, trebovati, trébati, treba biti (sem) česa, potreba biti, gréšati; -nis, *n.* potreba, potrébščina, potrebnost, potreboča, nuja; -tig, *a.* potreben, zapotreben, uboren; =keit, *f.* ubóštvo, potreba.

Beehren, *v. a.* počastiti, počestiti, čast komu skázati (kažem)+počeščevati, část skazovati.

Beeid=en, *v. a.* priseči (sežem) na kaj, s prisego potèrditi+priségati, s prisego poterjevati; je=manden-, zapriseči, v prisego vzeti (vzamem)+zapriségati, v prisego jemati (mljem); -igt, *ad.* zapriseżen, v prisego vzet; =e, *m.* zapriséženec, priseżnik; *f.* zapriséżnica; -igung, *f.* zaprisega, zaprisežba.

Beeifern, ſich, *v. r.* prizadeti si: prizadévati si, potegovati se.

Beeilen, ſich, *v. a.* podvízati se, popáščiti se, požúriti se: podvizovati se, páščiti se, žúriti se, speti, spéhati se.

Beeinträchtig=en, *v. a.* vskrájšati, ukrátiti, prikrátiti+vskrajševati, prikračevati, kvar délati, v pravico ségati, v škodo biti (sem), ujémati; -ung, *f.* kvar, kvara, ujém.

Beend=en, -igen, *v. a.* končati, dokončati, dokonati, doveršiti, do-

gnati (ženem), dogotóviti, dodélati, izbáviti + končevati. doveršévati, dogotávljati, dodelovati; meiſt durch Zuſammenſetzung mit do-: domlátiti, das Dreſchen beenden; dožeti, das Schneiden beenden u. ſ. w.; -igung, *f.* dokončanje, doveršitev, konec.

Beeng-en, *v. a.* tíščati (ím) tesniti, tesnóbiti, déržati (ím); -ung, *f.* tesnota, tesnoča.

Beerben, *v. a.* podedovati, podélšati, dobiti po kom. *pf.*

Beerdig-en, *v. a.* pogrebsti (grebem), pokopati (pljem) + pogrebovati, pokopovati; -er, *m.* pogrebec; -ung, *f.* pogreb, pokóp; =s-, *a.* pogrebni; =smahl, *n.* pogrébščina.

Beere, *f.* jágoda; búbika, osroga, grola; *dim.* jagódica; grólica; -nförmig, *a.* jagódičast.

Beet, *n.* leha, greda; *dim.* léhica, grédica; (a. Acker) ogon, ogan, razklad; (Fluß-) pretoka, vodotóč.

Befähig-en, *v. a.* zmóžnega storiti + délati; sposóbnega storiti, prikládnega storiti + délati; -t, *a.* sposoben, zmožen, prikladen, pripraven, vešč; -ung, *f.* zmožnost, prikladnost ɔc.

Befahren, *v. a.* voziti se, peljati se (ljem) po-; -e Straße, povožena oder uglájena cesta.

Befallen, *v. a.* opasti (padem), napasti, prevzeti (vzamem), obiti (idem) spreleteti, lotiti se, + opádati, prevzémati, obhájati, spreletati, lotévati se; von Ohnmacht- werden, omedleti, iznevestiti se + omedlévati.

Befangen, *a.* zapleten; (verlegen) obsteklén, osupnjen.

Befaſſen, ſich, *v. r.* pečati se, nositi se, ukvárjati se, udvárjati se, v caker hoditi.

Befehden, *v. a.* vojsko komu napovedati (vém), zarátiti se s kom, póčiti se s kom + vojsko komu napovedovati.

Befehl, *m.* ukáz, povelje, zapoved, *f.* (Gewalt) oblast, *f.*; (Kommando) poveljstvo, vodstvo; zu-, na službo; was ſteht zu-, kaj velévate, kaj bi radi? laut-, po ukazu; -en, *v. a.* veleti. ukázati (kažem), zapovédati (vém) + velévati, ukazovati, zapovedovati; (herrſchen) zapovedovati, vládati; (anempfehlen) priporočiti + priporóčati, priporočevati; bitte zu-, prosim, ukážite; Gott befohlen, z Bogom!; -igen, *v. a.* zapovedovati, velévati, voditi, napeljevati; -ſort, *f.* velevni naklon, velevnik; -shaber, *m.* poveljnik, zapovedník, vójvoda, vojvod; =s-, *a.* poveljniški, vójvodski.

Befeſtig-en, *v. a.* utèrditi, utabóriti, ukrépiti; potèrditi + uterjevati, uterjávati, ukrepljevati; poterjevati; (an etwas) pritèrditi + priterjevati; befeſtigter Ort, terdnjava, ostrog; -ung, *f.* uterdba, uterditev, poterditev; (mil.) obkóp, obzidje, taborišče.

Befeuchten, *v. a.* močiti, vlažiti: omočiti, namočiti, ovlažiti, obrositi + namákati.

Befieder-n, sich, *v. r.* périti se, godnjati se: opériti se, zgodnjati se, perje dobiti; **-t**, *a.* pérnat.

Befind-en, *n.* zdravje, počutje; **-en**, sich, *v. r.* imeti se (ám) počútiti se; (vom Orte) bívati, nahájati se, zderžévati se; wie befindeſt du dich, kako se imaš, kako ti je? ich befinde mich beſſer, odleglo mi je, boljše mi je; **-lich**, *a.* bivajóč.

Beflecken, *v. a.* ognjúsiti, obroditi, oskrúniti, oskvèrniti, opogániti, obdélati, omadeževati, + oskrunjevati, obdelovati.

Befleiß-en, **-igen**, ſich, *v. r.* prizadeti si, prizadjati si (denem), + prizadévati si, skerb biti (sem) koga česa, mar biti komu česa, gnati (ženem) se za čim, priden biti.

Befliſſen, *a.* prizadeven, marljív, maren, skerben, skerbljív; **-e**, *m.* učenec; *f.* učenka; **-heit**, *f.* prizadeva, marnost, skerbljivost ꝛc.

Befliügel-n, *v. a.* operútiti, krila ustvàriti; ſ. Beſchleunigen; **-t**, *a.* krilat; **-te**, *m.* krilatec.

Befolg-en, *v. a.* ubógati, slúšati, poslúšen biti (sem), ravnati se po čem; (das Beiſpiel) posneti (snamem) + posnémati; **-ung**, *f.* posluh; posnema.

Beförder-er, *m.* podpornik, pripomočnik, pospeševavec, zavetnik; **-lich**, *a.* pripomočen, pomožen, pospeševaven; **-n**, *v. a.* spéšiti: pospéšiti + pospeševati; (Wiſſenſchaft.) podpírati; (mehren) povekšati, pomnožiti + povekševati; (Waren) odpráviti, poslati (šljem) + odprávljati, pošíljati; (im Amte) povíšati + povíševati; **-ung**, *f.* speh, pospešek, odprava, pošiljava; povíšanje; =ſmittel, *n.* spešilo, pospešilo; (Fahrgelegenheit) vozilo.

Befracht-en, *v. a.* obložiti, naložiti, obtovóriti + nakládati; **-ung**, *f.* nakládanje; (Waare) náklad, tovor.

Befragen, *v. a.* popraševati, upraševati, vpraševati, popitávati.

Befrei-en, *v. a.* osvobóditi, oprostiti, oteti (otmem), rèšiti + oprošćevati, reševati, otévati; ſich-, *v. r*, iznébiti se, znébiti se, oteti se + iznebávljati se, otévati se; **-er**, *m.* rešitelj, rešník, odrešnik; **-ter**, *m.* rèšenec, oprošćenec; **-ung**, *f.* rešitev, odrešitev, otetje, oprošćenje.

Befremden, *v. n.* čuden zdeti se; - *n.* zavzetje, začúdenje; **-d**, *a.* čuden, diven, nenávaden.

Befreunden, *v. a.* sprijázniti, sprijátliti *pf.*

Befriedig-en, *v. a.* upokójiti, utoliti, zatoliti, udovóliti, zadostiti + upokojevati, udovoljevati; (Begierden) ustreči (strežem), nasíti + ustrézati, nasitovati; (Gläubiger) pláčati, popláčati + plače-

vati; (Durst) pogasiti, ugasiti + pogášati; s. Besänftigen; -end, *a.* dovoljen, všečen, upokojív, zadovoljív; -ung, *f.* zadostitev, udovolitev; poplačilo; (Zufriedenheit) dovoljnost, zadovoljnost.

Befruchten, *v. a.* rodovítiti, rodoviniti: obrodovítiti, zaroditi, zaploditi; (von Thieren) bréjiti: ubréjiti, uplemeniti; (vom Geflügel) rástiti; -end, *a.* rodovit, rodoviten, plodovít, ploden; -ung, *f.* obrodovítenje, uploditev; =sorgan, *n.* plodilo, rastílo.

Befug=en, *v. a.* pooblastiti, oblást podeliti, opravíčiti, pravico dati + pooblaščevati, opravičevati ic.; -niß, *n.* pooblastilo, oblást, pravica; -t, *ad.* pooblaščen, opravičen; zu etwas - sein, na pravici kaj imeti (ám).

Befühlen, *v. a.* tipati (pljem), šlátati: otípati, potípati, pošlátati.

Befund, *m.* najdek, iznajdek; izrék.

Befürchten, *v. n.* bati se (bojím), strahovati se, strah biti (sem) česa.

Begab=en, *v. a.* obdariti, obdarovati; previditi, preskerbeti + previdovati, preskerbljevati; -t, *a.* darovít, obdarován, previden, preskerbljen; *fig.* bistroumen.

Begatt=en, sich, *v. r.* pójiti se, po spoju iti (grem), po plemenu iti; (v. Vögeln) rástiti se, rášiti se, pariti se; (v. Fischen) derstiti se, s. Brunsten; -ung, *f.* spoj, spojitev.

Begeb=en, sich, *v. r.* podati se, kreniti, upótiti se, správiti se, pojti (pojdem), oditi (idem) + podájati se, správljati se; (sich ereignen) pripetiti se, prigoditi se, primériti se, nakretiti se, nakljúčiti se, prirájmati se + pripetovati se, primérjati se; (eines Rechtes) odreči se, iznebáviti se, odpovedati se (vém) + odrekovati se, iznebávljati se; in die Flucht-, poceditи jo, popihniti jo, potégniti jo, pobégniti; -enheit, *f.* prigodba, dogodba, dogodjáj; -niß, *n.* prigodek, dogodek, pripetljej, pripetek, primerek, primerljej, naključje.

Begegnen, *v. n.* sréčati, sresti (sredem), namériti se s kom + srečevati, srečávati; (einer Sache) v okom priti (pridem), odverniti + odvráčati; (treffen) zadeti (denem) + zadévati; s. Ereignen sich; -ung, *f.* sréčanje.

Begehen, *v. a.* obíti (idem), obhoditi, prehoditi, omesti (metem) + obhájati; (ein Fest) praznovati, obhájati, svetkovati; das Martini-Johannisfest-, martinovati, kresováti ic.; das Hochzeitfest-, svatovati; eine Sünde-, grešiti: pregrešiti se *pf.*; dummen Streich-, z motovilom streliti.

Begehr, *n.* zahteva, zahtevek, želja, tirjava, tirjatev; was ist Ihr-, kaj zahtévate, kaj bi radi? -en,

v. n. želeti, zahtévati; (fordern) tírjati, térjati, hoteti (hočem); (sich sehnen) koperneti, hlepeti, gíniti, umírati, zaželévati se; -en, *n.* s. Begehr; =svermögen, *n.* poželjnost, pohotnost.

Begehung, *f.* obhod, ogled; (feierl.) obhajilo, praznovanje, svetkovanje.

Begeifern, *v. a.* oslíniti, opogániti.

Begeister-n, *v. a.* navdíhniti, navdúšiti, vneti (vnamem), poživiti + navdihovati, navduševati, vnémati, požívljati; -nd, *a.* duhovít; -t, *a.* navdušen, navdíhnjen, vnet; -ung, *f.* navdúšenje, navdúšenost, ogenj, vnema.

Begier-de, *f.* želja, poželenje, hotenje, hot *f.*, hrepenilo, hrepenenje, hlepnja, pohlép, pohót *f.*; -ig, *a.* željen, željčen, hotljív, zahteven, poželjív, dert.

Begießen, *v. a.* obliti (lijem) + oblívati; (d. Erde) škropiti, kropiti, zalívati, namákati: poškropiti, pokropiti, namočiti; (m. heiß. Wasser) popáriti + popárjati.

Beginn, *m.* pričetek, začetek, početek, konec; -en, *v. a.* začeti (čnem), pričeti, lotiti se, prijeti (primem) za kaj + začénjati ꝛc.; - *v. n.* začeti se, pričeti se, jeti (jamem) + začénjati se ꝛc.

Beglaubig-en, *v. a.* povériti, izpríčati, potèrditi + poverjevati, izpričevati ꝛc.; pooblastiti + pooblastovati; -et, *a.* poverjen, poterjen; pooblaščen; -ter, *m.* pooblaščenec, povérjenec, poverjeník; -ung, *f.* poveritev, poterditev, povérjenje; pooblaščenje.

Begleit-en, *v. a.* sprémiti, sprémljati, spremljevati, sprevájati: posprémiti, sprevoditi; -er, *m.* spremljevavec, sprevodnik; =in, *f.* spremljevavka, sprevódnica; -ung, *f.* sprémljanje, spremitev, sprevod, sprevodba; (Personen) spremstvo, sprevodstvo, družba, družina; indes Lehrers, z učiteljem vred.

Beglücken, *v. a.* osrečiti, sréčnega storiti, oblažiti + osrečevati, sréčnega délati, oblaževati.

Begnadig-en, *v. a.* milostiti: pomilostiti, milost skázati (kažem), prizanesti + pomiloščevati, milost skazovati, prizanášati; -t, *ad.* pomiloščen; -ter, *m.* pomilóščenec; -ung, *f.* pomilóščenje, pomilostitev, milost, prizanašba; =srecht, *n.* pravica milosti.

Begnüg-en, sich, *v. r.* zadovóliti se + zadovoljevati se, zadovoljen biti (sem), kaj komu dovolj biti; -sam, *a.* dovoljen.

Begr-aben, *v. a.* pokopati (pljem), pogrebsti + pokopovati, pogrébati; -äbnis, *n.* pokóp, pogreb; (Ort) raka, grobnica; =kosten, *pl.* pogrébščina; =mahl, *n.* sedmina, karmine *pl.*

Begränz-en, *v. a.* oméjiti, omejáčiti, ograníčiti + omejevati, mejášiti; -ung, *f.* meja; omejstev.

Begrasen, *v. a.* otráviti, stravo

odeti (denem) + otravovati, s travo odévati; ſich-, *v. r.* otráviti se, s travo se odeti, otraveti ꝛc.; *fig.* pogostiti se, nabrehati se.

Begreif-en, *v. a.* ošlátati, otípati (pljem) *pf.*; (in ſich faſſen) obseči (sežem), zapopasti (padem) + obségati, zapopádati; (verſtehen) umeti, razumeti, zapopasti, (padem), razbrati(berem), sprijeti (sprimem), zastópiti + umévati, zapopádati, razbírati, sprijémati; -lich, *ad.* zapopaden, zapopadljív, razumeven, razumljív, sprijemljív, razločljív; =feit, *f.* zapopadljivost, razumevnost, sprijemljivost ꝛc.

Begriff, *m.* zapopadek, sprijemek, razumek, pojem; -svermögen, *n.* razumnost, zapopadnost.

Begründ-en, *v. a.* dokázati (kažem), izpríčati, z dokazi potérditi + dokazovati, izpríčevati, z dokazi poterjevati; ſ. Stiften; -ung, *f.* dokazovanje, dokazilo, izpríčba.

Begrüß-en, *v. a.* pozdrávíti, dobro vzdati, počastiti + pozdrávljati, dobro vzdájati; -ung, *f.* pozdráv, pozdrávljenje, pozdravilo.

Begünſtig-en, *v. a.* na roko iti (grem) komu, prednost dajati komu, ugodovati komu; -gung, *f.* prednost, pervenstvo.

Begüt-ert, *a.* zamožen, petičen, denaren; -igen, *v. a.* udobríhati, utóliti, potažiti + dobrihati, potaževati.

Behaar-en, ſich, *v. r.* kosmateti: okosmateti; -t, *a.* kosmat, dlakav, zaraščen.

Behäbig, *a.* blagorčen.

Behaftet, *a.* obložen; okužen.

Behag-en, *v. n.* všeč biti (sem), po všeči biti, po volji biti, goditi, ugodno biti, ugájati, ljúbiti; -en, *n.* všeč *f.*, všečnost, god *f.* ugodnost, dovoljnost; -lich, *a.* všečen, ugoden, prijeten, mil; =feit, ſ. Behagen.

Behalt-en, *v. a.* obdèržati (ím), ohráníti + obderževati, ohranjevati; (bei ſich) zamólčati (ím) + zamolčevati; im Gedächtnis-, zapamétiti si, zapómniti si, v spominu si ohráníti + pamétiti, zapametovati si, v spominu si ohranjevati; die Oberhand-, zmágati, zmóči (morem) *pf.*; Recht-, obveljati, prav imeti (ám); -ſam, *a.* ohranljív; zamolkljív.

Behältnis, *n.* shramba, hramba, hram, konoba.

Behandel-n, *v. a.* obravnati, vzdélati + obravnovati, vzdelovati, ravnati s čim; jemanden -, s kom delati, koga imeti (ám), obnášati se proti komu; (ärztlich) zdráviti, ozdrávljati, léčiti; mündlich-, ſchriftlich-, govoriti, písati (píšem) o čem; nach dem Geſetze-, po postavi ravnati; -ung, *f.* obravnava, vzdelava; obnaša; zdrávljenje, zdravitev.

Behängen, *v. a.* obésiti, opeti (pnem) + obéšati ꝛc.

Beharr-en, *v. n.* prebiti (bodem),

prestati (stojím), stanoviten ostati (stanem); (dauern) terpeti, trájati; auf etwas-, ostati pri čem, ne premakniti se od česa; -lich, *a.* stanoviten, terpežen, terpéč, stalen; =keit, *f.* stanovitnost, terpežnost ꝛc.

Behauen, *v. a.* obsékati, okresati (krešem), obtesati (tešem), obrézati (režem) + obsekovati, obrezovati, dernóčiti; -er Stein, rezan kamen.

Behaupt=en, *v. a.* tèrditi; (Recht) obdèržati (ím) + obderževati; (Prozeß) dobiti + dobívati; sich-, *v. r.* dèržati se (ím); obdèržati se, obstati (stojím).

Behaus=en, *f.* Beherbergen; -ung, *f.* pohištvo, stanovališče, domovanje.

Beheben, *v. a.* odpráviti, vzdigniti + odprávljati ꝛc.

Behelf, *m.* pomoček, pripomoček, pomogljej, pomagilo; -en sich, *v. r.* opomoči si (morem), pomágati si + pomagovati si.

Behelligen, *v. a.* nadlegovati, nadlego délati komu, ponadlegovati.

Behend, *a.* ročen, gibčen, uren, spešen, gibljív, berzen; -igkeit, *a.* ročnost, gibčnost, urnost ꝛc.

Beherbergen, *v. a.* prenočiti, pod streho vzeti (vzamem), stan podeliti + prenočevati, pod streho jemati (mljem).

Beherrsch=en, *v. a.* gospodovati čemu, vládati nad kom, vladár biti (sem) čemu, oblastovati. oblást imeti (ám) nad kom, kraljevati, carovati; (Leidenschaft.) krotiti, bèrzdati, gospodár biti (sem) čemu: ukrotiti; -er, *m.* vladár, vladavec, gospodovavec, oblastnik.

Beherz=igen, *v. a.* k sercu vzeti (vzamem), v serce si vtísniti + k sercu si jemati (mljem) ꝛc.; -t, *a.* serčen, pogumen, hraber.

Behex=en, *v. a.* narediti, zdeti, udélati: naréjati, zdévati, bájati, bahóriti; (m. d. Augen) uróčiti; -ung, *f.* zdelo, bajilo; urok.

Behilflich, *a.* pripomagljív, pripomagaven, napomočen: -sein, pomágati, pripomágati + pomagovati, na roko iti (grem).

Behorchen, *v. a.* skrivaj poslúšati, prislúšati.

Behörd=e, *f.* oblastnija, oblást *f.*, gosposka; -lich, *a.* gosposkin, oblastnijski.

Behuf, *m.* prid, korist *f.*, pomogljej; (Zweck) namén, cilj; -s *c.* da.

Behüt=en, *v. a.* obvárovati, ohrániti: várovati, ohranjevati; Gott behüte, Bog obaruj; (wende ab) Bog prenesi, Bog ne zadeni, Bog odverni; behüte dich Gott, z Bogom, z Bogom hodi; -er, *m.* varh, varuh, čuvàj.

Behutsam, *a.* varljív, opazen, pazen, pazljív, pozoren; -keit, *f.* varljivost, opaznost ꝛc.

Bei, *prp.* pri; (bei an) ob, tik; (-herein, heraus) skoz, skozi; (-zur

Zeit) za; - Waſſer und Brot, ob vodi in kruhu (in Zſtg.) pri-, do-; -behalten, *v. a.* pridèržati (ím), obdèržati, priobdèržati + prideržévati; -blatt, *n.* priloga, dokladni list; -bringen, *v. a.* prinesti, donesti + prinášati ꝛc.; (Zeugen) pripeljati (ljem), privesti (vedem) *pf.*; Gift- zavdati + zavdájati; Wunde-, rániti *pf.* (Wiſſenſchaften) učiti, razkládati: razložiti, vcépiti.

Beicht=e, *f.* spoved *f.*, izpoved *f.*; -=*a.* spóvedni; -en, *v.a.* spovédati se, spovedovati se; (hören) spovédati, spovedovati; -find, *n.* spovédanec; -ſtuhl, *m.* spovednica; -vater, *m.* spovednik; -zettel, *m.* spóvedni list.

Beid=e, *num.* obá, obé, obé; obádva, obédve, obédve; -erlei, *a.* obój, obojen; -erhändig, *a.* oberočen; *ad.* oberóč, zoberóč; -erſeitig, *a.* obojen, obejen, obojestrán; -erſeits, *ad.* obá, obé; z obéh strani; -esmal, *ad.* obákrat.

Beidrücken, *v. a.* pritísniti + pritískati, pritiskovati.

Beifall, *m.* dopádenje, dopádanje, pohvala: -finden, dopasti (padem) + dopádati; -geben, pohváliti + pohvaljevati; -klatſchen, plóskati, tléskati; -en, *v. n.* (ins Gedächtn. kommen) na misel priti (pridem), spomniti se česa + na misel prihájati, spominjati se česa.

Beifällig, *a.* pohvalen, všečen, s pohvalo.

Beifüg=en, *v. a.* pridjati (denem), dodati, priložiti, pripójiti + prideváti, dodávati, prikládati; -en, *n.* pristavek, dostavek; -ung, *f.* prikláda, priloga; (gramm.) pridevek, prilastek.

Beifuß, *m.* (Artem. absinth.) pelin.

Bei=gabe, *f.* pridavek, dodavek, dodatek, pridevek, priložek, pripojek; -geben, *v.a.* pridati, dodati, priložiti, pripójiti; (Perſon) pridrúžiti + pridájati, pridávati, prilágati, prikládati, pridruževati.

Beige=nannt, *a.* imenován, s priimkom; -ſchmack, m. duh, slaj, okus: haben, cíkati po čem, sladeti po čem, díšati (ím) po čem; -ſellen, *v. a.* pridrúžiti, prilóčiti + pridruževati ꝛc.

Bei=her, *a.* zraven, mimogredé; -hilfe, *f.* pripomóč *f.*, pripomoček: -leiſten, pripomoči (morem), priskočiti *pf.*; -kommen, *v. n.* čemu do živega priti (pridem), komu kaj moči (morem); ſich -laſſen, podstópiti se, predèrzniti se *pf.*

Beil, *n.* sekira, batva, bradlja; *dim.* sekirica.

Beilag=e, *f.* doklada, priloga, prikláda; -er, *n.* svatba, ženitovanje.

Beiläufig, *ad.* okoli, blizo; - *a.* približen.

Beileg=en, *v. a.* priložiti, pridati, pridjati (denem) + prikládati, prilágati, pridévati, pridájati; (ausgleichen) poravnati, správiti, pobógati + poravnávati; (Unruhe)

pomiriti, utóliti + pomirjevati; Glauben-, verjeti (jamem) *pf.*; -ung, *f.* priláganje, prikládanje; poravnava, sprava.

Bei-leid, *n.* omilovanje, omiljava: -bezeigen, milovati, omilovati; =schreiben, *n.* omilovavni list; -liegen, *v. n.* priložen biti (sem); =d, *a.* priložen; -m, s. Bei dem; -messen, *v. a.* pripisovati, dolžiti koga česa; Glauben-, verjeti (jamem) *pf.*

Bein, *n.* kost *f.*; *dim.* kostka, koščica; (Fuß) noga; -= *a.* koščén, kostén; -ähe, *ad.* skoro, skor, skoraj, do málega, do mala, brez mala, malo da ne; -ähnlich, *a.* koščenast, kostkast; -ame, *m.* priimek, primek, zdevek, pridevek; -bruch, *m.* kostilóm; zlómljena noga; -chen, *n.* kostka, koščica; -neben, *ad.* zraven poleg; -ern, *a.* koščén, kostén; -fraß, *n.* bramorka; -gerippe, *n.* kostják, kostljivec; -haus, *n.* kostnica; -ig, *a.* in Zssg., z. B. zwei-, dvonóg; -kleid, *n.* hlače *pl.*, bregeše *pl.*; -los, *a.* brezkosten; -mehl, *n.* koščena moka, koščénica; -ware, *f.* koščénina; -wurz, *f.* gabez, rudeči gabez.

Beiordn-en, *v. a.* prirédити, priredovati; -end, *a.* prirejen, priredovaven; -ung, *f.* priredje.

Beipflichten, *v. a.* pritégniti, pritérditi, prav dati + pritegovati, pritérjevati.

Beirath, *m.* svèt.

Beirren, *v. a.* mótiti: zmótiti.

Bei-sammen, *ad.* vkup, skup, skupej, zajedno, vred; -saß, *m.* bajtar, želár; -satz, *m.* dostavek, pristavek, dodavek; -schaffen, *v. a.* priskerbeti, oskerbeti, pripráviti + priskerbovati, pripráviljati: -schlaf, *m.* spoj, spojilo; -schläferin, *f.* blodnica, kurba; -schließen, *v. a.* priložiti, pridjati (denem), prikleniti + prilágati, pridévati, priklépati; -schluß, *m.* dodatek, pridatek; -schmack, s. Beigeschmack.

Bei-schrift, *f.* pripis, pripisek; -sein, *n.* vpričo (m. d. Genit.), pričujočost, vpričnost, nazočost; -seits, *ad.* strani, na strani, od strani, posebej, soseb; -setzen, *v. a.* pristáviti, pridjati (denem), priložiti + pristávljati, pridévati, prilágati; (d. Leiche) pokopati (pljem), pogrebsti + pokopovati; -setzung, *f.* (d. Leiche) pokóp, pogreb.

Beisitz, *m.* seja pri čem, prisedovanje; -en, *v. a.* sedeti pri čem, prisedovati; -er, *m.* prisednik.

Beispiel, *n.* zgled, izgled, razgled, priklad, primér, primérek: -nehmen, razgledovati se nad čim; zum-, na primér, na priliko, postavim; -los, *a.* brezpriméren, brezprikladen, neslišan; -sweise, *a.* na primér, na priliko.

Beispringen, *v. n.* priskočiti, pripomoči (morem) + pripomagovati.

Beiß-bere, *f.* póprika, turški poper; -en, *v. a.* grizti, klati (koljem); (Körner) zobati (bljem); (Knochen) glodati (glojem); (v. Thieren) ugrizniti, ujesti (jém), popasti (padem), šáv-

sniti, klávsniti + ujédati, popádati. šávsati, klávsati; (m.d.Rüssel) píkniti, píčiti + píkati; (brennen) skleti, peči. ščemeti; (v. Gewissen) múčiti, peči; sich, *v. r.* kávsati se, klatise; -end, *a.* grizóč, grizéč, grizljív, skeléč, rupéč; (v.d.Rede) zbadljív; -ig, *f.* Bissig.

Beistand, *m.* pomóč, pripomóč *f.*; (Person) pripomočník; (als Zeuge) priča: - leisten, pomoči (morem), pripomoči, pomágati + pripomagovati ɔc.

Bei-stehen, *v.n.* pomágati, pomoči (morem), pripomoči, na pomóč biti (sem), prispeti + prispévati, brániti; -stellen, *v.a.* priskerbeti, omíslíti, nabáviti + priskerbovati, omišljevati; -steuer, *f.* prispevek, donesek, sklad, podarek; =n, *v.a.* prispeti, v sklad dati, priložiti + prispévati, v sklad dajati, prikládati; -stimmen, *v.a.* pritégniti, pritérditi, privóliti + pritegovati, priterjevati, prikládati; -stimmung, *f.* privolitev, priterjatev; -strich, *m.* véjica, rez *f.*

Beitrag, *m.* donesek, prinesek, prispevek, priveržek, pripomoček; -en, *v.a.* donesti, prispeti, privreči (veržem), pripomoči (morem) + donášati, prispévati, privergovati, pripomagovati.

Bei-treten, *v.a.* pristópiti + pristópati, pristopovati; -tritt, *m.* pristóp; =s-, *a.* pristopni.

Bei-wagen, *m.* pridani voz; -wohnen, *v.n.* pričujóč biti (sem), zraven biti.

Bei-wort, *n.* pridevnik, pridevno imé, prilog; -wörtlich, *a.* prideven, priložen; -zählen, *v.a.* prišteti (štejem) + prištévati, šteti med -.

Beiz-e, *f.* stroj, pézanje; (Jagd) lov s sokoli; -eifen, *ad.* za časa, prigodi, časno, za rana; -en, *v.a.* pézati, strójiti; -mittel, *n.* strojilo, luzilo, pezilo.

Bejah-en, *v. a.* tèrditi: potèrditi, pritèrditi + poterjevati, pritérjati; -end, *a.* terdiven, priterjevaven; -rt, *a.* prileten, postaren, ostarél, matór; -ung, *f.* priterdba, priterjatev, poterjatev.

Bejammern, *v.a.* objokovati, obžalovati, oplakovati.

Bekämpfen, *v.a.* bojevati se, bóriti se, vojskovati se s kom ober zoper koga; (Begierden-) krotiti, bèrzdati, premagovati; (dagegen sprechen) izpodbíjati, ométati; (besiegen) premoči (morem), zmágati + zmagovati.

Bekannt, *a.* znan, poznán, védeč: -machen, na vedež dati, razglasiti, razoznániti, na znanje dati, oznámiti + razglášati, razoznánjati, na znanje dajati; -werden, razglasiti se, razvédeti se, razoznániti se + razglaševati se ɔc.; -e, *m.* znanec; *f.* znanka; -lich, *ad.* kakor je znano; -machung, *f.* razglas, oglas, naznanilo, oznanilo; -schaft, *f.* znanje, znanstvo: -machen, znániti se: seznániti se.

Bekehr-en, *v.a.* spreoberniti, preoberniti + spreobrácati; -te, *m.* spreobèrnjenec; *f.* spreobèrnjenka; -

ung, *f.* spreobèrnjenje, spreobernitev.

Bekenn=en, *v.a.* priznati, spoznati + priznávati, spoznovati; ſich zu etwas–, priznati se + priznávati se, dèržati se (im); –er, *m.* spoznovavec, vérnik; =in, *f.* spoznovavka, vérnica; –tniß, *n.* spoznanje, spoznovanje, priznanje, izpoved *f.*

Beklagen, *v.a.* obžalovati, žalovati, omilovati, milovati, žal biti komu koga; ſich–, *v.r.* pritóžiti se, potóžiti se + pritoževati se; –swürdig, *a.* obžalovanja vreden, omiljív.

Beklatſchen, *v. a.* tléskati komu, plóskati komu.

Bekl=auben, *v.a.* obrati (berem) + obírati; –eben, *v.a.* olépiti, oblépiti + olepljevati; –eckſen, *v.a.* macati, brazdati: omacati, zamacati, zabrazdati, zamázati (mažem).

Bekleid=en, *v. a.* obleči (lečem), odeti (denem) + oblačiti, odévati; (ein Amt) oprávljati; (d. Zimmer) prevleči, opeti (pnem) + opénjati; (Fenſter) obložiti; –ung, *f.* obleka, oblačilo, obléč *f.*; odeja, odév *f.*; (Fuß–) obuvalo, obutel *f.*; prevleka; obloga.

Beklemm=en, *v.a.* stiskati, tesnóbiti; –ung, *f.* stiska, tesnoba; beklommen, tesnoben.

Bekommen, *v.a.* dobiti, zadobiti, prejeti (prejmem) + dobívati, dobívljati, prejémati; Krankheit–, obboleti *pf.*; Riſſe–, régniti *pf.*; Luſt–, zaželeti se komu česa; wohl bekomm eš, Bog pomagaj, Bog pomozi, na zdravje.

Bekröſtig=en, *v. a.* preživiti, živež dati + preživljati, živež dajati, hrániti; –ung, *f.* preživljava; preživek, hrana.

Bekräftig=en, *v.a.* potèrditi, ukrépiti, pokrépčati + poterjevati, pokrepčevati; –ung, *f.* poterdba, poterditev; pokrepčava.

Bekränzen, *v.a.* vénčati: ovénčati.

Bekreuzigen, *v. a.* križati: prekrížati, pokrížati, s križem zaznámnjati; ſich–, *v.r.* križati se: pokrížati se &c.

Bekriegen, *v.a.* zavójščiti, z vojsko vzdigniti se proti komu: vojskovati se s kom, bojevati se s kom.

Bekri=tteln, *v. a.* grájati, očítati, na rešeto dévati: na rešeto djati (dem), pretresti; –tzeln, *v.a.* očerčkati, očečkati, zamázati (mažem).

Bekümmer=n, *v.a.* skerbeti, trápiti, múčiti; ſich–, *v.r.* mar biti (sem) česa, skerb biti česa, márati za kaj, na skerbi imeti (ám), méniti se; –niß, *n.* skerb *f.*, žalost; –t, *a.* skerben, skerbljív, prizadeven; (betrübt) otožen, žalosten.

Be=kunden, *v.a.* oznániti, naznániti: oznánjati, razodévati, kázati (kažem); –lächeln, *v. a.* smejati se (im) čemu, múzati se čemu; –lachen, *v.a.* posmehovati se čemu, zasmehovati kaj, smejati se (smejem u. ím) čemu ober nad čim.

Beladen, *v.a.* obložiti, obtovóriti,

naložiti, opèrtiti + obkládati, nalágati, básati (bašem).

Belager=er, *m.* oblegovavec, obsednik, obsedovavec; -n, *v. a.* obleči (ležem), obsesti (sedem), zajeti (zajamem), oblégniti + oblégati, obsédati ɔc.; -te, *m.* obléženec; -ung, *f.* oblega, obsedba, obseda; =s=, *a.* obležni, obsedni; =sſtand, *m.* obsedni stan, obléžnost.

Belang, *m.* tehtnost, važnost, pomenljivost; Sache von-, tehtna reč; ſ. Betrag; -en, *v. a.* poklícati (kličem), pozvati (zovem) + poklicovati; (erlangen) doseči (sežem); (betreffen) zadévati, tíkati se (tičem), dotíkati se.

Belaſſen, *v. a.* pustiti, poném hati + púščati, ponehovati.

Be=laſten, *v. a.* obložiti, preobložiti, obtéžati, obtéhtati + oblágati, obteževati ɔc; -läſtigen, *v. a.* nadlégati, nadlegovati, nadlego délati, sitnost délati, pustovati; -läſtiger, *m.* nadlegovavec, nadležnik, sitnež, pustoba; -läſtigung, *f.* nadlega, sitnoba, pustovanje; -laſtung, *f.* naklad, tovor, bútara, breme (g. -ena).

Belaub=en, ſich, *v. a.* z listjem odeti se (denem), opérjiti se, oblepenéti, zazeleneti + z listjem odévati se, zazelenévati; -t, *a.* listnat, pernat, lepenat, košat.

Belauf, *m.* znesek, iznesek; bis zum-von, do-; -en, *v. a.* obteči + obtékati; ſich -, znesti + iznášati.

Belauſchen, *v. a.* poslúšati, streči (strežem) na kaj, na uho vleči (vlečem), prisluševati.

Beleb=en, *v. a.* oživiti, poživiti, obuditi + oživljati, obújati; (erquicken) poživiti, okrépčati, osvežiti + požívljati, okrepčevati; ſich -, *v. r.* oživeti *pf.*; -end, *a.* živodaren, životvoren, oživljajóč; krepčaven, okrepčaven; -t, *a.* živ, oživljen; okrepčan; =heit, *f.* živost; -ung, *f.* ožívljenje, požívljenje, pokrépčanje; =sverſuch, *m.* ožívljanje.

Belecken, *v. a.* oblízniti + oblizovati.

Beleg, *m.* dokáz, dokazilo, izkáz, spričilo, spričevalo, spriček; (Beilage) priloga; -en, *v. a.* obložiti, obdjati (dém) + obkládati, oblágati, obdévati; mit Beſchlag -, pod prepoved djati + dévati; mit Verbot-, ustáviti, obustáviti + ustávljati; mit Urkunden-, pisma priložiti + prilágati; (v. Thieren) spustiti, pripustiti + pripúščati.

Belehn=en, *v. a.* fevd komu podeliti + podeljevati; -ung, *f.* podelitev, fevda.

Belehr=en, *v. a.* poučiti + poučevati; ſ. Beleuchten; -end, *a.* poúčen, poučiven; -ung, *f.* poúk, poučenje.

Beleibt, *a.* debel, životen, terščat, čokat, tolst; -heit, *f.* debelost ɔc.

Beleidig=en, *v. a.* žáliti: razžáliti, uvréditi + razžalovati; -end, *a.* žalív, žaliven, razžalív; -er, *m.* žalivec, razžalivec, razžalnik; =in, *f.* žalivka, razžálnica; -te, *m.* razžáljenec; *f.* razžáljenka; -ung, *f.* žali-

tev, razžalitev, razžala, uvreda, zamera.

Beleſen, *a.* zveden, učen, ki je mnogo bukev prebrál; **-heit,** *f.* zvédenost.

Beleuchtſen, *v. a.* razsvétiti, razsvétliti, osvétiti + razsvečevati, razsvetlovati, osvečevati; (erläutern) razjásniti, pojásniti, razložiti + razjasnovati, razlágati; **-ung,** *f.* svečava, svetívo; (Illumination) razsvečava; (Erläuter.) pojasnilo, razjasnilo, razlaga. [sati.

Belfern, *v. a.* révkati, bévkati, révBelieb=en, *v. a.* ráčiti, blagovóliti; es beliebt mir, hoče se mi, ljubi se mi, bašta se mi, zatelo se mi je; wenn es —, če je vas volja, ako je vam prav, če je vam všeč; was — Sie, kaj bi radi? **-en,** *n.* volja, všeč *f.*; **-ig,** *a.* poljuben, povoljen; **-t,** *a.* prijeten, všeč, pogoden, ugoden, priljubljen; **=heit,** *f.* všečnost, priljúbljenost.

Beliſten, *v. a.* kániti, ukániti, okániti, prevariti *pf.*

Belladona ſ. **Tollkirſche.**

Bellen, *v. a.* lájati, čévkati; **-en,** *n.* laj.

Belletriſt=ik, *f.* leposlovje, leposnanstvo; **-iſch,** *a.* leposloven, leposnanski.

Belob=en, *v. a.* hváliti: pohváliti; **-ung,** *f.* pohvala; **=s=,** *a.* pohvalni.

Belohn=en, *v. a.* plačevati, darovati, dariti: pláčati, poplačati, obdarovati, obdariti, poverniti + poplačevati, povrácati; **-er,** *m.* plačevavec, plačnik, povračevavec, povračnik; **-ung,** *f.* plačilo, povračilo, poplačilo, plača, darilo.

Belügen, *v. a.* legáti od. lagati se (lažem) komu: zlegáti se komu, nalegati koga, oblegáti koga.

Beluſtig=en, *v. a.* veseliti, kratkočásiti, kratek čas délati: oveseliti, razveseliti + razveseljevati; **-end,** *a.* kratkočasen; **-ung,** *f.* kratek čas, razveselovanje; **=sort,** *m.* kratkočasni kraj.

Belvedere, *n.* lepovíd, belvedér.

Bemächtigen, ſich, *v. r.* polastiti se, prilastiti si, prisvójiti si + polaščevati se, prisvojevati si; (einer Perſon) zgrábiti, uloviti, zasáčiti koga *pf.*; (v. Schrecken) opasti (padem), osuti (spèm), lotiti se, prevzeti (vzamem) + opádati, osípati (pljem), prevzémati.

Bemalen, *v. a.* pomálati, opísati (pišem), pobárvati *pf.*

Bemängel=n, *v. a.* očítati pomote, pogreške grájati; **-ung,** *f.* očítek, opočítek, očítanje pomót.

Bemäntel=n, *v. a.* prikriti (krijem), zakriti + prikrívati; **-ung,** *f.* prikrívanje.

Bemeiſtern, *v. a.* premočí (morem), zmágati, podjáti (dém) *pf.*; ſich— ſ. Bemächtigen ſich.

Bemerk=bar, *a.* viden, vidljív, spazljív, opazljív; **-en,** *v. a.* opáziti, spáziti, zapáziti, ubrati (berem), zalezti, ustreči (strežem), zamárati + opazovati, ubírati, zalezovati; (erwähnen) v misel vzeti (vzamem), oméniti,

opomniti + v misel jemati (mljem), omenjevati, opomínjati; -enswert, *a.* znamenít, znameniten; -ung, *f.* opomba, opazka, opazba, pazka.

Bemeſſen, *v. a.* izmériti, razmériti + izmérjati ꝛc.; -heit, *f.* izmérjenost.

Bemitleiden, *v. a.* milovati, omilovati, omiljati, žalovati, obžalovati.

Bemittelt, *a.* imeten, začimen, začemen, petičen, denaren.

Bemoſ=en, ſich, *v. r.* z mahom se pokriti (krijem) + pokrívati; -t, *a.* mahovít, z mahom obraščen.

Bemüh=en, ſich, *v. a.* trúditi se, prizadévati si, vbádati se, vpírati se, tvégati se, núdati se: potrúditi se, prizadeti si (dém); -ung, *f.* prizadeva, prizadevek, trud, vpér.

Bemüßigen, *v. a.* mórati, síliti, núditi: primórati, prisíliti, prinúditi.

Benach=bart, *a.* soseden, sosedenj, okolen, bližnj; -richtigen, *v. a.* na znanje dati, sporočiti, na vest dati, navestiti, naznániti + na znanje dajati, sporóčati, navéščati, naznánjati; -richtigung, *f.* naznanilo, sporočilo, navestilo; -theiligen, *v. a.* škodo komu prizadeti, škódovati komu, okratiti, okračevati.

Benag=en, *v, a.* glodati (glojem), škerbljati, grúditi: oglodati, oškerbljati, oškrábati, ogrizti.

Benähen, *v. a.* obšiti (šijem), obšívati *pf.*

Beneſſen, ſ. Benetzen.

Benebel=n, *v. a.* omegliti, omračiti, otemniti *pf.*; *fig.* ſich-, opiti se, (pijem), upijániti se + opívati se; -t, *a.* meglén; *fig.* pijan, vinjen, naterkan.

Benedei=en, *v. a.* blagrovati, častiti, hváliti; (ſegnen) blagoslóviti, blagoslávljati; -t, *a.* češčen.

Benediktiner, *m.* benediktín, benediktinec; - = *a.* benediktínski; -orden, *m.* benediktínski red, red sv. Benedikta.

Benefiz=ium, *n.* prebenda; korist *f.* prid; -iat, *m.* beneficijat; -vorſtellung, predstava na korist (kakega igravca).

Benehm=en, *v. a.* vzeti (vzamem o. vzemem), odvzeti + jemati (mljem); ſich-, *v. r.* vesti se (vedem), obnášati se, dèržati se (im), nositi se: (nach etwas-) ravnati se, obráčati se; -en, *n.* obnaša, vedenje, zadèržanje, ravnanje.

Beneiden, *v. a.* zavídati, zavíditi, zavídeti, zaviden biti (sem), nevošljív biti; -swert, *a.* zaviden.

Benenn=en, *v. a.* imenovati, poimenovati, ime nadeti komu, ime zdeti komu, nazvati (zovem) *pf.*; -ung, *f.* imenovanje; (Name) ime (g. -na).

Benetzen, *v. a.* omočiti, namočiti, ovlažiti, porositi + omákati, namákati.

Bengel, *m.* ocepek, oklešček, dremelj; *f.* (grob. Menſch) zagovednež, tepec, habán, zaróbljenec, štorklež; -haft, *a.* zagoveden, zarobljen, neotesán, štorklast.

Benöthigen, *v. a.* trebovati, potrebovati, grešati, treba biti (sem) česa.

Benütz=en, *v. a.* oberniti, v prid o-

berniti, porábiti, upotrébiti, povžiti (žijem) + v prid obráčati, porabljevati, povživati; -ung, *f.* poraba, porábljenje; povžitek.

Beobacht=en, *v.a* páziti na kaj, glédati na kaj, opazovati, pozorovati; (Pflichten) dopólniti, spólniti, izveršiti + dopolnovati, izverševati; -er, *m.* opazovavec, ogledovavec; spolnovavec, izverševavec; -ung, *f.* pazenja, pažnja, opazovanje; spolnovanje, izverševanje.

Beordern, *v.a.* odrediti, odpráviti + odredovati, odprávljati.

Bepacken, *v. a.* obložiti, natovóriti; opertiti + obkládati.

Bepflanzen, *v.a.* obsaditi, zasaditi, pozasaditi + obsajati ɔc.

Bepflastern, *v. a.* tlak naprávíti + naprávljati.

Bequartieren, *v. a.* nastaniti + nastanovati.

Bequem, *a.* prileżen, ugoden, priročen; (gemächlich) zložen, lagoten, lagoden; *ad.* prileżno, pri roci, pri náredi; -en, ſich, *v. r.* ravnati se; vdájati se; -lich, ſ. Bequem, =keit, *f.* prileżnost, priročnost; zložnost, lagot *f.*

Berath=en, *v. a.* svétovati, od. nasvètovati komu kaj; ſich-, *v. r.* posvetovati se, méniti se, vóljati se; -end, *a.* posvetovaven; -er, *m.* svetovavec, svètnik; -ſchlagen, *v. a.* ugibati (bljem), uganjevati, pomenkovati se, méniti se, sklépati; -ſchlagung, *f.* posvetovanje, pomenkovanje; -ung, *f.* posvetovanje, pomenkovanje, presojevanje; pomenek, presodek; =ẓ=, *a.* posvetovavni; =ẓimmer, *n.* posvetovávnica.

Berauben, *v. a.* ropati, pléniti. gúliti: obrópati, orópati, opléniti. ogúliti, okrasti (kradem), opleti (plevem).

Beräuchern, *v. a.* prekaditi, okaditi + prekájati.

Berauſch=en, *v. a.* upijániti, oviniti, opojiti + upívati; ſich-, *v. r.* opiti se (pijem), upijániti se + upívati se; *fig.* omámiti; -end, *a.* pijan, upijáven; -t, *a.* pijan, vinjen, pripít, napít; *fig.* omamljen, prevzét.

Berberitze, *f.*, -enſtrauch, *m.* češmín, češmina, češmínovec; *coll.* češminje.

Berechn=en, *v. a.* prešteti (štejem), prešteváti, preračúniti, prerájtati + preštévati, preračunovati, prerajtovati; -ung, *f.* preračún, preštetev, preštevek, prerájt.

Berechtig=en, *v. a.* opravíčiti, pravico dati, pooblastiti + opravíčevati, pravico dajati, pooblastovati, pooblaščevati; -te, *m.* opravíčenec, pooblaščenec; -ung, *f.* pravica, oblást *f.*, pravo.

Bered=en, *v. a.* pregovoriti, pogovoriti, prepríčati, prevériti + pregovárjati, prepríčevati; ſich-, *v. r.* méniti se, pomenkovati se, dogovárjati se, marnje délati, márnovati; -ſam, *a.* zgovoren, zgovorljív, beseden, besedljív; =keit, *f.* zgovornost -t, ſ. Beredſam.

Bereich, *m.* obség, obsežje, okolíš; področje, obor.

Bereichern, *v. a.* bogatiti; množíti: obogatiti; razmnóžiti; ſich-, *v. r.* bogateti, bogatiti se: obogateti.

Bereiſ=en, *v.a.* potovati po čem: obhoditi, obiti (idem), prehoditi + obhájati, prehájati; -ung, *f.* obhód, pot po čem.

Bereit, *a.* pripravljen, prigotóvljen, prinárejen, gotóv; (willig) voljen, rad; ſich- machen, pripráviti se + pripráv ljati se; -en, *v.a.* pripráviti, prigotóviti, pristrójiti, storiti + pripráv ljati, prigotávljati, délati; (zu Pferde) objézditi, objáhati; -s, *ad.* že, vže, užé; -ſchaft, *f.* pripravnost, gotovost, prinarednost, nared *f.*: in -haben, pri roci imeti (ám), pri náredi imeti; -ung, *f.* priprava, pripráv ljanje; -willig, *a.* radovoljen, dragovoljen, voljen, pripraven; =keit, *f.* radovoljnost, pripravnost &c.

Bereuen, *v. a.* kesati se česa, kájati se česa, žal biti komu česa, obžalovati; du wirſt es-, žal ti bode, utépalo se ti bode.

Berg, *m.* gora; *dim.* gorica; (Alpe) planina; zu-e ſteigen, ježiti se. šèršiti se; -= *a.* gorski; -ab - *ad.* navdól, navzdól, pod sé, v niz, doli; -abhang, *m.* laz, reber *f.*, rob, breg; -akademie, *f.* rudarsko učilišče; -amotte, *f.* bergamótnica, bergamotka; -amt, *n.* rudarski urad, rudarska gosposka; -an, *ad.* vkreber, navkreber, v breg, k rebri, nad sé; -arbeiter, *m.* rudár, rudokóp; -art, *f.* gornina; rudovina, rudnina; -bau, *m.* rudarstvo, rudarija, rudokopnja; -betreiben, rudáriti, rudo kopati (pljem); =kunde, *f.* rudarijstvo; -behörde, *f.* rudarska gosposka; -bewohner, *m.* goran, gorjanec, planinar, hríbovec; =in, *f.* gorjanka, planinarica, hríbovka; -blau, *a.* sinj; -buch, *n.* rudarijske bukve *pl.*; -broſſel, *f.* planinski drozeg.

Berg-en, *v. a.* kriti (krijem), hrániti, brániti: skriti, ohrániti; -feſtung, *f.* gorska terdnjava; -fink, *m.* cipa, pinož, níkovec; -flecken, *m.* gorjansko méstice; rudarsko méstice; -forelle, *f.* planinska postérv *f.*; -gegend, *f.* gorat kraj, ogorje; -geiſt, *m.* škratelj; -gericht, *n.* rudarska sodnija; (am Weinbau) gornija; =lich, *a.* rudarsko-sodni; -geſetz, *n.* rudarska postava; -grün, *n.* bakrova zelenica; -harz, s. Erdharz; -haſe, *m.* planinski zajec; -hauptmann, *m.* rudarijski glavár; -höhle, *f.* votlina, špilja, pečina; -huhn, *n.* rúševec, tetrev; -icht, *a.* gorast, berdast, hribast; -ig, *a.* gorat, gornat, hribovít, hríbovnat, bregovít, bregoviten; -keſſel, *m.* konta, kotel, kotlina; -kette, *f.* pogorje, gorje, razgorje; -knapp, *m.* rudokóp, rudár; -knotten, *m.* sklop; -kriſtall, *m.* gorski kristál; -trümmung, *f.* vertača, vinek; -kuppe, *f.* verh, veršác, kope.

Berg-land, *n.* gorata deželа, planinje; -lein, *n.* gorica, goríčica, grič, berdce; -leute, *pl.* rudarji, rudokopi; -luft, *f.* planinski zrak; -mann, *m.*

rudár, rudarnik, rudokóp; =s= *a.* rudarski; -männchen, *n.* škrat, škratelj, škratec; -männiſch, *a.* rudarski, rudoznanski; -meiſter, *m.* rudarski mojster; nadgornik; -nimfe, *f.* vila, vila pogórkinja; -öhl, *n.* kamno olje, kamneno olje; -pflanze, *f.* planinska rastlina; -privilegium, *n.* rudarska pooblastica od. privilégija; -rath, *m.* rudarski svetovavec; -recht, *n.* ruda pravica; (Weinb.) gorna pravica; (Abgabe) gornica; =lich, *a.* rudarsko-praven; -revier, *n.* rudarsko okoliše: -rücken, *m.* herbet, grebén, kob, ceb.

Berg=ſalz, *n.* gorska sol, kamna sol *f.*; -ſchlucht, *f.* tokava, tukava, jarek, preduh, kernica; -ſchule, *f.* rudarska učilnica; -ſpitze, *f.* verh, verhól, špik, pen; (m. Schnee) opást *f.*; -ſtadt, *f.* gorsko mesto; rudarsko mesto; -ſturz, *f.* uséd, plaz; -ſyſtem, *n.* gorstvo; -thal, *v.* kernica, polog, kotlina; -unter, ſ. Bergab; -werk, *n.* rudnik, rude *pl.*, jama: -treiben, rudáriti, rudo kopati (pljem); =s=, *a.* rudarski; -weſen, *n.* rudarstvo, rudokopje; -wieſe, *f.* rovt, košenica, gornica; -zacken, *m.* gača; -zehent, *m.* rudna desetina.

Bericht, *m.* poročilo, glas, vest *f.*, navestilo; -en, *v. a.* poročiti, oglasiti, navestiti, na znanje dati + poróčati, oglášati, naveščevati, na znanje dajati; -erſtatter, *m.* poročevavec; -erſtattung, *f.* poročilo; -igen, *v. a.* popráviti + poprávljati; (bezahlen) pláčati, poravnati, opráviti + plačevati, poravnovati, oprávljati; -igung, *f.* popravek, popravilo, poprava; plačilo; -lich, *ad.* po poročilu; -ſchreiben, *n.* naznanilno pismo.

Beritten, *v. a.* jezdni; -e Mannſchaft, konjica, konjiki *pl.*

Bernhardiner, *m.* bernardín, bernardinec.

Bernſtein, *m.* jantar, goravec; -en, *a.* jántarjev.

Berſt=en, *v. n.* póčiti, pókniti, régniti, vrésknіti, raznesti se + pókati, régati; geborſten, razpokel; -ung, *f.* razpoklina, poklina, reža.

Berüchtig=en, *v. a.* razvpiti (vpijem), razglásiti *pf.*; -t, *a.* zloglasen, razvpit, preklican, slabega glasú.

Berücken, *v. a.* loviti: vjeti (vjamem), vloviti; *fig.* ukániti, okániti, prevariti, prevériti, oslepiti.

Berückſichtig=en, *v. a.* ozreti se, ozír vzeti (vzamem) na kaj + ozírati se, ozír jemati (mljem) na kaj, róditi za kaj, glédati na kaj; -ung, *f.* ozír, ogléd na kaj.

Beruf, *m.* poklic, zvanje; (Neigung) nagnjenje, nagon, veselje; (Amt) služba, urad, ured; -en, *v. a.* poklicati (kličem), pozvati (zovem) + poklicovati, pozivati; (d. Verſamml.) sklicati + sklicovati; ſich auf etwas -, nanášati se, pozivati se, sklicovati se; -en, *a.* poklican, pozván, oblasten, pooblaščen; -ſmäßig, *ad.* po poklicu; -ung, *f.* poklic, sklic, pozív; =s=weg, *m.* presovni pot.

Beruh=en, *v. n.* počívati, opírati se, sloneti; (- laſſen) pustiti + púš-

čati; -igen, *v. a.* miriti, toliti, tážiti, dobrihati: upokojiti, umiriti, pomíriti, utóliti, utešiti, udobrihati, potolážiti + upokojevati, pomirjevati; -igung, f. pokoj, pomírjenje, potolažba; =śmittel, *n.* tolažilo, tešilo.

Berühmt, *a.* slaven, slovéč, slovít, glasovít, glasovíten, imenít, imeníten; -heit, *f.* sloves, slava, glasovitost, imenitnost ꝛc.

Berühr=en, *v. a.* tíkati se, dotíkati se: dotakniti se; (m. d. Ruthe) kercniti, kecniti + kecati; (m. Worten) oméniti, zméniti se o čem, v spomín vzeti (vzamem) + oménjati, vspomín jemati (mljem); -ung, *f.* dotika, dotik; omemba.

Beſäe=en, *v. a.* obsejati (sejem), posejati + obsévati; sejati; (m. etwas) posuti (spèm) + posípati (pljem); -t, *a.* obsejan; posút, obsút.

Beſag=e, *ad.* po, po besedah; -en, *v. a.* oznániti, reči + oznánjati, rékati, práviti.

Beſänftigen, *v. a.* utešiti, udobríhati, pomíriti, potolážiti, utoliti, pogovoriti + uteševati, tolážiti, pogovárjati.

Beſatz, *m.* obšív, obšívek; -ung, *f.* posadka; eine - zurücklaſſen, veliko vojske zastáviti + zastávljati.

Beſaufen, ſich, ſ. **Betrinken.**

Beſchädig=en, *v. a.* poškodovati, pohábiti, pokvariti, potreti (tarem) pokvéčiti, pokaziti + pokvárjati ꝛc.; (verwunden) rániti, urážiti; -er, *m.* poškodovavec, škodljivec, zatornik; -ter, *m.* poškodovanec; -ung, *f.* poškodba, poškodovanje, kvara; rana.

Beſchaffen, *a.* kak, kakov, kákošen, kákover; ſo-, tak, takov, tákošen, tákover; wie immer-, kákoršen koli ꝛc.; - *v. a.* priskerbeti, pripráviti + priskerbovati, pripravljati; -heit, *f.* kákošnost, kákovost, kakóst, lastnóst; =swort, *n.* pridevnik, pridevno ime, prilog.

Beſchäftig=en, *v. a.* opráviti dati, delo dati komu + opráviti dajati; ſich-, *v. r.* pečati se, obírati se, nositi se, pertiti se, vkvárjati se, v caker hoditi, opravek imeti (ám); -ung, *f.* opravilo, opravek, delo, posel; rokodelstvo; =slos, *a.* brezdelen, brezposlén, brez dela.

Beſchäl=en, *v. a.* lúpiti, májiti: olúpiti, omájiti (d. Stute) ubréjiti; -er, -hängſt, *m.* žrebec, pastúh, rájničar.

Beſchämen, *v. a.* sramotiti: osramotiti.

Beſchatten, *v. a.* sénčiti, senco délati: obsenčiti + obsenčevati.

Beſchau, *f.* ogled, razgled; -en, *v. a.* oglédati, razglédati, preglédati + ogledovati, razgledovati, pregledovati; ſich-, *v. r.* razgledovati se; -er, *m.* ogledovavec, pregledovavec, ogleda, oglednik; -lich, *a.* vidljiv; (v. Leben) premišljevaven, razmišljiv, bogomiseln; -zettel, *m.* oglédni list.

Beſcheid, *m.* odvet, odgovor; (ſchriftlich) odpis, odpisek, odlók, odloček; -geben, odgovoriti, odpísati (pišem) + odgovárjati, odpisovati; -wiſſen,

znati, vešč biti (sem), znan biti v čem; -en, *v. a.* povábiti, poklícati (kličem), pozvati (zovem) + vábiti, poklícovati, pozívati; (zutheilen) odlóčiti, odmériti + odločevati, odmérjati; sich-, *v. r.* vdati se, privóliti + vdájati se.

Bescheiden, *a.* tih, ponížen, pohleven, krotek, oskromen, blag; spámeten, spreviden, prevdaren; -heit, *f.* tihota, ponížnost, oskromnost; sprevidnost ɔc.

Bescheinen, *v. a.* sijati (sijem) čemu, svétiti: obsijati + obsévati, razsvetlovati; -igen, *v. a.* spríčati, pismeno potèrditi + spričevati, poterjevati; -igung, *f.* spričilo, dokazilo.

Beschenken, *v. a.* darovati, dariti: obdarovati, obdariti; -t, *a.* obdarován.

Bescheren, *v. a.* ostriči (strížem); (geben) podariti, podeliti, pokloniti, + podarjevati, podeljevati; -ung, *f.* dar, darilo, podarek.

Beschicken, *v. a.* poslati (šljem) na kaj + pošíljati; f. Beforgen.

Beschießen, *v. a.* stréljati na kaj.

Beschimpfen, *v. a.* zasramovati, zasmehovati, sramotiti, psovati (psujem), rúgati se čemu: osramotiti, opsovati, obrénkati, opogániti; -ung, *f.* osramotenje, zasramovanje, zasmehovanje, psovanje, psovka.

Beschirmen, *v. a.* várovati, brániti: obvárovati, obrániti; -er, *m.* varh, varuh, varovník; -ung, *f.* varstvo, bramba.

Beschlag, *m.* okóv; (gerichtl.) prepoved *f.*; in-nehmen, v prepoved djati (denem) + dévati; ustáviti, obustáviti, zapečátiti + ustávljati; Beschläge, *n.* kov *f.*, okóv, oplat *f.*; -en, *v. a.* obiti (bijem) + obíjati; (Pferde) podkovati (kujem) + podkávati; (Wagen) okovati + okávati; *fig.* -fein, vešč biti (sem) čemu; -nahme, *f.* zapečátenje, prideržba, obustava.

Beschleichen, *v. a.* zalezti + zalezovati; (v. Gedanken) obiti (idem) + obhájati.

Beschleunigen, *v. a.* spéšiti: pospešiti, ponágliti, pohítriti + pospeševati, pospehovati, ponaglovati; -ung, *f.* pospešba, pospešek, pospeševanje: mit möglichster-, najpred ko je mogoče.

Beschließen, *v. a.* zapreti, pozapreti, zakleniti + zapírati, zaklépati; (endigen) končati, dokončati, doveršiti, dognati (ženem), skleniti, dodélati + končevati, doveršévati, sklépati; (festsetzen) skleniti, določiti, ustanoviti, ukreniti + sklépati, določati, ustanávljati, ukrépati; -er, *m.* ključár; =in, *f.* ključarica.

Beschluss, *m.* sklep, določek; -fähig, *a.* zmožen sklepe délati; -fassung, *f.* sklépanje, ukrépanje.

Beschmutzen, *v. a.* umázati (mažem), obroditi, obrazdáti, pogerditi, osviniti, oklobuštrati, pováljati *pf.*

Beschneiden, *v. a.* obrézati (režem) + obrezovati; (m. d. Schere) ostričí (strížem) + ostrigovati; (v. unten) izpodrézati + izpodrezovati; (den

Baum) oklésti, obsékati + obsekovati ꝛc.; -ung, *f.* obrezovanje, obreza; (die Reben) rez *f.*, režnja; (d. Baumes) obsekovanje.

Beſchneien, *v. a.* pobéliti, opasti (padem), zasnežiti + pobeljevati, opádati.

Beſchönigen, *v.a.* zagovárjati, pri-

Beſchränk=en, *v.a.* ograditi, omejiti, skèrčiti + ográjati, omejevati, skerčevati; -t, *a.* tesen, majhen; *fig.* preprost, kesen, topogláv; =heit, *f.* preprostost, preproščina; -ung, *f.* ograja, vtesnjava, stesnjava.

Beſchreib=en, *v.a.* popísati (pišem), opísati + popisovati; -end, *a.* opisovaven; -ung, popís, opis; (Handlung) popisovanje.

Beſchrei=en, *v.a.* ureči, uróčiti, zdeti. narediti + urekovati, naréjati, zdévati; -ung, urok, uroki *pl.*, zdelo.

Beſchuh=en, *v. a.* obuti (obujem) + obúvati; (d. Schuhe) podélati, podšiti (šijem) + poddelovati; -ung, *f.* obuvalo, obutalo, obutel *f.*, obúv *f.*, obuja.

Beſchuldig=en, *v. a.* dolžiti, kriviti: obdolžiti, okriviti + natolcovati, na sumu imeti (ám), pritiskati komu kaj; -te, *m.* obdólženec, okrivljenec; -ung, *f.* obdolženje, okrívljenje.

Beſchütten, *v. a.* obliti (lijem), politi + oblívati; (beſtreuen) posuti (spèm) + posípati (pljem).

Beſchütz=en, *v. a.* várovati, brániti, čúvati, čuti (čujem) nad kom: obvárovati, obrániti, zasloniti, ohrániti + zaslánjati; -er, *m.* varh, varuh, zavetnik, čuvár; =in, *f.* várhinja, zavétnica; -ung, *f.* varstvo, bramba, branitev, ohrana.

Beſchwatzen, ſ. Bereden.

Beſchwer=de, *f.* težava, težkota, tegota, nadloga, breme (*g.* -na), grenjava: -führen, pritóžiti se *pf.*; -beführer, *m.* tožnik, pritožnik; -beſchrift, *f.* pritožno pismo; -en, *v.a.* težíti; obtežiti, obložiti + obteževati; (jemanden mit etwas) nadlegovati; (beunruhigen) vznemíriti + vznemírjati, peči, grizti; d. Brief iſt beſchwert, v pismu je, -vlóženo je; -ſich, *v.r.* pritóžiti se + pritoževati se; -lich, *a.* težek, tegoten, težaven, nadložen; nadležen, neugoden; =keit, *f.* težkota, težavnost; nadležnost ꝛc.

Beſchwichtig=en, *v. a.* tešiti, tóliti, tážiti: utešiti, utolážiti, utóliti; ſ. beruhigen; -end, *a.* tolaživen, utišljiv.

Beſchwör=en, *v. a.* priseči (sežem) na kaj, zapriseči + priségati ꝛc.; (bekräftigen) s prisego potèrditi + poterjevati; (Geiſter) rotiti, zarotovati, zaklínjati: zarotiti; (flehen) za božjo voljo prositi; -er, *m.* zarotovavec, zarotnik, zaklinjavec; -ung, *f.* prisega, zaprisežba; rotitev, zarotovanje, zaklínjanje.

Beſeel=en, *v. a.* navdúšiti, vneti (vnamem) navdehniti, navdíhniti, osèrčiti, oživiti + navdúšati, navduševati, vnémati, navdihovati, oživljati ꝛc.; -t, *a.* navdušen, vnet.

Beſeh=en, *v. a.* oglédati, preglédati + ogledovati; -er, *m.* ogleda, ogledovavec, oglednik.

Beseitigen, *v. a.* odstrániti, stran správiti, odpráviti, pospráviti + odstranjevati, odprávljati ꝛc.

Beselig=en, *v. a.* blažiti, srečnega délati: oblažiti, osrečiti + oblaževati, osrečevati; **-end**, *a.* blažen, blaživen, osrečevaven; zveličaven; **-er**, *m.* osrečevavec; **-ung**, *f.* blažnost; zveličanje.

Besen, *m.* metla; *dim.* metlica, metličica; **-binder**, *m.* metlár; **-reis**, *n.* metličje, metlinje; **-stiel**, *m.* metlišče, ročník.

Besetz=e, *n.* opremek, obšív, obšivek; **-en**, *v. a.* obsaditi, zasaditi + obsájati ꝛc.; (eine Stadt) obleči (ležem), zajeti (zajmem) + oblégati ꝛc.; (mit Bändern) obšiti (šijem), opremiti *pf.*; ein Amt=, službo komú podeliti + podeljevati; (Rollen) razdeliti, razdati + razdeljevati ꝛc.; (d. Tisch) zasesti (sedem) *pf.*; **-ung**, *f.* zasadba; (d. Stadt) obsedba zajetje; (d. Amtes) podelitev službe.

Besichtig=en, *v. a.* oglédati, razglédati, preglédati + ogledovati, razgledovati, pregledovati ꝛc.; **-ung**, *f.* ogled, razgled.

Besieg=bar, *a.* premagljiv, zmagljiv; **-en**, *v. a.* zapečátiti, potérditi + poterjevati; **-er**, *v. a.* premoči (morem), premágati, zmágati, užúgati, obládati, preobládati, predobiti + premagovati, zmagovati, obladovati ꝛc.; **-er**, *m.* zmagavec, obladavec; **-ung**, *f.* premaga, zmaga, oblada, predobitev.

Besingen, *v. a.* peti (pojem), opévati, v pesmih slaviti, prepévati.

Besinn=en, **sich**, *v. r.* spomniti se, spomeniti se, opomniti se, domisliti se, spámetiti se: spominjati se, opominjati se, domišljevati se, sétiti se, pámetovati; anders-, premisliti se, skesati se + premišljevati se; **-en**, *n.* premislik, premislek; **-ung**, *f.* svest *f.*, zaved *f.*, zavednost; zur-bringen, zbríhtati; zur-kommen, zbríhtati se, prevédeti se, spametovati se, osvestiti se + bríhtati se ꝛc.; um die -kommen, onesvestiti se, omedleti, omertveti + omedlévati; **=slos**, *a.* nezaveden, nesvesten.

Besitz, *m.* posést, imetek, imenje, imovina, imelo, lást *f.*; in -nehmen, v posest vzeti, prilastiti si, preobládati + v posest jemati, prilastovati si; **-en**, *v. a.* imeti (ám), premoči (morem), gléštati, v lasti imeti, komu kaj lastno biti (sem); besessen, obseden; **-er**, *m.* posestnik, lastnik, gospodár; **=in**, *f.* poséstnica, lastnica, gospodinja; **-nahme**, *f.* posedba, vzetje v posést; **-recht**, *n.* posestno pravo; **-tum**, *n.* posestvo, imetje, imenje, lastína, last *f.*; **-ung**, *f.* posestvo, lastnina, lást *f.*, lastovina.

Besoffen, s. **Berauscht.**

Besohl=en, *v. a.* podšiti (šijem), podplátiti + podplatovati; **-ung**, *f.* podšov.

Besold=en, *v. a.* pláčati: plačevati, plačo dajati; **-ung**, *f.* mezda, služilo, plača.

Besonder=e, *a.* poseben, soseben; (einzeln) posámezen, posamen, posámesen; (selten) redek; (wunderlich)

čuden; -heit, *f.* posebnost, posebek; -s, *ad.* posebej, posebi, po samem, po sámesi; (vorzüglich) posebno, sosebno, zlasti, izvlasti, na vlasti.

Besonnen, *v. a.* pámeten, razboren, prevdaren, spremišljen, premišljív; -heit, *f.* razbornost, prevdarnost ɔc.

Besorg=en, *v. a.* oskerbeti, poskerbeti, opráviti + oskerbovati, oskerbljevati, oprávljati, na skerbi imeti (ám), skerb imeti za kaj, skerb biti komu za kaj (česa); - *v. n.* skerbeti koga, prigrévati komu, v skerbi si biti (sem), v strahu biti; -er, *m.* oskerbnik, oskerbovavec; -niß, *f.* skerb *f.*, bojazen, strah; -verursachen, prigrévati; -t, *a.* skerben, skerbljív, v skerbi; -ung, *f.* oskerbovanje, oprávljanje.

Bespann=en, *v. a.* vpreči (prežem), napreči, zapreči + vprégati, vpregovati ɔc.; (m. Saiten) ostrúniti, strune napeti (pnem) + napénjati; -ung, *f.* vprega; (Zugvieh) svez.

Bespeien, *v. a.* opljuvati (pljujem), opljevati, zapljevati *pf.*

Bespicken, *v. a.* s slanino napíriti, naslániti *pf.*

Bespötteln, *v. a.* posmehovati se čemu, múziti se čemu.

Besprech=en, *v. a.* govoriti, márnovati, kremljati, kramljati, méniti se o čem; sich-, *v. r.* méniti se, pomenkovati se, razgovárjati se, márnovati, gólčiti, pogolčevati se; -ung, *f.* razgovor, pogovor, pomenek, marenj.

Besprengen, *v. a.* kropiti, škropiti: pokropiti, poškropiti.

Bespritzen, *v. a.* brízgati, škropiti: poškropiti, pobrízgati; (m. Koth) poštèrkati *pf.*; (m. Blut) okervaviti *pf.* [oplakovati.

Bespülen, *v. a.* oblívati, opírati,

Besser, *a.* boljši, bolji; *ad.* bolj, bolje; -n, *v. a.* bóljšati: zbóljšati, pobóljšati, popráviti + zboljševati, poboljševati; -ung, *f.* bóljšanje, pobóljšanje; boljšina, poboljšek; =s-mittel, *n.* boljšílo, poboljšek.

Bestand, *m.* terpež, obstój, obstojnost, stalnost, obstanek: -haben, terpežen, obstojen, deržéč; (der Pacht) zakúp, najem, štant; (Zustand) stan; -= *a.* zakupni.

Beständig, *a.* stanoviten, stanovít, stanoten, stanoven, stalen, terpežen, deržéč; (andauernd) veden, neprestán; *ad.* vedno, v eno mér, zmeram, nepreném homa; -keit, *f.* stanovitnost, stalnost ɔc.

Bestand=mann, *m.* najemšček, zakupnik, naletnik; -theil, *m.* obstojni del, bistven del, kos, sestávina, pervina; -zins, *m.* najémščina.

Bestärken, *v. a.* potèrditi + poterjevati.

Bestätig=en, *v. a.* potèrditi, odóbriti + potérjati, poterjevati, odobrávati; sich-, *v. r.* potèrditi se, vresníčiti se; -ung, *f.* poterdba, poterjilo, spričílo.

Bestatt=en, *v. a.* pokopati (pljem), pogrebsti + pokopovati, pogrébati; -ung, *f.* pokóp, pogreb.

Best=auben, *v. n.* oprašiti se, zapra-

šiti se *pf.*; -ãuben, *v. a.* zaprašiti, ukaditi *pf.*

Best, *n.* stava; -e, *a.* najboljši, narboljši, najbolji; am -en, najbolje, najbolj; das allgemeine -e, obćni blagor, obćno dobro; zum -en gereichen, na hvalo priti (pridem), po hvali biti (sem); zum -en geben, kako žáltovo razdreti (derem) + razdírati; zum -en haben, norce moliti komu, bebca délati iz koga.

Bestech=en, *v. a.* podkúpiti, podmíti, premíšiti + podkupovati; -er, *m.* podkupovavec, podmítnik; -lich, *a.* podkupljív, podmitljív, podkupen; =keit, *f.* podkupljivost ɔc.; -ung, *f.* podkúp, mito, mita.

Besteck, ſ. Eſsbeſteck; -en, *v. a.* obtakniti, nataknìti + natíkati ɔc.

Bestehen, *v. n.* obstati (stojím), biti (sem), terpeti; (aus etwas) obstati, v sebi imeti (ám), skládati se; obségati, zapopádati; (auf etwas) tèrditi; (d. Prüfung) opráviti, prestati (stojím); -d, *a.* obstojéč, zložen, sestavljen; (jetzig) zdanj, sedanj, sedaj veljaven.

Besteigen, *v. a.* iti (grem) na kaj, zlezti na kaj, stópiti na kaj *pf.*; (das Pferd) zasesti (sedem), zavsesti, zajáhati (jašem) *pf.*

Bestelen, *v. a.* okrasti (kradem) + okradovati.

Bestell=en, *v. a.* ustanoviti, dolóčiti, postáviti + ustanávljati, dolóčati, postávljati; (etwas bei jemand.) naročiti, omísliti si + naróčati, naročevati, omišljevati; (d. Feld) obdélati + obdelovati, kmetovati; (den Brief) izročiti, vročiti, oddati + izročevati, oddájati ɔc.; (d. Haus)oskerbeti + oskerbovati; -e ihn zu mir, reci mu k meni; (bereiten) pripráviti, prigotóviti + priprávljati ɔc.; -ung, *f.* naročba, naročilo; (d. Briefes)izročba, izročitev; (d. Ackers)obdelava, obdelovanje; =sgebühr, *f.* naročnina.

Besteuer=n, *v. a.* davek naložiti komu, obdáčiti + davek nakládati, obdačevati; -te, *m.* obdáčenec; -ung, *f.* davek, dača: direkte-, neposrednji davki.

Bestialiſch, ſ. Thieriſch.

Bestimm=bar, *a.* določljív; -en, *v. a.* določiti, ustanoviti, odrediti + določati, določevati, ustanávljati; (die Strafe) prisóditi, umériti, odmériti + prisójati, umérjati; (jemand. zu etwas) nagniti, nakloníti + nagibati (bljem), naklánjati; (v. Geſetze) veleti, ukázati (žem) + velévati ɔc.; ſich-, *v. r.* skloníti, kániti, naméniti se; -t, *a.* določen, razločen, stanovít; umerjen, ugánjen; namenjen; *ad.* za gotovo, za res, na tanko; =heit, *f.* določnost ɔc.; -ung, *f.* odločba; (Ziel) konec, namén, cilj; (Los) usoda; (d. Geſetzes) veleva, zapoved *f.*; =sgrund, *m.* nagíb, nagibljej; =swort, *n.* določevavno ime.

Beſtmöglich, *ad.* kar je najbolj mogoče, kar se le dá, kar koli je mogoče.

Beſtraf=en, *v. a.* kazniti, kaznovati, strahovati, štráfati, pokoriti; (m. Worten) svariti, krégati: po-

svariti, pokrégati; beſtraft werden, vtépati se, utépati se; -enswert, *a.* kazni vreden; -er, *m.* kaznovavec; --ung, *f.* kazen *f.*, strahovanje, pokoritev.

Beſtreb=en ſich, *v. r.* prizadeti si (dém u. denem), potrúditi se + prizadévati si, pogánjati se, trúditi se, tèrsiti se, nastójati, upírati se, páščiti se; -en, *n.* prizadeva, prizadetev, prizadetje, trud; -ſam, *a.* prizadeven, prizadevljív, marljív; =keit, *f.* prizadevnost, marljivost; -ung, ſ. Beſtreben.

Beſtreichen, *v. a.* pomázati (mažem), namázati (mažem) + pomazovati; (d. Ort) s strelom doseči (sežem) + doségati.

Beſtreiten, *v. a.* protíviti se komu, upírati se komu, bojevati se zoper koga; (d. Antrag) pobíjati, izpodbíjati. ométati; (Koſten) pláčati + plačevati zalágati.

Beſtreuen, *v. a.* potresti, potrósiti, posuti (spèm) + potrésati, potrósati, posípati (pljem); (m. Stroh) nastlati (steljem) + nastiljati.

Beſtricken, *v. a.* zamótati, zaplesti (pletem), omréžiti + zamátati, zaplétati, omreževati.

Beſtürm=en, *v. a.* naskakovati, zaskakovati, napádati, zagánjati se v kaj + naskočiti, napasti (padem), zagnati se (ženem), navaliti; jemanden-, nadlegovati, nagánjati komu, robáliti koga za kaj, molédovati za kaj, dernjézgati; -er, *m.* naskakovavec, zaskakovavec; -ung, *f.* naskók, zaskók, navál, navala.

Beſtürz=en, *v. a.* prestrášiti, osúpniti, pretresti, pobiti (bijem) *pf.*; -t, *a.* prepaden, osupnjen, pobit: -werden, osúpniti, ostermeti *pf.*; -ung, *f.* osúpnjenje, osúp, osúpnjenost.

Beſuch, *m.* obiskovanje, obiskanje; - bekommen, pomenijo dobiti + dobívati; -en, *v. a.* obiskati (iščem), v vás priti (pridem) + obiskovati, obiskávati, v vás prihájati, vasovati; d. Schule-, v šolo hoditi, šólati se; einander-, shájati se; -er, *m.* obiskovavec.

Beſudeln, *v. a.* oskrúniti, obrazdáti, onečéditi, opogániti, ognjúsiti, zacokati, zakvacati + oskrunjevati, brazdáti.

Betagt, *a.* prileten, postaren, staríčen, motór, metér.

Betaſten, *v. a.* tipati (pljem), šlátati: potípati, pošlátati.

Betäub=en, *v. a.* glušiti: oglušiti, onemiti; *fig.* otámiti, omótiti, omámiti + omátati; -end, *a.* glušen, glušiven; mamljív; -t, *a.* oglušen; *fig.* omamljen, munjen; -ung, *f.* omámica, omota, omótica, nesvést *f.*

Bet=bruder, *m.* terciján, tercijál, svetohlinec; -en, *v. n.* móliti, žebrati; -end, *a.* gern-, bogomolen; -er, *m.* bogomolec, molec, molivec; =in, *f.* molivka; -haus, *n.* molívnica, molitvenica, bogomolja.

Bethau=en, *v. a.* rositi: obrositi, porositi, orositi.

Betheil=en, *v. a.* obdariti, komu kaj

podeliti + podeljevati; -igen ſich, *v. r.* udeléžiti se, vdeléžiti se + udeleževati se, deležen biti (sem); -igte, *m.* udeléženec, deležnik; -igung, *f.* deležnost, udeležba.

Betheuer=n, *v. n.* têrditi, rotiti se, pridúšati se, zaklínjati se: zarotiti se, pridúšiti se; -ung, *f.* rotitev, pridúšanje, pridúševanje.

Bethör=en, *v. a.* mámiti, slepiti, bégati: omámiti, preslepiti, prehíniti, pretantati, zbégati, prekániti; -ung, *f.* omama.

Betiteln, *v. a.* poimenovati, ime dati komu + dajati.

Beton=en, *v. a.* povdáriti, poudáriti, s povdarkom izgovoriti, naglasiti + povdárjati, s povdarkom izgovárjati, naglášati, naglaševati -t, *a.* naglašen; -ung, *f.* povdarek, povdár, poudarek, naglas.

Betracht, *m.* ozír, ogled; in-, gledé na kaj, z ozirom na kaj; -en, *v. a.* glédati, ogledovati, pozorovati; (erwägen) premisliti, prevdáriti, pretéhtati + premišljevati, prevdárjati, pretehtovati, prebírati; jemanden als etwas-, imeti, (am) koga za kaj, zdeti se komu kaj.

Beträchtlich, *a.* znaten, precejen, precejšen, znamenit.

Betrachtung, *f.* glédanje, ogledovanje; (Erwägung) premišljevanje, razmišljevanje, prevdárjanje.

Betrag, *m.* znesek, iznesek, seštevek; -en, *v. a.* znesti, iznesti, iznášati, délati, biti (sem); -ſich, *v. r.* vesti se (vedem), obnášati se, vládati se, ravnati se, zadêržati se (im); -en, *n.* vedenje, obnaša, ponaša, ravnanje, zadêržanje.

Betrau=en, *v. a.* izročiti, zaúpati komu kaj + izróčati, izročevati; -ern, *v. a.* žalovati, obžalovati.

Betreff, *m.* in-, zastran, gledé na, kar se tiče; -en, *v. a.* zadeti (denem), prigoditi se *pf.* (über einer Handlung) zasáčiti *pf.*; das betrifft mich, to se mene tiče, to mene zadeva; -end, *a.* zadeven, dotičen.

Betreiben, *v. a.* oprávljati, pečati se s čim, ugánjati, nositi se s čim, oskerbovati, obdelovati; d. Ackerbau-, kmetovati; den Handel-, têržiti, kupčevati; den Leinwandhandel-, platnáriti; den Getraidehandel-, žitáriti u. s. w.

Betret=en, *v. a.* stópiti kam + stópati; iti (grem) hoditi; (auf d. That) zateči (tečem), zalezti, zasačiti, *pf.*; im-ungsfalle, ako ga na djanji zatekó, zasáčijo, zalézejo.

Betrieb, *m.* oprávljanje, oprava, oskerbovanje, obdelovanje; (d. Eisenbahn) vožnja po železnici; -ſam, *a.* prizadeven, marljiv, maren, skerbljiv, oberten; =keit, *f.* prizadevnost, marljvost, marnost, obertnost; -sſapital, *n.* istina, za obertnijo; -smittel, *n.* vozilo.

Betrinken, *v. a.* upijániti, opijániti *pf.*; -ſich, *v. r.* opiti se (pijem), upijániti se + opívati se.

Betroffen, *v. a.* oparjen, pobit, serp, zmešan, potvarjen.

Betrüb=en, *v. a.* žáliti, žalostiti, ža-

lost komu délati, cvéliti: razžáliti, užáliti, žalost prizadeti, razcvéliti, raztóžiti; -end, *a* žalen, žalostiven; -nis, *n.* žalost, žal *f.*, toga (tuga), otožnost, britkóst; -t, *a.* otožen, žólosten, pobítega serca.

Betrug, *m.* prevara, goljufija, zvod, podvod, okana.

Betrüg-en, *v. a.* prevárati, goljufati, ogoljufati, okániti, prekániti, zvoditi, preslepiti, prevéčati, znoriti, opeháriti, podlezti + ogoljufovati, lájhati, slepiti, várati; ſich-, *v. r.* mótiti se, mesniti se: zmótiti se, zmesniti se; -er, *m.* goljúf, slepár, zvodnik, varún; -ei, *f.* goljufija, sleparija, sleparstvo, zvodstvo; -in, *f.* goljufivka, zvodnica; -iſch, *a.* sleparski, goljufív, goljufen, prevarljív, lajhav, varav, zapeljív.

Betrunken, *a.* vinjen, pijan, opít.

Bet-ſchweſter, *f.* svetohlinka, tercijalka; -ſtuhl, *m.* klečalo; -ſtunde, *f.* molitevna ura, molitna ura.

Bett, *n.* postelj *f.*, póstelja; *dim.* pósteljca, pósteljica; (Kopftheil) zglavje; (Fußtheil) znožje; zu-e gehen, leči (ležem), spat iti (grem); -machen, postlati (steljem) + postíljati; (Fluſs) pretoka, korito; -= *a.* pósteljni, za postelj; -chen, *n.* pósteljca, pósteljica; -decke, *f.* odeja, plahta.

Bettel, *m.* beračija; -= *a.* beraški, siromaški; -arm, *a.* gol in suh, gol in bos; -ei, *f.* beračija, beráštvo, beráčenje; -handwerk, *n.* beráštvo; -herberge, *f.* beráška hiša; -leute, *pl.* berači, beračija, prosjaki; -mann, *f.* Bettler; -mönch, *m.* milostinar, menih prosják; -n, *v. a.* beráčiti, bérnjati, prositi, vbogaime prositi, dari brati (berem); -ſack, *m.* beráška mavha; -ſtab, m. beráška pálica; -vogt, *m.* beraški vojd; -volk, *n.* beračija, siromačija, berači *pl.*; -weib, *f.* Bettlerin.

Bett-en, *v. a.* postíljati, prestíljati, postelj naprávljati: postlati (steljem) ic.; -ſtaſche, *f.* grévnica; -geher, *m.* prenočevavec; -gerāth, *n.* pósteljna roba, posteljnina; -geſtell, *n.* posteljišče, posteljnják; -kammer, *f.* spávnica, ložnica: -füſſen, *n.* vzglavje, podvzglavje; -lägerig, *a.* betežen, polegav; -werden, obleči (ležem), zleči; -ler, *m.* beráč, prosják, ubožec, siromák, šterec, išterec, bernjavs, beračún; -in, *f.* beračica, štérkinja, sirota, ubóžica; -= *a.* beraški; -ſtätte, *f.* Bettgeſtell; -tuch, *n.* plahta, rjuha; -überzug, *m.* prévlaka; -wäſche, *f.* pósteljna pertenina; -zeug, *n.* posteljnina, pósteljna roba.

Betwoche, *f.* križevi teden.

Beug-e, *f.* krivina, vega, pregíb; -efall, *m.* sklon; -emuskel, *f.* míšica; -en, *v. n.* skloniti, upogniti. preganiti, pripognìti, prišebniti + sklánjati, upogíbati (bljem), pripogíbati; Knie-, prikloniti se, poklékniti + priklánjati se, poklekovati; (krümmen) kljúčiti, kriviti: skljúčiti, skriviti, žvújgniti; (gram.) pregíbati (bljem), sklánjati; ſich-, *v. r.* skloniti se, prokloniti se + sklánjati se; nagniti se, obésiti se + nagíbati se, obéšati se;

-ſam, ſ. Biegſam; -ung, *f.* (gram.) sklanjatev, sklanjanje, pregibatev, pregíbanje.

Beule, *f.* tur, tvor, bula, mozól, ule (-sa) gumpa; (an feſten Theil.) gerča.

Beunruhigen, *v a.* vznemíriti, vznepokójiti: vznemírjati, vznepokojevati, mótiti, skerbeti, prigrévati, peči.

Beurkunden, *v. a* s pismi dokázati (kažem), spričati + dokazovati, spričevati.

Beurlaub=en, *v. a.* odpúst komu dati + dajati; ſich-, *v.r.* posloviti se, slovo vzeti (vzamem) + poslávljati se, slovo jemati (mljem); -te, *m.* odpúščenec; -ung, *f.* odpúst; poslovitev *f.*

Beurtheil=en, *v. a.* presóditi, pretresti, prevdáriti, na cedilo djati (dém) + presójati, pretrésati, prevdárjati ꝛc.; -ung, *f.* presod, presodba, presoja, pretres; =ſraft, *f.* razsodnost.

Beute, *f.* dobič *f.*, grabež, plen, rop: -machen, pléniti, rópati: upléniti, ugrábiti.

Beutel, *m.* mošnja, mešič; (Mühl=) tresívnica, mikulja; -chen, *n.* mošnjica, mešíček; -meiſe, *f.* plázica, plášica; -n, *v.a.* tresti, meketati (kečem) mékniti, májati: stresti, zmeketati, zmájati; (m. d. Kopfe) kímati, otrésati, májati: skímati, zmájati; -ſchneider, *m.* zmikávt, zmikavec; =in, *f.* zmikavtlja; -thier, *n.* vrečár, mošnjarica.

Bevölker=n, *v.a.* obljúditi, naljúditi, naséliti, z ljudmí napólniti + obljudovati, naseljevati; -t, *a.* ljudnat, obljuden, naseljen; -ung, *f.* naselitev; nasélniki, prebivavci *pl.*, prebivavstvo, prebivalstvo.

Bevollmächtig=en, *v. a.* pooblastiti, oblást podeliti komu + pooblastovati, pooblaščevati, oblást podeljevati; -te, *m.* pooblaščenec, pooblástenec, polnomočnik; *f.* pooblaščenka; -ung, *f.* pooblastitev, pooblaščenje, pooblastilo.

Bevor, *ad.* pred, popréd, prej, popréj; *c.* preden, predno, prej ko, pervo nego; -munden, *v. a.* varha komu postáviti + postávljati; -mundete, *m.* varovanec; *f.* varovanka.

Bevorſtehen, *v.a.* čákati, pričakovati; blížati se; -d, *a.* príhodnji, bližnji, bodóč.

Bevortheilen ſ. **Uebervortheilen.**

Bevorwort=en, *v. a.* zagovárjati, priporóčati: priporočiti; -ung, *f.* zagovor, priporočilo.

Bevorzugen, *v.a.* komu pred drúgimi na roko iti (grem), prednost komu dajati.

Bewach=en, *v.a.* várovati. pod stražo imeti (ám), čúvati, páziti, glédati, streči (strežem); -ſen, *a.* obrasen, poraščen; -*v.n.* obrasti, zarasti + obráščati, obraščevati, obrástati; -ung, *f.* straža, varstvo, paznja.

Bewaffn=en, *v.a.* orožiti, oboróžiti, z orožjem oskerbeti + oroževati, z orožjem oskerbovati; -et, *a.* oborožen, v orožji; -ete, *m.* oboróženec,

orožnik; -ung, *f.* oboróženje; orožje.

Bewahr=anſtalt, *f.* varovávnica, oskerbovávnica; -en, *v.a.* várovati, čúvati, hrániti: obvárovati, ohrániti; (aufheben) shrániti + shranjevati; Gott bewahre, Bog obvari, Bog obvaruj, Bog prenesi, Bog ne daj; ei bewahre, nikár, nikakor ne.

Bewähr=en, ſich, *v.a.* izkázati se (kažem), skázati se, spríčati se, potérditi se + izkazovati se, spričevati se, poterjevati se; -t, *a.* skušen, preskušen, poterjen; istinit, resničen; (echt) prav, pristen.

Bewahr=heiten, ſich, *v.r.* potérditi se + poterjevati se; -ung, *f.* ohramba, varstvo, shramba.

Bewald=en, *v. a.* gozd zarediti + zaréjati; -et, *a.* gozdnat, lesnat.

Bewältigen, *v.a.* premoči (morem), zmágati, užúgati, podjati (dém), potláčiti, ukrotiti, zadušiti + premagovati, podévati ꝛc.

Bewand=ert, *a.* zveden, veden, znajden, vešč čemu, učen; -t, *a.* wie -, kak; ſo -, tak; -tniß, *n.* okoliščina, okolnost; damit hat es dieſes -, s to rečjó je taka.

Bewäſſer=n, *v.a.* napojiti, namočiti, zaliti (lijem), vodo napeljati (ljem) + napájati, namákati, zalívati; -ungsgraben, *m.* draga.

Beweg=en, *v. a.* ganiti, omájati, nagniti, ukreniti + nagíbati (ljem); (verrücken) kretati: kreniti, premakniti + premíkati; (zu etwas) nagniti, nakloniti + nagíbati (bljem); (v. Waſſer) májati, plúnkati; (v. Herz) giniti, omečiti *pf.*; ſich -, *v.r.* šétati, gíbati se (bljem), sprehájati se, premíkati se: ganiti se, premakniti se; -grund, *m.* nagib, nagibek, nagibljej, nagon, podžigljej; -lich, *a.* premakljív, gibljív, gibóč, gibčen; (v. Feſt) prestopen; =keit, *f.* premakljivost, gibčnost; -t, *a.* ganjen, ginjen; -ung, *f.* gibanje, premíkanje, krétanje, genutek; in-ſein, po koncu biti; =sloß, *a.* neganljív, negibljív, nepremakljív.

Beweib=en, *v. a.* ženiti: oženiti; [-t, *a.* oženjen.

Beweinen, *v.a.* objókati, oplákati: objokovati, oplakovati, jókati se nad čim; -swürdig, *a.* joka vreden.

Beweis, *m.* dokáz, spríčilo, spriček; -führen, dokazovati, spričevati; -a. dokazni; -bar, *a.* dokazljív, spričljív; -en, *v.a.* dokázati (kažem), spríčati, izkázati, dospríčati, posvedóčiti + dokazovati, spričevati, svedóčiti; -führer, *m.* dokazovavec; -grund, *m.* dokazovalo, pričilo; -kraft, *f.* dokazna moč *f.*; -mittel, *n.* dokazovalo, dokazilo, spričilo; -ſchrift, *f.* dokazni spis; -verfahren, *n.* dokazno ravnanje.

Bewenden, *n.* ſ. Bewandtniß; -*v. a.* -laſſen, pustiti + puščati pri čem (kákoršno je).

Bewerb=en, ſich, *v.r.* iskati (iščem) česa, gnati se (ženem) za kaj, pogánjati se za kaj; (um ein Amt) prositi; -er, *m.* prosec, prosivec, prošnik.

Bewerfen, *v.a.* ometati (mečem) + ometávati.

Bewerkſtelligen, *v.a.* storiti, učíniti, napráviti, narediti, izpeljati (ljem) + délati, činiti, naprávljati, naréjati, izpeljevati.

Bewilli|gen, *v.a.* dovóliti, dopustiti, privóliti, pripustiti + dovoljevati, pripúščati ꝛc.; **-ung**, *f.* dovóljenje, dovolitev, dopuščenje, pripustek.

Bewillkomm|nen, *v. a.* pozdráviti, blagosprijeti (sprimem) + pozdrávljati, blagosprijémati; **-ung**, *f.* pozdrav.

Bewirken, *v.a.* délati, činiti, naréjati, naklánjati, naprávljati: storiti, učíniti, narediti, nakloniti, napeljati (ljem).

Bewirt|en, *v.a.* gostovati, gostiti: pogostovati, pogostiti, počastiti; **-ſchaften**, *v.a.* gospodáriti, uprávljati, obdelovati; **-ung**, *f.* gostovanje, pogostovanje, gostitev.

Bewohn|bar, *a.* prebivalen, pripraven za stanovanje; **-en**, *v.a.* prebívati, stanovati, bívati, živeti v čem; **-er**, *m.* prebivavec, stanovavec, stanovník; (d. Niederung) dolenec; (einer Berggeg.) gorenec, gorjanec, (der Stadt) mešćán, mestján; (des Dorfes) vašán, vaščán, selán u.ſ.w.; **-in**, *f.* prebivavka, stanovavka.

Bewölk|en, ſich, *v.r.* oblačiti se, mréniti se, temáčiti se: obleči se, omréniti se, otemneti; **-t**, *a.* oblačen, temen, temačen.

Bewunder|n, *v.a.* čúditi se čemu, občudovati, díviti se: začuditi se; **-ung**, *f.* čudenje, občudovanje; **-ungswert**, *a.* čuden, čudovít.

Bewuſt, *a.* svest, veden, vedom; **-los**, *a.* nezaveden, brezzavesten, brez zavedi; **-loſigkeit**, *f.* nezávednost; **-ſein**, *n.* záved (*f.* u. *m.*) zavednost, svest *f.*, zavest *f.*: zum -kommen, zavédeti se (vém), prebríhtati se + zavédati se.

Bezahl|bar, *a.* plačljív; **-en**, *v.a.* pláčati, popláčati, plátiti + plačevati, poplačevati; *fig.* theuer -, skúpiti; **-er**, *m.* plačevavec, plačnik; **-ung**, *f.* plača, plačilo.

Bezähmen, *v.a.* krotiti: ukrotiti; ſich -, premágati se + premagovati se.

Bezaubern, *v.a.* očárati, začárati, úrčiti; ureči, narediti komu + očarovati, zamíkati, naréjati; **-nd**, *a.* mikaven, čaraven, čaroven; **-t**, *a.* očaran, zamaknjen; **-ung**, *f.* zamík, zamáknjenje, zamíkanje.

Bezechen ſich ſ. **Betrinken ſich.**

Bezeichn|en, *v.a.* zaznámnjati, zaznamnjevati, zaznámiti, zaznamovati, označíti + zaznámljati, znamenováti; **-end**, *a.* zaznámen, zaznamnjevaven, znamenív; **-ung**, *f.* zaznamnjevanje, zaznamba, znamenovanje, známenje.

Bezeigen, *v.a.* pokázati (kažem), skázati + pokazovati, skazovati.

Bezeugen, *v.a.* spríčati, potérditi, posvédočiti + spričevati ꝛc.

Bezieh|en, *v.a.* prevléči, prepeti (pnem) + prepénjati; (d. Haus) nastániti se, vdómiti se, vséliti se + nastanjevati, vseljevati se; (Waren) dobíti, prejeti (prejmem), + dobí-

vati, prejémati; ſich auf etwas–, nanášati se, ozírati se, cíkati; -end, *a.* nanašaven, oziraven, oziren: -ung, *f.* zadeva, zadevek; (Verhältnis) razmerje, razmera; (Rückſicht) ozír, pogled, ogled; in–, gledé na, kar se tiče; =sweiſe, *ad.* ozíroma, ozirno, kolikor se tiče.

Bezirk, *m.* okraj, okrog, kotár, kanton; -s=, *a.* okrajni; -samt, *n.* okrajna gosposka; -shauptmann, *m.* okrajni glavár; -svorſteher, *m.* okrajni predstojnik.

Bezoar, *m.* bezoár.

Bezug, *m.* (Verhältnis) zadeva, zadevek, razméra, razmerje; (v. Beziehen) prejemba, prejemek, dobívanje; in–, gledé na–, z ozirom na–.

Bezüglich, *a.* dotičen, zadeven, oziren; -keit, *f.* dotičnost, ozirnost.

Bezugs=akten, *pl.* dotični spisi; -recht, *n.* pravica kaj dobívati.

Bezwecken ſ. **Beabſichtigen.**

Bezweifeln, *v. a.* dvomiti nad čim.

Bezwing=bar, *a.* premagljív, zmagljív; -en, *v. a.* premoči (morem), zmoči, zmágati, premágati, užúgati, ugnati (ženem), obládati + zmagovati ꝛc.; -er, *m.* zmagavec, premagavec; -ung, *f.* zmaga, premaga, oblada.

Bianco, belo, nepopísano; charta bianca, prazen popír.

Bibel, *f.* sveto pismo, biblija; -s, *a.* svetopísemski, biblijski; -feſt, *a.* znajden v svetem pismu; -ſtelle, *f.* mesto iz sv. pisma; -überſetzung, *f.* prestava sv. pisma.

Biber, *m.* bober, daber; -s *a.* bobrov, dabrov; -geil, *n.* bóbrovina, dábrovina; -nell, *m.* bibernéljica.

Biblio=graf, *m.* knjigopisec, knjigoznanec; -grafie, *f.* knjigopisje, knjigoznanstvo; -thek, *f.* knjižnica, bukvárnica, knjigíšče, bukvíšče, biblioteka; -thekar, *m.* knjižničár.

Bibliſch, *a.* svetopísemski, biblijski.

Bieder, *a.* verl, pošten, praveden; -keit, *f.* verlost, poštenost, poštenje; -mann, *m.* poštenják, verl mož.

Bieg=en, *v. a.* upogniti, uganiti, nakloniti, prikloniti, nagniti + upogíbati, priklánjati, nagíbati (bljem); (v. Aſt) pripogniti, ušebniti, priseči (sežem) + pripogíbati, priségati; (frumm–) kriviti, slóčiti: ukriviti, uslóčiti; (gram.) sklánjati; ſich–, *v. r.* šibiti se, kriviti se, -ſam, *a.* gibljív, gíbek, gíbčen, šíbek, švíbek, žídek, vítek; (grammatik.) sklonljiv, sklanjaven; =keit, *f.* gíbčnost, šíbkost ꝛc.; sklonljivost; -ung, *f.* pregíb, pregíbek; (Krümmung) ovínek, zavoj; (gram.) sklanjatev, sklanjava, sklánjanje.

Bien=chen, *n.* bučélica, čbélica; -e, *f.* bučela, bčela, čbela; -en=, *a.* bučelni; =brut, *f.* bučelna zalega; =haus, *n.* bučelnjak, ulnjak, uljník; =königin, *f.* mática, máčica, kraljica; =korb, *m.* ul, košnica, bučélnica; =reich, *a.* bučelnat; =ſaug, *m.* merva kopriva; =ſchwarm, *m.* roj (erſter) pervinec, pervec; (zweiter) drugec, drujec; =ſchwärmer, *m.* bčelar; =ſtachel, *m.* želo, žalec; =ſtock, *m.*

ul, ulj, sod, panj; =zucht, *f.* bučelstvo, bčelarstvo, bčelarija, čbelarstvo; =züchter, *m.* bučelar, bčelar, čbelar: -fein, bčeláriti; -lein ſ. Bienchen.

Bier, *n.* ol, pivo; (Stein-) korítnjak; -brauer, *m.* olár, pivovár, pivár; =ei, *f.* olarija; -haus, *n.* olárnica, pivárnica; -krug, *m.* pivni verč; -ſchank, *m.* pivarnica, olárnica; točenje ola; -ſteuer, *f.* olnina, dávščina od piva; -zeche, *f.* zapitnina.

Bieſtmilch, *f.* molža, mlezva, mlezivo.

Bieten, *v.a.* dati + dajati (dajem), deliti, podájati; (anbiet.) ponúditi + ponújati.

Big-amie, *f.* dvoženstvo; -nonie, *f.* trobentnik; -ott, *a.* svetohlinski; =ismus, *m.* svetohlinstvo.

Bilance, Bilanz, *f.* pregled, pobotek, bilanca.

Bilch, *m.* polh; -falle, *f.* samosterla; -loch, *n.* pólšina.

Bild, *n.* podoba, obráz, podóbšina, slika, kip; (Geſtalt) podoba; (Gleichnis) prilika; -chen, podóbica, obrazek; -en, *v.a.* obráziti, podobiti, tvóriti, oblíčiti, izobrázíti: upodobiti, podobo dati + izobraževati, upodobovati, upodábljati; (d. Geiſt) míkati, líkati, obráziti, žlahtniti, bríhtati, úriti, píliti: omíkati, izobráziti, požlahtniti, zbríhtati + izobraževati, požlahtnovati; (machen) délati: storiti, naprávíti, narediti, osnovati (snujem) + naprávljati; -end, *a.* mikaven, obraževaven; upodobovaven.

Bilder-bibel, *f.* sveto pismo s podóbami; -buch, *n.* bukve s podóbami; -deutung, *f.* podoboznanstvo; -dienſt, *m.* podobočastje; malikovavstvo, -gallerie, *f.* slikárnica; -handel, *m.* kupčija s podóbami; -rahmen, *m.* okvír, svaža; -reich, *a.* poln podob; -ſammlung, *f.* nabira podób, nabira obrazov; -ſchrift, *f.* podobopisje; -ſtreit, *m.* prepír zastran podób; -ſtürmer, *m.* obrazoborec, razdiravec podób.

Bild-gießer, *m.* podobolijec, obrazolijec; -hauer, *m.* podobar, kipár, kipotvorec; =kunſt, *f.* podobarstvo, kiparstvo; -lich, *a.* obrazen, v obrazih, pripodoben, v podobah, v pripodobah, v prilikah; -ner, *m.* podobar, podobotvorec, obrazar; *fig.* likár, obraževavec; -niß, *n.* obráz, podoba, podóbšina, posnetek; -ſam ſ. Bildungsfähig; -ſäule, *f.* steber, pil, slop, státua; -ſchnitzer, *m.* rezbar; -ſchön, *a.* prelép, sprelép, čudolép; -ung, *f.* obrazovanje, upodábljanje, stvárjenje; (d. Vereins) naprava; (Kultur) omika, olika, izobráženost, izobraževanje; =ſanſtalt, *f.* izobraževališče, učilišče; =ſfähig, *a.* izobráljív; -werk, *n.* podobje.

Bill, *f.* nasvet kake postave; -ard, *n.* biljár; =ſpiel, *n.* igra na biljár; =zimmer, *n.* biljárnica; -e, *f.* óblica; -et, *n.* listek, písemce.

Billig, *a.* primeren, zmeren, prilíčen, spodoben, pristojen; (v. Preis)

cen; zméren, nizek, pravšen, v dober kup; -en, *v.a.* potèrditi, odóbriti, pohváliti + poterjevati, odobrovati, odobrávati; -erweise, *ad.* po pravici, kakor je prav; -keit, *f.* primernost, spodobnost; cenost, pravšnost, nizka cena, dober kup; -ung, *f.* poterditev, poterdba, pohvala, od brenje.

Billion, *f.* biljón, bilijón.

Bilsen=fraut, *n.* (Hyosciamus) zobnik, zobnjak, volčja jágoda; -=*a.* zóbnikov.

Bimsſtein, *m.* votlič, plovec, ploveči kamen.

Bind=e, *f.* obeza, preveza, povijača, ovijača; (Hals-) ovrátnica; (Mützen-) sklep; (um d. Mitte) pas, pasica, pojas; -en, *v.a.* vézati (vežem), strinjati, pójiti: zvézati, privézati, sterniti, spójiti, skleniti + zvezovati, vezévati, sklépati; (alles) povézati + povezovati; (Kränze) plesti (pletem), viti (vijem): splesti, poviti + splétati, povijati; ſich an etwas -, dèržati se česa (im), ravnati se po čem; -er, *m.* vezač, vezavec; -ereiſig, *n.* rogoz, rogozina; -erin, *f.* vezilja; -ewort, *n.* veznik; -=zeichen, *n.* vezáj; -faden, *m.* vervica, motvóz *f.*, motóz *f.*; -riegel, *m.* vez *f.*; -ung, *f.* vez *f.*; vezba, vezatev *f.*

Bingelkraut, *n.* govšec.

Binnen, *prp.* v, za; -handel, *m.* notranja kupčija, meddeželna kupčija; -land, *n.* notranja dežela; -meer, *n.* notranje morje, meddeželno morje.

Binom, *n.* dvočlen; -ial, *a.* dvočlén, dvočlenen.

Binſe, *f.* sit, loč *f.*, loček, bič; *coll.* sitje, ločje, bíčje; -n, *a.* ločnat, ločkast, bičnat; -nbeſe, *f.* štórija, rogozka; -ngeflecht, *n.* pletenina iz ločja.

Biograf, *m.* življenjepisec, životopisec; -ie, *f.* življenjepis, životopis; -iſch, *a.* življenjepisen, životopisen.

Birke, *f.* breza; *dim.* brézica; -n-, *a.* brezov; -nbaum f. Birke; -nholz, *n.* brézovina, brézovje; -nruthe, *f.* brézovka; -nſaft, *m.* brezovica, brezov sok.

Birk=hahn, *m.* zelena vrana; -hahn, *m.* rúšovec, rúševec, škárjevec; -henne, *f.* rúševka, škárjevka.

Birn, -e, *f.* hruška, gruška; *dim.* hrúškica, grúškica; -=, *a.* hrušćev, hruškov, grušev; -baum, *m.* hrúška, gruška; =holz, *n.* hrúšćevina, grúškovina, hrušćev les; -moſt, *m.* hrúškovec, hrúšćevec; -motte, jábelčni molj; -ſchnitz, *m.* hruškov kerhelj, kloca.

Bis, *prp.* do; -jetzt, dosihmal, doslej, dosihdob; - wie weit, doklej, dokód; - *c.* dokler, dokler ne.

Biſam, *m.* moščjak, pižmo, pižem, mošus; -=, *a.* moščjakov; -thier, *n.* pižmovec, kabarga.

Biſchen, *ad.* nekaj, nekóliko.

Biſchof, *m.* škof, vladika; -lich, -=, *a.* škofov, škofovski, škofji; -amt, *n.* škofijstvo, vladištvo; -thum f. Bistum.

Biſher, *ad.* doslej, dosedaj, dosih-

mal, dosihdob, dozdaj; -ig, *a.* doslejen, doslénj, dozdánj, dosedánj.

Biss, *m.* grižljej, grizljej, ugrižljej, vgrizec, ugrizek; (Schlangen-), pik; -chen, *n.* grižljej, griza, grižljáj, zalogáj, drobet, drobljej; (kleinste Menge) cempér, troha; tróhica; ein Bischen, nekaj, nekóliko; -en, *m.* kos, košček, grižljej, zalogáj, založáj; cempér, cepér; -ig, *a.* ujedljív, vjeden, popadljív, šavsav; (v. Worten) zajedljív, zbadljív.

Bis-tum, *n.* škofija, škofovina, vladikovina; -weilen, *ad.* včasi, včasih, časi, časih.

Bitt-e, *f.* prošnja, prosba, prositev: -thun, zaprositi, poprositi, zamoliti se komu; -en, *v.a.* prosíti, prošévati: poprositi, zaprositi, zamoliti; zu Gaste-, povábiti + povabljevati; (oft, dringend-) moledovati, tíščati (ím); -en, *n.* prositev, prošnja; -er, *m.* prosivec, prosec, prošník, moledovavec.

Bitter, *a.* grenek, grenkoben, gorjúp, gorek, žarek, žolhek, terpek; *fig.* britek, hud; -böse, *a.* zloben, razkačen; -keit, *f.* grenkota, grenkoba, grenčina, grenkost, žarkost, terpkóst ꝛc.; -lich, *a.* grenkoben, grenkoten, zagrenel; *ad.* silno, rámeno; -salz, *n.* grenka sol, angleška sol; -stoff, *m.* grenec, grenčec; -wasser, *n.* grenčica.

Bitt-fahrt, *f.* božji pot, božja pot; -gang, *m.* obhod, procésija; -lich, *a.* priprosen; *ad.* s prošnjo; -schrift, *f.* prošnje pismo, pismena prošnja, prosilni spis; -steller, *m.* prosivec, prosec, prositelj, prošnik; =in, *f.* prosivka, prošnica; -weise, *ad.* prosé, s prošnjo.

Bivouaquieren, *v.a.* nočiti, prenočevati pod milim nebom: prenočiti pod milim nebom.

Bizarr, *a.* čuden, silnočuden.

Blach-feld, *n.* plan *f.*, planišče; ravnica, raven *f.*; -frost, *m.* golomraz, golomrazica.

Bläh-en, *v. a.* napíhniti, napeti (pnem) + napihovati, napénjati; sich -, *v.r.* kèrčiti se, kèršiti se, prevzetovati, bótiti se, napihovati se; -end, *a.* napenjav, napihovaven; -hals, *m.* debeli vrat; -ung, *f.* napihovanje, napénjanje: -en, *pl.* vetri, vétrovi.

Blank, *a.* svetel, svitel; (bloß) gol, nag; (geldlos) suh, prazen; -ett, *n.* prazni list.

Blas-e, *f.* mehúr, mehír, mozólj, prišč, púhlica, spuhlina, berbunek, bunka; *dim.* mehurec, mehurček, mozolič, mozoljček; -ebalg, *m.* meh, pihavnik; -ehorn, *n.* trobilo, rog; -en, *v.a.* píhati, (pišem): píhniti; (v. Winde) píhati, hlideti, briti (brijem) frúliti; (am Horn) tróbiti; (auf der Flöte) pískati, svírati; =förmig, *a.* mehurjast, mehurčkast, mozoljast; =pflaster, *n.* mehurnik; =wurm, *m.* mehurnjak; =strauch, *m.* mehurka; =tang, *m.* mehúrjasta haluga, morski mah; -ig, *a.* mehurnat, mozolnat; -instrument, *n.* trobilo, piskalo; -ofen, *m.* talívnica.

Blass, *a.* bled, bledoven, obleden;

-werden, bledeti: obledeti, prebledeti +oblédati, obledévati.

Bläff=e, *f.* bledoba, bledost, bledíca (b. Pferd.) lisa, liša; -habend, lisast, brezast.

Blaſs=huhn, *n.* pandirek; -wangig, *a.* bledoličen, bledolíc.

Blatt, *n.* list, pero (g. peresa), lepen; *coll.* listje, pérje, lepenje; (Papier) list; -ähnlich, *a.* listast.

Blättchen, *n.* listek, listič, perce, peresce.

Blatter, *f.* mozólj, mozól, mehúr, bunka, spuhlina, spúhlica; (Blattern) osépnice, koze *pl.*; Blattern habend, kozičav, osépničav.

Blätter=ig, *a.* listnat, listen, listoven, pernat, lepenjat; -los, *a.* gol, brezlisten; -pilz, *m.* pečenka, kakmak.

Blätter=n, *v. a.* prebírati, prevrácati liste; -ſchwamm, *m.* platníčarica.

Blatter=narbe, *a.* pika, jámica; -narbig, *a.* pikast, kozičav, osépničav.

Blatt=fläche, *f.* listna plošča; -förmig, *a.* listast; -gold, *n.* zlata pena; -käfer, *m.* božja krávica; -keimer, *m.* dvojnolopátičnica; -laus, *f.* mešíca, listna uš, tekút *f.*; -los, *a.* brezlisten; -reich, *a.* listnat, listovit, pernat; -ſcheibe, *f.* tulec, listna nožnica; -ſeite, *f.* stran *f.*, plat *f.*; -ſilber, *n.* srébrna pena; -ſtiel, *m*, pecelj, recelj, petelj, petljika; -wechſelnd, *a.* zimogól.

Blau, *a.* móder, plav, sinj; (himmelbl.) višnjev, višnjel; (meerbl.) sinj; -äugig, *a.* modroók, plavoók.

Bläu=e, *f.* modrina, sinjina, višnjelost; -el, *m.* tolkáč, tolkača; (Waſchbl.) perača, trepka; -en, *v. a.* tolči, biti (bijem), trépkati, nabíjati, céhtati.

Blau=en, *v. n.* modriti se, višnjelo prihájati; -holz, *n.* višnjeva prožiljka; -kehlchen, *n.* višnjeva táščica.

Bläulich, *a.* višnjelkast, zamodrél, sinkljat.

Blau=ſäure, *f*, pruska kislina; -ſpecht, *m.* berglez, bergles; -ſtein, *m.* višnjelec.

Blech, *n.* plošča, ploščevina, pleh, plehovina; -ern, *a.* ploščnat, plehnat; -ware, *f.* ploščevina, plehovina.

Blecken, *v. a.* rézati se (ím). zobé kázati (kažem).

Blei, *n.* svinec, olov, olovo; -=, *a.* svinčén, svinčen; -aber, *f.* svinčena žila; -auflöſung, *f.* svinčena raztoplina, svinčena razpuščava.

Bleib=en, *v. a.* ostati (ostanem) + ostájati; ſtehen-, obstati + obstájati; ſtecken-, obtičati (ím) *pf.*; liegen-, obležati (ím) *pf.*; -laſſen, pustiti + púščati; im Kriege-, pasti (padem); bleibe geſund, zdrav ostani; bleibe ſtehen, stoj, postój; ſitzen-, obsedeti; (bei etw.-) dèržati (ím) se česa; übrig-, prebiti (bóm) *pf.*; -en, *n.* ostanek, ostaja; -end, stanoviten, stanoten, stalen, terpéč, terpežen.

Bleibergwerk, *n.* svinčena ruda, svinčén rudnik.

Bleich, *a.* bled, obleden, obledél; -werden, bledeti: obledeti + obledévati; -e, *f.* bledoba, bledost, bledota; (Leinwand-) belež, belilo; (Bleichplatz) beliščе, belez, belež; -en, *v. a.* béliti: ubéliti; -*v.n.* bledeti: obledeti, obledévati; (v. d. Leinw.) béliti se: ubéliti se; -platz *f.* Bleiche; -sucht, *f.* bledica, blednica: -habend, -süchtig, bledičen.

Blei-ern, *a.* svinčén, svinčen; -erz, *n.* svinčena ruda; -farbig, *a.* svinčenast, svinčenobarven; -frischofen, *m.* pretapljávnica svinčene rude; -gelb, *n.* svinčena rumenica; -gießer, *m.* svinčár; =ei, *f.* svinčárnica; -glanz, *m.* svinčni leščenec; -glätte, *f.* svinčena gladkina; -haltig, *a.* svinčen, svinčnat, svinčenat; -hütte, *f.* topívnica za svinec; -icht, *a.* svinčnast, svinčenast; -kugel, *f.* svinčnica, svinčenka, svinčena krógljica; -schnur, *f.* svinčna vervica; -stift, *m.* svinčnik, pisnik, -ware, *f.* svinčena roba, svinčenina; -weiß, *n.* svinčena belica, svinčna beloba; -zucker, *m.* svinčni sladkor.

Blend-e, *f.* prikrov; senčilo; -en, *v. a.* slepiti: oslepiti; *fig.* slepáriti, sleparíti, slepiti; (v. d. Sonne) bliščі se mi, pogled mi jemlje; -end, *a.* bliščív, blišív; *fig.* slepiven; -hell, *a.* bliščéč; -laterne, *f.* slepica, tatica; -ung, *f.* oslepljenje; bliščoba; -werk, *n.* slepotija, sleparija, sleparstvo, mama.

Bleß-ieren, *v. a.* rániti, vráziti; -ur, *f.* zágraba, vraza.

Blick, *m.* pogled, ozír; (Schimmer) lesk, sij, bliščе; -e wechseln, spoglédati se + spogledovati se; den -fenen, očі pobésiti + pobésati; -en, *v. a.* glédati: poglédati, ozreti se + pogledovati, ozírati se; (schimmern) bliščati (ím), lesketati (kečem), sijati, blískati: zablíščati, zablísniti, posijati + posévati, posívati; sich -lassen, pokázati se (kažem) + pokazovati se; -feuer, *n.* dernice *pl.*

Blind, *a.* slep, slepoten; (v. Glas) temen; -machen, slepiti: oslepiti; -werden, oslepeti, oslépniti, ob očі priti (pridem) *pf.*; -er Lärm, prazen hrup; -laden, brez krogljic nabiti (bijem) + nabíjati; -e, *m.* slepec; *f.* slepica; -ekuh, *f.* kotínalica, slepa miš; -spielen, katínati, kotinati, slepo miš igrati; -geboren, *a.* sleporojen; -heit, *f.* slepota, slepóst; -lings, *ad.* slepo, tje v en dan, mežé; -rebe, *f.* ključ; -schleiche, *f.* slepír, slepič, slepec, slepovož; -schuß, *m.* slep strel, prazni strel.

Blinken, *v. n.* lesketati (ám und ečem), bliščati se (ím), migljati, igrati, plamikati, prelívati se; -d, *a.* bliščéč, svítel.

Blinz-eln, *v.n.* mežíkati, mežúrkati, mežegetati (gečem), megetati (ám u. ečem), trépati (pljem): zamežíkati, zamežúrkati ic.; -elnd, *a.* mežíkav, mežurkav, mížav; -ler, *m.* mežíkavec, mížec, mežavec.

Blitz, *m.* blisk, molnja; (Blitzstrahl

strela; wie der-, kakor blisk, po bliskovo; -ableiter, *m.* strelovód, strelni potezáč; -eseile, mit-, blískoma, kakor blisk, zaberníšč; -en, *v.n.* blískati, blískati se, migati (mižem), blisketati (ám u. ečem), bóvskati: zablísniti, zablískati; -ſchnell, *a.* nagel kakor blisk; -ſtral, *m.* strela, gromska strela.

Bloc, en bloc, ſ. Bauſch und Bogen.

Block, *m.* panj, klada, belvan, porungelj, terkelj, bruno; (Hauklock) tnalo, natan; (Eis-) skril *f.*; (Säge-) kerlj, hlod; -abe, *f.* zapertija, zapertje, zajetje, oblega; -haus, *n.* strélnica, čardak; -ieren, *v.a.* zapreti, obleči (ležem) + zapírati, oblégati.

Blöd=e, *a.* slaboumen, bedast, glumpast, topogláv, kesnogláv; (furchtſam) bojéč, plah, plašljív; (v. Augen) slab, slaboten; -igkeit, *f.* slaboumnost, bedaštvo, topoglavost; plahota, plašljivost; slabota; -ſichtig, *a.* berljav, slaboviden, mižav; =e, *m.* berljavec, slabovidec, mižec; *f.* berljavka; =heit, *f.* berljavost, slabovidnost, mižavost; -ſinn, *m.* slaboumje, slaboumnost, topoglavost, bedačija, bedost; =ig, *a.* slaboumen, norogláv, topogláv, bedast, bebast.

Blöken, *v.n.* beketati (ám u. ečem), bléjati; (v. Ziegen) meketati (ám u. ečem): -d ankommen, pribeketati, primeketati *pf.*; -n. beket, beketanje; meket, meketanje.

Blond, *a.* belolás, belkast, rumenolás, zlatolás, plavkast; -e, *m.* belolasec, rumenolasec; *f.* belolaska, rumenolaska; -haria ſ. Blond.

Blos, *a.* nag, gol, odkrít; (v. d. Füß.) bos, sezút, bosonóg; (v. Haupte) razoglav, gologlav; (v. Händen) golorók; (v. Halſe) golovrat; (allein) sám, zgol, samoedín; - *ad.* samo, le, zgolj, edino: -ſtellen, sramotiti + osramotiti; Blöße, *f.* nagota, nagec, golota, golost; (baumleer) goličava, goljava, golina; (Armut) siroščija, siromaščija; -ſüßig ſ. Bloß; -köpfig ſ. Bloß; -ſtellung, *f.* sramotitev, odkrívanje slabosti kacega človeka.

Blüh=en, *v. a.* cvesti (cvetem), cveteti, cvétati, cvetévati, precvétati, precvítati, precvetovati; -end, *a.* cvetóč, cvetéč, v cvetu, cvetel.

Blümchen, *n.* cvetíčica, cvetličica, cvetka, rózica.

Blum=e, *f.* cvetica, cvetlica, cvét, roža; *coll.* cvetje, cvetinje; -en-, *a.* cvetíčni, cvetlični, cvetni; -enausſtellung, *f.* razstava cvetlic; -enbau *m.* cvetličarstvo; -enbeet, *n.* greda, gredica, cvetišče; -enblatt, *n.* cvetni listek; -engarten, *m.* cvetnjak, cvetlišnjak, cvetinjak; -engärtner, *m.* cvetičar, cvetličar; -göttin, *f.* Cvetena; -enkelch, *m.* cvetna čaša, rapólica; -enkohl, *m.* cvetno zelje, cvetni vihrovt; -enkorb, *m.* jerbašček; -enkranz, *m.* venec; -enkrone, *f.* venčič, cvetna krona; -enleſe, *f.* cvetnik, cvetnják, cvetobér; -enliebhaber, *m.* cvetoljúb.

Blumen=reich, *a.* cvetnat, rožnat;

-ſcheide, *f.* cvetna nožnica; -ſprache, *f.* govorica po cvetlicah; -ſtaub, *m.* cvetni prah; -ſtrauß, *m.* kita, kitica, šop, šopek; -topf, *m.* cvetnjak, lonec za cvetlice; -zeit, *f.* cvetje.

Blum=icht, *a.* cvetast, rožast; -ig, *a.* cveten, cvetnat, rožen, rožnat.

Blümlein ſ. **Blümchen.**

Blut, *n.* kri (g. kerví), kerv *f.*; (Abſtamm.) rod, koleno; -=, *a.* kervni; -ader, *f.* kervnica, odvódnica; -arm, *a.* malokerven; -auswurf, *m.* kerváv herkelj; -bad, *n.* kervoprelitje, klanje; -befleckt, *a.* okervavljen, kerváv; -brechen, *n.* bljuvanje kerví, brúhanje kerví: -haben, kri brúhati, kri bljuvati (bljujem); -durſt, *m.* kervoločnost, kervološtvo, kervoželjnost, trinoštvo; -dürſtig, *a.* kervoločen, kervoželjen, kervožejen; -eiter, *f.* sokrovica; -egel, *m.* pijavica, pijavka, kervopija; -en, *v. n.* kervaveti, ich blute, kri mi teče; (v. Herzen) pókati.

Blüt=e, *f.* cvet; *dim.* cvetek; *coll.* cvetje, cvetovje; *dim.* cvétjiče; -en=, *a.* cvetni; -enarm, *a.* brezcveten, malocveten; -enkätzchen, *n.* kozulja; -enkelch ſ. Blumenkelch; -enreich, *a.* cvetnat, cveten; -enſtändig, *a.* nadcveten; -enſtaub ſ. Blumenſtaub; -ezeit, *f.* čas cvetja; čas cvetečih let.

Blut=fink, *m.* kalín, popkar; -fleck, *m.* kervav madež; -fluß, *m.* kervavica, kervotók, tekoča kri; -flüſſig, *a.* kervotóčen; -freund, *a.* celó neznán; -gefäß, *n.* kervna cév *f.*, kervna poſoda; -geld, *n.* kervnina, kervarina, kervávi denár; -gericht, *n.* zaglavna sodba, kervava sodba; -gerüſt, *n.* smertni oder; -gierig, *a.* kervoželjen; -harnen, *n.* kervomók, kervomoča, kervavo scanje; -hochzeit, *f.* kervava svatba; -huſten, *n.* hèrkanje kerví, bljuvanje kerví.

Blut=ig, *a.* kerváv, okervavljen, s kervjó oblít: -machen, kervaviti: o-kervaviti; -jung, *a.* mlad kakor kaplja, mlad ko cvet; -laſſen, *n.* púščanje, púščanje kerví; -los, *a.* brezkerven, brezkervnat; -loſigkeit, *f.* brezkervnost; -mahl, *n.* podpluta kri; -mangel, *m.* pománjkanje kerví; -rache, *f.* kervno maščevanje, kervna osveta; -reich, *a.* kerven, kervnat; -reinigend, *a.* kervočistiven; -roth, *a.* rudéč kakor kri; -rünſtig, *a.* kervavéč; -ſauer, *a.* prebritek; -ſauger, *m.* kervolók, kervopija; -ſchande, *f.* kervosramnost; -ſchänder, *f.* kervosramnik; =in, *f.* kervosrámnica; =iſch, *a.* kervosramen; -ſchlag, *m.* kervni mertud; -ſchuld, *f.* kri *f.*; umor, uboj; -ſchwamm, *m.* gluta; -ſchweiß, *m.* kervavi pot, kervave srage *pl.*

Blut=sfreund, *m.* roják, sorodnik, sorodovinec; =in, *f.* rojákinja, sorodnica; =ſchaft, *f.* sorodstvo, sorodovinstvo, rod po kervi; sorodovina; -ſpeien, *n.* pljuvanje kerví; -ſtätte, *f.* morišče; -ſtillend, *a.* kri ustavljajóč; -ſturz, *m.* kervotók, kervolíj; -verwandt, *a.* soroden, sroden; =er, ſ. Blutsfreund; -umlauf, *m.* kervni obték, kervoték; -ung, *f.* kervavitev;

-vergießen, *n.* prelívanje kerví, kervoprelitje; -verluſt, *m.* izguba kerví; -wenig, *ad.* celó malo, malo malo; -wurſt, *f.* kervava klobasa, kervavica; -zeuge, *m.* mučenik, mučenec; *f.* mučenica.

Bock, *m.* kozel, merkáč; (Reh-) sernják; (Sturm-) stenolóm, prebijáč; (Fehler) pogrešek, zgrešek, hiba, pomotek; (Kutſch-) sedalo; (d. Zimmerl.) kozača, koza; -=*a.* kozlov, kozlovski; -beinig, *a.* kozonóg; *fig.* termogláv, terdovrát.

Böckchen, *n.* kozle (g.-eta) kozlič, kozliček.

Bock-en, *v. n.* pèrskati se; (v. Schaf.) mèrkati se; -fell, *n.* kozlovina, kozlíčevina; -fleiſch, *n.* kozlina, kozlétina, kozlovo mesó; -käfer, *m.* kozliček; -=, *a.* kozlov, kozlovski; kozji; -=bart, *m.* kozja brada, travniška sončica; -=dorn, *m.* kustovnica; -haar, *n.* kozja dlaka; -horn, *n.* kozji rog; -ſprung, *m.* kozji skok.

Boden, *m.* tla *pl.* (g. tal) pod; (Erdb.) zemlja, zemljišče; (Grund-) zemljišče, pozemnost, svet, grunt; (des Gefäßes) dno; (unter d. Dache) podstrešje, peter; -=*a.* spodnji; -art, *f.* versta zemlje; -brett, *n.* spodnja deska, spódnjica; -decke, *f.* strop; -erzeugniß, *n.* prirodek, prirodnina, pridelek; -fläche, *f.* pozemlje; -kammer, *f.* górnjica, zgornja izba; -kultur, *f.* obdelovanje zemlje; -kunde, *f.* zemljoznanstvo; -loch, *n.* lina; -los, *a.* brez dna; *fig.* neskončen, nezmeren; -ſatz, *m.* gošča, troska, grampa, usedlina; podmást *f.*; -ſchichte, *f.* plast *f.*, prekrepa; -zins, *m.* poveršnina.

Bogen, *m.* obók, oblók, svod; (Schießb.) lok, samostra; (Fiedelb.) ločec, locen, locenj; (Zirkelb.) obód; (Regenb.) mávrica, božji stol; (Papier) pola, listan; in Bauſch und-, poverhu, poprék; -decke, *f.* svod; strop; -fenſter, *n.* obókano okno; -förmig, *a.* obočen, obločen, obokast; (konkav) slok, sločen, slokast; -gang, *m.* obókana shodnica; -größe, *f.* velikost pole; -macher, *m.* lokár; -ſchütze, *f.* lokostrelec, strelec z lokom; -ſehne, *f.* tetiv *f.*, tetiva; -weiſe, *ad.* list za listom; -zahl, *f.* število pol; -zirkel, *m.* šestilo.

Bogig, *a.* obločen, obokast.

Bohle, *f.* platnica, pódnica, spódnjica.

Bohn-e, *f.* bob, fižól; *dim.* bobek; -en-, *a.* bobov; -enacker, *m.* bobišče, bobovišče; -enförmig, *a.* bobast; -enbaum, *m.* bóbovec; -enhülſe, *f.* bobov strok; *coll.* bobovo stročje; -enſtroh, *n.* bobova slama, bobovica.

Bohr-en, *v. a.* vèrtati: zvèrtati, izvèrtati; d. Schiff in d. Grund-, ládijo potopiti, ládijo v morje pogrezniti; -er, *m.* sveder, nabozec, nabojez; (Nagelb.) žrébeljnik; (Rechenb.) grábeljnik; *dim.* svederc, svedrec, svéderček; (d. Mann) vertavec, vertáč; -mehl, *n.* vertanina, izvertki *pl.*; -ſchmid, *m.* svedrár; -werkzeug, *n.* vertalo, vertavnik; -wurm, *m.* kukec.

Boiſalz, s. Meerſalz.

Bojar, *m.* bojár; -en=, *a.* bojarski.

Boll=e, *f.* čebúlica, čebúlnica; glávica; -werf, *n.* zajezje, kašča; (Feſtungs=) ostrog, ogradje, gradišče, gradbe *pl.*

Bolz=en, *m.* pušica, strelica; (Keil) zagozda, zagvozda, klin.

Bologneſerhündchen, *n.* bolonješki psiček, levček.

Bombard=e, *f.* bombarda, lombarda; -ement, *n.* bombardovanje; -ier, *m.* bombardár; =en, *v. a.* bombardovati, bombardírati, lombarde metati (mečem); =fáfer, *m.* bombardarec.

Bombaſt, *m.* napetost, preobilnost, nadutost, skrotovičnost; -iſch, *a.* napet, skrotovičen, nadút.

Bomb=e, *f.* bomba, razpokača; -enfeſt, *a.* neprebiten.

Bon=bon, *m.* sladíca, cúkerček; -mot, *ſ.* Witzwort; -vivant, *m.* lahkoživec, dobroživec.

Boot, *n.* čoln, čeln, ládjica; *dim.* čolnič, čolníček; -smann, *m.* čolnár.

Borax, *m.* boraks, boras.

Bord, *m.* bok, kraj, ostenek; (Ufer) brod, breg, kraj; an- gehen, v ládijo iti (grem); über- werfen, iz ládije vreči (veržem); -ell, *n.* kurbišče; -ieren, *v. a.* oprémiti, obšívati *pf.*; -ierung, *f.* opremek, obšív.

Bore-aliſch, *a.* severen; -aš, *m.* séver.

Borg, *m.* posoda, počák; auf- geben, úpati, na up dati, na počák dati + dajati; auf- nehmen, na posodo vzeti (vzamem), na úp vzeti, na počák vzeti + jemati (mljem); auf- verkaufen, na počák ober na brado prodati + prodájati; -en, *v. a.* (auf Kredit nehmen) na počák ober na úpanje vzeti, izposóditi si + jemati, izposojevati; (auf Kredit geben) úpati, posóditi, na počák dati + dajati; -er, *m.* posojivec, upnik, upodajnik.

Bork=e, *f.* skorja, lub, lubád *f.*; *coll.* lubje; -enfäfer, *m.* grízlica, kukec, kulba.

Born, *m.* vír, vrelec, studenec, zdenec; -iert, *a.* zabít, glumpast, slaboglav, slaboumen; =heit, *f.* slaboumnost ꝛc.

Borsdorferapfel, *m.* mišansko jábelko, mišanec, mišáncigar.

Börſe, *f.* borsa, burza; (Geldbeut.) mošnja; -n=, *a.* borsni.

Borſt, *m.* poč *f.*, poklina, razpoklina, rega, regljej; -e, *f.* ščetina; *dim.* ščetínica; (Spitze) bodek, bodec, igla, špica; (am Schuſterdrat) raša; -en, ſich, *v. r.* ščetíniti se, ščéršiti se, jéžiti se; -enartig, -förmig, *a.* ščetinast; -enhaar, *n.* serst *f.* -thier, *n.* ščetinka, ščetinec; -envieh, *n.* kermetina, prasci *pl.*; -ig, *a.* ščetinat.

Borte, *f.* prema, špera, porta.

Böſartig, *a.* hudoben, zloben, zločest, zel, nápačen, malopriden, hudomušen; (v. Krankh.) hud, nevaren; -keit, *f.* hudobnost, zlobnost, malopridnost.

Böſchung, *f.* položnost, poševnost, sklonitost, plazina, robína.

Böſ=e, *a.* hud, hudoben, zel, zloben, zločest; (zornig) serdít, ljut, nataknjen; -es thun, hudodéliti, hudobovati, hudobávljati; -e machen, pohújšati; -en, *v. a.* (ärgern) serdíti, ljutíti, natákniti, natákati; (Unluſt machen) nevóljo delati, nevóljo storiti; -ewicht, *n.* nasprotnik, nasprotnica, nasprotnína; -ewicht halten, nasprotovati, nasprotováti; -ewicht halten, nasprotovati, nasprotováti; -ewicht halten, nasprotovati, nasprotováti

šati, spríditi; razserditi, razkáčiti *pf.*; -e werden, pohujšati se, spríditi se, razserditi se; (v. Beispiel) slab; -e, *m.* hudobec, hudír, vrag, zlomek, zlodej; -ewicht, *m.* hudobnež, hudodelnik, hudodelec, zločín, zločinec, hudoba od človeka; du bist ein-, hudoba iz tebe gleda oder cvete.

Bos-haft, *a.* neporeden, poreden, hudovoljen; náposten, napostljív; =igkeit, *f.* neporednost, hudovoljnost, napost *f.*; =e, *m.* hudovoljec, neporednež, nápostnik; *f.* neporédnica, hudóbnica, nápostnica; -heit, *f.* zloba, hudobija, zlobnost, hudobnost, zlost *f.*

Böswillig, *a.* zlovoljen, hudovoljen, zloben; -keit, *f.* zlovoljnost, zlobnost ꝛc.

Botan-ik, *f.* rastlinstvo, rastlinoznanstvo, botánika; =er, *m.* rastlinoznanec, rastlinoslovec, zeliščar; -isch, *a.* rastlinski, rastlinoznanski, rastlinosloven, botáničen; -isieren, *v. a.* rastlináriti, zeliščáriti, zelišča nabírati.

Bot-e, *m.* posel, sel; -en-, *a.* poslanski, póselski; -engang, *m.* hoja poslanega človeka; -wesen, *n.* poslanstvo, póselstvo; -mäßigkeit, *f.* gospostvo, moč *f.*, oblást *f.*; -schaft, *m.* poročilo, sporočilo, selstvo, glas, naznanilo, vest *f.*; =er, *m.* poslanec, poročnik.

Böttcher, *m.* bednár, bečvár; - - *a.* bednarski; -schlägel, *m.* bat, bet.

Bottich, *m.* kad *f.* bedenj, bedno, bečev *f.*, bečva, čeber *f.* banja.

Bouquet, *n.* šopek, kítica.

Bout-eille, *f.* sklenica, steklenica, butelja; -ique, s. Bude.

Brach, *ad.* v prahi; neobdélano; -acker, *m.* praha, órnica; -e, *f.* praha, prašna órnica; (unbebaut. Geg.) puščina; -en, *v. a.* prašiti, praho orati (orjem); -käfer, *m.* prosnica; -land, *n.* ledina; -monat, *m.* rožnik, kresník, junij; -se, *f.* gologlavka.

Bramine, *m.* bramín, bramánec.

Brämse, s. Bremse.

Brand, *m.* gorenje, paljenje; (Feuersbr.) požár, pogór, ogenj, požíg; in -gerathen, užgati se (žgèm), vneti se (vnamem) + užígati se, vnémati se; in -setzen, zažgati, zapáliti + zažígati; (am Getraide) snet; (an Reben) palež, ožíg; (angebrannt. Stück) ogorek, glavnja; (d. Ziegel) žganje; (d. Kalkes) kúhanje; (Hitze) vročina, žgalina, pripeka; (Branntwunde) opeklina, speklina; (Krankh.) prisád; - - *a.* požarni; -eisen, *n.* vžigalo; -en, *v. n.* búrkati, vreti, plúskati, kipeti; -er, *m.* zažigavna ládija, zažigavka; (Zünder) zažigáč; -flecken, *m.* spečenina, žgaja, osmeleda; -geruch, *m.* pal, smod, žgavina; -horn, *m.* volek; -icht, *a.* prismojen; -ig, *a.* (v. Gewächs.) snetiv, snetjav, snetljív; (v. Bäumen) pirav, peréč, rakov; -leger, *m.* zažigavec, požigavec; =in, *f.* zažigavka, požigavka; -ung, *f.* zažíg, požíg.

Brand-mahl, *n.* žgaja, prežganica, vžgano známenje; =en, -marken, *v. a.* vžgati (žgèm) + vžígati; *fig.* sra-

motiti; -mauer, *f.* paž, požarni zid; -uerl, *n.* pogorelec, pogorelček, černjevka; -opfer, *n.* žgalina, žgávščina, žgano darilo; -ordnung, požarni red, gasilni red; -ſchaden, *m.* škoda po požaru; =verſicherungsanſtalt, *f.* zavarovávnica proti požarni škodi; -ſchatzen, *v. a.* paležino oder požigávščino naložiti + nalágati; -ſchatzung, *f.* požigávščina, paležina, kontribucija; -ſohle, *f.* notranji podplat; -ſtätte, *f.* pogorišče, pogorélišče; -ſtifter, *m.* požigavec, zažigavec; -ſtiftung, *f.* požig, požiganje, zažíg; -ung, *f.* bibavica, morsko slapovje, kipenje morskih valov; -verſicherung, *f.* zavarovanje proti ognju; =sanſtalt, *f.* zavarovávnica proti ognju; -wache, *f.* požarna straža; -zeichen, ſ. Brandmahl; -zeugnis, *n.* pogorelski list.

Branntwein, *m.* žganje, žganjica, rakija, vodka: -brennen, žganje kúhati, žgati (žgèm); -brenner, *m.* žganjar; =ei, *f.* žganjarija; (Ort) žganjárnica; -ſchank, *m.* žganjarija; -trinker, *m.* žganjepivec, žganjar.

Braſilienholz, *n.* bražílika, brazílika, prežílika, pražiljka.

Braten, *v. a.* peči: speči, opeči; *v. n.* peči se; - *m.* pečenka, pečenje, pečeno mesó; -wender, *m.* samopéč; (Perſon) obračavec.

Brat=ofen, *m.* peč *f.*; -pfanne, *f.* peklo, pecilo, pekla; -rübe, *f.* smojka; -ſpieß, *m.* raženj, ražélj; -wurſt, *f.* mesena klobasa.

Brauch, *m.* potreba, potreboča; (Sitte) običáj, šega, navada; -bar, *a.* raben, rabljiv, upotrebljiv, koristen, hasnovít, pripraven za kaj; =keit, *f.* rabnost, rabljivost, koristnost; -en, *v. a.* rábiti, vžívati, upotrebovati, obráčati v kaj: porábiti, vžíti (žíjem), upotrébiti, oberniti v kaj; (nöthig haben) potrebovati, trébati, treba biti (sem) komu česa, potreba biti, grésati; (anwenden) oberniti + obráčati.

Brau=en, *v. a.* variti, kúhati: zváriti, skúhati; -er, *m.* olár, pivovár; =ei, *f.* olarija, pivarija; olarstvo, pivovarstvo; (Bräuhaus) olásnica, pivárnica, pivovárnica.

Braun, *a.* rujav, kostanjev, zagorel, ros, černomanjast: -machen, rujaviti: porujaviti; -werden, rujaveti: orujaveti; - *n.* rujavilo, rujavost; -äugig, *a.* rujavoók; -e, *m.* rujavec; (Pferd) kostánjevec; *f.* rujavka.

Bräune, *f.* rujavost, zagorelost; rujavina; (Krankheit) davica.

Braunei|ſenſtein, *m.* železovec, železnjak.

Bräunen, *v. a.* rujaviti, rumeniti; (v. d. Sonne) páliti, ožígati; ſich-, *v. r.* rujaveti, rumeneti, ogorévati; zóriti, zoreti, zréliti.

Braun=erz, *n.* rujava ruda; -fuchs, *m.* rujava lisica; (Pferd) kostánjevec, rujavček; -felchen, *n.* prusnik; -fohle, *f.* rujavi premóg.

Bräunlich, *a.* rujavkast, rujavkljat, ros; ogorél.

Braun=ſchecke, *m.* dimec, dimast

konj, pegaž; -špath, *m.* klekec, dolomec; -stein, *m.* magnézija, mangan.

Braus, *m.* hrup, dir in dej, direndêj; -ekopf, *m.* rohne, buhte; -en, *v. n.* hrumeti, búčati (im), šumeti, veršeti, túliti; (gähren) vreti, kipeti, gomezeti, péniti se; -en, *n.* hrup, hrušč, šum; -epulver, *m.* gomezeči prah.

Braut, *f.* nevesta, novica, zaróčnica; - = *a.* nevestni; -beschau, *f.* ogledi *pl.*; -führer, *m.* drúg, družbanj, dever: -sein, drugovati; =in, *f.* družica, druga.

Bräutigam, *m.* ženin, ženih, novic, mladoženja; -= *a.* ženinov.

Braut=jungfer, *f.* družica, rjúšnica; -kind, *n.* nakolenče (g. -ta); -kranz, *m.* svátovski venec; -leute, *pl.* ženin in nevesta, zaróčenci, mladici; -lich, *a.* nevesten; -mahl, *n.* svatovanje, pir, ženitno gostovanje, ženitnina; -mutter, *f.* nevéstina mati, rjúšna; -schatz, *m.* dota; -schau, *f.* ogled, ogledi *pl.*; -vater, *m.* starášina; -werber, *m.* snubáč, snubók, prosec, oglednik; -werbung, *f.* snubitev, prositev, snúbljenje.

Brav, *a.* priden, verl, jak, dober; (tapfer) hraber, moški, pogumen; (rechtschaff.) pošten, pravičen; -o, *int.* prav, dobro, izverstno; -our, *f.* pogumnost, hrabrost, moštvo.

Brech=bar, *a.* lomen, lomljív, kerhek, kerhljív; =keit, *f.* lomnost, lomljivost, kerhkost; -e, *f*, tèrlica; -eisen, *n.* železni kol; -en, s. Brechen; -elstube, *f.* terílnica; -en, *v. a.* lomiti, lámati, kréhati, trúpiti: prelomiti, zlomiti, ubiti (bijem), strúpiti, prekréhniti; (Flachs) treti (tarem): otreti; (verletzen) prelomiti, prestópiti + prestopovati; (Blumen) tèrgati: utèrgati; (Bahn-) kèrčiti, klestiti, ráziti; den Stab über jemanden, obsóditi koga + obsojevati; über s Knie-, presíliti se, pretégniti se *pf.*; - *v. n.* lomiti se, drobiti se, pókati: zlomíti se, razdrobiti, póčiti, razpókati se; das Herz bricht mir, serce mi poka; (herausbr.) predreti (derem), prelomiti + predírati; (v. Augen) stekleniti, ugášati, tema se komu dela; sich-, *v. r.* ubíjati se, razbíjati se, lomiti se, plívkati; s. Erbrechen sich; gebrochene Stimme, jecljajóč glas; gebrochene Augen, ugasle oči; gebrochenes Herz, poterto serce; -en, *n.* lomljenje, lomitev; trenje, teritev; -erin, *f.* terica, terilja.

Brech=haus, *n.* terílnica; -kraut, *n.* čmerika; -meißel, *m.* lomilo; -mittel, *n.* bljuvílo, bljevalo; -pulver, m. bljuvni prah; -punkt, *m.* lomišče; -ruhr, *f.* bljuvna griža, kólera; -ung, *f.* lomljenje, lomitev; -weide, *f.* kerhlika; -weinstein, *m.* bljuvna sol; -wurz, *f.* bljuvni koren.

Brei, *m.* kaša; jagliči *pl.* pira.

Breit, *a.* širok, šir; sich - machen, košatiti se, kèršiti se, razvirati se; -ästig, *a.* košat, goščat; -beil, *n.* širočka, bradlja; -blätterig, *a.* širokolist, širokolisten; -brüstig, *a.* širokopérs, širokopersen; -buschig, *a.* košat, goščat; -e, *f.* širjava, širja, širo-

čina, širota; širokóst; -en, *v.a.* širiti: razširiti, razprostreti + razširjati, razprostírati; -füßig, *a.* širokonóg, širokonožen; -mündig, *a.* širokoúst, širokousten, razusten; -ſchulterig, *a.* širokopléč, plečat.

Bremſ=e, *f.* obád, brencelj (g.-eljna); (mech.) zavórnica, berzda; -en, *v.a.* (d. Pferd) v kljupo djati (denem) + dévati; (Rad) zavreti + zavírati, prideržévati.

Brenn=bar, *a.* gorljív, zgorljív, paljív, vnemljív, žgalen; =keit, *f.* gorljivost, vnemljivost ɪc.; -eiſen, *n.* žigalo; kodrilo, kodercilo; -en, *v. a.* žgati (žgèm), páliti; (Kaffee) vadíti; *v. n.* goreti, žareti; (beißen) ščemeti, žereti, skeleti, peči, ščípati (pljem); (v. d. Sonne) peči, pripékati, prigrévati; (ſchwach=) berleti, merlíhati, merleti; (mit Flamme) plameniti; -en, *n.* gorečica, zgaga, žeravica, rizavica; -end, *a.* pekóč, goréč, gorel; žgéč, skeléč, ščemeč; -erei, *f.* žgávnica ſ. Branntwein-, -haus, *n.* žgávnica, palívnica; -holz, *n.* derva *pl.*; -hütte, *f.* pečnica; -material, *n.* gorivo, palivo, kurjava; -neſſel, *f.* kropiva, kopriva; *dim.* kropívica; -punkt, *m.* ognjišče, pališče; -ſpiegel, *m.* užigavno steklo, užigávnik, zažigavnik; -ſtoff, ſ. Brennmaterial; -zunder, *m.* netilo.

Brenzeln, *v. n.* smodeti, po smodu dišati (ím).

Breſche, *f.* predór, verzel *f.*, prestrel; -ſchießen, zid prestreliti *pf.*

Brett, *n.* deska, žáganica. dilja, blanja; Border-, sprédnjica; Seiten-, krajica; Boden-, pódnica, stropnica; -chen, *n.* déščica, deščíca, díljica; -ern, *a.* deskat; -erverſchlag, *m.* obój; -erwand, *f.* paž, opáž; -erwerk, *n.* deske, dilje *pl.*; -ſäge, *f.* pila, žaga; -ſpiel, *n.* špana.

Bretzel, *n.* presta; *dim.* préstica.

Brev=e, *n.* papežev list, breve; -ier, *n.* brevír, služebnik.

Brief, *m.* list, pismo; - = *a.* listoven; -bote, *f.* pismonosec, listonosec, listonoša; -chen, *n.* listek, listič, písemce; -form, *f.* listovna oblika; -geld, *n.* poštnina, listnina; -lich, *a.* pismén, písemski; -marke, *f.* písemska marka, pismenica; -papier, *n.* písemski popír, listovni papír; -porto, *n.* poštnina, listnina, listovina; -ſteller, *m.* pisavec pisem, dopisnik; (Buch) pismovník, spisovník; -ſtil, *m.* písemska písava, listovni slog; -träger, *f.* Briefbote; -umſchlag, *m.* písemski zavitek; -wechſel, *m.* dopisovanje, dopisávanje: -unterhalten, dopisovati si.

Brig=ade, *f.* brigada; -adier, *m.* brigadír, brigadni poveljnik, brigadnik; -ant, *m.* brigant, razbojnik; -antine, *f.* brigantina.

Brill=ant, *m.* svetlín, briljánt, briljánt; *a.* bliskoten, sprelép, prekrasen; -e, *f.* očala *pl.* očálnice, *pl.* očníce, naočnice *pl.*, hile *pl.*; -enmacher, *m.* očalar; -enſchlange, *f.* očálnica.

Bringen, *v. n.* nesti, nositi, nošé-

vati: prinesti, donesti + prinášati, donášati; (anders wohin) prenesti + prenášati; (mitnehmen) pripeljati (peljem), privesti (vedem), vzeti (vzamem) + pripeljevati, s sebój jemati (mljem); (um etwas-) pripráviti ob kaj, ob kaj djati (denem) + priprávljati, dévati; (v. d. Stelle) premakniti, zganiti + premíkati; Frucht-, roditi, sad roditi; in Erfahrung-, zvédeti, dozvédeti, doznati *pf.*; an Mann-, omožiti, vdati + možiti, vdájati; zu Papier-, zapísati + zapisovati; in Sicherheit-, správiti, shrániti + spravljati, hrániti; ins Reine-, poravnati, pobógati, v red správiti + poravnovati, v red spravljati; zur Welt-, roditi, poroditi; (v. Vieh) storiti; zu Ende-, doveršiti, dognati (ženem), dokončati *pf.*; ums Leben-, umoriti, usmertiti *pf.*; auf andere Meinung-, preučiti, preongáviti *pf.*; in Verdacht-, v sum pripráviti, osúmiti *pf.*; ich kann es nicht über's Herz-, serce mi ne dá, serce mi ne dopušča; in Bewegung-, pognati (ženem) + pogánjati; zur Vernunft-, spámetovati, spámetiti *pf.*; an den Tag-, razodeti (dém), odkriti (krijem) + razodévati, odkrívati; Waren an Mann-, razpečati, razprodati + razprodájati; aus den Gedanken-, izbiti si iz misli; in Erfüllung-, izpólniti, spólniti, dopolniti + izpolnovati; unter die Leute-, raztrósiti.

Britſche, ſ. Pritſche.

Bröckel-ig, *a.* drobljív, sipek, osípečen; **-n**, *v. a.* drobiti, drobniti, drobtíniti, merviti, kerhljati; **ſich-**, *v. r.* drobeti, drobiti se, mèrviti se.

Brocken, *m.* kos, drum, drobet, kerhelj, štega, zalogáj; **-weiſe**, *ad.* po drobtinah, po drobtih.

Bröckchen, **Bröckſchen**, *n.* kosec, košček, mervica, drobec, drobtínica, štéžica, troha, tróhica, kerhljič.

Brod, ſ. Brot.

Brodem, *m.* hlap, par, čad.

Bromber-e, *n.*, **-ſtaude**, robida, korobida, kopina; *coll.* robidje, kopinje; (Frucht) kopínšnica, robídnica.

Bronz-e, *f.* bron, bronz; **-en**, *a.* bronast, brozén.

Broſame, *f.* drobtina; *dim.* drobtínica; (Krume) sredica, serdica.

Broſch-ieren, *v. a.* spehniti, mehko vezati (vežem), sešiti (šijem); **-üre**, *f.* sešitek, vezek, brošura.

Brot, *n.* kruh; *dim.* kruhec, kruhej, kruhek; (Laib) hleb; *dim.* hlebec, hlebček; ungeſäuertes-, opresnik; weißes-, pogača; **-nach d. Arbeit**, urézanica; friſches-, mlad kruh; ſeinem **-e nachgehen**, za kruhom iti (grem); (Lebensmittel) zaživek, živež; *fig.* zaslužek; **Roggenbrot**, režén kruh, reženják u. ſ. w.; **-=a.** krušni, kruhóv; **-bäcker**, *m.* krušár, pekár; **=in**, *f.* krušarica, pekarica; **-baum**, *m.* krúhovec, krušno drevó (g. -esa); **-chen**, **-lein**, *n.* kruhec, krušec, kruhek; **-frucht**, *f.* krušni sadež; **-herr**, *m.* gospodár; **-korb**, *m.* krúšnica, pletár, pehár; **-krumme**, *f.* sredica, serdica; **-kuchen**, *m.* hlébec, krovajec, krovajček; **-los**, *a.*

brez kruha, brez zaslužka, brezkrušen; -mangel, *m.* pománjkanje kruha, révščina, straja; -markt, *m.* krušni terg; -rinde, *f.* skorja, kora, kruhova skorja, kórica kruha; -schnitte, *f.* rezánica odrezek, malica; -schrank, *m.* krušnjak; -strutze, *f.* keržič, krapec; -studium, *n.* kruhodajni nauk; -tarif, *m.* krušni cenovnik; -teig, *m.* testo.

Bruch, *m.* lom, prelóm, razlóm, prelomek; (arithm.) drobec, zlomek; (Spalte) razpoka, razpoklina, reža, razsedlina, luknja; (Leibschaden) kila; -habend, kilav, putav; (im Eisen) plen, lom; (Falte) giba, guba, zgiba; (Neubruch) novina; (d. Verträges) prelóm prestóp; (Morast) muža, mečava; -band, *n.* kilna preveza.

Brüchig, *a.* drobív, drobljív, drobéč, lomljív, kerhek.

Bruch-stück, *n.* odlomek, ulomek, kos; -theil, *m.* drobec, drobljanec; -wasser, *n.* močírnica, mlakúžnica; -weide, *f.* kerhlika, kerhlíkovec.

Brück-e, *f.* most; *dim.* mostek, mostič, mostiček; -en schlagen, mostiti, most délati: premostiti, most narediti; -en-, *a.* mostni, pomostni; -enbalken, *m.* mostnica, pomostnica; -gebühr, *f.* mostnina, mostovina; -joch, *n.* kobila, poli *pl.*; -kopf, *m.* predmostje; -mauth, f. Brückengebühr; -pfeiler, *m.* mostni steber, podmostnik; -enwage, *f.* téhtnica z mostičem, mostičnica; -zoll, *m.* mostnina, mostovina.

Bruder, *m.* brat, brater; leiblicher-, pravi brat; - *a.* brátovski, bráterski, bratinski.

Brüderchen, *n.* bratec, bratrec.

Bruder-fund, *n.* (männl.) bratan, bratanec, bratranec, bratič, sinovec; (weibl.) bratana, bratanka, bratična, sinovka; -lade, *f.* brátovska, skládnica.

Brüder-lein, f. Brüderchen; -lich, *a.* brátovski, bratinski; -heit, *f.* brátovstvo, bratinstvo.

Bruder-liebe, *f.* bratoljubje, ljubezen med brati; -los, *a.* brezbraten; -mord, *m.* bratomór, bratomorstvo; -mörder, *m.* bratomorec; -schaft, *f.* brátóvščina, bráterna, drúžba.

Brüh-e, *f.* juha, župa; (Sauce) omaka, polivka; (Koth) bljuzga, požlépica, bloja, plodra; -en, *v. a.* páriti, variti: opáriti, ovariti; -eheiß, *a.* vrel, vroč kakor krop: -es Wasser, krop; -frog, *m.* parnik, parilnik; -warm, f. Brüheheiß.

Brüll-affe, *m.* tulivec; -en, *v. n.* rjoveti, rujoveti, rjuti (rjovem), ríkati, rúčiti; (v. Vieh) túliti, múkati; (v. Donner) tréskati, razgrájati.

Brumm-bär, *m.* medved; *fig.* godernjáč, godernjalo, gondralo, rohné, njergalo, njergáč, mermralo; -eisen, *n.* brunda; -en, *v. n.* godernjati, mermrati, rohneti, gondrati, njergati, romúliti, gosti (godem), réngati (im); -ig, *a.* godernjav, mermrav; -kreisel, *m.* volk, bérklica.

Brunet, *a.* černomaljast, zagorél, zagorélkast, rumenkast.

Brunst, *f.* poj. buk, pohót *f.*; -bock, *f. m.* perskáč; -en, *v. n.* (v. Kühen) pójati se. goniti se; (v. Pferd.) órliti se; (v. Schaf.) mèrkati se; (v. Zieg.) pèrskati se; (v. Schwein) búkati se; (v. Hund.) goniti se; (v. Katz.) brézíti se; (v. Fischen) derstiti se; (v. Geflüg.) rástiti se; (v. Hirsch.) rúkati se; -hirsch, *m.* rukáč; -ig, *a.* pojav, orlav, merkav, perskav.

Brunnen, *m.* studenec, zdenec, kladez; *dim.* studenček; (Quelle) vrelec, vir; (Zisterne) vodnják, rupa, lokva; - = *a.* stúdenčni; -geländer, *n.* oklép; -fresse, *f.* potočna kreša; -lebermaus, *n.* studenčni jetrenják; -meister, *m.* studenčár; -röhre, *f.* cev, ror; -wasser, *n.* stúdenčnica, stúdenčna voda.

Brunst, *f.* gorečina, žar, pripeka; (Feuers-) ogenj, požár; (Heft. Begierde) pohót, pohlép. [ljív, pohlepen.

Brünstig, *a.* goréč, pohoten, hot-

Brunzen, s. Harnen.

Brust, *f.* persi *pl. f.*, persa *pl. n.*; (b. Frau.) nédrije, persi *pl.*; -geben, dojiti: podojiti; *fig.* serce; - = *a.* persni; -arznei, *f.* persno zdravilo, zdravilo za persi; -bein, *n.* persna kost *f.*; -beklemmung, *f.* persna težava; -bild, *n.* dopersje, dopersnik.

Brüsten, sich, *v. r.* šopíriti se, repénčiti se, kèršiti se, ústiti se, štúliti se, čepíriti se, košatiti se, razvírati se

Brust-entzündung, *f.* persna vnetica; -fell, *n.* opérsnica, pérsnica; -fleck, *m.* persnik, napersnik; -hemd, *n.* oplečje, rokavci *pl.*, rokávica *pl.*, ošpetelj; -höhle, *f.* persna jámica, persna žličica; -kasten, -korb, *m.* opersje, opersnik; -krank, *a.* na persih bolen; =heit, *f.* persna bolezen; -latz, *m.* persni, pruštof; -lehne, *f.* roč *f.*, ročáj; -saft, *m.* sok za persi; -schmerz, *m.* bolečina v persih; -stück, *n.* opersje; -thee, *m.* čaj za persi.

Brüstung, *f.* dopersnik; obzidek; (am Schiff) kerma.

Brust-wamms, s. Brustlatz; -warze, *f.* sesek, sisek, bradovica; -wasser-sucht, *f.* persna vodenica; -wehr, *f.* predpersje, persobrán *f.*

Brut, *f.* zalega, leglo, zarod. mladina, mladiči *pl.*; (b. Brüten) valitev; -al, *a.* živinski, zagoveden, nečloveški, siróv, divjaški; =ität, *f.* zagovednost, sirovost.

Brüt-ei, *n.* podlog; klopotec, zapertek; -en, *v. a.* leči (ležem), valiti plóditi; *fig.* snovati (snujem), kovati (kujem), plesti (pletem); -ezeit, *f.* valitev; -henne, *f.* koklja, kvočka, kloča; -maschiene, *f.* valívnica.

Brutto, *ad.* na debelo, s taro vred, grobo; -gewicht, *n.* groba vaga.

Bub-e, *m.* deček, dečák, fant, fantalín, pob; *dim.* dečič, fantič; (verächtl.) ferkolín, štèrkovec; (Schurke) neporednež, gerdín, kajón, malopridnež, razposájenec; (an Kartsp.) nižec, fant; -enstreich, -stück, *n.* malopridno, hudobno delo.

Büb-erei, *f.* gerdoba, gerdobija; -in, *f.* neporédnica, malopridnica; -isch, *a.* neporeden, poreden, malopriden.

Buch, *n.* bukve (g. bukev) *pl.*, knji-

ga; (Theil)dél; -binder, *m.* bukvovéz, knjigovéz, knjigovezec; -= *a.* bukvoveški, knjigoveški; =ei, bukvoveštvo; bukvovéznica; =lohn, *m.* veznina; -drucker, *m.* tiskár, knjigotiskár; -= *a.* tiskarski; =ei, *f.* tiskárnica, tiskálnica; =kunſt, *f.* tiskarstvo, knjigotiskarstvo.

Buch=e, *f.* bukev, bukva; -eichel, f. búkvica, žírnica, žir, žerica; -en=, *a.* bukov.

Buchen, *v. a.* v bukve zapísati (pišem)+zapisovati.

Buchen=holz, *n.* bukov les, búkovina; -wald, *m.* búkovje.

Bücher =, *a.* knjižni; -brett, *n.* polica za bukve; -kaſten, *m.* omár za bukve; -katalog, *m.* imenik bukev; -kenner, *m.* bukvoznanec; -lich, *a.* knjižen; -e Eintragung, vknjižba; -ſammlung, ſ. Bibliothek; -ſchrank, *m.* omár za bukve, knjižnjak, knjižíšče, bukvišče; -ſprache, *f.* knjižni jezik, knjíževni jezik; -verzeichnis, *n.* imenik bukev; -weſen, *n.* knjištvo, pismenstvo; -wurm, *m.* molj; *fig.* kdor vedno v bukvah tiči.

Buch=ſink, *m.* pínožek, pinož, ščínkovec; -führer, -halter, *m.* knjigovodja, računovodja, računar; =iſch, *a.* računarski, knjigovoden; -haltung, *f.* računovodstvo, knjigovodstvo; računstvo; -handel, *m.* knjigoterštvo, kupčija z búkvami, knjigarstvo; -händler, *m.* knjigár, bukvár, knjigoteržec, knjigokupec; -handlung *f.*, -laden *m.*, bukvárnica, knjigárnica.

Büchlein, Büchelchen, *n.* búkvice *pl.*, knjížica.

Buch=maſt, *f.* žir *f.*; -ſbaum, *m.* zelenika, pušpan; -ſbäumen, *a.* zelenikov; -ſbaumholz, *n.* zelenikovina.

Büchſ=e, *f.* pušica, puščica, pukša, škátljica, jáškica; (Gewehr) puška; *dim.* puškica; (gez. Rohr) rísanica; -enmacher, *m.* puškár; -enſchuſs, *m.* strel; (Weite) strelják; -ſpanner, *m.* puškovník.

Buchſtab=e, *m.* pisme (g.-ena), pismenka, čerka; *dim.* pismence, čérkica; -enlehre, *f.* čerkoslovje, nauk o pismenih; -enſchrift, *f.* čerkopís, čerkopisje; -ieren, *v. a.* pismenkovati, čerkovati, slovkovati; -lich, *ad.* po pismenki; od besede do besede.

Bucht, *f.* zatók, zalív, draga, zanožina.

Buchweizen, *m.* ajda, jejda; -acker, *m* ájdišče, ájdovišče, jéjdišče; -brot, *n.* ájdovnik, ájdovec; -ſtroh, *n.* ájdovica, jéjdovica.

Buckel, *m.* gerba, gerb; (Rücken) herbet; -ig, *a.* gerbast, gerbav; -ige, *m.* gèrbavec, gerbec; -ochs, *m.* gerbalec, tur.

Bück=en, ſich, *v. r.* prikloniti se, pripogniti se, potúkniti se+priklánjati se, pripogíbati se (bljem); gebückt gehen, pripógenši hoditi, v dve gubi hoditi; -ling, *m.* priklon, poklon.

Bud=e, *f.* šatra, beznica, koča; -get, *n.* deržavni stroškovnik, dohodkovnik in stroškovnik, preudarek deržavnih dohodkov in stroškov.

Büffel, *m.* bivol; (grob. Mensch) zaróbljenec, neotesán človek, zagovedneż; -= bivolov; bívolski; -haft, *a.* bivolski; *fig.* zarobljen, neotesán, grob; -kalb, *n.* bívolče (g.-eta); -kuh, *f.* bívola; bivolica, bivolka; -n, *v.n.* béliti si glavo z ukom.

Bug, *m.* gib, zgib, giba, zgibek, zgibljej; (d. Schiffes) pleče.

Bügel, *m.* lok, locanj, locenj; (Steigb.) stremen; -eifen, *n.* tiblo. likavnik; -n, *v.a.* tíblati, líkati, gláditi + potíblati, políkati, pogláditi.

Bug-fieren, *v.a.* za sebój vleči (vlečem); -ſpriet, *n.* steženj; -ſtück, *n.* prednja četert *f.*, prednja gnját.

Bühel, *m.* gorica, holm, holmec, homec.

Buhl-dirne, *f.* vlačuga, vasovavka, ljubovnica; -e, *m.* vasovavec, vasník, ljubovník; -en, *v.n.* vasovati s kom, vláčiti se s ktero; (werben) snúbiti; -er, *f.* Buhle; =in, f. Buhldirne; =ei, *f.* vasovanje, ljubovanje; =iſch, *a.* vasovavski, vasovaven, vlačúgarski.

Bühne, *f.* oder, igrávnica; Redner -, govorílnica; Blut-, morišče; (in d. Sägemühle) most.

Bukoliſch, *a.* pastirski.

Bulle, *f.* bula, pápeževo pismo; -*m.* bik; -tin, *n.* dnevni razglás, dnevno naznanilo.

Bund, *m.* zveza, zaveza; der alte-, stara zaveza, stari zakon, d. türk. -, čalma, turban; -e, (Bündel) vez *f.*, zvezek, ožóv, ozel; (Schlüſſel) germušelj, germušek; f. Bündel; -art, *f.* robévnica, púntaka; -brüchig, *a.* zvezolomen.

Bündel, *m.* povezek, kosmec; (Stroh-) otep; (Flachs-) povesmo; (Getraide-) snop; (Ruthen-) letarec, bútara, breme (g. -ena); -weiſe, *ad.* po vezkih.

Bund-esbeſchluſs, *m.* zvezni sklep; -esbruch, *m.* zvezolomstvo; -esbruder, *m.* pobratim; -esfreund, *m.* zveznik, zaveznik; -eslade, *f.* skrinja mirú in sprave; skrinja zaveze; -esmäßig, *ad.* po zavezi; -esſchweſter, *f.* posestrima; -esſtaat, *m.* zvezna deržava; -estag, *m.* zvezni zbor; -holz, *n.* šibje, pletenje, pleterje.

Bünd-ig, *a.* vezaven, vezen, veljaven; (kräftig) jédernat, krepek; =keit, *f.* vezavnost; jédernatost, krepkost; -nis, *n.* zveza, zaveza, sklep.

Bunt, *a.* pisan, prižan, pester, šaren, šarast, grahast; *ad* križem, vse vprek, v neredu; -erlei, *n.* šara; -ſpecht, *m.* detal, mala žolna; -ſcheckig, *a.* brezast, prižan.

Bürde, *f.* breme (g. ena), bútara, teža.

Bureau, *n.* pisárnica, pisálnica; -krat, *m.* birokrát; -kratie, *f.* birokracija, vlada urádnikov.

Burg, *f.* grad, grajščina, grajšina, gradišče; *dim.* gradič; (feſt. Platz) tabor, ostrog; -= *a.* grajski; -bewohner, *m.* graján, grajščán.

Bürg-e, *m.* porok, poročnik; -eldorn, *n.* glożje; -en, *v n.* poročevati, poroštvovati, porok biti (sem).

Bürger, *m.* mešćán, mestján;

(Staats-) deržavlján; (Markt-) teržán; -=a. meščanski; deržavljanski; teržanski; -ausſchuſs, m. meščanski odbor; -in, f. meščanka; -frieg, m. domača vojska, notranja vojska, medsebojna vojska; -lich, a. meščanski; deržavljanski; deželski; -es Geſetzbuch, deržavljanski zákonik; -meiſter, m. župan; =in, f. županja; =ſchaft, f. županstvo; -recht, n. meščanska pravica, meščanstvo; deržavljanska pravica, deržavljanstvo; -ſchaft, f. meščanje, meščani pl., meščanstvo; -ſchule, f. meščanska učílnica; -smann, m. meščán, mestján; -ſtand, m. meščanstvo.

Burg-friede, m. obgradje; obmestje; -graf, m. gradník, grajski knez; -gräflich, a. grajskokneški; -grafſchaft, f. grajska knezovina; -herr, m. grajščák, grajski gospodár; -richter, m. grajski sodnik.

Bürgſchaft, f. poroštvo: -leiſten, porok biti (sem), za poroka biti; -ſtellen, za poroka postáviti + postávljati; -s=, a. poroštvén.

Burg-verließ, m. grajska ječa; -vogt, m. gradník, kastelán; -warte, f. stražišče, grajski stolp.

Bur-leſk, a. smešen, burkast; -nuß, m. plašč.

Burſch=e, m. dečák, fant, fantalín: (Lehrb.) učenec; (milit.) strežec, strežáj.

Büriſch=e, f. lov, strel; -en, v. a. stréljati.

Burſchen-leben, n. fantovanje, fantovsko življenje; -ſchaft, f. fantovska družba.

Bürſt=e, f. ščet f., kertača; dim. ščetka, ščetica; -en, v. a. ščétati, ščétiti, kertáčiti: oščétati, okertáčiti; -enabzug, m. ščetni otisek; -enbinder, m. ščetár, kertačar; =ware, f. ščetinje, ščetovina, ščetarska roba.

Burzel-baum, m. prekoberec, prekucljej, kolobenec, kózelec, živ hrast; -machen s. Burzeln; -n, v. a. prekúcniti se, prekoberčiti se, prekupícniti se + prekucovati se, prekupicávati se, prekobacovati se.

Buſch, m. germ; dim. germič; coll. germje, germovje, germičje; (Strauß) šop. šopek.

Büſch=chen, -el, n. šopek, šopiček, čop, čopič, češulja, kozulja, abrenek.

Buſch-holz, n. hosta, hostje, hrast f.; (Bäume) listnato drevje; listovec; -icht, a. šopast, germast, čopast; -ig, a. košat, goščat; -klepper, m. zasednik, zasedovavec, zavratni razbojnik; -werk, n. germovje, hostje.

Buſen, m. nedro, nédrije, njedro, persi f. pl.; grodi f. pl.; (Meerb.) zalív, zatók; -freund, m. priserčni prijatelj, najljubši prijatel; -kind, n. ljubček, ljubljenček, nakolenčić; -nadel, f. búcika; -ſchleife, f. persni trak.

Buße, f. pokora: -thun s. Büßen; (Geldb.) globa, kazen v denarjih; (Erſatz) povračilo.

Büß=en, v. a. terpeti za kaj, pokoriti se za kaj, pokoro délati za kaj; mit

dem Leben –, z glavo pláčati + placevati; er büßt seine Schuld, utepa se mu, skupi jo je; -er, *m.* spokornik, spokórjenec; =in, *f.* spokórnica; =träne, *f.* solza skesanega.

Buß=fertig, *a.* spokoren, skesán, spokorjen; =keit, *f.* spokornost, skesanost; -gebet, *n.* spokorna molitev; -kleid, *n.* spokorna obleka, rášovnik; -lied, *n.* spokorna pesem; -predigt, *f.* pridiga o pokori; -psalm, *m.* spokorni psalm; -werk, *n.* pokorilo.

Büste s. **Brustbild.**

Bütte, Butte, *f.* brenta, kemba, vehtra; (Fisch) kambala; -el, *m.* berič, brič; (Henker) rabelj (g. -na).

Butter, *f.* sirovo maslo, maslo, umetek, puter; -birn, *f.* maslenka, máslenica, púternica; -brot, *n.* kruh z maslom; maslén kruh; -handel, *m.* kupčija s sirovim maslom; -milch, *f.* zmedki *pl.*, metuda, pínjeno mleko; -n, *v. a.* mesti (medem), umétati, vmétati: umesti (medem ob. umetem); -napf, *m.* máslovnjak; -rührfübel, *m.* pinja; -teig, *m.* masleno testo; -weich, *a.* mehek kakor maslo. [Kerngeh.) peškišče.

Butz, *m.* kermeželj, kermežljinec; **Buxbaum** s. **Buchsbaum.**

C.

(Wörter, die nicht unter C vorkommen, suche unter K und Z.

Carobenbaum, *m.* rožičevec.

Chaise, *f.* lahki voz, vozič.

Chal=ouppe, *f.* ládjica, šalupa; -uppe, *f.* beznica.

Chamäleon, *m.* kameleon, barvomenec.

Champ=agner, *m.* šampanjec, šampánjevec, šampanjsko vino; -ignon, *m.* šampinján; kukmak.

Chan, m. kan, kam; -ce, *f.* nakljúčba, prigoda; -ge, -gieren s. Wechsel, wechseln.

Chaos, *n.* mlamol, kolža; *fig.* zmešnjava, metež, zagreb.

Charade, *f.* zlogovnica, zastavica v zlogih, šarada.

Charakter, *m.* značáj, nrav *f.*, čud *f.*; (Merkmahl) známenje, znak; (Buchst.) pisme (g.-ena), čerka; (Eigent.) lastnija, svojstvo, kakovost; (Würde) dostojnost, čast *f.*; -fest, *a.* stanoviten, stanovítnega -značaja; ističen, *v. a.* opisati (pisem), zaznámnjati + opisovati, zaznámljati: -istik, *f.* opis lastnosti, karakterístika; -istisch, *a.* značajen, znamljív; -los, *a.* nestanoviten, brezznačajen.

Char=donnerstag, *m.* véliki četertek; -freitag, *m.* véliki petek.

Char=ge, *f.* dostojnost, čast *f.*, vojaška stopnja; -etin, *f.* milóstnica; -ivari, *m.* mačja godba, mijavka; -latan, *m.* slepár, hlastavec, hlastáč, baháč; (Churpfusch.) mazáč; =erie, *f.* sleparija; mazaštvo; -mant, *a.* vabljív, mil, zál.

Char=pie, *f.* púkanica, cefranje;

samstag, *m.* vélika sobota; -ybbis, *f.* karibda, požiravník.

Cha=sseur, *m.* strelec, lovec; -tulle, *f.* púšica, skrinjica; -ussee, *f.* cesta, vélika cesta.

Chef, *m.* glavár, poglavár, poglavnik, viši predstojnik.

Chem=ie, *f.* kemija, ločba; -ikalien, *pl.*, kemične tvarine *pl.*, ločbenine *pl.*; -iker, *m.* kemik, kemikar, ločbar; -isch, *a.* kemijski: -es Laboratorium, ločbenica; -isette, *f.* predsrajčnik.

Chenille, *f.* svilnata vervica.

Cherub, *m.* kerub, kérubim.

Cheval=eresk, *a.* viteški; -ier, *m.* vitez.

Chican=e, *f.* pletka, spletka, zvijača, zabava; -eur, *m.* pletkar, zvijačnik; -ieren, *v. a.* zvijače plesti (pletem), zajédati koga, zabávljati komu.

Chiffer, *f.* čerka; tajna znamka, šifra; -schrift, *f.* tajnopís.

Chimäre s. Hirngespinnst.

Chinarinde, *f.* kina, kinovica.

Chir=agra, *n.* protin v roci; -omant, *m.* rokovedež, vedeževavec.

Chirurg, *m.* ranocelnik, ranocelec, kirúrg; -ie, *f.* ranocelstvo, ranocelništvo, kirurgija; -isch, *a.* ranocelski, kirúrgičen.

Chlor, *m.* zelenec, klor.

Chokolade, *f.* čokolada, šokolada.

Cholera, *f.* kólera; -iker, *m.* toplokervec; -isch, *a.* toplokerven; *fig.* naglojezen, nagloserden.

Cholsäure, *f.* žolčna kislina.

Chor, *m.* zbor, kor; (in d. Kirche) kor, porčehne *pl.*, pevališče; -al, *m.* cerkvena pesem, korál; =gesang, *m.* zborno petje, skupno petje; =ist, *m.* cerkven pevec; -amt, *n.* peta maša; -hemd, *n.* koretelj; -herr, *m.* korar, kanonik.

Chor=eus, *m.* korej; -iambus, *m.* korijamb; -ist, *m.* korist, zborni pevec; -ographie, *f.* krajopisje.

Chrestomathie, *f.* cvetnik, berilo, krestomatija.

Chrisma, *m.* sveto olje, krížma.

Christ, *m.* kristijan, kristján, kerstján, kerščan, kerščenik; *fig.* kerst; (Christus) Krist, Kristus; -abend, *m.* sveti večer, badnjek; -baum, *m.* božje drevce, božičnica; -bescherung, *f.* božično darilo; -en, =a. kristijanski, kerščanski, keršanski; -enfeind, *m.* sovražnik kristijanov; -enheit, *f.* kerščanstvo, kristijanstvo, kerščanski svet, kristijanje *pl.*; -enlehre, *f.* kerščanski nauk; -enverfolger, *m.* preganjavec kristijanov; -enwelt, *f.* kerščanski svet, krížani svet; -gläubig, *a.* pravoveren, kerščanske vere; -ianisieren *v. a.* krstiti, kerščevati; kristjániti: pokristjániti; -in, *f.* kristijana, kristjana, kristjanka, kèrščenica; -kindlein, *n.* Jézušek, Ježček, Jézišček; -lich, *a.* kerščanski, kristijanski; -messe, *f.* polnóčnica; -monat, *m.* gruden, december; -nacht, *f.* sveta noč; -tag, *m.* božič, sveti dan (g. dneva); -us, *m.* Krist, Kristus; -=a. Krístusov, Kriščev; -woche, *f.* božični teden.

Chrom, *n.* krom, barvik; -atiſch, *a.* barvan; (muſ.) polnoversten; -gelb, *n.* krómovo rumenilo.

Chron=ik, *f.* letnik, letopís, krónika; -iſch, *a.* počasen; -iſt, *m.* letopisec; -ogram, *n.* kronográm; -ografie, *f.* letopisje, časopisje; -ografiſch, *a.* letopisen, časopisen; -olog, *m.* časoznanec, časoslovec; =ie, *f.* časoznanstvo, časoslovje, kronologija; =iſch, *a.* časoslóven, kronológičen, poversten; -ometer, *m.* časomér.

Chryſolith, *m.* krisolit, zlatovec.

Chur, *f.* volitev, izbor; -fürſt, *m.* izbornik, izborni knez, volivni knez; =entum, *n.* izborna kneževina; =lich, *a.* volivnokneški.

Cicade, *f.* skeržát, čriček, čerček, žrikovec, skeržatica.

Cichorie, *f.* cikórija, potrošnik.

Cider ſ. **Zider**.

Cirka ſ. **Gegen**.

Cis, *n.* cis.

Club, *m.* shod, snid.

Coadjutor, *m.* pomočník.

Courage, *f.* serčnost, serce.

Courant, *a.* tekóč, gredóč.

Couſin, *m.* -e, ſ. Geſchwiſterkind.

Czako, *m.* čaka, čako.

Czar ſ. **Zar**.

D.

Da, *ad.* (hier) tu, tukaj, tu-le, (dort) tam, tamo, tamkaj, tam-le; (-vorüber) tod, le-tód, todik; -*c.* ko, kedar; (weil) ker, ki; -bei, *ad.* zraven, poleg: -capo *ad.* od kraja, še enkrat.

Dach, *n.* streha, strésina, krov; *dim.* strésica, stréhica, krovec; *coll.* ostrešje; -=*a.* strešni; -balken, ſ. Querbalken; -boden, *m.* podstrešje, nadhišje, pêter, podstréšina; (im Hinterth.) zátreb; -decker, *m.* krovec, pokriváč; -fenſter, *n.* lina; -förmig, *a.* strehast; -firſt, *m.* sleme (g. -na), verh; -front, *f.* čelo, pročelje; -geſperre, *n.* strešje, vez *f.*; -geſimſe, *n.* svisla *pl.*; -kammer, *f.* zgórnjica, zgornja izba, podstréšnica; -nagel, *m.* strešnik; -rinne, *f.* žleb, žlot.

Dachs, *m.* jazbec, jazvec; -=*a.* jázbečev; *dim.* jázbeček; -bau, *m.* jázbina, jázvina.

Dachs=ſchaube, *f.* škopa; -ſchiefer, *m.* škerl, skerl; -ſchindel, m. škodlja, skodlja, strešnica.

Dachs=falle, *f.* past za jázbece; -fell, jázbečevina; -fleiſch, *n.* jázbečje meso; -hund, *m.* jázbečar; -in, *f.* jázbečevka.

Dach=ſparren, *m.* špérovec, lemez, škarnik; -ſtroh, *n.* škopa, strésnica; -ſtuhl, *m.* strésina, vez *f.*, stropilo; -traufe, *f.* kap, okáp; (Waſſer) kápnica; -ung, *f.* ostrešek, strešje, ostrešek, strešje, ostrešje, krov; -vorſprung, *f.* napušč; -ziegel, *m.* strešnik; (Hohlz.) korec.

Da=durch, *ad.* tu, tod, le-tód; tu skoz; (Mittel) s tem, po tem; -fern, ſ. Falls; -für, *ad.* za to; -haften, porok biti (sem) za kaj; -halten, imeti (ám) koga za kaj; -gegen, *ad.* nasproti, zoper; *c.* ali, pak, temveč; -guerreotyp, *m.* svetlotísk.

Daher, *ad.* od tod, od tam, od tam tod; -*c.* zató, zatorej, torej; -brausen, *v. n.* priveršeti *pf.*; -fahren, *v. n.* pripeljati se (em) *pf.*; -kommen, *v. n.* priti (pridem) + prihájati: (singend) pripeti (pojem); (laufend) priteči; (fliegend) prileteti; (pfeifend) prižvižgati; (zitternd) pritresti se u. s. w.

Dahier, *ad.* tu, tukaj, tu-le, letukaj, ovde.

Dahin, *ad.* tje, tja, tot, tamtje, onam; es ist dahin, pročje, po njem je; -aus, *ad.* todi, tam tod; -bringen, *v. a.* prinesti + prinášati; jemanden zu etwas-, pripráviti, da bi..; -eilen, *v. n.* potékati, hiteti; -fahren, *v. n.* oditi (idem) + odhájati; *fig.* umreti; -geben, *v. a.* podati, podariti *pf.*; -gehen, *v. r.* tje iti (grem): oditi (idem); -liegen, *v. n.* pojémati, žedeti; -schlendern, *v. n.* koracati; -sein, *v. n.* proč biti (sem), po čem biti, čemu zaklénkati *pf.*; -stehen, s. Dahinsterben; -stellen, *v. a.* postávljati + postávljati; -sterben, *v. n.* umírati, pojémati; -stürzen, *v. n.* telébniti, bútiti, čičniti; -ten, *ad.* zadej, od zadja; -ter, *ad.* za tem, zadej: -kommen, spáziti, zapasti (pasem) *pf.*; -ziehen, *v. n.* odríniti, odpráviti se, oditi (idem) + odprávljati se, odhájati.

Daktyl-isch, *a.* daktilski; **-us**, *m.* daktil.

Damal-ig, *a.* tedánj, tedašenj, ondašenj, takraten; **-s**, *ad.* tedaj, onda, ondaj, ondukaj, takrat.

Damast, *m.* damašek, damást, tamašek; **-en**, *a.* damaškov.

Damasz-enerklinge, *f.* damaščanka; **-enerstahl**, *m.* damaščensko jeklo; **-ieren**, *v. a.* káliti, damaškovati.

Dam-e, *f.* gospá, gospoja; (Kart.) gorinec, kraljica; **-en**, *= a.* gospénj; **-enbrett**, *n.* dámnica; **-hirsch**, *m.* damjek, lanjec.

Damit, *ad.* s tem; - *c.* da, da bi..

Damm, *m.* jez, zasíp, graja, zagraja; **-bruch**, *m.* predor v graji; **-erde**, *f.* pérst *f.*, bernja, berna.

Dämm-en, *v. a.* jeziti, graditi: zajeziti, zagraditi + zagrájati; **-erig**, *a.* mračen, somračen, temoten, temočen, mežav, mižav; **-erlicht**, *n.* pomrak; svit, zor; **-ern**, *v. n.* mračiti se, temniti se, mrak se dela; (tagen) svítati, prizárjati, razsvetlovati se, svítati se; **-erung**, *f.* mrak, pomrak, somrak; (Morgend.) svit, zor.

Dämon, *m.* hudoba, bes, zli duh, dajmon; **-isch**, *a.* besen, dajmonski.

Dampf, *m.* par, sopár, hlap, puh, čad; **- = a.** parni, soparni; **-bad**, *n.* parna kopelj, ruska kopelj *f.*; **-bot**, s. Dampfer; **-en**, *v. n.* páriti se, hlapeti, čáditi se, kaditi se, sopáriti se.

Dämpf-en, *v. a.* dušiti, gušiti, gasiti, krotiti: zadušiti, udušiti, ugasiti, pogasiti, ukrotiti + zaduševati, pogášati; (v. Horn) tolážiti: utolážiti, utóliti; gedämpfte Stimme, zamolkel glas; **-er**, *m.* gasilo; tažilo.

Dampf-er, *m.* parnik, parobród, ládija na sopár; **-kessel**, *m.* hlapnik, parni kotel; **-kraft**, *f.* parna moč; **-loch**, *n.* dušnik, oddušek; **-maschiene**,

f. párnica, parni stroj, parostroj, -meſſer, *m.* paromér; -nudel, *m.* oparjenek; -ſchiff, parobród, parnik, parna ládija; =fahrt, *f.* parobrodstvo, parna brodnja; -wagen, *m.* parni voz, parovóz.

Da=neben, *ad.* zraven, poleg, pokraj, tik; -nieden, *ad.* tu doli, tam doli; -niederſ, *ad.* doli, na tla; na tleh; =kommen, ſ. Niederkommen: =liegen, *v. n.* bolovati, bolen ležati (im); (v. Handel) zastájati.

Dank, *m.* hvala, zahvala; -ſagen, zahváliti, zahváliti se + zahváljati se; Gott ſei-, hvala Bogu, bodi ga Bog zahvaljen; Dank! hvala, Bog verni; -=*a.* zahvalni, hvalni; -adreſſe, *f.* zahvalno pismo, zahválnica; -altar, *m.* zahvalni oltár; -amt, *n.* zahválno opravilo, zahvalna maša; -bar, *a.* hvaležen, zahvalen; =keit, *f.* hvaležnost, zahvalnost; -en, *v. n.* zahváliti se + zahváljati se; ſ. Loben; -gebet, *n.* zahvalna molitev; -gefühl, *n.* čut hvaléžnosti; -lied, *n.* zahvalna pesem, hválnica; -opfer, *n.* zahvalni dar, zahvalšnja, zahválščina; -ſagen, ſ. Danken; -ſagung, *f.* zahvala; -ſchreiben, *n.* zahvalno pismo, zahválica.

Dann, *ad.* potém, za tém, na to, potlej; (Zeit) tedaj, tačas, ondaj; -und wann, včasi, včasih, časih; -en, *ad.* von-, odtód, od tam tod, od onód.

Daran, *ad.* na tem, v tem; na to; -ſein, namenjen biti (sem), volje biti, na tem biti; ſchlecht-ſein, na izgubi biti; -kommen, na versto priti (prídem) + prihájati; gut-ſein, komu kaže, sreča dobro streže; -fehlen, *v. n.* mánjkati, pomanjkovati; -gabe, *f.* nadev, nadavek; -gehen, *v. a.* lotiti se česa, podstópiti se, poprijeti se (primem) + lotévati se, látati se, poprijémati se; -fehren ſich, *v. r.* róditi za kaj, márati, méniti se, mar biti (sem) komu česa: zméniti se; -liegen, *v. n.* komu do česa biti (sem), komu za kaj biti; -machen ſich ſ. Darangehen; -ſein, *v. n.* pri čem biti (sem), na čem biti; na volji biti, namenjen biti.

Darauf, *ad.* na to; na tem; (hernach) potém, potlej; -ausgehen, naklépati, kániti, namérjati; -gabe, *f.* nadavek, nadev; nameček; -gehen, *v. n.* poteči, poiti (idem); *fig.* umreti (merjem), pomreti; (benöthiget werden) trébati se, potrebovati se; -geld, *n.* nadavek, ara; -kommen, *v. n.* zaslediti, staknuti, dozvédeti (vém) *pf.*; -wenden, *v. a.* oberniti + obráčati v kaj.

Daraus, *ad.* iz tega, iz teh rečí.

Darben, *v. n.* strádati, gábati, pománjkanje terpeti, v révščini živeti.

Darbiet=en, *v. a.* ponúditi, podeliti + ponújati, podeljevati; -en, *n.* ponudek, ponudba.

Darbring=en, *v. a.* donesti, prinesti, pokloniti, izročiti + donášati, poklánjati, izročevati; -er, *m.* prinesec, donašavec; -ung, *f.* donós, izročba, poklonitev.

Darein, *ad.* v to, v tega; va-nj; vmes; -finden ſich, *v. r.* zvédeti se v

kaj, znajti (najdem) se v kaj; -legen ſich, *v. r.* vtakniti se + vtíkati se v kaj; -reden, *v. n.* vmes govoriti, prigovárjati. ugovárjati; -ſchicken ſich, ſ. Dareinfinden ſich.

Dargeben, *v. a.* podeliti. podariti, pokloniti + podeljevati, poklánjati.

Darin, *ad.* v tem, v tej reči, v tej zadevi; (innerhalb) notri.

Darleg=en, *v. a.* predložiti, pred oči položiti, razložiti + predlágati, pred oči pokládati; (beweiſ.) dokázati (kažem), izpríčati + dokazovati, izpričevati; (erklär.) razjásniti, pojásniti, razložiti + razjasnovati, razlágati; -ung, *f.* predložba; dokáz, izpríča; razlaga, pojasnilo.

Darleih=e, *f.*, -en, Darlehen, *n.* zajem, posojilo; -en, *v. a.* na up dati, v zajem dati, posóditi + na up dajati posójati; -enś, = *a.* upodajni, zajemni; -er, *m.* zajmodavec, upodajec.

Darm, *m.* črева, čeva, črevo; *dim.* črévica; -= *a.* črevni; -bruch, *m.* kila; -chen, *n.* črévica; -entzündung, črevna vnetica; -fell, *n.* črevna mrena; -gicht, *f.* črevna hudica, črevoból *f.*; -grimmen, ſ. Kolik; -ſaite, *f.* struna iz črev; -ſchleim, *m.* črevna žleza.

Darnach, *ad.* po tem, po tej; potlej, potem; -achtung, *f.* ravnanje po čem; da se ravná po čem.

Dar=nieder, ſ. **Danieder**; -ob, ſ. **Darüber**.

Darr=e, *f.* sušenje, sušilo; (Ort) sušilnica, sušívnica, ozdica; -eichen, *v. a.* podeliti, podati, donesti + podeljevati, podájati, donášati; -en, *v. a.* sušiti, ozditi: posušiti; -haus, *n.* sušílnica, ozdica; -ofen, *n.* pečnica, peč za sušilo; -ſucht, *f.* sušica, suhotica; -ſüchtig, *a.* sušičen.

Darſtell=bar, *a.* predstavljív, predstaven; -en, *v. a.* predstáviti, pred oči postáviti, razkázati (kažem) + predstávljati, razkazovati; (bildl.) poobráziti, zobráziti + poobražévati; (ſchriftl.) popísati, (pišem), opísati + popisovati; (erklär.) razložiti + razlágati; ſich-, *v. r.* kázati se: skázati se, predstáviti se + skazovati se, predstávljati se; -er, *m.* predstavljavec; razlagavec; -ung, *f.* predstava, predstávljenje; opís; razlaga; = art, *f.* predstavljava, način predstávljanja; = gabe, *f.* predstavljavnost.

Darthun, *v. a.* razkázati (kažem), izpríčati + razkazovati, izpričevati.

Dar=über, *ad.* nad tem; nad to; črez to; (deshalb) zató, zatorej, zategavoljo, zarad tega; darunter und-, vse vprek, vse križem; -um, *ad.* za to, zavoljo tega, zategavoljo, zategadélj, zarad tega; (um das) po tó; -um *c.* zató, zatorej; -unter, *ad.* pod tem, pod to; med tem; pri tem, v tem.

Das, ſ. **Der**.

Daſein, *v. n.* bíti (sem), tu biti, pričujóč biti; - *n.* bitje, bistvo, bitnost.

Da=ſelbſt, *ad.* tu, tukaj, le-tukaj; (dort) tam, tamkaj, ondaj; -ſmal, *ad.* takrat, to pot, zdaj.

Daſs, *c.* da; da bi; -nicht, da ne,

da ne bi, da bi ne; ohne-, ne da bi; im Falle-, ako bi; bis-, dokler ne.

Dat=en, *pl.* djanjske okólnosti, prigodki, date; -ieren, *v. a.* dan in leto pripísati (pišem), datírati, datovati; -iv, *m.* dajavnik, tretji sklon, dativ; -owechſel, *m.* oddnevna menjica.

Dattel, *f.* datel, daktil, palček; -baum, *m.* dátlovo drevo (-vesa), dátlovec; -öhl, *n.* dátlovo olje, dátlovec.

Datum, *n.* dan in leto, datum; dano; bis-, do zdaj, do današnjega dneva.

Daub=e, *f.* doga, dožina; *dim.* dóžica; -enhobel, *m.* strúg, strugavnik.

Däuchten, ſ. Dünken.

Dauer, *f.* terpež, terpežnost, obstanek, obstój; -haft, *a.* terpežen, terpéč, deržéč, terden, terdoben; obstojen, stanoviten; =igkeit, *f.* terpežnost, terpečost, terdnoba, deržečost, obstojnost, stanovitnost; --los, *a.* brez térpeža; nestanoviten; -n, *v. n.* terpeti, trájati; es -t mich, žal mi je; er -t mich, smíli se mi; -nd, *a.* ſ. Dauerhaft. [čić.

Däumchen, *n.* palček, pavček, pav-

Daumen, *m.* palec, pavec; (an d. Welle) motoroga; (an der Stampfe) ročica, palčnik; -breit, *a.* za palec širok; -ſtock, *m.* pálčnica, pálečnica.

Däumling, *m.* palčnik; (Menſch) palček.

Davon, *ad.* od tega, od te; iz tega, od te reči; weit-, daleč proč; -bleiben, *v. n.* ne priti (pridem) + ne prihájati; -eilen, *v. n.* potégniti jo, odnesti jo *pf.*; -fliegen, *v. n.* odleteti, odfèrkniti *pf.*; -fliehen, *v. n.* pobégniti, perhniti: pèrhati; -gehen, *v. n.* unesti jo, upíhniti jo, pobrati se (berem), uiti (idem), ubéžati (im) *pf.*; -jagen, *v. a.* spoditi, odgnati (ženem) + odgánjati; -kommen, *v. n.* odnesti jo, rêšiti se, oteti se (otmem); er wird nicht-, ne ozdravi več, ne prebolí; -können, *v. n.* oditi moči (morem); -laufen, *v. n.* perhniti, uperhniti, upíhniti jo, pobrísati jo, poceditи jo, zmúzniti se, pobrati se (berem); -machen ſich, ſ. Davongehen; -rennen, *v. n.* oddírjati, zbéžati + bezati; -ſchleichen, *v. n.* pomúzniti jo, poceditи jo, kopita odnesti *pf.*; -tragen, *v. a.* odnesti, unesti + odnášati, unášati; *fig.* doseči (sežem) + doségati; (Krankh.) nalezti *pf.*

Davor, *a.* pred tem, pred to rečjó; pred to; da ſei Gott vor, Bog prenesi; ſ. Dafür; -erſchrecken, ustrášiti se česa.

Dawider, *a.* proti temu, zoper to, zoper to reč; (entgeg.) nasproti; -ſein, ustávljati se, protíviti se.

Dazu, *a.* k temu, k tej reči; (desh.) zató; -thun, podvízati se, prizadjati si (dém) + prizadévati si; -ſollen nicht kommen, do tega naj ne pride; -helfen, *v. a.* pripomoči (morem); -legen, -thun, *v. a.* priložiti, pridjati (dém) + prilágati, pridévati; -mal, ſ. Damals.

Dazwiſchen, *a.* vmes, med tem, sredi, sred tega; -kunft, *f.* posredovanje, pritegljéj, pripomóč *f.*

Debatt=e, *f.* razprava, razgovor.

obravnava, besedovanje; -ieren, *v.n.* razprávljati, obravnávati, razgovárjati se, prevdárjati; prekárjati se, besedovati; pretrésati.

Deb=et, *m.* dolg; (er iſt ſchuldig) dolžen je; -it, *n.* prodaj, prodaja; =or, *m.* dolžník; -ût, *n.* pervi nastóp; =ieren, *v.n.* pèrvokrat igrati, pèrvokrat nastópiti.

Decem, *n.* desét; -ber, ſ. Dezember; -vier, *m.* deseternik, decemvír.

Dechant, *m.* dekán, nadžúpnik, nadfájmošter; -ei, *f.* dekanija; -swürde, *f.* dekanstvo.

Decharge, *f.* ustrél.

Deck=e, *f.* odeja, odév *f.*, krilo, pregrinjalo; (Plaf.) strop, stropje; (Binſen-) stórija; -el, *m.* pokrov; veka; pokrovec, pokrovka, rena; *dim.* pokrovček, rénica; (Buch-) plátnica; (Trag-) korítnica; -en, *v. a.* kriti (krijem): pokriti, zavézniti + pokrívati, zavezovati; ogerniti, odeti (denem) + ogrínjati, odévati; (d. Tiſch) pogerniti + pogrínjati; (ſchütz.) zasloniti + zaslánjati; (Mueſtag.) založiti + zakládati; -enmalerei, *f.* stropna malba; -er, *m.* krovec. strehar; pogrinjavec; -mantel, *m.* zagrinjalo, odèv *f.*, pretveza; -platte, *f.* plošča; -ung, *f.* kritje, pokrívanje; (Sicherung) varnost, várščina; (Schutz) zaslomba, bramba; =surkunde, *f.* zavarovavno pismo.

Dedi=kazion, *f.* posvéčenje, posvecava, pripis; -zieren, *v. a.* posvetiti, pripísati (pišem) + posvečevati, pripisovati.

Dedu=kzion, *f.* izpeljava, izvod; -zieren, *v. a.* izpeljati (peljem), izvoditi + izpeljevati.

Defekt, *m.* primanjkljej, pomanjkljej, nedostatek; -*a.* manjkljív, manjkav, nepopolen; -bogen, *m.* manjkajoča pola; -ive Zeitwörter, nepopolni glágoli.

Defen=dieren, ſ. **Vertheidigen**; -ſiv, *a.* braniven, odbijaven, odbojen; -ſor, ſ. **Vertheidiger**.

Defi=lieren, *v.n.* v redu mimo koga iti (grem); -nieren, *v. a.* opredéliti, dolóčiti + opredeljevati, določevati; -nitiv, *a.* dokončen, končen, terden, določen; -nizion, *f.* določilo, opredelek; -zient, *m.* bolni duhovnik, deficiént; -zit, *n.* primanjkava, primanjek, zmanjek.

Deform, *a.* nespodoben, pošasten; -ität, *f.* nespodoba.

Degen, *m.* meč, špada; -=*a.* mečev; -fläche, *f.* plošča; -gehenk *n.*, -kuppel, *f.* jermen za meč; -griff, *m.* deržalo, roča; -klinge, *f.* plošča; -knopf, *m.* mečev gumb; -ſpitze, *f.* ost *f.* ostrina; -ſtoß, *m.* vbod z mečem.

Degrad=azion, *f.* znížanje, ponížanje; -ieren, *v. a.* znížati, ponížati + zniževati ɔc.

Dehn=bar, *a.* razteglјív, raztezen, razteznjív, vlečljív, raztenljív, vlačen. projljív; =keit, *f.* razteglјivost, razteznost ɔc.; -en, *v. a.* raztégniti, natégniti, potégniti, razprójiti: raztegovati, raztézati, prójiti. vleči (vlečem); (Silbe) zategniti + zategovati; ſich-, *v. r.* stegniti se + stégati,

se, vleči se; (recken) zlekniti se. zlecatise + zlecovatise; gedehnte Silbe, zategnjen zlog; -ung, f. raztezava, raztéganje; (d. Silbe) zateza, zatezovanje; =szeichen, n. zategljej, zatezáj.

Deich, m. jez, zasip, gat f., graja. grad f. -= a. jezov; -bruch, m. predor jeza; -en, v. a. jeziti, graditi: zajeziti, zagraditi, zasuti (spem) + zajezovati, zagrájati, zasípati (pljem).

Deichsel, f. oje (ojesa), voje; (hintere) svora, rázvora; (Art) tesla. teslo; -arm, m. trabje; -gabel, f. ojnice pl., oglobli pl. f., škarje pl., škárnice pl.; -nagel, m. igla.

Dein, pr. tvoj; (du-) svoj; -ethalben, -etwegen, ad. zavoljo tebe, zarad tebe; -ig s. Dein.

De=ismus, m. deizem; -ist, m. deist, božoík; =isch, ad. deističen.

Dekan, m. dekán, tehant; -at, n. dekanija, tehantija; =ö=, a. dekanijski.

Deklam=ator, m. govornik, deklamator; =isch, a. govorniški; -ation, f. govorništvo, deklamacija; -ieren, v.a. govoriti, deklamovati, prednášati, deklamírati.

Deklin=abel, a. sklanljiv, sklonljiv, sklanjalen; -ation, f. odklón, zastranek; (gram.) sklanjava, sklanjatev, sklanja, sklánjanje; -ieren, v.a. sklánjati, pregíbati (bljem); -v.n. odklánjati se.

Dek=oft, n. odvarek, prevretek; -orateur, f. okinčevavec, olepševavec; -oration, f. olepšava, okinčava, okrasje; -orieren, v.a. lepotiti, kinčati, lépšati, záljšati: olepotiti, okinčati, okrasiti, olépšati, ozáljšati.

Dekorum s. Anstand.

Dekret, n. odlók. odloček, dekrét; -ieren, v. a. odlóčiti, ukreniti, skleniti + odločevati, ukrépati, sklépati.

Deleg=ation, f. prenašba, preróčba, preročilo; -ieren s. Abordnen.

Delfin, m. pliskavica, pliskavka, delfín.

Delikat, a. tekovít, slasten, izbrán, prošken; (zart) mil, nežen; (häckelig) kočljív; -esse, f. slaščica, sladčica; nežnost, razkošje.

Del=ikt, n. hudodelstvo; -inquent, m. hudodelec, hudodelnik; obsójenec; =in, f. hudodélnica; obsójenka.

Delir=ieren, v. a. blázniti, blesti (bledem), v sanjah govoriti; -ium s. Wahnsinn.

Demagog, m. demagóg: -isch, a. demagógičen.

Demant s. Diamant.

Demark=ation, f. razmejitev; -ieren, v.a. razméjiti pf.

Demaskieren, v. a. razšémiti, šemo z lica potegniti + potegovati.

Dementi, n. preklic; -eren, v. a. preklicati (kličem), za laž razglasiti + preklicovati.

Demi=nutivum, n. pomanjševavna beseda, manjšavka; -ssion, f. odpust.

Dem=nach, ad. po tem, po tem ta-

kem, torej, zatorej, dakle; -nächſt, *ad.* kmalo, koj, v kratkem, kar najpréj, berž berž; -ohngeachtet, *ad.* vendar pa.

Demo=iſelle, *f.* gospodičina, gospodična; -frat, *m.* ljudoljub, demokrát; =iſch, *a.* ljudoljúb, ljudoljuben, demokrátičen, demokrátiški; -frazie, *f.* ljudoljubje, demokracija.

Demolier=en, *v. a.* podreti (derem), razdjati (denem), razrúšiti, razsuti (spem) + podírati, razdévati, razsípati (pljem); -ung, *f.* podretje; razdjanje, razsutje, razdeva.

Demonſtr=ativ, *a.* kazaven; -ation, *f.* dokáz, dokazba, pojasnovanje; *fig.* demonštracija, očitovanje, žúganje; -ieren, *v. a.* dokázati (kažem), skázati + dokazovati; *fig.* očitovati, žúgati.

Dem=ontieren, *v. a.* poškodovati, onemiti, zrúšiti + poškodávati, zrúševati; -oralifieren, *v. a.* pačiti, prídíti: popačiti, spríditi.

Dem=ut, *f.* ponížnost, pohlevnost; -úthig, *a.* ponížen, pohleven; die -e, ponížnica; =en, *v. a.* ponížati, ponížnega storiti, osramotíti + ponéževati, ponížnega delati, pokoriti, sramotiti; =ung, *f.* poníževanje, ponížanje, osramotitev; -útsvoll s. Demúthig.

Dendrit, *m.* drevnik, dendrit.

Dengel=hammer, *m.* klepec, klepavnik, klepáč, kladvo; -n, *v. a.* klepati (pljem): sklepati, poklepati; -ſtock, *m.* bábica; -zeug, *n.* klepi *pl.* *f.*, klepalo; -er, *m.* klepáč, klepavec.

Denk=art, *f.* mišljava, način mišljenja; -bar, *a.* misljív, miseln; = feit, *f.* misljivost, míselnost; -buch, *n.* spomenik, spominják, pámetnik; spominska knjiga; -en, *v. a.* u. *n.* mísliti: pomísliti, prevdáriti + pomišljevati, premišljevati, prevdárjati; (meinen) méniti, sóditi, zdeti se komu; (geſonnen ſein) naklépati. v míslih imeti (ám), kániti, namérjati; (ſich erinnern) pámetiti, pómniti, mísliti na kaj: spómniti se, domísliti se + spomínjati se, domišljevati se; hin und her-, prevdárjati, premišljevati, uganjevati, ugíbati (bljem); ich dächte, zdí se mi, dozdeva se mi, jaz bi djal; der Menſch denkt, Gott lenkt, človek obrača, Bog oberne; (hoffen) úpati, nádjati se; ſich-, *v. r.* mísliti si, predstávljati si; -end, *a.* mišljív, premišljív, prevdaren; -er, *m.* mislec, mislivec, premišljevavec; -fähig, *a.* mišljív; -form s. Denkart; -freiheit, *f.* svóboda mišljenja, svóbodna misel *f.*; -kraft, *f.* míselnost, razumnost, prevdarnost; -lehre s. Logik; -mahl, *n.* spominek, spomenik, pomnik, pámetnik; (Grabes-) nadgrobek, nadgrobnik; alte-, starovine, starotine, starodavni spominki; -münze, *f.* spomínšica, spominski denár; -ſpruch, *m.* rek, izrék, prislovica; -übung, *f.* vaja v mišljenji; -ungsart, -weiſe s. Denkart; -würdig, *a.* znamenít, znamenitен, imeniten, velikovažen, spomina vreden:

=feit, *f.* imenitnost, znamenitost; -zettel, *m.* sposminski listek.

Denn, *c.* zakáj, kajti; (weil) ker, ki; was ist -, i kaj, kaj pa je; -och, *c.* vendar, pri vsem tem, vendar le, saj.

Dental, *m.* zobnik, dental.

Denunz=iant, *m.* ovadnik, ogovarjavec; -iazion, *f.* ovada.

Dep=artement, *n.* okraj, kotar; -endent, *a.* zavisen, odvisen; -endenz, *f.* odvisnost; -esche, *f.* sporočilo, hitro naznanilo; -onent, *m.* položnik, izporočnik, priča; -onieren, *v. a.* položiti, izporočiti, v shrámbo dati +polágati, izporóčati, v shrambo dajati; (aussag.) príčati, pričevati, govoriti; -ortieren, *v.a.* prognati (ženem), pregnati, v tujo deželo odpeljati (ljem)+progánjati ɔc.

Depositen=, *a.* hranilni; -enamt, *n.* položnija, hranilni urad; -engebühr, *f.* hranílščina, položnina; -engelder, *pl.* hranilni denarji; -enkasse, *f.* hranilna denarnica; -envermögen, *n.* hranilo, hranilno premoženje, položno blago; -enverwaltung, *f.* oskerbovanje hranil od. hranilnih denarjev; -or, *m.* hranivec; =ium, *n.* skládnica, hranílnica; -um, *n.* hranilo, pologa, polog.

Dep=ot, *n.* skladišče, hranišče, založišče; (milit.) založna vojska; -ræsentieren, *v.a.* za odpuščanje prositi; -utat, *n.* priboljšek, dodajek, prídatek; -utazion, *f.* poslanstvo, poslanci *pl.*; -utierte, *m.* poslanec, poslanik; *f.* poslanka.

Der, die, das, bleibt als Artikel unübersetzt; *pr.* (dieser, e, es) ta, ta, to oder ti, ta, to; (jener) oni, a, o; uni, a, o; (welcher) kteri, a, o oder ki.

Derb, *a.* grob, robat, jédernat, krepek; čverst, silen, močen; -heit, *f.* grobost; krepkota, čverstost ɔc.

Der=einst, *ad.* kedaj, enkrat; =ig, *a.* nekdánj, enkraten; -enthalben, *ad.* zató, za tega voljo, zarad tega, zavoljo tega; -gestalt, *ad.* tako, ovako, na tak način; po takem; po tem takem; -gleichen, *a.* tak, takov, tákošen; -iwat, *a.* izpelján; -jenige, *pr.* tisti, tista, tisto; ta isti, ta ista, to isto; -malen, *ad.* sedaj, zdaj; -malig, *a.* sedánj, zdánj; -maßen, *ad.* tako, tako zelo, toliko, tako močno; -o, *pr.* Vaš; Njihóv; -ohalben, *ad.* zatorej, za tega voljo, zavolj tega, za tega delj; -selbe, *pr.* ta isti, ta ista, to isto; tisti, a, o; ravno tisti; -selbig s. Derselbe; -weil, *ad.* tačas, med tem; -wisch, *m.* derviš; -zeitig, *a.* tačasen, sedánj.

Des=teur, *m.* ubežnik, uhajavec, begún, prebežec, uskók, pobéglec; -tieren, *v.n.* ubégniti, ubéžati (im), pobégniti, uiti (idem), uskočiti +ubégati, uhájati; -tion, *f.* ubég, prebég, pobég; -vit, *n.* zaslužék pravdosrédnikov.

Des=falls, *ad.* zastran tega, ozir tega; -gleichen, *ad.* tako, ravno tako, kakor tudi; -halb, *ad.* zató, zavolj tega, zarad tega, zbog tega, za tega delj, za tega voljo.

Des=ignieren, *v.a.* odlóčiti, odméniti +odločevati; **-kriptiv**, *a.* opisovaven; **-organisazion**, *f.* razpád, razdjanje; **-perat**, *a.* obupen, brezupen; **-perazion**, *f.* obúp, brezupnost.

Despot, *m.* samosilnik, trinog; **-tisch**, *a.* samosilen, trinoški, grozoviten; **-tismus**, *m.* samosilje, samosilstvo, trinoštvo, despotizem; **-zie** f. Despotismus.

Dessen=thalben, **-twegen**, **-twillen** f. Deswegen; **-ungeachtet**, *ad.* pri vsem tem, vendar le.

Dess=ert, *n.* prigrizek, pomizek, presladek; **-in**, *m.* vzorek, načertek; **-wegen** f. Deshalb.

Destill=at, *n.* prekapnina; **-ateur**, *m.* prekapljevavec; **-azion**, *f.* prekáp, prežig; **-ieren**, *v. a.* prekápati, prekapljevati, prežigati, destilirati.

Desto, *ad.* tem, s tem, toliko, tolikanj; je mehr, **-besser**, čim več, toliko boljše; **nichts-weniger**, vendar le, pri vsem tem.

Deswegen f. **Deshalb.**

Det=achement, *n.* oddelek, četa; **-achieren**, *v.a.* poslati (šljem), odpráviti +pošíljati, odprávljati; **-ail**, *n.* nadrobnost, podrobnost, posánesnost; **in's-**, na drobno, na tanko; **im-verkaufen**, po drobnem, na drobno prodájati; **=tieren**, *v. a.* na drobno razložiti, na tanko razkázati (sažem) + na drobno razlágati, na tanko razkazovati; **-ailliert**, *a.* nadroben, podroben, natančen; *ad.* na drobno, na tanko.

Detto, *ad.* ravno tako, enako.

Deut, *m.* božják, nézica; **-eln**, *v. a.* modrovati; **-en**, *v.a.* razlágati, razkládati, tolkovati, tolmáčiti; (weisen) kázati (kažem): pokázati; (winken) mígati: mígniti, pomígniti; (m. d. Kopf) kímati (mljem): kímniti; (m. d. Aug.) mežíkati: pomežkniti, pomežíkati + pomežkovati; (m. d. Hand) máhati: máhniti; (vorbedeut.) kázati, znamenovati, oznánjati, poménjati; **-er**, *m.* razlagavec, tolkovavec, tolmač; **-lich**, *a.* razločen, razviden, razložen, jasen, razgoveten; očiten: **-machen**, pojásniti, razjásniti, razložiti + pojasnovati, razkládati; **=keit**, *f.* razločnost, jasnost, razvidnost, ocitnost ɔc.

Deutsch, *a.* nemški; **-e Sprache**, nemški jezik, némščina, nemška beseda; **-machen**, némčiti: ponémčiti; **-e**, *m.* Nemec; *f.* Nemka, Némkinja; **-meister**, *m.* veliki nemški križar, glavár némškega reda; **-tum**, *n.* nemštvo; **-tümelei**, *f.* nemškovanje, nemškutarija; **-tümler**, *m.* nemškutar, nemškovavec; **=in**, *f.* nemškuta, nemškutarica.

Deutung, *f.* razlaga, pojásnjenje, razkláda; **-svoll**, *a.* pomenljiv, znamenit, znameniten.

Devise, *f.* geslo.

Dezem=ber, *m.* gruden, december; (kroat.) prosinac; (čech.) prosinec; (poln.) grudzien; **-vir**, *m.* deseternik, decemvir.

Dez=ennium, *n.* desetletje; **-ent**, *a.* spodoben, pristojen; **-idiert** f. **Ent=**

ſchieden; -imal, desetni, desetičen; =bruch, *m.* desetni drobec; =maß, *n.* desetna mera; =rechnung, *f.* desetna številba; -imieren, *v.a.* desétiti, vsácega desétega ustreliti od. pokončati *pf.*

Diadem, *n.* zlati venec; šapelj.

Diagnoſe, *f.* spoznanje, poznanje bolezni; -tik, *f.* diagnóstika, znanje bolezni.

Diagonal, *a.* poprečen, protikoten; -e, *f.* poprečnica, protikotna čerta.

Diakon, *m.* dijakon; -at, *n.* dijákonstvo.

Dialekt, *m.* narečje; -ik, *f.* dialéktika, razumoslovje.

Dialog, *m.* dvogovor; razgovor, pogovor; -iſch, *a.* dialógičen, dialógiški, v pogovorih.

Diamant, *m.* demant, diamant, oglinec; -=, -en = *a.* démanten, demantov.

Dia=meter, *m.* premér, premérnik; -erhöe, *f.* dripa, kerva, drista.

Diä=reſis, *f.* razloka, razvod; -t, *f.* zmernost v jedi in pijači, mera in red v življenji, zmérnost, zmerna življava; -tik, *pl.* dnina, dnévščina; =klaſſe, *f.* dninski red; -tetik, *f.* nauk o zdravji, dietétika; -tetiſch, *a.* zméren, dietétičen.

Dich, *pr.* tebe, te.

Dicht, *a.* gost; *ad* terdo pri čem, tik česa; -machen, gostiti: zgostiti; -werden, gostiti se: zgostiti se, zagostiti se; (v. Baum) košat, goščat; -belaubt, *a.* košat, goščat, gostolisten, gostoperen, gostolíst; -bewachſen, *a.* zaroden, zaraščen; -buſchig, *a.* košat, goščat; kocast; -e, *f.* gostost, gostota, goščava; -elei, *f.* túhtanje.

Dichten, *v. a.* skládati, pesmáriti, pesmi zlágati, peti (pojem). prepévati; ſ. Dicht machen; -en, *n.* petje, pesmenstvo.

Dichter, *m.* pesnik, pesmár, pesmenik, pevec; - aber *f.* pevska žila; -anlage, *f.* pevska glava, pesniška prikladnost, pesniški dar, pevska zmožnost; -ei, *f.* pesmarija, pesmenija, pesmarstvo; -geiſt, *m.* pevski duh; -in, *f.* pésnica, pevka; -iſch, *a.* pesniški, pevski; -ling, *m.* pesmarček; -ſprache, *f.* pesniški jezik; -volk, *n.* pevci *pl.*

Dichtigkeitsmeſſer, *m.* gostomér; -körnig, *a.* zernat, jédernat, jedrovít; -kunſt, *f.* pesništvo, pesmenstvo, pevstvo, pesmenija, poezija, pevska umetnost; -laubig, ſ. Dichtbelaubt; -ung, *f.* pesem *f.* pesmija, spév, poezija; izmišljenka; =ſtraft, *f.* pesniška moč *f.*, obrazotvornost, domišljivost.

Dick, *a.* debel; (fett) tolst, raten, rejen, telnat; (dicht) gost; -werden, debeliti se, rediti se: odebeleti, zdebeleti, obrediti se; gostiti se: zgostiti se, zagostiti se; -backig, *a.* debelolíčen; der -e, licman; -bauch, *m.* brentnik, brentáč, trebušnik, debelúh; -bein, *n.* stegno; -e, *f.* debelina, debelóst, debelota; gosto, goščoba; -füßig, *a.* debelonóg;

hals, *m.* debelovratnik; =ig, *a.* debelovraten.

Dick-häutig, *a.* debelokožen, kožnat; žuljav, skorjav; -icht, *n.* gošča, goščava, hosta, šuma; -knochig, *a.* kostnat, debelokosten; -kopf, *m.* bučman, debeloglavec, glavač, butec, butelj (-na); -köpfig, *a.* glavat, butast, terdogláv; -leibig, *a.* debel, trusnat, čokat; -milch, *f.* kislo mleko; -naſig, *a.* nosat, debelonós; -ſchnabel, *m.* debelokljún; -thuer, *m.* bahač, bahávs, hlastáč; -wanſt, *ſ.* Dickbauch.

Didakt-ik, *f.* učba, didáktika; -iſch, *a.* naučen, učen, didáktičen, didáktiški.

Dieb, *m.* tat, kradec, kradljivec, zmikavec, zmikávt; -erei, *f.* tatinstvo, kraja, tatija; -es, = *a.* tatinski, tatovski; -in, *f.* tatica, kradljivka, zmikavtlja; -iſch, *a.* tatinski, kradljiv, zmikaven; -sbande, *f.*, -sgeſindel, *m.* tatinska derhál *f.*; -shandwerk, *n.* tatinstvo; -shelfer, *m.* tatinski pomočník; -slaterne, *f.* slepica; -ſchlüſſel, *m.* vetrih, vitrih; -ſtal, *m.* tatvina, tatba, kradež, kraja.

Die, jenige, *ſ.* Der, Derjenige.

Diel-e, *f.* deska, blanja, žáganica, dilja, plátnica; (Boden) tlak, dlažba; -en, *v. a.* dlažiti, tlak délati: tlak narediti, podlažiti.

Dien-en, *v. n.* slúžiti, poslovati; (zu etwas) slúžiti, rábiti; (als Knecht, Magd, Sklave) hlapčevati, deklovati, sužnjevati, rabotati; (nützlich ſein) streči (strežem), goditi, biti (sem) za kaj; wozu dient das, čemu je to?; -er, *m.* služabnik, služebnik, sluga, služnik; strežáj, strežnik, strežé (g. eta); posel; =in, *f.* služábnica, slúžkinja; strežnica, strežajka, kèrščenica; =ſchaft, *f.* služabništvo, služebništvo, služabni ljudjé *pl.*; družina.

Dienſt, *m.* služba; (Amt) urad, služba, mesto; (Frohn-) tlaka, rábota; (Bedienung) strežba, postrežba; (Hof-) dvorba; (Pflicht) dolžnost, opravek; was ſteht zu -en, kaj bi radi? -e nehmen, v službo stópiti; - = *a.* služni, služebni, služabni; -abſchied, *m.* odpúst; doslužek; -ag, *m.* torek; -alter, *n.* službna leta pl.; -antritt, *m.* nastóp službe; -bar, *a.* služen, služaben, služeben, podložen; =barkeit, *f.* služebnost, podložnost; (Servit.) služnost; -befehl, *m.* službno povelje; -befliſſen, marljiv, prizadeven, poslužljiv; -bote, *m.* posel, družinec, družinče (-eta); *c.* družina, deržina; =ordnung, *f.* postava za posle, služabni red; -eid, *m.* službna prisega; -eifrig, *a.* marljiv, goréč v službi, prizadevljiv; -eintritt, *m.* vstop v službo; -entlaſſung, *f.* odpúst iz službe; -entſetzung, *f.* odstava; -erfahren, zveden v službi, znajden; -fähig, *a.* pripraven za službo; -fertig, postrežen, postrežljiv, poslužen, poslužljiv, radostoren; =fertigkeit, *f.* postrežnost, poslužljivost &c.; -fleiß, *m.* marljivost v službi; -frau, *f.* gospodinja; -freundlich, *a.* postrežen, prijazen;

-führung, *f.* sluzitev, službovanje, uradovanje.

Dienſt=gang, *m.* pot po opravilih; -geber, *m.* službodavec, gospodár; -gehalt, *m.* službnina, službena plača; -genoß, *m.* tovarš, tovariš; -geſuch, *n.* prošnja za službo; -herr, *m.* gospodár; -inſtruktion, *f.* službni napotek; -jahr, *n.* leto službe; -klaſſe, *f.* službni razred; -kleid, *n.* službna obleka; -knecht, *m.* hlapec, posel; -kundig, *a.* zveden v službi; -leiſtung, *f.* služba, poslužba, storitev; -poſtreža; -leute, *pl.* službeni ljudjé *pl.*, deržina, družina; -lich, *a.* službén, uraden; -lohn, *m.* mezda, zaslužek; -los, *a.* brezslužben, brez službe; -magd, *f.* dekla, kèrščenica; -mann, *m.* dvornik, dvorán; -ordnung, *f.* službéni red; -perſon, *f.* službena oseba; -pflicht, *f.* službna dolžnóst; =ig, *a.* podložen; -poſten *m.*, -ſtelle, *f.* služba; -reiſe, *f.* pot v službenih opravkih; -ſtreitigkeit, *f.* prepír zastran službe; -thätig, marljív, priden v službi; -thuend, *a.* služiven; -tauglich, *a.* sposoben za službo; -treue, *f.* zvestoba v službi; -untauglich, *a.* nesposoben za službo; -verleihung, *f.* podelitev službe; -verluſt, *m.* izguba službe; -vertrag, *m.* službna pogodba; -willig, *a.* postrežen, poslužen, postrežljív, radostoren; -zeit, *f.* čas službe, službina leta *pl.*; -zwang, *m.* siljenje k službi; rábota, tlaka.

Dieſe, *f.* pihalo, pihavnik; -er, e, es, ta (te, ti, taj) ta, to; toti, a, o; -ba, le-tá, le-tá, le-tó; ta-le, ta-le, to-le; -fällig, *a.* zadeven, dotičen; --falls, *a.* v tem oziru, v tej reči, v tej zadevi, v tem; zastran tega; -jährig, *a.* létašnji, létošnji; -mal, *a.* takrat, ta pot, sedaj, zdaj; =ig, *a.* takraten, sedánj, zdanj; -ſeitig, *a.* takrajen, tastranski; -ſeits, *a.* takraj, na tej strani, iz te strani; dieß, *s.* Dieſes.

Dietrich, *m.* vetrih, vitrih, divji ključ.

Differ=ent, *a.* različen, razločen, razdelen; -enz, *f.* razlika, različnost, različje, razloček; -ieren, *v. n.* lóčiti se, odnášati se, v križ biti (sem).

Dil=emma, *n.* dilema, dvojemni razsodek; -ettant, *m.* radovoljec, miloradnik, dobrovoljec, diletant; -igence, *f.* berzovóz, poštni voz.

Dill, *m.* koper, smerdílj; -e, *f.* tulec, tulek, tuljava; -öhl, *n.* kóprovo olje.

Diluv=ianiſch, *a.* potopen, občnopotopen; -ium, *n.* potóp.

Dim=enſion, *f.* razmér *f.*, razméra, razmerje; dalja; -eter, *m.* dvomér; -inutiv, manjšavka, pomanjševavna beseda; -iſſion, *f.* propúst, propuščenje, odpoved službe.

Diner, *n.* obéd *f.*, obéd, gostija.

Ding, *n.* réč *f.*, stvar *f.*; *dim.* rečca, réčica, stvarca; -ſda, oné, oné-le; -en, *v. a.* najeti (najmem), vdinjati + najémati, vdinjevati; -lich, *a.* stvaren, rečen.

Dinkel, *m.* pira, pírnica; -ſtroh, *n.* pírevica.

Dinstag, s. Dienstag.

Dintentisch, *m.* černica.

Diözesan, *a.* škofijski; -e, *f.* škofija, vladikovina.

Diphtong, *m.* dvoglasnik.

Diplom, *n.* díplom, listina; -at, *m.* diplomát; =if, *f.* diplomátika; =isch, *a.* diplomátiški, diplomátičen; -azie, *f.* diplomacija.

Dir, *pr.* tebi. ti; sebi; -ekt, *a.* neposredenj, naravnosten; *ad.* naravnost, neposrednje; =ive, *f.* pravilo, ravnilo, vodilo; =or, *m.* vodja, vodnik, voditelj; =orin, *f.* vodnica; =orium, *n.* vodstvo; -ektion, *f.* vodstvo, voditeljstvo; -igieren, *v.a.* voditi, vládati, ravnati, obráčati.

Dirne, *f.* dekla, deklina, dekle (-eta), púnica, deklúsina, mladenka.

Dis, *n.* dis; -gustieren, *v. a.* omraziti, v nevoljo priprávíti + priprávljati; -harmonie, *f.* razglasje, nesoglasje, neskladnost *fig.* nesloga, needinost, razpor; -harmonieren, *v.n.* ne vjémati se, ne zlágati se; -harmonisch, *a.* razglasen, nesoglasen, neubrán; nesložen, neskladen.

Dis-junktiv, *a.* ločiven, razprojiven; -kant, *m.* diškánt, tanki glas; -konto, *m.* odbitek, odštevek; -kret, *a* spremišljen, prevdaren, razboren; -kretion, *f.* prevdarnost, razbornost; -kurieren, *v. n.* razgovárjati se, pogovárjati se, menítí se, pomenkovati se, kramljati; -kurs, *m.* razgovor, pogovor, govor; -kussion, *f.* razprava, pretrés, pomenek; -kutieren, *v.a.* razprávljati, pretrésati, pretresovati, prevdárjati, obravnovati.

Dislo-kazion, *f.* premestitev; razpostava; -zieren, *v. a.* premestiti, razpostáviti + premestovati, razpostávljati.

Dispens, *f.* prizanesek, spregled, odpustek; -ieren, *v. a.* prizanesti, spregledati, odpustiti + prizanášati, spregledovati, odpúščati.

Dispon-ibel, *a.* premestljiv; -ibilität, *f.* priprávnost, premestljivost; -ieren, *v. a.* ravnati s čim, obráčati kaj; -iert, s. Aufgelegt.

Disp-ofizion, *m.* s. Aufgelegtheit; (Verfüg.) ponudba; (Entwurf) osnutek, načert; -ut, *m.* prepír, prekor, razpor; =azion, *f.* razprava, pogovor; =ieren, *v.n.* prepírati se, prekárjati se, príckati se; razgovárjati se, besedovati.

Diss-ident, *m.* inoverec, drugoverec; -onanz, *f.* razglasje, nesoglasje.

Distanz, *f.* dalja, daljina, daljava, vzdaljenost, odleglost; (Schuss.) strelják.

Distel, *f.* osát, bodljika, bodilj; *coll.* osatje, bodljíkovje; -fink, *m.* liščck, lisec, strička; -gewächs, *n.* osátnica; -ig, *a.* osaten, bodljikav.

Dist-ichon, *n.* distih, dvorédec; -inktion, *f.* razločba, razdelitev, odločitev; -onierend, *a.* razglasen.

Distr-ibutiv, *a.* deliven; -ikt, *m.* okraj, kotar, okólica, okoliš; oblastje; =ö-, *a.* okrajen, kotarski.

Disziplin, *f.* veda, uk; (Zucht)

strahovanje, skerb *f.*; -ar=, *a.* strahovaven.

Diurn=ist, *m.* dninar, diurnist; -um, *n.* dnina.

Div=an, *m.* počiválnica, počivalo, divan; -ergent, *a.* razločen, odnosen; -ergenz, *f.* razhod, razloček; -ergieren, *v. n.* ločiti se, odnášati se, razhájati.

Divi=dend, *m.* déljenec, razštevenec; -dieren, *v.a.* deliti, razštévati; -sion, *f.* razšteva, delitev *f.*; (Heer) oddelek, razdelek; =är, *m.* divizionár; -ssor, *m.* delec, razštevec.

Döbel, *m.* mozník; čep, čok; (Fisch) klin, klen.

Doch, *c.* vendar, pak, toda; (wenigstens) vsaj; hilf mir –, pomagaj mi no; -wohl, anti pa; wir werden – gehen, anti pa bomo šli?

Docht, *m.* stenj, vezih, duša.

Dock, *v.* ladjenica; -e, *f.* donda, čeča, púnica.

Dog=e, *m.* dožd; -ge, *m.* ángleški pes; -ma, *n.* vérska resnica, dogma; =tik, *f.* nauk o verskih resnicah, dogmátika, vérski uk; =tisch, *a.* dogmátičen, dogmátiški, veroučen.

Doh=le, *f.* kavka; -ne, *f.* progla, žímnica, locenj.

Doktor, *m.* doktor, dohtar; s. Arzt; -and, *m.* doktoránd; -at, *n.* dóktorstvo, dóhtarstvo.

Doktrin, *f.* uk, nauk, vednóst.

Dokument, *n.* spričalo, izpričalo, spríčevalo, spričilo, dokazalo, skazovalo, listina; -ieren, *v.a.* spričati, dokázati (kažem) + dokazovati, spríčevati.

Dolch, *m.* kordec, bodalec, bodež, bodalce.

Dold=e, *f.* kobúl, kobúlj, češulja, kobúlica, dulec; *dim.* kobuljec, češúljica; -enartig, *a.* kobulast; -enpflanze, *f.* kobúlnica; -entraube, *f.* češulja.

Dolm=an, *m.* dolman; -etsch, *m.* tolmač, tolkovavec, razkladavec; = en, *v.a.* tolmáčiti, tolkovati, razkládati; =erin, *f.* tolmačica.

Dolomit, *m.* dolomit, dolomec.

Dom, *m.* stólnica, stolna cerkev *f.*; (Kuppel) kuplja, zvoník; -ane, *f.* kronski imetek, deržavno posestvo; -dechant, *m.* stolni dekán; -eftik, *m.* posel, družinec; *coll.* posli, deržina; =al=, *a.* domestikalni; -herr, *m.* korar, kanonik; =nftelle, *f.* korarstvo; -inikal=, *a.* dominikalni; -inikaner, *m.* dominikán, dominikanec; (-Orden) red sv. Dominika; -inieren, *v. n.* gospodovati, oblastovati; -inium, *n.* gospostvo, gospóščina, grajščina; -ino, *m.* domino, maškara; -izil, *n.* dom, domovanje, stanovanje; =ieren, *v. n.* domovati, stanovati; -kapitel, *n.* stolno korarstvo; korarski zbor; -kirche, *f.* stolna cerkev, škofovska cerkev; -pfaff s. Blutfink; -pfarrer, *m.* stolni župnik, stolni fájmošter; -probst, *m.* stolni prošt; =ei, *f.* stolna proštija; -ftift s. Domkapitel.

Donner, *m.* grom, tresk, germljavica; (Kanonen-) germenje, pó-

kanje, tutnjava; -er, *m.* gromovnik; -gefrach, *n.* treskot, tréskanje; -gott, *m.* Perun; -feil, *m.* strela; -fnall, *m.* tresk, grom; -n, *v.n.* germeti, tréskati; boboneti, bobnévati, pókati; -nd, *a.* gromopočen, gromoten, treskav; -ſchlag, *m.* tresk, vdar; vdárilo je; -ſchwanger, *a.* gromonosen; -ſtag, *m.* četertek, četvertek; der grüne -, véliki četertek; -ſtein ſ. Meteorſtein; -ſtral, *m.* strela; -ſturm, *m.* gromovica; -wetter, *n.* treskavica; -wort, *n.* gromovita beseda.

Doppel-, *a.* dvojen, dvojnat, dvoversten, dvo-; -adler, *m.* dvoglavi orel; -artig, *a.* dvojnat, dvovérst, dvoversten; -bier, *n.* ležák, koritnjak; -ehe, *f.* dvojni zakon, dvozákonstvo; -faden, *m.* dvojnik; -färbig, *a.* dvobarven; -flinte, *f.* dvocevka, dvojka; -förmig, *a.* dvovèrst, dvoversten; -gänger, *m.* dvojinec; -geſang, *m.* dvopév; -geſpann, *n.* čvetér *f.*, čveterica; -geſtirn, *n.* dvozvezdje; -haltig, *a.* dvoročen, dvoúh; -harfe, *f.* velika harpa, triba; -heirat, *f.* vzajemna ženitev; -läufig, *a.* dvocéven; -laut, *m.* dvoglasnik; =end, *a.* dvoglasen; -leinwand, *f.* dvojšert; -n, *v.a.* dvójiti: podvójiti; (Schuhe) podplatiti, podšiti (šijem); -n, *n.* podšív; -punkt, *m.* dvopičje; -reihe, *f.* dvoredje, dvojna versta; -reihig, *a.* dvoversten, dvoreden; -ſchattig, *a.* dvosenčen; -ſeitig, *a.* dvostrán, dvostranski; =keit, *f.* dvostranost; -ſinn, *m.* dvoúm, dvoumje, dvojna misel; =ig, *a.* dvoumen, dvomiseln; -ſpaltig, *a.* dvoréz; -ſperre, *f.* dvojni zapor; -ſtich, *m.* dvojnati šiv; -ſünde, *f.* dvojni greh; -t, *a.* dvojen, dvojnat, dvovérst, dvoversten, dvostrók, dvogúb; (v. Blumen) násaden; *ad.* dvoje, po dvoje; -züngig, *a.* dvojezičen; =keit, *f.* dvojezičnost; -züngler, *m.* dvojezičnik.

Dorf, *n.* vas *f.*, ves *f.*, vesnica, selo; *dim.* vasca; -=, *a.* vesni, vaški, selski; -bewohner, *m.* vaščán, vašán, selján, vesničán; -flur, *f.* trata, ledina; -gemeinde, *f.* srenja, kmečka srenja, óbčina, soseska; -hirt, *m.* vaški pastír, občinski čredník (ovčár, volár, kozár, svinjár); -jugend, *f.* vaška mladina, selska mladež; -leben, *n.* življenje na kmetih; Dörfler ſ. Dorfbewohner; Dörflein, *n.* vasca, vásica; selce; -ſchaft, *f.* vesnica, vas, selíšče; (Leute) soseska, srenja, óbčina; -ſchenke, *f.* kmečka pívnica; -ſchöppe, *m.* rotman, priseženi mož; -ſchule, *f.* kmečka šola, vaška učílnica.

Dorn, *m.* tern; *coll.* ternje; (an der Schnalle) jeziček; -=, *a.* ternjev, ternov; -baum, *m.* ternulja, tèrnjevec; -buſch, *m.* ternjev germ, tèrnjevec, tèrnovec; -chen, *n.* ternek, terniček; -dreher, *m.* srákoper, slákoper; -en-, *a.* ternjev, ternov; -envoll, *a.* ternat, ternovít; -geſtrüppe, *n.* ternje, tèrnovje; -gründel, *m.* kačela, ostríž; -hecke, *f.* tèrnjeva graja, tèrnjeva žívica; -icht, *a.* ternast, ternjast; -ig, *a.* ternjev, ternoviten, ternat, zaternjan; -könig ſ. Zaunkönig; -roſe ſ.

Hundsrose; -ustock, *m.* tèrnjevka; -ustrauch, *m.* ternjev germ, ternje, ternjišče.

Dörre, *f.* sušílnica, sušívnica; -en, *v.a.* sušiti, ózditi: posušiti, presušiti+presúšati.

Dorren, *v.n.* sušiti se, sahniti, suhleti: posušiti se, usahniti+usíhati, usahnévati.

Dörr=ling, *m.* suhál *f.*; -obſt, *n.* posušeno sadje, suho sadje; -ofen ſ. Dörre.

Dorſch, *m.* oslic, turín.

Dort, *ad.* tam, tamo, tamkaj, le-tam, ondi, ondu, ondukaj; von-, od ondod, odonod; hier und-, tam pa tam; -her, *ad.* od tod, od ondod, od tamtod, od unod; -herum, *ad.* tam okoli; -hin, *ad.* tje, tjekaj, tja, tam tje; -ig, *a.* támošnji, ondoten, ondašnji, ondešnji; -ſeitig ſ. Jenſeitig.

Döſ=chen, *n.* dežica, díčica, túnjica; škátljica; -e, *f.* deža, diža, tunja, čuber.

Doſ=e, *f.* škatlja, puška, puščica, jaška; (Tabaks-) tobáčnica, tobakira; -is, *f.* zavžitljej, popitek, obrók, jemljej, vzemljej.

Dot=azion, *f.* zaloga, založba; -ieren, *v.a.* založiti s čim, oskerbeti+zakládati.

Dotter, *m.* rumenják, čmerljak; (Pflanze) ríček, reček; -=, *a.* rumenjakov; ríčkov; -blume, *f.* kalúžnica, júrjevka.

Doublett=e, *f.* dvojnica, podvojka; -ieren ſ. Verdoppeln.

Douche, *f.* kropivna kopel *f.*, peršna kopelj *f.*

Doz=ent, *m.* izredni učitelj, neplačani učitelj, docént; -ieren, *v.a.* učiti, prednášati.

Drach=e, *m.* zmaj, pozoj, drakón; (Spielw.) létavec; -en-, *a.* zmajev; -enbaum, *m.* zmájevec; -enbrut, *f.* zmájeva zalega; -ennest, *n.* zmajevo ležišče; -enſchlange, *f.* leteča kača; -me, *f.* drahma.

Dragoner, *m.* dragón, dragonec, dragonar; -regiment, *n.* dragonski polk.

Draht, *f.* drat, dratev, svilek; (v. Schuhmach.) dreta; -=, *a.* dratén, svilkov; -binder, *m.* loncevéz, piskrovezec; -bohrer, *m.* durgelj (-ljna); -fabrik, *f.* dratárnica; -feder, *f.* svilkovo pero (-esa), drateno pero; -gitter, *n.* omrežje, dratena mreža; -ſilber, *n.* nítkovo srebro, sréberni drat; -werk, *n.* dratovina, svilkovina; -zieher, *m.* dratár, svilkár.

Drainage, *f.* drenaža.

Drama, *n.* igrokáz, žáligra, drama; -tiker, *m.* igropisec, dramatik; -tiſch, *a.* igrokazen, dramátičen, dramátiški; -tiſieren, *v.a.* dramo napráviti + naprávljati iz kake povesti; -turg, *m.* igropisec, dramtúrg.

Drang, *m.* pritísk, navál, tísk, tíšč; (Begier) pohót *f.*, pohlép; (Gedränge) tesen, tesnoča, tesnota, tesnoba, tesnjava; (Trieb) nagon, pogon.

Dräng=en, *v. a.* tiščati (im), stískati, pritiskati, privíjati; gnati (ženem), goniti; ſich–, *v.r.* tiščati kam, riniti se, síliti kam, riti se (rijem); (heran–) pritísniti, pritégniti, pridreti (derem) + pritískati, pritegovati; -en, *n.* tiščanje, tisk, pritiskanje; -er, *m.* tiščavec, tlačítelj, zatiravec.

Drang=ſal, *n.* stiska, nadloga, britkóst, nevolja, reva; -voll, *a.* britek, nadložen, tesnoben.

Drap=erie, *f.* prevleka, pregrinjalo; -ieren, *v.a.* prevleči (vlečem), prepeti (pnem). [sílen.

Draſtiſch, *a.* drástičen, drástiški,

Draufgeld, *n.* nadev, ara; ſ. Angeld.

Draußen, *ad.* vne, vnej, zunaj; von –, od zunaj.

Drechſ=el, -abfall, *m.* ostružek, ostrúžina; -elbank, *f.* stružnik, strúžnica, tocilo; -eln, *v.a.* strúžiti, strúgati, tociliti; -ler, *m.* strugar, tocilar; =arbeit, *f.* strugarsko delo; =handwerk, *m.* strugarstvo, strúgarija: das - betreiben, strugáriti; =in, *f.* strugarica; =werkſtätte, *f.* strugárnica.

Dreck, *m.* blato, govno, lajno; ſ. Koth; -ig, *a.* blaten, nagnjusen; -fäfer ſ. Aaskäfer.

Dreh=bank ſ. Drechſelbank; -baum, *m.* vreteno, vratovilo; -brücke, *f.* most na škerpcéh; -eiſen, *n.* strug, strugavnik; -en, *v.a.* verteti, točiti, obráčati, krétati: zaverteti, oberniti, zatočiti, kreniti; (Zwirn) súkati (sučem); ſich–, *v.r.* verteti se, súkati se, obráčati se; ſich wohin–, kreniti, zaviti (vijem), oberniti se *pf.*; -er, *m.* sukavec, sukáč, obračavec; -halš, *m.* vertoglavka; -krank, *a.* vertogláv, metiljav; -krankheit, *f.* vertoglavost, vertoglavica, vertljaji *pl.*, metljaji *pl.*, metiljavica; -maſchine, *f.* vertulja; -orgel, *f.* lajne *pl.*; -punkt, *m.* vertišče, obráčaj; -rad, *n.* kolo (-lesa), kolovratek; (v. Kinder) vertavka, volk.

Drei, *num.* trije, tri, tri; troje; je-, po trije, po tri; - *n.* trojka; - = *a.* (in Zuſammenſetzung) tri–, tro–; -a ch=tel, *n.* triosmina; =taft, *m.* triosminski takt; -eck, *n.* trikotje, trivógelnik; =ig, *a.* trikoten, trivoglat; -einig, *a.* troedín, trijedín; =feit, *f.* troedinost; (allerheil.) sv. Trojica; -er, *m.* trojka, trojklja; -erlei, *a.* trojen, trojnat, trigúb; -faltig, *a.* trojnat; ſ. Dreieinigkeit, *f.* sv. Trojica; -farbig, *a.* tribojen, tribarven, tribarvnat; -förmig, *a.* trojnat, troličen; -fuß, *m.* trinog, trinožnik, kozica; -füßig, *a.* trinog, trinogat; -geſpann, *n.* trojád/., trojina, vprega s tremi; -geſtirn, *n.* trizvezdje; -gliederig, *a.* tričlén, tričlenen; -händig, *a.* trirók; -häuptig, *a.* triglav, triglaven; -häutig, *a.* trikožen; -hörnig, *a.* triróg.

Dreihundert, *num.* tristo; - *n.* tristotina; -mal, *a.* trístokrat; =ig, *a.* tristokraten; -ſte, *n.* tristoti, tristotni.

Drei=jahr, *n.* triletje; -jährig, *a.*

trileten; -jährlich, *ad.* vsako tretje leto; -jährling, *m.* tretják; -fantig, *a.* trirób, trirobàt; -klang, *m.* troglasje; -königsfeſt, *n.* praznik sv. treh kraljev, pérnahti; -köpfig, *a.* trigláv, trogláv, triglaven; -kreuzerſtück, *n.* groš, trikrájcernik, trojàk; -lappig, *a.* trikerpen; -ling ſ. Drilling; -löthig, *a.* triloten, trilotov; -mal, *ad.* trikrat, tripot, tribart; =ig, *a.* trikraten, tripoten, tribarten; -maſter, *m.* trijamborka; -monatlich, *a.* trimésečen; *a.* vsake tri mesce; -pfündig, *a.* trifunten; -ſatz, *m.* tristavka; -ſchneidig, *a.* trirezen, troréz; -ſeitig, *a.* tristrán, tristranski, triplaten; -ſitzig, *a.* trojičen, za tri, s tremi sedali; -ſpännig, *a.* trovprežen; -ſprachig, *a.* trijezičen.

Dreißig, *nm.* trideset; -tesetero; je-, po trideset; -er, *m.* tridesetàk, tridesetnik; =lei, *a.* tridesetéri; -fach, *a.* trideseteren, tridesetojen, tridesetversten; -fältig, *a.* trideseternat; -mal, *a.* tridesetkrat; =ig, *a.* tridesetkraten; -ſtamt, *n.* hármica, tridesétnica; -ſte, *nm.* trideseti; =l, *n.* tridesetina, tridesetin, tridesetinka; =ns, *a.* tridesetič; -ſtgebühr, *f.* tridesetina; -tägig, *a.* tridesetdneven; -ſtlbig, *a.* trizložen, trislovčen.

Dreiſt, *a. v.* derzen, prederzen, smel, raten, serborit; -igkeit, *f.* prederznost, smelost ɔc.

Drei-ſtimmig, *a.* triglasen; -tägig, *a.* tridneven; -tauſend, *nm.* tri tisoč, tri tisuč, tri tavžent, tri jezeri; -theilen, *v. a.* trojičiti; -theilig, *a.* tridelen; -und zwanzig, *nm.* tri in dvajset, dvádeset in tri; -viertel, tri četerti, tri četertine; -winkelig, *a.* trikoten; -wöchentlich, *a.* vsak tretji teden; -zack, *m.* trizób, trizobje, trizobec; =ig, *a.* trizób, trizobat; -zählig, *a.* trojen, trišteven.

Dreizehn, *nm.* trinajst; trinajstero, -er, *m.* trinajstica; -erlei, *a.* trinajsteri; -fach, *a.* trinajsteren; -fältig, *a.* trinajsternat; -jährig, *a.* trinajstleten; -mal, *ad.* trinajstkrat, trinajst potov; -te, *nm.* trinajsti; =l, *n.* trinajstina, trinajstinka, trinajstín; = ns, *ad.* trinajstič.

Drei-zeilig, *a.* triversten; -zöllig, *a.* tripalčen, treh palcev.

Dreſch-boden, *m.* gumno, gumnišče; -en, *v. a.* mlátiti: omlátiti, zmlátiti, domlátiti; ſ. Schlagen; -en, *n.* mlát *f.*, mlačva, mlatva; (Getraide) mlativo; -er, *m.* mlatič, mlatec, mlativec; -= *a.* mlatiški: =lohn, *m.* mlatnina; mertuk; =ſchmaus, *m.* domlatki *pl.*, pomlatívnica; -flegel, *m.* cepec, cep; (ſammt dem Stiel) cepí *pl. f.*; (deſſen Schwung) omah; =riemen, *m.* goža, gož *f.*; =ſtiel, *m.* ročník; -lege, *f.* nasad; -maſchiene, *f.* mlatívnica, mlatilo; -tenne, *f.* gumno, gumnišče, pod; -vollendungsmahl, *n.* domlatki *pl.*, domlátivnica; -zeit, *f.* mlatva, mlatitev.

Dreſſ-ieren, *v. a.* učiti, váditi, priučevati, úriti; (Haare) kódrati, kódriti; -ur, *f.* uk, vaja.

Driesel, *m.* škripec, kolče (-četa);

vertinec; -n, *v. a.* súkati (sučem), verteti.

Drill-bohrer, *m.* durgelj (-ljna); -en, *v. a.* verteti, súkati (sučem); (bohren) vèrtati, durgljati; -ich, *m.* trojnik, tronitnik; -ing, *m.* préslica, vreteno, vertelo; (Kind) trojčič, trojček, *coll.* trojčina.

Dring-en, *v. a.* (drängen) tíščati (im), síliti, pritískati; -*v.n.* udáriti, predreti (derem), prešíniti, preleteti, zaiti (idem) + vdárjati, predírati, zahájati, zadírati se; heran-, privreti, pritégniti *pf.*; auf etwas-, pogánjati se za kaj, potegovati se za kaj; in jemanden-, nadlegovati koga, síliti koga, zahtévati kaj od koga; esdringt, mudí se; -end, *a.* nujen, silen: -er Verdacht, očiten sum; in-en Fällen, v največi sili; *a.* silno; -lich, f. Dringend; =keit, *f.* silnost, nujnost, sila.

Dritt-e, *nm.* tretji: zum -en Male, v tretje, trétjokrat; -el, *n.* tretjín, tretji del; tretjina; -eln, *v. a.* tretjíčiti, trójiti: raztrójiti; -ens, *ad.* tretjič, v tretje; -geborne, *m.* tretjorojenec; -halb, *a.* poltretji; -letzt, *a.* predpredzadnji; -ura, *f.* dritura, neposrednja menjica.

Drob, f. Darob; -en, *ad.* gori, zgorej, tam gori, tori.

Droh-brief, *m.* žugavno pismo, pretivno pismo; -en, *v. a.* žúgati, pretiti, pertiti, protiti, groziti: zažúgati, zapretiti, popretiti, zagroziti, nagroziti + nagrážati; -end, *a.* žugaven, groziven, pretiven; -er, *m.* žugavec, pretivec, grozitelj.

Drohn-e, *f.* trot, trotnica, trobec; -en-, *a.* trotji, trotov; -enbrut, *f.* trotja zalega.

Droh-ung, *f.* žúganje, pretnja, protitev, grožnja, grozitev; -wort, *n.* grozivna beseda, žugavna beseda.

Drollig, *a.* smešen, šaljiv, šegav; -keit, *f.* smešnost, šaljivost.

Dromedar, *n.* arabski velblod, enogerbi velblód, dromedár.

Dröhnen, *v. n.* bobneti, bobnévati, boboneti, bobenteti, germeti.

Droschk-e, *f.* droška; -enkutscher, *m.* droškar.

Drossel, *f.* drozeg, drozd, dróz; (Luftröhre) goltnik, goltanec, sapnik; (Knorpel) gertanec; -n, siehe Würgen.

Drüb-en, *ad.* unkraj, na uni strani, na unem kraju, le-tam; -er, *ad.* -unb brunter, križem, vse križem, vse vprek.

Druck, *m.* tísk, tíšč, tlačenje; (d. Buches) tisk, natís, natisk; (d. Gewichte) vlek, vlak; (Bedrückung) stiskava, stískanje, zatíranje; im -e sein, tískati se, natiskovati se; -bar, *a.* natisljív, tiskalen; -berichtigung, *f.* tiskarni popravek, poprava natísa; -bewilligung, *f.* dovolitev k natísu, dovóljenje v natís; -bogen, *m.* tisna pola, tiskalna pola; -en, *v. a.* tískati: natísniti + natískati, natiskovati.

Drück-en, *v. a.* tláčiti, pritískati, stískati, mečkati; (in d. Hand) stísniti + stískati; (an d. Brust) pritísniti + pritískati; (Beschwerde ver-

ursachen) tiščati (im), treti (tarem, terem), težiti, žúliti, silo délati; *fig.* zatírati, gúliti, treti (tarem), stiskati; ſich-, *v. r.* stísniti se + stískati se; -end, *a.* težéč, težkoten, težek; -heiß, soparen, dušen; -er, *m.* zatiravec, stiskavec, trinog; (am Gewehr) sprožljej, sprožilo; (am Schloſſe) kljupa, kljuka.

Drucker, *m.* tiskár, tiskavec; -*a.* tiskarski, tiskarni; -ei, *f.* tiskárnica, tiskálnica; -kunſt, *f.* tiskavstvo, tiskarija; -preſſe *f.* tiskálnica, tiskávnica; -ſchwärze, *f.* tiskalno černilo.

Druck-erſtling, *m.* pervotísk; -fehler, *m.* tiskarna pomota, natisni pogrešek; -fertig, *a.* pripraven za natís; -jahr, *n.* leto natisa; -koſten, *pl.* tiskarski stroški, tiskalni potroški *pl.*; -kraft, *f.* tiščavna moč *f.*, tiščavnost; -maſchiene, *f.* tiskavni stroj; -ort, *m.* kraj natisa; -papier, *n.* tisni papír, tiskarski popír; -richtig, *a.* prav natisnjen; -ſache, -ſchrift, *f.* tiskovina, tiskarija, tiskarina; -verbot, *n.* prepoved natisa; -werk, *n.* tiskalo.

Drud, *f.* mora, trota mora; -ide, *m.* druid; -nten, *ad.* doli, zdolej, spodej, tam doli.

Drüſe, *f.* žleza; *dim.* žlézica; (b. Thier.) smolika; -en-, *a.* žlezni; -engeſchwulſt, *f.* bezgavka, žlezni otok; smolika; -enkrankheit, *f.* žlezna bolezen; -ig, *a.* žlezav, žlezast; smolikav, smolikast.

Du, *pr.* ti; -nennen, tíkati; -al, *m.* dvojno število, dvojina, dvojnik, dvobroj; =ismus, *m.* dualizem.

Duck-en ſich, *v. r.* potúkniti se, potúhniti se, prihúliti se, skloniti se + potukovati se, húliti se; -ente, *f.* pandirek, potopivka; -mäuſer, *m.* tukec, rokomavžar, plažúr, prihúljenec; =ig, *a.* potuhnjen, potuknjen, prihuljen.

Dudel-ei, *f.* golídranje, dudlanje, dibljanje; -er, *m.* golídravec, škrípač; -n, *v. a.* golídrati, dibljati, dudlati, škrípati (pljem); -ſack, *m.* duda, gajda, meh, mešin, diplje *pl.*; =pfeifer, *m.* gajdaš, dudač.

Duell, *m.* dvoboj, dvobor; -ant, *m.* dvoborec, dvobojnik; -ieren, *v. n.* biti (bijem) se s kom.

Duett, *n.* dvopev, dvospev,

Duft, *m.* duh, vonj, diš, diht, dišava, vonjava, miris; (Dunſt) hlap, para, slap, puh; -en, dúften, *v. n.* dišati (im), duhteti, vónjati; puhteti, hlapeti, izhlápljati; -end, *a.* dišéč, blagodišéč, vonjiv, vonjav, dišav; -ig, ſ. Duftend.

Dukaten, *m.* zlat, zlatnik, cekín, dukát, rumenják.

Dulden, *v. a.* terpeti; (ertragen) prebiti (bodem), prestati (stojím), prenesti, preterpeti + prenášati, terpeti; (geſchehen laſſen) pripustiti, dopustiti + pripúščati; -er, *m.* terpín, terpinec, terpec, revež; =in, *f.* terpinka; -ſam, *a.* terpežljív, poterpežljív, sterpljív, prizanašljív, prizanesljív; -ung, *f.* poterpljenje, terpenje, sterpljivost.

Dumm, *a.* neumen, brezumen, nespámeten, nerazboren, zagamast,

norčav; (blöde) bedast, budalast, glompast, prismuknjen, trapast, avšast, kesnogláv, butast, munjen: -er Kerl, bedák, tepec, butec, neumnež, nerodnež; -heit, a. neumno prederzen; =igkeit, f. neumna prederznost; -heit, f. neumnost, brezumnost, brezum, bedaštvo, bedačija, norčija, brezpamet f., nespamet f.; -kopf, m. neumnež, bedák, prismúknjenec, trap, tumpec, tepec, butec.

Dumpf, a. molkel, zamolkel, gluh, votel; (v. Geruche nach) zagaten, zatuhel, zaduhel, zadehnél, tuhnél; -geruch, m. zaduhlina; -ig, f. Dumpf; -tönend, a. votel, votloglasen, zamolkel.

Düne, f. sípina, prod, prodovina, peskovina, peščina.

Dune f. Flaum.

Düng-en, v.a. gnojiti, síliti: nagnojiti, pognojiti, vsíliti; gut gedünft, vsiljen, silen; -er, m. gnoj, gnojivo, klat; -haufen, m. gnojišče, gnojnišče; -ungsſtoff, m. gnojilo, gnojina; -waſſer, n. gnojnica, móčnica, godlja.

Dunkel, a. temen, temoten, temočen, mračen; etwas-, otemen, omračen; (v. Farben) zamokel; (trübe) kalen, moten; (v. Wetter) oblačen, mežav, mižav; -machen, temniti, mračiti: potemniti, omračiti; (trübe-) kaliti, mótiti: skaliti; -werden, temneti, temáčiti se, mréniti se, oblačiti se: otemneti, mèrkniti, obleči se (oblečem) + otemnévati; es wird -, mračí se, temni se, večeri se, mrak nahaja; es wird mir - vor den Augen, tema se mi dela pred očmí, malí mi pred očmí; dunkle Wege, temnotni potje, neznani potje; -n. tma, tèma, mrak, primrak, somrak.

Dünkel, m. domišljivost, domišljava, domislik, dozdevek; lebt im -, domišljuje si, prevzetuje, napihuje se.

Dunkel-äugig, a. temnoók; -blau, a. moder, zamoklomoder; -farbig, a. temnobarven, temnobojen, temen, zamokel; -gelb, a. temnorumen; -grün, a. temnozelen; -heit, f. temnota, temota, tèma, temnica, somrak, pomrak; kalnost; fig. tajnost, skritost; -licht, n. pomrak, somrak; -n, v.n. temniti se. temneti, mračiti se, mréniti se, obláčiti se, tema se dela: otemneti, tema se je storila + otemnévati ɔc.; -roth, a. temnorudéč.

Dünk-elvoll, a. prevzetovaven, domišljevaven, napihnjen; -en, v. n. zdeti se, zdévati se, dozdévati se. pozdévati se, víditi se, podoba je; ſich-, mísliti, misliti se, méniti se; es dünft mich, zdi se mi, meni je kakor bi, podoba je kakor bi, slutim.

Dünn, a. tanek, tenek, droben; comp. tanši, tanji, tenši; (Gegenſatz zu dicht) redek; (ſchwächlich) šibek, droben; -machen, tánjšati, ténšati: stánjšati; réditi, rédčiti: izréditi; -heinig f. Dünnfüßig; -blätterig, a. tenkolíst, redkoperen; -e, -heit, f. tankota, tenkost, tenčina; redkost; šibkost, šibkota; f. Weiche; -e f.

Düne; -flüſſig, *a.* redek, redkotók; -füßig, *a.* tenkonóg, tankonožen. suhopét; -haarig, *a.* tankolás, redkolás; -halſig, *a.* tankovrát; -förnig, *a.* droben, drobecen, tankozèrn; -leibig, *a.* strunast, šviglast, tanek; -ſchnäbler, *m.* tankozobec, tankokljunec.

Dunſen ſ. **Aufdunſen.**

Dunſt, *m.* slap, par, para, spara, čad, puh, sopúh, hlap, hlip; -atmoſfäre, *f.* ohlipina; -bad, *n.* parna kopel *f.*; -en, *v. n.* páriti se, čáditi se, hlapeti, kaditi se, puhteti: izhlapeti, izpuhteti.

Dünſten, *v.a.* páriti, prážiti; (gedünſt. Obſt) čežana.

Dunſt-frei, *a.* čist, brezsoparen; -grübchen ſ. Schweißloch; -ig, *a.* soparen, sparen, ohlipen, dimnat, hlipnat; -kreis ſ. Atmoſfäre.

Duo, *n.* dvoglasje; -dez, *n.* dvanajsterka, dvanajstina; -band, *m.* zvezek v dvanajsterki.

Dupl-ik, *f.* duplika, drugótnica; -ikat, *n.* dvójnica, duplikat; -um, *n.* dvoje, dvojina: in Duplo, v dvojnem prepisu.

Durch, *prp.* skoz, skozi; (wegen) zarad, zavolj, zbog; (mit Hilfe, mittelſt) po, s; *ad.* - und -, skoz in skoz, vse vprek, popólnoma, do cela; (in Zſmſtz.) pre-, pro-.

Durchächzen, *v. a.* prejéčati (im), prejohotati (hočem), prestókati(stočem) *pf.*

Durchackern, *v. a.* preorati (orjem), razorati *pf.*

Durcharbeiten, *v.a.* predélati *pf.*; ſich -, *v.r.* predreti (derem), preriti (rijem) + predírati.

Durchaus, *ad.* skoz in skoz, do cela, céloma, po vsakem, vsikako, na vsak način, po vsaki ceni; -nicht, celo ne, po nobeni ceni, v nobén kup, nikakor, po nikákoršnem, kratko in malo ne.

Durchbacken, *v.a.* prepeči (pečem) + prepékati. [(grem).

Durchbegeben, ſich, *v.r.* skoz iti

Durchbeißen, *v.a.* pregrízniti, pregrizti, prejesti (jém), preglodati + pregrizovati, prejédati.

Durchbeizen, *v.a.* prestrójiti; (v. Eſſig) prejésti (jém), razjesti + razjédati.

Durchbellen, *v.a.* prelájati *pf.*

Durchbet-en, *v.a.* premoliti, izmoliti *pf.*; -teln, *v.a.* prebèrnjati, obrati (berem) *pf.*; ſich -, *v.r.* preberáčiti se.

Durchbeuteln, *v. a.* presejati (sejem), pretresti + presévati, presívati.

Durchblaſen, *v.a.* skozi píhati: píhniti; (zerblaſen) razpíhniti + razpihovati.

Durchblättern, *v. a.* prebrati (berem), preglédati + prebírati, pregledovati.

Durchbläuen, *v.a.* céhtati, líbrati, tépsti + océhtati, nalíbrati, nabúkati.

Durchblick, *m.* razvid, pregled; -en, *v.a.* preglédati + pregledovati; (erkennen) spoznati, zapáziti, uvi-

diti; – *v.n.* glédati, lúkati, kázati se (kažem).

Durchbohren, *v. a.* prevèrtati *pf.*; (Schiff) predreti (derem) *pf.*; (m. d. Degen) prebosti (bodem), presúniti, predreti + prebádati; (m. d. Blick) presúniti, prestreliti *pf.*

Durchbraten, *v.a.* prepeči (pečem) + prepékati.

Durchbrausen, *v.n.* preveršeti, prešumeti, prevèršati (im), pretúliti + preveršévati.

Durchbrechen, *v. a.* predreti (derem), pretèrgati + predírati, pretergovati; (Zerbrech.) prelomiti, pretrúpiti + prelámljati; durchbrochen, predert, predren.

Durchbrennen, *v.a.* prežgati (žgem) prepáliti + prežígati; – *v.n.* pregoreti.

Durchbringen, *v. a.* správiti + spravljati skozi kaj; (Vermögen–) zapráviti, pognati (ženem), potrátiti, potrósiti + zaprávljati, pogánjati, razsípati (pljem); sich–, *v. r.* preživiti se, prebiti (bóm), preriti (rijem) jo + prežívljati se, prerívati.

Durchbruch, *m.* predòr, prelóm, prelomek; (Ort) predertina.

Durchbrüllen, *v.a.* pretúliti, prejuti (rjovem) *pf.* [ljen.

Durchdacht, *a.* premišljen, spremiš-

Durchdenken, *v.a.* premísliti, razmísliti, prevdáriti, pretéhtati, presóditi + premišljati, prevdárjati, presójati, pretehtovati.

Durchdrängen, sich, *v. r.* pregnesti se (gnetem), prodreti se (derem), preriti (rijem) se + pregnétati se, prodírati se, prerívati se.

Durchdreschen, *v. a.* premlátiti, umlátiti *pf.*

Durchdringen, *v. a.* predreti (derem), prodreti, pretíščati se (im) + predírati; (v. Affekten) presúniti, prestreči (strežem), prešíniti, spreletéti, prevzeti (vzamem, vzemem), preseči (sežem) + prešínvati, sprelétati, prevzémati, preségati; (v. Schwerte) prebosti (bodem) + presúniti + prebádati; (v. Wasser) premočiti + premákati; er ist mit seinem Antrage durchgedrungen, njegova je obveljala; –end, *a.* preletéč, predirajóč; *fig.* bister; –lich, *a.* prederljiv, predírljiv, prebadljiv, presunljiv; =keit, *f.* prederljivost, presunljivost.

Durchdrücken, *v.a.* pretísniti, pretláčiti + pretískati; (Saft) preceditи, prežeti (žmem) + precéjati, prežémati.

Durchdrungen, *a.* prevzét, navzét, prešinjen, navdihnjen, navdušen.

Durcheilen, *v.n.* prebégniti, preteči (tečem), prehiteti + prebégati, pretékati.

Durcheinander, *ad.* križem, vse križem, vse vprek, splaz, vse splaz, razverto; (in Zssstz.) raz-, pre-; –laufen, *v.n.* vse vprek bégati, sem ter tje tékati; –mischen, *v.a.* premẽšati, razmẽšati *pf.*; –werfen, *v.a.* razmetati (mečem) + razmétati.

Durchfahren, *v. n.* peljati se (peljem), skozi ..: prepeljati se; z vo-

zom iti (grem) skoz –; *v.a.* razvoziti *pf*; (v. d. Kälte) prevzeti (vzamem), presíniti + prevzémati, prelétati; –t, *f.* vožnja skozi kak kraj, prevožnja, prehod z vozom; -fahrtszoll, *m.* prevoznina.

Durchfall, *m.* propadek, prepád; (Krankh.) drista, dripa, dripalica, kerva; –en, *v.n.* pasti (padem), propasti, prepasti + pádati, propádati; bei der Prüfung –, izpodleteti komu.

Durchfaul=en, *v.n.* pregnjiti (gnjijem), strohneti, pretrohneti; –t, *a.* pregnjít, trohnél, pretrohnél.

Durchfechten, ſich, *v. r.* prebiti se (bijem) + prebíjati se.

Durchfeilen, *v. a.* prepiliti; izpíliti *pf*.

Durchfeuchten, *v. a.* ovlažiti, prevlažiti, omočiti, premočiti, namočiti + ovlaževati, namákati ꝛc.

Durchfeuern, *v. a.* razbéliti, razpáliti, razkúriti, raznétiti; (ſchießen) streliti skoz, prestreliti + stréljati. [+preplétati.

Durchflechten, *v.a.* preplesti (pletem)

Durchfliegen, *v.n.* preleteti, prefèrčati (im) + prelétati; *fig.* prebégniti + prebégati.

Durchfließen, *v. n.* teči (tečem) skoz.., pretékati, protékati: preteči; (v. Papier) močiti, prepúščati.

Durch=flug, *m.* prelét, prolét; –fluſs, *m.* preték, protók.

Durchflüſtern, *v. a.* prešepetati (ám u. pečem), prešćebljati *pf*.

Durchfluten, *v.n.* valiti se skoz .., valove gnati (ženem) skozi ...

Durchforſch=en, *v.a.* preiskati (iščem), oprášati + preiskovati, opraševati; -ung, *f.* preiskovanje, preiskava.

Durchfreſſen, *v.a.* prejesti (jém), pregrizti, preglodati + prejédati, pregrizovati.

Durchfrieren, *v. n.* premèrzniti, prezebsti, razzebsti, premreti + premerzovati, prezébati, premírati; (durchfroren) prezebel, premèrl, premèrt, premerzel, premerznjen.

Durchfuhr, *f.* prevoz, prevožnja; –, *a.* prevozni.

Durchführ=bar, *a.* izpeljív, izvedljív, doveršljív; –en, *v.a.* prepeljati (ljem), prevoziti + prepeljevati, prevážati; (ausführen) izpeljati, dognati (ženem), provesti (vedem), doveršiti + izpeljevati, doverševati, veršiti; -ung, *f.* izpeljava, doveršitev, izpeljanje, izvedba.

Durchfuhr=verbot, *n.* prepoved prevožnje; -ware, *f* prevozno blagó; -zoll, *m.* prevoznina.

Durchfüttern, *v. a.* prerediti, preživiti; + preréjati, preživljati.

Durchgähnen, *v. a.* prezévati.

Durchgähren, *v.n.* prevreti, prekísniti se + prevrévati.

Durchgang, *m.* prehod, hoja skozi..; (v. Waren) prevoz; (Ort) prehodišče, prelaz; –bar, *a.* prehoden, prehodljív; prevozen.

Durchgängig, *a.* prehoden; (allge-

mein) občen, splošen; *ad.* sploh, v obče.

Durchgangs-, *a.* prehodni, prevozni; -gut, *n.* prevozno blago; -zoll, *m.* prevoznina.

Durchgärben, *v. a.* ustrójiti + ustrojevati.

Durchgehen, *v.n.* iti (grem) skoz.., hoditi skoz..: preiti (idem) + prehájati; (durch d. Waſſer) bresti (bredem) skoz..: prebresti, prebroditi; (durchbohren) predreti (derem), prebiti (bijem) + predírati, prebíjati; (angenommen werden) obveljati, sprejét biti (sem) + obveljávati; (entfliehen) upèrhniti, uteči (tečem), uiti (uidem), ubežati (im), unesti jo + utékati, uhájati &c. (v. Vieh) bezati: zbezati, ubezati, uteči (tečem); - *v.a.* (einen Ort) prehoditi, preíti (idem) + prehájati; (d. Buch, d. Rechnung) prebrati (berem), preglédati + prebírati, pregledovati; -ds, *ad.* vse vkup, vsi skup, sploh, brez izimka.

Durchgeigen, *v.a.* pregosti (godem) [*pf.*

Durchgeißeln, *v.a.* prebíčati, presíbati, pretepsti + pretépati.

Durchgeleiten, *v. a.* sprevoditi, sprémiti + sprevájati, spremljevati.

Durchglühen, *v.a.* prežariti, razbéliti *pf.*; *fig.* vsplameniti, razplameniti, razvneti (vnamem, vnemem) + razvnémati.

Durchgraben, *v.a.* prekopati (pljem) + prekopovati, prekopávati.

Durchgreif-en, *v.n.* preseči (-ežem), preségniti, prenikniti, preraziti + preségati &c.; -end, *a.* presegav, presegljív, prenikav, oster; *fig.* temeljít, popolen.

Durchgrübeln, *v.a.* pretúhtati, prevdáriti, razmísliti + prevdárjati, razmišljevati.

Durchgufs, *m.* prelív; (Ausgufsſtein) liják, stók.

Durchhacken, *v.a.* presékati, razsékati + presekovati; (m. d. Schnabel) prekljevati (kljujem) *pf.*

Durchhallen, *v. n.* razlégati se, doneti skozi...

Durchhämmern, *v. a.* prekovati (kujem) + prekávati.

Durchhau, *m.* préseka, présika; -en, *v. a.* presékati + presekovati.

Durchhaus, *n.* prehodna hiša.

Durchhecheln, *v.a.* predèrzati, oderzati, pregrebéniti *pf.*; *fig.* presóditi, pretresti, prerešetati + presójati, pretrésati &c.

Durchheizen, *v.a.* razkúriti, raznétiti, razpáliti, razgreti (grejem) + razgrévati, raznecevati.

Durchhelfen, *v.n.* skozi... pomoči (morem), pomágati *pf.*; (jemandem) pripomoči; ſich-, opomoči si, pomágati si *pf.*

Durchhenlen, *v.a.* pretúliti, prebúčati (im), prerjuti (rjovem) *pf.*

Durchhieb, *m.* presék, preseka.

Durchhitzen, *v.a.* razbéliti, razpáliti *pf.*

Durchhöhlen, *v. a.* prevótliti, izvótliti, prevèrtati, predolbsti *pf.*

Durchhüpfen, *v. a.* preskákati (skačem), preskakljati *pf.*

Durchhusten, *v. a.* prekášljati + prekašljevati.

Durchirren, *v. a.* preblóditi, pretávati *pf.*

Durchjagen, *v. a.* gnati (ženem) skoz ...; goníti skoz ...: pregoníti + pregánjati; (verprassen) zapráviti, potratiti, pognati (ženem) + zaprávljati, pogánjati.

Durchjäten, *v. a.* prepleti (plevem), opleti + oplévati.

Durchkälten sich, *v. a.* premraziti se, prehladiti se, prezebsti + premrážati se, prezébati.

Durchkämpfen, *v. a. fig.* dognati (ženem). izveršiti, izpeljati + izpeljevati.

Durchkauen, *v. a.* prežvekati (večem), prežvéčiti + prežvekovati.

Durchklauben, *v. a.* prebrati (berem) + prebírati.

Durchklopfen, *v. a.* pretolči (tolčem), pretleči (tolčem), prebiti (bijem), pretrúpiti + prebíjati ɔc.; (d. Rock) opáhati, prepáhati, pretepsti + opahovati, pretépati.

Durchknéten, *v. a.* pregnesti (gnetem), premésiti, zamésiti + pregnétati, zamesovati.

Durchkochen, *v. a.* prekúhati, prevariti, razvariti; – *v. n.* prekúhati se; prevariti se *pf.*

Durchkommen, *v. n.* iti (grem) skoz ...: priti (pridem) skoz ..., predreti se (derem) *pf.*; (im Leben) preživiti se + preživljati se.

Durchkönnen, *v. n.* skozi priti (pridem).

Durchkreisen, *v. n.* prekróžiti + prekroževati.

Durchkreuzen, *v. a.* križem prehoditi, prekrížati + križem prehájati; ſich–, *v. r.* krížati se.

Durchkriechen, *v. n.* prelezti, preláziti + prelezovati.

Durchkühlen, *v. a.* prehladiti + prehlájati.

Durchlaſs, *m.* prepúst, prehod, prelaz; prelív, splav; –en, *v. a.* skozi pustiti + púščati; (Erz ɔc.) prepustiti + prepúščati; (Flüſſigk.) precediti + precéjati.

Durchlaucht, *f.* svitlost, svetlost; –ig, *a.* svitli, svetli; –igſt, *a.* presvitli, presvetli.

Durchlauf, *m.* preték, prehod; –en, *v. a.* preteči (tečem), predírjati. prebégniti + pretékati; (befallen) obiti (idem), spreleteti + obhájati, prehájati, spreletovati; –end, *a.* prehoden.

Durchläutern, *v. a.* prečístiti + prečíščati.

Durchleben, *v. a.* preživeti, prebiti (bodem) *pf.*

Durchleſen, *v. a.* prebrati (berem), prečítati + prebírati, čítati.

Durchleuchten, *v. n.* presijati (sijem), preblískniti se + presévati; prebleskovati se; ſ. Erleuchten.

Durchlichten, *v. a.* iztrébiti, pretrébiti, izrédíti, izrédčiti + iztrebljevati ɔc.

Durchliegen, *v. a.* preležati (im); ſich–, preležati se (im), obsénjiti se.

Durchlöchern, *v. a.* predreti (derem), prevèrtati, pretèrgati, luknjo narediti + predírati, luknjo narójati.

Durchlockern, *v. a.* rahljati: prerahljati. [niti *pf.*

Durchlodern, *v. a.* prešvígniti, plás-

Durchlüften, *v. a.* vétriti: prevétriti.

Durchmachen, *v. a.* dokonati, dokončati, napraviti + dokončevati, naprávljati.

Durchmahlen, *v. a.* premleti (meljem) + premlévati.

Durchmarſch, *m.* prehod; –ieren, *v. n.* skozi iti (idem).

Durchmengen, ſ. **Durchmiſchen.**

Durchmeſſ=en, *v. a.* premériti, razmériti, izmériti + premérjati, izmérjati; –er, *m.* premér, premérnik, debelina. [šati, razmešati.

Durchmiſchen, *v. a.* mešati: premé-

Durchmuſtern, *v. a.* preglédati, preiskati (iščem) + pregledovati, pregledávati, preiskovati.

Durchnagen, *v. a.* preglodati (ám und glojem), preškerbljati, prerjzti + preglójati, pregrizovati.

Durchnähen, *v. a.* prešívati, prešiti (šijem), prepehniti *pf.*

Durch=näſſen, –netzen, *v. a.* premočiti, razmočiti, premókriti, ovlažiti + premákati, razmákati.

Durchnehmen, *v. a.* preglédati, prebrati (berem) + pregledovati.

Durchpaß, *m.* prehod, prelaz; –ieren, *v. n.* prehájati, skozi iti (grem), hoditi skoz ...

Durchpeitſchen, *v. a.* pretepsti, prebíčati, precéhtati + pretépati.

Durchpfeifen, *v. a.* prežvížgati + prežvižgávati.

Durchpflügen, *v. a.* preorati, (orjem), razorati + preárjati.

Durchpilgern, *v. a.* prerómati, prehoditi, obhoditi, obláziti *pf.*

Durchprasſen ſ. **Verprasſen.**

Durchpreſſen, *v. a.* prežeti (žmem), prestísniti, precediti + prežémati, prestiskovati, precéjati.

Durchprüfen, *v. a.* po redu izprášati + izpraševati; pretéhtati, prevdáriti + pretehtovati, prevdárjati.

Durchprügeln, *v. a.* pretepsti, našeškati, nakléstiti, premlátiti, omlátiti, nabúnkati, nalíbrati, nažgati (žgèm) + pretépati, nažígati, líbrati.

Durchrafen, *v. a.* predivjati, predírjati *pf.*

Durchräuchern, *v. a.* prekaditi, posušiti + prekájati, presúšati, ózditi.

Durchrechnen, *v. a.* prešteti (štejem), preštevíliti, preračúniti, prerájtati + preštévati, prerajtovati.

Durchregnen, *v. i.* premákati, prekapljevati, skoz deževati, skoz peršeti. [(manem) *pf.*

Durchreiben, *v. a.* pretreti, premeti

Durchreiſ=e, *f.* prehod, pot skozi .., potovanje skozi ..; bei meiner–, ko sem tod pótoval; –en, *v. n.* tod potovati, ondod hoditi, skoz iti (grem), potovati skoz ..; – *v. a.* prehoditi,

obhoditi, obiti (idem) *pf.*; -ende, *m.* popotnik, potnik, prehodnik.

Durchreißen, *v. a.* tèrgati: pretèrgati, raztèrgati, razčesniti + pretergovati ɔc.; – *v. n.* tèrgati se: pretèrgati se, raztèrgati se.

Durchreiten, *v. n.* jézditi skoz .., jáhati skoz; *v. a.* prejézditi, prejáhati *pf.*

Durchrennen, *v.* skoz dírjati; *v. a.* predírjati, prejáhati, preleteti *pf.*

Durchrieſeln, *v. n.* šumljati po ... šumotljati skoz ... *fig.* prezebsti *pf.*

Durchritt, *m.* prejezd, ježa skozi.

Durchrollen, *v. a.* potočiti, potalókati + potákati; (Wäſche) prelíkati, políkati; *v. n.* verteti se, súkati se (sučem); (v. Donner) bobneti, ropotati (pocem), tréskati.

Durchrudern, *v. a.* preveslati *pf.*

Durchrütteln, *v. a.* pretresti, premeketati (kečem), zmájati + pretrésati, meketati.

Durchſäen, *v. a.* presejati (sejem) + presévati.

Durchſägen, *v. a.* prežágati, prerézati (režem), s pilo prerézati.

Durchſäuern, *v. a.* kvasiti: prekvasiti, prekísati.

Durchſauſen, *v. n.* preveršeti, prebúčati (ím), prešumeti + preveršévati.

Durchſchallen, *v. n.* razlégati se, doneti skozi ..

Durchſchaudern, *v. a.* prezebsti, groza obide, zona spreletí + groza obhaja, zona spreleta.

Durchſchauen, *v. a.* preglédati, prevíditi, sprevíditi, spoznati + pregledovati, spoznávati; *v. n.* skozi glédati, lúkati.

Durchſchaufeln, *v. a.* prekídati, pregrebsti + pregrébati.

Durchſcheinen, *v. n.* skozi sijati (sijem), prosívati, probleskovati; – *a.* prosojen.

Durchſcherzen, *v. a.* prešáliti, v šali preživeti + preživljati.

Durchſchieben, *v. a.* preríniti, pretísniti, skoz potísniti + prerívati, skoz potiskovati.

Durchſchießen, *v. a.* prestreliti + prestreljevati; (ein Buch) s popirjem preložiti, prekládati; (die Zeilen) razmakniti + razmíkati.

Durchſchiffen, *v. a.* prepluti (plovem), prejádrati, prevoziti + prevážati, jadrati po ...

Durchſchimmern, *v. n.* migljati, lesketati (skečem), svétiti se, presévati. [prespávati.

Durchſchlafen, *v. a.* prespati (spím),

Durchſchlag, *m.* preboj, prelóm; (in d. Küche) cedilo, cedilnik; sito, rešeto, mreža; -en, *v. a.* prebíti (bijem), pretolči (tolčem), predréti (derem), prerázíti + prebíjati, predírati; (Flüſſigk.) precediti + precéjati; (Trock.) presejati (sejem) + presévati; (durch ein Tuch) prepustiti + prepúščati; ſich-, *v. r.* pot si presékati, prostor si narediti, prebiti se (bijem) + prostor si narájati ɔc.; – *v. n.* skoz udárjati, premákati, prebíjati, močiti: skoz udáriti, premočiti, prebíti (bijem).

Durchschlängeln sich, *v. r.* viti se (vijem), vijúgati se, zvijati se.

Durchschleichen, *v. n.* prepláziti se, premúzniti se, prekrasti se (kradem) *pf.*

Durchschlingen, *v. a.* vplesti (pletem), zaplesti + vplétati.

Durchschlummern, *v. a.* predrémati (mljem) *pf.*

Durchschlüpfen, *v. n.* premúzniti se, zmúzniti se skoz... prelezti + premúzati se, prelezovati.

Durchschneiden, *v. a.* prerézati (režem), razrézati, prekrójiti, prestríči (strížem), precépiti, presékati + prerezovati, prekrojevati, presekovati ꝛc.; sich–, *v. r.* krížati se.

Durchschnitt, *m.* preréz, prerezek, presék, precép, prekroj; (Kreis–) premér, premérnik, poprečnik; (Graben) prekóp; im–, vprek, navprék, počéz, sploh, premérno, v premeru; –lich, poprečen, premérен; *a.* poprék, počéz, premérno, premeroma; –berechnung, *f.* poprečni preštév; –gewicht, *n.* srednja teža, poprečna teža; –preis, *m.* srednja cena, poprečna cena, počezna cena; –punkt, *m.* presečna pika; –sehne, *f.* preséčnica; –summe, *f.* poprečni znesek; –zahl, *f.* srednje število, poprečno število.

Durch=schossen, *a.* preložen, prešít; (v. Zeilen) razmaknjen, razmeknjen.

Durchschreien, *v. a.* prevpiti (vpijem), prekríčati (im), prevékati *pf.*

Durchschreiten, *v. n.* koráčiti skoz: prekoráčiti.

Durchschuss, *m.* prestrél; prekladek.

Durchschütteln, *v. a.* pretresti, prerahljati + pretrésati.

Durchschwelgen, *v. a.* pregostovati, cele noči prebúriti.

Durchschwimmen, *v. a.* preplávati, prepluti (plovem) *pf.*

Durchsegeln, *v. a.* prejádrati, preveslati *pf.*

Durchseh=bar, *a.* pregleden, pregledljív, prezéren; –en, *v. a.* preglédati, razglédati + pregledovati, razgledovati; ich sehe durch, skozi gledam; –er, *m.* pregledovavec, preglednik.

Durchseih=en, *v. a.* precediti, izcediti + precéjati; –er, *m.* cedilo, cedilnik.

Durchsein, *v. n.* skoz biti (sem); prestati (stojím), preživeti (ím) *pf.*

Durchsetzen, *v. a.* preskočiti, prejáhati (am und jašem), prejézditi *pf.*; (erreichen) dognati (ženem), izpeljati (peljem), veljavo čemu zadobiti + izpeljevati ꝛc.

Durchsicht, *a.* pregled, razgled; (v. Sehen) gled, vid; –ig, *a.* pregleden, prezéren, prezoren, skozividen; *fig.* jasen, svitel, razločen; =keit, *f.* preglednost, prezérnost.

Durchsieben, *v. a.* presejati (sejem), prerešetati + presévati.

Durchsickern, *v. n.* prekápati, prekapljevati, mozeti, curljati skoz.

Durchsingen, *v. a.* prepeti (pojem) + prepévati.

Durchsinken, *v. n.* vdreti se (derem) pogrézniti se, skozi pasti, (padem),

poníkniti vdírati se, pogrezovati se.

Durchſinnen, *v. a.* premísliti, pretúhtati, pretéhtati, prevdáriti + premišljevati, prevdárjati ɔc.

Durchſintern, *v. n.* mozeti, muzeti, cerljati skoz .., kápati skoz ..

Durchſitzen, *v. n.* presedeti + presedévati.

Durchſpähen, *v. a.* preglédati, prestákniti + pregledovati, prestíkati, zasledovati, opazovati.

Durchſpalten, *v. a.* klati (koljem), cépiti: preklati, razklati, precépiti, razcépiti.

Durchſpicken, *v. a.* preslaníniti *pf.*

Durchſpielen, *v. a.* preigrati (verſp.) zaigrati *pf.*

Durchſpießen, *v. a.* prebosti (bodem), prepahniti, prepehniti, predreti (derem) + prebádati, prepahovati, predírati.

Durchſpinnen, *v. a.* prepresti (predem) + preprédati.

Durchſprengen, *v. a.* prelomiti, polomastiti; (beſpreng.) oškropiti, pošKropiti *pf.*; – *v. n.* dírjati skoz .., jáhati (am und jašem) skoz ..: predírjati, prejáhati.

Durchſpringen, *v. a.* skoz skočiti: skákati (skačem), preskakovati; – *v. n.* razpóčiti se, razpókniti, régniti, razskočiti se *pf.*

Durchſpritzen, *v. a.* prebrízgati, prebrizgljati, prešKropiti + preškrápljati, skoz brízgati.

Durchſpüren, *v. a.* prestakniti, preslediti, prevóhati, prešétati + prestíkati, presledovati, preiskovati.

Durchſtänkern, *v. a.* zasmraditi, nasmraditi + zasmrájati. [šiti.

Durchſtäuben, *v. a.* prašiti: prepra-

Durchſtechen, *v. a.* prebosti (bodem), predreti (derem), prepahniti, presúniti + prebádati, predírati, prepahovati; (d. Damm) prekopati (pljem) + prekopovati, prekopávati.

Durchſtecken, *v. a.* pretákniti, natakniti + pretíkati.

Durchſteppen, *v. a.* prešívati, preráliti, preštépati *pf.*

Durchſteuern, *v. a.* prejádrati, prekermiti + prejadrovati.

Durchſtich, *m.* prebód, prebodljej, prepáh, prepahljej; (d. Dammes) prekóp.

Durch-ſtöbern, **-ſtochern**, *v. a.* prevréči (veržem), prešétati, prestakniti, premetati (mečem), preberbati + premétati, premetovati, prestíkati.

Durchſtöhnen, *v. a.* prestókati (stočem), prejéčati (ím) *pf.*

Durchſtören ſ. **Durchſtöbern**.

Durchſtoßen, *v. a.* prepahniti, predrégniti, presúniti, prebosti (bodem), predreti (derem) + prepahovati, prebádati, predírati.

Durchſtralen, *v. n.* svétiti skoz .., sijati (sijem) skoz .., posívati skoz ..

Durchſtreichen, *v. a.* prečêrtati, prečêrkati, prešKèrtati, prekrížati + prečertovati, križati, prekriževati; (als Landſtreicher) klátiti se po .., potépati se, skítati se; – *v. n.* prepihávati, vleči (vlečem) skozi ...

Durchstreifen, s. Durchstreichen.

Durchstrich, *m.* precèrt, prekrižek; (v. Vögel) prelét, mimolét.

Durchströmen, *v. a.* pretékati, teči (tečem) skozi .., valiti se skoz ..; (v. d. Freude) sprelétati, obhájati.

Durchstudieren, *v. a.* pretúhtati, prevdáriti, premísliti, preučiti *pf.*

Durchstürmen, *v. n.* vihrati, hruti (hrujem), razsájati, razgrájati: previhrati, prehruti.

Durchsuchen, *v. a.* preiskati (iščem), pregléd ati, prestakniti + preiskovati, pregledovati, prestíkati; -ung, *f.* preiskava, preiskovanje, pregledba.

Durchtändeln, *v. a.* preigrati + preigrávati.

Durchtanzen, *v. a.* preplesati (plešem), prerájati *pf.*

Durchtoben, *v. n.* divjati, razgrájati, razsájati, razbíjati.

Durchtönen, *v. n.* razlégati se, doneti, donévati, glasiti se po ...

Durchtragen, *v. a.* prenesti + prenášati; prenositi.

Durchträumen, *v. a.* presenjati *pf.*

Durchtreiben, *v. a.* skoz gnati (ženem), skoz goniti, skoz tírati; pregnati, prepoditi + pregánjati.

Durchtreten, *v. a.* shoditi, steptati, preteptati, preceptati *pf.*; – *v. n.* skoz stópiti, prestopiti + prestópati.

Durchtrieb, *m.* pregón, pregonba; (Ort) gonja; -en, *a.* zvit, zvitorép, premeten, presukan, prelovít, prekanjen muhast; =heit, *f.* zvitost, prekánjenost.

Durchtritt, *m.* prestóp, prehod.

Durchtrocknen, *v. a.* presušiti + presúšati.

Durchüben, *v. a.* izúriti, zúriti *pf.*

Durchwachen, *v. a.* prebdeti, prebudeti, prečuti (čujem) + prebdévati.

Durchwachsen, *v. a.* prerasti + preráščati; *a.* prerasel, preraščen.

Durchwägen, *v. a.* téhtati: pretéhtati; *fig.* presóditi + presójati.

Durchwallen, *v. n.* prehodit, prerómati + prehájati.

Durchwandeln, *v. a.* prehoditi, preiti (idem), prehoditi se, prešétati + prehájati, sprehájati se.

Durchwandern, *v. a.* potovati po .., hoditi: prepotovati, prehoditi, obhoditi, omesti (medem) + prehájati.

Durchwärmen, *v. a.* razgreti (grejem), segreti, pregreti + razgrévati.

Durchwaschen, *v. a.* preprati (perem), premiti (mijem) + prepírati, premívati; s. Unterwaschen.

Durchwässern, *v. a.* razmočiti, premočiti, namočiti, zmočiti + razmákati, namákati.

Durchwaten, *v. a.* prebresti (bredem), prebroditi; pregáziti *pf.*

Durchweben, *v. a.* pretkati (tkem und tčem); preplesti (pletem) + pretkávati; preplétati.

Durchweg, *m.* prehod; -s, *a.* skoz in skoz, povse, vsikako; -sam, *a.* prehoden, prehodljiv.

Durchwehen, *v. a.* píhati (píšem)

skoz . . , prepihovati, veti (vejem) skoz . . , prevévati.

Durchweichen, *v. a.* razmočiti, premočiti, prevlažiti + razmákati ꝛc.; – *v. n.* odmékniti, premékniti, premočiti se *pf.*

Durchweinen, *v. a.* prejókati (jočem), preplákati (plačem), prevékati + prejokovati, preplakovati.

Durchwerfen, *v. a.* skoz metati (mečem), skoz lúčati, skoz hítati: skoz vreči (veržem), skoz hítiti; (durcheinander) premetáti, prevréči + premetovati; (v. Getraide) preveti (vejem), presejati (sejem) + prevévati, presévati.

Durchwetzen, *v. a.* zlizati (ližem), predèrgniti + zlizovati, predergávati.

Durchwinden, *v. a.* preplesti (pletem) zaplesti, previti (vijem) + preplétati, zaplétati, prevíjati; ſich –, *v. r.* izmótati se, izviti jo *pl.*

Durchwintern, *v. a.* prezímiti + prezimovati.

Durchwirken, *v. a.* pretkati (tkam und tkem), vtkati, zavóčiti + pretkávati.

Durchwiſchen ſ. **Entwiſchen.**

Durchwittern, *v. n.* razpasti (padem) + razpádati.

Durchwühlen, *v. a.* preriti (rijem), razriti, pregrebsti (grebem), prevréči (veržem), premetati (mečem), razkopati (pljem), preberbati + prerívati, pregrébati, premetovati, prekopovati.

Durchwurf, *m.* premet, met skoz . . . ; –gatter, *n.* mreža.

Durchwürzen, *v. a.* presladiti, osladiti, poslájšati, začíniti + preslajevati, poslajševati.

Durchwüthen, *v. a.* predivjati *pf.*

Durchzählen, *v. a.* prešteti (štejem), preštéviliti, prebrójiti, prečísliti + preštévati ꝛc.

Durchzanſen, *v. a.* raz čóhati, razráhati *pf.* [zapiti *pf.*

Durchzechen, *v. a.* prepíti (pijem);

Durchziehen, *v. a.* pretégniti, skoz potégniti, prevléči (vlečem) + pretégati, pretegovati; (Kabel) vdeti (vdenem) + vdévati; – *v. n.* (das Land) prehoditi, obhoditi, prepotovati + prehájati; (verächtl.) vláčiti se, skítati se, potépati se; (v. d. Luft) skozi píhati (pišem), prepihovati.

Durchzittern, *v a.* pretresti, pretrésniti *pf.*

Durchzoll, *m.* prevoznina.

Durchzug, *m.* prehod; (d. Waare) prevoz, prevožnja (d. Luft) prepíh; –gut, *n.* prevozno blago.

Durchzwängen, *v. a.* skoz posíliti, skoz potísniti; ſich –, *v. r.* preriti (rijem) + prerívati.

Durchzwitſchern, *v. a.* pregostoleti, prežvergoleti + pregostolévati.

Dürfen, *v. n.* smeti, móči (morem), oblást imeti (ám), utégniti; (nöthig haben) treba biti (sem) komu česa, potrebovati; –tig, *a.* potreben, ubožen, reven, siromašen, sirošen; –keit, *f.* potrebnost, uboštvo, siro-

maštvo, siroščija; =heitszeugnis, *n.* spričevalo uboštva, ubožni list.

Dürr, *a.* suh, sušen, osuhel, posušen. vel, vedel, ovenél; ſ. Mager; -er Baum, suhál *f.*, súhlica; -es Reisholz, suhljád *f.*, suhovina; -e, *f.* suša, suhota; -icht, *n.* sušina, suhljád *f.*, suhljádina, sušmád *f.* suhovina; -leibig ſ. Mager; -ſucht, *f.* sušica, jétika; -ſüchtig, *a.* sušičen, jétičen.

Durſt, *m.* žeja; ich habe -, žeja me; -machen, žéjati: užéjati; *fig.* želja, pohlép, hrepenenje, diht; -en, Dürſten, *v.n.* žeja me, piti se mi hoče, žejen biti (sem); *fig.* hlepeti, dihteti, koperneti; -ig, *a.* žejen; *fig.* željen. dihtív; -werden, užéjati se *pf.*

Duſel, *m.* omótica, omama, brezvestnost; -ig, *a.* omótičen, omamljen, brezvesten.

Düſter, *a.* temen, temoten, mračen, mrakoten, mižav, mežav, meževen, merkel: -werden, temáčiti se, temniti se; (mürriſch) čmeren, čemeren, zlovoljen; -ling, *m.* mračnják; -n, *v.n.* mračiti se. temniti se. oblačiti se: zmračiti se, obléči se; -nheit, *f.* temačnost, mrakota, meževnost.

Düte, *f.* škernicelj, zavitek; (Münze) tútika, nézica.

Dutz-bruder, *m.* póbratim, bratec; -en, *v. a.* tíkati.

Dutzend, *n.* dvanajstina. dvanajst, dvanajstero, tucet; -weiſe, *ad.* po dvanajst.

Dynam-ik, *f.* siloslovje, dinámika; -iſt, *m.* siloslovec; -iſch, *a.* siloslovен, dinámičen.

Dynaſt, *m.* vladár, vladavec; -ie, *f.* vladarska rodovina, dinastija.

Dyſenterie, *f.* kerva, griža, kervavica.

Dyſkraſie, *f.* nemoč *f.*, nevék, diskrasija.

Dyſpnöe, *f.* néduha, náduha, sigavica.

E.

Ebb-e, osék, odtók, odstóp, oseka; -und Flut, odtók in pritók, bíbavica; -en, *v.n.* odtékati, utékati se, pádati.

Eben, *a.* raven, plan; (ſlach) ploščat; (glatt) gladek: zu -er Erde, pri tleh; -machen ſ. Ebnen; *=ad.* ravno, ravno kar, ravno sedaj, prav sedaj; -ſo, ravno tako. isto tako; -e Stelle, ravnica; -baum, *m.* eben, černi dob; -bild, *n.* podoba, podóbšina. prilika, obráz; -bürtig, *a.* enakoroden, istoroden, istega rodú, enakega rodú; =heit, *f.* enakorodnost; -daſelbſt, *a.* ravno tu, ravno tam; -derſelbe, *pr.* ta isti, ravno tisti; -e, *f.* ravnina, raven *f.*, raván *f.*, ravnota, ravnica, planjava, plán *f.*, planota; -en, Ebnen, *v. a.* ravnati, ravniti: zravnati, poravnati; -erdig, *a.* pritličen, pritlešen; -falls, *a.* tudi, enako, tako tudi, itak; -holz, *n.* ebenovina; -maß, *n.* ravnomérje, somérje, somérnost; -mäßig, *a.* ravnomeren, someren, skladoméren; =heit, *f.* ravnomérnost, somérnost, skladomérnost; -ſo, *a.* ravno tako; -weit, *a.* enako daleč; -zeitig ſ. Gleichzeitig.

Eber, *m.* merjasec; -eſche, *f.* jerebika, brek, oskoruša, návadni skurš; =nbeere, *f.* jerebika, brekulja; oskorúšnica; -raute, *f.* abarát; -wurz, *f.* (Carlina acaulis) bodeča neža, púmpava, kómpava, konjska potvica.

Echo, *n.* jek, jeka, odmév, odmíh, malek, mlak, oglás.

Echt, *a.* pristen, prisen, pravi; (v. d. Farbe) stanoviten, dobrobarven; (v. Metall.) čist, suhoprán, samočíst; heit, *f.* pristnost, pravota.

Ecke, *a.* ógelni; -brett, *n.* krájnik, krájnica; -e, *f.* ogel, vogel; (Kante) rob, rogelj, roglja; -haus, *n.* hiša na oglu; -ig, *a.* oglat, voglat; robat, rogljat; *fig.* robat, neolikan; -pfeiler, *m.* steber; -ſparren, *m.* ógelni lemez; -ſtein, *m.* ógelnik, vógelnik, vógelni kamen; -zahn, *m.* kotnik, skranjek; (Hauzahn) čekán, špičák.

Edel, *a.* žlahten, žlahen, blág, plemenít, plemeníten; (v. Metallen,) drag; (v. Obſt.) pitom; -dame, -frau *f.* žláhtnica, plemenítnica; -denkend, *a.* blag, žlahtnomiseln; -fink, *m.* ščinkovec; -fräulein, *n.* žlahtna gospica; -geboren, *a.* žlahtnorojen; -geſtein, *n.* drago kámenje; -gut, *n.* žláhtnikovo posestvo; -herr, *m.* žlahtnik, plemenitnik, plemič; -herzig, *a.* žlahtnoserčen, blagoserčen, blagodušen, žlahtnodušen; -hof, *m.* plemiški dvor; -knabe, *m.* plemič, blagič, panož; -korale, *f.* žlahtna korala; -leute, *pl.* plemenitaši, žláhtniki, žlahtna gospoda; -mann, *m.* žlahtnik, plemič, plemenitáš, plemenitnik; -männiſch, *a.* žlahtniški, plemenít; -marber, *m.* kuna zlatica; -münze, *f.* meta; -muth, *m.* blagodušje, blagodušnost, blagoserčnost, žlahtno serce; -müthig, *a.* blagodušen, blagoserčen, žlahtnodušen, velikodušen; -ſtein, *m.* dragi kamen, žlahtni kamen; =ſchmuck, *m.* drago kámenje; -pilz, *n.* žlahtna goba; -weiß, *n.* (Gnaphalium Leontopodium) óčino zeljišče, očinec; -wild, *n.* žlahtna divjáčina.

Edikt, *n.* razglás, izrék; -allabung, *f.* povabilo.

Edieren, *v. a.* izdati, na svitlo dati + izdajati; -izion, ſ. Ausgabe.

Edle ſ. Edelmann, Edeldame.

Eduft, *m.* izleček, izvleček.

Effekt, *m.* učinek, vspeh, izid, naslednek; (Eindruck) učinek, vtisk; -en, *pl.* stvarí, reči *f. pl.*; (Wechſel) menjice; (Staatspap.) deržavni popirji; deržavna dolžna písma; (Ware) blago, pratež; -iv, *a.* resničen, djanski; izplačljiv; -ieren, *v. a.* ſ. Verwirklichen.

Efeu, *m.* (Hedera Helix) beršlín, beršljan, beršlen, blušec, blušč; -= *a.* beršljanov.

Egal ſ. Gleich.

Egel, *m.* pijavica, pijavka; (bei Schafen) metljaji *pl.*; -krank, *a.* metljav, metljajast; =heit, *f.* metljavica, metúljavost.

Egge, *f.* brana, zobača, vlaka; -= Balken, *m.* braníšče; -eiſen, *m.* branovlék; -en, *v. a.* vlačiti, bránati, brániti: povlačiti, zabránati; -er, *m.* vlačivec, branáč.

Eglanterrose, *f.* žolta roža.

Egoi=smus, *m.* sébičnost, samopríd, samoradost, samoljubje, vzitovnost; **-st**, *m.* sébičnik, samopridnež, samoljubec, samoradec, samovživec; **-stisch**, *a.* sébičen, samopriden, samoljúb, samoljuben, samorád, vzitoven.

Ehe, eher, *ad* prej; **-c.** predno, predenj, prej ko, poprédko; **-stens**, *a.* najpréj, najpréd ko je mogoče, berž ko berž, čim prej; s. früher.

Ehe, *f.* zakon; Stand der-, zakonski stan; **-=a.** zákonski; **-aufgebot**, *n.* oklic; **-band**, *n.* zákonska zveza; **-bewilligung**, *f.* dovóljenje ženitve, ženitevska privolitev; **-brechen**, *v. a.* prešeštovati, prešestovati; **-brecher**, *m.* prešeštnik, prešestovavec; **=in**, *f.* prešéštnica, prešestovavka; **=isch**, *a.* prešešten, prešestovaven, prešeštljiv; **-bruch**, *m.* prešeštvo, prešestovanje; **-bund** s. Ehebund; **-dem**, **-dessen**, *ad.* nekoč, nekdaj, poprej, pred tem; **-dispens**, *f.* odveza zakonskega zaderžka; **-erklärung**, *f.* izrečenje svoje volje v zakon stópiti; **-frau**, *f.* zákonska žena, druža, zakonica, zakonšica, soproga, ona; **-gatte**, *m.* zákonski mož, zakonec sopróg; **-gatten**, *pl.* mož in žena, zákonski; **-gedanke**, *m.* misel na zakon; **-geld**, *n.* dota; **-gelöbnis**, *n.* zákonska obljuba; **-gemahl**, **-genoss** s. Ehegatte; **-gericht**, *n.* zákonska sodnija; **-gesetz**, *n.* zákonska postava; **-gestern**, *ad.* predvčeraj, predvčeranjim, predvčérajšnim, jutromine; **-giltigkeit**, *f.* veljavnost zákona; **-hälfte**, *f.* drug, druža; **on, ona**; **-hindernis**, *n.* zákonski zaderžek; **-kind**, *n.* zákončič, zákonski otrok; **-kontrakt** s. Ehevertrag; **-krüppel**, *m.* babjek.

Ehe=leiblich, *a.* zákonski, pravi; **-leute**, *pl.* zákonski *pl.*, zákonci *pl.*, mož in žena; **-lich**, *a.* zákonski; **-lichen**, *v. a.* v zakon stópiti, zakon skleníti, v zakon vzeti (zvamem, vzemem) + v zakon jemati (mljem); **-los**, *a.* brezzákonski, neoženjen; samec; (v. Weibe) nevdana, neomožena; samica; **-e Stand**, samski stan, brezzákonstvo; **-malig**, *a.* nekdánj, nekdašenj, prejšen, daven; **-mals**, *ad.* nekdaj, nekda, svoje dni, davno; **-mann** s. Ehegatte; **-paar**, *n.* mož in žena, on in ona, zákonska; **-pakten**, *pl.* ženitvansko pismo, ženitna pogodba; **-pflicht**, *f.* zákonska dolžnost; **-rechtlich**, *a.* po zákonskem pravu, zakonopraven; **-ring**, *m.* zákonski perstan, vérnik.

Ehern, *a.* medén, bronast, bronénat.

Ehe=schatz, *m.* ljubi - ljuba; dota, júterna; **-scheidung**, *f.* razporoka, razporočitev, zakonska ločitev, razvod; **=sklage**, *f.* tožba na ločitev; **-schließung**, *f.* poročitev, sklenitev zákona; **-segen**, *m.* zákonski blágoslov, božji dar v zákonu; **-stand**, *m.* zákonski stan.

Ehestens, *ad.* berž ko berž, pred ko bo mogoče, kar najpréd, berž ko se bo dalo.

Ehe=streit, *m.* zákonski prepír; zákonska tožba; **-thunlichst** s. Ehestens

-trennung, *f.* ločitev, ločitev zakona, razvod; -ungiltigkeit, *f.* neveljavnost zákona; -verlöbnis, *n.* zaroka. zaroki *pl.*, zaročki *pl.*, zavodlje *pl.*; -vermächtnis, *n.* zákonsko volilo; -vertrag, *m.* zákonska pogodba; -vor, *a.* popréj, popréd; -vorgestern, *a.* predvčeranjim, predvčérajšnim; -weib f. Ehefrau.

Ehmalig f. **Ehemalig.**

Ehrabschneid=en, *a. v.* oprávljati, obrekovati, mraziti, ogovárjati; -er, *m.* opravljivec, obrekovavec, ogovarjavec; =in, *f.* opravljivka, obrekovavka; -ung, *f.* obrekovanje, oprávljanje, ogovárjanje.

Ehrbar, *a.* pošten, častít, čestít, časten, častitljív, spoštován, vérl; (geziem.) spodoben, pristojen; -keit, *f.* poštenost, častitost; spodobnost, pristojnost.

Ehrbegier=de, *f.* častiželjnost, želja po časti; -ig, *a.* častiželjen, želj en časti.

Ehr=e, *f.* čast *f.*, čest *f.*, slava, hvala; poštenje, dobro ime (g.-na); ich habe die-, v čast mi je, v čest si štejem; jemandem zu-en, komu na čast; die-abschneiden f. Ehrabschneiden; in-en halten, spoštovati, čislati, častíti, štimati, obrájtati; -en-, *a.* častni, čestni; -en, *v. a.* častiti, čestiti, slaviti: počastiti, počestiti; (schätzen) spoštovati, poštovati, čislati, štimati; geehrt, češčen, čestít; =amt, *n.* častna služba, čestni urad; =angelegenheit, *f.* reč, ki se tiče poštenja; = bahn, *f.* pot časti *f.*; =beleidigung, *f.* razžalitev na časti, žaljenje poštenja; =benennung, *f.* častno ime (g.-na), častni naslov; =bezeugung, *f.* počastitev, spoštovanje, skazovanje časti; -bürger, *m.* častni meščán; =recht, *n.* častno meščanstvo; -end, *a.* častiven, čestiven, česten; -endame, *f.* dvórnica; -endieb f. Ehrabschneider; -endienst, *m.* počastna služba.

Ehren=fall, *m.* reč, ki se tiče častí; -garde, *f.* častna straža; -geleit, *n.* počastno spremstvo; -haft, *a.* pošten, častít, čestít, častivreden; =igkeit, *f.* poštenost; -klage, *f.* tožba zavolj žáljene častí; -kleid, *n.* pražnje oblačilo, praznična obleka; -kränkung, *f.* žalitev na časti, uvreda poštenja; -kreuz, *n.* častni križec; -legion, *f.* častna legija, čestno kerdelo; -mädchen, *n.* poštena deklica; -mann, *m.* poštenják, pošten mož; -mitglied, *n.* častni ud; -name, *m.* častno ime (g.-na); -pfad, *m.* poštena pot *f.*; -pforte, *f.* počastna vrata *pl.*; -pfalz, *m.* častno mesto; -posten, *m.* častno mesto; -preis, *m.* (Veronica) jétičnik, jéterčnik, verónika.

Ehren=punkt, *m.* das ist ein-, tu gre za čast; -retter, *m.* er ist mein-, on mi je ubranil čast; -ruf, *m.* častni klic; -rührig, *a.* nečasten, čast žaliven; -sache, *f.* častna reč, čestna zadeva; das ist eine-, tu gre za poštenje; -säule, *f.* častni steber, slavolók; -schänder, *m.* opravljivec, obrekovavec, obrekljivec; =in, *f.* opravljivka, obrekovavka; =isch, *a.* o-

pravljiv, obrekljiv, obrekovaven; -fitz, *m.* častni sedež, čestno mesto; -ſold, *m.* častno plačilo; -ſtelle, *f.* častna služba, čestno mesto; -ſtufe, *f.* stopnja časti; -tag, *m.* slavina, dan časti, slovesni dan, praznični dan; -tempel, *m.* slávohram, tempelj (-ljna) časti; -thalben, *ad.* zavoljo časti; -tiſtel, *m.* častni naslov; -trunk, *m.* napitek; zdravica; -verletzung, *f.* uvreda, razžalitev na časti; -voll, *a.* častljiv, čestitljiv, slaven, slavnosten; -wache, *f.* častna straža; -wert, *a.* časti vreden, častivreden, spoštovanja vreden; -wort, *n.* moška beseda: das -geben, besedo dati; auf mein -, mož beseda, na mojo besedo; -zeichen, *n.* častno známenje.

Ehrerbietig, *a* spoštljiv, spoštovaven, ponižen; -igkeit, -ung, *f.* spoštljivost, spoštovanje, ponižnost.

Ehr-furcht, *f.* spoštovanje, spoštljivost; -fürchtig, *a.* spoštljiv; -furchtsvoll, *a.* z vsem spoštovanjem, prespoštljiv, preponižen; -gefühl, *n.* čut za poštenje: ohne -, opokel; er hat kein -, ni mu nič za poštenje, ne drži na sé, ni ga mar častí; -geiz, *m.* častilákomnost, častimarnost, pohlép po časti; =ig, *a.* častilákomen, častimaren, častihlepen; -gier, *f.* častiželjnost; -gierig, *a.* častiželjen.

Ehr-lich, *a.* pošten, spošten, praveden, verl; -lichkeit, *f.* poštenje, poštenost, verlost, pravednost; -liebe, *f.* častiljubje; -liebend, *a.* častiljuben; -los, *a.* nepošten, brezčasten, brez poštenja; =igkeit *f.* nepoštenje, nepoštenost; -ſam, *a.* častít, čestít, časten, česten; =keit, *f.* častitost; -ſucht, *f.* častilákomnost, hlepenje po časti; -ſüchtig, *a.* častilákom, častilákomen, častilačen; -trieb, *f.* nagon po časti; -ung, *f.* prímščina, prijémščina; -vergeſſen, *a.* nesramen, nepošten; -widrig, *a.* nečasten, zóper čast; -würden, (Tit.) prečastni gospod, Vaša prečastnost, prečestiti gospod; -würdig, *a.* častivreden, častitljiv, čestitljiv.

Ei, *i.* i! o! ej! lej! dà-tè! tètè; -was, čemu to! kaj mi do tega!

Ei, *n.* jajce, belica; *dim.* jájčice; (ohne Schale) mečúš; (verdorben) klopotec, zapertek; (unausgebrütet) mulček, muljak, klopotec; (gefärbt) pisanica, pireh; (eingeſchlagen) čmok; (Hoden-) mode (-deta).

Eib-e, *f.* (Taxus) tisa, tis; -en-, *a.* tisov; -enholz, *n.* tisovina; -enwald, *n.* tisovje, tisje; -iſch, *m.* (Althaea) slez, sliz; =-, *a.* slezov; =kraut, *n.* slezovina; =thee, *m.* slezov čaj, slézovec.

Eich-e, *f.* dob, hrast; *dim.* dobec, hrastič; (Stein-) graben, črepinjek; (Kork-) plutec, pluta; -el, *f.* želod; (Buch-) žir; (im Kartenſp.) želod; -el-, *a.* želodov; =förmig, *a.* želodast; =geld, *n.* žirovnica, žirnica; =häher, *m.* šoga, šoja; =kelch, *m.* želódova kápica; =maſt, *f.* žir, želódova paša; -en-, *a.* dobov, hrastov; =blatt, *n.* dobov list, hrastovo pero (-resa); =holz, *n.* dobovina, hra-

stovina, dobov oder hrastov les; = franz, *m.* dobov oder hrastov venec; =mistel, *f.* (Loranthus) ohmelje; =rinde, *f.* dobova oder hrastova skorja, hrastov lub, dobovo lubje; =wald, *m.* dobov oder hrastov les, dobovje, hrastovje, dóbrava.

Eich=er, *m.* mérčin, merec; -faß, *n.* merjen sod; -holz s. Eichenholz.

Eichhorn, Eichhörnchen, *n.* véverica, léverica, véverka, vigorica; - =, *a.* véverični.

Eich=maß, *n.* ustanóvljena mera, postavna mera; -ſtab, *m.* merilna pálica; -wald s. Eichenwald.

Eid, *m.* prisega, zaprisega, zaprisežba: einen-ablegen, priseči(sežem) + priségati; einem den-abnehmen, koga zapriseči (sežem), koga v prisego vzeti (vzamem, vzemem) + zapriségati; mit-bekräftigen, s prisego potérditi + poterjevati; ſich mit einem-verpflichten, zapriseči se; den-auftragen, na prisego pognati (ženem) prisego naložiti + na prisego gnati, prisego nalágati; in-genommen, zaprisežen, prisežen; unter-und Schwur, pod prisego in roto; falſcher- s. Meineid; - =a., prizežni; -am, *m.* zet (d. Tochter Mann); -bruch, *m.* prelom prisege; -brüchig, *a.* prisegolomen, krivoroten; -bürge, *f.* prisežni porok.

Eidechſ=e, *f.* kuščarica, guščarica, jaščerica; (grüne) kuščar, guščar, zelenec; (graue) gaščarica, martinček, jánežič; -en=, *a.* kúščarjev, guščaričji.

Eider=dunen, *pl.* puh; gaginje perje; -gans, *f.* gaga.

Eides=, *a.* prisežni; -ablegung, *f.* prisega, zaprisežba; -formel, *f.* besede prisege; -kräftig, *a.* pod prisego; -pflicht, *f.* prisežna dolžnost; -verweigerung, *f.* odreka prisege.

Eidgenoſſ=e, *f.* sopriséžnik, sopriséženec, zaveznik; -iſch, *a.* sopriséžen, zavezen; -enſchaft, *f.* zaveza, zveza.

Eid=lich, *a.* prisežen, zaprisežen; *ad.* s prisego, po prisegi; -ſchwur, *m.* prisega; -vergeſſen s. Eidbrüchig.

Eier=, *a.* jajčni, jajčji; -chen, *n.* jájčice; -dotter, *m.* rumenják, čmerljàk; -handel, *m.* jajčarija: -betreiben, jajčáriti; -händler, *m.* jajčar; =in, *f.* jájčarica; -klar, *n.* belják; -kuchen, *m.* jajčnik, príganica; -legend, *a.* nosen; -pflaume, *f.* šterboncelj, sliva; -ſchale, *f.* jájčina, jajčja lušcina; -ſchmalz, *n.* cvertje, cvrenje; -ſtock, *m.* jajčjek, jajčjak.

Eifer, *m.* gorečost, prizadeva, prizadevnost, vnetost, marljivost, ogenj; -ig, *a.* goréč, vnet, prizadeven, marljiv, maren, ognjén, iskrén, skerben, radostoren; -n, *v. n.* skerbeti, gnati se (ženem) za kaj, prizadévati si za kaj, potegovati se za kaj; trúditi se, pogánjati se, nastójati: prizadeti si (denem), potégniti se &c.; (gegen etwas) vpírati se čemu, protiviti se, ustávljati se.

Eifer=ſucht, *f.* ljubosumnost, sumljivost; -ſüchtelei, *f.* píkanje, zbádanje; -ſüchtig, *a.* ljubosumen, sum-

ljiv, ljubomoren; -ſüchtler, *m.* ljubosumnik, ljubosumnež.

Ei-form, *f.* jajčja podoba; -förmig, *a.* jajčast, jajčkast, štručast.

Eigen, *a.* lasten, svoj; (beſonders, felbſtſam) poseben, čuden; (angeboren) svoj, prirojen; zu haben, premoči (morem), v lasti imeti (ám); es iſt mein, dein- ꝛc., moje je, tvoje je; ſich machen, svòjiti si, lastiti si: prisvójiti si, prilastiti si, posvójiti si + prisvojevati si; auf -e Kraft, sam od sebe, ob svojem; -berechtigt, *a.* sam svoj, samosvojen; -bünfel, *m.* domišljivost, prevzetovanje; -händig, *a.* lastnoročen, z lastno roko; -heit, *f.* svojstvo, lastnija, posebnost, lastnost; -hilfe, *f.* samolastna pomóč *f.*; -liebe, *f.* samoljubje, svojeljubje, lastna ljubezen, ljubezen samega sebe, samoradost; -liebig, *a.* samoljuben, svojeljuben, samoraden; -lob, *n.* lastna hvala, samohvalje, samohvalstvo; =er, *m.* samohvalec; -mächtig, *a.* samoodseben, svojevoljen, samomočen; *ad.* iz lastne močí, sam od sebe; =heit, *f.* samoodsebnost, samolastnost, samovoljstvo; -name, *f.* lastno ime (g. -na); -nutz, *m.* samoprid, samopridnost, samopašnost, vžitovnost, sebičnost, samogoltnost; -nützig, *a.* samopriden, samopašen, vžitoven, sébičen, samogolten; =e, *m.* samopašnik, samopridnež, sébičnik, samogoltnik; *f.* samopášnica, samopridnica, sébičnica; =heit ſ. Eigennutz.

Eigen=s, *ad.* nalášč, navlašč, nalíč; -ſchaft, *f.* lastnost, vlastnost, svojóst; kakost, kákovost, kákošnost; =swort, *n.* pridevno ime, pridevnik; -ſinn, *m.* svojeglavost, termoglavost, terma, svoja glava; =ig, *a.* svojegláv, svojeglaven, termoglávi, termoglaven, termast; -tlich, *a.* lasten, lastovít; prav, resničen, istinít; *ad.* prav za prav, zaprav, po pravici, zarés; -tum, *n.* lastina, lastovina, vlastovina, svojina, imetje; (Recht)last *f.*, vlast *f.*, lastinstvo; -tümer, *m.* lastnik, vlastnik, lastinar, posestnik; =in, *f.* lastnica, vlastnica, poséstnica; -tümlich, *a.* lasten, vlasten, lastoviten: iſt ihm -, njegovo je; -e Schwere, posebna teža; =heit, *f.* lastnost, posebnost, svojost; -tumsklage, *f.* tožba zastran lasti, lastinska tožba; -tumsrecht, *n.* pravica lasti, lastinsko pravo; -wille, *m.* lastna volja, svoja volja; -würde, *f.* lastna veljava.

Eignen ſich, *v.r.* svojiti si, lastíti si: prisvojiti si, prilastiti si + prisvojevati si ꝛc.; (zu etwas) biti (sem) za kaj, sposoben biti za kaj; eignet ſich zum Verbrechen, kaže se kot hudodelstvo; geeignet, sposoben, pripráven.

Eiland ſ. **Inſel.**

Eil=bote, *m.* hitri sel, jádernik; -e, *f.* hitrost, hitrina, urnost, náglica, teginja, speh; in Eile, nágloma, v náglici; -en, *v.n.* hiteti, pášiti se, spešiti, údriti, podvizati se, žúriti se; (v. d. Zeit) potékati, hiteti; (ſäu-

men)muditi se, sila komu biti(sem); -end, *a.* hiter, nagel, jadern, uren; =s, *ad.* berž, berzo, urno, na speh.

Eilf, *nm.* ednajst, enajst; - *f.*, -er, *m.* enajstica; -erlei, *nm.* ednajstéri.

Eilfertig, *a.* spešen, uren, jadern; -feit, *f.* spešnost, urnost.

Eilf=fach, *a.* ednajsteren, ednajsternat; -jährig, *a.* ednajstleten; -mal, *ad.* ednajstkrat; =ig, *a.* ednajstkraten; -tägig, *a.* ednajstdneven; -tel, *n.* ednajstina, ednajstín; -tens, *ad.* édnajstič.

Eil=gut, *n.* berzovozno blagó; -ig, *a.* hiter, nagel, uren; -igſt, *ad.* hitro hitro, berž berž, neutégoma, precéj; -marſch, *m.* hitra hoja, nagli marš; -poſt, *f.* berzovóz.

Eimer, m. vedro; čeber, cehta, órna; -weiſe, *ad.* po vedrih.

Ein, (als Artikel wird nicht überſetzt); - *nm.* eden (en). ena, eno; - *pr.* (irgend-) kdo, nekdo, neki, kov; in -emfort, v eno mér, neprenéhoma; unter einem, ob enem, vred; der eine - der andere, ta - uni; -mal eins iſt eins, enkrat ena je ena; in Zuſammenſetz. eno-: enóok, einäugig u. ſ. w.

Einackern, *v a.* podorati (orjem), zaorati+podárjati.

Einander, *ad.* (einer d. andern) drug drúgemu, eden drúgemu, med sebój; an-, tíkoma, eden poleg drúgega; nach-, zapored, zaporédama, po redi; aus-, narazen, razrazen, vsaksebi, saksebi; mit-, vkup; neben-, vštrit, štric; für-, eden za drúgega; durch-, vse križem, križema, razverto; hinter-, eden za drugim; alle mit-, vsi skup, vsi vkup, vsi splaz.

Einantwort=en, *v.a.* prisóditi, prirečí (rečem) + prisójati, prirekovati; -ung, *f.* prisodba, prireka; =ſchreiben, *n.* prisodno pismo.

Einarbeiten ſich, *v. r.* izúriti se v čem *pf.*

Ein=armig, *a.* enorók, enoročen; -artig, *a*, enoversten, enovèrst.

Einäſchern, *v. a.* vpepeliti, požgati (žgem), v pepél spremeniti, zapáliti + požígati, v pepél spreminjati; (d. Stirn) pepeliti: opepeliti, s pepelom potrósiti.

Einathmen, *v.n.* díhati, sopsti, vsé [vleči (vlečem).

Einängig, *a.* enoók, samoók.

Einbalſamieren, *v.a.* maziliti, balzamírati: pomaziliti.

Ein=band, *m.* vez *f.*, vezba; -bere, *f* (Paris quadrifolia) volčja jágoda, volče.

Einbegleit=en, *v. a.* s poročilom predlóžiti + predlágati; -ungsbericht, *m.* predložno poročilo.

Einbegreifen, *v.a.* vred vzeti (vzamem), spovzeti, všteti (vštejem) + vred jemati (mljem), vštévati; einbegriffen ſein, vmes biti (sem).

Ein=begriff, *m.* spovzetje, privzetje, vštév; -beinig, *a.* enonóg, enonožen; -beißen, *v.a.* vgrízniti, zateti (tnem) + vgrizovati.

Einbekenn=en, *v.a.* spoznati, pri-

znati, obstati (stojím) + spoznávati ꝛc.; -tniš, *n.* priznanje, napóved *f.*

Einberufen, *v. a.* poklícati (kličem), sklícati + sklicovati; -ung, *f.* poklic, sklic; -schrift, *n.* sklicavni list.

Einbeziehen, *v. a.* všteti (vštejem), privzeti (vzamem) k čemu + vštévati; die Kosten nicht einbezogen, brez vštetih stroškov, stroškov ne vštevaje.

Einbiegen, *v. a.* pregeniti, pregíbniti, upogniti, zlekniti + pregíbati (bljem), upogíbati, upogovati; -ung, *f.* pregíbek.

Einbilden sich, *v. r.* mísliti si; domísliti si, umísliti si + domíšljati si, umíšljati, domišljevati si; (stolz sein) prevzetovati, kèršiti se; -erisch, *a.* prevzetovaven, domišljív, domišljevaven; -ung *f.* domišljija, umišljava, domišljevanje; (falsche) privid, dozdevek; -skraft, *f.* domišljija, umišljava, obrazotvornost.

Einbinden, *v. a.* vezati (vežem), zvézati + vezovati, zvezovati.

Einblasen, *v. a.* vdíhniti, vdehniti + vdíhati, vdihovati.

Einblätterig, *a.* enolíst, enolísten, enolístnat.

Einbläuen, *v. a.* vtepsti, zabiti (bijem) + vtépati, zabíjati.

Einbohren, *v. a.* zavèrtati, vvèrtati *pf.*

Einbrechen, *v a.* podreti (derem), razdreti, razrúšiti, razsuti (spèm) + podírati, rúšiti, razsípati (pljem); (d. Thür) razbiti (bijem), polomastiti, vlomiti + razbíjati; - *v. n.* vdreti se, vlomiti se, predreti se + vdírati se, predirati se ꝛc.; (v. d. Zeit) pritískati, nastópati, nastájati, bližati se; (in d. Feind) zakaditi se, zagnati se (ženem), bútiti + zaganjati se, bútati, naskakovati.

Einbrennen, *v. a.* vžgati (vžgem) + vžígati; (d. Suppe) požgati. prežgati, zasmažiti *pf.*; -suppe, *f.* požgana juha, prežgana juha, požganka

Einbringen, *v. a.* správiti, pospráviti, znositi + správljati, znášati; (eine Klage) izročiti, vložiti + izročevati, vlágati; (Schulden) iztírjati, potírjati + iztirjevati ꝛc.; Versäumtes -, prihiteti, privjeti, zateči + zatékati; (Verbrecher) poloviti, prignati (ženem), pripeljati (ljem) *pf.*; Nutzen -, nesti, príditi, pridovati; -lich, *a.* iztirljív, dobiten; -ung, *f.* správljenje; (d. Klage) izročítev, vložba; (d. Schuld) iztirjava, izterjatev; (d. Verbrecher) polovitev.

Einbrocken, *v. a.* drobiti: nadrobiti, vdrobíti.

Einbruch, *m.* vdretje, vlom, lomást *f.*, (d. Feind.) pritísk, napád, navál; (d. Nacht) pomrak; beim - der Nacht, ko se zmrači; vor - der Nacht, za dne.

Einbug, *m.* zagib, upogljej.

Einbürgern, *v. a.* vdomáčiti, podomáčiti, koga med meščane vzeti (vzamem), mešcanstvo komu podeliti + podeljevati; sich -, *v. r.* vséliti se, nastániti se + vseljevati se.

Ein=buße, *f.* izguba, zgoba, zgubitek, vtrata, škoda; **-büßen**, *v. a.* gubiti, na škodi biti (sem): izgubiti, zgubiti, ob kaj priti (pridem); das Leben–, umreti.

Eindachung, *f.* krov, streha.

Eindämm=en, *v. a.* zajeziti, zagraditi + zajezovati, zagrájati; **-ung**, *f.* zagraja.

Eindecken, *v. a.* kriti (krijem): po-

Eindorren, *v. n.* sušiti se: usušiti se, usehniti + usíhati.

Eindrängen sich, *v. r.* vsíliti se, vštúliti se, vríniti se, vtláčiti se + vrívati se.

Eindrehen, *v. a.* zasúkniti, zaterkniti *pf.*; (v. Borsten) rášpati: zarášpati.

Eindring=en, *v. n.* vdreti (vderem), pretérgati v–; zariníti se + vdírati se, vdárjati, zarívati se, zadírati se; (v. Feinde) plániti, vdreti *pf.*; **-end**, *a.* predirav; **-lich**, *a.* živ, predirljív; **-ling**, *m.* vrínjenec, vsíljenec.

Eindruck, *m.* vtís, vtisk, utisk, ganitev, učinek; **-machen**, ganiti, geniti *pf.*; (am Kopfe) vdertina, jámica; **-en** s. Eindrücken.

Eindrücken, *v. a.* vtisniti + vtiskovati; potláčiti, potrúpiti *pf.*

Eineggen, *v. a.* zavleči (vlečem), zavláčiti, zabránati *pf.*

Ein=en, *v. a.* ediniti, drúžiti, pójiti: zediniti, zdrúžiti, spójiti + združevati ꝛc.; **-er**, *m.* enklja, edinka, enojka; *pr.* nekdo, kdo; **=lei**, *a.* enák, enój; mir ist alles–, meni je vse eno; **-Meinung sein**, ene in tiste misli biti (sem); **=seits**, *ad.* po eni strani, z ene strani; **-estheils**, *ad.* déloma, nekaj; **-fach**, *a.* enojen, enoversten, enovèrst, enoguben; (ungekünstelt) prost, priprósť; **-e Kleidung**, priprosta obleka; (v. Blumen) lesen; **=heit**, *f.* enojnost; preprostost, priprostost, priprošnost.

Einfädeln, *v. a.* vdeti (vdenem) + vdévati; *fig.* spróžiti, napeljati (ljem) *pf.*

Einfahr=en, *v. a.* voziti v–: zvoziti v–; (in d. Schlacht) spustiti se + spúščati se; **-t**, *f.* vhod, vhodišče.

Einfall, *m.* (Gedanke) misel *f.*, zmisel *f.*, domislek; (Einsturz) podertje; (d. Lichtes) dohod; (d. Feindes) navál, napád; auf den – kommen, komu kaj na misel priti (pridem) **-en**, *v. a.* u. *n.* (hineinfallen) pasti (padem) v kaj, vdreti se (vderem), pogrezniti se + pádati, vdírati se, pogrezovati se; (v. Feinde) ropiti kam, bútiti; in die Rede–, v besedo seči (sežem); (v. Gedanken) na misel priti (pridem), domísliti se, spomniti se + na misel prihájati, domišljevati se, spomínjati se; (v. Gebäuden) podreti se (derem), razrúšiti se, razvaliti se + podírati se ꝛc.; (v. Gesichte) vpasti (padem) + vpádati, hújšati; (v. Wetter) pritísniti, nastópiti, storiti se + pritískati, nastópati, délati se; **eingefallen**, vpadel, vpaden, vdert, vsedel; **-spunkt**, *m.* vpadna pika.

Ein=falt, *f.* prostota, priprôščina, preprôščina, priprošnost; (Redlich-

keit) pravednost, poštenost; -fältig, *a.* prost, priprost, preprost, priprošen; (redl.) pošten, praveden; (v. Verſtande) slaboumen, glompast, hempast, kesen, kesnogláv, áboten, prismojen; =keit, *f.* priprošnost; slaboumnost, ábotnost; -faltspinſel, *m.* prismoda, prismójenec, tepec, bebec, bedák.

Einfangen, *v. a.* vjeti (vjamem, vjemem), vloviti, príjeti (primem) + vjémati, vlávljati, prijémati; (alles) povjeti, poloviti *pf.* [enobojen.

Einfärbig, *a.* enobárv, enobarven,

Einfaſſen, *v. a.* zajeti (zajmem), deti + zajémati, dévati; (mitd. Saume) róbiti: obróbiti, zakrájiti, obšiti (šijem) + zakrajevati; (m. d. Zaume) ograditi, zagraditi + ográjati ɔc.; (m. d. Rahmen) v okvír djati (dém) + dévati; (m. Gold ɔc.) vdélati, vkovati (vkujem), vložiti + vdelovati, vlágati; (m. d. Mauer) obzídati *pf.*; -ung, *f.* zajetje; (d. Kleid) obrobek, obšiv, ošóv; (d. Gold) okov; (Zaum) ograja; (d. Bild.) okvír.

Einfeuchten, *v. a.* namočiti, navlažiti + namákati.

Einfeuern, *v. a* zakúriti *pf.*

Einfinden ſich, priti (pridem), znajti se (znajdem), sniti se (snidem) + prihájati, shájati se, znajdovati se.

Einflechten, *v. a.* vplesti (pletem), zaplesti + vplétati ɔc.

Einflicken, *v. a.* vkérpati, vkerpúcati, vstaviti + vstávljati; *fig.* vtakniti (vtaknem, vteknem) + vtíkati.

Einfließen, *v. n.* teči (tečem) v-: vteči se, zliti se (lijem) + vtékati se, zlívati se, izlívati se; (in d. Kaſſe) teči, dotékati, prihájati: priti (pridem) ɔc.; -laſſen, v misel vzeti (vzamem. vzemem), oméniti. opomniti + v misel jemati (mljem), oménjati.

Einflößen, *v. a.* vliti (lijem) + vlívati; *fig.* vdíhniti, prizadeti, obuditi + vdíhati, prizadévati, obújati.

Einfluß, *m.* vlet, dolét; -loch, *n.* letávnica, žrelo.

Einfluſs, *m.* vtok, iztók, izliv; beim - der Drau, kjer se Drava izliva; (Wirkung auf etwas) učinek, vtičáj, veljava: -haben, zamoči (morem), veljati; -reich, *a.* veljaven, zamožljív.

Einflüſtern, *v. a.* prišepetati (pečem) + prišeptávati.

Einfordern, *v. a.* tírjati, térjati: iztírjati, potírjati; (einſam.) pobrati (berem) + pobírati.

Einförmig, *a.* enoličen, enákošen, po eni meri urezan; -keit, *f.* enoličnost. [vjédati se.

Einfreſſen, *v. n.* vjesti se (jém) +

Einfried-en, *v. a.* zagraditi, ograditi, zagájiti + zagrájati; (m. Mauer) obzídati + obzidávati; -ung, *f.* ograja, zagraja; ógrad *f.*, ógrada; obzídek.

Einfrieren, *v. a.* zamérzniti + zamerzovati.

Einfrüchtig, *a.* enoploden, z enim plodom.

Einfügen, *v. a.* vstáviti, vtakniti, vložiti, vpehniti, vsaditi + vstávljati, vtíkati, vkládati, vsájati.

Einfuhr-, *a.* vvozni, privozni; *-f.* vvožnja, vpeljava, dovožnja.

Einführ-bar, *a.* vpeljiv; *-en*, *v. a.* vpeljati (ljem), vvoziti, pripeljati, vvesti + vpeljevati, vpeljávati, vvážati, dovážati; (in Gebr. bringen, nehmen) vpeljati, v rabo vzeti (vzamem) + vpeljevati, v rabo jemati (mljem).

Einfuhrs-gut, *n.* vvozno blago; *-schein*, *m.* vvozni list; *-verbot*, *n.* prepoved vvožnje; *-zoll*, *m.* vvoznina.

Einführung, *f.* vpeljava, vpeljevanje, vvoditev; začetek; *-skommission*, *f.* vpeljevavna komisija.

Einfüßig, *a.* enonóg, enonogàt, enonožen.

Eingabe, *f.* vloga, vložba, podana prošnja, vlóžena prošnja.

Eingang, *m.* vhod, vstop; (Thor) vrata *pl.*, vhodišče; (Einleit.) vvod; (v. Waare) vvožnja; (Introitus) pristóp, začetek; am Eingange, iz konca, od konca, iz začetka; *-finden*, obveljati, razširiti se + razširjati se; *-s*, *ad.* v začetku, iz začetka, iz konca, od kraja; *-zoll*, *m.* vvoznina.

Eingeben, *v. a.* (medic.) dati + dajati; (einreichen) podati, vložiti + podájati, vlágati; (inspirieren) navdihniti, navdahniti + navdihovati; *Gift-*, zavdati + zavdájati.

Einge-bildet, *a.* prevzeten, domišljiv, ošaben, napihnjen; *-binde*, *f.* vezilo; *-bogen*, *a.* upognjen; slok; *-boren*, *a.* edinorojen; *=e*, *m.* edinec, edinorojenec; *-bung*, *f.* navdihnjenje, navdahnjenje, navdáh; (die Sinne) poželenje, želja; *-denk*, *a.* pomljiv, pomnjiv, svest; *-fein*, pamétiti, na misli imeti (am), pómniti, pametovati; *-fallen*, *a.* vpaden, vpadel, vdert, shujšan; *-fleischt*, *a.* vtelešen.

Eingehen, *v. n.* iti (grem) v –, hoditi v –, vhájati, prihájati; auf etwas –, v kaj privóliti + privoljevati; (einen Vertrag) skleniti + sklépati; ein Geschäft –, lotiti se česa, prijeti se (primem) podstopiti se + lotévati se; (v. Geld) priti (pridem) + prihájati, dotékati; (v. d. Zeitung) prenéhati, prejénjati *pf.*; (v. Tuche) skèrčiti se, uskočiti *pf.*; beim Schneiden, urézati se (režem); beim Rechen, ugrábiti se u. s. w.; eingegangene Briefe, prejeti listi; eingegangene Verbindung, sklénjena zveza.

Einge-machtes, *n.* obara; *-nommen*, *a.* vnet, vžgan: von Fisch–, sebe prepóln; *-schlossen*, *a.* zapért, záveten, opahnjen; *-schnitten*, *a.* prešcépnjen, prešcénjen, prešeknjen; vdert; *-sotten*, *n.* závar *f.*, vkuha; *-sperrt*, *a.* omejen, ograjen, stisnjen; (vom Kopfe) kesen, kesnogláv, slab; *-ständnis*, *n.* priznanje, izpoved *f.*; *-stehen*, *v. n.* priznati, priznati se k čemu, obstati (stojim) + priznávati; (einwillig.) pripustiti, dovóliti, pritégniti + pripúščati, pritegovati; *-wandert*, *a.* priseljen.

Eingeweide, *n.* drob, drobovina, drobje, drobovje, črevа *pl.*; *-wurm*, *m.* glista.

Einge-weiht, *a.* posvečen; (in eine

Sache) vešč čemu, znan s čim; -zogen, *a.* pohleven, tih, skromen; = heit, *f.* pohlevnost, skromnost.

Eingießen, *v.a.* vliti (lijem)+vlívati, vlíjati; (einschenken) natočiti+natákati.

Eingra=ben, *v. a.* zakopati (pljem), zagrebsti + zakopovati, zagrébati; (eine Schrift) vdolbsti, vsékati, vdélati + vsekovati; -vieren s. Eingraben.

Ein=greifen, *v. a.* seči (sežem), prijeti (primem) za kaj + ségati, prijémati; (in jemandes Rechte) zalétati se, zaletovati se, zahájati, ségati; (v. d. Zähnen d. Rades) prijémati se, grábiti; -griff, *m.* prijémanje, séganje; (in fremde Sache) zalét, ukrajšava, vtik.

Eingulden=stück, *n.* zlatnik, forintnik, goldinar.

Eingu=ß, *m.* vlívanje, vlitje; vlitek, zalitek; -thierchen s. Infusionsthierchen.

Einhäckeln, *v. a.* zapeti (pnem), zakópčati + zapénjati &c.

Einhalt, *m.* ustava, ustavitev, zaderžba, zaderžek, zastanovitev, zavírek: -thun s. Einhalten; -en, *v. a.* ustáviti, zastanoviti, ustanoviti, zadèržati (im), ubrániti + ustávljati, zastanávljati, zaderževati, brániti, ovírati; halt ein, stoj, nikár; (v. Vertrag) spólniti + spolnjevati, mož beseda biti (sem).

Einhandeln, *v. a.* zaméniti, zabarantati, zakúpiti + zamenjevati.

Einhändig, *a.* enorók; -en, *v. a.* vročiti, izročiti + vročevati, izróčati, izročevati; -er, *m.* izročevavec, izročívec; -ung, *f.* izročitev, vročitev.

Einhängen, *v. a.* natakniti, obésiti v kaj + natíkati, obéšati.

Einhauchen, *v.a.* vdíhniti, vdehníti, navdehniti + vdíhati, navdíhati, navdihovati.

Einhauen, *v. a.* vsékati + vsekovati; vtesati (tešem) + vtesovati.

Einheben, *v.a.* natakniti, natekniti, obésiti + natíkati, obéšati; (einsammeln) brati (berem); pobírati: pobrati, skúpiti.

Einheimi=ſch, *a.* domáč, dománj.

Einheimſen, *v. a.* správiti, s polja zvoziti, pod streho správiti + spravljati.

Einheit, *f.* ednota, enota, edinost; (Zahl) edinka, enklja; -lich, *a.* enoten, ednoten, enotér.

Einheiz=en, *v. a.* kúriti, nétiti: zakúriti, podkúriti, zanétiti, zapáliti; -loch, *n.* mesteje *pl.*, isteje *pl.*

Einher, *ad.* sem, le-sem, semkaj; -fahren, *v. n.* priteljati se (ljem) *pf.* -fliegen, *v. n.* prileteti + prilétati, dolétati; -hüpfen, *v.n.* priskakljati *pf.*; -kommen, *v. n.* prikorákati *pf.*; -leufen, *v. a.* zakreniti *pf.*; -rauſchen, *v. n.* prišumeti, priveršeti *pf.*; -ſchreiten, *v. n.* prihájati, hlačati: prikorákati, prihlačati; -ſtürmen, *v.n.* privihrati *pf.*; -ziehen, *v. n.* prihájati, dohájati.

Einholen, *v. a.* doiti (idem), doteči (tečem), pristreči (strežem), v pristrege priti (pridem) komu, dohiteti,

dostígniti + dohájati, dotékati, pristrézati; (m. d. Arbeit) dotégniti, pristoriti + dotégati; Rath-, posvetovati se, dogovoriti se + dogovárjati se; das Gutachten-, prositi za mnenje.

Einhorn, *n.* samoróg, samorogáč, enorožec; -fiſch, *m.* samoróg, narval; -ig, *a.* samoróg, samorogàt, eneróg, enorožen.

Einhuf-er, *m.* kopítovec; -ig, *a.* kopiten, kopitast.

Einhüllen, *v. a.* zagerniti, zaviti (vijem), zakriti (krijem), odeti (denem) + zagrínjati, zavijati, zakrívati, odévati.

Einig, *ad.* složen, zložen, edín; (einzig) sam. samoedín; -e, *pr.* nekteri, neki; (wenig) nekaj, nekoliko; -emal, *a.* kólikrat, nekólikrat; -en, *v. a.* edíniti, vézati (vežem), strínjati: zedíniti, zjedíniti + zedinovati, zedínjati; -ermaßen, *ad.* nékako, nekaj, tako rekóč; -feit, *f.* sloga, zloga, zložnost, edinost, edínščina, soglasje, spravnost; -ung, *f.* edinjenje, zedínjenje; zveza *f.* Vertrag.

Einimpf-en, *v. a.* cépiti: vcépiti; --ung, *f.* cépljenje.

Einjagen, *v. a.* vgnati (vženem), zapoditi + vgánjati; Furcht-, koga v strah prijeti (primem), v strah správiti, ostrášiti + v strah správljati, strášiti.

Einjährig, *a.* enoleten, leten, enega leta; -e, m. letnik; *f.* létnica.

Einkaſſieren, *v. a.* prejeti (prejmem), sprejeti + prejémati; (eintreiben) pobrati (berem) + pobírati.

Einkauf, *m.* nakúp, nakupovanje, kupilo; -en, *v. a.* kúpiti, nakúpiti, skúpiti, pokúpiti + kupovati, skupovati; -sgeld, *n.* kúpščina, nakúpščina.

Einkehl-e, *f.* žleb; -en, *v. a.* vžlébiti, žleb napráviti + naprávljati.

Einkehr, *f.* ostaja: -nehmen, nočiti: prenočiti, čez noč ostati (stanem) + prenočevati; -en, *v. a.* ostati (stanem), ugostiti se, nastániti se + ostájati ɔc.; (über Nacht) prenočiti + prenočevati; -haus, *n.* gostívnica, kerčma.

Einkeilen, *v. a.* zagózditi, zabíti (bijem), klín pribíti + pribíjati.

Einkerben, *v. a.* zarézati (režem), zarovášiti + zarezovati.

Einkerkern, *v. a.* zapreti, pod zaklep djati (dém), vjéčiti, v ječo djati + zapírati, v ječo dévati.

Einklagen, *v. a.* iztóžiti, s tožbo iztírjati + iztirjevati.

Einklammern, *v. a.* okleníti, med oklepaje djati (dém) + oklépati ɔc.

Einklang, *m.* soglasje, skladnost, zložnost: im - ſtehen, vjémati se, vézati se (vežem); in - bringen, zložiti, poenáčiti + skládati.

Einkleid-en, *v. a.* obléči (oblečem), opráviti, preobléči + obláčiti, oprávljati; -ung, *f.* obleka, obléč *f.*, preobleka.

Einklemmen, *v. a.* vškerniti, vščeniti, vkleníti, stísniti, uvézniti + vklépati, vščípati (pljem), stískati.

Einklinken, *v. a.* zaklúpniti *pf.*
Einknéten, *v. a.* zamésiti, vgnjesti (gnjetem) + zamesovati, vgnjétati.
Einknötig, *a.* enokolenčast.
Einkochen, *v. a.* podmesti (metem), podvariti + podmétati; -*v. n.* ukúhati se, uvariti se *pf.*
Einkommen, *v. n.* (um etwas) prositi za kaj, prošnjo vložiti za kaj; (in d. Ort) priti (pridem) v - + prihájati; - *n.* dohodek, dohodki *pl.*; (b. Gerichte) spísana prošnja; -steuer, *f.* dohodnina, dohodovina.
Einkünfte, *pl.* dohodki, prihodki *pl.*
Einlad=en, *v. a.* vábiti: povábiti, pozvati (zovem) + povabljevati, pozívati; (Waare) naložiti, vložiti + nalágati, vkládati; -end, *a.* vabiven, vabljív, prijeten; -er, *m.* vabivec, vabec; -ung, *f.* povabilo, vabilo, vaba; pozív; =schreiben, *n.* vabilno pismo.
Einlag=e, *f.* vlaga, vklad *f.*, vkláda, vložitev, vložba; (im Spiel) stáva, stavka; (Beilage) doklada, prilóga; -ern, *v. a.* založiti, vložiti *pf.*; -sbogen, *m.* vložni list.
Einlangen, *v. n.* priti (pridem), dojti (dojdem), dospeti + prihájati, dohájati, dospévati.
Einlaſs, *m.* vhod; (als Erlaubn.) pripúst, dopúst; bitte um-, prosim odprite, prosim pustite me noter; -en, *v. a.* vpustiti, pustiti v -, spustiti v - + vpúščati, spúščati; (b. Schneidern) napustiti + napúščati; sich in etwas-, vtíkati se, mêšati se; -geld, *n.* vstopnina; -karte, *f.* vstopni list, vstópnica.
Einlauf, *m.* prihod, dohod; -en, *v. n.* priti (pridem), prispeti, priteči (tečem) + prihájati, dohájati, prispévati, pritékati; (v. Schiffe) priplávati, pripluti (plovem); s. Eingehen. [njati: odzvoniti.
Einläuten, *v. a.* zvoniti, pozvá-
Einleg=e=, *a.* nakladni; -en, *v. a.* vložiti, djati (dém) v -, položiti v -, vmêstiti + vlágati, dévati, polágati, pokládati; (Urkund. zum Protok.) priložiti + prilágati; (Waaren) shrániti + shranjevati; ein gutes Wort -, spregovoriti za koga, besedo reči (rečem) za koga *pf.*
Einlehren, *v. a.* navádíti + navájati koga česa.
Einleit=en, *v. a.* vpeljati (ljem) + vpeljevati; pripráviti, naravnati, napeljati + pripráviati, napeljevati; -ung, vvod, uvod, vpeljava; (Vorbereitung) priprava, naprava, naravnava.
Einlenken, *v. a.* kreniti, oberniti se + obráčati se; zum besseren-, bóljšati se: pobóljšati se. [učiti se.
Einlernen, *v. n.* učiti se česa: na-
Einleuchten, *v. n.* v očí bosti (bodem), očitovati se, jasno biti (sem); es will mir nicht-, noče mi v glavo.
Einliefer=n, *v. a.* izročiti, pripeljati (ljem), dognati (ženem) + izročevati &c.; -ung, *f.* izročitev, poslatev.
Einlogieren, *v. a.* nastániti, nastanovati *pf.*
Einlöſ=en, *v. a.* zaméniti, zaménjati

+zamenjevati; (Wechſel) pláčati, izpláčati + plačevati; (Pfand) rẽšiti + reševati; -ung, *f.* zamenjava, zamenjatev; rešitev, odkúp; -ungs-, *a.* odkupni.

Einmachen, *v. a.* deti, djati (dem) v -, vložiti + dévati, vlágati; (einwickeln) oviti (vijem) + ovíjati; (Früchte) podkúhati *pf.*; (Teig) mẽsiti: zamẽsiti, podmẽsiti.

Einmahn-en, *v. a.* opomniti za kaj + opomínjati; -ung, *f.* opomín, opomínj.

Einmal, *ad.* enkrat, en pot, enbart; auf-, na enkrat, hkrati, skúp; alle auf-, vsi skup; -ſo -ſo, zdaj to - zdaj uno; endlich-, vendar le, vendar enkrat; (einſt) nekdaj, nekoč, svoje dni, njega dni; hören Sie-, poslúšajte no!; -eins, *n.* poštevanka, poštévnica; -ig, *a.* enkraten; (einſtig) nekdánj. [+ omejevati.

Einmarken, *v. a.* omejiti, zagájiti

Einmarſch, *m.* prihod, dohod; -ieren, *v. a.* priti (pridem), dojti (dojdem) + prihájati, dohájati.

Einmaſt-er, *m.* enojambórnica, enostéžna ládija, enostéžnica; -ig, *a.* enojamborен, enosteżen.

Einmauern, *v. a.* vzídati, vmíriti, zazídati + vzidovati, zazidávati; (ummauern) obzídati, obmíriti + obzidovati. [vdolbsti, vsékati.

Einmeißeln, *v. a.* dolbsti (dolbem):

Einmeng-en, *v. a.* mẽsati med-: vmẽsati, zamẽsati, podmẽsati; ſich-, *v. r.* vtíkati se, mẽšati se, vplétati se, zaplétati se; -ſel, *n.* primés *f.* primesek.

Einmeſſen, *v. a.* mériti: namériti; vsuti (vspem), vliti (lijem) + namérjati; vsipati (pljem), vlíjati.

Einmiſchen s. **Einmengen.**

Einmonatlich, *a.* enomẽsečen.

Einmünd-en, *v. n.* teči (tečem) v -, zlívati se, vtékati se, stákati se, iztékati; -ung, *f.* vtok, ustje.

Einmünzen, *v. a.* prekovati (kujem) *pf.*

Einmüthig, *a.* enodušen, enomiseln, zložen; -keit, *f.* enodušnost, zložnost.

Einnähen, *v. a.* všiti (všijem), všívati, zašiti, zašívati *pf.*; (fürzer machen) navzeti (vzamem, vzemem), navzdígniti + navzdigovati.

Einnahm-e, *f.* (d. Platzes) vzetje, predobitev, osvojitev; (am Gelde) prejém, prejemek; (Einkünfte) dohodki *pl.*; eine gute haben-, veliko skúpiti *pf.*; -quelle, *f.* vír dohodkov.

Einnehm-en, *v. a.* jemati (mljem) + vzeti (vzamem, vzemem); (Arzenei) zavžiti (vžijem), povžiti + zavžívati; (Gelder) prejeti (prejmem), sprejeti + prejémati; (einen Platz) zavzeti, zaleči (ležem), zasesti (sedem) + zavzémati, zalégati, zasédati; (eines andern Stelle) namestovati, nameščevati; (für ſich) zavzeti, prikupiti si, priljúbiti si + zanímati; (eine Feſtung) premoči (morem) + predobiti, osvójiti si, premágati + dobívati, osvojevati ɔc.; (d. Kopf, d. Herz ɔc.) prevzeti, obiti (idem), lotiti se +

prevzémati, obhájati; das Mittags-mahl-, das Abendessen-, júžinati, večérjati; -end, *a.* zanimív, zanimljív, mikaven, prijeten, prikupljív, zavzeten; -er, *m.* prejemavec, prejemnik; (d. Steuern) davkar; = in, *f.* prejémnica; davkarica.

Einnisten, sich, *v.r.* vgnjézditi se, zakótiti se + vgnjezdovati se.

Einöde, *f.* pustinja, pustota, puščoba, pusta, samota, samotija, samotina.

Einpacken, *v.a.* zložiti, vkup správiti + skládati, zlágati, vkup správljati.

Einpassen, *v. n.* vjemati se, prilé-

Einpfarren, *v.a.* vfáriti, k fari prišteti (štejem) + prištévati; Eingepfarrte, *m.* farman, farán; eingepfarrte Dörfer, vasí ene fare, pod enim zvonom.

Einpferchen, *v.a.* vtamáriti, vgnati (vženem) v tamar + vgánjati ɔc.; *fig.* vkup stláčiti.

Einpflanzen, *v.a.* vsaditi, zasaditi + vsájati, zasájati; eingepflanzt, vsajen, vrojen, vkoreninjen.

Einpflügen, *v.a.* podorati (orjem) + podárjati.

Einpfropfen, *v.a.* cépiti: vcépiti.

Einpfündig, *a.* enofunten, enega funta, enolibern.

Einpöckeln, *v.a.* vsóliti, nasóliti + vsoljevati.

Einprägen, *v.a.* vtísniti, zapamétiti, vpamétiti, zabiti (bijem) si vtepsti v glavo, + vtiskati, v tépati si ɔc.; (nachdrücklich st) zatérditi, zakertiti, zapertiti *pf.*; (in Metall) vdolbsti, vriti (rijem) vsékati *pf.*

Einpressen, *v.a.* pod tiskavnico djati (dém), pretísniti + pod tiskávnico dévati, pretiskovati.

Einpuppen, sich, *v. r.* zapresti se (predem), vmešíčiti se + zaprédati se.

Einquartier-en, *v.a.* nastániti, vstanoviti, v stan vložiti, vkvártirati + nastanovati; wo bist du einquartiert? kje stanuješ, kje imaš svoj stan?; -ung, *f.* nastanitev, vstanovitev.

Einräderig, *a.* samokolen, enokolesen, na eno koló.

Einrahmen, *v. a.* v okvír djati (dém) + dévati.

Einrammeln, *v.a.* zabiti (bijem), zatleči (tolčem), zaphati + zabíjati.

Einrath-en, *v. n.* svètovati k čemu, svètvati k čemu, kaj nasvetovati; -en, *n.* nasvèt, svèt.

Einräuchern, *v. a.* kaditi: pokaditi; (Kleider) prekaditi + prekájati; (Fleisch) presušiti, navóditi + presúšati.

Einräumen, *v.a.* správiti + správljáti v -; (Recht) dati, izročiti, prepustiti + dajati (dajem), izročevati; (abtreten) odstópiti, prepustiti + prepúščati; (erlauben) dovóliti, dopustiti + dovoljevati, dopúščati.

Einrech-nen, *v. a.* všteti (štejem) vračúniti, vrájtati, v račún vzeti (vzamem, vzemem) + vštévati, vrajtovati, v račún jemati (mljem); -ung, *f.* vštetev, všteva.

Einred-e, *f.* ugovor, vgovor; (auf

d. Klage) odgovor; -thun, ugovárjati, prigovárjati čemu; -en, *v. a.* (bereden) nagovoriti, prigovoriti k čemu od. na kaj + nagovárjati, prigovárjati; (widerreden) ugovárjati, protiviti se, nasprotovati; (dazwischenreden) vgovárjati, v besedo ségati, v besedo se zalétati.

Einregistrieren, *v. a.* vpísati (pišem) vkazalo, v bukve zapísati + vpisovati.

Einreiben, *v. a.* vtreti (vtarem), vmeti (vmanem, vmenem) + vtírati; (d. Haut) mázati (mažem): namázati; (Farben) razmeti *pf.*

Einreich=en, *v. a.* vložiti, podáti, izročiti + vlágati, podájati; -ung, *f.* vložba, vložitev, izročitev; =sprotokoll, *n.* vložni zapisnik.

Einreih=en, *v. a.* vverstiti, vrediti med-, vmés djati (dém): vverstovati, vmes dévati; -ig, *a.* enoversten, enoreden; -ung, *f.* vverstitev.

Einreißen, *v. a.* natèrgati, pretèrgati + pretergovati; (Gebäude) podreti (derem), razvaliti + podírati; - *v. n.* zadírati se, térgati se; (von Krankheit.) razpasti se, razploditi se, razmnožiti se, vkoreníniti se. razlezti se, razpreči se (prežem) + razplodovati se, razmnoževati se, razlezovati se.

Einrenken, *v. a.* vravnati + vravnovati.

Einrennen, *v. a.* preverniti, podreti (derem), polomastiti + prevrácati, podírati.

Einricht=en, *v. a.* vrediti, v red djati (dém), vravnati + vredovati, v red dévati, vravnovati; (ein Glied) vravnati + vravnovati; ein Zimmer-, s pohišjem oskerbeti + oskerbovati; (machen) narediti, napráviti, vrediti *pf.*; -ung, *f.* vredba, vravnava, uravnava; (Institution) naprava, ustanovitev, naredba; (Zimmer-) pohišje, hišna oprava; =stück, *n.* pohišek.

Einritt, *m.* ježa v -; beim - in die Stadt, ko je jezdil v mesto.

Einritzen, *v. a.* natérgati, navraziti + natergovati.

Einröhrig, *a.* enocéven; -e Büchse, enocevka.

Einrosten, *v. n.* zarujaveti *pf.*

Einrück=en, *v. n.* priti + prihájati, (in d. Zeitung) vverstiti, v časnik djati (denem) + vverstovati, v časnik dévati; (v. Truppen) s. Einmarschieren; -ung, *f.* prihod; vverstitev; =sgebühr, *f.* vverstnina.

Einrühren, *v. a.* vmésiti + vmešati; (in d. Suppe) podmesti (metem) + podmétati.

Eins, *nm.* eno; *f.* enklja, edinka; mir ist alles -, meni je vse eno; -sein, ene misli biti (sem); -werden, pogoditi se, zméniti se, zediniti se *pf.*

Einsäen, *v. a.* vsejati (sejem) + vsévati.

Einsagen, *v. a.* narekovati, napovedovati; prišeptávati.

Einsalz=en, *v. a.* sóliti: usóliti, nasóliti; -ung, *f.* razsola.

Einsam, *a.* sam, samoten, samočen, osamél, edin; *ad.* samši, na samem; -sein, samovati; -e, *m.* samotnik, samotarec; *f.* sámotnica, samica;

-enlappig, *a.* enokaličen; -keit, *f.* samota, samotija, samotina, samija, samóščina, edinščina.

Einsamm=eln, *v. a.* brati (berem): pobrati, nabrati, skúpiti + pobírati, nabírati, skupljevati; (Beren) obrati + obírati; (Obſt) tèrgati; -lung, *f.* nabira, nabera, bratev.

Einſatz, *m.* vkláda, vkládanje, vláganje; (Spiel) stava, stavka; zastava; (b. Teich.) násad; (in d. Kaſſe) vklad.

Einſattelung, *f.* presed, sedlo.

Einſäuern, *v. a.* vkísati; zakvasiti *pf.*

Einſaugen, *v. a.* sèrkati, srebati (bljem), piti (pijem), sesati: posèrkati, posrebati, popiti, posesati, navzeti se (vzamem) + popívati, navzémati se.

Einſäumen, *v. a.* róbiti: zaróbiti, obróbiti, zakrájiti.

Einſchaffen, *v. a.* nakúpiti, priskerbeti, pripráviti + nakupovati, priprávljati.

Einſchalt=en, *v. a.* vverstiti, uverstiti, vríniti, vmes djati (dém), vložiti med kaj + vverstovati, vmes dévati, vlágati med kaj; -ung, *f.* vverstitev, uverstitev; vložba, vložitev; =sgebühr, *f.* vverstnina.

Einſchärfen, *v. a.* zapretiti, zakertiti, zaterditi + zaterjevati.

Einſcharren, *v. a.* zakopati (pljem), zagrebsti + zakopovati, zagrébati.

Einſchenken, *v. a.* natočiti, naliti (lijem) + natákati, nalívati; klaren Wein-, resnico komu povédati (vém).

Einſchichtig, *a.* enovèrst, enoversten. [kam + pošíljati.

Einſchicken, *v. a.* poslati (šljem)

Einſchieb=en, *v. a.* vtakniti, zmášiti, vríniti, vštúliti, vstáviti + vtíkati, vrívati; (unterſch.) podtakniti + podtíkati; (Brot) vsaditi + vsájati; -ſel, *m.* vtikljej, vstavek.

Einſchießen, *v. a.* razstreliti, postreliti *f.*; (Brot) vsaditi + vsájati; ſich-, izúriti se v čem, priučiti se čemu; ſ. Einſchieben.

Einſchiffen, *v. a.* naložiti + nakládati na ládijo; -*v. n.* priplávati; ſich-, iti (grem) na ladijo.

Einſchlafen, *v. a.* zaspati (spím), pozaspati; (v. Gliedern) premreti + premírati; (v. einer Sache) potíhniti, utíhniti. [zibati.

Einſchläfern, *v. a.* vspávati, za-

Einſchlag, *m.* vdar, tresk; (b. Weben) votek; (b. Nähterinnen) podgibek, prigibek, zagíb; ſ. Umſchlag; -en, *v. a.* zabiti (bijem), zatleči (tolčem), zatolči, vrážiti + zabíjati; (einwickeln) zaviti (vijem), zamótati + zavíjati, zamátati, omátati; (b. Nähen) podganiti, zagíbniti + podgenovati; (Schüſſel, Teller ꝛc.) ubiti, pobiti, raztrúpiti, potrúpiti + ubíjati; (v. Blitz) vdáriti, trésiti, tréščiti; einen andern Weg-, prepreči jo (prežem), kreniti po drugem poti; (gehören) spádati, zadévati se.

Einſchlägig, *a.* zadeven, dotičen.

Einſchleichen ſich, *v. r.* podkrasti se (kradem), podlezti, vtepsti se, vpehàriti se *pf.*

Einſchließ=en, *v. a.* zakleniti, zapreti + zaklépati, zapírati; (umſchließ.) zajeti (jamem), obsuti (spèm), obstópiti, obkóliti, obdati + obsípati (pljem), obdájati; (d. Brief) vložiti, priložiti + vlágati, prilágati; (ein Wort) okleniti + oklépati; (einzähl.) všteti (štejem), prišteti + vštévati; **-lich**, *ad.* vštevno, vred, vštevaje; **-ung**, *f.* zaklep, zapor; zajetje; **=szeichen**, *n.* oklepáj, serpek. [(mljem) *pf.*

Einſchlummern, *v. n.* zadrémati

Einſchlürfen, *v.a.* srebati, sèrkati: posrebati, posèrkati.

Einſchluſs, *m.* priloga, priklada; mit-, vred z -.

Einſchmeich=eln ſich, *v.r.* míliti se, mítiti se, lízati (lížem) se: omíliti se, prilízniti se, prisliníti se, prikúpiti se + omíljati, prilizovati se, prikupljevati se; **-elnd**, *a.* priliznjen, priliznjív, mil.

Einſchmelzen, *v. a.* raztopiti, razpustiti + raztápljati, razpúščati.

Einſchmieren, *v.a.* mázati (mažem) + namázati.

Einſchmuggeln, *v. a.* skrivaj kaj prinesti + prinášati.

Einſchnarchen, *v. n.* zasmèrčati (im) *pf.*

Einſchneid=en, *v. a.* zarézati (režem), narézati, nakrójiti + zarezovati ꝛc.; (hinein) vrézati (režem) + vrezovati; - *v. n.* rézati, gúliti; (v. Wogen) greziti; **-end**, *a.* rezen, oster; **-ig**, *a.* na eno stran oster, enorezen.

Einſchneien, *v. a.* zasnežiti, zamesti (medem) *pf.*

Einſchnitt, *m.* rez *f.*, zareza, zarezek, zaseka; (Erdbildung) žleb, vsedlina; (in d. Dichtkunſt) oddih, oddihljej, odmor; **-haben**, preščenjen, preščipnjen, vdert.

Einſchnüren, *v.a.* zadergniti *pf.*

Einſchöpfen, *v.a.* zajeti (zajmem), počrepati (pljem) + zajémati.

Einſchränk=en, *v.a.* graditi: zagraditi, omejiti + zagrájati, omejevati; (beſchränk.) vtesniti, utesniti, omejiti + vtesnovati, omejevati; (das Recht) krátiti: prikrátiti, ukratiti, prikrájšati + prikrajševati; **-ung**, *f.* omejenje, omejitev, prikrajševanje, ukrajšava, vtesnjava.

Einſchreib=e=r, *a.* vpisni; **-ebuch**, *n.* zapisnik; **-gebühr**, *f.* vpisnina; **-en**, *v.a.* vpísati (pišem), zapísati + vpisovati, zapisovati; der Eingeſchriebene, zapísanec; **-er**, *m.* zapisovavec, vpisovavec; **=in**, *f.* zapisovavka; **-ung**, *f.* zapisovanje, zapis, vpis; **=s=**, *a.* vpisni.

Einſchreiten, *v. a.* (für einen) zastópati, zastopovati; (um etwas) prositi za kaj; prošnjo vložiti + vlágati; dienſtgemäß, po dolžnosti storiti *pf.*

Einſchrumpfen, *v.a.* túliti se, kèrčiti se, gèrbiti se, gerbánciti se: štúliti se, skerčiti se, zgèrbiti se, vskóčiti.

Einſchub, *m.* podtík, vtik; **-thun**, vríniti, vštuliti *pf.*

Einſchüchtern, *v.a.* ostrášiti, opla-

šiti, v strah prepráviti + ostraševati, v strah priprávljati.

Einschütten, *v.a.* vsuti (vspèm) + vsípati (pljem); (Flüssiges) vliti (lijem) + vlívati, vlíjati.

Einschwärzen, *v. a.* čèrniti: počèrniti; (Waren) podmakniti, podnesti + podmikati.

Einsegn-en, *v. a.* blagoslóviti: poblagoslóviti, požégnati, pokropiti; (v. Wöchnerin) vpeljati (ljem) + vpeljevati; (Verlobte) poročiti + poróčati; **-ung**, *f.* blagoslóvljenje; vpeljevanje, vpeljanje; poroka.

Einsehen, *v.a.* poglédati v – + pogledovati v –; (begreif.) sprevíditi, razvíditi, zapopasti (padem), spoznati, razumeti, razbrati (berem) + zapopádati, razumévati, spoznávati, razbírati; (v. Protokoll) prebrati (berem) + prebírati; **-d**, *a.* s. Einsichtsvoll.

Einseitig, *a.* enostrán, enostranski. vegast; (partheiisch) pristrán; (v. Wissen) polovičen, nepopolen; **-heit**, *f.* enostranost; pristranost; polovičnost, nepopolnost.

Einsend-en, *v. a.* poslati (šljem) + pošíljati; **-er**, *m.* pošíljavec, pošíljatelj; **-ung**, *f.* poslatev, pošíljatev.

Einsenk-en, *v.a.* spustíti, poníkniti, pogrézniti + spúščati, pogrezovati; (Reben) grebenîčiti; (eintauch.) vtopiti + vtápljati; **-ung**, *f.* spuščanje, poníknjenje; vtápljanje; (Ort) preséd, vséd, vdertina.

Einser, *m.* enklja, edinka, ednica.

Einsetz-en, *v. a.* vstáviti, postáviti + vstávljati, postávljati; (Bäume &c.) vsaditi, zasaditi + vsájati, zasájati; (als Pfand) stáviti: zastáviti + zastávljati; (einführen) vstanoviti, ustanoviti, osnovati (snujem) + vstanávljati &c.; (v. Klauen) zasaditi + zasájati; einen Erben–, ustanoviti za dedíča, postáviti za dedíča + ustanávljati, postávljati; (ins Amt) postáviti za kaj, ustanoviti za koga + postávljati; sich–, *v.r.* sesti (sedem) v–; vsesti se + vsédati se; **-er**, *m.* vstanovitelj, vstanovnik; **-ung**, *f.* vstanovitev, vstanova; osnova.

Einsicht, *f.* pogled v –, spregled, razgled; *fig.* spregled, sprevíd, sprevídek, razsodek, sprevídnost, razsodnost, prevdarnost, razbornost; nach meiner–, kakor jaz sodim, sprevídim, spoznam, po moji sprevídnosti; **-ig**, **-svoll**, *a.* spreviden, razsoden, razboren, razumen, prevdaren; **-snahme**, *f.* pregled, razgled.

Einsiedern, *v. n.* poníkniti *pf.*

Einsied-elei, *f.* pustota, samotija, samotina; **-eln**, *v. a.* samovati, samotáriti, na samoti živeti.

Einsieden, *v.a.* zavreti, pokúhati *pf.*

Einsiedler, *m.* puščavnik, samotarec, samotár; **-in**, *f.* puščávnica, samotarica; **-isch**, *a.* samotarski, samoten: **-es Leben führen**, samotáriti; **-leben**, *n.* samovanje, puščavniško življenje.

Einsiegeln, *v.a.* pečátiti: zapečátiti.

Einsilbig, *a.* enozložen, enoslov-

čen; (v. wenig Worten) malobesedèn; -feit, *f.* enozložnost.

Einſingen, *v. a.* s petjem zazíbati (bljem) + zazibávati.

Einſinken, *v. n.* greziti: pogrézniti se, zagrézniti se, vdreti se (derem), zagólbniti, poníkniti + pogrézati se. vdírati se; (ins Waſſer) vtopiti se, vtoniti, utoniti + vtápljati se; ſ. Niederſinken.

Einſitzen, *v. a.* sesti (sedem) v-, vsesti se: sédati, vsédati se; -ig, *a.* z enim sédežem, za eno osebo.

Einſommerig, *a.* enoleten, enopoleten, enolétenski.

Einſpannen, *v. a.* vpreči (vprežem), zapreči, napreči + vprégati, naprégati; (Ochſen) vkleniti, vézati (vežem), zajármiti + vklépati, vezovati.

Einſpänner, *m.* enovprežni voz, enovprežnik; -ig, *a.* enovprežen.

Einſperren, *v. a.* zapreti + zapírati; (d. Rad) zavreti + zavírati.

Einſpinnen ſich, *v. r.* zapresti se (predem) + zapredati se.

Einſprache, *f.* ugovor, vgovor, upor, odpor.

Einſprechen, *v. a.* Muth-, serce délati; Troſt-, tolážiti, tešiti; -*v. n.* ugovárjati, prigovárjati; irgendwo-, oglasiti se, zglasiti se + oglášati se.

Einſprengen, *v. a.* kropiti, škropiti: pokropiti, poškropiti + poškrapljati; (eine Thür) polomastiti, razbiti (bijem) + razbíjati; -*v. n.* in die Reihe der Feinde-, zagnati se (ženem), zakaditi se, bútiti med sovrážnike.

Einſpritzen, *v. a.* vbrízgniti, vsíkniti: brizgati; ſ. Einſprengen.

Einſpruch, *m.* ugovor, vgovor, upor, odpor; -thun, ugovárjati, upírati se, pobíjati.

Einſt, *a.* nekdaj, nékedaj, svoje dni, njega dni; (einmal) enkrat.

Einſtämmig, *a.* enodebeln, iz enega debla.

Einſtampfen, *v. a.* vtlačiti, vteptati, [razteptati *pf.*

Einſtand, *m.* nastóp službe; -sgeld, *n.* nastopnina.

Einſtechen, *v. a.* vbosti (bodem), zaríniti + vbádati.

Einſtecken, *v. a.* vtakniti, deti (dém), zaríniti + vtíkati, dévati.

Einſtehen, *v. a.* stópiti v službo, službo nastópiti + nastópati; (für etwas) porok biti (sem), dober stati (stojím), porokovati.

Einſteigen, *v. a.* priti (pridem), stópiti v- + prihájati; in den Wagen-, prisesti (sedem), sesti v voz + prisédati.

Einſtehlen, ſich, *v. a.* podkrasti se (kradem), vkrasti se *pf.*

Einſtellen, *v. a.* ustáviti, zastanoviti + ustávljati; (unterlaſſen) opustiti + opúščati; (hinein-) postáviti, djati (denem) v- + postávljati, dévati v; (aufhören) prenéhati, prejénjati + prenehovati ic.; (in d. Rechnung) zapísati, vstáviti + zapisovati; -ung, *f.* ustava, zastanovitev, ustávljenje; prenéhanje.

Einst=ens s. Einst; **-ig**, *a.* nekdánj, nekedánj, nekdajšen.

Einstimm=en, *v.n.* vjémati se, skládati se, strínjati se, zlágati se, vstrézati se; (einwilligen) pritégniti, privóliti *pf.*; (vom Gesange) prikládati; **-ig**, *a.* enoglasen, soglasen, skladen; **-heit**, *f.* enoglasnost, skladnost.

Einstöckig, *a.* z enim gornom, na en goren, z enim nadstropjem o. pêtrom.

Einstopfen, *v. a.* gatiti, mašiti v -: zgatiti, zmašiti.

Einstoßen, *v. a.* zatleči (tolčem), zatolči, zabíti (bijem); vsaditi + zabíjati, vsájati; (d. Zähne) izbiti, pobiti + izbíjati.

Einstreichen, *v. a.* zamázati (mažem) + zamazovati.

Einstreuen, *v. a.* natrósiti, potrósiti, potrésati + potresovati; (dem Vieh) nastlati (steljem) + nastíljati; (in d. Rede) vplesti (pletem), pritakniti + vplétati, pritíkati.

Einströmen, *v. n.* teči (tečem), dotékati, valiti se v -.

Einstudieren, *v. a.* učíti se: naučiti se česa; úriti se: izúriti se v čem.

Einstürmen, *v. n.* plániti, bútiti na kaj, pritísniti + pritískati.

Einsturz, *m.* razpad, razsíp, podertje; dem - nahe, podírati se, razpádati.

Einstürzen, *v. a.* rúšiti se: razpasti (padem), podreti (derem) se, sesuti se (spem), razrúšiti se + razpádati, podírati se, sesípati se (pljem) razsípati se; (auf jemanden) pritísniti, plániti, zagnati se (ženem) nad - + pritískati, zagánjati se.

Einstweil=en, *a.* ta čas, za ta čas, med tém, temčasi; **-ig**, *a.* tačasen, temčasen.

Eintägig, *a.* enodneven, enega [dneva.

Eintagsfliege, *f.* enodnévnica, vódnica.

Eintauchen, *v. a.* pomočiti, omočiti + pomákati, omákati; potopiti + potápljati.

Eintauschen, *v. a.* zaménjati, preménjati, zaméniti + zamenjevati.

Eintheil=en, *v. a.* deliti: razdeliti, porazdeliti + razdeljevati; (reihenweise) verstiti: razverstiti, porazverstiti, razrediti; **-ig**, *a.* enodelen, enočlén; **-ung**, *f.* delitev, razdelitev, porazdelitev; razverstitev.

Einthun, *v. a.* djati (denem), položiti, postáviti v -: dévati, postávljati v -.

Eintönig, *a.* enoglasen.

Ein=tracht, *f.* sloga, zloga, zložnost, sprava, spravnost; **in - leben**, složno živeti; **-trächtig**, *a.* složen, zložen, spraven; **=keit**, *f.* složnost, spravnost.

Eintrag, *m.* (Schade) kvar, kvara, [škoda, uima, skaza.

Eintragen, *v. a.* znesti, znositi + znášati; (ins Buch) zapisati (pišem), vpísati, vknjížiti + zapisovati; (v. Weber) vóčiti, zavóčiti, zavótkati *pf.* (Gewinn bringen) nesti, donášati, prinášati, dajati, roditi.

Einträglich, *a.* prinosen, zdaten, prinoséč, plenjav.

Eintragung, *f.* vpis, zapis, vknjižba; -ögebühr, *f.* vpisnina.

Eintreffen, *v. n.* (am Orte) priti (pridem), dojti (dojdem) + prihájati, dohájati; (in Erfüllung gehen) zgoditi se, dogoditi se, vresníciti se, spolniti se, izpolniti se + spolnovati se; (übereinstim.) vjémati se, vézati se (vežem), skládati se, prilégati se.

Eintreib=en, *v. a.* vgnati (ženem), zagnati, zapoditi + vgánjati, goniti v -; (eine Schuld) iztírjati, potírjati + iztirjevati; (v. Pflock) zabíti (bijem) + zabíjati; -ung, *f.* vganjatev, vgánjanje; iztirjatev, iztirjevanje.

Eintreten, *v. n.* stópiti v -, vstópiti + stópati v -, vstópati; (v. d. Noth) pritísniti, nastópiti + pritískati, nastópati; (v. d. Nacht) nočiti se, noč se dela, mračiti se, noč nahaja: znočiti se, noč se stori, noč nastopi; wenn der Fall eintrit, ako se zgodí, ako se primeri.

Eintritt, *m.* vstop, nastóp; vhod, prihod; -ögebühr, *f.* vstopnina, vhodnina; -skarte, *f.* vstópnica, vhódnica, vstopni list; -szimmer, *n.* predizba, prednja izba.

Eintrocknen, *v. a.* vsušiti se, usušiti se, presehniti + presihati.

Eintröpfeln, *v. a.* kániti v -, po kaplji vliti (lijem) + vlíjati, vkápati, vkapljevati. [v čem.

Einüben, *v. a.* úriti, váditi: izúriti

Einverleib=en, *v. a.* pridrúžiti, pripójiti, privzeti (vzamem), pripehniti, privtéliti + pridruževati ic.; (in öff. Büch.) vpísati (šem) + vpisovati; -ung, *f.* pridružba, privzetje; (in d. Büch.) vpis, vknjižba; =sfähig, *a.* vpisljív, vknjižljív; =sgesuch, *n.* prošnja za vknjižbo.

Einvernehm=en, *v. a.* zaslíšati (im), izprášati + zasliševati, izpraševati; -en, *n.* dogovor, sprava, zložnost; -ung, *f.* zasliševanje, izpraševanje.

Einverstanden sein s. **Einverstehen.**

Einverständ=lich, *a.* zmenjen, porazumljen, po dogovoru; -nis, *n.* dogovor, zloga, soglasje; pobóganje; sich ins - setzen, dogovoriti se, spogovoriti se, pobógati se, zméniti se *pf.*

Einverstehen, sich, *v. r.* dogovoriti se, zméniti se, porazúmiti se, pobógati se + dogovárjati se; (einverstanden sein) ene misli biti (sem) v čem, privóliti v kaj *pf.*

Einwand, *m.* ugovor, prigovor, vgovor, izgovor, odpor.

Einwander=er, *m.* priselnik, vselnik; -n, *v. a.* priséliti se, vséliti se; -ung, *f.* priselitev, vselitev.

Einwärts, *a.* noter, na vnoter, na vznoter. [mákati.

Einwässern, *v. a.* namočiti + na-

Einweben, *v. a.* vtkati (tčem), zatkati *pf.* [mênjati.

Einwechseln, *v. a.* ménjati: za-

Einweichen, *v. a.* razmočiti + razmákati.

Einweih=en, *v. a.* posvetiti, blagosloviti + posvečevati, blagoslávljati; in ein Geheimnis-, skrivnost komu razodeti (denem) *pf.*; eingeweiht in etwas, zvéden; -ung, *f.* po-

svečevanje, blagoslóvljenje, posveta.

Einwend=en, *v. a.* ugovoriti, prigovoriti, nasproti reči (rečem) + ugovárjati, prigovárjati, nasproti govoriti, pobíjati, vpírati se; -ung, *f.* ugovor, prigovor, odpor; (Beſchwerde) pritožba.

Einwickeln, *v. a.* zaviti (vijem), zamótati + zavíjati; (ein Kind) poviti (vijem) + povíjati.

Einwiegen, *v. a.* zazíbati (bljem), + zazibávati.

Einwillig=en, *v. a.* privóliti, dovóliti; pristati (stanem) na kaj + privoljevati; -ung, *f.* privolitev, dovolitev, dovóljenje.

Einwirk=en, *v. a.* vtkati (vtčem, vtkem), vdélati *pf.*; (auf etwas) moč imeti (am) do česa, vpliv imeti na kaj, délati; (wohlthätig) spéšiti, množiti: pospéšiti, pripomoči (morem); -ung, *f.* vtičáj, vtok, včin.

Einwohner, *m.* stanovavec, stanovnik, prebivavec: -der Stadt, meščan; -des Marktes, teržan; -von Prag, Pražan u.ſ.w.; -in, *f.* stanovavka, prebivavka; -ſchaft, *f.* prebivavstvo, prebivavci *pl.* stanovavci *pl.*

Einwühlen, ſich, *v. r.* zariti se (rijem) + zarívati se.

Entwurf, ſ. **Einwendung.**

Einwurzeln, *v. n.* vkoreníniti se, vkoréniti se, vkoreníčiti se, zakoréniti se + vkorenjevati se, zakorenjávati se.

Einzahl, *f.* ednina, edino število, enojno število, enojnik; -en, *v. a.* plácati + plačevati v -.

Einzähl=en, *v. a.* prišteti (štejem) + prištévati; (in etwas) našteti + naštévati; -ig, *a.* samotež, samotežen. [+natákati; pretákati.

Einzapfen, *v. a.* natočiti; pretočiti

Einzäun=en, *v. a.* ograditi, zagraditi + ográjati, zagrájati; -ung, *f.* graja, ograja, plot; gradivo.

Einzeichn=en, *v. a.* zapísati (pišem), vpísati, zaznámnjati, zaznámovati + zapisovati, zaznamnjevati; -ung, *f.* zapís, vpís.

Einzel=ding ſ. Einzelweſen; -glied, *n.* posámezni ud; -menſch, *m.* posámeznik, posamesnik, posámezni človek; -n, *v. a.* posámezen, posámesen, samesen, posamen; *ad.* posebej, po sámesi, posamič, posamóč, vsak posebej; -verkaufen, na drobno prodájati; -nbeſtimmung, *f.* posebna določba; -ngericht, *n.* posámezna sodnija; -weſen, *n.* posámezna reč; posamna stvar.

Einzieh=en, *v. a.* potégniti skoz-, vdeti (vdenem) + potegovati skoz-, vdévati; (d. Vermögen) vzeti (vzamem), pobrati (berem), rúbiti, zarúbiti + jemati (mljem), pobírati; (d. Verbrecher) zapreti + zapírati; (d. Beſold.) ustáviti + ustávljati; Kunds ſchaft-, pozvédeti (zvém), doznati + pozvedovati; (Bankuot.) izmed ljudí vzeti (vzamem), razveljáviti, nazaj potégniti + potegovati; -*v. n.* priséliti se, vséliti se + priseljevati se; (feierl.) iti (grem), stópati: prit i

(pridem) + prihájati; -sich, *v. r.* uskočiti, slókniti se; -ung, *f.* vdetje; odvzetje, zarúbljenje.

Einzig, *a.* edín, samoedín; ein -er, eden sam, samo eden; -und allein, samo to, zgolj to, zgoli samo to; das ist – in seiner Art, temu ni enácega; -keit, *f.* edinstvo.

Einzöllig, *a.* palec dolg (širok).

Einzuckern, *v. a.* s sladkorjem potrósiti, posladkóriti + s sladkorjem potrésati.

Einzug, vhod, prihod, dohod; (Feierl.) sprovod.

Einzwängen, *v. a.* vtláčiti, vtísniti, stísniti v kaj + vtískati, vtiskovati.

Eirund, *n.* jajčast, okrogel kakor jajce.

Eis, *n.* led; (d. erste dünne) srež; mit - bedeckt werden, zamèrzniti + zamerzovati; zu - werden, zmèrzniti + zmerzovati, piščiti se; gefrorenes -, ledétina, ledovina; - = *a.* ledni; - art, *f.* lednina; -bahn, *f.* dèrkalica, derča, dersa; - bär, *m.* beli medved; -berg, *m.* ledník, snežník, ledena gora; -bock, *m.* ledna koza, kobila; -en, *v. n.* leditі se, piščiti se.

Eisen, *n.* železo; (Fesseln) okovi *pl.*, železje; altes-, rena; rohes-, grodelj (-ljna); - = *a.* železni; -aber *f.* železna žila; -arbeiter, *m.* kovač; -artig, *a.* železast; -auflösung, *f.* železna raztoplina.

Eisenbahn, *f.* železna cesta, železnica; - = *a.* železnocestni; -betrieb, *m.* vožnja po železni cesti; -station, *f.* železnocestna postaja; -wächter, *m.* čuváj na železni cesti; -zug, *m.* vozovlák.

Eisen=band, *n.* železni okov; -bergwerk, *n.* železni rudnik, železnik, železna ruda; -blech, *n.* kositer, železni pleh; -erz, *n.* železna ruda, železovec; -extract, *m.* izleček iz železa; -fabrikat, *n.* izdelek iz železa; -färbig, *a.* železast; -feilicht, *n.* železna piljevina, železni opilki *pl.*; -fest, *a.* terden kakor železo; -fresser, *a.* ustnež; -gehalt, *m.* železovina v čem; -gewerkschaft, *f.* fužine *pl.*; -giesser, *m.* železolijec; -gitter, *n.* železna mreža; -glanz, *m.* železni lesk; -haltig, *a.* železnat; -hammer, *m.* plavéž, plavž, fužina; -handel, *m.* kupčija z železom; -händler, *m.* železar, železovinar; -hut, *m.* (Aconitum) preobjeda, vrájnica, pesja smert *f.*; -hütte, *f.* železnica; s. Eisenhammer; -kalk, *m.* ápnasto železo; -klotz, *m.* mozelj (g. -na); -ofen, *m.* železna peč *f.*; -oxid, *m.* železni okísanec; -platte, *f.* železna plošča; -probe, *f.* preskúšanje železa; (Gottesurtheil) skušnja z razbéljenim železom.

Eisen=rost, *m.* železna rija; -säure, *f.* železna kislina; -schimmel, *m.* sirec, sirko, zelenko; -schlacke, *f.* žlindra, plind; -schlag, *m.* okujine *pl.*, okovine *pl.*; -schmied, *m.* kovač; =e, *f.* kovačnica; =in, *f.* kovačica; -schuss, *m.* slepa železna ruda; -spänne, s. Eisenfeilicht; -stab, *m.* železna šibica; -stein, *m.* železnjak; -vitriol, *n.* železni vitriol;

waare, *f.* železovina, železnina, železna roba; -werk, *n.* železnina, železovina; f. Eisenhammer; -zeug, *n.* železna roba; železno posodje.

Eisern, *a.* železen; *fig.* terd kakor železo, neusmiljen.

Eis-fahrt, *f.* vožnja po ledu; -feld, *n.* ledišče, ledenišče, ledeno polje; -förmig, *a.* ledast; -gebirge, *n.* ledniki *pl.*, ledeno pogorje; -gefilde, *n.* ledeno polje, ledenišče; -grube, *f.* ledenica, lednica; -händler, *m.* ledár; -hauer, *m.* ledosék; -ig, *a.* ledén; ginast; -kalt, *a.* merzel kakor led; -keller, *f.* ledenica, lednica; -kluft, *f.* razzeba; -kruste, *f.* srež, ledena skorja; -lauf, *m.* dèrsanje, dèrkanje; -meer, *m.* ledeno morje; -möve, *f.* tanóvšica, pijál *f.*; -nebel, *m.* mráznica, golomrázica; -pol s. Nordpol; -punkt, *m.* zmerzninec, zmerzlinec, ledna pika; -scholle, *f.* ledena skril *f.*; -schuh, *m.* derčávnica; (zum Gehen) kerplja; -vogel, *m.* (Alcedo) vodomec, zimorodek; -wind, *m.* merzli veter; -zapfen, *m.* krunec, kruncelj, ledena sveča.

Eitel, *a.* prazen, praznoten, ničen; (vergänglich) nečimern, puhel, minljiv, nestanoviten: -nennen, po nevrednem imenovati; -keit, *f.* praznota, praznost, ničnost; ničémernost, minljivost, puhlost.

Eiter, *m.* gnoj; (blutig.) sokrovica; (in d. Augen) kermelj, kermeželj; -auge, *n.* kermežljivo oko; -äugig, *a.* kermežljiv; -beule, geschwulst, *f.* tur, tvor, vred, gnojavica; -icht, *a.* gnojast, tvorast; -n, *v. n.* gnojiti se = ognojiti se, pribrati se (berem) + pribírati se: -nd, *a.* gnojen; -stelle, *f.* ognojek; -ung, *f.* gnojenje, pribíranje: in - übergehen, ugnojiti se, pribrati se (berem); = mittel, *n.* gnojilo.

Eiweiß, *n.* belják; -stoff, *m.* beljákovec.

Ekel, *m.* gnjus, stud, grust *f.*, grušča, gab *f.* merzenje, meržnja, zamerza; ich habe -, s. ekeln; ich bekam-, pristúdilo se mi je, prinaskútilo se mi je, jéd se mi je oskútila, omerzelo mi je, ogábilo se mi je; -erregend, -haft, -ig, *a.* ostuden, gnjusen, nagnjusen, ogaben, oskuten, skuren, merzek, zopern; -haftigkeit, *f.* ostudnost, gnjusoba, nagnjusnost, zópernost ɔc.; -n, *v. i.* es ekelt mich, gnjusi se mi, studi se mi, gabi se mi, skuta me sili, preseda mi, merzi me.

Eklip-se, *f.* merk, omèrknjenje; -tif, *f.* eklíptika, solnčni pot.

Ek-loge, *f.* pastirska pesem *f.*; -ſtafe s. Entzücken.

Elaſt-iſch, *a.* prožen, prožljiv, voljen, vlečljiv, vlačen, elástičen; -izität, *f.* prožnost, voljnost, vlačnost ɔc.

Elbogen, *m.* laket, lahet, komolec; - = *a.* láketen, komolčen; -bein, *n.* podlahtnica, podkomólčnica; -höhle, *f.* pázduha, pázuha, pazha.

Elefant, *m.* slon; -en-, *a.* slonov.

Eleg-ant, *a.* bliščoben, bliskoten, sijajen, sprelép; -anz, *f.* bliščoba, leskota; -ie, *f.* žálostnica, žalostinka, elegija; -iſch, *a.* mil, milotožen, elégičen, elegijski.

Elektr=isch, *a.* eléktričen; -er Stoff, elektrina, eléktrika, gromovina; -isieren, *v. a.* elektrisovati, eklektrizírati; *fig.* vneti (vnamem) + vnemati; -isiermaschiene, *f.* eléktrični stroj, eléktričnica; -izität, *f.* eléktričnost, eléktrika; -omagnetisch, *a.* elektromagnétičen; -ometer, *m.* elektromér; -omotor, *m.* elektrobudnik; -phor, *m.* elektrofór; -skop, *m.* elektroskóp.

Element, *n.* živelj, življej, element; (Urstoff) pervec, pervina; (Anfang) začetek; -arbuch, *n.* početne bukve *pl.*; -arereignis, *n.* natorni prigodek; -arisch, *a.* natoren; početen, pervoten, zakladen; -arlehre, *f.* pervoslovje; -arlehrer, *m.* učitelj pervih početkov; -arschade, *f.* uima po vremenu; -arschule, *f.* početna šola; -arschüler, *m.* pervenec; -unfall, *m.* vremenska nesreča; -arunterricht, *m.* početni nauk.

Elen=thier, *n.* los; -kuh, *f.* losica.

Elend, *n.* reva, nadloga, stiska, stiskava, siroščija, beda, révščina, jedinščina; - *a. a.* reven, nesrečen, beden: -e Hütte, kočura, beznica; -e, *m.* terpin, terpinec, reva, revež, revše, ubožec; *f.* reva, ubóžica, uboga reva; -iglich, *ad.* revno, žálostno.

Eleve, *f.* učenec, pitomec, rejenec; -uprüfung, *f.* preskušnja za učence.

Elfenbein, *n.* slonova kost, slonokóst *f.*, belokóst *f.*; -en, *a.* slonokostén, slonokoščén, slonokosten.

Elf s. **Eilf**; -*m.* duh, gorski duh.

Eli=sion, *f.* pogólt, pogoltljej, zamólkljej; -te, *f.* cvet, jedro, izbor: die -ben Adels, najviša gospôda; -rier, *n.* mečilo.

Ell=e, *f.* laket, vatel, vatál; nach der-, na vatel; -enbein, *n.* podláhtnica; -enbogen s. Elbogen; -enbreit, *a.* vatel oder laket širok; -enmaß, *n.* laket, mera na laket; -enlang, *a.* laket oder vatel dolg; -enweise, *ad.* po vatlu, po lahtu.

Ellip=se, *f.* izpúst; (geometr.) bóčnica; -tisch, *a.* izpusten; pakrožen, elíptičen.

Els=e, *f.* -enbaum, *m.* sremsa, sramsa, čremsa, čremen, čemž; -enbeerbaum, *m.* brénkovec.

Elster, *f.* sraka; *dim.* sráčica, srákica; - = *a.* sračji.

Eltern s. **Aeltern**.

Elysi=um, *n.* raj, elizij.

Em=ail, *n.* posteklina; -ailieren, *v. a.* postekliti; -anazion, *f.* izhod, iztók; -anzipazion, *f.* osvoboditev, oprostitev; -anzipieren, *v. a.* osvoboditi, oprostiti *pf.*; -ballage, *f.* ovoj, zavoj, ovijača; -borgo, *n.* prepoved *f.*; -blem, *n.* známenje, znak; -bryo, *m.* plod, spočetek, zarodek; -eritiert, *a.* doslužen, odslužel; -eute, s. Aufstand.

Emi=grant, *m.* izselnik; -grazion, *f.* izselitev; -grieren, s. Auswandern; -nent, *a.* izversten, izboren; (v. d. Majorität) znamenit, očiten; -nenz, *f.* prevzvišenost, eminencija (Forts.) pervi red; -nieren, s. Hervorra-

gen; -ſſär, *m.* poslanec; -ſſion, *f.* poslatev; (d. Bankn.) izdatev, izdajba; -ttieren, *v. a.* izdati + izdájati.

Emmerling, *m.* sternád; (Weibchen) sternadka; *dim.* sternadek.

Emolument, *n.* prihodek, dohodek, pridobitek, pridobiček, pridobek.

Empfang, *m.* prejetje, prejém, prejemek, prejetev, dobitev, dobitje; in-nehmen, prejeti (prejmem), prijeti (primem), dobiti, prevzeti, (vzamem, vzemem) + prejémati, dobívati, prevzémati; -en, *v. a.* prejeti (prejmem), dobiti, prevzeti (vzamem, vzemem) + prejémati, dobívati; (jemanden) sprejeti (sprimem), sprejeti (sprejmem) + sprijémati, sprejémati; *v. n.* spočeti + spočénjati.

Empfäng=er, *m.* prejemnik, prejemavec, prejevec, dobivec; =in, *f.* prejémnica, prejemavka; -lich, *a.* sprejeten, spreten, prejemljív, nazvemljív; spočeten; =keit, *f.* sprejemljivost, spretnost.

Empfangnahme, *f.* prevzetje, prevzetev, prejetje, prejema.

Empfängnis, *f.* spočetev, spočetje; unbefleckte-, brezmádežno spočetje.

Empfangs=bestätigung, -rezepiſſe, *f.* prejemno poterjilo, prejemni list, prejémnica; -rubrik, *f.* predelek za prejemke.

Empfehl=en, *v. a.* priporočiti, poročiti + priporóčati, priporočevati; ſich jemandem-, priporočiti se; prikúpiti se; izročiti se + priporóčati se, priporočevati se, izročevati se; (Abſchied nehmen) sloviti se, slovó jemati (mljem) + posloviti se, slovo vzeti (vzamem, vzemem); ich empfehle mich, z Bogom; srečno!; -end, *a.* prijeten, prikupljív; -er, *m.* priporočevavec, priporočník; =in, *f.* priporočevavka; -ung, *f.* priporočitev, priporočba, priporočilo, priporočevanje; richte meine-aus, priporoči me; =ſchreiben, *n.* priporočevavni list, priporočilni list.

Empfind=elei, *f.* prenapeta občutljivost, preobčutnost; -en, *v. a.* čútiti: občútiti, začútiti; (probieren) skúsiti, okúsiti + skúšati; Freude-, veseliti se, veselje me obhaja; Durſt-, žeja me; -en, *n.* občút, občutek; -ler, *m.* občutljivec; -lich, *a.* občuten, občutljív, čutljív; (ſchnell zornig) zamerljív, vzelčen; (groß.) velik, znamenít; hud; =keit, *f.* občutljivost, občutnost; zamerljivost; -ſam, *a.* občutljív, čutljív; mehek, mekužen; =keit, *f.* občutljivost; mehkoba, mehkota; -ung, *f.* občutek, počutek, občutljej, čút, čuvstvo, čutje; =ſkraft, *f.* občutnost; =sloſ, *a.* brezčuten, neobčutljív, necutljív; =sloſigkeit, *f.* brezčutnost; =snerv, *m.* čútnica, živec; =svermögen, *n.* čutnost, občutnost; =swort, *n.* medmet.

Empha=ſis, *f.* krepkota, krepkost; -tiſch, *a.* krepek.

Empir=ik, *f.* skúšenost; skušnja; -iſch, *a.* skusen, empiričen.

Empor, *ad.* kviško, na kviško, kviškoma, navzgor, na víš, na višek, po koncu.

Empör-en, *v.a.* vzdígniti, povzdígniti + vzdigovati; (unwillig machen) razserditi, razkáčiti, razljútiti; sích –, *v.r.* púntati se, puntáriti se, búriti se: spúntati se; -end, *a.* strašen, strahovít, grozoviten; -er, *m.* puntár, burič, vstajnik; -ung, *f.* punt, vstaja.

Empor-fahren, *v.n.* kviško plániti, púhniti; -heben, *v.a.* vzdígniti, povzdígniti + povzdigovati; -helfen, *v.a.* na noge pomágati, kviško pomágati + pomagovati; s. Aufhelfen; -kirche, *f.* kor, pórčehne *pl.*; -kommen, *v.n.* opomóči si (morem), povznesti se, povelíčati se, povzdígniti se + opomagovati si, povznášati se, velíčati se ɔc.; -kömmling, *m.* povíšanec, povzdignjenec, povelíčanec; -lodern, *v.n.* vsplameneti, plásniti, búhniti *pf.*; -ragen, *v.n.* šterleti, stermeti, stèrčati (im); -ranken sich, *v.r.* ovíjati se, spénjati se; -schleudern, *v.a.* zagnati (ženem), zalúčati, zadegati; brúhniti, vreči (veržem) + brúhati, metati (mečem); -schweben, *v.n.* vzdígniti se, vsplávati + vzdigovati se; -schwingen sich, *v.r.* vzdígniti se, vzleteti, púhniti + vzdigovati se; -stehen, *v.n.* stermeti, moleti, stèrčati (im); (v. Federn) kèršiti se, ščetíniti se; -steigen, *v.n.* vzdígniti se + vzdigovati se; -sträuben sich, *v.a.* jéžiti se, ščetíniti se, kèršiti se; -wachsen, *v.n.* vzrasti zrasti + vzráščati ɔc.; -wuchern, *v.n.* hobotno rasti: vzhobotati.

Empfig, *a.* maren, marljív, prizadeven, prizadevljív; -keit, *f.* marnost, marljivost, prizadevnost.

En chef, Befehlshaber –, najviši poveljnik.

Encyklopäd-ie, *f.* enciklopedija, jedro kacega znanstva; -isch, *a.* počezen, enciklopédičen.

End-, *a.* končni, dokončni, zadnji; -absicht, *f.* glavni namén, končni cilj, cilj in konec; -bescheid, *m.* končni odlóček; -e, *n.* konec, kraj: am-des Dorfes, konec vasi; von einem – zum andern, od konca do konca, od kraja do kraja; (Ausgang) izíd, nasledek; zu – bringen, dokončati, dovèršiti, dognati (ženem) *pf.*; zu – gehen, poiti (idem), poteči (tečem), nestati (stanem) česa + pohájati, potékati; ein – nehmen, pogíniti, konec biti (sem) česa, konec vzeti (vzamem, vzemem); bis zu –, do konca, do cela; (Jacke) razrastek, parog, rožič; zu – führen, dodélati; mit dem Bauen zu – kommen, dozídati u.s.w.; -eln, *v.a.* čez perst šívati; -en, *v.n.* končati se, konec vzeti (vzamem, vzemem), iziti se (idem), miniti + končávati se, končevati se, konec jemati (mljem), minévati; *v.a.* končati, dokončati + dokončevati; (aufhören) néhati, prenéhati + prenehovati; -entscheidung, *f.* končna razsodba; -ergebnis, *n.* končni nasledek.

End-esgefertigte, *m.* zdolej podpísani, niže podpísani; -giltig, *a.* končno veljaven; -igen s. Enden; -igung, *f.* dokončanje, doveršitev; -ivie, *f.* endívija, rezva; -laut, *m.* končnik;

-lich, *a.* končen, dokončen. zadnji, poslednji; (vergänglich) umerljiv, smerten, minljiv; *ad.* končno, konči, končimar, sledkar, slednjič, naposled; -los, *a.* brezkončen, neskončen, brezkónečen, brezkrajen; =igkeit, *f.* brezkončnost &c.; -punkt, *m.* končna pika; -reim, *m.* končni stik; -resultat s. Endergebniß; -schaft, *f.* konec; -silbe, *f.* končnica, koncovka; -ung, *f.* končnica, končáj; (Kasus) sklon, padež; -ursache, *f.* končni vzrok; -urtheil, *n.* končni razsodek, končna razsodba; -zeile, *f.* poslednja versta; -zweck, *m.* konec, cilj, namén, namenek, cilj in konec.

Energ=ie, *f.* krepkóst, krepkoba, serčnost; -isch, *a.* krepek, kreposten, serčen.

Engag=ement, *n.* vzetje v službo; služba; -ieren, *v. a.* v službo vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); sich-, službo prevzeti, v službo stópiti *pf.*

Eng=brüstig, *a.* ozkopersen, nádušen, sipljiv; =keit, *f.* nádušnost, sipljivost; -e, *a.* tesen, tesnoben, tesnoten, zagaten, tiskaven, ozek; -er Weg, klanec, zapért klanec, tesnec; -schreiben, drobno písati (pišem); -er Kamm, gost glavnik; es wird mir -ums Herz, prede mi, hudo mi je, tiščí mi; -e, *f.* tesnota, tesnoča, ožina, klanec, soteska, tesnec; (Beschaffenh.) tesnota, tesnoba, tesnost, ozkóst.

Engel, *m.* angelj, angel; -=*a.* ángeljski; -brot, *n.* ángelski kruh; -chen, *n.* ángeljec, ángelček; -gleich, *a.* kakor angelj; -rein, *a.* čist kakor angelj; =heit, *f.* ángeljska čistost; -schar, *f.* truma ángeljev; -sgeduld: er hat eine-, poterpežljiv je kakor ángelj; -sgruß, *m.* ángelsko češčenje; -sstimme, *f.* ángeljski glas.

Eng=en, *v.a.* stesniti, stísniti, zóžiti + stískati; -erling, *m.* podjéd; (unterd. Haut) ogrec; -flügler, *m.* ozkokrilec; -herzig, *a.* maloserčen, malodušen; =keit, *f.* maloserčnost, malodušnost.

Englisch, *a.* ángeljski, ángelski, angeljevi; d. -e Gruß, ángeljsko češčenje, ángeljevo pozdrávljenje; (v. England) ángleški.

Engpaß, *m.* soteska, klanec, tesnec.

Enkel, *m.* vnuk, unuk; *dim.* vnuček, vnučič; -in, *f.* vnuka, vnúkinja, vnučka.

Enorm, *a.* nezméren, srep, velik [velik.

En=rollieren, *v. a.* zapísati (pišem) + zapisovati, -semble, *n.* skupnost, celota, celotina.

Ent-, in Zusmsetz. raz-, s-, u-, od-; -adeln, *v.a.* žlahtništvo vzeti (vzamem) + jemati (mljem).

Entart=en, *v.n.* odroditi se, izneroditi se, sprevréči se (veržem), zbógati se *pf.*; -ung, *f.* spreveržek.

Entäußer=n sich, *v. r.* iznébiti se česa, odreči se (rečem) čemu, tvégati se česa, oddati + oddájati; -ung, *f.* iznebitev, oddaja.

Entbehr=en, *v. n.* biti (sem) brez česa, ne imeti (nimam) česa: uterpeti, vterpeti, prebiti (bóm) brez

česa, prestati (stojim) brez česa + uterpévati; d. Nahrung-, strádati + stradovati; (vermiſſen) pogrésati-gréšati; -lich, *a.* nepotreben, odvečen, uterpljiv, pogrešljiv: das iſt mir –, to lahko uterpím, to mi je odveč; =keit, *f.* nepotrebnost &c.; -ung, *f.* potreba, pománjkanje, nuja; straja.

Entbiet=en, *v.a.* poročiti, sporočiti, na znanje dati + poróčati, sporóčati, na znanje dajati; (zu ſich) poslati (šljem) po koga, koga k sebi poklícati (kličem), komu k sebi ukázati (kažem) *pf.*; einen Gruß-, pozdráviti + pozdrávljati; -ung, *f.* poročilo, sporočilo.

Entbind=en, *v. a.* odvézati, razvézati, razrésiti, oprostiti, osvoboditi + odvezovati, razreševati, oproščevati; (v. Frauen) roditi, porodíti, poviti (vijem), obábiti se *pf.*; d. Entbindene, porodnica, otróčnica; -ung, *f.* odveza, razveza, oprostitev; (v. Frauen) porod, povitev; =sanſtalt, *f.* porodníšnica, porodíšče; =swiſſenſchaft, *f.* porodoslovje, porodoznanstvo.

Entblätter=n, *v.a.* listje obrati (berem), osmúkati, ogóliti + listje obírati; ſich-, *v.r.* osuti se (spem), obleteti + osípati se (pljem), oblétati; -t, *a.* brezlisten, gol, brez perja ob. listja.

Entblöden ſich, *v.r.* dèrzniti se, prebrati se (vzamem, vzemem) + onečastovati, ob čast pripráviljati; (ſchänden) skrúniti: oskrúniti, onečastiti + oskrunjevati &c.; -end, *a.* sramoten, sramotiven, skruniven; -er, *m.* sramotivec, oskrunjevavec; -ung, *f.* osramotenje, oskrumba, oskrunjatev.

Entblöß=en, *v.a.* gáriti, galiti, obnážiti, razgáliti + razgáljati; ſich-, gáriti se, zvérati se; das Haupt-, odkriti se (krijem) + odkrívati se; -t, *a.* gol, nag; (entblößten Hauptes) razogláv, gologláv.

Entbrennen, *v.n.* vžgati se (vžgem), vneti se (vnamem, vnemem), razvneti se, razpáliti se, zagoreti + vžigati se, vnémati se; entbrannt für etwas, vnet za kaj.

Entbürden, *v. a.* razpertiti, breme sneti (snamem), razbremeníti, odložiti + breme snémati, odkládati.

Entdeck=en, *v. a.* odkriti (krijem), najti (najdem) + odkrívati, nahájati, (erfinden) iznajti (najdem) + iznajdovati; (mittheilen) ováditi, razodeti (dém), razoznániti + razodèvati, razoznánjati; (bemerken) zapáziti, spáziti *pf.*; ſich-, *v.r.* razodeti se (dém), odkriti se (krijem) + razodévati se, odkrívati se; -er, *m.* najdec, najdnik, iznajdnik; -ung, *f.* najdba, iznajdba, odkritje, razodetje, ovada.

Entehr=en, *v. a.* sramotiti, nečast komu délati, gerditi: osramotiti, onečastiti, ob čast pripráviti, poštenje vzeti (vzamem, vzemem) +

Enteilen, *v. a.* ubéžati (ím), uiti (uidem) + uhájati, bézati (ím), hiteti.

Enterb=en, *v a.* izmed dedičev izlóčiti, ob dedovino djati (dem), za-

vreči (veržem), izdedíniti; -ung, *f.* izdedínjenje.

Enter-hacken, *m.* maček, kljuka; -n, *v. a.* z mačkom pritégniti + pritegovati.

Enterich ſ. **Aenterich**.

Entfahren, *v.n.* uiti(idem), ubéžati (im), izmakniti se, umakniti se, izmúzniti se + uhájati, izmíkati se, umíkati se.

Entfallen, *v. n.* izpasti (padem), spasti, iz rok pasti + iz rok pádati; (aus dem Gedächtnis) zazábiti, pozábiti, iz pámeti uiti (uidem) + zazabljevati, iz pámeti uhájati; (v. Muth) upasti (padem) + upádati; (aufhören) miniti, prestati (stanem), néhati *pf.*; (v. d. Tränen) uterniti se, pocediti se + utrínjati se, pocéjati se; -d, *a.* die -e Summe, znesek, ki na-nj pride.

Entfalt-en, *v. a.* razviti (vijem), razvíhati (višem), razprostreti, razkeršiti + razvíjati, razprostírati; (v. Blüten) razcvesti se (cvetem), razcveteti, razviti se + razcvétati se, razcvetévati, razvíjati se; (die Stirne) razvédriti, razjásniti, zjásniti *pf.*; -ung, *f.* razvoj, razvitje, razvítek, razcvet, razcvetek.

Entfärben ſich, *v.r.* barvo spremeniti + spremínjati; (v. Schrecken) prepasti (padem), prebledeti + prepádati, prebledévati; (v. Scham) zarudeti, rudečica ga oblije.

Entfasern, *v.a.* cefrati: razcefrati.

Entfern-en, *v. a.* oddáljiti, oddáljšati, odstrániti, odmakniti + oddaljevati, odstranjevati, odmíkati; (aus einer Gesellschaft) odpráviti, odstrániti + odprávljati; ſich -, *v. r.* oditi (idem), oddáljiti se, zmakniti se + odhájati; (v. d. Wahrheit) odstópiti + odstópati; -t, *a.* daljen, odležen, odlegel, odložen, zakrajen; *ad.* daleč prec: weit - mir zu helfen..., ne da bi mi pomagal, še...; -ung, *f.* odstránjenje. oddáljenje, odprava; (Weite) daljava, daljnost. daljina, delja, odleglost; naraznost.

Entfesseln, *v. a.* razkleniti, oprostiti + razklépati; (Leidenschaften) razbérzdati *pf.*

Entflammen, *v. a.* razplameniti, razvneti (vnamem, vnemem), užariti + razvnémati, užárjati; *v. n.* vžgati se (žgem), vneti se + vžígati se, vnémati se.

Entfliegen, *v. a.* odleteti, odfèrkniti + odlétati, odletávati.

Entfliehen, *v.n.* uiti (idem), uteči (tečem), ubégniti, ubéžati (im), zbégniti, uhiteti, unesti jo, zmakniti se, uperhniti + uhájati, utékati, pèrhati ꝛc.: (von der Zeit) hiteti, potékati.

Entfließen, *v.n.* priteči (tečem) iz-, uliti se iz-, iziti (idem) iz- + pritékati iz-, ulíjati se iz-, izhájati iz-; (v. d. Tränen) poceditise, zarositi *pf.*; (v. d. Zeit) ſ. Entfliehen.

Entfremden, *v. a.* túječiti: otújiti; (entziehen) vzeti (vzamem), zmakniti + jemati (mljem), zmíkati; ſich jemanden -, ostrášiti koga, odgnati (ženem) *pf.*

Entführ=en, *v. a.* upeljati (ljem), unesti, ugrábiti + upeljevati, unášati; -er, *m.* upeljavec, unesec; -te, *f.* upeljanka; -ung, *f.* upeljanje, unés, odnes, ugrábljenje.

Entgang, *m.* uima, zguba, izguba.

Entgegen, *prp.* proti, naproti, zoper; *ad.* proti, zoper; (obviam) nasproti, naproti; -gehen, *v. n.* iti (grem) komu nasproti, v prestrege iti komu; -gesetzt, *a.* nasproten, sproten: im -en Falle, sicer, inače, drugače; -kommen, *v. n.* priti (pridem) komu nasproti + prihájati nasproti; einer Bitte -, prošnjo uslíšati (im); -nahme, *f.* sprejetje, sprejema; -nehmen, *v. a.* sprejeti (sprejmem) + sprejémati; -sehen, *v. n.* nádjati se česa, pričakovati kaj; -sein, *v. n.* zoper kaj biti (sem), vpírati se čemu; -setzen, *v. a.* nasproti postáviti + postávljati, sich - s. Widersetzen sich; -stehen, *v. n.* biti (sem) proti čemu, vpírati se, na odpor biti, ustávljati se, brániti; -stellen, *v. a.* po robu postáviti, nasproti postáviti + postávljati; -ziehen, *v. n.* iti (grem) zoper koga.

Entgegn=en, *v. a.* odgovoriti, odverniti + odgovárjati; -ung, *f.* odgovor, odpoved *f.*

Entgehen, *v. n.* uiti (idem), umakniti se, uteči (tečem), ubéžati (ím), ogniti se, unesti jo + uhájati, umíkati se, ogíbati se (bljem): den Aeltern vor der Strafe, odskútiti se; es soll dir nicht -, ob to ne prideš, tega ne zgubiš; entgangener Gewinn, ušli dobiček, zgubljeni dobiček.

Entgelt, *n.* vračilo, povračilo, povernilo; ohne -, brez povračila, zastónj; -en, *v. a.* verniti, poverniti, pláčati + vráčati, povráčati, plačevati; (einem etwas - lassen) maščevati se nad kom, znositi se nad kom; das wird er -, vtepalo se mu bode; etwas - müssen, terpeti za kaj; -lich, *a.* plačilen.

Entgleiten, *v. n.* izmakniti se, izpodèrsniti, spólzniti se, zdèrkniti iz- + izmíkati se, izpodersovati se.

Entglimmen, *v. n.* zažareti, užariti se, raznétiti se *pf.*

Enthalt=en, *v. a.* obseči (sežem), zapopasti (padem) + obségati, zapopádati; dèržati (ím); sich -, *v. r.* zdèržati se + zderžévati se, ogíbati se (bljem); -sam, *a.* zderžen, vzderžen, zderžljív, zméren; =keit, *f.* zderžnost, zderžljivost, zmérnost.

Enthaupt=en, *v. a.* ob glavo djati (dém, denem), obgláviti, glavo komu odsékati + ob glavo dévati; -ung, *f.* obgláv ljenje, glavosék.

Entheb=en, *v. a.* oprostiti koga česa, komu kaj sneti (snamem) *pf.*; des Dienstes -, propustiti, ob službo djati (dém), iz službe djati + dévati; -ung, *m.* oprostitev, propúst.

Entheilig=en, *v. a.* oskrúniti, onečastiti, onesvetiti + oskrúnjati, oskrunjevati, onesvečevati; -ung, *f.* oskrunjevanje, oskrunjatev, onesvéčenje.

Enthüll=en, *v. a.* odkriti (krijem),

razkriti, razgerniti + razkrívati, razgrínjati; (d. Leib) razgáliti *pf.*; (offenbar.) razodeti (dém, denem) + razodévati; -ung, *f.* odkrívanje; razodeva, razodetje.

Enthüpfen, *v. n.* odskakljati *pf.*

Enthusias=mieren s. Begeistern; -mus s. Begeisterung; -tisch, *a.* navdihnjen, navdušen. [niti + oskrunjati.

Entjungfern, *v. a.* spečati, oskrú-

Entkleiden, *v. a.* sleči (slečem), razpráviti + sláčiti, razprávljati.

Entkommen, *v. n.* uiti (idem), utečí (tečem), uperhniti + uhájati, utékati; - *n.* ubég, pobég, uték.

Entkräft=en, *v. a.* oslabiti, ob moč pripráviti, obíkniti + oslabljevati, ob moč priprávljati; (d. Beweis) pobiti (bijem) + pobíjati; (einen Acker) izmolzti, izpiti (pijem) *pf.*; sich-, *v. r.* obnemoči (morem), obnemágati, omágati, opéšati + omagovati, péšati; -et, *a.* obnemogel, onemogel, slaboten, nevečen: -igen s. Entkräften; -igung, *f.* onemoglost, nemóč *f.*, slabóst.

Entlad=en, *v. a.* zložiti, odložiti, razložiti, razbásati (bašem), raztovóriti + skládati, razkládati, razbasovati; sich-, *v. r.* razpertiti se, zdeti si bútaro + zdévati si bútaro; (v. Gewehr) sprózíti se *pf.*; (v. Wolken) izprázniti se + izpraznovati se; -ung, *f.* razkládanje, raztovoritev, razbasovanje.

Entlang, *ad.* poleg, ob, kraj, uz.

Entlaß=en, *v. a.* razpustiti, odpustiti, spustiti + razpúščati, odpúščati; (a. d. Dienste) iz službe djati (dém, denem), iz službe pustiti, slovo dati komu + iz službe dévati od. púščati; -ene, *m.* izpúščenec; -ung, *f.* odpúst, razpúst, razpuščanje; =sgesuch, *n.* prošnja za odpúst.

Entlast=en, *v. a.* razpertiti, zdeti komu breme + zdévati komu breme; (d. Boden) oprostiti, odvézati (vežem) + oprošćevati, odvezovati; eines Verdachtes -, opravíčiti + opravičevati; -ung, *f.* razpertitev; (d. Grundes) odveza; opravičevanje; =s=, *a.* odvezni; opravičevavni; =szeuge, *m.* opravičevavna priča, opravičevavni svedók.

Entlauben, *v. a.* smúkati: osmúkati; sich-, *v. r.* osuti se (spem), obleteti + osípati se (pljem), obletovati.

Entlaufen, *v. n.* uteči, uskočiti, ubégniti, pobégniti, uiti (idem) + uhájati, utékati.

Entledigen sich, *v. r.* iznébiti se, znébiti se, osvójiti se, odkrížati se + iznebávljati se, osvojevati se; des Auftrages -, naročilo opráviti + oprávljati; der Schulden -, oddolžiti se, zdolžiti se *pf.*

Entleeren, *v. a.* prazniti: izpráznitи.

Entlegen, *a.* odležen, odlegel, odročen, daljen, oddaljen, zakrajen, saksében, stranski; *ad.* daleč, v stran, saksebi; -heit, *f.* daljina, daljnost, odležnost, odročnost.

Entlehnen, *v. a.* na posodo vzeti, izposóditi si, v zajém vzeti (vzamem, vzemem) + v zajém jemati (mljem), izposójati si, izposojevati si.

Entleib=en, *v. a.* usmertiti, življe-

nje vzeti (vzamem), ubiti (bijem) + ubíjati ꝛc.; -ung, *f.* uboj, ubojstvo, usmertitev.

Entleihen s. **Entlehnen.** [*pf.*

Entlocken, *v. a.* izvábiti; izmámiti

Entlohn-en, *v. a.* plačilo dati, mezdo pláčati + plačevati; -ung, *f.* plačilo, povračilo; mezda.

Entmannen, *v. a.* kópiti, rézati (režem): skópiti, moštvo vzeti (vzamam).

Entmuthig-en, *v. a.* pobiti (bijem), popáriti, ob serce pripráviti + pobíjati, ob serce priprávljati; -t, *a.* pobít, poparjen, maloserčen.

Entnazionalisieren, *v. a.* tújčiti: potújčiti.

Entnehmen, *v. a.* vzeti (vzamem, vzemem), odvzeti, sneti (snamem, snemem) + jemati (mljem), snémati; (ersehen) razvíditi, sprevíditi, spoznati, spovzveti + spoznávati, razumévati.

Entnerv-en, *v. a.* oslabiti, razslabiti, pohábiti *pf.*; -t, *a.* slab, oslabél.

Entquellen, *v. n.* izvírati iz-, pritékati iz-, curljati iz-.

Enträthsel-n, *v. a.* uganiti, ugoniti + ugánjati, ugíbati (bljem), ugádati; -ung, *f.* uganjka.

Entree, *n.* vstop, vhod; (Geld) vstopnina.

Entreißen, *v. a.* utèrgati, iztèrgati, izdreti (derem), izpúliti + utergávati, izdírati; (etwas) ugrábiti, pobrati (berem) *pf.*; d. Gefahr-, oteti (otmem), réšiti + otévati, otímati, reševati.

Entricht-en, *v. a.* opráviti + oprávljati; (eine Gebühr) pláčati, popláčati, poverniti + plačevati, povráčati, povračevati; (etwas) izročiti + izróčati, izročevati; Dank-, zahváliti se *pf.*; -ung, *f.* oprava; plačilo, poplačilo, plača; izročilo; gegen - einer Gebühr, za plačilo.

Entringen s. **Entreißen.**

Entrinnen, *v. a.* uteči (tečem), uskočiti, ubégniti, popíhniti jo, uperhniti + utékati, ubégati; (v. d. Zeit) teči, hiteti.

Entrollen s. **Aufrollen.**

Entrücken, *v. a.* odmakniti, umakniti + umíkati.

Entrüst-en, *v. a.* razserditi, razkačiti, raztogotiti, razdrážiti, razljútiti *pf.*; -et, *a.* togoten, razkačen, jaden, jar; -ung, *f.* serd, jeza, jad.

Entsag-en, *v. n.* odreči (rečem) se česa, odpovédati se (vém) čemu, vzdati se česa + odrékati se, tvégati se; (abtreten) odstópiti + odstópati; -ung, *f.* odpoved *f.*, odrék; odstóp.

Entsatz, *m.* rešitev, otetba.

Entschädig-en, *v. a.* poverniti, odškóditi, odškódovati, škodo poravnati + povráčati, poravnávati; -er, *m.* odškodovavec, povračavec; -te, *m.* odškodovanec; -ung, *f.* odškodba, povračba, povračilo, poravnava škode; =s-, *a.* odškodni; =sanspruch, *m.* tirjava odškodovanja; =sbetrag, *m.* odškodnina; =skapital, *n.* odškodni kapitál; =sklage, *f.* tožba za odškodbo.

Entſcheid=en, *v. a.* razsóditi, presóditi, odlóčiti + razsójati, presojevati; (einen Zweifel) razlóčiti, razpoznati + razločevati; ſich-, *v. r.* skleniti, odlóčiti + sklépati; -end, *a.* razsoden, razločen, razločevaven; -er, *m.* razsojevavec, razsodnik; -ung, *f* razsodek, razloček, odloček, sklep; -ungs=, *a.* razsodni, odločni.

Entſchieden, *a.* določen, odločen, terden, krepek, gotóv; -heit, *f.* določnost, krepkóst.

Entſchlafen, *v a.* zaspati (spím) + zaspávati; *fig.* umreti (merjem und mrém) premíniti, + umírati.

Entſchlagen, *v.a.* izbiti (bijem) odbiti, odtrúpiti + izbíjati, odbíjati; ſich-, *v. r.* otresti se, odkrížati se, iznébiti se, oprostiti se, okániti se, izbáviti se česa.

Entſchleiern, *v.a.* razkriti (krijem), razgerniti, odgerniti + razkrívati, razgrínjati.

Entſchließ=en, ſich, *v.r.* skleniti, nakániti, naméniti se, uméniti se + sklépati, naménjati se; -ung, *f.* sklep.

Entſchloſſen, *a.* serčen, pogumen, stanoviten; -heit, *f.* serčnost, pogumnost.

Entſchlummern, *v. n.* zadrémati (mljem), zaspati (ím) *pf.*

Entſchlüpfen, *v. n.* zmúzniti se, perhniti, uperhniti, umakniti se + pèrhati, umíkati se.

Entſchluſs, *m.* sklep, odloka, namérek, namén, umenek; einen - faſſen, skleniti, namísliti se; den - ändern, premísliti se + premišljevati se.

Entſchuldig=en, *v.a.* izgovoriti + izgovárjati, zagovárjati; - Sie, ne zamérite, brez zamere; ſich -, *v. r.* izgovoriti se + izgovárjati se, zagovárjati se, izpričevati se; -ung, *f.* izgovor; =s=, *a.* izgovarjavni, izgovorni, oddolžni; -sgrund, *m.* izgovarjavni vzrok, zagovarjalo.

Entſchweben, *v. n.* splávati, vzdigniti se, vzleteti + vzdigovati se.

Entſchwinden, *v. n.* zgíniti, zíbniti, miniti + zgínjati, zíbovati; (v.d. Zeit) hiteti, teči (tečem).

Entſeelt, *a.* mertev, umérl; -er Leichnam, mertvec, merlič.

Entſegeln, *v. n.* odjádrati, odríniti + odrívati.

Entſetz=bar, *a.* odstavljív; odsedljív; -en, *v. a.* odstáviti, iz službe djati (dem, denem), iz službe pahniti + odstávljati, iz službe dévati; (einen Ort) oteti (otmèm), oprostiti + otévati, otímati; ſich-, *v.r.* osúpniti, presenetiti se, zdérzniti se, prepasti (padem), leniti, zgroziti se + ostermévati, prepádati, lenjati; -en, *n.* osúp, groza, stermenje, prepást *f.*; -lich, *a.* grozen, strašen, strahovít, strahoben, grozoviten; =keit, *f.* strahovitost, grozovitnost; -ung, *f.* odstava, odprava.

Entſiegeln, *v.a.* razpečátiti, odpečátiti, odpreti + razpečatovati.

Entſinken, *v. n.* izmakniti se, izmúzniti se, izdèrskniti, iz roke pasti

(padem) + izmíkati se, iz roke pádati; ſ. Entſchwinden.

Entſinnen ſich, *v.r.* spomníti se, domísliti se, upámetiti se, dosétiti se + spomínjati se, domišljevati se; ſo viel ich mich zu -weiß, za moje pámeti.

Entſpinnen ſich, *v. r.* začeti se (čnem), navstati (vstanem), izcímiti se, vneti se (vnamem, vnemem) + začénjati se, navstájati, vnémati se.

Entſprech-en, *v. n.* prileči se (ležem), prilično biti (sem), vdati se + prilégati se, vdájati se, vjémati se, zlágati se; (v. Wunſche) ustréči (strežem), ugoditi, zadostiti, po godi storiti, po volji storiti + ustrégati, ustrézati, ugájati, zadostovati; er hat entſprochen, dobro je opravil; -end, *a.* primeren, zadosten, priličen, pristojen.

Entſprießen, *v.n.* izrasti, izcímiti se, pognati (ženem), iznikniti, prikliti (klijem) + izráščati, pogánjati; *fig.* iziti (idem), povstati (stanem) + izhájati, povstájati, izvírati.

Entſpringen, *v.n.* izvírati, pritékati; (entweichen) uskočiti, uperhniti, uiti (idem), pobégniti *pf.*; (hervorkommen) izhájati, pohájati, prihájati; (entſtehen) začeti se (čnem), izleči se (ležem) + začénjati se.

Entſteh-en, *v.n.* povstati (stanem), navstati, začeti se (čnem), zaroditi se, vzníkniti, zakótiti se, priti (pridem) + povstájati, začénjati se, izhájati, pohájati, prihájati; (v. Wolken) délati se, vstájati, zbírati se; (eintreten) nastópiti, storiti se, pritísniti + nastópati, délati se, pritískati; es entſteht die Frage, vpraša se, nastaja vprašanje; was wird daraus -, kaj bode iz tega?; -en, *n.* izvírek, začetek; -ung, *f.* povstanek, izvír, začetek, začetje.

Entſtell-en, *v. a.* gerditi, pačiti, kaziti: ogerditi, popačiti, pokaziti; (v. Thatſache) prevréči (veržem), sprevréči, popačiti + sprevrácati; -t, *a.* gerdoben, spačen, nespodoben.

Entſtrömen, *v. n.* iztékati, teči (tečem) iz -.

Entſtürzen, *v. n.* (v. Thränen) udreti se (derem), pocéditi se + udírati se, pocéjati se.

Entſumpfen, *v. a.* na suho djati (dém), izmočíriti *pf.*

Entſündigen, *v. a.* odgrešiti, grehov očístiti + očíščevati.

Enttenſch-en, *v.a.* komu očí odpreti, resnico pokázati (kažem) + očí odpírati; enttenſcht werden, spregléдati, zmoto spoznati + spregledovati &c. -ung, *f.* spregléd, spoznanje.

Enttragen, *v. a.* odnesti + odnášati.

Enttron-en, *v.a.* s prestola pahniti, ob prestol pripráviti, komu krono vzeti (vzamem) *pf.*; -ung, *f.* odvzetje prestola.

Entvölker-n, *v. a.* opustóšiti, opustótiti, ljudí pomandrati + opustoševati; -t, *a.* brezljuden, brezljudnat, pustoten.

Entwachſen, *v. n.* odrasti + odráščati; -*a.* odrasel, odraščen.

Entwaffn-en, *v. a.* razorožiti, o-

rožje komu pobrati (berem), orožje komu odvzeti (vzamem) + razoroževati, orožje komu pobírati; -ung, *f.* razorožba.

Entwässer=n, *v. a.* na suho djati (dém) + dévati; -ungskanal, *m.* odtók, vodotók.

Entweder, *c.* ali, al, ili.

Entweich=en, *v. n.* uskočiti, ubégniti, pobegniti, uiti (idem), umakniti se + umíkati se, uhájati; -ung, *f.* pobég, ubég.

Entweih=en, *v. a.* skrúniti: oskrúniti, onečastiti + oskrúnjati, oskrunjevati; -ung, *f.* skrunjenje, oskrumba, oskrunitev.

Entwend=en, *v. a.* zmakniti, izmakniti, unesti, ukrasti (kradem) + zmíkati, unášati, krasti; -er, *m.* zmikavec, zmikávt; -ung, *f.* kradež, kraja.

Entwerfen, *v. a.* obrísati, načêrtati, očêrtati, narísati, načert napráviti + načert naprávljati.

Entwerten, *v. a.* znížati čemu ceno + znjževati; (ganz) razveljáviti + razveljávljati. [begún.

Entwichene, *m.* ubeglec, ubežnik,

Entwick=eln, *v. a.* razviti (vijem), razmótati, razgerniti + razvíjati ꝛc.; sich-, *v. r.* razviti se (vijem), razsnuti se (snujem), razsnovati se (snujem), razpasti se, razplesti se (pletem), zdélati se, razcvesti se (cvetem) + razvíjati se, razpasovati se, razplétati se, razcvétati se; -lung, *f.* razvitje, razvitek, razvoj, razsnova, razsnutek, razcvét, razpletek.

Entwinden, *v. a.* izviti (vijem), izmakniti, iztêrgati + izvíjati, izmíkati.

Entwischen ſ. **Entweichen.**

Entwöhn=en, *v. a.* odváditi + odvájati; (Kinder) odstáviti + odstávljati; -ung, *f.* odvada; odstava.

Entwohnt ſein, *a.* odvajen biti (sem).

Entwürdigen, *v. a.* onečastiti, ponížati, v nič djati (dém), oskrúniti + poniževati, v nič dévati, oskrúnjati.

Entwurf, *m.* obrís, očertek, načêrt, načertek, čertež, osnutek; ſ. Plan.

Entwurzeln, *v. a.* izkoréniti, izkorépiti, s korenom izdreti (derem) izpúliti + izkorenjevati, s korenom izdírati. [lati + odčarovati.

Entzaubern, *v. a.* odčárati, oddé-

Entzäumen, *v. a.* razbêrzdati, razúzdati + razberzdovati.

Entzieh=en, *v. a.* (jem. etwas) odvzeti (vzamem, vzemem), odtégniti, umakniti, ukrátiti, okrátiti + odjémati (mljem), odtegovati, umíkati, ukračevati; (heimlich) zmakniti, izmakniti + izmíkati; ſich-, *v. r.* umakniti se, ogniti se, odtégniti se + umíkati se, ogíbati se (bljem); -ung, *f.* odvzetje, umík, odteza.

Entziffern, *v. a.* razložiti, razjásniti, uganiti + razlágati, ugíbati (bljem), uganjevati.

Entzück=en, *v. a.* zamakniti, razveseliti, prevzeti (vzamem, vzemem) + zamíkati, prevzémati; -en, *n.* zamík, zamáknjenost, nezmerno veselje; -t, *a.* zamaknjen, vnet; -ung, ſ. Entzücken.

Entzünd=bar, *a.* vnemljív, vnetljív, upaljív; **-en**, *v. a.* užgati(žgem), zažgati, zapáliti, raznétiti + užígati, zapaljevati; sich-, *v.r.* vneti se(vnamem, vnemem), vžgati se, užgati se, razpáliti se + vnémati se, vžígati se, razpaljevati se; (v. Wunden) vneti se, prisaditi se + vnémati se; **-lich**, *a.* vnetljív; **-ung**, *f.* vnetje, vnetica, prisad; (d. Entzündeu) vžíganje, vnémanje; **=sgeschwulst**, *f.* prisadna oteklina.

Entzwei, *ad.* na dvoje, narazen, vsaksebi, saksebi; **-beißen**, *v.a.* pregrízniti + pregrizovati; **-berſten**, *v.n.* razpóčiti se, razpókniti, raztreskotati se *pf.*; **-en**, *v.a.* razmíriti, razdvójiti, razsvaditi, razpreti, razdrúžiti, zavaditi + razmírjati, razpírati; sich-, *v.r.* spreti se, skrégati se + spírati se; **-gehen**, *v.n.* narazen iti (grem); pókati: razpasti (padem), pókniti, razleteti se, razlomiti se, raztèrgati se + razpádati; **-reißen**, *v.a.* raztèrgati, pretèrgati, razčehniti *pf.*; **-ſchlagen**, *v. a.* razbiti (bijem), prebiti, raztleči (tolčem), raztrúpiti + razbíjati, prebíjati; **-ſchneiden**, *v. a.* prerézati (režem) + prerezovati; **-ſpalten**, *v.a.* razklati (koljem), precépiti, razcépiti + razcepljevati; **-ung**, *f.* razpor, razpertija, svaja.

Enumerazion s. **Aufzählung.**

Enzian, *m.* (Gentiana) svišč, zaspanček; svederc, svedrec.

Enziklopädie s. **Enciklopädie.**

Eparchie, *f.* eparhija.

Epaulette, *f.* narámnica, obrámnica.

Ephemer, *a.* enodneven; *fig.* ničev, nestanoviten, minljív.

Eph=eu s. Efeu; **-orat**, *n.* duhovno nadgledstvo.

Epidem=ie, *f.* kuga, podeželna bolezen, kernja, pomertija; **-iſch**, *a.* kužen, kužljív, nalezljív.

Epi=dermis, *f.* vnanja koža, poveršna koža; **-gramm**, *n.* nadpís, napís, pušica, epigrám; **-k**, *f.* épika, pripóvedno pesništvo; **-ker**, *m.* epik, pripóvedni pesnik; **-kurèer**, *m.* lahkoživec, ritopašec, epikurejec; **-lepſie**, *f.* božjást *f.*, božje, padavica, pádeča, bolezen sv. Valentina; **-leptiſch**, *a.* božjasten; **-log**, *m.* končni govor, sklep; **-phora**, *f.* epífora, povzema zadnje besede; **-iſch**, *a.* épičen, épiški, pripóveden.

Epi=ſkopal=, *a.* škofovski, škofji; **-ſkopat**, *n.* škofijstvo, škofovstvo, vladištvo; **-ſode**, *f.* vmesna pripoved *f.*, vstavka; **-ſtel**, *f.* list, pismo; **-taph**, *n.* nagrobni napís; **-theton**, *n.* pridevek.

Epo=che, *f.* doba, znamenita doba; **-pöe**, *f.* epopeja, junaška pesem.

Equi=page, *f.* kočija, voz, ekvipaža; **-pieren**, *v.a.* obléči + oblačiti.

Er, ſie, es, *pr.* on, ona, ono; bleibt vor dem Zeitworte unübergeſetzt, wenn kein Nachdruck darauf liegt; vidil sem ga, ich habe ihn geſehen; der Er, samec.

Erachten, *v.a.* sóditi, méniti, mísliti; **-n.** mnenje, menjenje, misel *f.*;

nach meinem-, po mojih mislih, kakor se mi zdí, kakor jaz sodim.

Erarbeiten, *v. a.* pridélati, pridobiti + pridelovati.

Erb-, *a.* dedni; **-adel**, *m.* dedno plemenstvo, dedno plemstvo; **-amt**, *n.* dedna čast *f.*, dedni urad; **-anfall**, *m.* pripad dedine.

Erbarm-en, ſich, *v. r.* smíliti se, míliti se, žal biti (sem) komu česa: usmíliti se + usmilovati se; *v. i.* žal biti (sem); **-en**, *n.* usmíljenje, milovanje, omilovanje, milostivnost, milost *f.*; **-enswürdig**, *a.* usmíljenja vreden, milovanja vreden; **-er**, *m.* miloserčnik, pomilovavec, milostnik.

Erbärmlich, *a.* prežálosten, kukav, kukaven, reven, siromaški, usmíljenja vreden; **-keit**, *f.* révščina, siromašnost.

Erbarmung, *f.* milost, pomilovanje; usmíljenje; **-slos**, *a.* brez milosti, neusmiljen, nemíl; **-svoll**, *a.* usmiljen, mílostev, milostljív.

Erbau-en, *v. a.* stáviti, zídati, stróiti, délati: postáviti, sezídati, narediti + postávljati, narájati; (gewinnen) pridélati + pridelovati; *fig.* bóljšati, blažiti + pobóljšati, spodbuditi, lep zgled komu dati + spodbújati; **-er**, *m.* zidavec, stavitelj; **-lich**, *a.* boljšív, boljšaven, spodbuden, podbuden, podučen; **=keit**, *f.* podučnost, spodbudnost; **-ung**, *f.* stavba, zidatev, sezídanje; *fig.* spodbudno premišljevanje, spodbuja, podbuda; **=sbuch**, *n.* podučne bukve, spodbudne bukve *pl.*

Erb-begräbnis, *n.* rodovinsko grobišče; **-beſitz**, *m.* dedna posést *f.*; **-e**, *m.* dedič, dednik, odvetek, blagonec; **zum -en einſetzen**, za dediča postáviti; **-e**, *n.* dedina, dedovina, délšina; **d. väterliche -**, očinstvo; **d. mütterliche -**, materinstvo.

Erbeben, *v. n.* stresti se, potresti se, zmájati se, zgíbati se (bljem), zganiti se *pf.*

Erb-eigen, *a.* dednolasten, prostolasten, dedičen; **=tum**, *n.* dedna lastina, dedinska lastovina; **-en**, *v. a.* dediti, dedovati kaj za kom: podedovati, dobiti, podélšati po kom; **-erklären ſich**, *v. r.* oglasiti se za dediča.

Erbetteln, *v. a.* priberáčiti, naberáčiti, izprositi, primoledovati + priberačevati.

Erbeuten, *v. a.* upléniti, zapléniti, ugrábiti, v dobíč dobiti + dobívati.

Erb-fähig, *a.* zmožen dedovati; **-fehler**, *m.* prirojen pogrešek; **-feind**, *m.* star sovražnik; **-folge**, *f.* dedno nasledstvo; **-folger**, *m.* dedni naslednik; **-fürſt**, *m.* dedni knez; **=in**, *f.* dedna knéginja; **=entum**, *n.* dedna knežija; **-genoſs**, *m.* sodedič; **=in**, *f.* sodédnica; **-genuſs**, *m.* vžitek dedovine; **-gerichtsbarkeit**, *f.* dedna sodnja oblást; **-graf**, *m.* dedni grof; **-gräfin**, *f.* dedna grofica, dedna grófinja; **-grund**, *m.* dedno zemljišče, dedina; **-gut**, *n.* dedina, dedovina, dedna lastnina; **-herr**, *m.* dedni

lastnik, dedni gospodár; -hold, *m.* grajščinski podložnik; -huldigung, *f.* poklon dednemu vladarju.

Erbiet=en, sich, *v. r.* ponúditi se + ponújati se; -ig s. Erbötig.

Erbin, *f.* dedica, dedičina, dedična, blagónica.

Erbitten, *v. a.* izprositi, priprositi, sprositi *pf.*; erbetener Zeuge, naprošena priča; (d. Bitten erweichen) preprositi *pf.*

Erbitter=n, *v. a.* razkáčiti, razserditi, razjéziti, razdrážiti, raztogotiti *pf.*; -t sein, jéziti se na koga, hudovati se nad kom; -ung, *f.* serd, jeza, razdraženje, zdražba.

Erb=kaiser, *m.* dedni cesar; -könig, *m.* dedni kralj; -krankheit, *f.* prirójena bolezen, podedovana bolezen *f.*; -land, *n.* dedna dežela; -ländisch, *a.* dednodežélen.

Erblassen, *v. a.* bledeti: obledeti, prebledeti + obledévati; *fig.* umreti, končati. [pústnica.

Erblasser, *m.* zapustnik; -in, *f.* za-

Erbleben, *n.* dedni fevd; -herr, *m.* dedni fevdni gospód; -mann, *m.* dedni fevdnik.

Erbleichen s. Erblassen.

Erblich, *a.* deden, dedičen, dedinski; -keit, *f.* dednost.

Erblicken, *v. a.* zaglédati, uglédati, zazreti, ubrati (berem) *pf.*; -inden, *v. n.* oslepeti, oslépniti, vid izgubiti + oslepévati; -öden sich, s. Entblöden.

Erblos, *a.* brez dedine; (ohne Erben) brez dedičev, brezdedičen; -igkeit, *f.* brezdedičnost.

Erblühen, *v. a.* razcvesti se (cvetem), razcveteti + razcvétati se, razcvetévati.

Erb=marschall, *m.* dedni maršal; -mundschenk, *m.* dedni točáj.

Erborg=en, *v. a.* na úpanje vzeti vzamem, vzemem), izposóditi si + na úpanje jemati (mljem), izposójati si; -t, *a.* izposojen; *fig.* lažnjív, ničev.

Erbos=en, *v. a.* razhuditi, razhudóbiti, razkáčiti, razserditi *pf.*; -t, *a.* razhudobljen, serdít, razkačen.

Erbötig, *a.* pripravljen, voljen, voljáu.

Erb=pacht, *m.* dedni zakúp; -pächter, *m.* dedni zakupnik; -pachtgeld, *n.* kazen *f.*, dedna zakúpščina; -pachtvertrag, *m.* dednozakupna pogodba; -prinz, *m.* králjevič, cesárjevič; =essin, *f.* kraljičina, kraljevna; cesarična, cesarevna.

Erbrausen, *v. n.* zatúliti, zabúčati (im), zašumeti *pf.*

Erbrech=en, *v. a.* ulomiti, polomastiti, razbiti (bijem), streti (starem, sterem) + ulámljati, razbíjati; (d. Brief) razpečátiti, odpečátiti + razpečatovati; sich-, *v. r.* bljevati (bljujem), bljuvati, kozlati: izbljevati, pokozlati; -en, *n.* ulóm, lomást *f.*, prebitje; bljuvanje, kozlanje.

Erb=recht, *n.* dedna pravica, dedinska pravica; =lich, *a.* dednopraven; -reich, *n.* dedna deržava.

Erbschaft, *f.* dedina, dedovina, délšina, dédšina; -santritt, *m.* nastóp dedovine; -seinantwortung, *f.* pri-

sodba dedovine; -sgláubiger, *m.* upnik dedovine; -sklage, *f.* tožba zastran dedine; -smasse, *f.* dedinski imetek, dedovina; -ssache, *f.* dedinska réč *f.*; -sschuldner, *m.* dolžník dedovine.

Erb=schleicher, *m.* izpodlezovavec, dedinolovec; -schuld, *f.* dedinski dolg; -schatz, *m.* dedno varstvo.

Erbse, *f.* grah, cizra, nakóljenec; *dim.* grahek; -en=, *a.* grahov; -enacker, *m.* -feld, *n.* grahovišče, grahišče; -enstroh, *n.* gráhovica, gráhovina; -ensuppe, *f.* grahovka; -enwicke, *f.* grahor, grahórica, grášica.

Erb=serklären, sich, *v. r.* oglasiti se za dedovino; -steuer, *f.* dávšina od dedovine; -stück, *n.* dedna reč oder stvar *f.*; -sünde, *f.* izvirni greh, pervorodni greh, pervi greh; -theil, *n.* del, delež, délšina; (v. Vater) očinstvo, očevinstvo; (v. d. Mutter) materinstvo; -truchseß, *m.* dedni stolnik; -verbrüdert, *a.* dednozavezen; -verbrüderung, *f.* pogodba zastran vzajemnega dedovanja; -vergleich, *m.* dedinska pogodba; -verhandlung, *f.* dedinska obravnava; -vertrag, *m.* dedinska pogodba; -zins, *m.* dedna dávščina, dedno odrajtvilo; =gut, *n.* dedno obrestno posestvo.

Erd=, *a.* zemeljski, pozemeljski, zemski, pozemski; (unter d. Erde) podzemeljski, podzemni; -abrutschung, *f.* plaz; -achse, *f.* zémljina os *f.*

Erdapfel, *m.* podzemljica, krompir, korún, repica, čompa, podzémeljska hruška; -acker, *m.* krompírišče, korunišče; -blätter, *pl.* krompírjevica; -branntwein, *m.* krompírjevec.

Erd=art, *f.* zemljina, perst *f.*; -bahn, *f.* zémljina pot *f.*; -ball, *m.* zemeljska kroglja, pozemlje; -beben, *n.* potrés, potrés zemlje.

Erdbeer=apfel, *m.* jagódičar; -e, *f.* jágoda, jagódica, smúkavica, smókvica; -köcher, *m.* kozúlj, krezúlj, skorec; -kraut, *n.* jagódičevje; jagódovo perje.

Erdbeschreib=end, *a.* zemljopisen; -ung, *f.* zemljopís, zemljopisje, popís zemlje.

Erd=bewohner, *m.* prebivavec zemlje, zemlján; -boden, *m.* zemlja; svet, tla (g. tal) *pl.*; -brand, *m.* podzémeljski ogenj; -bürger, *m.* zemlján; -durchmesser, *m.* zemeljski premérnik.

Erde, *f.* zemlja; *dim.* zemljica; (Damm-) perst *f.*, bernja, černa zemlja; (Oberfläche) tla (g. tal) *pl.*, poveršje; d. lockere -, ráhlica; die unfruchtbare -, púhlica, mertvica; zähe -, slinovka; (Festland) suha zemlja, suhotina; (Erdart) zemljina; zur - bestatten, pokopati (pljem) + pokopovati; zur -fallen, na tla pasti (padem) + pádati; zu ebener-, pri tleh; zu - werden, sperstenéti, strohneti *pf.*; -efeu, *m.* budra, popenec; -eleben, *n.* pozemeljsko življenje, življenje na svetu; -en=, *a.* zemeljski, zemski, pozemeljski.

Erdenk=bar, *a.* izmišljív, mogóč; -en, *v. a.* izmísliti, umísliti, iztúhtati + izmišljevati; -lich *s.* Erdenkbar.

Erden=kloß, *m.* gruda, gruša; *fig.* hrust; -leben, *n.* zemeljsko življenje, zemsko življenje; -leiden, *n.* terpljenje na svetu; -sohn, *m.* zemlje sin, zemljan; -tand, *m.* posvetna reč *f.*; -wärts, *ad.* k tlem, na tla, pod sé; -wonne, *f.* posvetno veselje.

Erd=erhöhung, *f.* griva; -erschütterung, *f.* zemljotrés, potrés zemlje; -fahl, *a.* perstenast; -fall, *m.* podséd, vdertina, vdertija, vdor; -farbig, *a.* perstene barve, perstenast; -feuer, *n.* podzemeljski ogenj; -finsternis, *f.* merk solnčni; -fläche, *f.* poveršje, poveršina; -geboren, *a.* pozemeljski, na zemlji rojen; -geschoss, *n.* prizemlje, prítličje, pritlešje; -grille, *f.* muren, marša, maruša; -grube, *f.* jama; -gürtel, *m.* opasje, pojás; -haltig, *a.* zemnat, zemljén, zemeljnat; -harz, *n.* zemna smola; -haue, *f.* motika; (b. schmale) rovnica, kopača; -haufen, *m.* kup, gomila; -höhle, *f.* rupa, lokva, kotanja; -hütte, *f.* beznica; -igt, *a.* zemljast, perstenast.

Erdicht=en, *v. a.* izmísliti, zmísliti + izmišljevati; -ung, *f.* izmišljava, izmišljótina; das ist eine–, ta je bosa.

Erdienen, *v. a.* prislúžiti + prisluževati; (als Knecht) prihlapčevati; (als Hirt) pripastíriti ɔc.

Erd=ig, *a.* zemnat, zémeljnat, perstén; -karte, *f.* zemljovíd; -kluft, *f.* predor, razsedlina, tokava, razpoka, prepád, roklja; -klumpen, *m.* gruča, krepa, képa; -kreis, *m.* zemljokróg, vesoljni svét; zemeljski krog; -kugel, *f.* zemlja, zemeljska kroglja; -kunde, *f.* zemljoznanstvo; -kundig, *a.* zemljoznanski; =e, *m.* zemljoznanec; -lage, *f.* plast *f.*, versta, lega persti; -loch s. Erdkluft; -männchen, *n.* škrat, škratelj; -maus, *f.* poljska miš *f.*; -messer, *m.* zemljomér, zemljomérec; -messkunst, *f.* zemljomérstvo, zemljomerje; -mittelpunkt, *m.* osredek zemlje; -nähe, *f.* blizozemlje; -oberfläche, *f.* poveršina, poveršje zemlje; -öhl, *n.* kamno olje, kámnovec.

Er=dolchen, *v. a.* zaklati (koljem), prebosti (bodem) + prebádati; -donnern, *v. n.* zagermeti + zagermévati.

Erd=pech, zemeljska smola, klej; -pol, *m.* zemeljski tečáj; -punkt, *m.* mesto; -reich, *n.* zemlja, zemljina; hartes–, vpoka.

Er=dreisten sich, *v. r.* dèrzniti se, predèrzniti se, zdèrzniti se, podstópiti se, osméliti se + prederzovati se; -drinde, *f.* skorja zemlje; -drönen, *v. n.* zadoneti, zahrumeti, zaboboneti, zabobneti + zadonévati, zabobnévati ɔc.; -drosseln, *v. a.* zadáviti, zadušiti, zadèrhniti, zadèrgniti + zadávljati, zaduševati, zadergovati; -drücken, *v. a.* zmečkati, utlačiti, zdrúščiti, zmúčkati *pf.*; das Kind –, zadušiti *pf.*

Erd=rücken, *m.* ert, berdo, herbet; -salz, *n.* zemeljna sol, podzemeljska sol; -schildkröte, *f.* črepaha, želva; -schlund, *m.* predor, prepád, razporka; -scholle, *f.* gruda, grudovina,

gruča; -šenke, *f.* vsed; -špalt, *m.* razpoka, razpoklina; -štoš, *m.* potrés; -štrich, *m.* opasje, pojás, podnebje; -theil, *m.* zemljina, del zemlje.

Erduld=en, *v. a.* preterpeti, prebiti (bodem), prestati (stanem), prenesti + prestájati, prenášati, terpeti.

Erd=umſegler, *ſ.* Weltumſegler; -urſprung, *m.* začetek zemlje, postanek zemlje; -wall, *m.* nasip, osíp; -wärme, *f.* toplota; -würš, *ad.* k zemlji, proti zemlji, k tlem; -wurm, *m.* glista, červ; -zeiſlein, *n.* suslik; -zirkel, *m.* zemeljski krog; -zone, *f.* opasje; podnebje; -zunge, *f.* zemni pomól, kos zemlje, zemni klin; (zwiſchen zwei Meeren) medmorje.

Ereifern ſich, *v. r.* vneti se (vnamem), razvneti se, ugreti se (grejem) + vnémati se, ugrévati se.

Ereign=en ſich, *v. n.* goditi se: prigoditi se, zgoditi se, dogoditi se, primériti se, nakretiti se, prirájmati se, pripetiti se, spetiti se + primérjati se, pripetovati se; -niš, *n.* dogodek, prigodek, primerek, primerljej, slučáj, pripetljej, nakljúčba.

Ereilen, *v. a.* dohiteti, prehiteti, doiti (doidem), dotégniti, dostígniti + dohitévati, dohájati; (betreffen) zadeti (denem) + zadévati.

Eremit, *m.* puščavnik, samotarec; -age, *ſ.* Einſiedelei. [dovati *pf.*

Ererben, *v. a.* podedovati, pride-

Erfahr=en, *v. a.* zvédeti (zvem), izvédeti, ovédeti, zaznati, seznati + izvédati, zaznávati, slíšati (im); (prob.) skúsiti, poskúsiti + skúšati; -en, *a.* veden, vešč, zveden, skušen. preskušen, znajden, vajen; -enheit, *f.* skúšenost, vájenost, zvédenost; -ung, *f.* skušnja, preskušnja, skúšenost; in -bringen, ovédeti (vém) + ovédati; =sbeweis, *m.* dokaz iz skušnje; =sreich, *a.* jako skušen, doskušen.

Erfaſſen, *v. a.* prijeti (primem), popasti (padem), zgrábiti + prijémati, popádati; (begreifen) razumeti, zapopasti (padem), preseči (sežem), razbrati (berem), dosoditi, zvédeti (zvém) se v kaj + razumévati, zapopádati, preségati.

Erfechten, *v. a.* pribóriti si. priboje-vati, z mečem dobiti + dobívati; *fig.* priprositi, priberáčiti *pf.*

Erfind=bar, *a.* iznajdljiv, znajdljiv; -en, *v. a.* iznajti (najdem), izúmiti, izmísliti + iznajdovati, izmíšljevati; (erkennen) spoznati + spoznávati; -er, *m.* iznajdec, najdec. iznajdnik; =in, *f.* iznájdnica; =iſch, -ſam, *a.* iznajdljiv, znajdljiv, izmíšljiv, izmíšljív, bistroumen, domiseln; -ſamkeit, *f.* iznajdnost, bistroumnost; -ung, *f.* iznajdba, najdba; (Unwahrheit) néžica, bosa; =skraft, *f.* izmíšljivost, znajdljivost, znajdovitost.

Erflehen, *v. a.* izprositi, primoledovati, priprositi *pf.* [izhájati.

Erfließen, *v. n.* iziti (idem) +

Erfolg, *m.* nasledek, posledek, dosledek, nastopek; (Ausgang) izid, izidek, učinek; (guter) vspeh, speh, uspeh, pospeh; mit gutem-, spridom; guten - haben, spéšiti se, róčiti se; -

en, *v. n.* nastópiti, nastati (stanem) + nastópati, nastájati, slediti, nasledovati; f. Ausfolgen; -laſſung, *f.* izročitev, izplačilo; -los, *a.* nevspešen, brezkoristen, brez prida, brez vspeha; -reich, *a.* spešen, vspešen, pridoven, s pridom, z vspehom.

Erforder-lich, *a.* potreben: -ſein, treba biti (sem); =enfalls, ako je treba, kedar bi treba bilo; -n, *v. a.* treba biti (sem), trébati, potrebovati, zahtévati, hoteti (hočem), dolžnost biti (sem), velévati; wie es die Umſtände -, kakor okolšine nanesó; -niß, *n.* potreba, potreboča, potrébšina, potrébščina.

Erforſch-en, *v. a.* opraševati, izpraševati, zvedovati, zasledovati, iskati (iščem); (prüfen) preiskovati, pozvédati, pozvedovati, preskúšati; -er, *m.* preiskovavec, zvedovavec, iskavec; -ung, *f.* preiskava, preiskovanje, pozvedovanje, opraševanje.

Erfragen, *v. a.* izprášati + izpraševati.

Erfrechen ſich, *v. r.* predèrzniti se, dèrzniti se, zlotiti se, podstópiti se + prederzovati se, zlotévati se, podstópati se.

Erfreu-en, *v. a.* veseliti, radovati: razveseliti, oveseliti, obradovati + razveseljevati, razveselovati; ſich -, *v. r.* veseliti se, radovati se: razveseliti se + razveseljevati se ꝛc.; -lich, *a.* vesél, prijeten, rádosten.

Erfrier-en, *v. n.* zmèrzniti + zmerzovati; (Pflanzen) pozebsti + pozébati; -en, *n.* zmerznjenje; pozeba.

Erfriſch-en, *v. a.* krépčati, krépiti: okrépčati, okrépiti, očverstiti, oživiti, poživiti + okrepčevati, oživljati; (mit Süßigk.) sladiti: presladiti; (fühl machen) hladiti: ohladiti, razhladiti + ohlájati; -end, *a.* krepčaven, krepiven; hladiven; -ung, *f.* okrepčava, okrepa, poživljava; ohlaja.

Erfroren, *a.* zmerznjen, zmerzel; (v. Pflanz.) ozebel, pozebel; -e, *m.* zmérznjenec.

Erfüll-en, *v. a.* spólniti, izpólniti, dopólniti, storiti + spolnovati, dopolnjevati; (mit etwas) napólniti, navdati + napolnovati, navdájati; -*v.r.* dopólniti se, izpólniti se, zveršiti se + dopolnovati se, zveršévati se; -ung, *f.* spolnitev, dopolnitev, dopolnovanje; in - gehen, zgoditi se, dogoditi se, vresničiti se, iziti se (idem) *pf.*; -ungseid, *m.* dopolnitna prisega.

Ergänz-en, *v. a.* dopólniti; dostáviti + dopolnovati; dostávljati; -ung, *f.* dopolnitev; dostava; (gram.) dopolnek, predmet; -s-, *a.* dopolnitni; nadomestni.

Ergeb-en, *v. a.* podati, predati + podájati; ſich -, *v. r.* podati se, udati se, vdati se, predati se, podvreči se (veržem) + podájati se, vdájati se; ergib dich, udaj se; ergib dich nicht, ne daj se; (ſich zutragen) primériti se, prigoditi se, pripetiti se + primérjati se; (hervorgehen) izhájati, nasledovati; razodévati se, kázati se (kažem) iz česa; -en, *a.* vdan, udán, podán; privaden; -er Diener,

ponižni služabnik; ich danke-ſt, lepa hvala; =heit, *f.* vdanost, udanost; -nis, *n.* znajdek, izid, izidek, posledek, nasledek, nastopek; f. Ereignis; -ung, *f.* vdanost, udaja, podaja, izročitev; mit-vdan.

Ergeh=en, *v. n.* iziti (idem), priti (pridem) na dan + izhájati; ein Urtheil-laſſen, izreči (rečem) sodbo; einen Befehl-laſſen, zapovédati (vém), zaukázati (kažem), povelje izdati + zapovedovati, zaukazovati; -*v. i.* goditi se; es wird dir übel-, huda bode s teboj, huda ti bo predla; ſich-, *v. r.* sprehájati se, shájati se, prehájati se, šétati (am und šečem), šétati se; -ungsplatz, *m.* sprehajališče, šetališče.

Ergiebig, *a.* plen, plenjav, zdaten, nosen, obilen; das Getreide iſt-, žito plenja; -keit, *f.* plenjavost, obilnost, obilica, obilje.

Ergießen f. Ausgießen; ſich-, *v. r.* stékati se, vtékati se, izlívati se, teči (tečem) v-; (v. Fluſſe) razliti se (lijem) + razlívati se.

Erglänzen, *v. n.* zabliščati (ím), zasvétiti se, zalesketati (kečem).

Erglühen, *v. a.* zažareti, zagoreti, razbéliti se, vneti se (vnamem, vnemem) + zažarévati, zagorévati, vnémati se.

Ergötz=en, *v. a.* veseliti, radovati; razveseliti + razveseljevati; ſich-, *v. r.* veseliti se, radovati se: razveseliti se, osladiti se s čem + razveseljevati se, oslajevati se; -lich, *a.* veseliven, ugoden, prijeten; =keit, *f.* ugodnost, prijetnost; -ung, *f.* veselica, razveseljevanje, radost, veselje.

Ergrauen, *v. n.* osiveti, zbeleti, postárati se *pf.*

Ergreif=en, *v. a.* prijeti (primem), popasti (padem) + prijémati, popádati; (d. Verbrecher) zasáčiti, uloviti, vjeti (vjamem, vjemem), uhvátiti, ufátiti *pf.*; (auf friſcher That) zalezti, zateči (tečem) *pf.*; (d. Gemüth) ganiti, geniti, gíniti, presúniti, pretrésniti, v serce seči (sežem) + ségati; den Reſurs-, pritóžiti se + pritoževati se; ein Mittel-, lotiti se, poprijeti se (primem) česa + lotévati se, poprijémati se; das Wort-, besedo povzeti (vzamem); die Flucht-, ubégniti, uskočiti, uperhniti *pf.*; die Waffen-, za orožje zgrabiti, za orožje prijeti + prijémati; (v. d. Furcht) obiti (idem), opasti (padem) + obhájati, prehájati, opádati; Beſitz-, posesti (sedem), polastiti se česa *pf.*; -end, *a.* ginljiv, mil; -ung, *f.* prijetje, vzetje.

Ergrimm=en, *v. a.* raztogotiti, razzlobiti, razserditi, razkačiti, razgnjéviti, razjáriti *pf.*; er iſt ganz ergrimmt, togota ga lomi, vse vre po njem, jeze škriplje; -t, *a.* razkačen, jar.

Ergründen, *v. a.* iztúhtati, preseči (sežem), čemu do kraja (konca) priti (pridem), zdobreti, do dna seči (sežem) + pretuhtovati; (d. Weſen Gott.) zapopasti (padem), z umom preseči + zapopádati, z umom preségati.

Erguſs, *m.* izlív, razlív, iztók.

Erhaben, *a.* vzvišen, povzdignjen, visok, veličasten; (v. Arbeiten) zbočen, zboknjen, zvišan; -heit, *f.* vzvíšenost, veličava, veličina, veličastnost; (hervorragende Stelle) verh, berdo, herbet.

Erhalt, *m.* sprejetje, sprejema; -en, *v.a.* dobiti, prejeti (prejmem), doseči (sežem), obdèržati (ím) + dobívati, prejémati, doségati, obderževati; (ernähren) rediti, živiti, hrániti: prerediti, preživiti + prežívljati; (einhalten) ustáviti, zaderžati (ím) + ustávljati, zaderževati; (im guten Stande-) ohrániti, izdèržati, obdèržati (ím) + ohranjevati, izderževati; sich -, *v.r.* hrániti se, živiti se, prežívljati se; -er, *m.* ohranjevavec, vzderževavec; -ung, *f.* ohranitev, ohramba; prejetje; =skosten, *pl.* vzderžni stroški *pl.*

Erhandeln, *v.a.* prikupčevati, prikúpiti *pf.*

Erhängen sich, *v.r.* obésiti se + obéšati se.

Erharten, *v. n.* okreniti, zakèrkniti; obleseneti *pf.*

Erhärten, *v. a.* potèrditi, dokázati (kažem) + poterjevati, dokazovati.

Erhaschen, *v.a.* uloviti, usáčiti, uhvatiti *pf.*

Erheb=en, *v.a.* vzdígniti, povzdígniti, privzdígniti, dvígniti, vzvišati, povznesti + vzdigovati, vzdigávati, dvígati, vzvíševati, povznášati; (rühmen) slaviti, hváliti, velíčati: povelíčati, povzdígniti + poveličevati, povzdigovati; (Steuern) pobrati (berem) + pobírati; (ermitteln) pozvédeti (zvém) + pozvédati, pozvedovati, opraševati, preiskovati; (eine Abschrift) vzeti (vzamem) + jemati (mljem); eine Klage-, potóžiti se zoper-, zatóžiti koga, tožbo podati zoper koga *pf.*; die Stimme-, spregovoriti, oglasiti se + oglášati se; Geschrei-, hrup zagnati (ženem), zakríčati (ím) *pf.*; Gelächter-, zakrohotati se, smeh zagnati (ženem); sich -, *v. r.* vzdígniti se, vstati (vstanem) + vzdigovati se, vstájati; (über andere) velíčati se, povzdígovati se, prevzetovati; (anfangen) začeti se (čnem), navstati (vstanem); vneti se (vnamem) + začénjati se, navstájati; vnémati se; -lich, *a.* znamenít, znameniten, pomenljív; precejšen; -ung, *f.* povzdiga, povzdigovanje, poviševanje; (d. Umstände) pozvedba, pozvedovanje, preiskava, preiskovanje.

Erheischen s. **Erfordern.**

Erheiter=n, *v.a.* védriti, veseliti + razvédriti, razjásniti, razveseliti, oveseliti + razjasnovati, razveselovati, oveselovati; -ung, *f.* razjasnovanje, razveselovanje, razveselitev.

Erhellen, *v.n.* (aus etwas) víditi se, kázati se (kažem), razodévati se.

Erhenken sich, *v.r.* obésiti se + obéšati se.

Erheucheln, *v. a.* prihliniti, prihinávčiti *pf.*

Erhitz=en, *v. a.* razpáliti, razgreti (grejem) + razgrévati; (Eisen) béliti: razbéliti; sich -, *v. r.* ugreti se (grejem), pregreti se + pregrévati se; -t, *n.* razvnét, ugrét, pregrét, gorák; razbeljen; -ung, *f.* razgretje, razpál.

Erhöh=en, *v.a.* povíšati, zvíšati, povikšati + poviševati, povikševati; (vermehren) mnóžiti: pomnóžiti + pomnoževati; -ung, *f.* povišba, poviševanje, povišek, pomnožek.

Erhol=en ſich, *v.r.* opočiti se (čijem), odpočiti se, ukrépiti se, oporáviti se, opomoči si (morem) + okrévati: Rathes-, za svèt poprášati + popraševati; -ung, *f.* opočitek, odpočitek, počitek; =sſtunde, *f.* počitna ura.

Erhören, *v.a.* uslíšati (im) + uslíševati.

Erinner=lich, *a.* es iſt mir-, pomnim, pametim, spominjam se; -n, *va.* spomniti, opomniti + spomínjati, opomínjati; (erwähnen) oméniti, v misel vzeti (vzamem, vzemem) + oméinjati, v misel jemati (mljem); ſich-, *v.r.* pómniti, pámetiti, pametovati: spomniti se, opomniti se, v misel priti (pridem), domísliti se, upametiti se + spomínjati se, na misel prihájati, domišljevati se; -ung, *f.* spomín, pamet *f.*; (Ermahnung) opomín, opominek, opomena; (Anmerkung) opomba, pazka, opazka; =sbuch, *n.* spominják, spominske bukve *pl.*; =slos, *a.* brez spomina; =svermögen, *n.* spomnjivost, pomnjivost; =szeichen, *n.* opominjek, spominek. [*pf.*; ſ. Einholen.

Erjagen, *v.a.* vjeti (vjamem), vloviti.

Erkalten, *v.n.* omèrzniti + omèrzovati.

Erkält=en, *v.a.* zmraziti, premraziti + premrazovati; ſich-, *v.r.* premraziti se, prehladíti se, prezebsti + prezébati *pf.*; -ung, *f.* premraza, prehlaja, prehlájenje, prezeba.

Erkämpfen, *v.a.* pribóriti, pribojevati, pridobiti + pridobívati.

Erkauf=en, *v.a.* kúpiti + kupovati; (beſtechen) podkúpiti, podmítiti + podkupovati; (loskaufen) odkúpiti + odkupovati; -lich, *a.* podkupljív; -te, *m.* podkúpljenec; (Losgek.) odkúpljenec.

Erkenn=bar, *a.* viden, razločljív, spoznalen; -en, *v.a.* poznati, spoznati, razpoznati + spoznávati, spoznovati; (über etwas) razsóditi, odlóčiti + razsójati, razsojevati, odločevati; auf Gefängnisſtrafe-, obsóditi v ječo; (unterſcheiden) razlóčiti + razločevati; -er, *m.* spoznovavec; -tlich, *a.* ſ. Erkennbar; (dankbar) hvaležen, zahvalen; =keit, *f.* hvaležnost, zahvalnost; -tniß, *f.* spoznanje, spoznatev, spoznava, razpoznava: zur-kommen, spámetiti se, spametovati se: (gerichtl. Erkenntn.) razsodek, razsodba, odloček, odlók; =gericht, *n.* razsodna sodnija; =vermögen, *n.* spoznavnost.

Erker, *m.* lina *pl.*, pomóli.

Erkieſen, *v.a.* izvóliti, izbrati (berem), odbrati + izbírati.

Erklär=bar, *a.* razločljív, razloživ; -en, *v.a.* razlóžiti, razjásniti, raztolmáčiti, pojásniti + razlágati, razkládati, razjasnovati, pojasnovati; (d. Willen) izreči (rečem), razodeti (dém, denem) + izrekovati, razodévati; (zu etwas-) postáviti, izvóliti, proglasiti, razglasiti + postávljati,

proglášati; den Krieg –, vojsko napovédati (vém) + napovedovati; für unſchuldig–, za nedolžnega spoznati; izreči, da je nedolžen: ſich –, *v. r.* svoje misli razodeti (dém, denem), svojo misel na znanje dati + razodévati ic.; ſ. Aeußern ſich; –er, *m.* razlagavec, razkladavec, tolmač, tolkovavec; –lich ſ. Erklärbar; –ter Feind, očiten sovražnik; –ung, *f.* razlaga, razjasnilo, pojasnilo, pojasnovanje, razklada; (Aeußerung) izrék, razglás.

Erkleck-en, *v.n.* skezati, zadosti biti (sem); –lich, *a.* zadosten, dovoljen; *ad.* dovolj, zadosti, dosti.

Erklettern, *v. a.* priplézati do –, splezati verh – *pf.*

Erklingen, *v.n.* zadoneti, zazveneti, zazvoniti, zglasiti se *pf.*

Erknarren, *v.n.* zaškrípati (pljem), zarušeti *pf.*

Erkoren, *a.* izvoljen, izbrán.

Erkrank-en, *v.n.* zboleti, razboleti, oboleti + obolévati ic.; –te, *m.* bolnik, betežnik; *f.* bolnica, betéžnica; –ung, *f.* obolenje: ſeit ſeiner –, kar je obolel.

Erkühnen ſich, *v.r.* dèrzniti se, predèrzniti se, podstópiti se + predèrzovati se, podstópati se.

Erkund-igen ſich, *v. r.* pozvédati, pozvedovati, opraševati, popraševati; (bei jemandem) poprášati, vprašati koga po čem + popraševati; –igung, *f.* pozvedba, pozvedovanje, popraševanje; =sweiſe, *ad.* pozvedovaje, popraševaje; –ſchaften, *v.a.* izvédeti (vém), dozvédeti *pf.*

Erkünſtel-n, *v. a.* hliníti, délati se; –t, *a.* narejen, nepriden, goljufív.

Erlag, *m.* pológ, vloga, vložba, vložitev; nach–, vloživši; –gebühr, *f.* vložnina, položnina; –geſuch, *n.* prošnja zastran vložbe; –ſchein, *m.* vložni list.

Erlahmen, *v. a.* ohrometi + ohromévati; *fig.* onemoči (morem), obnemoči, obnemágati, omertveti + obnemagovati.

Erlang-en, *v. a.* doseči (sežem), zadoseči, dobiti, zadobiti, obdèržati (im), steči (stečem) + doségati, dobívati; (durch Bitten) izprositi *pf.*; –ung, *f.* dosega, dobitev, dosežba.

Erlaß, *m.* razpis, ukáz; (d. Nachlaſſung) odpúst, odpustek, popúst, spregléd; –en, *v. a.* (nachlaſſen) odpustiti, spreglédati, prizanesti + odpúščati, spregledovati, prizanášati; (Befehl, Schreiben) izdati, razglasiti, razpísati (pišem) + izdájati, razglášati, razpisovati: im Gemäßheit des –en Befehls, po danem povelji; –jahr, *v.* sveto leto, odpustno leto; –lich, Erläßlich, *a.* odpustljív, spregledljív; –recht, *n.* pravica odpuščanja; –ung, odpúst, odpuščanje, prizanašba; (d. Geſetzes) izdava, izdaja.

Erlaub-en, *v. a.* dovóliti, zavóliti, dopustiti, pripustiti + dovoljevati, dopúščati ic.; es iſt erlaubt, dopúščeno je, sme se; –nis, *f.* dovolitev, dovóljenje, dopúst, dopuščanje; ich habe –, smem; bitte um –, prosim, dovólite mi; mit –, s slovesom; =ſchein,

m. dopustni list; -t, *a.* dovoljen, pripúščen. [tel; - *f.* svetlost.

Erlaucht, *a.* svetel, svítel, presvi-

Erlauern, *v. a.* ubrati (berem), upáziti, zapáziti, spasti (pasem) + ubírati. [Erklärung.

Erläuter=n, -ung, f. Erklären,

Erle, *f* jelša, olša; *dim.* jélšica; *coll.* olšje, jélševje.

Erleb=en, *v. a.* doživeti, učákati, dočákati *pf.*; -nis, *n.* prigodek, pripetek, namerek v življenji.

Erledig=en, *v. a.* osvobóditi, oprostiti, résiti + reševati; (abthun) odpráviti + odprávljati; (ein Gesuch) résiti + reševati; -te Stelle, prazna ob. izpráznjena služba; die Sache ist -et, reč je dognana ob. razsójena: -ung, *f.* rešitev, rešenje; odprava: in -des Auftrages, po nalogu; in - kommen, izprázniti se.

Erleg=en, *v. a.* vložiti + vlágati; (ein Wild) ustreliti, ubiti (bijem) *pf.*; -er, *m.* vložnik.

Erleichter=n, *v. a.* lájšati, léhčati + polájšati, olájšati, zlájšati, polehčati, izlahkotiti, olahkotiti + polajševati, polehčevati; -ung, *f.* polajšava, olajšava, polajšek, zlajšek, lagina.

Erleiden, *v. a.* prestati (stojim), preterpeti, prenesti + prenášati; (Schaden-) uterpeti.

Erlen=, *a.* olšev, olšov, jelšev; -baum, *m.* jelša, olša, ólšovec; -holz, *n.* ólševina, jelševina; -wald, *m.* olšje, jélševje, ólšina.

Erlernen, *v. n.* naučiti se, priučiti se *pf.*

Erlesen, *v. a.* izbrati (berem), odbrati, izvóliti + izbírati, odbírati.

Erleucht=en, *v. a.* razsvétiti, razsvétliti, osvétiti, razsijati (sijem) + razsvečevati, razsévati; -ung, *f.* razsvečava; razsvítljenje.

Erliegen, *v. n.* ležati (ím), biti (sem); unter der Last-, onemóči (morem), iznemóči, obnemágati *pf.*; der Krankheit -, ne preboleti *pf.*; die bei Gericht - den Gelder, denarji prisodniji shránjeni. [zlagán.

Erlogen, *a.* izmišljen, lažnjív,

Erlös, *m.* skupilo, skupíček.

Erlösch=en, *v. n.* gásniti: ugásniti, pogásniti + ugášati; (aufhören) néhati, prestati (stanem), míniti + nehávati, gásniti, prestávati, minjévati; (aussterben) pomreti (merjem), odmreti + pomírati; (v. Termin) steči (tečem), poteči + potékati; - *v. a.* gasiti: pogasiti, ugasiti + pogášati; erlöschen, ugasel, minúl; umèrl, mertev; -en, *n.* ugásnjenje; prestanek; umretje, pomertija; doték, potek; -ung f. Erlöschen, *n.*

Erlöſ=en, *v. a.* résiti, odrésiti, oteti (otmem), osvoboditi, odkúpiti + reševati, otévati, odkupovati; -er, *m.* odrešitelj, odrešnik, odrešenik; odkupnik; -te, *m.* odrešenec, rešenec; odkúpljenec; *f.* rešenka; odkupljenka; -ung, *f.* rešitev, odrešitev, odrésenje, rešilo, otetba; odkúpljenje; =sſtunde, *f.* ura rešitve.

Erlügen, *v. a.* izmísliti, zlegati se (zlažem) *pf.*; erlogen, izmišljen, lažnjív.

Ermächtig=en, *v. a.* pooblastiti, oblast komu dati + pooblastovati, oblast komu dajati; **-te**, *m.* pooblástenec, poobláščenec; **-ung**, *f.* pooblastitev, pooblastilo.

Ermahn=en, *v. a.* opomniti, opomeniti; posvariti + opomínjati, opominjevati, svariti; **-er**, *m.* opominjávec; svarivec; **-ung**, *f.* opomena, opomín, opomemba; svaritev, posvaritev, posvarilo.

Ermangel=n, *v. n.* mánjkati: pománjkati, zmánjkati, primánjkati + zmanjkovati; das Gericht wird nicht-, sodnija bode gotovo storila; ich werde nicht - zu kommen, gotovo pridem; **-ung**, *f.* pománjkanje, zmanjek; in -, kerni -.

Ermannen sich, *v. r.* ohrábriti se, serce si vzeti (vzamem), zmóžiti se + serce si jemati (mljem).

Ermäßig=en, *v. a.* znížati, zmanjšati, odjénjati kaj + zniževati, zmanjševati; **-ung**, *f.* znižava, zmanjšava.

Ermatt=en, *v. a.* upéhati, utrúditi, oslabiti *pf.*; - *v. n.* oslabeti, onemóči (morem), upéhati se, opésati *pf.*; **-ung**, *f.* opésanje, utrudba, onemoglost.

Ermeff=en, *v. a.* premériti, izmériti + premérjati, izmérjati; (schätzen) céniti, precéniti, presóditi, prevdáriti + presójati, prevdárjati; **-en**, *n.* sprevidek, razsodek, prevdarek; nach dem - des Richters, kakor bode sodnik za dobro spoznal; **-lich**, *a.* izmerljív, izmeren.

Ermittel=n, *v. a.* izvédeti (vém), dozvédeti, izslediti, izpasti (pasem), iznajti (najdem) + izvédati; **-ung**, *f.* izvedba, iznajdek. [storiti.

Ermöglichen, *v. a.* mogoče délati:

Ermord=en, *v. a.* umoriti, ubiti (bijem), usmertiti + ubíjati ꝛc.; **-er**, *m.* umórjenec; **-ung**, *f.* umor, umoritev, uboj, ubijava.

Ermüd=en, *v. a.* péhati, trúditi, slabiti: upéhati, izpéhati, utrúditi, strúditi, zdélati; - *v. n.* utrúditi se, upéhati se *pf.*; (v. Gehen) shoditi se; (durch Arbeit) zdélati se, prevréditi se *pf.*; **-end**, *a.* utrudljív, trudapóln; **-et**, *a.* utrujen; zdelan, spehan; shojen; **-ung**, *f.* trúd, upéh, opésanje.

Ermunter=n, *v. a.* buditi, drámiti: zbuditi, izbuditi, zdramiti + zbújati; *fig.* spodbuditi, podbuditi, izpodbuditi, spodbosti (bodem) + izpodbújati, spodbádati; **-ung**, *f.* spodbuda, izpodbuda, spodbudek, izpodbudek, spodbadek, spodbodljej.

Ermuthig=en, *v. a.* osérčiti, ohrábriti, podbuditi, serce storiti + osérčevati, podbújati, serce délati; **-ung**, *f.* podbuda, oserčevanje.

Ernähr=en, *v. a.* rediti, živíti, hrániti, kójiti: prerediti, preživiti, izkójiti + preréjati, prežívljati, živež komu dajati; sich -, *v. r.* rediti se, živiti se ꝛc.; **-er**, *m.* redník, rejec, rejnik; **=in**, *f.* rednica, rejnica; **-ung**, *f.* reja, prereja, preredba; živež, hrana.

Ernenn=en, *v. a.* izvóliti za kaj, vstáviti se kaj, ustanoviti, naimenovati; **-ung**, *f.* imenovanje, vstanóvljenje; **-ungsdekret**, *n.* službodajno pismo, vstanovna listina.

Erneuer=n, *v. a.* ponoviti, obnovíti, prenoviti + ponávljati, prenávljati; **-ung**, *f.* ponovitev, prenovitev, obnova, obnávljanje.

Erniedrig=en, *v. a.* ponížati, znížati, poníziti + poniževati, znjževati, v nič dévati; **ſich -**, *v. r.* ponížati se + poniževati se; **-end**, *a.* poniževaven; **-ung**, *f.* poniževanje, ponižba.

Ernſt, *a.* resen, resnoben, ozbiljen, važen; (ſtreng) oster, osoren; **- Wille**, resnična volja; **-** *m.* resnota, resnoba, ozbiljnost; **im -, za rés**, v resnici, brez šale; **mit - arbeiten**, s terdno voljo délati; **-haft**, *a.* resen, resnoben, zresen, ſ. **Ernſt**; **=igkeit**, *f.* resnost, resnobnost; **-lich**, *a.* resen, resničen, zaresen; **das iſt mein -er Wille**, to je moja terdna oder resnična volja.

Ernte ſ. **Aernte**.

Erober=er, *m.* zmagavec, premagavec, osvojevavec; **-n**, *v. a.* dobiti, predobiti, zmágati, osvójiti si, obládati + dobívati, zmagovati, osvojevati si &c.; **-ung**, *f.* predobitev, osvojitev, zmaga, premaga; *fig.* omiliti se komu, prikúpiti se + prikupovati se; **=ſucht**, *f.* zmagavnost.

Eröffn=en, *v. a.* odpreti, otvóriti + odpírati; (Brief) razpečátiti, odpečátiti + razpečatovati; (eine Sitzung) začeti (čnem) + začénjati; (mittheilen) razodeti (dém, denem), odkriti (krijem) naznániti + razodévati, odkrívati, naznánjati; (Konkurs) konkurs razglasiti, kant napovédati (vém), konkurs razpísati (pišem) + razglášati; **ſich -**, *v. r.* odpreti se + odpírati se; odkriti se, razodeti se + odkrívati se, razodévati se; **-ung**, *f.* odpertje; (Mittheil.) naznanilo, razodetje; (d. Konkurſes) razpís, razglás; (einer Verſamml.) začetje; **=srede**, *f.* začetni govor.

Erörter=n, *v. a.* prevdáriti, presóditi, pretresti, v pretrés vzeti (vzamem, vzemem), pretéhtati + prevdárjati, presójati, pretrésati, pretehtovati; ſ. **Aufklären**; **-ung**, *f.* prevdarek, presoja, presodek, pretrés.

Erotiſch, *a* ljubaven, zaljubljen.

Erpicht ſein, *v. n.* dert biti (sem) po čem, volk biti na kaj, dihteti po čem.

Erpreſſ=en, *v. a.* prisíliti, izsíliti, zdèrmati + prisiljevati &c.

Erprob=en, *v. a.* skúsiti, preskúsiti, poskúsiti + preskúšati; **-t**, *a.* skušen, doskušen, preskušen; **-theit**, *f.* skúšenost, preskúšenost.

Erquick=en, *v. a.* okrépčati, okrépiti, obćérstviti, poživiti, k veku priprávíti, ovlažiti + okrepčevati, poživljati; **-end**, *a.* krepčaven, krepiven, poživljaven; **-ung**, *f.* okrepčava, okrepa, poživek.

Errathen, *v. a.* ugániti, vgániti, zadeti (denem) + uganjevati, ugíbati (bljem), zadévati.

Erreg=bar, *a.* zbudljív, dražljív, zdražljív; =keit, *f.* dražljivost, zdražljivost; **-en**, *v. a.* zbuditi, ganiti, zdrážiti, razdráżiti + zbújati, razdráżevati; (anſtiften) napráviti, vneti (vnamem) + napravljati, vnémati; **-ung**, *f.* zdražba, razdražba.

Erreich=bar, *a.* doseżen, dosegljív; (zugängl.) dohoden, dohodljív, pristopen; =keit, *f.* dosegljivost; pristopnost ꝛc.; **-en**, *v. a.* doseči (seżem) + doségati, dosegovati; (im Gehen) doteči, doiti (idem), dohiteti + dotekati, dohájati; (ein Alter) v leta priti (pridem); doživeti, učákati *pf.*; (d. Ziel) dognati (ženem), doseči (seżem) + doségati; **-ung**, *f.* dosega, zadosega.

Errett=en, *v. a.* oteti (otmem), réšiti, osvobóditi, izbáviti + otévati, reševati; **-er**, *m.* rešnik, rešitelj; **-ung**, *f.* otetba, otetje, rešitev, osvoboditev.

Errich=ten, *v. a.* postáviti + postávljati; (eine Anſtalt) vstanoviti, ustanoviti, vtemeljiti, osnovati (snujem), napráviti, vpeljati (ljem) + vstanávljati, napravljati, vpeljevati; (ein Bündnis) skleniti, zvezo storiti + sklépati; **-ung**, *f.* postávljenje; vstanovitev, naprava, osnova; = surkunde, *f.* vstanovitno pismo.

Erringen, *v. a.* zadobiti, pridobiti si. zadobáviti si + zadobívati si.

Erröthen, *v. n.* rudeti: zarudeti. zagoreti + zarudévati, zagorévati. rudečica ga prehaja; errôthe vor dir ſelbſt, sram te bodi.

Errufen, *v. a.* priklícati (kličem), doklícati, dozvati (zovem) *pf.*

Errungenſchaft, *f.* pridobitev, pridobitek, pridobek.

Erſätt=igen, *v. a.* nasítiti, nakêrmiti, nadovóliti + nasitovati; **-lich**, *a.* nasitljív, nadovoljív; =keit, *f.* nasitljivost, nadovoljivost.

Erſatz, m. vračilo, povračilo; namestilo, nadomestilo; (Surrogat) namestek, nadomestek: **-leiſten**, povérniti, nadomestiti, odškodovati + povráčati, nadomestovati; **-anſpruch**, *m.* pravica do povračila; **-leiſtung**, *f.* povračba, povračilo, povernitev; nadomestitev; **-mann**, *m.* nadomestnik, nadomestovavec, zamenik.

Erſaufen, *v. n.* utoniti, vtoniti, utopiti se + utápljati se.

Erſäufen, *v. a.* utopiti, vtopiti potopiti + utápljati.

Erſchaff=en, *v. a.* stvárити, vstvárити, stvóriti + stvárjati; **-er**, *m.* stvarnik, stvaritelj, stvarivec; **-ung**, *f.* stvárjenje, stvaritev; (d. Erſchaffene) stvarstvo, stvárnica.

Erſchallen, *v. n.* zadoneti, zglasiti se, razlégniti se + doneti, razlégati se.

Erſchaudern, *v. a.* zgroziti se, serhniti, groza koga opade, strah koga spreleti.

Erſchauen, *v. a.* zaglédati, ugledati. [opáziti.

Erſchein=en, *v. n.* prikázati se (kažem), pokázati se, objáviti se + prikazovati se, pokazovati se; (irgendwo) priti (pridem) kam, znajti se (najdem) kje *pf.*; (v. einem Buche)

iziti (idem), na svitlo priti, beli dan zaglédati + izhájati, na svitlo prihájati; (erleuchten) zasijati (sijem), zasvétiti se, zalesketati (ečem); (vorkommen) zdeti se, dozdévati se, pozdévati se, kázati se (kažem); -en, *n.* prikáz; (irgendwo) prihod; (von einem Geſetze) izdava; -ung, *f.* prikáz, prikázanje, prikazilo, prikazek; (Geſicht) prikazen *f.*; (d. Herrn) prikázanje, razglášenje.

Erſchießen, *v.a.* ustreliti; (nach u. nach) postreliti, postréljati *pf.*

Erſchlaff-en, *v.n.* onemoči (morem), obnemoči, oslabeti, omlâhniti, omágati + omagovati, oslabévati; -ung, *f.* obnemožnost, oslabenje, mlahavost.

Erſchlagen, *v.a.* ubiti (bijem) po-

Erſchleichen, *v.a.* prihinávčiti, po zvijáčnosti dobiti, prisladkati, izpodlezti + izpodlezovati.

Erſchließen ſ. Aufſchließen; ſich-, *v.r.* odpreti se, razmakniti se, régniti + odpírati se; prézati se.

Erſchmeicheln ſ. Erſchleichen.

Erſchnappen, *v.a.* uhlástniti, popasti (padem), ušápniti *pf.*

Erſchöpf-en, *v.a.* izčrepati (ám u. ljem), počrepati, pozajeti (zajmem) + izčrepovati, pozajémati; (ermüden) oslabíti, upéhati, zdélati, moč vzeti (vzamem) komu *pf.*; (ausleeren) izprázniti, posušiti: die Kaſſe iſt erſchöpft, denárnica je prazna, denar je pošel; (d. Boden) izmolzti, izmlezti (molzem) *pf.*; (d. Vermögen) potrósiti, zapráviti + zaprávljati; meine Geduld iſt erſchöpft, moja poterpežljivost je pri kraju; ſich-, *v.r.* opésati, obnemoči (morem), oslabeti *pf.*; -end, *a.* popolen, dovoljen, nadroben, jedernat; *ad.* popólnoma, dovolj, do dobra, do jedra; -t, *a.* spehan, truden, onemogel, nevečen; -theit, *f.* onemoglost, trud, nevečnost.

Erſchreck-en, *v.n.* ustrášiti se, prestrášiti se, zgroziti se, zdèrzniti se, stresniti se, zganiti se, prepasti (padem), strah koga obide + prestraševati se, strah koga obhaja, prepádati; *v.a.* ostrášiti, prestrášiti, splašiti, oplašiti, v strah priráviti, pobiti (bijem) + strašiti, plašiti, v strah priprávljati; -en, *n.* strah, prepást *f.*; -end, -lich, *a.* strašen, strahovit, strahoviten, strašanski, strašiven, plašiven; *ad.* strašno; -niš ſ. Erſchrecken.

Erſchreien, *v.a.* priklícati (kličem), doklícati *pf.*

Erſchrocken, *a.* prestrašen, ostrašen, prepaden; -heit, *f.* prestrášenost.

Erſchütter-n, *v.a.* stresti, pretresti, zdèrmati + pretrésati; (d. Herz) omečiti, ganiti, giniti + omečevati; (d. Kredit) omájati, izpodkopati (pljem) + izpodkopovati; -ung, *f.* pretrés, trepet.

Erſchwer-en, *v.a.* težiti: obtežiti, otežiti + obtežévati; -end, *a.* teživen: -er Umſtand, obtežnja; -niš, *f.* obtežba, težárska, prideržek.

Erſchwing-en, *v.a.* (Koſten) zmoči (morem). premoči, dotégniti *pf.*; ſich-, *v.r.* vzdígniti se, vzleteti + vzdi-

govati se; -lich, *a.* premagljív, dosegljív.

Ersehen, *v. a.* uglédati, zaglédati, zapáziti, ubrati (berem) + ugledovati, ubírati ꝛc.; (erwählen) izvóliti, izbrati (berem) + izbírati; (ersennen) sprevíditi, razvíditi, razumeti *pf.*; es ist zu-, razvidno je, previdno je, kaže se, pokazuje se, razvidi se iz -.

Ersetz-bar, *a.* nadomestljív, povračljív, namestljív; -en, *v. a.* nadomestiti, namestiti, zaméniti + nadomestovati, nameščevati, zamenjevati; (Kosten) poverniti + povrácati; -lich s. Ersetzbar; -ung, *f.* nadomestitev; zamenitev, povračba, povračilo.

Ersichtlich, *a.* viden, razviden, previden, vidljív, razvidljív, videč: -machen, pojásniti, razložiti + pojasnovati, razlágati; (in Büchern) zaznamovati, vpísati (pišem) + vpisovati; -keit, *f.* razvidnost, vidljivost.

Ersinn-en, *v. a.* izmísliti, izúmiti, iztúhtati, izpresti (predem), izleči (ležem), naklepati (pljem) + izmišljevati; ersonnen, izmišljen, bos; -lich, *a.* izmíšljív, izumljiv.

Erspähen, *v. a.* zaslediti, zapáziti, ubrati (berem), zapasti + zasledovati, zapazovati ꝛc.

Erspar-en, *v. a.* prihrániti, privarovati, priščéditi, založiti + prihranjevati; -nis, *n.* prihranitev; zalogáj, založek.

Erspriess-en, *v. n.* prikliti (klijem), kal pognati (ženem) *pf.*; -lich, *a.* tekovít, hasnovít, koristen, prospešen, spešen, dobrodejen; =keit, *f.* koristnost, spešnost.

Erspüren, *v. a.* zaslediti, zavóhati *pf.*

Erst, *ad.* še le, stoper, stoperv, tockar; (früher) prej, popréj, popréd; (zuerst) vpervo, najpréj, najpréd, iz perva.

Erstarken, *v. n.* ukrépiti se, ojáčiti se, ujáčiti se, k moči priti (pridem), opomoči si (morem).

Erstarr-en, *v. n.* okreniti se, okrépniti, okèrkniti, zakèrkniti, otèrpniti, sterniti se, steti (stmem) se, ostekleti *pf.*; (v. Kälte) premreti, odreveneti + premírati; (v. Gliedern) obrèkniti + obrekovati; (v. Erstaunen) ostermeti *pf.*; -t, *a.* okrenjen, oterpèl, nél, osteklén, sterjen; premèrl, premèrt, obrekel; -ung, *f.* otèrpnjenost, okrénjenost, okrenitev; premerlost, obreklost.

Erstatt-en, *v. a.* poverniti, verniti + povrácati, vrácati, vraćevati; (Bericht) poročiti, naznániti, navestiti, prednesti + poróčati, naznánjati, prednášati; -ung, *f.* povračba, povračitev, povernitev; (Bericht-) poročitev, poročilo.

Erstaun-en, *v. n.* ostermeti, osúpniti, začúditi se, zavzeti se (vzamem), obstekleti, presenétiti se + ostermevati, zavzémati se; -en, *n.* osúp, stermenje, ostermenje, zavzetje; -lich, *a.* prečuden; *ad.* silno, strašno, nedopovedljivo.

Erste, *a.* pervi, perva, pervo; (ursprünglich) pervoten; für's -, v per-

vo, pervič; das -mal, pèrvikrat, pervič; der -, pervák, prednik.

Erstechen, *v.a.* prebosti (bodem), presúniti, prepahniti + prebádati ꝛc.

Ersteh=en, *v.a.* kúpiti na drážbi, dostati (stanem) + kupovati, dostájati; *-v.n.* vstati (vstanem); *-er, m.* kupec; *-ung, f.* kupitev, nakúp; *=s=preis, m.* drážbna cena.

Ersteigen, *v.a.* priti (pridem) na kaj, zlezti na kaj, popeti se (popnem) + prihájati, popénjati se.

Erstens, *ad.* pervič, v pervo, najpervo, najpred.

Erst=ere, *a.* pervi, poprejšnji; uni; *-gebärende, f.* pèrvnica, pervèsnica; *-geboren, a.* pervorojen, najstarši; *der -e,* pervorojenec, pervorojenčič, pervenec, pervínec; *die -e,* pervorojenka; *-geburt, f.* pervina, pervénčina; (d. Recht) pervenstvo, pervorodstvo; *-genannt, a.* najpervo imenován.

Erstick=en, *v.n.* zadušiti se, zadehniti se, zaduhniti se, zahlúpniti, zahlípniti; (an etwas) zadáviti se; (v. Mäße) zamokniti; (v. Teig ꝛc.) zaduhniti, stuhniti; *-v.a.* dušiti: zadušiti, zadáviti; (v. Unkraut) zatopiti *pf.*; *-end, a.* zadušen, zadušljív; *-ung, f.* zadušenje. [viti + ustávljati.

Erstillen, *v.a.* utóliti; (Blut) ustá-

Erst=lich, *ad.* pervič, v pervo, najpervo, najpred, pred vsem drugim; *-ling, m.* pervec, pervenec, pervorojenčič; (Erstlinge) pervina, pervénčina, pervénščina, pervotina, novina; *=s=, a.* pervoten; *=sversuch, m.* perva poskušnja; *-mals, ad.* pèrvikrat, pèrvokrat.

Erstreben, *v.a.* doseči (sežem), zadoseči + doségati.

Erstreck=en, *v.a.* ſ. Ausſtrecken; (verlängern) podáljšati, raztégniti, zdáljšati + podaljševati, raztézati; (eine Tagſatzung) preložiti, odložiti, predjati (dém) *pf.*; ſich -, raztégati se, raztézati se, seči (sežem), ségati, šíriti se, razprostírati se; ſeine Gewalt erſtreckt ſich, njegova oblást séga, gre, se razteza ꝛc.; *-ung, f.* razteza, razšír, razširjatev; preložitev, odlóg; *=sbeſcheid, m.* odložni odloček; *=sgeſuch, n.* prošnja za odlóg.

Erstreiten, *v.a.* pribojevati, z orožjem si pridobiti + pridobivati si.

Erstrichterlich, *a.* pervosodnji, razsodek perve sodnije.

Erstürm=en, *v.a.* z naskokom vzeti (vzamem), v naskoku dobiti + jemati (mljem), dobívati; *-ung, f.* vzetje z naskokom; osvojítev.

Ersuch=en, *v.a.* prositi: poprositi, naprositi, zaprositi, nagovoriti + prošévati, nagovárjati; *-en. n.* prošnja, prosba; *-ſchreiben, n.* prosivno pismo, prošnje pismo.

Ertappen, *v.a.* otípati (pljem), ošlátati *pf.*; (auf friſcher That) prestreči (strežem), zateči, zalezti *pf.*; (feſtnehmen) zasáčiti, zagrábiti, zgrábiti *pf.*

Ertheil=en, *v.a.* podeliti, udeliti, dodeliti + podeljevati ꝛc.; Befehl -, veleti, povelje dati; Rath -, svetovati;

Unterricht-, učiti, poučevati; -ung, *f.* podelitev, dodelitev.

Ertönen, *v. n.* zadoneti, zazveneti, zazvoniti + zadonévati, razlégati se, doneti.

Ertrag, *m.* donesek, prirodek, dohodek, pridobek, pridelek, obrodek: auf die Hälfte des -s, na spolovino; -en, *v. a.* prenesti, preterpeti, sterpeti, prestati (stojím), prebiti (bodem) + prenášati, preterpévati, prestájati.

Erträg-lich, *a.* znosljív, prenesljív, preterpljív; -lichkeit, *f.* prenesljivost &c.; -nis, *n.* dohodek, pridobek, pridelek, prirodek, obrodek.

Ertrag-sam, *a.* ploden, roden, plodovit, plenjav; -samschlag, *m.* prevdarek dohodka; -sfähigkeit, *f.* plodnost, rodnost [utápljati.

Ertränken, *v. a.* utopiti, potopiti +

Ertrinken, *v. n.* topiti se: utopiti se, utoniti, potoniti, v vodi gúzniti + utápljati se &c.; -*n.* utóp, utonitev.

Ertrotzen, *v. a.* prikljubovati *pf.*

Ertrunkene, *m.* utópljenec, utopljenik, utónjenec; *f.* utopljenka, utópljenica.

Erübrigen, *v. a.* prihrániti, privárovati + prihranjevati *pf.*; es erübrigt noch, treba je še.

Erwach-en, *v. n.* zbuditi se, izbuditi se, zdrámiti se, prebuditi se, predrámiti se + zbújati se, drámiti se &c.; -en, *n.* prebuja, prebujek.

Erwachs-en, *v. n.* zrasti, vzrasti, verha dorasti + zráščati, dorášcati, dorašcévati; (hervorgehen) izhájati, izvírati; in Rechtskraft-, pravno moč zadobiti + zadobívati; *fig.* razmnožiti se, razrasti se, razmoči se (morem) + razráščati, razmnoževati se; -en, *a.* dorasel, dorastel, odrasel, odrastel, odrašcen, do verha dorasel; d. jemandem -e Schade, komu storjena ob. prizadeta škoda; -ene, *m.* odrasli človek, odráščenec.

Erwäg-en, *v. a.* prevdáriti, pretéhtati, premísliti, razmísliti, presóditi + prevdárjati, premišljevati, presójati; -ung, *f.* prevdarek, premislik, premislek, presodek, premišljava, razmišljava, presoja; nach - der Umstände, premislivši vse okólšcine; in -dessen, dass-, gledé na to, z ozirom na to.

Erwähl-en, *v. a.* vóliti: izvóliti, izbrati (berem) + izvoljevati, izbírati; -er, *m.* volivec, volitelj, izbiravec, izbornik; -te, *m.* izvóljenec, vóljenec, izbranec; -ung, *f.* izvolitev, izbor.

Erwähn-en, *v. a.* oméniti, zméniti se o čem, spomeniti se česa, v misel vzeti (vzamem), spomniti o čem + meniti se o čem, omenjevati, spominjati se, v misel jemati (mljem); -t, *a.* omenjen, v misel vzet, imenován; -ung, *f.* omemba, omenek, spomenek, spominek.

Erwärmen, *v. a.* segreti (grejem), pogreti, razgreti + segrévati; sich-, *v. r.* ogreti se, razgreti se + ogrévati se.

Erwart-en, *v. a.* čákati na koga, pričakovati koga: počákati, pričákati, dočákati; (etwas) pričakovati, nádjati se česa, si česa v svesti biti

(sem), upati; einander-, sčakovati se; -ung, *f.* pričakovanje, nada, up, úpanje, nadeja; =svoll, *a.* željno pričakovaje.

Erweck=en, *v. a.* buditi, drámiti: zbuditi, vzbuditi, izbuditi, zdrámiti, prebuditi + zbújati, vzbújati ɔc.; (verurſachen) obuditi + obújati; -er, *m.* budivec, buditelj; -ung, *f.* zbuja, zbuditev; obuja, obuditev.

Erwehren ſich, *v.r.* brániti se: ubrániti se česa oder čemu; (los werden) odkrížati se, iznébiti se, otresti se.

Erweich=bar, *a.* omečljív; -en, *v. a.* mečiti, méhčati: omečiti, oméhčati; (im Waſſer) razmočiti + razmákati; (rühren) ganiti, omečiti *pf.*; *v.n.* mešcati (im): omehčati se, omečiti se, omeščati, odmekniti se; -end, *a.* mečiven, meščaven; -ung, *f.* omečitev, omeščatev, omehčava; -smittel, *n.* mečilo, meščalo.

Erweis, *m.* izkáz, dokáz, dokazilo, izpričilo; -en, *v. a.* izkázati (kažem), dokázati, izpríčati + izkazovati, dokazovati, skazovati, izpričevati; (Gutes) skázati, storiti + skazovati; Ehre-, počastiti koga, čast komu skázati + skazovati; ſich-, *v. r.* skázati se, pokázati se + skazovati se; -lich, *a.* dokazljív, izpričljív.

Erweiter=n, *v. a.* širiti: razširiti, razprostrániti, razprostreti, zdaljšati + razširjati, razprostírati, zdaljševati; (ausdehnen) raztégniti + raztégati, raztézati; -ung, *f.* razširjatev, razširjava, zdaljšava; raztega, raztezatev.

Erwerb, *m.* služba, zaslužba, pridoba; (d. Erworbene) zaslužek, prislužek, pridobek, pridobitek, pridelek; (Gewinn) dobiček; (Gewerbe) obertstvo, obertnija; -en, *v. a.* pridobiti, zadobiti, pridélati, steči (stečem), pridobáviti, pripríditi, priongáviti + pridobívati, pridobljevati, pridobovati, pridelovati, pridobávljati: als Landwirt-, prikmetovati; als Hauswirt-, prigospodáriti; als Schenkwirt-, prikerčmáriti; als Schriftſteller-, pripisáriti; als Fuhrmann-, privozáriti u. ſ. w.; durchs Heirathen-, priženiti; (erreichen) doseči (sežem), zadoseči + doségati; -er, *m.* pridobec, pridobivec, prisluževavec; -ſähig, *a.* prislužen, zmožen kaj pridobiti + pridobívati; =keit, *f.* prislužnost; -ſleiß, *m.* prizadevnost, pridnost; -los, *a.* brez zaslužka; -ſam, *a.* delaven, marljív, pridobljív, pristoren, prislužljív; =keit, *f.* delavnost, pridobljivost ɔc.; -smittel, *n.* pridobilo, zaslužilo; -quelle, *f.* vír zaslužka; -ſteuer, *f.* pridobnina, pridobovina; =klaſſe, *f.* razred pridobnine; -stitel, *m.* pridobitno ime (*g.* -mena); -szweig, *m.* pridobstvo; -ung, *f.* pridobitev, zadobitev, prislužba; dosega; =sart, *f.* pridobitni način.

Erwieder=n, *v. a.* opetovati, ponoviti + ponávljati; (vergelten) verniti, poverniti + vráčati, vračevati, povráčati; den Gruß-, odzdráviti +

odzdrávljati; (antworten) odgovoriti, odverniti, odvéščati + odgovárjati, odveščevati; (ſchriftlich) odpísati (pišem) + odpisovati; -ung, *f.* opetovanje, ponávljanje, ponovitev; povračba, vernitev, povernitev; odzdrav; odgovor, odvet; odpís.

Erwirken, *v. a.* izprositi, pridobiti si + pridobivati si.

Erwirtſchaften, *v. n.* prigospodáriti; (als Frau) prigospodínjiti *pf.*

Erwiſchen, *v. a.* zasáčiti, uhvátiti, zagrábiti, uloviti *pf.*

Erwuchern, *v. a.* priskopovati, priskopáriti *pf.*

Erwünſch=en, *v. a.* poželeti, zaželeti + zaželévati; -t, *a.* zaželen; všečen, povšečen, všeč, prijeten, pohvali.

Erwürgen, *v. a.* dáviti, dušiti: zadáviti, zadušiti, zagušiti + zadávljati ꝛc.; (durch Zuſchnüren) zaderhniti, zadèrgniti, zagérčiti + zaderhovati.

Erz, *n.* ruda; (Gold-) zlatica; (Silber-) srebernica; (Glockenſpeiſe-) bron, zvonovina, medenina, medovina; -= *a.* rudni; pre-, viši, vikši, nad-; -ader, *f.* rudna žila.

Erzähl=en, *v. a.* práviti, pripovedovati, dopovedovati, povedovati: povédati (vém); -er, *m.* pripovedovavec, pripovedník; -ung, *f.* povést, pripovést, pripoved *f.*, pripovedka.

Erz=art, *f.* ruda, rudovina, rudnina; -aufbereitung, *f.* priprávljanje rude; -betrüger, *m.* goljúf goljufov; -biſchof, *m.* nadškof, vikši škof, veliki škof, nadvladika; -biſchöflich, *a.* nadškofijski, nadškofji, vikši škofijski; -bistum, *n.* nadškofija, vikša škofija, vélika škofija; -böſe, *a.* prehudoben; =wicht, *m.* hudoba, hudobín; -dieb, *m.* zmikávt; tat, da mu ga ni enácega; -dumm, *a.* preneumen, bedast; -eigen ſ. Erweiſen; -en, *a.* ruden, rudnat; bronast, medén; -engel, *m.* arhangelj, véliki angelj.

Erzeug=en, *v. a.* roditi, plóditi: poroditi, zaroditi, zaplóditi + zarájati; (eine Waare) délati, tvóriti: izdélati, narediti + izdelovati, narájati; (v. Boden) roditi, dajati (dajem): obroditi, donesti + donášati; (Krankheiten) zarediti, zaplóditi + zarájati; ſelbſt-te Wolle, domača volna; Selbſterzeugtes, domáč izdelek; -end, *a.* rodiven, plodiven; -er, *m.* roditelj, rodník, rojec; (v. etwas) izdelovavec; (v. Naturprodukt) pridelovavec; Bier-, olár; Kerzen-, svečár u. ſ. w. mittelſt der Bildungsſilbe -ár; =in, *f.* roditeljica, rodnica, rojnica; -niß, *n.* (Natur-) pridelek, obrodek, prirodek, zarodek, plod; (Kunſt-) izdelek, napravek, narejek, narejščina, rokotvórina; -te, *m.* rojenec, zarójenec; zaródnik, zarod; -ung, *f.* izdelava, naprava, nareja; pridelovanje, pridelava, obroda; =niſſe, *pl.* stroški izdelovanja; stroški pridelovanja; =preis, *m.* izdelna cena.

Erz=faul, *a.* prelén, ves lén, sama lenoba; =feuer, *m.* lenúh vseh le-

nuhov; -feind, *m.* zakleti sovražnik; -gauner, *m.* slepár, pravi slepár, sleparski slepár; -gräber, *m.* rudár; -grob, *a.* zarobljen, zagoveden, neotesán; =ian, *m.* zarobljenec, zagovednež; -grube, *f.* rudnik, rudna jama; -halti g, *a.* ruden, rudnat, rudovít; =keit, *f.* rudnost, rudovitost; -haus, *n.* vladajoča hiša; (Schmelze) plavež, plavž.

Erzherzog, *m.* nadvójvoda; -in, *f.* nadvójvodinja, nadvojvodica; -lich, *a.* nadvójvodov; -thum, *n.* nadvójvodstvo; nadvojvodina.

Erzieh=en, *v. a.* rediti, gojiti, kójiti: zrediti, odrediti, izrediti, odgójiti, zgójiti + odrójati; (v. Wagen) potégniti + potegovati; -er, *m.* redník, rejnik, reditelj, odgojitelj, odgojnik; =in, *f.* rednica, redíteljica, odgojíteljica; -u ng, *f.* reja, odreja, odgoja, gojitev; -u ngs=, *a.* rejni, odgojni; =anstalt, *f.* odgojílnica, gojilišče, odgojilna naprava, rejališče; =art, *f.* odreja, način odreje; =haus s. Erziehungsanstalt; =kunde, *f.* odgojiteljstvo, rejstvo, odgojna vednost; =lehre, *f.* odgojíteljstvo, nauk o odgoji; =mittel, *n.* rejilo, gojilo, odgojilni pripomoček; =wissenschaft s. Erziehungskunde.

Erzielen, *v. a.* doseči (sežem), dokopati se (pljem) česa *pf.*

Erzittern, *v. n.* strésniti se, stresti se, strepetati (pečem), zatrepetati, zadrhteti, leniti + strésati se ɔc.

Erz=kanzler, *m.* véliki Kancelár; -kasten, *m.* rúdnica; -klauber, *m.* rudoberec; -kunde, *f.* rudoznanstvo, rudoslovje; -kundige, *m.* rudoznanec, rudoslovec; -lager, *n.* rudišče, rudno nahajališče; -lügner, *m.* véliki lažnjivec, lažník; -lump, *m.* hudobec; -marschal, *m.* véliki maršal; -mühle, *f.* rudna stopa; -priester, *m.* véliki duhoven, nadduhoven; -probe, *f.* ogled oder preskús rude; -säufer, *m.* véliki pijanec, pijáncina; -schaum, *m.* žlindra; -schelm, *m.* rokomavžar, rokomavsar, zvijačnik; -schlag, *m.* okujine *pl.*; -schlacken, *pl.* žlindra; -stufe, *f.* kos rude; -teufe, *f.* rudna glób *f.*; -truchseß, *m.* nadstolnik.

Erzürn=en, *v. a.* jeziti, svaditi, serditi, drážiti: razjéziti, zjéziti, razserditi, razhuditi, razdrážiti, razljútiti, razzlobiti, nabúriti + razjezovati ɔc.; sich –, *v. r.* jeziti se, serditi se, hudovati se: razjeziti se ɔc.; -t, *a.* razjezen, razkačen, razdražen, ljut, togoten, serdít.

Erz=vater, *m.* očák, preded; -wage, *f.* rudna vaga, rudna téhtnica; -werk, *n.* rudovina, rudnina; rúdnica.

Erzwingen, *v. a.* prisíliti, posíliti, primórati + prisílovati ɔc.

Es, *pr.* s. Er; - *n.* (muſ.) es; (im Kartenſp.) svinja.

Esche, *f.* jesen, jasan, jesénovec; -en=, *a.* jésenov, jásanov; -enholz, *n.* jésenov les, jesenina; -enwald, *m.* jésenov gozd, jesénovje, jesenovína.

Esel, *m.* osel; (junger) oslič, osliček, osle; -chen, *n.* osle, oslič, osli-

ček; -ei, *f.* oslovstvo, neumnost, bedačija; -füllen, *n.* osle; -haft, *a.* oslovski, neumen; -in, *f.* oslica; -s, *a.* oslov, oslovski; -diſtel. (Onopordon Acanthium) konjska potovica; -fleiſch, *n.* oslovina; -gefchrei, *n.* rig, rîganje; -haut, *f.* oslovina; -kopf, *m.* oslova glava; *fig.* bedák, tráp, tepec; -milch, *f.* oslovo mleko; -ohr, *n.* oslovo uho (g. ušesa); (in Bûch.) zgibljej, zavihljej; -ſtall, *m.* oslák; -treiber, *m.* oslár.

Eskadron, *f.* oddelek, truma, škadrona.

Eskarpe, *f.* okóp, prikóp.

Eskompt=e, *m.* odbitek, skonto; -ieren, *v. a.* kupovati in prodájati z odbitkom, eskontírati.

Eskort=e, *f.* straža, vojaško spremstvo; -ieren, *v. a.* sprevoditi + sprevájati. [ka dételja.

Espariette, *f.* turška dételja, sladka-

Eſp=e, *f.* trepetlika, ósika; -en, *a.* trepetlikov, ósikov; -enholz, *f.* trepetlikovina, osikovina; -enwald, *m.* trepetlikov gozd, ósikovje.

Esplanade, *f.* raven *f.*, raván *f.* planíšče. [jedro.

Esprit, *m.* duh, ostroúm, dovtip; duhec.

Eſſ=bar, *a.* jedljív, jeden, vžiten, užiten, vžitljív; -beſteck, *n.* nož in vílice *pl.*; -e, *f.* ognjíšče, vigenj, ješa, peč *f.*; -en, *v. a.* jesti (jém): snesti (snem), pojesti; zu Mittag -, obedovati, júžinati; zu Abend -, večérjati; (Kernfrüchte) zobati (ljem): pozobati; (gierig) žreti, góltati; ſich ſatt -, najesti (jém) se, nabrehati se (brešem) (mit jemandem) zajeti (zajmem) + zajémati; (ſtückweiſe) mervíkati, mervíčiti; (in d. Kinderſp.) pápati; wenig -end, malojeden; -en, *n.* jed. *f.*, jelo, jedilo, sned *f.*, jestvina, hrana, píca; (in d. Kinderſp.) papa; (Mahlzeit) obed *m.* u. *f.*, kosilo, obrók. [bitnost.

Eſſenz, *f.* cvet, jedro, esencija; **Eſſ**=er, *m.* jedec, jedež; (ein ſchwacher) malojedec, malojedež; (ſtarker) požerúh, neték; =in, *f.* jedica; -gabel, *f.* vílice *pl.*; *dim.* víličice *pl.*; -gelage, *n.* pojédina, gostarija, gostína; -geſchirr, *n.* mizno posodje; -gier, *f.* požrešnost, ješčnost, jédičnost, gladovnost; =ig, *a.* požrešen, ješčen, jédičen, gladoven, samogolten.

Eſſig, *m.* ocet, kis, vrisk, jesih; -=, *a.* ocetni, kisov, jésihov; -artig, *a.* kísast, jésihast; -brauer, *m.* octár, kisovár, kisár; =ei -fabrik, *f.* octárnica, kisovárnica; -geiſt, *m.* octov cvet, jésihov cvet; -gurke, *f.* kúmara; -handel, *m.* kupčija z octom ober jésihom; -händler, *m.* octár, jésihast; -ſauer, *a.* kisel kakor ocet; -zucker, *m.* kisli sladkor.

Eſſ=löffel, *m.* žlica; *dim.* žlíčica; -luſt, *f.* ješčnost, jédičnost, sla; =ig, *a.* ješčen, jédičen; -ſal, *m.* obédnica; -ware, *f.* jestvina, jestivo, jelo; -zeit, *f.* čas k jedi; zur -, objedi, med jedjó.

Eſtrich, *n.* tlak, dlažba; (Zimmerdecke) strop, ostropje.

Etabli=eren, *v. a.* začeti (čnem),

osnovati, vréditi + začénjati; fich-, *v. r.* naséliti se, ostati (stanem) *pf.*; (v. Kaufl.) kupčijo začeti (čnem) oder odpreti *pf.*; -ſſement, *n.* započetba, započetje; prodajávnica; zavod. [renj, pêter.

Etage, *f.* nadstropje, goren, go-

Etat, *n.* stan; prevdarek, preračún; -ſmäßig, *ad.* po prevdarku.

Eth=if, *f.* nravstvo, nravoslovje. nravoveda; -nografie, *f.* narodopís, narodopisje. etnografija; -nografiſch, *a.* narodopisen, etnográfičen.

Et=iquette, *f.* slušnost, dvorska šega, etiketa; napisni listek; -liche, *pr.* nekteri, eni, nekolik; nekaj, nekoliko; -mal, nekólikokrat; -nie, *n.* tok; -wa, *ad.* kákikrat, kadkad, včasi; (beiläufig,) okoli, blezo, pri; -waig, *a.* kakikraten; znabiten; -was, *pr.* kaj, nekaj, kej; vor Beiwörtern durch die Endung -ast, -kljat: -ſchwarz, černkast, černkljat; -blond, rumenkast. rumenkljat u. ſ. w.; -welche ſ. Einige.

Etymolog, *m.* etimológ, besedosovec; -ie, *f.* etimologija, besedoslovje, besedje; -iſch, *a.* etimológičen, besedosloven, besedoznanski; -iſieren, *v. a.* etimologizírati, besede izpeljevati.

Euer, *pr.* vaš, vaša, vaše; (zurückführ.) svoj, svoja, svoje; euretwillen, zavolj vas, zarad vas; -ig ſ. Euer.

Eul=e, *f.* sova, vjer *f.*, skovír; *dim.* sovica; -en=, *a.* sovin. sovji; -enſpiegel, *m.* pavliha, pavlišec. [rézanec.

Eunuch, *m.* skópljenec, kópljenec.

Euph=emismus, *m.* evfemizem; -onie, *f.* blagoglasje, lepoglasje, skladnoglasje; -oniſch, *a.* blagoglasen, lepoglasen, skladen.

Eurythmi=e, *f.* skladnost, somerje; -iſch, *a.* skladen, someren.

Euter, *f.* vime (g. vimena), vimčič; *dim.* vimček, vimce; -n, *v. n.* pričeti (čnem), pripustiti + pričénjati, pripúščati.

Evangel=iſch, *a.* evangeljski, blagovesten: der -e, evangelec; -iſt, *m.* evangelíst, blagovéstnik; -ium, *n.* evangelje, evangélj, blagovést *f.*

Event=ualität, *f.* mogoči primérljej, možni pripetek; -uell, *a.* mogóč, možen.

Evid=ent, *a.* razviden, očít, očiten; -enz, *f.* razvidnost, očitnost; =haltung, *f.*, razvidnost. spregledност: in - halten, skerbeti, da ostane kaj razvidno.

Evoluzion, *f.* razvoj, razvitje.

Ewig, *a.* večen, vekovit, vekoviten. vekovečen, brezkončen; *ad.* večno, vékoma, vékomaj, na veke, na vse veke; es iſt doch - Schade, pač škoda; -keit, *f.* večnost. vekovitost, brezkončnost; von -, od vékoma; in -, na veke, vékoma; von - zu -, od vékomaj do vékomaj, na veke vekov; -lich ſ. Ewig.

Ex=, *a.* bivši, nekdánj; -miniſter, *m.* bivši minister; -akt ſ. Genau, Pünktlich; -altazion ſ. Begeiſterung; -amen, *n.* skušnja, preskušnja, izpraševanje, izpít; -aminand, *m.* izpraševanec; -aminator, *m.* izpraševavec.

Exc s. Exz, Ext.

Ex=egese, *f.* razlaga; -eget, *m.* razlagavec, razkladavec; -ekutiv, izverševaven, izpeljaven: -e Feilbietung, dražba; -ekutor, *m.* izverševavec, izpeljevavec; =ekuzion, *f.* izveršba, izverševanje; eksekucija; potira; s. Hinrichtung; =s=, eksekucijen, eksekučen; =segesuch, *n.* prošnja za eksekucijo oder izverševanje.

Exemp=el, *n.* izgled, zgled, primér; zum -, na primer, postavim; ein - nehmen, zgledovati se nad kom; -lar, *n.* iztís, iztisek; =isch, *a.* zgleden, izgleden, vzoren; (ſtrenge) oster.

Exequi=en, *pl.* bile, bílije, *pl.*, opravilo po mertvih; -eren, *v. a.* potírati, iztírati + iztirjevati; (vollſtrecken) izveršiti, izpeljati(ljem) + izverševati.

Exerzier=en, *v. n.* váditi se, úriti se v orožji; -en, *n.* vaja, vadba vojščakov; -platz, *m.* vadišče.

Exerzizium, *n.* vadba, vada.

Exhib=ieren, *v. a.* izročiti, vložiti, podati + izróčati, vlágati, podájati; -itenprotokoll, *n.* vložni zapisnik; -itum, *n.* vloga, vložek.

Ex=hortazion s. Predigt; -il s. Verbannung; -iſtenz s. Daſein, Unterhalt; -iſtieren s. Beſtehen, Sein.

Ex=kludieren s. Ausſchließen; -kluſion s. Ausſchließung; -kluſiv, *a.* izločen, izklepaven, izkleniven; =e, *ad.* razun, ne vštevaje; -kommunikazion, *f.* izóbčenje, izobčitev; -kommunizieren, *v. a.* izóbčiti, izdrúžiti + izobčevati; -kremente s. Stuhlgang.

Exk=urs, *m.* izlet, izgred; -uſazion s. Entſchuldigung. [dolžnosti.

Ex officio, *ad.* uradno, iz uradske

Ex=otiſch, *a.* stranski, inostranski; -panſion ꝛc. s. Ausdehnung; -panſivkraft, *f.* razpenljivost, razpenjavna moč; -pedient, *m.* odpravnik; -pedieren, *v. a.* odpráviti, poslati(šljem) + odprávljati, pošíljati; -pedit, *n.* odpravnija; -pedizion, *f.* odprava, pošiljava, rozpošiljava, poslatev; (milit.) s. Feldzug; -penſen, *pl.* potroški, stroški *pl.*

Experiment, *n.* poskús, poskusek, poskušnja; -ieren, *v. a.* poskúsiti + poskúšati; -ator, *m.* poskuševavec.

Expert, *a.* zveden, znajden.

Expli=kazion, *f.* razlaga, pojasnovanje, razkládanje; -zieren, *v. a.* razložiti, pojásniti, razsvétliti + razlágati, razkládati, pojasnjevati.

Explo=dieren, *v. n.* razpókniti, razpóčiti se, raznesti se + razpokovati se; -ſion, *f.* razpoknja, razlét.

Expon=ent, *m.* kazavec; -ieren, *v. a.* izpostáviti + izpostávljati.

Export s. Ausfuhr; -ieren s. Ausführen.

Expoſ=e, *n.* razklad, razkladek; -izion, *f.* razlaga, razklada.

Expr=eſs s. Eigens; -opriazion, *f.* razlastitev, izsvojitev; -opriieren, *v. a.* razlastiti, izsvójiti + izsvojevati.

Exrotulier=en, *v. a.* razviti (vijem) spise; -ung, *f.* razvoj spisov.

Extabul=azion, *f.* izknjižba, iztabulacija; =ſtare, *f.* izknjižnina; -ieren,

v. a. izknjižiti, iz gruntnih bukev izbrísati (brišem)+izbrisovati.

Extase f. **Entzückung.** [govoriti.

Extemporieren, *v. a.* brez priprave

Extenſ=ion, *f.* razseglost, raztéglost, raztégnjenost, razširnost; **-iv,** *a.* razsegel, raztegel, raztegnjen.

Exterminieren, *v. a.* prognati (ženem)+progánjati.

Exterritorial, *a.* izdeželen, tuj.

Extra, *a.* poseben, nalaščen, mimoreden, izreden: *ad.* posebej, nalášč; **-auslagen,** *pl.* izredni potroški; **-fein,** *a.* najtenši, najlepši; **-fracht,** *f.* izredno vozivo; **-dieren** f. Ausfolgen.

Extr=ahieren f. Ausziehen; **-akt,** *m.* izleček, zleček, (ſchriftl.) izpisek, izpis.

Extra=ordinär, *a.* mimoreden, izreden, poseben; **-poſt,** *f.* posebna pošta, izredna pošta; **-zimmer,** *n.* posebna izba.

Extrem, *n.* prenapetost, pregnanost. **-a.** prenapét, pregnán; **-itäten,** *pl.* zadnji udje, končine, okrajci *pl.*

Exul, -ant, *m.* prognanec, prognanik, izgnanec.

Exzedent, *m.* prestopnik, rogovilež, ritopašnik.

Exzell=ent, *a.* izversten, preizversten, izboren, **-enz,** *f.* vzvišenost, prevzvišenost, ekscelencija.

Exzellieren, *v. n.* pervovati, zvonec nositi.

Exzentr=iſch, *a.* odsreden; *fig.* prenapét; **-izität,** *f.* odsrednost.

Exzep=tiv, *a.* izjemen, izimen; **-zion,** *f.* izjema, izimek.

Exzerp=ieren, *v. a.* izpísati (pišem), posneti (snamem)+izpisovati, posnémati; **-te,** *pl.* izpiski *pl.*

Exzeſs, *m.* prestopek; **-iv,** *a.* ritopáš, ritopašen, nezméren.

Exzit=ativ, *a.* podbuden, spodbuljív, budiven; **-ieren,** *v. a.* podbuditi, spodbuditi, izpodbuditi + podbújati ꝛc.

F.

Fabel, *f.* basen *f.*, basna, pravóč *f.*, fábula; *dim.* básnica; **-=básenski; -dichter,** *m.* basnik, basnopisec; **-dichtung,** *f.* basništvo; **-ei,** *f.* bosa, néziea; **-haft,** *a.* izmišljen, basenski, gódčevski; **-land,** *n.* izmišljena dežela, deveta dežela; **-lehre,** *f.* basnoslovje, mitologija; **-n,** *v. a.* básniti, basnovati, basni práviti; (irre reden) blesti (bledem), blázniti, blaznovati; **-ſammlung,** *f.* básenska zbirka; **-welt,** *f.* básenski svet.

Fabrik, *f.* tvórnica, fábrika, strójnica; **-ant,** *m.* fabrikant, obertnik, velikokupec; **-at,** *n.* izdelek, rokotvórina, roba, napravek, narejek; **-ation** f. Erzeugung; **-s=,** tvorniški, fabriški; **-arbeiter,** *m.* delavec v tvórnici; **-s=mäßig,** *a.* fabriški; **-sware,** *f.* roba iz tvórnice; **-weſen,** *n.* tvorništvo, fabrištvo.

Fabrizieren, *v. a.* izdélati, naprávíti, narediti, izgotóviti+izdelovati, naprávljati, naréjati, izgotávljati.

Facade, *f.* lice, čelo, pročelje, odspredje.

Fach, *n.* predel, predal; *dim.* prédalec, prédalič, prédalček; (Geſchäft) delo, opravilo, opravek; das iſt nicht mein–, to ni mojega opravila, to ne seže v moje opravilo; (Lehrfach) predmet, nauk, učni predmet; –= predmetni.

Fächeln, *v.a.* u. *n.* pahljati, pihljati, vahljati, sapljati, veti (vejem).

Fachen, *v.a.* páhati, máhati: opáhati; (einreihen) réditi: razréditi + razredovati.

Fächer, *m.* páhelica, páhalica, pahalo, pahljača, máhalica; *dim.* paháljčica, páhalce; –förmig, *a.* mahalast, pahaljčast; *bot.* prédaljčen, prédalčast; –ig, *a.* pregrajen, predaljčen; –n ſ. Fächeln.

Fach=gebühr, *f.* predalnina; –gelehrte, *m.* veščák, zvédenec; –gemäß, *a.* réči primeren; –lehrer, *m.* izbornik, učitelj kacega predmeta; –mann, *m.* veščák, izbornik; –ſtudium, *n.* uk posebnega predmeta.

Fächſ=en, –ung ſ. Aernten, Aernte.

Facit, *n.* znesek, seštevek.

Fackel, *f.* baklja, plamenica, pužál *f.*; –diſtel, *f.* plamni osat; –mann, *m.* bakljar; –muſik, *f.* múzika z bákljami; –n *v.n.* terpoleti, švoleti, maleti; (zögern) obotávljati se, oprezovati; –träger, *m.* bakljar, bakljonosec; –zug, *m.* bakljada, sprevod z bákljami.

Facon, *f.* lik, podoba, oblika.

Facſimil=e, *n.* snemek, posnetek (rokopisa); –ieren, *v.a.* posneti (snamem) + posnémati.

Fade, *a.* pust, plehek, neslasten, oslasten, omleden, zopern, priskuten, prinaskuten; ein –r Menſch, sitnež, slinež, pustoba.

Fädeln, *v.a.* vdeti (denem), vdeniti + vdévati; ſich–, cefrati se, lízati se (ližem).

Faden, *m.* nit *f.*, konec; *dim.* nitka, nítkica, konček; (gedreht.) súkanec; (ungeſponn.) lakno, vlakno; (eines Seiles) pramen, plemen, stremen; (Maß) seženj; leitender–, nit vodnica; (Bindf.) motóz, motvóz *f.*; –= niti; –artig, *a.* nitkast; fádenig, *a.* niten, v niti: z. B. zwei–, dveniten, v dve niti u. ſ. w.; –nackt, *a.* golonág, gol in nag; –ſcheinig, *a.* zlizan, redek, luknjast; –ſilber, *n.* prédeno srebro; –weiſe, *ad.* po niti; –wurm, *m.* živa nit *f.*, živa struna, strúnika.

Fadheit, *f.* neslanost, sitnost, prinaskutnost, pustobnost.

Fagot, *n.* fagót; –iſt, *m.* fagotist.

Fähig, *a.* zmožen, sposoben, dobelj, prikladen, začimen, pripraven; (geſchickt) sposoben, znajden, veš, vedók; ein –er Kopf, bistra glava; in Zuſammenſ. ſ. bar; –keit, *f.* zmožnost, zmožek; prikladnost, sposobnost, dobljést *f.*

Fahl, *a.* žolt, želtast, rumenkljat, rumenkast; (v. Menſch.) obleden, bledoven, perstén; (welk) osuhel, vel; –gelb, *a.* bledorumen; –grau, *a.* sivkast; –roth, *a.* bledordéč.

Fahnden, *v.a.* iskati (iščem), streči (strežem), zasledovati.

Fahn=e, *f.* bandera, bandero, zasta-

va, prapor, praporec; *dim.* bandérica, zastávica; die – aufpflanzen, razviti (vijem) bandero; -en=, banderni, zastavni; -enetd, *m.* prisega na bandero; -enflüchtig, *a.* -werden, bandero zapustiti *pf.*; -enförmig, *a.* banderast; -enschwingen, *n.* máhanje z banderom; -enstange, *f.* bandérišče, praporišče; -weihe, *f.* posvečevanje bandere od. zastave.

Fähn=lein, *n.* bandérica, bandérce, zastávica, praporec; -rich, *m.* banderáš, zastavnik.

Fahr=, *a.* vožnji; -bar, *a.* vozen, vožen, voženj; -barkeit, *f.* voznost; -e, *f.* razor, brazda.

Fähre, *f.* ládija; (Ort) brod, prevóz.

Fahren, *v.a.* peljati (ljem), voziti; (über etw.) prepeljati + prepeljevati, prevážati; – *v.n.* peljati se, voziti se; (über etw.) prepeljati se + prepeljevati se, prevážati se; fahrend ankom., pripeljati se, privoziti se + pripeljevati se ꝛc.; sich satt –, navoziti se, naveličati se vožnje; ich werde fahren, popeljem se; spazieren –, sprevozíti se + sprevážati se, spreváževati se; (im Schlitten) sánkati se, saninkati se, dèrkati se; (am Karren) garíčiti se; in d. Himmel –, v nebesa iti (grem); (aus d. Bette –) skočiti, plániti, blahútniti; (aus d. Hand) izmakniti se, izpodèrkniti, opesniti se + izmíkati se; (m. d. Hand hin u. her) máhati, kríliti; (in d. Tasche) seči (sežem), poseči, poségniti + ségati, posegovati; (in d. Haare) spopasti se (padem) + spopádati se *pf.*; etwas – lassen, v nemar pustiti, opustiti + púščati; (durch d. Kopf ꝛc.) prešíniti, spreleteti + sprelétati; fahre wohl! z Bogom! srečno; fahre ab, poberi se; -n. vožnja; durch-verdienen, verlieren, privozáriti, zavozáriti; -b, *a.* vozen; popoten.

Fährgeld, *n.* brodnina, voznina, prevoznina.

Fahr=gelegenheit, *f.* vozilo; -geleise, *n.* kolovóz, vozník, kolovóznica, kolotéča, kolotéčina; -gut, *n.* vožnje blagó, vozivo; -lässig, *a.* zanikaren, zanikern, nemaren, malomaren, neroden, neskerben; =e, *m.* zanikarnik, zaníkernež, nemarnež, nerodnež, nerodnik; *f.* zaníkernica, nemárnica, neródnica; =keit, *f.* nemarnost, zaníkernost, nerodnost ꝛc.; -leise s. Fahrgeleise; -los s. Gefahrlos; -nis s. Fahrgut; -post, *f.* vožnja pošta; =sendung, *f.* pošiljatev po vožnji pošti.

Fahrstange, *f.* drog.

Fahrt, *f.* vožnja; (Wagen) voz; (Reise) pot.

Fährte, *f.* sled *m.* u. *f.*

Fahr=weg, *m.* kolovóz, vozník, kolovoznik, cesta; -zeug, *n.* vozilo; ládija.

Fajence, *f.* fajénčina. polporcelán.

Faksimile s. Facsimile.

Fakt=isch, *a.* djanski, resničen; *ad.* v djanji, z djanjem, v resnici; -or, *m.* opravnik; (in d. Arithm.) množnik; -orei, *f.* opravílnica; kupčijsko skladišče; -otum, *n.* er ist sein-, on je njegova roka; -um, *n.* zgodek, dogodek, prigodek, djanje; -ur, *f.* faktura,

kupčijski račún; -urbuch, *n.* računske bukve *pl.* [šol.

Fakultät, *f.* fakultét, razdel visokih

Falb, *a.* bled, obleden, žélt, bledožélt; pirhast; -e, *m.* pirh, *f.* pirha, plavka; -en, *v.n.* bledeti, želteti, rumeneti: obledeti, oželteti, orumeneti + obledévati.

Fálber, *m.* (Salix alba) bela vèrba, rakita; -wald, *n.* vèrbje, vèrbinje, rakitje, rakítovje.

Falk=e, *m.* sokol; (Weibch.) sokolica; *dim.* sokolič; -en=, sokolov, sokolji, sokolski; -enauge, *n.* sokolje oko, bistro okó; -enbeize, *f.* lov s sokolom, sokolovanje; -enblick, *m.* bistri od. sokolov pogled; -enhof, *m.* sokolinják; -enier, *m.* sokolar.

Fall, *m.* pad, padec, padež, prekúc; (d. Fallen) pad, pádanje; (d. Wassers) slap, sopotnica, skakavec; (Vertrockn.) pádanje, usíhanje; (Umstand) okólščina, okolek, zadevek, reč *f.*; (Ereignis) prigodek, prigodljej, dogodek, primerek, primerljej, naključek; (in d. Gram.) sklon, padež; im -dass, falls, ako bi, ko bi; auf jeden-, po vsaki ceni, po vsakem; in keinem-, po nikákoršnem, po nobeni ceni, v nobén kup, za nobeno reč, za ne vem kaj ne, kratko in malo ne; setzen wir den -, postávimo, dajmo si, mislimo si; nöthigen-s, ako bo treba, če bo potreba; von-zu-, za vsaki primerljej posebej; im entgegengesetzten -, nasproti, sicer, drugače, inače.

Fállbar, *a.* sečen, posekljív.

Fall=brücke, *f.* vzdigljívi most; -e, *f.* past, *f.* pádalica, samolovka; (Mäuse=) mísnica, mišilovka; (mit Bog. versehen) samójstrina; *fig.* mreža, zanjka, nastava; -eisen, *n.* skopec; -en, *v.n.* pasti (padem), pádniti + pádati; (umgeschickt) telébiti, telébniti, trésniti, butniti *pf.*; (ins Wasser) šterbúnkniti, cmókniti, pljúsniti; (v. Wasser) utéči se, usahniti, uplahniti, upasti (padem) + utékati se, usíhati, upádati; (sich ergießen) teči, stékati se, izlívati se; (umstehen) pogíniti, cèrkniti, cépniti + pogínjati, cèrkati, cépati, pádati; (niederf.) zgrúditi se, sčeniti se *pf.*; (in d. Augen) biti (bijem), udárjati; ins Wort -, v besedo seči (sežem), besedo presékati; -lassen, pustiti + púščati; sich zu Tode-, pasti in ubiti se (padem - ubijem se) *pf.*; der Schnee, Regen ꝛc. fällt, sneg, dež naletuje; sneg, dež gre.

Fällen, *v.a.* sékati: posékati, podreti (derem) + posekovati, podírati; einlirtheil-, razsóditi, sodbo storiti + razsojevati; -*n.* seč *f.*

Fall=endung, *f.* sklon, padež; -holz, *n.* suhljád *f.*, hrašča, prašče, lomača; -ibel, *a.* zmesen, zmotljív, zmoti podveržen; -ibilität, *f.* zmesnost ꝛc.

-fällig, *a.* plačljív, zapadel; (abgelaufen) potekel, pretekel; der Wechselist-, menjica je dotekla od. iztekla; -keit, *f.* plačljivost; poteklost.

Fall=iment, *n.* kant, bankrót; -ieren, *v.a.* na kant od. na boben priti (pridem); -kraft, *f.* padnost; -maschiene, *f.* padávnica; -s, *ad.* ako, če; -schloss,

n. samopádnica, samopadna ključávnica; -strick, *m.* zanjka, zanka, nastava, locen; -sucht, *f.* božjást *f.*, padavica, bolezen sv. Valentina; -süchtig, *a.* božjasten, padavičen; -thür, *f.* lesa, veka, loputa, žlémperka.

Falsch, *a.* lažen, lažnjiv, lažljiv, goljufen; lokav; kriv, nápečen; -er Freund, hinávski o. nezvésti prijatelj; -e Lehre, kriv nauk; -es Spiel, goljufna igra; -es Glück, nestanovitna od. lažnjiva sreča; -er Schlüssel, ponarejen ključ; -es Geld, ponarejen denár; -er Weg, kriv, nepravi pot; -er Name, izmíšljeno ime (g. imena); *fig.* podveržen, neveren, nezvést, nestanoviten.

Fälsch-en, *v. a.* pačiti, kaziti: popačiti, pokaziti; ponarediti + ponarejati; gefälschter Wein, poblójeno vino; -er, *m.* kazivec; ponarejavec.

Falsch-gesinnt, *a.* hinávski, zvit, buzakljúnski; -gläubig, *a.* krivoveren, krivovérski; -gläubige, *m.* krivoverec, krivovernik; *f.* krivoverka, krivovérnica; -gläubigkeit, *f.* krivoverstvo; -heit, *f.* lažnjivost, lažnost, goljufnost; nezvestoba, hinavstvo, hinávščina, zvijačnost, lokavost; -herzig, *a.* zavidljív, neodkritoserčen, neresničen.

Falschlich, *a.* s. Falsch; - *ad.* po krivem, po nápečnem, krivo, hudobno, goljufno.

Falschmünzer, *m.* ponarejavec denarjev; -ei, *f.* ponareja denarjev.

Falte, *f.* guba, gúbica, gúbanica, giba, zgiba, preguba, gerba, pleta, bavda; (gezog.) branja; *dim.* gúbica, gíbica &c.; (in d. Haut) gerba, guba, vraska.

Fälteln, *m.* gubek, zgibek; -n, *v. a.* gibíčiti, gúbati, zgíbati, bávdati, v gubke nabírati: nagubati, nabrati (berem), zgibíčiti.

Falten, *v. a.* gúbati, gubánčiti, bávdati, nabírati, ubírati: nagúbati, nabrati (berem), zgèrbati &c.; (Stirn) gèrbiti, gèrbati, gerbánčiti, mèrdati: nagèrbiti, zgerbánčiti, namèrdati; die Hände -, roke skleniti *pf.*; gefaltet, nabrán, zgerbančen, nagerbljen; -förmig, *a.* gubast, nabrán; -los, *a.* brezguben; *fig.* gladek; -magen, *m.* devetogúbnik, devetogúbnica; -reich, *a.* nabrán, gubav, gubovít; -weise, *ad.* gúbama.

Falter, *m.* metúlj, metílj, veša; *dim.* metuljček, véšica.

Falt-ig, *a.* nabrán, krišpan, gubav, nagubančen.

Falz, *m.* zgíb, pregíb, pregíbek; (Einschnitt) zareza; (die abgestoßene Ecke) bovec; -bein, *n.* gladílo; -brett, *n.* vihávnica, platívnica; -eisen, *n.* trebivnik; -en, *v. a.* pregíbati, zgíbati, v gube zlágati, gúbati, platiti: pregeníti, zgeníti, zložíti, splatiti; (Haut) trébiti, mézdriti; -er, *m.* pregibavec, zlagač.

Familiarität s. **Vertraulichkeit.**

Familie, *f.* deržina, družina, obitelj *f.*, posli *pl.*; (Aeltern u. Kinder) rodovina, rodbina, rodina; (Stamm) rod, pleme (g. plemena), koleno; die - des Lehrers, des Nachbars ..., učenikovi, sosédovi; -n-, družinski, do-

máč, hišni, rodovinski; -nbegrúbnis, rodovinsko pokopališče; -nglieb, *n.* rodovinec; -nglück, *n.* domača sreča; -nharpt, *n.* gospodár; -nkreis, *m.* domači krog; -nleben, *n.* domače življenje; -nlos, *a.* brez otrók, brezotročen, brez rodovine; -nſtolz, *m.* er beſitzt einen großen -, veliko si dozdeva od. visoko se nosi zavoljo svoje rodovine; -nvater ſ. Familienhaupt; -nverband, *m.* rodovinska zveza; -nzwiſt, *m.* domači prepir.

Fam=ös, -ulus ſ. Berüchtigt, Diener.

Fanat=iker, *m.* prenapetnež, fanatik; -iſch, *a.* prenapét, hud, fanatičen; -ismus, *m.* prenapetost, fanatizem.

Fang, *m.* lov *f.*, lovlja, lovitev *f.*; auf den - ausgehen, iti (grem) lovit; (das Gefang.) lovež, ulovek; -arm, *m.* lovka; -geld, *n.* lóvščina; -eiſen, *n.* lesica, proglja; (m. zwei Federn) volk, skopec; -emeſſer, *m.* lovski nož; -en, *v. a.* loviti, sáčiti, hvátiti: vjeti (vjamem, vjemem), ujeti, uloviti, zasáčiti, uhvátiti + ujémati, ulávljati, zasačevati; (ſchnell ergreifen) popasti (padem), zagrábiti + popádati, zagrabljevati; (alles) poloviti, povjeti *pf.*; Feuer-, vneti se (vnamem), užgati se (gèm), zagoréti, plásniti + vnémati se, užígati se, zagorévati; gefangen halten, jéčiti; -ſich, *v.r.* loviti se &c.; zaplesti se (pletem) + zaplétati se.

Fänger, *m.* lovec; -ei, *f.* lov *f.*, lovitev, lovlja.

Fant, *m.* fant, fantalín, fantín, dečák.

Fantaſie, -ieren, Fantaſt &c. ſ. Phantaſie, Phantaſt &c.

Fantom ſ. Hirngeſpinnſt.

Farbe, *f.* boja, barva, šar, farba, broč; *dim.* bójica, bárvica; -geräth, *n.* bárvarsko orodje; -haus, *n.* barvárnica; -holz, *n.* barvarski les, prežilika, brazílika; -kunſt, *f.* barvarija, barvarstvo, bojarija; -los, *a.* brezbarven, brezbojen, nepisan.

Färb=en, *v.a.* bárvati, bojáriti, bróčiti; -ſich, *v.r.* bárvati se: roth, grün, gelb-, rudečiti se, zeleneti, rumeneti; (v. Obſt) lísiti se, dozrévati.

Farben=, barvni; bárvarski; -druck, *m.* barvotísk; -handel, *m.* kupčija z bárvami; -material, *n.* barvivo; -muſchel, *f.* bárvnica; -reich, *a.* pisan, prižan; -ſpiel, *n.* prelívanje barv; -ſtoff, *m.* barvilo; -wechſel, *m.* spremínjanje barv; -zeug, *n.* bárvana tkanina, pertje, robje.

Färber, *m.* barvar, farbar; -= *a.* bárvarski; -baum, *m.* ruj, rij, relec; -ei, *f.* barvarija; -erde, *f.* barvna zemljina; barvna perst *f.*; -handwerk, *n.* barvarija; -in, *f.* bárvarica; -röthe, *f.* broč, bročilo, bročilka, brošćec.

Farb=ig, *a.* pisan, prižan, pobarvan; -los ſ. Farbelos.

Färb=emittel, *n.* barvílo; -ung, *f.* barva; ſ. Anſtrich.

Farce, *f.* norčija, smešna od. šaljiva igra; (in der Küch.) sékanica; nadev.

Farn=kraut, *n.* praprot *f.*, praprat *f.*, bujád *f.*; *coll.* práprotje, práprotina;

-=a. práprotni; -krautſame, m. práprotno seme.

Färſe, f. telica, júnica.

Faſan, m. bažánt, fazán; -=a. bažantji, bažantov, fazanov; -enhenne, f. bazanka, fazanka; -enzucht, f. fazanoreja; -erei, f. bazanják, fazanják; -ſchine, f. bútara, vénatek, fažina; -nwerf, n. hrašča, prašćje, véjevje, veje.

Faſching, m. púst, mesopúst; -=a. pustni, mesopustni; -snarr, m. pustník; pustovavec, šema; -szeit f. Faſching.

Faſel, m. u. f. pleme (g. plemena), pleh, plod; zum-, za pleme; zum-gehen, po plemenu iti (grem); -ei, f. čenčarija, bedalija, traparija; -haft, a. bedast, bedalast, trapast, áboten; -hans, m. ábota, ábotnik, bedák; -n, v.a. bédasto govoriti, govoríčiti, čénčati, kvériti; -ſchwein, n. plemna prasica, plémnica; -vieh, n. plemna živina. [nacſt, a. golonág.

Faſen, m. vlakno, lakno, nitka, nit, f.;

Faſel=e, f. fižól, fažól, fažún; -enſtroh, n. fižólovina.

Faſer, f. vlakno, lakno, liko, ličina; dim. vlákence, láknice; -gebilde, n. vlaknovina: -gewächs, n. vláknata rastlina; -icht, a. vlaknast, nitkast; -ig, a. vlaknast, vlaknovít, žilovít; žilav; -ſtoff, m. vlaknec, laknec.

Faſion, f. napoved f.

Faß, n. sod, bučel od. pučel f., bedno, beček; dim. sodec, sodek; putrih, (mit einem Boden) kád f., brenta; - von 10 Eimern, štertín; - von 1 Eimer, orna; -von 5 Eimern, polovnják; -binder, m. sodár, bednár, bečvár.

Faſſen, v.a. prijeti (primem), zagrábiti, popásti (padem) + prijémati, popádati; (begreifen) umeti, umévati: razumeti, zapopasti (padem), razumeti, preseči (sežem) + razumévati, zapopádati, preségati; (enthalten) dèržati (ím); obseči (sežem), zapopasti (padem) + obségati, zapopádati; einen Beſchluſs-, skleniti, sklep storiti + sklépati; den Vorſatz-, náméniti, nakániti + namérjati; Muth-, usèrčiti se, serce si storiti, ohrábriti se + userčevati se, serce si délati; bei der Hand-, za roko prijeti (primem) + prijémati; in die Arme-, koga objeti (jamem) + objémati; -ſich, v.r. brihtati se: zbrihtati se; umíriti se, upokojiti se.

Faſs=holz, n. sodarski les; -lich, a. umeven, razumeven, umljív, razumljív, razločen, zapopadljív; -lichkeit, f. umevnost, umljivost &c.; -ſpund, m. veha; dim. véhica; -ung, f. (d. Gemüthes) zavést, záved f.; mirnost, pokój; (d. Steines) okov; aus der-bringen, onesvestiti, zbégati, zmẽšati, presenetiti; aus der-kommen, onesvestiti se, zaved izgubiti, presenétiti se, ob zaved priti (pridem) pf.; -ungsgabe, f. zapopadnost, razumnost.

Faſt, ad. skor, skoraj, skoro, blizo, brez mala, malo da ne.

Faſt=en, pl. f. post: -brechen, mer-

siti se: omersiti se, post prelomiti; -en=, *a.* postni; -en, *v. a.* postiti se; -enabend, *m.* mesopúst, pustni večér; -enfoſt, *f.* postna jéd *f.*; -enzeit, *f.* postni čas, postna doba.

Faſt=er, *m.* postnik, postivec; -nacht, *f.* pust; -nachts=, *a.* pustni; -nachts=narr, *m.* šema; -tag, *m.* postni dan.

Fat=al, *a.* osoden; (zuwider) nadležen, pust; (Unglück bringend) nesrečen; -alismus, *m.* vera v osodo, fatalizem; -alität, *f.* nezgoda, nesreča; neprijetnost; -um, *n.* rok, osoda.

Fatſch=e, *f.* povoj; -en, *v. a.* poviti (vijem) + povíjati.

Faul, *a.* gnjil, gnjilav, gnjiloben; (morſch) trohnél, trohljen, trohljív, preperél, perhel, operhel, pirav; (träge) lén, lenoben, tožljív, zanemaren, zanikaren; -er Geruch, zaduhlina, tuhlina; -es Waſſer, smerdljiva voda; -werden, poléniti se, uléniti se *pf.*; (verfaul.) gnjiti (gnjijem), trohneti: zgnjiti, strohneti + strohnévati; -es Holz, gnjilava, gnjilád *f.*, trohljád *f.*, perhljád *f.*; -baum, *m.* kerhlika, kerhlíkovec; -brut, *f.* gnjila zalega, smrad; -brütig, *a.* gnjilo-ploden.

Fäule ſ. **Fäulnis**.

Faulen, *v. n.* gnjiti (gnjijem), gnjiliti; (modern) trohneti, trohleti, perhneti, pereti; -zen, *v. n.* léniti, lenúšiti, lenobo ob. vmanjuhe pasti, lenóbiti, brez dela pohájati; -zer, *m.* lenúh, lenè, lenče (g. -eta), lenobnež, vmanjúh, zavaljúh, zanikarnež; -zei, *f.* lenoba, zanemarnost; -zin, *f.* lenivka, lenóbnica, zavaljuha.

Faul=fieber, *n.* mačúh, gnjila vročica; -fleckig, *a.* nagnjíl, ognjíl, nagnjít; -fleiſch, *n.* divje meso; -heit, *f* lenoba, lenost, zanikarnost, zanemarnost, vmanjost; -licht, *a.* gnjilast, gnjilav, gnjiloben, trohljív.

Fäulnis, *n.* gnjiloba, gnjilina, gnjilava, trohnoba, trohljina, trohljava, trohnota, gnjilost.

Faulthier, *n.* lenivec, lenohodec.

Faum, *m.* pena.

Fäumen ſ. **Abſäumen, Schäumen.**

Fauna, *f.* živalstvo.

Fauſt, *f.* pest *f.*, pestnica; *dim.* peščica; eine-voll, peščica, peščáj, šaka; perišče, pergišče; auf eigene -, na svojo roko; -=*a.* pestni; -birn, *f.* péstnica, fúntnica; -dick, *a.* pest debél; -en, *v. a.* pestiti; -hobel, *m.* pestnik; -kampf, *m.* rokobòr, boj s pestmí; -kämpfer, *m.* rokoborec; -folben, *m.* búzdovan, gorjača; -recht, *n.* pestna pravica, volèja pravica; -rohr, *n.* kratka puška; -ſchlag, *m.* udarec s pestjó.

Favorit ſ. **Günſtling.**

Faxen, *pl.* norčije, bedačije *pl.*; -machen, norce briti (brijem), šale zbijati, norčevati se; -macher, *m.* pavliha.

Februar, *m.* február, svečan, svečník; (croat.) veljača; (čech.) unor; (poln.) luty.

Fecht=boden, *m.* boríšče; -en, *v. n.* bóriti se, mečevati se, z mečem se biti (bijem); (kämpfen) bojevati se, biti

se (bijem), bóriti se, tolči se; (mit Worten) právdati se, prikárjati se, besedovati; (betteln) beráčiti; was ficht dich an, ali te luna terka? ali se te čuk derží? -er, *m.* borec, borívec; =-*a.* borivski; =streich, *m.* borivska igrača; -handschuh, *m.* borivska rokavica; -kunst, *f.* borstvo, borivstvo, borivska umetnost; -meister, *m.* borivski učitelj.

Feder, *f.* pero (g. peresa), perót *f.*; *dim.* perésce, perce; *coll.* perje, pérjiče; (am Schlosse) zmet *f.*, pero; (am Hut) pérjanica, kopa; (am Spinnrade) perotnica, peretnica, repetnica: -n bekommen, goditi se, godnjati se, périti se: zgodnjati se, opériti se, obrasti se + obráščati se; -n schleißen, perje múžiti od. prebírati; in die - diktieren, narekovati; -=*a.* peresni, perni; -artig, *a.* pernast, perjast; -besen, *m.* pérnata metlica; -bett, *n.* pérnica, perina; -büchse, *f.* perésnica; -busch, *m.* kopa, šop; *dim.* kópica, šopek; (am Hut) pérjanica; -chen s. Feder; *dim.*; -händler, *m.* peresar; -hart, *a.* terd ko peró; -held, *m.* junak s peresom; -hut, *m.* klobuk s pérjanico; -ig, *a.* pernat; -kampf, *m.* pismén prepír; -kiel, *m.* cev *f.*; -kissen, *m.* pérnica, pérnato zglavje; -kraft, *f.* prožnost, prožljivost: -habend, prožen, prožljív, gibek, gibčen.

Feder=laus, *f.* tekút *f.*; -leicht, *a.* lahek kakor pero; -lesen, prebíranje perja; -los, *a.* brezpéren, gol; -messer, *n.* perorezec, peresnik, peresni nožiček; -motte *f.* pérjasti molj; -n sich, *v. r.* mísiti se, míšiti se, múziti se, trébiti se; -strich, *m.* potéz od. poteza (s peresom); -vieh, *n.* perutnina, perjád *f.*, kúretina, perina; -viehhändler, *m.* kokošar; -wild, *n.* divja od. gorska perutnina, divjáčina (pérnata); -zeichnung, *f.* pisani načèrt; -zug, s. Federstrich.

Fee, *f.* rojenica, bela žena, vila; -enhaft, *a.* čaroben, vilinski.

Feg=e, *f.* trebež; sito, rešeto; -efeuer, *n.* vice *pl.*; čistilo, čistišče; im -leiden, vícati se; -en, *v. a.* trébiti, čéditi, snážiti, čistiti, dèrgati, dèrgniti, dèrzati: pretrébiti, prečístiti, osnážiti, očéditi, podergati + prečiščevati ꝛc.; (Getraide) presejati (sejem) + presévati; (Zimmer) pomesti (metem) + pométati; (Bienen) izpodrézati (režem) + izpodrezovati.

Fehde, *f.* razpertija, razpor, prepír, razpra; -brief, *m.* pozòv na boj; -handschuh, *m.* den -hinwerfen, pozvati (zovem) koga na boj; -los, *ad.* miren, brez prepira; -n, *v. n.* bojevati se, vojskovati se.

Fehl, *ad.* (in Zstz.) napek, narobe; (vergebens) zastónj; (vorbei) mimo, memo, zraven.

Fehl, *m.* ogrešek, pogrešek, zaidek, -bar, *m.* grešen, grešljiv, zmotljív, zmoti podveržen; =keit, *f.* grešljivost ꝛc.; -bitte, *f.* prazna od. neuslíšana prošnja; -en, *v. n.* (unmoralisch handeln) grešiti: pregrešiti se; napek délati: storiti; (irren) mótiti se, mesniti se, blóditi: zmótiti se, zmes-

niti se, zablóditi; den Weg-, zaiti (zaidem), zablóditi, zagáziti, pravi pot zgrešiti + zgrevévati; (mangeln) mánjkati, ne imeti (ám) česa, grésati se, brez česa biti (sem): zmánjkati, pománjkati + zmanjkovati ic.; (nicht treffen) ne zadeti (denem), ne pogoditi, ogrešiti + ne zadévati, ohne zu-, brez ogreška; (fehlschlagen) izpodleteti; er fehlt, ni ga tu; was fehlt dir, kaj ti je?; gefehlt, napek, narobe; es fehlte nicht viel, so . . ., malo da je; -er, *m.* (moral.) greh, pregrešek, pregreha, prestopek, nepaka; (Irrtum) zmota, zmotnjava, pomota, zablodek, blodnja; (Mangel) pománjk, pomankljej, pománjkanje, nedostatek; (Abweichung v. d. Vollkom.) kvar, hiba, pogrešek; (Vergessenheits-), pozabek; (Unterlassungs-), opustek; (Verspätungs-), zamudek.

Fehler-frei, -los, *a.* brezgrešen, negrešen, brezhiben; brez pogreška; -haft, *a.* pogrešen; nápečen, napčen, hiben, pomoten; -haftigkeit, *f.* pogrešnost; nápečnost.

Fehl-fahren, *v. n.* zavoziti, zapeljati (ljem) + zapeljevati; -führen, *v. a.* zapeljati (ljem), zavoditi + zapeljevati; -gang, *m.* zahod, zablodek, zaidek; -gebären f. Abortieren; -geburt, *f.* spovitek, spláv; -gehen, *v. n.* zaiti (zaidem), zablóditi, zagáziti, zabrésti (bredem), v stran máhniti jo + zahájati ic.; (-schlagen) izpodleteti *pf.* -greifen, *v. a.* napek prijeti (primem) + prijémati; -griff, *m.* pomotek, zgrešek, ogrešek; -fassen, *v. n.* okúpiti se *pf.*; -los, *ad.* brezmádežen, brez hibe; -reiten, *v. n.* zajézditi *pf.*; -rennen, *v. n.* zaleteti se; -schießen, *v. n.* na stran pócíti, ne zadeti (denem) + zadévati; -schlag, *m.* izpodtek, ogrešek, premáh; -schlagen, *v. n.* izpodleteti, ogrešiti, premáhniti + ogreševati; -schluss, *m.* nápečni sklep; -schuss, *m.* prazni strel; -treten, *v. n.* prestópiti se, spotakniti se, izpodèrsniti se + spotíkati se, izpodersovati se; -tritt, *m.* prestopek, pregrešek; spotiklјej, izpodersljej.

Fehm, *m.* kopa, kopica, stog; *f.* (Mast) žir, búkvica; -geld, *n.* žirovina; -gericht, *n.* zaglavna o. skrivna sodnija.

Feier, *f.* obhajilo, obhajitev, praznovanje, veršitev (Festlicht.); slovesnost, prazničnost, svétečnost, svečanost, slavnost; (Ruhe) pokoj, počitek, odmor; -abend, *m.* délopust; -abends-, *a.* delopustni; -kleid, *n.* praznja obleka, semanje oblačilo; -lich, *a.* prazničen, praženj, slovesen, svétečen; (v. d. Stimme) resnoben: begehen, obhájati, praznovati, svetkovati; =keit, *f.* obhajilo, slovesnost, praznovanje, godovnica; -mahl, *n.* gostija, gostba, gostina, godovnica; -n, *v. a.* u. *n.* praznovati, obhájati, svetkovati, posvečevati; (ruhen) počívati, praznovati; gefeiert, slaven, sloviten, slovéč; (erheben) veličati, poveličevati, povikševati, slaviti: poveličati, po-

vikšati, poslaviti; -ſtunde, *f.* slovesna ura.

Feier=tag, *m.* praznik, svetek, nedél; gebotener- zapovedan praznik; ein nicht mehr gebotener-, nedelec, sopraznik, svetek; **-täglich**, *a.* praženj, prazničen, semánj; **-tagskleid**, *n.* pražnje oblačilo, semánjica; **-ton**, slovesni glas.

Feige, *a.* strahopezljív, strahopezljív, strahopét, malodušen, bojéč, boječen, strašljív: -Menſche, mevža, baba, strahopezljivec.

Feig=e, *f.* smokva, figa; **-en=**, smokvin, figov; **=baum**, *m.* smokva, smókvovec, figovo drevo; **=diſtel**, *f.* kakt, **=droſſel**, *f.* germuša; **=förmig**, *a.* smokvast, smokvi podoben; **=garten**, *m.* smokovník, smokovnják, **-laub**, *n.* smókvino od. figovo listje; **=wald**, *m.* smokvin od. figov les.

Feig=heit, *f.* strahopezljivost, malodušnost ꝛc.; **-herzig** s. Feige; **-ling**, *m.* strahopetec, strašljivec, plašljivec, strahopezdljivec.

Feil, *a.* na prodaj, prodajen, zaprodajen; **-haben**, na prodaj imeti (ám), pródati, prodájati; (beſtechlich) podkupljív, podkupen; **-bar**, *a.* piljív; **-bieter**, *m.* prodajavec; **-bietung**, *f.* prodaja, prodajna ponudba; (öffentliche) dražba, licitacija; **-bietungs=**, *a.* dražbni; **=geſuch**, *n.* prošnja za dražbo; **-birne**, *f.* kurba, vlačuga.

Feil=e, *f.* pila, pilo; *dim.* pílica, pilce; *fig.* olika, omika, brus; **-en**, *v. a.* piliti; **-enhauer**, *m.* pilar; ein ſolcher ſein, piláriti; **-heit**, *f.* podkupljivost; **-icht**, *n.* piljevina, piljava, piljád *f.*, opilki *pl.*; **-ſchaft**, *f.* blagó za na prodaj, **-ſchen**, *v. a.* tèržiti, kupčevati, barantáti; **-ſcher**, *m.* kupec, teržec, barantavec; **-ſpäne**, s. Feilicht.

Fein, *a.* droben, tanek, tenek, dróbecen; (zart, nett) nežen, nježen, ličen; (v. Sitten) priljuden, vljuden, omikan, žlahten; (v. Tuch) tanek, praženj, lep; (geläutert) čist, presíjan; (verſchmitzt) presukan, pretkán, prekanjen, zvít. premeden; **-er Sieb**, gosto sito; **-er Wind**, presíjan veter; wie-, kakó premédeno; **-aderig**, *a.* gostoleten.

Feind, *m.* sovražnik, neprijatelj, neprijatel; (Gegner) nasprotnik, zópernik, protivnik; der böſe-, vrag, hudoba, peklénšek, hudi duh; er iſt ſein eigener-, on je sam sebi hudoba; er iſt ein- des Weines, vina ne more; - *a.* sovraž, sovražen, nasproten, zatoren; **-in**, *f.* sovrážnica, neprijáteljica, nasprótnica, zópernica; **-lich**, **-ſelig**, *a.* sovražen, sovražljív, neprijátelski, zopern, nasprotiven, nasproten; **=feit**, **=feit**, *f.* sovražnost ꝛc.; **-ſchaft**, *f.* sovraštvo, neprijáteljstvo, nenavíst *f.*

Fein=e, *f.* tenkoba, tenkota, tenčina, drobnota; **-fühlend**, *a.* rahločuten, nežnočuten; **-gehalt**, *m.* čista vrednost; **-gold**, *n.* čisto od. suho zlato; **-haarig**, *a.* tenkolás; **-häutig**, *a.* tenkokožen; **-heit**, *f.* tenkota, tankota, tančina, drobnóst, drobnota; nežnost, ličnost; čistost; prekánjenost;

-körnig, *a.* drobnozérn, droben; -schmecker, *m.* sladkosnedež, žmajtljivec, špíravec.

Feist, *a.* tolst, tolščen, debel, masten, maščoben, mastít, obrejen, pitan, razpitan; -im Gesichte, debeloličen; -machen, debelíti, pítati, redíti: odebelíti, opítati, razpítati, obredíti; -e, *f.* tolšča, tolščoba, maščoba, debelóst.

Feld, *n.* polje; *dim.* póljice; (Acker) oranica; auf freiem-, pod milim Bogom, na planem; zu -e ziehen, na vojsko od. na boj iti (grem); aus dem -e schlagen, z bojišča spókati; das -räumen, umakniti se, + umíkati se; (ein eingefried. Stück) omeják, ógrada; -, *a.* poljski; (mil.) vojaški, bojni, vojskni; -ahorn, *m.* klen, meklen; -apotheke, vojaška lekárnica; -arbeit, poljsko delo; Pferde für die-, konji za polje; -arzt, *m.* vojaški zdravnik; -banner, *n.* bojna zastava; -bau, *m.* poljstvo, kmetijstvo, poljedelstvo, kmetovanje, poljsko delo; -bauer, *m.* kmet, poljedelec; -bewohner, *m.* poljanec; -binde, vojaški pas; -dienst, *m.* bojna služba; -ein, *ad.* črez polje, po polji; -erzeugniß, *n.* póljščina, pridélščina, poljski pridelek, prirodek; -frucht, f. Felderzeugniß; (Getraide) žito, silje; -garbe, *f.* arman, roman; -geistlicher, *m.* vojaški duhoven; -geräth, *n.* poljsko od. kmečko orodje; (mil.) vojaška roba; -gerechtigkeit, *f.* poljska pravica; -geschrei, *n.* vojaški klic, -gewächs, *n.* poljska rastlina; *coll.* rastlinje, bilje, silje; -grille, *f.* muren, murič, marša.

Feld-herr, *m.* vójvoda, vojskovód, vojvod, vojaški poveljnik; -herrlich, *a.* vójvodski, vojskovoden; -herrnwürde, *f.* vojskovodstvo; -hüter, *m.* poljak, poljski čuváj; -kaplan, *m.* vojaški kaplán od. duhoven; -lager, *n.* tabor, taborišče, ostrog; -marschall, *m.* maršal; -maus, *f.* poljska miš *f.* voluhar; -meß-, *a.* zemljomérski; -messer, *m.* zemljomér, zemljomerec, mérjevec, merčún; -meßkunst, *f.* zemljomerstvo, zemljomerje, poljemerstvo; -musik, *m.* vojaška od. turška múzika; -nachbar, *m.* mejáš, sosed; -ordnung, *f.* poljska postava, poljski red; -pater, *f.* vojaški duhoven; -post, *f.* bojna pošta; -rapunzel, *f.* motovilec; -requisiten, *pl.* vojskna sprava; -rüstung, *f.* vojaška oprava; -schaden, *m.* uima; -scherer, *m.* vojaški ranocelnik; -schnepfe, *f.* kozica; -schule, vojaška šola; -salat, motovilec; -spath, *m.* živec; -spital, *n.* vojaška bolnica, -stein, *m.* mejnik; -stück, *n.* kos polja, (mil.) top; -thymian, *m.* máterna dušica; -ung, *f.* poljina; -wache, *f.* táborska straža; -wärts, *ad.* v polje; -webel, *m.* naddesetnik, feldvebelj (g. -na); -weg, *m.* razgon; pot med poljem; -weibe, *f.* verba; -wirthschaft, *f.* kmetijstvo, poljedelstvo, poljstvo; -wundarzt, *m.* vojaški ranocelnik; -zeichen, *n.* bojno znamenje; -zug, *m.* vojska.

Felg-e, *f.* platišče, kolotača;

-en, *v. a.* prašiti; (ein Rad) platiti: oplatiti.

Fell, *n.* koža, šavba *fig.* kožica, šávbica; (im Körper) mrena; -eisen, *n.* kernir, valíž, ronec; -händler, *m.* kožár, kerznár; -werk, *n.* kožúhovina.

Fels, *m.* skala, skalina, skalovina, pečina, čer *f.*; *dim.* skálica; *coll.* skalovje, pečovje, pečevje; -ab, *ad.* s skale; -art, *f.* skalina, skalovina; -bank, *f.* skalovina, klečét; -bewohner, *m.* pečnik, pečovník.

Felsen-, *a.* skalni; -fest, *a.* terden ko skala; -feste, *f.* terdnjava na skali; -gegend, *f.* skalovina, skalota, pečevina; -geklüft, *n.* pečina, skalna razsedlina; -grund, *m.* skalovina, pečevina; -gruppe, *f.* skalje, skalovje; -hang, *m.* podvéz *f.*; -hart, *a.* terd kakor skala; -höhle, *f.* skálnica, pečina; -fette, *f.* oskalje, skalovje; -klippe, *f.* zert, čer, *f.* grebén; -kluft, skalna razpoka; -masse, *f.* skalovje, pečevje, čerovje; -riff, *f.* Felsenklippe; -ritze, *f.* skvažnja, razporek, razporka; -rücken, *m.* skalni herbet; -schacht, *m.* skalni preduh; -schlucht, *f.* bodíc; -spalt, *m.* skvažnja; -spitze, *f.* ert, zert, ost *f.*; -stück, *m.* peč *f.*, pečina, skalina; -vorsprung, *m.* podvéz *f.*; zert *f.* kuk; -wand, *f.* skalna ob. kamenita stena.

Felsern, *a.* skalen, skaloven, skalnat; -gegend, *f.* Felsengegend, -icht, *a.* skalast, skalovít; -ig, *a.* skalnat, skalovít, skaloviten, kamnat, kamenit, pečeven, péčevnat, -masse, *f.* skalína, skalovína.

Fench, Fenich, *m.* ber, bar; -brei, *m.* bérovec; -chel, *n.* koprec, koper, komarček, komoráč; -el, *a.* koprićev, komoraćev.

Fenster, *n.* okno, prozor; *dim.* óknice, ókence; (im Turme, Dache) lina; blindes-, slepo okno; (Ort unter d. Fenster) podokna *pl.*; -bank, *f.* podóknica; -beschlag, *m.* okov na okna; -brüstung, *f.* okenják; -einfassung, *f.* oboj; -flügel, *m.* óknica; -gitter, *n.* omrežje. rešetka, križ; -laden, *m.* óknica, obóknica; -los, *a.* brez oken; -rahme, *f.* okvír; -scheibe, šipa.

Fer-ialtag, *m.* praznik; -ien, *pl.* počítnice *pl.* šolski prázniki *pl.*

Ferkel, *m.* prase, prasec, prešič, kočej (g. -eta), -fleisch, *n.* prasétina; -n, *v. n.* prásiti se, mlade imeti (ám): oprásiti se.

Fern, *a.* daljen, deljen, dalek, zakrajen; *ad.* daleč, deleč; von-, od daleč, iz daleč; -e, *f.* dalja, daljava, daljna, dalečina, delečava. deljava, odalje; aus der-, z daleč, iz dalje; *fig.* prihodnjost, bodočnost; -er, *a.* dalji, daljši, deljši, nadaljen; *ad.* dalje, dalj, delj, na dalje; -erhin, *ad.* na dalje, za napréj, v prihodnje, v napredek; -glas, *n.* daljnovíd, lukalo; -halten, *v. a.* odverniti, oddáljiti + odvráčati, oddaljevati; -her, *ad.* iz dalje sem; -hin, *ad.* daleč tje; -ländisch, *a.* daljnodežélen; -rohr, *n.* daljnogléd, dalekogléd, daljnovid,

lukalo; -ſicht, *f.* razgled; -ſichtig, *a.* dalekovíden, daljnoviden.

Ferſe, *f.* peta; *dim.* pética; -en-, *a.* petni; -engeld, *n.* bežisteza; das-, -geben, peté pokázati (kažem), poceditijo, uliti jo, umakniti se; -enleder, *n.* opétnica.

Fertig, *a.* gotóv, pripravljen; (bereitet) narejen, naréd, gotóv, izdelan; (hurtig) ročen, uren, berz, spešen; -ſein, v kraji biti (sem); -machen, pripráviti, izgotoviti, narediti, dodélati, dovèršiti, dognati (ženem), dokončati + priprávljati, prigotovljevati, naréjati, dodelovati, doverševati, veršiti, dokončevati; ſich - halten, pripravljen biti (sem); -en, *v. a.* narediti, napráviti, izdélati, naréjati, naprávljati, izdelovati; -keit, *f.* ročnost, urnost, spešnost, speh, znájdenost, zvédenost; -ung, *f.* podpís.

Feſſel, *f.* spona, spétnica, železje, uklepnik, okovi *pl.* vezí *f.* -n, anlegen, v železje djati(dem,denem), ukleniti + dévati, uklépati; -n, tragen, hlapčevati, sramotni jarem nositi; (ein Theil d. Pferdefußes) bicelj, bincelj (g. -celjna); -frei, *a.* svóboden; -n, *v. a.* ukleniti, ukovati (kujem), zakovati, v železje djati(dem), + uklépati, zakávati, v železje dévati; (an etwas) prikleniti + priklépati ꝛc.; (m. Stricken) vézati (vežem): zvézati + zvezovati; *fig.* míkati (mičem), zamíkati, vézati (vežem), bájati; gefeſſelt, v železji, v okovih.

Feſt, *a.* terden, krepek, stanovít; (kráftig) močen, krepek, čverst, hrúst; (dauerhaft) stanoviten, stanoten, terpežen; -nehmen, prijeti (primem) + prijémati; -es Land, suha zemlja, suhota, suho; -machen, pritérditi + priterjevati; -er Preis, stanovitna cena; -, *n.* god, praznik; (Hochzeitsf.) pir, gostba, gostija; (Freudenf.) veselica, veselje; -, *a.* prazníčni, pražnji; -abend, *m.* delopust, osvetek; -e, *f.* terdnjava; (Himmelsg.) terdina, nebeški strop; (Burg) grad.

Feſt-einzug, *m.* slovesni vhod; -eſſen, *n.* gostija, gostarija, obéd *f.*; -gefetzt, *a.* ustanovljen, uganjen; -igkeit, *f.* terdnost, terdnota, stanovitnost ꝛc.; -kleid, *n.* pražnje oblačilo, svátovsko oblačilo; -land *n.* suhota, suha zemlja, kopnina; -lich, *a.* prazníčen, svečán, slovesen, svetečen, slavnosten; -lied, *n.* slavica, godovnica, veselica.

Feſt-mahl, *n.* gostija, gostarija, obéd *f.*, pojédina, gostí *pl.*; -nahme, *f.* ujetje, zapertje; -opfer, *n.* daritev *f.* aldov; -ſetzen, *v. a.* ustanoviti, ustáviti, dolóčiti, odrediti, skleniti + ustanávljati, ustávljati, dolóčati, sklépati; ſich -ſtanoviti se: ustanoviti se; nastániti se, uséliti se + ustanávljati se, useljevati se; -ſtehen, *v. n.* terdno stati (stojim); ſoviel ſteht feſt, toliko je gotovo; -tag, *m.* praznik, svetek, blagdan; -täglich ſ. Feſtlich; -ung, *f.* terdnjava; gradišče, taborišče, ostrog; -s, *a.* terdnjavski; =scommandant, *m.* terdnjavski po-

veljnik; =swerk, *n.* terdnjavsko zidovje; -zug, *m.* slovesni sprevód.

Fetisch, *m.* malik; -anbeter, *m.* malikovavec, molikovavec.

Fett, *n.* tolšča, tolščoba, tolst *f.*, tolščina, tolstina, mašča, maščoba; mast *f.*, salo; (zum Abschmalzen) zabelj *f.*, zábelja; das - gerinnt, okreniti se; - *a.* tolst, tolščoben, maščoben, mastit; (dick) debel, životen, rejen; -machen (Kleider), omastiti, zašpehati *pf.*, (Speisen) béliti: obéliti, zabéliti, začíniti + začínjati (Thiere ꝛc.) debeliti, pítati, rediti: odebeliti, opítati, izpodrediti + izpodréjati; -werden, debeléti, debelíti se, rediti se, pítati se: odebeleti, izpodrediti se, razpítati se + izpodréjati se; -er Boden, mastna ob. silna perst; -auge, *n.* cinek, cinka, canek, škvara; -bauch, *m.* trebušnik; -bäuchig, *a.* trebušen; -darm, *m.* mastnica, končnik, ritnik; -e, s. Fett; -en, *v. a.* s. Fett machen; -fleden, *m.* mastna skverna, madež; -gans, *f.* pingvín; -gras, *n.* bobovnik, žmikelj; -händler, *m.* salar, -haut, *f.* mezdra, mezra; (auf d. Milch) smétana, poverhnja; -henne, *f.* žmikelj, ožmikelj, žvanikelj, (g. -na); -icht, *a.* mastnast; -ig, *a.* masten, omasten, tolst; =keit, *f.* maščobnost, debelost, rejenost; -kraut, *n.* (Sedum acre) homúlica; -masse, *f.* salo.

Fetz=en, *m.* cunja, capa, candra, bernja; (Stück) kos; -en, *v. a.* cúnjati, tèrgati, tergati: razcúnjati, razcápati, raztèrgati, -ig, *a.* cunjav, cunjast, capav, capast, razcapan, razdrapan, raztergan.

Feucht, *a.* vlažen, volhek, volgek, velhek, môčen, zamokel, zategel, nategel, mokroten; (v. Schweiß) poten; (vom Auge) solzen, solzav, rosen; -machen, vlážiti, močiti, rositi: ovlážiti, namočiti, orositi + namákati, zamákati; -werden, natégniti se, namekniti se, volgniti *pf.* -igkeit, *f.* vlaga, móča, močava, mokrota, mokrina, volhkota, velhkóst, močirnost; (von eindringend. Wasser) zamók; (im Boden ꝛc.) podmók; -igkeitsmesser, *m.* vlagomér, mokromér; -falt, *a.* moker in merzel, merzloten; -lich, *a.* nategel, zategel, zamokel, podmokel.

Feud=al, *a.* fevden; -alrecht, *n.* fevdno pravo; -um, *n.* fevdstvo.

Feuer, *n.* ogenj, vatra; *dim.* ógenjček, ognjíček; *fig.* ž.r, ogenj, plamen, vnetost, gorečica; -schlagen, kresati (krešem): ukresáti; (der Ruf, wenn es brennt) gori! ogenj!; (das feindl.) strelba, streljava; voll- iskrén, vnet, ognjén; -anbeter, *m.* ognjomolec; -arbeit, *f.* delo z ognjem; -auge, *n.* bistro oko; -äugig, *a.* bistroók, žarook; -bahn, *f.* preseka; ognjeni tir; -becken, *n.* žerjávnica, grévnica; -berg, *m.* ognjena gora; -bock, *m.* kozel, kozica; -bohne, *f.* laški fižol; -brand, *m.* ogorek, gorečа glavnja; (Feuersbrunst) požár; -eifer, *m.* gorečost, vnetost; -eimer, *m.* gasilno

vedro, gasilo; -esse, *f.* ognjišče; -fangend, *a.* vnemljív; -fest, *a.* zavarován pred ognjem, nezgorljív; -funken, *m.* iskra; -gabel, *f.* burklje *pl.*; -gefahr, *f.* nevarnost ognja; -geräth, *n.* gasilo, gasilno orodje; -glocke ziehen, *f.* plat zvona biti (bijem); -hacken, *m.* maček; -herd, *m.* ognjišče, pozad, komen; -holz, *n.* kurjava, netivo, derva *pl.*, -kröte, *f.* pubič; -krücke, *f.* gréblja, krevlja; *dim.* grébljica; -kunst, *f.* ognjarstvo; -lärm, *m.* krik da gori: -schlagen, plat zvona biti (bijem), na pomagaje klícati (kličem); -lilie, *f.* rudeča lilija -loch, *n.* žrelo, mesteje *pl.*

Feuer-mauer, *f.* paž, opáž, ognjopáž; -messer, *m.* ognjomér; -n, *v. a.* streliti, ustreliti + stréljati; (glúhen) žareti; -ofen, *m.* peč *f.*; -ordnung, *f.* gasilni red; -pfanne, *f.* žerjávnica, žarjávnica, grévnica; -polizei, *f.* požárna policija; -roth, *a.* žaren, žaréč, ognjén, plamenéč, razbeljen: -werden, zarudeti + zarudévati; -sbrunst, *f.* požár, ogenj; -schaden, *m.* škoda za ognjem; -schirm, *m.* ognjobrán; -schnell, *ad.* po bliskovo, kakor blisk; -schwamm, *m.* goba, žvah, trod; -sicher, *a.* varen pred ognjem; -snoth, *f.* nadloga požára; -speiend, *a.* ognjometen, ognjobljuven, ognjobljuvaven; -er Berg, ognjobljuvna gora; -spritze, *f.* gasilna brizglja, gasívnica, gasílnica, sikávnica; -stahl, *m.* kresalo, kresilo, kresavnik; (Kiesel) kremen; -stätte, *f.* pogorišče, požarišče; -stein, *m.* kresavni kamen, kresavnik, kresilnik, -ung, *f.* kurivo, netivo, kurjava; -versicherung, *f.* zavarovanje zoper ogenj; -versicherungsanstalt, *f.* zavarovávnica zoper ogenj; -wächter, *m.* ognjovár, požarni čuváj; -wehr, *f.* požarna straža; -werk, *n.* úmetni od. umetalni ogenj; -werker, *m.* ognjodelec, ognjar; -werkkunst, *f.* ognjarstvo; -zeug, *n.* kresalo, kresilo, -zunder, *n.* netilo, trod.

Feurig, *a.* ognjén, ognjív, vatrén; *fig.* vnet, goréč, iskrén; (v. Pferde) isker, skočen, sterpén; -e Kohlen, žárjavica; -er Ofen, razbeljena péč; -keit, *f.* ognjénost, vnetost, iskrenost, skočnost ɔc. [najemščik.

Fiaker, *m.* prevožček; dostavnik,

Fiasko, *n.* prepadek, propadek; er hat – gemacht, propadel je.

Fibel, *f.* abecednik, abecédnica.

Fiber, *f.* vlakno, lakno, mesna nitka; -rin, *n.* vlaknec, vlaknic.

Fichte, *f.* smreka, smereka; *dim.* smrékica, smréčica; *coll.* smrečje, smrekovje; -en-, smrekov; =borkenkäfer, *m.* smrékova grízlica, pisar; =holz, smrekovina, smrekov les; smrečje; =wald, *m.* smrečje, smrekov gozd, smrekovje; =zapfen, *m.* smrekov rakec, purek, češarek, storž. [-=fidejkomisni.

Fideikomiss, *n.* fidejkomís, povera;

Fidel, *a.* vesél, dobrovoljen, dobre od. židane volje.

Fidibus, *n.* užigalica, prižigalica.

Fieber, *n.* mèrzlica, tréslica, treslika, tresavica, zímnica; (das hitzige

ge)vročica, vročnica; ich habe das –, mèrzlica me trese, zímnica me lomi; vročica me kuha; – = *a.* merzlični; -anfall, *m.* napád mèrzlice, od. vročice; -frost, *m.* zima, mraz; -frostig; *a.* mrazen, merzličav; -hitze, *f.* vročina, ogenj; -isch, *a.* merzličen: -sprechen, blesti (bledem), blancovati; -krank, *m.* merzličen; -n, *v. n.* ich fiebere, mèrzlica me trese od. lomi; vročica me kuha.

Fiedel, *f.* korítnice, žlíngare, stare gosli, škriplje *pl.*; (Strafwerkz.) klada, tèrlica; -bogen, *m.* lok, ločec, locen; -er, *m.* škripáč, žlíngavec, cmígavec; -n, *v. a.* škrípati (pljem), gúliti, žlíngati, cmígati.

Fieder=n, *v. a.* périti: opériti; -förmig *a.* dlanast, pernast; -lappig, *a.* pérnasto-kèrp.

Figur, *f.* podoba, prilika, obráz; kip, slika; (Gestalt) postava, rast *f.*; (Muster) obrazec; (Ansehen) vid; -algesang, *m.* figuralno petje; -enschneider, *m.* podoborezec; -ieren, *v. a.* obráziti, podobiti: izobrazati, upodobiti, predstáviti + izobrazovati, upodobovati, upodábljati, predstávljati; *v. n.* kázati se (kažem), zastopovati, namestovati.

Figürlich, *a.* pripodoben, prenosen, obrazen; v podobi.

Fila=nder, *n.* odvijávnica; -torium, *n.* predívnica.

Filial=, *a.* podružni; -e, *f.* podrúžnica.

Filtr=azion, *f.* precéja, precéjanje; -ierapparat, *n.* cedilo, cedílnica, precejalo; -ieren, *v. a.* cediti: precediti + precéjati; -ierstein, *m.* precejavnik, cedivnik.

Filz, *m.* klobúčina, klobúčevina, klobuta, klopčina, *fig.* stiskávt, škernjavec, skopúh, skerbec, skerljivec, -=, *a.* klobučni, -en, *v. a.* klobučíniti, klobúčino délati; sich-, mesti se (metem), krotovíčiti se, kuštrati se; -hut, *m.* klobuk; -icht, *a.* klobúčinast; -ig, *a.* kuštrav, zmeden, skuštran; (geizig) skerljív, skóp; -kappe, *f.* čepica iz klobúčevine; -laus, *f.* klošč, keržél *f.*; -schuh, *m.* črevelj iz klobúčevine, -werk, *n.* klobúčina, klobúčevina.

Fimmel, *m.* belica, samorašna konoplja; (Keil) klin, zagvozda.

Final=, *a.* končni; -e, *n.* konec.

Finanz=, *a.* denarni, dnarstvéni, finančni; -angelegenheit, *f.* dnarstvena reč od. zadeva; -en, *pl.* finance *pl.*; denarstvo, dnarstvene rečí, deržavni dohodki; -minister, *m.* finančni minister, minister denarstva od. za denarstvo; -operazion, *f.* finančna započetba; -wache, *f.* finančna straža; -wesen, *n.* denarstvo, dnarstvene rečí *pl. f.*

Find=elhaus, *n.* najdeníšnica, hiša za nájdenčke; -kind, *n.* nájdenec, nájdenček; -en, *v. a.* najti (najdem – našel) obresti (bretem) + nahájati, najdovati, obrétati; (zufällig) narájmati *pf.* (ein Wild) zasledíti *pf.*; (etwas für gut ꝛc. finden) za dobro spoznati + spoznávati; sprevíditi, da je dobro *pf.*; za dobro imeti; (entdecken) iznajti (najdem), odkriti

(krijem) + iznajdovati, odkrívati; (erlangen) doseči (sežem), zadoseči, najti + doségati ꝛc.; ſich–, najti se, sniti se (snidem), sestati se (stanem) + nahájati se, sestájati se; ſich in etwas–, priváditi se čemu, zvédeti (zvém) se v kaj + privájati se, zvedovati se; (offenbar werden) razodeti se, na dan priti (pridem), pokázati se (kažem) *pf.*; es fand ſich, našli so, zvédeli so.

Find=eort, *m.* nahajališče, –er, *m.* najdnik, najdec, nahajavec; =in, *f.* nájdnica; –erlohn, *m.* najdenina, najdščina; –ig, *f.* iznajdljív, znajden, znajdljív; =keit, *f.* iznajdljivost, znajdnost; –lich, *a.* najdljív; –ling ſ. Findelkind; –ung, *f.* najdba.

Finger, *m.* perst; *dim.* perstec, perstek; (d. kleine) mezinec; (der große) pavec, palec; –Gottes, božja roka; –=, *a.* perstni; –förmig, *a.* perstast; –geſchwür, *n.* zanóhtnica, zagnjida; –handſchuh, *m.* rokovica s persti; –hut, *m.* perstnik, naperstnik, naperstek; (Digitalis) naperstec; –ig, *a.* persten, perstnat; –kraut, *n.* petoperstnik; –ling, *m.* operstnik; (d. Daumens) palčnik; –ring, *m.* perstan, persten; –wurm, *m.* červ (na perstu); –zeig, *m.* námet, namigljej, pomigljej.

Fink, *m.* ščinkovec, ščinkovka, zeba; *dim.* ščinkovček, zébica; –en=, *a.* zebin, ščinkovčev, ščinkovóji; =herd, *m.* ptičnica o. gumno za ščinkovce; =ſchlag, *m.* ščink; –meiſe, *f.* velika senica.

Finn=e, *f.* (im Geſichte) ogrec, ogerc, ogorec; (d. Fiſche) plavuta; –en, *pl.* (d. Schweine) ikre, stroge *pl.*; –ig, *a.* ógerčav, ógerčast; ikrav, ikrast, strogast, strogav.

Finſter, *a.* temen, tamen, temoten, temnoten, temočen, oblačen, mračen, (v. Geſicht) gerdogléd, temen, prekast, čmerikav; –werden, temneti, temneti se, mračiti se, tema se dela od. nahája, mréniti se; –ſchauen, čmerikavo, prékasto od. gerdo gledati, moreti; –ling, *m.* mračnjak, mračník; –nis, *f.* tèma, tàma, tma, temota, tamota, tmina, temnoča; (Sonnſt.) mrak, merk, mèrknjenje.

Finte, *f.* zvijača, lest *f.*

Fioringras, *n.* kihec.

Fipps, *m.* bercljej, bersk; šnoberec.

Firlefanz, *m.* bedačija, norčija, ábota.

Firma, *f.* nadpís, firma.

Firmament, *n.* obnebje, nebeška terdina, nebeški strop, nebes, nebó.

Firm=en, *v. a.* bírmati; –ling, *m.* bírmanec; –pathe, *m.* boter, sutal *f.* botra, sutla; –ung, *f.* birma.

Firnwein, *m.* staro vino.

Firnis, *m.* firnež; –=, *a.* firnežev; –en, *v. a.* s firnežem prevleči (vlečem) *pf.*

Firſte, *f.* verh, verhunec, verhól, veršác; (im Bergb.) teme (g. –na); (Dachf.) sleme (g. –na.)

Fiſch, *m.* riba; *dim.* ríbica, ríbičica; –=, *a.* ribji; –aar, *m.* ribja kanja, jezerska postojna; –angel, *f.* ternek, ódica, údica; –bein, *n.* ribja kost *f.*;

-brut, *f.* ribja zalega, ribji plod; -en, *v. a.* ríbiti, ribáriti, ribe loviti; *fig.* loviti, iskati (iščem); -er, *m.* ribič, ribár; =, *a.* ríbški, ribarski; =ei, *f.* ribištvo, ribarstvo, ribarija, ribja lov *f.* =in, *f.* ríbčinja, ríbčevka; =hütte, *f.* ríbičeva koča; -fang, *m.* lov *f.*, lovlja, ribji lov; -fänger s. Fischer; -flosse, *f.* plavuta, plavút *f.* splav *f.*; -gabel, *f.* ostve *pl.*, ostí *pl. f.*; -gräte, *f.* ribja koščica; -hälter, *m.* ribnjak, ribnik; -hamen, *m.* sak; -handel, *m.* kupčija z ríbami, ribarija; -händler, *m.* ribár, -kŏber, *m.* vada, vaba, vabilo; -korb s. Fischreuse; -lake, *f.* razsol, solomarja; -leer, *a.* brezriben; -lein, *n.* ríbica, ribička, ribičica.

Fisch-markt, *m.* ribji terg; -otter, *f.* vidra; -recht, *n.* ribška pravica; -reich, *a.* riben, ribat, ribnat, ribovít, z ribami bogat; -reiher, *m.* siva čaplja, sivi rangar; -reuse, *f.* verša; -rogen, *m.* ikra, ribja jajca *pl.*; -saugethier, *n.* ribák; -schuppe, *f.* luska, luskina; -teich, *m.* ribnik, ribnjak, bajar, bajer; -thran, *m.* ribja mast *f.*; -verkäufer, *m.* ribár; -versteinerung, *f.* ribja okamnina, okamnela riba; -weib, *n.* ribarica, ríbčevka; -zoll, *m.* ribnina; -zug, *m.* vlak, ulovek.

Fisk-al, *m.* fiškál; -=a. fiškalni; -us, *m.* fiškus.

Fisole, *f.* fižól, fežól, fažól.

Fispern, *v. a.* gomúliti, šepetati (ám u. pečem).

Fist, *m.* pezdec; -el, *f.* cev *f.*, cevka; (med.) pijavka; -traut, *n.* ušivec; -en, *v. n.* pezdeti; -ulös, *a.* cevkast; pijavkast.

Fittig, *m.* perotnica, perutnica, perota, perot *f.*, haba, krilo, kreljút *f.*

Fitz-e, *f.* motvóz *f.*, motóz *f.*; preveza; -en, *v. a.* vézati (vežem): prevézati + prevezovati.

Fix, *a.* stalen, stanoviten, uganjen; nepodaljšljív, nepreložen; - und fertig, ves pripravljen; -ieren s. Festsetzen; einen -, mériti koga z očmi; -stern, nepremična zvezda, nepremičnica, stálnica; -um, *n.* stanovitni dohodek, uganjeni dohodek.

Fjord, *m.* zanožina.

Flach, *a.* (seicht) plitev, plitek; (platt) ploščát, ploščnat, plošč, plošnat; (eben) plan, raven; die -e Hand, dlan *f.*, šaka; das -e Land s. Flachland; -er Kopf, puhla glava.

Fläch-e, *f.* plan *f.*, planja, planjava, planota, poljana, ravnica, ravnina, ravnja, raván ob. raven *f.*; (tiefe) dnika; (öde) golina, goljava, golica; (Oberfl.) poveršina, poveršje, poverhnina; ploščád *f.*; ploščnjava; -en, *v. a.* plániti, plóščati; -en-inhalt, *m.* poveršje, poveršáj; -enmaß *n.* poveršnja mera.

Flach-feld, *n.* poljana, ravnica, ravno polje; -fuß, *m.* ploščonóg, ploščonožec; -füßig, *a.* ploščonóg; -gelehrsamkeit, *f.* plitva učenóst; -heit, ploščnost, ploščota; plitvost, plitvina, plitčina; puhlóst, puhlota; -kopf, *m.* puhloglavec, plitkoglavec, kesnoglavec; -köpfig, *a.* puhlogláv, plitko-

gláv, kesnogláv; -land, *n.* planota, raván, planjava; -länder, *m.* poljanec; -nasig, *a.* ploščonós.

Flachs, *m.* lan, len, predlo; (Winterfl.) ozimec, turk; (Sommerfl.) jarec, jar; (Herbstfl.) jesenšček, ajdovšček; (Bast d. Leines) predivo, predilo; -= *a.* lanén, lenén; -abfall, *m.* pezdír, pazdír; *coll.* pezderje, pezdírje; -acker, *m.* lanišče, predlišče; -artig, *a.* predivast; -bau, *m.* obdelovanje lanú; -bläuel, *m.* omikavnik; -breche, *f.* tèrlica; (Ort) terišče; -brechen, *n.* terilo, trenje; -brecher, *m.* terivec, teráč; =in, *f.* terica, terilja; bündel, *n.* kosem od. povesmo predíva; -dörre, *f.* súšnica, sušílnica.

Flächsen, *a.* lanén, konopnén.

Flachs=haar, *m.* vlakno; -handel, *m.* kupčija s predívom; -hechel, *m.* mikávnica, mikávnik, grebén; -raufe, *f.* dèrzanje, rihljanje; (Werfz.) rihla, derzej, derzávnica; -reifte, *f.* peščáj od. ročáj predíva; -riffel *f.* Flachsraufe; -röfte, *f.* godenje, rosenje, močenje lanú; (Ort) godišče, rosišče; -same, *m.* laneno seme; -schwinge, *f.* tréslica; -seide, *f.* prédenec, prédenica; -werg, *n.* predivo, tulje, tuljava, kodelj *f.*

Flach=teller, *m.* plitvi pladenj; -ziegel, *m.* ploščnata strésnica, ploščata opeka.

Flack=ern *f.* Flackern; *v.n.* terpoleti, merlíhati, plehetati (ám u. hečem), plahítati, planjéšati, šviglati.

Fladen, *m.* mlinec, gibanica, krapec, koláč; (Hornfl.) sat, satovje; (Kuhfladen.) kravjek; -brot, *n.* mlinci *pl.*, mlinčnik.

Flagge, *f.* bandera, zastava; die -aufstecken, bandero razviti (vijem) + razvíjati; -en= *a.* banderonosen.

Flam=ingo, *m.* flamingo, plamenják, rudeča gos *f.*

Flamm=e, *f.* plamen, plamen, plam, zubelj; *dim.* plámenec, plámenček, plamčck; *fig.* žar, ogenj; -en= *a.* ognjén, plamenén; -en, *v.n.* plameneti, plamíkati, plamteti, goreti, s plamenom goreti, bakljati; die Sonne flammt, solnce pripéka; -enburst, *m.* pekoča žeja; -enofen, *m.* plamenica; -enfäule, *f.* ognjén steber; -tod, *m.* smert v ognji.

Flanell, *m.* flanél, flanela; -en, *a.* flanelast, flanelen.

Flank=e, *f.* bok, stran *f.*, strana; (bei Thieren) lákotnica; -enbrett, *n.* bočnica; -ieren, *v. a.* klátiti se, potépati se, ométati, vláčiti se.

Flasch=e, *f.* steklenica, sklenica, sklenka, lagev, lágvica *f.*, čútara, flaša; *dim.* skleníčica, lágvica; -en= *a.* sklenični; -enzug, *m.* škerpec, škripec.

Flaschinett, *n.* piščál. *f.* piščel, pi-

Flaser, *f.* žila; -ig, *a.* žílav, žílat.

Flatter=geist, *m.* lahkoživec, vihrávt, vetrenják; -haft, *a.* vetrén, lahkoživen, lahkomiseln, nestanoviten; =igkeit, *f.* lahkomíselnost, nestanovitnost &c.; -n, *v.n.* ferfoleti, ferleti, ferfrati, plepetati (am u. ečem), prepeléti, letečati, švoleti, krepeliti, oplétati, plahitáti; (v. Fah-

nen)vihrati, veti (vejem); -finn. *m.* vetrenost.

Flatterthier, *n.* ferfetavec.

Flau, *a.* mlahav, nevečen, slab, medel; -en, *v.a.* oplákniti + oplakovati; sprati (sperem) + spirati; -igkeit, *f.* mlahavost ꝛc.

Flaum, *m.* puh, dlaka; perje; -bart, *m.* golobradec; -bärtig, *a.* golobrád; -feder f. Flaum; -ig, *a.* puhast, dlakav, dlakast.

Flause, *f.* burka, norčija, bosa, prazen izgovor: -n treiben, šale zbijati, norce briti; -nmacher, *m.* pavliha.

Flechs=e, *f.* kita, suha žila, bela žila; *dim.* kitica, suha žilica; -ig, *a.* žilav, žilast, kitav.

Flecht=e, *f.* plet *f.*, pletér *f.*, pletenica, opletál *f.*; (Körbch.) canja, locanja, pletenica; (Haarfl.) kita; (zum Trocknen) lesa, pletér *f.*; (Krankheit) lišáj; -en, *v. a.* plesti (pletem), viti (vijem): splesti, vplesti, zaplesti, preplesti, zviti + splétati, zvíjati ꝛc.; ſich die Haare -, oplesti se + oplétati se; (ſchlingen) rigljati; -enartig, *a.* lišajast; -er, *m.* pletavec, spletavec; -erin, *f.* pletica, pletilja, pletačica; -ruthe, *f.* vítra; -ſtück, *n.* pletek; -weide, *f.* beka; -werk, *n.* pletenina, spletenina, pletenje.

Fleck, *m.* kerpa, kerpuca, plaka, zápлата, oškert, oškerc; (am Schuh) župan, županec; (Tintenfl.) cok; (Stücke) kos, del; vom - gehen, odsédati se, odpačevati se, od rok iti (grem); -en *v.a.* f. Flicken; (beſudeln) skverniti, cokati, marógati: oskverniti, zacokati ꝛc.

Fleck=en, *m.* (Marktfl.) terg; *dim.* teržič; (Fettfl.) maroga, skverna, madež, cok; (Farbfl.) lisa, pelisa, peliha; (Schmutzfl.) umazek, zamazek; (im Geſichte) pega; (Kinderfl.) óšpice, opahki *pl.*, rubadi *pl.*; -los, *a.* brezmádežen, čist; -ig, *a.* lisast, pelisast, pasast, marogast; (ſchmutzig) zamazan, umazan.

Fleder=maus, *f.* netopír, topír, mračnik, pirhpogáčica, pírožlek, polmiš *f.*; -wiſch, *m.* omelo, ometalo.

Flegel, *m.* cep, cepec; (grob.) cepec, tepec, zarobljenec, zagovednež; -haft, *a.* zarobljen, neotesán, siróv; -jahre, *pl.* nora od. neumna leta; -ſtiel, *m.* ročnik.

Fleh=en, *n.* prošnja, mila prošnja; molitev *f.*; -en, *v.a.* prositi, milo prositi, moledovati, móliti; -entlich, *ad.* prisérčno, milo; -er, *m.* molec, molivec, prosivec, prošnik.

Fleiſch, *n.* meso; *dim.* mesce; (d. Früchte) sredica, mečina; (Wildfl.) hudina, divje meso; (geräuchert) prekájeno, vojeno od. suho meso; (Rindfleiſch) govédina; (Kalbfl.) telétina u. ſ. w.; -werden, včlovéčiti se, vteléſiti se + včlovečevati se; -*a.* mesni; aus -, mesén; -bank, *f.* mesnica; -beil, *n.* mesarica; -beſchau, *f.* ogled mesa; -beſchauer, *m.* mesogléd, mesogledec; -er, *m.* mesár, klavec; =*a.* mesarski; =gewerbe, *n.* mesarija: daſſelbe betreiben, mesáriti; = in, *f.* mesarica; =n, *a.* mesén, mes-

nat; -essend, *a.* mesojéd, mesojéden; fleischessende Thiere, mesojedke; -esser, *m.* mesojedec; -farben, *a.* poltne barve; -faser, *f.* mesno vlakno, lika, mesna nit *f.*; -fliege, *f.* zapljúnkarica; -fressend, *a.* mesožerten, mesojeden; -fresser, *m.* mesožerec; -haut, *f.* mezra, mezdra; -ig, *a.* mesnat, mesen, mesoven; telnat, -fošt, *f.* mesna jed, mersna hrana; -lich, *a.* mesén, telesen, poltén; -lichkeit, *f.* mesenost &c.; -los, *a.* meršav, brezmesen.

Fleisch-mangel, *m.* pománjkanje mesa; -markt, *m.* mesni terg; -masse, *f.* mesnina, mesenina, mesovje; -speise, *f.* mesna od. mesnata jed, mesna hrana; -steuer, *f.* mesarina, mesni davek; -tare, *f.* mesna cena; -ware, *f.* mesenina; -werdung, *f.* včlovéčenje; -wurst, *f.* klobasa, mesena klobasa, mastenica.

Fleiß, *m.* prid, pridnost, marnost, marljivost, prizadevnost; mit-, naláše, na znic; zu-, h kljubu; -ig, *a.* priden, maren, marljiv, prizadeven, prizadevljiv.

Fleun-en, *v. n.* cméreti se, cmíhati se, krémžiti se; -er, *m.* cmera, cmihovec, cmihovt.

Fletschen, *v. a.* škŕipati (am und pljem); zobé kázati (kažem).

Flibustier, *m.* morski razbojnik.

Flick-arbeit, *f.* kerparija; -en, *v. a.* kèrpati, kerpúcati: zakèrpati, zapehníti, zašiti (šijem); popráviti + poprávljati; -en, *m.* s. Fleck; -er, *m.* kerpár, kerpucar, kerpáč; =ei, *f.* kerparija; =in, *f.* kerparica; -lappen, *m.* záplata, kerpa, kerpuca, županec; -werk, *n.* kerparija.

Flieder, -baum, *m.* bez, bezeg, bezgovec; -= bezgóv. [en-*a.* mušji.

Fliege, *f.* muha; *dim.* mušica; -

Fliegen, *v. n.* leteti, létati, fèrcati (im), fèrkati: zleteti, fèrkniti; in Stücke-, razleteti se, raznesti se; -d, *a.* letéč; mit fliegenden Haaren, prostolás, z razpleténimi lasmi.

Fliegen-dreck, *m.* mušjek; -fänger, *m.* muhár, muhec; -gift, *n.* múšnica, muhomór; -klatsche, *f.* pokavnik; -netz, *n.* sítnica; -schwamm, *m.* múšnica (goba); -wedel, *m.* múhelica, muhavnik, muhálnica, muhnjak, muhalo: damit die Fliegen abwehren, múhati.

Fliehen, *v. n.* béžati (im), bégati; bezati, bezikati, bezgati: ubégniti, pobégniti, uteči, ubéžati + utékati; s. entfliehen; (v. d. Zeit) hiteti, béžati (im), dreti (derem); jemanden-, ogniti se + ogibati se (bljem), izogibati se koga; etwas-, varovati se česa; zu jemandem-, pribéžati (im), priteči h komu.

Fließ, *n.* kosem; (Vließ) runo, runa.

Fließen, *v. n.* teči; (tröpfelnd) kapljati, cureti, curljati, solzeti, cediti se; (v. d. Zeit) hiteti, potékati: -machen, topiti, taliti: raztopiti + raztáplјati; (v. Tränen) liti (lijem), cediti se; Tränen flossen über seine Wangen, solze so ga oblile, solze so se mu pocedile; das Licht fließt, sveča se oceja; -end, *a.* tekóč; (fließend gemacht) raztopljen, razpušćen; (v. d. Rede) gla-

dek, okrogel: -werden, tájati se, taliti se; -papier, *n.* kosmati, pivni od. rúnjasti popír, trapúznica.

Flimm=ern, *v. n.* migljati, igrati, lesketati se; (ſchwach brennen) merleti, merlíhati, merlísati, plahitati, berleti.

Flink, *a.* uren, ročen, gibčen, skačen, skočen, hiter, živ; -heit, *f.* urnost, gibčnost ꝛc.

Flint=e, *f.* puška, puša, ročnica; -en= *a.* puškin; -enkolben, *m.* bat, bet; -enkugel, *f.* svinčnica; -enſchloß, *n.* celín; -enſchuß, *m.* strel; -enſtein, *m.* kresavnik.

Flitter, *m.* bleščica, migljenka, migljótina; -gelehrſamkeit, *f.* puhla od. plitva učenóst; -glanz, *m.* bliščoba; -gold, *a.* loš, zlata pena; -golden, *a.* lošast; -jahr, *n.* sterdeno od. medeno leto; -ſilber, *n.* sréberna pena; -ſtaat, -werk, *n.* bliščina, bliščoba; lošenina; -woche, sterdéni o. medeni teden.

Flock=e, *f.* -en, *m.* kosem, plasem, pahelj, koder; *dim.* kosmič, kosmiček, plasmič, pahljiček; (Schneefl.) snežnica, snežinka, omráznica, kosmula, kúnadra; -en, *v. n.* kósmati: skosmati; *v. n.* kosmato snežiti, kocnjati; =blume, *f.* (Centaurea cyanus) plavica; =gewölk, *n.* mrénasti oblaki, jančki; =ſtäubling, *m.* (Lycoperdon Bovista) návadna kèrvnica; -icht, *a.* kodrast, kúnadrast; -ſeide, *f.* kosmata svila.

Floh, *m.* bolha; *dim.* bolšica; -= *a.* bolšji; -en, *v. a.* bolhe loviti; -ig, *a.* bolhav; -kraut, *n.* dresen, bolšník; -neſt, *n.* bolšinjak; -ſtich, *m.* bolšji pik.

Flor, *m.* cvet, cvetje, razcvét; *fig.* sreča, blagor, blagostanje, blagovitost; (gewebt. Zeug) pajčnik, pajčelán, tenčičnik; -a, *f.* cvetana; -band, *n.* pajčelánasta preveza; -fliege, *f.* tenčicarica; -ieren, *v. n.* cveteti, precvétati; sloveti; -ſeide, *f.* súkana svila; -tuch, *n.* tenčica.

Floskel, *f.* prazno lepotičje.

Floß, *n.* plavica, plav *f.*, plitva, plitka, pleta. [plavitev *f.*; ſ. Floß.

Flöß=bar, *a.* plaven; -e, *f.* plavba,

Flöſſe, *f.* plavuta, plavút *f.*, plav *f.*

Flöß=en, *v. a.* pláviti, goniti derva po vodi; (Wäſche) plákati: izpláhniti, izplákniti + izplahovati; -er, *m.* plavičár.

Floß=feder, *f.* plavuta, plavút *f.*; -gebühr, *f.* plavnina; -gerechtigkeit, *f.* plavna pravica; -holz, *n.* plavni les, plavina, plávšina; -ig, *a.* plavuten.

Flöt=e, *f.* stranšica, postranica, postranka, žvegla, flavta; -en, *v. a.* na postranico pískati; -enſpieler, *m.* žveglavec; -enwerk, *n.* piščali *pl. f.*

Flott, *a.* ritopašen, razuzdan, lahkoživen: -leben, ritopašno od. razúzdano živeti; ein -er Menſch, lahkoživec; -e, *f.* brodovje, ladjevje, barkada; -ille, *f.* flotila, malo brodovje.

Flötz, *n.* tla *pl.*, ploha; sklad *f.*, versta; -gebirge, *n.* verstno gorovje.

Fluch, *m.* kletev *f.*; kletba, klétvica,

klétvina, prekletje, prekletba, preklétstvo; (Schwur) zakletva, rot, zarotba; -beladen, *a.* preklét; -en, *v.a.* kleti (kolnem), hudičevati, šentovati, zlodejevati, preklínjati; -er, *m.* klevec, preklinjavec, preklinjevavec, hudičevavec; =in, *f.* klevica, preklinjevavka.

Flucht, *f.* beg, pobég, uték, uskók: die -ergreifen, pobégniti, uteči, uskočiti, poceditijo, ubrísati jo (brišem), v beg spustiti se *pf.*; in die -schlagen, zapoditi, razkropiti, v beg zapoditi; auf der-, bežé, bežéč, begóč; -bau, *m.* ubežišče.

Flücht=en, *v. n.* sich -, pobégniti, ubégniti, umakniti se, ubéžati (ím), peté odnesti, uteči, uskočiti *pf.*; sich zu jemanden-, pribéžati (ím) h komu; -ig, *a.* bežen, ubežen, begljív, begoten, bežljív, begóč: -werden f. Flucht ergreifen; (eitel) minljív, nestanoviten; (schnell) uren, nagel; (chem.) zginljív, izhlapljív; (leichtsinnig) vnemaren, zanemaren, lahkomiseln, nestanoviten; (oberflächl.) poveršen; *ad.* nágloma, povèrhoma, mimogredé; -igkeit, *f.* bežnost, minljivost &c.; -ling, *m.* begún, begunec, ubežnik, prebég, uskók; (flüchtiger M.) begljivec.

Fluchwort, *n.* klétvica. [jeza.

Fluder, *n.* splav, žleb; rake *pl.*; za-

Flug, *m.* let, letáj, polét, vzlét; (Bienen) roj; (v. Vögeln) vlak, kita, veršelo; (der Zeit) dír; -brett, *n.* letenica, letávnica.

Flügel, *m.* krilo, perotnica, perutnica, perot*f.*, repetnica, flafota, krilót *f.*, haba; (d. Windmühle) veterni ca, (d. Thür) dúrnica, (d. d. Armee) krilo; (Seite) bok; (musik. Instr.) glasovír; -=*a.* krilni; -frucht, *f.* perutka; -fuß, *m.* krilonožec; -ig, *a.* krilat, habat, s perotmi; -los, *a.* brezkríl, brezkrilen, brez perotníc; -mann, *m.* krilnik; -n, *v.a.* operutiti; geflúgelt, krilat, s perotnicami; -pferd, *n.* krilati konj, pegaz; -schlag, *m.* foför, flafót; -schnecke, *f.* perutar; -thor, *n.* dvokrilna vrata *pl.*; -vieh, *n.* perjád *f.*, perutnina, letenina, kuretina.

Flügge, *a.* goden: -werden, godnjati se + zgodnjati se.

Flug=loch, *n.* žrelo, mežévnica, letenica; vrática *pl.*; -mehl, *n.* poliska; -s, *ad.* ko bi trenil, ko bi mignil, zdajci; -sand, *m.* sviž, svižec, svišč, hlišč, sipa.

Fluor, *n.* fluor; -id, *m.* fluorid.

Flur, *f.* trata, loka, livada, njiva, polje; (Weide-) ledina, spašnik; (Vorhaus) veža, privežje; (Hofraum) dvorišče, préderje, prédurje; -stein, *m.* mejnik.

Fluss, *m.* reka, voda; *dim.* réčica, potok; (flüss. Zustand) tok, tokava, plav *f.*; (d. Metalle) raztóp; talilo, topilo; -=*a.* rečni, reški, vodni; -anwohner, *m.* potočnik, potokar; -arm, *m.* rokav, struga, pretók; -bad, *n.* kopel v reci; -barsch, *m.* ostriž; -bett, *n.* rečišče, struga, vodotóč, vodotóčina, pretoka, žleb; -fahrzeug, *n.* čoln, vozilo; -fall, *m.* slap, skakavec, sopotnica; -fischadler, *m.* ljun; -gebiet,

*n.*porečje,obrečje; -gefälle,*n.*potočje, padavica.

Flüssig,*a.*tekóč; (geschmolzen)raztopljen,razpuščen; (tropfbar flüssig) kapljiv, kapaven; -er Körper, tekočina; -keit, *f.* kapljivost, kapavnost; (d. Flüssige) tekočina, tonja, moča; (Krankh.) tok; tropfbare-, kapljina; gebrannte-, žganina.

Fluß-insel, *f.* osredek; -mittel, *n.* topilo; -nixe, *f.* povodna déklica, morska déklica; -jungfer, *f.* kačji pastir; -krabbe, *f.* potočna rakulja; -ofen, *m.* plavž, talívnica; -otter, *f.* vidra; -perlmuschel, *f.* potočna bisernica; -pferd, *n.* povodni od. nilski konj; -pricke, *f.* kačela, švélčica; -sand, *m.* pesek, svižec, prod; -schiffahrt, *f.*vožnja po reci,rečno brodarstvo; -seite, *f.* stran proti vodi; -spath, *m.* plavik, jedovec; -system, *n.*rečje, -wasser, *n.* tekoča voda; potóčnica, réčnica.

Flüster-n,*v.n.*šeptati, šepetati (ám n.ečem): šéptniti, pošeptati, zašepetati;(v.Thier.) gomúliti, ščebljati; (v.Winde) šumljati; -n, *n.*šepet, šepot, šepetanje; -nd,*a.* šeptav, ščebljav; -er, *m.* šeptavec, šepetáč.

Flut,*f.*povodenj *f.*,potóp; (d.Wachsen d.Wass.) plem, plima, pritók, priliv, narást; (Woge) val, slap, plov; Ebbe u. -, pritók in odtók, biba; (v. Schriften) kup, gromada; eine - von Thränen, potok solzá; -bewegt, *a.*buren, zburkan; -en, *v. n.* vreti, kipeti, naráščati, plívkati, nastópati; -zeit, *f.* plem, plima, doba pritoka.

Föder-alist, *m.*federalist, zveznik; -ativ, *a.* federativen, zvezen; -ierte, *m.* zaveznik.

Fogasch, *m.* smuč.

Föhr-e, *f.* bor, borovec; -en-, *a.*borov; =blattwespe, *f.* borova osa; = eule, *f.*borova sovka; =holz, *n.* borovina; =wald, *m.* borovje.

Folge, *f.* nasledek, posledek, nastopek, učinek; (Reihenf.) red *f.*, zaporedek, versta, rajda; (die - in der Herrschaft,)nasledba, nasledovanje, nastóp; in Folge, vsled, po, poleg, za, z. B. in-höherer Bewilligung, po višem dovóljenji; in-der Gerichtsordnung, poleg sodnega reda; in-d. Geburt, za porodom; (Lauf) tek, tečáj; -leisten, poslúšati od. poslúhniti, ubógati + posluševati, bógati; spólniti kaj + spolnovati; die - davon ist, iz tega izhaja, izvira od. sledí; von üblen Folgen sein, slabo zaleči (ležem); dem zu-, po tem takem; in der - der Zeit, s časom; in der-, za naprej, v prihodnje; -leistung, *f.* poslušnost, pokornost.

Folgen, *v.n.* einem -, slediti komu, koga nasledovati, za kom iti (grem); rasch auf einander -, loviti se, poditi se; auf jemanden -, nastópiti + nastópati; (d. Zeit nach) priti (pridem) + prihájati, z. B. auf den Meister folgt der Schüler, za učiteljem pride učenec; (nachahmen) posnémati, ravnati se od. délati po kom, zgledovati se nad kom; der Leiche -, merliča spremljati; (Folge leisten) slúšati, poslúšati: poslúhniti; bógati: ubó-

gati; folge mir, poslušaj me, ubogaj me; (nicht folgen) ne márati od. ne róditi za kaj; Fortſetzung folgt, dalje prihodnjič, dalje nastopi od. pride, nadaljevanje prihodnjič: -d, *a.* sledéč, nasledenj, zapóreden, naprejšen; -ds, *ad.* za napréj, v prihodnje; (hernach) potle, potlej, na to; -los, *a.* brez nasledkov; -reich, *a.* poln velicih nasledkov; -recht, *a.* dosleden.

Folg=er, *m.* naslednik, slednik, nasledovavec, nastopnik; -erichtigkeit, *f.* doslednost; -ern, *v. a.* sklépati, soditi, izpeljevati, povzémati, dovzémati: skleniti, izpeljati (ljem), izvoditi; -erung, *f.* sklep, sklepek, dovzema; -eſatz, *m.* naslednji stavek; -ewidrig, *a.* nedosleden; -ewidrigkeit, *f.* nedoslednost; -ezeit, *f.* prihodnji čas, prihodnost; -lich, *ad.* torej, zatorej, zató, tedaj, po tem takem, za tega voljo, za tega del; -ſam, *m.*, *a.* poslušen, radoslušen, bogljív, ubogljív, pokoren; =keit, *f.* poslušnost, radoslušnost, ubogljivost.

Foli=ant, *m.* folijant; -e, *f.* pena; podložek.

Folter, *f.* pretezavica, raztezavica, tezávnica; (Marter) peza, muka; jemanden auf die - ſpannen, koga na tezo djati (denem), koga múčiti; -bank, *f.* raztezávnica; -er, *m.* rabelj; -kammer, *f.* mučílnica, raztezávnica; -n, *v. a.* múčiti, terpínčiti, trápiti, tézati, pézati; (v. Gewiſſen) peči, grizti, klati (koljem).

Fond, *m.* mática, zalog, zaklad; die -s, deržavni papirji *pl.*

Font=aine, *f.* vodomèt; -anelle, *f.* mečava, mehko teme; (Geſchwür) pijavka.

Foppen, *v. a.* norčevati se s kom, koga za norca imeti (ám), bebcaiz koga delati, noriti koga.

Force, *f.* moč *f.*; sila.

Forchgras, *n.* solzica od. lasjé device Marije.

Förder=er, *m.* ſ. Beförderer; -lich, *a.* spešen, vspešen, prospešen, pripomočen, pomožen; -n, *v. a.* spéšiti, množiti: pospéšiti, pomnožiti, pomóči (morem), povíšati + pospeševati, pomnoževati, podpírati, povíševati; (Erze) izpráviti od. správiti na dan + správljati; *v. n.* spéšiti se, odsédati se, od rok iti (grem).

Forder=n, *v. a.* tírjati, térjati, zahtévati, hoteti, iskati (iščem); (heraus=ſ.) pozvati + pozívati; -ung, *f.* tirjava, terjava, tirjatev, terjatev; zahteva, zahtevek; (Heraus=ſ.) pozív, pozóv.

Förderung, *f.* spešitev, pospešek, pospeševalo; -smittel, *n.* spešilo, pospeševalo, množilo.

Forell=e, *f.* postèrv *f.*, posterva, postruga, bistranka; *dim.* postervica; -en= *a.* postervji; -enteich, *m.* postervnjak.

Form, *f.* podoba, oblika, obličáj, lik, obraz; (Modell) kalúp, tvorilo; (gram.) oblika; (Muſter) obrazec; -al ſ. Formell; -at, *n.* oblika, podoba; (Oktavformat) osmerka; (Duodezf.) dvanajsterka; -azion, *f.* tvorina; -el, *f.* besede *pl.*; obrazec;

-ell, *a.* obličen, pravilen, formalen, videzen, navidezen; *ad.* na videz.

Form=en, *v. a.* podobiti, obráziti, obličiti, obličevati, tvóriti: upodobiti, izobráziti, izdélati, stvóriti + upodobovati, izobraževati, izdelovati, stvárjati; (d. Guſs) uliti (lijem) + ulivati; **-enlehre,** *f.* oblikoslovje, oblikovje; **-enſchneider,** *m.* kalupar, kaluporezec; **-fehler,** *m.* pogrešek v obliki.

Förm=ig, in Zſmſtz. mittelſt der Endſilbe ast od. durch podoben zu übertragen, z. B. eiförmig, jajčast od. jajcu podoben; **-lich,** *a.* obličen, pravilen; pravéden, pravdánski, šegen; *ad.* pravíloma, rédoma, redno, pravilno; **=keit,** *f.* obličnost ꝛc.

Form=los, *a.* brezpodoben, brez podobe; **-loſigkeit,** *f.* brezpodobnost; **-rahmen,** *m.* oklép; **-ular,** *m.* obrazec, obrazek, izgledek, formulár; **-ularienbuch,** *n.* izglednik.

Forſch=begier, *f.* vedoželjnost, izvedljívost, pozvedovavnost; **-begierig,** *a.* vedoželjen, izvedljív, pozvedovaven; **-en,** *v. a.* pozvedovati, zasledovati, premišljevati, túhtati, iskati (iščem), preiskovati, raziskovati; (befragen) popraševati, opraševati, izpraševati; **-er,** *m.* pozvedovavec, preiskovavec; **-ſucht,** *f.* zvedavost, radovednost; **-ung,** *f.* preiskava, preiskovanje, pozvédba, pozvedovanje, zasledovanje; **-ungsgeiſt,** *m.* preiskovavnost, pozvedovavnost.

Forſt, *m.* gozd, les, hosta, gaj; **=a.** gozdni, gozdnarski; **-amt,** *n.* gozdnarski urád; **-baumzucht,** *f.* lesoreja; **-betrieb,** *m.* gozdárjenje; **-bezirk,** gozdni okraj; **-dienſt,** *m.* gozdnarska služba.

Förſter, *m.* gozdnár, gozdnik, logár; **-ei,** *f.* gozdnarija; gozdnárjeva koča; **-in** *f.* gozdnarica, logarica.

Forſt=frevel, *m.* gozdni kradež; **-gebühr,** *f.* gozdnina; **-gerechtigkeit,** *f.* gozdna pravica; **-gericht,** *n.* gozdna sodnija; **-haus,** *n.* gozdárjeva hiša; **-hüter,** *m.* gozdni čuváj; **-kunde,** *f.* lesoznanstvo, gozdoznanstvo; **-kultur,** *f.* obdelovanje gozdov; **-kundige,** *m.* lesoznanec; **-lehranſtalt,** *f.* gozdnarsko učilišče, logarska šola; **-lich,** *a.* gozden, gozdnárski; **-meiſter,** *m.* viši gozdnár, nadgozdnár; **-produkte,** *f.* gozdni pridelki *pl.*; **-rath,** *m.* gozdni svetovavec; gozdno svetovavstvo; **-recht,** *n.* gozdno pravo, dervášćina; **-ſchädlich,** *a.* gozdu škodljív; **-ſchule,** *f.* gozdnarska od. logarska šola; **-ſchutz,** *m.* gozdno varstvo; **-ſchutzperſonale,** *f.* gozdni čuvaji *pl.*; **-ſtreitigkeit,** *f.* pravda od. prepír zastran gozda; **-verwalter,** *m.* gozdni oskerbník; **-weſen,** *n.* gozdstvo; **-wirtſchaft,** *f.* gozdnarstvo; **-zins,** *m.* gozdnina, lesnina.

Fort, *ad.* napréj, napréd, dalje, dalj; (v Orte weg) proč, s poti, v kraj; (in Zſmſtz.) mit od. dalje, napréj; **-und-,** skoz in skoz, v eno mér, ven in ven; **ſo-,** zdajci, hkrati; **-mit dir,** poberi se, proč s teboj; **-an,** *ad.* odsihmal, od sih dob, odslej; (fünft.) posih-

mal, za napréj, v prihodnje; -arbeiten, *v.n.* dalje od. napréj délati, napredovati; -bannen, *v, a.* pregnati (ženem), prognati + pregánjati; -bauen, *v.a.* dalje stáviti od. zídati; (graben) dalje kopati (pljem); -begeben sich, *v. r.* odríniti, odpráviti se, oditi (idem), pobrati se (berem) + odprávljati se, odhájati, pobírati se; -bestand, *m.* obstanek, obstój; -bringen, *v.a.* napréj správiti, odpráviti + odprávljati: sich-, preživiti se + prežívljati se; -dauer, *m.* terpež, obstanek; -dauern, *v.n.* terpeti, obstati (stojím) + obstájati; -dauernd, *a.* terpéč, neprenehljív, stanoviten, venomeren, prevén.

Fort-eilen, *v.n.* odhiteti; -epiano, *f.* glasovír, klavír; -erben sich, *v.r.* preiti (preidem) + prehájati; -fahren, *v.n.* nadaljevati, napredovati; (m. d. Wagen) odpeljati se (ljem) + odpeljevati se; -fliegen, *v.n.* zleteti, odleteti + odlétati, odletávati; -fliehen, *v. n.* ubégniti, uteči + utékati; -führen, *v. a.* odpeljati (peljem) + odpeljevati; (v. Winde, Wasser) odnesti + odnášati; die Wirtschaft -, dalje gospodáriti ꝛc.; -gang, *m.* napredek, vspeh, prospeh; einen guten-nehmen, spéšiti se, odsédati se, srečno izpod rok iti (grem); -gangsklasse, *f.* red; -gangszeugnis, *n.* spričevalo (napredka); -gehen, *v.n.* oditi (idem), odríniti + odhájati; -hin, *ad.* za napréj, vnapréj, v prihodnje, vprihodnjič; -jagen, *v. a.* odgnati (ženem), odpoditi, spoditi, spókati + odgánjati; *v.n.* (zu Pferde) odjáhati, oddírjati, zdírjati *pf.*; -kommen, *n.* napredek, vspeh; boljši kruh, boljše življenje; (v. Pflanzen) rast *f.*, sponaša; (Lebensm.) živež; -kommen, *v. n.* oditi (idem) + odhájati; (v. Gewächsen, Thieren) rasti, délati, parmati, sponášati se, obnášati se: zrasti, storiti, sponesti se; -lauf, *m.* tek; -laufend, *a.* zaporeden, tekóč; zdèržema; -leben, *n.* življenje; -machen sich, *v. r.* správiti se, pobrati se (berem), pocediti jo + správljati se.

Fortpflanz-en, *v.a.* rediti, mnóžiti, saditi: zarediti, razmnóžiti, razplóditi, nasaditi + zaréjati, razmnoževati, razplójati, zasájati; (durch Übertrag.) prenesti + prenášati; -sich, *v. r.* razplóditi se, zarediti se, narediti se, razpasti se, razrasti se, razlezti se + razplodovati se, zaréjati se, razpasovati se, razráščati se, razlezovati se; -ung, *f.* zaredba, zareja, zasadba, razplodba, razšír; (d. Menschen) zarod; -ungsorgan, *n.* plodilo.

Fort-rennen, *v. n.* oddírjati *pf.*; bezati, bezljati, bezíkati: zbezati, ubezati; -rollen, *v.a.* talókati, kótati, váljati: zatalókati, potalókati, zavaliti; -schaffen, *v. a.* odpráviti, správiti + odprávljati; -schaffung, *f.* odprava; -schleichen, *v.n.* zmúzati se, zmúzniti se; -schleppen, *v.a.* zavleči, zavláčiti, odvláčiti; -schreiten, *v. n.* napredovati; dalje koráčiti od. stópati; =d, *a.* postopen; -schritt, *m.* napredek, vspeh, prospeh; Fortschritte machen, napredovati; =smann, *m.* na-

prednják; -ſetzen, *v. a.* nadaljevati, podaljševati; -ſetzung, *f.* nadaljevanje, sledilo, podaljšek; -folgt, dalje prihodnjič; -während, *a.* veden, venomeren, neprenehljiv, neminljiv, neskončen; *ad.* nepreneháma, brez prenéhanja, v eno mér, zmeraj, vedno; -ziehen, *v. n.* odríniti, preséliti se + preselovati se; -zug, *m.* odhód, preselitev *f.*

Forum, *n.* sodišče, sodnje mesto.

Foſſil, *a.* okamenél; kopan; -ien, *pl.* okamenine, kopanine *pl.*

Fötus, *n.* spočetek, zarodek.

Four=age, *f.* piča, kerma, klaja; -agieren, *v. a.* pičo priskerbovati; -ier, *m.* furír, vojaški pisár; -nier, *n.* oblaga, obklada; -nieren, *v. a.* obložiti + obkládati, furnírati.

Fracht, *f.* tovor, naklad *f.*; vozivo, vozna roba; -=*a.* vozni, prevozni; -bar, *a.* vozen, vozljiv; -brief, *m.* vozni list; -empfänger, *m.* prejemnik blaga; -en, *v. a.* za plačilo voziti; -führer, *m.* voznik, vozár; -geld, *n.* voznina, prevoznina; -gut, *n.* vozno blagó; -koſten, *pl.* vozni stroški; -ſchiff, *n.* prevozna ládija; -ſtück, *n.* vozilo, vozna roba; -verſender, *m.* razpošiljavec vóznega blaga; -wagen, *m.* tovorni voz, težki voz.

Frack, *m.* škric, frak.

Frag=e, *f.* vprášanje, povprášanje, vpraševanje, pitanje; eine - ſtellen, poprášati, vprášati, popitati, pobárati, vprášanje zastáviti + popraševati, vpraševati ɔc.; -en, *v. a.* prášati, pítati, bárati: vprášati, poprášati, popítati, zapítati, pobárati. zaprositi + vpraševati, popraševati ɔc.; (herum) opraševati, izbarkovati; -end, *ad.* popraševaje, vpraševaje; -epunkt, *m.* poprašek; -eſteller, *m.* vpraševavec, popraševavec; -eſtellung, *f.* popraševanje; -eweiſe, *ad.* v prášanjih, vpraševaje; -ewort, *n.* praševavna beseda; -ezeichen, *n.* vprašáj; -lich, *a.* zadeven, dotičen; =ment, *n.* odlomek, kos; =ariſch, v odlomkih.

Fraiſ, *f.* božjást; ſ. Epilepſie.

Frak=tur, *f.* frakturno ob. gótiško pismo; -zion, *f.* stranka.

Frank, *a.* svóboden, prost, sam svoj; -und frei, ves svoj, prost kakor tica pod nebom; -ieren, *v. a.* frankírati, poštnino popréd pláčati, list póštnine oprostiti + poštnino popréd plačevati, oprostovati; -iert, *a.* plačan, poštnine prost; *ad.* pláčano, poštnine prosto.

Fraiſ=e, *f.* trepec, resa, prema, rebelj; (Zeriſſ.) cefra; -en, *v. a.* cefrati.

Franz=band, *m.* francosko vezilo; vezba z usnjatim herbtom; -baum, *m.* pritlikovec; -branntwein, *m.* francosko žganje, žgano vino; -iſaner, *m.* frančiškán, frančiškanec; -iſanerkloſter, *n.* frančiškanski samostán; -iſanerorden, *m.* red sv. Frančiška; -oſen, *pl.* (Krkh.) nesramna bolezen, francozi *pl.*; -perle, *f.* ponarejeni biser; -thaler, *m.* francoski tolar; -wein, *m.* francosko vino.

Frapp=ant, *a.* prehvapen, prehvap-

ljiv; -ieren, *v.a.* prehvápiti, prevzeti (vzamem); začúditi se *pf.*

Fraß, *m.* žretje, žrenje; (Futter) pica, kerma; (Freßgier) žertnost, goltnost, samogoltnost, požrešnost; -trog, *m.* korito.

Frater, m. brat, frater; -nisieren, *v. n.* brátiti se, drúžiti se; -nität, *f.* brátovščina, bráterna.

Fratsch-eln, *v. a.* govoríčiti; izpraševati, izbarkovati, popraševati.

Frau, *m.* páglovec, smerkolín, smèrkovec, žaba; -e, *f.* spaka, šema; -machen, páčiti se; -enbild, *n.* gerda podoba; -gestalt, *f.* pošást *f.*; -enhaft, *a.* gerd, nagnjusen, šemast.

Frau, *f.* gospá, gospoja; (Ehefr.) žena, zaróčnica, druža, soproga; (Hausfr.) gospodinja, gazdarica: -im Hause sein, gospodínjiti; eine-nehmen, ženíti se: oženiti se; unsere liebe -, gospa sveta, mati božja, Marija prečista devica; die -Sterden, gospá Sterdenka u. s. w.; -chen, *n.* ženica, ženka, ženkica; -en-, ženski; =bild, *n.* podoba Device Marije; =feind, *m.* sovražnik ženstva; =fingerkraut, *n.* device Marije kožušek; =haar, *n.* ženski lasjé *pl.*; (Pfl.) device Marije lasci, prédenica; =hemd, *n.* ženska srajca; =käfer, *m.* polónica, božji volek; =kirche, *f.* cérkev mátere božje; =kloster, *n.* nunski samostán; =orden, *m.* ženski red; =schuh, *m.* ženski črevelj; =sperson, *f.* ženska, ženstvo, ženščina; =stand, *m.* ženstvo; ženska stran (in d. Kirche); =tag, *m.* gospójnica, šmaren, šmarni dan, praznik Marije device; der große -, velika gospójnica, veliki šmaren; der kleine -, mala gospójnica, mali šmaren; =volk, *n.* ženstvo, ženske *pl.*; =zeit, *f.* ženska doba, žensko číščenje; =zimmer, *n.* ženska stanica; (Pers.) ženska, ženščina, ženstvo.

Fräulein, *n.* gospodična, gospodíčina, gospodičnja; -stift, *n.* odrejališče za gospodične.

Frech, *a.* derzen, derz, prederzen, smél, zlotoven, podstopen; (ausgelassen) nesramen; razuzdan; ein -er Mensch, nesramnik; die -e Person, nesrámnica; -heit, *f.* prederznost, smelost, podstopnost.

Fregatt-e, *f.* fregata; -envogel, *m.* černa búrjovka.

Frei, *a.* svóboden, slóboden, prost, svoj, samsvoj, samosvojen; (ohne etwas) brez-, prost, číst; - von Schulden, brez dolgov; im -, na planem, pod milim nebom; -er Platz, odperi od. poren kraj; auf -en Fuß setzen, izpustiti koga iz ječe; der Baum steht-, drevó na samem stoji; er ist nicht frei, on ni sam svoj; -e Stunde, lazna ura; von -en Stücken, sam od sebe, samovoljno; es steht ihm -, ima na zbiro; -e Wohnung, prebivališče brez plačila; -er Gegenstand, nezapovedan od. svóbodni predmet; ich bin so-, derznem se; -e Wärme, razvézana toplota; (moralisch) voljen; -lassen, izpustiti + izpúščati; sich-machen, osvójiti se česa + osvoje-

vati se; -=a. svóbodni; fehlerfrei, brez pogreškov u. s. w.; -bataillon, n. bataljón ob. kerdelo dobrovoljcev; -bauer, m. svóbodnik; -beuter, m. morski tolováj ob. ropár; -beuterei, f. morski razboj; -bürger, m. svóbodni deržavljan; -denkend, a. svóbodomiseln; -e, f. planja, plan f., planota; pod milim nebom; -eigen, a. prostolasten.

Frei=en, v. a. snúbiti: zasnúbiti: -gehen, v snuboke ob. v ógledi iti (grem); -en, n. snubitev f., -er, -ersmann, m. snubec, snubáč; -frau, f. barónica, baronka, svóbodnica; -geben, v. a. osvobóditi, izpustiti; dopustiti + izpúščati ic.; den Handel-, dopustiti svobódno kupčijo; -gebig, a. radodaren, radodaven, darovit, daroviten, darežljiv, dobrotljiv; =keit, f. radodarnost, radodavnost, darežljivost ic.; -geboren, a. prosto rojen; -geist, m. svóbodomiselnik; maloverec; =erisch, a. svóbodomiseln; maloveren, malovérski; -geld, n. mertváščina; -gesinnt, a. svóbodomiseln; -glaube, m. prostoverstvo; -hafen, m. svóbodna luka, svóbodna ladijostaja; -halten, v. a. komu zastónj živež dajati; -handel, m. svóbodna kupčija.

Frei=heit, f. svóboda, slóboda, svóbodnost, próstost, prostota, svojóst, svójščina, samosvojnost; (Kühnheit) derznost, prederznost: in -setzen, izpustiti koga iz ječe, svóbodo komu dati + izpúščati, dajati; ich nehme mir die -, naj mi bo dopúščeno, derznem se, podstopim se; -heitsliebend, a. svóbodoljúben; -heitsdrang, m. svóbodoželjnost; -heraus, ad. na ravnost, odkritoserčno, pod zobe, z očí v očí; -herr, m. barón, svóboda; =lich, a. baronov, baronski; -hold, m. dajnšek; -hufe, f. prosto zemljišče; -knecht, m. rabelj; -korps, n. kerdelo dobrovoljcev; -lassen s. freigeben; -lehen, n. svóbodni fevd; -lich, ad. kaj pa da, se ve da, kako pa, res; (zwar) sicer, scer; -machen, v. a. osvobóditi, osvójiti, oprostiti, sprostiti, razprostiti + osvojevati, oprostovati ic.; -maurer, m. svóbodni zidár, svobodnják; -maurerei, f. svóbodno zidarstvo.

Frei=muth, m. prostoserčnost, prostodušnost, odkritoserčnost; -müthig, a. prostoserčen, prostodušen, odkritoserčen, ravnodušen, naraven; =keit s. Freimuth; -saß, m. svóbodnik; -schüler, m. učenec brez plačila; -sinn, m. svóbodomiselnost, svóbodna misel; =ig, a. svóbodomíseln; -igkeit, s. Freisinn; -sprechen, v. a. nedólžnega spoznati, za nedólžnega izreči + spoznávati, izrékati; (von Sünden) odvézati (vežem) grehov + odvezovati; (v. Lehrjung.) iz učenja koga pustiti + púščati; leta učenja so mu dotekla; -sprechung, f. oprostitev, odveza; -stadt, f. svóbodno mesto; -statt, f pribežališče, utečišče, závetje; -stehen, v. n. es steht ihm frei, na voljo mu je, na volji imá, na izbiro imá; sme, ako hoče; -stelle, f. brezplačilno mesto; -stellen,

v. a. jem. etwas -ſtellen, na voljo ob. na izbiro komu kaj dati + dajati; prosto voljo dati, na voljo pustiti + dajati, püščati; -ſtunde, *f.* lazna ura, laz; lazno, ura praznovanja.

Frei=tag, *m.* petek; am -, v petek; -tiſch, *m.* brezplačilna hrana; -werber, *m.* snubec; snubač; =in, snubačica; -werbung, *f.* snubitev *f.*; -werden, *n.* oprostiti se, oteti se (otmem), osvójiti se, oprostovati se, otévati se, osvojevati se; (chem.) razvézati se (vežem) + razvezovati se; -willig, *a.* dobrovoljen, samovoljen, radovoljen, samorád; *ad.* sam od sebe, iz lastne volje, z dobra, iz dobre volje; =e, *m.* dobrovoljec; *f.* dobrovoljka; =heit, *f.* dobrovoljnost &c.; -zügigkeit, *f.* svóbodno preseljevanje, svóbodna selitev.

Fremd, *a.* tuj, ptuj; vnanj, zunánj, ljúdski, inostrán; (unbekannt) neznán, nevéden (ſeltſam) čuden; -artig, *a.* tuj; inoroden, raznoroden, ljudski; =heit, *f.* tujost, inorodnost &c.; -e, *f.* tuja dežela, tujina, neznana ob. stranska dežela; neznanje: in die - gehen, po svetu ob. na tuje iti (grem); er war in der -, po svetu je bil, veliko sveta je omedel; (Perſ.) *m.* tujec, ptujec; *f.* tujka, ptujka; -engeſetz, *n.* postava zastran tujcev; -enpolizei, *f.* policija zastran tujcev; -enweſen, *n.* tujstvo, tujska opravila *pl.*; -geboren, *a.* tujoróden, tújega rodú; -heit, *f.* tujstvo; nevednost, neznanje; -ling, *m.* tujec, ptujec, tujež, inostranec, priselnik; -werden, tújčiti: potújčiti + potujčevati; -lings =, *a.* tujski; -ſucht, *f.* tujčevavnost; -ſüchtig, *a.* tujčevaven; -wort, *n.* tuja beseda, tujica, tujka; -züngig, *a.* inojezičen.

Frequent, *a.* ljudnat, obiskován; -ativ, *n.* ponavljavni glagol, ponavljavnik; -ation, *f.* obiskovanje; -ationszeugnis, *n.* obiskovanjsko spričevalo, obiskovalo; -ieren, *v. a.* obiskovati, poslušat hoditi.

Freſko, *n.* -malerei, *f.* mal na apno, freško, malarija na mokro.

Freß=begierde, *f.* požrešnost, samogoltnost, snédenost, žertnost; -begierig, *a.* požrešen, samogolten, sneden, žerten, gladoven, lákoten; -e, *f.* žrelo; gobec, rivec; -en, *v. a.* žreti, jesti (jem), góltati + požreti, pojesti, snesti, pogóltniti + požirati, pojédati; (Körner); zobati (zobljem): pozobati, pobrati (berem) + pobírati; (Hirſe, Hanf &c.) piti (pijem): opiti; (Gras) múliti, pasti, pomúliti, popasti + popasovati; (gierig -) brehati (ám u. brešem), hlastati, lókati: pobrehati, pohlastati, polókati; (um ſich -) razjedati; razpasovati se; -en, *n.* žertje žrenje; (Speiſe) piča, kerma, jed *f.*; -end, *a.* žirav, goltav; razjedljiv; -er, *m.* žerec, žerúh, požerúh, brehác, snedež, lákotec, lákota, volk, požrešnik; =in, *f.* lákota, sneda, požrésnica; -gier, -gierig ſ. Freßbegier, -ig; -; -ig in Zſſg. jéd oder žerten; -luſt, *f.* lakot *f.*, požerljí-

vost; -sucht, f. Freſsbegierde; -trog, m. korito; -werkzeug, n. žiralo.

Frett=chen, -wiesel, n. bela podlásica.

Freud=e, f. veselje, radost: -haben, veseliti se, radovati se; ein Tag der -, veseli dan; mit -n, z veseljem, prav rad; -en =, a. veseli, rádostni; -enbecher, m. čaša veselja; -enbotſchaft, f. radosti polno oznanilo, veseli glás; -enfeſt, n. veselica, godovnica, veseli god; -enfeuer, n. kres; -engeſchrei, n. vrisk, veseli krik, veseli hrup: ein - erheben, vesél hrup zagnati (ženem), zavriskati, zaúkati pf.; -enhaus, n. dom veselja; -enkleid, n. pražnja obleka, semanje oblačilo; -enleben, n. veselo ob. prijetno življenje; -enlos, a. nevesél, brez radosti, grinjav; -enmahl, n. veselica, veselo godovanje; -enreich, a. radosti poln, prevesél, prerádosten; -enruf, m. klik, vrisk, veseli klic; -entag, m. dan veselja, dan veselja poln; -entaumel, m. im -, veselja pijan; -enträne, f. solza rádosti ob. veselja; -envoll, a. rádosti poln, poln veselja; -etrunken, a. veselja pijan; -ig, a. vesel, rádosten, radosti poln; =keit, f. veselje, radost.

Freu=en, v. a. veseliti, radovati: razveseliti; ſich -, v. r. veseliti se, radovati se, vesél biti (sem): razveseliti se + razveseljevati se.

Freund, m. prijatelj, prijatel; er iſt ein - vom Spielen ꝛc., rad igrá ꝛc.; -chen, n. ljubi prijatelj; -in, f. prijáteljica, prijátlica; -lich, a. prijazen, prijaznjív, prijazljív, mil: -thun, prilizovati se, dobríkati se, sladkati se komu; (hübſch) lep, ugoden; =keit, f. prijaznost, prijazen f. -los, a. brez prijateljev: -ſchaft, f. prijáteljstvo; pobratimstvo: -ſchließen, sprijázniti se, poprijátliti se, pobrátiti se + pobratovati se; =lich, a. prijáteljski, prijazen; ad. prijateljsko; =s=, a. prijáteljski; =sbund, m. prijáteljska zveza.

Frevel, m. pregrešek, hudobija; (Verbrechen) pregreha, hudodelstvo, zločinstvo, zlodejstvo; (Beſchädig.) škoda, kvar; (Entheil.) oskrumba, oskrunitev; -haft a. zloben, hudoben, pregrešen, hudodelen; prederzen, derzovít; -muth, m. zlobnost; prederznost; -n, v. n. hudo délati, hudodéliti, grešiti; -that, f. hudobija, hudodelstvo, zločinstvo; brezbožno djanje.

Frev=entlich, a. prederzen; -ler, m. hudobnik, hudobnež, brezbožnik, pregrešnik; hudodelec, zločín; prederznež, prederznik; =in, f. hudóbnica, brezbóžnica; hudodelka, predèrznica.

Fried=e, m. mir; (Ruhe) pokój: -ſchließen, pomíriti se, mir skleniti pf.; der - ſei mit euch, mir vam bodi, mir z vami!: -ſtiften, miriti: pomíriti; in - leben, mirovati, v miru živeti; den - zerſtören, razmíriti pf.; - ſeiner Aſche, Bog mu daj večni mir in pokoj; - liebend, a. miroven, miroljuben; -los, a. nemiren, nepokojen; -ens= mirni; -ensab=

ſchluſs, *m.* pomirje, naprava mirú; -ensbedingung, *f.* pogój mirú; -ensbotſchaft, *f.* oznanilo mirú; -ensbruch, *m.* mirolóm, mirolomstvo; -ensbund, *m.* zaveza mirú; -ensengel, *m.* angelj mirú; -ensgage, *f.* plača ob miru; -ensgericht, *n.* mirna od. mirivna sodnija; -ensgöttin, *f.* bóginja mirú; -enskongreſs, *m.* zbor za mir; -ensrichter, *m.* mirni sodnik, mirnik; -ensſchluſs, *m.* pomirje, sprava, sklep mirú; -ensſtifter, *m.* mirivec; -ensſtörer, *m.* razmirnik, razmirovavec; zdražba; -ensunterhändler, *m.* pogajavec zastran mirú; -ensvermittler, *m.* srednik mirú; -enszeit, *f.* čas mirú; zur -, ob miru, v miru.

Fried=fertig, *a.* miroljuben, miren, mirljiv, miroven, miroviten, pokojen, krotek; -fertigkeit *f.* miroljubje, miroljubnost; -hof, *m.* pokopališče, grobišče, mertvišče; -lich, *a.* miren, miroven; pokojen; *ad.* zlepo, mirno; -liebend, *a.* miroljuben; -los, *a.* nemiren, brezmiren, nepokojen; -ſam, *a.* miren, tih, krotek; =keit, *f.* mirnost; krotkóst.

Frier=beule, *f.* ozeba, ozeblina; -en, *v.n.* zebsti, ozébati, prezébati, zimo ogrébati od. terpeti; ich friere, zebe me, mraz mi je, zima me grudi; (zu Eis werden) zmèrzniti, zamèrzniti, led se stori + zmerzovati, zamerzovati, led se déla; -en, *n.* mraz, zmerzál *f.*, zmerzlina.

Fries, *m.* fríz. [spuščáj, prišč.

Frieſel, *m.* opahki, spahki, *pl.*

Friſch, *a.* siróv, presen, čverst, svež, frišen; (kühl) hladen; studen; (neu) nov, mlad; (munter) živ, živahen, brihten, čverst, čil; isker, sterpén; -es Holz, sirov lés; -es Blatt, zelen list; -e Ware, nova dobra roba; -er Baum, ómladno od. mladíkavo drevó; -e Farbe, živa barva; -es Pferd, isker, spočít od. sterpén konj; -gewagt, serčnost veljá; auf -er That, na samem djanji; - zur Arbeit, hajdi na delo! urno k delu!; etwas -es, novina; -e Wäſche, belo perilo; auf die - Luft, pod milo nebó; -e, *f.* čverstost, čverstota, svežést *f.*; merzlota, studenost; hlad, hladnost; živost, živahnost, čilost; -en, *v. a.* f. erfriſchen; (Eiſen) pretopiti, prečístiti, prepustiti + pretápljati, prečiščevati, prepúščati; -eſſe, *f.* pretapljávnica; -herd, *m.* ognjišče; -ling, *m.* prešič; -ofen, *m.* pretapljávnica, topívnica; -ung, f. Erfriſchung.

Friſ=eur, *m.* vlasár, lasoplét, lasničár; -ieren, *v. a.* oplesti (pletem), razčesati (češem) + oplétati, razčesávati; kódrati, svédriti; -ierkamm, *m.* češelj, redki glavnik.

Friſt, *f.* rok, obrók, doba; (Aufſchub) odlóg, odlašek: binnen Monats-, črez mesec dni; zu jeder -, vsaki čas; große -, prostran rok; letzte -, končni rok; -en, *v. a.* odlóg dati + dajati; ſich kümmerlich das Leben -, ubíjati se, péhati se, golomíšiti; -tag, *m.* določeni dan; -verlängerung, *f.* podáljšanje obroka; -weiſe, *ad.* po obrokih, obrókoma.

Frisur, *f.* oplèt, opletilo.

Frivol, *s.* ausgelassen.

Froh, *a.* vesél, rádosten, rad, radovoljen; zadovoljen, dovoljen; ich bin-, veselím se, po všeči mi je.

Fröhlich, *a.* vesél, rádosten, dobrovoljen, žídane volje; -sein, veseliti se, radovati se, dobre od. žídane volje biti (sem); -keit, *f.* radost, veselost; (als Handl.) veselje, dobra volja, radovanje, veselica.

Frohlocken, *v. n.* radovati se, veselja poskakovati, vriskati od. úkati; -*n.* vrisk, úkanje, radovanje.

Frohn=, *a.* rábotni; -arbeit, *f.* rábota, tlaka; -arbeiter, *m.* rábotnik, tlačán; -dienst, *f.* rábota, tlaka; -e verrichten, rábotati, sužnjevati, tlačániti.

Fröhnen, *v. n.* rábotati, sužnjevati, tlačániti, tlako oprávljati; (d. Lüsten) streči (strežem), slúžiti.

Frohn=fasten, *pl.* kvatre *pl.*; -fuhre, *f.* tlaka z vozom, vožnja tlaka; -geld, *n.* rábotnina, tlačšina; -herr, *m.* gospodár rábote; -leichnamsfest, *n.* telovo, praznik od. dan sv. rešnjega Telesa; -pflichtig, *a.* ráboti podveržen, sužénj, ráboten.

Frohsinn, *m.* dobra misel, dobrovoljnost, dobra od. žídana volja, veselo serce, radost; -ig, *a.* veleserčen, dobrovoljen, vesél, rádosten.

Fromm, *a.* pobožen, bogoljuben, bogabojéč, bogaboječen, bogoslužen, bogomil, brumen; (sanft) krotek, tih; (gütig) dobrotljív, milostljiv, usmiljen, miloserčen; eine -e Stiftung, zadúšbina, zadúšnica; -e, *m.* pobožnik, bogoljúb; *f.* pobóžnica, bogomila.

Frömmel=ei, *f.* svetohlinstvo, svetohlimba; -n, *v. n.* svetohlíniti, svétega se délati.

Fromm=en, *v. n.* streči (strežem), koristiti, hásniti, v prid od. na korist biti (sem); -en, *n.* hasen, korist *f.*, prid; -herzig, *a.* miloserčen, pobóžnega serca.

Frömm=igkeit, *f.* pobožnost, bogaboječost, bogoljubnost; krotkóst; dobrotljivost &c.; -ler, *m.* svetohlinec.

Front=e, *f.* čelo, očelje, lice, prednja stran, ospredek.

Frosch, *m.* žaba; *dim.* žábica; (Laubfr.) rega, rákovec, vega; (der esbare) ureh, rujht, rujhtáč; ein abscheulicher -, žabura; -, *a.* žabji; -ader, *f.* podjezična žila, podjezíčnica; -fang, *m.* žabja lov *f.* -fuß, *m.* skrek; -gequacke, *n.* ragljanje, regljanje; -lache, *f.* mlaka, mlakuža; -laich *m.* žabnik, žabnjak.

Frost, *m.* mraz, zmerzál, *f.*, zmerzlina, omerzlina, prezeba, ozebek *f.* sren, srenec; -beule, *f.* ozeblina, ozeba.

Fröstelu, *v. n.* mich fröstelt, mrazi me, mraz me grudi, mraz me trese, mraza dergečem, mraza se tresem.

Frostig, *a.* merzel, zmerzel, mrazen, studen, ledén, zimen; ozebel, prezebel.

Fröstler, *m.* zmerzlák, zmerzli človek.

Frost=salbe, *f.* mazilo za ozebo;

-wetter, *n.* ostra ob. huda zima, merzlo vreme.

Frucht, *f.* sad, plod; obrodek, prirodek, pridelek, žito; *dim.* sadek, plodek; *coll.* sadje, sadovje; die Früchte, plodovi, pridelki; *fig.* nasledek, nastopek; -anſetzen, zarodíti, zarod zastáviti + zastávljati, zaréjati; -*a.* sadni; zarodni; -auge, *f.* popek, berst; -bar, *a.* rodoviten, rodovít, roden, ploden, plodovít, plodoviten, plodoven, plodljív, plenjav, nosen, plodonosen, naróden; (v. Bäumen) sadonosen, sadovít: -ſein, roditi, nesti, pléniti, plénjati; =keit, *f.* rodovitnost, plodnost ɔc.; -barmachung, *f.* porodovitev; -baum, *m.* sadno ob. sadonosno drevó, sadonósnica; -baumzucht, *f.* sadjoreja; -boden, *m.* žítnica, kašča, hambar; -bringend, *a.* sadonosen, plodonosen, sadoven, plodoven; koristen; -en, koristíti, hásniti, roditi; zaléči (ležem + zalégati; pomágati *pf.*; -ertrag, *m.* pridelek, obrodek, létina, pridélščina; -feld, *n.* žítno polje; -folge, *f.* poljsko kolobárjenje; -garten, *m.* sadovnják, sadonosnik; -gehäuſe, *n.* peček; oplodje; -genuſs, *m.* vžitek, prevžítek; -göttin, *f.* Živa; -handel, *m.* žítna kupčija, žitarija: den -handel betreiben, žitáriti, z žítom kupčevati; -händler, *m.* žitár, žítni kupec; -haut, *f.* mrena; lupina; luščina; -horn, *n.* rog obílnosti; -hülle, *f.* oplodje; -hülſe, *f.* strok.

Frucht=feim, *m.* kal, klica, zarod, zarodek; -knospe, *f.* berst, popek; -los, *a.* brezploden, neploden, jalov, brez sadú; (vergeblich) prazen, nekoristen, brez prida; *ad.* zastónj; =igkeit, *f.* brezplodnost ɔc.; praznost, nekoríst *f.* -mangel, *m.* slaba létina, pománjkanje, stradež; -markt, *m.* sadni terg; -nießung, *f.* vžívanje; -pflanze, *f.* sadika, rastlina; sémnica, semnjača; -preis, *m.* žítna cena; sadna cena; -ſchaden, *m.* uima, škoda na polji; -ſpeicher ſ. Fruchtboden; -ſtiel, recelj, pecelj; -trieb, *m.* zarodek, zarodna mladica; -waſſer, *n.* otročja voda; -wechſelwirtſchaft, *f.* poljsko kolobárjenje, kolobaritev; -wein, *m.* jábelčnik, hrúškovec; -zweig, *m.* mladica; klica.

Frugal, *a.* tečen, tekovít.

Früh, *a.* ran, zgodenj, prigodenj, jutránj, *ad.* zgodaj, za rana, rano, pri godi; ſehr-, prav zgodaj, na vse zgodaj ob. prigodnje; heute -, davi; *a.* davíšenj; morgen -, zajtro, za jutra; *a.* zajútrišenj; -morgens, za bélega dné, z vidom vred, na vse prigodnje; zu -, prezgodaj, prerano, prevréd, prehitro; von -en Morgen bis -, od vida do -; -arbeit, *f.* zjutranje delo; -birn, *f.* prigodnja ob. rana hruška; -e, *f.* jutro, rano; in der -, zjutraj, zgodaj, pri godi, za rana; in aller -, na vse zgodaj, na vse prigodnje; -er, *ad.* préj, popréj, préd, popréd, pervlje; -eſtens, *ad.* najpréd, najpopréj; -gebet, *n.* zjutranja molitev *f.*, -geburt, *f.* negodni plod; poród pred časom, nevgodni poród;

-getraide, *n.* jaro od. zgodnje žito, járina; -gottesdienſt, *m.* zgodnja maša, zgódnjica; -henne, *f.* járica, járkica; -jahr, ſ. Frühling; -kirſche, *f.* prigodnja od. rana črešnja; -koſt, *f.* kosilo, kosílica, zajterk, zajutrek.

Frühling, *m.* pomlad, *f.* spomlád *f.*, vigred *f.*, mlado leto, mladletje, mladletek, valička, vileže; im -, s pomladi, spomladi, na spomlad; -s-, *a.* pomladánj, pomladnji, spomladánski, vígredni, mladoletni; (v. Früchten) jar; -senzian, *m.* svederc; -ſtrauß, *f.* cveteča livada od. trata; -sgöttin, *f.* Vesna; -spflanze, *f.* pomladna rastlina, vigrédna; -szeit, *f.* pomladnji čas, mlado leto.

Früh=morgig, *a.* dávišen; -nebel, *m.* jutranja megla; -reif, *a.* prigodenj. rano zrel; -reife, *f.* prezgodnji zor; -roth, *n.* zarja, zárija, zora; -ſaat, *f.* rana setev *f.*, jara setev *f.*; -ſtück, *n.* kosilo, kosílca, kosilce, zajutrek, zajterk, zájternica, otesčilo; -ſtücken, *v. n.* kósiti, kosílčati, zajterkovati; -zeitig, *a.* zgodenj, prigodenj, ran; *ad.* zgodaj, rano, prigodi; allzu-, prezgodaj, prevred; *a.* prezgodenj, prevreden, prerán.

Fuchs, *m.* lisica, lesica; *dim.* lisíčica; (Männchen) lisják, lesják; (Pferd) lisec, rižan; (Menſch) zavitec. prekánjenec, tič; (Dufat) rumenják; -s, *a.* lisičji, lesičji; -balg, *m.* lisičja koža, lisíčevina; -bau, *m.* lisičja luknja, lisíčina; -eiſen, *n.* lesice *pl.*; -en, *a.* lisičji; -fell ſ. Fuchsbalg; -in, *f.* lisica; -jagd, *f.* lov na lisice; -pelz, *m.* lisíčevina, lisíčina; -roth, *a.* erjav ko lisica; -ſchrott, *m.* lisičnjek; -ſchwanz, *m.* lisičji rep; -ſchwänzen, *v. n.* lizati se (ližem), prilizovati se, dobrikati se; -ſchwänzer, *m.* prilizovavec.

Fuchtel, *f.* ploščnat meč; -n, *v. a.* s ploščnatim mečem biti (bijem); *v. n.* z golo sabljo máhati.

Fuder, *n.* voz, naklad *f.*, pelják, vlak, tovor.

Fug, *m.* pravica, oblást *f.*; mit - u. Recht, po vsej pravici; -e, *f.* sklep, speh, spih, spah, stik, spojka; (muſ.) sklad, fuga.

Füg=eband, stružnik, spihavnik; -bock, *m.* kobila; -en, *v. a.* spehniti, spahniti, skleniti, stakniti, sterniti, spójiti + spihovati, sklépati, stíkati, strínjati, spojevati; (lenken) oberniti, nakloniti, uravnati + obráčati, naklánjati, uravnovati; ſich-, vjémati se, stíkati se, strínjati se; ſich in etwas -, udati se v kaj + udájati se; ſich dem Geſetze -, podvreči se (veržem) + podvergovati se, pokoriti se; (geſchehen) primériti se, naključiti se, spétiti se, pripétiti se, prirájmati se + primérjati se, pripetovati se ɔc.; -ewort, *n.* veznica; -lich, *a.* primeren, pristojen, priležen; *ad.* dobro, zložno, zlágoma; pristojno; tíkoma; (mit Recht) po pravici, po potrebi; -ung, *f.* zveza, spihljej; (Lenk.) naravnava, sternilo, obračilo; (Gottes) božja volja, naredba, usoda; božji narejek.

Fühl=bar, *a.* občuten, občutljív, ču-

ten, čutljív; =keit, *f.* občutljivost, občutnost; -en, *v.a.* čútiti, občútiti + občutovati; (d. Berührt.) típati (pljem), šlátati: otípati, ošlátati, pošlátati; ich fühle Luft, hoče se mi, želja me obhaja; sich -en, čútiti se, imeti (ám) se; wie fühlst du dich, kako si ti je, kako se čutiš?; -end, *a.* čutljív, čuten; -faden, *m.* čutilo; tipávnica; -horn, *n.* tipavnik, čutilnik; -los, *a.* brezčuten, neobčuten; terdoserčen, terd; =keit, *f.* brezčutnost &c.

Fuhre, *f.* vožnja; -n machen, peljati (ljem); (Wagen) voz.

Führen, *v.a.* vesti (vedem), voditi, peljati; (zu Wagen) peljati, voziti, vezti; (verwalten) voditi, ravnati, oskerbovati; bei sich -, s sebój nositi; die Feder -, písati (pišem); Reden -, govoriti; Krieg -, vojskovati, vojskovati se; Klagen -, tóžiti se; Prozesse -, právdati se; das Wort -, govoriti, v imenu druzih govoriti, govornik biti (sem); hinterdas Licht -, prekániti, prevériti, prenoriti *pf.*; führe uns nicht in Versuchung, ne vpelji oder ne vvedi nas v skušnjave; einen Titel -, naslov iméti (ám); der Weg führt nach Krain, ta pót derží oder pelje na Kranjsko; die Regierung -, vládati; zu Ende -, dokonati, dokončati *pf.* einen Namen -, imenovati se, klicati se (kličem) -er, *m.* vodník, vodja, vodec; =in, *f.* vodnica, vodilja.

Fuhr-lohn, *m.* voznina, vožnina; (Fährgeld) brodnina, brodovina; -mann, *m.* vozník, vozár, vozatáj: -sein, vozáriti; -manns-, *a.* vozarski; =gewerbe, *n.* vozarija; -straße, *f.* vozna cesta.

Führung, *f.* vodba, voja, vodstvo, vodilo; oskerbovanje, oprava; f. Fügung.

Fuhr-weg, *m.* vozna cesta, kolovóz, kolovoznik, kolovóznica; -werk, *n.* vozilo, voz; -wesen, *n.* vozarstvo, vozatajstvo.

Füll-bar, *a.* polnjív, napolnjív; plenjív; -e, *f.* polnota, polnost; (Ueberfluss) obilje, obílica, obílnost, prebítek, hobát *f.*; in Hülle u. Fülle leben, razpašno živeti; (Füllsel) nadevek nadev *f.*; bula; zalijavica; -en, *v.a.* pólniti, pléniti: napólniti + napolnjevati; (mit Flüssigk.) naliti (lijem), natočiti + nalívati, natákati; (mit Körnern) básati (bašem): nabásati, nasuti (spèm) + nasípati; (Würste &c.) búlati, budljati: nabúlati, nadeti + nadévati; (d. Taschen) natláčiti, nagatiti *pf.*; -*v.n.* žrébiti: ožrébiti se, storiti; -en, *n.* žrebe, žrebec, cizek; žrebica, ciza; =stute, *f.* žrebétnica.

Füller, *m.* polnivec; -faß, *n.* lij, liják, lákanica; -horn, *n.* rog obílnosti; -kanne, *f.* golida, lilo; -schaf, *n.* lákanica; -sel s. Fülle; -ung, *f.* polnitev; -wein, *m.* zalijavica, zalivka.

Fund, *m.* najdba, najdek; *fig.* iznajdba, iznajdek; -ament, *n.* temelj, podstava, stajalo, podstavnik, podloga; =al-, *a.* témeljni, podstavni; glavni, poglavitni; =algesetz, *n.* glavna postava; =alsatz, *m.* glavni

stavek; poglavitni rek; -ązion, *f.* utemeljítev *f.*, ustanova, ustanovitev; založba, osnovatev *f.*; -geld, *n.* najdenina; -grube, *f.* rudnik; bogata zaloga; -ieren s. Stiften; -ort, *m.* nahajališče, najdišče; -us instructus, *m.* potrébščine *pl.*

Fünf, *num.* pet; petero; -=, *a.* petero, pet; -*f.* petka; -armig, *a.* peterorók; -blätterig, *a.* peterolisten; -eck, *n.* peterokotje, peterovógelnik; -eckig, *a.* peterokoten, peterovogeln; -er, *m.* petka, peterka; (Geldst.) peták; -erlei, *a.* peteri, peterovérsten; -fach, -fältig, *a.* peteren, peternat; -füßig, *a.* peteronóg; -gliederig, *a.* peteroúden; -hundert, *num.* pet sto; -hundertmal, *ad.* petstokrat; -hundertste, *a.* petstoti; -jährig, *a.* peteroleten, petleten; -mal, *ad.* petkrat, pet potov, pet barti; -malig, *a.* petkraten, peterokraten; -monatig, *a.* petmésečen; -perzentig, *a.* petodstoten; -pfündig, *a.* petfunten, petlibern.

Fünf=seitig, *a.* peterostrán; -silbig, *a.* peterozložen; -stimmig, *a.* peteroglasen: -stöckig, *a.* s pétimi nadstropji; -tägig, *a.* peterodneven, petdneven, petdánski; -te, *a.* peti; -tel, *n.* petín, petína; -tens, *ad.* petič, v peto; -thalb, *a.* polpét; -zackig, *a.* peterorobát.

Fünfzehn, *num.* petnajst; -er, *m.* petnajstka; (Geldst.) petica; -erlei, *a.* petnajstéri; -fältig, *a.* petnajsteren, petnajsternat; -hundert, *num.* petnajst sto; -mal, *ad.* petnajstkrat, petnajst potov; -tel, *n.* petnajstina, -tens, *ad.* petnajstič.

Fünfzig, *a.* petdeset, petréd; -er, *m.* petdeseták; petdesetnik; -erlei, *a.* petdeseteri; -fältig, *a.* petdeseteren, petdeseternat; -mal, *ad.* petdesétkrat; -stel, *n.* petdesetina; -stens, *ad.* petdesetič.

Fungieren, *v.a.* opravljati, veršiti.

Fünkchen, *n.* iskrica; *fig.* troha, tróhica, bètvica.

Funk=e, -en, *m.* iskra; -eln, *v. n.* bliskетati se (ám u. ečem), leskетati se (ám u. ečem), plamíkati, svetliti se, svetlíčati, leščati (im), iskreti, migljati, iskriti se, žareti; -elnagelneu, *a.* čisto nov; -en, *v. n.* iskriti se, iskre metati (mečem).

Funkzion, *f.* delo; opravilo, opravek.

Für, *prp.* za; (anstatt) namesto, namesti; was - ein, kakov, kákošen, Mann - Mann, mož za možem; -sich, samo o sebi; Tag - Tag, dan na dan, vsaki dan; (wider, gegen) zoper; proti; (zu) do.

Fürbitt=e, *f.* prošnja, priprošnja; eine - einlegen, prositi za koga; -er, *m.* priprošník, prošník; besedník, zagovarjavec, zavetnik; =in, *f.* priprošnica, prošnica; besednica.

Furch=e, *f.* brazda, razor; *dim.* brázdica, razorek; (Runzel) guba, gúbanica, gerba, vrapa; (zum Ableit. d. Waſſers) žleb, draga; (Platz zwiſchen 2 Furchen) razgòn; -en, *v.a.* brázditi, brázdati, brazde od. razore délati, razárjati; (runzeln) gèrbiti, gerbáničiti, gubáničiti, nabírati.

Furcht, *f.* bojazen *f.*, bojezen *f.*; strah; -Gottes, strah božji, bogaboječnost; -haben, bati se (bojim) strah biti (sem) koga; in-gerathen, preplašiti se; in-halten, strahovati; in-setzen, prestrašiti, ustrašiti, v strah pripráviti, preplašiti, -bar, *a.* strašen, strahoben, strahoten, strahovít, strahoviten, strašanski, grozen, grozenski; =keit, *f.* strahovitnost, groza, groznost ꝛc.

Fürcht=en, *v. n.* u. *v. r.* sich-, bati se (bojim), strahovati se, strášiti se, plašiti se, groziti se, v strahu biti (sem); ich fürchte mich, strah me je, bojim se; fürchte dich vor Sünde, boj se od. varuj se greha; er fürchtet ihn nicht, ne bojí se ga, pod palcem ga imá; -erlich, *a.* strašen, strahovít, strahoviten, strašanski, grozen, grozoviten, grozénski.

Furcht=los, *a.* nebojéč, neustrahován, neprestrašen, serčen, =igkeit, *f.* neprestrášenost ꝛc.; -sam, *a.* plah, plašen, bojéč, bojazljív, plašljiv, strahljív; ein-Hase, plašljivec; =keit, *f.* plašnost, boječost.

Fur=ie, *f.* ljutica, rahna, zlóbnica; -iös, *a.* divji, stekel, zloben.

Für=käufer, *m.* prekupovavec, prekupnik, prekupec; -sorge, *f.* skerb *f.*, preskerbovanje s. Vorsorge; -sprache, *f.* zagovor, priprošnja; -einlegen, za koga prositi, koga zagovárjati; -sprecher, *m.* priprošník, zagovornik, besedník, zavetnik; =in, *f.* priprošnica, zagovornica, besednica.

Fürst, *m.* knez; (Herrscher) vladár; zum -en machen, poknéžiti + poknéževati; -bischof, *m.* knez in škof, knézoškof; -en=, *a.* kneški, knežji; =mäßig, *a.* knežji, po knežje, =sohn, *m.* knéževič, knézovič; =stand, *m.* kneštvo; =tum, *n.* knežija, kneževina, knezovina; -in, *f.* knéginja, knéžinja; -lich, *a.* knežji, kneževski, knézovski.

Furt, *f.* pregáz *f.*, brod.

Fürtrag s. Uebertrag.

Fürwahr, *ad.* rés, zarés, resnično, po pravici, istinito; -halten, za resnico imeti, verjeti (verjamem).

Fürwitz s. Vorwitz. [na).

Fürwort, *n.* zaimek, zaime (*g.* ime-

Furz, *m.* perdec.

Fusel, *f.* potoka; -ieren, *v. a.* ustreliti *pf.*

Fuß, *m.* noga; *dim.* nožica, nogica; (des Berges) znožje, podnožje, korén; (als Längenmaß) črevelj, čevelj; (in d. Dichtkunst) stopica; zu-pes, pešice, peški, k nógam; zu-dienen, za pešca slúžiti; mit bloßen Füßen, bos, bosonóg; gut zu-sein, dober pešec od. hodec biti (sem); zu Füßen, pri znožji; mit Füßen treten, teptati, mandrati; -=a. nožni; -bad, *n.* kopel za noge, omlajica, umiválica; -bank, *f.* podnožje, podnóžnica, podnogalo, pruka; -bekleidung, *f.* obuvalo, obutalo, obutel *f.*, obutev *f.*; -blatt, *n.* podplat; -boden, *m.* tla *pl.* pod; tlak; -eisen, *n.* okovi *pl.*, pota *pl.* železje, uklépniki, *pl.* (zum Steigen) dereze, zareze *pl.*, krámbižarji

pl.; -en, *v. n.* opreti se + opírati se; (sich verlassen) zanesti se + zanášati se; -fall, *m.* priklòn, poklòni: einen - thun, prikloniti se, pokloniti se, na kolena pasti (padem) + priklánjati se ꝛc.; -fällig, *a.* klečé, klečéč, na kolenih; -fetzen, *m.* škerpél, obuča, onožek; -gang, *m.* steza; (im Schnee) gaz *f.*, tir; -gänger, *m.* pešec, hodec, pešák; =in, *f.* pešica; -gegend, *f.* znožje; -gestell, *n.* podnožje, stajalo, stalo, podstavek; -fuß, *m.* poljubek na nogo.

Fuß=maß, *n.* čréveljska mera; -pfad, *m.* steza; -reise, *f.* pešpot; hoja; -schämel, *m.* podnožje, podnogalo, pruka, prúčica, podnóžnica; -schmerz, *m.* bolečina v nogi, -socke, *f.* žok, kopitec; -sohle, *f.* podplat *f.*, (vordere Theil) stopa. stopál *f.*, stopálica; -stapfe, *f.* stopinja: in jemandes -n treten, posnémati koga, ravnati se po kom; -steig, *m.* steza, stezda; *dim.* stezica; -stoß, *m.* cebljej, bersljej; einen - geben, cébniti, bèrcniti *pf.*; -strick, *m.* zaderga, zaderguza; -stück, *n.* nožje; -tritt, *m.* stopnja: stopinja; (Schritt) korák, stopáj; (Spur) sled *f.*; -volk, *n.* pehota, peštvo, pešci *pl.*; -weg, *f.* steza, stezda, pešpot; -zehe, *f.* perst na nogi.

Futter, *n.* piča, kerma, klaja, poklaja, klast *f.*, obrók; (grün) klaja, muljava; (Astwerk) veje, frodelj; (mit Mehl) obloja, obloda; (für Menschen) hrana, živež; (Futteral) pódvlaka, podvleka, podlaga, podstava, podsiv; (Hölz. Bekleid.) obód, obodek; obój; (übrig gebliebenes) zjedi *f. pl.*; (das den Kühen vor dem Melken gereicht wird) prilást *f.*; -= *a.* pični, klajni; -al, *n.* tok, obodek, štorek; -bank, *f.* rezavni stol, slamorezni stol, slamorézница; -boden, *m.* senják, seninjak, svisli *pl. f.*; -brei, *n.* snipor; -brett, *n.* pážnica, plátnica; -gemenge, *n.* mésanica; -gewächs, *n.* travulja, zel *f.*; -mangel, *m.* pománjkanje kerme; -mehl, *n.* obloja, obloda.

Futter=n, *v.a.* kèrmiti, klasti (kladem): poklasti, položiti + pokládati, polágati; (mästen) pítati, rediti; (von innen bekleiden) podvléči, podložiti, podstáviti, podšiti (šijem) + podvláčiti, podlágati, podstávljati; (von außen) obložiti, obiti (bijem), obléči, opážiti + oblágati, obíjati; -noth, *f.* sila za pičo; -raufe, *f.* jasli *pl. f.*, -schneider, *m.* slamorezec, rezáč; -schwinge, *f.* rešetce, kerplje *pl.*; -stroh, *n.* slama za klajo; -trog, *m.* korito; -zeug, *n.* podvleka, podstava. [njik.

Futurum, *n.* prihodnji čas, prihod-

G.

Gabe, *f.* dar, *dim.* darek; (Geschenk) darilo; (Abgabe) davek, dávšina, dača; (Portion) obrók.

Gabel, *f.* vile *pl.*; (Essgabel) vílice *pl.*; -ast, *m.* rázsoha, rogovila, rogulja; -beichsel, *f.*ójnice *pl.*; -förmig, *a.* víličast, rogovilast; -frühstück, *n.* predkosílnica, predpóldnica; -ig, *a.*

rogljat, rogovilat, roguljat; -macher, *m.* vilar; víličar; -n, *v. a.* natakniti, nabosti (bodem) + natíkati, nabádati.

Gackern, *v. n.* kokodákati, kokodájsati, kokodájskati; (v. Gänſen, Enten) gagati, gogotati (ám u. očem).

Gaff-en, *v. n.* zijati, zijala prodájati; (v. Abgrund) zévati, rézati (ím); -er, *m.* zijalo, ziják, zíjavec; -in, *f.* zijala, zijavka.

Gage, *f.* plača, plačilo, mezda.

Gähn-en, *v. n.* zíniti, zdehniti + zévati, zdéhati; ich gähne, zdeha se mi; -er, *m.* zevalo, zdehalo; -ſucht, *f.* zdehavica, zdehavost.

Gähr-e, *f.* kísanje; (v. Wein, Bier) vrenje, kuhanje; (v. Brote) kvašenje, s. Sauerteig, Hefe; -en, *v. n.* kísniti + kísati se; vreti, kipeti; -mittel, *n.* -ſtoff, *m.* kisalo, kvasilo; -teig, *m.* kvas; -ung, *f.* vrenje, vretev *f.*, kipenje, kvašenje: in-kommen, kípniti, vskípniti, vskipeti, zavreti + kipeti, zavrévati.

Gala, *f.* dvorna svečanost; -kleid, *n.* prážnje oblačilo.

Galaktometer, *m.* mlekomér.

Galant, *a.* (artig) vljuden; (ſchön) lep, nališpan, gizdav; -erie, *f.* vljudnost, gizdavost; (Putz) kinč. lišp; -eriehändler, *m.* prodajavec lepótnega blaga, lepotinar; -erieware, *f.* lepotija, lepotina.

Galere, *f.* galeja, galija; -nſklave, *m.* galijáš, galijót.

Galerie, *f.* mostóvž, mužóvš, shodišče, galerija; (im Theater) pristropje; poslednje mesto.

Galgen, *m.* vísline, sohe, vešala, obesílnice *pl.*; -friſt, *f.* kratek odlóg; -ſtrick, -dieb, *m.* malopridnež, malovrednež.

Galimathias, *m.* kolobocija; s. Unſinn.

Gallapfel, *m.* šiška, dóblica.

Galle, *f.* žolč, žolc, želč *f.*; (Zorn) serd, jeza, zloba; -n-, žolčni, želčni.

Gällen, *v. a.* žolčiti, želčiti; (verbittern) greniti: ogreniti; *v. n.* zvoniti, berneti, sícati; -d, *a.* zvonéč, bernéč, sičav.

Gallen-artig, *a.* žolčast, želčast; -bitter, *a.* gorjúp, grenek kakor pelin (želč); -blaſe, *f.* žólčnica, žolčnik, žolčni mehúr; -ſucht s. Gallſucht.

Gallerte, *f.* žolica, (Stoff) limec.

Gall-icht, *a.* žolčast, želčast; -ig, *a.* žolčen, želčen, žolčnat; *fig.* čemeren; -oſche, *f.* krevsa, šlebodra; s. Ueberſchaf; -ſucht, *f.* žolčnica, želčnica; -ſüchtig, *ad.* žolčav; *fig.* čemeren; -wespe, *f.* šíškarica, ježičarica.

Galmei, *m.* kalamín, kalamina.

Galopp, *m.* skok, dir, direk; im-, skókoma, v dir; -ieren, *v. n.* údriti, dèrčati (ím), v dir dèrčati, palíjati v skok jézditi, dírjati.

Gälſe s. **Gelſe**.

Galvan-iſch, *a.* galvanski; -iſieren, *v. a.* galvanizovati; -ismus, *m.* galvanizem; -oplaſtik, *f.* galvanoplástika.

Gämſ-bock, *m.* divji kozel; -e, *f.* divja koza; -jagd, *f.* lov na divje koze; -jäger, *m.* lovec divjih koz; -leder, *n.* irhovina divje koze.

Gang, *m.* hoja, hod; (Kurs) tek, (im Hause) prehod, mužóvš, shodi *pl.*; (in d. Mühle) tečáj, kamen; (Weg) pot, steza; (im Bergbau) žila, rudna žila; -bar, *a.* hoden, hodljív, shoden; (im Kurse) veljaven, tekóč.

Gängel-band, *n.* povodec, peljajec, vajet *f.u.m.*; -n, *v.a.* voditi; -wagen, *m.* hodulja.

Gans, *f.* gos *f.*; *dim.* goska; *fig.* dumme-, dura, avša, trepa.

Gänse-, gosji, gosinji; -blume, *f.* (Bellis perennis) marjética; -braten, *m.* pečena gos; -distel, *f.* (Sonchus oleraceus) škerbinec, škersóbec, mleček; -feder, *f.* gosje peró (z. peresa); -fleisch, *n.* gosje meso, gosétina; -fuß, *m.* gosja noga; (Chenopodium album) metlja, kozji rep; s. Aufführungszeichen; -gang, *m.* koracanje, vagútanje; -geschnatter, *n.* gogot, gaganje, raglanje; -händler, *m.* gosár: =in, *f.* gosarica; -haut, *f.* kurja polt; -rich, *m.* gosják; -stall, *m.* gosinjak.

Ganz, *a.* (totus, omnis, cunctus) vès, vsa, vse; (integer) cel, celoten; (vollständig) popolen; - *ad.* celo, popólnoma, zgolj; -und gar, do čista, do cela, sovsema; -allein, sam, sam-cat, prav sam; -und gar nicht, po nobeni ceni, v nobén kup, nikár ne; -e, *n.* celota, celek; celina, popolnost; -heit, *f.* celost, celovitost; -hübner, *m.* celozemnik, zemljak, zemljakar; -jährig, *a.* celoléten, vseleten.

Gänzlich, *ad.* celo, clo, po vsem, sovsema, popólnoma, do čista, čez in čez; - *a.* popolen, vseobsežen, povsoten.

Gar, *a.* (fertig) gotóv, dogotovljen, pripravljen; *ad.* zeló, zlo, prav, kaj, močno, neznano.

Garant, Garanzie s. Bürge, Bürgschaft.

Garaus, *n.* konec, kraj; -machen, konec storiti, pokončati, pogubiti + pokončevati, pogúbljati.

Garbe, *f.* snop; *dim.* snopič, snopek; *coll.* snopje, snopovje; abgedroschene-, mužljej; -enband, *n.* poreslo, povreslo, poveslo; -enbinder, *m.* vezáč; -enhaufen, *m.* kopica; -schichte, *f.* nasad; -zehent, *m.* snopovina.

Garben, Gärber ꝛc. s. Gerben, Gerber.

Garde, *f.* straža, straž *f.*; -erobe, *f.* oprava, obleka, odév *f.*; (Kammer) oblačílnica, shramba za obleko; -ine, *f.* zagrinjalo, pregrinjalo; -ist, *m.* stražnik, stražár.

Gare, *f.* gotovost, dodélanost, narednost; (v. Häute) ustroj, ustrojnost; (v. Kupfer) čistost; -erz, *n.* čista ruda; -herd, *m.* prečiščávnica; -kupfer, *n.* čisti baker; -leder, *n.* irhovina; -machung, *f.* strojitev, strójenje; (v. Kupfers) čiščenje, čistitev, prečiščevanje.

Garn, *n.* preja, predivo; (Fischerg.) mreža, vlak; (gedrehtes) krotovica; -= *a.* prejni; -ele, *f.* návadni račič, garnela; -handel, *m.* kupčija s prejo; -haspel, *m.* motovilo, motavnik; -ichtsthun, *n.* brezdelnost.

Garnison, *f.* posadka, posada, garnizona; -ieren, *v.n.* biti (sem) v po-

sadki; -s- *a.* posadni; -smannschaft, *f.* posadka.

Garnitur, *f.* obrobek, ošèv; (Verzierung) kinč, lišpava, olišpava, okinčava; (v. Schlüsseln ꝛc.) germušelj, zvezek.

Garn-knäuel, *m.* klobek, klobko, klopčič, klančič; -leute, *pl.* drágarji; -spule, *f.* cév *f.*, cevka; -winde, *f.* viják, vitlo.

Gar-ofen, *m.* prečiščávnica, čistívnica; -salz, *n.* čista sol *f.*; -schlacke, *f.* žlindra.

Garstig, *a.* gerd, gnjusen, nagnjusen, nesnažen, sporen, umazan; -keit, *f.* gerdost, nagnjusnost, nesnažnost.

Gärtchen, *n.* vertec, vertič, vertiček.

Garten, *m.* vert, ograd *f.*; (Wein-) vinograd, nograd; (Baum-) sadovnják; (Blumen-) cvetnják: (Kräuter-) zelinjak; -= *a.* vertni, povertni; -aufseher, *m.* vertni čuváj; -bau, *m.* vertnarija; -beet, *n.* greda, leha; *dim.* gredica, léhica; -buch, *n.* vertnarske bukve *pl.*; -ebereesche, (Sorbus domest.) oskoruša, skurš; (Frucht) oskorúšnica; -erbe, *f.* perst *f.*; -fenchel, *m.* sladki koper, -frucht, *f.* povertnina, povertje, vertni sad; -gemüse, *n.* zelenjava, vertna zelenina, povertno zeljstvo; -geräth, *n.* vertnarsko orodje; -gewächs, *n.* vertna rastlina, povertnina; -kunst, *f.* vertnarstvo; -kohl, *m.* kapus; -kürbiß, *m.* tikev, tikva; -laube, *f.* hladnica, lopa, besedka; -leiter, *f.* vertnarska lestva; -messer, *n.* rezník, oreznik, vinjak, krivec, kosír; -pflanze, *f.* povertna rastlina; -reich, *a.* vertnat; -rose, *f.* vertnica, goščavka; -schere, *f.* vertnarske škarje *pl.*; -schwarzfelchen, *n.* pogorelček; -senf, *m.* bela gorčica, gorušica; -wesen, *n.* -wirtschaft, *f.* vertnarstvo; -zaun, *m.* vertni plot.

Gärtner, *m.* vertnár, vertnik; gradník, vinogradnik; -= *a.* vertnarski; -in, *f.* vertnarica; -ei, *f.* vertnarija, vertnarstvo: -betreiben, vertnáriti; -kunst f. Gartenkunst; -n, *v. a.* vertnáriti.

Gartrose, *f.* vertnica, šipek, goščavka.

Gas, *n.* plin, gaz; -anstalt, *f.* plinárnica; -beleuchtung, plinova svečava, svečava s plinom.

Gäscht, *m.* pena; (dicht.) škraljup; -en, *v. n.* péniti se, kipeti.

Gas-el, *n.* gazela; -förmig, *a.* plinast; -ometer, *m.* plinomér, gazometer.

Gass-e, *f.* ulica; (Dorf-) stegna *pl.*, stegne *pl.*; (enge) zágata; *dim.* ulička; -e n= *a.* uliční, pouliční; =bube, *m.* tepež, klatež, potepín, potepúh; =hauer, *m.* kosmata pesem *f.*, kosmatica, pléperica; =kehrer, *m.* uliční pometavec; =laufen, *n.* (Strafe) šibanje; =mädchen, *n.* vlačuga, potepulja, lajna; =pöbel, *m.* derhal, druhál *f.*; =treter, m. postopáč.

Gast, *m.* gost, gostník; (geladener) povábljenec, pozvanec, povábljenka; zu -e gehen, v gostje iti (grem), v goste iti; zu -e sein, v gostji biti, v gostéh biti, gostovati se; -= *a.* go-

stóv, gostni, gostinski; -bitter, *m.* vabič, vábivec, zovčin; -erei, *f.* gostija, gostarija, gostje *pl.*, gostitev, pir, pirovanje; -frei, *a.* gosten, gostljiv, pogostljiv, postrežen, postrežljiv; =heit, *f.* gostljivost, postrežljivost, postrežnost; -freund, *m.* gost, gostoljúb; =lich, *a.* gostoljúb, gostoljuben, gostoprimen; =lichkeit, *f.* gostoljubnost, postrežljivost; =ſchaft, *f.* gostoljubje, postrežljivost; -geber, *m.* gostívnik, gostilnik; -geſchenk, *n.* gostína, gostnina; -haus, *n.* gostívnica, gostílnica, gostinec; =inhaber, *m.* gostivničár; -herr, *m.* gostivec, gostitelj; -hof ſ. Gaſthaus; -höflich, *a.* gostivničarski.

Gäſtin, *f.* gostja, gostačica.

Gaſt=leute, *pl.* gosti; -lich, *a.* gostoprimen, gostoljuben: -aufnehmen, prijazno sprejeti (sprejmem) + sprejémati; -mahl, *n.* gostija, gostína, pojédina, obéd *f.*, obedo, pir, gosti *pl.*; =en, *v. a.* gostiti se, gostovati se, v gostéh biti (sem); -recht, *n.* gostna pravica; -riſch, *a.* gástričen; želodčen; -rolle, *f.* -ſpiel, *n.* gostinska igra; -ſtube, *f.* izba za goste; kerčma; -wirt, *m.* gostivnik, gostír, gostinčar, gostivničár, kerčmár; =in, *f.* gostínčarica, kerčmarica; =ſchaft, *f.* gostivničarstvo, kerčmarstvo.

Gät=en, *v. a.* pleti (plevem), pléviti: opleti + oplévati; (im Weingart.) múliti, trébiti: pomúliti; -en, *n.* plevenje, plév *f.*; -er, *m.* plevec; =in, *f.* plevica; -gras, *n.* plevél, muljava; -haue, *f.* prálica, plevača, trébežnica, serpica, kávčica.

Gatten, *pl.* spodnje hlače *pl.*, spódnjice *pl.*, gače *pl.*

Gatt=e, *m.* mož, zaročnik, sopróg, zákonski drug; -en ſich, *v. r.* družiti se, továršiti se; ženiti se, možiti se; -enmord, *m.* umor svojega moža ob. svoje žene; -er, *n.* rešetka, pletér; -in, *f.* žena, zaročnica, soproga, družica.

Gattung, *f.* pleme (g. plemena), rod; versta, baža, ploha; (Art und Weiſe) kákošnost, kákovost, -sname, *m.* občno ime, splošno ime.

Gau, *n.* u. *m.* okraj, kotar, župa, okrájina.

Gauch, *m.* golobradec, smerkolín; -bart, *m.* mah, podlasci *pl.*, kozja brada; -heil, *n.* (Anagallis) kuroslép, kozje zdravje, kurja češnjica.

Gaugraf, *m.* okrajni sodnik.

Gaukelbild, *n.* mamilo, slepilo; -elei, *f.* mama, sleparija, slepotija; klama, gluma; -elhaft, *a.* sleparski, slepiven, slepotiven, mamljiv; -eln, *v. a.* mámiti, slepiti, slepotiti, slepáriti; -ler, *m.* slepár, glumáč, glumec, mamič; =in, *f.* sleparica; =iſch ſ. Gaukelhaft.

Gaul, *m.* konj; (verächtl.) kljuse (-eta), kljusa, gura.

Gaumen, *m.* nebo; -= *a.* nebni; -laut, *m.* šumevec, šumič.

Gauner, *m.* slepár, peharec, glumáč, goljúf, cigan; -in, *f.* sleparica, goljúfinja, tatica; -iſch, *a.* sleparski, goljufen, tatinski; -n, *v. a.*

slepáriti, peháriti, krasti (kradem), cigániti: oslepáriti, opeháriti, ocigániti.

Gazelle, *f.* gacela, gazela.

Ge=áchtete, *m.* prognanec; **-áchte**, *n.* stok, stókanje; **-áder**, *n.* žilje, žilstvo; **-artet**, *a.* takov, takošen; **-áste**, *n.* veje, véjevje, praščje; **-ätz**, *n.* paša, piča.

Ge=bäck, *n.* pecivo, pekarija; **-bälk**, *n.* tramovje, brunovina.

Gebahr=en, *v. a.* ravnati, obráčati, gospodáriti, v caker hoditi; **ſich -**, *v. r.* vesti se (vedem), obnášati se; **-en**, *n.* **-ung**, *f.* ravnanje, ravnava, gospodárjenje.

Gebär=en, *v. a.* roditi: poroditi, poviti (vijem); (v. Vieh) storiti, vreči (veržem): (v. d. Kuh) téliti: otéliti se; (v. d. Stutte) źrébiti: ožrébiti se; **-erin**, *f.* porodnica, rodnica, rodilja. rodica; **-haus**, *n.* rodílnica, rodilišče; **-mutter**, *f.* maternica; **-organ**, *n.* rodilo, rojilo; **-zeit**, *f.* čas poroda.

Gebäu, **-de**, *n.* poslopje, zidovje, zídanje, stavba, pohištvo; **-beſteuer**, *f.* hišni davek, hišnina. [hrodje.

Gebein, *n.* kostí *pl. f.*, okostje,

Ge=belfer, *n.* revk, bevk, révkanje; **-bell**, *n.* laj, lájanje.

Geb=en, *v. a.* dati, podati + dajati (dajem), podájati (am); zum Geſchenke -, podariti, podeliti, pokloniti + podarjevati, podeljevati, poklánjati; Unterricht-, učiti, poučevati; er gibt nichts auf meine Worte, nič se ne meni od. nič ne rodi za moje besede; Aergernis -, pohújšati + pohujševati; die Erlaubnis -, dovóliti + dovoljevati; ſich Mühe -, prizadeti si (dem, denem) + prizadévati si; Acht-, páziti; ſich -, *v. r.* vdati se, podati se + vdájati se; **-v. n.** was gibts Neues? kaj je nóvega; es gibt viele, veliko jih je, mnogo se jih najde; es gibt keinen Menſchen, ni ga človeka, **-en**, *n.* dajanje, dajatev; darovanje, **-er**, *m.* davec, dajavec; darovavec; delivec, delitelj; **=in**, *f.* dajavka; darovavka.

Geberd=e, *f.* obnaša, ponaša, krétanje; **-en ſich**, *v. r.* obnášati se, nositi se, ponášati se, krétati, délati se, vesti se (vedem); (ungebührlich) zvérati se; (wild) zdelovati, róbaniti, divjati; (anmaßend) prevzetovati, kèršiti se, šopíriti se; **-enaus-bruck**, *m.* izráz na obličji; **-enſpiel**, *n.* obnáša, obnášanje.

Gebet, *n.* molitev, molitva: **- des Herrn**, Gospódova molitev, oče naš; **-s-a.** molítevni, molítveni; **-buch**, *n.* molítevne bukve *pl.*, molítne bukve *pl.*; **-läuten**, *n.* zvonjenje k molitvi: ich höre das -, moliti zvoní; **-zeit**, *f.* čas molitve.

Gebeugt, *a.* zgerbljen, skljúčen.

Gebiet, *n.* oblást *f.*, okraj, obor, okolija, okólica; dežela, zemlja, predel; (Fluſs-) porečje; (v. Stadt) obmestje, mestna okólica; (v. Wiſſenſchaft) predel, obor, polje; **-en**, *v. a.* ukázati (kažem), zapovédati (vém), veleti + ukazovati, zapovédati, zapovedovati, velévati; (erfor-

dern) zahtévati, hoteti (hočem), tírjati; -ende Art, *f.* velevni naklon, velevnik; -er, *m.* oblastnik, zapovednik, zapovedovavec, poveljnik, velitelj; gospodár; =in, oblástnica, zapovednica, zapovedovavka, gospodinja, gospodovavka; =isch, *a.* oblasten, ukazljív, veleven, zapovedljív, zapovedovaven: -e Noth, silna potreba, neogibljiva potreba; -stheil, *m.* del deržave.

Gebilde, *n.* tvorina, stvarina, podoba; -t s. Bilden.

Gebinde, *n.* vez *f.*, vezba; (Hanf ꝛc.) pasmo, (Zimmermann-)vezník.

Gebirg-e, *n.* pogorje, gorovje, gora; *coll.* gore *pl.*; kahleš-, goličava, goliči *pl.*; -ig, *a.* gornat, gorat, bregovít, bregoviten; -s-*a.* gorski, pogorski; -sart, *f.* gornina, versta kámenja; -sbach, *m.* bístrica, gorják; -sbeschreibung, *f.* goropisje; -sbevölkerung, *f.* gorjani, gorjanci, gorsko ljudstvo; -sbewohner, *m.* gorján, gorjanec, hríbovec, gorálec, gorec; -sdorf, *n.* gorska vas *f.*, gorska vesnica; -sgegend, *f.* gorat kraj, berdo; -sgrat, *m.* grebén; -sgruppe, *f.* gorovje, obgorje, ohribje; -shöhe, *f.* višava, višina, visočina; -skenner, *m.* goroznalec; -skessel, *m.* kotlina, konta; -skette, *f.* pogorje; -skunde, *f.* goroznalstvo; -land, *n.* gorata dežela; -smasse, *f.* gorstvo; -pass, *m.* soteska, klanec; -sregion, *f.* gorski svet; -see, *m.* gorsko jezero; -spitze, *f.* verh, verhunec, špik, ert; -stadt, *f.* gorsko mesto; -system, *n.* gorstvo; -svolk, *n.* gorjanci, hríbovci *pl.*; -sweg, *m.* gorski pot; -szug, *m.* pogorje, gorstvo.

Gebiss, *n.* ozobje, zobjé *pl.*, grizalo; (v. Zaumes) berzda, žvala, žvale *pl.*

Gebläse, *n.* mehovi *pl.* pihala *pl.*

Geblök, *n.* muk, múkanje, dretje; (v. Schafe) beket, beketanje, bléjanje; (v. Ziegen) meket, meketanje.

Geblümt, *a.* cveten, cvetnat, pisan, rožat.

Geblüt, *a.* kri (g. kerví); (Abstammung) rod, rodovina.

Gebo-gen, *a.* slok, obokel; kriv; -ren, *a.* rojen: -werden, roditi se; -rgen, *a.* varen, záveten; =heit, *f.* varnost, závetnost.

Gebot, *n.* zapoved *f.*; ukáz, povelje; die 10 Gebote Gottes, deset božjih zapóvedi; zu-stehen, biti (sem) komu na službo; zu-e, na ponudbo; -en, *a.* zapovedan.

Gebräme, *n.* ošív, ošòv, obša, okrajec, okrájevina.

Gebrauch, *m.* raba, poraba, upotreba, upotrebovanje, vžívanje; von etwas-machen, rábiti kaj, upotrebovati, obráčati: porábiti, upotrébiti, oberniti; zum täglichen-, za vsakdanjo rabo ob. potrebo; (Sitte) šega, običáj, navada; (schädl.) razvada; im-e sein, v navadi biti (sem); davon kann ich keinen-machen, to mi ni za nobeno rabo, to mi ne rabi, to mi ni za nič; -en, *v. a.* rábiti kaj, komu kaj rábiti, upotrebovati: porábiti, upotrébiti; (bedürfen) potrebovati, ko-

mu česa treba biti (sem); (anwenden) porábiti, oberniti v kaj, vžiti (žijem) + porabljevati, obráčati, vžívati.

Gebräuchlich, *a.* návaden, običen, običajen, v návadi; raben; -keit, *f.* návadnost; rabnost.

Gebrauchs=anweisung, *f.* napeljava za porabo, navod za upotrebovanje; navod, kako kaj rábiti; -berechtigt, *a.* opravičen do rabe; -ordnung, *f.* obrednik; -recht, *n.* pravica do vžitka.

Ge=bräu, *n.* kuha; -braus, *n.* buč, šum, veršenje, šumenje.

Gebrech f. Mürbe; -e, *n.* trenje, tretev; (d. Schweine) rivec, rilec; -en, *n.* pogrešek, hiba, pomankljivost; -en, *v. n.* mánjkati, primanjkovati, pomanjkovati, zmanjkovati, pohájati: zmánjkati, poiti (idem); woran gebricht es, česa pomanjkuje, česa je potreba?; -lich, *a.* kerhek, lomljív, zdrobljív; (am Leibe) onemogel, slaboten, hantav, mlahav, navbogljén; =keit, *f.* kerhkost, kerhkota, lomljivost; onemoglost, mlahavost, navbogljenost.

Gebrüder, *pl.* bratje *pl.*; brata *dual.*

Gebrüll, *n.* rjovenje, rjutje, rík; (d. Viehes) muk, múkanje, dretje.

Gebückt, *a.* prihúl, prihuljen, zgerbljen.

Gebühr, *f.* spodobnost, pristojnost; (Schuldigkeit) dolžnost; (Abgabe) dávščina, plačilo, odrajtovilo; Schreib-, pisnina; Einschreib-, vpisnina; Post-, poštnina u. s. w. mittelst der Endsilbe -nina; -en, *v. n.* iti (grem), spodobiti se, spodobno biti (sem); es gebührt sich, spodobi se, pristoji se; -enausweis, *m.* razkazek dávščin; -end, *a.* spodoben, pristojen, dolžen; -e Strafe, zaslužena kazen *f.*; =ermaßen, kakor se spodobi; -enfrei, *a.* dávščine prost, brezplačilen, brezplaten; -enfreiheit, *f.* prostost dávščine; -ennachlaß, *m.* odpust dávščine, spregléd na dávščini; -enpflicht, *f.* dolžnost. dávščino plácati; =ig, *a.* dolžen dávščino plácati; -lich s. Gebührend.

Gebund, *n.* zvezek. povezek; (Garbe) snop; (Stroh) otep; (Ware) sod, beček; -en, *a.* zvezan: -e Wärme, zvézana od. speča gorkota.

Geburt, *f.* porod, roditev, poroditev; (d. Geborenwerden) rojstvo, roj; (d. Frucht selbst) zarodek, spočetek; Edelmann von -, rojen žlahnik; unehelicher -, nezákonskega rodú, nezákonske mátere.

Gebürtig, *a.* rojen, domá iz -; woher -, od kod si, kje si rojen?

Geburts=, *a.* porodni, rodni; rojstni; (abstammend) po rodu, po kervi; -adel, *m.* plemenstvo po rodu; -akt, *a.* porod; -arzt s. Geburtshelfer; -brief, *m.* rojni list, kerstni list; -buch, *n.* bukve rójenih; -fehler, *m.* prirójena hiba od. pomanjkljivost; -feier, *f.* -fest, *n.* rojstni god, rojstni dan (g. dneva); -grab, *m.* rod, koleno; -helfer, *m.* porodničár, porodni pomočník; =in s. Hebamme; -jahr, *n.* rojstno leto, leto rojstva; -land, *n.* rojstna dežela, domačija, očetnjava,

domovina; -liſte, *f.* spisek rojenih; -ort, *m.* rojstni kraj, dom, domačija, rodišče; -ſchein, *m.* rojni list, rojeni list, kerstni list; -ſchmerzen, *pl.* porodne bolečine, popadki, pobadki *pl.*; -tag, *m.* rodni dan (g. dneva), rojstni dan; =geſchenk, *n.* vezilo, darilo na rojstni dan; -theile, *pl.* rodila; -wehen ſ. Geburtsſchmerzen; -zeit, *f.* porod, čas poroda.

Gebüſch, *n.* germovje, germje, šuma, goščava, hosta; -reich, *a.* germnat, germovit.

Geck, *m.* gizdelín, gizdavec, napihnjenec, štulávec; -enhaft, *a.* gizdav, napihnjen; =igkeit, *f.* gizdavost, napihnjenost.

Gedacht, *a.* premišljen; (erwähnt) omenjen, v misel vzet.

Gedächtnis, *n.* spomin, spomínj, pomneč, pamet *f.*; (Denkmahl) spominek, spomenik; dem - einprägen, zapomniti si, zapametiti, zapamtiti, upametiti *pf.*; im - haben, pomniti, pamétiti, pámetvati, spomínjati se; aus dem - kennen, na pamet znati, iz glave znati; -= *a.* spominski, na spomín; -buch, *n.* spominják, spominske bukve *pl.*; -münze, *f.* spominski denár; -tag, *m.* spominski dan, oblétnica.

Gedank=e, *m.* misel *f.*; ſ. Meinung: auf andere - en kommen, premísliti se, prepreči (prežem) + premišljevati se, preprégati; -en= *a.* miselni; -enfolge, *f.* zveza misli; -engang, *m.* versta misli; -enleer, *a.* praznomiseln, praznomišljív, brezmiseln; =e, *f.* praznomíselnost ꝛc.; -enlos, *a.* brezmisel, brezmiseln, nespremišljen; -enreich, *a.* domišljív, domiseln; -enſtrich, *m.* pomišljáj; -envoll, *a.* zamišljen, ves v mislih.

Gedärm, *n.* čreva *pl.*, očrevje; -entzündung, *f.* vnetica črev.

Gedeck, *n.* kritje; krov; (Tiſch-) namizje.

Gedeih=en, *v. n.* spéšiti se, sponášati se, mnóžiti se, po sreči vesti se (vedem), pármati; (v. Speiſen) tékniti, k teku iti (grem), dóbriti, slúžiti; (v. Getraide) obroditi, zdati, obnesti se + zdájati, obnášati se; -en, *n.* ték, vspeh, pospeh, napredek; Gott gebe ſein -, Bog blagoslovi; -lich, *a.* tečen, ugoden, hasnjív, spešen; =keit, *f.* tečnost, ugodnost, spešnost.

Gedenken, *v. n.* pómniti, pamétiti, na misli imeti (am), místiti na kaj, spomínjati se česa, sétiti se: spomniti se, spomeniti se; (erwähnen) oméniti + oménjati; (vorhaben) namenjen biti (sem), mislim; ſeit Menſchen-, od kar ljudjé pomnijo od. pamétijo.

Gedicht, *n.* pesem *f.*, pesma, pesen *f.*, pesnija, pesmenija, poezija; (Erdichtung) basen *f.*

Gediegen, *a.* izverſten, izboren, doveršen, jédernat, predober; (v. Metallen) čist, samočíst, suh, suhočíst, samoroden; -heit, *f.* izverstnost, dovéršenost; čistost.

Gedinge, *n.* pogodba, zmena; plača.

Gedrang, *a.* tesen, stisnjen.

Gedräng=e, *n.* gnječa, preriv, pritisek; (Verlegenheit) zadrega; **-t**, *a.* stisnjen, tesen; **kratek**: in **-er Kürze**, ob kratkem.

Geduld, *f.* potrpljenje, poterpežljivost; **mit -ertragen**, poterpežljivo prebiti (bodem) od. prestati (stojim); **-en sich**, *v. r.* poterpeti, sterpeti, poterpljenje imeti (ám), prebiti (bodem); **-ig**, *a.* poterpežljiv, sterpljiv, poterpen; (v. Schaf) krotek; **-los**, *a.* neučakan, nesterpljiv.

Ge=ehrt, *a.* častit, čestit; **-eignet**, *a.* pripraven, prikladen, sposoben, dober, dobelj.

Gefahr, *f.* nevarnost, pogibelj *f.*, nevárščina.

Gefähr=den, *v. a.* v nevarnost pripráviti + v nevarnost priprávljati, škóditi, škodovati čemu, v škodo biti (sem); **-lich**, *a.* nevaren, pogibeln, pogiben; **=keit**, *f.* nevarnost.

Gefahrlos, *a.* brezskerben, brez nevárnosti.

Gefährt, *n.* vozilo; (Spur) sled; **-e**, *m.* továrš, tovariš, drug, sodrug, pajdaš, spremljevavec; **-in**, *f.* továršica, družica, spremljevavka.

Gefahrvoll, *a.* nevaren.

Gefälle, *n.* pad, spad, potočje; (b. d. Mühle) stermec, slap; (Abgaben) prihodki, dohodki, davki, odrajtvila *pl.*

Gefall=en, *v. n.* dopasti (padem), dopasti se, ugoditi, ustreči (strežem), prikúpiti se, priljúbiti se: dopádati, dopádati se, goditi, po godu biti (sem), po všeči biti, ugájati, ustrézati, ljúbiti se, ljubo biti, prikupovati se; wenn es dir gefällt, če se ti poljubi od. zljubi; so lange es Gott gefällt, dokler bode božja volja; **-en**, *m. u. n.* dopádanje, všeč *f.*, všečnost, ugodnost, povoljnost: **mir zu -**, **meni za ljubo, zavoljo mene**; **nach seinem -**, **po svoji misli, po svoji volji**; **ich finde keinen - daran, to mi ne dopade, to mi ni po všeči**; **einen - erweisen, komu kaj za ljubo storiti** od. **ustreči (strežem)**; **-en**, *a.* padel; **-ene**, *m.* grešnik, pogúbljenec.

Gefällig, *a.* prijeten, všeč, všečen, mil, prikupen, ugoden, uslužen; (dienstfertig) postrežljiv, postrežen, ugodljiv; **ist es Ihnen -, ali je vam všeč? es ist mir so -, tako se mi hoče, tako se mi ljubi; womit kann ich mich Ihnen - erweisen, s čem se vam uslužim; was ist -, kaj bi radi, kaj želite? sich - machen**, prikúpiti se, priljúbiti se; **er hat ein -es Aeußere, on je berhke postave; -keit**, *f.* prijetnost, ugodnost, všečnost; (Dienstfertigkeit) postrežljivost, ustrežljivost, ugodljivost; **aus -, iz dobrote, iz ljubavi; eine - erweisen, ustreči (strežem), komu kaj za ljubo storiti** *pf.*

Gefälls=, *a.* dohodni, dohodkni; **-amt**, *n.* dohodnija; **-ämtlich**, *a.* dohodnijski; **-behörde**, *f.* dohodna oblast *f.*; **-gesetz**, *n.* postava zastran deržavnih dohodkov; **-strafgesetzbuch**, *n.* dohodni kázenski zákonik.

Gefall-sucht, *a.* dopadljivost, spogledljivost; **-süchtig**, *a.* dopadljiv, spogledljiv.

Gefälls=übertretung, *f.* dohodkni prestopek; **-verkürzung**, *f.* prikrajšava deržavnih dohodkov; **-verweser**, *m.* oskerbnik deržavnih dohodkov.

Gefangen, *a.* vjet, zajet; **-nehmen**, vjeti (vjamem), uloviti, zajeti (zajmem); **-halten**, jéčati, jéčiti; **-aufseher**, *m.* jetničár; **-e**, *m.* jetnik, vjetnik; *f.* jétnica, vjétnica; **-hüter**, *m.* čuváj jétnikov; **-nehmung**, *f.* vjetje, prijetje, zajetje; **-schaft**, *f.* vjetje, zajetje, jetništvo; (Sklaverei) sužnost, sužnjost, robstvo; **-setzung**, *f.* zapretje, zapor; **-wärter**, *m.* jetničár, strežnik jetniški.

Gefäng=lich, *a.* **-einziehen**, zapreti, posaditi, pozapreti *pf.*; **-niß**, *n.* ječa, voza, temnica; zapor, zapérica, zapertija; (Gebäude) jetnišnica, zapórnica, jetnišče; =strafe, *f.* kazen ječe, ječenje; **-wesen**, *n.* jetništvo.

Gefäß, *n.* posoda; *coll.* posodje, sodje; (bot.) cév *f.*, cevka, žila; **-reich**, *a.* cevnat, žilnat, žilav; **-system**, *n.* cevstvo, žilje, žilstvo.

Gefaßt, *a.* pripravljen.

Gefecht, *n.* boj, bitev, bitva, praska; es kommt zu einem Gefechte, sprimejo se, máhnejo se, zbíjejo se; **-übung**, *f.* mečevanje, vojaška vadba.

Gefels, *n.* skalovje, pečevje, skalovina, skalovišče.

Gefertigte, *m.* podpísani, podpísanec; *f.* podpísana, podpísanica.

Ge-fesselt, *a.* vklenjen, spet; **-fiedel**, *n.* škrípanje, žlínganje.

Gefieder, *n.* perje; *dim.* pérjice, pérjiče; (Geflügel) perutnina, perjád *f.*; **-t**, *a.* pernat; (an Füßen) kocast, kocinast.

Gefilde, *n.* polje, poljana; trata, livada.

Gefingert, *a.* perstast, perstnat.

Geflecht, *n.* pletenina, pletér *f.*, pletovina.

Geflickt, *a.* lisast, pikast, pisan, prižan.

Gefl=immer, *n.* lesket, sij; **-issentlich**, *a.* naláščen, namišljen, nakanjen; *ad.* nalášč, navlášč, hoté, nalič; **-ister**, *n.* ščebet, ščebljanje, šepet, šepetanje; **-uder**, *n.* rake *pl.*

Geflügel, *n.* perutnice *pl.*, krila *pl.*, kriljuti *pl. f.*; (Federvieh) perutnina, perjád *f.*, letecina, kuretina, pérnata živád *f.*; **-t**, *a.* krílat, perutnat.

Gefolge, *n.* druščina, družina, spremstvo, spremljevavci *pl.*, sprevod.

Gefräß, *n.* piča, kerma, paša; (Maul) gobec, rivec; **-ig**, *a.* požrešen, požerten, samogolten, sneden, ješč; =keit, *f.* požrešnost, samogoltnost ɔc.

Gefreite, *m.* poddesetnik, frajtar.

Gefrier=en, *v. n.* zmèrzniti, zamèrzniti + zmerzovati; (an Gliedern) prezebsti, ozébsti + prezébati; es gefriert, zmerzuje; **-punkt**, *m.* zmerzlín, zmerzlinec.

Gefröre, *f.* zmerzál *f.*; ozeba, ozeblina.

Gefroren, *a.* zmerzel, zmerznjen; ozebel, prezebel; **-es**, *n.* sladoléd, ledíca, ledetina.

Gefüg=e, *n.* sestava, stik, sklad,

skladba; -ig, *a.* voljen, povoljen, gibčen, gibek; =keit, *f.* voljnost, gibčnost.

Gefühl, *n.* čut *m.* u. *f.*, čutje, čuvstvo; (Empfindung) občutek, čutilo, čutljej, občutljej, čuvstvo, občutje; (Tastsinn) tip, otip; mit-, čutno, milo; -ig, *a.* čuten, čutljiv, občutljiv; -los, *a.* brezčuten, neobčuten, neobčutljiv, top; *fig.* nemil, nemiloserden, brezdušen; =igkeit, *f.* brezčutnost, neobčutljivost; *fig.* nemiloserdnost, brezdušnost; -organ, *n.* čutilo; -vermögen, *n.* čutnost, čutivnost; -voll, *a.* živočuten, čutljiv, mil.

Gefüll-sel, *n.* nadev, bula; -tblühend, *a.* polnocveten.

Gefunkel, *n.* lesk, lesket, blesk, blesket, sij, migljanje.

Ge-furcht, *a.* brazdat, brazdovit; *fig.* zgerbljen, nagerbljen, nagubančen; -fürtet, *a.* poknežen.

Gegen, *pr.* k (h); proti; (erga) do; Liebe - Gott, ljubezen do Boga; - den Wind, proti vetru; (im feindl. Sinne) zoper: - deinen Willen, zoper tvojo voljo; (gegen Austausch) za: Ware - Ware, blago za blago; - Entgelt, za povračilo; in Zusammensetzung: nasproten, nasprotiven; -absicht, *f.* nasprotna misel *f.*, -äußerung, *f.* nasprótnikov odgovor; -befehl, *m.* nasprotno povelje: -geben, povelje preklícati (kličem), ovreči (veržem)+preklicovati; -bekenntnis, *n.* nasprótnikova spoznatev; -bemerkung, *f.* nasprótna opomba; -besuch, *m.* vernitev obiskanja; -bund, *m.* nasprotna zveza.

Gegend, *f.* kraj, krajina, strán *f.*, okólica; (am Meer) pomorje; (an d. Drau) podravje; (an d. Save) posavje; (ums Herz) oserčje; (um die Augen) obočje u. s. w.; (Steinige) tokava, tukava, krasina; in dieser-, tod, le-tód; in einer andern -, drugód, drugéj; in irgend einer-, nekod; -beschreibung, *f.* krajopis, krajopisje.

Gegen-dienst, *m.* odslužba, povèrnjena služba, vzajemna služba: -erweisen, odslúžiti se, službo povèrniti+odsluževati se, službo povračati; -druck, *m.* odboj, odpor; -einander, *ad.* proti sebi, drug proti drúgemu, eden proti drúgemu, vzajemno; (feindl.) eden zoper drúgega; (gegenüber) nasproti; =halten, *v. a.* primériti+primérjati eno drúgemu; -einwurf, *m.* protiugovor; -forderung, *f.* vzajemna tirjava, nasprotna tirjatev; -füßler, *m.* protinožec; -geschenk, *n.* vzdarje, dar za dar, vzajemni dar; -gewicht, *n.* nasprotna teža; -gift, *n.* lek zoper strup, protistrúp; -gruß, *m.* odzdrav, odzdravilo; -kaiser, *m.* proticesár, nasprotni cesár; -kraft, *f.* nasprotna moč *f.*, nasprotna sila; -leistung, *f.* vzajemna služba; -liebe, *f.* vzajemna ljubezen; -papst, *m.* krivi papež; -part, *m.* zópernik, nasprotnik, protivnik; -rede, *f.* ugovor, odgovor; -satz, *m.* protistavek, nasprotivni stavek; (Kontrast) nasprotje, naspro-

tek, vprečnost; -schein, *m.* odlésk, odsij, odsvít; s. Revers; -schrift, *f.* overžni spis, nasprotno pismo; (Antwort) odpís.

Gegenseit-e, *f.* nasprotna stran *f.*, druga stran *f.*; -ig, *a.* vzajemen, medsebojen, medseben, sproten; =keit, *f.* vzajemnost ic.; -s, *ad.* eden drugemu.

Gegen-sperre, *f.* spolikljúč, drugi ključ izročiti; -spruch s. Widerspruch; -stand, *m.* predmet, reč *f.*, stvar *f.*; -ständlich, *a* predmeten, rečen, stvaren, bisten; =keit, *f.* predmetnost, rečnost, bistnost; -standslos, *a.* brez podlage, brezpredmeten; -stellung s. Konfrontazion; -stoß, *m.* odboj; -strömung, *f.* nasprotni tok; -stück, *n.* nasprotek, nasprotna podoba; -theil, *m.* nasprotnik, zópernik; *n.* nasprotje, nasprotljej, nasprotek; im =e, nasproti, pak, na robe; =ig, *a.* nasproten.

Gegen-über, *ad.* nasproti, naproti, spored; =liegend, *a.* nasproten, unstranski, sporeden; = stellen s. Konfrontieren; -wart, *f.* pričujočost, vpričnost, nazočnost, pritomnost; (Zeit) sedanjost, zdanjost; (gram.) sedanji čas, sedanjik; -wärtig, *a.* pričujóč, vpričen, nazočen, pritomen; (jetzig) sedánj, zdánj, zdajšen: -es Jahr, to leto, letos, letas, tekoče leto; -e Zeit, sedanji čas, sedanjik; -wehr, *f.* bramba, obramba, odboj, odpor, upor; -wind, *m.* nasprotni veter; -winkel, *m.* nasprotni kot; -wirkung, *f.* nasprotni učinek, nasprotno djanje; -zeichnen, *v.a.* z drugim vred podpísati (pišem) + podpisovati; -zeichnung, *f.* podpísanje z drugim vred.

Ge-gitter, *n.* mrežovje; -gliedert, *a.* členkovít, členast; *fig.* ubrán, v red djan.

Gegner, *m.* nasprotnik, zópernik, protivnik, nasprotovavec, odpornik; -in, *f.* nasprótnica, zópernica, protívnica; -isch, *a.* nasproten, nasprotovaven, nasprotiven; nasprótnikov.

Gehaben sich, *v.r.* imeti se (ám), biti (sem); gehabe dich wohl, zdrav bodi, dobro se imêj, z Bogom!

Gehack, *n.* seč *f.*

Gehäge, *n.* ógrada, ograja, zárad *f.*, redišče, gajišče: ino - gehen, v pravico hoditi, zaletovati se v tujo pravico.

Gehalt, *m.* (Inhalt) obség, obsežek, zapopadek, zaderžek; (Besoldung) služnina, služilo, letna plača; (d. Erze) zerno, jedro, vrednost; -en, *a.* dolžen, zavezan, obvezan; -ig, *a.* obsežen, *fig.* jédernat, jedrovít; -leer, -los, *a.* prazen, puhel, votel, jalov; -losigkeit, *f.* praznota, puhlost, puhloba; -messer, *m.* jedromér; -reich, *a.* jédernat, jedrovít, zernat, bogat; -sabzug, *m.* odbitek na plači; -sklasse, *f.* služni razréd; -stufe, *f.* služna stopnja; -zulage, *f.* priboljšek, priplatek; -voll, s. Gehaltreich.

Gehänge, *n.* položnost, laz, navzdolje.

Gehässig, *a.* sovražen, sovražljív,

nenavisten; -keit, *f.* sovražnost, sovraŽljivost, nenavíst.

Geh=au, *n.* mladje; -áuše, *n.* ohišje, zapérica, okrov: (d. Schneck.) hiša, polževa hiša; (d. Samens) luščina. [*n.* leglo, gnjezdo.

Geh=bar, *a.* hoden, prehoden; -eck, **Geheim**, *a.* skriven, skrivšen, skrit, tajen; *ad.* skrivaj, skrivši, na skrivnem, na tihem; -= *a.* skrivni; -bund, *m.* skrivna zveza; -halten, *v. a.* skrívati, v potaji imeti, tajiti; -niß, *n.* skrivnost, skrivnjava, tajnost; =krämer, *m.* skrivnostnež, prikrívavec; =lehre, *f.* nauk o skrivnostih; =voll, *a.* skrivnosten; -rath, *m.* skrivni svetovavec; -schreiber *s.* Sekretär; -thuerei, *f.* skrívanje, prikrivanje, potaja, skrivarija; -zeichen, *n.* skrivno známenje.

Geheiß, *n.* povelje, zapoved *f.*, ukáz.

Geh=en, *v. n.* iti (grem u. idem); *freg.* hoditi, hojévati; ich werde -, pojdem; schnell -, hiteti, leteti; langsam -, klémpati, krévsati; (v. d. Uhr) zu früh -, prehitévati; zu spät -, zakasnévati; aus Werk -, lotiti se, prijeti se (primem) dela + lotévati se &c.; an d. Hand -, na roko iti, na pomóč biti; sich müde -, upéhati se, shoditi se, prehoditi se *pf.*; irre -, zaíti (idem), zablóditi, zastrániti, pot zgrešiti *pf.*; (in d. Wahl irren) mesniti se + zmesniti se; (ergehen) goditi se komu, imeti se (ám); wie gehts Ihnen, kako se imate? von statten -, róčiti se, odsédati se, izpod rok iti; in sich -, čájmati se, v sébi (grem): izčájmati se, pobóljšati se; zu - anfangen, shoditi + shojévati; zu Grunde -, pogíniti; (im Wasser) utoniti; der Wagen -, voz teče: d. Uhr -, ura teče; die Thür geht in den Garten, duri so na vert, duri deržé na vert; hinkend -, krévljati; wankend -, opotékati se, lovíti se; zur Neige -, potékati, h koncu iti; das will ihm nicht in d. Kopf -, to mu noče v glavo; an einem Stocke -, ob pálici hoditi; -en, *n.* hoja, hojba; im -, gredé; -er, *m.* hodec.

Gehenk *s.* Gehänge.

Geh=enker, *a.* varen; -l, *n.* túljenje, cvíl, cvíljenje, vitje.

Gehilf=e, *m.* pomočník, pomagáč, pomagavec; -in, *f.* pomočnica, pomagavka.

Gehirn, *n.* možgani *pl. m.*, možgane *pl.*; (Mark) mozeg, mozek; -= *a.* možganov; -los, *a.* brez možganov; *fig.* áboten, bedast, nespámeten.

Gehöfte, *n.* dvorec, poslopje, pohištvo.

Gehölz, *n.* hosta, drevje, germovje, kolosék; (Holzwerk) lesenina, lesovina.

Gehör, *n.* sluh; (d. Hören) slišanje; (Anhörung) poslúh, poslúšanje; ein feines - haben, tanko slišati (im); er hat kein -, gluh je, nič ne sliši; das -verlieren, oglúhniti, oglušeti; -geben, poslúšati, poslúhniti *pf.*; einer Bitte - geben, uslíšati prošnjo; -apparat, *m.* slišalo, slišavnik.

Gehorch=en, *v. n.* ubógati, poslušen biti (sem), poslúhniti, pokoren biti (sem); dem Gesetze -, ravnati po

postavi, delati po postavi; storiti po postavi, podvreči se (veržem) postavi; -end, *a.* poslušen, pokoren, podložen; -er, *m.* poslušnik.

Gehör=en, *v.n.* čegav biti (sem), koga biti, komu iti (grem); das gehört mir, to je moje; das gehört dem Bruder, – meinem Bruder, to je brátovo, – mojega brata; das Haus gehört der Schwester, – meiner Schwester, hiša je séstrina – moje sestre u. s. w. im ersten Falle mittelst der besitzanzeigenden Bei= und Fürwörter; (zusammengehören) vjémati se, prilégati se, skládati se; zu einer Gesellschaft, biti izmed-, biti iz-, biti od-; (erfordert werden) treba biti, potrebovati se, zahtévati se; sich –, *v. r.* spodobiti se, prístovati se, spodobno od. pristojno biti; -gang, *m.* sluhovód, -ig, *a.* mir–, moj; dir-, tvoj; dem Johann –, Jánezov; dem Lehrer –, učiteljev; der Tante –, tetin u. s. w. mittelst besitzanzeigender Bei= u. Fürwörter; (angemessen) priméren, pristojen, priležen; (dazu gehörig) zadeven, dotičen, k temu spadajóč; =keit, *f.* pristojnost, spodobnost; -lehre, *f.* sluhoslovje; -los, *a.* gluh; =e, *m.* glušec, gluhec; *f.* glušica; =igkeit, *f.* gluhota.

Gehörn, *n.* rogovi *pl.*, rogovje, parogi; (d. Hirsche) rogovila *pl.*, rogovile *pl.*

Gehör=nerv, *m.* slušna čútnica, sluhovni živec; -nt, *a.* rogat; -organ, *n.* slišalo.

Gehorsam, *a.* pokoren, poslušen, poslušljív, ubogljív; -er Diener, ponižni služabnik; – *m.* pokórščina, pokornost, poslušnost, ubogljivost: – leisten, pokoren biti (sem), poslušen biti; unter seinen – bringen, pod svojo oblast správiti + spravljati; -en s. Gehorchen; -st, *ad.* ponižno, preponižno.

Gehör=sinn, *m.* sluh; -werkzeug, *n.* slišalo.

Gehre, *f.* osti *pl. f.*; (Zwickel) kozica, zaklinek; (Falte) sklad.

Geh=rock, *m.* vsednja suknja; -weg, *m.* steza, stezda; *dim.* stezica; -werk, *n.* kolesa *pl.*, tekalo, gibalo.

Geier, *m.* jastreb, skopec, sokolič, kanja; gehe zum–, pojdi se solit; -adler, *m.* bèrkasti ser; -falke, *m.* bélkasti sokol.

Geifer, *m.* slina, sline *pl.*, pena; -ig, *a.* slinav, penav; -n, *v. n.* sliniti se, sline cediti, péniti se.

Geig=e, *f.* gosli *pl. f.*; *dim.* góslice *pl.*; auf der – spielen s. Geigen; -en=, *a.* goslóv, góselski; -en, *v.a.* gosti (godem), góslati; (schlecht) škripati (pljem), žlíngati, cígati; =bogen, *m.* lok, ločec; =bohrer, *m.* durgelj (g. -ljna); =förmig, *a.* goslast; =futter, *n.* goseljnják; =harz, *n.* pegla; =macher, *m.* goslar; =saite, *f.* struna za na gosli; =sattel, *m.* kobílica; =spieler s. Geiger; =strich, *m.* potegljej po goslih; -er, *m.* godec, goslar; (verächtl.) škripáč, škripávt, žlíngavec, cígavec.

Geil, *a.* (fett) masten, tolst, sočen; (wohllüstig) pohoten, hotljív, po-

hotljív; (v. Speisen) premasten, prinaskuten, najoseten; -e f. Geilheit; -en, *v.n.* hotljív biti (sem); f. Düngen; -c, *m.* hotljivec, hotnik, hotivec; *f.* hotnica, hotljivka; -heit, *f.* maščoba, tolščina, sočnost; pohót *f.*, pohotnost, hotljivost; -wurz, *f.* múhovnik.

Geiß, *f.* koza; *dim.* kozica; (Reh) serna; -= *a.* kozji; -bart, *m.* kozja brada; -bock, *m.* kozel, merkáč, terkáč; -el, *f.* bič, korbač, korobáč; (Strafe) šiba, nadloga; -el, *m.* porok, zastávljenec; =mönch, *m.* bičár; =hieb, *m.* udarec z bičem; =n, *v. a.* biti (bijem), tepsti (tepem), bíčati, bičevati, šíbati, pretépati, udríhati; =ruthe, *f.* šiba; =stiel, *m.* bičevnik; =ung, *f.* bíčanje, tepenje; -fell, *n.* kózlevina, kozlovina; (v. jungen) kozličevina; -fuß, *m.* kozja noga; -füßig, *a.* kozonóg; -haar, *n.* kozja dlaka; -herde, *f.* čreda koz; -hirt, *m.* kozár: -sein, kozáriti, koze pasti; =in, *f.* kozarica; -stall, *m.* kozjak.

Geist, *m.* duh; (Seele) duša; (Scharfsinn) um, razum, ostroumje, razumnost, bistri duh; der böse -, hudobec, hudoba, hudír, hudník; (Quintessenz) cvet, jedro; (d. Sprache) svojstvo, posebnost, lastnija; (d. Gesetzes) pomén, veléva; (Gespenst) pošást *f.*, strašilo; ein Mann von-, jako razumen mož; -anstrengend, *a.* glavobelen; -arm, *a.* slaboumen, topogláv, topoglaven, kesnogláv; -begabt, *m.* bistrogláv, bistroumen; -erbanner, -erbeschwörer, *m.* zaklinjavec duhov, -ererscheinung, *f.* prikazen *f.*, pošást *f.*; -ergeschichte, *f.* pravljica o pošastih; -erhaft, *a.* duhoben; -erlehre, *f.* duhoslovje; -erschar, *f.* truma od. kerdelo duhov; -erseher, *m.* duhovidec, čudovidec; -erstunde, *f.* ura duhov od. strahov; -erwelt, *f.* svet duhov, dežela duhov.

Geistes-, *a.* dušni, duhovni; -abwesenheit, *f.* nezávedst *f.*, nezavést, nezavednost; -anlage, *f.* dar duha, zmožnost; -arbeit, *f.* delo z glavo; -arm s. Geistarm; -armut, *f.* slaboumnost, topoglavost, kesnoglavost; -beschränkt, *a.* kesnogláv, topogláv, pricverknjen; -frucht, *f.* umotvór, umotvórina; -funke, *m.* dušna iskra; -gabe, *f.* dar duha, zmožnost; -gegenwart, *f.* zaved *f.*, zavédnost, pričujočost duha; -größe, *f.* velikoduše; -kraft, *f.* dušna moč *f.*; -krank, *a.* bolen na umu; -nahrung, *f.* duhovna hrana; -richtung, *f.* mér duha *f.*, cilj in konec duha; -schwach, *a.* slaboumen, topogláv, kesnogláv; -schwäche, *f.* slaboumje, topoglavost; -schwung, *f.* vzlet od. polet duha; -stärke, *f.* krepost duha; -thätigkeit, *f.* dušna delavnost; -verkehr, *m.* občenje duha; -verwandt, *a.* soroden po duhu; -verwirrt, *a.* zmeten. zmešan, slaboumen; -verwirrung, *f.* zmétenost, slaboumje; -zerrüttung, *f.* zmotnjava.

Geist-ig, *a.* duševen, duhoven, duhovit, dušen; (v. geistiger Flüssigkeit) močen, pijan; =keit, *f.* duševnost,

dušnost; -lich, *a.* duhoven, duhovski; (geistl. Wohl) dušen: -er Herr, duhoven, duhovni gospod; =e, *f.* duhoven, duhovnik, mašnik, mešnik, =heit, *f.* duhóvščina, duhovstvo, duhovni *pl.*; (Eigenschaft) duhovnost; -los, *a.* brez duha, brezumen; *fig.* puhel, prazen; =igkeit, *f.* brezumnost; puhloba, puhlost, praznota; -reich, *a.* duhovít, bistroumen, ostroumen, duhapóln, umen, domišljív; -tödtend, *a.* duhomoren.

Geiz, *m.* skopost, skoparija, skernoba; (Habsucht) lákomnost, lákomstvo, samogoltnost; -en, *v. a.* skopovati, skopáriti, stiskáviti, skernóbiti; (nach Ehre) hlepeti, lákomen biti (sem) na kaj, volk biti na kaj; -hals, *m.* skopúh, skopec, skopín, stiskavec, skernobec, škertljivec; lákomnik, samogoltnež; -ig, *a.* skop, skopovít, škertljív, skernoben; gladoven, lákom, lákomen; =e, *m.* skopúh, skopec; *f.* skopulja.

Ge-jät, *n.* plevél; -jauchze, *n.* vrisk, vriskanje, úkanje; -ferbt, *a.* narezan; -flagte, *m.* zatóženec; *f.* zatóženica; -flatsche, *n.* tlesk, tleskòt, tléskanje; -flaubte, *n.* pobérščina, pobiraja, pobirki *pl.*; -flimper, *n.* brenkòt, brénkanje; -flingel, *n.* žvenkljanje, cingljanje; -flippe, *n.* skalovje, skalovina, pečevje; -flirre, *n.* žvenket, žvenketanje, praskot, rožljanje; -fnister *n.* praskot, praskétanje, pokljanje; -fose, *n.* poljubovanje; -frach, *n.* poknja, lomást *f.* kreh, hrušč; -frächze, *n.* krókanje, krokot; -fräße, *n.* petje, kikirikanje; -frauft, *a.* kodrast, kodrav; -frißel, *n.* čirečare *pl.*, čečkanje; -fröse *n.* mrézica, vréčica, pečica; (in d. Küche) drobovina.

Ge-lächter, *n.* smeh, smejanje, krohot, hohot, hahljanje: ein - erheben, zahrohotati (ám u. hočem), zasmejati se (smejem), smeh zagnati (ženem); er ist zum -, smejó se mu, zasmehovati koga; -labene, *m.* povábljenec; *f.* povábljenka; -lage, *n.* lega, sklad, plast *f.*; (Schmaus) gostija, gostarija, obéd *f.* u. *m.*, pojédina; -lände, *n.* zemljišče; -länder *n.* deržáj, opérnica, opiralo; priložič, obzidek, priroč *f.*, ročáj; (im Garten) brajda.

Gelangen, *v. a.* priti (pridem), doiti (doidem), dospeti do- *pf.* (zu etw.) doseči (sežem) kaj, dostígniti, zadobáviti si kaj + doségati; zur Reife, -, dozoreti; zur Erkenntniß -, spoznati + spoznávati; zum Amte -, službo dobiti + dobívati.

Ge-lappt, *a.* kerpast; -lassen, *a.* pohleven, tih, krotek, miren, poterpežljív, sterpljén; *ad.* počasi, polágoma; =heit, *f.* pohlevnost, krotkost, poterpežljivost; -läufig, *a.* ročen, uren, spešen, vajen, izurjen; (v. d. Zunge) lahek, zgovoren; (v. d. Hand) hiter, berz; =keit, ročnost, urnost, vájenost; lahkota, berzota; -launt, *a.* privoljen: gut-, dobrovoljen, dobre volje, žídane volje; übel-, hudovoljen, čmeren, čmerljív, pustoben; -läute, *n.* zvo-

njenje, zvonilo; (mit Schellen) žvenkljanje, zvončkanje.

Gelb, *a.* rumen, žolt, želt; -werden, rumeneti, žolteti: orumeneti, porumeneti, požolteti + orumenévati, požoltévati; -machen, rumeniti, žoltiti ꝛc.; -er Färbeſtoff, rumenilo, žoltilo; -e Rüben, korenje; -e *f.*, rumenina, žoltina; rumenilo, žoltilo; -blättrig, *a.* žoltolíst, rumenoperen; -braun, *a.* žoltorujav; -brüſtig, *a.* rumenopersnat; -en ſ. Gelb machen u. werden; -erde, *f.* rumenica, žoltica; -geſtreift, *a.* rumenoprogast; -gießer, *m.* medár, medník; =ei, *f.* medárnica; -grau, *a.* žoltosív; -grün, *a.* ruménkastozelen; -haarig, *a.* rumenih lás, žoltolás; -köpfig, *a.* žoltogláv; -lich, *a.* rumenkast, rumenkljat, žoltkast; -naſe, *m.* rumenokljunec, mlečnogobec; -ſchnäbelig, *a.* rumenokljún, žoltokljún; mlečnogób; -ſtoff, *m.* rumenilo, žoltilo; -ſucht, *f.* zlatenica, žoltenica, žoltovica; -ſüchtig, *a.* zlateničen, žolteničen, žolteničav.

Geld, *n.* denár, denarji *pl.*, dnarji *pl.* novci *pl.*, pénezi *pl.*; (ein Stück) denár, novec, penez; (kleines-) drobíž, drobni denár; falſches -, ponarejeni denár; bares -, gotovina, gotóv denár; für ſein - zehren, ob svojem živeti; -, *a.* denarni, dnarni, novčni; -abgabe, *f.* davek v denarjih; -angelegenheit, *f.* dnarska zadeva; -arm, *a.* brezpeticen, brezdenaren; -auflage, *f.* sklad v denarjih; -bedarf, *m.* potreba denarjev; -bedürftig, *a.* denarjev potreben; -beitrag, *m.* sklad, donesek v denarjih; -betrag, *m.* znesek, skupiček; -beutel, *m.* mošnja; -brief, *m.* pismo z denarji; -buße, *f.* globa, kazen v denarjih; -einnahme, *f.* prejema denarjev; dnarni dohodek, skúpljeni denár; -Forderung, *f.* tirjava, tirjatev, tirjavina, tirjávščina; -gebahrung, *f.* ravnanje z denarji; -gehalt, *m.* prava vrednost denarjev; -gier, *f.* lákomnost, pohlép po denarjih; -ig, *a.* lákomen, pohlepen; -klang, m. cvenk, žvenk; -klemme, *f.* stiska, sila za dnarje, zadrega zavoljo denarjev; -kurs, *m.* cena denarjev, novčni tek; -los, *a.* brez denarjev; -mäkler, *m.* dnarski mešetar; -mittel, *pl.* dnarji, denarji *pl.*; -poſt, *f.* dnarska pošta; =en, *m.* dnarni znesek ob. postavek; -reich, *a.* denaren, premožen, peticen, začimen; -ſammlung, *f.* nabira denarjev, skládanje; -ſorte, *f.* dnarna versta; -ſtolz, *m.* prevzetija zavoljo bogastva; -ſtolz *a.* napihnjen ob. prevzeten iz bogastva; -ſtück, *n.* denár, penez, novec; -ſumme, *f.* znesek; -tag, *m.* plačilni dan (g. dneva); -taſche, *f.* žep; -umlauf, *m.* obték, tek denarjev med ljudmi; -wechſel, *m.* menjica; (das Wechſeln) menja denarjev, zamenjava; -wert, *m.* dnarna vrednost; -weſen, *n.* denarstvo, dnarstvo. novstvo; -zahlung, *f.* plačilo v denarjih; -zulage, *f.* priboljšek v denarjih.

Geleg=en, *a.* (irgendwo liegend) ležéč, stojéč; (bequem) príročen, priložen, priležen, pogoden, ugoden;

es ist mir –, pri náredi mi je, na roke mi je; zur –en Zeit, o pravem času, ob godu; du kommst mir –, ravno prav si prišel; –enheit, *f.* priložnost, prilika; (bequeme Lage) priročnost, nared *f.*, pogodnost; (Lage) pologa, položnost, lega; bei –, o priliki; durch eine –schicken, po kom poslati (šljem) + pošíljati; =lich, *a.* priložen, priličen; *ad.* o priliki, o priložnosti; –s=, *a.* prilóžnostni, h kaki prilóžnosti; –entlich s. Gelegenheitlich.

Gelehr=ig, *a.* učen, naučljív, podučljív; brihten, =keit, *f.* učnost, naučljivost, brihtnost; –sam s. Gelehrig; =keit, *f.* učenóst, znanost, vednost; s. Gelehrigkeit; –t, *a.* učen; –te, *m.* učenják, učeni mož, učenі; –ten, *a.* učenih; –theit, *f.* učenost; –tenstand, *m.* stan učenih.

Geleise, *n.* kolovóz, kolovoznik, koloteča, kolomaja.

Geleit, *n.* sprevod, spremstvo, družba; (Sicher. Geleite) straža, varstvo; das – geben, sprémiti, posprémiti, sprevoditi + spremljevati; –en, *v. a.* sprémiti, sprémljati, spremljevati, sprevájati, drúžiti; Gott geleite dich, z Bogom hodi, Bog hodi s tebój; –er, *m.* spremljavec, spremljevavec, spremnik, sprevodnik; drug, továrš, družban; =in, *f.* spremljavka, továršica, družica; –sbrief, *m.* sprevodno pismo, spremni list, sprémnica; –schaft, *f.* spremstvo; –smann s. Geleiter.

Gelenk, *a.* gibek, gíbčen, okreten, živ; –e, člen, sklep; (an d. Kette) klep; (am Helm) kolence, kolenec; –bein, *n.* zapestna kost, zapéstnica; –chen, *n.* členek; –ig, s. Gelenk, –igkeit, *f.* gibčnost, gibkost, okretnost; –sam s. Gelenk.

Gelichter, *n.* ploha, škvart, pasem; (verächtl.) derhál, druhál *f.*

Geliebt, *a.* ljubljen, drag, ljub; –este, *a.* preljúb, predrág, spreljúb, preljubljen; –e, *m.* ljubimec, ljubec, ljubljenec, ljubček, milček, ljubovnik; *f.* ljúbica, ljuba, mila, mílica, ljubka, ljubovnica.

Gelind=e, *a.* mehek, rahel, lahek, mehkoten, lahkoten; (sanft) rahel, mil, blag; (v. Regen) pohleven; (v. d. Haut) voljen; –igkeit, *f.* rahlost, mehkota, lahkota, lahkost; voljnost, pohlevnost.

Gelingen, *v.n.* po sreči iziti (idem) se, po godu steči se (stečem), posréčiti se, usréčiti se, pospéšiti se + posrečevati se, po godu stékati se, róčiti se, odsédati se, izpod rok iti (grem), spéšiti se; pospéh vspeh, sreča, dober izíd.

Gelispel, *n.* šepet, šepetanje.

Gellen, *v.n.* berneti, zvoniti, zveneti, doneti.

Geloben, *v.a.* obljúbiti, zaobljúbiti, obljubo storiti + obétati, obéčati; das gelobte Land, obljúbljena dežela.

Gelöbnis, *n.* obljuba, zaobljuba, obljubek; –formel, *f.* obljúbnica.

Gelse, *f.* komár; *dim.* komarček.

Gelt, *i.* jeli? ali?; gelten Sie jel'te, al'te?

Gelt, *a.* jal, jalov, sterpel; -e Kuh, jálovka, jálovica; -e, *f.* golida, kábolica; (zum Schöpfen) korec.

Gelten, *v. n.* veljati, vreden biti (sem), vréditi; ceno imeti (ám), vrednost imeti; was gilt's, kaj veljá? kaj staviš?; -lassen, dopustiti + dopúščati; -end, *a.* veljaven: -machen, pogánjati se za kaj, utérjati kaj, dokazovati; -ung, *f.* veljava, veljavnost, vrednost, cena: zur - kommen, obveljati, oveljati, zmoči (zmorem); -haben, veljati, v veljavi biti; außer - setzen, razveljáviti, ob veljavo djati (dém, denem), veljavo odvzeti (vzamem) + razveljávljati, ob veljavo dévati; -vieh, *n.* jálova živina, jalovina.

Gelübde, *n.* obljuba, zaobljuba: ein - machen, zaobljúbiti se, obljubo storiti.

Gelüst=e, *n.* mik, želja, poželenje, pohót *f.*, zahteva; -en, *v. n.* u. *i.* míkati; es gelüstet mich, mika me, hoče se mi, rači se mi, zahtelo se mi je, volja me imá do -; sich - lassen, polákniti se, polakómniti se česa od. na kaj + polákati se, dihteti po čem; -ig, *a.* poželjív, hotljív.

Gemach, *ad.* zlágoma, zlégoma, zlégama, polágoma, po malu, po času, z lagotjo.

Gemach, *n.* hram, hiša, izba, soba; (Kammer) čúmnata; (Schlaf-) spávnica.

Gemächlich, *a.* zložen, ročen, vdoben, priličen; (langsam) počasen; -keit, *f.* zložnost, vdobnost, priličnost.

Gemahl, *m.* sopróg, zákonski drug, mož; -in, *f.* soproga, zákonska družica, žena.

Gemahnen, *v. a.* spomniti, opomniti + spominjati, opominjati; es gemahnt mich, pozdeva se mi, zdi se mi.

Gemäld=e, *n.* slika, podoba, obraz; mal, malba, malarija; -egallerie, -esammlung, *f.* zbirka malarij, slikoshramba.

Gemäß, *a.* primerjen, primeren, pristojen; *ad.* po, poleg: dem Gesetze -, po postavi, kakor postava veleva; -heit, *a.* primérnost, pristojnost; in -, po, poleg; -igt, *a.* zméren, zderžen; (v. Klima) zmerno-topel, srednje-gorek; s. Mäßigen.

Gemäuer, *n.* ozidje, zidovje, zidíšče, mirišče, mirina.

Gemein, *a.* návaden, vsakdánj, vsedenj; (allgemein) občen, občji, splošen, vkupen; (überall vorhanden) povsoten; (niedrig, schlecht) malovreden, malopriden, nizek; (v. Volke) preprósten, pripróst, prost, der -e Mann, prosták; -=, *a.* splošen, občen, občji; (v. Gemeinde gehörig) srenjski, občinski; -acker, *m.* občinska od. srenjska njiva; -beste, *n.* občna korist *f.*

Gemeind=e, *f.* óbčina, srenja, soseska; -e=, *a.* občinski, srenjski; -angehörige s. Gemeindebürger; -angelegenheit, *f.* občinska zadeva; -auflage, *f.* občinski davek; -ebezirk, *m.* okolija, srenjski okolíš; -ebürger, *m.* občinec, srenjčán; -eeigen-

tum, *n.* občinska lastina; -egeſetz, *n.* občinska oder srenjska postava; -glied, *n.* ud občine; -ehaus, *n.* občinska od. srenjska hiša; -emittel, *pl.* občinsko od. srenjsko premoženje; -erath, *m.* občinsko od. srenjsko svetovavstvo; (eine Perſon) občinski svetovavec, srenjski svètnik; -üblich, *a.* návaden v občini; -everband, *m.* občinska zveza; -everfaſſung *f.* občinska od. srenjska uredba; -evermögen, *n.* občinsko od. srenjsko premoženje; -evertretung, *f.* občinsko namestovavstvo; -evorſtand, *m.* županstvo; (Perſon) župan, občinski od. srenjski predstojnik; -eweſen, *n.* občinstvo, srenjstvo.

Gemein-e, *f.* ſ. Gemeinde; -e, prostec; (mil.) prosták; -faßlich, *a.* lahko umèven, domáč, sploh razumljiv; =keit, *f.* lahkoumévnost, splošna razumljivost; -geiſt, *m.* duh edinstva, soséščinost; -gültig, *a.* občnoveljaven, sploh veljaven; -grund, *m.* občinsko zemljišče, srenjski svét; -gut, *n.* občno blago, skupno dobro; -heit, *f.* pripróščina, prostota, nizkost ſ. Allgemeinheit; -hin, *ad.* sploh, návadno; -hirt, *m.* črednik, srenjski pastír; -iglich, *ad.* véčidel, z vékšino, návadno, po návadi, -name, *m.* splošno ime (g. imena); -nutzen, *m.* občni prid, splošna korist; -nützig, *a.* občnokoristen, občekoristen; =keit, *f.* občna koristnost; -platz, *m.* občni prostor, skupno mesto; -ſam ſ. Gemein; =keit, *f.* vkupnost, občnost; -ſchädlich, *a.* občnoškodljiv, vsem škodljiv.

Gemein-ſchaft, *f.* vkupnost, sodeležnost, splošnost; (zwiſchen zweien) spolovina; (eheliche) združba, zveza; (v. Verbind.) občestvo, družba; -haben, drúžiti se komu, pečati se s kom, del imeti s kom; =lich, *a.* skupen, vkupen, občji, vseh skup; -ſchenke, *f.* pívnica; -ſchreiber, *m.* občinski od. srenjski pisár; -ſinn, *m.* enomiselnost, složnost, enodušnost; -t, *a.* naménjen, nakanjen; -trift, *f.* srenjski pašnik, občinska paša; -üblich, *a.* sploh návaden; -weſen, *n.* občinstvo; -wohl, *n.* občni prid, splošni blager.

Gemeng-e, -ſel, *n.* zmes *f.*, méšanica; zbroda, zbrojda, obloda.

Gemeſſen, *a.* izmerjen; -er Befehl, odločno povelje, oster ukáz.

Gemetzel, *n.* klanje, mesarsko klanje, kerviprelitje. [nica, zmešnjava.

Gemiſch, *n.* zmes *f.*, zmesa, méša-

Gemſe u. ſ. w., ſ. Gämſe.

Gem-unkel, *n.* šepetanje, čebljanje; -urmel, *n.* šumljanje, šumot, šumotljanje, žamor; -urre, *n.* godernjanje, mermranje.

Gemüſ-e, *n.* zelenjava, zelenjád, zelenina, zéljščina, prikuha; (Hülſenfrüchte) sočivje; (Kraut) zelje, kapus; -egarten, *m.* zelinjak.

Gemüſſiget, *a.* prisiljen, primoran.

Gemüth, *n.* serce, čut *f.*; (Naturell) nrav *f.*, čud *f.*; (Geſinnung) misel *f.* gutes, böſes – haben, dóbrega, zlega serca biti (sem); -lich, *a.* blago-

dušen, rahločuten, nežnočuten, dobroserčen, serčen; (heiter) ugoden, vesél, *ad.* ugodno, po godu, všeč, po všeči, po volji; =keit, *f.* blagodušnost, rahločutnost; ugodnost; -sart *f.* čud *f.*, nrav *f.*, natora; -sbeschaffenheit *f.* nrav *f.*, serčna lastnija; -sbewegung f. Affekt; -sgabe *f.* dušni dar, dušna zmožnost; -skraft *f.* dušna moč *f.*; -skrank, *a.* bolnoserčen, na sercu bolen; -sruhe *f.* pokoj duše; -sschwäche, *f.* slabodušnost; -sstark, *a.* jak, močnega serca, krepkodušen; -sstärke, *f.* krepkodušnost, -stimmung, *f.* -szustand *m.* dušni stan.

Gen f. Gegen.

Genannt, *a.* imenován, omenjen.

Genäschig, *a.* sladkosneden, sladkosnéd, poslasten, laskern; -keit, *f.* sladkosnedost, láskernost.

Genau, *a.* natančen, natanek, popólen, nadroben, točen; (enge) tesen, ozek; (sparsam) varčen, skoporít; -es Gewissen, tanka vest *f.*; mit -er Noth, komaj, toliko da, jedva; -er Freund, iskren prijatelj; der -este Preis, najniža cena, zadnji kup; *ad.* na tanko, na tenko, natančno, na drobno, do natancega, do pike, do zobca; (sorgfältig) pazljivo, zvesto, popólnoma; -igkeit, *f.* natančnost, popolnost, točnost.

Genealog, *m.* rodoslovec, rodopisec; -ie, *f.* rodoslovje, rodopís, rodosledje; -isch, *a.* rodosloven, rodopisen.

Genehm, *a.* všeč, všečen, povšečen, povoljen, prijeten; -haltung, *f.* dovolitev, poterditev; -igen, *v. a.* potèrditi, odóbriti, dovóliti + potèrjati, poterjevati, odobrávati, dovoljevati; -iger, *m.* poterjavec; -igung, *f.* poterditev, poterdba, odóbrenje, dovolitev.

Geneigt, *a.* nagnjen, naklonjen, viséč, položen; *fig.* nagnjen, udán, naklonjen, dobrohoten; zu etwas -sein, čemu podveržen biti; -heit, *f.* nágnjenost, položnost; *fig.* nágnjenje, udanost, naklónjenost, dobrohotnost.

General, *m.* vojaški poveljnik, generál; -e *a.* generalski, generalov; -feldmarschall, *m.* maršál, najviši maršal; -Feldzeugmeister, *m.* generál topništva; -in, *f.* generálovka; -inspektor, *m.* glavni nadglednik; -issimus, *m.* najviši vojskovód; -karte, *f.* občni zemljovid; -kommando, *n.* glavno poveljstvo, general-komanda; -major, *m.* generalmajór; -marsch, *m.* generalmarš, -probe, *f.* glavna poskušnja; -prokurator, *m.* deržavni nadpravdnik; -quartiermeister, *m.* generalkvartirmojster; -stab, *m.* glavni štab, načelništvo; -superintendent, *m.* veliki superintendént; -swürde, *f.* generalstvo; -versammlung, *f.* glavni shod ob. zbor.

Gener-azion, *f.* zarod, naraščáj; -ös, *a.* velikodušen, blagoserčen, blagomiseln, žlahtnodušen; -osität, *f.* velikodušje, velikodušnost, blagoserčnost.

Genes-en, *v. n.* ozdraveti, ozdra-

viti se, okrévati, preboleti, oporáviti se, zdravje zadobiti, skoléhati +ozdrávljati se, okrévati, prebolévati; -iš, početek, postanek; rodopís, rodoslovje; -ung, *f.* ozdravitev, ozdrava, zdravje, prebolenje.

Genetiſch, *a.* génetičen, rodosloven; počétečen.

Genial, *a.* bistroumen, domiseln; -ität, *f.* bistroumnost.

Genick, *n.* zatilnik, zatilek, zatilec, zátovec, tilnik, tilj, šija, šinják; -ſchmerz, *m.* bolečina v zatilniku.

Genie, *f.* bistroúm, veliki um, visoki duh; -n, *pl.* dobri duhovi *pl.*; -korps, *n.* inženirski oddelek.

Genieß=bar, *a.* vžiten, užiten, povžiten, jedljív; -en, *v. a.* vžiti (žijem), užiti, povžiti, zavžiti + vžívati, zavživati, vžívljati; nüchtern etwas -, oteščati se; (Speiſe) pokúsiti, okúsiti + pokúšati; -er, *m.* vživavec.

Genie=ſtreich, *m.* prebrísano djanje; -weſen, *n.* vojaško inženirstvo, vojaško stavíteljstvo; -ren, *v. a.* móti, nadlegovati, nadležen biti (sem); ſich -, sram biti (sem) koga, ánati se.

Genitiv, *m.* rodivnik, drugi padež, genitiv.

Genius, *m.* genij; duh.

Genoſs, *m.* drug, družnik, druže, tovarš, tovariš, deležnik; -enſchaft, *f.* družba, druščina, družina; -in, *f.* družica, tovaršica, deléžnica.

Genre, *n.* način (im Schreiben) pisava; (im Bauen) zidava; -bild, *n.* obraz iz življenja.

Gensdarm, *m.* žandár; -erie, *f.* žandarmerija, žandarji *pl.* [nitáš.

Gentlemann, *m.* žlahtnik, plemeniti

Genug, *ad.* dovolj, dovelj, dosti, zadosti, dosta, do sita, do volje; -thun, zadostiti, zadovóljiti + zadostovati.

Genüg=e, *f.* dovoljnost, zadostnost, obilnost: zur -, dosti, do sita, do sitosti; zur - ſchlafen, naspati se (ím); zur - eſſen, najesti se (jém) u. ſ. w.; -eleiſtung, *f.* zadostitev, zadostilo, zadovoljitev; -en, *v. n.* dosti biti (sem), zadostovati: zadostiti; -end, *a.* zadosten, dovoljen; -ſam, *a.* dovoljen, zadovoljen, zmeren; =keit, *f.* dovoljnost, zmérnost.

Genugthuung, *f.* zadostitev, zadostek, zadostilo: -leiſten ſ. Genüge.

Genuſs, *m.* vžitek, užitek, povžitek, zavžitek; užívek, zavživek; -ſucht, *f.* vžitovnost, poželjivost, pohlepa po veselji; -ſüchtig, *a.* vžitoven, poželjív, zaželjív.

Genziane, *f.* spánjšica.

Geo=gnoſie, *f.* zemljoznanstvo, geognozija; -gnoſtiſch, *a.* zemljoznanski; -graf, *m.* zemljopisec; =ie, *f.* zemljopís, zemljopisje, geografija; =iſch, *a.* zemljopisen, geográfičen; -log, *f.* zemljoslovec, geológ; =ie, *f.* zemljoslovje, geologija; =iſch, *a.* zemljosloven, geológičen; -meter, *m.* zemljomér, zemljomerec; -metrie, *f.* zemljomérstvo; -metriſch, *a.* zemljomerski, geométričen.

Ge=päcke, *n.* pratež *f.*, pertljaga, zadiva; -pflogenheit, *f.* navada; -

plapper, -plauder, *n.* blebèt, blebetanje, gobezdanje; -polter, *n.* ropot; -präge, *n.* kov; (Zeichen) známenje, vtisek, podoba; -pränge, *n.* bliščoba, gizdava, velikolepje; -praſſel, *n.* pokljanje, prasketanje, praskòt; -quetſcht, *a.* stisnjen, pritisnjen, pokvečen,

Gerade, *a.* raven, ravnosten; (im Spiele) sodev, sod. (aufrecht) pokončen; (offenherz.) prostodušen, odkritoserčen; -Weges, na ravnost; *ad.* ravno, na ravnost, ravno prav; (aufwärts) po konci, po koncu; -aus *ad.* na ravnost napréj; -hin, *ad.* na ravnost tje; -weg, *ad.* na ravnost, brez okoliša, brez ovinka; -weges, *ad.* ravno pot, ravnega teka, spótoma; -zu, *ad.* na ravnost, naravnost.

Gerad-flügler, *m.* ravnokrilec; -heit, *f.* prostodušnost, odkritoserčnost, iskrenost; -linig, *a.* ravnočerten; -ſinnig, *a.* prostodušen, odkritoserčen, iskren.

Geraſſel, *n.* derdranje, rožljanje, rompljanje.

Geräth, *n.* roba, sprava, priprava, naréjščina; (Geſchirr) posoda, posodje, sodje: (Werkzeug) orodje, oród; (Haus-) pohišje, pohištvo.

Geräth-en, *v. n.* priti (pridem), pasti (padem), zlezti, zajti (zajdem) + prihájati, pádati; (ungefähr kommen) zabresti (bredem), zagaziti, zaiti (idem), namériti se *pf.*; (gelingen) po sreči iziti (idem), usréčiti se, uspéšiti se + usrečevati se; in Streit -, spreti se, skrégati se *pf.*; in Zorn -, razjéziti se, ujéziti se, razserditi se *pf.*; in Schulden -, zadolžiti se *pf.*; in Armut-, obóžati *pf.*; (v Früchten) roditi, plénjati: obroditi, dobro obnesti se; wohl-, dober; -ewohl, *n.* ausš -, na slepo srečo, tje v en dan, po nameri.

Geräthſchaft ſ. **Geräthe.**

Ge-raum, *a.* prostoren, prostran; es iſt ſchon -e Zeit, davno, davno je temu; vor -er Zeit, pred davnim, pred več leti; -räumig, *a.* prostrán, prostoren, obširen, razsežen, razsegel; =keit, *f.* prostranost, obširnost &c.; -räumte, *n.* kerčevina, laz, rovt.

Geräuſch, *n.* hrum, hrušč, hrup, ramuš, šumenje, šumot; (in einer Stadt) hrup, šunder; (v. Zerbrechen) resk, hrest, lom; (weibl.) drob, drobovina; -los, *a.* brez šuma, brezšumen, tih; -voll, *a.* šumen, šumovít, hrumen, hrumovít.

Geräuſper, *n.* herk, hèrkanje.

Gerb-ebaum, *m.* strojilnik; -eiſen, *n.* stergalo, stergón; -en, *v. a.* strójiti: ustrójiti, udélati + udelovati; *fig.* mázati (mažem), búnkati: primázati, nabúnkati; -en, *n.* stroj. strojitev; -er, *m.* strojár, kerznár; -erei, *a.* strojarski; =ei, *f.* strojarstvo, strojarija; =lohe, *f.* čreslo; -ſtoff, *m.* čreslovina, strojilo, zagoltnec; =hältig, *a.* zagolten; čreslovít.

Gerecht, *a.* pravičen, praveden, spravedljív; (d. Maße nach) prav; (angemeſſen) priméren, primerjen;

(gewachsen) kos biti (sem) čemu; -igkeit, *f.* pravica; (Eigenschaft) pravičnost, pravednost; =sliebe, *f.* ljubezen do pravice; den Händen der -überliefern, pravici koga izročiti; -lame, *f.* oblast *f.*, pravica, pravo.

Gerede, *f.* govorica, marenj, guč, pravóč: es geht das -, govoré, právijo, beseda je.

Gereichen, *v. n.* biti (sem) za kaj, služiti; es gereicht ihm zur Ehre, čast mu dela, na čast mu je, veliča ga, slavi ga; zur Schande -, sramotiti, sramoto od. nečast komu delati.

Gereiß, *n.* tèrganje: um diese Sache ist viel -, za to reč se tèrgajo od. púlijo, vlak je za to reč.

Gereu=en, *v. n.* kesati se; es gereut mich, kesám se, žal mi je, greva me, grize me, bolí me; -t, *n.* laz, trebež, skubež, novina.

Gerhab s. **Vormund.**

Gericht, *n.* sodba, sod; (Behörde) sodnija; (Ort) sodišče, sodílnica: -halten, sóditi; vor - erscheinen, priti (pridem) pred sódnika, pred sodbo znajti se (najdem); (Speise) jedilo, skleda; -lich, *a.* sodnji, sodbén, sodnijski; -s=, *a.* sodnijski, sodnji; = sakten, *pl.* sodnji spisi; -amt, *n.* sodstvo, sodništvo; sodišče; -bar, *a.* sodniji podveržen, pod sodnijo; -behörde, *f.* sodnija, sodnja oblastnija; -beamte, *m.* sodnji od. sodnijski uradnik; -beisitzer, *m.* sodnijski prisednik; -bescheid, *m.* sodnji odloček od. odpís; -bezirk, *m.* sodnji okraj; -diener, *m.* berič, sodnji sluga; -eid, *m.* sodnja prisega; -eintheilung, *f.* sodnijska razdelitev; -ferien, *pl.* sodnji prázniki, sodnje počítnice *pl.*; -gebühr, *f.* sodnina; -handlung, *f.* sodnje djanje; -haus, *n.* sodišče, sodílnica; -herr, *m.* grajščák s sodnjo oblastjo; =schaft, *f.* sodnja grajščina; -hof, *m.* sodišče, sodnija: oberster -, najviša sodnija; -instruktion, *f.* sodnji navod; -kanzlei, *f.* sodnijska pisárnica; -kommission, *f.* sodnja komisija; -kompetenz, *f.* sodnja pristojnost; -kosten, *pl.* sodnji stroški *pl.*; -liegen, *n.* sodnji fevd; -ordnung, *f.* sodnji red; -organisierung, *f.* sodnijska uredba; -person, *f.* oseba sodnijska; -platz, *m.* sodišče; -saal, *m.* sódnica, sodílnica; -rath, *m.* sodnji svetovavec od. svètnik; -siegel, *m.* sodnji pečát; -sprengel s. Gerichtsbezirk; -stelle, *f.* sodnija, sodnja oblastnija; -stuhl, *m.* sodnji stol; -stunde, *f.* sodnja ura; -tag, *m.* sodnji dan (g. dneva), pravdni dan, dan sodnje obravnave; -verfahren, *n.* sodnja ravnava; -verfassung, *f.* sodnijska uredba od. uravnava; -verhandlung, *f.* obravnava, sodnja razprava; -verwaltung, *f.* pravosodnja uprava; -vogt, *m.* sodnik; -vollzieher, *m.* sodnji izvrševavec; -vorstand, *m.* sodnji predstojnik; -wesen, *n.* sodstvo, sodnijstvo; -wundarzt, *m.* sodnji ranocelnik; -zuständig, *a.* pristojen, podsoden; =keit, *f.* podsodnost, pristojnost.

Gerieſel, *n.* šumot, šumotljanje, šumljanje, plivkanje.

Gering, *a.* droben, mal, majhen, lahek; (d. innern Werte nach) ničev, ničšeten, malovreden, slab; -es Einkommen, pičli dohodki; -er Preis, dober kup, nizka cena, po ceni; der -ſte Preis, zadnja cena, zadnji kup; -achten, *v. a.* za malo šteti (štejem), malo čislati, malo céniti; -achtung *f.* Geringſchätzung; -fügig, *a.* majhen, majhenoten, malovažen, malovreden, majčkin, lahkoten: =keit, *f.* majhnota, majčkinost, malovažnost; -haltig, *a.* slab, malovreden, lahek; =keit, *f.* malovrednost; -ſchätzen, *v. a.* za malo šteti (štejem), malo čislati, malo céniti; -ſchätzig, *a.* malovažen, malocén, male vrednosti, malo čislajóč, zaničljiv: - reden, zaničljivo o kom govoriti; =keit, *f.* malovažnost, malocenost; -ſchätzung, *f.* nepoštovanje, zaničevanje.

Gerinn-e, *n.* vodotók, struga, rake *pl.*; -en, *v. n.* têrditi se, gostiti se: stèrditi se, zgostiti se + sterjevati se, zgoščevati se; (vom Fette) okrenjti, okèrkniti, zakèrkniti, steti se (stmem) *pf.*; (v. d. Milch) kísati se, síriti se: skísati se, usíriti se, sesesti se (sedem) zgrizti se; geronnene Milch, kislo, sesédeno od. usírjeno mleko.

Gerippe, *n.* okostje, kostják, kostník, hrodje, kostra, okóstnica; *fig.* sama koža, kost in koža.

Gerieren ſich, *v. r.* nositi se, obnášati se, vesti se (vedem), počénjati.

Germ *ſ.* Hefe.

German-e, *m.* Nemec; -iſieren, *v. a.* némčiti, nemčevati, nemškovati, túјiti: ponémčiti, ponemškiti + ponemčevati; -ismus, *m.* germanizem.

Gern, *ad.* rad, rada, rado; lieber, rajši, raji; herzlich -, iz serca rad; -haben, ljúbiti, rad imeti (ám).

Ge-röchel, *n.* gergranje, hropet, hropenje; -roll, *n.* derdranje; (d. Donners) germenje, gromovina; -rölle, *n.* prod, svišč, svišec, gramoz.

Gerſt-e, *f.* ječmen, ječem; -en, ječmenov, ječmenji; =acker, *m.* ječménišče, ječménova njiva; =brot, *n.* ječménovec, ječmenják; =graupe, *f.* kaša; =korn, *n.* ječmen, ječménovo zerno; =mehl, *n.* ječménova moka; =ſtroh, *n.* ječménica, ječménovica, ječménovka; =zucker, *m.* ječmenov sladkor.

Gerte, *f.* šiba, prot, vítra; *dim.* šibica, protec, vítrica; *coll.* šibje, protje.

Geruch, *m.* voh, vonj, čuh, duh; (angenehmer) vonj, vonjava, dišava; (übler) smrad; -haben, dišati (im), vónjati; (Ausdünſtung) duh, hlap; -los, *a.* nedišéč, brez duha; =igkeit, *f.* nedišečost, pománjkanje duha; -snerve, *m.* dišnica, čútnica; -sorgan, *n.* dišalo, duhalo, vohalo; -sſinn, *m.* vonj, voh; -swerkzeug *ſ.* Geruchsſinn.

Gerücht, *n.* govorica, glas, marenj, pravóč *f*; es geht das -, govoré, go-

vorica je, govorí se ꝛc.; (gutes)sloves, dobro ime; es verbreitete ſich das -, glas so zagnali, glas je počil; -sweiſe, *ad.* po govorici, kakor se govorí, kakor ljudjé pripovédajo.

Ge=ruhen, *v. a.* blagovóliti, ráčiti; -rümpel, *n.* ropotija, kložnja, šara, starina; -rundium, *n.* narečáj, gerundij; -rüſt, *n.* oder, mostež; -ſäge, *n.* žáganje, žágovina, píljevina; -ſägt, *a.* napiljen; -ſäme, *n.* semenje, semenina; -ſammelt, *a.* zbran.

Geſammt, *a.* ves, vsa, vse; skupen, cel, celoten, celovít; alle-, vsi skup, kar jih je; -betrag, *m.* skupni znesek, ves znesek; -e, *n.* celek, celota; -ertrag, *m.* ves dohodek, ves donesek; -heit, *f.* skupnost; celota, celovitost; -macht, *f.* vsa moč *f.*, skupna moč *f.*; -miniſterium, *n.* celo ministerstvo, skupno ministerstvo; -urtheil, *n.* splošna sodba, splošni razsodek; -verband, *m.* vkupna zveza; -weſen *f.* Gemeinweſen.

Geſandt=e, *m.* poslanec, posel, sel; -ſchaft, *f.* poslanstvo, poslanci *pl.*; =s= *a.* poslanski.

Geſang, *m.* petje, spev; (Gedicht) popevka, pesem *f.*, poezija; (Arie) napév; -buch, *n.* pesmarica, pésemske bukve *pl.*; -liebe, *f.* radopevnost, pevoljubje, spevoljubje; =b, *a.* radopeven, pevoljúb, pevoljuben; -los, *a.* brez glasú, brez petja, nespeven, brezpeven; -reich, *a.* speven, radopeven; -ſtück, *n.* popevka; -unterricht, *m.* podúk v petji; -weiſe, *f.* napév, viža.

Ge=ſäß, *n.* zadek, zádnjica, sedalo; -ſaus, *n.* šumenje, veršenje, hrušč; -ſäuſel, *n.* šumljanje, šumotljanje, pihljanje.

Geſchäft, *n.* opravilo, opravek, delo, posel, pélj; (Angelegenheit) zadeva, reč *f.*; den - en nachgehen, po svojih opravkih iti (grem); -ig, *a.* delaven, marljív, prizadeven, priden; =keit, *f.* delavnost, marljivost, prizadevnost ꝛc.; -lich, *a.* opraviten; in =er Beziehung, kar se tiče opravil, gledé na opravila; -sauftrag, *m.* naročni opravek; -sbeſorgung, *f.* oskerbovanje, opráviljanje; -sbetrieb, *m.* opráviljanje; -sfrei, *a.* brez opravil, prost; -sführer, *m.* opravnik, opravilnik; -sführung, *f.* opravilstvo; -sgang, *m.* red v opravkih, opravilni red; (d. Gehen) hoja v opravilih; -sgebahrung, *f.* opráviljanje, oskerbovanje; -skreis, *m.* področje; das gehört in meinen -, to je mójega opravila od. dela; -skundig, *a.* znajden od. zveden v opravilih; -sleiter, *m.* opravnik, poslovodja; -sleitung, *f.* vodstvo opravil, uredba opravil, oskerbovanje; -slos, *a.* brez dela, brezdelen; -smann, *m.* obertnik, kupčevavec; -sordnung, *f.* opravilni red; -sreiſende, *m.* potujoči kupec; -srückſtand, *m.* zastanek v opravilih; -ſache, *f.* služba reč, uradska reč *f.*; -ſprache, *f.* uradni jezik, služni jezik; -ſtück, *n.* uradski spis, služni spisek; -ſtil, *m.* službna pisava, -träger, *m.* opravnik, opravilnik; -süberbürdung, *f.* sila opravil; -s-

übergabe, *f.* izročitev opravil; -ſverbindung, *f.* opravilna zveza; -ſvermittlung, *f.* mešetarstvo; -ſzahl, *f.* opravilsko število; vložno število.

Geſchehen, *v.n.* goditi se, gájati se: zgoditi se, dogoditi se, prigoditi se, storiti se, pripetiti se; (zufällig) narájmati se, prirájmati se, naletetí *pf.* (erfüllt werden) spólniti se, dopólniti se, iziti se (idem)+spolnjevati se; dein Wille geſchehe, izidi od. zgodi se tvoja volja; (vollendet werden) dodélati se, dovèršiti se, dokončati se+dodelovati se ꝛc.; -niß, *n.* dogodek, prigodek, pripetek.

Geſcheid, Geſcheit, *a.* umen, razumen, pámeten, prevdaren, čeden, razsoden, moder: - machen, spámetovati, spámetiti, zmódriti *pf.*; -werden, spametovati se ꝛc.; -heit, *f.* razumnost, prevdarnost, razsodnost.

Geſchenk, *n.* dar, darilo, podár, podarek; (von geſchlachteten Thieren) koline *pl.*; ein - machen, ſ. Schenken; -geber, *m.* darivec, darovavec; -weiſe, *ad.* v dar, zastónj.

Geſchicht-chen, *n.* povedka, povédica, povéstica, zgódbica; -e, *f.* dogodba, zgodba, prigodba, prigodek; (Welt-) zgodovina, povéstnica, dogodívščina, zgodopisje; (Erzählung) povést *f.*, pripovedka, pripovést *f.*; die bibl. -, zgodbe sv. pisma; -enbuch, *n.* pripóvedne bukve *pl.*; -lich, *a.* zgodovinski, zgodopisen; -ſchreiber, *m.* zgodopisec, zgodovinar; -s- *a.* zgodovinski; -ſbuch, *n.* zgodovina, zgodovinske bukve *pl.*; -ſforſcher, *m.* zgodovinar; -ſkenner, *m.* zgodoznanec, zgodovinar; -ſkenntniß, *f.* zgodoznanstvo; -ſwiſſenſchaft, *f.* zgodoznanstvo, zgodovinska veda.

Geſchick, *n.* ročnost, pripravnost, spretnost; (Schickung) osoda, pripetje, usoda, umera; -lich, ſ. Geſchickt; =keit, *f.* pripravnost, spretnost, umetalnost, vmetnost, izúrjenost; -t, *a.* pripraven, spreten, vmeten, umetalen, izurjen, ročen, zveden.

Geſchiebe, *n.* prodovina, nanosina, naplavina.

Geſchirr, *n.* posoda; *dim.* posódica; *coll.* posodje, sodje; (Geräth) oprava, priprava; (d. Pferde) zaprega, konjska oprava; -händler *m.* posodar; -handlung, *f.* posodárnica.

Geſchlecht, *n.* rod, rodovina, pleme, (g.-mena), koleno; (männl. weibl. ꝛc.) spol; (Art) razpol; -lich, *a.* spolen, po spolu; -los, *a.* brezspolen; -s- *a.* rodovinski; spolni; -ſolge, *f.* rodosledje; -ſforſcher, *m.* rodoslovec; -ſkunde, *f.* rodoslovje; -ſname, *m.* rodovinsko ime (g. imena); (Zuname) priimek, primek; -ſorgan, *n.* rodilo, rojilo; -ſregiſter, *n.* rodopís, rodovník; -ſtheile, *pl.* spolovila spočetila *pl.*; -ſtrieb, *m.* spolni nagon; -s-wappen, *n.* zgodovinski gerb; -s-wort, *n.* spolnik, členica.

Geſchliffen, *a.* zbrušen, uglajen; *fig.* omikan; -heit, *f.* zbrúšenost; omíkanost.

Geſchlinge, *n.* pletenina.

Geſchmack, *m.* okús; vkus, sloj,

slad, slast *f.*: -haben nach etwas, sladiti od. cikati po čem; er findet - daran, to mu je všeč, to mu je po godi; nach - gekleidet, po novem kroju oblečen; bittern, süßen - haben, greniti, sladiti; feiner -, tanek vkus, dober vkus; (Sitte) šega, navada; -los, *a.* neslasten, omleden, pust, plevek, neslán; *fig.* neokusen, brezvkusen; =igkeit, *f.* neslastnost; omlednost, neslanost; brezvkusnost; -lehre, *f.* krasoveda, krasoslovje; -sinn, *m.* okús, ukus; -swerkzeug, *n.* okušalo; -voll, *a.* okusen, ukusen; -widrig, *a.* nevkusen.

Geſchmeide, *n.* kovana dragotina; dragotinje, dragocenost, kinč, lišp; (Gold-) zlatnina; (Silber-) srebernina; -waren, *pl.* dragotinje.

Geſchmeidig, *a.* voljen, gibek, gibčen, vlačen, prožen, židek, mehek; (v. Körper) šibek, tanek, strunast; -keit, *f.* voljnost, gibčnost, prožnost, mehkota; šibkost ɔc.

Geſchmeiß, *n.* blato, govno; (von Vögeln) tiójek; (Geſindel) derhál *f.*, izmet, žlota.

Geſch=metter, *n.* trobéntanje; -natter, *n.* gaganje.

Geſchöpf, *n.* stvar *f.*; stvor.

Geſchoß, *n.* strela, lok; (an Pflanzen) poganjek, mladika, mladica; (Stockwerk) goren, nadstropje, pêter; ein Haus von drei - en, hiša na tri gorne, tristropna hiša.

Geſchrei, *n.* krik, krič, krika, vika, vpitje, lagój; ein - erheben, zakríčati (im), zakríkniti, zavpiti (vpijem), krik zagnati (ženem) *pf.*; -bſel, *n.* pisarija.

Geſchütz, *n.* strelba, topovje, topovi *pl.*, kanoni *pl.*; -donner, *m.* gromovina topov; -salve, *f.* strel iz topov; -weſen, *n.* streljica, streljaštvo, topništvo; -t, *a.* záveten, zaklonjen.

Geſchwader, *n.* truma, tropa, eskadra.

Geſchwätz, *n.* blebet, žlobudranje, čeljústanje, žlabranje, ragljanje, -ig, *a.* blebetáv, žlobudrav, ragljav, žlabrast; =feit, *f.* blebetvost, žlobudravost ɔc.

Geſchweige, *ad.* molčé, ne govoré, nikar ne, še ne: ich habe ihn nicht geſehen, -geſprochen, še vidil ga nisem, nikár ž njim govoril; kaj govoril, še vidil ga nisem.

Geſchwind, *a.* hiter, uren, berz, berzen, jadern, nagel, spešen; *ad.* berž, hitro, urno; -igkeit, *f.* hitrost, hitrina, hítrica, urnost, berzóst; -ſchreibekunſt, *f.* berzopís, hitropisje.

Geſchwiſter, *pl.* bratje in sestre, sterniči *pl.*: wir ſind -, bratje smo - sestre smo; -kind, *n.* bratranec, bratanec, bratran; bratrana, bratranka; (v. d. Schweſter) sestran, sestranec, sestrič, sésternik, -sestrana, sestranka, sestrična; -kind, *n.* sternič, stranič; -lich, *a.* brátovski, sésterski; *ad.* po brátovsko, po sésterskо, kakor bratje in sestre; -liebe, *f.* brátovska ljubezen.

Geſchworn=e, *m.* prisézenec, rotnik, rotman, porotnik; -engericht, *n.* porota, porótnica, porotna sod-

nija; -enliste, *f.* imenik priséženih mož od. porótnikov.

Geschwulst, *f.* otók, oteklina, zateklina, bogor, tumor, gluta; (Aufgedunsenheit) zabuhlost, zabuhlina.

Geschwür *n.* vred, ule (g. ulesa), čir, čiraj, čirják; (hartes) terdnica; (d. Quetschen entstand.) ótiska; (großes) luba; Nagel-, zanóhtnica; -ig, *a.* čirav, skrunjav.

Gesegnen, *f.* Segnen; -et, *a.* češčen, čestit.

Gesell, *m.* pomagavec, pomočník, podmojster; (Gefährte) továrš, tovariš, drug, družnik; -en, *v. a.* drúžiti, pajdášiti: pridrúžiti, zdrúžiti + pridruževati itd.; sich -, *v. r.* drúžiti se, pajdášiti se: pridrúžiti se itd., vríniti se + pridruževati se, vrívati se; -en-*a.* pomagavski; -enlade, *f.* skládnica rokodelskih pomagavcev; -ig, *a.* družen, družljív, druževen, priljuden; =keit, *f.* družljivost, druževnost; -in, *f.* tovaršica, družica.

Gesellschaft, *f.* društvo, družba; družina, druščina, tovaršija, pomenija; -er, *m.* drug, družnik, druže (-eta), továrš, tovariš; -erin, *f.* druža, družica, tovaršica; -lich, *a.* družbin, društvén, vzajemen, (gesellig) družen, družljív; -s-*a.* društvén, družbin; -fräulein, *n.* gospica, tovaršica; -glied, *n.* družnik, družban, društveník; -skreis, *m.* tovaršija, pomenija.

Gesenk, *n.* grezílo, potapljavka; (d. Weinstockes) grebenica, vlačenica, grobenica, živica; -e, *n.* razvodje; reber *f.*, laz.

Gesetz, *n.* postava, zakon; bürgerliches -, deržavljanska postava, deržavljanski zakon; (Richtschnur) vodilo, pravilo, ravnilo; im Sinne des -es, po postavi; - -*a.* postavni, zakonit; -auslegung, *f.* razlaga postav; -blatt, -buch, *n.* zákonik; -esfraft, *f.* postavna moč; -gebend, *a.* postavodajen, zakonodajen, postavodaven, postavodajaven; -geber, *m.* postavodavec, zakonodajec, zakonodavec; =lin, *f.* postavodavka; -kundig, *a.* postavoveden, zveden v postavah; =e, *m.* postavoznavec, zakonoznalec; -lich, *a.* postaven, zakonit; *ad.* po postavi, postavno; =keit, *f.* postavnost, zakonitost; -los, *a.* brezpostaven, samovoljen, nereden, brez zákonov; =sigkeit, *f.* brezpostavnost, samovoljnost, neredenost; -mäßig, *a.* postaven, zakonit; =keit, *f.* postavnost itd.; -t, *a.* moški; *ad.* postavim; dajmo, da; -theit, *f.* moštvo; -übertretung, *f.* prestópek postav; -vollstrecker, *m.* izverševavec od. izpeljevavec postave; -vorlage, *f.* predlóžena postava, nasvetováni zakon; -vorschrift, *f.*, nach-, kakor postava veleva, po postavi; -widrig, *a.* brezpostaven, nepostaven, postavi nasproten, postavolomen, protizakonen; =keit, *f.* brezpostavnost, postavolomnost.

Gesicht, *n.* vid, videž, gled; (Anblick) pogléd; (Antlitz) oblíčje, obraz,

lice; vor das - kommen, pred očí priti (pridem) *pf.*; saueres - machen, páčiti se, krémžiti se, dèrzati se, kísati se; (Vision) prikazen *f.*; -chen, *n.* obrazek, líčice; -s= *a.* očesni; oblični; -sausdruck, *m.* izráz v obličji; -sfarbe, *f.* barva v licu; -skreis, *m.* obzor, obzorje; -snerv, *m.* očesna čútnica; -sorgan, *n.* vidilo; -spunkt, *m.* gledišče, stanovišče, videž; -sschwäche, *f.* slabovidnost, slabe očí *pl.*; -szug, *m.* čerta v obličji.

Gesims, *n.* napustek, okrajek; polica.

Gesind=e, *n.* deržina, družina, posli *pl.*, čeljád *f.*; -e= *a.* deržinski, družinski; -el, *n.* derhál *f.*, druhál *f.*, žlota; -eordnung, *f.* družinska postava; -estube, *f.* hiša, hišterna, izba za posle; -everband, *m.* družinska zveza.

Gesinnt, *a.* gut -, dobro misléč, dobromiseln: - sein, mísliti, kake misli biti (sem); freundschaftlich - sein, prijatelj biti (sem); -ung, *f.* mišljenje, mišljava, misli *pl. f.*

Gesitt=et, *a.* nraven, lépega védenja, vljuden, olikan, omikan; -ung, *f.* nravnost; omika.

Ge=sonnen, *a.* namišljen, namenjen, nakanjen; -spaltet, *a.* razcepljen, prekrojen.

Gespann, *n.* vprega, zaprega, zaprež *f.*; (Ochsen-) svez; -*m.* (Comes) župan; -schaft, *f.* županija, stólica.

Gesparr, *n.* lémezi *pl.*, škárnice *pl.*

Gespenst, *n.* pošást *f.* strašilo, plašilo, strah; -erscheinung, *f.* prikazen *f.*; -erglaube, *m.* vera v strahove.

Gesperr=e, *n.* zapor, zaklep, zapira; zapona, zaponka; (am Wagen) závora, závor *f.*, závornica; -t, *a.* zapèrt; razpèrt.

Gespiel=e, *m.* verstník, drug, druže, (g. -eta) továrš, tovariš; -in, *f.* verstnica, družica.

Gesp=innst, *n.* preja; -ons s. Gemahl.

Gespött, *n.* zasmehovanje, zasramba, posmehovanje, posméh, sramotitev, oponaša; - treiben, zasmehovati, zasramovati koga, posmehovati se komu, rógati (rúgati) se komu, smejati (smejem) se komu.

Gespräch, *n.* pogovor, razgovor, govorica, govor, marenj, kremelj, pomenek, pomenkovanje, golč; ein -führen, méniti se, pogovárjati se, pomenkovati se; im -, govoré; das - spannt sich nach allen Seiten, govor se plete na vse kite; das - beenden, dogovoriti, izgovoriti *pf.*; -ig, *a.* govoren, razgovoren, zgovoren, govorljív, beseden, besedljív; =keit, *f.* razgovornost, besedljivost ꝛc.; -sweise, *ad.* v pogovoru, v pogovorih.

Gesprenkelt, *a.* pikast, popikan, pester.

Gestade, *n.* obrežje, obál *f.*; (Meeres-) primorje, obál, *f.*

Gestalt, *f.* podoba, lik, oblika; (v. Körper) postava; welcher -? kako? anderer -, inače, drugače, drugako, inako; nach - der Sachen, po okólščinah, kakor reč nanese, kakor bode reč nanesla; -en, *v. a.* tvóriti, podobiti, obráziti: utvóriti, upodo-

biti, čemu podobo dati, zobráziti; geſtaltet ſein, kake podobe biti (sem); ſich –, *v. r.* prihájati, podobo na-se jemati (mljem), upodobovati se, pármati; -ig, *a.* tákošen, tak; upodobljen; -los, *a.* brezpodoben; -ung, *f.* upodobitev, upodoba; uredba, uravnava.

Geſtampfe, *n.* topot, cepet.

Geſtänd-ig, *a.* uvét: -ſein, priznati, spoznati + priznávati ꝛc.; -niß, *n.* priznanje, spoznanje, izpovedba: ein – ablegen ſ. Geſtehen.

Geſtank, *m.* smrad, smrajda.

Geſtatt-en, *v. a.* dopustiti, pripustiti, dovóliti, privóliti, na voljo pustiti + dopúščati, privoljevati ꝛc.; -ung, *f.* dopúst, dopuščenje, dovolitev, dovóljenje.

Geſtehen, *v. a.* obstati (stojím), priznati, priznati se k čemu + izpovédati (vém), priznávati ꝛc.

Geſtein, *n.* kámenje, kamnje; -bildung, *f.* kamenina; -reich, *n.* rudstvo.

Geſtell, *n.* stalo, stojalo, podstavek, podstava, podloga; polica; (Fuß-) podnožek, podnožje; -ig machen, *v. a.* postáviti + postávljati.

Geſtern, *ad.* včeraj, včeraj: -abends, [sinoči, snoči.

Geſtirn, *n.* ozvezdje, zvezdje; zvezda; -anbeter, *m.* zvezdomolec; -dienſt, *m.* zvezdočastje; -t, *a.* zvezdnat, zvezdat, zvezden, z zvezdami obsíjan.

Ge-ſtöber, *n.* metavica, metelica, metel *f.* vertuna; -ſtöhne, *n.* jéčanje, stókanje; -ſtolper, *n.* spotíkanje; -ſtotter, *n.* jecljanje; -ſträuch, *n.* germovje, germje, hostje, šumje; -ſtreckt, *a.* stegnjen: -en Laufes, vskok, skókoma, v dir (derčati, im); -ſtreift, *a.* progast, pisan: pasast, prižan, rižast.

Geſtr-enge, *a.* oster, tanek: -er Herr, žlahtni gospod; -ig, *a.* včéranj, včérajšen, včérajšenj; -üppe, *n.* dračje, ternje, germje, šumje, halog.

Geſtübe, *n.* prah, prašina.

Geſtüt-e, *n.* žrebčarija, žrebišče, kobilišče, kobilarija; -pferd, *n.* konj iz žrebčarije; -weſen, *n.* žrebčarstvo.

Geſtutzt, *a.* kurtast, kosorép.

Geſuch, *n.* prošnja, prositev: das – abſchlagen, prošnjo odbiti (bijem) *pf.*; -ſchreiben, *n.* prošnje pismo.

Geſund, *a.* zdrav; (heilſam) koristen, blagonosen; -bad, *n.* toplice, *pl.*; -brunnen, *m.* slátina, kisla voda, zdravilna voda; -en, *v. n.* ozdraveti, okrévati, ozdráviti se + ozdrávljati se ꝛc.; -heit, *f.* zdravje, zdravost; =ſtunde, *f.* nauk o zdravji, zdravoveda; =spolizei, *f.* zdravstvena policija; =sregel, *f.* pravilo ozir zdravja; =ſtrunken, *n.* napivanje; zdravica; =ſweſen, *n.* zdravstvo; =zeugniß, *n.* zdravi list; -ſein, *n.* zdravje; -waſſer, *n.* zdravilna voda, slátina.

Getäfel, *n.* paž, opáž.

Getöſe, *n.* hrum, hrup, ramúš, hermenje, šum, hrušč, razsaja.

Getraide, *n.* žito, zernje, teg, *f.* silje; (gemiſcht) sóršica, sóržica; (unausgedroſchen) stern *f.*; (ausgetreten) verš *f.*; -=*a.* žitni; -art, *f.* versta žita; -bau, *m.* žitoreja, pridelovanje žíta; =er, *m.* žitorejec, žitorednik, pridelovavec žita; -boden, *m.* žítnica, kašča, sípnica, silnica; -brand, *m.* snet, snetje; -faß, *n.* lajta, voznica; -feld, *n.* polje, žitišče; -handel, *m.* žitarija, kupčija z žitom: den - betreiben, žitáriti, z žitom kupčevati; -händler, *m.* žitar, žitni kupčevavec; -haufen, *m.* veršáj; -hülſe, *f.* pleva; -kammer ſ. Getraideboden; -kaſten, *m.* kašča, silnica; -markt, *m.* žitni terg; -maß, *n.* žitna mera, górica; -mühle, *f.* mlin; -preis, *m.* žitna cena, žitni kúp; -reich, *a.* žiten, žitoroden; -vorrath, *m.* žitna zaloga; -wurm, *m.* žužek, žitni molj; -zehent, *m.* žitna desetina; -zins, *m.* kazen *f.* žitnina, veršník.

Getrampel, *n.* cepetanje, topotanje, peketanje.

Getränk, *n.* pijača, pija, pitje, pit *f.*; (v. Vieh) napoj; hitzige -e, močne pijače; berauſchendes -, pijana od. upijanljiva pijača.

Getrauen ſich, *v. r.* úpati se, dèrzniti se, serce imeti (ám).

Getreu, *a.* zvest, véren; (gewiſſenhaft) vesten; -heit, *f.* zvestóst, vérnost; -lich, *a.* zvest, véren.

Getriebe, *n.* kolesa *pl.*, gibalo, gonílo; ſ. Triebwerk.

Getroſt, *a.* zaupen, brezskerben; ſei -, nič ne maraj, ne boj se.

Getröſten ſich, *v. r.* nádjati se česa, si česa v svesti biti (sem), obétati si kaj, úpati kaj, zanášati se na kaj: zanesti se.

Getümmel, *n.* hrup, hrum, hermenje, razbota, vrenje, vreva.

Geübt, *a.* vajen, izurjen; -heit, *f.* vájenost, izúrjenost.

Gevatter, *m.* kum, boter, kmoter: -ſein, za botra biti (sem), kumovati; -in *f.* kuma, botra, kmotra; -ſchmaus, *m.* botrinje, kmotrinje; -ſchaft, *f.* kumstvo, botrinstvo; -ſleute, *pl.* botri, kumovi *pl.*; -ſtehen, *n.* kumovanje.

Gevier=e, *n.* čveterek; -t, *a.* čveternat, čveteren; štirjaški; -te, *n.* čveterooglina, četverje. [tice *pl.*

Gevögel, *n.* letečina, kuretina, ptice *pl.*

Gewächs, *n.* rastlina, rastika, bil *f.*, zel *f.*, zelišče; *coll.* rastlinje, rastje, bilje, zelje; *dim.* rastlinica; (v. Wuchs) rast *f.*; (Auswuchs) izrastek, herga; Gewachſen, zrasel, raščen, zraščen, *fig.* kos, junak; -haus, *n.* rastlinjak, toplica, rastlinárnica; -kunde, ſ. Botanik; -reich, *n.* rastlinstvo, rastlinje; *a.* rastovít, plodovít; -ſammlung, *f.* nabira rastlín. [težje, tehtilo.

Ge=waffen, *n.* orožje; -wäge, *n.*

Gewahr ſ. Gewar.

Gewähr, *f.* zavarovanje, zagotovilo, zapis: -leiſten, dober biti (sem)

za kaj, porok biti; -en, *v.a.* potèrditi, dopustiti, dovóliti + poterjevati, dopúščati, dovoljevati; (angeloben) obljúbiti + obétati, obécati; (Gewähr leiſten) porok biti (sem), zavériti se; (bringen, tragen) dajati (dajem), deliti, donášati; (Bitte) uslíšati + uslíševati; Freude-, veseliti, razveseljevati; -leiſtung, *f.* zagotovilo, dobrostojnost; -smann, *m.* porok.

Gewahrſam, *m.* varstvo, zavarovanje, varnost; (Innehabung) imetje.

Gewährung, *f.* dopuščenje, uslíšanje.

Gewalt, *f.* sila, nasilje; (Macht) oblást *f.*; dem Geſetze - anthun, postavo napek razlágati; einem - anthun, silo komu prizadeti + prizadévati; posíliti koga; -haber, *m.* oblastnik, mogotec; (Bevollmächtigte) poobláščenec, pooblástenec; =in, *f.* oblástnica, poobláščenka; -herrſchaft *f.* Despotismus; -ig, *a.* mogočen, mogoten, velmožen; (ſtark) silen, močen, hud, ramen; *ad.* močno, jako, zeló; -ige, *m.* mogotec, oblastnik; -igen, Gewältigen *s.* Bewältigen; -ſam, *a.* silen, posilen, silovit, nasilen; *ad.* síloma, po sili, silovito; -ſchritt, *m.* sila; -thätig, *a.* posilen, silovit, nasilen; =feit, *f.* posilnost, nasilje; -träger, *m.* poobláščenec, pooblástenec.

Gewand, *n.* oblačilo, oprava, obleka

Gewandt, *a.* uren, gibčen, okreten, ročen; -heit, *f.* urnost, gibčnost.

Gewar, *ad.* -werden, ubrati (berem), zapasti, zapáziti, zalezti + ubírati, zapazovati; (erkennen) spoznati + spoznávati.

Gewärtig, *a.* -ſein, pričakovati kaj, v svesti si česa biti (sem), nádjati se česa; -en *s.* Gewärtig ſein; -ung, *f.* pričakovanje, svest *f.*

Gewäſch, *n.* klevetanje, blebetanje, kvante *pl.*; -wäſſer, *n.* vode *pl.* vodovje, povodje.

Gewebe, *n.* tkanje, tkanina; pletivo, pletenina; (d. Spinne) pajčevina; (d. Bienen) setovje, satovje, satje.

Gewehr, *n.* puška, puša; (gezogen.) risanica; (Waffen) orožje; -fabrik, *f.* puškárnica; =ant, *m.* puškar; -feuer, *n.* streljávkanje, prasketanje; -kolben, *m.* kopito; -riemen, *m.* remen za puško; -ſchmied, *m.* puškar.

Geweih, *n.* rogovi *pl.*, rogovila *pl.*, rogovile *pl.*, parogi *pl.*

Gewende, *n.* obráčanje; obračilo.

Gewerb-e, *n.* obertnija, obèrt *f.*, obertstvo; (Handwerk) rokodelstvo; -=, *a.* obertnijski; -fleiß, *m.* obertnost; -=, *a.* obertnijski; -sangelegenheit, *f.* obertnijska zadeva; -ſam, *a.* oberten, prizadeven, marljiv; -=ausſtellung, *f.* obertnijska razstava; -sbefugnis, *n.* obertnijska pravica; -sgeſchäft, *n.* obertnija, obertstvo; -sgeſetz, *n.* obertnijska postava; -ſammer, *f.* obertnijska zbórnica; -sleute, *pl.* obèrtniki; -smann, *m.* obertnik; -smäßig, *a.* obertnijski; -sordnung, *f.* obertnijski red; -ſtand, *m.* obertnijstvo, obertništvo, obèrt-

niki *pl.*; -ſteuer, *f.* obertnina; -unterneh̃mung, *f.* obertnijsko započetje; -verein, *m.* obertnijsko društvo; -verleihung, *f.* podelitev obertnije; -vorluſt, *m.* izguba obertnije; -thätigkeit, *f.* obertnost; -treibende, *m.* obertnik; *f.* obèrtnica: -weſen, *n.* obertnijstvo, obertstvo.

Gewerk, *m.* rudarski posestnik, rudarski imetnik; -*n.* delo; ceh; -herr s. Fabrikant.

Gewicht, *n.* teža, tehtilo, peza; vaga: ſchweres-, težka vaga; (zum Wägen) težje, težilo, utéž *f.*; (Wichtigkeit) važnost, tehtnost, veljava; -ig, *a.* tehten, tehkoten, težek; *fig.* važen, znameniten, imeniten, tehten; =keit, *f.* tehkota; važnost, znamenitost; -verhältnis, *n.* razmerje teže; -verluſt, *m.* zavaga, izguba pri vagi; -voll, *a.* tehten, tehkoten, važen, velikovažen.

Gewie=gt, *a.* zveden, znajden, veden; -her, *n.* rezget, rezgetanje, herzanje.

Gewimm=ſel, *n.* mergolenje, gomolenje, gomezljanje; (Gedränge) gomot, hermenje, gnječa; (Schar) veršelo, roj, trop; -er, *n.* stók, zdihávanje.

Gewinde, *n.* vitje, mótanje; navitek, namotek; ovitek; (in d. Schraube) viják, navoj.

Gewinn, *m.* dobiček, dobitek, dobit *f.*, pridobek, pridelek, obrestek, prislužek; -bringend, *a.* koristen, pridovaven; -en, *v. a.* dobiti, pridobiti, zadobiti, pridélati, priobresti (bretem), prislúžiti + dobívati, pridobivati, pridelovati; (erreichen) doseči (sežem) + doségati; Oberhand -, užúgati, preobládati, premoči (morem) *pf.*, (im Spiele) priigrati *pf.*; (als Landmann) prikmetovati; (durch Handel) prikupčevati *pf.*; (als Arbeiter) pridélati, prislúžiti *pf.*: ſein Brot -, slúžiti si svoj kruh; -er, *m.* dobivec; -reich, *a.* prekoristen; -ſt, *m.* dobiček, dobitek, dobič *f.*; -ſtlotterie, *f.* loterija na dobiček; -ſucht, *f.* dobičkoželjnost, dobičkarija, pohlép po dobičku; -ſüchtig, *a.* dobičkoželjen, pohlepen po dobičku, lákomen; -theil, *m.* delež; -ung, *f.* dobítev, pridobitev.

Gewinſel, *n.* cvíl, cviljenje, vitje.

Gewirk, *n.* tkanje, tkanina; -wirre, *n.* zmešnjava, zmeda, homatija, metež.

Gewiſs, *a.* gotóv, resničen, zanesljív; (feſt) terden; (ein gewiſſer) nekdo, nekov, neki, onegov; (feſtgeſetzt) odločen, stanoviten; einer Sache - ſein, v svesti si biti (sem) kake reči; *ad.* gotovo, za gotovo, za terdno, zarés, rés; -en, *n.* vest *f.*; gutes -, čista vest; zum - reden; na dušo govoriti; ſich ein - daraus machen, vestiti se za kaj; das nagende -, červ vesti; -enhaft, *a.* vesten; *ad.* vestno, po vesti; =igkeit, *f.* vestnost; -enlos, *a.* brezvesten, nezdušen; =e, *m.* brezvestnik, nezdušnež; =igkeit, *f.* brezvestnost, nezdušnost; -ensangſt, *f.* huda vest, vestna britkoba; -enserforſchung, *f.*

izpraševanje vesti; -ensfreiheit, *f.* svóboda vesti, vestna svóboda; -ensspflicht, *f.* vestna dolžnost; -ensprüfung *f.* -enserforschung; -ensruhe, *f.* mir vesti, mirna vest *f.*; -ensſache, *f.* vestna reč *f.*; -ensſkrupel, *m.* nemirna vest *f.*; -ensunruhe, *f.* nepokojna od. nemirna vest *f.*

Gewiſſ=ermaßen, *ad.* nékako, po nékakem, nekam, na eno stran; -heit, *f.* gotovost, zanesljivost, resničnost; (Sicherheit) varnost.

Gewitter, *n.* huda ura, hudo vreme (g. vremena), neura, nevihta, burja; (Sturm) vihár, viher, piš; -haft, *a.* neuren, hudouren; viharen; -ſchwer, *a.* hudouren, soparen, zadušen; -ſchwül, *a.* soparen, zagaten, zadušen; =e, *f.* sopárica, soparnost, zagatnost ꝛc.; -ſturm, *m.* piš, viher, vihár; -wolke, *f.* siver, černi oblák, hudourni oblák.

Gewitziget ſ. **Witzigen.**

Gewogen, *a.* nagnjen, naklonjen, dobrohoten, dober, prijazen; -heit, *f.* nágnjenje, naklónjenost, dobrota, prijaznost.

Gewöhnen, *v. a.* navádíti, privádíti, priučíti + navájati, priučevati; ſich-, *v. r.* navádíti se, privádíti se, privíkniti se + navájati se ꝛc.

Gewöhn=en, *v. n.* navádíti se, privádíti se, privíkniti se + navájati se ꝛc.; -heit, *f.* navada, navaja, obíčáj: üble-, razvada; -s=, *a.* ponávaden; =sſünde, *f.* greh iz návade.

Gewöhnlich, *a.* návaden, obíčen, obíčajen; *ad.* návadno, po návadi, večidel, rado.

Gewölb=e, *n.* oblók, obók, svod; (Raum) hram, shramba; (Kaufmanns-) štacuna, prodajálnica, prodajávnica; -förmig, *a.* oblokast, svodast; -t, *a.* obokan, v obók zidan; (convex) obokel, zbočen; (concav.) slok, slokast.

Gewölk, *n.* oblácíca, oblaki *pl.*; -ig, *a.* [oblačen.

Gewühl, *n.* gnječa, vreva, stiska, prerív, pritísek.

Gewürm, *n.* červád *f.*, červádina, gomád *f.*, gomazen *f.*, golazen *f.*, laznina, lezečina.

Gewürz, *n.* dišava, začimba, dišávšina, dišečina; (Wurzeln) koreníče, koreninje; Gewurzel ſ. Gewürze; -haft, *a.* dišéč, lepodišéč; -handel, *m.* kupčija z dišávami; -händler, *m.* dišavar, kupčevavec z dišávami; -nelke, *f.* klinec, žebinec, žbica; -reich, *a.* blagodišéč, korenat.

Gezähnt, *a.* nazóbčan.

Ge=zänk, *n.* prepír, kreg, ravš, razpor; -zeiten, *pl.* oseka in plima; -zelt, *n.* šotor, šator, šatra, šatorišče, stan: - aufſchlagen, šotor razpeti (pnem), vsotóriti se *pf.*

Gezeiten, *pl.* biba, plemovanje.

Geziemen ſich, *v. r.* spodobiti se, pristovati, iti (grem), pristójati se; -d, *a.* spodoben, pristojen, kakor komu gre.

Ge=zirpe, *n.* škrip, cverč, cvercanje, črič; -ziſch, *n.* sikot, sik, psikot, sícanje; -zogen, *a.* (v. Rohr) rísan; -zücht, *n.* zalega; gomazen, lezérčina;

-zwitſcher, *n.* žvergolenje, čverkútanje, gostolévanje.

Gicht, *f.* protin, skernina (skrovnina), skernjavica, košćina, pokóstnica; -bruch, *m.* mertudnost; -brüchig, *a.* mertuden, mertvouden; -iſch, *a.* protinast, skerninast; -lähmung, *f.* mertudnost, mertvoudnost; -roſe, *f.* potónika, kersnik; -ſchmerz, *m.* skernják; -ſtoff, *m.* skernoba.

Gichel, *m.* verh, sleme (g. slemena); (Verſchallung) oboj; -ſeite, *f.* čelo, pročelje, načelje.

Gichtigkeit ſ. **Abgabe.**

Gier, *f.* hot, pohót *f.*, pohlép, poželenje, lákota, glad; -ig, *a.* pohoten, hotljív, pohlepen, lakom, lákomen, gladoven, dert; =e, *m.* lákomnik; =keit, *f.* pohotnost, pohlepnost, gladovnost, lákomnost.

Gieß-bach, *m.* hudournik, bistrica, lijavec, liják, sušec, bujica; -becken, *n.* umiválnica, medenica; -eimer, *m.* vedro, véderce; -en, *v.a.* liti (lijem), točiti: naliti, natočiti + nalívati, natákati; (hinein-) vliti + vlíjati, vlívati; (eine Form) zliti + zlívati; (begießen) škropiti: politi, poškropiti + polívati, zalívati, poškrápljati; (v. Regen) liti, vlívati; gegoſſen, vlit; -er, *m.* livec; =ei, livárnica, vlivárnica; -kanne, *f.* škropilo, škropílnica, kropílnica; -kelle, *f.* vlivarska žlica, žlíčica; -ofen, *m.* topílnica, topívnica; -rinne, *f.* žleb; -ſchaff, *n.* liják, lákomnica; -ware, *f.* vlita roba, vlitina, zlitina.

Giſt, *n.* strup, otrov; *fig.* togota, čemer, zlost: - beibringen, zavdati, otrovati + zavdájati; -= *a.* strupni, strupén; -abtreibend, *a.* protistrupen; -en ſ. Aergern; -ig, *a.* strupén; strupovít; *fig.* zloben, zlosten, togoten; -kraut, *n.* strupeno zelíšče; -kunde, *f.* strupoznanstvo; -lattich, *m.* smerdljiva solata; -miſcher, *m.* zavdajavec, strupár; =ei, *f.* zavdajavstvo; =in, *f.* zavdajavka; -mittel, *n.* strupilo, kužilo; -reich, *a.* strupovít, poln strupa; -ſchwamm, *m.* strupena goba; -ſtoff, *m.* strupenina, kužnina; -tropfen, *m.* kaplja strupa; -wütherich, *m.* (Cicuta virosa) velika trobelika; -wurz, *f.* kačja korenina.

Gigant, *m.* velikán, orják; -iſch, *a.* velikanski, orjaški, presrép.

Gil-be, *f.* žoltica, rumenica; -de, *f.* ceh, družba, brátovščina.

Gimpel, *m.* kalín, popkar, berstník; ſ. Einfaltspinſel.

Ginſter, *m.* bodíčevje, lákotnik.

Gipfel, *m.* verh, verhól, veršác, verhunec, kunj; *dim.* veršič, veršíček; *coll.* verhovje, verhovina; -holz, *n.* verhovina; -punkt, *m.* veršíšče; -reich, *a.* verhovát, verhoven.

Gips, *m.* mavec, sadra, škajola, gips; -abdruck, *m.* odtisek v mavcu; -arbeit, *f.* izdelek iz mavca; -en, *v.a.* sadrati: gípsati: posádrati, pogípsati, z mavcem potrósiti.

Gir-affe, *f.* rusa, žirafa; -ant, *m.* prevednik, žirant; -ieren, *v.a.* menjico prevesti (vedem), prenesti +

prevájati na koga drúgega; -o, *n.* prevod menjice, prepís. prenós, žiro.

Girren, *v. n.* grúliti, gèrkati, túckati, gúčiti, germúliti. gergotati.

Giſchen, *v. n.* čvèrčati (ím).

Gitter, *n.* omrežje, rešetka, okrížje, pletér *f.*; -fenſter, *n.* okno z omrežjem; -n, *v. a.* mréžiti: omréžiti, premréžiti; -werk, *n.* mrežovina, omrežje.

Glac-éhandſchuh *f.* Glanzhandſchuh; -ieren, *v. a.* lósati. lósiti, líkati, svetliti: olósati, zlíkati, usvetliti; -iš, *n.* obmestje, obmestna plan *f.*

Gladiator, *m.* borec, borivec, boritelj.

Glanz, *m.* svitloba, svetloba; (Schein) sij, sijanje; (Schimmer) bliščbliščoba, lesk, leskèt, leskota, blesk, bleskota; (Pracht) bliščoba, bliskota, dika, veličje; -bürſte, *f.* likávnica.

Glänzen, *v. n.* svétiti se, svetliti se, blíščati (ím), sijati (sijem), leskетati se (skečem), leščati se (ím), migljati, igrati; -d, *a.* svitel, svetel, bliščéč, leskéč; bliskoten, sijajen; *fig.* slaven, velikolép, slovéč.

Glanz-farbe, *f.* svetla barva; -firniß, *m.* svetli firnež; -geber, *m.* lošivec, likavec; -handſchuh, *m.* leskeča rokavica; -leinwand, *f.* lóšeno platno, svetlo platno; -los, *a.* brez svitlobe; -punkt, *m. fig.* najlepši del; -ſucht, *f.* leskoželjnost, želja po posvetni bliščobi; -ſüchtig, *a.* leskoželjen; -taffet, *m.* lošani tafet; -voll, *a.* leskovít, presvetel, presvitel.

Glas, *n.* steklo; (Trinkbecher) sklenica, kúpica, glažek: zu - werden, ostekleti, ostekleneti *pf.*; -= *a.* steklén, steklarski; -arbeit, *f.* steklenina, steklarska roba; -artig, *a.* steklenast; -blaſe, *f.* steklén mehúr; -blaſer, *m.* pihavec stekla; Gläschen, *n.* čášica, kozarček, glažek; -er, *m.* steklar, glažar; =ei *a.* steklarski; =arbeit, *f.* steklarsko delo; =handwerk, *n.* steklarija, steklarstvo: das -betreiben, stekláriti; Gläſern, *a.* steklén; -fabrik, *f.* steklárnica, glažuta; -flaſche, *f.* sklenica, steklenica; -geſchirr, *n.* steklena posoda; -handel, *m.* kupčija s steklenino; -händler, *m.* kupčevavec s steklenino; -handlung, *f.* steklárnica; -haus *f.* Treibhaus; -hütte, *f.* glažuta; -ieren, *v. a.* stekliti: ostekliti; lósiti, lóščiti: olósiti; -körper, *m.* steklenec; -lampe, *f.* steklena svetílnica; -macher, *m.* steklár; -maler, *m.* malar na steklo; =ei, *f.* mal na steklo; -maſſe, *f.* steklena zmés *f.*; -perle, *f.* gmiza, stekleni biser; -ſcheibe, *f.* šipa, steklena plošča; -ſchleifer, *m.* brusivec stekla, steklobrusec; -ſchneider, *m.* steklorezec; -ſpinner, *m.* steklopredec; -thür, *f.* steklene duri, óknaste duri *pl. f.*; -ur, *f.* los, lošc; -uren *f.* Glaſieren; -ware, *f.* steklenina, steklena roba.

Glatt, *a.* gladek; (v. Eis) polzek, opolzel, sklizek; *ad.* naravnost, čisto; -bart, *m.* golobradec.

Glätte, *f.* gladkóst, gladkota, gladčina; polzkóst, opolzlost.

Glatt=eis, *n.* gololedica, poledica, premerza, skrapa; **-eisen**, *n.* likavnik.

Glätten, *v.a.* gláditi, likati: ogládíti, ugládíti, zgládíti. políkati, zlíkati + uglájati ꝛc.; *fig.* míkati: omíkati, olíkati; **-er**, *m.* gladivec, likavec; (Werkzeug) likavnik, likalo, gladílo. [*m.* oblič, gladič.

Glatt=haarig, *a.* gladkolás; **-hobel**, **Glätt=holz**, *n.* šoba; **-maschiene**, *f.* gladívnica, gladílnica; **-werkzeug**, *n.* likalo, gladilo.

Glattzüngig, *a.* sladkobeseden, prilizovaven, sladkousten.

Glatz=e, *f.* pleša, plešina, lisa, golovrh; **-ig**, *n.* plešast, plešiv; **-kopf**, *m.* plešec, plešivec, lisec.

Glaub=e, *m.* vera; **-en schenken**, verjeti (verjamem), vérovati; falšče —, kriva vera, krivoverstvo; **-en**, *v.a.* vérovati; (für wahr halten) verjeti (verjamem); einen — machen, uvériti, prevériti koga *pf.*; (meinen) méniti, mísliti; **-enfest**, *a.* terden v veri.

Glaubens=, *a.* verski; **-artikel**, *m.* člen vere; **-bekenner**, *m.* spoznovavec vere; **-bekenntnis**, *n.* spoznatev sv. vere, izpovéd sv. vere; **-bote**, *m.* blagovést, verovést; **-formel**, *f.* vera; **-freiheit**, *f.* svóboda vere; **-genoss**, *m.* soverec, sovernik, enoverec; **-lehre**, *f.* verski uk, nauk verskih resnic; **-lehrer**, *m.* učitelj vere; **-neuerer**, *m.* novoverec, novovérnik; **-neuerung**, *f.* novovérstvo, nova vera; **-pflicht**, *f.* dolžnost vere; **-regel**, *f.* versko pravilo; **-schwester**, *f.* enovérka, sovérnica; **-stück**, *n.* člen vere; **-stürmer**, *m.* veroborec; **-wert** s. Glaubwürdig; **-wissenschaft**, *f.* veroznanstvo; **-zwang**, *f* siljenje k veri.

Glaub=erfalz, *n.* glávberjeva sól *f.*, **-haft**, *a.* verjeten, veri podoben; **=igkeit**, *f.* verjetnost.

Gläubig, *a.* véren; (recht-) pravovéren; **-e**, *m.* vérnik, pravovérnik; *f.* vérnica, pravovérnica; **-er**, *m.* upnik, upavec, upodavec; **=in**, *f.* úpnica, upodavka.

Glaub=lich s. Glaubhaft; **-willig**, *a.* radovéren, lahkovéren; **-würdig**, *a.* verjeten, verljiv, dostoveren, ki mu gre vera; **=keit**, *f.* verjetnost, verljivost, dostovérnost.

Glaukolith, *m.* glavkolit, sivec.

Gleich, *a.* enák, ednák; (nicht krumm) raven; **-groß** enolik; *ad.* **-wie**, kakor; liki (ebenso) enako, ravno tako; **-machen**, enáčiti: zenáčiti; (m. d. Rechen) ravnati, škriliti: zravnati, poškriliti; **-an der Wand**, tik stene; *conj.* ob—, da-si, da-si tudi, če tudi, da-si ravno; **-artig** *a.* enoversten, enákošen, enoroden; **=heit**, *f.* enoverstnost, enákošnost; **-bedeutend**, *a.* istopomenljiv, enácega pomena; **-berechtigt**, *a.* enakopraven, enacih pravic; **-berechtigung**, enakopravnost; **-beschaffen**, *a.* enák; **-e**, *f.* ravnost; **-en**, *v.n.* enák biti (sem), podoben biti, biti kakor-; *v.a.* ravnati; škriliti: zravnati, poravnati, zravniti, poškrilíti; (übereinstim mend

mach.) enáčiti: zenáčiti, poenáčiti, enako storiti; -er, *m.* ravnáč (Aequator) ravník; -falls, *ad.* tudi, tako tudi, enako, ravno tako; -förmig, *a.* enákošen, enolík, enoličen, podoben; -gefinnt, *a.* enakomiseln, enakomisléč, enacih misli, enomiseln; =e, *m.* enomíselnik; -gewicht, *n.* enakotežje, ravnovaga, ravnovažje; razmérnost: das - verlieren, prekúcniti se + prekúcovati se; =ig, *a.* enakotežen, enakovažen.

Gleich=gültig, *a.* maloróden, malomaren, vnemaren, hladen, neznaten; =keit, *f.* malorodnost, malomarnost, vnemarnost; neznatnost; -heit, *f.* enakost; podobnost; ravnost; =sgeichen, *n.* enačáj, známenje enákosti; -klang, *m.* soglasje, srok; -laut, *m.* soglasje, enakoglasje, enoglasje; =end, *a.* soglasen, enakoglasen, enoglasen; ubrán; -maß, *n.* enaka mera, enakomérnost, razmérnost; -mäßig, *a.* enakoméren; razmeren, porazmeren; (ähnlich) enák, podoben, enolík; *ad.* enakomerno, razmérno, ravno tako, enoliko; -muth, *m.* enakodušje, mirno serce; -müthig, *a.* enakodušen, mirnodušen, mirnoserčen, =keit, *f.* enakodušnost, mirnoserčnost; -namig, *a.* enacega imena; =e, *m.* imenják.

Gleich=niß, *n.* prilika, pripodoba, pripodobje; -nißrede, *f.* govor v pripodobah; -nißwort, *n.* pripodobna beseda; -sam, *ad.* kakor, kakor bi, kakor da bi; -schenkelig, *a.* enakoramen; -seitig, *a.* enakostrán, enakostranski; *fig.* obojestrán; -sinn, *m.* enakomíselnost; =ig, *a.* enacega pomena, -stimmig, *a.* skladen, enakoglasen, soglasen, ubrán; =keit, *f.* skladnost, soglasnost, soglasje; -theilig, *a.* enakodelen; -ung, *f.* enáčenje, enačba; ravnitev; -viel, *ad.* ravno toliko, onoliko; -weit, *ad.* enako daleč, ravno tako daleč; -wichtig, *a.* enakovažen; -wie, *c.* kakor, kakor bi, kot bi; -winkelig, *a.* enakokoten; -wohl, *c.* vendar, pa vendar, vendar le, pri vsem tem; -zeitig, *a.* istodoben, istočasen; ravnočasen; *ad.* ob enem, h krati, ravno tisti čas; =keit, *f.* istodobnost, ravnočasnost.

Gleiß=en, *v. n.* bliščati (im), bliščati se, lesketati (ám u. ečem); (heuchelu) hliniti se, hinávčiti, na videz délati; -ner, *m.* hinavec, hlinec, svetohlinec, potúhnjenec, poniglavec; =ei, *f.* hinávščina, hinávšina, hlimba, hinavstvo; =in, *f.* hinavka, poniglavka, svetohlinka, =isch, *a.* hinavski, poniglav, potuhnjen, potuknjen, svetohlinski.

Gleit=bahn, *f.* dersa, dersávnica, derča, dèrkalica, polzel *f.*, -en, *v. n.* dèrsati se, dèrkati se, dričati se, derkljati, smúkati se; (ausgleiten) spólzniti se, izpodpolzniti se, izpodèrkniti, spodèrsniti + spolzovati se, izpoderkovati, dèrčati (im), polzneti; -holz, *n.* polza.

Gletſcher, *m.* ledník, lédovec, sneženik.

Glied, *n.* ud, člen, sklep; *dim.* udec, členek, členec; (Ketten-) klep, gliva; (an Pflanzen) kolence, kolenec; (Milit.) red, versta; (Mitglied) ud, družnik; -er-a, udni; -erband, *n.* sklep, vez *f.*; -erbau, *m.* udje, sestava udov; -erig, *a.* uden, udnat, členkovit; -erkrank, *a.* po udih bolen, udobolen; -erkrankheit, *f.* skernina, udobolja; -erlahm, *a.* mertvouden; -ern s. Organisieren, Organisazion; -erreißen, *n.* terganje po udih; -erschmerz, *m.* udoból, bolečina v udih; -erthier, *n.* členovec, členar; -ung, *f.* izobražba, naličje; razredba, razverstitev; členovje, udovje; -erweise, *ad.* ud za udom, udoma; verstama, versta za versto; -maß, *n.* ud; -weise s. Gliederweise.

Glimm-en, *v. n.* tleti; -er, *m.* bliščak, bliščnjak; -ern, *v. n.* blešćeti, bliščati se (im), migljati. [voljen.

Glimpflich, *a.* rahel, pohleven,

Glitsch-bahn, Glitschen s. Gleitbahn, -en; -ig, *a.* polzek, opolzel, sklizek.

Glitzern, *v. n.* berleti, merlíhati.

Globus, *m.* kroglja; zemljokróg; globus.

Glöck-chen, *n.* zvonček, zvončič; -eln, *v. a.* žvenkljati, zvonkljati, zvončljati, cingljati.

Glock-e, *f.* zvon; die -en, zvonovi, zvonilo; (Vieh-) zvonec; -enblume, *f.* zvončica; -enförmig, *a.* zvonast; -engeläute, *n* zvonjenje, buč; -engießer, *m.* zvonár; -ei, *f.* zvonárnica; zvonarija; -in, *f.* zvonarica; -engut, *n.* zvonovina; -enhaus, *n.* zvonik; -enrein, *a.* čist kakor zvon; -enschlag, *m.* udár na zvon: mit -, ko zvon udari, ko ura odbije; -enschwengel, *m.* camelj, kembelj, cungelj (g. -ljna), klač; -enspeise s. Glockengut; -enspiel, *n.* trijáněenje; -stube, *f.* zvonica, tir; -entaufe, *f.* posvečevanje zvonov; -enturm, *m.* zvonik; -enwelle, *f.* vitlo, vitel; -enzug, *m.* verv *f.*

Glöckner, *m.* zvonikár, zvonár.

Glor-ie, *f.* slava, veličastvo, veličást *f.*; -iet s. Lusthaus; -reich, *a.* slovéč, sloviten, slaven, preslaven, veličasten.

Gloss-ar, *m.* slovár, tolmačnik; -ator, *m.* tolmač, tolkovavec; razlagavec; -e, *f.* razlaga, pripisek, glosa.

Glotz-auge, *n.* veliko okó; (Person) okáč; -äugig, *a.* okat, velikoók, debeloók; -en, *v. n.* zijati, debelo gledati; izbúljiti oči *pf.*

Glück, *m.* kvok, kok, kokodájec.

Glück, *n.* sreča; auf gut -, na dober van; - auf, srečno, Bog daj srečo; -wünschen, čestitati, srečo vóšiti; zum -, k sreči; -en, *v. n.* sréčiti se, izpod rók iti (grem), róčiti se, po sreči iti: usréčiti se, po sreči iziti se (idem), posréčiti se.

Glück-en, *v. n.* kvókati (am u. kvočem) kvócati, kvókati, klókati, kerliti: zakvókati, zakerliti; -henne, *f.* koklja, kvoklja, kvokaca; (Gestirn) gostosevci *pl.* gostožirci *pl.*

Glück-lich, *a.* srečen, blažen; (schr) presrečen, preblažen: -machen, srečnega délati, blažiti: osrečiti, oblažiti + osrečevati; -e Anlage, bistra glava; -preisen, blagrovati, blágriti, blagoslávljati; -licherweise, *ad.* k sreči, po sreči; -sbote, *m.* srečonosec; -sbotschaft, *f.* veselo oznanilo, vesela novica; -selig, *a.* blažen, srečen; (selig) zveličan; =keit, *f.* blager, bláženost, blaženstvo; zveličanje; -sfall, *m.* prigodek, srečen primerljej, pripetek; -skind, *n.* srečen človek, srečnež; -srad, *n.* koló sreče; -sritter, *m.* srečolovec; -stopf, *m.* srečnják; -sumstände, *pl.* srečne okólšine *pl.*; -wunsch, *m.* vošilo, voščilo; vošitev, voščitev, čestitanje; =schreiben *n.* vošilni list.

Glüh-e, *f.* žar, žarjavica, žerjavica, žerjavka; -en, *v. n.* žaréti, žaréč biti (sem), žarjaveti; *v. a.* béliti, žariti: razbéliti, užariti; *fig.* goreti, vnét biti (sem), volk biti na kaj; (vor Zorn) kipeti, vreti: vskipeti, zavreti; (v. Augen) blískati se, iskriti se; (v. d. Sonne) pripékati prepékati, prigrévati; -end, *a.* goréč, pekóč, pripekajóč; (v. Eisen) razbeljen; (v. Ofen) vihrav, žarjav, -hitze, *f.* peklina; -ofen, *m.* razbéljena peč, vihrava peč *f.*; -wurm, *m.* kresnica; *dim.* kresnícica.

Glut, *f.* žar, žarečina, peklina, pekočina, prigrevica; (Feuer) ogenj; (glüh. Kohl.) žerjavica, žarjavica, žarjavka; -pfanne, *f.* žerjávnica, oglenka; -sprühend, *a.* iskréč; -stral, *m.* ognjén žarek. [glicerín.

Gly-ptik, *f.* Bildhauerei; -zerin, *m.* Gnad-e, *f.* milost, gnada, blagodát *f.* Euer -en, milostljivi gospod; von Gottes -en, po božji milosti, z božjo milostjo; Gnade! odpuščanje! milost! prizanesi!; von -en leben, od milóščine živeti; halten Sie mir's zu -en, ne vzemite mi za zlo, ne zamérite; -enbild, *n.* čudodelna podoba, sveta podoba; -enbrot *n.* milostinja, milóščina; -engehalt, *m.* plača iz milosti; -engesuch, *n.* prošnja za milost; -enjahr, *n.* milostno leto; -enmittel *f.* Sakrament; -enreich, *a.* premilostljív, premilostev; -enstoß *m.* smertni udarec; -enstuhl, *m.* božji stol; -entron, *m.* božji sedež, prestol; -envoll, *a.* milostív, milostljív, milostev; -enwirkung, *f.* moč božje milosti; -enzeichen, *n.* známenje milosti; -enzeit, *f.* čas milosti.

Gnädig, *a.* milostív, milostljív, milostev, milosten, usmiljen, miloserčen; -er Herr, milostljivi gospód; -lich, *ad.* milostivo.

Gn-eiß, *m.* rula; -om, *f.* Berggeist; -ome, *f.* Denkspruch; -omonik, *f.* solnčno úrarstvo; -ostiker, *m.* gnostik; poznavec; -u, *n.* gnu.

Gockelhahn, *m.* domači petelin, peteh.

Gold, *n.* zlato; gemünztes -, kovano zlato; - waschen, zlato izpírati ob. izplakovati; - = *a.* zlat; -ader, *f.* zlata žila; -after, *m.* zlatorítka;

-ammer, *m.* sternád; sternadka; -amfel, *f.* voga, vuga, kobilar; -arbeiter, *m.* zlatár; -auflösung, *f.* zlata raztopnina; -bergwerk, *n.* zlat rudnik; -beſchwingt, *a.* zlatokril, zlatokrilat; -blatt, *n.* zlatolíst; zlata pena; -blech, *n.* zlata plošča, zlata plehovina; -blume, *f.* zlatica; -borte, *f.* zlati obrobek; -draht *m.* zlati drat; -en, *a.* zlat, zlaten; -erz, *n.* zlata ruda, zlatica; -faden, *m.* zlata nit *f.*; -farbig, *a.* rumen, zlatorumen; -finger, *m.* pèrstanec, perstenják; -fiſch, *m.* zlata riba, kitajski karp; -fliege, *f.* svetla muha; -flügler, *m.* zlatokrilec; -führend, *a.* zlatonosen; -gang, *m.* zlata žila; -gefiedert, *a.* zlatopér; -geflügelt, *a.* zlatokríl, zlatokrilat; -gelb, *a.* zlatorumen, zlatožólt; -gewicht, *n.* zlatarska vaga; -glänzend, *a.* zlat, svetel, svitel; -glanz, *m.* blesk, lesk; -gräber, *m.* zlatokóp; -grube, *f.* zlati rudnik; -gulden, *m.* zlat; -haar, *m.* rumeni lasjé; (Perſon) rumenolasec; =ig, *a.* zlatolás, rumenolás; -hähnchen, *n.* steržek, kraljič, kraljiček, palčič, palček; -haltig, *a.* zlaten; -haufen, *m.* kup zlata.

Gold-ig, *a.* zlaten, zlatnat; -käfer, *m.* zlatokrilec, zlatoglavek; -köpfig, *a.* zlatogláv; -körnchen, *n.* zlato zerno; -lack, zlatorumeni vosek; -land, *n.* zlatorodna ob. zlatonosna dežela; -macher, *m.* zlatodéj, zlatodelec, zlatotvorec; -mähnig, *a.* zlatogrív; -marder, *m.* kuna zlatica; -münze, *f.* zlati denár, rumenják; -regen, *m.* nagnoj; -reich, *a.* z zlatom bogat; -ring, *m.* zlati perstan; -ſand, *m.* zlatonosni pesek; =ig, *a.* zlatopésk; -ſchläger, *m.* zlatoklép; =papier, *n.* zlatoklepni papír, -ſchmied, *m.* zlatár; (Käfer) zlati krešič; =handwerk, *n.* zlatarija; zlatarstvo; -ſchneider, *m.* zlatoréz, zlatorezec; -ſchnitt, *m.* zlata obreza, pozlačen obrezek; -ſchwanz, *m.* zlatorepka; *a.* zlatorép; -ſpinner, *m.* zlatopredec; =in, *f.* zlatopredka; -ſticker, *m.* zlatovezec; -ſtoff, *m.* zlatovina; zlata tkanina; -ſtück, *n.* zlat, zlatnik, rumenják; -tragend *a.* zlatonosen; -ware, *f.* zlatnina, zlatovina; -wage, *f.* zlatarska vaga, téhtnica za zlato; -wäſcher, *m.* izpiravec zlata; -werk; *n.* zlatenina; -wurz, *f.* zlati koren.

Golf, *m.* zatok, zalív.

Gondel, *f.* góndola, čolnič; -fahrer, *m.* gondolér.

Gönn-en, *v.a.* vóšiti, vóščiti, želeti: privóšiti, privóščiti + privoševati; nicht -, zavíditi, zavídati; -er, *m.* dobrotnik, zavetnik, dobrohotnik, podpornik; =in, *f.* dobrótnica, zavétnica, podpórnica; =ſchaft, *f.* privošljivost, dobrohotnost; dobrohótniki *pl.*

Göpel, *m.* vitel, vitál, vlak.

Goſſe, *f.* liják, žleb; (in d. Mühle) grot.

Gott, *m.* Bog, Gospód; die Götter, bogovi, bogi, maliki *pl.*; helf -! Bog pomagaj! na zdravje! pomozi Bog!; -befohlen! z Bogom! srečno! zdrav

ostani!; -behüte, Bog prenesi! Bog ne daj! Bog obvari!; um -es Willen! za božjo voljo! za Boga! -sei Dank! hvala Bogu! Bog bodi zahvaljen!; -ähnlich, *a.* Bogu podoben.

Götter-baum, *m.* božje drevó (g. drevesa); -bild, *n.* podoba bogov, malik; -funken, *m.* božja iskra; -lehre f. Mythologie; -lust, *f.* rajsko veselje; -mahl, *n.* bogovska pojédina; -tum, *n.* bogovstvo; -trank f. Nektar.

Gottes- *a.* božji; -acker, *m.* pokopališče, grobišče, grobje, torišče mirú, žalje *pl.*; -anbeterin (Mantis religiosa), hinavka; -bild, *n.* božja podoba; -bote, *m.* božji poslanec; -dienst, *m.* božja služba, sveto opravilo; (Kultus) bogočastje; =lich, *a.* bogoslužen, bogočasten; -freund, *m.* bogoljúb, bogoljubec; -furcht, *f.* božji strah, bogabojnost, bogaboječost; -fürchtig, *a.* bogabojéč, bogabojen, pobožen; =e, *m.* bogabojec; =keit, *f.* bogaboječost, bogabojnost; -gabe, *f.* božji dar; -gebärerin, *f.* božja porodnica, bogorodica, mati božja; -gelehrsamkeit, *f.* bogoznanstvo, bogoslovstvo, bogoslovje; -gelehrt, *a.* bogoznanski, bogoslovен; =e, *m.* bogoznanec, bogoslovec; -gericht, *n.* božja sodba; -haus, *n.* božja veza, hiša božja, božji hram; -jämmerlich, *a.* prežálosten; kukav; -lamm *n.* jagnje božje (g. jagnjeta); -lästerer, *m.* bogoklevec, bogohulec, preklinjavec Boga; -lästerlich, *a.* bogoklevski, bogohulen; -lästerung, *f.* bogokletje, bogohulstvo, preklinjatev, šentovanje.

Gottes-läugner, *m.* bogatáj, bogotáj, bogotajec, brezbožec, brezbožnik; =in, *f.* brezbóžnica, bogotajica; =isch, *a.* bogotajen, brezbožen; -läugnung, *f.* bogotajstvo, bogatajstvo, brezboštvo; -lehre, *f.* nauk o Bogu; -lohn, *m.* božje darilo; -natur, *f.* božja natora, bogstvo; -reich, *n.* nebeško kraljestvo; -seher, *m.* bogavid, bogavídec, bogovídec; vešćec, vídec; -sohn, *m.* sin božji; -stimme, *f.* božji glas; -tisch, *m.* božja miza; -urtheil, *n.* sodba božja; -verächter, *m.* zaničevavec Boga; -verachtung, *f.* zaničevanje Boga; -vergessen f. Gottvergessen; -weisheit, *f.* modrost božja, božja premodrost; -welt, *f.* božji svet, ves vérni svet; -werk, *n.* božje delo; -wille, *m.* božja volja: um -n, za božjo voljo! za božji dél!; -wort, *n.* božja beseda.

Gott-gefällig, *a.* boguprijeten, boguugoden, Bogu dopadljív ob. všeč; -gegeben, *a.* bogodán, od Boga dan; -geweiht, *a.* Bogu posvečen; -gläubige, *m.* bogoverec; -heit, *f.* bogstvo, boštvo, božestvo.

Gött-in, *f.* bóginja, božica; -lich, *a.* božji; =keit, *f.* božjóst.

Gott-liebend, *a.* bogoljúb, bogoljuben; =e, *m.* bogoljubec, bogoljub; -los, *a.* brezbožen, neveren; -lose, *m.* brezbožnik, brezbožec; *f.* brezbóžnica; -losigkeit, *f.* brezbožnost, brezbožje; -mensch, *m.* Bog in člo-

vek. Bog človek; -felig, *a.* pobožen, nabožen, svet, bogaróden: (verstorb.) ranjki, pokojen; =e, *m.* pobožnik; *f.* pobóžnica; =keit, *f.* pobožnost; -vergessen, *a.* brezbožen, bogapozaben; -heit, *f.* brezbožnost; -vermenschlichung, *f.* človečenje.

Götz=e, *m.* malik, molik, lažnjivi bog; -en= *a.* malikov; -enblock, *m.* balvan; -endiener, *m.* malikovavec, molikovavec; =in, *f.* malikovavka; -endienst, *m.* malikovanje, malikovavstvo. molikovavstvo; -enhaus, *n.* malikovavska hiša, malikovávnica; -enpriester, m. žerec, malikov svečenik; -entempel, *m.* malikovávnica, malíkova molnica.

Gouvern=ante, *f.* odgojíteljka, gojnica; -ement, *n.* vlada, vladarstvo, vladija; -eur, *m.* deželni poglavár, guvernér.

Grab, *n.* grob; *dim.* grobič, grobek; (Gruft) raka; (Hügel) gomila, mogila; -= *a.* grobni, grobóv; -en, *m.* rov, jarek, jama, grapa; (mil.) okóp; (z. Ableiten d. Wassers v. d. Straße) zdrážnica, -en, *v. a.* kopati (pljem), grebsti; (in Holz, Stein) dolbsti, riti, (rijem) rézati (režem): vdolbsti, vriti, vrézati; -en, *n.* kop *f.*, kopanje; -enleitung, *f.* jarek, prekóp.

Gräber, *m.* kopáč, kopavec; (Toten-) grobár; -in, *f.* kopačica.

Grabes=fest, *n.* pogrébščina; -hügel, *m.* gomila; -nacht, *f.* grobna tmina; -ruhe, *f.* pokoj v grobu; -stille, *f.* grobna tišina ob. tihota.

Grab=eule, *f.* mertvaška tica, mertvašica; -gedicht, *n.* nadgrobna pesem *f.*; pogrebna pesem *f.*- -gerüst, *n.* nadgrobje, ogrobje; -gesang, *m.* pogrebno petje; -höhle, *f.* grobnica; -hügel, *m.* gomila; -kreuz, *n.* nadgrobni križ; -legung, *f.* pogreb, pokóp, pokopovanje; -lied, *n.* pogrebna pesem *f.*, pogrébnica; -mahl, *n.* nadgrobni spominek. nadgrobek, nadgrobje; -rede, *f.* nagrobni govor, govor o pogrebu; -scheit, *n.* kopulja, rovnica, motika; -schrift, *f.* nagrobni napis, nadgróbnica; -stätte, *f.* grobišče; -stein, *m.* nagrobni kamen; -tuch, *n.* merlák, mertvaški pert; -zeug, *n.* kopalo.

Grächsmus, *m.* grecizem.

Grad, *m.* stopnja, stópinja. stopenj; (Verwandschafts-) koleno; in hohem -e, močno, jako; in demselben -e, enako, v tej isti meri; (Würde) čast *f.*, dostojnost; -atim, *a.* stópnjama; -azion, *f.* stopnovanje, stopnjatev; -ieren, *v. a.* prečístiti + prečiščati, prečiščevati, gradírati; -netz, *n.* stopinjska mreža; -nieren, *v. a.* povišati, povzdigniti + povišévati, povzdigovati. graduírati; -niert, *n.* povišan na akademijsko čast, graduíran; -weise, *ad.* stópnjama, po stopnji. postopno.

Graf, *m.* grof, graf; -en=, *a.* grofov; grófovski, grofji; -enstand, *m.* grófovstvo; -it, *m.* grafit; čertnik, svinčnik.

Gräf=in, *f.* grófinja, grofica, grafinja; **-in=**, *a.* grofénj, grofinj; **-lich**, *a.* grofji, grófovski.

Grafſchaft, *f.* grofovina, grofija; grofstvo.

Gram, *a.* neprijazen, gorak; **-ſein**, merziti koga, gorak komu biti(sem).

Gram, *m.* tugoba, tuga, grenkost, žalost, žal *f.*, čemer, jad.

Grämen ſich, *v.r.* ujédati se, grizti se, trápiti se; das grämt mich, grize me, peče me; **-ig, -lich**, *a.* čemeren, čmeren, kisel, hudovoljen, zlovoljen; **=keit**, *f.* čmernost, hudovoljnost.

Grammat=if, *f.* slóvnica, pismenóst, gramátika; **-iker**, *m.* slovničár, gramatik, gramátikar; **-ikaliſch, -iſch**, *a.* slovničen, slovniški, gramátičen.

Gramvoll, *a.* tugoben, prežálosten.

Gran, *m.* zerno, gran; **-at**, *m.* granát, zerníkovec; **=apfel**, *m.* moganj, margarán, granatno jábelko, **=e**, *f.* granata, razpokača.

Grand, *m.* velikáš, grand; **-eza**, *f.* mogočnost; **-ioſe**, *a.* velikoten; berhek. [kovec; **-s** *a.* granitni.

Granit, *m.* granít, zernec, zerní-

Granu=e, *f.* resa, osina; *dim.* résica; *coll.* resje, osinje.

Gränz=, *a.* mejni, pomejni, graníčni; **-beſichtigung**, *f.* ogled meje; **-bezirk**, *m.* mejni okraj, okrájina; **-e**, *f.* meja, gránica; (Militär-) krajina; (Ende) konec; **-bilden**, mejo délati; **-en**, *v. n.* méjiti, meníčiti, dèržati se (ím) česa, dotíkati se česa, naslánjati se na kaj; **=los**, *a.* brezkončen, neskončen, neomejen, neizmeren; *ad.* neskončno, neizmérno; **-er**, *m.* mejáč, meják; (Mil.-) graničár; **-feſtung**, *f.* pomejna terdnjava; **-furche**, *f.* razor, rozor; ometljej, **-linie**, *f.* mejna čerta, mejnica; **-pfahl**, *m.* mejni kol; **-regiment**, *n.* graničarski polk, polk graničarjev; **-ſcheide**, *f.* meja, razmejek, razmeja; **-ſtein**, *m.* mejnik; **-ſetzen**, omeníčiti; **-ſtreit**, *m.* prepír zastran meje; **-verkehr**, *m.* pomejna kupčija; **-wache**, *f.* pomejna straža; **-wächter**, *m.* stražár, stražnik; **-zoll**, *m.* mejni col; **=amt**, *n.* mejna colnija.

Grapſen, *v. a.* grábiti, grábati.

Gras, *n.* trava, múrava; *dim.* trávica; (ſchlechteres) travulja, kosulja; die Gräſer, trave bílkarice *pl.*; ins=beißen, iti (grem) rakom žvižgat, iti v kertovo deželo; **-s** *a.* travni; **-anger**, *m.* trata, trátina; **-artig**, *a.* travast, travi podoben; **-boden**, *m.* trávina, trata; **-en**, *v.a.* pasti se, múliti; **-platz**, *m.* muljava, travišče, trávina; **-eule**, *f.* travna sovka; **-freſſend**, *a.* travojeden; **-freſſer**, *m.* travojedec; **-futter**, *n.* zelena klaja, trava; **-garten**, *m.* travnik; **-grün**, *a.* zelen kakor trava; **-halm**, *m.* bil *f.*, bilka; **-icht**, *a.* travast; **-ig**, *a.* traven, travnat; **-korb**, *m.* travni jerbas; **-kräslein**, *n.* trávica, travíčka; **-monat**, *m.* traven; **-mücke**, *f.* pénica; (ſchwarzköpf.) kovaček. černoglavka; **-platz**, *m.* trata, trávina, travišče; **-reich**, *a.* traven, travnat,

travovít; -ſtoppel, *f.* koševina, košenina.

Gräſslich, *a.* grozen, grozovít, strašen, strahovít, strašanski, neznanski, sporen; -keit, *f.* grozovitost, strahoba.

Graswuchs, *m.* rast trave *f.*

Grat, *m.* grebén, špik, ostro, ostri zob; *f.* Rückgrat.

Grat=e, *f.* koščica, ribja koščica; -ig, *a.* koščičav, koščićast.

Gratis, *ad.* zastónj, muhte, brez plačila; -exemplar, *n.* brezplačilni iztisek; -gage, *f.* vojaška preplača.

Grätſch=en, *v.n.* šájtrati, razkrečevati se: razkréčiti se; -er, *m.* šájtravec; -ig, *a.* šajtrav.

Gratul=ant, *m.* vošivec, voščivec, vezovavec; -azion, *f.* vošitev, voščitev, vezovanje; vošilo, voščilo; -ieren, *v. a.* vóšiti, vóščiti.

Grau, *a.* siv, sed, ser: (röthlich-) serast; -werden, siveti, sereti: osiveti, osereti; -e Vorzeit, starodavnost; -äugig, *a.* sivoók; -bart, *m.* sivobradec; -bärtig, *a.* sivobrád; -braun, *a.* sivorujav; -chen, *n.* sivček, sivče.

Gräuel, *n.* gnjusoba, groznoba, gerdoba, ogavnost, merzkost; -that, *f.* grozovinstvo, grozovitno djanje, gerdobinstvo, zločinstvo; -voll, *a.* prestrašen, gnjusoben, ostuden, ogaven.

Grauen, *v.n.* siveti, sereti; (v. Tage) svítati, svítati se, daniti se, zóriti se, dan se dela; (dunkel werden) temneti, mračiti se, otemnévati; mir graut es davor, groza me je tega, strah me je tega, groza me obhaja; -*n.* groza, strah; -haft, *a.* grozen, grozoviten, strašen.

Grau=haarig, *a.* sivolás, belolás; -kopf, *m.* sivec, sivoglavec, beloglavec, plesnivec; -köpfig, *a.* sivogláv, belogláv.

Gräulich, *a.* grozen, strašen, strahoten, grozovinski.

Graupe, *f.* kaša, (Hirſe-) pšeno, phanje, pira; (fl. Hagel) sodra, babje pšeno, kropica; -ngang, *m.* tečáj za kašo.

Graus, *m.* groza, strahota; (Ruine) razsíp, podertija; -*a.* grozen, strašen, strahoten; -am, *a.* grozoviten, grozovít, ljut, okruten, sverép, kervoločen, neusmiljen; =e, *m.* trinog, neusmíljenec, grozovitnež; =keit, *f.* grozovitnost, okrutnost, neusmíljenost &c.; -ſchimmel, *m.* sivec, sivi konj, sivče (g. -eta).

Grauſen, *v.n. i.* stúditi se, grústiti se, merzeti; (Furcht empfind.) groza me je, groza me obhaja; -*n.* ſ. Graus; -haft, *a.* strašen, strahoben, grozen.

Grau=ſpecht, *m.* pivka; -wacke, *f.* sivec.

Grav=eur, *m.* dolbec; -ieren, *v. a.* dolbsti: vdolbsti, vrézati (režem), vriti (rijem)+vdolbovati, vrezovati; -ität, *f.* važnost, moštvo, mogočnost, resnobnost; =iſch, *a.* važen, mogočen, moški; resnoben, modrosten.

Graz=ie, *f.* milina, ljubeznjivost,

ljubkost; (Perſon) milóstnica: -iós, *a.* ljubeznjív, mil, ljubek.

Greif, *m.* orlolèv, krilati lev; -bar, *a.* prijemljív, zgrabljív; -en, *v. a.* prijeti (primem), popasti (padem), zgrábiti, seči (sežem) po čem + prijémati, popádati, ségati; (um ſich-) razpasti se, razširiti se, razlezti se, razmnóžiti se + razpasovati se, razširjati se, razlezovati se, razráščati se; (taſten) šlatati, hvátati, típati (pljem): pošlátati, potípati.

Greinen, *v. n.* godernjati, gondrati, krégati se.

Greis, *m.* starček, starec, sivček, beloglavec, serec; sivec, dedec; -*a.* siv, sér, motór; -en, *v. n.* stareti, siveti, sereti: ostareti, osiveti, osereti, postárati se; -enalter, *n.* starost, motorost, serost; -in, *f.* starka, starica; sivka, sivora.

Greißler, *m.* bránjevec, branjar; -ei, *f.* branjarija; -in, *f.* branjevka, branjarica.

Grell, *a.* oster, rezek; bliščív, prežív.

Grenadier, *m.* grenatír, granatnik, grenadír; -*a.* grenatirski; -bataillon, *n.* grenatirski batalijón.

Grendel, *m.* závora; (am Pflug) gredelj; -fette, *f.* grédeljica.

Grenze ſ. **Gränze.**

Griech-e, *m.* Gerk, Grek; -iſch, *a.* gerški, greški, grégovski; =katholiſch, *a.* gerško-katóliški.

Gries, *m.* prod, grušec, gruš; (als Speiſe) kaša, pšeno; -gram, *m.* zlovoljnež, sitnež, pustoba, godernjavec; -grämig, *a.* zlovoljen, hudomušen, bersljív, čemeren, pust, pustoben, siten, zamerčen; -icht, *a.* prodast, gruščast, pšenast; -ig, *a.* proden, prodnat, gruščnat; -mehl, *n.* zernata moka.

Griff, *m.* segljej, posegljej, prijemek, prijemljej, zgrabljej; (Griffvoll) peščica, pest, zagrabek; rokovét; (am Degen ꝛc.) ročáj, roč, deržáj, ročník, deržalo; (d. Körben) locenj, locen; (d. Art) topor, toporišče; -el, *m.* čertnik, pisalo, klinec; (d. Pflanze) vrat.

Grill-e, *f.* muren, marša. čriček, čerček, murček; (Haus-) šurek, striček, strígovec; *fig.* muha. čudna misel *f.*; -enfänger, *m.* múhavec; *fig.* muhast človek; -enhaft, *a.* muhast, muhav, čuden; -enkrankheit, *f.* domišljena bolezen.

Grimaſſe, *f.* merda, zmerdek; -n ſchneiden, páčiti se, rézati se (im), mèrdati se.

Grimm, *m.* serd, togota, zloba, zlost, jarost, razkáčenost, jad, jast *f.*; -darm, *m.* danka; -en, *n.* klanje, grízenje; -en, *v. i.* ščíplje me, kolje me, reže me, zavija me v trebuhu; -ig, *a.* serdít, togoten, zloben, jar, razkačen, ljut: (v. d. Kälte) hud, oster; =keit, *f.* ljutost; ostrót.

Grind, *m.* hrasta, krasta; (Krätze) garje *pl.*; -ig, *a.* hrastav; garjev; -kopf, *m* hrástavec; -wurz, *f.* ščavje.

Grinſ-en, *v. n.* rézati se (im); -er, *m.* režalo.

Grippe, *f.* hripa; opernje *pl.*

Grob, *a.* grob, debel, tolst; okoren, nespreten, nespravten; (unhöflich) siróv, zaróbljen, neotesán, zavihan, nevljuden, robat; (v. Waren) grob, kosmat; (v. Stimme) debel, globok, nizek; -heit, *f.* grobost, debelost; sirovost, zaróbljenost, neotesanost ꝛc.; -ian, *m.* zarobljenec, neotesanec, zavíhanec, robávt; -förnig, *a.* debelozérn, debelozernat; gróblich, *ad.* močno, hudo, zeló; -schrötig, *a.* na debélo mlet; -stahl, *m.* prekáljeno jeklo; -wollig, *a.* grobovolnat, groborún.

Groll, *m.* čert, pika, sovraštvo, meržnja, nastor; -en, *v.n.* sovraštvo kúhati, merziti, mraziti koga, -end, *a.* kujav, serdít, nastoren, gorek.

Groß, *n.* d. Armee, glavna vojska; **Groschen**, *m.* groš, grošič; -stück, *n.* dvojača.

Groß, *a.* velik; (sehr-) srep, velikanski, ogromen, orjaški: sich machen, velíčati se; -werden, odrasti, odráščati; (v. Wasser) rasti, naráščati; -e Kälte, hud mraz; wie-, so-, kolik-, tolik; -er Mensch, dolgín, velikán; so - ich bin, kolikor me je, kolikor me je pod klobukom; -es, *a.* veliki; (in d. Bedeutung sehr) pre-, zeló, močno; -ältern, *pl.* stari *pl.*, ded in bábica, stari oče in stara mati; -artig, *a.* velikoten, velikolép, srep. grob; -heit, *f.* velikotnost, velikolepje; -auge, *n.* veliko oko (g. očesa); (Person) okáč, okán; -äugig, *a.* okat, velikih očí; -bart, *m.* bradáč; -bärtig, *a.* bradat; -bauch, *m.* trebuh, vamp; (Person) brentáč, brentnik, trebušnik; -blätterig, *a.* velikolist, velikolisten; -botschafter, *m.* veliki poročnik od. poslanec; -e, *m.* velikáš.

Größe, *f.* velikóst, velikota, veličina, veličava, veličestvo; Sterngröße, zvezda pèrvega reda.

Groß=enkel, *m.* prevnuk; -in, *f.* prevnuka; -entheils, *ad.* véčidel, veči del, z vekšino, véčema; -enterig, *a.* vimnat; -fürst, *m.* veliki knez; -entum, *n.* velika kneżija od. knezovina; -in, *f.* velika knéginja od. knéžinja; -lich, *a.* velikokneški, velikokneži; -fuß, *m.* nogáč; -füßig, *a.* nogat, bedrat; -gewachsen, *a.* odrasel, odrastel, odraščen; -grundbesitzer, *m.* veliki zemlják; -handel, *m.* vélika kupčija; -händler, *m.* véliki kupčevavec od. tergovec, velikokupec; -handlung, *f.* vélika kupčija; -herr, *m.* padišah, sultan, turški cesár; -herzig, *a.* velikodušen, velikoserčen; -heit, *f.* velikodušnost, velikoserčnost; -herzog, *m.* véliki vójvoda; -in, *f.* vélika vójvodinja; -lich, *a.* velikovójvodski; -tum, *n.* veliko vójvodstvo; -hörnig, *a.* rogat; -jährig, *a.* polnoleten, doleten: -werden, v leta od. k letom priti (pridem); -sein, v letih biti (sem); -heit, *f.* polnoletnost, dolетnost; -heitserklärung, *f.* razglasitev polnolétnosti.

Groß=kanzler, *m.* najviši kancelár, najviši pečatnik: -komthur, *m.* ve-

liki komendnik; -konzept, *n.* véliki konceptni papír; -kopf, *m.* glaváč, glaván, debeloglavec; (weibl.) glavana, glavina, glavača; -köpfig, *a.* glavat, debelogláv, bučogláv; -kreuz, *n.* veliki križ; *m.* (Person) velikokrižnik; =kritter, *m.* velikokrižnik, véliki križár; -macht, *f.* vélika moč *f.*; (Staat) velika deržáva; -mächtig, *a.* velikomočen, velikomožen, oblasten; (f. groß) velikanski. srep; -marſchall, *m.* veliki maršal; -maul, *n.* širokoustnež, hlastáč, lapán; -mäulig, *a.* velikoúst, velicih ust, razusten; *fig.* širokousten. bahav, hlastav; -meiſter, *m.* predstojnik, véliki mojster; -muth, *f.* velikodušje. velikodušnost. žlahtnodušnost, blagodušje, visoka misel *f.*, visokomíselnost; -müthig, *a.* velikodušen, blagodušen, visokomiseln; -mutter, *f.* bábica, dedica, stara mati (g. mátere); -mütterlich, *a.* bábičin; -naſe, *a.* nosáč. nosán; *f.* nosača; -naſig, *a.* nosat; -neffe, *m.* prebratanec; -nichte, *f.* prebratičina; -oheim, *m.* predujec, stari stric; -ohr, *m.* uhan; *f.* uhana; *n.* veliko uho (g. ušesa); =ig, *a.* uhat, dolgoúh; -oktav, *n.* velika osmerka od. osminka; -quart, *n.* vélika čveterka od. četvertina; -ſprecher, *m.* baháč, bahavec. širokoustnik, hlastavec. hlastáč. hvalè (g. hvaleta); =ei, *f.* baharija, bahavost, prevzetovanje; =in, *f.* bahulja, širokoustnica; =iſch, *a.* širokousten. hlastav, bahav. prevzetovaven; -ſtädter, *m.* velikomeščán: -ſtädtiſch, *a.* velikomesten, po navadi večih mest; -ſultan, *m.* veliki sultan; -tante, *f.* stara teta.

Größtentheils, *ad.* večidel, večidel, vikši del, zvekšino, zvekša, zveča, največ.

Groß=thuer, =iſch s. Großſprecher ꝛc.; -thun, *v.n.* bahati se, šopíriti se, kèrčiti se, ústiti se, prevzetovati, košatiti se; -vater, *m.* ded, dedej, stari oče; -väterlich, *a.* dedov, dedinski; -vezier, *m.* véliki vezir; -würdenträger, *m.* véliki dostojnik; -zähnig, *a.* zobat, velikozób.

Grotesk, *a.* čuden. diven, divoten; spakoben.

Grotte, *f.* jama, parma, špilja, peščera, zijavka, vertep; (unterird.) podmol.

Grübchen, *n.* jámica. jamka, kotánjica; dolček, dolec.

Grube, *f.* jama, nora; (runde) rupa, kotanja; (Berg -) rudnik, rudna jama; (Grab) jama. grob; (Senk-) ponikva, požiravnik.

Grübel=ei, *f.* túhtanje, modrovanje, modrijanstvo; -n, *v. a.* vèrtati, bèrbati; *fig.* túhtati, glavo si béliti, modrovati.

Gruben=, *a.* jamski; -arbeiter, *m.* rudokóp, rudár; -bau, *m.* delo v rúdniku; -erz, *n.* jamska ruda; -fahren, *n.* hoja v jamo od. iz jame; -gas, *n.* jamski plin; -fleid, *n.* jamsko oblačilo; -licht, *n.* jamska luč *f.*; -ſteiger, *m.* rudniški nadzornik.

Grub=ig, *a.* jamast.

Grübler, *m.* túhtavec, pretuh-

tovavec, modrovavec, glavobelec; -in, *f.* pretuhtovavka, modrovavka.

Gruft, *f.* raka, žerf.

Grummet, *n.* ótava; (3. Gras) vnuka; -árnte, *f.* košnja ótave.

Grün, *a.* zelen; (unreif) nezrel, nevgoden, golan: -machen, zeleniti: ozeleniti; -werden, zeleneti: ozeleneti, zazeleneti + ozelenévati, ozelenjávati; -*n.* zelen *f.*, zelenina, zelenje; (Stoff) zelenilo.

Grund, *m.* dno; (Fundament) temelj, stalo, stališče, podstava, podklada, selo; (Urſache) vzrok. razlog. povod; (Beweggrund) nagib, nagibek, nagibljej; (Beweisgrund) dokáz, dokazalo, spričevalo; (Grund u. Boden) zemljišče, svet, pozemnost, pozemek; zu -e gehen, konec vzeti (vzamem, vzemem), pod nič priti (pridem), opresti (predem), poginiti, omágati + pod zlo iti (grem), za kvar iti, poginjati; (im Waſſer) utoniti, utopiti se, pogrézniti se *pf.*; zu -e richten, ugonobiti, pogonobiti, pogubiti, ukončati, strátiti, potrátiti, vničiti, zatreti (tarem, terem); auf den - kommen, čemu do konca od. do dna priti (pridem); aus dem - verſtehen, do dobra od. dóbrega razumeti; auf - der kaiſ. Verordnung, po cesarskem ukazu; das hat ſeinen - darin, to je od tod. to izvira od. izhaja iz tega; er hat - ſich zu freuen, ima se za čim veseliti; du haſt keinen - zu zürnen, nimaš za kaj se jéziti; er hat ſeinen -, že vé zakaj; mit - beſorgen, po pravici se česa bati (bojim); den - legen zu etwas, osnovati (snujem) kaj, ustanoviti kaj, temelj postáviti *pf.*; - faſſen, zakoréniti se, ukoréniti, koreníniti se *pf.*; im -e, prav za prav, po pravem, za prav; die erſten Gründe s. Anfangsgründe; -*a.* (Anfangs-) začetni, početni; (vorzügl.) poglavni, poglavitni, glavni; -balken, *m.* podsek, podvál; -bau, *m.* podzidba, zakladna stavba; podzidek; -bedingung, *f.* glavni pogoj; -beſitz, *m.* posést, zemljišča *f.*; pozemnost; =er, *m.* posestnik, zemljak, gruntni posestnik; =erin, *f.* poséstnica, zemljákinja; -beſtandtheil, *m.* glavni del; -birn, *f.* podzemljica, krompír; -böſe, *a.* prehuduboden, zel; -buch, *m.* predor; -buch, *n.* zemljiške bukve *pl.*; =amt, *n.* zemljisko-knjižni urad; =director, *m.* vodja zemljiških bukev. =führer, *m.* knjigovodja; =führung, *f.* pisanje zemljiških bukev; -bücherlich, *a.* zemljisko-knjižen; -eigentum, *n.* last *f.*. zemljiška last *f.*; -eigentümer, *m.* lastnik zemljišča. posestnik, zemljak; -el, *f.* smerkež, činkla, kapljič.

Gründen, *v. a.* ustanoviti, osnovati (snujem), vtemeljiti, napráviti. vpeljáti (ljem) + ustanávljati, naprávljati, vpeljevati; ſich -, *v. r.* opírati se, naslánjati se; gegründet, uterjen, resničen.

Grundentlaſtung, *f.* zemljiška odveza od. osvoboditev; -sfond, *m.* zaklad zemljiške odveze, zemljisko-odvezni zaklad.

Gründer, *m.* ustanovnik, začetnik, vtemeljitelj, vtemeljivec; -in, *f.* ustanovnica, začetnica.

Grund-ertrágniß, *n.* dohodek iz zemlje; (Früchte) létina, obrodek, pridelek; -falſch, *a.* lažnjiv, ves lažnjiv; -farbe, *f.* poglavna barva od boja; -feſte, *f.* podloga, podstava, podklada, podzidje, temelj; -flüche, *f.* podslomba, ploščád *f.* plašcád *f.*, podlaga; -form, *f.* glavna oblika; -gelehrt, *a.* visoko učen; -geſetz, *n.* zakladna postava, témeljna postava, zakladni zakon; -herr, *m.* grajščák, grajšák, zemljják, zemljiški lastnik; -in, *f.* grajščákinja, zemljiška lastnica; -lich, *a.* grajščinski; -herrſchaft, *f.* zemljišćna gospôda; zemljiška gosposka; -holde, *m.* zemljiški podložnik; -idee, *f.* glavna misel *f.*, pervotna misel *f.*; -ieren, *v. a.* podbárvati + podbarvovati; -komplex, *m.* zemljiški skupek, skupek zemljíšć, združena zemljišća *pl.*; -lage, *f.* podlaga, podloga, podklada, podstava, osnova, temelj, podslomba; -legung, *f.* ustanovitev, ustanova.

Gründ-lich, *a.* temeljit, korenit, uterjen, natančen, tanek, popolen; *ad.* do konca, do kraja, na tanko, popólnoma; -lichkeit, *f.* korenitost, temeljitost, natančnost, popolnost; -ling, piškúr.

Grund-linie, *f.* glavna čerta; -liniren, *pl.* osnova; -los, *a.* brezkončen, neskončen, neizméren, brezkrajen; (unbegründet) netemeljit, prazen; -igkeit, *f.* brezkončnost, neizmernost; netemeljitost; -mauer, *f.* podzidje, glavni zid; -obrigkeit, *f.* zemljiška gosposka.

Gründonnerſtag, *m.* véliki četertek.

Grund-pfahl, *m.* podzidni kol; -pflaſter, *n.* tlak; -prinzip, *m.* načelo, vodilo; -quelle, *f.* poglavitni izvír; -recht, zakladna pravica, témeljna pravica; -regel, *f.* glavno vodilo; -rente, *f.* prihodek iz zemljišć; -riß, *m.* načért, načertek, očertek, osnutek, čertež; *fig.* jedro, posnetek; -ſatz, *m.* pravilo, glavno vodilo, načelo; -ſätzlich, *a.* načelen, po vodilu; -ſicher, *a.* tèrdnega dna; -ſtein, *m.* témeljni kamen, vkladni kamen, zakladni kamen, podsek; -ſteuer, *f.* zemljiški davek; -ſtoff, *m.* pervina, pervek; *fig.* osnova; -ſtück, *n.* zemljišće, grunt, pozemek, (pfarrherrl.) župnica; (mit Gras bewachſ.) travišće; -tert, *m.* pervopís, izvirna beseda;

Gründung, *f.* ustanovitev, ustanova, naprava, vtemeljitev.

Grund-urſache, *f.* glavni vzrok, poglavitni vzrok; -wahrheit, *f.* zakladna od. témeljna resnica; -wert, *n.* podžlebje; -weſen, *n.* pervo bitje, pervotno bitje; -wort, *n.* glavna beseda; -zahl, *f.* glavni številnik, številec; -zehent, *m.* poljska desetina; -zerſtückelung, *f.* razkósanje od. razdelitev zemljišća; -zins, *m.* daca od zemlje, zemeljska dávščina; -zug, *m.* bistvena čerta, glavna čerta od.

poteza; -zuge, *pl.* glavna vodila od. pravila *pl.*; načèrt, očèrt.

Grün, *a.* zelen: -werden, ozeleneti, zazeleneti + ozelenévati, - *n.*, zelenina, zelenje, zelenjád *f.*; -e, f. Grün, *n.*; -en, *v. n.* zeleneti, zeleniti se, pogánjati, berstiti, razcvítati se, precvítati; -fink, *m.* sternád; -fütig, *a.* zelenonóg; -gestreift, *a.* zelenopísan; -kohl, *m.* zeleni vohrovt; -traut, *n.* zelenjava, zelenjád *f.*, zelenje; -lich, *a.* zelenkast, zelenkljat, zelenjád; -ling, *m.* zelenec, zeleni dlesk; -span, *n.* bakrena rija, zeleni volk, kotlovinska zelenica; -specht, *m.* zelena žolna; -zeug, *n.* zelenjava, zelenjád, sočivje.

Grunzen, *v. n.* krúliti, hrókati, rohneti, cviliti.

Gruppe, *f.* skupek, skúpina, skupica; -en, -ieren, *v. a.* skúpiti, skupičiti, porazstáviti + skupljevati, porazstávljati; -enweise, *ad.* v skupkih, skúpoma; -ierung, *f.* skupitev, razklad *f.*

Grus, *m.* grušec, perga.

Gruß, *m.* pozdrav, pozdravek, pozdravilo, pozdrávljenje: englischer-, angelsko češčenje, zdrava Marija.

Grüßen, *v. a.* pozdráviti, dobro vzdeti + pozdrávljati, dobro vzdévati; počastiti + počeščevati: -lassen, pozdráviti reči (recem); sei mir gegrüßt, zdravo! češčen mi bodi; -er, *m.* pozdravljavec.

Grußformel, *f.* pozdravilo, pozdravka.

Grütze, *f.* pšeno, pira, phanje; kaša; -stampfe, *f.* kašnik, stopa za phanje; -wurst, *f.* kášnica.

Guano, tiõjek, tičji gnoj, gvana.

Guardian, *m.* kvardijan.

Guberni=al, - *a.* poglavarstvén, deželnega poglavarstva; -alrath, *m.* svetovavec deželnega poglavarstva; -um, *n.* deželno poglavarstvo.

Guck=en, *v. a.* kúkati, lúkati, víriti; pokúkati, polúkati; -er, *m.* kúkavec; f. Guckfenster; -fenster, *m.* linica; -uck f. Kukuk; -kasten, *m.* kukávnik, kukálnica; -loch, *n.* šprájnica, lúknjica. [-na).

Guggelgupf, *m.* šartelj, šartelj (g.

Guillotine, *f.* giljotina, gilotina; -ieren, *v. a.* glavo odsékati + odsekovati.

Guirlande, *f.* brajda, venec, previjača, preveza.

Guitare, *f.* kitara, gitara.

Gulden, *m.* zlát, zlatnik, goldinar, rajniš, forint; -fuß, *m.* zlatova mera, goldinarska mera; -stück, *n.* zlatnik, zlaták.

Gülte, *f.* dávščina, dávšina, odrajtovilo; -ig, *a.* veljaven, v veljávi; =keit, *f.* veljava, veljavnost; =machung, *f.* podelitev veljávnosti.

Gummi, *n.* klej, klejec, kecmec; -cht, *a.* klejast; -ren, *v. a.* kléjiti: okléjiti, nakléjiti; -haltig, *a.* kléjevnat. [šec.

Gundelrebe, *f.* šmarni slak, blu-

Günsel, *m.* skrečnik, bučnik.

Gunst, *f.* prijazen *f.*, milost, nágnjenje, naklónjenost, blagovoljnost, dobrohotnost; jemanden zu -en, ko-

mu na ljubav, komu na korist; -bezeigung, *f.* skazovanje milosti.

Günſtig, *a.* prijazen, dober, nagnjen, naklonjen, dobrohoten, ugoden: jemanden - ſein, komu dober biti (sem); -Zeit, dober od. ugoden čas; -e Gelegenheit, lepa prilika, ugodna priložnost; -ſein, goditi, ugájati, úriti se; (vortheilhaft) koristen; -ling, *m.* ljúbljenec, ljubljenček, ljubej, ljubček, míljenec, mílostnik; =in, *f.* ljubljenka, míljenica, milóstnica.

Gupf, *m.* verh, veršác; kopa.

Gurgel, *f.* gerlo, gèrtanec, góltanec, požiravnik; -n, *v. a.* gergrati, gergotati (ám u. gočem).

Gurke, *f.* kúmara, murka, ogurec; -nbeet *n.* greda za kúmare; -nförmig, *a.* kúmarast, murki podobén; -nſalat, *m.* murke od. kúmare *pl.*

Gurt, *m.* pas, prepás, opasívnica, pasilo; (Pferde-) podproga, podpróg, podpašnjik; (zum Tragen) obramnik, obrámnica, operta, opertovnica, ramenica.

Gürtel, *m.* pas, pojas, opašnjik, opasica, pinta; -los, *a.* razpasan; -n, *v. a.* pásati (pašem): opásati, prepásati + prepasovati.

Gürtler, *m.* pasár; -in, *f.* pasarnica. -handwerk, *n.* pasárstvo.

Gurtriemen, *m.* podpróg, podprožni remen.

Guſs, *m.* liv, lij, litje; (Regen-) lijavec, naliv, ploha; (-röhre) liják; (Thränen-) potok; -eiſen, *n.* lito železo; -form, *f.* kalup, tvorilo; -regen, *m.* ploha, naliv, lijavec; -ſtahl, *m.* lito jeklo; -ſtein, *m.* liják; -ware, *f.* lita roba, litina, vlitina.

Gut, *a.* dober; (nützlich) koristen, pridoven, prospešen; (v. Wetter) lep, ugoden; kurz u. -, na kratko; er hat ein -es Ausſehen, zdravje viditi; zu -e halten, prizanesti, ne zamériti + prizanášati; - *n.* blago, dobro, dobrina; (Habe und -) imetek, imovina, posestvo; (Eigentum) lastina, lastovina, lastnina; (d. Kaufmanns) blago, roba; erworbenes -, pridoba; totes -, mertvina; (worauf ein Kirchenbenefizium liegt) brigača; fahrendes -, premakljivo blago; (Landgut) grajšina, grajščina, grad; Landg. kmetija, zemlja, grunt; -achten, misel *f.*, mnenje, menjenje, presodek: ſein abgeben, svojo misel razodeti od. povédati (vém); -ächtlich, *a.* -ein, begleiten, z svojim mnenjem vred predložiti + predlágati; -artig, *a.* dober; nenavaren, lahek, lahkoten; -befinden, *n.* sprevíd, sprevidek; presodek, -dünken *n.* dozdevek, sprevídek: nach deinem -, kakor se ti bode zdelo, kakor se ti dozdeva od. zdí.

Güte, *f.* dobrota, blagost; in-, z lepo, z lepim, z dobrim; durch-, po dobroti; er iſt die -ſelbſt, sama dobrota ga je; (Wert) vrednost, veljava; -erabtretung, *f.* prepústek svojega posestva; -erantweiſung, *f.* nakazek na blago; -erbeſchauer, *m.* ogledovavec blaga; -ergemeinſchaft, *f.* vkupnost imetka, spolovinstvo.

Gut=erz, *n.* dobra ruda, kovina;

-gelaunt, *a.* dobrovoljen, dobre od. židane volje, pri volji; -geſammt, *a.* dobromiseln, dobromisléč, dobromišljív; -haben, *n.* tirjatev, tirjava: mein - beträgt, imam dobiti; -heißen, *v. a.* odóbriti, potèrditi, privóliti k čemu + odobrávati, poterjevati, privoljevati; -heißung, *f.* odóbrenje, poterditev, privolitev; -herzig, *a.* dobroserčen, miloserčen, dobrodušen; =keit, *f.* dobroserčnost, miloserčnost.

Güt-ig, *a.* dobrotljív, dobroten, milostljív, milostev, blag; =keit, *f.* dobrotljívost, milost, milostljivost; -lich, *a.* prijáteljski, prijazen: ſich - vergleichen, z lepo se pogoditi od. správiti; ſich - thun, privóšiti si, postréči si (strežem) + privoševati si, streči si.

Güt-machen, *v. a.* dóbriti, dobríhati: udóbriti, udobríhati; -meinend, *a.* dobrohoten; -müthig, *a.* dobroserčen, dobrodušen, blagoserčen, blagodušen, dobromiseln; =keit, *f.* dobrodušnost, blagoserčnost, blagodušje ɔc.; -rechnung, *f.* prištevek na dobiček; -ſchreiben, *v. a.* vpísati (pišem) + vpisovati na dobiček.

Güts-beſitzer, *m.* grajščák, grajšák, vlastelín, posestnik; -herr ſ. Gutsbeſitzer; =ſchaft, *f.* grajščina; zemljiška gosposka; -verwalter, *m.* grajščinski oskerbník.

Güt-ſteher, *m.* porók; =gebühr, *f.* poróščina.

Güt-that, *f.* dobro delo, blago delo, dobrota; -thäter, *m.* dobrotnik, dobrodelnik; =tin, *f.* dobrótnica, dobrodélnica; -thätig, *a.* dobrotljív, dobroten, dobrodelen; =keit, *f.* dobrotljívost, dobrodelnost; - thun, *v. a.* dobro délati, ugájati; ſich-, gléštati se; -willig, *a.* radovoljen, prostovoljen, dobrovoljen; =keit, *f.* radovoljnost, prostovoljnost.

Gymnaſ-ial = *a.* gimnazijski, gimnazijalni; =lehrer, *m.* gimnazijski učitelj; -ſchüler, *m.* gimnazijalec, díjak; -ſalunterricht, *m.* gimnazijski uk; -iſt, *m.* gimnazijalec, gimnazijski učenec; -ium, *n.* gimnazij, gimnázija.

Gymnaſt, *m.* telovadec, gimnast; -ik, *f.* telovadba, gimnástika; -iſch, *a.* telovadski, gimnástičen.

Gyps ſ. Gips.

H.

Ha! *int. a.* ahá! oj!

Haar, *n.* las, vlas; *dim.* lasec, lasek; *coll.* lasjé, *dim.* lasci; (am Leibe d. Menſchen u. Thiere) dlaka; (an Pflanzen) kocina, kocínica, kosmatínica; (am Pelz) kosmina; (zarte Faſer) lakno, vlakno, líka; *coll.* predivo; -band, *n.* prepletek, opletek, opletál *f.* vpletača; -beutel, *m.* kita; -boden, *m.* lasišče; -breit, *a.* za las širok; -bürſte, *f.* ščetka za lasé; -büſchel, *n.* kupma, šopek lás, čop; -en, *v. n.* mísiti se, míšiti se, góliti se, lasé izgúbljati; -flechte, *f.* kita, pletenica, opletál *f.*, kosa;

-förmig, *a.* lasast. kocinast, dlakast; -ig, *a.* lasat, kosmat, dlakav, dlačen, kocinat; =keit, *f.* dlakavost; -famm, *m.* glavnik, čehelj, češelj, česavnik; -klein, *ad.* na drobno, na tanko, do čineza. na lás; -fräufler f. Friseur; -locke, *f.* koder, kóderec; -los, *a.* brezlás, brezlasen, brez las; gol; -nadel, *f.* vlasnica, kožévnica, búcika za lasé; -netz, *n.* mreža za lasé; -puder, *m.* prah za lasé; -putz, *m.* kinč od. lišp v laséh; -röhre *f.* lasnica; -falbe, *f.* maziło za lasé; -fcharf, *a.* bridek, bridkooster; *ad.* do zobca, prav na tanko; -fcheitel, *m.* preča, pranč, česlo; -fchopf, *m.* kečka, kopma, čop; -fchuppen, *pl.* perháj, perhót, *f.* prah na glavi; -fchur, *f.* striž *f.*, striža, strižba; -fieb, *n.* sito; -fpalterei, *f.* prenatančno preiskovanje; -ftrich, *m.* tanka poteza, tenka čerta; -four, *f.* vlasnica, vlasulja; -tuch, *n.* žímnata ruta, sito; -wickel, *m.* ovitek lás; -wirbel, *m.* viher; -wuchs, *m.* rast lasí; -wulft, *m.* svitek lás; -zopf, *m.* kita, pletenica.

Hab-e, *f.* imetek, imenje, imovina, premoženje, premožnija; -en, *v. a.* imeti (ám), imévati, gléštati; (als Hilfszeitwort) biti (sem); habt Acht, pozor! da hast, na! vzemi! Unglück -, nesrečen biti (sem); er hat ein gutes Herz, on je dobrega serca; -Sie die Güte, bódite tako dobri; hier ist zu -, tu je na prodaj, dobiva se tù, prodaja se tù; feil -, na prodaj iméti; es hat keine Eile, ne mudi se, ni taka náglica; nicht -, ne imeti (nimam, nemam); -enichts, *m.* nimanič, revež; -gier, *f.* lákomnost, lákomost; -ig, *a.* lákomen, lakom, gladoven; -haft werden (jemandes) zasáčiti, prijeti (primem), zalotiti, zateti (tnem), uhvátiti koga *pf.*, (einer Sache) polastiti se, zadobáviti se *pf.*

Habicht, *m.* jastreb, jastran, jastrob; (Astur palumbarius) kregúlj; -s = *a.* jastrebji; -scule, *f.* skovik; -sfang, *m.* jastrebji lov; -skraut, *n.* regrat, regratnik; -snase, *f.* kljukanós, kljukast nos, orlov nos.

Habil, *a.* f. Tauglich; -itieren sich, *v. r.* svojo pripravnost skázati (kažem) za kaj, priprávnega se skázati za kaj; -itierung, *f.* skázanje svoje priprávnosti.

Habit, *m.* obleka, oblec *f.*, odév *f.*; -uell, *a.* návaden, navajen; -us, *m.* navada, navaja; (Haltung) ponaša, ponášanje, obnaša.

Hab-selig, *a.* imeten, začimen, premožen, zamožen; =seit, *f.* imetnost, začimnost, premožnost &c.; -sucht, *f.* lákomnost, lákomost, gladovnost; -süchtig, *a.* lákomen, lakom, gladoven, samogolten, voléji; =se, *m.* lákomnik; *f.* lákomnica.

Hack, *m.* sek, sec *f.*; -beil, *n.* sekalo, sekača, pretosek; -block, *m.* tnalo, klada, panj, penj; -brett *n.* sekávnica, dilja za sékanje; (musik. Instrum.) terklja. pentek, cimbale *pl.*; -e, *f.* kopača, motika, rovnica; kramp, cepín, pikón, (Art) sekíra, ščira, tepača; schlechte -, kremsača;

-en, *v.a.* sékati: razsékati, sesékati; (in kleine Stücke) sekljati, čepljati; (d. Weinberg) kopati (pljem): okopati + okopávati, okopovati; (mit dem Schnabel) kljuvati, kávsati: kávsniti; -enstiel, *m.* topor, toporišče, sekírišče; -er, *m.* sekáč, sekavec.

Häckerling, *m.* rez *f.*, rézanica, rézanje, rézanka; -sbank, *f.* slamoréznica, rezalni stol, rezalnik, slamorezni stol.

Hackmesser, *n.* sekalo, sekulja.

Häcksel, *n.* rez *f.*, rézanje; -messer, *n.* kosa.

Hader, *m.* capa, cunja, cota; (Zank) prepír, kreg, ravs, spertija, pernja, svada, prikor; -er, *m.* prepirljivec, svadljivec; -haft, *a.* prepirljív, svadljív, pernjav; -lump, *m.* capín, zaníkernež, capar, cunjár; =en, *m.* capa, cunja; =ensammler, *m.* capar, cunjár; -n, *v.n.* prepírati se, krégati se, v kregu živeti, pèrnjati se, sváditi se, príčkati se, prikárjati se; -sammler, *m.* capar, cunjár; -sucht, *f.* prepirljívost, svadljivost; -süchtig, *a.* prepirljív, svadljív.

Hafen, *m.* pristan, pristav, pristanišče, ladjostaja, preluka; (Topf) lonec, pisker, gernec; -= *a.* pristanski; -binder, *m.* piskrovéz, piskrovezec, loncevezec; -damm, *m.* pristanski jez; -deckel, *m.* pokrov, pokrovec, rigla; -platz, *m.* brodišče; -stadt, *f.* mesto s pristanom.

Hafer, *m.* oves, zob *f.*; -= *a.* ovsén; -acker, *m.* ovsišče; -brot, *n.* ovsenják; -feld s. Haferacker; -mehl, *n.* ovsena moka; -rispe, *f.* ovsén lat od. vlat; *coll.* ovseno latje, latovje od. vlatje; -stoppel, *m.* ovsišče; -stroh, *n.* ovsenica, ovsena slama.

Hafner, *m.* lončár, piskrár; -in, *f.* lončarica, piskrarica.

Haff, *n.* lokva.

Haft, *m.* petlja, zapenec, zaponka, zaponec, samec, kljuka; - *f.* zapor, zapertje, oza, ječa, zaklep: in - nehmen, zapreti, pod zaklep djati (denem, dem) + dévati, zapírati; -befehl, *m.* ukáz zapertja; ukáz, da se kdo pod zaklep dene.

Häftel, *n.* petlja, penklja, zapenec, zaponec, zaponka, sponka, kobílica; samec - samica; -hacken, *m.* kljuka; -n, *v. a.* penkljati, petljati: zapenkljati, zapeti (pnem), zapetljati + zapénjati ꝛc.

Haft=en, *v.n.* dèržati se česa; prijeti se (primem) česa, opeti (pnem) se na kaj + prijémati se, opénjati se, opírati se na kaj; es - Schulden am Hause, hiša ima nekaj dolgov, nekaj dolgov je vpisanih na hišo; für jemanden -, porokovati, porok biti (sem); -ung, *f.* poroštvo; zaveza, zastava, odgovornost; =sentbindung, *f.* odveza odgovórnosti; =surkunde, *f.* zavezno od. poročno pismo.

Hag, *m.* gaj; (Zaun) plot, meja, živica; -apfel, *m.* lesník, lesnica; =baum, *m.* lesnika.

Häge, *f.* varstvo.

Hagebuch=e, *f.* gaber, gábrovec; -

en-, *a.* gabrov; =holz, *n.* gabrovina; =wald, *m.* gábrovje.

Hagebutt-e, *f.* šipek, ščipek, serbevka; (Frucht) šípovka, šípečja jágoda, farska kápica.

Hagedorn, *m.* glog; *coll.* glogovina.

Hagel, *m.* toča; (Graupe) kropica, sodra; -s *a.* točin; -n, *v. i.* toča gre, toča peliska, toča se vsiplje; -schaden, *m.* škoda po toči, uima po toči; =versicherung, *f.* zavarovanje zoper točo; -schlag, *m.* toča, toča je pobila; -wetter, *n.* hudo vreme s točo, točonosno vreme; -wolke, *f.* točonosni oblák.

Hägen, *v. a.* gájiti, gojiti, verdévati; (Thiere) rediti, hrániti; (umzäunen) graditi: ograditi, zagraditi + ográjati.

Hager, *a.* suh, medel, slok, meršav; -er Mann, medlín, medlúh, suhor, suhorček; -keit, *f.* suhota, medlost, medlota, slokost; -n, *v. n.* hírati, hújšati se, činžati se, medleti, meršaveti: omedleti, shújšati, omeršaveti.

Hagerose, *f.* ščipek, šipek.

Hagestolz, *m.* samoživec, brezženec.

Häher, *m.* šoja, šoga, šojka.

Hahn, *m.* petelin, petelj, peteh, kokot, kur; *dim.* petelinec, petelinček; (am Gewehr) petelin, celín; (am Faße) zapipek, pipek; der rothe -, petelin poje; rother -, žarjavi kokot; -en, *a.* petelinji, petelinski; =fuß, *m.* zlatica; (Feigenwurzl.) lopática, bradovičnik; =gefecht, *n.* petelinji boj; =geschrei, *n.* kuropenje, kikirík, petelínovo petje; =gewächse, *pl.* zlatičnice *pl.*; =kamm, *m.* petélínov grebén; (Pflanze) glušič, kúroslek, oškanec; =ruf s. Hahnengeschrei.

Hai, -fisch, *m.* morski volk, požerún.

Hain, *m.* log, gaj, dóbrava; s. Forst; -buche s. Hagebuche.

Häk-chen, *n.* kávelj̈ček, kavselj, (g.-na), kljúkica, kvácica; -el s. Häkchen; -elig s. Heiklich; -eln, *v. a.* píkati, zbádati; (Sticken) kváčkati, kavsljati; -elnadel, *f.* igla za kváčkanje, kávsljica.

Haken, *m.* kvaka, kljuka, kavelj, kavselj (g. -na); *fig.* ovirek, spotikljej; s. Häftel; (hölzern) klin; -förmig, *a.* kljukast, kvakast; -pflug, *m.* ralo, oralo, ralce; -zahn, *m.* jekel, kel, oklo, čekan, rivác.

Halb, pol; *a.* polovičen; polovica, polovina: um - ein Uhr, o poli ene, o pol eni; (halber Feiert.) sopraznik, nedeljec; *ad.* pol, na pol; -s *a.* pol, poli, polo-, polu-, polovičen; -bauer, *m.* polovičar, polzemlják, polzemljakar; -blind, *a.* poluslép; -bruder, *m.* po poli brat, polbrat; -bürtig, *a.* po poli, spolovni; -dunkel, *n.* somrak, pomrak; -e, *f.* polovica, polovina; (Gefäß) polič; -en, *prp.* zavoljo, zavolj, zarad, zbog; zboga; -erhoben, *a.* polzvišan; -feiertag, *m.* sopraznik, nedeljec; -fenster, *n.* polokno; -flügler, *m.* polokrilec; -franzband, *m.* vez na pol z usnjem; -gelehrter, *m.* nedoúk; -geschwister,

pl. po poli bratje in sestre *pl.*; -getraide, *n.* zmes *f.*, sóržica, sóršica; -gläubige, *m.* polovérnik; *f.* polovérnica; -gott, *m.* polobóg, polbóg; -heit, *f.* polovičnost; -hube, *f.* polnica, polovnica; -hüfner, *m.* polutek, želar, polovničár; -ieren, *v. a.* polovíčiti, polovíniti, na dvoje deliti: razpolovíčiti, na dvoje razdeliti; -insel, *f.* polotok, polostrov; -jahr, *n.* polletje, pol leta; -jährig, *a.* polleten, pololeten; -jährlich, *a.* vsakopolleten, vsácega pol leta, popololeten.

Halb-kenntnis, *f.* nepopolna znanost; -konsonant, *m.* polosoglasnik, polusoglasnik; -kreis, *m.* polokróg, polokrožje, polukróg, ris; =förmig, *a.* polokrožen; -linie, *f.* polokróžnica; -kreuzer, *m.* polkrajcar, polukrajcar, poluták; -kugel, *f.* poluta, polkroglja; =förmig, *a.* polutast, polkroglast; -laut, *a.* zamolkel, pologlasen; *m.* polglasnik, pologlasnik, poluglasnik, poliglasnik; -leer, *a.* na pol prazen; -mal, *ad.* pol, polovica; -mensch, *m.* polčlovek; -messer, *m.* polomér, polopremérnik, polprečnik; -mond, *m.* polomesec, polumesec, polmesec; =förmig, *a.* polomésečen; -nackt, *a.* polonág, na pol nag; -offen, *a.* pripèrt, prislonjen; -pächter, *m.* spolovinar: -pferd, *n.* polokònj; -pfund, *n.* polfunt, pol funta, pol libre; -pfündig, *a.* polfunten, polofunten; -reif, *a.* golan, nedozrél, na pol zrel.

Halb-säure, *f.* okísanec, -schatten, *m.* prisenčje; -heit s. Hälfte: auf-theilen, razpoloviti; -schlummer, *m.* drémovec, dremota; -schwester, *m.* polisestra, po poli sestra, polsestra; -seiden, *a.* na pol svilnat; -sichtbar, *a.* na pol vidljív, poloviden; -stiefel, *m.* čižem, čižma, opanke *pl.*, nizka bota; -stündig, *a.* poluren, pol ure; -stündlich, *a.* vsake pol ure; -tägig, *a.* poldneven, polodneven; -todt, *m.* polomertev, polmertev, na pol mertev; -ton, *m.* pologlás, polglasje; =ig, *a.* pologlasen, polglasen; -trauer, *f.* polovična žal *f.*; -verbrannt, *a.* ogorél, zagorél; -vergangen, *a.* polpretekel, polominúl; -vokal, *a.* polglasnik, pologlasnik; -wahr, *ad.* na pol res; -wegs, *ad.* količkaj, kólčikaj, kako tako; -zirkel s. Halbkreis.

Halde, *f.* brežina, reber *f.*, laz, stran *f.*; (mont.) gromada, germada, kup.

Hälfte, *f.* polovica, pol *f.*, polovina, poluta: zur –, do poli, na pol.

Halfter, *f.* oglav *f.*, oglavnik, oglavka, povodec; -n, *v. a.* úzdati: zaúzdati, obúzdati; -strick, *m.* povodec.

Hall, *m.* žvenk, zvok, zvuk, glas, brenk, don, jék; -e, *f.* lopa, veža; (Sal) izbana, dvorana; -eluja, *n.* aleluja; -en, *v. n.* doneti, zveneti, glasiti se, žvénčati (im), razlégati se, odmévati; (dumpf) bobneti, bobonéti.

Halloh! *int.* aló!

Hallor, *m.* solinar, solnár, solovár.

Halm, *m.* bil *f.*, steblo, betvo; *dim.*

bilka, bílkica, stébelce, stéblice; (zum Auffassen bestimmt) nizan, nizanec; -en, *v. n.* steblati, v steblo iti (grem).

Hals, *m.* vrat, šija, šinjek; (Kehle) gerlo: aus vollem -, na vsa usta, na vse gerlo, na ves glas, na preterge; über - und Kopf, na vrat na nos; es kostet den -, gre za glavo; -= *a.* vratni; -band, *n.* ovratnik, ogerljáj, ogerlják, ogerljača, oglavnik; (Hunds-) grebenica, moriža; -binde, *f.* ovrátnica, ovratnik; -brechend, -brecherisch, *a.* vratolomen, prenevaren; -bürge, *m.* zaglavni porok; -brüse, *f.* vratna žleza; (Krankh.) bezgavka; (v. Pferde) smolika; -en, *v.a.* objémati, gèrliti; -entzündung, *f.* vnetica v gerlu, vratna vnética; -gegend, *f.* (vorn) gerlo; (hinten) zatilek, zatilec; -gericht, *n.* kervava od. zaglavna sodba, zaglavna sodnija; =lich, =s, *a.* kervavosodnji; =sordnung, *f.* zaglavni sodnji red; -geschwulst, *f.* otók v gerlu, gerlni otók; -geschwür, *n.* tvor od. vred v gerlu; -grübchen, *n.* žličica; -hemd, *n.* opleček, -kette, *f.* ovratna verížica, ovrátnica; -kragen, *m.* vratnik, kolér; -krause, *f.* kreželj, krežlec, kréželec; -schmuck, *m.* ovratno lepotičje, ovratni kinč; -schnur, *f.* ovratna verveca od. vervica; -stärrig, *a.* terdovrát, terdovraten, terdokoren, terdogláv, terdoglaven, uporen; =keit, *f.* terdovratnost. terdoglavost, upornost ɔc.; -tuch, *n.* ruta okoli vrata, ruta za na vrat, ovratni robec, ovrátnica; -verbrechen, *n.* zaglavno hudodelstvo; -wehe, *n.* bolečina v gerlu, gervobolja; -zapfchen, *n.* jeziček.

Halt, *int.* stoj - stojte!

Halt, *m.* deržek, deržeček, deržáj, deržalo; (Festigkeit) terpež, terpečost, obstój, obstojnost, terdnoba, deržeček: keinen - haben, ne dèržati (im), na svedru biti (sem); -bar, *a.* terpežen, terpéč, krepek, deržéč, stanoviten, obstojen, obstojéč; =keit, *f.* terpežnost, terpečost, deržečost, stanovitnost, obstojnost; -en, *v.a.* dèržati (im); (umfassen) obseči (sežem), zapopasti (padem) + obségati, zapopádati; ein wenig -, podèržati (im), pridèržati + poderževati; Gericht -, sóditi; Rede -, govoriti; Schule -, učiti; Vieh -, živino rediti; Rath -, posvetovati se, méniti se; Haus -, hiševati, gospodáriti; Wache -, strážiti, na straži bíti (sem); für etwas -, imeti (ám), čislati; (meinen) méniti, mísliti; Wort -, mož beseda biti (sem), pri besedi ostati (ostanem) + ostájati; nicht Wort -, figa mož biti; in Zucht -, strahovati, v strahu imeti; eines Parthei -, s kom vleči (vlečem) od. dèržati; Stand -, dèržati (im) se, ne dati se; ein Gesetz -, dèržati se postave, po postavi ravnati; sich tapfer -, junaško se nositi; sich -, dèržati se; (sich aufführen) obnášati se, zadèržati se, vesti se (vedem); (dauern) terpeti, trájati; es wird schwer -, iz tega bode težko kaj; -er,

m. deržec, deržatelj; (Werkzeug) deržáj, deržalo, deržeček; -feſt, *m.* skopún, skopúh; -ig, *a.* deržéč; obsežen; -los, *a.* ničev, ničen; -punkt, *m.* opora, oporišče; -ung, *f.* obnaša, ponaša, zaderžanje, védenje; (Halt) terpež, obstój, terpežnost.

Halunke, *m.* malopridnež, malovrednež, potepúh, potepín.

Hamen, *m.* sak, mreža; -*v.a.* s sakom loviti.

Hämiſch, *a.* posmehljív, zasmehljív, zasmehovaven, kovaren, potmajen.

Hammel, *m.* skopec, koštrún; -fell, *n.* skópčevina, koštrúnovina; -fleiſch, *n.* skopčevina, koštrúnovo mesó.

Hammer, *m.* kladvo, kladivo; *dim.* kládvice, kládevce; (hölzern.) bat, betič, čekič; (an der Thür) klepalo, tolkáč, čekič; (Mühl-) kladvo, škerl, oskerv; -art, *f.* kladívnica, balta.

Hämmer-bar, *a.* koven, kovalen; -chen, *n.* kládvice, betič, čekič; -er, *m.* kováč.

Hammer-fiſch, *m.* kladvenica; -herr, *m.* fužinar; -knecht, *m.* fužinski delavec; -meiſter, *m.* fužinski mojster.

Hämmer-n, *v.a.* kovati (kujem); s kladvom tleči (tolčem); -ordnung, *f.* kovaški red.

Hammer-ſchlag, *m.* udarec s kladvom; (Schlacken) okujine *pl.*, škaja, troskva, žlindra; -ſchmid, *m.* kováč; -ſtiel, *m.* kladvišče, toporišče; -werk, *n.* fužine *pl.*, plavež, plavž.

Hämorrhoid-al, *a.* zlatožilen; -en, *pl.* zlata žila, šulji *pl.*

Hamſter, *m.* herček, skriček, skeržek, skerček; -*a.* herčkov, skričkov; -fell, *n.* herčkovina; -höhle, *f.* herčkova od. skričkova luknja.

Hand, *f.* roka; *dim.* rókica, róčica; (flache-) dlan *f.*; (hohle-) peščica, pergišče, peščáj; (Fauſt) pest *f.*; (rechte-) desnica, desna roka; (linke-) levica, leva roka: zur rechten, zur linken -, na desni, na levi; -an etwas legen, lotiti se česa, prijeti se (primem) česa *pf.*; aus freier -, prostovoljno, dobrovoljno, iz proste roke; über-nehmen, zarediti se, razpasti se, razpresti se (predem), naleči se (ležem) + zaréjati se, razpasovati se, množiti se, jáčati se; vor der -, za zdaj; unter der -, pod roko, skrivši; mit beiden Händen, z obema rokama, oberóč, oberočki; zu -en, v roke, v lastne roke, v bele roke; die Hände in den Schoß legen, roke križem deržati (im); eine - wäſcht die andere, roka roko umiva; Hände ringen, roke si lomiti; mit leeren Händen, praznorók. s praznimi rokami; von der - in den Mund leben, na rokah živeti; von der - gehen, odsédati se, izpod rok iti (grem), sréčiti se; -*a.* ročni, priročni; -arbeit, *f.* rokodelo, rokotvórina; -er, *m.* rokodelec; -erin, *f.* rokodelka; -ausgabe, *f.* ročna od. žepna izdava; -ball, *m.* žoga; -becken, *n.* medenica,

umiválnica; -beil, *n.* sekíra, ščira, korošica, korošička, bradlja, širočka; -bibliothek, *f.* priročna knjižnica; -billet, *n.* lastnoročno pismo; -bohrer, *m.* nabojzec, svedrec, ročni sveder; -buch, *n.* priročna knjiga, ročne bukve *pl.*

Händ=chen, *n.* ročica, rókica; -druck, *m.* rokostísk, stisnil mu je roko; -eisen, *n.* okovi *pl.*, železje; -klatschen, *n.* tlesk, tleskot, plóskanje z rokami.

Handel, *m.* kupčija, tergovina, terštvo, kupčijstvo, barantija: – im kleinen, großen, kupčija na debelo, na drobno; -treiben, kupčevati, tèržiti, tergovati; (Zänkerei) prepír, razpor, razpertija, kreg; - und Wandel, življenje, človeško djanje; – eins werden, pogoditi se.

Händelmacher, *m.* prepirljivec, svadljivec; -in, *f.* svadljivka.

Handeln, *v.n.* kupčevati, tèržiti, tergovati, barantati, baratati; mit Tuch –, suknáriti; mit Getraide –, žitáriti; mit Eiern –, jajčáriti; mit Pferden, konjáriti u.s.w.; (von etwas die Rede sein) govoriti o čem, govorjenje biti (sem) o čem; (thätig sein) délati, ravnati; sich –, *v.r.* iti (grem) za kaj; tikati se (tičem) česa, zadévati kaj; es handelte sich um –, beseda je bila o –, menili smo se o –, govorili smo od –.

Handels=, *a.* kupčijski, tergovski, tergovinski, terški; -agent, *m.* kupčijski opravnik; -allianz, *f.* kupčijska zveza; -artikel, *m.* roba, blago; -befliffene, *m.* kupčijski učenec; -befugniß, *f.* kupčijsko pooblastilo; -betrieb, *m.* kupčevanje, tergovanje; -bilanz, *f.* kupčijska razmera, bilánca; -buch, *n.* kupčijske bukve *pl.*; -frau, *f.* kupčevavka, tergovčinja; -freiheit, *f.* svóbodna kupčija, svóboda kupčijstva; -gebiet, *n.* kupčijska okolija; -gehilfe, *m.* kupčijski pomagavec; -gericht, *n.* kupčijska sodnija; -geschäft, *n.* kupčijsko opravilo; *fig.* kupčija, tergovina, terštvo; -gesellschaft, *f.* kupčijska družba od. tovaršija; -gesetz, *n.* kupčijska postava; =buch, *n.* kupčijski zákonik; =gebung, *f.* kupčijsko zakonodavstvo; -gewicht, *n.* kupčijska vaga; -gewölbe, *n.* prodajávnica, prodajálnica, štacuna; -haus, *n.* kupčijska hiša; -herr, *m.* tergovec, kupčevavec, véliki kupec; -kammer, *f.* kupčijska zbórnica; -kompagnie, *f.* kupčijska zveza; -korrespondenz, *f.* kupčijska dopisava; -lehrling, *m.* kupčijski učenec; -leute, *pl.* tergovci, kupčevavci; kupci, teržci *pl.*; -mann, *m.* tergovec, kupčevavec, kupec, teržec; -marine, *f.* kupčijsko mornarstvo; -ministerium, *n.* kupčijsko ministerstvo; -platz, *m.* kupčijsko mesto, teržišče; -recht, *n.* kupčijsko pravo; -schule, *f.* kupčijska šola; -staat, *m.* kupčijska od. tergovavska deržava; -stadt, *f.* kupčijsko od. tergovavsko mesto; -stand, *m.* terštvo, tergovstvo, tergovavstvo; tergovci, kupčevavci *pl.*

Händel=sucht, *f.* prepirljivost, svad-

ljivost; -ſüchtig, *a.* prepirljiv, svadljiv, žabavljiv; =e, *m.* prepirljivec.

Handels=unternehmung, *f.* kupčijsko početje od. započetje, tergovska započetba; -verkehr, *m.* kupčija, kupčijska zamenjava; -vertrag, *m.* kupčijska pogodba; -volk, *n.* kupčijski národ, teržno ljudstvo; -weiſe, *f.* ravnanje, ravnatev, obnášanje, obnaša, početje; -weſen, *n.* kupčijstvo, terštvo, tergovinstvo.

Handeltreibend, *a.* kupčevaven. kupčevavski, tergovaven, tergovavski.

Händeringen, *n.* vitje od. lómljenje z rokami.

Hand=feſt, *a.* čverst, jak, krepek; =e, *f.* pismo, spravni list; -fläche, *f.* dlan *f.*; -gebrauch, *m.* vsakdanja raba; -geld, *n.* nadavek, nadev, nada, ara; -gemein, *a.* -werden, spopasti se (padem), sprijeti se (sprimem), zgrábiti se, zbiti se (bijem) stepsti se *pf.*; -gemenge, *n.* premét, tepež, spopadek, metavica, boj; -geſchmeide, *n.* zapestje, zapéstnica, narókvica; -gewehr, *n.* ročna puška; -gicht, *f.* protin ober kerč v roci; -greiflich, *a.* ošlatljiv, potipljiv, otipljiv; *fig.* očiten, očividen, -griff, *m.* ročáj, ročka, deržalo; (Eigenſchaft) urnost, ročnost; -habe, *f.* ročáj, deržáj, deržalo, roč *f.*; (am Korbe) locenj, locen; (an Töpfen ꝛc.) kamba, kampa; (am Pflug) ročica; (an d. Weberlade) rucelj, primaž; -haben, *v. a.* rokovati, rokovóditi, z rokó voditi; (verwalten) oskerbovati, verdévati s čim, izverševati; -habung, *f.* oskerbovanje, verdéva, verdévanje; -hacke *f.* Handbeil.

Händig, *a.* ročen, ročnat.

Hand=knöchel, *m.* zapestni člen; -korb, *m.* canja, cejna, locanja, cánjica, pletenica, pleterka; -kuſs, *m.* poljubek, poljubljej, kušljej; -langen, *v. a.* podájati, streči (strežem); -langer, *m.* podajáč, podajavec, strežnik: -lein, z rokami streči (strežem); =lin, *f.* podajavka.

Händler, *m.* kupec, kupčevavec: Buch-, knjigár; Leinwand-, platnár; Getraide-, žitár; Milch-, mlekár u. s. w.; -in, *f.* kupčinja, kupčevavka; knjigárica, platnarica, žitarica, mlekarica u. s. w.

Hand=leuchter, *m.* ročni svečnik; -lexikon, *n.* ročni slovár od. slovnik; -los, *a.* brezrók; -lung, *f.* djanje, delo, čin, ravnanje, ravnava; (Verkaufslokal) prodajávnica, prodajálnica, štacuna: Buch-, knjigárnica; Leinwand-, platnárnica; Tuch-, suknárnica u. s. w.

Handlungs=*a.* kupčijski; -art *f.* Handlungsweiſe; -diener, *m.* kupčijski pomagavec, kupčijski strežе (g.-eta); -fond, *m.* kupčijski zalog; -geſchäft, *n.* kupčija, kupčevanje; -herr, *m.* kupčevavec, kupec, štacunar, tergovec; -kommis, *m.* kupčijski pomagavec ober pomočnik, kupčijski strežnik; -lehrling, *m.*

kupčijski učenec; -weiſe, *f.* ravnanje, ravnava, ravnatev, delava, početev, početje; -weſen, *n.* tergovstvo, tergovinstvo, kupčijstvo, kupčevavstvo.

Hand=mühle, *f.* žernik, žernov, žerven, žernev: darauf mahlen, žernati; -pfand, *n.* ročna zastava; -pferd, *n.* področni konj; -preſſe, *f.* ročna stiskávnica; ročna tiskálnica; -reichung, *f.* postrežba, pomáganje; -ſam, *a.* ročen, priročen, spreten, správiten; -ſchlag, *m.* podanje roke, mož beseda: den – geben, v roko od. v roke seči (sežem); -ſchlitten, *m.* samotežke *pl.*, samotéžnice *pl.*; -ſchreiben, *n.* lastnoročno pismo; -ſchrift, *f.* lastno písanje; (Unterſchrift) lastnoročni podpís; (Manuſkript) rokopís; =lich, *a.* rokopisen, z lastno roko pisan; -ſchuh, *m.* rokavica, rokovica; *dim.* rokavíčica, rokavička; =leder, *n.* írhovina; =macher, *m.* rokavičar; =macherin, *f.* rokavíčarica; -ſiegel, *n.* lastnoročni pečát; -ſpritze, *f.* ročna brizgla, brízgalica, brizgávnica, síkalica; -tuch, *n.* brisavka, brisalo, brisača, obrisača, brisa, tiráča, otíráča; -voll, *n.* peščica, peščáj, rokovét, *f.*, pest *f.*; pergišče, perišče, šaka; (ein wenig) troha, tróhica; -waffe, *f.* ročno orožje; -wagen, *m.* samotežni voz, samotežnik, kolca *pl.*, gare *pl.*, vlak; -wahrſager, *m.* vedeževavec.

Handwerk, *n.* rokodelstvo, rokodelo, remeslo: Fleiſcher-, mesarstvo; Weber-, tkavstvo; Müller-, mlinarstvo; Tiſchler-, mizarstvo; Schuſter-, črevljarstvo u. ſ. w.; (das Werkd. Hand) rokotvór, rokotvórina, izdelek; das Fleiſcher-, Tiſchler-, Schuſter- ꝛc. betreiben, mesáriti, mizáriti, črevljáriti ꝛc.; -er, *m.* rokodelec, rokodél; -er, =*a.* rokodelski; -erin, *f.* rokodelka; -s, =*a.* rokodelski; -sburſche, *m.* potujoči rokodelec; -sjunge, *m.* rokodelski učenec; -sladе, *f.*, rokodelska skládnica; -sleute, *pl.* rokodelci *pl.*; -smäßig, *a.* rokodelski, rokoven; -smeiſter, *m.* rokodelski mojster; -sordnung, *f.* rokodelski red; -szeug, *n.* rokodelsko orodje; -szunft, *f.* rokodelski ceh.

Hand=winde, *f.* vítel; -wörterbuch, *n.* ročni slovár, slovnik od. besednják; -wurzel, *f.* zapestje; -zeichen, *n.* ročno známenje; -zeichnung, *f.* rísanje z roko; ročni načertek; -zug, *m.* poteg z roko.

Hanf, *m.* konoplja, konop *f.*; (der weibl.) sémnica, semenica, černica; (d. männl.) plaskovnica, ploskovnica, poskovnica, belica; -=*a.* konopni, konopnji; -acker, *m.* konopljišče; -breche, *f.* tèrlica.

Hänfen, *a.* konopen, konopnén, konopenj.

Hanf=garn, *n.* konopna preja, konopnina; -gewächs, konópnica; -form, *n.* konopno zerno; -leinwand, *f.* konopno platno, konopnina.

Hänfling, *m.* konoplíšica, konopljenka.

Hanf=meiſe, *f.* menišek, šápljica; -öhl, *n.* konopno olje; -ſame, *m.* konopno seme (g. -na); -ſtängel, *m.* konopno steblo; konoplja.

Hang, *m.* stran *f.*, brežina, znožje, reber *f.*, laz; (Neigung) nágnjenje, nágnjenost, naklónjenost; -efette, *f.* závora, závornica; -eleuchter, *m.* viseči svečnik; -ematte, Hängematte, *f.* viseča rogoznica, viseče prestralo; -en, Hängen, *v. n.* viseti, tvezeti: -bleiben, obviseti, zapeti se (pnem) *pf.*; (an einer Perſon) dèržati se (ím) koga.

Häng=en, *v. a.* vésiti, tvezti: obésiti, otvezti + obéšati, otvézati; (d. Kopf ꝛc.) pobésiti, nagníti + pobéšati, nagíbati (bljem); (an etwas) natvezti, navésiti + natvézati, navéšati; -ebett, *n.* udrige *pl.* -end, *a.* viséč; *fig.* nedognán, nedoveršen; -eplatz, *m.* veša, vesišče; -er, *m.* obešavec; -eſäule, *f.* viseči steber; -eſchloſs, *n.* viseča ključávnica od. ključénica, obésnica; -eſeil, *n.* tveza, konopec; -eſtock, *m.* kljuka; kavelj (g. -na); -ewerk, -ſel, *n.* vešenina, obešenina; -uhr, *f.* viseča ura.

Hanſe, *f.* hanza, kupčijska zveza; -atiſch, *a.* hanzaški.

Hänſeln, *v. a.* bebca délati iz koga; zabávljati komu.

Hanswurſt, *m.* glumáč, glumec, pavliha, Anže klobasa.

Hanthier=en, *v. a.* obráčati s čim, oprávljati kaj, pečati se s čim, vkvárjati se od. vdvárjati se s čim; -ung, *f.* opravilo, opravek.

Hantig, *a.* želtav, žaltav, gorjúp.

Harangurieren, *v. a.* ščuvati (ščujem), nagovárjati.

Härchen, *n.* lasec, lasek, vlasek; [dláčica.

Harem, *m.* harem, babnišnica.

Haren, *a.* zimnat; dlačen; -eskleid, raš, ráševnik; -erzeug, ráševina; ſich -, ſ. Haaren ſich.

Häretiker ſ. Ketzer.

Harf=e, *f.* kózolec, kózelec; stog; (muſ. Inſtr.) plunka, harpa, harfa; -eniſt, *m.* plunkar, plúnkavec, harfenist; =in, *f.* plúnkarica, harfenistka; -enklang, *m.* plunk, brenk.

Häring, *m.* sled, seč; (eingeſalz.) slaník; -s= *a.* sledji, sledov; slanikov; -sfang, *m.* sledja lov *f.*; -sſcher, *m.* sledolovec.

Harke, *f.* grablje *pl.*; brana; -en, *v. a.* grábiti.

Harlekin, *m.* glumáč, pavliha, pavlišek; (Schmetterl.) kosmuljni pedíc; -ade, *f.* gluma.

Harm, *m.* tugoba, jad, tarnja, pe-

Härmen ſich, *v. r.* tugovati, tárnati, tárnjati, tarnávati, jáditi se, pečáliti se, ujédati se.

Harm=los, *a.* neskerben, brezskerben; nedolžen; -loſigkeit, *f.* brezskerbnost, neskerbnost; nedolžnost; -onie, *f.* soglasje, skladnost, složnost, ubranost: in -leben, složno živeti; -onika, *f.* harmónika; -onieren, *v. n.* vjémati se, skládati se, ubírati se, vézati se, (vežem); złožno živeti; -oniſch, *a.* skladen, zložen, ubrán, soglasen, vstrežen.

Harn, *m.* moča, močál *f.*, mókrica,

scánica, scalina, scávnica; -blaſe, *f.* mehúr; -blaſenſtein, *m.* kamen v mehurji, mehurnik; -brennen, *n.* žgeča bolečina pri scanji; -en, *v. n.* scati (ščim, ščm), vodo púščati: poscati se; -fluſs, *m.* vščívanje; -gang, *m.* scalni žleb.

Harniſch, *m.* oklóp, oklép, oklopje, opersnik, opersje; -macher, *m.* oklopar.

Harn-mittel, *n.* zdravilo, ki na vodo žene; -röhre, *f.* scalo, poscalo, scavnik; -ruhr, *f.* uscálica, močotók, -ſäure, *f.* scalna kislina; -ſtrenge, *f.* pripira vode; -ſtoff, *m.* scalina, močevina; -treibend, *a.* močognaven; -verhaltung, *f.* zaderževanje vode; -verſtopfung, *f.* -zwang, *m.* pripira vode, pripiranje vode.

Harpune, *f.* harpuna, ostve *pl.*

Harren, *v. n.* čákati, pričakovati, dočakovati, pričakávati; auf einander -, sčakovati se.

Harſch, *a.* okorél, oskorél, okrenél; -decke, *f.* skrapa; sren; srež; -en, *v. n.* oskórjati se, okreniti se, oskórjiti se *pf.*

Hart, *a.* terd, tverd, terdoben: -werden, oterdeti, otèrdniti; (d. Ausdrucks) rod, okoren; (ſchlimm, arg) hud, oster: *fig.* nemiloserčen, neusmiljen, sverép.

Härte, *f.* terdoba, terdota, terdina, terdost; (d. Ausdrucks) okornost, rodost; *fig.* nemiloserčnost, neusmíljenost, sverepost; -en, *v. a.* tèrditi: utèrditi, potèrditi + utèrjati, poterjevati; (Eiſen) kaliti.

Hart-frucht, *f.* tverdka; -gläubig, *a.* težkoveren; -häutig, *a.* terdokožen; -herzig, *a.* terdoserčen, neusmiljen, nemíl, opokel, tèrdega serca; =keit, *f.* terdoserčnost, neusmíljenost, opoklost ɔc.; -heu, *n.* kerčno zelje, sv. Janeza roža; -hörig, *a.* naglúh, nagluhen, ogluhen, oglušen; =keit, *f.* nagluhost, nagluhnost, -hörnig, *a.* terdoróg; -kopf, *m.* terdoglavec, terdogláv; svojeglavec, termoglavec; -köpfig, *a.* terdogláv, terdoglaven; svojegláv, svojeglaven, termogláv; =keit, *f.* terdoglavost, terdoglavnost; svojeglavnost, termoglavost; -lehrig, *a.* kesnogláv, topogláv; -leibig, *a.* zapèrt, zapečen; =keit, *f.* zapertost, zapečenost; -mäulig, *a.* terdousten; -näckig, *a.* terdovrát, terdovraten, terdogláv, term, termast, svojegláv, samogláv, uporen, =keit, *f.* terdovratnost, terdoglavost, svojeglavost, upornost ɔc.; -riegel, *m.* (Ligustrum vulg.) kalina, kalínovje, kosteničje, kostanjíčevje; (Cornus mas.) dren, drenovina; (Corn. sang.) psíkovec, psíkovina; (Frucht) drenulja; =holz, *n.* svibovina; drenovina; psikovina; -rindig, *a.* terdoskoren, skorjast, hrapav; -ſchalig, *a.* terdolúp, terde lupine; (eine ſolche Nuſs) košćak, kostják.

Härtung, *f.* terditev; kaljenje,

Harz, *n.* smola; *m.* les; -baum, *m.* smólovec; -en, *v. a.* smolo brati (berem) oder nabírati, smoláriti, smolovati; *-v. n.* smoliti; -fluſs,

m. smolotók; -holz, *n.* smólovje, smolovina; -icht, *a.* smolast, smolikast; -ig, *a.* smolnat, smolen, smolikast, smolikav; -meste, *f.* kozólj, kozoljec, kozúlj, kozuljec, kozarec, kohor: -pflanze, *f.* smólnata rastlina, smolika; -schaber, *m.* smolar; -wald, *m.* černi les, černi gozd.

Hasard s. **Hazard.**

Hasch=en, *v. a.* hlastati, hápati, sápati, hlápati, šávsati, loviti: hlástniti, hlápniti, šávsniti; sich -, *v. r.* loviti se, goniti se; (streben) hlepeti, koperneti, hrepeneti, gnati se (ženem), pogánjati se; -en, *n.* hlastanje, šávsanje; lov *f.*, lovitev, lovljenje.

Has=e, *m.* zajec, zavec, zec; (Weibchen) zajka, zajklja; *dim.* zajček, zečck, zavček.

Hasel, *f.* leska, lešča, leščina, -=*a.* leskov, leščev; -busch, *m.* leskov germ, léskovec; léskovje, léščevje; -gebüsch, *n.* léskovje, léščevje, leskovina, léščevína; -holz, *n.* léskovina, leščevina; -henne, *f.* jerebica, léščerka; -huhn, *n.* jereb, léščerka, -kätzchen, *n.* obranek; -nuss, *f.* leščnik, leščnik, lešnjek, lešnjak; -ruthe, *f.* léskova šiba, léskovka, léskovica, léščevka; -strauch, *m.* leska, léskovec; -wurz, *f.* kopitnik, leskov koren, vérh, virh.

Hasen= *a.* zajčji, zečji; -balg, *m.* zajčji meh; -braten, *m.* zajčja pečenka, pečena zájčevina; -fleisch, *m.* zajčje mesó, zájčevina, zéčevina, -fuss, *m.* zajčja noga; *fig.* strahopezljivec, strahopezdljivec, strahopetec; -flee, *m.* kisla dételja, zajčja dételja; -lager, *n.* zajčji ložˇ, zajčje ležišče; -panier, *n.* das - ergreifen, pocediti jo, ubrísati jo (brišem), lesici na rep sesti (sedem); -scharte, *f.* zajčja ustnica; zajčja škerbina; -schrot, *m.* zajčnik; -sprung, *m.* zajčji skok.

Hasin, *f.* zajka, zajklja.

Haspe, *f.* stežáj; štekelj.

Haspel, *m.* motovilo, garnik; (Hebezeug) vitel, vreteno; -arm, *m.* motoroga; -baum, *m.* vratilo, vreteno; -er, *m.* motavec, motáč; -n, *v. a.* mótati, motovíliti: zmótati, namótati; -welle, *f.* vitel, vitlo, vreteno; -winde, *f.* motoroga.

Hass, *m.* čert, nenavist, zavist, sovraštvo, pika, meržnja: -en, *v. a.* čertiti, sovrážiti, sovražen biti (sem) komu, mraziti; -er, *m.* čertivec, nenavidnik, nenavistnik, sovražnik; =in, *f.* čertivka, nenavídnica, sovrážnica.

Hässlich, *a.* gerd, skrun, ružen, sporen, oduren, gnjusen; -heit, *f.* gerdost, skrunost, odurnost ɔc.

Hast, *f.* náglica, speh, urnost, berzost; -ig, *a.* nagel, spešen, berz, uren; *ad.* naglo, nágloma, berž: -thun, spéšiti se, podvízati se, gnati se (ženem); =heit, *f.* naglost, berzost, urnost. [žiti, bóžati.

Hätscheln, *v. a.* péstovati, mehkú-

Hau, *m.* sek, sec *f.*; kop *f.*, kopnja; -bar, *a.* sečen, dorasel, posekljiv.

Haub=e, *f.* čépica, kapa; (D.

(d. Vogels) šop, kopa, čop; unter die – bringen, omožiti; -endrossel, *f.* pegam, čópasti pegam; -enfalk, *m.* čópasti sokol; -enhenne, *f.* čopa, čoplja, čópasta kura; -enkrämer, *m.* čepičar; -enlerche, *f.* čufka, čofka, čópasti škerjanec; -enstock, *m.* čépičnik, čépičnjak.

Haubitze, *f.* havbica, granátnica.

Hauch, *m.* dih, duh, dihljej, sapa; pih, puh, hlip; -en, *v. n.* díhati: dihniti, dehniti, oddehniti se + oddihovati se; (in d. Hände) húkati, píhati (pišem); -laut, *m.* pridihnik.

Haudegen, *m.* bojnik, star vojščák, bojevavec.

Haudern, *v. n.* gávdrati, kávdrati.

Hau-e, *f.* motika, kopulja, kopača, rovnica; -en, *v. a.* sékati: usékati; (behauen) tesati (tešem): otesati, obdélati + obdelovati; (m. d. Ruthe) tepsti, šeškati, švérkati: otepsti, našeškati, ošvérkati; (in d. Stein) vsékati, vdolbsti, vrézati (režem) + vsekovati, vrezovati; (herumhauen) máhati; (im Weingart.) kopati (pljem); in Stücke –, razsekati + sesékati *pf.*; in kl. Stücke –, razsekljati, razcépljati; über die Schnur –, čez mero máhniti, mero prestópiti *pf.*; -er, *m.* sekáč; (Eber) merjasec; (Hauzahn) čekán; (Bergbau) rudokóp; -geld, *n.* kopáščina. [ček.

Häufchen, *n.* kupec, kupček, kupi-

Haufe, *m.* kup, gromada, germada, zagreb; (Strohhaufen) kopa, kopica; (Getraide–) veršáj; (Heer–) truma, kerdelo; (gemeine –) derhál *f.*, druhál *f.*; (Vieh) trop, tropa, čréda; über – werfen, razmetati (mečem), razvaliti, razrúšiti + razmetávati, razsípati (pljem).

Häuf-eln, *v. a.* osípati (pljem), okopovati, ogrébati: okopati (pljem), ogrebsti; -en, *v. a.* kupíčiti, verhovatiti, kopíčiti, gromaditi: nakupíčiti, na kup správiti, skúpiti, naverhovatiti + nakopičevati, na kup správljati; gehäuft, kopat, vérhovat, z verhom; sich –, *v. r.* množíti se, kupíčiti se; rasti, razráščati, razpasovati se, razlezovati se.

Haufen s. **Haufe**; -weise, *ad.* kúpoma, na kupe; vérhoma, s plazom; trúmama, kerdéloma.

Häuf-ig, *a.* pogosten, čest, obilen, množen; *ad.* po gostem, pogosto, često, na gosto, čéstokrat, vélikrat, mnógokrat; -lein, *n.* kupec, kupček; (Wolfes) trumica, kerdelce.

Hau-geld, *n.* plačilo rudokopov; -hechel, *f.* (Ononis spinosa) gladež; -land, *n.* novína, trebišče, trebež, kérčevina; -messer, *n.* sekalo, sekavnik, ščetarski nož.

Haupt, *n.* glava; *dim.* glávica, glavíčica; (Oberhaupt) glavár, poglavár, načelnik; (Wasserb.) zájeza; (Hauptgegend des Bett.) zglavje, vzglavje; zu Häupten, prí zglavji; -*a.* glavni, poglavni, poglavitni; pervi, sprednji; -abschnitt, *m.* glavni oddelek; -absicht, *f.* glavni namén, perva misel *f.*; -altar, *m.* véliki oltár ob. altár. prednji altár; -artikel, *m.* glavni ob. poglavitni člen; -balken,

m. greda, povéz; -begebenheit, *f.* najimenítniša dogodba; -binde, *f.* šapel, šapelj. parta, ovijača; -buch, *n.* glavna knjiga, velike bukve *pl.*; -eigenſchaft, *f.* perva lastnóst, najimenítniša lastnost; -eingang, *m.* poglavitni vhod.

Häuptel, *n.* glávica, glavíčica; -n ſich, *v. r.* glave délati, v glave iti (grem), glavíčiti se; -ſalat, *m.* lívkovšnica.

Haupt-erbe, *m.* pervi od. glavni dedič; -erkenntniß, *n.* poglavitna razsodba; -farbe, *f.* poglavitna barva; -fehler, *m.* pervi od. najimenítniši pogrešek, poglavna hiba; -feind, *m.* poglavni od. zaglavni sovražnik, največi sovražnik; -feſtung, *f.* glavna od. najimenítniša terdnjava; -flecken, *m.* véliki terg; -gaſſe, *f.* poglavitna úlica; -gebiet, *n.* poglavitni obor od. predel; -gefälle, *n.* glavni dohodki *pl.*; -gegenſtand, *m.* pervi od. glavni predmet, glavna reč *f.*; -geſchäft, *n.* glavno opravilo, pervo djanje; -geſtell, *n.* oglavno remenje; -gläubiger, *m.* glavni upnik; -glied, *n.* glavni ud; -grund, *m.* glavni od. pervi vzrok; -haar, *n.* las, vlas; *coll.* lasjé, vlasjé; -handlung, *f.* glavno djanje; velika štacuna; -heer, *n.* glavna vojska; -hinderniß, *n.* največi zaderžek; -inhalt, *m.* poglavitni zapopadek; -kirche, *f.* vélika cérkev; -kiſſen, *n.* vzglavje, podzglavje, podglávnica, vajkúšnica, podzglavnik; -klaſſe, *f.* glavni razred; -krankheit, *f.* bolezen na glavi; huda bolezen; -lager, *n.* véliki tabor od. taber, glavni ostrog; -lehre, *f.* poglavitni od. podstavni nauk; -leute ſ. Hauptmann. [načelnik.

Häuptling, *m.* glavár, poglavnik,

Haupt-los, *a.* brezglaven; brez glavarja; -mann, *m.* stotnik, kapitan; (Oberhaupt) glavár; =ſchaft, *f.* stotništvo; glavarstvo; -mauer, *f.* glavni zid; -mittel, *n.* najboljše od. pervo zdravilo; -moment, *m.* glavna doba; poglavitna reč *f.*; -ort, *m.* glavno od. poglavitno mesto; -perſon, *f.* glavna od. perva oseba; glavár, vodja; -pfarre, *f.* poglavitna fara; -poſt, *f.* vélika pošta; -poſten, *m.* glavni postavek; -punkt, *m.* glavna reč; -quartier, *n.* glavni stan, glavno stanišče; -regel, *f.* pervo pravilo, poglavitno vodilo; -rolle, *f.* perva uloga.

Haupt-ſache, *f.* glavna reč, perva reč, poglavitna reč, najvážniša reč *f.*; -ſächlich, *a.* poglaven, najvážniši, glaven, podstaven; *ad.* sosebno, posebno, zlasti, zvlasti, navlasti, pred vsem drugim; -ſatz, *m.* glavni od. samostojni stavek, samostojnik; =ſtheil, *m.* glavni stavkov člen; -ſchacht, *m.* glavni preduh; -ſchlacht, *f.* vélika bitva, razsodni boj, določna bitva; -ſchule, *f.* glavna šola, poglavna učílnica; glavno učilišče; -ſchullehrer, *m.* učitelj na glavni šoli; -ſchwierigkeit, *f.* največi zaderžek, glavna ovira; -ſeite, *f.* lice, lična stran *f.*, čelo; -ſitz, *m.* pervi sedež; stólica;

-sorge, *f.* perva ob. največa skerb *f.*; -stadt, *f.* glavno ob. poglavitno mesto, véliko mesto; -städter, *m.* velikomeščán; -stamm, *m.* glavni rod; -stollen, *m.* glavni rov; -straße, *f.* vélika cesta, glavna cesta; -stück, *n.* poglavje, glava; poglavitni člen; -sturm, *m.* glavni naskók; -summe, *f.* skupni znesek; -sünde, *f.* naglavni greh; -thor, *n.* vélika vrata *pl.*; -thür, *f.* vélike duri *pl.*; -treffer, *m.* pervi dobitek ob. udevek; -ursache, *f.* glavni vzrok; -verhandlung, *f.* glavna obravnava; -versammlung, *f.* véliki zbor; -wache, *f.* vélika ob. glavna straža; -werk, *n.* glavno delo; -wind, *m.* poglavni veter; -wort, *n.* samostavno ime (g. -na). samostavnik; -wörtlich, *a.* samostaven; -zahl, *f.* glavno število; =wort, *n.* témeljni stevnik, števec; -zollamt, *n.* vélika colnija; -zweck, *m.* poglavni namén, glavni cilj, zadnji konec.

Haus, *n.* hiša, hiža; pohištvo; *dim.* hišica; (Vaterhaus) dom, domačija; zu -e, domá; nach -e, domú, domóv; vom -, z doma, od doma; (Familie) rod, rodovina; großes - machen, gospósko ob. razsipno živeti; aus fürstlichem -e, knéžjega rodú; das kaiserliche -, cesarski rod; (-d. Volksvertreter) zbórnica; -= *a.* hišni; domači; -andacht, *f.* domanja pobožnost ob. molitev; -apotheke, *f.* domača lekárnica; -arbeit, *f.* domače delo ob. opravilo; -arme, *f.* skrivni siromák; -arrest, *m.* hišni zapor; -arzenei, *f.* domače zdravilo; -arzt, *m.* hišni zdravnik; -bedarf, *m.* domača potreba; -besitzer, *m.* hišni posestnik; =in, *f.* hišna poséstnica; -brauch, *m.* domača navada: nach -, po domače; Häuschen, *n.* híšica; -dieb, *m.* domači tat; =in, *f.* domača tatica; -durchsuchung, *f.* hišno preiskovanje; -ehre, *f.* hišna čast *f.*; -einrichtung, *f.* pohišje, hišna oprava.

Hausen, *v. a.* hiševati, gospodáriti, gospodínjiti; (wohnen) domovati, stanovati, bívati; (lärmen) razgrájati, ropotáčiti, razsájati.

Hausen, *m.* viza, beluga, morena; -= *a.* vizji; -blase, *f.* vizji mehúr; -fleisch, *n.* vizovina.

Haus-flur, *f.* veža, priklet *f.*; podsenje, préderje, prédurje; -frau, *f.* gospodinja, hišna mati (g. mátere): als -walten, gospodínjiti; -freund *m.* domači prijatelj o. prijatel; -friede, *m.* hišni mir; -gebacken, *a.* domá pečen; -gebrauch, hišna ob. domača raba, hišna potreba; -geflügel, *n.* domača perutnina, kúretina; -geist, *m.* domači škratelj; -genoss, *m.* domačin, domačinec, domači (človek); =enschaft, *f.* domači ljudjé *pl.*, čeljád *f.*, čeljádina, domačinstvo; -geräth, *n.* pohišje, pohištvo, hišna oprava, klożja; -gesinde, *n.* deržina, družina, čeljád *f.*, posli *pl.*; -gewand, *n.* vsednja obleka; -grille, *f.* striček, škripec; -halten, *v. a.* hiševati, gospodáriti, gospodínjiti; -halter, *m.* gospodár; hiševavec, hišnik; =in, *f.* gospodínja; hiševavka; =isch, *a.* gospodaren, gospodarski, gospodinjski, var-

čen; -haltung, *f.* hiševanje, gospodarstvo, gospodinjstvo; -herr, *m.* gospodár, hišni oče, gazda; - sein, gospodáriti; als - erwerben, prigospodáriti *pf.*; als - verthun, zagospodáriti *pf.*; -hoch, *a.* hišo visok, visok kakor hiša; -hofmeister, *m.* domači učitelj.

Hausier=en, *v. a.* pohiševati, po hišah prodájati, po hišah na prodaj nositi; -er, *m.* pohiševavec, raznošček, pohišni kramar; =in, *f.* pohiševavka, pohišna krámarica; -handel, *m.* pohišna kupčija, pohiševanje, raznosna kupčija; -pass, *m.* pohiševavski list, raznosni list.

Haus=kalender, *m.* domači koledár; (Bauern-)domača prátika; -klassensteuer, *f.* razredovina; -kleid, *n.* vsednje od. hišno oblačilo; -knecht, *m.* hlapec; -kost, *f.* domača od. návadna hrana; -krieg, *m.* domača razpertija; -lehrer, *m.* domači učitelj; -leute, *f.* domači (ljudjé) *pl.*, družina.

Häusl=er, *m.* kočar, želar, bajtar, bajtnik; (Miethsmann) gost, gostáč; =in, *f.* kočarica, želarica, bájtarica; gostja; -ich, *a.* domáč, hišen: sich niederlassen, uséliti se, naséliti se; (sparsam) gospodaren, varčen, štedljiv; =keit, *f.* domačnost, hišnost; gospodarnost, varčnost, štedljivost.

Haus=magd, *f.* dekla, hišína, hišna, kèrščenica; -meier, *m.* prístavnik; -meister, *m.* hišnik; vratár; -miethe, *f.* najém stanovánja; gostovanje; (Zins) najemšina, gostáščina; -mittel, *n.* domače zdravilo, domači lek; -mutter, *f.* hišna mati (g. mátere), gospodinja, gazdarica; -ordnung, *f.* domači red, hišni red; -recht, *n.* domača pravica, hišna pravica; -regel, *f.* pravilo za gospodarje; -sasse, *m.* gospodár, hišni lastnik; -sässig, *a.* domáč, udomljen; -schlange, *f.* gož *f.*; -schwelle, *f.* prag, hišni prag; -stand, *m.* gospodarstvo; domačinstvo, domače življenje; -steuer, *f.* hišni davek, hišnina; -suchung, *f.* hišno preiskovanje; -thier, *n.* domáča živál, živinče (g. -eta), živalda; =e, *pl.* živina, domače živali *pl. f.*; -thor, *n.* vrata *pl.*, vežna vrata *pl.*; -vater, *m.* gospodár, hišni oče (g. -eta); -verkauf, *m.* prodaja hiše, hiša na prodaj; -vieh, *n.* živina; -wesen, *n.* gospodarstvo, gospodinjstvo, hiševanje; -wirt, *m.* gospodár; =in, *f.* gospodinja; =schaft, *f.* gospodarstvo, gospodinjstvo; -wurz, *f.* (Sempervivum tectorum) natresk, traska, naterst *f.*, vuhnják; -zins, *m.* najemnina, najémšcina, gostáščina; =steuer, *f.* najmovina; -zucht, *f.* domače strahovanje.

Haut, *f.* koža; (des Menschen auch) polt *f.*; (an d. Wunde) krasta; zarte-, mezdra; (auf d. Milch) smétana; (am Auge) mrena; -=a. kožni; -ausschlag, *m.* spuščáj, prišč; opahki *pl.*, spahki *pl.*

Hautboi=s, *n.* hobój, gobój; -st, *m.* hobojíst.

Häut=chen, *n.* kóžica, mrénica; -eln, -en sich, *v.r.* lévíti se, líliti se, góliti se: oléviti se, olíliti se.

Haut=farbe, *f.* polt *f.*; -flügler, *m.* kožokrilec.

Häutig, *a.* kožnat, mrenat; -e Bräune, *f.* davica; (bei Thieren) kúščarji *pl.*

Haut=krankheit, *f.* kožna bolezen: -muskel *f.* kožna mišica; -nerv, *m.* kožna čútnica; -relief, *n.* visoko zbóknjeno delo, visoko zvišan izdelek; -waſſerſucht, *f.* zakožna vodenica; -wurm, *m.* zakožni červ.

Hauzahn, *m.* jekel, kel, oklo, riváč, čekán.

Havarie, *f.* namorska škoda od. izguba.

Hazard, *n.* prepovédana igra, hazárd.

He! *int.* oj! ej! hej!

Hebamm=e, *f.* bábica, baba: -ſein, bábiti, babičevati; -endienſt, *m.* pomoč pri porodu; -enkunſt, *f.* babištvo; -enlehre, *m.* porodoslovje.

Heb=arzt, *m.* porodničár; -e, *f.* vzdigalo, vod; -e=*a.* dvigavni, vzdigovavni; -ebalken, *m.* podjém; -baum, *m.* vzdigavka, manjga; -el, *m.* vod, navor, vag; (in Mühlen) prálika, prálica; -elzeug, *n.* vzdigalo, krik; -en, *v. a.* vzdígniti, dvígniti, povzdígniti, privzdígniti, navzdígniti + vzdígati, vzdigovati, vzdigávati, dvígati, povzdigovati, povzdigávati; (einſammeln) pobírati, prejémati; auf das Pferd, vom Pferde —, na konja, s konja pomágati + pomagovati; *fig.* in d. Himmel-, prehvaljevati, poveličevati; ſich-, *v. r.* povzdígniti se, povikšati se, poveličati se + povzdigovati se, povikševati se, poveličevati se; -epunkt, *m.* vodov srednik.

Heb=er, *m.* vzdigovavec, vzdigavec; f. Hebe; -eſtange, *f.* vzdigavka, vod, navor; -ewinde, *f.* vinta, vojnica; -ezeug, *n.* vzdigalo; -lich, *a.* vzdigljiv; -ung, *f.* vzdig, vzdigljej, povzdig, povzdiga; (Hügel) paka, verh, veršác.

Hech=el, *f.* grebén, derzáj, derzalo, rihelj, mikavnik; -eln, *v. a.* mikati, dèrzati, rihljati: omikati, orihljati; -ler, *m.* mikavec, derzavec, rihljáč.

Hecht, *m.* ščuka; -=*a.* ščukov, ščukin; -enfleiſch, *n.* ščúkovina.

Heck=e, *f.* gnjezdo, leglo; (d. Fortpflanzung) valitev, leženje; (leb. Zaun) živica, živa graja, seč *f.*, meja; -en, *v. n.* gnjézditi, valiti, leči (ležem), na jajcih sedeti, plóditi: izvaliti, izleči, izplóditi; páriti se; =kirſche, *f.* češlika, káneževina, mertvina; =land, *n.* golina, goljava; =roſe, *f.* divja roža, kopina; =ſchere, *f.* vertnarske škarje *pl.*; =ſtrauch, *m.* ternjev germ, glog; =weißling, *m.* glogov belin; =winde, *f.* slak; =zaun, *m.* živi plot, živa meja, seč *f.*; -herberge, *f.* zakotna beznica od. prenočevávnica; -icht, *a.* ternast; -ig, *a.* ternjev, s ternjem obrasen; -mutter, *f.* rodovítnica; -vogel, *m.* starec; starka; -zeit, *f.* čas valitve od. leženja, valílo.

Heda! *int.* hej! holá! slišíš — slišíte!

Hederich, *m.* oponec, grintova zel *f.*, grintovec, kríżnica.

Heer, *n.* truma, tropa, trop, kerdelo, množ *f.*, mnóžica, mnoštvo; (Kriegs-) vojska, voj, vojna, armada; -bann *f.* Aufgebot; -esmacht, *f.* vojskna moč *f.*, vojna moč *f.*, močna vojska; -flucht, *f.* ubég, pobég; -führer, *m.* vójvoda, vojvod, vojskovód, vojskovodec; -geräth, *n.* vojskne potrebe *pl.*; -haufen, *m.* kerdelo, trop, truma; -ſchar, *f.* armada, vojna, voj, mnóžica vojščakov; -ſchatz, *m.* vojskni zaklad, vojaška denárnica; -ſchau, *f.* razgled od. pregled vojščakov od. vojske; -ſtraße, *f.* vélika cesta; -wagen, *m.* vojaški voz; -zug, *m.* hod od. pot vojske.

Hefe, *f.* drožje *pl.*, droži *f. pl.*, droždjé *pl.*, kvásnice *pl.*, medenice *pl.*, krovajec, kravajec; (d. Volkes) derhál *f.*, soderga, smet *f.*; -en= *a.* drožén, kvasnični; -enhändler, *m.* drožár; -ig, *a.* drožen, drožnat.

Heft, *n.* roč, ročáj, deržáj; (Spange) petlja, zapenec, zaponec, penklja, zaponka; (d. Buches) sešitek, snopič, vezek; -chen, *n.* snopiček, vezček; -el, *n.* petlja, zapenec, penklja; =n, *v. a.* petljati, penkljati: zapeti (pnem), zapetljati, zapenkljati + zapénjati; -en, *v. a.* (mit Nägeln) pribíti (bijem) + pribijati; (m. Steckn.) pripeti (pnem), zapeti, pripetljati + pripénjati ɔc.; (mittelſt d. Stiches) tvezti, pèrtiti: otvezti, opèrtiti + otvézati, operčevati; (ein Buch) sešiti (šijem), spehniti, zvézati (vežem) + spehovati, zvezovati; (Reben) privézati (vežem) + privezovati; (d. Augen) upreti + upírati; (d. Gedanken) oberniti + obráčati.

Heftig, *a.* silen, nagel, uren, berz; (aufbrauſend) zloben, naglojezen; (ſtark) silen, hud, močen; (heiß) vroč, goréč; -keit, *f.* sila, moč *f.*, silnost, naglost; zlobóst, nagla jeza: mit-, silno, močno, hudo.

Hehl, *m.* skrivnost, tajnost: ohne -, odkrito, odkritoserčno, očitno; fein - machen, ne skrívati, ne prikrívati, ne tajiti; -en, *v. a.* prikrívati, skrívati, potíkati, potajevati; -er, *m.* skrívavec, skrivač, potíkavec, potajevavec; =in, *f.* skrivavka, potajevavka; -ſucht, *f.* tajívost, potakljivost.

Hehr, *a.* visok, vzvišan, vznešen.

Heide, *m.* ajd, pogán, pagán, malikovavec, nevernik.

Heide, *f.* pusta, pustina, goljava, stepa; (Pflanze) vres, vresje, vresovina; (Getraide) ajda, ájdina, hejda, jejda; -= *a.* ajdov; -acker, *m.* ájdišče, hejdišče; -brei, *m.* ájdov močnik; -brot, *n.* ájdovec, héjdovec; -feld *ſ.* Heideacker; -grütze, *f.* ajdova kaša; -korn, *n.* ajda, ájdina, hájdina, hejda, jejda; -kraut, *n.* (Erica vulgaris) vres; -land, *n.* vresovina, vresje; goljava, golina, ledina.

Heidelber=e, *f.* (Vaccinium myrtillus) boróvnica, černica, černa jágoda; -ſtaude, *f.* borovnièje, černièje, černílovje.

Heideln, *pl.* vrésnice *pl.*

Heiden-, *a.* ájdovski, poganski, nejeverski, malikovavski; -brot, *n.* ájdovec, ajdovnják; -geld, *n.* paševina, pašnina; -glaube, *m.* ájdovska ob. poganska vera; -kind, *n.* ájdovsko dete (g. -eta); -leben, *n.* ájdovsko življenje, živinsko življenje; -mäßig, *a.* ájdovski, paganski, nejeverski; -tum, *n.* ájdovstvo, poganstvo, nejeverstvo; (b. Heiden) ajdje, pogani, nejevérci, nevérniki *pl.*; -zeit, *f.* čas nejeverstva.

Heide-pflanze, *f.* vresica, vresulja; -ſtrich, *m.* vresišče, vresovišče; -ſtroh, *n.* ájdovica, héjdovica; -torf, *m.* šota.

Heid-i! *int.* hajdi! alo! -icht, *a.* vresast; -in, *f.* ájdinja, ajdnja, nejevérka, malikovavka; -iſch, *a.* ájdovski, poganski, paganski, nejeverski, malikovaven, malikovavski: -eš Leben, brezbožno življenje; -uf, *m.* ajdúk.

Heilig, *a.* kočljív, izbiren, izbirčen, izbirljív; ſ. Häkelig.

Heil, *n.* blagor, blager, blagóst, blaženstvo, blagovitost, blaženost, sreča: -dir, blagor ti! češčen bodi!; (Seligkeit) izveličanje, zveličanje; -*a.* cel, zdrav: -werden, zaceleti, zaceliti se, ozdraveti; -and, *m.* zveličar, izveličar, odrešitelj, odrešenik; -anſtalt, *f.* zdravnišnica, zdravilnica, zdravišče; -art, *f.* zdravljava, način zdrávljenja; -bad, *n.* toplice *pl.*; zdravilna kopel *f.*; -bar, *a.* ozdravljív, izceljív, gajljív, lečljív; =keit, *f.* ozdravljivost, lečljivost &c.; -bringend, *a.* blaživen, blagonosen, osrečevaven; izveličaven; -bringer, *m.* osrečevavec, oblaževavec; izveličar; -en, *v. a.* zdraviti, celiti, léčiti, gájiti, vráčiti: ozdráviti, izceliti, izléčiti, izgájiti + ozdrávljati; -*v. n.* celeti, celiti se: zaceleti, zaceliti se, ozdraveti, ozdráviti se, izléčiti se; -end, *a.* zdravilen, ozdravljaven, celiven, lečiven; -er ſ. Arzt.

Heilig, *a.* svet; (geheiligt) posvečen; (fromm) pobožen; der -e Chriſttag, božič; - machen ſ. Heiligen; -e, *m.* svetnik, svetec; *f.* svetnica; -en, *v. a.* svetiti, posvečevati: posvetiti; geheiliget werde, posvečeno bodi; =bild, *n.* sveta podoba; svetníkova podoba; =geſchichte, *f.* življenje ob. djanje svetnikov; -er, *m.* posvečevavec, svetitelj; -keit, *f.* svetóst; -machend, *a.* posvečujóč, posvečevaven; -macher ſ. Heiliger; -ſprechen, *v. a.* posvetiti, za svetnika (svetnico) razglasiti + posvečevati, za svetnika (svetnico) razglášati; -ſte, *n.* sveto rešnje telo (g. telesa); -tum, *n.* svetinja, svetinje; (Ort) svetišče, svetinjišče; =ſchänder, *m.* oskrunjevavec svetišča; =traub; *m.* svetokradež; -ung, *f.* posvečevanje, svetitev, praznovanje.

Heil-kraft, *f.* zdravilna moč *f.*; -kraut, *n.* (Heracl. spond.) dežen, beršˇ; (Sibiricum) sibirski dežen; -kunde, *f.* zdravilstvo, zdraviloznanstvo, zdraviloslovje, vraštvo; -kundig, *a.* zdraviloznanski, zdravniški;

-künſtler, *m.* zdravnik, zdravitelj, vrač; (gem.) vračúh.

Heillos, *a.* brezbožen, hudoben, nápečen, zločest, nepoboljšljiv; (un=heilb.) neozdravljív, terdovraten; -er Lärm, strašen hrup; -igkeit, *a.* brezbožnost, nápečnost, nepoboljšljivost; neozdravljivost, terdovratnost.

Heil=mittel, *n.* zdravilo, lek, lečilo, gajilo, celilo; =verkauf, *m.* zdravilarstvo, prodaja zdravíl ob. lekov; -quelle, *f.* zdravilni stúdenec, slátina, kisla voda; -ſam, *a.* lekovít, zdrav; celiven, zdraviven; *fig.* blag, koristen, prospešen; =keit, *f.* lekovitost, celivnost; blagost, koristnost, prospešnost; -smittel, *n.* pomoček za izveličanje, izveličálo; -ſtoff, *m.* zdravivo, celivo, lečivo; -ung, *f.* zdrávljenje, zdravitev, lečitev, celitev; ozdrávljenje, ozdrava, ozdravitev, izlečitev, zacelitev; -voll, *a.* blagonosen, oblaževaven, blažen; -waſſer, *n.* zdravilna ob. lekovita voda; -wiſſenſchaft ſ. Heilkunde.

Heim, *ad.* (nach Hauſe) domú, domov, na dom; (zu Hauſe) domá; -at *f.* dom, domačija, domovališče, domovje, očetnjava; =lich, *a.* domáč, domovinski; =los, *a.* brezdomen, brez domačije; -ats=*a.* domovinski, domači, =liebe, *f.* domoljubje, ljubezen do domovja; =recht, *n.* domovinska pravica; =ſchein, *m.* domovnica, domovinski list; -begeben ſich, *v. r.* domú se podati, vpótiti se domú + podájati; -bringen, *v. a.* domú prinesti ob. správiti + domú prinášati ob. správljati; -chen, *n.* muren, striček, čriček, čerček; -eln, *v. n.* po domu koperneti; -fahrt, *f.* vožnja proti domu; -fall, *m.* nazajn prepád; -fällig, *a.* pripaden, pripadel; -fallsrecht, *n.* pravica nazájnega pripada; -fallen, *v. n.* nazaj pripasti (padem), nazaj priti (pridem) + nazaj pripádati; -gang, *m.* domuhod, hoja proti domu; heim-, domú gredé; -iſch, *a.* domáč: -ſein, domovati; -werden, podomáčiti se, udomáčiti se *pf.*; -fehr, *f.* povratek, vernitev; =en, *v. n.* verniti se, poverniti se, domú nazaj priti (pridem) + vráčati se, povráčati se, nazaj prihájati; -kommen ſ. Heimfehren; -krank, *a.* domotožen; -kunft, *f.* prihod domú.

Heim=lich, *a.* skriven, skrit, skrivšen, tajen; *ad.* skrivši, skrivaj, skrivé, na skrivnem, natihoma, na tihem, potajno: -thun, délati kakor bi imel skrivnosti; -halten, skrívati, skrivno imeti (ám), tajiti; =keit, *f.* skrivnost, tajnost, skrivšnost; -reife, *f.* domuhód, hoja domú. -reiſen, *v. n.* domú potovati ob. iti (grem); -ſchicken, *v. a.* domú poslati (šljem) + pošíljati; -ſuchen, *v. a.* obiskati (iščem), v vas priti (pridem), gledat priti h komu + obiskovati, v vas hoditi, gledat prihajati h komu; -ſuchung *f.* obiskovanje, obísk; *fig.* kazen *f.*, nadloga; -tücke, *f.* kovarstvo, lokávščina, lokavstvo, potuha, potúhnjenost,

potúknjenost; -tückiſch, *a.* kovaren, lokav, potuhnjen, potuknjen, potmajen; =e, *m.* potúhnjenec, tukec, kovarnik; *f.* potúhnjenka; -wärts, *ad.* proti domu, domov; --weg, *m.* pot domú: am-, domú gredé od. gredóč; -weh, *n.* domotožnost, domoželjnost, kopernenje po domovji.

Heirat, *f.* ženitev, ženitva; (vollend.) oženitev; (v. weibl. Perſ.) udaja, možitev, omožitev; -en, *v. a.* (v. männl. Perſ.) ženiti se: oženiti se; (v. weibl. Perſ.) možiti se, udájati se: omožiti se, udati se; -s = *a.* ženitni, ženitvanjski; =bewilligung, *f.* ženitno dovóljenje; =brief, *m.* ženitno od. ženitvanjsko pismo; =fähig, *a.* dorasel, dobelj za ženitev: -ſein, biti (sem) za ženitev, možitev; =gut, *n.* dota, priženilo; (Wäſche, Kleidung ꝛc.) bala; =luſt, *f.* ženilo, možilo; =luſtig, *a.* iſt-, bi se rad oženil, -rada omožila od. vdala; =umſtände, *pl.* er iſt in --n, ženi se móži se, vdaja se.

Heiſa! *int.* hejsa! heja! hejsasa!

Heiſch-en, *v. a.* želeti, zahtévati, hoteti (hočem); -eſatz, *m.* želevni stavek.

Heiſer, *a.* hripav, zmolkel, molkel, zamolkel, braskljav, pivkav, krigljav; -werden, ohripeti, zmólkniti, pivko dobiti; -keit, *f.* hripavost, zmolkłost, braskljavost, pivka, kriglja.

Heiß, *a.* vroč, gorek, gorkoten; (brennend) gorec, pekóč, žgoč, žgeč; (ſiedendheiß) vroč, vrel, ſolches Waſſer, krop; -e Quelle, toplice *pl.*; -e Tränen, britke solze *pl.*; -er Durſt, huda od. žgeča žeja; -blütig, *a.* vroče kerví; -en, *v. a.* (nennen) imenovati, klícati (kličem), zvati (zovem), práviti komu; (befehlen) veleti, ukázati (kažem), dati + velévati, ukazovati, dajati; (willkommen-) sprijeti (sprimem), bogosprijeti + sprijémati, bogosprijémati; -*v. n.* imenovati se, zvati se, klícati se; (v. Taufnamen) imé biti komu; (v. Schreibnamen) písati se (pišem): ich heiße, imé mi je; pišem se od. pišejo me za...; (bedeuten) poménjati, poméniti; es heißt, právijo, govoré, pripoveduje se, pripovedújejo, govorí se ꝛc.; das heißt, to je, to se pravi; -geliebt, *a.* spreljúbljen, predrág; -hunger, *m.* glad, volja lákota, prederta lákota, stradež; =ig, *a.* gladoven, gladen, zgladovan, stradan.

Heiter, *a.* jasen, veder; (fröhlich) vesél, boder; (v. d. Stimme) jaren; -e Stelle, jásnica: -werden, jásniti se, védriti se, brísati se (brišem): razjásniti se, razvédriti se; -keit, *f.* jasnost, jasnota, vedrost, vedrína; (Fröhlichkeit) veselje, radost, dobra volja, dobrovoljnost; -n, *v. a.* jásniti, védriti: razjásniti, razvédriti, pojásniti, ujásniti; ſich-, *v. r.* jásniti se, védriti se, brísati se (brišem): ujásniti se, razjásniti se, razvédriti se.

Heiz-apparat, *m.* kurivna priprava,

kurilo, netilo; -bar, *a.* kurljiv, kar se more kúriti od. nétiti; -en, *v. a.* kúriti, nétiti: zakúriti, podkúriti, zanétiti, znetiti; -er, *m.* kurivec, kurič, netivec; =in, *f.* kurivka, netilja; -holz, *n.* derva *pl.*; -material, *n.* kurivo, kurjava, kurjávščina, netivo; -ung, *f.* kurjatev, kuritev, neča.

Hekat-e, *f.* Morena; -ombe, *f.* hekatomba.

Hekt-ik, *f.* jétika, sušica, dera; -isch, *a.* jétičen, sušičen.

Held, *m.* junák, vitez, korenják, hrust; (d. Stückes) glavna oseba; -en=*a.* junaški, víteški; =arm, *m.* junaška roka, míšica; =dichter, *m.* epik, épikar, =gedicht, *n.* junaška pesem *f.*, epopeja; =geschichte, *f.* pripovest od junakov; =heer, *n.* junaška truma od. vojska; =herz, *n.* junaško serce, pogúm; =jungfrau, *f.* junaška devica, junákinja, junačica; =mäßig, *a.* junaški, víteški; *ad.* po junaško, kakor junák, po víteško; =muth, *m.* junaštvo, víteštvo, hrabrost, pogúm; =müthig, *a.* junaški, víteški, hraber, pogumen, korenjaški; =reich, *a.* junakoroden; =stück, *n.*, =that, *f.* junaško djanje, víteški čin, junaštvo; =thum, *n.* junaštvo, víteštvo; -in, *f.* junákinja, junačica, vítezinja.

Helf-en, *v. n.* pomágati, pomoči (morem), na pomoč priti (pridem), priskočiti + pomagovati, na pomoč biti (sem), na roko iti (grem), podpirati koga; helf Gott, Bog pomagaj (pomáj)! (nützen) koristiti, hásniti, pomágati; (ausgeben) zaleči (ležem), zdati *pf.*; (tragen-) odnášati; was hilft dir das Geld? čemú so ti denarji; -er, *m.* pomočník, pomagavec, pomagáč; =in, *f.* pomočnica, pomagavka; =shelfer, *m.* pomagáč.

Heli-anthus, *n.* sólnčnica; -ometer, *m.* solncemér; -oskop, *n.* solncegléd, helioskóp; -otrop, *m.* solncevrát.

Hell, *a.* svitel, svetel, jasen; bei em Tage, za dné, za bélega dneva; (klar) čist, bister; (v. d. Stimme) jaren, čist, zvočen, zvonéč; (vom Verstand) bister, bistroumen; -e Wahrheit, gola od. očívidna resnica; -äugig, *a.* bistroók; -blick, *m.* bistroumje; -dunkel, *n.* somrák, pomrák; prisvít; -e, *f.* svitloba, svitlost, svetloba, svetál *f.*; jasnost; čistóst; (d. Verstand) bistroumnost; bistroumje. [bradnica.

Hellebarde, *f.* helebarda, parta;

Hell-en s. **Heitern**; -er, *m.* belič, božják, nézica, škúfica, bogatín, -farben, *a.* živ, jasen; žive barve, -haarig, *a.* rumenolás, svitolás, -klingend, *a.* čistoglasen, zvonéč; tenkoglasen, zvočen; -seher, *m.* bistrovidec; vedež, vedeževavec, veščec; =in, *f.* bistrovidka; vedeževavka; -sichtigkeit, *f.* bistrovidnost.

Helm, *m.* čelada, šlem, kaciga, železna kapa, šišák; (Stiel) topor, toporišče; (Blasenhut) klobuk, pokrov, kapa; -busch, *m.* šop; -förmig, *a.* čeladast, šlemast; -schmid, *m.* čeladar.

Hemd, *n.* srajca, košulja, robača,

srákica; *dim.* srajčica; (bis unter d. Bruſt reichend) rokavci *pl.*; -ärmel, *m.* srajčnik; -macher, *m.* srajčar, košuljar; -ſchlitz, *m.* srajčni razporek.

Hemisfäre *f.* poluta.

Hemm-en, *v. a.* ustáviti, zaustáviti, ustanoviti, zastanoviti zadèržati (im), ovreti + ustávljati, zaderževati, ovírati; (den Wagen) zavreti + zavírati; (Waſſer) jeziti: zajeziti; -end, *a.* oviren, oviraven, zaderžen, ustavljaven, zaderževaven; -fette, *f.* závora, závira, závornica, závirnica, zapenjača; -nis, *n.* ovirek, zaderžek, opovirek; -ſchuh, *m.* coklja, črevelj za kolo, zavirák; -ung, *f.* ustava, ovira, opovira, zavor *f.*, zapreka.

Hengſt, *m.* žrebec, celák, pastúh; (ärar.) rájnišar; -füllen, *n.* žrebec, cizek.

Henkel, *m.* kljuka, uho (g. ušesa), deržáj. deržalo, deržeček, ročáj; (am Korbe) locen, locenj; -korb, *m.* canja, cejna, locanja.

Henk-en, *v. a.* obésiti + obéšati; ſ. Hängen; -er, *m.* rabelj (g. -na), kervník: gehe zum -, pojdi se solit, pojdi rakom žvižgat; daſs dich der -, da te šencaj, da bi te plent, da te jezero modrasov! =beil, *n.* rábeljnova sekira; =geld, *n.* rabeljnina, kervnina; =iſch, *a.* rábeljski, kervniški; =knecht, *m.* rábeljnov hlapec.

Henn-e, *f.* kokóš *f.*, kura, piška, puta; *dim.* kokoška, kúrica, pútka, pútica; -falle, (Pflanze) bobovnik, žmikelj; -en, *a.* kokošji, kurji.

Her, *ad.* sem, le-sem, sem-le, les, semkaj, semo: hin und -, sem ter tje, sem pa tje; von dort-, od ondod; von da-, odtod, od le-tod; von oben-, od zgorej ɔc.

Herab, *ad.* doli, dol; niz, naz, navzdol; vom Himmel -, z neba: vom Berge-, z gore od. raz goro; -beugen, *v.a.* nakloniti, prikloniti, priseči (sežem) + priklánjati, priségati; -blicken, *v.a.* poglédati + pogledovati; -dürfen, *v. n.* smeti z- od. raz-; -fallen, *v. n.* spasti (padem), osuti se (spèm), obleteti + spádati, osipati se (pljem), obletovati, obletévati; -fliegen, *v. n.* zleteti z- od. raz-*pf.*; -fließen, *v. n.* teči s- od. raz-; oceditì se + océjati se; -gleiten, *v. n.* izpodèrkniti + izpodderkovati; -hangen, *v.n.* víseti; bingljati; -hängend, *a.* viséč; -hauen, *v.a.* sesékati *pf.*; -kommen, *v.n.* iti (grem) z-: priti (pridem) z...; -können, *v. n.* er kann nicht -, ne more dol, ne more z drevesa, s skale; -laſſen, *v. a.* spustiti + spúščati; ſich-, *v.r.* spustiti se + spúščati se; *fig.* ponížati se + poniževati se; =d, *a.* ponižen, vljuden, priljuden; -laſſung, *f.* ponížnost, priljudnost; -müſſen, *v.n.* er muſs vom Pferde-, mora s konja; -nehmen, *v.a.* sneti (snamem, snemem), stekniti, vzeti (vzamem, vzemem) s... + snémati, stikati; jemati (mljem) s...; -purzeln, *v.n.* prekúcniti se, prekobèrciti se + prekucovati se; -reichen, *v.a.* doli podati +

podájati; -reißen, *v. a.* tèrgati s...: stèrgati, potèrgati s...; -rieſeln, *v.n.* océjati se, curljati s...; -rollen, *v.a.* skótati, skótniti, skotáliti, zvalíti *pf.*; -ſchlagen, *v.a.* klátiti: sklátiti, zbiti (bijem); -ſchütteln, *v. a.* stresti + strésati; -ſchwemmen, *v. a.* spláviti *pf.*; -ſenken, *v. a.* spustiti; (Augen) pobésiti + pobéšati; -ſetzen, *v. a.* znížati, ponížati + zniževati; (d. gut. Ruf) obírati, osírati, ogovárjati; -ſetzung, *f.* poniževanje; -ſteigen, *v.a.* hoditi z-, lezti -: zlezti; -ſtimmen, *v. a.* znížati + zniževati; *fig.* odjenjati, prijénjati + odjenjevati ic.; -ſtoßen, *v.a.* poríniti, potísniti + poríváti; -ſtrömen, *v.n.* cureti, ulíjati se; -ſtürzen, *v.n.* telébniti, trésniti, pasti (padem) z-, spasti + pádati; *v. a.* poríniti, zverníti *pf.*; -thun, *v. a.* sneti (snamem) + snémati; -träufeln, *v. n.* kapáti (pljem), kapljati, curljati, océjati se; -wärts, *ad.* doli; navzdól, navdol, v niz, pod sé; -werfen, *v.a.* vreói (veržem) z-, zadegati + metati (mečem); -würdigen, *v.a.* ponížati, v nič déti (dém) + ponižévati, v nič dévati, sramotíti, zaničevati; -würdigung, *f.* poniževanje, sramotítev, osramotítev, zaničevanje.

Herald-ik, *n.* gerboslovje, heráldika; -iſch, *a.* gerbosloven, heráldičen.

Heran, *ad.* sem; in Zuſammenſetz. mit Zeitwörtern, pri-; -bilden, *v. a.* izobrážiti + izobraževati; -brauſen, *v.n.* prišumeti, pribúčati (im), priveršeti + priveršévati; -brechen, *v. n.* nastópiti, nastati (stanem), pritísniti + nastópati, nastájati; -bringen *v. n.* pritísniti + pritískati; -fahren, *v.n.* pripeljati se (ljem) + pripeljevati se; -fließen, *v.n.* priteči + pritékati, dotékati; -gewachſen, *a.* dorasel, doraščen; -kommen, *v. n.* priti (pridem), prispeti, prišétati (šečem), približati se + prihájati, blížati se, približevati se: (pfeifend) prižvížgati; (ſingend) pripeti (pojem); (tanzend) priplesati (plešem); (zitternd) pritresti se u. s. w.; -kunft, *f.* prihod, dohod, došestek; -locken, *v. a.* vábiti, mámiti: privábiti, primámiti; -nahen ſich, *v. r.* blížati se: približati se, dojti (dojdem) + približevati se, dohájati; -reifen, *v. n.* dozoreti, dozóriti: dozárjati, dozorévati, dozrévati; -reiten, *v. n.* prijézditi, prijáhati (jašem u. ham) *pf.*; -rennen, *v. n.* pridírjati, pripoditi se *pf.*; -rufen, *v.a.* priklícati (kličem) + priklícovati; -ſchleichen, *v. n.* prikrasti se (kradem), prilezti *pf.*; -ſchwimmen, *v.n.* priplávati, pripluti; -ſegeln, *v.n.* priveslati, prijádrati *pf.*; -ſprengen, *v. n.* pridírjati *pf.*; -ſpringen, *v. n.* priskočiti, priskákati (skačem) + priskakovati; -ſtrömen, *v.n.* privreti, privaliti se, priderviti *pf.*; -wachſen, *v.n.* odrasti, dorasti, verha dorasti, verh svoj dorasti + odrášćati, doráščati; -wackeln, *v. n.* prizíbati se (bljem), privagútati, prigúgati se (gljem) *pf.*; -wälzen, *v. a.* privaliti, prikótati; priderviti *pf.*; -ziehen, *v.*

a. privleči; *fig.* izpodrediti, zrediti + zréjati.

Herauf, *ad.* gor, sem gori, navzgor; -beſchwören, *v. a.* vsklicati (kličem) + vsklicovati; *fig.* nakopati si (pljem) + nakopávati si; -friechen *v. n.* zlezti *pf.* -funft, *f.* vzhod; -rufen, *v. a.* gori poklicati (kličem) + poklicovati.

Herauß, *ad.* ven, venkaj, sem ven, tu ven: -damit, pokaži, na dan ž njim; -mit der Sprache, reci, povéj; in Zuſammenſetzungen m. Zeitwörtern, iz-; -ackern, *v. a.* izorati (orjem) + izórjati; -arbeiten ſich, *v. r.* izkoléhati, izkobacati, izkopati se (pljem) *pf.*; -begeben ſich, *v. r.* iziti (idem) + izhájati, iti (grem) iz cesa; -bekommen, *v. a.* izvleči *pf.*, nazaj dobiti + dobívati; -bringen, *v. a.* iznesti, iznositi, izpráviti + iznášati; -fahren, *v. n.* búhniti, plásniti, švígniti; uiti (uidem), uteči (tečem) *pf.*; -finden, *v. a.* iznajti (najdem) + iznajdovati; *fig.* spreglédati, spoznati, glas čemu vedeti (vém); -fordern, *v. a.* pozvati (zovem), poklicati (kličem), povábiti + pozívati, klicati (na boj); -forderung, *f.* poklic, pozív, pozóv; -führen, *v. a.* izpeljati (ljem), izvoziti + izvážati, izpeljevati; -gabe, *f.* izdava, izdatev; -geben, *v. a.* izdati, na svitlo dati, na svetlo izdati + izdájati; (beim Wechſeln) nazaj dati + dajati; -geber, *m.* izdajatelj, izdatelj, izdajavec, izdajnik; -gießen, *v. a.* izliti (lijem) + izlíjati; -graben, *v. a.* izkopati (pljem), izgrebsti + izkopovati; -gucken, *v. n.* lúkati iz-; -hängen, *v. a.* razobésiti + razobésati; -jagen, *v. a.* izgnati (ženem), izpoditi, iztírati, izpókati + izgánjati; -klügeln, *v. a.* iztúhtati *pf.*; -kommen, *v. n.* iziti (idem) + izhájati; (erſcheinen) na svitlo priti + prihájati; was kommt da-, kaj bode iz tega? -können, *v. n.* er kann nicht-, ne more iz-; -laſſen, *v. a.* izpustiti + izpúščati; -locken, *v. a.* izvábiti, izmámiti *pf.*; -müſſen, *v. n.* morati iz-; -nehmen, *v. a.* vzeti (vzamem, vzemem) iz- + jemati (mljem) iz-; (v. Zahn) izdreti, upípati (pljem) + izdírati; ſich-, *v. r.* dèrzniti se, predèrzniti se, podstópiti se; -platzen, *v. n.* izblékniti, izblebetati (am u. blečem) *pf.*; -recken, *v. a.* pomoliti, iztégniti *pf.*; -reißen, *v. a.* izdreti (derem), izruti (rujem), izpúliti, popúliti, potèrgati + izdírati &c.; -ſagen, *v. a.* povédati (vém), naravnost povédati *pf.*; -ſchauen, *v. n.* glédati iz-, kúkati iz-; es ſchaut da nichts-, slabo kaže, ne kaže prida; -ſtellen, *v. a.* izpostáviti + izpostávljati; -ſtrecken, *v. a.* pomoliti + pomáljati; -ſtreichen, *v. a.* izbrísati + izbrísovati; *fig.* hvalísati, hváliti in hvaliti, prehvaljevati, povzdigovati: prehváliti, povzdígniti; -ſtürzen, *v. n.* plániti, púhniti, zagnati se (ženem) *pf.*; -tragen, *v. a.* iznositi + iznášati; -winden, *v. a.* izmótati, izviti (vijem) + izvíjati; *fig.* izprášati; -ziehen, *v. a.* izvleči, potégniti iz- + potegovati.

Herb, *a.* žarek, žerek, terpek, grenek, grenkoben, gorjúp, ogaten,

ogaven; oskrapel, praskav, rezen, rezek; *fig.* bridek, britek, bridéč; -ar, *m.* rastlinjak; zelišnjak, herbár; -t, *f.* žarkoba, žarčina, grenkoba, grenoba, terpkoba; žarkota, grenkota, grenkost, terpkost, ogavnost, oskraplost; reznost; bridkoba, bridkota.

Herbei, *ad.* sem, le-sem, semkaj, sem-le; in Zusammensetz. pri; -bringen, *v. a.* prinesti + prinášati; (Zeugen) pripeljati (ljem) + pripeljevati; -drängen sich, *v. r.* síliti se: prisíliti se, pritísniti; -eilen, *v. n.* prihiteti, privreti, prispešiti + prihitévati, privrévati; -fahren, *v. n.* pripeljati se (ljem) + pripeljevati se; -fliegen, *v. n.* prileteti, priferleti, prifofotati (am u. foćem) + priletévati, doletévati; -führen, *v. a.* pripeljati (ljem), privesti (vedem) *pf.*; *fig.* izvírati od. nasledovati iz česa; -holen, *v. a.* pripeljati, iti (grem) po koga, skočiti po koga *pf.*; (tragen) prinesti + prinášati; -kommen, priti (pridem) + prihájati; -lassen sich, *v. r.* privóliti v kaj, dopustiti kaj + dopúščati ic.; -schaffen, *v. a.* pripráviti, prodobáviti, pristrójiti + pripráv ljati; -schleichen, *v. n.* primúzati se, prilezti *pf.*; -schwanken, *v. n.* privagútati, priguncati, prikrévsati *pf.*; -springen, *v. n.* pridírjati, priskočiti *pf.*

Herbekommen, *v. a.* dobiti, pridobiti, zadobáviti si + dobívati ic.

Herberg-e, *f.* prenočišče, nočišče, prenočevalíšče, ostajališče, ostaja, dvori *pl.*; (Obdach) streha, pristrešje: -geben, pod streho vzeti (vzamem, vzemem), prenočiti + pod streho jemati (mljem), prenočevati, nočiti; -en, *v. a.* nočiti: prenočiti, pod streho vzeti (vzamem, vzemem); - *v. n.* stanovati, pod streho biti (sem), prenočevati; -sgebühr, *f.* prenočnina, nočnina; -svater, *m.* gospodár; nočívničár.

Herbestellen, *v. a.* komu sem ukázati (kažem); naročiti komu, da sem pride *pf.*

Herb-heit f. Herbe; -ig, *a.* žarek, žerek, ogaven, ogaten, terpek, terpkav; =keit, *f.* žarkost, žarkota, ogavnost.

Herbrausen, *v. n.* prišumeti, priveršeti, pribúčati (im) + priveršévati.

Herbringen, *v. a.* prinesti + prinášati; hergebracht, starodaven, star.

Herbst, *m.* jesen *f.*, predzimek: im -, jeseni, o jeseni; -= *a.* jesenski, jesenji; -aequinoktium, *n.* jesensko enakonočje; -birn, *f.* ozimka; -en, *v. n.* jeseneti. jeseniti se. jesen se bliža od. nastaja; -ferien, *pl.* jesenske počítnice *pl.*; -früchte, *pl.* jesenina, jesenski pridelki *pl.*; pozno sadje; -lich, *a.* jesenski, jesenji, predzimski; -ling, *m.* jesenček, predzimček, poznič; -nachtgleiche, *f.* jesensko enakonočje od. ravnodanje; -obst, *n.* pozno sadje; -saat, *f.* ozimna setev, jesenska sev *f.* od. sétvina; -tag, *m.* jesenski dan; -zeit, *f.* jesenski čas, jesenska doba: zur-, jeseni, o jeseni;

=lose, *f.* (Colchicum autumn.) podlesek, podlesk, ušivec, oscánica.

Herd, *m.* gumno; (Feuer-) ognjišče, pozad, komen; *fig.* dom, hiša; -e, *f.* črеda, čeda, kerdelo, kerdel *f.*, truma, trop, tropa; -enreich, *a.* bogat s črédami; -enweise, *ad.* trúmama, trópoma.

Herdbräterna.

Herdität, *f.* družba, brátovščina,

Herein, *ad.* noter, sem noter; (in Zusammensetz. mit Zeitwört.) v; -brechen, *v. n.* pritísniti, nastópiti + nastópati, nastájati; privleči se, priderviti *pf.*; -bringen, *v. a.* prinesti + prinášati; (Geld) potírjati, iztírjati + iztirjevati; -lassen, *v. a.* noter pustiti, pustiti v- + noter púščati ɔc.; -wärts, *ad.* noter.

Her=erzählen, *v. a.* pripovedovati, práviti; -fahren, *v. n.* pripeljati se (ljem) *pf.*; -fallen, *v. a.* über einen-, koga napasti (padem), lotiti se koga, navaliti na koga; -fliegen, *v. n.* prileteti + prilétati, doletávati, doletovati; -führen, *v. a.* pripeljati (ljem), privesti (vedem) *pf.*; -gang, *m.* prihod, dohod, hoja; *fig.* godba, godítev, veršitev, kako se je godílo; -geben, *v. a.* dati, podati + podájati; oddati, od sebe dati + oddájati; -gebracht, *a.* star, starodaven; -gehen, *v. n.* iti (grem), hoditi, prihájati; (zugehen) goditi se, veršiti se; (über etwas-, lotiti se česa, polotiti se, prijeti se (primem) *pf.*; -gehören, *v. n.* spádati v-, sem iti (grem), šteti (štejem) se v-; -halten, *v. a.* moliti, držati (im): pomoliti; *fig.* terpeti, prebiti (bodem); -hinken, *v. n.* prišántati, prišépati *pf.*; -holen, *v. a.* prinesti; privesti (vedem), pripeljati (ljem) + prinášati ɔc.; *fig.* daleč seči (sežem), daleč zahájati; -kommen, *v. n.* priti (pridem), dojti (dojdem) + prihájati, dohájati: tanzend-, priplesati (plešem); pfeifend-, prižvížgati; singend-, prípeti (pojem); jauchzend-, priúkati; weinend-, prijókati, privékati; schluchzend-, prijohotati (ám u. hočem) u. ſ. w.; (resultieren) izhájati, pohájati, izvírati, nasledovati, nastópati; -kommen, *n.* običáj, stara navada, šega; -kömmlich, *a.* daven, starodaven, nekdánj, návaden, običajen.

Herkul=es, *m.* Erkul, Herkul; *fig.* hrust, štempihar; -isch, *a.* velikanski, orjaški, neznano močen.

Her=kunft, *f.* prihod, dohod, prisestek, došestek; (Geschlecht) rod, pleme (g. -na), rodovina, koleno; -leihen, *v. a.* posóditi + posójati, posojevati; -lenken, *v. a.* kreniti, zakreniti, oberniti *pf.*; -ling, *m.* kíslica; sv. Martina grozd; -locken, *v. a.* privábiti, primámiti + privabljevati; -machen sich *v. r.* über etwas -, lotiti, polotiti od. zlotiti se česa, poprijeti se (primem) česa *pf.*

Hermaphrodit ſ. Zwitter.

Hermarsch, *m.* prihod, dohod; pot v -.

Hermelin, *n.* velika podlásica, bela podlásica, gornostáj, hermelín; -=*a.* gornostajev, hermelinov.

Hermenent=if *f.* hermenévtika, raz-

lagavstvo; -iſch, *a.* hermenévtičen, hermenévtiški.

Herm=etiſch, *a.* neprezračen, neprederljiv; -it, *m.* bela mravlja.

Her=nach, *ad.* po tem, potem, potle, potlej. na to; -nehmen, *v. a.* od kod vzeti (vzamem) + jemati (mljem); -nieder, *ad.* doli, dol, sem doli.

Hero=ide, *f.* junaška pesem; -iſch, *a.* junaški, viteški; -ismus, *n.* junaštvo, viteštvo.

Herr=ld, *m.* glasnik, klicár, znanik, oznanovavec; -nsbrunnen, *m.* Héronov kladez. [*pf.*

Herpeitſchen, *v. a.* prignati (ženem)

Herr, *m.* gospod; (Haus-) gospodár, lastnik; *coll.* gospôda; - Gott, Gospod Bog, Bog oče; das Haus des -n, Gospodova hiša, hiša božja, božji hram, veža božja; - ſein, gospodovati; gospodáriti; der junge -, gospodič; -chen, *n.* gospodič, gospodiček.

Her=rauſchen, *v. n.* priveršeti, prisumeti *pf.*; -reichen, *v. a.* podati, ségniti + podájati; *v. n.* seči (sežem), ségati, dosegovati; -reiſe, *f.* pot v-; =n, *v. n.* potovati v -.

Herren=, *a.* gosposki, gospodenj, gospodov; -dienſt, *m.* gosposka služba, rábota, tlaka; -haus, *n.* gosposka hiša, (v. Volksvertretung) gosposka zbórnica; -hof, *m.* gosposki dvor od. dvorec; -los, *a.* brez gospodarja; ničij, nikogaršen; -pilz, -ſchwamm, *m.* jedljivi goban, karželj, karžec; -ſchenke, *f.* gosposka kerčma; -ſtand, *m.* gospôda, visoka gosposka; gospostvo.

Herr=gott, *m.* Bog oče (g. očeta), Gospod Bog; -ichten, *v. a.* pripráviti, prirediti, pristrójiti + pripráviati; -ichtung, *f.* priprava, priredba; =lich, *f.* gospá, gospoja, gospodinja, lastnica; -iſch, *a.* gosposki, gospodovavski, zapovedljiv; -lich, *a.* krasen, krasoten, sprelép, velikolép, slaven, berhek, izboren, izversten; =keit, *f.* krasota, lepota, berhkota, izverstnost &c.; (Titel) gospostvo; -ſchaft, *f.* gospostvo; oblást, moč *f.*; (eine -) grajščina, gospóščina; (Gericht) gosposka; =en, *pl.* gospôda; =lich, *a.* gosposki, grajščinski; =sbeſitzer, *m.* grajščák, vlastelin; -ſchbegierig, *a.* vladoželjen, zapovedljiv.

Herſch=en, *v. a.* gospodovati, vládati; (als Kaiſer) carovati, cesarovati; (als König) kraljevati; (als Fürſt) kneževati; (ſein) biti (sem), kraljevati, cvesti (cvetem); =d, *a.* gospodujóč, kraljujóč; (v. d. Krankheit) razgrajaven; -er, *m.* vladár, vladavec, oblastnik, gospodovavec; ==*a.* vladarski; =in, *f.* vladarica, oblástnica, gospodovavka; =ſtab, *m.* žeslo; -gier, -ſucht, *f.* zapovedljivost: vladoželjnost, vladoljubje; -gierig, -ſüchtig, *a.* zapovedljiv, vladoželjen, vladoljuben, gospodljiv.

Her=rücken, *v. a.* primakniti, primekniti, pomakniti k-: primikati, pomikati k-; -rufen, *v. a.* poklícati (kličem), pozvati (zovem) *pf.*; -rühren,

v. n. izhájati, dohájati, prihájati, izvírati; -ſagen, *v. a.* na pamet práviti, na pamet znati, naspočítati; -ſchaffen, *v. a.* priprávíti, priskerbeti, pribáviti + priprávljati, priskerbovati; -ſchießen, *v. a.* streliti *pf.*; *v. n.* prileteti; (Geld) v sklad dati; -ſchleichen, *v. n.* primúzati se, pripláziti se, prikrasti se (kradem) *pf.*; -ſchleppen, *v. a.* privleči, privláčiti, pricejáziti; -ſchwimmen, *v. n.* priplávati, pripluti (plovem); -ſein, *v. n.* od kod biti (sem); pohájati, izhájati, rodú biti (sem); -ſetzen, *v. a.* postáviti sem k- + postávljati sem k-; -ſtammen, *v. n.* rodú biti (sem), iz rodovine biti, izhájati; -ſtellen, *v. a.* sem postáviti, sem djati od. deti (dem, denem); (in den vorigen Stand-) popráviti + poprávljati; (d. Kranken) ozdráviti, izléčiti *pf.*; den Beweis-, dokázati (kažem), izpríčati, spríčati *pf.*; -ſtellung, *f.* poprava, popravek; ozdrávljenje, ozdravitev; -tragen, *v. a.* prinesti, donesti + prinášati; -treiben, *v. a.* prignati (ženem), pripoditi, priderviti; -treten, *v. n.* pristópiti *pf.*

Herüber, *ad.* sem na to stran, na ta kraj; -führen, *v. a.* prepeljati (ljem) + prepeljevati; -ziehen, *v. a.* na to stran potégniti + potegovati; *v. n.* preséliti se na ta kraj *pf.*

Herum, *ad.* okoli, okol, okolo, okrog, krog; (in Zuſammenſetz. mit Zeitwörtern) o-, ob-; -agieren, *v. a.* krétati, kríljati, máhati; -balgen ſich, *v. r.* púliti se, kozáriti se, pípati se (ljem); -blättern, *v. a.* prebírati, liste prebrácati; -blicken, *v. n.* ozírati se, glédati, ogledovati se: ozreti se, oglédati se; -drehen, *v. a.* súkati (sučem) verteti, točiti se: zasúkati, zaverteti, oberniti + obrácati; ſich-, *v. r.* súkati se, motovíliti se; -erzählen, *v. a.* raznášati, raztrésati; -fahren, *v. n.* peljati se (ljem) okoli-; (hin und her) voziti se po-, ométati; (m. d. Hand) máhati, kríljati, krétati; -flattern, -fliegen, *v. n.* oblétati, obletovati, plahútati okoli-; prelétati, preletévati; -forſchen, *v. n.* pozvédati, pozvedovati, opraševati; -fragen, *v. n.* opraševati, popraševati, razpraševati; -führen, *v. a.* sprevájati, okoli voditi, voditi po-; razpeljevati; bei der Naſe-, za nos voditi; -gehen, *v. n.* obhoditi, obiti (idem): obhojevati, hoditi okoli-; (hin und her) hoditi, pohájati, sprehájati se, króžiti; -irren, *v. n.* klátiti se, króžiti, távati, golídrati, homodrati, hlačati; -jagen, *v. a.* pójati, poditi, pogánjati, goniti; *v. n.* pójati se, kozáriti se, létati; -kommen, *v. n.* obiti (idem); -kriechen, *v. n.* komárati, pláziti se; -laufen, *v. n.* létati, goniti se, pete brúsiti, bégati, tékati, skítati se, potépati se; -läufer, *m.* potépin, skitavec, vlačugar; =in, *f.* potepulja, vlačuga, tekuta; -legen, *v. a.* obložiti + oblágati, obkládati; -liegen, *v. n.* ležati (ím) kje, zatresen od. poraztaknjen biti (sem); ſich-, *v. r.* ubíjati se, pobíjati se, polstiti se; -plätſchern, *v. n.* cmákati,

čapláriti, -poltern, *v. n.* razbijati, razgrájati, udelovati, ropotáčiti; -reichen, *v. a.* po versti dajati od. podájati; -reisen, *v. n.* po svetu potovati, po svetu hoditi, hoditi križem sveta: svet obhoditi od. omesti (metem); -rennen ſ. Herumlaufen; -ſchießen, *v. n.* šáriti, maleti, púhati, stréljati; -ſchiffen, *v. n.* voziti se po morji; -ſchlagen, *v. a.* (um etwas) ogerniti, omótati + ogrínjati, omátati; (mit Händen) kríliti, máhati, krétati; ſich -, *v. r.* pretépati se: prebiti se (bijem), pretolči se; -ſchleichen, *v. n.* múzati se okoli-, pláziti se; -ſchlendern, *v. n.* žámbati, golídrati, króžiti, homodrati; -ſchmieren, *v. a.* mázati (mažem), cmokati; *v. n.* smoliti se; -ſchnüffeln, *v. a.* njúšiti, vóhati, stíkati, šétati, klaštúriti; -ſchwärmen, *v. n.* rójiti, šáriti, maleti; -ſitzen, *v. n.* sedeti okoli-, posédati okoli-; -ſpringen, *v. a.* skákati (skačem), poskakovati, preletávati se, kozáriti; -ſpritzen, *v. a.* štérkati, cmokati; -ſtreichen, *v. n.* láziti, króžiti, komárati, távati; -ſtöbern, *v. a.* stíkati, bérbati, šétati, pretíkati, klaštúriti; -ſtreifen, *v. n.* potépati se, klátiti se, motovíliti, króžiti, kríljati, kríliti, skítati se; -ſtreicher, *m.* potép, potepín, potepúh, klatež, motovilar, skitavec, skitáč, potepenec; =in, *f.* potepulja, vlačuga, vlačúgarica; -ſtreuen, *v. a.* razsípati (pljem), razsipávati, tróſiti, raztrésati; -taſten, *v. a.* šlátati, tipati (pljem): prešlátati; -tragen, *v. a.* raznositi + raznášati; -träger, *m.* raznošček; -treiben ſich, *v. r.* tepéžiti se, klátiti se, klatáriti se, kozáriti se, króžiti, garičiti se; -tummeln, *v. a.* súkati (sučem); ſich-, *v. r.* jezdíhati se, înckati se; -vagieren ſ. Herumtreiben ſich; -wallen, -wandeln, *v. n.* hoditi, sprehájati se; -wälzen, *v. a.* valiti, kótati, talókati; ſich- *v. r.* váljati se, valjúcati se, valjúckati se; (in d. Lache) kalúžati se; -waten, *v. n.* gáziti, bresti (bredem), -werfen, *v. a.* premetati (mečem), razmetati + premetávati, premetovati, razmetávati: -wühlen, *v. n.* riti (rijem), grebsti (grebem), bèrskati; (in Flüſſigk.) gróžati; -zanken ſich, *v. r.* rávsati se, svádili se, prepírati se, klati se (koljem); -ziehen, *v. a.* vláčiti, vleči, cejáziti; *v. n.* klátiti se, vláčiti se, króžiti.

Herunter, *ad.* doli, sem doli, doli tje; z-, raz-; den Hügel -, z grića; den Hut-, odkrij se; -handeln, *v. a.* zbiti (zbijem) na ceni; -kommen, *v. n.* ubóžati, obubóžati, na nič priti (pridem); -laſſen, *v. a.* spustiti + spúščati; -leiern, *v. a.* golídrati, lájnati; -machen, *v. a.* ošteti (štejem) + oštévati; -nehmen, *v. a.* sneti (snamem, snemem), stekniti + snémati, stikati; den Hut-, odkriti se (krijem) + odkrívati se; -wälzen, *v. a.* skotáliti, skótati *pf.*; -wärts, *ad.* navzdol, navdol, v niz; z verha doli.

Hervor, *ad.* ven, na dan; (aus einer Menge) izmed; (in Zuſammenſetzung mit Zeitwörtern) iz-, za-; -brechen, *v. n.* predreti (derem) + predírati;

(v. d. Sonne) prisvétiti, napóčiti + prisvetovati; (v. d. Flamme) búhniti, plásniti; -bringen, *v. a.* prinesti + prinášati; (schaffen) stvóriti, stvári ti + stvárjati; (v. d. Erde) roditi, rájati, donášati; ein Wort-, kèrkniti, zíniti, bléknìti; -bämmern, *v. n.* svítati, prizárjati; -bringen, *v. n.* pridreti (derem), privreti + pridírati, privrévati; -gehen, *v. n.* iziti (idem) + izhájati; daraus geht hervor, iz tega se vidi, kaže od. razodeva; na dan priti (pridem) + prihájati; -gucken, *v. a.* lúkati; -heben, *v. a.* iztakniti, na svitlo postáviti *pf.*; *fig.* slaviti, sloviti; veličati: razslaviti, povelíčati, povzdígniti, povíkšati + razslávljati, poveličevati, povzdigovati, povikševati; -holen, *v. a.* izvleči (vlečem), potégniti iz-, potegovati iz-; -keimen, *v. n.* kliti (klijem): prikliti, pognati (ženem) + pogánjati; -kommen, *v. n.* iziti (idem), priti, pokázati se (kažem) iz- + izhájati, pokazovati se iz-, nasledovati; -langen, *v. a.* poseči (sežem) od. poségniti po kaj, zgrábiti + poséga ti, posegovati; -quellen, *v. n.* cureti, curljati, solzeti; -ragen, *v. n.* moleti, šterleti, sterčeti, perčeti, stermeti; (durch Kennzeichen) odlikovati se; =d, *a.* odličen, visok; -rufen, *v. a.* poklícati (kličem) iz- *pf.*; *fig.* spróžiti, priložnost dati, naklepati (ljem); začeti (čnem) + začénjati; -sprießen f. Hervorkeimen; -sprudeln, *v. n.* brúhati, hahljati, kahljati, brúhniti; -stehen, *v. n.* moleti, stermeti, sterčeti, perčeti; -strecken, *v. a.* pomoliti + pomáljati; -strömen, *v. n.* brúhati, vreti: brúhniti, -suchen, *v. a.* poiskati (iščem) *pf.*; -thun sich, *v. r.* skázati se (kažem), poslaviti se, razslovéti + skazovati se, odlikovati se, poslávljati se; -treten, *v. n.* stópiti iz- *pf.*; *fig.* v oči biti (bijem) od. bosti (bodem); -ziehen, *v. a.* potégniti + potegovati, potézati.

Her-wackeln, *v. n.* prizíbati se (bljem), prikínkati, privagútati, prihlačati *pf.*; -wagen sich, *v. r.* úpati se, dèrzniti se sem; -wärts, *ad.* tu sem, le-sem; -weg, *m.* pot: auf dem-, sem gredé; -weisen, *v. a.* sem pokázati (kažem), vpótiti + pokazovati; -wollen, *v. n.* sem hoteti (hočem).

Herz, *n.* serce; *dim.* sèrčice; (Spielkarte) serca; (Muth) serce, serčnost, moštvo; (Kern) oserčje, jedro; -fassen, osèrčiti se, omóžiti se: vom -en, iz serca, od serca; mein -! duša moja! das -bricht mir, serce se mi terga, serce mi poka; sich zum -en nehmen, k sercu si gnati (ženem); das -pocht, serce utriplje, triplje od. terka; das -schlagt, serce bije, kljuje od. tolče; zum -en gehen, k sercu iti (grem), serca se prijeti (primem) + prijémati; -=a. serčni; -ader, *f.* serčna žila, sèrčnica; -ähnlen, *v. a.* naštévati, naspočítati; -allerliebst, *a.* spreljúb, preljúb; -beklemmung, *f.* tesno pri sercu, serčna tesnoba; -beutel, *m.* serčni mehúr, oserčjek; =wasserſucht, *f.* serčna vodenica; -bewe-

gend, *a.* ginljiv; -blatt, *n.* serdečje, serčika; *fig.* ljubček, milček, serček; -chen, *n.* sèrčice; *fig.* duša, dušica; -eleid, *n.* serčna bolečina, serčna žalost, serčna bol *f.*; -en, *v.a.* objémati, ljúbiti, na serce pritiskati, milovati; gèrliti, laskati; -enös, *a.* serčen; =angſt, *f.* serčna skerb *f.*, serčna britkost; =bangigkeit, *f.* serčna tesnoba, tesno pri sercu; =bruder, *m.* priserčni brat, spreljubi brat; =einfalt *f.* prostodušnost, priprošènost =freude, *f.* serčno veselje, priserčno veselje; =froh, *a.* iz serca vesél; =grund, *m.* dno serca, globina serca; =gut, *a.* iz serca dober, serčno dober, predober; =güte, *f.* serčna dobrota; =junge, *m.* ljubi dečék; =kind, *n.* serček, milček, miljenček, máterino zlato, spreljubo dete (g. -eta); =kummer, *m.* serčna žalost; =kundig, *a.* sercevéd. sercovéd, sercevíd; =kundige, *m.* sercevedec, sercevidec; =luſt, *f.* serčno veselje. serčna radost: nach -, po sercu, kamor serce pelje; =qual, *f.* serčna muka od. moka; =ſchweſter, *f.* spreljuba od. priserčna sestra; =troſt, *m.* uteha serca; (Pflanze) gozdna meta; =wunſch, *m.* priserčna želja, živa želja.

Herz-entzündung, *f.* vnetje od. vnetica serca; -erfreuend, *a.* serce razveseljujóč: das iſt -, to razveseljuje od. okrepčava serce; -ergreifend, *a.* serce predirajóč, presunljiv; -erhebend, *a.* serce povzdigujóč, kar serce povzdiguje; -fehler, *m.* hiba na srcu; -förmig, *a.* serčast, sercu podoben; -geliebt, *a.* priserčen; -gewinnend, *a.* ljubeznjiv, mikaven; -grube, *f.* žlíčica, serčna jámica; -haft, *a.* serčen, moški, hraber, korenjaški; =igkeit, *f.* serčnost, moštvo, hrabrost; -höhle, *f.* serčna votlina; -ig, *a.* mil, ljubeznjiv; -innig, *a.* serčen, iz vsega serca; -kammer, *f.* serčni predalček; -kirſche, *f.* serčica; -klappe, *f.* serčni zaklopec; -kohl, *m.* glavato zelje; -klopfen, *n.* serčno trípanje od. tolčenje: -lich, *a.* priserčen, serčen, iskern; -gern, prav rad, iz serca rad; =keit, *f.* priserčnost, iskernost; -lieb, *a.* spreljúb, predrág; -los, *a.* brezserčen, brezdušen, neusmiljen, terdoserčen; *fig.* plah, plašljív; =igkeit, *f.* brezserčnost, brezdušnost; neusmiljenost, terdoserčnost; *fig.* plašljivost.

Herzog, *m.* vójvoda; -in, *f.* vojvodíca, vójvodinja; -lich, *a.* vójvodski, vójvodnji; -s *a.* vójvodov, vójvodski; -sſohn, *m.* vójvodič; -swürde, *f.* vójvodstvo. vójvodska čast *f.*; -tum, *n.* vojvodina, vojvodovina; vójvodstvo.

Herz-ohr, *n.* serčni uhelj, serčno ušesce; -pochen s. Herzklopfen; -röhre, *f.* serčna cev od. piščál *f.*; -ſchild, *n.* serčni ščitek; -ſchlag, *m.* serčno bitje, serčno utrípanje, serčni udarek; -ſtärkend, *a.* serce okrepčevaven, krepčaven; -ſtärkung, *f.* okrepa, krepilo, krepčalo; *fig.* uteha.

Herzu, *ad.* le-sem, semkaj, sem-le, k meni, k nam; -eilen, *v.n.* priskočiti, prihiteti *pf.*; -nähern ſich, *v.r.* blížati

se: približati se + približevati se; -treten, *v. a.* pristópiti *pf.*

Herz-wassersucht, *f.* serčna vodenica; -wunde; *f.* serčna rana; -weh, *n.* serčna bol *f.*; -wurzel, *f.* serčna korenina. živák; -zerreißend, *a.* serce tergajóč, presunljiv.

Hesper-iden, *pl.* hesperidke *pl.*; -uš, *m.* večérnica, večerna zvezda.

Hetero-dox, *a.* inoveren, inoverski, drugoverski; -doxie, *f.* inoverstvo; -gen, *a.* raznovèrst, raznoversten, raznoroden, inoroden; =ität, *f.* raznoverstnost, raznorodnost; -nomie, *f.* inozákonstvo.

Hetz-e, *f.* dražba, ščuvanje, húskanje, gonja; -en, *v. a.* dráziti, ščuti (ščujem), ščuvati, šúntati, húskati: razdráziti, poščúvati, podšúntati, nahúskati; -er, *m.* draživec, ščuváj, ščuvavec, šúntavec, šuntár; =in, *f.* draživka, ščuvajka, šuntarica; -jagd, *f.* gonja; -peitsche, *f.* lovski bič.

Heu, *n.* seno; -= *a.* senén; -abfall, *m.* snipóv, senéni prah; -bauer, *m.* senár; -boden, *m.* senik, senica, seníka, senjak, senovnik; -bund, *m.* poreslo sena.

Heuch-elbuße, *f.* hinavska pokora; -elei, *f.* hinávščina, hinavstvo, hlimba, himba, licemérstvo, licemérnost; -eln, *v. n.* u. *a.* hinávčiti, hlíniti, híniti, hinavčevati; délati se, kázati se (kažem), pretvárjati se; -ler, *m.* hinavec, hlinec, svetohlinec, licemér, licemerec; =in, *f.* hinavka, svetohlinka, licemérka; =isch, *a.* hinavski, svetohlinski, licemérski, liceméren.

Heu-ärnte, *f.* košnja, seča, seč *f.*, senokósnja; -en, *v. a.* seno délati, seno správljati; -er, *ad.* letos, letas; =ig, *a.* létošnji, létašnji; =ling, *a.* létošnjik; -ernte f. Heuärnte; -futter, *n.* senena klaja; -gabel, *f.* vile *pl.*, senene vile *pl.*, rázsohe *pl.*; -haufen, *m.* kopica, kopanec, navelj, naval, vlaka; (ausgebreit.) ógrabek, zágrabek; -icht, *n.* seneni drobír; -leine, *f.* podvéznica, porépnik, porépnica.

Heul-en, *v. n.* túliti, viti (vijem), rjuti (rjovem), rjoveti, ríkati, zavívati; (v. Menschen) túliti, vékati, vríščati (im), dreti se (derem); (v. Wind) frúliti, búčati (im); (v. Schweinen) cvíliti; -en, *n.* tuljenje, rjovenje; vek, vrišč, buč, cvil; -er, *m.* tulivec, dertnik, vekáč.

Heu-macher, *m.* kosec, senosék; -mahd, *f.* seča, košnja, senokósnja, senoséča; -mäher, *m.* kosec, senosék, senokosec; -markt, *m.* seneni terg; -rechen, *m.* grablje *pl.*; -scheibe, *f.* kopica, kopanec, plast *f.*; -scheuer f. Heuboden; -scheune, *f.* parna, parma; -schober, *m.* kopica, kopanec, navelj; -schoppen f. Heuboden; -schrecke, *f.* kobílica, konjič, konjiček.

Heut-e, *f.* danes, dnes, denes, dones, dansi; -früh, *ad.* davi, davej; *a.* davenj, dávišen, davšen; -abend, *ad.* drevi, *a.* dreven, drévišen, drevšen; -nacht, *ad.* necój, nocoj; *a.* nicojen, nicojšen,

nocojšen; - zu Tage, dan danes, dan današnji, današnji dan; -e, *n.* današnji, današnji od. današnji dan (g. dneva); -ig, *a.* današnji, današnji, denašnji, dnešni: -e Tag, današnji dan; - Nacht, nocojšna noč *f.*

Heu=wagen, *m.* senén voz, voz sená; -wiese, *f.* senožet *f.*, senokós *f.*, košenina; (im Berge) košenica, rovt; -zeit, *f.* košnja, seča, kositev.

Heza=eder, *m.* šesterec; -gott, *n.* šesterovogel, šesterokót.

Hexa=meter, *m.* šestomér, heksámeter; -metrisch, *a.* šestomeren, šesterostopen; -podie, *f.* šesterostopje; -podisch, *a.* šesterostóp, šesterostopen.

Hex=e, *f.* čarávnica, čarovnica, veščа, veščica, vražarica, cópernica, čarodéjnica, čarodélnica, báhorica, kozelnica; -en, *v. n.* čárati, čarovati, vražiti, bájati, bahóriti, vilovati, naréjati, cóprati: začárati, narediti, začopráti; -e n=, *a.* čarodelni, vražji, čarodelski; =buch, *n.* černe od. čarodelske bukve *pl.*; =fahrt, *f.* ježa čaravnic; =freis, *m.* ris, klek; =meister, *m.* čaravnik, čarobnik, čarodelnik, čarodelec, čarodéj, veščec, vražár, bahornik, kozelnik, cópernik; =milch, *f.* perje mleko; =mittel, *n.* čar, bajilo, coper; =prozeß, *m.* čarodelska pravda, vražarska pravda; =stich, *m.* lúknjičasti šiv; =tanz, *m.* čaravničji ples, ples na kleku; =wesen, *n.* čaravstvo, vraštvo, vražarija, čarodelstvo, čarodejstvo; -er s. Hexenmeister; -erei, *f.* čár, čarodelstvo, vražba, čarobija, copernija, vražarija, bahorija.

Hi! *int.* hi! hi hi! -äne, *f.* risa, hiena; -atus, *m.* zev *f.*, odpertina; -azinte, *f.* hiacínt, hiacintka, hiacíntnica.

Hie, *ad.* - und da, tu pa tam; sem ter tje.

Hieb, *m.* mah, mahljej, udár, udarec, udarek; (m. d. Ruthe) kerec, kercljej; einen geben, udáriti, máhniti; (m. d. Ruthe) šleniti, kèrcniti; (im Gesichte) brazgotina, šrama, šram.

Hie=bei, *ad.* pri tem, pri tej reči; -durch, *ad.* s tem, po tem; skozi to, tod skozi.

Hief, *m.* trobljej, zatrobljej; -horn, *n.* lovski rog.

Hie=für, *ad.* za to; -gegen, *ad.* proti temu, zoper to; -her, *ad.* sem, semkaj, le-sem; -nach, *ad.* po tem, za tem; -nächst, *ad.* zraven tega, tik tega; -neben, *ad.* tu, na tem svetu.

Hier, *ad.* tu, tukaj, tu-le, le-tukaj, ovde; (auf diesem Wege) tod, le-tod, todik: - und da, sem ter tje, tu pa tam; weit von -, daleč od tod; von - aus, odtód; -amts, *ad.* pri tem od. tukajšnem uradu; -an, *ad.* tu, na tem mestu, tu zraven.

Hierarch=ie, *f.* duhovska vlada, hierarhija; -isch, *a.* duhovskovladen, hierárhičen.

Hier=auf, *ad.* na to, potem, potle, potlej; (auf dieser Sache) na tem, -aus *ad.* iz tega, iz te reči; -außen; *ad.* tu vne, vne; -bei, *ad.* pri tem;

-durch, *ad.* tu skozi; tod skozi; -ein, *ad.* v to, v le-to; tu noter; -für, *ad.* zató; -her, *ad.* sem, semkaj, le-sem, les. sem-le; bis - (zeitl.) doslej, do zdaj, do sedaj; (Ortsb.) dotlej; = wärts, *ad.* le-sem, proti tej strani; -hin, *ad.* tje, tja, tjekaj; tu sem, le-sem; -in, *ad.* tu, v tem (tej) -; -länglich, *a.* túkajšenj; -mit, *ad.* s tem; *con.* po tem, po tem takem, -nächst, -neben, *ad.* tik, tíkoma, tu zraven, tu blizo; -nieden, *ad.* tu doli, na tem svetu.

Hieroglyphen, *pl.* podobopisje; -isch, *a.* podobopísen.

Hier-ortig, *a.* túkajšenj; -orts, *ad.* tu, tukaj; tód; -sein, *n.* bívanje na tem mestu, nazočost na tem mestu; -über, *ad.* tu čez, tu prek, tod čez; (über d. Sache) o tem; -von, *ad.* o tem; od tega, izmed teh rečí; -wegen, *ad.* zavolj tega, zarad tega, za tega voljo; -wider, *ad.* proti temu; zoper to; -zu, *ad.* k temu; was saget Ihr-? kaj temu právite? -zwischen, *ad.* tu vmes; med tem; med njimi.

Hiesig, *a.* túkajšenj, tukanj, ovdašenj, domáč.

Hifthorn s. **Hiefhorn.**

Hilfe, *f.* pomóč *f.*, pripomóč *f.*, pomagilo, pomogljej, pomoček: zu-, na pomoč, na pomagajo, pomagaj-pomagajte; ohne fremde-, samotež; -leisten, pomoči, (morem), pomágati, pripomoči + pomagovati; zu -eilen, priskočiti; -leistung, *f.* pomagilo, pomóč, pripomóč *f.*; -ruf, *m.* klic na pomoč od. na pomagajo; -lich s. behilflich, -los, *a.* brez pomoči, zapuščen, brezpomočen; =igkeit, *f.* brezpomočnost, zapuščenost; -reich, *a.* pomočen, pripomočen, napomočen, pomagljív.

Hilfs-a. pomočni, pomožni; -amt, *n.* pomožni urad; -arbeiter, *m.* pomagavec, pomagáč, pripomočnik; -bedürftig, *a.* potreben, zapotreben; nadložen, nebogljén; -geld, *n.* dnarna pomóč *f.*; -genoss, *m.* pomočník, zvezník; -heer, *n.* pomočna vojska, pomožna vojska; -macht, *f.* pomožna moč *f.*; -mittel, *n.* pomoč *f.*, pomoček, pripomoček, pomagilo, pomogljej; -personale, *n* pomočno osebje; -quelle, *f.* zaloga, zaklad, vir, pomoček; -truppe, *f.* pomožna četa, pomočna vojska; -zeitwort, *n.* pomožni glagol, pomožnik.

Himber-a. málenov, -apfel, *m.* málinčar; -e, *f.* malin, málina; *coll.* málinje; -saft, *m.* malínovec, málinov sok; -strauch, *m.* malinjek, málinov germ; *coll.* málinje, málinovje; -wasser, *n.* málinovica.

Himmel, *m.* nebo, obnebje, nebeška terdina, nebeški obók; (Aufenthaltsort) nebesa *pl.*, nebeški raj; (Zone) podnebje, opasje, pojas; dem - sei Dank, hvala Bogu, Bog bodi zahvaljen, bodi ga Bog zahvaljen; um des -willen, za božjo voljo, za božji del! der - sei mein Zeuge, Bog mi bodi priča; unter freiem -, pod milim Bogom, pod milim nebom, na planem; beim -, za Boga, pri živem Bogu; -s-*a.* nebeški, nebeski, nebesni; nebni; -an, *ad.* proti nebu, kviško;

berührend, *a.* nebotičen; -brand, *m.* (Verbascum thaps.) lučnik, rukac, pápeževa sveča; -entsprossen, *a.* neboroden; -fahrt, *f.* vnebohód; Mariä-, vnebovzetje, vélika gospójnica, veliki šmaren; =swoche, *f.* križev teden; -farbe, *f.* víšnjeva barva; -gesandt, *a.* iz nebés poslán; =e, *f.* nebeški poslanec; -hoch, *a.* nebotičen, do neba visok; -reich, *n.* nebeško kraljestvo, nebesa *pl.*, nebeški raj.

Himmels- *a.* nebeški, nebeski, nebesni; -achse, *f.* nebna os *f.*; -atlas, *m.* nebovíd; -bahn, *f.* nebeška pot *f.* u. *m.*; -beschreibung, *f.* nebopisje; -bewohner, *m.* nebeščán; -bogen, *m.* oblók, nebeški obók; -bote, *m.* nebeški poslanec; -bürger, *m.* nebeščán; -braut, *f.* nebeška nevesta od. zaróčnica; -chor, *m.* nebeški zbor; -erscheinung, *f.* nebeška prikazen *f.*; -ferne, *f.* nebna daljava; -feste, *f.* nebeška terdina, nebeški strop; -gegend, *f.* nebna stran *f.*, stran neba; -gewölbe, *n.* obnebje, nebeški oblok, svod, nebes; -gleicher, *m.* nebni ravník; -heer, n. nebeška truma, nebeški trop; -karte, *f.* nebovíd, nebna mapa; -kerze, *f.* Himmelbrand; -könig, *m.* nebeški kralj; -königin, *f.* nebeška kraljica; -körper, m. nebno telo; -kreis, *m.* nebeški krog, obnebni krog; -kugel, *f.* nebna kroglja, nebno oblo; -kunde, *f.* neboznanstvo, zvezdoznanstvo, zvezdoslovje; -licht, *n.* nebeška luč *f.*, nebeška svitloba; -pforte, *f.* vrata nebeška *pl.*; -raum, *m.* nebeški prostor, nebesa *pl.*, nebesje; -segen, *m.* nebeški blágoslov; -speise, *f.* nebeška hrana, nebeška jéd *f.*; -strich, *m.* podnebje, opasje; -stürmer, *m.* neboborec; -wagen, *m.* nebeški voz, nebeška kola *pl.*; (d. große Bär) voz, véliki vozník; -weg, *m.* nebeška pot; pot proti nebesom, steza v nebesa; -wonne, *f.* nebeško veselje, rajsko veselje; -zeichen, *n.* nebeško známenje; -zirkel s. Himmelskreis.

Himmel-thau, *m.* srakona; -tragend, *a.* nebonosen; -wärts, *ad.* kviško, na kviško, proti nebu; -weit, *ad.* daleč daleč, neizmérno daleč; *a.* sila velik. [božji; -er, *m.* nebeščán.

Himmlisch, *a.* nebeški, nebeski,

Hin, *ad.* tje, tja, tjekaj, tot, onam; -und her, sem ter tje, semtertje, tu pa tam; tod in tamkaj, kje kod; -werden, pogíniti, po čem biti (sem), minuti.

Hinab, *ad.* dol, doli, tje doli, navdol, navzdol, pod-sé, v niz; -bringen *v. a.* doli správiti; prinesti; -fallen, *v. n.* pasti (padem) + pádati; -gleiten, *v. n.* zdèrkniti, spodèrkniti, spolzniti se, *pf.*; -lassen, *v. a.* spustiti + spúščati; -rollen, *v. a.* skótati, skótniti, *pf.*; *v. n.* kolovrátiti, kótati se; -schlucken, *v. a.* góltati: pogóltniti, pogólniti, požreti + požírati; -wärts, *ad.* doli, navdól; -werfen, *v. a.* zadegati, herbútniti, zamesti (medem) *pf.*

Hinan, *ad.* gori, tje gori: d. Berg-, v breg, v reber, navkreber, med sé; (in Zusammensetz.) pri -, vz -; -ar-

beiten, *v. a.* naklépati (ljem), gnati (žcnem) na kaj, prizadévati si za kaj.

Hinauf, *ad.* gori, tje gori, kviško, na kviško, v breg, navkreber; -begeben ſich, *v. r.* podati se + podájati se; -binden, *v. a.* privézati (vežem) + privezovati; -bitten *v. a.* gori povábiti, kam povábiti *pf.*; -blicken, *v. n.* kviško poglédati od. ozreti se + pogledovati od. ozírati se; -fliegen, *v. n.* vzleteti *pf.*; -gehen, *v. n.* gori iti (grem); (v. Preiſe) na kviško bije, rasti: poskočiti; -klettern, *v. n.* zlezti, spláziti se *pf.*; -wärts, *ad.* gori; -ziehen, *v. a.* potégniti, zvleči + potegovati, potézati.

Hinaus, *ad.* ven, tje ven; -begeben ſich, *v. r.* iziti (idem) *pf.*; -denken, *v. n.* wo denken Sie hinaus, kam mislite?; -führen, *v. a.* ven peljati (ljem); -gabe, *f.* izdatev, izdava; -geben, *v. a.* izdati + izdájati; -gehen, *v. n.* ven iti (grem): iziti (idem); -jagen, *v. a.* zapoditi, spoditi, zakropiti, spókati *pf.*, -machen ſich, *v. r.* správiti se, pobrati se (berem) *pf.*; -ſchauen, *v. n.* glédati skozi-; -wollen, *v. n.* ven hoteti (hočem); -ziehen, *v. a.* potégniti iz-, izdreti (derem); *fig.* na dolgo klop odlášati, zatezovati, pod klop metati (mečem).

Hin=bauen, *v. a.* sezidati, kam postáviti *pf.*; -begeben ſich, *v. r.* iti (grem) kam, podati se kam; -beſtellen, *v. a.* kam ukázati (kažem); kam naročiti; -betten ſich, *v. r.* postlati si (steljem) + postíljati; -blick, *m.* pogled na-, ozír na-; mit-, gledé na-, z ozirom na-; -ein, *v. n.* kam poglédati, na kaj ozreti se + pogledovati, ozírati se; -bringen, *v. a.* tje prinesti + prinášati: die Zeit mit Spiel, Geſang, Schlaf u. ſ. w., čas preigrati, prepeti (pojem), prespati; -brüten, *v. n.* snovati (snujem), túhtati, pretuhtávati, ždeti, naklépati (pljem), kovati (kujem).

Hinder=er, *m.* oviravec, zaderževavec, napótnik; -lich, *a.* oviren, oviraven, napoten, zaderževaven, zaderžljív, zamuden; -n, *v. a.* oviráti, opovírati, zavírati, zaderževati, pričeti, páčiti, napotje délati, muditi, búriti, ustávljati, zakesnovati; -niß, *n.* zaderžek, ovira, opovira, ovirek, opovirek, zavirek, napotje, napotek, napota, napotljej, zapreka, zamuda; -ſein den Weg legen; ovírati, opovírati, búriti ic. ſ. Hindern.

Hindeuten, *v. a.* pokázati (kažem) + pokazovati na-.

Hündin, *f.* psica, pesica; košuta.

Hin=borren, *v. n.* usehniti, usehniti, + usihati, usehovati; -drängen ſich, *v. r.* siliti, tíščati (im), pritiskati, vreti, privrévati.

Hindurch, *ad.* skoz, skozi, tje skozi; (hierdurch) tod, le-tód; durch d. Feld-, prek polja, čez polje; die Nacht, den Tag-, vso noč, celi dan; -brechen, *v. a.* predreti (derem) + predírati; ſich-arbeiten, prebiti se (bijem) *pf.*

Hineilen, *v. n.* tje hiteti, páščiti se, podvízati se kam.

Hinein, *ad.* noter, tje noter, v-;

(in Zusammensetz.) v–; -arbeiten sich, *v. r.* zakopati se (pljem), zadélati se *pf.*; -begeben sich, *v. r.* iti (grem): oditi v–; -beißen, *v. a.* vgrizniti *pf.* -bringen, *v. a.* vnesti, prinesti v–+vnášati, prinášati v–; -denken sich *v. r.* v duhu si misliti v–, v mislih prestáviti se; -dürfen *v. n.* noter smeti, smeti v–; -fahren, *v. n.* peljati se (ljem), v–; (m. d. Hand) poseči (sežem), poségniti; -finden sich, *v. r.* zvédeti se (zvem) v–, znajti se (znajdem) v–; -gehen, *v. n.* iti (grem) v–; greifen, *v. a.* seči (sežem), ségniti, poseči + ségati; -jagen, *v. a.* vgnati (ženem), vtírati, spoditi v–, + vgánjati; -kommen, *v. n.* kam priti (pridem) + prihájati; -können *v. n.* moči (morem) v–; -langen, *v. n.* seči (sežem) + ségati; -lassen, *v. a.* pustiti + púščati v–; -locken, *v. a.* kam zmámiti od. privábiti *pf.*; -reden, *v. n.* trabazgati v koga; -rinnen, *v. n.* cureti, curljati, océjati se v–; -schaffen, *v. a.* správiti + správljati v–; -schicken, *v. a.* poslati (šljem) + pošiljati; -schlagen, *v. a.* zabiti (bijem) + zabíjati; -stecken, *v. a.* vtakniti, vtekniti + vtíkati; -stehlen sich, *v. r.* podkrasti se (kradem), zmúzati se v– *pf.*; -stoßen, *v. a.* poríniti, súniti, pahniti + porívati ɔc.; -stürzen, *v. n.* telébniti, lopiti, trésniti, pasti (padem), stermóglaviti se v– *pf.*; -treiben, *v. a.* vgnati (vženem) + vgánjati; -wagen sich, *v. r.* dèrzniti se, zdèrzniti se kam *pf.*; -wärts, noter, navnoter.

Hin=fahren, *v. n.* voziti se, peljati se (ljem) + pripeljati se; *fig.* zamreti, umreti, lóčiti se sveta *pf.*; -fallen, *v. n.* pasti (padem), telébniti, trésniti, cmókniti; =de Krankheit f. Fallsucht; -fällig, *a.* razpadljív, minljív, perhljív, zginljív; =keit, *f.* razpadljivost, minljivost, perhljivost; -fort, *ad.* napréj, zanapréj, v prihodnje, na dalje; -führen, *v. a.* peljati (ljem): odpeljati kam; -gang, *m.* odhod, hod tje; *fig.* umertje, odmertje, odhod v večnost; -geben, *v. a.* dati, podati, izročiti + dajati, podájati, izróčati, izročévati; sich -, *v. r.* izročiti se, vdati se + izročevati se, vdájati se, darovati se; -gebung, *f.* vdanost; izročitev; -gegen, *ad.* ali, pak, naproti, narobe; -gehen, *v. n.* tje iti (grem): oditi (idem) + odhájati; *fig.* umreti + umírati; (verfließen) potékati, prehájati; etwas - lassen, česa ne brániti, za kaj ne róditi; es mag -, naj bode, naj veljá; -gehören, *v. n.* spádati, šteti se (štejem); -gelangen, *v. n.* dospeti, doiti (doidem) + dospévati, dohájati; -gerathen, *v. n.* kam zajti (zajdem), kam narájmati se, kam priti (pridem) *pf.*; -halten, *v. a.* dèržati (im); (d. Haud) moliti. prožiti: pomoliti; (aufhalt.) zadeŕževati, zategovati, múditi, búriti; -heften, *v. a.* pripeti (pnem) + pripénjati; (d. Blick) vpreti + vpírati; -helfen, *v. a.* kam pomágati, pomoči (morem) *pf.*; -huschen, *v. n.* smúkniti, šíniti, púhniti, *pf.*

Hink=en, *v. n.* šépati, švépati, šán-

tati, hromátati, hrámati, švedrati, plántati, kolékati, homodrati, čótati; -en, *n.* hromota, šépanje, šépavost; -end, *a.* šepav, šepast, šantav, plantav, krulov, čotast: -er Gang, polomljen od. polaman hod; =er, *m.* šépavec, šepec, šantavec, krúlovec.

Hin-kommen, *v. n.* kam priti (pridem), prispeti, dojti, (dojdem) + prihájati, dohájati; -kunft, *f.* prihod, dohod: in -, v prihodnje, prihodnjič; -langen, *v. a.* pomoliti, poseči (sežem) + pomáljati, poségati, posegovati; *v. n.* dovolj biti (sem), zadostovati, skezati; -länglich, *a.* zadosten, dost, dovoljen, zadostljív, zadostovaven; *ad.* dosti, zadosti, do sita, dovolj, zadovolj; =keit, *f.* zadostnost, dovoljnost &c.; -lehnen, *v. a.* nasloniti, prisloniti + naslánjati; -leiten, lenken, *v. a.* napeljati (ljem), oberniti + napeljevati, obráčati; -machen ſich, *v. r.* napráviti se tje, podati se kam + naprávljati se tje, podájati se kam; -marſch, *m.* hod tje; -metzeln, *v. a.* pomoriti *pf.* -nehmen, *v. a.* prejeti (prejmem), vzeti (vzamem, vzemem) + prejémati; nimm hin, nà! vzemi! primi!; -neigen ſich, *v. r.* nagibati se (bljem) naklánjati se; priklánjati se; -neigung, *f.* nágnjenje, naklónjenost; -nen, *ad.* von -, odtod; -pflanzen, *v. a.* posaditi, zasaditi + posájati &c.; -raffen, *v. a.* pobrati (berem), podrobiti, pográbiti + pobírati, podrábljati; -reichen, *v. n.* zadostovati, zadosti biti (sem), skezati, dotégniti; -reichend, *a.* zadosten, dovoljen; -reiſe, *f.* pot tje; -reiſen, *v. n.* tje potovati: tje oditi (idem), odríniti, vpótiti se; -reißen, *v. a.* zgrábiti, popasti (padem), premoči (morem) obvládati, prevzeti (vzamem), zamekniti + prevzémati, zamíkati; =rd, *a.* vnemaven, premagaven, zamikaven; -richten, *v. a.* kam oberniti od. naravnati + obráčati; (zu recht machen) pripráviti + priprávljati; (einen Miſſethäter) ob življenje djati (dém), usmertiti + ob življenje dévati; (enthaupten) obgláviti, ob glavo djati, glavo komu vzeti (vzamem) + ob glavo dévati; mit dem Strange -, obésiti + obéšati; mit Pulver u. Blei -, ustreliti *pf.*; (zu Grunde richten) pogubiti, ugonobiti, pokončati, vníčiti, v nič djati (dem) + pogubovati, ugonábljati, vničevati, v nič dévati &c.; -richtung, *f.* usmertitev, obglávljenje, obéšanje; pogubа; -ſchaffen, *v. a.* tje správiti, poslati (šljem) + správljati, pošíljati; -ſcheiden, *v. n.* umreti (mrèm u. merjem), zamreti, preminiti, dušo pustiti od. izdíhniti + umírati; -hingeſchieden, umerli, ranjki; -ſcheiden, *n.* smert, umertje; -ſchicken, *v. a.* tje poslati (šljem) + pošíljati; -ſchleppen, *v. a.* tje cejáziti, vláčiti: das Leben -, revo podájati; -ſchreiben, *v. a.* zapísati (pišem) + zapisovati; -ſchwinden, *v. n.* giniti, sehniti, veneti, gubiti se; (v. d. Zeit) hiteti, potékati, miniti, minjévati; -ſehen, *v. n.* glédati, víditi, vídeti kam; -ſehnen ſich, *v. r.*

hrepeneti od. želeti kam; -ſicht, *f.* ozir, pogled; =lich, *ad.* z ozirom na -, ozir, gledé na; -ſinken, *v. n.* zgrúditi se, zgrúzniti se *pf.*; -ſtellen, *v. a.* postáviti + postávljati; -ſterben, *v. n.* umreti (merjem od. mrèm) + umírati; -ſteuern, *v. n.* kam kèrmiti, kormániti od. veslati; -ſtreben *v. n.* prizadévati si kam, kam natézati; -ſtrecken, *v. a.* pomoliti + pomaljati; (zu Boden-) tréščiti, trésniti, zverniti, vreči (veržem), bútiti, butniti; -ſtreuen, *v. a.* pèrhati, potrésati; perhniti, potresti; -ſtürzen, *v. n.* zverniti se, zgrúditi se *pf.*

Hintan, *ad.* nazaj, zad; odzad, odzadja; -geben, *v. a.* oddati, iznébiti se česa + oddájati, iznebovati se česa; -halten, *v. a.* odverniti, ustáviti, ukloniti, vpréčiti, ubrániti + odvráčati, ustávljati, uklánjati; -ſetzen, *v. a.* zanemáriti, zad postáviti: zanemárjati, zad postávljati; -ſetzung, *f.* zanemara, zanemárjanje, zanemárjenje: mit -, ne maraje za -, ne gledáje na -.

Hinten, *ad.* zadi, zadej, o zadej; von -, odzad, odzadej, odzadja; nach -zad, na zad; -drein, *ad.* zadej, na to, za tem.

Hinter, *prp.* za: -einander, zapored, zaporédoma; drug za drugim, eden za drugim; (in Zuſammenſetz.) za-; -*a.* zadnji; - der, die, das, *a.* zadnji; der - ſte, najzadnji, poslednji; -achſe, zadnja podós *f.*; -backe, *f.* ritnica, ritnik; -bein, *n.* zadnja noga; -bleiben, *v. n.* zaostati (stanem), zastati, za čim ostati + zaostájati; -bliebene, *m.* zaostali, zapúščenec; -brett, *n.* kozolec; -bringen, *v. a.* donesti, skrivaj oznániti, ovádíti + donášati, skrivaj oznánjati; -bringer, *m.* donašavec, naznanjevavec, ovadnik; =in, *f.* donašavka, naznanjevavka; -bringung, *f.* donašba; -bug, *m.* pregíb; -drein, *ad.* potlej, potèm; zadej; -e, *m.* rit *f.*, zádnjica, zadek; -einander ſ. Hinter; -fleck, *m.* opetek; -fuß, *m.* zadnja noga; -gebäude, *n.* zadnje poslopje; -gedanke, *m.* skrita misel *f.*, tajna misel *f.*; -gehen, *v. a.* prevariti, preveriti, okániti, ukániti, prenoriti, izpodlezti, zavoditi + prevárjati, izpodlezovati; -gehung, *f.* izpodlezba, okana; -glied, *n.* zadnja versta; (arithm.) zadnji člen.

Hinter=grund, *m.* zátičje, ozadje, ozadek, pozadje; -halb, *ad.* zadi za-; -hals ſ. Hinterhaupt; -halt, *m.* zaloga, opora; *fig.* zaseda, zalezva, preža; =en, *v. a.* zadèržati (im), pridèržati + zaderževati, priderževati; (verhelen) prikrívati, potajevati; =end, *a.* skrivljív, prikrivaven; -hand, *f.* zapestje, zapešče, zaročje: in der - ſein, za roko biti (sem); -haupt, *n.* til, tilnik, zatilec, zátilek, zatilnik, šija, zaglavje; =sbein, *n.* zátilna kost *f.*; -haus, *n.* zahišje, zahišni prizidek; -her, *ad.* pozneje, poznej, pozdejše, po tem; -hof, *m.* zadnje dvorišče; -laſſen, *v. a.* zapustiti, pozanéhati + zapúščati; (vermachen) vóliti, sporočiti

+ sporóčati, sporočevati; =c, *m.* zapúščenec, svojec, njegovec; *f.* zapúščenka; =schaft, *f.* zapuščina, zapustnina; -laſſer, *m.* zapustnik; =in, *f.* zapústnica; -lauf, *m.* zadnji skok, skrak; -leder, *n.* opétnica, opética; -leib, *m.* zadek.

Hinter=liſt, *f.* lest *f.*, kovarstvo, lokavstvo, lokávščina, prevara, goljufija, prekánjenost; =en, *v. a.* prevariti, preveriti, okániti, ogoljufati, opehárити + prevárjati, goljufovati; =ig, *a.* lokav, kovaren, lisji, zvit, presukan, potmajen, prekanjen; =igkeit, *f.* lokavost, kovarnost, zvitost, prekánjenost; -mann, *m.* naslédovec, zasebojec, zamenojec, zatebojec, zanamec u. s. w.; -naht, *f.* zadnji šiv; -rücks, *ad.* o zadej, odzad, za herbtom; -ſatz, *m.* nasledni stavek, naslednjik; -ſt, *a.* najzadnji, poslednji; -theil, *m.* zadnji del, zadnji konec; (v. Thieren) zadek; (am Wagen) zadnja prema, zadnji ert; (am Schiffe) zadnji kernj, vd. kerm, kerma; -treffen, *n.* zadnja vojska; -treiben, *v. a.* ubrániti, odverniti, opovreti, ovreči (veržem), podreti (derem), pobiti (bijem), + odvrácati, opovírati, ométati, podírati, pobíjati; -wälder, *m.* zagorec, zagorjanec; -wärts, *ad.* (nach hinten zu) nazáj, nazád, na zad; (v. hinten) od zad, od zadej, odzadja; -zeug, *n.* podrépnica.

Hin=thun, *v. a.* djati (denem, dem), deti, položiti, postáviti + dévati, pokládati, polágati, postávljati (verthun) zaprávиti + zaprávljati; -tritt, *m.* odmretje, odhod iz tega sveta.

Hinüber, *ad.* tje čez, tje prek, črez, čez-; na uni kraj, na uno stran od. plat; (in Zuſammenſetz. mit Zeitw.) pre-; -blicken, *v. n.* pogledati + pogledovati kam; -bringen, *v. a.* správiti + správljati; prenesti + prenášati; -fahren, *v. n.* prepeljati se (ljem) + prepeljevati se, prevážati se; -führen, *v. a.* prepeljati (ljem), prevesti (vedem), prevoditi + prepeljevati, prevážati, -helfen, *v. a.* pomágati na uno stran *pf.* -kommen, *v. n.* priti (pridem) na uno stran *pf.*; -tragen, *v. a.* prenesti + prenášati; -wagen ſich, *v. r.* úpati se, dèrzniti se, zdèrzniti se, zúpati se.

Hinunter, *ad.* dol, doli, tje doli, navzdol; -fahren, *v. n.* peljati se (ljem) navzdol, in die Grube -, zlezti vjamo; -laſſen, *v. a.* spustiti + spúščati; -ſchlucken, *v. a.* pogoltniti, pogólniti, požreti + pogoltovati, požírati; -ſpringen, *v. n.* skočiti doli *pf.*; -trinken, *v. a.* izpiti (pijem), popiti + popívati; -wärts, *ad.* navzdol, tje dol.

Hin=wärts, *ad.* tje, tjekaj, tja; -weg, *m.* pot tje.

Hin=weg, *ad.* proč, preč, strani, na stran, s poti: -von hier, poberi se, spravi se (in Zuſammenſetz.); u-, od--begeben ſich, *v. r.* oditi (idem) odriniti, správiti se + odhájati, správljati se; -beißen, *v. a.* ugrízniti, odgrízniti odpáhniti *pf.*; -nahme, *f.* odvzetje, odvzetek, odjemek; -nehmen, *v. a.* odvzeti (vzamem,

vzemem) + odvzémati, odjémati (ljem); -raffen s. Hinraffen; -setzen sich, *v. r.* presesti (sedem); über etwas -, ne márati od. ne róditi za kaj, brez ozira na kaj ravnati, ne spotíkati se nad čim; -wehen, *v. a.* odveti (vejem) *pf.*; -ziehen, *v. n.* preséliti se, stan preméniti + preselovati se; *v. a.* odtégniti + odtegovati.

Hin=weisen, *v. a.* kázati (kažem) na kaj: pokázati na kaj + pokazovati, nakazovati; -weisend, *a.* kazaven, pokazen; -welken, *v. n.* veneti, veniti, suhleti, sehniti, usíhati; -wenden, *v. a.* kreniti, oberniti, zaoberniti + obráčati; -werfen, *v. a.* vreči (veržem), bútiti, bútniti, oplesti (pledem), tréščiti, trésniti + metati, (mečem), bútati, oplétati; -wieder, *ad.* spet, sopet, zopet, opet, znova, iz nova; -würgen, *v. a.* podáviti, podušiti *pf.*; -zielen, *v. n.* mériti, namérjati; naklépati.

Hinzu, *ad.* k temu, (in Zusammstz. mit Zeitwörtern) pri-, do-; -addieren, *v. a.* prišteti (štejem) + prištévati; -brocken, *v. a.* pridrobiti + pridrábljati; -dringen, *v. n.* pritíščati (ím), pritísniti, privreti, pridreti (derem) + pritískati, privrévati; -fügen, *v. a.* dodati, pridati, prideti, priložiti, doložiti, pripójiti + pridávati, dodájati, predévati, prilágati, prikládati, dokládati; -gabe, *f.* pridavek, pridatek, dodatek; -gießen, *v. a.* priliti (lijem), doliti + prilívati; -lassen, *v. a.* pripustiti + pripúščati; -laufen, *v. n.* prileteti + prilétati, priletávati; -legen, *v. a.* doložiti, priložiti, privreči (veržem) + prikládati, dokládati; -schleichen, *v. n.* primúzati se, prikrasti se (kradem) *pf.*; -schütten, *v. a.* priliti (lijem) doliti + prilívati, prilíjati; (trockenes) prisuti (spem) + prisípati (pljem); -thun, *v. a.* pridjati (dém) + pridévati; -treiben, *v. a.* prignati (ženem) + prigánjati; -treten, *v. a.* pristópiti + pristópati, pristopovati; -tritt, *m.* pristop; dotika; -werfen, *v. a.* privreči (veržem) + privergovati; -zahlen, *v. a.* pripláčati, dopláčati + priplačevati; -zählen, *v. a.* prišteti (štejem), došteti + prištévati, doštévati; -ziehen, *v. a.* privleči *pf.*; *fig.* privzeti (vzamem, vzemem) + privzémati.

Hiobspost, *f.* žálostno oznanílo od. [navestilo.

Hipp=e, oblat, mlinec (kl. Sense) kosa, résnica; (krummes Messer) kosír; vinjek, vinorez, reznik; *fig.* smertna kosa; -enbäcker, *m.* óblatar.

Hirn, *n.* možgani *pl. m.* u. *f.*; (Mark) mozeg, mozek; - = *a.* možganni, možganski; -entzündung, *f.* vnetje možganov; -gespinnst, *n.* prizrak, domišljava, izmišljótina; -haut, *f.* možganna ópnica; =bruch, *m.* predor možganne ópnice; -höhle *f.* možganna votlina; -krank s. Verrückt; -lehre, *f.* nauk o možganih, možganoslovje; -los, *a.* brez možganov; brezmožganen; *fig.* nespámeten, brezpámeten; =igkeit, *f.* brezmožgannost; -mark, *n* mozeg, mozek; -schädel, *m.* črepinja, čre-

pina, lebanja, lubanja; *fig.* buča, butica, betica.

Hirſch, *m.* jelen; -= *a.* jelenov, jelenski, jelenji; -bock, *m.* jelen samec, jelenšček; -brunſt, *f.* jelenji gonj, jelénovo rúkanje; -fänger, *m.* lovski nož, játagan; -farben, *v. a.* jelenast; -fleiſch, *n.* jelénovo meso, jelenina; -garten, *m.* jelenjak; -geweih, *n.* rogovila, *pl.*, jelénovi rogovi *pl.*; -haut, *f.* jelénova koža, jelénovina; -horn, *n.* jelenov rog; =geiſt, *m.* jelénovec; -jagd, *f.* lov na jelene; -käfer, *m.* rogáč, kleščar; -kalb, *n.* jelenče (g. -eta), jelenček; -kuh, *f.* košuta, jelénovka; -leder, *n.* jelenina; =n, *a.* jelenov; -ruthe, *f.* ziemer, *m.* jelénova žila; -zunge, *f.* jelenov jezik.

Hirſe, *m.* prosó; (gemahl.) pšeno, phanje; (gefocht.) jagliči *pl.*, kaša; -= *a.* prosén; -acker, *m.* prosišče; -brei, *m.* prosena kaša, jagliči *pl.*, -brot, *n.* prosenjak; -korn, *n.* proso, proseno zerno; -mehl, *n.* prosena moka; -ſtampfe, *f.* kašnik; -ſtroh, *n.* prosenica, prosena slama, prosnica, proseničnica.

Hirt, *m.* pastír, pastúh; *dim.* pastirec, pastirček; (Gemein-) črednik, čednik; (Kuh-) kravár; (Schaf-) ovčár; (Ziegen-) kozár u. s. w. -ſein, pastirčevati, pastirovati, pastíriti, pasti; -en= *a.* pastirski; = amt, *n.* pastirska služba; pastirstvo; =brief, *m.* pastirski list; =flöte, *f.* pastirska piščál *f.*, žvegla, dibla, brunda; *dim.* piščalka, žvéglica; auf der-blaſen, pískati, žveglati, diblati; =gedicht, *n.* pastirska pesem *f.*, selanka; =knabe, *m.* pastirček, poganjáč,; =leben, *n.* pastirsko življenje, pastirčevanje: ein-führen, pastirčevati, pastirovati, pastiríčiti; =mädchen s. Hirtin; =mäßig, *a.* pastirski; *ad.* pastirski, po pastirsko; =pfeife, *f.* =rohr, *n.* s. Hirtenflöte; =ſtab, m. pastirska pálica; kravola; (unten krumm) porúkanica; =ſtand, *m.* pastirski stan, pastirstvo; =taſche, *f.* torba, taška, lavšek; *dim.* tórbica; (Gewächs) kobúlica, plešec; =volk, *n.* pastirji *pl.*

Hirtin, *f.* pastirica, pastarica; (Kuh-) kravarica; (Schaf-) ovčarica; (Ziegen-) kozarica; (Gänſe-) gosarica u. s. w.: -ſein, pastiríčiti, pastiríčevati.

Hiſſe, *f.* škerpec, škripec, vitel; -en, *v. a.* jadra razpeti (pnem) + razpénjati; s škerpcem vzdígniti + vzdigovati.

Hiſtorie, *f.* prigodba, prigodek, dogodba, zgodba, zgod, zgodek; (Geſchichte) zgodovina, povéstnica, zgodopisje; -ienmaler, *m.* zgodopisni malar; -iker, -iograf, *m.* zgodovinar, zgodopisec; -iſch, *a.* zgodovinski, zgodopisen.

Hitz-blaſe, -blatter, *f.* ogorec, oberc, puhorec, mozólj, spuhlina, pelisa; prišč; *dim.* ógerček, mozoljec, mozoljček, óberček; damit behaftet, ógerčav, ógerčast, obèrčast, pelisav; -blütig, *a.* vročekerven, vroče kerví; =keit, *f.* vroča kri (g. kerví).

Hitz=e, *f.* vročina, velika gorkota; (Glüh=) žgalina, peklina, peko-ča vročina, (Sonnen-) pripeka, (Schwüle) sopárica, spárica; *fig.* ogenj, gorečost, vnetost; (Zorn) serd, jeza, zlost, gnjev; (Heftigkeit) náglica, sila; -en, *v. a.* greti (grejem), vročino délati; *v. n.* pripékati, prepékati, prigrévati, páriti se; -ig, *a.* gorek, gorkoten; goréč, vroč; -e Krankheit, vroča bolezen, vročica, vročnica; -es Getränk, močna pijača; -es Eisen, razbéljeno železo; nicht so -, nikar tako naglo! saj nisi voda! -fopf, *m.* vročeglavec; rogovilec; rogovilež, naglež, -köpfig, *a.* vroče-gláv, vročeglaven, rogovilen, nagel; -meſſer, *m.* gorkomér.

Hm! *int.* hm!

Hobel, *m.* skobel, stružec, strugalnik; (großer-) tosman; rogljáč; -bank, *f.* stružnica, strugálnica, skóbelnik; -n, *v. a.* skóbljati, strúgati, strúžiti: oskóbljati, ostrúžiti, ostrúgati; *fig.* líkati, míkati, tesati (tešem); -ſpann, *m.* ostružek, stružek; *coll.* ostrúžina, ostružki *pl.*, skóbolovina.

Hoboe s. Hautbois.

Hoch, *a.* visok; hohes Waſſer, velika voda; hohe Meſſe, velika maša oder meša; hohe Ofen s. Hochofen; hohe Prieſter, veliki duhoven; höchſte Zeit, skrajni od. zadnji čas; hohe See, široko morje; počína; im hohen Grade, zeló, močno, jako, silno; Hoch! slava!; hohes Feſt, veliki praznik; -und theuer ſchwören, rotiti se, pridúšati se; (in Zuſammenſetz.) pre-, prav, jako, -achtbar, *a.* prespoštován, visoko cenjen; -achten, *v. a.* poštovati; spoštovati, visoko čislati, častiti, čestiti; -achtung; poštovanje, spoštovanje, češčenje; =ſvoll, *ad.* z velicim spoštovanjem; -altar, *m.* véliki oltar; -amt, *n.* velika maša, péta maša, deseta maša; -anſehnlich, *a.* veljaven, prečastít, prečestít, prespoštován; -âſtig, *a.* visokovejen, visokovejnat; -begabt, *a.* bogato obdarován od. obdarjen; -bejahrt, *a.* matór, jako star; -beinig, *a.* nogat, visokonóg; -berühmt, *a.* preslaven, preimeniten, slovéč; -betagt s. Hochbejahrt; -dero, *pr.* Vaš, Njihov; -deutſch, *a.* gornje-nemški; visokonemški; -ebene, *f.* planota, visočina, visočava; -edel, *a.* prežlahten; = -geboren, *a.* preblagoroden, visokoroden; Ew.-, preblagorodni gospod, Vaša blagorodnost; -ehrwürdig, *a.* prečastít, prečastitljív, prečestitljív, prečasten; -erfreut, *a.* ves vesél, jako vesél; -erhaben, *a.* vzvišan.

Hoch-fahrend, *a.* prevzeten, prevzetovaven, napihnjen; -fläche, *f.* planota, gorska raván *f.*; -fliegend, *a.* visokoletéč; -flut, *f.* plem. pritók; -fürſtlich, *a.* visokokneži: -e Gnaden, svetli knez! -geachtet, *a.* visoko poštován, prespoštován, visoko cenjen; -gebirge, *n.* visoka gora; -geboren, *a.* visokoroden: Ew.-, visokorodni gospod, Vaša visokorodnost; -geehrt, *a.* prečastít, prečestít, visoko češčen, prespoštován; -gelobt,

a. prehvaljen; -gepriesen, *a.* visoko hvaljen; preslaven; -gericht, *n.* mo-rišče; -gesang, *m.* visoka pesem *f.*, slavospév; -gesinnt, *a.* visokomiseln, visocih misli; -gestellt, *a.* na visoki stopnji; -gewaltig, *a.* preoblasten; -halten, *v. a.* spoštovati, visoko čislati od. céniti; -heilig, *a.* presvét, svetosvét; -herzig, *a.* blagoserčen, blagodušen, velikodušen, velikoserčen; =heit, *f.* blagodušje, velikodušnost, blagoserčnost ic.; -holz, *n.* verhovina, veršno drevje, verhovje; -land, *n.* višavina, višavje, visoki kraj; -länder, *m.* gorenec, gorjanec; Höchlich, *ad.* jako, zeló, močno; -löblich, *a.* preslaven, visokoslaven.

Hoch=muth, *m.* napúh, prevzetija, prevzetnost, ošabnost, oholost; -müthig, *a.* napuhnjen, napíhnjen, prevzeten, prevzetovaven, ošaben, ohól; -sein, prevzetovati; =e, *m.* prevzetnik, prevzetnež, napíhnjenec, ošabnik; *f.* prevzétnica, ošábnica; -ofen, *m.* plavž, plavež; -plateau, *n.* visoka ravnota od. planota; -preisen, *v. a.* slaviti, sloviti, veličati, razslávljati, poveličevati; -prieſter, *m.* véliki duhoven, veliki mášnik; =amt, *n.* veliko duhovstvo, -roth, *a.* živo rudéč; -schätzen, *v. a.* poštovati, spoštovati, visoko čislati, visoko céniti, močno obrájtati; --schätzung, *f.* spoštovanje, visoko čislanje; -schenkelig, *a.* stegnat, bedrat; visocih stegen od. beder.

Hoch=schule, *f.* visoko učilišče, vseučilišče, visoke šole *pl.*; -schulterig, *a.* visokopléč, visokoplečat; -schwanger, *a.* blizoporodna, blizo poroda; -selig, *a.* slávnega spomina; -sinn, *m.* visokodušje, blagodušje, visokomiselnost, visoka misel *f.*; =tig, *a.* visokodušen, blagodušen, visokomiseln; -sitz, *m.* prestol.

Höchst, *ad.* zeló, zlo zlo, jako, rámeno; *a.* najviši; (in Zusammensetz.) pre-.

Hochstämmig, *a.* visok, visokodebeln, visokostebeln.

Höchst=e, *a.* najviši, najvišji; -eigen, *a.* sam samcat, prav sam; -ens, *ad.* k véčemu, največ, zvečma; -gütig, *a.* predobrotljiv.

Hoch=stift, *n.* stólnica; -trabend, *a.* šopiren, košat, razvirav; (v. d. Rede) ohlapen; -verrath, *m.* vélika izdaja; -verräther, *m.* veliki izdajavec od. izdajnik; -wald, *m.* gozd, visoki gozd; -wasser, *n.* povodenj, *f.*; -wichtig, *a.* prevažen, velevažen, preimeniten, pretehten; -wild, *n.* velika divjáčina od. divjina; -wohlgeboren, *a.* preblagoroden; Ew. -, preblagorodni gospod, Vaša blagorodnost; -würden, Ew. -, precastiti, precastni od. precastitljivi gospod; -würdig, *a.* precastit, precestit, precastitljiv, precasten.

Hochzeit, *f.* svatba, ženitev, ženitnina, ženitovanje, svátovščina, pirgostovanje; auf der -sein, svatovati, pirovati, v svatih biti (sem); zur -

gehen, v svate iti (grem); -= *a.* svátovski, ženitni, ženitovanjski, pirni; -anführer, *m.* starašina, starešina, starosvát; -bitter, *m.* zovčin, vabec, vabivec, zvavčin; -feier, *f.* svátovščina, pirovanje; -geist, *m.* svat, pirnik, svatovavec; -geſchenk, *n.* darilo, pirni dar; -gewand, *n.* svátovsko oblačilo; svátovska obleka; -kranz, *m.* nevestni venec; -kuchen, *m.* ženitni kolač; bosman; -leute, *pl.* svatje; -lich, *a.* svátovski, svatben, ženiten, ženitovanjski, pirni; -mahl, *n.* ženitnina, ženitovanje, pir, godovanje, gostovanje; -mäßig, *a.* po svátovsko; -mutter, *f.* teta; -paar, *n.* ženin in nevesta, novici *pl.*; -vater, *m.* oče starašina, -ſlied, *n.* ženitna pesem *f.*

Hochzuverehrend, *a.* prespoštován.

Hock=e, *f.* stavek; kopica: in - en ſitzen, stávkati; auf die - nehmen, stupokramo, opertiv od. opertav zadeti + zadévati; -en, *v. a.* stávkati, razstávljati, postávljati; *v. n.* (fauern) čepeti, čépati (im), čičati: počéniti, čičniti, čúčniti + počépati.

Höcker, *m.* gerba, gerbina; -ig, *a.* gerbav, gerbast.

Hod=e, *f.* modo, mode (g. -eta). jajce; -enbruch, *m.* kila: am - leidend, kilav; -enſack, *m.* mošnja, mošnjica, modník, modetnjak.

Hof, *m.* dvor, dvorišče, borjáč, borjača, dvorjača; (um den Mond) obstret *f.*, kolobár; (Meierhof) pristava; - = *a.* dvorski, dvorni, pridvorni; -agent, *m.* dvorski opravnik; -amt, *n.* dvorska služba, dvorski urad; -beamte, *m.* dvorski uradnik; -bediente, *m.* dvorski služabnik; -brauch, *m*; dvorska šega; -burg, *f.* dvor, prestolni grad; =wache, *f.* dvorska straža; -befret, *n.* dvorski odloček, dvorni dekrét; -dienſt, *m.* dvorska od. pridvorna služba; -fähig, *a.* kdor ima pri dvoru pristop; -fahrt, *f.* napúh, prevzetnost, ošabnost, gizdost, gizdavost, šopirnost, oholost; -fährtig, *a.* prevzeten, prevzetovaven, ošaben, gizdav, šopiren, ohol, napihnjen; =e, *m.* ošabnež, ošabnik, prevzetnež, prevzetnik, prevzetovavec, napihnjenec, gizdavec, gizdelín; *f.* ošábnica, prevzétnica, prevzetovavka.

Hoff=en, *v. n.* úpati, upovati, nádjati se, nadejati se, nádati se, nádegati se, v svesti si biti (sem) česa, svestiti se česa, očakovati, pričakovati, zanášati se na kaj; -entlich, *ad.* blezo, berž kone, po vsej priliki; *a.* zaupljiv; -er, *m.* upavec, očakovavec; -nung, *f.* up, úpanje, nada, nadeja, nádega, svest, *f.*, pričakovanje; =ſlos, *a.* obupen, brezupen, brezupaden, brez upa, brez nade, =ſloſigkeit, *f.* obupnost, brezupnost; =voll, *a.* nadepóln, dobroupen, obeten, obetaven, kazen.

Hof=frau, *f.* dvorska gospá od. gospoja; -fräulein, *n.* dvorska gospodična; -gericht, *n.* dvorska sodnija; -geſinde, *pl.* dvorjanstvo, dvorska družina, dvórniki, *pl.*; -haltung, *f.* dvor, pridvorništvo; -

ieren, *v. n.* sladiti se, prilizovati se, prikupovati se; -jäger, *m.* dvorski lovec; -junker, *m.* dvorjanec, dvoranič; -kammer, *f.* dvorska kámera; -kanzlei, *f.* dvorna od. dvorska kancelija; -kanzler, *m.* dvorni od. dvorski kancelár; -kaplan, *m.* dvorni kapelán; -kirche, *f.* dvorna cérkev *f.*; -kommission, *f.* dvorska komisija; -kriegsrath, *m.* dvorsko vojaško svetovavstvo; -lager, *n.* dvor, dvorno stanovališče; -leben, *m.* dvorski fevd; -leute, *pl.* dvórniki, dvorani.

Höf=lich, *a.* vljuden, priljuden, prijazen, dvoren, dvorljív; =keit, *f.* vljudnost, priljudnost, dvorljivost &c.; -ling, *m.* dvorán, dvorján, pridvornik.

Hof=mann, *m.* dvorán, dvoranec, dvornik; -mäßig, *a.* dvorski; -meier, *m.* pristavnik; -meister, *m.* hišnik, opravník; (Lehrer) domači učitelj, odgojitelj, -narr, *m.* dvorski čavš od. trapež, dvorski pavliha; -partei, dvorska stranka, -platz, *m.* dvorišče, nadvorje; -prediger, *m.* dvorni prídigar; -rath, *m.* dvorni svetovavec od. svètnik; (Amt) dvorno svetovavstvo, dvorni svèt; -raum, *m.* dvorišče, dvorjača, borjača, borjáč; -recht, *n.* dvorska pravica; (Nachtmusik) podóknica; -schatzmeister, *m.* dvorski blagajnik; -schranz, *m.* pridvornik; -sekretär, *m.* dvorni tajnik; -sitte, dvorska šega; -staat, *m.* dvor, dvorstvo; dvorsko veličastje; s. Hofleute; -stab, *m.* dvorski štab; -stelle, *f.* dvorski urad; -tafel, *f.* dvorska miza; cesarska miza; kraljeva miza &c.; -theater, *n.* dvorsko gledišče od. igrališče; -wesen, *n.* dvorstvo, dvoranstvo; -zirkel, *m.* dvorsko društvo.

Höhe, *f.* višava, visočina, višina, visokóst; (Ort) višavina, visota, verh, veršina; absolute-, brezozirna od. nadmorska visokóst; relative -, ozirna visokóst; in die -springen, poskočiti + poskakovati; in die -, kviško, na kviško, na viš, na višek; sich in die - richten, zravnati se, po koncu se postáviti; (mit Anstrengung) skoléhati *pf.*; in die - steigen,ščetiniti se, sèršiti se, po koncu vstájati.

Hoheit, *f.* visokóst, visokota, visóst; -Gottes, božje veličastvo; kaiserliche -, cesarska visokóst, cesaróst; -srecht, *n.* vladarska pravica.

Hohelied, *n.* visoka pesem *f.*, Sálomonova pesem.

Höhen=maß, *n.* mera visokosti; -messer, *m.* visokomér, visomér; -unterschied, *m.* razloček visokosti.

Hohepriester, *m.* véliki duhoven; -amt, *n.* véliko duhovstvo.

Höhe=punkt, *m.* verh; -r, *ad.* više, višje; -rauch, *m.* višavski dim.

Hohl, *a.* votel, šupelj; (v. Zahn) piščel, votel; (eingebogen) bokast, vboknjen, vdert, jamičast, žlamborast; (v. Rüben &c.) puhel, pučav; (v. d. Stimme) votel, zamolkel; -*a.* votli; -ader, *f.* velika odvódnica; -auge, *n.* vderto okó (g. očesa), vpadlo oko; -äugig, *a.* z vdèrtimi

očmi; -backe, *f.* vpadlo lice; -beil, *n.* tesla; teslo.

Höhle, *f.* votlina, votál *f.* dopelj *f.*, duplo, dolblína, šuplina; (Erdhöhle) jama, špilja, nora, peščera, kotlja; (Wild-) luknja, berlog; (Abgrund) glob *f.*, globél *f.*, brezno, brezdno.

Hohleisen, *n.* dleto, žlebato dleto.

Höhlen, *v. a.* votliti, dolbsti, glóbati: izvótliti, prevótliti, izdolbsti; -bewohner, *m.* jamar, jamnik; -förmig, *a.* jamast, špiljast.

Höhl-gang, *m.* globnják, podzémelski hodník; -glas, *n.* jámičasto, bókasto od. vbóknjeno stekló; -hand, *f.* dlan *f.*, gerst *f.*; -heit, *f.* puhlost, puhloba, praznota, praznost; -fehle *f.* žlebič; -kopf, *m.* puhloglavec, bedák; -meißel, *m.* žlebato dleto; -raum, *m.* votlina; -spiegel, *m.* jámičasto od. vbóknjeno zercalo od. ogledalo.

Höhlung, *f.* votál *f.* žlambora, žlambór *f.*; tukava, tuljava.

Höhl-wangig, *a.* vdertih lic; -weg, *m.* klanec, soteska, tesnec; globnják, globél *f.*; -wurz, (Fumaria bulbosa) petelinček; -ziegel, *m.* korec; -zirkel, *m.* osti *pl.*, šestilo za mero votlín.

Hohn, *m.* poroga (poruga), poróg, zasmehovanje, posméh, posmehovanje, zasramba: -sprechen, rógati se, posmehovati od. páčiti se komu, sramotiti, zasramovati od. zasmehovati koga; -necken, *v. a.* zabávljati od. nagájati komu.

Höhn-en, *v. a.* sramotiti, zasramovati, zasmehovati od. oponášati koga, posmehovati, rógati se od. páčiti se komu; -er, *m.* zabavljivec, zasmehovavec, sramotivec, rogavec; =in, *f.* zabavljivka, zasmehovavka; Hohngelächter, *n.* zasmehovanje, posméh, rógranje; -isch, *a.* posmehovaven, zasmehljív, sramotiven, zasramovaven, zabavljív, nagajív.

Hohn-lachen, *v. n.* posmehovati se komu, zasmehovati koga, rógati se komu; -lachen, *n.* posmehovanje, zasmehovanje; -lacher, *m.* posmehovavec, zasmehovavec; =in, *f.* posmehovavka, zasmehovavka; -rede, *f.* sramotivne besede *pl.*; -sprecher, =in, f. Hohnlacher, =in; --wort, *n.* sramotivna beseda.

Hoho! *int.* ohó!

Höker, *m.* bránjevec; -n, *v. n.* branjáriti; -ei, *f.* branjarija, branjevstvo; -in, *f.* bránjevka.

Hold, *a.* udán, vdán, naklonjen, nagnjen; (liebreich) mil, blag, ljubeznjív, ljubek; -e, *m.* podložnik; -selig, *a.* blagomíl, blažen, ljubeznjív, mil; =seit, *f.* blagomilost, ljubeznjívost.

Holen, *v. a.* iti (grem) po kaj, prinesti kaj, skočiti po kaj + hoditi po kaj, prinášati kaj; hole den Arzt, idi od. pojdi po zdrávnika; Athem -, díhati, sopsti, oddihovati se; sich Schläge -, stákniti jo, skúpiti jo *pf.*; sich eine Krankheit -, nalezti od. nakopati si (pljem) kako bolezen *pf.*

Holster, *f.* tok. [konec!

Holla! *int.* aló! alá! na noge! po

Höll-e, *f.* pekel, peklo; -en, = *a.* peklenski; pékelni; -enangst, *f.* peklenski strah, smertni strah; -bewohner, *m.* peklenec, peklenšek; --enbrut, *f.* peklenski rod, vražja zalega, kačja zalega, vražje pleme (*g.* -ena); -enbrache, *m.* peklenski zmaj, zmij od. drakón; -enfahrt, *f.* hod v pekel, pot v pekel; -enfeuer, *n.* peklenski ogenj; -enfürst, *m.* peklenski glavár; -engeist, *m.* peklenšek, vrag, hudoba, hudobec, peklenski od. hudi duh; -enmacht, *f.* peklenska oblást *f.*; -enmaschiene, *f.* ubojna mašina, smertni stroj; -enpein, *f.* peklensko terpljenje; -enpforte, *f.* peklenska vrata *pl.*; -enreich, *n.* peklensko kraljestvo; -enschlund, *m.* peklensko žrelo od. brezdno; -isch, *a.* peklenski, pekeln, vražji, zlodejski.

Holper, *m.* gruda, gruča, grampa; -ig, *a.* grampast, grampav, gručav, grudast, neraven; *fig.* negladek; -n, *v. n.* derdrati, šájtati, tresti se.

Holunder, *m.* bezeg, bezovec; (span.) španski bezeg, lípovka. - = *a.* bezgóv, bezóv; -blüte, *f.* bezgovo cvetje; -holz, *n.* bezgov lés, bezgovina, bezovina; -strauch, *m.* bezeg, bezgovec, bezovec; *coll.* bezgovje, bezovje; -thee, *m.* bezgov čaj.

Holz, *n.* lés; *coll.* lesovina; (Brenn-) derva *pl.*; grúnes-, sirovina; ein Stück-, oklešček, poleno; -fällen, sékati, derváriti, gozdáriti; verfrüppeltes -, razpurka; zu -werden, leseneti, derveneti: obleseneti, zleseneti, oderveneti; (in Zusammensetz. mittelst -ovina oder -ina), als: Eichen -, dobovina, hrastovina; Buchen-, búkovina; Birken-, brezovina u. s. w.; von -, lesén; = *a.* lesni; (aus Holz bestehend) lesén; -abfälle, *pl.* iveri, terščice *pl.*; dervotonšek; *coll.* iverje, ivirje; -apfel, *m.* lesník, lesnica; =baum, *m.* lesnika; -arbeit, *f.* lesena roba, izdelek iz lesa; -arbeiter, *m.* dervár: -sein, dervári, gozdáriti; -arm, *a.* brezderven, brezlesen; -artig, *a.* lesast, dervnast, dervenast; -art, *f.* drevnica, drevaća, tepaća, robévnica; -band, *n.* obróč; -birn, *f.* lesnica, drobnica; -bock, *m.* kobila, koza; (Käfer) grízlica; (Zecke) klop, klošč; -boden, *m.* dervárnica, dervnica, dervotón; -bündel, *n.* bútara od. naramek derv; -dieb, *m.* lesokradec, gozdni tat; -en, *v. a.* sékati, podirati; derváriti, lesovati, gozdáriti.

Hölzer, *pl.* lesovi *pl.*; (Stiefel-) rišpete *pl.*, kalupi *pl.*; -n, *a.* lesén, dervén, drevén; (ungeschickt) okoren, štorast; (v. Geschmack) pust, neslasten.

Holz-ersparnis, *f.* prihranitev na dervih; -fäller, *m.* dervár; drevár; -faser, *f.* drevno lakno, drevna lika; -fäule, *f.* gnjiloba, gnjilina, gnjilád, trohnoba; -firniß, *m.* drevomáz, mazilo za drevesa; -fresser, *m.* kukec; -fuhre, *f.* voz derv; -gerechtigkeit, *f.* pravica do derv; -hacker, *m.*

dervár, drevár; -handel, *m.* kupčija z dervi, dervarija; -händler, *m.* dervár, kupčevavec z dervi; -haufen, *m.* kup derv, gromada; (geſchichtet) skladávnica, skládanica, kreda, naton; -icht, *a.* lesenast, drevenast, drevnast; -ig, *a.* lesén, lesnat, dreven, drevnat: - werden, obleseneti, *pf.*; -käfer, *m.* kukec, vertáč; -kauf, *m.* kupilo derv; -keil, *m.* zagozda, zagvozda; -fern, *m.* serdek; -klotz, *m.* tnalo, klada, panj, penj, kercelj; -knecht, *m.* dervár, gozdár; -lege, *f.* dervárnica, dervnica, dervotón; -leſe, *f.* pobiranje derv, derva pobírati; -los, *a.* brezderven, brezlesen; -magazin, *n.* dervárnica; -mangel, *m.* pománjkanje derv; -markt, *m.* lesni terg, lesni terg; -maß, *n.* dervna mera; - maſt, *f.* žir *f.*; -mehl, *n.* červojéd *f.*, červojédina; -nagel, *m.* klin, mozník; -platz, *m.* dervotón, dervišče; -preis, *m.* dervna cena, cena derv; -rechen, *m.* grablje *pl.*; -reich, *a.* lesovít, dervnat; -rieſe, *f.* derča, riža; -ſache, *f.* lesena roba, lesenina, lesovina; -ſäge, *f.* žaga, pila; -ſäger, *m.* žagar; -ſcheit, *n.* poleno.

Holz-ſchlag, *m.* seč *f.*, frata; -ſchlägel, *m.* kij, kic, bet; -ſchläger, *m.* dervár, gozdár, dervosék; -ſchneidekunſt, *f.* rezba; -ſchnitt, *m.* lesoréz; =ſtoß, *m.* lesorezni -ſchnitzer, *m.* lesorezec; -ſchuh, *m.* coklja, cokla; =macher, *m.* cokljar, coklar; -ſchwamm, *m.* trot *f.*; -ſchwemmer, *m.* plavec, plavivec; -ſervitut, *n.* derváščina, dervosečna služnost; -ſpalter, *m.* dervocép, dervocepec; -ſpann, *m.* terska, treska, sklešek; (Abfälle) ivér, ivír; *coll.* iverje; -ſtamm, *m.* deblo, kmen, penj; -ſtoß, *m.* germada, gromada; (aufgeſchichtet) sklada, skládnica, skladávnica, kreda; -ſtich, *m.* lesoréz; -ſtift, *m.* klínec, klinček; -ſtoff, *m.* lesovina; -ſtock, *m.* štor, panj, penj, porobek, porungelj (g. -na); -taube, *f.* divji golób, duplar; -täubling, *m.* gliva; -theer, *m.* lesni katran; -trage, *f.* nosílnica za derva, dervonósnica; -träger, *m.* dervonosec; -ung, *f.* dervárjenje; (Gegend) šuma, hosta, gozd; =srecht, pravica, kje lés sékati in správljati; -verbrauch, *m.* poraba derv; -verkauf, -verſchleiß, *m.* prodaja derv ob. lesa; -vorrath, *m.* zaloga v dervih; -weg, *m.* pot v les; -wurm, *m.* kukec, mertvaške ure *pl.* -zeit, *f.* sečnja; -zucht, *f.* lesoreja, drevoreja.

Homil-et, *m.* razlagavec, razkladavec; -ik, *f.* homilétika; prídigarstvo; -etiſch, *a.* homiléticen, homilétiški, prídigarski; -ie, *f.* homilija, duhovni razgovor, prídiga.

Homogen, -ität ſ. Gleichartig, -keit.

Homöopath-ie, *f.* homeopatija; -iſch, *a.* homejopátičen.

Honig, *m.* méd, sterd; *f.*, =*a.* medéa, sterdén; -apfel, *m.* medenec, medeníkovec; -bär, *m.* medved, medjed bučelar; -bau, *f.* bučelstvo, bučelarstvo, čbelarstvo, bčelarija; -bauer, *m.* bučelar, bčelar, čbelar; -behält-

nis, *n.* -becken, *n.* medén piskerc. medník; -birn, *f.* mednica, medenka, médičnica; -eſſer, *m.* medojéd, medojedec; -fladen, *m.* set, sat, sètina; *coll.* setovje, satovje, setje, satje; -fließend, *a.* medotočen, medonosen; -geſchmack, *m.* slaj po medu, medovina; -gras, *n.* medena trava, medenica, volnata páhovka; -handel, *m.* medárstvo; -händler, *m.* medár; -kuchen, *m.* medena potica, médovec, sterdén koláč; -reich, *a.* meden, medovít, sterden; -ſcheibe, *f.* set, sat; -ſeim, *m.* sterd *f.* čisti med; -ſüß, *a.* medén, sladek kakor med; -wabe ſ. Honigſcheibe; -zelle, *f.* piskerc, piskrec, célica.

Honn=et, *a.* pošten, spošten; -eur, ſ. Ehrerbietung: die -s machen, goste sprejémati, streči (strežem) komu, čast skazovati.

Honor=aut, *m.* počastnik; (D. Wechſels) honorant menjice, -ar, *n.* odmena, plačilo, darilo; -ār, = *a.* počastni, častni; -at, *m.* počástenec; honorát; -ajoren, *pl.* gospoda, viša gospoda; -ieren, *v. a.* pláčati + plačevati.

Hop! Hopsa! *int.* hop! hópsasa!

Hopfen, *m.* hmelj, hmel, *coll.* hmelovina; (wilder) srebot *f.*, srebotina; *coll.* srebotje; - = *a.* hmeljni, hmeljev; - *v. a.* hméliti, hméljiti: ohméliti, nahméliti; -acker, *m.* hmeljišče, hmeljník; -bau, *m.* hmeljarstvo, hmeljstvo, hmeloreja: den - betreiben, hmelj pridelovati; -bauer, *m.* hmeljar; -baum, *m.* hméljevec; -dörre, *f.* hmeljna sušílnica; -handel, *m.* kupčija s hmeljem, hmeljarstvo; -flee, *m.* mermúlika; -pflanze, *f.* hmeljika, hmeljna sadika; -reich, *a.* hmeljevít, hmelovít; -ſtange, *f.* hmeljni kol.

Hops! *int.* hop!; -a, *int.* hopsa! hópsasa!

Hörbar, *a.* slišljív, slišen; *ad.* na glas; -keit, *f.* slišljivost.

Horch=en, *v. n.* prislúšati, prisluševati, na uho vleči (vlečem), zvesto poslúšati, prisluškovati; -er, *m.* prislušavec, prisluševavec; =in, *f.* prisluševavka.

Horde, *f.* trop, tropa, kerdelo, kerdél, *f.*, truma, korušel; (Hürde) lesa, tamar; -enweiſe, *ad.* trópoma, trúmama, kerdéloma.

Horen, *pl.* molítevne ure, molitve

Hör=en, *v. a.* slíšati (im), čuti (čujem); (anhören) poslúšati; ſich laſſen, dati se slíšati, oglasiti se, + oglášati se; er läßt nichts von ſich -, ne dá glasú od sebe; man hört, sliši se, sluh je, govorí se; -en, *n.* sluh. posluh, slišanje: daſs einem das - und Sehen vergeht, da preslíšati ni mogoče; -enſagen, *n.* sluh; nach dem - po sluhu, povédali so mi; -enswert, *a.* posluha vreden; -er, *m.* poslušavec, poslušatelj, slušavec; =in, *f.* poslušavka, poslušátelica; -ig, podložen, podveržen; =keit, *f.* podložnost, podvèrženost; -keitsverband, *m.* zveza podloštva.

Horizont, *m.* obzor, obzorje, zrenik, horizont; -al, *a.* porazen, vo-

doraven, horicontalen; =linie, *f.* porazna čerta.

Horn, *n.* rog; *dim.* rožič, rožiček; (Blasinstrument) rog, (-) rožnica, trobilo: das - blasen, na rog trôbiti; in's - stoßen, zatrôbiti; mit Hörnern stoßen, bosti (bodem): pobosti + pobádati; mit gewundenen Hörnern, vitoróg; - = *a.* rožén; (b. Horn gehörig) rožen (mit Hörnern versehen) rogat; -arbeiter, *m.* rogár; -artig, *a.* rožénast, rogast; -bläser, *m.* trobec; -blende, *f.* roženasta slepotica, rogóvec; -bock, *m.* rogati kozel; Hörnchen, *n.* rožič, rogec, rožiček; -brechsler, *m.* rožni strúgar.

Hörner=los, *a.* mulast, muzast, brezróg; -n, *a.* rožén; -träger, *m.* rogáč.

Horn=eule, *f.* rogata sova; -haut, *f.* rožnica, rožna kožica; -icht, *a.* roženast; -ig, *a.* rogat.

Horniß, *f.* seršen; - = *a.* sèršenov.

Horn=ist, *m.* trobec, (trobentáč; -kluft, *f.* rožna poč *f.*, počeni rog; -los s. Hörnerlos; -stoff, *m.* rožec, rožnina; -ung, s. Februar; -strauch, *m.* dren; -vieh, *n.* goveja živina, govédina, rogata živína, rogatina; = bremse, *f.* obád. [horoskóp.

Horo=logium, *n.* časoslov; -skop, *n.*

Hörsal, *m.* učílnica, učna izbana, poslušálnica.

Horst, *m.* hosta, goščava, gošča, šuma; (Nest) gnjezdo; -en, *v. a.* gnjézditi, gnjezdo délati.

Hort, *m.* zavetje, zavet *f.*, pribežališče, pribežišče, utočišče; (Schutz) bramba, varstvo, zaslomba.

Hör=weite, *f.* slišáj; -werkzeug, *n.* slišalo, slišílo, slušalo.

Hose, *f.* hlača, hláčnica; die - n, hlače *pl.*, bergeše *pl.*, bregeše *pl.*; *dim.* hláčice *pl.*, lange -, dopétnice; kurze -, dokolénice; untere -, spodnje hlače, spódnjice, spodke *pl.*; -en, = *a.* hlačni; =band, *n.* pas, opasica; podveza, podvezek; =bandorden, *m.* podvezni red; =latz, *m.* lesica, hlačna vratica *pl.*; =sack, *m.* žep, aržet, majžar; =schneider, *m.* šivár; =träger, *m.* hlačnik, obrámnik, obrámnica, narámnica, opèrtnica, operta; =zeug, *n.* roba za hlače.

Hosiana, *n.* hoziana!

Hosp=ital, *n.* bolnišnica, bolnica, bolnišče; -odar, *m.* gospodár.

Hostie, *f.* hostija; (konsekr.) sv. rešnje teló (g. -esa.).

Hotel, *n.* gostívnica, gostilnica.

Hott! *int.* hot! hi hot!

Hub, *m.* vzdig, vzdigljej; -e, *f.* kmetija, pušča.

Hübner, *m.* zemljak, zemljákar.

Hübsch, *a.* zal, berhek, čeden, ličen, fleten; -heit, *f.* berhkost, berhkota, ličnost, čednost.

Huchen, *m.* rot, sulec, soláč.

Hudepack, *ad.* štuporama, štupokrama, opertav, opertiv.

Hudel, *m.* legnar; -ei, *f.* kerparija, šušmarija; -er, *m.* šušmár, kerpár, kerpucar; -n, *v. a.* kèrpati, kerpúcati, šušmáriti.

Huf, *m.* kopito, rog; -bein, *n.* kopitna kost *f.*; -beschlag, *m.* podkovanje; podkávanje; -e s. Hube; -ei-

fen, *n.* podkev *f.*, pódkova, kov *f.*: die – verlieren, zbositi se; die – aufschlagen, podkovati (kujem)+podkávati; (auf d. Schuhe) krampež, krámpižar, dereza; =artig, *a.* podkovast; =naſe, *f.* mračnik, -förmig, *a.* kopitast; -ig, *a.* kopiten; -lattich, *m.* (Tussilago farfara) lapúh, lepenec, lepíš, podbel; -nagel *m.* konják; podkovnik; -faugethier, *n.* kopítovec, kopitnik; -ſchlag, *m.* udár s kopitom; -ſchmied, *m.* podkováč, konjski kováč.

Hüft-ader, *f.* béderna žila; -bein, -blatt, *n.* kolek, kolčet, kvok, béderna kost *f.*; -chen, *n.* béderce, bedre (g. -eta); -e, *f.* bedro, kolek, kolčet, kvok; -enlahm, *a.* hrom v bedrih; -gelenk, *n.* béderni od. kolkov sklep.

Hufthiere, *pl.* kopítovci, kopitniki.

Hüft-muskel, *f.* béderna od. kolkova mišica; -nerve, *f.* béderna od. kolkova čútnica; -weh, *n.* bolečina v bedru, terganje v bedrih.

Hügel, *m.* hríb, grič, holm, homec, berdo, breg, gorica; *dim.* hribec, hribček, holmec, berdce, brežek, brežič, goríčica; -ab *ad.* navzdol, vniž; -auf, *ad.* vkreber, navkreber; -bewohner, *m.* hríbovec, hribljanec, berdčán; -icht, *a.* hríbast, hribčast, berdast, goričast; -ig, *a.* hribat, hribovít, hriboviten, hribovnat, berdovít, berdoviten, gričast, gričnat; -land, *n.* hribovje, berda *pl.* berdje; -reihe, *f.* versta gričev od. hribov; -rücken, sleme (g. -ena), grebén, herbet.

Huh! *int.* hu!

Huhn, *n.* (Henne) kura, kokóš *f.*, piska, puta; (junges) piščе (g. -eta), piščanec, piščec, pilec, piljič; (ein Jahr altes -) járica, (Rebh.) jerebica; Hünchen s. Huhn.

Hühner-*a.* kurji, kokošji; -auge, *n.* kurje okó (očesa). turjak; -darm, (Stellaria media) zvézdnica, kurje čreve *pl.*, kurja črévica *pl.*; -dieb, *m.* kurji tat; -ei, *n.* jajce, kurje od. kokošje jajce; -fleiſch, *n.* kurje meso, kúretina; -geier, *m.* skopec, sokolič, srakolič, kanja, kanjúh, piljúh; -geſchrei, *n.* kokodák, kokodájek, kokodájsk; -hahn s. Hahn; -handel, *m.* kurja kupčija, kokošarija, kokošarstvo, kupčija s kokošmi od. s kúrami; -händler, *m.* kokošár, piščetar; =in, *f.* kokošarica, kúrjica; -haus, *n.* kurnik, kurnjak, kokošinjak; =hirſe, *f.* kostrela; -hof, *m.* kurji dvor; -hund, *m.* pes jerebičar od. prepeličar; -koth, *m.* kurjek, kokošjek; -laus, *f.* tekút *f.*; -markt, *m.* kurji od. kokošji terg; -ruf, *m.* jerebji klic; -ſtall, *m.* kurnjak, kurnik, kokošinjak; -ſteige, *f.* kurnik, greda, kobaca; -vieh, *n.* kurétina, perutnina, perotnina, perjád, perjádina; -lein s. Huhn.

Hui! *int.* hoj! smuk! in einem -, ko bi trenil, ko bi pihnil.

Huld, *f.* milost, milostinja, blagost, blagovoljnost, prijaznost, láskavost; -igen, *v. a.* zvestobo priseči (sežem)

+ priségati; *fig.* priklánjati se, dobríkati se, laskati se; -igung, *f.* obljuba od. prisega zvestobe od. vérnosti; *fig.* spoštovanje; =eid, *m.* prisega zvestobe od. vérnosti; =ſtag, *m.* dan prisege zvestobe od. vérnosti; -reich, -voll, *a.* mil, milostív, milostljív, milostiven, blagovoljen, prijazen, laskav.

Hülle, *f.* ogrinjalo, pregrinjalo, zagrinjalo, pokrivalo, zakrov (Decke) odeja, odelo, odevalo, (Embalage) ovoj, zavòj, ovojek: in-und Fülle, na prebitek; -n, *v. a.* zagerniti, ogerniti, pregerniti, pokriti (krijem) + zagrínjati, ogrínjati, pokrívati; (m. einem Mantel) zaviti (vijem), ogerniti + zavíjati, ogrínjati; (bedecken) odeti (denem) + odévati; -kelch, *m.* ovojek.

Hülſe, *f.* luska, luščina, lupina; (v. d. Hülſenfrüchte) strok, kozula; *coll.* stročje; (v. d. Hirſe) mekina; (d. Kaſtanien) ježica (d. Nüſſe) robina, robčina; (d. Getreidefr.) pleva; -n, *v. a.* lúščiti, rúžiti, lúpiti; róbkati, kožúhati; -enartig, *a.* luskast, luskinast, lupinast, mekinast, strokast; -enfrucht, *f.* sočivo; *coll.* sočivje, stročje; -engewächs, *n.* -pflanze, *f.* stróčnica; kozúlnica; -ig, *a.* strokat, stročen.

Human, *a.* vljuden, priljuden, ljudski, človeški, človečen; -ität, *f.* vljudnost, priljudnost, človečnost; =ſchüler, *m.* humanist.

Hummel, *f.* čmerl, čmelj, čmelák, ščemér; (geſtreift) pásanček; (gelb) rumenček.

Hummer, *m.* morski rak, jastog.

Humerale, *n.* oplečje.

Humor, *m.* dobra volja, *f.* Laune; -iſt, *m.* zabavljivec, šaljivec; =iſch, *a.* zabavljív, šaljív, šegav, humorístičen.

Hump=eln, *v. n.* homodrati, opotékati se, šépati; -en, *m.* kupa.

Humus, *m.* pérst *f.*, bernja, černa perst *f.*

Hund, *m.* pes, kuzel; junger -, pse (g.-eta), kužej, kužek, psiček, ščene (g. eta); der große- (aſtr.) kuzlak; (d. Böttcher) klešče *pl.*, natezivnik; (Göpel-) rudarski vozek, trúžica; Hündchen *f.* Hund; -e = *a.* pesji, pasji; -egebell, *n.* laj, lájanje; -ehaus, *n.* pesnják; -eloch, *n.* pesnják, psinják; *fig.* luknja, beznica.

Hundert, *num.* sto, stotina; -armig, *a.* storók, storočen; -blätterig, *a.* stolíst, stolisten, stoperesen; -el, *n.* stoti del, stotín; -ens, *ad.* stotič; -er, *m.* stotica; (Banknote) stoták; =lei, *a.* stoteri, stogúb; -fach, *a.* stoteren, stoternat, stogúb; -fältig, *a.* stoternat, samostotéri; -füßig, *a.* stonóg; -gulden, *n.* stoták; -händig, *a.* storók, storočen; -haupt, *n.* stoglavec; *a.* stogláv; -jährig, *a.* stolét, stoleten: das -e Feſt, stolétnica; -jährlich, *ad.* vsacih sto lét; -mal, *ad.* stokrat; =ig, *a.* stokraten; -pfünder, *m.* stofunták, stofuntnik; -pfündig, *a.* stofunten; -ſte, *a.* stoti, stotni; -ſtimmig, *a.*

stoglasen; -tägig, *a.* stodneven; -tausend, *num.* sto tisoč; -weise, *ad.* na stotine, stotínama; -zündig, *a.* stojezičen.

Hunde-stall, *m.* pesnják, psinják; -steuer, *f.* pesji davek, psovina.

Hünd-in, *f.* psica, pesica, kuzla; -isch, *a.* pesji, pasji.

Hunds- *a.* pesji, pasji; -bere, *f.* Hartriegel; -biss, *m.* pesji popadek od. ugrizek; -fott, *m.* malopridnež; -gras, *n.* pesja trava; glístnik; --famille, *f.* smerdél, pesji rman; --fette, *f.* pesja veriga; pesji lanec; -kopf, *m.* pesja od. pasja glava; *fig.* pesoglavec, psoglavec; -köpfig, *a.* psogláv, pesjogláv; -kott, *m.* pesjek; -krankheit, *f.* pesja bolezen *f.*; -lager, *n.* pesji kotec, pesnják; -laus, *f.* klop, kerpel *f.*, pesja uš *f.*; -leben, *n.* pesje od. revno življenje; -loch, *n.* pesja luknja; -petersilie, *f.* mala trobelika, pesji peteršilj; -rose, *f.* šipek; -stall, *m.* pesnják; -stern, *m.* kuzlak, pesja zvezda; tage, *pl.* pesji dni od. dnevi *pl.*; -tod, *m.* pesja smert *f.*, omej; -wuth, *f.* steklina, pesja steklina, besnica; -zahn, *m.* pesji zob; -zunge, *f.* pesji jezik. [-ugrab, *n.* mogila.

Hüne, *m.* velikán, ober, oriják;

Hunger, *m.* lákota, lakot *f.*; (Heiß-) glad, volčja lákota; (großer, anhaltender-) strad, stradež, straja: -s sterben, lákote od. gladú umreti + umírati; großen-leiden, strádati, gladovati; -blümchen, *n.* kurje zdravje; -ig, Hungrig, *a.* lačen, lákoten; gladen, gladoven; sestradan, zastradan: -werden, uláčniti se, zláčniti se, zgladovati se *pf.*; -machen, uláčniti, zgladovati, sestrádati *pf.*; -leider, *m.* strádavec, gladovavec; =ei, *f.* stradež, straja; -n, *v. n.* lačen biti (sem), lákoto iméti (am) od. čutiti, lákota me grúdi, glad terpeti, lačneti; (sehr-) gladovati, strádati, stradovati; -snoth, *f.* lákota, lakot, *f.* strad, stradež; -strafe, *f.* post; -turm, *m.* gladomórnica; -tod, *m.* smert za lákoto od. gladom; -tuch, *n.* am-nagen, gladovati, strádati, glad pasti; -igkeit, Hungrigkeit, *f.* lačnost, gladovnost, gladnost.

Hunzen, *v. a.* kvariti + pokvariti; *fig.* psovati (psujem), zmérjati.

Hüpf-en, *v. n.* skákati (skačem), poskakovati, skakljati: skočíti, poskočiti; (schlagen) trípati (ljem), utrípati; -er, *m.* skakavec; -ling, *m.* skok, poskók.

Hürd-e, *f.* lesa, pletenica; (Schaf-) tamar, osek, ograja; -en, *v. a.* ográditi, tamar zagraditi + ográjati, tamar zagrájati.

Hur-e, *f.* kurba, kurva, blodnica, nečistnica, cosa; -en, *v. n.* kúrbati, kúrbati se, kúrvati, nečisto živeti; -enhaus, *n.* kurbárnica, kurbišče; -enkind, *n.* kurbič, mulček, pankert; -enlieb, *n.* nesramna od. umázana pesem *f.*; -enneft, *n.* kurbišče; -enpack, *m.* kurbirska zalega, kurbirska derhál *f.*; -er, *m.* kurbir, kurbež, kurvež, kurbar, nečistnik; =ei, *f.* kurbarija, kúrbanje, nečisto življe-

nje; =isch, *a.* kurbirski, kurbarski, necist.

Hurrah! *int.* hurá!

Hurtig, *a.* uren, nagel, berz, berzen, okreten, oberten, spešen, gibek; -! hajdi! alo! hitro!; (beim Gehen) skačen, skočen, lahkohoden; -keit, *f.* urnost, naglost, berzost, okretnost; skočnost.

Husar, *m.* huzár, husár; -en, = *a.* huzarski, husarski.

Husch, *int.* vš! ferk!; -en, *v. n.* smúkniti, púhniti, perhniti, lohniti, šiniti *pf.*

Hüsteln, *v. n.* pokašljevati.

Husten, *v. n.* kášljati: zakášljati, odkášljati se: Blut -, kri pljuvati (pljujem) od. hèrkati; ganze Nächte durch, -, cele noći prekášljati + prekašljevati; -en, *m.* kašelj: den - haben, kášljati; -er, *m.* kášljavec; pokašljevavec.

Hut, *m.* klobuk; *dim.* klobuček; (Zucker-) klobúc. kerhet; ohne -, razogláv, brezogláv; -ab! odkrij se, odkrijte se! ꝛc. den - aufsetzen, pokriti se (krijem) + pokrívati se.

Hut, *f.* varstvo, straža, ohramba; (Weide) paša, pašnik, spašnik, pasovnik, pastvina (das Hüten) paša, pašnja: auf der - sein, várovati se, páziti, glédati.

Hüten, *v. a.* várovati, čúvati, vardévati; (weiden) pasti; sich -, *v. r.* várovati se, čúvati se, ogíbati se (bljem), páziti, glédati: das Bett-, bolen ležati (im); -er, *m.* varh, varuh, čuváj, čuvár, varovčín; = in, *f.* várhinja, čuvajka, čuvarica.

Hut-fabrik, *f.* klobučárnica; -fabrikant, *m.* klobučar; -feder, *f.* pero za klobukom; -filz, *m.* klobúčina, klobúčevina; -förmig, *f.* klobučast, klobukast; -futteral, *n.* škatlja za klobuk, klobúčnica; -geld, *n.* paševina, pašnina; -gerechtigkeit, *f.* pravica do paše; -händler, *m.* klobučar; -krämpe, *f.* krajec, streha, štula; -los, *a.* brez pastirja; (unbedeckt) razogláv, brezogláv; -macher, *m.* klobučar; =ei, *f.* -handwerk, *n.* klobučarija, klobučarstvo: das - betreiben, klobučáriti; =in, *f.* klobúčarica; -schachtel, *f.* klobúčnica.

Hutsche, *f.* guga, gúgalica, gugávnica, ujčávnica; -en, *v. n.* gúgati se (am u. ljem), újčkati se, újckati se, júgati se, kolémbati se; (gleiten) dèrsati se, dèrkati se.

Hut-schleife, *f.* petlja; -schnur, *f.* trak za na klobuk; -taxe, *f.* paševina, pašnina.

Hütte, *f.* bajta, koča, koliba, tega; (elende) beznica, kočura; *dim.* bájtica, kóčica, kolíbica; (Schmelze) plavž, plavež, talívnica, topívnica; (im Bergw.) izdelovávnica, uta; -enarbeit, *f.* delo v topívnicah od. plavžih; =er, *m.* plavžar, topivničar; -enbewohner, *m.* bajtar, bajtnik, kočár; -engebäude, *n.* plavž, plavež; -enkunde, *f.* plavžarstvo, topivničarstvo; -enmann, *m.* topivničár, plavžar, útnik; -enmänniſch, *a.* plavžarski, topivničarski; -enwerk, *n.* plavž,

plavež, topivnica, talivnica; -enwesen, *n.* plavžarstvo, topivničarstvo.

Hut=weide, *f.* pašnik, spašnik, pasovnik; -zeug, *n.* klobúčina, klobúčevina.

Huzel, *f.* kerhelj, kerhljič.

Hyacinte s. **Hiazinthe.**

Hyäne *f.* hijena, risa.

Hydr=a, *f.* hidra; -aulif, *f.* hidrávlika, vodarstvo; -aulifch, *a.* hidrávličen, vodarski; -odynamif, *f.* hidrodinámika; -ographie, *f.* vodopís, vodopisje; -ographifch, *a.* vodopisen; -ologie, *f.* vodoslovje; -ometer, *m.* vodomér; -opath, *m.* vodolečnik, hidropát; =ifch, *a.* vodolečen, hidropátičen; -oſtatif, *f.* hidrostátika, nauk o enakoteži tekočin; -oſtatifch, *a.* hidrostátičen, -technif, *f.* hidrotéhnika, vodostavstvo; -otechnifch, *a.* hidrotéhničen, vodostavben.

Hygro=meter, *m.* vlagomér; -ſkop, *m.* vlagokáz, vlagovid.

Hymn=e, *f.* -us, *m.* hválnica, hvalna pesem *f.*, slavica, himna.

Hyper= (in Zuſammenſetz.) pre-; -bel, *f.* hipérbola; prepétnica, prebítnica; -boliſch, *a.* hiperbóličen, hiperboliški, prepét; -kritif, *f.* preostri pretres.

Hypo=chonder, *m.* mornik, hipohonder; -chondrie, *f.* mornost, težkomiselnost, hipohondrija; -chondriſch, *a.* moren, težkomiseln, hipohóndričen; -tenuſe, *f.* presižnica; podpona, hipotenuza; -thek, *f.* podlog, zalog, hipoteka, zastava nepremekljivega blaga; = = *a.* založni, gruntozastavni, hipotekarni; =arfordetung, *f.*, hipotekarna ob. gruntozastavna tirjava; =argläubiger, *m.* hipotekarni ob. grúntozastavni upnik; =verſchreibung, *f.* hipotekarni ob. gruntozastavni zapis; =enbank, *f.* založnica, zastávnica.

Hypoth=eſe, *f.* podmena, podklada; -etiſch, *a.* podmenen, podkladen.

Hyſter=ie, *f.* maternična bolezen, maternica; -iſch, *a.* maternični.

Hyſteronproteron, *n.* narobna (beseda), narobe reč *f.*

I, i

I! *int.* i! i nu! no! i no!

Ibis, *m.* gavec, ibis.

Ich, *pr.* jaz, jez, jest, jes; (vor d. Zeitworte gemeiniglich unüberſetzt); das-, moja oseba, jaz.

Ichthyo=grafie, *f.* ribopís, ribopisje, -lith, *m.* okámnjena riba, ribja okamnelina; -phag, *m.* ribojéd, ribojedec.

Ideal, *n.* vzor, vzgled; vidína, ideál; -iſch, *a.* vzoren; umski, idealen; -iſiren, *v. a.* vzóriti, idealisovati, idealisírati; -iſmus, *m.* idealízem, vidinstvo; -iſt, *m.* idealíst domišljevavec.

Idee, *f.* misel *f.*, predstava, ideja; *f.* Begriff; -enaſſoziazion *f.* združba misli ob. predstáv, predstavzdružnost; -engang, *m.* versta misli ob. predstáv; -enlos, *ad.* brez misli, brezmišljiv, -enreich, *a.* domišljiv, umišljiv.

Idem, to isto, ravno to.

Ident=ificieren, *v. a.* enáčiti: poenáčiti, zenáčiti; **-isch**, *a.* isti, ta isti, ravno tisti, enák; **-ität**, *f.* istost, taistost: die-einer Perſ. ſicherſtellen, dokázati, da je ta oseba ta ali una.

Id est, to je, to se pravi.

Idio=m, *n.* narečje, podnarečje; posebnost kakega jezika; **-ſyntraſie**, *f.* indiosinkrasija, vsečutnost; **-t**, *m.* nevednež; **-tiſon**, *n.* narečni slovár, narečnik.

Idol ſ. Götze.

Idyll=e, *f.* pastirska pesem *f.*, selanka, idila; **-iſch**, *a.* pastirski, selanski, idilski.

Igel, *m.* jež; *dim.* ježek; **- = a.** ježev; **-artig**, *a.* ježast, ježevit; **-fiſch**, *m.* ježarica; **-haut**, *f.* ježeva koža, jéževina; **-ſtopf**, *m.* (Sparganum) jéževa jézica.

Ignor=ant, *m.* nevednež, malovednež, nevedec, malovedec; **-anz**, *f.* nevednost, malovednost, neznanstvo; **-ieren**, *v. a.* ne védeti (vém), ne méniti se zakaj, ne róditi za kaj; nevédnega se délati; er ignoriert ihn, dela, kakor bi ne vedel za-nj.

Ihr, *pr. pl.* vi, vé; **-ig**, *a.* (ihr gehörig) njen, nezin; (ihnen 2 gehörig) njun; (ihnen gehörig) njihov, njihen, in d. Höflichkeitsſprache vaš; ſie mögen das - thun, naj storé svojo dolžnost; **-e** *pr.* Vaš; **- Gnaden**, Vaša milost; **- Majeſtät**, Njegovo veličanstvo; **-en**, *v. a.* víkati.

Ikono=graf, *m.* podobopisec; **= ie**, *f.* podobopís; **-logie**, *f.* podobóznanstvo, kíposlovje.

Illegal, *a.* nepostaven, nezakonit, nezakonen, nepraven; **-ität**, *f.* nepostavnost, nezakonitost.

Ill=egitim, *a.* nezákonski; **-iquid**, *a.* negotóv; neprav.

Illumin=azion, *f.* razsvečava, osvečava, osvetlava; **-ieren**, *v. a.* razsvétliti, razsvétiti + razsvetlovati, razsvečevati.

Illuſ=ion, *f.* slepija, slepotija, omama; **-oriſch**, *a.* slepiven, slepotiven, prazen vídezen.

Illuſtr=azion, *f.* Erläuterung, Zeichnung; **-ieren**, *v. a.* ſ. Erläutern; illuſtrirte Zeitung, obrazkov časnik.

Iltis, *m.* dihúr, dihór, thor; **- = a.** dihurjev, thorjev; **-falle**, *f.* past za dihurje; **-fell**, *n.* dihúrjeva koža, dihúrjevina.

Imagin=är, *a.* umišljen, dozdeven, prividen; **-azion** ſ. Einbildung.

Imbiß, *m.* málica, prikusek, prigrizek.

Immateriell, *a.* brezsnoven, brez[telen, breztelesen.

Immatrikul=azion, *f.* vpis, zapis (v mático, imenik ꝛc.); **=ſchein**, *m.* vpisni list; **-ieren**, *v. a.* vpisati + vpisovati (v matico).

Immer, *ad.* vselej, vsikdar, vsigdar; (ununterbrochen) vedno, v eno mér, zmér, zmeraj, ves čas; **-mehr**, čedalje bolj, čezdalje; **-dar**, *ad.* skoz in skoz, drevi in davi, v eno mér; **-fort**, *ad.* vedno, nepreném[oma, nepreněhama, zmeraj, zmiraj, zmeram, zmiram, neprestano; **-grün**, *n.* zimozelen; *a.* vednozelen; **-hin**, *ad.* naj le, vse eno naj; **-mehr**, *ad.*

čedalje, čezdalje, čedalje bolj, bolj in bolj, vse bolj in bolj; -ſatt, *a.* vedno sit; -während, *a.* veden, prevén, neprenehljiv, neprestán, vedno terpéč; *ad.* vedno, v eno mér, neprenéhoma, neprestano.

Immobil, *a.* nepremakljiv, nepremikljiv, ležéč, nepregibljiv; (milit.) nepripraven, neorožen; -ien, *pl.* nepremekljiva posestva *pl.*, nepremaknina. [feit.

Immoral-iſch, -ität ſ. Unſittlich, -

Immortele, *f.* neven, imortelka.

Immunität, *f.* nedotikljivost.

Impet-ativ, *m.* velevni naklon, velevnik; -ator, ſ. Herrſcher; -feſt, *n.* polpretekli čas; -ial, *a.* cesarski, imperialen; -ſonale, *n.* neosebni glagol; -tinent, *a.* nesramen, prederzen; -tinenz, *f.* nesramnost, prederznost.

Impf-anſtalt, *f.* cepívnica osepnic; -en, *v. a.* cépiti; (Pocken) cépiti, osépnice od. koze stáviti; -er, *m.* cepivec; -ling, *m.* cépljenec; -ung, *f.* cépljenje, stávljenje osepnic od. koz; -ſtoff, *m.* cepivo; =zeugnis, *n.* spričevalo o stavljenih osépnicah od. kozah. [neležnina.

Imponderabilien, *pl.* nevagljina.

Imponieren, *v. a.* moževati, važnosti si dajati; -d, *a.* moški, zapovedljiv.

Import, *m.* vvoz, dovožnja; -en, *pl.* vpeljano blago, vvozno blagó, vvoznina; -eur, *m.* vvoznik; -geſchäft, *n.* vvozna kupčija; -ieren, *v. a.* vvoziti, vpeljati + vvážati, vpeljevati. [lekrasen.

Imposant, *a.* jako zanimljiv; ve-

Impoſt, *m.* naklada, namet.

Impot-ent, *a.* nezmožen; -enz, *f.* nezmožnost.

Impr-imatur, *n.* naj se natisne, dovóljenje v natís; -omptu, *n.* brez priprave, na ravnost; -oviſator, *m.* pesnik, ki sklada brez priprave, improvizator; -oviſieren, *a.* brez priprave skládati od. peti (pojem), improvizovati.

Impuls, *m.* nagib, nagibljej, nagibek, podžigljej, pogon, nagon, podnet. [prištévba.

Imputazion, *f.* pripís; prišteva,

In, *prp.* v, na; (zur Bezeichnung der Bewegung) po: in der That, zares; im Anfange, od začetka, iz začetka, iz perva, iz pervine, obnam; -Gegenwart, vpričo, nazoči; im Winter, Sommer, po zimi, po letu; - der Meſſe, pri maši; bis -, do; -begriff, *m.* zapopadek, obség, obsežek; (Auszug) posnetek, izbor; mit -beš, s tem vred; -brunſt, *f.* gorečost, vnetost, vžganost, gorljivost; -brünſtig, *a.* goréč, vnét, vžgan, plamenéč, iskrén; =keit ſ. Inbrunſt; -choativ, *n.* začinjavni glagol; -contumaciam, v neposluh; -definitum, *n.* nedoločni glagol; -deklinabel, *a.* nepregiben, nepregibljiv, nesklonljiv, nesklanjaven.

Indem, kedar, ko, med tem ko, dokler; (urſächl.) ker, ki.

Independ-ent ſ. Unabhängig, -keit.

Indeſs, Indeſſen, *c.* v tem ko, med tem ko, ta čas ko, temčasi.

Ind=ex, *m.* kazalo, obseg; -ian ſ. Truthahn; -ifferent, *a.* nemaren, neroden; nerazločen, nobenostrán, nobenplaten; =ismus, *m.* nemarnost, nerodnost; nobenostranost, indiferentizem ꝛc.; -ifferenz, *f.* nemarnost; nerazločnost.

Indigo, -pflanze, *f.* modríl, indigo; -blau, *a.* modrél.

Indikativ, *m.* določni naklon, določnik, naznanivnik.

Indi=rekt, *a.* posredenj, nenaravnosten; *ad.* ne naravnost, posredno; -ſtrct, *a.* nepremišljen, nespreviden, brez premislika, brezoziren; -ſkrezion, *f.* nepremišljenost, nesprevidnost, brezozirnost.

Individ=ualiſieren, *v. a.* osébiti, edinstvovati: poosébiti, poedinstvovati; -ualität, *f.* osebnost; edinstvenost; -uell, *a.* oseben, edinstven; -uum, *n.* oseba, osoba, poedinec, posámeznik.

Indol=ent, *a.* brezčuten; neroden, nemaren, zanemaren; -enz, *f.* brezčutnost; nerodnost, nemarnost, zanemarnost.

Indoſſ=ament, *n.* prevod ob. prepis menjice, herbtopís; -ant, *m.* provednik, herbtopisec; -ator, *m.* prevodojemec, herbtopisnik; -ierung, *f.* prevedba ob. prenos menjice.

Indul=tor, *m.* navodič; -zion, *f.* navod.

Indul=genz, *f.* odpustek, odpúst, prizanašnost; -t, *m.* odlog, predlog, obrók.

Industr=ie, *f.* obertnost, obert *f.*, obertstvo, obertnija; =erzeugnis, *n.* izdelek: -iell, *a.* obertnijski, oberten; =e, *m.* obertnik; *f.* obertnica; -ieſchule, *f.* obertnijska šola; -iös, *a.* oberten.

In=einander, *ad.* eno v drugo, drugo v drugo; -famſ. Schändlich; -ierend, *a.* gerdiven, sramotiven.

Infant, *m.* infant, španski králjevič; -erie, *f.* pehota, peštvo, pešci *pl.*; -erie, =a. pehotni, pešaski; -regiment, *n.* pehotni polk, pešaški polk; =ſt, *m.* pešec, pešák; -in, *f.* španska kraljičina.

Infel, Inful, *f.* mitra, škofova kapa.

Inf=ekzion, *f.* okužba; -initiv, *m.* nedoločni naklon, nedoločnik; -izieren, *v. a.* kúžiti, skrúniti: okúžiti, oskrúniti; -iziert, *a.* kužen, okužen, navzét.

Infl=exibel, *a.* nepregiben, nepregibljív; -uenz ſ. Einfluß; -ieren ſ. Einwirken.

In=folge, *ad.* vsled, za, poleg; -folio, v celi poli.

Inform=ator, *m.* učitelj, poducitelj, odgojitelj; -azion, *f.* podúk, podučenje; napotilo, napeljava; -ieren, *v. a.* poducíti + podučevati; napótiti, napeljati (ljem) + napotovati, napeljevati.

Infrau, *f.* gostja, góstija.

Inful, *f.* mitra, škofova kapa; -iert, *a.* z mitro, mitronosen.

Infusion, *f.* nalív; -sthierchen, *n.* močelka.

Ingber s. Ingwer.

Inge-borene, *m.* roják, domačin, domačinec; **-nier**, *m.* zemljomér, zemljomerec, merčún, inženir; **=** = *a.* zemljomérski, inženirski; **=** *akademie*, *f.* inženirska akademija; **=forps**, *m.* inženirski oddelek; **=** *kunst*, *f.* zemljomérstvo, zemljomérje. **=schule**, *f.* zemljomérska od. inženirska šola; **-eniös**, *a.* umen, bistroumen, iznajdljiv.

Ingleichen, *c.* tudi, tako tudi, i, ravno tako, enako tudi.

Ingredienz, *f.* primés *f.*, primesek.

Ingrimm, *m.* serd, zlost *f.*, razkáčenost, gnjev, jarost; **-ig**, *a.* jar, zlosten, razkačen, serdit.

Ingroſſ-ator, *f.* knjižni vpisovavec, vknjiževavec; **-ation**, *f.* vknjižba, zapis v knjige; **-ieren**, *v. a.* vknjížiti, vpísati (pišem) + vknjiževati, vpisovati; **-iſt**, *m.* vknjiževavec, vpisovavec.

Ingwer, *m.* igver, zázvor.

Inhab-en, *v. a.* imeti (am), v lasti imeti, v moči imeti, premóči (morem); **-er**, *m.* imetnik, imevec; lastnik; **=in**, *f.* imétnica; lastnica; **-ung**, *f.* imetje, imenje.

Inhalt, *m.* zapopadek, obség, obsézek, zaderžáj, obderžáj; (Kern) jedro, izbor; laut **-des Artikel III.**, po besedah člena III.; **-en**, s. Enthalten; **-lich**, *ad.* po zapopadku od. obsegu; **-los**, *a.* prazen; **-anzeige**, *f.* kazalo, obseg, naznanilo obsega od. zapopadka; **-reich**, *a.* obsežen, bogat, jédernat; **-ſchwer**, *a.* tehten, pretehten, prevažen; **-sverzeichnis** s. Inhaltsangabe.

Inhär-ent, *a.* zapopaden, odvisen, deržéč se; **-enz**, *f.* zapopadnost, odvisnost, deržečost.

Inhuman, *a.* nevljuden, nepriljuden, nečloveški; **-ität**, *f.* nevljudnost, nepriljudnost.

Initiative, *f.* predlog, nasvet; pravica začetka: **-ergreifen**, pervi kaj spróžiti od. nasvetovati.

Injurie, *f.* razžalitev na poštenji od. na časti, kratitev časti; **-enklage**, *f.* tožba zavoljo razžalitve na poštenji od. na časti; **-enprozeſs**, *m.* pravda zastran razžalitve na časti od. na poštenji, pravda zarad razžáljene častí.

Inklin-ation, *f.* nágnjenje, naklónjenost, nagíb; **=swinkel**, *m.* nagíbni kot; **-ieren**, *v. n.* nagnjen, od. naklonjen biti čemu, nagíbati se (ljem) h čemu.

Inklusive, *ad.* vštevno, vštevaje.

Inkognito, *n.* neznanost, neznanstvo: **-reiſen**, nepoznán potovati, pod tujim imenom popotovati.

Inkomm-enſurabel, *a.* neizmerljiv, neizmeren; **-odieren**, *v. a.* nadlegovati koga, nadlego komu délati, ponadleževati od. ponadlegovati koga; **-odität**, *f.* nadlega, nadležnost.

Inkompet-ent, *a.* brezoblasten, neoblasten, nepristojen; **-enz**, *f.* brezoblastje, brezoblastnost, nepristojnost.

Inkonſeq-uent, *a.* nedosleden; **-enz**, *f.* nedoslednost.

In-konvenienz, *f.* nepriličnost, ne-

prilika; -korporazion, *f.* pridružba, združba, privtelitev, pripojitev; -korporieren, *v. a.* pridružiti, privtéliti, pripójiti + pridruževati, privteljevati.

Inkorrekt, *a.* nepravilen, pogrešen, hiben; -heit, *f.* nepravilnost, pogrešnost.

Inkrement, *n.* prirastek, narastek; -liſtieren, *v. n.* oskórjiti se, oskórjati se + oskorjevati se.

Inkulpat, *m.* obdólženec, zatóženec; -ieren, *v. a.* dolžíti, kriviti: obdolžiti, okriviti.

Inkunabeln, *pl.* pervotiski *pl.*; -rabel, *a.* neozdravljiv, nezaceljiv, neizceljiv. [doklada.

Inlage, *f.* vloga, vložba, priloga,

Inland, *n.* domača dežela, domačija, domači kraj.

Inländer, *m.* rojak, domačin, domačinec; =in, *f.* rojákinja; -iſch, *a.* domáč, domačedežélen, túkajšen.

Inlaut, *m.* srédnik.

Inliegen, *v. n.* priložen biti (sem); -d, *a.* vložen, priložen.

Inne, *ad.* notri, notre, znotraj; -behalten, *v. a.* pri sebi ob. v svoji moči obdéržati (im) + obderževati; -haben, *v. a.* imeti (ám), v oblasti imeti; -halten, *v. n.* ustáviti, prenéhati + ustávljati, prenehovati: mit der Stimme -, premólkniti + premolkovati, glas se terga; -n, *ad.* notri, notre: von - znotraj; nach -, noter, vnoter, navznoter; -wohnt, *f.* notranji svet.

Inner, *a.* notránj, znotránj, notranjšen, notranjski, nótrišen, znotrejšen; -e, *n.* notránjščina, notranjost, znotránjščina, znotrava, nóteršnost; (d. Menſchen) serce, duša, globina; -halb, *prp.* v, med; -lich, *a.* ſ. Inner; *ad.* znotraj, odznotraj; -ſte, *n.* sredina, sred *f.*, globina, oserčje.

Innewerden, *v. n.* opáziti, spáziti, zapáziti, dovédeti se (vém) česa, zaznati, doznati + opazovati, dovédati se, zaznávati.

Innig, *a.* priserčen, serčen, iskrén, istinít; vroč, goréč: -ſt gerührt, v dušo ganjen, ob. ginjen; -keit, *f.* priserčnost, serčnost, iskrenost; gorečost, vnetost; -lich ſ. Innig.

Innung, *f.* ceh, zdrúžnica, družba rokodelcev; -sgeld, *n.* cehovina; -vorſtand, *m.* cehu starašina ober predstojnik.

Inokulieren, ſ. Impfen.

Inquirent, *m.* preiskovavec, izpraševavec; -ieren, *v. a.* preiskovati, izpraševati.

Inquiſit, *m.* preiskovanec, izpraševanec; =in, *f.* preiskovanka, izpraševanka; =or, *m.* preiskovavec; verosodnik, verosodec; -izion, *f.* preiskava, preiskovanje, izpraševanje; verosodba, inkvisicija; -itoriſch, *a.* preiskovaven, izpraševaven.

Inrotulazion, *f.* zavoj pravdnih spisov; -ieren, *v. a.* spise v zavoj djati (dem, denem) + dévati.

Inſaß, *m.* selák, naselnik, stanovnik, nasednik. [sebno, soseb.

Inſbeſondere, *ad.* sosebno, po-

Inſchlitt ſ. Uyſchlitt.

Inſchrift, *f.* napís, nadpís; -enſammlung, *f.* nabira napisov.

Inſekt, *n.* zaželka, mergolinec, žužek, žižek, žižec, žužélica, merčelinec; -enfreſſer, *m.* zaželkojedec; -enlehre, *f.* nauk o zaželkah; -enpulver, *n.* prah zoper mèrčes; -enſtendel, *m.* mačje uhó (g. ušesa).

Inſel, *f.* otok, ostrov; (Fluſs-) osredek; -bewohner, *m.* otočán, otokar; -= *a.* otoški; =in, *f.* otočanka; -chen, *n.* otočič, -gruppe, *f.* otočje; -kette, -reihe, *f.* pootočje, otočja versta; -meer, *n.* otočnato morje; -reich, *a.* otočnat, otočen, ostrovnat; -volk, *n.* otočanje, otókarji *pl.*

Inſeparabel, *a.* nerazdelen, nerazločen, neločljiv.

Inſerat, *n.* vverstilo, vverstek; -gebühr, *f.* vverstnina. [stovati.

Inſerieren, *v. a.* vverstiti + vver-

Ins-geheim, *ad.* skrivaj, skrivši, skrivé; -gemein, *ad.* sploh, v obče, počez, vprek; -geſammt, *ad.* vsi skup, skupaj, vse splaz.

Inſiegel, *n.* pečat; -nien, *pl.* známenja častí.

Inſinuieren, *v. a.* izročiti, vročiti + izróčati, izročevati; na sum stáviti.

Inſkribieren, *v. a.* vpísati (pišem) + vpisovati; -pzion, *f.* vpis, vpisovanje.

Inſofern, *ad.* kolikor.

Inſolent, *a.* prederzen, objesten; -enz, *f.* prederznost; -ent, -venz, *f.* Zahlungsunfähig, -feit.

Inſonderheit, Inſonders, *ad.* sosebno, posebno.

Inſpek-tor, *m.* nadzornik, nadglednik, ogleda; =at, *n.* nadzorstvo, nadzorníštvo, nadgledstvo, nadgledníštvo; -zion, *f.* nadgledstvo, nadzorstvo.

Inſpi-razion, *f.* navdih, navdihnjenje; -rieren, *v. a.* navdihniti + navdíhati, navdihovati; -zieren f. Beſichtigen.

Inſtall-azion, *f.* vstanovitev, vstanávljanje, vstanovljevanje, vmestovanje, vpeljevanje; -ieren, *v. a.* vstanoviti, vmestiti, vpeljati (ljem) v urad + vstanávljati, vstanovljevati, vmestovati, vpeljevati v urad.

Inſtandhalt-en, *v. a.* v dobrem stanu ohrániti + ohranjevati od. dèržati (ím); -ung, *f.* ohranitev v dobrem stanu.

Inſtändig, *a.* silen, neprestán, prevén; *ad.* na vso moč, silno, serčno.

Inſtandſetzung, *f.* izveršitev, izpeljatev, izpeljava.

Inſtanz, *f.* stopnja, stopinja, sodnja stopnja, sodnja stólica: Behörde erſter, zweiter .. –, urad perve, druge .. stopnje; -enzug, *m.* tek pravde po vseh sodnjih stopnjah od. stólicah.

Inſtehend, *a.* nastopen.

Inſtinkt, *m.* pogon, nagon, naravni nagíb; -mäßig, *ad.* po naravnem nagibu.

Inſtit-uieren, *v. a.* vstanoviti, ustanoviti, napráviti, vstáviti, ustáviti + vstanávljati, naprávljati, ustáv-

ljati; -ut, *n.* ustav, zavod, naprava; -uzion, *f.* vstanovitev, ustanovitev, naprava.

Inſtradier=en, *v. a.* vpótiti, upótiti, po pravem poti poslati (šljem) + vpotovati, po pravem poti pošíljati; -ung, *f.* vpotovanje, vpotitev, pošiljava po pravem poti.

Inſtru=ieren, *v. a.* (Inſtrukzion geben) komu kaj poročiti od. naložiti + poróčati od. nakládati; (unterrichten) učiti, podučevati; eine Klage-, tožbi dokazna pisma priložiti; -ktiv, *a.* podučen, podučevaven, napotovaven; -kzion, *f.* poročilo, napotilo; (Unterricht) podúk, podučevanje; (d. Klage) uredba; -ktor, *m.* domači učitelj, podučevavec, podučnik.

Inſtrument, *n.* orodje, oród, šker, stroj; muſikaliſches-, piskavno orodje, trobilo; -al, *m.* drúživnik, orodnik, instrumental, sedmi sklon; =muſik, *f.* instrumentalna godba od. múzika; -enmacher, *m.* orodar.

Inſul=aner ſ. **Inſelbewohner**, -te, *f.* onečastitev, psuja, osramotitev; -tieren, *v. a.* psovati (psujem), sramotiti, gerditi: onečastiti, osramotiti, napasti (padem) + onečastovati, napádati; =b, *a.* sramotiven, gerdiven.

Inſurg=ent, *m.* spornik, vstajnik, puntar, burič; -ieren, *v. n.* spreti se, spúntati se, vzdigniti se od. vstati (vstanem) zoper-: spírati se, vzdigovati se od. vstájati zoper-.

Inſurrekzion, *f.* vstaja, spor, punt, kramola.

Intabul=azion, *f.* vpis v gruntne bukve od. knjige, vknjižba; =ábewilligung, *f.* dovolitev vknjižbe; =áfähig, *a.* vknjižljiv, vpisljiv; =ágeſuch, *n.* prošnja za vpis v gruntne bukve od. za vknjižbo; =áklauſel, *f.* pristavek zastran vknjižbe; =ástare, *f.* vknjižnina; -ieren, *v. a.* vpísati v gruntne bukve od. knjige, vknjižiti + vpisovati v gruntne bukve ali knjige, vknjiževati.

Integr=alrechnung, *f.* docelna od. celkova številba; -ieren, *v. a.* dopólniti + dopolnovati; =b, *a* celoskupen, celovit, celoten; -ität, *f.* celota, celotnost, celost, celovitost, celoskupnost.

Intell=ektuell, *a.* umen, razumen, razboren, miseln; -igenz *f.* razumnost, sprevidnost, razbornost; =blatt, *n.* oglasnik.

Inten=dant, *m.* nadzornik, nadglednik; -ſität, *f.* silnost, močnost; -ſiv, močen, natežen; =ität, *f.* močnost, natežnost; -zion, *f.* naklep, namerek, namera, namisel *f.*

Interdikt, *n.* prepoved *f.*

Intereſſ=ant, *a.* zanimív, zanimljív, zavnemljív, zavnimljív, mikaven, mičen; -e, *n.* zanimivost, zanimljivost, mik; (Theilnahme) vdeležnost, vdeležba; (Nutzen) dobiček, korist *f.*, prid; -en, *pl.* (v. Kapital) obrést *f.*, odstotek; = = *a.* obrestni; =ausſtände, *pl.* obrestni zastanki *pl.* =t, *m.* deležnik, vdeléženec; =tafel, *f.* obrestni razkazek; -ieren, *v. a.* zanímati, zavnémati, zavnímati, mikati;

das interessiert mich, to me mika, tega mi je mar, pri sercu mi je to; sich –, *v. r.* gnati (ženem) se od. pogánjati se za kaj, potegovati se za kaj; (theilnehmen) vdeléžiti se + vdeleževati se; -iert, *a.* vžitoven, sampriden, sébičen, lákomen: -er Mensch, samopridnež, sébičnik, lákomec, lákomnik; (betheiligt) deležen, zadét.

Interferenz, *f.* -des Lichtes, križanje svetlobe.

Interim, *ad.* za čas, za zdaj, za nekaj časa, začasno; *n.* začasnost; -istisch, *a.* začasen, zazdánj, medčasen, -s -a. začasni, medčasni; -schein, *m.* začasni list.

Interjection, *f.* medmet, klicavka.

Inter-kalarrechnung, *f.* interkalarni računˇ; -linearübersetzung, *f.* medverstna prestava; -ludium, *n.* medigra, -mezzo, *n.* vmesna igra; -mission, *f.* prelegljej, odlegljej, prenehljej; -mittieren, *v. n.* prestájati; presíhati; =d, *a.* občasen; presihajóč; -national, *a.* mednároden; -nieren, *v. a.* v prepoved poslati(šljem) + pošíljati; -nuncius, *m.* mimoredni poslanec; -pellation, *f.* poprášanje, vprášanje; -pellieren, *v. a.* poprášati, vprášati + popraševati; v besedo seči (sežem) + ségati; -polieren, *v. a.* podtíkati.

Inter-pret, *m.* tolkovavec, tolmač, razlagavec; =ation, *f.* razlaga, razklad; -pretieren, *v. a.* tolkovati, tolmáčiti, razlágati, razkládati: razložiti, raztolmáčiti; -punktion, *f.* razločitev po preponah; =szeichen, *n.* ločilo, prepona; -regium, *n.* medvladje; -rogativ, *a.* vprašaven; -vall, *m.* prestanek, prestavka; medglasje; -venieren f. Vermitteln; -venzion f. Vermittelung.

Intestat-erbe, *m.* postavni dednik; -erbschaft, *f.* postavna dedovina.

Intim f. **Vertraut**; -at, *n.* naznanilo, navestilo; -ieren, *v. a.* naznániti, na znanje od. na vest dati, navestiti + naznánjati, na znanje od. na vest dajati, navestovati.

Intoler-anz, *a.* nepoterpen; nesterpljív; -anz, *f.* nepoterpnost, nesterpljivost.

Inton-ation, *f.* povzetje od. zavzdiga glasú; -ieren, *v. n.* glas povzeti (vzamem) od. zavzdígniti + povzémati od. zavzdigovati.

Intr-ade, *f.* vvod, uvod; -ansitiv, *n.* neprehajavni od. neprehodni glagol, neprehajavnik, neprehojivnik.

Intrig-ant, *a.* kovaren, lestív, lokav, zvit, presukan, prekanjen; *m.* kovarnik, lokavec, prekánjenec, lisják, spletkar; -ue, *f.* lest, kovarstvo, spletka, lokávščina, zvijača; -ieren, *v. n.* zvijače plesti (pletem), spletke délati.

Intro-duction, *f.* vpeljava, vpeljatev, vpeljevanje; -duzieren, *v. a.* vpeljati (ljem) + vpeljevati; -itus, *m.* vvod, vhod.

Invalid-e, -e, *m.* onemogli dosluženec, od. izslúženec, invalíd; *fig.* oslábljenec; *a.* onemogel, nemočen,

nevečen, oslabél; -enfond, *m.* zalog za onemogle doslúžence od. za invalide; -enhaus, *n.* hiša za onemogle doslúžence od. za invalide, invalídnica.

Invasion s. Einfall.

Invent=ar, *n.* premakljivo blago, inventár; (Verzeichnis) popís premakljívega blaga; -arisieren, *v. a.* blago popísati (pišem) + popisovati, inventírovati; -tur, *f.* popís premoženja; = kosten, *pl.* popisni od. inventurni stroški *pl.*

Invest=ieren, *v.a.* v službo postáviti, vmestiti + v službo postávljati, vmestovati; -itur, *f.* postávljenje v službo, vpeljava, vmestitev.

Invokazion s. Anrufung.

In=wärts, *ad.* notri; -wendig, *a.* notránj, nótrenj, znotránj, znotern, notranjski; *ad.* znotraj, notri; =e, *n.* notránjščina, znóternost, znotranjost; -wiefern, *ad.* kolikor; -wohnen, *v. n.* stanovati, bívati; *fig.* zamoči (morem), obséči (sežem), zapopasti (padem) + obségati, zapopádati; -wohner, *m.* gost, gostáč; selák, osébenec; =in, *f.* gostja, osebenka.

Inzicht, *f.* obdolžitev, okrívljenje, natolcovanje; obdolžek, osumljej, okrivljej.

Inzidenz, *f.* nastop, pripetek, nagodek; -fall, *m.* postranski od. pritični zgodek; -streitigkeit, *f.* postranski od. pritični prepír.

Inzwischen, *ad.* med tem, v tem, ta čas, temčasi.

Ird=en, *a.* perstén, glinjén, zemljén, lončén: -es Geschirr, lončena posoda, lončenina; -isch, *a.* sveten, posveten, zemeljski, pozemeljski, časen; -waren, *pl.* perstenina, lončenina, glinjina.

Irgend, *ad.* kje, nekje, nekde, kod, nekod; -ein, kak, kakov, kákoršen; nek, nekov, nekošen, kov, nekakov, nekákošen; -einer, -wer, kdo, nekdo, kdorkoli, kdor si bodi; -wie, nékako, po nekakem, po nekákošnem, kakor si bodi; -wo, kjer koli, kjer si bodi, koder koli, kodersi bodi; -wohin, kamor koli, kamor si bodi; -woher, od nekod, od koder si bodi, od koder koli; -wann, kedar koli, kedar si bodi; -wessen, čegar si bodi, čegavšen si bodi; -etwas, kaj, kej.

Iris, *f.* mávrica, duga, božji stol, vedrenica; (Göttin) Irida, Dužena.

Iron=ie, *f.* zasméh, posméh, zasmehovanje, ironija; -isch, *a.* zasmehljív, posmehljív, zasmehovaven, iróničen.

Irr=e *a.* bloden, blodljív, zmóten, zmotljív: -reden, blesti (bledem) blázniti, blaznovati, blancovati; -werden, prave poti zgrešiti, zablóditi, zmesniti se *pf.*; -e, *f.* blodnja, zabloda, zmota, zmotnjava, zablodek; -eführen, *v. a.* zapeljati (ljem), zvoditi + zapeljevati; -gehen, *v. n.* zablóditi, zaiti (idem), s prave poti kreniti, právega pota zgrešiti + zablodovati, zahájati; -e, *m.* blazen;

-egulär, *a.* nereden, nepravilen; =ität, *f.* nerednost, nepravilnost.

Irreligiös, *a.* brezbožen, brezveren, -e, *m.* brezbožnik, brezvérnik; -ität, *f.* brezbožnost, brezvérnost.

Irr=emachen, *v. a.* mótiti, bégati, mesníti: zmótiti, zbégati, zmesniti; -en, *v. a.* ſ. Irremachen; *v. n.* (irgendwo) blodíti, brodíti, távati, klátiti se, krôžiti, kvériti, tresáriti; (ſich teuſchen) mótiti se, mesniti se, várati se: zmótiti se, zmesniti se; im Zählen ſich -, ušteti se (štejem) + uštévati se; im Reden ſich -, zareči se komu + zarekovati se; = anſtalt, =haus, *n.* bláznica, hiša za blazne, norišnica; -er, *m.* blazen; -fahrt, *f.* blodítev; -gang, -garten, *m.* zahodnják, blodnják, blodišče; -geiſt, *m.* nevérnik, neverec, krivoverec; -glaube, *f.* kriva vera, krivoverstvo; -gläubig, *a.* krivoveren, krivovérski; =e, *m.* krivoverec, krivovérnik; *f.* krivovérka, krivovérnica; =keit, *f.* krivovérnost; -ig, *a.* nápečen, napčen, napek; kriv, lažnjív, neprav; =erweiſe, *ad.* krivo, napek, po nápéčnem; -itabel, *a.* dražljív; -lehre, *f.* krivi od. lažnjivi nauk; -lehrer, *m.* krivi od. lažnjivi učitelj od. učenik; -licht, *n.* veša, vešča, véšica, ponočna luč *f.*, škopnik; -pfad ſ. Abweg; -ſinn, -ig ſ. Wahnſinn, -ig; -ſtern ſ. Planet; -tum, *m.* zmota, zmotnja, pomóta, zmotnjava, pomotljcj, blodnja, zablodek, zabredek; (Fehler) pogrešek (im Zählen) uštevek, ušteva: einen - begehen, zmótiti se, v zmoto zabresti (bredem) *pf.*; Sie ſind im -, mótite se, mésneti se; Irrtümer lehren, krive nauke učiti; -ung, *f.* zmota, zmotnja zmotnjava, zaidek; -wahn, *m.* kriva misel *f.*, kriv dozdevek, blodnja; -weg, *m.* zahodek, stranpot, kriv pot; -wiſch ſ. Irrlicht.

Iſabellfarben, *a.* rujavorumen, rujavožolt; ein - Pferd, sirec.

Iſegrimm, *m.* volk; *fig.* zajedec, bersljivec, godernjalo.

Iſlam, *m.* izlam.

Iſlandmos, *n.* izlanški mah.

Iſol=ator, *m.* samilo, samotilo; -ieren, *v. a.* samotiti: osámiti, osamotiti; -iert, *a.* sam, osamél; samoten, nasamen; =heit, *f.* samotnost, nasamnost.

Iſo=metriſch, *a.* ravnomeren; -p, *m.* izop; -thermen, *pl.* enakotoplične nice *pl.*

Iſthmus ſ. Landenge.

Itzem, *ad.* enako, ravno tako, takisto; -ativ, *n.* opetovavni od. pospetovavni glagol.

Itzig, itzt ſ. Jetzig, jetzt.

J.

Ja, *ad.* da, kaj pa da, dro; bašti; -wohl, -freilich, se vé da, kaj pa da, to je da, tjada, pač da; -nicht, nikár ne, nikakor ne; er iſt - fleißig, saj je priden; er kann - arbeiten, saj délati zna; weder -, noch nein, ne bev ne mev.

Jacht, *f.* hitra ládija, jahta.

Jacke, *f.* jopa; (d. Mannes) jopič.
Jagd, *f.* lov, lovlja; (d. Handlung d. Verfolgens) lovitev, gonja, gomba, gonjba, gonitev; von der - leben, ob lovu živeti; - = *a.* lovski; -anzug, *m.* lovska obleka; -bar, *a.* loven, loviten; =keit, *f.* lovnost, lovitnost; (Jagdrecht) lovska pravica; -bezirk, *m.* lovski okraj, lovnica, lovišče; -flinte, *f.* lovska puška; -frevel, *m.* prestóp lovskih postav; -gehäge, *n.* lovska branjevina; -geld, *n.* lovnina; -geräth, *n.* lovsko orodje; -gerecht, *a.* na lov izučen, v lovu znajden; =igkeit, *f.* lovska pravica; -gesetz, *n.* lovska postava, lovski zakon; -gewehr, *s.* Jagdflinte; -haus, *n.* lóvčeva hiša; -horn, *n.* lovski rog, lovsko trobilo; -hund, *m.* lovski pes; -fundig, *a.* v lovu zveden, na lov učen; -kunst, *f.* lovstvo; -leute, *pl.* lovci *pl.*; (Treiber) gonjači *pl.*; -liebhaber, *m.* prijatelj lova; -lied, *n.* lovska pesem *f.*; -messer, *n.* lovski nož; -ordnung, *f.* lovski red, postava za lov; -parthie, *f.* lov, lovski izlét; -recht, *n.* lovska pravica, lovsko pravo; =lich, *a.* lovskopraven, po lovskem pravu; =saussübung, *f.* izverševanje od. vžívanje lovske pravice; -regal, *n.* pravo lovítnosti; -schaden, *m.* škoda po lovu stórjena; -stück, *n.* lovska podoba; -tasche, *f.* lovska torba; -verbot, *n.* prepoved lova; prepoved, kje loviti od. kje zverino stréljati; -wesen, *n.* lovstvo; -zeit, *f.* lovna doba, čas za lov; -zeug, *n.* lovska priprava, lovska roba.

Jagen, *v. a.* loviti, stréljati, goniti; (treiben) goniti, derviti, poditi, tírati; (davontreiben) zapoditi, zakropiti, zaderviti, izpókati, pognati (ženem) *pf.*; ein Messer in den Leib -, prebosti (ženem), presúniti, prepahniti *pf.*; durch die Gurgel -, zapráviti, skozi gerlo pognati (ženem) + zaprávljati; *-v. n.* derviti se, pregánjati se, poditi se, loviti se, pójati se; *-n.* gonja, gomba, gonitev; lov *f.*, lovitev.

Jäger, *m.* lovec, strelec; - = *a.* lovski; -bursche, *m.* lovski dečák; -ei, *f.* -handwerk, *n.* lovstvo, lov; -haus, *n.* lovska hiša; -in, *f.* lovica; -isch, *a.* lovski; -kunst, *f.* lovstvo; -mäßig, *a.* lovski, po lovskem; -recht, *n.* lovska pravica, lovsko pravo.

Jaguar, *m.* jaguár, amerikanski [tiger.

Jäh, *a.* nagel, berz, berzen; (steil) sterm, stermén, keršek, stermogláv; -e, *f.* stermina, stermec; (Eile) náglica, hítrica, naglost; -lings od. nanágloma, nágloma, nenádama, iz nenadi, na hip.

Jahn, *m.* red, jan; postát.

Jahr, *n.* leto: das heurige -, letos, letas, létašnje leto, tekoče leto; voriges -, lani, lansko leto; vor zwei -, pred lanskim; fünftiges -, auf's -, k letu, prihodnje leto; ein gemeines -, návadno leto; in den besten - en, v najlepših letih, v najlepši dobi; ein trockenes -, nasses -, sušno leto, móčno leto; fruchtbares -, unfruchtbares -, dobra létina, slaba létina; in einem -, ob letu, v enem letu;

ein Mann von -en, prileten ob. postaren mož; nach zurückgelegtem dreißigsten -, spolnivši trideseto leto; über - u. Tag, črez leta dni. k letu; - aus - ein, od leta do leta; (Jahresring) létina, létnica; - -, *a.* letni; -begängniß, *n.* oblétnica; - -buch, *n.* letnik, letopís; =schreiber, *m.* letopisec; -elang, *a.* mnogoleten, dolgoleten; -es- *a.* letni; =alt, *a.* enoleten, leto star; =betrag, *m.* letni znesek; =fest, *n.* -feier, *f.* obletni god, oblétnica, létnica, godišče, godovnica; =frist, *f.* leto: binnen -, v enem letu; =gehalt, *m.* letnina, letna plača; =klasse, *f.* letni razred; =rate, *f.* letno plačilo, letni znesek; =ring, *m.* létina, letnica; =schluß, *m.* konec leta, letni sklep; =tag, *m.* obletni dan (g. dneva), godišče; =viertel, *n.* četertletje; =zahl, *f.* letna številka, létnica; =zeit, *f.* letni čas, letna doba, obletje; -fest, *n.* létnica, oblétnica, godovnica; -fünfzig, *n.* petdesetletje; -gang, *m.* letni tečáj, tečáj; (einer Zeitschrift) letnik, letni zvezek; -gehalt, *m.* letna plača, letnina; -geld, *n.* letno plačilo; s. Pension; -hundert, *n.* stoletje, vek.

Jähr-ig, *a.* leten, enoleten; -lich, *a.* leten, obleten, vsakoleten; *ad.* vsako leto; -ling, *m.* letnik, letnjak; létnica.

Jahrmarkt, *m.* semenj. somenj, senjem, sejem; -sgeschenk, *n.* semnjina, semenj; -stag, *m.* semni dan, (g. dneva), smanji dan.

Jahr-tausend, *n.* tisočletje, tisoč let; =fest, *n.* tisočlétnica; -wuchs, *m.* letorást *f.*; -zahl, *f.* letna številka, létnica; -zehend, *n* desetletje.

Jähzorn, *m.* nagla jeza, jezaritost, serdaritost, vihravost, náglica; -ig, *m.* naglojezen, jezarit, serdarit, vihrav.

Jalusien, *pl.* véternice, zatórnice *pl.*

Jambe, *m.* jamb, jámbiški verz.

Jammer *m.* beda, gorjé, sila, nadloga, žalost; (ö. Jammern) javk, jávkanje, tarnanje, stok, stókanje, prepádanje; -bild, *n.* podoba žalosti; obraz, da se Bogu usmili; -geheul, -geschrei, *n.* vék, javk, jávkanje, tárnanje, tarnávanje; -gestalt, *f.* žalostna podoba.

Jämmerlich, *a.* beden, žálosten, žalosti póln, reven, jaden, kukaven, -keit, *f.* bednost, revnost, kukavnost.

Jammer-n, *v. n.* tárnati, tarnávati, stókati (stočem), jávkati, vékati, prepádati, jadikovati; *v. i.* es jammert mich sein Unglück, smili se mi, žal mi ga je, vmílilo se mi ga je, bolí me njegova nesreča; -schade, *m.* preškoda! prebeda!; -thal, *n.* solzna dolina, dolina solz; -voll, *a.* prežalosten, prežalostljív, prereven, nadložen, beden.

Jantitschar, *m.* janičár; -en- *a.* janičarski.

Jänner, Januar, *m.* prosenec, prosinec; fr. sečanj; čech. leden; poln. styczeń.

Jappen s. Schnappen.

Jasmin, *m.* jasmin, jazmin; - - *a.* jasminov, jazminov; -strauch, *m.* jasmínovec, jazmínovec.

Jaspis, *m.* jaspis, jaspid.

Jatagan, *m.* játagan.

Jät-en, *v. a.* pleti (plevem), pléviti: opleti + oplévati; -en, *n.* pletev, pletva; -er, *m.* plevec; =in, *f.* plevica, plevka; -haue, *f.* plévčica, kávčica, trébežnica, serpača; -zeit, *f.* plétvina.

Jauche, *f.* gnojica, gnojnica.

Jauchz-en, *v. n.* úkati, vrískati, újckati: zaúkati, zavrískati, zaújckati; *fig.* veselja poskakovati; -en, *n.* úkanje, vrískanje, újckanje; -er, *m.* úkavec, vrískavec, újckavec; (D. Laut) vrísk, zaúk. [Heulen.

Jaulen, Jaulen, *v. n.* mijávkati; ſ.

Jauſ-e, *f.* málica, predkosílnica, mala júžina, mávžina; -en, *v. n.* málicati, máličevati, mávžinati.

Jawort, *n.* privolitev, privóljenje; das - geben, reči da; privóliti, prikímati + privoljevati.

Je, *ad.* (jemals) kedaj, kdaj; von - her, od nekdaj; - zwei, - drei, po dva, po trije; je - deſto, čim - tim, čem - tem, več ko - več, bolj ko - več, kolikor bolj - toliko bolj; -länger - ſchlimmer, čedalje hujše, čimdalj tim hujše; -nachdem, kakor, po tem kakor; -eher, deſto beſſer; pred ko bo, boljše bo.

Je, *int.* jej! i jej! joj te!

Jedenfalls, *ad.* po vsaki ceni, vsakako, na vsak način, po vsakem.

Jeder, *pr.* vsak, vsakdo, vsakteri, slednji, sléherni; -mann, *pr.* vsakdo, kdor si bodi; -zeit, *ad.* vsakdaj, vsak čas, vsikdar, vsigdar, vsákikrat, vselej.

Jedes-mal, *ad.* vsakrat, vsákikrat, vsákokrat, vsakpot, vsákobart; =ig, *a.* vsakokraten.

Jedoch, *c.* vendar, ali, al, pa, toda, pa vendar.

Jedweder, Jeglicher, *pr.* vsakteri, slednji, sléherni. [davna.

Jeher, *ad.* von -, od nekdaj, od

Jehova, *m.* Jehova, Gospod, Bog.

Jemals, *ad.* kedaj, kdaj; nekdaj, svoje dni.

Jemand, *pr.* kdo, nekdo, neki človek; -es, nekov. [jómnasta!

Jemine, o Jemine *int.* jémnasta!

Jener, *pr.* oni, uni; -dort, uni-le, oni-le, le-uni, le-oni; (bezieh.) tisti taisti.

Jenſeit ſ. **Jenſeits**; -ig, *a.* unstranski, unostrán, unkrajen, ondoten; -s, *ad.* unstran, unkraj, na uni strani, onstran, ondot; -s, *n.* boljše življenje, posmertno življenje.

Jer-emiade, *f.* žálostna pesem *f.*, jeremijada; -ichoroſe, *f.* jerihonska roža; -um, *int.* jehta!

Jeſu-it, *m.* jezuít, jézusovec, jezuitar; -en, = *a.* jezuíški, jezuítovski, jezuitarski, =orden, *m.* Jézusov réd, jezuítovski red; -itismus, *m.* jezuitizem.

Jeſus, Jezus, Ježiž; -kind, *n.* Jézušček.

Jetz-ig, *a.* sedánj, zdanj, sedajšen, sadašenj; -t, *ad.* sedaj, zdaj, sada: -gleich, pri tej priči, koj, prec; -erſt, še le zdaj, zdaj še le; von - an, od

zdaj, odsihmal, odsihdob, od te dobe; bis –, do zdaj, do slej, dosihdob, dosihmal, do se dobe; -t, *n.* sedanjost, zdanjost, sedánjšina.

Jeweilig, *a.* tačasen.

Joch, *n.* jarem, igo (g. iževa), telega, igev *f.*; (Feldmaß) orál; (Joch-balken) blazina, podvál; (Gebirgs-) sedlo; *fig.* sužnost, jarem; -en, *v. a.* jármiti, vézati (vežem), vklépati, vprégati: vpreči (prežem), vkleniti; -holz, *s.* Joch; -ochs, *m.* vprežni vol; -ochsen, *pl.* svez; -polster, *m.* podíž; -riemen, *m.* jermen, remen; -seil, *n.* jármovka; -träger, *m.* blazina, podvál; -wiede, *f.* gož, *f.*, goža, góžvica, gredélnica.

Jod, *n.* jod; -= *a.* jodov.

Johannis= *a.* svetega Jáneza; kresni; -apfel, *m.* kresníkovec; -=beere, *f.*, rudeče grózdjiče, kresno grózdjiče, ribez; -beersträucher, *pl.* grozdjíčnice *pl.* -brot, *n.* rožič; -fest, *n.* kres, kresni dan, ivánjevo: das = begehen, kresovati; =feirer, *m.* kresovavec; -feuer, *n.* kres, kresni ogenj; -käfer, *m.* kresnica, jánževica, svetlica; *dim.* kresníčica, svetlíčica; -kraut durchbohrtes, *n.* kerčno zelje, svet. Janeza roža; -nacht, *f.* kresni večer, ivanja noč; -segen, *m.* šentjánževec, šentjánževica; -tag, *m.* sv. Jáneza dan (g. dneva); -würmchen s. Johanniskäfer.

Johanniter, *m.* johanít, jánezovec; -orden, *m.* red sv. Jáneza.

Jope, *f.* jopa, jópica; (männl. Personen) jopič.

Journal, *n.* dnevnik; (Zeitschrift) časnik, časopís, novice *pl.*, novine *pl.*; -artikel, *m.* spisek od. členek v časniku; členek v kupčíjskem dnévniku; -isieren, *v. a.* v dnevnik vpísati (pišem) + vpisovati; -ist, *m.* časnikár, novinar, časopisec; -ik, *f.* časnikarstvo, novinarstvo, časopisje; =isch, *a.* časnikarski, novinarski.

Jovial, *a.* vesél, dobrovoljen, dobre od. žídane volje; -ität, *f.* dobrovoljnost, dobra volja.

Jubel, *m.* vrisk, uk; *fig.* radost, veselje; -feier, *f.*, -fest, *n.* veselica, godovnica; -gesang, *m.* veselo petje; -geschrei, *n.* rádostni krik, vrisk, úkanje, -hochzeit, *f.* zlata od. druga poroka; -jahr, *n.* sveto leto, milostno leto; -laut, *m.* vrisk, uk; -n, *v. n.* úkati, újckati, vrískati: zaúkati, zaújckati, zavrískati, zavrísniti; *fig.* radovati se, veseliti se; -par, *v* drugo poročeni; -priester, *m.* drugomašnik; -predigt, *f.* pridiga o svetem letu; -schmaus, *m.* pojédina, gostija, semenj.

Jubil=**aut**, *m.* drugomašnik; -äum, *n.* sveto leto, milostno leto (100jähr.) stoletni praznik, stolétnica; (500jähr.) petstolétnica; (1000jähr.) tisoclétnica; -ieren, *v. n.* úkati, vrískati, veselo prepévati; *v. a.* v mir postáviti *pf.*

Juch, Juchei! *int.* ju! ju ju! juhú!

Juck=**en**, *v. n.* serbeti, ščemeti, skeleti, skleti; -en, *n.* -erei, *f.* serbež, serbečica.

Jucht=**en**, *m.* juht *f.* juhta, júhto-

vina, júftovina; -en, *a.* juhtén, juftén; =ware, *f.* júhtenina, júhtovina.

Jud=aifieren, *v. n.* židáriti, po judovsko od. židovsko govoriti; -as *m. fig.* izdajavec; -fuſs, *m.* izdajavski poljubek; -e, *m.* žid, jud; -en= *a.* židovski, júdovski; =gemeinde, *f.* židovska od. júdovska óbčina; = glaube, *m.* židovska od. júdovska véra; =ſchaft, *f.* tum, *n.* židovstvo, judovstvo, židi, judje *pl.*

Jüd=in, *f.* židovka, júdinja; -iſch, *a.* židovski, júdovski.

Judiziell, *a.* pravosodenj, pravosoden, sodben.

Juften ſ. **Juchten.**

Jugend, *f.* mladost, mladinstvo, detinstvo, mlada leta *pl.*; (Perſon) mladina, mladež *f.*, mladí ljudjé *pl.* von - auf, iz mládega, od mladih nog, iz mladih kolén; =*a.* mladostni; -alter, *n.* mladost, mlada leta *pl.*; -bekannte, *m.* znanec iz mladih lét; *f.* znanka iz mladih let; -bild, *n.* podoba mladosti; -blüte, *f.* mladostni cvet, cvet mladosti; -buch, *n.* bukve za mladost od. za mlade ljudí; -freund, *m.* prijatelj mladosti od. mladine, prijatelj iz mladih lét; -gefährte, *m.* tovarš iz mladosti, verstnik v mladosti; -jahre, *pl.* mlada leta *pl.*, mladostna leta; -kraft, *f.* mladostna moč *f.*; -leben, *n.* mladost; -lich, *a.* mladosten, mladenški, mlad, mladičen, omladen; (zart) nježen, nežen, mužav; =keit, *f.* mladost, omladnost, junota; -reife, *f.* doraslost; -reiz; *m.* milota, milina, mik; -ſtreich, *m.* nepremíšljeno delo, fántovsko o. mladenške djanje; -ſünde *f.* mladostni greh; -welt, *f.* mladina, mladež *f.*, -zeit, *f.* mladostni čas, mlada leta *pl.*, čas mladosti.

Juli, *m.* mali serpan; kroat. srpanj; čech. červenec; poln. lipiec.

Jung, *a.* mlad: -werden, mladeti, mladiti se: omladeti, omladiti se, premladiti se, spremladiti se + spremlajevati se; -er Menſch, mladeneč, mladec; -e, *m.* mladeneč, mladec, dečak, dečák, fant, fantalín; (Lehr-) učenec; -e, *n.* mladič, mlade (g.-eta), mlado; *coll.* mladje, mladina: die erſten -n, pervi skoti; -werfen, storiti (v. Schwein) oprásiti se; (v. d. Kuh) otéliti se; (v. Schaf) ojágnjiti se u. ſ. w.

Jünger, *m.* učenec; vérnik.

Jungfer, *f.* devica, mladenka, dekle (g. eta) deklina, deklusina; -=*a.* deviški, dekliški; -braten, *m.* ríbica, poledvica; -hütchen, *n.* deviška kózica; -honig, *f.* čista sterd *f.*; -lich, *a.* deviški, dekliški; -=kranz, *m.* deviški venec; -raub, *m.* odnes, otmica; -räuber, *m.* odnesec; -ſchaft, *f.* devištvo, deklištvo; -=ſchwarm, *m.* paroj, pervec, devičnik; -ſtand, *m.* devištvo, deviški stan, deklištvo, dekliški stan; -wein, *m.* samotók.

Jung=frau, *f.* devica, deva, devojka, mladenka; -=*a.* deviški; -fräulich, *a.* deviški, dekliški; =keit, *f.* devištvo, deklištvo; -frauſchaft, *f.* devištvo, deklištvo; -geſell, *m.* sa-

mec, devec, devičnik, neoženjenec; =enſchaft *f.*, =ſtand, *m.* samski od. samiški stan, samištvo.

Jüngling, *m.* mladeneč, mladenič, mladec; -s= *a.* mladenški, mladenčev; -alter, *n.* -zeit, *f.* mladeništvo, mlada doba.

Jüngſt, *ad.* unkrat, onkrat, nedavno; otodi; -e, *a.* najmlajši, najmlaji, narmlajši; (letzte) zadnji, poslednji: der -e Tag, sodnji od. sodni dan (g. dneva); Ihr -es Schreiben, Vaše zadnje od. poslednje pismo.

Jüngſtich, *n.* mladina, jálovina.

Juni, *m.* rožnik, kresnik, rožni cvet, juni; kroat. lipanj; čech. červen; poln. czerwiec; -käfer, *m.* prosnica; -or, *a.* mlajši; -uskäfer ſ. Johanniskäfer.

Junker, *m.* junoh, plemič, mladi žlahtnik; -leben, *n.* življenje mládega žláhtnika; -mäßig, *a.* junaški, plemiški.

Jupiter, Zeus, *m.* Jupiter, Zen.

Juno, *f.* Junona, Jovina; -piter, *m.*

Jura, *pl.* pravoznanstvo, pravstvo; -at, *m.* jurat; -idiſch, *a.* pravosloven, pravoznanski, pravniški; -isdiktion, *f.* sodnja oblást. sodnjost; (Kreis) sodnji okraj; =ſgebühr, *f.* plača za sodnje oskerbstvo; =ſnorm, *f.* pravilnik sodnje oblasti; =ſobrigkeit, *f.* oblastna od. pristojna gosposka; -isprudenz, *f.* pravoznanstvo, pravoslovje, pravništvo; -iſt, *m.* pravnik, pravoslovec; pravdoznanec, pravdoslovec, pravdnik; =iſch, *a.* praven, pravosloven; pravdoznanski; -y, *f.* porota.

Jus, *n.* pravo, pravstvo, pravoznanstvo.

Juſt, *ad.* ravno, ravno kar, koj, otodi; -ifizieren, *v. a.* opravíčiti + opravičevati; ſ. Berichtigen, Hinrichten; -ieren, *v. a.* uravnati, vrediti + uravnovati, vredovati.

Juſtiz, *f.* pravica; (Rechtspflege) pravosodje, pravosodstvo, sodstvo, sodništvo; -=*a.* pravosodnji, sodnji; -beamte, *m.* pravosodnji uradnik; -dienſt, *m.* pravosodnja služba; -etat, *n.* preračún stroškov za pravosodje; -fach, *n.* pravosodje; pravosodnji oddelek; -geſchäft, *n.* pravosodnje opravilo; -geſetzgebung, *f.* pravosodnje postavodavstvo od. zákonodavstvo; -geſetzſammlung, *f.* zbirka pravosodnjih postáv od. zakonov; -hof, *m.* sodišče: oberſter -, najviša sodnija; -iär, *m.* pravdnik, pravoznanec, pravdoznanec; -mann, *m.* pravoslovec, pravosodec, pravosodnik; -miniſter, *m.* pravosodnji minister, minister pravosodja; =ium, *n.* pravosodnje ministerstvo, ministerstvo pravosodja; -norm, *f.* pravosodnje pravilo; -pflege, *f.* pravosodje, pravosodstvo, sodstvo; -ſenat, *m.* pravosodnji odbor; -ſtelle, *f.* pravosodnja oblastnija od. gosposka; -weſen, *n.* pravosodje, pravosodstvo, sodstvo, pravništvo.

Juwel, *m.* dragotina, dragotinje, dragocenje; dragi kamen, žlahtni kamen; -enhandel, *m.* kupčija z dragim kamenjem od. z dragotinami; -enhändler, *m.* dragotinar; -enfaſ-

chen, *n.* skrinjica od škátljica za drago kamenje od. za dragotine; -enschmuck, *m.* dragotinje, dragocenje, drago kámenje; -ier, *m.* dragotinar, jubelír.

Jux, *m.* šala, gluma, burka; -ta, *ad.* zraven, poleg.

K.

Kabal=e, *f.* kovarstvo, zvijača, spletka; -ift, *m.* kovarnik, zvijačnik.

Kaballe, *f.* tajnoslovje.

Kabel, kavelj (g. -na); verv *f.*; (Los) srečka, kostka, žreb *f.*; -jau, *m.* terska, polenovka; -länge, *f.* sto in dvajset sežnjev.

Kabinet, *n.* kómnata, čúmnata, kabinét; *fig.* vlada, kabinét; zoolog. -, zbirka živali; (Arbeitslof.) delávnica; -sordre, *f.* kabinetno od. vladno povelje, cesársko povelje; -schreiben, *n.* kabinetno pismo; cesarsko pismo, cesarski list.

Kabot=age, *f.* obrežna plavba od. vožnja, obrežno brodárjenje; =lizenz, *f.* dovóljenje k obrežni plavbi; -fieren, *v.n.* ob bregu od. blizo obrežja se voziti.

Kabriol=e, *f.* kolobenec, vetroskók; -et, *n.* dvokolesni vozič, dvokolésnica, kabrioletka.

Kachel, *m.* kahla, pečnica; -ofen, *m.* peč s káhlami; (v. obere Theil) skrel *f.*

Kadaver, *m.* mertvec, merlič. mertvola; (Aas) mertvina, mertváščina, merlina, merha, merhovina.

Kadenz, *f.* glasopád, glasosklón, kadenca.

Kadet, *m.* kadét; -enforps, *n.* kadetski zbor od. oddelek.

Kadi, *m.* kadi, túrški sodec; -uf, *a.* padel; spadel; -uzität, *f.* spadlost.

Käfer, *m.* hrošč, žužec, žižec, keber; - = *a.* hroščev; -chen, *n.* hrošček, žužček, kebrič, kéberček; -muschel, *f.* bajdarka.

Kaffee, *m.* kava, kofè (g. -eta), koféj; - = *a.* kavín, kavov; -bau, *m.* kavoreja, pridelovanje kave; -baum, *m.* kávovec, kávovnik; -braun, *a.* čadav, čadast, sájast; -bühse, *f.* kávnica, kofétnica; -geschirr, *n.* posodje za kavo; -haus, *n.* kavárnica, kavarna, kofetarija; -maschine, *f.* kavovár; -mühle, *f.* mlinič za kavo; -satz, *m.* kávina gošča od. grampa; -schale, kávnica, čašica za kavo, škudélica za kavo; -schwester, kavopivka, kofétarica; -sieder, *m.* kavarnik; -sud, *m.* kavni zavrelek; -zimmer, *n.* kavárnica; -tier, *m.* kavár, kavarnik.

Käfich, **Käfig**, *m.* kletka, tičnica, čájbica; -macher, *m.* kletkar.

Kaftan, *m.* kaftan.

Kahl, *a.* gol; (am Kopf) pleš, plešast, plešív, plešav, golovèrh, čelav; -werden, góliti se: ogoliti se, ogoleti; plešiveti: oplešiveti; (v. Tuch) zlizan, ogaljen, odergnjen; -er Platz, golina, goljava, golíčava; (am Kopf) pleša, plešina, plešuta; -er Berg, golec, gólovec, golica; -bart, *m.* golobradec; -bärtig, *a.* golobrád; -flügelig,

a. golokríl; -heit, *f.* golost, golota; (am Kopfe) plešivost, plešavost, čelavost; (kahle Stelle) golina, golica, goličava, goljava; -kopf, *m.* plešec, plešivec, plešoglavec, gologlavec, čelavec; -köpfig, *a.* pleš, plešast, plešiv, plešav, čelav; =heit, *f.* plešota, plešivost, čelavost; -rücken, *m.* gololédnica, gololedica; -schwanz, *m.* golorepka.

Kahm, *m.* plesenj, plesnoba, plesnina, birsa, kan; -en, *v. n.* plesneti, plesniveti, bírsati se; -ig, *a.* plesnjev, plesnív.

Kahn, *m.* čoln, čeln, ládjica; *dim.* čolnič, čolniček, čelnič; -förmig, *a.* čolnast, čolničast; -macher, *m.* colnár.

Kahr, *f.* odorka.

Kai, *m.* obrežje, nabrežje, obréžina; -makam, *m.* kajmakam, namestnik; -man, *m.* kajman, aligator.

Kaiser, *m.* cesar, car: - sein, carovati, cesarovati, vládati; - = *a.* cesarski, carski; cesarjev; -adler, *m.* cesarski orel; -birn, *f.* cesarska hruška, cesarka; -burg, *f.* cesarski ob. carski grad, cesarski dvor, cesarsko poslopje; -haus, *n.* cesarska hiša; cesarska rodovina, cesarski rod; -in, *f.* cesarica, carica; -krone, *f.* cesarska krona; -lich, *a.* cesarski, carski: -er Prinz, cesárjevič, cárovič; -e Prinzessin, cesarícina, cesarjevícina; -e Majestät, presvteli cesar, cesarósт, cesarsko veličanstvo; -mantel, *m.* (Schmetterling) gospica; -reich s. Kaisertum; -schnitt, *m.* cesarski preréz; -sohn, *m.* cesárjevič, cesárovič, cárovič; -staat, *m.* cesarska deržava; -tum, *n.* cesarstvo, cesarovína, carovina; -tochter, *f.* cesarícina, cesárjevičina; -wahl, *f.* volitev cesarja; -würde, *f.* cesarska čast, cesarska dostojnost.

Kajüt=e, *f.* kajuta, izbica; kotec.

Kakadu, *m.* kákadu, čopata pápiga.

Kak=ao, *m.* kakao, huhor; -baum, *m.* kakáovec, kakaovnik; -masse, *f.* kakaovina.

Kal=erlak, *m.* belín, belinec; -oháimon, *m.* bes. zli duh; -ophonie, *f.* razglasje, nesoglasje.

Kaktus, *m.* kakt; -gewächse, *pl.* kaktice *pl.*

Kala=mität, *f.* beda, nesreča, uima; -nderlerche, *f.* laški škerjanec, kalandra.

Kalb, *n.* tele (g. -eta); *dim.* telce, teletce; (männl.) teliček, telček, junček; (weibl.) telica, júnica, telíčica; *fig.* telebec, telebán: ein - werfen, teliti, bráviti se: otéliti se, storiti, obráviti se; - = *a.* telečji; -e, *f.* telica, júnica, jálovica, jálovka; -en, *v. n.* téliti, bráviti se: otéliti se, obráviti se, storiti; (unglückl.) zvreči (veržem), povreči *pf.*

Kälber= *a.* telečji; -braten s. Kalbsbraten; -haft, *a.* teletast; telebávast, telebast; -händler, *m.* teletár; -kuh *f.* krava s teletom; -n, *a.* telečji: -es, telečje mesó, telétina; -n s. Kalben; -stall, *m.* teletnjak, telečnják.

Kalb=fell, *n.* telečja koža, telétovina; -fleisch, *a.* telečje meso, telé-

tina; -leber, *n.* telečje usnje, telétovina; =n, *a.* telétoven, telečji.

Kalbs- *a.* telečji; -braten, *m.* telečja pečenka, pečena telétina; -brust, *f.* telečje persi *pl.*; -keule, *f.* telečja kita; -kopf, *m.* telečja glava; *fig.* bučman, telebec, telebán; -lab, *n.* sirišče; -schlägel, *m.* telečje bedro od. pleče; -viertel, *n.* telečja četèrt *f.*, -zunge, *f.* telečji jezik. [*pl.*

Kaldaunen, *pl.* drobovina; vampi

Kaleidoskop, *m.* krasogléd, lepovíd, kalejdoškóp.

Kalender, *m.* koledár, koleda, koledarček; (Bauern-) prátika; -macher, *m.* pratikar.

Kalesche, Kalese, *f.* koleselj, koléska, kolésnica, droška.

Kalfatern, *v. a.* smóliti, mašiti, konopáčiti: zasmóliti, zamašiti.

Kali, *n.* pepelík, pepelec, potašelj, dreslo; -=*a.* pepelikov; -ber, *m.* promér; (b. Münzen) kov; (v. Waren) dobrota, baža; -um, *n.* pepelík, pepelec, dreslík; -oxyd, *n.* pepelikov od. dreslikov okísanec; -stiner, *m.* kališnik, kalikstínec.

Kalk, *m.* apno, vapno, kreč *f.*; -=*a.* apnén; -anwurf, *m.* apnén omét; -artig, *a.* apnast, apnenast, apnovít; -boden, *m.* apnena zemlja, apnenka; -brenner, *m.* apnar, apnožgavec; =ei, *f.* apnarija; apnárnica; -bruch, *m.* apnén lom, apnjak; -brühe, *f.* belež; -en, *v. a.* ápniti: poápniti; -erde, *f.* apnena perst *f.*, ápnica, apnenka; -gebirge, *n.* apnena gora; -grube, *f.* apnénica, apnena jama; -haltig, *a.* apnat, apnovít, apnoviten; -handel, *m.* kupčija z apnom, apnarija: den - betreiben, apnáriti; -icht, *a.* apnast, apnenast; -ig, *a.* apnat, apnovít, apnoviten; -löscher, *m.* apnogasec; -messer, *m.* apnomerec -mörtel, *m.* malta; -ofen, *m.* apnénica; -stein, *m.* apnenik, apnenec: blauer-, sinji kamen, sinjek.

Kalkul, *m.* preštevek, seštevek; -ieren, *v. a.* računíti, števíliti: preračúniti, prešteti (štejem), preštevíliti + preštévati.

Kalligraf, *m.* lepopisec, krasopisec; -isch, *a.* lepopisen, krasopisen; -ie, *f.* lepopisje, krasopisje.

Kalmäuser, *m.* potúhnjenec, tukec, kujež; skopúh, skerljivec, stiskávt; -n, *v. n.* kújati se; skopáriti.

Kalmus, *m.* kolmež, kolmeš, persni korén.

Kalomel, *n.* prečíščeno živo srebro.

Kalt, *a.* merzel, merzloten, studen; (frostig) mrazen, zimen; (kühl) hladen; (eisig) leden, ledén; -werden, mraz se dela, merzniti: omerzniti; (v. Speisen) ohladiti se, razhladiti se + ohlájati se; -fein, zebsti, mraz od. merzlo biti (sem) komu; mir ist-, zebe me, mraz me grudi; das -este, der, mèrzlica; -blütig, *a.* hladnokerven; *fig.* merzel, ledén, mertev, nečutljív; =keit, *f.* hladnokervnost; merzlota, nečutljivost; -brüchig, *a.* kerhek, kerhljív.

Kälte, *f.* mraz, zima, merzlota, mrazota; (Kühle) hlad, hladnost, hladnota; trockene -, suh mraz, suho-

mrazica, golomrazica; (gr. Kälte) zmerzlina, zmerzál *f.*; -grad, *m.* stopnja merzlote; -n, *v. a.* hladiti: prehladiti + prehlájati.

Kalt-herzig, *a.* merzloserčen, hladnoserčen, ledénega serca; =keit, *f.* merzloserčnost, hladnoserčnost, ledeno serce; -lich, *a.* merzloten, mrazoten, hladen; -sinn, *m.* merzloba, hladnost, merzloserčnost; =ig. *a.* merzloben, hladen, merzloserčen; =igkeit s. Kaltsein; -waſſer, *n.* merzla od. stúdena voda.

Kalvi-llapfel, *m.* kalvilar; -ner, *m.* kalvinec; -niſch, *a.* kalvinski; -nismus, *m.* kalvinizem, kalvinstvo.

Kamaſchen, *pl.* dokoléničice, dokolenke *pl.*

Kameel, *m.* velblód, velbljód, velblúd, kamela, gomela; -=a. velblodji, kamelji; -haar, *m.* velblodja dlaka; =zeug, *n.* tkanina iz velblodje dlake; -ſtute, *f.* velblodica, kamela; -treiber, *m.* velblodár; -ziege, *f.* angorska koza, lama.

Kamel-ie, *f.* kamélija; -ot, *m.* tkanina iz velblodje dlake.

Kamerad, *m.* továrš, tovariš, drug, pajdaš: -ſchaft, *f.* tovaršija, pajdašija, pajdaštvo, pomenija, španovija.

Kameral- *a.* kameralni; -behörde, *f.* kameralna oblastnija, -herrſchaft, *f.* kameralna gosposka; -iſt, *m.* kameralist; -weſen, *n.* deržavno dohodarstvo; -zahlamt, *n.* kameralna plačílnica od. plačívnica.

Kamill-e, *f.* kamilica, komélica; -en-*a.* kamílični, komélični; =thee, *m.* kamíliční čaj, kamíličnik, kamílovec.

Kamin, *m.* dimnik; (Leuchte im Zimmer) leva, komin, komen; -feger, *m.* stergár, dimnikár; =lohn, *m.* stergarina; -röhre, *f.* železni dimnik. [-öne, *f.* modrica.

Kam-iſol, *n.* kamižola, podsúknjica;

Kamm, *m.* grebén, herbet, sleme (g. -ena); (in d. Mühle) zob. palec; (b. Web.) berdo grebén; (Haar-) glavnik, češelj, čehelj, česavnik, (Woll-) grebenica, mikávnica, derzavnica; -=a. grebenat; -artig, *a.* grebenast, -bank, *f.* -brett, *n.* polica; -baum, razvor, *f.*, rázvora; -bürſte, *f.* ščetka; -einſatz, *m.* naboj.

Kämm-en, *v. a.* česati (češem), čehati, čehovati, čehljati: počesati, počehati; (d. Wolle) grebénati, mikati, gredášiti, derzati: ogrebénati, omikati, oderzati ic.; -er, *m.* česavec, čehovavec; =in, *f.* česavka.

Kammer, *f.* čúmnata, kamra, kámrica, konoba; Reichs-, zbórnica; Handels-, kupčijska zbórnica; -=a. kámerni; -amt, *n.* kámerni urad; Kämmerchen, *n.* čúmnatica, kámrica, izbica; -diener, *m.* hišnik, strežáj; =in, *f.* híšina, strežajka.

Kämmerer, *m.* ključár, kámerar; -swürde, *f.* ključarstvo, kámerarstvo.

Kammer-frau, *f.* híšina; -gefälle, *n.* kámerni dohodki *pl.* -herr s. Kämmerer; -jungfer, *f.* spletičina, híšina; -profurator, *m.* kámerni zagovornik od. zavetnik, kámerni prokurator; -profuratur, *f.* kámerna prokuratura;

-weſen, ſ. Kameralweſen; -zoſe ſ. Kammerjungfer.

Kamm=förmig, *a.* grebenast; -ge=birge, *n.* grebénasta gora; -gras, *n.* grebenica; -haar, *n.* griva; -kraut, *n.* marjética; -litze, *f.* ničávnica, ničénica; -macher, *m.* glavničár; =handwerk, *n.* glavničarstvo; -rad, *n.* palóno kolo (g. -esa); -wolle, *f.* mikana od. gredášana volna.

Kampagne, *f.* vojska, vojaško podvzetje. [vavec.

Kämpe, *m.* borec, borivec, boje-

Kampf, *m.* boj, bor, borba; (Gefecht) boj, bitva, bitka; (Krieg) vojska; (Ringen) premèt, rovanje; (d. Elemente) vertuna; - = *a.* bojni, bitni; -begier, *f.* bojaželjnost, nabojnost; =ig, *n.* bojaželjen, nabojen, bojevaven.

Kämpf=en, *v. n.* bojevati se, bóriti se, biti se (bijem), vojskovati se, kótati, boj biti (bijem); (m. Elend) ubijati se, revo prodájati; -er, *m.* borec, borivec, bojevavec, bojnik, bojovník.

Kampfer, *m.* kafra; - = *a.* káferni; -geiſt, *m.* káfrovec; -öhl, *n.* káferno olje, káferni olej.

Kampf=fähig, *a.* dober za boj; --feld, *n.* bojišče, borišče; -fertig, *a.* gotov od. pripravljen na boj; -gefährte, *m.* sobojnik, soborec; -geſang, *m.* bojna pesem; vojaška pesem *f.*; -geſchrei, *n.* bojni od. vojskni krik; -getümmel, *n.* bojna vreva, vojskni hrup; -gewohnt, *a.* boja vajen; -gewühl, *n.* bojni hrum, vojskno hermenje; -hahn, *m.* bojni petelin; *fig.* togotnik, prepirljivec; -luſt, *f.* bojevavnost, nabojnost, borljivost; =ig, *a.* bojevaven, nabojen, bojaželjen, borljív; -müde, *a.* boja truden; -platz, *m.* bojišče, borišče, bojevališče; -roſs, *n.* bojni konj; --ſchule, *f.* borivnica, bojna šola; -ſpiel, *n.* bojna igra; -ſüchtig ſ. Streitſüchtig; -übung, *f.* vaja od. vadba v boju.

Kampher ſ. Kampfer.

Kampieren, *v. a.* tabóriti, taborovati, v šotorih bivati, šotóriti.

Kanaille, *f.* derhál, druhál *f.* žlota, glota.

Kanal, *m.* vodotók, pretók, vodotóč, prepláv, vodovód, kanál; (in d. Orgel) sapnik; (Meerenge) morska ožina, prelív; (Abzugs -) jarek; --iſieren, *v. a.* vodotoke napráviti, s pretoki oskerbeti + vodotoke naprávljati.

Kanapee, *n.* počivalo, počiválnica.

Kanarienvogel, *m.* kanarec, kanarček.

Kan=aſter, *m.* knaster, grobi tobák; -avas, *m.* kánafas; -belaber, *m.* svetilnjak, svetilnik, lestenec; -belbere, *f.* dobroletovina, dobrovitovina, meduljevina; (Frucht) meduljica; -belzucker, *m.* kandis, kandisov sladkor, ledenec.

Kandid=at, *m.* čakavec, ponudnik, kandidát; -ieren, *v. n.* službe iskati (iščem); kandidírati. [ocúkrati.

Kandieren, *v. a.* kandovati, cúkrati:

Känguruh, *n.* kengurú, klokan.

Kaninchen, *n.* kunec, kunilič, morski zajec; **-fell**, *n.* kunčevina.

Kanne, *f.* majolika, majolka, ročka, konva; *dim.* majólčica, kónvica; (Krug) verč; **-faß**, kánafas; **-gießer**, *m.* ſ. Zinngießer; *fig.* politični modrovavec; **=ei**, *f.* modrovanje o politiki; **-kraut**, *n.* préslica; **-weiſe**, *ad.* na verče.

Kannibal=e, *m.* ljudožérec, peslajnar, pesoglavec; **-iſch**, *a.* ljudožérski, grozoviten, strašanski.

Kanon, *m.* pravilo, ravnilo, vodilo; **-ade**, *f.* streljava, stréljanje s topovi, kanonada; **-e**, *f.* top, kanón, štuk; **-endonner**, *m.* germljavina od. germenje kanón; **-gießer**, *m.* topar, topolijec; **-gut**, *n.* topovina; **-enkugel**, *f.* kuglja, kroglja; **-metall** ſ. Kanonengut; **-ſchuß**, *m.* strel iz kanona; **-ier**, *m.* topnik, topničár, kanonír; **=en**, *v. a.* s kanoni stréljati.

Kanon=ikat, *n.* kórarstvo; **-iſus**, *m.* korar, kanonik; **-niſazion**, *f.* posveta, razglaševanje za svetega (sveto) **-iſch**, *a.* cerkveno-praven, cerkvén; duhoven, duhovski: **-es Recht**, cerkveno pravo; **-e Strafe**, cerkvena od. duhovna kazen *f.*; **-iſieren**, *v. a.* posvetiti, za svétega (sveto) razglasiti, svetnikom prišteti (štejem) + posvečevati, za svétega (sveto) razglášati, svetnikom prištévati; **-iſſin**, *f.* kórarica.

Kanoe, *n.* izdólbena plavka, čoln iz drevesne skorje.

Kantate, *f.* popevka, kantata.

Kant=e, *f.* rob, kern; *dim.* robec, robič; (Rand) kraj, okrajek; (am Kleid) krajec, obrobek; **-en**, *v. a.* na robe obrézati (režem); okrájiti + na robe obrezovati; okrajevati; **-entuch**, *n.* ruta z okrajki.

Kantharide, *f.* [taridka.

Kantharide, *f.* španska muha, kan-

Kantig, *a.* robat, oglat; in Zuſammenſetz. rób.

Kantilene, *f.* pésmica; spev.

Kanton, *m.* kanton, okraj, kotár, okróg, okoliš; **-ieren**, *v. n.* bívati od. stanovati po vaséh in tergih, sem ter tje stanovati.

Kantor, *m.* cerkvenik; pevec, u- [čitelj.

Kanzel, *f.* leca, prížnica; **-beredſamkeit**, *f.* cerkvena zgovornost; **-iſt**, *m.* kancelist; **-redner**, *m.* cerkveni govornik, pridigar, prédižnik; **-vortrag**, m. cerkvéni govor, govor z lece, pridiga.

Kanzlei, *f.* pisárnica, pisálnica, kancelija; **-=a.** pisarniški, kancelijski; **-beamte**, *m.* kancelijski uradnik; **-direktor**, *m.* pisarniški od. kancelijski vodja; **-erforderniſſe**, *pl.* pisarnične od. kancelijske potrébšine; **-gebühr**, *f.* pisarnina, pisárina; **-mäßig**, *a.* pisarniški, kancelijski; **-pauſchale**, *n.* pisarnična počeznina; **-perſonale**, *n.* pisarnično osebje; **-requiſiten** ſ. Kanzleierforderniſſe; **-ſchreiber**, *m.* pisár; **-ſchrift**, *f.* kancelijsko pismo; **-ſprache**, *f.* uradni od. službeni jezik; **-ſtil**, *m.* uradna od. kancelijska pisava; **-weſen**, *n.* pisarništvo, kancelijstvo.

Kanzler, *m.* kancelár, kancelir, kancler, pečatnik.

Kap, *n.* nos, predgorje.

Kapaun, *m.* kopún, kapún; **-en**, *v. a.* kópiti, rézati (režem) skopiti; **-enbraten**, *m.* pečeni kapún.

Kapazität, *f.* zmožnost; navzetnost; *fig.* zmožna od. bistra glava, izbornik.

Kapell=e, *f.* molitvenica, kapela, cérkvica; *dim.* kapélica; (Musik) godbini zbor, kapela; **-meister**, *m.* kapelnik, kapelmojster.

Kaper, *m.* gusár, korzár, brodolovec, namorski ropár; **-brief**, *m.* gusarski od. korzarski list; **-ei**, *f.* gusarstvo, korzarstvo, brodolóv, namorska roparija; **-n**, *v. a.* brodove loviti, pléniti: uloviti, upléniti, vzeti (vzamem, vzemem).

Kapillar, lasničen, kapilaren; **-ität**, *f.* lasničnost, kapilarnost.

Kapital, *n.* glávnica, kapitál, (verschert) istina; (Stamm-) mática; (Kapitäl), *n.* glava, zglavje; **-ist**, *m.* istinar, kapitalíst; *fig.* bogatec, bogatín; **-verbrechen**, *n.* naglavno hudodelstvo.

Kapitän, *m.* barkadór, kapitán; (Hauptm.) stotnik, kapitán.

Kapitel, *n.* poglavje, glava, oddelek; (Versamml.) zbor, kórarstvo; **-el**, *n.* s. Säulenkopf; **-ular**, *m.* korar, kanonik; **-ulazion**, *f.* čas vojaške službe, kapitulacija; (einer Festung) pogojna predaja, kapitulacija; pogodba zastran predaje; **=dauer**, *f.* čas vojaške službe; **=smäßig**, po pogodbi, po dogovoru; **=swidrig**, *a.* zoper pogodbo, zoper dogovor; **-ulieren**, *v. n.* podati se, predati se, udati se, kapitulírati + podájati se, predájati se; pogoditi se + pogájati se zastran predaje.

Kaplan, *m.* kaplan, kapelán, duhovni pomočník; **-s=** *a.* kapelanski.

Kapotrock, *m.* zverhnja od. gornja suknja.

Kapp=e, *f.* čepica, kapa; (Pelz-) kučma, čamár; (an d. Deichsel) okov; (d. d. Stiefel) kerpa; (am Dreschfl.) gož *f.*, goža; **-elmacher**, *m.* kapar, čepičár; **-en**, *v. a.* kápičati + okápičati; (d. Baum) oklésti, obsékati, otrébiti + oklešćevati, obsekovati; (d. Hahn) kópiti, skópiti, rézati (režem) **-enblume**, *f.* pesje zelje; **-enförmig**, *a.* čépičast, kapast; **-ering**, *m.* oglavnik; **-er**, *m.* sekáč; **-meise**, *f.* čópasta senica, čóparica; **-weide**, *f.* návadna verba; **-zaum**, *m.* berzda, uzda.

Kapric=e, *f.* terma, muha; **-ieren sich**, *v. a.* termast biti (sem) v čem; pustovati zastran česa; **-iös**, *a.* termast, termogláv, muhast, muhav, svojegláv, svojeglaven, čuden; **=ität**, *f.* termoglavost, múhavost, svojeglavnost &c.;

Kapsel, *f.* mošnjica, škátljica; (bot.) glavica, rapólica, ráplica, peščíšče; (d. Hülsenfrüchte) strok; (am Gewehr) kápica, klobuček.

Kapuz=e, *f.* kúklica, oglávnica, kúkulica; **-iner**, *m.* kapucín, kapucinar; **=affe**, *m.* kúklasta ópica; **=kloster**, *n.* kapucinski samostán; **=orden**, *m.* kapucinski red.

Kara=biner, *m.* karabinka, kratka

puška; -biner, *m.* karabinar, karabinec; -fiine, *f.* sklenica, karafinka; -at, *n.* karát; =gewicht, *n.* karatna teža; -uſche, *f.* karas, karasek; -vane, *f.* karavana; =uthee, *f.* karavanski ob. ruski čaj.

Karb=atſche, *m.* korobáč, bič; -atſchen, *v.a.* korobáčiti, bíčati; -onade, *f.* beržole *pl.*; -unkel, *m.* čerm.

Kardätſche, *f.* greben, derzej, gredaše *pl.*; -en, *v.a.* gredášiti, dèrzati.

Kardendiſtel, *f.* gladež, ščétičevje.

Kardinal, *m.* kardinál; -=*a.* kardinalski; -swürde, *f.* kardinalstvo, -tugend, *f.* poglavitna čednost; -zahl, *f.* glavni ob. témeljni števnik, števec.

Karenz, *f.* stradež, straja; odbítek, uteržek.

Karfiol, *m.* cvetni vihrovt, karfiól.

Karfunkel, *m.* živorudeči rubín, ognjenec, karfunkelj (g. -na).

Karg, *a.* skop, skoparen, skoporít, škertljav, skerljiv, skerljav, skernoben; -en, *v.n.* skopovati, skopáriti, škertljati, skerljati, skernóbiti; -e *m.* skopec, škertljavec, skernobec. stiskavec, stiskavt; *f.* skopulja, škertljavka; -heit, *f.* skopost, škertljavost. skernobnost.

Kärglich, *a.* pičel, boren, reven, sirošen, siromašen; *ad.* pičlo, redko, revno; -keit, *f.* sirošnost, siromašnost, pičlost. [rikatura.

Karikatur, *f.* spaka, pokveka, ka-

Karmeliter, *m.* karmelít, karmelitán, karmelitar; -=*a.* karmelitski, karmelitanski; -nonne, *f.* karmelitka, karmelitanka.

Karm=eſin, karmezín; =farben, *m.* karmezinast, karmezinov, višnjelast; -in, *m.* karmín, rudeča barva.

Karneval, *m.* pust, mesopúst, karneval; -s=*a.* pustni, mesopustni.

Karonte, *f.* merkva, merkev, korenje.

Karpfen, *m.* karp, šaran; -=*a.* karpov, šáranov; -brut, *f.* kárpova zalega; -fleiſch, *m.* karpovina, karpovo meso; -teich, *m.* karpovnik, ribnik za karpe.

Karre, *f.* taljiga, toliga, teležnik, tačka, samokólnica, telege *pl.*

Karr=eau, *n.* kupa, kufa.

Karren, *m.* voz (zum Führen des Düngers) koš, gnojni koš; (zweiräderig)) gare *pl.* dvokólnica, dvokolésnica, kinkež; -führer, *m.* taligar, tačkar; -gaul, *m.* taljigáš, kljuse (g. -eta); -ſchieber, *m.* tačkar, taljigar, -wagen, *m.* kola *pl.*

Karr=iere, *f.* dir. direk; (Laufbahn) življenje, življenje; -uſel, *n.* viteška ježa.

Karſt, *m.* kramp, krampež, kopáč; (ſteinig. Ort) kras; -en, *v.a.* s krampom kopati (pljem.)

Kart=ätſche, *f.* kertača; (Kanone) top, karteča; -aune, *f.* kartavna.

Kart=e, *f.* list; *dim.* listič, listek; (Spiel-) kvarta, karta: -en ſpielen, kvártati, kártati; (geograf.-) zemljovíd, zemljokáz, mapa; -en=*a.* listovni; kvartni, kartni; =blatt, *n.* kvarta, karta; =geld, *n.* plača za kvarte, kvartovina; =ſpiel, *n.* kvár-

tanje, igra s kvártami; =spieler, *m.* kvártavec, kvartáč, kvartopirec; =spielerin, *f.* kvartavka, kvartopirka; =stämpel, *m.* kvartni kolek, kolek za kvarte.

Karthäuser, *m.* kartuzijanec, kartavžar; -kloster, *n.* kartuzijanski samostán.

Kartoffel, *f.* podzemljica, korún, krompír, compa; -= podzemljični, korunov, krompírjev; -acker, *m.* -feld, *n.* korúnišče, krompírišče, njiva za podzemljice; -bau, *m.* pridelovanje podzemljic, saditev krompírja od. koruna; -branntwein, *m.* korúnovo od. krompírjevo žganje, korúnovec, krompírjevec; -fäule, *f.* korúnova od. krompírjeva gnjilina; -kraut, *n. f.*, krompírjevka, korúnovica; -salat, *m.* korúnova od. krompírjeva solata.

Kartou s. Pappendeckel, Zeichnung.

Käse, *m.* sir; (v. süßem Topf.) skuta; in - werden, síriti se: sesíriti se, zgrizti se; -= *a.* sirni, sirnat; -artig, *a.* sirast; -bereitung, *f.* sirarija, sirarstvo; -form, *f.* tvorilo, sírišče; -handel, *m.* kupčija s sirom, sirarija; -händler, *m.* sirar; =in, *f.* sírarica; -kammer, *f.* sírnica; -lab, *n.* sirilo, siršnik; -laib, *m.* hleb sira; -made, *f.* sirni červ od. molj.

Kasemate, *f.* kasemata.

Käse-milch, *f.* -molken, *pl.* sírotka, sirodka, siratka; -n. *v. a.* síriti: posíriti; -napf, *m.* tvorilo.

Kaserne, *f.* vojáščnica, vojášnica, kasarna, kosarna.

Käse-säure, *f.* sirna kíslina; -stoff, *m.* sirovina; -wasser, *n.* sírnica.

Käs-icht, *a.* sirast; -ig, *a.* siren, sirnat, sirovít.

Kasino, *n.* kazina, brálnica; (slav.) čitávnica, čitálnica.

Kassade, *f.* slap, skakavec, vodomèt, vodoskók.

Kassa, *f.* dnárnica, denárnica, blagájnica, péneznica; -=, denárnični, blagájnični; -anweisung, *f.* dnarnično nakazilo; -barschaft, *f.* gotovina v dnárnici; -beamte, *m.* denárnični uradnik; -buch, *n.* dnárnične bukve *pl.*; -gebahrung, *f.* ravnanje z dnárnico; -defekt, *m.* zmanjek v dnárnici; -journal, *n.* dnárnični dnevnik; -liquidazion, *f.* dnárnična vgotovitev; -schluß, *m.* zapertje dnárnice; -kontrierung, *f.* pregledovanje dnárnice; -wesen, *n.* dnarstvo; -zion, overžba, uničba; =sgericht, *n.* overžna sodnija.

Kass-e s. **Kassa**; -erolle, *f.* okrogla pónvica, kastrola; -ia, *f.* kasija, sladka skorja.

Kassier, *m.* dnarničár, denarničár, blagajnik; -en, *v. a.* ovreči (veržem), uničiti + overgovati, uničevati; (einen Beamten) odstáviti, ob službo djati (dem, denem) + odstávljati, ob službo dévati; s. Einkassieren; -ung, *f.* overžba, uničba; odstava. [tec.

Kastagnette, *f.* kreguljec, škerge-

Kastanie, *f.* kostanj; *coll.* kostanje; -ien- *a.* kostanjev; -nbaum, *m.* kostanj, kostánjevo drevo (g. -esa);

-nbraun, *a.* kostanjev, kostanjast, černomanjast; -nholz, *n.* kostanjev les, kostanjevina; -nwald, *m.* kostánjevje. [omarič, omárica.

Kästchen, *n.* skrínjica, skrínjičica;

Kast=e, *f.* versta, kasta; -eien, *v. a.* trápiti, terpínčiti.

Kastell, *n.* ostrog, terdnjávica; grad; -an, *m.* gradnik, kastelán.

Kasten, *m.* omár, omara; (Truhe) skrínja; (Bretterverschl.) obój; -geist, *m.* -wesen, *n.* poverstna razsebnost od. odlóčenost.

Kastor, *m.* daber, bober, breber; -hut, *m.* dabrov klobuk; -in, *n.* dabrovina, bobrovina.

Kastr=at, *m.* skópljenec, kopljenec, rézanec; -ieren, *v. a.* kópiti: skópiti, rézati (režem) + rezovati.

Kasu=al, *a.* nakljúčen; -ität, *f.* naključnost; -ar, *m.* kazuár, kazvár; -istik, *f.* uk o posámeznih priključkih od. primérljejih; -la, *f.* mašni plašč; -s *m.* s. Zufall; (gram.) sklon, padež.

Kata=falk, *m.* mertvaški oder; -komben, *pl.* katakombe, podzemske grobnice *pl.*; -lektisch, *a.* nepopóln; -lepsie, *f.* mertvičnost; -leptisch, *a.* mertvičen; -log, *m.* imeník, zaznamek, zapisnik, katalóg; -plexie, *f.* obmerlost; -rakt, *m.* slap, vodopád; skakavec; s. Staar.

Katarrh, *m.* nahod, katár; -alisch, *a.* náhoden, kataren; -alfieber, *n.* náhodna od. katarna vročica.

Katast=er, *m.* kataster; -ral= *a.* katastralni; -rieren, *v. a.* v kataster vpísati (vpišem) + vpisovati; -rofe, *f.* nagli prevrat; razsodni primerek, razsodna prememba; (in Dichtungen) razpletek.

Katech=ese, *f.* izpraševavno učenje, učba v prašanjih in odgovorih, katekeza; -et, *m.* katehét, katekét, vérski učitelj, učitelj veroznanstva; =ik, *f.* katehétika, katekétika, učenje v vprašanjih in odgovorih; =isch, *a.* izpraševaven, katehétičen; -isieren, *v. a.* kerščanski nauk učiti; v vprašanjih in odgovorih podučevati; -ismus, *m.* katekizem, kerščanski nauk; -umen, *m.* katekumén, izpraševanec.

Kategor=ie, *f.* obor, versta, ploha, razred, razredek; -isch, *a.* določen, brezpogojen; *ad.* naravnost.

Kater, *m.* maček, mucek.

Kathed=er, *m.* učíteljska stólica, katedra; -rale, -ralkirche, *f.* stolna cerkev, stolnica.

Kathet=e, *f.* odvísnica, odvésnica; -er, *m.* močovód, kateter; -ometer, *n.* oglomér.

Kathol=ik, *m.* katolík, katoličán, katóliški kristján; =in, *f.* katoličanka, katóliška kristjana; -isch, *a.* katóliški, katolški; -izismus, *m.* katóliška vera, katoličanstvo, katolicizem.

Kattun, *m.* katún; -en= *a.* katunov; -fabrik, katunárnica; -weber, *m.* katunar; -wolle, *f.* bombaž za katún.

Katzbalg=en sich, *v. r.* rovati se, rvati se (rvem), púliti se, tèrgati se, rokáviti se, metati se (mečem),

premetávati se, tepsti se; -er, *m.* rovavec, metavec, rovávt; =ei, *f.* rovanje, tepežnja, premèt.

Kätz-chen, *n.* mače (g. -eta), múcika, múnica; (bot.) máčica; -bäume, *pl.* máčnice, maćíčnice *pl.*

Katz-e, *f.* mačka, muca, muna, kočka; (Geldgürt.) maček, opašnjik, opasek; (Werkzeug) maček; -en-a. mačji; =auge, *n.* mačje oko (g. očesa); *fig.* vidi kakor mačka; =äugig, *a.* mačjih očí; =geſchrei, *n.* mijávk, mijávkanje, mačje dretje; =jammer, *m.* er hat einen -, vse ga boli, slabo mu je po sinočnjem pijančevanji; =flee, *m.* zajčja noga; =kraut, *n.* divja meta; =muſik, *f.* mačja múzika, mijavka: -machen, po mačje zagosti (godem); =ſprung, *m.* mačji skok: bis dahin iſt ein -, dve tri stopinje je do tje; dva-, trikrat prestopiš, pa si tam; =tiſch, *m.* beim - eſſen, za pečjó jesti (jem) v kotu obedovati.

Kauder-ei, *f.* odertija, ciganstvo; -er, *m.* odertnik, cigán; -n, *v. n.* kávdrati, gávdrati; ſ. Wuchern; -wälſch, *n.* kolobocija, ciganski jezik: -reden, otrobi vézati, kvasiti.

Kau-en, *v. a.* žvekati (žvečem), žvati (žvem), žvéčiti, zdvéčiti, gléviti, žuliti: požvekati, požvéčiti; wieder-, prežévati, prežvekovati; -er, *m.* žvekavec, žvekáč.

Kauern, *v. n.* čepeti, čépati (ím), kúčati (ím), ničati (ím); ſich-, počéniti, čúčniti, čičníti + počépati.

Kauf, *m.* kup, kupilo, kupíček, kupnja, kupovilo; (Ankauf) nakúp, kupčija; (Geld) kúpščina, kup: ſchlechten - machen, okúpiti se; zu - e haben, na prodaj imeti (ám); wohlfeilen - es, dober kup, v dober kup, ceno, po ceni; mit in den - nehmen, z unim vred kúpiti; der - iſt zurückgegangen, kupčija se je razderla; vom - leben, na kupilu ob. kupičku živeti; -= *a.* kupni; -bar, *a.* kupen, kupljív, razkupljív; -brief, *m.* kupno pismo; -en, *v. a.* kúpiti + kupovati, kupávati; ſchlecht -, okúpiti se; alles -, pokúpiti, ponakúpiti + pokupovati.

Käufer, *m.* kupec, kupovavec; -in, *f.* kupčica, kupilja, kupovavka.

Kauf-fahrer, *m.* poveljnik kupčijske ob. tergovske ládije; -fahrteiſchiff, *n.* kupčijska ob. tergovska ládija; -gegenſtand, *m.* kúpljena reč *f.*, kupovina; -geld, *n.* kúpščina, kupnina; -geſchäft, *f.* kupčija, terštvo; kupovanje; -handel, *m.* kupčija; -herr, *m.* tergovec, kupec, kupčevavec; -laden, *m.* prodajávnica, prodajálnica, prodájnica, štacuna; --leute, *pl.* tergovci, terżci, tergovavci, kupčevavci *pl.*

Käuf-lich, *a.* kupljív; podkupen, podkupljív: - an ſich bringen, kúpiti, pokúpiti *pf.*; -lichkeit, *f.* kupljivost; podkupljivost; -ling, *m.* kúpljenec, kúpljenček.

Kauf-luſt, *f.* kupčljivost, terżljivost; -ig, *a.* kupčljív, kupčevaven, terżljív, tergovaven; =e, *m.* kupec.

Kauf-mann, *m.* tergovec, terżec,

tergovavec, kupec, kupčevavec; -männisch, *a.* tergovski, tergovavski, kupčijski; -mannschaft, *f.* tergovci, kupčevavci &c. *pl.*; (Handel) kupčijstvo, tergovina, terštvo, tergovstvo; -mannsfrau, *f.* tergovka, kupčevavka; -mannsgeschäft, *n.* kupčija; -mannsgut, *n.* kupčijsko blago, tergovska roba; -mannslehrling, *m.* kupčijski od. tergovski učenec; -mannsstand s. Handelsstand; -platz, *m.* teržišče, terg, sejmišče; -preis, *m.* kup, cena, kupna cena; -recht, *n.* kupna pravica; -schilling, *m.* -summe, *f.* kúpščina, kupnina; -stück, *n.* kúpljena reč, kupovina; -vertrag, *m.* kupna pogodba; =slösung, *f.* razkúp; -wert, *m.* kupna vrednost.

Kaul=barsch, *m.* kapelj, kapljič.

Kaum, *ad.* komaj, komej, toliko da, komaj da, jedva.

Kausal, *a.* vzročen; -gericht, *n.* predmetna sodnija; -ität, *f.* vzročnost; -satz, *m.* vzročni stavek.

Kaustisch, *a.* razjeden, razjedljiv.

Kautel, *f.* zaobvarek, zavarovalni prideržek.

Kautschuk, *m.* kavčuk, kecmec.

Kauz, *m.* čuk, skovír, skovík; (Geizhals) skopúh, skopín, stiskávt; närrischer-, bedák, budalo, bebec; reicher-, bogatec, bogatín, bogatinec; wunderlicher-, čuden človek.

Kauzion, *f.* polog, zastava, zavaršćina, kavcija; -s- *a.* položni; -serlag, *m.* izročitev pologa od. zastavnih denarjev; -sverfall, *m.* zapád pologa od. zastave; -sverlust, *m.* izguba pologa.

Kavalier, *m.* žlahtnik, plemič, plemenitnik, plemenitáš, vitez; -parole, *f.* žlahtniška beseda, viteška beseda.

Kavallerie, *f.* konjica, konjištvo, konjaništvo, konjiki *pl.*; -ie- *a.* konjiški; -iepferd, *n.* polk konjikov, konjiški polk; -ist, *m.* konjik, jezdec.

Kavatine, *f.* popevka, kavatina; -iar, *m.* kavijár, kaviár, ribje ikre v razsoli.

Kebsehe, *f.* nezákonsko življenje; -kind, *n.* mulček, pankert; -mann, *m.* priležnik, nezakonšček; -weib, *n.* priléžnica, hotnica, nezakonska žena.

Keck, *a.* prederzen, derzen, derzovít, derzoviten; -heit, *f.* prederznost.

Kegel, *m.* čunj, kegelj, čegelj, kolik; -schieben, kegljati, čegljati; -bahn, *f.* kegliščе; -förmig, *a.* čunjast, čunjevít, kegljast; -n, *v.a.* kegljati, čegljati; -schnitt, *m.* kegljosék; =slinie, *f.* kegljosečna črta.

Kehl= *a.* goltni; žlebni; -bohrer, *m.* nabozec; -buchstabe, *m.* goltnik; -deckel, *m.* jeziček; -e, *f.* gerlo, golt, góltanec, gèrtanec; (Vertief.) žleb; -en, *v. a.* žlébiti: vžlébiti; -hobel, *m.* žlebnik, poličnik; -kopf, *m.* kerhelj, jábelko; =entzündung, *f.* vnetje kerhlja; -laut, *m.* goltnik, goltni glasnik; -rinne, *f.* žleb; -sucht s. Bräune; (b. Pferden) vnetica v sapniku, kevžeh.

Kehr=aus, *m.* pomèt; -besen, *m.*

metla, metlja; -en, *v. a.* mesti (metem): pomesti + pométati; (umwenden) oberniti, prekúcniti + obrácati, prekúcovati; den Rücken -, pete od. herbet pokázati (kažem), poceditijo *pf.*; ſich -, *v. r.* an etwas -, róditi za kaj, márati za kaj, mar biti (sem) komu za kaj od. česa; (zu etwas -) spreoberniti se, spreveči se (veržem) + spreobráčati se; in ſich gekehrt, zamišljen, v misli zatopljen; -icht, *n.* smetje, smeti *pl. f.*; =haufen, *m.* smetišče; -ſchaufel, *f.* smetílnica, smétnica; -ſeite, *f.* herbet, narobe stran *f.* opak: auf der -, na robe, na opak; -um, *n.* -machen, pete pokázati (kažem) *pf.*; -winkel, *m.* smetnják, smetišče; -niſch, *m.* omelo, ometalo, ometih.

Keif=en, *v. n.* krégati se, góbčevati, prekárjati se, klepetati (ám u. ečem), lájati; -er, *m.* klepetáč, lajavec; =in, *f.* klepetulja; -iſch, *a.* klepetav, lajav.

Keil, *m.* klin, klinec; (Spalt-) zagvozda, zagozda, klin; (Brotes) drum, kos; *dim.* klinček; zagvózdica; -artig, *a.* klinast; -en, *v. a.* cépiti od. klati (koljem) s klinom; hinein -, klin zabíti (bijem), zagozdíti + zabíjati; -förmig s. Keilartig; -haue, *f.* pik, pikón, kramp; -ſchrift, *f.* klinasto pismo.

Keim, *m.* kal *f.*, cima, zacimek, klica, mladika; *dim.* kalec, kalček, cimica, mladíčica; *fig.* zarodek, začetek, počétek, izvirek; -blatt *n.* kalica; -en, *v. n.* kliti (klijem), kaliti, címiti se, gnati (ženem): kal pognati, prikliti + pogánjati; *fig.* zaroditi se, izcímiti se, začeti se (čnem) + začénjati se; -fähig, *a.* kaljiv, zaroden; -fern, *m.* jedro; -knospe, *f.* popek, popica; -voll, *a.* kalovít; -würzelchen, *n.* koreníčica.

Kein, *pr.* nobeden od. nobén, nobena, nobeno; nijeden, nikák, nikákošen; nikdo; -erlei, *a.* nikákoršen, nikák: auf -Art, po nikakem, po nikákoršnem, po nebeni ceni, nikakor ne; -erſeits, *ad.* od nobene strani, od nikod, od nikoder; -eswegs, *ad.* nikakor ne, nikako, nikár ne, kratko in malo ne, po nikákoršnem, po nobeni ceni, v nobén kup; -mal, *ad.* nikdar ne, nikoli ne, nobenkrat ne.

Kelch, *m.* kelih; čaša, kupa; (bot.) čaša; *dim.* čášica; -artig, -förmig, *a.* čašast, čaševít, kupast; -los, *a.* brezčašen; -ſtändig, *a.* nadčašen.

Kelle, *f.* lopática, žlica, ometača.

Keller, *m.* klet *f.*, kanoba, hram; (im Weinberge) zidanica, (kleiner) klečura, klečúrnica; -=a. kletni; -aſſel *f.* Aſſel; -ei, *f.* velika klet, hramovje; -hals, *m.* šije *pl.*, priklet *f.*; (Daphne mezereum) volčin; -loch, *n.* kletni odušek; -meiſter, *m.* ključár; -wurm *s.* Aſſel.

Kellner, *m.* točáj, točár, kletár, točník; -in, *f.* točajka, točarica, kletarica.

Kelter, *f.* stiskálnica, tlačívnica, ožémnica, preša; -baum, *m.* ovnič, oven; -er, *m.* mestivec, tlačivec;

-haus, *n.* mestívnica, tlačívnica; -n, *v. a.* mestiti, mastiti, drózgati, tláčiti, stískati.

Kenn=bar, *a.* znaten, poznaten, poznav; =keit, *f.* znatnost, poznatnost, poznavost; -en, *v. a.* poznati, poznávati, znati; (wiſſen) védeti (vém); -lernen, spoznati, seznániti se skom + spoznávati, seznánjati se; -en, *n.* poznanje, znanje: um'ẽ-, za spoznanje; -er, *m.* znavec, znalec, poznovavec, znatelj; =in, *f.* znavka, poznovavka; =ſchaft, *f.* znalstvo; -tlich, *a.* poznav, poznaten, znaten; =keit, *f.* poznavost, poznatnost; -tniß, *f.* znanstvo, znanstev, znanost, vednost, veda; (d. Kennen) znanje, poznanje, vedba: zur - bringen, naznániti, na znanje od. na vest dati, razglasiti, védeče storiti + naznánjati, na znanje dajati, razglášati ɔc.; zur - und Darnachachtung, da se bode sploh znalo in po tem ravnalo; zur - nehmen, na znanje vzeti (vzamem), zapomniti si *pf.*. =arm, *a.* maloveden; =los, *a.* neveden; =name, *f.* zur -, na znanje; -reich, *a.* mnogovéd, mnogovéden, učen, verlo zveden; -ung, *f.* poznanje, znanje; (d. Pferden) glin, rupa; -zeichen, *n.* známenje, znamnje, znamka, zaznamek, znak, znamljej; -zeichnen, *v. a.* znáčiti: oznámiti, zaznámiti, označiti; -ziffer, *f.* známnica, znamilo.

Kerb=e, *f.* zárez *f.*, zareza, reza, rovek, škerta; -elkraut, *n.* krebúlica; -en, *v. a.* rovášiti, škèrtati: zarovášiti, zarézati (režem) + zarezovati; -holz, *n.* rováš, roš; -ig, *a.* zarezan, narezan.

Kerker, *m.* ječa, temnica, voza, jetníšnica: im - halten, jéčiti, jéčati, zapèrtega imeti (ám); -haft, *f.* zapor, pripera, zapertje; -meiſter, *m.* ječár, temničár; =amt, ječarstvo; =in, *f.* ječarica, temnicarica; -n, *v. a.* jéčiti: ujéčiti, v ječo zapreti, v temnico pahniti + v ječo zapírati; -ſtrafe, *f.* ječa, kazen ječe; -ſträfling, *m.* jetnik, vjetnik.

Kerl, *m.* možina, možakar; ſtarker-, korenják, hrust; ſchlechter -, pctepúh, zanikarnež, kajón; alter -, dedec.

Kermes, *m.* kermes; -=*a.* kermesov.

Kern, *m.* jedro; (d. Getreid.) zerno; (v. Steinobſt) koščica; (der Aepfel, Birnen) peška, pečka; (d. Stammes) steržén; (d. Pflanz.) seme (g. -ena); (d. Beſte) jedro, cvet, izbor; -anſatz, *m.* zástava, záred, *f.*, nastavek jedra; -beißer, *m.* dlesk; -faul, *a.* po sterženu gnjil; -feſt, *a.* krepek, korenjaški, čverst; -frucht *f.* Kernobſt; -gehäuſe, *n.* peškišče, peček, pečkišče, osredek; -geſund, *a.* zdrav kakor riba v vodi; -holz, *n.* serdnina; les lépega zerna; -hülle, *f.* ovojek; -icht, *a.* jédernast, zernast; -ig, *a.* jedern, jédernat, jedren; -los, *a.* brezkoščičen, brez koščic; -obſt, *n.* pečkato sadje; -reich, *a.* jédernat, zernat; jedrovít, zernovít, pečkovít, péčkovnat; -ſchwinde, *f.* strelna sušica; -ſpruch, *m.* tehtni

rek, jédernati izrék; -truppen, *pl.* izbrana vojska.

Kerz=e, *f.* sveča; *dim.* svéčica (Wachs-)voščena sveča, voščenica, voščenka; (Unschlitt-)lojena sveča; -engerade, *a.* raven kakor sveča; -engießer, *m.* svečár; =ei, *f.* svečarija, svečárnica: die - betreiben, svečáriti; -enschein, *m.* luč *f.*

Kessel, *m.* kotel, (Vertiefung) kernica, kotlina, kotanja, kotlja, konta, (weibm.) berlog, lož; -erz, *n.* kotlovina; -flicker, *m.* kotlaršček; -förmig, *a.* kotlast, kotlovinast, kotanjast; -hacken, *m.* kljuka, kavelj (g. -eljna); -herd, *m.* kotlišče; -schmied, *m.* kotlár; =handwerk, *n.* kotlarija, kotlarstvo: das - betreiben, kotlárити; -thal, *n.* kernica, kotlina; pog. zatišje.

Kett=e, *f.* lanec, veriga, kétina; (Bettel) osnutek, snutek; (weibm.) veršelo, trop, tropa; (Berg-) rajda, pas; -el, *n.* verížica; -en, *v. a.* z verigo pripeti (pnem), z lancem prikleniti, prikovati (kujem) + z verigo pripénjati, z lancem priklépati; -. Fesseln; =glied, *n.* klep, sklep; =hund, *m.* priklenjen o. otvezan pes; =linie, *f.* lánčnata črta; =rechnung, *f.* lančna ob. verižna številba; =tegel, *f.* =satz, *m.* lančno pravilo; =ring, *m.* klep, sklep *m.*; =schmied, *m.* lančár, verižar; =strafe, *f.* kazen v železji ob. v okovih; =wurm, *m.* trakulja.

Ketzer, *m.* krivoverec, krivovérnik, razkolnik; -=*a.* krivovérski; -in, *f.* krivovérka; -isch, *a.* krivoveren, krivoverski.

Keuch=en, *v. n.* sopíhati, hlíptati, hropeti, hrípati, sígati, sipati, físiti; -end, *a.* sipljív, hliptav, hripav; =e, *m.* sipljivec; -er, *m.* sipljivec, hliptavec, hripáč; -husten, *m.* hripavica, hleptavica, zadušni kašelj, oslovski kašelj.

Keul=e, *f.* kij, bat, bet, betica, porát; šestopérnica, búzdovan; (Unterschenkelbein) kráča; (d. Frosches) skok; (d. Vögel) stegno; -en, *v. a.* biti (bijem), s kijem biti, z batom tolči; -enförmig, *a.* kijast, betast, beticast; -enträger, *m.* kijonosec.

Keusch, *a.* čist, neoskrunjen, neomadeževán, deviški; (v. Blick) sramožljiv, sramežljiv; -e, *m.* sramožljivec; *f.* sramožljivka; -heit, *f.* čistota, čistost, neoskrúnjenost; sramožljivost. [tar, bajtnik, kočar.

Keuschler, *f.* kajžar, kajžnik, baj-

Kibitz, *m.* priba, ribič, čajka.

Kicher=erbse, *f.* čičerka, čičerika, čizara; -er, *m.* hehétavec, hehetalo, čehovavec; -n, *v. n.* hehetati (ám u. ečem), hehetati se, čehovati se.

Kiefer, *f.* čeljúst, skranja, skranj *f.*; (Baum) bor, borovec, hojka, hoja; (Kieme) škerga; -=*a.* borov; -bein, *n.* čeljústnica; -gehölz, *n.* borovje, borovíče, hovje; -gras, *n.* borovščica; -harz, *n.* borova smola; -holz, *n.* borovina; -n, *a.* borov, borovčev, hojev; -nblattwespe, *f.* borova osa; -nrüsselkäfer, *m.* borovi rilčkar; -nspinner, *m.* kosmati pre-

jec; -wald, *m.* bórovje; -zapfen, *m.* borov češarek.

Kiel, *m.* cev, *f.* peresni tul, tuljava; (d. Schiffes) podsék, podladije; (Zwiebel) čebula; -en, *v. n.* péniti se: opériti se, obrasti se + obráščati se.

Kiem=e, *f.* -en, *m.* škerga, pil *f.*, ribje uho (g. ušesa); -enbeckel, *m.* škeržni pokrovec; -enhaut, *f.* koža ribjega ušesa, škeržna koža; -enſpalte, *f.* škeržna poklina.

Kien, *m.* smolnica, sovoj; (-ſpann) treska, terska; -baum, *m.* bor, borovec; -bäumen, *a.* borov; -holz, *n.* smoljevina, borovina, sovojina; -ig, *a.* smolnat, smolen, smolovít; -ruſs, *m.* saje *pl.* žužel *f.*; -ſpann, *m.* treska, smolnata treska ob. terska; -ſchwarz, *a.* čern kakor žužel.

Kiepe, *f.* krošna, krošnja, naramni koš. [moz.

Kies, *m.* prod, grušec, gruščˇ, gro-

Kieſel, *m.* kremen, kreménovec; *coll.* kremenje; -=*a.* kremenov; -artig, *a.* kreménast; -erde, *f.* kremenica; -hart, *a.* terd kakor kamen; -klumpen, *m.* kreménova gruča; -ſand s. Kies; -ſtein, *m.* kremen, kreménovec.

Kieſen s. Wählen.

Kies=icht, *a.* prodast; -ig, *a.* proden, prodnat, prodovít, peščén.

Kieze, *f.* krezúlj, kozúlj, kohar.

Kilo=gram, *n.* kilográm; -meter, *n.* kilometer.

Kimm=e, *f.* zareza; otor; -en, *v. a.* zarézati (režem) + zarezovati; otóriti *pf.*; -ung, *f.* vzdušna ob. zračna prikazen. *f.*

Kind, *n.* otrok, dete (g. déteta, *pl.* deca), čedo; *dim.* otročič, détce; *coll.* otročja, deca; (verächtl.) otročáj, dečáj: von einem -e entbunden werden, dete roditi, porodíti ob. poviti (vijem); als - handeln, otročevati; -bett, *n.* otročja postelj, *f.*; postelj *f.* bábine *pl.*; =erin, *f.* otróčnica, mladoródnica, porodilja; -elig, *v. n.* otročevati, otročije ugánjati.

Kind=er, *a.* otróčji, détečji, otróški; -bewahranſtalt, *f.* détišnica, oskerboválnica malih otrók; -blattern, *pl.* osépnice *pl.*, koze *pl.*; -butte, *f.* sisek, cizek; -ei, *f.* otročija, dečarija, norčija, norija; -feind, *m.* neprijatelj otrók; -freund, *m.* prijatelj otrók; -freundlich, *a.* otrokom prijazen; -geſchichte, *f.* povest za otroke; -haft, *a.* otročji, détečji, detinski; -liebe, *f.* otroška ljubezen, ljubezen otrók do staršev; -los, *a.* brez otrók, brez otročen, brezdeten; -mädchen s. Kindsmagd; -mahl, *n.* kerstitke, *pl.* botrinja; -markt, *m.* otróški semenj, božični semenj; -mord, *m.* detemór, detemorstvo: einen - begehen, otroka umoriti; -mörder, *m.* detemorec, umorivec otróka; =in, *f.* detemorka, umorivka otroka; -n; *v. n.* otročevati, otročáriti, dečáriti; s. Gebären; -ſchuh, *m.* otročji črevelj, otročja obutel *f.*; *fig.* die -ausziehen; šibi odrasti; -ſinn, *m.* nedolžno čisto serce; -ſpiel, *n.* otročja igra; -ſprache, *f.* otročji jezik; -ſtreich,

m. otročija, otročarija, norčija, dečarija; -tag, *m.* tépežnica, šápelica, tépežni dan (g. dneva); -tanb, *m.* čeča, čečarija, otroška igrača; -taufe, *f.* kerst, kerščevanje; -wärterin ſ. Kindswärterin; -wurm, *m.* glista; -zucht, *f.* izreja od. reja otrók.

Kindes-, *a.* otročji, detečji; otroški, detinski; -alter, *n.* otročja leta *pl.*, detinstvo, otroštvo; -beine, *pl.* von - auf, od otročjih kolén, od mladih nog, iz mladega, od zíbeli -; -kind, *n.* vnuk, vnuka; -name, *m.* otrókovo imé (g. -ena), -mord ſ. Kindermord, -noth, *f.* porod, porodne bolečine *pl.*; -pflicht, *f.* otročja dolžnost; -ſtatt, *f.* posinóvljenje: an - annehmen, posinóviti, vsinóviti; pohčériti + posinovljevati ɔc.; -theil, *m.* delež.

Kind-heit, *f.* otroštvo, otročinstvo, detinstvo, déteštvo, otročja leta *pl.*; -iſch, *a.* otročji, otroški: -ſein, otrocevati, otročáriti, dečáriti; -lich, *a.* otroški, otročen, sinovski, detinski, detinji; =keit, *f.* otročnost, detinjost, detinstvo; -ſchaft, *f.* otroštvo, sinovstvo, déteštvo; -smagd, *f.* pestuna, pésterna, péstovna; -swärterin, *f.* varuška, váruhinja; -taufe, *f.* kerst, kerščevanje otroka; -taufmahl, *n.* kerstitke, *pl.* kerstinje *pl.* botrinja.

Kinn, *n.* obradek, brada; -backen, *m.* čeljust *f.* čeljuga, skranja, skranj *f.*, skranjišče; = -*a.* čeljustni; = trampf, čeljustni krč; -fette, *f.* podbradnik; -lade, *f.* čeljúst *f.*

Kipf-e, *f.* ročica; -el, *n.* regla, roglíček.

Kipp-e, *f.* kraj, pik; -en, *v. n.* nagniti se, omáhniti + nagíbati se (bljem), omahovati.

Kirch-bau, *m.* zidanje cerkve; -e, *f.* cérkev *f.* cérkva; *fig.* božja veža, hiša božja; -en- *a.* cerkveni, cerkovni; =amt, *n.* cerkvena služba; =angelegenheit, *f.* cerkvena reč od. zadeva; =bahn, *m.* prekletstvo, prekletje, preklestvo, cerkveno izobčenje; =behörde, *f.* cerkvena oblastnija; =buße, *f.* cerkvena pokora; =dieb, *m.* svetokradec, cerkveni tat; =diebſtahl, *m.* svetokradež, svetokraja; =diener, *m.* cerkovnik, cerkovni služabnik; =dienſt, *m.* cerkvena od. cerkovna služba.

Kirchen-feſt, *n.* cerkveni praznik, zapovedan praznik; cerkveno obhajilo, cerkveno posvečevanje; -fond, *m.* cerkveni zalog od. zaklad; -gebot, *n.* cerkvena zapoved *f.*; -gemeinde, *f.* fara, župa, cerkvena občina od. srenja; -gemeinſchaft, *f.* cerkveno občestvo; -geſang, *m.* cerkveno petje; -geſchichte, *f.* cerkvena zgodovina od. povéstnica; -geſetz, *n.* cerkvena postava, cerkveni zakon; -buch, *n.* cerkveni zákonik; -gewalt, *f.* cerkvena oblást *f.*; -gut, *n.* cerkveno premoženje, cerkvénščina, cerkveno posestvo; -haupt, *m.* cerkveni glavár od. poglavár; -kapital, *n.* cerkvena istina; -kämmerer, *m.* cerkveni ključár; -lehre, *f.* cerkveni nauk; cerkveno učenje; -lehrer, *m.*

cerkveni učenik; -lied, *n.* cerkvena od. cerkovna pesem *f.*; -luster, *m.* kloka, cerkveni svetilnik od. lestenec; -musik, *f.* cerkvena godba od. múzika; -paramente, *pl.* cerkvena oblačila *pl.*; -patron, *m.* cerkveni zavetnik, patron; =at, *n.* cerkveno zavetništvo, patronstvo; -platz, *m.* cerkvišče, sejmišče.

Kirchen-rath, *m.* cerkveni svèt, cerkveno svetovavstvo; (ein Mitglied) cerkveni svetovavec od. svètnik; -raub, *m.* svetokradež, rop cerkveni; -räuber, *m.* svetokradec, ropár cerkveni; =isch, *a.* cerkvenoropen; -recht, *n.* cerkveno pravo, cerkvene pravice *pl.*; cerkveno pravstvo; =lich, *a.* cerkvenopraven; -sänger, *m.* cerkveni pevec; -satzung, *f.* cerkveno ustanovilo, cerkvena ustanova od. veleva; -slavisch, *a.* cerkvenoslovenski, staroslovenski; -sprache, *f.* cerkveni jezik; -staat, *m.* papeževa deržava; -stiftung, *f.* zadúšbina, cerkvena zadúšbina od. ustanova; -strafe, *f.* cerkvena kazen *f.*; -vater, *m.* cerkveni očák; cerkvén oče (g. očeta); -vermögen, *n.* cerkveno premoženje od. imenje, cerkvénščina; -versammlung, *f.* cerkveni zbor; -vorsteher, *m.* cerkveni starašina, cerkveni ključár; -wesen, *n.* cerkvenstvo, cerkvene zadeve *pl.* -zucht, *f.* cerkveni red.

Kirch-fahrt, *f.* božji pot, božja pot; -fest s. Kirchenfest; -gang, *m.* hoja v cerkev; (d. Wöchnerin) vvod, vpeljevanje; -hof, *m.* cerkvišče, sejmišče; (Gottesacker) grobišče, pokopališče; -kind, *n.* vernik, faran, farman; -lich, *a.* cerkvén, cerkoven; -messe, *f.* semenj, sejem, smanji dan (g. dneva); -spiel, *n.* -sprengel, *m.* fara, županija, cerkvena soseska; -stuhl, *m.* stol v cerkvi; pruka; -tag s. Kirchmesse; -turm, *m.* zvonik; -weihe *f.* cerkveno posvečevanje; cerkveno opravilo; -zimmer, *n.* zagrad, zakristija.

Kirmes s. Kirchmesse.

Kirre, *a.* krotek, pitom, pítomen, prívaden, privajen, domač; -machen, krotiti: ukrotiti, priváditi, udomačiti *pf.*; -e, *f.* krotkóst, pítomost, prívadnost; -en, *v. a.* krotiti, krotíčiti: ukrotiti, ukrotíčiti, upitómiti, priváditi; (locken) klicati (kličem), vábiti, mámiti.

Kirsch-, *a.* črešnjev, češnjev; -baum, *m.* črešnja, češnja; =holz, *n.* črešnjev lés, črešnjevina; -branntwein, *m.* črešnjevec, češnjevec; slivovec; -e, *f.* črešnja, češnja; (veredelte) cépljenica; (unveredelte) drobnica; (Pflaume) sliva: -en essen, črešnje zobati (bljem); -fink s. Kernbeißer; -geist, *m.* črešnjevec, črešnjev cvet; -harz, *m* črešnjeva smola; -fern, *m.* koščica; črešnjeva koščica od. peška; -kuchen, *m.* črešnjeva gibanica; -wasser, *m.* črešnjeva, voda, črešnjevica.

Kissen, *m.* podzglavje, vzglavje, vájkušnica; -überzug, *m.* prevleka, návlaka.

Kist-chen, *n.* skrínjica, trúžica; -e, *f.* skrinja, zaboj, truga.

Kitt, *m.* klej, vot, (Baum-) kvac; (Steinhauer-) skraka; -el, *m.* jopa, janka, kiklja; -en, *v. a.* kléjiti, lépiti, vótati.

Kitzchen, *n.* kozle (g. eta) kózlič.

Kitzel, *m.* serbec, serbetec, serbečica, šeget, šegetec; *fig.* mik, vaba, želja; *n.* f. Kitzchen; -ig, *a.* serbljív; serbiv. serbéč, šegetljív, šegačen. žgačen (heickl.) kočljív, opolzel, nežen; -n, *v. a.* šegetati (ám u. ečem); *v. n.* serbeti; *fig.* míkati, čárati.

Kitz-fell, *n.* kozlíčina, kozlíčevina; -ler, *m.* šegetavec.

Klachel, *m.* klač. camelj, cungelj, *fig.* habán, štorkléž.

Klacks, *int.* plosk! čof!

Klaffen, *v. n.* rézati (ím), régati, zévati: régniti, zévniti; (mit Schall aufspringen) pókniti, póciti, popókati *pf.*; die Wunde klafft, rana zeva; f. Plaudern.

Kläff-en, *v. n.* ščévkati, čévkati, bévskati, škévtati, bréčati (ím) lájati; -er, *m.* ščévkavec, čévkavec; (Hund) ščene (g. -eta).

Klafter, *f.* seženj, sežén; -holz, *n.* derva v sežnjih; -lang, *a.* po sežnji dolg, seženj dolg; -maß, *n.* séženjska mera, mera na sežnje; -n, *v. a.* na seženj mériti; (in Klafter legen) v sežnje skládati; -scheit, *n.* poleno.

Klag-bar, *a.* iztožljív, tožílen: -aufstreten, tóžiti: zatóžiti koga; -e, *f.* tožba; (Anklage) tožba, zatožba, zatožitev, zatožilo, *fig.* tožba, tárnanje, žalovanje: eine - anbringen, tožbo podati od. vložiti *pf.*; -brief, tožívno od. tožílno pismo; -efall f. Akkusativ; -efrau, *f.* žálnica, žalovavka; -eführung, *f.* tožilo, tožitev; -elied, *n.* žálostna pesem *f.*; žálostnica, žalostinka, otóžnica; -elos, *a.* brez tožbe; -en, *v. a.* tóžiti, toževati: zatóžiti. obtóžiti, na tožilo pognati (ženem), (d. Noth) tóžiti: potožiti; *v. n.* (wehklagen) tóžiti, tugovati, žalovati, plántati, tárnati, tarnjávati; Gott sei es geklagt, Bogu bodi potóženo! Bogu bodi milo! auf Schadenersatz -, tóžiti za povračilo škode od. na odškodbo; (sich beklagen) pritožiti se + pritoževati se; -end, *a.* otožen, mil: der -e Theil, tožnik, tóžnica; -epunkt, *m.* tóžbina reč *f.*

Kläger, *m.* tožnik, zatožnik. tožívec, tožitelj; (Trauernder) žalovavec; Klagerecht *n.* pravica do tožbe; -ei, *f.* právdanje, pravdarija; -in, *f.* tožnica, zatóžnica, toživka; -isch, *a.* pravdljív.

Klage-schrift, *f.* zatožno pismo, tožbin spis; -stimme *f.* mili od. tožni glas; -weib f. Klagefrau; -zeit, *f.* čas žalovanja.

Kläglich, *a.* otožen, mil, žál, žálosten; (elend) reven; -keit, *f.* otožnost; revnost, révšina.

Klamm, *a.* tesen, ozek; -er, *f.* skoba, kljupa, kvaka, spojka, svora; (b. Binden) lesica, natezílnik; (Parenthesis) oklepáj, oklepek; -ern, *v. a.* s skobo speti (pnem) + spénjati;

ſich –, *v. r.* okleniti se, oprijeti se (primem), oviti se (vijem): oklépati se, oprijémati se, ovíjati se, dèržati se (ím).

Klampe, *f.* klampa; narba.

Klang, *m.* žvenk, brenk, zvok (zvuk), cvenk, bernk; (Ton) glas; (v. Glocken) zvonilo: mit Sang und–, s petjem in zvonilom; guten – haben, sluti (slujem), sloveti; –lehre *f.* Akuſtik; –los, *a.* brezglasen, nezglasen, brez žvenka; –meſſer, *m.* zvokomér, glasomér; –reich, *a.* glasoven, ubrán; zvočen.

Klapp, *int.* klap! lop!

Klapp=e, *f.* zaklopec, poklopec, zaklópnica, zapèrnica; pokrovec, prikrovec, povezec; –en, *v. n.* klópati, hlópati: klopniti, zaklopniti se; das klappt nicht, to se ne vjema, stika se; –messer, *m.* zvokomér, glasomér; –reich, *a.* glasoven, ubrán; zvočen.

Klapper, *f.* klepetec, klopotec, ropotec, ropotača, ropotulja; –apfel, *m.* klopotec; –bürr, *a.* medel kakor ključ; sama kost in koža; –er, *m.* klepetáč, klepetalo; –mann, *m.* klepetavec, klepetáč; *fig.* kostják, kostljivec; –maul, *n.* klepetec; blebetec; (weib. Perſ.) klepetulja, klepetača, blebetulja; –n, *v. n.* klepetati (ám u. ečem), klopotati (ám u. očem), klokotati (ám u. očem), škrebetati (ám u. ečem); –roſe *f.* Klatſchroſe, –ſchlange, *f.* klopotača, kača ropotača; –werk, *n.* klopotulja, ropotulja, klopotalo, ropotalo.

Klar, *a.* čist, čístev; (v. Himmel) veder, jasen, svitel, svetel; –es Waſſer, čista od. bistra voda; (deutlich) razločen, jasen; očiten, očíviden; –ügig, *a.* bistroók.

Klär=e, *f.* čistota, jasnota, vedrina; –en, *v. a.* čístiti; bístriti, jásniti, védriti: prečístiti, očístiti; razjásniti, ujásniti, razvédriti + prečiščevati; razjasnovati: ſich –, *v. r.* jásniti se, védriti se, brísati se (brišem) bístriti se: ujásniti se, razvédriti se, ubrísati se.

Klar=et, *n.* medovina; –heit, *f.* čistost, čistota; jasnost, jasnota, vedrina; razločnost; –inette, *f.* klarinét.

Klaſſ=e, *f.* razréd, versta; (Ordnung) réd; (Geſchlecht) razpol, razród, rod, ploha; –en= *a.* razredni; =buch, *n.* razredne bukve *pl.*; =lehrer, *m.* razredni učitelj, razrednik; =mäßig, *a.* razreden, porazreden; =ſteuer, *f.* razredovina; –ifikazion, *f.* razverstitev, verstitev; razredba; =s=a. razverstni, razredbni; =sliſte, *f.* razrédnica, razvèrstnica; –ifiziren, *v. a.* verstiti: razverstiti, zverstiti, porazverstiti, razrediti + razverstovati, razverščevati, razredovati, porazverstovati; –ifer, m. klasik, izverstni od. izgledni pisatelj; –iſch, *a.* klásičen, klásiški, izboren, izbrán, izversten.

Klatſch, *m.* tlesk, plesk, plosk, lúsk; –büchſe, *f.* pokávnica; –e, *f.* loputa, lopútnica; (Fliegen–) múhelica, muhalnik, muhalo; (Perſon) klepetec, blebetec, čávžavec, klevetavec, čenčár, žlobudralo; (weibl.) klepetulja, blevetulja, čavža, kle-

vetavka, čenča, raglanja; -en, *v. n.* tléskati, pléskati, plóskati, lúskati; pokati: tléskniti, pókniti; (plauschen) klepetati (ám u. ečem), klevetati, gobezdati, česnati, čávžati, raglati, čénčati; Klätscher s. Klatsche; -erei, *f.* klepetanje, blebèt, gobezdanje, čenčarija; Klätscherin s. Klatsche; -haft, *a.* klepetav, blebetav, gobezdav, čavžav, žlobudrav, česnav, raglav; =igkeit, *f.* klepetavost, blebetavost, čavžavost, raglavost; -lustig s. Klatschhaft, -maul s. Klatsche; -rose, *f.*, -mohn, *m.* púrpelica, púrpela, púrpelič, divji mak; -sucht, -süchtig s. Klatschhaft, -igkeit; -werkzeug, *n.* pokalo, pokálnica.

Klaub=en, *v. a.* trébiti, čístiti: prebrati (berem), izbrati, pretrébiti + prebírati, izbírati; (aufklauben) pobrati + pobírati; (v. etwas herab -) obrati + obírati; -er, *m.* prebiravec, prebiráč; pobiravec, pobiráč; obiravec, obiráč; =ei, *f.* trébljenje, prebíranje, prebiratev; obíranje, obiratev; =in, *f.* prebiravka, pobiravka, obiravka; =icht, *n.* trebežina, otrébina; pobiraja, poberija; -holz, *n.* praščje, hrast *f.*, véjevje.

Klau=e, *f.* parkelj, párnohet, páznohet; (Kralle) krempelj; (Huf) kopito; -enkrankheit, *f.* bolezen v parkljih, párnohtnica; -enseuche, *f.* volčič od. sájevec na parkljih; -ig, *a.* parkljat; krempljat.

Klaus=e, *f.* zátvornica, zápernica, klavža; (Engpass) soteska, klanec; (Zelle) célica, mniška izbica; -el, *f.* pogojek, prideržek, omejek; pristavek; -ner, *m.* samotarec, puščavnik, mnih; -ulieren, *v. a.* pridèržati (ím), omójiti, izgovoriti si + priderževati, omejevati; -ur, *f.* zapor, zapira, zapertje; =arbeit, *f.* delo pod zaporom.

Klav=es, *f.* prebiravka, klapka; -iatur, *f.* klaviatura; -ier, *n.* glasovír, klavír; =stück, *n.* skladba za glasovír.

Kleb=ekraut, *n.* smolec, slípovka; -en, *v. a.* lépiti, kléjiti: prilépiti, prikléjiti; *v. n.* lepeti, lépiti se, prijémati se, dèržati se (ím): -bleiben, prilépniti se, prijeti se (primem); -er, *m.* lepec, lepič; (Stoff) vlečec, lep; =ig, *a.* lepljív, lepek, vlečéč; =igkeit, *f.* lepljivost, vlečljivost.

Klecken, *v. n.* skezati, dosti biti (sem).

Klecks, *m.* ceják, svinja; šterkotina; -en, *v. a.* cokati, cejákati, čečkati, svinjati, mázati (mažem): zacokati, začečkati, zamázati; *v. n.* (spritzen) štèrkati, kápati + štèrkniti; -er, *m.* čečkavec, mazáč.

Klee, *m.* dételja, dételj; *f.*, dételjina; *dim.* dételjica; -acker, m. dételjišče; njiva dételje; -blatt, *n.* dételjni list, dételjica; *fig.* trojica, trojka; =förmig, *a.* trolíst, trolistnat; -feld, s. Kleeacker; -futter, *f.* dételja za kermo.

Klei, *m.* il, ílovica; -ben s. Kleben.

Kleid, *n.* oblačilo; (Kleidung) obleka, obléč *f.*, oprava, odév *f.*; (langes -) halja, haljina; abgelegtes

–, sleka; –zum Ueberziehen, preblека; (Bekleidung) odelo, pokrivalo: die – anziehen, obleči se, napráviti se + obláčiti se, naprávljati se; –er wechseln, preobleči se + preobláčiti se; die –er ausziehen, sleči se + sláčiti se; –chen, *n.* oblačilce; –en, *v. a.* obleči, odeti (denem), ogerniti + obláčiti, odévati, ogrínjati; (bekleid.) pogerniti, pokriti (krijem) + pogrínjati, pokrívati; anders –, preobleči + preobláčiti; –er = *a.* za obleko, oblačilni; =bürste, *f.* ščet za obleko; =handel, *m.* kupčija z obleko; =kammer, *f.* shramba za oblačila, oblačílnica; =kasten, *m.* omár za oblačila; =laus, *f.* uš v obleki; =markt, *m.* terg za oblačila; =motte, *f.* suknarski molj; =narr, *m.* lišpavec, gizdavec, gizdelín, šopirnik; =närrin, *f.* lišpavka, gizdavka, šopírnica. =pracht, *f.* draga obleka; gizda, gizdavost, lišp; =rechen, *m.* kljuka za oblačila; obesilnik; =schabe *f.* Kleidermotte; =schnitt, *m.* kroj; (Must.) ukrojek; =tracht, *f.* noša, nošnja; = wechsel, *m.* preobleka.

Kleidung, *f.* obleka, obléč *f.*, oprava, opravek; –sstück, *n.* oblačilo.

Klei=e, *f.* otrobi *pl.*; mét *f.* (v. Hirse) mekine *pl.*; –enboden, –kasten, *m.* otrobnik; –enhändler, *m.* otrobar; –ig, *a.* ilnat, ílovnat, iloven.

Klein, *a.* majhen, majhen, mal, malen; (fein, dünn) droben, tenek, tanek; fehr–, majčken, majcin, drócbecen; so –, tolíčken; wie–, kolíčken; der –e Finger, mezinec, mazinec; –er Druck, drobne čerke *pl.*; –machen, manjšati, drobiti: zmanjšati, razdrobiti, razdrobljati; –werden, manjšati se, maleti; –es Geld, drobni denár, drobíž; –e Augen machen, drobno glédati; –e Schritte machen, drobneti; –er Mensch, človíček, možíček; von – auf, z mlada, iz mládega, od mladih nog; im – en handeln, na drobno kupčevati ob. prodájati; ein – wenig, nekaj; –e Stunde, pičla ob. slaba ura; –e Seele, nizka duša; – = *a.* mali; –achtel, *n.* mala osmerka; –ängig, *n.* drobnoók; –blätterig, *a.* drobnolíst, drobnolísten; –blütig, *a.* drobnocveten; –denkend, *a.* nízkomisléč; –en s. Klein machen, –er, *a.* manjši, menjši; –erz, *n.* drobna ruda; –fügig s. Geringfügig; –füßig, *a.* drobnonóg, kratkonóg; –geist, *m.* malodušnik; =ig, *a.* malodušen, maloumen; –geld, *n.* drobiž, drobni denár; –gewehrfeuer, *n.* strelják vanje; –glaubig, *a.* malovéren, malodušen, premaloveren; =e, *m.* malovernik, premaloverec, malodušnik; *f.* malovérnica, malovérka, malodúšnica; =keit, *f.* malovernost, premalovernost, malodušnost; –gut, *n.* drobno blago, drobnjava; –handel, *m.* kupčija na drobno, nadrobna prodaja: –betreiben, na drobno ob. po drobnem prodájati, kramáriti; –händler, *m.* kupčevavec na drobno, kramar; –heit, *f.* majhenota, májhenost, malost; drobnost, drobnota; –herzig, *a.* maloserčen, malodušen,

plahodušen; =keit, *f.* maloserčnost, malodušnost, plahodušnost; -igkeit, *f.* malíčica, troha, tróšica, merva, mervica, betvo, činez, (kl. Gegenstände) drobnjava, drobež, drobír, drobnina, drobna šara; =shascher, *m.* maličkar; -kanzleipapier, *n.* mali pisalni popír od. papír; -kinderbewaranstalt, *f.* detíšnica, oskerboválnica malih otrók, -köpfig, *a.* drobnogláv; -kreuz, *n.* mali križ; *m.* malokrižnik; -laut, *a.* malobeseden; *fig.* plah, malodušen: -werden, serce se komu podrè; -lich, *a.* malenkast, malovažen, neznaten; =keit, *f.* malenkost, malovažnost.

Klein=muth, *m.* maloserčnost, malodušje, malodušnost; -müthig, *a.* maloserčen, malodušen: -werden, serce komu upade; -od. *n.* dragotina, dragocenje, blagotina, draginje, dragocenost; =ienhändler, *m.* dragotinar; -öhrig, *a.* maloúh; -staat, *m.* deržávica; -städter, *m.* malomeščán; -städtisch, *a.* malomeški; -verkauf, -verschleiß, *m.* prodaja na drobno, nadrobna kupčija; -vieh, *n.* dróbnica, drobniška živádina; -ware, *f.* drobno blago, drobnjava; -weise, *ad.* po malu, po malem; po drobnem, na drobno; -winzig, *a.* májčken, mičken, drobecen.

Kleister, *m.* lepilo, lep, klej, pop; -ig, *a.* lepkast, klejast; -n, *v. a.* lépiti, kléjiti: prilépiti, zlépiti.

Klemm=e, *f.* kljupa, klupa; precép; (d. Korbmacher) majivnik; (enger Ort) soteska; *fig.* stiska, zadrega: in der -sein, v zadregi od. v kleščah biti (sem), prede mu, huda mu préde, prigreva mu; -en, *v. a.* vškerniti, priškerniti, vščeniti, v kljupo djati (dem) + dévati; sich -, priščeniti se, uščeniti se.

Klemp=ern s. Klimpern; -ner, *m.* klamfar, plehár; =ei, *f.* klamfarija, pleharija; =werkstatt, *f.* klámfarnica, plehárnica.

Klepper, *m.* kljuse (g. -eta), klepec, sklepec, kleka.

Kler=ik, *m.* klerik, duhoven, duhovnik; =al, *a.* duhoven, duhovski; =at, *n.* duhovstvo, duhóvščina; -isei, *f.* -us, *m.* duhovstvo, duhovništvo, duhóvščina.

Klett=e, *f.* torica, torika, repinec, lepír; -endistel, *f.* lopúh; -erer, *m.* plezavec, lezec; -ern, *v. n.* plézati, lézti, pláziti se: splézati, zlézti, spláziti se, vspeti se (vspnem) + vspénjati se, vztíkati se, kobacati; -stange, *f.* plezavica; -vogel, *m.* plézovec, plezavka; -wurz s. Klette.

Klieb=en, *v. a.* cépiti, káliti, klati (koljem), krojiti: precépiti, razcépiti, razklati ꝛc.; -er, *m.* cepivec, kalavec; -hacke, *f.* cépnica.

Klima, *n.* podnebje, zračje; -tisch, *a.* podneben, klimátičen; -r s. Steigerung.

Klimm=en, *v. n.* plézati, kviško [lezti.

Klimper=ei, *f.* brénkanje, brenkljanje, dèrnkanje; cvenkanje; -n, *v. a.* brénkati, brenkljati, dérnkati, -er, *m.* brénkavec, brenkljáč.

Klinge, *f.* ostrina, rez, *f.*, ploča; *fig.* sablja, meč.

Klingel, *f.* zvonček, kraguljec, kreguljec, kragúljica; -beutel, *m.* škrébeljica, skrinjica z zvončkom; -n, *v. a.* u. *n.* žvenkljati, zvončljati, cingljati, zvončkati: požvenkljati, pozvončljati, pocingljati. pozvoniti.

Kling=en, *v. n.* zvoniti, zveneti, glasiti se; (ſchallen) zvenčati (im), žvenkljati, žvenketati (am u. ečem) (v. Saiten) brenkljati, peti (pojem); (v. Blechinſtrument.) búčati (im), peti (pojem); (v. d. Sterbeglocke) klénkati; (v. Gelde) cvénkati: das Geld klingt, denár ima cvenk; (in d. Ohren) berneti, boboneti. zvoniti; zu - anfangen, zapeti, zaklénkati, zabúčati ꝛc.; -gedicht ſ. Sonnet; -klang, *m.* žvenkljanje, žvenketanje, žvenket; brenkljanje, brenket.

Klingkling, *int. f.* cin, cin! cenk, cenk! [čen.

Klin=ik, *f.* klínika; -iſch, *a.* klíni-

Klink=e, *f.* kljuka, kvaka, klek; -enhaken, *m.* zaklepnik.

Klipp, *int.* - und klapp, pikapok, píka poka.

Klipp=e, *f.* pečina, skalina, grebén, *fig.* ovira, zaderžek, zapreka; -fúſte, *f.* skalovito obrežje; -enreich, *a.* skalovít, skaloviten, skalnat, skálovnat, pečevnat, pečevít; -enbank, *f.* kleč, klečet *f.*; -fiſch, *m.* terska, polénovka; -ig ſ. Klippenreich.

Klirr, *int.* cin! cenk! cvenk!; -en, *v. n.* žvenketati (ám u. ečem), zvenčati (im), cvénkati, rozljati: zažvenketati, zazvenčati, zarožljati; (v. Fenſtern) šklefetati (ám u. ečem), šklepetati, šklopetati, cvèrkati, cverkútati, ropotati (ám u. očem), róvštati.

Kliſtier, *f.* dristva, dristev, klistír; -en, *v. a.* klistírati, dristviti; -ſpritze, *f.* brizglja, dristlja.

Klitſch, *m.* cmok, plésk, tlésk.

Kloake, *f.* stóka, smradotók.

Kloben, *m.* škerpec, škripec; (d. Böttchers) natezavnik, lesica; (d. Voglers) precép; (d. d. Egge) branovlék (in d. Thürpfoſte) baba; (d. Bündel; -beichſel, *f.* ojnice, ojesa *pl.*; (ein Arm) ojnica; -ſäge *f.* razpárnica, robídnica.

Klopf, *m.* tèrk, lop, bunk; -e, *f.* klepalo; -eiſen, *n.* nabijáč, nabijàk.

Klöpfel, *m.* betec, klepec; (in d. Glocke) žvenkelj (g. -na), camelj (g. -na), klač.

Klopf=en, *v. a.* tèrkati, klepati, lúpati, kljúkati, kovljati: tèrkniti, potèrkati, poklepati, pokovljati, lúpniti; (ſanft m. d. Hand) terkljati, trepljati: poterkljati, potrepljati; (zerklopfen) toléi, trúpiti: raztolči, raztrúpiti; (auf d. Finger) kèreniti, kecniti + kecati ꝛc.; (m. d. Schnabel) kljevati (kljujem); (Staub aus etwas) iztepsti, izpáhati + iztépati, izpahovati; einen -, klepati, búnkati, líbrati, bíti (bijem), hrepati, tepsti, naklepati, nabúnkati, nalíbrati nabíti (bijem), búškniti ꝛc. + nabíjati koga; *v. n.* (v. Herzen) biti (bijem), tolči, klepati (ljem), utrépati, utri-

pati, potrepati; -er, *m.* terkavec, klepavec, lupavec; (Werkzeug), klepalo, klepáč, terkalo, tolkáč; -fe chter, *m.* rován, rovár, rovávt; prepirljivec; =ei, *f.* rovarija, rovavstvo; prepirljivost; -garn, *n.* utrepana preja; -hammer, *m.* klepalo, klepáč, klepavnik; -hengst, *m.* klepec; -holz, *n.* bet, bat, tolkáč, tolkávnica.

Klöppel, *m.* bet, bat. batič, betec; (Spitzen-) klinec; s. Glockenschwengel; -n, *v. a.* klínčati.

Kloß, *m.* covek, gruča, gruda, grombija; (Mehl-) cmok, svalek; -ig, *a.* cmokat.

Kloster, *n.* samostán, klošter; -= *a.* samostanski, klóšterski, -bruder, *m.* brat; redovník, mnih; -disziplin, *f.* samostanski red; -frau, *f.* nuna, nona, redovnica; -gebäude, *n.* samostansko poslopje, samostán; -geistliche, *m.* redovník, mnih, menih; -gelübde, *n.* redovniška od. mniška zaobljuba od. zaveza; -leben, *n.* samostansko življenje; Klösterlich, *a.* samostanski, klóšterski; nunski, redovniški; -wesen, *n.* samostanstvo, redovništvo, klóšterstvo.

Klotz, *m.* štor, panj (penj), parobek, terš; klada, panjáč, terkelj, hlod, kerl; *fig.* čok, štor; grober - s. Grobian.

Klötze, *f.* koca, suha hruška; -enbrot, *n.* mižnjak, kerhljak.

Klotz-gerinne, *n.* žleb; -ig, *a.* štorast, robat, grob.

Kluft, *f.* razpoka, razpoklina, poč *f.*, poklina, razporka, razporek, razsedlina, rega; (Erd-) prepád, zijavka, tokava, votlina, vsedlina.

Klüft-en sich, *v. r.* cépiti se, régati: razsesti se (sedem), régniti; -ig, *a.* razpokel, razpokan.

Klug, *a.* razumen, spreviden, prevdaren, presoden, zveden, pámeten, prebrisan; (weise) moder; (vorsichtig) previden, pazljiv, opazen: -machen, módriti, učiti: zmódriti, umódriti, spametovati; kann nicht - werden, ne morem dosóditi.

Klügel-ei, *f.* modrovánje, modrija; -n, *v. n.* modrovati, modrijániti, túhtati, pretuhtovati.

Klugheit, *f.* razumnost, sprevidnost, prevdarnost, zvednost; modrost; (Vorsicht) previdnost, opaznost, pazljivost: mit - und Vorsicht, modro in previdno; -slehre, *f.* nauk sprevidne obnaše.

Klügl-er, *m.* modrovavec, modrec, modrijanec; -lich, *ad.* modro, sprevidno, razumno.

Klumpen, *m.* gruda, gruča, grombija, kepa, gleba, balvan, covek, kos.

Klümper-ig, *a.* gručast, grudast, kepat; -n sich, *v. r.* drobiti se, drobljániti se, v gruče se lomiti.

Klump-fuß, *m.* krúljeva noga; (Person) šántavec, krúljevec, švedráč; -füßig, *a.* kruljev, šantav, šantov, švedrast, šepav.

Kluppe s. Kloben, Klemme.

Klystier s. Klistier.

Knab-e, *m.* deček, dečák, dečarec, fant, fantín, fantalín, mladenec; *dim.*

dečič, fantič, fantiček, otrok; -en= *a.* fántovski, otroški, otročji; =al= ter, *n.* fántovska leta *pl.*, detinstvo, mladenštvo; =haft, *a.* otročji; = traut, *n.* cepetec, ceptec; kúkavec; =schule, *f.* učílnica od šola za dečke, fántovska šola; =streich, *m.* dečarija. [ček, deček, otrok.

Knäb=lein, -chen, *n.* fantič, fanti-

Knack=ânte, *f.* krehlec, čirka; -en, *v. a.* hrúpati (pljem), hrústati, mlaskati, grizti; mit den Fingern -, dléskati, pókati; *v. n.* pókati, réskati; praskljati, prasketati (ám u. ečem), lúskati; -messer, *n.* sklepec, mihec, nožíčevka.

Knacks, *m.* lusk, resk, dlesk, pok.

Knall, *m.* pok, poknja, tresk, resk: auf- und Fall, na vrat na nos, na mah; -=*a.* pokavni, pokalni; -büchse, *f.* pokávnica; -effekt, *m.* hrup, tlesk; -en, *v. n.* pókati, tréskati, dúnkati: póčiti, pókniti, tresknіti, dúnkniti, ogreniti; -gas, *n.* pokavni plín; -luft, *f.* pokavni zrak; -pulver, *n.* pokavni prah, pókavec.

Knapp, *a.* tesen, napét; (farg) pičel, terd; *ad.* tik, tíkoma, stíkoma; (farg) pičlo: -leben, na tesnem živeti, za vse koga ščiplje; mit er Noth, komaj, toliko da; -e, *m.* oproda, oprodnik, ščitonosec; (Berg -) rudokóp, rudár; -ern, *v. a.* hrúpati (pljem), hrústati; -heit, *f.* tesnota, tesnoba, pičlost; *fig.* sila, stiska; -schaft, *f.* rudarji, rudokopi; =schaufe, -schabe, *f.* dnárnica rudokopov.

Knarr=e, *f.* škripalo, derdralo, škertalo, cverkalo; -en, *v. n.* škrípati (pljem), cvèrkati, cverkútati, cvèrkati, škèrtati, škèrgati, škergútati, derdrati, bèrčati (im); -end, *a.* škripav, škripajóč, škergav, cverkav, cverkutav.

Knaster, *m.* knaster; -n f. Knistern.

Knauel, Knäuel, *m.* klobčič, klobko, klančič, klovčik, podvitek; -förmig, *a.* klobčast, klobkast. [glavat.

Knauf, *m.* konica; glavica; -ig, *a.*

Knauser, *m.* skopec, skopúh, stískavec, skerljivec, skerbec; -ei, *f.* skoparija, skopija, skoparstvo; -isch, *a.* skop, skerljív, skoparski; -n, *v. n.* skopovati, skopáriti, skernóbiti.

Knebel, *m.* klin, klinec, klep; spona; -bart, *m.* berke *pl.*, berkovi *pl.*, rese *pl.*, vose *pl.*; -n, *v. a.* zaderkniti, zatégniti, zvézati (vežem) + zaderhovati, zategovati, zvezovati.

Knecht, *m.* hlapec; (Diener) služabnik, sluga; (Sklave) suženj, sužnik, rob, tlačán; großer -, hlapčón; Ochsen-, volár; Pferde-, konjár u. s. w.; -en, *v. a.* zasúžnjiti, podjármiti, v sužnost pahniti *pf.*; *v. n.* hlapčevati, sužnjevati; -isch, *a.* hlapčevski, sužnj; -schaft, *f.* hlápčevstvo, hlapčija; sužnjost, sužnost, robstvo; -ung, *f.*; tlačenje, zatíranje.

Kneif, *m.* (gekrümt. Messer) krivec, kosír; -en, *v. a.* ščípati (ljem), žúliti, tíščati (im).

Kneip=e, *f.* ščipalo, ščipec; (Schenke) kerčma; -zange, *f.* klešče *pl.* ščipálnice *pl.*

Knet=en, *v. a.* gnjesti (gnjetem), ugnjétati, mésiti: ugnjesti, zamésiti, umésiti; -er, *m.* gnjetec; -ſcheit, *n.* gnjetalo, gnjetilo, gnjetalnik, mesilo; -trog, *m.* niške, neške *pl.*

Knick, *m.* resk, nalomek; -en, *v. a.* lomiti, lomástiti, mandrati, mencati, kèrhati, teptati: ulomiti, pomandrati, pomencati, poteptati, utèrgati; *v. n.* skopovati, skopáriti; (ſchallen) résknіti, tresniti, ogreniti *pf.*; -er, =ei, ſ. Knauſer, =ei; =in, *f.* skopulja; =iſch, *a.* skop, skoparen, skerljiv, skernoben.

Knicks, *m.* poklon.

Knie, *n.* koleno; -beugen, poklékniti, klékniti, prikloniti se + poklekovati, priklánjati se; -band, *n.* podveza, podvéz *f.*; -bank, *f.* klečalo; -beuge, *f.* podkolenik; -beugung, *f.* priklón, preklón, priklomba; -fall, *m.* poklekljej: einen - machen, poklekniti *pf.*; -holz, *n.* pritlíkovje, rušje; -kehle ſ. Kniebeuge; -n, *v. n.* kléčati (im); (einige Zeit hindurch -) prekléčati; (ſich ſatt-) nakléčati se; (ſich auf die - niederlaſſen) poklékniti, klékniti, prekloniti se + poklékati, poklekovati; -nd, *a.* kleéé, kleéé, na kolenih; -riemen, *m.* podveza; (d. Schuſters) nakolenek, kneftra; -ſcheibe, *f.* šipa, jábelko na kolenu; -ſchemel, *m.* klečalo, klečálnica; -tief, *a.* do kolén.

Kniff, *m.* vščíp, vščipljej, uščíp, uščipek; (Liſt) zvijača, lest *f.*

Knipps, *m.* kerc, kercljej.

Knirps, *m.* človeček, pritlíkovec.

Knirſchen, *v. n.* škrípati (pljem), škerpentiti: zaškrípati, zaškerpentiti; -n. škrip, škripot, škerpent.

Kniſtern, *v. n.* prasketati (ám u. ečem), praskljati, dersketati, derskljati, resketati (ám u. ečem), šterketati (ám u. ečem).

Knittern, *v. a.* krotovíčiti, gèrbiti, gerbáncіti: skrotovíčiti, zgèrbiti, zgerbáncіti.

Knoblauch, *m.* česen, česenj, česnek, česník; - = *a.* česnov, česnjev, césnekov; -blatt, *n.* česnovo peró (g. peresa); -kraut, *n.* kremuc.

Knöchel, *m.* člen, členek, sklep, ud; (Fuß-) gležen, gleženj.

Knochen, *m.* kost *f.*; gnját *f.*; blutiger -, čunta; - = *a.* kostni; (v. Bein) koščén; -aſche, *f.* koščéni pepél; -auswuchs, *m.* kostni izrastek; -beſchreibung, *f.* kostopís, -brand, *m.* kostna gnjiloba; -bruch, *m.* kostolóm, zlómljena kost, prelomek kostí; -entzündung, *f.* vnetica v kosti; -fett, *n.* mozeg, mozek; -gerüſt, *n.* kostník, okostje, kostra, hrodje; -hart, *a.* terd kakor kost; -haus, *n.* -kammer, *f.* kostnica, kostnják; -los, *a.* brezkosten, brez kostí; -mann, *m.* kostljivec; -mark, *n.* mozeg, mozek; -mehl, *n.* koščena moka, koščenica; -ſchmerz, *m.* bolečina v kostéh; -ſyſtem, *n.* okostje; -verbindung, *f.* zveza kostí; -ware, *f.* koščenina, kostenina, koščeno blagó; -werk, *n.* kosti, koščevje.

Knöch=ern, *a.* koščén, kostén; **-lein**, *n.* košćica, kostka.

Knödel, *m.* cmok, knedlik; **-ſuppe** *f.* juha s cmoki.

Knoll=en, *m.* kepa, gruča, gromblja; (am Körper) gompa, gumpa, bunka, bula; (an Kräutern) gomolj, gomoljec, **-engewächs**, *n.* gomóljnica; **-ig**, *a.* grudast, gručast, kepast; gomoljast.

Knopf, *m.* gumb, butek; (d. Nadel) glavica, glávčica; (am Faden) vozel; (zum Knöpfen) zapenec, zaponec, kopča, zaderguza; leinwandener **-**, búčica; (am Degen) hruška, glavica; **-binſe**, *f.* bič; *coll.* bičje.

Knöpf=eln, **-en**, *v. a.* zapeti (pnem), zadergniti, zakópčati + zapénjati, zadergovati, zakopčevati.

Knopf=fabrik, *f.* gumbárnica; **-loch**, *n.* gúmbnica; **-macher**, *m.* gumbár.

Knopper, *f.* jéžica, skipek; **-eiche**, *f.* šišarka; **-gallweſpe**, *f.* šíškarica.

Knorpel, *m.* hrustanec, hrustec, hrupec; **-artig**, *a.* hrustančast; **-fiſch**, *m.* hrústnica; **-ig**, *a.* hrustav, hrustančen; **-thier**, *n.* hrustavec.

Knorr=en, *m.* sverž, gerča, umber, herga; ſ. Knöchel; **-icht**, *a.* sveržast, gerčast, umbrast; **-ig**, *a.* sveržat, sveržav, sverževít, gerčav, gerčevít, umbrast; **=feit**, *f.* svèržavost, gèrčavost.

Knoſp=e, *f.* popek, pópica, pópika, berst, oko (očesa); *coll.* popje, berstje, mladje; *dim.* popek, berstič; **-en**, *v. n.* bersteti, v berstje iti (grem), popke zadelovati ob. odgánjati, pogánjati; **-envoll**, *a.* berstnat, berstovít, popičast; **-icht**, *a.* popkast, berstast; **-ig**, *a.* bersten, berstnat, pópičast.

Knot=en, *m.* vozel, zaderhel, vozál: den **-** ſchürzen, vozlati: zavozlati, zaderhniti; den **-** löſen, razvozlati; razvézati (vežem) + razvezovati; (am Baume) sverž, gerča; (am Halm) kolence, kolenec; (Verwickelung) zapletek, zavozljáj; Schürzung, Löſung des dramatiſchen **-ens**, zapletek, razpletek; **-en**, *v. a.* vozlati; **=artig**, *a.* vozlast; **=löſung**, *f.* razpletek, razvozljáj; **=ſchürzung**, *f.* zapletek, zavozljáj; **=ſtock**, *m.* robatica, gerjača, gorjača, gerčavka; **Knöterich**, *m.* dresen, drežen, trúskavec; **-ig**, *a.* gerčav, kolenčev, koléničast.

Knuff, *m.* dregljej, sunljej; **-eln**, *v. a.* drégati: drégniti, súniti.

Knüpf=en, *v. a.* vézati (vežem), tvezti, pójiti: zvézati, sterniti, spójiti; (durch d. Knoten verbinden) vozlati: zvozlati.

Knurr=en, *v. n.* rénčati (ím), hèrčati (ím), vèrčati (ím); rézati se (ím), rohneti, njèrgati, rentáčiti; *v. n.* krúliti, berlúnkati; **-ig**, *a.* renčav, njergav, rohnív, godernjav.

Knute, *f.* knuta, korobáč.

Knüttel, *m.* cepec, ocepek, pravit, derkelj, derkol, krepel, krepelec; **-holz**, *n.* oklestki *pl.*, verhovina; **-vers**, *m.* klobasa, skrotovíčeni verz ali stík.

Koa=djutor, *m.* pomočník, pripo-

močnik; -fs, *pl.* koks, koaks, oglina, -lizion, *f.* zveza, združba.

Kobalt, *m.* kobalt, kobrež; - = *a.* kóbaltov; -blume, *f.* kóbaltov cvét; -glanz, *m.* kóbaltovec; -grün, *n.* kóbaltovo zelenilo; -metall, *n.* kovinski kobalt; -oxyd, *m.* kóbaltov okísanec; -vitriol, *n.* kóbaltov vitrijól.

Kob=en, *m.* beznica, kočura; svinják, svinjski hlev; kotec; -er, *m.* koš.

Kobold, *m.* škrat, škratec, škratelj škratek; s. Burzelbaum.

Koch, *m.* kuhár; (Speise) močnik; (Auflauf) kipnik, kipnjenec, nakipnjenik: - fein, kuháriti; -apparat, *m.* kuhalo; -buch, *n.* kúharske bukve *pl.*; Köchel s. Auflauf; -en, *v. a.* kúhati, (sieden) variti: skúhati, zvariti; etwas -, pokúhati; (v. Magen) prebáviti, prekúhati + prebávljati, prekuhovati; *v. n.* vreti, kipeti; -en, *n.* kuha, kuhaja; -end, *a.* vroč, vrel: -es Wasser, krop.

Köcher, *m.* tobolec, tul, strelotók.

Koch=erei, *f.* kuharija, kuhaja, kuha; -geschier, *n.* kuhinjska posoda; *coll.* kuhinjsko posodje.

Köchin, *f.* kúharica: - fein, kuha-

Koch=kessel, *m.* kuhavni kotel; -kunst, *f.* kuharstvo, kuharija; -löffel, *m.* kuhávnica, kuhača, kuhlja; -maschiene, *f.* samovár; -pfanne, *f.* ponva; -salz, *n.* kuhinjska sol *f.*; -schwamm, *m.* glíva; -topf, *m.* pisker, lonec; -zucker, *m.* kuhinjski sladkor.

Kober, *m.* podbradek; streza.

Köder, *m.* vada, vaba, vabilo, mama, mamilo, otrov, nastava; (betäubend) trovilo; -n, *v. a.* mámiti, vábiti: vado nastáviti, vabo natakniti + vado nastávljati, vabo natíkati.

Kod=ex, *m.* star rokopís; (Gesetzbuch) zákonik; -izill, *n.* oporočni pristavek.

Koc=ffizient, *m.* somnoživec; -ffüre, *f.* Kopfputz; -rzitivmaßregel *f.* Zwangsmaßregel; -fenziell, *a.* sobiten, enobistvén; -riftenz, *f.* sobitnost, sobitje; -riftieren, *v. n.* z drugim vred biti (sem).

Kof=ent, *m.* kališ, patoke *pl.*; -fer, *m.* skrinja, popotna skrinja, kernir.

Kog, *m.* kij, nabijáč; -el, *m.* holm, homec, verh; -naf, *m.* konjak; -nat, *m.* sorodec, sorodnik, sorodovinec.

Kohäsion, *f.* zveznost, zderžnost, soderžnost; -skraft, *f.* zvezna oder soderžna moč *f.*

Kohl, *m.* kapus, kapusta, zelje, bersota; -acker, *m.* kapusišče.

Kohl=e, *f.* ogel, ogelj, vogál; *coll.* oglje; (Steinkohle) premóg; glühende -en, žerjavica, žarjavica, žarjavka, perina: -en brennen, oglje kúhati od. žgati (žgem), ogláriti; schwarz wie -, černo kakor žužel; -becken, *n.* žerjávnica, žarjávnica; -en = *a.* oglje; -en, *v. a.* oglje žgati (žgem) od. kúhati, ogljáriti; -enbehältnis, *n.* ogljévnica, oglenjak; -enbrenner, *m.* oglár; =ei, *f.* oglarija, oglarstvo; oglárnica; -betreiben, ogláriti; =in, *f.* oglarica; -endampf, *m.* ogljeni sopár; -enfeuer,

n. žerjavica, žerjavka, žarjávica; -fuchs, *m.* rujavec; -engrube, *f.* ogljévnica, oglénica; -enhaus ſ. Kohlenſchoppen; -enlager, *n.* ležišče ogljа; -enmeiler, *m.* kopa, ógelnica; (d. Platz) kopišče; -enmeſſer, *m.* oglomerec; -enofen, *m.* oglinec, oglenec; -enplatz, *m.* kopišče; -enſauer, *a.* ogelnokisel; -enſäure, *f.* ogelnokislina, ógelna kislina; -enſchwarz, *a.* čern ko žužel, čern kakor saje; -enſchoppen, *m.* ógelnjak, oglenják; -enſtätte, *f.* kopišče; -enſtaub, *m.* ógljeni prah, braška, bračka; -enſtoff, *m.* oglec, oglik; =gas, *m.* ógelčni plin; -enwaſſerſtoff, *m.* ógelni vodenec; -enwerk, *n.* rudnik na oglje (kamneno oglje).

Köhler, *m.* oglár; -rei, *f.* oglarija, -hütte, *f.* oglárnica, oglarska koča; -in, *f.* oglarica; -lohn, *m.* oglarina; -meiſter, *m.* oglarski mojster.

Kohl=fuchs ſ. Kohlenfuchs; -garten, *m.* zelnik, kuhinjski vert, zelišćnjak; -holz, *n.* dervarski les, derva za oglje; -kopf, *m.* zelnata od. kápusna glava; -kraut, *n.* glavato zelje, kapus; -markt, *m.* zelišćni terg, zeljni terg; -meiſe, *f.* senica, sinica; -rabe, *m.* krokar, gavran; -rübe, *f.* koleraba; (unter der Erde) brokva, broskva; -ſtätte, *f.* kopišče; -ſtängel, m. steblo, kocen; -taube, *f.* grivar; -wanze, *f.* zeljna stenica; -weißling, *m.* zeljni belin.

Kohorte, *f.* četa, kerdelo, oddelek.

Kokarde, *f.* kokarda.

Kokon, *m.* zapredek, mešič, mešiček.

Kokos=baum *m.* kókosnik; -nuſs, *f.* kókosov oreh; =öhl, *n.* kókosovo olje; -palme, *f.* kókosova palma.

Kolben, *m.* bet, bat, betica; (Streit)búzdovan, kij, porat; (am Gewehr) kopito, oglavje; (bot.) betič; (am Mais) storž; (an d. Hirſe) lat, vlat; *coll.* latje, latovje, vlatovje; -blüthler, *pl.* betičnice *pl.*; -flaſche, *f.* tikva; -förmig, *a.* betast, batast; kijast; -hirſe, *f.* ber, bar; -hirſen, *a.* berov; -hülle, *f.* tulec; -ſtreich, *m.* udár betom; -weizen, *m.* golica; -wurz, beli pljučnik.

Kolbig, *a.* betast, glavat, glavnat.

Kol=era, *f.* kólera; -ibri, *m.* kólibri, kólibrik, kólibrič; -ik, *f.* trod, vjéd, kólika, dna: mit-behaftet, trodoviten.

Kolkrabe, *m.* krokár, pravi vran.

Koll=atur ſ. Vergleichung; -ation ſ. Verleihung; =ieren, *a.* primériti, priravnati, prispodobiti + priméjati, priravnovati, prispodábljati; =ierung, *f.* primerjava, primerjatev, priravnava, pregled; =ierungsgebühr, *f.* primerjávščina; -udieren, *v. a.* oglédati in potérditi + ogledovati in poterjevati.

Kolleg=a, *m.* drug, továrš, tovariš; -ial=a. zborni; =gericht, *n.* zborna sodnija; =iſch, *a.* zboren; -iengeld, *n.* učnina; -ium, *n.* zbirališče, zbor; ſ. Vorleſung.

Kollekte, *f.* bira, bera; -iv, *a.* zboren, skupen; združen; -ur, *f.* kolektura.

Koller, *m.* tiščavka, norost, omot

f.; (Leibchen) kazajka, slovanka: s. Halskragen; -ig, *a.* norosten, ki imá tiščavko; -isch werden, v omot iti (grem); -n, *v. a.* kotáliti, takljati, kótati; *v. n.* (von der Kugel) kótati se, kotáliti se, talókati se, takljati se; (v. Truthahn *m.*) kávdrati; (im Leibe) krúliti.

Kolli=dieren, *v. n.* navskríž biti (sem), nasprotovati si, nasproti biti, ne vjémati se; -sion, *f.* odpor, navskrižje, nasprotje, nasprotnost: in - gerathen, spreti se s kom.

Kollo, *n.* nakladni kos, nakladek; -quium *n.* pogovor, razgovor; -m=batscher Fliege, *f.* kolombaška muha.

Kolon s. Doppelpunkt; -ial= *a.* prekmorski, kolonialni; =ware, *f.* prekmorsko blagó; -ie, *f.* nasélbina, naselitev; selišče, uselišče, naselišče, =sieren, *v. a.* naséliti, vséliti + naselovati; -ist, *m.* naselnik, uselnik, naselec, selják, naséljenec.

Kollonn=ade, *f.* slopovje, stebrovje; -e, *f.* slop, steber; (d. Heeres) oddelek.

Kolophonium, *n.* pegla, kolofonij.

Kolor=atur, *f.* koloratura; -ieren, *v. a.* bárvati, bojáriti: pobárvati, opísati (pišem); *fig.* okínčati, ozáljšati, olepotiti *pf.*: -it, *n.* barva, barvitost, šarovitost.

Koloss, *m.* velikán, orják, kolós; velikanstvo; -al, *a.* velikanski, srep, kolosalen. [komár.

Kolumbatscherfliege, *f.* kolumbaški

Kolumne, *f.* slopec, redek, plat *f.*

Kombin=azion, *f.* združba, sestava; primera; s. Vermuthung; -ieren, *v. a.* zdrúžiti, sestáviti + združevati, sestávljati; primérjati, sóditi, sklépati; -iert, *a.* združen.

Kom=et, *m.* repata zvezda, repatica, komét; -fort, *m.* lagot *f.*; -iker, *m.* glumec, glumáč, šaljivec, kómikar; -isch, *a.* smešen, smešljív, kómičen; -itat, *n.* županija, stólica; =s= *a.* županijski, stolični; =srath, *m.* županijski svetovavec; -ité, *n.* odbor; (Versammlung) zbor.

Kommand=ant, *m.* poveljnik, zapovedník, zapovedovavec, velitelj, poglavnik; -eur, *m.* komandér, komendnik; =kreuz, *n.* komanderski križ; -ieren, *v. n.* zapovedovati, velévati, ukazovati: zapovédati (vém), veleti, ukázati (kažem); =de s. Kommandant; -iert, *a.* poslán, s poveljem poslán; -o, *v. n.* poveljstvo, vodstvo; -owort, *n.* povelek.

Kommass=azion, *f.* zložba, združba; -ieren, *v. a.* zložiti, zdrúžiti + zlágati, združevati.

Komm=en, *v. n.* priti (pridem), dojti (dojdem) + prihájati, dohájati; (nachfolgen) pritísniti, nastati (stanem) + pritískati; eilends -, prihiteti, prispešiti *pf.*; geritten -, prijézditi, prijáhati; geflogen -, prileteti + priletávati, doletovati; gefahren -, pripeljati se (ljem); geschwommen -, priplávati, pripluti; hinkend -, prišántati, prikrévljati; weinend -, prijókati, privékati u. s. w. mittelst pri-; nahe -, blížati se: priblížati se, prímakniti se + približevati se, primíkati se; hinter etwas -,

spáziti oder zapáziti kaj, zaznati od. ovédeti (vém) kaj; um etwas -, iznebiti se česa, ob kaj priti (pridem); zu Kräften -, opomoći si (morem), opomágati si *pf.*; von Kräften -, obnemoči (morem), obnemágati, oslabeti + oslabévati; davon-, pete odnesti, unesti jo, uteči; *fig.* okrévati, oporáviti se, ozdraveti; zu ſich -, bríhtati se, čájmati se: zbríhtati se, izčájmati se, sčámiti se, zavédeti se (vém), osvestiti se, vspametovati se; in Hitze -, razgreti se, ugreti se; wie gerufen -, o pravem času priti, kakor nalašč priti; auf die Welt -, roditi se, poroditi se; nicht von der Stelle -, ne ganiti se, ne premakniti se z mesta; daher kommt es, iz tega izvira; zu ſtatten-, prav priti (pridem), na hvalo priti; dahin iſt es gekommen, do tega je prišlo; -en, *n.* prihod, dohod; -end, *a.* prihodenj.

Kommen=de, *f.* komenda; -tar, *m.* razlaga, razklada, pojasnilo; -tator, *m.* razlagavec, razkladavec, pojasnjevavec; -tieren, *v. a.* razložiti, razjásniti, pojásniti + razlágati, razkládati, pojasnjevati.

Kommerz, *n.* kupčija, terštvo, tergovina; -=-ial, *a.* kupčijski, tergovski, terżni; =ſtraße, *f.* kupčijska cesta; -ienrath, *m.* kupčijski svetovavec.

Kommiß, *m.* kupčijski pomočník oder strežáj.

Komiſſ=a. vojaški; -ár, *m.* komisár; -ariat, *n.* komisarstvo; -brot, *n.* vojaški kruh; -ion, *f.* naročilo, (Amt) komisija, razvod: eine - anſuchen (bei Grenzſtreitigk.) navod vzdígniti; =aliter, *ad.* po komisiji; -ár, *m.* opravnik; =sgebühr, *f.* Proviſion; -sglied, *n.* ud komisije, razvodnik; =skoſten, *pl.* komisijni od. razvodni stroški *pl.*

Kommitt=ent, *m.* naročevavec; pooblastnik, pooblastovavec; -ieren, *v. a.* naročiti, izročiti + naročevati, izročevati.

Kommod, *a.* lagoten, prileżen, złożen, ugoden, prikladen; -ität, *f.* lagót *f.* ugodnost.

Kommozion ſ. **Bewegung**: -machen, sprehoditi se + sprehájati se.

Kommun=al=, *a.* srenjski, občinski; =arzt, *f.* srenjski od. občinski zdravnik; =beamte, *m.* srenjski od. občinski uradnik; =weſen, *n.* srenjske od. občinske zadeve *pl.*, srenjske rečí *pl. f.*; -e, *f.* srenja, občina, soseska, komún,; -nikant, *m.* obhájanec; *f.* obhájanka; -ikazion, *f.* óbčenje, vvožnja in izvožnja; (Mittheil.) naznanilo, vročilo, podaja; =smittel, *n.* vozilo, občilo; -ion, *f.* spolovina; (hl. Abendmahl) sv. obhajilo, pričest *f.*; -ität, *f.* občina, družba; -izieren, *v. a.* obhájati. sv. rešnje telo deliti; *v. n.* obhájati se, pričéščati se, sv. obhajilo prejémati; pričastiti se, sv. obhajilo prejeti (prejmem).

Komöd=iant, *m.* igravec, glumec; glumáč; =in *f.* igravka, igračica, -ie, *f.* vesela igra, komédija; =n-

haus, *n.* igrališče, gledišče, gledališče.

Kompagnie, *f.* društvo, družba, združba; (zwischen 2 Personen) spolovina; (milit.) stotina, stotnija, kerdelo; -ion, *m.* družnik, drug, továrš, tovariš.

Kompakt, *a.* celistev, celoten, terden; -e Schrift, *f.* mastne čerke *pl.*

Komparativ, *m.* primerjavna stopnja, primerjavnik, sodnja stopnja; -ation, *f.* primerjatev, stopnjatev, stopnjevanje; -ieren, *v. a.* primériti + primérjati.

Kompaß, *m.* sévernica, kompas; -nadel, *f.* igla sévernica.

Kompend-iös, *a.* kratkopisen; posnét, v posnetku, okrájšan; -ium, *n.* posnetek, okrajšek.

Kompens-ation, *f.* pobota, pobotek, pobótanje; -ieren, *v. a.* pobótati + pobotovati.

Kompet-ent, *a.* pristojen, prislušen, oblasten; zadeven, doticen; -enz, *m.* prosec, prosivec; -enz, *f.* oblást, pristojnost, prislušnost; =gesuch, *n.* prošnja za kako službo; =streit, *m.* razpor zastran pristójnosti; -ieren, *v. a.* prositi od. pogánjati se za kako službo.

Kompila-tor, *m.* nabiravec, skupljevavec; -tion, *f.* nabira, zbira.

Kompl-ement, *n.* dopolnilo, doveršek; -et, *a.* popúlen, popóln, zverhan, cel; -etieren, *v. a.* dopólniti + dopolnovati; -ex, *m.* obség, obsežek; (Grund-) zemljišče, pozemnost; =ion, *f.* spovzetje, spovzetnost; -iment, *n.* priklon, poklon: ein-machen, prikloniti se, pokloniti se + priklánjati se; =enmacher, *m.* klanjavec, priklanjavec; -iziert, *a.* zapleten, zahomotán, zložen.

Komplott *n.* zarota, zarotba; --ieren, *v. n.* vstajo plesti (pletem) od. kovati, zarotovati se; -stifter, *m.* zarotnik.

Kompo-nieren, *v. a.* skládati, zlágati: zložiti; (schriftl.) sestáviti, spísati (pišem) + sestávljati, spisovati; -nist, -steur, *m.* skladavec, skladatelj; -sition, *f.* sestava, sestavilo, sestavba; (Mus.) skladba; (Metall) zmes *f.*; =slehre, *f.* nauk o skladbi, skladoslovje.

Komp-ost, *m.* zmesni gnoj, mésanica, kompóst; -ot, *n.* zavarek, zavar *f.*; -reß, *a.* stisnjen, tesen; =ibel, *a.* stisljív; zgostljív; =ion, *f.* stísk, stisek; zgostitev.

Komprom-iß, *n.* pogodba na razsodnika; -itieren, *v. a.* privoliti, da se izbere razsodnik; sich -, *v. r.* zaplesti se (pletem).

Kompt-ant, *a.* gotov; *ad.* v gotovih denarjih; -oir, *n.* pisárnica, pisálnica.

Kom-teße, *f.* grófinja, grofica; -thur, *m.* komtur, križár.

Kondens-ator, *m.* gostič, gostivec, gostilec; -ation, *f.* zgostitev; -ierbar, *a.* zgostljív; -ieren, *v. a.* zgostiti + zgoščevati.

Konditor, *m.* slaščičar; -ei, *f.* slaščičárnica.

Kondizion, *f.* pogoj; (Dienst) služ-

ba; -al, *m.* pogojni naklon, pogojnik; -ieren, *v. n.* služiti, v službi biti (sem).

Kond=olenzschreiben, *n.* milovavno pismo; -or, *m.* kondor.

Konduit=e, *f.* obnaša, obnášanje, vedenje; -bericht, *m.* poročilo o obnaši; -liste, *f.* spričalo o obnaši.

Kondukt, *m.* pogreb. pogrebni sprevod; - = *a.* pogrebni; -eur, *m.* poštni sprevodnik, konduktér; -fosten, *pl.* pogrebni stroški *pl.*; -or, *m.* vodič; bliskovód.

Konfekt, *n.* presladek, prigrizek, prikusek, pojedek.

Konfer=enz, *f.* posvèt, posvetovanje, pomenkovanje: -halten s. Konferieren; -ieren, *v. n.* posvetovati se, méniti se, pomenkovati se, dogovárjati se.

Konfession, *f.* spoznanje, vera; -ell, *a.* verski.

Konfirm=and, *m.* birmanec; -ation, *f.* poterdba, poterditev; (Firm.) birma.

Konfis=kation, *f.* odvzetje, djanje pod prepoved; -zieren, *v. a.* pod prepoved djati (dem, denem) + dévati; rúbiti: zarúbiti; (Briefe) ustáviti, pridèržati (ím) + ustávljati, pridèrževati.

Kon=flikt, *m.* spor, razpor; in - gerathen, spreti se; -föderation, zveza, zaveza; -form, *a.* enak, priličen, sličen, soglasen; =ität, *f.* enakost, priličnost, sličnost, soglasnost; -frontation, *f.* navzočitev, navzočba, postávljenje pred oči; -frontieren, *v. a.* drúgega drúgemu pred oči postáviti, navzočiti + pred oči postávljati, navzočevati.

Kon-fus, *n.* zbegan, zbežen. zmočen, zmešan; -fusion, *f.* zmešnjava, zmeda, zmotnjava, homatija, kolobocija; -gestion, *f.* navál, pritisek, kri komu v glavo, v persi sili; -glomerat, *n.* skupenina, zmes; nanósina; -gregation, *f.* skúpščina, brátovščina; -greß, *m.* zbor, shod, kongrés; -grevsche Rakete, kongrevska raketa, kongrevka; -gru, *f.* duhovska plača; učiteljska plača; -gruent, *a.* sličen, domeren, vgoden; -gruenz, *f.* sličnost, vgodnost; -gruieren, *v. n.* vjémati se, vgájati se.

König, *m.* kralj; *dim.* kraljič, kraljiček: -sein, kraljevati; -in, *f.* kraljica; -lich, *a.* kraljev, kraljevski: -er Prinz, králjevič; -e Prinzessin, kraljična; -e Majestät, kraljevo veličanstvo, kraljóst; -reich, *n.* kraljestvo, kraljevina.

Königs= *a.* kraljevski; -birn, *f.* kraljična; -kerze, (Verbascum) veliki lučnik, pápeževa sveca; -krone, *f.* kraljeva krona; -mantel, *m.* kraljevski plašč; -mord, *m.* kraljomorstvo, umor kralja; -mörder, *m.* kraljomorec, morivec kralja; -schlange, *f.* velikanska kača; -sohn, *m.* králjevič, kraljev sin; -tiger, *m.* bengalski tiger; -tochter, *f.* kraljična, králjeva hči (g. hčere); -wiesel, *n.* bela podlásica; -würde, *f.* kraljeva čast *f.*; -zepter, *n.* kraljevo žezlo; Königtum, *n.* kraljestvo.

Kon=jektur, *f.* ugibanje; -jugation,

f. sprega, spregatev, pregíbanje; -jugieren, *v. a.* sprégati, pregíbati, časovati; -junktiv, *m.* vezni od. vezavni naklon, vezavnik; -junktur, *m.* okólnosti *pl.*; -junkzion, *f.* vezník, vez; -fav, *a.* vdert, vbóknjen, vbokel, vlecnjen; -flave, *n.* zbórnica za volitev novega pápeža; -fluſum, *n.* sklep; -fordat, *n.* konkordát, pogodba s pápežem; -fret, *a.* spovzét, skupen; biten; -fubinat, *n.* prilega; -fubine, *f.* priléžnica.

Konkur=renz, *f.* sklad, zbira; (aus Landesmitt.) pomóč *f.*; (Bewerbung) poganjba; =beitrag, *m.* donesek, prinesek; =ſtraße, *f.* prehodna cesta; -rieren, *v. n.* pogánjati se od. gnati se (ženem) za kaj; ſ. Zuſammentreffen; -s, *m.* razpís; razglás (kake službe ꝛc.); (über d. Vermögen) kant, propadek, konkurs: -eröffnen, kant napovédati (vém); na kant od. na boben priti (pridem) *pf.*; -s=*a.* konkursni; -ausſchreibung, *f.* razpís službe; -gläubiger, *m.* konkursni upnik; -maſſe, *f.* konkursni imetek od. imovina; -prozeß, *m.* konkursna pravda; -verhandlung, *f.* konkursna obravnava.

Können, *v. n.* moči (môrem), mogóče biti (sem), utégniti, mágati: es kann ſein, more biti, mogóče je, lehko da; (wiſſen, verſtehen) znati, umeti, vedeti (vém): auswendig -, iz glave znati, na pamet znati; es könnte anders kommen, utegne drugače biti.

Konſe=kraziun, *f.* posvečevanje, posvéčenje; -krieren, *v. a.* posvetiti + posvečevati; -kutiv, *a.* posleden, posledovaven, nastopen; -nß, privolitev, privóljenje, privolja; -ntieren, *v. a.* privóliti, dovóliti *pf.*; -quent, *a.* dosleden, ravnosleden; -quenz, *f.* doslednost; dosledek; -rvativ, *a.* ohranjevaven, konservativen; -rvator, *m.* ohranjevavec, konservator; =rium, *n.* konservatorij; -rvieren, *v. a.* ohraniti, obvarovati + ohránjati, ohranjevati.

Konſi=deraziun, *f.* premišljevanje, razmišljevanje; -gnaziun, *f.* zaznamovanje, poznamenovanje; -gnieren, *v. a.* zaznamovati, poznamenovati; (der Truppen) pripravljene imeti (ám): konſigniert ſein, pripravljeni od. gotovi biti (sem); -lium, *n.* svèt, posvetovanje; -ſtent, *a.* terpéč, terpežen, gost; -ſtenz, *f.* čverstota, terpečost, terpežnost; -ſtorial, *a.* konzistorijalen; =rath, *m.* konzistorijalni svetovavec; -ſtorium, *n.* konzistorij, duhovno svetovavstvo.

Konſkri=bieren, *v. a.* popísati + popisovati; -p z i o n, *f.* popís, popisovanje; =s=*a.* popisni; =sbureau, *n.* popisovávnica, popisoválnica; =sflüchtling, *m.* ubežnik; =sliſte, *f.* popisni imenik.

Konſolidieren, *v. a.* utèrditi, zatèrditi, ukoréniti + utèrjati, uterjevati.

Konſon=ant, *m.* soglasnik, tihnik, tíhnica; -anz, *f.* soglasje.

Konſorten, *pl.* drúžniki, tovarši, pájdaši *pl.*

Konſt=abler, *m.* puškar; policijski

služabnik; -ant, *a.* stanoviten; veden; -atieren, *v.a.* dokázati (kažem). izpríčati + dokazovati. izpričevati; -ellazion, *f.* stan zvezd; ozvezdje; -erniert, *a.* osupnjen, prehvapljen: -werden, ostermeti.

Konstit=uante, *f.* ustavodajni zbor, ustavodelno zbirališče; -uieren, *v.a.* ustanoviti, vstanoviti, sestáviti, + ustanávljati, sestávljati; =o, *a.* ustavodajen, ustavodelen; -uierung, *f.* ustanovitev, sestava; -ut, *m.* izpraševanec, zasliševanec; -uzion, *f.* ustava, vstava, konštitucija; (D. Leibes) sestava, kákovost: von ſtarker –, móčnega života; =ell, *a.* ustaven, vstaven.

Konſtru=ieren, *v. a.* ustrójiti, sestáviti. sezídati, zložiti: ustrojevati, sestávljati, zlágati; -ſzion *f.* sestava, sestavba. [ten.

Konſubſtanziell, *a.* istobiten, sobi-

Konſul, *m.* poslanec, poročnik, konzul; -at, *n.* poslanstvo, konzulát; -ent, *m.* svètnik; -tieren, *v. a.* za svèt poprášati + popraševati; posvetovati se s kom.

Konſum=ieren, *v. a.* povžiti (vžijem) + povžívati; -zion, *f.* povžitek, povžitje.

Kontag=iös, *a.* nalezljiv, kužen, okužljiv; -ium, *n.* kužnina, kužilo.

Kon=takt, *m.* dotika, dotikljej; -tem-plativ, *a.* razmišljav, premišljiv, premišljevaven; -tent, *a.* zadovoljen; -terfei, =en ſ. Abbild, =en; -tert, *m.* zveza besedí, verstilo govorjenja, beseda; -tinent, *m.* suha zemlja, suhota, celina; =al, *a.* celinski, kontinentalen, pozemski; =almacht, *f.* kontinentalna moč, deržava na suhem; -tingent, *m.* prispevek; potrebno število mòž (za dopolnitev vojske); -tinuierlich, *a.* neprenehljiv, prevén; venomeren, nepretergan; -tinuität, *f.* neprenehljivost, venomernost.

Kont=o, *m.* račún, izpisek: a-, na obračún; -corrente, tekoči račún; -our, *m.* obrís, načèrt, očertek, čertež; -raband, *m.* tihotapska roba, zabránjena roba; prepovédano blagó; (Schleichhandel) tihotapstvo, tihotapje, potuhna kupčija.

Kontra=bent, *m.* pogodnik; -bieren, *v. n.* pogoditi se, dogovoriti se + pogájati, obravnovati, dogovárjati se; -mandieren, *v. a.* preklícati (kličem), opozvati (zovem) + preklicovati; -ordre, *f.* oporeka, preklic, opozòv; -ſignieren, *v. n.* s kom vred podpísati se, svoj podpís dodati; Konträr, *a.* nasproten; *ad.* nasproti; -ſignierung, *f.* sprotni podpís.

Kontraſt, *m.* nasprotje, nasprotek, različje; odpor; -ieren, *v. n.* nasprotovati, v nasprotji si biti (sem). lóčiti se, odnášati se, razlikovati se.

Kontre=admiral, *m.* podadmirál; -mine *f.* nasprotni podkóp.

Kontribu=ent, *m.* obdáčenec; -ieren ſ. Beiſteuern; -zion, *f.* dača, davek; skladi *pl.*; =ſond, *m.* skládnica.

Kontrol=e, *f.* nadzorstvo, nadgledstvo, paznja, kontrola: -ieren, *v. a.* nadgledovati, páziti na kaj, kontro-

lovati; -or, *m.* nadzornik, nadglednik, kotrolór.

Kontroverſe, *f.* prepir.

Kontumaz, *f.* zapertija, kontumacija; (im Prozeſſe) neprihod, neposlúh; -anſtalt, *f.* zapirálnica; -ieren, *v. a.* v neposlúh, zaočno ob. zavoljo neprihoda obsoditi + obsójati; -urtheil, *n.* sodba v neposlúh, zaočna sodba, sodba zavoljo neprihoda.

Kontuſion, *f.* ótiska ſ. Quetſchung.

Konv=aleszent, *m.* okrevavec, prebolec; -aleszenz, *f.* prebolenje, okréva, okrévanje; -enienz, *f.* pristojnost, dostojnost, spodobnost; -enieren ſ. Paſſen; -ent, *m.* shod, snid, zbirališče; -entikel, *m.* skrivni shod.

Konvenzion, *f.* pogodba, dogovor; -al, *a.* dogovorjen, uganjen, konvencijen; -sgeld, *n.* -smünze, *f.* konvencijni denár.

Konverg-ent, *a.* stičen; -enz, *f.* stik.

Konverſ=azion, *f.* razgovor, pomenija, marenj, kremelj; =slexikon, *n.* naučni slovnik, konversačni slovár; -ieren, *v. n.* razgovárjati se, pogovárjati se, méniti se, pomenkovati se, márnovati, kremljati.

Konvex, *a.* izbočen, izboknjen, izbokel, zbokel.

Konv=ikt, *n.* gojíšnica, gojílnica, odgojišče, konvikt; =iſt, *m.* gójenec, rejenec; -okazion, *f.* sklic, poklic, pozóv; -ulſion, *f.* tèrganje, zvijavica; -ulſiviſch ſ. Krämpfig.

Konzentrier=en, *v. a.* zdrúžiti, zbrati (berem), skúpiti + združevati, zbírati; ſich -, *v. r.* zbrati se, skúpiti se, skupíčiti se + zbírati se; -ungspunkt, *m.* središče.

Konzept, *n.* spisek, pervopís, koncept; osnutek, načèrt; -sbeamte, *m.* konceptni ob. sestavljavni uradnik; -sfach, *n.* konceptni obor, sestávljanje.

Konzert, *n.* koncert, godbena veselica, beseda; -geber, *m.* koncertovavec.

Konzeſſion, *f.* dovolitev, dovóljenje, privolitev, pripúst; -ieren, *v. a.* dovóliti, privóliti, pripustiti + dovoljevati, pripúščati.

Konzilium, *n.* cerkveni zbor, cerkveno zbirališče.

Konzip=ieren, *v. a.* sestáviti, zložiti + sestávljati, spisovati, zlágati; -ient, -iſt, *m.* sestavljavec, koncipíst.

Kooperator, *m.* duhovni pomočník, kaplán.

Koordin=ate, *f.* soredna čerta, sorédnica; -ieren, *v. a.* na enako stopnjo postáviti + postávljati; -iert, *a.* na enaki stopnji.

Kop=al, *m.* kopal; -eke, kopejka.

Köpf, *m.* glava; *dim.* glávica, glavíčica; (Ueberſchrift) napís; *fig.* bistra glava, spomín; - *a.* glavni, -abwärts, *ad.* stermoglavo; -bedeckung, *f.* naglavje; -blume, *f.* košek; -binde, *f.* šapelj, parta, porta; -blumen, *pl.* jerbásnice, košarice *pl.*; -brechen, *n.* preglavica, béljenje glave; =d, -brecheriſch, *a.* glavobelen, glavolomen.

Köpf=chen, *n.* glávica, glavíčica;

(bot.) cvetna glavica; -en, *v. a.* obgláviti, glavo vzeti (vzamem, vzemem), ob glavo djati (denem) + dévati; (Bäumchen) prisékati + prisekovati.

Kopf=füßer, *m.* glavonožec -geld *s.* Kopfsteuer; -gegend, *f.* zglavje; -grille, *pl.* muhe *pl.*; -grind, *m.* kraste na glavi; -haar, *n.* las, vlas; *coll.* lasjé, vlasjé; -hänger, *m.* tukec, potúhnjenec, ponúdenec, hlinec; =ei, *f.* hlimba, potúhnjenost, hinavstvo, poniglavost; =in, *f.* potúhnjenka, hinavka, poniglavka.

Köpfig, *a.* glavat; in Zuſammenſ. -gláv, -glaven.

Kopf=kiſſen, *m.* vzglavje, podzglavje, zglavnik, vájšnica; -laus, *f.* uš *f.*; -leer, *a.* praznogláv, puhlogláv; -los, *a.* brez glave, brezgláv, brezglaven; *fig.* nespámeten, glumpast, áboten, neumen; =e, *m.* brezglavec; ábotnik, neumnež, nespámetnež; *f.* brezglavka, ábotnica, neúmnica; -leidend, *a.* glavobolen; -nicken, *n.* kímanje z glavo, prikinkovanje; -nicker, *m.* kimavec, kinkalo, prikinkovavec; -polſter, *m.* vzglavje, podzglavje, podzglavnik; -putz, *m.* prepletek v lasé, vezilo, opletalo; -rechnen, *n.* številba od. rájtanje iz glave; -rechner, *m.* er iſt ein guter -, dobro iz glave od. na pamet računi; -ring, *m.* svitek; -ſalat, *m.* glavata solata; -ſchimmel, *m.* návadna plesenj *f.*; -ſchmerz, *m.* glavoból *f.*, glavobolja, glava me bolí: an -leidend, bolnogláv; -ſchüttelnd, *a.* tresogláv; -ſteuer, *f.* glavnina, poglávščina; -ſtück, *n.* glavina, poglavek; -tuch, *n.* peča, ruta za na glavo; -über, *ad.* vratolomno, vertoglavo, stermoglavo, na vrat na nos; -unter, *ad.* na glavo; -verletzung, *f.* poškodba na glavi; -weh *s.* Kopfſchmerz; -wunde, *f.* rana na glavi; -zeug, *n.* naglavje.

Kopie, *f.* posnetek, posnemek; (Abſchrift) prepís, prepisek; -ren, *v. a.* posneti (snamem) + posnémati; (abſchreiben) prepísati (pišem) + prepisovati.

Kopiſt, *m.* prepisovavec.

Kopp=e, *f.* verh, verhól, verhunec, kopa, kok; -el, *f.* svora, spétnica; (Feld) ograja, ográjeno polje; (in d. Orgel) velika flavta, *s.* Degengehenk; -eln, *v. a.* speti (spnem); zvézati (vežem) + spénjati, zvezovati; (Feld) ograditi + ográjati; -elrieſmen, *m.* jermen, remen.

Koppen, *v. a.* klestiti: oklestiti, prisékati, obsékati + oklešćevati, obsekovati.

Kopul=a, *f.* vezilo, spojilo; -ativ, *a.* vezaven, veziven; =tor, *m.* poročevavec; -ation, *f.* poroka; -ieren, *v. a.* poročiti + poróčati, poročevati.

Koquett, *a.* miloraden; -e, *f.* miloránica, milkovnica; -ieren, *v. n.* milkovati, z očmí loviti, z očmí streči (strežem.)

Korall=e, *f.* korala, koralda, koravda; -=a. koralni, koraldni; -enbank, *f.* koravdišče, korališče; -enfang, *m.* -enfiſcherei, *f.* lov od. lovitev korál; -eninſel, *f.* koraldni otok; -enſchnur,

f. vervica koráld od. korál; -enſtock, *m.* korálnik; -enthier, *n.* korálnica.

Koran, *m.* koran, alkoran.

Korb, *m.* koš, košarec, košnica, pletarec, pletnica; (aus Weiden) jerbas, jerbasec; canja, cejna; (Rücken -), opertni koš: Hahn im -eſein, pervovati, zvonec nositi; einen -bekommen, odpoved dobiti + dobívati; -geben, oderéi; Körbchen *n.* košek, pletarček; jerbašček, cájnica, céjnica; -flechter ſ. Korbmacher; -händler, *m.* košár; kdor košari; -macher, *m.* košár, jerbasar; -macherware, *f.* -werk, *n.* pletenina; -weiſe, *ad.* v koših.

Kord-on, *m.* kordón; mejna straža; -uan, *n.* kordován.

Kor-iander, *m.* korjander, kišnec; -inthen, *pl.* malo grózdjiče, suho grózdjiče.

Kork, *m.* pluta, probka, korek; - = *a.* probkov; -eiche, *f.* plutec, probek; -holz, *n.* plutovina, probkovina; -fäure, *f.* próbkova kislina; -ſtöpſel, *m.* probkov zamašek od. zatikljej, čep iz plute; -zieher, *m.* čepovlék.

Korn, *n.* zerno, semensko zerno; *dim.* zernce; *coll.* zernje; (Getreide) žito, silje, zernje; (Roggen) rež *f.*; türkiſches -, túrščica, koruza, debelača; (am Gewehr) muha; (d. Münzen) zerno, jedro: auf's - nehmen, na muho vzeti (vzamem), pomériti na koga *pf.*; - = *a.* zernati; žitni; režéni; turščični; -acker, *m.* žitno polje, režišče; -ähre, *f.* klas, žitni klas; -blume, *f.* (Centaurea cyanus) plavica; -boden, *m.* žitnica, kašča, sílnica, hambar, sípnica; (Erdreich) svet za rež; -brand, *m.* snet, snetljáj; -brot, *n.* režen kruh, režénják; Körnchen, *n.* zernce; *fig.* tróhica, mervica; -dieb, *m.* žitokradec.

Kornel-baum, *m.* (Cornus mas.) dren, drénovec; wilder-, piska, psikovina; -birn, *f.* drénovka; -holz, *n.* drenovina, drenov les; -kirſche, *f.* drenulja.

Körn-en, *v. n.* zèrniti se, zernateti, zernje délati, zernje zadelovati; - -erfreſſer, *m.* zernojedec; zernojedka, zobalka; -erfrucht, *f.* zernje; -erfutter, *n.* zobál *f.*, zobanje, zob *f*; -erlos, *a.* brezzérn, brez zernja; -erreich, *a.* zernat, zernovít, zernoviten.

Korn-feld ſ. Kornacker; -fuhre, *f.* voz žita; -garbe, *f.* snop žita; -handel, *m.* žitna kupčija, kupčija od. tergovina z žitom, žitarstvo: den - betreiben, žitáriti; -händler, *m.* žitár, kupčevavec z žitom; -haus, *n.* žitnica; -hülſe, *f.* režena pleva.

Körn-icht, *a.* zernast; -ig, *a.* zernat, zernovít, zernoviten; *fig.* jédernat, jedrovít.

Korn-jahr, *n.* žitno od. žitorodno leto; -käfer, *m.* žitni hrošč; -kammer, *f.* žitnica, sílnica, sípnica; -kaſten, *m.* žitnjak, kašča, hambar; -land, *n.* žitorodna dežela; -mangel, *m.* pománjkanje žita, sila za žito; -markt, *m.* žitni terg; -mehl, *n.* režena moka; -motte, *f.* žitni molj; -preis, *m.* žitna cena; -raden, *m.* ko-

kalj, kokolj; -reich, *a.* žitoroden, žiten, žitovnat; -rüsselkäfer, *m.* černi žižek; -schabe, *f.* žitni molj; -schaufel, *f.* vévnica; -sieb, *n.* rešeto, reta; -speicher s. Kornboden; -trespe, *f.* stóklasa, stoklas *f.*; -winde, *f.* poljski slak; -wucher, *m.* žitna odertija; =er, *m.* žitni odertnik, dragoletnik; -wurm, *m.* žitni červ, žižek, žužek, žižec; -zehent, *m.* žitna desetina -zins, *m.* žitna kazen *f.*, žitna dávščina.

Körper, *m.* telo (g. telesa); truplo; (Oberleib) život; flüssiger -, tekočina; harter -, terdina; (Ding) stvar *f.*, reč *f.*, tvarina; (Gesellschaft) zbor; - = *a.* telesni; -bau, *m.* život, rast *f.*, postava, -beschaffenheit, *f.* postava, život; -chen, *n.* telesce; -farbe, *f.* polt *f.*; -haare, *pl.* dlaka; -lich, *a.* telesen; snoven: -es Wesen, stvar *f.*: -e Uebung, *f.* vaja telesa, telovadba; -e Verletzung, poškodba na telesu; =keit, *f.* telesnost; snovnost; -los, *a.* brezteles en, brezteles; =igkeit, *f.* brezteles nost; -maß, *n.* telesna mera; -schaft, *f.* skúpščina, zbor; -strafe, *f.* kazen *f.* na telesu; -welt, *f.* vidni svet, pozemski svet.

Korpor=al, *m.* desetnik, korporál; -ale, *n.* telesnik, -azion s. Körperschaft.

Korp=s, *n.* oddelek, kerdelo, četa; -ulent, *a.* životen, terščat, debel, zastaven, trusnat; -ulenz, *f.* životnost, terščatost, zastavnost; -us, *m.* telo (g. telesa), truplo, život: - delicti, reč, ki se tiče hudodelstva.

Korrekt, *a.* pravilen, pravoten; -heit, *f.* pravilnost, pravota; -or, *m.* popravljavec, popravljáč; -ur, *f.* poprava, popravek; =bogen, *m.* popravna pola.

Korrekzion, *f.* poprava, poboljšanje, poboljšava; -ell, *a.* boljšaven, poboljševaven; pokoriven, strahovaven; -sanstalt, *f.* pokorívnica, kaznívnica.

Korrespond=ent, *m.* dopisnik, dopisovavec, dopisovatelj; -enz, *f.* dopisovanje, dopisava; =nachricht, *f.* novica po pismih; -ieren, *v. n.* dopisovati; (entsprechen) skládati se, strinjati se, vézati se (vežem).

Korri=dor, *m.* mostóvž, mužóvs; -gieren, *v. a.* popráviti + poprávljati.

Kors=ar, *m.* korzár, gusár, pomorski tolovaj; -et, *n.* korsét; -o, *m.* ježa.

Kor=tine, *f.* pregrinjalo, prestiralo; -vette, *f.* korveta; -yphäus, *m.* pervák.

Kos=ak, *m.* kozák; -en, *v. n.* militi se, milovati, dragovati se, dobrikati se, láskati se; -mus, *m.* pristavka; -metisch, *a.* lepšaven; -isch, *a.* svetoven; -mogonie, *f.* nauk o začetku sveta; -mograf, *m.* svetopisec; =ie, *f.* svetopis, svetopisje; =isch, *a.* svetopisen; -mologie, *f.* svetoslovje; -polit, *m.* svečan, kozmopolít; =ismus, *m.* svečanstvo, kozmopolitizem; -morama, *n.* svetovid, kosmorama.

Kost, *f.* hrana, jéd *f.*, jedilo, jedivo:

bei wem bist du in der –, pri kom ješ, pri kom imaš hrano, kam hodiš na skledo? er hat freie –, ima zastonj hrano; ohne – arbeiten, v dero délati; -bar, *a.* drag, dragoten, dragocén; =keit, *f.* dragocenost, dragota; (kostb. Ding,) dragotina, dragotija, dragocenje; -en, *v. a.* (mittelst d. Geschmackes versuchen) pokúsiti, okúsiti, zakúsiti, vardjati (dém) + pokúšati, okúšati, vardévati; nüchtern eine Speise –, oteščati se, ogrešiti se; eine Fleischspeise –, omersiti se.

Kosten, *v. n.* veljati, stati (stanem), po čem biti (sem), drago biti (sem), kake cene biti (sem); nicht viel –, dober kup biti (sem); was kostet ein Stück, po čem je? es wird den Kopf –, gre mu za glavo; viel Mühe sich – lassen, veliko si prizadéti + prizadévati; es kostet einen Mühe, težko stane človeka; -*pl.* stroški, potroški, utroški, troški *pl.*: auf meine –, na moje stroške ob. za moj denár; in die – verurtheilen, obsóditi, da mora stroške plačati; -anschlag, *m.* prevdarek stroškov; -aufwand, *m.* potroški *pl.*, potrata; -ersatz, *m.* povračilo stroškov; -frei, *a.* brez stroškov, zastónj, muhte; -überschlag, *m.* prevdarek stroškov; -verzeichnis, *n.* troškovník, razkazek stroškov.

Kost-frau, *f.* hranodavka; -gänger, *m.* obedovavec, jedec, prijedec, prijednik; -geber, *m.* hranodavec; =in s. Kostfrau; -geld, *n.* plačilo za hrano, hranína; -haus, *n.* obédnica, gostívnica; -herr s. Kostgeber; -knabe, *f.* hránjenec, rejenec.

Köstlich, *a.* slasten, preslasten, predober, izversten; (kostbar) predrág, dragocén; (herrlich) prelép, prekrasen; -keit, *f.* preslastnost, izverstnost; dragocenost; prekrasnost.

Kost-mädchen, *n.* hránjenka, rejenka; -spielig, *a.* drag, predrág; potráten, potrošen; =keit, *f.* dragina, dragota; potratnost, potrošnost.

Kostüm, *n.* odév *f.*, obléč *f.*, oble- [ka, oprava.

Kostverächter, *m.* izbirčni človek, kočljivec.

Kot-augente, *f.* sotičnica; -elete, *f.* rèberce; -erie s. Sippschaft; -illon, *m.* kotiljón.

Koth, *m.* blato, govno, lajno, klat. gnoj; (besonders auf Straßen) blato, kal, luža, kaluža, mozga, požlépica, brozga, grez *f.*; Hunds–, pesjek; Vogel–, tičjek; Schafs–, ovčjek; Ziegen–, kozjek; Kuh–, kravjek; Menschen–, človečjek, ljuščjek u. s. w. mittelst d. Bildungssilbe -jek; -fliege, *f.* gnojna muha; -ig, *a.* blaten, blatnat, blátovnat, kalužnat, lužnat: -machen, blatiti, brazdati: oblatiti, zablatiti, obrazdati, zabrazdati; -lache, *f.* kaluža, mlakuža, plodra, mozga; =wasser, *n.* kalúžnica, mlakúžnica.

Kotz-e, *f.* plahta, čoha, gunj; -en s. Speien; -enmacher, *m.* plahtar, gunjár.

Kou-lisse, *f.* stranska stena, postra-

nica, kulisa; -p, *m.* udár, udarec, mah. mahljej; s. Streich; -pé, pregradka; -pon, *m.* kupón, odrezek; -r *f.* -machen, militi se, prilizovati se, sladkati se, dobrikati se; -rage s. Muth; -ier, *m.* jádernik, tekún; -rs, *m.* cena, kurs s. Umlauf; =*a.* kursni; =ieren, *v. n.* teči, v obteku biti (sem); iti (grem); =zettel, *m.* kursni list; -rtine s. Vorhang; -vert, *n.* zavitek, ovojek, ovòj.

Krabb=e, *f.* morski rak; -eln, *v. n.* kobacati, gomaziti, komárati, škrobatati.

Krach, *m.* pok, tresk, prask, resk, trusk, praskòt, ropot, kreh, tlesk; - *int.* resk! pok! -en, *v. n.* pókati, tréskati, réskati, trúskati, kréhati, tléskati, prasketati (ečem), dlešiti, dúnkati, lomiti se, ropotáčiti: póknìti, póčiti, trésniti, trúsniti, kréhniti, dlešniti; *v. a.* hrústati; -en, *n.* poknja, poknjava; -end, *a.* pokajóč, pokaven; gromopočen.

Krächzen, *v. n.* krókati, krákati; (v. Menschen) krécati, kréhati, hrípati (pljem); -d, *a.* hripav, krehav.

Kraft, *f.* moč *f.*, vek; (Stärke) moč, krepóst, sila; (Geltung) veljava: in - treten, veljavo zadobiti; aus allen Kräften, na vso moč, na preterge; aus eigener -, samotež; - *ad.* po, vsled; -abnahme, *f.* pešanje, slabenje, oslabévanje; -anstrengung, *f.* napòr, prizadetje na vso moč; -ausdruck, *m.* krepka beseda, krepki rek, jédernati izrék; -fülle, *f.* polnomočje, čverstota, krepkóst.

Kräftig, *a.* močen, krepek, jak, korenit, silen; (nährend) redivен, krepčaven, krepiven; -es Wort, krepka, jédernata ob. tehtna beseda; (ausgeraftet) čil, spočít; -en, *v. a.* krépiti, krépčati, jáčiti: pokrépiti, pokrépčati, okrépčati, ojáčiti, utèrditi, potèrditi, k veku pripráviti: pokrepčevati, potèrjati, potèrjevati; -end, *a.* krepiven, krepčaven; -feit, močnost, krepkóst, silnost.

Kraft=los, *a.* slab, slaboten, malovečen, nevečen, malomočen, nezmožen, mlahav, onemogel, (d. Vertrages) neveljaven: -machen, slabiti: oslabiti; -werden, slabeti, oslabeti + oslabévati; -loſigkeit, *f.* slabost, slabota, malovečnost, mláhavost, onemoglost; (d. Vertrages) neveljavnost; -mehl, *n.* čila moka, perva moka; -meſſer, *m.* silomér; -ſpruch, *m.* krepka beseda, jédernati izrék; -ſuppe, *f.* močna juha; -wurz, *f.* (Tussilago farfara) lapúh.

Kragen, *m.* ovratnik, vratnik, koler; (Hals) vrat: beim - nehmen, za vrat zagrábiti ob. popasti (padem); -borte, *f.* opremek, ovratek.

Krähe=e, *f.* vrana; -en, *v. n.* kikirikati, péti (pojem): zakikirikati, zapéti; -e n = *a.* vranji; =fuß, *m.* vranja noga; =geſchrei, *n.* krákanje.

Krahn, *m.* škripec, samotéžnik, žerjav. [-eel s. Streit.

Kral=e, *f.* hobotnica, osmonožec;

Krall, *m.* prasljej, prask, oprasljej; -e, *f.* krempelj, *dim.* krempljič, krempljiček, krempljec; -en, *v. a.*

práskati: prásniti, oprásniti; -ig, *a.* krempljat; praskav.

Kram, *m.* kram, kramarija, kupčija na drobno; (Ware) drobna roba, krama, drobnjava; (Sache) reč *f.*; -bude, *f.* štacuna, kramárnica; -en, *v. n.* kramáriti, drobnjavo prodájati; (herum-,) stíkati, šétati; premetovati.

Krämer, *m.* kramar, štacunar; -ei, *f.* kramarija, kupčija na drobno: -betreiben, kramáriti; -gewicht, *n.* krámarska vaga; -gut, *n.* drobna roba, drobnjava; -wage, *f.* krámarska téhtnica.

Kramladen, *ſ.* **Krambude.**

Krammetsvogel, *m.* brínovka, brínovec, smolnica. [mer] skoba.

Krampe, *f.* pikón, kramp (Klam-

Krämpe, *f.* okrajec, štula, streha, ostrešek; -el, grebén, grebenica, mikavnik, gredaše *pl.*; -eln, *v. a.* grebénati, gredášiti, míkati, česrati.

Krampf, *m.* kerč: er hat -, kerč ga lomi, kerč ga grudi od. nadleguje; -haft, *a.* kerčevít; Krämpfig, *a.* kerčen, kerčív; -mittel, *n.* zdravilo zoper kerč; -ſtillend, *a.* protikerčen.

Krauich, *m.* žerjav, žerjál, gruh; -e *a.* žerjavov; -farbig, *a.* žerjalast.

Krank, *a.* bolen, bolán, betežen: -ſein, bolovati, boléhati; -werden, zboléti, obolétí *pf.*; wieder - werden, preboléti; -e, *m.* bolník, betežnik; *f.* bolnica, betéžnica.

Kränkel-ei, *f.* boléhanje, boléhavost, bolehnost, nevbógljenost; -n, *v. n.* boléhati, bolehovati, bolehen biti (sem), krécati; -nd, *a.* bolehen, bolehav, betežen, nevbogljén, krecav.

Kränken, *v. a.* žáliti, žalostiti, greníti: razžáliti; (Nachtheil zufügen) kratiti, krivico komu délati: prikrátiti, okrátiti, prikrájšati + okraćevati, prikrajševati; das kränkt mich, to me bolí, bode od. grení.

Kranken, *v. n.* bolovati, bolen biti (sem), boléhati; -anſtalt *ſ.* Krankenhaus; -bericht, *m.* zdrávnikovo poročilo; -beſuch, *m.* obiskovanje bolnika; -bett, *n.* bolníkova postelj *f.*; -haus, *n.* bolnišnica, bólnica; -koſt, *f.* hrana za bolnike; -lager *ſ.* Krankenbett: nach kurzem-, po kratki bolezni; -pflege, *f.* strežba bolnikom; -verpflegskoſten, *pl.* stroški za preskerbovanje bolnikov; -wärter, *m.* bolniški strežnik; =in, *f.* bolniška strežnica; -zahl, *f.* število bolnikov; -zimmer, *n.* izba bolnih.

Krank-heit, *f.* bolezen *f.*, beteg; anſteckende -, kužna od. nalezljiva bolezen, takajca: in eine - fallen, zboléti, obolétí *pf.*; von einer - geneſen, ozdravéti, ozdráviti se; -koſten, *pl.* stroški za bolezen; bolniški stroški *pl.*; -ſtoff, *m.* bolnina.

Kränk-ler, *m.* boléhavec, nevbogljenec, betežnik; =in, *f.* boléhavka, betéžnica, nevbogljenka; -lich, *a.* bolehen, bolehav, nevbogljén, nabogljén; =keit, *f.* bolehnost, boléhavost, bolehovanje, betežnost; -ling *ſ.* Kränkler.

Krankſein, *n.* bolovanje, bolezen.

Kränkung, *f.* žalitev, razžalitev, razžala.

Kranz, *m.* venec; *dim.* venček, venčič; (um d. Mühlst.) obód; (am Rad) platišče; (Sammlung) zbirka; -eljungfer, *f.* družica, rjúšnica, svatevíca: -sein, družičevati.

Kränz-chen, *n.* venček, venčič; *fig.* beseda, večerna veselica; -en, *v. a.* vénčati: ovénčati.

Kranz-förmig, *a.* venčast; -träger, *m.* vencenosec.

Krapfen, *m.* krap, fancovet.

Krapp, *m.* brošč; - = *a.* broščev; -e, *pl.* bróščnice *pl.*; -roth, *n.* bróščeva rudečica; -stampfe, *f.* stopa za brošč; -wurzel, *f.* bróščeva korenina.

Kraſs, s. Dick, Grob: -e Unwiſſenheit, grozna nevednost, strašanska nevednost. [valnik, zijalo.

Krater, *m.* žrelo, bljuvavnik, blju-

Kratz-bere s. Brombere; -diſtel, *f.* škerbinec; -e, *f.* stergača, stergulja.

Krätze, *f.* garje *pl.*, srab, svrab, hraste *pl.*; (im Bergb.) drobír, melina, ostružina, osteržki *pl.*

Kratz-eiſen, *n.* stergalo, stergulja, dergulja; -en, *v. a.* práskati, čóhati, dèrgati, dergástiti, drápati, čehljati, dergljati: prásniti, oprásniti, odèrgniti; (v. d. Feder) práskati, čoderkati; (m. d. Eiſen) stèrgati; Wolleſ. Krämpeln, *v. n.* (jucken) serbeti, ščemeti; -er, *m.* práskavec, stergár, stergavec; (ſchlechter Wein) cviček, práskavec; (Werkzeug) stergalo, stergavnik; -fuß, *m.* poklon.

Krätz-ig, *a.* garjev, garjav, hrastav, srabljív; =e, *m.* gárjevec, srabljivec; *f.* gárjevka, srabljivka; =keit, *f.* srabljivost; -milbe, *f.* serbec; -ſalbe, *f.* maža za garje.

Kraus, *a.* kodrast, kodrav; (zerzauſt) kuštrast, kuštrav, razrahan, razmeršen; (gefältelt) nabrán, gubav; -bart, *m.* kodrobradec; -e, *f.* kreželj, kréželjec; (Eigenſchaft) kodravost.

Kräuſel s. Kreiſel; -eiſen, *n.* kodrilo, kodercilo; -n, *v. a.* kódrati, kódriti, svédriti, obrenkovati, kodèrčiti.

Krauſ-emünze, *f.* konjska meta; -en s. Kräuſeln; -haar, *n.* kódrasti lasjé; =ig, *a.* kodrast, kodrolás, kodrolasàt; -kopf, *m.* kódrasta glava; (Perſon) kodrolasec; -locke, *f.* koder, kóderec; -lockig, *a.* kodrav, kodrast.

Kraut, *n.* zelišče, zel *f.*, zelina, zéljščina, bil, bilina, rastlina, trava; (Grünzeug) zelenje, zelenjava, zelenina; (Kohl) kapus, zelje; (v. Rüben) metenica, répnica, ščavje; (Heilkr.) korenje, zdravilno zelišče; (v. Kartoff.) metenica, krompírjevica; (Blätter d. Gewächſe) nat *f.*, répnica; -acker, *m.* kapusišče, zelnik, zelnják; -beet, *n.* greda, leha; -blatt, *n.* zélnato od. kapusno pero (g. peresa); *coll.* zélnato od. kapusno perje.

Kräut-chen, *n.* zéljice, trávica; -er, *a.* zeliščni, rastlinski; -erabſud, *m.* zeliščni odvarek; -erarzenei, *f.* ze-

lišćno zdravilo; -krauszug, *m.* rastlinski izleček; -krbuch, *n.* rastlinske bukve *pl.*; -krhandel, *m.* kupčija z zelišči, -krhändler, *m.* kupčevavec z zelišči; zeliščar; -krich, *n.* nat *f.*, metenica, répnica; -krkenner, *m.* rastlinoznanec, travoznanec; -krmarkt, *m.*: zeliščni terg; zeleni trg; -krreich, *a.* zeliščnat, zelovit, travat, travnat: -krreich, *n.* rastlinstvo, rastlinje; -krsaft, *m.* zeliščni ober zdravilni sok, zelíščavec; -krsuppe, *f.* zelíščnica, juha iz zelišč; -krweib, *n.* zelíščarica, travarica.

Kraut=feld, *n.* kapusišče, zelnik; -garten, *m.* zelinjak; kuhinjski vert, zelnik; -haupt, *n.* kápusna ob. zelnata glava; -hobel, *m.* noži *pl.*; -junker, *m.* kmečki žlahtnik; -kopf s. Krauthaupt.

Kräutlein s. Kräutchen.

Kraut-markt s. **Kräutermarkt**; -pflanze, *f.* kapus; zelina, bilina, bil *f.*; -strunk, *m.* kocen, kocén, štorž; -wasser, *n.* zélnica, kapúsnica.

Krax=all, *m.* kramola, šunder; vstaja, punt; -ate, *f.* zavrátnica, zavratnik.

Krax=e, *f.* krosna, krošnja; -enmann, *m.* krosnar.

Kreatur, *f.* stvar *f.*; (verächtl.) pokveka; die ganze -, vse stvarí, vsa stvárnica.

Krebs, *m.* rak; (Stein-) koščak; (Bach-) mehkúž; (mieternder -) lilek; - = *a.* rakov, račji; -auge, *n.* račje ob. rakovo okó; -chen, *n.* račič, race (g. -eta); -en, *v. a.* rake loviti; -fang, *m.* račja lov *f.*, rakolóv; -fänger, *m.* rakolovec; -gang, *m.* račji hod, rakov hod: den -gang gehen, rákovo pot iti (grem), po rače ob. rítinsko iti, navzrit hoditi; -geschwür, *n.* rak; -reich, *a.* rakovít rakoviten; -reiße, *f.* rákova verša, račilo; -schaden s. Krebsgeschwür; -schale, *f.* rakova luščina ob. skorépnica; -schere, *f.* ščipálnice, *pl.* klešče *pl.*; (eine) ščipálnica, klešča; -spinne, *f.* rákasti pajek; -weibchen, *n.* rakovica, rákovka.

Kreden=en, *v. a.* napiti (pijem) + napívati; prikúsiti + prikúšati; -tisch, *m.* napojna miza.

Kredit, *m.* vera, zaúp, počák, kredít; auf -, na vero, na up, na zveste roke; viel auf - geben, veliko zaúpati; keinen - haben, ne imeti (ám) vere; -anstalt, -bank, *f.* upodájnica, kreditna naprava, kredítnica; -ieren, *v. a.* na up ob. na vero dati + dajati; zaúpati + zaupovati; -iv, *n.* verodajno ob. poverovavno pismo; -or, *m.* upodavec, upodajec; -s, *a.* upni, kreditni; -sfasse, *f.* upna ob. kreditna denárnica; -soperazion, *f.* upna ob. kréditna započetba, kreditno započetje; -papier, *n.* upni ob. kreditni papir.

Kredo, *n.* vera.

Kreid=e, *f.* kreda, krajda, krida; -eformazion, *f.* kredna tvorina; -en, *v. a.* krédati, krídati: okrédati, nakrédati; -enartig, *a.* kredast; -enerde, *f.* krédnica, kredovica; -enstift, *m.* krednik, kredič; -enweiß, bel

kakor kreda; -enzeichnung, *f.* naris od. načertek s kredo; -icht, *a.* kredast; -ig, -ereich, *a.* krednat, kredovit.

Kreieren, *v. a.* ustanoviti, postáviti, narediti, izvóliti + ustanávljati, postávljati.

Kreis, *m.* kolobár, krog, krogljej, oberten, korn, kolo (g. kolesa); (Bezirk) okróg, okrožje, kotar, kresija (Umfreis) okoliš, okolica, okolišče; (Lebenskr.) krog, versta; (Bereich) obor, področje; (Gesellschaft) družba, društvo, druščina, sreda; -=, *a.* kresijski, okrožni; (rund) okrogli; -abschnitt, *m.* krogov odsék; -amt, *n.* kresijska gosposka, kresija; =s=a. kresijski; -arzt, kresijski zdravnik; -bewegung, *f.* vertenje v korn od. v krog; -bogen, *m.* okrogli obók.

Kreisch=en, *v. n.* vríščati, (im), cvíčati (im), kríčati (im); *v. a.* cvreti, creti: ocvreti, -end, *a.* vrišćav, vrišćéč; -er, *m.* vrišćavec, vrišćalo.

Kreisel, *m.* volk, vertelec, vertavka, bèrklica, bèrnklica; -förmig, *a.* vertavkast; -n, *v. n.* verteti se, súkati se (sučem), v korniti (grem); -schnecke, *f.* srácica; -spiel, *n.* igra z volkom od. z bèrnklico; -wind, *m.* vertuna.

Kreisen, *v. n.* súkati se (sučem), verteti se, v korn iti (grem), krožiti; (mont.) drobiti, zdrobiti; (v. Becher) okoli od. od roke do roke iti (grem); in den Adern -, po žilah teči od. se pretákati.

Kreis=förmig, *a.* krogel, okrogel, okroglast, obel; -gebiet, *n.* okolija, okoliš; -gemeinde, *f.* kresijska óbčina od. srenja; -gericht, *n.* kresijska od. okrožna sodnija; =s=a. okrožno-sodnijski; =spräsident, *m.* okrožno-sodnijski predsednik; =rath, *m.* okrožno-sodnijski svetovavec; -hauptmann, *m.* kresijski glavár od. poglavár; -lauf, *m.* krogoték, krožitev, krožni ték, obték; -linie, *f.* krožnica, obódnica; -peripherie, *f.* obód; -präsident, *m.* kresijski predsednik; -rath, *m.* kresijski svetovavec; (als Körperschaft) kresijsko svetovavstvo; -ring, *m.* kolobár; -rund, *a.* okrogel, krogel, okroglast.

Kreiß=en, *v. n.* jéčati (im), stókati (stočem), prepádati, tárnati; (v. d. Gebär.) v porodnih bolečinah biti (sem); -en, *n.* stok; (Geburtswehen) porodne bolečine *pl.*; -er, *m.* ječavec, jékavec, stókavec; =in, *f.* ječavka; (Gebärerin) porodnica.

Kreis=stadt, *f.* kresijsko mesto; -vertretung, *f.* okrožno zastopstvo; okrožno namestovavstvo; -vorsteher, *m.* okrožni predstojnik.

Krempe s. **Krämpe.**

Kren, *m.* hren; -acker, *m.* hrenišče; -sauce, *f.* hrénovica; -teig, *m.* hrenovo testo, hrénovec.

Kre=osot, *n.* kreosót; -piren, *v. n.* cérkati: cérkniti, stégniti se, pogníti, gagníti, omáhniti, pocérkati, pogágati.

Krepp, *m.* krep.

Kreſſe, *f.* kreša, kresa; -tin, *m.* butec, butelj (g. -na), bebec.

Kreuz, *n.* križ: *dim.* križec, križček; in's –, über's –, križem, križema; - und quer, navkriž, križem; das – machen, križati se, križ délati: pokrižati se, križ storiti; viel - haben, veliko terpeti; (Elend) križ, nadloga, reva; (Ordenszeichen) križec; -abnahme, *f.* jemanje ober vzetje s križa; -band, *n.* križna vez *f.*; (bei Poſtſend.) križni zavitek; -baum, *n.* križna kost *f.*; -bild, *n.* sv. martra, podoba sv. križa; -blume, *f.* mleček, križnica; -bogen, *m.* v-skrižni obók; -brav, *a.* prav od. verlo priden; -dorn, *m.* pesika, pesíkovec, psíkovec; -en, *v. n.* po morji króžiti, križati, brodáriti; ſich –, *v. r.* križati se, v križ iti (grem): prekrižati se: wo ſich die Wege –, na razpotji, križpotji; (Füße ꝛc.) prekrižati, križem djati (dem, denem) + prekriževati, križem dévati; -er, *m.* krajcar; *f.* Korſar; -erfindung, *f.* najdba sv. križa; -erhöhung, *f.* poviševanje sv. križa; -erſtück, *n.* krajcar; -eſtod, *m.* smert na križu; -fahrer, *m.* križár, križanec, božjepotnik; -fahrt *f.* Kreuzzug; -förmig, *a.* križast, kríževnast; -gang, *m.* prekrižano hodišče; *f.* Kreuzweg, -heer, *n.* križarska vojska; -herr, *m.* križák, križár; -igen, *v. a.* križati, na križ pribiti (bijem) od. razpeti (pnem) + na križ pribíjati od. razpénjati; ſich –, *v. r.* križati se: prekrižati se + prekriževati se; -iger, *m.* križavec; -igung, *f.* križanje, razpetje na križ; -kraut, *n.* masleni grint; -lahm, *a.* hrom v križu; -nerve, *f.* križna čútnica; -otter, *f.* gad, pisani modras; -ritter, *m.* križár, križanec; -ſchmerz, *m.* bolečina v križu; -ſchnabel, *m.* krivokljunec, krumpež; -ſpinne, *f.* križasti pajek; -tag, *m.* križev dan (g. dneva); -thaler, *m.* križavec, križevača; -träger, *m.* križonosec; -weg, *m.* razpótje, razkrižje, križempot, razcestje; (kirchl.) križev pot; -weiſe, *ad.* križem, križema, navskríž, navskrižem, vse vprek; -woche, *f.* križev teden; -zeichen, *n.* križec; das hl. –, známenje sv. križa: -beiſetzen, podkrižati se + podkriževati se; -zug, *m.* križanska vojska, križarska vojska.

Kribbeln, *v. n.* gomezeti, gomizati, gomizljati, mergoleti, gomoleti; *n.* gomezenje, gomizljanje, mergolenje.

Krid-a, *f.* kant, propadek: in – gerathen, na kant od. na boben priti (pridem); -ator, *m.* propadnik.

Kriech-ante, *f.* krehljec: krehelj, (g. -na); -en, *v. n.* lezti, láziti, pláziti se; (ſchmeichelu) sladkati se, sliniti se, dobrikati se, prilizovati se; (auf vieren –) komárati. (aus dem Ei –) izleči se (ležem), izvaliti se, uplóditi se *pf.*; -end, *a.* lezóč, lazéč; *fig.* prihuljen, prilizljiv, =e Thiere, laznina, lezečina, lezerčina, golazen *f.*; -er, *m.* prilizovavec, prihúljenec, lizún; =ei, *f.* prilizljivost, prilizovanje; =in,

f. prilizovavka; =isch, *a.* prilizovaven, prilizljiv.

Krieg, *m.* vojska, vojna; (Kampf) boj, bitva: -führen, vojskovati se; in den - ziehen, na vojsko od. na boj iti (grem); es entstand der -, vojska se je vnela; -en, *v. a.* doseči (sežem), zadoseči, dobiti, zadobiti, zadobáviti se česa + doségati dobívati; (erhaschen) uloviti, vjeti (vjamem); -*v. n.* (Krieg führen) vojskovati se, bojevati se, bóriti se, klati se (koljem); -er, *m.* vojščák, voják, vojník; (Kämpfer) bojnik, bojevavec, borec, borivec; -er-*a.* vojaški, vojníški; =isch, *a.* bojevaven, nabojen, bojaželjen; vojaški; =mäßig, *a.* vojaški, vojniški; =stand, *m.* vojaški stan, vojaštvo; -führend, *a.* vojskovaven, vojskujóč.

Kriegs-*a.* vojskni, bojni; (Krieger-) vojaški, vojniški, borivski; -angelegenheit, *f.* vojskna zadeva od. reč *f.*; -anstalten, *pl.* priprave za na vojsko od. k boju, vojskne priprave *pl.*; -art, *f.* način vojskovanja; -artikel, *m.* vojskni člen, bojno pravilo; -aufgebot, *n.* poziv od. poklic na vojsko; -bedarf, *m.* vojskna potreba, potrébščina za vojsko; -bereitschaft, *f.* vojskna pripravljenost; -dienst, *m.* vojaška služba; -entschädigung, *f.* odškodba za vojsko; -erklärung, *f.* napoved vojske, vojskno naznanilo; -eröffnung, *f.* začetek vojske; -fach, *n.* vojaštvo, vojaške zadeve *pl.*; -fall, *m.* pripad vojske: im -, ko bi se vnela od. ko bi navstala vojska; -flotte, *f.* bojno od. vojskno brodovje; vojaške ládije *pl.*; -fuß, *m.* priprava za vojsko; vojskni stan; auf den - setzen, za na vojsko pripráviti; -gebrauch, *m.* obvojskna šega; -gebühr, *f.* obvojskna plača; -gefährte, *m.* sobojnik, sovojnik, soborec, vojskni továrš; -gefangene, *m.* zajetnik, vjetnik; -gefangenschaft, *f.* zajetje, vjetje v vojski; -genoss d. Kriegsgefährte; -gepäck, *n.* vojaška pertljaga; -geräth, *n.* vojaška sprava od. roba; -gericht, *f.* vojaška sodba; vojaška sodnija; -gefang, *m.* bojna od. vojaška pesem *f.*; -geschrei, *m.* vojskni od. bojni krik od. krič; -gesetz, *n.* vojaška postava; -getümmel, *n.* vojskni od. bojni hrup; -glück, *n.* bojna od. vojskna sreča; -gott, *m.* vojskni bog; (b. d. Slaven) Perún, Svétovid; -hafen, *m.* vojaški pristan; -haufe, *f.* vojaška truma, vojaško kerdelo; -heer, *n.* voj, vojska, vojna, armada; -held, *m.* junák, vitez; -hilfe, *f.* pomóč v vojski.

Kriegs-jahr, *n.* leto vojske; -kanzlei, *f.* vojaška pisárnica; -kasse, *f.* vojaška denárnica; -kommissär, *m.* vojaški komisár; =iat, *n.* vojaško komisarstvo; -kosten, *pl.* vojskni stroški *pl.*; -kundig, *a.* zveden od. znajden v vojski; -kunst, *f.* umno vojskovanje; vojskna veda; -lärm, *m.* vojskni hrup; -leben, *n.* življenje ob vojski; -leute, *pl.* vojščaki, vojaki, vojniki; -glied, *n.* bojna od. vojaška pesem *f.*; -list, *f.* vojaška zvijača od. lest *f.*; -liste, *f.* imenik voj-

ščakov; -lust, *f.* bojaželjnost, nabojnost; =ig, *a.* bojaželjen, nabojen; -macht, *f.* vojaška moč *f.*; vojska; -mann, *m.* vojak, vojščak, vojnik, bojnik; =schaft, *f.* vojska, vojna, vojščaki *pl.*; -marine, *f.* vojaško mornarstvo; -minister, *m.* vojaški minister, minister vojaških zadév; =ium, *n.* vojaško ministerstvo, ministerstvo vojaških zadév; -operazion, *f.* vojaško podvzetje, početje ob. delo v vojski; -ordnung, *f.* bojni red; -pflicht, *f.* dolžnost vojaške službe; =ig, *a.* vojáščini podvèržen, podveržen dolžnosti vojaške službe; -rath, *m.* vojaški zbor, bojno svetovavstvo; (Person) vojaški svetovavec; -recht, *n.* vojaško pravo; =lich, *a.* vojaškopraven, po vojaških postavah; -satt, *a.* vojske sit; -schaden, *m.* škoda po vojski; -schar, *f.* vojaška truma ob. četa; -schauplatz, m. bojišče, borišče, bojno torišče; -schiff, *n.* bojna ob. vojaška ládija; -staat, *m.* vojaška deržava; -stand, *m.* vojaški stan, vojaštvo, vojáščina; -steuer, *f.* bojnina, vojskninа, bojni davek; -übung, *f.* vojaška vaja, vojskna vadba; -unruhen, *pl.*, vojskni nemír; -volk, *n.* vojska, vojščaki *pl.*; -waffe, *f.* bojno orožje; -wesen, *n.* vojaštvo, vojništvo; -zeit, *f.* čas vojske: zur -, ob vojski; -zucht, vojaški red; -zug i. Feldzug; -zulage, *f.* obvojskni priklad; -zustand, *m.* vojskni stan.

Krim-en, *n.* hudodelstvo, hudodejstvo, zločínstvo, zločín; -inal, *a.* kázenski, kriminalni, hudodelski, hudodejski; =gericht, *n.* kriminalna ob. kázenska sodnija; =haus, *n.* kaznívnica; =ist, *m.* poznavec kázenskega prava; (Verbrecher) hudodelec, hudodelnik, hudodéjec, zločín, zločinec; =recht, *n.* kázensko ob. kriminalno pravo; =richter, *m.* kázenski ob. kriminalni sodnik.

Krinoline, *f.* krinolina.

Kripp-e, *f.* jasli *pl. f.*, *dim.* jáslice *pl.* (Trog) korito, žleb; (Flechtwerk) jez, pregraja, zagraja; -en, *v. a.* graditi: zagraditi + zagrájati; -lein, *n.* jáslice, jasličke *pl.*

Krise, Krisis, *f.* razsodna doba, prevrat. [*a.* kríspati.

Krispel=fraut, *n.* kobúlica; -n, *v.*

Krist s. **Christ.**

Kristall, *m.* glat *f.*, vledenec, kristál; -en, *a.* glaten, kristalov; -förmig, *a.* glatast, glatovít, vledenčast, kristalast; -hell, *a.* čist kakor glat; -inisch, -isch, *a.* glatast, glatovít, kristalast, vledenčast; -linse, *f.* glatna ob. kristalna leča; -isazion, *f.* glatenje, vledenovanje, kristalovanje; -isieren, *v. a.* glatiti, vledenovati, kristalovati, kristalizírati; - *v. n.* glateti, glatovati, ledeneti, vledenovati se, kristalizírati se: vledeneti, vledeniti se; -ografie, *f.* glatopis, kristalopisje; -ware, *f.* glatovina, kristalna roba.

Krit=erium, *n.* sojilo, sodilo; známenje; -if, *f.* presoja, presojava, razsoja, razsojek, pretrés, kritika;

=aſter, *m.* presojáč, rešetavec, kritikaster; =er, *m.* presojevavec, razsojevavec, presodnik, pretresovavec, kritik, kritikar; -iſch, *a.* razsoden, razsojevaven, presojevaven, pretresovaven; (entſcheid.) razsoden, odločen; (gefährlich) nevaren; -iſieren, *v. a.* presóditi, razsóditi, pretresti, na rešeto djati (dem, denem) + presójati, presojevati, razsojevati, pretrésati, pretresovati, na rešeto dévati; -iſität, *f.* presodnost, razsodnost, pretresovavnost; -telei, *f.* rešetanje; -teln, *v. a.* rešetati, grájati; -tler, *m.* rešetavec, presojáč, grajavec.

Kritz=elei, *f.* čečkanje, čečkarija, čerčkarija, čirečara; -eln, *v. a.* čečkati, čerčkati, čirečare délati; -ler, *m.* čečkavec, čerčkavec.

Krokodill, *n.* krokodil; -ē=*a.* krokodilov, -stránen, *pl.* lažnjive od. goljufive solze *pl.*

Kroll=en, *v. a.* čívkati.

Kron=*a.* kronski, kronin; -e, *f.* krona; (d. Baumes) verh, oberša: der Baum mit ſchöner -, košato drevo; (am Huf) venec; *fig.* prestol.

Krönen, *v. a.* krónati, vénčati: ovénčati.

Kron=enartig, *a.* kronast, venčast; -enbein, *n.* venčna kost *f.*; -enträger, *m.* krononosec, vénčanec; -erbe, *m.* vladarjev nastopnik od. naslednik; -feldherr, *m.* kronski vójvoda; -gut, *n.* kronska imovina, krónino blagó; -hüter, *m.* kronin čuváj; -land, *n.* kronovina; -leuchter, *m.* lestenec, kloka, svetílnik; -prinz, *m.* kaiſerlicher -, cesárjevič naslednik; königlicher -, kraljevič naslednik; -rad, *m.* preslično kolo (g. -esa); -ſchatzmeiſter, *m.* kronski zakladnik; -thaler, *m.* križavec, križevača, križasti tolar; (halber) zlat; -wicke, *f.* šmarna dételja.

Krönung, *f.* krónanje, vénčanje; -stag, *m.* dan krónanja.

Kropf, *m.* brahor, guša; (d. Vögel) golžún, pitan, petan, petanec; Kröpfchen, *n.* brahorec, brahorček; golžunec; -gans, *f.* nesit, nénasit, pélikan; -ig, *a.* brahorast, brahorav, gušav; =e, *f.* brahorec, gušavec, *f.* brahorka, gušavka; -mittel, *n.* pomoček zoper brahor; -taube, *f.* brahórasti golób.

Krötze, *f.* krastača, krastavica, krapavica, krohovnica. šatórnica, krota; (Krauth.) žaba, žábica; -enſtein, *m.* žabji kamen; -enteich, *m.* žabnjak, žabja luža.

Krück=e, bergla, berla, opérnica, opírnica; *dim.* bérglica, bérlica; (Ofen-)greblja, krevlja; *dim.* grébljica, krévljica; -en, *v. n.* o berglah hoditi.

Krug, *m.* verč, ročka, žurč, keržól; *dim.* verček, verčič, róčkica; wenn der - zu voll, geht er über, kedar je žakelj prepóln, se razveže; -förmig, verčast.

Krum=e, *f.* sredica, serdica. meča; (zerbröckelte) drobtina, merva.

Krüm=chen, *n.* drobtínica, mervica; drobljej, drobljanec; -elig, *a.* drob-

ljiv, mervljiv; -eln, *v.a.* drobiti, drobljati, drobniti, drobtiniti, merviti, mrviti.

Krumm, *a.* kriv, slok; (lahm) kruljev, šantav, plantav, hrom; -biegen, skriviti, zakriviti *pl.*; -gehen, šantati, šantúcati, plántati, hrámati; -=*a.* kriv; -beinig, *a.* švedrast, plantav, krivonóg, slokonóg.

Krümm=e, *f.* krivina, krivota, sločina; -en, *v.a.* kriviti, gèrbiti, kljúčiti: skriviti, skljúčiti, zgèrbiti, zviti (vijem) + sključevati, zgerbljevati, zvijati; sich -, *v. r.* viti se (vijem), vijúgati se, previjati se, zvijati se.

Krumm=fuß, *m.* krivonožec, švedér, švedravec, krevljáč; -füßig, *a.* krivonóg, švedrast, plantav; -gehörnt, *a.* vitoróg, zvitoróg, krivoróg; -geschnabelt, *a.* krivokljún; -hals, *m.* krivovratec; =ig, *a.* krivovrát; -holz, *n.* rušje, rušovina; pritlikovje, cretje, gorsko borovičje; =baum, *m.* -fiefer, *f.* ruša, rúšovec, rušje, gorski bor; =öhl, *n.* rúšovo od. borovo olje; -hörnig ſ. Krummgehörnt; -köpfig, *a.* vitogláv; krivogláv; -linig, *a.* kriv; -meſſer, *m.* krivec; -naſe, *m.* kljukonós, krivonós; -ſchnabel, *m.* krivokljún, krivokljunec, krumpež; =ig, *a.* krivokljún; -ſtab, *m.* kljúkasta pálica, kravola; pastirska pálica. (Biſchofsſtab) škofova pálica; -ſtroh, *n.* slama, zmétanica.

Krümmung, *f.* krivina, krivotina, krivnjava; (d. Fluſſes) zovoj, zavinek, vanjek. [big, *a.* krivoten.

Krumm=weg, *m.* krivi pot; -wen-

Krüppel, *m.* pokveka, pohábljenec; krúljevec, hromák; -haft, *m.* kruljev, hromast, pokvečen, polomljen, pohabljen; =igkeit, *f.* hromota, hromóst, pohábljenost; -n, *v. a.* ohromiti, pokvéčiti, pohábiti *pf.*

Krupel ſ. **Knorpel.**

Kruſt=e, *f.* skorja, kora, skora, škerlúp, škralúp; (einer Wunde) hrasta, krasta: mit einer - ſich überziehen, oskórjiti se, oskórjati se; -enthier, *n.* košár; -ig, *a.* skorjat, skorjav.

Kruzifix, *n.* razpelo, razpetje, sveta martra, božja martra.

Krypto=, *a.* tajni, skrivni; -gam, *n.* tajnocvetka, rastlina skritega cvetja; -gamiſch, *a.* tajnocveten; skrivnoploden; -graphiſch, *a.* tajnopisen. [tunja, kibla.

Kübel, *m.* beden, bedenj, deža,

Kubik=, *a.* kúbičen, kostkov; -fuß, *m.* kostkov od. kúbični čevelj, šestérnati črevelj; -klafter, *f.* kostkov od. kúbični seženj od. sežén; --maß, *n.* kostkova od. kubična mera; -wurzel, *f.* kúbični korén, korenina tretjega reda; -zahl, *f.* kostkovo od. kubično število; -zoll, *m.* kostkov od. kubični palec.

Kub=ieren, *v. a.* kostkovati, kubírati; -iſch, *a.* kostkov, kubičen; -us, *m.* kostka.

Küch=e, *f.* kúhinja, ješpič; (Speiſe) kuha, jedilo, jestvina.

Kuchen, *m.* koláč, bosman; (gefnetet.) potica, povitica, gúbanica, prigánica, pogača; (Hochzeit-) presnec, bosman; (Butter-) mlinec; podpepelnik.

Küchen-, *a.* kuhinjski, ješpični.

Kuchenbäcker, *m.* kolačnik, pogačar, mlinčar.

Küchen-feuer, *m.* pečúhnjica; -feuer, *n.* ogenj na pózadu ob. na ognjišču; -garten, *m.* kuhinjski vert, zelinjak; -geräth, *n.* kuhinjska priprava; -geschirr, *n.* kuhinjska posoda; *coll.* kuhinjsko posodje; -gewächs, *n.* zelenjava, zelenina, zelenjád *f.*; soćivje; -herd, *m.* ognjišče, pozad; -kraut, *n.* zelišče kuhinjsko; -latein, *n.* slaba latínščina; -magd, *f.* kuhinjska; -mäßig, *a.* kuhnjiski; -meister, *m.* véliki kuhár; -messer, *n.* kuhinjski nož, kuhinjak; -rechnung, *f.* kuhinjski račún; -salz, *n.* kuhinjska sol *f.*; -schabe, *f.* šurek, švab; -schelle, *f.* (Anemone pulsatilla) velikonóčnica, kimovnica; (Anem. pratensis) kosmatinec; -schrank, *m.* kuhinjski omár, kuhinjska omara; -wesen, *n.* kuhinjstvo; -zeug, *n.* kuhinjska pertenina, kuhinjsko perilo.

Küchlein, *n.* pišče (g. -eta), pišek, piščanec, čibej; weibl. čibica, piška.

Kuckuck s. **Kukuk**.

Kufe, *f.* bečev, bučel *f.*, čeber, brenta; (am Schlitten) smuka, sanica.

Küfer, *m.* bečvár, sodár; -handwerk, *n.* bečvarija, bečvarstvo, sodarija, sodarstvo.

Kugel, *f.* kroglja, krogla, kuglja, oblica, oblo; *dim.* krógljica, kúgljica; (Flinten-) svínčnica, svinčenka; (Zusammengeroltes) svalek; Kügelchen s. Kugel *dim.*; -fisch, *m.* kúglarica; -form, *f.* okroglina, oblina; -förmig, *a.* obel, okrogel, kroglast, okroglast, óbličast; -gießer, *m.* kroglolivec; -ig, *a.* okrogel, okroglast, krógljičast, obličast; -n, *v. a.* točiti, talókati, kotáliti, valúckati: potočiti, zatočiti, zatalókati, zavalúckati; *v. n.* tákati se, talókati se, takljati se, tekljati se, točiti se; fich -, *v. r.* váljati se, valúcati se, valúckati se, prekucovati se; -rund, *m.* toča samih krogelj; -rund, *a.* okrogel, krogel, obel; *fig.* opotéč, opotočen; -schnitt, *m.* presek kroglje; -stein, *m.* oblák; -zieher, *m.* maček, vlek.

Kuh, *f.* krava; *dim.* krávica; elende -, krávišče, gavra; junge -, júnica; milchende -, molzna ob. zmolzna krava, dojna krava; schwarze -, mavra, plima; weiße -, belša, belka, beluša; schwarzrothe -, dima, dimša, dimka; weißgestreifte -, breza, hellrothe -, pirha; rothe -, rudečka; mit einer Bläße, liska; gern davongehende -, bezalka; die zuerst gekalbt, pervésnica; trächtige -, breja krava; gelte -, jálovka, jálovica; die gern abortiert, zvergla; blinde - spiel, katinelica, slepa miš; blinde - spielen, katínati, kotínati; -a. kravji; -baum,

m. mlečno drevo (g. drevesa); -blatt*ern* s. Kuhpocken; -fladen, *m.* kravjek; -fleisch, *n.* kravje meso; -glocke, *f.* kravji zvonec; -haar, *n.* kravja dlaka, arovica; -haut, *f.* krávina, kravja koža; -hirt, *m.* kravji pastír, kravár; =in, *f.* kravja pastirica, kravarica; -horn, *n.* kravji rog; -kalb, *n.* telica, telička; -käse, *m.* kravji sir.

Kühl, *a.* hladen, hladek: -werden, ohladiti se, ohládniti + ohlájati se; -=*a.* hladivni; -becken, *n.* hladívnica; -e, *f.* hlad, hlaja, zahladje, hladilo; (Eigenschaft) hladnost.

Kuhleder, *n.* kravje usnje, krávina.

Kühl=en, *v.a.* hladiti: ohladiti, shladiti, razhladiti + ohlájati, razhlájati; sein Müthchen -, znositi se nad kom, zmaščevati se nad kom; - *v.n.* hladiti se: ohladiti se, ohladniti; -end, *a.* hladiven; -faß, *n.* hladivnik; -mittel, *n.* hladilo; -pfanne, *f.* ponva hladívnica; -pflaster, *n.* hladivni obliž; -ung, *f.* hlaja, ohlaja; hladna sápica; -wanne, *f.* hladivna kad *f.*

Kuh=magd, *f.* kravarica, kravarka; -maul, *n.* kravji gobec; -milch, *n.* kravje mleko; -molken, *pl.* sírotka, siratka.

Kühn, *a.* derzen, prederzen, derzovit, neustrašen, serčen, smel; -e, *m.* prederznež; *f.* predèrznica; -heit, *f.* prederznost, serčnost, smelost; -muth, *m.* derznost, prederznost.

Kuh=pocken, *pl.* osépnice *pl.* osipice *pl.* koze *pl.*; =impfung, *f.* cépljenje od. stávljenje osepnic od. koz; -schwanz, *m.* kravji rep; -stall, *m.* kravji hlev, kravjak, kravnjak.

Kukuk, *m.* kúkovica, kúkavica; -=*a.* kukovičji.

Kukuruz, *m.* túrščica, túršica, koruza, debelača, sirek; -feld, *n.* koruzišče, sírkišče; -stroh, *n.* korúznica, sírkovina, túrščičevina.

Kul=isse, *f.* stranska stena, postranica, kulisa; -minazion, *f.* najviša stopnja, verhovanje; =spunkt, *m.* veršník, višek; -miniren, *v.n.* verhovati, na višku biti.

Kult=iviren, *v.a.* vzdelovati, obdelovati; gojiti; (bilden) líkati, míkati, obráziti: olíkati, omíkati, izobráziti + izobraževati; -iviert, *a.* izobražen, omíkan, olíkan; (v. Boden) obdelan; -ur, *f.* omika, olika, izobraževanje, izobráženost; (Anbau) obdelovanje; =aufwand, *m.* stroški za obdelovanje; -fähig s. Bildungsfähig; =geschichte, *f.* zgodovina omike, povéstnica izobráženja; =träger, *m.* omikonosec; -us, *m.* bogočastje, bogoslužje, božja služba; =-*a.* bogočastni, bogoslužni; =minister, *m.* minister za bogočastje; =gegenstand, *m.* bogoslužna reč *f.*

Kümmel, *m.* kúmina, kímena, kumin; -branntwein, *m.* kúminovec, kímenovec; -öhl, *n.* kúminovo od. kímenovo olje; -wasser, *n.* kúminova od. kímenova voda, kúminovica.

Kummer, *m.* toga, tuga, tugoba; težava; (große Noth) révščina, si-

roščija, siróščina, nadloga, jedínščina, nuja, pománjkanje; (Sorge) skerb *f.*; machen Sie sich deshalb keinen -, naj vas to ne skerbí, ne bojte se zavoljo tega; -frei s. Kummerlos; -haft, *a.* otožen, tužen, žálosten.

Kümmerlich, *a.* reven, nadložen, siromašen, sirošen, beden, kukaven: -leben, revno živeti, strádati, revo prodájati, lákoto pasti; (kaum) težko, komaj.

Kummerlos, *a.* brezskerben, neskerben, brezbrižen.

Kümmern sich, *v. n. u. r.* (um etwas) márati, mar biti (sem), róditi, brigati se, skerbeti; was kümmert mich das, kaj mi je za to, kaj mi je tega mar, kaj mi je do tega, kaj me to briga? (Gramm empfinden) žalostiti se, ujédati se; -is s. Kummer.

Kummervoll, *a.* žálosten, nadložen, sirošen, reven.

Kummet, *m.* homat, homot, komat.

Kumpan, *m.* drug, pajdaš.

Kum-pen, *m.* globina, tomún, jerín; -ulativ, *a.* skupen; -ulieren, *v. a.* kopičiti, verhovatiti.

Kund, *a.* znan, vedeč, razglašen, naznanjen: -machen, na znanje dati, naznániti, oznániti, na vest dati, vedeče storiti, oglasiti, razglasiti, razjásniti + na znanje dajati, naznánjati, oznánjati, oznanjevati, razglášati, razglaševati; -werden, zvédeti se (vém), zasloveti, razsloviti se. razoznániti se, razglasiti se + razoznánjati se, razglášati se; -bar s. Kund; -e, *f.* znanje, glas, vest *f.*, novica, porocílo, naznanilo; in Zusammensetz. znanstvo; -e, *m.* kupec, jemavec, kupovavec; kupovavka, jemavka; (bei Gastwirt.) pivec, pivka; der Schuster hat viele -n, črevljár dela za mnogo ljudi.

Künden s. Aufkündigen.

Kund-gebung, *f.* oznanilo, naznanilo, razglás, navestilo; -ig, *a.* vedóč, veden, vešč: - sein, kaj znati, za kaj védeti (vém): er ist vieler Sprachen -, zna veliko jezikov; Kündigen s. Aufkündigen; -machung s. Kundgebung, -schaft, *f.* znanje, glas, porocílo, vest *f.*; (Ausweis) spričevalo, spričílo; s. Kunde: -einziehen, pozvedovati, opraševati; = en, *v. a.* razgledovati, pozvedovati; veer, *m.* pozvedovavec, razgledovavec; =e; oglednik; =erin, *f.* pozvedovavka, ogledovavka.

Künftig, *a.* prihodenj, bodóč, prišesten, nastopen; -hin, *ad.* vprihodnje, vprihodnjič, posihmal, odsihmal.

Kunkel, *f.* préslica, kožélj; (der gewickelte Flachs) kodelja, kodelj *f.*: in die - gehen, na prejo iti, prejat iti (grem).

Kunst, *f.* umetnost, umetalnost, umetnija, umelnost; (Kenntnis) veda, znanstvo; - = *a.* umetni, umetalni, umetnijki, krasoumni; -arbeit, *f.* umetno delo, umetalni izdelek, umotvórina; -ausdruck, *m.* umetna beseda, znanstveni izráz; -ausstellung, *f.* umetnijska razstava;

-blume, *f.* ponaréjena cvetica; -beruf, *m.* prikladnost od. poklic za kako umetnost; -eifer, *m.* gorečnost od. vnetost za kako umetnost.

Künstel-ei, *f.* umetovanje, umetovavnost; preumetno delo, úmetna igrača; -n, *v. a.* umetovati, modrovati; zu gekünstelt, presiljen, pregnán.

Kunst-erfahren, *a.* izurjen od. znajden v kaki umetniji; =e, *m.* zvédenec, zvédeni mož; =heit, *f.* zvédenost; -erzeugnis, *n.* umetni izdelek, umotvór, umotvórina; -fertig, *a.* umetaven, umetalen; =feit, *f.* umetavnost; -feuer, *n.* umetni ogenj, ognjostrój; -fleiß, *m.* obertnost; -freund, *m.* prijatelj umetnosti; -gärtner, *m.* umetni vertnár; -gebäude, *n.* umetno poslopje; -gebilde s. Kunstwerk; -gemäß, *a.* po pravilih umétnosti; -genoss, *m.* umetnijski továrš; -geräth, *n.* umetnijska pripravа; -gerecht, *a.* umél, umeven, pravilen; -geschichte, *f.* zgodovina umétnosti; -geschmack, *m.* umetni ukús, krasočút; -griff, *m.* umetni obrat, umelnost; zvijača; -handel, *m.* kupčija z umetnijskimi rečmi; -händler, *m.* kupčevavec z umetnijskimi rečmi, prodajavec umetnih izdelkov; -handlung, *f.* prodajálnica umetnih izdelkov; -kenner, *m.* umelec, umetálec, umetavec, poznavec umetnih reči; =in, *f.* umélkinja, poznavka umetnih reči; -kenntnis, *f.* umelnost, umetalnost, umetavnost; -lehre *f.* umoslovje, nauk o umetnosti.

Künst-ler, *m.* umetnik, umetalnik; =in, *f.* umétnica, umetálnica; =isch, *a.* umetnijski, umetniški; -lich, *a.* umeten, umstvén, znanstvén; naučen. =keit, *f.* umetnost, znanstvenost.

Kunst-los, *a.* pripróst, priproščen, brezúmeten, naravski; -mäßig, *a.* umeten, umen, umski; -mittel, *n.* umetni pomoček; -neid, *m.* zavid med umétniki; -produkt, *n.* izdelek, umetni izdelek, umotvórina, umetalni narejek; -reich, *a.* preúmeten; -reise, *f.* umetniški pot; -reiter, *m.* umetni jezdec; -richter, *m.* presojevavec umetnih izdelkov; -sammlung, *f.* nabira umetnih reči; -sinn, *m.* umetnijski čut; -sprache, *f.* umetnijski jezik, znanstveno imenstvo; -straße, *f.* umetno naprávljena cesta; -stück, *n.* umetni izdelek, umetno delo; -verein, *m.* umetnijsko društvo; -verständige, *m.* zvédenec, zvédeni od. vešči mož, veščák; -welt, *f.* umetnijski svet; -werk, *n.* umetno od. krasno delo, umetnijski izdelek, umotvór, umotvorina; -widrig, *a.* pravilom umétnosti nasproten.

Kunterbunt, *ad.* vse križem, vse vprek, razverto.

Küpe s. Kufe.

Kupfer, *n.* med *f.* baker, kotlovina, kufer; -=*a.* medni, medén, bakrén, kotlovinast; -auflösung, *f.* medena raztoplina; -bergwerk, *n.* medni rudnik; medene rude *pl.*; -druck, *m.* medorezni tisk; -erz, *n.* medena ruda, medovina, bakrena ruda; -farben, *a.* mednobarven; -gefäß, *n.*

medenica, medena od. bakrena posoda; -geld, *n.* medni od. bakreni denár; -geschirr, *n.* medena od. bakrena posoda; *coll.* medeno od. bakreno posodje, medovina; -gesicht, *n.* ógercavi obraz; -gelbe, *f.* medena rumenica; -haltig, *a.* meden, mednat, medovit, bakrén; -handel, *m.* kupčija z medovino od. kotlovino; -icht, *a.* medast, medenast, bakrenast, kufrast, kotlovinast; -ig *s.* Kupferhältig; -metall, *n.* med *f.*, medovina, kotlovina; -münze *s.* Kupfergeld; -n, *a.* medén, bakrén, kotlovinski, kufrast; -platte, *f.* medena od. bakrena plošča; -rost, *m.* medena rija; -roth, *a.* rudéč.

Kupfer-schmied, m. kotlár; = handwerk, *n.* kotlarstvo; -stecher, *m.* medorezec, bakrorézec; =kunst, *f.* medorezba, bakrorezje; -stich, *m.* medoréz, bakroréz; =sammlung, *f.* zbirka medoreznih podób; -tafel, *f.* medena plošča; -ware, *f.* medenina, medovina, bakrovina, kotlovina; -zeichner, *m.* medorisec.

Kupon, *m.* kupón, odrezek.

Kupp-e, *f.* kopa, kok, verh, verhól; -el, *f.* kuplja, kúpola *s.* Koppel.

Kupp-elei, *f.* zvodstvo, zvodništvo, svodništvo, kavkljanje; -eln, *v. a.* kavkljati: skavkljati, zvoditi; (koppeln) zvézati (vežem), skópčati *pf.*; -elpelz, *m*, rúdeča suknja; -ler, *m.* zvodnik, svodnik, kavkljavec; =in, *f.* zvodnica, svodnica, kavkljala.

Kur, *f.* zdravitev, zdrávljenje, vračitev, vračba: die - machen, militi se, sladkati se, dobríkati se; -abel *s.* Heilbar; -and *n.* oskerbovanec; -anstalt *s.* Heilanstalt.

Kürass, *m.* oklép, oklóp, oklopje, napersnik; -ier, *m.* oklepnik, oklopnik.

Kuratel, *f.* varstvo, skerb *f.* skerbstvo; -s=a. varstvén, skerbstvén; -sverhängung, *f.* djanje pod skerbstvo.

Kurator, *m.* skerbník, oskerbník, varh, kurator; -spflicht, *f.* skerbníkova dolžnost.

Kurbe-l, *f.* kljuka, kvaka; ročica, [ročáj.

Kürbiß, *m.* buča, tikva, tikev *f.*; -=a. bučin, tikvin; -blätter, *pl.* búčevina; -gewächse, *pl.* búčnice *pl.*; -kern, *m.* búčino zerno.

Kur-fürst *s.* Churfürst; -geld, *n.* -kosten, *pl.* zdravilski stroški *pl.*, potroški za zdrávljenje; -ialstil, *m.* uradni jezik, službena pisava; -ier, *m.* jádernik; -ieren, *v. a.* zdráviti, vráčiti, léčiti, celiti, ozdrávljati: ozdráviti, izléčiti; -los, *a.* čuden, čúdežen, diven; -losität, *f.* redka od. divna reč *f.*; -macher, *m.* dobríkavec, čestivec; -methode, *f.* zdravljava, način ozdrávljanja; -ort, *m.* zdravilíšče; toplice *pl.*, -pfuscher, *m.* zdravljáč, mazáč.

Kurr-ende, *f.* okrožni list, okróžnica; -ent, *a.* tekóč, gredóč; vsakdánj: -e Arbeiten, vsakdanji opravki; =schrift, *f.* tekoči pis, tekoče pismo.

Kurs, *m.* tečáj; (Wort) cena; (Umlauf) tek, obték.

Kurschmid, *m.* konjski zdravník.

Kürschner, *m.* kerznár, kožuhar; **-s***a.* kerznarski; **-handwerk**, *n.* kerznarstvo, kerznarija: das **-** betreiben, kerznáriti; **-in**, *f.* kerznarica; **-laden**, *m.* kerznárnica; **-leder**, *n.* kerzno; **-ware**, *f.* kerznovina, kožúhovina.

Kurs=ieren, *v. n.* iti (grem), teči; **-inschrift**, *f.* ležeče čerke od. pismena *pl.* ležeče od. nágnjeno pismo, **-us** s. Kurs.

Kurz, *a.* kratek; *ad.* kratko, ob kratkem, **-um**, z eno besedo, s kratka; **-heit - em**, od nedavna; **in - em**, v kratkem, kmalo, kmalu, za malo časa, skoraj; **vor - em**, pred nedavnim, nedavno, otodi; **-vorher**, malo popréj od. popréd; **-hernach**, kmalo po tem; **zu - kommen**, na zgubi biti (sem); **einen - halten**, koga na uzdi imeti(sám); **kürzer machen**, krájšati: okrájšati, skrájšati; **-es Gedächtnis haben**, kratkega spomina biti (sem); **-und gut**, kratko in malo, brez ovinkov; **- a.** kratko; **-armig**, *a.* kratkorók; **-athmig**, *a.* sigav, zadušljiv; **-beinig**, *a.* kratkonóg.

Kürz=e, *f.* kratkost, kratkota, kratkoča, kratkoba; **-en**, *v. a.* krájšati, krátiti, kèrčiti: okrájšati, prikrájšati, skrájšati, prikrátiti, okrátiti + prikrajševati, okračevati; **sich die Zeit -**, kratkočásiti se, kratkočasovati se, kratek čas si délati; **sich -**, *v. r.* kèrčiti se: skèrčiti se, uskočiti.

Kurz=füßig, *a.* kratkonóg, kratkonogat; **-geschwänzt**, *a.* kratkorép; **-haarig**, *a.* kratkolás, kratkolasàt; **-halsig**, *a.* kratkovrát.

Kürzlich, *ad.* nedavno, pred nedavnim, une dni, pred nekaj dnevi; (im Kürze) v kratkem, za malo časa, ob kratkem.

Kurz=nasig, *a.* kratkonós; **-öhrig**, *a.* kratkoúh, kratkouhàt; **-rock**, *m.* kratkosuknjež; **-schwänzig**, *a.* kratkorép; **-sichtig**, *a.* kratkoviden, mižav, berlav, krátkega vida; **=e**, *m.* kratkovidec, kratkovíd, mižec; **=heit**, *f.* kratkovidnost, mižavost, kurji pogled, berlavost; **-silbig**, *a.* kratkozložen, maloslovčen; **-tönig**, *a.* kratkoglasen; **-um**, *ad.* z eno besedo, s kratka.

Kürzung, *f.* krajšava, krajšatev, okrajšava, skrajšava, okrajšba, okrajšek, skrajšek; **-szeichen**, *n.* kratica, kratovica, krajšilo.

Kurz=ware, *f.* drobno blagó, drobna roba, drobnjava, drobnjáv *f.*; **-warenhändler**, m. kupec z drobno robo od. z drobnim blagom; **-weg** s. Kurzum; **-weile**, *f.* kratek čas, veselica, zabava: **- treiben**, kratek čas si délati, kratkočasovati se, razveseljevati se, zabávljati se; **- weilen sich**, *v. r.* kratkočasovati se, kratek čas si délati, dobre volje biti (sem), čas si krátiti, razveseljevati se; **-weilig**, *a.* kratkočasen, zabaven.

Kuss, *m.* poljubec, poljubek, poljubljej, kušljej, celov: **einen - geben**, poljúbiti, kúšniti.

Küssen, *v. a.* ljúbiti, kuševati, ce-

lovati + poljúbiti. kúsniti + poljubovati; die Hand –, komu roko poljúbiti.

Küst=e, *f.* obrežje, morski breg, morska brežina, obmorje; **-en=** *a.* pobrežni, obmorski, pomorski; **=bewohner**, *m.* primorec, pomorec; **=fahrt**, *f.* obrežno brodarstvo; **=fluss**, *m.* bréžnica; **=handel**, *m.* obrežna kupčija; **=land**, *n.* primorje, pomorje; **=länder**, *m.* primorec, pomorec; **=ländisch**, *a.* primorski, pomorski.

Küster, *m.* cerkovník. zvonikár, mežnar; **-ei**, *f.* cerkovníkova híša.

Kustos, *m.* varh, čuváj.

Kutsch=beschläge, *n.* kočijno kovanje; **-bock**, *m.* kočijáževo sedalo, kočijalo; **-e**, *f.* kočija, *dim.* kočíjica; **-en=** *a.* kočijin; kočijski; **-er**, *m.* kočijáž; **-ersitz**, *m.* kočijalo; **-ieren**, *v. a.* kočijáziti, voziti, kočírati; **-tritt**, *m.* stopalo.

Kutt=e, *f.* kuta, kamilavka, mniška obleka; **-el** f. Eingeweide; **-en**, *v. a.* po mniško obleči + obláčiti; **-enmönch**, *m.* kutar; **-er**, *m.* kutra, nagla ládija, berzica.

Kützchen, *n.* kozle (g. -eta), kozliček.

Kux, *m.* kuksa, kos od. delež rúdnika.

Kyrie eleyson! Gospod usmili se!

L

Lab, *n.* sirilo; (Form) sírišče.

Labbe, *f.* šoba; **-rn**, *v. a.* sesati; f. Schwätzen.

Lab=en, *v. a.* krepiti, krépčati: okrepiti, okrépčati, poživiti + okrepčevati, požívljati; (d. Ohnmächtigen) mácati; (Gerinnen machen) síriti: posíriti, usíriti; sich –, *v. r.* veseliti se nad čim, požívljati se; sladiti si usta nad čim: osladiti si usta; **-end**, *a.* krepiven, krepčaven, poživljaven; **-erbau**, *m.* usóljena treska od. polénovka; **-et**, *ad.* **-werden**, pasti (padem) v igri, zgubiti; opresti (predem); **-etrunk**, *m.* krepčalo, krepilo, krepčavni napoj. poživek; **-ial**, *a.* ustni; **=buchstabe**, *m.* ustnik; **-kraut**, *n.* (Galium verum) rumena lákota, sterdenka; **-magen**, *m.* sírišćnik, sirščck, sirišćejk.

Labor=ant, *m* kemijski strežnik od. pomagavec; **-atorium**, *n.* kemijska delávnica, laboratorij; **-ieren**, *v. n.* (krank sein) boléhati, bolovati.

Lab=sal, *n.* krepčalo, krepilo, poživek, uteha; **-ung**, *f.* poživljava, pokrepčava, pokrépčanje; **-yrinth**, *n.* zahodnják, labirínt.

Lach=e, mlaka, mlakuža, lúža, kaluža, kal, kališ, mužava; (am Baume) zareza.

Lacheln, *v. n.* smehljati se, múziti se, múzati se: nasmehljati se, nasmehniti se, namúzniti se, omúzniti se + posmévati se; – *n.* smehljej, nasmehljej, namuzljej; smehljanje; **-d**, *a.* smehljajóč, smehljaje.

Lach=en, *v. n.* smejati se (smejem u. im), posmehovati se; (laut –) hahljati se, krohotati se (ám u. ócem)

krohotati se, hrohotno se smejati; (in die Faust -) cmihati se, čehljati se, sčehovati se; zu - anfangen, nasmejati se, zasmejati se; zakrohotati, zahahljati; über jemanden -, zasmehovati koga; -en, *n.* smeh, smejanje; krohot, hrohot; -end, *a.* smejóč; *ad.* smejé, sméhoma, v smehu; *fig.* vesél, prijeten; -er, *m.* smejavec; hahljavec; cmihavec; čehljavec; =in, *f.* smejavka; hahljavka; cmihavka.

Lächerlich, *a.* smešen, smešljiv: eine -e Miene machen, múziti se, smeh koga lomi od. grudi; -keit, *f.* smešnost, smešljivost.

Lach-haus, *m.* hahljalo, cmihalo; -ig, *a.* lužnat, kalužnat. muževnat; -krampf, *m.* krčni smeh; -lust, *f.* smejavost; =ig, *a.* smejav; hahljav; cmihav; -möve, *f.* tonóvšica, galeb.

Lachs, *m.* losos, kečuga; -=*a.* lósosov; -fang, *m.* lósosova lov *f.*; -forelle, *f.* zlatóvčica, postruga; -fleisch, *a.* lososovina.

Lach-taube, *f.* gèrlica; -ter, *f.* seženj, sežén; -weihe, *f.* postovka.

Lack, *m.* lak *f.* firniž; Siegel-, pečatni vosek; -ieren, *v. a.* z lakom prevleči, lakírati, lóščiti; -mus, *m.* lakmus.

Lad-e, *f.* predal, predel; *dim.* predalec, predalček; (Kasten) skrinja, truga; (Gestell) polica; (d. Handwerker) skládnica; -e-*a.* vabivni, vabilni; -en, *m.* (Fenster-) obóknica, okenica; (Thür-) vrátnica; (Kauf-) štacuna, prodajálnica; in Zusammensetz. mittelst -árnica; Bücher-, bukvárnica; Tuch-, suknárnica u. s. w.

Laden, *v. a.* (einladen) vábiti: povábiti. pozvati (zovem); (aufladen) nakládati. nalágati. básati (bašem): naložiti; (auf den Rücken-) opertiti, opèrtati, zadeti si (denem) + opertovati, zadévati si; auf sich -, nakopati si (pljem), zadeti si (denem) + nakopovati si; (das Gewehr) nabiti (bijem) nabásati (bašem) + nabíjati, nabasovati, básati (bašem); (vor Gericht -) pozvati (zovem), poklicati (kličem) + pozívati; scharf, blind -, s krógljico, brez krógljice nabiti; -diener, *m.* kupčijski strežnik od. služabnik; -flügel, *m.* óknica; dúrnica; vrátnica; -hüter, *m.* štacunski čuváj; -mädchen, *n.* štacunska strežnica od. strežajka; -preis, *m.* štacunska cena; -zins, *m.* najemnina od štacune.

Lad-er, *m.* nakladavec, nalagavec, težák; (Einlader) vabič, vabivec; -estock, *m.* šapec, štorglja, básovnik, nabiják; -ung, *f.* vklad *f.*. naklad *f.*, vklada; vozivo, tovor; (des Geschützes) naboj, basivo; (Vorladung) pozív, poklic, pozov; =splatz, *m.* skladišče, nakladišče, nakladališče, tovorišče.

Laff, *a.* plehek, pust, plevek; -e, *m.* golobradec, smerkolín, smèrkovec; -ette, *f.* laveta, podstavek, prema.

Lage, *f.* lega, pologa, položenje; (Schichte) versta, plast *f.* sklad *f.*, prekrepa; (Reihe) versta, rajda,

red; (Zustand) stan, razmere *pl.* o- kólščine *pl.* (v. Liegen) leža; v. Stadt hat eine gesunde –, mesto stoji ob. je na zdravem mestu.

Lager, *n.* (Schichte) sklad *f.*, plast *f.*, lega, versta; (v. Thiere) leža, leži- šče, lož *f.*, berlog; (v. Soldaten) stan, tabor, taborišče, ostrog: ein – aufschlagen, utabóriti se, ušotóriti se *pf.*; (Bett) postelj *f.*, póstelja; (bot.) steljka; (Bodensatz) gošča, podmást *f.*, kalíž, troska, grampa; (Vorrath) sklad, zaloga; -baum, *m.* legnar; -bier, *n.* ležák; -faß, *n.* sod; -holz, *n.* kladje, kladovina, hrašča; -frantheit, *f.* legar; -n, *v. n.* ležati (im); *v. a.* povaliti, položiti; (v. Militär) raztabóriti, utabóriti *pf.*; sich –, *v. r.* leči (ležem), poleči, ulečí se + légati, ulégati se; (v. Heer) šotore razpeti (pnem), ušotóriti se, kamp storiti, utabóriti se; (v. Getr.) poleči (ležem) + polégati; (über etwas-) razprostreti se, razpeti se (pem) + razprostírati se, razpénjati se; -obst, *n.* zimsko sadje; -pflanze, *f.* stéljnica, steljkarica; -platz, *m.* taborišče, šotorišče, šatorišče, stanišče (f. Waren) skladišče; -stamm, *m.* (bot.) steljka; -ſtätte, *f.* ležišče, spavališče; postelj *f.*; -ſtock, *m.* panj; -ung, *f.* polánganje, položenje; -wache, *f.* taborska straža; -zins, *m.* skladnina, skladovina, založnina.

Lagune, *f.* lokva, laguna.

Lahm, *a.* hrom, kruljev, krulov; (hinfend) šantav, švepav, šepast, krevljav: -gehen, hrámati, hromá- tati; šántati, šantúsati; šépati, švépati: -werden, hrometi: ohrometi, shrometi; (gelähmt) mertuden, mertvouden, hrom; -e, *m.* hromec, krúljevec, šántavec, švépavec, krevljáč; *f.* krúljeva ženska, šantavka, krevlja.

Lähm-e, *f.* hromota, hromóst; mertúd, mertudnost, mertvoudnost; -en, *v. a.* hromiti, hromotiti, slabiti, ovírati, opovírati, zaderževati; (lahm machen) ohromiti, omertviti, mertud je koga zadel; polomiti; gelähmt werden, omertveti; Lahmheit, *f.* hromost, hromota, šántavost, krúljevost; -ung, *f.* omertvica, mertúd; (Lethargie) mertvica, mertvičnost.

Laib, *m.* hleb; *dim.* hlebec, hlebček.

Laich, *m.* u. *n.* ikra, krak, okrák; -en, *v. n.* derstiti se, drestiti se, ikriti se; -en, *n.* -zeit, *f.* derstitev, drestitev.

Laie, *m.* neduhoven, neduhovnik, neposvéčenec; (in einer Sache) neúk, novinec, tujec; -enbruder, *m.* (mniški) brat, neposvéčenec; -enſchweſter, *f.* (nunska) sestra, neposvéčenica.

Lake, *f.* razsol *f.* slanomura; -ei, *m.* streže (g. -eta), strežec, lokáj; -en, *m.* rjuha, ruho; plahta; -enſch, *a.* lakóničen, lakóniški, kratek pa jédernat, malobeseden; *ad.* kratko pa jédernato; -enismus, *m.* kratki pa jédernati izráz, lakonizem; -ritze, *f.* sladki koren, sladki les.

Lall-en, *v. n.* blebetati (ám u. ečem), balbotati, belbljati, blaboliti; -er, *m.* blebetalo, belbljavec.

Lam=a, *n.* lama; -entazion, *f.* javk, jávkanje, tarnjávanje; -entieren, *v. n.* jávkati, tárnati, tarnjávati, utrinjati.

Lamm, *n.* jagnje (g. -eta); (Böckchen) jagnec, janec, janček, bicek, bíček; (weibl.) bícica, bícika; -=, jágnječji, jančji; -en, *v. n.* jágniti: storiti, ojágniti se.

Lämmer=, *a.* jagnječji, jančji; -fleisch, *n.* jagnječje meso, jagnječina; -geier, *m.* bèrkasti ser, bèrkasti jastrob; -hirt, *m.* jančar, ovčár; -u. s. Lammen; -u, *a.* jagnječji: -es s. Lämmerfleisch; -stall, *m.* jančjak, jagnječjak, jagnječji hlev; Lämmchen, *n.* janček, jágnjice.

Lamm=fell, *n.* jagnjétina; -fleisch, *n.* jagnječje meso, jagnjéčina, jagnječevina; -fromm, *a.* krotek kakor jagnje.

Lampe=e, *f.* lampa, svetílnica, lučirna, lúčnica; léščerba; -enlicht, *n.* luč v svetílnici; -enwärter, *m.* lampar, prižigavec.

Lamprete, *f.* okatica, piškúr.

Land, *n.* zemlja, suha zemlja, suhota, kopnota, kopna zemlja; (Gebiet) deželа, dežel *f.*, kraj, krajina, pokrajina; (Gegensatz zur Stadt) deželа, selo, kmetija, ladanje: auf dem -e, na kmetih, na deželi, na selu od. ladanji; (Boden) svet, zemlja, zemljišče, polje, tla (g. tal) *pl.*; ebenes -, raven *f.*, raván, ravnota, planota, plan *f.*, planjava; niederes -, nižava, nižina; nasses -, močevina; fettes -, mastna zemlja; das gelobte -, obljúbljena deželа; hier zu -e, tu, tukaj, tu pri nas, v tej deželi; außer -, na tujem - tuje, za mejo; auf's - treten, na suho stópiti; zu Wasser und zu -, po suhem in po mokrem; -=*a.* deželni, deželski; (Bauern-) kmečki, selski; -adel, *m.* selsko plemstvo; -amann, *m.* predstojnik, selski prednik; -arbeit, *f.* kmečko od. poljsko delo; -bär, *m.* rujavi medved; -bau, *m.* kmetijstvo, kmetovanje, kmetovavstvo, poljedelstvo, oratarstvo; =er, *m.* kmet, kmetovavec, poljedelec, oratár, selán, selák; (im Gegensatze zu Bergbauer) poljanec; =meister, *m.* selski zidarski mojster; -beschreibung s. Länderbeschreibung; -bevölkerung, *f.* kmetje *pl.*, kmetovavci *pl.*, seljani *pl.*, deželani *pl*; -bewohner, *m.* deželán, selán, selján, selák.

Ländchen, *n.* dežélica; -e, *f.* pristan, pristanišče, pristajališče.

Land=edelmann, *m.* selski plemič; -einwärts, *ad.* v deželo, navnoter, v serce dežele; -en, *v. n. u. a.* pristati (stanem), za kraj zakèrmiti, k bregu potégniti, h kraju pritísniti + pristájati, k bregu potegovati, h kraju pritískati; -enge, *f.* medmorje, zemska ožina.

Länder=beschreibung, *f.* zemljopís, zemljopisje; krajopís, krajopisje; -ei, *f.* zemlja, zemljišče, polje; dežela, stran *f.*, kraj; -kenntnis, -kunde, *f.* zemljoznanstvo, deželoznanstvo; -tausch, *m.* zamenja dežél; -umfang, *m.* obsežje dežél; -verber-

bend, *a.* deželokvaren, pokončevaven, pogubonosen; -verwüſter, *m.* zemljoboreo, pokončevavec deželi; -weiſe, *ad.* po deželah, dežela za deželo.

Landes-, *a.* deželni, deželski; -angelegenheit, *f.* deželska zadeva; domača reč *f.*; -ausgaben, *pl.* deželski stroški *pl.*; -ausſchuſs, *m.* deželni odbor; =mitglied, *n.* deželni odbornik; -baudirekzion, *f.* deželno stavbno vodstvo; -befugniſs s. Privilegium; -befugt, *a.* pooblaščen; -behörde, *f.* deželna oblastnija; -bewohner, -bürger, *m.* deželan; -chef, *m.* deželni glavár od. poglavár, deželni predstojnik; -deputazion, *f.* deželno poslanstvo; deželni poslanci *pl.*; -deputirte, *m.* deželni poslanec; -eingeborene, *m.* roják, domačin, domačinec; -einkünfte, *pl.* deželni od. deželski dohodki *pl.*; -einnahme, *f.* deželni prejemek; -erzeugniſs, *n.* domači pridelek, domači pridobek; (Kunſt-) domači izdelek, -flagge, *f.* deželna zastava; deželno bandero; -fürſt, *m.* vladár, vladavec; =lich, *a.* vladarski (cesarski, králjevski, vójvodski u. s. w.); -gericht, *n.* deželna sodnija; =lich, *a.* deželno-sodnijski, deželosodnji; =rath, *m.* deželno-sodnijski svetovavec, svetovavec deželne sodnije; =ſprengel, *m.* okraj deželne sodnije; -geſetz, *n.* deželna postava, domači zakon; =blatt, *n.* deželni zákonik; -gewalt, *f.* deželska oblást *f.*; -gränze, *f.* deželna meja, deželska grá-

nica; -hauptſtaffe, *f.* deželna glavna denárnica od. blagájnica; -hauptmann, *m.* deželni poglavár od. poglavnik, deželnik; =ſchaft, *f.* deželno poglavarstvo; -hauptſtadt, *f.* glavno od. poglavitno deželsko mesto; -herr, *m.* deželski oblastnik, deželni gospód, vladár; =lich s. Landesfürſtlich; -hoheit, *f.* vladarstvo; -intereſſe, *n.* deželski prid; =n, *pl.* deželske zadeve *pl.*; -kanzler, *m.* deželni kancelár; -kaſſe, *f.* deželska denárnica od. blagájnica; -kind, *n.* domačin, domačinec, roják; -kongregazion, *f.* deželski shod; -kultur, *f.* zemljodelstvo, obdelovanje zemlje; -marſchal, *m.* deželni od. deželski maršal; -militärkommando, *n.* deželno vojaško poveljstvo; -mittel, *pl.* deželno premoženje; -obrigkeit, *f.* deželska gosposka; -ordnung, *f.* deželski red; deželska uredba od. uprava; -pflicht, *f.* prisega zvestobe; -produkt s. Landeserzeugniſs; -polizei, *f.* deželska policija.

Landes-regent, *m.* vladár, deželni vladár; -regierung, *f.* deželna vlada, deželno vladarstvo; =sblatt, *n.* deželno-vladni list, deželno vladni zákonik, oglasnik deželnega vladarstva; -ſchutz, *m.* deželska bramba; -ſicherheitsbehörde, *f.* deželna redarska oblastnija; -ſitte, *f.* deželna navada od. šega; -ſprache, *f.* deželni jezik; -ſtatut, *n.* deželna postava; -ſtelle, *f.* deželska vlada, deželna oblastnija; -tracht, *f.* deželna noša; -üblich, *ad.* kakor je v de-

žeti naváda od. navadno; deželi návaden; -vater s. Landesfürſt; -verfaſſung, f. deželna ustava; -verordnung, f. deželni od. deželski ukáz; -verrath, m. izdaja domovine; -verräther, m. izdajavec domovine; -verſammlung, f. deželni zbor; -vertheidigung, f. deželna bran f.; deželski brámbovci pl.; -vertretung, f. deželno namestovavstvo, deželno zastópstvo; deželni namestovavci od. zastópniki pl.; -verwaltung, f. deželna uprava, deželno oskerbovanje; -verweiſung, f. prognanstvo, izgnanstvo iz dežele; -verwieſen, a. prognán, iz dežele izgnán; =e, m. prognanec, izgnanec; f. prognanka; -verweſer, m. vladarjev namestnik; -währung, f. deželni denár; -zeitung, f. deželni časnik; -zweck, m. deželni namén, deželska potreba.

Land=feſtung, f. terdnjava na suhem; -flüchtig, a. pobegli, ubežni: -werden, pobégniti, ubégniti, iz dežele uteči; =e, m. pobeglec, ubežnik; -frau, f. kmetica, kmétinja, kmetovavka; -friede, m. deželna varnost; mir in pokoj v deželi; -gängig, a. v deželi návaden od. vcljaven; -geiſtliche, m. selski duhovnik, duhoven na kmetih; -gemeinde, f. kmečka srenja od. óbčina; -gericht s. Landesgericht; -graf, m. deželni grof; -gräfin, f. deželna grofica od. grófinja; =ſchaft, f. deželna grofija; -gut, n. posestvo na kmetih, kmetija, selski imetek; -handel, m. kupčija na suhem; -haus, n. deželno poslopje, deželna od. stanovska hiša; -heer, n. vojska na suhem; -jugend, f. kmečka mladež f., selska mladina; -junker, m. selski plemič, žlahtnik iz kmetov; -karte, f. zemljovíd, zemljokáz, zemljopisna mapa; -krabbe, f. pozémeljna rakulja; -kundig, a. po vsej deželi znan, znan v deveto vás; -kutſcher, m. prevoznik, dostavnik, najemščik; -läufer s. Landſtreicher; -läufig, a. potepen, vlačúgarski; s. Landgängig; Ländler, m. (Tanz) okrogli (ples); -leute, pl. kmetje, seljani, kmetovavci pl.; kmečko ljudstvo.

Ländlich, a. deželni, deželski; kmečki, kmétovski, selski: -ſittlich, kolikor krajev, toliko šeg; -e Stille, f. ladanjska tihota, mir na kmetih.

Land=luſt, f. kmečko od. selsko veselje; -macht, f. vojska moč na suhem, vojska na suhem; -mädchen, n. kmečka od. selska déklica; -mann, m. kmet, kmetovavec, selják, selján, selán, kmečki človek, poljanec; -meſſer, m. zemljomér, zemljomerec, merčún; -meſſkunſt, f. zemljomerstvo, zemljomerje; -miliz, f. domača vojska, deželni brámbovci pl.; -pfarre, f. fara ober župnija na kmetih; =r, m. fájmošter od. župnik na kmetih; -pfleger, m. deželski oblastnik; -plage, f. deželska nadloga; -rath, m. deželni svetovavec, deželni od. sodnijski svètnik; -recht, n. deželno pravo od. pravstvo; =lich, a. deželno-praven; =sbeſitzer,

m. prisednik deželne sodnije; -regen, *m.* podeželni dež, povsotni dež, deževanje; -richter, *m.* deželni sodnik; -rücken, *m.* herbet; -faß, *m.* selják; posestnik; -fäßig, *a.* v deželi vseljen; -ſchaft, krajina, kraj, pokrajina, dežel *f.*, dežela; (Landſtände) deželni stanovi *pl.*; =lich, *a.* stanovski; deželski; =s= *a.* stanovski; deželski; =beamte, *m.* stanovski uradnik; =gemälde, *n.* krajevid; =haus, *n.* stanovska od. deželska hiša, stanovsko poslopje; =maler, *m.* malar krajev; -ſchule, *f.* kmečka šola od. učilnica; -ſchulmeiſter, *m.* kmečki učitelj, učenik na kmetih; -ſee, *m.* jézero; -ſitz, *m.* selo; -ſtand ſ. Landesſtand; -smann, *m.* roják, domačinec: unſer -, našinec; -smännin, *f.* rojákinja; -smänniſch, *a.* rojaški; po domače.

Land-ſpitze, *f.* nos, ert zemlje; -ſtadt, m. selsko mesto, méstice; --ſtand, *m.* deželni stan; *pl.* deželni stanovi; -ſtändiſch, *a.* stanovski; -ſtraße, *f.* deželna od. vélika cesta; -ſtreicher, *m.* vlačugar, klatež, skitavec, potepúh, potepin, potepenec; =ei, *f.* vlačúgarstvo, potépanje, skitanje; =in, *f.* vlačuga, potepulja, potepinka; =iſch, *a.* vlačúgarski, potepinski, potepen; -ſtreifer ſ. Landſtreicher; -ſtrich, *m.* pokrajina, okrajna, stran *f.*, okolija; -ſturm, *m.* piš, nevihta, vihta, vihra, polomáj; (Aufgebot) černa vojska, brámbovci *pl.*, deželna bramba; -tafel, *f.* deželne bukve *pl.*, deželna knjíga, (Amt) deželno-knjižni urád; -tag, *m.* deželni zbor: den - ausſchreiben, razpísati od. sklícati (kličem) + razpisovati od. sklicovati deželni zbor; den - auflöſen, razpustiti + razpúščati deželni zbor; =en, *v. a.* deželni zbor imeti (ám), zborovati; =sabgeordnete, *m.* poslánec deželnega zbora, deželni poslanec; =swahlordnung, *f.* volitni red za deželni zbor; -thier, *n.* pozemska od. pozémeljska žíval *f.*; -truppen, *pl.* vojska na suhem; -ung, *f.* pristanje, primikanje k bregu; =splatz, *m.* pristajališče, premišče; =struppen, *pl.* pristavna vojska, na suho djana vojska; -verkehr, *m.* kupčija po suhem; -vogt, *m.* deželski oblastník; =ei, *f.* deželsko oblastništvo; -wärts, *ad.* proti suhemu, proti suhi zemlji, proti bregu, na suho; -wehr, *f.* deželna bramba, brámbovci *pl.*, černa vojska; =mann, *m.* brámbovec; -weſen ſ. Landwirtſchaft; -wirt, *m.* gospodár, kmečki gospodár, poljedelec, kmet, kmetovavec; =in, *f.* gospodinja, kmetica, kmetovavka; =ſchaft, *f.* gospodarstvo, kmetijstvo, kmetovavstvo, poljedelstvo: rationelle - betreiben, umno kmetovati od. gospodáriti; =ſchaftlich, *a.* kmetijski, kmetovavski, gospodarski, poljedelski; =ſchaftsbetrieb, *m.* kmetovanje; =sgeſellſchaft, *f.* kmetijska družba; -wolle, *f.* domača volna; -zoll, *m.* deželni col; -zunge, *f.* stegno, zemski jezik.

Lang, *a.* dolg; über-oder kurz, prej ali slej, popréj ali pozneje; in Zusammensetz. dolgo-; -ähnig, *a.* dolgoklás, dolgoklasàt; -armig, *a.* dolgorók, dolgih rok; -bart, *m.* dolgobradec; -beín, *m.* dolgín, nogáč, dolgonožec; =ig, *a.* dolgonóg, nogàt; -e, *ad.* dolgo; (v. d. Zeit) davno, zdavna, dolgo časa: wie -, dokléj, koliko časa, kako dolgo? so -, dokler; von-her, iz davna, od davna.

Länge, *f.* dolgota, dolžina, dolgóst, dolžava, delja, deljava: der - nach, po dolgem, na dolgóst; in die -, na deljo: sich in die - ziehen, mótati se, zatezovati se; länger machen, dáljšati, deljšati: podáljšati, podeljšati + podaljševati.

Langen, *v. a.* podati + podájati; *v. n.* seči (sežem), prostírati se, ségati, stézati se: nach etwas -, seči, ségniti, poseči, stégniti se + ségati, stegovati se, stegávati se.

Längen, *v. a.* dáljšati, déljšati: podáljšati, podéljšati + podaljševati; - *a.* podolžni; -maß, *m.* mera dolgosti, dolgótna mera; -thal, *n.* podolžna dolina, podólžnica.

Lang-eweile f. Langweile; -fádig, *a.* dolgonit, dolgoniten; -faserig, *a.* dolgovlaknat; -fingerig, *a.* dolgoperst, dolgoperstast, dolgih perstov; -flügler, *m.* dolgokrilec; -fuß, *m.* nogáč, dolgonožec; -füßig, *a.* nogat, dolgonóg; -gestreckt, *a.* prostrán; (v. Körpertheil.) stegnjen, strunast; -haar, *m.* dolgi lasjé; (Person) dolgolasec; =ig, *a.* dolgolás, dolgolasat; -hals, *m.* dolgovrát, dolgovratec; =ig, *a.* dolgovrát, dolgovraten; -hand, *m.* dolgorók; -hin, *ad.* na daljo; -jährig, *a.* dolgolét, dolgoleten; -lebend, *a.* dolgovék, dolgožív.

Länglich, *a.* podolgast, podolgljat, podólgovat.

Lang-muth, *m.* prizanesljivost, prizanesnost, poterpljivost, poterpnost; -müthig, *a.* prizanesljiv, prizanesen, zanesljiv, poterpljiv, poterpen; =keit f. Langmuth; -nase *f.* dolgi nos; (Person) nosáč, dolgonós; -nasig, *a.* nosat, dolgonós; -ohr, *n.* dolgo uho (g. ušesa); (Person) dolgoúh, klapoúh, uháč, uhljáč; f. Esel; -ohrig, *a.* uhat, uhljat, dolgoúh, klapoúh; -rock, *m.* dolga suknja; (Person) dolgosuknjež, dolgosuknjik.

Langs, *prp.* poleg, polek, kraj, ob.

Lang-sam, *a.* počasen, kesen, muden, žuljav, žnutav; *ad.* počasi, zlágoma, polágoma, po malu, po malem: -arbeiten, kesnovati, mečkati, žnútati; =e, *m.* kesnovavec, mečkavec, žnútavec, žúljavec; *f.* kesnovavka, mečkulja, žnútavka; =keit, *f.* počasnost, kesnost, kesnota, žúntavost; -schläfer, *m.* zaspanec, zaspane (g. -eta), poležúh; =in, *f.* zaspanka; -schnäbelig, *a.* dolgokljún, dolgokljunski; -schwanz, *m.* dolgorép, dolgorepec; -schwänzig, *a.* dolgorép, dolgorepát; -schwingung, *f.* podolžni tres; -sichtig, *a.* dalekovíden, daljnoviden; -silbig,

a. dolgozlóg, dolgozložen, dolgoslovčen.

Längſt, *ad.* davno, zdavno, pred davnim, pred dólgimi leti; -ens, *ad.* najdalje, najdelj, najpozneje; -vergangen, *a.* daven, davnominúl, davnopretekel.

Lang=weile, *f.* dolg čas; ich habe -, dolg čas me lomi, grudi od. derví; -weilen, *v. a.* dolg čas délati komu, dolgočasovati; ſich -, *v. r.* dolg čas komu biti (sem), dolg čas prodájati; -weilig, *a.* dolgočasen; (v. d. Arbeit) siten, žuljav; =e, *m.* sitnež, žúljavec, dolgočasni človek; =keit, *f.* dolgočasnost; -wiede, *f.* svora; -wierig, *a.* dolg, dolgoterpéč; =keit, *f.* dolgota, dolgoterpečost.

Lanke, *f.* lákotnica; (Schenkel)

Lanz=e, *f.* kopje, súlica; -enbrechen, *n.* lom súlic; -enförmig, *a.* kopjast, súličast; -engefecht, *n.* bitva s kopjem; -enknecht, *m.* kopjeník, -enſchaft, *m.* kopjišče, ratišče; -enträger, *m.* kopjenosec; -ette, *f.* súličica; (zum Aderlaſſen) puščalo.

Lapidarſchrift, *f.* lapidarno pismo, pismo za nadpise.

Lapp=alie, *f.* majhenota, malota, činez; Läppchen, *n.* cápica, zaplática, (am Schuh) ušesce; -e, *m.* golobradec, glompec; -en, *m.* capa, cunja, copata, candra; (Flick-) kerpa, záplata, oškert; (Wiſch-) cunja, brisača; (bot.) loputa, lopútica; (am Halſe d. Rindes) ožrelje, žvandra; (der Ziege) streza; -entänzer; *m.* čópasti pandirek; -erei, *f.* kerparija, kerpucarija; majhenota, malota; -ig, *a.* capast, cunjast, cunjav, candrav; (bot.) loputast.

Läppiſch, *a.* áboten, klamast, bedast, budalast, glumpast, prismojen.

Lärch=e, *f.* mecesen, relih; -en=*a.* mecesenov, rélihov; =baum ſ. Lärche; =holz, *n.* mecesnov les, mecesnovina; relihovina; =enwald, *m.* mecesnov gozd, mecésnovje, rélihovje; -enzapfen, *m.* mecesnov češarek od. storž.

Larifari, *pl.* treski pleski *pl.*

Larm, -en, *m.* hrup, šunder, hrum, razbota, razbuka, rabuka, ramuš, dir in dej, dírendaj, opój, razsaja, truš, ropot, lopot, lomást *f.*, vika; -en, *v. n.* hrumeti, hrupeti, ropotáčiti, ropotati (ám u. očem) udelovati, razbijati, razgrájati, trúšati, ráhteti, robániti, robantiti, lopotati, lomastiti; -end, *a.* hrumen, hrumeč, hrupéč, razgrajav, lopotav; -er, *m.* ropotavec, razsájavec, razgrájavec, udelovavec; =in, *f.* ropotulja, razgrájavka, udelovavka; -glocke ſ. Sturmglocke; -voll, *a.* hrumen, hrumoten, hrupen.

Larv=e, *f.* šema, krinka, ličina, larva; (d. Inſekt.) puža; -enblütler, *pl.* zijalke *pl.*; -engeſicht, *n.* šema; gerdo obličje.

Laſch=e, *f.* uhel, klin, klapka.

Laſs, *a.* nevečen, mlahav, mlohav, slab, slaboten; -eiſen, *n.* puščalo, suže.

Laſſen, *v. a.* pustiti + púščati;

(zulaſſen) pripustiti, dopustiti, dovóliti + pripúščati, dovoljevati; (befehlen, heißen) dati, reči, ukázati (kažem), veleti, + dajati, rékati, ukazovati; (verlaſſen) popustiti + popúščati; er ließ ihn rufen, dal ob. ukazal ga je poklícati; er hat mich grüßen –, pozdráviti me je ukazal; hinunter –, spustiti + spúščati; laſs ihn nur kommen, naj le pride; laſſet uns gehen, pojmo, pójdimo; laſs hören, povéj, govori; laſs ſehen, pokaži; ſich auf die Kniee –, na kolena se spustiti *pf* (auflaſſen) néhati, opustiti + nehovati, opúščati; wie läſſt mir der Hut, kako se mi podaja ob. stoji klobúk? ich habe mir ſagen –, slišal sem, čul sem, pravijo; holen –, po koga poslati (šljem) + pošíljati; das Leben –, umreti, pogíniti *pf*; ſagen–, poročíti, izporočiti, sporociti, naročiti + poróčati, naróčati, naročevati ic.; – *v. n.* biti (sem); – *n.* púščanje; opúščenje, opustitev: das Thun und –, djanje in nehanje, delo in nedelo.

Läſſig, *a.* vnemaren, nemaren, neroden, lén, lenoben, mlačen, merzel; = keit, *f.* vnemarnost, nerodnost, lenoba; –lich, *a.* odpustljiv, mal, spregledljiv, vsednji.

Laſt, *f.* teža, tegota, breme (g. –ena); (für einen Menſchen) bútara, breme; (für ein Saumthier) tovor; (Ladung) vklad *f.*, naklad; (Beſchwerlichk.) zabava, težava; – Holz, vlaka derv; bürgerliche –en, deržavljanske dolžnosti ob. bremena *pl.*; zur –fallen; nadlego komu délati, nadlegovati koga; na skerb priti (pridem) *pf.*; zur – legen, dolžiti, kriviti: obdolžiti, okriviti, okrivíčiti + obdolževati; die – auflegen, abnehmen; opèrtiti; zdeti + opertovati, zdévati; –en, *v. n.* težiti, obteževati, stískati, tláčiti, treti (tarem, terem); ſ. Beläſten; – enfrei, *a.* brez dolga; davkov prost; –enzug, *m.* tovorni vlak.

Läſter, *n.* pregreha, pregrèštvo, zlo, hudobija; napaka: das – meiden, várovati se ob. ogibati se (bljem) húdega ob. zlega; –haft, *a.* pregrešen, hudoben, hudobinski, zel, nápačen, spriden, malopriden; = igkeit, *f.* pregrešnost, hudobnost, spridenost, malopridnost.

Läſter-er, *m.* psovavec, obrekovavec, ogovarjavec; –in, *f.* psovavka, obrekovavka, klepetulja.

Läſterleben, *n.* pregrešno ob. hudobno življenje.

Läſter-lich, *a.* obrekovaven, obrekljív, sramotiven, zasramovaven; –e Reden, nesramne ob. umázane besede; –maul, *n.* opravljivi jezik; (Perſon) psovavec, opravljivec, obrekovavec; *f.* opravljivka, obrekovavka; –n, *v. a.* psovati (psujem), obrekovati, oprávljati, osirati, sramotiti, rógati se komu; (fluchen) preklínjati, kleti (kolnem), hudičevati, šentovati; –rede, *f.* sramotivne besede *pl.*; –ſchrift, *f.* sramotivno pismo; –ſucht, *f.* opravljívost, obrekljivost, obrekovavnost; –ſüchtig, *a.* opravljív, obrekljív, obrekovaven;

Lasterthat, *f.* hudodejstvo, hudodelstvo, hudo djanje; **-ung**, *f.* psov, psovanje, sramotitev, zasramba; **-wort**, *n.* psovka; **-zunge**, *f.* opravljivi od. strupeni jezik; (Person) opravljivec, obrekovavec; *f.* opravljivka.

Lästig, *a.* nadležen, nepovoljen, neugoden, siten, pust, oduren; **-e**, *m.* sitnež, nepovoljnež, pustoba, neték; **-heit**, *f.* nadležnost, nepovoljnost, sitnost ɔc.

Last=pferd, *n.* tovorni konj; **-ſchiff**, *n.* tovorna ládija, kupčijska ládija, ládija z blagom; **-thier**, *n.* tovorivka, tovorno živinče (g. **-eta**); *coll.* tovorna živina; **-träger**, *m.* težák, tovornik, nosec; **=in**, *f.* težákinja, nosivka; **-vieh**, *n.* tovorna živina; **-wain**, **-zug**, *m.* tovorni vlak; **-wagen**, *m.* voz. tovorni voz.

Lasur ſ. **Lasurſtein**; **-blau**, *a.* móder, višnjel, višnjev, lazuren; **-ſtein**, *m.* višnjelec, višnjevec, lazúr, lazurov kamen.

Latein, *n.* latinščina, latinski jezik, latinska beseda; **-er**, *m.* latinec; **-iſch**, *a.* latinski; **-e** Sprache ſ. Latein.

Lat=ent, *a.* skrit, prikrit; **-erne**, *f.* svetilnica, svetilna, lučirna, lúčnica, laterna; *dim.* svetilka; **=nträger**, *m.* svetilonosec, svetivec; **-inismus**, *m.* latinizem; **-iniſieren**, *v.a.* latinčiti, latinčevati: polatinčiti.

Latſch=e, *f.* šlebeder, šveder, švèrta; kuzla; **-en**, *v.n.* šlebedrati, švedrati, švèrtati; **-er**, *m.* šlebedravec, švedravec.

Latt=e, *f.* preklja, prekla, ranta, latva, lata; (im Forſtw.) švigla; **-en**, *v.a.* préklati: opréklati, latve pribiti (bijem) + pribíjati.

Latt=ich, *a.* (Lactuca) ločika, ločičje, divja solata; **-werge**, *f.* latverga, elektvár.

Latz, *m.* persnik, opersnik; (mont.) pregrada.

Lau, *a.* mlačen, ómlačen, mlahen, moren, vlažen; (v. d. Luft) mil, toploten.

Laub, *n.* listje, perje, lepenje, mladje, mladíkovje, bilovje; **gebörres-**, sušina, grabež; **das - verlieren**, obleteti se, osuti se (spèm) + obletovati, osípati se (pljem); **- abſtreifen**, múziti, smúkati: omúziti, osmúkati; **-baum**, *m.* listovec; **-buſch**, *m.* vejnik, vénatek; **-dach**, *n.* zeleni krov; **-e**, *f.* veža, lopa; (im Garten) sénčnica, besedka, zelena lopa; **-en**, *v. n.* zeleneti, listje pogánjati, zalistovati se, zazelenévati; **-erhütte**, *f.* šotor od. šator iz zelenih vej; **-fall**, *m.* listopád; **-förmig**, *a.* listast; **-froſch**, *m.* rega, rákovec, božja žábica, vega, vegavica; **-futter**, *n.* veje, plastje, frodelj, hrodelj; **-gewinde**, *n.* pletivo od. pletenina iz listja; **-gewölbe**, *n.* oblók iz zelenih vej; **-holz**, *n.* listnato drevje, bilovje, listovci *pl.*; (Gehölz) listnica, listnik; **=baum**, *m.* listovec, listnik; **-hüttenfeſt**, *n.* praznik šotorjev, oblétnica pod šotori; **-icht**, *a.* listnast; **-ig**, *a.* listnat; **-moos**, *f.* berst, berstni popek,

popica; -los, *a.* brezlist, brezlistnat, brez perja, gol; -reich, *a.* listnat, listovit, pernat; -streu, *f.* listna stelja; -wald, *m.* listnik, listnica; -werk, *n.* listje, listovje, lepenje, perje.

Lauch, *m.* (Allium Porum) luk; s. Knoblauch; -zwiebel, *m.* divji drobnjak.

Laudem-ial-, *a.* lavdemijalen, prepisninski; -ium, *n.* prímščina, prijémščina, prepisnina.

Lauen, *v. n.* júžiti se, odjuga je, kopneti: ojúžiti se, odmekniti se.

Lauer, *m.* čmiga, patoke *pl.*, tropínšnica; cviček, kíslica.

Lauer, *f.* preža, preza, pazba, straž *f.*; -er, *m.* prežávec, prežár; -n, *v. n.* prežati (ím) na kaj, streči (strežem), pasti, pázíti na kaj; (an der Thür) prislúšati.

Lauf, *m.* tek, beg; (d. Gewehrs) cev *f.*, cevka; (Schnell-) dír, direk; (d. Waſſers) tok; (im d. Mühle) tečáj; (im d. Jägerſprache) skok; (der Geſtirne) premík; -bahn, *f* tekališče, poprišče, tekálnica; *fig.* pot življenja; -brett, *n.* snovávnica, snoválnica; -en, *v. n.* teči (tečem), tékati, leteti, létati; (rennen) dírjati; (fliehen) bežati (ím); das läuft auf eines hinaus, to je vse eno; im ſchnellen -, v díru, skókoma; Tränen -ihm über die Wange, solze so ga polile; -laſſen, izpustiti, oprostiti; in die Höhe -, vzhájati, kipeti; Gefahr -, v nevárnosti biti (sem); Gaſſen -, s šíbami lepen biti (sem); (ſich ausbreiten) razprostírati se, raztézati se; (ſich dreh n) súkati se (sučem), verteti se, obráčati se; -end, *a.* tekóč -er, Läufer, *m.* tekavec, tekún; (obere Mühlſtein) verhnják, zgornji kamen; -feuer, *n.* tekoči strel, pomikavni ogenj: -graben, *m.* prekóp, rov.

Läufig ſein s. Brunſten.

Lauf-läfer, *m.* krešič; -farren, *m.* tačka, kolura; -paſs, *m.* odpustni list; potepeno pismo; -platz, *m.* tekališče, dirjališče; -vogel, *m.* tekavec; -werk, *n.* tečáj; -zettel, s. Laufpaſs.

Laug-e, *f.* lug; -en- *a.* lužni; -en, *v. a.* lúžiti, v lugu namákati, žéhtati; -artig, *a.* lugast; -aſche, *f.* lužni pepél, pepélovka; -faß, *m.* lužnjak, žehtnjak; -ſalz, *n.* lužna ob. lúgasta sol *f.*; -waſſer, *n.* lúžnica, lužna voda.

Läugn-en, *v. a.* tajíti, níkati: utajíti, zaníkati: utajevati, pritajevati, zanikovati, prikrívati; (anfechten) izpodbíjati, pobíjati, podírati; -en, *n.* tajitev, tajba; -er, *m.* tajivec, tajec; -in, *f.* tajica, tajivka; -ung s. Läugnen ꝛc.

Lau-heit, *f.* mlačnost, ómlačnost, mornost; -ig, *a.* mlačen; -keit, *f.* mlačnost, mornost; *fig.* merzlota; -lich, *a.* ómlačen, mlačen, mlahoten; -keit, *f.* ómlačnost, mlačnost; -ling, *m.* mlačnež.

Laun-e, *f.* čud *f.*, volja: guter -, dobre volje, žídane volje, dobrovoljen; übler -, hude volje, hudovoljen, čemeren, čmeren; (Kaprice)

terma; -enhaft, *a.* termast, muhast, jeznarít, zaletavast, spremenljiv; =igkeit, *f.* termost, jeznaritost, spremenljivost; -ig, *a.* dobrovoljen, vesél, žídane volje; -isch, *a.* zlovoljen, termast, nasajen, čmeren.

Laus, *f.* úš *f.*, veš *f.*, ušanec, buža; *dim.* ušca, uška.

Lauschen, *v. a.* slúšati, naslúšati, prislúšati, poslúšati, na uho vleči; -er, *m.* slušec, poslušavec.

Läuse-krankheit, *f.* ušivost, všivost; -kraut, *n.* ušivec.

Lausen, *v. a.* uší od. vší iskati (iščem), uševati; -ig, *a.* ušív, všív; -kerl, *m.* ušivec, všivec.

Laut, *a.* glasen; zvočen, zvučen (hörbar) slišen, slišljív; *ad.* glasno, na glas: - werden, razsloveti, razglasiti se, razvédeti se (vém); -*m.* glas, zvok, zvuk, žvenk, oglasek; (Buchstabe) glasnik, glásnica; (Mucker) čerhljej, kerkljej: keinen - von sich geben, ne čèrhniti, ne kèrkniti, ne žúgniti *pf.*; *prp.* po, vsled: - der Aussagen, po besedah; -bar, *a.* znan, razglašen: - werden, razglasiti se, razoznániti se, razsloveti, razvédeti se (vém) *pf.*

Laut-e, *f.* lutnja, plunka: die - schlagen, brénkati; -en, *v. n.* glasiti se, glas imeti (ám); (v. d. Glocke) peti (pojem), zvoniti.

Läuten, *v. a.* zvoniti: pozvoniti + pozvánjati; mit der Sterbeglocke) klénkati; (m. d. Glöckchen) zvončkati, zvončljati, cengljati, čežinati; die Sturmglocke -, plat zvona biti (bijem), na pomagaje zvoniti; die Glocken -, zvonovi pojó; zu - anfangen, zazvoniti, zapeti (pojem) *pf.*; zu - aufhören, odzvoniti, odpeti (pojem.)

Lauten-macher, *m.* lutnjar, plunkar; -spieler, *m.* plúnkavec, brénkavec na lutnjo.

Lauter, *a.* čist, samočist; (hell) bister, jasen, veder; (unverfälscht) pristen, prav, pravoten, nepopačen; aus -em Gold, iz čistega od. súhega zlata; aus -Haß, iz gólega sovraštva; es sind - Lügen, vse je gola laž; -er, *m.* glasnik.

Lauter-er, *m.* čistivec, prečiščevavec, čistitelj.

Lauterkeit, *f.* čistost, čistota; bistrost, jasnost; pristnost, pravota.

Lautern, *v. a.* čístiti, čéditi: prečístiti, očístiti, izčístiti, očéditi + prečíščati, prečiščevati, izčiščevati; (unreine Flüssigk.) precediti + precejati; (Honig) pretopiti + pretapljati; (Getreide) veti (vejem), vêrhati; (v. Wald) réditi, trébiti: izréditi, iztrébiti; sich -, *v. r.* čístiti se, jásniti se, brísati se (brišem): ujásniti se, ubrísati se.

Laut-ieren, *v. a.* zlogovati, glaskovati; -iermethode, *f.* zlogovanje, glaskovanje; -lehre, *f.* glasoslovje, glasje; -lich, *a.* glasoven, glasoslóven; -los, *a.* brezglasen, brez glasú; *fig.* nem, mutast; -igkeit, *f.* brezglasnost; -schwächung, *f.* oslabévanje glasov; -stärkung, -steigerung, *f.* ojačávanje glasov; -system, *n.* glasi-

vo; -veränderung, *f.* spreminjava glasov; -verſchiebung *f.* prestávljanje glasov; -wechſel, *m.* menjava glasov, glasovna menjava.

Lauwarm, *a.* mlačen, omlačen, moren.

Lav-a, *f.* lava; -endel, *m.* sivka; =öhl, *n.* sívkino od. špeknardno olje; -ine, *f.* plaz, plazovina, snežina; -ieren, *v. a.* krožiti, vetra se ogibati (bljem), lavírati; *fig.* previdno ravnati, po okólščinah se obráčati.

Lax, *a.* voljen; (locker) ohlapen; -es Gewiſſen, kosmata vest *f.*; -ieren, *v. n.* drisko imeti (ám), liti (lijem) skozi koga, ulíjati se.

Lazar-eth, *n.* bolnišnica, bólnica, lazarét; -oni, *pl.* lazaroni *pl.*

Lebe-hoch, *n.* Bog živi! slava! na zdravje! jemandem ein-ausbringen, komu nazdráviti „živi“ zavpiti (pijem) + nazdrávljati; -menſch, *m.* lahkoživec, dobroživec, ritopašnik.

Leben, *v. n.* živeti, žíti (žijem), živ biti (sem); (ſich wo aufhalten) bívati, prebívati, stanovati; (ſich betragen) vesti se (vedem), obnášati se; lebe wohl, zdrav bodi, zdrav ostani, z Bogom, Bog te obvarúj! von etwas -, ob čem čiveti.

Leben, *n.* življenje, živenje, živetje, žítje, žítek, živót; am-ſein; živ biti (sem); bei meinem-, pri moji veri! Zeit meines-s, vse žive dni; umskommen, smert storiti, pogíniti *pf.*; am-ſtrafen, k smerti obsóditi, s smertjo kaznovati; das-aushauchen, dušo izdíhniti od. pustiti *pf.*; in's-treten, veljavo od. moč zadobiti; v djanje stópiti *pf.*; für mein-gern, silno rad, neizrečeno rad; -d, *a.* živéč, živóč; -dig, *a.* živ, živéč, živóč; (friſch) živ, živahen, kremenít; -ſein, živeti; -werden, oživeti; -machen, oživiti + ožívljati; =keit, *f.* živost, živahnost: mein-lang, dokler bom živ, vse žive dni.

Lebens-alter, *m.* doba, doba življenja, starost; -art, *a.* načín življenja, življava; -baum, *m.* drevo (g. drevesa) življenja; -beſchreiber, *m.* življenjepisec, životopisec; -beſchreibung, *f.* življenjepís, životopís, popís življenja; -bild, *n.* obraz iz življenja; -dauer, *f.* čas življenja, terpež življenja; -ende, *n.* konec življenja, konec; -faden, *m.* nit življenja; -fähig, *a.* sposoben od. goden za življenje, živeti moči (morem); -frage, *f.* razsodno od. životno vprášanje; -friſch, *a.* čverst, kremenít; -friſt *f.* čas življenja; -gefahr, *f.* smertna nevarnost, nevarnost za življenje; -gefährlich, *a.* nevaren za življenje; na smert bolen, v smertni nevárnosti; -geiſter, *pl.* moči življenja; -geſchichte, *f.* življenjepisje, življenje; -glück, *n.* sreča človeškega življenja; -groß, *a.* natorne velikosti; -hauch, *m.* izdihljej, dihljej; -jahr, *n.* leto življenja; -kraft, *f.* moč življenja, životna moč *f.*; -kräftig, *a.* krépkega od. zdrávega života; -lang, *ad.* vse dni, vse žive dni, do konca dní; -länglich, *a.* do-

smerten; -lauf, *m.* življenje, život; tek življenja; -lehre, *f.* nauk o življenji; -licht, *n.* luč življenja; -luft, *f.* sapa; -luft, *f.* veselje do življenja; =ig, *a.* življenja vesél.

Lebens-mittel, *n.* živež. živek, jestivo, hrana, jedilo; -müde, *a.* življenja sít; -ordnung, *f.* red življenja; -periode, *f.* doba življenja; -pfad, *m.* steza življenja; -regel, *f.* pravilo od. vodilo življenja; -spiegel, *m.* zercalo življenja; -ſtrafe, *f.* smertna kazen *f.*; -überdrüßig, *a.* življenja sit; -unterhalt, *m.* živek, potrebni živež: dem - nachgehen, za živkom iti (grem); -verſicherung, *f.* dosmertno zavarovanje; =ſanftalt, *f.* zavarovávnica človeškega življenja; -wandel, *m.* življenje, življetje; -weiſe f. Lebensart; -zeichen, *n.* známenje življenja; -zeit, *f.* čas življenja; -ziel, *n.* konec od. cilj življenja; -zweck, *m.* cilj in konec, namén življenja.

Leber, *f.* jetra *pl.*; - = *a.* jéterni; -brand, *m.* ovčič, sájevec, metljaji *pl.*; -braten, *m.* pečena jetra *pl.*; -blümchen, *n.* jéternica; -fleden, *m.* pega; -krank, *a.* na jetrih bolen; -mos, *n.* jeternják; -tran, *m.* salo iz kitovih jeter; -verhärtung, *f.* terdina v jetrih; -wurſt, *f.* jéternica.

Leb-ewohl, *int.* z Bogom! Bog te obvari (obvaruj)! zdrav bodi od. ostani: -ſagen, sloviti se, slovo (g. slovesa) jemati (mljem): posloviti se, slovó vzeti (vzamem, vzemem) -haft, *a.* živ, kremenit, živahen, boder; =igkeit, *f.* živost, kremenitost, živahnost; -kuchen, *m.* medena potica; -los, *a.* neživ, brez življenja, brezživoten: - Körper, *m.* mertvo truplo, merlič; -tage, *pl.* žive dni: all mein -, vse žive dni, od kar sem živ; -zeiten, *pl.* bei -, dokler bom živ, za mojih dni, za mójega življenja; -zelten, *n.* pernik, márcipan, medena potica; -zeltner, *m.* medár.

Lechzen, *v. n.* koperneti, hlepeti, hrepeneti, dihteti, žehteti, liptati; (dürſten) mreti, gíniti, umírati od žeje; die Erde lechzt, zemlja zeva, reži od. poka od suše.

Leck, *a.* prebit, razpokan; *m.* pok, poč *f.*, rega, razsedlina, razporka; -e, *f.* lízanje, liz *f.*; sol za lízanje; -en, *v. a.* lízati (lížem), lókati (ločem), žúliti: oblizniti + oblizovati; -er, *a.* slasten, oslasten, tekovit, ukusen; f. Leckerhaft; -er, *m.* lizavec, lizec, sladkosnedež, obliznel, junger -, golobradec; =biſſen, *m.* sladčica, slaščica, oblizek; =ei, *f.* sladkarija; sladkosnedost, láskernost; -haft, *a.* sladkosnéd, sladkosneden, láskav, laskern, izbirčen, kočljív, sladkousten; =haftigkeit *f.* sladkosnedost, láskavost, izbirčnost, kočljivost; =maul, *n.* sladkosnedež, obliznel, sladkáč; (*f.*) sladkosneda, obliznela; =mäulig f. Leckerhaft; -ſucht *f.* slajnica; -wein, *m.* podčépina; (Ausbruch) samotók, samomáščina.

Leder, *n.* usnje; (Kürſch-) kerzno; (Weiß-) irha, írhovina; - = *a.* usnjén, usnjat; irhast; -apfel, *m.* ko-

smáč; -artig, *a.* usnjast; -band, *m.* usnjata vézˊ *f.*; -bereiter, *m.* strojár, kerznár, irhár; -bereitung, *f.* stroj; -handel, *m.* kupčija z usnjem, usnjarija: den - betreiben, usnjáriti; -händler, *m.* usnjár, kupčevavec z usnjem; -handlung, *f.* usnjárnica; -n, *a.* usnjén, usnjat; irhast, irhav, jerhav; (faftlos) pust, plehek; -ware, *f.* usnjina, usnjevina usnjena roba; kerznovina; irhovina.

Ledig, *a.* prazen, prost, izpraznjen; (unverheirathet) samski, samičen, samosvojen, neoženjen, samec; (weib.) neomožena, nevdana, samica; der -e Stand, samski stan, samosvojni stan: -machen, oprostiti, osvoboditi, *pf.*; -heit, *f.* praznota, prostota; samičnost; -lich, *ad.* zgoli, zgolj, samo.

Lee, *n.* zavetje, zavétrije.

Leer, *a.* prazen, prazden, poren; (v. Kopf) puhel, pust; (gelt) jalov; etwas -, navàn; -e, *f.* praznota, praznoba, praznina, pornost; -en, *v. a.* prazniti, pórniti: izprázniti, izpórniti; (ein Glas) izprázniti zverniti, izpiti (pijem) + zvrácati, izpivati; -heit, *f.* praznost; puhlost, puhloba.

Lee-seite, *f.* závetna stran *f.*; -wärts, *ad.* vetru nasproti.

Lefze, *f.* šoba, čoba, čuba; (Lippe) ústnica, ustna, ustno.

Legal, *a.* postaven, zakonit; -ität, *f.* postavnost, zakonitost; -isieren, *v. a.* povériti, potèrditi + poverovati, poterjevati; -isierung, *f.* poveritev; poverilo; -iter, *ad.* postavno.

Legat, *n.* volilo, sporočilo; -*m.* poslanec, poročník; -or, *m.* volivec, volilec.

Legen, *v. a.* položiti, deti od. djati (dem, denem), postáviti + pokládati, polágati, dévati, postávljati; (in etwas) vložiti + vlágati; (übergeben) izročiti, vročiti + izróčati; Grund -, dno postáviti + postávljati; ſich -, *v. r.* vleči se (ležem), poleči, upokojiti se + polégati; - *n.* poláganje, pokládanje.

Legende, *f.* legenda; življenje kakega svetnika ali svetnice.

Leg-ei, *n.* povoh; -ezeit, *f.* čas nesenja; -geld, *n.* vložnina; -henne, *f.* nesna kokóš *f.*, nesna kura., nesica.

Leg-ieren, *v. a.* primésiti, primêšati, + primesevati, legovati, legírati; (teſtieren) vóliti, sporočiti + sporóčati, sporočevati; -ierung, *f.* primes *f.*; -ion, *f.* legija; (Menge) tma, kerdelo; -islativ, *a.* postavodaven, zakonodaven; -islator, *m.* postavodavec, zakonodavec; -islatur, *f.* postavodavstvo, zakonodavstvo.

Legitim, *a.* postaven, zakonit, zakonen, po postavi, po zákonu, (unehelich) nezákonski; -ation, *f.* poverilo, izkazilo; spričilo, izpričilo; (unehel. Kinder) vzakonitev, pozakonitev; -skarte, *f.* izkáznica, izkazni list; -ieren, *v. a.* povériti + poverovati; opravíčiti + opravičevati; (ein unehel. Kind) pozakóniti, vzakóniti *pf.*

Lehde, *f.* prelog, ledina.

Lehen, *m.* fevd, lén; ſ. Anlehen; **-s=a.** fevdni; **-sbrief**, *m.* fevdno pismo, fevdni list; **-seid**, *m.* fevdna prisega; **-sgeſetz**, *n.* fevdna postava; **-sherr**, *m.* fevdni gospód; **-smann**, *m.* fevdnik; **-srecht** *n.* fevdno pravo; **-stafel**, *f.* fevdna knjiga; **-ſtäflich**, *a.* fevdnoknjižen; **-weſen**, *n.* fevdstvo.

Lehm, *m.* il, ílovica; glina. glinja; **-=a.** ilovnat, ilovični, glinjén; **-boden**, *m.* **-erde**, ilovnati svet, ilovača; glinjevica; **-ern**, *a.* glinjén, glinjast; **-grube**, *f.* ilovnica; **-icht**, *a.* ilast, ilnat, glinjast; **-ig**, *a.* ilnat, ílovnat, glinovít; **-werk**, *n.* ilovina, glinovina, glinjevina.

Lehn=e, *f.* slonilo. naslonilo, deržáj, prirocf., roča; (Erderheb.) reber *f.*, laz; **-en**, *v. n.* sloneti: nasloniti se + naslánjati se, naslonjen biti (sem), opírati se; *v. a.* nasloniti, prisloniti, opreti + naslánjati, prislánjati, opírati; ſich **- v. r.** nasloniti se, prisloniti se, opreti se + naslánjati se, opírati se; **=pferd**, *n.* najeti konj.

Lehr= - a. učni, učbni; **-amt**, *n.* učiteljski urad, učiteljstvo, učiteljska služba; **=ſtandidat**, *m.* učiteljski pripravnik, učiteljski čakavec; **=prüfung**, *f.* učiteljska preskušnja; **-anſtalt**, *f.* učilišče, učni zavod; **-art**, *f.* učilo, učba, učitevj; **-befähigung**, *f.* sposobnost od. pripravnost za učiteljstvo; **-begierde**, *f.* ukaželjnost; **-begierig**, *a.* ukaželjen; **-begriff**, *m.* zapopadek od. pojemek kakega nauka; **-brief**, *m.* doučni list, izučno pismo; **-buch**, *n.* učna knjiga, učne od. šolske bukve *pl.*; **-burſch**, *m.* učenec.

Lehr=e, *f.* uk, nauk; (d. Lehren) učenje, učba, učitev; in Zuſammenſetzungen **-slovje** od. znanstvo, als: Naturlehre, naravoslovje u. ſ. w.; **-en**, *v. a.* učiti: naučiti, podučiti + podučevati; **-en**, *n.* učenje, učitev, uk; **-er**, *m.* učitelj, učenik, učnik; **=in**, *f.* učiteljica, učiteljka, učenica; **=ſeminar**, *n.* učiteljski zavod; **-fach**, *n.* veda, učni predel *f.*; **-fähig**, *a.* pripraven od. sposoben za učiteljstvo; **=keit**, *f.* pripravnost od. sposobnost za učiteljstvo; **-form**, *f.* učilo; **-freiheit**, *f.* svóboda učenja; **-gang**, *m.* učba; **-gebäude**, *n.* učna sostava; **-gedicht**, *n.* naučna pesem *f.*, didáktična pesem *f.*; **-gegenſtand**, *m.* učni predmet; **-gehilfe**, *m.* šolski od. učiteljski pomočnik; **-geld**, *n.* učnina, šolnina; **-haft**, *a.* učen, podučen, podučiven; **-herr**, *m.* rokodelski mojster; **-jahr**, *n.* leto učenja; die **-e** zurücklegen, izučiti se, doučiti se *pf.*; **-junge**, *m.* rokodelski učenec; **-kanzel**, *f.* učiteljska stólica; **-körper**, *m.* učiteljstvo, učiteljski zbor; **-kurs**, *m.* učni tečáj; **-ling** ſ. Lehrjunge; **-meiſter**, *m.* mojster, mešter; **=in**, *f.* mojstrinja, mojstrovka; **-methode**, *f.* učba. način učenja; **-mittel**, *n.* učilo, učilni pomoček; **-plan**, *m.* učilni načért, učna osnova od. uredba; **-reich**, *m.* podučen, podučljiv, učen; **-ſal**, *m.* učilnica; **-ſatz**,

m. učni stavek; (Dogma) verska resnica; -spruch, *m.* rek, modri izrék, pregovor; -stand, *m.* učiteljski stan, učiteljstvo; -stelle, *f.* učiteljska služba; -stoff, *m.* učilo, učivo; -stück, *n.* učni členek; -stuhl, *m.* učiteljska stólica; -stunde, *f.* ura za uk; -styl, *m.* učivna pisava; -vortrag, *m.* učba; -wesen, *n.* učne zadeve *pl.*; -zeit, *f.* čas učenja; -zimmer, *n.* učílnica; -zwang, *m.* móranje v učenji.

Leib, *m.* telo (g. telesa), život, truplo; (Unter-) trebuh, črevo (g. črevesa); bei -e nicht, po nobeni ceni! Bog prenesi! Bog obvari; einem zu -gehen, pestiti koga; -*a.* telesni, životni; -arzt, *m.* zasebni od. telesni zdravnik; -binde, *f.* pas, pojás; -chen, *n.* telesce; -eigen, *a.* sužen, robski, rabski; =e, *m.* suženj, rob, rab; =schaft, *f.* sužnost, sužnjost, robstvo, rabstvo; -el, *n.* persnik, kazajka, pruštof; -en, *v. n.* živeti.

Leibes-beschaffenheit, *f.* kákošnost od. sostava telesa, telesnost, život; -bewegung, *f.* sprehod; -bürde, *f.* telesni sad; -erbe, *m.* dedič; -farbe, *f.* polt *f.*; -frucht, *f.* spočetek, telesni plod; -gestalt, *f.* postava, rast *f.*; -konstituzion *f.* Leibesbeschaffenheit; -kraft, *f.* telesna moč *f.*: aus -, na vso moč, na preterge, na pretergánico, na vse kriplje; -pflege, *f.* hrana, živež; -sorge, *f.* skerb za teló; -strafe, *f.* kazen na telesu, telesna od. životna kazen; -übung, *f.* telovadba, vadba telesa.

Leib-farbe, *f.* polt *f.*; -garde, *f.* telesna od. životna straža; -gardist, *m.* telesni od. životni stražnik; -gedinge, *n.* osebejek, osebujek, dosmertni prideržek; -gurt, *m.* pas, pasica, opasica; -haft, -haftig, *a.* životni, lastni; pravdanski, prav pravcat, prav sam; -jäger, *m.* telesni od. životni lovec; -lich, *a.* telesen, teloven, životen; (wahrhaft.) pristen, prisen, roden, prav, lasten; (fleischlich) mesén, poltén, telesen; -pacht, *m.* dosmertni najém; -rente, *f.* dosmertni dohodek; -rock, *m.* jopič; jópica, rokavci *pl.*; -schaden, *m.* kila: -habend, kilav; -stuhl, *m.* ponočni stolek, odsébnica; -wache, *f.* telesna od. životna straža; -wäsche, *f.* pertenina; -weh, *n.* bolečina, grízenje, ščípanje v trebuhu: ich habe -, trebuh od. črevo me bolí; -zwang, *m.* zapeka, zapertje.

Leich s. **Laich**; -e, *f.* merlič, mertvola, mertvo truplo, mertvec; -en s. Laichen; -enacker, *m.* grobišče, pokopališče; -enartig, *a.* mertvaški; -enbegängnis, *n.* pogreb, pokóp; -enbegleiter, *f.* pogrebec, pogrebnik; -enbegleitung, *f.* pogrebni sprevod; -enbeschau, *f.* ogled merliča; -enbestattung, *f.* pogreb, pokóp.

Leichen-blass, *a.* bled kakor merlič; -feier, *f.* bilje, bílije *pl.*; -feld, *n.* mertvišče; -geläute, *n.* pogrebno zvonilo; -gepränge, *f.* slovesni pogreb; -geruch, *m.* mertvaški duh; -gerüst, *n.* mertvaški oder; -kammer, *f.* merlíšnica; -kosten, *pl.* pogrebni

stroški *pl.*; -mahl, *n.* sédmina, pogrébščina, strava, kármina; -predigt, *f.* pogrebni govor; -ſtein, *m.* nagrobni kamen, nagrobek; -träger, *m.* nosec, pogrebec; -verein, *m.* pogrebno društvo; -wagen, *m.* merliški voz; -zug, m. pogrebni sprevod.

Leichnam, *m.* mertvo truplo, mertvola. merlič. mertvec.

Leicht, *a.* lahek, lehek, lehkoten, legoten, maloteżen; *fig.* lahkomiseln, nestanoviten; - machen, lájšati, lahkotiti: olájšati, zlájšati, polájšati + olajševati; -er werden, zlájšati se, zlahkoteti, olahkotiti se, olahkoteti; -en ſ. Leicht machen; -erdings, *ad.* lahko, brez truda; -fertig, *a.* lahkomiseln, nestanoviten, nespremišljen, vetren; =feit, *f.* lahkomiselnost, nestanovitnost; -füßig, *a.* lahkonóg, urnih nóg; -geflügelt, *a.* lahkokril, urnokríl; -gläubig, *a.* lahkoveren, radoveren, preveren; =feit, *f.* lahkovernost; -igkeit, -heit, *f.* lahkota, lehkota, legota, lagota, lagót *f.*, lahkost, lagina; -lich, *a.* lahko, zláhkoma, lahkič; -ſinn, *m.* lahkomiselnost, lehka misel *f.*, nespremišljenost, nepremišljenost, vihravost, nerazsodnost; =ig, *a.* lahkomiseln, nepremišljen, nespremišljen, nestanoviten, vihrav, nerazsoden; =igkeit ſ. Leichtſinn; -weg, *ad.* povèrha, povèrhoma.

Leid, *ad.* žal, milo, inako: es iſt mir -, žal mi je; - ſein um etwas, škodovati se česa, míliti se komu česa, žal biti komu za kaj; es iſt mir - um ihn, žal mi je za-nj, smili se mi, bojím se za-nj; - *n.* žal *f.*, žala, žalica, žalost; (Uebel) zlo, hudo; (Elend) nadloga, reva, težava; ein - zufügen, komu kaj žálega prizadeti + prizadévati; krivico storiti + délati; niemandem zu Liebe oder zu -, brez prijáznosti ali sovraštva do koga; - tragen, žalovati; ein - anthun, žáliti: razžáliti + razžaljevati; -en, *v. n.* terpeti: preterpeti, prestati (stojím), prenesti, prebiti (bodem) + prenášati; (franſein) bolovati, bolèhati; Hunger -, strádati + stradovati, lákoto terpeti; er kann ihn nicht -, ne more ga, ne more ga terpeti od, glédati; Schaden -, uterpeti + uterpévati, škodo terpeti, na izgubi biti (sem); -en, *n.* terpljenje, terpenje; (Schmerz) bolečina; (Trauer) žalost; -end, *a.* terpeven, terpen; (kränklich) bolehen, beteżen; =e, *m.* terpín, terpinec, terpec; *f.* terpinka; =e Form, terpevna oblíka, terpnina.

Leidenſchaft, *f.* strast *f.*, nagudost; (Begierde) pohót *f.*, pohlép, hlepota; mit -, strastno; -lich, *a.* strasten, nagudostljiv; =feit, *f.* strastnost, nagudostljivost; -los, *a.* brezstrasten, nestrasten.

Leidens-gefährte, *f.* soterpinec; -geſchichte, *f.* terpljenje (Kristusovo); -felch, *m.* kelih terpljenja; -ſtunde, *f.* terpljenjska ura, ura terpljenja; -tag, *m.* dan (g. dneva) terpljenja; -woche, *f.* véliki teden.

Leid-entlich, *a.* preterpljiv, sterpljiv, prenesljiv; -er, *int.* žalibog, da

bi tako ne! bošt! -er, *m.* terpinec, terpin, terpec, sterplje; =in, *f.* terpinka; -ig, *a.* žalosten; *fig.* nesrečen; -lich, *a.* terpljiv, preterpljiv, sterpljiv, prenesljiv; -tragen, *n.* žalovanje; -wesen, *n.* žalost, žal *f.*, žalovanje.

Leier, *f.* lira; (Drehorgel) lajna, lajne *pl.*, órglice *pl.*; -er, *m.* lajnar, golídravec; -förmig, *a.* lirast; -mann s. Leierer; -n, *v. a.* lájnati, golídrati; *fig.* gosti (godem).

Leih-anstalt, *f.* posojílnica; -bibliothek, *f.* knjížna posojílnica; -en, *v. a.* posóditi, na posodo dati, v zajem dati, izposóditi + posójati, posojevati, na posodo dajati; (entleihen) na posodo vzeti (vzamem, vzemem), izposóditi si + na posodo jemati (mljem), izposójati si, izposojevati si; -er, *m.* posojevavec; =in, *f.* posojevavka; -kauf, *m.* nadev, nadavek, likof; -weise, *ad.* na posodo, v zajem. [prestiralo.

Leilaken, *m.* plahta, prestralo,

Leim, *m.* klej, lim; (Vogel-) lep; -en, *v. a.* kléjiti, kléjati, límati: sklé-jiti, zlímati; -icht, *a.* klejast, limast; -ig, *a.* klejev, klejat; -mistel, *f.* o-mela; -sieder, *m.* klejár; =ei, *f.* klejárnica; -spindel, *m.* límanec, límanica; -wasser, *n.* kléjeva voda.

Lein, *m.* lan, len; (Winter-) ozimec; (Sommer-) jarec; (Spät-) jesenšček; -rösten, goditi, mladiti, rositi; =a. lanén, lenén; -acker, *m.* lanišče, lenišče; -bau, *m.* obdelovanje od. setev lanú; -dotter, *m.* ri-ček, drenulje *pl.*; ==a. ričkov; -e, *f.* konopec, verv *f.*, vože (g. -eta); -en, *a.* lanén, lenén; (a. Leinw.) platnén, pertén; -garn, *n.* lanena preja; -kraut, *n.* modrónšica, majkalan; -kuchen, *m.* lanena prešа, laneni krovajci *pl.*; -öhl, *n.* laneno olje; -same, *f.* laneno seme (g. -ena); -tuch, *n.* rjuha, ponjava, panjava, prestralo; -wand, *f.* platno, pert; grobe-, hodník, hodnina; feine-, pražnje platno; sehr feine-, tančica, tenčica; =en, *a.* platnén, pertén; =bleiche, *f.* belíšče, beléž, belilo za platno; =handel, *m.* platnarstvo, kupčija s platnom: den-betreiben, platnáriti; = händler, *m.* platnár, kupčevavec s platnom; -wäsche *f.* platneno perilo, pertenina; -weber, *m.* tkavec, tkalec; -zeug, *n.* platnena roba, pertenina; lanena roba.

Leise, *a.* tih, tihoten; lahen, lagán, rahel; *ad.* natihoma; lahno, rahlo.

Leist-e, *f.* skoba, letva, latva, lašta: *dim.* letvica, laštica; (am Körper) dimlje *pl.* -en, *v. a.* versiti, délati; Arbeit-, délati, opravljati; Dienste-, slúžiti, streči (strežem); Folge-, slúšati: poslúhniti, ubógati; die Pflicht-, storiti svojo dolžnost, izpólniti, opráviti: izpolnjevati, opravljati; Bürgschaft-, porok biti (sem), porokovati, poroštvovati; Widerstand-, upírati se, brániti se, protíviti se: upreti se, ustáviti se; den Eid-, priseči, (sežem), zapriseči + priségati; Robot-, rabotati, ráboto delati, na ráboto

iti (grem); Zahlung –, pláčati, popláčati, poravnati + plačevati; Genugthuung –, zadostiti, zadovóliti + zadostovati.

Leiſten, *m.* kopito; *dim.* kopitce; -bruch, *m.* kila v dimljah; -gegend, *f.* dimlje *pl.*; -ſchneider, *m.* kopitar.

Leiſtung, *f.* oprava, storitev, doveršitev, izpeljatev; (Abgabe) dávščina, odrajtovilo; -sfähig, *a.* zmožen kaj storiti; =keit, *f.* zmožnost kaj storiti.

Leit-artikel, *m.* vvodni ob. uvodni sestavek ob. členek; -band, *n.* povodec, peljajec; -e, *f.* lajta; (Gegend) brežina, breg, reber *f.*; -en, *v. a.* voditi, vesti, (vedem), vížati; (führen) peljati (ljem): privesti, pripeljati; (lenken) ravnati, obráčati, vladati, (ein Geſchäft) oskerbovati, oprávljati, uprávljati (auf den rechten Weg) na pravi pot pripeljati ob. oberniti; (d. Waſſer) razpeljati + razpeljevati; -end, *a.* voden, vodilen: der -e Faden, nit vodnica; -er, *m.* vodnik, vodja, voditelj, prevodnik, vížarnik, napeljevavec.

Leiter, *f.* lestvica, lojtra; (einarmig) laza; -ſpreize, *f.* razpérnica; -ſproſſe, *f.* špriklja, klin; -wagen, *m.* grote *pl.*, kola *pl.*

Leit-faden, *m.* vodilo, navod; nit vodnica; -graben, *m.* jarek, zdrážnica; -hammel, *m.* oven z zvoncem, zvončár; -ſeil, *n.* povodec, vodec, vojka, peljajec, peljájica; -ſtern, *m.* zvezda vodnica; -ung, *f.* voditev, vodba, vodstvo; ravnava, upravа; napeljevanje, napeljava; =zeitgel, *f.* vodilo, ravnilo; -zaum, *m.* uzda.

Lek-türe, *f.* berilo, berivo, branje, čitanje; -zion, *f.* naloga; prednaška; =ſyſtem, *m.* razkazek, prednašek.

Lemming, *m.* leming, nórveška miš.

Lend-e, *f.* ledje, kvok, kolek, stran *f.*; bedro; -engegend, *f.* obledje, ledje; (äußere) bedra *pl.*; -enlahm, *a.* skolčen, polomljen v ledjih.

Lenk-bar, *a.* voljen, vodljív, poslušen; -en, *v. a.* voditi, ravnati, kèrmiti, obráčati, vládati, nagíbati (ljem): oberniti, nagniti, ukreniti, zakreniti; (Schiff) kèrmiti, kermáriti, strúmljati: zakèrmiti; -er, *m.* voditelj, vodnik, vodec, vladavec, vladnik; kermár; -ſam, *a.* vodljív, poslušen, ubogljív; -ſchamel, *m.* polza; -zaum, *m.* berzda, uzda: den - anlegen, zaúzditi, obèrzdati *pf.*

Lenz, *m.* pomlad *f.*, spomlad *f.*, mladletje, mladletek, vigred *f.*; -monat *s.* März.

Leopard, *m.* leopárd.

Lerch-e, *f.* škerjanec, goliber, skerlica; *dim.* škerjanček; (Herbſt-) levica; -en- *a.* škerjanski, golibrov; =falk, *m.* ostríž; -ſtrich, *m.* let škerjancev; lov *f.* na škerjance.

Lern-begier, -de, *f.* ukaželjnost, naukaželjnost; =ig, *a.* uka željen, naukaželjen, ukaželjen; -eifer, *m.* vnetost v učenji; -en, *v. n.* učiti se: naučiti se; -en, *n.* učenje, uk; -freiheit, *f.* svóboda v učenji.

Leſ-bar, *a.* bralen; -e, *f.* ber *f.*, bir, bira, bratev, (Wein-) tergatev, bratva,

bendima; (d. Gelesene) nabirek, nabiraja, nabira, zbrav, zbratev.

Lese-anſtalt, *f.* čitávnica, čitálnica, brálnica; -art, *f.* načín branja, čitava; -buch, *n.* berilo, čitanka; -halle, *f.* čitávnica, čitálnica; -luſt, *f.* veselje do branja; -n, *v. a.* brati (berem), čítati: prebrati, prečítati; (ſammeln) brati (berem): nabrati, skúpiti + nabírati, zbírati, skúpljati; (Wein-) tèrgati, brati: obtèrgati, obrati + obtèrgovati, obírati; (reinigen) čístiti, trébiti; Aehren -, poberkovati, lávkati, klasje pobírati; -n, *n.* branje, čítanje; -nèwert, *a.* branja vreden; -probe *f.* branje za poskušnjo; -publikum, *n.* bravci, bralci, čitátelji *pl.*, čitáteljstvo; -er, *m.* bravec, bralec, čitavec, čitatelj; (Sammler) berec, nabiravec, pobiravec, beráč; =in, *f.* bravka, čitáteljica; (Sammlerin) berica, nabiravka, beračica; =lich, *a.* bralen, braven, čitalen, čitaven; -ſal, *m.* brálnica; -übung, *f.* vadba v branji; -verein, *m.* čitávnica, čitálnica, brálnica, bravno društvo; -welt, *f* bralci, bravci, čitátelji *pl.*, čitáteljstvo, bralstvo; -zeit, *f.* bratev, branje, tergatev, čas za branje; -zimmer, *f.* brálnica, bravnica, bralna izba.

Lethargie, *f.* mertvica, mertvičnost, mertvilo; mit-behaftet, mertvičen.

Lett-en, *m.* il, ilovica, ilovača; -ern, *pl.* čerke *pl.*, pismena *pl.*, pismenke *pl.*; -icht, *a.* ilast; -ig, *a.* ilnat, ilovnat.

Letz-e, *f.* okrepa, poživek; (Abſchied) odhodnja, razhodnja; -en, *v. a.* veseliti, krépiti: razveseliti, okrépiti, okrépčati, poživiti + razveseljevati, poživljati; ſich -, *v. r.* omersiti se; sloviti se: posloviti se.

Letzt, *a.* poslednji, zadnji: zum -en Male, poslédnjikrat, zádnjikrat, naposled, h koncu, kónečno; zu guter -, na zadnje, zadnjič, na poslednje, naposled; in den -en Zügen liegen, umírati; das -e Gericht, *n.* sodnji dan (g. dneva); die -e Oehlung, sveto olje; -ens, *ad.* poslednjič, zadnjič, kónečno; (jüngſt) uni dan, nedavno, unkrat; -hin, *a.* nedavno, undan, unkrat, une dni; -nachgeborene, *m.* mezimec, zadnjorojenec; -verfloſſen, *a.* ravno pretekel, minul; -willig, *a.*; -e Verfügung, poslednja volja; po poslednji volji.

Leu ſ. Löwe.

Leucht-e, *f.* svetilo, svetílnica; leva; -en, *v. n.* svétiti: posvétiti; (v. Augen) sijati (sijem), plamíkati; (v. d. Sonne, Mond) sijati (sijem), svétiti, (v. d. Sternen) svétiti se, svetliti, žareti, migljati, igrati, lesketati se (ám u. ečem), plamíkati; (ſchwach-) berleti, merlíhati; das Wetter leuchtet, bliska se, plamika, dernice igrajo; -end, *a.* svetel, svitel; svetéč, migljajóč, igrajóč ıc.; -er, *m.* svečnik; (Perſon) svetivec; =in, *f.* svetivka; -gas, *n.* svečavni gaz; -fäfer, *m.* kresnica, svetlica; -ſpann, *m.* treska, terska; -turm, *m.* svetílnik, preluka.

Leugnen s. Läugnen.

Leumund, *m.* glas, sloves, imé pri ljudéh: gute –, dobro imé (g. -ena); böse –, slabo imé.

Leut=e, *pl.* ljudjé; *coll.* ljud, ljudstvo, svét; -ſcheu, *a.* odljuden; (v. Vieh) bezljív, bezikav; -ſelig, *a.* vljuden, priljuden, družen, družljív; =keit, *f.* vljudnost, priljudnost, družnost.

Lev=iathan, *f.* jútrovo; -iathan, *m.* leviatan; -it, *m.* levít; -ite, *f.* dalmátika, slúžnica; -koje, *f.* šeboj, bledula.

Lexik=aliſch, *a.* slovniški, slovarski; -ograf, *m.* slovaršček, slovnikár; -on, *n.* slovár, slovnik, besednják, rečnik.

Libelle, *f.* kačji pastír.

Liberal, *a.* svobodomiseln, svobodoljúben, prostomiseln, liberalen; -ismus, *m.* svobodomiselnost, liberalizem.

Libretto, *n.* besede spévigre.

Lichene, *f.* lišáj, lišajnik; *coll.* lišájevje.

Licht, *a.* svitel, svetel, svitloben; (v. Verſtande) bister, jasen; es wird –, svíta se, dani se, svetli se, prizarja; -er Tag, beli dan (g. dneva); -e, *f.*, svitloba, svetloba, svetlost, svetlina; (brennend.) luč *f.*; (leucht. Körper) svetilo, svečava; *dim.* lučca; -e, *f.* svetlina, svitloba, sij; -en, *v. a.* (v. Wald) réditi, rédčiti: izréditi, prerédíti, pretrébiti; (hell mach.) svétliti: razsvétliti, razsvítiti + razsvetlovati, razsvečevati; Anker –, sidro vzdígniti, odríniti *pf.*; ſich –, *v. r.* jásniti se, brísati se (brišem), svétliti se, védriti se: ujásniti se, ubrísati se, razvédriti se ꝛc.; -erloh, *ad.* s plamenom.

Licht=freí, *a.* brez luči, -freund, *m.* prijatelj svitlobe; -fuchs, *m.* rižan; -funken, *m.* iskra; svetlín; -gelb, *a.* svitlorumen; -gießer, *m.* svečár; -glanz, *m.* lesk, blesk, svit, sij; -holz, *n.* les za treske, lučevina; -lehre, *f* nauk o svitlobi; -maſſe, *f.* svitloba, svečava; -meer, *n.* nezmerna svitloba; -meſſe, *f.* svéčnica; -meſſerze, *f.* svečnična voščenica, svečníčnica; -meſſer, *m.* svitlomér; -meteor, *n.* svetlín; -putze, *f.* uternjalec, utrinjalec, usekalnik; -putzer, *m.* utrinjavec, usekovavec; -quell, *m.* vir svitlobe; -reich, *n.* kraljestvo svitlobe; -ſchein, *m.* sij, svit, žar; -ſchere s. Lichtputze; -ſcheu, *n.* svitlobe boječ; -ſchirm, *m.* senčilo, senčnik, lučobrán; -ſchnuppe, *f.* utrinjek, uternek: es fiel eine –, zvezda se je potočila; -ſeite, *f.* svitla stran *f.*, lična stran *f.*; -ſpann, *m.* terska, treska; -ſtoff, *m.* svetlina, svetlovina, svetlivo; -ſtral, *m.* žarek, žar; -träger, *m.* svetlonosec; -voll, *a.* presvitel, presvetel; *fig.* jasen; -wurm, *m.* kresnica; -zieher, *m.* svečár.

Lieb, *a.* ljub, mil, drag; prijeten, ljubeznjív; -haben, ljúbiti, rad imeti (ám); -gewinnen, prikúpiti si, prijúbiti si *pf.*; er hat ihn – gewonnen, prikupil, priljubil od. omilil se mu je; ich möchte –er, jaz bi rajši; den

ganzen -en Tag, ves ljubi dan, ves božji dan; du -er Gott, o moj Bog; -ängeln, *v. n.* zaljúbljeno gledati od. pogledovati, z očmi loviti, namigovati si; -chen, *n.* ljuba, ljúbica, ljubka; (männl.) ljubek, ljubček, ljubej; -den, Euer -, preljubeznjivi gospod! Vaša milost; -e, *f.* ljubezen *f.*, ljubav *f.*; *fig.* veselje, radost; -egefühl, *n.* čut ljubezni; -eleer, *a.* brez ljubezni; -elei, *f.* ljubkovanje, dragovanje; -eln, *v. n.* ljubkovati, dragovati; -elos, *a.* brez ljubezni; -en, *v. a.* ljúbiti, rad imeti (ám), milovati, prijatelj biti (sem) -enswürdig, *a.* ljubeznjív; =feit, *f.* ljubeznjivost; -er, *ad.* rajši, raji.

Liebes=apfel, *m.* volčje jábelko; -band, *n.* vez ljubezni; -beweis, *m.* dokáz ljubezni; -blick, *m.* zaljúbljeni pogled; -brief, *m.* zaljúbljeno od. ljubovno pismo; -dienst, *m.* ljubav, delo ljubezni; -erklärung, *f.* naznanilo ljubezni; -gedicht, *n.* zaljúbljena pesem *f.*; -geständnis, izpoved ljubezni; -gott, *m.* Lelj, Lelo; (b. d. Römern) Kupidon; -göttin, *f.* Lada; (b. d. Römern) Vénera; -handel, *m.* vasovanje, vesovanje, dragovanje; -mahl, *n.* brátovska miza; -narr, *m.* zatelebanec; -paar, *n.* zaljúbljenca; -pfand, *n.* zastava ljubezni; -trank, *m.* napitek ljubezni; -werk, *n.* dobro delo, ljudomilo delo; bogoljubno delo; -zeichen, *n.* znamenje ljubezni.

Lieb=evoll, *a.* ljubeznjív, ljubezniv, mil, ljubezni polu; -haber, *m.* prijatelj, prijatél; miloradnik, radovoljec; (Geliebte) dragi, ljubi, ljubček, ljubej; =ei, *f.* posebno veselje, nágnjenje do česa; =in, *f.* prijáteljica, prijátlica; radovoljka, milorádnica; -kosen, *v. a.* bóžati, dragovati: pobóžati; (schmeicheln) dobríkati se, sladkati se, laskati se, míliti se, lízati se (líižem), prilizovati se; -koser, *m.* prilizovavec, laskavec, sladkavec; -kosung, *f.* bóžanje, dragovanje; prilizovanje; -lich, *a.* mil, prijeten, ugoden, ljubek, sladek, spreželjen; =keit, *f.* milina, prijetnost, ugodnost, spreželjnost; -ling, *m.* ljubek, ljubček, ljubej, ljubljenec, ljubljenček, miljenec, ljubimec; =s=*a.* najljubši; =sessen, *n.* najljubša jed *f.*; =swunsch, *m.* največa želja; -los, *a.* nemil, nemilostljív, nemiloserčen, terdoserčen; =igkeit, *f.* nemilostljivost, nemiloserčnost; -reich, *a.* milostljív, milostev, ljudomil, blag; -reiz, *m.* milina, milota, mikavnost; -schaft, *f.* znanje; ljubezen *f.*; -ste, *m.* ljubi, preljubi, ljubek, ljubec; *f.* ljúbica, ljuba; -stöckel, *n.* luštrek.

Lied, *n.* pesem *f.*, pesma, pesen *f.*, popevka, *dim.* pésmica; (Gesang) petje; spev: ein - anstimmen, zapeti (pojem); -chen s. Liedlein; -erbuch, *n.* pesmarica, spevnik; -erdichter, *m.* pesmár, pevec.

Liederlich, *a.* len, lenoben, zanikern, zanikaren, nemaren; (unordentlich) malopriden, razuzdan, razposajen: - werden, poléniti se; spri-

diti se *pf.*; -e, *m.* lenúh, lene (g. -eta), nemarnež, zanikernež; malopridnež; razúzdanec, razposájenec; *f.* zanikernica, nemárnica; maloprídnica; -keit, *f.* lenoba, zanikernost, nemarnost; malopridnost, razuzdanost.

Lieder=sammlung, *f.* pésemska zbirka; -tafel, *f.* pevska družba.

Lieb=lein, *n.* pésmica; -lohn, *m.* mezda, dnina, zaslužek.

Liefer=ant, *m.* zakladavec, zalagavec; oskerbovavec; -n, *v. a.* založiti, previdíti, oskerbeti + zakládati, zalágati, previdovati, oskerbovati; (schicken) poslati (šljem) + pošíljati; (Arbeit) izgotóviti, dogotóviti, dodélati + izgotávljati, dodelovati; (abliefer.) oddati, izročiti, predati + oddájati, izročevati; eine Schlacht -, udáriti se, póčiti se od. sprijeti se (primem) s kom; -schein, *m.* pošíljavni list; -ung, *f.* zakládanje, previdovanje, zaláganje; pošiljatev; =sbedingung, *f.* pogoj zakládanja; =sfontraft, *m.* pogodba zastran zakládanja; —sort, *m.* mesto, kamor se ima kaj poslati; =szeit, *f.* čas, o kterem se ima kaj oddati ali poslati.

Lieg=en, *v. n.* ležati (im); (oft) polégati; (v. Orten) stati (stojim), biti (sem): - bleiben, obležati *pf.*; - lassen, pustiti + púščati; ein wenig -, poležati *pf.*; - haben, v zalogi od. v gotovini imeti (ám); es liegt mir nicht daran, nič ne maram za to; za to mi ni mar: es liegt bei ihm, v njegovi moči od. roci je; -en, *n.* lega, leža; -end, *a.* ležéč: -es Gut, ležeče od. nepremakljivo blago; -enschaft, *f.* ležeče od. nepremakljivo posestvo, nepremaklina; -er, *m.* ležúh, poležúh, polegavec.

Lieutenant, *m.* lajtnant, lájtenant.

Lig=a, *f.* zveza; -uster s. Hartriegel; =schwärmer, *m.* kalinji večernjak.

Lil=afárbig, *a.* lilast; -ie, *f.* lílija, lélija, limbar; -ien= *a.* lílijev, limbarjev; -ienartig, *a.* lilijast: -e Gewächse, perúnike *pl.*; -iengewand, *n.* belo, bliščeče oblačilo; -ienöhl, *n.* limbarjevo olje; -ienweiß, *a.* bel kakor lílija.

Lim=an, *m.* liman, obrežno jézero; -itativ, *a.* omejee; -itieren, *v. a.* omêjiti + omejevati; -itum, *n.* ustanóvljena od. ugánjena cena; -onade, *f.* limonada, lemonada; -one, *f.* limona, lemona, citrona.

Lind=e, *f.* lipa; *dim.* lípica; -en= *a.* lipov; =blúte, *f.* lipov cvet; *coll.* lípovo cvetje; =holz, *n.* lipov lés, lipovina; =wald, *m.* lipov gozd, lípovje.

Linder=er, *m.* polajševavec, mirivec, taživec, tešitelj; -in, *f.* polajševavka, mirivka, tažívka; -n, *v. a.* tážiti, téšiti, miriti, tóliti, lájšati: potážiti, utéšiti, pomiriti, utoliti, polájšati, zlájšati, polehčati + polajševati, zlajševati, polehčevati; sich -, *v. r.* odjénjati, pojénjati, odleči (ležem) + odjenjevati, odlégati; -ung, *f.* lajšava, polajšava, zlajšava, olajšba, polajšek, polaj-

šilo; umiritev, utažitev, uteha, odlega.

Lindwurm, *m.* zmaj, zmij, pozoj, drakón.

Lin=eal, *n.* ravnilo, plajštro, čertalo; -eamente, *pl.* čerte ob. poteze *pl.*; -guist, *m.* jezikoslovec, jezikoznanec; =isch, *a.* jezikoslovsen, jezikoznanski; -ie, *f.* čerta, poteza; linija; (Zeile) versta, red *f.*, redek: aufsteigende, abſteigende -, navzgornja, navzdolnja versta; (Abſtammung) rod, zarod, koleno; (mil.) linija; -iendienſt, *m.* služba v redovni vojski; -ienſchiff, *n.* redovna ob. linijna ládija; -ientruppen, *pl.* redna ob. redovna vojska; -ieren, *v. a.* čertati, línírati: načértati.

Link, *a.* lev, levičen, šuji; -e Hand, levica, leva roka; zur -en, na levici; -erſeits, *ad.* na levi; na levo; -händig, *a.* levičen; =e, *m.* levičnik; *f.* levičnica; -iſch, *a.* okoren, neukreten, štorklast; -s, *ad.* na levo, v levo; na levi, na levici; -ſeitig, *a.* lev, levostranski; -sum, *ad.* na levo nazáj.

Linnen *a.* platnén, pertén; -zeug, *n.* platnina, pertenina, platnena ober pertena roba.

Linſ=e, *f.* leča; *dim.* léčica; -en= *a.* lečni; =acker, *m.* lečišče; =förmig, *a.* lečast; =gericht, *n.* kúhana leča; =ſtroh, *n.* léčevina, lečna slama; =ſuppe, *f.* juha z vkúhano lečo.

Lipp=e, *f.* ústnica, ustna, ustno; (dicke) šoba, čoba, čuba; -en= *a.* ustni, ustnični; =blume, *f.* -blütler, *m.* ústnica, ustnjača; =laut, *m.* ustni glasnik, ustnik.

Liq=uear, *m.* žganjina, paljenka, likér; -uid, *a.* ugotovljen, jasen, razkazan, v red spravljen; =ator, *m.* ugotavljavec; =ation, *f.* ugotovitev, ugotovilo, likvidacija; =ieren, *v. a.* ugotóviti, na gotovo postáviti, likvidírati + ugotávljati, ugotovljevati, na gotovo postávljati; =ierungs= *a.* ugotovilni; =ſtellung ſ. Liquidation.

Liſpel, *m.* šepet, šepot, šepetec; -er, *m.* šepetavec, šeptavec; -n, *v. a.* u. *n.* šepetati (ám u. ečem), šeptati; čebljati, gomúliti, čevernjati: zašepetati, pošepetati; (ſäuſeln) šumljati, šumotljati, žuboriti, žamoriti.

Liſt, *f.* lest *f.*, zvijača, prevara, kovarstvo, lokavstvo, lokávščina, prekánjenost; -e, imeník, spisek, razkazek; -ig, *a.* prekanjen, lokav; liški, previhan, zvit zvitorép, kovaren, potmajen, premeten; =e, *m.* zvijačnik, kovarnik, zvitorepec, zviti tič; *f.* zvijáčnica, kovárnica; =heit ſ. Liſt.

Lit=anei, *f.* litanije *pl.*, litanija.

Lith=ochromie, *f.* barvotisk; -graf, *m.* kamnopisec, kamnotiskár; =ie, *f.* kamnotís, kamnotisek, kamnopis; (Ort) kamnotiskárnica; =iſch, *a.* kamnotisen, kamnopisen -logie, *f.* kamnoznanstvo, kamnoslovje; -phag, *m.* kamnojedec, kamnožerec; -phyten, *pl.* okamnele rastline.

Litorale, *n.* primorje.

Litter=a, *f.* pisme (*g.* -ena), pis-

menka, čerka; -arisch, *a.* slovstvén, književen, književen, literaren; -at, *m.* pisatelj, spisovatelj, pisavec, literát; -atur, *f.* slovstvo, književnost, slovesnost, književstvo, pismenstvo, literatura; =geſchichte, *f.* slovstvena zgodovina ob. povéstnica; =zeitung, *f.* slovstvén časnik.

Liturgie, *f.* red božje službe, liturgija, obredi *pl.*; -iſch, *a.* obreden, obredosloven, liturgičen.

Litze, *f.* stremen, pramen, plet.

Livree, *f.* livra; -reе, *f.* livreja, oprava.

Lizenz, *f.* dovolitev, dovóljenje, privóljenje, dopuščenje; dopustni list, dopústnica; poetiſche —, pesniška prostost; -itando, *a.* po dražbi, po licitaciji; -itazion, *f.* dražba, licitacija; =s- *a.* dražbni, licitacijni; =serlös, *m.* dražbno skupilo; =sweg, *m.* am-, po dražbi, na klic stávljena; -ieren, *v. a.* po dražbi prodati + prodájati; (kaufen) po dražbi kúpiti + kupovati, licitírati.

Lob, *n.* hvala, pohvala; (Ruhm) slava, čast *f.*, dika; übertriebenes —, prehvala; -begierig, *a.* hvale željen; -en, *v. a.* hváliti: pohváliti; (preiſen) slaviti, velíčati: poslaviti, povelíčati + poveličevati, povzdigovati; -enswert, -enswürdig, *a.* hvale vreden, častí vreden; -er; *m.* hvalec, hvalivec, hvalitelj; =in, *f.* hválivka; -eserhebung, *f.* hvalitev, hváljenje, povzdigovanje, poveličevanje; -geſang, *m.* hvalospév, hvalno petje; -gierig, *a.* hvale željen ob. lákomen; -hudelei, *f.* hvalisanje, prevelika hvala, prehvala; -hudeln, *v. a.* hvalísati, hvalístiti; -hudler, *m.* hvalisavec, hvalè (g. -eta).

Löblich, *a.* hvalevreden, hvale vreden, hvalovít, hvaloviten; (als Titel) slaven, prečastít; -keit, *f.* hvalevrednost, hvalovitost.

Lob-lied, *n.* hvalna pesem *f.* hválnica; -preiſen, *v. a.* slaviti, sloviti, hváliti, velíčati, velíčiti, díčiti, -rede, *f.* pohvalni govor, pohválnica, pohvala; -redner, *m.* hvalec, hvalivec; -reich, *a.* hvalen, hvalovít; -ſingen ſ. Lobpreiſen; -ſpruch, *m.* pohvala.

Loch, *n.* luknja, dumpelj *f.*, vert *f.*; votlina, jama; zijavka, brezno; -en ſ. Löchern.

Löcher-ig, *a.* luknjast, lúknjičast, jamast, jámičast, votlenast.

Locke, *f.* koder, vitica; *dim.* koderec, kodrec; (Lockſpeiſe) vaba, vada, vabilo; -en, *v. a.* vábiti, mámiti; (Haare) kódrati: skódrati; (ein Kind) péstovati; =haar, *n.* kódrasti lasjé; =haarig, *a.* kodrolás, kodrolasát, vitolás; =reich, *a.* kodrast, kodrat.

Locker, *a.* rahel, voljen; (v. Eiſen) pleniv; (nicht ſtraff) vanek, nezategnjen, ohlapen; (ſchütter) redek: -es Erdreich, rahla perst *f.*, ráhlica; -machen, rahljati: zrahljati, prerahljati; *fig.* lahkomiseln, razuzdán;

-*m.* vabič, vabec, vabivec, vabitelj, vabnik; -in, *f.* vabivka, vábnica; (Magd) pésterna; -heit, *f.* rahlost, rahlota; plenivost; ohlapnost; redkost; lahkomíselnost, razuzdanost; -n, *v. a.* ráhliti, ráhljati: zráhliti, zrahljati, porahljati; *v. n.* odjénjati + odjenjevati; rahliti se: zráhliti se; -mittel, *n.* vabilo, mamilo; -speise, *f.* vada, vaba, vabilo, vádnica.

Lock-ung, *f.* vaba, vabitev, vábljenje.

Loder-asche, *f.* perhavka, perhavica, perhál *f.*, žarjávica, žarjavka; -n, *v. n.* švígati, plapoleti, terpoleti, z zubljem goreti.

Löffel, *m.* žlica; *dim.* žlíčica; (Hasenohr) zajčje uho (g. ušesa); -ähnlich, *f.* žlíčarica; -gestell, *n.* žličnjak, žličnik; -macher, *m.* žličar; -reiher, *m.* žličarica; bela lopatka; -weise, *ad.* po žlici, po žlicah.

Logarithm-isch, *a.* logarítmičen, logarítemski; -us, *m.* logaritem.

Log-e, *f.* loža; -ement *s.* Wohnung; -ieren *s.* Wohnen; -ik, *f.* umoslovje; logika; =er, *m.* umoslovec, logikar; -isch, *a.* umosloven, lógičen, lógiški; -ogryph, *m.* besedna zastavica, zlogovnica, logogríf.

Loh, *a.* plamenéč, z zubljem goréč, plapolav, žarjav; - *n.* močevina, močvirje, močava; -beize, *f.* stroj s čreslom; (Grube) strójnica; -e, *f.* čreslo, čreslovina, strojilo; (Flamme) zubelj, plamen, žar; -en, *v. a.* strójiti: ustrójiti s čreslom udélati, -gar, *a.* s čreslom strojen; -gärber, *m.* strojár, kožar; =ei, *f.* strojarija, strojárnica; -mühle, *f.* stopa za čreslo.

Lohn, *m.* plačilo, povračilo, darilo; (Dienst-) mezda, plača, mito; (Tag-) dnina; (Fuhr-) voznina *u. s. w.*; mit -ina; -arbeiter, *m.* najemnik, težák, dninar; =in, *f.* najémnica; -en, *v. a.* pláčati, poplačati, povérniti + plačevati, poplačevati. povrácati; es lohnt sich nicht der Mühe, ni truda vredno; -kutscher, *m.* najemni vozník, najemšček; -streitigkeit, *f.* prepír zastran mezde.

Löhnung, *f.* plačilo, plača; -stag, *m.* plačilni dan (g. dneva).

Lohnvertrag, *m.* pogodba zastran plače od. mezde.

Lohrinde, *f.* čreslo, strojilo.

Lokal, *a.* mesten, krajen, krajeven; - *m.* mestni sklon, mestnik; -armenfond, *m.* mestni zalog za uboge; -e, *n.* prostor, mesto; -endung *s.* Lokal *m.*; -ie, *f.* lokalija, podfara; -ismus, *m.* krajica, okoličnica, lokalizem; -ist, *m.* lokalíst; -ität *s.* Lokale; -kommission, *f.* mestna komisija; -preis, *m.* mestna cena; -umstand, *m.* mestna okolnost, okólščina.

Lokativ *s.* Lokal *m.*; -zion, *f.* razverstitev, zverstitev.

Lokomotiv, e, *f.* hlapón, parovóz, samovóz, lokomotív.

Lolch, *m.* (Lolium) ljúlika.

Loos *s.* Los; Lootse *s.* Lotse.

Lorber, *m.* lavorika, lovorika, laver, lorber; -= *a.* lavorikov, lavrov,

lórberjev; -artig, *a.* lavorikast; -blatt, *n.* lavorikov list, lavrovo pero (g. peresa); -e, *f.* lavorikova jágoda, lávernica; -holz, *n.* lavorikovina, lavrovina; -kranz, *m.* lavorikov ob. lávrov venec; -öhl, *n.* lavorikovo ob. lávrovo olje.

Lord, *m.* lord; -gnete, *f.* kukalo, kukalnik.

Los, *n.* srečka, kocka, zdrib, ždreb; (Schickſal) osoda, usoda; vom -beſchieden, usojen, umerjen, namenjen; -e ziehen, srečke vzdígovati, sréčkati; *a.* rahel, voljen; drobéč; (losgelaſſen) izpuščen, oproščen; in Zuſammenſetz. brez-, sorg-, brezskerben; gewiſſen-, brezvesten u. s. w.; -es Maul, umázana usta *pl.*; *fig.* opravljivka, obrekovavka.

Los-binden, *v. a.* odvézati (vežem), odrésiti + odvezovati; -brechen, *v. a.* odlomiti, odkèrhniti + odlámljati; -brennen, *v. a.* zažgati (žgèm), zapáliti + zažigati; ein Gewehr -, ustreliti, spróžiti *pl.*; -bringen, *v. a.* odpráviti + odprávljati; -bruch, *m.* odlóm, odlomek, ulomek.

Löſch-, *a.* gasilni; -anſtalt, *f.* gasilna naprava; -brand, *m.* ogorek; -e, *f.* praška, bračka; -en, *v. a.* gasiti, gašévati: pogasiti, ugasiti + pogášati, pogasovati; den Durſt -, odžéjati se, žejo utolažiti *pf.*; (auslöſchen) izbrísati (brišem) + izbrisovati; -er, *m.* gasivec, gasitelj; (Werkzeug) gasilo, gasílnik; -gerätbe, *f.* gasilno orodje, priprava za gášenje; -mannſchaft, *f.* gasivci *pl.*; -ordnung, *f.*, gasilni red; -papier, *n.* pivni papír; -trog, *m.* korito, kalnik; -ung, *f.* gasitev, gašenje, izbrisanje.

Los-drehen, *v. a.* odsúkati (sučem), odvíhati (višem) *pf.*; -drücken, *v. a.* spróžiti + sproževati; -e, *a.* lahkomíseln, prešeren, nagajív, nápečen; -Worte, umázane besede; -es Geſchwätz, kvante *pl.*; ein -es Maul haben, jezikovati, jezikljati; (liederlich) razuzdan, malopriden.

Löſe-, *a.* odkupni, rešilni; -geld, *n.* odkúpščina, odkupnina, rešilo; -n, *v. a.* odvézati (vežem), odrésiti, razdrésiti, razvozlati + odvezovati, odreševati ic.; (loskaufen) odkúpiti, résiti: odkupovati, reševati; (Aufgabe) izdélati, napráviti + izdelovati; Geld-, skúpiti, izkúpiti *pf.*; eine Karte -, kúpiti vstopni list *pf.*; (ein Räthſel) uganiti + uganjevati, ugíbati (bljem); die Zunge -, jezik izpodrézati (režem) + izpodrezovati.

Löſen, *v. a.* sréčkati, kóckati, zdrebiti, ždreb metati (mečem): ždreb vreči (veržem).

Löſerdürre, *f.* devetogubna bolezen, devetogúbnica.

Los-feuern, *v. a.* ustreliti, spróžiti, podreti (derem) + podírati; -gehen, *v. n.* (v. Gewehr) spróžiti se *pf.*; auf jemanden -, prirobániti ob. skvíškiti se nad koga; (beginnen) začeti se (čnem), pričeti se; vneti se (vnamem, vnemem); -haſpeln, *v. a.* odmótati; -kauf, *m.* odkúp, izkúp; -en, *v. a.* odkúpiti, izkúpiti, résiti

+odkupovati, odkupljevati, rešévati; sich –, *v. r.* odkúpiti se, izkupiti se *pf.*; =preis, *m.* odkúpščina, odkupnina, rešilo; =s= *a.* odkupni; -kommen, *v. n.* uiti (idem), uteči + uhájati; s. Losmachen sich; -lassen, *v. a.* izpustiti, spustiti, oprostiti, sprostiti, + izpúščati ɔc.; -lösen, sich, *v. r.* prôžiti se, kèrhati se; -machen, *v. a.* oprostiti, osvoboditi, oteti (otmem), rêšiti + oproščevati, otévati, rešévati; sich-, *v. r.* iznébiti se, odkrížati se, sprostiti se, osvojiti se + iznebovati se, odkriževati se, osvojevati se; (d. Rinde) –, lúpiti, májiti: olúpiti, omájiti.

Los=reißen, *v. a.* tèrgati, krúšiti, kèrhati: odtèrgati, utèrgati, odkrúšiti, odkèrhniti; -reißung, *f.* odtèrgatev, odkrušitev; -sagen sich, *v. r.* odreči se, odpovédati se (vém) odrekovati se; -schlagen, *v. a.* odbiti (bijem), odtrúpiti + odbíjati; (eine Ware) prodati + prodájati; darauf –, tolči, nabíjati, céhtati, líbrati; -sein, *v. n.* prost biti (sem); -sprechen, *v. a.* odvézati (vežem), oprostiti + odvezovati, oproščevati; (in d. Beichte) grehov odvézati, odgrešiti, razgrešiti + odvezovati, odgreševati; -sprechung, *f.* odveza, odvezilo; -steuern, *v. n.* auf etwas –, kèrmiti proti čemu; -stürzen, *v. n.* zagnati se (ženem), skviškiti se *pf.*; -trennen, *v. a.* odlóčiti + odločevati; (Rath) odpárati, odporjati (porjem); -ung, *f.* sréčkanje, ždrébanje, vzdigovanje; (Parole) geslo.

Lösung, *f.* odveza, razveza, razrešitev; (Loskauf) odkúp, izkúp, rešitev; (d. Räthsels) vganjka, uganjka, uganitev; (chem.) raztók.

Losungs=geld, *n.* stava, stavka; =wort, *n.* geslo.

Los=werden, *v. n.* iznébiti se, odkrížati se, sprostiti se, osvojiti se + iznebovati se, osvojevati se ɔc.; (d. Schulden) oddolžiti se *pf.*; der Ware –, blago razpečati, razprodati *pl.*; -winden sich, *v. r.* izmakniti se, izviti se (vijem) *pf.*; -zählen s. Lossprechen; -ziehen, *v. n.* über jemanden, ogovárjati od. obrekovati koga.

Loth, *n.* lot; (Bleiloth) olovnica; s. Senkblei; -= *a.* lotov; -en, *v. a.* z olovnico mériti.

Löth=en, *v. a.* variti: zvariti, spójiti; -ig, *a.* lotov, lot težek.

Loth=recht, *a.* navpičen, prostopaden, ravnotežen; -se, *m.* kermár, kormanuž.

Lotter=bube, *m.* malopridnež, gabán, potép, potepúh; -ie, *f.* loterija, lotrija; -i e = *a.* loterijski, loterijni; =los, *n.* loterijski list, ždreb, srečka; =spiel, *n.* loterijska igra.

Lotto s. Lotterie; -amt, *n.* loterijski urad; -anlehen, *n.* loterijski zajem; -gefälle, *n.* loterijski dohodki *pl.*; -spiel, *n.* loterija, loterijska igra.

Lotus, *m.* škrovada, lotus, ledvenec.

Lou=isdor, *m.* luidór; -pe, *f.* kukalo.

Löw=e, *m.* lev, oroslàn; *dim.* levček, levič, leviček; -en= *a.* levov; levji, oroslanski; =beherzt, *a.* ser-

čen kakor lev; =fuß, *m.* hribja resa, device mátere plaščék; =haut, *f.* levova koža, levina; =hündchen, *n.* levček; =jagd, *f.* lov na leve od. oroslane; =maul, *n.* (Pflanze) odolín, žábica; =zahn, *m.* (Leontodon Taraxacum) regrat, mlič; -in, *f.* lévica, levinja.

Loyal, *a.* zakonen, zakonít; lojalen; -ität, *f.* zakonitost, lojalnost.

Luchs, *m.* ris, bistrovíd, ostrovíd; -= *a.* risov; risji; -auge, *f.* risje oko (g. očesa); *fig.* bistri vid od. pogled: ein -haben, bistrovíd, bistrook; -balg, *m.* -fell, *n.* risja koža, risina.

Lück=e, *f.* luknja, špranja, predor, razsedlina, razporek; (Zahn-) škerba', škerbina; (leere Stelle) presledek, praznina, praznota; (Zaun-) verzel *f.*; -enbüßer, *m.* vstavka, vstavek, izpolnek; -enhaft, *a.* pomanjkljív, nepopóln; =igkeit, *f.* pomanjkljivost, nepopolnost; -ig, *a.* luknjast; škerbast, škerbinast.

Luder, *n.* merha, merhovina, mercina, mertváščina; *fig.* merha; -leben, *n.* razúzdano od. nesramno življenje; -n, *v. n.* razúzdano živeti.

Luft, *f.* zrak, vzduh, sapa, hlip, povétrije, (bewegte Luft) sapa, veter; *dim.* sápica, vetrec, vetrič; (Athmosphäre) zrak, ozračje, zrakovje, ohlípina; in der freien -, pod milim nebom od. Bogom, na planem; die Vögel in der -, tice pod nebom; -schöpfen, díhati, oddíhovati se; nach -schnappen, sapo pojémati; in die -reden, bob v steno metati (mečem); -ballon, m. oblón, balón; -bild, *n.* prividek; zračna prikazen *f.*; -blase, *f.* mehúr, mehír, spuhlina, berbunek; *dim.* mehurček; Lüftchen, *n.* sápica; -dicht, *a.* neprezračen, neprezračljív.

Lüften, *v. a.* vétriti: prevétriti, presápiti + prevetrovati.

Luft=erscheinung, *f.* zračna prikazen, zračni prikazek, zrakovíd, vzduhovíd; -fahrt, *f.* vožnja po zraku, zrakoplavba; -gebilde, *n.* prividek; -ig, *a.* zračen, zrakoven, ohlipen, sapen, vzdušen; *fig.* lahek, lahkomiseln; -kreis, *m.* ozračje, ohlipje, ohlípina, vzdušje; -leer, *a.* brezzračen, brezsapen; -loch, *n.* dušnik, oddušek, oduška, sapnik, okenják; -messer, *m.* zrakomér; -messkunst, *f.* zrakomerstvo; -perspektive, *f.* zračna perspektiva; -pumpe, *f.* zračna sisalka, tromba; -quelle, *f.* čadobljuvnik; -raum, *m.* zrakovje, zrakovina; -region, *f.* podnebje, opasje; -röhre, *f.* sapnik, dušnik, dihovnik; =reinigung, *f.* vnetica od. vnetje v sápniku.

Luft=schen, *a.* sape bojéč; -schiffer, *m.* zrakoplavec; -schifffahrt, *f.* vožnja po zraku, zrakoplavba; -schloß, *m.* zlati grad: Luftschlösser bauen, zidati si svitle gradove v oblake; -spiegelung, *f.* zračna prikazen, prividek; -sprung, *f.* skok; -trocken, *a.* na solncu sušen; -veränderung, *f.* zračna prememba; -wandler, *m.* vetrohodec; -zeichen, *n.* nebno zna-

menje; -zug, *m.* prepíh, spíh, prepáh.

Lug, *m.* laž *f.*, lež *f.*, klama: = und Trug, laž in goljufija.

Lüg=e, *f.* laž *f.*, lež *f.*, lža: grobe-, debela od. kosmata laž; jemanden =en ſtrafen, na laž postáviti; der =überwieſen werden, na lažéh ostati (stanem) *pf.*; =en, *v. n.* lagati (lažem), legati, lagati se, lagevati: zlagati se, zlegati se; Freundſchaft-, hliniti se; =en, *n.* laž *f.* leganje; =haft, *a.* lažnjív, lažljív, ližív; =haftigkeit, *f.* lažnjivost, lažljivost; =maul, *n.* lažnjivi gobec; *fig.* lažnjivec, lažnik; *f.* lažnjivka, lažnica; =profet, *m.* lažnjivi od. krivi prorok; =reich, *n.* kraljestvo laží in goljufije; =ner, *m.* lažnjivec, lažnik, ležnik, legún; =in, *f.* lažnjivka, lažnica, ležnica; =iſch ſ. Lügenhaft. [špranja.

Luke, *f.* lina, verzel *f.*, predor, potepín, kajón; =en, *m.* capa, cunja, candra; =gefindel, *n.* derhál *f.*; = ſammler, *m.* cunjar, capar; =erei, *f.* malovredno djanje; *fig.* majhenota, ničíca, malovredna reč *f.*; =icht, *a.* cunjast, capast; =ig, *a.* cunjav, capast; *fig.* ničev, malovreden.

Luna ſ. Mond; =rium, *n.* lunostrój.

Lunge, *f.* pluča *pl.*; =n= *a.* plučni; =nblutader, *f.* privódnica; =nbraten, *m.* pečena pluča *pl.*, búbreki *pl.*; =nentzündung, *f.* plučna vnetica, plučni prisad; =nfäule, *f.* plučna gnjiloba; =nkrankheit, *f.* plučna bolezen, plúčnica; =nkraut, *n.* plučnik, plučnjak; =nklappen, *m.* plučno krilo; =nſchlagader, *f.* plučna odvódnica; =nſeuche, *f.* plučna kuga; =nſucht, *f.* plúčnica, sušica, dera, jétika; =nſüchtig, *a.* sušíčen, jétičen, kašljív.

Lunger=er, *m.* lenúh; =n, *v. n.* lenúšiti, lenobo pasti, pohajkovati.

Lünſe, *f.* osnik, lunek.

Lunte, *f.* lunta, zažigálnica.

Lurch, *m.* žabnjak, golokóžnica.

Luſt, *f.* radost, veselje; (Neigung) sla, mik, pohót *f.*, želja, poželenje: mit =, rad, z veseljem; ich habe =, mika me, volja me je, hoče se mi; ich habe keine =, noče se mi, ne mika me, toži se mi, ne ljubi se mi; = haben, želeti, hoteti (hočem): zaželeti, poželeti; (fleiſchliche =) mesena poželjivost, sladnost, spohotnost; =barkeit, *f.* veselica, zabava, kratkočasnost, veselje; =begier, *f.* poželjivost; =dirne, *f.* nečístnica, kurba, kurva.

Lüſten, *v. n.* es lüſtet mich, hoče se mi, mika me, ljubi se mi, rad bi, rači se mi, zahtelo se mi je.

Luſter, *m.* lestenec, svetilnik, kloka.

Lüſtern, *v. n.* hrepeneti, dihteti, žercéti, dert biti (sem), volk biti, sline cediti; *a.* poželjív, pohoten, spohoten, lakom, gladov, gladoven, dert, volk; =heit, *f.* poželjivost, spohotnost, lákomnost, gladovnost.

Luft-fahrt, *f.* vožnja za kratek čas; -gänger, *m.* sprehajavec, šetavec; =in, *f.* sprehajavka; -garten, *m.* périvoj, cvetnják; -gehölz, *n.* log, gaj; -geſchrei, *n.* ukanje, krik veselja; -haus, *n.* lopa, vertna híšica; -ig, *a.* vesél, rádosten, kratkočasen; =keit, *f.* veselost, radost, veselje; =macher, *m.* glumec, šalivec, burkež, veselják; -ort, *m.* prijetni kraj, razveselišče; -reiſe, *f.* pot za kratek čas; -reiz, *m.* mik; -rum, *n.* petoletje; -ſchloſs, *n.* letográd, lepi grad; -ſeuche, *f.* sramna kuga, francozi *pl.*, keršelji *pl.*; -ſpiel, *n.* vesela igra, veseloigra, komédija; =dichter, *m.* pisatelj veselih iger; -wald, *m.* gaj, log; -wandeln, *v. n.* sprehájati se, šétati se (am u. šečem); Luſtwandler, *m.* sprehajavec, šetavec.

Luther-aner, *m.* luterán, luteranec; -iſch, *a.* luteranski, lúterski.

Lux-uriös, *a.* bliskoten, sijajen, velelép, gizdav, razkošen; -us, *m.* gizda, gizdavost, potrata, razkoš *f.*, razkošje; =artikel, *m.* potratni izdelek; =ſteuer, *f.* potratnina, davek za gizdavost; =ware, *f.* potratna roba.

Luz-erne, *f.* -ernerklee, *m.* metelka, večnadételja, lucerna; -ifer, *m.* svetlonós, danica, večérnica; (Teufel) lúcifer, hudoba.

Lymph-atiſch, *a.* limfátičen, serkaven, piven; -e, *f.* meza, limfa; -gefäß, *n.* serkávnica, méznica.

Lyr-a, *f.* lira, varito; -iſch, *f.* lírika, pevna poezija; =er, *m.* lirik; -iſch, *a.* líričen, líriški, peven.

Lyze-al, *a.* licejen, licejalen, licealen; -um, *n.* licej, licejka.

M.

Mach-e, *f.* delo; (Gemachtes) izdelek, narejek, narejšćina; -en, *v. a.* délati, činiti, tvóriti: storiti, učiniti, napráviti narediti + naprávljati, naréjati; (d. Weg) ravnati; das macht -, to prihaja od tód, vzrok temu je to; zweimal drei macht ſechs, dvakrat tri je šest; (betragen) znesti, znášati, iznášati, biti (sem); ein Ende-, končati, dokončati, dokonati, dovéršiti *pf.*; mach dir nichts daraus, nič ne maraj; was machen Sie, kaj délate, kaj počnete? fertig -, dodélati; (verfertigen) narediti + naréjati; große Augen -, debelo glédati: viel Rühmens -, ústiti se, šopíriti se; ſich krank -, bólnega se délati: storiti; -er, *m.* delavec, narejavec, als Grundwort mittelſt -ár. als Hutklobučar; Schuh-, črevljár u. s. w.; =ei, *f.* naréjšćina; =lohn, *m.* plačilo za delo; -inazion, *f.* spletka, zvijača, zvijáčina, skrivni naklep; -inieren, *v. a.* zvito ravnati, naklépati, zvijače od. spletke délati.

Macht, *f.* moč *f.* mogota, zmožnost; (Gewalt) oblást *f.*; (Land-) armada, vojska na suhem; (Majeſtät) veličastvo, veličanstvo; die europäiſchen Mächte, evropejske deržave *pl.*; -haber, *m.* oblastnik, mogotec, mo-

gočnik, vladár; (Bevollmächtigte) pooblaščenec, pooblastenec; =in, *f.* oblástnica, vladarica; pooblaščenka.

Mächtig, *a.* mogočen, mogoten, oblasten; (stark) močen, silen; (kundig) vešč, veden, vedok: der Sprache -sein, jezik v oblasti imeti (am); (fähig) zmožen; -keit, *f.* mogočnost; vednost; zmožnost &c.; -lich, *a.* silóma, močno.

Machtlos, *a.* brez moči, brezmožen, nemogočen, slab, nevečen; =igkeit, *f.* brezmožnost, slabost; -spruch, *m.* samovoljni izrék; -vollkommenheit, *f.* neomejena oblast, popolna oblast od. moč *f.*; -wort s. Machtspruch.

Machwerk, *n.* kerparija, šušmarija, naréjšćina.

Mädchen, *n.* déklica, dekle (g. -eta), dečla, deklina, púnica, kèrščenica, mladenka; *dim.* deklíčica, dekletce, deklínica, púnčica; -= *a.* dekliški; -alter, *n.* deklinstvo, deklištvo; -anstalt, *f.* dekliški zavod; -haft, *a.* dekliški; -lehrer, *m.* dekliški učitelj; -raub, *m.* unes, ugrabljenje dekleta; -räuber, *m.* unesec; -schule, *f.* dekliška šola od. učílnica; šola za žensko mladost; -volk, *n.* dekleta *pl.*

Made, *f.* červ, zapljivek, keršelj.

Mädel s. Mädchen.

Mademoiselle s. Fräulein.

Made-enfresser, *m.* červojedka; -enwurm, *m.* glista; -ig, *a.* červív.

Madonna, *f.* mati božja, božja porodnica.

Madrigal, *n.* madrigal, pastírska pésmica.

Magazin, *n.* skladíšče, shranišče, zaloga, magazín.

Magd, *f.* dekla, služábnica, služkinja, kèrščenica: -sein, deklíniti; Mägdlein s. Mädchen.

Mage, *f.* mag; čarodéj, čarodejec.

Magen, *m.* želodec: den - überfüllen, preobjesti se (jém) + preobjédati se; -= *a.* želodčni, za želodec; -brennen, *n.* zgaga, gorečica, žeravica, rizavica; -drücken, *n.* tiščanje v želodcu: ich habe -, v želodcu me tiščí; -entzündung, *f.* želodčna vnetica; -fieber, *n.* želodčna vročica; -krampf, *m.* kerč v želodcu; -krankheit, *f.* bolezen v želodcu; -krätzer, *m.* gviček, kíslica, kíslo vino; -krebs, *m.* želodčni rak, rak v želodcu; -pflaster, *n.* oblíž na želodec; -schmerz, *m.* bolečina v želodcu; -stärkend, *a.* krepčaven za želodec; -weh s. Magenschmerz.

Mager, *a.* medel, kumern, shujšan, suh, sčinžen, libav, slokast; (v. Acker) lošen, neroden, izmolzen; (v. d. Saat) redek; -e Zeiten, slabi oder pusti časi; (vom Gesichte) upadel, vdrt; -keit, *f.* medloba, medlost, suhost &c.; -n, *v. n.* medleti, hújšati, kumerneti, činžati se: zmedleti, omedleti, shújšati, skumerneti + omedlévati.

Magie, *f.* magija, čarodejstvo, kozelništvo; -ier, *m.* čarodéj, čarodejec, kozelník; -ifer, *m.* čarovník

čarman; -isch, *a.* čarodejen, čaraven, mágičen.

Magist=er, *m.* mojster, mešter; učitelj; -rat, *m.* mestna gosposka, magistrát.

Magn=at, *m.* velikáš, velják, boljár, magnát; -estа, *f.* magnézija; -et, *m.* kalamít, kalamito, magnét; =isch, *a.* kalamiten, magnétičen; =isieren, *v. a.* magnetizovati, magnetizírati; =ismus, *m.* magnetizem, kalamitnost; =nadel, *f.* magnétnica, kalamítnica, sévernica; =stein, *m.* kalamítovec, magnétovec; -ist, *a.* izversten, preizversten, prekrasen; -istenz, *f.* velmožje, velmožnost; -olie, *f.* magnolija.

Mahagoniholz, *n.* mahagonovina.

Mahd, *f.* seča, seč *f.* košnja, kositev, senokošnja; (Reihe abgemäht. Gras) red *f.*, redovnica; -er *f.* Mäher; -zeit, *f.* seča, košnja: zur –, ob seči od. košnji.

Mäh=en, *v. a.* seči, kositi, košévati; (m. d. Sichel) žeti (žanjem, ženjem); -er, *m.* kosec, senosék; -in, *f.* žnjica, žanjica; -feld, *n.* košenina, košenica.

Mahl, *n.* gostija, gostovina, gostilo, gosti *pl. f.*, gostarija, obed; (d. Speisen) jed, kosilo; (Leichen-) pogrébščina, sedmina, kármina; (Kennzeichen) proga, lisa, obrunek, pega; (Mackel) madež, maróga; (Nachmittags-) málica, mala južina; -baum, *m.* zaznamovano drevo (g. drevesa); -en, *v. a.* mleti (meljem), omíljati, pomíljati: zmleti, pomleti; (mit Farben) s. Malen; -en, *n.* mlenje, mletev, mlev *f.*; -gast, *m.* mlevec, meljavec; -geld, *n.* mlévščina; mletvina; -gerinne, *f.* rake *pl.*; -getreide, *f.* melja, melj *f.*, meljaja, meljivo; -metze, *f.* mérica; ujém; -mühle, *f.* mlin, malen; -schatz, *m.* dota; -statt, *f.* shajališče, rotišče; -stein, mejník; -strom, *m.* morski vertinec, morska vertuna; -wasser, *n.* melečica; -zeichen, *n.* známenje, lisa; -zeit, *f.* gostija, gostilo, gostarija, pojédina; (Mittagsmahl) júžina, kosílo, obéd *m.* u. *f.*; (Vormittagsessen) predpóldnica, predjúžnica; (Nachmittagsessen) málica, mala južina, popoldánšica: -halten, júžinati, obedovati, kositi.

Mahn=brief, *m.* opómnica, opominski list.

Mähne, *f.* griva.

Mahn=en, *v. a.* opomniti, spomniti + opominjati, opominjevati; (Fordern) tírjati, térjati; es mahnt mich, dozdeva se mi, pozdeva se mi; -en, *n.* opominjevanje, opomnilo; -er, *m.* opominjavec; tirjavec; =in, *f.* opominjavka, tirjavka; Mähnig, *a.* grivat, grivast; -ung, *f.* opomin, opominj, opomnilo, opominjanje, opomnítev.

Mahomedan=er, *m.* mahometanec, mahomedanec; -isch, *a.* mohametanski.

Mähr=chen, *n.* pravljica, marnja, puča, basen *f.*; -e, *f.* kljuse (g. -eta), kleka, kljuza, gura; s. Mährchen.

Mähzeit, *f.* čas seče od. košnje.

Mai, *m.* majnik, maj, véliki traven; (hrvat.) svibanj); (čech.) kveten; (volh.) maj; -baum, *m.* mlaj; -blümchen, -glöckchen, *n.* (Convalaria majalis) šmárnica, solzica, stazek, jagličič; -käfer, *m.* rujavi hrošč, návadni keber.

Maire, *m.* župan; mér.

Mais, *m.* túrščica, túršica, koruza, debelaca, sirek; - = *a.* turščični, koruzni, sirkov; -acker, *m.* -feld, *n.* túrščišče, koruzišče, sírkišče; -kolben, *m.* storž; -veilchen, *n.* pesja vijolica.

Mai=wurm, *m.* navadna trávnica; -zeit, *f.* pomlad, mladletje; *fig.* mlada leta *pl.*

Majestät, *f.* veličanstvo, veličastvo; veličje: kaiserliche -, cesarost; cesarsko veličanstvo, cesarska milost, presvitli cesar; königliche -, kraljost, králjevo veličanstvo, kraljeva milost, presvitli kralj; -isch, *a.* veličasten, veličanski, veličastvén; s. Erhaben; -sbeleidigung, *f.* razžalitev njegovega veličanstva; -sgesuch, *n.* prošnja do njegovega veličanstva od. do presvitlega cesarja (kralja); -srecht, *n.* vladarsko pravo; -sverbrechen, *n.* pregreha zoper njegovo veličanstvo; hudodelstvo vladarjeve razžalitve; -sverbrecher, *m.* razžalivec njegovega veličanstva.

Major, *m.* major, tisočnik, jezernik; -at, *m.* majerón, majorát; -at, *n.* starešinstvo v rodovini, majorát; -en, *a.* polnoleten, doleten, dorasel, zdoben; -werden, léta izpólniti, v leta príti (pridem) *pf.*; =ität, *f.* polnoletnost, doletnost, zdobnost; -ität, *f.* večina.

Majuskel, *f.* pismo za napise.

Makaronc, *f.* makarón, makaronek.

Makel, *m.* madež, skverna, maroga, umaza; (Bläße) lisa; (Narbe) brazgotina, obrunek; Mäkelei, *f.* mešetárjenje, barantanje; -ig, *a.* umazan, marogast, mádežen, skrun; -los, *a.* brezmádežen, brez mádeža, neomadeževán, čist.

Mäkeln, *v. n.* mešetovati, mešetáriti; -ler, *m.* mešetar, mešetovavec; =geschäft, *n.* mešetarija; = lohn, *m.* mešetarina.

Makr=ele, *f.* makrela, lokarda; -obiotik, *f.* nauk o dolgem življenji, makrobiotika.

Makulatur, *f.* makulatura.

Mal, *ad.* in Zusammensetz. -krat, -pot, -bart: ein-, enkrat, zwei-, dvakrat &c.; -achit, *m.* malahít; -aga, *m.* málaško vino, málagovec; -ebeien, *v. n.* šentovati, hudičevati, lébati, rentáčiti; -esikant s. Uebelthäter.

Mal=en, *v. a.* málati, obrazovati, živopísati (pišem); -er, *m.* malar, živopisec; = *a.* málarski; =atelier, *n.* málarnica; =ei, *f.* malarija, málarstvo; (Gemälde) slika, malba, málana podoba; =in, *f.* málarica; =isch, *a.* málarski; *fig.* prekrasen, prelép; =kunst, *f.* málarstvo, málarska umetnost; =schule, *f.* málarska učílnica oder šola.

Mal=heur s. Unfall, Unglück; -ice, *f.* zloba, zlost *f.*: -kontent, *m.* ne-

zadovoljnik, nezadovoljnež; =ismus, *m.* nezadovoljstvo.

Mallepost, *f.* prisedna pošta.

Malmen, *v. a.* drobiti, meti (manem. menem): zdrobiti, razdrobiti, zmeti.

Malter, *m.* mavta, malta, omet; (Maß) maltra. 192 vaganov.

Maltheser, -ritter, *m.* maltezar. malteški vitez; -orden, *m.* malteški red.

Maltraitieren s. Mißhandeln.

Malvasier, *m.* malvazija. malvasko vino. [-en, *pl.* sléznice.

Malv-e, *f.* selzénovec, slezénovec;

Malz, *a.* slad. sladje; - = *a.* sladni, za slad; -bottich, *m.* kad za slad; -dorre, *f.* sušílnica za sladje, sládnica; -en, *v. a.* sladiti, sladje délati; -er, *m.* sladar; -kammer, *f.* sládnica; -kasten, *m.* sladnjak; -mühle, *f.* mlin za sladje; -müller, *m.* sladomél; -steuer, *f.* sladnina.

Mam-a, *f.* mama, mamka, mámica; -eluk, *m.* mameluk; *fig.* odpadnik; -on, *m.* mamon, malik bogastva; *fig.* posvetno premoženje; -ut, *n.* mamut; -sell s. Fräulein.

Man, *pr.* človek-ljudjé, kdo; mi oder mittelst se, als: -sagt, govorí se, govoré, pravijo; -hört, sliši se, slišati je ɔc.; -cher, *pr.* márs ikdo, marsikteri, mnogoteri, nekteri, mnogi: an -chen Orten, marsikjé, márs ikod; =lei, *pr.* márs ikaj, kar bodi; mnogotéri, mnogoverstne, vsákoršen, vsakoják; -ches, *pr.* márs ikaj; -chmal, *ad.* včasi, časi, včasih, časih; márs ikrat, čéstokrat, večkrat, po gostem.

Mand-ant, *m.* pooblastivec; -at, *n.* povelje, zapoved *f.*; oblast *f.*. pooblastica; -ator, *m.* pooblástenec, pooblášcenec; -arin, *m.* mandarin, mandarinec.

Mandel, *f.* mandelj (g. -ljna), mándeljnovo jedro; (Drüse) bezgavka, góbica, migdal; (Maß) petnajstero; - = *a.* mándeljnov; -baum, *m.* mándeljnovo drevo (g. -esa); -drüse s. Mandel; -holz, *n.* mandeljnovina, mándeljnov les; -kern, *m.* mándeljnovo jedro; -kröhe, *f.* zelena vrana; -milch, *f.* mándeljnovo mleko; -öhl, *n.* mándeljnovo olje.

Man-doline, *f.* mandolina; -en, *pl.* duše rajnkih od. umerlih, mani *pl.*; -dril, *m.* gozdni hudír, mandrij; -gan, *n.* mangan; =säure, *f.* mangánova kislina.

Mang-e, *f.* monga, valja, likávnica; -el, *m.* zmánjek, pomanjek, pomanjkljej, pománjkanje, nedostatek; (an Nahrung) strad, stradež; (Fehler) pogrešek; -leiden, strádati, stradovati, v potrebi biti; -haben, premalo imeti (ám), komu česa mánjkati, pomanjkovati oder zmanjkovati; aus -an Beweisen, ker ni dokazov, zavoljo pománjkanja dokazov; =haft, *a.* pomanjkljiv, manjkav, manjkljiv, nepopolen, nedostátečen; =haftigkeit, *f.* pomanjkljivost, nepopolnost ɔc.; =n, *v. n.* mánjkati, ne biti (sem), grésati se, ne iméti (ám): pománjkati, zmánj-

kati + pomanjkovati, zmanjkovati: es mangelt mir an Zeit, ne utegnem; -en, *v. a.* móngati, váljati, líkati: pomóngati, pováljati, políkati; -er, *m.* móngavec, líkavec.

Man=gold, *m.* blitva, kolšica; pesa; -ichäer, *m.* manihejec; -ie, *f.* strast *f.*, nezmerna hot *f.*; -ier, *f.* običáj, navada, ravnava, obnaša; (feine) vljudnost: auf andere -, drugače, inače; =lich, *a.* vljuden, prijuden, lepe obnaše; =lichkeit, *f.* vljudnost, priljudnost.

Manifeſt, *n.* manifést, cesarjev razglás; -ation, *f.* razodeva; -ieren, *v. a.* razodeti (dém, denem), pokázati (kažem) + razodévati, pokazovati.

Manipul=ation, *f.* manipulacija, ravnava s čim; -ieren, *v. n.* ravnati, v caker hoditi.

Mann, *m.* mož, možák; (Menſch) človek; (Ehemann) mož, sopróg; zákonski: ein ſtarker -, korenják, hrust, možák, možakar, možina; einen - nehmen, možiti se, vdájati se + omožiti se, vdati se; an - bringen, prodati, razpečati *pf.*; ein armer -, ubožec, siromák; ein alter -, starec, starček, starina; ein - ein Wort, mož beseda; für einen - ſtehen, vsi za enega biti (sem); - = *a.* moški; -a, *f.* mana; nebeška hrana; -bar, *a.* dorasel, dorastel, doraščen, goden za ženilo od. možilo, pripraven za možitev od. za vdajo; =keit, *f.* doraslost.

Männ=chen, *n.* človeček, možíček, možej, možina, možicelj (g. -ljna), (v. Thieren) samec; starec; -ergeſchlecht, *n.* junaški rod; -ermuth, *m.* junaška serčnost.

Mann=es=, *a.* moški; -esalter, *n.* moška leta *pl.*; -haft, *a.* možat, moški, junaški, korenjaški; =igkeit, *f.* možatost, moštvo, junaštvo, korenjaštvo; -heit, *f.* moštvo.

Manig=fach, -faltig, *a.* mnogoteri, mnogoversten, mnogoternat, raznoličen, različen, vsakoedín, vseh žlaht, vsežlahten. -faltigkeit, *f.* mnogoterost, mnogoverstnost, različnost; -geſtaltet, *a.* mnogoličen.

Männ=iglich, *a.* vsakdo, slehern, slednji; -in, *f.* žena; človékinja, možákinja; -lich, *a.* moški; (tapfer) možat, moški, hraber, serčen; = keit, *f.* moštvo; možatost, hrabrost.

Manns=, *a.* moški; -alter, *m.* moška leta *pl.*, moška doba; -bild, *f.* Mannsperſon; Mannſchaft, *f.* možjé, moštvo, ljudstvo; (milit.) vojščaki, vojaki; -hoch, *a.* za moža visok; -perſon, *f.* moški, možina, možák, možakar; -ſchneider, *m.* krojáč od. šivár za moške; -ſchuſter, *m.* črevljár za moške; -ſtamm, *m.* moški rod od. zarod; -ſüchtig, *a.* moža željna; -treu, *f.* stoglavez; -volk, *n.* moštvo, možjé *pl.*, moški *pl.*; -zucht, *f.* vojaški red in strah: -halten, vojščake v strahu od. redu imeti (ám).

Man=ometer, *n.* gostomér; -över, *n.* vojaška vaja; -övrieren, *v. a.* vá-

diti se v orožji; -schette, *f.* narókvica, zapéstnica, manšeta.

Mantel, *m.* plašč. plajš, meten, gaban, gabanica; (schlechter) čoha; *dim.* plaščck, plajšič, plajšek; Mäntelchen, *n.* plaščck, plajšič; plajšek; -fläche, *f.* (válova) oblina; (Bauk.) klobuk, plašč; -frähe, *f.* siva vrana; Mänteln s. Bemänteln; -sack s. Felleisen.

Man-tille, *f.* mantila; -uale, *n.* priročna knjiga; (b. d. Orgel) ročni registri *pl.*

Manuskaktur, *f.* rokotvórina, rokodelo; rokodelstvo, rokotvorstvo; -*a.* rokodelni, rokotvorni; -arbeiter, -ist, *m.* rokodelec, rokodelnik; -ware, *f.* rokodelska roba, rokotvórina.

Manuskript, *n.* rokopís.

Mapp-e, *f.* mapa, krajovíd, zemljovíd; -eur, *m.* maporisec; -ieren, *v. a.* maporísati, mapírati.

Marchande de Mode, *f.* módnica

Märchen s. Mährchen.

Marder, *m.* kuna, kunica; -*a.* kunji; -falle, *f.* past za kune; -fell, *n.* kunina, kúnjevina, kunjina.

Mariginalien, *pl.* pristranske opombe *pl.*, obkrajni pripiski *pl.*

Mari-a, *f.* Marija; Ave -, češčena si Marija; -en-*a.* Marijin, šmarni; =apfel, *m.* šmarno jábelko; =blume, *f.* marjética; =bild, *n.* matere božje podoba; =distel, *f.* ošlák, device Marije osát; =fest, *n.* šmarni praznik, device Marije praznik, gospojni praznik; =käfer, *m.* polónica, maricla; =rose s. Marienblume.

Marin-e, *f.* pomorstvo, namorstvo, namorsko brodništvo, marina; -eoffizier, *m.* namorski častnik; -ieren, *v. a.* sóliti, solomúriti: vsóliti, vsolomúriti.

Marionette, *f.* donda, čeča, lilika.

Mark, *n.* mozeg, mozek; (Gehirn-) možgani *pl.*; (im Holze) steržén; (in d. Früchten) duša; *fig.* jedro, cvet; -*f.* meja, gránica; (Land) okrajna, pokrajina, dežél, *f.*, stran *f.*; (Gewicht) marka, šestnajst lotov; -e, *f.* marka, znamka; (Spiel-) dútika, tútika; -en, *v. a.* známnjati, znamkovati: oznámnjati; -enleuber, *m.* vojaški bránjevec, marketendar, markitán; =in, *f.* vojaška bránjevka, marketéndarica, markitanka; -graf, *m.* mejni grof; -gräfin, *f.* mejna grofica; -gräflich, *a.* mejnogrofijski; -grafschaft, *f.* mejna grofovina; -ig, *a.* sterženast; *fig.* jédernat, čverst; -ieren, *v. a.* oznámnjati + oznamnjevati; (mit einer Marke versehen) z marko previdíti, markírati; -los, *a. fig.* pust, plevek, plehek; -rain, *m.* omejek; -scheide, *f.* meja; =stunft, *f.* rudarsko zemljomérstvo, jamomérstvo; =r, jamomerec, rudarski zemljomerec; -stein, *m.* mejník, meják.

Markt, *m.* semenj, somenj, sejem; (Wochen-) teržni dan (g. dneva); (Marktflecken) terg; -*a.* teržni; semenji, smanji; -aufseher, *m.* teržni ogleda; -besucher, *m.* teržec, semnjevavec, sejmovavec; -en, *v. n.* teržiti, tergovati, semnjevati, sej-

movati; -bewohner, *m.* teržan; =in, *f.* teržanka; -fleden, *m.* terg; terzina; -gast s. Marktbesucher, -geld, *n.* teržnina, sejmnina; -hütte, *f.* šatra; -leute, *pl.* semnjevavci, sejmovavci, teržci, teržni ljudjé *pl.*; -ordnung, *f.* teržni red; -platz, *m.* teržišče, semnjišče, sejmišče, -preis, *m.* teržna pravica; -rufer, *m.* teržni od. sejmski razklicovavec; -schreiber, *m.* teržni pisár; -schreier s. Charlatan; -stadt, *f.* teržno mesto; -stand, *m.* sejmski stan; -tag, *m.* teržni dan (g. dneva), terg, semenj; -zoll, *m.* teržnina, sejmnina.

Marmor, *m.* mramor, marbelj (g. -lja), marmor; – = *a.* mrámoren, mrámornat, márbeljnat; -artig, *a.* mrámorast, márbeljnast; -ieren, *v. a.* marmorírati; -n, *a.* mrámoren, mrámornat, márbeljnat.

Marode, *a.* upéhan, spehan, truden, betežen; – werden, upéhati se, utrúditi se *pf.*; -eur, *m.* upéhanec, zastanec; betežnik.

Marqueur, *m.* markér; -es, *m.* markéz, markíz; -ise, *f.* markeza, markiza.

Mars, *m.* Mart, Mars; (b. d. alten Slovenen) Perún.

Marsch, *m.* hod, pot, marš; -! *int.* hodi - hodite! stopaj - stópajte! -*f.* mužava, mečava, močevina; -all, *m.* maršal; =swürde, *f.* maršalstvo; -fertig, *a.* gotov za na pot. pripravljen za odhod; -ieren, *v. n.* iti (grem), hoditi, potovati. maršírati; marschiere! poberi se! spravi se! -linie; -ruthe, *f.* potno kazalo: mit gebundener –, rávnega teka, na ravnost.

Marstall, *m.* konják, konjúšnica.

Marter, *f.* muka (moka), peza, trapilo; -erer, *m.* mučitelj, mučivec, zatiravec, terpinčevavec; -kammer, *f.* mučílnica; -n, *v. a.* múčiti, terpinčiti, trápiti, pézati, zatírati, vícati; *fig.* pestiti, súkati (sučem); -tod *m.* mučeniška smert; -tum, *n.* mučenstvo, mučeništvo; -voll, *a.* mučen, težaven; -werkzeug, *n.* mučilo, trapilo; -woche, *f.* véliki teden.

Martins-tag, *m.* šmárčica, sv. Martina dan (g. dneva): den – feiern, martinovati.

Märtyrer, *m.* mučenik, mučenec, márternik, -er- *a.* mučeniški, mučenski; -in, *f.* mučenica, mučenka, márternica.

März, *m.* marec, sušec, breznik, brezen; (froat.) ožujak; (čech.) brezen; (poln.) marzec; - = *a.* suščev, sušcev, breznov, marcov; -bier, n. ležák; -schnee, *m.* sušcev sneg. -veilchen, *n.* dišeča vijólica, ljubica.

Masch, *f.* met *f.*; -e, *f.* petlja, penklja, kámpica, zanjka, zaderga.

Maschien-e, *f.* stroj, mašina; -enfabrik, *f.* strójnica; -enlehre, *f.* strojništvo; -enmäßig, *a.* tlačanski, ráboten; -enmeister, *m.* mašinski mojster; -erie, *f.* strojivo, strojstvo, mašinstvo; -ist, *m.* mašinist, strojodelec.

Maser, *m.* žílica, pika; -n, *pl.* osépnice *pl.*, osipki *pl*, óspice *pl.*,

diti se v orožji; -ſchette, *f.* narókvica, zapéstnica, manšeta.

Mantel, *m.* plašč, plajš, meten, gaban, gabanica; (ſchlechter) čoha; *dim.* plašček, plajšič, plajšek; Mäntelchen, *n.* plašček, plajšič; plajšek; -fläche, *f.* (válova) oblina; (Bauk.) klobuk, plašč; -frähe, *f.* siva vrana; Mäntelu ſ. Bemäntelu; -ſack ſ. Fellcifen.

Mantille, *f.* mantila; -uale, *n.* priročna knjiga; (b. d. Orgel) ročni registri *pl.*

Manufaktur, *f.* rokotvórina, rokodelo; rokodelstvo, rokotvorstvo; -*a.* rokodelni, rokotvorni; -arbeiter, -iſt, *m.* rokodelec, rokodelnik; -ware, *f.* rokodelska roba, rokotvórina.

Manuſkript, *n.* rokopis.

Mapp-e, *f.* mapa, krajovíd, zemljovíd; -eur, *m.* maporisec; -ieren, *v. a.* maporísati, mapírati.

Marchande de Mode, *f.* módnica

Märchen ſ. **Mährchen.**

Marder, *m.* kuna, kunica; -*a.* kunji; -falle, *f.* past za kune; -fell, *n.* kunina, kúnjevina, kunjina.

Mariginalien, *pl.* pristranske opombe *pl.*, obkrajni pripiski *pl.*

Mari-a, *f.* Marija; Ave -, češčena si Marija; -ien-*a.* Marijin, šmarni; =apfel, *m.* šmarno jábelko; =blume, *f.* marjética; =bild, *n.* matere božje podoba; =diſtel, *f.* oślák, device Marije osát; =feſt, *n.* šmarni praznik, device Marije praznik, gospojni praznik; =käfer, *m.* polónica, maricla; =roſe ſ. Marienblume.

Marin-e, *f.* pomorstvo, namorstvo, namorsko brodništvo, marina; -eoffizier, *m.* namorski častnik; -ieren, *v. a.* sóliti, solomúriti: vsóliti, vsolomúriti.

Marionette, *f.* donda, čeča, lílika.

Mark, *n.* mozeg, mozek; (Gehirn-) možgani *pl.*; (im Holze) steržén; (in d. Früchten) duša; *fig.* jedro, cvet; -*f.* meja, gránica; (Land) okrajna, pokrajina, dežél, *f.*, stran *f.*; (Gewicht) marka, šestnajst lotov; -e, *f.* marka, znamka; (Spiel-) dútika, tútika; -en, *v. a.* známnjati, znamkovati: oznámnjati; -eender, *m.* vojaški bránjevec, marketendar, markitán; =in, *f.* vojaška bránjevka, marketéndarica, markitanka; -graf, *m.* mejni grof; -gräfin, *f.* mejna grofica; -gräflich, *a.* mejnogrofijski; -grafſchaft, *f.* mejna grofovina; -ig, *a.* sterženast; *fig.* jédernat, čverst; -ieren, *v. a.* oznámnjati + oznamnjevati; (mit einer Marke verſehen) z marko previdíti, markírati; -los, *a. fig.* pust, plevek, plehek; -rain, *m.* omejek; -ſcheide, *f.* meja; =kunſt, *f.* rudarsko zemljomérstvo, jamomérstvo; =r, jamomerec, rudarski zemljomerec; -ſtein, *m.* mejník, meják.

Markt, *m.* semenj, somenj, sejem; (Wochen-) teržni dan (g. dneva); (Marktflecken) terg; -*a.* teržni; semenji, smanji; -aufſeher, *m.* teržni ogleda; -beſucher, *m.* teržec, semnjevavec, sejmovavec; -en, *v. n.* teržiti, tergovati, semnjevati, sej-

movati; -bewohner, *m.* teržán; =in, *f.* teržanka; -flecken, *m.* terg; terzina; -gaſt ſ. Marktbeſucher, -geld, *n.* teržnina, sejmnina; -hütte, *f.* šatra; -leute, *pl.* semnjevavci, sejmovavci, teržci, teržni ljudjé *pl.*; -ordnung, *f.* teržni red; -platz, *m.* teržišče, semnjišče, sejmišče, -preis, *m.* teržna pravica; -ruf, *m.* teržni od. sejmski razklicovavec; -ſchreiber, *m.* teržni pisár; -ſchreier ſ. Charlatan; -ſtadt, *f.* teržno mesto; -ſtand, *m.* sejmski stan; -tag, *m.* teržni dan (g. dneva). terg, semenj; -zoll, *m.* teržnina, sejmnina.

Marmor, *m.* mramor, marbelj (g. -ljna), marmor; - = *a.* mrámoren, mrámornat, márbeljnat; -artig, *a.* mrámorast, márbeljnast; -ieren, *v. a.* marmorírati; -n, *a.* mrámoren, mrámornat, márbeljnat.

Marod=e, *a.* upéhan, spehan, truden, betežen; - werden, upéhati se, utrúditi se *pf.*; -eur, *m.* upéhanec, zastanec; betežnik.

Marqu=eur, *m.* markér; -es, *m.* markéz. markiz; -iſe, *f.* markeza, markiza.

Mars, *m.* Mart, Mars; (b. d. alten Slovenen) Perún.

Marſch, *m.* hod, pot, marš; -! *int.* hodi - hodite! stopaj - stópajte! -*f.* mužava, mečava, močevina; -all, *m.* maršal; =swürde, *f.* maršalstvo; -fertig, *a.* gotov za na pot. pripravljen za odhod; -ieren, *v. n.* iti (grem), hoditi, potovati. maršírati; marſchiere! poberi se! spravi se! -linie; -ruthe, *f.* potno kazalo: mit gebundener -, rávnega teka, na ravnost.

Marſtall, *m.* konják, konjúšnica.

Marter, *f.* muka (moka). peza, trapilo; -er, *m.* mučitelj, mučivec, zatiravec, terpinčevavec; -kammer, *f.* mučílnica; -n, *v. a.* mučíti, terpinčiti, trápiti, pézati, zatírati, vícati; *fig.* pestiti, súkati (sučem); -tod *m.* mučeniška smert; -tum, *n.* mučenstvo, mučeništvo; -voll, *a.* mučen, težaven; -werkzeug, *n.* mučilo, trapilo; -woche, *f.* véliki teden.

Martins=tag, *m.* šmárčica. sv. Martina dan (g. dneva): den - feiern, martinovati.

Märtyr=er, *m.* mučenik, mučenec, márternik. -er= *a.* mučeniški, mučenski; -in, *f.* mučenica, mučenka, márternica.

März, *m.* marec, sušec, breznik, brezen; (froat.) ožujak; (čech.) brezen; (poln.) marzec; - = *a.* suščev, sušcev, breznov, marcov; -bier, *n.* ležák; -ſchnee, *m.* suščev sneg. -veilchen, *n.* dišeča vijólica. ljúbica.

Maſch, *f.* met *f.*; -e, *f.* petlja, penklja, kámpica, zanjka, zaderga.

Maſchien=e, *f.* stroj, mašina; -enfabrik, *f.* strójnica; -enlehre, *f.* strojništvo; -enmäßig, *a.* tlačanski. ráboten; -enmeiſter, *m.* mašinski mojster; -erie, *f.* strojivo, strojstvo, mašinstvo; -iſt, *m.* mašinist, strojodelec.

Maſer, *m.* žílica, pika; -n, *pl.* osépnice *pl.*, osipki *pl*, óspice *pl.*,

rubadi *pl.*; -ig, *a.* žilav, žilovít; osépničav.

Mas-holder, *m.* klen, meklen; -karade, *f.* maškarada; -ke, *f.* krinka, larva, oblíčnica; (Person) maškara, pústnica, šema; -kenball, *m.* maškarni ples; -kieren, *v. a.* šémiti: ošémiti; -liebe, *f.* marjética.

Maß, *f.* mera; (Bier, Wein) bokál, pinta, pint; 48-, baj.

Massa s. Masse; -krieren, *v. a.* dáviti, mandrati: podáviti, pomandrati.

Mass-e, *f.* snov *f.*, tvarina, snova; (Menge) množ, *f.*, množina, množava, gromada, sila; (Klumpen) kepa, gruča, gruda; Maße, *f.* mera: über die -n, čez mero, čez nemoč; einiger-n, nekaj, nekako, nekoliko; gebührender-n, spodobno, spoštljivo; gewisser-n, nékako, po nékakošnem; -anhäufung, *f.* zagreb, gromada; -enhaft, *a.* grudnat, številen; -enweise, *ad.* na kupe.

Maß-gabe, *f.* pravilo; razmerje: nach - der Umstände, po okolíščinah, kakor okólišćine nanesó; -gebend, *a.* merodajen, upliven; -geblich s. Maßgebend.

Mäßig, *a.* zmeren, meren, z mero, trezen, vzderžen; (mittelmäßig) sredenj; -es Feuer, pohlevni ogenj; -leben, zmerno od. trezno živeti; -en, *v. a.* mánjšati, nížati, krotiti, bèrzdati: zmánjšati, znížati + zmanjševati, zniževati; -keit, *f.* zmérnost, treznost, vzderžnost; =sverein, *m.* društvo tréznosti; -ung, *f.* zmernost: mit -, zmerno.

Massiv, *a.* cel, celoten, gost; *fig.* neotesán, zarobljen, grob: aus -em Gold, iz čístega zlata, brez primesi.

Maß-liebe, *f.* marjética; -los, *a.* brezmeren, nezmeren, čeznameren; =igkeit, *f.* brezmernost; -regel, *f.* pravilo, vodilo; (Verfügung) naredba; =n, *v. a.* mojstrovati; -stab, *m.* merilo, mera; -voll, *a.* zméren.

Mast, *f.* žir, piča; pítanje, kèrmljenje; - = *a.* kermni, pitovni; pitan; - *m.*; -baum, *m.* steženj, jambora, jádernik; -darm, *m.* ritnik, končnik, mastnica; =austritt, *m.* izstóp rítnika od. kónčnika.

Mäst-en, *v. a.* pítati, rediti, kèrmiti, debeliti: opítati, obręditi, odebeliti; -er, *m.* kermec, kermivec.

Mast-futter, *n.* piča, kerma; -gans, *f.* pítana gos; -geld, *n.* žirnina, žirovina; -ix, *m.* mirtvik, mástikova smola; =baum, *m.* mirtvíkovo drevo (g. drevesa), mirtvikovec, mastik, mástikovo drevo; -ochs, *m.* pitani od. pitavni vol; -schwein, *n.* pítana prasica, kèrmljenka, kermák; -stall, *m.* pitovnják; -steuer s. Mastgeld; -vieh, *n.* pitavna živina, klavna živina; -werk, *n.* stežnji *pl.*, jambórovje; -wurm, *m.* glista.

Masurtanz, *m.* mazurka.

Matador, *m.* pervák.

Material, *n.* roba, priprava; (Spinn-) predivo; (Bau-) gradivo, stavivo; (Schreib-) pisivo, pisilo; pisalne potrébščine *pl.*; (Brenn-) netivo, kurjava, kurivo; (Vorrath) zaloga; -ismus, *m.* materijalizem,

telesnost; -ist, *m.* materialist. materijalec; -ware, *f.* dišávščina, dišave *pl.*, materijalno blago.

Materie, *f.* snov *f.*, snova, tvarina, matérija; -ll, *a.* snoven, telesen, materijalen.

Mathemat=ik, *f.* matemátika, računoslovje; -iker, *m.* matemátikar, računoslovec; -isch, *a.* matemátičen, računosloven.

Matr=atze, *f.* žímnica, árovnica; -if, -ikel, *f.* mática, zapisnik, imeník: Tauf-, kerstne bukve *pl.*; -ikenauszug, *m.* izpisek iz mátičnih (kerst-) nih) bukev; -ize, *f.* mática, bábica; -one, *f.* gospá, postarna ženska, matrona.

Matros=e, *m.* mornár, pomorščak, brodár; -en= *a.* mornarski.

Matsch, *ad.* -machen, na suho djati (dem, denem), ugnati (ženem) koga.

Matt, *a.* pešljiv, truden, upehan, mlohav, mlahav, nevečen, slab, slaboten; (v. d. Augen) temen, mertev, (v. Farb.) zamokel: -machen, péhati, trúditi, slabiti: upéhati, spéhati, utrúditi, oslabiti, zdélati; -e, *f.* loka, trata, livada; -igkeit, *f.* trudnost, slabota, slabost, mlohavost; (der Farbe) zamoklost.

Maturität, *f.* zrelost, godnost; -sprüfung, *f.* preskušnja zrelosti od. godnosti, zrelotna preskušnja.

Mauer, *f.* zid, mir, mirje; *dim.* zidek, mirič; -= *a.* zidni, zidavni; -anwurf, *m.* omet; -assel, *m.* prešiček; -band, *n.* pas, klešče *pl.*; -brecher, *m.* stenolóm, zidolóm, oven; -falk, *m.* pilih, postojka; -fest, *a.* terden kakor zid; -geländer, *n.* obzidek; -kelle, *f.* lopática, ometálnica, žlica (zidavna); -meister s. Maurermeister; -n, *v. a.* zídati, míriti: sezídati, zmíriti; -pfeffer s. Hauswurz; -schwalbe, *f.* velika hudoúrnica, belorepec; -verputz, *m.* omet, omáz; -werk, *n.* zidovje, ozidje, zidina, mirje, mírovje; -ziegel, *m.* zidavna opeka.

Maul, *n.* gobec, lape *pl.*, trobec; (Rüssel) rivec, rilec; *dim.* gobček, rivček: das -halten, mólčati (im), jezik za zobmi iméti (ám); das -aufthun, ziniti; -affe, *m.* zijalo, zijják; -n, feil haben, zijala prodájati; -affen, *v. n.* zijala prodájati, zijati, čobeti.

Maulber=e, *a.* murbin, murbni, murvni; -baum, *m.* murva, murba, mora, morva, múrbino drevo (g. drevesa); -e, *f.* múrvica, moruša, múrbina jágoda.

Mäulchen, *n.* gobček.

Maul=dreschen, *v. n.* čeljústiti, jezikljati, klepetati (ám u. ečem), žlobudrati, čénčati; -drescher, *m.* klepetalo, žlobudralo, žlobudravec; -efel, *m.* mezeg, mezek; =in, *f.* mula; =treiber, *m.* mezgár; -faul, *a.* malobeseden, malogovoren; -held, *m.* bahač, bahavec, širokoustnež, širokoustnik; -korb, *m.* nagobčnik, bernjica; -macher, *m.* bahavec, ustnež; =in, *f.* bahavka; -schelle, *f.* zaúšnica, zauha, berluzga, pljuska, klofuta, klapoúšnica; -

-seuche, *f.* sájevec, volčič; -tasche *f.* Maulschelle; -thier, *n.* mula; -trommel, *f.* branda, bernklja, dromlja, brénbice *pl.*; -werf, *n.* gobec.

Maulwurf, *m.* kert; (Weibchen) kertovka. kertica; -s= *a.* kertov; -sgrille, *f.* mramor; -shaufen, -shügel, *m.* kertina, kèrtovec.

Maurache *f.* **Morchel.**

Maurer, *m.* zidár, zidavec, zidatelj; -= *a.* zidarski; -ei, *f.* zidarija, zidarstvo: -betreiben, zidáriti; -handwerk *f.* Maurerei; -kelle, *f.* lopática, ometálnica, žlica; -kunst, *f.* zidarstvo, zidarska umetnost; -meister, *m.* zidarski mojster; -zunft, *f.* zidarski ceh.

Maus, *f.* miš *f.* (auch *m.*); *dim.* **Mäuschen**, *n.* miška; -still, *a.* tih kakor miš.

Mause, *f.* misatev, mísanje, míšenje; (v. Krebsen ꝛc.) levitev. lev *f.*

Mäuse=, *a.* mišji; -born, *m.* mišji tern; -dreck, *m.* mišjek; -falle, *f.* míšnica, mišolovka. past za miši; -fraß, *m.* mišja zjédina, mišje zjedi *pl. f.*; -loch, *n.* mišja luknja, míšina.

Mause=en, *v. a.* miši loviti; *fig.* zmikati; sich -, *v. r.* míšiti se, míšiti se; (v. Krebsen ꝛc.) léviti se. líliti se, (v. behaarten Thieren) góliti se; -en, *n.* s. Mäuse; -er, *m.* (Krebs) mekúš, mečúš, mehkúž, levec; *fig.* zmikavt; -ern, s. Mausen sich; -etodt, *a.* čisto mertev, do cela mertev; -ig, *a.* sich - machen, kèršiti se. kèrčiti se, košatiti se; -öhrlein, *n.* mišja ušesca *pl.*, kosmatica.

Mausoleum, *n.* mavzoléj, slavna grobnica.

Mauth, *f.* muta, hármica (Zoll-) mutnina; (Brücken-) mostnina, mostovina; (Straßen-) cestnina; -= *a.* mutni; -einnehmer, *m.* mutar; mostovinar, cestninar; -frei, *f.* mostovine (cestnine) prost; -gebühr *f.* Mauth; -haus, *n.* mútnica; -ner, *m.* mutar; mostovinar, cestninar; -in, *f.* mútarica; mostovínarica, cestnínarica.

Maxim=e, *f.* vodilo, pravilo, ravnilo; -um, *n.* največe število, največa množina, največina.

May *s.* **Mai.**

Mecän, *m.* zavetnik, podpornik.

Mechan=ik, *f.* mehánika. strojništvo; -iker, *m.* mehanik, mehánikar; -isch, *a.* meháničen, strojen; *fig.* sužnji. tlačanski; -ismus, *m.* mehanizem, strojilo; sestava. uredba.

Meckern, *v. n.* meketati (ám und ečem), mečeti; -, *n.* meket, meketanje.

Medaill=e, *f.* svetinja, svetina, spomínčica, medálija, -eur, *m.* svetinjorezec; -on, *m.* medalijón. táščica. táškica.

Med=ian=, *a.* (mittelgroß) srednji; =oktav, *n.* srednja osmerka; -iat *s.* Mittelbar; -iateur, *m.* srednjik; -iatisieren, *v. a.* mediatizírati, mediatizovati; -ikament, *n.* lek, zdravilo; -inafadenwurm, *m.* živa struna, medinska strúnika; -itazion, *f.* premišljevanje, razmišljevanje; -itiren, *v. n.* premišljevati, razmišlje-

vati; -ium, *n.* posredek, sredek; (gramm.) srednja doba od. oblika.

Medizin, *f.* lek, zdravilo, vračilo; (Heilkunde) zdravilstvo, zdravoveda, zdravništvo, lekarstvo; -al- *a.* zdravilski, lekarski, zdravstvén; =anſtagen, *pl.* zdravilski potroški *pl.*; =rath, *m.* zdravilski svetovavec, medicinalni svetovavec; -ieren, *v.n.* zdráviti se, léčiti se, zdravila jemati (mljem); -iſch, *a.* zdravilski, zdravniški, zdraviteljski, lekarski.

Meduſe, *f.* (Ohrenqualle) morski klobuk.

Meer, *n.* morje; -= *a.* morski; pomorski, namorski; -adler, *m.* morski orel; -anwohner, *m.* primorec; =in, *f.* primorka; -arm *m.* Meerbuſen; -beherrſcher, *m.* vladár oder gospodovavec na morji; -fucht, *f.*, -buſen, *m.* zaliv, zatók, zanožje, zaton; -butte, *f.* morska kambola, obliš; -eilaud, *n.* otok, morski ostrov; -enge, *f.* morska ožina, morski rokáv, prelív.

Meeres-, *a.* morski; -boden, *m.* morsko dno, dno morja; -fläche, *f.* morsko poverſje, morska poverſina; -flut, *f.* morski tok, tokava, val; -gebiet, *n.* obmorje; -küſte, *f.* primorje, morsko obrežje; -ſpiegel, *m.* morska gladina; -ſtille, *f.* morska tišina, brezvétrije; -ſtrom, *m.* morski tok; -woge, *f.* val, slap; =n, *pl.* morsko valovje, slapovje.

Meer-graś, *n.* haluga, morski mah; -grün, *a.* sinj, zelenkast; -hirſe, *f.* sirek, sirk; -hoſe, *f.* morska tromba; -jungfer, *f.* morska déklica; -kalb ſ. Seehund; -karte, *f.* morska mapa; -katze, *f.* ópica, morska muna, mérkovica; -küſte ſ. Meeresküſte; -lilie, *f.* morska lilija; -mädchen ſ. Meerjungfrau; -rettig *a.* hren; -ſalz, *n.* morska sol *f.*; -ſchaum, *m.* morska pena; =ſopf, *m.* pénovka; -ſchoß, *m.* morska globočina; -ſchwalbe, *f.* mahavka, morska lastovka; -ſchwein, *n.* pliskavica; =chen, *n.* morski prešiček, morski konej; -ſpinne, *f.* morski pajek, hobotnica; -ſtern, *m.* morska zvezda; -ſtraße ſ. Meerenge; -ſtrudel, *m.* morski vertinec, kernica; -umfaſſung, *f.* obmorje; -ungeheuer, *n.* morska pošást; -waſſer, *n.* morska voda; -wunder, *n.* morsko čudo, morski čudež; -zwiebel, višnjevi čebulček.

Mehl, *n.* moka, melja, melj *f.*; *dim.* móčica, mókica; -= *a.* móčni; -abſatz, *m.* prodaja moke; -bahn, *f.* grot; -baum, *m.* mókovec; -bere, *f.* glogulja; -behältniß, *n.* shramba za moko; -beutel, *m.* sítnica, miketulja, trosívnica; -brei, *m.* močnik, podmet, sok; -dorn, *m.* glog, mok; =ſtrauch, *m.* glógovec, glogovgerm, gložje; -en, *v. a.* móčiti: pomóčiti; -frucht, *f.* móčni sad; -händler, *m.* mokár, bránjevec; =ei, *f.* mokarija: die - betreiben, mokáriti; =in, *f.* mókarica, bránjevka; -hund, *m.* poliska, gobice in mehurci *pl.*; -icht, *a.* mokast; -ig, *a.* móčen, močnat, moknat, meljnat; (v. Erdäpfeln) osipčen; -käfer, *m.* mokar, močni

hrošč; -fasten, *m.* móčnica, predal za moko; -flohe, *m.* cmok; -meife, *f.* plázica, plášica; -mühle, *f.* mlin, malen; -reich, *a.* močnat, mokovit; -fack, *m.* žakelj, meh za moko, -fpeife, *f.* móčnata od. móknata jéd *f.*; -ftaub, *m.* poliska; -fuppe, *f.* podmétanica, móčna juha; -thau, *m.* medna rosa, deževna ruja, medovka; -träufe, *f.* obloda, obloja; -verfäufer, *m.* mokar; -wurm, *m.* móčni oder móknati červ.

Mehr, *ad.* (plus) več; (magis) bolj; - *a.* veči; - *n.* večina; -ausgabe, *f.* veča izdava; -betrag, *m.* prešežek, prebitek; -deutig, *a.* mnogopomenljiv, z več pomeni; -en, *v. a.* mnóžiti, vékšati, véčati: pomnóžiti, razmnóžiti, povékšati, povéčati + pomnoževati, povekševati; (höheren Grad d. Eigenfchaft) povišati, zvíšati, zbóljšati + povišavati, zboljševati; -entheils, *ad.* véčidel, veči del; -er, *m.* množivec, množitelj, razmnoževavec, povekševavec; =in, *f.* množivka, povekševavka; -fach, *a.* mnogoteren, mnogoternat; -heit, *f.* množina; množtvo; večina, veči del; (gramm.) množno število, množina, množnik; -jährig, *a.* večleten; -malig, *a.* večkraten, mnogokraten; -mals, *ad.* večkrat, céstokrat, góstokrat, po gostem; -feitig, *a.* mnogostrán, mnogostranski, večstranski; -filbig, *a.* večzložen, večslovčen; -theilig, *a.* večdelen; -ung, *f.* množitev, vekšatev, pomnožitev; -wert, *m.* veča vrednost; -zahl, *f.* veče število, večina; (gramm.) množno število, množina, množnik; -zahlung, *f.* nadev. preplačilo; -zähnig, *a.* večzób.

Meiden, *v. n.* várovati se, ogibati se (bljem), uklánjati se: ogniti se, ukloniti se.

Meier, *m.* pristav, pristavnik, gospodarnik; -ei, *f.* -gute, *n.* pristava; -in, *f.* pristávnica, gospodárnica; -hof, *m.* pristava; dvorec.

Meil-e, *f.* milja; -en- *a.* miljni; =lang, *a.* miljo dolg; =ftein, *m.* miljnik; =weit, *ad.* miljo narazen; =zeiger, m. miljnik, miljokáz.

Meiler, *m.* kopa, ogelnica; -ftätte, *f.* kopišče.

Mein, *a.* moj; (zurückführ.) svoj: die -en, moji, mojci; svójščina, svojci; -Herr, gospod! ljubi moj gospod! -eid, *m.* kriva prisega, kriva rota, krivorotstvo: einen - begehen, prisego prelomiti *pf.*; =ig, *a.* krivoprisežen, krivoroten; =ige, *m.* krivoprisežnik, krivoroten; *f.* krivoprisežnica, krivorótnica; =erinnerung, *f.* opominj pred krivo prisego; =eflage, *f.* tožba zavoljo krive prisege.

Mein-en, *v. n.* méniti, misliti, sóditi, šteti (štejem), dozdeva se mi, zdi se mi; (Willens-fein) namérjati, hoteti (hočem), naklépati: einem gut -, za koga dobro misliti, dobro komu želeti; das will ich -, to se vé da, kaj pa da; -ethalben, -etwillen, -etwegen, *ad.* kar se mene tiče, od moje strani, zastran od. zavoljo me-

mene; *int.* naj bo, tekma; -ung, *f.* mnenje, menjenje, menitev, misel, zdetev, dozdeva, dozdevek; (Absicht) namén, namemba, namera, nakana; einer - sein, kake misli biti (sem), misel koga obhaja, misliti, soditi, šteti (štejem); anderer - werden, premisliti se, spremisliti se, prepreči (prežem) *pf*; meiner-nach, po moji misli, po mojih mislih, kakor jaz menim od. sodim; =verschiedenheit, *f.* raznost misli, raznomiselnost: bei -, ako se primeri, da niso vsi ene misli.

Meisch, *f.* žonta, drozga, mozga; -en, *v. a.* drózgati, žóntati: zdrozgati.

Meis=e, *f.* senica, kinkalica; *dim.* senička; -en= *a.* senički; -enfloben, *m.* precép za lovitev senic.

Meißel, *m.* dleto, dolbilo; *dim.* dletce; -n, *v. a.* dolbsti, dlétviti, z dletom rézati (režem): z dletom obrézati od. obdélati, obsékati + z dletom obrezovati od. obdelovati, obsekovati.

Meist, *a.* največ; *ad.* največ, največ, narveč, najbolj, narbolj; -anbot, *m.* najviši ponudek; -bieter, *m.* kdor največ ponuja; -ens, -entheils, *ad.* večidel, večidel, največkrat, zvékšino.

Meister, *m.* mojster, mešter; - *a.* mójsterski, mójstrovski; -ei, *f.* mojstrija, meštrija; -haft, *a.* mójsterski, mójstrovski; *fig.* izvrsten, izboren; doveršen; -hand, *f.* mójsterska roka; -in, *f.* mójstrovka, mojstrova, mójstrinja; -lade, *f.* skládnica; -n, *v. a.* mójstriti, mojstrovati; *fig.* strahovati, v strahu imeti (am), bèrzdati, krotiti; -recht, *n.* mójsterska pravica: -sang, *m.* móstrovsko petje; -schaft, *f.* mójsterstvo, mójstrovstvo; mojstri *pl.*; *fig.* izverstnost, izbornost; -stück, -werk, *n.* mójstersko delo, preizverstno delo, umetni izdelek.

Melancholi=e, *f.* otožnost, težkomiselnost, turobnost, merčnost, klávernost; -iker, *m.* turobnež, klávernik, mertvíž; -isch, *a.* otožen, turoben, klavern, težkomiseln.

Meld=e, *f.* lebeda; -en, *v. a.* oznániti, naznániti, oglasiti, jáviti, najáviti, objáviti, sporočiti, na vest od. na znanje dati, navestiti, védeče storiti + oznánjati, oglášati, objávljati, sporóčati, na vest dajati, navestovati; sich -, *v. r.* oglasiti se, zglasiti se, napovédati se (vém) + oglášati se, napovedovati se; -enswert, *a.* spomina vreden; -er, *m.* oznanjavec, oglasnik; -ung, *f.* oznanilo, naznanilo, oglasilo, oglasitev, navestilo, sporočilo: -thun, oméniti, v misel vzeti (vzamem, vzemem) -zettel, *m.* napovedni list, zglásnica, oglasílnica.

Melisse *f.* melisa.

Melk, *a.* molzen, zmolzen, dojen: -werden, pripustiti, pričeti (čnem) + pripúščati, pričénjati; -eimer, *m.* golida, žehtar, káblica; -en, *v. a.* molzti, mlezti (molzem): pomolzti, pomlezti; -en, *n.* molža; -er, *m.*

molzec, molzič; =in, *f.* molzica; -ſaß, *n.* -gelte, *f.* žehtar, káblica, golida; -ſuh, *f.* zmolzna krava, krava zmlekom; -ſchaf, *n.* zmolzna ovca, zmólznica, mólznica; -zeit, *f.* molža.

Melod=ie, *f.* napév. viža, melodija; -iſch, *a.* soglasen, ubrán, blagoglasen, lepoglasen, skladen, melodičen.

Mel=odrama, *n.* melodrama, činigra z godbo; -one, *f.* dinja, melona.

Memme, *f.* strahopezdljivec, strahopetec, mevža, njevža, šleva, žverga, jeljar.

Memoiren, *pl.* spominki *pf.*, spominski zapiski *pl.*

Memor=andum, *n.* razložba, pojasnilo; -ieren, *v. n.* iz glave se učiti, na pamet se učiti: iz glave se naučiti.

Menage ſ. **Wirtſchaft, Eſſen**; -rie, *f.* zverinjak, zverinec.

Meng=e, *f.* množica, množina, mnoštvo, množ *f.*, množje, sila, obilica, obilje, obilnost; ungeheuere -, sila božja, čudo, premnoštvo, preobílica; (Schar) truma, kerdelo; von etwas die -, obilno, dokaj, dosti, zadosti, mnogo, veliko; eine ſolche -, toliko; -en, *v. a.* mésati: zmésati, pomésati; (Trock. mit Naſſem) mésiti: umésiti, zmésiti; ſich -, *v. r.* vtikati se, vplétati se, plesti se (pletem); -er, *m.* mésavec; -futter, *n.* mésanica; (für die Kühe, Schweine) obloda, obloja; -korn, *n.* sóržica, sóršica, zmes *f.*; -ſel, *n.* mésanica, zmes *f.*, zmésica; -theil, *m.* primes *f.*, primesek.

Mennig, *m.* svinčena rudečica, svinčenica, surik.

Menſch, *m.* človek; die -en, ljudjé *pl.*, ljudstvo, ljud; *dim.* človeček; armer-, ubožec, siromák, revež; reicher -, bogatín, bogatinec; wilder -, zagovednež; ſtarker -, hrust, korenják; zerlumpter -, capín; grober-, neotesanec, zaróbljenec; ehrlicher-, poštenják; - *n.* človéčinja; kerščenica, služábnica; -en= *a.* človeški, človečji; ljudski; =alter, *n.* ljudska starost; =antlitz, *n.* človeški obraz; =beſchreibung, *f.* ljudopís, ljudopisje; =fänger, *m.* ljudolóv, ljudolovec.

Menſchen=feind, *m.* ljudomerzec, merzoljúd, odljudnik, sovražnik ljudí; =in, *f.* odljúdnica, sovražnica ljudí; =lich, *a.* ljudomerzen, merzoljuden, odljuden; =lichkeit, *f.* odljúdnost, merzoljudnost; -fern, *a.* odljuden, odročen; -eſſer, *m.* ljudožér, ljudojéd, ljudojedec; pesoglavec; -freund, *m.* človekoljúb, ljudoljúb, ljudoljubec, človekoljubec, ljudomíl; =lich, *a.* priljuden, vljuden, prijazen; ljudomíl, človekoljuben; =lichkeit, *f.* priljudnost, vljudnost, človekoljubje; -furcht, *f.* strah pred ljudmí; -gedenken, *n.* ſeit -, kar pomnijo ljudjé, od kar svet pameti; -gefühl, *n.* ljudska čut, ljudsko čutje; -geſchlecht, *n.* človeški rod, človeštvo; -geſtalt, *f.* človeška podoba; -hai, morski volk, požerún; -hand, *f.* človeška roka; -händler, *m.* ljudokupec, kupčevavec z ljudmí, martolós; -haſs, *m.*

čert do ljudí, odljudnost; -fenner, *m.* poznavec ljudí, človekoznavec; -find, *n.* človeški sin; -flaſſe, *f.* versta ljudí; -foth, *m.* človečjek, ljuščjek; -leben, *n.* človeško življenje; -leer, *a.* brezljuden, brezljudnat; -menge, *f.* mnoštvo ober množica ljudí; -möglich, *a.* človeku mogóč; -mörder, *m.* morivec, ljudomór, ljudomorec; =in, *f.* morivka; -raub, *m.* ljudoropstvo, ljudolóv, posílno odpeljevanje ljudí; -räuber, *m.* ropar ljudí, ljudolovec; -ſcheu, *a.* odljuden, bojéč, plah; -ſchinder, *m.* odertnik; =ei, *f.* odertija; =in, *f.* odèrtnica; -ſohn, *m.* sin človeka, sin človekov; -verſtand, *m.* človeški razum, razsodnost, pamet *f.*; -werk, *n.* delo ljudskih rók.

Menſch-heit, *f.* človeštvo: die-annehmen, včlovéčiti se, učlovéčiti se, vtelésiti se *pf.*; -lich, *a.* človeški, človečji, ljudski: (-fühlend) človečen, vljuden, ljudomil, miloserčen; =keit, *f.* človečnost, vljudnost, miloserčnost; -werdung, *f.* včlovéčenje.

Mephitiſch, *a.* zadušen, zagaten.

Mergel, *m.* lapor, soldan; -boden, *m.* -erde, *f.* lapórasta zemlja, melina; -n, *v. a.* ſ. Entkräften.

Meridi-an, *m.* poldnevnik, poldanik, meridijan, =kreis, *m.* poldnevnikov krog; =linie, *f.* poldnevna čerta, poldnévnica; -onal, *a.* poldneven, poldanski, meridionalen.

Merino, *m.* merino; -ſchaf, *n.* španska ob. mérinova ovca.

Meritoriſch, *a.* -e Entſcheidung, *f.* razsodba v poglavitni ob. bistveni reči.

Merk, *n.* znamka, známenje, znamnje; -antil, *a.* kupčijski, tergovski, tergovavski; obertnijski; =buchführung, *f.* vodstvo kupčijskih bukev; =gericht, *f.* kupčijska sodnija; =ſtil, *m.* kupčijski slog; -bar, *a.* opazljív, čutljív; --en, *v. a.* čútiti: začútiti, zapáziti, opáziti, zaznati, zapasti; (auf jemanden) páziti, glédati, na skerbi imeti (ám), čuti (čujem) nad kom; (bezeichnen) zaznámnjati, zaznámiti + zaznamnjevati; ſich etwas -, zapómniti si, upamétiti si, v spomín si vtísniti, v pámeti si ohrániti *pf.*; etwas - laſſen, na znanje dati, védeče storiti *pf.*; man merkt es ihm, znati mu je; -enswert, *a.* pomina vreden, pomnjív; -lich, *a.* znamenít, znameniten; opazljív, zapazljív; -mahl, *n.* známenje, znamnje, znam, znak; -ur, *m.* Merkur; (b. d. alten Slaven) Rádogost; -wort, *n.* geslo; -würdig, *a.* znamenít, znameniten, imenít, imeniten, slovít; spomina vreden, pomenljív; (curios) čuden, čelaren; =keit, *f.* znamenítost, imenitnost; pomenljivost; čelarnost &c.; -zeichen, *n.* zaznamek, znamka; obeliš, beliš.

Merl-e, *f.* kos; -ing, *m.* mernik, polovnik.

Meſſ-, *a.* mašni, mešni; (d. Jahrmarkt betreff.) semánj, semanjski;

-amt, *n.* peta maša; -bar, *a.* merljiv, izmerljiv; -buch, *n.* mašne bukve *pl.*; -e, *f.* maša, meša; (Markt) semenj, somenj, sejem; -en, *v. a.* mériti: izmériti, primériti, zmériti + izmérjati, premerjevati &c.; ſich -, *v. r.* mériti se, skúšati se; gemeſſener Befehl, odločno ob. ostro povelje; -er, *m.* merec, merivec, merčin; (Geometer) zemljomér, zemljomerec.

Meſſer, *n.* nož; *dim.* nožič, nožiček, nožek, nožej; (Schnappmeſſerchen) sklepec, mihec, brítvica, nožičevka; -beſteck, *n.* nož in vilice *pl.*; -fläche, *f.* noževa plošča; -heft, *n.* rog, deržaj; -klinge, *f.* ostrína, klinja; -rücken, *m.* taleb, nožev herbet; -ſcheide, *f.* nožnice *pl.*; -ſchmied, m. nožár; = *a.* nožarski; =handwerk, *n.* nožarstvo, nožarija.

Meſs-freiheit, *f.* sejmska pravica; -geräth, *n.* mašna priprava; -geſchenk, *n.* semenj, semnjina; -gewand, *n.* mašna obleka; -glöckchen, *n.* zvonček, čežin; -hemd, *n.* mašna srajca.

Meſſias, *m.* mesija; odrešnik.

Meſſing, *n.* tóč, med *f.* mesing; = *a.* točen, meden, mésingast; --blech, *n.* medna pločevina; -en, *a.* medén, točén, mesingast; -handel, *m.* kupčija s točem ob. medjó; -ware, *f.* medenina, medovina, točnina.

Meſs-kette, *f.* mérska veriga, lanec za meritev; -kunde, *f.* merstvo, zemljomérstvo; -leute, *pl.* sejmovavci, semnjevavci, sejmárji *pl.*; -markt, *m.* sejmišče, semnjišče; --ner, *m.* cerkovnik, cerkvenik, cerkvár, mežnar; -opfer, *n.* sveta maša, dar svete maše; -prieſter, *m.* maševavec, duhoven na mašah; -ruthe, *f.* mérska pálica, merski drog; -ſchnur, *m.* merska vervica; -tiſch, *m.* merski stolec, zemljomérska miza; -tuch, *n.* telesnik; -zeit, *f.* semenj, somenj, sejmski čas.

Meſtize, *f.* mestíc, mésanec.

Metall, *n.* kovina, kov *f.*, ruda; -=*a.* kovinski, kovov; -en, -iſch, *a.* kovinski, ruden, rudninski; -münze, *f.* kovani denár; -ografie, *f.* kovopisje; -ografiſch, *a.* kovopísen; -ſchrift, *f.* kovopís; -urg, *m.* kovoznanec, rudoznavec, rudoslovec; =ie, *f.* kovoznanstvo, kovoveda, rudoslovje; =iſch, *a.* kovoznanski, rudoznanski, rudoslovén.

Meta-morphoſe, *f.* prestvaritev, premena, spremémba, premenitev; =morphiſieren, *v. a.* prestváriti, predrugáčiti, spreméniti + prestvárjati, spremenjevati; -pher, *f.* prenesnina, prenoska, metáfora, prispodoba; -phoriſch, *a.* prenosen, metaforičen, prispodoben; -phyſik, *f.* metafízika; =er, *m.* metafízik, metafizikar; -phyſiſch, *a.* metafizičen; -theſe, *f.* premestitev, prestavek besedi.

Meteor, *n.* podnebna prikazen, vzduhovid, zračni prikazek; -olith, -ſtein, *m.* podnebni kamen, povetrón; -ologie, *f.* vremenoslovje, meteoro-

logija; -ologiſch, *a.* vremenosloven, meteorológičen.

Meth, *m.* med, medica, sterdenica; -ode, *f.* ravnava, navod, učava. učilo; -odik, *f.* metódika, ukoslovje; -odiſch, *a.* metódičen, ukosloven; -ſieder, *m.* medár, medičár.

Met=ier ſ. Gewerbe, Beſchäftigung; -onymie, *f.* preimenitev, preimenovanje; -re, *n.* meter; -rik, *f.* meroveda, skladomerje, skladomérstvo, métrika; -riſch, *a.* skladoméren, métričen, métriški; -ropolit, *m.* metropolít; -rum, *n.* mera, pésemska od. pevska mera, merilo; -te, *f.* zórnica, zgódnjica, júternica; (Chriſt-) polnóčnica.

Metz=e, *f.* vlačuga, lajna, spohótnica; (Maß) ſ. Metzen; -elei, *f.* klanje, mesarsko klanje, pobój, sec *f.*; -eln, *v. a.* mesáriti, klati (koljem); pobíjati, mandrati; -en, *m.* mernik, vagán, star; -enweiſe, *ad.* na mérnike od. vagane.

Metzger, *m.* mesár; -=*a.* mesarski; -ei, *f.* mesarija; -in *f.* mesarica; -handwerk, *n.* mesarstvo, mésarija.

Meub=el, *n.* pohišje, hišno orodje, pohišna oprava, klożja; -lieren, *v. a.* s pohišjem oskerbeti od. previditi + oskerbovati od. previdovati.

Meuch=elmord, *m.* zavratni umor; -elmörder, *m.* zavratni morivec, zavratnik; =in, *f.* zavratna morivka, zavrátnica; =iſch, *a.* zavraten, skriven; -ler, *m.* zavratnik; =iſch ſ. Meuchelmörderiſch; -lings, *ad.* zavratno, skrivaj.

Meute, *f.* tropa, kermušel; -rei, *f.* vstaja, kramola, punt; -rer, *m.* puntár, vstajnik, buntovník.

Mewe ſ. Möve. [polosoprán.

Mezzo, *a.* srednji; -sopran, *m.*

Mi=sma, *f.* kužnina, kužilo, skrunoba; -uen, *v. n.* mijávkati, méykati. [nik, telovnik.

Mieder, *n.* nedrec, modrec, život-

Mien=e, *f.* pogled, obraz, lice; (lächelnde-) namuzljej, namuzek: eine lächelnde - machen, múzati se, múziti se: namúzniti se; (unwillige -) merda, merdec, namerdek, kisel obraz: eine unwillige - machen, mèrdati se: namèrdati se, merdo napeti (pnem); eine weinerliche - machen, na jók se dèržati (im), cmériti se; eine finſtere - machen, moreti, mureti, temno glédati; in eines - leſen, z obraza od. na obrazu brati (berem); eine - machen, dèržati se (im); -enſpiel, *n.* pomežkovanje, mežíkanje. [nica.

Mießmuſchel, *f.* jedljiva zagózd-

Miet=er, *m.* mekúž, mečúž; -n, *v. n.* líliti se, léviti se.

Mieth=-, *a.* najemni; -e, *f.* najém, najem; (in einem Hauſe) gostovanje: zur - wohnen, gostovati; (Bezahlung) najémščina, najemnina; -en, *v. a.* v najem vzeti (vzamem, vzemem), najeti (najmem); vdinjati, v službo vzeti + v najem jemati (mljem), najémati; -er, *m.* najemec, najemavec; -geld, *n.* najémščina, najemnina; gostáščina; -ling, *m.* najemnik; -smann, *m.* najemec,

najemavec; -vertrag, *m.* najemna pogodba; -weiſe, *ad.* najémoma, najemno; -wohner, *m.* gost, gostáč; =in, *f.* gostja, gostačica; =zins, *m.* najémščina, najemnina, gostáščina.

Migräne, *f.* glavoból, glavobolja.

Mikro=kosmus, *m.* mali svet; -meter, *m.* drobnomér; -ſkop, *n.* drobnovíd, drobnogléd. [-ig, *a.* perſív.

Milb=e, *f.* perſica, moljek, keršelj;

Milch, *f.* mleko, zvara; mlezivo, mlezva; geronnene -, sesédeno ob. brezolklo mleko; zu Käſe gewordene -, usírjeno mleko; ſüße, ſaure -, sladko, kislo mleko; - = *a.* mlečni; -bart, *m.* perva brada, podlasci *pl.*, puh, mah, (Perſon) golobradec; -bärtig, *a.* golobrád; -behältnis, *n.* posoda za mleko, mlečna posoda; -bruder, *m.* sodojenec, brat po mleku; -en, *a.* molzen, zmolzen, dojen; -er, Milchner, *m.* riba samica; -eſſer, *m.* mlekojedec; -frau, *f.* mlekarica; -gelte, *f.* molznjak, golida, žehtar; -handel, *m.* kupčija z mlekom, mlekarstvo: den - betreiben, mlekáriti; -händler, *m.* mlekár; -ig, *a.* mlečen, mlečnat, mlekovít; -kaffee, *m.* bela kava; -kammer, *f.* mlekárnica, mléčnica; -kanne, *f.* mlečni verč; -kuh, *f.* molzna ob. zmolzna krava, krava z mlekom; -magd, *f.* kravarica, kravarka; -mann, *m.* mlekár, -markt, *m.* mlečni terg; -meſſer, *m.* mlekomér; -napf, *m.* látvica, renja; -rahm, *m.* smétana, poverhnja; -reich, *a.* mlečen, mlečnat, mlekovít; -ſaft, *m.* mleček, mlečni sok; mezga, muzga; -ſäure, *f.* mlečna kislina; -ſchnee, *m.* mlečna pena; -ſchwamm, *m.* mleč; -ſchrank, *m.* omár za mleko; -ſchweſter, *f.* sodojenka, sestra po mleku; -ſtern, *m.* tičje mleko; -ſteuer, *f.* mlekovina, mlečnina, -ſtraße, *f.* rimska cesta; -ſuppe, *f.* mlečna juha; mlečna polivka; -topf, *m.* lonec za mleko; -tuch, *n.* mlečen; -verkauf, *m.* prodaja mleka, mlekarija; -wirtſchaft, *f.* mlekarstvo: die - betreiben, mlekáriti; -zahn, *m.* mlečnik, riček.

Milb=e, *a.* mil, voljen, ugoden, pohleven, prijeten; (weich) mehek, nježen, nežen; (ſanft) krotek, tih; (freundlich) prijazen, milostljiv, blag, dober, udán; -e Stiftung, milodarna ustanova, zadúšbina; -e Hand, dobrotljiva roka; -es Klima, milo, ugodno ob. toplo podnebje; -e, *f.* voljnost, ugodnost, prijetnost, milina; krotkost, tihost, prijaznost, dobrotljivost; -erer, *m.* polajševavec; -ern, *v. a.* lájšati, blažiti, léhčati: polájšati, zlájšati, olájšati, ublažiti, poléhčati + polajševati, ublaževati ꝛc.; (d. Strafe) znížati, zmánjšati + zniževati, zmanjševati; ſein Schmerz hat ſich gemildert, odleglo mu je; -erung, *f.* polajšava, zlajšava, polajšba, zlajšek; znižava, zmanjšava; =grund, *m.* -mittel, *n.* lajšilo, polajšilo, polajšek; -gebig, *a.* milodaren; -herzig, *a.* miloserčen, blagoserčen, usmiljen; =keit, *f.* miloserčnost, blagoserčnost, u-

smiljenje; -reich, *a.* mil, milostív, milostiven, preusmiljen; -thätig, *a.* dobrotljív, dobroten, dobrodelen, dobrostoren; =keit, *f.* dobrotljivost, dobrodelnost.

Militär, *n.* vojaštvo, vojáščina, soldaštvo, žolnirstvo; -=*a.* vojaški, soldaški, žolnirski; -appellazionsgericht, *n.* vojaška presodnija; -=arzt, *m.* vojaški zaklad; -arzt, *m.* vojaški zdravnik; -dienst, *m.* vojaška služba; -exekuzion, *f.* iztirjava od. eksekucija z vojaško pripomočjó; -flüchtling, *m.* vojaški begún, ubežnik od. uhajavec; -gericht, *n.* vojaška sodnija; -gränze, *f.* vojaška gránica od. krajina; -individuum, *n.* vojaška oseba, vojak; -isch, *a.* vojaški, vojniški, soldaški; -jahr, *n.* vojaško leto; -kommandant, *m.* vojaški poveljnik; -kommando, *n.* vojaško poveljstvo; -körper s. Korps; -macht, *f.* vojaška od. vojskna moč *f.*; -mannschaft, *f.* prosti vojaki, vojaški ljudjé *pl.*; -pflicht, *f.* vojaška dolžnost, dolžnost vojaške službe; =ig, *a.* vojaški službi podveržen; -polizeiwache, *f.* vojaška policijska straža; -stiftung *f.* vojaška ustanova.

Miliz, *f.* vojska; brámbovci *pl.*

Milli-arde, *f.* milijarda; -on, *f.* milijón; =är, *m.* milijonár; =enweise, *ad.* na milijone.

Milz, *f.* slézeno, sleznica, selzén *f.* slezen *f.*, vránica, čmar; -=*a.* slezenični, vránični; -beschwerung, *f.* tisk na slézenu; -brand, *m.* vránični prisád, čerm; -entzündung, *f.* vnetje slézena od. vránice, vneto slézeno; -ig, *a.* slezenàt, vráničen; -krank, *a.* slezenjív oder na vránici bolen; =krankheit, *f.* bolezen na slézenu od. na vránici; -kraut, *n.* slezénovec, slezeničnik, slezénovo zelje; -sucht, *f.* slézena, slezenica, vráničnica, mimoza.

Mim-e, *m.* mimik, mímikar; -ik, *f.* mímika; -isch, *a.* mímičen; -ose, *f.* nedotika.

Minder, *a.* manjši, manji, píčliši, (nieb.) niži; *ad.* manj, menj; nicht -, nič manj, ne manj, prav toliko; -heit, *f.* manjšina; -jährig, nedoleten, maloleten, nedorasel; =keit, *f.* nedoletnost, nedoraslost; -n, *v. a.* mánjšati: zmánjšati, pománjšati + zmanjševati; znižati + zniževati; sich -, *v. r.* mánjšati se: zmánjšati se, odjénjati, odleči (ležem) + zmanjševati se, odjenjevati, odlégati; -zahl, *f.* manjšina, manjina.

Mindest, *a.* najmanjši, najmanji, najniži: der -e Preis, najniža oder zadnja cena; nicht im -en, celó ne, celo nič, kratko in malo ne, prav nič, čisto nič; zum -en, vsaj; -ens, *ad.* vsaj, najmanj.

Min-e, *f.* podkóp, prekóp, rov; (im Bergw.) rudorov; -en, *v. a.* podkopati (pljem). rove napráviti + podkopovati, rove délati od. naprávljati.

Mineral, *n.* kopanina, rudnina, ruda, mineral; -=*a.* rudni, rudninski, mineralni; -bad, *n.* rudninska kopel *f.*; -enkabinet, *n.* zbirka rudnín od. kopanín; -enkunde, *f.* rudoznanstvo;

-iſch, *a.* rudninski, mineralen; -og, *m.* rudoznanec, mineralóg; =ie, *f.* rudoznanstvo, rudninstvo, mineralogija; -quelle, *f.* slátina, rúdnica; -reich, *n.* rudstvo, rudninstvo; -waſſer, *n.* rúdnica, mineralna voda.

Min=iatur, *f.* drobnomalba, drobnomál, miniatura; -imum, *n.* najmanjšina, najmanjši del; -ieren, *v. a.* podkope délati, podkopovati, podkopávati; -ierkunde, *f.* podkopstvo.

Miniſter, *m.* minister, popečitelj: - des Innern, minister notranjih zadév; -des Aeußern, minister vnanjih zadév; - für Kultus und Unterricht, minister za bogočastje in uk, minister verskih in šolskih zadév; -ial= *a.* ministerski, ministerijalni; -iell, *a.* ministerski; -ium, *n.* ministerstvo, ministerij, popečiteljstvo.

Miniſtrant, *m.* mašni strežе (g. -eta), mašni strežnik, ministránt.

Minn=e, *f.* ljubáv *f.*, ljubezen; -e=dichter, *m.* milopevec, pevec ljubezni; -elied, *n.* pesem o ljubezni, ljubovna pesem *f.*; -en ſ. Lieben; -eſänger ſ. Minnedichter.

Minor, mlajši, manjši; -at, *n.* predstvo najmlájšega, minorát; -enn ſ. Minderjährig; -es, *pl.* manjši blagoslovi *pl.*; -it, *m.* minorít; =át, *f.* manjšina, manjina.

Minotaur, *m.* ljudobík, polobík.

Minu=endus, *m.* mánjšanec; -s, manj, menj; -szeichen, *n.* manjšáj; -te, *f.* minuta; -ten= *a.* minutni; =zeiger, *m.* minutni kazavec.

Mir=abelle, *f.* mirabela; -afel ſ. Wunder.

Mir=rhe, *f.* mira; -te, *f.* mirta; -ten= *a.* mirtov; =kranz, *m.* mirtov venec; =zweig, *m.* mírtova véjica.

Miſanthrop, *m.* zajedec, drenavec, ljudomerzec, odljudnik; -ie, *f.* drenavost, odljudnost; -iſch, *a.* drenav, ljudomérz, odljuden.

Miscellen, *pl.* zmes *f.*

Miſch=bar, *a.* mešljív, zmešljív; -en, *v. a.* mésati: zmésati; (Brot) mésiti: zamésiti + zamesovati; ſich -, *v. r.* mésati se, plesti se (pletem), vtikati se, štúliti se: vtakniti se, vplétati se; -er, *m.* mešavec, mesivec; =in, *f.* mešavka, mesivka; -futter, *n.* zmes, mésanica; -korn, *n.* sóršica, sóržica; -maſch, *f.* zmešnjava, kolobocija, kalíž, čobodra, zbroda; -ung, *f.* mešatev; zmes *f.*, mésanica; mesitev.

Miſer=abel ſ. **Erbärmlich**; -ere, *n.* usmili se; (Krankh.) bljevanje lastnega blata.

Miſpel, *f.* -, baum, *m.* nešplja, čúbica; -birn, *f.* néšpljarica.

Miß, *f.* gospodična.

Miſs=, ne-, raz-; nápečni, krivi; -achten, *v. a.* ne spoštovati, prezírati; -achtung, *f.* prezíranje; -al, *n.* mašne bukve *pl.*; -ärnte, *f.* slaba létina; -billigen, *v. a.* grájati, koriti, ne hváliti; -billigung, *f.* graja; -brauch, *m.* kriva raba, nápečna poraba; (tadelhafter Brauch) razvada; =en, *v. a.* krivo rábiti, nápek rabiti; napek ob. na zlo obrá-

čati, po krivem vžívati: napek obet na zlo oberniti; -bräuchlich, *a.* razvaden; -deuten, *v. a.* napek ob. krivo razlágati, narobe tolmáčiti ob. umeti, v hudo prevráčati, zavíjati: napek ob. krivo razložiti, v hudo oberniti, zaviti (vijem); -deutung, *f.* kriva ob. nápečna razlaga, napčna razumeva; -en, *v. n.* gréšati, pogréšati, brez česa biti (sem); -erfolg, *m.* slabi izíd; -ethat, *f.* hudodelstvo, zločinstvo, pregreha, hudo delo; -ethäter, *m.* hudodelec, hudodelnik, zločinec; =in, *f.* hudodelka, hudodélnica, zločinka; -fall, *m.* nezgoda; nezgodek; =en, *v. n.* ne dopasti (padem), odkúpiti se, ne prikúpiti se, zamériti se, ne ugoditi, omèrzniti, zamèrzeti: ne dopádati, ne ljúbiti se, ne ugájati, ne biti (sem) po godu ob. po všeči, odkupávati se; =en, *n.* nedopádenje, nedopadljivost; zamera, nezadovoljstvo; -fällig, *a.* neprijeten, neugoden, zopern, neljúb, nevšečen: -machen, omraziti, omerziti *pf.*; ſich - machen, zamériti se, v zamero priti (pridem); -gebären, *n.* prezgodaj poviti (vijem) ob. poroditi ſ. Abortieren; -gebilde, *f.* potvara; -geburt, *f.* splav, spovitje, spovitek, spovilče (g. -eta); -geſchick, *n.* nezgoda, sovražna sreča, nesreča; -geſchöpf, *n.* spaka, potvara, potvora; -geſtalt, *f.* nespodoba, pokveka; -glücken, *v. n.* izpodleteti, spodleteti ponesréčiti se + izpodletovati ſc.; -gönnen, *v. a.* zavíditi, ne privóšiti, ne privóščiti + zavídati, ne privoščevati; -griff, *m.* zmotek, pomotek; -gunſt, *f.* zavíd, zavist, zavidnost, neprivošljivost; -günſtig, *a.* zaviden, zavidljív, zavisten, neprivošljiv, neprivoščljiv.

Miſs=handeln, *v. a.* hudo s kom ravnati ob. délati, mandrati, gnjáviti, súkati (sučem); -handlung, *f.* gerdo ravnanje s kom, hudo ravnanje s čim; -heirat, *f.* nepristojna ženitev ob. možitev; -hellig, *a.* neslożen, nezložen, nesoglasen, neskladen, razglasen; =keit, *f.* nesloga, neslożnost, razglasje.

Miſſion, *f.* misija, misijón; -är, *m.* misijonár.

Miſs=jahr, *n.* nerodovitno leto, slaba létina; -kauf, *m.* okúp; -kennen, *v. a.* slabo ob. malo poznati; -klang, *m.* razglasje, nesoglasje, raznoglasje, neubranost; -klingen, *v. n.* ne vjémati se, ne ubírati se; -kredit, *m.* nezaúp, nedovera; -launig, *a.* čmeren, kisel, tožljív; -er, kisávt, tožljivec; -laut, *m.* nesoglasje; *fig.* razpor; -lauten ſ. Miſsklingen; -lich, *a.* neprijeten, nemíl; zli; -lingen, *v. n.* izpodleteti, spodleteti, neiziti (idem) se po godu, pokaziti se, ne posréčiti se + izpodletovati, ne posrečevati se; -muth, *m.* nevoljnost, hudovoljnost, nejevoljnost, vnožljivost; =ig, *a.* nevoljen, nejevoljen, hudovoljen, vnožljív, kisav; -rathen ſ. Miſsklingen; -ſtand, *m.* neprilika, napaka; -ſtimmig, *a.* razglasen, nesoglasen, neubrán; -

-stimmung, *f.* omraza, omerza, -merzljivost; -ton, *m.* razglasje, nesoglasje, neskladni glas; -tönen, *v. n.* ne skládati se, ne vézati se (vežem), ne strinjati se, ne vjémati se; -trauen, *v. n.* ne zaúpati, ne úpati, ne dati vere komú, ne zanesti se na koga; -trauen, *n.* nezaúpanje, nezaúp, nezaúpnost; -trauisch, *a.* nezaupen, nezaupljiv, maloupen; -vergnügen, *n.* nezadovoljstvo, nezadovoljnost; -vergnügt, *a.* nezadovoljen; -verhältnis, *n.* neprimérnost, nerazmernost, nerazmerje, neprimerje; -verständnis, *n.* nerazúmljenje, pomota; *fig.* razpertija, razpor, razpra; -verstehen, *v. a.* napek, krivo ob. narobe razuméti, ne prav razuméti, napek zastópiti + napek, krivo ob. narobe razumévati; -wachs, *m.* huda létina; neobroda; -wollend, *a.* neblagovoljen.

Mist, *m.* gnoj, gnojivo; -= *a.* gnojni; -beet, *n.* greda; -el, *f.* omela, ohmelje; -en, *v. a.* gnojiti, síliti, gnoj trósiti: pognojiti, usíliti; -fink, *m.* pinoč, pinožek, níkovec; -fliege, *f.* gnojna muha; -grube, *f.* gnojna jama; -haufen, *m.* gnojišče, gnojnišče, kup gnoja; -jauche, *f.* gnojnica; -käfer s. Aaskäfer; -korb, *m.* gnojni koš; -lache, *f.* gnojnica, gnojna kaluža; -schaufel, *f.* gnojna lopata; -wagen, *m.* gnojni voz, gnojna kola *pl.*

Mit, *prp.* s, z, ž, sè: -Fleiß, nalašč; -furcht, stráhoma: in Zusammensetz. durch s, sè, sò - oder durch den Beisatz kom vred; -angeklagte, *m.* sozatóženec; *f.* sozatóženka; -arbeiten, *v. n.* sodelovati, s kom vred délati, komu pri delu pomágati; -arbeiter, *m.* sodelavec, pomagavec, pomočník; =in, *f.* sodelavka, pomočnica; -begreifen, *v. a.* zapopasti (padem) + zapopádati; -beschuldigte, *m.* soobdólženec; soobdolženka; -besitz, *m.* soposést *f.*; =in, *f.* soposéstnica; -beten, *v. n.* móliti s kom vred; -bevollmächtigte, *m.* sopoobláščenec; -bewerben sich, *v. r.* prositi s kom vred za kaj; -bringen, *v. a.* s seboj prinesti + prinášati; (auf d. Wagen führen) pripeljati (ljem) + pripeljevati; s seboj vzeti (vzamem, vzemem + jemati (mljem); -bruder, *m.* sobrat, pobratim, pobratenec; -bürger, *m.* someščan; (d. Staates) soderžavljan; =in, *f.* someščanka; soderžavljanka; = schaft, *a.* someščanstvo; soderžavljanstvo; -christ, *m.* sokristján, sokristján, kerščanski brat; =in, *f.* sokristjana, sokristijana; -eigentum, *n.* spolovína, solastina; eigentümer, *m.* solastnik; spolovinar; =in, *f.* solástnica; -einander, *ad.* skup, skupej, drug z drugim; -erbe, *m.* sodedič, sodednik; -erbin, *f.* sodedica, sodédnica; -essen, *v. n.* jesti (jem) s kom; zajeti (zajmem) s kom *pf.*; essen Sie - uns, zajmite z nami.

Mit-fahren, *v. n.* peljati se (ljem) s kom; -gabe, *f.* dota; bala; -gefangene, *m.* sojetnik, *f.* sojétnica; -gefühl, *n.* sočutje; -gehen, *v. n.* s

kom iti (grem); -genoſs, *m.* drug, sodrúg; spolovár; -gift, *f.* dota, júterna, zaženilo, prinos; (in Waren) bala; -glied, *n.* ud, družnik, družabnik; -haften, *v. n.* s kom vred dober stati (stojím); -halten, *v. n.* s kom vleči; -helfer, *m.* pomočnik, pomagavec; =in, *f.* pomočnica, pomagavka; -herrſcher, *m.* sovladár; -hin, *conj.* tedaj, torej, taj, po tem takem; -jünger, *m.* součenec; -kläger, *m.* sotožnik; -laut, -lauter, *m.* soglasnik, soglásnica, tihnik; -leid, -leiden, *n.* usmíljenje, usmíljenost, pomilovanje: -empfinden mit jemandem, užáliti se kom nad kom, inako se komu stori; -leidig, *a.* usmiljen, smilečen, miloserčen, mílostev; -leidsvoll, *a.* usmiljen, poln usmiljenja; -lernen, *v. n.* učiti se s kom; -machen, *v. n.* s kom vkup kaj početi (činem) ob. délati; -menſch, *m.* bližnji (g. bližnjega ꝛc.), bližnjik; -nehmen, *v. a.* s seboj vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); -nichten, *ad.* nikakor ne, v nobén kup. po nobeni ceni; -regent, *m.* sovladár; -ſchuld, *f.* sokrivnja; =ig, *a.* sokrív, zločinstva deležen; =ige, *m.* sokrivec; sodolžník; -ſchüler, *m.* součenec, sošolec, šolski tovariš; -ſchlüſſel, drugi ključ, zaklep v spolovini: die - haben, v spolovini pod zaklepom imeti (am); -ſpielen, *v. n.* s kom vred igrati; -ſtimmen, *v. n.* s kom glasovati; -tag, *m.* poldne (g. dneva), poldan (g. dneva); (Süden) jug, poldnevna stran *f.*: zu -, o poldne, o poli dné; zu - eſſen, júžinati, obedovati, kósiti; -tägig, *a.* poldneven, poldanski; -täglich, *a.* južen, protijužen, pod jugom ležéč.

Mittags-, *a.* poldnevni, poldanski; - *ad.* o poldne, opoldne, o poli dné; -eſſen ſ. Mittagsmahl; -gaſt, *f.* obedovavec, obednik; -gegend, *f.* južna stran *f.*; -höhe, *f.* poldnevna visokóst; -koſt, *f.* poldanska hrana; júžina; -kreis, *m.* poldnevnik; -land, *n.* poldnevna dežela, južna dežela; -linie, *f.* poldnevna čerta, poldnévnica; -mahl, *n.* júžina, obed *f.* u. *m.*, kosilo; -punkt ſ. Südpunkt; -ruhe, *f.* opoldanski počitek; -ſtunde, *f.* poldnevna ura, poldne (g. dneva); -wind, *m.* jug, južni veter; -zeit, *f.* poldne (g. dneva): um die -, o poldne; -zirkel ſ. Mittagskreis.

Mitte, *f.* sreda: in der -, in -n, sredi, sred, v sredi, med; in die -, sred, v sredo.

Mittel, *n.* sredstvo, posredek, sredek, pomoček, pripomoček, pomogljej; (Vermögen) premoženje, imelo, imenje, imovina; (Arznei-) zdravilo, lek, vračilo; bei -n ſein, zamožen ob. začimen biti (sem), pod palcem imeti (am); zu -n gelangen, opomoči si (morem) *pf.*, - = *a.* srednji, osrednji; -alter, *n.* srednji vek ob. čas, sredovék; =lich, *a.* srednjočasen, sredovék; -land, *n.* goz *f.*, goza, vezilo; -bar, *a.* posrednji, nenaravnosten; *ad.* posrednje, posrédnjema, ne narav-

nost; =keit, *f.* posrednjost; -ding, *n.* sreda, sredina, osredina; -finger, *m.* srednji perst, srednjik; -form, *f.* srednja doba od. oblika; -gebirge, *n.* srednja gora; -glied, *n.* srednji člen; -größe, *f.* srednja velikóst od. veličina; -hand, *f.* dlan *f.*; zaperstje; -ländisch, *a.* sredozemen, sredozémeljski; -lauf, *m.* srednji tok; -laut, *m.* srednji glas; -los, *a.* nepremožen, nezamožen, neimeten; =igkeit, *f.* nepremožnost, nezamožnost; -mäßig, *a.* srednji, sredomeren, srednje mere; =keit, *f.* srednjost, sredomernost; -meer, *n.* sredozemno od. sredozémeljsko morje; -preis, *m.* srednja cena; -punkt, *m.* sred *f.*, središče, osredek, osredje, sredina, sredopičje, sredotočje; -s, *prp.* po, s, s pomočjó; -satz, *m.* srednji stavek, srednjik, medstavek; -schlag, *m.* srednje pleme (g. -ena); srednja versta; -schule, *f.* srednja šola; -sperson, *m.* sredník, posrednik, mešetar; -st, *prp.* po, s, s pomočjó; -stand, *m.* srednji stan; -treffen, *n.* sreda od. sredina vojske: im -, sredi vojske; -weg, *m.* srednji pot; -wort, *n.* deležni naklon, deležnik, priložáj; -zeit, *a.* srednji čas; =ig, *a.* srednječasen.

Mitten, *ad.* sredi, sred, v sredi, na sredi: in der - Nacht, o poli noči.

Mitter-nacht, *f.* polnoč *f.*; (Nord) sever, polnoč *f.*; um -, o polnoči; vor -, pred polnočjó; -nächtlich, *a.* polnočen; severn; -nachts = *a.* polnočen, severn; -nachts, *ad.* o polnoči; =gegend, *f.* sever, séverna stran, polnočna stran *f.*; =stunde, *f.* polnočna ura; =wind, *m.* sever; = zeit, *f.* polnoč *f.*, polnočni čas.

Mittfasten, *pl.* sredpost; -sonntag, *m.* sredpostna nedelja, verkovnica.

Mittheil, *m.* delež; -bar, *a.* podeljív; naznanljív; -en, *v. a.* deliti: podeliti, podati + podeljevati; (bekannt geben) naznániti, oznániti, navestiti, na znanje dati + naznánjati, oznánjati ɔc.; (offenbaren) razodeti (dém, denem), priobčiti + razodévati, priobčevati; -er, *m.* podeljevavec; priobčevavec; -sam, *a.* razgovoren, besedljív; -ung, *f.* naznanilo, poročilo.

Mittler, *m.* sredník, posrednik, posredovavec; -amt, *n.* posredovanje, posredništvo; -e, *a.* srednji; -in, *f.* srednica, posrednica; -weile, *ad.* med tem, temčasi, v tem času; -weilig, *a.* začasen, medtemen.

Mittwoch, *m.* -e, *f.* sreda; -s, *ad.* v sredo.

Mit-unter, *ad.* včasih, časih; vmes; -verbrecher, *m.* deležnik hudodelstva, v hudodelstvu zapopaden; -wandern, *v. n.* s kom potovati; -welt, *f.* sedanji svet; sedanji vek; -wirken, *v. n.* sodelovati, z drugim vred délati; pripomoči (morem), pripomágati; -wirkung, *f.* pripomóč *f.*; -wissen, *n.* ved *f.*, vedez, znanje; *v. n.* védeti (vem) s kom vred; -wisser, *m.* sovedec; sokrivec; -wohner, *m.* sosed; (in Weingebirgen) sogornik, mejáš; =in, *f.* soseda; sogórnica

-zählen, *v. a.* všteti (štejem) + v-štévati, prištévati.

Mixtur, *f.* zmes *f.*, mésanica, miks-

Mnemonik, *f.* mnemónika.

Möbel s. **Meubel.**

Mobil, *a.* premakljiv, premekljiv; prenesljiv, gibljiv: -machen, za odhod pripráviti + pripravljati; -iar, =vermögen, *n.* premakljivo premoženje, premakljina, premekljiva imovina; -ien, *pl.* premekljivo blago; gibljiva imovina; pohišno orodje.

Modalität, *f.* način, ravnava.

Mode, *f.* šega, običáj, kroj, moda: eine - mitmachen, po šegi se nositi; aus der - kommen, zastareti *pf.*; - = *a.* novošegni, modni, po šegi, po novi šegi; -artikel, *m.* novošegni izdelek; -handel, *m.* kupčija z modnim od. novošegnim blagom.

Modell, *n.* kalup, tvorilo; (Muster) obrazec, vzorek.

Mode-laden, *m.* prodajálnica novošégnega od. módnega blaga; -leur, *m.* kalupar; -lieren, *v. a.* vzorkovati, kalupe délati; -n, *v. a.* upodobiti + upodábljati.

Moder, *m.* trohnoba, trohloba, trohlina, trohljava, trohljad, *f.*, perhljád *f.*, perhlina, gnjilád *f.*, gnjilina; -at, *a.* zmeren, lagán; = o, *ad.* lagano, lahno, polagano; -erde, *f.* trohljiva pèrst *f.*; -geruch, *m.* duh po plesnobi, plesen, plesnjina, zatuhlost, zatuhlina; -grund, *m.* grez, močvirje, močál *f.*; -ieren s. Mäßigen; -ig, *a.* trohljen, trohel, tverhast, perhel, operhel, preperél: -es Holz, perhlád *f.*, trohlina; -n, *v. n.* trohneti, perhneti, prepereti, tvèrhati, gnjiti gnjijem), trohnjévati.

Modern, *a.* novošegen, po novi šegi, po novi šegi urezan; -isieren, *v. a.* po novi šegi narediti, obnoviti, prenarediti + po novi šegi naréjati, obnávljati, prenaréjati; -sucht, *f.* gizdavost; -süchtig, *a.* gizdav.

Modifikation, *f.* prenaredba, spremémba; -zieren, *v. a.* prenarediti, preongáviti, presúkati (sučem) spreméniti + prenaréjati, spreminjati.

Mod-isch, *a.* novošegen, po novi šegi, moden; -istin, *f.* modistka; -ulation, *f.* spreminjava glasú, prehod, modulacija; -ulieren, *v. a.* glas spreminjati od. zavíjati; -us, *m.* način; (gram.) naklon, način.

Mög-en, *v. n.* moči (morem), mágati, moč imeti (am): du magst zusehen, gledi, le glej; (v. ungewissen Sachen mit neki): wie mag das sein, kako je neki to? was mag er thun? kaj neki dela; was mag das bedeuten? kaj neki to pomenja; (befehlend, zulassend &c. mit naj oder mit dem Imperativ): er mag kommen, naj pride! es mag dabei bleiben, naj pri tem ostane; du magst arbeiten oder nicht, delaj ali ne delaj; (wünschend mit bi, rad bi) ich möchte gerne kommen, jaz bi rad prišel; (wollen, - nicht wollen) hoteti (hočem) - ne hoteti (nočem, nečem): das Kleid mag ich nicht, tega oblačila nočem; ich kann

und mag es nicht, ne morem in nočem; -lich, mogóč, možen, mogoten: soviel wie -, kolikor je mogoče; es ist - daß ich komme, morda pridem, utegnem priti; =keit, *f.* mogočost, možnost, mogota; =st, *a.*: - bald, berž ko je mogoče, kakor hitro je moč, berž ko moreš.

Mogul, *m.* mogul.

Mohamedan=er, *m.* mohametán, mohametanec, mohamedanec; -isch, *a.* mohametanski.

Mohn, *m.* mak; - = *a.* makov; -feld, *n.* makovišče; -faden, *m.* makova potica, perga; -haupt, *n.* makova glavica; -kuchen s. Mohnfaden; -pflanze, *f.* mákovec; -stoff, *m.* makovina; -stängel, *n.* makovo steblo.

Mohr, *m.* zamorec, zamurec, černec. [koren; *coll.* korenje.

Möhre, *f.* merkev; (gelbe Rübe)

Mohren= *a.* zamorski, černi; -hirse, *f.* sivo proso, sivka; -kopf, černoglavec, černoglavka; -land, *n.* zamorska zemlja, zamorski kraji *pl.*; -ländisch, *a.* zamorski.

Mohrin, *f.* zamorka, zamórkinja.

Molch, *m.* močerád, močeráv, močarela; -artig, *a.* močeradast, močarelast.

Molk=e, *f.*, -en, *pl.* sirodka, sirotka, sirovodka, siratka, sirovatka, srebulja; -enkur, *f.* zdravítev s sirodko; -ig, *a.* sirodkav, siratkav.

Moll, -ton, *m.* mehki glas; -usken, *pl.* mehkužci *pl.*

Mol=o, *m.* zasip; -ossus, *m.* molos.

Moment, *m.* hip, trenotek, trenljej; (Zeitraum) doba; (Sache) reč *f.*, stvar *f.*; -an, *a.* hipen.

Monarch, *m.* samoderžec, samovladec, samovladár, monarh; -ie, *f.* samoderžava, samovladna deržava, monarhija; (Herrschaft) samoderštvo, samovlada, samovladarstvo; -in, *f.* samoderžica, samovládnica; -isch, *a.* samoderžaven, samoderžen, samovladen, samovladarski.

Monat, *m.* mesec, mesec, mesenc; - = *a.* mésečni; -lich, *a.* mésečen; *ad.* na mesec, vsak mesec: die - Reinigung, bersnost, mésečina, čišča: die - Reinigung haben, bersna biti (sem); -s= *a.* mésečni; -schrift, *f.* odlog za mesec dni: in -, v enem mescu, za mesec dni; -geld, *n.* mésečna plača, mésenica; -schrift, *f.* mésečnik, mésečni časnik; -weise, *ad.* na mesec, vsak mesec.

Mönch, *m.* mnih, menih, redovnik, samotarec: -werden, pomnîšiti se *pf.*; -isch, -s= *a.* mniški, meniški, samotarski; -sgelehrsamkeit, *f.* mniška od. samostanska učenóst; -skappe, *f.* mniška kápica, kapuca; -skloster, *n.* mniški samostán; -kutte, *f.* mniška halja od. kuta; -sleben, *n.* mniško od. samostansko življenje; -stift, *m.* samostán; -tum, *n.* mništvo, redovništvo, samotarstvo.

Mond, *m.* mesec, mesec, luna; - = *a.* mescev, mešćev, lunin; -bewohner, m. mesečán; -beschreibung, *f.* mescopís, lunopís, popís mesca; -enjahr, *n.* mésečno leto; -esfinsternis, *m.* merk, pomrák, mèrknjenje;

es ist eine –, luna merčí; es tritt eine -ein, luna merkne; -eshof, *m.* lunin od. mescev kolobár, obstret *f.*; -esviertel, *n.* lunin od. mescev krajec; -flecken, *m.* maroga na luni od. na mescu; -glanz, *m.* svitloba lune; -hell, *a.* lunojasen; -licht, *n.* mésečina, svitloba lune od. mesca; -nacht, *f.* jasna noč *f.* -phasen, *pl.* lúnini spremini; -bahn, *n.* lunin pot od. tir; -scheibe, *f.* mesec; -schein, *m.* mésečina, svitloba lune; -sucht, *f.* mésečnost, mésečavost; -süchtig, *a.* mésečen, mésečav, =e, *m.* mésečnik, mésečnica; -uhr, *f.* mésečna ura; -zirkel, *m.* lunin oder mescev krog.

Mono=gamie, *f.* enoženstvo; -gra=fie, *f.* samopís, monografija; -gram, *n.* podpisna znamka; -kotyledonen, *pl.* enokaličnice *pl.*; -log, *m.* samogovor; -meter, *m.* enomér; -pol, *n.* samoprodaja, samoteržje, samoterštvo; =ist, *m.* samoteržec; =s=ordnung, *f.* postava zastran samoprodaje; -theist, *m.* enobožnik, jednobožnik; -ton, *a.* enakoglasen, enoglasen, enozvočen; =ie, *f.* enakoglasje.

Monstr=anz, *f.* monštránica, monštranca, kazálnica; -ös, *a.* pošasten, strašanski; -um s. Ungeheuer.

Mon=tag, *m.* ponedeljek, pondelek, pondeljek; -täglich, *a.* ponedeljski, pondelski; *ad.* vsak ponedeljek.

Montan=, *a.* gornijski, rudarski, rudarijski, montanistični; -istik, *f.* gornijstvo, rudarijstvo, montanistika; -istisch, *a.* gornijski, rudarijski; montanístičen.

Mont=ieren, *v. a.* vojaški obleči, z vojaško obleko preskerbeti + vojaški obláčiti &c.; -ur, *f.* vojaška oprava od. obleka, montura; -ur=s, *a.* monturni; =kommission, *f.* monturna komisija; navod zastran vojaške oprave.

Monument, *n.* spomenik, spominek, pomnik, pámetnik.

Moor, *n.* močvír, močvirje, blato, močal *f.*, močava, močevina, grez *f.*, močve *pl.*, mezine *pl.*; -=a. močvirni, močvirski; -grab, *n.* ločje, bičje; -grund, *m.* mužava, močava, močevina, močarina, *pl.* grezi, ozibi *pl.*; -ig, *a.* močviren, močvirnat, močiren, močeven, blaten, blatnat, grezovít; -land, *n.* močvirje, ozibi *pl.*, močavina, močalina; -wasser, *n.* močvírnica, mlakúžnica.

Moos &c. s. Mos &c.

Mops, *m.* mops.

Moral, *f.* nravoveda, nravoslovje, nravstvo; (d. Lehre) uk; -isch, *a.* nraven, nravstvén, moralen; -ität, *f.* nravnost, nravstvenost; =s=zeugnis, *n.* nravstveno spričevalo, spričevalo lépega zadéržanja.

Morast, *m.* močvirje, močarina, močevina, močál; (Koth) luža, kal, kalovina, blato, žviglja, pozlépica, blato, mlaka; -ig, *a.* blaten, blatnat, kalovít, mlakužen, mlakužnat.

Mörchel, *f.* smerček.

Mord, *m.* umor, umoritev, uboj, ubojstvo, poboj, ubijava: einen –

begehen, umoriti koga *pf.*; - = *a.* morivski, morivni; -anſchlag, *m.* naklép na življenje; -brenner, *m.* požigavec, zažigavec; =iſch, *a.* požigavski; -eiſen, *n.* morivno od. morilno jeklo; -en, *v. a.* moriti: umoriti, usmertiti, ubiti (bijem) umandrati + ubijati ꝛc.

Mörder, *m.* morivec, umorívec, ubojnik, ubijavec, pobojnik; -ei, *f.* morija; -grube, *f.* morivska od. tolovajska jama; -in, *f.* morivka, ubijavka, ubójnica; -iſch, *a.* morivski, moriven, smertonosen, ubijavski; (buttig) kerváv; -geſchoſs, *n.* smertonosno orožje; -gierig, *a.* moriven, umora od. uboja željen; -kerl, *m.* tič, da je malo tacih. zvitorepec; -luſt, *f.* morivnost, kerviželjnost; =ig, *a.* moriven, umora željen, kerviželjen; -ſchlacht, *f.* kervava bitva, mesarsko klanje; -ſchlag, *m.*, -that, *f.* umor, umoritev, uboj; -ſtreich, *m.* smertni udarec; *fig.* gerda gerdobija.

Morene ſ. **Muräne.**

Moreſ, *pl.* nravi *pl.*: -lehren, kozjo molítvico učiti.

Morgen, *m.* jutro, rano, jutranji čas; (Oſt) vzhod, izhod, iztok, jutro; (Feldmaß) jutro, orál, ral; des -s, zjutraj; Früh-s, zarana, zjutra zgodaj; heute -, davi, davej; es wird -, jutro se dela, daní se, zora vzhaja, prizarja, svita se; - *ad.* jutre, jutri, jutro: heute -, davi; -früh, zajutra, zajtro, zajtre, jutre zjutraj; - = *a.* júterni, jutranji, zjutranji; (öſtl.) vzhodni, jutrov, iztočni; -brot, *n.* kosilce, kosílica, zajterk, zajutrek, oteščilo; -dämmerung, *f.* svit, osvitek, zor; -gabe, *f.* jútrina, júterna; -gebet, *n.* jutranja molitev; -geläute, *n.* júternica; -grauen, *n.* svit; -land, *n.* jútrova dežela, jútrovo (g. -ega), vzhod. -länder, *m.* jútrovec, -ländiſch, *a.* jutrov, vzhoden; iztočen; -licht, *n.* svit, zor, zazor; -roth, *n.* rôthe, *f.* zarja, zora, jutranji žar; -s, *ad.* zjutraj, zjutra, vjutro; heute -, davi; -ſtern, *m.* danica, denica, júternica; -ſtunde, *f.* zjutranja od. júterna ura, rana ura: - hat Gold im Munde, rana ura zlata ura; -wärts, *ad.* proti jutru od. vzhodu; -wind, *m.* zjúterni veter; (Oſtwind) zdolec, dolenec, vzhodnik; -zeit, *f.* zjutranji čas; jutro.

Morgig, *a.* jutrin, jútrišenj.

Morſch, *a.* trohnel, trohnjev, trohljen, trohljív, terhel, preperél, gnjil, oprav; -en, *v. n.* trohnéti, trohnévati, pereti; -icht, *n.* trohljád *f.*, trohljava, gnjilád *f.*, perina.

Mörſer, *m.* možnar, movžar, okovnik; -keule, *f.* tolčák, peščáj.

Mortalität ſ. **Sterblichkeit.**

Mörtel, *m.* malta; -bewurf, *m.* omet; -kelle, *f.* zidarska žlica, ometálnica.

Mortuar, *n.* mertváščina, [ščina.

Mos, *n.* mah, meh; (Moor) mah, mahovje; - = *a.* mahov, mehov; -beere, *f.* mahóvnica; -icht, *a.* mahast, mehast; -ig, *a.* mahovit, máhovnat,

mehoven, z mahom obrasen; -ſchnepfe, *f.* kozica.

Moſa-ik, *f.* mozaika, skladna obraznija; -iſch, *a.* mozaičen; (von Moſes) Mójzesov.

Moſch-ee, *f.* mošeja, turška molívnica, mešita; -us, *m.* moščjak. moškat, pižmo; = *a.* moščjakov, moškatov; =bock, kosec; =käfer, *m.* moškatnik; =thier ſ. Biſamthier.

Moſt, *m.* mošt; -=*a.* moštov; -en, *v. a.* mestiti, mastiti, drózgati, tlačiti; -ig, *a.* sočnat; -meſſer, *m.* moštomér.

Motiv, *n.* nagíb, nagibljej, nagibek, poganjek, pogon, nagon, podnet, vzrok; -ieren, *v. a.* z vzroki podpreti + podpírati.

Motor, *m.* gibalo.

Mott-e, *f.* molj; *dim.* moljek; -enfraß, *m.* moljáv *f.*, moljavina; -enfräßig, *a.* moljav, zgrizen.

Mo-tto, *n.* geslo; -ulliert, *a.* zmehčan, mehek; -uſſelin, *m.* mezlan, mezolán, mušelín.

Möve, *f.* tonóvšica, pijál *f.* galeb.

Mozion ſ. Bewegung.

Much-eln, *v. n.* zatuhlo ober po plesnji díšati (ím), tuhneti; -elig, *a.* zatuhel, zaduhel.

Muck, Mucks, *m.* čerh, čerha, čerhljej, kerhljej, žugljej; -e, *f.* muha, kuja.

Mück-e, *f.* komár; *dim.* komarec, komarček; -en-, *a.* komarjev.

Muck-en, *v. n.* kújati se, gnjévati se, búkati se (bučem); ſ. Muckſen; -er, *m.* kújavec, gnjévavec, búkovec, čmeríkovec; =in, *f.* gnjeva, čmerika; -iſch, *a.* kujav, gnjevav, bukav; -ſen, *v. n.* čèrhniti, čehniti, kèrkniti, žúgniti, júhniti.

Müd-e, *a.* truden, utrujen, upehan, izdelan, ugnán, shojen: -machen, trúditi: utrúditi, upéhati, izdélati + upehovati; - werden, utrúditi se, upéhati se ɔc.; (über drüſſig werden) navelícati se, navóliti se *pf.*; -igkeit, *f.* trudnost, upéhanost.

Muff, *m.* plesenj *f.* plesnota, plesnoba, stuhnota, zatuhlina; (Stütz-) muf; -elig, *a.* zatuhel, stuhel, plesnjev; -eln, *v. a.* žmúliti, prežévati, mlaskati; *v. n.* tuhneti, plesneti, plesniveti, po plesnobi díšati (ím); -en ſ. Muffeln; -ig ſ. Muffelig.

Muhamedan-er, *m.* mohametán, mohametanec; -iſch, *a.* mohametanski.

Müh-e, *f.* trud, prizadeva, prizadevek, prizadetev, *f.*, prizadetje, napor, nuja: ſich - geben, trúditi se, prizadévati si, upérati se, upírati se: potrúditi se, prizadeti si (dém u. denem); -elos, *a.* brezteżaven, brez težáv; -en, *v. a.* trúditi, nadlegovati; ſich -, *v. r.* trúditi se, prizadévati si, upérati se, upírati se, gnati se (ženem), núјati se, vórdati se.

Mühen, *v. n.* múkati (am u. mučem). túliti: zamúkati, zatúliti.

Mühevoll, *a.* trudovít, trudoviten, težaven, težkoten, trudapóln.

Mühl-e, *a.* mlinski, malinski; -bach, *m.* mlinski potok; -beutel, *m.* sitnica, tresívnica, miketulja; -bottich,

m. obód; -e, *f.* mlin, malen: mit 3 Gängen, mlin na tri kamne od. tečaje; *dim.* mlinec, mlinček (Hand-) žernik, žernek, žernev, žerven; -eisen, *n.* preprica, koprica; -enspiel, *n.* špana, špánlica; -gang, *m.* tečáj, kamen; -gast s. Mahlgast; -gebiet, *n.* pod; -gerechtigkeit, *f.* mlinska pravica; -knecht, *m.* mlinski hlapec, mlinaršček; -lauf, *m.* tečáj; -ordnung, *f.* mlínarski red; -rad, *n.* mlinsko kolo (g. kolesa); -stein, *m.* mlinski kamen: der obere -, verhnják; der untere -, spodnják; -truhe, *f.* grot; -wasser, *n.* mlinska voda, zavod; -werk, *n.* mlinstvo.

Muhme, *f.* teta, strina; (d. Mutter Schwester) teta, ujna; (Geschwisterkind) sestrična.

Müh=sal, *n.* nadloga, stiska, težava; -sam, *a.* težaven, trudovít, mučen, trudapóln; *ad.* težko, s težkoma; -selig, *a.* težaven, težek, nadležen, trudovít; =keit, *f.* težavnost, nadležnost, trudovitost; nadloga, težava, nuja; -waltung, *f.* prizadeva, prizadévanje; skerb *f.*

Mulatt, *m.* mulát, polután; -in, *f.* mulátinja, polutanka.

Muld=e, *f.* neške *pl.*, kadunje *pl.*; korito, rupa, jarek, žleb; -enförmig, *a.* kadunjast, jarčkast.

Müller, *m.* mlínar, malnar: - sein, mlináriti; - = *a.* mlínarski; -bursche, *m.* mlinarski hlapec, mlinarček; -gebühr, *f.* ujém, muta; -handwerk, *n.* mlinarija, mlinarstvo: das - betreiben, mlináriti; -in, *f.* mlínarica, málnarica.

Mulm, *m.* mel *f.*, mlevka; červotóčina; -ig, *a.* sipek, osipčen.

Multipli=kand, *m.* mnóženec, poštévanec; -kator, *m.* množivec; -kazion, *f.* pošteva, poštevka, množitev; -zieren, *v. a.* mnóžiti, poštévati.

Mumie, *f.* múmija.

Mund, *m.* usta *pl.*; *dim.* ústica: den - öffnen, zíniti, zévniti + zévati; (Maul) gobec; (Oeffnung) ustje, žrelo, odpertina; - = *a.* ustni; -art, *f.* narečje; =lich, *a.* narečni; -bäcker, *m.* dvorni pek; -bedarf, *m.* živež, jestivo; -bissen, *m.* grižljej, košček, zalogáj.

Münd=el, *m.* varovanec, otrok pod varstvom; *f.* varovanka; -en sich, *v. r.* iztékati se, izlívati se.

Mund=en, *v. n.* díšati (ím), všeč biti (sem); -faul, *a.* gnjilih ust; *fig.* malobeseden; -fäule, *f.* ustna gnjiloba, gnjila usta *pl.*

Mündig, *a.* dorasel, dorastel, zdoben, polnoleten; -keit, *f.* doraslost, polnoletnost, zdobnost.

Mund=ieren, *v. a.* na čísto prepisati (pišem) + prepisovati; -koch, *m.* dvorni kuhar.

Mündlich, *a.* ustmén, usten; *ad.* ustmeno; -keit, *f.* ustmenost.

Mund=mehl, *n.* cvetna od. čila moka; -öffnung, *f.* usta *pl.*; zév *f.*, zazevek; -schenk, *m.* dvorni točáj; -schwämchen, *n.* ustni operh, góbice v ustih *pl.*; -stück, *n.* pisek, ustnik, dulec.

Mündung, *f.* ustje, iztók, izliv; (eines Gefäßes) gerlo; (d. Kanone) žrelo; (d. Ofens) mesteje *pl.*; (Oeffnung) odpertina; (im Zaune) verzel *f.*

Mund-voll, *n.* zalogáj, grižljej; **-vorrath**, *m.* živež, hrana, ugrizaća, jestivo, jestvina; **-waſſer**, *n.* zdravilna voda za usta; **-wein**, *m.* žlahtna kápljica; **-werk**, *n.* usta; (niedrig) gobec; **-winkel**, *m.* ustni kot.

Muniz-ion, *f.* strelivo, strelna roba; **=swagen**, *m.* voz za strelivo; **-ipal**, *a.* mestni, meški; **=ität**, *f.* mestno svetovavstvo, mestna gosposka.

Munkeln, *v. n.* tma se dela, mračí se; (leiſe ſprechen) čebljati, šćebljati, gomúliti.

Münſter, *n.* stolna cerkev *f.*, stólnica, vélika cerkev *f.*

Munter, *a.* buden, čil, bešter, živ, živahen, kremenít; (kräftig) čverst, krepek; (nicht ſchlafen) zbujen, čujéč; (fröhlich) vesél, dobrovoljen; (v. Pferden) isker, skočen, sterpén: **-ſein**, budeti, bdeti; **-machen**, zbuditi, zdrámiti + zbújati, drámiti; **-keit**, *f.* budnost, čilost, živahnost; čverstota, krepkost; dobrovoljnost; skočnost, sterpenost; **-n** ſ. Aufmuntern.

Münz-, *a.* dnarni, dnarstveni, novčni; **-amt**, *f.* kóvnica, péneznica; **-e**, *f.* denár, dnar, penez, novec; (Scheide-) drobíž, drobni denár; (Pflanze) meta; **-en**, *v. a.* denarje od. péneze kovati (kujem); *fig.* naklépati, namérjati; **-er**, *m.* penezokovec, pénezodelec; **-fälſcher**, *m.* ponarejavec danarjev; **-fuß**, *m.* denarno merilo; **-gepräge**, *n.* kov; **-gewicht**, *n.* denarna mera; **-kabinet**, *n.* péneznica, zbirka denarjev; **-kunde**, *f.* penezoslovje, penezoznanstvo, numismátika; **-meiſter**, *m.* penezokovni mojster; **-ordnung**, *f.* postava zastran kovanja denarjev; **-probe**, *f.* preskusba denarjev; **-probieramt**, *n.* preskušnija denarjev; **-recht**, *n.* pravica denar kovati; **-regal**, *n.* vladarska pravica denar kovati; **-ſchlag**, *m.* kov; **-ſorte**, *f.* versta denarjev; **-weſen**, *n.* denarstvo, dnarstvo, dnarstvéne od. novčne zadeve *pl.*

Mürb-e, *a.* voljen, mehek, rahel, osipčen, drobéč; kerhek: **-es Obſt**, mehko, medno od. uležano sadje; **-es Holz**, trohljív les; **-machen**, mečiti, méhčati; mediti: omečíti, oméhčati; **-e**, *f.* voljnost, mehkoba, rahlost, rahlina; kerhkoba, kerhkota; **-en**, *v. n.* (v. Obſt) meščiti se, meščeti, medeniti se, medeneti.

Murmel-n, *v. n.* gomúliti, momljati, mermrati, šćebljati; (vom Waſſer) šumljati, šumotljati, žuboriti; **-thier**, *n.* marmótica, svizec, godernela, mermraća.

Murr-en, *v. n.* godernjati, révkati, révsati, šendrati, mureti, moreti, mermrati, švárati se, hudovati se, njèrgati; (v. Thieren) rénčati (ím), rohneti, mèrčati (ím); **-iſch**, *a.* godernjáv, mermrav, njergav, bers-

ljiv, merčljiv, -fopf, *m.* godernjavec, godernjalo, bersljivec, mermravec, mermrâč, godež, sendravec; -finn, *m.* čemernost, bersljivost; =ig, *a.* čemeren, čmeren, pust.

Muschel, *f.* školjka, kopanja, skorépnica, skorépina; (Auster) ostriga; -artig, -förmig, *a.* školjkast; -bank, *f.* ostrižišče; -schale, *f.* skorépnica, skorépina, kopanja; -thier, *n.* kamenica.

Mus=e, *f.* modrica, muza; -elman, *m.* muzulmán, mahometanec, Turek; -enfreund, *m.* prijatelj modric, pevoljúb, pesmoljúb; -eum, *m.* muzej.

Musik, *f.* godba, múzika; - = *a.* godbén; -alien, *pl.* godbene reči *pl.*, muzikalije; =händler, *m.* kupčevavec z godbénimi rečmí; =verlag, *m.* zaloga godbenih reči; -alisch, *a.* godbén, muzikalen; -ant, -er, *m.* godec, sopec, muzikánt; -freund, *m.* godboljúb, prijatelj múzike; -lehrer, *m.* učitelj múzike; -unterricht, *m.* podúk v múziki; -verein, *m.* godbeno društvo.

Musiziren, *v. n.* gosti (godem), múziko délati, muzicírati; (auf Blasinstrumenten) pískati, igrati.

Muskat, *m.* muškat, moškat; -baum, *m.* muškátovo drevo (g. drevesa); -eller, *m.* muškátovec; =birn, *f.* muškatélica; -nuss, *f.* muškatov oreh; -traube, *f.* muškatovica, muškatina; -wein s. Muskateller.

Muskel, *m.* míšica, míška; - = *a.* míšični; -faser, *f.* míšična nitka; -ig, *a.* mišičav, míšičnat, krepkih mišic.

Musket=e, *f.* puška, mušketa; -ier, *m.* mušketir.

Muskulös s. **Muskelig.**

Muß, *n.* močnik; sok, podmet; (Obst-) čežana; -e, *f.* lazno, prazni čas, odlegljej, brezdelnost, počítek, praznovanje: -haben, utégniti.

Müsseln, *m.* muselín.

Müssen, *v. n.* morati (moral und auch mógel); (gezwungen sein) prisiljen od. primoran biti (sem); man muß, treba je, potreba je, dolžnost je; ich muß gehen, iti (grem) mi je.

Mußestunde, *f.* čas počitka ober brezdélnosti.

Müßig, *a.* brezdelen, brezposlén, brezdelaven, brez dela: -sein, brez dela od. posla biti (sem), praznovati, uševati, čas prodájati; -gehen, pohajkovati, postópati; -en, *v. a.* síliti: primórati, prisíliti; -gang, *m.* lenoba, lenobija, pohajkovanje, brezdelnost; -gänger, *m.* lenúh, postopáč, pohajavec, pohajkovavec; =in, *f.* pohajavka.

Muster, *n.* vzor, vzorec, obrazec; (Exempel) zgled, izgled, razgled, primér: sich ein - nehmen, razgledovati od. izgledovati se nad kom; (Modell) kalup, tvorilo; - = *a.* vzorni, zgledni, izgledni; -blatt, *n.* zgledni list; -brief, *m.* vzorni od. zgledni list; -buch, *m.* zgledne bukve *pl.*, izglednik; -haft, *a.* vzoren, zgleden, izgleden, izversten; -lehrer, *m.* izgledni učitelj; -n, *v. a.* preglédati, razglédati + pregledovati, razgle-

dovati; -schrift, *f.* vzorno ob. zgledno pismo; -schule, *f.* vzorna ob. izgledna šola; -stück, *n.* izgledek, vzorek; -ung, *f.* pregled, razgled; (Revüe) vojnozór; -wirtschaft, *f.* vzorno ob. izgledno gospodarstvo; -zeichner, *m.* vzorornisec.

Mutatis mutandis, s primérnimi premémbami, z zadevno spremenjavo.

Muth, *m.* pogum, serčnost, moštvo, serce, hrabrost, odvažnost; gutes - Muthes sein, veselega serca ob. dobre volje biti (sem); wie ist dir zu -e, kako ti je pri sercu; -fassen, ohrábriti se, osèrčiti se, serce si vzeti (vzamem); - machen, osèrčiti, ohrabriti + oserčevati; den - sinken lassen, serce izgubiti, obábiti se; -ig, *a.* serčen, moški, pogumen, víteški, smel, hraber, odvažen, (frisch) živ, isker, boder; -los, *a.* maloserčen, bojéč, plašen, strašljiv: - werden, serce komu upade, serce izgubiti *pf.*; =igkeit, *f.* maloserčnost, strašljivost; -maßen, *v. a.* u. *n.* súmiti, méniti, sóditi; dozdévati ober pozdévati se komu kaj; -maßlich, *a.* dozdeven; (wahrscheinlich) verjeten; *ad.* najberže, kakor je podoba ober prilika; -maßung, *f.* dozdeva, pozdeva, dozdevek, mnenje, misel *f.*; -voll, *a.* serčen, preserčen.

Muthwill-e, *m.* samovoljnost, prešernost, nagajivost, kljubovavnost, kljubést *f.*, objést, napost, svojeglavnost, neporednost; -ig, *a.* samovoljen, prešeren, preširen, nagajív, ukljuben, objesten, náposten, svojegláv, neporeden; =feit, *f.* samovoljnost, prešernost, ukljubnost.

Mutter, *f.* mati (g. matere), mama, majka, porodnica; *dim.* mamka, mámica; - = *a.* máterin, máterni, materinski, materínj; -biene, *f.* mática, máčica, kraljica; -bruder, *m.* ujec; =sfrau, *f.* ujna; -brust, *f.* máterine persi *pl. f.*; *fig.* máterino krilo; Mütterchen, *n.* mámica, mamka; (altes) starka, bábica; -fluß, *m.* belotók; -gottesbild, *n.* podoba mátere božje; -hase, *m.* zajka, zajklja; -herz, *n.* máterino ob. materinje serce; -kalb, *n.* telica; júnica; -kind, *n.* máterin ljubček; -korn, *m.* rožič, žitni rožič, plen; -kraut, *n.* máterna dušica, materičnjak; -lamm, *n.* bíčica, janjica; -land, *n.* máterina dežela, domovina, očetnjava; -leib, *m.* máterino telo (g. telesa), utroba; Mütterlich, *a.* máterin, materinj, materinski; -liebe, *f.* máterína ljubezen; -los, *a.* brez mátere, brezmatern; -mahl, *n.* vrojeno známenje; -nackend, -nackt, *a.* gol in nag, golonág; -pferd, *n.* kobila; -schaf, *n.* ovca, bica; -schaft, *f.* materinstvo, máterstvo; -scheide, *f.* maternica; maternična nóžnica; -schoß, *m.* máterino krilo ob. lono; -schraube *f.* vreteno; -schwein, *n.* svinja, prasica; -schwester, *f.* teta, tetka; - seelenallein, *a.* čisto sam, prav sam; -söhnchen, *n.* máterin serček ober ljubček; -sprache, *f.* máterni jezik, materínščina; -stadt, *f.* rojstno me-

sto; -stelle, *f.* máterino mesto: -vertreten, mater namestovati, na mesti mátere biti (sem); -witz, *m.* zdrava pamet *f.*, prirójeni um.

Mütze, *f.* čamár, kapa, kučma, čepka; *dim.* kápica.

Myl-ady, milostljiva gospa! -ord! milostljivi gospod!

Myr-iade, *f.* mirijada, tèma, tma; -rhe, *f.* mira; -the ſ. Mirte.

Myſter-ien, *pl.* skrivnosti *pl. f.*, tajine *pl.*, tajnosti *pl. f.*; (Lehre) skrivnostni uk; -iös, *a.* skrivnosten, tajnosten, tajen; -ium, *n.* tajnost, skrivnost; svetotajstvo.

Myſt-ik, *f.* skrivnostni uk, tajnoúk, místika; -iſch, *a.* místičen, tajnoučen, tajnosten, skriven.

Myth-e, *f.* basna, basnoslovna pripoved *f.*; -olog, *m.* basnoslovec, bajeslovec; =ie, *f.* basnoslovje, bajeslovje, mitologija; =iſch, *a.* basnosloven, bajesloven, mitológičen, mitológiški; -us, ſ. Mythe.

N.

Na, *int.* no! dè-tè! tè-tè!

Nab-e, *f.* pesto, glavina.

Nabel, *m.* popek, pop; -=*a.* popkov, pópov; -binde, *f.* popkov povoj; -bruch, *m.* popkova kila; -förmig, *a.* popkast; -ſchnur, *f.*, -ſtrang, *m.* popkov od. pópečni trak, popkovnica.

Naben, *v. a.* opestiti, pesto narediti + naréjati; -bohrer, *m.* pestnik.

Nach, *prp.* (Richtung wohin) v, na: - Laibach, v Ljubljano; - Wien, na Dunaj; (gemäß ꝛc.) po, poleg: - dem Geſetze, po postavi; dem Körper-, po telesu; -Wunſch, po želji; (-hinter ꝛc.) mir -, za menój; einer-dem andern, drug za drugim, eden za drugim; (zu, nach zu ꝛc.) proti, k: dem Walde zu, proti gozdu; - Hauſe, domú; - jemanden ſchicken, po koga poslati (šljem); *ad.* vor wie -, prej kakor potlej; - und -, polágama, po malu, po malem, s časom; in Zſmſtz. po -; -achten, *v. n.* ravnati se po čem, dèržati se (ím) česa; -achtung, *f.* ravnanje po čem; -äffen, *v. a.* u. *n.* páčiti se po kom, oponášati; -ahmen, *v. n.* posnémati, nasledovati, ravnati se po kom, délati po kom; -ahmer, *m.* posnemavec, nasledovavec; =in, *f.* posnemavka; -ahmung, *f.* posnema, posnémanje, posnemek, nasledba, nasledovanje; =sgabe, *f.* posnemavnost; =sſucht, *f.* posnemljivost; -arten, *v. n.* vréči se (veržem) od. zvréči se po kom.

Nachbar, *m.* sosed: - ſein, sosedovati; (Angränzer) mejáš, mejáč; -=*a.* sosedov, sosednji; -in, *f.* soseda, sosédinja; -land, *n.* sosedna deželа; -lich, *a.* soseden, sosedenj, sosedski, bližnji, obližnji; -ſchaft, *f.* soséščina, sosedstvo, obližje; -sleute, *pl.* sosedje *pl.*; -ſtaat, *m.* sosednja od. bližnja deržava.

Nach-benannt, *a.* sledéč, naslednji; -beten, *v. n.* móliti za kom; *fig.* slepo koga posnémati; -bier, *n.* zadnje pivo, patoke *pl.*; -bild, *n.* obraz, po-

obrazek, posnetek; -bilden, *v. a.* posneti (snamem, snemem), poobráziti, upodobiti + posnémati, poobrážati, poobraževati, upodobovati, upodábljati; -bildner, *m.* posnemavec, poobraževavec, upodobovavec; -bildung, *f.* posnema, poobraževanje, poobrazitev, upodobovanje; -bringen, *v. n.* za kom kaj prinesti *pf.*; -bürge, *m.* podporok, podružni porok; -dämmerung, *f.* pomrak.

Nachdem, *ad.* potem, za tem, na to, potlej, potler, pozneje -kakor; *conj.* ko, potem ko, kedar je; (weil) ker, ki.

Nach-denken, *v. n.* premišljevati, premíšljati, razmišljevati, prevdárjati, pretehtovati, razbirati: -machen, upametovati; =d, *a.* premišljiv, prevdaren, prevdarljiv, premišljevaven; -denken, *n.* premišljevanje, razmíšljava, razmislek, premislek, prevdarek; -denklich, *a.* premišljiv, premišljav, spremišljen; zamišljen.

Nachdruck, *m.* pritisek, potisek, potísk, zategljej, pritegljej, povdarek, pogon: mit -, z veco močjó, krepko; s povdarkom; -en, *v. a.* ponatisniti, ponatiskati + ponatiskovati; -er, *m.* ponatiskavec, ponatiskovavec.

Nachdrück-en, *v. a.* potísniti, pritisniti + pritiskati; -lich, Nachdrucksvoll, *a.* krepek, silen; *ad.* močno, krepko.

Nach-eifern, *v. n.* pogánjati se za kom, skúšati koga prehiteti, posnémati koga; -eilen, *v. n.* hiteti za kom; vdreti za kom *pf.*; -einander, *ad.* zapored, zaporédoma, zrédoma; za seboj; drug za drugim, eden za drugim; zdèrżema, zvèrstama.

Nachen, *m.* čoln, plav *f.*, plavica, plavčica.

Nach-folg-e, *f.* nasledovanje; naslednost, nasledba, nasledstvo; -en, *v. n.* slediti, nasledovati, nastópati, naslednik biti (sem): nastópiti; (nachahmen) posnémati, nasledovati; ravnati se po kom; -end, *a.* sledéč, nastopen; -er, *m.* naslednik, nastopnik; f. Nachahmer; =in, *f.* naslédnica, nastópnica.

Nach-forschen, *v. n.* opraševati, pozvédati, pozvedovati; izpitávati, preiskovati, zasledovati; -forscher, *m.* pozvedovavec, opraševavec, preiskovavec; -forschung, *f.* pozvedovanje, pozvedba, preiskovanje; -frage, *f.* vprášanje po čem; -fragen, *v. n.* opraševati od. opraševati po kom; -frageschreiben, *n.* opraševavno pismo; -frost, *m.* pomraz, pomrazica; -füllen, *v. a.* doliti (lijem); priliti + dolívati; prilívati; -geben, *v. a.* dodati, pridati + pridávati; *v. n.* prijénjati, odjénjati + prijenjevati; odleči (ležem); -geben, *n.* prijenljej; odlega, odleglej; -geburt, *f.* pósteljica; trebež, iztrébine *pl.*, strebine *pl.*; =gehen, *pl.* pobolečki *pl.*; -gehen, *v. n.* iti (grem) od. hoditi za kom, slediti komu, za petami komu biti (sem): seinen Geschäften, po svojih opravkih iti; der Spur -,

po sledu iti, sledú se dèržati (ím); dem Müſſiggange -, lenobo pasti; dem Hange -, svoji volji streči (strežem); -gehends, *ad.* potlej, potem; -geràthen ſ. Nacharten; -geſchmack, *m.* slad; -giebig, *a.* prijenljiv, odjenljiv, prizanesen, prizanesljiv, voljen; udajaven; =keit, *f.* prijenljivost, prizanesljivost; -gießen, *v. a.* priliti (lijem) doliti + prilívati, prilíjati; dolívati; -grumet, *n.* vnuka, nuka; -gucken, *v. n.* lúkati za kom; -hall, *m.* odmév, odzív, oglás ſ. Echo; = en, *v. n.* odmévati, odzívati se, oglášati se; -haltig, *a.* terpéč, terpežen, stanoten, deržéč; -hand, *f.* zadnja roka; in der -ſein, zadnji biti (sem); -hang, *m.* dodatek; im -, v dodatku; -hangen, hängen, *v. n.* streči (strežem), slúžiti, pogánjati se za čem; -hausegehen, *n.* hoja domú, domuhód; -helfen, *v. a.* pripomágati, pripomóči (morem) + pripomagovati; -helfer, *m.* pripomočník; -her, *ad.* potlej, potem, potler; -herbſt, *m.* babje leto, podzimek; =lich, *a.* podzimen, podzimski; -herig, *a.* potlejen, potlejšen; -hinken, *v. n.* švépati, šántati ob. krévljati za kom; -holen, *v. a.* pristoriti, prihiteti, dotégniti + prihitévati; -hut, *f.* zadnja straža; -jagen, *v. n.* goniti se ob. gnati se (ženem) za kom: pognati se, vdreti (derem), uliti (lijem) jo za kom; -klingen, *v. n.* doneti ob. brénčati (ím) za čim; =d, *a.* zaglasen; -komme, *m.* potomek, zarodnik, zarodič, nastópnik, zanamec, prihodnjik, odvetek; -kommen, *v. n.* za kom priti (pridem), dotégniti komu, dohiteti koga + za kom prihájati: einer Pflicht-, spólniti, dopólniti, storiti ob. izveršiti svojo dolžnost + spolnovati, izverševati ɔc.; (v. d. Folgen) nastópiti + nastópati; =ſchaft, *f.* zarod, zarodovina, zarodiči *pl.*, potomstvo, zanamstvo; -kömmling ſ. Nachkomme.

Nach-laſs, *m.* zapuščina, zapustina, zapuščeno blago: - des Vaters, očevinstvo; - der Mutter, materinstvo; (Ablaſs) odpúst, odpustek; (Unterlaſs) prenehljej, prejenljej; ohne -, nepreněhoma, v eno mer; -laſſen, *v. a.* zapustiti + zapúščati; (nachgeben, am Preiſe -,) odjénjati, prijénjati, odnéhati + odjenjevati ɔc.; (Schuld) odpustiti + odpúščati; (v. Schmerz) odleči (ležem), odjénjati + odlégati; (vom Winde, Aufruhr ɔc.) poleči (ležem), umíriti se, pojénjati, potihniti + polégati, pojenjevati ɔc.; die Strafe -, prizanesti ob. spregledati kazen + prizanášati, spregledovati ɔc.; (v. d. Geſchwulſt) izpláhniti se + izplahnovati se; -läſſig, *a.* nemaren, neroden, zanemaren, zanikaren, zanikern, neskerben, lenoben; = keit, *f.* nemarnost, nerodnost, zanikarnost, lenoba: durch -, po nemarnem, po nemárnosti ɔc.; -laſſung, *f.* odpúst, odpuščanje; (v. Schmerzen) odlega, odlegljej; -laufen, *v. n.* teči (tečem), tékati ob. pritískati za kom.

Nachleſ=e, *f.* poberkovanje, paperkovanje, poletkovanje, lávkanje; (d. Aufgeleſene) pobirek, pobèršina, pobiraja, poberija: -halten ſ. Nachleſen; -en, *v. n.* poberkovati, paperkovati, poletkovati, lávkati; (durchleſen) prebrati (berem), prečítati + prebírati; -er, *m.* poberkovavec, lávkavec, poletkovavec; =in, *f.* poberkovavka, lavkašica, poletkovavka.

Nach=machen, *v. a.* ponarediti + ponaréjati; -macher, *m.* ponarejavec; -malig, *a.* potlejšen, potlejen, poznejši; -mals, *ad.* potlej, potle, potler, poslej; -mann, *m.* nastopnik, naslednik; -mehl, *n.* posevki *pl.*, zadnja moka, zádnjevina; -mittag, *m.* popoldan (g. dneva). popoldne (g. dneva); -mittägig, *a.* popoldánj, popoldanski, popoldneven; -mittags, *ad.* popoldne, popoldne; = popoldánj, popoldanski; =mahl, *n.* málica, mala júžina, popóldnica; -mitternächtlich, *a.* popolnočen; -nahme, *f.* privzetje; povzetje; -nehmen, *v. a.* povzeti (vzamem, vzemem) + povzémati; -prüfung, *f.* popravljavna preskušnja; -rechnen, *v. a.* prešteti (štejem), preračúniti, prerájtati + preštévati ꝛc.; -rede, *f.* ogovor, pogovor, opogovor, oponašek, opočítek; -reden, *v. n.* ogovárjati, opogovárjati, oponášati, obírati, opotíkati, pométati, oprávljati, marnje délati po kom; -redig, *a.* ogovarjaven, opravljiv, oponašav; -reiſen, *v. n.* potovati za kom; -reiten, *v. n.* jézditi ob. jáhati (jašem) za kom; -rennen, *v. n.* dreti (derem): vdreti za kom; -richt, *f.* poročilo, sporočilo, naznanilo, navestilo, glas, marenj; (Warnung) svarilo: die - bringen, na znanje ob. na vest (védeti) dati, poročiti, naznániti + naznánjati ꝛc.; -ruf, *m.* klic za kom; -ruhm, *m.* slava po smerti, posmertna slava; -rühmen, *v. n.* sloviti koga, slov gre za kom, o kom dobro govoriti; -ſatz, *m.* naslednji stavek, naslednjik; -ſchaffen, *v. a.* v novo oskerbeti ob. omísliti si; -ſchauen, *v. n.* glédati za kom; -ſchießen, *v. a.* streliti + stréljati za kom; -ſchiffen, *v. n.* jádrati ob. veslati za kom; -ſchlag, *m.* poudarek, povdarek; =ebuch, *n.* iskavnik; =en, *v. a.* iskati (iščem): poiskati; (Fälſcher) ponarediti + ponaréjati; =sprotokoll, *m.* iskavnik, iskavni zapisnik; -ſchleichen, *v. n.* lezti ob. pláziti se za kom; -ſchmerz, *m.* poboleček; -ſchreiben, *v. n.* písati (pišem) za kom: einen Brief -, pismo poslati (šljem) za kom; -ſchrift, *f.* pripís, pripisek; dostavek, dodatek; -ſchuſs, *m.* strel za kom; (m. Geld) prjplatek, doplatek; -ſchwimmen, *v. n.* plávati za kom; -ſegeln, *v. n.* jádrati za kom; -ſehen, *v. n.* glédati za kom; (eine Strafe ꝛc.) prizanesti, spreglédati + prizanášati, spregledovati; (durchſehen) preglédati, oglédati + pregledovati; ſiehe nach, poglej, pojdi pogledat, pojdi poglej; -ſenden, *v. a.* poslati

(šljem) pošíljati za kom; -setzen, *v. a.* postáviti za –, nazaj postáviti, djati (dem, denem) za – + postávljati, dévati za –; (geringer schätzen) manj číslati, zanemárjati; (d. Flüchtling) derviti za kom; dírjati za kom; -ſicht, *f.* spregléd, prizanesek, prizanašba; spregledljivost, prizanašnost, prizanesnost, poterpnost, poterpljivost: ohne, brez milosti, brez prizanašbe; =ig, *a.* spregledljiv, prizanesen, prizanašljiv, prizanesljiv, milosten, milostljiv; =igkeit f. Nachſicht; =lich, *a.* prizanesljiv, odpustljiv; =svoll f. Nachſichtig, -ſilbe, *f.* kónčnica, koncovka, pritiklina, obrazilo; -ſinnen, *v. n.* razmišljevati, premišljevati, prevdárjati, vganjevati; -ſommer, *m.* babje leto, zaletje; -ſpähen f. Nachſpüren; -ſpiel, *n.* poigra, končna igra; -ſpotten, *v. n.* páčiti se komu, oponášati koga, spákovati se komu; -ſprechen, *v. n.* govoriti za kom, besede ponávljati; -ſpüren, *v. n.* slediti za kom, po sledu za kom iti (grem), zalezovati ob. zasledovati koga; -ſpürer, *m.* zasledovavec, zalezovavec.

Nächſt, *prp.* u. *ad.* poleg, zraven; tík, tíkoma, terdo pri: - Gott, za Bogom; -e, *m.* bližnji, najbližnji; -er Tage, te dni, perve dni; mit -en, v kratkem, berž berž; (v. Preiſe) zadnji, najniži; -e, *m.* bližnji, bližnjik, bližnik; *f.* bližnica, bližnjica.

Nach-ſtehen, *v. n.* stati, (stojím) za kom; (d. Ordnung nach) za kom biti (sem), manj ob. niži biti od koga: er muß ihm –, naj se mu umakne ob. ugane; -ſtellen, *v. n.* zalezovati, zalazovati ob. streči (strežem) koga, naklépati na koga; -ſteller, *m.* zalezovavec, zalaznik, zasednik; -ſtellung, *f.* zaseda, zalezovanje, zaleznjava; hudobni naklepi na koga.

Nächſtens, *ad.* v kratkem, skor, skoraj, pri pervi priložnosti, s pervo priliko.

Nach-ſteuer, *f.* prikladek, -ſtreben, *v. n.* gnati se (ženem) ob. pogánjati se za kom; hrepeneti ob. hlepeti po čem; -ſtürzen, *v. n.* udreti, navreti ob. zagnati se (ženem) za kom; -ſuchen, *v. a.* poprositi koga za kaj. *pf.*

Nacht, *f.* noč *f.* (Abenddämmerung) mrak; (Dunkelheit) tèma, tma, tmina: die – bricht an, noči se, noč se dela, mrači se: znoči se, zmrači se, noč se stori ob. stisne; heute -, nocój, nicój, nocojšno noč; auf die -, drevi, pod večer; geſtern -s, sinoči, snoči; finſtere -, černa noč, terda noč; bis in die ſinkende –, pozno v noč; die - zubringen, noćiti, nočevati; -= *a.* nočni, ponočni; -arbeit, *f.* ponočno delo; -en, *v. n.* mračiti se, noćiti se, noč se dela, nahaja ob. nastopa; **Nächten**, *ad.* sinoči, snoči; -erſcheinung, *f.* ponočna prikazen *f.*, -eſſen, *n.* večerja; -eule, *f.* sova, vjer *f.*; -falter, *m.* ponočnják; ponočni metúlj; -geiſt, *m.* strašilo, ponočni strah; -geſchirr, *n.* ponočna posoda, nočnják, nočník, káhljica; -gleiche,

f. enakonočje, ravnodanje, enakočasje.

Nachtheil, *m.* škoda, kvar, kvara, izguba, zguba, uima: im – sein, na izgubi biti (sem); -ig, *a.* škodljiv, kvaren, v škodo, v kvar; (ungünstig) neugoden, nepogoden; =keit, *f.* škodljivost, kvarnost; nepogodnost.

Nacht-hemd, *n.* ponočna srajca; -herberge, *f.* nočišče, prenočišče, prenočevališče, prenočilišče, prenočilo; -igal, *f.* slavec, slavček, slavič, slavulj, slegúr; =-*a.* slavčev; -isch, *m.* pomizek; povečerek; -lager, *n.* prenočišče, prenočilišče, prenočilo, stan, ostaja: -halten, nočiti, prenočiti, čez noč ostati (stanem) + nočevati, prenočevati, čez noč ostájati; Nächtlich, *a.* nočni, ponočni; -licht, *n.* nočna luč *f.*, léščerba; -mahl, *n.* večerja; =essen, *v. n.* večérjati; -mütze, *f.* ponočna čépica.

Nach-tpatrouille, *f.* ponočna obhodna straža; -tpfauenauge, *n.* ponočni pavlinček; -trab, *m.* zadnja vojska od. straža, posleda; -trag, *m.* dodavek, dodatek, dokladek, doplatek; dostavek, dopolnek: im –, dodatno; =en, *v. a.* za kom nesti od. nositi, odnášati; (vorwerfen) očitati, opočitati, oponášati; hinzugeben dodati, dopólniti + dodájati, dopolnovati; eine Prüfung –, pozneje skušnjo opráviti + opravljati; -trâglich, *a.* poznejši, potomen; *ad.* pozneje, dodatno; -trags-*a.* dodatni, dopolnivni, poznejši; -=gebühr, *f.* doplatek, doplačilo; -trauern, *v. n.* žalovati za kom, -treten, *v. n.* stópati za kom, komu za petami biti (sem), postópati za kom; -ts, *ad.* po noči, ponoči; *a.* ponočni.

Nacht-schatten, *m.* (Solanum Dulcamara) pesje zelje; =pflanze, *f.* razhúdnica; -schicht, *f.* ponočno delo; -schwalbe, *f.* mravljinčar, kozomolzec, kozodój; -schwärmer, *m.* ponočník, ponočnják, ponočevavec, ponočni rogovilež; =sei, *f.* ponočevanje; -schweiß, *m.* nočni pot; -ständchen s. Serenade; -stück, *n.* podnočni obraz; -stunde, *f.* ponočna ura; -topf, *m.* nočnik, nočnják, káhljica; -wache, *f.* ponočna straža; -wächter, *m.* ponočni čuvàj od. stražnik; -wandeln, *v. n.* po noči od. spé hoditi, za mesecem hoditi; -wandler, *m.* mesečnik, mesečnik; =in, *f.* mesečnica; -zeit, *f.* noč *f.*; gluha noč *f.*, nočna doba.

Nach-wachsen, *v. n.* podrasti, porasti + podráščati; (im Wachsen einholen) dorasti + doráščati; -wehen, *pl.* pobolečki, poporodne bolečine *pl.*; -wein, *m.* kavec, skavec, kalíž, zadnje vino, patoke *pl.*; -weisen, *v. a.* dokázati (kažem), izkázati, izpríčati, dopríčati + dokazovati, izpričevati; -weisung, *f.* dokáz, izkáz, izpríčba; -welt, *f.* potomstvo, zanamstvo, prihodnji rod; -werfen, *v. a.* vreči, lúčiti, zadegati od. zakrepeliti za kom + metati (mečem), lúčati za kom; Holz –, derv doložiti od. priložiti *pf.*; -winter, *m.* pozimek, zazimek, pozna zima; -wirkung, *f.*

posledek; -wort, *n.* zagovor; -wuchs, *m.* porastek, izpodrejek, zalega, -wünſchen, *v. a.* želeti, vóščiti, -zählen, *v. a.* dopláčati + doplačevati; -zählen, *v. a.* šteti (štejem) za kom; prešteti + preštévati; -zählung, *f.* doplatek, doplačilo; -zeichnen, *v. a.* risati po čem; -zeigen, *v. a.* kázati (kažem) za kom; -ziehen, *v. a.* za sebój vleči od. vláčiti; za seboj potégniti + potegovati, potézati; *v. n.* pomikati se za kom, komu slediti, potovati za kom; -zucht, *f.* priredek, izpodredek, izpodrejek; zalega; -zug, *m.* zadnja vojska, posleda; -zügler, *m.* zaostajavec, pozastajavec, opešavec.

Nacken, *m.* tilnik, zatilnik, zatilek, zatilec, tíl, zátovec, šinjek, šija.

Nackt, *a.* nag, nagoten, golonág; (v. Thieren, Pflanzen) gol, ogoljen, oguljen; -e Stelle, golina, goljava, golišče, golíčava; (am Körper) nagec; *fig.* gol; čist; -heinig, *a.* golonóg; -häutig, *a.* golokožen; -heit, *f.* nagota, nagost; golota, golost.

Nadel, *f.* igla; íglica; (Näh-) šivanka, šivanica; (Steck-) búcika, igla, medenka; (am Baume) šilo, igla, bodek, bocek, švigla; -artig, *a.* iglast; šilast; -baum, *m.* jélovo drevo (g. drevesa) švíglasto drevo, jélovec, iglavec; -büchſe, *f.* igelnica, igelnik, púkšica za šivanke; -fabrik, *f.* iglárnica; -förmig, *a.* iglast; šilast; -geld, *n.* priboljšek; -holz, *n.* hvoje, hvójevje, šílovje, jelovina, borovina, borovje, iglénato drevje; -kraut, *n.* čehlika, česlika; -n, *v. a.* z iglo pripeti (pnem) + pripénjati; z búciko pritèrditi + priterjevati; -öhr, *n.* igleno uho (g. ušesa) uho pri šivanki; -ſpitze, *f.* bodica; -ſtich, *m.* zabodek, zabodec; -ſtreu, *f.* stelja, šílovje; -wald, *m.* černi les, jelov les.

Nadir, *m.* podnožnik, podpetnik, nadír; -ler, *m.* iglár, šivankar; = in, *f.* iglarica; = handwerk, *n.* iglarija; = ware, *f.* iglarsko blago.

Nafta, *f.* nafta, kamneno olje, kaménovec.

Nagel, *m.* (v. Eiſen) žrebelj, žebelj, čavelj; (hölzern.) klin, klinec, cvek; (am Finger, Zehe) nohet, noget; *dim.* nohtič; Hoch-, vpregljej, pregljej, pregelj; Aches-, osník; (b. Thieren) párnohet, paznohet; auf den - hängen, na klin od. na kljuko obésíti; - = *a.* žrebeljski; nóhetni, nohtóv; -blüte, *f.* zanohtni cvet; -bohrer, *m.* žrebeljnik, žrébovnik, nabojez; -feſt, *a.* z žrebljem pribít; -geſchwür, *n.* zanóhtnica, zagnjida; -hammer, *m.* žrebljárnica, čavljárnica, fužina za žreblje; -handel, *m.* žrebljarija, kupčija z žreblji; -krämer, *m.* žrebljár, žebljár; -fein, žrebljáriti; -n, *v. a.* žrebljati: prižrebljati, pribíti (bijem) + pribíjati; (v. Stiefel) podkovati (kujem) + podkávati; -neu, *a.* ves nov, cisto nov; -ſchere, *f.* škarje za nohte *pl.*; -ſchmid, *m.* žrebljár, čavljár; = e, *f.* žrebljárnica, čavljárnica, vígenec; -wurzel, *f.* zanóhtnica.

Nag=emaul, *n.* grizalo; **-en**, *v. a.* glodati (ám u. glojem), grúditi, hróbiti, grizti, hrústati, škèrtati, škerbljati; **das -de Gewiſſen**, grizeča vest; **-er**, *m.* glodavec, glodáč, grudež, hrobec, hrustavec; **-ethier**, *n.* glodavka, glodavec.

Näh=, *a.* šivalni; **-e**, *f.* bliža, bližava, bližnjava, bližina, bližnost, bližnjica; (Umgegend) obližje: **in der -**, blizo.

Nah=e, *a.* bližnj, bližen, obližen, soseden, okolen; *ad.* blizo, blizu, bliz; (näher) bliže; nächſte, najbliži; **das nächſte Dorf**, bližnja od. perva vas *f.*; **-en ſich**, *v. r.* blížati se: približávati se + približevati se; (v. d. Zeit) blížati se, nastájati, nastópati, nahájati.

Näh=en, *v. a.* šívati, šiti (šijem): sešiti, sešívati, zapehniti; **-en**, *n.* šívanje; **-ern**, *v. a.* blížati: približávati, primakniti + približevati, primikati; **ſich -**, *v. r.* blížati se: približati se + približevati se; **-erung**, *f.* bližanje, približevanje; **=s=a.** približni; **-kiſſen**, *n.* **-polſter**, *m.* polstrec; **-körb**, *n.* jerbašček za šivanje; **-maſchine**, *f.* šiválnica, šivalni stroj; **-nadel**, *f.* šivanka, šivanica.

Nähr=, *a.* živni, redivni; **-en**, *v. a.* rediti, živiti, kójiti, gojiti, hrániti, živež od. hrano komu dajati; *fig.* kúhati, podžígati; **ſich -**, *v. r.* živiti se ob čem; **-end**, *a.* rediven, tečen: **ſich ſelbſt -**, samohrán; **-er**, *m.* redník, rejnik, reditelj, hranivec; **=in**, *f.* rednica, rejka, redíteljica.

Nahrhaft, *a.* rediven, rejen, tečen, živen; hranjív; **-igkeit**, *f.* redivnost, rejnost, tečnost.

Nähr=kraft, *f.* redivnost, hranjivost, redivna moč *f.*; **-mutter**, *f.* rednica, rejnica; **-ſtand**, *m.* redivni stan, kmetijstvo; **-ſtoff**, *m.* redilo, živilo.

Nahrung, *f.* hrana, jed, *f.*, jedilo, jestivo; (Unterhalt) živež, živek; zaslužek; **-smangel**, *m.* stradež; **-smittel**, *n.* živež, živek, hrana; **-sorge**, *f.* skerb za živež *f.*, skerb za kruh *f.*

Nährvater, *m.* redník, rejnik, krušni oče (g. očeta).

Nähſeide, *f.* šivna svila, súkana svila.

Naht, *f.* šiv; (im Schiffb.) sklad.

Näh=terei, *f.* šívanje, šivarija; **-tern**, *f.* šivilja, mojškra; **-tiſch**, *m.* šivalna miza; **-zeug**, *n.* šivivo, šivilo; **-zimmer**, *n.* šivalna od. šivna izba; **-zwirn**, *m.* súkanec.

Naiv, *a.* prostoserčen, prostodušen, priprost, naiven; **-ität**, *f.* prostoserčnost, pripróščina.

Nam=e, *m.* imé (g. iména); (Tauf-) kerstno imé; (Zu-) priimek, pridevek; **den -en ändern**, preiméniti se, prekèrstiti se; **wie iſt ſein -**, kako mu je imé?; **einen -en haben**, sloveti; **in Gottes -en**, v božjem imenu; na božji van; **ein Mann mit -en**, mož po imenu; **-enbüchlein**, *n.* abecednik; **-engefährte** s. Namensbruder; **-enliſte**, *f.* imenik; **-enlos**, *a.* brezimen, brezimenen, brezimenski, brez

imena, neimenován; (unausſprechlich) neizrekljív, nedopovedljív, neznán; =igkeit, *f.* brezimnost.

Namens=bruder, *m.* soimenec; -tag, *f.* fertigung, *f.* podpis; -feſt, *n. m.* god, imendán (g. dneva), slavina; =geſchenk, *n.* slavina, vezilo, gódovno; -unterfertiger, *m.* podpisnik, podpisovavec, podpisec; -verwandte, *f.* gnana.

Namentlich, *a.* po imenu, na ime, z imenom; -enveränderung, *f.* preimenitev, preimenovanje; -haft, *a.* znamenit, nemajhen; (berühmt) slovéč, slovít: -machen, imenovati, poimenovati, po imenu povédati (vém); -haftmachung, *f.* poimenovanje, razodetev imena.

Nämlich, *a.* isti, ravno tisti, ta isti; *ad.* namreč, to je, kakor; -keit, *f.* istost.

Napf, *m.* lonček, piskrec.

Napfta ſ. Naſta.

Narb=e, *f.* proga, brazgotina, obrunek, šram; (bot.) brazda; (an d. Thür) narba, linga; (am Leder) hrapa; -en, *v. n.* zaráščati se, céliti se; *v. a.* gúrati; -ig, *a.* progast, obrunkast, brazgotinast; hrapav.

Nard=e, *f.* -enwurz, *f.* narda, špiknarda. [mamljív, omamljív.

Narkot=ikum, *n.* mamilo; -iſch, *a.*

Narr, *m.* blazen; bebec, trap, norec, glumpec, bedák, budalo; einen zum -en haben, bebca délati iz koga, norčevati se s kom, za norca imeti (ám); (Poſſenreißer) glumec, glumáč, šaljivec, burkež, pavliha; *dim.* norček; -en, *v. a.* norce briti (brijem z koga, noriti, norčevati se, oder polovícati se s kom, šalo zbijati s kom; *v. n.* blazniti, blancovati; =haus, *n.* blazinec, norišnica, hiša za blazne, -kappe, *f.* glumska kapa; -ſpoſſe, *f.* norčija, bedačija, burka: -n treiben, burke od. šale ugánjati, žáltove razdírati, šalo zbíjati, zijake delati iz koga; =ſeil, *n.* am-führen, za nos voditi, noriti, trapiti; -heit, *f.* norčija, traparija neumnost, nespamet *f.*, burka, gluma, šala.

Närr=in, *f.* blaznica, trapica, norica, neúmnica, šleva; -iſch, *a.* blaznív, nor, budalast, glumpast, neumen, nespámeten, norčav; (ſpaßhaft) smešen, šaljív.

Nar=wal, *m.* samoróg, narval; -ziſſe, *f.* narcisa, klaćénica; =n, *pl.* narcisnice *pl.*

Naſal, *m.* nosnik; -=*a.* skozinosen; -laut, *m.* nosnik.

Naſchen, *v. a.* sladkati, polizovati, sladkosnéd biti (sem), kočljevati.

Näſcher, *m.* sladkosnedež, obliznel, kočljivec; -ei, ſ. Naſchwerk; -in, *f.* sladkosneda, obliznela, kočljivka.

Naſch=haft, Naſchig, *a.* sladkosnéd, kočljív, poslasten, obliziljív; =igkeit, *f.* sladkosnedost, kočljivost; -katze, *f.* obliznela; -werk, *n.* sladkarija, slaščica, sladica.

Naſ=e, *f.* nos; *dim.* nosek; eingedrückte -, ploščnat nos; durch die -reden, nosljati, ponosljevati, húntati; Näſeln, *v. n.* nosljati, ponosljevati.

hùntati, hohnjati; -en= *a.* nosni; -enbein, *n.* nosna kost *f.*; -enbluten, *n.* kervavenje iz nosa, kri teče iz nosa; -enflügel, *m.* nosnica; -enknorpel, *m.* nosni hrustanec od. hrupec; -enlaut, *m.* nosník; -enloch, *n.* nosnica; nózderva; -enſcheibe, *f.* hripelj; -enſchleim, *m.* smerkelj; -enſtüber, *m.* šnobrec; -rümpfer, *m.* mèrdavec, merdún; -weiſe, *a.* sničav; derz; -horn, *m.* nosoróg, nosorožec; =käfer, *m.* nosún; -ig, *a.* nosat.

Naſs, *a.* moker; (feucht) mokroten, vlažen, močiren; môčen; -es Jahr, môčno od. mokrotno leto; -e Stelle, mlačina; -machen, močiti: zmočiti; -e, mokrina, mokrotina, moča, močava; (im Boden) podmók, zamók.

Näſſe, *f.* mokrina, mokrota, moča, močava; (fruchtb.) vlaga; -eln, -en, *v. n.* močiti, mokriti; Naſskalt, *a.* mrazoten, sihrav; -lich, *a.* mokroten, močaren, vlažen. [soda.

Natrium, *n.* solik; -on, *n.* natron,

Natter, *f.* belouška, vož, už; (Viper) gad; - = *a.* kačji, gadji, gadov; -biſs, *m.* kačji od. gadji pik; -brut, *f.* -gezüchte, kačja od. gadja zalega; -kopf, *m.* (Echium vulgare) gádovec; -milch, *f.* kačja smert *f.*; -wurz, *f.* kačji korén; -zunge, *f.* kačji od. gadov jezik.

Natur, *f.* narava, stvárnica, priroda, natora, natura; (Naturell) nrav *f.*, čud *f.*, natora; (Eigenſchaft) svojstvo, lastnija, lastnost, kákovost, kákošnost; (Weſen) bistvo; -, = *a.* naravni, naravski, natorni, prirodni; -al= *a.* gotov, v blagu; =ien, *pl.* prirodnina, pridelki *pl.*, póljščina; =ienkabinet, *n.* nabira prirodnín od. prirodnih rečí; =ismus, *m.* naturalizem; =iſt, *m.* naturalíst; =leiſtung, *f.* dajatev v rečéh od. v blagu; =wohnung, *f.* stanovanje; -anlage, *f.* prirójena nrav *f.* od. zmožnost, prirojeni dar, prirójenost; -beſchreibung, *f.* prirodopís, prirodopisje, naravopisje; -dichter, *m.* rojeni pesnik, pesnik samoúk, -ell, *n.* nrav *f.*, narav *f.*, čud *f.*, lastje, natora, prirójenost; -ereignis, *n.* naravski od. natorni dogodek; -erſcheinung, *f.* naravska od. natorna prikazen, natorni prikazek; -erzeugnis, *n.* obrodek, pridelek, sad, plod, póljščina; -forſcher, *m.* natoroslovec, naravoslovec, preiskovavec natore; -forſchung, *f.* natoroslovje, preiskovanje natore; -gemäß, *a.* ponatoren, natori od. naravi primeren; -geſchichte, *f.* prirodopís, prirodopisje, natoropisje; -geſchichtlich, *a.* prirodopisen; -geſetz, *f.* natorna postava, natorni zakon; -kenner, *m.* natoroznanec, prirodoznanec; -körper, *m.* natorno telo; -kraft, *f.* prirodna od. natorna moč *f.*, moč natore; -kunde, *f.* natoroznanstvo, prirodoznanstvo; -kundige *s.* Naturkenner; -lehre, *f.* naravoslovje, natoroslovje, natoroznanstvo, fizika.

Natürlich, *a.* natoren, ponatoren; prirojen, vrojen; das iſt -, to se

ume samo po sebi, to je očitno; (eigen) lasten; (einfach) pripróst, domáč, nezapleten, nezavít; (von selbſt wachſend) samorasel, samorášč; -er Tod, samoodsebna smert *f.*; -heit, *f.* natornost; prirójenost; priprostost.

Natur=menſch, *m.* priprosti človek, priprostnik; -offenbarung, *f.* ponatorno razodenje; -produkt, *n.* prirodek, prirodnina, prirodovina, pridélek, pridobek; -recht, *n.* natorno pravo; prirójena pravica; -reich, *n.* prirodstvo, prirodinstvo, stvarstvo, prirodovinski obor; -ſelbſtdruck, *m.* natorni samotísk; -ſyſtem, *n.* prirodopisna sestava; -trieb, *m.* natorni od. prirójeni nagon; -volk, *n.* neomikano ljudstvo; -widrig, *a.* protinaraven, protinatoren, naravi nasproten, nenatoren; -wiſſenſchaft, *f.* prirodoznanstvo, prirodoveda; -wüchſig, *a.* samorasel, samoseven, samoroden; -zweck, *m.* natorni namen.

Naut=ik, *f.* brodoslovje, brodarstvo; -iſch, *a.* brodarski, pomorski.

Nazion, *f.* národ, rod; -al= *a.* národni, národski, národov; =e, *m.* narodnják, domorodec, domoljúb, narodoljúb; =bank, *f.* národna banka; =garde, *f.* národna straža; =gardiſt, *m.* národni stražnik; =inſtitut, *n.* národna naprava, národni zavod; =iſiren, *v. a.* podomáčiti, ponaróditi *pf.*; =ität, *f.* národnost; =ökonomie, *f.* národno gospodarstvo, narodarstvo; =ökonomiſch, *a.* gospodarski, narodarski; =ſtolz, *m.* národni ponos; =tracht, *f.* národna noša, domača noša; -verſammlung, *f.* národna skúpščina, národni zbor.

Nebel, *m.* megla; *dim.* meglica; -= *a.* meglén; -bild, *n.* meglénasta podoba; -dunſt, *m.* tenka megla; -fleck, *m.* meglovina, meglenina; -ig, *a.* meglén, megleven, megloven, meglovít; -frähe, *f.* siva vrana; -meer, *n.* megleno morje; -n, *v. n.* megliti se, megleneti; -regen, *m.* perhavica.

Neben, *prp.* zraven, zravno, poleg, kraj, pokraj, pored; (nahe) blizo, (knapp an) tik; (in Zuſammenſetz.) pristranski, stranski, pridružni; pri-; -abſicht, *f.* postranski namén; -afzidenzien, *pl.* stranski dohodki *pl.*; -altar, *m.* stranski altár, mali oltár; -amt, *n.* pristranska služba; -an, *ad.* zraven, blizo; -ausgaben, *pl.* postranski stroški *pl.*; -begriff, *m.* postranski razumek od. zapopadek; -bei, *ad.* verh tega, zraven; -beſchäftigung, *f.* postransko opravilo; -blatt, *n.* prilistek; -bruder, *m.* brat, sobrat; -buhler, *m.* soljubec, soljubnik, tekmec; =in, *f.* soljúbnica; tekmica; -chriſt, *m.* sokristján; -dach, *n.* pristrešje, prikrov; -ding ſ. Nebenſache; -einander, *ad.* eden poleg drugega, drug poleg drúgega, drug pri drugem, vspored, poleg sebe; -einfünfte, *pl.* stranski dohodki *pl.*; -erbe, *m.* sodedič; -fach, *n.* postranski predel;

fig. stranski predmet; -fluß, *m.* dotók, pritók; -frage, *f.* postransko vprášanje; -gebäude, *n.* prizidek, prizidje; -gebirge, *n.* stransko pogorje, odgorje; -gebühr, *f.* pristranska dávščina; -gefälle, *n.* pristranski dohodki *pl.*; -gemach, *n.* stranska izba; -geschäft, *n.* pristranski opravek; -geschmack, *m.* slad, slaj; -grund, *m.* manj tehtni vzrok; -handel, *m.* stranska kupčija; -haus, *n.* bližnja hiša; prizidje; -her, -hin, *ad.* mimogredé, pri priliki, pri tem; zraven; -hof, *m.* pridvorec.

Neben=inſtitut, *f.* podružna naprava; -kind, *n.* pristranski otrok, nezákonšček; -kirche, *f.* podrúžnica; -knecht, *m.* sohlapec; -lehrer, *m.* pristranski učitelj, mimoredni učitelj; -leiſtung, *f.* postransko delo; postranska dolžnóst; -linie, *f.* postranska čerta; *fig.* stranski rod, odrodek; -mann, *m.* sosed, vštričnik; -menſch, *m.* bližnji (g. bližnjega), bližnjik, bližnik; -perſon, *f.* postranska oseba; -pfarre, *f.* podfara; -planet, *m.* sopremíčnica, sopremična zvezda; -rechnung, *f.* posebna številba; posebni račún; -rolle, *f.* postranska uloga; -ſache, *f.* postranska reč *f.*, pristránščina, manj tehtna reč *f.*; -ſatz, *m.* odvisni stavek, odvisnik; -ſchoß, *m.* odrastek, odrastlik; tat; -ſonne, *f.* prisolnce, drugo solnce; -ſtern, *m.* manjša zvezda; -ſtraße, *f.* stranska cesta; -thür, *f.* male od. stranske duri *pl.f.*; -thal, *n.* pridolje; -ton, *m.* prizvúk, priglas; -umſtand, *m.* okólščina, okolnost; -urſache, *f.* drugotni vzrok; -verdienſt, *m* postranski prislužek; -weg, *m.* stranski pot; -wohner, *m.* vštričnik; -wort, *n.* prislov, prirečje; -zimmer, *n.* stranska izba; -zweck, *m.* posebni od. pristranski namen.

Nebſt, *prp.* s, z, s kom vred, skup s-; -mir, z menoj vred.

Neck=en, *v. a.* nagájati od. zabávljati komu; drážiti koga; -er, *m.* nagajivec; =ei, *f.* nagájanje, zabavljivost, dražba; -iſch, *a.* nagajiv, zabavljiv, dražljiv.

Neffe, *m.* vnuk, stričnik; (Bruderſohn) bratanec, bratranec; (Schweſterſohn) sestranec, sestrič.

Neg=ativ, *a.* nikaven, zanikaven, odrekovaven; -ation, *f.* zanikava, odrekba; (Wörtchen) nikávnica, zanikávnica, zanikavna beseda.

Neger, *m.* zamorec, černec; -in, *f.* zamorka, zamórkinja, černka.

Neg=ieren, *v. n.* odreči, zaníkati + odrekovati, zanikovati; -ligee, *n.* domača vsednja obleka; -oziation, *f.* pogájanje.

Nehm=bar, *a.* vzemljiv, jemljiv; -en, *v. a.* vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem), vzémati: übel -, zamériti, za zlo vzeti + zamérjati, za zlo jemati; Anfang -, začeti se (čnem) pričeti se + začénjati se ꝛc.; Ende -, končati se + končevati se; in Augenſchein -, ogledati + ogledovati; bei der Hand -, za roko prijeti (primem) + prijémati; Abſchied -, sloviti se, slovo jemati: posloviti se,

slovo vzeti; die Flucht –, ubégniti, pete pobrati (berem) *pf.*; Platz –, sesti (sedem) vsesti se + vsédati se; das Wort –, v besedo seči (sežem) + ségati; eine Frau –, ženiti se: oženíti se; einen Mann –, možiti se: omožiti se, vdati se; in Empfang –, prejeti (prejmem), sprejeti + prejémati; sich die Mühe –, prizadeti si, potrúditi se + prizadévati si; (Speise, Trank) zavžiti (vžijem) + zavžívati; sich die Freiheit –, podstópiti se, dèrzniti se *pf.*; sich in Acht –, várovati se; Theil –, vdeléžiti se + vdeleževati se; Schaden –, škodo terpeti, na škodi biti (sem); einen Dienst –, v službo stópiti *pf.*; überhand –, razpasti se, razmnóžiti se + razpasovati se ɔc.; einem mit Gewalt etwas –, komu kaj pobrati (berem) + pobérati; -en, *n.* vzetje, jemanje; -er, *m.* jemavec.

Nehrung, *f.* obmorska nižava.

Neid, *m.* zavíd, zavíst, zavidnost, nenavíst, nevoščljivost; -er, *m.* zavídnik, zavidljivec, nevoščljivec; =in, *f.* zavídnica, zavístnica, nevoščljivka; -isch, *a.* zavidljív, zaviden, zavísten, nevošljív, nevoščljív; -los, *a.* nezavidljív; -süchtig, *a.* zavidljív, nevošljív.

Neig=e, *f.* sklonek; prevál; *fig.* konec: zur – gehen, poteči (tečem) + potékati; -en, *v. a.* nagniti, nakloníti, pripogníti, prevésniti, prekloníti + nagíbati (bljem), naklánjati, pripogíbati; sich –, *v. r.* prikloníti se, nagníti se, obésiti se + priklánjati, nagíbati od. obéšati se, kriviti se; (v. d. Sonne) nagíbati se (bljem), zahájati; (v. d. Fläche) prevaliti se, nagniti se + nagíbati se; -ung, *f.* nágnjenje, nágnjenost, naklónjenost, želja; (d. Bodens) položnost, sklonitost; žveg; =s-a. nagíbni.

Nein, *ad.* ne, nak, naka, nikar ne; ist der Onkel hier? nein! Ali je stric tu? Ni ga; -wort, *n.* nikávnica, zanikávnica.

Nek=rolog, posmertni popís, životopís umèrlega; -romant, *m.* zarotovavec, zaklinjavec; -tar, *m.* nektar, pijača bogov, nebeška pijača.

Nelk=e, *f.* klinček, tromar, nagelje, žébica; -en= *a.* klinčkov; -enblume, *f.* klinčnica; žébičnica; -enstock, *m.* klinčkovec.

Nemesis, *f.* maščevavna roka od.

Nenn=art, *f.* nedoločni naklon, nedoločnik; -bar, *a.* poimenljiv, izrekljív; -en, *v. a.* imenovati, zvati (zovem), klícati (kličem); sich –, *v. r.* imé biti (sem) komu, imenovati se, klícati se, zvati se, práviti komu: wie nennt er sich? kako mu je imé? kako mu pravijo? genannt, imenován, s prímkom; -en, *n.* imenovanje; -er, *m.* imenovavec, imenivec; -wert, *m.* imenska vrednost; -wort, *n.* imé (g. imena); samostavnik.

Neolog, *m.* novinar, novotár; novoverec; -ismus, *m.* nova beseda, novoskovana beseda.

Nerv, *m.* Nerve, *f.* čútnica, živec; (Sehne) žila, kita; (bot.) žílica,

žilka; -en= *a.* čutni; -enfieber, *n.* vročnica, legar, vročinska bolezen; -enkrankheit, *f.* bolezen v čutnicah od v živcih, bolne čútnice *pl.*; -enſchlag, *m.* mertúd; -enſchwäche, *f.* slabost čutnic, slabe čútnice *pl.*; -enſtärkend, *a.* krepíven, krepčáven; -ig, *a.* žílav, žílnat, míšičav; *fig.* jak, čverst, jédernat; -öſe, *a.* čutniški, nerven.

Neſſel, *f.* kropiva, kopriva, kropila, žgavica; taube -, gluha od. mertva kropiva; -= *a.* kropivni, kropilni, koprivni; -ausſchlag, *m.* izpahki *pl.*, spuščáj, pupénčine *pl.*; -falter, *m.* véliki koprivar, rujavec; -garn, *n.* koprivna preja; -gewächs, *n.* kropivnica, koprívnica; -ſtrauch, *m.* kropílovje, koprívina; -tuch, *n.* kropivnik, koprivnik.

Neſt, *n.* gnjezdo, gnezdo; *dim.* gnjezdce, gnjézdice; *fig.* leglo, leží̋šče, lož; -ei, *n.* polog; povoh; -flüchter, *m.* mahunec; -hoker, *m.* golič; -ling, *m.* gnjézdovec, gnjezdnik.

Nett, *a.* ličen, berhek, čeden, zal; -igkeit, *f.* ličnost, berhkota; -o, *ad.* brez stroškov, po odbitih stroških; čiste vage; -obetrag, *m.* čísti znesek; -ogewicht, *n.* čista teža; -ogewinn, *m.* čísti dobíček.

Netz, *n.* mreža; *dim.* mrížica; (Fiſch-) verša, verš *f.*; -= *a.* mrežni; mrézasti; -artig, *a.* mrežast; -en, *v. a.* močiti, mokriti, rositi, vlažiti: omočiti, zaliti (lijem), orositi, ovlážiti + zalívati; -förmig, *a.* mrežast; -flügler, *m.* mrežokrilec; -garn, *n.* sak; -haut, *f.* mrena, mrénica; mrížica; -werk, *n.* omrežje, mrežovina.

Neu, *a.* nov; von -em, aufs -e, v novo, na novo, vnovič, v novič, iz nova; - machen, ponoviti, prenoviti, obnoviti + ponávljati ɔc.; (in Zuſammenſetz.) novo -; -backen, *a.* novopečen, po peki; -bau, *m.* nova stavba; -bekehrte, *m.* novokèrščenec, spreobèrnjenec, novoverec; -bruch, *m.* novina, kerčevina, kerče *pl.*, trebnik, trebež; -deutſch, *a.* novonemški; -e, *n.* novina, novota, novica; ſ. Neuling; -erdings, *ad.* v novo, v novič, na novo, iz nova, spet, zopet; -erer, *m.* novotár, prenavljavec; -erung, *f.* novarija, novačina, novotina; (Handl.) ponovitev, prenovitev, poprava; -ſucht, *f.* novotarstvo, želja po novoti.

Neun ɔc. ſ. Neune; -geboren, *a.* novorojen; -geburt, *f.* novo rojstvo; *fig.* prerod, preroditev, obnova; -getaufte, *m.* novokèrščenec; *f.* novokèrščenka; -gier, -gierde, *f.* védečnost, vedčnost, radovednost, zvédavost; -gierig, *a.* védečen, védičen, vedčen, zvedav, radoveden, radoizveden; -gläubig, *a.* novoverski, novoveren; =e, *m.* novoverec, novovernik; *f.* novoverka; -groſchen, *m.* novi groš; -heit, *f.* novóst, novota; -igkeit, *f.* novota; novica, novost; =krämer, *m.* novičar; --jahr, *n.* novo leto; =s= *a.* novoletni; =sbuch, *m.* novoletnik, ko-

leda; =sfeſt, *n.* novoletnica; =sgeſchenk, *n.* novoletno darilo, koleda; =lied, *n.* novolétnica, novoletna pesem *f.*; -land ſ. Neubruch; -lich, *ad.* nedavno, pred nedavnim, uni dan, une dni; *a.* undánj; -ling, *m.* novák, novinec; -modiſch, *a.* novošegen, po novi šegi ob. po novem kroju; -mond, *m.* mlaj, mlada luna: beim Eintritte des - es, ko se luna premladí, ko mesec presveti.

Neun, *num.* devét; devetero; -auge, *n.* švélčica, kačela; - *f.*; -er, *m.* devetka, devetica; -erlei, *a.* deveteri; -fach, *ad.* devetkrat; -fach, -fältig, *a.* deveteren. deveternat; -hundert, *num.* devet sto, devetstotero; =ſte, *a.* devetstoti, devetstotni; -jährig, *a.* devetleten; -mal, *ad.* devetkrat, devet potov, devet brat; =ig, *a.* devetkraten; -pfündig, *a.* devetfunten, devetlibern, devetih funtov; -ſilbig, *a.* devetozložen; -tägig, *a.* devetdneven, devetdanski; -tauſend, *num.* devet tisóč; -te, *num.* deveti; -teljalb, *a.* poldeveti; -tel, *n.* devetin, devetina; -tens, *ad.* devetič, v deveto; -töter, *m.* mali srákoper; -zackig, *a.* devetozób, -zehn, *num.* devetnajst; devetnajstero; =er, *m.* devetnajstica, devetnajsterka; =te, *num.* devétnajsti; =tel, *n.* devetnajstinka; -zig, *a.* devétdeset; devetdesetero; =erlei, *a.* devetdesetéri; =fältig, *a.* devetdeseteren, devetdesetojen; =mal, *ad.* devetdesetkrat; =ſte, *a.* devetdeseti; =ſtel, *n.* devetdesetín, devetdesetka; =tauſend, *num.* devétdeset tisóč.

Neu-ſchein, ſ. **Neumond**; -ſtädtiſch, *a.* novomeški; -teſtamentariſch, *a.* novozákonski, nove zaveze.

Neutral, *a.* nepristranski, nepristrán, nobenostran, neutralen; -iſieren, *v. a.* pristop h kaki stranki ubrániti *pf.*; -ität, *f.* nepristranost, neutralnost; -ſalz, *n.* ukrótena sol *f.*

Neutrum, *n.* srednji spol.

Neu-vergnügt, *a.* premlajen, pomlajen, prerojen; -verlobt, *a.* novozaročen; -vermählte, *m.* novoporóčenec, novoožénjenec; novo udana ob. omožena; -zeit, *f.* novi čas, sedanji čas.

Nexus, *m.* zveza, zvezek, *f.*

Nicht, *ad.* ne; durchaus -, nikár, nikarte, po nobeni ceni ne, v nobén kup, kratko in malo ne, kratko nikár ne; -wahr? ali-álite? jeli-jélite; neli-nélite; -einmal, še ne, najnč; (in Zuſammenſetz.) ne-; -achtung, *f.* nečislanje, zanemárjenje; -anerkennung, *f.* nepriznanje; -chriſt, *m.* nekristiján; -e, *f.* sestrana, sestrična, bratana, bratranka; -einbringung, *f.* nepodanje, nevložitev; -erſcheinung, *f.* neprihod, nedohod; -gebrauch, *m.* neraba, neporaba; -ig, *a.* ničen, ničev, ničemen, ničémuren, ničemern, prazen, puhel, minljív, neveljaven: -erklären, izreči, da kaj ne velja; -machen, vničiti + vničevati; =heit, *f.* ničnost, ničevost, ničemurnost; praznota, puhloba; =sbeſchwerde, *f.* pritožba zavoljo nič-

nosti; -kenner, *m.* neznavec; nezvédenec; -leiter, *m.* neprevodič.

Nichts, *pr.* nič, nikaj, ništer; - *n.* ničica; -nutz, -nutzig, *a.* malopriden, malovreden, ničemen; -thuer, *m.* postopáč, pohajkovavec; -wert, -würdig, *a.* nič vreden, ničemurn, malovreden, ničemen, nevreden, zli; =keit, *f.* malovrednost, ničemernost.

Nick-en, *v. n.* kímati (am u. mljem), májati: kimniti, prikímati, zmájati; (schlum.) kínkati, drémati (mljem); (m. d. Augen) mígniti, megniti, pomígniti, namegniti; -er, *m.* kimavec, kinkež.

Nie, *ad.* nikoli, nikdar, nikdaj.

Nieder, *ad.* nizek, nizkoten, tukaven; (d. Würde nach) mali, nizek, niži: -e Adel, mala gospoda; *ad.* dol, doli; -, poklekni! -beugen, -biegen, *v. a.* pripogniti, upogniti, priseči (sežem), priségniti + pripogíbati (bljem), upogovati, priségati; -brennen, *v. a.* požgati, (žgem), popaliti + požígati; *v. n.* pogoreti, do tal pogoreti + pogorévati; -bücken sich, *v. r.* pripogniti se, priklóniti se + priklánjati se &c.; -drücken, *v. a.* potlačiti + potlačevati; *fig.* zatreti (tarem), udušiti, potantati; -fahren, *v. n.* spustiti se, stópiti + spúščati se, iti (grem); -fallen, *v. n.* pasti (padem), telébiti + pádati; (unt. d. Last) zgrúditi se, zgrúzniti se, sčeniti se *pf.*; auf die Knie -, poklékniti, na kolena se spustiti + poklekovati; -fällen, *v. a.* posékati, podreti (derem) + posekovati, podírati; -gang, *m.* zahod, zaton, zatop; -gebeugt s. Niedergeschlagen; -gehen s. Untergehen; -geschlagen, *a.* potvarjen, pobit, otožen, čelaren, klavern; =heit, *f.* potvárjenost, otožnost, čelarnost &c.; -hauen, *v. a.* posékati, podreti (derem) + podírati; (Menschen) pomandrati, pomoriti, posékati *pf.*; -hocken, *v. n.* počeniti, zgúziti se + počépati; (wie die Henne) razčeniti se, sčeniti se; -kämmen, *v. a.* počesati (češem) + počesovati; -knien, *v. n.* poklékniti + poklekovati; -kommen, *v. n.* poroditi, poviti (vijem) *pf.*; -kunft, *f.* porod; -lage, *f.* sklad, skladišče, zaloga; (d. Heeres) pobitev, poboj: eine - beibringen, pobiti (bijem) potólči; -lags- *a.* skladni; =gebühr, *f.* skladnina.

Nieder-lassen, *v. a.* spustiti + spúščati; sich -, *v. r.* vséliti se, naséliti se, nastániti se, udómiti se + vseljevati se, nastanjevati se; -lassung, *f.* nasélbina, naselitev; -legen, *v. a.* položiti + pokládati, polágati; (eine Last) zdeti + zdévati; ein Amt-, odpovédati se od. odreči se službi; (Waffen) odložiti, na stran položiti; die Vormundschaft -, varstvu se odpovédati; sich -, *v. r.* leči (ležem), vleči se + légati; -liegend, *a.* pritlešen, pritličen; tukaven; -machen, *v. a.* pomandrati, posékati *pf.*; -mähen, *v. a.* poseči (sečem), pokositi *pf.*; -metzeln, *v. a.* pomoriti, pomandrati *pf.*; -neigen, *v. a.* pripogniti, priseči (sežem) + priségati; -rei-

ßen, *v. a.* podreti (derem), razdreti, razvaliti, razrúšiti, razdjati (dém) + podírati, razdévati; -rennen, *v. a.* podirjástiti *pf.*; -fábeln, *v. a.* posékati, pomáhati *pf.*; -ſchießen, *v. a.* ustreliti, postreliti + postréljati; razstreliti *pf.*; -ſchlag, *m.* usedlina, kališ, gošča, goščoba; (Regen) padavina; =en, *v. a.* pobiti (bijem), potolči, polomástiti, podermástiti + pobíjati; (d. Augen) pobésiti + pobéšati; (verminbern) umiriti, potážiti, umánjšati + umanjševati; *fig.* pobiti, ožalostiti, užáliti, potváriti; (d. Obſt) klátiti: oklátiti, sklatiti; (einen Prozeß) ustáviti, konec storiti *pf.*; (den Beweis) ovreči (veržem) *pf.*; -ſchmettern, *v. a.* ob tla tréšiti od. telébniti; -ſenken, *v. a.* spustiti, navzdol spustiti + spúščati; (ins Waſſer) pogrézniti, potopiti + pogrezovati, potápljati; -ſetzen, *v. a.* posaditi, na tla postáviti od. djati (dem, denem); eine Kommiſſion -, sestáviti od. odlóčiti komisijo; ſich -, *v. r.* sesti (sedem), vsesti se, usesti se + sédati; (v. mehreren) razposesti se + razposédati se; -ſinken, *v. n.* pogrézniti se, utoniti, utopiti se + pogrézati se, pogrezovati se, utápljati se; (aus Schwäche) zgrúditi se, zgrúziti se, omedletiti *pf.*; (einſinken) vdreti se (derem) + vdírati se; (v. d. Sonne) zaiti (idem), nagniti se, v zaton od. za goro pomikati se; -ſitzen, *v. n.* sesti (sedem) vsesti se, posaditi se, čičniti + sédati, vsédati se: -heißen, sesti komu reči; -ſtämmig, *a.* nizkega debla, pritlikav, nizek; -ſtampfen, *v. a.* poteptati, pohoditi *pf.*; -ſtändig, *a.* nizek; -ſtechen, *v. a.* prebosti (bodem), presúniti, predreti (derem) + prebádati, predírati; -ſtellen, *v. a.* postáviti, podjati (dém), položiti + postávljati, pokládati; -ſtoßen, *v. a.* pobiti (bijem), polomástiti, podreti (derem) *pf.*; ſ. Niederſtechen; -ſtrecken, *v. a.* zverniti, podreti (derem), pobiti (bijem), povaliti *pf.*; -ſtürzen, *v. a.* prekúcniti, zverniti, povaliti *pf.*; *v. n.* prekúcniti se, pasti (padem), utèrgati se *pf.*; -tauchen, *v. a.* potopiti + potápljati; -thauen, *v. n.* rositi, rosljati; -trächtig, *a.* zavéržen, nesramen, malopriden, zaničljív, zavéržljív; =e, *m.* zavèržence, malopridnež, nesramnik; *f.* zavèržènica, malopridnica; =keit, *f.* zavèržènost, malopridnost, nesramnost; -treten, *v. a.* pohoditi, poteptati *pf.*; -ung, *f.* nižava, nižina, dolina; =ſee, *m.* nížinsko jezero; -wärts, *ad.* navdol, navzdol, na vniz, k tlem; -werfen, *v. a.* na tla vreči (veržem), telébiti, poríniti od. zverniti + na tla metati (mečem); ſich -, *v. r.* na tla vréči se ob. pasti (padem); -ziehen, potégniti, na tla potégniti + potézati, potegovati, h tlem vleči od. vláčiti.

Niedlich, *a.* zal, berhek, čeden, ličen, droben, dróbecen; -keit, *f.* berhkota, zalost, ličnost; drobnost, drobnota.

Niedrig, *a.* nizek; pritličen, pritlešen; *fig.* nizek, nizkoten; -keit, *f.* nizkota, nizkost; pritličnost; -en, *v. a.* ponižati + poniževati.

Nie=mals, *ad.* nikdar, nikdaj, nikoli, nobenkrat; -mand, *pr.* nihče, nikdo, nobeden: =em gehörige, nikogar, nikógaršen.

Nier=e, *f.* ledvica, obist; *coll.* ledje; ledja *pl.*; -en= *a.* ledvični, obistni; -braten, *m.* ledvična od. obistna pečenka, pečene ledvice *pl.*; =entzündung, *f.* vnetje od. vnetica ledvic od. obisti; =förmig, *a.* ledvičast; =sucht, *f.* ledvična od. obistna bolezen; =stein, *m.* ledvovec.

Nieſ=eln, *v. n.* peršeti, pèršati (ím) -mittel, *n.* kihalo; -en, *v. n.* kihati, čihati: kihniti, čihniti; -er, *m.* kihavec, kihávt; (Nieſen) kih, čihljej; -erlich, *a.* kihav; -ſucht, *f.* kih, kihavica, kihavost; -ewurz, (Helleborus) teloh, kihavka; (weiße) čemerika.

Nieß=bar, *a.* vžiten, užiten, vživljiv; -brauch, *m.* uživek, vživljava; =en, *v. a.* užívati, vžívati.

Niet, *n.* nit; -e, *f.* nička, ničkica; -en, *v. a.* nítati, péhtati: zanítati; -feſt, *a.* prikovan, pribít; -nagel, *m.* nitek; klinec, klinček.

Nil=krokodil, *n.* nilski krokodil; -pferd, *n.* nilski ober povodnji konj.

Nimmer, *ad.* nikdar, nikoli; -mehr, nikdar več, nikoli več; -ſatt, *m.* nenasít, neték, sama lákota.

Nipp, *m.* serk, serkljej; -en, *v. a.* sèrkati, serkljati: sèrkniti; -flut, *f.* nizki plem.

Nirgends, Nirgendswo, *ad.* nikjer, nikoder, v nobenem kraju; -hin, *ad.* nikamor; von-her, od nikoder. od nikod.

Niſche, *f.* dolblina, leva.

Niſſ=e, *f.* gnjida, gnida; -ig, *a.* gnjidav.

Niſten, *v. n.* gnjézditi, gnjezdo délati od. nositi, gnjezdo znášati.

Niv=eau, *n.* vodoravno poveršje, gladina, raven *f.*; -elieren, *v. a.* nivelírati, mériti, raziti; -elierwage, *f.* razulja, nivelirna vaga.

Nix, *m.* povodnji mož; -e, *f.* povodnja od. vodna déklica.

Nobel s. **Edel**, Vornehm.

Noch, *con.* še, šče, ješče: weder-noch, ne-ne, ni-ni, niti-niti; -malig, *a.* zopeten, opetován, ponovljen; -mals, *ad.* zopet, spet, še enkrat.

Nolens volens, hoté ali nehoté, rad ali nerad, hočeš ali nočeš.

Nomad=e, *m.* kočovavec, kočovník, kočár; -en=, -iſch, *a.* kočovavski, kočujoči, kočarski; -iſieren, *v. n.* kočevati.

Nom=en, *n.* imé (g. imena); -enklatur, *f.* imenoslovje; imeník; -inalwert, *m.* imenska vrednost od. cena; -inativ, *m.* imenovavnik, nóminativ; -inell, *a.* imenski, imenen.

Nonn=e, *f.* nuna, redovnica; -en= *a.* nunski; -enkloſter, *n.* nunski od. ženski samostán.

Nord, *m.* sever, sever, polnoč *f.* polnočna stran *f.*; -= *a.* séverni, pol-

nočni; -en f. Nord; -isch, *a.* severn, severski; -länder, *m.* severjanec, prebivavec sévernih dežél; Nördlich, *a.* severn, polnočen, protipolnočen; -licht, *n.* séverna zarja, burjava, polnočni žar; -oft, *m.* séverovzhod; -öftlich, *a.* severnovzhoden, severovzhoden; -pol, *m.* séverni tečáj; -seite, *f.* séverna stran *f.*; --volk, *n.* séverno ljudstvo; -wärts, *ad.* proti séverju, proti polnoči; -weft, *m.* severozahod; =lich, *a.* severozahoden, severnozahoden, severozapáden; -wind, *m.* sever, krivec, garbín, garbus.

Norm, *f.* pravilo, vodilo, ravnilo; -al, *a.* pravilen, reden, normalen, pravičen; =e, *n.* pravilo, vodilo, ravnilo; pravilnik; =jahr, *n.* pravilno leto; -ſchule, *f.* izgledna oder normalna šola, normalka; =ſchulfond, *m.* zaloga za normalne šole; -tag, *m.* prepovédani dan (g. dneva), véliki praznik; -ieren, *v. a.* uravnati, vréditi + uravnovati, vredovati; -widrig, *a.* nepravilen.

Norne, *f.* norna, sojenica.

Not=a f. **Note**; -abene, *n.* opomba, pristavek; -abeln, *pl.* veljaki, boljarji, velikaši *pl.*; -ar, *m.* bilježnik, bilježnik, notár; -ar= *a.* bilježniški, notarski; -ariat, *n.* bilježništvo, notarstvo; = = *a.* bilježniški, notarstvén, notarski; =sgebühr, *f.* bilježnina, notarski prislužek; =skammer, *f.* notarska zbórnica; =sordnung, *f.* postava od. red za bilježnike, notarstveni red; -aten, *pl.* zapiski, zaznamki, zaznami, *pl.*; -e, *f.* opomba, opazka, pazka, pristavek; (Banknote) bánkovec; (Zuſchrift) dopís; (in d. Muſik) sekírica, nota; -enemiſſion, *f.* izdava bánkovcev; -enpapier, *n.* notni papír; -enſchrift, *f.* notopís; -enumlauf, *m.* tek od. obték bánkovcev; -enwechſel, *m.* vzajemno dopisovanje.

Noth, *f.* potreba, noja, nuja, edinščina; *fig.* sila, nadloga, stradež; (Armut) reva, siroščija; (Verlegenheit) zadrega, stiska: jur -, za silo; Jammer und -, reva in reva, joj, prejoj; mit genauer -, komaj, toliko da ne, malo da ne; es hat keine -, ni od sile, ni sile; -und Plage, preglavica, nuja; - *ad.* es thut -, treba je, potreba je; - = *a.* za silo, zasilen; začasen; -brücke, *f.* most za silo; -damm, *m.* začasni jez; -durft, *f.* potreba, potrébščina, potrebnost; ſeine - verrichten, svojo potrebo opráviti; -dürftig, *a.* potreben, oskuden, nujen; *ad.* komaj, toliko da; -fall, *m.* potreba, sila: im -, kedar bode potreba, v sili, v čas potrebe; -gedrungen, *a.* prisiljen, primoran, v sili; -geſchrei, *n.* vpitje na pomagaje; -helfer, *m.* pomočník v sili; =in, *f.* pomočnica v sili; -hilfe, *f.* pomoč v sili.

Nöthig, *a.* potreben; -haben, potrebovati, trébati od. treba biti (sem) komu česa; es iſt -, treba je, potreba je, potrebno je; -en, *v. a.* siliti, mórati: prisíliti, primórati; =falls,

ad. kedar bo treba, če je treba; -ung, *f.* siljenje.

Noth-leidend, *a.* nadložen, sirošen, potreben, reven; =e, *m.* ubožec, siromák, revež; -pfenig, *m.* prihránjeni denár; -sache, *f.* potrebna reč *f.*; -schuß, *m.* strel v sili; -stand, *m.* stiska, nadloga, nuja, sila; -taufe, *f.* kerst v sili; -taufen, *v. a.* v sili kèrstiti + kerščevati; -wehr, *f.* bran v sili *f.*, prisiljena obramba; -wendig, *a.* potreben: schlechterdings -, neogibno potreben; =keit, *f.* potrebnost, potreba, nuja; -zucht, *f.* posilnost, nasílstvo, posilna nečistost; -züchtigen, *v. a.* posiliti, po sili onečastiti od. oskrúniti + posiljevati, po sili oskrúnjati; -züchtiger, *m.* posilnik, posiljevavec.

Notifizieren, *v. a.* naznániti, navestiti + naznánjati, naznanjevati; -ierbuch s. Notizenbuch; -ieren, *v. a.* zapisati, zaznámiti, zaznámnjati + zapisovati, zaznamovati, zaznamnjevati; -iz, *f.* zapisek, napisek, zaznamek; (Kenntnis) naznanilo: -nehmen, na znanje vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); -izenbuch, *n.* zapísne búkvice *pl.*, zapiski *pl.*; -arisch, *a.* sploh znan, v vsem znan.

Novell-e, *f.* novela, pripovedka; -ist, *m.* novelíst, pisavec pripovedek.

November, *m.* november, listopád; (kroat.) studanj; (čech. und poln.) listopád.

Noviz, *m.* novinec, novák, novic.

Nozion, *f.* s. **Begriff**; (gefällsamtliche) razsodba.

Nu, *int.* no! en! - *n.* im -, kakor bi trenil, kakor bi pihnil, v hipu, na mah, zaberníšč.

Nuance, *f.* odličnost, odsenčnost; -ieren, *v. a.* odličiti, odsénčiti + odsenčevati.

Nüchtern, *a.* tešč; *ad.* na tešče; (v. Getränk.) trezen, trezev, strezen, trezek: -sein, tešč biti (sem); trezovati, trezen biti (sem); -werden, iztrézniti se, strézniti se *pf.*; -heit, *f.* tešč *f.*, teščnost; treznost, trezvost.

Nudel, *pl.* rézanci *pl.*, mužlji *pl.*, nudlji *pl.*; (Germ.-) kípnjenki, kípnjeni krapi *pl.*; -teig, *m.* testo za rézance.

Null, *ad.* - und nichtig, ničen, neveljaven; -e, *f.* ničla, ničica, nula; -ität, *f.* ničnost, neveljavnost; = sbeschwerde, *f.* pritožba na overžbo.

Numer, *f.* številka, číslo, broj; -ale, *n.* številnik, števno imé (g. imena); -ieren, *v. a.* s številkami zaznamovati; -isch, *a.* številen; po številu.

Numismatik, *a.* penezoznanstvo, penezoslovje, numismátika; =er, *m.* penezoznanec, penezoslovec; -isch, *a.* penezosloven, penezoznanski; numismatičen.

Nun, *ad.* zdaj, sedaj: von - an, od zdaj, odsihdob, odsihmal, od zdaj zanapréj; tedaj, pa, pak; *int.* no! i no! -und nimmer, kratko in malo

ne; -mehr, *ad.* zdaj, sedaj; -zins, *m.* poslanec.

Nur, *c.* le, samo: -nicht, ne samo, ne le.

Nuss, *f.* oreh; *dim.* orešek, orešic, orešček; (Haſel-) leščnik, lešnik; (Steinnuss) koščák; (am Gewehr) zob, vretenica; -=*a.* orehov; -baum, *m.* oreh; -bäumen, *a.* orehov, iz oréhovega lesa; -baumholz, *n.* orehov les, orehovina; -beißer ſ. Nussbeher; -bohrer, *m.* léšnikar; Nüsschen, *n.* orešcic, tverdka; -farben, *a.* orehast; -häher, *m.* šoga, šoja; -holz ſ. Nussbaumholz, -kern, *m.* jedro; -knacker, *m.* klešče za orehe; -schale, *f.* luščina, češulja; (d. grüne) robina, ružina, lupina; -staude, *f.* leska, leskov germ; -strauch, *m.* léskovec, léščevje, leskovina.

Nüster, *f.* nózderva, nozdra, nozderv *f.*

Nutz, Nütz, *a.* koristen, hasnjiv; *ad.* nichts -, za nic, za nobeno rabo, nic ne odverne od. zaleže; ſ. Nutzen; -anwendung, *f.* obernilo od. obernitev v prid; -bar, *a.* koristen, poraben, porabljiv, vžiten, vžitljiv; =keit, *f.* koristnost, porabnost; -berechnung, *f.* preudarek dobicka; -bringend, *a.* koristen, koristljiv, pridonosen, pridoven; -en, *m.* korist *f.*, prid, hasen, hasek, prospeh; (Gewinn) dobicek; (Nutzung) vžitek.

Nützen, Nutzen, *v. a.* rábiti, rábiti komu kaj: porábiti, užiti (žijem), v prid oberniti + užívati, v prid obrácati; - *v. n.* koristiti, pridovati, príditi, v prid biti (sem), hásniti, korist nesti.

Nutz=genuss, *m.* užívek; -gewächs, *n.* porabna rastlina; -holz, *n.* lés; *coll.* lesovje, lesovina.

Nützlich, *a.* koristen, koristljiv, hasnjiv, hasnovít; -keit, *f.* koristnost, hasnjivost, hasnovitost.

Nutz=los, *a.* nekoristen, brezkoristen, brezpriden, brez koristi oder brez prida, zastonj: -e Dinge thun; prazno slamo mlátiti; =igkeit, *f.* nekoristnost, brezkoristnost; -nieſser, *m.* uživavec, vživavec, vžitnik; =in, *f.* uživavka; -reich, *a.* prekoristen; zdaten; -ung, *f.* raba, poraba, užívanje, uživek, vživljava; (Einfünfte) dohodki *pl.*; =s= *a.* užitni, vžitni; =srecht, *f.* pravica do uživka; -vieh, *n.* živina.

Nymph=e, *f.* vila, rojenica, nimfa; -enhaft, *a.* vilinski.

O.

O! *int.* o! oh! oj!; -ase, *f.* zelenica, oaza.

Ob, *prp.* nad, verh; (wegen) od, zavoljo, zbog, zarad; - *con.* ali, ako, ak, če, - li; -acht, *f.* pozor, paznja: -geben, páziti, glédati; -benannt, zgori imenován od. omenjen; -dach, *n.* streha, pristrešje, pristrešek, krov: -geben, koga pod streho vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); =los, *a.* brez strehe, brez stanú; -duktion, *f.* pregled od. razdeva mèrtvega tru-

pla, obdukcija; =sbefund, *m.* poročilo o pregledu mèrtvega trupla; -ebenz, *f.* pokórščina; -elisk, *m.* obelisk, slop.

Oben, *ad.* gori, zgori, zgorej, po verhu; -an, *ad.* na pervem mestu; bis -, do verha, pod verh; - auf *ad.* gori, verh -; poverh, po verhu; -drauf, -drein, *ad.* po verhu, poverh, verh tega, po vsem tem; -hin, *ad.* povèrhoma, po verhu, poveršno.

Ober, *a.* gornji, zgornji, gorénj, zgorénj, goránj; (d. Würde nach) viši, prednji; (im Zusammensetz.) nad -, viši, vikši; (d. Orte nach) gornji, gorenji, zgornji; -abtheilung, *f.* viši razred; -älteste, *m.* starašina, starosta; -amt, *n.* viši urad; -arm, *m.* nadlaket, nadlahet, nadkomolec, rama; =bein, *n.* nadlahtna od. nadkomolčna kost *f.*, nadláhtnica; -ärmel, *m.* zverhnji rokáv; -arzt, *m.* nadzdravnik, viši zdravnik; -aufseher, *m.* viši ogleda, viši oglednik, nadzornik; -aufsicht, *f.* nadzor, viši nadgled, nadgledstvo; -bau, *m.* gornja stavba, delo verh zemlje; -bauch, *m.* nadtrebuh, nad črevesom; -befehl, *m.* najviše poveljstvo; =haber, *m.* najviši poveljnik od. zapovednik; -behörde, *f.* viša oblastnija od. gosposka; -bein, *n.* morska kost *f.*; -boden, *m.* podstrešje, peter; (Decke) strop; -e, *n.* verh; *m.* predstojnik, načelnik; -eigenthümer, *m.* verhnji lastnik; nadlastnik; -einnehmer, *m.* viši davkar; -feldherr, *m.* veliki vojskovód od. vójvoda; -finanzrath, *m.* viši dnarstveni svetovavec; -fläche, *f.* poveršje, poveršina, poverhnja; -flächlich, *a.* poveršen, poverhen, poverhnat, poveršnat; *fig.* poveršen, plitek; *ad.* po verhu, povèrhoma, ne natanko; =feit, *f.* poveršnost; -förster, *m.* veliki gozdnár od. logár, nadgozdnár, viši logár; -fuß, *m.* nart *f.*; -gebiss, *n.* zgornji od. zverhnji zobjé *pl.*; -gericht, *n.* višasodnija, nadsodnija; =lich, *a.* nadsodnijski; -geschoss, *n.* zgornja hiša, zgornja izba, zgornjica; s. Stockwerk; -gespann, *m.* véliki župan, nadžupan; -gewalt, *f.* viša od. najviša oblást *f.*; -gewand, *n.* zverhnja od. zgornja obleka.

Ober-halb, *ad.* zgorej, zgor, ozgorej; verh-, nad-; -hand, *f.* zapestje; *fig.* prednost, predstvo, pervo mesto: die - haben, pervovati, gospodár biti (sem) čemu, zvonec nositi; die - gewinnen, preseči, (sežem), zmágati, preobládati, zmoči (zmorem); -haupt, *n.* glava, glavár, poglavnik, predstojnik, načelnik; (Staats-) vladár; -haus, *n.* zgornja hiša, zgornjica; (im Parlamente) gornja zbórnica, gosposka zbórnica; -haut, *f.* polt *f.*; -herr, *m.* oblastnik, poglavnik; *fig.* vladár; =lich, *a.* vladarski; =schaft, *f.* najviša oblást *f.*; vlada, vladarstvo, vladija; -hirt, *m.* viši pastír; -hofmarschall, *m.* veliki dvorski maršal; --hofmeister, *m.* veliki dvornik; -hoheit, *f.* prevzvišenost; visokóst; -

holz, *n.* veršina, verhovina; visoki lés; -in, *f.* prédnica, predstójnica; -irdiſch, *a.* nadzémeljski, nadzemski, nadzemen, podnebesen; -jáger, *m.* viši lovec, nadlovec; -kammerherr, *m.* nadkamórnik; -kiefer, *f.* zgornja čeljust; -klaſſe, *f.* zgornji razred; -kleid, *n.* preobleka, prebleka, poverhnje oblačilo; -knecht, *m.* pervi od. véliki hlapec; -körper, *m.* gornje truplo; -lade, *f.* gornji pah; -land, *n.* gorensko, gorenska deželа; -länder, *m.* gorenec, gorjanec; =in, *f.* gorenka; -landesgericht *f.* viša deželna sodnija, deželna nadsodnija; =srath, *m.* svetovavec ober svètnik deželne nadsodnije, nadsodnijski svetovavec; -ländiſch, *a.* gorenski, gorjanski; -lauf, *m.* zgornji tok; -leder, *n.* oglav, naplat *f.*, urbas; -lehrer, *m.* nadučitelj; -lieutenant, *m.* nadlajtnant; -lippe, *f.* zgornja ustnica; -offizier, *m.* nadčastnik, nadoficir; -poſtamt, *n.* velika poštnja; -prieſter, *m.* veliki duhoven; -rang s. Vorrang; -richter, *m.* viši sodnik; veliki župan; -rock, *m.* verhnja od. zverhnja suknja; zvérhnjica; -s, *n.* smétana. poverhnja, verhnje; -ſaß, *m.* sprednjik; -ſchaßmeiſter, *m.* veliki zakladnik; -ſchenkel, *m.* stegno; -ſchlächtig, *a.* nadkolesen, z vodó gnan; -ſchreiber, *m.* veliki pisár; -ſchulrath, *m.* viši šolski svetovavec; -ſchwelle, *f.* preklad *f.*, preklada, náderje; -ſeite, *f.* zgornja stran *f.*; -ſitz, *m.* pervi sedež, pervo mesto.

Oberſt, *a.* najviši, največi; zu-, zgorej, ozgoraj; - *m.* polkovnik.

Ober-ſtaatsanwalt, *m.* viši deržavni pravdnik; deržavni nadpravdnik; -ſtallmeiſter, *m.* viši konjár; -ſtändig, *a.* nadcveten; -eß, *n.* verh; glava, sleme (g. slemena).

Oberſthof-kämmerer, *m.* dvorni nadkómornik; najviši dvorski kómornik; -marſchal, *m.* najviši dvorski maršal, dvorni nadmaršal; =amt, *n.* najviše dvorsko maršalstvo; -meiſter, *m.* najviši dvorski mojster; -richter, *m.* najviši dvorski sodnik.

Oberſt-küchenmeiſter, *m.* najviši kuhár; -lieutenant, *m.* podpolkovnik; -ſtallmeiſter, *m.* najviši konjarník; -wachtmeiſter, *m.* tisočnik.

Ober-theil, *n.* gornji del; -vormund, *m.* najviši varh, nadvaruh; =ſchaft, *f.* nadvarstvo; =ſchaftlich, *a.* nadvarstvén; -wärts, *ad.* gori, zgori; zgorej, ozgorej; -welt, *f.* svet, zverhnji svet; -wundarzt, *m.* viši ranocelnik.

Ob-genannt, *a.* gori imenován od. omenjen; -gleich, *c.* da-si, da-si tudi, da-si ravno, ako tudi, če ravno, ako ravno, če prav; -hut, *f.* varstvo, bramba, skerb *f.*; -ig, *a.* zgornji; poprejšen, prej omenjen; aus-, iz gori razlóženega.

Objekt, *n.* predmet, stvar *f.*, reč *f.*; (gramm.) predmet, dopolnek; -iv, *a.* predmeten, stvaren, objektiven; =glas, *n.* predmétnica; =ität, *f.* predmetnost, objektivnost; -ſatz, *m.*

predmetni stavek, dopolnkov odvisnik.

Oblat-e, *f.* oblat, oblatek, oblija, mlinec; **-enbäcker**, *m.* oblatar.

Obliegen, *v. n.* streči (strežem), pečati se s čim, prizadévati si za kaj, upírati se s čim; **es liegt mir ob**, dolžen sem, moja dolžnost je, moje opravilo je; **-heit**, *f.* dolžnost, naloga.

Oblig-at, *a.* zavezan, dolžen: **-er Gegenſtand**, zapovedan nauk; **-ation**, *f.* dolžno pismo, dolžni list, obvéznica, obligacija; ſ. **Schuldigkeit**; **-ieren** ſ. **Verbinden**; **-o**, *n.* ohne mein **-**, brez moje zavézanosti od. zaveze.

Obmann, *m.* pervomestnik, predník, starosta.

Obrigkeit, *f.* gosposka, oblastnija, oblást *f.*; **-lich**, *a.* gosposkin, oblastnijski. [*m.* podpolkovnik.

Obriſt, *m.* polkovnik; **-lieutenant**,

Obſchon ſ. **Obgleich**; **-ſchweben**, *v. n.* teči; *fig.* nastájati, blížati se; **-ſequien**, *pl.* bilije, bilje *pl.*; **-ſervanz**, *f.* stara navada, obicáj; **-ſervatorium**, *n.* zvezdárnica, zvezdarna, pozoroválnica; **-ſervazions-armee**, *f.* opazovavna vojska; **-ſervieren** ſ. **Befolgen**; **-ſiegen**, *v. n.* premoči (morem), zmágati, preobládati + premagovati; **-ſiſtenz** ſ. **Widerſtand**; **-ſiur**, *a.* temoten, temačen; *fig.* malo znan; **=ant**, *m.* mračnjak; **-ſolet**, *a.* zastarél; **-ſorge**, *f.* skerb *f.*, van *f.*

Obſt, *n.* sadje, sadovje; **- = a.** sadni; **-art**, *f.* versta sadja; **-baum**, *m.* sadonosno od. sadno drevo (g. drevesa), sadonósnica **=ſchule**, *f.* sadišče, sadívnica, drevesna šola; **=zucht**, *f.* sadjoreja, sadoreja; **-dörre**, *f.* sušílnica za sadje; **-eſſer**, *m.* sadjojedec; **-eſſig**, *a.* sadni ocet od. jesih; **-garten**, *m.* sadovnják, sadonosnik, sadovník, sadni vert; **-handel**, *m.* kupčija s sadjem; **-händler**, sadjár, branjár, branjevec; **=in**, *f.* sadjarica, branjevka, branjarica; **-jahr**, *n.* sadno leto, sadorodno leto; **-kern**, *m.* peška, peček; **-korb**, *m.* košara, cajna, jerbas; **-kultur** ſ. **Obſtzucht**; **-leſe**, *f.* tergatev, obiratev; **-mangel**, *m.* pománjkanje sadja; **-markt**, *m.* sadni terg; **-moſt**, *m.* sadni mošt; **-preſſe**, *f.* stiskávnica od. preša za sadje; **-reich**, *a.* saden, sadovít, sádoroden s sadjem obložen; **-ſchnitz**, *m.* kerhelj, kerhljič, klojec; **-wein**, *m.* sádjevec; jábelčnik, jábelkovec; hruškovec, hrúščevec; **-zucht**, *f.* sadjoreja, sadoreja, reja sadnega drevja.

Obſzön, *a.* nesramen, umazan, nespodoben; **-ität**, *f.* nesramnost, nespodobnost.

Obwalten, *v. n.* nahájati se, biti (sem); (herrſchen) vládati, gospodovati; **es waltet kein Zweifel**, ni dvombe, ni je dvombe.

Obwohl, **Obzwar** ſ. **Obgleich**.

Occident ſ. **Okzident**.

Ocher, *m.* ohra, okra; **-gelb**, *a.* rumen kakor okra.

Ochs, *m.* vol; *camer.* sek; *dim.* volič, volek; (m. langen Hörnern)

sekón; (rothbrauner-) pireh, jelen; (dunkelrother-) dimec m. s. w.; -en, *v. n.* pójati se, goniti se; (wieder-) prepójati se; -en = *a.* volovski, volovji; =auge, *n.* volovsko oko (g. očesa); =fleiſch, *n.* volovje meso, volovina; =haft, *a.* volovski, bikast; *fig.* telebast, štorast, zagovéden; -händler, *m.* kupčevavec z voli; = haut, *f.* volovska koža, volovina; =hirt, *m.* volovski pastír, govedár; =falb, *n.* telec, teliček, junček; =fnecht, *m.* volár; =kopf, *m.* volovska glava; =miſt, *m.* volovjek; =ſtall, *m.* volovjak, volovji hlev; =treiber, *m.* poganjáč; =ziemer, *m.* volovska žila, bikovica; =zunge *f.* volovski jezik; -ner, *m.* volár.

Ode, *f.* oda, visoka pesem *f.*

Öd=e, *a.* pust, puščoben, pustoten, pustoben, gol, nagoten; - liegen laſſen, ne obdelovati; -n, *f.* puščoba, pustota, pusta, goljava, golina, goličava; (Einſamkeit) samija, samotija.

Odem s. **Athem.**

Öd=er, *conj.* ali, al, bodi; ſei es der, - jener, bodi ta, bodi uni; -ios s. Gehäſſig.

Ofen, *m.* peč *f.*; (Hoch-) plavž, plavež; (Ziegel-) opečnica; (der obere Theil des Ofens) skrel *f.*; - = *a.* pečni; -bank, *f.* klop okoli peči; -bauer, *m.* pečár; -gabel, *f.* burklje, burkle *pl.*; -gelánder, *n.* čelešnik; -geſimſe, *n.* dere *pl*; -geſtübe, *n.* predpeček; -herd, *m.* ognjišče; -fachel, *m.* pečnica, kahla; -fehrwiſch, *m.* pomet; -frücke, *f.* greblja, krevlja; *dim.* grébljica; -loch, *n.* mesteje, isteje *pl.*, čélestno, žepno, žvokno; (d. obere Theil) ožlerje; --platte, *f.* pečna plošča; -röhre, *f.* pečna cev *f.*; -ſchaufel, *f.* vesla, véslica; (f. d. Brot) lopár; -ſitz, *m.* zapeček; =er, *m.* zapečnják, pečuhar; -thür, *f.* ostívnica, veka; -wiſch, *m.* omelo.

Offen, *a.* odpèrt; poren; (öffentl.) očiten, očít; (nicht verſchloſſen) nezaklenjen; (nicht zugedeckt) razkrit, odkrít, razodét; (freimüthig) odkritoserčen, iskern; -e Wunde, nezacéljena od. kervaveča rana; -e Füße, gotove od. rotne noge *pl.*; -es Thal, porna dolina; -er Brief, odpèrt oder nezapečaten list; -e Stadt, neutèrjeno mesto; -e See, visoko od. širo morje, počina; auf -er Straße, očitno od. na ulici; - reden, odkrito, odkritoserčno, naravnost od. brez ovinkov govoriti; -e Frage, nedolóčeno od. odperto vprašanje; -ſtehen, odpèrt biti (sem); der Parthei ſteht die Appelazion -, vdeléžencu je dopúščeno od. vdeléženec sme prositi za presojo; -bar, *a.* očiten, očít, javen: - werden, razodeti se + razodévati se; =en, *v. a.* razodeti (dém, denem), odkriti (krijem), razglasiti, na znanje dati, povédati (vém) + razodévati, odkrívati, razglášati, na znanje dajati (dajem): geoffenbart, razodét; =ung, *f.* razodetje, razodeva, razodenje, razodévščina, razglasilo; -heit, *f.*

odpertost, pornost; ſ. Offenherzigkeit; -herzig, *a.* odkritoserčen, prostoserčen, ravnodušen, ravnoserčen, iskern, iskrén, odkrit; = keit, *f.* odkritoserčnost, ravnodušnost, prostoserčnost, iskernost, iskrenost; -kundig, *a.* sploh znan, vsem znan; -siv, napaden, nabojen; =e, *f.* die - ergreifen, boj od. vojsko začeti (činem) *pf.*

Oeffentlich, *a.* javen, očiten, očit: -e Blätter,, časniki *pl.*; -e Bücher, javne bukve *pl.*; -es Gebäude, deržavno, mestno, občinsko poslopje; -e Anſtalt, očitna oder javna naprava; *ad.* očitno, očito, vpričo drugih; -keit, *f.* javnost, očitnost: - des Verfahrens, očitna ravnava.

Offer=ieren, -te, ſ. Anbieten, Anbot.

Offiz=ial, *m.* oficijál; -iell, *a.* uraden, ureden, službén; *ad.* uradno, urádoma, službeno; -ier, *m.* oficir, častnik; =s= *a.* oficirski; -in, *f.* delávnica; (des Barbiers) brívnica; (Apotheke) lekárnica; -iös ſ. Offiziell; -ium, *n.* opravilo.

Offn=en, *v. a.* odpreti + odpirati; (aufſchließen) odkleniti + odklépati; (etwas Verſtopftes) odmašiti, odtekniti + odmaševati, odtíkati; (den Brief) odpečátiti + odpečatovati; (d. Ballen) razvézati (vežem) + razvezovati; den Mund -, ziniti + zévati; ſich -, (v. d. Wunde) prepustiti se + prepúščati se; -ung, *f.* odpertina, odpertija, vert *f.*; zijavka, predor; (in d. Mauer) luknja, lína; keine - haben, zapečen od. zapèrt biti (sem); (des Zaunes) verzel *f.*; (Handlung) odpiranje; odpretje.

Oft, *ad.* vélikrat, čéstokrat, mnogokrat, pogosto, po gostem, često, na često, večkrat, dóstikrat, dókajkrat, márs ikrat: wie -, kólikrat, kolikokrat; ſo -, tólikrat, tolikokrat.

Oefter, *a.* čest, večkraten, dostikraten; *ad.* češče, večkrat, pogoje; -malig, *a.* čest, pogosten, mnogokraten, dostikraten; -mals, *ad.* dóstikrat, vélikrat, večkrat.

Oh! *int.* o! oj!

Oheim, *m.* (von väterl. Seite) stric; (von mütterl. Seite) ujec; - = *a.* stričev, stricov, ujčev.

Oehl, *n.* olje, olej; - = *a.* oljev, oljnat; -baum, *m.* ólika, oljka, maslina; =gewächs, *n.* oliknica; -bäumen, *a.* oljkin, maslinov; -bere, *f.* oliva, olivka, maslínova jágoda; -berg, *m.* oljska gora.

Oehl=en, *v. a.* óljiti, z oljem pomázati (mažem), z oljem politi (lijem) + polívati; -farbe, *f.* óljnata barva; -farben, *a.* oljnatobarven, óljnate barve; -flaſche, *f.* steklenica za olje; -garten, *m.* oljnik, maslinjak; -gemälde, *n.* olejobarva, slika; -handel, *m.* kupčija z oljem, oljarija; -händler, *m.* oljar; -icht, *a.* oljast; -ig, *a.* oljnat, oljen; -kuchen, *m.* perga; -lampe, *f.* oljenka, oljenica; -malerei, *f.* olejna malba; -mühle, *f.* oljenica; -pflanze, *f.* oliknica, oljnata rastlina; -preſſe, *f.* stiskávnica za olje; -ung, *f.* mázanje z oljem: die

letzte -, sveto olje, sveto poslednje olje; -zweig, *m.* óljkina véjica oder češúljica.

Ohn=e, *prp.* brez, bez; - daſs, - zu, ne da bi, ne da bi se u. ſ. w.; -dieß, -hin, brez tega; verh tega; -weiters, brez okoliša; - fehlbar, - geachtet, ſ. Unfehlbar, Ungeachtet.

Ohn=macht, *f.* omédlevica, nesvestica, omiljavica, omertvica, nezavést *f.*; (Schwindel) omótica: in - fallen, omedleti, onesvestiti se, omertveti + omedlévati; -mächtig, nezaveden, omedlevčen, onemogel: - werden ſ. Ohnmacht.

Oho! *int.* ohó! oj!

Ohr, *n.* uho (g. ušesa); *dim.* ušesce; (weibm.) slišalo; mit herabhängenden -en, klapouh; bei den -en ziehen, uhati; Oehr, *n.* uho, uše (g. ušeta); -, -en= *a.* ušesni; -brüſe, *f.* ušesna slinavka; =beichte, *f.* spoved *f.*; =bläſer, *m.* podpihovavec, opravljivec; =brauſen, *n.* šumenje po ušesih; =ſchmalz, *n.* slih, ušesno maslo, ušesna smola; = ſchmerz, *m.* bolečina v ušesih; = zeuge, *f.* samoslišec, priča na uho; -eule, *f.* úharica, bubuj, velika sova, -feige, *f.* berluzga, zaúšnica, zauha, klapoúšnica, pluska, klofuta; -feigen, *v. a.* klofati, klofútati, klapoúškati, berlúzgati: klofiti, za uho udáriti, klapoúšniti, zaúhniti, za uho dati, berlúzgniti; -finger, *m.* mezinec; -gehänge, *n.* naúšnica, uhán; -fauz, *m.* uhasta sova; -läppchen, *n.* ušesce, poduhec, uhvica, -los, *a.* brezúh, brezušesen; -muſchel, *f.* uhel; -ring, *m.* naúšnica, naúhnica, naušnik; -wurm, *m.* strigalica, štrigavica, ušetnjak.

Ohrfeig=ation, *f.* obsedba; prisvojitev, usvojitev, prilastitev; =ar mee, *f.* obsedna vojska; -ieren, *v. a.* obsesti (sedem), zajeti (zajmem) + obsédati; prisvójiti si, usvójiti si, prilastiti si + prisvojevati si, prilastovati si.

Oekonom, *m.* gospodar, gospodarnik; -ie, *f.* gospodarstvo; -iſch, *a.* gospodarski; gospodarčen, varčen; -iſieren, *v. a.* varčno oder gospodarčno ravnati, gospodáriti.

Oktav, *n.* osmerka, osminka; -= *a.* v osmerki; -e, *f.* ósmica, oktava; -format, *n.* osmerka, osminka, osmina.

Okt=ober, *m.* oktober, vinotók, kozapèrsk; (croat.) listopád; (čech.) říjen; (poln.) pazdziernik; -roieren, *v. a.* sam ob sebi od. iz lastne volje podeliti + podeljevati, oktrojevati, oktroírati.

Okul=ar, *n.* očnica; =biopter, *m.* očni prozor; =glaš, *n.* prióčnica; =linſe, *f.* očesna leča, očnica; = zeuge, *m.* samovidec; -ieren, *v. a.* v pero cépiti, s popkom cépiti, očkovati.

Okzident, *m.* zapád, zahod, večer, -al, -aliſch, *a.* zapaden, zahoden; večernodeželen.

Oel ſ. Oehl.

Ol=eander, *m.* oleander, bóbkovec; -igarch, *m.* oligárh; =ie, *f.* oli-

garhija, vlada nekterih; -ive, *f.* oliva, olivka; =nwald, *m.* óljikov od. oljkov gozd; -ivin, *f.* olejek, olívin; -men, *m.* močarilec, človeška ríbica.

Ol=ymp, *m.* olimp, raj; -iade, *f.* olimpijada, čveteroletje.

Om=elette, *n.* omeletka, jájčnik; -en, *n.* predznámenje; -inös, *a.* zlovesten, koben, osodovesten.

On=anie, *f.* samoskrumba; -anist, *m.* samoskrunec; -omatopie, *f.* onomatopeja, enakoglasje, enakozvučnost, -tologie, *f.* ontologija, bitoslovje; -ze, *f.* jaguár, jagvár.

Op=al, *m.* opal, oslépovec; -er, *f.* spévigra, spévoigra, peta igra, ópera; =at, *n.* delo, izdelek; spis, sestavek; =ateur, *m.* operatér; =azion, *f.* početje, započetba, podvzetje; operacija; =ette, *f.* mala spévigra, operetka; =ieren, *v. n.* ravnati, délati, tvóriti; rézati (režem), operírati, =ngucker, *m.* kukalo, kukalnik; =nhaus, *n.* gledišče za spevigre; =sänger, *m.* spevoigrec, spevoigravec, pevec; =nsängerin, *f.* spevoigravka, pevka.

Opfer, *n.* darilo, daritev, podarek; žertva, aldov, posvetilo; (Dank-) zahválščina; (Brand-) žgávščina, žgalina; - = *a.* darilni; -altar, *m.* darilnik, žertveník; -brot, *n.* popertník, popertnják; -er, *m.* darovavec, žertvovavec; -gabe, *f.* posvečilo, dar, podarilo; -gefäß, *n.* darílnica; -geld, *n.* darilni denár, aldovina; -haus, *n.* darovávnica, daroválnica; -herd s. Opferaltar; -mahl, *n.* žertva, darina; -n, *v. a.* žertvovati; (widmen) dariti, darovati, aldovati: podariti, posvetiti, v dar prinesti + posvečevati, v dar prinášati; (etwas aufgeben) iznébiti se česa, odreči se čemu; -platz, *m.* žertvališče, žerovišče; -priester, *m.* žerec, darovavec; -stock, *m.* darílnica, skládnica, skrínjica za darila; -thier, *n.* darilna živál *f.*; -tisch, *m.* darilna miza, darilnik; -ung, *f.* daritev, darovanje; -willig, *a.* radodaren, radodaven, darljív.

Op=ium, *n.* opij, dremek; -ponent, *m.* odpornik, nasprotovavec, zópernik, ugovarjavec; -ponieren, *v. a.* ugovárjati, nasprotovati, protiviti se, upírati se; -portun, *a.* pravočasen; koristen; -ität, *f.* pravočasnost, koristnost; -posizion, *f.* odpor, upor, nasprotje, nasprotovanje, nasprotiva, zóperstvo; (Gegenparthei) odporna od. protivladna stranka; =ell, *a.* odporen, nasprotovaven, protivladen; =sparthei, *f.* odporna od. protivladna stranka; -pugnieren s. Opponieren.

Opt=ativ, *m.* želevni naklon oder način, želevnik; -ik, *f.* óptika, svitloveda, svetloznanstvo; =er, *m.* optikar, optik; -imist, *m.* optimíst; -isch, *a.* óptičen, óptiški, svetloznanski; -ometer, *m.* zrakomér.

Orakel, *m.* proroštvo, bogozvest *f.*; (Ort) prorokovališče, orakelj (g. -eljna.)

Orang=e, *f.* pomoranča, pomeran-

ča, naranča; -en= *a.* pomorančni; -enbaum, *m.* pomorančevec, pomorančno drevo (*g.* drevesa); -enfarben, *a.* pomorančast, pomorančnast; -engarten, *m.* pomerančnik; -erie, *f.* pomorančnica; -Utang, *m.* divji mož.

Or=ator ſ. Redner; =iſ, *f.* govorništvo; =iſch ſ. Redneriſch; -ium, *n.* oratorij, molnica, molitvenica, molivnica; -cheſter, *n.* góděevski zbor; orhester, orkester; -balien, *pl.* očista božje sodbe *pl.*

Orden, *m.* red; -ö= *a.* redov, redni, redovniški; -sband, *m.* redni trak; -bruder, *m.* redovník; -efrau, *f.* redovnica; -ögeiſtliche, *m.* redovni duhovnik, duhoven redovnik; -ögelübde, *n.* redovniška ob. mniška obljuba; -öfreuz, *n.* križec; -ömeiſter, *m.* mojster viteškega reda; -öperſon, *f.* redovnik, samostanec; -öregel, *f.* redovno pravilo, zakon; -öritter, *m.* križnik, vitez kakega reda; -öſchweſter, *f.* redovnica; nuna; -zeichen, *n.* známenje kacega reda, red; -tlich, *a.* reden, redoven, pravi; (regelrecht) pravilen; (gewöhnl.) návaden; *ad.* redno, po redu, rédoma, kakor je treba, kakor veljá, kakor gre; =keit, *f.* rednost, redovnost; pravilnost.

Ordin=ár, *a.* návaden, pripróst, priprošćen; zadnji; -ariat, *n.* ordinariát, škofijstvo; -arius, *m.* redni ob. razredni učitelj; -ate, *f.* porednica; -azion, *f.* duhovno posvečevanje, podelitev duhovskih redov; (ärztl.) zapisovanje zdravil, ordinacija; -ieren, *v. a.* poduhovniti, za duhovna posvetiti + posvečevati (ärztl.) zdravilo zapisati (pišem) + zapisovati.

Ordn=en, *v. a.* verstiti: razverstiti, zverstiti, razrediti, urediti, v red djati (dem), uravnati + razverstovati, razverščevati, razredovati, v red dévati, uravnovati; -er, *m.* uredovavec, vodja; -ung, *f.* red, poredek; (Reihe) versta, red *f.*; (Reihenfolge) versta, zapored *f.*; (das Ordnen) razredba, razverstitev, uravnava,; der - nach, po redu, rédoma, po versti; in - halten, verdévati, v redu imeti (am); es iſt alles -, vse je prav, vse je v redu: =ö=, *a.* redni; =öliebend, *a.* redoljuben, poredoven; =ölos, *a.* brezreden; razvèrt; =öſinn, *m.* redoljubje, poredovnost; =öwidrig, *a.* redu nasproten, protireden; =özahl, *f.* verstivni ob. redovni števnik, verstívec.

Ord=onanz, *f.* služba, naredba; ordonanca; -re, *f.* povelje, ukáz; (b. Wechſeln) zaukáz.

Organ, *n.* ustroj, orgán; oród, orodje; (d. bot.) cevnik, cev *f.*; (d. Körpers) ud; (Mittel) glasilo; (Perſon) uradnik, uradna oseba; postávljenec, ſ. Vermittler; -iſch, *a.* ustrojen, organski, živéč, živoč; -iſazion, *f.* uredba, uravnava; -iſieren, *v. a.* uravnati, urédíti + uravnovati, uredovati; -iſierung, *f.* ſ. Organiſazion, =ö= *a.* uravnavni,

uredovavni; -ismen, *pl.* živótnice *pl.*; -ismus, *m.* ustrojnost, organizem, uredstvo; -ist, *m.* organíst, órglavec.

Orgel, *f.* orgle *pl.*: -spielen, órglati, orgle prebírati; -=*a.* órgelni; -bau, *m.* orglarstvo, ravnanje orgel; =er, *m.* orglar, orglarski mojster; -er, *m.* orglavec; -kasten, *m.* orgle *pl.*; -macher s. Orgelbauer; -n, *v. a.* órglati, orgle prebírati, na orglah igrati; -pfeife, *f.* piščál v orglah *f.*; -spiel, *n.* orglanje, igra na orgle; -spieler, *m.* órglavec.

Orgien, *pl.* ritopašne gostije; nesramne gostarije *pl.*

Orient, *m.* vzhod, jutrova dežela, jútrovo (g. jútrovega); -alе, *m.* jútrovec, prebivavec v jútrovih dežélah; -alisch, *a.* jutrov, vzhoden, iztočen; -alist, *m.* poznavec jútrovih jezikov; -ieren sich, *v. r.* razvédeti se (vém), znajti se (znajdem) v kaj + razvedovati se; seznániti se + seznánjati se s čim.

Original, *n.* pervotvòr, izvirno delo, pervotnik, originál; (Urschrift) pervopís, izvirni od. pervotni spis; -=*a.* pervotvorni, pervotni; izvirni pervovírni; -ausgabe, *f.* pervotna izdaja; -ität, *f.* pervotnost, izvirnost, originalnost; -schuldschein, *m.* pervopís dolžnega lista; -text, *m.* pervopís.

Ori-ginell, *a.* pervoten, izviren, izvoren, pervovíren; pervopísen, originalen; -on, *m.* rímščice, rímčice *pl.*

Ort-fan, *m.* vihra, viher, iha, vertuna, piš, burja; -fus, *m.* podzemlje, podzémeljski svet; -ament, *n.* okrasje, lepava, lepotíče; -nat, *m.* oprava, mašna oprava; -nithолog, *m.* tičoznavec, ptičeznalec; ornitológ; =ie, *f.* tičoznanstvo, ornitologija; -isch, *a.* tičoznanski, ornitológičen; -ograf, *m.* goropisec; =ie, *f.* goropis, goropisje.

Ort, *m.* kraj, mesto, stran *f.*: trockener, nasser -, suhotina, mokrotina; niedriggelegener -, nižava, nižina; erhabener -, visočina, višina, višava; einsamer -, samotija, samija; befestigter -, ostrog; verschlossener -, zapertija; verlassener -, zapustija; aller -en, povsod; hiesigen -'s, tu, tukaj; Zeit und - angeben, povédati (vém) kedaj in kje; an einen andern -, drugam, inam; an einem andern -e, drugej, drugje, inde, drugót; -=*a.* mestni, krajevni, kraje -; =beschreibung, *f.* krajopís, krajopisje, mestopis; Örtchen, *n.* méstice, mestce.

Ortho-dox, *a.* pravoveren, staroveren, pravoslaven; -episch, *a.* pravorečen; -grafie, *f.* pravopís, pravopisje; -grafisch, *a.* pravopísen.

Örtlich, *a.* mesten, krajeven, krajen, podeželen: -e Krankheit, podeželna bolezen; *ad.* po nekterih mestih od. krajih, v kakem kraju; -keit, *f.* mestnost, krajevnost; (Ort) mesto, kraj.

Ort-olan, *m.* vertni sternád; -s=*a.* mestni, krajni, krajevni; -sangabe,

f. povedba kraja; -sbehörde, *f.* domača gosposka od. oblastnija; -sbeſchaffenheit, *f.* posebnost od. kákošnost kákega kraja; -sobrigkeit, *f.* domača gosposka; krajna gosposka; -spolizei, *f.* domača oder krajna policija; -ſeelſorger, *m.* duhovnik; -sveränderung, *f.* preselitev, premenitev prebivališča; -svorſtand, *m.* župan, predstojnik.

Oſt, *m.* vzhod, izhod, iztok; jútrovo, jutro; -= *a.* vzhoden, izhoden, iztočen, jutrov; -en ſ. Oſt; -enſibel, *a.* navidezen, na videz; -entazion, *f.* baharija.

Oſter-, *a.* velikonočni, vúzemski; -abend, *m.* velikonočna sobota, vélika sobota; -brot, *n.* miznjak, mižnjak, prezmec, velikonočni kruh; -ei, *f.* pireh, pirh, písanica, písanka; -feſt, *n.* velikonočni praznik; velika noč *f.*, vuzem; -lamm, *n.* velikonočno jagnje (g. jagnjeta); -lieb, *n.* velikonočna pesem *f.*, vuzemnica; -mahl, *n.* velikonóčnica; -montag, *m.* velikonočni od. vúzemski ponedelek; -n, *pl.* velika noč *f.* velikonóč *f.*, vuzem: zu —, o veliki noči; -palme, *f.* máčica; -ſonntag, *m.* velikonočna nedelja, velika nedelja; -zeit, *f.* velikonočni čas, velika noč *f.*

Oſt-gränze, *f.* vzhodna meja; Oeſtlich, *a.* vzhoden, vzhodenj, iztočen, jutrov; -wärts, *ad.* proti vzhodu, proti jutru; -wind, *m.* vzhodnik, zdolec, júternik, mokróš, podsolnčnjek.

Oſzillazion, Oſzillieren ſ. Schwingung, Schwingen.

Otter, *f.* vidra; (Viper) gad, modras; -fleiſch, *n.* vidrovina; -mütze, *f.* vídrovka; -ngezücht, *n.* gadja od. kačja zalega.

Ouvertiere, *f.* vvodna od. pričetna godba, vvodnica, uvertira.

Ov-al, *a.* obel, jajčast, podolgast, podólgovat; -azion ſ. Huldigung.

Oxyd, *m.* okisanec; -azion, *f.* okisanje, okisljenje; -ieren, *v. a.* okisati, okisliti; -ul, *m.* okislanec.

Oxygen, *n.* kislec, kíslek.

Oz-ean, *m.* morje, široko morje; -on, *n.* ozon.

P.

Paar, *n.* dvoje, dvojica, par; zu -en, po dvoje, po dva, s parom, spároma; zu -en treiben, v kozji rog vgnati (vženem), ugnati, ukrotiti, ustrahovati, v strah prijeti, (primem) *pf.*; ein - Ochſen, svez, vprega od. jarem volov; auf ein - Worte, na nekaj besedí, na dve - tri besede; - *a.* paren, parnat, enega para; (gerade od. ungerade) lih ali sodev; -en, *v. a.* edíniti, drúžiti, páriti: zedíniti, zdrúžiti, spáriti; -weiſe, *ad.* po dvoje, po dva - dve, po dva in dva, po paru, s parom.

Pabſt ſ. Papſt.

Pacht, *m.* zakup, najem, štant; -= *a.* zakupni, najemni; -anſchlag, *m.* prevdarek od. premet užitka; -en, *v. a.* v zakúp od. v najem v-

zeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem).

Pächter, *m.* zakupnik, najémnik, naletnik; -in, *f.* zakúpnica, najémnica.

Pacht-geld, *n.* zakúpščina, zakupnina, najemnina, najémščina; -grund, *m.* zakupno zemljišče; -gut, *n.* -hof, *m.* v zakup vzeto posestvo; -kontrakt, *m.* zakupna pogodba; -schilling s. Pachtgeld; -vertrag s. Pachtkontrakt; -weise, *ad.* -überlassen, v zakúp dati, v najem prepustiti + v zakúp dajati ɔc.; -zins, *m.* s. Pachtgeld.

Pack, *m.* bútara, povezek, bala cula; - *n.* s. Gesindel; -e *a.* povezni, zavojni; -en, *v. a.* popasti (padem), zagrábiti, zgrábiti, prijeti (primem) + popádati, prijémati; (aufpacken) naložiti, nabásati (bašem) + nakládati, nalágati, básati; (in etwas) vložiti, správiti + vlágati, spravljati; sich -, *v. r.* pobrati se (berem), správiti se. kopita pobrati + pobírati se, spravljati se; -er, *m.* nakladavec, nakladáč, basáč s. Angreifer; -et, *n.* zvezek, cúlica, ovojek; -knecht s. Packer; -leinwand, *f.* debelo platno, zavojno platno, plahtovina; -papier, *n.* debeli od. zavojni papír; -pferd, *n.* samár, tovorni konj; -sattel, *m.* tovorno sedlo; -wagen, *m.* tovorni voz.

Pädagog, *m* reditelj, rejnik, odgojitelj, odgojnik; -ik, *f.* odgojiteljstvo, pedagógika; -isch, *a.* odgojiteljski, pedagógičen; -ium, *n.* odgojiteljski zavod od. pripravnišče.

Paff! *int.* paf! pah!

Page-e, *m.* panož, paž; -in, *f.* stran *f.*, plat *f.*; -inieren, *v. a.* liste s številkami zaznamovati; -ode, *f.* pagoda.

Pah! *int.* pa! kein -, ne bev ne [mev.

Pair, *m.* pér; -skammer, *f.* zbórnica perov; -schaft, *f.* perstvo.

Pakt, *m.* pogodba; dogovor; -ieren, *v. a.* pogoditi se, dogovoriti se + pogájati se, dogovárjati se.

Paläograf-ie, *f.* staropísemstvo, znanje starega pisma; -isch, *a.* staropisen.

Pal-ast, *m.* poslopje, pavlača, palača, pojatina; -atin, *m.* palatín; -ette, *f.* paleta, málarska déščica; -adium, *n.* paladij; -asch, *m.* palaš; -iativ, *n.* mirivni pomoček, mirilo; -isade, *f.* kol, stopič, prekla, palisada; *coll.* kolje; (ein verpallisad. Ort) ostrog.

Palm-, *a.* palmov; -busch, *m.* presmec. presenec. cvetovec, prajtelj; -e, *f.* palma, pálmovo drevo (g. drevesa); (Kätzchen) múčica; abranek; -enwald, *m.* palmov gozd; -kätzchen, *n.* múčica; -öhl, *n.* palmovo olje; -sonntag, *m.* cvetna nedelja, oljíčina nedelja; -weide, *f.* rakita, iva; -weihe, *f.* blágoslov présmecev oder cvétovcev; -woche, *f.* cvetni teden; -zweig, *m.* pálmova od. oljíčina véjica. [psovka.

Pamphlet, *n.* sramotivni spis,

Pan, *m.* Pan, Veles; -acee, *f.* zdra-

vilo za vsako bolezen; -bekten, *pl.* zbirka rimskih postáv; -egyrifer, *m.* hvalivec; hvalopisec; -egyrifus, *n.* pohvalna beseda; hvalopis, hválnica; -ier, *m.* prapor, praporec, zastava; -ique, -iſcher Schrecken, *m.* nagli strah, zona; -orama, *n.* svétozor, panorama; f. Rundſchau, -ſlaventum, *n.* vseslovanstvo; -ſlaviſmus, *m.* panslavizem; -ſlaviſtiſch, *a.* vseslovanski.

Pan=talons, *pl.* dolge hlače *pl.*, dopetke *pl.*, dopétnice *pl.*; -theismus, *m.* vseboštvo, panteizem; -theon, *n.* vsebožišče, panteon; -ther, *m.* panter, pard, pardal, párdosam; = *a.* pardov; -toffel, *m.* šlebedra. šlebeder, škerpet; =held, *m.* mevža, šlapa, =holz, *n.* korek; -omime, *f.* pantomima; -tſch, *m.* godlja, plodra, čobodra, drozga, požlépica; =en, *v. a.* mésati; *v. n.* čobodrati, drozgati.

Panzer, *m.* oklóp, oklép, napersnik, hran *f.*; -handſchuh, *m.* železna rokavica; -hemd, *n.* železna košulja; -n, *v. a.* z oklopom odeti (odenem), v oklop obléči + odévati, v oklóp obláčiti; -ſchiff, *n.* oklópljena ládija; -thier, *n.* pásanec.

Päon, *m.* peon; -ie, *f.* potónika, potonka.

Pap=a, *m.* atej, tatej, óčika, očka; -agei, *m.* pápiga; =mäßig, *a.* kakor pápiga; -elhans f. Plaudertaſche.

Papier, *n.* papír, popír, bumaga; *dim.* papirček, popirček: zu - bringen, zapísati (pišem); -e, *pl.* papirji, pisma *pl.*; - *a.* papirni, papirnati; -blatt, *n.* list papirja; -fabrik, *f.* papírnica, popírnica; =ant, *m.* papírar; -handel, *m.* kupčija s papirjem; -händler, *m.* papírar, kupec s popirjem; -handlung, *f.* -laden, *m.* prodajávnica papirja; -lumpen, *pl.* cunje za papír; -macher f. Papierfabrikant; -mühle, *f.* papírnica; -ſchere, *f.* škarje za papír *pl.*; -ſtaude, *f.* papírnata rastlina. papírni germ.

Pap=illote, *f.* zavojek, prepletek; -ismus, *m.* pápeštvo, papizem; -iſt, *m.* pápeževec, pápežnik; =iſch, *a.* pápeški, papežniški.

Papp f. **Pappe**; -arbeit, *f.* lepenina, lepilo; -e, *f.* lep, klej, póp; (Brei) močnik.

Pappel, *f.* topol, *m.* u. *f.*; (ſchwarze) jagned, jagnjed; (Zitter-) trepetlika, meglénovec, ósika; - = *a.* topolov; jágnedov, trepetlikov; -holz, *n.* topolov les, topolovina; jágnedov les, jagnedovina; -kraut, *n.* -roſe, *f.* slez, slezina; -wald, *m.* topolov gozd; jágnedov gozd.

Pappen, *v. a.* lépiti, kléjiti, pópati; *v. n.* pápati; -deckel, *m.* lepenka, kléjeni ob. pópani papír; -macher, *m.* lepenkar.

Papſt, *m.* papež; - = *a.* Päpſtlich, *a.* papežev, pápeški; -thum, *n.* pápeštvo.

Para=bel, *f.* parábola; (Erzähl.) prilika, prispodoba, parábola; -boliſch, *a.* priličen, prispodoben, parabóličen; -chronismus, *m.* pomota v času; -de, *f.* parada; f. Pracht; -

de= *a.* paradni; -**dies**, *n.* raj; sveti raj, paradíž; =**=** *a.* rajski; =**apfel**, *m.* rajsko ob. volčje jábelko; =**feige**, *f.* rajska smokva, muza; =**isch**, *a.* rajski; *fig.* sprelép, prekrasen; =**vogel**, *m.* rajska tica, rájčica, rajka; -**bigma**, *n.* obrazec; sklanjalo, spregalo; -**bieren**, *v. n.* razkazovati se, šopíriti se, košatiti se; -**dox**, *a.* (seltsam) čuden; =**on**, *n.* protirék; -**graf**, *m.* odstavek, paragráf; -**lel**, *a.* soraven, ravnobežen, vštričen, paralelen; =**e**, *f.* sorávnica, ravnobéžnica; =**ismus**, *m.* soravnost, ravnobežnost, vštričnost; =**klasse**, *f.* verstnica; =**kreis**, *m.* soravník; =**linie**, *f.* vštričnica, soravnica; =**ogramm**, *n.* paralelográm; -**logismus** s. Fehlschluß; -**lyse**, *f.* mertúd, mertvica; -**lysieren**, *v. a.* čemu kaj po robu postáviti + postávljati; -**meter**, *m.* primér; -**pete**, *f.* priložič; -**phrase**, *f.* opisava; -**phrast**, *m.* razlagavec; -**plue**, *f.* dežník; -**sit**, *m.* zajédavec, ritopás; =**eu**, *pl.* zajedavke *pl.*; =**isch**, *a.* zajedav, ritopašen; -**sol**, *n.* solnčnik.

Par=chent, **Parchet**, *m.* barhan, bárhant; -**del** s. Panther; -**don**, *m.* milost, pomilostitev, prizanašba; =**ieren**, *v. a.* milostiti: pomilostiti, prizanesti, milost podeliti + pomiloščevati, prizanášati; -**e**, *n.* istopis; -**enthese**, *f.* srednji stavek, srednjik; (Zeichen) oklepáj, oklepek, serpek; -**ere** s. Gutachten; -**force**, *ad.* s silo, siloma, silama; =**jagd**, *f.* gonja, gonjba; -**fümerie**, *f.* vonjava, dišava, dišavina; -**fümeur**, *m.* dišavar, dišavinar; -**fümieren**, *v. a.* z dišavo napólniti + napolnjevati; al pari, *n.* enakocenost; -**ieren**, *v. a.* odbiti (bijem), odverniti, prestreči (strežem) + odbijati, prestrégati ic.; s. Gehorchen; -**ität**, *f.* enakocenost, enakost.

Park, *m.* angleški vert, gaj; (Thiergarten) zverinjak.

Parlament, *n.* deržavni zbor, zbórnica, parlament; -**är**, *m.* pogajavec, posredovavec; -**ieren**, *v. a.* dogovárjati se, pogájati se; -**smitglied**, *n.* zbornik; -**wahl**, *f.* volitev za deržavni zbor.

Par=mesankäse, *m.* parmezanski sir, parmezanec; -**naß**, *m.* Parnas; -**oche**, *f.* fara, farni okraj, pod zvonom kake fare; -**ochial=** *a.* farni; -**odie**, *f.* parodija; -**odieren**, *v. a.* smešno predélati + predelovati; -**ole**, *f.* geslo, glasilo; -**onomasie**, *f.* enakoglasje; -**onym**, *a.* soroden, sroden; -**orismus**, *m.* popást; mrazenje, nastóp kake bolezni; -**quett**, *n.* vlóženi tlak; vlóžena tla *pl.*

Part, *m.* del, delež; -**ei**, *f.* stranka, stran *f.*: jemandes - nehmen, potégniti s kom, pristopiti h komu, pritégniti ob. pridrúžiti se komu + potegovati s kom, s kom biti (sem); (Miets-) gost, gostovavec, stanovavec; -**ei=** *a.* pristranski; =**führer**, *m.* glavár ob. verh kaki stranki; =**gänger**, *m.* pristranec, pristranšček; =**isch**, =**lich**, *a.* pristrán, pri-

stranski; enostrán; =lichkeit, *f.* pristranost, pristranstvo; enostranost; =los, *a.* nepristrán, nepristranski, nobenostrán; =nahme, *f.* pristóp k tej ali uni stranki; =sucht, *f.* pristranost, pristranstvo; =süchtig s. Parteilich; =ung, *f.* razpertija; =wuth, *f.* razdraženost oder razkáčenost kake stranke.

Part=erre, *n.* pritličje, pritlešje, prizemlje, pri tleh; -ezettel, *n.* pogrebni list; -ie, *f.* del, část *f.*; (von Waren) kos, nekaj; (Rolle) naloga, uloga; (Land-) izgred, izlet; (Heirath) ženitev, možitev; -ifel, *f.* delec, košček; (gram.) členek, členica.

Partikul=ár, *a.* posamen, posámezen, posámesen; -are, *n.* razkazek, izkazek; -ier, *m.* zasebnik, zasobnik.

Part=isane, *f.* halabarda, partizana; -itiv, *a.* deliven, delen; -itur, *f.* partitura; -izip, *n.* deležnik, deležni naklon, priložáj; =ient, *m.* deležnik; =ieren, *v. n.* deléžiti se, deležen biti (sem): vdeléžiti se, udeléžiti se + vdeleževati se; =ium s. Partizip; -ner, *m.* deležnik, spolovinar.

Parz=e, *f.* rojenica, sojenica; parka; -elle, *f.* oddelek, kos; -ellieren, *v. a.* razkosati, na male kose razdeliti + razdeljevati; -en sich, *v. r.* šopíriti se, kèršiti se, prustiti se; -ial, *a.* delen; *ad.* déloma, nekaj.

Pasch=a, *m.* paša, baša; -en s. Schmuggeln; -er, *m.* tihotapec; =ei, *f.* tihotapstvo.

Pasquill, *n.* sramotivno pismo, psovka, paskvíl; -ant, *m.* pisavec sramotivnih pisem.

Pass, *m.* klanec, soteska, ozki prehod; (Reise-) potni list, potno pismo; (Durchgang) prehod, pot; - *a.* ugoden, všečen; -age, *f.* prehod, pot; -agier, *m.* popotnik, potnik, potovavec, prehajavec; = gut, *n.* popotniška roba; -amt, *n.* urad za potna pisma; -ant s. Passagier; -atwind, *m.* živi ob. pasatni veter.

Pass=e, *f.* preža, pažnja; -en, *v. n.* páziti, streči (strežem), prézati (im), pasti; (zusammen-) stikati se, vjémati se, prilégati se, rájmati se; (angemessen sein) prilégati se, podájati se, prav biti (sem), dobro stati (stojim); (sich (ziemen) spodobiti se, spodobno biti (sem); das passt nicht hieher, to ne gre sem; -end, *a.* priličen, primeren, pristojen, priležen, spodoben; -gang s. Pass; -ion, *f.* terpljenje; (Leidenschaft) mik, strast: - haben, míkati koga kaj, volk biti (sem) na kaj, dert biti za čem; =iert, *a.* strasten, poželjiv; =iblume, *f.* mučenica; =igeschichte, *f.* povest o Krístusovem terpljenji; =iwoche, *f.* véliki teden, =izeit, *f.* čas Krístusovega terpljenja.

Passier=en, *v. n.* u. *a.* skozi iti (grem), potovati skoz -, prehájati; prehoditi, prebresti (bredem), pregaziti; (geschehen) pripetiti se, prirájmati se, primériti se, nakljúčiti se *pf.*; (bewilligen) dovóliti, dopu-

stiti + dovoljevati, dopúščati; es passiert, še veljá, to se zajde; (nachlassen) odpustiti + odpúščati; -bar, *a.* prehoden, dovoljna gaz; -schein, *m.* prehodni list, potni list.

Passiv, *a.* terpeven, terpen; (v. d. Schuld) dolžen; -form, *f.* terpevna od. terpna oblika, terpnina; -ität, *f.* terpnost, terpevnost; -schuld, *f.* dolg; -stand, *m.* stan dolgov; -ium, *n.* dolg; (gramm.) terpevna oder terpna oblika, terpnina; -vermögen, *n.* dolg.

Pass-lich, *a.* primeren, pristojen; -los, *a.* brez potnega lista; -wesen, *n.* zadeve potnih listov *pl.*

Past-a, *f.* maz *f.*, pasta; -ell, *n.* suha barva; =malerei, *f.* malba s súhimi barvami; -ete, *f.* pašteta; =bäcker, *m.* paštetar; -or, *m.* pastor, luteranski duhoven; =altheologie, *f.* dušno pastirstvo, pastirsko bogoslovje; -at, *n.* pastorstvo.

Pat-ene, *f.* božja sklédica; -ent, =al, *a.* patentalni; =iert, *a.* povlaščen, patentiran; =widrig, *a.* patentu nasproten; -er, *m.* oče (g. -eta), duhovni oče, pater: -noster, *n.* očenáš; (Rosenkranz) molek, číslo, roženkranec, krónica.

Path-e, *m.* boter, kum, kmoter; -e, *f.* botra, kuma, kmotra; -engeld, *n.* kúmščina; -enschaft, *f.* botrinja, botrinstvo, kumstvo; -etisch, *a.* krepek, silen, živ; s. Ernst; -in s. Pathe; -ologie, *f.* patologija, poznanje bolezni; -os, *m.* važnost; čuvstvo.

Patr-es, *pl.* očetje *pl.*; -iarch, *m.* očák, patriárh; =alisch, *a.* očaški, patriarhalen; -imonial, *a.* deden, patrimonijalen; -imonium, *n.* dedina, dedovina; očevina; -iot, *m.* rodoljúb, rodoljubec, domoljúb, domorodec, vlastenec; =in, *f.* rodoljubka, domoródkinja, rodoljúbnica, vlastenka; =isch, *a.* rodoljuben, domoljuben, domoroden; =ismus, *m.* rodoljubje, domoljubje, domoljubnost, domorodstvo; -izíat, *n.* meščanska žlahtnija; -izier, *m.* mestni žlahtnik; -oziníum, *n.* praznik fárnega pomočnika; -olle, -ouille, *f.* ogledovavna od. obhodna ponočna straža, patrola; -ollieren, *v. a.* na ogled hoditi po -, patrolovati.

Patron, *m.* priprošnjik, priporočnik, patrón; (Gönner) zavetnik, varh, dobrotnik; -at, *n.* patronstvo, (cerkveno) varstvo; -e, *f.* patrona, smojnica, storek; (b. Maler) vzórnica, obrazec; -in, *f.* priprošnjica, priporočnica, patrona; zavétnica, dobrótnica; -tasche, *f.* kontúš, patronjak.

Patsch, *int.* plusk! čof! cmok! bunk! šterbunk! - *m* plosk, cmok; -e, *f.* plodra, požlépica, mozga, blato; *fig.* stiska, zadrega; -en, *v. n.* plóskati, tléskati; (im Kothe) brodíti, mozgati, berlúzgati; (im Wasser) plóskati; -füßig, *a.* ploskonóg.

Patz-en, *v. a.* čečkati, čečkáriti, mázati (mažem), macati; -er, *m.* čečkár, mazáč; -ei, *f.* čečkarija, mazarija, zmazek; -ig, *a.* napíhnjen, ošaben: -thun, kèršiti se, košatiti se.

Pauk=e, *f.* kotli *pl.*, bobonice *pl.*, pavka; -en, *v. a.* na kotle biti (bijem), bobnati; -enſchläger, *m.* bobnár, bobnavec.

Panſchal=, *a.* počezni, povprečni; -e, -geld, *n.* počezni denár, povprečni denár, počezek; -iter, *ad.* po čez, po vprek, na vprek.

Panſ=e, *f.* prestavka, prenehljej, prestanek, odmor; (im Reden) premólk; (in d. Tonkunſt) oddih, prenehljej; -ieren, *v. n.* prejénjati, prenéhati, prestati (stanem) + prejenjevati, prestájati; (im Reden) premólkniti + premolkovati; (in d. Muſik) pretíhniti.

Pav=ian, *m.* pávijan, duran; -illon, *m.* prizidek; mostóvž, mužovš, paviljón.

Pazi=ent, *m.* bolník, betežnik; =in, *f.* bolnica, betéžnica; -ſikazion, *f.* pomirje, sklep mirú.

Pech, *n.* smola; - = *a.* smolni, smólnati; -brenner, *m.* smolar; =ei, *f.* smolárnica; -brat, *m.* dreta, dretev, dermek; -fackel, *f.* smolnica; -handel, *m.* smolarija, smolarstvo, kupčija s smolo: den - betreiben, smoláriti; -holz, *n.* smolje, smolovina; -icht, *a.* smolast; -ig, *a.* smolnat, smolen, smolovít: - machen, smóliti: osmóliti; -meſte, *f.* kolomáznica, kolomáz *f.*; -nelke, *f.* smolnícica, kleg; -öhl, *n.* smolno olje, smólovec; -reich, *a.* smolnat, smolovít; -ſchwarz, *a.* černkakor žužel; -ſieder, *m.* smolar; -tanne, *f.* smreka.

Ped=al, *n.* pedál, podnóžnica; -ant, *m.* pedánt; =iſch, *a.* pedantski; -ell, *m.* šolski sluga od. služabnik.

Peg=aſus, *m.* Pegaz; -el, *m.* vodomér.

Peil, *f.* muka (moka), bol *f.*, bolečina; stiska, britkoba, britkóst, težava; -gericht, *n.* zaglavna sodnija; -igen, *v. a.* múčiti, trápiti, terpínčiti, treti (tarem, terem) stiskati, pekliti, pestiti; -iger, *m.* mučitelj, mučivec, trapivec, trinog; =in, *f.* mučivka, mučiteljica; -igung, *f.* mučitev, mučenje; -lich, *a.* mučen, mučiven, trapljív, teživen: -es Gericht, kervosodnja oblastnija, kervava od. zaglavna sodnija.

Peitſch=e, *f.* bič, korabáč; -en, *v. a.* bíčati, z bičem tepsti, bičevati, udríhati, šíbati, pretépati; =hieb, *m.* udarec z bičem; =ſtiel, *m.* bičnik, bičišče; -er, *m.* bičevavec.

Pel=torale, *n.* križec; -uniär, *a.* denaren, dnaren.

Pel=ikan, *m.* pélikan, nénasit; -oton, *n.* oddelek vojščakov; =feuer, *n.* streljávkanje.

Pelz, *m.* kožuh, šavba, šuba; *dim.* kožušek, šávbica; (Haut) koža, šavba, meh; - = *a.* kožuhov, kožušni; -en, *v. a.* cépiti: vcépiti; -futter, *n.* kosmata podloga od. pódvlaka; -handel, *m.* kožúharstvo, kupčija s kožúhovino; -händler, *m.* kožuhar; =in, *f.* kožúharica; -handſchuh, *m.* kosmata rokavica; -ig, *a.* kosmat; -jacke, *f.* kožuh, šávbica; -kirſche, *f.* hrupavka; -kra-

gen, *m.* kosmati ovratnik; -motte, *f.* molj v kožúhovini; -rock, *m.* kožuh, šavba, šuba; -schuh, *m.* kosmati črevelj; -ware, *f.* -werk, *n.* kožúhovina, kosmata roba; =händler, *m.* kožuhovinar.

Pend=ant, *m.* pristranski kos, privesek; -el, *m.* majalec, majavnik, majalo, kecalo, nepokoj; =uhr, *f.* ura z majalcem.

Pension, *f.* doslužba, zaslúženi pokoj; (Gehalt) doslužnina, mertva plača, mirovina; -at s. Erziehungsanstalt; -ieren, *v. a.* djati (denem) v zaslúženi pokoj, penzionírati; -ist, *m.* doslúženec; -stand, *m.* doslúženost, doslužnost; -sverbot, *n.* ustava od. zaderžba doslužnine.

Pensum, *n.* naloga.

Penta=glotte, *f.* bukve v petih jezikih *pl.*; -gon s. Fünfeck; -meter, *m.* petomér, petomerec, pentameter, peterostopni verz; -metrisch, *a.* petomeren; -rch, *m.* pentarh; -teuch, *m.* petere Mójzesove bukve *pl.*, pete Mójzesove bukve *pl.*

Per=emptorisch, *a.* neprelóžen, neodložen, neprelóžljiv, zadnji; -ennierend, *a.* večleten, terpežen; -fekt, *a.* popolen; (vergangen) pretekel, minúl; *ad.* popólnoma; prav dobro; =um, *n.* pretekli čas; -fid s. Treulos; -gament, *n.* pergamén, pergamént; =en, *a.* pergamenov, pergamentov, pergamenast; =macher, *m.* pergamenar; -horreszieren, *v. a.* zaverževati; -horreszieren, *v. a.* zavreči (veržem); odriniti + odrívati; -igon, *n.* cvetno ogrinjalo, cvetni obód; =blüte, *f.* obodnik; -ihelium, *n.* prisolnčje; -imeter s. Umkreis.

Peri=ode, *f.* doba, čas, občasje; (gramm.) strok, perijoda, perioda; -odisch, *a.* občasen, rokoven, periódičen, od časa do časa; -odizität, *f.* občasnost; -pherie, *f.* obód, obvód; krogomér; -pherisch, *a.* obvoden; -phrase, *f.* opisava; -phrastisch, *a.* opisen. [samokrésnica.

Perkussion, *f.* udár; -sgewehr, *n.*

Perl=e, *f.* biser; -en, *v. n.* mozeti, solzeti, cureti; -en= *a.* bíserni; = =fischer, *n.* biserolovec; =fischerei, *f.* iskanje od. lov bíserjev; =reich, *a.* bísernat, z bíserji bogat; -schnur, *f.* niz bíserjev; -geschmeide, *n.* bíserno lepotičje; -gras, *n.* medena trava, sterdenka; -huhn, *n.* pegát; (Henne) pegatka; -muschel, *f.* bisernica, bíserna ostriga; -mutter, *f.* bíserna mática; =falter, *m.* bísernik; -schrift, *f.* najdrobnejše pismo.

Perman=ent, *a.* stanoviten, stanoten, terpežen; -enz, *f.* stanovitnost.

Permission, *f* dovolitev, dovóljenje, dopuščanje.

Perpendikel, *m.* majalec, majavnik, kecalo, nepokoj; -ulär, *a.* navpičen, prostovisen.

Perpetuum mobile, *n.* samogíb, nepostój, vednogíb.

Persifl=age, *f.* zasmehovanje, posmehovanje; -ieren, *v. a.* zasmehovati: na smeh oberniti.

Person, *f.* oseba, osoba, človek;

(Wuchs) postava, rast *f.*; -al, *a.* oseben, osoben; ſ. Perſonale; der-žina; ⸗arreſt, *m.* osebni zapor; ⸗ befugnis, *n.* osebna pravica; -al, *n.* osobje, osebje, osebe *pl.* ljudjé *pl.*; ⸗gewerbe, *n.* osebna obertnija; ⸗ ien, *pl.* osebne zadeve *pl.*, osébnosti *pl.*; ⸗ſtand, *m.* število od. stan oséb, osebstvo; ⸗ſteuer, *f.* osebni davek; ⸗union, *f.* osebna zveza; ⸗zulage, *f.* osebni priveržek od. priboljšek; -en= *a.* osebni, osobni; -enbeſchreibung, *f.* osebni popis, popis osebe; -enſtand, *m.* osebstvo, osobstvo; -enverwechſelung, *f.* pomota v osebi; -enzahl, *f.* število oséb; -iſikazion, *f.* poosebitev, poosobitev, poosébljenje; -iſizieren, *v. a.* poosébiti, poosóbiti + poosebovati ꝛc.

Perſönlich, *a.* oseben, osoben; sam: -e Fürwörter, osebni zaimki *pl.*; -e Rückſicht, ozir na osebo; -keit, *f.* osebnost, osobnost, osebstvo.

Perſpektiv, *n.* daljnovíd, daljnogléd, kukalnik; -e, *f.* pogledstvo, obvidnost, peršpektiva; -iſch, *a.* obviden; daljnoviden, daljnogleden.

Pertinenzſtücke, *pl.* postranske reči, pritikline *pl.*

Perück=e, *f.* vlasulja, vlasenka, mertvolasa kodelja, baroka; -enmacher, *m.* vlasenkar, barokar.

Perzent, *n.* odstotek, odstovek, od sto; -al= *a.* odstotni.

Peſſimiſt, *m.* černovidec, slabovidec.

Peſt, *f.* kuga, mor, pomor; -=*a.* kužni, pomorni; -beule, *f.* kužni tur, kužna bula, -dampf, *m.* kužni hlap; -geruch, *m.* kužni smrad; -haus, *n.* hiša za kužne; -ilenz ſ. Peſt; *a.* ⸗iſch, *a.* kužen; -krank, *a.* kužen, okužen, na kugi bolen, ⸗heit, *f.* kužna bolezen, kuga; -wurz, *f.* repúh.

Pet=arde, *f.* petarda, razmetača, razpokača; -ent, *a.* prosivec, prosec.

Peter=ſilie, *f.* peteršilj, peteržilj, peteržiljka; -ſilien= *a.* peteršiljev; -ſpfennig, *a.* pápežev denár.

Pet=ieren, *v. a.* prositi; -it, *f.* drobno pismo, petit; -izion, *f.* prošnja, prositev; -rekaft, *n.* okamnina, okamnelina; -ſchaft, *f.* pečat *m.* u. *f.*

Petſchier=en, *v. a.* pečátiti; zapečátiti; -ſtöckel, *n.* pečatnik; -wachs, *n.* pečatni vosek.

Petz, *m.* medved; merjasec; -e, *f.* kuzla, psica.

Pfad, *m.* steza, stezda, pot, tir; *dim.* stezica, stezíčica; -los, *a.* nehoden, brezpoten.

Pfaff=e, *m.* far, pop; -en= *a.* farski, popovski; -enbaum, *m.* kapčevina; -enkäppchen, farska kápica; -entum, *n.* farstvo, popovstvo.

Pfahl, *m.* kol, steber, rakla; *dim.* količ, količek, stebrič; *coll.* kolje; -brücke, *f.* most na kolé; Pfählen, *v. a.* kóliti, kóličiti, s koljem graditi: obkóliti, okolíčiti, s koljem ograditi, kole zasaditi + s koljem grájati, kole zasájati; -graben, *m.* rov; -ramme, *f.* oven; -werk, *n.* kolje, količe; -wurzel, *f.* serčna korenina.

Pfaidler s. Trödler.

Pfalz, *f.* palača, pavlača, pojatina; -graf, *m.* falski grof.

Pfand, *n.* zastava, zastavilo; zalog, zaklad; (gerichtl.-) rubeščina, zarúbljeno blagó: zum -e geben, zastáviti, v zastavo dati + zastávljati. v zastavo dajati; ein - lösen, zastavo rešiti od. izkúpiti + reševati; - = *a.* zastavni; -auslösung, *f.* rešitev zastave; Pfändbar, *a.* rubljív, zarubljív; -besitz, *m.* posést zastave -brief, *m.* zastavni list; -bürge s. Geißel.

Pfänd=en, *v. a.* rúbiti, rúbati: zarúbiti, pod zastavo vzeti + zarubljevati; -er, *m.* rubivec; -erecht, *n.* pravica do rubila; -erspiel, *f.* igra v zastave.

Pfand=geber, *m.* zastavodavec, zastavljavec; -gläubiger, *m.* zastavni upnik, zastavnik; -haus, *n.* zastávnica, zastavljávnica, zastavílnica; -inhaber, *m.* imetnik zastave, zastavoimec; -kapital, *n.* zastavna glávnica; -lich, *a.* zastaven; -lösung, *f.* rešitev zastave; -nehmer, *m.* zastavojemec, zastavojemnik; -recht, *n.* zastavna pravica; -schaft, *f.* zastava, zastavilo, zastavnost; -schein, *m.* zastavni list; -stück, *n.* zastávljena reč, zarúbljena reč *f.*

Pfändung, *f.* rubilo, rubež, rúbljenje, zarubitev, vzetje pod zastavo; (v. Sache) rubeščina, rubežina, zarúbljena roba; -sbewilligung, *f.* dovolitev k rubljenju; -stare, *f.* rubnina; -sunkosten, *pl.* rúbežni stroški *pl.*

Pfand=verschreibung, *f.* zastavno pismo, zastavni zapis; -vertrag, *m.* zastavna pogodba; -weise, *ad.* zastavno, v zastavi.

Pfann=e, *f.* ponva, ponóvica, ponovka; *dim.* pónvica; -endeckel, *m.* pokrovec; -enfuchen, *m.* cvertnik, cvertnják, povitnjak; -enschmied, *m.* ponvár.

Pfarr=, *a.* farni, župni; (zum Pfarrhof gehörig) fárovski; -amt, *n.* fara, farni urad; -benefizium, *n.* fájmoštrovi dohodki *pl.*; -bezirk, *m.* fara, pod zvonom kake fare; -e, *f.* fara, duhovnija, župa, plebanija; -er, *m.* fájmošter, fármešter, župnik, plebán; = = *a.* fájmoštrov; -gemeinde, *f.* fara, farna srenja, farani *pl.*; -grundstück, *n.* farno posestvo; -haus, *n.* -hof, *m.* farovž, duhovnišče; -kind, *n.* faran, farman, župljàn; -kirche, *f.* farna cerkev *f.*; -leute, *pl.* farani, fármani *pl.*; -siegel, *n.* farni pečát; -sprengel, *m.* fara, farni okraj, pod zvonom; -verleihung, *f.* podelitev fare; -wiese, *f.* fárovški travnik; župnica; -zehent, *f.* farna desetina.

Pfau, *m.* pav; (Weibch.) pavica; -en = *a.* pavov, pavji; =auge, *n.* pávovo od. pavje okó (g. očesa); pavlinček; =feder, *f.* pávovo ober pavje peró (g. peresa); =schwanz, *m.* pavov rep; -henne, *f.* pavica, pavovka.

Pfeffer, *m.* poper, perper; (türkischer-) póprika, turški poper; - = *a.* poprov; -büchse *f.* -faß, *n.* poper-

nica, poprovnjak; -kuchen, *m.* pópernik, popernják; -münze, *f.* poprova meta; -n, *v. n.* pópriti, póprati: opópriti, s poprom potresti od. poštúpati; -schwamm, *m.* lesíčica, blagva; -stoff, *m.* poprovina; -strauch, *m.* poprov germ, póprovec.

Pfeif=chen, *n.* piščalka, piščálica; -e, *f.* pipa, lula, fajfa: (Blasinstrument) piščál *f.*, piščel *f.*, piščalka, piskel *f.*, svirala; (Hirten-) žvegla, frula; -en, *v. a.* žvížgati, zvízdati: zažvížgati; (an d. Fingern) berlízgati: berlízgniti, zaberlízgati; (an d. Pfeife) pískati, svírati, žveglati; von d. Vögeln) gostoleti, gostolévati, žvergoleti; (v. Winde) briti (brijem), frúliti; -en, *n.* žvižg, žvížganje; pisk, piskanje; žvergolenje; =bein, *n.* piščel *f.*; =beschlag, *m.* kovanje; =brenner, *m.* pipar, lular; =kopf, *m.* lula, pipa; =mundstück, dulec, cev *f.*, cevka; -er, *m.* piskavec, piskáč, sviralec; (mit d. Munde) žvížgavec.

Pfeil, *m.* puščica, pušica, pšica, strelica; - = *a.* pušični; -artig, *a.* pšičast, strelast; -bogen, *m.* lok; -er, *m.* slop. steber, opora; (Thürpfoste) stožér, podboj; =chen, *n.* slopec, stebrič, stebriček; -förmig, *a.* pšičast; -föcher, *m.* strelotók; -schnell, *a.* hiter kakor strela; kakor bi strelil od. trenil; -schütze, *m.* strelár; -träger, *m.* strelonosec.

Pfennig, *m.* vinar, belič, škúfica; -fuchser, *m.* stiskávt, mečkavec.

Pferch=e, *f.* tamar, osek, obor, okol; -en, *v. a.* tamáriti; s. Einpferchen.

Pferd, *n.* konj; *dim.* konjič; konjiček; *coll.* konjica, konjstvo: zu-, jež; sich zu -e setzen, konja zajézditi od. zasesti (sedem), na konja sesti + zasédati; vom -e steigen, razsesit od. razjáhati (jašem) konja, s konja stópiti + razsédati ɔc.; elendes -, kljuse (g. eta), kleka; Mutterkobila; schwarzes -, vranec; weißes -, belec, sivec; Eisenschimmel, sirec; braunes -, pram, pramček, rijavec u. s. w. -e *a.* konjski; -arbeit, *f.* konjsko delo, delo s konji, -arzt, *m.* konjski zdravnik; -beschlag, *m.* kovanje kónj; -bürste, *f.* kertača; -decke, *f.* podsedlica, plahta, šabraka; -dieb, *m.* konjski tat; -fleisch, *n.* konjsko meso; -follen, *n.* žrebe (g. -eta); žrebica; -geschirr, *n.* konjska oprava, zaprega; -gurt, *m.* podproga, podprog, podpašnja; -haar, *n.* konjska dlaka; (am Halse) griva; (des Schweifes) žima; -handel, *m.* konjarstvo, kupčija s konji; -hären, *a.* žimnat, žimen; -hirt, *m.* konjski pastír; -huf, *m.* kopito; -kastanie, *f.* divji kostanj; -knecht, *m.* konjár, konjski hlapec, konjúh; -kraft, *f.* konjska moč *f.*; -krankheit, *f.* konjska bolezen *f.*; -kleine, *f.* vajet, *f.* u. *m.* povodec; -mähne, *f.* konjska griva; -markt, *m.* konjski terg od. semenj; -mist, *m.* konjšček, konjski gnoj; -münze, *f.* konjska meta; -rennen, *n.* direk, dirk s konji; -sattel, *m.*

sedlo, konjsko sedlo; -schweif, *m.* konjski rep; -eschwemme, *f.* konjska kopev *f.*; -stall, *m.* konják, konjski hlev, konjúšnica; -ezucht, *f.* konjereja, konjska reja.

Pfiff, *m.* žvižg; (and. Pfeife) pisk; -ertling, *m.* lesíčica; -ig, *a.* premeten, šegav, prebrisan, zvitorép; =keit, *f.* premétenost, šegavost; -ikus, *m.* premétenec, zvitorepec.

Pfingst- *a.* bínkoštni, bínkuštni, duhóv; -blume, *f.* bínkoštnica; -en, *pl.* bínkošti, bínkušti *pl. f.*, duhovo, trojaki *pl.*; -feiertag, *m.* bínkoštni praznik; -montag, *m.* bínkoštni ponedelek; -rose, *f.* bínkoštnica, potónika; -sonntag, *m.* bínkoštna nedelja, risalska nedelja; -zeit, *f.* bínkoštni čas, duhovo.

Pfirsich, *f.* breskev, breskva; (deren Fleisch vom Kerne geht) kálanica, platovnica; (Härtling) kostnica, koščnica; -= *a.* breskov, breskvin; -baum, *m.* breskev, breskva, breskovo drevo (g. drevesa); -blüte, *f.* breskov od. breskvin cvet; -fern, *m.* breskova koščica.

Pflanz-e, *f.* rastlina, zel *f.*, zelišče, zelina, cep *f.*; *dim.* rastlínica; *coll.* rastlinje, rastlinstvo, zelinje, bilje; (Setzling) sadika, cepiga, sajenica; (von selbst gewachsen) samosevka, samosevec; -en= *a.* rastlinski, zeliščni; -en, *v. a.* saditi, sajévati: vsaditi, usaditi, zasaditi + vsájati, zasájati; =anatomie, *f.* rastlinska anatomija; =beet, *n.* greda, gredica; =beschreibung, *f.* rastlinopís, rastlinopisje; =buch, *n.* rastlinjak; rastlinske bukve *pl.*; =chemie, *f.* rastlinska ločba od. kemija; =esser, *m.* rastlinojedec; =fressend, *a.* rastlinojeden: -e Thiere, rastlinojedka; =forscher, *m.* rastlinoslovec; =kunde, *f.* rastlinoznanstvo, rastlinoslovje; =laus, *f.* mešica, zelna uš; =lehre f. Botanik; =reich, *a.* z rastlinjem bogat, rastlinat; =saft, *m.* rastlinski sok; =thier, *n.* rastlinoživec; =versteinerung, *f.* okamenela rastlina, rastlinska okamnelina; -er, *m.* sadivec, zasajavec; (Kolonist) selnik, naselnik, naselec; -erin, *f.* sadivka, zasajavka; naselnica; -garten, *m.* sadovnják, sadišče, sadežnik, sadovnik; **Pflänzling**, *m.* cep, cepiga; -schule, *f.* sadišče, zasadišče, sadílnica; -stadt, *f.* selišče, naselitev, nasélbina; -ung, *f.* saditev, sájenje; (Kolonie) nasélbina; naselitev, selo.

Pflaster, *n.* obliž, oblepek, oblaga, flašter; (Estrich) tlak, dlažba; -= *a.* obližni, oblepni; -er, *m.* tlakar, dlažič; -käfer, *m.* španska muha; -material, *n.* dlaživo; -n, *v. a.* tlak délati, dláziti; -stein, *m.* kamen za tlak, dlažnik; -treter, *m.* klatež, postopáč, pohajkovavec; -ziegel, *m.* dlažnik.

Pflaume, *f.* sliva; (Zwetschke) češplja, češpelj, sliva; -n= *a.* slivov; češpljev; -nbaum s. Pflaume; -ngarten, *m.* slivnik, slivnjak; -nhändler, *m.* slivár; -nholz, *n.* slivov les,

slivovina; -nferu, *m.* slivova koščica; -nfuchen, *m.* slivovnik.

Pfleg=e, *f.* skerb *f.*, varstvo, skerbstvo; (Erziehung) reja, izreja, odgoja; (Bedienung) strežba, strega; (d. Künste, Wissenschaften) gojitev, verdeva; olika, omika, izobraževanje; -ältern, *pl.* krušni starši, rejniki *pl.*; -befohlen, *a.* skerbi izročen, pod skerbjó, koga na skerbi imeti (am); =e, *m.* oskerbovanec, varovanec; *f.* oskerbovanka, varovanka; -efind, *m.* rejenec, rejenček, rejenčič; rejenka; -mutter, *f.* rednica, rejnica; -en, *v. a.* u. *n.* skerbeti za kaj, koga na skerbi ob. pod varstvom imeti (am); (verwalten) oskerbovati, oprávljati, upravljati; (bedienen) streči (strežém): postreči; (erziehen) rediti, gojiti: izrediti, odrediti, odgojiti; (kultivieren) likati, míkati, verdévati, gojiti; (gewohnt sein) navado imeti, vajen biti (sem), rad -; (wird gewöhnl. durch frequentative u. iterative Zeitwörter gegeben, als: er pflegt zu trinken, popíva; wann pflegst du in die Schule zu gehen, kedaj hodiš v šolo? u. s. w.); der Ruhe -, počívati; Unterhandlungen -, pogájati se, dogovárjati se; Verhandlungen -, obravnovati; Umgang -, pečati se, pajdášiti se; -er, *m.* skerbník, varh; strežnik, streže (g. -eta), strežáj; oskerbník, upravnik; = in, *f.* oskerbnica; strežnica, strežajka; -efohn, *m.* rejenec, rejenček, hránjenec; -etochter, *f.* rejenka, rejénčica; -evater, *m.* redník, rejnik, krušni oče (g. -eta); -lich, *ad.* kakor gre; -ling s. Pflegekind; -schaft, *f.* varstvo, skerbstvo; =lich, *a.* varstvén, skerbstvén.

Pflicht, *f.* dolžnost; (Befehl) zapoved *f.*; (Abgabe) dávščina, odrajtovilo; - = *a.* dolžnostni, po dolžnosti; -beflissen, -eifrig, *a.* vnet za svoje dolžnosti, prizadeven, prizadevljiv; -brüchig, *a.* prisegolomen; -erfüllung, *f.* spolnovanje svojih dolžnosti; -exemplar, *n.* zapovédani iztisek; -frei, *a.* dolžnosti prost oder odvezan; -gebot, *n.* zapoved dolžnosti *f.*; -gefühl, *n.* čuvstvo za dolžnost; -ig, *a.* zavezan, obvezan; podložen; -leistung, *f.* oprava dolžnosti; -mäßig, *a.* dolžnosten, po dolžnosti; -schuldig, *a.* dolžen; -theil, *m.* dolžni delež; -treu, *f.* dolžnosti zvest; -vergessen, *a.* dolžnosti pozabljiv, maloroden za svoje dolžnosti; -verletzung, *f.* prelom dolžnosti, prestopek zapovedi; -widrig, *a.* dolžnosti nasproten; *ad.* proti dolžnosti.

Pflock, *m.* kol, panj, čok.

Pflück=en, *v. a.* tèrgati: utèrgati + utergovati; (ausrupfen) púliti, pipati (pljem): izpúliti, popúliti; (Blumen) tèrgati, brati (berem): natèrgati, nabrati + nabírati; (rupfen) skubsti: oskubsti; -er, *m.* tèrgavec, tergáč.

Pflug, *m.* plug, drevo (g. drevesa), oralo; - = *a.* plužni; -balken, *m.* gredelj, gredelj (g. -ljna); -bar, *a.*

oralen, ralen, oren; -deichſel, *f.* plúžnica; -eiſen, *n.* čertalo.

Pflüg-land, *n.* rál *f.*, oranica, órnica; -en, *v. a.* orati (orjem), plúžiti: razorati, zorati: zu Ende -, doorati + doárjati; -en, *n.* oratev, or *f.*, ral *f.*; -er, *m.* rataj, oratáj, oratár.

Pflug-geſtell, *n.* kerstan, kristan; -haupt, *n.* oplaz, plaz; -kehre, *f.* obračilo; -meſſer, *n.* čertalo; -rad, *n.* plužno; -räder, *pl.* plúžnice *pl.*, plužniki *pl.*; -reute, *f.* ótika, verklja, vèrkljica, ratka; -ſchar, *f.* lemež, ralo; -ſterze, *f.* ročica, ročáj; -ſtürze, *f.* deska, dilja; -vieh, *n.* svez; -zeit, *f.* or, *f.*

Pfort-e, *f.* vrata *pl.*; *dim.* vratca *pl.*; -en- vratni.

Pförtner, *m.* vratár; -in, *f.* vratárica.

Pfo-ſte, *f.* podboj, vereja, verija; -. Pfeiler; -te, *f.* šapa, taca, copata.

Pfriem, *m.* -e, *f.* šilo, bodilo; (ſpitzig zulauf. Grundſt.) klin, rep.

Propf, *m.* zamašek, čep, zatič, zaterjalek; (Reis) cepič, cep; -en, *v. a.* gatiti, phati (am u. pšem) mašiti, žokati: nagatiti, naphati, namašiti, nažokati, napókati; (veredeln) cépiti: ucépiti, pocépiti; in den Korb -, v zarezo ob. v žleb cépiti; in den Spalt -, v sklad cépiti; -er, *m.* mašivec; cepivec; -meſſer, *n.* cepivnik, cepivni nož; -reis, *n.* cepič, cepika; -wachs, *n.* cepivni vosek; -werkzeug, *n.* cepilo, cepivno orodje; -zieher, *m.* čepovlák.

Pfründ-e, *f.* prebenda, duhovnija; duhovska služba; -enertrag *m.* dohodki kake prebende; -ler, *m.* preskerbovanec, ubožec; -ner, *m.* prebendár; ſ. Pfründler.

Pfühl, *m.* vzglavje, podzglavje, blazina, vájšnica.

Pfuhl, *m.* kal, kalíž, kališče, kaluža, mlaka, mlakuža; -ig, *a.* kalužen, mlakužen; -ſchnepfe, *f.* kozica.

Pfui, *int.* fej! fej te bodi! pej! pej te bodi.

Pfund, *n.* funt, libra; -. *a.* funtni, líberni; -birn, *f.* fúntnica, líbernica; Pfünder, *m.* funtnik, líbernik; -gewicht, *n.* funtna teža; Pfündig, *a.* funtni, líberni; -leder, *n.* podplatno usnje; -ſohle, *f.* podplat *m.*; -weiſe, *ad.* na funte, po funtu, po libri.

Pfuſch-en, *v. a.* kerpúcati, verpúcati, pálčiti, pačúhati, šušmáriti, mečkati; -er, *m.* šušmár. pačúhar, kerpucar, mojsterskaza; (Kurbfuſcher) mazáč, mojsterskaza; -ei, *f.* šušmarija, kerparija; -in, *f.* šušmarica; -werk ſ. Pfuſcherei.

Pfütz-e, *f.* mlaka, mlakuža, kaluža, luža, muža, mužava, kal; -enwaſſer, *m.* lúžnica, mlakúžnica, kalúžnica; -ig, *a.* kalužen, kalužnat, lužen, lužnat.

Pha-eton, *m.* fáeton; -erogam, *n.* vidnoplódnica, rastlina očítnega cvetja.

Phänomen, *n.* prikazen *f.*, pri-

Phantaſ-ie, *f.* domišlija, domišljava, umišlija, umišljava, obrazotvornost, obraznost, fantazija; -iegebilde, *n.* umislek; -iereich, *a.* domišljív, umišljív, umišljav, žive

domišljije; -ieren, *v. n.* blesti, (bledem), blodíti, blancovati, blázniti, blaznovati; -ma, *n.* privíd, prikazek; -t, *m.* sanjavec, sanjáč; -ſtiſch, *a.* sanjarski; -terei, *f.* sanjarija.

Phantom, *n.* privíd, prividek.

Phariſä-er, *m.* farizéj, farizejec; *fig.* licemér, licemérnik; -iſch, *a.* farizejski; -ismus, *m.* farizejstvo.

Pharma-zeut, *m.* lekarnik, lekoslovec; =iſch, *a.* lekarski, zdravilski; -logie, *f.* lekoznanstvo.

Phaſ-e, *f.* mena, spremena, spremémba; doba; *fig.* stopnja.

Phil-antrop, *m.* ljudomil, človekoljúb, človekoljubec; =ie, *f.* ljudomilstvo, človekoljubje; =iſch, *a.* ljudomíl, človekoljuben; -iſter, *m.* filister.

Philo-log, *m.* jezikoslovec, jezikoznanec, filológ; =ie, *f.* jezikoslovje, jezikoznanstvo, filologija; =iſch, *a.* jezikosloven, jezikoznanski, filológičen; -ſoph, *m.* modroslovec, modroznanec, modrijan, móderec, filozóf; =ie, *f.* modroslovje, modroznanstvo, filozofija; =ieren, *v. n.* modrovati, resnico premišljevati od. preiskovati; =iſch, *a.* modrosloven, modroznanski.

Phiole, *f.* sklenica.

Phlegma, *n.* hladnokervnost, hladnokervje, hladna kri (g. kerví) *f.*; -tiker, *m.* hladnokervnik; -tiſch, *a.* hladnokèrv, hladnokerven.

Phon-etiſch, *a.* zvukosloven, glasosloven; -iſch, *a.* zvučen, zvočen, glasen.

Phönix, *m.* samolét, fenis.

Phosphor; *m.* fosfor, koščenec; -= *a.* fósforni, fósforov; -eszenz, *f.* svetlínčenje; -eszieren, *v. n.* svetlínčiti se, svétiti se; -ſäure, *f.* fósforova kíslina.

Photo-graf, *m.* svetlopisec; -ie, *f.* svetlopís, svitlopís, svetlopisje; -meter, *m.* svetlomér.

Phraſe, *f.* rek, rekočina, govorilo; *fig.* prazna beseda; -ologie, *f.* nabira rekov.

Phyſik, *f.* naravoslovje, prirodoslovje, naravoznanstvo, fizika; -aliſch, *a.* naravosloven, prirodosloven, fizikalen; -er, *m.* naravoslovec, fizik, fizikar.

Phyſio-gnomie, *f.* obraz, podoba; -gnomik, *f.* obrazoznanstvo, fiziognómika; -gnomiſch, *a.* obrazoznanski, fiziognómičen; -log, *m.* životoslovec, fiziológ; =ie, *f.* životoslovje, fiziologija; =iſch, *a.* životosloven, fiziológičen.

Phyſiſch, *a.* natorni, natorski, priroden, prirodosloven, prirodoznanski, fizičen; -e Großjährigkeit, prava polnoletnost; -e Kraft, telesna moč *f.*

Phyto-graf, *m.* rastlinopisec, =ie, *f.* rastlinopís, rastlinopisje; -lythen, *pl.* rastlinske okamenine od. okameneline *pl.*

Pi-ano, *ad.* lahno, polahno, lagano, =forte, *n.* glasovír; -ariſt, *m.* piarist; -aſter, *m.* pijaster.

Pich-en, *v. a.* smóliti: zasmóliti, s smolo zamázati (mažem); -er, *m.* smolivec.

Pick, *m.* pik, kec; -e, *f.* cepín, pikón; -häring, *m.* slanik; *fig.* glumáč, pavliha; -elhaube, *f.* šišák, -en, *v. a.* kljevati (kljujem), zobati (bljem), píkati; -et, *n.* pikét; -ling, *m.* slanik; -nick, *n.* skupna gostija, piknik.

Pie=ce, *f.* kos, del; -beſtal, *n.* stalo, stojalo, podstavek, podslomba; -fe, *f.* kopje, súlica; (in d. Kartenſpiel) zelja, pik; =nier, *m.* kopjaník; -nträger, *m.* kopjár; -hammer, *m.* pikón, cepín; -per, *m.* cipa.

Piet=ät, *f.* pobožnost, vdanost, ljubezen; -ismus, -iſt, ſ. Frömmelei, Frömmler; Pigment, *n.* barvivo, barvilo.

Pik=ant, *a.* rezen, rezek, rezéč; (intereſſant) zajimav, zanimív, zanimljív, mikaven; -ieren, *v. a.* píkati, zbádati.

Pilaſter, *m.* steber, slop, stolp.

Pilger, *m.* romar, božjepotnik; (Wanderer) potnik, popotnik; -=*a.* rómarski, božjepotni; -fahrt, *f.* božja pot; -in, *f.* rómarica, božjepótnica; popótnica; -n, *v. n.* rómati; na božjo pot iti (grem), na božjo pot hoditi; (wandern) potovati, popotovati; -ſchaft, *f.* rómarstvo; -=mann, *m.* romar, božjepotnik; -ſtab, *m.* rómarska pálica; Pilgrim ſ. Pilgersmann.

Pil=le, *f.* svalek, pílika, krogljica; -lenſchachtel, *f.* škatlja za svalke; -otſ. Steuermann; -z, *m.* gliva, gljiva; glibanja.

Pimper=nelle, *f.* bedrenec, bedernik; strášnica; -nuſs, *f.* klokáč, klokec, kloček; =ſtrauch, *m.* klóčičevec, klóčičevje, klokočina.

Pimpinelle ſ. **Pimpernelle.**

Pin=guin, *m.* pingvín, tolstnica; -ie, *f.* pinija, pažulek; (Frucht) pinela; -iole, *f.* pinela; -ne, *f.* cvek, klin; -ſel, *m.* čopič, čopíček, penzelj (g. -ljna); *fig.* tepec, bebec, prismoda; =ei, *f.* malarija; =n, *v. a.* s čopičem délati; =ſtrich, *m.* poteza s čopičem; -te, *f.* pinta; -zette, *f.* pincetka.

Pionier, *m.* pionír, rovokóp; -=*a.* pionírski; -korps, *m.* pionírski oddelek.

Pip, *int.* pip! pit! čivk! -e, *f.* pipa; -en, *v. n.* čívkati, čivkljati, čebljati; -hahn, *m.* petelinček; -huhn, *n.* puta; -ps, *m.* pika, tipec.

Pi=quet, *n.* pikét; -rat, *m.* morski razbojnik, gusár, korzár; -rol ſ. Goldamſel; -ſang, *m.* rajska smokva, muza.

Piſſ=e, *f.* scanje, scalina, scálnica, mokrica; -en, *v. n.* scati (ščim): poscati se + poščívati se, (v. Rindern) cúrati; (unfreiwillig) uscati se + uščívati se, uščávljati se; -=er, *m.* uscanec, oscanek; =in, *f.* uscanka. [-baum.

Piſtazie, -nbaum ſ. Pimpernuſs.

Piſt=il, *n.* plódnica; -ole, *f.* samokrés, pištola; -o l e n=*a.* samokresni, pištolni; =halfter, *f.* tok za samokrés; =ſchuß, *m.* strel iz samokresa od. pištole. [krasen.

Pittoresk, *a.* čudno lep, vabiven,

Pla-che, *f.* planjava, planota; (grobes Tuch) plahta; **-cieren**, *v. a.* umêstiti, postáviti + umeščevati; **ſich -**, *v. r.* nastániti se.

Plack ſ. **Plage**; **-en**, *v. a.* ploščiti, tláčiti; (plagen) pestiti, derviti, vícati, hudo imeti (am); **ſich -**, *v. r.* ubíjati se; **-er**, *m.* vicar; **=erei**, *f.* vicarija, nadlega, stiskava.

Plafond, *m.* strop; (unter demſelben) podstropje; **-biele**, *f.* opernica.

Plag-e, *f.* muka (moka), težava, nadlega, noja, stiska; *fig.* šiba, kazen *f.*; **-egeiſt**, *m.* mučivec, stiskavec; **-en**, *v. a.* mučiti, vícati, trápiti, težáviti, pestiti; hudo imeti (am), zatírati, pritískati, stískati; d. Neugier plagt ihn, radovednost ga lomi od grudi; **ſich -**, *v. r.* trúditi se, ubíjati se, pertiti se, vícati se; **-er**, *m.* nadlegovavec, nadležnik; mučivec, zatíravec, stiskavec, **=ei** ſ. Plackerei.

Plag-ge, *f.* dern, ruša, rušina; *coll.* dernovje; **-iat**, *n.* pismokradež, pisáteljska tatvina; **=or**, *m.* pismokradec, pisatelj tat.

Plaid-ieren, *v. n.* pred sodnijo zagovárjati, potegovati se za -, pred sodnijo braniti; **-oyer**, *n.* zagovor pred sodnijo.

Plakat, *n.* razglás, oglás.

Plan, *m.* osnutek, osnova, čertež, načért, načertek; *fig.* namislek, namera, naklép, nakana; (Ort) ravnica, raván, planota; **- a.** plan, raven.

Planet, *m.* premična zvezda, premíčnica, planét; **-enbahn**, *f.* pot od. draga premíčnic; **-enſyſtem**, *n.* sestava premíčnic.

Plani-glob, *n.* planokroglja, planiglób; **-metrie**, *f.* planomerstvo, planimetrija; **-eren**, *v. a.* planiti, ravnati: zravnati; gláditi + uglá-diti.

Planke, *f.* planka, tinj.

Plänkel-ei, *f.* streljávkanje, puškárjenje; **-n**, *v. n.* streljávkati, puškáriti.

Plan-lenreihe, *f.* tinj, planke *pl.*; **-los**, *a.* brez namena, brez namísleka; **-mäßig**, *a.* namíšljen, premíšljen, namenjen, namerjen; **=keit**, *f.* premíšljenost; **-voll**, *a.* spremíšljen; **-tage**, *f.* nasélbina, naselítev.

Plapper-ei, **-er** ſ. Plauſcher; **-haft**, *a.* blebetav, žlobudrav, gobezdav, klopotav; **=igkeit**, *f.* blebetavost, žlobudravost, gobezdavost ɔc.; **-n**, *v. n.* blebetati (ám u. ečem), blabostiti, žlobudrati, gobezdati, trabazgati, čvekati, čenčati, kvériti.

Plärr-auge, *f.* kermežljivo, kermežljavo od. berlavo okó (g. očesa); **-äugig**, kermežljív, kermežljav, berlav; **-en**, *v. n.* dreti se (derem), vékati (večem); cmériti se; **-maul**, *n.* cmera, vekulja.

Plaſt-if, *f.* tvorstvo, kipotvorstvo, plástika; **-iſch**, *a.* plástičen; kipotvoren.

Plat-ane, *f.* platan; **-eau**, *n.* planota; visota, visočina; **-ina**, *f.*

plátina; belo zlato; -ouiſch, *a.* platonski.

Plätſchern, *v. n.* plúnkati, klómpati, plívkati, plívskati, žlompotati, plati se (poljem); čofotati (ám und očem), žlepetati (ám und očem); čopljati.

Platt, *a.* ploščat, ploščnat, plošnat, plosk; *fig.* prost, nizek; -e Stirn, nizko čelo; -e Wahrheit, gola od. čista resnica; -er Menſch, zaróbljenec; -deutſch, *a.* doljnonemški; prostonemški; *ad.* naravnost, brez okoliša; -e, *f.* plošča, ploča, ploska, škerl; (bot.) glavica; (Fläche) plán *f.*, planota, raván *f.*, raven *f.*, ravnota, ploščád *f.*; (Glatze) pleša; -en, *v. a.* ravnati: poravnati, zravnati; -erbſe, *f.* robačka; -erdings, *ad.* do cela, do dobra, popólnoma; -fiſch, *m.* ploča, kambala; -form, *f.* ploščatina, ploščina; -fuß, *m.* podplat, stopalo; (Perſon) ploskonožec; -füßig, *a.* ploskonóg, ploskonožen; -heit, *f.* ploščnatost, plošnatost; *fig.* prostáščina, priprostost, priproščina; -hufig, *a.* ploskoróg; -ieren, *v. a.* platírati, posrébriti + posrebrovati; -kopfig, *a.* ploskogláv; *fig.* butast, tumpast; -naſe, *f.* ploščnati nos; (Perſon) ploskonós; -ner, *m.* ploščnár.

Platz, *m.* (Ort) mesto, kraj; (Raum) prostor; (Markt-) terg, teržišče, semnjišče, sejmišče; (Kampf-) bojišče; (Tanz-) plesišče u. ſ. w.; - gemacht! s poti! na stran! - machen, umakniti se, prostor narediti + naréjati; nehmen Sie -, sédite! vsédite se! - greifen, obveljati, veljavo zadobiti; fahler -, golina, goljava; -! *int.* plosk! plesk! tresk! - = *a.* mestni; -büchſe, *f.* pokálnica; -chen, *n.* mestce, méstice, prostorček; -kommando, *n.* plackomanda; -en, *v. n.* plóskati, pléskati, čofotati: plosknìti; (zerſpringen) póčiti, pókniti, razpókniti, razpóčiti se, razleteti se, razmakniti se *pf.*; -er, *m.* plosk, plesk; -major, *m.* placmajór; -pulver, *n.* pokavni smodník; -rafete, *f.* razpokača; -regen, *m.* ploha, lijavec; nalív.

Plauder=ei, *f.* blebèt, blebetanje, žlobudranje, gobezdanje; -er, *m.* blebetavec, blebetalo, klevetavec, žlobudravec; -haft, *a.* blebetav, klevetav, gostobeseden, gobezdav, žlobudrav; =igkeit, *f.* blebetavost, klevetavost; -in, *f.* blebetulja, klevetulja, klevetavka, žlobudrala; - *n. v. n.* blebetati (ám und očem), klevetati (ám und očem) gobezdati, čelestati, česnjati, raglati; -taſche, *f.* blebetalo, klepetalo, raglalo, žlobudralo.

Plauſch=en, *v. n.* klepetati (ám u. očem) žvèrgati, čávžati, gobezdati, raglati, kvériti, kvasiti, česnjati, čénčati; -er, =ei ſ. Plauderer, Plauderei.

Plauſibel ſ. Annehmbar.

Plebej=er, *m.* prosták, nežlahtnik, plebejec; -iſch, *a.* prostaški, plebejski.

Plejaden, *pl.* gostoseveci *pl.*, gostožirci *pl.*

Plen=arfitzung, *f.* popolni od. celokupni zbor; -arverſammlung, *f.* popolna skupščina; -ipotenz ſ. Vollmacht. [polnek.

Pleonasmus, *m.* pleonazem, nad-

Plombieren, *v. a.* s svincem zaliti (lijem) od. zatekniti + zalívati od. zatíkati.

Plötzlich, *a.* nagel, nenadan, prehvapen, nepričakován; *ad.* naglo, nágloma, nanágloma, máhoma, hípoma, zvíškoma, zvíškama; als -, kar.

Pluder=hoſen, *pl.* široke hlače *pl.*, bregeše *pl.*; -n, *v. n.* mahedrati.

Plumps! *int.* šterbúnk! plunk! *a.* okoren, nevkreten, nespreten, nespráviten, štorast, nestoren; -e, *m.* okornež, štorklež, telebán; *f.* štorkla; -en, *v. n.* plúnkniti, plívkniti, šterbúnkniti, plúsniti + plúnkati, plívkati, šterbúnkati, plúskati; -heit, *f.* okornost, nevkretnost, nespretnost; -hoſe ſ. Pluderhoſen; -ſack, *m.* zvita ruta.

Plunder, *m.* ropotija, kložnja, šara, starina, zbrav, *f.* šent.

Plünder=er, *m.* plenitelj, plenjevavec, grabežljivec, grabitelj; -n, *v. a.* pléniti, grábiti, grabúniti, po sili jemati (mljem): popléniti, ugrábiti, po sili vzeti (vzamem, vzemem); (beſtehlen) okrasti (kradem), orópati *pl.*; -n, *n.* plen, plenitev; ropánje; -ung, *f.* plenitev, rop, poróp, grabež; =süchtig, *a.* grabežljiv, grabljiv, ropaželjen, roparski.

Plunze, *f.* kervava klobasa, kervávnica, kervavica, mulica.

Plural, *a.* množen, množinski; -m. množno število, množína, množnik; -ität, *f.* množnost.

Plus, *ad.* več; -quamperfekt, *n.* predpretekli od. davnopretekli čas.

Plu=ßer, *m.* tikva, tigev; verč; -viale, *n.* mašni plašč.

Pöbel, *m.* prosto ljudstvo, priprosti ljud, prostaščija; (Geſindel) derhál *f.*, druhál *f.*, žlota; -haft, *a.* neotesán, neolikan, zagoveden, prostaški; =igkeit, *f.* neotesanost, prostaštvo; -haufe, *m.* derhál *f.*, žlota; -herrſchaft, *f.* vlada proste derhali; -ſprache, *f.* priprosti jezik.

Poch=e, *f.* tolkávnica; -en, *v. a.* terkati, klepati, kljukati, kovljati; potérkati, poklepati, pokljukati, pokovljati; (klopfen) tolči od. tleči (tolčem), biti (bijem); auf etwas -, ústiti se, košatiti se, šopíriti se od. ponášati se s čim; (Erz) tolči (tolčem), phati (am u. pšem), drobiti; -er, *m.* (im Pochwerke) phavec, phač; -mühle, *f.* -werk, *n.* stope *pl.*

Pock=e, *f.* osépnica, osípica, koza; -engrube, *f.* pika, jámica; -engrübig, *a.* pikast, osépničast; -enkrank, -ig, osépničav, kozičav.

Pod=agra, *n.* protín, pokóstnica, pútika, pódagra; -ium, *n.* stališče.

Poe=m, *n.* pesma, pesem; -ſie, *f.* pesništvo, pesmeništvo, poezija, pesmenija, pevstvo; -t, *m.* pesnik,

pesmár, pesmenik, pevec; -terei, *f.* pesmarija, pesmarstvo; -tik, *m.* pesmoslovje, nauk o pesništvu, poétika; =er, *m.* pesmoslovec; -tisch, *a.* pesniški, pevski, poétičen.

Pointe, *f.* ost *f.*, óstrica, ostrina; *fig.* glavna misel *f.*

Pokal, *m.* kupa, kozarec, bokál.

Pöckel, *m.* slanica, razsol *f.*, slanomurja; -= *a.* osoljen, slan; -fleisch, *n.* vsóljeno meso, slano meso; -häring, *m.* slanik; -n, *v. a.* sóliti: vsóliti, nasóliti, v razsol djati (dém) + vsoljevati, v razsol dévati.

Pol, *m.* tečáj, pol, stežáj; -ar= *a.* polarni, tečajni,; =bär, *m.* beli medved; =distanz, *f.* odleglost od tečajev, odpolnost; =fuchs, *m.* polarna lesica; =isieren, *v. n.* obráčati se k tečaju, polarizírati; =kreis, *m.* tečajnik; =licht, *n.* séverna zvezda, severni sij, burjava; =stern, *m.* séverna oder tečajna zvezda, burovž, hervór.

Polei, *m.* polaj, bolhnik, drobna meta; -= *a.* polajev.

Polem=ik, *f.* učeni prepír, pravda, polémika; -iker, *m.* prepiravec; -prickavec; -isch, *a.* prepiren; -isieren, *v. n.* prepírati se, právdati se, prickati se.

Polenta, *f.* polenta; mešta.

Pol=ice, *f.* protipis; -ier= *a.* likavni, loščivni; =eisen, *n.* likalo, gladilo; =en, *v. a.* likati, lóščiti, gladiti, polírati: olikati, ugládíti + olikovati, uglájati; =er, *m.* likavec; polír; =stock, *m.* gladilka; =t, *a.* olikan, uglajen.

Polit=ik, *f.* política, deržavstvo, deržávoznanstvo, vladoznanstvo; -iker, *m.* politik, políkar, deržavnik; -isch, *a.* političen; (listig) zvit, zvitorép, prekanjen, presukan; -isieren, *v. n.* politizírati, políticne reči pretrésati, o političnih zadevah govoriti; -ur *f.* olika, gladčina, lesk.

Polizei, *f.* policija, redarstvo; -= *a.* policijski; -anstalt, *f.* policijska naprava; -aufsicht, *f.* policijsko nadgledstvo, policijska skerb *f.*; -direktion, *f.* policijsko vodstvo; -direktor, *m.* policijski vodja od. predstojnik; -lich, *a.* policijski, redarski; -kommissär, *m.* policijski komisár; -kommissariat, *n.* policijska komisarstvo; -ordnung, *f.* policijski red; -übertretung; *f.* policijski prestopek; -wesen, *n.* policijstvo, policijske reči *f. pl.*

Polizze s. Police.

Pöller, *m.* možnar, movžar.

Poll=mehl, *n.* srednja moka; -ution, *f.* omadeževanje, skrunotók.

Polonaise, *f.* polaika, poloneza.

Polster, *m.* blazina, vzglavje, podzglavje, vzglavnik, podzglavnik, vájšnica; (b. Wasserbau) blazina, podstava; -n, *v. a.* blaziniti: oblaziniti; s perjem naphati, z žimo napólniti; -stuhl, *m.* oblazínjeni stol.

Polter=abend, *m.* predporočni večér; večér pred svatbo; -er, *m.* ro-

potavec, ropotalo, zdelovavec, razgrajavec; -geist, *m.* strašilo, pošást *f.*; -haft, *a.* ropotav, razgrajav, razgrajaven; -kammer, *f.* starinárnica, shramba za starino; -n, *v. n.* ropotati (ám u. očem), ropotáčiti, klopotati (ám und očem), klopontati, róštati, zdelovati, razgrájati, razsájati, šundrati; -n, *n.* ropot, šunder, razbota; -nuss, *f.* ropotec, klopotec.

Poly=andrie, *f.* mnogomoštvo; -chromatisch, *a.* mnogobarven, mnogobarvnat; -edirsch, *a.* mnogostén; -gamie, *f.* mnogoženstvo; -glott, *a.* mnogojezičen, v več jezikih; =e, *f.* spis v več jezikih, mnogojezičnik; -gon, *n.* mnogokotje; -opter, *m.* mnogogléd; -p, *m.* osmonožec, hobotnica, polip; -petal, *a.* mnogolíst, mnogolisten; -syllabum, *n.* mnogozlóžnica, večzlóžnica; -syndeton, *n.* mnogovéznica; -technik, *f.* politéhnika, politéhnična šola; -technisch, *a.* politéhničen, politéhniški; -theismus, *m.* mnogoboštvo, malikovavstvo; -theist, *m.* mnogobožnik, malikovavec; =isch, *a.* mnogobožen, malikovaven.

Pom=ade, *f.* mazilo za lasé, pomada; -eranze, *f.* pomoranča, pomeranča, naranča; =u= *a.* pomorančni, pomerančeni; =nbaum, *m.* pomorančno drevo (g. drevesa), pomorančevec; =ngeist, *m.* pomorančevec; -nhaus, *n.* pomorančnica, narančnica; =nhändler, *m.* pomorančar.

Pomolog, *m.* sadjorejec, sadorejec; -ie, *f.* sadjoreja, sadoreja; -isch, *a.* sadjorejen.

Pomp, *m.* velikolepje, bliščoba, gizda; slavni sprevod; -haft, -ös, *a.* velikolépen, bliskoten, gizdav; slaven.

Pön=ale, *n.* kazen; globa; Ponderabilien, *pl.* težje, težina; -itenz, *f.* pokora; kazen. [pápeštvo.

Pontifik=ale, *n.* pontifikál; -at *n.*

Pop=anz, *m.* strašilo, bavec; -e, *m.* pop; -en= *a.* popovski.

Popul=är, *a.* pripróst, prostonároden, prostonárodski, za prosto ljudstvo primeren, lahkoumeven, lahkorazumljiv, občnorazumljiv; (leutselig) priljuden, vljuden: -werden, obnárodniti se; -arisieren, *v. a.* po domače ob. prostemu ljudstvu umevno napráviti + naprávljati; -arität, *f.* vljudnost, priljudnost; -ation, *f.* prebivalstvo, prebivavci *pl.*

Por, *m.* porej, luk; -e, *f.* znójnica, pótnica, potna lúknjica; -ös, *a.* lúknjičast, lúknjičav; -osität, *f.* lúknjičavost; -phyr, *m.* porfir.

Port=al, *n.* vrata *pl.*, velike duri *pl. f.*; pročelje; -epee, *n.* remen za meč, portepéj, oficirski pas; -efeuille, *n.* lístnica; *fig.* opravilstvo, področje: Minister ohne -, izredni minister; -eur, *m.* nosec, nosivec; -ier, *m.* vratár; -o, *n.* poštnina, listovina, listnina; -ofrei, *a.* poštnine prost, brezplačilen, brez plačila; =heit, *f.* prostost poštnine, brezplačilnost.

Porträt, *n.* obráz, podóbščina, slika, portrét; **-ieren**, *v. a.* obráziti, slíkati: poobráziti, pooblíčiti, portretírati; **-maler**, *m.* podobar, malar obrazov od. podobščin; **=ei**, *f.* obrazna od. portretna malarija.

Porzellan, *n.* porcelán, porculán; **- = *a.*** porcelanov, porcelanast; **-en**, *a.* porcelanast; **-erde**, *f.* porcelanka, porcelanovica; **-gut** *n.* porcelanovina; **-händler**, *m.* porcelanar; **-niederlage**, *f.* zaloga porcelanovine; **-schnecke**, *f.* tígrasta porcelanka; **-ware**, *f.* porcelanovina, porcelansko blago.

Porzion, *f.* obrók, jemljej, odmerek, vzemek; (Theil) delež, kos.

Posamentier, *m.* pasár, trakár, posamentnik.

Posaun=e, *f.* tromba, trobenta, troblja; **-en**, *v. a.* trobéntati, tróbiti: zatrobéntati, zatróbiti; **-enbläser**, *m.* trobentar, trobentáč; **-enregister**, *n.* piščali v orglah *pl.*; **-enton**, *m.* trobent, glas trobentni; **-ist** s. Posaunenbläser.

Posi=tiv, *a.* ustanovljen, uganjen, dan; (bejahend) terdiven: **-e Antwort**, odločni od. določni odgovor; **-e Strafe**, postavna kazen; *ad.* za terdno, za gotovo; **- *m.*** (gramm.) perva stopnja, nasebnik, samonasebnik; **- *n.*** male orglje *pl.*; **-to**, na primér, postávimo, vzemimo; **-tur** s. Stellung, Haltung; **-zion** s. Lage, Stellung.

Poss=e, *f.* burka, kvanta, šala; (Theaterstück) gluma, smešna igra, komédija: **-en treiben**, burke zbíjati, norce briti (brijem), norčije ugánjati; **-en**, *m.* kljubest *f.*, kljubet, kljubovanje; napost *f.*, zabava, nagájanje: **-en spielen**, kljubovati, nagájati, napost délati, napostovati, vkljub od. h kljubu délati; **zum -en**, nalašč, navlašč, na znic; **-enhaft**, *a.* burkast, šaljiv, gódčevski; **-enmacher**, **-enreißer**, *m.* pavliha, šaljivec, glumáč, burkež; **=ei**, *f.* pavlíhova, pavlíšina, burke *pl.*; **--enspiel**, *n.* smešna igra, gluma; **-enstück**, *n.* gluma, smešnica.

Possef=liv, *a.* svojiven, prisvojevaven, prisvojiven, lastiven; **-essor**, *m.* posestnik, imetnik.

Possierlich, *a.* šaljiv, smešen, čuden; **-keit**, *f.* šaljivost, smešnost.

Post, *f.* pošta: fahrende, reitende **-**, vozna, jezdna pošta; ordinäre, extraordinäre **-**, navadna, posebna pošta; (Nachricht) glas, naznanilo; (Betrag) znesek; (Artikel) členek; **- = *a.*** poštni; **-abgang**, *m.* odhod pošte: **der - ist**, pošta odhaja; **-amt**, *n.* stojilo, stajalo, stalo, podstavek; **-amt**, *n.* pošta, poštnija, poštni urad; **= = *a.*** poštnijski; **-anstalt**, *f.* pošta; **-arbeit**, *f.* zeló potrebno delo; **-beamte**, *m.* poštni uradnik; **-bote**, *m.* pismonós, pismonosec, listonosec; **-buch**, *n.* poštne bukve *pl.*

Post=en, *m.* mesto; stajališče; (Wache) straža, straž *f.*; (Amt) služba, urad; (Betrag) znesek, skupiček; **-enlauf**, *m.* tek oder hod

pošte; -e restante, *ad.* naj na pošti ostane; -eriorität *f.* Nachkommenschaft; -festum, prepozno; po toči zvoniti; -frei, *a.* poštnine prost; --geld, *n.* poštnina, poštovina, poštna voznina; -haus, *n.* poštnija, pošta; -horn, *n.* poštni rog; -humus, *m.* posmertnik; -ille, *f.* postila; -illon, *m.* postilijón, poštni kočijáž; -knecht, *m.* poštni hlapec; -meister, *m.* poštar; =in, *f.* poštarica; -nachnahme, *f.* poštno povzetje; -o *f.* Posten; -ordnung, *f.* poštni red; -pferd, *n.* poštni konj; -porto, *n.* poštnina, poštovina; -reise, *f.* potovanje po pošti; -rezepisse, *n.* poštni list; -rittgeld, *n.* poštna jezdnina; -säule, *f.* miljnik; -skript, *n.* pripisek, dostavek; -stazion, *f.* poštna postaja; -straße, *f.* vélika od. poštna cesta; -tag, *m.* poštni dan (g. dneva); -tare, *f.* poštna taksa; -ulat, *n.* zahteva, zahtevek, tirjatev, terjava; -verwalter, *m.* poštni oskerbnik; -wagen, *m.* poštni voz; -wechsel, *m.* preprega poštnih kónj; -wesen, *n.* poštarstvo, poštnijstvo, poštne zadeve *pl.*; -zug, *m.* poštni vozovlák.

Pot=entat, *m.* vladár, vladavec; --enz, *f.* moč *f.*, oblást *f.*; (arith.) stopnja; =ieren, *v. a.* povikšati, povišati, povékšati + povikševati, zviševati; -pourri, *f.* zmes *f.*

Pottasche, *f.* lúgasta sol *f.*, pepelik, potašelj; -erzeuger, *m.* pepelar; --siederei, *f.* pepelárnica.

Pott=fisch, -wall, *m.* glavač, kašelót; -weide, *f.* bela verba.

Potz, *int.* dè-tè! tè-tè! dà-te!-tausend, *int.* da-te šencej! šembraj! raca na vodi! kosmata kapa!

Präambul=ieren, -ulum *f.* Einleit, -en, -tung.

Präbend=e, *f.* prebenda, duhovnija; -ist, *m.* prebendnik, prebendár.

Pracht, *f.* krasota, krasnost, veličestvo, sprelepota, berhkota, velikolepje, bliščoba, bliskota; -= *a.* prekrasni, sprelép; preslavni; -aufzug, *m.* preslavni sprevod; -ausgabe *f.* prekrasna izdava; -gebäude, *n.* prekrasno oder sprelepo poslopje; -exemplar, *n.* prekrasni iztisek.

Prächtig, *a.* krasen, prekrasen, krasoten, bliskoten, sprelép, velikolép, bliščéč.

Pracht=liebe, *f.* gizdavost, šopirnost; -liebend, *a.* gizdav, šopiren; -voll, *a.* prekrasen, prelép, bliskoten, bliščéč, izversten; -werk, *n.* prekrasno od. sprelepo delo.

Prädik=ant, *m.* pridigar, cerkveni govornik; -at, *n.* pridevek, naslov; (gramm.) dopovedek, prisodek, predikát; =iv, *a.* dopovedkov.

Präd=izieren, *v. a.* prisóditi + prisójati; -fekt, *m.* predstojnik, prednik; -firum, *n.* predpona, sprédnica.

Präg=eln, *v. a.* pražiti, cvreti; --en, *v. a.* kovati (kujem); ins Gedächtnis -, vtísniti si v glavo, zapómniti si, upamétiti si; -en, *n.* kov *f.*

Pragmat=ik, *f.* pragmátika; -isch, *a.* pragmátičen, pragmátiški.

Prägnant s. Bündig, Bestimmt.

Prahlen, Prahler ꝛc. s. Pralen, Praler ꝛc.

Präjudiz, *f.* škoda, uima; -ieren, *v. a.* pred ktero rečjó razsóditi + razsójati; na škodo biti (sem).

Präklusiv, *a.* neprelożen, zapaden.

Prakt-ik, *f.* djavnost, prákticnost; práktika; -ikabel, *a.* porabljív, raben; -ikant, *m.* praktikant, vadec, vájenec; -iker, *m.* skúšenec, práktikar; -isch, *a.* djanski, práktičen, prákticki; -izieren, *v. n.* váditi se, úriti se, priprávljati se; (als Arzt) zdráviti, ozdrávljati.

Prăl-at, *m.* prelát; =enstand, *m.* prelatstvo; -egat, *n.* predvolilo.

Pral-en, *v. n.* bahati se, povzdigovati se, šopíriti se, velíčati se, kéršiti se, hváliti se, širokoústiti, bániti, hlastati, hrústiti se, čelustáriti; -er, *m.* bahavec, baháč, širokoustnež, širokoustnik, samohvalec, hvalé (g.-eta), hlastavec; =ei, *f.* baharija, bahaštvo, samohvalnost; =in, *f.* bahavka, širokoústnica; =isch, -haft, *a.* bahav, bahaven, šopiren, samohvalen, gizdav, širokousten, hlastav; -hans s. Praler; -sucht, *f.* bahavost, šopirnost, hlastavost; -süchtig, *a.* bahav, hlastav, šopiren.

Präliminar-are, *n.* prevdarek, predudarek, preračunek; -arien, *pl.* podstavni dogovori *pl.*

Prall, *m.* odskók, odlét, odbój; -en s. Abprallen; -ig, *a.* napét.

Präludium, *n.* vvodna igra, predigra; -miant, *m.* obdárjenec, obdarovanec; -mie, *f.* darilo, dar, nagrada; (Assekuranz-) zavárščina; -mieren, *v. a.* obdariti, obdarovati; -missе, *f.* prednji stavek; -monstratenser, *m.* premonstratenec.

Prang-en, *v. n.* skazovati se, razkazovati se, ponášati se, blíščati (ím), lesketati (ám u. ečem), kázati se (kažem); -er, *m.* lajta, sramotni oder; ogerlín, klada.

Pränot-ant, *m.* predznamovatelj, predznamovavec; -at, *m.* predznamovanec; -ation, *f.* predznamba, predznamovanje, prenotacija; =s- *a.* predznambni, predznamovanjski.

Pränumer-ando, *ad.* popred plačevaje; -ant, *m.* naročnik, predplatnik, predplačnik; -ation, *f.* naročba, narocilo, predplačilo, predplata; =sbetrag, *m.* naročnina, naročilni od. predplačilni znesek; -ieren, *v. a.* naročiti se na kaj, naročiti, popred plácati + naróčati, naročevati, popred plačevati.

Präpar-and, *m.* pripravnik; =ie, *f.* priprávnica, pripravnišče; -at, *n.* pripravek, prigotovek, preperát; -ieren, *v. a.* pripráviti, prigotóviti + priprávljati, prigotávljati; sich -, *v. r.* pripráviti se + priprávljati se.

Präponderanz s. Uebergewicht; -position, *f.* predlog, razmernik; =al- *a.* predložni; -potenz, *f.* premóč *f.*, prevlada; -rogativ, *n.* predpravica; -sens, *n.* sedanji čas, sedanjik; -sent, *n.* dar, darilo,

podarek; vezilo, slavina; =atum, *n.* dan podaje od. izročitve; =a-zion, *f.* podaja, izročitev, vložba; predložba, predočba, (zu einer Stelle) predstava; priporočitev; nasvet; =azions-*a.* podajni; nasvetovalni; =ieren, *v. a.* podati, izročiti; vložiti + podájati, izročevati, vlágati; (d. Gewehr) prezentírati, čast skázati (kažem) skazovati; (zu einem Amte) navreči (veržem), nasvetovati, priporočiti + priporóčati. (den Wechsel) predlóžiti + predlágati; ſich-, *v. r.* pokázati se; Präſentirt! dajte čast! -ſervativ, *n.* branilo, hranilo, varovalo.

Präſes, *m.* pervosednik, predsednik; -ident ſ. Präſes; -identen-*a.* pervosédnikov; -identin, *f.* pervosédnikova žena; =ſchaft, *f.* pervosedstvo; -idieren, *v. n.* pervosedovati, predsedovati, predsédati; -idium, *n.* pervosedstvo, predsedništvo.

Präſſ-eln, *v. n.* prasketati (ám und ečem), pokljati, poketati (ám und ečem), -eln, *n.* prasket, prasketanje, pokljanje; -en, *v. n.* zaprávljati, razúzdano od. nezmerno živeti, trebuhu streči (strežem), požreševati; -er, *m.* zapravljivec, požrešnik; =in, *f.* zapravljivka, požréšnica.

Präſum-ieren ſ. Vermuthen; -tiv, *a.* dozdeven, domneven.

Prä-tendent, *m.* oblastovavec, pretendént; -tenſiv, *a.* oblastovaven, prilaščevaven; -terieren, *v. a.* preskočiti *pf.*; -teritum, *n.* pretekli čas; -ter, *m.* izgovor, pretveza; -tur, *f.* pretura.

Pratze, *f.* šapa, čapa, copata.

Präven-ieren ſ. Zuvorkommen; -tiv, *a.* odvračaven, prestregaven.

Praxis, *f.* djanstvo, djanje, práktika, vadba; (Gebrauch) običaj, navada.

Prä-zipitat, *n.* vsedlina; -ziſe, *a.* natančen, točen, določen; *ad.* na tanko, točno; =ion, *f.* natančnost, točnost; =ieren, *v. a.* na tanko določiti + določevati.

Predig-en, *v. a.* pridigati, pridigovati, prédigati, propovédati; -er, *m.* pridigar, prédižnik, propovednik; = *a.* pridigarski; -t, *f.* pridiga, prédiga, cerkveni govor, duhovni ogovor, propoved *f.*; -tami, *n.* pridigarstvo; -tſammlung, *f.* zbirka prídig od. cerkvenih govorov; -ſtuhl, *m.* leca, príznica.

Preis, *m.* cena, kup; zu welchem-, po čem? der genaueſte -, najniža od. zadnja cena; der - ſteigt, cena gre na kviško od. raste; der - fällt, cena odjenjuje od. se niža; (Lob) hvala, slava, dika, čast *f.*; (Schul-) darilo; um feinen -, v nobén kup, nikakor ne, po nobeni ceni, po nikakem; (Geld-) plačilo, darilo; etwas - geben, prepustiti + prepúščati; -aufgabe, *f.* razpísana naloga; -anſchreibung, *f.* razpis darila; -bewerbung, *f.* poganjatev za razpísano darilo; -courant, *m.* cenik, vsakokratna cena; -elbere, *f.* tičja černíca, brúsnica, kámičičevje; -en, *v.*

a. hváliti, veličati, slaviti, častiti, poveličevati, razslávljati, dičiti; glúčlich –, sréčnega imeti (ám) od. čislati; -er, *m.* hvalivec, hvalec; -frage, *f.* zastavljeno vprášanje; -gebung, *f.* prepustitev; -liſte ſ. Preiscourant; -richter, *m.* razsojevavec, sodnik o razpísanih darilih; -ſchrift, *f.* spis za razpísano darilo; obdórjeni spis; -tarif, *m.* ceník, ustanóvljena cena; -verzeichniß, *f.* razkazek cene; -würdig, *a.* darila vreden; hvalevreden; =keit, *f.* vrednost darila; hvalevrednost; -zuerkennung, *f.* prisodba darila.

Prekär, *a.* dvomljiv, negotóv.

Prell-en, *v. a.* prekániti, ukániti, prevariti, oslepáriti, ocigániti, pretantati, ogoljufati *pf.* ſ. Abprellen; -er, *m.* goljúf, slepár; (Abprall) odskók, odbój; =ei, *f.* prevara, goljufija, sleparija; =in, *f.* goljufica, sleparica.

Prem=ier, *m.* pervi minister; -ſen, *v. a.* ovírati, privírati.

Presbiter ſ. **Prieſter**; -ianer, *m.* prezbiterijanec; -ium, *n.* prezbiterij, duhovnišče.

Preſſ=aut, *a.* silen; -bar, *a.* stisljiv, stlačljiv; -e, *f.* tlačívnica, stiskávnica, stiskálnica, preša; (Druck-) tiskálnica, tiskávnica; (Druck) tisk, tisek, natís; unter die – geben, v natís dati + dajati; unter der – ſein, v natisu biti (sem); -en, *v. a.* tlačiti, stískati, mečkati, présati: stisniti, ožeti (žmem), zmečkati + ožémati; (jemanden) pestiti, síliti; -er, *m.* stiskavec, tlačivec; -erzeugniß, *n.* tiskovina, tiskopís; -freiheit, *f.* svóbodni tisk; svóboda tiska; -gericht, *n.* sodnija za tisk; -geſetz, *n.* postava za tisk, postava zastran tiskovín, tiskovinska postava; -haft, *a.* bolehen, nebogljén, nevbogljén, beteżen; -hefe, *f.* stísnjene droži *pl. f.*; -ieren, *v. n.* es preſſiert nicht, ni sile, ne mudi se; -fuſe, *f.* kernica; -maſchiene ſ. Preſſe; -ſchraube, *f.* vreteno, vretenica; -übertretung, *f.* prestopek postave zastran tiskovín; -zeug, *n.* tiskalo, tiskavna priprava.

Prez-iös, *a.* dragoten, drag; -ioſen, *pl.* dragotine *pl.*, dragotije *pl.*; -el, *n.* presta.

Prickeln, *v. a.* zbádati; *v. n.* ščeméti, skleti.

Prieſter, *m.* duhovnik, duhoven, svečeník; mašnik, mešnik: der hohe-, véliki duhoven; -=*a.* duhovski, duhovni; -amt, *n.* duhovstvo, duhovska služba, maštvo; -haus, *n.* duhovno semenišče, duhóvščnica, bogoslóvnica; -heiligthum, *n.* duhovsko svetišče; -herrſchaft, *f.* duhoveska vlada; -in, *f.* duhóvnica, svečenica; -lich, *a.* duhovski, mášnikov; -mantel, *m.* mašni plašč; -orden, *m.* duhovni red; -rock, *m.* duhovska obleka; -ſchaft, *f.* duhóvščina, duhovstvo, duhovni *pl.*; -ſtand, *m.* duhovski stan, duhovstvo, maštvo; -thum, *n.* duhovstvo, maštvo; -weihe, *f.* mášnikovo posvečevanje, posvečevanje za mašnika.

Prim=a, *f.* perva, pervnica; -a

Donna, *f.* perva pévkinja; -ár, *a.* pervoten; -arius, *m.* pervi zdravnik; -aš, *m.* pervostolnik, primas; -at, *n.* pervstvo, pervenstvo; -awechſel, *m.* perva menjica; -e, *f.* pervi glas; perva ura; -el, *f.* trobéntica, iglec; -itiv, *a.* pervobisten, pervoten, pervinski; -iz, *f.* premicija, nova maša; -ogenitur, *f.* pervorojenstvo; pervorojénščina; -zahl, *f.* pervinsko števílo, zakladno číslo.

Prinſenkäſe, *m.* brinzovec, brinzov sir.

Prinz, *m.* knez; (kaiſerlicher -) cesárjevič, cesarič, cárevič; (königl. -) králjevič, kraljič; (fürſtl.) knéževič, knežič; (herzogl. -) vójvodič; -eſſin, *f.* knéžinja, princeza; cesaríčina, cesárevna; kraljíčina, králjevna; =apfel, *m.* princesnik.

Prinzip, *n.* načelo, glavno od. podstavno vodilo, pervotno pravilo; (Anfang) začetek; -al, *m.* gospód, principál, prednik; -at, *n.* predstvo, pervenstvo, pervstvo; -iel, *a.* načelen, podstaven; -iſt, *m.* drugošolec.

Prior, *m.* prior, prednik; - = *a.* priorski; -in, *f.* prédnica; -ität, *f.* predstvo, pervstvo, prednost; (die Zeit) poprejšnost; =eurtheil, *n.* razredna sodba.

Priſe, *f.* vzemljej, ščepec, oščapek; (Beute) plen, rop, zajeta ládija; -ma, *n.* prizma; =tiſch, *a.* prizmátičen.

Pritſcheln, *v. n.* berlúzgati.

Privat, *a.* zaseben, zasoben, samovojen, samiten, privaten; -angelegenheit, *f.* zasebna od. privatna zadeva; -diener, *m.* zasebni sluga; -dozent, *m.* privatni docent; -e, *m.* zasebnik, zasobnik, privatni oder zasobni človek; *f.* zasébnica, zasóbnica; -eigentum, *n.* premoženje zasebnih ljudí; -gelehrte, *m.* zasebni učenják; -ier ſ. Private; -im, *ad.* natihoma; -iſieren, *v. n.* sam za sé živeti, osebovati; -iſt, *m.* zasebni od. privatni učenec; -iv ſ. Ausſchließend; -laſſe, *f.* zasebna od. privatna denárnica; -leben, *n.* domače oder zasebno življenje; -mann ſ. Private; -perſon, *f.* zasebnik, zasobni človek; zasébnica; -recht, *n.* privatno pravo; -ſache, *f.* zasebna od. privatna reč *f.*; -ſchule, *f.* privatna šola; -ſtunde, *f.* domači podúk; -vermögen, *n.* zasebno od. privatno premoženje; -wirtſchaft, *f.* zasebno gospodarstvo; -zeugniß, *n.* privatno spričevalo.

Privileg-ien- *a.* samopravni, privilegijni; -ieren, *v. a.* komu posebno pravico od. oblast podeliti, pooblastiti + podeljevati, privilegírati; -iert, *a.* samopraven, privilegíran; -ium, *n.* samopravica, privilégija, pooblastica.

Pro in contra, za in zoper kaj.

Probat, *a.* skušen, po skušnjah poterjen, dospričan.

Probe, *f.* skušnja, poskušnja, preskušnja; (Verſuch) poskús, poskusek; (arith.) preskusek, doka-

zek; (Muſter) obrazec, ogledek; -= *a.* poskusni; na poskušnjo; -arbeit, *f.* delo na poskušnjo; -blatt, *n.* ogledni list, list na ogled; -bogen, *m.* ogledna ob. pokazna pola, pola na ogled; -druck, *m.* ogledni ob. pokazni tisk; -fahrt, *f.* poskusna vožnja; -hältig, *a.* po skušnji poterjen; (v. Wechſel) terden; -jahr, *n.* leto poskušnje; poskusno leto; -lekzion, *f.* poskusno predávanje; -predigt, *f.* poskusna pridiga; -ſchrift, *f.* krasopís, lepopís; -ſtück, *n.* poskusek; -vorleſung ſ. Probelekzion; -zeit, *f.* čas poskušnje ober skušnje.

Probier=, *a.* poskusni; -en, *v. a.* poskúsiti, skúsiti, izkúsiti + poskúšati, skúšati; (v. Geſchmack -) pokúsiti, okúsiti, vardjati (dém) + pokúšati, okúšati, vardévati; -ſtein, *m.* poskusni kamen; *fig.* skušnja, skusilo.

Problem, *n.* zastavek, uloga, vprášanje; -atiſch, *a.* dvomljív, dvomen, negotóv, problematičen.

Probſt ſ. **Propſt**; **Pröbſtling**, *m.* smokavica, smukavica.

Produkt, *n.* plod, sad; izdelek, rokotvór, rokotvórina, narejek; (Natur -) pridelek, obrodek, plod; (Reſultat) učinek, nasledek; (math.) znesek; -enpreis, *m.* cena pridelkov; -iv, *a.* ploden, plodovit, plodonosen, rodovit, rodoviten; oberten; =ität, *f.* plodnost, plodovitost, rodovitnost.

Produkzion, *f.* izdelava, izdelovanje; (v. Urprodukten) pridelava; (theatr. -) predstava, igra; -skapital, *n.* denarji za izdelovanje - pridelovanje; -skoſten, *pl.* stroški izdelovanja - pridelovanja.

Produz=ent, *m.* izdelovavec, pridelovavec; (v. Urkunde) pokazavec; -ieren ſ. Erzeugen, Vorzeigen; ſich -, *v. r.* igrati, razkazovati se.

Profan, *a.* posveten, svetoven, neduhoven, neposvečen; ſ. Gemein; -azion ſ. Entheiligung; -geſchichte, *f.*, posvetna zgodovina.

Prof=eſs, *f.* mniška zaobljuba ob. zaveza; -eſſion, *f.* delo, rokodelo, rokodelstvo; obertnija, obertstvo; =iſt, *m.* rokodelec, rokodél; -eſſor, *m.* profesor, učitelj: ordentlicher -, redni profesor; =enkollegium, *n.* učiteljski zbor, zbor profésorjev; -eſſur, *f.* učiteljstvo, učiteljska stólica, profesura; -et, *m.* ſ. Prophet, -il, *n.* stranski ob. prerezni načert; -it, *m.* dobiček, dobitek, korist *f.*; =abel ſ. Einträglich, =ieren, *v. n.* pridobiti si, dobiček storiti + pridobívati si; -oß, *m.* profóz, profós.

Pro=gnoſe, *f.* napoved *f.*; -gnoſtikon, *n.* prorоštvo, prerokba; -gnoſtizieren, *v. a.* napovédati (vém) + napovedovati, prorokovati; -gramm, *n.* program, čertež; (Schul-) letopís, letnik; -greſſ ſ. Fortſchritt; =ion, *f.* postopnost; =iſt, *m.* napredovavec; =iv, *a.* napredovaven, postopen; *ad.* po stopnji, stópnjama; -hibieren, *v. a.* prepovédati (vém) + pre-

povedovati; -hibitiv, *a.* prepóveden, prepóvedovaven, zabranjiven; =fistem, *n.* prepóvedstvo, prepóvedne postave zastran vvožnje tujodeželne robe.

Pro=jekt, *n.* nasvet, nasvetek, predlog; nasnutek, načert, namera, nakana; =ieren, *v. a.* nasvetovati, navreči (veržem) *pf.*; načertati, načert narediti + naréjati; -jekzion, *f.* obris, obrisek; =slehre, *f.* obrisoslovje; -klamazion, *f.* razglás, oklic, oglasilo; -klamieren, *v. a.* razglasiti, oklícati (kličem) + razglášati, oklicovati; -kura, *f.* poobłastilo; =tor, *m.* pooblástenec, opravnik; Staats -, deržavni zavetnik od. pravdnik; -kurieren f. Beforgen; -letariat, *n.* siromačija; -letarier, *m.* siromák, nímanič; -log, *m.* vvod, predgovor, proslov; -longazion, *f.* prelóg, podaljšba, podáljsanje; =ogebühr, *f.* preložnina; -longieren, *a.* podáljšati, podéljšati, preložiti + podaljševati; -memoria, *n.* spominski spis, spomenica; -menade, *f.* sprehod; -menieren, *v. n.* sprehájati se, šétati se (am u. šečem); -meſſe, *f.* promesa; -mittent, *m.* obetnik; -montorium f. Vorgebirge; -movieren, *v. a.* podeliti komu kako čast (dohtarstvo); povíšati, povzdigniti na višo stopnjo + povíševati, promovírati; -mozion, *f.* povíšanje, povzdiga na višo stopnjo; Prompt, *a.* hiter, ročen; natančen, pičen, točen; *ad.* ročno, róčnoma; na tanko, pično; -mulgieren, *v. a.* razglasiti, oznániti + razglášati; -nomen, *n.* zaimek, zaimé (g. -ena); -nominal, *a.* zaimenski, zaimenen; -nunziazion, *f.* predvaša; izreka, izrekava; -pädeutik, *f.* propedévtika, pripravljavni uk; -pädeutiſch, *a.* propedévtičen, predučen, pripravljaven; -paganda, *f.* propaganda, društvo za razširjanje kátoliške vere.

Proph=et, *m.* prorok, prerok; (Wahrſager) prerokovavec, vešèec, vedeževavec, vedovina; =en=, *a.* proroški; =in, *f.* prorókinja, prerokinja; =iſch, *a.* proroški, prerokovaven, prerokovavski; -ezeien, *v. a.* prerokovati, prorokovati; bogovati, vedeževati; -ezeiung, *f.* prerokovanje, prorokovanje, prerokba.

Pro=pinazion, *f.* samoprodaja pijače; -ponieren, *v. a.* nasvetovati, predlóžiti, navreči (veržem) + nasvetávati, predlágati, navergovati; -porzion, *f.* razmerje, porazmerje, razmér *f.*, razmera; pomernost, somernost, porazmernost, prilíčje; =al, *a.* razmeren, porazmeren, pomeren; =iert, *a.* skladomeren, someren, enakomeren, razmeren; -poſizion, *f.* nasvet, predlog.

Propſt, *m.* prošt; -ei, *f.* proštija, proštnija; Pröpſtling f. Pröbſtling.

Pro=rektor, m. namestni vodja; -rogazion, *f.* prelog; -rogieren, *v. a.* preložiti.

Proſa, *f.* proza, nevézana beseda, prosti govor; -iker, *m.* prozaik, pi-

satelj v nevézani besedi; -isch, *a.* prozáičen, prozáiški, prostogovoren, nevézan; *fig.* nepesniški.

Proselyt, *m.* spreobèrnjenec, novoverec; pridóbljenec; -enmacher, *m.* spreobračavec.

Pros=it! *int.* Bog pomagaj! Bog pomozi! na zdravje! -odie, *f.* prozodija, časomerje, zlogomerje; -odik, *f.* nauk o zlogih, zlogomerstvo; -odisch, *a.* prozódičen, časomeren.

Prosp=ekt, *m.* vid, videž; pogled, razgled; -erieren s. Gedeihen.

Pro=stituieren s. **Beschimpfen, Bloßstellen**; -tegé s. Günstling; -tegieren, *v. a.* pogánjati se za koga, zagovárjati, zavetovati, brániti; -tektor, *m.* zavetnik, branivec, zagovornik; =at, *n.* zavetništvo, varstvo; =in, *f.* zavétnica; -tekzion, *f.* bramba, zagovor.

Protest, *m.* upor, odpor, protést; -ant, *m.* protestánt, luteranec; =in, *f.* prótestantka, luteranka; =isch, *a.* protestantski, luteranski; -azion, *f.* ugovárjanje, ugovarjatev, upiranje; ugovor, upor; -ieren, *v. n.* upreti se, ustáviti se, oglasiti se proti čemu: upírati se, ustávljati se, oglášati proti čemu; odporovati, pobíjati kaj.

Protokoll, *n.* zapisnik, vpisnik, protokól; -arisch, *a.* -e Aufnahme, zapis; izpraševanje na zapisnik; -ieren, *v. a.* zapisati (pišem), vpísati, (v zapisnik) + zapisovati, vpisovati; -ist, -führer, *m.* zapisovavec, protokolist; -führung, *f.* zapisovanje; -nummer, *f.* število vložnega zapísnika.

Proto=medikus, *m.* pervi deželni zdravník; -notár, *m.* mestni pisár; -typ s. Urbild.

Protz=en, *v. n.* kújati se; -ig, *a.* kujav; -maulen, *v. n.* jezikovati, gobezdáti, čelustáriti.

Prov=erbium s. **Sprichwort**; -iant, *m.* živež, hrana, živek, zaloga, provijánt; = *a.* založni, provijantni; =meister, *m.* provijantmojster; =wesen, *n.* založne zadeve *pl.*; -inz, *f.* deželа, okrajina, pokrajina; =ial, *a.* deželen; =ialismus, *m.* provincializem, beseda v kakem kraju navadna; =ialzeitung, *f.* deželni časnik.

Provis=ion, *f.* zaloga; (Gebühr) prodajnina, provisija; -or, *m.* namestnik, provizor; -orisch, *a.* začasen, namesten; -orium, *n.* začasna naredba.

Provo=kazion, *f.* pozív, pozòv; -zieren s. Herausfordern.

Proz=edur, *f.* ravnava; -ent, *a.* odstotek, odstovek, od sto; =ual, *a.* odstotni.

Prozeß, *m.* razpòr, razpra, razpertija; (Rechts=) pravda; (Verlauf) beg, tek, -führen, právdati se, tožáriti se; durch=-verlieren, zaprávdati; -machen, na tožbo djati (denem) - = *a.* pravdni; -akten, *pl.* pravdni spisi *pl.*; -führer, *m.* právdavec; -ion, *f.* procésija, cerkvéni sprevod; =raupe, *f.* prehodna gosénica; =spinner, *m.*

prehodnji prejec; -ieren, *v. n.* právdati se, tóžiti se, tožáriti se, právdáriti; -fosten, *pl.* pravdni stroški *pl.*; -ordnung, *f.* pravdni red, sodnji red; -fache, *f.* pravdna reč oder zadeva; -füchtig, *a.* pravdarski, prepirljív: ich bin nicht -, na tožbo ne strežem; -verfahren, *n.* pravdna ravnava.

Prudel, *m.* par, čad, sopár, hlap; -n, *v. n.* hlapeti, pariti se; (vom ſiedenden Waſſer) vervrati, kipeti.

Prüf=en, *v. a.* skúsiti, izkúsiti, poskúsiti + skúšati, poskúšati; (d. Schüler) izprášati, preskúsiti + izpraševati, preskúšati; (unterſuchen) preiskati (iščem), pregledati + preiskovati, pregledovati; (einen Vorſchlag) prevdáriti, pretéhtati, pretresti, na cedilo djati (dem, denem) + prevdárjati, pretehtovati, pretrésati, na cedilo dévati; geprüft, *a.* preskušen, izprašan, poterjen; -er, *m.* izpraševavec, preskuševavec; -ling, *m.* izpraševanec, preskuševanec; -ſtein ſ. Probierſtein; -ung, *f.* (Examen) skušnja, preskušnja, izpraševanje; (Unterſuch.) skušnja, poskušnja; preiskava, preiskovanje; pretres, pretehtovanje; =s= *a.* izpraševanjski, preskušni; =sgegenſtand, *m.* reč preskušnje; =skommiſſion, *f.* izpraševavna od. preskušna komisija; =sſal, *m.* sobana za preskušnjo; =sſtunde, *f.* ura preskušnje oder izpraševanja; =sſtaxe, *f.* preskušnina; =szeit, *f.* čas poskušnje.

Prügel, *m.* krepelj, krepelec, krepetec, oklešek, pravít, bujač; -ei, *f.* pretèp, poboj, tepež; -n, *v. a.* tepsti, biti (bijem), tolči, líbrati, šeškati: otepsti, pretepsti, nabiti, nabúnkati, nalibrati, oklêstiti, namlátiti, nažgati (žgèm), naklepati (pljem) + pretépati, nabíjati.

Prunk, *m.* bliščoba, leskota, bliskota, berhkota; razvíranje, prevzetovanje; -= *a.* slaven, bliščoben, berhek, prelép; -en, *v. n.* bliščati (ím) ponášati se; razvírati se, prevzetovati; -er, *m.* prevzetovavec; -haft, *a.* bliščéč, bliskoten, velikolepen; -liebend, *a.* gizdav, gizdoljuben, šopiren; -los, *a.* skromen; -ſucht, *a.* gizdavost, prevzetija; -ſüchtig, *a.* gizdav, šopiren, prevzetovaven.

Pſal=m, *m.* psalm; -men, *v. n.* psalme peti (pojem), hékati; -miſt, *m.* psalmíst, psalmopevec; -ter, *m.* psalter, psalmnik.

Pſeudo=, *a.* lažnjivi, lažni, krivi, podvèrženi; -nym, *a.* pod izmíšljenim imenom, lažnoimenen; -prophet, *m.* lažnjivi od. krivi prorok.

Pſt! *int.* pst! bst!

Pſych=e, *f.* duša; -iſch, *a.* duševen, dušen; -olog, *m.* dušoslovec, psihológ; =ie, *f.* duslovje, psihologija; =iſch, *a.* dušoslovn, psihológičen.

Publ=ik, *a.* očiten, javen; -ikation, *f.* razglasilo, oklíc, oznanilo, naznanilo; -ikum, *n.* občinstvo, zbrani svet, zbrana mnóžica; -izieren, *v.*

a. razglasiti, oklicati (kličem) + razglášati. oklicovati; -izíſt, *m.* časnikár, publicíst; -izíſtât, *f.* javnost, očitnost.

Pud, *m.* pud; -delarbeiter, *m.* pudlar; -deln, *v. a.* pudlovati; -delofen, *m.* plamenica; -ding, *m.* puding; -el, *m.* koder, kódrasti pes; -eln, *v. a.* gerdo s kom ravnati, koga gerdo imeti (am); -elnárriſch, *a.* ves smešen, šaljiv, gódčevski; -er, *m.* štupa za lasé; -erig, *a.* opudran; -ern, *v. a.* púdrati: opúdrati, lasé s pudrom potresti + potrésati.

Puff! *int.* puf! žok! lop!; - *m.* bunka, udár, udarec; -ärmel, *m.* široki rokáv; -en, *v. a.* búnkati, líbrati, lópati, púhati, tolči, suvati (sujem): nabúnkati, lopiti, opúhati, otolči; ſ. Stoßen.

Puls, *m.* trip, žilobitje, bilo: der - geht, žila utriplje, bije od. tolče; -ader, *f.* ciplja, cípnica; -ieren, *v. n.* tripati (pljem) utrípati, biti (bijem); -ſchlag ſ. Puls.

Pult, *n.* pisalnik, pisalni podstavec od. naslonják.

Pulver, *n.* prah, štupa, prašek; (Schieß-) smodník, strelni prah; -beutel, *m.*. -büchſe, *f.* prašnik; -dampf, *m.* dim od strélnega prahú; -faß, *n.* strelni sod, sod za strelni prah; -horn, *n.* rog za smodník od. strelni prah; -icht, -ig, *a.* zmlet, zdrobljen, phan, v prah stolčen, -iſieren, *v. a.* v prah stléči (stolčem), razmeti (manem) *pf.*; -kammer, *f.* smodnišnica, smodišče; -korn, *n.* zerno strélnega prahú; -magazin, *n.* zaloga od. shramba za strelni prah; -n ſ. Pulveriſieren; -turm, *m.* zidanica za strelni prah; smodnišnica.

Pump-e, *f.* sesalka, sesaljka, vodovlák, pumpa, črepálnica; -en= *a.* sesaljéni, pumpni; -en, *v. a.* črepati (am u. pljem), plati (poljem) iz-, púmpati: izčrepati, izplati; -ern, *v. n.* ropotati (ám u. očem), ropotáčiti; -ernifel, *m.* reženják; *fig.* pavliha.

Punkt, *m.* pika, pičáj; (Stich) bodek, bodljej, vbodljej; (Artikel) člen, členek; (Abſatz) odloček, odstavek; (Gegenſtand) reč *f.*, zadeva; (ſehr kleiner Theil) pičica; (Endpunkt) konec: auf dem - ſtehen, na tem biti (sem), namérjati, volja me je, pripravljen biti (sem); - ſechs Uhr, natanko ob šestih, ko ura šest odbije; - für - beantworten, na vsak členek odgovoriti; (d. höchſte -) verhól, versác; -azion, *f.* ustanovilo; ustanova poglavitnih členov; -ieren, *v. a.* pike délati: pike narediti, opíkati, s píkami zaznamovati.

Pünktlich, *a.* natančen, pičen, točen; *ad.* na tanko, na las, pično; -keit, *f.* natančnost, pičnost.

Punkt=o, in -, kar se tiče -, gledé-, ozir -; -thierchen, *n.* živa pika, monada; -ur, *f.* punktura; -weiſe, *ad.* členek za členkom, stavek za stavkom.

Punſch, *m.* punć, punš; -en, *v. n.* punć piti (pijem), punčevati.

Punz=e, *f.* punec; -ieren, *v. a.* puncirati, puncovati.

Pupill=ar=, *a.* sirotinski, sirotni, varovanjski; =gelder, *pl.* sirotinski denarji *pl.*; =mäßig, *a.* sirotinski; =ſubſtituzion, *f.* sirotinsko namestovanje; =vermögen, *n.* sirotinsko premoženje; -e, *m.* sirota, nedoletna sirota, varovanec; -e, *f.* zrenica, zenica, zerklo, púnčica; -en=*a.* Pupillar=.

Puppe, *f.* čeča, donda, púnčica, puža, lila; (b. Juſekten) zapredek, mešič, mešiček; -n, *v. n.* s čečami igrati; -nmacher, *m.* izdelovavec čeč od. dond, lilar; -nräuber, *m.* moškatnik; -nſchlupfwespe, *f.* gosenčni najezdnik; -nſpiel, *n.* igra s čečo od. dondo; igrača.

Pur, *a.* čist, samočist, prečist, suh, suhoprán; -e Wahrheit, gola resnica; aus -er Habſucht, iz same od. gole lákomnosti; -gier=*a.* čistivni, mečivni; =en, *v. a.* čistiti: izčistiti; *v. n.* dristo imeti, skoz koga liti (lijem); =mittel, *n.* čistílo, mečilo; -ifikazion, *f.* čistitev, očistitev, očiščevanje; -ifiziren, *v. a.* očistiti, izčistiti + očiščevati; -ismus, *m.* čistogovornost, purizem; -iſt, *m.* purist, jezikotrebec; -itaner, *m.* puritán, puritanec; -ität, *f.* čistota, prečistota.

Purpur, *m.* bagor, bager, škerlát; -=*a.* bagréni, škerlatni; -bekleidet, *a.* v bagrenico od. škerlat oblečen; -farbe, *f.* bagrec, bager, škerlatna barva, rumenilo; ==, *a.* bagrén, škerlatast, rumèn; -färber, *m.* bagrivec, bageník; -mantel, *m.* škerlatni plašč, bagrenica; -n, *a.* bagrén, rumen, škerlaten; -roth, *a.* bagrén, rumen: -röthe, *f.* bagrenina, rumenina, rumenilo; -ſchnecke, *f.* škerlátovec; -ſtoff, *m.* bagrenica, škerlatovina.

Puſt=el, *f.* mozólj, mozoljec, púhvica, spuščáj; -elauſſchlag, *m.* ošpice *pl.*; -en, *v. a.* húkati.

Put! *int.* put!; -e, *f.* puta; -erhahn f. Truthahn.

Putſch, *m.* kramola, vstaja, buna.

Putz, *m.* kinč, lepotičje, lepava, lepotina, lepotnija, okrasje; (im Anzuge) lišp, gizda, potrata v obleki; -docke, *f.* gizdavka, našopírjenka, šopírnica; -en, *v. a.* čéditi, snažiti, čistiti: očéditi, osnážiti, očistiti; (b. Kerze) utreniti, uterniti, useknìti + utrínjati, usekovati; (blank machen) svitlati: olíkati, políkati, osvetliti; (ſchmücken) lišpati, lepotíčiti, krasiti: olíšpati, nalíšpati, našopíriti; jemanden —, zmérjati: ozmérjati, ošteti, obrati (berem) + oštévati, obírati; (Bäume) trébiti, klestiti: otrébiti, pretrébiti, oklestiti; -er, *m.* čistivec, čistitelj, snažívec, čedec; =in, *f.* čístivka; -handel, *m.* kupčija z lepotijami; -händler, *m.* lepotinar, prodajavec lepotnij; =in, *f.* lepotínarica, prodajavka lepotnij; -handlung, *f.* prodajálnica lišpnega blaga; -macherin f. Putzhändlerin, -ſucht, *f.* lišpavost, gizdavost, šopírnost, šopírljivost; -ſüchtig, *a.* lišpav, gi-

zdav, šopiren, šopirljív; -ware, *f.* lišpno blagó, lišpavna roba; lepotnija, lepotija.

Pyramid=al, -alisch, *a.* piramiden, piramidast, štulast; -e, *f.* piramida, štula; -enpappel, *f.* laška topol *f.*

Pyro=meter, *m.* ognjomér; -technik, *f.* ognjarstvo.

Pyrrhichius, *m.* pirihij.

Q.

Quabbe, *f.* žvandra, žvader, ožrelje.

Quack=elhaft, *a.* vertogláv, motovilast; -eln, *v. n.* motovíliti se, klamótati; (unvernünftig sprechen) klobasati, kvériti; -ler, *m.* vertoglavec; -salber, *m.* mazáč, mazilar.

Quad=er, *m.* četverec, rézani kamen; štirjaški kamen; -ermauer, *f.* zid iz rezanega kámena; -rat, *n.* četvernik, štirják, kvadrát, četveroógelnik; = = *a.* štirjaški, kvadratni; =fuß, *m.* štirjaški od. kvadratni črevelj; =klafter, *f.* štirjaški od. kvadratni seženj; =meile, *f.* štirjaška od. kvadratna milja; =ur, *f.* čveterooglina, kvadratura; (astr.) četért *f.*; =wurzel, *f.* kvadratni koren, kvadratna pervina; =zoll, *m.* štirjaški od. kvadratni palec (pavec); -rienium, *n.* četveroletje, štiriletje; -rilingius, *a.* štirijezični; -rilla, *f.* kvadrila, kadrila, kvadríl; -rieren, *v. a.* kvadrírati, na drugo stopnjo povíšati + poviševati; (eine Fläche) poveršje izmériti + izmerjevati; (Viereck machen) v štiri dele oder kampe razdeliti + razdeljevati; -rupel=Alliance, *f.* četverozvezje, zveza med štíremi.

Quaga, *f.* kvaga.

Quak, *m.* kvak; -en, *v. n.* ragljati, regljati, regetati (ám u. ečem), régati, kvákati; -en, *n.* ragljanje, kvak, kvákanje; =d, *a.* ragljav, regljav, kvakav.

Quäk=en, *v. n.* bévskati, lájati, múliti; -er, *m.* bévskavec; kvekar.

Qual, *f.* muka, peza, terpljenje, bolést; (d. Gemüthes) težava, bridkost.

Quäl=en, *v. a.* múčiti, terpínčiti, vícati, trápiti, treti (tarem), súkati (sučem), stískati, nadlegovati, pestiti; s. Martern, Peinigen; -er, *m.* mučivec, mučitelj, stiskavec, zatiravec; =ei, *f.* mučitev, terpínčenje; =in, *f.* mučivka, mučiteljica; -geist s. Quäler.

Quali=fikazion, *f.* sposobnost, prikladnost, pripravnost; =sausweis, *m.* izkazek od. spričalo sposóbnosti od. prikládnosti; -fizieren, *v. a.* sposóbnega, priprávnega od. prikládnega storiti od. narediti, koga za prikládnega spoznati + spoznávati; sich -, *v. r.* prikládnega od. priprávnega za kaj se storiti + délati; pripravnost zadobiti; -fiziert, *a.* pripraven, prikladen, sposoben, zmožen; -tät, *f.* kákošnost, kákovost, notranja vrednost; (Güte) dobrota; -tativ, *ad.* poleg kákovosti, z ozirom na notranjo vrednost.

Qualm, *m.* hlap, hlup; dim, čad;

-en, *v. n.* blapeti, čáditi se, dimiti se, kaditi se; -ig, *a.* dimen, zakajen.

Quant-ität, *f.* kólikost, kolikota, količina; (Menge) množina, množ *f.*; (in d. Metrik) mera, časomerje; -itativ, *ad.* po kolikosti, gledé od. z ozirom na množino; -um, *n.* množina; znesek; število.

Quappe, *f.* menek, menik, piškúr.

Quarantaine, *f.* kvarantena, zdravstvena zapertija.

Quark, *m.* žmikelj, žmitek, žura, skuta, mohot; - = *a.* skutni; -ig, *a.* skutast; -käse, *m.* ožemček.

Quarr-ee s. Viereck; -en, *v. n.* cmériti se, krémžiti se, cmèrdati se, cmíhati, vékati.

Quart, *n.* četert *f.*, četertina, četertlje; (Format) četertinka, četverka; -al, *n.* četertletje, tri mesce, kvatre *pl.*; -al = *a.* četertletni; =iter, *ad.* vsake kvatre, vsake tri mesce, vsako četèrt leta; =weise, *ad.* po kvatrih, vsake kvatre; -blatt, *n.* četèrt pole; -bogen, *m.* četverka, četertina; -e, *f.* četertica, četertnica, štertica; (mus.) četerta stopnja; -ett, *n.* četverospév, četveroglasna skladba, kvartét; -format, *n.* četverka, četertina.

Quartier, *n.* stan, stanišče, stanovališče; (Wohnort) prebivališče; (Herberge) prenočišče, nočišče, prenočevališče, nočilo, ostaja; -beitrag, *m.* priboljšek k stanovnini, doplaček za stanovanje; -en, *v. n.* stanovati, bívati; -meister, *m.* kvartirmojster, stanodelnik; -träger, *m.* stanodavec.

Quarz, *m.* kremen, kvarec; -ig, *a.* kremenat, kvarcat; -it, *m.* kremenec; -steinart, *f.* kremenovina.

Quas-i s. Gleichsam; -te, *f.* čop, šop, trepec.

Quäst-ion, *f.* vprášanje, poprášanje; =schreiben, *n.* pismeno vprášanje; -or, *m.* kvestor.

Quatember, *m.* četertletje; kvatre *pl.*; - = *a.* četertletni; kváterni; -fasten, *pl.* kvatre, kváterni dni *pl.*; -tag, *m.* kváterni dan (g. dneva).

Quaterne, *f.* štirojka, kvaterna.

Quebbe, *f.* ozibi *pl.*

Queck-e, *f.* pírnica, pírika, bared; -en = *a.* pírnični, pírični; -engras s. Queck; -silber, *n.* živo srebro; = = *a.* živosrébern, živega srebra; =auflösung, *f.* raztoplina živega srebra; =borax, *m.* burnokislo živo srebro; =erz, *n.* ruda živega srebra; =n, *a.* živosrebern, iz živega srebra.

Quehle s. Handtuch.

Quell, *m.* vír, vrelec, stúdenec; *dim.* izvirek, stúdenček; - = *a.* stúdenčni, vrelčni, virni; -e, *f.* stúdenec, vrelec, vir, izvirek, izvír; *dim.* studenček, vrelček; *fig.* izvirek, vir; -en, *v. n.* vreti, izvírati, vervrati, kipeti *fig.* izvírati; teči (tečem); (v. Träneu) poceditі se, udreti se (derem), uliti se (lijem) + pocéjati se, udírati se, kapljati; -enabstand, *m.* odvirnost, odleglost virov; -enbezirk, -gebiet, *n.* virje;

-enmäßig, *a.* po izvirkih, pravoviren; -enlehre, *f.* viroslovje; -enreich, *a.* studenčnat, virovit; -enstudium, *n.* pretehtovanje zgodovinskih virov; -gegend, *f.* virje; -salz, *n.* stúdenčna sol *f.*; -waſſer, *n.* stúdenčnica; živa voda.

Quendel, *m.* máterna dušica, mácesica, máterni dušek; -wolle, *f.* prédenica, prédenec.

Quentchen, *n.* kvintelje, kvintelj (g. -ljna), kvintlik.

Quer, *a.* vprečen, poprečen, navprečen, postranski, počezen; *ad.* vprek, vprékoma, na vprek, po čez; -art, *f.* dvorezna sekira; -balken, *m.* vprečnik, osečnik, vprečni tram. preklad *f.*; -band, *n.* vprečna vez *f.*; -baum, *m.* blazina; -durchſchnitt, *m.* vprečni presék, poprečnik; -e, *f.* poprečnost, poprečina, vpreka: ins Kreuz u. in die -, vse križem, vse vprek; in die -, poprék, počéz; -feldein, *ad.* brez reda; -flöte, *f.* postranica, postranka, stranšica; -furche, *f.* poprečna brazda; -gaſſe, *f.* stranska ulica, poprečna ulica; -holz, *n.* prečnica, poprečni les; -l, *m.* róglica, razteplja; -latte, *f.* preklja; -leiſte, *f.* poprečna latvica, poprečnica; -en, *v. a.* rógljati: raztepsti, zrógljati, premésati + raztépati, raztrépati; -linie, *f.* prečnica; -profil, *n.* poprečni čertež; -ſack, *m.* bisaga, ronec; -ſchlag, *m.* prekóp; -ſchnitt, *m.* poprečni rez ob. prerezek; -ſpalte, *f.* poprečna razpoka, razplat *f.*; -ſtange, *f.* poprečna ranta; (b. Dachſtuhl) škarje *pl.*; -ſtraße, *f.* poprečna cesta; -ſtrich, *m.* preka, prečna poteza; -thal, *n.* poprečna dolina, preseka; -über, *ad.* vprek, poprek; -wand, *f.* pregraja; -wind, *m.* krivec.

Quetſch-e, *f.* stiska, tesnoba; -en, *v. a.* mečkati, mačkati, múčkati, drózgati, gnjesti (gnjetem); túškati, tláčiti: zmečkati, zmúčkati, zdrúzniti, stláčiti; (b. Finger ꝛc.) priščeniti, pretísniti *pf.*; -er, *m.* mečkavec, tlačivec, tlačitelj; -ung, -wunde, *f.* ótiska, otolkljej.

Quick, *a.* čerstev, čverst, živ, kremenít; -born, *m.* živi stúdenec; -ſand, *m.* svišec, svišč.

Quickel, *m.* cvil, cvič; -en, *v. n.* cviliti; cvícati (im).

Quickſ-ent, *m.* počitnik, počívavec, ki je na počitku; =engehalt, *m.* počitnina; -enz, *f.* počitek; -ieren, *v. a.* v počitek djati (dem) + dévati; *v. n.* počívati.

Quint-a, *f.* peti razred; -e, *f.* petica; peta stopnja, kvinta; -eſſenz, *f.* cvet, jedro; -ett, *n.* peterospév, kvintét.

Quirl s. **Querl.**

Quitt, *a.* prost, bot; -werden, iznébiti se česa; wir ſind -, zdaj smo poravnali ob. pobótali; -e, *f.* kútina, kutna; -enapfel, *m.* kútinar; -enbirn, *f.* kútinarica; -enſaft, *m.* kútinov sok, kútinovec; -ieren, *v. a.* s pobótnico potêrditi, pobótni list dati, s plačilnim listom prejemek potêrditi + poterjevati; den

Dienſt-, službi se odpovédati (vém), službo pustiti, iz službe stópiti + službo púščati ɔc.; -ung, *f.* pobótnica, pobotni list, plačilni list, plačani list; =ſtämpel, *m.* kolek za pobotni list.

Quodlibet, *n.* zmes *f.*, kar bodi, vsacega nekaj, kvódlibet.

Quo=te, *f.* znesek, delež; -zient, *m.* razštevec.

R.

Raa, *f.* rahno, rajna; -ſtange, *f.* ráhnica.

Rabatt, *m.* odbitek, rabát; -e, *f.* oslec, zaslec, ošóv, obšív, obšívek.

Rabbi=ner, *m.* rabín, rabinec; -niſch, *a.* rabinski.

Rabe, *m.* vran, krokár, gavran; -n= *a.* vranji, krokarjev; -naas, *n.* merha, merlina, mercina; -nältern, *pl.* brezdušni starši *pl.*; -ngefräßze, *n.* krok, krokot, krákanje, krókanje; -nhaar, *n.* černi lasjé *pl.*; -nmutter, *f.* brezdušna mati (g. mátere); -nſchwarz, *a.* vranji, čern, čern kakor žužel ob. žužek; -nvater, *m.* brezdušni oče (g. očeta).

Rab=iſch, *m.* rovaš, roš; -uliſt, *m.* jezičnik; zvijačnik, rabulist; =erei, *f.* zvijaštvo.

Race, *f.* pleme (g. -ena), pasma.

Rach=, *a.* maščevavni, maščevalni, maščevavski; -e, *f.* osveta, mest *f.* maščevanje: -nehmen, maščevati se: zmaščevati se, namaščevati se, osvetiti se, znositi se; -durſt, *m.* maščevavnost, maščevanljivost, osvetoželjnost; -engel, *m.* angelj maščevavni; -gedanke, *m.* misel na maščevanje; -gericht, *n.* maščevavna sodba; -göttin, *f.* bóginja maščevavka; -luſt, *f.* Rachedurſt.

Rächen, *v. a.* maščevati, mestiti; ſich-, *v. r.* maščevati se, mestiti se: zmaščevati se ob. znositi se nad kom, osvetiti se.

Rachen, *m.* žrelo, goltanec, golžún; gobec; (Abgrund) prepád, brezno.

Rächer, *m.* maščevavec, mešćevavec, mestitelj, osvetnik; -in, *f.* maščevavka, osvétnica; -iſch, *a.* maščevavski, maščevalen.

Rach=eſchwert, *n.* maščevalni meč; -gier, *f.* maščevavnost, maščevalnost, maščevanljivost; =ig, *a.* maščevaven, maščevalen, osvetoželjen; =igkeit, *f.* maščevavnost; -ſucht, -ſüchtig *f.* Rachgier, -gierig.

Racker=ei, *f.* trud, upora, ubádanje, ubíjanje; -n ſich, *v. r.* vbíjati se, trúditi se, vbádati se.

Rad, *n.* kolo (g. kolesa); (Kreis) kolobár; (z. Spielen) kolče (g. -eta); (Purzelbaum) kolobenec, kózelec; -achſe, *f.* os *f.*, podós, *f.*, podvóz *f.*; -brechen, *v. n.* krévsati, lomiti, hrestati, slabo govoriti; -büchſe, *f.* pesto, pušica; Rädchen, *n.* kolesce, kolce, kolče; -haue, *f.* motika, rovnica, kopača.

Rädel=n, *v. n.* súkati se (sučem), v kroge iti (grem); -führer, *m.* kolovodja, glavár, verh, načelnik.

Rad-en, *m.* kokalj, kokolj; =fieb, *n.* sodivno rešeto; -er, kolár.

Räder, *m.* rehta, rejta, reter; -ig, *a.* kolesni; -n, *v. a.* s kolesom treti (tarem, terem); (überfahren) povoziti, zmečkati, zmúčkati; -werk, *n.* kolesa *pl.* kolésovje, kolesje.

Rad-felge, *f.* platišče; (in d. Mühle) lopata; -förmig, *a.* kolesast; -geleise, *n.* koloteča, kolovoznik koleja, kolomaja; -hemmung, *f.* závora; -ieß, *m.* redkev.

Radi-kal, *a.* korenen, koreninski, radikalen; =e, *m.* radikalec, prekucnež; =ismus, *m.* radikalizem.

Radier-, *a.* stergavni; -en, *v. a.* z nožičem stèrgati: ostèrgati: -meſſer, *n.* stergavni nož.

Rad-ius, *m.* žarek; -ir, *f.* korén, korenina; -iziert, *a.* radiciran, vpisan; -macher, *m.* kolár; -mantel, *m.* široki plašč; -nagel, *m.* zakolek, okovnik; -ſchiene, *f.* šina; -ſchuh, *m.* cokla, črevelj; -ſpeiche, *f.* prečka, špriklja; -ſperre, *f.* závora, zavor *f.*, zavórnica, zavéra, zavérnica; -ſpur, *f.* koloteča, kolotéčina, kolomaja, kolomeja, kolovóz, kolovoznik; -welle, *f.* os *f.* podvóz *f.*; (in d. Mühl.) préslica; -zahn, *m.* palec, zobec.

Raff-el f. Flachsraufe; -eln, *v. a.* rihljati, smúkati; -en, *v. a.* grábiti: pográbiti, pobrati (berem); -holz, *n.* lomača, suhljád *f.*, verhovina, hrast *f.*, pobiraj; -inade, *f.* prečiščevanje od. čiščenje sladkora; prečiščeni sladkor od. cuker; -inement, *n.* prebrísanost, prekánjenost, presúkanost, premédenost; -inerie, *f.* prečiščávnica, cukrovárnica; -inieren, *v. a.* sladkor od. cuker čístiti, variti: prečístiti, očístiti, prevàriti + prečiščati, prečiščevati, prevárjati; -ineur, *m.* prečiščevavec, cukrocistec; -iniert, *a. fig.* premeten, presukan, prekanjen, zvitorép; =e, *m.* premétenec, zvitorépec, prekánjenec; =heit, *f.* premétenost, prekánjenost &c.; -zahn, *m.* prednji zob.

Ragen, *v. n.* moleti, šterleti, stermeti, sterčeti, kipeti; -wurz, *f.* kúkovec, cepetec.

Ragout, *n.* kerhljanje.

Rahm, *m.* smétana, poverhnja, verhnje, škerlup; -en, *m.* oklep; okvír, svaža, obkrajec, rema; -en, *v. a.* posneti (snamem) + posnémati; -löffel, *m.* posnemavnica, posnemavka; -ſuppe, *f.* juha iz smétane.

Raigras, *n.* ovsnica.

Rain, *m.* rob, meja; (zwiſchen Aeckern) griva; -blümchen, *n.* marjética; -en, *v. n.* méjiti, mejičiti, dèržati se (im); -farren, *m.* vratič; -weide, *f.* kalina, zimolez, kostánjičevje.

Raiſon, *f.* razum, pamet *f.*, razumnost, -abel, *a.* pámeten, pravičen; -nement, *n.* modrovanje, umetovanje, razsojevanje; -nieren, *v. n.* modrovati, úmiti; razsójati, razkládati, besedovati.

Rait-, *a.* računski; -er, *m.* rešeto,

rejta, rehta; -ern, *v. a.* sóditi, presójati, rétrati: presóditi, zrétrati.

Raja, *pl.* turški kristjanje *pl.*

Rakete, *f.* raketa, raketelj (g. -ljna); -en=*a.* raketni; -enmacher, *m.* raketár.

Ralle, *f.* mokóš, mlakóš; -en, *v. n.* razsájati, razbíjati.

Ramm=bock, *m.* oven; -eln, *v. a.* kole zabíjati; *v. n.* goniti se, *f.* Brunften, -elzeit, *f.* hoja po plemenu; -en f. Rammeln; -klotz f. Rammblock.

Rand, *m.* kraj, rob; (des Ackers) obmejek, omet; obronek; (eines Gefäßes) rob, obrobek; (d. Hutes) okrajek, prikrajek; - = *a.* krajni, obkrajni, mejni; -augenfalter, *m.* okrajčnik; -bemerkung, *f.* pripísana opomba; Rändern, *v. a.* róbiti: obróbiti, zaróbiti + zarobljevati; -gloffe, *f.* obkrajni pristavek; -ſchicht, *f.* krajna versta od. plast.

Rank, *m.* kraj, krajec.

Rang, *m.* častna stopnja, dostojna čast *f.*; (erſte -) prednost, perventvo, pervo mesto; (Reihe) versta, red: ein Mann von -, mož imenitnega stanú; den - ablaufen, koga prestreči, prehiteti oder prekositi; -beſtimmung, *f.* odločba častne stopnje; -e, *m.* neporednež, razposájenec; -ieren, *v. a.* v red djati (denem), vrediti, razverstiti, porazverstiti + v red dévati, vredovati, razverstovati; ſich untereinander -, verstiti se, créditi se; -liſte, *f.* zapisni list po častni stopnji; -ordnung, *f.* red od. versta po častni stopnji; -ſtreit, *m.* prepír zastran prednosti v časti od. v dostojenstvu, prepír za predstvo od. perventvo; -ſtufe, *f.* častna stopnja od. stopinja; -ſucht, *f.* častiželjnost, častilákomnost; -ſüchtig, *a.* častiželjen, častilákomen.

Rank, *a.* šviglast, strunast, tanek, tenek; -e, *f.* vitica, ročica, perstenec, ovijača; Ränke, *pl.* spletke *pl.*, zvijače *pl.*, kovarstvo, lest *f.*: -ſchmieden, kovarno ravnati, spletke délati; -en, *v. n.*, -en ſich, *v. r.* viti se (vijem), ovíjati se, oprijémati se, oplétati se, popénjati se, pláziti se; -engewächs, *n.* oprijemavka, ovijavka.

Ränke=ſchmied, *m.* kovarnik, zvijačnik, zvitorepec; -ſüchtig, -voll, *a.* kovaren, zvijaški, zvitorép, presukan, poln zvijač in spletek, zvit kakor gerca.

Ran=unkel, *f.* zlatica; -zen, *m.* ronec, torba, bisaga, kernír; -zen, *v. n.* žareti, žarčeti; -zig, *a.* žarek, žarkov, želtav, žaltav.

Rap=é, *m.* debeli od. grobi tobák; -id, *a.* nagel; deróč.

Rapp=e, *m.* vranec, vrani konj, murec; -e, *f.* mahovnica; -el, *m.* vertoglavica, vertoglavost; *f.* klopotec, klopotulja, klepetec; =ig, *a.* vertogláv, vertoglaven; =kopf, *m.* vertoglavec; =köpfig, *a.* vertogláv; (v. Pferde) uporen; -eln, *v. n.* méšati se, verteti se komu v glavi; -ier, *n.* topi meč, rapír; -ort, *m.* poročilo, sporočilo, naznanilo, na-

vestilo, glas; =ieren, *v. a.* sporočiti, izporóčiti, naznániti, vedeče storiti, navestiti + sporóčati, sporočevati, naznánjati &c.; -s, *int.* hlast! hap! šavs!; -sen, *v. a.* hlastati, hápati, šávsati: hlástniti, hápniti, šávsniti.

Rapunzel, *m.* (Camp. ranunculus) motovilec, motavilec, ležnjačič; -salat, *m.* motovilec, repušec.

Rar, *a.* redek; všečen; *fig.* zal, berhek; -ität, *f.* redkost, redka réč *f.*, všečnost.

Rasch, *a.* hiter, uren, berz, berzen, jadern; *fig.* nagel; (feurig) isker, čil, živ; *ad.* hitro, urno, berž, jáderno, pohitóč; - *m.* raš, raševina.

Rasch, *a.* rod. krepek; rezen, terpek, zagolten.

Rascheln, *v. n.* šumeti, šumotljati, šumljati, šumotiti; -heit, *f.* hitrost, hitrica, urnost; náglica, naglost.

Rasen, *m.* dern, ruša, rušina, terznja; (Flur) trata, tratina, ledina; (furzhalmiges Gras) múrava, gosta trava; - *v. n.* besnovati besniti, vihrati, razgrájati, zgrájati, razsajati, udelovati, divjati, noreti, razbijati; *fig.* togotiti se, serditi se; -bank, *f.* rúšnata klop *f.*; -d, *a.* besen; (wüthend) stekel; *fig.* prehúd, presilen, prekomeren; -meister *f.* Waffenmeister; -platz, *m.* trata, loka, -stecher, *m.* dernár, dernorezec; -stück, *n.* dern, rušina; -teppich, *m.* zelena preproga.

Raser, *m.* razsájavec, razgrajavec, besni oder divji človek; -ei, *f.* besnost, besnoča, divjanje, razgrájanje, norija, norost; (wild. Zorn) togota, jarost, steklost; -in, *f.* razsajavka, besnica.

Rasig, *a.* dernat, dernovít, rúšinat, travnat, traven; -ieren, *v. a.* briti (brijem): obriti; *fig.* razrúšiti, podreti (derem) + podírati; -iermesser, *n.* britva, britev *f.*

Raspel, *f.* pila, pilo, strugača, strúžnik, raška; -n, *v. a.* strúgati, ráspati.

Rassel, *f.* ropotec, klopotec, klopotulja, ropotulja, klepetec, klepetača; -n, *v. n.* rožljati, róštati, rovštati; (v. Wagen) ropotati (ám u. očem), škèrtati, derdrati; (v. d. Schlüsseln) škrabotljati, rožljati; (v. Waffen) brenkotati (očem); -n, *n.* rožljenje, ropot; brenket, brenkot.

Rast, *f.* počitek, počinek, odmor, odleglјej, oddihljej, mir, pokoj: feine - und Ruhe, brez mira in pokoja; -elbinder, *m.* loncevéz, loncevezec; -en, *v. n.* počívati: počiti se (čijem) odpočiti se, počiniti, oddihniti se + odpočívati; -los, *a.* neprestán, prevén, neugnán, brez počitka, brez prenehljeja; -station, *f.* postaja; -stunde, *f.* ura počitka; -tag, *m.* dan (g. dneva) počitka.

Rat-e, *f.* rok, dél, odplačilo, brišt; -enweise, *ad.* v rokih, v delih.

Rath, *m.* svet, sovet; posvèt, posvetovanje; (Kollegium) svetovavstvo, svetovalstvo, zbor; (Perſon) svètnik, svetovavec, svetovalec:

-halten, posvetovati se, méniti se, pomenkovati se; zu -ziehen, za svèt vprášati + vpraševati; mit - und That, z besedo in z djanjem; -en, *v. a.* ugibati (bljem), uganovati, prevdárjati, pretehtovati, gádati; (Rath geben) svetovati, nasvetovati, svet dati; (Rath ſchaffen) pomoči (morem), pomágati, v okom priti (pridem); -er, *m.* ugibavec, uganovavec; -fragen, *v. a.* za svet poprášati + popraševati; -geber, *m.* svetovavec, svetovalec, posvetovavec, svètnik; =in, *f.* svetovavka; -haus, *n.* svetoválnica, svetovávnica; mestna hiša; Räthlich ſ. Rathſam; -los, *a.* brez sveta; brez pomoči; kdor ne vé kako in kaj; -s= *a.* svetovavski, zborni; -ſam, *a.* koristen, pámeten, dober, pridoven; -sbedürftig, *a.* svèta potreben; -sbeſchluſs, *m.* zborni sklep, sklep mestne gosposke; -ſchlag, *m.* svèt; (Anſchlag) naklep; =en, *v. n.* posvetovati se, pomenkovati se, v svetih biti (sem); (bei ſich) prevdárjati, premíšljevati; -ſchläger ſ. Rathgeber; -biener, *m.* zborni sluga, mestni služabnik.

Räthſel, *n.* zastavica, vganjalica, vganjka, uganjka, zagonetka: ein - auflöſen, zastavico ugibati oder uganovati: uganiti; -haft, *a.* čuden, nezapopadljiv, skriven; -n, *v. a.* vganjke zastávljati.

Raths=glied, *n.* svètnik, zbornik, odbornik; -herr, *m.* svètnik, svetovavec; =lich, *a.* svetovavski; -kollegium, *n.* zbor, svetovavstvo; -perſon, *f.* svètnik; svetovavska oseba; =ſale, *n.* osebje svetovavstva; -protokoll, *n.* zborni zapisnik; =iſt, *m.* zborni zapisovavec; -ſal, *m.* zbórnica, svetoválnica; -ſitzung, *f.* zborna seja; -ſpruch, *m.* razsodek svetovavstva; -ſtube ſ. Rathsſal; -verſammlung, *f.* zbor, svetovavski zbor; -wahl, *f.* izbor svetovavcev ob. zbórnikov; -zimmer, *n.* svetoválnica, posvetovávnica, zbórnica.

Ratifi=kazion, *f.* poterditev, poterjatev; priterditev, priterjatev, priterdba; =s= *a.* priterdni, poterdni; -izieren, *v. a.* potèrditi + potèrjati, poterjevati; pritèrditi + priterjevati.

Ratſch=e, *f.* ropotača, ropotulja; *fig.* ſ. Plauſcherin; -en, *v. n.* ropotáčiti; ſ. Plauſchen.

Ratte, *f.* podgana, podkana; -n= *a.* podganji; -nfalle, *f.* past za podgane *f.*; -nfänger, *m.* podganolovec; -ngift, *n.* mišica, mišnica; -nkoth, *m.* podganjek, podganjšček; -nſchwanz, *m.* podganji rep; (Pferdekrankh.) molj, tenka kita lás; Rat ſ. Ratte, Billich.

Raub, *m.* rop, tolovajstvo, razbojstvo, lupež, grabež; (v. Sache) rop. plen; - = *a.* tolovajski, razbojni, roparski; -anfall, *m.* razbojni napád; -begierig, *a.* razbojen, roparski, grabežljiv; -biene, *f.* ropnica, róparica, navrátnica; -en, *v. a.* ropati, pléniti, po sili jemati

(mljem), hítati, lupéžiti: urópati, upléniti, ugrábiti, uhítati; (alles) porópati, poplèniti, pográbiti; (stehlen) krasti (kradem), izmíkati: ukrasti, izmaknìti, odvzeti (vzamem): die Ruhe –, ob mir pripráviti; -end, *a.* roparski, tolovajski, grabežljiv.

Räuber, *m.* ropár, tolovàj, razbojnik, lúpežnik; (b. Lichte) tat; – = *a.* roparski, tolovajski, razbojniški, lúpežni; -bande, *f.* roparska derhál *f.*, roparsko od. tolovajsko kerdelo; -ei, *f.* roparstvo, roparija, tolovajstvo, razbojstvo, lúpeštvo; -hauptmann, *m.* roparski od. tolovajski glavár; -höhle, *f.* roparska od. tolovajska jama; -in, *f.* roparica, razbójnica, tatica; -isch, *a.* roparski, tolovajski, razbojen, grabežljiv, lúpežen; -unwesen, *n.* roparsko razgrájanje.

Raub-fisch, *m.* roparska od. mesojedna riba, roparica; -fliege, *f.* ropna muha; -gier, *f.* grabežljivost, ropaželjnost; =ig, *a.* grabežljiv, ropaželjen; -gut, *n.* rop, plen, ugrábljena roba; -käfer, *m.* hrošč grabljivec; -mord, *m.* razbojni umor; -nest, *n.* tolovajsko gnjezdo; -schütz, *m.* tatinski lovec, zverokradec; -sucht, *f.* grabežljivost, razbojnost; -thier, *n.* zvér *f.*, dereča živál *f.*; -vogel, *m.* ujeda, ropna tica, tica roparica; -wild, *n.* zverjád *f.*

Rauch, *m.* dim; voll –, *dimen.* dimnat; *a.* kosmat, dlakav, dlakov, dlačen; serščljiv, resat; -beinig, *a.* kosmatonóg, kosmatih nog; -blättrig, *a.* hrapavolíst, hrapavolísten; -en, *v. a.* kaditi, kúriti, púhati; *v. n.* kaditi se, kúriti se, dímiti se; (v. Heu) kopiti se, kaditi se; -en, *n.* kaja; -er, *m.* tobakar, tobakopijec.

Räucher-er, *m.* sušivec; -ig, *a.* dimen, okajen, ukajen, -kammer, *f.* sušívnica; -n, *v. a.* kaditi: pokaditi; (Fleisch) sušiti, vóditi; (zu viel –) prevoditi, prekaditi *pl.*; -pfanne, *f.* kadílnica, kadilna pónvica; -wurst, *f.* prekájena klobasa.

Rauch-fang, *m.* dimnik; -fehrer, *m.* stergár, dimnikár; -farben, *a.* čadovít, dimast: -werden, čadeti: očadeti; (ein solcher Ochs, Kuh) čadež, dimec; čada, dima; -faß, *n.* kadílnica, kadilnik; -fleisch, *n.* suho od. povójeno meso; -gar, -haarig, *a.* kosmat; -händig, *a.* kosmatorók; -handel, *m* kupčija s kožúhovino od. kerznom; -ig, *a.* dimen, dimnat, čadovít, ukajen; -kammer, *f.* dímnica; sušílnica; -leder, *n.* kožúhovina, írhovina; -loch, *n.* leva; *fig.* beznica; -opfer, *n.* kadilni dar, žgálščina; -säule, *f.* dimni curek od. steber; -schwalbe, *f.* domača lastovica; -stube, *f.* dímnica; -tabak, *m.* tobak, duhan; -ware, *f.* kožúhovina, kosmatina; -werk, *n.* žgaja, kadilo; -zimmer *s.* Rauchstube.

Raude, *f.* hrasta, krasta, perhàj, perhljáj, srab.

Räud-e, *f.* svrab, srab, garje *pl.*, perhljáj; -ig, *a.* krastav, hrastav, svrabljív, perhljav; garjev, goričljív; =e, *m.* gárjevec, krástavec;

gárjevka; =keit, *f.* krástavost, svrabljivost, garjevost.

Rauf-bold, *m.* tepežnik, pretepež, rovávt, rován, tergávs; -degen, *m.* bojni meč; f. Raufbold; -e, *f.* rihla, derzej, derzávnica, rifelj; -en, *v. a.* púliti, pípati (pljem), rovati (rujem): izpúliti, popípati, izdreti (derem), potèrgati; (ein Huhn) skubsti: oskubsti, opípati; *v. n.* tepsti se, tèrgati se, púliti se, mikástiti se, metati se (mečem); bei den Haaren -, lasati se: -er f. Raufbold; -ei, *f.* tepež, pretep, tepežnja, puljavica, boj: eine - anfangen, sprijeti se (primem), spopasti se (padem) *pf.*; -handel f. Rauferei; -süchtig, *a.* nabojen, tepežljiv; -zange, *f.* velike klešče *pl.*

Rauh, *a.* hrapav, grapav, grob, grudast; (vom Geschmack) razkav, gorjúp, oster, rezek; (v. Hals) brasljav, kosmat; hripav, ohripel; (v. Stil &c.) rod, okoren; (v. Winde &c.) oster; (v. Klima) neugoden, neprijeten; (roh) sirov, surov, neotesán, zarobljen; (v. Papier) runjav, resast (v. d. Zähnen) skominast; *fig.* sirov, okruten, neusmiljen; -blätterig, *a.* hrapavolisten, kosmatolíst, ostrolíst; -heit, *f.* hrápavost, hripavost, ohriplost; rodost, okornost; ostrost, neugodnost; sirovost &c.; -färber, *m.* irhar; -igkeit f. Rauhheit; -reif, *m.* ivje, inje; -ware, *f.* kožúhovina, irhovina; -weizen, *m.* resica, resulja, osinka, kosmatica.

Raule, *f.* vodna kreša.

Raum, *m.* prostor, prestor, prostorišče, prostranstvo; (leerer -) praznina, praznota, praznija, pustota; der innere -, notránjščina, znotrina; (Stelle) mesto; - einnehmen, zaleči (ležem) + zalegati.

Räum-en, *v. a.* správiti, s póti správiti, izpod rók správiti + správljati, posprávljati; (das Zimmer) prázniti: izprázniti + izpraznovati; (d. Platz verlassen) pustiti, popustiti, zapustiti + púščati, popúščati; (d. Unreine wegschaffen) trébiti: iztrébiti, potrébiti; vom Tische -, z mize správiti + správljati; das Feld -, umakniti se + umikati se; die Wohnung -, séliti se: preséliti se + preseljevati se; einem etwas -, komu kaj pustiti + púščati; aus dem Wege -, izpod nog správiti, odpráviti, odstrániti; -er, *m.* trebivec, kidavec; (Werkzeug) čistilo, trebilo.

Raum-inhalt, *m.* obség, obsežnost.

Räum-lich, *a.* prostoren; gledé na prostor; =keit, *f.* prostornost; -e, *pl.* prostori *pl.*; -ung, *f.* trébljenje, izpraznjenje; zapuščenje.

Raun-en, *v. n.* ščebljati, gomúliti; -zen, *v. n.* cmériti, cmérdati se.

Raup-e, *f.* gósenica, vósenica; -en- *a.* gósenični, gósenčji, vosenični; -en, *v. a.* gosénice obrati (berem) + obírati; =brut, *f.* goseníčja zalega; =nest, *n.* gósenične gnjezdo; -ig, *a.* goseničav, vósenčen.

Rausch, *m.* pijanost, vínjenost; einen - haben, pijan ob. vinjen biti (sem); einen - bekommen, upijániti se, opiti se (pijem) + opívati se;

fleinen – haben, muho imeti (am); -en, *v. n.* šumeti, šumotati (očem), veršeti, hrúščati (im), hèršcati (im) búcati (im). hrumeti, hrupeti, šohtati, šušteti; (v. Schweinen) búkati se (am u. bučem) -en, *n.* šum, šumenje, veršenje, hrušč, hrup; -end, *a.* šumen, šuméč, veršéč, hruméč; -geld, *n.* loš, lošč; -ig, *a.* pijan, vinjen, opit.

Räuspern, *v. n.* hèrkati, hrákati, hèrpati: izhèrkati se, odkášljati se; – *n.* hèrkanje.

Raut-e, *f.* ruta, rútica (Rhombus) kupa, romb; -enförmig, *a.* kupast.

Rayon, *m.* obmestje; terdnjavski okoliš.

Razion, *f.* odmerek, obrók; -al, *a.* umen, umski, umstvén; (math.) racionalen; =ismus, *m.* umoverstvo, racionalizem; -ist, *m.* umoverec, racionalist.

Reagieren, *v. n.* nasprotovati, nasproti délati.

Reak-tivieren, *v. a.* spet v življenje poklícati (kličem), obnoviti + obnávljati; -tivierung, *f.* obnova, vpeljava; -zion, *f.* nasprotno délanje; *fig.* rákovstvo, starokopitstvo, starokopitna stranka; =är, *a.* starokopiten; *m.* starokopitec, starokopitnež, rákovec.

Real, *a.* stvaren, rečen; (wirklich) djanski, resničen, bistvén; -ast, *m.* delo zastran nepremekljivega posestva; -exekuzion, *f.* eksekucija ob. izveršba gledé na nepremekljivo posestvo; -geld, *n.* kovani denár; -isieren s. Verwirklichen; -ismus, *m.* realizem; -ität, *f.* stvarnost, rečnost; (Besitztum) posestvo, kmetija; =enbesitzer, *m.* posestnik, zemljak, zemljakar; =enbesitzerin, *f.* posestnica; -iter, *ad.* v resnici, v djanji; -schule, *f.* realna šola, realka; -schüler, *m.* realec; -wert, *m.* stvarna ob. rečna vrednost.

Rea-mbulazion, *f.* navod; -ssumieren, *v. a.* povzeti (vzamem, vzemem) + povzémati.

Rebe, *f.* terta, vinska terta, loza, ters; *coll.* tertje, tersje; (Rebenzweig) rozga, loza, mladika; (wilde-) vínika, srobot *f.*, srabota, srebet *f.*; (wild wachsend) terta samosevka; -nsenken, grebeníčiti, gróbati; die -blüht (ohne Frucht) ters se živiči; (Beren ansetzend) ters se viniči.

Rebell, *m.* puntár, vstajnik, buntovnik, upornež, spornik; -ion, *f.* punt, vstaja, kramola; upor, spor; -ieren, *v. n.* púntati se, puntáriti se, kramoliti: spúntati se, vspreti se; -isch, *a.* puntarski, vstajen.

Reben-, *a.* vinski, tersov, tertni, lozov; -artig, *a.* tersast, lozast; -auge, *n.* oko (g. očesa), vinski popek; -beschneidung, *f.* rez *f.*, obrezatev, rezitev; -binder, *m.* vezáč; =in, *f.* vezačica; -blatt, *n.* tersni list, vinsko pero (g. -esa); *coll.* tersno listje, vinsko perje; -geländer, *n.* brajda; -hügel, *m.* vinska gorica; -laub, *n.* tersje; -messer, *n.* vinjek, reznik, vinoréz, norez, kosír, krivec; -

pfahl, *m.* kol, količ; -reich, *a.* vinoroden, tertonosen, tersovít; -saft, *m.* tertna solza; *fig.* vinska kápljica; -schoss, *m.* rozga, rozgva; -schule, *f.* rožnjenišnica; -spitze, *f. coll.* rezje, rožje; -sprosz, *m.* tertna mladika, rozga, rozgva; -stecher, *m.* tertin; -stock, *m.* ters, terta, vinska terta. -zweig, *m.* rozga, réznica.

Reb-huhn, *n.* jereb; (Weibchen) jerebica; -hühnerschneyse, *f.* kurnprat; -land, *n.* vinorodna dežela; -schoß, *n.* rozga; -us, *m.* rebus; -zweig, *m.* vinska mladika, rozga; vitica.

Rechen, *m.* grablje *pl.*, zobače *pl.*; (in Teichen) grablje *pl.*; rešetka; - *v. n.* grábiti: pográbiti + pograbljevati; -bohrer, *m.* grábeljnik; -brett, *n.* poštevalnica; -buch, *n.* računica, računske bukve *pl.*; -fehler, *m.* pogrešek ob. pomotek v številbi; -kunst, *f.* računstvo, številstvo; -schaft, *f.* obračún, obrájt; *fig.* odgovor; zur - ziehen, na odgovor poklicati (kličem); - ablegen, odgovor dati + dajati, odgovárjati, zagovárjati se; -stift, *m.* klinček; -tafel, *f.* računica, računska déščica; -unterricht, *m.* podúk v računstvu; -zahn, *m.* zob.

Rechen, *m.* grabljivec; -in, *f.* grabljivka, grábljevka.

Rechn-en, *v. n.* računíti, računati, številiti, rájtati, čísliti; auf etwas -, zanesti se + zanášati se na kaj; -en, *n.* številba; -er, *m.* računec, računar; =in, *f.* računarica; -ung, *f.* račún, številba, rájtinga, rájtenga: - halten, pobotovati; auf meine -, na moj račún, na moje stroške; in die - nehmen, všteti (štejem) + vštévati; - tragen, na kaj ozír jemati (mljem), glédati na kaj.

Rechnungs-, *a.* računski; -abschluss, *m.* sklep računov; -amt, *n.* računarija; -anstand, *m.* računski spotikljej; -art, *f.* računski način; -beamte, *m.* računarijski uradnik; -beispiel, *n.* računski izgledek; -bemängelung, *f.* očítanje pománjkljivosti v računu; -betrag, *m.* skupiček oder znesek kakega računa; -erledigung, *f.* odpís na podani račún; -fach, *n.* računstvo, številstvo; -fehler, *m.* pomota v računu; -führer, *m.* računovodja, računar; -führung, *f.* računovodba, številba; -leger, *m.* računodavec; -legung, *f.* obračún, obrajtovanje; -mangel, *m.* pomanjkljivost v računu; -rath, *m.* računarijsko svetovávstvo; (Pers.) računarijski svetovavec; -rest, *m.* ostanek, računski ostanek; -revident, *m.* računarijski pregledník, pregledovavec računov; -revision, *f.* pregled računov; -tare, *f.* računovina; -verständige, *m.* računoznavec, zvédenec v računih; -verstosz, *m.* pomota v računu; -wesen, *n.* računstvo, številstvo, računske zadeve *pl.*; -wissenschaft, *f.* računoveda; -zweig, *m.* računski predelek.

Recht, *a.* pravi; (echt) prav, prisen, pristen, rodni (gelegen, angemessen) priležen, priličen; zu -er Zeit, o pravem času, za časa; *ad.* prav;

prav imaš; thue –, delaj po pravici; (sehr) prav, zeló: die – e Hand, desna roka, desnica; –er Hand, na pravi -pravo, na desni-desno; –e Linie, ravna černa; es ist nichts –es, nic ni kaj posébnega; – *n.* pravica, pravo; (Inbegriff d. Rechts) pravstvo; (über etwas) oblást, moč *f.*; zu etwas – haben, kaj na pravici imeti (ám), pravico do česa imeti; mit –, po pravici; (Rechtswissenschaft) pravoznanstvo, pravoslovje, pravništvo; zu – bestehend, pravno veljaven; was –ens ist, kar je prav, kar postava veleva; – geben, potèrditi, pritèrditi + poterjevati ɔc.; das – der Erstgeburt, pervorojenstvo, pervorojéncina; –e, *f.* desna od. prava roka, desnica, pravica; –eck, *n.* pravokotje; =ig, *a.* pravokoten; –en, *v. n.* prekárjati se, prìckati se, prepírati se, svaditi se; –fertigen, *v. a.* pravíciti: opravíciti + opravíčevati, zagovárjati; sich –, *v. r.* opravíciti se, očístiti se + opravíčevati se, zagovárjati se, izgovárjati se; (mit etwas) izprícati se + izpríčevati se; –fertigung, *f.* zagovor, opravíčba, opravíčevanje; izgovor; =sschrift, *f.* opravíčevavni od. zagovorni spis; –gläubig, *a.* pravoveren; =e, *m.* pravoverec, pravovernik; *f.* pravoverka, pravovérnica; =keit, *f.* pravovérnost, pravovérstvo; –haber, *m.* svojeglavec; =isch, *a.* svojegláv, svojeglaven; prepirljiv; –lich, *a.* praven, postaven; (gerichtlich) sodenj; (gerecht) pravíčen, pošten, verl, = keit, *f.* pravíčnost, poštenost, verlost; –liebend, *a.* pravoljúb, pravoljuben, pravicoljuben; –linig, *a.* ravnočerten; –los, *a.* nepostaven, brezpraven; nepravíčen; –mäßig, *a.* postaven, zakonít, prav, po pravici; =keit, *f.* postavnost, zakonitost.

Rechts, *ad.* na desno, na pravo; na desni, na pravi; – = *a.* pravni, postavni, zakonni; –angelegenheit, *f.* pravna réč *f.*; –anspruch, *m.* pravica do česa, –behelf, *m.* pravni pomoček; –beistand, *m.* pravni zastopnik od. zagovornik; –beständig, *a.* postaven, po postavi veljaven; –buch, *n.* zákonik.

Recht–schaffen, *a.* pošten, verl, praveden, pravíčen; =heit *f.* poštenost, pravíčnost ɔc.; –schreibung, *f.* pravopís, pravopisje; –seitig, *a.* pravostrán, pravostranski.

Rechts–erfahren, *v. a.* pravoveden; –fall, *m.* pravni primérljej; –folge, *f.* pravni nasledek; –forderung, *f.* tirjava, tirjatev; –frage, *f.* pravno prášanje; –freund s. Advokat; –gang, *m.* pravda, pravdni tek od. hod; –gebrauch, *m.* pravni običáj; –gefühl, *n.* pravni čut; –gelehrsamkeit, *f.* pravoznanstvo, pravoslovje, pravdoznanstvo; –gelehrt, *a.* učen od. zveden v pravoznanstvu; =e, *m.* pravoznanec, pravdnik; –geschäft, *n.* pravno opravilo; –geschichte, *f.* zgodovina pravoznanstva, pravna povéstnica; –giltig, *a.* pravoveljaven, veljaven po postavah; =

feit, *f.* pravoveljavnost; -gleichheit, *f.* enakost pred postavo; -grund, *m.* pravni razlog, pravni vzrok; -=satz, *m.* pravno vodilo; -institut, *n.* pravna ustanova; -kniff, *m.* zvijača; -kosten, *pl.* pravdni ob. sodnji stroški *pl.*; -kraft, *f.* pravna moč *f.*, pravna veljavnost; -kräftig, *a.* pravoveljaven, pravomočen; -kunde, *f.* pravoznanstvo; -kundig, *a.* zveden v postavah, pravoveden; -lehre, *f.* pravoznanstvo, pravoslovje; pravništvo; -lehrer, *m.* pravoslovni učitelj; -mittel, *n.* pravni pomoček ob. pomogljej; -objekt, *n.* pravni predmet; -pflege, *f.* pravosodje, pravosodstvo, sodnja uprava; -praktikant, *m.* sodnji vájenec, pravosodnji praktikánt; -prinzip, *n.* pravno vodilo.

Rechtsprechung, *f.* prava izreka beséd; -slehre, *f.* prava govornost.

Rechts=sache, *f.* pravna reč *f.*; -schutz, *m.* pravno ob. postavno varstvo, postavna zaslomba; -spruche, *f.* pravoznanski govor; -spruch, *m.* pravni izrék, razsodek; -staat, *m.* pravna ob. na pravo operta deržava; -stand, *m.* pravnost; -ständig, *a.* sodniji podložen, podsoden; -streit, *m.* =igkeit, *f.* pravda, pravni prepír ob. razpor; -studium, *n.* pravoslovje, pravoslovni uk; -tag, *m.* pravdni dan (g. dneva); -titel, *m.* pravno ime (g. imena); -urkunde, *f.* pravno pismo, pravna listina; -verbindlich, *a.* praven, pravnovezaven; -verdrehung, *f.* prevrácanje pravice; -verfahren, *n.* pravno ravnanje, pravosodstvo, sodstvo; -verfassung, *f.* sodnja uravnava ober uredba; -verhältnis, *n.* pravno razmérje; -verhandlung, *f.* sodnja obravnava; -verletzung, *f.* žalitev ober prestopek pravice; -vermuthung, *f.* pravni domnevek; -verständig, =e s. Rechtsgelehrt; =e; -verwahrung, *f.* pravni ugovor; -vorbehalt, *m.* pravni prideržek; -vorsicht, *f.* pravna previdnost; -weg, *m.* pravdni pot, pravda; -widrig, *a.* nepostaven, protipraven, nezakonít, krivičen; -wirksam, *a.* pravomočen, s pravno močjó; -wirkung, *f.* pravni učinek ob. nasledek; -wissenschaft, *f.* pravoznanstvo; =lich, *a.* pravoznanski, pravosloven; -zug, *f.* pritožba pred višo oblastjo; -zustand, *m.* pravni stan.

Recht=winkelig, *a.* pravokoten; -zeitig, *a.* pravočasen, občasen; *ad.* o pravem času, v pravi čas, o pravi dobi.

Recke, *f.* teza, pretezávnica; -e, *m.* junák, vitez; -en, *v. a.* tégati, tézati: stégniti, iztégniti, raztégniti + stegovati, iztegovati, raztegovati, raztégati, iztézati; sich -, lécati se, pretégovati se: zlecati se, pretégniti se; (herausstrecken) moliti: pomoliti + pomáljati.

Redak=teur, *m.* vrednik, vredovavec, redaktor; -zion, *f.* vredništvo, redakcija, (Handlung) vredovanje.

Rede, *f.* govor, govorica, marenj, kremelj, golč, beseda; (Sprache) jezik: gebundene -, ungebundene -,

vézana, nevézana beseda; - und Antwort, odgovor, odvet; (Gerücht) govorica, pravóč, glás; (geistl.) ogovor, prídiga; (Gespräch) razgovor, pogovor, pomenek; - stehen, odgovor dati + odgovor dajati, odgovárjati; - = a govorni; -fügung, f. skladba, vezava besedí; -kunst, f. govorstvo, govorništvo, zgovornost; -künstler s. Redner; -luftig, a. zgovoren, besedljív, gostobeseden; -n, v.n. govoriti, márnovati, kremljati, kramljati, gólčiti, besedovati, méniti se, pomenkovati se; (dummes Zeug) trabazgati, klobasati, kvasiti, govoríčiti; durch die Nase -, nosljati, ponosljevati, hohnjati; -nd, a. govoréč; fig. živ: -e Künste, slovesne umetnije pl.; -nsart, f. rek, rekočina, rekava; -er, m. govornik, besedovavec; -schen, a. molčéč, malobeseden; -theil, m. govorni razpol, besedno pleme (g. -ena), govorilo; -ton, m. priglas; -übung, f. vaja v govorjenji; -verbindung, f. vez f. od. skladba besed; -vortrag, m. govor, prednaša; -weise, f. način govorjenja; (gramm.) način, naklon; -werkzeug, n. govorilo, besedilo; -zimmer, n. govorílnica.

Red=igieren, v. a. vrediti, v red djati (denem, dem) + vredovati, v red dévati; -lich, a. pošten, praveden, pravičen, verl; =e, m. poštenják; =keit, f. poštenost, pravednost, pravičnost.

Redner, m. govornik, govorec, besednik, besedovavec; -bühne, f. govorílnica; (in d. Kirche) leca, prížnica; -gabe, f. dar govorstva; -in, f. govornica, besednica; -isch, a. govoren, govorski, lepogovoren; -kunst, f. govorstvo, govorništvo; -stuhl s. Rednerbühne.

Red=oute, f. reduta, maškarada; -selig, a. zgovoren, zgovorljív, razgovoren, gostobeseden, besedljív, govorljív; =keit, f. zgovornost, razgovornost.

Redu=ktion, f. zmanjšatev, zmánjšanje, znížanje; preračún, premenjava; =stabelle, f. preračunoválnica; -zieren, v. a. zmánjšati, znížati + zmanjševati, zniževati; (d. Heer) zmánjšati; razpustiti + zmanjševati, razpúščati; (berechnen) preračúniti, prerájtati + prerajtovati &c.

Reel, a. stvaren, rečen, bistvén; (math.) možen.

Ref=ektorium, n. obédnica; -erat, n. poročilo, prednašba; -erent, m. poročevavec, poročevalec, referént; -erieren, v. a. poročevati, prednášati; navestiti, naznániti + navestovati, naznánjati.

Reff, n. krosna, krošnja; (in der Schiffahrt) jáderce, malo jadro; -en, v. a. jadra sneti (snamem, snemem) + snémati; -träger, m. krosnar, krošnjar.

Refl=ektieren, v. n. páziti na kaj, mar komu česa biti (sem): ozreti se od. pomísliti na kaj + ozirati se od. pomišljevati na kaj; (über etwas) prevdárjati, pretehtovati, razmišljevati; v. a. odbiti (bijem) + od-

bijati; -er, *m.* utrinek, odsvít f. Abglanz; =ion, *f.* odbíjanje; (Erwägung) pretehtovanje, premišljevanje; prevdarek, razmislek; =iv, *a.* povračaven, povraten.

Reform, *f.* poprava, popravek; (Umbild.) prenaredba, preobnova; -ator, *m.* popravljavec, prenarejavec; -ation, *f.* reformacija; -ieren, *v. a.* popráviti + poprávljati; (umändern) prenarediti, preravnati, preongáviti, presúkati (sučem) + prenaréjati, preravnovati; (erneuern) prenoviti + prenávljati; -ierte, *m.* reformovanec, reformíranec.

Ref=osko, *m.* refoško, černo vino; -rain, *m.* pripevek, dopevek; -raktor, *m.* lomič; -raktion, *f.* lomitev.

Regal, *n.* polica; (in d. Orgel) regál; -e, *n.* vladarsko pravo; krónina pravica; -folio, *n.* velika pola; -ieren, *v. a.* podariti + podarjevati.

Reg=e, *a.* živ, živahen, kremenit, čil, skočen, gibčen, gibek; *fig.* bister; -e, *f.* živost, živahnost, kremenitost; -el, *f.* pravilo, vodilo, ravnilo: in der -, po návadi, v obče, praviloma, návadno: -de tri, *f.* tristavka; =los, *a.* nepravilen, nereden, neporeden, neredoven; =losigkeit, *f.* nepravilnost, nerednost; =mäßig, *a.* pravilen, prav, po pravilu, pravšen, reden, redoven; *ad.* pravilno, praviloma; =mäßigkeit, *f.* pravilnost, rednost ɔc.; =n, *v. a.* vrediti, urediti, v red djati (dem, denem), uravnati + vredovati, v red dévati, uravnovati, uravnávati; = recht, *a.* pravilen; *ad.* po pravilu, po redu; =ung, *f.* uredba, vredba, uravnava, vravnava; =widrig, *a.* nepravilen, protireden, neredoven, neporeden; =widrigkeit, *f.* nepravilnost ɔc.; -en, *v. a.* gíbati (bljem), meziti, míkati: ganiti, geniti, zmeziti; ſich -, *v. r.* gíbati se, meziti se, premikati se: ganiti se, geniti se; (von Gefühl.) oglášati se, buditi se: zbuditi se, oglasiti se.

Regen, *m.* dež (g. dežja); (anhaltender -) deževanje, deževje; (Staub -) peršavica, peršenje; (Platz-) ploha, naliv; (Strich-) pójelica; -a. deževni; -bach, *m.* liják, deževnik, hudournik; -bogen, *m.* mávrica, božji stol, duga, vedrenica; ==a. mávrični; =haut, *f.* mávrica, mávrična kózica; -dicht, *a.* nepremočen, nepremočljiv, ne prepuščajóč.

Regener=ator, *m.* preroditelj; prenavljávec; -ation, *f.* prerod, preroditev, prenovitev; -ieren, *v. a.* preroditi, prenoviti + prerájati, prenávljati.

Regen=frei, *a.* brezdeževen, vedr; -geſtirn, *n.* deževnice *pl.*; -gewölk, *n.* oblácica, deževni oblák; -guß, *m.* lijavec, liják, nalív; -los ſ. Regenfrei; -mantel, *m.* plašč zoper dež; -meſſer, *m.* dežomér; -pfeifer, *m.* deževnik; -rinne, *f.* žlot, žleb; -ſchauer, *m.* pójelica; -ſchirm, *m.* dežnik, dežobrán, omréla; -ſtrom, *m.* naliv, ploha, sušec.

Regent, *m.* vladár, vladavec; -in, *f.* vladarica; -ſchaft, *f.* vladarstvo, vlada.

Regen-tuch, *n.* raknec; -waſſer, *n.* deževnica, dežnica; kápnica; -wetter, *n.* deževno vreme (g. -ena), polija, dežnja, deževje: das - unter einem Baume abwarten, pod drevesom vedriti; -wind, mokrec, mokóž; -wolke, *f.* deževni oblák, obláčica; -wurm, *m.* glista; -zeichen, *n.* známenje dežja; -zeit, *f.* deževanje, deževni čas.

Reg-eſten, *pl.* zbirka pisem; -heit, *f.* živost, kremenitost, skočnost, gibčnost; bistrost.

Regie, *f.* uprava, oskerbstvo, oskerbovanje; - *a.* upravni; -koſten, *pl.* upravni stroški *pl.*

Regier-en, *v. a.* vládati, gospodovati, kraljevati, carovati: (lenken) voditi, ravnati; (im Hauſe) gospodáriti, hiševati; -en, *n.* vlada, vladija; -er, *m.* vladár, vladavec; oblastovavec, gospodovavec; -ung, *f.* vlada, vladija, vladarstvo; =s- *a.* vladni; vladarski; =santritt, *m.* nastóp vlade; =sform, *f.* vladba, način vladanja; =sblatt, *n.* vladni list; =serlaſs, *m.* vladni razpís; =skunſt, *f.* vladoznanstvo; =slos, *a.* brezvladen: -er Zuſtand, brezvladje; =snachfolger, *m.* naslednik od. nastopnik v vladarstvu; =srath, *m.* vladni svétnik od. svetovavec; =srecht, *n.* vladarska pravica; =szeitung, *f.* vladni časnik.

Regime ſ. **Regierung.**

Regiment, *n.* polk, regiménт; (Regime) vlada, uprava; -s- *a.* polkovni, regimentni; -sarzt, *m.* polkovni od. regimentni zdravnik; -sinhaber, *m.* imetnik polka od. regimenta; -stambour, *m.* regimentni tambor; -sunkoſten, *pl.* auf-leben, s tújimi denarji živeti.

Regiſſeur, *m.* ravnatelj, režišér.

Regiſt-er, *n.* zapisek, spisek, imenik; (Verzeichnis) razkazek, kazalo; (in d. Orgel) register; (öffentl. Buch) očitne bukve *pl.*; -rator, *m.* vpisovavec, registrator; -ratur, *f.* spísovnica, registratura; -rieren, *v. a.* vpísati (pišem) zapísati, zaznámiti + vpisovati, zaznamovati.

Reglement, *n.* pravilo, red; pravilnik; -mäßig, *a.* pravilen, po pravilih.

Regn-en, *v. n.* dež gre, dežiti; (anhaltend) deževati; (tröpfeln) nakapljevati, naškrápljati, naškrapljevati; (fein -) peršeti; (gießen) vlijati, z nalivom deževati, dež lije; -eriſch, *a.* deževen; peršív.

Regreſs, *m.* odškodba; (Erſatz) povračilo: - an jemandem nehmen, odškodbo pri kom iskati (iščem), za odškodbo koga tirjati; -ieren ſich, ſ. Regreſs nehmen, -iv, *a.* nazajen.

Regſam, *a.* živ, gibčen, gibek, oberten; čil, isker; *fig.* bister; -keit, *f.* živost, gibčnost; bistrost.

Regul-är, *a.* pravilen, reden; -ativ, *n.* pravilo, ravnilo; -ator, *m.* uravnavec, vredovavec; -ieren, *v. a.* u-

ravnati, vrediti, v red djati (dem, denem) + vredovati, upráviljati, v red dévati; -ierung, *f.* uravnava, uredba.

Regung, *f.* gib, gibljej, zgibljej, genitek, ganitek, ginljej, ganljej; -slos, *a.* negiben, negibljív, neobčuten.

Reh, *n.* serna; sernják, sernec; -=*a.* sernji; Rehabilitieren, *v. a.* v poprejšni stan postáviti, vprejšni stan djati (denem, dem) + dévati; -bock, *m.* sernják, sernec; -böcklein, *n.* sernče (g. -eta); -braten, *m.* pečena sernina.

Rehd-e, *f.* ladjišče, brodišče, zatočje; -en, *v. a.* ládijo za odhod pristrójiti + pristrojevati; -er, *m.* lastnik ládije; =ei, *f.* brodarsko društvo.

Reh-farben, *a.* sernast; -fleisch, *n.* sernina, sernovina, sernje meso; -geiß, *f.* serna; -haar, *f.* sernja dlaka; -haut, *f.* sernja koža; -kalb, *n.* sernče (g. -eta); -leder, *n.* sernje usnje; -wild, *n.* sernjád, serne *pl.*

Reib-, *a.* stergavni; -e, *f.* stergalo, dergalo; -eholzchen, *n.* vžigalica, klinček; -eisen, *n.* stergača, stergalnik, ríbežen; -en, *v. a.* meti (manem, menem), treti (tarem, terem); stèrgati, stergévati: zmeti, streti; (am Reibeisen) stérgati, ríbati; (durch Hin- und Herbewegen) dèrgati, dèrgniti; (v. Schuhen) žúliti; (fratzen) córhati, práskati, dergástiti; sich -, *v. r.* córhati se, dèrgati se, gájsnati se, garíčiti se, gúliti se; -er, *m.* stergavec; (Werkzeug) dergalo, dergalnik; -esand, *m.* drobni pesek; -ung, *f.* stèrganje; metev, dergnjenje; *fig.* prepír, razpertija.

Reich, *a.* bogat; (vermöglich) premožen, zamožen, začimen, imeten; (viel) obilen; - *n.* deržava, kraljestvo, cesarstvo; Thier-, živalstvo; Pflanzen-, rastlinstvo; Mineral-, rudstvo; -e, *m.* bogatín, bogatinec, bogatec; -en, *v. n.* seči, (sežem), ségati, próžiti se, dèržati (im), iti (grem) do-, razprostírati se; (über etwas) moléti, šterleti; (ausreichen) dosti biti (sem), skezati; (v. d. Zeit) terpeti; *v. a.* dajati, deliti: podati, podeliti + podájati, podeljevati; das Abendmahl -, obhájati koga; previdíti koga + previdovati; -gabel, *f.* podajavnik, podajávnica; -haltig, *a.* obilen, bogat, zdaten; (v. Getreide) plenjav, zernat; =keit, *f.* obilnost, obílica, obilje, prebitek, bogastvo; -lich, *a.* obilen, obíl, izobilen, bogat; *ad.* obilno, bogato; na prebitek.

Reichs-, *a.* deržavni; -abschied, *m.* cesarski odpisek; -acht, *f.* prognanstvo; -adel, *m.* deržavno plemstvo; -angelegenheit, *f.* deržavna zadeva od. reč *f.*; -anstalt, *f.* deržavni zavod, deržavna ustanova; -apfel, *m.* deržavno jábelko; -archiv, *n.* shramba deržavnih pisem, deržavni arkív; -armee, *f.* deržavna armada; -baute, *f.* deržavna stavba, deržavno zídanje; -beamte, *m.* deržavni uradnik; -bürger, *m.* der-

žavljan; =ſchaft, *f.* deržavljanstvo; -domänen, *pl.* deržavna od. kronska posestva; -fürſt, *m.* deržavni knez; -geſetz, *n.* deržavna postava, deržavni zakon; =blatt, *n.* deržavni zákonik; =ſammlung, *f.* zbirka deržavnih postáv od. zákonov; -gewalt, *f.* deržavna oblást *f.*; -haushalt, *m.* deržavno gospodarstvo; -inſtitut, *n.* deržavna ustanova oder naprava; -kleinodien, *pl.* deržavne svetinje *pl.*; -kredit, *m.* deržavni up od. kredít; -lehen, *n.* deržavni fevd od. najém; -miniſter, *m.* deržavni minister; = um, *n.* deržavno ministerstvo; -monopol, *m.* deržavna samoprodaja, deržavno samoterštvo; -poſt, *f.* deržavna pošta; -rath, *m.* deržavno svetovavstvo; deržavni zbor; (Perſon) deržavni svetovavec; deržavni poslanec; -ſchatz, *m.* deržavni zaklad; =ſchein, *m.* deržavnozakladni list; -ſiegel, *n.* deržavni pečat; -tag, *m.* deržavni zbor; -täglich, *a.* deržavno-zboren; -tagsmitglied, *m.* deržavni poslanec; -tagspräſident, *m.* predsednik od. pervosednik deržavnega zbora; -tagsſitzung, *f.* seja deržavnega zbora; -thaler, *m.* nemški cekín od. tolar; -unmittelbar, *a.* neposrednje-deržaven; -verfaſſung, *f.* deržavna ustava; =mäßig, *a.* po deržavni ustavi; -verſammlung, *f.* deržavni zbor; -vertretung, *f.* deržavni zastop, deržavno zastopstvo od. namestovavstvo; -verwaltung, *f.* deržavna uprava; -verweſer, *m.* deržavni namestnik; -währung, *f.* denarna veljava; -wappen, *m.* deržavni gerb; -zweck, *m.* deržavni namén.

Reich-thum, *m.* bogastvo, bogatija, obilnost, obílica; -werkzeug, *n.* podajavnik, podajalnik.

Reif, *m.* slana, mraz; (an Bäumen) inje, ivje; (an Mauern) srež; (Faßreif) obróč; obranek, oberten; (Seil) verv *f.*; (um d. Mond) kolobár, obstrét *f.*

Reif, *a.* zrel, goden, vgoden: -werden, zoreti, zóriti: dozoreti, prizóriti + prizárjati, dozorévati; -es Alter, moška leta *pl.*; -es Holz, dorasli lés; -e, *f.* zrelost, zrelina, god *f.*, godnost; zoritev, zor, dozor; -en, *v. n.* zóriti, zoreti, góditi se: dozoreti, prizoreti + dozorévati, prizárjati; *v. a.* (reif machen) zóriti, góditi: sezóriti; es reift, slana je, slana pada, slaní; -holz, *n.* les za obroče, obróči *pl.*; -lich, *a.* natančen, korenít; *ad.* na tanko, dobro, kakor je treba; -meſſer, *n.* orežnik, obročnik, rezilnik; -rock, *m.* krinolina, obročno krilo; -ſchneider, *m.* obročar; -zange, *f.* natezivnik, natezalnik; -zieher, *m.* lesica, natezača.

Reigen, *m.* kolo, raj.

Reih-e, *f.* versta, red *f.* redica, rida, riža; *dim.* verstica; (d. Feldarbeiter) postát *f.*, jan: der-nach, po versti, zapored, zaporédoma, zvèrstama; an die-kommen, na versto od. na met priti (pridem);

-en, *m.* kolo, raj; -en, *v. a.* verstiti: zverstiti, razverstiti, porazverstiti, po versti razstáviti + zverstovati, razverstovati, po versti razstávljati; (fädeln) nízati, nízgati: nanízati, nabrati (berem) + nabírati; -enfolge, *f.* red, versta; -enweise, *ad.* zvèrstama, po versti, drug za drugim, zapored, po redu.

Reih-er, *m.* čaplja, rangar; - = *a.* čapljin, rángarjev; -feder, *f.* čápljino od. rángarjevo pero (g. peresa); -gras, *n.* pahovka, ovsulja, ovsnica; -ig, *a.* (in Zusammensetz.) verst, verstni; -weise s. Reihenweise.

Reim, *m.* srok, stik, soglasje, rima, sklad; -en, *v. n.* vjémati se, skládati se; *fig.* vézati se (vežem), sklépati se; (sich geziemen) spodobiti se; *v. a.* pesmáriti, pesmi zlágati; gereimt, skladno ubrán; -er, *m.* pesmár, pesmarček; =ei, *f.* pesmarija; -los, *a.* brez srokov, brezskladen.

Rein, *a.* čist; (v. Gold) čist, samočist, suh; (gereiniget) očíščen; (sauber) čeden, snažen, líčen; (ungeschmückt) prost, pripróst (v. Himmel) jasen, veder, čist; -e Wahrheit, gola od. prava resnica; jemanden -sprechen, koga za nedólžnega spoznati; -schreiben, čedno pisati (pisem); ins -e schreiben, na čisto prepísati; - nichts, prav nič; čísto nič, celo nič; -machen s. Reinigen; -e s. Reinheit; -eke, *m.* lisják, lesják; -ertrag, *m.* čisti dohodek, čisti donesek; =s-berechnung, *f.* preračún čístega doneska; -ette, *f.* kosmáč, renetka; -heit, *f.* čistota, čistoča, čistost; (v. Him.) vedrina, jasnost; (Unschuld) nedolžnost; s. Reinlichkeit; -igen, *v. a.* čístiti: očístiti, precístiti, izčístiti + očíščati, očiščevati, prečiščevati; (v. Schmutze) čéditi snážiti: očéditi, osnážiti; (in Wasser) oprati (perem) + opírati; (v. unreinem Inhalte) trébiti: iztrébiti, odpráviti + odpráv̀ljati; (v. Getreide) veti (vejem); vèrhati, sóditi; (Gläser) oplákniti, izpláhniti + oplakovati; sich vom Verdachte -, pravíčiti se: opravíčiti se + opravičevati se, zagovárjati se; -iger, *m.* čistivec, precíščavec; trebivec &c.; -igkeit, *f.* čistost, čistota; -igung, *f.* čístitev, očíščevanje, číšča; snáženje, trébljenje; =smittel, *n.* čistilo, mečilo; =ort, *m.* očíščališče; (v. Seelen) vice *pl.*; -lich, *a.* čeden, snažen, čist, čístoten; =keit, *f.* snaga, snažnost, čistota; =keitspolizei, *f.* policija zastran snažnosti; -schrift, *f.* čísti prepís.

Reis, *n.* mladika, mladica, odraslek, odrastek; prot, protec, šiba, šíbica (zum Binden) terta, vitra; *coll.* mladje, protje, šibje, tertje; (v. Reben) rezje, rožje; (Birkenreiser) brezje, metličje; s. Reis; -bündel, *n.* bútara (protja, šibja &c.)

Reise, *f.* pot *m. u. f.*, popotovanje, potovanje, potev: auf der -, med potjo, potovaje; glückliche -, srečno! srečno pot! - *a.* popotni, potni;

beſchreiber, *m.* potopisec; -beſchreibung, *m.* potopis, potopisje; -bündel, *n.* cula, cúljica, ronec; -fertig, *a.* k odhodu gotov, pripravljen za na pot; -gefährte, *m.* sopotnik, popotni drug; -gefährtin, *f.* sopótnica. potna družica; -gefolge, *n.* spremstvo; -geld, *n.* potni denár, popótnica; -gepäck, *n.* pertljaga, popotna roba; -geſellſchaft, *f.* potna tovaršija, popotna pomenija; -karte, *f.* cestokáz, zemljovid za popótnike; -kleidung, *f.* popotna obleka; -koſten, *pl.* potni stroški *pl.*; -mantel, *m.* potni plašč, plašč za na poti; -müde, *a.* upehan, shojen, hoje truden; -n, *v. a.* potovati, popotovati, cestovati, hoditi; -n, *n.* potovanje, popotovanje; -nd, *a.* potujóč. popoten; -nde, *m.* popotnik, potnik, potovavec, popotni; *f.* popótnica, pótnica, potovavka; -paſs, *m.* potni list. potno pismo; -ſack, *m.* -taſche, *f.* ronec, kernír, potna torba; -urkunde, *f.* potno pismo; -zehrung, *f.* brešno, brašno, živež za po poti; -ziel, *n.* konec popotovanja.

Reis-holz, *n.* rožje. hrast *f.* hrašča. berst *f.*, suhljád. lomača, suhovina, dračje; -ige, *m.* jezdec, konjík.

Reiß, *m.* laško pšeno, rajž, rižkaša; - = *a.* rajžev; -aus, *m.* pobežin: - nehmen, upíhniti jo. pete umekniti. lesici na rep sesti (sedem), od tam potégniti jo; -blei, *n.* svinčnik, čertnik; -brei, *m.* rajževa kaša; -brett, *n.* risálna deska. risálnica; -en, *v. a.* tèrgati: utèrgati; pretèrgati, raztèrgati. razčesniti; (im Gliede tèrgati.)lomiti; (im Unterleibe) tèrgati, grizti; Poſſen -, šale zbijati od. briti (brijem); (ausreißen) púliti, púkati (am u. pučem), pípati (pljem): izpúliti, izpúkati, izdreti (derem); *v. n.* tèrgati se, rèskati: pretèrgati se, utèrgati se, rèskniti + utergovati se; ſich -, *v. r.* um etwas, púliti se, vlak biti (sem) za kaj; -en, *n.* tèrganje; grizenje; -end, *a.* deróč, deréč, razdirav, prodek; (v. Thieren) deréč: -abgehen, vlak je za blago, púliti se za kaj; razpopadli so blago; -er, *m.* tergavec, tergáč; -feder, *f.* risalnik, risalno pero (g. peresa); -feld, *n.* rajžišče; -kohle, *f.* risalni ogel; -maß, *n.* pleščet; -stroh, *n.* rájževica; -zahn, *m.* derác, kel; -zeug, *n.* risalno od. risarsko orodje, risalo.

Reiſte, *f.* povesmo; pest *f.*

Reit-, *a.* jezdni, ježni; -bahn, *f.* jézdnica. jezdárnica, jezdišče; -bar, *a.* jezdljív, za ježo; -burſche, *m.* jezdni hlapec; -el, *m.* povirek; -en, *v. a.* jézditi, jezdáriti, jáhati (am u. jašem): zu Grunde -, razjézditi; -en, *n.* ježa, jáhanje; -er, *m.* jezdec, jezdár. ježec, jezdnik, jaháč, jahavec; (Soldat) konjik, konjeník; (Sieb) rešeto, redeseja; -er- *a.* jezdarski, konjiški; =ei, *f.* konjica, konjištvo; =in, *f.* jezdarica, jahavka; =n, *v. a.* sóditi, presévati, rešetati; =regiment, *n.* konjiški polk; -ſack, *m.* vreč; -gerte,

f. bič, korobáč; -gurt, *m.* podproga, podpèrsnik; -knecht, *m.* jezdni hlapec, konjski hlapec, konjár; -kunſt, *f.* jezdarstvo; -lings, *ad.* kobalj, okobelj, kakor bi jezdil; -pferd, *n.* jezdni ob. ježni konj, konj za ježo, -platz, *m.* jezdišče; -poſt, *f.* ježna pošta; -ſattel, *m.* sedlo; -ſchule, *f.* jézdnica, jezdárnica, jéžnica; -ſtiefel, *m.* jezdni škorenj; -zeug, *n.* jezdna roba ob. priprava.

Reiz, *m.* mik, bajilo, mikalo, vabilo; (Trieb) nagon, podnet, spodbadek; (Schönheit) milina, berhkota, lepota; -bar, *a.* dražljiv, zdražljiv; čutljiv, občutljiv; =keit, *f.* dražljivost; čutljivost; -en, *v. a.* míkati, vábiti; (wecken) buditi, gíbati (ljem): zbuditi, obuditi, ganiti + zbújati, obújati; (Nerven) drastiti, drážiti; (zum Zorne) drážiti, káčiti, serditi: razdrážiti, razkáčiti, razserditi; (hetzen) ščevati (ščujem), húskati, drážiti; -end, *a.* mičen, mikaven, vabiven, ljubeznjív; (erregend) draživen; -mittel, *n.* dražilo; vabilo, mikalo; -voll, *a.* prelép, prezál, berhek.

Rekapitul=azion, *f.* povzema, ponovitev; -ieren, *v. a.* v posnetku ob. ob kratkem ponoviti + ponávljati.

Rekel, *m.* telebán, robávs, štorklež.

Reklam=ant, *m.* pritoževavec, tirjavec; česa; -azion, *f.* pritožba zastran česa, reklamacija; ugovor; (Widerruf) oporeka, preklic; =ativ, *a.* reklamacijni, pritožbni; =atſchrift, *f.* doba za pritožbo ob. za ugovor; -e, *f.* pritožba, ugovor; -ieren, *v. a.* pritóžiti se zastran česa: pritoževati se zastran česa, kaj tírjati; (widerrufen) oporeči, preklicati (kličem) + oporékati, oporekovati, preklicovati.

Rekogn=izion, *f.* priznanje; -oszieren, *v. a.* razgledovati, pozvédati, pozvedovati; -oszierung, *f.* razgledba, razgledovanje, pozvedba.

Rekommand=azion, *f.* priporočitev, priporočba, priporočilo, priporočevanje; =ſchreiben, *n.* priporóčeno ob. priporočilno pismo; -ieren, *v. a.* priporočiti + priporóčati, priporočevati, rekomandovati; -iert, *a.* priporočen.

Rekonvalesz=ent, *f.* prebolnik, okrevavec; -enz, *f.* okrévanje; ozdravitev, ozdrávljenje.

Rekreazion, *f.* počitek, opočitek; -ogeld, *n.* denar za razveseljevanje.

Rekrut, *m.* vojaški novinec ob. novak, rekrút; -ieren, *v. a.* rekrutovati, vojake nabírati, med vojake jemati (mljem): vzeti (vzamem, vzemem); -ierung, *f.* rekrutba, vojaški nabor, vojaška nabira; =ſflüchtig, *a.* ubežen, kdor pred rekrutbo uteče; =ſpflichtig, *a.* vojaški nabiri ob. nabiri vojaških novincev podveržen; =ſvorſchrift, *f.* predpis o vojaški nabiri.

Rekt=ifikazion, *f.* poprava, popravek, uravnava; =ifizieren, *v. a.* poprávíti, uravnati +

poprávljati, uravnovati; (chem.) prečistiti + prečiščevati; -or, *m.* ravnatelj, rektor; =at, *n.* ravnateljstvo, rektorstvo.

Rekur=rent, *m.* pritožnik, pritoževavec; -rieren, *v. n.* pritóžiti se, pritožbo vložiti, rekurírati + pritoževati se; -s, *m.* pritožba, rekúrs.

Relativ, *a.* oziraven, oziren, nanašaven: -e Stimmenmehrheit, prosta večina glasov, ozirna večina; -heit, *f.* ozirnost; -satz, *m.* ozirni od. oziravni odvisnik.

Relator, *m.* poročevavec, poročevalec; -zion s. Bericht, Verhältnis.

Rel=egieren s. **Verbannen**; -ief, *n.* zbóknjeno delo, vzvišen izdelek.

Religion, *f.* vera, vérstvo, verozakon; (Frömmigkeit) pobožnost: die -ändern, prevériti se, k drugi veri pristópiti; -s *a.* vérski; -sänderung, *f.* prestóp k drugi veri; -sbekenntnis, *n.* vera. spoznanje vere; -sdienst, *m.* vérska služba; -sedikt, *n.* izrek zastran verskih reči; -seifer, *m.* vnetost za vero; -sfond, *m.* vérski zaklad od. zalog; -sfreiheit, *f.* svóboda v veri, prostost bogočastja; -sgenoss, *m.* sovernik, soverec, istoverec; -sgeschichte, *f.* zgodovina sv. vere, vérske zgodbe *pl.*; -sgesellschaft, *f.* versko občestvo; -slehre, *f.* vérski nauk; veroznanstvo, vérstvo; -spartei, *f.* verska ločina; -sspalte, *f.* razkolništvo, verska sekta; -sspaltung, *f.* vérski razdor od. razkol; -sstifter, *m.* ustanovnik od. začetnik vere od. bogočastja; -sstörung, *f.* motitev od. móčenje vere; -sstreit, *f.* vérski prepír, prepír zavoljo vere; -sübung, *f.* božja služba, bogoslužje, bogočastje; -sunterricht, *m.* vérski nauk, vérstvo, verozákonski uk; -sverfolgung, *f.* pregánjanje zavoljo vere; -swahrheit, *f.* verska resnica; -swissenschaft s. Religionslehre; -szwang, *m.* versko posilstvo.

Religi-ös, *a.* pobožen, nabožen, bogabojéč, bogabojen; (v. Religion betreffend) verski; svet; -osität, *f.* pobožnost, nabožnost, bogaboječost, bogabojnost.

Reliquie, *f.* ostanek; -n, *pl.* svetinje, ostanki kakega svetnika ali svetnice.

Reluieren, *v. a.* résiti, odkúpiti + reševati; v denarje premeniti *pf.*; -zion, *f.* rešitev, odkup; premenitev v denarje, premenjava.

Rem=edium, *n.* pomoček, zdravilo, lek; -iniszenz, *f.* spominek, spominje; -ise, *f.* kolnica, kolárnica; -itenda, *pl.* bukve, ki se nazaj pošiljajo; nazaj poslane bukve *pl.*; -itieren, *v. a.* nazaj poslati (šljem) + pošiljati; -ittierung, *f.* pošiljava nazaj.

Remont=e, *f.* dopolnitev kónj; -epferd, *n.* dopolnitni vojaški konj, remont; -ierungskommission, *f.* komisija za dopolnovanje vojaških kónj.

Remo=vieren, *v. a.* odpráviti; od-

stáviti + odprávljati; odstávljati; -zion, *f.* odprava; odstava.

Remuner-azion, *f.* nagrada, remuneracija, priboljšek; -ieren ſ. Belohnen.

Rendezvous, *n.* skrivni shod.

Ren-egat, *m.* odpadnik, odstopnik; -ette, *f.* kosmáč; -itent, *a.* uporen: -ſein, upírati se, brániti se, ustávljati se; -itenz, *f.* upor; -ſen ſich, *v. r.* stégati se, lécati se: stegniti se, zlekniti se.

Renn-bahn, *f.* tekálnica, tekališče. drajna; -en, *v. n.* dírjati, údriti, jáhati (am u. jašem); (zu Fuße) údriti, teči, tékati, béžati (im). gnati se (ženem); (ins Verderben) riti (rijem). leteti, zagánjati se; (flüchtig ſein) béžati, bezljati, bezikati; (gerannt kommen) pridírjati; *v. a.* podreti (derem), povaliti, zverniti; -en, *n.* dir, direk, beg, tek; -er, *m.* jahavec, jaháč; begec, tekavec; -hirſch ſ. Rennthier; -platz, *m.* tekališče, dirjališče; -ſpieß, *m.* súlica, oščép; -thier, *n.* séverni jelen, sedlón, derjež: =flechte, *f.* jelénovec, =fuß, *f.* séverna košuta; =zucht, *f.* reja sévernih jelenov.

Renomm-ée, *n.* sloves, sloveče ime (g. -na): in -ſein, sloveti; -iert, *a.* slovéč. slaven, slavít; -iſt, *m.* rován, rovávt.

Renov-azion, *f.* obnova; -ieren, *v. a.* obnoviti, prenoviti + obnávljati.

Rent-amt, *n.* dohodkni urad, dohodarija; -e, *f.* dohodek, prihodek; (Zins) obrest *f.*; -ier, *m.* kdor od svojih dohodkov živi; -en, *v. a.* nesti, donášati, dobíček dajati (dajem); ſich -, *v. r.* izpláčati se + izplačevati se; -meiſter, *m.* dohodár, prihodkar; -verwalter, *m.* oskerbník dohodkov.

Reorganiſ-azion, *f.* preuravnava, preuredba, preustrojek; -ieren, *v. a.* preuravnati, preurédíti, preustrójiti + preuravnovati, preuredovati.

Repar-atur, *f.* poprava, popravilo, strójenje; =eſoſten, *pl.* stroški za popravo, strojilni stroški; -ieren, *v. a.* strójiti: poprávíti, prenarediti, postrójiti + poprávljati, prenarájati; -tieren, *v. a.* deliti med-: razdeliti, porazdeliti med -; -tizion, *f.* razdelitev, porazdelitev; =s- *a.* razdelni, porazdelni; =sſchlüſſel, *m.* ključ za razdelitev.

Repert-oir, *n.* razverstitev, razverstilo, repertoár; -orium, *n.* kazalo, iskalnik.

Repet-ent, *m.* drugoletni učenec; ponavljavec, repetént; -ieren, *v. a.* ponoviti + ponávljati, drugo leto obiskovati, repetírati; -ierubr, *f.* ponavljavna ura, repetirka; -izion ſ. Wiederholung.

Rep-lik, *f.* replika, protiodgovor, tóžnikov odgovor; -oſitorium, *n.* polica; -huhn ſ. Rebhuhn.

Repräſent-ant, *m.* zastopnik, zastopovavec, zastopec, namestnik, namestovavec; (Geſandter) poslanec; -anz, *f.* zastopstvo, zastopništvo, namestovavstvo; -ativ, *a.*

zastopovaven, namestovaven; -a=zion, *f.* zastóp, zastopovanje, namestovanje; -ieren, *v. a.* zastópati, zastopovati, namestovati; (darſtellen) kázati (kažem), predstávljati.

Repreſſ=alien, *pl.* zamestilo, vračilo; -iv, *a.* odvračaven.

Repro=bazion, *f.* zavračilo; -bieren, *v. a.* ovreči (veržem), ne potérditi, zaverniti + ne poterjevati; -bativ, *a.* ponavljaven; -d u k z i o n, *f.* ponovitev, obnovitev, ponávljanje; =kraft, *f.* ponavljavna moč; pomnjivost; -duzieren, *v. a.* ponoviti, obnoviti + ponávljati; na novo pokázati (kažem) + pokazovati.

Rep=s, *m.* oljnato seme (g. semena); -ſaat, *m.* ógerščica; -til, *n.* zemljovódnica, dvoživka; *coll.* golazen *f.*

Republik, *f.* ljudovlada, republika; -aner, *m.* republikanec, republikán; -aniſch, *a.* ljudovladen, republikanski.

Repuls ſ. Abweiſung; -iv, *a.* odbojen, odganjaven; =kraft, *f.* odbojnost.

Requi=em, *n.* černa maša, bilja; -rieren, *v. a.* koga za kaj poprositi; -ſiten, *pl.* potrebe *pl.*, potrébščine, potrebne reči *pl. f.*; -f i z i o n, *f.* zaprošnja; =ſchreiben, *n.* zaprosno pismo.

Reſch, *a.* rezen, kerhek.

Re-ſeda, *f.* reseda, resédica; katanec; -ſ e r v a t, *n.* prideržek; = *a.* prideržni; =punkt, *m.* prideržni členek; -ſ e r v e, *f.* založna vojska od. truma, reserva; =fond, *m.* založni zaklad, zalog; =gelder, *pl.* založni denarji *pl.*; =truppen, *pl.* založna vojska; -ſervieren, *v. a.* prihrániti, pridèržati + prihranjevati, prideržévati; založiti, okovári ti *pf.*; -ſervoir, ſ. Waſſerbehälter.

Reſid=ent, *m.* rezidént; -enz, *f.* stólica, stolno od. prestolno mesto; = *a.* stolni, prestolni; -ieren, *v. n.* stolovati, stan od. sedež imeti (am), stanovati; -uum, *n.* ostanek.

Reſign=azion, *f.* odpovéd, odreka; odstóp; (Selbſtverläugnung) odvažnost, hladnokervnost; -ieren, *v. n.* odreči se od. odpovédati (vém) se službi, odstópiti + odrekovati se; -iert, *a.* odvažen, udán, na vse pripravljen; Reſiſtenz, *f.* upor.

Reſkript, *n.* najviši odpís, reskript.

Reſol=ut, *a.* odvažen, serčen, s terdnim sklepom, odločen; -uzion, *f.* sklep; odlók; odvažnost, odločnost; -vieren ſ. Beſchließen.

Reſon=anz, *f.* odmév, odmevek, odzív, odzóv; =boden, *m.* odmevnik.

Reſpekt, *m.* veljava, čislanje, sloves, spoštovanje: mit -, z dopuščenjem, s slovesom; -abel, *a.* spoštljiv, veljaven; -ieren, *v. a.* čislati, v čislih imeti (am), spoštovati, častiti; -ive, *ad.* z ozirom, oziroma, kolikor se tiče, kar se tiče.

Reſpir=azion, *f.* dihanje, oddihovanje, sopenje; =organ, *n.* dihalo, sopilo; -ieren ſ. Athmen; -o, *n.* počilna doba.

Resp=izient, *m.* oglednik, ogleda, nadzornik; **-ondieren**, *v. n.* odgovárjati; odpévati.

Ress=ort, *m.* urad; področje, obor; **=ieren**, *v. n.* spádati od. ségati pod -; **-ource**, *f.* meščanska beseda.

Rest, *m.* ostanek, ostatek, prebitek: im -e bleiben, dolžen ostati (ostanem) + ostájati; den - geben, ubiti (bijem), ugonobiti; als - bleiben, ostati (stanem) + ostájati; **-ant**, *m.* dolžník; **-aurateur**, *m.* gostilnik, gostinčar, gostivničár; **-en, -ieren**, *v. n.* ostati (stanem), prebiti + ostájati; **-ituieren**, *v. a.* poverniti + povráčati; v prejšni stan postáviti + postávljati; **-ituzion**, *f.* povračilo; postávljenje v prejšni stan.

Result=at, *n.* nasledek, nastopek, konec, izid; (d. Unterſuch.) iznajdek; (d. Rechnung) znesek; **-ieren**, *v. n.* slediti iz -, izhájati iz-: iziti (idem), nastópiti; **=d**, *a.* nasleden, nastopen.

Resum=é, *n.* povzemek, povzetek, posnetek; **-ieren**, *v. a.* povzeti (vzamem, vzemem) + povzémati.

Retard=azion, *f.* zastájanje; **-ieren**, *v. n.* zastájati, zakasnévati.

Retenzion, *f.* zaderžba, zastava; **-s= a.** prideržni, zastavni.

Ret=irade, *f.* umík, ustóp; ſ. Abort; **-irieren**, *v. n.* umekniti se, ustópiti + umíkati se, ustópati; **-orte**, *f.* retorta; **-our**, *ad.* nazaj, nazád; **-our= a.** nazajni, povračni; **=nieren**, *v. a.* verniti, nazaj poslati (šljem) + vráčati, nazaj pošiljati; **=rezeptiſſe**, *n.* povračna prejémnica; **-raite** ſ. Rückzug; **-rograd**, *a.* nazaj gredóč; *fig.* rakov.

Rett=en, *v. a.* oteti (otmem), réšiti, odrešiti, ohrániti, obvarovati; (befreien) osvobóditi, oprostiti; (helfen) pomoči (morem) od. pomágati komu + otévati, otímati, reševati, hrániti; mittelſt der Flucht ſich -, ubéžati (ím), ubégniti, uiti (idem) *pf.* **-end**, *a.* rešnji, rešni; **-er**, *m.* rešitelj, odrešitelj, rešnik, odrešnik, otevec, pomočník; **=in**, *f.* rešiteljica, odrešnica, pomočnica.

Rettig, *m.* redkev *f.*, redkva, retkev *f.*; **- = a.** redkvin, retkóv; **-feld**, *n.* redkvišče.

Rettung, *f.* rešitev *f.*, otetva, otetje, oteva, ohramba, osvoboditev, oprostitev; **-s= a.** rešni, rešnji; **-s=anſtalt**, *f.* rešnja naprava; **-los**, *a.* izgubljen, zgubljen; brez pomoči, brez pomagila; **-smittel**, *a.* pomoček, pomagilo; **-sverſuch**, *m.* poskušnja rešitve.

Reu=e, *f.* kes, kesanje, obžalovanje, grévenga: - empfinden, kesati se česa, žal biti komu česa, obžalovati: skesati se; - und Leid, kes in žal; **-los**, *a.* neskesán, terdovráten; **-en**, *v. n.* kesati se: skesati se; es reuet mich, žal mi je, grize od. boli me; **-evoll, -ig**, *a.* skesán, spokoren; **-ige**, *m.* spokornik, skesanec; *f.* spokórnica, skesanka; **-müthig**, *a.* skesán, spokoren,

zgrevan; =feit, *f.* skesanost, spokornost.

Reu=nion, *f.* shod, beseda; -se, *f.* versa; -sieren s. Glücken.

Reut, *n.* rovt, laz, kerčevina, skubež; -e, *f.* rovnica, rújnica, kopača, skubača, motika; (am Pfluge) otka, otika; -en, *v. a.* kèrčiti, rovati (rujem), rétiti: izkèrčiti, izrovati; -hane s. Reute.

Rev=anche, *f.* meščevanje, maščevanje; s. Vergeltung; -anchieren sich, *v. r.* z enako mero mériti: odmériti; znositi se, zmaščevati se *pf.*; -eile, *f.* búdnica; júterno bobnanje; -erenz, *f.* priklon, poklon: - machen, prikloniti se + priklánjati se; -ers, *m.* protipis, zapis, revérs; (v. Münze) herbet, druga stran *f.*

Revid=ent, *m.* pregledovavec, preglednik; -ieren, *v. a.* preglédati + pregledovati; (gegen ein Urtheil) za presojo prositi.

Rev=ier, *n.* okraj, okoliš, okólica; lovnica; -jäger, *m.* lovec; -ision, *f.* pregled; presod, presoja; =s=a. pregledni, pregledovavni; =sionanz, *f.* presodnija; -isor, *m.* pregledovavec.

Revol=te, -uzion, *f.* vstaja, punt, prekucija, kramola, revolucija; -tieren, *v. n.* búriti se, vstájati zoper -, púntati se, puntáriti se; -uzionär, *m.* vstajnik, puntár, buntovnik; *a.* puntarski, prekucijski; -uzionieren s. Revoltieren.

Rev=olver, *m.* samokrés, revolver; -üe, *f.* obzor; (Musterung) vojnozór.

Rezenſ=ent, *m.* presojevavec, presodnik, pretresovavec; -ieren, *v. a.* presóditi, pretresti, na rešeto djati (dem, denem) + presójati, presojevati, pretrésati, pretresovati, na rešeto dévati; -ion, *f.* presoja, presodba, pretrés.

Rezep=iſſe, *n.* prejemni list, prejémnica; -t, *n.* zdravílni zapis, recépt; *fig.* lek, zdravilo.

Rezi=bil, *a.* - werden, na novo zboleti, preboleti; -pient, *m.* prejemalnik; -prok, *a.* vzajemen; vsakseben; -prozität, *f.* vzajemnost; vsaksebnost; -tativ, *a.* recitatív; -tieren, *v. a.* prednášati, govoriti.

Rha=barber, *f.* rabárbara, revenj; -chitis, *f.* kervica; -pſodie, *f.* odlomek, rapsodija; -pſodiſch, *ad.* v odlomkih.

Rhed=e, -er s. Rehde, -er.

Rhetor, *m.* govorec, govornik, retor; -if, *f.* govorstvo, govorništvo, retórika; -iſch, *a.* retóričen, lepobeseden.

Rheuma, *n.* nahod; -tismus, *m.* revmatizem, skernják, skernina; -tiſch, *a.* revmátičen, skerninast.

Rhin=ecmus, *m.* nosljanje; (Laut) nosnik; -ozeros, *n.* nosoróg, nosorožec. [četverák, romb.

Rhomb=oid, *m.* romboid; -us, *m.*

Rhythm=iſch, *a.* glasomeren, skladno ubrán, skladnoglasen, rítmičen; -us, *m.* skladomerje, glasomerje, ritem.

Richt=beil, *n.* rábeljnova sekira; -blei, *n.* svínčnica; -en, *v a.* (berei-

ten) pripráviti, prirediti, prigotóviti, pristrójiti + priprávljati, priredovati, prigotávljati; (in Ordnung bringen) uravnati, vrediti + uravnovati, vredovati; (auferlegen) napráviti, narediti + naprávljati, naréjati; (gerade machen) ravnati: zravnati; (wohin lenken) namériti, oberniti + namérjati, obráčati (Urtheil fällen) sóditi, sojevati: razsóditi, sodbo izreči; sich nach etwas -, ravnati se; (die Augen) vpreti + vpírati; sich auf die Füße -, vstati (stanem), skoléhati; gegen jemanden eine Klage -, tožbo podati zoper koga; -er, *m.* sodnik; f. Kritiker; =amt, *n.* sodnji urad, sodstvo, sodništvo; =amtsprüfung, *f.* preskušnja za sodnji urad; =in, *f.* sódnica; =lich, *a.* sodenj, sodniški; =schwert, *n.* sodnji meč; =spruch, *m.* sodnji izrék, razsodek, razsodba; =stube, *f.* sodilnica, sódnica; =stuhl, *m.* sodnji stol, sodišče, sodba: vor Gottes -, pred božjo sodbo od. pred božjim stolom; -haus, *n.* sodilnica; -holz, *n.* ravnilo.

Richtig, *a.* prav, pravoten, pravičen; (gesetzlich) postaven; (fehlerfrei) pravilen, brez pogreškov; (fertig) gotov, dognán, nared; -e Abschrift, natančni prepís; - *ad.* res, zarés, vístini; se véda; (recht) prav, dobro; -heit, *f.* pravost, pravota, pravičnost, pravilnost: in - bringen, v red správiti, v red djati (dem, denem) uravnati; es hat seine -, res je tako, res je temu taka.

Richt-form, *n.* muha; -maß, *n.* merilo, ravnilo; -platz, *m.* morišče; -punkt, *m.* cilj, mér *f.*; -scheit, *n.* ravnilo, merilo; -schnur, *f.* vodílo, pravilo, ravnilo; -schwert, *n.* rábeljnov meč; -stätte f. Richtplatz; -ung, *f.* mér *f.* namera, namerek: in gerader -, na ravnost; die - nehmen, namériti se, vpótiti se, vrézati jo (vrežem); die - geben, vpótiti, oberniti, zasúkati (sučem); in einer -, v eno mér; =slinie, *f.* črta; -wage, *f.* prebésnica.

Richtscheit f. Stachelbeere.

Riech-bar, *a.* vonljív, obdišljív; -en, *v. n.* dišati (im) vónjati, duh imeti (ám): zadíšati; (übel) smerdeti; *v. a.* vóhati, dúhati: povóhati, podúhati; ovóhati, obvóhati, zavóhati; -end, *a.* dišéč, vonjav, lepodišéč, dišaven; (übel-) smerdéč, smerdljív; -essenz, *f.* dišavina, dišávšina, dišečina; -fläschchen, *n.* dišavna sklenícica; -kraft, *f.* dihavnost, obdihljivost; -stoff, *m.* dišava, vonjava; -wasser, *n.* dišeča voda.

Ried-gras, *n.* óstrica, viš, muhič; -kamm, *m.* berdo; -rohr, *n.* rogoz, rogozina.

Riegel, *m.* zapáh, predpáh, pah, zátika, zatík, zasunek; kračún; (Hebebaum) vod, navor; unter - und Schloss, pod ključem od. pod zaklepom; -fest, *a.* zataknjen, zateknjen; -schloss, *n.* ključávnica.

Riem-en, *m.* remen, jermen; *coll.* remenje, jermenje; -enschuh, *m.* čižma, opanka; -enwerk, *n.* reme-

nje, jermenje; -er, *m.* jermenár, remenár; =handwerk, *n.* jermenarstvo, remenarstvo; =in, *f.* jermenarica, remenarka; -zeug s. Riemenwerk.

Rief-e, *m.* velikán, orják, ober, hrust; -e, *f.* derča, derza, riža; (Schnee-) plaz; -el, *f.* pega; -elu, *v. n.* cerljati, curljati, šumljati, šumotljati, žamoriti; (v. Regen) peršeti; (v. Schnee) golomráziti, sodra ob. babje pšeno gre; (v. Gefühl) merščati (im): premerščati; -eln, *n.* šumljanje, šumotljanje, žamor; -en- *a.* velikanski, orjaški, srep; =ameise, *f.* velika mravlja, mravljinec; = förmig, *a.* velikanski; =geschlecht, *n.* velikanski rod; =groß, *a.* velikanski, velik velik, srep, ramen, ogromen; =größe, *f.* velikanstvo, srepota, ogromnost; =holzwespe, *f.* velikanska lesna osa; =muschel, *f.* velikanska školjka; =schlange, *f.* velikanska kača; =seeschildkröte, *f.* velikanska morska želva; =staat, *m.* nezmerna ob. velikanska država; =trespe, *f.* repulja, véliki glistnik; =werk, *n.* velikansko delo, velikanstvo; -in, *f.* velikana, velikanka. [grahovina.

Rieß, *m.* ris, sklad; -ling, *m.* žolta

Riet, *n.* rogoz *f.*, terst, loč, bič; *coll.* rogozovina, terstje, ločje, bičje; -dach, *n.* štórija, rogoznica; -famm, *m.* grebén.

Riff, *n.* greben, kleč; prag, peč *f.*; -e, -el, *f.* derzej, derzalo, derzálica, derhlen, rihelj; -elbaum, *m.* mikalnik, derzálnik, derhlen; -eln, *v. a.* dèrzati, míkati, dèrhlati, dèrhliti, ríhljati.

Rig-id, *a.* tog; -oros, *a.* oster, preoster; =um, *n.* ostra preskušnja. [brazda.

Rille, *f.* žlebič, strúžica; (bot.)

Rimesse, *f.* rimesa, poslana menjica.

Rind, *n.* govedo, brav, *coll.* goved *f.* govédina; -e, *f.* skorja, skora; (Pflanzen-) lub, koža; (Schorf) hrasta, krasta; (Schnee-) sren; (Milchhaut) škerlúp, škralup, poverhnje, smétana; -chen, *n.* skórjica, kórica; -eförbchen, *n.* kozúlj. kozuljec; -enartig, *a.* skorjast, lubast; hrastast; -erhebe, *f.* goveja čreda, govéd *f.*; -erhirt, *m.* goveji pastír, govedár, volár; -ern, *a.* govéj, govedski; -erfeuche, *f.* goveja kuga; -erstall, *m.* goveji hlev, volovjak; -fleisch, *n.* goveje meso, govédina; -brühe, *f.* goveja juha, župa ob. polivka; -grün, *n.* viš; -ig, *a.* skorjav, skorjat; hrastav; -s- *a.* goveji; -sblase, *f.* goveji mehúr; -sbraten, *m.* pečena govédina, goveja pečenka; -shaar, *n.* dlaka; -shaut, *n.* goveja koža; -skopf, *m.* goveja glava; s. Dummkopf; -sleder, *n.* goveje usnje, govédina, brávina, krávina; -vieh, *n.* govéd, *f.*, govédina, goveja ob. rogata živina, goveje blagó, goveda *pl.*; =zucht, *f.* reja goveje živine.

Ring, *m.* perstan, persten; vérnik; (an d. Kette) klep, sklep, oklép;

(Kreis) kolobár, krog, oberten; obstrét, obstrétina; (am Baume) létnica, létina; (Ohr-) uhan, uhanec; (d. Gliederthiere) obročast člen od. členek; -artig, *a.* okrogel; -broſſel, *f.* kómatar.

Ringel, *n.* perstanec; krožec, krožek; -fraut, *n.* méseček; -n, *v. n.* viti se (vijem), zvíjati se, krožiti se, krógliti se; *v. a.* krógliti, króžiti: zakrógliti; -natter, *f.* belouška, vodnica; -raupe, *f.* srebernica, perstenica; -reihen, *m.* kolo; -ſpiel, *n.* igra na konjičkih; -tanz, *m.* kolo; -taube, *f.* grivnik, grivar.

Ring=en, *v. n.* veželjati se, za vželje se metati (mečem), jakevati se, skúšati se, bóriti se, rokobóriti se; (nach etwas) dihteti, gnati se (ženem), streči (strežem), pogánjati se, mit dem Tode -, umírati; *v. a.* (d. Wäſche) ožeti (žmem), izžeti, ožmíkati: ožémati, ožímati, izžémati, prežémati, žmíkati; mit den Händen -, roke si lomiti; -en, *n.* boritev, borba, veželjanje; -er, *m.* borec, rokoborec, borivec; = in, *f.* borivka; -finger, *m.* perstanec; -förmig, *a.* krogel, okrogel, okroglast; -lein s. Ringchen; -mauer, *f.* obzidje, ozidje, mestno zidovje; -platz, *m.* borišče; namestje; -s, -sherum, -sumher, *ad.* okrog, krog in krog, okoli in okoli; -wechſel, *m.* perstenovanje.

Rinken, *m.* rink, okóv, obróč.

Rinn=äugig, *a.* berljav, kermežljav, kermežljív, bolnoók; -e, *f.* žleb; (Dach-) žlot; (Gerinne) rake *pl.*, jezi *pl. f.*; struga; -en, *v. n.* teči; (kleinweiſe) cureti, curljati, mozeti, kapljati, cediti se; d. Kerze rinnt, sveča se océja; d. Gefäß rinnt, posoda ne derží vode, posoda teče; -machen, točiti; Thränen rinnen (rannen) ihm aus den Augen, solzé mu tekó, oči mu solze zalívajo, solze točí od. preliva; solze so mu oči zalile, solze so se mu pocedile; -enförmig, *a.* žlebast, žlebovít, žlebčast; -enzirkel, *m.* oternik; -holz, *n.* žlebovina; -ſal, *n.* struga, korito, cemún; -ſel, *n.* sirilo, sírišče.

Rinne, *f.* globoka brazda; -n, *v. a.* brázditi.

Ripp=e, *f.* rebro, grod *f.*; (an den Blättern) žílica; -en= *a.* réberni; -enfell, *n.* opersna mrena, rebernica; =entzündung, *f.* vnetica opersne mrene; -engegend, *f.* rebra *pl.*, rebrovje, ogrodje -enſtoß, *m.* udarec pod rebra; -ig, *a.* rebrat, rébernat; -ſtapps, *ad.* v kobelj.

Riſ=ifo, *n.* poskús; nevarnost; -fieren, *v. n.* poskúsiti + poskúšati.

Riſp=e, *f.* lat. vlat, látina; *coll.* latje, vlatje, vlatovje; -en, *v. n.* latovati, latiti, v lat od. latje iti (grem); -en= *a.* latni, vlatovni; =gras, *n.* trátnica, látnata trava.

Riſs, *m.* razporek, razpora, pretèrg, razterglina; (an einem feſten Körper) poč *f.*, razpoklina, poklina, razsedlina, špranja; reža, rega; (an d. Hand) praska; (im Geſichte) brazgotina; (Aufriß) čertež, očer-

tek, obrís, obrisek; -ig, *a.* razpokel, razpokan, raztergan.

Riſt, *m.* nart; (an d. Hand) zapestje; (b. Pferde) grebén, vídermaž.

Ritt, *m.* ježa, jezd, direk, jáhanje.

Ritter, *m.* vitez; (Reiter) konjik, jezdec; -=*a.* víteški; -akademie, *f.* víteška akademija; -ehre, *f.* víteška čast *f.*; -lich, *a.* víteški; (tapfer) junaški, hraber, moški; -orden, *m.* víteški réd; -ſchaft, *f.* víteštvo, plemstvo; -ſchlag, *m.* vzetje med viteze; -ſpiel, *n.* viteška igra; -ſporn, *m.* (Pflanze) ostróžica, ostrožnik, svalnik; -ſtand, *m.*; -tum, *n.* víteštvo, víteški stan.

Ritt-geld, *n.* jezdnina, ježnina; -meiſter, *m.* ritmojster, konjiški stotnik.

Ritu-ale, *n.* obrednik, obredne ob. obredniške bukve *pl.*; -s, *m.* obred.

Ritz, *m.* -e, *f.* rega, razporek, razpora, poč *f.*, pokotina, razpoklina; (Kratzer) prask, opraskljej; -en, *v. a.* práskati, raziti: prásniti, oprásniti, obráziti, odèrsniti.

Rival, *m.* tekmec; -iſieren, *v. n.* tékmati se, poskúšati se za predstvo; -ität, *f.* tekma, tekmanje.

Rivole, *f.* rebulja.

Robat ſ. **Robot** *f.*

Robb-e, *m.* tulenj, morski pes; -en, *pl.* plavutonožci *pl.*; -enfang, *m.* lov morskih psov.

Robinie, *f.* robínija.

Robot, *f.* róbota, rábota, tlaka; -=*a.* robotni; -ablöſung, *f.* odkúp róbote od. tlake; -en, *v. n.* robotati, rabotati, tlačániti; -er, *m.* róbotnik, tlačán.

Robuſt, *a.* korenjaški, hrust, [čverst.

Roche, *m.* plošnatica, škat; (im Schachſpiel) turen.

Röcheln, *v. n.* hropsti, hrópati (pljem), hripati, gergrati; -*n.* hropet, hropenje, gergot, gergranje; -d, *a.* hripav, gergrav.

Rock, *m.* súknja; (langer -) halja, suknja dopetača; (Weiber -) krilo, jopa, janka; (Bauern -) jopič; Röckchen, *n.* súknjica; krilce, jópica.

Rocken, *m.* préslica; (Kunkel) kožélj; (d. Flachs am Rocken) kodelja, kodélj *f.*; ſ. Roggen.

Rock-ſchoß, *m.* škric, krilo; -taſche, *f.* žep v suknji.

Rode, *f.* -land, *n.* laz, trebež, kerčevina, novina; -n, *v. a.* kèrčiti, répiti. [ſikernik, jajčnik.

Rogen, *m.* ikra, ikre *pl.*; -er, *m.*

Roggen, *m.* rež *f.*, erž *f.*, žito; -=*a.* režén, eržén, ržén; -acker, *m.* režišče, ržišče; -blume ſ. Kornblume; -brot, *n.* režéni kruh, reženják; -mehl, *n.* režena moka; -ſtroh, *n.* režena slama, reženica; -trespe, *f.* norski oves, stoklas *f.*, stóklasa.

Roh, *a.* sirov, surov; (friſch) presen; (v. Sitten) sirov, zarobljen, grob, (wild) divji, neukroten, neukročen; (unbearbeitet) neobdelan; neomikan, rod, -er Menſch, sirovec, zarobljenec; -arbeit, *f.* sirovo delo; -eiſen, *n.* sirovo železo, grodelj;

-heit, *f.* sirovost; zarôbljenost; divjost, zagovednost.

Rohr, *n.* cev *f.* tul, ror; (Flinte) puška; gezogenes -, risanica; (Gewächs) terst, terstika, rogoz; *coll.* terstje, terstovina, rogozovina; spanisches -, têrstovec; -bein, *n.* piščal *f.*, piščel *f.*, Röhrchen, *n.* cevka, cévčica; -dach, *n.* štorija, rogozina; -dommel, *f.* plazka, bukáč.

Röhr=e, *f.* cev *f.*, tul, tuljava; žlabor *f.* troba; *dim.* cevka, tulec; (in d. Erde) rov; (am Stiefel) golenica; -enblûtige, *pl.* cévnice *pl.*; -enförmig, *a.* cevkast, cevast; -enleitung, *f.* po cevéh napeljana voda; -enwilz, *m.* goban.

Rohr=flöte, *f.* terstenica; -huhn, *n.* liska, túkalica; -icht, *a.* terstast; Röhricht, *a.* cevkast, cevast; Röhrig, *a.* cevnat, ceven; -ig, *a.* terstovít; -kolben, *m.* terstika, rogoz; -palme, *f.* terstínasta palma; -pfeife s. Rohrflöte; -schilf, *n.* terstje, terstičje, rogozina; -stock, *m.* terstovec; -stuhl, *m.* iz terstja spleten stol.

Roh=schlacke, *f.* žlindra; -schwefel, *m.* kosmato žveplo; -stoff, *m.* sírovina; -zucker, *m.* neprečiščeni sladkor; prekmorski sladkor.

Rokoko, *a.* starošegen, starodaven.

Roll=baum, *m.* vreteno; -e, *f.* kolesce, kolče (g. eta); (Walze) valjar, valj; (zusammengerolltes Ding) svitek, zvitek; (Liste) spisek, imeník; (d. Schauspielers) uloga, oseba; -en, *v. a.* valiti, váljati, valjúckati, kótati, kotáliti, talókati, takljati, terkóliti; (mangen) líkati, móngati; (fräuseln) súkati (sučem), kódrati, kódriti; *v. n.* točiti se, kótati se, kotáliti se, talókati se; (v. Wagen) derdráti, ropotati (ám u. očem); (v. Donner) tréskati, germeti, bobneti, rohneti; (v. d. Tränen) dreti (derem), liti (lijem), cediti se; sich -, *v. r.* kódrati se, kódriti se; -entabak, *m.* prédeni tobák, tobák v klobasah; -er, *m.* valjavec; -holz, *n.* valj, valjec; -ig, *a.* osipčen, sipek, sipljív; -kammer, *f.* mongálnica; -kuchen, *m.* povítica, potica, povitnjak; -maus, *f.* polh; -scheibe, *f.* škerpec, škripec; -schwanzaffe, *m.* zvitorepka, cvilež; -vorhang, *m.* ogrinjalo na váljarčkih; -wagen, *m.* otroški voziček.

Roman, *m.* román; -tik, *f.* románika; -tisch, *a.* románičen, divoten; -schreiber, *m.* romanopisec; -ze, *f.* romanca.

Röm=er, *m.* Rimlján, Rimljanec, Rimec; -erzinszahl, *f.* rimsko število; -isch, *a.* rimski.

Rond=e s. Runde; -eau, *n.* okrožna pesem *f.*; -el, *n.* okrogliščе.

Rorate, *f.* svítnica, zórnica.

Ros=a s. Rosenfarben; -e, *f.* roža; *dim.* rózica; (Gart-) vertnica, goščavka, ščipek; (Rothlauf) šena.

Rosen=, *a.* rožni, rózasti, rudeči; -antlitz, *n.* rudeče lice; -apfel, *m.* rózičar; -artig, *a.* rožast; -blattlaus, *f.* rožna ušica; -busch, *m.* rožni germ, roževec; -duft, *m.* vonj,

duh; -farben, *a.* rožnat, rožnobojen; -garten, *m.* rožni vert; -käfer, *m.* zlatokrilec, zlata minica; -knospe, *f.* popek, popica, pópec; -kranz, *m.* molek, krónica, čislo, rožnikranec, paternošter; -mädchen, *n.* rózarica; -monat, *m.* rožnik, rožni cvet; -öhl, *n.* rožno olje; -reich, *a.* rožnat; -roth, *a.* rudeč; -spinner, *m.* rožni prejec; -strauch, *m.* róževec, rožni germ; -strauß, *m.* venec, kítica; šopek cvetlic; -wangig, *a.* rudečeličen, rudečih ob. cvetečih lic; -wasser, *n.* rožna voda; -zeit, *f.* rožni cvet; *fig.* doba cvetečih let, mlada leta *pl.*

Rosette, *f.* rózica; -icht, *a.* rožast; -ig, *a.* rožnat, rožen; -ine, *f.* grozdinka, rosina; *coll.* suho grozdje; -marin, *m.* rožmarín, rozmarín; = *a.* rožmarinov; =apfel, *m.* rožmarinec, rožmarínovec; =öhl, *n.* rožmarínovo olje; =wasser, *n.* rožmarínova voda; =zweig, *m.* rožmarínova véjica; -folio, rozólija, rozólj; =händler, *m.* rozoljar.

Roß, *n.* konj; -= *a.* konjski; -egel, *m.* konjska pijavica; Rößel, *n.* konjič; Rößelsprung, *m.* skakálnica, konjičev skok; -en, *v. n.* órliti se; -fleisch, *a.* konjsko meso; -haar, *n.* žima, žinja, konjska dlaka; -handel, *m.* kupčija s konji, konjarstvo: den - betreiben, konjáriti; -händler, *m.* konjár, kupčevavec s konji; -hären, *a.* žimnat, žimen; -herde, *f.* čreda kónj, konjska čreda; -huf, *m.* konjsko kopito; -käfer, *m.* govnáč, govnoberbec; -kastanie, *f.* divji kostanj; -mähne, *f.* griva; -markt, *m.* konjski semenj; -mist, *m.* konjski gnoj, konjšček; -münze, *f.* konjska meta; -pappel, *f.* divji selzénovec; -pflaume, *f.* šterboncelj (g. -ljna), konjšica; -schweif, *m.* konjski rep; -stall, *m.* konjski hlev, konják, konjska staja; -zaum, *m.* berzda, uzda; -zucht, *f.* reja kónj, konjska reja.

Rost, *m.* rija, rja; (am Getreide) snet *f.*, smod, rija; (am Herde) rešetka, rošt; (Gitter) rešetka, mreža; -braten, *m.* peržólica, pražole *pl.*, beržole *pl.*; -braun, *a.* rijast, erjav; -en, *v. n.* rijaveti, rujaveti, erjaveti.

Rösten, *v. a.* prážiti, peržiti, cvreti: oprážiti, ocvreti + ocvírati; (Flachs) góditi, godniti, máditi, rositi; (am Roste) peči; (trocknen) sušiti.

Rost-farben, *a.* rijast, rjav, rjavkast; -fliege, *f.* podrépica; -ig, *a.* rjav, rijast, zarujavél, zarijavél: -werden, rujaveti, zarjaveti, zarujaveti; -ofen, *m.* žgávnica.

Rotazion, *f.* vertenje, súkanje, koloték.

Roth, rudéč, rdeč, rumen, čerlen; (v. Haar) rudéč, ros: -e Rübe, pesa; -er Wein, černo ob. rudeče vino; -e Ruhr, griža, kerva; (schamroth) zarudél, zapekel; - werden, rudeti, rudečiti, rumeneti: porudeti, orumeneti + orumenévati; (schamroth) zarudeti, zagoreti, zarípniti, rudečica spreleti; - *n.* rudečica, ru-

dečina; -augig, rudečeók; -backig, *a.* rudečeličen; -bart, *m.* rudeča brada; (Perſon) rudečebradec; -blütig, *a.* rudečekerven, rudečekervnat; (v. d. Blüte) rudečecveten; -braun, *a.* pirhast, brezast: -e Ochs, Kuh, pirh, pirha, breza; -brüchig, *a.* razbeljen; -buche, *f.* bukev *f.*

Röth=e, *f.* rudečica, rudečina, rdečoba; (am Himmel) zarja, zora, žar; -el, *m.* rudeči čertnik; -eln ſ. Maſern; -en, *v. a.* rudečiti, rumeniti: porudečiti, porumeniti; (v. d. Sonne) žariti: ožariti + ožárjati; ſich -, *v. r.* rudeti, rumeneti; (v. Himmel) žariti se, žareti.

Roth=farbig, *a.* rudéč, rumen; -finf ſ. Buchfink; -fuchs, *m.* rujavec; -füßig, *a.* rudečenóg, rudečih nóg; -geſchnäbelt, *a.* rudečekljún; -gießer, *m.* medár; -haarig, *a.* rudečelás, rudečelasàt, ros; -kelchen, *n.* táščica, strižec, strižek, oréšica; -kopf, *m.* rudeča od. rosa glava; (Perſon) rudečeglavec, rosec; -köpfig, *a.* rudečegláv, rosogláv; -lauf, *m.* šena, šen; Röthlich, *a.* rudečkast, zarudel, zarudečkast; ros, rus; pirhast; Röthling, *m.* pogorelček, černjevka; (Schwamm) turek; -ſchimmel, *m.* serec; -ſchwanz, *m.* ilóvšica, brojica, černjevka; -ſpecht ſ. Buntſpecht; -tanne, *f.* smreka, semreka; -wangig, *a.* rudečeličen; -wild, *n.* jeleni in košute *pl.*; -wurſt, *f.* kervava klobasa, kervavica.

Rott=e, *f.* truma, kerdelo, kerdel *f.* tropa, trop, četa, korušel; (Geſindel) derhál *f.*; -en ſich, *v. r.* púntati se; skúpljati se; -meiſter, *m.* rotman.

Rotz, *m.* smerkelj, vozger; -bube, *m.* smèrkovec, smerkolín, mezgec; -en, *v. n.* smèrkati, smerkav biti (sem); -ig, *a.* smerkav, smerkljiv, vozgriv; -löffel ſ. Rotzbube.

Rou=é, *m.* lahkoživec; -leau, *n.* zagrinjalo na kolčetu, prestralo; -te, *f.* pot; -tine, *f.* vájenost, zvédenost, veščnost; -tiniert, *a.* vajen, zveden, veščo.

Royal, *a.* kraljev, kraljevski; -iſt, *m.* králjevec.

Rübe, *f.* repa; *dim.* répica; gebratene -, smojka; ſauere -n, sékanica; geriebene -n, ríbanica; rothe -, pesa, rona; gelbe -, koren; *coll.* korenje.

Rubel, *m.* rubelj, rubel.

Rüben=, *a.* repni; -acker *m.*, -feld *n.*, répišče; -grube, *f.* repna jama, bednica; -kraut, *n.* metenica, nat *f.*, repno perje; -mangold, *n.* navadna pesa; -ſchäler, *pl.* olupki *pl.*; -waſſer, *n.* répnica; -weißling, *m.* repni belín.

Rub=in, *m.* rubín; =ring, *m.* perstan z rubinom; -rik, *f.* razredek, predel, predelek, slopec, rubrika; -rizieren, *v. a.* predelke napráviti + naprávljati.

Ruch=bar, *a.* razglašen, razvpit: - werden, razglasiti se, razvédeti se (vém), razsloveti; - machen, razglasiti, razsloviti; -barkeit, *f.* razglášenost; -gras, *n.* rosulja, pobolka, diščeča trava; -los, *a.* brezbožen, malopriden, malovreden, zani-

karen; -losigkeit, *f.* brezbožnost, malopridnost, zanikarnost.

Ruck, *m.* potis, potisek, pomik, potegljej: einen - thun, pomekniti, potisniti; in einem -, na mah, máhoma.

Rück-anfall, *m.* preboleček, povračni pripadek; -antwort, *f.* odgovor; odpís; -blick, *m.* ozir, ozirek; ogled: einen - thun, ozreti se, poglédati v -; -bürge, *m.* porokov namestnik; -empfang, *m.* prejém, prejemek; -en, *v. a.* mikati, gíbati (bljem), rívati: mekniti, pomekniti, ganiti, poríniti + pomikati; (näher-) primekniti + primikati; ins Feld -, na boj oditi (odidem) od. vzdígniti se + na boj odhájati od. vzdigovati se; in ein Land -, ropiti od. plániti v deželo; *v. n.* (näher -) blížati se, nastájati, nastópati: približati se, nastópiti + približevati se; von der Stelle, -, premakniti se, ganiti se + premikati se &c.; Rucken s. Rücken.

Rücken, *m.* herbet, herbtišče; (d. Berges) sleme (g. ena), grebén; (d. Messers) rob, taleb: auf dem - tragen, opertiv od. opertav nositi; auf den - nehmen, opertiti si *pf.*; auf dem - liegen, vznak od. znak ležati (ím); - = *a.* herbtni; -ader, *f.* herbtna žila; -blatt, *n.* lopatka; -dörre, *f.* herbtna sušica; -fläche, *f.* herbtišče; -halt, *m.* zaslomba; - lehne, *f.* naslon, naslonilo; -mark, *n.* herbtni mozeg; -muskel, *m.* herbtna mišica; -riemen, *m.* podrépnica, herbétnica; -schlag, *m.* udarec po plečih; -schmerz, *m.* bolečina v herbtu; -seite, *f.* rob, herbet; -stück, *n.* herbtovina, šinjakovina; -theil, *n.* zadek; -wirbel, *m.* herbtna kost *f.* herbtni vretenec od. sklep.

Rück-er, *m.* pomikavec, potiskovavec; -erinnerung, *f.* spomín, spominje; -ersatz, *m.* povračilo, povračba, povernilo, povernitev; -fahrt, *f.* vernitev; -fall, *m.* povernitev v greh od. zločinstvo; (d. Krankheit) povernitev bolezni; (im Lehenswesen) povračni pripád; -fracht, *f.* kar se nazaj gredé naloži; -frage, *f.* poprašanje: -halten, opraševati, poprševati; -gabe, *f.* vračilo, vernitev; predaja; -gang, *m.* povratek, vernitev, hoja nazáj; am -, nazáj gredé; *fig.* rakova pot; -gängig, *a.* nazaj gredóč: -er Kauf, razkúp: - machen, preklícati (kličem), oporeči, nazáj vzeti (vzamem, vzemem); - werden, razdreti se (derem) *pf.*; - grat, *n.* herbtanec, herbtenica, herbtišče; = = *a.* herbtančev; - halt, *m.* prideržek: ohne -, odkritoserčno, na ravnost, na vsa usta; *fig.* zaslomba; = los, *a.* odkrít, odkritoserčen; *ad.* na ravnost, na vsa usta, odkritoserčno; -kauf, *m.* kup prodane reči, nazajni od. povračni kup; -kehr, -kunft, *f.* povratek, vernitev: bei meiner -, ko se vernem, ko se povernem, ko nazaj pridem; -läufig s. Rückgängig; -ling s. Purzelbaum; -lings, *ad.* vznak, znak, znački, navzrit. znic; -marsch, *m.* povratek; domuhod; -nahme, *f.* nazajvzetje; preklíc; -reise, *f.* domu-

hód, vernítev, pot nazáj; -schlag s. Rückwirkung; -schluß, *m.* vernitev kake priloge: mit - der Beilagen, priloge se vračajo; -schreiben, *n.* odpís, pismeni odgovor; -schritt, *m.* nazadek; rakov pot; -seite, *f.* zadnja stran, narobna stran.

Rück-sicht, *f.* ozír, ogled; (Beachtung) ozír, ozirek, pogled: in -, gledé -, z ozirom na -, zavoljo ob. ozír -; in gewisser -, po eni strani, nekako, po nekakem; - nehmen auf etwas, ozreti se ob. pomísliti na kaj: ozírati se na kaj, róditi ob. márati za kaj; -lich, *a.* gledé -, gledé na -, z ozirom ob. s pogledom na -, -slos, *a.* brezoziren, brezogleden; *ad.* brez ozira na -, ne gledé na -, v nemar; =igkeit, *f.* brezozirnost; -nahme, *f.* ogled ob. ozír na kaj; -swürdig, *a.* ozira vreden.

Rück-sprache, *f.* pogovor, pomenek, posvèt, posvetovanje zastran česa: -pflegen, pogovoriti se, dogovoriti se, poméniti se: pogovárjati se, dogovarjati se, méniti se, pomenkovati se: -stand, *m.* zastanek, zaostanek; nepoplatek: im - sein, dolžen biti (sem), dolgovati; na dolgu ostati (stanem) + ostájati; -ständig, *a.* zaostál, zastál; nedoplačan, dolžen; -tritt, *m.* odstóp; -wärts, *ad.* nazáj, nazad, zad, zadi, zadej: von -, od zadej, od zadja; -gehen, rítinsko, navzrit ob. zádnjiški iti (grem), rákovo pot iti (grem); -wechsel, *m.* povračna menjica; -weg, *m.* pot nazáj, vernitev; am -, nazaj gredé; -wirken s. Zurückwirken; -wirkend, *a.* odbojen; nasproten; -wirkung, *f.* nasprotna moč *f.*, odbojni učinek; -zahlen, *v. a.* poplácati, poverniti + poplačevati; -zahlung, *f.* poplačilo; -zug, *m.* vernitev, povratek, umík.

Rüde, *m.* pes; (Fuchs) lesják, [lisják.

Rudel, *n.* trop, tropa, roj, četa, čreda, kita.

Ruder, *n.* veslo; (Steuer-) kermilo; -a, *pl.* razvaline *pl.*, sipine *pl.*; -bank, *f.* veslarska klop *f.*; -er, *m.* veslár, vesláč, veslavec; -füßler, *m.* plavutonožec; -n, *v. a.* veslati, vesláriti; -schiff, *n.* veslenica; -wanze, *f.* vodna stenica; -werk, *n.* vesla *pl.*

Ruf, *m.* klic, zaklic, poklic, pozov, poziv; (Schrei) krik, krič; (Urtheil) glas, slov, sloves; (Einladung) vabilo, povabilo: in gutem - stehen, sloveti, v dobrem glasu biti (sem); -en, *v. a.* klícati (klicem), zvati (zovem): poklícati, pozvati + klicevati; *v. n.* vpiti, (vpijem), kríčati (im): zavpiti, zakríčati, vsklíkniti; ins Gedächtniß -, opomniti; (laden) vábiti; -er, *m.* klicavec; -fall, *m.* zvavnik, klicavnik.

Rüge, *f.* graja, očítek; (Warnung) svarilo (Strafe) kazen, pokora; -en, *v. a.* grájati, očítati komu, očitke komu délati, kóriti; (warnen) svariti, kárati: posvariti, pokárati;

(strafen) pokoriti, kazniti, kaznovati.

Ruhe, *f.* pokoj, mir; (Stille) tihota, tišina (Raſt) počitek, počinek; **-bank**, *f.* počivališče; **-bett**, *n.* počivalnica; **-gehalt**, *m.* mertva plača, doslužnina; **-kiſſen**, *n.* podzglavje, vzglavje, zglavje, blazinica; **-los**, *a.* brez pokoja, nemiren; **-n**, *v. n.* počívati, mirovati: počiti (čijem), počíniti, odpočiti se; *fig.* spati (spim), ležati (im); **-ort**, **-platz**, *m.* počivališče; **-punkt**, *m.* prestavka, odmor, (mech.) podpora, podperica; **-ſtand** ſ. Ruhe; **-ſtörer**, *m.* nepokojnež; motivec pokoja; **-ſtunde**, *f.* ura počitka; **-zeit**, *f.* čas počitka.

Ruhig, *a.* pokojen, miren, tih: **-es Gewiſſen**, mirna vest; **-!** tiho! moči! **- werden**, upokojiti se, umíriti se, utešiti se.

Ruhm, *m.* slava, dika, hvala: **ohne -zu melden**, ne da bi se hvalil; **-begier**, *f.* slavoljubje; **=ig**, *a.* slavoljúb, slavoljuben.

Rühm=en, *v. a.* slaviti, hváliti, dičiti, veličati, sloviti: poslaviti, razslaviti, povelíčati, pohváliti + poveličevati, povikševati, povzdigovati, razslávljati; **ſich -**, *v. r.* hváliti se, ponášati se, veličati se; **-lich**, *a.* slaven, slavít; slovéč, slave vreden; **=keit**, *f.* slavnost.

Ruhm=los, *a.* neslaven, brezslaven, neslovéč; **-redig**, *a.* samohvalen, bahav, bahaven, bahaški, širokousten; **=keit**, *f.* samohvalnost, samohvalstvo, bahavost, baharija; **-ſucht**, *f.* slavohlepje, slavohlepnost; **-ſüchtig**, *a.* slavohlepen; **-voll**, *a.* slaven, preslaven, dičen; **-würdig**, *a.* slave od. hvale vreden.

Ruhr, *f.* drista, hitrica, švigla; (rothe-) griža, kerva, kervavica; **-krank**, *a.* grižav, grižev.

Rührbar, *a.* ganljív, ginljív; **-en**, *v. a.* mésati, mésiti, (d. Herz) ganiti, gíniti, omečiti; prevzeti (vzamem), obiti (idem) *pf.*; **ich war gerührt**, milo od. inako se mi je storilo, v serce me je zabolelo, v serce mi je seglo; (v. Blitze) zadeti (denem); (v. Schlage) udáriti; **Butter -**, mesti (metem), ométati; **die Trommel -**, bobnati; **kein Glied -**, ne geniti se, ne zmeziti se, ne skomízgati se; (in Bewegung bringen) májati, gúgati (ljem); zmájati, omájati, ogúgati; *v. n.* (herrühren) izhájati, pohájati, prihájati; **ſich** *v. r.* gíbati se (bljem) meziti se: ganiti se, zmeziti se; **-end**, *a.* ginljív, ganljív, mil, miloben; **-faß**, *n.* pinja, metílnica; **-ig**, *a.* gíbčen, ročen, okreten; *fig.* prizadeven; **=keit**, *f.* gíbčnost, okretnost; *fig.* prizadevnost; **-kübel**, *m.* pinja, metílnica; **-löffel**, *m.* kuhálnica; **-milch**, *f.* metuda, smétanica, smétanka, zmédenica; **-ſtock**, *m.* metilo, medelo; **-ung**, *f.* ganitev, genitev, gánjenje, gínjenje, miloba, užala.

Ruin, *m.* poguba, pogín, razdeva, propást *f.*; razvál, razsíp; **-e**, *f.* razvalina, podertina, razsipina, podertija, grobljа, razpadlína; **-ieren**,

-ieren, *v. a.* na nič pripráviti, upropastiti, uničiti + na nič priprávljati.

Rülps, *m.* rig, kolc; -en, *v. n.* kolcati, rígati se komu: kólcniti, rígniti; -en, *n.* kolcanje, kolcavica.

Rum, *m.* rum; -mel, *m.* šunder, ravs, razbota; (altes Zeug) ropotija, stara šara, starovina; -or, *m.* ramúš, razbota, šunder; =en, *v. n.* razbotati, šundrati; -pelkammer, *f.* starinárnica; -pelkasten, *m.* omár za staro ropotijo od. šaro; -eln, *v. n.* ropotati (ám u. očem); derdrati, róvštati.

Rumpf, *m.* trup, čok; (d. Baumes) porob, porobek, štor, panj; (d. Hemdes) stan; (Gefäß) kozúlj, kozuljec.

Rümpf=en, *v. a.* mèrdati, mèrdo délati, páčiti se: zmèrdati se, namèrdati se; d. Nase –, nos víhati od. ferkočiti; -naše, *f.* merda, merdela; merdavec.

Rund, *a.* okrogel, krogel, obel; (länglich -) jajcast, štručast; -herum, krog in krog, okoli in okoli; -herausſagen, na ravnost, na vsa usta od. brez ovínkov povédati (vém); – *n.* okroglina, oblina; -e, *f.* krog, oberten, kolobár; (Ronde) ponočna straža; in die –, v krog, okrog; -en, *v. a.* krógliti, okrógliti: zokrógliti, okroglo narediti; -gebäude, *n.* krogliščе; -heit, *f.* okroglost; -lich, *a.* okroglast, kroglast: -ſchau, *f.* ogled, ozír; -ſchreiben, *n.* okrožno pismo, okróžnica, razposlanica; -um, *ad.* krog in krog, okoli in okoli; -ung, *f.* okroglina, kroglina, okróglica, oblina; okroglost; -wangig, *a.* okrogloličen.

Run=e, *f.* runa, runska čerka, reza; -en= *a.* runski; -enſchrift, *f.* runsko pismo; runske čerke *pl.*; -ge, *f.* ročica; -kelrübe, *f.* pesa, burgundska repa; -ſe, *f.* struga, grapa.

Runzel, *f.* gerba, guba, gúbanica, ruga, vrapa, vraska; -ig, *a.* gerbav, zgerbljen, zgerbančen, zgubančen, vrapav, vraskav: - werden, gèrbiti se, gubáničiti se, gerbančiti se: zgèrbiti se, zgerbáničiti se, nabrati (berem); -n, *v. a.* gèrbiti, gerbáničiti, gubáničiti: zgèrbiti, zgerbáničiti ɔc.; (d. Stirn) namergoditi, namerščiti *pf.*; -ſtirn, *f.* nabrano oder zgèrbljeno čelo.

Rupf=en, *a.* púliti, pípati (ljem), púkati (pučem), ruti (rujem): izpúliti, popúliti, popípati, izruti, izdreti (derem) (Federn) skubsti: oskubsti; -en, *a.* hoden, hodničen: -e Leinwand, hodník, hodnično platno; -er, *m.* skubec.

Ruſs, *m.* saje *pl.*, sajina; - = *a.*

Rüſſel, *m.* rivec, rilec, herlec, rilo, trobec; *dim.* rilček, rivček; -förmig, *a.* rilčast, rilast; -käfer, *m.* rilčkar, rivčkar; -thier, *m.* rilčar.

Ruſſ=farbig, -farben, *a.* sajast, čadast; -ig, *a.* sajav, sajevít, sajast; -iſch, *a.* ruski, rúsovski; -ſchale, *f.* stergalo; -ſchwarz, *n.* žužel.

Rüſt=baum, *m.* kobila; -brett, *n.* odrenica; -en, *v. a.* strójiti, pri-

právljati, prigotávljati: pristrójiti, prigotóviti; (ausrüſten) previditi, oskerbeti + previdovati; (d. Soldaten) oróžiti, oboróžiti + oróžati, oboroževati; ſich –, *v. r.* pripráviti se + pripráv ljati se, ravnati se; zum Fortgehen –, odpráv ljati se; **-er,** *m.* (d. Schuſters) župánec; (Baum) brest, ilmovec, ilem; **-er=** *a.* brestov, ilmov; **=ahorn,** *m.* žestíl; **=holz,** *n.* brestovina, ilmovina; **-haus,** *n.* oróžnica; **-ig,** *a.* terden, krepek, čverst, čil, korenjaški; **=keit,** *f.* terdnost, čverstost; **Ruſtikal,** *a.* kmečki, kmetijski, kmetovski; **-kammer,** *f.* oróžnica; **-ung,** *f.* orožje, arnož *f.*, bojna oprava; **-zeug,** *n.* orožje, bojna priprava.

Ruthe, *f.* šiba, prot; *dim.* šíbica, protec, (Schwanz) rep; mit **-n** hauen, šíbati, šeškati, líbrati, tepsti: našíbati, ošeškati, nalíbrati, otepsti; **-nbündel,** *f.* bútara; **-nförmig,** *a.* šibast; šviglast; **-ngebüſch,** *n.* šibje, protje; **-nſchlag,** *m.* tepeška, šápelica.

Rutſche, *f.* derča, polzel *f.*; (Bahn) dersa, dersávnica, drič a, dèrkalica; **-en,** *v. n.* dèrčati (im): dèrkniti, opolzniti, izpoddèrkniti; (auf dem Eiſe) dèrkati se, dèrsati se, dríčati se; **-ig,** *a.* polzek, spolzek, sklizek, opolzel.

Rüttel=n, *v. a.* tresti, meketati (ám u. ečem), gúgati (gljem), dèrmati: potresti, stresti, zmeketati, zdèrmati + potrésati; **-ſtroh,** *n.* zmétanica, zmétana slama.

Rythmus ſ. **Rhytmus.**

S.

Sa! *int.* hejsa! hajsa!

Saal, *m.* dvorana, izbana; (Vorhaus) veža, priklet *f.*; **Bal-, Geſellſchafts-,** Bücher-, knjížnica; Gerichts-, sodílnica u. s. w.

Saat, *f.* sev *f.*, seva. sejatev; setev, sétvina; (Früh-) járina, jara setev; (Winter-) ozímina, ozímna setev; **-beſtellung,** *f.* setev, setva, sejatev: zur –, o setvi; **-enſtand,** *m.* sétvina, žita *pl.*; **-feld,** *n.* žitno polje; **-korn,** *n.* žito za seme, semno žito; **-krähe,** *f.* poljska vrana; **-ſchnellkäfer,** *m.* pókalnica; **-zeit,** *f.* žitna setev, sejatev: zur –, ob sétvi od. sétvini.

Sabbat, *m.* sobota, sabota; **-s=** *a.* sobotni, sabotni; **-tag,** *m.* sobotni dan (g. dneva).

Säbel, *m.* sablja; **-beinig,** *a.* krivonóg; **-förmig,** *a.* sabljast; **-hieb,** *m.* udár s sabljo; **-klinge,** *f.* sábeljna klinja; **-n,** *v. a.* s sabljo máhati, sabljati; **-ſchnäbler,** *m.* krivokljun[mina.

Säbenbaum, *m.* rajska brina, so-

Sach=, *a.* rečni, stvarni; **-dienlich,** *a.* dober v kaki reči; **-e,** *f.*, reč *f.*, stvar *f.*; delo; (Angelegenheit) zadeva; (Streit-) pravda; *dim.* rečca, stvarca: das iſt meine –, to je mójega opravila, to se mene tiče, to mene zadeva, ta je moja; zur –, k reči sami; nach Geſtalt der –, kakor kaže, po videzu; unverrichteter –, brez vspeha, nič ni opravil; ſeine ſieben –,

šila in kopita; die – steht gut, reč dobro kaže; das thut nichts zur –, to nič ne dé; -enrecht, *n.* pravica do kake reči; -fällig werden, *v. n.* pravdo izgubiti; -führer, *m.* besednik; -gedächtniß, *n.* rečni spomin; -gemäß, *a.* reči primeren; -genosse, *m.* deležnik; -kenner, *m.* zvédenec, vedec, znalec, znájdenec; -kenntniß, *f.* zvédenost v reči, znanje reči, znájdenost v kaki reči; -kundige s. Sachkenner; -lage, *f.* stan reči.

Sächlich, *a.* rečen, stvaren; (gram.) srednji; -keit, *f.* rečnost, stvarnost.

Sach-register, *n.* kazalo reči; -t, *a.* lahen, lahkoten, lagoten, lahen, tihoten, tih; *ad.* tiho, lahno, rahlo; polágoma, po malu; -verständig, *a.* v reči zveden od. znajden, kivé reči glas; =e s. Sachkenner; -walter, *m.* zagovornik, besednik, zavetnik; (Verwalter) oskerbnik, opravnik; -wort, *n.* samostavno imé (g. -ena), samostavnik.

Sack, *m.* vreča, žakelj, meh; (Kleidersack, žep, aržet; (Schnapp-) mavha, cula; (Beutel) mošnja; *dim.* vrečica, žakeljc, žakljič, cúlica: mit- und Pack, z vsem svojim; Säckel s. Seckel; -en, *v. a.* v vrečo dévati, v žakelj vsípati (pljem); -förmig, *a.* vrečast; -garn, *n.* sak; -gasse, *f.* slepa úlica; -geige, *f.* góslice *pl.*; -kalender, *m.* mali koledár, koledarček; -leinwand, *f.* debelo od. grobo platno, žakljevina; -pfeife, *f.* mešnica, mešin, gajde *pl.*, dude *pl.* s. Dudelsack; -pfeifer, *m.* gajdáš; -tuch, *n.* robec, žepna ruta; -uhr, *f.* žepna ura, žépnica; -zwillich, *m.* grobi dvojnik.

Sadebaum, *m.* zaspanec, lesičnik.

Sadducäer, *m.* saducéj.

Säe-bar, *a.* poseven; -korb, *m.* sévnica, sevnik; -maschiene, *f.* sejalni stroj, sejálnica; -mann s. Säer; -n, *v. a.* sejati (sejem): usejati; nasejati, zasejati + zasévati; -n, *n.* setev, sev *f.*, sejanje; -pflug, *m.* sejavnik, razsevalo; -r, *m.* sevec, sejavec, sejáč; -rin, *f.* sejavka, sevka; -tuch, *n.* sejača, sejávnica; -zeit, *f.* čas setve: zur –, ob setvi.

Saf-fian, *m.* safián, safián; =*a.* safianov; -ran, *m.* žofrán, žefrán, šafrán; =*a.* žofranov, šafranov; =baum, *m.* žofránovec, šafránovec; =farben, *a.* žofranast, žefranast.

Saft, *m.* sok, soča; (im Baume) mezga, mezdra; (Feuchtigkeit) vlaga, tekočina; (künstlich bereitet) sok, mizelj, izleček; der Baum steht im –e, drevo je meževno; -=*a.* sočni; meževni; -en, *v. n.* mežiti se, v mezgi biti (sem); -faden, *m.* sočna nit *f.*; -gefäß, *n.* sóčnica; -ig, *a.* sočen, sočnat, sokovít; meževen, muževen; =keit, *f.* sočnost, sočnatost; meževnost; -leer, -los, *a.* pust, plehek, prežít, brezsočen; -losigkeit, *f.* brezsočnost, plehkota; -messer, *m.* sokomér, mezgomér; -räuber, *m.* zajedavec; zajedavka; -reich, *a.* sočnat, sočen; vlažen.

Sag=bar, *a.* povedljiv, izrekljiv; -e, *f.* pripovedka, pripoved *f.*, pripovedovavka, pravóč *f.*: es geht die -, govorí se, pravijo, govorica je med ljudmí.

Säge, *f.* píla, žaga, rezatica; *dim.* žágica, pilica; -block, *m.* hlod, kerlj, žágovec, kercelj; -bock, *m.* prebésnica; -fisch, *m.* žagarica; -förmig, *a.* zobčast; -mühle, *f.* žaga; -müller, *m.* žagar.

Sagen, *v. n.* reči, povédati (vém), djati od. deti (dém) + rékati, práviti, povédati; Dank -, zahváliti se + zahvaljevati se, zahváljati se; kein Wörtchen -, ne zíniti, ne čérhniti, ne kérkniti; ins Gesicht -, iz očí v oči povédati; (etwas Unangenehmes) zasóliti, zabéliti; ich werde -, porečem; so zu -, tako rekóč; man sagt, právijo, govoré, pré; -lassen, poročiti, veleti, ukázati (kažem) + poróčati, velévati, ukazovati; lasse dir -, daj si dopovédati; es hat nichts zu -, nič ne dé, nič nima v sebi, to nič ne zaleže.

Sägen, *v. a.* žágati, rézati (režem), píliti.

Sag=enforschung, *f.* pretehtovanje starih pripovedek; -enzeit, *f.* predzgodovinski čas, bajeslovna doba; -er, *m.* pripovedovavec.

Säge=r, *m.* žagar, žágavec; -rin, *f.* žágarica; -späne, *pl.* žágovina, píljevina, píljenica; -werk, *n.* žaga; Sagewort s. Zeitwort.

Sago=baum, *m.* ságovo drevó (g. drevesa), ságovec; - = *a.* sagov; -palme, *f.* ságova palma.

Sahl=band, *n.* okrajek, krájevina, krajec; (am Pfluge) gož *f.* goža; -weide, *f.* (Salix caprea) sviba, iva; (Sal. pratensis) rakita.

Sahne, *f.* smétana, verhnje, poverhnja; -kelle, *f.* posnemálnica, posnemača.

Saison, *f.* letna doba, občasje; (Theater-) gledišćna doba.

Saite, *f.* struna; *dim.* strúnica; -n stimmen, strune ubrati (berem) + ubérati; -ninstrument, *n.* gosli *pl. f.*; -nklang, *m.* brenk, brenkot; -nmacher, *m* strunar; -nspiel, *n.* brenkljanje; -nsteg, *m.* mostič, kobílica; saitig, *a.* strunat.

Sakrament, *n.* zakramént, svetstvo, svetotajstvo; -ale, *n.* svetilo, posvetilo; -alisch, *a.* svetosten; -ieren, *v. n.* šentovati, preklínjati; -schänder, *m.* oskrunjavec sv. zakramentov; -spender, *m.* delivec sv. zakramentov.

Sakrist=an, *m.* cerkovnik, zakristán; -ei, *f.* zakristija, žagrad.

Säkular, *a.* stoleten; s. Weltlich, -feier, *f.* stolétnica, stoletna slovesnost; -isieren, *v. a.* duhovna posestva vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (ljem); razduhovniti; -isazion, *f.* vzetje cerkvenega posestva; razduhovnilo.

Säkulum, *n.* stoletje, vek.

Sal, *m.* dvorana, sobana, izbana; -amander, *m.* močerád, močeráv,

močarela; -ami, *n.* salama; -ar, *n.* letna plača; -at, *m.* salata, solata, lóčika; =fopf, *m.* salatna glava; -bader, *m.* žvérga, žvérgavec, kvasáč, žlobudralo; =ei, *f.* žlobudranje; =n, *v. n.* žlobudrati, kvasiti.

Salb=e, *f.* mazilo, maža, maz *f.*, mastilo, žavba; -ei, *m.* (Salvia) kadulja, žajbelj (g. -ljna), žobej; ==*a.* žájbeljnov, žobej; -en, *v. a.* maziliti, mázati (mažem): pomaziliti, pomázati, z mazilom pomázati; Gesalbte, *m.* maziljenec, pomaziljenec; *f.* pomaziljenica, maziljenka; -enkrâmer, *m.* mazilar; -enbüchse, *f.* pušica za mazilo; -er, *m.* mazavec, mazivec; -ling, *m.* zlatóvčica; -öhl, *n.* mazilno olje; -ung, *f.* maziljenje, mazilitev; -reich *s.* Erbaulich.

Salb=ieren, *v. a.* račún skleniti + sklépati; pláčati + plačevati; -o, *n.* sklep računa; plačilo: *per* -, za pobot; -buch, *n.* plačilne bukve *pl.*

Salin=e, *f.* solina, solila *pl.*, soline *pl.*; -en= *a.* solinski; -isch, *a.* solinski.

Salm, *m.* losos, zlatovka; -ia f, *m.* salmiják, salmiák; ==*a.* salmijakov; =geist, *m.* salmijákovec; -ling, *m.* zlatóvčica.

Sal=on, *m.* salón; *s.* Sal; -peter, *m.* soliter, solitar, saliter; ==*a.* solitrov, salitrov; =erde, *f.* solitrova zemlja, solitrovka; =ig, *a.* solitern, solitrast; =fäure, *f.* soliterna kislina; =ſieder, *m.* solitrar; =ſiederei, *f.* solitrarija; solitrárnica; =ſtoff, *m.* solitrovina; -ſe, *f.* omaka, pomaka; -to mortale, smertni skok, prenevarni kolobenec; -utieren, *v. a.* pozdráviti + pozdrávljati; *v. n.* vojaški počastiti, čast komu dati + dajati; -va venia, brez zamere, ne bodi mi v zamero; -ve, *f.* strel, pozdravilni strel.

Salz, *n.* sol *f.*; -=*a.* solni, solnati; (geſalzen) slan; -amt, *n.* solni urad; -bereiter, *m.* solár; -bereitung, *f.* solarija; -berg, *m.* solna ob. solnata gora; -brühe, *f.* razsol *f.*, solomura, slanomurja, slanica; -brunnen, *m.* solni stúdenec; -büchſe, *f.* solnica, solnják; -en, *v. a.* sóliti: osóliti; (zu viel -) presóliti; geſalzen, slan; -faß, *n.* solnica, solnják; -flut, *f.* slana voda; -gefäll, *n.* solni dohodki *pl.*; -grube, *f.* solna ruda, solni rudnik; -haltig, *a.* solen, solnat; -handel, *m.* kupčija s soljó, solarija; -händler, *m.* solár, kupčevavec s soljó; -häring, *m.* slanik; -haus, *n.* solárnica; -icht, *a.* solnast, naslán; -ig, *a.* slan, solnat; =keit, *f.* slanost, slanota; -kriſtall, *m.* solni ledenec ob. kristál; -laden, *m.* prodajávnica solí; -lager, *n.* soliščе; -lecke, *f.* lízalica; -markt, *m.* solni terg; -meer, *n.* slano morje; -meſſer, *m.* solomér, solomérec; -monopol, *n.* samoprodaja solí, solno samoterštvo; -niederlage, *f.* zaloga ober skládnica solí; -pfanne, *f.* ponev za sol; -preis, *m.* solni kup, cena soli; -quelle, *f.* slátina, slani stúdenec; -ſäuer, *a.* solnokisel; -ſäure, *f.* sol-

na kislina; -see, *m.* slano jezero; -sieder, *m.* solinar, solovár; =ei, *f.* solina, solovárnica; -sohle, *f.* slana voda, slanica; -stein, *m.* solnik; -steuer, *f.* solnina, davek od soli; -stock, *m.* solna gruča, solnik; -verkauf, *m.* -verschleiß, *m.* prodaja soli, solarija; -wage, *f.* solna vaga; -wagen, *m.* voz solí; -wasser, *n.* slana voda, slanica; -werk, *n.* solina, solišče, soline *pl.*, solila *pl.*; -wesen, *n.* solarstvo, solinstvo; -zoll, *m.* col od solí.

Same, *m.* seme (g. -ena); *coll.* semenje; -n= *a.* semni, semenski; za seme; -nbaum, *m.* semenščák; -nbehälter, *m.* semnjak, semenják; -nfluß, *m.* semenotók; -ngefäß, *n.* semenják; -ngehäuse, *n.* semenjača; peškišče; -ngetreide, *n.* žito za seme, semno žito; -ngewächs, *n.* sémnica, semenica; -nhändler, *m.* semenár; -nhülle, *f.* semenska kožica; -nkelch, *m.* semenska čášica; -nkern, *m.* jedro; -nkorn, *n.* zerno; *coll.* zernje; -nlappen, *m.* kalica; -nlos, *a.* brezsemen, brez semena; =lose, *pl.* brezkaličnice *pl.*; -nlappige, *pl.* kaličnice *pl.*; -nstängel, *m.* steblo; -ntragend, *a.* semen, semoroden; -träger *s.* Fruchtboden.

Sämerei, *f.* semenje, semena *pl.*, -isch, *a.* irhast, jirhast: -es Leder, irhovina, jerhovina; =gärber, *m.* irhár, jirhár.

Sammel-korn, *n.* žitna bira; -linse, *f.* zbirálna leča; -n, *v. a.* brati (berem): zbrati, nabrati, pobrati, skúpiti, znositi + zbírati, nabírati, skupljevati, znášati; sich -, *v. r.* zbrati se, skúpiti se, sniti se (snidem) + zbírati se, shájati se, (sich fassen) bríhtati se, čájmati se: zbríhtati se, prebrati se, sčájmati se; -n, *n.* branje, ber *f.*, bira, bera; -name, *m.* skupno od. zborno imé (g. -ena); -platz, m. shajališče, zbirališče; -werk, *n.* nabira, zbirka, zbrav *f.*, zmes; -wort *f.* Samelname.

Sammet, Sammt, *m.* žamet, baršún, baržún; - = *a.* žámetov, žámetni; -artig, *a.* žámetast, baršunast; -einband, *m.* vez v žamet; -en, *a.* žámeten, žámetov, baršunov; *fig.* voljen, mehek; -weich, *a.* voljen kakor žamet, mehek kakor žamet.

Sammler, *m.* nabiravec, zbiravec, pobiravec, zbiratelj; (gemein) bernjáč, bernjávs; =in, *f.* nabiravka, pobiravka; bernjavka; -ung, *f.* bera, bira, bratev, branje, bernja; (d. Gesammelte) zbirka, nabira, nabírek, zbéršina, zbrav *f.*; *s.* Kollekte; =s= *a.* skladni, nabirni; =sort, *m* zbirališče, shajališče, shodišče.

Sammt, *ad.* vred; - und sonders, vsi skup; (insgesamt) vse vkup, vse splaz. [ves.

Sämmtlich, *a.* slehern, slednji,

Samst-ag, *m.* sobota, sabota; -s= *a.* sobotni, sabotni; -ägig, *a.* sobotni, sabotni; -äglich, *ad.* vsako soboto.

Sand, *m.* pesek; (Flugsand) svišč, var, melj *f.*; - = *a.* peščén; -ale, *f.*

opanek, sandala; -artig, *a.* peščenast; -bank, *f.* sipina, klečet *f.*, prodovina, melina; -berg, *m.* peščena gora; -boden, *m.* peščenina, peskovina, peščenica. peščeni svet; -büchse, *f.* posipálnica, sípnica; -el, *m.* sandálovo drevó; =holz, *n.* sandalovina; -feld, *n.* peščeno polje; -grube, *f.* peščena jama; -grund, *m.* peščeni svet; -haufen, *m.* kup peska; -hügel, *m.* peščeni grič; -ig, *a.* peščén, peskovit, peskoviten, peščnat, péščevnat, péskovnat; -korn, *n.* peščeno zerno, zerno peska; -läufer, *m.* tékica; -lawine, *f.* peščeni plaz; -mann, *m.* peskar; -schwalbe, *f.* bregulja; -stein, *m.* peščenik, peščenec, plitec; -ufer, *n.* prod; -viper, *f.* modras; -voll, *a.* peščén, peskovít; -wüste, *f.* peščena puščava, peskovina, peskara, peščevina.

Sanft, *a.* mehek, rahel, voljen, nježen, lazen; (sanftmüthig) krotek, pohleven, tih.

Sänfte, *f.* nosílnica, nosila *pl.*

Sanft=heit, *f.* rahlost, voljnost; krotkost, pohlevnost; -herzig, *a.* blagoserčen, krotkoserčen, blágega od. krótkega serca.

Sänftig=en s. Besänftigen; -ungs=mittel, *n.* mirilo, tešilo, tažilo.

Sanft=muth, *f.* krotkóst, krotkoserčnost, blagoserčnost, pohlevnost, blago serce, krotko serce; -=müthig, *a.* krotkoserčen, blagoserčen, blag, pohleven, tih.

Sang, *m.* petje; spev, pesem *f.*; -bar, *a.* peven, speven; =keit, *f.* pevnost, napevost, spevnost; -drossel, *f.* drozeg, droz.

Sänger, *m.* pevec; -=*a.* pevski; -in, *f.* pevka, pévkinja.

Sang=fink, *m.* ščínkovec; -los, *a.* nem; -ständchen, *n.* podóknica, postavaška (pesem).

Sanguin=iker, *m.* lahkokerven, sangvínik; -isch, *a.* lahkokerven, lahke kerví, sangvíničen.

Sangweise, *f.* napév, viža.

Sanikel, *m.* kilovnik.

Sanität, *f.* zdravstvo, zdravota, zdravje; -=*a.* zdravstvén; -bericht, *n.* zdravstveno poročilo; -=fordon, *m.* zapertija v zdravstvenem oziru; -=rücksicht, *f.* ozír na obéno zdravstvo; -=wesen, *n.* zdravstvo, zdravstvene reči *pl. f.*

Sankt, *a.* svet; (bei Ortsnamen häufig) šent: in - Veit, v št. Vidu; in - Jakob, pri sv. Jákopu; -isieren, *v. a.* posvetiti + posvečevati; -uarium, *n.* svetišče.

Sankzion, *f.* potèrjenje, poterditev, poterdba: die pragmatische -, pragmática sankcija; -ieren, *v. a.* potèrditi + poterjevati.

Sanskrillot, *m.* goláč, goličnik.

Saphir, *m.* safír; -blau, *a.* višnjev, višnjel.

Sapp=e, *f.* podkóp, prekóp; -en, *v. a.* podkope délati; -eur, *m.* podkopnik, sapér; -erment, *int.* hencaj! hentaj! plentaj! dè-tè!; sapphisch, *a.* sáfičen; -ieren s. Sappen.

Sardelle, *f.* sardela, sardelja; -n= *a.* sardelji; -nfänger, *m.* sardelar; Sardine, *f.* sardina.

Sarg, *m.* rakev *f.*, mertvaška truga; -tuch, *n.* merlák, mertvaški pert.

Sark=asmus, *m.* zbadljivost; zasmehljivost, zasmehovavnost; -=astisch, *a.* zbadljiv, sarkástičen; zasmehljiv, zasmehovaven; -ophag, *m.* raka, sarkofág.

Satan, *m.* vrag, peklenščck, zlodej, hudoba, satan; -isch, *a.* vražji, peklenski, satanski; -arbeit, *f.* vražje delo.

Sat=ellit s. Trabant; -isfaktion s. Genugthuung; -rap, *m.* satráp; =ie, *f.* satrapija.

Satt, *a.* sit, nasičen; *ad.* dosti, dosta, do sita, do sitosti, dovolj, zadosti: sich-schlafen, naspati se (im), sich-essen, najesti se (jém); sich-sehen, naglédati se u. s. w.; -werden, navelíčati se, navóljiti se.

Sattel, *m.* sedlo; (d. Violine) kobílica; (d. Berges) sedlo, jarem; -decke, *f.* podsédlica; -druck, *m.* sadmo, bluta, blutina, ótiska; -fest, *a.* terdno sedeč v sedlu; -förmig, *a.* sedlast; -gurt, *n.* podproga, podprog *f.*, podpèrnica; -knopf, *m.* spredoje sedlo; -n, *v. a.* sedlati: osedlati, zasedlati; -pferd, *n.* konj pod sedlom; -zeug, *n.* ježna príprava, sedlovje.

Sattheit, *f.* sitost.

Sättig, *a.* nasiten; -en, *v. a.* sititi: nasititi + nasitovati; (füttern) kèrmiti: nakèrmiti, napasti; er ist nicht zu -, njega ni moč nasítiti, netečen je, netek je; (übermäßig sich-) nabrehati se (brešem), napókati se; -end, *a.* nasiten, siten; -er, *m.* sitivec; -heit, *f.* sitost, nasitnost; -ung, *f.* sitina, sitenje, nasíčenje; sitost.

Sattler, *m.* sedlár, kómatar; -= *a.* sedlarski; -ei, *f.* sedlarija, sedlarstvo: die-betreiben, sedláriti; -meister, *m.* sedlarski mojster.

Sattsam, *a.* zadosten, dovoljen; *ad.* zadosti, do sita, dovolj; -heit, *f.* zadostnost, dovoljnost.

Satur=ei, *f.* šatráj, šetráj, čuber; =e *a.* šetrajev, šatrajev; -n, *m.* Saturn.

Satyr, *m.* satir; -e, *f.* zabavljica, satira; -isch, *a.* zabavljív, satiríčen.

Satz, *m.* stava, zastava; (gramm.) stavek, rek; (Kompositzion) skladba; (Bodensatz) gošča, troskva, kal, kalíž; (Sprung) skok; (Zollsatz) postavek; (d. Buchdruckern) stavba, skládanje; -aussage, *f.* dopovedek; -figur, *f.* stavkova oblika; -folge, *f.* stavkova versta; -gefüge, *n.* podredje; -gläubiger, *m.* zastavni upnik; -glied, *n.* stavkov člen; -hase, *m.* zajka, zajklja; -lehre, *f.* stavkoslovje, skladje, skladoslovje; -post, *f.* zastavni ob. vpísani vklad; -ung, *f.* ustanovitev, postava; cena, odlóčena ob. ustanóvljena cena; =s-los, *a.* brezpostaven; =übertretung, *f.* prestopek postáv; -verbindung, *f.*

priredje; -weiſe, *ad.* po stavkih; -zeichen, *n.* prepona, ločilo.

Sau, *f.* svinja, prasica, presica, gula; *fig.* nečédnica, nesnážnica; -= *a.* svinjski; -bär, *m.* merjasec.

Sauber, *a.* čeden, čist, snažen; (nett) ličen, herhek, zal; -keit, *f.* čistost, snažnost, ličnost, berhkota.

Säuber=er, *m.* čistivec, čistitelj; -=lich, *ad.* čedno, lično; -n, *v. a.* čéditi, čístiti, snážiti, trébiti: očéditi, očístiti, osnažiti, otrébiti + očejevati, očiščevati.

Sau=bohne, *f.* bob; -borſte, *f.* ščetina; -braten, *m.* pečena svinjina, svinjska pečenka; -brot, *m.* kokorek, volčje jábelko, kozja répica.

Sauce, *f.* žolca. mizelj, čorba.

Sau=diſtel, *f.* škerbinec, mleč, osat; -en, *v. a.* svinjati, svinjáriti, pačkati, cokati, kacati; *fig.* umázano govoriti.

Sauer, *a.* kisel; (beſchwerlich) težaven, grenek, gorek, težek, trudapóln; -er Wein, kislo vino, cviček, práskovec; -werden, kísati se: skísati se; -machen, greniti: ogreniti; -es Geſicht machen, kísati se, dérzati se, mèrdati se; -ampfer, *m.* (Rumex) kíslica, kíselina; -brunnen, m. kisla voda, slátina, kíselica; =flaſche, *f.* slatinska sklenica, sklenica s kislo vodo; -dorn, *m.* (Berberis) češmín, češmiga, češmínovec; *coll.* češminje, češmínovje; =-*a.* češminov; Säuerei, *f.* svinjarija; nesnaga; -frei, *a.* brezkisel; -kirſche, *f.* kisla črešnja, višnja, kíselica; -klee, *m.* zajčja ob. kisla dételja; -kraut, *n.* kislo zelje, kapus; =waſſer, *n.* zélnica, kápusnica.

Säuer=lich, *a.* nákisen, nakisel, kíselnat, brezolkel; -ling, *m.* kisla voda; (Apfel) kíslica.

Sauer=milch, *f.* kislo mleko, sesédeno mleko; -n, *v. n.* kísati se, kvaseti: skísati se, okísniti; Säuern, *v. a.* kísati, kvasiti: okísati, pokísati, okvasíti; -ſtoff, *m.* kislec, kislek; -ſuppe, *f.* pokisana juha; -teig, *m.* kvas, kvasilo; (Germ) drožjé, krovajec, kvasnice *pl.*; -topf, *m.* kiselják, turobnež, bersljivec; -waſſer, *n.* kisla voda, slátina.

Sauf=aus, -bruder, *m.* pitni brat, pijanec, vinski brat; -en, *v. a.* und *n.* piti (pijem), lókati, žlémpati: napiti se, polókati, nažlémpati se; (ſich betrinken) opívati se, upívati se, pijančevati; -er, *m.* pijanec, pivec, pijančevavec, žleva; =ei, *f.* pijančevanje, pijanstvo; =in, *f.* pijanka; -gelage s. Sauferei, -geſellſchaft, *f.* pijanska družba; -luſt, *f.* pijanstvo; -ſchweſter, *f.* pitna sestra.

Saug=ader, *f.* žila sesavka, srebavka; Säugamme, *f.* dojnica, dojka, dojica; -bar, *a.* srebljív, posrebljív; -e *a.* sesni, sesavni; srebavni; -egel, *m.* pijavica, pijavka; -en, *v. a.* u. *n.* (Milch) sesati, sísati, cízati, cúcati: posesati; (irgend einen Saft) srebati (ám u. bljem), sèrkati, serkljati: posrebati, posèrkati.

Säug=en, *v. a* dojiti: podojiti, sesek dati; **Säuger**, *m.* sesavec; -erin, *f.* dojica, dojka, dojnica, dójkinja, doječa žena; **Saugerüſſel**, *m.* sisalo, sesalo, sesalnik; -ethier, *n.* dojivka; sesavec, sesavka; **Saugewarze**, *f.* sesek, sisek, cizek, persna bradavica; -ling, *m.* dojenec, dojenček, sesavček; dojenka, dojénčica.

Säu=glocke, *f.* -läuten, kláfati, klafáriti, kvantati, umázano govoriti; **Saugwurzel**, *f.* živica, živika; -haar, *n.* ščetina; -hirt, *m.* svinjár; -igel, *m.* svinjski jež; **Säuiſch**, *a.* svinjski; -jagd, svinjski lov, lov na divje prase; -ferl, *m.* svinja, gerdobín, prase; -koben, *m.* svinják, svinjski hlev; -magd, *f.* svinjarka, svinjarica; -lache, *f.* kaluža, svinjska mlaka.

Säule, *f.* steber, slop, stolp; *dim.* stebrič, stebriček, stožek; *fig.* podpora, steber.

Säu=leben, *n.* svinjsko od. nesramno življenje; -leder, *n.* svinjina, svinjevina; *fig.* merha, svinja, nesrámnik.

Säulen=, *a.* slopni, stéberni; **-förmig**, *a.* stebrast, slopovít; **-fuß**, *m.* podslopje, stalo, stojilo; **-gang**, *m.* stebrišče, slopovje; **-haupt**, *n.* **-knauf**, *m.* nadslopje, zglavje, stebrova od. slopova glava; **-kranz**, *m.* slopov od. stebrov venec; **-kuppelung**, *f.* zveza slopov od. stebrov; **-ordnung**, *f.* sloporedje; **-raum**, *m.* medslopje; **-reihe**, *f.* versta slopov od. stebrov, sloporedje; **-ſtuhl** ſ. Säulenfuß; **-weite**, *f.* medslopje; **-werk**, *n.* slopovje, stebrovje.

Saum, *m.* rob, krajec, okrajec, okrajek, kraj, obšív; **-en**, *v. a.* tovóriti: otovóriti.

Säum=en, *v. a.* róbiti: oróbiti, zaróbiti; *v. n.* (jógern) obotávljati se, oprezovati, muditi se, odlášati, muhljati, kesen biti (sem), kesnovati, mečkati, žnútati; **-en**, *n.* obotava, oprezovanje, odlášek; **-er**, *m.* obotavljavec, oprezovavec, mudljivec, mečkavec, muhljavec, kesen človek; **=in**, *f.* oprezovavka, mudljivka, kesna ženska.

Saum=eſel, *m.* tovorni osel; **-farn**, *m.* velika praprot *f.*; **-floſſe**, *f.* plavuta.

Säum=ig, *a.* kesen, obotaven, oprezovaven, muden, mudljív, mudlav, muhljav, žnutáv, mečkav; **=keit** *f.* mudnost, kesnota, obotavnost, mudljivost ꝛc.; **-niß**, *n.* obotava, obotavek, zamuda, pomuda, zamudek.

Saum=ochs, *m.* tovorni vol; **-pferd**, *n.* somár, tovorni konj, tovornik; **-felig** ſ. Säumig=keit ſ. Säumig=keit; **-thier**, *n.* tovorno živinče (g.-eta), tovorivka, somár; tovorna živina; **-weg**, *m.* tovorni pot.

Sau=mutter, *f.* prasica, prasna svinja; **-neſt**, *n.* luknja, berlog, beznica; **-rach** ſ. Sauerborn.

Säure, *f.* kislota, kíslost; (Stoff) kisloba; (ſauere Flüſſigkeit) kislina; **-n**, *v. a.* kísati: okísati, pokísati.

Sau=s, *m.* hrup, hrušč, šum, hrum;

-und Braus, sunder, dir in dej, direndaj; -ſchneider, *m.* svinjski rezavec, svinjorezec, rezár; -ſelaut, *m.* šumevec, šumič.

Säuſeln, *v. n.* šumljati, šumotljati, sapljati, žužljati, žuboriti, žamoriti: zašumljati; -*n.* šumot, šumotljanje, žamor.

Sauſen, *v. n.* šumeti, šumotati, hrušćeti, búćati (ím). veršeti, veršévati, túliti; (im Ohre) zvoniti, zveneti; -*n.* šum, hrušč, šumenje, hruščanje, hermenje.

Sau-ſtall, *m.* svinják, svinjski berlog, stajica, svinjski hlev; -treiber, *m.* svinjár; -wind, *m.* viher, vihra, vertuna; *fig.* ſ. Brauſekopf; -wirtſchaft, *f.* nemarno gospodarstvo; -ze ſ. Sauce.

Schab-, *a.* stergavni, strugavni; -e, *f.* molj; ſ. Schabeeiſen; (Bäcker-) šurek, žohar; -ebaum, *m.* stružnik; -eiſen, *n.* skobla, strugla, stergulja, stergón; -ehobel, *m.* strugla, strúgelnik; -emeſſer ſ. Schabeeiſen; -en, *v. a.* stèrgati (am u. steržem), strúgati, skóbliti: ostèrgati, ostrúgati; (fratzen) práskati, škrábati; -er, *m.* stergulja, stergača, strugla; (Perſon) stergavec, stergáč; =nack, *m.* burka, šala: einen -ſpielen, kako napresti (predem); =näckiſch, *a.* nagajív; =rübchen machen, korenček stèrgati (steržem); -ewerkzeug, *n.* stergalo, stergača.

Schäbig, *a.* oskuben, oguljen; (krätzig) srabljív, garjev, šugav; *fig.* ničev, gerd.

Schab-lone, *f.* kalúp; -racke, *f.* šabraka, podsedlica; -ſel, *n.* stružina, ostružki *pl.*, stergotina, osteržki *pl.*; -zieger, *m.* ožemčič.

Schach, *n.* skákalica, šah: -ſpielen, šaháriti, šah igrati; -brett, *n.* skáknica, šáhovnica; -er, *m.* barantija, barantanje, baratanje; Schächer, *m.* razbojnik; -erei, *f.* baratija, barantanje; -erer, *m.* barantavec, barantáč; -ern, *v. a.* barantati, baratati, kupčáriti; -mat, *a.* šahmat, užugan; *fig.* upehan, oplét, izdélan; -ſpiel ſ. Schach; =er, *m.* šahar; -ſtein, *m.* skakáj.

Schacht, *m.* preduh, predor, jašek; -el, *f.* škatlja, škatla, zaklépnica, sklopnica, jaška; *dim.* škátljica; *fig.* babura, babulja, babšè, bábišče; =deckel, *m.* pokrov, pokrovec; =halm, *m.* (Equisetum) préslica; konjski rep, hvošč; =krämer, *m.* škatljar: -ſein, škatljáriti, škatlje prodájati; -meiſter, *m.* rovski ober jamski mojster; -zug, *m.* potegljej.

Schade, *m.* škoda, kvar, kvara; uima, zator; izguba, izgubíček; -um ihn škoda za-nj; -n haben, na škodi biti (sem), na izgubi biti (sem); -n zufügen, škodovati, škodo storiti, škodo komu nagnati (ženem), v škodo pahniti; -ſein um etwas, škodovati se; -fauf, *m.* okúp.

Schädel, *m.* lebanja, libanja, črepinja; (dicker) buča, butica, betica; -=*a.* črepinjin; -ſtätte, *f.* morišče.

Schaden, *v. a.* škodovati, škóditi, škodo délati, v škodo biti (sem);

škodo storiti; -*m.* s. Schade; -ersatz, *m.* odškodba, povračilo škode: auf-klagen, tóžiti za povračilo škode; -feuer, *n.* požár; -freude, *f.* škodoželjnost, veselje nad tujo škodo, zloradost; -froh, -lustig, *a.* škodoželjen, zlorád, tuje škode vesél; =e, *m.* zloradec, škodljivec; -vergütung s. Schadenersatz; -verursachend, *a.* škoden, škodovaven, poškoden.

Schadhaft, *a.* poškodován, pokvarjen, pohabljen, polomljen, potrupljen: das Dach ist -, streha na kup leze; -igkeit, *f.* poškodovanost; pokvárjenost.

Schäd-igen s. beschädigen; -lich, *a.* škodljiv, škoden, kvaren; (ungesund) škodljiv, nezdrav: -es Wesen, škodljivka; =keit, *f.* škodljivost, kvarnost.

Schadlos, *a.* brezškoden, brezkvaren, brez škode: -halten, komu škodo poverniti, odškodovati + škodo povračati; -haltung, *f.* odškodba, odškodovanje; =igkeit, *f.* brezškodnost.

Schaf, *n.* ovca, bica; (Mutter-) zmólznica; (junges) jarela; *fig.* tepec, glumpec; - *dim.* ovčica, bíčica; -blattern *pl.* ovčje koze *pl.*, neprave osépnice oder óspice *pl.*; -bock, *m.* oven, merkáč, bravec; -bremse, *f.* ovčji obád; Schäfchen, *n.* ovčica, bíčica; -dünger, *m.* ovčji gnoj, ovčjek; -egel, *m.* metljaji *pl.*

Schäfer, *m.* ovčár, ovčji pastír, črednik; -=a. ovčarski; -ei, *f.* ovčarija, ovčarstvo: die - betreiben, ovčáriti; (Stall) ovčjak, ovčji hlev; -gedicht, *n.* pastirska pesem, selanka, seljanka; -hund, *m.* ovčarski pes; -in, *f.* ovčarica, ovčja pastirica; -isch, *a.* ovčarski, pastirski; -leben, *n.* pastirsko življenje; -mädchen, *n.* ovčarica; -spiel, *n.* pastirska igra; -stab, *m.* pastirska pálica; -tasche, *f.* pastirska torba; -stunde, *f.* presrečna ura.

Schaff, *n.* škaf, kobelj, vedro; (zum Schöpfen) korec; -el, *n.* mérica; Schaffell, *n.* ovčja koža, óvčina, -en, *v. a.* storiti, stvoriti, napráviti, opráviti, učiniti, narediti + délati, naprávljati, naréjati, tvóriti; (erschaffen) ustváriti, stvárjati + stvárjati; (herschaffen) priskerbeti, pripráviti + priskerbovati, priprávljati; (befehlen) veleti, ukázati, zapovédati (vém) + velévati, ukazovati, zapovedovati; (leiten) ravnati: viel zu - machen, veliko truda prizadeti; viel zu - haben, veliko opravkov imeti (ám); (irgend wohin -) správiti + správ ljati; -end, *a.* tvoren, tvoriven; stvaren; Schaffleisch, *n.* ovčje meso; -ner, *m.* ključár, oskerbník, hišnik, opravnik; =in, *f.* ključarica, oskerbnica, hišnica; -ungskraft, *f.* tvorna ob. stvarna moč *f.*

Schaf-futter, *n.* ovčja klaja, veje, hrodelj; -garbe, *f.* rman, remàn, arman; -haut, *f.* ovčja koža, óvčina; -häutchen, *n.* vodena mrena; -hirt, *m.* ovčár, ovčji pastír, črednik; -hürde, *f.* tamar, stan, osek, lesa;

-kameel, *n.* lama; -käse, *m.* ovčji sir; -koth, *m.* ovčjek; -laub, *n.* veje, hrodelj, frodelj. plast *f.*; -leče, *f.* ovčje lizanje; -leder, *n.* ovčje usnje; -maul, *n.* ovčji gobec; -miſt, *m.* ovčji gnoj, ovčjek; -pelz, *m.* kožuh; -pocken ſ. Schafblattern, -s= *a.* ovčji; -ſchere, *f.* ovčje škarje *pl.*, strižnice *pl.*; -ſcherer, *m.* strižec, strižnik; -ſchur, *f.* striža, strižba; -ſkleid, *n.* ovčja koža, ovčji kožuh; -ſkopf, *m.* butec, tepec, glumpec, spačnjak, neumnež; -ſtall, *m.* ovčji hlev, ovčjak, ovčák; -ſtand, *m.* ovce *pl.*

Schaft, *m.* deblo; steblo; (am Spieße) ratišče, kopjišče, deržáj; (am Stiefel) golenica, sara; (am Webſtuhl) žlaje *pl.*; (Heft) roč, ročáj, ročník; (zw. d. Thüren) médurje; (am Pfeil) strelišče, -en, Schäften, *v. a.* nasaditi + nasájati.

Schaf=vieh, *n.* dróbnica, ovce *pl.*; -weide, *f.* ovčji pašnik; -wolle, *f.* ovčja volna; -zecke, *f.* klop, klešč; -zucht, *f.* ovčarstvo, reja ovác; -zunge ſ. Wegerich.

Schakal, *m.* šakalj, šakal.

Schäker, *m.* šaljivec, burkež, glumáč, pavliha; -ei, *f.* šala, gluma, burka; -haft, *a.* šaljív, burkast, nagajiv; -n, *v. n.* šáliti se, šale zbíjati, burke ugánjati, ínckati se.

Schal, *a.* pust, neslasten, plehek; (leer) prazen, jalov, puhel; Schälbar, *a.* lupljív, meževen; -brett, *n.* krajnik, krájnica; -e, *f.* skledica, skudela, skudélica, repúlčica; (Trinkbech.) torilo, čaša; (v. Früchten) lupina, olúp, olupek; (harte-) lušćina, leskina; (v. Schildkröte) črepina, zaklépnica, skorépina, (v. Krebſe) zévnica; (Hülſe) robina, robčina; *fig.* lupina, zvunjava, zunájšćina.

Schälen, *v. a.* lúpiti: olúpiti; (Bäume) májiti, góliti: omájiti, ogóliti; (Nüſſe ꝛc.) lúšćiti, rúžiti: oluščiti, orúžiti; ſich – *v. r.* lúpiti se: olúpiti se; májiti se: omájiti se; lúšćiti se, rúžiti se, krúžiti se: oluščiti se; (v. Schlangen) léviti se; (v. Schnecken) pólžiti se; (v. Krebſen) líliti se.

Schal-eugehäuſe, *n.* skorépina, hiša (pólževa); Schäler, *m.* lupivec; majivec; -früchtchen, *n.* golec; -heit, *f.* neslastnost; praznost, jálovost; -ig *a.* z lupino, v lupini.

Schalk, *m.* poniglavec, prekánjenec, lisják, premédenec; potúhnjenec, tukec, zrel tič; -haft, *a.* hudomušen, premeden, presukan, prelovít, poniglav, prekanjen; =igkeit, *f.* hudomušnost, premédenost, poniglavost, prekánjenost; -heit, ſ. Schalkſinn ſ. Schalkhaftigkeit; -snarr, *m.* glumáč, pavliha, pavlišek, burkež.

Schall, *m.* glas, zvok, zvuk, žvenk, don, odmév; -en, *v. n.* glasiti se, zvoniti, zveneti, doneti, odmévati, razlégati se: oglasiti se, zazvoniti, zadoneti; -gelächter, *n.* hohot, krohot; -loch, *n.* lina.

Schalmei, *f.* rožnica, žvegla, pi-

ščál, *f.*, piskel *f.*; -en, *v. a.* žveglati, piskati.

Schalt-, *a.* prestopni; vmesen, vrinjen; -en, *v. n.* ravnati, obráčati, gospodovati, vládati; **Schaltthier**, *n.* lupínarica; -jahr, *n.* prestopno leto; -monat, *m.* prestopni mesec; -tag, *m.* prestopni dan (dneva); -zeile, *f.* vmesna versta.

Schal-uppe, *f.* šalupa; -wage, *f.* torilna vaga od. téhtnica, torilnica; -wand, *f.* tin, pregrada.

Scham, *f.* sram *f.*, sram, sramež, stid; sramožljivost, sramnost: vor -roth werden, zarudeti, zarípniti; -a. sramní; -bein, *n.* sramna kost *f.*

Schäm-el, *m.* podnožnik, podnóžnica, podnožje, podnogalo, pruka, prúčica; -en sich, *v. r.* sramovati se, sram biti (sem) koga, srámiti se, stíditi se; schäme dich, sram te bodi.

Scham-erröthen, *n.* rudečica; -gefühl, *n.* sramožljivost, stidljivost; -gegend, *f.* dimle *pl.*; mednožje; -haft, *a.* sramožljív, sramežljív, sramen, stidljív; =igkeit, *f.* sramožljivost, sramnost, stidljivost; -los, *a.* nesramen, brezsramen, nesramožljív, brez vse srámí; -roth, *a.* v lice zagorél, s sramoto pregrét, ripéč: er wurde -, rudečica ga je polila, v lice je zagorél od. zaripnil; -röthe, *f.* rudečica, rdečica, sram *f.*, zarudelost.

Schand-, *a.* sramotni, ostudni; -balg, *m.* pankert; -bube, *m.* smerkolin; -e, *f.* sramota, sramot *f.*, nečast *f.*

Schänd-en, *v. a.* sramotiti, sramoto komu délati; skrúniti, skvèrniti, gerditi: osramotiti, zasramotiti, sramoto komu storiti; oskrúniti, oskverniti, omadeževati, onečastiti, ogerditi; -er, *m.* sramotivec, skrunivec, omadeževavec.

Schand-fleck, *m.* skrumba, skverna, sramota; -gebot, *n.* ponudba pod nič; -gedicht, *n.* sramotna pesem *f.*, nesramna popevka; -geld, *n.* nesramni denár, sramotni denár; -hure, *f.* vlačuga, cafuta; -leben, *n.* sramotno od. nesramno življenje.

Schändlich, *a.* sramoten, sramotiven, zasramen, gerdiven, ostuden, gnjusen, skuren, ogaven, merzek; -keit, *f.* sramotnost, ostudnost, gnjusoba, ogavnost.

Schand-mahl, *n.* sramotno známenje; -maul, *n.* nesramni gobec od. jezik; opravljiva usta *pl.*; -mähre, *f.* merha, izgolájsana kljusa, kleka; -pfahl, *m.* sramotni steber; -rede, *f.* nesramni govor, umázane besede *pl.*; -that, *f.* sramotno delo od. djanje, nesramno delo; **Schändung**, *f.* sramotitev, osramotitev, oskrumba, omadeževanje; -weib, *n.* nesrámnica, malopridnica.

Schank, *m.* točívnica, pívnica, kerčma; s. Ausschank; -wirt, *m.* kerčmár, točar, točívnik.

Schanz-arbeit, *f.* okopno delo, delo pri okopih; -e, *f.* okóp, ograda, nasíp, zasíp: etwas in die - schlagen, tvégati se česa; -gräber, *m.* okopnik, kopáč.

Schar, *f.* kerdelo, kerdel *f.*, truma, tropa, trop, kopa, četa, jata, korušel; (Pflug-) lemež, rálica; **-bock**, *m.* kurdej; **-en ſich**, *v. r.* drúžiti se: zbrati se (berem), skúpiti se, zdrúžiti se + zbírati se, skupljevati se; **-enweiſe**, *ad.* trúmama, kerdéloma, trópoma, v trumah, v tropih.

Scharf, *a.* oster, ojster; (ſchneidend) oster, bridek, rezen, nabrušen; (beißend) rezek, skeléč, ripéč; (v. Wind) oster, hud, merzel, (äzzend) zjedljív, jedek; (v. Gehör) tenek, tanek, dóber; (v. Geſicht) bister, dober; (v. d. Strafe) hud, težek; **-blick**, *m.* bistri pogled, bistro oko (očesa).

Schärfe, *f.* ostrost, ojstrost; bistrost, bistrina; reznost; (d. Meſſers) ostrina, ostro, rez, rezina; Scharfeckig, *a.* ostrorobàt; **-en**, *v. a.* óstriti, brúsiti: podóstriti, poóstriti, nabrúsiti; (d. Verſtand) bístriti: zbístriti; (d. Mühlſtein) klepati (pljem): poklepati; **-fantig**, *a.* ostrorobat, ostrorób; **Schärfſtein**, *n.* betvo, trósica, troha.

Scharf-richter, *m.* rabelj (g. -ljna); **-ſchneidig**, *a.* bridek, prebridek, ostrorezen; **-ſchütze**, *m.* ostrostrelec; **-ſichtig**, *a.* bistrovid, bistroviden, bistroók; **=e**, *m.* bistrovidec; **=keit**, *f.* bistrovidnost; **-ſinn**, *m.* bistri um, bistroumje, bistroumnost, bistra glava; **=ig**, *a.* bistroumen, ostroumen, bistrogláv, bistromiseln; **=igkeit** ſ. Scharfſinn.

Schärf-ſtein, *m.* brus, brusni kamen; **-ung**, *f.* predteza; **=zeichen**, *n.* predtegljej.

Scharlach, *m.* škerlat; ſ. Purpur; (Krankh.) rudeča vročica, ruske *pl.*; **-en**, **-farben**, *a.* škerlaten, škerlatast; **-fieber** ſ. Scharlach.

Scharmützel, *n.* praska, pobój, mali boj.

Schärpe, *f.* prepasica, pasica.

Scharpie, *f.* púkanica, cefranje.

Scharr-e, *f.* stergulja, stergača, struglja, stergalo, grébljica; **-en**, *v. a.* stèrgati, (am u. sterzem), ogrébati, dèrzati; (v. Hühnern) bèrskati, razgrébati, bèrcati; **-icht**, *n.* stergotina, ostrúžina, nasteržek; **-werkzeug** ſ. Scharre.

Schart-e, *f.* škerba, škerbina, ščerba, škerta; (Narbe) brazgotina, prask; *fig.* hiba, pogrešek, madež; **-ig**, *a.* škerb, škerbast, škerbél, ščerbljív, oškerten; (v. Eiſen) plenív, plenast: **-machen**, oškèrbiti *pf.*

Schar-wache, *f.* ponočna straža; **-weiſe** ſ. Scharenweiſe.

Schatten, *m.* senca, sénčina; tenja; **-=** *a.* senčni, sénčnati; **- v.** *n.* sénčiti, senčiti se; **-baum**, *m.* sénčnato od. košato drevo (g. drevesa); **-bild**, *n.* tenja, senčna podoba; (Trugbild) privid, mamilo, slepilo; **-gang**, *m.* sénčina, zasenčje; **-gegend**, *f.* osonj, *f.* osoje, osovje; **-geſtalt**, *f.* senčna podoba, podoba kakor senca; **-könig**, *m.* kralj na videz; **-reich**, *a.* senčen, senčnat; **-riſs**, *m.* senčni obraz, posenčna podoba; **-**

seite, *f.* osonj *f.*, osoje, osovje; *fig.* hiba, pomanjkljivost, nedostatek; -seitig, *a.* osónj, osojen, osoven; -spiel, *n.* senčna igra, igra s sénčnimi podóbami; -strich, *m.* debela čerta.

Schatt=ig, *a.* senčen, senčnat; odsolnčen, osojen. (v. Baum) košat, senčen: -er, Ort *f.* Schattenseite; -ieren, *v. a.* séniti: oséniti; -ierung, *f.* senca.

Schatulle, *f.* škátljica, skrínjica, púkšica.

Schatz, *m.* zaklad; (kostbares Ding) dragotina, dragota, dragotija, draginja, svetinja; (Braut -) dota, júterna, (Reichthum) bogastvo.

Schätz=bar, *a.* cenljív, cenjen, dragocén; (achtenswert) spoštljív, spoštován, spoštovanja vreden, čislán; -e Sache, dragocena reč; -chen, *n.* ljubček ljúbica, sèrcice; -en, *v. a.* céniti; (jemanden) čislati, v čislih imeti (ám), spoštovati, poštovati, céniti; -enswert, *a.* spoštovanja vreden; -er, *m.* cenivec, cenitelj; spoštovavec, častivec; =in, *f.* cenivka, spoštovavka.

Schatz=geld, *n.* zaklad; -gräber, *m.* kopáč od. iskavec zakladov; =ei, *f.* kopanje od. iskanje zakladov; -kammer, *f.* zakládnica, blagájnica; Schätzmann, *m.* cenivec, cenitelj; -meister, *m.* zakladnik, blagajnik.

Schätz=preis, *m.* cena, cenilo; Schätzung, *f.* nalóženi davek, dača, nameť; -ung, *f.* cenitev, cenitva; (Hochacht.) spoštovanje, čislanje; = sbetrag, *m.* cenitni od. cénjeni znesek, cenilo; =zeid, *m.* cenitna prisega; =spreis, *m.* cenilo.

Schau, *f.* ogled, videž: zur -, na ogled, na pokáz; nur zur -, na videz.

Schaub, *m.* škopa; (ein Bund) otep; -e, *f.* šavba, šuba.

Schau=brot, *n.* ogledni kruh; -bude, *f.* razstávnica, razstava; -bühne, *f.* gledišče; igrálnica.

Schauder, *m.* groza, zona, serh, mraz: es ergreift mich ein -, groza me spreleti, obide od. zvije + spreleta, obhaja ɔc.; -=a grozni; -haft, *a.* grozen, grozovinski, strašanski, strahovít; =igkeit, *f.* groznost, grozovinstvo, strahovitost, -lich s. Schauderhaft; -n, *v. n.* u. *i.* groziti se, tresti se, trepetati (ám u. ečem): zgroziti se; es schaudert mich, groza me je, zona me obide + obhaja, serh me spreide + sprehaja, grozi me, lasje mi stópajo po koncu, strah me lomi; -voll, *a.* strašanski, strahovít, prestrašen, grozovinski, pregrozen, groze od. strahú poln.

Schau=en, *v. n.* u. *a.* glédati, zreti, mótriti: poglédati, ozreti se + pogledovati, ozírati se; schau! glej! gledi! pogléj! sich satt -, naglédati se; (v. Kindern) glédkati; -er, *m.* gledavec, gledalec.

Schauer, *m.* mraz, strah, serh, zona, son: ein - durchbebte mich, groza me je obšla, mraz me je spreletel, premerščalo me je po životu ɔc.; (Hagel) toča; (Gewitter) naliv,

nevihta, ploha; -= *a.* grozni, strašanski; -geſchichte, *f.* strašanska povest *f.*; -haft ſ. Schauderhaft; -ig, *a.* grozen, strahoben; (v. Wetter) sihrav; -lich, *a.* grozen, grozinski, strašen, strašanski; -n, *v. n.* (hageln) toča gre, toča se usiplje, toča peliska; es ſchauert mir davor, groza od. strah me je tega, grozí se mi, dergečem; -nacht, *f.* strašna noč *f.*; -that, *f.* strašno od. grozovitno delo; -voll, *a.* prestrašen, groze poln, pregrozen, strahoben, strašanski.

Schaufel, *f.* lopata; *dim.* lopática; (Wurfſchaufel) vévnica, vejača; (Küchen-) lopár; -förmig, *a.* lopatast; -ig, *a.* lopatnat, z lopátami; -n, *v. a.* z lopato kídati, dèrgniti od. dèrzati; -rad, *n.* kolo na lopate; -ſtiel, *m.* lopatišče.

Schau=fenſter, *m.* lina, línica; razstavno okno; -fler, *m.* kidavec, kidáč; -gebühr, *f.* glednina; -gepränge, *n.* očitna gizda, veličavje; -gerüſt, *n.* oder za gledavce, gledišče; -gierig, *a.* radoviden, radogleden; -glas, *n.* kukalo, kukalnik.

Schaukel, *f.* gúgalica, gugálnica, ujčkávnica, júgelica; -n, *v. a.* gúgati (am u. ljem), újčkati, újcati, jugati (ljem), kolémbati; *v. n.* gúgati se, júgati se, újčkati se, újcati se; -ſyſtem, *n.* omahljívost, nestanovitnost; Schaukler, *m.* gugavec, újčkavec.

Schaulust, *f.* radovidnost, radoglednost; -ig, *a.* radoviden, radogléd, radogleden, željčen.

Schaum, *m.* pena; (grüner -) okrák; (d Mundes) slina.

Schäumen, *v. n.* péniti se, gomizljati: razpéniti se; *v. a.* posneti (snamem, snemem) + posnémati; -d, *a.* penéč, penast, slinav.

Schaum=gold, *n.* zlata pena; -icht, *a.* penast; -ig, *a.* penast, penav; -kelle, *f.* penjavka, pénovka, pénenica, penjača, posnemoválnica; Schaumlöffel, *f.* spominski penez; -wein, *m.* penina; -zikade, *f.* slinarica.

Schau=platz, *m.* dejišče, pozorišče, torišče; gledišče, gledališče; (d. Krieges) bojišče, bojevališče: der - der Handlung iſt, igra se godi od. plete; vom - abtreten, odstópiti; iz tega sveta iti (grem); -ſpiel, *n.* igra, činigra, gledišćna igra, igrokáz; *fig.* obráz, podoba; =dichter, *m.* pisavec gledišćnih iger, dramatik; =dichterin, *f.* pisáteljica gledišćnih iger; =er, *m.* gledišćni igravec, glumec, =erin, *f.* gledišćna igravka od. igračica; =haus, *n.* gledišče, igrališče, kazališče; =kunſt, *f.* dramátična od. gledišćna umetnost; =mäßig, *a.* gledišćen; -ſtellen, *v. a.* na ogled postáviti, razstáviti + na ogled postávljati, razstávljati; -ſteller, *m.* razstavnik; -ſtück, *n.* reč na ogled; -tragen, *v. n.* skazovati se s čim, bahati se od. šopíriti se s čim.

Scheck=e, *f.* šarec, pisani konj *f.*; -enfalter, *m.* pisanček; -ig, *a.* šaren, brezast; pisan, grahast.

Scheel ſ. Schel.

Scheffel, *m.* korec, mérica; -n, *v. n.* plénjati, obilo roditi.

Scheibe, *f.* plošča, platnica; (Fenſter-) šipa; (Rolle) krožec, kolo, kolče, krog; (Schieß-) tarča; (d. Mondes) lice; kolobár; -nartig, *a.* kolčast; -nhonig, *m.* sterd *f.*, med v satji; -nſchießen, *n.* stréljanje v tarčo; -nſchütz, *m.* strelec v tarčo, tarčostrelec; Scheibig, *a.* krožčast, kroglast.

Scheid-bar, *a.* ločljív, razločljív; krojen; -e, *f.* nóžnica, nóžnice *pl.*, nožne *pl.*; (Gränze) meja, razmejek; -eblick, *m.* poslednji pogled ob. ozír; -ebrief, *m.* razporočno ober razvezno pismo; razvod, razporoka; -eerz, *n.* izbrana ruda; -egruß, *m.* pozdrav pri slovesu; -ekunſt, *f.* ločba, kemija; -elinie, *f.* mejna čerta, ločnica; -emauer, *f.* mejni zid; -emünze, *f.* drobiž, drobni denár; -en, *v. a.* ločiti, deliti: razločiti, razdeliti; razdružiti, razdvójiti, razpoloviti, razpolovíčiti + razločevati, razdeljevati; (chemiſch) krójiti + razkrojevati; (d. Gute v. Schlechten) odbrati (berem) prebrati + odbírati, prebírati; (ein Ehepaar) razvézati (vežem), razporočiti + razvezovati, razporočevati; wir ſind geſchiedene Leute, smo narazen, vsaksebi ob. ločeni; *v. n.* ločiti se, ločevati se: razločiti se; razdeliti se, razíti se (idem); razdvójiti se, razpoloviti se + razločevati se, razhájati; (Abſchied nehmen) posloviti se, slovo vzeti (vzamem, vzemem), razstati se (stanem; von d. Welt -, preséliti se v večnost, umreti (merjem) + preseljevati se, umírati; -epunkt, *m.* ločilo, razhajališče, razvod; -er, *m.* ločivec, ločitelj, delivec, delitelj; -eſpruch, *m.* razsodek, razsodba; -eſtunde, *f.* ura ločitve ob. slovesa; *fig.* smertna ob. poslednja ura; -ewand, *f.* pregraja, pregrada, ločivna stena, prepažba; -eweg, *m.* razpotje, razcestje, križpot; -ung, *f.* ločitev, odločitev, delitev, razdelitev; krojitev, razkrojitev, ločba; (Ehe-) razporoka, razporočitev, razveza; =ſklage, *f.* tožba na razporoko.

Schein, *m.* svít, bliščj, sij, žar, lesk; (Vollmond) šip, ščip, polna luna; (Anſchein) dozdevek, dozdeva, videz, podoba: zum -, na videz, na izlík; dem -nach, po vidu, kakor je podoba, kakor se kaže; (Beſtätigung) spričilo, spričevalo, spričalo, izpričevalo; -=*a.* vídezni, dozdevni, lažnjív, na videz, na oko; -bar, *a.* vídezen, prividen, na videz; dozdeven; =heit, *f.* vídeznost, prividnost; dozdevnost; -chriſt, *m.* hinavski kristijan; -ding, *a.* izmíšljena reč *f.*; -ehre, *f.* dozdevna, puhla ob. umíšljena čast *f.*; -en, *v. n.* sijati (sijem), svétiti, svétiti se, lesketati (ám u. ečem); warm -, prigrévati, pripékati, prepékati; (dünken) zdeti se, dozdévati se, pozdévati se, víditi se, vídeti se, kázati se (kažem), podobo imeti

(am); er will fromm -, pobóžnega se dela; mir scheint es: zdi se mi, pozdeva se mi; -freund, *m.* hinavski prijatelj; -glück, dozdevna od. domíšljena sreča; -größe, *f.* dozdevna od. domíšljena velikóst; -handlung, *f.* vídezno djanje, delo na oko.

Schein=heilig, *a.* svetohlinski, hinavski, svetopét, svet na videz od. na oko, liceméren; =e, *m.* svetohlinec, svetopetec, licemér, hinavec; *f.* svetohlinka, hinavka; =keit, *f.* svetohlinstvo, hinavska pobožnost, licemérstvo; -krank, *a.* na videz bolen; -leben, *n.* ein - führen, životáriti; -tod, *m.* dozdevna smert *f.*, smert na videz, doménjena smert *f.*; -todt, *a.* na videz mertev, mertvičen, kakor mertev; -vertrag, *m.* pogodba na videz; -wesen, *n.* dozdévnost, umíšljeno bistvo; -zornig, *a.* na videz jezen, jéznega se kaže oder dela.

Scheiß=e, *f.* driska, hítrica, driskavica, švigla; -en, *v. n.* srati (serjem): posrati se; -er, *m.* osranec, usranec; =haus, *n.* stranišče.

Scheit, *n.* poleno, kálanica; *dim.* polence; (Halb-) plat *f.*

Scheitel, *m.* teme (g. temena), verhák, verh glave; (d. Berges) sleme, verh, verhol, veršác; *fig.* glava; -linie, *f.* navpična čerta, navpíčnica; -n, *v. a.* razčesati (češem) + razčesovati; -punkt, *m.* višek, navpična od. nadglavna pika, nadglavnik; -recht, *a.* navpíčen, pokončen; *ad.* navpík; -winkel, *m.* nadglavni kot.

Scheit=erhaufen, *m.* germada, gromada, lomača; -ern, *v. n.* razbiti se (bijem), razkrehniti se, razkrúšiti se, razkreniti se, razkeršiti se, razdrobiti se *pf.*; *fig.* izpodleteti, izpoddèrkniti + izpodlétati; -holz, *n.* polena *pl.*

Schel, *a.* krivogléd, krivogleden, škilast, prekast; *ad. fig.* gerdo, po strani, hudo, písano; -fe, *f.* lupina, olupek; luščina, robina, robčina.

Schell=e, *f.* kragulja, kragúljica, grilci *pl.*, škerget, škergetec; zvončkula, zvončula, zvonček; (Maul-) zaúšnica, klapoúšnica, zauha, klofuta; -en, *v. a.* žvenkljati, zvončkati, zvonkljati, cingljati, kragúljiti, škergetati (ám u. ečem): ein wenig -, pozvončkati, požvenkljati, pozvoniti *pf.*; -enband, *n.* moriža, mariža; -enkappe, *f.* glumska kapa; -enkranz, *m.* kragulje *pl.*, kraguljec; -fisch, *m.* vahnja; -hengst, *m.* rájnišar, pastúh, žrebec, celák; -kraut, *n.* (Chelidonium majus) kervavi mleček, rosopás, draznica; (Chelid. minus) bradovičnik; -wurz s. Schellkraut.

Schelm, *m.* zreli tič, zvitorepec, prekánjenec, goljúf, slepár, kajón; -en, *v. a.* slepáriti: oslepáriti, ocigániti; -erei, *f.* zvijača, sleparija, zvijačnost, prekánjenost, ukanljivost; -isch, *a.* goljufen, zvít, zvitorép, premeden, presukan, ukanljív:

-lächeln, múziti se, múzati se; -sinn s. Schelmerei; -strich, *m.*; -stück, *n.* zvijača, zvita od. zvitorepa reč.

Schelsüchtig, *a.* gerdogléd, gerdogleden, prekast; -keit, *f.* gerdoglednost.

Schelt=, *a.* sramotivni; zmerjavni, psovavni; -e, *f.* psovka; klétvica; -en, *v. a.* zmérjati, psovati (psujem), krégati: ozmérjati, opsovati, okrégati, obrati (berem), ošteti, obrégniti se nad kom + obírati, oštévati; *v. n.* kleti (kolnem) šentovati, hudičevati, rentáčiti; -er, *m.* zmerjavec, psovavec, obiravec; hudičevavec, preklinjavec; =in, *f.* zmerjavka, psovavka, hudičevavka, preklinjavka; -wort, *n.* klétvica, klétvina: ein - ausstoßen, zakleti (kolnem) zašéntati.

Schema, *n.* obrazec, obrís, čertež; -tisch, *a.* v obrazcih, v obrisu; -tismus, *m.* šematizem, razkazalnik, imeník. [ten.

Schem=el s. Schámel; -en s. Schat-

Schenk, *m.* kerčmár, točáj, točár; -e, *f.* kerčma, pívnica, točívnica; -el, *m.* stegno, bedro; *dim.* stégence, béderce; (v. untere -) golen; -el=stegnji, béderni, =bein, *n.* béderna kost, pišćel *f.*, pišćal *f.*; =bruch, *m.* zlómljeno stegno, zlómljena béderna kost; =ig, *a.* stegnat, bedrat, bédernat; =wurzel s. Hüfte.

Schenk=en, *v. a.* darovati, dariti: podariti, pokloniti, dati, v dar dati, podeliti + poklánjati, v dar dajati; (ausschenken) točiti, na prodaj imeti (ám), kerčmáriti; (einschenken) naliti (lijem) + nalívati; (nachsehen) prizanesti, odpustiti + prizanášati, odpúščati; -er, *m.* darovavec, darivec, podarivec, delivec; -gerechtigkeit, *f.* kerčmarska pravica, pravica vino, olje &c. točiti; -keller, *m.* klet *f.*; -ung, *f.* daritev, darovanje, podaritev; dar, podarek, darilo, podarilo; *dim.* darek; =e= *a.* daritni, darilni; =ebrief, *m.* daritno pismo; =evertrag, *m.* daritna pogodba; -wirt, *m.* kerčmár, točár, točarnik, gostivničár, oštír; =in, *f.* kerčmarica.

Scher=, *a.* strižni; -be, *f.* črepina, čepina, črep, črepinja; -bengericht, *n.* ostracizem; -e, *f.* škarje, *pl.*, škárije *pl.*, škarnje *pl.*, *dim.* škarjice *pl.*; (im Meere) skalina, škerbína, pečina; (v. Krebses) ščipávnica, klešče *pl.*; (Kloben) škarje *pl.* škerpec; -en, *v. a.* strici (strižem): ostrići; (v. Bart) briti (brijem): obríti; *fig.* odírati, žúliti, dreti (derem); scheren dich, poberi se; sich mit etwas-, pečati se, ukvárjati se, ubijati se, vpérati se; -en, *n.* striža, strižba; =förmig, *a.* škarjast; =schleifer, *m.* brusec, brusivec; -er, *m.* strižec, strigavec; (Bart-) brivec, brijáč; =ei, *f.* nadlega, neprilika, razvlaka, =in, *f.* strižica, strigavka..

Scherflein, *n.* troha, merva, betvo, betvica; tróšica, tróhica, mervica: sein - beitragen, pripomoči (morem) po svoji moči; Schergarn, *n.* snutek, osnutek, osnova.

Scherg=e, *f.* berič, brič, kordel; -en=amt, *n.* beriška služba; berištvo, kordelstvo.

Scher=fäfer, *m.* klešćar, klešman; -maus, *f.* kertica, kertek, voluhar; -meſſer, *n.* britev, britva; -mühle, *f.* snovalo; -pe ſ. Binde; -rahmen, *m.* snovalo *pl.*, snoválnica *f.*, snovalnik; -ung, *f.* striž *f.*, striža, strižba; -wenzel, *m.* dolnik, hlapec, nižec; =n, *v. n.* sladkáriti se, slíniti se.

Scherz, *m.* šala; gluma, burka, norčija: - machen ſ. Scherzen; - bei Seite, brez šale; er verſteht keinen -, ž njim se ni šáliti; im -, v šali, smêhoma; - = *a.* šaljivi; -en, *v. n.* šáliti se, šale briti (brijem) od. zbíjati, norce briti, norčevati se, glúmiti se; (luſtig ſein) veseliti se, radovati se; das - iſt ihm ſchon vergangen, norci so se mu že oskubli; - -gedicht, *n.* šaljiva pesem *f.* smêšnica; -haft, *a.* šaljív, šalen, smešen, smešljív, glumljív; =igkeit, *f.* šaljivost, smešnost; -laune, *f.* šaljivost; -launig, *a.* šaljív; -liebend, *a.* šaloljuben, radošalen; -macher, *m.* šaljivec, glumáč; -rede, *f.* šaljive besede *pl.*; -weiſe, *ad.* v šali, za smeh, smêhoma; -wort, *f.* beseda v šali, šalica.

Scheu, *a.* plah, plašen, plašljív, bojéč, bojazljív, bežen, zbegan; - machen, plašiti, strášiti: preplašiti, splašiti; - *f.* plahota, plašnost, bojezen, bojazen, boječost, strah: ohne Scham und -, brez sramú in strahú; heilige -, sveti strah; -che, *f.* strašilo, plašilo; -chen, *v. a.* plašiti: splašiti, preplašiti, spoditi; ſ. Verſcheuchen; -en, *v. n.* u. *r.* bati se (bojím), plašiti se od. strášiti se česa; (meiden) ogíbati se (bljem), umikati se; (ſich hüten) várovati se (ujem) česa; er ſcheut die Arbeit, delo mu preseda, dela ga je strah; er ſcheucht ſich, ne upa se; das Pferd ſcheuchte ſich, konj se je splašil, konj se je zderznil.

Scheuer, *f.* kozelec, kozelc, stog; (Heu-) senica, svisli *pl. f.*; (Dreſchtenne) gumno, gumnišče, pod; (Barn) parna; lupa; -n, *v. a.* dèrgati, dèrzati, dèrgniti, čéditi, čístiti, pospráviti: podèrgati, očístiti, pospráviti; ſich -, *v. a.* dèrgati se, gárati se, gájsnati se.

Scheun=e, *f.* skedenj; -enplatz, *m.* gumno, gumnišče; -gerüſt, *n.* oder, peter; -tenne, *f.* gumno, gumnišče, pod.

Scheu=ſal, *n.* gnjusoba, gerdoba, spaka, ogava, strašilo; -ßlich, *a.* ostuden, gnjusoben, strašen, strašanski, pošasten, ogaven; =heit, *f.* ostudnost, gnjusobnost, ogavnost.

Scheve, *f.* pezdír, pezdér; *coll.* pezdirje, pezderje, terinje.

Schicht=e, *f.* plast *f.*, versta, sklad, *f.* prekrepa; (Reihe) versta, rajda, red; (aufgeſchicht. Holz) skládanica, skladávnica, kreda; -en, *v. a.* deliti: razdeliti, odlóčiti; (reihen) verstiti: zverstiti, pospráviti; (Holz) skládati, v skladávnico zlágati, derva ravnati: zložiti, zravnati; -

er, *m.* skladavec; -holz, *n.* derva v skladávnicah; -weise, *ad.* vèrstama, skládoma, redoma; plast na plast.

Schick-en, *v. a.* poslati (šljem) + pošíljati; (irgendwohin etwas) poslati, odpráviti + odprávljati; (göttl. Sendung) oberniti, nakloniti, ustanoviti + obráčati, naklánjati; sich-, *v. r.* spodobiti se, spodobno od. primerno biti (sem), pristojati se; (in etwas) udati se, zvédeti se (zvem) v kaj + udajati se; (zusammenpassen) prilégati se, skládati se, vjémati se, vézati se (vežem), stíkati se; (sich rüsten) odprávljati se, ravnati se: odpráviti se; -er, *m.* pošiljavec, pošiljatelj, poslavec; =in, *f.* pošiljavka; -lich, *a.* pristojen, spodoben, primeren, priličen, prikladen, prislušen; =keit, *f.* pristojnost, spodobnost, prilíčnost, prikladnost; -sal, *n.* osoda, usoda, nagoda; nakljúčba, namerek, pripetek, pripetljej; =sgöttin, *f.* sojenica, rojenica; -ung, *f.* naklomba, dopuščenje, obráčilo, nagoda; (d. Schicken) pošiljanje, pošiljatev.

Schieb-bar, *a.* pomekljív; -en, *v. a.* ríniti, porívati, pomíkati, suvati, potiskovati: poríniti, potísniti; (in d. Ofen) vsaditi + vsájati, bei Seite -, odríniti, odmakniti, odstrániti + odrívati, odmíkati; (die Schuld auf jemanden -) zverniti + zvrácati; (Kegel -) kegljati; auf die lange Bank -, odkládati, pod dolgo klop dévati, odlágati, zatezovati, odložiti; -er, *m.* porivavec; pomikovavec; odkladavec, oprezovavec; (d. Kegel -) kegljavec, kegljáč; (Brot-) lopár; (Riegel) zapah, zatik, zatika, zapérica, zapórnica; (Stöpsel) zamašek, zatiček; -farren, *m.* tacka, samokólnica, samotežke *pl.*, samotéžnica, gare *pl.*, tolíga, taliga, šájterga; -ling, *m.* gnanec; -sack, *m.* mavha; -truhe, *f.* cize *pl.* grot *f.*

Schieds-gericht, *n.* presodnija, razsodnija; -mann, -richter, *m.* sredník, posrednik, razsojevavec, pogajavec, razsodnik; -richterlich, *a.* razsoden, razsojevaven, razsodnji; -spruch, *m.* razsodek, razsoja, razsojek; razsodba.

Schief, *a.* ševen, poševen, napošéven, položen, naklonjen, nagnjen; *ad.* poševi, pošev, napošév; (-gebogen) vegav, vegast, povežen, zvežen, kriv; in -er Richtung, pošév, po ševi, na šijo, napošév, poprék, po strani; -ansehen, vprek, po strani od. krivo poglédati + pogledovati; (-denken) napek, napčno mísliti; die Sache geht -, reč slabo kaže, gre pod'zlo od. rákovo pot; -machen, vežiti: zvežiti; -beinig, *a.* krivonóg, švedrast, krevljast; -e, *f.* poševnost, napošévnost, položnost, krivina, naklónjenost; -er, *m.* platič, skril *f.*, škerl *f.*, škerlo, šíbra; (am Kopf) luska, luskina; =dach, *n.* skrilnata streha; =ig, *a.* skrilnat. =kohle, *f.* skrilni oglen od. ogel; =n sich, *v. r.* krojiti se, platiti se; lúščiti se; =platte, *f.* skril, *f.*, škerl *f.*, skrilna plošča; =stein,

m. skrilnik; =tafel, *f.* skrilna plóščica; -heit, *f.* poševnost, napoševnost, položnost; povežnost, vegavost; -mäulig, *a.* krivoúst, krivoústen; -rund, *a.* podolgasto okrogel; -winkelig, *a.* z nágnjenim oglom.

Schiel, *m.* smuč; - *a.* ſ. Schel, Schief; -äugig, *a.* prekast, škilast, škilav, razók, krivoók, krivogléd; =e, *m.* krivogledec, škilec; -en, *v. n.* škíliti, križem glédati, poprekovati, s koncem glédati, po strani glédati; (v. Farben) spremínjati se; prelívati se; -er, *m.* krivogléd, krivogledec, škilec.

Schien-bein, *n.* golen *f.* golenica; (v. hintere Theil) piščel *f.*, pišcal *f.*; - = *a.* golenji; -geſchwulſt, *f.* otók na goleni.

Schien-e, *f.* šina, šinja, plošinja; déščica; -en, *v. a.* okovati (kujem) + okávati; -ennagel, *m.* šinjak.

Schier, *ad.* skor, skoro, malo da ne, toliko da ne; blezo; (ſchon) že, uže, vže; -en, *v. a.* rášiti: podrášiti; ſ. Schürren; -ling, *m.* (Cicuta virosa) trobelika; (Conium maculatum) smerdljivec, steničnjek, pikasti mišjek; =s= *a.* trobelični; =ſchecher, *n.* kupa trobelíčnega sóka od. trobelíkovca; =sgift, *n.* trobelični strup, trobelikovina.

Schieß-, *a.* strelni; -bahn, *f.* strélnica; -baumwolle *f.* strelni bombaž, strelna pávola; -bedarf, *m.* strelivo; -bogen, *m.* strelni lok, samostrél, samosterl *f*; -en, *v. a.* streliti, ustreliti + stréljati; (losdrücken) sprožiti; (Geld) zložiti, v sklad dati + skladati, zlágati; (v. Bäcker) vsaditi + vsájati; einen Bock-, z motovilom streliti + stréljati; eine Breſche-, prestreliti; *v. n.* švígati, púhati, smúkati, derviti: švígniti, púhniti, smúkniti; (hervorſchießen) brúhati, síkati, pocéjati se: brúhniti, síkniti, pocediti se; (v. etwas herab) dreti (derem), liti (lijem), vlíjati se; (v. d. Aehren) klasoveti, v klasje iti (grem), (wachſen) pognati (ženem) + pogánjati; (empor-) shobotati, zvihrati *pf.*; d. Gewehr ſchießt gut, puška dobro nese od. strelja; -en, *n.* streljanje, streljatev; -er, *m.* streljavec; -geld, *n.* strélščina; -gewehr, *f.* samokrés, strelno orožje, strelilo, puška; -haus, *n.* strélnica, strelišče; -platz, ſ. Schießſtätte, -prügel, *m.* pihavnik; -pulver, *n.* smodník, strelni prah; -ſcheibe, *f.* tarča; -ſtätte, *f.* strelišče, strélnica; -waffe, *f.* strelno orožje; -werkzeug, *n.* strelilo.

Schiff, *n.* ládija, ladja, korablja, korabelj *f.*, brod; (d. Webers) snoválnica, snovávnica, čolnek, čolnič; (Kahn) čoln, čeln; (d. Kirche) osredje; (d. Buchdruck.) ládjica, stranišnica; - = *a.* ladjin; -bar, *a.* broden, plaven, splaven, ladjonosen, brodonosen, vozen; =fahrt, *f.* brodnost; =machung, *f.* poprava reke za ládije; -bau, *m.* ladijodelstvo, brododelstvo, ladijarstvo; =er, *m.* ladijodelec, brododelec; =holz, *n.* lés za ladije; =kunſt, *f.* umetnost

ládije délati; -boden, *m.* ládjino dno, opoka; -bruch, *m.* brodolóm, ladijolóm, razbitje ládije; *fig.* velika izguba; -brüchig, *a.* brodolomen, ladijolomen: - werden, ládija se mu je razbila od. potopila; =e, *m.* utopljenec; -brücke, *f.* most na čolnih od. ládijah; -chen, *n.* ládjica, čoln; -en, *v. n.* ládjati, voziti se, pluti (plovem); -er, *m.* mornár, brodár, ladjár, čolnár; brodník; -er, *a.* brodarski, mornarski; -fahrer, *m.* brodár; -fahrt, *f.* brodarstvo, brodništvo, brodnija; pomorstvo, mornarstvo; vožnja po morji -rekah; =s- *a.* brodarstvén: =sgesellschaft, *f.* brodarsko društvo; =svertrag, *m.* pogodba zastran vožnje po morji, brodarstvena pogodba, -förmig, *a.* ládiji podoben, čolnast; -mühle, *f.* mlin na ládijah; -rose, *f.* veternica.

Schiffs-, *a.* ladjin; -boden, *m.* ládjino dno, opoka; -bot, *n.* priladjin čoln; -flagge, *f.* ladjin prapor, ládjino bandero; -fracht, *f.* naklad *f.*, vklada; -herr, *m.* ladjin lastnik; -kapitän, *m.* ladjin poveljnik, barkadór; -leute, *pl.* -mannschaft, *f.* mornarji *pl.*; -soldat, *m.* namorski vojščák; -partner, *m.* deležnik kake ládije; -patron, *m.* ladjin gospodár: ladjin svetnik; -raum, *m.* notranji prostor ládije; -rheder, *m.* ladjin lastník od. gospodár; -schnabel, *m.* ladjin nos od. rivec; -soldat, *m.* namorski vojščák; -volf, *n.* mornarji *pl.*; -werfte, *f.* ladjenica, ladjodélnica.

Schift, *m.* pažba, opažba; -en, *v. a.* opážiti + opaževati.

Schild, *m.* ščit, škit; *dim.* ščitek; (Wap.) gerb, znak; (Schutz) bramba, okrilje, zaslomba, varstvo, zavetje: im - führen, naklépati, snovati (snujem), plesti (pletem), namérjati; (d. Hutes) streha, stréhica; - *n.* kazalo, vešalo, kerčmarsko známenje, verh; - = *a.* ščitni; -bedeckt, *a.* ščitom; -bürger, *m.* abotnež; -chen, *n.* ščitek.

Schilder-ei, *f.* opís, opisovanje, popís, popisovanje; -er, *m.* popisovavec, opisovavec; -haus, *n.* strážnica; -n, *v. a.* obráziti, slíkati, obraževati; (beſchreiben) popísati (pišem) opísati + popísovati, opisovati; -ung, *f.* popís, opís, popisovanje.

Schild-förmig, *a.* ščitast, ščitu podoben; -führer, *m.* ščitonosec, oproda; -hahn, *m.* rúšovec; -knappe, *m.* oproda, ščitnik, ščitonosec; -kröte, *f.* želva, črepaha, skorjača, terdoróg; =n- *a.* želvin; =nschale, *f.* črepina, skorépnica, želvina; -laus, *f.* škerlátnica, košeniljka; -träger *f.* Schildführer; -wache, *f.* straža, straž *f.*: -stehen, na straži biti (sem), strážiti, stražáriti; -wächter, *m.* stražnik, stražár; -wanze, *f.* písani škratelj; -zapfen, *m* čep, očepek.

Schilf, *n.* (Arundo) terst, terstika, mešiček; *coll.* terstje, terstovina; (Scirpus) sit, sita, loč *f.* rogoz *f. coll.* sitje, bičje, ločje, rogozina; -artig, *a.* terstikast, rogozast; -be-

wachſen, *a.* terstnat, ločnat, bičnat; -decke, *f.* štórija, rogozka; -flechte, -matte, *f.* vehtra; -gras, *n.* serpica; -ig, *a.* terstnat, terstovít; ločnat, bičnat; -meer, *n.* rudeče morje; -rohr, *n.* terst, terstika; terstíkovec.

Schill, *m.* smuč, sodák; -erfalter, *m.* spreminjavček; -erig, *a.* spreminjav, spreminjast; prelijav, prelijast; -ern, *v. n.* spreminjati se, prelívati se, igrati; -ertfier, *m.* barvomenec, spreminjavček.

Schilling, *m.* penez, šiling; (mit Ruthen) šeškanje: einen - geben, koga otepsti od. našeškati.

Schimmel, *m.* plesen *f.*, plesenj *f.*, plesnoba, plesnjica, plesnjevina, plésnjevec; (am Wein) bersa; (Geruch darnach) plesnoba, zatuhlina; (Pferd) belec, sivec; (Eiſen-) serec, zelenko; -ig, *a.* plesnjev, plesnjív; - werden ſ. Schimmeln; -kraut, *n.* gríževec; -n, *v. n.* plésniti, plesniveti, plesnovati; perhneti: splésniti, opérhniti.

Schimmer, *m.* lesk, leskot, leskota, blesk, blesket, bliſč, bliščoba, sij; (ſchwacher-) merlenje, merlíhanje, priblešček; *fig.* iskrica; -n, *v. n.* lesketati se (ám u. ečem), bliskетati se, blískati se, bliščati (ím), migljati; (ſchwach) merleti, merlíhati, plahítati; -nd, *a.* bliščéč, bliščoben, bliskoten, leskéč, sijajen, migljajóč.

Schimpf, *m.* sramota, zasramba, poroga, poruga, nečast, osramotitev, pogerda: einen - anthun, osramotiti. *pf.*; -en *a.* sramotivni; -en, *v. a.* psovati (psujem), zmérjati, zasramovati, z gèrdimi besédami pítati, rógati od. rúgati se komu: opsovati, ozmérjati; -en, *n.* psovanje, zmérjanje; -er, *m.* psovavec, zmérjavec, zasramovavec; grájavec; =in, *f.* zmerjavka, zasramovavka; grajavka; -gedicht, *n.* zabavljica; -lich, *a.* sramoten, sramotiven, nečasten, zasramovaven: auf -e Art, nesramno, gerdo; -name, *m.* psovka; zdevek, vzdevek, prevzdevek, sramotivno ime (g. imena); -rede, *f.*; -wort, *n.* psovka, sramotivna od. zmerjavna beseda.

Schind-aas, *n.* merha, mercina, cerklina, merlina; -anger, *m.* merhovišče, odirališče; -el, *m.* škodlja, deska, krovnica; *dim.* škódljica, déščica; =dach, *n.* streha, s škodljami krita; streha iz škodelj; -decker, *m.* krovec; =macher, *m* škodljár; =meſſer, *n.* strug, strugljej; =nagel, *m.* strešník; = ſtamm, *m.* deblo od. hlod za škodlje; (Ueberbleibſel desſelben) muzljej, mužljej; -en, *v. a.* dreti (derem), gúliti, iz kože dévati: odreti, ogúliti, iz kože djati (dem, denem) + odírati; *fig.* treti (tarem, terem), zatírati, pestíti; -er, *m.* derúh; (Abdecker) konjedér, konjederec, živodér, šugar, merhár; = *a.* konjederski; =ei, *f.* konjederstvo, dertija; konjedérnica; =mäßig, *a.* konjederski; -mähre, *f.* merha, kleka.

Schinken, *m.* gnjat *f.* kráča; - = *a.* gnjatni; -bein, *n.* gnjátnica; -händler, *m.* kračman.

Schirm, *m.* varstvo, bramba, obramba, okrilje, zaslomba; (Licht-) senčilo, senčnik; (span. Wand) zaslonilo, zaslon; -dach, *n.* pristrešek, pristrešje; -en, *v. a.* brániti, hrániti, várovati, zaslánjati, zagovárjati: ohrániti, obvárovati; -er, *m.* varh, varuh, branivec, branitelj; -herr, *m.* zavetnik, ohranjevávec, pokrovitelj; -ling, *m.* varovanec, hránjenec; -palme, *f.* ščitasta palma; -vogt, *m.* zavetnik; -werk, *n.* branilo.

Schirren, *v. a.* obúzdati, zaúzdati *pf.*

Schisma, *n.* razkol, raznoverje, odstóp od prave vere; -tiker, *m.* razkolnik; inoverec; -tisch, razkolni; inoverski.

Schlabbern, *v. n.* žlémpati, lókati: požlémpati, polókati.

Schlacht, *f.* bitva, bitka, poboj, boj: eine - liefern, udáriti se, póčiti se + bojevati se; eine - gewinnen, v boju od. v bitvi premágati od. zmoči (zmorem); die - ordnen, vojsko vrediti; - = *a.* bojni, bitni, vojskni; klavni; -bank, *f.* klávnica; (Fleisch-) mesnica; (d. Menschen) morišče, ubijališče; -bar, *a.* klaven, zaklaven; -begier, *f.* nabojnost, bojaželjnost, bojevavnost; =ig, *a.* nabojen, bojaželjen, bojevaven; -beil, *n.* klávnica, mesarica; -en, *v. a.* klati (koljem): zaklati, poklati, pobiti, (bijem), zabosti (bodem), + pobijati; -en, *n.* klanje; morija.

Schlächter, *m.* klavec, pobijavec; mesár; - = klavski, mesarski; -ei, *f.* klanje, morija; -handwerk, *n.* mesarstvo: das - betreiben, mesáriti; -in, *f.* klavka; mesarica; -lohn, *n.* klávščina.

Schlacht-ordnung, *n.* koline *pl.*; -feld, *n.* bojišče, borišče, pobojišče; -fertig, *a.* gotov za na boj; -getöse, -getümmel, *n.* bojni od. vojskni hrup, bojni šunder; -gott, *m.* davor; -linie, *f.* vojskna versta od. rajda; -messer, *n.* klavni nož; -ochs, *m.* klavni od. pítani vol, vol za zakol; -opfer, *n.* klávščina, zaklaja, kervavo darilo, žertva; -ordnung, *f.* bojni red: sich in - stellen, razvérstiti se, razstópiti se v boj; -pferd, *n.* bojni konj; -ruf, *m.* bojni oder vojskni klic; -vieh, *n.* klavna živina, pítana živina; -zeug, *n.* klavna priprava.

Schlacke, *f.* žlindra; ogorek; (am Eisen) plena; (flüssend) pena; -en, *v. n.* žlindro dajati; péniti se; -enförmig, *a.* žlindrast; penast; -ig, *a.* žlindrav, žlindrast, žlindrat; plenast.

Schlaf, *m.* spanje, sen; spanec, zaspanec; (d. Glieder) mertvica, oterpnost; im -e, spé, v snu speč; ein Schläfchen thun, zadrémati (mljem), zaspánčkati; -bein, *n.* skránjica; -bringend, *a.* zaspán; Schläfe *pl.*, -bringend, *a.* zaspán; Schläfe *pl.*, senci *pl.*. senec; -en, *v. n.* spati (spim), spávati: zaspati; (in der Kinderſprache) spánčkati, hájati;

(schlummern) drémati (mljem); -en, *n.* spanje, spávanje.

Schläf-en-, *a.* senski; -er, *m.* spavec; (Lang-) zaspanec, zaspanè; =in, *f.* spavka; zaspanka; -ern, *v. i.* dremlje se mi, dremljem, zaspanec me lomi od grudi; *v. a.* uspati + uspávati.

Schlaff, *a.* ohabel, ohlapen, odmekel, nenapét, mlahav; vel. zvenjen: -machen, oslabiti; odpeti (pnem) + odpénjati; -heit, *f.* ohablost, ohlapnost.

Schlaf-gast, *m.* prenočevavec; --gegend, *f.* senci *pl.*, osenčje; -geld, *n* nočnina, prenočnina, spavni denár; -gemach, *n.* spávnica, spálnica; -genoß, *m.* spavni továrš; -haube, *f.* ponočna kapa, pocela; *fig.* zaspanec, zaležanec, dremalo; zaspanka, zaležanka; -hemd, *n.* ponočna srajca; -kamerad s. Schlafgenoß; -krankheit, *f.* dremavost, dremljivost; zaspanec, drémavec; -los, *a.* brez spanja, brezsnen; buden; *ad.* ne spé; -losigkeit, *f.* nespanje, brezsnenost; -lust, *f.* spanec, zaspanec, drémavec; -mütze s. Schlafhaube.

Schläfrig, *a.* zaspán, dremljív, snen, ospál; *fig.* lenjív, tožljív, len; -keit, *f.* zaspanost, dremljivost, snenost; tožljivost.

Schlaf-rock, *m.* ponočna od. hišna suknja; -sal, *m.* spávnica, spálnica; -sessel, *m.* spalni stol, -stätte, *f.* spavališče, počivališče, lož; -sucht, *f.* dremljivost, zaspanost, dremota; (d. Glied.) mertvica mertvičnost; -trunk, *m.* povečerek; uspavalo; -trunken, *a.* dremoten, močno zaspán; -zeit, *f.* čas spanja; -zimmer, *n.* spávnica, spálnica.

Schlag, *m.* údarec, udár, udarek, mahljej, mah, lop; (Krach) tresk, pok, plosk; (Art) baža, ploha, versta, pleme (g. plemena); (Schlagfluß) mertúd, kap, božja roka, (d. Münze) kov; (Holz-) trebež, frata, seč *f.*; (Zaunthür) lesa; (Vogel-) petje; (d. Uhr) bitje: einen - verfetzen, udríhniti, lopiti, ropíti, hrépniti, primázati (mažem), cebniti; alten -es, starega kopita; (Schiffals-) šiba božja; -ader s. Pulsader; -anfall, *m.* napad mertuda, mertud ga je vdaril; -artig, *a.* mertuden; -bar, *a.* sečen; -baum, *m.* zápora; pregrada; -bereit s. Schlagfertig; -eisen, *n.* progla; zapadka.

Schlägel, *m.* kij, kijec, kic, bit, bet, tolkáč, tolkalo, tolkávnica; (Waschbläuel) trepka; (Zapfen) zamašek, čep; (d. Thier.) gnjat *f.*, stegno; -milch, *n.* pinjenica.

Schlagen, *v. a.* biti (bijem), toléi (tolcem): udáriti, vdáriti; (an d. Thür) tèrkati, klepati (ljem), kovljati lúpati: potèrkati, poklepati, pokovljati; (mit Prügel ꝛc.) oplesti (pletem), udáriti, udríhniti, tréšciti, prísmoditi, pribrísati (brišem), usékati + udárjati, suvati (sujem), udríhati, oplétati; (m. Ruth.) kercniti, švèrkniti + švèrkati, smúkati; (schwingen) máhati:

mahniti; Feuer –, kresati (krešem): ukresati; Holz –, sékati: posékati, podreti (derem) + podírati, posekovati; (Geld) kovati (kujem), aus Kreuz –, na križ pribiti (bijem) od. razpeti (pnem) + pribíjati od. razpénjati; (schlachten) klati (koljem); zaklati; (mit d. Faust) búnkati, gúmpati: nabúnkati; ins Papier –, v papír zaviti (vijem) + zavíjati; *v. n.* bútati, plóskati, tréskati, zagánjati se; (v. d. Ader, Herzen) biti (bijem), klepati (ljem), trípati (ljem), utrípati, tolči: tripniti, (v. d. Uhr) biti (bijem), klati (koljem); das schlägt in mein Fach, to je mójega opravila od. polja; –*n.* bitje, tepenje, udríhanje; –d, *a.* prepríčevaven, uterjen, očíviden.

Schläger, *m.* pretepavec, tepávs, rovávt; s. Schlägel; –ei, *f.* pretep, tepež, poboj.

Schlag=uhr, *f.* bijoča ura, ura z bitjem; –falle, *f.* past *f.*, padávnica; –feder, *f.* pero (g. peresa), zmet *f.*; –fertig, *a.* gotov za na boj, nabojen; –fluß, *m.* mertúd, kap, kaplja, božje, božja roka; –gewicht, *n.* utéž *f.*, uteže; –holz, *n.* sečni od. dorášćeni les; –licht, *n.* vèržena od. izrazna svetloba; –uhr, *f.* bijoča ura, ura z bitjem; –weite, *f.* preskočáj; –werk, *n.* bilo, bitje; –wort, *n.* napóvedna od. začetna beseda; –zeit, *f.* čas les sékati.

Schlamm, *m.* blato, glen, glib, grez, plodra, kal, kaluža, mlakuža, požlépica; *fig.* blato, grezno, nečistota; –bad, *n.* lužna kopel *f.*

Schlämm=en, *v. a.* čístiti, opírati, oplakovati; trébiti: otrébiti; *v. n.* požreševati, pojédati in popívati, žlévati; –er, *m.* požrešnik, ritopašnik, žleva.

Schlamm=ig, *a.* blaten, blatnat, kalužen, mlakužen, mužnat; –pfütze, *f.* kaluža, mlakuža, muža; –vulkan, *m.* lužobljuvna gora.

Schlamp=e, *f.* požlempa, žlempa; *fig.* vlačuga, cafuta; –en, *v. a.* žlémpati, lókati (ločem), lockati, hlastati: požlémpati, polókati, pohlastati; –er, *m.* žlempáč.

Schlange, *f.* kača; (seltener) gad, zmija, zmij; *dim.* kačica; Schlängeln sich, *v. r.* viti se (vijem), pregíbati se, vijúgati se; –n=*a.* kačji, gadji; –nart, *f.* kačje pleme (g. –ena), gadji rod: nach –, po kačje; –nbalg, *m.* kačji lev od. olilek; –nbiß, *m.* kačji pik od. ugrízek; –nbrut, *f.* kačja od. gadja zalega, kačji zarod; –nförmig, *a.* kači podoben; vijugast; –ngang, *m.* vijúgasti pot; –nhaut, *f.* kačja koža, kačji meh, olilek; –nkraut, *n.* kačnik, kačje zelje; –nstich, *m.* kačji pik; –ntödter, *m.* gadomórec; –nwurz, *f.* kačji koren; –zahn, *m.* kačji zob.

Schlank, *a.* tenek, tanek, strunast, slok, slokast, šibek, šviglast, prešćenjen; (biegsam) gibek, gibčen, vitek; –el, *m.* potép, potepín, pohajkovavec, porednež; –eln, *v. n.* pohajkovati, potépati se, klátiti se,

potikati se; -füßig, *a.* tenkonóg, tankonogat, tencih od. šibkih nog; -heit, *f.* tankost, tenkost, tenkota, šibkost, šibkota.

Schlapp s. **Schlaff**; -e, *f.* berluzga *fig.* zguba, izguba, škoda; s. Niederlage; -ohrig, *a.* klapoúh, klapoušen; -schuh, *m.* šlebedra. šlebeder, cepecel.

Schlaraffe, *m.* lenúh, lenobnež, poležúh, postopáč, nemarnik, brezskerbnež; -nland, *n.* kolobocija; dežela, kjer pečena piščeta v usta lete; -nleben, *n.* leno oder brezskerbno življenje.

Schlau, *a.* lokav, zvit, zvitorép, presukan, prekanjen, zvijačen, zvijaški.

Schlauch, *m.* meh, usnjena vreča, lódrica; (Röhre) pretók; -en, *v. a.* trébiti, čístiti: otrébiti, iztrébiti; -röhre, *f.* pretočna cev *f.*; -spritze, *f.* brizglja z mehom.

Schlau=e, *f.* robina, robčevina, robčina, ružina, ruž *f.*; -e, *m.* s. Schlaufopf; -heit, *f.* lokávščina, lokovast, zvitost, prekánjenost ɔc.; -kopf, *m.* prekánjenec, zvitorepec, zvijačnik, premédenec; -sinnig s. Schlau.

Schlecht, *a.* slab, zel, zločest, malopriden, malovreden, lagoden, spriden; (schlicht) prost, priprost, preprost; -er Acker, lošna od. loška njiva; -e Straße, slaba od. gerda cesta; -e Bezahlung, májhna oder nizka plača; (armselig) reven, siromašen, siromaški; -e Handlung, hudo od. hudobno djanje; -e Gewohnheit, nápečna navada, razvada; -erdings, *ad.* vsikakor, po vsakem, po vsem, do cela, po vsaki ceni; -hin, *ad.* na ravnost; -igkeit, *f.* malopridnost, malovrednost, sprídenost, -weg, *ad.* zgolj, zgoli, na ravnost.

Schleck=en, *v. a.* lízati (lížem), oblizovati, mlaskati; *v. n.* kočljevati; -er, *m.* sladkosnedec, kočjivec, obliznel, oblíznjenec; =ei, *f.* sladkarija; =haft, *a.* sladkosnéd, kočljív, oblíznjen; =maul s. Schlecker; =n s. Schlecken.

Schleh=, *a.* skominast, oskomen: -werden, skomina mi je, skominiti se; -dorn, *m.* tern, ternólica ternjólica, tèrnovec, ==*a.* ternjev, ternolični; -e, *f.* ternula, ternulja ternólica, opárnica; -enstrauch, *m.* tèrnovec, tèrnjevec.

Schleich=, *a.* pokotni; -en, *v. n.* láziti, pláziti se, lezti, múziti se, múzati se: prilezti, priplázíti se, zmúzati se; (spähend -) šútati; (im Dunkel) tápati, távati: pritápati, pritávati; (auf vieren) komáriti: prikomáriti; (gebückt) húliti se; prikrasti se (kradem); -end, *a.* lazijóč, lazéč; -e Thiere, golazen *f.*; -e Krankheit, skrivna bolezen; -er, *m.* plazár, prihúljenec, tukec, podlezovavec, potúhnjenec; -in, *f.* potúhnjenka, prihúljenka; -gut, *f.* potuhna od. tihotapska roba; -handel, *m.* potúhna od. tihotapska kupčija, kontrebánt: -treiben, potuhno blago prenášati; -händler, *m.* tihotapec, kontrebantar; =in, *f.* tiho-

tapka, kontrebántarica; -weg, *m.* ovinek, stranski pot, skrivna steza.

Schleie, *f.* linj, linják.

Schleier, *m.* tančica, tenčica, pajčolán; zavoj, prestralo, zagrinjalo; -eule, *f.* pégasta sova; -flor, *m.* tenčica, tenčičnik, pajčelán.

Schleif-, *a.* brusni; -bahn, *f.* dèrkalica, derkálnica, smuka, smúkalica, dersa, derzálnica, dersálica, dričávnica; -e, *f.* trak, prevoza, preveza; (Schlinge) petlja, vláčica; (fl. Schlitten) vlače *pl.*, smuke *pl.*; samotežke *pl.*, samotéžnice *pl.*; (v. Schleifers) brusívnica; -en, *v. a.* brúsiti, brušévati, óstriti: nabrúsiti, podóstriti; (schleppen) vleči, vláčiti, cejáziti; (glätten) líkati, gláditi: olíkati, ugláditi; (eine Festung) razdjati (dém), razrúšiti, razvaliti + razdévati, razdírati; *v. n.* vleči se, pométati; (am Eise) dèrkati se, dèrsati se; geschliffen, nabrušen; *fig.* omikan, olikan; -er, *m.* brusivec, brusec, brusár; (am Eise) dèrsavec, dèrkavec; = handwerk, *n.* brusarstvo; =in, *f.* brusivka; dersavka; -mühle, *f.* brusni mlin, brusívnica; -stein, *m.* brus, brusník, brusni kamen; (Wetzstein) osla; -ung, *f.* razdeva, razrušitev; -werkzeug, *n.* brusilo.

Schleihe, *f.* linj.

Schleim, *m.* sluz *f.*, sliz *f.*, sluzina, žleza, žlezoba; (Speichel) slina; -=*a.* slúzni, slízni; -artig, *a.* sluzast, slizast; -en, *v. n.* sliz délati, sluzeti; -fieber, *n.* sluzna vročnica; -haut, *f.* slizna od. žlezna koža od. mrena; -icht, *a.* slizast, sluzast; -ig, *a.* slizav, sluzav, sluzen, slizek, mlezek, mlezav; -stoff, *m.* sluzec, slízec, slezovina, mlezovina; -thier, *n.* sluznják, slizniák.

Schleiß-e, *f.* treska, terska, terščica; f. Harpie; -en, *v. n.* lízati se (ližem), gúliti se: zlízati se, ogúliti se; *v. a.* (Federn) púkati, skubsti, múziti; -er, *m.* skubec, púkavec; -ig, *a.* zlizan, verhek, oguljen.

Schlend-ergang, *m.* lena hoja, kínkava hoja, koracanje; -ern, *v. n.* gámbati, oplétati, šemótati, koracati; -rian, *m.* stara navada, stara šega.

Schlengel, *m.* zanjka, zaderga.

Schlenkern, *v. n.* kínkati, gámbati, oplétati; bingljati. v kobelj sedeti; *v. a.* metati (mečem), lúčati: zalúčati, zadegati.

Schlepp, -e, *f.* rep, vlek, vlak, pomèt; -en, *v. a.* vláčiti, cejáziti, derpáliti, vleči; wohin -, privleči, pricejáziti; *v. n.* vleči se, vláčiti se, pométati; -enträger, *m.* vlekonosec; -fleid, *n.* obleka z repom od. vlekom; -netz, *n.* draga; -sack, mavha, torba; -schiff, *n.* ládija na vlaku, vléčena ládija; -tau, *n.* verv *f.*: in -nehmen, na sé otvezti.

Schlender, *f.* prača, frača, lučanka; -er, *m.* pračar; lučavec; -n, *v. a.* lúčati, metati (mečem): vreči (veržem), zalúčati, zadegati, zakrepeliti, berzniti, zagnati (že-

nem); (Waren) pod nič dajati, v lastno izgubo prodájati.

Schleunig, *a.* spešen, uren, berz, hiter, jádern, nagel; *ad.* nágloma, berž, prec, zdajci, pri tej priči; -keit, *f.* spešnost, urnost.

Schleuse, *f.* (an d. Wehre) zátornica, zápernica, zápirnica, zapor; (an d. Mühle) rake *pl.*, splav.

Schlich, *m.* skrivni pot, ovinek; (Versteck) skrivališče; (Kunstgriff) spletka, zvijača; s. Schleim.

Schlicht, *a.* priprost, preprost, priprošćen, prost, prirojen; prostodušen, prostoserčen; -art, *f.* široška, bradlja, bezjača; -e, *f.* tkavski klej od. mizelj; -en, *v. a.* ravnati, versititi, zlágati: zravnati, zverstiti, zložiti; (Holz) tesati (tešem): otesati; (b. Gärben) stèrgati, mezdrati: ostèrgati; *fig.* správiti, poravnati, pomíriti + správljati, poravnávati; -hobel, *m.* ličnik; -meißel, *m* likavnik; -ung, *f.* sprava, pomírjenje, poravnava.

Schlick, *m.* sluz *f.*, sliz *f.*, sluzina, muzelj, glen *f.*; -boden, -grund, *m.* ozibi *pl.*, grez, grezovina.

Schlief, *m.* svalek; -en, *v. n.* lezti, múziti se, vláčiti se, pláziti se; -ig, *a.* svalkast, nezapečen.

Schließ-bar, *a.* zapirljív, zaklepaven; -e, *f.* zaponka, kopča; (b. Wasser) zátornica, zápernica; (an Büchern) zapenec; (an der Thüre) zátika; -en, *v. a.* zapreti, zatvóriti, (halb) pripreti + zapírati; pripírati; (mitt. d. Schlosse) zakleniti + zaklépati; (jemanden in Ketten) vkleniti, ukleniti, vkovati (vkujem) + vklépati; (beendigen) končati, dokončati, dokonati, dovéršiti, dognati (ženem), skleniti + končevati, dokončávati, sklépati; (in sich -) zapopasti (padem), obseči (sežem) + zapopádati, obségati; d. Vertrag -, pogoditi se, pogodbo storiti od. skleniti + pogájati se; Frieden -, pomíriti se, mir storiti od. skleniti + sklépati; die Augen -, zamežati (im), oči zatísniti *pf.*; in d. Arme -, objeti (jamem) + objémati; (Schluss ziehen) sóditi, sklépati, dovzémati; (eine Versammlung) razpustiti od. skleniti + razpúščati od. sklépati; (d. Protokoll) skleniti + sklépati; sich -, *v. r.* zapreti se; zakleniti se + zapirati se; zaklépati se; stísniti se, sterniti se + stískati se, strínjati se; -er, *m.* zapiravec; ključár; -frucht, *f.* rožka; -lich, *a.* zadnji, poslednji; *ad.* kónečno, kóncimar, naposled, na zadnje, končevaje, h koncu; -nagel, *m.* zapáh, zatík.

Schliff, *m.* brus; obrusek; *fig.* lik, olika.

Schlimm, *a.* hud, hudoben, zel, zločest, nagoden, nakazen; ljut; es geht ihm -, slaba se mu godi, sila mu prede; -e Zeiten, huda od. terda leta; -er werden, hújšati se, hujši prihájati.

Schling-baum, *m.* dobrota, dobrotovina, dobrikovina; -e, *f.* petlja, penklja; riza, krotovica, ker-

tovica; (zum Vogelfange) progla, stava, zanjka, zaderga; -el, *m.* nemarnež, zanikarnik, malopridnež, tič; -elhaft, *a.* zanikaren, malopriden; štorklast; -en, *v. a.* žreti, góltati, lókati (ločem): požreti, góltniti, pogóltniti + požírati; (m. einer Schlinge) zadèrgniti, zadèrhniti, zavézati (vežem) + zadergovati, zavezovati; (flechten, stricken) klínčkati, riglati; sich -, *v. r.* viti se (vijem), vijúgati se, mótati se: oviti se, omótati se; okleniti se, oprijeti se (primem) + ovíjati se, omátati se; oklépati se, oprijémati se; -er, *m.* goltavec, požerúh; -faden, *m.* vítica, ročica; -gewächs, -kraut, ovijavka; zajedavka.

Schlitten, *m.* sani *f. pl.*, seni *pl.*, smuči *f. pl.*; (Hand-) samotéžnice *pl.*, samoteške od. samoteške *pl.*; -*v. n.* sánjkati, saninkati, smícati se; -bahn, *f.* saninec, seninec, saninjak; -fahrt, *f.* vožnja na saneh, sánjkanje.

Schlittschuh, *m.* derčávnica, derčálnica; (im Schnee zu gehen) kerplja; =fahrer, *m.* dersavec, derčavec; -weg s. Schlittenweg.

Schlitz, *m.* rázpora, razporec, razporek, prereza; reža; (an der Fed.) precép, razcép, razcepek; -en, *v. a.* párati, porjati (porjem): razpárati, razporjati, prerézati (režem) + prerezovati; (spalten) cépiti, klati (koljem), kálati: razcépiti, precépiti, razkálati, razklati; -ig, *a.* z razporkom, razparan, razporján; precepljen.

Schloß, *n.* ključávnica, ključénica: unter - und Riegel, pod ključem, pod zaklepom; (Burg) grad, grajščina; (Kastell) terdnjava; - = *a.* grajski, grajščinski; -berg, *m.* gradec, hrib z gradom; -bewohner, *m.* grajski človek; -e, *f.* toča, grad; -en, *v. i.* toča gre od. pada, toča se vsiplje; -er, *m.* ključavničár; -handwerk, *n.* ključavničarstvo; --garten, *m.* grajski vert; -hauptmann, *m.* gradník, grajski poveljník; naddvornik; -kapelle, *f.* grajska kapela od. molívnica; -nagel, *m.* sornik, svornik; -platz, *m.* predgradje, prostor pred gradom, dvorišče; -vogt, *m.* gradnik, grajski varh od. oskerbník; -wache, *f.* grajska straža; -weg, *m.* pot k gradu.

Schlott-e, *f.* dimnik; -er, *m.* glen; =apfel, *m.* klopotec; =ig, *a.* mahadrav, klopotav, ohlapen; =n, *v. n.* mahadrati, mahedrati, gámbati; klopetati (ám u. ečem), dergetati (am u. ečem), cepetati (am u. ečem) =ohr, *n.* (Thier) klapouh, klapoušec.

Schlucht, *f.* prepád, prepadnja, debes, tokáv *f.*; globél *f.*, draga, jarek.

Schluchz-en, *v. n.* hlípati, kolcati, skomúkati, hlipa od. kolcá se mi; (weinen) johotati (ám u. hočem), ihteti, cmériti se: er kann vor - nicht reden, beseda se mu terga; -en, *n.* kolcanje, hlipavica; ihtenje,

johot, johotanje; -er, *m.* kolcavec; johotavec.

Schluck, *m.* požir, požirek, pogólt, pogoltljej; serkljej, posrebljej: in einem –, na en dušek; -en, *v. a.* žreti, góltati: požreti, pogóltniti, povžiti (žijem)+požirati; (ſchlürfen) sèrkati, srebati (am u. ljem): sèrkniti, posrebati; -er, *m.* armer –, terpin, terpinec, revež.

Schluft ſ. **Schlucht.**

Schlummer, *m.* dremotec, dremež, drem, drémavec, dremotа; -er, *m.* drémavec, dremljivec; -ig, *a.* dremoten, dremav, dremljív; -los ſ. Schlaflos; -n, *v. n.* drémati (ljem), pospávati; -ſucht, *f.* dremavica; dremljivost.

Schlund, *m.* golt, goltanec, gertanec, gertan, gerlo, požirák; (Rachen) žrelo; (bot.) gerlo; (d. Geflügels) golžún; (Abgrund) poséd, prepad, brezdno, brezen; (im Waſſer) tomún, cemún, kernica, požiravka; – = *a.* goltni; -röhre, *f.* gerlo, ješčnik, požirák.

Schlupf, *m.* smúk; ſ. Schlupfwinkel; -en, Schlüpfen, *v. n.* smúkati, púhati: smúkniti, šíniti, púhniti; (aus d. Hand) zdèrkniti, izpólzniti se; + zderkovati; Schlüpferig, *a.* polzek, spolzek, spolzel, opolzel, spolzív, sklizek; *fig.* kosmat, umazan, pohujšljív; -wespe, *f.* najezdnik; -winkel, *m.* zakotek, zakotje, skrovíš, skrivališče; (im Walde) tokava, roklja.

Schlurf, *m.* serkljej, serk, srebljej.

Schlürf=en, *v. a.* sèrkati (am u. serčem), serkljati, srebati (bljem), lókati (ločem), lóckati: sèrkniti, posèrkati, posrebati, polókati; -er, *m.* serkavec, srebavec.

Schluſs, *m.* konec, sklep, doveršek, zveršek, zveršetek, sverha; (d. Schließen) zapira, zapertje, zaklep; konec; (Urtheils -) sklep, posledek, izvod; (Beſchluſs) sklep, odloček, določek; (Urtheil) razsodek, razsojek; am –, konec, konci; – = *a.* končni, dokončni; -aft, *m.* končno djanje, poslednje delo; -bein, *n.* kolek, béderna kost *f.*; -bericht, *m.* končno poročilo.

Schlüſſel, *m.* ključ; *dim.* ključek; -bein, *n.* ključnica, sklepna kost; -blume, *f.* (Primula) trobéntica, legótica, guček, ovčica; (Aurikel) iglec; =ngewächſe, *pl.* trobéntnice *pl.*; -bund, *m.* germušek od. germušelj ključev; -loch, *n.* luknja v ključávnici: durch das –, skozi ključávnico; -ring ſ. Schlüſſelbein; -verwahrer, *m.* ključár, kdor kaj pod zaklepom imá.

Schluſs=erkenntniß, *m.* končni iznajdek; -faſſung, *f.* sklep, določba, ustanovitev; -folge, *f.* posledek, sklep, dovzemek; -gebet, *n.* zadnja molitev; -gedanke, *m.* poslednja misel *f.*; Schlüſſig, *a.* končni, sklepni; -kraft, *f.* razsodnost; -prüfung, *f.* velika preskušnja; -punkt, *m.* pika; -rechnung, *f.* končni račún od. obračún; -rede, *f.* dogovor, zagovor; -reif, *a.* toliko dognán, da

se more razsodek storiti; -ſatz, *m.* naslednji stavek, zadnji od. končni stavek; -ſtein, *m.* sklepni kamen, sklepáj; -vermögen, *n.* razsodnost; -vertheidigung, *f.* končni zagovor, zagovor pri poslednji obravnavi; -zeichen, *n.* končáj.

Schmach, *f.* sramota, psovanje, zasramba, poroga; -bedeckt, *a.* osramočen, osramoten, zasramován, psován; -ten, *v. n.* sehneti, medleti, medlévati, gíniti, zévati, strádati; (ſich ſehnen) koperneti, hrepeneti, žercéti, mreti.

Schmächtig, *a.* droben, strunast, šibek, šviglast, tenek, prežét; -keit, *f.* drobnost, šibkost, šibkota.

Schmachvoll, *a.* sramoten, sramotiven, nesramen.

Schmack=haft, *a.* slasten, oslasten, vkusen, ukusen, tekovít, sladoven; =igkeit, *f.* slastnost, vkusnost, tekovitost; -los, *a.* neslasten, nevkusen, plehek, pust; =igkeit, *f.* neslastnost, nevkusnost.

Schmäh=, *a.* sramotivni; -brief, *m.* sramotivno pismo, sramotni spis; -en, *v. a.* sramotiti, zasramovati, zasramotovati, gerditi; obírati, psovati (psujem), ogovárjati, pométati za kom, grájati, očitati komu kaj, oštévati; -er, *m.* zasramovavec, psovavec, ogovarjavec, obiravec, grajavec, =in, *f.* zasramovavka, obiravka, grajavka; -gedicht, *n.* zasramovavna pesem *f.*; -lich, *a.* sramoten; *ad.* gerdo, zaničljivo; -rede, *f.* zasramovanje, psovka, sramotivne besede *pl.*; -ſucht, *f.* sramotivnost, obrekovavnost, obiravnost; -ſüchtig, *a.* sramotiven, obrekovaven, obírav, psovaven; -ung, *f.* sramotitev, zasramba, zasramovanje, graja, psovanje, obíranje; -wort, *n.* sramotivna od. obrekovavna beseda, psovka.

Schmal, *a.* ozek, tesen; (fein, dünn) droben; -blätterig, *a.* ozkolíst, -brüſtig, *a.* ozkopérs.

Schmäl=e, *f.* ozkost, ozkota, tesnota; -en, *v. n.* godernjati, jezikovati, gobezdati, -ern, *v. a.* ožiti: zožiti, utesniti; (geringer machen) maliti, mánjšati; kratiti, krájšati: umaliti, zmánjšati; prikrátiti + zmanjševati; prikrajševati.

Schmal=hans, *m.* strádavec, terpín; -te, *f.* smalta, žmolka; -vieh, *n.* dróbnica.

Schmalz, *n.* maslo; (Thierfett) salo, zabél *f.*, zabela; -birn, *f.* maslenka; -=*a.* maslén; -en, *v. a.* béliti: zabéliti, obéliti, začíniti + zabeljevati, začínjati; -fübel, *m.* -topf, deža, máslovnjak.

Schmarotz=en, *v. n.* zaplečevati, objédati, zastónj jesti in piti, pojédati, vogláriti; -er, *m.* zaplečevavec, zaplečnik, podhlebnik, posiliživ, voglár; =in, *f.* zaplečevavka, voglarica; =pflanze, *f.* zajedavka. [šram.

Schmarre, *f.* brazgotina, proga

Schmatz, *m.* cmok, mlask; *fig.* poljubek; -e, *f.* panj, penj poro-

bek, štor; -en, *v. n.* cmokati, mlaskati: cmókniti, mlásknuti; -er, *m.* cmokavec, mlaskavec; ſ. Schmatz.

Schmauch, *m.* dim, čad, smod; -en, *v. n.* kaditi se, čáditi se, kúriti se; (Tabak) púhati od. kaditi; Schmäuchen (Fleiſch), sušiti, óditi, prekájati; Bienen-, bučelam kaditi; -er, *m.* kadivec; -ſtube, *f.* dímnica.

Schmaus, *m.* pojédina, obéd *f.*, gostija, gostarija, obedovanje, pir, godovanje; -bruder, *m.*, obedovavec, gostovavec, gostník; -en, *v. n.* pojédati, obedovati, gostiti se, gostovati se, pirovati, godovati; -er, *m.* lahkoživec, dobrojedec, ritopáš; =ei, *f.* gostarija; =in, *f.* lahkoživka.

Schmeck-en, *v. n.* díšati (ím), tékniti, prileči se (ležem), prilégati se; (nach etwas -) sladiti, slast imeti (am), duh imeti (am), cíkati; *v. a.* pokúsiti, okúsiti, vardjati (dém) + pokúšati, vardévati; -er, *m.* pokušavec; ſ. Leckermaul.

Schmeichel-ei, *f.* prilizovanje, prilíznost, prilíznjenost, laskavost, dobríkanje; -haft, *a.* prilíznjen, prilizljív, laskav, prikupljív, dobrikav, omiljav; =igkeit, *f.* prilíznjenost, prilizljivost, laskavost, -n, *v. n.* prilizovati se, sladiti se, sladkati se, dobríkati se, laskati se, omíljati se, múzati se, prikupovati se: prikúpiti se, omíliti se; prilízniti se; -rede, *f.* prilíznjena govorica; -wort, *n.* prilíznjena beseda.

Schmeichler, *m.* prilizovavec, prilíznjenec, lizún, dobríkavec; -in, *f.* prilizovavka, prilíznjenka; -iſch, *a.* prilíznjen, prilizovavski, laskav.

Schmeidig, *a.* droben, tenek, strunast.

Schmeiß-en ſ. **Werfen**; -fliege, *f.* mesna muha, zapljúnkarica.

Schmelz, *m.* loš, lošč, lesk; -*a.* talni; -bar, *a.* talen, taljív, topljív, raztopljív; =feit, *f.* talnost, raztopljívost; -butter, *f.* tópljeno od. razpúščeno maslo; -e, ſ. Schmelzhütte; -en, *v. a.* topiti, taliti, plaviti, tájati: raztopiti, raztaliti, razpustiti, raztájati + raztápljati, razpúščati; (emailliren) lóšiti, lóšiti: polóšiti; *v. n.* topiti se: raztopiti se, razpustiti se + raztápljati se, razpúščati se; (v. Eiſen) taliti se, tájati se: raztaliti se, raztájati se; (v. liegend. Schnee) kopneti: skopneti, razkopneti, prekopneti + prekopnévati, prekopnívljati; -er, *m.* plavec, topivec, raztapljavec, plavžar; =ei ſ. Schmelzhütte; -farbe, *f.* kovinska barva; -glas, *n.* stekleno loščilo; -haus, *n.* -hütte, *f.* plavež, plavž, topívnica, raztapljávnica; -herd, *m.* talíšče; -kunſt, *f.* plavstvo, topivstvo; -ofen, *m.* plavež, plavž, topivna peč *f.*; -tiegel, *m.* topilnik, topilni lonec; -werf, *n.* topílnica pretapljávnica.

Schmer, *n.* mast *f.*, salo, tolšča; (Wagen-) kolomáz *f.*; -bauch, *m.* trebušnik, trebušnjak; -gel, *m.* gla-

dilni od. likavni kamen; -händler, m. salar; -le, f. smerkež.

Schmerz, m. bolečina, bolést f., bol f. u. m.; žal, žalost; (des Gemüthes) britkóst, britkoba, toga, tuga, žalost; -en, v. a. boleti, trápiti, peči (pečem), žal biti (sem), cvéliti; -engeld, n. plačilo za prestane bolečine; -enstillend, a. bolotažen; -haft, a. bolen, bolesten; (betrübt) žálosten, britek: -e Krankheit, huda bolezen; -lich s. Schmerzhaft; -los, a. brez bolečin, brezbolesten; -voll, a. poln bolečin; prežálosten.

Schmetterling, m. metúlj, metílj, motovilec; fig. nestanovitnež, metúlj; -s- a. metuljev; -artig, a metuljast.

Schmettern, v. n. hrúščati (ím), hrumeti, šklefetati (ám u. ečem), tréskati: zahrúščati, zašklefetati; (v. d. Trompete) búčati (ím), doneti: zabúčati, zadoneti; (v. Vogel) žvergoleti, žvergolévati, gostoleti, gostolévati, žgoleti; -d, a. hrumen, hrumeč.

Schmied, m. kováč; -s- a. kovaški; -bar, a. koven, kovalen, kovaven; -e, f. kováčnica; -amboß, m. nakovalo, naklo, nakov; -arbeit, f. kovaško delo; -handwerk, n. kovaštvo; -emeister, m. kovaški mojster; -en, v. a. kovati (kujem); Verse -, pesmáriti; fig. plesti (pletem), snovati (snujem), naklépati; -eisen, m. okújine pl.; -ezange, f. kovaške klešče pl.; -in, f. kovačica; -junge, m. kovaški učenec.

Schmieg=e, f. kljuka, ogelnica; -en, v. a. ukloniti, upogniti + uklánjati, upogíbati (bljem); sich -, v. r. viti se (vijem), oviják se, oklépati se, oprijémati se; fig. ravnati po kogar volji; -sam, a. vitek, gibek, ugibčen, gibčen, voljen; s. Nachgiebig.

Schmiele, f. pahovka, óstrica.

Schmier=alien, pl. čečkarija, čerčkarija; podkupnina; -arzt, m. mazáč, mazár; -bauch s. Schmerbauch; -büchse, f. posoda za kolomáz, kolomáznica; -e, f. maža, mazilo, mazivo; (Wagen-) kolomáz f.; -en, v. a. mázati (mažem), mazíliti, mazáriti: namázati, pomázati; (schlecht schreiben) čečkati, pačkati, kacati, cokati; -er, m. mazavec, mazáč; -ei, f. mazarija, čečkarija; -händler, m. kolomazar; -ig, a. masten, mazljiv, umazan; -käse s. Quark; -mittel, n. mazivo; -salbe, f. maža, mazilo.

Schmink=büchse, f. lepotíčnica; -e, f. rumenilo, lepotilo, lepotičje, lepšava; -en, v. a. lepotiti, lepotíčiti; -erei, f. lepotičje, lepotija.

Schmirgel s. Schmergel; -n, v. n. žareti, žerčeti, žaltoveti.

Schmiß, m. šverk, šverkljej, mahljej; lučáj.

Schmitz, m. šverk, šlenek, kerc: einen - geben, švérkniti, šleniti, kérciti; -e, f. pokavnik; -en, v. a.

švèrkati, švèrkniti, šleniti, kèrcniti.

Schmoll=e, *f.* sredica; -en, *v. n.* kújati se, gnjévati se: skújati se, zgnjévati se; -er, *m.* kujavec, gnjévavec; -ig, *a.* kujav, gnjevav.

Schmor=braten, *m.* dúšeno meso; -en, *v. a.* páriti, čmážiti: opáriti, očmážiti; *v. n.* páriti se.

Schmuck, *a.* berhek, zal, čeden, krasen; – *m.* kras, lišp, kinč, lepotija, lepotina, lepotičje, lepava, gizda, okrasje, okrasa; (Schmuckſache) dragotina, lepotina.

Schmücken, *v. a.* krasiti, lepotiti, lepotičiti, lišpati, lépšati, kínčati, gizdati: okrasiti, olíšpati, olepotíčiti, okínčati, nakítiti.

Schmuck=feder, *f.* pero (g. peresa); -händler, *m.* dragotinar, lepotinar; -käſtchen, *n.* skrínjica za dragotine; -kette, *f.* draga verížica; -los, *a.* pripróst, prost, neokinčan, neozaljšan; -ſache, *f.* dragotina, dragotija; -ware, *f.* -werk, *n.* lepotinje, lepava, dragotinje.

Schmudel, *m.* nesnaga; -n, *v. a.* brazdati, svinjati, cokati: obrazdati, osvinjati, zacokati.

Schmugg=elei ſ. Schleichhandel; -eln, *v. n.* s prepovédano robo kupčevati, kontrebánt nositi, potuhno kupčevati; -ler ſ. Schleichhändler.

Schmunzeln, *v. n.* múzati se, múziti se, dèrzati se: namúzniti se; -d, *a.* muzav, smehljaje se, namuznivši se.

Schmutz, *m.* nesnaga, skverna, nečistota, klabuštra: voll -, ves umazan; -ärmel, *m.* rokavec; -en, *v. a.* brazdati, skverniti: umázati (mažem), zamázati, obrazdati, oskverniti, ogerditi, pováljati; -ig, *a.* umazan, zamazan, obrazdán, gerd, skvern; (geizig) skop, skoporit; *fig.* umazan; -titel, *m.* vnanji, namestni list.

Schnabel, *m.* kljun; *dim.* kljunček, *fig.* gobec, jezik; (v. Schiffe) nos, rivec; -artig, *a.* kljunat; Schnäbelei, *f.* poljubovanje; -förmig, *a.* kljunast; -ig, *a.* kljunast; Schnäbeln ſich, *v. r.* ljubkovati; -thier, *n.* kljunáč.

Schnack, *m.* -e, *f.* gluma, góděeva burka; -e, *f.* komár; (Schlange) belouška; -enmacher, *m.* glumáč, pavliha, šaljivec; -iſch, *a.* šaljív, smešljív, burkast.

Schnall=e, *f.* kopča, kljupa, penklja, zapenec, zaponec; (Klinke) kljuka; žviplja; -en, *v. a.* kopčati, penkljati: zakopčati, zapeti (pnem), zapenkljati + zapénjati, zapínjati.

Schnalz, *m.* mlask, lusk, dlesk, pok; -en, *v. a.* lúskati, mlaskati, dléskati, pókati: lúskniti, mlásknіti, dléskniti, póknіti; -er, *m.* mláskavec, mlaskáč, lúskavec, dleskavec; ſ. Schnalz; -peitſche, *f.* pokača.

Schnapp! *int.* čap! hlast! hap! šavs!; -e, *f.* pádnica; -en, *v. n.* hlápniti, hlávstniti, šápniti, hlastniti, šávsniti, hápniti, zíniti + hlápati, hlastati, šápati, šávsati, há-

pati, (nach Luft) hliptati, zévati; *fig.* koperneti, žerčeti; -er, *m.* hlastáč, hlastavec; (Sache) prožljej; Schnäpper, *m.* puščalo, pičla; -feder, *f.* prožljej, sprožljej, prožina; -hahn s. Schnapper; -meſſer, *n.* sklepec, zaklepček, britvica, nož na zapérico; -s, *m.* žganje, žganjica, vodka; -ſack, *m.* mavha, torba; -sbruder, *m.* žganjepivec, žganjar; -sbude, *f.* žganjárnica; -ſen, *v. n.* žganje piti (pijem), žganjáriti; -strinker, *m.* žganjepivec.

Schnarch=en, *v. n.* smèrčati (ím), hèrčati (ím), dernjóhati, hèrkati, hèrliti, hrópati (pljem): zasmèrčati, zahèrčati, hèrkniti; (m. rauh. Stimme reden) rohnéti, hrápati, révsati; -end, *a.* smerčav, herkav, dernjohav, hrapav; -er, *m.* smerčavec, smerčalo, dernjóhavec, hèrkavec; =in, *f.* smerčavka.

Schnarr=e, *f.* klopotec, klopotulja, ropotača; -en, *v. n.* škrípati, (ljem), hrešćati (ím), škergútati, vèrzati: zaškripati, vèrzniti; -end, *a.* škripav, škripaje, škergutav; -er, *m.* škrípavec; -heuſchrecke, *f.* ropotulja; -werk, *n.* brundalo.

Schnatter=ei s. Plauderei; -er s. Plauderer; -n, *v. n.* gagati, ráhtati, gogotati (ám u. očem); žlobodrati, klobasati, klepetati (ám u. ečem).

Schnauben, *v. n.* u. *a.* sopíhati, pihati (am u. pišem); žerčeti, dihteti, koperneti, sápati.

Schnaufen, *v. n.* hèrkati; s. Schnauben.

Schnauz=bart, *m.* berki *pl.*, berke *pl.*, muštace *pl.*. vose *pl.*; -e, *f.* gobec, smerček; (Rüſſel) rilec, rivec, herlec; *dim.* gobček; rilček.

Schnäuz=en, *v. a.* usékniti + usekovati; (d. Licht) uterniti, otreniti, usékniti + utrínjati, usekovati; ſich -, *v. r.* usékniti se + usekovati se; -er, *m.* usekovavec, (Lichtputze) uternjalec; -tuch, *n.* usekovavni robec, usekovavnik.

Schnecke, *f.* polž; (Weibchen) pólževka; *fig.* slínovec, slinar, biba; *dim.* polžek; -n= *a.* polžji; polžev; -n, *v. n.* lezti kakor polž; -nartig, -nförmig, *a.* polžast, po pólževo zavít; -ngang, *m.* polžev hod; -nhaus, *n.* pólžnica, pólževa hiša, kopanja; -nhorn, *n.* zaviti rog; -nlee, *m.* pólžarica; (gemein. -) metelka, nemška dételja; -nlinie, *f.* zavíta čerta, zavoj; -npoſt, *f.* pólževa hoja; -nſchale s. Schneckenhaus; -nſtiege, -ntreppe, *f.* zavíte od. okrogle stopnice *pl.*; -nweg, *m.* polžev pot.

Schnee, *m.* sneg; *dim.* snežek, snežič; *fig.* belín; (gefror. Schneeoberfläche) sren; srež; -= *a.* snežni; -ammer, *m.* sternad; -ball, *m.* kozja pogáčica; -bahn, *f.* tir; (für Fußgeher) gaz *f.*; -ball, *m.* snežna kepa, snežena kepa: -en werfen, képati se; (Baum) kozja pogáčica; -bedeckt, *a.* s snegom pokrít, zasnežen; -berg, *m.* snežník, snežna gora; -blume, *f.* snežnica; -decke, *f.* snežna odeja, sren, srež; -fall, *m.* sneg,

zamet; -feld, *n.* snežišče; -finf f. Bergfink; -flocke, *f.* snežnica, snežinka, snežni kosmič, sneženа plahtica; omráznica; -frei, *a.* kopen: -e Stelle, kopnica, prekopnja; -gans, *f.* snežna gos *f.*; -gefilde, *n.* snežina, snežišče; -geſtöber, *n.* metež, metenje, medenje, metavica, metelica, vertuna; -glöckchen, *n.* zvonček, dremavka, trúterica, šebojka; -gränze f. Schneelinie; -haſe, *m.* beli zajec; -haarig, *a.* belolás, belolasat; -haufen, *m.* kup snega, zamet; (d. v. Dache herabgefall.) ogrébovnik; -huhn, *n.* bela jerebica; -icht, *a.* snegast; -ig, *a.* snežen, sneženat; -käfer, *m.* snežica; -kruſte, *f.* sren, srenj, srenec, skrapa; -lavine, *f.* plaz; -linie, *f.* osnežje, snežna čerta, lóčnica véčnega snega; -los, *a.* kopen, tal: -e Stelle, kopnica, prekopnja; -luft, *f.* snežna sapa; -mann, *m.* snežák, sneženi možicelj (g. eljna); -meiſe, *f.* plázica, snežica; -milch, *f.* sneg; -pflug, *m.* oralo za sneg; -reich, *a.* snežnat; -rinde f. Schneekruſte; -ſchichte, *f.* plast oder lega snega; -ſchuh, *m.* kerplja, karpa; -ſchmelz, *f.* kopnenje; -waſſer, *n.* snéžnica; -weiß, *a.* bel kakor sneg, snežnobél; -wetter, *n.* snežno vreme (g. -ena); -wolke, *f.* snežni oblak, siver.

Schneid=bar, *a.* rezljiv, rezaven; -e, *f.* réz, ostrina, ostrica, ostrota; osten; -ebank, *f.* rezilni stol, rezivnik, rezilnik, kobila; -eiſen, *n.* rezilo, rezalo; -eln, *v. a.* kléstiti: oklésti, obsékati + obsekovati; -emeſſer, *n.* rezni nož, rezák, orežnik; -emühle, *f.* žaga; -en, *v. a.* rézati (režem): urézati, odrézati, uteti (tnem); (m. d. Sichel) žeti (žanjem, ženjem): požeti; (m. d. Senſe) seči (sečem), kositi: poseči, pokositi; (m. d. Schere) striči (strižem): odstriči; (m. d. Art) sékati: odsékati, usékati; (m. d. Raſiermeſſer) briti (brijem): obriti; (Brot) rézati (režem), krájati: urézati; (Feder) urézati + urezovati; (Thiere) kopiti, skópiti; (m. ſchlechtem Meſſer) škrtati; Geſichter-, páčiti se; *v. n.* rézati (režem), grizti; -end, *a.* rezóč, rezéč; grizéč: -er Wind, presejan veter, veter brije.

Schneider, *m.* šivár, krojáč, krajáč, žnidar; (überhaupt) rezavec, rezec; -=*a.* šivarski, krojaški; -ei, *f.* šivarstvo, krojaštvo, šivarija; -geſelle, *m.* šivarski od. krojaški pomagavec; -in, *f.* šivarica, krojačica žnídarica; (überhaupt) rezavka; f. Nähterin; -n, *v. n.* šivári, krojáčiti, žnidáriti; -werkſtätte, *f.* šivárnica, krojáčnica.

Schneid=ewerkzeug, *n.* rezilo, rezalo; -ezahn, *m.* prednji zob; -ig, *a.* rezen, oster, britek, brušen, nabrušen.

Schneien, *v. i.* sneg gre, sneži, sneg pada od. naletuje; (anhaltend) snežuje.

Schnell, *a.* nagel, hiter, uren, berzen, berz, ročen, jadern; *ad.* naglo, hitro, urno, berž, gredóč; -e, *f.*

náglica, naglost, hitrost, urnost, ročnost ꝛc.; -en, *v. a.* bèrceniti, bèrkniti, bèrsniti; štèrkniti, hititi + bèrcati, bèrskati; štèrkati, hítati; *v. n.* švígniti, púhniti, odskočiti, odleteti + švígati, púhati, odskakovati; (m. d. Finger) lúskniti + lúskati, pókati; -er, *m.* bersk, berkljej, bercljej; (am Gewehr) jeziček; -fahrer, *m.* berzovóz; -fließend, *a.* berzotók, bister; -füßig, *a.* berzonóg, hitrih nog, isker; -gläubig, *a.* lahkoveren; -igkeit, *f.* naglost, hitrost, urnost, berzost; -läufer, *m.* tekavec, berzoték, tekún; -post, *f.* hitra pošta, berzovóz; -ritt, *m.* nagla ježa; -schiff, *n.* berzica; -schreibekunst, *f.* berzopís, hitropís, naglopís; -schreiber, *m.* berzopisec, hitropisec, naglopisec; -schrift s. Schnellschreibekunst; -schritt, *m.* nagli korak; -sieder, *m.* berzovár; -wage, *f.* vaga na štedér, prezmenica; -zug, *m.* berzovlák.

Schnepfe, *f.* sluka, kurnprat, kljunáč; -n= *a.* slučji, kúrnpratov od. kljunačev; -ndreck, *m.* slučjek, kljunáčevo blato; -njagd, *f.* lov na sluke od. kúrnprate.

Schneppe, *f.* čop, cip, kljun; (an d. Kanne) nos, gerlo.

Schnickschnack, *m.* klepetanje, blebetanje, burke *pl.*

Schnipp=chen, *n.* berc, bercljej; lusk, dlesk; -isch, *a.* jezičen, jezikav, besedljív.

Schnitt, *m.* rez, preréz, prereza, režnja; (Einschnitt) rez, *f.* reza, vrez; (in d. Weinbergen) rezitev, rezatev, obrezovanje; (auf d. Felde) žetev, žetva, žétvina; (Gewinn) dobiček; (Zuschnitt) kroj; (am Buche) obreza, rob; (Brot ꝛc.) urézek, ukrojek; urézanica; (Muster) kolomér; -e, *f.* odrezan kos, urézanec, urézanica; (Obst) kerhelj, kerhljič; -er, *m.* ženjec, ževec, žnjec; =fest, *n.* dožétvina, dožétnica, dožetki *pl.*; (d. Brot) požetnjak, dožetnjak, požetnik; =in, *f.* ženjica, žanjica, ževka; =lohn, *m.* žetnina; =mahl, *n.* dožétnica, požínjka; -fläche, *f.* odrezna plošča; -handel, *m.* kupčija s krojnim blagom; kupčija na drobno od. na vatel; -handlung, *f.* prodajálnica krójnega blaga; -hobel, *m.* obrezivnik; -holz, *n.* rezje, rožje; -lauch, *m.* drobnják; -ling, m. reznica; cep, cepika, cepič; -messer, *n.* rezivnik, rezilnik; -öffnung, *f.* preréz, prerezek, razrezek; -ware, *f.* krojno blago; láketno blago; -wunde, *f.* uréza, urezek; -zeit, *f.* žetev, žetva; -zwiebel s. Schnittlauch.

Schnitz, *m.* kosček, kosec; (Apfel-) kerhelj, kerhljič; -arbeit, *f.* rezba; rezbarsko delo; -bank, *f.* rezívnica, rezivni stol; -el, *n.* odrezek, odrezljej; -eln, *v. a.* rezljati, škertljati, škercljati, škèrtati: izrezljati, izškertljati; -er, *m.* rezbár, podoborezec; (Fehlg.) pomota, pomotek, pogrešek, hiba, blod; =ei, *f.* rezbarija, rezbarstvo; =in, *f.* rezbarica;

-kunſt, *f.* rezbarstvo; -ler, *m.* rezljavec, škertljavec; -werk, *n.* rezbarsko delo, rezbarski izdelek, izrezljina.

Schnöd=e, *a.* merzek, ogaven, oduren; zaničljiv; (eitel) ničev, ničemuren, nečimern; -igkeit, *f.* ogavnost, odurnost; nečimernost ꝛc.

Schnörkel, *m.* zavoj, zavojek, prepletek, zavitina, rezlina; -n, *v. a.* rezljati, zavojke délati.

Schnüff=eln, *v. a.* vóhati, njúšiti; (durch d. Naſe reden) hohnjati, nosljati; -ler, *m.* vohún; hohnjáč.

Schnupf=en, *m.* nahod, pošast *f.*; kih, kihavica; -en, *v. a.* nosljati, šnófati; -er, *m.* šnófavec; -tabak, *m.* drobni tobák, šnópovec; -tuch, *n.* rokavčič, robec za nos.

Schnupp=e, *f.* otrinek, otrinjek, utrinek, dogorek, ogorek; -ern, *v. a.* njúšiti, vóhati.

Schnur, *f.* motvóz *f.*, motóz *f.*, vervica, vrvca, prevoza, žnura; zaderguza, zadergúljica.

Schnür=band, *n.* trak; -bruſt, *f.* žnórovka, modrec na zaderguzo; -en, *v. a.* zadèrgniti, zatègniti, zadèrhniti, zadergúzniti *pf.*; (anreihen) nizati, nízgati: nanizati; *fig.* plehtáriti, gúliti, skubsti: oplehtáriti, opeháriti, ogúliti, oskubsti; **Schnurgerade**, *a.* raven, poversten; -hacken, *m.* kljuka, kopča; -leib ſ. Schnürbruſt; -lein, *n.* vervca, vervica; -mieder ſ. Schnürbruſt; -nadel, *n.* ozobec.

Schnurr=bart, *m.* berki *pl.* berke *pl.*, muštače *pl.*, mustače *pl.*, vose *pl.*; -e, *f.* volk, bèrnklica, bèrklica; (Anekdote) smêšnica, kratkočásnica; -en, *v. n.* brenčati (ím), berčeti, bèrčati (ím), vèrčati (ím), berndati; (v. Thieren) réncati (ím), gosti (godem), godernjati; -end, *a.* brenčav; godernjav; **Schnürriemen**, *m.* jermen, jermenec, remen; -ig, *a.* šaljív, smešen; =keit, *f.* smešnost, šaljivost.

Schnür=ſchuh, *m.* opanka, mestva; -ſtiefel, *m.* čížma; **Schnurſtracks**, *ad.* na ravnost, ravno, premo.

Schober, *m.* kopa; (Garbe) stavek, kopanec; verščáj, veršáj; (Heuhaufe) kup, kopica, stog, lonica; -n, *v. a.* stávkati, v kopice dévati, v kupe ravnati; -ſtock, *m.* ostèrv *f.*, osterva, stožnica.

Schock, *m.* kopa; kup; veršelo, kerdelo, trop; -getraide, *n.* žito v stavkih; -holz, *n.* veje, véjevje, verhovina.

Schoder ſ. **Schotter**; -fels, *m.* la-

Schofel, *m.* odbirek, izveržek; -ig, *a.* beden, kukaven, reven, slab; -ware, *f.* slaba roba.

Schokolade, *f.* šokolada, čokolada,

Scholaſter, *m.* školast, šolnikár; -aſtiſch, *a.* školástičen; -iaſt, *m.* razlagavec starih bukev; -ien, *pl.* pristavki *pl.*, dostavki *pl.*, opombe *pl.*

Scholle, *f.* gruda, gruča, kepa, gleba: heimiſche –, domača zemlja; (Eis–) ledena plošča; (am Acker) kepa, odorek; -ig, *a.* grudat, kepat.

Schöllkraut, *n.* (Chelidonium majus) kervavi mleček.

Schon, *ad.* že, vže, uže, vre.

Schön, *a.* lep, zal, krasen, berhek, líčen; (v. d. Stimme) prijeten: -thun, bóžati, laskati, prilizovati se; dobríkati se; -ängig, *a.* lepoók; -blätterig, *a.* lepolíst; -druck, *m.* natis na lice od. na pervo stran; -e, *n.* lepota, krasota; *f.* krasotica, lepotica, krasavica.

Schön=en, *v. a.* várovati, glédati na kaj; (nachsehen) prizanesti, zanesti + prizanášati, zanášati (komu); =d, *a.* prizanesen, prizanesljiv, prizanašljiv; -er, *m.* varovavec; prizanašavec.

Schön=färber, *m.* lepobarvar, barvar na lepo od. svetlo; =ei, *f.* bárvanje na lepo od. svetlo; -gefühl, *n.* čut za lepoto, krasočút, lepočutje; -geist, *m.* lepodušec; =ig, a. lepodušen; -heit, *f.* lepota, krasota, berhkota, zalost, ličnost; =mittel, *n.* lepotilo. lepšalo; =sinn s. Schöngefühl; =swasser, *n.* lepotična voda; -schreibebuch, *n.* lepopisne búkvice *pl.*; -schreibekunst, *f.* lepopisje, krasopisje; -schreiber, *m.* lepopisec, krasopisec; -seite, *f.* lice, lična stran *f.*; -stens, *ad.* prav lepo; -thuer, *m.* prilizovavec, dobríkavec; =ei, *f.* prilizovanje, laskanje,

Schonung, *f.* varovanje; prizanašba, zanašba, prizanesljivost; ohne -, nemilo; -fläche, *f.* zareji prihranjen kraj; -slos, *ad.* brez usmiljenja od. prizanašbe; nemilo, neusmiljeno.

Schön=wangig, *a.* lepoličen; -wissenschaftlich, *a.* krasosloven, leposloven, lepoznanski.

Schooß, *m.* krilo, lono, naročje, naročáj naroč *f.*, kolena *pl.*: im - d. Familie, med svójimi; in Abrahams -, v kertovo deželo; im - der Erde, v zemlji, v krilu od. v nedru zemlje; -hund, *m.* nakolenčič, kužek; -tind, *n.* ljubček, ljubljenec, ljubljenček, milček, serček, skutnik.

Schopf, *m.* kopa, čop, kupma, kukma, šop; *dim.* kópica, čopek; (d. Baum.) verh, verhól; -artig, *a.* kopast, čopast.

Schöpf=brunnen s. Brunnen; -eimer, *m.* vedro; korec, kalalo; -en, *v. a.* čerpati, črepati (pljem), kálati, pláviti: počrepati, izčerpati, zajeti (zajmem): zajémati, pozajémati; Athem -, dihati, sopsti; Muth -, serce si storiti, osrčiti se; frische Luft -, čisti zrak vživati; Urtheil -, skleniti, razsóditi, sklep storiti + sklépati, razsójati, razsojevati; (schaffen) tvóriti, storiti; stváriti + stvárjati; -er, *m.* zajemavec, črepavec, kalar; (Erschaffer) stvarnik, stvaritelj; (Urheber) začetnik, ustanovnik; (Werkzeug) zajemavček, korec; kalalo, plávnica; =hand, *f.* stvárnikova roka; =in, *f.* zajemavka, črepavka; začétnica, ustanóvnica; =isch, *a.* tvoren, stvaren, stvarjaven, stvar-

ljiv; =kraft, *f.* stvarnost, tvorivost, stvarljivost; -gefäß, -geſchirr, *n.* črepalo, čerpalo, kalalo; -gelte, *f.* korec, káblica, golida; Schopfhenne, *f.* čopa, čopka, čópasta kokoš *f.*; -löffel, *m.* zajemálnica, zajemavna žlica; -rad, *n.* kolo s korci, samotežno kolo (g. kolesa); -ſchaufel, *f.* plávnica; -ung, *f.* stvaritev; stvarstvo, stvarí *pl. f.*: vor d.-des Urtheils, predno se izreče sodba; (poet.) umotvor; = ſgeſchichte, *f.* zgodovina od stvarjenja sveta.

Schöppe, *m.* sodnji prisednik, priseżni mož.

Schopp-en, *m.* kolnica, kolárnica, klanica; (Weines) polič; bokál; -en *f.* Stopfen.

Schöps, *m.* skopec, bravec, koštrún; *fig.* cepec, bedák; -en = *a.* skopčev, koštrunov; =braten, *m.* skópčeva od. koštrúnova pečenka, pečena skopčevina; =fleiſch, *n.* bravina, skopčevina, koštrúnovo meso.

Schorf, *m.* hrasta, krasta, škorljúp, skrapa; -ig, *a.* hrastav, krastav.

Schornſtein, *m.* dimnik; -feger, *m.* stergár, dimnikár; = *a.* stergarski, dimnikarski.

Schoß, *m.* odraslek, odraslik, odrastlek, pogánjek, mladika, mladica; rozga; *f.* Erdgeſchoß; -en, *v. n.* pogánjati, steblati; Schößling *f.* Schoß; -rebe, *f.* rozga, mladica; -reis *f.* Schoß.

Schote, *f.* lusk, luska, luščina, strok, kozulja; *dim.* lušček, stroček; *coll.* stročje: -nhabend, stročnat; -nartig, *a.* luskast, strokast; -nerbſen, *pl.* grah v stročji; -nklee, *m.* turška dételja; -npflanze, *f.* lúsknica; Schottig, *a.* lusknat, luskat, stročnat, strokat.

Schott-en, *m.* skuta, sir; sirotka, siratka; -er, *m.* prod, prodec, grušec, žlota, brebír; =ig, *a.* prodnat, prodovít, žloten; =n, *v. a.* z gruščem posuti (spem) + posipati; žloto na cesto navoziti + navážati.

Schraffier-en, *v. a.* križem škêrtati od. rísati, šrafírati; -ung, *f.* rísanje s peresom.

Schräg, *a.* poprečen, poševen, kriv; *ad.* prek, poprek, na šev, po ševi, na pošev, s šujco; -e, -heit, *f.* poprečnost, poševnost.

Schramm-e, *f.* praska, proga, brazgotina; -en, *v. a.* prásniti, oprásniti + práskati; -ig, *a.* progav, brazgotinast.

Schrank, *m.* omár, omara, omarič, skrinja, -e, *f.* pregraja, pregrada, zagraja; (Gränze) meja; (Zoll-) závora, šranga; Schränken, *v. n.* šemótati, švépati *s.* Einſchränken; -enlos, *a.* neomejen, brezmejen, neograjen; =igkeit, brezmejnost, neoméjenost; -ſchlüſſel, *m.* omarni ključ.

Schraub-e, *f.* vertelo, vretenica, vit *f.*, viják, šravb; -en, *v. a.* viti (vijem), šrávbati: priviti, pri-

šrávbati+privíjati; -en, =šravbni; =bohrer, *m.* sveder za vijake, šravbnik; =förmig, *a.* vertelast, vreteničast; =gang, *m.* zavoj; = mutter, *f.* baba, vretenična mática; =zieher, *m.* dleto; -ſtock, *m.* primaž, precép z vitjo.

Schreck, *m.* poč, razpoka, razporek; ſ. Schrecken; -bar, *a.* strašen; -bild, *n.* strašilo, strah, plašilo; -en, *m.* strah, strahota, bojazen; groza, zona, prepast: in - gerathen, prestrášiti se, ustrášiti se, strah me je spreletel, opadel ob. prevzél; in - ſetzen, prestrášiti, ostrášiti, v strah pripráviti, strah komu nagnati (ženem) *pf.*; -en, *v. a.* strášiti, plašiti, strah komu delati, strahljati: prestrášiti, splašiti, preplašiti, strah komu nagnati (ženem), ſich -, *v. r.* strah biti (sem), plašiti se; =sbild ſ. Schreckenbild; =sherrſchaft, *f.* grozavlada; =smann, *m.* grozovitnež, trinog; = ſmacht, *f.* strašna, grozna ob. grozepolna noč; =sort, *m.* strašno mesto, strašni kraj; =stag, *m.* strašni dan, dan groze ob. trepeta; =svoll, *a.* prestrašen, pregrozen; =swort, *n.* strašna ob. grozna beseda; -haft, *a.* strašen, strahoben, strahoten; (ſcheu) strašljív, plašen, plašljív, bojéč; -lich, *a.* strašen, strahoben, strahoten, strahovit, strašanski, grozen, grozovít; *ad.* strašno, rameno, grozno; =keit, *f.* strašnost, strahovitost, grozovitost; -ling, *m.* strašljivec, plašljivec; -niš, *n.* strahoba, strahota; -ſchuſs, *m.* strel za strah, prazni strel; *fig.* prazni strah.

Schrei, *m.* krik, klik, vsklik, vrisk, krič: einen - thun, kríkniti, zakríčati (im), vsklíkniti.

Schreib-, *a.* pisalni, pisavni; pisni, pisatni, písarski; -art, *f.* pisava, písanje; -bedarf, *m.* pisarske potrébščine *pl.*; -buch, *n.* pisne bukve *pl.*, pismarica; -e- ſ. Schreib-; -egebühr, *f.* pisnina, pisarina; -ekunſt, *f.* písanje, lepopisje, umetno písanje; -emeiſter, *m.* učitelj v písanji; -en, *v. a.* písati (pišem), pisévati, pisévati: zapísati + zapisovati: Antwort -, odpísati + odpisovati; (ſchlecht) pačkati, čečkati, slabo písati; er ſchreibt ſich, piše se, pišejo ga za -; (ein Werk) spísati + spisovati; -en, *n.* písanje, pís, pisatev; (Schrift) pismo; (Zuſchrift) dopis; -epult, *m.* pisalnik, pisalni podstavec ob. naslonják; -er, *m.* pisavec, pisatelj, pisec; (ſeiner Beſchäftigung nach) písar; =ei, *f.* pisarija, písanje; =in, *f.* pisáteljica, pisavka; pisarica; = lohn, *m.* pisarina; -ekucht, *f.* pisavost; -feder, *f.* pisno ob. pisatno pero (g. peresa); -fehler, *m.* pisna pomota, pogrešek v písanji; -gebühr, *f.* pisnina, pisarina; prepisnina; -geſchäft, *n.* pisarsko delo; -geräthe, *n.* pisalna priprava, pisivo; -griffel, *m.* pisalo, pisilo; -kunde, -kunſt, *f.* pisarska umetnost, pisavstvo, lepopisnost, lepopisje;

-maſchiene, *f.* samopisni stroj, samopísnica; -materialien, *pl.* pisarske potrébščine *pl.*; -meſſer ſ. Federmeſſer; -papier, *n.* pisni od. pisalni papír; -pult, *n.* pisalnik, podstavec; -ſchule, *f.* učílnica za písanje; -ſchüler, *m.* učenec, ki se pisati učí; -ſelig, *a.* radopisen; -ſtube, pisálnica; pisárnica; -tafel, *f.* pisna déščica, písnica; -tiſch, *m.* pisna ober pisalna miza; -übung, *f.* vaja v písanji; -ung, *f.* písanje, pisatev; pisava; -unterricht, *m.* podúk v písanji; -weiſe, *f.* pisava; -widrig, *a.* nepravilen; -zeug, *n.* pisivo, pisalo; -zimmer, *n.* pisálnica.

Schreien, *v. n.* vpiti (pijem), kričati (ím), kríkati: zavpiti, zakričati, zakríkniti, vsklíkniti, glas zagnati (ženem); (aus vollem Halſe), dreti se (derem); vékati; (vom Kukuk) kúkati, kokúcati; (v. der Eule) skovíkati, skovíhati; (von Raben) krókati, krákati; (von d. Elſter) regetati (gečem); (von d. Henne) kokodákati, ráhtati, jájskati; (wie ein Kind) vréščati (ím), dreti se (derem), vékati; -en, *n.* vpitje, kríč; -end, *a.* vpijóč, kričéč; *ad.* kričé; (v. Farben) prežív; -er, -hals, -maul, *m.* kričáj, kričavec, vpiját.

Schrein, *m.* skrinja, škrinja; *dim.* skrínjica; -er, *m.* skrinjár, mizár; =-*a.* skrinjarski, mizarski.

Schreiten, *v. n.* stópati, korákati, koráčiti; (verächtl.) koracáti, krévsati; zum Werke -, dela se lotiti od. se poprijeti (primem), delo pričeti (čnem) + pričénjati, dela se poprijémati.

Schrift, *f.* pismo, spís, spisek, písanje; (Aufſatz) sestavek, spis, spisek; (v. Schreiben) pis, písanje; (Lettern) pismena *pl.*, pismenke od. čerke *pl.*; = *a.* pisovni, spisovni, pismén; -entum, *n.* písemstvo, pismenstvo; -führer, *m.* zapisovavec, peresnik, perovodja; -gelehrte, *m.* pismár, pismoúk, pismoznanec; -gießer, *m.* čerkolijec, čerkolivec; =ei, *f.* čerkolívnica; -halter, *m.* pismoderžec; -faſten, *m.* pismovnják; -lich, *a.* pismén, pisoven, pisan; -mäßig, *ad.* po sv. pismu; -ſatz ſ. Satz; -ſchneider, *m.* čerkorezec; -ſchrank, *m.* omár za pisma; -ſetzer, *m.* čerkostavec, stavec; -ſprache, *f.* pismeni od. knjížni jezik; -ſtelle, *f.* rek iz sv. pisma; -ſteller, *m.* pisavec, spisovavec, pisatelj, spisovatelj; =ei, *f.* pisavstvo, pisarija: ſich mit - befaſſen, pisáriti; =in, *f.* pisavka, pisáteljica; =iſch, *a.* pisavski, spisovavski, pisáteljski; -ſtück, *n.* spis, spisek; -verfälſchung, *f.* ponareja písem; -wechſel, *m.* dopisovanje, dopisávanje, dopisava; -zeichen, *n.* pisme (g. pismena), čerka, pismenka, písnica; -zug, *m.* potég od. poteza v písanji.

Schrillen, *v. n.* čvèrčati (ím), čèrčati (ím), škripati (pljem).

Schritt, *m.* stopinja, stopnja, stopáj, stop, korak, korač, kóračaj: im -, v stop, na mali korak; (Gang)

hoja, hod; - für -, korákoma, zlágoma, malo po malo, cika coka; kleine -e machen, koracati, drobneti; mit schnellem - kommen, prispešiti, priteči; -mäßig, *ad.* korákoma, zlágoma, malo po malo; -messer, *m.* stopomér; -weise, *ad.* korákoma, stópoma, po stopinjah, od stopinje do stopinje; -weite *f.* koraca.

Schroff, *a.* oster, osoren; (steil) sterm, stermen, stermenit, prepaden; -e, -heit, *f.* ostrost, osornost; stermina, stermota, stermec.

Schröpf=e, *f.* podkošnja, podžetva; -en, *v. a.* kupice od. rogove komu stáviti; (Getraide) podžeti (žanjem, ženjem), podkositi + podžinjati; *fig.* plehtáriti, peháriti: oplehtáriti, goljufati ꝛc.; -en, *n.* púščanje s kupicami od. rogovi; -kopf, *m.* kupica, rog, rožič; -zeug, *n.* priprava za stávljenje kupic.

Schrot, *n.* u. *m.* drobni svinec, šprih, brok, svinčena zerna *pl.*, sékanci *pl.*; (abgeschnitt. Theil) odrezek, urezek, kos, (Tuchende) konci *pl.*, krájevina; (Baumstamm) porobek, hlod, čok, kerl; -art, *f.* kládnica, robévnica; -beutel, *m.* meh za svinčena zerna; -büchse, *f.* rísanica za drobni svinec, brokovnica; -eisen, *n.* nastavec; krivec; -en, *v. a.* drobiti: razdrobiti; Schröter, *m.* rogáč; (Person) sekáč; -hobel, *m.* kosmáč, skobelj; -käfer, *m.* rogáč; -mehl, *n.* debelo mleta moka, debela moka; -mühle, *f.* mlin za debelo moko; -säge, *f.* košnica; robídnica; -wage, *f.* lvelj, nevelj; -zahn, *m.* sprednji zob.

Schrumpf, *m.* skerčba, skerčitev; (durch Eintrockn.) usušek; (Runzel) gerba, gúbanica, guba; -en, *v. n.* kèrčiti, merščiti se: skèrčiti se, zmerščiti se, (v. d. Haut) gèrbiti se, gúbati se, gubáničiti se: zgèrbiti, nagèrbiti, zgubáničiti se; -ig, *a.* skerčen; zgerbljen, nagerbljen, zgubančen, v gube zbran.

Schrund=e, *f.* razpoka, razpoklina, razsedlina, razporka, reža; -en, *v. n.* razpóčiti, razpókati se, razsesti se (sedem) + razpokovati se; -ig, *a.* razpokel, opokel, razpokan, regnjen.

Schuh, *m.* potísek, porív; (der Kugel) toč, vergljej, zagòn; (des Brotes) vsaja, vsájenje; (Fortschaffung) gnanje; -er, *m.* zatik; -fach f. Schublade; -fenster, *n.* zatikavno okno; -farren, *m.* samokólnica, tačka, vlak; (mit 2 Rädern) dvokólnica, gare *pl.*; -lade, *f.* prédelnica, prédaljec, predel; (im Tische) míznica; -weise, *ad.* poganjaje.

Schüchtern, *a.* plah, plašen, plašljív, plahoten, bojéč, bojazljív, strašljív; -heit, *f.* plahota, plašnost, boječost, bojazljivost.

Schuft, *m.* gerdobín, malovrednež, malopridnež, capín; -ig, *a.* beraški, capinski.

Schuh, *m.* črevelj, čevelj, bota, postol, šolenj; opanek, škerpét; (hölzern) coklja, cokla; *dim.* črevelje, črévelječek; -absatz, *m.* opét-

nica, opetek, peta; -ahle, *f.* šilo; -band, *n.* remen, remenec; -braht, *m.* dreta, dretev, derm; -eisen, *pl.* dereze *pl.*, zarezepl.; -en f. Beschuhen; -fetzen, *m.* onožek; -fleck, *m.* županec, kerpa, škerpel; -flicker, *m.* kerpár, kerpucar; -macher, *m.* črevljár, čevljár; =in, *f.* črevljarica; = handwerk, *n.* črevljarstvo; -markt, *m.* črevljarski terg; -maß, *n.* črevljarska mera; -nagel, *m.* žrebelj; -riemen, *m.* remen, remenec; -schmier, *f.* črevljársko voščilo; -schwärze, *f.* černilo; -sohle, *f.* podplat; -wachs, *n.* -wichse, *f.* voščilo; -werk, *n.* obuvalo, obutel *f.* obutalo.

Schul-, *a.* šolski; -amt, *n.* učiteljska služba, šolska služba, učiteljstvo, šolnikarstvo; -angelegenheit, *f.* šolska zadeva; -anstalt, *f.* učilišče, šolski zavod, šola; -arbeit, *f.* šolsko delo; -aufseher, *m.* šolski ogleda od. ogledník, šolski nadzornik; -aufsicht, *f.* šolsko nadgledstvo od. nadzorništvo; šolska nadglednija; -bildung, *f.* šolski podúk, šolska omika; -buch, *n.* šolska knjiga, šolske bukve *pl.*; -bücherverschleiß, *m.* prodaja od. prodajálnica šolskih bukev.

Schuld, *f.* dolg; (Schuldigkeit) dolžnost; (Unrecht) krivica, krivnja; (Ursache) vzrok: in -en gerathen, zadolžiti se, v dolge zabresti (bredem); wer hat die -, kdo je kriv; sich zu -en kommen lassen, zagrešiti se, okriviti se, pregrešiti se; -*a.* kriv; -befleckt, *a.* kriv; -betrag, *m.* dolg, dolžni znesek; -bewußt, *a.* svest si kake krivice, v zavesti krivnje; -brief, *m.* dolžni list; -bürge, *m.* porok.

Schulden, *v. n* dolžen biti (sem), dolgovati; -arrest, *m.* zapor zavoljo dolgov; -frei, *a.* brez dolga: - machen, razdolžiti, dolgov iznébiti *pl.*; -last, *f.* breme dolgov, zadólženost; -masse, *f.* skupni znesek dolgov; -tilgungsfond, *m.* razdolžni zalog; -tilgungskasse, *f.* razdolžna denárnica; -wesen, *n.* zadeve zastran dolgov *pl.*

Schuld-forderung, *f.* tirjava, terjava, tirjatev, dolg pri kom; -frei, *a.* nekriv, nedolžen; -gefängnis s. Schuldenarrest.

Schul-diener, *m.* šolski sluga od. služabnik; -dienst, *m.* šolska oder učiteljska služba.

Schuld-ig, *a.* dolžen: - sein, dolžen biti (sem), dolgovati; (verbunden) zavezan, obvezan; du bist mir schuldig zu gehorchen, ti mi imáš ubogati, ti imáš dolžnost ɔc.; (eines Vergehens) kriv: sich - machen, zagrešiti se, okriviti se, krivega se storiti; des Todes - sein, smerti zapasti (padem); =e, *m.* dolžník; (d. Beschuldigte) obdólženec; krivec; =keit, *f.* dolžnost; -klage, *f.* tožba za dolg; -los, *a.* nedolžen, nekriv; *ad.* po nedolžnem; =igkeit, *f.* nedolžnost; -mäßig, *a.* po dolžnosti; kar komu gre; -ner, *m.* dolžník; =in, *f.* dolžnica; -post, *m.* dolg; -schein, *m.* dolžno pismo,

dolžni list; -verschreibung, *f.* dolžni zapis.

Schul=e, *f.* šola, učilnica, škola; (Anstalt) učilišče: hohe -, vseučilišče, visoke šole *pl.*; -en, *v. a.* učiti, váditi, úriti, šólati.

Schüler, *m.* učenec, šolar, šolec; (Student) dijak; *dim.* učenček, šólarček; -haft, *a.* šólarski, dijaški; -in, *f.* učenka, šólarica.

Schul=fach, *n.* šolstvo; šolski predel; -fond, *m.* šolski zalog; -freund, *m.* šolski prijatelj od. podpornik; (Mitschüler) součenec; =in, *f.* šolska prijáteljica od. podpórnica; součenka; -fuchs, *m.* šolnik, šolnikár; -gebäude, *n.* šolsko poslopje, učilišče; -gefährte, *m.* součenec; -gehilfe, *m.* šolski pomočník; -geld, *n.* šolnina, učnina; -gerecht, *a.* po šolskih pravilih; pravilen; -gesetz, *n.* šolska postava; -haus, *n.* šolsko poslopje, šola; -inspektor, *m.* šolski nadzornik od. ogleda; -jahr, *n.* šolsko leto; -lehrer, *m.* učenik, učnik, učitelj, šolnik, šolnikár; =amt, *n.* učiteljstvo, učništvo, učiteljska služba; -mann, *m.* šolnik, učitelj; -meister s. Schullehrer; =in, *f.* učenica; učenikova žena; =n, *v. n.* obnášati se kakor učenik, mojstrovati; -ordnung, *f.* šolski red; -prüfung, *f.* šolska preskušnja; -rath, *m.* šolski svetovavec od. svétnik; (Kolleg.) šolsko svetovastvo; -rede, *f.* šolski govor; -regel, *f.* šolsko pravilo od. vodilo; -sache, *f.* šolska reč *f.*; -staub, *m.* šolski prah; -strafe, *f.* šolska kazen *f.*; -stunde, šolska ura.

Schulter, *f.* rama, rame (g. ramena); pleče, pleča *pl.*; - = *a.* plečni; -bein, *n.* plečna kost *f.*; -blatt, *n.* lopata, lopática, pleče; -blech, *n.* naramek; -bucht, *f.* medplečje; -gegend, *m.* oplečje; -ig, *a.* plečnat, plečat, ramat; -n, *v. a.* na ramo deti + dévati; schultert d. Gewehr! puško na ramo; -tuch, *n.* oglavnica; mešni naramek.

Schul=übung, *f.* šolska, vadba; -unterricht, *m.* šolski podúk; -verfassung, *f.* šolska uredba od. uravnava; -wesen, *n.* šolstvo, šolske zadeve od. reči *f. pl.*; -wissenschaft, *f.* šolsko znanstvo; -zeit, *f.* šolski od. učni čas.

Schulz=e, *m.* župan; -in, *f.* županja.

Schulzucht, *f.* šolski red in strah.

Schummeln, *v. n.* vihrati.

Schund, *m.* odertek; izveržek.

Schupf, *m.* dregljej, sunljej, potisek, potisljej.

Schupp=e, *f.* luska, luskina, lúpnica, ikra; -en, *v. a.* lúščiti, lúpiti, góliti: olúščiti, olúpiti, ogóliti; sich -, *v. r.* lúščiti se, lúpiti se; góliti se, léviti se: olúščiti se, ogóliti se, oléviti se, zléviti se; -en, = *a.* lusknat; -enförmig, *a.* luskinast, luskast; -enlos, *a.* brez lusk; -enpanzer, *m.* luskínasti oder lusknati oklép; -enreich, *a.* lusknat, luskinat; -enthier, *n.* lúskovec, luskinovec; -enwurz, *f.* lusnec; -ig, *a.* lusknat, lúskinat, z lúskami pokrit.

Schur, *f.* striža, strižba, strič *f.*; strižívo.

Schür=en, *v. a.* kúriti, rášiti, nétiti: podkúriti, podrášiti, razprétati; *fig.* podpihovati, drážiti; **-er**, *m.* kurivec; podpihovavec; **Schurf**, *m.* rudosledna jama; **Schurfbau**, *m.* iskanje rude; **-fen**, *v. a.* rudo iskati (iščem), rudo zasledovati; **-fer**, *m.* rudosledec, iskavec rude; **-fgeld**, *n.* najdnina; **-haken**, *m.* greblja, rašilo, žeželj.

Schurk=e, *m.* malopridnež, malovrednež, potepín, potepúh, slepár; **-enſtreich**, *m.* malopridno od. sleparsko djanje; **-iſch**, *a.* malopriden, potepinski, sleparski.

Schürloch, *n.* isteje *pl.*, mesteje *pl.*; žepno, žekno.

Schurren, *v. n.* presti (predem), gosti (godem).

Schur=wolle, *f.* strižna volna, **-s**, *m.* krilo; okrilje.

Schürz=e, *f.* krilo, prednik, predpasnik, opertnik, predpert, predpas; **-en**, *v. a.* podvézati (vežem), podpásati (pašem), spodrécati + podvezovati; (einen Knoten -) vozlati: zavozlati, vozel narediti, na vozel zavézati, zadèrhniti; **-er**, *m.* podpasovavec.

Schurz=fell, *n.* usnjato krilo, opregača; **-gürtel**, *m.* pas, podpašnjik, podpásica.

Schuſs, *m.* strel, hitec; sprožljej: einen - thun, streliti; blinder -, strel na prazno; (Ladung) naboj; (des Waſſers) skok, curek; (Lauf) dir, let; (Schößling) odraslek, mladika, poganjek, sporasek; (Menſch) vihravec, zaletél; **- = a.** strelni.

Schüſſel, *f.* skleda, škudela; látvica, vátlica, majolka; *dim.* sklédica, sklédičica; **-brett**, *n.* sklednik, sklednjak; polica; **-ſchrank**, *m.* omár za sklede, sklednjak.

Schuſs=fertig, *a.* gotóv od. pripravljen za strel; **-feſt**, *a.* varen pred strelom, neranljív; **-geld**, *n.* strélščina; **-gerecht**, *a.* ugoden za strel; **-linie**, *f.* strelna čerta; **-weite**, *f.* streljáj; **-wunde**, *f.* strelna rana, rana za strelom, prestrél, ostrelba.

Schuſter, *m.* črevljár, čevljár; **-=a.** črevljarski; **-ahle**, *f.* šilo; **-draht**, *m.* dreta, dretva; (Borſte) rašpa; **-garn**, *n.* preja za dreto; **-geſelle**, *m.* črevljarski pomagavec; **-handwerk**, *n.* črevljarstvo, čevljarstvo: das - betreiben, črevljáriti; **-in**, *f.* črevljarica; **-junge**, *m.* črevljaršček; **-kneif**, *m.* krivec; **-leiſten**, *m.* kopito; **-n**, *v. n.* črevljáriti, črevlje délati; **-werkſtätte**, *f.* črevljárnica, **-zeug**, *n.* črevljarsko orodje.

Schutt, *m.* sip *f.*, sipina, razsip, groblja, gromblja, razmet, razvál; (Trümmer) podertine, razvaline *pl.*

Schütt=boden, *m.* žitnica, kašča; **-e**, *f.* zasip, zagreb, gromada; (Stroh) otep; **-elkopf**, *m.* tresogláv; **-eln**, *v. a.* tresti, májati, júgati (gljem), gúgati, (ljem), míkati: stresti, potresti, zmájati, zjúgati;

(stark) mikástiti; (m. d. Kopfe) kímati (mljem), kimávati, odkimovati, odmajevati; -en, *v. a.* sípati (pljem), suti, (spem od. sujem): usuti (v spem od. vsujem); (flüſſiges) liti (lijem): uliti, izliti; (in etwas) vsuti; vlíti + vsípati, vlíjati; *v. n.* plénjati; ſich -, *v. r.* vsesti se (vsedem), sesíriti se, zgriziti se *pf.*; -er, *a.* redek; (v. Kamme) redkozób: -e Stelle, izrečina; - machen, izréditi, izréčiti; =bärtig, *a.* redkobrád; =haarig, *a.* redkolás; =heit, *f.* redkost, redčina; -n, *v. a.* stresti: strésati, potrésati; -gabel, *f.* vile *pl.*

Schutt-halde, *f.* prodovina; griža; -haufen, *m.* groblja, grobljišče; -karren, *m.* samokólnica.

Schütt-kaſten, *m.* žítnica, kašča; -ler, *m.* majavec, stresavec; -platz, *m.* sipališče; -ung, *f.* sípanje, nasípanje.

Schutz, *m.* varstvo, bramba, ohramba, zavetje, zaslomba, ohrana, okrilje; (im Waſſerbau) zápernica, zápornica, zatornica; -befohlene, *m.* varovanec, izróčenec, oskerbovanec; *f.* varovanka, izróčenka; -blattern, *pl.* oséпnice *pl.*, cépljene koze *pl.*; -brett, *n.* zastávnica, zápernica, zatórnica; -brief, *n.* varnostni od. ohranjevalni list; -bündnis, *n.* zveza, odbojna zveza.

Schütz-e, *m.* strelec; (d. Webers) čolnič, snoválnica; (Sternbild) strelec; -en, *v. a.* várovati, čúvati, brániti, brániti, zaslánjati, zaklánjati, zastópati, okovárjati: obvárovati, ohrániti, zasloniti, okováriti; -en- *a.* strelski; =bruderſchaft, *f.* družba strelcev, strelska družba; =feſt, *n.* strelski praznik; Schutz-engel, *m.* angelvárh, angelj varh; =feſt, *n.* praznik árgeljev varhov; -engeſellſchaft, *f.* strelska družba, strelci *pl.*; -enhaus, *n.* strélnica, strelíšče; -enmeiſter, *m.* strelski mojster; -er, *m.* varh, varuh, čuvár, čuváj; zavetnik, zastopnik; -enweſen, *n.* strelstvo.

Schutz-geiſt, *m.* stražni duh, duh varh; -geld, *n.* bránščina; -geleite, *n.* varni od. svóbodni sprevod; -genoſſe, *m.* varovanec; sovarovanec; -geſuch, *n.* prošnja za ohrambo; -gott, *m.* Bog varh; -heilige, *m.* pomočník, svetník varh, patrón; *f.* pomočnica, patrona; -herr, *m.* varh, varuh, zavetnik; =ſchaft, *f.* varstvo, okrilje; Schützling, *m.* varovanec, hránjenec, bránjenec; -los, *a.* zapuščen, brez varstva, brezzaveten; =igkeit, *f.* zapúščenost; -mauer, *f.* paž, medzidje; -mittel, *n.* branilo; -ort, *m.* pribežališče, pribežišče; (windſich. Ort) zavetje, zatišje; -pocken, *pl.* oséпnice *pl.*, koze *pl.*; =impfung, *f.* cépljenje, stávljenje oséпnic; -rede, *f.* zagovor; -redner, *m.* zagovornik, zagovarjavec, zastopnik; -wache, *f.* sprevodna straža; -waffe, *f.* branilo, branilno orožje; -wehr, *f.* jez *f.*, *fig.* ohramba, obrana, zaslomba; -zoll, *m.* colna obrana.

Schwabe, *m.* šurek, žohar, pukuš.

Schwach, *a.* slab, slaboten, nemočen, malomočen, nevečen, malovečen, onemogel, nebogljén; (v. Licht) mižav, berléč, medel; -er Beweis, slab od, lahek dokáz: - werden, slabeti: oslabeti + oslabévati; -brennen, berleti, merlihati; meine Feder ist zu -, moje pero je preokorno.

Schwäch-e, *f.* slabost, slabota, nemoč *f.*, malovečnost, onemoglost; -en, *v. a.* slabiti, slabotiti, slábšati: oslabiti, oslabotiti, poslábšati.

Schwach-heit, *f.* slabota, slabost, slabotnost; -herzig, *a.* slaboserčen; =keit, *f.* slaboserčnost; -kopf, *m.* bedák, bebec, tepec, budalo, trap; -köpfig, *a.* bedast, budalast, bebast, slaboumen, topogláv, glumpast; =keit, *f.* topoglavost itd.

Schwächlich, *a.* slaboten, nebogljén, nevbogljén; bolehen, bolehav, nevečen, mlahav, mlohav; =keit, *f.* slabotnost, nevbogljenost, mlohavost; -ling, *m.* slabec, slabotnik, merletin.

Schwach-sichtig, *a.* slaboviden; =e, *m.* slabovidec, mižec; -sinn, *m.* slaboumnost, slabi um, slaboumje; =ig, *a.* slaboumen, kesnogláv.

Schwaden, *m.* puh, čad, sopár, par; (d. gemäht. Grases) red *f.*, plast *f.*; -grütze, *f.* jagličí *pl.*, jeglíči *pl.*

Schwadron s. **Eskadron**; -ieren, *v. n.* blebetati (ám u. ečem), klepetati (ám u. ečem). [dever.

Schwager, *m.* svak; šur, šurják; **Schwäger-in**, *f.* svákinja, svest *f.*, svast *f.*, zava, zavična; -lich, *a.* svaški; -n, *v. n.* sváčiti se: posvácíti se; -schaft, *f.* svaštvo, sváščina, prirod.

Schwalbe, *f.* lastovka, lastovica, -n- *a.* lastovičji, lastovični, lastov, -nbeerstrauch, *m.* kalinje, terślika; -nkoth, *m.* lastovičjek, lastovjek; -nnest, *n.* lastovíčje od. lastovo gnjezdo; -nschwanz, *m.* lastovičji rep; (Schmetterling) lastovičar; -nstecher, *m.* škric.

Schwalg, *m.* šviga.

Schwall, *m.* puh; slap; (d. Wassers) navál; (d. Menschen) pritisek, prirív, gnječa; Schwalm s. Schwall.

Schwamm, *m.* goba, gliva; s. Feuerschwamm; *dim.* góbica, glivica; -artig, *a.* gobast, glivast; Schwämchen, *n.* góbica; -icht, *a.* gobast, glivast; -ig, *a.* gobat; -sammler, *m.* gobar; -stein, *m.* gobovec; -suppe, *f.* juha z góbami.

Schwan, *m.* labúd, labód, lebed; -= *a.* labudji, labodji, labudov; -engesang, *m.* labúdova pesem *f.*, labudje petje; *fig.* poslednja pesem *f.*; -enhals, *m.* labudji od. labudov vrat; *fig.* prebeli vrat; -enweiß, *a.* bel kakor sneg, prebél.

Schwang, *m.* s. **Schwung**; (Gebrauch) navada.

Schwängel, *m.* klepec, camelj, kembelj, cungelj (g. -na); (beim Brunnen) vaga, ročník.

Schwanger, *a.* noseča, samodruga, nosna, sama na sebi; (v. d. Luft) težek, soparen; (chem.) na

polnjen, napojen, navzét; -werden, zanositi, spočeti (čnem) + spočénjati; - gehen, noseča biti (sem), nositi, v nošnji biti (sem); Schwängern, *v. a.* nosečo storiti; spečati; (chem.) napólniti, napojiti, navdati + napolnovati, navdajati ꝛc.; (bei Thieren) bréjiti: ubréjiti ſ. Befruchten; -ſchaft, *f.* nosečost, noseči stan.

Schwank, *a.* šibek, tanek, tenek, šviglast, strunast; - *m.* burka, šala, gluma; smešnica; -en, *v. n.* májati se, gúgati se (ljem), kolémbati, zíbati se (ljem); vehljati, végati; (im Gehen) loviti se, vagútati, omahovati; (v. d. Kuien) utrípati (ljem), uklekovati se, všibovati se; (unentſchloſſen ſein) obotávljati se, omahovati: - machen, zagúgati, zazíbati, zamájati; -end, *a.* majav, gugav, kolembav, vehljav; (unentſchloſſen) omahljív; negotóv, dvomen, dvomljív; -macher, *m.* šaljivec, glumáč, burkež.

Schwanz, *m.* rep; *dim.* repič, repek; - *a.* repat.

Schwänz-eln, *v. a.* z repičem mahljati, múziti se, lízati se (ližem); *fig.* prilizovati se, dobríkati se; -en, *v. n.* z repom máhati; (müſſig gehen) potépati se, klátiti se; *v. a.* rep podvézati (vežem), podrépiti + podvezovati.

Schwanz-floſſe, *f.* repna plavuta; -los, *a.* brezrép, kurtast; -meiſe, *f.* mlínarček, dolgorepka; -riemen, *m.* podrépnica; -ſtern, *m.* repatica; -ſtück, *n.* rep; repina.

Schwapp! *int.* čop! plesk! plosk!

Schwär, *m.* vred, tur, ule (g. ulesa); -en, *v. n.* gnojiti se: ognojiti se, pribrati se (berem) + pribírati se.

Schwarm, *m.* roj, mladič; (Schar) tropa, trop, truma, veršelo.

Schwärm-en, *v. n.* rójiti, rójiti se; (herum-) klátiti se, skítati se, kolovrátiti se; (m. Geräuſch) hrupeti, veršeti; (b. Nacht) ponočevati, vesovati; (fantaſieren) blesti (bledem), blázniti; senjáriti, sanjáriti; -er, *m.* sanjavec, senjáč, sanjár, prenapetnež; (im Feuerwerk) švígavec; (Herumſtreicher) skitavec, potepinec; -ei, *f.* sanjarija, sanjarstvo, prenapetost; ſ. Fanatismus; -iſch, *a.* sanjav, sanjarski, prenapetih misli; -ezeit, *f.* rojni čas, rojilo.

Schwarte, *f.* tolsta koža, škvara; krajnik.

Schwarz, *a.* černa; (v. Pferd) čern, vran; -es Pferd, vranec; -e Kuh, mavra, plima, čada; -machen, černiti: počérniti; - werden, černeti, čérniti se: počérniti se; - *n.* černo, čern *f.*, černina, černilo; - = *a.* černo-; -äugig, *a.* černoók, černih očí; -bart, *m.* černobradek; -bärtig, *a.* černobrád; -beere, *f.* borovníca, černica; -ſtrauch, *m.* borovníčevje, černíčje; -blau, *a.* černomóder; -braun, *a.* černorujav; -brot, *m.* černi kruh; -born, *m.* černi tern, ternólica; -droſſel, *f.* kos.

Schwärz-e, *f.* černota, černoba; (Körper) černina; (zum Schwärzen) černilo; -en, *v. a.* čérniti: počérniti,

začérniti; (trübe machen) temniti, mračiti: otemniti, omračiti; *fig.* mraziti: omraziti; -er, *m.* černivec; (Schmuggler) tihotapec.

Schwarz-erle, *f.* černa jelša; -färber, *m.* barvar na černo; -flügelig, *a.* černokril; -flügler, *m.* černokrilec; -füßig, *a.* černonóg, černih nog; -gelb, *a.* černorumen, černožólt; -geſtreift, *a.* pasast, černoprogast; -grau, *a.* temnosív; -haarig, *a.* černolás, temnolás, černih lás; -holz s. Nadelholz; -kehlchen, *n.* pogorelček, pogorelec, černjevka; -kopf, *m.* černa glava; (Perſon) černoglavec; -köpfig, *a.* černoglav; -kümmel, *m.* zamorska kúmina; -künſtler, *m.* Zauberer.

Schwärzlich, *a.* černkast, černkljat, černikast, začernél; (im Geſichte) zagorél, zagorelkast, černomanjast; -keit, *f.* začernelost, zagorelost.

Schwarz-plättchen, *n.* kovaček, černoglavka; -rock, *m.* černa sukanja; (Perſon) černosuknjež; -roth, *a.* dimast, kostanjast; -ſcheckig, *a.* grahast; -ſchnabelig, *a.* černokljún; -ſchwänzig, *a.* černorép; -ſeher, *m.* černovidec; -ſpecht, *m.* černa žolna; -ſucht, *a.* černivost; -wald, *m.* černi gozd; -wurz, *f.* gabez, černi korén; -zähnig, *a.* černozób.

Schwatzen, *v. n.* govoríčiti, gobezdati, žlobudrati, blebetati (ám und ečem), klepetati; klobasati, kvasiti, labrati.

Schwätzer, *m.* blebetavec, blebetáč, blebetalo, žlobudravec, žlobudralo, klepetavec, kvasáč, klobasáč; -ei, *f.* blebet, blebetanje, gobezdanje ꝛc.; -in, *f.* blebetavka, blebetulja, klepetulja, žlobudravka.

Schwatz-haft, *a.* blebetav, klepetav, žlobudrav, labrav; =igkeit, *f.* -ſucht, blebetavost, žlobudravost.

Schwebe, *f.* visenje: in d. - ſein, víseti, žediti; die Verhandlung iſt noch in der -e, obravnava še ni dognana ob. še teče, obravnuje se še; prevál *f.*; -en, *v. n.* plávati, nositi se, vznášati se, zibati se (bljem); (zwiſchen Furcht und Hoffnung) omahovati; es ſchwebt mir vor Augen, pred očmí mi je, očitno mi je; -end, *a.* viséč; -e Verhandlung, še nedognana obravnava.

Schwefel, *m.* žveplo, žeplo, +sumpor, sera; - = *a.* žveplén, žepleni; -artig, *a.* žveplenast; -auflöſung, *f.* žveplena raztoplina; -bad, *n.* žveplena kopel *f.*; žveplene toplice *pl.*; -erz, *n.* žveplena ruda, žveplenica; -faden, *m.* žveplenka, žepleni klinček; -gelb, *a.* žveplenorumen, žveplenast; -geruch, *m.* žvepleni duh, duh po žveplu; -grube, *f.* žveplénica; -haltig, -ig, *a.* žveplén, žeplén, sumpornat, žveplenat; -hölzchen, *n.* žvepleni klinček; -kies, *m.* žveplénovec; -metall, *n.* žveplena kovina; -reich, *a.* žveplenat; -ſauer, *a.* žveplenokisel; -ſäure, *f.* žveplena kislina; -waſſer, *n.* žveplena voda.

Schweif, *m.* rep; *dim.* repek, repič, repiček; (am Kleide) vlek, vlak;

(d. Komet.) rep, metla; -en, *v. n.* mótati se, motoviliti se, krôžiti, pohájati, vláčiti se; *v. a.* (im Waſſer) plákati: oplákniti, oplâhniti, splakniti + oplakovati; ſ. Ausſchweifen; -ig, *a.* in Zuſammenſetz. - rep; -rahmen, *m.* napenjalo; -ſtern, *m.* repata zvezda, repatica; -ſtück, *n.* répina.

Schweig-en, *v. n.* mólčati (im); (verſtummen) umólkniti, obmólkniti, utíhniti *pf.*, (auf kurze Zeit —) premólkniti, pomólčati; -e! molči! tiho! jezik za zobe! -en, *n.* molk, molčanje; umólknjenje, premólknjenje: zum - bringen, utážiti, jezik zavézati (vežem) *pf.*; -end, *a.* molčéč; *ad.* molče; -ſam, *a.* molčéč, molčljív, zamolčljiv malobeseden; =ſeit, *f.* molčečost, zamolčljivost.

Schwein, *n.* svinja, prasica, presica, čolna; (männl.) prasec, presič, prase (g. -eta); ſ. Klecks; - = *a.* svinjski; -bär, *m.* merjasec, meresec; -braten, *m.* svinjska pečenka, pečena svinjina; -en, *a.* svinjski; -erei, *f.* svinjarija, svinjarstvo; -fett, *n.* salo; mast *f.*; -fleiſch, *n.* svinjskomesó, svinjina, prešičevina, -händler, *m.* svinjár: den - betreiben, svinjáriti; -haut, *f.* svinjska koža; -hirt, *m.* svinjár, svinjski pastír; -igel, *m.* prešičji od. rívčasti jež; -iſch, *a.* svinjski, svinjarski; -koben ſ. Schweinſtall; -koth, *m.* svinjšček, svinjek; -mutter, *f.* prasica, presica; -braten ſ. Schweinbraten; -borſte, *f.* ščetina; -ſchneider, *m.* rezavec, rezár; -ſkopf, *m.* svinjska glava; -ſmagen, *m.* svinjski želodec; -ſtall, *m.* svinják, svinjski hlev, hlevec; -trog, *m.* korito; -zucht, *f.* svinjoreja, reja svinj; -züchter, *m.* svinjorejec, svinjorednik; -zunge, *f.* svinjski jezik.

Schweiß, *m.* pot, znoj: im -e ſein, potiti se; in - kommen, spotiti se, pot me polije; - = *a.* potni; znojni; -bad, *n.* potívnica, potívna kopel *f.*; -dicht, *a.* neprepoten; -drüſe, *f.* potna žleza, potnica; -en, *v. a.* variti: zvariti; *v. n.* potiti se; (waidm.) kervaveti; -er, *m.* varivec; -ig, *a.* poten, znojen; -loch, *n.* potnica, potna lúknjica; -mittel, *n.* potilo, zdravilo za pot; -treibend, *a.* kar pot žene; -tropfen, *m.* potna sraga od. kaplja; -tuch, *n.* potni robec.

Schweizerkäſe, *m.* švájcarski sir.

Schwelg-en, *v. n.* požreševati, zaprávljati, žlévati, čez nemoč jesti in piti, žreti, razsípati (pljem) zadegávati; -er, *m.* ritopašnik, ritopasec, požrešnik, zapravljivec, razúzdanec, spohotnik; =ei, *f.* požrešnost, nasladno od. razúzdano življenje, ritopašnost, spašnost; =in, *f.* ritopášnica, požréšnica, spohótnica, zapravljívka; -iſch, *a.* požrešen, spohoten, ritopašen, spašen, sladen, nasladen, razsipen, razuzdan.

Schwell-e, *f.* prag; (d. Brücke) blazina; -en, *v. n.* zabúhniti, obrékniti, zabrékniti, oteči (tečem), búhniti + otékati; geſchwollen, zabuh-

hel, obrekel, zabrekel, otekel; (v. Waſſer) rasti, kipeti, naráščati; *v. a.* napeti (pnem), napíhniti + napénjati, napihovati; (im Waſſer) razmočiti, namočiti + razmákati; (das Waſſer) zajeziti, vodi zagraditi + zagrájati.

Schwemm-, *a.* plavni; **-e**, *f.* kopališče, kópanje; **-en**, *v. a.* pláviti, goniti, nesti: napláviti, nanesti; (ab-) plákati: splákniti, oplákniti, oplâhniti + oplakovati; **-erde**, *f.* naplavina, nanosina; **-ort**, *m.* kopališče.

Schwemm-en, *v. a.* vihteti, súkati (sučem), máhati, kríliti; ſich **-**, *v. r.* zasúkati se, zaverteti se, kreniti, oberniti se + obráčati se; **-ung**, *f.* obrat, zasukljej.

Schwer, *a.* težek, težkoten, bremenít, bremeníten; (beſchwerlich) težaven; (gewichtig) tehten, važen: **-e Zeiten**, hudí od. pičli časi; **-e Strafe**, ostra od. huda kazen *f.*; **-e Zunge**, okoren jezik; **-e Sünde**, velik od. težek greh; **- werden zu Muthe**, na ino se storiti, užáliti se; *ad.* težko, težkoma; **- hören**, nagluh biti (sem); **-athmig**, *a.* nadušen, nadušljiv, sigav; **=keit**, *f.* nadušnost, sigavost; **-e**, *f.* teža, težava, težina, težkota, (Schwierigkeit) težava, težavnost: die **- der Strafe**, ostrost kazni; **-en** ſ. Beſchweren; **-fällig**, *a.* težkoten, okoren, neukreten, nespreten; **=keit**, *f.* okornost, neukretnost ꝛc.; **-füßig**, *a.* težkohoden, okornih nóg; **-herzig**, *a.* otožen, težkega serca; **-hörig**, *a.* nagluh, nagluhel; **-kopfig**, *a.* kesnogláv, terdogláv; **-kraft**, *f.* teža, teza, težna moč; **-lich**, *ad.* težko, jávelne, težko da. prej ko ne; **-linie**, *f.* težna čerta, téžnica; **-muth**, *m.* otožnost, turobnost, težkomíselnost, klávernost; **-mûthig**, *a.* otožen, turoben, težkomíseln, klavern, pobít; **-punkt**, *m.* težišče, težiščе.

Schwert, *n.* meč; **-el**, *m.* (Gladiolus) deveta srájčica, sábljanica; **-feger**, *m.* mečár; **-förmig**, *a.* mečast, meču podoben; **-hieb**, *m.* udarec z mečem; **-lilie**, *f.* (Iris) perúnika, pezanjika; **-orden**, *m.* mečarski red; **-ſcheide**, *f.* mečeva nóžnica, mečnica; **-ſchlag**, *m.* udár z mečem: ohne **-**, brez maha z mečem, ne potegnivši meča; **-ſpath**, *m.* težec; **-ſtreich**, *m.* udarec z mečem; **-träger**, *m.* mečenosec.

Schweſter, *f.* sestra; (Bundes-) posestrima; *dim.* sestrica, sestrička; **- = a.** sestrín, sestrén, sésterin; **-bund**, *m.* posestrimstvo; **-lich**, *a.* sestern, sésterski, sestrinski; **- -ſchaft**, *f.* sésterstvo, sestrinstvo; posestrimstvo; **-ſohn**, *m.* sestrič, sésternik; **-tochter**, *f.* sestríčina, sésternica.

Schwiebbogen, *m.* oblók, obók, svod.

Schwieger-ältern, *pl.* (Ältern des Mannes in Bezug auf die Frau) sveker in svekerva, moževi starši *pl.*; (Aeltern d. Frau ꝛc.) tast in tašča, ženini starši *pl.*; **-mutter**, *f.* své-

kerva; tašča; -šoh, *m.* zet; -tochter, *f.* sneha, snaha, sinovlja (žena); -vater, *m.* sveker; tast.

Schwiele, *f.* žulj, ožuljek; (Hitzblätsch.) mozól, mozólj, mozoljec; (am Fuße) ótiska: -en bekommen, otiščati (im); -ig, *a.* žuljav, žuljnat.

schwierig, *a.* težaven, težkoten, tegoten, nujen; -keit, *f.* težava, teginja, nuja; (Hindernis) ovira, ovirek, napotek.

Schwimmanstalt, *f.* kopališče; plavališče; -en, *v. n.* plávati, pluti (plovem) preplávati, prepluti; (fließen) teči, liti (lijem), cediti se; -er, *m.* plavec, plavar; -feder, *f.* plavuta, plavút, *f.* plutva; -haut, *f.* plavna koža od. kóžica; -hosen, *pl.* plavne hlače *pl.*, -füßler, *m.* plavutonožec; -käfer, *m.* plavar; -kunst, *f.* plávarstvo; -meister, *m.* plavarski mojster; -platz, *m.* plavališče, kopališče; -schule, *f.* šola za plávanje, plavárnica; -vogel, *m.* plavarica.

Schwind, *f.* lišáj; -el, *m.* omótica, omót *f.*, omótičnost, vertoglavica, vertoglavost; -elei, *f.* sleparsko delo od. djanje; vertoglavo početje; -elgeist, *m.* vertoglavost, sleparija, vihravost; -elig, *a.* vertoglav, vertoglaven, omótičen, omoten, omótici podveržen; -elkopf *s.* Schwindler; -eln, *v. n.* v glavi se verteti, glava se mi moti, omótica se me prijema; -en, *v. n.* giniti, gubiti se: zginiti, miniti, minuti, zbniti, preiti (idem), preteči, poteči + pojémati, zginjati, minjévati, prehájati, potékati; (abnehmen) sušiti se, hújšati, hírati, slabeti; -ler, *m.* vertoglavec, vihravec; slepár, slepivec; -sucht, *f.* sušica, jétika, dera; -süchtig, *a.* sušičen, jétičen.

Schwing, *f.* krilo, perot, *f.* perotnica, haba, flafota; (Futter-) pletenica; (beim Wagen) polica; (Schaukel) ujčkávnica, júgelica, gugálnica, gugávnica; (in d. Mühle) tresívnica; -elkraut, *n.* bílnica, kostreba; -en, *v. a.* vihteti, súkati (sučem); páhati s čim, kríliti, trépati (d. Getreide) plati (poljem), veti (vejem), prevévati; (d. Flachs) trépati, otrépati, otrésati; sich -, *v. r.* splávati, popeti se (pnem), povznesti se, vzdigniti se, búhniti, švígniti; perhniti + popénjati se, vzdigovati se; (aufs Pferd) vihteti se: zavihteti se, zagnati se (ženem); (schaukeln) kolébati se, kolémbati se, újčkati se, gúncati se, gúgati se (gljem), móngati se, bingati se; -ung, *f.* vihtenje, utrépanje, máhanje, tres, tresenje.

Schwipps! *int.* plesk! tresk!

Schwirren, *v. n.* berneti, brénčati (im), škergútati, čerčeti, čvèrčati (im), cvèrkati, cverkútati; -d, *a.* brenčéč, berneč, cverkav.

Schwitz *s.* Schweiß; -bad, *n.* potna kopel *f.*; -en, *v. n.* potiti se, znojiti se, znoj biti (sem) komu, pot me poliva; *v. a.* - machen, potiti: razpotiti, uznojiti; -en, *n.* potenje, potitev; -ig, *a.* poten, znojen, za-

poten, moker od pota; -mittel, *n.* potilo.

Schwören, *v. a.* priseči (sežem), zapriseči; zarotiti se, zakleti se (kolnem) + priségati, zaprisegovati zaklinjati se: - lassen, zapriseči (sežem), v prisego vzeti (vzamem, vzemem) + zapriségati, zaprisegovati; (b. d. Seele) pridušiti se + priduševati se; -er, *m.* prisegavec, prisegovavec, zaklinjavec.

Schwül, *a.* soparen, soparičen, sparen, paren, zagaten: - sein, páriti se, prigrévati; -e, *f.* sopárica, spárica, spar.

Schwulst, *f.* spuhlina, buhor, zbuhlina; (Geschwulst) otók, oteklina; (Bombast) šopírnost, košatija.

Schwülstig, *a.* nabuhel, napuhnjen, napihnjen, spuhnjen, košat; -keit, *f.* nabuhlost, napihnjenost.

Schwung, *m.* vzlet, zlet, polet; zagón, pogon, omáh, (Säbel-) mah; in -bringen, povzdigniti; in - kommen, razviti se (vijem), razcvesti (cvetem); in einem -, máhom, máhoma, na mah; (b. Seele) povzdiga; -feder, *f.* letavno pero (g. peresa), letávnica; -haft, *a.* živ; -kraft, *f.* prožnost; -rad, *n.* mahalo, mahálnica; -reich, *a.* navdihnjen, navdušen.

Schwur, *m.* prisega, rota; einen - thun, zapriseči (sežem), zarotiti se, zakleti se (kolnem); -brüchig, *a.* prisegolomen, krivoprisežen, krivoroten, -gebühr, *f.* rotnina; -gericht, *n.* porota, porotna sodnija, porótnica, uročna pravda; -s- *a.* porotni; -shof, *m.* porotna sodba; -mann, *m.* porotnik; rotman; -platz, *m.* rotišče.

Sechs, *n.* šest; šestero; um - Uhr, ob šestih; - *f.* šestica; šestka; - *a.* šesto-, šestero-; -armig, *a.* šesterorók; -eck, *n.* šesterokotje; -ig, *a.* šesterokoten; -ender, *m.* šesterák; -er, *m.* šesták, šestica; -lei, *n.* šestér, šesterni; -fach, -fältig, *a.* šesternat, šestojen, šestogúb; -federig, *a.* šesteroperen; -flügelig, *a.* šesterokríl; -füßig, *a.* šesteronóg, šesteronogat; -füßler, *m.* šestomér; -hundert, *n.* šest sto; -ste, *n.* šeststotni; -jährig, *a.* šestleten; -köpfig, *a.* šesterogláv; -kreuzerstück, *n.* šesták, šestica; -löthig, *a.* šestloten; -mal, *ad.* šestkrat, šest potov; -ig, *a.* šestkraten; -monatlich, *a.* šestmésečen; -pfünder, *m.* šestfuntnik; -pfündig, *a.* šestfunten, šestlibern; -seitig, *a.* šesterostrán; -silbig, *a.* šesterozložen, šesteroslovčen; -tausend, *num.* šest tisoč, šest tisuč, šest tavžent; -ste, *n.* šesttisočni.

Sechste, *n.* šesti; -el, *n.* šestina, šestín, šestinka; -ens, *ad.* šestič; -halb, *a.* polšesti.

Sechs-und-zwanzig, *n.* šestin dvajset, dvádeset šest; -wochen, *pl.* otročja postelj *f.*, babine *pl.*; -wöchnerin, *f.* porodnica, otróčnica, -zähnig, *a.* šesterozób; -zöllig, *a.* šest palcev.

Sechtel=n, *v. a.* perilo kúhati, žéhtati; -schaff, *n.* žehtnjak, žehtnik.

Sechzehn, *n.* šestnajst; (D. Zahl) šestnajstica, šestnajstka; -ender, *m.* šestnajsterák; -er, *m.* šestnajsták; -erlei, *a.* šestnajsteri, šestnajsteren; -fach, -fältig, *a.* šestnajsteren, šestnajsternat; -tel, *n.* šestnajstina, šestnajstin; =format, *n.* šestnajsterka; -tens, *ad.* šestnajstič.

Sechzig, *n.* šestdesét, šestréd; -er, *m.* šestdesetica, šestdesetka; (Person) šestdeseták, šestdesetletni človek; =in, *f.* šestdesetlétnica; =lei, *n.* šestdeseteri; -fach, -fältig, *a.* šestdeseteren, šestdeseternat; -jährig, *a.* šestdesetleten; -mal, *ad.* šestdesetkrát; -ste, *n.* šestdeseti; -stel, *n.* šestdesetina, šestdesetinka.

Seckel, *m.* mošnja; -meister, *m.* mošnjár.

Sed=ez, *n.* šestnajsterka, šestnajstinka; -iment, *n.* usedlina, gošča, podmást *f.*, kal.

See, *m.* jezero; *dim.* jezerce; *f.* morje; offene -, široko morje, pučina; -=*a.* jezerski, jezerni; (Meeres-) morski, pomorski, namorski; -anwohner, *m.* prímorec, primorjanec; -arsenal, *n.* pomorska orožnica; -bach, *m.* jezernica; -bär, *m.* morski medved, tulenj; -behörde, *f.* pomorska gosposka, morski urad; -blume, *f.* lokvanj, plučnik; -dienst, *m.* mornarska služba, mornarstvo; -fahrer, *m.* namornik, namorski brodár; -fahrt, *f.* morska vožnja, brodarstvo, brodnija; -fisch, *m.* jezerska riba, riba jezérnica; -gefecht, *n.* boj na morji; -fracht, *f.* morski naklad; -fräulein, *n.* morska déklica; -gegend, *f.* morska krajina; -gericht, *n.* pomorska sodnija; -gras, *n.* haluga, haljuga, morska trava; -grund, *m.* morsko dno; -hafen, *m.* pristan, pristav, pristanišče, ladjostaja; -handel, *m.* namorska kupčija, pomorska tergovina; -herrschaft, *f.* pomorsko gospodstvo; -höhe, *f.* nadmorska visokóst; -hund, *m.* tulenj, morski pes; -igel, *m.* morski ježek; -jungfer, *f.* morska déklica; -karte, *f.* morska mapa, morjevíd; -krankheit, *f.* morska bolezen; -krieg, *m.* vojska na morji, namorska vojska; -küste, *f.* primorje, pomorje, morski breg, morsko obrežje, morska obál *f.*; -land, *n.* primorska dežela; -länder, *m.* primorec; -ländisch, *a.* primorski.

Seele, *f.* duša; *dim.* dušica; -n=*a.* dušni, duševni; zadušni; -nadel, *m.* blagodušje, dušna blagóst; -namt, černa maša, bílija, zadušna maša (ósmica, létnica); -nangst, *f.* dušna stiska, dušna britkost; -narzt, *m.* dušni zdravnik; -nfriede, *m.* dušni mir; -größe, *f.* velikodušje, velikodušnost; -gut, *a.* predober; -nhandel, *m.* kupčija z ljudmi; -nheil, *n.* izveličanje, zveličanje duš; -nhirt, *m.* dušni pastír; -nkrank, *a.* na duši bolen; =heit, *f.* dušna bolezen; -nkummer, *m.* dušna skerb *f.*; -nkunde, *f.* dušoslovje, dušoznanstvo;

-nleiden, *n.* dušno terpljenje; -nlos, *a.* brezdušen; -nmesse, *f.* černa maša, zadušna maša; -nnahrung, *f.* dušna hrana; -npein, -nplage, *f.* dušna muka od. stiska; -nruhe, *f.* dušni pokoj, mir vesti, mirna vest *f.*; -nschwäche, *f.* malodušje; -nspeise, *f.* dušna hrana od. paša; -nspiegel, *m.* dušno zercalo od. razgledalo; -nstärke, *f.* dušna moč *f.*, moč duše; -tag, *m.* vseh vernih duš dan (g. dneva); -trost, *m.* dušna tolažba; -nvergnügt, *a.* iz duše vesél; -verkäufer, *m.* ljudokupec; -nvermögen, *n.* dušna zmožnost od. moč *f.*; -nwanderung, *f.* preseljevanje duš; -nwohl, *n.* dušni blagor, dušna blagost; -nzustand, *m.* dušni stan, stan duše.

See-leute, *pl.* mornarji, namorščeki; -löwe, *m.* morski lev.

Seelsorge, *f.* dušno pastirstvo, duhovna skerb *f.*; -er, *m.* dušni pastir, duhovni oskerbník.

See-luft, *f.* morska sapa; -macht, *f.* namorska od. morska moč *f.*; morska deržava; -mächtig, *a.* na morji mogočen; -mann, *m.* mornár, pomoršček, namoršček; --männisch, *a.* mornarski; -mannschaft, *f.* mornarsko ljudstvo, mornarji *pl.*, mornarstvo; -mannskunst, *f.* pomorska umetnost; -meile, *f.* morska milja; -offizier, *m.* namorski častnik; -pferd, *n.* mrož; -pflanze, *f.* morska (jezerska) rastlina; -polip, *m.* hobotnica, osmonožec; -raub, *m.* namorski rop, pomorsko roparstvo, gusarstvo; -räuber *m.* namorski ropár, morski razbojnik, gusar, korzár; =isch, *a.* roparski, gusarski; -recht, *n.* pomorsko pravo; -reich, *a.* jezernat; -reisende, *m.* morski popotnik; -rose, *f.* lokvanj, beli plučnik; -salz, *n.* morska sol *f.*; =säure, *f.* morska kislina; -schiff, *n.* morska ládija; =fahrt, *f.* vožnja po morji, pomorsko brodarstvo; -schlacht, *f.* pomorska od. namorska bitva, bitva na morji; -schildkröte, *f.* morska želva; -schlange, *f.* morska kača; -schwalbe, *f.* hudoúrnica, mahavka; -soldat, *m.* pomorski vojščak; pomoršček; -spiegel, *m.* morsko (jezersko) poveršje, morska gladina; -staat, *m.* morska deržava; -stadt, *f.* primorsko mesto; -stern, *m.* morska zvezda; -strand, *m.* morsko obrežje; -sturm, *m.* morska nevihta, burja, vertuna, burka; -taube, *f.* galeb, tonóvšica; -thier, *n.* morska živál *f.*; -treffen, *n.* bitva od. boj na morji; -truppen, *pl.* pomorska vojska; -ufer, *n.* primorje, pomorje, morski breg, morska obal *f.*; -unfall, *m.* nesreča oder nezgoda na morji; -ungeheuer, *n.* morska pošást; morski velikán; -volk, *n.* mornarji, pomorščeki *pl.*; -wärts, *ad.* proti morju, k morju; -waffer, *n.* morska voda; jezerska voda; --wesen, *n.* mornarstvo, pomorstvo, namorstvo; -wind, *m.* zamorski od. morski veter.

Segel, *n.* jadro, jadrilo, vetrilo:

mit vollen –n, z razpétimi jádri; die -streichen, jadra spustiti; – = *a.* jáderni; -er, *m.* jadravec, jadráč, plávec; -falter, *m.* jadravček; -fertig, *a.* gotov od. pripravljen na odhod po morji, z razpétimi jadri; -garn, *n.* preja za jadra; -macher, *m.* jadrar; -n, *v. n.* jádrati, strújati, peljati se (ljem); -schiff, *n.* jadrenica, jadravka; -stange, *f.* jadrenica; -tuch, *n.* platno za jadra, jadrovina; -werk, *n.* jadrovje, jadrovina.

Segen, *m.* blágoslov, žegen; (Wirkung des Segens) blager, blagor, blagodár, blagodát *f.*; -bringend, *a.* blagonosen, blagodaren, dobroten; -reich, *a.* blagovít, blažen; -sprechen, *n.* blagoslávljanje; -spruch, *m.* blágoslov; -überfünder, *m.* blagovést.

Segn=en, *v. a.* blagoslóviti, žégnati + blagoslávljati, blagrovati, blágriti, žegnovati, blagodarovati; (beſeligen) blažiti: oblažiti, osrečiti + osrečevati; -ung, *f.* blagota, blagotija, blažina; **Sch=**, = *a.* vidni; -bar, *a.* viden, vidljiv; -en, *v. n* víditi, víditi; (ſchauen) gledati, zreti; - laſſen, kázati, (kažem): pokázati, na ogled postáviti + pokazovati; ſich - laſſen, prikázati se + prikazovati se; ſiehe! glej! lej! poglej! pogledi!; ſich ſatt –, naglédati se; -en, *n.* vid, videž, videnje: das - verlieren, obnevídeti; -end, *a.* vidijóč, vidéč; =e, *m.* videc; -enswürdig, *a.* vídeža vreden, ogleda vreden, mikaven; =keit, *f.* mikavnost; -er, *m.* videc, viditelj; (Profet) vedež, vedeževavec, volhvec; =in, *f.* viditeljica; vedeževavka, volhvica.

Sehn=e, *f.* kita, míšica, suha žila; (am Bogen) tetiv *f.*, tetiva; -en ſich, *v. r.* hrepeneti, koperneti, hlepeti, tóžiti se komu po čem, želeti česa, mreti, dihteti; -en, *n.* hrepenenje, kopernenje, hlepenje, poželenje; -icht, *a.* kitast, žilast; -ig, *a.* kitnat, žilav; -lich, *a.* željen, spreželjen, željčen, nužen, hrepenéč, dihtív; -ſucht, *f.* hrepenenje, kopernenje, poželenje, goreča želja, hlepenje; -ſüchtig, *a.* hrepenéč, kopernéč, poželjív.

Sehr, *ad.* zeló, zlo, jako, močno, silno, sila, grozno, rámeno, šémbrano, srepo, pre-; zu –, preveč, odveč, čez mero. [gledáj.

Sch=rohr, *n.* lukalo; -weite, *f.* do-

Seicht, *a.* plitev, plitek; *fig.* puhel, jalov; -e Stelle, plitvina, -e, *f.* plitvina; -heit, *f.* plitvost, plitkost; *fig.* puhlost, jálovost.

Seid=e, *f.* svila, žida; (gedrehte –) súkana svíla, súkanka; -el, *n.* maslec; -elbaſt, *m.* (Daphne) volčín; -eln, *pl.*, volčini *pl.*

Seiden, *a.* svilnat, svilen, žídan; -ähnlich, *a.* svilnast, žídast; -bau, *m.* svilstvo, svilarstvo, sviloreja; -ei, *n.* svilni mešič; -fabrik, *f.* svilárnica; =ant, *m.* svilar; -färber, *m.* svilobarvec; -gewand, *n.* svílnata od. svílena obleka; -gewebe, *n.* svílnata tkanina; -handel, *m.*

kupčija s svilo, tergovina s svilnato robo; -händler, *m.* kupčevavec s svilo; -handlung, *f.* prodajálnica svilnate robe; -hut, *m.* svílnati klobuk; -manufaktur, *f.* izdelovanje svilnate robe; -raupe, *f.* svílnica. sviloprejka, svílód, svílni červ; -reich, *a.* svílovít, svílnat; -ſchwanz, *m.* pegam; -ſpinner, *m.* sviloprejec, sviloredec; =ei, *f.* sviloprejnica; =in, *f.* sviloprejka; -ſtoff, *m.* svílenina, svílena od. žídana roba; -tuch, *m.* svílen od. žídani robec; -weber, *m.* svílotkavec; -zeug, ſ. Seidenſtoff; -zucht ſ. Seidenbau; -züchter, *m.* svílar, sviloredec, pridelovavec svílnate robe.

Seife, *f.* mjilo, mílo, žajfa; -en-*a.* mjilni, žajfji; -en, *v. a.* mjíliti, žájfati: omjíliti, ožájfati; -enartig, *a.* mjílast; -enblaſe, *f.* mjílni mehurec, mjílina pena; -engeiſt, *m.* mjílovec; -enhändler, *m.* kupčevavec z mjílom; -enſieder, *m.* mjílar, mjílovár; =ei, *f.* mjílárnica, mjílovárnica; =in, *f.* mjílarica; -enwaſſer, *n.* mjílnica, žájfnica.

Seiger ſ. Seiher; *a.* navpičen; *ad.* navpík; -n, *v. a.* navpík kopati (pljem); -ſchacht, *m.* -teufe, *f.* navpična jama, navpični rov.

Seihe, *f.* cedivo; izcejek; -en, *v. a.* cediti: precediti, pretočiti + precéjati, pretákati; -er, *m.* cedilo. cedilnik; (Perſon) cednik, cedivec, precejevavec; -in, *f.* cednica, cedívka, precejevavka; -korb, *m.* cedilnik; -tuch, *n.* cedilni pert, cedilno platno.

Seil, *n.* verv *f.*, konopec, konop, vože od. ože (g. -eta); -er, *m.* vervár, vožár; = *a.* vervarski, vožarski; =ei, *f.* vervarstvo. vožarstvo; =handwerk ſ. Seilerei; =meiſter ſ. Seiler; -tänzer, *m.* vervohodec. vervoplesec, vervolezec; =in, *f.* vervohodka, plesavka na vervi; =kunſt, *f.* umetnost na vervi plesati.

Seim, *m.* sterd *f.*, čisti med; samotók; -en, *v. n.* cediti se; -honig, *m.* samotók, tekoči med.

Sein, *v. n.* biti (sem); für ſich allein -, samovati.

Sein, *pr.* svoj; (desſelben) njegov; -er Zeit, svoje dni; -enthalben, -etwegen, *ad.* zavoljo njega, zarad njega, za njega delj; -ig, *a.* svoj; (desſelben) njegov; die -en, *pl.* svojina, svójšina.

Seit, *ad.* o kar, kar; *prp.* od: - wann, odkéj?; -ab, *ad.* na strani, na samoti, od rok; -e, *f.* stran *f.*, strana, plat *f.*: von jener -, odonod; von allen -en, od vseh strani, od vsikod; bei -, stran, na stran, s poti (d. rechte - eines Zeuges) lice; Scherz bei -, brez šale! von - des Gerichtes, od sodnije, kar se tiče sodnije; (d. Leibes, Schiffes) bok; an der rechten - anfaſſen, za pravo žilo prijeti (primem); (Partei) stranka; (Theil) del, stran *f.*; -el, *n.* maslec.

Seiten-, *a.* stranski, postranski,

pobočni; -angriff, *m.* napad od strani; -anſicht, *f.* pogled od strani; -brett, *n.* stranica; krajnik; -brücke, *f.* primostek; -dach, *n.* pristrešje, pristrešek; -druck, *m.* tiščanje v stran; -fläche, *f.* stranska plošča; -gebäude, *n.* prizidek; -gewehr, *n.* sablja; pobočno orožje; -lang, *a.* eno stran dolg; -linie, *f.* postranska črta; -mauer, *f.* postranski zid; -naht, *f.* postranski šiv; -ſchlagader, *f.* pristranska privódnica; -ſchmerz, *m.* bolečina v boku; -ſtechen, *pl.* bodljaji *pl.*; -ſtraße, *f.* postranska cesta; -ſtück, *n.* pristranski kos; -taſche, *f.* torba, tórbica; -thür, *f.* postranske duri *pl.* *f.*; -tram, *m.* žerd *f.*; -trieb, *m.* odraslek, poganjek, odganjek; -weg, *m.* stranski pot, stranska pot, stranpot, stranpotica; -weh ſ. Seitenſchmerz; -winkel, *m.* prikotek; -zahl, *f.* število strani; -zimmer, *n.* stranska izba.

Seith|er, *ad.* od tega časa, od te dobe, odzdaj; =ig, *a.* dozdánj, dosedánj; -lings, -wärts, *ad.* v kraj, stran, na stran, v stran, s poti. [séčnica.

Sek|ante, *f.* presečna črta, pre-

Sekret, *n.* skrivni pečat; ſ. Abort; -är, *m.* tajnik; (Schrank) pisalni stolec, pisalnik; -ariat, *n.* tajništvo; tajnikova služba.

Sekt|e, *f.* ločina, razkol, odcepek; verska družba; -ierer, *m.* razkolnik, odcépljenec, krivoverec.

Sekular, *a.* stoleten; (weltlich) posveten, svetski; -feier, *f.* stoletnica, stoletni praznik; -iſazion, *f.* spreobernitev duhovskega premoženja v posvetno; -iſieren, *v. a.* spreoberniti + spreobráčati duhovsko premoženje v posvetno.

Sekund|a, *f.* drugi razred; -aner, *m.* drugošolec; -ant, *m.* dvobojni drug; -är, *a.* drugoten; podružen, pristranski; -awechſel, *m.* druga menjica; -e, *f.* sekunda; hip; -ieren, *v. a.* pripévati, prikládati, prilágati; v dvoboju pomágati; -ogenitur, *f.* drugorodstvo.

Selb|ander, *num.* samodrúg, sam drugi; -dritte, *num.* samotretji, sam tretji; -e ſ. Derſelbe; -fünfte, *num.* samopeti, sam peti; -ig, *a.* isti, tisti.

Selbſt, *pr.* sam: von -, sam od sebe; (ohne fremde Hilfe) samotež; ſich - angehören, sam svoj biti (sem); zu ſich - kommen, k sebi priti, zavédeti se (vém) + zavédati se; - *ad.* celó, i; - = *a.* samo-; sebe sámega; -abtödtung, *f.* krotitev lastnega mesa; -achtung, *f.* spoštovanje samega sebe; -ändig ſ. Selbſtſtändig; -anklage, *f.* zatožba sámega sebe; --aufopferung, *f.* darovanje samega sebe; -beflecfung, *f.* oskrumba sámega sebe; -beherrſchung, *f.* gospodovanje sámega sebe, oblást nad sebój; -berechtigt, *a.* sam svoj; -beſtimmung, *f.* samovladnost; -betrachtung, *f.* premišljevanje sámega sebe; -bewußtſein, *n.* zaved *f.* zavést *f.*, samosvést *f.*: zum - kommen,

zavédeti se (vém); -eigen, *a.* samolasten, svoj lasten, sam svoj; -entleibung f. Selbstmord; -entzündung, *f.* samovnetje; -erfahrung, *f.* lastna skušnja; -erhaltung, *f.* ohranitev sámega sebe; =trieb, *m.* nagon sebe sámega ohraníti; -erkenntnis, *f.* spoznanje sámega sebe; -gefällig, *a.* samoljuben, samorád, samoraden; =keit, *f.* samoljubnost; -gelehrte, *m.* samoúk; -geschoss, *n.* samostrél *f.*; -gespräch, *n.* samogovor; -gewachsen, *a.* samorášč, samoséven: -e Pflanze, samosévka; -herrschaft, *f.* samovlada, samovladstvo, samovladarstvo; -herrscher, *m.* samovladár, samovladec, samovladavec, samoderžec; =in, *f.* samovladarica, samovladica; -hilfe, *f.* samolastna pomóč *f.*, pomóč sebi sámemu; -isch, *a.* sébičen; -laut, *m.* samoglás; (Buchstabe) samoglasnik, samoglásnica, glasnik, glásnica; =ig, *a.* samoglasen; -liebe, *f.* samoljubje, lastna ljubezen, ljubezen do sámega sebe; -liebig, *a.* samoljuben; -lob, *n.* samolastna hvala, hvala sámega sebe; =er, *m.* samohvalec.

Selbst=mord, *m.* samomór, samomorstvo; -mörder, *m.* samomòr, samomorec, morivec sámega sebe; =in, *f.* samomorka; =isch, *a.* samomoren, samomorski; -regierung, *f.* samouprava, samovlada; -ruhm, *m.* lastna hvala; -schaffend, *a.* samotvoren; -schändung, f. Selbstbefleckung; -schau, *f.* samozòr; -schuld, *f.* lastna krivnja; lastni dolg; -schuß, *m.* samostrél; -ständig, *a.* samostojen, samostalen, sam svoj, samosvojen; =keit, *f.* samostojnost, samostalnost; -sucht, *f.* sébičnost, samoradnost, samogoltnost, samopašnost; -süchtig, *a.* sébičen, samopriden, samoraden, samogolten, samopašen; =e, *m.* sébičnik, samoradec, samopašnik; *f.* sébičnica, samopášnica; -thätig, *a.* samodelaven, samotvoren, samostoren; -überwindung, *f.* premaga sámega sebe; -verachtung, *f.* zaničevanje sámega sebe; -verläugnung, *f.* zatajevanje sámega sebe; -verständlich, *ad.* kakor se samo po sebi razume; -vertrauen, *n.* zaúpanje v sámega sebe; -verwaltung, *f.* samouprava, lastna uprava; -willig, *a.* samovoljen; -zünder, *m.* samonét, samožig.

Selchen, *v. a.* sušiti, voditi: posušiti, povoditi, prekaditi + presúšati, prekájati, prekajevati; -er, *m.* prekajevavec; -fleisch, *n.* povójeno, suho od. prekájeno meso; -kammer, *f.* vodílnica, prekajeválnica; -wurst, *f.* posúšena klobasa; povleček.

Selig, *a.* blažen, zveličan; (glückl.) blažen, blagovít, presrečen: -der Mann, blagor možu; -preisen, blagrovati, blagoslávljati; -machen, zveličati + zveličevati; -e, *m.* nebeščán, zveličani; (d. Verstorbene) rajni, rajnki, rajnik; *f.* rajna, rajnka, rájnica; -igkeit, *f.* blaženstvo, blagost, blaženost, blagovitost, bla-

ger, sreča; (ewige –) zveličanje, izveličanje; (Entzücken) radost, veselje: die acht –en osem blagrov; –machen, zveličati + zveličevati; –machend, *a.* zveličaven, zveličevaven, izveličaven; blaživen, oblaževaven; – macher, *m.* zveličar, zveličavec; oblaževavec; –machung, *f.* zveličanje, izveličanje; ſ. Beſeligung; –preiſen, *v. a.* poveličevati; –ſprechung, *f.* prištetev med zveličane; –werdung, *f.* zveličanje.

Seller, –ie, *m.* zélena, opih.

Selten, *a.* redek, poredek, vzelčen; (ungewöhnl.) nenávaden; *ad.* redko, rédkoma, málokdaj, málokrat; –heit, *f.* redkost, redkota, vzelčnost.

Seltſam, *a.* čuden, nenávaden, čelaren, neobičen, diven; –keit, *f.* čudnost, nenávadnost.

Semeſter, *n.* polletje, pololetje, semester; –ral, = *a.* polletni, pololetni; =prüfung, *f.* polletna skušnja.

Semikolon ſ. Strichpunkt.

Seminar, *n.* semenišče; (Theolog. –) duhovno semenišče, duhóvšnica, bogoslóvnica; –iſt, *m.* (Theol.) bogoslovec.

Semmel, *f.* žemlja, žemljička, žulka; –mehl, *n.* prednja moka.

Senat, *n.* starešinstvo, starašinstvo, senát; (d. Gerichtshöfen) odbor; –or, *m.* starešina, starašina, senator; –s = *a.* starešinski; –spräſident, *m.* odborni pervosednik od. predsednik.

Send-bote, *m.* sel, posel, poslanec; –brief, *m.* poslanica, list, poslano pismo; –en, *v. a.* poslati (šljem), odpráviti, vpótiti + pošíljati, odprávljati; –er, *m.* pošíljavec, poslavec, pošiljatelj; –ling, *m.* poslanec, pošíljanec; –ſchreiben ſ. Sendbrief; –ung, *f.* pošiljatev, poslatev; (d. Senden) poslanje, pošíljanje, odprava, vpotitev.

Senes-baum, *m.* senes; –blätter, *pl.* sénesovo perje.

Senf, *m.* gorúšica, gorčica, goršica; – = *a.* gorušični, gorčični; –brühe, *f.* gorušična omaka; –korn, *n.* gorušično oder gorčično zerno; –mehl, *n.* gorušična od. gorčična moka; –pflaſter, *n.* gorušični oblíž; –teig, *m.* gorušično testo.

Senge, *f.* žig, požíg, palež, smod; –en, *v. a.* páliti, smoditi: požgati (žgèm), posmoditi, popáliti + požígati, posmójati; (v. der Sonne) pripékati, prigrévati, prizígati; *v. n.* žgati (žgèm) se, páliti se, smoditi se; –ſtätte, *f.* požigališče, smodišče.

Senior, *m.* starši, senior; starčina; –at, *n.* starešinstvo.

Senk-blei, *n.* olovnica, vodomér, grezilo; –e, *f.* nižina, nižava, nižáv *f.*; (Ort zum Verſenken) grezina, grez *f.*; –ſtift, *m.* ozobec; –en, *v. a.* pogrezníti, v globino spustiti, ponoríti + pogrezovati, v globino spúščati; (ins Waſſer) potopiti, utopiti + potápljati; (eine Rebe ꝛc.) gróbati, grebeníčiti, grébati: po-

gróbati, pogrebeníčiti; (d. Blick) pobésiti + pobésati; (neigen) nagniti + nagíbati (bljem); ſich –, *v. r.* nagíbati se (bljem), spúščati se, znižévati se, usédati se; -er, *m.* grebenica, grobenica; (Perſon) pogrezovavec; potapljavec; grebenícar; -grube, *f.* greznica, stoka, brezno; -linie, *f.* navpična čerta; -recht, *a.* navpičen, prostopaden, ravnotežen; *ad.* navpik; -ung, *f.* uséd, usedlina, nágnjenost; znižatev.

Senn=e, *m.* planšar, spravnik, planinar, molzec; -en=*a.* planinski; -encalpe, *f.* planina; -er, *m.* planšar, spravnik, planinar: – ſein, planšáriti, planovati; =ei, *f.* planšarstvo; planšárnica; =hütte, *f.* staja, bajta; =in, *f.* planšarica, planinšarica, molzica; -ig, *a.* žilav, žilat.

Senſ=al, *m.* mešetar, sensal; -arie, *f.* mešetarina; -ation, *f.* hrup, osúp: – machen, hrup napráviti, osúpniti.

Senſe, *f.* kosa; *dim.* kosica; -n=*a.* kosni; -förmig, *a.* kosast; -n=hammer, *m.* kosárnica; -nmann, *m.* kosák; -nring, *m.* kosír, grivna; -nſchmied, *m.* kosár; -nſtiel, *m.* kosišče, rántišče; -nſtein, *m.* osla.

Senſib=el, *a.* čutljív, rahločuten; -ilität, *f.* čutljívost, rahločutnost.

Senſ=enz, *f.* rek, izrék, pregovor; (Urtheil) razsodek, odloček; -imental, *a.* mehkočuten, nežnočuten, rahločuten, prečutljív, sentimentalen; =ität, *f.* mehkočutnost, prečutljívost ꝛc.

Separ=abel, *a.* odločljív; -at, *a.* odločen, oddeljen, razdelen; poseben, sámezen, posamen; *ad.* posámezi, posamič, posebej; =friede, *m.* posamni mir; =ismus, *m.* odlóčenost, razdelnost, razdružnost, separatizem ꝛc.; =iſt, *m.* razdružnik, odlóčenec; =iſtiſch, *a.* razdružen, razdružljív, samosvojen; -ieren, *v. a.* odlóčiti, razdrúžiti, oddeliti + odločevati, razdruževati, oddeljevati.

Sep=ia, *f.* sépija, plotica; -tember, *m.* kímovec, september; (kroat.) rujan; (böhm.) zaří; (poln.) wrzesień; -temviraltafel, *f.* sedmerični od. septemviralni stol; -temvirat, *n.* sedmerovladje; -tentrional ſ. Nördlich; -tine, *f.* sedmica, sedmi glas; -tuageſima, *f.* tretja predpostna nedelja; -tuaginta, *f.* sedemdeseterica.

Sequ=ens, *m.* sledéči, naslednjik; -eſter, *m.* sekvester; -eſtration, *f.* sekvestracija; -eſtrieren, *v. a.* sekvestrírati.

Ser=aph, -aphin, *m.* seraf, séraf; -aphiſch, *a.* serafinski; -enade, *f.* serenada, podóknica, petje ober godba pod oknom; -eniſſimus, *m.* presvetli; -geant, *m.* seržánt ſ. Feldwebel; -ie, *f.* versta, red *f.*, rajda, sérija; -iös ſ. Ernſthaft; -ös, *a.* vodenčast, vodenićast; -pentin, kačnik, serpentín, gádovec;

um, *n.* voda; sirovatina; -vellatwurst, *f.* klobasa iz možgánov.

Serv=ice, *n.* namizje, namizna priprava; -iette, *f.* pertič, obrisaća; -il, a. hlápčevski, suženj; -ieren s. Bedienen; -itut, *f.* služnost, služabnost, servitút; =s=*a.* služnostni, služebni, servitutni; -srecht, *n.* pravica do služnosti, pravo služébnosti. [(g. -ena).

Sesam, *m.* sezam, morsko seme

Sess=el, *m.* stol; (Sitz) sedež; -el=*a.* stolov; -haft, *a.* naseljen, vseljen, osedel; =igkeit, *f.* vséljenost, osedlost; -ion, *f.* seja.

Setz=e, *f.* sadišče, zasadišče, zasad, nasadišče; -en, *v. a.* stáviti; (sitzen machen) posaditi, razposaditi + posájati, razposájati; (stehen machen) postáviti + postávljati, (liegen machen) položiti, djati (denem, dem), deti + polágati, dévati; (eine Frist) ustanoviti, dati, dolóčiti + ustanávljati, dajati (dajem), določevati; (zum Pfande -) stáviti: zastáviti + zastávljati; (in d. Lotterie) stáviti; Ziel, -, konec storiti, zastanoviti; in Freiheit -, izpustiti + izpúščati; außer Stand -, nemogoče storiti; außer Kraft -, preklícati (kličem), ob veljavo djati (dem), razveljáviti; in Schrecken -, preplašiti, prestrášiti, v strah pripráviti *pf.*; in Verwunderung -, osúpniti; eine Henne -, nasaditi + nasájati; (Bäume ꝛc.) saditi: zasaditi, vsaditi + zasájati, vsájati; in Unkosten -, v škodo pripráviti; ins Werk -, izpeljati (ljem) + izpeljevati; in Noten -, skládati; gesetzt den Fall -, recimo, denimo, postávimo, da -; in Flammen -, zažgati (žgèm), zapáliti *pf.*; sich -, *v. r.* sesti (sedem), vsesti se + sédati, vsédati se: in die letzten Bänke -, zadnje klopí zasesti; herum -, razposesti + razposédati; (in den Kopf -) vtepsti si, zabiti si (bijem) + vtépati si; (v. Flüssigkeiten) usesti se, ubrísati se (brišem) + usédati se; in Marsch -, odríniti, na pot kreniti *pf.*; in Gunst -, prikúpiti se, priljúbiti se *pf.*; in Gefahr -, v nevarnost se podati + podájati; zur Wehr -, v bran se postáviti + postávljati; zu Pferde -, konja zasesti oder zajáhati; über den Fluss -, reko preplávati oder prepluti; -en, *n.* saditev, saja; -er, *m.* stavec, postávljavec; (in d. Druck.) čerkostavec, stavec; (Kompositeur) skladavec, skladatelj; -hase, *m.* zajka, zajklja; -ling, *m.* -pflanze, *f.* sajenica, sadika, cepiga; grobenica, reznica; -rebe, *f.* reznica, ključ, sajenica; -teich, *m.* násadni ribnik.

Seuch=e, *f.* kuga, pomertija, mor, pomor, kužna bolezen; -en=*a.* kužni; -enstoff, *m.* kužnina, kužilo.

Seufz=en, *v. n.* zdíhati, zdihovati, vzdihovati, zdihávati, zdihévati: zdíhniti, vzdíhniti; -er, *m.* vzdihljej, zdihljej, vdiháj, vzdih; (Person) vzdihovavec.

Sex=ta, *f.* šesti razred, šesta šola;

-taner, *m.* šestošolec; -tant, *m.* šesternik; -tal, -tell, *a.* spolni.

Sez=ernieren, *v. a.* odločiti, oddéliti + odločevati; -eß, *m.* odločba, oddelitev.

Sfäre s. Sphäre.

Sibillant, *m.* sikavec, sičnik.

Sich, *pr.* sebe, se ꝛc.

Sichel, *f.* serp, serpica; *dim.* serpek: sichmit d. - schneiden, užeti se (žanjem) *pf.*; -förmig, *a.* serpast; -n, *v. a.* žeti (žanjem, ženjem): požeti + požinjati; -schmied, *m.* serpár.

Sicher, *a.* varen, zaveten, brezskerben, zavarován, v závetji; (gewiß) gotóv, v svesti: -stellen, zavarovati, zagotóviti + zagotávljati; *ad.* res, resno, zarés, za terdno, za gotovo; -heit, *f.* varnost, várščina, varstvo; brezskerbnost; závetje, zatišje; (Gewißheit) gotovost, zanesljivost; (Pfand) zastava; (Bürgschaft) poroštvo; -heits=*a.* varstvén, varnostni; =anſtalt, *f.* zavaroválnica, zavarovávnica; =behörde, *f.* varstvena oder varnostna oblastnija; za občno varnost postávljena gosposka; =karte, *f.* varni list; = pfand, *n.* zastava, zastávščina; -wache, *f.* varstvena oder varnostna straža, straža za občno varnost; -lich, *a.* gotovo, za terdno, zarés; -n, *v. a.* gotoviti, várovati, čúvati: zavárovati, okovárіti; -ſtellen, *v. a.* gotoviti: ugotoviti, zagotoviti, okovárіti, zavarovati + ugotávljati; -ſteller, *m.* zavarovavec, ugotavljavec; -ſtellung, *f.* zavarovanje; terdnjava; -anſtalt, *f.* zavaroválnica; =heid, *m.* zavarovalna prisega.

Sicht, *f.* vid, videž, vides: auf -, na vid, na pokáz; -bar, *a.* viden, vidljiv, vídesen, očiten; *ad.* vidoma, vidno, očitno; =keit, *f.* vidnost, vidljivost; očitnost; -en, *v. a.* čístiti: prečístiti, prebrati (berem) + prečiščevati, prebírati; trébiti: pretrébiti; (Getraide) sóditi, občíniti: presóditi, presejati (sejem) + presójati, presévati; -lich, *a.* viden, očiten; *ad.* vidno, vídoma; -ung, *f.* prečiščevanje, prebiratev ꝛc.

Sichern, *v. n.* solzeti, curljati, mozeti.

Sicheriſch, *a.* zvezden.

Sie, *pr.* ona; *pl.* oni, one, ona ꝛc.; (als Anrede) vi, vas.

Sieb, *n.* sito; (grob.) rešeto, reta; *dim.* sitce; rešetce; (Milch -) cedilo; -artig, *a.* sitast; rešetast; -boden, *m.* adro; -en, *v. a.* sóditi, občíniti: presóditi, presejati + presójati, presévati.

Sieben, *num.* sedem; sedmero; *f.* sédmica, sedminka; - = *a.* sedmero -; -armig, *a.* sedmerorók; -blätterig, *a.* sedmerolist; -er, *m.* sedmica, sedmák; -lei, *n.* sedmeri; -fach, -fältig, *a.* sedmeren, sedmerat, sedmerogúb; -färbig, *a.* sedmerobarven; -fingerig, *a.* sedmeropèrst; -geſtirn, *n.* gostosevci *pl.*, gostožirci *pl.*, gostoževke *pl.*; -hauptig, *a.* sedmerogláv; -hundert, *num.* sedem sto; -jährig, *a.* se-

demletni, sedmeroletni, sedem let star; -ſchläfer, *m.* polh; zaspanec, zaspane (g. -eta); -ſeitig, *a.* sedmerostrán; -ſilbig, *a.* sedmerozložen; -tägig, *a.* sedmerodneven, sedemdanski; -tauſend, *n.* sedem tisoč; -tel, *n.* sedmina, sedmín; -tens, *ad.* sedmič; -thalb, *a.* polsedmi; -undzwanzig, *n.* sedem in dvajset; -zahl, *f.* sedmica, sedminka; -zig ſ. Siebzig.

Sieb-förmig, *a.* sitast, situ od. rešetu podoben; -macher, *m.* sitár, rešetár; -ner, *m.* sédmica; (Münze) sedmák; -rand, *m.* obód, obvód.

Siebzehn, sédemnajst; -er, *m.* sedemnajstica; petica; =lei *a.* sedemnajsteri; -fach, -fältig, *a.* sedemnajstéren, sedemnajsternat; -jährig, *a.* sedemnajstletni; -mal, *ad.* sédemnajstkrat, sédemnajst potov; -te, *n.* sédemnajsti; =l, *n.* sedemnajstina, sedemnajstín; =ns, *ad.* sedemnajstič.

Siebzig, *n.* sédemdeset, sedem red; -er, *m.* sedemdesetnik, sedemdesétletni starček; =in, *f.* sedemdesetlétnica; =lei, *n.* sedemdeseteri; -fach, -fältig, *a.* sedemdeseteren, sedemdeseternat; -jährig, *a.* sedemdesetleten; -ſte, *n.* sedemdeseti.

Siech, *a.* bolehav, bolehen, betežen, nevbogljén; -e, *m.* bolník, boléhavec; -en, *v. n.* boléhati, bolehen biti (sem); (hin-) hírati; -enhaus, *n.* hiša za bolehne; -heit, *f.* boléhavost, bolehnost, nevbogljenost; -ling ſ. Siechе; -tum ſ. Siechheit.

Sied-e, *f.* vrenje, vretje; -eheiß, *a.* vrel, vrelen; -ehitze, *f.* peklina, žgalina; -elei, *f.* selišče; -eln, *v. n.* séliti se, preselovati se; -elung, *f.* selitev; -en, *v. n.* vreti, vervrati, kipeti: zavreti, skipeti; *v. a.* variti: zvariti; -en, *n.* vrenje, vretje; varitev; -epunkt, *m.* vrelín, vrelinec; -er, *m.* varivec, varič; =ei, *f.* varílnica, várnica.

Sieg, *m.* zmaga, premaga, predobitev, poheda: den - erfechten, premoči (morem), premágati, zmágati, preobládati + zmagovati, premagovati.

Siegel, *n.* pečát: -aufdrücken, pečát pritísniti + pritískati; unter dem - der Verſchwiegenheit, pod zavezo molčljivosti; -bewahrer, *m.* pečatnik; -erde, *f.* pečatna glinja; -fälſcher, *m.* ponarejavec pečatov; -lack, *n.* pečatni vosek; -n, *v. a.* pečátiti: zapečátiti; -ring, *m.* pečatni perstan; -ſtock, *m.* pečatnik; -wachs, *n.* pečatni vosek.

Sieg-en, *v. n.* premoči (morem), zmágati, premágati, preobládati, predobiti, užúgati + zmagovati, premagovati; (v. einem Antrage) obveljati; -end, *a.* zmagovaven, zmagonosen; -er, *m.* premagavec, zmagavec, premagovavec, preobladavec, predobitnik; =er-*a.* zmagavski; =in, *f.* zmagavka, predobítnica; =frone, *f.* zmagavski venec; -es-*a.* zmagavski, zmagavni,

zmagalni; =aufzug, *m.* zmagalni sprevod; =bogen, *m.* zmagalni oblók. slavolók; =nachricht, *f.* poročilo o zadobljeni zmagi; =trunken, *a.* zmage prevesél; -gefrönt, *a.* zmagovalen; -gewohnt, *a.* zmage navajen; -reich, *a.* zmagaven, zmagalen. zmagovalen, zmagonosen, slavodobiten.

Sich! glej! lej! poglej! no! viž ga!

Signal, *n.* známenje, znamnje; -ement, *n.* známenje; popís; -feuer, *n.* ogenj za známenje zakurjen; -iſieren, *v. a.* známenje dati + dajati (dajem).

Sign=ator, *m.* podpisnik; -atur, *f.* známenje; znamka; (Unterſchrift) podpís; -iſikazion, *f.* pomén; -ieren, *v. a.* znamenovati: zaznamenovati, zaznámiti; podpísati (pišem) + podpisovati.

Sil=abieren, *v. a.* zlogovati, slovkovati. slóvkati; -be, *f.* zlog, slovka; -enmaß, *n.* zlogomerje; -enräthſel, *n.* zlogovnica.

Silber, *n.* srebro: gediegenes -, samočisto oder samorodno srebro; aus -, srebern; - *a.* sreberni; -agio, *n.* nadavek na srebro; -arbeiter, *m.* srebrár; -auflöſung, *f.* sréberna raztoplina; -bergwerk, *n.* sréberni rudnik, rudnik na srebro; -beſchlag, *n.* sréberni okov; -erz, *n.* sréberna ruda, srebernica; -faden, *m.* sréberna nit *f.*; -gang, *m.* sréberna žila; -gehalt, *m.* srebro. karga je v čem; srebernóst; -geld, *n.* sréberni denár; -geräthe, *n.* sréberno posodje; -glanz, *m.* lesk srebra; -glätte, *f.* sréberna gladčina; -groſchen, *m.* sréberni groš; -hell, *a.* čist kakor srebro; -klumpen, *m.* kos srebra; -ling, *m.* sreberník, srebernják; -löſung, *f.* sréberna raztoplina; -münze, *f.* sréberni penez od. denár; -n, *a.* srebern, srebren; *v. a.* posrébriti + posrebrovati; -papier, *n.* srébernati papír; -pappel, *f.* beli topol oder jagnjed; -reich, *a.* srébernat, srebrovít; -ring, *m.* sréberni perstan; -ſerviš, *n.* sréberno namizje; -ſtab, *m.* sréberni prot, sréberna pálica; -ſtoff, *m.* srebrovina; -ſtrich, *m.* gospica; -ware *f.*, -zeug, *n.* srebernina. [hueta.

Silhouette, *f.* senčni obráz, sil-

Sim=bol, *n.* biljega, bilega, známenje, razodevek; -bolik, *f.* simbólika; -boliſch, *a.* simbóličen, pripodoben, v prilikah; -onie, *f.* simonija; -pel, *a.* prost, pripróst, priproščen; -s, *m.* zidec, prikrov; (Brett) polica; -ulieren, *v. a.* na videz délati; -ultan, *a.* vkupen, hkraten, nerazdelen.

Sing-, *a.* pevski; za petje; -bar, *a.* peven, speven; =keit, *f.* pevnost, spevnost; -droſſel, *f.* drozeg, droz; -en, *v. n.* u. *a.* peti (pojem), popévati, prepévati: zu - anfangen, zapeti; wechſelweiſe -, odpévati si; -en, *n.* petje, petev, prepévanje; -end, *a.* pojóč; peven; -gebühr, *f.* opevarija; -lehrer, *m.* pevski učitelj; -luſt, *f.* pevoljubje,

veselje do petja; -messe, *f.* peta maša; -pflicht, *f.* opevalo; Sinn-grün, *n.* zimozelen; -spiel, *n.* spévigra, igra s petjem; -stunde, *f.* ura za petje odlóčena.

Singul-ar, *m.* ednina, edinje število, enojnik, edinstvo; -är, *a.* posámezen, posamen.

Sing-vogel, *m.* (tica) pevka, tič pevec, pevalica; -weise, *f.* napév, viža; -zikade, *f.* veliki cverček od. čriček.

Sinken, *v. n.* pasti (padem), upasti + upádati, pojémati; (im Wasser) topiti se: utopiti se, utoniti + utápljati se; (in einem weichen Körper) udreti se, pogrézniti se, zgrézniti se + udírati se, pogrezovati se; (zu Boden) zgrúditi se, sčeniti se, čičniti, zgrezniti se + sčépati se; -d, *a.* upadajóč, pojemajóč; bis in die -e Nacht, do terde noči.

Sinn, *m.* zmisel; čut, čuvstvo, čutilo; (Bewustsein) svest *f.*, zaved *f.*, zavést *f.*; (Verstand) um, razum, pamet *f.*; (Wille) volja; (Gemüth) misel *f.*, duša; (Absicht) misel, mer *f.*, namera, namemba, nakana; (Bedeutung) pomén, pomemba, zmisel; ich habe im -, misel me je, volja me je, na misli mi je, namenjen sem, namerjam, naklepam, naklepujem; in den - kommen, na misel, na mar od. v glavo priti (pridem); im -e des Gesetzes, po postavi, po besedah zákona; andern -es werden, premisliti se, spremísliti se; eines -es sein, ene misli biti (sem); zu -en kommen, zavédeti se (vém) + zavédati se; von -en kommen, onesvestiti se; prepasti (padem), obnoreti, zblázniti se; froher -, veselo serce; -bild, *n.* podoba, pripodoba, prilika; s. Simbol; = lich, *a.* pripodoben, prispodoben, v priliki; -en, *v. n.* mísliti, razmíšljati, premišljevati, prevdárjati, pretehtovati; (auf etwas) namérjati, naklépati, naklepovati, presti (predem): gut gesinnt, dobromisléč; -endurst, *m.* meseno poželenje, poltenost; -engenuss, *m.* telesna od. poltena sla od. slast *f.*; -enlust, *f.* telesnost, poltenost, mesena oder poltena sla; -enrausch, *m.* omama čutov; -enreiz, *m.* meseni oder polteni mik; -entaumel, *m.* pijanost; -enverwirrung, *f.* zmešnjava, zblodnjava; -enwahn, *m.* zmota, zmotnjava, blodnja, zblodnjava; privíd; -enwelt, *f.* vidni svet, vidno stvarstvo; -esänderung, *f.* premislik, premislek, spremislek; -esart, *f.* mišljava, načín mišljenja; -esorgan, -eswerkzeug, *f.* čutilo; smisel; -teuschung, *f.* omama čutov; privíd.

Sinn-gedicht, *n.* puščica, nadpís, pušica; -grün, *n.* zimozelen, zimzelen; -ig, *a.* umen, umeten, domišljív, domišljáv, spremišljen; -lich, *a.* telesen, poltén, mesén, čuten, viden; = keit, *f.* telesnost, poltenost, mesenost; čutnost; vidnost; -los,

a. brezčuten, neobčuten, neobčutljív; nezáveden, nesvesten; (vernunftlos) brezumen, nespámeten: -handeln, brez pomislika ravnati; =igkeit, *f.* brezčutnost, neobčutljivost, brezumnost; -reich, *a.* umen, ostroumen, bistroumen, domišljív, moder; -spruch, *m.* rek, modri izrék, pregovor, prislovica; -verwandt, *a.* enácega pomena, istopomemben, enopomenljív; =schaft, *a.* istopomembnost, enopomenljivost; -voll, *a.* pomenljív.

Sint=emal, *c.* ker; -er, *m.* okuje *pl.* okujina, okovina, škaja; (Tropfstein) siga; -ern, *v. n.* kápati, kapljáti, curljati, cediti se, pocéjati se; -erwasser, *n.* kápnica.

Sinus, *m.* pristava; lonica.

Sipp=e, schaft, *f.* žlahta, sváščina, svojád, svojást, sorodovina.

Sir=ene, *f.* sirena, morska déklica; -ius s. Hundsstern; -up, *m.* sírop, sirup.

Sistier=en, *v. a.* ustáviti, zaustáviti, obustáviti, zastanoviti + ustávljati, zaustávljati; -ung, *f.* ustava, zaustava, obustava, zastanovitev.

Sitte, *f.* šega, običáj, navada, navaja; -en, *pl.* nrav *f.*, nravi *pl.*: von guten -, lépega vedenja od. zadržanja, spodobne od. nravne obnaše; -en=*a.* nravni, nravstveni; =gesetz, *n.* nravni zakon, nravstvena od. moralna postava; =lehre, *f.* nravstvo, nravoveda, nauk lépega védenja; =los, *a.* nenraven; razuzdan, ritopáš, ritopašen; =losigkeit, *f.* nenravnost; razúzdanost; = reinheit, *f.* čisto, nedolžno vedenje; =spruch, *m.* modri rek od. izrék; =verderbnis, *n.* pohújšanje od. poguba nravnosti; -ig, *a.* nraven, čeden, nepopačen, nedolžen; -lich, *a.* nraven, nravnosten, čeden, pošten, spošten: -er Mensch, človek lepih nravov, nravni človek; =keit, *f.* nravnost, nravstvenost, čednost; lepo vedenje, nravno življenje; -sam, *a.* pošten, čeden, nraven, sramožljiv; =keit, *f.* nravnost, poštenost, sramožljivost.

Situazion, *f.* lega, pologa, -splan, *m.* legopisni čertež od. osnutek; -szeichnen, *n.* risanje poleg lege.

Sitz, *m.* sedež, sedalo; (Aufenthaltsort) bivališče, stanovališče, prebivališče; (Ort) mesto; den ersten - geben, na pervo mesto posaditi + posájati; den - aufschlagen, naséliti se, nastanoviti se, nastaniti se *pf.*; -bank, *f.* klop *f.*, sedela; (lange -) protina; -bein, *n.* sedna kost *f.*; -en, *v. n.* sedeti, sedévati; (eine Weile -) posedeti + posédati; (in d. Kindersprache) čícati; -bleiben, obsedeti; (v. Mädchen) ne omožiti se; (wohnen) bívati, stanovati; -lassen, zapustiti + zapúščati; (v. Kleidern) podájati se, prilégati se, prileči se (ležem), dobro stati (stojim); -en, *n.* seja; čić; -er, *m.* sedec, posédavec; -fleisch, -leder, *n.* er hat kein -, ne sedí rad; -ung, *f.* seja, sednica; =s=*a.* sejni; =sprotokoll, *n.* sejni

zapisnik; =ssal, *m.* sednica; =stag, *m.* sejni dan; -zimmer *f.* Sitzungssal.

Sklav=iös, *a.* hrastav, krastav; -ioſa *f.* glavinec.

Skal=a, *f.* stopnica, glasovna léstvica; -de, *m.* skald; -pieren, *v. a.* kožo sneti (snamem) + snémati.

Skand=al, *m.* pohújšanje, spotikljivo od. pohujšljivo djanje; =ös, *a.* pohujšljív, spotikljív, zapeljív; -ieren, *v. a.* stopice mériti, po stopicah mériti, škandírati.

Skapulier, *n.* škapulír.

Skar=ifikator, *m.* rezar, -nitzel, *m.* zavitek, zavojek; -pe, *f.* škarpa, podzidje; -tieren, *v. a.* prebrati (berem), odbrati + prebírati, odbírati.

Skelet, *n.* kostják, kostnják, kostra, okostnica, hrodje, ogrodi *pl.*, garnik; -thier, *n.* kostljivec.

Skept=iker, *m.* dvomljivec, skeptik; -iſch, *a.* dvomljív, sképtičen; -izismus, *m.* dvomljivost, skepticizem.

Skis, *m.* skis; gornik.

Skizz=e, *f.* načért, načertek, očertek, čertež, obrisek, pervi osnutek; -ieren, *v. a.* načértati, očértati, obrísati, osnutek narediti + naréjati.

Sklav=e, *m.* suženj, sužnik, sužnji rob, nevoljnik; (Gefangene) jetnik, vjetnik; *fig.* hlapec, sužnji; en=a. sužnji, hlápčevski, robski; =dienſt, *m.* hlapčevstvo, sužnost; -e verrichten, sužnjevati, hlapčevati, robovati; =handel, *m.* kupčija z ljudmí; =händler, *m.* kupčevavec z ljudmí, ljudokupec, martolós; =joch, *n.* jarem sužnosti; =markt, *m.* sužnji terg; =ſchiff, *n.* ládija s sužnji; =ſtand, *m.* sužnost, suženjstvo, robstvo; -erei, *f.* sužnost, sužnjost, robstvo, hlápčevstvo; in der - leben, sužnjevati, robovati, hlapčevati; -in, *f.* sužnja, súžnica, nevóljnica; jétnica; -iſch, *a.* suženj, suženjski, robski, hlapčevski, tlačanski.

Skolien, *pl.* obedne popevke *pl.*;

Skont=o *f.* Giffompte; -rieren, *v. a.* denárnico preglédati + pregledovati; -rierung, *f.* pregledovanje, pregledba denárnice.

Skor=but, *m.* kurdej; -pion, *m.* ščipec, kleščar, škratek, škorpijón; =itich, *m.* škorpijonov ujéd.

Skrib=ent, *v. a.* pisáriti; -ler, *m.* pisáč, pisún.

Skrof=eln, *pl.* žove *pl.*, živice *pl.*, bezgavke *pl.*, brámorji *pl.*; -ulös, *a.* žovast.

Skrup=el, *m.* spotika, dvom; -ulös, *a.* prenatančen, pretenke vesti; -uloſität, *f.* pretenka vest *f.*

Skrutin=ieren, *v. a.* prešteti (štejem) + preštévati glasove; -ium, *n.* štetev od. preštévanje glasov.

Skulptur *ſ.* Bildhauerei.

Slav=enfeind, *m.* protislován; -iſch, *a.* slovanski, slavjanski, slovenski; -iſieren, *v. a* slovéniti: poslovéniti, poslovániti; -iſt, *m.* poznavec slovanskih narečij.

Slivovitz, *m.* slívovec.

Smaragd, *m.* smaragd; -en, *a.* smaragdov, smaragdni.

So, *pr.* ki, kteri; *ad.* tako, tak, takisto: -wie, kakor, kot, liki; -groß, enolik; zatojen; *con.* ako, če, -li: -wahr Gott im Himmel, za pravo božjo resnico; -wahr mir Gott helfe, tako mi Bog pomagaj; -bald, *c.* s čim, berž ko, kakor hitro, kakor hiterno.

Socke, *f.* kopitec, kopica, obújek, žok; - aufstricken, zaperstiti; -el, *m.* podnožje, podslomba; -elraum, *m.* prizemlje.

Soda, *f.* soda, pepélnata sol *f.*, solik; sodann, *ad.* potlej, potle, potèm, na to; -brennen, *n.* gorečica, zgaga, deravica, žeravica, rizavica; -omitisch, *a.* sodomski.

So-eben, *ad.* ravno kar, prav zdaj, todi, otodi; -fa, *f.* sofa, počiválnica; -fern, *ad.* kolikor; -ff, *m.* pijanstvo; -fort, *ad.* neutégoma, zdajci, prec, precej, koj; -gar, *ad.* celó, clo, še celó, kaj še, i; - genannt, *a.* tako imenován, tako zvan; -gleich, *ad.* gredóč, pri tej priči, spótoma, precej, kar precej, vadle.

Sohle, *f.* podplat, stopál *f.* n. *m.*; (unterſte Balken) podloga, podslomba, podsek; (Pfütze) mlakuža; (Salzwaſſer) slanica, razsol *f.* slanomura, slanomorja, slana voda; -en= *a.* podplatni; -en, *v. a.* podšiti (šijem), podplat prišívati *pf.*; =gänger, *m.* pódplatar; =riemen, *m.* kverd; -ig, *a.* slaničen; -leder, *n.* pódplati, pódplatno usnje; -ſchiene, *f.* oplat *f.*

Sohn, *m.* sin; *dim.* sinek, sinček, sinko: an -es ſtatt annehmen, vsinóviti, posinóviti; - = *a.* sinovski.

Söhn=bar, *a.* spraven, spravljiv; -en ſ. Sühnen, Sühnopfer.

Sohns=kind, *n.* vnuk; -ſohn, *m.* sinovec; -tochter, *f.* sinova hči (g. hčere); -weib ſ. Schwiegertochter.

Soirée, *f.* večerna veselica, beseda.

Sokratiſch, *a.* sokrátičen, sokratski.

So-lange, *a.* dokler, dokič; -lar-jahr ſ. Sonnenjahr; -lawechſel, *m.* menjica samica.

Solch=er, *pr.* tak, takov, takošen, takšen: auf -e Art, tako, takisto; -enfalls, *ad.* v enakem primerljeji, kedar se kaj enacega primeri; -ergeſtalt, -ermaßen, *ad.* po takem, na tak način, po tem takem; -erlei, *a.* tákošen; -heit, *f.* takost, tákovost.

Sold, *m.* plača, mezda, služnina: in eines - treten, komu služit iti od. v službo stópiti.

Soldat, *m.* vojak, vojščák, vojšák, vojník, soldát, žolnír: -werden, med vojake od. k vojakom iti (grem), v vojasko službo stópiti; (freiwilliger -) dobrovoljec; -en= *a.* vojaški, soldaški, žolnirski; =dienſt, *m.* vojaška služba, vojaštvo; =freund, *m.* prijatelj vojakov; =haus, *n.* vojášnica; =lied, *n.* vojaška (pesem); =mantel, *m.* vojaški plašč; =rock, *m.* vojaška suknja, bela suknja; =ſtand, *m.* vojaški stan, vo-

jaštvo, vojáščina; =volf, *n.* vojaki, vojščaki *pl.*, soldatija; -išč, *a.* vojaški, vojniški, soldaški, žolnirski.

Söld=ling, -ner, *m.* najemnik; najetnik, najetec, pláčanec.

Sol=e s. **Sohle**; -en, -enität s. Feierlich, -keit; -id, *a.* terden, terpéč, terpežen; (ehrlich) pošten, zanesljiv; = arhaftung, *f.* skupna ob. nerazdelna odgovornost; =arisch, *a.* nerazdelen, skupen, vsi skup, vsi za enega; =ität, *f.* terdnost, terpežnost; = um, *n.* in - haften, vsi za enega, eden za vse; -itär, *m.* edinec.

Sollen, *v. n.* imeti (am), treba je, trébati, dolžnost je, dolžen biti (sem), mórati; häufig durch den Optativ mit naj, Kondizional oder durch den Imperativ: soll ich gehen, naj grem? kaj naj storim? was soll ich thun; ne vem, kaj bi počél, ich weiß nicht, was ich anfangen soll; du sollst nicht stelen, ne kradi u. s. w.; (zum Ausdrucke d. Wahrscheinlichkeit) neki, neki da, prè, bajè, bajè da: er soll krank gewesen sein, bajè ob. neki da je bil bolen; - *n.* dolžnost; dolg.

Söller, *m.* pavlač, mostóvž, mužovš; s. Altan.

Sollizitator, *m.* solicitator.

Sol=o, *ad.* sam; *n.* samospév, samoglás; -ofänger, *m.* samopevec; -ozismus, *m.* pregrešek v govorjenji; -ftizium, *n.* solncevrát, solnčni obrát; -vent, s. Zahlungsfähig; -venz s. Zahlungsfähigkeit.

Somit, *c.* tedaj, po tem takem, torej.

Sommer, *m.* leto, poletje: im -, po letu; -= *a.* poletni, letni; -abend, *m.* poletni večer; -apfel, *m.* zgodnje ob. prigodnje jábelko; -anzug, *m.* poletna obleka; -aufenthalt, *m.* poletno bivališče, letovišče; -birn, *f.* zgodnja ob. prigodnja hruška; -eiche, *f.* poletni hrast ob. dob; -faden, *m.* pajčja nit *f.*; -feld, *n.* jaro polje; -fleck, *m.* pega; =ig, *a.* pegav, pegast; -frucht, *f.* -getraide, *n.* jaro žito, járina; -glut, *f.* pripeka, prigrevica; -haus, *n.* poletna hiša, letográd; -kleid, *n.* poletno oblačilo; -korn, *n.* járica, jara rež *f.*; -lehne, *f.* vsoje, protisolnčna brežina; -lich, *a.* leten, polétenski; -linde, *f.* velikolistna lipa; -luft, *f.* poletni zrak; -morgen, *m.* poletno jutro; -n, *v. n.* leto nastopa ob. nahaja, poletje se bliža; -nacht *f.* poletna noč *f.*; -obst, *n.* zgodnje ob. prigodnje sadje; -rock, *m.* poletna suknja; -saat, *f.* jara setev; járina, jaro žito; -solstizium, *n.* kres, poletni solnčni obrát; -sprosse, *f.* pega; -sprossig, *a.* pegav, pegast; -szeit, *f.* letni ob. poletni čas, letna doba: zur -, po letu; -weizen, *m.* jara pšenica; -zeug, *n.* lehka tkanina.

Sonamb=üle s. **Nachtwandlerin**; -ulismus, *m.* naměsečnost, sonambulizem.

So=nach, *ad.* tedaj, torej; -nate, *f.* sonata, popevka; -nde, *f.* preiskovalo, skušalo.

Sonder, *prp.* brez, bez; -bar, *a.* poseben, čuden, čudovit, diven, čú-

dežen; -keit, *f.* posebnost, čudnost, divnost; -gelüſte, *n.* odcepljivost; želja odcépiti se; -gut, *n.* osebejno ob. posebej dano posestvo; -heit, *f.* posebnost; -intereſſe, *n.* posebna ob. stranska korist *f.*; -lich, *a.* poseben: es ſchmeckt nicht –, ni predobro; -ling, *m.* svojič, posebnež, čudežnjak; -n, *v. a.* deliti, sebiti: lóčiti, odlóčiti, oddeliti, razlóčiti, razdrúžiti + odločevati, oddeljevati, razdruževati; odbrati (berem) + odbírati; -n, *c.* ampak, temuč, temoč, timveč, marveč, nego; -ſtellung, *f.* samotno ob. osamelo stanje.

Son=dieren s. **Unterſuchen**; **-ett**, *n.* sonét.

Sonn=abend, *m.* sobota, sabota; **=s**, *ad.* v soboto, v saboto; **-e**, *f.* solnce, sonce; *dim.* sólnčice, sónčice: die – geht auf – unter, solnce vzhaja – zahaja ob. v zatop gre; die – brennt, solnce pripeka ob. prigreva; **-en ſich**, *v. r.* sólnčiti se, na solncu se greti (grejem); (v. Bienen) prašiti se.

Sonnen-, *a.* solnčni, sončni; **-anbeter**, *m.* solncemolec; **-anbruch**, *m.* svit, zor, zazor, razsvít: bei –, ko se razsveti, ko se solnce razsije &c.; **-aufgang**, *m.* solnčni vzhod ob. iztok; **-bahn**, *f.* solnčni pot, solnčni tir; **-bezirk**, *m.* osolnčje, osonje; **-blume**, *f.* sólnčnica, solnčica; **-fackel**, *f.* lúčnica; **-ferne**, *f.* odsolnčje, odsolnje; **-finſterniß**, *f.* solnčni pomérk ob. mrak, solnčno mèrknjenje: bei eintretender –, ko solnce merkne; **-glanz**, *m.* solnčna svitloba; **-glut**, *f.* solnčna pripeka ober žgalina; solnčni pripék; **-klar**, **-hell**, *a.* svitel ob. jasen kakor solnce; očividen, očiten; **-hof**, *m.* solnčni kolobár; **-höhe**, *f.* solnčni višek, visokóst solnca; **-jahr**, *n.* solnčno leto; **-kreis**, *m.* solnčni krog; **-lauf**, *m.* solnčni tek, tek solnca; **-licht**, *n.* svitloba. solnčna svitloba; **-los**, *a.* brezsolnčen, odsojen; **-nähe**, *f.* prisolnčje, prisolnje; **-niedergang** s. Sonnenuntergang; **-rauch**, *m.* sopár, par; **-regen**, *m.* dež s solncem; **-ſchein**, *m.* solnčni sij ob. svit: es war –, solnce je sijalo; **-ſchirm**, *m.* solnčnik, senčnik; **-ſeite**, *f.* vsoje *pl.*, vsojna ob. protisolnčna stran *f.*; **-ſeitig**, *a.* prisojen, vsojen, protisolnčen; **-ſyſtem**, *n.* osolnčje, osolnje; **-ſtand**, *m.* solnčni stan; **-ſtich**, *m.* solnčni zapál, solnčna vnetica; **-ſtillſtand**, *m.* solncestáj; **-ſtral**, *m.* žarek, solnčni žarek ob. trak; **-uhr**, *f.* solnčna ura, solnčevnica; **-untergang**, *m.* (solnčni) zahod, zaton, zatop; **-wagen**, *m.* solnčni voz; **-wende**, *f.* solnčni obrat, solncevrat; (Sommer-) kres; **-wendfeuer**, *n.* kres, kresni ogenj; **-wurz**, *f.* solnčni koren; **-zirkel**, *m.* solnčni krog ob. kolobár.

Sonn=ett, *n.* sonét; **-everbrannt**, *a.* zagorél, ogorél, černomanjast; **-ig**, *a.* solnčen, solnčnat; prisojen; **-ſeitig**, *a.* prisojen, vsojen, protisolnčen.

Sonntag, *m.* nedelja, Gospodov dan (g. dneva); Sonntägig, *a.* nedeljni, nedeljski; -s- *a.* nedeljski, nedeljni, pražnji; -sbuchſtabe, *m.* nedeljska črka; -sfeier, *f.* praznovanje nedelje; -sgottesdienſt, *m.* nedeljska božja služba; -skind, *n.* srečni človek; -skleid, *n.* pražnje od. praznično oblačilo; =ung, *f.* pražnja od. praznična obleka; -sruhe, *f.* nedeljni počitek; -sſchule, *f.* nedeljska od. nedeljna šola.

Sonor, *a.* glasen, jasen.

Sonſt, *ad.* sicer, scer, inače, drugače, drugači, ako ne, razun tega, mimo tega, verh tega; -ig, *a.* drugi, ostál, siceršen.

Soph=a ſ. **Sofa**; -isma, *n.* goljufni sklep; -iſt, *m.* modrin, modrinec, modrijanec, sofist; =erei, *f.* modrijanstvo, zvijaštvo; =iſch, *a.* modrijanski, zvijaški, sofističen.

Sorb=apfel, *m.* oskoruša; -et, *n.* šerbet, hladivna pijača.

Sorge, *f.* skerb *f.*, skerbnost, briga, mar; - tragen, skerbeti, skerb od. mar biti komu česa, róditi oder márati za kaj, to ga briga; das macht mir -, to me skerbí, skerb me peče zastran tega, to me briga; dafür hat er keine -, tega mu ni mar, za to še ne mara od. ne rodi, zastran tega si ni v skerbéh; -en, *v. n.* skerbeti, márati od. róditi za kaj; v skerbi biti (sem) zastran česa, mar biti komu česa; ſorge nicht, ne skerbi, ne boj se; (ſich bemühen) prizadeti si + prizadévati si, stárati se; -enfrei, *a.* brezskerben, neskerben: -et Zuſtand, brezskerbnost; =e, *m.* brezskerbnež, lahkovávec; -falt, *f.* skerbnost, skerbljivost, marnost, prizadevnost; -fältig, *a.* skerben, skerbljív, prizadeven, maren, marljív; =feit, *f.* skerbljivost, prizadevnost, marljivost; -los, *a.* neskerben, nemaren, vnemaren, zanemaren, malomaren, neroden, nerodljív; =igkeit, *f.* neskerbnost, nemarnost, malomarnost, nemáršćina; -ſam, *a.* skerbljív, skerben; marljív; =feit, *f.* skerbljivost, marnost, marljivost.

Sorte, *f.* šara, baža, pleh, škvart, sorta; -ieren, *v. a.* prebrati (berem), odbrati + prebírati, odbírati; -iment, *n.* zaloga, skladišče raznega blaga; =ſhandel, *m.* kupčija z bukvami tuje zaloge; -ſhändler, *m.* knjigár.

Sottiſe, *f.* zabavljica.

Sou, *m.* sold; -brette ſ. Zoffe; -fleur, *m.* napovedovavec, narekovavec, suflér; -flieren, *v. a.* napovedovati, narekovati, suflírati; -pé, *n.* večerja; -verain, *m.* samodèržec, vladár; *a.* samoderžen, samooblasten; =veränität, *f.* samoderžnost, samooblastnost.

Soviel, *a.* tolik; *num.* toliko; -erlei, *a.* tolikér; -mal, *ad.* tólikrat, tolikokrat; -te, *a.* toliki, tolikošen; *(rel.)* koliki, kolikoršen.

So=weit, *ad.* dokler; doklej, kakor

daleč; -wohl, *c.* -als auch, i – i, ne samo – ampak tudi, kolikor-toliko.

Sozi-al, *a.* družaben, družinski, socialen; -ist, *m.* socialist; -ativ, *m.* druživnik; -etät, *f.* družba, drúžbina, brátovščina.

Spagat, *m.* motóz *f.*, špaga, špajet.

Späh-e, *f.* preža, paznja; -ex *a.* zvedavi, pazljívi, pazni; -en, *v. n.* pozvédati, pozvedovati, páziti, opazovati, ogledovati; (lauern) prežati (ím), streči (strežem), pasti, oprezovati; šútati; -er, *m.* opazovavec, ogledovavec; (Spion) ogledúh, prežáj, prežavec; -in, *f.* opazovavka, ogledovavka; prežavka.

Spalier, *n.* brajda; (v. Tapeten) opna, zastor, prestralo.

Spalt, *m.*, -e, *f.* poč *f.*, razpoka, razpoknja, spoka, razpoklina, pokotina, prekol, razkol, skvažnja, špranja, reža, rega; (v. Feder) precép, prereza, prerezek; (Kolumne) predelek, slopec; (Erd-) zijavka; -art, *f.* cépnica, cepívnica, krojívnica; -el, *n.* kerhljič, kerhelj, klojec; -en, *v. a.* klati (koljem), kálati, cépiti, krójiti: razklati, preklati, razcépiti, precépiti, razkrojiti; *v. n.* u. *r.* cépiti se, krójiti se, párati se: razcépiti se, razkrójiti se, razpárati se, régniti; -er, *m.* krojívec, cepívec; -ig, *a.* razpokan, razpokel, preklán, razcepljen; -füßig, *a.* s preklánimi parklji; -keil, *m.* klin, zagozda, zagvozda; -meſſer, *n.* cepivni nož, cepivnik; -ſchnäbler, *m.* preklanozobec; -ſchnitt, *m.* precép, razcép, prekol, razkol, zaréza; -ung, *f.* nesloga, razpor, razpertija, razdor, nezlóščina, nezložnost; (Schisma) razkol.

Span, *m.* terska, treska, tréščica; (Holzſpänne) ivér, iverek, biglica; odletek, oseček; *coll.* iverje; -bett, *n.* posteljnják, posteljišče; Spänen, *v. a.* odstáviti + odstávljati; -ferkel, *n.* odojek, sesno prase (*g.* -eta), prešiček od siska; -ge, *f.* spona, sponka, skoba; (Arm-) zapéstnica, zapestje, zarókvica; Spängler, *m.* klepár; -hobel, *m.* strug; -iſch, *a.* španski: -e Fliege, španska muha; -e Wand, zaslon; -eš Rohr, terstovec; -leuchter, *m.* svečnik, čelešnik.

Spann, *m.* nart; (Geſpann) svez; -brett, *n.* postranica, stranica; -e, *f.* ped *f.*, pedenj, pedalj *f.*; -en, *v. a.* peti (pnem), prójiti: napeti, razpeti, natégniti, raztégniti, razprójiti + napénjati, razpénjati, razpínjati, nategovati, natézati; (einſpannen) uprečí (žem), vpreči, zapreči + uprégati; (v. Hahn) napeti, navreti + napénjati; mit geſpannter Aufmerkſamkeit, pazljivo; (v. Rad) zavreti + zavírati; dazu-, pripreči (prežem) + priprégati; -er, *m.* napenjavec, napregáč; -feder, *f.* zmet *f.*, pero (peresa); -hoch, *a.* ped visok; -ſpännig, *a.* vprežen; -fette, *f.* zavora, zavor *f.*; -kraft, *f.* prožljivost, prožnost, razteglivost; -nagel, *m.* svornik, jeglica, igla; -rahmen, *m.* proje *pl.*; -ſtrick, *m.* spona; -ung, *f.* napetost, napetje: in -, v razpertiji,

nezložno; (b. d. Mauern) zveza; -weite, *f.* stežáj.

Spar-, *a.* hranilni, hranivni; **-biſſen**, *m.* prihránjeni kosec, zalogáj; **-büchſe**, *f.* hranilna púščica, skládnica, špárovnica; **-en**, *v. a.* hrániti: prihrániti, prišpárati, privárovati, prištédíti + prihranjevati; varčno ob. skopo ravnati, varčno délati; **-er**, *m.* hranivec, prihranjevavec, varčni človek, špárovec; **=in**, *f.* hranivka, prihranjevavka, špárovka.

Spargel, *m.* porabni bilúš, šparga, špargelj; **- =** *a.* špargljev, bilušev.

Spar-gut, *n.* prihranek, prihránjeno blago; **-herd**, *m.* nepotratno ob. prihranjevalno ognjišče; **-kaſſe**, *f.* hranilnica, hranívnica; **=büchel**, *n.* hranilnične búkvice *pl.*; **-küche**, *f.* kúhinja s prihranjevalnim ognjiščem; **-kunſt**, *f.* prihranljivost, spravljivost; **Spärlich**, *a.* skop, pičel, sporen, redek; **-ofen**, *m.* prihranjevalna peč *f.*; **-pfennig**, *m.* spravilo, prihranjeni ob. založeni denár, zalogáj, **-ren**, *m.* lemez, škárnica, špérovec, krokva; **-reſt**, *m.* ostajek, prebitek; **-kreuz**, *n.* lémezni križ; **-werk**, *n.* lemezi *pl.*, škarnice *pl.*

Sparſam, *a.* varčen, hranljív, špárljív, štedljív, hranilen, tenek; **-keit**, *f.* varčnost, hranljivost, spravljivost; **-ſüchtig**, *a.* skop, skoporít.

Spaß, *m.* šala, burka, gluma: **- treiben**, šáliti se, burke ugánjati, norce briti (brijem); **ohne -**, brez šale, za res; **das war ein -**, to je bil smeh! to je bilo veselje!; **-en**, *v. n.* šáliti se, norčevati se, burke ugánjati, šale zbíjati; **-er**, *m.* šaljivec, glumáč, smešen človek; **=ei**, *f.* norčija; **-haft**, *a.* šaljív, šalen, smešen, smešljív, burkast, góđevski; **=igkeit**, *f.* šaljivost, smešnost ɔc.; **-luſt**, *f.* šaljivost; **-vogel**, *m.* glumáč, šalec, pavliha.

Spät, *a.* pozen, pozden, kesen; *ad.* pozno, pozdí, kesno: **- werden**, pózníti se, noč nastaja, mračí se; **zu - kommen**, zapozneti, zapózníti se, zanočiti se + zapoznévati; **die Uhr geht zu -**, ura zakesneva ober zastaja; **im -en Alter**, v sivi starosti, v poznih letih; **-birn**, *f.* ozimka; **-e**, *f.* poznost, poznota, kesnost, kesnota.

Spat-el, *m.* véslica; lopática; **=förmig**, *a.* lopátičast; **-en**, *m.* lopata.

Spät-eſtens, *ad.* najpozneje; **-froſt**, *m.* pozni mraz; **-geburt**, *f.* pozni porod.

Spath, *m.* bramor, nakolénica; (min.) špat, živec.

Spät-herbſt, *m.* pozna jesen *f.*; **-heu**, *n.* otava; vnuka, otavčič; **-jahr**, *n.* ješen *f.* podzimek; **-ling**, *m.* poznič, póznica; jesenšček - jeséníščica; **-obſt**, *n.* pozno ob. ozimno sadje; **-ſommer**, *m.* pozno leto.

Spatz, *m.* vrabec, vrabelj, vrabljinec; (Weibchen) vrabčela, vrabčevka; **-en=** *a.* vrabčji, vrablji, vrabljinji; **-enneſt**, *n.* vrabčje ob. vrabljinje gnjezdo.

Spazie, *f.* praznina, praznota, presledek; (b. Buchdruck.) preklad *f.*, pretka.

Spazier=en, *v. n.* sprehájati se, prehájati se, shájati se, šétati se (am u. šečem): sprehoditi se; -gehen, na sprehod iti, sprehajat se iti (grem); -fahren, sprevoziti se + spreváżati se; (müßig-) pohájati, pohajkovati, postópati; -en, -engehen s. Spaziergang; -fahrt, *f.* vožnja na sprehod, sprevožnja; -gang, *m.* sprehod, spreháj, sprehoja; -gänger, *m.* sprehajavec, šetavec; =in, *f.* sprehajavka, šetavka; -ort, *m.* sprehajališče, prehajališče, šetališče; -reiſe, *f.* sprehodno popotovanje; -ritt, *m.* prejézd, sprejézd, spreježa; -ſtock, *m.* pálica.

Spazium s. Spazie.

Specht, *m.* žolna, želna; (Grün-) zelena žolna; (Grau-) pivka; (Bunt-) detal, detel; -fräße, *f.* černa žolna; -meiſe, *f.* berglez, plezár.

Speck, *m.* špeh, slanina, boh; -=*a.* špehov; -birn, *f.* špehovka, špehovica; -freſſer, *m.* špehojedec; -hals, *m.* debeli vrat; -händler, *m.* špehár, slaninar; -icht, *a.* špehast, slaninast; -ig, *a.* tolst, tolščen, debel, masten, špehat; -käfer, *m.* špehár, špeharček; -maus, *f.* netopir, pirhpogácica, mračnik; -ſau, *f.* kermljenka, pitana svinja; -ſchneider, *m.* špehorezec, slaninoréz; -ſchwarte, *f.* bohova od. špehova koža; -ſtein, *m.* sálovec, mastnec.

Sped=ieren, *v. a.* odpráviti, poslati (šljem), razposlati + odprávljati, pošiljati, razpošiljati; -iteur, *m.* odpravnik, razpošiljavec, špeditér; -izion, *f.* razpošiljava, odprava, odpravljava; (Ort) razpošiljávnica, odpravljávnica; =ö=*a.* razpošiljavni, odpravljavni; =sgebühr, *f.* odpravnina; =sgeſchäft, *n.* pošiljavstvo, razpošiljavstvo; =skomptoir, *n.* razpošiljávnica, odpravljávnica; =sware, *f.* blago za razpošiljavo, odpravno blago.

Speer, *m.* kopje, súlica; (Backen) ost, osten; -ſchaft, *m.* kopjišče, ratišče.

Spei=becken, *n.* pljuválnica, pljeválnica, pljuvalnik; -che, *f.* prečka, špica.

Speichel, *m.* slina; (ausgeworfener) pljunec, pljunek, pljuvatina; -drüſe, *f.* slinivka; -fluſs, *m.* slinotók, slinavost; -lecker, *m.* lizún, prilizovavec, dobrikavec; -ſtoff, *m.* slinoba, slinovina.

Speich=en, *a.* pestni, koželni; -enbein, *n.* kožélnica; -er, *m.* žitnica, kašča, sípnica; =n, *v. a.* správiti + správljati v žitnico.

Speick, *m.* špajek, špajka.

Spei=en, *v. a.* pljevati (pljujem): pljúniti; (Blut) hèrkati, bruhati + brúhniti; *v. n.* bljevati (bljujem), dáviti se, kozlati; -er, *m.* pljeváč, pljuvavec; bljeváč, bljuvavec; -erlich, *a.* es iſt mir-, davi me, bljevati se mi hoče; -l, *m.* špila, klin; -n, *v. a.* naspíljati, ošpiljati *pf.*

Speise, *f.* jed *f.*, jelo */.*, jeja, jestvina, jestivo, jedilo, ugrizača; (Nahrung) hrana, živež, živek; kerma; (in d. Kinderſprache) papa; -= *a.* jedilni; -gaſt, *m.* gost, jedec; -geräthe, *n.* jedilna priprava; -haus, *n.* gostivnica, gostilnica; -kammer, *f.* shramba za jedi; -kaſten, *m.* omár za jedila; -keller, *m.* hram, klet *f.*; -n, *v. n.* jesti (jém); obedovati; zu Mittag -, južinati, kósiti, obedovati; zu Abend -, večérjati; wünſche wohl geſpeiſt zu haben, na zdravje od. Bog žegnaj; *v. a.* sítiti: nasítiti + nasitovati; -reſt, *m.* zjed *f.*, zjedi *pl. f.*; -röhre, *f.* ješčnik, požiravnik, goltanec, gertanec; -=ſal, *m.* obédnica, jedilnica; -ſchrank, *m.* omár za jedila; -zettel, *m.* jedilni list; -zimmer ſ. Speiſeſal.

Speiſung, *f.* nasitovanje, zakládanje od. zaláganje s hrano.

Spektakel, *n.* šunder, hrup.

Spekul=ant, *m.* započetnik, špekulant; -ativ, *a.* prevdaren, premišljevaven, premišljív; -azion, *f.* premišljevanje; iskanje dobička; -ieren, *v. a.* premišljevati, prevdárjati; na dobiček mériti, špekulírati.

Spel=t, Spelz, *m.* pira, pirevica; -= *a.* pirni; -unke, *f.* beznica; jama; -ze, *f.* pleva, mekina; resa, resina.

Spend=age, *f.* dar, darilo, podarílo; -e, *f.* dar, darilo, podarek, podelek; -en, *v. a.* darovati, dariti, deliti: podariti, pokloniti, podeliti + podarjevati, poklánjati, podeljevati; -en, *n.* delitev, podelitev, daritev, podaritev; -er, *m.* darivec, delivec, darovavec; =in, *f.* darivka, delivka; -ſam, *a.* darežljív, radodaven, radodaren.

Spen=gler ſ. **Spängler**; -nadel ſ. Steckнadel; -ſer, *m.* jopič, jopa.

Sper, *a.* rod, pust, suh; -ber, *m.* skopec, kragúlj, kregúlj; =baum, *m.* skorš, oskorš, oskurš; brek; =bere, *f.* oskoruša, oskorúšnica; brekúlja; =kraut, *n.* strášnica; -ling, *m.* vrabec, vrabelj, vrabljinec; =s= *a.* vrabčji, vrabljinji; -r, *a.* terd, rod; -rbaum, *m.* závora, zavor *f.*

Sperr=e, *f.* zapéra, zapira, zaperka, zapertje, zaklep, tvor, zatvor; (gerichtl.) zapečatba, zapečátenje; (Arreſt) zapérica, zapor; (Siſtierung) zaderžba, ustava, zaustava; (Rab-) závora, zavérnica: -anlegen, zapečátiti; -en, *v. a.* zapreti, zatvóriti; zakleniti + zapírati; zaklépati; (d. Fluß ꝛc.) zajeziti, zagraditi + zajezovati, zagrájati; (d. Handel) ovreti, ustáviti, zastanoviti + ovírati, ustávljati; (ausſpreiten) razpreti + razpírati; zum -, na tvor, na zaklep; -holz, *n.* zátika; -fette, *f.* závora, zavor *f.*, zavérnica; -leiſte, *f.* razpora; -maul, *m.* zijalo, ziják; -riegel, *m.* zatík, zatika; -ſtab, *m.* proj; -ung, *f.* zapira, zapertje, zapertija; -weit, *ad.* na stežáj, široma.

Speſen, *pl.* stroški, potroški, izdavki *pl.*

Spezerei, *f.* dišavina, díšečina,

dišeče rečí *pl. f.* kramenija; -handel, *m.* kupčija z dišavino od. dišéčimi rečmí; -händler, *m.* dišavinar, tergovec z dišavino.

Spezi-al, *a.* poseben; podroben, nadroben, natančen; obširen; = kommission, *f.* posebna komisija; = ität, *f.* posebnost; = vollmacht, *f.* posebno pooblastilo; -ell, *a.* poseben; posámezen, posamesen; nadroben, podroben; *ad.* posebej; po sámesi, na drobno; -es, *f.* versta; posámesna reč *f.*; = thaler, *m.* terdi tolar od. zlat; -fikazion, *f.* podrobni od. natančni popís; -fikum, *n.* posebno zdravilo; -fisch, *a.* lasten, poseben; oziren, primeren; -fizieren, *v. a.* posebej našteti (štejem) od. popísati (pišem), na drobno popísati + kos za kosom imenovati, posebej naštévati, na drobno popisovati.

Sphär-e, *f.* obsežje, okrožje, obor; (Kugel) kroglja; (höhere -) nadzemlje, nadzémeljski svet; -isch, *a.* obel, krogel; -oid, *m.* sferoíd; = isch, *a.* sferoiden; Sphinx, *f.* sfinks.

Spick-en, *v. a.* s slanino pretekniti, preslaníniti: s slanino pretíkati, slaníniti, špíkati; -nadel, *f.* pretikávnica, špikávnica.

Spiegel, *m.* zercalo, zerkalo, ogledalo; *fig.* ogledalo, razgledalo, razgledovalo; *dim.* zercalce, ogledalce; (d. Wassers) gladina, vodena poveršina; - = *a.* zercalni; -blank, *a.* čist kakor zercalo; -fabrik, *f.* zercálnica, izdeloválnica zercál; -fechterei, *f.* sleparija, sleparstvo -glatt, *a.* pregladek, gladek ko zercalo; -händler, *m.* zercalar; -hell, *a.* presvetel, presvitel; -metall, *n.* zercalovina; -n, *v. n.* svétiti se, zercáliti se, utrínjati se, bliščati se (ím), lesketati se (ám u. ečem); sich -, *v. r.* glédati se, ogledovati se; (an jemandem) razgledovati se, zgledovati se nad kom; -rein, *a.* prečíst, čist kakor zercalo.

Spiel, *n.* igra; - = *a.* ígerni; -art, *f.* igrava; (Abart) spreveržek, izveržek; odrodek, iznerodek; -ball, *m.* žoga, lopta; *fig.* igrača; -bank, *f.* igrálnica; -bruder, *m.* kvartopirec, igráč; -docke, *f.* donda, púnica, púnčika, čeča; -einlage, *f.* stava od. postavek v igri; -en, *v. n.* igrati, igrati se; (v. Kindern) gúrati si, rízati se; (v. Thieren) órsati se; (auf Blasinstr.) pískati; auf der Geige -, gosti (godem); - Orgel -, órglati, orgle prebírati; (am Horn) tróbiti; Karten -, kvártati, kártati; Kegel -, kegljati; -er, *m.* igravec, igrec, ígerec, igráč; (Karten -) kvartopirec, kvártavec; (Flöten -) pískavec; (Geigen -) godec; = ei, *f.* igrača, igračica; = in, *f.* igravka, igračica; -geld, *n.* denár za igro; -gefährte, *m.* soigravec; verstník; -glück, *n.* sreča pri igri; -haus, *n.* igrávnica, igrálnica; -karte, *f.* kvarta, karta; -leute *pl.*, godci *pl.*; -mann, *m.* godec, pískavec, trobec; -marke, *f.* dútika, tútika; -raum, *m.* prostor, prostran-

stvo; polje; (v. Winde) omoh; -ſache, *f.* igrača; -ſchuld, *m.* dolg za igro; -ſucht, *f.* igravost, igreželjnost; -uhr, *f.* ura z múziko; -ware, *f.* igrača, gurača; -weiſe, *ad.* igraje; -zeug, *n.* igrača, gurača.

Spier, *n.* os *f.*, osina; *fig.* troha; -gras, *n.* óstrica; -ſtande, *f.* osladje, medvédovo latje.

Spieß, *m.* ražanj; (Speer) kopje, súlica; (v. Holz) drog; -bock, *m.* špičák; -bürger, *m.* zapečár, zapečnják, priprosti meščan; =lich, *a.* zapečarski; -en, *v. a.* natekniti, natakniti, nabosti (bodem) + natíkati, nabádati; ſ. Durchbohren; -er, *m.* špičák; -geſell, *m.* továrš, tovariš, pajdaš, drug; =ſchaft, *f.* továrštvo, pajdaštvo; -glanz, *m.* -glas, *n.* sklenec, steklenec, antimón; = *a.* steklenčev, antimonov; -ruthe, *f.* šiba: -u laufen, šiban biti (sem); -ſchaft, *m.* stange, *f.* kopjišče, ratišče; -träger, *m.* kopjeník, suličár.

Spicker, *m.* žrebelj, cvek.

Spill-baum ſ. Faulbaum; -e, *f.* vreteno; koželj; *dim.* vretence; -en, *v. a.* točiti.

Spinat, *m.* špinat, špinača.

Spindel, *f.* vreteno; (Welle) préslica, vretenica; *dim.* vretence; -baum, *m.* kozji preslec, kápičevje; hudolesovina; -förmig, *a.* vretenast, vretenu podoben.

Spinn-, *a.* prejni, predilni; -e, *f.* pajek, pajk, pavek, palek; *dim.* pájček; (langbeinige -) suha júžina; -en, *v. a.* presti (predem); spresti, napresti; *n.* preja; -engewebe, *n.* pájčevina, pájčina, pávučina; -enthier, *n.* pájkovec; -er, *m.* predec, prejec, predivec; =ei, *f.* preja, predenje; (Ort) predívnica, préjnica; =in, *f.* predica, prejka, prelja; =lohn, *m.* prednina; =mahl, *n.* oprédnica; -gewebe ſ. Spinnengewebe; -haar, *n.* predivo; (fein) ohlánica; -haus, *n.* predívnica, préjnica; -rad, *n.* kolovrat; *dim.* kolovratek; -rocken, *m.* préslica, preslo; (obere Theil) kožélj; (v. Flachs daran) kodelja; -ſtube, *f.* predívnica, préjnica; -webe ſ. Spinnengewebe; -webig, *a.* pájčevinat, pájčinat.

Spint, *m.* belina, belotina; (im Brot) svalek, cmok; (and. Wand) polica; -ig, *a.* svalkast, cmokast.

Spion, *m.* ogledún, vohún, prežavec, prežáj; -ieren, *v. a.* ogledovati, zasledovati, pozvedovati.

Spir-al, *a.* zavít, vertelast; -alli-nie, *f.* vertélasta čerta; -ital, *m.* špiritуál, špiritvál, duhovni nadzornik; -itell, *a.* duhovít, duhapóln; -itуs ſ. Geiſtig; -itus, *m.* duh; pridih; (Flüſſigk.) vinski cvet.

Spital, *n.* bolnišnica, bolnica, špitál; (Armen-) siromášnica, ubóžnica; -= *a.* bolnični, bolnišnični; -verwalter, *m.* oskerbnik bolnišnice; oskerbnik siromášnice.

Spitz, *a.* špičast, oster; rogljat; *m.* kužek, špicelj; -bogen, *m.* špičásti oder rogljati oblók; -bube, *m.*

malopridnež, neporedneż, slepár, goljuf; tat, zmikávt: du-, hudobija iz tebe cvete; -búberi, *f.* goljufija, sleparija, sleparstvo; -búbin, *f.* malopridnica, sleparica; tatica, zmikavtlja; -búbiſch, *a.* sleparski, goljufen; tatinski; -t, *f.* ost *f.*, osten, bodec; špica, rogelj; (d. Berges) verh, verhunec, veršác, teme (g. -ena), konica, ert; (äußerſter Theil) konec, končina; (d. Daches) sleme (g. -ena); (d. Heeres) čelo; (des Dreieckes) verhól; ſich an die-ſtellen, na čelo se postáviti; auf die-treiben, presíliti, na pik postáviti *pf.*; *pl.* -en, zobci *pl.*, tveze *pl.*, rébeljni *pl.*, špice *pl.*; -el, *m.* prežavec, osledúh, sledúh; -en, *v. a.* óstriti, špíčiti, špíčati: prióstriti, ošpíčiti; d. Ohren-, na uho vleči, uho nastávljati; -en = *a.* z zobci od. s špicami; =händler, *m.* prodajavec zobcev od. rébeljnov; =fleid, *n.* oblačilo z zobci od. špicami; -finbig, *a.* premeten, prebrisan, umetalen, bistroumen, dovtipen; = keit, *f.* premétenost, umetalnost, bistroumnost, dovtípnost; -hammer, *m.* oškerd; -haue, *f.* cepín, pikón, kramp; -hut, *m.* špícasti klobuk; -ig, *a.* špičast, špičat, oster, ostrorób, robat, rogljat, šiljat; (v. Winkel) spert; (v. d. Worten) zbadljív, zbodljív; -kopf, *m.* špícasta glava; šiloglavec; -maus, *f.* bezgavka; šišmiš, rovka; -meſſer, *n.* ostrinjek; -name, *m.* zdevek, prezdevek, percovnik; -naſe, *f.* špícasti od. kljúkasti nos; (Perſon) kljukonós; -ſäule ſ. Pyramide; -winkel, *m.* spert kot, ostri ogel; =ig, *a.* ostrokoten, spert; -wort, *n.* zbadljiva beseda; -zahn, *m.* kel, derák. [Schleißen.

Spleiß=e, *f.* okujine *pl.*; -en ſ.

Splendid ſ. Prächtig.

Splint, *m.* belina, belotina, beljava.

Splitter, *m.* troskev, oskalek, biglica; (v. Holz) ivér, iverek; *coll.* iverje; (Age) pezdír; *coll.* pezdirje; *fig.* troha, drobec, mervica, cempér; -ig, *a.* lomljív, kerhljív, drobéč, drobirjast; -n, *v. n.* cépiti se, lomiti se, klati se (koljem); -nackt, *a.* čisto nág, gol in nag; -richter, *m.* prenatančni sodnik.

Spon=deus, *m.* spondej; -falien ſ. Verlöbnis; -tan, *a.* samovoljen, samodseben; =tät, *f.* samovoljnost, samodsebnost.

Spor=adiſch, *a.* sem ter tje raztresen, poraztaknjen; -en, *f.* tros; -ei, *n.* zapertek, klopotec; -en ſ. Faulen; -er, *m.* ostrogar; -gewicht, *n.* groba vaga od. teža, vaga z zavojem vred.

Sporn, *m.* ostroga; *fig.* nagon, pogon, poganjek, spodbadek, spodbodek: die-en geben, spodbosti (bodem) + spodbádati; -=a. ostróžni; -en, *v. a.* spodbosti (bodem) + spodbádati; *fig.* nagíbati (bljem), gnati (ženem); -macher, *m.* ostrogar; -ſtreichs, *ad.* v skok, v dir. v direk, skókoma, blískoma; -träger, *m.* ostrogonosec.

Sporteln, *pl.* podarki *pl.*, postranski prislužek.

Spott, *m.* posméh, posmešek, zasmehovanje, zasramba; (Schande) sramota: -treiben, posmehovati od. rógati se komu, zasmehovati oder zasramovati koga, norca délati iz koga; -=*a.* zasmehovalni, sramotivni; -drossel, *f.* zabavljivec.

Spöttel=ei, *f.* posmešek, oponašek, oponášanje, zbádanje; -n, *v. n.* smejati se, posmehovati se, zbádati, oponášati.

Spotten, *v. n.* rógati (rugati) se od. posmehovati se komu, zasmehovati od. zasramovati koga, norca délati iz koga, v smeh obráčati, norčevati se s čim.

Spötter, *m.* zasmehovavec, posmehovavec, zasramovavec, oponašavec, rogavec; zabavljivec; -ei, *f.* zasmehovanje, zasramovanje; -in, *f.* zasmehovavka, zasramovavka; zabavljivka.

Spott=gedicht, *n.* zabavljiva pesem *f.*; -geld, *n.* slepa cena, brezcenje: um ein -, pod nič.

Spött=isch, *a.* zasmehljív, posmehljiv, posmešen, zasramljív; Spott=kauf, *m.* kup pod nič; -ler, *m.* posmehljivec, zasmehljivec, zasramljivec; =in, *f.* zasmehljivka, zasramljivka; -lich ſ. Spöttiſch.

Spott=lied, *n.* zabavljiva pesem; -name, *m.* zdevek, prezdevek, percovnik, gerdivno ime (g. -ena); -preis, *m.* cena pod nič, slepa cena, -rede, *f.* zabavljica; -sucht, *f.* zabavljivost, zasmehljivost, zasmehovavnost; -süchtig, *a.* zabavljív, zasmehljív, rogav; -vogel, *m.* rudečoglavi srákoper; -weiſe, *ad.* smého ma, zasramljivo; -wohlfeil, *a.* predober kup, precén, pod nič.

Sprach=, *a.* jezikov; govorni; -e, *f.* jezik, beseda, govor, govorica, golč, marenj, maren: die ſloveniſche -, slovénščina; deutſche -, némščina; griechiſche -, gèrščina; lateiniſche -, latínščina u. ſ. w.; in d. ſlov. - übertragen, slovéniti: poslovéniti, v slovenski jezik prestáviti + prestávljati; zur - bringen, besedo spróžiti o čem; heraus mit der -, povéj, govori; -eigenheit, *f.* jezikova lastnija; -enverwirrung, *f.* zmeda jezikov; -fehler, *m.* pomota oder pregrešek v jeziku, hiba zoper jezikova pravila; -forſcher, *m.* jezikoslovec; -forſchung, *f.* jezikoslovje; -gabe, *f.* dar jezika; -gebrauch, *m.* návadna rabakake besede; -gelehrt, *a.* jezikoznanski, jezikosloven; -gelehrte ſ. Sprachkenner; -geſetz, *n.* jezikova postava, jezikovo pravilo; -karte, *f.* narodopisni zemljovíd; -kenner, *m.* jezikoznanec, jezikoslovec; -kenntnis, -kunde, *f.* jezikoznanstvo, jezikoslovje; -kundig, *a.* zveden v kakem jeziku, vešč kákemu jeziku; -kunſt ſ. Sprachenkunde; -künſtler, *m.* slovničár; -lehre, *f.* slóvnica, gramátika; -lehrer, *m.* slovničár, gramátikar; -lehrlich, *a.* slovničen, slovniški, gramátičen; -lich, *a.* jezikov; kar se tiče jezika,

gledé na jezik; -los, *a.* nem, mutast: -werden, obmútiti, onemeti, besedo komu zapreti *pf.*; -meister, m. učitelj jezika; -organ, *n.* govorilo; -regel, *f.* jezikovo pravilo od. vodilo; -reinheit, *f.* čistota kákega jezika; -reiniger, *m.* čistivec kákega jezika; -richtig, *a.* pravilen; *ad.* pravilno; =keit, *f.* pravilnost; -rohr, *n.* legát, govorno trobilo; -schatz, *m.* jezikov zaklad; zaklad od. bogastvo kákega jezika; -schnitzer s. Sprachfehler; -studien, *pl.* jezikove preiskave *pl.*; -ton, *m.* naglas; =zeichen, *n.* naglasek; -übung, *f.* govorna vaja, vadba v govorjenji; -unterricht, *m.* podúk v kakem jeziku; -verbesserer, *m.* popravljavec kákega jezika; -werkzeug, *n.* govorilo; -wissenschaft, *f.* jezikoznanstvo; -zwang, *m.* jezikova nuja.

Sprech=art, *f.* način govorjenja, izrekava; -en, *v. n.* govoriti, márnovati, márnjevati, gólčiti, kramljati; (Rede halten) govoriti, besedovati; (aussprechen) izgovoriti, izreči + izgovárjati, izrekovati; (erzählen) práviti, pripovedovati, povédovati; kein Wort -, ne zíniti, ne čérhniti; sprich ein Wort, reci, spregovori; ein Gebet -, móliti; (ein Urtheil) razsóditi, sodbo izreči + razsójati; heilig -, za svetnika razglasiti + razglášati; -en, *n.* govor, govorica, maren, golč; -er, *m.* govorec, govornik, besednik; -in, *f.* govornica, besednica; -sal, *m.* -zimmer, *n.* govorílnica; -süchtig, *a.* govorljiv, gostobeseden, jezičen; -werkzeug, *n.* govorilo.

Spreiß=e, *f.* razporka; -en, spreiten, *v. a.* razpreti + razpírati; razprostreti, prostreti + razprostírati; razpeti (pnem) + razpénjati.

Spreiz=e, *f.* podpora, podpornja, opiráča, soha; -en, *v. a.* podpreti + podpírati; (d. Füße) razkréčiti; s. Schreiten; sich -, *v. r.* kèršiti se, košatiti se, štúliti se; gespreizt, napihnjen, košat; -stange, *f.* rázpora.

Spreng=, *a.* kropilni; strelni; -e, *f.* krópljenje; kropilo; -el, *m.* okolija, okraj, okoliš, oblast *f.*; -d. Bischofs, škofija; -d. Pfarrers, fara, župa: im - der Pfarre, pod zvonom fare; -en, *v. a.* (im Wasser) kropiti, škropiti: pokropiti, poškropiti; (mit trock. Gegenst.) posuti (spem), potresti + posípati (pljem), potrésati; (eine Festung) razstreliti, razdjati (dém, denem) razrúšiti + razstréljati, razdévati; (Felsen) stréljati, lomiti; (die Thür) razbiti (bijem) prebiti (bijem) + razbíjati; (Saiten) potèrgati *pf.*; -er, *m.* kropivec; -kanne, *f.* kropílnica, škropílnica, škropilo; -kessel, *m.* kotlič s kropilno vodo; -wasser, *n.* kropilna voda; -wedel, *m.* kropilo, škropilo.

Sprenkel, *m.* locenj, precép; -ig, *a.* grahast, pester; -n, *v. a.* kropiti, škropljati.

Spreu, *f.* pleva; pleve *pl.*; -kammer, *f.*, -kasten, *m.* plevnjak, plev-

nik; -ig, *a.* plevnat; -ſack, *m.* plévnica; -ſtaub, *m.* plevni prah.

Sprich=wort, *n.* prislovica, pregovor, prigovor; (Bild) prilika; -wörtlich, *a.* pregovoren, v prislovici od. v pregovoru.

Sprie=gel, *m.* locenj, locen; obróč; -ßel ſ. Sproſſe; -ßen, *v. n.* gnati (ženem), pogánjati, kliti (klijem), bersteti, kaliti: pognati, prikliti.

Spriet, *n.* razsoha, rogovila.

Spring=bock, *m.* kozel, skakavec; -brett, *n.* skakálnica, skakalo; -brunnen, *m.* vodomèt; -en, *v. n.* skákati (skačem), poskakovati, skakávati, skakljati: skočiti, poskočiti; (irgend wohin —) smúkniti, šíniti, púhniti + smúkati, púhati; (ins Waſſer) skočiti, šterbúnkniti *pl.*; (in d. Höhe) blahútati: blahútniti; (v. Vieh auf d. Weide) víškati; bezati, bezljati; (zerſpringen) póčiti, pókniti, razpóčiti se, régniti + pókati, razpokovati se, régati; -er, *m.* skakavec, skakáč, skakávt; (im Schachſpiel) konjič; =in, *f.* skakavka; -flut, *f.* visoki plem; -hengſt, *m.* žrebec, celák, rájnišar; -inſefld, *m.* skakávt, štèrkovec, šterlincovt; -kraut, *n.* nedotika; pesje mleko, mlečec; -luſtig, *a.* skakav, skočen; -quelle, *f.* vrelec, vir; -zeit, *f.* čas za pleme oder za spúščanje.

Spritz, *m.* štèrkljej, šterkuta, svisk; -büchſe, *f.* brizgla, bzíkalica; -e, *f.* brizgálnica, gasilna brizgla; sikalica, šverkálnica; -en, *v. a.* brizgati, síkati, svískati, bezíkati, škropiti: brízgniti, *v. n.* štèrkati, švèrkati, svískati: štèrkniti, švèrkniti; (d. Waſſer im Schafe) klónkati; (v. Blut ꝛc.) brúhati: brúhniti; -enmeiſter, *m.* kdor imá gasilne brizgle v skerbi; -er, škropivec; štèrkavec; -fiſch, *m.* perskavec; -fleck, *m.* šterkuta, šterkulja, šterkotina; -kanne, *f.* kropílnica, škropílnica; -leder, *n.* kočijski zastor; -regen, *m.* peršavica, peršenje; -wedel, *m.* kropilo, škropilo.

Spröd=e, *a.* rod, suh, pust, borov, terpek; (brüchig) kerhek, kerhljiv, drobljiv; (rauh) hrapav; (ungefällig) osoren, nepriljuden; *fig.* šopiren, prevzetovaven: - ſein (v. Brot), upírati se; -e, *f.* -igkeit, *f.* rodost, suhota, terpkota; kerhkost, kerhkota, drobljívost; osornost, nepriljudnost; štimanost, šopirnost, prevzetovavnost.

Sproſſ=e, *m.* -e, *f.* mladika, mladica, poganjek, odraslek, odrastlek, zacimek; (an d. Leiter) lestva, klin, stopnja; -en, *v. n.* kliti (klijem), kaliti, kal pogánjati, bersteti, pogánjati, v berstje iti (grem); *fig.* izhájati, izvírati; -er, *m.* veliki slavec; Sprößling, *m.* potomek, potemek, zarodič, zarojenec, mlajši; ſ. Sproſſe.

Spruch, *m.* rek, izrék, pregovor; (Entſcheidung) razsodek, sklep; -dichter, *m.* skladavec modrih rekov; Sprüchlich ſ. Spruchweiſe; -rede, *f.* govor v modrih rekih; -reich, *a.*

poln lepih rekov in misli; -weiſe, *ad.* v pregovorih.

Sprudel, *m.* vrelec, vrelo, izvirek, vir. stúdenec; (Schwall) var, zavarek, vrenje; -n, *v. n.* vreti, kipeti; gomizljati, jériti se: zavreti, skipeti; (v. Waſſer) vreti, vervrati, izvírati; mozeti; -quelle, *f.* vrelec, vrelo; -waſſer, *n.* vrelna voda, vrélnica; krop.

Sprühen, *v. a.* iskre metati (mečem); *v. n.* iskriti se, iskréti, žareti.

Sprung, *m.* skok, poskók, skokáj, skakáj: einen - thun, skočiti, poskočiti; (Riß) poklina, razpoklina, razpoka, poč *f.*; reža, razporek, razsedlina: einen - bekommen, póciti, razpóčiti se, regniti, razsesti se (sedem) *pf.*; auf einen -, na smuk; im -, skókoma, v skoku; -fähig, *a.* za spúščanje pripraven; -riemen, *m.* podprožni remen; -weiſe, *ad.* skókoma, v skoku, na skok; -weite, *f.* skokáj.

Spuck=e, *f.* pljunec, pljunek, izpljuvek, pljuvotina; (Auswurf) izmet, hrakelj; -en, *v. a.* u. *n.* pljevati, (pljujem): pljúniti; (auswerfen) hèrkati, iz sebe metati (mečem): izmetati; -er, *m.* pljevavec; -napf, *m.* pljúvnica, pljevalnik.

Spuk, *m.* hrup, šunder, razbota, ropot, polom; (Geſpenſt) strah, strašilo, pošást *f.*; -en, *v. n.* strášiti; es ſpukt ihm im Kopfe, v glavi se mu meša; -geſchichte, *f.* pripovést o strahovih.

Spul=e, *f.* cev *f.*, cevka; vretence; -en, *v. a.* súkati (sučem): nasúkati.

Spül=en, *v. a.* plákati: oplákniti, izplákniti, spláhniti + oplakovati; *v. n.* plívkati, pljúnkati; -faß, *n.* pomivnik, pomiják, plavnik; Spulförmig, *a.* cevkast; -gelte f. Spülfaß; -goſſe, *f.* lij, odlivek, lijak; -icht, *n.* pomije *pl.*; -napf, *m.* pomivalnik; Spulrad, *n.* sukavnik; --waſſer, *n.* pomije *pl.*, pomiválnica.

Spulwurm, *m.* navadna glista.

Spund, *m.* čep, vranj, zamašek, zatič; veha, pílika; -brett, *n.* stropnica, pódnica; -en, Spünden, *v. a.* začépiti, zamašiti, zatekníti + začepovati, zatíkati; (Bretter) skládati, zlágati: zložiti; (mit Brettern) obíti (bijem) + obíjati; -loch, *n.* veha; ožrelo, ožrelje; -nagel, *m.* moznik; -zapfen, *m.* čep, zamašek, zatič, vranj, vranjek, pílika.

Spur, *f.* sled, trag, známenje; (d. Fußes) stopinja, stopa, stopáj: der - nachgehen, za sledom od. po sledu iti (grem); (d. Wagens) tir, koleja, kolomaja; (d. Schiffes) proga; es iſt keine - von ihm, ni duha ne sluha od. ni duha ne čuha po njem.

Spür=en, *v. n.* u. *a.* slediti, vóhati, čúhati: zaslediti, oslediti, ovóhati + zasledovati, za sledom iti (grem); -er, *m.* sledúh, vohún; -hund, *m.* vohón, vohonski pes, vižel.

Spur=los, *a.* brez sledú, brez známenja, da ni duha ne sluha.

Spuk=e, *f.* speh; -en ſich, *v. r.* pá-

ščiti se, spéšiti, spéhati se, podvízati se.

St! *int.* st! pst! tiho!

Staar s. Star.

Staat, *m.* deržava; (Kaiserreich) cesarstvo; (Königreich) kraljestvo; (Land) deželа, dežel *f.*; (Pomp, Pracht) leskota, velikolepje, gizda; (Kleid) prekrasna obleka, gizdava oprava; -enbund, *m.* medderžavna zveza; -engeſchichte, *f.* deržavna zgodovina ob. povéstnica; -enkunde, *f.* deržavoslovje; -enrecht, *n.* medderžavno pravo, mednárodna pravica; -lich, *a.* deržavni.

Staats-, *a.* deržavni; -amt, *n.* deržavna služba; -angelegenheit, *f.* deržavna zadeva ob. reč *f.*; -angehörige, *m.* deržavljan; -angehörigkeit, *f.* deržavljanstvo; -anlehen, *n.* deržavni zajem; -anwalt, *m.* deržavni pravdnik ob. zastopnik; =ſchaft, *f.* deržavno pravdništvo; -auflage, *f.* deržavni davek ob. nalog; -aufwand, *m.* -ausgabe, *f.* deržavni stroški *pl.*; -bank, *f.* deržavna banka; =erott, *n.* deržavna omaga; -baute, *f.* deržavna stavba; -beamte, *m.* deržavni uradnik ob. urednik; -behörde, *f.* deržavna gosposka, deržavni urad; -bürger, *m.* deržavljan; =lich, *a.* deržavljanski; =ſchaft, *f.* deržavljanstvo; -diener, *m.* deržavni služabnik; -dienſt, *m.* deržavna služba; -eigentum, *n.* deržavna lastina ob. imovina; -einkommen, *n.* deržavni dohodki *pl.*; -einrichtung, *f.* deržavna uredba ob. uravnava; -erforderniß, *n.* deržavna potreba o. potrébščina; -form, *f.* deržavna uredba; -gefährlich, *a.* deržavi nevaren, protideržaven; -gefälle, *n.* deržavni dohodki *pl.*; -geſetz, *n.* deržavna postava, deržavni zakon; -gewalt, *f.* deržavna oblást *f.*; -gläubiger, *m.* deržavni upnik; -gut, *n.* deržavno posestvo, deržavna imovina; -kanzlei, *f.* deržavna pisárnica ob. kancelija; -kanzler, *m.* deržavni kancler ob. kancelár; -kaſſe, *f.* deržavna denárnica ob. blagájnica; -klugheit, *f.* previdnost v deržavnih rečéh; -kontrolle, *f.* deržavno nadzorstvo ob. nadgledstvo, deržavna kontrola; -kredit, *m.* deržavni up; -kunſt s. Politik; -mann, *m.* deržavnik, vladoslovec, politikar; -miniſter, *m.* deržavni minister; -mittel, *pl.* deržavni prihodki *pl.*; -monopol, *n.* deržavna samoprodaja; -oberhaupt, *n.* vladár, deržavni glavár; -obligazion, *f.* deržavna obligacija ob. obvéznica, deržavno dolžno pismo; -ökonomie, *f.* deržavno gospodarsto; -papier, *n.* deržavni papír; -rath, *m.* deržavni svèt, deržavno svetovavstvo; (Perſon) deržavni svetovavec ob. svètnik; -rechnungsweſen, *n.* deržavno računstvo; -recht, *n.* deržavno pravo, deržavno pravstvo; =lich, *a.* deržavopraven; -lehre, -wiſſenſchaft, *f.* nauk deržávnega pravstva, deržavno pravoslovje; -regel, *f.* deržavno pravilo ob. vodilo; -religion, *f.* deržavni

verozakon; -rücksicht, *f.* deržavni ozir.

Staats=schatz, *m.* deržavni zaklad; deržavna blagájnica; -schein, *m.* deržavni dolžni list; -schuld, *f.* deržavni dolg; =entilgungsfond, *f.* deržavni razdolžni zalog; =verschreibung, *f.* deržavno dolžno pismo; -sekretär, *m.* deržavni tajnik; -siegel, *n.* deržavni pečat; = bewahrer, *m.* deržavni pečatnik; -streich, *m.* deržavno nasilje od. nasilstvo; -umwälzung, *f.* deržavni prevrat, deržavna prekucija; -verbrechen, *n.* hudodelstvo zoper deržavo; s. Hochverrath; -verfassung, *f.* ustava, deržavna vstava; -vermögen, *n.* deržavno imetje od. premoženje; -versammlung, *f.* deržavni zbor; -verwaltung, *f.* deržavna uprava; -voranschlag, *m.* deržavni preudarek; -wegen, von -, od deržave; -wirtschaft, *f.* deržavno gospodarstvo; -wissenschaft, *f.* deržavoznanstvo, deržavoslovje; =lich, *a.* deržavoznanski, deržavosloven; -zweck, *m.* deržavni namén.

Stab, *m.* pálica, bátina; *dim.* páličica; bokljača, gerčavka, robatica; (mil.) štab; (phys.) prot; (eisern.) šibica, šiba; den-über jemanden brechen, na smert koga obsóditi, pálico oder prot nad kom prelomiti; -eisen, *n.* železne šibice *pl.*, železo v šibicah, kovano železo; -bil, *a.* stanovit, stanoviten, stalen; =erklärung, *f.* izrék stanovitnosti; =ität, *f.* stanovitnost, stalnost; =los, *a.* brez podpore; -s= *a.* štabni, štabski; -sarzt, *m.* štabni od. štabski zdravnik; -sofizier, *m.* štabski častnik od. oficir; -wurz, *f.* (Artemisia abrot.) abrótica, abarát, božje drevce.

Stachel, *m.* bodec, osten, pikec, pikelj; (d. Biene) želo, žalec; -beere, *f.* (Ribis grossularia) kosmulja, kosmato grózdjiče; -distel, *f.* turek, gladež; -dorn, *m.* tern, osten; -fisch, *m.* ježevka; -flosser, *m.* bodečeplavutar; -haar, *n.* ščetina; -hänter, *m.* jéževec; -ig, *a.* bodéč, oster, rogljat, ternjev, bodljiv; -n, *v. a.* spodbosti (bodem), spodbuditi + spodbádati, spodbújati; -nuss, *f.* povodni oreh; -schwein, *n.* jéževec; -zunge, *f.* bodljivi jezik.

Stacket, *n.* kolišče, plot iz kolov; [ostrog.

Stad=el, *m.* skedenj; -ium, *n.* štadij, daljava 125 korakov; *fig.* stopnja; doba, čas.

Stadt, *f.* mesto; (befestigte) terdnjava, utérjeno mesto; *dim.* méstice, mestce; -= *a.* mestni; -arzt, *m.* mestni zdravnik; -beamte, *m.* mestni uradnik; -bewohner, *m.* meščán, mestján; -bezirk, *m.* obmestje, mestna okólica; -brauch, *m.* mestna šega; -bürger s. Städter.

Städt=ebund, *m.* medmestna zveza; -er, *m.* meščán, mestján; =in, *f.* meščanka, mestjanka.

Stadt=gebiet, *n.* obmestje; -genoss, *m.* someščán; -gespräch, *n.* pomestna govorica; -graben, *m.* mestni okóp od. rov; -hauptmann, *m.* mestni

glavár; *f.* =schaft, mestno glavarstvo; -haus *n.* mestna hiša; Städtisch, *a.* mesten, meščanski, meški, kakor v mestu; -kasse, *f.* mestna denárnica od. blagájnica; -kundig, *a.* po vsem mestu znan, razvpít; -leben, *n.* mestno življenje; -magistrat, *m.* mestna gosposka; -mauer, *f.* ozidje, mestno ozidje; -miliz, *f.* mestna vojáščina; -physikus, *f.* Stadtsarzt; -rath, *m.* mestno svetovavstvo, mestni odbor; (eine Person) mestni svetovavec, mestni odbornik; -recht, *n.* mestno pravo, mestna pravica; -schuld, *f.* mestni dolg; -schule, *f.* mestna šola; -siegel, *n.* mestni pečat; -theil, *m.* del mesta, mestni del; -verordnete, *m.* mestni odbornik; -volk, *n.* meščani *pl.*, meščanstvo; -wache, *f.* mestna straža; -wappen, *m.* mestni gerb; -wesen, *n.* meščanstvo; -wundarzt, *m.* mestni ranocelnik od. ranocelec.

Staff=age, *f.* oživljava, kinč, olepšava; -el, *f.* stopnja, stopen, stopáj; f. Sprosse, Stufe; =ei, *f.* podstavek, málarsko stojilo; =gebet, *n.* pristopna molitev; =land f. Stufenland; -ete, *f.* štafeta; -ieren, *v. a.* preskerbeti, opráviti, previdíti + preskerbovati, opravljati; -ierung, *f.* oprava, olepšava.

Stagn=azion, -ieren f. Stock=en, -.

Stahl, *m.* jeklo, ocel; (Feuer-) kresilo, kresalo; -=*a.* jekleni; -arbeit, *f.* jekleni izdelek; -arbeiter, *m.* jeklar; -draht, *m.* jekleni drat; Stählen, *v. a.* jekliti: ojekliti, kaliti, *fig.* ukrépiti + ojeklovati, ukrépati; Stählern, *a.* jeklén, oclén; -erz, *n.* jeklena ruda; -feder, *f.* jekleno pero (g. peresa); -hammer, *m.* jeklárnica, jeklénica; -hütte, *f.* jeklárnica; -schneider, *m.* jeklorezec; -stich, *m.* jekloréz; -ware, *f.* jekleno blago, jeklenina, jeklovina.

Stak=e, *f.* kol, stopič; -et, *n.* koliščе, plot iz kolov.

Stala=gmit, *m.* stoječi kapnik, navzgornik; -ktit, *m.* viseči kapnik, navzdolnik.

Stall, *m.* hlev; (d. Pferde) konják, konjúšnica, staja; (d. Schweine) svinják, svinjski hlev, hlevec; (d. Schafe) ovčák, ovčjak, ovčji hlev; (d. Kühe, Ochsen) kravjak, volovjak; (d. Hühner) kurnjak, kurnik; (d. Ziegen) kozjak, kozji hlev; -=*a.* hlévski; -en, *v. a.* scati (ščim); -geld, *n.* hlévščina; -geräth, *n.* pohlevje; -knecht, *m.* konjár, konjúh, konjski hlapec, hlévar; -meister, *m.* nadkonjár; -ung, *f.* hlev, staja.

Stamm, *m.* deblo, panj, penj; (Stängel) steblo; (abgehauener-) porob, porobek, čok, hlod, štromelj, klada; (Geschlecht) rod, rodovina, pokolenje, pleme (g. -ena); (Kapital) istina, mática (gramm.) deblo; steblo; -=*a.* pervotni, izvirni; -ältern, *pl.* predstarši *pl.*, pervi starši, preddedje *pl.*; -baum, *m.* rodoslovje, rodoslovno drevo (g. drevesa); -buch, *n.* rodopís, rodopisje, (Album) spominják; -burg, *f.* rodovinski grad; Stämmchen, *n.* debelce;

stebelce, stéblice; -eln, *v. n.* jecljati, berboriti, blékati (blejem), keklati, belbótati (ám u. očem); *n.* jecljanje, blejanje, belbót; =d, *a.* jecljav, belbotav; -en, *v. n.* rojen biti (sem) iz-, pohájati iz-, izvírati iz-, rodovine od. rodú biti -; (vom Wort) izpeljevati se, koreniko imeti v čem; -folge, *f.* rodosledje; -gaſt, *m.* vsakdanji od. stanovitni gost; -geld, *n.* zakladni denár, zalogáj, glávnica; -genoſſe, *m.* roják, rodovinec; -gut, *n.* dedina, dedovina, dedinstvo; -halter, *m.* zarodnik; -haus, *n.* dedina, rodna hiša; -herr ſ. Stammhalter; -holz, *n.* deblovina, hlodovje; Stämmig, *a.* deblat, deblovít; *fig.* zastaven, terščat; -kapital, *n.* glávnica, istina; -leiter, *f.* poglavna lestvica; -ler, *m.* jecljavec, jecavec, blejavec, keklavec; =in, *f.* jeclavka; -regiſter, *n.* rodoslovje; -ſchloſs, *n.* dedinski od. rodovinski grad; -ſilbe, *f.* korenika, korenni od. koreninski zlog; -ſitz, *m.* dedina, dedovina; -vater, *m.* zarodnik, začetnik rodú; -vermögen, *n.* dedinsko premoženje, rodovinska imovina; -verwandte, *m.* roják; *f.* rojákinja; -wort, *n.* koreninska beseda, korenina.

Stämpel ſ. **Stempel.**

Stampf-e, *f.* stopa; (Handlung) phanje; -en, *v. n.* cepetati (ám u. ečem), tepetati (am u. ečem), topotati, ob tla bútati; peketati; ob tla udárjati; *v. n.* phati (pham und pšem), pehati; (im Mörſer) tolči, drobiti: stolči, zmleti, zdrobiti; -er, *m.* phavec; (Werkzeug) phaj, peháj, peh, pšaj, stopič, tolkáč; =in, *f.* phavka; -gang, *m.* stope *pl.*; -maſchiene, *f.* phalo, phavni stroj; -mühle, *f.* stope *pl.*, -ſchlägel, ſ. Stampfer; -ſtück, *n.*ril.

Stampille, *f.* štempilja.

Stand, *m.* stan, stališ; (geometr.) stanje, mesto; (d. Viehes) staja, stajica; (Gattung) versta, razred; (am Markte) stan; šatra, krama; die Stände, stanovi *pl.*: zu -e bringen, storiti, doveršiti, izgotóviti, dognati (ženem); im -e ſein, moči (morem), mogoče biti (sem) komu, utégniti, v stanu biti (sem); außer -es ſein, ne moči (morem), ne biti mogoče; in -ſetzen, komu kaj mogoče storiti; der Vergleich kam nicht zu -e, niso se pogodili od. poravnali; -arte, *f.* praporec, zastava, bandero; -bild, *n.* kip; soha.

Ständ-chen, *n.* podóknica; (am Markte) stan, šatra; -er, *m.* podstavek, podstavec, steber.

Standes-erhöhung, *f.* povzdiga v viši stan; -herr, *m.* žlahtni gospód, gospód višega stanú; -mäßig, *a.* po stanu, poleg stanú, stanu primeren; -wahl, *f.* volitev stanú.

Stände-verſammlung, *f.* zbor deželskih stanov; -weſen, *n.* stanovstvo.

Stand-geld, *n.* mestnina; -haft, *a.* stanoviten, stanovít, stalen, stanoten; terden, jak; =igkeit, *f.* sta-

novitnost, stalnost, terdnost, terdnota.

Ständig s. **Beſtändig**; **-iſch**, *a.* stanovski, deželnih stanov: **=er Ausſchuſs**, stanovski odbor.

Ständ-ferze, *f.* stávnica; **-lager**, *n.* stanovališče, stojišče, stan; **-linie**, *f.* stalna črta; **-ort**, *m.* stajališče, stanovišče; stojišče, čakališče; **-punkt**, *m.* stališče, gledišče, stanovišče; **-quartier**, *n.* stanovališče, stanovitno bivališče; **-recht**, *n.* stojna od. nagla sodba; **=lich**, *a.* naglosojen, po nagli sodbi; **-riſs**, *m.* načert, očertek, čertež; **-vogel**, *m.* stanovitni tič.

Stänge, *f.* ranta, raja, rajica, preklja, mljava; (Gold, Silber ꝛc.) pálica, šíbica; (Hühner-) greda, gred *f.*; (Schiffer-) drog, **Stängel**, *m.* steblo, kocenj, kocén; **-eiſen**, *n.* železo v pálicah; **-förmig**, *a.* rantast, preklast; **-holz**, *n.* šibje, šibovje; **-ſchwefel**, *m.* žveplo v šíbicah; **-ſilber**, *n.* srebro v šíbicah od. zlitkih; **-zirkel**, *m.* veliko šestilo.

Stänk-ern, *v. a.* šúntati, ščevati (ščujem), zabávljati; **-er**, *m.* svadljivec, zabavljivec, šuntar, šúntavec, ščuváj; (ſtinkende Perſon) smerdljivec, smerdúh, smradúh; **=ei**, *f.* svaja, zdražba, šuntarija; (Geſtank) smrad, smradež; **=in**, *f.* svadljivka, zabavljivka; smerdulja; **=n**, *v. a.* smraditi: zasmráditi, usmráditi; (ſtöbern) stíkati, šétati: prestakniti, prešétati.

Stan-te pede, *ad.* na mestu, kar na mestu; **-ze**, *f.* kita, kítica, stanca.

Stapel, *m.* kol; (Haufe) gromada, kup, zagreb; (Ort) skladišče, sklad, skladališče: **vom - laufen, ſpuſtiti se na morje**; **-geld**, *n.* skladnina; **-ort**, **-platz**, *m.* skladišče, skladališče; **-recht**, *n.* skladna pravica; **-ware**, *f.* skladno blago. [páj.

Stapfe, *f.* stopnja, stopinja, sto-

Star, *m.* (Vogel) škorec, skvorec, (Weibchen) škórčevka; (am Auge) bel, belmo, mrena na očesu; ſchwarzer -, černa slepota; (Maß) star; **- =** *a.* škorčji.

Stark, *a.* močen, krepek, jak, ramen, čverst, korenjaški, silen; (v. Leinwand ꝛc.) močen, terden; (v. Kälte) hud, oster; **-er Menſch**, hrust, terščat človek; *ad.* močno, jako, silno; **-brüſtig**, *a.* persat, persnat.

Stärk-e, *f.* moč *f.*, sila, vek, jakost, jačina, čverstost; (-Mehl) štirka, skrob, močec; **-en**, *v. a.* krépiti, krépčati, jáčiti: okrépiti, okrépčati, pokrépčati, poživiti, ojáčiti, k veku priváviti, moč dati, potérditi + okrepljevati, pokrepčevati, poživljati, moč dajati, poterjevati; (v. Wäſche) štírkati, skrobiti: poštírkati, poskróbiti; **-end**, *a.* krepčaven, krepiven; **-fabrik**, *f.* skrobárnica; **-händler**, *m.* skrobár; **-mehl**, *n.* skrob, skrobovina, štirka, močec; **-ung**, *f.* okrepa, okrepčava, poživljava, poterdba; **=ungsmittel**, *n.* krepilo, krepčalo; **-wäſche**, *f.* perilo za skróbljenje.

Staroſt, *m.* starosta, starešina.

Starr, *a.* tog, okorél, oterpel, oterpen, premèrl, premèrt, drevén: -werden, okreniti se, okèrkniti; (v. Körpertheilen) otèrpniti, premreti, odreveneti, okoreti; -anſehen, serpo od. stermo glédati: poglédati; upreti od. izbúljiti očí v koga; víriti od. šterleti v koga; (-föpfig) terdovrát, termast, termogláv; -en, *v. n.* koceneti: okreniti se, okèrkniti, skrepenéti; (vor Kälte) derveneti, premírati: oderveneti, odreveneti, premreti, otèrpniti, okoreti; (von Haaren) sèrširi se, šeršiti se, ščetíniti se, po koncu vstájati; -heit, *f.* togost, oterpnost, oterplost, okorelost, premerlost; -kopf, *m.* termoglavec, terdoglavec, svojeglavec, terdovratnež; *f.* svojeglavka, termoglavka, terdovrátnica; -köpfig, *a.* termast, termogláv, termoglaven, svojegláv, terdogláv, terdokoren, terdovraten, uporen; =keit, *f.* termoglavost, svojeglavnost, terdovratnost, upornost; -krampf, *m.* občni kerč; -finn, *m.* tèrma, termoglavost, upornost, terdovratnost; =ig, *a.* termast, terdovraten; -ſucht, *f.* mertvičnost, omertvelost.

Startin, *m.* štertín, štartín.

Stät, *a.* stalen, stanovít, stanoviten, terden; neprestán, neprestalen, prevén, veden; -ig, *a.* uporen, kujav; ſ. Beſtändig; =keit, *f.* upornost, kuja, kujavost.

Stat=ik, *f.* vagomerje, státika; -iſt, *m.* statist; =ik, *f.* statística, deržavopís, deržavopisje; =er, *m.* deržavopisec, statistikar; =iſtiſch, *a.* deržavopisen, statističen; -iv, *n.* stalo, stojalo, podstavec.

Stats ſ. **Stets**.

Statt, *f.* mesto, torišče; -finden, veršiti se, goditi se: doveršiti se, zgoditi se; -finden laſſen, dopustiti, dovóliti + dopúščati, dovoljevati; zu -en kommen, prav od. na hvalo priti (pridem), po hvali biti (sem); von -en gehen, od rok od. izpod rok iti (grem), odsédati se, spéšiti se, odpaševati se, róčiti se; an Kindes -, na mestu sina od. hčere; an meiner -, na mojem mestu; gut zu -en kommen, dobro slúžiti; *prp.* namesti, namesto, mesto; *con.* ne da bi -še le, ne da - ampak še.

Stätte, *f.* mesto, tvorišče, torišče; ostanek, ostaja, ostajališče; in Zuſammenſetz. meist, mittelſt der Silbe, -išče: Brand-, pogorišče; Zufluchts-, pribežališče; -los, *a.* brez ostanka od. ostaje.

Statt=haft, *a.* pripuščen, pripustljiv, dopustljiv; =igkeit, *f.* pripustljivost, dopustljivost; -halter, *m.* cesarski namestnik, deželni poglavár, mestoderžec; =ei, *f.* cesarsko namestništvo oder namestnijstvo, deželno poglavarstvo; =eirath, *m.* namestnijski svetovavec od. svétnik; -lich, *a.* berhek, zal, somen; =keit, *f.* berhkota, velikolepje.

Statue, *f.* soha, slop, pil, steber, štatva; -uieren, *v. a.* ustanoviti, postáviti + ustanávljati, postáv-

ljati; -ur, *f.* postava, rast *f.*, zrast, stas; -us, *m.* sestava, število uradnikov: in -quo dosedanji stan; in statu quo, v takem stanu, kakor doslej; tako, kakor doslej; -ut, *n.* zakon, ustanova, ustanovilo, naredba, pravilo.

Staub, *m.* prah; *dim.* prašek, prašič: - machen, prašiti: zaprašiti: sich aus dem - machen, pobrati jo (berem), pobrísati jo (brišem), pocediti jo, upihniti jo; (Stäubleín Brot) tróhica, mervica; -bedeckt, *a.* prašen, zaprašen; -beſen, *m.* omelo, ometalo, metlica; -beutel, *m.* prášnica; -brand, *m.* snet; -en, *v. n.* prašiti se, kaditi se, prah se dela.

Stäub-en, *v. a.* prašiti, prah délati: oprašiti, s prahom potresti + potrésati; -er, *m.* ometalo, ometih; -ern, *v. a.* izprášiti *pf.*

Staub-faden, *m.* prašna nit *f.*, prašna nitka; -feder, *f.* mah; puh; -gefäß, *n.* prašnik, prašnica; -ig, *a.* prašen, prašív, prašnat, prahovit: -werden, zaprašiti se, oprašiti se; -kamm, *m.* gosti glavnik, gostozobi čehelj od. česavnik; -körnchen, *n.* prašno zrnce; -laus, *f.* gnida, gujida; -lecker, *m.* praholizec, lizávt; -mehl, *n.* poliska, mot *f.*; -regen, *m.* peršavica, peršenje: es fällt -, perši; -ſchwamm, *m.* kervnica, babji pezdec; -weg, *m.* pestič; -wirbel, *m.* vertinec, vertiprah.

Stauch, *m.* rokáv, rokavec; -en, *v. a.* (Hanf) sušiti: posušiti; (Fluß) zajeziti, zagraditi, zastanoviti + zajezovati, zagrájati; (v. Fleiſch) voditi: povoditi, posušiti; (Waren) v sod tlačiti, gatiti.

Staud-e, *f.* germ; *dim.* germič, germiček, *coll.* germovje, šibje; (ſchlanker Stamm) šiba, šibica, pálica; -enartig, -enförmig, *a.* germast; -engewächs, *n.* germasta rastlina; -ig, *a.* germat, germovit.

Staucn ſ. **Stauchen.**

Staunen, *v. n.* stermeti, čúditi se, diviti se, stekleti: ostermeti, osúpniti, presenétiti se, zavzeti se (vzamem, vzemem), obstekleti, začúditi se + osterméváti, zavzémati se; - *n.* stermenje, čud; -swert, *a.* prečuden, prediven.

Staup-beſen, *m.* šiba, tepeška; -e, *f.* mor; ſ. Staupbeſen. [šibati.

Stäupen, *v. a.* tepsti, šeškati,

Stau-ung, *f.* zagraja, zaustava, obustava; -waſſer, *n.* zagatena od. napeta voda; -werk, *n.* zastava.

Stazion, *f.* postáj, štacijón; (an d. Bahn) postaja, postajališče; (Anſtellung) mesto, služba; -ieren, *v. n.* mesto imeti (ám); -ſchef, *m.* postajni glavár od. načelnik; -sort, -splatz, *m.* postaja, postajališče.

Stea-rin, *n.* lojec, lojevina, stearín; =ſerze, *f.* stearinska sveča.

Stech-apfel, *m.* (Datura Stramonium) kristavec, hrustec, svinjska dušica; -bahn, *f.* kolišče; -en, *v. a.* bosti (bodem), búcati: zbosti, ubosti, búcniti + zbádati; (v. Bienen, Schlangen) píkati: pičiti, píkniti, ujesti (jém) + ujédati; (v. Mücken)

ščípati (ljem): uščípniti; (m. Worten) píkati, zbádati; (in Kupfer) riti (rijem), rézati (režem), dolbsti: vriti, vrézati, vdolbsti + vrezovati; (abstechen) klati (koljem): zaklati, zabosti; (im Kartenſp.) pobíti, ubíti + pobíjati; in d. See –, odpluti (plovem), odplávati, odríniti + odhájati, odrívati; (v. d. Sonne) pripékati, prepékati, prigrévati; (in d. Naſe) ščemeti, skleti; -en, *n.* bodenje, grizenje; bodljaji *pl.*; -end, *a.* bodljív, zbadljív, bodéč; -er, *m.* klavec; rezec, vrezovavec, rijec; bodec, bodilo; -fliege, *f.* obád; -mücke, *f.* komár; -palme, *f.* bodeča palma, ostrolista palma, ostrolístnica; -platz, *m.* bodišče -vieh, *n.* klavna živádina od. živina; -waffe, *f.* bodilo, bodák, orožje.

Steck-brief, *m.* iskavni list, zatikavni list; =lich, *a.* z iskavnim listom; -en, *m.* pálica; gorjača, robatica, gerčavka; kol; -en, *v. n.* tičati (ím), vtaknjen biti (sem); (im Moraſt) vezeti: -bleiben, obtičati; vezniti; *v. a.* vtakniti, vtekniti, zaríniti + vtíkati; (auf etwas) natakniti + natíkati; (aufſpießen) nabosti (bodem) + nabádati; (in d. Taſche) mašíti, gatiti: zamašiti, vgatiti, vtakniti; (Bohnen, Erbſen ꝛc.) saditi: vsaditi, zasaditi + zasájati; ſich in Schulden –, zadolžiti se, dolgove si nakopati (pljem); auf die Naſe –, natakniti, deti + natíkati, dévati; der Schlüſſel ſteckt, ključ tiči od. je v ključavnici; -enpferd, *n.* leseni konj: jeder hat ſein –, vsak jezdari svojega osla; -enzaun, *m.* plot iz kolov; -ling, *m.* natič, zatič; -nadel, *f.* búcika, igla, kíjčika; -reis, *n.* natič, mladika.

Steg, *m.* berv *f.*, mostič; (Weg) steza, hodník; (an d. Violine) kobílica, sedlo; -reif, *m.* stremen: aus dem –, brez priprave, naravnost, iznenadi.

Steh-auf, *m.* vstajavček; -en, *v. n.* stati (stojím), stójati, stojévati; -bleiben, obstati (stojím), postati, zastati (stanem) + obstájati; postávati; zastájati; gut –, (von Kleidern) prilégati se, rájmati se, pristovati se; (bürgen) porokovati, za poroka biti (sem); unter Aufſicht –, pod varstvom biti (sem); -machen, ustanoviti, zastanoviti, ustáviti + ustávljati; wie ſteht es? kako je? kako se imaš – imate? offen –, odperto biti (sem); das ſteht im Buche, to je od. se bere v bukvah; im Wege –, na poti biti (sem); Antwort –, odgovoriti, odgovor dati + dajati; Schildwache –, na straži biti, strážiti; im Rufe –, sloveti, sluti (slujem); -en, *n.* stanje; -enbleiben, *n.* obstájanje; -end, *a.* stojéč: in den Gebrauch kommen, stanoviti se: ustanoviti se, v rabo priti (pridem); -len ſ. Stelen; -männchen, *n.* vstajavček, možicelj; -pult, *n.* podstavec, pisalnik.

Steif, *a.* tog, terd, okorél, negibčen, nevkreten, okoren, dervén: (v. Kälte) premèrl, premèrt, oterp-

nél, odrevenél: -werden, oterdeti, okreniti se, oderveneti *pf.*; -thun, kèrciti se; -ef. Steifheit; -en, *v. a.* krepiti: pokrepiti; (Wäſche) skróbiti, štírkati; ſich auf etwas -, tèrditi, opírati se; (wider etwas) upírati se, protíviti se, ustávljati se; -hals, -kopf, *m.* terdoglavec, termoglavec, terdovratnik; -heit, *f.* togost, terdost, okorelost, negibènost, nevkretnost, okornost; oterpnelost, premerlost &c. -rock, *m.* skróbljeno krilo; -ſinn, *m.* terma, kuja; =ig, *a.* term, termast, termogláv.

Steig, *m.* steza, stezda, hodník, pešpot; (im Schnee) gaz *f.*; (über d. Zaun) prelaz; -bar, *a.* pristopen, dohoden, hoden; -bügel, *m.* stremen; -eiſen, *n.* dereza, zareza, krampež, krampižar; -en, *v. n.* lezti, láziti, komáriti, kobacati; (auf d. Baum) plézati, lezti: splézati, vspeti se (pnem) + plezovati, spénjati se; (gehen) hoditi, stópati: iti (grem) stópiti; (v. Waſſer) rasti, naráščati, vzdigovati se, nastópati; (im Preiſe) dražiti se, na viš biti (bijem), v ceni rasti: podražiti se; zu Pferd -, konja zasesti (sedem), zajáhati (am u. jašem); vom Pferde -, razsesti (sedem), konja razsesti, s konja zlezti; (empor-) vzdígniti se + vzdigovati se; -end, *a.* rastóči, naraščajóč; -er, *m.* plezavec, lezec; -ern, *v. a.* víkšati, množiti: povíkšati, povíšati, povéčati, pomnožiti + povikševati, pomnoževati; (Preis) dražiti: podražiti; (gramm.) stópnjati, stopnjevati; -erung, *f.* povikševanje, povíkšanje; množitev, pomnožitev; (gramm.) stopnjatev, stopnjevanje, primerjatev; (Aufzion) dražba; =ſtufe, *f.* stopnja; -riemen, *m.* stremen, remen pri stremenu; -ung, *f.* naráščanje, povišev anje.

Steil, *a.* sterm, stermén, stermovít, spert: -er Abhang, stermec, stermól, stermina; -e, -heit, *f.* stermina, stermota, sterm, *f.*, stermec; -weg, *m.* stermi pot.

Stein, *m.* kamen, kamen; *dim.* kámenčič, kámenček; *coll.* kámenje, kamnje; von -, kamenén, kamnén, kamnat; (im Obſt) koščica; pečka; (Krankheit) kamen, pesek; (Fels) peč *f.*, skala; -= *a.* (v. Stein) kamnén, kamenén, kamnat; (vom Steine) kamenít, kámnovít, kameniten, skalovít; (d. Stein ähnlich) kamnast, kámenast; -adler, *m.* planinski orel; -alt, *a.* prestar, silno star; -arbeit, *f.* kamneni izdelek, delo iz kamena; -art, *f.* kamnina, kamenina, kamnovina; -auſter, *f.* kamenica; -beißer, *m.* kačela; -bier, *n.* koritnjak; -birn, *f.* presedavka, presédara; -bock, *m.* divji kozel, kozoróg, kozorožec; -boden, *n.* kamenita tla *pl.*; griža; -brech, *m.* (Saxifraga) krec, vednozeleni krec, kamenterica; =er, *m.* kamnolomec, kamenár; -bruch, *m.* kamnolóm, kamenolóm, kamenárnica, rov; -brücke, *f.* zídani most; -buche, *f.* gaber, gábrovec; =n= *a.* gabrov; =

uholz, *n.* gabrovina, gabrov les; -butte, *f.* kambala; -drossel, *f.* slegúr; -druck, *m.* kamnotís, kamnotisek; =*a.* kamnotisni; =er, *m.* kamnotísec, kamnotiskár; =erei, *f.* kamnotiskárnica, kamnotísnica; -eiche, *f.* graden, črepinjek, gnjelec; -ern, *a.* kamenén, kamnén, kamnat, kamnít; -flechte, *f.* skalni lišáj; -frucht, *f.* koščičasti plod, koščičnati sad; -früchtler, *m.* koščičnica; -gerölle, *n.* prod, prodec, prodovina, grušec, gramoz *f.*, brebirišče; -gewächs, *n.* kamna rastlina, kamnoživka; -gries *f.* Steingerölle; -gut, *n.* kamenina; =en, *a.* beloperstén; =geschirr, beloperstena posoda; -hart, *a.* terd ko kamen; -hauer, *m.* kamenosék, kamnosék, kamenár; -haufen, *m.* groblja, kup kámenja; -haus, *n.* kamenica; -holz, *n.* dervokamen, okamneli les; -huhn, *n.* skalni jereb, koturna; -icht, *a.* kamnast, kámenast; -ig, *a.* kamenít, kamnít, kameniten, kamnovít; =en, *v. a.* kámenati, kamenovati, s kámenjem posuti (spem) + posípati (pljem); =er, kamenavec; =ung, *f.* kamnovanje; -kauz, *m.* skovír, čuk; -kenntnis, *f.* kamnoznanstvo, rudoznanstvo; -kern, *m.* koščica, pečka; -kies, *m.* kremenik, kremenikovec; -klee, *m.* oréhovec, medena dételja, device Marije kožušek; -klippe, *f.* pečina, skalina, čer *f.*, čerina, grebén; -kohle, *f.* premog, kamneno ogljе; =n=*a.* kamnenooglén, iz premoga; =nbergwerk, *n.* oglénica, rudnik na premog, premogárnica; =nknappe, *m.* premogár; -koralle, *f.* kamnoživka; -körper, *m.* okamenina, okamnelina; -kunde, *f.* kamenoznanstvo, rudoznanstvo.

Stein-lager, *n.* kamenišče; -marder, *m.* kuna belica, gorna od. skalna kuna; -masse, *f.* kamenovina, kamenina; -metz, *m.* kamnosék, kamenár, klesar, kamenotesec; =werkstätte, *f.* kamenárnica; -nuss, *f.* koščák, koščanec; -obst, *n.* koščíčasto sadje; pečkóvnato sadje; -öhl, *n.* kameneno olje, nafta; -pech, *n.* skalna smola; -pflaster, *m.* kamneni tlak, kámnata tla *pl.*; -platte, *f.* plošča; -rabe, *m.* klavžar; -reich, *a.* kámenat, kamnovít; *fig.* prebogat; -reich, *n.* rudstvo, rudninstvo, kamenstvo; -röthel, *n.* slegúr; -salz, *n.* kamnena sol *f.*, ógerska od. kopana sol *f.*; -samme, *m.* tičje proso; -schichte, *f.* plast *f.*; -schleifer, *m.* kamnobrusec; -schleuder, *f.* prača, frača; -schmatzer, *m.* repáljšica, beloritka; -schneider, *m.* kamenorez, kamnorezec, kamenorezec; -schnitt, *m.* kamenorezba; -schreiber, *m.* kamnopisec; -splitter, *m.* brusec, bruška; -taube, *f.* divji golob; -wall, *m.* nasíp iz kámenja; -weichsel, *f.* razblikec; -wurf, *m.* lučáj; -wurzel, *f.* sladka korenina, osladič.

Steiß, *m.* rit *f.* zádnjica; guza, merda, merdanja; =*a.* ritni; -bein, *n.* ritna kost *f.*, sednica; -fuß, *m.* pandirek, potapljavček.

Stel=en, *v. n.* krasti (kradem), izmíkati, zmikati: ukrasti, izmaknìti; **-en**, *n.* kraja, kradba, kradež, tatvina; **-er**, *m.* kradec, kradljivec, zmikavec, tat; **=in**, *f.* kradljivka, tatica; **=iſch**, *a.* kradljiv, tatvinski; **-ſucht**, *f.* kradljivost.

Stell=age, *f.* polica; ſ. Geſtell; **-dichein**, *n.* sestanek, shod, skrivni shod; **-e**, *f.* mesto; (Ort) kraj; (Behörde) oblast *f.*, oblastnija, gosposka; (Dienſt) služba, urad; an Ort und –, na mesto; na mestu; auf der –, zdajci, spótoma, pri tej priči, berž, koj; **-en**, *v. a.* postáviti, deti, djati (dem. denem), položiti + postávljati, dévati; polágati; pokládati; (hinzu) pristáviti + pristávljati; auf freien Fuß –, izpustiti, oprostiti + izpúščati; vor Gericht –, pred sódnika postáviti od. pripeljati (ljem); eine Frage –, vprášati, poprášati, vprášanje zastáviti; in Empfang, Ausgabe –, med dohodke, izdavke zapísati (pišem) + zapisovati; richtig –, ugotoviti; eine Forderung –, tirjati, zahtévati; Soldaten –, v vojake dati + dajati; frei –, na voljo od. izbiro pustiti; ſicher –, zavarovati; ich ſtelle den Fall, postavim, dajmo da; (nach dem Leben) streči (strežem); ſich –, *v. r.* stópiti, postáviti se + postávljati se; ſich in Ordnung –, razstopiti se; (ſcheinen) délati se, hlíniti se, vesti se kakor: storiti se, potajiti se; ſich perſönlich –, sam priti; falls ſich einer nicht ſelbſt ſtellt, ako kdo sam ne pride; **-en=weiſe**, *ad.* méstoma, na nekterih mestih, tu pa tam; **-fahrt**, *f.* vožnja z dostávnikom; **-ig**, *a.* staven, postaven; **-ung**, *f.* postava, stan; (Lage) lega, mesto; (milit.) vojaška nabira, vojaški nabor, vzetje med vojake; (vor Gericht) prihod, dohod; (Rangſtufe) služba, urad; (v. Wörter) stava, razpostava, razstava; **=s=a.** vojakojemni, naborni; **=spflichtig**, *a.* vojaščini podveržen; **-vertretend**, *a.* namesten, namestovaven; **-vertreter**, *m.* namestnik, namestovavec; **=in**, *f.* namestnica; **-vertretung**, *f.* namestovanje, namestovavstvo; **-wagen**, *m.* dostavnik, najemni voz.

Stelz=e, *f.* berglja, berla, hodulja, šterkolja, opérnica; **-engeher**, *m.* bergljar; **-envogel**, *m.* dolgopetka; **-fuß**, *m.* lesena noga, štula.

Stemm=eiſen, *n.* dleto; *dim.* dletce; **-en**, *v. a.* vpreti, podpreti + opírati, podpírati; (fällen) podreti (derem), posékati + podírati; (aus=einander) razpreti, razklati (koljem) + razpírati; ſich –, *v. r.* upreti se, upeti se (pnem) + upírati se, upénjati se; **-leiſte**, *f.* ópora, opérnica, opirača.

Stempel, *m.* phaj, peháj, pah; tolkáč, tolkavnik; (bot.) pestič; (am Rade) pesto; (Papier-) kolek, štempelj; **– =a.** kolkov, kolkovani, štempljani; **-amt**, *n.* kolkovni urad, štémpeljski urad; **-bogen**, *m.* kolkova od. štémpljana pola; **-frei**, *a.* kolka prost, štempljune podveržen;

-gebühr, *f.* kolkovina. štempljevina; -geſetz, *n.* postava o kolku; -marke, *f.* kolkova znamka od. marka; -n, *v. a.* kolkovati, štémpljati, s kolkom previditi; -papier, *n.* kolkovani od. štémpeljski papír; -pflichtig, *a.* kolku od. štemplju podveržen; -ſtala, *f.* kolkova od. štémpeljska lestvica; -übertretung, *f.* kolkovi prestopek; Stempler, *m.* kolkovavec, štémpljavec.

Stendel=kraut, *n.* podlesk, podlesek; -wurz, *f.* cepetec, ceptec.

Stengel, *m.* steblo, štibla; *dim.* stéblice, stébelce; kocenj, kocén; -=*a.* stébelni; -n, *v. n.* stéblati, v steblo iti (grem).

Stenograf, *m.* hitropisec, naglopisec, tesnopisec; -ie, *f.* hitropisje, naglopís, tesnopís, tesnopisje; -iſch, *a.* hitropisen, naglopisen, tesnopisen.

Stepp=e, *f.* stepa, step *f.*, pusta, pušča, pustina; -en, *v. a.* štépati, prešívati; -enfluſs, *m.* stepna reka; -enwolf, *m.* stepni volk; -er, *m.* prešivavec; -naht, *f.* prešév, prešív; -rock, *m.* prešívana suknjica od. jopa.

Sterbe= *a.* smertni, mertvaški; -buch, *f.* smertne bukve *pl.*, bukve za umerle; -fall, *m.* umretje, smert *f.*; -geld, *n.* mertvášcina; -gerüſt, *m.* mertvaški oder; -glocke, *f.* smertni zvon, umiraček; -haus, *n.* mertvášnica, merlíšnica; -hemd, *n.* merliška srajca; -jahr, *n.* smertno leto, leto smerti; -lager ſ. Sterbebett; -liſte *f.* kazalo od. imenik umerlih od. zamerlih; -n, *v. n.* mreti (mrem, merjem), umírati: umreti, v Gospodu zaspati (spím), dušo pustiti oder izdahniti, življenje skleniti, smert storiti; pogíniti; -n, *n.* smert; umiranje; -nd, *a.* umirajóč; -nſtrauf, *a.* na smert bolen; -nswörtchen, *n.* kein -, kar besédice; -ſtunde, *f.* smertna ura; -tag, *m.* smertni dan (g. dneva); -zeit, *f.* čas smerti, smertni čas; -zimmer, *n.* mertvaška izba.

Sterblich, *a.* umerljiv, umerjóč, smerten; -keit, *f.* umerljivost, smertnost; pomertija; Sterbſakrament, *n.* zakrament za umirajoče.

Stereo=grafie, *f.* telopís, telesopisje; -metrie, *f.* telomerstvo, telesomerje; =metriſch, *a.* telesomeren; -ſkop, *n.* stereoskóp, telozór; -typ, *a.* stal, nespremenjen, stereotipen; =druck, *m.* sterotipni tisek, celotisk.

Steril, -ität ſ. Unfruchtbar, -keit.

Sterling, *m.* šterling.

Stern, *m.* zvezda; *dim.* zvézdica; (im Auge) zrenica, zenica, púnčica, zerklo; (an d. Stirn) lisa: -=*a.* zvezdni; -anbeter, *m.* zvezdomolec; -artig, *a.* zvezdast; -bedeckt, -beſäet, *a.* zvezdnat, zvezdat, ozvezden; -bild, *n.* sozvezdje, ozvezdje; -deuter, *m.* zvezdár, vedež, vedeževavec; -enbahn, *f.* zvezdni pot, zvezdni tir; -hell, *a.* jasen, svitlojasen; -enhimmel, *m.* zvézdnato nebo; -enkrone, *f.* zvezdna krona; -enzelt, *n.* zvezdišče, zvezdato nebo; -förmig, *a.* zvezdast; -gruppe, *f.* ozvezdje;

-gucker, *m.* zvezdogléd, zvezdar; =ei, *f.* zvezdogledstvo; -hell *s.* Sternenhell; -jahr, *n.* zvezdno leto; -karte, *f.* zvezdokáz, zvezdovíd; -kenner, *m.* zvezdoznanec; -koralle, *f.* zvézdasta korala; -kräuter, *pl.* zvézdnice *pl.* -kreuz, *n.* zvezdni križ; =orden, *m.* red zvezdnega križa, zvezdokrižni red; -kunde, *f.* zvezdoznanstvo, zvezdoslovje, zvezdarstvo; -kundige, *m.* zvezdoznanec, zvezdoslovec; -los, *a.* brezzvezden; -putze, -schnuppe, *f.* zvezdni uternek od. utrinek; -reich, *a.* zvezdnat, zvezdat; -seher, *m.* zvezdogléd; -warte, *f.* zvezdárnica, zvezdarna; -zeichen, *n.* zvezdno známenje.

Sterz, *m.* (Speise) žganci *pl.*, mešta; -e, *f.* ročica, priroč, *f.*, rálica; -en, *v. n.* potépati se, skitati se.

Steuer, *f.* dača, dávščina, davek, veča, dacija; (in Getraide) kazen *f.*; (milde -) milodár, milošnja, milostina; - *n.* *s.* Steuerruder; - = *a.* davkni, dačni; -abschreibung, *f.* odpis davkov; -amt, *n.* davkni od. dávkarski urad, davkarija; -ausschreibung, *f.* razpís davkov; -bar, *a.* davku podveržen, obdačljiv; -beamte, *m.* davkarski uradnik; -bezirk, *m.* davkni okraj; -buch, *n.* dačne od. dávkovske bukve *pl.*; -einnehmer, *m.* davkar, dačar; -frei, *a.* davka prost, brez davkov; =heit, *f.* prostost davka; -gemeinde, *f.* dačna občina; -gulden, *m.* dačni goldinar od. rajniš; -mann, *m.* korman, kormilnik, kermár, kermilar; -n, *v. a.* (Einhalt thun) odverniti, ovreti, v okom priti + odvráčati, ovírati; (d. Schiff) kèrmiti, kormániti, strúmati, strumljati: zakermiti; (bei-) v sklad dati + dajati; -nachsicht, *f.* spregled od. odpust na davkih; -nagel, *m.* zakolnik, iglica; -patent, *n.* postava zastran davkov, davkni patént; -pflicht, *f.* dolžnost davek plačati; =ig, *a.* davku podveržen, obdačen; =ige, *m.* obdáčenec, davku podvèrženi; -repartizion, *f.* razdelitev davkov; -rückstand, *m.* zastanek, zaostanek, na dolgu ostali davek; -ruder, *n.* kermilo, kormilo, kerma, glavno veslo; -satz, *m.* dačni postavek; -schein, *m.* dačni list; -system, *n.* dávkarstvo; -umlegung *s.* Steuerrepartizion; -wesen, *n.* dačne reči *pl.*; -zahlung, *f.* plačilo davka.

Stich, *m.* zbodljej, zbadljej, bodec, bodež; (d. Insekt.) pik, ujéd; (im Kartenspiele) ubitek, (beim Graviren) urezek, vrezek; (Naht) šív, štih; im-lassen, zapustiti, na cedilu pustiti, popustiti + zapúščati; --halten, dèržati, ne tègati se; *fig.* ne uteči, ne uiti (idem); -balken, *m.* napúšč, trakelj; -blatt, *n.* ščitek; branilo; *s.* Zielscheibe; -el, *m.* dletce, dolbilo; =ei, *f.* zbádanje, zbadek, zbadljive besede *pl.*; =n, *v. a.* pikati, zbádati; ubádati, šíljiti; =rede, *f.* zabávljica, zbadljive besede *pl.*; =wort, *n.* zbadljiva beseda; -haltig, *a.* terden, obstojen, stanoviten;

veljaven; -ler, *m.* zabavljivec, zbadljivec; -wort, *n.* napovédna beseda, napovedovavka; -wunde, *f.* rana od uboda, ubodlina.

Stick-en, *v. a.* vezti; -en, *n.* vezenje; -er, *m.* vezec; =ei, *f.* vezilo; =in, *f.* vezilja; -fluß, *m.* dušica, zadušica; -garn, *n.* preja za vezenje; -gas, *n.* dušec; -husten, *m.* zadušni od. zadušljivi kašelj; -luft, *f.* zadušljivi zrak, dušivna sapa; -muster, *n.* vezilni vzorec; -nadel, *f.* vezilna igla; -rahmen, *m.* vezilni razproj; -stoff, *m.* dušec, gnjilec; -werk ſ. Stickerei; -wurz, *f.* blušec; -zeug, *n.* vezilna priprava.

Stieb-en, *v. a.* prašiti, pèrhati: razperhniti, razprašiti, razpoditi; *v. n.* prašiti se; (v. Regen) peršeti; -er, *m.* berkljej.

Stief-, *a.* nepravi, nepristni; po poli; -ältern, *pl.* očim in mačeha, nepravi štarši *pl.*; -bruder, *m.* po poli brat, brat po očetu od. po máteri.

Stiefel, *m.* škornja, škorenj, škórnjica, skórnjica, bota; (Halb-) čižma; -etten, *pl.* čižme; -haken, *m.* obuvák; -holz, *n.* les za škórnje; -knecht, *m.* sezuvák, hlapec, zajec; -leisten, *m.* kopito; -n, *v. a.* obuti (bujem) + obúvati; -putzer, *m.* škornječedec; -röhre, *f.*, -schaft, *m.* golenica, skórnica, sare *pl.*; -wichse, *f.* voščilo za črevlje od. škornje.

Stief-geschwister, *pl.* po poli bratje in sestre *pl.*; -kind, *n.* pastorek, pastorče (g. -eta); -mutter, *m.* máčeha, máčaha, máčarha, písana mati (g. mátere); -mütterchen, *n.* sirótica, máčešica; -mütterlich, *a.*, kakor máčeha, máčehen; -schwester, *f.* po poli sestra, sestra po očetu od. po máteri; -sohn, *m.* pástorek, pasterek; -tochter, *f.* pastorka, pastórkinja, pasterka; -vater, *m.* očim, očem, očúh; -väterlich, *a.* očimski, kakor očem.

Stieg-e, *f.* stopnjice *pl.*, stopnice *pl.* gredice *pl.*, štenge *pl.*; -enhause, *n.* šije *pl.*, shodišče.

Stieglitz, *m.* lisec, liščck, strícevka.

Stiel, *m.* ročáj, ročník, deržáj, deržalo; (am Beil) toporišče; (des Rechens) grabljišče; (der Sense) kosišče; (am Messer) rog; (am Obste) pecelj, petelj, recelj, peteljka; (Stengel) steblo, kocen, kocenj; -eiche, *f.* hrast nitnik: -en, *v. a.* nasaditi + nasájati; -ig, *a.* pecljat, pécljnat, recljat, steblat; -los, *a.* brez peclja od. reclja.

Stier, *m.* bík; junec; -s *a.* bikov; ſ. Starr; -en, *v. n.* pójati se, goniti se; (ansehen) stermo glédati; -fleisch, *n.* bikovina; -haut, *f.* bikova koža; -kopf, *m.* bučman, bikoglavec.

Stift, *m.* klinec, stogla; *dim.* klinček; (m. einem Kopfe) igla, iglica, (am Schnürbande) jeziček, ozobec; (Blei-) svinčnik, svínčnica; -n. zavod; (Stiftung) zaloga, ustanova; (Kloster) samostán, klošter; *f.* vèča; -en, *v. a.* ustanoviti, osnovati (snujem), utemeljiti, napráviti, v-

peljati (ljem) + ustanávljati, utemeljevati, naprávljati, vpeljevati; založiti, z zalogom ustanoviti + zakládati; großen Nutzen -, veliko dobrega storiti od. učíniti; ein Bündniß -, zvezo skleniti; ein Vermächtniß -, voliti, sporočiti; -er, *m.* ustanovnik, ustanovavec, ustanovitelj, začetnik, utemeljitelj, osnovavec; založnik; =in, *f.* ustanovnica, ustanovavka, začétnica, osnovavka; založnica; -isch, -lich, *a.* samostanski, klóšterski; -s *a.* ustanovni, založni, samostanski; -sbrief, *m.* založno pismo, ustanovno pismo; -sdame, *f.* gospá žlahtne ustanove; -sfräulein, *n.* gospodična žlahtne ustanove; -shütte, *f.* snídnica, sveti šator; -ung, *f.* ustanovitev, založitev, vtemeljitev; (d. gestiftete Sache) ustanova, vstanovilo, naprava, zaloga; milde -, milodarna ustanova od. naprava; =sfeier, *f.* oblétnica kake ustanove; =stag, *m.* dan ustanovitve; =splatz, *m.* založno mesto.

Still, *a.* tih, tihoten; (ruhig) miren, pokojen, pohleven; (schweigsam) molčéč, malobeseden; -! tiho! tiho bodi! molči! -halten, obstati (stojím), postati; halt -, obstój, postój, postani! - werden, utíhniti, potíhniti, umólkniti *pf*; *ad.* tiho, na tihem, natíhoma; -er Ort, zatišje; zavetje; -e, *f.* tihota, tišina, tihost; (d. Seele) dušni mir, dušni pokoj; -en, *v. a.* tišiti, toliti, míriti, tážiti: utišiti, upokojiti, umiriti, pomiriti, utoliti, utážiti, potážiti, (d. Blut) ustáviti, zaustáviti, zastanoviti + ustávljati; d. Durst -, žejo ogasiti, ugasiti, odžéjati; (d. Kind) dojiti: podojiti; (d. Zorn) utolážiti, ukrotiti, utoliti, udóbriti; - leben, *n.* tiho od. skromno življenje; -schweigen, *n.* molk, molčanje: - beobachten, molčati (ím); mit - übergehen, zamólčati (ím), ne oméniti; -schweigend, *a.* molčéč; molčé; -stand, *m.* stanje; prestanek, prenehljej; -ung, *f.* potolažba, utišitev, pomirítev; = smittel, *n.* mirilo, tišilo; -werden, *n.* premólk, premolkljej, umolkljej.

Stimm-berechtigt, *a.* kdor ima pravico glasovati; -e, *f.* glas: ohne -, brez glasú, brezglasen, nem, mutast; -en, *v. n.* vjémati se, skládati se; zlágati se, ubírati se, ubrano se glasiti, strínjati se, vézati se (vežem), stíkati se, vstrézati se; (für etwas -) glasovati, svoj glas dati + dajati; *v. a.* ubrati (berem) + ubírati; gut gestimmt, ubrán, skladen; höher -, napeti (pnem) + napénjati, natézati, nategovati; nieder -, odjénjati, popustiti + odjenjevati, popúščati; freudig -, veseliti: razveseliti, udobrovóljiti; -einhelligkeit, -einheit, *f.* edinoglasje, enoglásnost; -engleichheit, *f.* enakoglasje, enakoglasnost; -enmehrheit, *f.* večina glasov; čezpolovičnica; -enminderheit, *f.* manjšina glasov, -enzählung, *f.* štetev od. sestévanje glasov; -er, *m.* ubiravec, glasovavec; (Werkzeug) ključ; -fähig,

a. sposoben k glasovanju; -führer, *m.* vodnik, glasovodja; -gabel, *f.* ubiralo; -gebung, *f.* glasovanje, oddájanje glasov; -lage, *f.* glas; -laut, *f.* Selbſtlaut, -recht, *n.* pravica voliti od. glasovati, pravica glasovanja; -ritze, *f.* glasilka, glasivka; -ung, *f.* (d. Geiſtes) razpoložnost, volja; (frohe -) vesela duša, veselje; (Zuſtand) ubranost, zbranost; -zettel, *n.* volilni list od. listič.

Stink-bock, *m.* smerdúh; -en, *v. n.* smerdeti, čohneti: zasmerdeti; -end, *a.* smerdéč, smerdljív: -machen, smraditi: osmraditi, zasmraditi; - werden, usmraditi se; -er, *m.* smerdljivec, smerdúh; -faul, *a.* len da smerdí; -ig, *a.* smerdljív; -käfer, *m.* govnjáč, govnovál; -thier, *n.* smerdljivec; f. Iltis; -wurz f. Nachtſchatten.

Stipend-iſt, *m.* štipendíst; -ium, *n.* štipendij, zaloga.

Stipul-ation, *f.* pogodba, dogovor; -ieren, *v. a.* dogovoriti, pógoditi se, ukreniti.

Stirn, *f.* čelo; *dim.* čelce; - = *a.* čelni; -auswuchs, *m.* izrastek na čelu; -band, *n.* šapelj, parta, partek; načelek, ovijača; -blatt, *n.* čelni list, načelnják; -gegend, *f.* očelje; -hammer, *m.* široko kladvo; -hieb, *m.* udarec po čelu; -ig, *a.* čelat, čelnat; -ſeite, *f.* čelo, pročelje, prednja stran *f.*

Stöber-n, *v. a.* bèrbati, šétati, stíkati, becati, drézati: prestakniti, prebèrbati, prešétati; *v. n.* prašiti, prašiti se; (v. Schnee) mesti (mete); -wetter, *n.* metel, metenje.

Stocher, *m.* trebílnik; -n, *v. a.* drégati, drézati, becati, bezati, žokati: podrégati, pobecati, pobezati, požokati; (in d. Naſe) bèrbati; (Zähne) trébiti: iztrébiti.

Stöchiometrie, *f.* pervkomerstvo.

Stock, *m.* pálica, bátina; *dim.* pálička; (fnorrig.) gorjača, gerčavka, robatica; (Stockwerk) goren, nadstropje, stropje, péter; (Baum-) penj, panj, štor (abgehau.) bruno, bervno, klada, (Zaun-) kol, prakol (Kapital) istina, glávnica, úber - und Stein, na vrat na nos: *fig.* lipov bog, -alt, *a.* prestàr; -blind, *a.* čisto slep; -dumm, *a.* avšast, glumpast, preneumen; Stöckel, *m.* (an Schuhen) opética, podplatek; kládica; -en, *v. a.* kóliti, terte kóliti, h tertam kole zabíjati; *v. n.* zastati (stanem), pripreti se + zastája, pripírati se; (in d. Rede) jezik se ustavlja od. zapleta; (gerinnen) okreniti se; otèrpniti *pf.*; (dicht werden) gostiti se; ſich -, *v. r.* obrasti se, zarasti + obráščati se, zaraščevati; -finſter, *a.* pretemen, tema kakor v peči: -e Nacht, terda noč; -fiſch, *m.* terska, polenovka; *fig.* bedák, tepec, trap; -fremd, *a.* ves neznán, čisto neznán; -haus, *n.* vojaška kaznívnica od. zapérica; =arreſt, *m.* zapor v vojaški kaznívnici; -ig, *a.* preperél, preležán; -leuchter, *m.* svečnik; -meiſter, *m.* ječár; -prügel, *pl.* tepenje s pálico;

pálice *pl.*; -raum, *m.* trebež, novina, kerčevina; -ſchlag, *m.* udár s pálico; -ſtill, *a.* tih kakor miš; -taub, *a.* ves gluh, popólnoma gluh; -ung, *f.* zastaja, zastanek, zastój; -urbar, *n.* izvirni od. zakladni urbár; -wache, *f.* ječna straža; -werk, *n.* goren, nadstropje, stropje, peter; -zahn, *m.* kotnik, kočnik, kotnjak.

Stoff, *m.* snov *f.*, snova, tvarina *f.*, tvar *f.*; (Grundſtoff) živelj, pervina, pervec, pervek; (v. Kleid.) roba, blago; gewebter -, tkanina, tkanje; bitterer -, grenec; (Gelegenheit) prilika; -lich, *a.* snoven, tvaren; -name, *m.* snovno imé (g. ena).

Stöhn=en, *v. n.* jéčati (im), stókati, (stočem), jávkati; prepádati, tárnjati, tarnjávati; -en, *n.* stok, stókanje, jávkanje; -er, *m.* stókavec, jéčavec.

Stola, *f.* štola, nadrámnica, nadpersnica; -gebühr, *f.* štolnina, plačilo za duhovska opravila.

Stollen, *m.* podpora, noga; (im Bergb.) predúh, rov, prerov; *v. a.* podpreti + podpírati; -arbeit, *f.* delo v preduhu; =er, *m.* delavec v preduhu; -befahrung, *f.* ogled od. ogledávanje preduha; -gerinne, *n.* rovni žleb; -fluft, *f.* predor, prepadnja; -waſſer, *n.* voda iz preduhov od. rovov.

Stolper, *m.* spotikljej; -ig, *a.* spotikljiv, opotikljiv; (v. Weg) grudast; -n, *v. n.* spotakniti se, opotakniti se + spotikati se, opotikati se; **Stolprian**, *m.* klobuštralo, zmešnjava; f. Stolper.

Stolz, *a.* ponosen, ponosít; (im üblen Sinne) ošaben, prevzeten, ohol, napihnjen, gizdav, bahav: -thun, košatiti se, prevzetovati, šopíriti se, bahati se, širokoústiti, kèršiti se, mastito koráčiti, repénčiti se; - ſein auf etwas, ponášati se s čim; - *m.* ponos; (im üblen Sinne) napúh, ošabnost, prevzetnost, prevzetija, oholost; *fig.* (Ruhm) slava, veselje; -ieren, *v. n.* košatiti se, šopíriti se, prevzetovati, napihovati se, baniti se, bahati se, repénčiti se, velíčati se, kèršiti se.

Stöpfel f. Stöpſel.

Stopf=en, *v. a.* mašiti, gatiti, phati (pšem), žokati: zmašiti, zgatiti, pomašiti; (eine Oeffnung) mašiti, gatiti, phati: zamašiti, zagatiti, zadélati, zaphati, začépiti + zagádati, zadelovati; (Pfeife) natláčiti, nabúlati, nagatiti, natèrpati; (v. Durchfall) ustáviti, zaustáviti, zapreti + ustávljati, zapírati; -end, *a.* (von Speiſen) zaporčen; -er, *m.* mašivec, gativec; (Sache) čep, zamašek; -nadel, *f.* igla.

Stoppel, *f.* stern *f.*, sternje, sternina, sterniščе; -acker, *m.* sterniščе; -ei, *f.* kerparija, skèrpanica; -feld, *n.* sterniščе; -n, *v. a.* lávkati, pobirkovati, poletkovati; (ackern) sterniščе orati (orjem); *fig.* kèrpati, kerpúcati, pleteníčiti: skèrpati, spleteníčiti; -rübe, *f.* pozna repa;

-weide, *f.* paša po sterniščú; -werk, ſ. Stoppelei.

Stopp=en ſ. Stopfen; -ler, *m.* lávkavec, lavkež, pobirkovavec; =in, *f.* lávkežka, pobirkovavka.

Stöpſel, *m.* zamašek, zatič, zatiček, zaterjalec, zaterjalec, pipek, čep; -n, *v. a.* mašiti: zamašiti, zatakniti + zatíkati; -zieher, *m.* čepovlák.

Stör, *m.* jesetra, kečiga; - = *a.* jesetrin, jesetrov.

Storax, *m.* stóraksova smola, žlahtna smola.

Storch, *m.* štorklja, šterk, bogdal; - = *a.* štorkljin, šterkov; -neſt, *n.* štorkljino ob. štérkovo gnjezdo; -ſchnabel, *m.* kljun; (Geranium) kervomóčnica, kervavo korenje.

Stör=efried, *m.* nepokoj, nepokojnež; rogovilež, rogovilec; -en, *v. a.* mótiti, kaliti, bégati; páčiti, rúšiti, kaziti, kèrhati, razdírati: zmótiti, zbégati, pokaziti; (herum-) bèrbati, stíkati, šétati, žókati, drézati: prebèrbati, prestakniti, prešétati; (unter Büchern) riti (rijem), prestíkati, premetávati: prestakniti; -end, *a.* motiven, begaven, rušiven, kaziven; -er, *m.* motivec, kazivec, rušivec, begunec, razdiravec; -fleiſch, *n.* jesetrovina.

Störrig, *a.* uporen, opokel, term, termast, termogláv, terpogláv, terdovraten; -heit, *f.* upornost, termoglavost, terdovratnost.

Störung, *f.* béganje, motitev, páčitev, rušitev.

Stoß, *m.* sunljej, dregljej, udár, pah: einen - geben, súniti, drégniti, pahniti; (Haufe) sklad *f.*, skladávnica, skládnica, kup, kreda, -art, *f.* púntaka; -bauf, *f.* strug, spahavnik; -block, *m.* oven; -degen, *m.* meč z ostrim koncem.

Stößel, *m.* tolkáč, tolkavnik, tolkalo; pháj, peháj.

Stoß=en, *v. a.* u. *n.* súniti, drégniti, pahniti, becniti, žókniti, potísniti, poríniti + súvati (sujem), drégati, pahati, becati, žókati, potiskovati, porívati; (m. d. Fuß) cebníti, bíncniti, štókniti, udáriti + cebáti, bíncati, rítati, štókati, (vom Kleinvieh) tèrkati; (v. Kühen) bosti (bodem); über Haufen -, razvaliti, prevaliti, prevreči (veržem), zverniti, podreti (derem) + prevrácati, podírati, razdírati; (in d. Stampfe) phati, tolči, tleči (tolčem); auf einander -, póčiti se, pókniti se, udáriti se, sprijeti se (sprimem) + udárjati se, sprijémati se; von ſich-, zavreči (veržem), od sebe pahniti, + zametati, zametovati, ins Horn-, zatróbiti; vom Lande -, odveslati, odjádrati, odríniti, odpeljati se (ljem), + odveslávati, odpeljávati se; aus Land -, pristati (stanem), priveslati, prijádrati *pl.*; ſich an etwas -, spotakniti se, udáriti se ob kaj + spotíkati se, udárjati se; (gränzen) vézati se (vežem), mejiti, naslánjati se; ins Herz -, presúniti, potakniti, predreti (derem), predrégniti + predírati; (v. Wagen; tresti se, cíncati; -falke, *m.* sokol)

-gebet, *n.* kratka pa serčna molítvica; Stößig, *a.* bodljív; terkav; terkav; -fraft, *f.* odrivavna od. odbijavna moč, odrivavnost; -ſeufzer, *m.* vzdihljej, zdihljej; -weiſe, *ad.* prenehovaje, od časa do časa; -widder, *m.* terkáč; -zahn, *m.* kel, čekán.

Stotter-er, *m.* jecljavec, čakljavec, babljavec; -n, *v. n.* jecljati, babljati, berboriti, čakljati, jezik se zapleta, jeziku se spodlétajo besede; -n, *n.* jecljanje, čakljanje.

Strafs, *ad.* naravnost, naravnóč; (ſogleich) prec, precej, nevtégoma.

Straf-, *a.* kázenski; kaznovavni, strahovavni; -anbrohung, *f.* zažúganje kazni; -anſtalt, *f.* kaznívnica, kaznovávnica, pokorívnica; -antrag, *m.* nasvet kazni; -bar, *a.* kaznjív, pokorljív, kazni zapadel, kazni vreden; =feit, *f.* kaznjivost, krivnja; -bauer, *f.* terpež od. čas kazni; -e, *f.*; kazen *f.*; pokora, strah; (Geld-) globa, kazen v denarjih; (am Körper) tepež, tepenje, tepéžnica; -nachſehen, kazen prizanesti + prizanášati; - zuerkennen, v kazen obsóditi + obsójati; zur -, za pokoro; -en, *v. a.* kázniti, kaznovati, pokoriti, strahovati, štráfati; tepsti, pestiti, kročiči, udárjati; jemanden Lügen -, koga na laž postáviti; am Leben -, s smertjo kázniti; (an Geld) glóbiti; (am Leibe) tepsti, šíbati; -er, *m.* kaznovavec, strahovavec; -erfenntnis, *n.* prisoja kazni, obsodba v kazen; -erlaſſung, *f.* prizanašba kazni; -erleichterung, *f.* polajšek od. polajšava kazni; Straff, *a.* tog, strumen, napét, nategnjen; -fall, *m.* pregrešek, prestopek, kázenski primerljej; -fällig ſ. Strafbar: -werden, *v. n.* kazni zapasti (padem); =feit ſ. Strafbarfeit; -geld, *n.* globa; -gericht, *n.* kázenska od. kaznovavna sodnija; =ebarfeit, *f.* kázensko-sodnijska, oblast *f.*; =ehof, *m.* kázensko sodišče; -geſetz, *n.* kázenska postava, kázenski zakon; =buch, *n.* kázenski zákonik; -gewalt, *f.* moč kaznovati, oblast kaznovanja; -größe, *f.* velikóst kazni; -haus, *n.* kaznívnica, kaznoválnica, pokorívnica; Sträflich, -feit ſ. Strafbar; -feit; Sträfling, *m.* káznjenec, pokorjenec; káznjenka; -los, *a.* brez kazni, nekaznjen; =igkeit, *f.* nekáznjenost, brezkaznost; -maß, *n.* odmera od. odmerek kazni; -milderung, *f.* zlajšava od. polájšanje kazni; =ogrund, *m.* polajševavni vzrok, polajšek kazni; --mittel, *n.* pokorilo; -ordreſ. Strafbefehl; -ort, *m.* pokorišče, kaznovališče; -predigt, *f.* svarilni govor; -prozeſs, *m.* kázenska pravda; =ordnung, *f.* red kázenske pravde, kazensko-pravdni red; -recht, *n.* kázensko pravo, kázenska pravica; =lich, *a.* kaznopraven; =epflege, *f.* kázensko pravosodje od. pravosodstvo; =everhandlung, *f.* kázenska obravnava; -regiſter, *n.* kazalo kazni; -richter, *m.* kázenski

sodnik; -ſachen, *pl.* kázenske zadeve od. reči *pl. f.*; -ſanktion, *f.* poterditev kazni; -ſatz, *m.* postavek od. odmerek kazni; -urtheil, *n.* kázenski razsodek, obsodba v kazen; -verfahren, *n.* kázenska obravnava; kázenska pravda; -vollſtreckung, -vollziehung, *f.* izveršba od. izveršitev kazni; -würdig, *a.* kaznjív, pokorljiv; =keit, *f.* kaznjivost, pokorljivost.

Stral, *m.* žarek, žar, solnčni trak; (v. Waſſers) curek, vretina; (am Pferdehufe) strela; (Blitz) strela; -blütige, *pl.* kolobárnice *pl.*; -en, *v. n.* žareti, sijati (sijem); svétiti se, bliščati (im), lesketati (ám u. ečem), bliskati se, blisketati, migljati; (v. Pferden) scati (ščim); -en=*a.* žarni, žareči; -enbrechung, *f.* lomljenje od. odbijanje žarkov; -end, *a.* žaréč, bliščéč, žaren, presvitel; -ig, *a.* (min.) stremenat; -thier, *n.* zvezdar; -ung, *f.* sijanje, žarenje, bliščava; -wetter, *n.* treskavica.

Strähn, *m.* -e, *f.* prédeno, štrena, pasmo.

Stramp=eln, *v. n.* drobneti; (im Bette) zvérati se, razvérati se; -fen, *v. n.* cepetati (ám u. ečem), klobuštrati.

Strand, *m.* morski breg, morsko obrežje, pomorje, obmorje; peskovina, peščina; -=*a.* pobrežni, obrežni, obmorski; -bewohner, *m.* primorec, pomorec; -en, *v. n.* ob breg tèrčiti, na skali se razbiti (bijem), raztrúsniti se; -gerechtigkeit *f.* Strandrecht; -gut, *n.* plavje, plavina, izmetanina; -läufer, *m.* prodnik, dolar; -raum, *m.* obrežje, pobrežje; -recht, *n.* obrežna pravica, pravica do plavja na obrežji; -ſchnepfe, *f.* kozica; -ſchwalbe, *f.* bregulja; -vogel, *m.* obrežni tič.

Strang, *m.* zaderguza, zadérgnica, konopec, verv *f.*; (am Wagen) podvéznica, povéznica; -ulieren, *v. a.* zadáviti, zaderhniti, zadušiti *pf.*

Strapaz=e, *f.* težava, trud, muka; -ieren, *v. a.* múčiti, pestiti, trúditi.

Straß=e, *f.* cesta, pot; (Gaſſe) úlica; stegna *pl.*; auf offener -, na planem od. na plani cesti, na solncu; -en=*a.* cestni; =arbeiter, *m.* cestni delavec, cestodelec; =bau, *m.* délanje cest, cestodelstvo; =beleuchtung, *f.* cestna svečava; =bereiter, -einräumer, *m.* cestni ravnavec, cestar; =bettelei, *f.* beráčanje po úlicah; =erzeſs, *m.* neréd na ulici; =mauth, *f.* cestnina, cestovina; =mauthheinnehmer, *m.* cestninar, cestovinar; =mord, *m.* umor na očitni cesti; =raub, *m.* razboj, rop, tolovajstvo; =räuber, *m.* razbojnik, tolovaj, ropar; =räuberiſch, *a.* razbojen, tolovajski, roparski; = =säuberung, *f.* čiščenje od. snáženje ceste; =zoll *f.* Straßenmauth.

Strateg, *m.* vojskovavec, bojnik; -ie, *f.* vojskoveda, strategija; -iſch, *a.* stratégičen.

Straub=e, *f.* kosmatica, kosmatinka, kosmulja; -en, *v. n.* jéžiti se; rod biti (sem); Sträuben, *v. a.*

u. *n.* šopíriti, ščetíniti, jéžiti; sich-, *v. r.* jéžiti se, ščetíniti se, po koncu vstájati, sèršiti se, èršéti; (sich widersetzen) upreti se, ustáviti se, zoperstáviti se: upírati se, ustávljati se, protíviti se, nasprotovati, zopervati, brániti se, zoperstávljati se; -ig, *a.* kosmat, kuštrav, ščetinast, naseršen; -kopf, *m.* kušter, razkúštranec.

Strauch, *m.* germ, kerš; *dim.* germič, germíček, germek; *coll.* germje, germovje, keršje; -dieb, *m.* zavratni tat, tatinski klatež; -eln, *v. n.* spotakniti se, zdrzniti se, spólzniti se, izpodpólzniti se, napek stópiti + spotíkati se, polzeti, napek stópati; *fig.* pregrešiti se; -en, *m.* nahod; kihavka, kihavica; -förmig, *a.* germast; -holz, *n.* dračje, hrast *f.*, hrašča; -ig, *a.* germat, germovít, germovnat, kerševít; -ler, *m.* spotikavec; -ritter, *m.* zavratnik; -werk, *n.* germovje, germje, germíčje, keršje, dračje.

Strauß, *m.* venec, šop, šopek, povojek, kítica, brájdelec; (am Kopfe) čop, šop; (Vogel) noj, štruc; (Streit) ravs, kavs, razsáj; - = *a.* čopast; nojev, štrúčev; -feder, *f.* nójevo pero (g. peresa).

Strazze, *f.* straca, priročna knjiga, prirócnica, pervi zapiski *pl.*

Strebe, *f.* opora, podpóra, podpérnica; (gegen etwas) odpor, upor; -balken, *m.* tram; -band, *n.* komolec, poprečna vez *f.*; -kraft, *f.* osrednja moč *f.*; -en, *v. n.* prizadévati si, pogánjati se, vpírati se, vpérati se, tèrsiti se, napénjati se: prizadeti si; gnati se (ženem), hrepeneti, hlepeti, koperneti, dihteti, iskati (iščem), zaželévati; -en, *n.* prizadeva, prizadetev, prizadevek, prizadetje; hlepenje, hrepenenje; -pfahl, *m.* opora, opornja, podpora; -pfeiler, *m.* podporni steber, stolbeh, opornik; -sam, *a.* prizadeven, prizadevljív, skerben, marljív, oberten; =keit, *f.* prizadevnost, marljivost, obertnost.

Streb-bar, *a.* razteglјív, raztezljív, razpenljív, vlačen, vlačljív; =keit, *f.* razteglјivost, razpenljivost, vlačnost; -e, *f.* tezálnica, tezávnica, tezalo; natezavnik; (Raum) daljina, dalja, delja, oddáljenost; -en, *v. a.* raztégniti, stégniti, razpeti (pnem) raztegovati, raztégati, raztézati, razpénjati, prózíti; (d. Hand) stégniti, pomoliti + stézati, pomáljati; die Waffen-, orožje položiti, udati se *pf.*; zu Boden-, podreti (derem), povaliti *pf.*; sich-, *v. r.* (nach d. Erwachen) pretégniti se, zlecniti se + pretégati se, lécati se; (sich erstreck.) stégati se, stegovati se, raztézati se, vleči se; -ofen, *m.* steklarska hladívnica; -ware, *f.* kovano blago; -werk, *n.* valjávnica.

Streich, *m.* udarec, mah, mahljej: einen-geben, udáriti, lopiti, ropiti, oplázniti, osmúkniti; (dummer-) budaláščina, neumnost, budalasta; (muthwilliger-) zvito delo, prekánjeno djanje; -baum, *m.* ploh, pe-

rilnik; -brett, *n.* pluzna deska, oplaz; -t, *f.* smuga, gladilka, šćetka; -eln, *v. a.* bóžati, trapljati, gláditi: pobóžati, potrapljati, pogláditi; -en, *v. a.* mázati (mažem): pomázati; (ſtreicheln) gláditi + pogláditi; (wiſchen) brísati (brišem): obrísati; (weßen) brúsiti, óstriti: nabrúsiti, zostriti; (v. Wolle) česati (češem), grebenati, gredášiti, dèrzati; (Strich ziehen) čèrtati: podčertati; (m. d. Ruthe) smúkati, švèrkati, šeškati, tepsti: osmúkati, ošvèrkati, ošeškati, otepsti; (aus d. Rechnung) brísati, (brišem): izbrísati, prečèrtati + izbrisovati; die Segel -, jadra spustiti + spúščati; *v. n.* (v. Winde) briti (brijem), hlideti, píhati, (pišem), vleči; (herumſtreifen) skítati se, klátiti se, goniti se, potépati se, kolovrátiti; (v. Fiſchen) derstiti se; -er, *m.* gladivec; derzavec &c.; -fiſch, *m.* ikrača; -garn, *n.* mala lovnica, draga; -hamen, *m.* sak; -holz, *n.* smugavnik, smugalnik; (v. Getraidemeſſen) raz; -inſtrument, *n.* godbeno orodje; -macher, *m.* rogovilež, burkež; -riemen, *m.* brusivni jermen, gladilnik, brusivnik; -vogel ſ. Zugvogel; -wunde, *f.* rana od udarca; -zeit, *f.* čas derstenja, derstilo.

Streif=en, *m.* proga, plaz, plaza, pasa, riža; (Franſe) trepec, rebelj; (Stück) kos; -en, *v. a.* opláziti, oplázniti, odèrgniti, prásniti, raziti, plázniti, odreti (derem) + oplazovati, odergovati, odírati; (mit der Ruthe) kecniti, kèrceniti, šleniti *pf.*; -*v. n.* dotíkati se, zadévati se, tíkati se (tičem); (herum -) skítati se, kolovrátiti, goniti se; (von der Patrouille) četovati, ogledovati, razgledovati, zasledovati; geſtreift, progast, pasast, prekast; -er, *m.* stikavec, preiskovavec; =ei, *f.* stikanje, ogledni ob. zasledovavni obhod; -ig, *a.* progast, pasast, prekast, prižan; -regen, *m.* pójelica; -ſchuß, *m.* ostrél, ostrelek; -wunde, *f.* praska, rázena koža; -ung, *f.*, -zug, *m.* preiskovanje, ogledni ob. zasledovavni obhod, četovanje.

Streit, *m.* boj, bor; (Zank) prepír, svaja, razpor, spor, razpertija, kreg, pula, tir; (gelehrt.) pravda: in -gerathen, spreti se, skrégati se; -art, *f.* balta, bojna sekira; -bar, *a.* bojevaven, bojevalen, vojen, bojen, vojaški; =keit, *f.* bojevavnost, junaštvo; -begier, *f.* bojaželjnost, nabojnost; -en, *v. n.* bojevati se, biti se (bijem), boriti se, vojskovati se; (zanken) prepírati se, prícekati se, prekárjati se, rvati se (rvem), tírati se; (vor Gericht) právdati se; (ſich meſſen) skúšati se; poganjati se za kaj; (wider-) upírati se, nasprotovati, nasproti biti (sem); -end, *a.* bojevaven, vojskovaven; nasprotovaven, prepiren; -er, *m.* bojevavec, borec, borivec, vojskovavec; (Zänker) prepirljivec, pricekavec; =in, *f.* bojevavka, borivka; prepirljivka; -frage, *f.* prepirno vprášanje, prepirna reč, razpor; -füh-

rende Partei, *f.* právdavec; -genoſs, *m.* soborec, tovariš v boji; -gier, *f.* bojaželjnost, nabojnost; =ig, *a.* bojaželjen, nabojen; -handel, *m.* pravda; razpra; -ig, *a.* prepiren, sporen, pravden; (zweifelhaft) dvomen, dvomljiv, negotóv: - werden, spreti se, razpreti se *pf.*; - machen, izpodbíjati: izpodbiti (bijem), pravdo začeti (čnem) s kom za kaj; -heit, *f.* prepír, razpor, spor; (Zweifel) dvomljivost, negotovost; -feule, *f.* kij, ocepek; -folben, *m.* buzdován, šestopérnica; -kraft, -macht, *f.* vojna moč *f.*; -luſt, *f.* bojaželjnost, nabojnost, borljivost; prepirljivost; =ig, *a.* bojaželjen, pobojen, nabojen, borljív, bojahlepen; prepirljív; -platz, *m.* bojišče, borišče; -punkt, *m.*, -ſache, *f.* prepirna od. sporna reč *f.*; -ſchrift, *f.* prepirni od. pravdni spis; -ſucht, *f.* prepirljivost, pričkavnost, pravdljívost; -ſüchtig, *a.* prepirljív, pričkaven, pravdljív; -verfahren, *n.* ravnava v spornih rečéh; -waffe, *f.* orožje; -wagen, *m.* vojskni voz.

Streng, *a.* oster, ojster, srepoten, serpožen; krut; (unfreundlich) osoren; (genau) natančen, oster; -er Winter, huda zima; *ad.* na tanko, na tenko, pazljivo; -e, *f.* ostrost, ostrota, srepota, srepinja, krutost; osornost; (Genauigk.) natančnost; -flüſſig, *a.* težko raztopljív.

Streu, *f.* stelja, nastelj *f.*, nastilo, steljivo; (Laub-) listje; -büchſe, *f.* štúpnica; (Streuſand-) sípnica, sipálnica, péščnica, pesečnica, sipalnik; (Zucker-) sladkórnica; -en, *v. a.* suti (spem), sípati (pljem), trósiti, tóriti: potrositi, potrésati; (Streu) stlati (steljem): nastlati + nastiljati; (Staub ꝛc.) pèrhati: pèrhniti, lopniti, (Pfeffer ꝛc.) štúpati: poštúpati; -gabel, *f.* listne od. steljne vile *pl.*; -hütte, *f.* listják; -pulver, *n.* štupa; -hand, *m.* sipa, posipalo, sipalo, pisalni pesek; =büchſe, *f.* sípnica, sipálnica, posipálnica, peščnica.

Strich, *m.* čerta, poteza; (mit der Hand) poteza, potegljej, vlak; (der Vögel) prelet, preletávanje, selitev, prilet in odlet; (Schar) kita, jato, veršelo, trop; (Gegend) stran *f.*, dežel *f.*, predel, krajina; (v. Fiſchen) derstitev, derstenje; (Holmaß) korec; (Beiſtrich) véjica, rez; (im Geſicht) prask, proga; -eln, *v. a.* čèrtati, čerte délati: prečèrtati + prečertovati; -punkt, *m.* podpičje, nadpičje; -regen, *m.* pojelica, pojavica, plišovina; -taube, *f.* popotni golob; -vogel, *m.* popotni od. selivni tič, selivka, tica popótnica; -weiſe, *ad.* tam pa tam, sem ter tje, po nekterih straneh; -zeit, *f.* tičja selitev, popotovanje tičev.

Strick, *m.* konopec, vož, vožinec, verv *f.*; (am Heuwagen) podvéznica, povréznica, poveznica; -arbeit, *f.* pletilo, pletenje; -beutel, *m.* pletena mošnjica; -en, *v. a. u. n.* plesti (pletem), pletévati, štrikati: splesti, zaplesti; -er, *m.* pletec,

pletilec; =ei, *f.* pletilo, pletenje; = in, *f.* pletica, pletilja, pletarica; -flechte, *f.* stremen; -garn, *n.* pletivo; -förbchen, *n.* pletílnica, pletarček; -maſche, *f.* petlja, zanjka, kavkelj; -muſter, *n.* pletilni vzorec; -nabel, *f.* pletenka, pleteníčica, pletilna iglica; -werk, *n.* verví *pl. f.*, konopje; pletenina, pletovina; -zeug, *n.* pletilno orodje, pletilo.

Striegel, *m.* čohalo, čohalnik, konjsko česalo, štrigelj; -n, *v. a.* čohati, česati (češem), štrigljati: očohati, očesati.

Striem=e, *f.* -en, *m.* proga, plaz, plaza, pasa; (Narbe) brazgotina; (im Brot) svalek; (im Garn) krotovica; -ig, *a.* progast, pasast, plazast; brazgotinast; svalkast; krotovičast. [štruček.

Strieẓ, *m.*, -el, *m.* kerž, keržič,

Strittig s. **Streitig.**

Strobel, *m.* spletenina, krotovica.

Stroſe, *f.* odstavek, kítica, štrofa; -enweiſe, *ad.* v odstavkih.

Stroh, *n.* slama; *dim.* slámica, slamka; (v. Hafer) ovsenica; (v. Roggen) reženica; (v. Bohnen) bobovnica u. s. w.; (Dach-) škopa, škopnik: leeres - dreſchen, prazno slamo mlátiti, bob v steno metati (mečem); - = *a.* slamni, slámnati; -arbeit, *f.* slámnato delo; -band, *n.* poreslo, povreslo, obreslo, poveslo; -bett, *n.* slámnica; -boden, *m.* svisli *pl.*, oder; -bund, *m.* otep; -dach, *n.* slámnata streha; =winde, *f.* vitra, vítrica, krovnica; -decke, *f.* pojnjava, slamovka; -ern, *a.* slamnat, slamen; *fig.* pust, pelhek, neslasten; -halm, *m.* bilka, slamna bilka, bil *f.*; -hut, *m.* slamnik; =macher, *m.* slamnikár; -kopf, *m.* tepec, bebec, tumpec; -korb, *m.* pehar, bedenj; -körbchen, *n.* slámnica; -kranz, *m.* svitek, zvitek; -mann, *m.* tiči strah, strašilo, slámnati dedlek; -matte, *f.* štorija, rogoznica; -meſſer, *n.* kosa, slamoréznica; -ſack, *m.* slamnjak, slamnjača, slámnica; -ſchaube, *f.* škopa, škopnik; -ſchneider, *m.* slamorezec; -teller, *m.* slámnati podstavec; -wiſch, *m.* slámnata metlica; -wittwe, *f.* vdova po živem možu; =r, *m.* vdovec po živi ženi. [tavec.

Strolch, *m.* vlačugar, potép, ski-

Strom, *m.* reka, veletók, velika voda; (Lauf) tok, tek; (Blutes &c.) potok; (Luftſtrom) prepíh; vlak; -ab, -abwärts, *ad.* po vodi, niz vodo, z vodo doli; -an, -auf, -aufwärts, *ad.* proti vodi; -anwohner, *m.* potočnik, privodec; (d. Drau) podravec; (d. Save) posavec u. s. w.; -bett, *n.* struga, korito, pretoka, rečišče, vodotók, tokál *f.*; Strömen, *v. a.* teči, valiti se, pretákati se, dreti (derem); (v. Regen &c.) liti (lijem), vlíjati, v curkih teči; -enge, *f.* rečnaožina od. soteska; -gebiet, *n.* porečje; -karte, *f.* vodopisna mapa; -ſcheide, *f.* raztók; -ſchnelle, *f.* berzica; -thal, *n.* porečna dolina; Strömung, *f.* tok, tokava, val, slap; (reißende) derjava; -waſſer, *n.* rečna

voda, potóčnica; -weiſe, *ad.* cúrkoma, v curkih; -weite, *f.* širokost reke.

Strophe ſ. Strofe.

Stroß-en, *v. n.* obilovati, bohoteti, prepoln biti (sem); -d, *a.* bohoten, obilen, prepoln.

Struck, *m.* štruk.

Strudel, *m.* kernica, požiravnik, cmerk, tomún; (Wirbel) vertinec, vertlóg, vertún, sveder; (Speiſe) gúbanica, povijača, potica; -n, *v. n.* vreti, kipeti, v vertinec se gnati (ženem); vervrati.

Struktur, *f.* sestava; stas, zrast *f.*

Strumpf, *m.* nogavica, nogovica; (Socke) kopitec; (Stamm) porobek, štor, terš; -band, *n.* podveza, podvezek; -hoſe, *f.* hlače z nogovicami; -ſtricker, -wirker, *m.* nogovičar; =in, *f.* nogovičarica.

Strunk, *m.* kocén, kocenj, storž; ſ. Stamm.

Struppe, *f.* hlačni trak.

Struppig, *a.* zmeršen, razmeršen, razkuštran, kuštrav; -e Haare, *pl.* zmèršeni od. razkuštrani lasjé.

Stübchen, *n.* sóbica, izbica, kámrica.

Stube, *f.* čúmnata, soba, izba; (Behältnis) shramba; -narreſt, *m.* prepoved iz hiše iti; -n- *a.* hišni; -nhocker, *m.* zapečnik, zapertnik; =in, *f.* zapečnica; -nmädchen, *n.* hišina, hišna; -nzins, *m.* stanovnina, plačilo za izbo.

Stüber, *m.* poltrák, štiber.

Stück, *n.* kos, *dim.* kosec, košček; (v. Brot) kos, kerhet, drobet, drobljanec, drobež, drobelj; (Bruchſtück) odlomek, drobec; (v. Holz) krepetec, kerpelj; (v. Vieh) glava, rep; (Sache) reč *f.*; (Schauſpiel) igra, igrokáz; von freien -en, radovoljno, sam od sebe; in - gehen, razdrobiti se, razkrehniti se, razbiti se (bijem) *pf.*; -chen, *n.* košček, drobelj, drobljanec, mervica; -eln, *v. a.* sestáviti + sestávljati; (zer-) drobiti, mervíčiti, merviti: razdrobiti, razmerviti; -en, *v. a.* pristáviti, prisívati, pridélati + pristávljati, pridelovati; ſ. Zerſtücken; -gießer, *m.* topolivec, topolijec; =ei, *f.* topolívnica; -gut, *n.* topovina, bronovina; (Glockengut) zvonovina; -hölzer, *pl.* statve; -weiſe, *ad.* po kosu, po koscih, na drobno, kos za kosom; -werk, *n.* kosovina, kerparija, kerparina, zaplátovje.

Stud-el, *f.* stop, podstavek; -ent, *m.* diják, učenec, visokošolec, študént; =en- *a.* dijaški, študéntovski; =enſtiftungsplatz, *m.* zalog za dijake.

Studien, *pl.* učenje, uki, nauki *pl.*; -- *a.* naučni, učni, šolski; -abtheilung, *f.* razdelek ukov; oddelek viših šol; -fach, *n.* učni predel; -fond, *m.* učni zalog, šolska zaloga; -hofkommiſſion, *f.* dvorska komisija za šolstvo; -jahr, *n.* šolsko leto; -plan, *m.* učni načert; -weſen, *n.* šolske zadeve od. reči *pl. f.*

Stud-ioſus, *m.* visokošolec; -ieren, *v. n.* učiti se, študírati; (nachſinnen)

mísliti, premišljevati; -ierſtube, *f.* -zimmer, *n.* izba za učenje; -ium, *n.* učenje.

Stuf=e, *f.* stopnja, stopínja; (die Treppe) stopnica; (v. Erz) cok, gruča, kos; -enfolge, *f.* -gang, *m.* postopnost, zaporednost; -enland, *n.* gredje; -enleiter, *f.* lestvica; -enweiſe, *ad.* po stopnjah, stópnjama, od stopnje do stopnje; -erz, *n.* čista ruda; ruda v celih kosih.

Stuhl, *m.* stol; *dim.* stolec, stoliček, stolček; (Sitz) sedež, sedalo, sedišče, sedališče; (Thron) stólica, prestol; (Bett-) klečalo, klečálnica, pruka; (in d. Kirche) klop *f.*; (Dach-) krov, strešni klobúk, (Bezirk) stólica, županija: keinen - haben, zapečen od. zapèrt biti (sem); -= *a.* stolov; -feier, *f.* praznovanje sedeža sv. Petra; -gang, *m.* potreba, izpráznjenje; -gericht, *n.* stólična sodnija; -lehne, *f.* naslonilo, slonilo; -macher, *m.* stolár; -richter, *m.* stoličnì sodnik; -zwang, *m.* pripérica, zapertje.

Stukatur *f.* štukatura.

Stülp=e, *f.* zaferkljej, zaferljej, zavíhljej, zavihàj; (Hut-) streha, okrajec, krájevec; -en, *v. a.* zavíhati (višem), zavíhniti, zaferliti, zaférkniti; -hut, *m.* zavíhani klobuk; -ig, *a.* zavihan, zaferknjen; -ſtiefel, *m.* podvíhani škorenj; podvíhana bota.

Stumm, *a.* nem, mutast, mutav, mut; *fig.* brezglasen: - werden, obmútiti, obnemeti, omólkniti; -e, *m.* mutec, nemec; *f.* muta, nema ženska; -el ſ. Stumpf; -heit, *f.* mutstvo, mútavost.

Stümper, *m.* šušmár, pačuhar, kerpár, kerpucar, mečkavec, mojster skaza; -ei, *f.* šušmarija, kerparija, pačuharija.

Stumpf, *a.* top, tompast, tumpast, skerhan: -machen, zatopiti, skèrhati, okèrhati; (v. Zähnen) skominast, okominast, skomina mu je; (geſtutzt) kebast, kurtast, štulast, omuljen, -machen, okerniti, omúliti; (v. Kopf) topogláv, opokel; (v. d. Naſe) tumpast; - *m.* okeršek, okerhek, štula, konec; (v. Bäumen) porobek, štor, ril, panj; mit - und Stiel, s korenino, popólnoma; -en, *v. a.* kèrhati, topiti: okèrhati, skèrhati, zatopiti; (v. Spitze berauben) omúliti, oštúliti, okerniti; prisékati + prisekovati; -heit, *f.* topost, topota; (der Zähne) skomina, oskomina; *fig.* opoklost, topoglavost; -ſopf, *m.* topoglavec; -naſe, *f.* túmpasti od. tómpasti nos; -naſig, *a.* s tómpastim nosom; -ſchwanz, *m.* kúrtasti od. kébasti rep; -ſinn, *m.* topoglavost, terpoglavost; =ig, *a.* topogláv, terpogláv; -winkelig, *a.* topokoten.

Stund=e, *f.* ura; *fig.* čas; *dim.* urica; um welche -? obkoréj, obkoré? bis zu welcher -? dokoréj, dokoré; bis zu dieſer -, dosorej, dosoré; zur -, zdaj, pri tej priči; zu guter -, o pravem času; alle -en, vsaki čas,

vselej; -en= *a.* urni; =lang, *ad.* cele ure, po uri; =lauf, *m.* tek časa; =rad, *n.* urno kolesce; = ſchlag, *n.* bitje; =uhr, *f.* ura, ki ne kaže minút; =zeiger, *m.* urni kazavec; Stündlich, *a.* vsakouren; *ad.* vsako uro.

Stupf, *m.* bodec; dregljej, becljej; -en, *v. a.* drégati, drézati, becati, bezati, gnjócati: drégniti, pobecati, pobezati, gnjócniti; -er, *m.* dregavec, drezavec.

Stupid, *a.* topogláv, terpogláv, zabít; -ität, *f.* topoglavost, zabitost.

Sturm, *m.* burja, huda ura, nevihta, vihra, iha, burka, ruhma; (Sturmwind) viher, vihár, lomást *f.*, polomáj, piš; (im Kriege) zaskók, naskók, napád, navál, juriš; -laufen, naskočiti, napasti (padem) + naskakovati, napádati; im - einnehmen, z naskokom vzeti (vzamem, vzemem); (Tumult) hrup, hrum; -läuten, plat zvona bíti, (bijem), (d. Seele) nemír, nepokoj; -bock, *m.* stenolóm, oven.

Stürmen, *v. n.* veršeti, verševati, bobneti, bobnévati, búriti, viháriti, zdelovati; (lärmen) hrumeti, hrupeti, vihrati, razsájati, rohneti; (rennen) vihrati, valiti se: zvihrati; (wohin —) pridreti (derem), prilomastiti, pridivjati, zvihrati *pf.*; *v. a.* rúšiti, lomástiti: porúšiti, polomastiti, podreti (derem) + podírati; (einen Ort) naskočiti, navaliti + naskakovati, zaskakovati; -end, *a.* viharen; -er, *m.* naskakovavec, zaskakovavec.

Sturm-flut, *f.* razbúrkano valovje; -glocke, *f.* plat zvona: die - läuten, plat zvona biti (bijem); -hacken, *m.* maček; -haube, *f.* železna kapa, čelada; -hut, *m.* železni klobuk; (Gewächs) omej; Stürmiſch, *a.* viharen, buren, burovit, razburkan; -e Sitzung, viharna od. hrupna seja; -es Wetter, gerda od. huda ura; -leiter, *f.* naskočna lestvica; -los, *a.* miren; -möve, *f.* galeb, pijál *f.*; -petition, *f.* silna od. silovita prošnja od. zahteva; -ſchritt, *m.* naskočni od. nagli korák; -ſchwalbe, *f.* -vogel, *m.* hudournik, hudoúrnica; -wetter, *n.* nevihta, huda ura, iha, vihta, burja, burka; -wind, *m.* piš, viher, vihár, polomáj, strehodér.

Sturz, *m.* pad, padec; (Umſturz) prekúc, prekucljej, prevál; (des Waſſers) slap; (d. Berges) stermina, stermec; (Einſturz) podertija, razdor, razsíp; (Deckel) pokrov, pokrovec, rena; -bach, *m.* skakavec, slap.

Stürz-becher, *m.* kupa s pokrovom; -el, *m.* sterníšče; (am Weinſtock) rezje, rožje; (d. Holze) rítina; -en, *v. a.* zverniti, preverniti, prevaliti, prekúcniti, prekopíčniti, prevrátiti + zvračati, prevráčati, prekucovati; (einen Topf ꝛc.) povézniti + povezovati; (Gläſer) izprázniti, zverniti + izpraznovati, zvračati; (heftig hinwerfen) bútiti, bútniti, trésniti, tréščiti, telébiti; (d. Acker)

podorati (orjem) + podárjati; vom Throne –, s prestola pahniti; (einen Günſtling) izpodríniti, v nemilost správiti; *v. n.* pasti (padem), zverniti se, prekúcniti se, prekopícniti se, prekombáliti se, zvaliti se + pádati, prekucovati se; (wohin ſchnell –) púhniti, plániti, búhniti *pf.*; (heftig zu Boden) telébiti, telébniti, bútniti; (in einen Abgrund) stermogláviti se, zgrezniti se, prevaliti se; v. Pferde, s konja pasti od. zverniti se; (zuſammen–) zgrúditi se, zgrúzniti se *pf.*; ſich –, *v. r.* zagnati se (ženem), zakaditi se, zapoditi se.

Stut=e, *f.* kobila, mora; **–en=** *a.* kobilji; **–erei**, *f.* kobilíšče, kobilstvo.

Stutz, *m.* okeršek, okerhek, štula; (Gewehr) kratka rísanica od. rísana puška, štuc; (Muff) rokavec, naroček ſ. Muff; **–ärmel**, *m.* rokavec; **–büchſe** ſ. Stutz.

Stütz=e, *f.* podpora, podpor *f.*, podpérnica; opora, opiralíšče, podlog; *fig.* podpora, zaslomba, ohramba, varstvo, zavetje; **–en**, *v. a.* podpreti + podpírati; (an etwas) opreti, nasloniti + opírati, naslánjati; ſich –, *v. r.* opreti se + opírati se; zanesti se + zanášati se.

Stutz=en, *v. a.* prisékati, kosorépiti, prikrájšati + prisekovati, prikrajševati; **–ſtutzt**, *a.* kosorép, kebast, kurtast; (Bäume) prisékati, priklestiti + prisekovati; (d. Haar) pristríči (strižem), prirézati (režem) + pristrigovati, prirezovati; *v. n.* ostermeti, osúpniti, opanjeti, zavzeti se (vzamem, vzemem) + ostermévati, zavzémati se; **–er**, *m.* gizdalín, gizdavec, škricar, lišpavec; **–glas**, *n.* nizki kozarec; **–ig**, *a.* osupnjen, začudivši se.

Stütz=ig, *a.* kujav, termogláv, šketljív; **=keit**, *f.* kújavost, termoglavost; **–kopf**, *m.* kújavec, kujež, termoglavec; **–leiter**, *f.* lojtra z oporo; **–punkt**, *m.* oporišče, opiralíšče.

Stutz=ohr, *n.* koso uho (g. ušesa), prisékano uho; **–ſchwanz**, *m.* kosorepka kosorepec.

Styl, *m.* slog, pisava; (Bauſtyl) zidava; (in bildend. Künſten) slog, sklad; (Kalender) koledár, štetev; **– = a.** slogov; **–iſieren**, *v. a.* složiti, sestáviti, napísati (pišem) + skládati, sestávljati, spisovati; **–iſt**, *m.* slogoznalec, slogoznanec, pisavec; **=iſtik**, **–lehre**, *f.* slogoslovje, skladoslovje; **=iſtiſch**, *a.* pisaven, slogosloven; **–uś** curiae ſ. Kanzleiſtyl.

Subaltern, *a.* niži, manjši; **–beamte**, *m.* niži uradnik; **–e**, *m.* podrúženec; **–offizier**, *m.* niži vojaški častnik.

Sub=arendator, *m.* podzakupnik, podnajemnik; **–arendierung**, *f.* danje v podzakúp od. podnajém; **–diakon**, *m.* subdiakon.

Subjekt, *n.* oseba, osoba; (kaufm.) kupčijski služabnik; (gramm.) osebek, subjekt; (in d. Logik) podlog; **–iv**, *a.* osebni, osobni, subjektíven;

osebkov; =ität, *f.* osebnost, osobnost; =ſatz, *m.* osebkov stavek.

Sub=junktiv, *a.* domnél, domneven; pritaknjen; **-limat**, *n.* prepalina, sublimát; **-limieren**, *v. a.* prepaliti; **-litera**, pod čerko; **-miſſion** ſ. Demuth; **-ordinazion**, *f.* podložnost, pokôrščina; =ordinirt, *a.* uporen, zoper vojaško pokôrščino; **-ordinieren** ſ. Unterordnen; **-ordiniert**, *a.* podredjen, poddružen; **-rosa**: skrivaj, med nama ostani; **-ſidiariſch**, *a.* pomočen, pomožen, podporen; **-ſidien**, *pl.* pomoč *f.*, podpora; denarna pomôč *f.*; **-ſiſtenz**, *f.* preživek, živež; =mittel, *n.* živek, preživek; **-ſkribent**, *m.* podpisnik, podpisec; **-ſkribieren**, *v. n.* podpísati se (pišem) od. naročiti se na kaj + podpisovati se od. naročevati se; **-ſkripzion**, *f.* podpisatev, podpiska, naročba; **-ſtantiv**, *a.* samostavnik, samostalnik, samostavno imé (g. -ena); = = *a.* samostavni, imenni; **-ſtanz**, *f.* bistvo; jedro; =ziell, *a.* bistvén. bisten; **-ſtituieren**, *v. a.* namestiti, komu naméstnika postáviti, postáviti koga namesto koga od. na kogar mesto + namestovati, postávljati; **-ſtitut**, *m.* namestnik, namestovavec; **-ſtituzion**, *f.* namestitev, postávljenje naméstnika; (Perſ.) namestništvo, namestovavstvo; **-ſtrat**, *n.* podloga, podstava; **-ſumieren** ſ. Vorausſetzen, Folgern; **-til**, *a.* tanek, tenek, droben; **-trahendus**, *m.* odštévanec; **-trahent**, *m.* odštevec; **-trahieren**, *v. a.* odšteti (štejem) + odštévati; **-trakzion**, *f.* odšteva; **-venzion**, *f.* dnarna pomoč *f.* od. podpora.

Suchʒe, *f.* iskanje; čuh; **-en**, *v. a. u. n.* iskati (iščem), trážiti: poiskati; (nachforſchen) popraševati, pozvedovati; Rath –, za svet prášati + vpraševati; Hilfe –, za pomoč prositi: poprositi: **-er**, *m.* iskavec; pozvedovavec; **-t**, *f.* hlepota, hlepenje; pohlép, strast *f.*; Fall–, božjást *f.*, padavica; (Neigung) nágnjenje, naklónjenost.

Süd, *m.* var, vrenje, vretje: im –ſein, vreti.

Süd, *m.* jug, poldne (g. dneva), poldanska stran *f.*; = *a.* južni, poldanski, protijužni; **-deutſch**, *a.* južnonemški.

Sudel, *m.* kal, luža, kaluža, kališče; **-buch**, *n.* zamázane bukve *pl.*; **-ei**, *f.* nesnaga, svinjarija, mazarija; **-fleck**, *m.* cok; **-haft**, **-ig**, *a.* zamazan, umazan, nečeden, nesnažen; **-koch**, *m.* nečedni od. nesnažni kuhár; **-magd**, *f.* umázana od. nečedna dekla; **-n**, *v. a.* cokati, páckati, packati, svinjati; **-wäſche**, *f.* nesnažno perilo.

Süd=en ſ. Süd; **-früchte**, *pl.* južni sadni pridelki *pl.*; **-gegend**, *f.* južna od. poldanska stran *f.*; južni kraj; **-kreuz**, *n.* južni od. poldanski križ; **-ländiſch**, *a.* južen, poldneven, poldanski; **Sudler**, *m.* páckavec, mazáč, svinjavec, nesnažnik, nečednik; **Sudlerin**, *f.* nesnážnica, ne-

čédnica; -lich, *a.* južen, poldneven, poldanski; -meer, *n.* južno morje; -oſt, *m.* jugovzhód; -öſtlich, *a.* jugovzhoden, južno-vzhoden; -oſtwind, *m.* jugovzhodnik; -pol, *m.* južni tečáj, južnik.

Süd-ſalz, *n.* várjena ob. kúhana sol *f.*; -werk, *n.* solovarnja, solovárnica.

Süd-ſee *f.* Südmeer; -ſlave, *m.* Jugoslován, Jugoslovén; -ſlaviſch, *a.* jugoslovanski, jugoslovenski; -wärts, *ad.* proti jugu, proti poldnevu; -weſt, *m.* jugozahod, jugozapád; =lich, *a.* jugozahoden, južno-zapaden, =wind, *m.* jugozahodnik; -wind, *m.* jug, južni veter, poldnevnik, toplek.

Suffix, *n.* pritiklina, priteklina, pripona, obrazilo.

Süffling, *m.* pijanec, piját.

Suffrag-an, *m.* namestni škof, sufragán; -ium, *n.* glas, volilni glas.

Sühn-altar, *m.* spravni oltár; -bar, *a.* spravljív; -e, *f.* sprava, spravilo, pomiritev; -en, *v. a.* správiti, pomiriti + spravljati; *f.* Rächen; -opfer, *n.* spravna daritev; -nung, *f.* sprava, spravilo.

Suject *f.* Gegenſtand.

Sukkurs *f.* Beiſtand.

Sul-zeſſ, *m.* vspeh, uspeh; -zeſſion, *f.* nasledstvo, nasledje; -zeſſiv, *a.* zaporeden, nasledenj; *ad.* zapored, zaporédoma, po malu, po malem, polágoma.

Sultan, *m.* sultan, turški car; -in, *f.* sultanja, sultanka.

Sulz-e, *f.* lízalica, lízanje, solna; (Salzwerk) solina; (Sauze) žolica, mizelj; (Salzbrühe) razsol *f.*; -en, *v. a.* sóliti: nasóliti, osóliti; -ig, *a.* žóličen.

Summ-a *f.* Summe; -arien, *pl.* posnetki, spiski *pl.*; -ariſch, *a.* kratek, okrajšan, počezen; *ad.* počez, ob kratkem; Sümmchen, *n.* skupiček; -e, *f.* znesek, sešteve k, skupič, skupiček, suma; -en, *v. n.* brenčati (im) berneti, žverčati (im); (im Ohr) zvoniti, zveneti, šumeti; -en, *n.* brenčanje, bernenje; -ieren, *v. a.* sešteti (štejem) + seštévati.

Sumpf, *m.* močvír, močvirje, močál *f.*, močava, močevina. grezi *pl.*; *fig.* blato; -=*a.* močvirni; -binſe, *f.* loč *f.*, loček; -boden, *m.* močvirna tla *pl.*; -fieber, *n.* glenovica; -gegend, *f.* močvirje, mečava, močarina; -grund, *m.* močvirje, blato; -ig, *a.* močviren, močvaren, močvirnat, podmokel, zamočen, blatnat, grezнat; -lache, *f.* kaluža, mlakuža; -land *f.* Sumpfgegend; -pflanze, *f.* blatna rastlina, bared; -torf, *m.* šota; -vogel, *m.* mlakužna tica, močvírnica; -waſſer, *n.* blátnica, kálnica; -weihe, *f.* plešec; -wieſe, *f.* podmokla senožet *f.*, močve *pl.*

Sumſen, *v. n.* šumeti, šumljati, brenčati (im).

Sünd, *m.* struga, prelív.

Sünd-e, *f.* greh (Fehltritt) pregrešek: eine - begehen, grešiti, pregrešíti se, dušo ogrešiti + pregrešévati se; (Uebertretung) prestóp,

pregreha; -en = *a.* grešni; =bekenntnis, *n.* spoved *f.*, izpoved *f.*; =erlass, *m.* odveza grehov; =fall, *m.* prestopek, greh, ogrešek; =frei, *a.* brez greha, brezgrešen; =geld, *n.* krivični od. pregrešni denár; =last, *f.* breme od. teža grehov; =leben, *n.* pregrešno življenje; =los, *a.* brezgrešen, brez greha; =opfer, *n.* daritev za grehe; =schuld, *f.* grešni dolg, grešna krivnja; =strafe, *f.* kazen od. pokora za grehe; =vergebung, *f.* odpuščanje od. odpustek grehov; -er, *m.* grešnik: der arme -, obsójenec, k smerti obsójeni hudodelec; =in, *f.* gréšnica; obsójenka; -flut, *f.* potóp, vesoljni potóp; -haft, *a.* grešen, pregrešen; =igkeit, *f.* grešnost; -igen, *v. a.* grešiti, greh délati: pregrešiti se, greh storiti, ogrešiti se; -iger, *m.* grešnik; -lich s. Sündhaft; -opfer, *n.* daritev za greh.

Super=arbitrieren, *v. a.* na novo presóditi + presójati, presojevati; -arbitrierung, *f.* nova presoja; -fein, *a.* najlepši, najžláhtniši; -intendent, *m.* superintendént; -ior, *m.* starašina, viši glavár, superior; -klug s. Naseweis; -lativ, *m.* presežna stopnja, presežnik, tretja stopnja; -mängel, *pl.* poočitki *pl.*, nadočitki *pl.*; -numerär, *a.* nadštevilen; -pfändung, *f.* nadrubež; -pränotazion, *f.* predznamba na predznambo.

Supinum, *n.* namenivnik, namenivni naklon, supin.

Supp=e, *f.* juha, župa, polivka, čorba; -enkraut, *n.* zelišče za v juho; -enlöffel, *m.* žlica za juho; -enschüssel, *f.* skleda za juho; -entopf, *m.* lonec za juho.

Supplement, *n.* dopolnek, dodatek, dostavek; - *a.* dopolnilni, dopolnovavni, dopolnitni.

Suppl=ent, *m.* namestni učitelj; -ik, *f.* prositev, prošnja; =ant, *m.* prosivec, prosec; -ieren, *v. a.* namestovati; (ergänzen) dopólniti, dostáviti + dopolnovati, dostávljati.

Supp=onieren, -osizion s. Voraussetzen, Voraussetzung.

Suppremat, *n.* verhnja vlada, nadvlada.

Supra, *ad.* gori, zgorej.

Surrogat, *n.* namestek, nadomestek; -kaffee, *m.* kavni namestek.

Suspen=dieren, *v. a.* odložiti + odlágati, odkládati; (aufheben) ustáviti, zaustáviti, zastanoviti + ustávljati ꝛc. (vom Amte) ob službo djati (dem) + dévati; -sion, *f.* odstava; ustava, zaustava; -sum, *n.* in suspenso, neodlóčeno.

Süß, *a.* sladek; (v. Speisen) slasten, oslasten; (angenehm) prijeten, ljubeznív, mil: - werden, mediti se; -brot, *n.* parnik; -apfel, *m.* medičník; -e, *f.* sladkóst, sladkota; slad *f.*, sladkál *f.*, sladkoba; -eln, *v. n.* sladeti; -en, *v. a.* sladiti, slájšati: osladiti, oslájšati; -holz, *n.* sladič; -igkeit, *f.* slaščica, sladkál, sladkarija; sladkost, sladkota; prijetnost; -klee, *m.* medena dételja; -lich, *a.* sladkoten, sladkoben, nasladen, sladkav; -ling, *m.* sládkavec, slad-

káč, prilizovavec; -mauł, *n.* obliznel, sladkosnedež, sladkoustnež; *f.* obliznela, sladkosneda; -ſtoff, *m.* sladkoba, sladica; -teig, *m.* opresno testo; -wurz, *f.* sladič, osladič, sladka korenina, sladki koren.

Sustentazion, *f.* preživljava, preživek; -ē- *a.* preživljavni.

Syl=be ſ. Silbe; -logismus, *m.* razsodek.

Symbol ſ. Simbol.

Symmetr=ie ſ. Ebenmaß; **-iſch**, *a.* someren, skladomeren, skladen.

Sym=pathetiſch, *a.* sočuten; -pathie, *f.* sočutje, simpatija; -phonie, *f.* soglasje, simfonija; -ptom, *n.* známenje, naznanek, znamek; prikazek, primerek.

Syn=agoge, *f.* shódnica židovska, mólnica; -chronismus, *m.* sočasje, istočasnost, istočasje, enočasje; -chroniſtiſch, *a.* istočasen, sočasen; -dikat, *n.* sodništvo; -dikus, *m.* sodnik, sodec; -ekdoche, *f.* sinékdoha, besedna prememba; -kope, *f.* opuščáj; okrajšek; -ode, *f.* cerkveni zbor, sinoda; -odal= *a.* cerkvenozborni, sinodalni; cerkvénega zbora; -onym ſ. Sinnverwandt; -opſis, *f.* povzetek, posnetek; -taktiſch, *a.* skladosloven, sintáktičen; -tax, *f.* skladnja, skladba, skladoslovje, vezava besed, sintaksa; -theſis, *f.* sostava, zveza; (Theſis) stavek; -thetiſch, *a.* sestaven, sostaven.

Syphil=is, *f.* sramna kuga; **-itiſch**, *a.* sramnokužen.

Syrup, *m.* sirop, sirup.

Syſtem, *n.* sostava, sostáv, sestavba, uravnava, sistém; **-atiſ**, *f.* sostavoslovje, sistemátika; **-atiſch**, *a.* sostaven, sistemátičen; **-iſiren**, *v. a.* ustanoviti, v red správiti, vrediti; ſyſtemiſiert, *a.* ustanovljen, v red djan.

Szen=e, *f.* prizor, obraz; (Auftritt) nastop; **-erie**, *f.* gledišćna olepšava od. oprava; **-iſch**, *a.* gledišćen.

Szepter, *n.* žezlo.

T.

Tab=agie, *f.* dímnica; **-ak**, *m.* tobák, tabák, duhan; (Schnupf-) drobni tobák, tobák za nos, šnópovec; **=** *a.* tobačni, tobakov; **=beutel**, *m.* meh za tobák; **=büchſe**, *f.* **-doſe**, *f.* tobáčnica, tobakera; **=fabrik**, *f.* tobákárnica, fábrika za tobák; **=feld**, *n.* tobakišče; **=handel**, *m.* kupčija s tobakom; **=monopol**, *n.* samoprodaja tobaka, samoterstvo s tobakom; **=pfeife**, *f.* pipa, lula; **=pflanze**, *f.* tobákova zel *f.*; **=raucher**, *m.* tobakar, púhavec; **=ſchnupfer**, *m.* šnófavec; **=traſik**, *f.* tobakárnica, tobákova prodajálnica; **=traſikant**, *m.* prodajavec tobaka; **=verlag**, *m.* tobákovo skladišče; **-atiere** ſ. Tabakdoſe.

Tabell=ariſch, *a.* tabelaren, v razkazkih; **-e**, *f.* razkazek, tabela.

Tab=ernakel, *n.* tabernakelj (g. -eljna), presvetišče; **-leau**, *n.* obraz, skupina; pregled; **-le d' hote** *f.* skupna miza; **-ular=** *a.* zemljišćno-

knjižni; v gruntnih bukvah pisan, tabularni; =gesuch, *n.* prošnja za vpis v zemljišćne od. gruntne bukve; prošnja za izbrís kakega vpisa; =gläubiger, *m.* vpísani upnik; =mäßig, *a.* vpisljív; =verhältnis, *n.* zemljišćno-knjižna razmér *f.*; -ulett, *n.* krosna, krosnja, krošnja; =krämer, *m.* krošnjar, krosnar.

Tachygraf, *m.* hitropisec, naglopisec; -te, *f.* hitropisje, naglopisje.

Tadel, *m.* graja, očitek, opočitek, svar, svarilo; (Fehler) napaka, pregrešek, hiba, pomanjkljivost; f. Makel; -frei, -los, *a.* brez pogreška, brezhiben; brezmádežen; -haft, *a.* grajaven, očitljív, oponašljív; -lust f. Tadelsucht; -n, *v. a.* grájati, kóriti, kárati, kájati, oponášati, sponášati, očitke délati komu, očítati, svariti: pográjati, pokárati, posvariti; -nswert, *a.* graje vreden, posvaren, posvarljív; -sucht, *f.* grajavost, grajavnost, oponašavnost; -süchtig, *a.* grajav, grajaven, oponašaven.

Tadler, *m.* grajavec, očítavec, oponašavec; svarivec, posvarnik; -in, *f.* grajavka; svarivka.

Tafel, *f.* tablja, tabla, deska; (Tisch) miza; (Glas-) šipa, (Tabelle) razkazek; *dim.* táblica: - decken, mizo pogerniti + pogrínjati; (Essen) jújina, večerja; große -, pojédina, gostarija; -aufsatz, *m.* namizje; -bier, *n.* namizno pivo; -decker, *m.* pogrinjavec; miznik, stolnik; Täfelei f. Tafelwerk; -gelder, *pl.* obednina, gostarina; -gemach, *n.* obédnica; -geräth, *n.* pomizje, mizna oprava, namizje; -glas, *n.* šipa; -land f. Stufenland; -meister, *m.* nadmiznik, nadstolnik; -musik, *f.* godba med jedjó od. pri jedi; -n, *v. n.* gostiti se, gostovati se, pirovati, obedovati; Täfeln, *v. a.* pážiti: opážiti; -obst, *n.* sadje za na mizo; -öhl, *n.* zabelno olje; -runde, *f.* omizje; -sal, *m.* obédnica; -service, *n.* pomizje, namizje; -tuch, *n.* krúšnica, pertič, Tafelwerk, *n.* pažba, obój z deskami; -zeug f. Tafelgeräthe.

Taffet, m. tofet, tofent; - = *a.* tófetov.

Tag, *m.* dan od. den (g. dneva): - werden f. Tagen; der - bricht an, dan se dela, svita, daní se, der - ist angebrochen, dan se je storil, razsvetlilo se je, razvídelo se je; bei -e, po dne, po dnevi; den ganzen -, ves dan; in den - hinein, tje v en dan, na van; der - neigt sich, dan se nagiblje; der - hat sich geneigt, dan se je nagnil od. priklonil; an den - kommen, zvédeti se (zvem); na dan od. na svitlo priti, razoznániti se; es liegt am -e, očitno od. očividno je, svitlo ko solnce je; - für -, dan za dnevom, vsak dan; -s vorher, prejšni dan; der jüngste -, sodnji dan; in seinen besten -en, v najlepši dobi, v najboljših letih; heut zu -e, dan danes, dan današnji; in meinen alten -en, na stare dni; (Versammlung) zbor; - = *a.* dnevni; -arbeit, *f.* vsakdanje delo od. opravilo; =er, *m.* težák, dninar; -blatt f. Tagesblatt;

-ebuch, *n.* dnevnik, dnevni zapisnik; -edieb, *m.* postopáč, lenúh; -edienſt, *m.* vsakdanje opravilo; -efahrt, *f.* pravdni dan (g. dneva); -elang, *ad.* cele dni; -eleuchte, *f.* dnevno svetilo; -elohn, *m.* mezda, dnina; -en, *v. n.* daniti se, svítati, dan se dela, razsvítovati: zdaniti se, razdaniti se, dan se stori, razvídeti se; (v. einer Verſammlung) zborovati.

Tages-, *a.* dnevni; -anbruch, *m.* svit, zor, zazor, razsvít: mit -, s svitom. z dnevom vred; -befehl, *m.* dnevno povelje; vojno povelje; -blatt, *n.* dnevnik, denik; -geſchichte, *f.* dnevne dogodbe *pl.*; -grauen, *n.* svit, zazor; -furs, *m.* dnevna dnarna cena; -länge, *f.* dnevna dolgóst, dolgota dneva; -licht, *n.* dnevno svetilo: an's -, na svitlo, na dan; -ordnung, *f.* dnevni red: zur - übergehen, preiti (idem) na dnevni red; -preſſe, *f.* dnevnikarstvo, dnévniki *pl.*; -zeit, *f.* dnevni čas.

Tag-ewerk, *n.* dnevno delo ob. opravilo; *fig.* delo, teg; -fahrt, *f.* (pravdni) dan, rok, narók; -falter, *m.* dnevni metúlj, podnevnik; -geld, *n.* -lohn, *m.* dnina; -geſtirn, *n.* solnce, dnevno svetilo; -hell, *a.* svitel ko dan, belodán; =e, *f.* dnevna svitloba; Tägig, *a.* dnevni; -lebens, *ad* vse žive dni. [otétnina.

Taglia, *f.* darilo za kako rešitev,

Täglich, *a.* vsakdánj, vsakdanski; vsedenj; *ad.* vsak dan, dan za dnevom.

Tag-lohn ſ. Tageslohn; -löhner, *m.* težák, dninar, najemnik, delavec; =in, *f.* težákinja, najémnica; -pfauenauge, *n.* podnevni pavlinček; -ſatzung, *f.* dan (dneva), urók, rok, narók; -ſchreiber, *m.* nadničár, dnevni pisavec; - und Nachtgleiche, *f.* enakonočje; -wache, *f.* podnevna straža; -zeit, *f.* čas; dnevne ure *pl.*

Taille, *f.* rast *f.*, postava, stas.

Takel, *m.* škerpec, škripec; verví *pl. f.*; -n, ládijo z vervmí oskerbeti, overvíti + oskerbovati; -werk, *n.* verví *pl. f.*

Takt, *m.* takt, mah, mera; *fig.* prevdarnost, premíšljenost, razbornost; -feſt, *a.* terden v taktu; -ik, *f.* táktika; =er, *m.* táktikar, taktik; -los, *a.* brez takta; *fig.* neprevdaren, nepremíšljen; =igkeit, *f.* neprevdarnost, nepremíšljenost; -mäßig, *ad.* po taktu, mah na mah, vdar na vdar; -meſſer, *m.* taktomér, časomér; -voll, *a.* prevdaren, premíšljen, razboren.

Tal-ar, *m.* talar, hala, halja; dopetača; -ent, *n.* glava, dobra ob. bistra glava, dar, talent; =los, *a.* terpogláv, kesnogláv: =voll, *a.* bistrogláv, darovít, bistroumen, jasne ob. bistre pámeti.

Talg, *m.* loj; *coll.* lojevina, (Fett) tolšča, salo, mast *f.*; - = *a.* lojav, lojen; -en, *v. n.* lójiti, loj imeti (ám); -icht, *a.* lojast; -ig, *a.* lojen, lojnat: ſich - machen, polojiti se; (v. Brot) cmokast, žveklast; -licht, *n.* lojena

sveča, lojenica; -stoff, *m.* lojec; lojevina. [*fig.* bajilo.

Talisman, *m.* táščica, tálisman; **Talk**, *m.* lojnik, lójevec; *fig.* bedák, tepec, butec; -en, *m.* perga; -erde, *f.* lojevica, magnézija; -stein s. Talk.

Tal=mud, *m.* talmud; -on, *m.* talón.

Tam=arinde, *f.* tamarinda; -ariske, *f.* tamariška, grebenšček; -bour, *m.* bobnár, bobnaršček, tambur; =in, *f.* tamburín.

Tand, *m.* igrača, norčija, šala; *fig.* ničémurnost, ničevost.

Tändel=ei, *f.* norčija, otročarija, norčije *pl.*; -er, Tändler, *m.* igravec, otroški človek; -haft, *a.* otročji, šaljiv; -n, *v. a.* otročevati, igrati si, gúrati si; -werk, *n.* igrača, igračija; Tändlerin, *f.* igravka.

Tangente, *f.* dotičnica.

Tanne, *f.* jel *f.*, jela, jelka; (Nadelbaum) hoja, hojka, hvojka, -n, *a.* jelov; -nfink s. Bergfink; -nhain, *m.* jelov gozd, jélovje; -nharz, *n.* jelova smola, pilpoh; -nholz, *n.* jelovles, jelovina; -nzapfen, *m.* jelov češarek ob. storž, skoriš.

Tante, *f.* teta; *dim.* tetica. tetka; (väterl. Seite) strina; (mütterlicher Seite) ujna. [odstotkov.

Tantieme, *f.* delež dohodkov ob.

Tanz, *m.* ples, raj; -bär, *m.* medved plesavec; -bewilligung, *f.* dovolitev k plesu; -boden, *m.* plesišče, rajišče; -en, *v. n.* plesati (plešem), rájati, verteti se: zaplesati, poplesati.

Tänzer, *m.* plesavec, plesec, rájavec; -in, *f.* plesavka, rajavka.

Tanz=fest, *n.* ples; -haus, *n.* plesálnica, plesávnica; -kunst, *f.* plesavstvo, úmetna plesarija; -lied, *n.* poskóčnica; -luft, *f.* veselje do plesa, plesavost; =ig, *a.* plesav, kdor rad pleše; -meister, *m.* plesár, plesavski učitelj; -platz, *m.* plesišče, rajišče; -saal, *m.* plesávnica, plesálnica; -schuh, *m.* črevelj za ples; -sucht, *f.* plesavost; -süchtig, *a.* plesav, radoplesaven; -unterhaltung, *f.* beseda s plesom.

Tapet, *n.* preproga, prestralo: auf's - bringen, sprózíti; -e, *f.* preproga, prestralo, opona, tapeta.

Tapezier, *m.* preprogar; -en, *v. a.* prevleči, tapecírati.

Tapfer, *m.* hraber, serčen, junaški, víteški, moški, korenjaški; -keit, *m.* hrabrost, serčnost, junaštvo, moštvo. [tapir.

Tapir, *m.* morsko prase (g.-eta),

Tappen, *v. a.* hvátati, šlátati, távati.

Täppisch, *a.* štorklast, okoren, neroden.

Tar=a, *f.* tara, odbitek pri vagi; -antel, *f.* tarántula; -if, *m.* cena, tarifa, cenovnik; =ieren, *v. a.* ceno postáviti ob. odmériti *pf.*; =mäßig, *a.* kakor je cena, po tarifi; =post, *m.* tarifni členek, tarifna številka; =satz, *m.* tarifni postavek.

Tar=ok, *n.* tarok; =ieren, *v. n.* tarokírati; -tarus, *m.* pekel; podzemlje; -tsche, *f.* tarča.

Tasche, *f.* žep, aržet, keša; (Beu-

tel) mošnja; (Reiſe-ꝛc.) torba, mavha, keša, lavšek, tobolec; (Maultaſche) berluzga, zaušnica, klapoušnica, klofuta; Täſchelkraut, *n.* kobúlica, plešec.

Taſchen-, *a.* žepni; **-buch**, *n.* žepna knjiga; (Almanach) zabavnik, novoletnik; **-dieb**, *m.* zmikávt; **-format**, *n.* žepna oblika; **-geld**, *n.* žepni denár; **-kalender**, *m.* koledarček, žepni koledár; **-krebs**, *m.* rakulja; **-meſſer**, *n.* mihec, zaklepec, gregorec, brítvica, kostura, pipec, nožíčevka; **-ſpiel**, *n.* gluma; **=er**, *m.* glumec, glumár, glumáč; **=erkunſt**, *f.* glumarstvo; **-tuch**, *n.* rokavčíč, robec; **-uhr**, *f.* žepna ura, žépnica; **-wörterbuch**, *n.* žepni slovár od. slovnik.

Taſſe, *f.* sklédica, skudélica, čášica; **-enförmig**, *a.* čašast.

Taſt-atur, *f.* tastatura, klaviatura, prebíralo; **-bar**, *a.* tipljív, otipljív, ošlatljív; **-e**, *f.* tasta, tipálnica, pálčnica; **-en**, *v. a.* típati (pljem), šlátati: potípati, pošlátati; **=brett** *f.* Taſtatur; **-er**, *m.* tipavec, šlátavec, tipáč; (Fühlhorn) tipalnik, tipavnik; **=in**, *f.* tipavka; **-organ**, *n.* tipalo; **-ſinn**, *m.* tip, tipalo.

Tate, *f.* atej, ata.

Tättowieren, *v. a.* tetovírati, opíkati, z bárvami olépšati + olepševati.

Tatz-bär, *m.* tacar; **-e**, *f.* šapa, lapa, taca, copata; páznohet, párnohet.

Tau, *n.* verv *f.*, lanec.

Taub, *a.* gluh; (etwas-) naglúh; (leer) prazen; **-** werden, glušeti: oglušeti, oglúhniti; **-** machen, glušiti: oglušiti; **-e Neſſel**, mertva kropiva.

Täubchen, *n.* golobec, golobčič, golobček; *fig.* ljubček, milček.

Taube, *m.* glušec, gluhec; *f.* gluha.

Taub-e, *f.* golob; (Weibchen) golobica; *dim.* golobec, golobček, golobíčica; **-en-** *a.* golobji, golobičji; **=ei**, *f.* golobje jajce; **=falk**, *m.* sokol selec; **=händler**, *m.* golobar, golobaršček; **=kropf**, *m.* golžún; **=miſt**, *m.* golobjek; **=ſchlag**, *m.* golobnják, golobinjak; **=ſchwanz**, *m.* jezičar; **=zucht**, *f.* golobarstvo; **-er**, Täuberich, *m.* golob (samec.)

Taub-hafer, *m.* divji oves, glušec; **-heit**, *f.* gluhota, gluhost; Täubin, *f.* golobica; Täubling, *m.* gobajúr; **-neſſel**, *f.* mertva od. merzla kropiva; **-ſtumm**, *a.* gluhoném, gluh in mutast; **=el**, *m.* gluhonemec, gluhomutec; *f.* gluhonema; **=lehr-anſtalt**, *f.* zavod za gluhoneme. gluhomútnica; **=lehrer**, *m.* učitelj gluhonemih.

Tauch-en, *v. a.* topiti, tókati, noriti: potopiti, v vodo spustiti, pogrezniti, ponoriti, pomočiti + potápljati, pogrezovati, pomákati; **-ente**, *f.* potapljavka; **-er**, *m.* potapljavec, vodotóp, podmerač; (Vogel) pandirek, potapljavec; **=glocke**, *f.* potapljavski zvon, potapljávnica; **=huhn**, *n.* liska; **=ſchiff**, *n.* podvódnica.

Tauen, *v. a.* strójiti: ustrójiti.

Tauf-, *a.* kerstni; **-aft**, *m.* kerst, kerščevanje; **-buch**, *n.* kerstne bukve *pl.*; **-e**, *f.* kerst; (Handlung) kerščevanje, kerstitev: die – empfangen, kerščen biti (sem); **-en**, *v. a.* kèrstiti + kerščevati; **Täufer**, *m.* kerstník, kerstitelj; **-feſſel**, *m.* kerstílnica; **Täufling**, *m.* kèrščenec, kerščeník; **-mahl**, *n.* kerstitke *pl.*, kerstinje *pl.*; **-name**, *m.* kerstno ime (g. imena); **-pathe**, *m.* kerstni boter, kum; **-pathin**, *f.* kerstna botra, kuma; **-ſamſtag**, *m.* kerstnica; **-ſchein**, *m.* kerstni list, rojni list; **-ſchmaus**, *m.* kerstinje *pl.*, kerstitke *pl.*; **-ſtein**, *m.* kerstni kamen, kerstilnjak, kerstilnik; **-tag**, *m.* kerstni dan (g. dneva); **-waſſer**, *n.* kerstna voda; **-zeuge**, *m.* kerstna priča.

Taug-en, *v. n.* biti (sem) za –, dober biti za –, prikladen, goden ob. pripraven biti, goditi se, prileči se (ležem), prilégati se, služíti: das taugt nicht, to nič ne veljá; **-enichts**, *m.* zanič, malopridnež, zaníkarnež; **-lich**, *a.* pripraven, prikladen, sposoben, goden, dober, priležen, dobelj; **=keit**, pripravnost, prikladnost, sposobnost ɔc.

Taumel, *m.* vertoglavica, vertoglavost, omama, omota; **-ig**, *a.* vertogláv, vertoglaven, omamen, omoten, omótičen, opotikljív; *fig.* pijan; **-lolch** ſ. Lolch; **-n**, *v. n.* opotékati se, omahovati, klamótati, blagútati, klamotériti; **-er**, *m.* vertoglavec, opotekljivec, klamota.

Tauſch, *m.* menja, mena, menjava, zamenjava, menjatev; **-en**, *v. a.* ménjati, méniti: zaménjati, zaméniti.

Täuſchen ſ. **Teuſchen.**

Tauſch-handel, *m.* kupčija na menjo, menjavna kupčija; **-mittel**, *n.* menjalo; **-vertrag**, *m.* menjavska pogodba; **-weiſe**, *ad.* po menji ob. zamenjavi.

Tauſend, *num.* tisoč, tisuč, jezer, tavžent; ei der –, tè-tè, dè-tè!; **-er**, *m.* tisočka; **-erlei**, *num.* tisočeri, jezeroteri; **-fach**, *a.* tisočeren, tisočernat; **-fuß**, *m.* stonoga; **-guldenkraut**, *n.* grižne rože *pl.*, svedrec; **-jährig**, *a.* tisočleten; **-fünftler**, *m.* vseznalec, vsevedež; **-mal**, *ad.* tisočkrat, tisoč potov; **=ig**, *a.* tisočkraten; **-ſchön**, *n.* mílica; **-ſte**, *num.* tisočni; **-ſtel**, *m.* tisočín, tisočina.

Tauto-gram, *n.* istopís; **-logie**, *f.* istorečje; **-logiſch**, *a.* istorečen.

Tauwerk, *n.* vervje, vervovje, verví *pl. f.*

Tax-abſchreibung, *f.* izbrisek taks ob. rednin; **-amt**, *n.* taksni ob. redninski urad; **-ator**, *m.* cenivec, cenitelj; **-azion**, *f.* cenitev, precenitev; **-bar**, *a.* taksi ob. rednini podveržen; **-e**, *f.* taksa, rednina; **-einhebung**, *f.* pobíranje taks; **-frei**, *a.* takse prost; **-ieren**, *v. a.* céniti, precéniti, ceno postáviti + postavljati, taksírati; **-nachſicht**, *f.* odpúst ob. spregledek

taks; -note, *f.* taksni list; -us, *m.* tis; *coll.* tisje.

Taz, *m.* dacija, dača.

Techn-ik, *f.* téhnika; umelnost; =er, *m.* téhnikar, umelec; -isch, *a.* tehničen; -ologie, *f.* tehnologija; -ologisch, *a.* tehnológičen, tehnologijski.

Te Deum, *n.* zahvalna pesem *f.*, Tebe Boga hválimo.

Teich, *m.* ribnik, ribnjak; -binse, *f.* močvirska sita; -fisch, *m.* riba iz ribnika; =erei, *f.* ribnikarstvo; -huhn, *n.* túkalica; -muschel, *f.* jezerska školjka; -rose, *f.* lokvanj; -wasser, *n.* voda iz ribnika; -wirtschaft, *f.* ribnikarstvo.

Teig, *m.* testo; -en, *v. n.* mečiti se, mediti se: zmečiti se; -ig, *a.* testnat, testen; -stück, *n.* svalek; -werk, *n.* testovina.

Teint, *m.* polt *f.*

Tele-gram, *n.* daljnopisna od. dalekopisna novica; -graf, *m.* daljnopís, dalekopís, telegráf; =en- *a.* daljnopisni, telegrafski; =enamt, *n.* daljnopisni od. telegrafski urad; =enbeschädigung, *f.* poškodovanje daljnopisa od. telegrafa; =enlinie, *f.* daljnopisna od. telegrafska črta; =enstation, *f.* daljnopisna od. telegrafska postaja; =ie, *f.* daljnopisje, telegrafija; =isch, *a.* daljnopísen, dalekopísen, telegrafski; -skop, *n.* daljnogléd, dalekovíd, teleskóp; =isch, *a.* daljnogleden, teleskopen.

Teller, *m.* pladenj, okrožek, krožnik, taljer, talír; -förmig, *a.* plošcat; -lecker, *m.* zaplečnik, zaplečevavec; prežár; =in, *f.* zapléčnica, zaplečevavka; -schnecke, *f.* rožénasti svitek; -schrank, *m.* omár za pladnje od. taljerje; -tuch, *n.* pertič. [meljski.

Tellur, *m.* zemnik; -isch, *a.* ze-

Tempel, *m.* tempelj, tempelj (g. -ljna), veža božja, molívnica, molitvenica; = *a.* témpeljski; -diener, *m.* svečenik, duhovnik; -herr, *m.* templar, templjar; -hof, *m.* dvorišče; -orden, *m.* templarski red; -raub, *m.* svetokradež; -schänder, *m.* oskrunjevavec tempeljna od. veže božje.

Temper-ament, *n.* kri (g. kervi), nrav *f.*; -atur, *f.* toplina, toplota; ohlipina; -ieren s. Mäßigen.

Templer s. Tempelherr.

Temp-o, *n.* časomerje, mera: *a* -o pravem času; -orär, *a.* časen, minljiv; -orisieren, *v. n.* právega časa čákati, plašč po vetru obráčati; -osprung, *m.* odmerni skok; -us, *f.* čas.

Ten-akel, *n.* deržáj; -denz, *f.* namera, mer *f.*, težnja; =prozeß, *m.* namerna politična pravda; -der, *m.* tender.

Tenne, *f.* gumno, gumnišče; (Scheune) skedenj.

Tenor, *m.* tenor, srednji glas; -ist, *m.* tenorist.

Teppich, *m.* preproga, pogrinjalo, prestralo, šarenica; -macher, *m.* preprogar.

Termin, *m.* rok, urók, čas, po-

stávljeni dan (g. dneva); (Frist) odlóg; -azion, *f.* kónčnica; -ologie, *f.* imenoslovje, imenstvo, izrazoslovje, terminologija; -ologiſch, *a.* imenosloven, izrazosloven, terminológičen; -us, *m.* izráz; -weiſe, *ad.* rokovno, na roke.

Termiten, *pl.* bele mravlje, termitje *pl.*

Terne, *f.* trojnica, trojka, trojina; -o ſ. Terne; -oporſchlag, *m.* nasvet treh oséb.

Terpentin, *m.* terpentín; -geiſt, *m.* terpentínovec; -öhl, *n.* terpentínovo olje.

Terrain, *n.* svet, zemlja, tla *pl.*; -lehre, *f.* nauk o poverſji zemlje; -verhältnis, *n.* razmerje sveta oder zemlje.

Terr-aſſe, *f.* plast *f.*; plastišče, odstavek; -itorial, *a.* zemeljski; -itorium, *n.* zemljišče, zemlja; obmestje; -orifieren, *v. a.* strahovati, v strah dévati, groziti in strášiti: ustrahovati; -orismus, *m.* strahovavstvo.

Terz, *f.* tretjica, tercija; -erol, *n.* žepna pištola; -ett, *n.* trospev; tercét; -iär, *a.* tretjaški, tretjetvoren; -iarier, *pl.* bratje in sestre trétjega reda.

Teſtament, *n.* oporoka, sporočilo, poslednja volja od. sporočitev, poslednje volilo; (bibl.) zakon, zaveza, testament; -ariſch, *a.* oporočen, sporočilen; -fälſcher, *m.* ponarejavec oporoke; -serbe, *m.* oporočni dedič; -eröffnung, *f.* odpretje od. odpečátenje oporoke; -exekutor, *m.* izverševavec oporoke; -ſpublikazion, *f.* oznanilo od. razglasilo oporoke; -ſchreiber, *m.* pisavec oporoke; -zeuge, *m.* priča.

Teſt-ator, *m.* volivec, oporočnik; sporočitelj; -imonium ſ. Zeugnis; -ieren, *v. n.* sporočiti, poslednjo voljo sporočiti, vóliti + sporóčati.

Tete, *f.* glava; verh: an der –, na čelu.

Tetra-eder, *m.* četverostén, čveterostenec; -gon, *m.* četverokotec, čveterógelnik; -meter, *m.* četveromér; -podie, *f.* četverostopje.

Teufe ſ. Tiefe.

Teufel, *m.* hudič, vrag, zlodej, zlomek, peklenšek, bes; ein armer –, ubožec, revež, ubore terpín; ſcher dich zum –, poberi se, spravi se mi; -ei, *f.* vražje delo, zlódjeva reč, zlódejstvo; -iſch ſ. Teufliſch; -n, *v. n.* hudičevati, šentovati, vragovati, hudobávljati, zlódejevati; -s- *a.* vražji, hudičev, zlódejski; -sbanner, -beſchwörer, *m.* izganjavec hudičev, rotivec od. zaklinjavec vragov, -sferl, *m.* hudirjev človek; -sreich, *a.* hudičevo kraljestvo; -swerk, *n.* vražje od. hudičevo delo; -szeug ſ. Teufelei; Teufliſch, *a.* vražji, hudičev, zlódejski, hudobinski.

Teuſch-en, *v. a.* mótiti, várati, láj hati, mámiti, slepiti: premótiti, prevariti, preslepiti, omámiti, premámiti, preslepiti, ukániti, zapeljati (ljem); ſich –, *v. r.* mótiti se, várati se, mesniti se: zmótiti se, zmesniti se, ukániti se, ogoljufati se; -er,

m. slepár, slepivec, mamivec, lájhavec; -ung, *f.* zmota, omama, prevara, sleparija, lajharija.

Text, *m.* beseda, besedilo; (aus einem Buche) rek, tekst; -ieren, *v. a.* sestáviti, zložiti + sestávljati; -ur, *f.* skladnost, stik.

Thal, *n.* dolina, dol; *dim.* dolínica, dolec; (enges) draga, deber: über Berg und –, čez hribe in doline; -abhang, *m.* reber *f.*, laz; -bewohner, *m.* dolinar, dolinec, dolanec, dolar; -ein, *ad.* v dol; -enge, *f.* ožina; -er, *m.* tolar, cekín, zlat; --gebiet, *n.* podolje; -gegend, *f.* dolina; -gehänge, *n.* laz, reber *f.*; -grund, *m.* globina, dolinska ravnica; -weg, *m.* pot po dolini.

That, *f.* djanje, delo, čin, učinek; (Begebenheit) dogodba, dogodek, zgodek: in der –, res, v resnici, po pravici; auf frischer –, na samem djanji, pri gorkem delu; mit Rath und –, z besedo in z djanjem; -beschreibung, *f.* popis djanja; -bestand, *m.* resnični dogodek: den – erheben, resnični dogodek pozvédeti (zvém) + pozvedovati; -enlos, *a.* brez slavnih del, brezslaven; -enreich, *a.* bogat slavnih dél, opravčen.

Thäter, *m.* storivec, delavec; (Schuldige) krivec; =in, *f.* storivka, delavka; kriva, krivka; That-form, *f.* tvorna ob. djavna oblika; -ig, *a.* djaven, tvoren, tvoriven; (emsig) delaven, priden, prizadeven; =keit, *f.* djavnost, tvornost; delavnost, pridnost.

That-kraft, *f.* djavnost, prizadevnost; krepkost, terdna volja; -kräftig s. Energisch.

Thätlich, *a.* silen, posilen, nasilen; -keit, *f.* posílnost, nasilnost.

That-sache, *f.* dogodek, resnični prigodek, dej; resnična reč *f.*: es ist –, resnica je; -sächlich, *a.* djanjski, resničen, istinit; -umstand, *m.* okólščina kákega dogodka.

Thau, *m.* rosa; *fig.* solze *pl.*; -benetzt, *a.* rosen, rosnat, porošen; -en, *v. n.* rositi, rosa je; (v. gefror. Feuchtigk.) tájati se, taliti se, topiti se, júžiti se: otájati se, raztopiti se, odmekniti; (v. Schnee) kopneti: skopneti, prekopneti + prekopnévati; -ig, *a.* rosen, rosnat, porošen; -punkt, *m.* rosník; -regen, *m.* perhavica; -wetter, *n.* odjuga, odjužno ob. južno vreme (g. -ena), zjuga, odmeklo vreme; -wind, *m.* jug.

Theater, *n.* gledišče, gledališče, igrališče, pozorišče, teater; - = *a.* gledišćni, igrališćni; -dichter, *m.* pisavec gledišćnih iger; -kasse, *f.* gledišćna denárnica; -repertoir, *n.* pregled gledišćnih iger; -wesen, *n.* gledalištvo, igravstvo; Theatralisch, *a.* gledišćen, gledališćen, igrališćen.

Thee, *m.* čaj, tê; -baum, *m.* čájevec; -maschiene, *f.* samovár (za čaj); -strauch, *m.* čajev germ, čájevec.

Theer s. Ther.

Theil, *m.* del, čast *f.*; (Stück) kos; (Abtheilung) oddelek; (Antheil) delež; (Parthei) stranka, stran *f.*: zum –, nekaj, nekoliko; klagende –,

tožnik, tožnica; übrig gebliebene –, ostanek; – = *a.* delni; -bar, *a.* deljiv, razdeljiv, razdelen; =keit, *f.* deljivost, razdelnost; -chen, *n.* delek, delec, košček; -dividend, *m.* razštevanec; -en, *v. a.* deliti: razdeliti + razdeljevati; lóčiti, krójiti: razlóčiti, razkrójiti + razločevati, razkrájati; (auf Halbscheit) razpoloviti, razpolovičiti; (dividieren) razštévati: ich theile deine Ansicht nicht, nisem tvoje misli; sich –, *v. r.* deliti se; cépiti se + razdeliti se, razcépiti se; (v. Bergen) razhájati se; -en, *n.* delitev; -er, *m.* delivec, delitelj; =in, *f.* delivka; -genossenschaft, *f.* deležnost; spolovina; -haber s. Theilnehmer; -haft, -haftig, *a.* deležen: -werden, udeležiti se + udeleževati se; -sein, deležen biti (sem), delež imeti (am); =keit, *f.* deležnost; -haftmachung, *f.* udeležba; -nahme, *f.* deležnost, udeležba; s. Mitgefühl; -nahmslos, *a.* brez usmiljenja od. sočutja; -nehmend, *a.* deležen; usmiljen, sočuten; -nehmer, *m.* deležnik, udeleževavec, tovariš; =in, *f.* deležnica; -s, *ad.* nekaj, nekoliko, déloma, po eni strani; -ung, *f.* delitev, razdelitev, razdel; =skraft, *f.* delivnost; =spunkt, *m.* delišče; = szeichen, *n.* delilo, prepona; -weise, *ad.* nekaj, nekoliko, déloma, po eni strani, v posamnih delih.

Theke, *f.* pismarica, pisna knjižica.

Thema, *n.* predmet; naloga; (Stoff) snov *f.*, tvarina; (gramm.) deblo.

Theo=gonie, *f.* bogorodje; -fratisch, *a.* bogovladen; -fratie, *f.* božja vlada; -log, *m.* bogoslovec, teológ; =ie, *f.* bogoslovje, bogoznanstvo, teologija; =isch, *a.* bogosloven, bogoznanski: -es Seminar, duhovno semenišče, bogoslóvnica; -retisch, *a.* umski, znanstvén, teorétičen; -rie, *f.* teorija.

Ther, *m.* smola, žgana smola; (Rab-) smolnjak, kolomáz; -brenner, *m.* smolár; kolomazar; -brennerei, *f.* smolárnica; -büchse, *f.* kolomáznica; -en, *v. a.* smóliti: osmóliti, posmóliti; -ig, *a.* smolnat.

Ther=esienorden, *m.* red Marije Terézije; -iak, *m.* terják; =geist, *m.* terjákovec; -men, *pl.* toplice *pl.*; -mometer, *n.* toplomér, gorkomér; -mometrisch, *a.* toplomeren.

These, Thesis, *f.* stavek, rek.

Theuer, *a.* drag, dragocén; (wert, lieb) drag, ljub: wie –? po čem? koliko veljá? – machen, dražiti: podražiti; zu-kaufen, okúpiti se; -ste, *m.* predragi, preljubi; *f.* predraga, preljuba; -ung, *f.* dragota, dragina, draginja.

Thier, *n.* živál *f.*, živalda, životinja; *coll.* živád *f.*, živadina, živina; (Raub-) zver *f.*; *coll.* zverina, zverjád, zveradina; zahmes -, pítoma od. domača živál *f.*; wildes-, divja živál; *coll.* divjačina, divjina; (Stück Hausvieh) živinče (g. -eta), rep; zum – werden, poživiniti se, zagovedneti; – = *a.* živalski; živinski; zverski, zverinski; – ähnlich,

a. živali podoben; zagoveden; -arzneikunde, *f.* živinozdravstvo, nauk živino zdráviti; -arzneischule, *f.* živinozdravska od. živinozdravilska šola; -arzt, *m.* živinski zdravnik od. vrač; -chen, *n.* živalca; -fleisch, *n.* živalsko meso; -garten, *m.* zverinjak, zverinec, obor; -geschlecht, *n.* razpol od. pleme živalsko; -haar, *n.* dlaka; -heilkunde f. Thierarzneikunde; -isch, *a.* živinski, živalski, zagoveden; -kampf, *m.* zverinski boj; -kreis, *m.* zverski od. zverinski krog; -lehre, *f.* živaloslovje; -mensch, *m.* zagovednež; -quäler, *m.* mučivec živali, kdor živali terpinči; =rei, *f.* terpinčenje živali; -reich, *n.* živalstvo; -schinder, *m.* konjederec; -seele, *f.* živalska duša; -stimme, *f.* živalski glas; -stück, *n.* namalana živál *f.*; -welt, *f.* živalstvo.

Thon, *m.* glina, glinja; il, ilovica; -= *a.* glinjén, perstén; -boden, *m.* glinjevina, ilovec; -erde, *f.* glinja, glinjevica, ilovica, ilovača; Thönern, *a.* glinjén, ilovnat, ilovčen, lončén, perstén; -geschirr, *n.* lončena posoda, -grube, *f.* ilovnica, glinjénica; -ig, *a.* ilnat, glinat; -stein, *m.* glinovec.

Thor, *n.* vrata; *dim.* vratca; *m.* bedák, abotnik, blazen, neumnež, nespámetnik, trap, klama, prismúknjenec, glumpec; -= *a.* vratni; -beschließer, *m.* vratár; -flügel, *m.* vrátnica; -geld, *n.* vratárščina; -glocke, *f.* zvonec nad vrati; -heit, *f.* ábota, bedačija, bedaštvo, bedarija, nespamet *f.*

Thör=icht, *a.* áboten, nespámeten, bedast, glumpast, norčav, avšast, štorast; -in, *f.* ábotnica, nespámetnica, norica.

Thor=schließer, -steher, -wärter, *m.* vratár; =in, *f.* vratarica; -wache, *f.* straža pri vratih; -weit, *a.* na stežáj odpèrt.

Thran, *m.* ribja mast *f.* od. mašča.

Thrän=e, *f.* solza, sraga; *dim.* solzica; (Tropfen) kaplja; mit -en in den Augen, s sólznimi očmí; in -en ausbrechen, zajókati, solze zalijó komu očí, solze koga polijó; -en, =*a.* solzni; -en, *v. n.* solzeti, solze prelívati od. točiti; =bach, *m.* potok solz; =benetzt, *a.* solzen, solziv, solzav; =drüse, *f.* solzna žleza; =fistel, *f.* solzívka; =fluss, *m.* solzotók; =gefäß, *n.* solznica; -los, *a.* brezsolzen, brez solz, neobjokan; =strom, *m.* potok solz; =thal, *m.* solzna dolina, dolina solz.

Thron, *m.* prestol, sedež, tron; -= *a.* prestolni; -besteigung, *f.* nastop vlade: seit seiner -, kar je začel vládati, kar je prestol zasedel; -bewerber, *m.* kdor se poganja za prestol; -en, *v. n.* vládati, gospodovati; kraljevati, carovati; -entsagung, *f.* odpovéd prestolu; -erbe, *m.* cesarjev naslednik, cesárjevič, cárjevič; kraljev naslednik, králjevič; -folge, *f.* nasledstvo; -folger, *m.* naslednik, nastopnik; =in, *f.* naslédnica, nastópnica; -himmel, *m.* nebo; -rede, *f.* vladarjev (cesarjev, kraljev) ogovor; -saal, *m.* prestolna dvorana.

Thun, *v. a.* délati, činiti: storiti, učiniti, narediti + učinjati, narějati; (beginnen) početi (činem) + počénjati; (setzen, stellen) djati od. deti (dem, denem), postáviti + dévati, postávljati; es thut mir leid, žal mi je; was ist nun zu –, kaj mi je zdaj početi od. storiti? einen Schuß –, streliti; eine Bitte –, poprositi; gesagt, gethan, kakor je rekel, tako je storil; (sich verhalten) délati se, obnášati se, ravnati; groß –, bahati se, napihovati se, kèršiti se, košatiti se; – *n.* djanje, ravnanje, početje, delo: das – und Lassen, delo in nedelo, djanje in nehanje; -fisch, *m.* tuna; Thunichtgut, *m.* malopridnež, negodé; -lich, *a.* mogóč, možen, kar se dá storiti; =keit, *f.* mogočost, možnost.

Thür, *f.* duri, dveri *pl. f. dim.* durci, dverci *pl. f.*; (Thor) vrata *pl.*; *dim.* vratca: bei offener –, pri odpertih durih; -angel, *f.* stežáj, stožér, tečáj: -weit, na stežáj; -band, *n.* nasadilo, spona, pant; -fenster, *n.* okno v dverih; -flügel, *m.* dvérnica, dúrnica, vrátnica; -futter, *n.* obkladek, oboj; -gerüst, *n.* podboj, odverje; -gesims, *n.* naddurna polica; -haken s. Thürangel; -hüter, *m.* vratár; =in, *f.* vratarica; -klinke, *f.* kljuka; -klopfer, *m.* klepalo, klepalnik, klepáj; -l, *n.* zaperka.

Thurm, *m.* stolp, turen; (Glocken-) zvonik; *dim.* stolpič, turnček.

Thürm=chen, *n.* stolpič, turnček, turniček; -en, *v. a.* kopičiti, kupičiti, verhovatiti, na kupe skládati od. nasípati (pljem), gromaditi: nakopičiti, nasuti (spèm); sich -, *v. r.* kipeti, kupičiti se, kviško moleti; -er, *m.* zvonikár, čuvaj na zvoniku.

Thurm=falk, *m.* mokosevka; -fenster, *n.* lina; -förmig, *a.* stolpast, turnast; -hoch, *a.* visok kakor stolp; -ig, *a.* stolpen, turnat, mnogostolpen; -knopf, *m.* jábelko na zvoniku; -schwalbe s. Mauerschwalbe; -uhr, *f.* ura na zvoniku, turnska ura; -wächter, *n.* čuvaj na zvoniku.

Thür=öffnung, *f.* vrata; (im Zaun) verzel *f.*; -pfoste, *f.* podboj, stožánj, stružáj, pangar, bangar; (beim Hofthor) vereja, verija, dverija; -riegel, *m.* zapáh, zatík; -schlüssel, *m.* ključ od duri od. k durim; -schwelle, *f.* prag; -steher, *m.* vratár, dvernik, durnik; -stock s. Thürpfoste; -winkel, *m.* zadverek, zadverje.

Thy=mian, *m.* dušica, prepríšc, perpís; -rsusstab, *m.* tersník.

Tiara, *f.* tiara, pápeževa krona.

Tick, *int.* tik! - tak, *int.* tik tak.

Tief, *a.* globok; (niedrig) nizek; (v. Farben) zamokel, temen; (von Schnee) visok, debel; -e Nacht, terda noč; (v. Augen) vdert, vpadel; (v. Schlaf) terden; -gekränkt, močno od. hudo razžaljen; -äugig, *a.* vpadlih od. vdertih oči; -beschämt, *a.* hudo osramočen, na sramoto postavljen; -blick, *m.* bistri pogled; -e, *f.* globočina, globina, glob *f.*; (Eigenschaft) globokost; (grundlose-) brezden, brezdno, prepád,

globél *f.*; (im Waſſer) kernica, tomún; -ebene, *f.* nižava, nižina, nizka raván *f.*; -gang, *m.* globoka hoja od. gaz *f.*; -gebeugt, *a.* ves potèrt; -gehend, *a.* globokogazen; -gelehrt, *a.* globoko učen; -innig, *a.* živ, prežív; -land, *n.* nižavje, nižavina; -liegend, *a.* nizek, nizkoležéč; -ſinn, *m.* zamišljenost, globokomíselnost, domíselnost; globoka misel *f.*; =ig, *a.* zamišljen; globokomiseln, domiseln; -thal, *n.* globoka dolina; draga, deber.

Tiegel, *m.* lonec, topilnik, renjak.

Tiger, *m.* tiger; -=*a.* tigrov; -farbig, *a.* tigrast; -katze, *f.* tigrasta mačka; -weibchen, *n.* tigrovka, tigrica.

Tilg=en, *v. a.* pokončati, uníčiti, ugonobiti, zatreti + pokončevati; (Schuld) poravnati, poplačati, razdolžiti *pf.*; -ung, *f.* pokončanje, pokončevanje, uníčba; poravnava, razdolžitev; =ſchuld, *m.* razdolžni zalog.

Timothensgras, *n.* mačji rep.

Tinktur, *f.* tinktura, omaka.

Tint=e, *f.* tinta, černilo; -en=*a.* tintni; =faß, *n.* tintnik, tíntnica; =fiſch, *m.* sipa, riba černica; -flecks, *m.* ceják, šterkljej; =ſtein, *m.* černilec.

Tirade, *f.* tirada, krotovíčnica.

Tiſch, *m.* miza; (Eſſen) obéd *f.*; -gäſte, omizje; -=*a.* mizni; -blatt, *n.* mizna plošča; -decke, *f.* pert, krúšnica, mizno prestralo; -decker, *m.* pogrinjavec; -en ſ. Auftiſchen; -gänger, *m.* jedec; -gaſt, *m.* gost; -gebet, *n.* molitev pred jedjó (po jedi); -gedeck, *n.* namizje, pomizje; -genoſs, *m.* sojedec; -geräth, *n.* mizna oprava, pomizna posoda; -geſellſchaft, *f.* omizje; -ſorb, *m.* žličnik, žličnjak; -lade, *f.* míznica; -ler, *m.* mizár, stolár; =-*a.* mizarski, stolarski; =handwerk, *n.* mizarija, mizarstvo, stolarstvo; =in, *f.* mizarica; =werkſtätte, *f.* mizárnica; -ſchrank, *m.* mizni omár; -tuch, *n.* pert, krúšnica, mizno prestralo; -wäſche, *f.* pomizna pertenina; -zeit, *f.* čas k jedi; -zeug, *n.* namizje, pomizje.

Titel, *m.* naslov. ime (g. imena), nazívek; (Aufſchrift) napís, nadpís: unter welchem -, pod kterim imenom; -=*a.* imenovani, nazovni; čelni, naslovni; -blatt, *n.* čelni od. naslovni list; -los, *a.* brez naslova.

Titul=ar-, *a.* častni, imenovani, po imenu; -atur, *f.* častno imenovanje, titulatura; -ieren, *v. a.* naslov dati, nazvati (zovem) + naslov dajati.

Toaſt, *m.* napitek, pripitek, nazdravek; napítnica; -e ausbringen, napívati, nazdrávljati.

Tob=en, *v. n.* razgrájati, zgrájati, razsájati, zdelovati, divjati, bésniti, búriti; (toſen) búčati (ím) verséti, šumeti; (v. Meere) vreti, búrkati, kipeti; -en, *n.* hrup, šunder, polóm, razsáj; šum, šumenje; vrenje, kipenje; ſucht, *f.* razgrajavost, bes-

nost, togota; -füchtig, *a.* razgrajav, besen, togoten.

Tochter, *f.* hči (g. hčere), hčer; *dim.* hčerka, hčérica; -=*a.* hčerin, hčerni; -find, *n.* hčerin otrok; -firche, *f.* podružna cerkev; -mann, *m.* zet; -pfarre, *f.* podrúžnica; -ſprache, *f.* jezik, ki izhaja iz drugega, z. B. slovénščini je stara slovénščina mati.

Tod, *m.* smert *f.*, umretje: zum -e verurtheilen, na smert obsóditi; mit dem -e abgehen, umreti, zamreti, preséliti se v večnost; ich bin des -es, izgubljen je, po njem je, djano je za-nj; auf - u. Leben, na uboj; den -anthun, umoriti, usmertiti; - ähnlich, *a.* kakor smert, smerti podoben; -bringend, *a.* smertonosen, smerten.

Todes=, *a.* smertni; -anzeige, *f.* smertno oznanilo; -art, *f.* smert; način smerti; -bett, *n.* smertna postelj *f.*; -botſchaft, *f.* sporočilo o smerti; -engel, *m.* smertni angelj, angelj smerti; -erklärung, *f.* razglasitev za mèrtvega; -fall, *m.* odmretje, umretje, smert *f.*; -furcht, *f.* smertna groza; -gang, *m.* hoja v smert; -gefahr, *f.* smertna nevarnost; -jahr, *n.* leto smerti; -kampf, *m.* smertna težava; -muthig, *ad.* pogumno smerti naproti; -ſchweiß, *m.* smertni pot, smertne srage *pl.*; -ſtrafe, *f.* smertna kazen: mit dem -belegen, k smerti obsóditi; -ſtunde, *f.* smertna od. poslednja ura; -tag, *m.* smertni dan (g. dneva), dan smerti; -urſache, *f.* vzrok smerti; -urtheil, *n.* obsodba k smerti; -wunde, *f.* smertna rana.

Tod=fall, *m.* umretje, odmertje, zamretje; =ſaufnahme, *f.* zapis za merličem, mertvalo; -feind, *m.* smertni od. naglavni sovražnik; = ſchaft, *f.* smertno od. naglavno sovraštvo; -frank, *a.* na smert bolen; -ſünde, *f.* smertni od. naglavni greh.

Todt, *a.* mertev, umerl, zamèrl. - werden, umreti (mrem u. merjem); -ſchlagen, ubiti (bijem); -ſchießen, ustreliti; für - halten, za mèrtvega imeti (ám); -e, *m.* merlič, mertvec, merlec; -e, *n.* mercina, merlina, mertváščina, merhovina.

Todten, *v. a.* usmertiti, ubiti (bijem), umoriti; ſ. Abtödten.

Todten=, *a.* mertvaški, merliški; -acker, *m.* mertvišče, pokopališče, grobišče; -amt, *n.* černa maša (ósmica, létnica od. oblétnica); -anzeige ſ. Todesanzeige; -bahre, *f.* mertvaški oder, pare *pl.*; -begängnis, *n.* pogreb, sprevoj; -beſchau, *m.* ogled merliča; =er, *m.* ogleda merličev; -bett, *n.* smertna postelj *f.*; -blaſs, *a.* bled kakor smert; -buch, *n.* bukve umerlih; -geläute, *n.* zvonjenje merliču; -geleit, *n.* pogrebni sprevod od. sprevoj; -gerippe ſ. Skelet; -geruch, *m.* merliški duh, duh po mèrtvecu; -gerüſt, *n.* mertvaški oder; -gewölbe, *n.* grobnica; -glocke, *f.* mertvaški zvon; - gräber, *m.* grobár, grobník, pogrebnik, žulec; = =*a.* grobarski,

-gruft, *f.* raka, žerf; grobnica; -hügel, *m.* gomila, mogila, nagrobek; -käfer, *m.* grobár; -kammer, *f.* merlíšnica, mertvášnica; -klage, *f.* narekovanje od. žalovanje za mertvim; -kleid, *n.* mertvaška obleka; -kopf, *m.* mertvaška glava; = schwärmer, *m.* smertoglavček; -lied, *n.* pogrebna pesem *f.*; -liste, *f.* imenik mertvih; -mahl, *n.* sedmina, karmina; -marsch, *m.* pogrebni sprevod; -offizium, *n.* bilje *pl.*, bedilje *pl.*; -opfer, *n.* zadušbina, zadušnica; -reich, *n.* kraljestvo mertvih; -sarg s. Todtenschrein; -schein, *m.* smertni list; -schlaf, *m.* smertno spanje; mertvica; -schrein, *m.* mertvaška truga, rakev *f.*; -sonntag, *m.* tiha nedelja; -stille, *f.* tihota kakor v grobu, grobna tihota; -träger, *m.* pogrebec; -tuch, *n.* merlák, rakno; -uhr, *f.* kukec; -vogel, *m.* mertvaška tica, skovík; -zettel, *m.* mertvaški list.

Tödter, *m.* morivec, ubijavec; -in, *f.* morivka, ubijavka.

Todt=feind, *m.* zakleti sovražnik; -geboren, *a.* mertvo rojen; mertev rojen; Todtlich, *a.* smerten; umoren, smertonosen: -verwunden, na smert rániti; -schlag, *m.* uboj, poboj, umor, ubojstvo; -schlagen, ubiti (bijem). umoriti + ubíjati; -schläger, *m.* ubijavec, ubojnik, pobijavec, ubojica; =in, *f.* ubijavka; Todtung, *f.* usmertitev, umor, uboj; (d. Urkunde) umèrtvenje.

Toga, *f.* toga.

Toi=lette, *f.* oprava, naprava, toaleta; -se, *f.* seženj (pariški.).

Toler=ant, *a.* poterpljiv, sterpljiv, poterpen; -anz, *f.* poterpljivost, poterpnost; -ieren, *v. a.* terpeti.

Toll, *a.* zloben, besen, divji; (von Thieren) stekel; (närrisch) nor, norogláv; -dreist, *a.* prederzen do besnosti; -haus, *n.* hiša norih od. blaznov, norišnica; -häusler, *a.* norec, blazen; -heit, *f.* besnost, besnoča, zlobnost; -kirsche, (Atropa belladona) norica, volčja črešnja oder jágoda; -kopf, *m.* noroglavec; -köpfig, *a.* norogláv; -kühn, *a.* prederzen, zderzen; =heit, *f.* prederznost; -sucht, *f.* togotljivost; -wuth, *f.* razkáčenost, jarost; -wüthig, *a.* razkačen, jar; stekel.

Tölpel, *m.* tepec, tumpec, butec, butelj (g.-na), bedák, bebec, bezják, klamota, berkelž, storkelž; -ei, *f.* bedačija, bedarija, traparija; -haft, *a.* bedast, butast, štorklast, trapast, avšast, klamast.

Tomback, *m.* tompak, tombak.

Ton, *m.* glas, zvok, zvuk, don, brenk, žvenk; (d. Glocke) buč; (Accent) naglas, povdarek; der gute -, lepa šega, dobri ton; den-angeben, pervovati; -angeber, *m.* pervovavec; -art, *f.* način glasovni; -dichter, *m.* skladavec, skladatelj; Tönen, *v. n.* doneti, donévati, zveneti, zvoniti, bobneti, bobnévati, glas dajati, glasiti se; (v. d. Glocke) peti (pojem), búčati (im); tönend, *a.* doněč, zvenéč; bučéč; -kunst, *f.* godba,

glasovska umetnost, múzika; -lehre, *f.* nauk o glasovih; -leiter, *f.* glasovska lestvica; -maß, *n.* glasomerje; -meſſer, *m.* glasomér; -ne, *f.* kad *f.*, sod, lajta, bečev *f.*; *dim.* sodec, sodiček; -nenbirn, *f.* tepka; -reich, *a.* zvočen, zvučen, blagoglasen; -ſatz, *m.* skladba; -ſetzer, *m.* skladavec; -ſpieler, *m.* godec; -ſtück, *n.* skladba, skladovina, godbena skladba; -ſur, *f.* tonzura, duhovska krona; -zeichen, *n.* naglasek; ſ. Note.

Topas, *m.* topaz.

Topf, *m.* gernec, lonec, pisker; *dim.* gernček; lonček, piskrec; -en, *m.* skuta.

Töpfer, *m.* loncár, piskrár; -= *a.* loncárski, piskrarski; -arbeit, *f.* loncársko delo; -erde, *f.* glina, glinja, glínjevica, ílovica, loncárski il; -handwerk, *n.* loncárija, loncárstvo; -n, *a.* loncén; -ſcheibe, *f.* loncárski krog; -thon ſ. Töpfererde; -ware, *f.* loncársko blago, loncénina; -kuchen, *m.* pečenják; -lecker, -naſcher, *m.* obliznel, piskrolizec; -ſchrank, *m.* polica.

Topik, *f.* tópika; -iſch, *a.* krajeven, mesten; -ograf, *m.* krajepisec, topográf; -ie, *f.* krájepisje, topografija; -iſch, *a.* krajepisen.

Topp! *int.* dobro! naj veljá! mož beseda!

Torf, *m.* šota, sušek; -= *a.* šotni; -blume, *f.* bukávnica; -boden, *m.* mahovje, ozibi *pl.*; -bruch, *m.* kjer šoto kópljejo in režejo; -erde, *f.* šota, šótnica, sušna zemlja; -gräber, *m.* šotár; -ig, *a.* šotnat; -grund, *m.* šotišče; -mor, *m.* grez, ozibi *pl.*

Torniſter, *m.* telečák, tobolec, vojaška torba, tornister.

Torte, *f.* torta; -enbäcker, *m.* kdor torte peče.

Tortur, *f.* muka, peza; mučilo, ſ. Folter.

Toſen, *v. n.* veršeti, hrušćeti, šumeti, heršćeti, hruti, (hrujem), vreti; *n.* veršenje, hrušč, šum, šumenje; -d, *a.* veršéč, šuméč.

Total, *a.* popolen, ves, skupen; celoten; *ad.* popólnoma, čisto vse, do čista; -aufwand, *m.* vsa potrata, vsi potroški *pl.*; -ausweis, *m.* skupni razkazek; -effekt, *m.* celotni učinek; -ität, *f.* popolnost, skupnost; celota, celotnost; -ſumme, *f.* skupni znesek, skupiček; -vermögen, *n.* vse premoženje. [pilna kopel *f.*

Touche, *f.* škropilo; -bad, *n.* škro-

Tour, *f.* obrát, kolobár, oberten; obhod; *fig.* kos; -iſt, *m.* potopisec; -nüre, *f.* obrat.

Trab, *m.* topot, dir, direk, dernec, trok, terčat; -ant, *m.* spremljavec, spremljevavec, sprevodnik; (von Sternen) sprémnica, spremičnica, družica; -en, *v. n.* v direk jézditi, na trok jézditi (grem), topotati (ám u. očem).

Träber, *pl.* tropine *pl.*; (v. Malz) mlato; (v. Getraide) otrobi *pl. f.*; mekine *pl.*; otrebki *pl.*; -moſt, *m.* patoka.

Trabritt, *m.* direk, dernec, trok.

Trace ſ. Entwurf, Richtung.

Tracht, *f.* noša, nošnja; kroj; (Last) breme (g. ena), tovor; naramek, butara; -en, *v. n.* iskati (iščem) česa, gnati se (ženem) za čim, potegovati se za kaj, vpérati se, hrepeneti, hlepeti, tèrsiti se, streči (strežem) po čem; prizadévati si za kaj; nach dem Leben -, po življenji streči; -en, *n.* prizadeva, prizadetje, prizadevek; hrepenenje, trud: sein Dichten und -, njegove misli in želje.

Trächtig, *a.* nosen; (v. Thieren) brej; (v. Kühen) telna; (v. Stutten) žrebna; (v. Schweinen) sprasna; -keit, *f.* brejost, nosnost.

Trachyt, *m.* trahít.

Tracieren, *v. a.* cesto mériti: izmériti.

Tradizion, *f.* ustno izročilo.

Trafik, *f.* prodaj, prodaja, trafika; -ant, *m.* prodajavec, trafikánt.

Trag-, *a.* nosni; -altar, *m.* prenosni altár; -ant, *m.* tragánt, kozlinec; -arm, *m.* naroč, naročje; -bahre, *f.* nosila *pl.*, nosílnica; -balken, *m.* tram, bervno; podslomba, podpora; -band, *n.* obrámnica, prerámnica, plaščenica, preklada; -bar, *a.* nosen, prenosen, nosljív, prenosljív; (fruchtbringend) rodovít, rodoviten, plodovít; -baum, *m.* oplen; polza; -bett, *n.* prenosna postelj *f.*; -e, *f.* nosílnica, nosilo.

Träge, *a.* len, lenoben, lenív, tožljív, vnožljív, zaníkaren, umánj; - *m.* lenúh, tožljivec, umanjúh, lenče; *f.* lenúhinja, tožljivka.

Trag=en, *v. a.* u. *n.* nesti, nositi, nošévati: ich werde -, ponesem; (halten) dèržati (im); (Früchte) roditi, sad nositi; (v. Thieren) nositi, breja biti (sem); -helfen, odnášati; (Nutzen) nesti, dajati (dajem), donášati, koristiti, pridovati; (auf d. Händen) péstovati; Bedenken -, pomišljati se, pomišljevati, oprezovati; (ins Buch) zapísati (pišem) + zapisovati; Verlangen -, želeti; Rechnung -, v mar jemati (mljem).

Träger, *m.* nosec, nosivec, nosič, nosáč, odnašavec; (Hosen-) obrámnica, operta, opertávnica; -in, *f.* nosivka; -lohn, *m.* nosnina.

Trag=ering s. Tragkranz; -esel, *m.* samár, tovorivec; -fähigkeit, *f.* nosivnost; Trägheit, *f.* lenoba, tožljivost, lenivost, zanikarnost, vnožljivost; -himmel, *m.* nebo; -ifer, *m.* tragik, trágikar; -ikomisch, *a.* žalosten in smešen; -isch, *a.* žálosten; -korb, *m.* opertavni koš, obramni koš, krošna; (Handkorb) košárnica, košarna, canja, jerbašček; -kranz, *m.* svitek.

Tragöd=e, *m.* igravec v žáligrah; -ie, *f.* žáligra, žálostna igra, tragedija.

Trag=pfeiler, *m.* podpora, steber, podslomba; -riemen, *m.* narámnica, obrámnica, operta, opertávnica, opèrtnica; -ring, *m.* svitek; -vermögen, *n.* nosivnost; -weite, *f.* sežáj, dosežáj, nošáj, donosnost; (Schuss-) strelják: die Sache hat eine große -, reč dáleč sega; -wulst, *f.* svítek.

Trai=n, *m.* vlak, vozovlák; -nieren ſ. Hinhalten; -neur, *m.* kerčmár, gostinčar, traktér.

Trakt, *m.* kos, del poslopja, hišni oddelek; -ament, *n.* pojédina, gostarija; -at, *n.* pogodba, dogovor; (Unterhandlung) pogovor; (Abhandlung) spis, obravnava; -teur ſ. Traiteur; -ieren, *v. a.* gostiti, gostovati: pogostiti, pogostovati; *v. n.* pogoditi se, dogovoriti se + pogájati se, dogovárjati se.

Tram=baum, *m.* tram, bervno; (viereckig) porézanec; -p, *m.* topot, copot; -pel, *m.* štramlja, avša, štorkla; =ig, *a.* okoren, štramljast, štorast; =n, *v. n.* topotati (ám u. očem), copotati, štrámati, štramljati; =thier, *n.* dvogerbi velblód, baktrijanska kamela.

Tranch=e, *f.* prekóp, prokóp; -ieren, *v. a.* rézati (režem): razrézati, razkrójiti; -iermeſſer, *n.* veliki nož, rezalnik.

Trank, *m.* napoj, napitek, (Getränke) pijača, pija, pilo.

Tränk=e, *f.* napoj; (Ort) napajališče, napojišče, korito; -en, *v. a.* napojiti + napájati, piti dajati (dajem); (v. Regen) pojiti, močiti: napojiti, namočiti + namákati; (Papier) napustiti + napúščati; -ſteuer, *f.* napojnina, davek od pijače (vína, ola); Tränktrog, *m.* korito.

Trans=akzion, *f.* pogodba, poravnava, dogovor; -alpiniſch, *a.* zaplaninski; -atlantiſch, *a.* prekmorski, zamorski; -ferieren; *v. a.* prenesti + prenášati; (Perſon) prestáviti, premestiti + prestávljati; (Verſammlung) preložiti *pf.*; -ferierung, *f.* prestava, premestitev; -formieren ſ. Umgeſtalten; -greſſiv, *n.* prehodni ob. prestopni način, prehodnik; -itiv, *a.* prehajaven, prehoden, prehojiven: -es Zeitwort, prehajavni glagol, prehajavnik, prehojivnik; -ito, *m.* prevožnja; =handel, *m.* prevozna ob. prehodna kupčija; = riſch, *a.* prehoden, začasen, zatimen; =zoll, *m.* prevoznina, prehodnina; -lator, *m.* prestavljavec, prevajavec; -lazion, *f.* prestava, prevod; -lozieren, *v. a.* premestiti + premestovati; -montan, *a.* zagorski; -mutazion, *f.* prestava, pretika; -nominazion, *f.* preimenitev, preimenovanje; -parent, *n.* presvetni ob. prezračni obraz ob. napis.

Trans=port, *m.* prevóz, prevožnja; (in d. Rechn.) prenos, - = *a.* prevozni, prenosni; -abel, *a.* prevozen; prenosen, prenašljiv; -eur, *m.* prenosič, prenašavec; -ieren, *v. a.* prepeljati (peljem), správiti + prevážati, správljati; prenesti + prenášati; -koſten, *pl.* prevoznina, voznina; -mittel, *n.* vozilo, spravilo.

Trans=poſizion, *f.* prestava, pretika; -zendent, *a.* presežen.

Trap=ez, *n.* raznokotec, trapéc; -iſt, *m.* trapist; -p, *m.* sled, stopa.

Trapp=e, *f.* droplja, velika amša; -eln, *v. n.* drobneti; cepetati (ám u. očem).

Traſſ=ant, *m.* izdavec menjice,

trasánt; -at, *m.* trasát, na kogar je menjica izdana; -ieren, *v. a.* menjico na koga izdati, trasírati.

Tratte, *f.* izdana menjica, trata.

Traube, *f.* grozd; *dim.* grozdič, grozdinka; *coll.* grozdje; -n= *a.* grozdni; tertji; -nartig, -förmig, *a.* grozdast; -ngeländer, *n.* brajda, brajdišče; -nhaut, *f.* grózdnica; -nlese, *f.* tergatev, bratev, branje, bendima; =r, *m.* bravec, tergavec, vinščck; =rin, *f.* bravka, tergavka; -nreich, *a.* grozdnat; -nsaft, *m.* vinski sok; (Wein) vinska kaplja, vino; -nstiel, *m.* pecelj; -nstock, *m.* ters; vinski kol; -nzucker, *m.* grozdni sladkor; Traubig, *a.* grozdnat, grozdat.

Trau=en, *v. a.* poročiti, vénčati: poróčati, poročevati, venčevati; *v. n.* (glauben) zaúpati, verovati, verodati, zanesti se + zaupovati, zanášati se; sich -, *v. r.* upati se, dèrzniti se, bati se (bojim).

Trauer, *f.* žal. žala *f.*, žalovanje; žalost: die - anlegen, v černo se obleči; die - ablegen, odžalovati; - =a. žalni, žalovavni; černi; -anzug, *m.* černo od. žalno oblačilo; -botschaft, *f.* žálostno naznanilo; -essen, *n.* sédmina, kármina; -gedicht, *n.* žálostnica; -gesang, *m.* žalospév, žálostno petje; -geläute, *n.* merliško zvonilo, zvonjenje merliču; -gewand, *n.* žalna od. černa obleka; -mahl, *n.* sédmina, kármina, pogrébščina; -mantel, *m.* pogrebec; -marsch, *m.* pogrébnica, pogrebni marš; -messe, *f.* černa maša od. meša; -musik, *f.* pogrebna godba; -n, *v. n.* žalovati, žálosten biti (sem); (wehklagen) tárnati, tarnjávati, utrinjati; -nachricht, *f.* žálostno oznanilo; -rede, *f.* pogrebni govor; -spiel, *n.* žáligra, žálostna igra, tragédija; -tag, *m.* dan žálosti od. žalovanja; -wagen, *m.* mertvaški voz; -weide, *f.* žalujka, verba žálostnica, beka.

Traufe, *f.* kap; (Wasser) kápnica: aus dem Regen unter die -, z dežja pod kap, iz luže v mlako; Träufeln, *v. n.* kápati (pljem), kapljati, cankljati: kániti; (aus etwas) solzeti, mzeti, mozeti, rositi; -en, *v. n.* kápati (pljem): kániti; Träufen s. Träufeln; -rinne, *f.* žleb; -stein, *m.* podkapnik; -wasser, *n.* kápnica, strešnica; -wein, *m.* podčépina, podčépnica.

Trau=gebühr, *n.* poročnina; -lich, *a.* prijazen, odkritoserčen, iskrén, kakor med svojimi; =keit, *f.* prijaznost.

Traum, *m.* sanja, senja, sen, sanje *pl.*: - haben, senjati se komu; -ausleger, -deuter, *m.* razkladavec sánj; -buch, *n.* sanjarske bukve *pl.*

Träum=en, *v. n.* u. *a.* senjati, sanjati se komu; *fig.* blesti (bledem); -er, *m.* senjavec, senjáč, sanjáč; sanjár; =in, *f.* senjavka, sanjarica; =isch, *a.* senjáv, sanjav, sanjavski, sanjarski.

Traum=gesicht, *n.* prikazen v sa-

njah, senjovid; -welt, *f.* sanjarski svet.

Traun! *int.* zarés, res, resen, zá-

Trau=rig, *a.* žalosten, klavern, otožen: -werden, žalo od. milo se komu storiti, žalost koga obide; -machen, užalostiti, razžalostiti, v žalost priprávíti + priprávljati; -rigkeit, *f.* žalost, klávernost, otožnost; -ring, *m.* vernik, poročni perstan; -schein, *m.* poročni list; -t, *a.* premil, preljúb, predrág; -ung, *f.* poroka; =s= *a.* poročni, poroški; =sbuch, *n.* poročne bukve *pl.*, bukve poróčenih; =sschein ſ. Trauſchein.

Travestie, *f.* travestija, -ren, *v. a.* pesem na robe od. na smeh preodeti (denem), travestovati.

Treff, *m.* lop, udarec; *n.* želod, tref; -en, *v. a. u. n.* pogoditi, zadeti (denem), udeti jo (denem), ugoditi +zadévati, udévati jo; eine Wahl-, izvóliti, izbrati (berem) + izbírati; Anſtalten -, priprave délati: storiti; (betreffen) tíkati se (tičem), dotíkati se, zadévati; (enträthſeln) pogoditi, ugániti; wen trifft die Schuld, kdo je kriv; er hat auf ein Haar getroffen, še za las ni zgrešil; einen Vergleich -, pogoditi se, poravnati se; ſich -, *v. r.* prigoditi se, primériti se, pripetiti se, narájmati se; -en, *n.* bitva, boj: ein - liefern, udáriti se, póčiti se, spopasti se (padem), sprijeti se (primem) *pf.*; -end, *a.* vgoden, primeren; zadeven; -er, *m.* zadevek, dobivec; -lich, *a.* izverſten, izboren, versten; jako dober, verl; *ad.* izverstno, jako dobro, prav dobro; =keit, *f.* izverstnost, izbornost, dobrota.

Treib=beet, *n.* sílnica, grévnica; -eis, *n.* srež, ledene skrili *pl. f.*; -ejagd, *f.* gonja; -en, *v. a.* gnati (ženem), goniti, gonjévati, derviti, poditi; (betreiben) délati, pečati se s čim; (aufſchießen) pogánjati, kliti (klijem), bersteti; (ein Rad) goniti, súkati (sučem); (nöthigen) síliti, nagánjati; Spott -, zasmehovati koga, zijaka iz koga délati; Scherz -, šáliti se; zu Paaren -, užúgati, ugnati (ženem), ukrotiti, v kozji rog vgnati; in die Enge -, súkati (sučem), privíjati, gozditi; was treibſt du, kaj počneš! kaj ongaviš! in die Flucht -, v beg zapoditi, razkropiti, spókati; (müßig herum gehen) potíkati se, skítati se, potépati se, kolovrátiti, lúskati; Äſte -, veje razgánjati od. odgánjati; -en, *n.* dej, djanje; početje: - der Welt, djanje sveta; -end, *a.* gnaven, goniven; -er, *m.* gonjáč, poganjič, poganjáč; =ei, *f.* tíščanje, síljenje; -haus, *n.* toplica, sílnica, grévnica, rastlinjak; -pflanze, *f.* topličnica; -herd, *m.* pretapljávnica; -holz, *n.* povodje, povódnice *pl.*; -jagd, *f.* gonja; -ling, *m.* préslica; (Bienenſtock) prekájenec; -rad, *n.* gonilo, gonívno kolo (g. kolesa); -ſand, *m.* svišč, svišec, sviž; -weg, *m.* stegna *pl.*, stegne *pl.*; -werk, *n.* vertilo, vertelo, gonilo.

Trem=a, *f.* dergetec, trepetec; -ulant, *m.* dergetavec, trepetavec; -ulieren, *v. a.* glas se komu trese; =d, *a.* tresav, tresóč, tresoglasen.

Trenn=bar, *a.* ločljív, odločljív, krojen, deljív, razdeljív, oddelen; -en, *v. a.* deliti. sébiti, krójiti: lóčiti, odlóčiti, razlóčiti, razkrójiti, razdeliti, oddeliti, oddrúžiti, odsébiti + odločevati, oddruževati ꝛc. (d. Naht) porjati od. prati (porjem), párati: razporjati, razpárati; (die Ehe) razvézati (vežem), razporočiti + razvezovati; sich -, *v. r.* lóčiti se, odlóčiti se + odločevati se; raziti se (idem) + razhájati se (v. d. Nath) porjati se, párati se: razporjati se, razpárati se; -messer, *n.* razporjavček; -ung, *f.* ločitev, razločitev, ločenje, razhod, razíd; (d. Ehe) razporoka, razveza zákona; s. Spaltung; =spunkt, *m.* ločnik; =stag, *m.* razhodni dan (g. dneva), dan ločitve; =zeichen, *n.* ločilo, prepona.

Trense s. Schnur.

Trepanieren, *v. a.* črepinjo vèrtati: prevèrtati.

Trepp=ab, *ad.* po stopnjicah doli; -auf, *ad.* po stopnjicah gori; -e, *f.* stopnjice, stopnice, *pl.*, gredice *pl.*, gredí *pl. f.*, štenge; -stufe, *f.* stopnjica, štapnja.

Tresp=e, *f.* kostreba; glistnik; (Raden) kokolj; stoklas *f.*, stoklasa; (Lolium) ljúlika, pijanka; -enartig, *a.* kostrebast.

Tress=e, *f.* pram, prema, špera, porta.

Trester, *pl.* tropine; -wein, *m.* patoka, kavec, cviček.

Tret=e, *f.* stopálnica; -en, *v. a.* stópiti + stópati; (v. Kindern) stópkati; über etwas -, kaj prestópiti od. prekoráčiti; in den Weg -, pot zastópiti; bei Seite -, odstópiti, odmakniti se; ins Leben -, veljavo od. moč zadobiti, obveljati; die Tränen traten ihm ins Auge, solze so mu zalile očí; Pflaster -, pohajkovati, postópati; (Trauben ꝛc. -) tláčiti, mastiti, mestiti; um jemanden -, stópati okoli koga: koga ostópiti; -er, *m.* tlačivec, mestivec; -rad, *n.* samotežno od. žerjávovo kolo (g. kolesa); -schämel, *m.* podnožje, podnožnik, podnogalnik.

Treu, *a.* zvest, veren, zvestoben; -brecher, *m.* nezvestnik, iznevernik, verolomnik; -bruch, *m.* iznevera, nezvestoba, verolomstvo; -brüchig, *a.* nezvést, izneveren, verolomen; -e, *f.* zvestoba, zvestost, vera, vernost, zveščina: bei meiner -, Bog in duša! mož beseda! auf - und Glauben, na zveste roke; -ergeben, *a.* zvesto udán; -gehorsamst, *a.* prezvest, preveren; -gesinnt, *a.* zvestomiseln, zvest; -herzig, *a.* iskrén, odkritoserčen, prostoserčen, zvéstega serca; =keit, *f.* iskrenost, odkritoserčnost; -lich, *ad.* zvesto, verno, pošteno; -los, *a.* nezvést, neveren; =e, *m.* nezvestnik, ne-

zvestnež; *f.* nezvéstnica; =keit, *f.* nezvestoba.

Triang=el s. **Dreieck**; **-ulieren**, *v. a.* na trivogelnike méríti, triangulírati.

Trias, *f.* trojád *f.*; **-formazion**, *f.* tretja tvorina.

Trib=ulieren, *v. a.* ponadlegovati, nadležno prositi, súkati (sučem); **-un**, *m.* tribún, ljudski zastopnik, =al, *n.* sodna stólica, sodišče; **-une**, *f.* stólica, leca, mostóvž; **-us**, *m.* versta; **-ut**, *m.* davek; =pflichtig, *a.* davku podveržen.

Trichter, *m.* lij, vliják, lijec, livek, lijavček, lákomček; (großer) lákomnica; (in d. Mühle) grot; **-förmig**, *a.* lijast, livkast.

Trieb, *m.* nagon, nagíb, nagibek, nagibljej, nagnjenje; (Sprößling) mladika, mladica, berst, odrastek, poganjek, kal, klica; (d. Viehes &c.) gonja; **- Ochsen**, čreda volov; **-el**, *m.* pogonec; kljuka; **-feder**, *f.* nagíb, nagibek, nagibljej, nagon; **-kraft**, *f.* gonivna moč *f.*; **-rad** s. Treibrad; **-weg**, *m.* gonja; stegna *pl.* **-werk**, *n.* gibalo.

Trief=auge, *n.* kermežljivo oder kermežljavo oko (g. očesa); **-äugig**, *a.* kermežljív, kermežljáv, berljav; **-en**, *v. n.* kápati (pljem), kapljati, cureti, solzeti, mozeti; (v. Augen) kergati se, iz očí teči.

Triel, *m.* žnader, podvratník.

Trift, *f.* čreda, trop; (Weideplatz) pašnik, spašnik, pasovnik, paša; s. Triebweg; (Brachfeld) ledina; **-geld**, *n.* pašnina, popasnina; **-gerechtigkeit**, *f.* pravica do paše, pašna pravica; **-ig**, *a.* dovoljen, tehten, jedrovít, korenít; =keit, *f.* dovoljnost, jedrovitost &c.; **-zeit**, *f.* čas za pašo.

Trigonometr=ie, *f.* trivoglomerstvo, trigonometrija; **-isch**, *a.* trivoglomeren, trigonométričen.

Tri=kot, *n.* tkanke *pl.*; **-lema**, *n.* trilema; **-ller**, *m.* tresljej, gostolevek; =n, *v. n.* glas drobiti; žvergoleti, gostoleti, gostolévati; **-lion**, *f.* trilijón; **-logie**, *f.* trilogija, troigra; **-meter**, *m.* trimér; trimerje.

Trinit=arier, *m.* trinitár; **-ät**, *f.* trojica.

Trink=, *a.* pitni; **-bar**, *a.* piten, piven; **-en**, *v. n.* piti (pijem), pijévati: popíti, napiti se; (scherzweise) lúskati, lúkati, čívkati, žúliti, (unmäßig) žléviti, popívati, žlémpati; (v. Kindern) púpati; (mit hohl. Hand) lókati; (saugen) sesati: posesati; (schlürfen) sèrkati: posèrkati; **-en**, *n.* pitje, pija, pit *f.*; **-er**, *m.* pivec; (Sauser) pijanec; =in, *f.* pivka, pijanka; **-gast**, *m.* pivec; **-gelage**, *n.* pitje, popívanje; **-geld**, *n.* rokodár; zapitína, denár na vino; **-genoss**, m. pivski brat; **-geschirr**, *n.* čaša, torilo, lagev *f.*; **-glas**, *n.* kozarec, kúpica, čaša, žmul; **-haus**, *n.* pívnica; **-lied**, *n.* napítnica; **-spruch**, *m.* pripítek, nazdravek; **-stube**, *f.* pívnica, kerčma; **-sucht**, *f.* pijanstvo; **-wasser**, *n.* pitna voda; **-zimmer** s. Trinkstube.

Tri=nom, *n.* tričlen; -o, *n.* trio; -ole, *f.* triola.

Trip=elallianz, *f.* zveza treh vladarjev; -lik, *f.* triplika.

Tripp=eln, *v. n.* drobneti, mencati, štrencati, mencorítiti; -er, *m.* semenotók.

Tritonshorn, *n.* písana troblja.

Tritt, *m.* stopnja, stopinja, korak; (Spur) sled, stop; - für -, v stop; einen - thun, stópiti; - brett, *n.* podnóžnica, podnožje, nogávnica; - schemel, *m.* podnóžnica, podnožje.

Triumf, *m.* slavje, veličje, slava; (Aufzug) slavni sprevod, slovesni vhod; (Sieg) slavna zmaga; -ator, *m.* zmagavec; -bogen, *m.* slavolók, slovesni oblók; -ieren, *v. n.* veselja poskakovati od. vrískati; (siegen) premágati, zmágati + premagovati; -gesang, m. hvalospév, slavospév; -pforte f. Triumpfbogen; -wagen, *m.* zmagavski voz.

Trivial, *a.* vsedenj, návaden, sirov; -ität, *f.* vsednjost, sirovost; -schule, *f.* ljudska šola, trivialka; -schullehrer, *m.* učitelj na trivialki.

Trochäus, *m.* trohêj.

Trocken, *a.* suh, suhoten; osehel, osušen; (v. Mund) zasuhel; -es Jahr, suho od. sušno leto; -es Land, suha od. kopna zemlja, suhota; -er Mensch, dolgočasnik; -e Stelle, suhotina, sušina; - werden f. Trocknen; -e, *f.* suša, suhota, suho vreme (g. -ena); -e, *n.* suhotina, sušina; (Land) kopna zemlja, suhota; -heit, *f.* suša, suhota; -legung, *f.* sušilo; -platz, *m.* sušilo.

Trockn=en, *v. a.* sušiti: posušiti; (abwischen) otreti + otírati; *v. n.* sušiti se, sehniti, sehneti: posušiti se, osušiti se, osehniti, usehneti, zasahniti + usíhati, usehnévati; -nis, *f.* suša, suhota.

Troddel, *m.* konci *pl.*, zábernki *pl.*

Tröd=el, *m.* starinski terg; (Sachen) starina, stara kložnja, šara; -handel, *m.* kupčija s starinami; = n, *v. a.* kupčevati s staro robo, starináriti; =werk, *n.* stara roba od. šara, ropotija, stara kložnja; -ler, *m.* starinar, prodajavec stare robe, kložnjar; =in, *f.* prodajavka stare robe.

Trog, *m.* korito, kopanja; *dim.* koritce; (Backtrog) níške *pl.*, nícke *pl.*, kadunje *pl.*; (im Stalle) žleb; -baum, *m.* deblo za korito; -deckel, *m.* koritnica.

Trokar, *m.* osten, trokar.

Trolle, *f.* donda, čeča; -n sich, *v. r.* valiti se, štorkljati; trolle dich fort, spravi se! poberi se!

Trombe s. **Wasserhose.**

Trommel, *f.* boben: die - rühren, bobnati; -artig, *a.* bobnast; -fell, *n.* bobnilo; (im Ohr) ušesna mrénica, bóbnica; -n, *v. a.* bobnati, bobnovati, na boben biti (bijem); -n, *n.* bobnanje; -schlägel, *m.* betec od. pálica bobnarska; -schläger, Trommler, *m.* bobnár, bobnavec.

Trompete, *f.* trobenta, troba, troblja; *dim.* trobéntica: die - blasen,

trobéntati, tróbiti: zatrobéntati, zatróbiti; -en, *v. a.* trobéntati, tróbiti: zatrobéntati, zatróbiti; -enblume, *f.* trobéntnica; -enſchall, *m.* trobent, trob; -er, *m.* trobec, trobentač.

Tropf, *m.* révišče, nabore, siromák; ſ. Tölpel; -bar, *a.* kapljiv, kapen, kapaven; =flüſſig, *a.* kapljivotekóč; =feit, *f.* kapljivost; -bier, *n.* patoka, podcépina.

Tröpf=chen, *n.* káplica, kanček; -eln, *v. n.* kapljat, kápati (ljem); (v. Regen) naškrápljati, nakapljevati, peršeti.

Tropf=en, *m.* kaplja, kanec, sraga; (Spritzer) šterkotina; -en, *v. n.* kápati (pljem), naškrápljati, nakapljevati; =fall, *m.* kap; =weiſe, *ad.* po kapljah, po kaplji; -regen, *m.* perhavica; -ſtein, *m.* kapnik, kapec, siga; =bildung, *f.* kapnina, kapljevina, nakapnina; -waſſer, *n.* kápnica; -wein, *m.* podcépina, podcépnica; -wurz, *f.* rúdeči kreč.

Trophäe, *f.* zmagoslavno znémenje, trofej.

Trop=iſch, *a.* prenosen, prenesen, obrazen; (geogr.) trópičen, trópiški, podravnikov, medravnikov; -us, *m.* prenesina, obrazina, podoba.

Troß, *m.* derhál *f.*, truma, kerušelj; (Gepäck) pratež, pertljaga; -pferd, *m.* samár, tovorni konj.

Troſt, *m.* tolažba, potolažba, tolažilo, tolaž, uteha *f.*, utešilo, potažba, odžala; -brief, *m.* tolažni od. odžalni list; -bringend, *a.* tolažen, tolaživen; -bringer, *m.* tolažnik, tešitelj.

Tröſt=en, *v. a.* tolážiti, tážiti, tešiti, dobrihati, serce délati od. lahkati, odžáljati: potolážiti, utolážiti, potážiti, utešiti, udobrihati, odžaliti; -er, *m.* tolažnik, tolaživec, tažitelj, utešitelj; =in, *f.* tolažnica, tažiteljica.

Troſt=grund, *m.* tolažek; Tröſtlich, *a.* tolaživen, tolažen, utešen; -los, *a.* nepotolažen, obupen, neutolažen, brez tolažbe; =igkeit, *f.* nepotolažnost, obupnost; -reich, -voll ſ. Tröſtlich; -ſpruch, *m.* tolažni izrek; Tröſtung, *f.* tolažitev, utešitev; -wort, *n.* tolaživna beseda.

Trott ſ. Trab; -el ſ. Tölpel; -eln, -en, *v. n.* štorkljati ſ. Trabben.

Trottoir, *m.* tlak, dlažba.

Trotz, *m.* kljubóst, kljubést, kljubet *f.*, upor, naguda, navzdor, terma, nagajivost: zum -, vkljub, v kljubo; -bieten, kljubovati, kljub od. na vzdor délati, upírati se, ustávljati se; -*ad.* kljub, vkljub: - ſeines Reichthums, pri vseh svojih denarjih; -en, *v. n.* kljubovati, kljubetovati, navzdor od. kljub délati, nagájati; šopiriti se, somúriti; -er, *m.* kljubovavec, kljúbostnik; =in, *f.* kljúbostnica; -ig, *a.* kljúbosten, kljubljiv, nagajív, uporen, raten, kljubovaven, kujav, navzdoren; -kopf, *m.* kljúbostnik, nagajivec, termoglavec, kujavec; -ſinn, *m.* kljubljivost, navzdornost, ratnost ɔc.

Troubadour, *m.* milopevec, trubadúr.

Trüb, -e, *a.* moten, kalen; (von

Wetter) mižav, mračen, megleven, temačen, oblačen: – werden ſ. Trüben; -e, *f.* kalnost, motnost; mižavost, meglevnost; -en, *v. a.* mótiti, kaliti: zmótiti, skaliti, pokaliti; (v. Wetter) obláčiti, temáčiti: poobláčiti; ſich –, *v. r.* obláčiti se, temáčiti se, mréniti se, temneti, temniti se: poobláčiti se, poobleči se, otemneti + otemnévati; -niß ſ. Betrübniß; -ſal, *n.* u. *f.* britkóst, bridkost, nadloga, nadlóščina, težava, reva; -ſelig, *a.* nadložen, reven; =keit, *f.* nadložnost; -ſinn, *m.* klávernost, čelarnost; =ig, *a.* klavern, pobít, čelaren.

Truchſeß, *m.* stolnik, trušar, trunšar; -amt, *n.* stolnikov urad.

Trud, *f.* trota, mora.

Trüffel, *f.* gomoljika; -hund, *m.* gomoljičar.

Trug, *m.* mama, omama, klam, klama, prevara, zmotnjava; -bild, *n.* mamilo, klamni obraz; -dolde, *f.* nepravi kobúlj.

Trüg-en, *v. a.* mámiti, mótiti, bégati, slepotiti: omámiti, prevariti, prevériti, ukániti, prekániti, premótiti, zbégati; -er, -erei ſ. Betrüger, -erei; -eriſch, *a.* mamljív, klamen, goljufiv, goljufen, zapeljív, varljív, prevarljiv.

Trug-ſchluß, *m.* nápačni od. klamni sklep; -werk, *n.* slepotija, sleparija, goljufija.

Truhe, *f.* skrinja, trugla, kišta; *dim.* skrinjica, trúglica, kíštica.

Trumm, *n.* kos, drum, drobet, drobljanec; (im Bergb.) prirastek.

Trüm-chen, *n.* mervica, troha; -er, *pl.* razvaline *pl.*, razvál, podertine *pl.*, podertija, sipina mirje; -ergeſtein, *n.* mirje, sip.

Trumpf, *m.* trumf, *fig.* ostra beseda.

Trunk, *m.* napitek, požirek, serkljej; (v. Trinken) pitje, pít *f.* pija, pijača; -en, *a.* pijan, prepít, vinjen, vinski; *fig.* piján, prevzét; =bold, *m.* pijanec; =heit, *f.* pijanstvo, pijanost, vinjenost: der – ergeben ſein, pijančevati; -ſucht, *f.* pijančevanje, pijančljivost.

Trupp, *m.* truma, tropa, kerdelo, kerušelj; -e, *f.* družba; -en, *pl.* vojska, vojaki *pl.*, armada; =abtheilung, *f.* oddelek vojakov; -weiſe, *ad.* kerdéloma, trúmama, v kerdelih, v trumah.

Trut-hahn, *m* puran, purman, kavrač, pičolád; -henne, *f.* pura, kavra, pičola, smèrkova kura; -hühner-*a.* purji.

Trutz ſ. **Trotz**; Schutz und – bindnis, zveza k ohrani in obrani.

Tſchaika, *f.* čajka.

Tſchertak, *m.* čardak.

Tſchimpanſe, *m.* šimpanz.

Tuberk-eln, *pl.* tubérkule, terdine; -ulös, *a.* s tuberkulami.

Tubus ſ. **Fernrohr.**

Tuch, *n.* sukno; ſ. Schnupftuch, Halstuch u. ſ. w.; (Gewebe) tkanina; liederliches –, zanikarnež, zanikarnik; – = *a.* suknen; -abſchnitz, *m.*

odstrižek; Tüchel, *n.* rútica, robec; -en, *a.* suknén; -ende, *n.* krajec, okrajec; *coll.* krájevina, krajci *pl.*; -et, *n.* pérnica; -fabrik, *f.* suknárnica, fábrika za sukno; -handel, *m.* kupčija s suknom: den - betreiben, suknáriti; -händler, *m.* kupčevavec s suknom, suknár; -handlung, *f.* prodajálnica suknene robe, suknárnica; -hosen, *pl.* suknene hlače *pl.*; laden s. Tuchhandlung; -lappen, *m.* suknič, kos sukna; -macher, *m.* suknár, suknotkavec; =handwerk, *n.* suknarija, suknarstvo; -scherer, *m.* suknostrižec.

Tüchtig, *a.* pravi, verl, moški; (tauglich) dober, sposoben, pripraven, zmožen; (dauerhaft) terden, krepek, čverst; -keit, *f.* verlost, verlina; zmožnost, sposobnost; terdnost, čverstost.

Tuch-ware, *f.* sukneno blago, sukenina; -weber, *m.* suknotkavec.

Tücke, *f.* hlimba, zvijača, lokávščina, potuha, potúhnjenost; -isch, *a.* lokav, potuhnjen, potmajen, zvijaški, zvitorép; -mäuser, *m.* zvitorepec, potúhnjenec, tukec.

Tuf, *m.* tuf; -stein, *m.* lehki kamen, láhkovec.

Tüfteln, *v. a.* komarje precéjati.

Tugend, *f.* čednost, krepost, dobrost; (Eigenschaft) lastnost; -haft, *a.* čednosten, kreposten, pobožen; -mittel, *n.* pripomoček k čednosti; -reich, *a.* bogat s čednostmi; -weg, *m.* pot čednosti.

Tulpe, *f.* túlipan, túlipa; -en-*a.* tulipanov; =baum, *m.* túlipnik.

Tummel, *m.* vertoglavica, omótica; preglavica; s. Rausch; -ig, *a.* omótičen; -n, *v. a.* derviti, tírati, poditi, súkati (sučem); sich -, *v. r.* súkati se, pregánjati se, poditi se; (eilen) spéhati, speti (spejem) spéšiti se; -platz, *m.* terišče, drajna, bojišče.

Tumult, *m.* kramola, vstaja, punt; (Lärm) hrup, ramúš, šunder, lomást *f.*; -uant, *m.* vstajnik, puntár, buntovnik, hrupnik; -uarisch, *a.* puntarski, burljív; -uieren, *v. a.* hrupeti, lomastiti, razgrájati, puntáriti se, búriti se.

Tünch-e, *f.* omet, beléž; -en, *v. a.* béliti: obéliti, pobéliti, ometati (mečem) + ometávati; -er, *m.* belivec.

Tunika, *f.* tunika.

Tunk-e, *f.* omaka, juha, polivka; -en, *v. a.* pomočiti, omočiti + pomákati. [rov.

Tunnel, *m.* predor, prekóp, pre-

Tüpfel, **Tupf**, *m.* piknja, pika; -farn, *m.* sladka korenina; -ig, *a.* pikast, grahast; -n, *v. a.* pikljati: opikljati, napikljati.

Turban, *m.* turban, čalma.

Türk-e, *m.* Turek, Turčin: -werden, potúrčiti se; -en-*a.* turški; -enbund, *m.* (Pfl.) zlati klobuk; ájdovska lílija; -is, *m.* turkis; -isch, *a.* turški.

Turmalin, *m.* turmalín.

Turn-anstalt, *f.* telovadna naprava, telovádnica; -en, *v. n.* váditi se, telo úriti; -en, *n.* telovadba, gimna-

stika; -er, *m.* telovadec (sokolec); -ier, *m.* turnaj, víteška igra; =en, *v. n.* turnájiti, bojevati se; =platz, *m.* bojišče, bojevališče; -kunſt, *f.* telovadstvo, telovadska umetnost, telovadba; -verein, *m.* telovadsko društvo (sokolsko društvo); -us, *m.* kolobárjenje; red, po kterem kaj na versto prihaja.

Turteltaub=e, *f.* gèrlica; -en= *a.* gerličji.

Tuſch, *m.* zdravica, nazdravek, na slavo, tuš; -e, *f.* tuš; -en, *v. a.* s tušem risati, tuševati.

Tutteln ſ. **Saugen.**

Typen, *pl.* pismenke, čerke *pl.*

Typh=ös, *a.* z legarjem bolen, vročničen; -us, *m.* legar, mačúh.

Typ=iſch ſ. **Bildlich**; -ograf ſ. Buchdrucker; =ie, *f.* tiskarstvo, tiskarska umetnost, tipografija; =iſch, *a.* tiskarski; -us, *m.* izráz; ſ. Muſter, Vorbild.

Tyrann, *m.* trinog, kervolók, samosílnik, strahonja, tiran, grozovitnež; -ei, *f.* trinoštvo, samosilje, samosilstvo, kervološtvo, tiranstvo; -in, *f.* samosílnica, kervolóčnica, grozovítnica; -iſch, *a.* trinoški, samosilen, kervoločen, grozovinski, strašanski; -iſiren, *v. a.* zatírati, pestiti, grozovitno s kom délati, trinoški vládati.

Ü.

Uebel, *a.* zel, zloben; (böſe) hud; (unangenehm) neprijeten, nemíl, zopern: - ſein, težo komu délati, težko od. slabo komu biti (sem); es iſt nicht ſo -, ni tako gerdo; etwas - nehmen, zamériti, za zlo vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); *ad.* zlo -, slabo, težko; - *n.* zlo, zleg; (Unglück) nesreča, neugoda; (Schade) škoda, kvar; ein - anſtiften, nahujdíti; - befinden, *n.* slabo zdravje, slabota; - berüchtigt, *a.* zloglasen, slábega imena; - gelaunt, *a.* nevoljen, nejevoljen, čmeren, čemeren, naburjen; -geruch, *m.* smrad, neprijetni duh; -geſinnt, *a.* zlohoten, hudovoljen, zlomiseln; -klingend, *a.* razglasen, neskladen; -laune, *f.* zla volja, čmernost, -launig, *a.* čmeren, čemeren, zlovoljen, vnoždjív; -riechend, *a.* zópernega duha, smerdéč, smerdljív; -ſchmeckend, *a.* neslasten; -ſein, *n.* poteža, težava; -ſtand, *m.* neprilika, napaka, ovira, zaderžek, nepriličnost, hiba; -that, *f.* hudodelstvo, hudodejstvo, zločinstvo, zlo delo, pregreha; -thäter, *m.* hudodelec, hudodelnik, zločín, zločinec, pregrešnik; =in, *f.* hudodélnica, zločinka, pregréšnica; -wollend, *a.* zlohoten, zlovoljen.

Ueben, *v. a.* váditi, úriti, učíti: priváditi, izúriti, izúčiti; (ein Recht) izverševati, užívati; ſich -, *v. r.* váditi se, úriti se.

Ueber, *prp.* črez, čez, po; (oberhalb) nad; (in Folge) na, po, vsled; (während) pri, v.; (in Betreff) o, (zur Bezeichnung d. Richtung) na;

(jenseits) unkraj, prek: -s Jahr, čez leto dni; - heute acht Tage, danes osem dni; - die Maß, čez mero, čez nemóč; in Zusammensetz. čez-, nad -; (ein Uebermaß bezeichnend) pre-; (b. Zeitw.) pre-; *ad.* - und -, čez in čez, skoz in skoz; -ackern, *v. a.* preorati (orjem) + preárjati; -all, *ad.* povsod, vsikod, povsodi, povsodik; =her, *ad.* od vseh strani, od vsikod; =hin, *ad.* na vse kraje, vsikam; -antworten, *v. a.* izročiti, predati + izróčati, izročevati, predájati; -antwortung, *f.* izročitev; -arbeiten, *v. a.* predélati, prenarediti, preongáviti + predelovati, prenaréjati; sich -, *v. r.* pregnati se (ženem) presiliti se, pretégniti se *pf.*; -aus, *ad.* silno, jako, neizmerno, strašno, prebito, pre-; -backen, *v. a.* prepeči (pečem) + prepékati; -band, *n.* preveza, prevoza, -bau, *m.* nadzidek, nadstavek; nadzidje, górnjica; =en, *v. a.* prezídati *pf.*; nad kaj zídati od. postáviti + postávljati; -bein, *n.* morska oder mertva kost *f.*; -betten, *v. a.* prestlati (steljem) + prestiljati; -beugen, *v. a.* u. *n.* prevehniti, presveniti, pregeniti *pf.*; -bieten, *v. a.* (b. Preis) precéniti; (mehr bieten) več ponúditi + ponújati; (übertreffen) preteči, prestreči (strežem) + pretékati, prestrégati; -binden, *v. a.* prevézati (vežem) + prevezovati; -bleiben, *v. n.* ostati (stanem), prebiti + ostájati, zaostájati; -bleibsel, *n.* ostanek, zaostanek, prebitek; (v. Fütter) zjedi *pl.*, zbrodi *pl. f.*; (Abfall) odpadek, otrebek; perga; -blick, *m.* pregled; -en, *v. a.* preglédati, prezreti + pregledovati; -bot, *n.* previsoka ponudba; -bringen, *v. a.* prinesti, donesti. vročiti + prinášati, vročevati; f. Uebertragen; -bringer, *m.* prinesec, donesec, prinašavec, donašavec; =in, *f.* prinašavka; -brücken, *v. a.* premostiti + premostovati; -bürden, *v. a.* preobložiti, z delom presíliti; -bürdung, *f.* preobložba, prevelika bútara; -dach, *n.* prestrešek, prestrešje; -dauern, *v. a.* prebiti (bóm), preterpeti + preterpévati; -decken, pregerniti, odeti (denem) + odévati; -denken, *v. a.* premísliti, prevdáriti, pretéhtati + premišljati, premišljevati, prevdárjati; -dieß, *ad.* verh tega, na to; po vsem tem; -drucken, *v. a.* prenatísniti + prenatiskovati; -druß, *m.* zamerza, pristudek, priskuta, navoljitev; -drüßig, *a.* sit, stožljív, naveličan: - werden, naveličati se, navóljiti se, nadovóljiti se; ich bin -, stožilo, pristúdilo, zamerzelo od. priskútilo se mi je; -eile, *f.* prenáglica; -eilen, *v. a.* prehiteti, preteči, prestreči (strežem) + pretékati, prestrégati; (eine Sache) prenágliti, prenaglo storiti; sich im Reden -, zareči se komu; -eilung, *f.* prenáglica, náglica, prenaglost.

Ueberein, *ad.* edino, enako; -ander, *ad.* drug nad drugim, eden nad drugim, drug na drugem; *fig.* vprek, križem; -kommen, *v. n.* pogoditi se,

dogovoriti se, pogovoriti se, s kom narediti; *n.* dogovor, pogodba; -ſtimmen, *v. n.* skládati se, vjémati se, stíkati se, strínjati se, snídati se, zadévati se, vézati se (vežem); =d, *a.* edín, skladen, soglasen, enoglasen, ene misli; -ſtimmung, *f.* zložnost, skladnost, soglasje, edinost; -treffen, *v. n.* edíniti se, vjémati se, stíkati se, strínjati se: zedíniti se, sterniti se.

Ueber=fahren, *v. n.* prepeljati se (peljem), prevoziti se + prepeljevati se, prepeljávati se, prevážati se; *v. a.* povoziti, prevoziti; -fahrt, *f.* prevožnja; (am Fluſs) brod, brodíšče; =sgebühr, *f.* brodnina, brodovina, prevoznina; -fall, *m.* napad, naskók, zaskók, navál, napást *f.*; -en, *v. a.* napasti (padem), naskočíti, zaskočiti, navaliti; plániti; ropiti od. bútiti na koga, lotiti se koga; (v. Zorn, Schlaf ꝛc.) obíti (idem), prevzeti (vzamem, vzemem) + obhájati, prevzémati; -fein, *a.* pretanek, pretenek, tanahen, presíjan; -fett, *a.* predebel, pretólst; -fliegen, *v. n.* preleteti + prelétati, preletávati; -fließen, *v. n.* zliti se, ocediti se, skipeti + zlívati se, océjati se, kipeti; -flügeln, *v. a.* prestréči (strežem), prehiteti, nadkríliti, preteči + prestrégati, prehitévati, pretékati; -fluſs, *m.* prebitek, obílica, obilje, obilnost, obilstvo, plenj, bohotje, bohotnost: von allem im-, vsega obilno, na prebitek od. na prehov; - haben, obilovati; -flüſſig, *a.* obílen, prebitečen, z verhom, obílno; (zu viel) čez nemoč; -flut, *f.* zaliv, zatóp, povodenj *f.*; =en, *v. a.* zatopiti, zaliti (lijem) razliti se po čem + zatápljati, zalívati, razlívati se po čem; -fracht, *f.* prenakladek, presežni naklad; -fuhr *f.* Ueberfahrt; -führen, *v. a.* prepeljati (ljem), prevesti (vezem) + prepeljevati, prevážati; (über's Waſſer) prepeljati, predrožiti + prevážati; (überzeugen) prepríčati, prevížati *pf.*; -führer, *m.* prevoznik; brodník, brodnár; -fuhrgeld, *n.* brodnina; prevoznina; -fülle, *f.* preobílica, preobilje, bohót *f.*, preobilnost; -füllen, *v. a.* prepólniti, prenapólniti + prepolnovati; (d. Magen) prepahniti, preobložiti *pf.*; -füttern, *v. a.* prenapasti, zapasti, prekèrmiti, prepítati *pf.*

Ueber=gabe, predaja, prepodaja, izročitev; (d. Stadt) podaja, udaja; -gabs= *a.* predajni, prepodajni; -gang, *m.* prehod, prestóp; (über d. Zaun) prelaz; =s= *a.* prehodni; =speriode, *f.* prehodna doba; =spunkt, *m.* prehodišče; =szuſtand, *m.* prehodni stan; -geben, *v. a.* izročiti, predati, oddati + izróčati, izročevati, predájati, oddájati; (eine Schrift) podati, vložiti + podájati; -geber, *m.* predajavec; podajavec; -gehen, *v. n.* preiti (idem) + prehájati, iti na koga; (übertreten) prestópiti, prebégniti + prestópati; (d. Sieben) prekipeti; (v. d. Augen) milo od. inako se storiti, solze za-

lijó komu oči; ins Fleisch –, v meso se spremeniti; (über etwas weggehen) preskočiti; ne omeniti, v misel ne vzeti (vzamem); -gehend, *a.* prehajaven, prehojiven, prehoden: -es Zeitwort, prehajavni glagol, prehajavnik; -ung, *f.* preskók: mit –, preskočivši, ne omenivši; -gelehrt, *a.* preučen; -geordnet, *a.* nadreden; viši, više postavljen; -gewicht, *n.* prevaga, veča moč; pretežnost, preteža; (d. Wage) premáh, omáh: – haben, močnejši biti (sem), več premoči (morem); das – bekommen, premáhniti, omáhniti, ovéhniti + premahovati; =ig, *a.* pretežen; -gießen, *v. a.* preliti (lijem), pretočiti + prelívati, preljáti, pretákati; (über etwas) politi, obliti + polivati, oblíjati; -glasen, *v. a.* postekleniti *pf.*; -griff, *m.* preség, presegljej, prehvát; (Eingriff) zalet, poség v –; -groß, *a.* prevelik, presilen; -halten, *v. a.* precéniti, predrago ceno postáviti + postávljati; -hand nehmen, *v. n.* razmoči se (morem), razrasti se (rastem), zaploditi se, razmnóžiti se, razpasti se, zarediti se + razmágati se, razráščati se, razpasovati se, razmnoževati se; -hang, *m.* prebesa; (b. Hause) napúšč; =en, *v. a.* víseti nad čem, previséti; -hängen, *v. a.* obésiti, prebésiti, preobesiti + preobésati; -häufen, *v. a.* obsuti (spem), preobložiti: obsípati (pljem), zasípati, preobkládati; -haupt, *ad.* sploh, v obče, splaz, vse vprek, z eno besedo; -heben, *v. a.* prevzdigniti + prevzdigovati; sich –, *v. r.* pretégniti se, prevrédíti se, zrédíti se, prevzdigniti se *pf.*; (sich brüsten) prevzeti (vzamem) se + prevzémati se; -holen f. Uebertreffen; -hören, *v. a.* preslíšati, ne slíšati česa; -hudeln, *v. a.* prenágliti, skerpúcati *pf.*; -hüpfen, *v. a.* preskočiti + preskakovati.

Ueber-irdisch, *a.* nadzémeljski, nadzemski, nadzemni; -kämmen, *v. a.* prečesati (češem) + prečésovati; -karg, *a.* preskóp; -kauen, *v. a.* prežvekati (žvečem), prežvéčiti + prežvekovati, prežévati; -kaufen sich, *v. r.* preokúpiti se, okúpiti se + preokupovati se; -käufer, *m.* prekupec; -kleben, *v. a.* oblépiti, prelépiti *pf.*; -kleid, *n.* zverhnja ob. zgornja obleka; =en, *v. a.* preobléči: preobláčiti; (mit etwas) prevléči; -klug, *a.* premoder, preumeten; -kochen, *v. a.* prekúhati *pf.*; -kommen, *v. n.* u. *a.* doseči (sežem) zadobiti, zadobáviti se česa; -kriechen, *v. n.* oskórjiti se, oskórjati se *pf.*; -kunft, *f.* prehod; -laden, *v. a.* preobložiti, preotovóriti, prenabásati (bašem) + preoblágati; (wohin anders) preložiti, pretovóriti, prebásati + prekládati, prebasovati; -ladung, *f.* preobložitev, preobložba; -lagboden, *m.* strop; -lage, *f.* preklada; -land-a. unstranski; prekdeželni, zamorski; =post, *f.* prekmorska ob. zamorska pošta; -lassen, *v. a.* prepustiti, pustiti, komu

kaj odstópiti, izročiti + púščati, prepúščati, izročevati; -laſſer, *m.* prepustnik, izročevavec; -laſt, *f.* preteža; -läſtig, *a.* presílen, neteč en; -lauf, *m.* naval, pritisek; (Regen) pójelica; =en, *v. n.* u. *a.* (v. Flüſſigk.) plúnkati; (v. Zorn &c.) zavreti *pf.*; (v. Augen) solze zalijó oči; (jemanden) nadlegovati, moledovati; (zum Feinde) prebégniti, uskočiti; (b. Sieben) kipeti: skipeti; -läufer, *m.* uhajavec, prebežnik, prebeglec, prebég; =in, *f.* uhajavka, prebéžnica; -laut, *a.* preglasen; *ad.* na ves glas, na vse gerlo; -leben, *v. a.* preživeti; dalje živeti mimo drúgega; -leber, *n.* oglav.

Ueberleg=en, *v. a.* preložiti, predjati (dém) + prekládati, predévati; (erwägen) prevdáriti, premísliti, pretéhtati, presóditi + prevdárjati, premišljati, premišljevati, razmišljati, presójati; die Kleider –, preobléči se + preobláčiti se; die Schuhe –, preobuti se (bujem) + preobúvati se; -en, *a.* močnejši od, jači od koga, zagomec komu; -enheit, *f.* prednost, prevaga, preoblást *f.*; -ſam, *a.* prevdaren, premišljív; -t, *a.* premišljen, prevdarjen, s premíslikom; -ung, *f.* prevdarek, premislik, premislek, premišljevanje; presoja, presodek; =öfriſt, *f.* doba za premislek; =öfraft, *f.* prevdarnost, presodnost.

Ueber=lernen, *v. n.* preučiti se, uk prenoviti + prenávljati; -leſen, *v. a.* prebrati (berem), prečitati + prebírati; -liefern, *v. a.* izročiti; predati + izročevati; predájati; -lieferung, *f.* izročitev, predaja; die mündliche –, ustno izročilo; -liſten, *v. a.* zvoditi, podlezti, prekániti, oplehtáriti, premesti *pf.*; -machen, *v. a.* predélati, prenarediti + predelovati, prenarájati; -macht, *f.* premóč *f.*, veča moč, premnóžica; -mächtig, *a.* premočen, premogočen, presilen; -malen, *v. a.* premálati, preobráziti + preobrazovati; -mannen, *v. a.* premoči (morem), preužúgati, premágati + premagovati; -maß, *n.* preobílica, preobilje, nadmerek, čeznemernost; -mäßig, *a.* preobilen, nadmeren, čeznemeren, nezmeren; *ad.* čez nemoč: -effen, preobjesti se (jem); -trinken, preopiti se (pijem); -mauern, *v. a.* prezídati, premíriti *pf.*; -menſchlich, *a.* nadčloveški, nadljudski; -meſſen, *v. a.* premériti + premérjati; -mitteln, *v. a.* vročiti, po kom poslati (šljem) + pošiljati; -morgen, *ad.* po jútrišnjem, po jutranjem, po jutri, jutromine; -morgig, *a.* pojútrišenj, pojutránj; -muth, *m.* napúh, prevzetnost, prevzetija, ošabnost; (Muthwillen) serboritost, razposájenost, objést *f.*; -müthig, *a.* prevzeten, ošaben; objesten, razposajen, serboriten: – werden, poošabiti se, prevzeti se (vzamem) + prevzémati se; =e, *m.* prevzetnik, prevzetovavec, ošabnik; *f.* prevzétnica, ošábnica; -nachten, *v. n.* nočiti, nočevati: prenočiti, čez noč

ostati (stanem); *v. a.* pod streho vzeti, prenočiti + prenočevati; -nahme, *f.* sprejema, sprejetev, sprejetje, sprejemek; prevzetev, prevzetje, prevzema; -nahmsprotokoll, *n.* zapisnik o sprejetji; -nahmsurkunde, *f.* primsko pismo; -natürlich, *a.* čeznaroden, nadnaroden, čeznaraven, nadnaraven; -nehmen, *v. a.* sprejeti (sprejmem), prejeti, sprijeti (sprimem) + sprejémati, prejémati; prevzeti (vzamem, vzemem) + prevzémati; ſich -, *v. r.* prevzeti se + prevzémati se, prevzetovati; -nehmer, *m.* prejemnik, sprejemavec; =in, *f.* prejémnica; -ordnen, *v. a.* nad kaj postáviti, nadréditi; -ordnung, *f.* nadredba; -packen, *v. a.* preložiti, predeti, prebásati (bašem) + prelágati, predévati; -putzen, *v. a.* prečéditi, izlíkati, polikati; -ragen, *v. n.* previševati, viši biti (sem) od česa; -raſchen, *v. a.* osúpiti, osúpniti, prehvápiti, prestreči (strežem) + osupovati; -raſchend, *a.* osúpen, prehvapen; -raſchung, *f.* osúp, prehvapljenje, prestrega; -rechnen, *v. a.* preračúniti, prešteti (štejem), preštevíliti + preštévati; -reden, *v. a.* pregovoriti, premárnovati + pregovárjati; -redung, *f.* pregovor, premarnovanje; -reich, *a.* prebogat; =en, *v. a.* podati, predati, izročiti, vročiti, vložiti + podájati, predájati, izročevati, vlágati; =er, *m.* podajavec, podavec, vložívec; =ung, *f.* podaja, predaja, izročitev, vložba; -reif, *a.* prezrél; -reſt, *m.* ostanek, ostatek, prebitek; -rock, *m.* zverhnja oder poverhnja suknja; -rücken, *v. a.* premakniti + premíkati; -rücks, *ad.* znak, vznak; -rumpeln, *v. a.* prehvapiti, prestreči (strežem), nenádoma napasti (padem); -ſagen, *v. a.* obsejati + obsívati; -ſchatten, *v. a.* sénčiti: obsénčiti, zasénčiti + zasenčevati; -ſchätzen, *v. a.* precéniti, previsoko ceno nastávíti + precenovati, previsoko ceniti; -ſchätzung, *f.* precenitev; -ſchau, *f.* pregledba; =en, *v. a.* preglédati, razglédati + pregledovati, razgledávati; -ſcheinen, *v. a.* obsijati (sijem), obsvétiti + obsévati; -ſchicken, *v. a.* poslati (šljem) + pošíljati; -ſchiffen, *v. a.* prepeljati + prepeljevati; -ſchlag, *m.* prevdarek, preračún, prerájt; (an Kleid.) oslec, ošív, ošóv; (Umſchlag) premáh; =en, *v. a.* obložiti, obsívati + obkládati; (im Buche) preskočiti *pf.*; (v. Beine) prekrížati *pf.*; (berechnen) prevdáriti, preračúniti + prevdárjati; *v. n.* premáhniti, prebesiti se + prebéšati se; (v. irgend einem Dinge) prevreči se (veržem), sprevreči se + sprevergovati se; (umſtürzen) prekúcniti se, zverniti se + prekucovati se, zvrácati se; -ſchmieren, *v. a.* pomázati (mažem), premázati + premazovati; -ſchnappen, *v. n.* prehlopniti, prehlopiti se, zahlopiti se *pf.*; -ſchneien, *v. a.* osnežiti, zasnežiti, s snegom zamesti (metem) *pf.*; -ſchreiben, *v. a.* prepísati (pišem)

+ prepisovati; (oberhalb) nadpísati + nadpisovati; -ſchreien, *v. a.* prevpiti (vpijem), prekríčati (ím) *pf.*; -ſchreitbar, *a.* prestopen, prestopljív; -ſchreiten, *v. a.* prestópiti, prekoráčiti, prekorákati; prekobáliti + prestópati, prestopovati; -ſchreitung, *f.* prestóp; -ſchrift, *f.* nadpís, napis; -ſchuh, *m.* zverhnji črevelj; -ſchuſs, *m.* prebitek, preostanek, presežek, previšek.

Ueber-ſchütten, *v. a.* preliti (lijem) + prelívati, prelíjati; (trock. Dinge) presuti (spèm); zasuti + presípati; zasípati; -ſchwänglich, *a.* preobilen, nadmeren, prekomeren; -ſchemmen, *v. a.* zatopiti, zaliti (líjem), poplaviti, zapláviti, razliti se po - + zatápljati, zalívati; -ſchwemmung, *f.* povodenj *f.*, povodnja, zatóp, potóp, poplava; -ſchwimmen, *v. n.* preplávati, prepluti (plovem) *pf.*; -ſchwung, *m.* mah, omáh, prevesni remen; -ſeeiſch, *a.* prekmorski, zamorski; -ſehen, *v. a.* preglédati, razglédati + pregledovati; (etwas) spreglédati, prezreti, prizanesti + spregledovati, prizanášati; -ſenden, *v. a.* poslati (šljem) + pošíljati; -ſender, *m.* pošiljavec, pošiljatelj, poslavec; -ſetzen, *v. a.* prestáviti, prevesti (vedem), preložiti, pretolmáčiti + prestávljati, prevájati, prekládati: in die ſlov. Sprache -, slovéniti: poslovéniti; in die deutſche Sprache -, némčiti + ponemčiti; (Bäumchen) presaditi + presájati; (von einem Orte auf den andern) prestáviti, predjati (dém), preložiti + prestávljati, predévati; *v. n.* preskočiti + preskakovati; (d. Fluß) preplávati, prepluti (plovem); prebresti (bredem), pregaziti; prebroditi, predrožiti, prejádrati *pf.*; -ſetzer, *m.* prestavljavec, prevajavec, prevodnik, tolmač; =gebühr, *f.* prevodnina; =in, *f.* prestavljavka; -ſetzung, *f.* prestava, prevod, preklad; (eines Baumes) presaja, presaditev; (eines Beamten) prestava, premestitev; -ſicht, *f.* pregled, razgled; =lich, *a.* pregleden; -ſiedeln, *v. n.* séliti se: preséliti se + preseljevati se; -ſiedelung, *f.* selitev, preselitev; =sgegenſtände, *pl.* selivo, selitvo; =skoſten, *pl.* stroški za preseljevanje, selitnina; -ſieden, *v. a.* prevreti; prekúhati; -ſinnlich, *a.* nadmiseln, nadtelesen; -ſommern, *v. a.* letovati: čez leto prereditì; -ſpannen, *v. a.* prepeti (pnem), prepreči (prežem), prevleči + prepénjati, preprégati; (zu ſehr) prenapeti, prenatégniti + prenapénjati, prenatézati; -ſpannt, *a.* prenapét, pregnán; =heit, *f.* prenapetost; -ſpringen, *v. a.* u. *n.* preskočiti + preskakovati; skočiti od. púhniti čez kaj + skákati (skačem); -ſtändig, *a.* prezrél; prestál, prestar; -ſtehen, *v. a.* prebiti (bodem), prestati (stojim), preterpeti, prebáviti *pf.*; -ſteigen, *v. n.* prelezti, prekoráčiti, prestópiti + prehájati, prelezovati; ſ. Uebertreffen; -ſtempeln, *v. a.* prekolko-

vati, preštémpljati, z novim kolkom previdíti; -ſtimmen, *v. a.* preglasíti, z večino glasov premoči (morem), preglasovati *pf.*; -ſtreichen, *v. a.* prevleči, pomázati (mažem) + pomazovati; -ſtrömen, *v. n.* razliti se (lijem) + razlívati se; -ſtürzen ſich, *v. r.* prekúcniti se, prekopícniti se, prekobáliti se, zverniti se + zvrácati se; (ſich übereilen) prenágliti se *pf.*

Ueber-täuben, *v. a.* oglušíti, zaglušíti *pf.*; -tölpeln, *v. a.* pretantati, preslepíti, prešémiti; -toſen, *v. a.* prešumeti, preveršeti + preveršévati; -trag, *m.* prenos, prenosek, prenesek; =bar, *a.* prenesen, prenesljív, prenosen, prenosljív; =en, *v. a.* prenesti, prenosíti + prenášati; izročíti + izróčati, izročevati; (überſetzen) prestáviti, prevesti (vedem), preložiti + prestávljati, prekládati; =ung, *f.* prenos, prenesitev; prevod, prevoditev; -treffen, *v. a.* preseči (sežem), preteči, prehiteti, prestréči (strežem), nadkríliti, prekosíti + preségati, pretékati, prestregati; im Wiſſen -, preumeti; -treiben, *v. a.* pregnati (ženem), prenapeti (pnem), presíliti + prenapénjati; -treibung, *f.* pregnanost, prenapetost; -treten, *v. n.* prestópiti, prekoráčiti, stópiti čez - + prestópati; (d. Geſetz) prestópiti, prelomiti *pl.*; -treter, *m.* prestopnik, prelomnik, krivec; =in, *f.* prestópnica; -tretung, *f.* prestopek, prelomek: im -ſalle, ko bi postavo prestopil, o prestopku; -trieben, *a.* prenapét, pregnán, posiljen, presiljen; -tritt, *m.* prestóp; -völkert, *a.* preljudnat; -vortheilen, *v. a.* prekániti, opeháriti, prehíniti, oplehtáriti, podlezti; -wachſen, *v. a.* prerasti + preráščati; -wältigen, *v. a.* premoči (morem), zmágati, premágati, obvládati užúgati, ukrotíti, posíliti + zmagovati; -weiſen, *v. a.* prepríčati, prevížati + prepričevati; -weißen, *v. a.* pobéliti, obeliti *pf.*; -wiegen, *v. n.* prevagovati, premagovati, prevladovati; =d, *a.* prevladen, premagujóč, pretežen: -e Mehrzahl, znamenita večina; -winden, *v. a.* obviti (vijem), oviti + obvíjati; (beſiegen) premoči (morem), premágati, obvládati, požúgati + premagovati; -winder, *m.* premagovavec, zmagavec, obvladavec; -wintern, *v. n.* zímiti, prezímiti, prezimovati; čez zimo prerediti *pf.*; -wuchern, *v. n.* razpasti se, razploditi se, razhoboteti; *v. a.* zamoríti; -wurf, *m.* zverhnja suknja od halja; -zählen, *v. a.* preplácati + preplačevati; -zählen, *v. a.* prešteti (štejem) + preštévati; -zählig, *a.* nadštevilen, čezštevilen; -zahlung *f.* preplačilo, preplatek; -zeugen, *v. a.* prepríčati, prevériti, uvériti, presvedóčiti + prepričevati, uverovati; =d, *a.* prepričaven, prepričevaven, prepričljív; -zeugt, *a.* prepríčan, preverjen; svest, v sve-

sti; -zeugung, *f.* prepríčanje, prepričba, vera, svest *f.*; =skraft, *f.* prepričevavnost, prepričljivost; -ziehen, *v. a.* prevleči + prevláčiti; mit Krieg -, z vojsko napasti (padem) + napádati; sich -, *v. r.* preobleči se + preobláčiti se; (v. Himmel) oblačiti se: obleči se, poobláčiti se; -zuckern, *v. a.* pocúkrati, presladiti; -zug, *m.* prevleka, povlaka; -zwerch, *a.* prek, vprek, poprék.

Ueb=lich, *a.* návaden, običen, v návadi, ponávaden; =keit, *f.* navádnost; (Unwohlsein) poteža; -rig, *a.* ostal; prebíl: -bleiben, ostati (stanem), preostati, prebiti + ostájati, preostájati; =ens, *ad.* verh tega, mimo tega, sicer, razun tega, inače; -ung, *f.* vadba, vada, vaja: aus der - kommen, odváditi se; =s=*a.* vadbni; =slager, =s=platz, *m.* vadišče.

Ufer, *n.* breg, obrež, obál *f.*, obala; (des Meeres) primorje, pomorje, morski breg, obrežje, pobrežje; -=*a.* pobrežni; -bewohner, *m.* brežan; primorec; -bruch, *m.* podmol; -gegend *f.*; -land, *n.* obrežje, pobrežje primorje, obmorje; -recht, *n.* pobrežna pravica; -schwalbe, *f.* bregulja, bregovnica, podgrivka.

Uh! *int.* uj! -lane, *m.* ulán, ulanec.

Uhr, *f.* ura, ure *pl.*: um ein -, ob eni; um zwei -, ob dveh; um sechs -, ob šestih; um wie viel -, obkoréj, obkoré? wie viel - ist es, koliko je ura? koliko je na uri? -=*a.* urni; -fabrik, *f.* urárnica; -feder, *f.* pero v uri; -gehäuse, *n.* urno ohišje; -kette, *f.* urna verížica; -macher, *m.* urar; =in, *f.* úrarica; =kunst, *f.* urarija, úrarstvo; -schlüssel, *m.* ključec od ure; -werk, *n.* urni stroj, kolésovje; -zeiger, *m.* urni kazavec, kazalo.

Uhn, *m.* vélika úharica, bubuj, vélika sova, vjer *f.*

Ukas, *m.* ukáz.

Ulm=baum, *m.* -e, *f.* brest, ilmovec, ilem; -en=*a.* brestov, ilmov, =holz, *n.* brestovina, ilmov les; =wald, *m.* brestov od. ilmov gozd, brestovje.

Ul=timatum, *n.* poslednji izrék, zadnja beseda; -timo, *ad.* poslédnjega, zádnjega dneva; -tra, *m.* prenapetnež, prenapeti človek; =marin, *n.* ultramarín; =montanismus, *m.* ultramontanizem.

Um, *prp.* (herum) okoli, okrog, krog; (zur Zeit) o, ob: - wie viel Uhr? obkoréj, obkoré? - 6 Uhr, ob šestih; (für) za: Auge - Auge, oko za oko; (um etwas) po: - Wasser schicken, po vode poslati (šljem), - Gottes Willen! za božjo voljo! za Boga! za božji čas! es geht - sein Leben, gre mu ob življenje; Schade - ihn, škoda za-nj! - *con.* (um zu) da, da bi: der Mensch lebt nicht um zu essen, človek ne živí, da bi jedel; um wie viel - um so viel, kolikor - toliko, čem bolj - tem bolj; rechts -, na desno, na pravo! links -, na levo! (in Zusammensetz.)

o-, ob-, pre-; -ackern, *v. a.* podorati (orjem) + podárjati; oborati + obárjati; -ändern, *v. a.* prenarediti, predrugáčiti, spremeniti, preongáviti + prenarájati, spremínjati; -änderung, *f.* sprememba, spreminjava, prenaredba; -arbeiten, *v. a.* predélati, prenarediti + predelovati, prenarájati; -arbeitung, *f.* predelava, prenaredba; -armen, *v. a.* objeti (jamem), ogèrliti + objémati, obímati; (zärtl.) obímčkati; -armung, *f.* objém, objetje; -bau, *m.* prezidek, prezidba; =en, *v. a.* prezidati *pf.*; -behalten, *v. a.* na sebi obdèržati (ím) *pf.*; -biegen, *v. a.* upogniti, zavíhati (višem), zavíhniti, zafèrkniti + upogíbati (bljem), upogovati; -bilden, *v. a.* preobráziti + preobražévati, preobrazovati; -binden, *v. a.* obvézati (vežem), ovézati + ovezovati; (d. Mantel) ogerniti + ogrínjati; (um d. Mitte) opásati (pašem) + opasovati; (anders binden) prevézati (vežem) + prevezovati; -blick, *m.* ozir, ogled; =en, *v. a.* ozreti se, oglédati se + ozírati se, ogledovati se; -brechen, *v. a.* (d. Setzen) prelomiti, preverstiti + preverstovati; -bringen, *v. a.* usmertiti, umoriti, ob življenje pripráviti, ubiti (bijem) + moriti, ubíjati; -bug, *m.* pregib, pregibljej, zagibljej; -drehen, *v. a.* zasúkati (sučem), oberniti, zakreniti, zasúkniti + súkati (sučem), obráčati; das Rad dreht sich um -, kolo se vrti od. suče; -drehung, *f.* vertenje, súkanje, tek, obték; -druck, *m.* pretísk; -fahren, *v. n.* peljati se (ljem) ober voziti se okoli -; -fall, *m.* pad, upadek; nezgoda; =en, *v. n.* pasti (padem) zverniti se, preberniti se, opresti (predem) + pádati, zvráčati se ɔc.; (v. Vieh) poginiti, stegniti se *pf.*; -fang, *m.* obség, obsežek, zavzemek, okoliš; (einer Stadt) obmestje, mestno obližje; im vollen -, v polni meri; (math.) obmerek; =en, *v. a.* obseči (sežem) + obségati; s. Umarmen; =reich, *a.* obsegel, obsežen, razširen, obširen, zavzeten.

Um-faſſen, *v. a.* obseči (sežem) + obségati, v sebi imeti (am), dèržati (ím); (in etwas) okleniti + oklépati; (begreifen) preseči, zapopasti (padem) + preségati, zapopádati; =d, *a.* obsežen, presežen, obširen; -fliegen, *v. a.* obleteti: oblétati, obletávati, obletovati; -fließen, *v. n.* teči okoli -, obtékati; -formen, *v. a.* preobráziti, prestrójiti, preravnati + preobrážati, preobrazovati; -frage, *f.* opraševanje, pozvedovanje: -halten, opraševati, pozvedovati, pozvedávati; -frieden, *v. a.* ograditi + ográjati; -gang, *m.* obhoja, tovaršija, društvo; (Umzug) obhod, sprevod, procésija; (-Umlauf) obték: - mit einem haben, pečati se, družbo ober znanje imeti s kom: -nehmen, obiti (idem), ne ozreti se na kaj, ogniti se čemu; -gänglich, *a.* vljuden, priljuden,

družen; -gangsſprache, *f.* domači jezik, ljudski jezik, návadni govor; -garnen, *v. a.* omrežiti *pf.*; -geben, *v. a.* obdati + obdájati; (jemanden) ostópiti, obstópiti, obsuti (spèm), obkróžiti + obsípati (ljem); (vom Feinde) obsesti (sedem), zajeti (zajamem), obkóliti + obsédati; (m. d. Zaune) ograditi, zagraditi + ográjati; (m. d. Mauer) obzídati *pf.*; (einſchließen) okleniti + oklépati; -gebung, *f.* okólica, obližje, okrožje, okolje; (d. Stadt) obmestje; -gehen, *v. n.* súkati se (sučem), verteti se, okrétati se; (Umgang nehmen) ukloniti se, ogniti se, preskočiti + uklánjati se, ogíbati se (bljem); (mit jemandem) drúžiti se komu, družbo s kom imeti (am), pečati se s kom; (mit etwas) ravnati, v caker hoditi, nositi se; (herum –) obiti (idem), obhoditi + obhájati; mit einem Plane –, namériti, nakániti + namérjati, naklépati; -gehung, *f.* mit – des Geſetzes, na gledé na postavo, brez ozira na postavo, ne deržé se postave; -gekehrt, *a.* nápačen, napečen, naroben; *ad.* napak, narobe; -geſtaltung, *f.* prestrojitev, preosnova; -grenzen, *v. a.* omêjiti, omejíčiti, ográniči + omejevati; -gürten, *v. a.* opásati (pašem), opeti (pnem) + opasovati, opénjati; (anders) prepásati + prepasovati; – haben, *v. a.* nositi, na sebi imeti (am); -hacken, *v. a.* sékati: posékati, podreti (derem), poróbiti, poveniti + posekovati podírati; ſ. Umgraben; -halſen ſ. Umarmen; -hängen, *v. a.* ogerniti + ogrínjati; -hängetuch, *n.* ogrínjača; -hauen ſ. Umhacken; -häufeln, *v. a.* ogrebsti + ográbati.

Umher, *ad.* okoli, okrog, krog; (in Zuſammenſetz.) ob –, o –, po –, – führen, *v. a.* sprevoditi + sprevájati; -irren, *v. n.* blodíti, klátiti se, vláčiti se, skítati se; -liegen, *v. n.* sem ter tje ležati (ím), razverto biti (sem); -pilgern, *v. n.* po svetu rómati; -ſchauen, *v. n.* okoli glédati, ogledovati od. ozírati se krog sebe; -ſtellen, *v. a.* razpostáviti + razpostávljati; -treiben, *v. a.* tírati, pregánjati, goniti; ſich –, *v. r.* goniti se, potépati se; -wandern, *v. n.* po svetu hoditi; -ziehen, *v. n.* vláčiti se po svetu.

Umhin, *ad.* tje okoli, mimo: ich kann nicht –, ne morem si kaj, ne morem si uterpeti, ne morem se zdèržati od. ne morem drugače, da ne bi –.

Um-hüllen, *v. a.* ogerniti, oviti (vijem), odeti (denem) + ogrínjati, ovíjati, odévati; -hüllung, *f.* ovoj; -hüpfen, *v. n.* skakljati okoli: obskakljati + obskakljávati; -kehr, *f.* vernitev, obrat, vračilo; *fig.* spreobernitev; -kehren, *v. n.* verniti se, poverniti se, nazaj se oberniti, zasúkniti se; *fig.* spreoberniti + vračáti se, vračevati se, povračáti se; spreobráčati se; *v. a.* oberniti, preverniti + obráčati, prevráčati, prevračevati; (einen Topf) povézniti

pf.; (andern Sinnes werden) spreoberniti se, spremeniti se, pobóljšati se + spreobráčati se; (alles -) preverniti, prevrátiti + prevrácati; -fleiden, *v. a.* preobleči + preobláčiti; (bekleid.) prevleči, preobleči + preobláčiti; ſich -, *v. r.* preobleči se + preobláčiti se; -fleidung, *f.* preobleka; prevleka; -kommen, *v. n.* pogíniti, konec vzeti (vzamem, vzemem), smert storiti, ob življenje priti (pridem) + pogínjati; -kreis, *m.* okróg, obvód, obód; (Umfang) obseg, obsežek, okrožje; (Umgebung) okólica; eine Meile im -, eno miljo na okoli od. v okolíšu; =en, *v. n.* verteti se, súkati se (sučem); -krie-chen, *v. n.* oblezti, obláziti; -laden, *v. a.* prenaložiti, prebásati (bašem) + prenakládati; -lage, *f.* obloga; (d. Steuer) razdelitev davkov; -lauf, *m.* ték, obték, hod, obhód; (d. Blutes) obték, krožitev, kerví: in - ſein, med ljudmí biti (sem); =en, *v. a.* obteči + obtékati, teči okoli -; *v. n.* teči okoli -, verteti se, točiti se, potákati se, talókati se; es läuft das Gerücht, govorica je; =ſchreiben, *n.* okróžnica; -laut, *m.* preglás, prezvúk; =en, *v. n.* preglasovati; -legen, *v. a.* položiti + polágati; (anders -) preložiti, presúkati (sučem) + prelágati; (einen Verband) obvézati (vežem) + obvezovati; (d. Steuer) razdeliti, porazdeliti, razpartiti + razdeljevati; -lenken, *v. a.* oberniti, zasúkniti, zakreniti + obráčati; *fig.* prepreči (prežem) *pf.*; -liegend, *a.* obližen, okolen, -nähen, *v. a.* obšívati, obšiti (šijem) *pf.*; (anders) prešívati *pf.*; -nehmen, *v. a.* ogerniti + ogrínjati; -nennen, *v. a.* preiméniti, preimenovati; -nennung, *f.* preimenitev, preimenovanje; -pflanzen, *v. a.* zasaditi + zasájati; (anderswohin) presaditi + presájati; -prägen, *v. a.* prekovati (kujem) + prekávati; -reißen, *v. a.* podreti (derem), porúšiti, razrúšiti, polomastiti, podermastiti + podírati, rúšiti; (umſtoßen) prevreči (veržem), zverniti, prekúcniti + prevrácati, prekucovati; -reiten, *v. a.* objézditi; (zu Boden reiten) pojézditi *pf.*; -rennen, *v. a.* podreti (derem), podermastiti, podirjástiti + podírati; -ringen, *v. a.* obstópiti, ostópiti, obsuti (spém), obkóliti + obstópati, obsípati (pljem), -riſs, *m.* načèrt, načertek, očertek, čertež; -rühren, *v. a.* mésati: premésati, razmésati.

Um-ſatteln, *v. a.* presedlati + presedlávati; *fig.* prepreči (prežem), misli sprevreči (veržem), plašč po vetru zasúkati (sučem), predrugáčiti *pf.*; -ſatz, *m.* prodaja, razprodaja, razpečava, razpečatev; -ſäumen, *v. a.* obróbiti, zaróbiti *pf.*; -ſchanzen, *v. a.* ograditi, utèrditi, z okopi obdati + obdájati, ográjati; -ſchatten, *f. v. a.* sénčiti: obsénčiti, zasénčiti + zasenčevati; -ſchau, *f.* ozir, ogled, razgled; =en ſich, *v. r.* oglédati se, ozreti se + ogle-

dovati se, ozírati se; -ſchiffen, *v. n.* jádrati od. veslati okoli -: objádrati, obveslati, -ſchlag, *m.* prevrat, prememba, premena; (Aufſchlag) oslec, zaslec, ošiv, zavratek, ovratek; (eines Briefes ꝛc.) zavitek, ovitek, zavoj, ovoj; (medic.) okladek, obkladek, obeza; =en, *v. n.* preverniti se, zverniti se, prekúcniti se, prekótiti se: prevráčati se, prekucovati se; (ſich ändern) preoberniti se, spremeniti se, predrugáčiti se + preobráčati se, spreminjati se; (v. Winde) prevreči se (veržem), sprevreči se *pf.*; (ausarten) popačiti se, odroditi se *pf.*; *v. a.* zavíhati (višem), podvíhati, zaſèrkniti, zaſèrliti *pf.*; (Münzen) prekovati (kujem) *pf.*; (ein Blatt) oberniti + obráčati; =sbogen, *m.* ovojna pola; -ſchleichen, *v. a.* oblázi, oblezti *pf.*; -ſchleiern, *v. a.* zagerniti + zagrínjati; -ſchließen, *v. a.* obdati, okleniti, opásati (pašem) + obdájati, oklépati; -ſchreiben, *v. a.* prepísati (pišem) + prepisovati; (beſchreiben) opísati, obpísati + opisovati; -ſchreibung, *f.* prepís, opís, opisovanje; -ſchrift, *f.* opís; -ſchweben, *v. n.* plávati okoli -; biti (sem) blizo -; -ſchweif, *m.* ometek, ovinek, vinek, okolíš, zavinek; =en, *v. n.* ométati, ovinke délati; -ſchwung, *m.* prevrat, premena, prevál; -ſegeln, *v. n.* jádrati od. veslati okoli -; -ſehen ſich, *v. r.* oglédati se, ozreti se, nazáj poglédati + ogledovati, ozírati se, nazáj pogledovati; ſich um etwas -, poiskati (iščem) oder preskerbeti si; -ſein, *v. n.* preteči, preiti (preidem), minuti; -ſeite, *f.* nasprotna od. narobna stran *f.*; -ſetzen, *v. a.* prestáviti + prestávljati; (umpflanzen) presaditi + presájati; (Waaren) razpečati, porazpečati, razprodati + razprodájati; -ſicht, *f.* previdnost, sprevidnost, preumek, prevdarek, prevdarnost; =ig, *a.* previden, spreviden, prevdaren, preumen; -ſinken, *v. n.* zgrúditi se, zgrèzniti se, opresti (predem); (in Ohnmacht) omedleti, omertveti + omedlévati; -ſonſt, *ad.* zastónj, zapstonj, zavman, zahman; (gratis) zastónj, muhte, brez plačila, darom; -ſpannen, *v. a.* prepreči (prežem) + preprégati; (umfaſſen) obseči (sežem), preseči; -ſpinnen, *v. a.* zapresti (predem), opresti + zaprédati, oprédati; -ſpringen, *v. n.* prevreči se (veržem), sprevreči se *pf.*; -ſtalten, *v. a.* prestvárити, predrugáčiti, prenarediti, predélati, presúkati (sučem) + prestvárjati, prenarejati ꝛc.; -ſtand, *m.* okólščina, okoliščina, okólšina, okolnost, okolek; (Sache) stvar *f.*, zadeva, stran *f.*; (Ereigniß) prigodek, primerek, pripetek; (Eigenſchaft) lastnost, svojstvo; (Zuſtand) stan, stanje; (Bedingung) pogoj; (Umſchweif) ovinek, ometek, okolíš; (Schwierigkeit) ovira, zaderžek: Umſtände machen, ustávljati se, upírati se; -ſtändlich, *a.* natančen, nadro-

ben, obširen; *ad.* na tanko, na drobno; =keit, *f.* natanćnost, nadrobnost; -standsatz, *m.* prislovni oder prirečni stavek; -standswort, *n.* prislov, prirečje; -stechen, *v. a.* prekopati (pljem), prevreči (veržem) + prekopávati, premetovati; -stecken, *v. a.* pretakniti + pretíkati; -stehen, *v. n.* obstópati, stati (stojím) okoli -; (v. Vieh) cèrkniti, stégniti se, pogíniti; (v. Baume) posušiti se, usehniti; -stempeln, *v. a.* preštémpljati, z drugim kolkom prevíditi; -stimmen, *v. a.* preubrati + preubírati; (jemanden) pregovoriti, na druge misli pripráviti, prevériti + pregovárjati.

Um=stossen, *v. a.* zverniti, podreti (derem), preváliti, prekótiti, prekúcniti + zvráčati, podírati, prekucovati; (ein Testament, Beweis) ovreči (veržem), podreti (derem), izpodbiti (bijem) + podírati, izpodbíjati; -stricken, *v. a.* omréžiti, zamréžiti, zaplesti (pletem) + omreževati, zaplétati; -strömen, *v. n.* obtékati, teči okoli -; -stülpen, *v. a.* zafèrkniti, zavíhniti; -sturz, *m.* prevrat, prekucija; (einer Mauer) razpád; -stürzen, *v. a.* prekúcniti, povaliti, zvaliti, zverniti + prekucovati, zvráčati; (d. Topf) povézniti; *v. n.* zverniti se, prekúcniti se, prevaliti se *pf.*; -sturzgedanke, *m.* prevratna od. prekucljiva misel *f.*; -sturzpartei, *n.* prevratna stranka; -tausch, *m.* zamena, zamenja, zamenjava; =en, *v. a.* zaménjati, pozaménjati + zamenjevati ꝛc.; -thun, *v. a.* ogerniti + ogrínjati; sich -, *v. r.* prizadeti si + prizadévati si za kaj; -trieb, *m.* tók, pretók; (geheime -) spletka, zvijača; - und um, *ad.* krog in krog, okoli in okoli; -wachsen, *v. a.* prerasti, obrasti, zarasti + preráščati, obráščati; *a.* obrasel, zarasel, preraščen, zaraščen; -wälzen, *v. a.* prevaliti, prevreči (veržem) preverniti + prevráčati; -wälzung, *f.* premet, prekucija, prevrat; -wandeln, *v. a.* preméniti, spreméniti, preongáviti, presúkati + spremínjati; *v. n.* (umgehen) hoditi okoli; -wandlung, *f.* premena, premenjava, spreminjava; -wechseln, *v. a.* preméniti, zaméniti + premenjevati; -weg, *m.* ovinek, ohodek, okoliš, ometek; -wenden, *v. a.* oberniti + obráčati; -werfen, *v. a.* zverniti, preverniti + zvráčati; (zu Boden werfen) podreti (derem), tréščiti, na tla vreči (veržem), bútiti + podírati; (um sich werfen) ogerniti, na se vzeti (vzamem, vzemem) + ogrínjati, na se jemati (mljem); -wickeln, -winden, *v. a.* obviti (vijem), oviti, omótati, opásati (pašem); previti + obvíjati, omátati; prevíjati, -wölken, *v. a.* omréniti, poobláčiti, zamračiti; sich -, *v. r.* omréniti se, poobleči se, zmračiti se, otemneti; -zäunen, *v. a.* ograditi, zagraditi + zagrájati; -zäunung, *f.* plot, graja, ograja,; -ziehen, *v. a.* opásati (pašem), obdati + obdájati;

(Kleider) preobleči + preoblačiti; (Schuhe) preobuti (bujem) + preobújati; *v. n.* preséliti se + preseljevati se; -zingeln, *v. a.* zajeti (zajamem), obsuti (spèm), ostópiti + zajémati, obsípati (pljem); -zingelung, *f.* zajetje; -zug, *m.* obhod; (feierl.) sprevod; ſ. Ueberſiedelung.

Un=(in Zuſetz.) ne -, brez-, bez-.

Unab=äuderlich, *a.* nespremenljiv; (gramm.) nesklanjljiv, nesklonljiv; -hängig, *a.* neodvisel, nezavisel, samosvojen, samostojen, nepodložen, svóboden; =keit, *f.* neodvislost, samostojnost, nepodložnost, svóbodnost; -läſſig, *a.* neprestán, neprenehljiv, veden, prevén, *ad.* v eno mér, vedno, nepreném homa; -läßlich, *a.* neogibno potreben; -löslich, *a.* neodkupljiv; -ſehbar, *a.* nepregleden, nedogleden, nedoziren, neizmeren; -ſetzbar, *a.* neodstavljiv; -ſichtlich, *ad.* nehoté, nehótoma, ne naláš; -weichlich, *a.* neodstopen; -weislich, *a.* neogiben, neogibljiv; -wendbar, *a.* neodvraten, neodvračljiv, neuklonljiv; =keit, *f.* neodvratnost ꝛc.

Un=achtſam, *a.* neskerben, neskerbljiv, nepazljiv, nemaren, neraden, maloroden, malomaren; =keit, *f.* neskerbnost, nemár, malomarnost ꝛc.: aus -, po nemarnem; -adelig, *a.* neplemenit, nežlahten; -ähnlich, *a.* nepodoben; različen; =keit, *f.* nepodobnost; različnost.

Unan=gebaut, *a.* neobdelan; -gefochten, brezodporen, neizpodbijan, brez odpora; -gemeldet, *a.* neoglašen, nenapovedan; -genehm, -nehmlich, *a.* neprijeten, nevšečen, nepriličen; oduren; =keit, *f.* neprijetnost, nevšečnost, neugodnost, naguda; -ſehnlich, *a.* neznaten, nekazen; -ſtändig, *a.* nespodoben, nepriličen, nepristojen, neslušen: ſich -gebärden, zvérati se; =keit, *f.* nespodobnost, nepristojnost; -wendbar, *a.* neporaben, neporabljiv, neraben.

Unart, *f.* nespodobnost, nepristojnost, napaka, razvada, zaróbljenost; -ig, *a.* nespodoben, nápečen, nepristojen, zarobljen; =e, *m.* nespodobnež, zaróbljenec; *f.* nespodóbnica, zaróbljenka; -ifuliert, *a.* nečlenkován.

Unauf=gefordert, *a.* samodseben; nepozván, sam od sebe; -gelegt, *a.* kisel, nevesél; -hörlich, *a.* nenehljiv, neprenehljiv, neprestán, venomeren; *ad.* nepreném homa, neném homa, v eno mer, vedno; -löslich, -löslich, *a.* nerazvezljiv, nerazločljiv; (nicht ſchmelzbar) neraztopljiv, nerazpustljiv; =keit, *f.* nerazvezljivost ꝛc.; neraztopljivost ꝛc.; -merkſam, *a.* nepazljiv, nepozoren; =keit, *f.* nepazljivost ꝛc.; -ſchiebbar, *a.* neodložen, nepreložen, neodložljiv, neodkladen.

Unaus=bleiblich, *a.* gotóv; -führbar, *a.* neizpéljiv, nedosegljiv; -gebacken, *a.* nedopečen; -geſetzt, *a.* neprestán, neprenehljiv, veden, ve-

nomeren; -löſchlich, *a.* neizbrisljiv, neizbrisen; neugasljiv; -ſprechlich, *a.* neizrekljiv, neizrečen, neizgovorljiv, nedopovedljiv; -ſtehlich, *a.* nepreterpljiv, neprenosljiv, presiten; -weichlich, *a.* neogiben, neogibljiv.

Un=bändig, *a.* neukroten, neugnán, neustrahován; (zügellos) razuzdan, razpašen, samopašen; -barmherzig, *a.* neusmiljen, nemil, nemilostljiv, nemiloserčen,; =keit, *f.* neusmiljenost, nemiloserčnost; -bärtig, *a.* golobrád, golobraden; -bau, *m.* pušča, golina, ledina.

Unbe=achtet, *a.* zanemarjen, v nemar puščen; -baut, *a.* neobdelan; -dacht, -dachtſam, *a.* nepremišljen, nepremišljiv, nepremiseln, brez premislika; -deckt, *a.* nepokrit; (v. Haupte) razogláv, gologláv; -denklich, *a.* nesumen, nesumljiv; -deutend, *a.* neznaten, malovažen; nepomenljiv, majhen, malovreden; -dingt, *a.* nepogojen, brezpogojen; brez ugovora, brez izimka; -eidigt, *a.* nezaprisežen; -fangen, *a.* nepristrán, nezavzét; =heit, *f.* nepristranost, nezavzetost; -fleckt, *a.* neomadeževán, neoskrunjen, brezmádežen; -friedigend, *a.* nezadosten; -friedigt, *a.* nezadovoljen; -fugt, *a.* brezoblasten, nepooblašcen, neopravičen; =heit, *f.* brezoblastnost; -gränzt, *a.* neomejen, neizmeren; -greiflich, *a.* nezapopadljiv, nerazumljiv; -hart, *a.* gol; -hagen, *n.* neugodnost, nevšečnost, zóperni počutek; -haglich, *a.* neugoden, nevšečen, neprijeten; -hilflich, -holfen, *a.* okoren, nespreten; -hutſam, *a.* nepreviden, nemaren, malomaren; =keit, *f.* neprevidnost; -kannt, *a.* neznan; nevedéč; =ſchaft, *f.* neznanje, neznanost; -kümmert, *a.* brezskerben, neskerben, brez skerbí, nemaren; -lebt, *a.* neživ, nežívéč, nežívóč; -leſen, *a.* kdor je malo bukev prebral, maloveden; -merkt, *a.* brez sledú: das iſt mir - geblieben, tega nisem zapazil; -mittelt, *a.* nepremožen; -nannt, *a.* neimenován, brezimen, brezimenen; -nommen, *a.* nezabranjen, dopuščen: es bleibt dir -, nihče ti ne brani, na voljo ti je; -quem, *a.* nepriročen, odročen, nepriličen, nespráviten; nadležen; =lichkeit, *f.* nepriročnost, nepriličnost; nadležnost; -rathen, *a.* brez sveta; -rechtiget, *a.* neopravičen, brez pravice; -richtiget, *a.* nepopravljen; (unbezahlt) neplačan, nepoplačan; -ritten, *a.* nezjahan; =e, *m.* pešec; -rufen, *a.* nepoklican, nepozván; -ſchadet, *a.* brez škode za -, brez prikrájšanja -; -ſcholten, *a.* neoporečen, neopročen, dóbrega glasú; neomadeževán, neoskrunjen; -heit, *f.* neoporečnost &c.; -ſchränkt, *a.* neomejen, neprikračen; -ſchreiblich, *a.* nepopisljiv; -ſonnen, *a.* nerazmiseln, nepremišljen, nespremišljen, lehkomiseln, neprevdaren; =e, *m.* za-

letèl, šterlincovt; =heit, *f.* nepremišljenost, nespremišljenost, neprevdarnost; -sorgt, *a.* neskerben, brez skerbi; -ſtänbig, *m.* neobstój, neobstanek; -ſtändig, *a.* nestanoviten, nestalen, nestanoten, neobstojen, minljiv, omahljiv, omahel; =keit, *f.* nestanovitnost, minljivost, omahljivost; -ſtechlich, *a.* nepodkupljiv, nepodmitljiv; -ſtimmt, *a.* nedoločen, neodločen, negotóv, nestanovít: -e Redeweiſe, nedoločni naklon, nedoločnik; = heit, *f.* nedoločnost, neodločnost, negotovost; -ſtreitbar, *a.* neovergljiv; -tont, *a.* breznáglasen, nenaglašen; -trächtlich, *a.* neznaten, malehen; -waffnet, *a.* neoborožen, brez orožja; -wandert, *a.* neskušen, nezveden, neznajden; -weglich, *a.* nepremakljiv, nepremekljiv, nepremičen, negibljiv; (von Feiertagen) stanoviten, neprestaven: -es Gut, nepremekljivo blago, nepremaknina, suho in sirovo; = keit, *f.* nepremakljivost ꝛc.; -wohnbar, *a.* neprípraven za stanovanje nenaselen, nenaseljiv; -wohnt, *a.* nenaseljen, neobljuden, brez prebivavcev; -wuſt, *a.* nezáveden, brezáveden, brez závedi od. zavédnosti; (unbekannt) neznán; -zahlbar, *a.* neizplačljiv; -zieglich, -züglich, *a.* brezoziren, neoziren; -zweifelt, *a.* nedvomljiv, nedvomen, gotov; -zwinglich, *a.* nepremagljiv, nezmagljiv.

Un-biegſam, *a.* negibčen, negibek; (gramm.) nepregiben, nepregibljiv, nesklonljiv; -bill, *f.* krivica, krivnja, krivda; =ig, *a.* nepravičen, nepravoten, nepraveden; = igkeit, *f.* nepravičnost, nepravednost; -brauchbar, *a.* neraben, neporaben, nerabljiv; (unnütz) nekoristen, nepridoven, za nič, za nobeno rabo; (untauglich) nesposoben; =keit, *f.* neporabnost; nekoristnost; nesposobnost; -büßfertig, *a.* nespokoren, nespokorjen.

Und, *conj.* in, ino pa, i; (zur Verknüpfung ganzer Sätze auch) ter.

Un-dank, *m.* nehvalnost, nezahvalnost; -bar, *a.* nehvaležen, nezahvalen; =e, *m.* nehvaležnik, nehvaležnež; *f.* nehvaléžnica; =keit, *f.* nehvaležnost, nezahvalnost; -denklich, *a.* nepomnjiv, daven; -deutlich, *a.* nerazločen, nejasen, nerazumljiv; -dienſtfertig, *a.* nepostrežen, neposlužen; -ding, *n.* nič, ničica; -duldſam, *a.* nepoterpen; -durchdringlich, *a.* neprehoden, neprehodljiv, neprebojen; =keit, *f.* neprehodnost, neprebojnost ꝛc.; -durchſichtig, *a.* neprezeren; nepregleden; -eben, *a.* neraven, negladek; grampast; =heit, *f.* neravnota; =maß, *n.* nesomernost, neskladnost; -echt, *a.* neprav, nepristen; =heit, *f.* nepravost; nepristnost; -edel, *a.* nežlahten, neplemenit; -ehelich, *a.* nezákonski; -ehrbar *a.* nepošten, nečasten; -eigennutz, *m.* nesamopridnost, nesébičnost, nevžitovnost;

-eigennützig, *a.* nesamopriden, nesébičen, nevžitoven; -einbringlich, *a.* neiztirljiv, nepridobljiv, nedobiten; -eingedenk, *ad.* ne maraje za -, ne v svesti si česa; -einig, *a.* nesložen, nezložen, neskladen, needín, navskrižen: -werden, razpreti se, spreti se; =keit, *f.* nesloga, nesložnost, neskladnost, needinost, razpertija, razpor, zdražba; -eingeschränkt, *a.* neomejen; -eins, *a.* - fein, ne biti edinih misli; s. Uneinig; -empfänglich, *a.* nenavzemljiv, nenavzemen; *fig.* neroden, nemaren; -empfindlich, *a.* neobčuten, neobčutljiv; *fig.* mertev, top, merzel; -endlich, *a.* neskončen, brezkončen, neizmeren, brezmejen, brez konca in kraja; *ad.* neskončno, neizmerno; -entbehrlich, *a.* neogibno potreben, nepogrešen; =keit, *f.* neogibna potrebnost, nepogrešnost; -entgeltlich, *a.* brezplačilen, brez plačila, zastónj; -entschieden, *a.* nerazločen, nedoločen, negotov, nedognán; -entschlossen, *a.* nedoločen, brez tèrdnega sklepa, vegav; =heit, *f.* nedoločnost, végavost ɔc.

Uner=fahren, *a.* neskušen, nezveden, neúk; -forschlich, *a.* nezapopadljiv, nepresežen, nepresegljiv; -heblich, *a.* malovreden, majhen; nedognán; -hört, *a.* neslišan, nikdar ne slišan; -klärlich, *a.* nerazložljiv, nerazjasnjen; -läßlich, *a.* neogibno oder neobhodno potreben, neogiben; -laubt, *a.* nedopuščen, prepovedan; -ledigt, *a.* ne rešen, nedognán; -meßlich, *a.* neizmeren, brezmeren, nepremerljiv, neskončen; -müdet, *a.* nevtruden; nevtrudljiv, neupehan; *ad.* neutrúdoma, nevtrudno; -reichbar, *a.* nedosežen, nedosegljiv, nedostižen; (v. Auge) nedogleden, nedoziren; -quicklich, *a.* suhoparen, suhoten, pust, neprijeten; -sättlich, *n.* nenasitljiv, nesit; -schrocken, *a.* neprestrašen, neustrahljiv, neustrašljiv, serčen, brez strahú, nepláh; =heit, *f.* neprestrášenost, serčnost; -schwinglich, *a.* prevelik, previsok; -setzlich, *a.* nepopravljiv, nepovraten, nepovračljiv, nenadomestljiv; -steiglich, *a.* nedohoden; -streflich, *a.* nepodaljšljiv, neprenosen; -träglich, *a.* nepresnesljiv, nepreterpljiv, nesprebiten, nesterpljiv; -wartet, *a.* nepreviden, nepričakován, nenaden, iznenaden; *ad.* nenádama, iznenadi, iznenada.

Un=eßbar, *a.* nejedljiv, nevžiten; -fähig, *a.* nezmožen; neprikladen, nesposoben, nepripraven; =keit, *f.* nezmožnost; nesposobnost ɔc.; -fahrbar, *a.* nevozen; -fall, *m.* nezgoda, neugodni primerek ob. pripetek, neprilika; -fehlbar, *a.* nezmotljiv, nepremotljiv, kdor se ne more zmótiti; =keit, *f.* nezmotljivost; -fern, *ad.* nedaleč, ne daleko; -flath, *m.* nesnaga, gnjusoba; (Koth) blato, lajno; -flätig, *a.* nesnažen, gnjusoben, skrunoben,

nečist, svinjski, umazan, merzek; -fleiß, *m.* nemarnost, nemar *f.*, nemáršćina, nemarljivost, zaníkernost, lenoba; ⁼ig, nemaren, vnemaren, zanimaren, lenoben; -folgſam, *a.* nepokoren, neubogljiv, neboglјiv, neposlušen; ⁼e, *m.* nepokornik, neubogljivec, neubogležljivec; ⁼keit, *f.* nepokórščina, nepokornost, neubogljivost, neposlušnost; -form, *f.* nespodoba, spaka, nestvora; -förmlich, *a.* nespodoben, spačen; nepravilen, nereden; -frankiert, *a.* neplačan, nefrankiran, nefrankován; -freundlich, *a.* neprijazen, neprijáteljski, odljuden; (v. Wetter) neprijeten, neugoden, vihrav; -friede, *m.* nemir, zdražba, razpertija; -friedlich, *a.* nemiren, nepokojen; -fruchtbar, *a.* nerodovíten, nerodovít, neroden, neploden, (v. Korn) gluh, ničev; (v. Vieh) jalov: -e Kuh, jalovica, jálovka; ⁼keit, *f.* nerodovitnost, neplodnost; -fug, nered, neredost, napaka, nepristojnost: -treiben, rogovíliti, samopašno zdelovati; --gangbar, *a.* nedohoden, nepristopen, neshoden, (v. Gelde) neveljaven; (v. Wort) nenávaden; -gaſtlich, *a.* negostoljuben, negosten; nepostrežljiv.

Unge-achtet, *a.* nečislán; *prp.* brez ozira, ne gledé na –; *conj.* če tudi, da-si tudi, če ravno, da-si ravno, če prav; -bildet, *a.* neolikan, neomikan, neizobražen; -bräuchlich, *a.* nenávaden; -bühr, *f.* nespodobnost, nepristojnost; ⁼lich, *a.* nespodoben, nepristojen; -bunden, *a.* nezvezan, nevezan, prost; *fig.* razposajen, razuzdan, ritopašen, prostopašen; -buld, *f.* nepoterpežljivost, nevsterpljívost, nesterpnost, neučakljivost; ⁼ig, *a.* nepoterpežljiv, nevsterpljív, nesterpen, neučakljív, neučakaven; -führ, *n.* naključje, naključba, namera, namerek, van *f.*; *a.* nepričakován, iznenaden, nenaden; *ad.* iznenadi, nenádama, po nameri; (faſt) skor, skoro, malo da ne; (beiläufig) blizo, okoli, pri; -fällig, *a.* neprijeten, nevšečen; (etwas zu thun) nepostrežen, nepostrežljív, neradostoren; -fiedert, *a.* gol, brez perja; -gründet, *a.* brez podstave, brez pravega vzroka, neuterjen; -halten, *a.* nasajen, nataknjen, jezljiv; -heuer, *a.* prevelik, srep, ramen, velikanski, ogromen; (fürchterlich) grozen, strašen, strašanski; *n.* pošást, zmij, zmija, drakón; f. Scheuſal; -hindert, *a.* brez ovire, brez zaderžka, brez zapreke, neoviran; -hobelt, *a. fig.* neotesán, neolikan, zarobljen; -hofft, *a.* nenaden, nenadan, nepričakován, iznevesten; *ad.* nenádama, iznenada, iznenadi, iz nevesti; -horſam, *a.* neposlušen, nepokoren, neubogljiv; *m.* neposlušnost, nepokórščina, nepokornost, neubogljivost; -geiſtlich, *a.* neduhoven, neduhovski; -künſtelt, *a.* priprost, pripročen; -laden, *a.* neobložen; (v. Gewehr)

nenabit, prazen; (v. Menſchen) povabljen; Ungeld, *n.* dávščina, davek; -legen, *a.* nepriležen, neugoden, nepriročen, nadležen, nepriličen; =heit, *f.* nadlega, neprilika, sitnost; -lehrig, *a.* neučen, neučljiv, kesnogláv; -lehrt, *a.* neučen, neúk; -lenk, -lenkig, *a.* okoren, neukreten, negibčen, neobraten, nespreten; =keit, *f.* okornost, neukretnost; -mach, *n.* nezgoda, nadloga, nadlóščina, težava; -mächlich, *a.* nadložen, neugoden, nepriličen, nadležen; -mein, *a.* nenávaden, izversten, posebno dober, neobičen, znamenít; *ad.* silno, jako, rámeno; -nannt, *a.* brezimen, neimenován; -nau, *a.* nenatančen, poveršen; -nießbar, *a.* nevžiten; *fig.* pust, neslán; -nügend, *a.* nezadosten, nedovoljen; -nügſam, *a.* nezadovoljen; nedovoljen; =e, *m.* nezadovoljnik, nezadovoljnež; =keit, *f.* nezadovóljnost, nedovoljnost, nezadovoljstvo, nezadovóljščina.

Unge-rad, *a.* neraven, lih; =ſtellig, *a.* lihomesten; -recht, *a.* nepravičen, krivičen, nepraveden, nepošten; =igkeit, *f.* nepravica, krivica; nepravičnost, krivičnost; -reimt, *a.* brez soglasja ob. sroka, neoglasen; *fig.* brezmiseln, skrotovičen, neumen, nepriličen; = heit, *f.* napaka, brezmíselnost, neumnost; Ungern, *a.* nerad; -ſalzen, *a.* neslán, brez solí; -ſattelt, *a.* neosedlán; -ſäuert, *a.* opresen, brezkvasen, nekvašen; -ſäumt, *a.* neobrobljen, nezaobljen; (ohne Säumen) nemuden, nepomuden; *ad.* brež pomude ob. pomudka, nemudno, brez oprezovanja; spešno, pri tej priči; -ſchickt, *a.* neukreten, nespreten, neroden; -ſchlacht, *a.* neotesán, grob; -ſchliffen, *a.* nenabrušen, nezbrušen; *fig.* neolikan, neomikan, neotesán; -ſchmackt, *a.* plehek, neslasten; -ſchmälert, *a.* neprikračen, brez prikratbe; -ſchmeidig, *a.* negibčen; -ſchminkt, *a.* prost; -ſehen, *a.* neviden, nevidljív; -ſellig, *a.* nepriljuden, odljuden, nedružen, neprivaden; -ſetzlich, -ſetzmäßig, *a.* nepostaven, nezakonít, zákonom nasproten; -ſittet, *a.* nenraven, nenravít; -ſtaltet, *a.* gerdoben, nespreten; -ſtempelt, *a.* nekolkován, neštempljan; -ſtört, *a.* nemočen; -ſtraft, *a.* nekaznován, nestrahován, brez kazni; -ſtüm, *a.* silen, silovít, viharen, burovít, razburkan; *fig.* nagel; *n.* sila, lomást *f.* ſ. Sturm; -ſund, *a.* nezdrav, zdravju škodljív; -theilt, *a.* nerazdeljen; nerazdelen; -thüm, *n.* strašilo, pošást *f.*; -treu, *a.* nezvést, neveren; -übt, *a.* nevajen, neizurjen; -wiſs, *a.* negotov, neizvesten; dvomljív, dvomen; -wiſſenhaft, *a.* brezvesten; -wiſsheit, *f.* negotovost, neizvestnost; dvomljivost; -witter, *n.* nevihta, hudo vreme (g. -ena), huda ura, neura; -wöhnlich, *a.* nenávaden, posében; -wohnt, *a.* nevajen, nenavajen; -

ziefer, *n.* merčes, gomáz *f.*, gomazen, gomíz, merkáj, červovje; -ziemend, *a.* nespodoben, nepristojen, neslušen; -zogen, *a.* prešeren, serborit; neotesán, zarobljen; =heit, *f.* prešernost; neotesanost; -zügelt, *a.* razuzdan, razberzdan; -zwungen, *a.* neposiljen, neprimoran, neprisiljen.

Un-giltig, *a.* neveljaven, brez veljave: -machen, razveljáviti, ob veljavo deti, veljavo čemu vzeti (vzamem), preklícati (kličem), ovreči (veržem) + ob veljavo dévati, preklicovati ic.; =keit, *f.* neveljavnost; =keitserklärung, *f.* izreka, da kaj ne veljá; preklic, overžba; -glaube, *m.* nevera, nejevera, neverstvo, nevernost; -gläubig, *a.* neveren, nejeveren; =e, *m.* nevernik; *f.* nevérnica; -glaublich, *a.* neverjeten.

Ungleich, *a.* neenák, neenákošen, različen, (ungeben) neraven; *ad.* neenako: (viel) mnogo, jako, veliko; -artig, *a.* raznoversten, raznoroden, različen, razen; (ungleich) neenák, drugačen, odličen; -förmig, *a.* različen, razen, razne podobe ob. oblike; -gliederig, *a.* raznočlén; -heit, *a.* različnost, neenakost, razlika; -mäßig, *a.* nerazmeren, raznomeren; -seitig, *a.* raznostrán; -winkelig, *a.* raznokoten; -zeitig, *a.* raznočasen, raznodoben.

Un-glimpf, *m.* nevljudnost, osornost, neprizanesnost; =lich, *a.* nevljuden, osoren, neprizanesen; -glück, *n.* nesreča, zla sreča, nezgoda; reva, nadloga; =lich, =selig, *a.* nesrečen, nezgoden, zlosrečen; =liche, *m.* nesrečnik, nesrečnež; *f.* nesréčnica; =sbote, *m.* nesrečni posel; =sfall, *m.* nesreča, nesrečni primerek, nezgoda; =sgefährte, *m.* tovariš v nesreči; =sstunde, *f.* nesrečna ura; =svogel, *m.* nesrečna tica; *fig.* nesrečnik, nesrečnež; -gnade, *f.* zamera, zamerza, nemilost: in - fallen, zamériti se komu, v zamero priti (pridem); -gnädig, *a.* nemilostljiv, nemilosten; -gültig s. Ungiltig; -gunst, *f.* neprijazen *f.*, neprijaznost, nemilost, neugodnost; -günstig, *a.* neprijazen, neprijaznjiv, nemil; nedober, neugoden; -gut, *a.* nedober; slab; -gütig, *a.* nedobrotljiv, nemil; -haltbar, *a.* neterpežen, neterden; (v. d. Festung) neubranljiv, preslab; (v. Versprechen) nedopolnjiv; -harmonisch, *a.* neskladen, neosglasen; -heil, *n.* nesreča, nezgoda, nadloščina, nadloga, reva; =bar, *a.* neozdravljiv; (v. Wunden) nezaceljiv; =barkeit, *f.* neozdravljivost; nezaceljivost; -heimisch, *a.* stranski, strán, tuj; -heimlich, *a.* težek, težkoten, trapljiv; čuden; -hold, *a.* neprijazen; nevoščljiv; *m.* gerdobín, gerdín, nevljudni človek.

Uniform, *f.* vojaška obleka, vojaška oprava, uniforma; -ieren, *v. a.* vojaški obleči, uniformírati, uniformovati; -iert, *a.* vojaški oblečen, uniformován; -ität s. Gleichförmigkeit.

Uni-kum, *n.* edinec; -on, *f.* zveza,

združba, društvo; -ſono, *ad.* enoglasno.

Univerſ=al-, -**ell**, *a.* splošen, občen, vseobčen, vesoljen; =**erbe**, *m.* dednik vse zapuščine, blagar; *f.* blagarica; =**lexikon**, *n.* vseobčni slovár, =**medizin**, *f.* zdravilo za vse bolezni; =**monarchie**, *f.* občna samovlada; -**ität**, *f.* vseučilišče, visoke šole *pl.*, univerza; =**s=** *a.* vseučiliščni, visokošolski; =**gebäude**, *n.* vseučiliščno poslopje, vseučilišče; =**kanzlei**, *f.* vseučiliščna pisárnica; =**profeſſor**, *m.* vseučiliščni učitelj od. profesor; =**rektor**, *m.* vseučiliščni ravnatelj od. rektor; =**ſtudium**, *n.* vseučiliščni nauki *pl.*, nauk na vseučilišču; --**um**, *n.* vesoljni od. vesoljni svet; vesoljnost.

Un=ke, *f.* šatórnica, pubič, voz; -**kennbar**, -**kenntlich**, *a.* neznaven, nepoznaven, nepoznaten; -**kenntnis**, *f.* neznanje, neznanost, nevednost; -**keuſch**, *a.* nečíst: -**leben**, nečistovati, nečisto živeti; =**e**, *m.* nečistnik; *f.* nečístnica; =**heit**, *f.* nečistost, nečistota; -**klar**, *a.* nejasen, temen, nerazločen; -**klug**, *a.* nespámeten, nerazumen: -**er Weiſe**, po nespámetnem; -**konſequent**, *a.* nedosleden; -**konſequenz**, *f.* nedoslednost; -**körperlich**, *a.* netelesen, brezтelesen, duhovít; -**koſten**, *pl.* strošek, stroški *pl.*, potrošek, potroški *pl.*; -**kraut**, *n.* plevél, glota, glot *f.* travulja; *fig.* kokolj: voll --, plevelen; -**kriegeriſch**, *a.* nevojaški; -**kunde**, *f.* neznanje, nevednost; -**kundig**, *a.* neveden, nevedóč, nevéšč: - ſein, ne znati, ne védeti čemu glasú; -**längſt**, *ad.* undan, unkrat, nedavno, ni dolgo temu; (kurz vorher) otodi; -**lauter**, *a.* nečíst, neodkritoserčen; =**heit**, *f.* nečístota, neodkritoserčnost; -**leiblich**, *a.* nepreneslјiv, nepreterpljiv, neprebiten; -**leſbar**, -**leſerlich**, *a.* nebralen, nebraven, kar se ne dá brati od. čitati; -**lengbar**, *a.* netajljiv, nezatajen; -**lieb**, *a.* neljub, neprijeten, nedrág; -**löblich**, nehvalevreden; -**luſt**, *f.* neveselje, nejevolja; meržnja, nehót *f.*; =**ig**, *a.* nevesél; nehoten; -**männlich**, *a.* nemoški, nemožat; -**maß**, *f.* nemera, nezmera, nezmernost; =**geblich**, *ad.* ne vrivaje svojih misli; jaz mislim, pa ne da bi --: nach meiner -en Meinung, po moji ponižni misli, po moji prosti pámeti; -**mäßig**, *a.* nezmeren, brezmeren, nevzderžen, netrezev; črezmeren; *ad.* neznano, silno; =**e**, *m.* nezmernik, nezmernež, *f.* nezmérnica; =**heit**, *f.* nezmernost, netrezvost; -**menſch**, *m.* nečlovek, divják, grozovitnež, živina ne človek; =**lich**, *a.* nečloveški, nečlovečen, neljudski, divjaški, grozovinski, grozoviten; =**lichkeit**, *f.* nečlovečnost, nečloveštvo, grozovitnost; -**merklich**, *a.* nečuten, neopazljiv, neznaten; -**mittelbar**, *a.* naravnosten, neposredenj; (nächſte) bližnji, pervi, glavni; -**möglich**, *a.* nemogóč, kar ni mogoče, nemogoten, nemožen; =**heit**, *f.* nemogo-

cost, nemogota; -mündig, *a.* nedorasel, nedoleten, nezdoben, premaloleten, nezrel; =keit, *f.* nedoraslost, nezdobnost; -muth, *m.* nevolja, nejevolja, gnjev, dreselje; =ig, *a.* nevoljen, nejevoljen; -mutter, *f.* nemati (g. matere), pisana mati.

Un=nachgiebig, *a.* neodjenljiv, neprizanesljiv, neustopen; -nachsichtlich, *a.* neprizanesljiv, neprizanosen, brez milosti od. prizanašbe; -nahbar, *a.* nepristopen; -natürlich, *a.* neprirojen, nenatoren, nenaraven, natori nasproten; *ad.* črez nemoč. brez mere; neznano; -nöthig, *a.* nepotreben, odvečen; odveč, brez potrebe; -nütz, *a.* nekoristen, brezkoristen, nepotreben, nepriden, brez koristi, brez prida, neraben: -machen, izpríditi, spríditi, skaziti, pokaziti; eine - Arbeit thun, prazno slamo mlátiti; -obligat, *a.* nezapovedan; -ordentlich, *a.* nereden, neredoven, neporeden, nápečen, nápačen; -ordnung, *f.* neréd, neporedek, zmeda, zmešnjava; razvertija; razvláka: alles ist in -, vse je razvléčeno od. razverto; -organisch, *a.* neorganski, neživóč, neživéč; -orthografisch, *a.* krivopisen, nepravílen; -parteiisch, -parteilich, *a.* nepristrán, nestranski; brezoziren, nezavzeten, na nobeno stran; =keit, *f.* nepristranost; -passend, *a.* neprimeren, nepriličen; -päßlich, *a.* bolehen, bolehav, bolezljív, betežen, navboglén; =keit, *f.* bolehnost, bolezljivost, betež; -persönlich, *a.* neoseben, brezoseben; -proporzioniert, *a.* neporazmeren.

Un=rath, *m.* nesnaga, smet *f.*, lajno, soderga: -machen, smetiti: nasmetiti, zasmetiti; -rathsam, *a.* nevaren; -recht, *a.* nepráv, nápačen, nápečen; (ungerecht) krivičen, nepravičen; *ad.* ne prav, napak; po krivem, po krivici; -recht, *n.* nepravda; (Handlung) krivica, krivično djanje, krivda; =mäßig, *a.* nepostaven, nepravičen, krivičen; =mäßigkeit, *f.* nepostavnost, krivičnost &c.; -redlich, *a.* nepošten, nepraveden, nemoški; =keit, *f.* nepoštenje, nepoštenost; -regelmäßig, *a.* nepravilen, brezpravilen, nereden; =keit, *f.* nepravilnost; -reif, *a.* nezrél, negoden, nedozrél, sirov; (v. Obst) nezrél, golán; (v. d. Leibesfr.) nedonošen: -e Frucht, nezrel sad, golanec; -reife, *f.* nezrelost, negodnost; sirovina; -rein, *a.* nečeden, nesnažen, umazan; (v. Getraide) smeten, neprečíščen; =lich s. Unrein; =lichkeit, *f.* nečednost, nesnažnost; nesnaga; -rettbar, *a.* nerešljív; -richtig, *a.* neprav, nápačen, nápečen, napčen, nepravilen; *ad.* neprav, napak, napek; =keit, *f.* nepravost, nápečnost, nepravilnost; -ruhe, *f.* nepokoj, nemír; hrup, šunder; homatija, punt, zmotnjava; (in d. Uhr) nepokoj, nemirika; =stifter, *m.* burič, puntár; -ruhig, *a.* nepokojen, nemiren; -rühmlich, *a.* neslaven.

Uns, *pr. dat.* nam, *dual.* nama; *acc.* nas *dual.* naju, naji.

Un-säglich, *a.* nedopovedljiv, nedopoveden, neizrekljiv; -sanft, *a.* nerahel, nevoljen, nemehek; -sauber, *a.* nečeden, nesnažen, umazan; =keit, *f.* nečednost, nesnažnost, nesnaga; -schädlich, *a.* neškodljiv, neškoden; nedolžen; -schätzbar, *a.* neprecenljiv, neprecenjen; s. Vorzüglich; =keit, *f.* neprecenljivost; -schicklich, *a.* nepristojen, nespodoben, neprimeren, nepriličen; =keit, *f.* nepristojnost, nespodobnost &c.; -schiffbar, *a.* nesplaven, nebroden, nevozen; -schlitt, *n.* loj; = *a.* lojen, lojév; =kerze, *f.* lojena sveča, lojenica; -schlüssig, *a.* neodločen, omahljiv, brez terdnega sklepa: -sein, omahovati; =keit, *f.* neodločnost, omahljivost; -schmackhaft, *a.* neslasten, nevkusen, pust, oterbaven, plehek, okerčen; =igkeit, *f.* neslást *f.*, neslastnost, nevkusnost; -schuld, *f.* nedolžnost; čistost, čistota; =ig, *a.* nedolžen, čist; (eines Verbrechens -) nekriv: =er Kindertag, otépnica, šápelica, šapavica: -er Weise, po nedolžnem, po krivem; an etwas -sein, nad čim nedolžen biti, pri čem ne biti kriv; (nicht schadend) neškodljiv; =igerklärung, *f.* spoznanje za nedolžnega od. nekrívega; razsodba, da kdo ni kriv; -selig, *a.* nesrečen.

Unser, *pr.* naš; (dual) naju, naji; (posses.) naš; (refl.) svoj: Vater -, očenaš; -s gleichen, naš verstník; es sind - vier, štirje smo; -ig, *a.* naš: der -e, našinec; -thalben, -twegen, -twillen, zavoljo nas, zarad nas.

Un-sicher, *a.* ne varen, nevaren; (ungewiss) negotóv, nezanesljiv, nezanesen; opotéč; =keit, *f.* nestanovítnost, negotovost, nezanesljivost; -sichtbar, *a.* neviden, nevidljiv; =keit, *f.* nevidnost, nevidljivost; -sinn, *m.* nesmisel, brezmisel *f.*, neumnost, ábota; =ig, *a.* nesmiseln, brezumen, budalast, glumpast, nor; -sittlich, *a.* nenraven, nenravít, slábega zadeŕžanja; =keit, *f.* nenravnost; -stät, *a.* nestalen, nestanovít, opotéč; begljiv, ubežen, minljiv; -statthaft, *a.* nedovoljen, nedopuščen, nedopustljiv; -sterblich, *a.* neumerljiv, neumerjóč, nesmerten; (ewig) neminljiv, večen; =keit, *f.* neumerljivost, neumerjočost, nesmertnost; -stern, *m.* nesrečna zvezda, *fig.* nesreča; -strüflich, *a.* nekaznjiv, nekrív, nedolžen; =keit, *f.* nekaznjivost, nedolžnost; -streitig, *a.* nedvomen, nedvomljiv; kar se ne dá izpodbiti, neprepiren; -tadelhaft, *a.* brez graje, brezmádežen; -tauglich, *a.* nesposoben, nepripraven, neprikladen; =keit, *f.* nesposobnost, neprikladnost.

Unten, *ad.* doli, dolej, zdolej, spodi, spodej; nach -, dol, navdol, spód, vniz; von -, z dola, odzdoli, odzdolej, odspodej; - am, v znožji; von - weg, izpod, spod.

Unter, *prp.* pod; (unter etwas heraus) izpod, spod; (zwischen) med,

mej; (aus d. Mitte) izmed, zmed; (mit) s, z; (zur Zeit) za: - dem Namen, po imenu; - der Bedingung, s tem pogojem; - dem 2. dieses Monates, drúgega dné tega mesca; eine Person - 20 Jahren, oseba, ki še níma 20 lét; -wegs, med potjo, med potem, medpótoma; - einem, ob enem, h krati; - Tages, po dné; za dné; - Kaiser Josef, za cesarja Jožefa; (in Zusammensetz.) pod -; niži; - *ad.* med tem; mit-, vmes, z drugim vred; - *a.* doljni, zdoljni, dolenji, spodnji; (niedere) niži od. spodnji razred; -amt, *n.* niži urad; -arm, *m.* podlaket, podlahet; -ärmel, *m.* spodnji rokáv; -art, *f.* niži razpol, niža versta; -arzt, *m.* niži zdravnik; -augengegend, *f.* podočje; -balken, *m.* spodnji tram; -band, *n.* podveza; -bau, *m.* spodnja od. zakladna stavba, podzidje, podstava. podstavek, podzidek; (im Bergb.) podkóp; -bauch, *m.* črevo (g. črevesa), podtrebuh; =gegend, *f.* podtrebušje; -bauen, *v. a.* podzídati + podzidávati; (Feld) podorati + podárjati; (unterhöhlen) podkopati (pljem) + podkápati, podkopovati; -beamte, niži uradnik; -begriff, *m.* pervi razumek od. pojem; -behörde, *f.* niža oblastnija; -bett, *n.* blazina; -binden, *v. a.* podvézati (vežem) + podvezovati; -bindung, *f.* podveza; -bleiben, *v. n.* zaostati (stanem), ne zgoditi se, opustiti se + zaostájati, opúščati se; -brechen, *v. a.* prejénjati, prekíniti, prenéhati, pretèrgati + prejenjevati; (d. Lauf) ustáviti, zaustáviti, zastanoviti + ustávljati; im Reden -, besedo prestríči (strížem), v besedo seči (sežem) + ségati; -brechung, *f.* prenehljej, prejenljej, prestanek; zaustava, zastanova, zastanovitev: ohne -, nepreném̀oma, v eno mér, neprestano, nepretèrgama; -breiten, *v. a.* podgerniti + podgrínjati; (ein Gesuch) podati, predložiti + podájati, predlágati; -bringen, *v. a.* nastaniti, pod streho správiti, nastanovati; (Kapital) naložiti *pf.*; -brustgegend, *f.* podpersje; -burg, *f.* podgradje; -dach, *n.* péter, podstrešek, podstrêšina, nahišek; -dess, -dessen, *ad.* med tem, ta čas, tačas, tičas, te dobe, temčasi; -diakon, *m.* poddijakon; -dialekt, *m.* podnarečje; -drücken, *v. a.* stískati, zatírati, gníti, tláčiti; (etwas) zatreti (tarem, terem), zadušiti, udušiti, potláčiti, + zatírati; (vernichten) ugonobiti, zamoriti; (Schrift) utajiti, skriti (skrijem) -drücker, *m.* zatiravec, stiskavec; -drückung, zatiratev, tlačitev, stiska, stiskava, zatíranje; -einander, *ad.* med seboj, skup; (durcheinand.) vse vprek, razverto; -fangen sich, *v. r.* dèrzniti se, predèrzniti se, zdèrzniti se, osmêliti se, podstópiti se, upati se; -fertigen, *v. a.* podpísati (pišem) + podpisovati; -fertigung, *f.* podpís; -feuern, *v. a.* podkúriti, podnétiti + podkúrjati; -fläche, *f.* spodnja plat *f.*; -fressen, *v. a.* podjesti (jém), iz-

podgrizti + podjédati; -futter, *n.* podvleka, podvlaka, podloga; (d. Zimmerl.) podboj; =n, *v. a.* podložiti, podvleči + podvláčiti; -gang, *m.* poguba, pogín, konec, razdjava, razdeva, ugonoba, razpád; (d. Sonne) zahod, zapád, zatóp, zatón; -gebäude, *n.* podzidje; -geben, *a.* podložen, podveržen; =e, *m.* podložnik, podvèrženec; -gehen, *v. n.* pogubiti se, pogíniti, konec vzeti (vzamem, vzemem), v nič priti (pridem) *pf.*; (v. d. Sonne ꝛc.) zaiti (zaidem), v zaton od. zatopiti (grem), poníkniti, zakerniti + zahájati, za gorami zamírati; (im Wasser) potopiti se, utoniti + potápljati se; (in d. Erde) pogrézniti se, ponikniti + pogrézati se ꝛc.; -geordnet, *a.* podredjen, podreden; podveržen, podložen; -gespann, *m.* podžupan; -gestell, *n.* podstavec, stojalo; -graben, *v. a.* podkopati (pljem), izpodkopati, izpodriti (rijem), izpodnesti, izpodrobiti + podkopovati, podkápati; *fig.* omájati, podreti + podírati; -grund, *m.* podslomba, podstava; tla (g. tal) *pl.*; -halb, *ad.* zdoli, zdolej, ozdolej, spodi, spodej; -halt, *m.* živež, živek, preživek; (d. Güter) ohramba, vzdèržanje; =en, *v. a.* podpírati; rediti, prežívljati, živiti, skerbeti za -, zalágati, zakládati; (d. Fortdauern eines Dinges) ohrániti, obdèržati (ím) + ohranjevati, obderževati; jemanden -, komu kratek čas délati od. čas krátiti, zabávljati koga, razveseljevati; sich -, *v. r.* kratkočasovati se, kratek čas si délati, dobre od. žídane volje biti (sem), veseliti se, razveseljevati se; =end, *a.* zabaven, kratkočasen, =skosten, *pl.* stroški za vzderževanje, preživnina; =sievers, *m.* obvéznica za preživljanje; =ung, *f.* veselica, zabava, kratkočasovanje, razveseljevanje; (Erhaltung) ohramba, vzderževanje.

Unter-handeln, *v. n.* pogájati se, dogovárjati se; (als Mäkler) mešetovati, mešetáriti; -händler, *m.* pogajavec, srednik; (Mäkl.) mešetar, mešetovavec; -handlung, *f* pogajatev, dogovor; mešetovanje; -haus, *n.* spodnja hiša, (im Parlamente) doljna zbórnica; -hemd, *n.* spodnja srajca od. robača; -holz, *n.* podráščina, hosta; -hosen, *pl.* svítice, spódnjice, spodnje hlače *pl.*; -ig, *a.* zdolnji, dolnji, -irdisch, *a.* podzémeljski, podzemen: - Grotte, podzemnica; -jäger, *m.* niži lovec, podlovec; -jochen, *v. a.* podjármiti, zajármiti, pod svoj jarem správiti, podvreči si (veržem), užúgati, podrobiti + pod svoj jarem správljati, -kämmerer, *m.* podključár; -kanzler, podkancelár; -kehle, *f.* podbradek; -kiefer, *f.* spodnja čeljúst, skranja; -kissen, *n.* blazina, podzglavje, vzglavje; -kleid, *n.* spodnja obleka, spodnje oblačilo; -kommen, *v. n.* (Dienst finden) službo najti (najdem) o. dobiti *pf.*; (Obdach find.) pod streho priti (pridem); (einem etwas -) pod roke priti; *n.* s. Unterkunft; -kunft, *f.* podstrešek, stano-

vanje, ostaja: jemanb. -geben, koga pod streho vzeti (vzamem) + jemati (mljem); -lage, *f.* podloga, podložek, podklada, podkladek, podstavek, podvál; -land, *n.* dolensko, dolenja stran *f.*; -länber, *m.* dolenec, dolanec; -länge, *f.* spodnja deljava, doljna dolžina; -laſs, *m.* prenehljej, prejenljej, prestanek, preteržek: ohne -, nepreneháma, v eno mér, zmerom, neprestano, vedno; -laſſen, *v. a.* opustiti, ne storiti, ne izpólniti + opúščati; -laſſung, *f.* opuščava, opustek, zamuda, zamudek; =ſünde, *f.* opustni greh, zamuda dobrih dél; -lauf, *m.* doljni tek; = en, *v. n.* vkrasti se (kradem), vríniti se, prirájmati se; (m. Blut) kri pod kožo zasede *pf.*; *a.* (mit Blut) podplút, s kervjó zalit; -legen, *v. a.* podložiti + podkládati, podlágati; (einen gewiſſ. Sinn) podtakniti + podtíkati; -lehrer, *m.* podučitelj, podružni učenik; -leib, *m.* trebuh, črevo (g. črevesa); život; -liegen, *v. n.* podleči (ležem), zmagan biti (sem), pasti (padem), obnemoči (morem); (b. Gerichte) podveržen ob. podložen biti (sem); -lieutenant, *m.* podlajtnant; -lippe, *f.* spodnja ústnica; -mauern, *v. a.* podzidati + podzidovati; -mengen, *v. a.* eno z drugim zmẽšati, premẽšati *pf.*; -minieren, *v. a.* podkopati (pljem), izpodkopati + podkopovati; -nähen, *v. a.* podšiti (šijem), podšívati *pf.*

Unterneh̃m-en, *v. a.* podvzeti, početi (čnem), pričeti, započeti, lotiti se česa (vzamem, vzemem), poprijeti se česa (primem) + počénjati, lotévati se česa, podvzémati ꝛc.; -*n.* f. Unternehmung; -end, *a.* podvzeten, podvzemljív; -er, *m.* podvzemnik, podvzetnik, započetnik; -ung, *f.* podvzetje, započetje, započetba, lotitev; =ögeiſt, *m.* podvzemljivost.

Unter=offizier, *m.* podčastnik, niži oficír; -ordnen, *v. a.* poddrúžiti, podrediti, vrediti pod- + poddružévati, podredovati; podvreči (veržem) *pf.*; -ordnung, *f.* podredba, poddružitev; -pfand, *n.* zastava, zastavilo; -reden ſich, *v. r.* pogovárjati se, pomenkovati se, méniti se, spomínjati se, kremljati; -redung, pogovor, pomenek, spomenek, kremelj; -richt, *m.* uk, nauk, podúk, učilo: -ertheilen, učiti, podučevati; =en, *v. a.* učiti, podučevati: podučiti; (in Kenntn. ſetz.) sporočiti, navestiti, vedeti dati + sporočevati ꝛc.; =s= *a.* učni, naučni; =sanſtalt, *f.* učilíšče, učílnica; =sgeld, *n.* učnina; =miniſter, *m.* naučni minister; =miniſterium, *n.* naučno ministerstvo, ministerstvo za uk ob. za šolstvo; =ſprache, *f.* učni jezik; =weſen, *n.* šolstvo, šolske zadeve *pl.*; -rock, *m.* spodnja suknja; (b. Weib.) spodnja kiklja, podráš; -ſagen, *v. a.* prepovédati (vém) + prepovedovati; -ſagung, *f.* prepovéd *f.*; -ſatz, *m.* podstava, podstavec, stalo; (gramm.) odvisni sta-

vek, odvisnik; -ſaum, *m.* podmet; -ſchätzen, *v. a.* prezreti + prezírati; -ſcheiden, *v. a.* razlóčiti, razbrati (berem), razpoznati + razločevati, razbírati; ſich -, *v. r.* deliti se, lóčiti se, odnášati se; =d, *a.* ločiven, razločevaven, odnašaven; -ſcheidung, *f.* razločitev, razločba, razpoznatev; =kraft, *f.* razločevavnost; =lehre, *f.* nauk o ločilih; =zeichen, *n.* ločivno známenje, znamek, razznamek, ločilo; (gram.) prepona, ločilo; -ſchenkel, *m.* piščál, krača; -ſchieben, *v. a.* podložiti, podstáviti + podkládati, podstávljati; (etw. Unechtes) podtakniti, podvreči (veržem) + podtíkati, podmétati; ein unterſchob. Kind, podvèrženec; -ſchied, *m.* razloček, razlika, razdél: ohne - des Standes, ne gledé na stan, brez ozira na -; =lich, *a.* različen, razen, raznotér, razdelen, mnogotér; -ſchlagen, *v. a.* izpodmekniti, spodmekniti, za se pridèržati (ím) + izpodmíkati, za se pridèrževati; -ſchleif, *m.* potuha: -geben, potuho dajati; -ſchreiben, *v. a.* podpísati (pišem) + podpisovati; (als Zeuge) podpísati se (pišem) + podpisovati se; -ſchreiber, *m.* podpisec, podpisnik; -ſchrift, *f.* podpís; -ſchule, *f.* niža šola; -ſeeiſch, *a.* podmorski; -ſetzen, *v. a.* podstáviti, podložiti + podstávljati, podkládati; -ſetzt, *a.* terščat, zastaven, čokat, zatrepán; -ſinken, *v. n.* utoniti, potopiti se, pogrézniti se + utápljati se, topiti se; -ſpicken, *v. a.* podslaniniti *pf.*; -ſpreizen, *v. a.* podpreti + podpírati; -ſt, *a.* najniži, najspodnji; -ſtaatsſekretär, *m.* deržavni podtajnik; -ſtadt, *f.* doljno ob. spodnje mesto; -ſtand, *m.* stan, staniščе, ostaja, podstrešek; =geber, *m.* stanodavec; =los, *a.* brez stana ob. stanovališča; -ſtehen, *v. n.* podložen ob. podveržen biti (sem); (irgendwo) pod streho stópiti; vedriti; ſich -, *v. r.* dèrzniti se, predèrzniti se, zlotiti se, podstópiti se *pf.*; =d, *a.* podložen, podružen; -ſtelle, *f.* niži urad; -ſtellen, *v. a.* podstáviti + podstávljati; podvréči (veržem); -ſtreichen, *v. a.* podčèrtati + podčèrtovati; -ſtreuen, *v. a.* nastlati (steljem) živini, podstlati + nastíljati; -ſtufe, *f.* spodnja stopnja ob. stopinja; -ſtützen, *v. a.* podpírati, na pomoč biti komu, na roko iti komu, pomágati ob. pomoči (morem) v čem, zakládati s čim; (bekräftigen) tèrditi, poterjevati; -ſtützer, *m.* podpornik, pomočník; -ſtützung, *f.* podpora, pomoč *f.*, pripomóč *f.*, zaslomba; =s- *a.* pomočni.

Unterſuch-en, *v. a.* preiskati (iščem), preglédati + preiskovati, pregledovati, preiskávati; (erheben) pozvédeti (vém) + pozvédati, pozvedovati; (prüfen) izprášati, preskúsiti + izpraševati, preskúšati; -er, *m.* preiskovavec, izpraševavec; -ung, *f.* preiskava, preiskovanje, izpraševanje; =s- *a.* preiskovavni, preiskovalni; =s-

gericht, *n.* preiskovavna sodnija; -skoften, *pl.* stroški preiskave; =richter, *m.* preiskovavni sodnik; = sverfahren, *n.* preiskovanje, ravnanje pri preiskavi.

Unter=tauchen, *v. a.* potopiti, pogrezniti, podmeriti + potápljati; *v. n.* potopiti se, poníkniti; -than, *a.* podložen, podverženi; *m.* podložnik, podvèržènec; -thänig, *a.* podložen; (in d. Höflichkeitsſprache) ponižen; (gehorſam) pokoren; = keit, *f.* podložnost; ponižnost; pokornost; -thansverhältnis, *n.* podloštvo, razmerje podložnosti; -theil, *m.* spodnji del od. pol; -wachſen, *v. n.* podrasti, spodrasti + podráščati; -wärts, *ad.* doli, dol; (nach unten) navzdol, v niz; -wegs, *ad.* med potjo, med potem, medpótoma, po poti: -fein, potovati, popotovati; -weiſen, *v. a.* podučiti + podučevati, učiti; -weiſung, *f.* podúk, podučenje, učilo, napeljevanje; -welt, *f.* podzemlje, podzémeljski svet, zdolnji svet; -werfen, *v. a.* podvreči (veržem), pod oblást správiti, užúgati, pod sé správiti, podrobiti + pod oblást správljati ꝛc.; -worfen, *a.* podverženi, podložen; -wühlen, *v. a.* izpodriti (rijem), izpodrobiti + izpodrívati; -würfig, *a.* podložen, pokoren, v oblasti, pod oblastjo, sužen; =keit, *f.* podložnost; sužnost; -zeichnen, *v. a.* podpísati (pišem) + podpisovati; -zeichner, *m.* podpisec, podpisnik, podpisovavec; -zeichnete, *m.* podpísanec; -ziehen, *v. a.* podvleči + podvláčiti; (vorlegen) predložiti + predlágati; ſich -, *v. r.* lotiti se česa, podvreči se (veržem) čemu, kaj na-se vzeti (vzamem) + lotévati se ꝛc.; -ziehhoſen, *pl.* svitice, spodnje hlače *pl.*; -zug, *f.* podvleka, podvlaka; -zünden, *v. a.* podnétiti, podkúriti + podnečevati.

Un=that, *f.* zločinstvo, hudobija; -thätig, *a.* nedelaven, brezdelen, len; -keit, *f.* nedelavnost, brezdelnost, lenoba; -theilbar, *a.* nerazdelen, nerazdeljív, nedeljív, nedelen, neločljív; =keit, *f.* nerazdelnost, nedeljivost ꝛc.; -theilhaft, *a.* nedeležen; -thier, *n.* zver, zverina; -thunlich, *a.* nemogóč, kar se ne da storiti, kar se ne more zgoditi; -tief, *a.* plitek, plitev; -tiefe, *f.* plitvina, plitčina, klečet *f.*, sipina; -trennbar, *a.* neločljív, nerazdelen, nerazločljív, nekrojljív, nerazdružljív; -treu, *a.* nezvést, neveren; =e, *f.* nezvestoba, nezveščina, nevernost; -trinkbar, *a.* nepiten; -tröſtlich, *a.* neutolažljív, nepotolažljív; -tugend, *f.* napaka, slaba navada, razvada; -übergehend, *a.* neprehajaven, neprehojiven, neprehoden; -überlegt, *a.* nepremišljen, nespremišljen, neprevdaren; *ad.* nespremišljeno, brez premíslika; =heit, *f.* nepremišljenost; -überſehbar, *a.* nepregleden, nedogleden, nedoziren, nepreziren; -überwindlich, *a.* nepremagljív, nezmagljív; -umgänglich, *a.* neogibno

potreben, neobhodno potreben; -umſchränkt, *a.* neomejen; samovladen; -umſtößlich, *a.* neoveržen, neoverglјiv; -unwunden, *ad.* na ravnost, brez ovinka; -unterbrochen, *a.* nepreneхlјiv, nepretergan; *ad.* nepreneхoma, nepretèrgoma, v eno mér, zdéržema.

Unver-änderlich, *a.* nepremenlјiv, nespremenlјiv; -antwortlich, *a.* neodgovoren, neodpoveden; (v. d. Handlung) neizgovorlјiv; -äußerlich, *a.* neprodajen, neprodajlјiv; -beſſerlich, *a.* nepoboljšlјiv, nepopravlјiv; =keit, *f.* nepoboljšlјivost ꝛc.; -brüchlich, *a.* neprelomlјiv, svet, terden, neomajlјiv; -bürgt, *a.* negotóv, nespričan; -daulich, *a.* neprebavlјiv; -dient, *a.* nezaslužen, -dorben, *a.* nepopačen, nepokažen, nepokvarjen; =heit, *f.* nepopáčenost ꝛc.; -broſſen, *a.* neutrudlјiv, neugnán; -ehelicht, *a.* neoženjen; (v. Weib.) neomožena, nevdana; -geſslich, *a.* nepozablјiv, nepozaben; -gleichlich, *a.* neprimeren, komur ni enácega od. para; -häſtnismäßig, *a.* neprimeren, nerazmeren, brez primere; -hofft, *a.* nenadan, nenaden, nepričakován, iznevesten; *ad.* nenádama, iznenada, iznenadi, iznevesti; -holen, *a.* netajen, očít, neskrít; -kennbar, *a.* očíten; -läßlich, *a.* nezanesen, nezaneslјiv; -letzbar, -letzlich, *a.* neoskrunlјiv, nežaljiv, svet; -meidlich, *a.* neogiben, neogibljiv, neobhoden; -mögen, *n.* nezmožnost; =ɔ, *a.* nezmožen, nepremožen; -muthet, *a.* nepreviden, nepričakován, nenaden, nenadan; -nünftig, *a.* nespámeten, brezumen; -richtet, *a.* neopravljen: -er Dinge, s praznimi rokami, nič ne opravivši; -ſchämt, *a.* nesramen, brezsramen; =heit, *f.* nesramnost, -ſchuldet, *a.* nezaslužen; nezadolžen: -er Weiſe, po nedolžnem; -ſehens, *ad.* neprevídoma, nezavédoma, iznevesti; -ſehrt, *a.* cel, nepoškodován, neranjen; -ſiegbar, *a.* neusahlјiv; -ſöhnlich, *a.* nespraven, nespravlјiv; =ſtand, *m.* nespamet *f.* brezumje; -ſtändlich, *a.* nerazumlјiv, neumeven; -träglich, *a.* nespraven, nezložen, nesterpen; -weilt, *a.* nemuden; -wendbar, *a.* neporaben, neporablјiv; -werflich, *a.* nezavergljiv, nezaveržlјiv; -weslich, *a.* nestrohljiv; -wüſtlich, *a.* nerazrušljiv; -zagt, *a.* neplašen, serčen, neprestrašen; -zeihlich, *a.* neprizanesljiv, neodpustljiv; -zügelich, nemuden; *ad.* neutégoma, koj, precej, pri tej priči, nemúdoma, brez odloga, brez odlaška.

Un-vollkommen, *a.* nepopóln; *ad.* nepopólnoma; -vollſtändig, *a.* nepopóln, nedopóln; -vorbereitet, *a.* nepripravljen; -vorgeſehen, *a.* nenaden, nepreviden; -vorgreiflich, *a.* jaz bi mislil, da . . .; -vorhergeſehen, *a.* nenaden, nenadan; -vorſetzlich, *a.* nenamišljen; -ſichtig, *a.* nepreviden; -wahr, *a.* neresničen, lažnjiv; *ad.* ni res, kar ni res;

=heit, *f.* neresnica; laž *f.*, lža; =ſcheinlich, *a.* neverjeten, resnici nepodoben; -weg, *a.* brezcestje; =ſam, *a.* brezcesten, brezpoten, nedohoden; -weit, *ad.* nedaleč, nedaleč; -weſen, *n.* nered, razsáj, razgrájanje: -treiben, razsájati, razgrájati; =tlich, *a.* nebistvén; -wetter, *a.* nevreme (g. -ena), neura, gerda ura; -widerruflich, *a.* nepreklicljiv, neopreklivv; -widerſtehlich, *a.* nepremagljiv, komur se ne more ustáviti; -wille, *m.* nevolja, nejevolja, hudovoljnost, gnjév; -willig, *a.* nevoljen, nejevoljen, hudovoljen, kujav: -ſein, hudovati se, kújati se, révkati; -willkürlich, *a.* nehoté, nehoten, nerad; *ad.* nehoté; -wirkſam, *a.* brezkoristen, neizdaten; -wirtlich, *a.* negosten, brezljúden, brezljudnat; -wirtſchaftlich, *a.* nespravljiv, nevarčen, zapravljiv; -wiſſend, *a.* neveden; neučen; =e, *m.* nevedec, nevednež; -wiſſenheit, *f.* nevednost, nevéd *f.*, neznanje: aus -, po nevédnosti, ponevédoma; -wiſſentlich, *a.* nevédoma, ponevédoma, nevedóč, nevedé; -wohlſein, *n.* nelehnost, boléhavost, bolehovanje.

Un-zahl, *f.* brezštevilna množica ob. množina, premnóžica; -zählbar, -zählig, *a.* nepreštét, brezštevilen, nebrojen, brez števila, neizmeren, nedoziren; -ze, *f.* onca; (Gewicht) única, unča; -zeit, *f.* neugodni čas, nepravi čas, nečas: zur -, ne o pravem času; -zeitig, *a.* nevgoden, nezrel, golan; (zur unrechten Zeit) nevčasen; -zerſtörbar, *a.* terden, neporušljiv, nezrušljiv; -zertrennlich, *a.* neločljiv, nerazločljiv, nerazločen, nerazdružljiv; -zucht, *f.* spohót *f.*, spohotnost, nečistost: -treiben, nečistovati, nečisto živeti; -züchtig, *a.* spohoten, nečist, nesramen.

Unzu-frieden, *a.* nezadovoljen, nedovoljen; =heit, *f.* nezadovoljnost, nezadovoljstvo, nezadovóljščina; -gänglich, *a.* nedohoden, neprihoden, nedohojen, nepristopen; nedosegljiv; -kömmlich, neprilíčen, nepriročen, težaven; -keit, *f.* neprilika, napaka; -länglich, *a.* nezadosten, nedovoljen; prekratek, premálo.; -läſſig, *a.* nedovoljen, nepripuščen, nedopustljiv; -reichend s. Unzulänglich; -ſtändig, *a.* nepristojen, neprislušen; =keit, *f.* nepristojnost; -verläſſig, *a.* nezanesen, nezanesljiv, negotov.

Un-zweckmäßig, *a.* neprimeren, neprilíčen; -zweideutig, *a.* jasen, očit; nedvomen, nedvomljiv.

Ueppig, *a.* bohoten, hoboten, hobaten, bujen, raščav, rasten, bersten; obilen; -keit, *f.* bohotnost, bujnost; obílica, obílstvo, obílnost.

Ur, *m.* tur; -= (in Zuſammenſetz.) pre-, pra-, pervotni, pervobitni; -ahn, *m.* preded, preotec; -alt, *a.* prestár; starodaven, daven; -ältern, *pl.* predstarši *pl.*, prededje *pl.*, prédniki *pl.*; -au, *m.* uran; -anfang, *m.* pervi začetek; -anus,

m. Uran; -bar, *a.* oren, oralen, oraven, obdelan, obdelován: -er Boden, ral *f.*, ornica; -bar, *n.* urbár; =ial=*a.* urbarski; -bedeutung, *f.* pervotni pomén; -beginn, *m.* pervi začetek; -beſtandtheil, *m.* pervotni del, pervec, pervina; -bewohner, *m.* pervi naselnik ober prebivavec, pervoselec; -bild, *n.* pravzór, pervotni obráz; -enkel, *m.* prevnúk; =in, *f.* prevnuka; -gebilde, *n.* pervotni tvor; -gebirge, *n.* pervotna ob. pervotvorna gora; -geſtein, *n.* pervotna kamenina; -gieren ſ. Betreiben; -großältern, *pl.* preded in prebábica; -großmutter, *f.* prebábica; -großvater, *m.* preded; -grund, *m.* pervi ober pervotni vzrok.

Ur=heber, *m.* pričetnik, početnik, začetnik, začenjavec, vzrokovavec; ſ. Schöpfer, -in, *m.* scálnica, scánica, scalina, scava; =gang, m. scalnik; =ſtein, *m.* kamen v mehurju; -kräftig, *a.* s pervotno močjó; -kunde, *ad.* v spričbo, v poterdbo; =e, *f.* pismo, spričevalno pismo, spričevalo, dokazovalo, dokazna listina; =en=*a.* písemski; staropísemski; =enbuch, *n.* pismenár; =enlehre, *f.* nauk o (starih) pismih ob. listinah; =enſammlung, *f.* zbirka ober nabira (starih) pisem; =enſtempel, *m.* kolek za pisma ob. listine; =lich, *ad.* na spričbo; ſ. Authentiſch; -laub, *m.* odpúst, začasni odpúst; dopúst, dopuščenje; =er, odpúščenec, začasni odpúščenec; -ne, *f.* ročka, majólika, žara; (Aſchenkr.) pepelnják, pepelnica; -plötzlich, *ad.* ko bi trenil, v hipu, ko blisk; -produkt, *n.* pridelek, sirovi pridelek ob. pridobek, zemski plod; -produktion, *f.* pridoba zemskih plodov, pridelovanje; -quell, *m.* pervi vir, izvír.

Ur=ſache, *f.* vzrok: - fein, vzrok ob. kriv biti; -ſächlich, *a.* vzročen; -ſchrift, *f.* pervopís, pervovirni ob. pervotni spís; -ſitz, *m.* pervi sedež; -ſprache, *f.* pervotni, izvirni ob. pervovirni jezik; -ſprung, *m.* pervi začetek, početek, počelo, postanek, korenina; izvír, izvor, izvirek; -ſprünglich, *a.* izviren, pervoten, pervobiten, pervoviren; -ſtoff, *m.* pervina, pervec; -ſulinerin, *f.* uršulinka; -theil, *n.* razsodba, razsoja, razsodek, sodba; (verurtheilend) obsodba, obsoja: -fällen, sodbo stóriti, obsóditi, skleniti + obsojevati, sklépati; (in d. Filoſ.) razsodek; (Meinung) misel, mnenje; =en, *v. a.* sóditi, sojévati; =ſchrift, *f.* prepís razsodka; =ſtaft, *f.* razsodnost; =ſpruch, *m.* razsodek, razsojek; =vollſtreckung, *f.* izveršba, razsodka; -ur=*a.* prepre-; -urgroßvater, *m.* prepredéd, drugi preded; -urgroßmutter, *f.* preprebábica, druga bábica; -wahl, *f.* perva volitev; -wald, *m.* pervotni les, prelés; -welt, *f.* pervi svet, predpotopni svet; =lich, *a.* pervosvetni, predpotopni; -weſen, *n.* pervo bitje; -wüchſig, *a.* samo-

rasel, samoraščav, samorastov; -zeit, *f.* starodavnost, starodavni čas, prevék, pervi časi *pl.*

Uſ=anz, *f.* običáj, navada; -o, *n.* navada: a -, po navadi; -urpator, *m.* samozvanec, usurpator -urpieren, *v. n.* polastiti se česa *pf.*

Ut=enſilien, *pl.* pohišje, posodje; potrébščine *pl.*; -opien, *n.* deveta dežela, izmišljena dežela; -raquiſt, *m.* utrakvíst.

V.

Vade=mecum, *n.* búkvice za medpotjo; -ium, *n.* várščina, zaporočna vloga.

Vagabund, *m.* potepúh, potép, potepinec, klatež, skitavec, skitež, vlačugar; -ieren, *v. a.* potépati se, klátiti se, skítati se, vláčiti se.

Val=aut, *a.* prazen, izpraznjen; -anz, *f.* praznota; (Ferien) počítnice *pl.*, šolski prázniki *pl.*

Val=et, *n.* razhodnja; -uta, *f.* veljava, vrednota.

Vampyr, *m.* volkodlák, kervosés.

Vari=abel, *a.* spremenljív; -iante, *f.* razlika, spremenek; -ation, *f.* premena, spreminjava, spremémba; -etät *f.* Verſchiedenheit; -ieren ſ. Wechſeln.

Vaſ=al, *m.* fevdni podložnik, vazál; -e, *f.* posoda, majólika, žara, žarica.

Vater, *m.* oče (g. očeta), óča, otec; *fig.* roditelj, rodník; (in d. Kinderſprache) atej, tatej, tatek; (Vorfahre) očák, prednik: -unſer, očenàš; -=*a.* očetov, očin, očétovski; -bruder, *m.* stric; -haus, *n.* dom, rojstna od. očinska hiša; -land, *n.* domovina, domovje, očétnjava, očevina, vlast *f.*, domača dežela; (Heimat) domačija; -ländiſch, *a.* domáč, domoroden, domovinski; -landsfreund, *m.* domoljúb, domorodec; -landsliebe, *f.* domoljubje, domorodno čutje; Väterlich, *a.* očétov, očin; očétovski: -e, Erbe, očinstvo, očastvo; -los, *a.* zapuščen, brez očeta; -mord, *m.* očetomór, očetomorstvo; -mörder, *m.* očetomorec, ubijavec lástnega očeta; =in, *f.* očetomorivka, ubijavka lástnega očeta; -ſchaft, *f.* očétovstvo, očestvo, očinstvo; -ſchweſter, *f.* teta, očétova sestra; -ſegen, *m.* očetov od. očin blágoslov; -ſtadt, *f.* rojstno od. domače mesto; -theil, *n.* očastvo, očinstvo, očevinstvo; -ſtelle, *f.* očétovo mesto: -vertreten, za očeta biti (sem), -unſer, *n.* očenàš, Gospódova molitev.

Vatikan, *m.* vatikán.

Vaudeville, *n.* vesela popevka; igra s petjem.

Veget=abilien, *pl.* rastlinje, rastlinstvo, rastje, zelišča *pl.*, bilje; -abiliſch, *a.* rastlinski; -ation, *f.* rast *f.*, rašča; rastlinstvo; -ieren, *v. n.* živáriti, životáriti, žděti, golomíšiti.

Veilchen, *n.* vijólica, vijola, ljúbica; -blau, *a.* vijóličen.

Veitstanz, *m.* bolezen sv. Vida. **Velin-papier**, *n.* velinov papir, velinski papir.

Ven-e, *f.* žila; **-erabile** *f.* **Hochwürdige**; **-erie**, *f.* nesramna bolezen, francozi *pl.*, keršelji *pl.*; **-erisch**, *a.* nesramno bolen; **-ös**, *a.* černokerven; **-til**, *n.* zaklópnica, zaklopka; **-us**, *f.* Vénera; (b. d. Slav.) Lada, Živa; (Morgenstern) danica, jútrenica; (Abendstern) večérnica.

Ver-, (in Zusammens.) za -, po -; pre -; s-, z-; iz-, od-; **-abfolgen**, *v. a.* izročiti, vročiti, predati + izróčati, izročevati, predájati; **-abreden sich**, *v. r.* dogovoriti se, pogovoriti se, zmeniti se, poméniti se + dogovárjati se ꝛc.: **verabredeter Maßen**, po dogovoru; **-abredung**, *f.* dogovor, pogovor, zmenek; **-abreichen**, *v. a.* podati, predati + podájati; **-säumen**, *v. a.* zamuditi, zanemáriti, zaléniti + zamujevati, zanemárjati; **-abſcheuen**, *v. a.* merziti, gnjúsiti se oder stúditi se komu kaj, merzko biti (sem) nad čim, merzeti komu kaj; **=ſwert**, *a.* gnjusen, merzek, zamerzljív, oduren; **-abſchieden**, *v. a.* posloviti, odsloviti, slovo komu dati + poslávljati; (Truppen) razpustiti + razpúščati; **-achten**, *v. a.* zaničevati, zaničávati, prezírati, zamétati, zametovati; **-achter**, *m.* zaničevavec, zametovavec; **-ächtlich**, *a.* zaničljív; **-achtung**, *f.* zaničevanje, prezíranje; **=ſwürdig**, *a.* zaničljív; **-alten**, *v. a.* zastareti, ostareti, zamatereti; **-altet**, *a.* zastarél, ostarél; **-änderlich**, *a.* spremenljiv, premenljiv; nestanoviten; **-ändern**, *v. a.* spreméniti, preméniti, spreoberniti, preongáviti, predrugáčiti + spremínjati, spreminjevati, spreobráčati ꝛc.; **-änderung**, *f.* premena, spremena, sprememba, spreminjava, spremín; **-anlaſſen**, *v. a.* sprózíti, napeljati (ljem), vzróčiti, priliko dati + vzrokovati, napeljevati: **das Nöthige -**, storiti kar je treba; **-anlaſſung**, *f.* prilika, napeljava, vzrok, povod; **-anſchaulichen**, *v. a.* predóčiti, pred oči od. na vidèž postáviti + postávljati; **-anſchlagen**, *v. a.* céniti, precéniti; **-anſtalten**, *v. a.* napráviti, priprávíti, pristrójiti, učíniti, narediti + naprávljati, naréjati; **-anſtaltung**, *f.* naprava, priprava, pristrojitev.

Verantwort-en, *a.* odgovoren biti oder odgovárjati za kaj; odgovor dajati; **ſich -**, *v. r.* zagovárjati se, izgovárjati se, pravíčiti se, opravičevati se; **-lich**, *a.* odgovoren; **=keit**, *f.* odgovornost; **-ung**, *f.* odgovor: **zur - ziehen**, na odgovor poklícati (kličem); (Vertheid.) zagovor.

Ver-arbeiten, *v. a.* podélati, obdélati, izdélati + podelovati ꝛc.; **-arbeitung**, *f.* podelava, podelovanje, izdelava; **-argen**, *v. a.* zamériti, za zlo vzeti (vzamem, vzemem) + zamérjati, za zlo jemati (mljem); **-armen**, *v. n.* obóžati, obubóžati;

-ausgeben, *v. a.* izdati, razdati, potrósiti, potrósiti, razdati se česa + izdájati, razdájati; -ausgabung, *f.* razdaja; -äußerlich, *a.* kar je za na prodaj, prodajen, oddaljljiv; -äußern, *v.a.* iznebiti se, oddati; prodati, razpečati + prodájati; -äußerung, *f.* oddaja; prodaja; -backen, *v. a.* zapeči; *a.* zapečen, zapekel.

Ver-bale, *n.* glagolno ime, glagolnik; -band, *m.* obeza, obezilo, prevéznica; -bannen, *v. a.* prognati (ženem), pregnati, iztirati (iz zemlje ꝛc.); -bannte, *m.* prognanec, pregnanec; -bannung, *f.* prognanstvo, pregnanstvo; -bauen, *v. a.* zazídati; zadélati *pf.*; -beißen, *v. a.* požreti, pogóltniti + požírati; ſich -, *v. r.* zagrízniti se *pf.*; -bergen, *v. a.* skriti (skrijem), prikriti, utajiti + skrívati, prikrívati; ſich -, *v. r.* skriti se + skrívati se; -borgen halten, skrívati; -beſſerlich, *a.* popravljív, zboljšljív, poboljšljiv; -beſſern, *v. a.* poprávíti, zbóljšati, poboljšati + poprávljati, zboljševati; -beſſerung, *f.* poprava, popravek, zboljšek, zboljšava; -beugen ſich, *v. r.* prikloníti se, poklóniti se + priklánjati se; -beugung, *f.* priklon, poklon; -biegen, *v. a.* vežiti, kriviti: zvežiti, skriviti; -bieten, *v. a.* prepovédati (vém), zabrániti + prepovédati, prepovedovati, zabranjevati; -binden, *v. a.* zavézati (vežem) + zavezovati; (eine Wunde) obézati + obezovati; (zuſammen) vézati (vežem), drúžiti, sklépati, strínjati, pójiti, prézati (prežem): zvézati, zdrúžiti, sterníti, zložiti, spójiti; ſich, -, *v. r.* zavézati se (vežem), v zvezo stópiti, potégniti s kom, zdrúžiti se + zavezovati se, združevati se; (ehelich) v zakon stópiti, vzeti se (vzamem) *pf.*; -bindend, *a.* vezaven, sklepaven, druživen; -bindlich, *a.* vezaven, vezen, zavezen; (leid.) zavezan, dolžen; =keit, *f.* dolžnost, zaveza, zaveznost; -bindung, *f.* zveza, združba, zaveza; sestava, somenj; =s=*a.* zvezni, zavezni; =sbahn, *f.* zvezna železnica; =smittel, *n.* vezilo, spojilo; =spunkt, *m.* zvezník; =szeichen, *n.* vezáj; -bittern, *v. a.* greníti, pelíniti: ogreníti, ugreníti, opelíniti; -bleiben, *v. a.* ostati (stanem) + ostájati; *n.* ostaja; -blenden, *v. a.* slepiti, mámiti: oslepiti, zaslepiti, omámiti; -blendung, *f.* slepotija, slepilo; omama, mamilo; -blüfft, *a.* osupnjen, zbegan, preplašen; -blühen, *v. a.* ocvesti, ocveteti + ocvétati; -bluten, *v. n.* vsa kri komu poteče, vso kri preliti (lijem) *pf.*; -borgen, *a.* skrit, skriven: im - em, skrivaj, skrivši, skrivé; ſolcher Ort, skrivališče; -bot, *n.* prepoved *f.*; zabrana, obustáva: ein - auf etwas legen, obustáviti, zabrániti *pf.*; -bots=*a.* prepóvedni; obustavljavni; =geſuch, *n.* prošnja za obustavo oder prepoved; =widrig, *a.* zoper prepoved; -brämen, *v. a.* obšiti (si-

jem), obložiti *pf.*; -brauch, *m.* poraba, porabek, povžitek, upotrebovanje; =bar, *a.* porabljiv, poraben; (v. Geld) vzeten; =en, *v. a.* porábiti, upotrébiti, upotrebovati, potrósiti, oberniti za kaj *pf.*; (Esswaren) povžiti (žijem), pojesti (jém); (v. Maurer) pozídati; (v. Papier) popísati (pišem) *pf.*; = s=a. porabni; =sabgabe, *f.* porabnina, vžitnina; -brechen, *n.* hudodelstvo, hudodejstvo, zločinstvo, pregreha; *v. n.* etwas -, pregrešiti se, ogrešiti se s čim, ukrivíčiti se, kako postavo prelomiti; was habe ich verbrochen, s čim sem se pregrešil, zadolžil ob. zakrivil? -brecher, *m.* hudodelec, hudodelnik, zločinec, =in, *f.* hudodelka, hudodélnica; =isch, *a.* hudodelski, hudodelen, pregrešen: -e That, hudodelstvo.

Ver=breiten, *v. a.* širiti: razširiti, razprostrániti, razprostreti (sterem) + razširjati, razprostírati; (eine Nachricht) razglasiti, razsloviti, raznesti + razglášati, raznášati; sich -, *v. r.* (durch Fortpflanz.) razmnožiti se, razplóditi se, zarediti se + razmnóževati se; (v. Stimme) razlégniti se + razlégati se; (v. d. Krankheit) razpasti se, razlezti se + razpasovati se; -breiter, *m.* razširjavec; raznašavec; -breitung, *f.* razšír, razširjatev; -brennen, *v. n.* zgoreti, pogoreti, dogoreti + zgorévati; *v. a.* sežgati (žgèm), požgati + požígati; (v. Wind) osmoditi, prícvêrkniti; (v. d. Sonne) ogoreti; sich -, *v. r.* speči se, ožgati se, osmoditi se; *fig.* naleteti, opáriti se *pf.*; von der Sonne verbrannt, ogorél, zagorél; -brennlich, *a.* zgorljív; -briefen, *v. a.* s pismom potêrditi + poterjevati; -bringen, *v. a.* (verschwen.) zapráviti, potratiti + zaprávljati; (d. Zeit) preživeti *pf.*; -brüdern sich, *v. a.* brátiti se: pobrátiti se; -brüderung, *f.* pobratimstvo, bratinstvo; -buchen, *v. a.* v bukve vpísati (pišem) + vpisovati; -bum, *n.* glagol; -bünden sich, *v. a.* edíniti se, drúžiti se: zedíniti se, zdrúžiti se, zavezati se (vežem); -bündete, *m.* zaveznik, zveznik; *f.* zavéznica; -bürgen, *v. n.* porok biti za kaj, porokovati; -dacht, *m.* sum, sumnja, somnež, slut: im - haben, na slumu ober slutu imeti (am), sum bije ober letí na koga, na koga súmiti; -dächtig, *a.* sumen, sumljív, sumnjív, somnežljív; =en s. Verdacht haben; -dachtsgrund, *m.* sumljej; -dammen, *v. a.* obsódíti + obsójati; (theol.) prekleti (kolnem), preklícati (kličem) + preklínjati, preklicovati; -dammnis, *n.* obsodba, obsoja; (theol.) pogubljenje, poguba, prekletstvo; -dammt, *a.* obsojen; preklét; =e, *m.* pogubljenec; *f.* pogubljenka; -dammung s. Verdammnis; = urtheil, *n.* obsodba; -dampfen, *v. n.* izpuhteti, izhlapeti + izpuhtévati; -danken, *v. a.* hvalo védeti

(vem), zahváljati: zahváliti; -bauen, *v. a.* prebáviti, prekúhati, povžiti (žijem) + prebávljati; -baulich, *a.* prebavljív; -bauung, *f.* prebava, prebávljenje; =s = *a.* prebavni; = smittel, *n.* zdravilo za prebávljenje; =swerkzeug, *n.* prebavljalo.

Ver=deck, *n.* paluba; =en, *v. a.* pokriti (krijem), prikriti, zagerniti + pokrívati, zagrínjati; -derben, *v. a.* kvariti, kaziti: pokvariti, skaziti, spríditi, pohábiti (fittlich) spríditi, spačiti, popáčiti + spridovati, pačiti; (zerstören) ugonobiti, pokončati, zatreti (tarem), porúšiti, razdjati (dém) + ugonábljati, pokončevati, zatírati, razdévati; (ins Verderben stürzen) pogubiti + pogubljevati; (v. Magen) pohabiti *pf.*; (v. Freude) skèrhati, ogreniti, skaliti *pf.*; *v. n.* kaziti se, kvariti se: zbógati se, skaziti se, pokvariti se, popáčiti se; (v. Wein) zbérsati se, zblodíti se; (v. Bier) skísati se; (zu Grunde gehen) konec vzeti (vzamem, vzemem) *pf.*; -derben, *n.* poguba, kvara, kvar, skaza; -derblich, *a.* poguben, pogubonosen, škodljív, kvaren, nakazen; spridljív, skazljív, pohabljív; -derbnis, *n.* -derbtheit, *f.* sprídenost, popáčenost, nakaznost; --deutlichen, *v. a.* pojásniti, razjásniti + pojasnovati; -deutschen, *v. a.* ponémčiti, nemški pretolmáčiti, v nemški jezik prestáviti + prestávljati; -dichten, *v. a.* zgostiti + zgoščevati; *v. n.* zgostiti se, zagostiti se, okèrkniti + zgoščevati se; (v. Wolken) sprijeti se (sprimem) + sprijémati se; -dienen, *v. a.* slúžiti, služiti si: prislúžiti, prislúžiti si; (d. Arbeit) pridélati, pridobiti + pridelovati ɔc.; (als Landmann) prikmetovati *pf.*; (als Hausherr) prigospodáriti ɔc.; -dienst, *m.* zaslužek, prislužek, dobiček, služ *f.*; *n.* zasluga: ein Mann von -en, zaslužni mož; =s = *a.* zaslužni; =freuz, *n.* zaslužni križec, križec za zasluge; =lich, *a.* zaslužen; =los, *a.* brez zaslužkov; =medaille, *f.* zaslužna svetinja; =orden, *m.* zaslužni red.

Ver=dikt, *n.* razsodek (porótnikov); -dingen sich, *v. r.* v službo stópiti; -dolmetschen, *v. a.* tolmáčiti, tolkovati: pretolmáčiti, prestáviti; -doppeln, *v. a.* podvójiti; (d. Schritte) podvízati se, pospešiti; -dorben, *a.* spačen, popačen, pokvarjen, pohabljen; =heit, *f.* popáčenost, pokvárjenost ɔc.; -dorren, *v. n.* sehniti, veniti, sušiti se: usehniti, posušiti se, poveniti, zvehniti; -drängen, *v. a.* izpodríniti, spodríniti, odríniti, odtísniti + odrívati; (d. Essen) zajédati; -drehen, *v. a.* zviti (vijem); preverniti + zvíjati; prevrácati; (d. Arm) izvíniti, izpahniti *pf.*; (d. Wahrheit ɔc.) skèrhati, sprevrácati: skèrhati, napek obrácati; (d. Kopf) zmésati *pf.*; -drießen, *v. i.* merzí mi, studi se mi, vnóža se mi, pod nos se mi kadí, za malo se mi zdí: zamerzí mi, zagreni mi, pokadí se mi: laß dich nicht —, ne bodi ti žal; -drießlich,

a. zlovoljen, hudovoljen, čmeren, zamerčen, merčljív, tožljív, vnožljív, naslamurjen; =feit, *f.* zlovoljnost, čmernost, vnožljivost; -druß, *m.* zamera, zamerza, nevolja, sitnost, zdražba; -dunfeln, *v. a.* temniti: otemniti, zatemniti, omračiti; ſich -, *v. r.* temneti, temniti se, mračiti se, mréniti se; oblačiti se: otemneti, omračiti se; -dunfelung, *f.* mrak, pomrák; -dünnen, *v. a.* tánjšati, tenčiti: raztánjšati; réditi, rédčiti: izréditi; -dünnung, *f.* stanjšava; -dunſten, *v. a.* izhlapeti, izpuhteti *pf.*; -durſten, *v. n.* žeje umreti (merjem)+umírati: zažéjati se; -duzt, *a.* osupnjen, zbegan, zabljen; -ebeln, *v. a.* blažiti, žlahtniti, plemeniti, bóljšati: oblažiti, požlahtniti, oplemeniti, pobóljšati +oblaževati, požlahtnovati, zboljševati, poviševati; -ehelichen, *v. a.* ženiti: oženiti; (v. Mädch.) možiti: omožiti, vdati+vdájati; ſich-, *v. r.* ženiti se: oženiti se, ženo vzeti (vzamem) ɔc.; -ehlichung, *f.* ženitev, možitev, vdaja.

Verehr-en, *v. a.* spoštovati, poštovati, častiti: počastiti; (ſchenken) dariti: podariti; =ewert, =ewürdig, *a.* častitljív, čestitljív, častít, spoštljív; -er, *m.* častivec, spoštovavec; -ung, *f.* spoštovanje, čast *f.*, češčenje.

Verein, *m.* društvo, družba; -bar, -barlich, *a.* družljív, zedinljív; -en, *v. a.* edíniti, drúžiti, vézati (vežem), strínjati, sklépati, stíkati: zedíniti, zdrúžiti, sterníti, skleníti, zložiti, spójiti; ſich -, *v. r.* drúžiti se: zdrúžiti se, zedíniti se ɔc.: mit vereinten Kräften, z zdrúženimi močmi; -igung, *f.* združba, združitev; =ort, *m.* shajališče, ščakališče; =opunft, *m.* stikalnik; -s- *a.* društvén; -smitglied, *m.* družnik, društvenik; -sthaler, *m.* zvezni tolar; -swährung, *f.* zvezna veljava; -zeln, *v. a.* malíčiti, deliti; -zelt, *a.* posámesen, posamen, samotežen.

Ver-eiteln, *v. a.* ovreti, izpodnesti, podkopati (pljem), pokopati, pokaziti+ovírati, izpodnášati; (v. Freude) kèrhati, kaliti: skèrhati; -eiterung, *f.* ovira, ovirek; -enden, *v. n.* pogíniti+pogínjati; -engen, *v. a.* ózíti, tesníti: zózíti, stesníti; ſich -, *v. r.* stískati se, kèrčiti se, ožíjprihajati: stisníti se, skèrčiti se; -engung, *f.* tesnina, sosteska; -erben, *v. a.* komu po smerti kaj zapustiti +zapúščati; -ewigen, *a.* zavéčiti, na veke poslaviti *pf.*; -fahren, *n.* ravnava, ravnanje, početje; (rechtl.) pravda; -fahren, *v. n.* (m. jemand.) s kom ravnati, délati od. nositi se; (irrefahren) zavoziti; -fall, *m.* propad, propadek, omaga, pésanje, opéšek; (v. Hauſes) podír, podertija: in - kommen, propasti (padem), opéšati, omágati, onemóči (morem)+propádati, pésati, omagovati, rakovo pot iti (grem), giníti; (Einbuße) zguba, izguba, škoda; =en, *v. n.* razpasti (padem), razrúšiti se, podreti se (derem) +

razpádati, podírati se; (in etwas) pasti, pogrézniti se, zabresti (bredem)+pádati, pogrezovati se; (anheim fallen) zapasti, v zgubo iti (grem) *pf.*; in Krankheit -, oboleti, zboleti *pf.*; in Armut -, obózati, obubózati *pf.*; (Einfall haben) domísliti se od. spomniti se česa, na mísel kaj pride + prihaja; (verfließen) doteči, poteči + potékati; *a.* zapadel; dotekel, potekel; -fallstag, *m.* plačilni dan, zapadni dan, -fallszeit, *f.* zapadna od. plačilna doba; -fälſchen, popáčiti, pokvariti; (Urkunde) ponarediti + ponaréjati; -fälſcher, *m.* ponarejavec; -fälſchung, *f.* ponaredba; -fänglich, *a.* zvijačen, zvitorép, uskočen, zvit; -faſſen, *v. a.* spísati (pišem), napísati, sestáviti, izdélati, zložiti: spisovati, sestávljati, izdelovati, skládati; -faſſer, *m.* pisavec, pisatelj, spisatelj, skladavec, skladatelj; =in, *f.* pisáteljica; -faſſung, *f.* spisava, spisatev, spisovanje; (Konſtituzion) ustava, vstava; =s- *a.* ustanovni; =smäßig, *a.* ustaven, po ustavi; =surkunde, *f.* ustavno pismo; =swidrig, *a.* protiustaven, ustavi nasproten; -faulen, *v. n.* gnjiti (gnjijem, trohneti, pereti: zgnjiti, strohneti, spereti; -fechten, *v. a.* brániti, potegovati se od. pogánjati se za kaj, zagovárjati; -fechter, *m.* zagovarjavec, zagovornik; -fehlen, *v. n.* zgrešiti, ogrešiti, ne pogoditi + zgrésati; den Weg -, zaiti (idem), zabloditi; -feinden ſich, *v. r.* zaméríti se, spreti se s kom *pf.*; -feinern, *v. a.* tánjšati: stánjšati; *fig.* míkati, líkati; omíkati, olíkati, ugláditi; -fertigen, *v. a.* narediti, izdélati, napráviti, izgotóviti, storiti + naréjati, izdelovati, naprávljati; -fertiger, *m.* narejavec, izdelovavec; -fertigung, *f.* izdelava, izdelovanje, nareja; -fiſtern, *v. a.* temníti, mračiti: zatemníti, pomračiti; ſich -, *v. r.* temneti, mračiti se: otemneti, pomračiti se; (v. Geſtirnen) mèrkniti pomèrkniti + mèrčati (ím), merkévati; (v. Himmel) obláčiti se: poobláčiti se; -fiſterung, *f.* pomrak, mrak, mèrknjenje; -flechten, *v. a.* zaplesti (pletem) preplesti + zaplétati, preplétati; -fliegen, *v. n.* razkaditi se, izhlapeti, izpariti se *pf.*; f. Verſchwinden; -floſſen, *a.* pretekel, pretečen, minúl, minól; -fluchen, *v. a.* prekleti (kolnem) + preklínjati; -flüchtigen ſich, *v. r.* izgubiti se, izhlapeti, izkaditi se *pf.*; -fluſs, *m.* preték; -folg, *m.* nastop, postop; =en, *v. a.* poditi, loviti, zasledovati, pójati, gnati, (ženem) se za kom; (v. Feind) poditi, derviti, pritiskati za kom, na pete biti (bijem) komu; den Weg -, svoj pot iti (grem); die Spur -, slediti, sledú se dèržati (ím); -folger, *m.* preganjavec, zasledovavec; -folgung, *f.* zasledovanje, pregánjanje, preganjatev, potira; -frachten, *v. a.* na vozu dalje poslati (šljem) + pošiljati; -frieren, *v. n.* zamèrzniti, zmèrzniti + zmèrzovati; verfroren, zmerzel;

-früht, *a.* prenagljen, prezgodenj, -fügbar, *a.* premestljiv, pripravljen; =feit, *f.* premestljivost; -fügen, *v. a.* narediti, napráviti, naročiti, zaukázati (kažem); + naprávljati, naróčati; ſich -, *v. r.* vpótiti se, napráviti se, podati se *pf.*; -fügung, *f.* naredba, naprava; zaukáz, povelje, veleva, naročilo; -führen, *v. a.* razvoziti + razvážati; (irre führen) zapeljati (ljem), zvoditi + zapeljevati; -führer, *m.* zapeljivec, zvodnik; =in, *f.* zapeljivka; =iſch, *a.* zapeljiv, zvodljiv; -führung, *f.* zapeljevanje, zapeljava; -füttern, *v. a.* prepasti, zakèrmiti *pf.*; (alles) poklasti (kladem) *pf.*; -gaſſen ſich *v. a.* zatelebati se, zaglédati se *pf.*; -gállen, *v. a.* greniti, kaliti: zgreniti, ogreniti, opeliniti; -gangen, *a.* pretekel, pretečen, minúl, miníl, prešel, prejšni: -es Jahr, lani, lansko leto; =heit, *f.* preteklost, pretéčenost, minulost, prešlost; -gänglich, *a.* minljiv, preminljiv, pretekljiv, nestalen, nestanoviten; =keit, *f.* minljivost, nestalnost ɔc.; -geben, *v. a.* odpustiti, prizanesti, spreglédati + odpúščati, prizanášati; (abtreten) prepustiti, odstópiti + prepúščati; (von ſich geben) oddati + oddájati; ſ. Vergiften) (ein Amt) podeliti, dati + podeljevati; =es-*ad.* zastónj; zahman, zavman, brez vspeha; -geblich, *a.* odpustljiv, prizanesljiv; (umſonſt) prazen, brezkoristen, zamán: -e Mühe, prazno slamo mlátiti, pšenico po ledu sejati, bob v steno metati; -gebung, *f.* odpuščanje, odpustek, odpúst, prizanašba; -gegenwärtigen, *v. a.* pred oči postáviti, predóčiti + pred oči postávljati; -gehen, *v. n.* miniti, minuti, preiti (idem), preteči, poteči, jénjati, néhati, premíniti + prehájati, pretékati, jenjevati; ſich -, *v. r.* pregrešiti se; (irre gehen) zaiti (idem), zabloditi, zagaziti, zagrešiti se; -gehen, *n.* pregrešek, zmota, zablodek, zabloda, zaidek.

Ver-gelten, *v. a.* poverniti, verniti, poplácati + vráčati, vračevati, povračevati, plačevati; -geltung, *f.* povračba, povračilo, vračilo, plačilo; -geſſen, *v. n.* pozábiti, zábiti, spozábiti se česa, zaboráviti + pozabljevati, zaborávljati; ſich -, *v. r.* spozábiti se, zapozábiti se *pf.*; =heit, *f.* pozaba: in - kommen, pozábiti se; -geſslich, *a.* pozabljiv, zabljiv, zazabljiv, pozaben; =keit, *f.* pozabljivost: aus-, pozabič, spozabič, pozabljivši, pozabivši; -geuden, *v. a.* zapráviti, potrátiti, strátiti, zaverížiti, pognati (ženem) + zaprávljati, trátiti; -gewiſſern, *v. a.* zagotóviti, zatèrditi + zagotávljati, zaterjevati; -gießen, *v. a.* preliti (lijem), + prelívati, prelíjati; (Tränen) točiti: pretákati; (verſchütten) razliti, izliti + razlíjati; -giften, *v. a.* ostrupeniti, ostrúpiti, zastrupiti; (durch Gift tödten) zavdati, otrovati + zavdájati; *fig.* okúžiti *pf.*; -giftung, *f.* zavdaja, zavdanje, otrovanje; -gißmeinnicht, *n.* potóčnica, spomín-

čica, mačje od. máčkine oči *pl.*; -glasen, *v. n.* stekleneti: ostekleneti, ostekleti, postekliti se; -gleich, *m.* primera, primerjatev, prispodoba, prilika; (Vertrag) pogodba; (Abkommen) poravnava: im -, proti -, v primerik -; =bar, *a.* podoben; =en, *v. a.* primériti, prispodobiti, pripodobiti + primérjati, prispodábljati; (versöhnen) správiti. pobógati, pomiriti + spravljati; sich -, *v. r.* zméniti se, dogovoriti se, pogoditi se + pogájati se ɔc.; =s= *a.* poravnavni; =sprotokoll, *n.* poravnavni zapisnik; -ung, *f.* primerjatev, primerjava, prispodobitev; =ungsrad, -stufe, *f.* stopnja; -gnügen, *n.* veselje, radost, kratek čas, zabava; sich -, *v. r.* radovati se, veseliti se, zabávljati se; -gnügt, *a.* vesél, rádosten, dobre volje, dobrovoljen; -gnügung, *f.* veselica, zabava; =süchtig, *a.* zabavoljuben; -golden, *v. a.* pozlatiti + pozlačevati; -golder, *m.* zlatár, pozlačevavec; -goldung, *f.* pozlatilo, pozlačilo; -gönnen, *v. a.* privóšiti, privóščiti + privoševati; -göttern, *v. a.* med bogove prišteti (štejem) + prištévati; -graben, *v. a.* zakopati (pljem), zagrebsti + zakopovati; -greifen, *v. a.* (d. Ware) razpopasti (padem); sich -, *v. r.* seči (sežem) od. zaleteti se v kako pravico; lotiti se česa; -größern, *v. a.* vékšati, velíčati; povékšati, povéčati, povelíčati + povekševati, poveličevati; (erweitern) razširiti + razšírjati; (vermehren) množiti: pomnožiti; sich -, *v. r.* narasti, zrasti + naráščati; -größerung, *f.* povekšava, povekševanje; =s= *a.* vekšavni, povekševavni; =sglas, *n.* vekšavno steklo, povekševavnik, drobnogléd, drobnovíd; =swort, *n.* povekševavno imé, vekšavka; -günen, *v. a.* poverniti, škodo poravnati, nadomestiti + povráčati; -gütung, *f.* povračilo, nadomestilo; -haft, *m.* zapor, zapertje; =sbefehl, *m.* povelje koga zapreti; =en, *v. a.* zapreti, v zapor djati (dem), ukleniti + zapírati, uklépati; =ete, *m.* jetnik, uklénjenec; *f.* jetnica; -hallen, *v. n.* zgubiti se + zgúbljati se, pojémati; -halten, *v. n.* (zu etwas) mórati, síliti: primórati, prisíliti; (verbergen) zatajiti, utajiti, zamólčati (im) + prikrívati; (den Athem) na se dèržati (im): pridèržati, zatajiti + prideržévati; sich -, *v. r.* vesti se (vedem), obnášati se, nositi se, zaderžévati se, početi (čnem), počénjati; (v. einer Sache) biti (sem), imeti (am) se; es verhält sich so, taka je; eine Sache verhält sich zur andern wie -, reč proti reči je kakor; -halten, *n.* obnaša, vedenje, ravnanje, zadèržanje; -háltnis, *n.* razmera, razmér *f.*, razmerje, primera; (Beziehung) zadeva, ozir: im -, po primeri; =mäßig, *a.* razmeren, porazmeren. primeren; =wort, *n.* razmernik, predlog; -ungslehre, *f.* nauk kako obnášati se; -ungsregel, *f.* pravilo od. vodilo rav-

nanja; -handeln, *v. a.* obravnovati, razprávljati; *v. n.* pogájati se, v pogojilu biti (sem); -handlung, *f.* obravnava, razprava; =stag, *m.* za obravnavo odločeni dan (g. dneva); -hängen, *v. a.* zavésiti + zavésati; (über jemand.) nakloniti, prisóditi, umériti, + naklánjati, prisójati; (Strafe) odločiti, odmériti + odločevati, odmérjati; -hängnis, *n.* usoda, osoda, naklomba, narejek, kob *f.*; =voll, *a.* usoden, osodepóln, koben; -harren, *v. n.* stanoviten ostati (stanem), biti in ostati + ostájati; -härten, *v. a.* zatèrditi, stèrditi + zaterjevati; (v. Herz) zakèrkniti; *v. n.* otèrpniti, zakèrkniti; verhärtet, *a.* otèrpnjen, opokel, terdovraten; (v. Flüssigk.) sesesti se (sedem), zgostiti se; okreniti se *pf.*; -härtung, *f.* terdina, zatverdina; -hasst, *a.* sovražen, zopern, omerzljiv, merzek: - machen, mraziti: omraziti, pristúditi; -hau, *m.* pregraja, zasék, zaseka; =en, *v. a.* pregraditi, pot zavaliti oder založiti, + pregrájati; -heeren, *v. a.* rúšiti, pleniti, porúšiti se; opustóšiti, razdjati (dém), pokončati, popleniti + razdévati, pokončevati &c.; -heerung, *f.* razdeva, razdjava, pokončevanje, razvalina, razdertija; -hehlen, *v. a.* prikriti (krijem) utajiti + prikrívati, skrívati, potikati; (v. Wahrh.) zamolčati (im) *pf.*; -heilen, *v. a.* celiti: zaceliti; *v. n.* celeti: zaceleti, zaceliti se; -heimlichen, *v. a.* prikriti (krijem), zatajiti, utajiti, zamólčati, (im) + prikrívati, zatajevati; -heirathen sich, *v. r.* (vom Manne) ženiti se: oženiti se; (v. Weibe) možiti se: omožiti se, vdati se + vdájati se; -heirathung, *f.* ženitev, oženitev; možitev, vdaja; -heißen, *v. a.* obljúbiti + obétati, obéčati, obéčevati; -heißung, *f.* obljuba, obet; -helfen, *v. a.* pomoči (morem), pripomoči, pripomágati *pf.*; -herrlichen, *v. a.* slaviti, velíčati: razslaviti, povelíčati + razslávljati, povelíčevati; -heren, *v. a.* začárati, zacóprati *pf.*; -hindern, *v. a.* ubrániti, ovreti, zadèržati (im), zapréčiti + brániti, ovírati, zaderževati; -hinderung, *f.* ovira, overa, ovirek, zapreka, zaderžek, napota; =sfall, *m.* im-, če je kdo zaderžan; -höhnen, *v. a.* zasramovati, rúgati se komu, zasmehovati; -höhnung, *f.* zasramba, zasramovanje; -hör, *m.* zaslišba, zaslíšanje, izpraševanje; =en, *v. a.* zaslíšati (im), izprášati + zaslíševati, izpraševati; =zimmer, *n.* izpraševálnica; -hüllen, *v. a.* zagerniti, pregerniti, prekriti (krijem) + zagrínjati, prekrívati; -hungern, *v. n.* lákote umreti + umírati; -hüten, *v. a.* odverniti, obvárovati, ubrániti + odvráčati; -irren sich, *v. r.* zaiti (idem), zablóditi, zabresti (bredem), zagaziti, zatepsti se, izgubiti se + izgúbljati se; -irrung, *f.* blodnja, zmota, zmótnjava, pomota; -jagen, *v. a.* spoditi, zapoditi, razpoditi, pregnati (ženem), od-

gnati, razgnati, spókati + pregánjati ɔc.; -jähren, *v. n.* zastareti, zastárati se; -jährung, *f.* zastára, davnost; -jüngen, *v. a.* mladiti: premladiti, pomladiti, prenoviti + premlájati, prenávljati; ſich -, *v. r.* mladiti se: omladeti, prenoviti se + prenávljati se ɔc.; verjüngter Maßſtab, zmánjšano merilo; -kauf, *m.* prodaja, prodajilo: zum -, na prodaj; - mit Vorbehalt d. Wiederkaufes, prodaja na rešilo; =en, *v. a.* pródati, prodájati, na prodaj imeti (am); (weg-) prodáti: razprodati, razpečati; -käufer, *m.* prodajavec, sejmovavec; =in, *f.* prodajavka; sejmovavka; Verkäuflich, *a.* na prodaj, prodajen; -kaufs- *a.* prodajni; =gewölbe, =lokale, *f.* prodajálnica, prodajávnica, štacuna; =preis, *m.* kup, cena, prodajna cena; -kehr, *m.* prodaja, razprodaja; kupčija, tergovina, (Umgang) obhod, občenje; =en, *v. n.* tèržiti, tergovati, kupčevati, kupovati in prodájati; (umgehen) óbčiti, občevati, znanje imeti, pečati se; (fahren) voziti se; *v. a.* narobe oberniti, preverniti + prevráčati; =mittel, *n.* pomoček za kupčijo; =weg, *m.* kupčijska pot; -kehrt, *a.* prevernjen, zvernjen; (ſtill.) nápečen, nápačen, napčen, spriden, popačen; *ad.* napek, naopák, narobe, narobek; =heit, *f.* nápačnost, sprídenost, popáčenost; -keilen, *v. a.* zagvozditi, s klinom zabiti (bijem), zakliniti + zabijati; -kennen, *v. a.* ne spoznati, zmótiti ob. zmesniti se nad čim + ne spoznávati; -kehren, *v. a.* za krivoverca imeti (ám) ob. razglasiti; -klagen, *v. a.* tóžiti: zatóžiti, tožbo podati zoper koga; -kläger, *m.* tožnik, zatožnik; =in, *f.* tožnica; -klagte, *m.* zatóženec, tóženec; *f.* zatóženka; -klären, *v. a.* objasniti, ujásniti, razbístriti *pf.*; *fig.* oslaviti, preobráziti, spremeniti, razslaviti + oslávljati, preobraževati; -klärung, *f.* oslava, oslavitev, spremín, preobráženje; -kleiden, *v. a.* opažiti, obložiti; prevleči + opaževati, obkládati; ſich -, *v. r.* preobleči se, napačiti se + preobláčiti se; -kleidung, *f.* opažba, obklada; preobleka; -kleinern, *v. a.* mánjšati, maliti: zmánjšati, pománjšati + pomanjševati, drobiti: zdrobiti; *fig.* ponížati + poniževati, na nič dévati; -kleinerung, *f.* manjšatev, pomanjšatev, pománjšanje; =swort, *n.* manjšavna ob. pomanjševavna beseda, manjšavka; -knöchern, *v. n.* okosteneti, okoščeneti, skoščeneti *pf.*; -knüpfen, *v. a.* vézati (vežem), sklépati, drúžiti, edíniti: zvézati, skleniti, zdrúžiti, zedíniti; -kochen, *v. a.* pokúhati; *v. n.* ukúhati se, pokúhati se; -kohlen, *v. n.* ogleneti: zogleneti, zógliti se; -kommen, *v. n.* na nič priti (pridem), skáziti se, zbógati se; -körpern ſich, *v. r.* vtélesiti se, poživotiti se, meso postati (stanem) + postájati; -koſten s. Koſten; -köſtigung, *f.* živež, hrana; -kriechen ſich, *v. r.* razlezti se, po-

razlezti se, kam zlezti od. zalezti *pf.*; -krümeln, *v. a.* drobiti, merviti, mervíčiti: zdrobiti, razdrobiti; -krümmen, *v. a.* kriviti, kljúčiti: skriviti, skljúčiti; -krüpveln; *v. n.* ohrometi, zakerneti, pokvečiti se *pf.*; -kühlen ſich, *v. r.* prehladiti se, premráziti se + prehlájati se; -kühlung, *f.* prehlád, prehlaja; -kümmern, *v. a.* greniti, kaliti: zgreniti, skaliti; *v. n.* hújšati se, hírati: shújšati se; (v. Durſt) zažéjati se; (v. Hunger) zaláčniti se; -kündigen, *v. a.* oznániti, naznániti, razoznániti, razglasiti, oklícati (kličem), napovédati (vém) + oznánjati, razglášati, oklicovati, napovedovati; -künbiger, *m.* oznanovavec; klicár, glasnik; -künbigung, *f.* oznanilo, oklic, razglasilo, navestilo; -kürzen, *v. a.* krátiti, krájšati: prikrátiti, okrátiti, prikrájšati + okračevati, prikrajševati; ſich d. Zeit -, kratek cas si délati, kratkočasovati se; -kürzung, *f.* prikratitev, prikrájšba, prikrajšek; =zeichen, *n.* kratica, skrajšek, krajšáj.

Ver-lachen, *v. a.* zasmehovati, posmehovati se, smejati (smejem) se od. rúgati se komu; -lag, *m.* zaloga, založba; =s- *a.* založni; =sbuchhandlung, *f.* založna knjigárnica od. bukvárnica; =skoſten, *pl.* založni stroški *pl.*; =srecht, *n.* založna pravica; -langen, *v. a.* u. *n.* zahtévati, hoteti (hočem), zaželeti se komu po čem, kaj zaželeti, zahteti se komu česa; *n.* zahteva, zahtevek; želja, hrepenenje; -längern, *v. a.* dáljšati: podáljšati, zdáljšati + podaljševati; -längerung, *f.* podaljšava, zdaljšava; -laſs, *m.* zapuščina, zaostávščina, zapúščeno blago; -laſſen, *v. a.* zapustiti, pustiti + zapúščati, púščati; (unterl.) opustiti + opúščati; ſich -, *v. n.* zanesti se, zaúpati + zanášati se: -er Ort, zapustija, samija; =ſchaft ſ. Verlaß; =ſchaftsabhandlung, *f.* obravnava od. razprava zapuščine od. zaostávščine; =ſchaftsgläubiger, *m.* upnik zapuščine od. zaostávščine; =ſchaftskurator, *m.* oskerbník zapuščine od. zaostávščine; =ſchaftsmaſſe, *f.* zapuščina, zaostávščina; =ſchaftsvermögen, *n.* zapúščeno premoženje od. blago, zapuščina; -läſslich, *a.* zanesljív, zvest, veren; -laub, *m.* dopuščenje: mit -, z dopuščenjem od. s slovesom; -lauf, *m.* preték, ték: nach - von 3 Tagen, čez tri dni; =en, *v. n.* teči, hiteti: preteči, miniti; ſich -, *v. r.* razteči se, razbéžati (im), razperhniti se, razkropiti se; (v. Vieh) razbezati, razbezljati; -läugnen, *v. a.* tajiti: zatajiti, utajiti + zatajevati; -läugnung, *f.* zataja, zatajitev; -lautbaren, *v. a.* razglasiti, oznániti, na znanje dati, oklícati (kličem) + razglášati, oklicovati; -lautbarung, *f.* razglás, oznanilo; -lauten, *v. n.* es verlautet, právijo, slíšati je, čuje se; -leben, *v. n.* preživeti, prebiti (bom), *pf.*; -legen, *v. a.* založiti, nekam djati (dém) + zalágati, ne-

kam dévati; (auf eine andere Zeit, Ort ꝛc.) preložiti; (verſchieben) odložiti + odlágati; -legen, *a.* zmeten, zbegan. oparjen, osupnjen; (durch Liegen) zaležán, preležán: -machen, zabégati; =heit, *f.* zadrega, stiska: in-ſetzen, zbégati, osupnjen(metem), v zadrego priprávíti; wir werden in arge - kommen, huda nam bo pobíralo; -leger, *m.* založnik; =in, *f.* založnica; -leiden, *v. a.* priskútiti, pristúditi, omraziti, ogreniti *pf.*; -leihen, *v. a.* podeliti, dodeliti, podati, podariti + podeljevati; -leihung, *f.* podelitev, podaritev, podaja; =recht, *f.* podajna pravica; =stag, *m.* dan podelitve; -leiten, *v. a.* zapeljati (peljem), zvoditi, s prave poti odverniti + zapeljevati, s prave poti odvračati; -leiter, *m.* zapeljivec; -leitung f. Verführung; -lernen, *v. n.* pozábiti. iz spomina izgubiti + pozábljati; -lesen, *v. a.* prebrati (berem) + prebírati, brati od. čitati kaj pred kom; -letzbar, *a.* poškodljiv, ranljiv; -letzen, *v. a.* kvariti, vréditi: poškodovati, pohábiti, pokvariti, povréditi; (verwunden) rániti; (d. Recht, Ehre ꝛc.) skrúniti, kvariti, žáliti: oskrúniti; (Geſetz) prestópiti, prelomiti + prelámljati; (Ordnung) mótiti, rúšiti; -letzlich f. Verletzbar; -letzung, *f.* poškodovanje. poškodba, kvar, kvara; oskrumba, oskrunitev; žalitev, razžalitev; prestóp, prestopek, prelóm.

Verleumden, *v. a.* obrekovati, obrékati, opravljati, ogovárjati, topiti, raznášati, obirati, na nič dévati, gerditi, čérniti; -er, *m.* obrekovavec, opravljivec, ogovarjavec, zajédavec; =in, *f.* obrekovavka, opravljivka; =isch, *a.* opravljiv, obrekovaven, obrekljiv, ogovarjav, obirav; -ung, *f.* obreka, obrekovanje, opravljanje, ogovor; =sucht, *f.* opravljivost.

Ver-lieben ſich, *v. r.* zaljúbiti se; -liebte, *m.* zaljúbljenec; -lieren, *v. a.* gubiti, trátiti: zgubiti, izgubiti, zapasti + zgúbljati: den Verſtand -, obnoreti, ob pamet priti (pridem); durch Tanzen -, zaplesati; durch ſchlechte Wirtſchaft -, zagospodáriti; als Wirt, Fuhrmann, Landmann - ꝛc., zakerčmáriti, zavozáriti, zakmetovati u. ſ. w.; -lizitieren, *v. a.* po dražbi prodati; -loben, *v. a.* zaročiti + zaróčati; -löbnis, *n.* zaroka, zaročitev, zaroki *pl.*; -lobte, *m.* zaróčenec, zaročnik; *f.* zaróčenka, zaróčnica; -locken, *v. a.* zvábiti, zvoditi *pf.*; =d, *a.* vabljiv, mikaven; -lockung, *f.* vaba, vabilo; -loren, *a.* zgubljen; zgrešen: -gehen, v zgubo iti (grem); -löſchen, *v. n.* gásniti: ugásniti + ugasovati; -losen, *v. a.* ždrébati, lózati; -losung, *f.* ždrébanje, vzdigovanje; -lust, *m.* zguba, izguba, zgubiček, izgubitek, gubitek, propadek; --leiden, erleiden, na zgubi biti (sem); okúpiti se; bei -, pod izgubo; =ig, *a.* - werden, izgubiti, zgubiti; (im Spiel) zaigrati; -machen, *v.*

a. zadélati, zaphati + zadelovati; (im Teſtam.) voliti, sporočiti + sporóčati; (Speiſe) béliti: zabéliti, obéliti; -mächtnis, *n.* volilo, sporočilo; -mähten ſich, *v. a.* vdati se, omožiti se, v zakon stópiti + vdájati se, možiti se; (v. Manne) ženiti se: oženiti se, v zakon stópiti; -mählung, *f.* poroka; ženitev; vdaja, možitev; -malebeien, *v. a.* prekleti (kolnem) + preklínjati; -mauern, *v. a.* zazidati, zamúriti; -mehren, *v. a.* množiti: pomnožiti + pomoževati; víkšati, véčati: povíkšati + povikševati; ſich -, *v. r.* zarediti se, zaplóditi se; (v. Gewächſen) razrasti se + razráščati se; -mehrung, *f.* množitev, pomnožitev; zaredba, zarod, razrást; -meiden, *v. a.* ogniti se od. zogniti se čemu + ogíbati se(bljem); -meidung, *f.* ogíb; bei -, ogniví se; bei - weiterer Koſten, da ne bo več stroškov; -meintlich, *a.* dozdéven, domneven; -melden, *v. a.* oglasíti, naznániti + oglášati, naznánjati; -mengen, *v. a.* zméšati, poméšati *pf.*; -meſſen, *v. a.* mériti: izmériti, zmériti + izmérjati; *a.* derzen, prederzen, zderzen, prezaupen; =heit, *f.* derznost, prederznost; =tlich, *a.* prederzen; -meſſer, *m.* merec, mérjevec; -meſſung, *f.* izmera; -miethen, *v. a.* v najem dati + dajati; -miether, *m.* najemodavec; -mindern, *v. a.* mánjšati, ménjšati, maliti: zmánjšati, pománjšati, umaliti; -miſchen, *v. a.* méšati: zméšati, poméšati; -miſſen, *v. a.* grésati, pogrésati, pogreševati: zgrešiti, pogrešiti; leicht -, lahko uterpeti + uterpévati; -mitteln, *v. a.* posredovati, sredník biti (sem); (Frieden) správiti, pomiriti + správ ljati; -mittelſt, *prp.* s, s pomočjó; -mittelung, *f.* posredovanje, posredništvo; -mittler, *m.* sredník, posrednik; mešetar; =in, *f.* srednica; -modern, *v. n.* trohneti, perhneti, gnjiti (gnjijem): strohneti, sperhneti, zgnjiti; vermodert,, trohljén, trohnél, preperél; -möge, *prp.* po -, zarad, pri; (m. Hilfe) s, s pomočjó; -mögen, *n.* premoženje, imenje, imetje, imovina, imelo; (Fähigkeit) zmožnost, zmožestvo; (Kraft) moč *f.*; *v. n.* premoči (morem), zmoči, zmožen biti (sem); (beſitzen) zamoči; = d, *a.* zmožen, premožen; =ſbefeuntnis, *f.* napoved premoženja; =serbin, *f.* blagónica; =ſtand, *m.* stan premoženja, vse premoženje; =ſübertragung, *f.* prenos premoženja; =ſumſtände, *pl.* premoženje; premožnost; -möglich, *a.* premožen, zamožen, začimen; -mummen, *v. a.* ošémiti *pf.*; -muthen, *v. n.* méniti, místiti si, domišljati se, domišljevati si, domnévati, v svesti si biti (sem); *n.* dozdeva, dozdevek, misel *f.*: wider -, drugače kakor se je mislilo; -muthlich, *a.* dozdéven; *ad.* blezo, bojé, prej ko ne, berž ko ne, po vsej priliki; -muthung, *f.* dozdevek, dozdeva; do-

vzema, dovzemek; -nachläſſigen, *v. a.* zanemáriti, zanemárati, z nimar od. v nemar pustiti, zamárovati + zanemárjati, ne róditi za kaj; -nachläſſigung, *f.* zanemara, nemar *f.*; -nageln, *v. a.* zabiti (bijem); vernagelt, *fig.* zabit, butast; -nähen, *v. a.* zašiti (šijem), zašívati, zapehniti; -narben, *v. n.* zaceleti, zaceliti se, zarasti se *pf.*; -nehmen, *v. a.* slíšati (im), zaslíšati, začuti (čujem); -nehmlich, *a.* slišen, slišljiv, razločen; -nehmung, *f.* zaslíšanje; -neigen ſich, *v. r.* prikloniti se + priklánjati se; -neigung, *f.* poklon, priklon; -neinen, *v. a.* zanikati, odreči + odrékati; =d, *a.* nikaven, zanikaven, odrekaven; -neinung, *f.* zanikanje, odreka; =ſ= *a.* nikavni, zanikavni; =swort, *n.* nikávnica, zanikávnica; -nichten, *v. a.* pókončati, ukončati, uníčiti, ugonobiti, polomastiti, porúšiti, stratiti, razdjati (dém) + pokončevati, uničevati, ugonábljati, razdévati; -nichtung *f.* pokončava, razdeva, polomást *f.*; -nunft, *f.* um, razúm, pamet *f.*: zur-kommen, zavédeti se (vém), spametovati se; =nünftein, *v. a.* modrovati; -nunftgemäß, *ad.* po pámeti; -nunftgeſetz, *n.* po umu prejeta postava; -nünftig, *a.* umen, razumen, pámeten; -nunftlos, *a.* brezumen, nespámeten; -nunftmäßig, *a.* razumen, umen, pámeten; -öden, *v. a.* opustóšiti, v puščavo spreoberniti + spreobráčati, razdévati; -ödet, *a.* pust, puščoben; -öffentlichen, *v. a.* razglasiti, na znanje dati + razglášati; -ordnen, *v. a.* ukázati (kažem), zaukázati, veleti + ukazovati, velévati; (beſtimmen) ustanoviti + ustanávljati; (ärztlich) zapísati (pišem) + zapisovati; -ordnete, *m.* poobláščenec; -ordnung, *f.* ukáz, naredba; =smäßig, *ad.* po ukazu, ukazu primeren; =sweg, *m.* im-, po ukazu; -pachten, *v. a.* v zakúp od. najem dati + dajati; -packen, *v. a.* kam správiti ober zamótati + spravljati, zamátati; -palliſadieren, *v. a.* obkóliti, s koli ograditi + ográjati; -paſſen, *v. a.* zamuditi; zapózniti se + zamújati; -peſten, *v. a.* kúžiti: okúžiti; zasmraditi; -petſchieren, *v. a.* pečátiti: zapečátiti; -pfählen, *v. a.* obkoliti, s koli zagraditi + zagrájati; -pfänden, *v. a.* zastáviti, v zastavo dati + zastávljati; -pfändung, *f.* zastava; -pflanzen, *v. a.* zasaditi; presaditi + zasájati; presájati; -pflegen, *v. a.* na skerbi imeti (imam), preskerbovati, oskerbovati, oskerbljevati, komu živež dajati, zakládati: oskerbeti, z živežem založiti; -pflegs=*a.* oskerbovalni, oskerbni; =samt, *n.* oskerbovalni urad; =sfontract, *m.* pogodba zastran preskerbovanja; =smagazin, *n.* oskerboválnica; =sweſen, *n.* oskerbovalstvo; -pflegung, *f.* preskerbovanje, postrežba; živež; -pflichten, *v. a.* dolžnost komu nalágati, vézati (vežem):

zavézati + zavezovati; sich -, *v. r.* zavézati se + zavezovati se; -pflichtet, *a.* zavezan, dolžen; -pflichtung, zaveza, dolžnost; -pfuschen, *v. a.* pohábiti, spačúhati, pokvariti, skaziti, -pichen, *v. a.* zasmóliti *pf.*; pönnen, *v. a.* pod káznijo prepovédati + prepovedovati; -prassen, *v. a.* potratiti, zapráviti, zatratiti *pf.*; -proviantieren, *v. a.* z živežem preskerbeti od. založiti + preskerbovati od. zakládati; -puppen sich, *v. r.* zapresti se (predem) + zaprédati se; -putz, *m.* omáz, zamazek; belež; -en, *v. a.* zamázati (mažem); pobéliti *pf.*

Ver-rammeln, *v. a.* zagraditi, zadélati + zagrájati; -rath, *m.* izdaja, izdajstvo, izdajba; =en, *v. a.* izdati + izdájati; (d. Obrigkeit) ovaditi + ovájati; (zu erkennen geben) razodéti + razodévati; der Knabe verräth -, fantu se zna od. se vidi; -räther, *m.* izdajavec, izdajnik; =ei, *f.* izdaja, izdajstvo; =in, *f.* izdájnica, izdajavka; =isch, *a.* izdajaven, izdajavski, izdajen; -rauchen, *v. a.* pokaditi, zakaditi *pf.*; -räumen, *v. a.* založiti *pf.*; -rechnen, *v. a.* zaračúniti, zarájtati, vrájtati, v račun vzeti (vzamem, vzemem) + zaračunovati, zarajtovati; sich -, *v. r.* prerájtati se, prešteti se (štejem), zmótiti se v računu + prerajtovati se; -rechnung, *f.* zarajt, zarajtba, zarajtovanje; -recken, *v. n.* cèrkati, cépati, krépati: cèrkniti, stégniti se, cépniti, krépniti; -reden sich, *v. r.* zareči se komu, zagovoriti se; -reisen, *v. n.* oditi (idem), odríniti, po svetu iti (grem) + odhájati; -reißen, *v. a.* raztèrgati *pf.*; -renken, *v. a.* izvíniti, izpahniti, spehniti *pf.*; -renkung, *f.* spah, izvinek, izpahljej; -rennen, *v. a.* zaskočiti, pot preteči *pf.*; -richten, *v. a.* opráviti, storiti, dodélati, zveršiti, dogotóviti + oprávljati, dodelovati, zverševati, dogotávljati; -richtung, *f.* opravilo, opravek; delo, djanje; -riegeln, *v. a.* zatekniti, zapahniti + zatíkati; -ringern, *v. a.* mánjšati; zmánjšati; znížati + zmanjševati; zniževati; -rosten, *v. n.* zarujaveti, zarjaveti *pf.*; -rucht, *a.* preklét, brezbožen, malopriden; hudoben, zel; =heit, *f.* malopridnost, hudobíja; -rücken, *v. a.* premakniti, premekniti, premestiti; prestáviti, preložiti, prenesti + premíkati; prestávljati, prenášati; (d. Kopf) zmesti, zméšati *pf.*; -rückt, *a.* prismuknjen, zmočen; v glavi izgubljen, zmešan, nor; =heit, *f.* norost, zméšanost; -ruf, *m.* slabi glas; =en, *a.* slabega glasú, razvpít.

Vers, *m.* stik, verz, vers; (in d. Bibel) odstavek, versta.

Ver-salbuchstaben, -salien, *pl.* velike začetne čerke od. pismenke; -salzen, *v. a.* presóliti *pf.*; *a.* preslán; -sammeln, *v. a.* zbrati (berem), skúpiti, skup správiti + zbírati, skúpljati; sich -, *v. r.* zbrati se + zbírati se; sniti se (snidem) + shá-

jati se; -ſammlung, *f.* skúpščina, zbor, spravišče; shod, sestanek; =shaus, =slokale, *n.* =sal, *m.* shódnica, snídnica; zbirališče, sčakališče; -ſanden, *v. n.* péščiti se: s peskom zasuti se (spèm), zašariti se; -ſart, *f.* versta stihov ob. verzov; -ſatz, *m.* zastava; =amt, *n.* zastávnica, zastavljávnica; = zettel, *n.* zastavni list; -ſauern, *v. n.* kísati se: skísati se; -ſaufen, *v. a.* zapiti (pijem), zapijančevati *pf.*; -ſäumen, *v. a.* zamuditi, zakasniti + zamújati; ſ. Vernachläſſigen; -ſäumnis, *n.* zamuda, zamudek; -ſchaffen, *v. a.* priskerbeti, pribáviti, komu k čemu pomoči (morem) ob. pomágati, pripomágati + priskerbovati; Geltung -, veljavo zadobiti + zadobívati; -ſchalen, *v. a.* obiti (bijem), opažiti + obíjati; (m. Brettern) zasvíslati; -ſchallen, *v. n.* pozveneti, glas se pozgubí; -ſchämt, *a.* sramožljív, sramežljív, sramen; =heit, *f.* sramožljivost; -ſchanzen ſich, *v. a.* zagraditi se, z okopom se obdati, utèrditi se + zagrájati se, uterjevati se; -ſchanzung, *f.* okóp, obkóp, zasíp, nasíp; -ſchärfen, *v. a.* zóstriti, poóstriti *pf.*; -ſchärfung, *f.* poóstrenje; -ſcharren, *v. a.* zagrebsti, zakopati (pljem) zasuti (spèm) + zagrébati, zasípati (pljem); -ſchauen ſich, *v. r.* zaglédati se; zatelebati se *pf.*; -ſcheiden, *v. n.* umreti (merjem), smert storiti, dušo pustiti, lóčiti se s tega sveta + umírati; -ſchenken, *v. a.* podariti; podeliti; razdati, porazdati + razdájati; -ſcheuchen, *v. a.* preplašiti, odpoditi, razpoditi *pf.*; -ſchicken, *v. a.* razposlati (šljem), poslati + razpošíljati; -ſchieben, *v. a.* premakniti premíkati; (auf eine andere Zeit) odložiti, preložiti + odkládati, odlášati; -ſchieblich, *a.* premakljív; -ſchieben, *a.* različen, razen, različit; =artig, *a.* raznotér, raznolík, raznoversten; =heit, *f.* različnost, razlika, razliéje; -ſchießen, *v. a.* postréljati; -ſchimmeln, *v. n.* plésnovati: splésnovati; -ſchlafen, *v. n.* zaspati (spím), zaležati (ím). spé zamuditi *pf.*; *a.* zaspán, dremljív; -ſchlag, *m.* predél, pregraja; ſ. Kiſte; =en, *v. a.* zabiti (bijem) + zabíjati, zapažiti, pregraditi + pregrájati; (wohin) zanesti, zaderviti, zagnati (ženem) + zagánjati, zanášati; *a.* prekanjen, premeden, zvitorép, presukan, zvít; =heit, *f.* prekánjenost, zvitost; -ſchlammen, *v. n.* zablatiti, zaklestiti *pf.*; -ſchlechtern, *v. a.* slabiti, slábšati: poslábšati, spríditi; -ſchleiern, *v. a.* zagerniti + zagrínjati; -ſchleimen, *v. a.* zasliziti, zasliniti *pf.*; -ſchleimung, *f.* zaslíženje; -ſchleiß, *m.* prodaja; =en, *v. a.* pródati, prodájati: prodáti, razpečati; *v. n.* zlizati se, ogúliti se *pf.*; =er, *m.* prodajavec; -ſchleppen, *v. a.* zavláčiti, raznesti + raznášati; -ſchleudern, *v. a.* zapráviti, zatrátiti + zaprávljati; -ſchließbar, *a.* zapirljív, na zatvor; -ſchließen, *v. a.* zakleniti + zaklépati; zapreti, za-

tvóriti + zapírati; -ſchlimmern, *v. a.* hújšati: shújšati, pohújšati; *v. n.* hujše pritísniti; -ſchlingen, *v. a.* zaplesti (pletem), preplesti, zamotati; ſ. verſchlucken; -ſchloſſen, *a.* tih, malobeseden; -ſchlucken, *v. a.* pogóltniti, pogólniti, požreti + góltati, pogoltovati, požírati; -ſchluſs, *m.* zaklep, zatvor, zapira: im - haben, pod ključem od. zaklepom imeti; -ſchmachten, *v. n.* giniti, mreti, medleti: omedleti, obnemoči (morem), obnemágati, oslabeti + omedlévati, oslabévati; -ſchmähen, *v. a.* zavreči (veržem): zamétati, zametovati, zaničevati; -ſchmelzen, *v. a.* raztopiti, pretopiti, razpustiti, prepustiti + raztápljati, razpúščati; -ſchmerzen, *v. a.* preterpeti, prestati (stojím), preboleti, prenesti + prenášati; -ſchmieren, *v. a.* zamázati (mažem) + zamazovati; -ſchmitzt, *a.* prekanjen, presukan, previhan, hudomušen, zvitorép, šegav; =heit, *f.* prekánjenost, šégavost ꝛc.; -ſchneiden, *v. a.* razrézati (režem), zrézati + razrezovati; ſich -, *v. r.* urézati se + urezovati se; -ſchneien, *v. a.* zamesti (metem), zasnéžiti, zapasti (padem) + zamétati, zapádati; -ſchnittene, *m.* kópljenec, skópljenec, rézanec; -ſchnitzeln, *v. a.* zrezljati *pf.*; -ſchollen, *a.* zazabljen, komur ni duha ne sluha, o komur se ne vé; -ſchönern, *v. a.* lépšati, záljšati + olépšati, ozáljšati; -ſchönerung, *f.* lepšava, olépšava: zur -, zavoljo lépšega; -ſchränken, *v. a.* zagraditi, pregraditi, zadélati + zagrájati, zadelovati; -ſchreiben, *v. a.* zapísati (pišem) + zapisovati; (durch Schreib. verbrauchen) popísati + popisovati; Waren -, pisati po blago, naročiti si + naróčati si blago; ſich -, *v. r.* prepísati se (pišem), v pisanji se zmótiti; -ſchreiber, *m.* zapisovavec; -ſchreibung, *f.* zapís, pismena zaveza; -ſchreien, *v. a.* razkríčati (ím), raznesti *pf.*; ſ. Beſchreien; -ſchroben, *a.* čuden, nápačen; zavit; -ſchrumpfen, *v. n.* gèrbiti se, kljúčiti se, kèrčiti se: gèrbiti se, skljúčiti se, skèrčiti se; -ſchulden, *v. a.* zadolžiti, v dolgove zakopati (pljem); *v. n.* zadolžiti se; zagrešiti se, pregrešiti se *pf.*; *n.* pregrešek; -ſchuldet, *a.* zadolžen, v dolgove zakopán, v dolgéh; -ſchütten, *v. a.* zasuti (spèm) + zasípati (pljem); (Flüſſiges) razliti (lijem), izliti + razlívati ꝛc.; -ſchwägern ſich, *v. r.* v svaštvo stópiti *pf.*; -ſchweigen, *v. n.* zamólčati (ím), zatajiti + zatajevati; -ſchwellen, *v. n.* oteči, zateči, zabúhniti, zabrékniti, obrékniti; -verſchwollen, otekel, zabuhel, obrekel, -ſchwemmen, *v. a.* zatopiti, zapláviti + zatápljati.

Verſchwend-en, *v. a.* zapráviti, zatrátiti, potrátiti, pognati (ženem) + zaprávljati, razsípati (pljem), trátiti; (Zeit) trátiti, izgúbljati; -er, *m.* zapravljivec, razsípnik, razmetnik; =in, *f.* zapravljivka, razsípnica, razmétnica; =iſch, *a.* zapravljiv, potraten, razsipen, stroš-

ljiv, -ung, *f.* potrata, zapravljívost, razsipnost.

Ver-schwiegen, *a.* molčljív, zamolčljív, molčéč; =heit, *f.* molčečost, zamolčljivost; -schwimmen, *v. n.* prelívati se; -schwinden, *v. n.* zgíniti, zíbniti, izgubiti se + zgínjati, zginjevati, izgúbljati se: -d klein, predroben; -schwistern, *v. a.* posestriti + posestrovati; -schwistert, *a.* v žlahti; -schwören sich, *v. r.* zarotiti se, zagovoriti se; (empören) spúntati se *pf.*; -schwörer, *m.* zarotnik, zakletnik; puntár; -schwörung, *f.* zarota, zarotija, punt; -sehen, *v. a.* preskerbeti, oskerbeti, previdíti, založiti + preskerbovati, zakládati; (d. Dienst) oprávljati; (d. Kranken) previdíti + previdovati; (jemand. Stelle) namestovati, zastópati; sich -, *v. r.* preglédati se, prezreti; (erwarten) dočakovati, nadjati se, v svesti si biti (sem) česa; -sehen, *n.* spregled, spregledek, pomota, pogrešek; -sehren, *v. a.* rániti, poškodovati *pf.*; -senden, *v. a.* poslati (šljem), odpráviti; razposlati + pošíljati, odpravljati; razpošíljati; -sender, *m.* pošiljavec; razpošiljavec; -sendung, *f.* razpošiljava, razpošiljatev, odprava; -sengen, *v. a.* smoditi, páliti: osmoditi, opáliti, zacvèrkniti; -senken, *v. a.* pogrézniti, zagrézniti, zavézniti; potopiti, vtopiti + pogrezovati; potápljati; (in d. Tiefe) spustiti *pf.*; sich in Gedanken -, zamísliti se *pf.*; -setzen, *v. a.* prestáviti, premêstiti, preložiti + prestávljati, premestovati; (verpfänden) zastáviti + zastávljati; (verpflanzen) presaditi + presájati; (antworten) odverniti, odgovoriti + odgovárjati; (Gränzstein) premakniti, prestáviti + premíkati; in Schrecken -, prestrášiti *pf.*; einen Schlag -, vdáriti, ropiti, lopútniti; in d. Ruhestand -, v pokoj djati (dém) + dévati; in d. Nothwendigkeit -, mórati, síliti: primórati, prisíliti; -setzung, *f.* prestava, premestitev; presadba; zastava; =sprüfung, *f.* popravljavna skušnja; -sichern, *v. a.* zagotóviti, uvériti, zatèrditi + zagotávljati, zaterjevati; (assekurieren) zavárovati *pf.*; -sichert, *a.* zagotovljen; zavarován; -e, *m.* zavarovanec, -sicherung, *f.* zagotovljenje, zagotovilo; zavarovanje; =sanstalt, *f.* zavaroválnica; =sbetrag, *m.* zavarovani znesek; =sgesellschaft, *f.* zavarovalna družba; -siegeln, *v. n.* pečátiti: zapečátiti, pečat pritísniti na kaj; -siegen, *v. n.* usahniti, usehniti, posušiti se + usíhati; -sitzieren, *v. a.* verze oder stihe délati, pesmáriti; -silbern, *v. a.* posrébriti *pf.*; -sinken, *v. n.* pogrézniti se, podrézniti se, ponikniti, utoniti + pogrézati se, ponicovati, utápljati se; (in's Unglück) lezti: zlezti, pogrézniti se, zabresti (bredem); -sinnen sich, *v. r.* zamísliti se, zamárati se + zamíšljati se; -sinnlichen, *v. a.* pred očí postáviti, potelésiti, poočítiti + pred očí postávljati, poočítovati; -sion, *f.* presta-

va; *fig.* govorica; -ſitzen, *v. n.* zasedeti *pf.*

Vers-kunſt, *f.* stihotvorstvo, pesmoskladje; -künſtler, -macher, *m.* stihotvorec, skladavec; -maß, *n.* mera, stihomerstvo.

Ver-ſöhnen, *v. a.* správiti, pomíriti, sprijátliti + správiati; (d. Zorn ꝛc.) tolážiti: potolážiti, utóliti, utážiti; -ſöhner, *m.* tolažník, mirivec; -ſöhnlich, *a.* spravljiv, potolažljiv, pomirljiv; -ſöhnopfer, *n.* spravni dar; -ſöhnung, *f.* sprava; potolažba; -ſorgen, *v. a.* oskerbeti, preskerbeti, prevíditi + oskerbovati, preskerbljevati, previdovati; -ſorgung, *f.* preskerbljevanje; =ſanſtalt, *f.* oskerboválnica, preskerbljeválnica, ubóžnica; -ſpäten, *v. n.* zapózniti se, zapozneti, zamuditi se + zapoznovati se; (nachts) zanočiti se *pf.*; -ſperren, *v. a.* zapreti + zapírati; zagraditi + zagrájati; *n.* zapor, zapira, zapertija; -ſpielen, *v. a.* zaigrati, v igri izgubiti + izgúbljati; -ſpotten, *v. a.* sramotiti, zasramovati, zasmehovati, oponášati. páčiti se od. rógati se komu; -ſpottung, *f.* zasramba, sramotitev; -ſprechen, *v. a.* obljúbiti: obétati, obéčati; (anzeigen) kázati (kažem), obétati; ſich -, *v. r.* zareči se komu, zagovoriti se; *n.* obljuba, obet; =d, *a.* kazen, obeten; -ſprecher, *m.* obetavec; -ſprechung *f.* Verſprechen; -ſprengen, *v. a.* razkropiti, razkaditi, razperhniti, razplašiti *pf.*; -ſpüren, *v. a.* čútiti: začútiti.

Ver-ſtand, *m.* um, razúm; (Vernunft) pamet *f.*; (Sinn d. Rede) pomén, pomenek; ein Mann von -, razumen mož; (Einſicht) sprevidnost, zastopnost, razsodnost, razumnost; =esbegriff, *m.* razumek; -ſtändig, *a.* razumen, umen, zastopen, razsoden, prevdaren, spreviden, brihten; =en, *v. a.* oznániti, na znanje dati, védeti dati + oznánjati; ſich -, *v. r.* porazúmeti se, pobógati se, dogovoriti se, pogoditi se, zméniti se *pf.*; =feit, *f.* razumnost, sprevidnost, zastopnost ꝛc.; =ung, *f.* poročilo, naznanilo, navestilo; zmenek, porazumek, pobóganje; -ſtändlich, *a.* razumljiv, umeven, umelen, razločen, razgoveten; -ſtandlos, *a.* nerazumen, brezumen; -ſtändnis, *n.* razumeva, razumevek, razumnost; (Eintracht) sprava, zložnost; -ſtärken, *v. a.* ujáčiti, zmóčniti *pf.*; pomnožiti, razmnožiti + pomnoževati; -ſtärkung, *f.* pomnožitev; =ſtruppen, *pl.* pomočna vojska; -ſtauchen, *v. a.* zviniti, izpahniti *pf.*; -ſtechen, *v. a.* zapehniti, zašiti (šijem) *pf.*; -ſteck, *n.* zakotek, zakotje, skrivališče: -en ſpielen, kotínati, skriválico igrati; =en, *v. a.* skriti (krijem), zakriti, poskriti + skrívati; =ſpiel, *n.* skriválica; -ſtehen, *v. a.* razuméti, umévati, zastópiti + umévati, razumévati; das verſteht ſich, to se vé, se ve da, kaj pa da, to se samo po sebi razume; ſich -, *v. r.* porazúmeti se, zméniti se, dogovoriti se *pf.*; (auf

etwas) umeti, znati; (zu etwas) odločiti se, lotiti se *pf.*; -ſteigen ſich, *v. r.* kam zalezti *pf.*; -ſteigern, *v. a.* po dražbi prodati, na boben prodati + prodájati; -ſteigerung, *f.* dražba, licitacija; =ſtein, *a.* dražbni; -ſteinern, *v. n.* okameneti; verſteinert, okamenél; -ſteinerung, *f.* okamnina, okamenina, okamnelina; (Prozeſs) okamnenje; -ſtellen, *v. a.* založiti, zastáviti + zastávljati; (überſtellen) prestáviti, preložiti + prestávljati; ſich -, *v. r.* hliniti se, hinávčiti, délati se, húliti se: potúhniti se, potajiti se + potajevati se; -ſtellt, *a.* hinavski, potuhnjen, potmajen, prihuljen; -e, *m.* ſ. Heuchler; -ſtellung, *f.* hinávščina, potaja, potuha; =ſtunſt, *f.* potúhnjenost ɔc.; -ſtimmen, *v. a.* skaziti, pokaziti *pf.*; -ſtimmt, *a.* neubrán; -ſtimmung, *f.* čmernost, turobnost, zlovoljnost; -ſtocken, *v. n.* zakèrkniti, otèrpniti + oterpnévati; *v. a.* zatèrditi *pf.*; -ſtockt, *a.* terdokoren, terdovrát, terdovraten, oterpnjen; =heit, *f.* terdovratnost, otèrpnjenost; -ſtohlen, *a.* skriven, tatinski: -er Weiſe, skrivaj, skrivši; ſo kommen, prikrasti se (kradem) *pf.*; -ſtopfen, *v. a.* mašiti, gatiti: zamašiti, zagatiti; zadélati, zapahniti + zagáčati; (von Speiſen) zapreti + zapírati; verſtopft (v. Körper) zapèrt, zadét, zabuhel; (Röhre) začépiti, zatakniti + zatíkati; ſich -, *v. r.* (v. Waſſer) zagostiti se, zagóvsniti; -ſtopfung, *f.* gata, zagatitev; (v. Körper) telesni zapor, zapeka; -ſtorben, *a.* rajni, ranjek; -ſtoß, *m.* pogrešek, zagrešek, pomota, pomotek, zablodek, hiba; =en, *v. n.* pregréšiti se, zmótiti se + pregrešévati se; *v. a.* zavreči (veržem), zapoditi, odpahniti, odgnati (ženem), iz hiše súniti *pf.*; -ſtreichen, *v. a.* zamázati (mažem), zalepiti + zamazovati; *v. n.* potékati, hiteti, mótati se: preteči, miniti; -ſtrichen, *a.* pretekel, minúl; -ſtricken, *v. a.* zaplesti (pletem), zahomotati + zaplétati, zahomátati; -ſtrömen, *v. a.* preliti (lijem), pretočiti + prelívati; -ſtümmeln, *v. a.* okerniti, okernjiti, okruljevati, pokvečiti + okernjevati; -ſtummen, *v. n.* obnemeti, onemeti, obmútiti, utíhniti; obmólkniti, umólkniti, obmólčati (im) *pf.*; -ſuch, *m.* poskús, poskusek, poskušnja; =en, *v. a.* poskúsiti, skúsiti + poskúšati; (Speiſen) okúsiti, pokúsiti, vardjati (dém) + okúšati, vardévati ɔc.; (zum Böſen) skúšati, zapeljevati; -ſucher, *m.* skušnjavec, zapeljivec; -ſuchsweiſe, *ad.* za poskušnjo; -ſuchung, *f.* skušnjava, napást *f.*; -ſündigen ſich, *v. r.* pregrešiti se, ogrešiti se s čim + ogrešévati se; -ſüßen, *v. a.* sladiti, slájšati: posladiti, osladiti, poslájšati + osladovati; -tagen, *v. a.* odložiti, preložiti + odkládati; -tagung, *f.* prelog, odlog; -täubeln, *v. a.* zatratiti, zanorčevati, zašáliti *pf.*; -tauſen, *v. a.* zaplesati (plešem), zarájati; -tau-

ſchen, *v. a.* zaméniti, zaménjati + zamenjevati; -teufelt, *a.* presnét, vragov, strelenski; -theidigen, *v. a.* brániti; (m. Wort.) zagovárjati. potegovati se od. pogánjati se za koga, zastópati -theidiger, *m.* zagovornik, zagovarjavec, zastopnik; =in, *f.* zagovornica; -theidigung, *f.* bramba, branitev; zagovor, zastóp; =s- *a.* branilni; zagovorni; =srede, *f.* zagovor; =sſchrift, *f.* zagovorni spis; -theilen, *v. a.* deliti: razdeliti, porazdeliti, razdati, porazdati + razdeljevati; -theilung, *f.* delitev, razdelitev; -theuern, *v. a.* drážiti: zdrážiti, podrážiti, podrájšati; -theuerung, *f.* podražba; -thieren, *v. n.* poživíniti se, zagovedneti *pf.*; -thun, *v. a.* zaprávíti. zatratiti, potratiti, potrósiti + zaprávljati ꝛc.; (aus Dumheit) zanorčevati; (aus Ueberflugh.) zamodrovati *pf.*; -tiefen, *v. a.* vglóbiti, izglóbiti *pf.*; ſich -, *v. r.* vglóbiti se; *fig.* zamísliti se, v misli se vtopiti *pf.*; -tiefung, *f.* globina, globočina, globél *f.*, draga, dnika, grot; -tiefal, *a.* navpičen, prostopaden, vertikalen; =linie, *f.* navpíčnica; -tilgen, *v. a.* zatreti, zamoriti, uníčiti, pogubiti, pokončati + zatírati, pokončevati, pogúbljati; -tilger, *m.* pokončevavec, zatiravec; -trag, *m.* pogodba; dogovor: einen - eingehen, pogoditi se; dogovoriti se *pf.*; =en, *v. a.* zanesti, zanositi + zanášati; raznesti, razvleči, razvláčiti; (ertragen) prenesti, prebiti (bodem), preterpeti + prenášati; ſich -, *v. r.* za ljubo imeti se (am), v složnosti živeti, zlágati se, pogájati se; -trúglich, *a.* zložen, spraven, mirovít; =feit, *f.* zložnost; -tragsa. pogodbni; dogovorni; =mäßig, *a.* po pogodbi, poleg pogojev; = pflicht, *f.* dolžnost po pogodbi prevzeta.

Ver-trauen, *v. a.* zaúpati, zanesti se na koga, vero dati + zaupovati, zanášati se; (übergeb.) izročiti, zaúpati + izróčati; *n.* zaúpanje, up, vera; =smann, *m.* zaupnik, poverjenik, povernik; =svotum, *n.* glas zaúpanja; =swürdig, *a.* zanesljív, zaupljív, zaúpanja vreden; -traulich, *a.* zaupen, zaupljív; skriven, tajen: -e Sitzung, tajna ober skrivna seja; =feit, *f.* zaupnost, zaupljivost; -traut, *a.* veren, zanesljív; (mit etwas) zveden, veden, vešč; =e, *m.* zaupnik, povernik; *f.* zaúpnica, povérnica; =heit, *f.* vernost, zanesljivost; zvédenost; -treiben, *v. a.* pregnati (ženem), zagnati, spoditi, zapoditi, pretírati, prepójati, spókati + pregánjati; (Krankheit) ozdrávíti; zaceliti *pf.*; -treten, *v. a.* pohoditi, razhoditi, zateptati; (jemanden) zastópati, zagovárjati; (an Stelle) namestovati, naméščati, (d. Weg) zastópiti, zaskočiti *pf.*; -treter, *m.* zagovornik, zastopnik; (Stell-) namestnik, namestovavec; -tretung, *f.* zastop, zagovor; namestovanje: in - des Vorſtehers, namestovaje

predstójnika; -trieb ſ. Abſatz; = ene, *m.* prognanec, pregnanec, izgnanec; *f.* prognanka; -trinken, *v. a.* zapiti (pijem) + zapívati; -trocknen, *v. n.* usahniti, posahniti, zasuhotiti se + usíhati; -tröſten, *v. a.* komu úpanje délati, komu kaj obétati; -tuſchen, *v. a.* prikriti (krijem), utajiti, zamólčati (ím) + prikrívati; -übeln, *v. a.* zamériti, za zlo vzeti (vzamem, vzemem) + zamérjati, za zlo jemati (mljem); huditi se ob. hudovati se nad kom; -üben, *v. a.* storiti, doprinesti, zakriviti se + doprinášati; -unehren, *v. a.* onečastiti, v nečast priprávíti, oskrúniti: onečastovati, oskrunjevati, nečast delati; -uneinigen ſ. Entzweien; -unglimpfen ſ. Verleumden; -unglücken, *v. n.* nesréča se komu pripeti, nesrečen postati (stanem) *pf.*; -unreinigen, *v. a.* gnjúsiti, skrúniti, gerditi: ognjúsiti, onesnážiti, zagerditi; -unſtalten, *v. a.* pačiti, kaziti, skrúniti: spačiti, skaziti, oskrúniti; -untreuen, *v. a.* po nezvestobi se polastiti; *fig.* ukrasti (kradem), zmakniti + zmíkati; -untreuung, *f.* nezvestoba; -urſachen, *v. a.* vzrokovati, vzrok česa biti (sem), prizadévati, nagánjati, roditi, délati: prizadeti, nagnati (ženem), zadati, napeljati (ljem); -urtheilen, *v. a.* obsóditi + obsójati, obsojevati; zum Tode -: na smert ob. k smerti obsóditi; -urtheilte, *m.* obsójenec; *f.* obsójenka; -urtheilung, *f.* obsodba, obsoja, obsojilo; -vielfachen, -vielfältigen, *v. a.* množiti: pomnožiti, razmnožiti; -vollkommnen, *v. a.* doveršiti, popolno storiti, spopólniti + doveršévati, spopolnovati.

Ver=wachſen, *v. n.* zarasti, obrasti se + zaráščati, zaraščevati; -wahren, *v. a.* várovati (várujem), hrániti, čúvati: obvárovati, zavárovati, okovážiti; -wahrloſen, *v. a.* zanemáriti, zanemárati, v nemar pustiti + zanemárjati, v nemar púščati, ne skerbeti za kaj; -wahrung, *f.* varstvo, skerb *f.*: in-haben, hrániti; in-geben, shrániti dati: -einlegen ſ. Proteſtieren; -waiſen, *v. n.* osiroteti, osameti; -waiſt, *a.* siroten, sirota; -walten, *v. a.* oskerbovati, oskerbljevati, na skerbi imeti (ám), upravljati s čim, ravnati; (D. Reich) kraljevati; (D. Haus) gospodáriti; (ein Amt) oprávljati; -walter, *m.* oskerbník, opravnik, upravnik; =in, *f.* oskerbnica; -ung, *f.* oskerbovanje, uprava; =s=a. upravni; = sbehörde, *f.* upravna oblastnija; = sjahr, *n.* upravno leto; =skoſten, *pl.* upravni stroški; =ſyſtem, *n.* upravstvo; -wandeln, *v. a.* spremeniti, premeniti, spreoberniti, spreverniti, preongáviti, prestváriti + spreminjati, spreobráčati, sprevráčati, prestvárjati; ſich -, *v. r.* spremeniti se, premeniti se + spreminjati se ꝛc.; -wandlung, *f.* spreminjava, spremenitev, spre-

minj, spremememba; -wandt, *a.* v rodu, v žlahti, vroden; =e, *f.* rodovinec, sorodovinec, srodnik, žlahtnik; *f.* sródnica, žláhtnica; =ſchaft, *f.* žlahta, srodstvo, svojást; svojina, sváščina; =ſchaftlich, *a.* rodovinski, sorodovinski, sroden, po rodu, po žlahti; = ſchaftsgrad, *m.* koleno (žlahte); -warnen, *v. a.* svariti: posvariti; -warnung, *f.* posvarilo; -waſchen, *v. a.* zaprati (perem) *pf.*; -weben, *v. a.* zatkati (tkem od. tčem); preplesti + preplétati; -wechſeln, *v. a.* méniti, ménjati: zméniti, preméniti, zménjati, preménjati; (aus Irrtum) zmótiti se, zmesniti se; -wechſelung, *f.* premena, menja, menjava, preminjatev; -wegen, *a.* derzen, prederzen, derzovít; = heit, *f.* prederznost; -wehren, *v. a.* brániti: ubrániti, zabrániti + zabranjevati; -wehung, *f.* zamet; -weichlichen, *v. a.* mehkúžiti: omehkúžiti, omekúžiti; -weichlichung, *f.* mehkužnost; -weigern, *v. a.* odreči, ne dovóliti, ne dopustiti, ne izpólniti + odrékati, odrekovati, ne dopúščati ꝛc.; -weigerung, *f.* odreka; -weilen, *v. n.* muditi se, báviti se, zderževati se; -weis, *m.* svarilo, posvarilo, opoučitek, sponašek; graja, ukor: -geben, posvariti, pokrégati *pf.*; -weiſen, *v. a.* komu kam pokázati (kažem), koga kam vpótiti od. poslati (šljem) *pf.*; (verbannen) izgnati (ženem), prognati, iztírati; (zuweiſen) odkázati + odkazovati; (Verweis geben) krégati, kárati, svariti, grájati: pokrégati, pokárati, posvariti; -weiſung, *f.* odkázanje, vpotitev; prognanstvo, izgnanje; =s = *a.* odkazni; =serkenntnis, *n.* odkazni sklep; =surtheil, *n.* odkazni razsodek; -welken, *v. n.* veniti, veneti, védniti, sušiti se: oveniti, zveneti, zvédniti, zvedleti; verwelkt, vel, vedel, ovenel; -welklich, *a.* venljiv; -wendbar, *a.* raben, poraben, porabljiv; sposoben, prizadeven, pripraven; =keit, *f.* sposobnost, pripravnost; -wenden, *v. a.* porábiti, oberniti, upotrebovati + obráčati, upotrebljávati; Fleiß auf etwas -, prizadévati si za kaj, ukvárjati se s čim; ſich -laſſen, slúžiti, rábiti; (d. Augen) odverniti + odvráčati; -wendung, *f.* sposobnost, rabnost; prizadevnost, prizadeva; -werfen, *v. a.* zavreči (veržem) + zamétati, zametovati, zamečevati; (ein Geſuch) prošnjo odreči, odbiti (bijem) *pf.*; -werflich, *a.* zaveržljiv, zaničljiv; -werfen, *v. a.* na korist od. v prid oberniti + obráčati; -weſen, *v. n.* trohneti, gnjiti (gnjijem): strohneti; -weſer, *m.* oskerbnik, upravnik; namestnik; -weslich, *a.* trohljiv, strohljiv, perhljiv; =keit, *f.* trohljivost; -weſung, *f.* trohnoba, trohloba, gnjiloba; -wickeln, *v. a.* zaplesti (pletem), zamótati, zapeti (pnem) + zaplétati, zamátati, zapénjati; ſich

–, *v. r.* zaplesti se, zapeti se, zahomotati se + zaplétati se ꝛc.; -wickelt, *a.* zapleten, zapopaden; -wicklung, *f.* homatija, zapletek, zmotnjava; (im Garn) kertovica, krotovica; -wiesene, *m.* prognanec, izgnanec, pregnanec; -wildern, *v. a.* zdivjati, podivjati, zagovedneti, poživíniti se; oskútiti se, odureti *pf.*; -wildert, *a.* zagovedèn, odurél, divji, zdivján; =e, *m.* zagovednež, divják; -wirken, *v. a.* zapasti (padem), izgubiti; zakriviti se, pregrešiti se; d. Leben –, smert zaslúžiti; -wirklichen, *v. a.* vresníčiti, uresníčiti, dognati (ženem), v djanji izpeljati (ljem), doveršiti + vresničevati, doverševati; -wirren, *v. a.* mótiti, bégati: zbégati, zmesti (metem), zbloditi, zmẽšati, zmótiti + zmétati; (d. Haar) skuštrati, razkuštrati *pf.*; (d. Garn) krotovíčiti, kertovíčiti: skrotovíčiti; -wirrt, *a.* zmočen, zmeten, zmešan; -wirrung, *f.* zmota, zmotnjava, zmešnjava, zmeda, homatija, metež, kolobocija; -wirtschaften, *v. a.* zagospodáriti; zagospodínjiti *pf.*; -wischen, *v. a.* zamázati (mažem); zabrísati (brišem); zagladiti *pf.*; -witteru, *v. n.* razpasti (padem), razzebsti + razzébati; -witterung, *f.* razpadlina, razzeblina; -wittwen, *v. n.* ovdoveti, vdova postati (stanem) *pf.*; -wittwet, *a.* vdov, ovdovél; -wogen s. Verwegen; -wöhnen, *v. a.* razváditi + razvájati; -wöhnung, *f.* razvada, razvaja; -worfen, *a.* zaveržen, malopriden; =heit, *f.* zavèrženost, malopridnost; -worren, *a.* zbegan, zmočen, zmeten; =heit, *f.* zmotnjava, zmeda, zmešnjava; -wundbar, *a.* ranljív; -wunden, *v. a.* rániti; -wundern sich, *v. r.* začúditi se: zavzeti se (vzamem), ostermeti, osúpniti + začudovati se, zavzémati se ꝛc.; -wundert, *a.* začudívši se, z začúdenjem ob. stermenjem; -wunderung, *f.* začúdenje, zavzetje, čud; -wundete, *m.* ránjenec, ránjenik; *f.* ránjenka; -wundung, *f.* ranitev, oranitev, ránjenje; -wünschen, *v. a.* prekleti (kolnem) + preklínjati, pogubljevati; -wünscht, *a.* preklican, preklét; -wüsten, *v. a.* pustóšiti: opustóšiti, opustotiti, razrúšiti, razdjati (dém), razvaliti, pokončati, polomastiti + razdévati, končevati, pokončevati; -wüster, *m.* pokončevavec, razdevavec; -wüstung, *f.* razdjava, razvál, pokončava, pokončanje, polomastitev, razdír.

Verzagen, *v. n.* obúpati, serce izgubiti, serce komu upade; -zagt, *a.* obupen, obupljív, plah, plašljív; =heit, *f.* obúpnost, obupljivost; -zählen sich, *v. r.* ušteti se (štejem), zašteti se komu, prešteti se + uštévati se; -zapfen, *v. a.* začépiti *pf.*; -zärteln, *v. a.* mehkúžiti, mekúžiti: omehkúžiti, pomehkúžiti, razmázati (mažem); -zärtelt, *a.* pomehkužen, nježljav,

razmazan, razpestován; -zaubern, *v. a.* začárati, zacóprati, ukleti (kolnem) *pf.*; -zäunen, *v. a.* zagraditi + zagrájati; -zäunung, *f.* graja, plot; -zehren, *v. a.* povžiti (vžijem), zavžiti, pozavžiti + povžívati; -zehrungs steuer, *f.* vžitnina, potrošnina; =äquivalent, *n.* namestek za vžitnino; -zeichnen, *v. a.* zaznamovati, zaznámnjati, zapísati (pišem) + zaznamjevati, zapisovati; -zeichnis, *n.* kazalo, kazalnik, zaznamek; -zeihen, *v. a.* odpustiti; prizanesti, spreglédati + odpúščati; prizanášati, spregledovati: - Sie, ne zamérite, ne bodi Vam sponosno; -zeihlich, *a.* odpustljív, prizanesljív, spregledljív; -zeihung, *f.* odpuščanje, odpuščenje, prizanašba, spregled; -zerren, *v. a.* páčiti se, krémžiti se: spáčiti se, zamerdek narediti; -zetteln, *v. a.* raztrósiti, raztóriti + raztrôšati; -zicht, *f.* odreka, odpoved *f.*: -leisten, odreči se, odpovédati se (vém) čemu, vzdati se + odrekovati se; = *a.* odpóvedni; =en, *v. a.* odreči se, odpovédati se (vém), vzdati se + odrékati se, odpovedovati se; =leistung, *f.* odpoved *f.*, odreka; -ziehen, *v. a.* pretégniti, zatégniti, skriviti, skrémžiti + pretegovati; *v. n.* vleči se, zatezovati se; -zieren, *v. a.* lepotíčiti, lépšati, krasiti, kinčati: olepotíčiti, olépšati, okrasiti, okínčati; -zierung, *f.* lepšava, olepšava, kinčarija; -zinsen, *v. a.* obresti dati + dájati; -zinslich, *a.* obresten; -zögern, *v. a.* zatézati, zatezovati, odlášati, odkládati, zaderževati, muditi; sich -, *v. r.* vleči se; -zögerung, *f.* zatézanje, zamuda, zamuja, odklada, odlášba; =zinsen, *pl.* zamudne obresti *pl.*, *f.*; -zollen, *v. a.* zacólati, col pláčati + plačevati; -zücken, *v. n. a.* zamakniti + zamíkati; -zückt, *a.* zamaknjen; -zucken, *v. a.* presladiti, posladkóriti, pocúkrati *pf.*; -zug, *m.* odlog, odkladek, odlašek, zamudek, oprezovanje; =s= *a.* zamudni; -zweifeln, *v. n.* obúpati, zdvójiti, izúpati + obupovati, ob up iti (grem); -zweifelt, *a.* obupen, brezupen; -zweifelung, *f.* obúp, obúpnost, objót *f.*; =s= *a.* obupni; =svoll, *a.* obupljív; objoten; -zweigen sich, *v. r.* širiti se, prózjiti se: razširiti se, raziti (idem) + razsírjati se, razhájati; -zweigung, *f.* razšír, razširjava, razsírjenost.

Vesika, *f.* mehír; -ikatorium, *n.* mehírjevec; -per, *f.* večer, predvečer; (Gottesdienst) večérnice *pl.*; = = *a.* predvečérni; =brot, *n.* málica, mala júžina; zavečernja; -ta, *f.* Vesta; =tin, *f.* vestalka; -stibulum *s.* Vorhof.

Veter=an, *m.* starec; doslúženec, doslúženi vojak; -inär, *a.* živinozdravilski; =schule, *f.* živinozdravilska šola, živinozdravílnica.

Vett=el, *f.* vlačuga, nečístnica; (alt. Weib) bábnica, bábišče, babše;

-er, *m.* stric; (mütterl. Seits) ujec; (Neffe) stričnik.

Vex=atorisch, *a.* nagajív; -ieren, *v. a.* nagájati komu, súkati (sučem), pestiti; -ierspiegel, *m.* manno zercalo.

Vezir, *m.* vezír.

Via=dukt, *m.* cestevód; -tikum, *n.* brešno, popótnica.

Vibr=azion, *f.* tres; tresavost; -ieren, *v. n.* tresti se.

Vid=e, glej, pogléj; -imieren, *v. a.* povériti, potèrditi prepís kakega pisma + poverjevati; -imiert, *a.* uradno poterjen od. poverjen; -imierung, *f.* poverilo.

Vieh, *n.* živina, blago; (Thier) živál *f.*, živad *f.*, živalda; živinče (g. -eta); (Klein-) dróbnica; (Rind-) govedo; *coll.* govédina, goved *f.*, goveja živina: fünf Stück-, pet glav, pet repov; -=*a.* živinski; -arzneikunde, *f.* živinozdravstvo, živinozdravilstvo, živinsko zdravilstvo; -arzt, *m.* živinski zdravnik; -beschau, *f.* ogledovanje živine; -bremse, *f.* obád; -dieb, *m.* živinski tat; -futter, *n.* živinska klaja, kerma, piča; -handel, *m.* živinska kupčija; -händler, *m.* živinski kupec od. kupčevavec; -hirt, *m.* pastír, govedár; -hürde, *f.* tamar, osek; -isch, *a.* živinski; -krankheit, *f.* živinska bolezen; -magd, *f.* kravarica; -markt, *m.* živinski semenj; -schade, *m.* škoda pri živini; -seuche, *f.* živinska kuga, živinski pomor; -stall, *m.* hlev, živinski hlev (volovjak, kravjak, ovčjak ꝛc.); -stand, *m.* zástava; (Ort) staje *pl.*; -trieb, *m.* gonja, stegne *pl.*; -trift, *f.* pašnik, spašnik; -weide, *f.* paša; -zucht, *f.* živinska reja, živinoreja; -züchter, *m.* živinorejec, živinoredník.

Viel, *a.* mnogi, mnogoteri, dost; *ad.* mnogo, veliko: wie -, koliko? (rel.) kolikor; so -, toliko; (in Zusamsetz.) mnogo -; -aderig, *a.* mnogožilat; -armig, *a.* mnogorók; -artig, *a.* mnogoversten, mnogoteri; -ästig, *a.* vejnat, gostovejen; -blätterig, *a.* mnogolist, mnogolisten; -deutig, *a.* mnogopomenljív; -eck, *n.* mnogokotje; =ig, *a.* mnogokoten, mnogoogeln; -erfahren, *a.* preskušen, izučen; -erlei, *a.* mnogoteri, mnogoversten, raznoteri; -fach, -fältig, *a.* mnogoteren, mnogoternat, mnogokraten; -farbig, *a.* pisan, mnogobarven; -fraß, *m.* nénasit, neték, netečnik, žerúh; -füßig, *a.* mnogonóg, mnogonožen; -geliebt, *a.* preljúb, predrág, preljubljen; -gepriesen, *a.* mnogocenjen, preslaven; -getreu, *a.* prezvést, -gliederig, *a.* mnogočlén; -heit, *f.* mnoštvo; mnogost; -hufer, *m.* mnogoparklјež; -leicht, *ad.* morda, morebiti, bojè, nemara, lahkaj; -mal, -mals, *ad.* mnógokrat, vélikrat, velíkokrat, dóstikrat, večkrat; =ig, *a.* mnogokraten, večkraten; -mehr, *ad.* marveč, tem več, timveč, tem bolj, toliko bolj,

toliko več; -ſchreiber, *m.* mnogopisec. pisáč; -ſeitig, *a.* mnogostrán, mnogostranski; =keit, *f.* mnogostranost; -ſilbig, *a.* mnogozložen, mnogoslovčen; -vermögend, *a.* premožen, premogočen; -weniger, *ad.* toliko manj; nikar pa; -wiſſend, *a.* mnogoveden; -wiſſer, *m.* vedež, vedomec, vedovina, mnogoználec; =ei, *f.* mnogoznalstvo; -zahl, *f.* množno število, množina, množnik; -zählig, *a.* množen, pogosten.

Vier, *num.* štirje, štiri ob. četiri; četvero, četvero; (in Zuſammenſetz.) četvero -, štiri -: zu - en, po štirje; *f.* četverica, četverka, šterka; -beinig ſ. Vierfüßig; -blätterig, *a.* četverolíst, s štirimi listi; -eck, *n.* četverokotje, štirikótnik; =ig, *a.* četverokoten, s štirimi ogli; =er ſ. Vier *f.*; =lei, *a.* četveri, četveri; -fach, -fältig, *a.* četveren, četveren, četvernat; -füßer, *m.* četveronožec, četveronožec; -füßig, *a.* četveronóg, štirinogat, štirinožen; -geſpann, *n.* četver *f.*; -händer, *m.* četveronočec; -händig, *a.* četverorók; -hundert, *num.* štiri sto; =mal, *m.* štiri stokrat; =ſte, *num.* štiristoti; -kantig, *a.* štirirób, četverorobat; -köpfig, *a.* četverogláv; -kreuzerſtück, *n.* štirikrájcarnik; -ling, *m.* četèrt *f.*, četertina; (Maß) mernik; -mal, *ad.* štirikrat, štiri pote; =ig, *a.* štirikraten; -monatlich, *a.* štiriméšečen; -pfünder, *m.* četverofuntnik; -räderig, *a.* na štiri kolesa; -ſeitig, *a.* četverostrán, četverostranski, na štiri strani ob. plati; -ſilbig, *a.* štirizložen, četveroslovčen; -ſitzig, *a.* na štiri sedala, na štiri sédeže; -ſpanner, *m.* četveropreženik; -ſpännig, *a.* četveroprežen, za štiri konje; -ſtimmig, *a.* četveroglasen, za štiri glasove; -tägig, *a.* štiridneven, štiridanski; -tauſend, *num.* štiri tisoč, štiritavžent ob. jezer; =ſte, *num.* štiritisočni; -te, *num.* četerti, četverti, šterti; -tel, *n.* četèrt *f.*, četvèrt, četertina, četertinka, četertín; (Mondes-) krajec; =bauer, *m.* četertnják; =jahr, *n.* četertletje, četert leta; =jährig, *a.* četertleten; =jahrſchrift, *f.* četertletnik; =ſtunde, *f.* četert ure; -tens, *ad.* štertič, četertič, v četerto; -halb, *a.* polčeterti; polšterti; -theilig, *a.* četverodelen; -wöchentlich, *a.* štiritédenski, štirinedeljen, na štiri tedne; -zehn, *num.* štirnajst; *f.* štirnajstica, štirnajsterka; =jährig, štirnajstleten; =te, *num.* štirnajsti; =tel, *n.* štirnajstin, štirnajstina; =tens, *ad.* štirnajstič; -zeilig, *a.* štiriversten; -zeiten, *pl.* kvatre *pl.*; -zig, *num.* štirdeset; =er, *m.* štirdesetnik, štirdesetletni človek; =jährig, *a.* štirdesetleten; =ſte, *num.* štirdeseti; =ſtel, *n.* štirdesetina; =ſtens, *ad.* štirdesetič; -zöllig, *a.* štiripalčen, štiri palce.

Vigilie, *f.* nočna straža; =n,

pl. bilje *pl.*, molitve po mertvih; -nette, *f.* vinjeta, obrazek.

Vik=ar, *m.* namestnik, vikár; =iat, *n.* vikarstvo; -tualien, *pl.* živež, živek, hrana, jestivo; =handel, *m.* kupčija z živežem, branjarstvo; =händler, *m.* prodajavec živeža; branjevec, branjar.

Vin=dizieren, *v. a.* kaj kot svoje nazaj tirjati; -kulieren, *v. a.* s prideržkom dolžno pismo zavézati (vežem), vinkulírati.

Viol=e, *f.* vijola, vijólica; (Geſ.) posoda, tikev; -ett, *a.* vijolčen, vijolast; -ine, *f.* gosli *pl. f.*; -inſpieler, *m.* goslar; -oncell, *v.* violončél.

Vi=per, *f.* gad, modras; -=*a.* gadji; -rtuos, *m.* goslar, glasbeni umetnik, virtvóz; -ität, *f.* izverstnost; -s, a vis, nasproti, iz oči v oči; -ſion, *f.* prikazen *f.* prividek; -ſier, *n.* ožrelje, naličnik; (am Gewehr) muha; =en, *v. a.* mériti; =er, *m.* merec, merčún; -ſitator, *m.* ogleda, oglednik, ogledovavec; -ſitation, *f.* ogled, razgled; -ſite, *f.* obiskanje, obiskovanje, pohod; =ukarte, *f.* obiskovanjski list; -ſitieren, *v. a.* preglédati, razglédati + pregledovati, razgledovati; -ſta, Wechſel, a -, menjica na pokáz.

Vitriol, *m.* vitrijól, hudo od. hudičevo olje; -geiſt, *m.* vitrijólovec; -öhl ſ. Vitriol; -ſäure, *f.* vitrijólova kislina.

Vize=, pod -, namestni; -admiral, *m.* podadmirál; -bürgermeiſter, *m.* podžupan, županov namestnik; -direktor, *m.* podvodja, vodjev namestnik; -dom, *m.* namestnik; -könig, *a.* kraljev namestnik; -präſident, *m.* pervosédnikov namestnik, namestni predsednik.

Vließ, *n.* runo, runa.

Vogel, *m.* ptica, tica, ptič, tič; *dim.* ptičica, tičica, tiček; (Männchen) samec; (Weibch.) samica; -=*a.* ptiči, tiči; -bauer ſ. Vogelhaus; -berbaum, *m.* jerebika, rebika, jerebíkovec; -bere, *f.* jerebika; -beuter, tičegledec; -dunſt, *m.* tiči svinec; -fang, *m.* lov *f.*, tiči lov; -fänger, *m.* ptičar, tičar, -flug, *m.* tiči let; -frei, *a.* preklican; -garn, *n.* mreža; -geſang, *m.* tiče petje; -haus, *n.* kletka, tičnik, tičnica; -koth, *m.* tičjek, ptičjek; -leim, *m.* tiči lep od. lim; -miſt, *m.* tičjek, ptičjek; -neſt, *n.* tiče gnjezdo; -perſpektive, *f.* pogled z visocega, vid od zgorej; -ſcheuche, *f.* tiče strašilo; -ſchlag, *m.* past *f.*, zapadka; -ſchlinge, *f.* zanjka, proglja, zaderguza; -ſchrot, *n.* tiči svinec, tiči šrételjni *pl.*; -ſteller, *m.* ptičar; -ſtrich, *m.* tiči prelét; ptičja selitev.

Vogt, *m.* vojd, vajd, starešina, starosta; opravnik, oskerbník; -ei, *f.* vojdstvo; oskerbnija.

Vokal, *m.* samoglasnik, glásnica, glasnik, vokal; -ismus, *m.* samoglasna sestava, vokalizem; -los, *a.* brez samoglásnikov; -muſik, *f.*

petje z godbo; -wechſel, *m.* verſtitev samoglásnikov.

Vokativ, *m.* zvavnik, klicavnik, vókativ.

Volk, *n.* ljudstvo, ljúd, ljudjé *pl.*, narod; (Soldaten) vojska.

Völker-kunde, *f.* narodopís, narodopisje; -recht, *n.* mednárodna pravica; -rechtlich, *a.* narodopraven; -reich, *a.* ljudnat; -wanderung, *f.* preseljevanje od. selitev národov; Volkreich, *a.* ljudnat, ljuden.

Volks-, *a.* ljudski, národni; -aufklärung, -bildung, *f.* národna omika; -blatt, *n.* list za priprosto ljudstvo; -dichter, *m.* národni oder ljudski pesnik; -dichtigkeit, *f.* ljudnost; -feſt, *n.* ljudska svečanost, národna slovesnost; -gebrauch, *m.* ljudska šega, národni običáj; -geiſt, *m.* ljudski od. národni duh; -herrſchaft, *f.* ljudovlada; -krieg, *m.* národna od. černa vojska; -lied, národna pesem *f.*; -mährchen, *n.* národna pravljica; -mann, *m.* národov ljubljenec; -mäßig, *a.* ljudski, národen; -menge, *f.* ljudstvo, prebivalstvo; mnóžica ljudí; -ſage, *f.* národna pripovedka; -ſchule, *f.* ljudska od. národna šola; -ſprache, *f.* národni jezik, domači jezik; -ſtamm, *m.* rod, narod; -tum, *n.* národnost; -tümlich, *a.* národen, ljudski, národov, národski; -unterricht, *m.* ljudski podúk; -verſammlung, *f.* národna skúpščina, národni shod od. zbor; -vertreter, *m.* národov zastopnik, namestovavec kakega národa; -vertretung, *f.* národov zastop, národno zastopništvo; -wirtſchaft, *f.* národno gospodarstvo; -zahl, *f.* ljudnost, prebivalstvo; -zählung, *f.* ljudsko popisovanje; -zeitung, *f.* časnik za priprosto ljudstvo.

Voll, *a.* poln, polen, polhen, napolnjen; (bis oben) kopat, nicht ganz -, navân; (vollſtändig) popolen; cel, *ves*: aus -em Munde, na vsa usta; aus -em Herzen, iz vsega serca; -auf, *ad.* do verha, do sita, na prebitek; -blütig, *a.* polnokerven, kervnat; =keit, *f.* polnokervnost; -blutſtute, *f.* čistokerva kobila; -bringen, *v. a.* doveršiti, zveršiti, doprinesti, dokončati, dognati (ženem) + doverševati, doprinášati; -bringung, *f.* doveršitev, doveršba; -brüſtig, *a.* persat; -bürtig, *a.* prisnoroden, polnoroden; prav; =keit, *f.* prisnorodnost; -enden, *v. a.* dokončati, dokonjati, dodélati, doveršiti, dogotóviti + dokončevati, dodelovati, doveršévati; -endet, *a.* popolen, doveršen; -ends, *ad.* popólnoma, celo, do čista, do čístega, do konca, do kraja, dokončno; -endung, *f.* dokončanje, doveršitev, zveršetek, dogón; *fig.* popolnost, dovèršenost; Völlerei, *f.* samogoltnost, samopašnost, požrešnost, požertnost; -führen, *v. a.* izpeljati (ljem) + izpeljevati; ſ. Vollbringen; -gehalt, *m.* polna plača; -genuſs, *m.* popolni vžitek, popolno

vžívanje; -gewalt, *f.* polna oblást *f.*; -giltig, *a.* popólnoma veljaven, polnoveljaven; dober in terden; =keit, *f.* ponoveljavnost; -haltig, *a.* obsežen; -heit, *f.* polnost, polnota; -hengst, *m.* celák, rájnišar; Völlig, *a.* popolen, poln; ves, cel; *ad.* celo, popólnoma, do čista, do verha; -jährig, *a.* polnoleten, doleten, zdoben; =keit, *f.* polnoletnost, zdobnost; -kommen, *a.* popolen, popolnom, doveršen, poln; *ad.* popólnoma, zvèrhama, čisto, do čista; =heit, *f.* popolnost, popólnomast, popólnamost, dovèršenost; -körnig, *a.* jeklen, zernat; -kraft, *f.* polna moč *f.*; -kräftig, *a.* polnomočen; -leibig, *a.* životen; -macht, *f.* polna oblást *f.*; pooblastilo; =sgeber, *m.* pooblastivec; =snehmer, *m.* poobláščenec; -maß, *n.* polna mera; -mond, *m.* ščip, šip, polna luna; -ständig, *a.* popolen, ves, cel; =keit, *f.* popolnost; -strecken, *v. a.* storiti, opráviti, izpeljati (ljem), dopólniti, izveršiti + izpeljevati ɔc.; -streckung, *f.* dopolnitev, izveršba; = sklausel, *f.* pristavek izveršljívosti; -wichtig, *a.* polnotehten, polnovažen, polne vage, dobre mere; -zählig, *a.* polnošteven; polnoštevilen, popolen, cel; -ziehbar, *a.* izveršljív, dopolnjív; -ziehen, *v. a.* izveršiti, zveršiti, dopólniti, izpólniti, izpeljati (ljem) + izveševati, veršiti, dopolnjevati: -b, izverševaven, izpeljevaven, izpolnovaven; -zieher, *m.* izverševavec, dopolnovavec; -zug, *m.* izpeljava, izpolnitev, izveršba, zveršetek; =vorschrift, *f.* predpís zastran izpeljave.

Vol=untär, *m.* dobrovoljec, samovoljec; -taische Säule, *f.* voltajev steber; -tige, *f.* umetni skok; -tigeur, *m.* skakavec, voltižér; -tigieren, *v. n.* na konji skákati (skačem); -umen, *n.* objém, obség; -umeter, *m.* obsegomér; -uminös, *a.* obširen, obsežen.

Von, *prp.* od; (vom Orte weg) raz, s, z; (bei etwas) ob: von Brot leben, ob kruhu živeti; -dannen, od tod; -innen, od znotraj; -nun, od seh dob, od se dobe; (-wegen) zavoljo, zarad, zbog; -nöthen, *ad.* treba: -haben, treba biti komu česa.

Vor, *prp.* pred; (aus, wegen) od; *ad.* préd, préj, popréd; das ist mir -allem lieb, to mi gre nad vse; -abend, *m.* predvečer; délopust; -ahne, *m.* sprednik, prednamec; -ältern, *pl.* predstarši, sprédniki *pl.*; -an, *ad.* spredej, spredi, popréd; (vorwärts) napréj; =schlag, *m.* prevdarek, preudarek, premet; = zeige, *f.* poprejšnje oznanilo; -arbeit, *f.* pričetno delo, pripravno delo.

Voraus, *ad.* spredej, spredi, napréd, popréd: zum -, zanapréj, v napréd, préj; -bedenken, *v. a.* popréd premísliti + premišljevati; -bestimmen, *v. a.* popred ustanoviti od. odlóčiti + ustanávljati; -bezahlen, *v. a.* napréj od. popréd plácati; -bezahlung, *f.* predplata, predplačilo;

-eilen, *v. n.* popréd hiteti; -gehen, *v. n.* popréd iti (grem); -laufen, *v. n.* popréd teči; -sagen, *v. n.* napréj pripovédati, prerokovati: naprej povédati (vém); -schicken, *v. n.* popréd oder napréj poslati (šljem) + pošíljati; -sehen, *v. n.* naprej vídeti; -setzen, *v. a.* místiti si, domišljevati si, domnévati si; dieß vorausgesetzt, če je temu taka, če bo to; -setzung, *f.* domneva, pogoj; -sichtlich, *a.* previdoma, kar se dá že napréj vídeti; -zahlen s. Vorausbezahlen.

Vor-bau, *m.* predzidje; =en, *v. a.* predzídati *pf.*; *fig.* pred odvérniti + odvrácati; -bedacht, *m.* premislek, premislik: mit -, s premíslikom; naláš̌č, hoté; -bedächtig, *a.* previden, premišljen, spremíšljen; -bedeutung, *f.* známenje, predznámenje; slutnja; -bedingung, *f.* pogoj; -begriff, *m.* pervi razumek od. zaumek; -behalt, *m.* priderž̌ek, izvzemek, izvzetek; =en, *v. a.* pridèržati si, izvzeti si (vzamem) + prideržévati si, izvzémati si; (d. Schürze) pred sebój obdèržati (ím) *pf.*; =lich, *a.* s priderž̌kom; -bei, *ad.* mimo, memo; tik: es ist -, proč je, po njem je: =gehen, *v. n.* mimo iti (grem); =sein, *v. n.* preteči, preiti (idem), miniti *pf.*; -bereiten, *v. a.* pripráviti + priprávljati, strójiti; -bereitung, *f.* priprava, pripravek, =s=a. pripravljavni; =sschule, *f.* pripravljavna šola, pripravljávnica; =swissenschaft, *f.* pripravljavna veda, pripravljavno znanstvo; -berg, *m.* predgorje; -bericht, *m.* napréjšnje oznanilo; predgovor; -bescheid, *m.* poklíc od. pozív pred gosposko; =en, *v. a.* pred gosposko poklícati (kličem) od. pozvati (zovem) *pf.*; -beten, *v. a.* naprej móliti; -beter, *m.* molivec, predmolivec; -beugen, *v. a.* odverniti, ubrániti, zabrániti, v okom priti (pridem) čemu, ogniti se čemu + odvrácati, ogíbati se (bljem); -bild, *n.* zgled, izgled, razgled, vzor; -lich, *a.* zgleden, vzoren; =ung, *f.* pripravna omika; -bitte, *f.* predprošnja, prošnja za -; -bitten, *v. a.* prositi za koga; -bote, *m.* naznanjevavec, napovedovavec; -bringen, *v. a.* prednesti, izreči, razložiti: prednášati, izrekovati; -burg, *m.* predgradje, prigradek; -dach, *n.* pristrešek, napúš̌č, napušček, strem, pristrešje.

Vorder, *a.* prednji, sprednji; -arm, *m.* predramje, predlaket; -brust, *f.* predpersje; -fuß, *m.* prednja od. sprednja noga; -gestell, *n.* plužje, plúžniki *pl.*, plužna *pl.*; -glied, *n.* prednji člen; (milit.) perva versta; -grund, *m.* opredje, odpredek; -hand, *f.* zapestje; pervnica; -haupt, *n.* teme (g. -ena); -haus, sprednja hiša; prédurje; -mann, *m.* prednik, sprednik; -seite, *f.* čelo, pročelje, odpredek; -ste, *a.* najprednji; -satz, *m.* sprednji stavek, sprednjik; -sitz, *m.* sprednji sedež; -theil, *m.* odpredek, prednji del,

spreda; (am Schiff) predńji kerm, prema; -treffen, *n.* prednja vojska; -zahn, *m.* prednji zob.

Vor=bringen, *v. n.* napréj dreti (derem) ob. síliti, napredovati; -eilen, *v. n.* prehiteti, preteči, prestreči (strežem) + prehitévati, pretékati; -eilig, *a.* prenagel; -empfinden, *v. a.* predčútiti, že pred čútiti; -empfindung, *f.* predčutje; -enthalten, *v. a.* pridêržati (im), zadêržati + pridêrževati; -erinnerung, *f.* poprednja opomba; -erſt, *ad.* najpréd, najpréj, najpervo. pred vsem drugim; -erwähnt, *a.* pred imenován, gori omenjen; -erzählen, *v. a.* práviti, pripovédati, pripovedovati; (ein langes und breites) trúšati; -fahr, *m.* prednik, sprednik, prednamec (predvamec, prednjimec); -fahren, *v. n.* komu spred peljati (ljem), z vozom prehiteti *pf.*; -fall, *m.* prígodek, zgodek, primerek, primerljej, pripetek, naključba, naletek; =en, *v. n.* prigoditi se, primériti se, pripetiti se, nakljúčiti se + primérjati se, pripetovati se; =enheit, *f.* prigoda, zgoda; -faſten = *a.* predpostni; -finden, *v. a.* najti (najdem) + nahájati; -fordern, *v. a.* poklicati (kličem), povábiti ob. pozvati (zovem) pred sé (pred sodnijo ꝛc.) + poklicovati ꝛc.; -forderung, *f.* vabilo, povabilo, pozív, =s=a. vabilni; -frage, *f.* pervotno ob. pervo vprášanje; -führen, *v. a.* pripeljati (ljem) pred koga + pripeljevati; -führung, *f.* pripeljanje; =sbefehl, *m.* povelje, da se kdo pripelje; -gang, *m.* ravnava, ravnanje; (Verlauf) tek, dogodba; ſ. Vorzug; -gänger, *m.* prednik, sprednik, vodnik, predhodnik; -gängig, *a.* spredenj, predhoden; -geben, *v. a.* položiti ober djati (dem) pred koga, dati + pokládati, dévati, dajati; (angeben) têrditi; délati se; -gebirge, *n.* predgorje, prigorje, berdo; -geblich, *a.* izmišljen; domnél, rečen; -gefaßt, *a.* domišljen, umišljen; -gefühl, *n.* predčutje; -gehen, *v. n.* napréditi (grem); preiti (idem), preteči, prehiteti + pretékati; (geſchehen) goditi se, veršiti se, pred sé iti (grem): zgoditi se, doveršiti se; (handeln) délati, početi (ênem), počênjati, ravnati; *n.* ravnava, početje; -gehend, *a.* prejšen, predhoden; -genannt, *a.* gori imenován; -geſchmack, *m.* okušnja, okús; -geſetzte, *m.* predstojnik, vikši, glavár; -geſtern, *ad.* predvčeraj, pred včerajšnim, pred včeranjim, jutro mine; pred sinočnjim; -giebel, *m.* nastrešek, pričelje; -greifen, *v. a.* popred seči (sežem), pred kom drugim po kaj seči + ségati, vtíkati se, mêšati se, vrívati se; -haben, *v. n.* na misli ober v mislih imeti (am), misel koga biti (sem). namenjen ob. nakanjen biti, misliti, méniti, naklépati; (vor ſich) pred seboj imeti; *n.* misel, namera, namén, namemba, nakana, naklep; -halle, *f.* veža, predvežje; -halten,

v. a. pred koga kaj dèržati (im); (ein Vergehen) očítati, oponášati, grájati; -hand, *f.* prednja roka; (Vorrang) prednost, predstvo, pervenstvo, perva roka, pervnica; =en, *a.* pričujóč, gotov, pri rokah; -hang, *m.* pregrinjalo, prestralo, zastor, zavesa; -hängen, *v. a.* obésiti pred kaj, zavésiti, prestreti (sterem) + obéšati, prestírati; --hängschloß, *n.* viseča ključávnica, obésnica; -haus, *n.* veža, predvežje; prédurje, predhišje.

Vorher, *ad.* pred, popréd, prej, popréj, pred tem; furz -, otodi, otudi, ravno kar, malo prej; -bestimmen, *v. a.* popred odlóčiti + odlóčati; -empfinden, *v. a.* že prej občútiti; -gehend, *a.* prejšni, predhoden; -ig, *a.* prejšni, poprejšni, poprejšnji; -herrschen, *v. n.* prevagovati, premagovati, prevago imeti (am); -sagen, *v. a.* pred povédati (vem), prerokovati; -sagung, *f.* prerokba, prerokovanje; -sehen, *v. a.* previditi; -sehung, *f.* previdnost; -verkündigen, *v. a.* popred naznániti + naznánjati; -wissen, *v. a.* popred védeti (vem).

Vor-hinein, *ad.* pred tem, prej, popréj, popred; otodi, malo popréj; -hof, *m.* dvorišče, predurje, naton; -hölle, *f.* predpekel; -hut, *f.* prednja vojska, napreda, napredna straža; -ig, *a.* prejšni, prejšnji, poprejšnji: -es Jahr, lani, lansko leto, preteklo leto; -jahr, *n.* lansko ob. preteklo leto; -jährig, *a.* lanski; -kauf, *m.* prekúp, predkup; -käufer, *m.* prekupec, prekupovavec; -kehren, *v. a.* napráviti, preskerbeti kar je treba + naprávljati; -kehrung, *f.* naredba, priprava; -kenntniß, *f.* osnovna, pervotna ob. podstavna vednost, pripravljavno znanstvo; -kirche, *f.* lopa; -kommen, *v. a.* koga prehiteti ob. preteči + pretékati; *v. n.* prigoditi se, primériti se, pripetiti se + primérjati se; (sich vorfinden) nahájati se, dobívati se; -kommniß, *f.* prigoda, prigodek, primerek; -laden, *v. a.* povábiti, poklícati (kličem) ob. pozvati (zovem) pred koga + vábiti, pozívati; -ladung, *f.* vabilo, povabilo, pozóv; =s- *a.* vabilni; -lage, *f.* predloga, predložba; -längst, *ad.* nedavno, pred kratkim; -laß, *m.* samotók, samomaščina; -lassen, *v. a.* pred koga pustiti + púščati; -laufs. Vorlaß; =en, *v. n.* koga preteči ob. prehiteti *pf.*; -läufer, *m.* predhodnik, sprednik; -läufig, *a.* začasen, poprejšen, poprejen, predhoden; *ad.* popréd, popréj, začasno, za zdaj; -laut, *a.* gostobeseden, prenagel v govoru; prederzen; -leben, *n.* dosedanje življenje; poprejšnje življenje; -legeblatt, *n.* predloga; predpís; -legen, *v. a.* predložiti, pred koga položiti + predlágati; (das Futter) klasti (kladem), pokládati; eine Frage -, vprašanje zastáviti *pf.*; -legeschloß, *n.* viseča ključávnica; -lesen, *v. a.* brati (berem) ob. čítati komu kaj, prebírati: predbrati (be-

rem), predčitati; -leſer, *m.* bralec, bravec, predčitatelj; -leſung, *f.* branje, čitanje, berilo; (Leſzion) uk, prednaška; -letzte, *a.* predzadnji, predposledniji; -leuchten, *v. n.* svétiti; -lieb, *ad.* za ljubo; -liebe, *f.* posebna ljubezen; -liegen, *v. n.* pred kom biti od. ležati (im); =lich, *a.* pričujóč; -lügen, *v. a.* komu legati (lažem); -machen, *v. a.* kaj pred čim napráviti + naprávljati; zagraditi, zadélati *pf.*; -malig, *a.* nekdánj, nekdajšen, poprejšenj, bivši; -mals, *ad.* nekdaj; prej, poprej; -mann, *m.* prednik, sprednik; -mauer, *f.* sprednje ozidje, predzidje; -merkbuch, *n.* zapisna knjížica; -merken, *v. a.* zapísati (pišem), zabiléžiti, zaznamovati + zapisovati; -merkung, *f.* zapís; zaznamek; =s= *a.* zaznamni; -mittag, *m.* predpoldne (g. dneva), dopoldne, dopoldan, pred pol dnem; -mittagig, *a.* predpoldanji, dopoldanji; -mittags, *ad.* pred poldnem, dopoldne; =brot, *n.* predpóldnica, predkosílnica; -gottesdienſt, *m.* dopoldanja služba božja; -mund, *m.* varh, varuh, skerbník; =ſchaft, *f.* varstvo; =ſchaftlich, *a.* varstvén; =ſchafts= *a.* varstveni; =ſchaftsangelegenheit, *f.* varstvena zadeva; =ſchaftsgelder, *pl.* varstveni denarji *pl.*; -nahme, *f.* oprava, predsevzetje, započetje; -name, *m.* imé (g. éna), kerstno imé; -nehm, *a.* gosposki, visok; žlahten, plemenít; =en, *v. a.* pred se vzeti (vzemem), opráviti, doprinesti, storiti + opráviati, pred se jemati (mljem); eine Unterſuchung -, preiskati (iščem); preglédati + preiskovati, pregledovati; (befragen) izprášati + izpraševati; (Zeugen) zaslíšati (slišim) + zasliševati; =lich, *a.* izversten, poseben; *ad.* sosebno, posebno, na vlasti, zlasti; =thuerei, *f.* šopirnost, navada se gosposko nositi; -platz, *m.* prednje mesto; -poſten, *m.* prednja straža; -rang, *m.* prednost, perventvo, predstvo, pervo mesto; -rath, *m.* zaloga, priprava; (Menge) oblica, množina; -räthig, *a.* gotov, v zalogi, kar je česa; -recht, *n.* prednost, predstvo, pèrvnica, predpravica; -rede, *f.* predgovor, predslov; -redner, *m.* prednik v besedi, predgovorec; -reiten, *v. n.* pred kom jézditi; -reiter, *m.* predjezdec; -richten, *v. a.* pripráviti, napráviti, pristrójiti, priskerbeti, narediti + priprávljati, priskerbovati; -richtung, *f.* priprava, naprava, naredba, pripravek, narejek; -rücken, *v. n.* naprej pomakniti se + pomíkati se, napredovati; ſ. Vorwerfen; vorgerücktes Alter, visoka starost; -rufen, *v. a.* pred se poklícati (kličem) od. pozvati (zovem) + poklicovati; -rufung, *f.* povabilo, poklíc, pozóv; -ſagen, *v. a.* narekovati; -ſatz, *m.* sklep, terdna misel *f.*; (böſer) nakana, naklep; (gramm.) predstavek, sprednji stavek, sprednjik: mit -, nalašč; -ſätzlich, *a.* nalášćen, s premíslikom, premišljen; -ſchauen,

v. n. glédati izpod česa; -ſchein, *m.* zum - kommen, prikázati se (kažem), pokázati se, na svitlo priti (pridem), na dan priti + prikazovati se; -ſchieben, *v. a.* pred kaj poríniti + porívati; -ſchießen, *v. a.* založiti koga z denarji + zakládati ꝛc.; *v. n.* švígniti, púhniti, šíniti + švígati; (v. Pflanzen) pognati (ženem) + pogánjati; -ſchlag, *m.* predlog, nasvet, svet: einen - thun, nasvetovati; (Muſ.) prednotka; ſ. Verſchlag; =en, *v. a.* svètovati, nasvètovati, predlog storiti; *v. n.* premáhniti, prevágniti + premahovati, prevagovati; -ſchmack, *m.* duh, slaj, sladec; -ſchnell, *a.* prenagel; -ſchreiben, *v. a.* predpísati (pišem) + predpisovati; zapovédati (vém) ukázati (kažem), veleti + ukazovati, velévati; (im Buche) zapísati, zaznamovati + zapisovati; -ſchreitend, *a.* postopen; napredovaven; -ſchrift, *f.* predpís; (Gebot) zapoved, ukáz, povelje, naročilo; =smäßig, *a.* po zapóvedi, povelju primerjen; =swidrig, *a.* proti zapovedi, ukazu nasproten; -ſchub, *m.* speh, pomoč *f.*, podpora, pripomoček: - leiſten, pomágati, pomagovati, podpírati, blazino podkládati: -leiſtung, *f.* pomóč; -ſchuhen, *v. a.* okápiti, ogláviti, podélati *pf.*; -ſchuhung, *f.* podel, oglavje; -ſchule, *f.* pripravljavna šola, pripravljávnica; -ſchuß, *m.* pervi strel; (Moſt) samotók, samomaščina mastica (Vorrath) zaloga; -ſchuß = *a.* zalożni; =gelder, *pl.* založni denarji *pl.*; =faſſe, *f.* založna denárnica, zalóžnica; =weiſe, *ad.* na poznejši obrájt, predplačilno; -ſchützen, *v. a.* v bran dèržati (im), brániti se s čim, *fig.* izgovárjati se s čim, izgovore délati; -ſehen, *v. a.* previdíti, preskerbeti, oskerbeti *pf.*; ſich -, *v. r.* várovati se, páziti; (mit etwas) preskerbeti se, previdíti se + preskerbovati se; -ſehung, *f.* previdnost; -ſetzen, *v. a.* pred koga postáviti, predpostáviti + predstávljati; ſich -, *v. r.* skleniti, naméniti se, naméniti se; vorgeſetzte, *m.* predstojnik, viši; -ſetzlich, *a.* nalaščen, premišljen, védežen; *ad.* nalašč, s premíslikom, z védežem; -ſetzung, *f.* predstava.

Vor-ſicht, *f.* previdnost, sprevidnost, spreumek, vedež, opreznost; =ig, *a.* previden, spreviden, spreumen, oprezen; =shalber, *ad.* zavolje veče varnosti; iz prevídnosti; =smaßregel, *f.* naredba prevídnosti, varnostna naredba; -ſilbe, *f.* prednji zlog, prédnica; -ſingen, *v. a.* peti (pojem): zapeti komu; -ſitz, *m.* predsedstvo, pervosedstvo, pervo mesto: den - führen, predsedovati, pervosedovati, pervosednik biti (sem); =en, *v. n.* pred kom sedeti; ſ. Vorſitz führen; =ende, *m.* predsednik, pervosednik; -ſommer, *m.* podletek, podletje; -ſorge, *f.* skerb *f.*; -ſpann, *f.* priprega, pripréž *f.*; =en, *v. a.* pripreči (prežem) + pripregati; ſ. Einſpannen;

=er, *m.* priprežnik; =s= *a.* priprežni; -ſpiegeln, *v. a.* koga mámiti od. slepiti, z obljúbami pítati; -ſpiel, *n.* predigra; =en, *v. a.* zaigrati; zapískati; zagosti (godem) *pf.*; -ſprechen, *v. a.* narekovati; (für jemand.) zagovárjati koga; -ſprung, *m.* kermól, kermulja, umól, rivec; (b. Hauſe) napušč; *fig.* prednost, predstvo; -ſtadt, *f.* predmestje; -ſtädtiſch, *a.* predmestni; -ſtand, *m.* predstojnik, pervostojnik, prednik, glavár, načelnik; (Würde) predstojništvo, glavarstvo, =sſtellvertreter, *m.* predstójnikov namestnik; -ſtechen, *v. n.* veči biti (bijem), odlikovati se pred drugim; -ſtecken, *v. a.* pred kaj vtakniti + vtíkati; -ſtecknadel, *f.* búcika, napersna igla; -ſtecknagel, *m.* lunek, osník, oplenek; -ſtehhund, *m.* lovski pes, pes tičar; -ſtehen, *v. n.* predstojnik od. predstavljen biti (sem), voditi od. ravnati; -ſteher, *m.* predstojnik, pervostojnik, glavár, načelnik, poglavnik; =in, *f.* predstójnica, glavarica, načélnica; -ſtellen, *v. a.* predstáviti + predstávljati; (etwas) predložiti, djati (dem) pred koga + predlágati, pred očí postáviti, opomniti + pred očí stáviti, opomínjati; (Einwendung machen) ugovárjati; ſich -, *v. r.* predstáviti se, priti (pridem) pred koga; (d. Sinnen) kázati se (kažem); (ſich denken) mísliti si, domíšljati si; -ſtellung, *f.* predstava; (Gedanken) misel *f.*, razumek, zaumek, sprijemek; (Theatr.) gledišćna igra, predstava; (Erinner.) opomín; =skraft, *f.* domišljija, domišljivost, domišljava, domíselnost; -ſtoß, *m.* napustek; -ſtrecken, *v. a.* pomoliti, napréj stégniti + pomáljati; (leihen) za nekaj časa posóditi + posójati, posojevati; založiti koga s čim; -ſtudium, *n.* pripravljavni uk; témeljno znanstvo; -tänzer, *m.* pervi plesavec; -theil, *m.* prid, koríst *f.*, hasen, dobiček, priboljšek, prospeh; obrest *f.*: -bringen, príditi, pridovati, korístiti, hásniti, ugájati, goditi; =haft, *a.* koristen, pridoven, priden, hasnjív, prospešen; -thun, *v. a.* predpásati (pašem) + predpasovati; den Riegel -, zatakniti, zapah zaríniti + zatíkati; -thür, *f.* vnanje od. prednje duri *pl. f.*; -trab, *m.* pervi vlak, napreda, perva vojska; -trag, *m.* govor; (im Sing.) petje; (im Lehren) učba, učilo, prednaška: guten - haben, lepo umevno govoriti: -halten, govoriti, besedovati, prednášati; =en, *v. a.* prednášati, učiti, razlágati, razkládati; (Muſikſtück) igrati, gosti (godem), pískati ꝛc.; =skunſt, *f.* govorništvo, govornost; -trefflich, *a.* izversten, izboren, izbrán; =keit, *f.* izverstnost, izbornost; -treten, *v. n.* pred koga stópiti; izmed srede stópiti *pf.*; -tritt, *m.* predstvo, prednost; -tuch, *n.* prednik, predpas, krilo, prestralo, zastor; -über, *ad.* mimo, memo, mim: - ſein, preteči, miniti; =gehen, *v. n.* preiti (idem),

minuti, preteči + prehájati, minjévati; =geheud, *a.* začasen; -übung, *f.* pripravljavna vadba; -unterſuchung, *f.* vvodno preiskovanje, začetna preiskava; -urtheil, *n.* predsodek, prenagla sodba, kriva misel *f.*; =öfrei, *f.* brez predsodkov; -vorjährig, *a.* predlanski; -vorletzte, *a.* predpredzadnji; -wahl, *f.* perva volitev; -walten, *v. n.* prevagovati, premagovati, predstvovati, zvonec nositi, gospodáriti; -wand, *m.* pretveza, izgovor: unter dem –, izgovarjaje se, z izgovorom; -wärts, *ad.* napréj, napréd, dalje; popréd; -weſen, *pl.* popadki, prebolečki *pl.*; -weinen, *v. n.* jókati, (jočem) pred kom; -weiſen, *v. a.* pokázati (kažem) + pokazovati; izkázati se od. izpríčati se s čim + izkazovati se, izpričevati se ɔc.; -weiſer, *m.* pokazavec, prinosec, prinesec; -welt, *f.* starodavni, predpotopni od. nekdanji svet, starodavnost; pervi svet, pervi ljudjé; =lich, *a.* predpotopen, pervosveten, starodaven; -wenden ſ. Vorſchützen; -werfen, *v. a.* vreči (veržem) + metati (mečem) pred koga; (vorrücken) očítati, spočítati, oponášati; -werf, *n.* prednje gradbe *pl.*, vnanje ozidje; -wiegen, *v. n.* prevagovati, premagovati, prevago iméti (ám); -wiſſen, *n.* vedez, vedež, znanje; -witz, *m.* radovednost, védečnost, sníčavost; =ig, *a.* radoveden, védečen, sníčav; -wort, *n.* predgovor, predslov; (Gramm.) predlog, razmernik; -wurf, *m.* očitek, opočitek, spočitek, oponašek, oponos; (Objekt) predmet, reč *f.*; =voll, *a.* oponosen; -zählen, *v. a.* šteti (štejem): prešteti + preštévati komu kaj; -zeichen, *n.* známenje, rok; -zeigen, *v. a.* pokázati (kažem) + pokazovati; -zeiger, *m.* pokazec; -zeit, *f.* starodavni čas, starodavnost, stara doba: -en, svoje dni, njega dni, nekdaj; =ig, *a.* prezgodenj, prerán; -ziehen, *v. a.* čemu prednost dati pred drugim, kaj bolj céniti od. číslati od drúgega, kaj nad kaj stáviti; -zimmer, *n.* prednja izba od. soba; -zug, *m.* prednost, predstvo, pervo mesto: mit –, z najboljšim uspehom; -haben, prekositi koga, odlikovati se pred drugim; -züglich, *a.* izverstèn, izborèn; poseben, sosebèn; *ad.* sosebno, posebno, izvlasti, zlasti, navlasti; =heit, *f.* izverstnost; =klaſſe, *f.* odlični razred, razred prednosti; =weiſe, *ad.* sosebno, posebno.

Vot=ieren, *v. n.* glasovati, glas dajati o čem; -iv, *n.* obljuba, zaobljuba; =kirche, *f.* zaobljubna cerkev; -um, *n.* glas.

Vulgata, *f.* od papeža potèrjena prestava sv. pisma, vulgata; -o, *ad.* po domače; hiši právijo.

Vulkan, *m.* ognjena od. ognjebljuvavna gora, ognjebljuvavnik; -iſch, *a.* ognjén, ognjebljuven, ogenj bljubaven; -iſieren, *v. a.* razpáliti *pf.*

W.

Waare, *f.* blagó, roba, tovar; furze –, drobnják *f.*, drobno blago; grüne –, zelenjád, zelenjava, zelenina; hölzerne –, lesenina, lesovina; -nabſatz, *m.* razprodaja blaga; -nartikel, *m.* blago; -nausfuhr, *f.* izvožnja blaga; -nbeſchau, *f.* ogled od. razgled blaga; -neinfuhr, *f.* vvožnja blaga; -nhalle, *f.* tergovnica; -nkunde, *f.* poznanje blaga. blagoznalstvo; -nlager, *n.* skladišče, zaloga blaga; -npreis, *m.* cena blaga; -ntauſch, *m.* zamenjava blaga; -ntransport, *m.* prevožnja blaga; -nverſendung, *f.* razpošiljava blaga; -nverzeichnis, *n.* kazalo od. razkazovalo blaga; -nvorrath, *m.* zaloga; -nzoll, *m.* col za blagó.

Wabe, *f.* sàt, sèt; *coll.* satje, satovje, setovje.

Wach, *a.* buden, budljív, bdéč, budéč, zbujen, zdramljen: – ſein, bdeti, budeti, čuti (čujem); – werden, buditi se, drámiti se: zbuditi se, zdrámiti se; – ⸗ *a.* stražni; -dienſt, *m.* stražitev; -e, *f.* straža, straž *f.*: -halten, na straži biti (sem), strážiti; auf die – ziehen, na stražo iti (grem); (Wachthaus) strážnica; -en, *v. n.* bdeti. budeti, čuti (čujem); (über etw.) čúvati nad čim, kaj na skerbi imeti (ám): die ganze Nacht –, vso noč prečuti; *n.* bdenje, čúvanje; -feuer, *n.* stražni ogenj; -geld, *n.* stražnina; -habend, *a.* na straži, stražen; -haus, *n.* strážnica, straža. stražárnica.

Wachholder, *m.* brinov germ, brínovec, brina, smólovec, smerlínovec; *coll.* brinje, smolje; – ⸗ brinov, brinjev, smolov; -bere, *f.* brinovica, brínova od. smolova jagoda; -branntwein, *m.* brínjevec, brínovec.

Wach⸗**korps**, *n.* stražni zbor; -meiſter ſ. Wachtmeiſter; -parade, *f.* stražna parada; -poſten, *m.* straž *f.*, straža.

Wachs, *n.* vosek: aus –, voščén; (Abfälle) voščina, vóščevina; – ⸗ *a.* voščev; -abdruck, *m.* voščev odtisek; Wachſam, *a.* pazljív, pazen, opazen, čuvít, čujen, skerben; ⸗keit, *f.* pazljivost, čuvitost &c.; -artig, *a.* vosku podoben, voskovít; -bleiche, *f.* voščevo belilo; -blume, *f.* voščeni cvet.

Wachſen, *v. n.* rasti (rastem u. rasem): zrasti + doráščati, priráščati; (ſich mehren) množiti se, širiti se: razmnóžiti se, razširiti se, razrasti se; + razsírjati, razráščati se; gewachſen ſein, kos od. zagomec biti (sem) komu; – *n.* rast *f.*, rastilo, rastenje; -d, *a.* rasten, raščav, rašč.

Wächſern, *a.* voščén.

Wachs⸗**fabrik**, *f.* voščárnica; -fackel, *f.* voščena plamenica od. baklja; -farbe, *f.* voščeva barva; -ferze, *f.* voščena sveča, voščenica; -leinwand, *f.* povóščeno od. límano platno; -licht ſ. Wachsferze; -pflaume, *f.* rumena sliva; -ſtock, *m.* voščenica,

voščev svitek; -tum, *n.* rast *f.*, rastilo, rašča.

Wacht-ſtube, *f.* strážnica, čuvájšnica; -el, *f.* prepelica, podperda, pimpernica; =*a.* prepeličji; =hund, *m.* prepeličar; =könig, *m.* perdavec, kosec; =ruf, *m.* prepeličje petje, pet pedí; =ſtrich, *m.* prepeličji let od. prelet.

Wächter, *m.* čuváj, čuvár, varh; stražnik, stražár; -in, *f.* čuvajka, stražarica.

Wacht-meiſter, *m.* strážmešter, stražnji glavár; -turm, *m.* stražišče, stražnji stolp.

Wack-elig, *a* majav, gugav, hlipav, tresóč; -elkopf, *m.* tresogláv; -eln, *v. n.* májati se, zíbati se (bljem), gúgati se (ljem), blagútati, hlípati se; (b. Gehen) omahovati, opotékati se; mencati, mencorítiti; -er, *a.* verl, moški, praveden, jak, pošten. [mečna kost.

Wade, *f.* meča, litka; -nbein, *n.*

Waff-e, *f.* orožje, bran *f.*, branilo; -en, *pl.* ſ. Waffe; -en= *a.* orožni; bojni, vojskni; =bruder, *m.* sobojnik, soborec; =bündnis, *n.* vojna zaveza; =fähig, *a.* vojevít, orožen, dober za orožje; =geklirr, *n.* rožljanje z orožjem; =geräth, *n.* orožje; =gewalt, *f.* bojna od. vojskna sila; =glück, *n.* vojna od. bojna sreča; -kammer, *f.* oróžnica; =lärm, *m.* hrup orožja; =los, *a.* brez orožja, brezorožen; =platz, *m.* bojišče, orožišče; =rock, *m.* vojna suknja; =ruhe, *f.* primerje; =ruhm, *m.* bojna slava; =ſchmid, *m.* orožar, izdelovavec orožja; =ſtillſtand, *m.* primirje; =träger, *m.* oproda; =übung, *f.* vaja v orožji, bojna vadba; -nen, *v. a.* orózíti: oborózíti.

Wag-amt, *n.* mestna vaga; **Wägbar**, *a.* vagljív, tehtljív; -e, *f.* vaga, téhtnica; -ebalken, *m.* gredelnica, prečka; -ehals, *m.* prederznež, prederzni človek; -emacher, *m.* tehtničár.

Wagen, *m.* voz; (Kutſche) kočija; (Leiterwag.) kola *pl.*; *dim.* vozek, vozíček; (Fuhr) peljáj, voz; als Sternbild ſ. Bär; - *v. a.* tvégati, vágati, tvégati se, dèrzniti se, úpati se; **Wägen**, *v. a.* vágati, téhtati, tézati, vagávati: zvágati; -achſe, *f.* os *f.*, podós *f.*, podvóz *f.*; -baum, *m.* svora, rázvora; -beichſel, *f.*ójnica, oje (g. ojesa),ójnice *pl.*; -geld, *n.* voznina; -geleiſe, *n.* kolovóz, kolovoznik, kolotéčina, kolomaja, kolečnjak; -hipfe, *f.* ročica; -leiter, *f.* grote *pl.*, lójternice *pl.*, lestvice *pl.*; -lenker, *m.* vozatáj; -nagel, *m.* osnik, zaosek; -rad, *n.* vozno kolo (g. kolesa), kolo za na voz; -remiſe, *f.* -ſchoppen, *m.* kolárnica, uta; -ſchere, *f.* grédanica, škarnje *pl.*; -ſchmiere, *f.* kolomáz *m.* od. *f.*; -ſperre, *f.* závora, závornica; -ſterze, *f.* svornica, repica; -train, *m.* vozovlák, vozovi *pl.*

Wage-recht, *a.* vodoraven, ravnovažen, porazen; -ſtück, *n.* vágana reč *f.*

Wag-gon, *m.* železocestni voz; **-ner**, *m.* kolár; **=** = *a.* kolarski; **=handwerk**, *n.* kolarstvo, kolarija: **-betreiben**, kolâriti; **=in**, *f.* kolarica; **-nis**, *n.* odvažno ob. pogumno delo, nevaršcina; **-schale**, *f.* važnica, téhtnica.

Wahl, *f.* volitev, izvolitev, izbira, izbor: **aus freier -**, po lastni volji, sam od sebe; **die - thut mir weh**, volja me boli; **eine - treffen**, vóliti: izvóliti; **- = a.** volitni, izborni, volilni; **-akt**, *m.* volitev; **-ausschreibung**, *f.* razpis volitve.

Wählbar, *a.* volilen, izvoljív, kdor izvoljen biti more; **-keit**, *f.* volilnost.

Wahl-berechtiget, *a.* kdor ima pravico vóliti; **=e**, *m.* volivec, volič; **-besprechung**, *f.* dogovor zarad volitve; **-bezirk**, *m.* volitni okraj; **-bruder**, *m.* pobratim.

Wähl-en, *v. a.* vóliti: izvóliti, izbrati (berem) + izbírati; (eine Sache) izbrati + izbírati; **-er**, *m.* volivec, volič, volilec; **=in**, *f.* volivka; **=isch**, *a.* izbirčen, izbirljív, slotív, kočljív.

Wahl-fähig s. **Wählbar**; **-fürst**, *m.* izborni knez; **=entum**, *n.* izborna kneževina; **-gesetz**, *n.* volitna postava, volitni zakon; **-handlung**, *f.* volitev; **-körper**, *m.* volitni zbor; **-liste**, *f.* spisek volivcev; **-mann**, *m.* volivec; **-ort**, *m.* volitni kraj, volišce; **-platz**, *m.* bojišče, pobojišče, bojevališče; **-protokoll**, *n.* volitni zapisnik; **-recht**, *n.* **aktives -**, volivna pravica, pravica volitve; **passives -**, volilna pravica, pravica izvoljen biti; **-reich**, *n.* izborna deržava; **-schwester**, *f.* posestrima; **-spruch**, *m.* geslo, pregovor; **-tag**, *m.* volilni dan (g. dneva); **-umtriebe**, *pl.* zvijače ob. spletke pri volitvi; **-versammlung**, *f.* volitni zbor; **-verwandtschaft**, *f.* kemijsko žlahtanje; **-zettel**, *m.* volitni list ob. listič; **-zimmer**, *n.* volívnica.

Wahn, *m.* blodnja, blodba, zmotnjava; dozdevek, nápačna misel, domišljava; **Wähnen**, *v. n.* domišljati se, méniti, krivo ob. napak sóditi; **-glaube**, *m.* prazna vera; **-sinn**, *m.* norost, blaznost, brezúm, brezumje; **=ig**, *a.* nor, blazen, brezumen, zmešane pámeti; **=ige**, *m.* blazen, brezumnik; *f.* brezúmnica; **-witz**, *m.* prismójenost, prismúknjenost; **=ig**, *a.* prismojen, prismuknjen.

Wahr, *a.* resničen; (recht) prav; (treu) zvest, veren; *ad.* res, zarés, resen; **für -, res da**; **nicht -, kaj ne?** ali - al'te? neli - nélite? **für - halten**, verovati, verjeti (verjamem); **- sprechen**, resnico govoriti; **so - mir Gott helfe, tako mi Bog pomagaj! tako mi Boga! -en**, *v. a.* hrániti, várovati (várujem).

Währen, *v. n.* terpeti, trájati, biti (sem); **-d**, *prp.* za -, ob -: **- des Krieges**, ob vojski; *conj.* dokler; **-ko, med tem ko**; *a.* terpéč, terpežen; **-haft**, *a.* prav; (wahr) resničen; **=ig**, *a.* resničen, zaresen, prav pravcat; *ad.* resnično, zarés, res;

=igkeit, *f.* resničnost; -heit, *f.* resnica, istina; =sfreund, *m.* resnicoljub; =sliebend, *a.* resnicoljúben; -lich, *ad.* resnično, zarés, v resnici, po pravici; -nehmbar, *a.* očutljiv, začutljiv, zapazljiv, opazljiv; -nehmen, *v. a.* čútiti, začutiti; (m. d. Augen) vídeti, zaglédati, zazreti; (erkennen) spoznati, sprevídeti, uvideti, zapáziti; -nehmung, *f.* začútenje; zapazba, sprevídenje; =svermögen, *n.* začutnost, čutnost; -sagen, *v. a.* vedeževati, veščevati, bogovati, vražáriti; -sager, *m.* vedež, vedeževavec; veščec, vražár; =ei, *f.* vedeževanje, vedeževavstvo; =in, *f.* vedeževavka, vražarica; -scheinlich, *a.* verjeten, verljiv; *ad.* blezo, prej ko ne, berž da, berž ko ne, nemara, berž čas, bojè, menda; =keit, *f.* verjetnost, verljivost; -spruch, *m.* izrék ob. razsodek porótnikov; -ung, *f.* obvarovanje, varstvo.

Währ=ung, *f.* veljava, vrednota, čislo; -wolf, *m.* volkodlák; Wahrzeichen, *n.* známenje.

Waid, *m.* oblájst *f.*; -=*a.* lovski.

Waise, *f.* sirota, sirótica; *m.* sirotek, sirotej; *coll.* sirotinja: -werden, osiroteti, osameti, starše izgubiti; -n=*a.* sirotinski, sirotinji; -nbuch, *n.* sirotinske bukve *pl.*; -ngeld, *n.* sirotinski denarji; -nhaus, *n.* hiša za sirote, sirotišče, sirótnica, sirotnišnica; -nkind, *n.* sirota; -nvermögen, *n.* sirotinsko premoženje.

Wald, *m.* gozd, les; (dichter) hosta, šuma; (Lust-) log, gaj, dóbrava; -=*a.* gozdni; -amt, *n.* gozdni urad; -bereiter, *m.* gozdnár, logár; -bewohner, *m.* gorjanec; -biene, *f.* divja bučela; -birn, *f.* drobnica; -blöße, *f.* medgozdna golina ob. goličava; -brand, *m.* gozdni požár; -dieb, *m.* gozdni tat; -ein, *ad.* v les, v gozd; Wälderreich, *a.* gozdnat, lesnat; -esel, *m.* divji osel; -frevel, *m.* gozdna škoda, lesni kvar; -frevler, *m.* gozdni tat; -gegend, *f.* gozdnata krajina; -gesetz, *n.* gozdna postava; -horn, *n.* lovski rog; -huhn, *n.* divja kura; -hüter, *m.* gozdni čuvàj; -ig, *a.* gozdnat, gozden, lesnat, lésovnat; -lerche, *f.* velika cipa; -meister, *m.* viši logár, nadgozdnár; (Pflanze) perla, dišeča strášnica; -mensch, *m.* divji mož; -nymfe, *f.* gozdna vila; -rebe, *f.* srobót, srebota, vezelje; -recht, *n.* gozdna pravica, derváščina; -schaden, *m.* škoda v lesu, gozdna poškodba; -schlag, *m.* dervosék; -schlucht *f.* Schlucht; -schnepfe, *f.* kljunáč, sluka; -streu, *f.* stelja, stelívo, listje; -taube, *f.* divji golób, grivnik, grivar; -teufel, *m.* gozdni škratec; gozdni hudír; -thier, *n.* gozdna živál *f.*; -ung, *f.* lesovje, lesovina; -weg, *m.* gozdni pot; -wiese, *f.* senožet *f.*, šúpnica; -zins, *m.* gozdnina.

Walke, *f.* valjávnica, valha; -en, *v. a.* váljati: pováljati; -er, *m.* valjavec; -mühle *f.* Walke.

Wall, *m.* nasip, zasip, gradba; -ach, *m.* skópljenec; -en, *v. n.* ki-

peti, vreti; valiti se, jériti se (reiſen) rómati, potováti; -er, Fahrer, *m.* romar, božjepotnik; potnik; =in, *f.* rómarica; pótnica; -fahrt, *f.* božja od. rómarska pot *f.*, rómanje; =en, *v. n.* rómati, romáriti, na božji poti iti (grem) + hoditi; =er ſ. Wallfahrer; =ſirche, *f.* rómarska cerkev; =ort, *m.* božja pot, mesto božje milosti; -fiſch, *m.* kit, velika riba; =fahrer, *m.* kitolovec; (Schiff) ládija kitolovnica; =fang, *m.* kitolóv, lov kitov; =fänger, *m.* kitolovec; -nuſs, *f.* laški oreh; -rath, *m.* ribja tolšča od. mast *f.*; -roſs, *n.* morski konj. mrož; -ung, *f.* kipenje, vrenje; -wurz, *f.* gabez, svalnik.

Walm, *m.* kernica, vertinec; -balken, *m.* kič. kačka.

Wälſch, *a.* laški, vlaški; -e Nuſs, *f.* laški oreh; -e Sprache, láščina.

Walten, *v. n.* vládati, vladáriti, gospodovati, oblastovati, upráv-ljati, gospodáriti, ravnati, voditi, obráčati.

Walz-e, *f.* valj, valjar, valjec; -en, *v. a.* váljati: pováljati, zváljati; Wälzen, *v. a.* valiti, váljati, kótati, valjúcati, tókati, kotaliti, točiti, tákati, kotalícati; (um etwas herum) súkati (sučem); im Kothe -, kalúžati; (die Schuld auf jemanden) zverniti + zvráčati, koga kriviti; -enförmig, *a.* valjast; -er, *m.* okrogli ples, valcer; -werk, *n.* valjavnica.

Wamm-e, *f.* ožrelje, lalok, podgerlje; -s, *n.* podsuknjič, kamižola; zobúnec.

Wand, *f.* stena; ſ. Seite: ſpaniſche -, zaslonilo, zaslanjalo; -bekleidung, *f.* oboj.

Wandel, *m.* življenje, obnaša, vedenje, ravnanje, djanje, delo; ſ. Wechſel; -bar, *a.* spreminljiv, minljiv, nestanoviten, nestalen; =barkeit, *f.* spreminljivost, nestanovitnost; -n, *v. n.* iti (grem), hoditi, šétati se (šečem), sprehájati se, hojévati; -ſtern ſ. Planet.

Wander-buch, *n.* potne búkvice *pl.*, potna knjížica; -bündel, *n.* popotna cula; -er, *m.* popotnik, potnik, popotovavec, popotni človek; =in, *f.* popótnica, potovavka; -falke, *m.* sokol selec, selivni sokol; -geſelle, *m.* popotni továrš; -n, *v. n.* potovati, popotovati, po svetu hoditi, cestovati; (ſiedeln) séliti se: preséliti se; -ratte, *f.* siva podgana, podgana prehajavka; -ſchaft, *f.* potovanje, popotovanje, pot po svetu; -ſtab, *m.* popotna pálica, rómarska pálica; -taube, *f.* golob selec, selivni golob; -ung, *f.* potovanje, popotovanje, pot po svetu; -vogel, *m.* selivna od. prehajavna tica, selivka, prehajavka; -zeit, *f.* čas potovanja.

Wand-feſt, *a.* k steni pribít; -gemälde, *n.* nazidni obráz; malba na steno; -kalender, *m.* viseča prátika; -laus, *f.* stenica; -ler, *m.* pre-

hajavec, šetavec; -leuchter, *m.* obzidni svečnik; -lung, *f.* povzdigovanje; (d. Zeitw.) spregatev, sprega, pregibanje; -schrank, *m.* vzidni omarič; -uhr, *f.* viseča ura.

Wange, *f.* lice, mílica; -n=*a.* lični; -ngrübchen, *n.* jámica v licu; -nröthe, *f.* rumenec, rudečica; -nscheibe, *f.* stranica, postranica.

Wankel=haft, -müthig, *a.* omahljiv, nestanoviten, vehljav; -muth, -sinn, *m.* omahljivost, nestanovitnost.

Wanken, *v. a.* omahovati; (d. Gehen) oplétati, svépati, kínkati; (von Kräften) pešati; -d, *a.* omahljiv; svepav.

Wann, *ad.* kedáj, kadáj, kdaj; (relat.) kedar, kadar, kdar; dann und -, včasi, časi; -e, *f.* kád *f.*, banja; niške *pl.*; -en, *ad.* von -, od kod - od koder.

Wanst, *m.* trebuh; vamp; -ig, *a.* trebušen, trebušnat; vampast.

Wanz=e, *f.* stenica; -en=*a.* steničnì; -enkraut, *n.* steničnik; -ig, *a.* steničav.

Wappen, *n.* gerb; -=*a.* gerbovni; -amt, *n.* gerbovni urad; -bild, *n.* podoba v gerbu; -buch, *n.* knjiga gerbov; -feld, *n.* polje na gerbu; -kunde, *f.* gerboslovje, gerboznanstvo; -kundige, *m.* gerboznanec; -schild, *n.* ščit; -schneider, *m.* gerboréz. gerborezec; -verleihung, *f.* podelitev gerba; Wappen, *v. a.* oróžiti: oboróžiti.

Warm, *a.* topel, gorek; (heiß) vroč, vrel; (lau) mlačen, moren; *fig.* goréč, iskrén; -bad, *n.* toplice *pl.*; -becken, *n.* grévnica; -blütig, *a.* tople od. vroče kerví, toplokerven.

Wärme, *f.* toplota, gorkota, toplina; (Hitze) vročina; *fig.* gorečost, vnetost; -grad, *m.* stopnja gorkote; -kapazität, *f.* navzetnost za toploto; -leitung, *f.* toplovód, toplotovód; -messer, *m.* toplomér, gorkomér; -n, *v. a.* greti (grejem): segreti, ogreti + ogrévati; Wärmen, *v. n.* greti (grejem), gorketi, prigrévati; -stoff, *m.* toplina, gorkoba; Wärm=flasche, -pfanne, *f.* grévnica; -stral, *m.* žarek.

Warn=en, *v. a.* opomeniti, opomniti + opomínjati; (verweisend) svariti: posvariti; -end, *a.* opominjaven; svariven, svarilen; -er, *m.* opominjavec; svarivec; -ung, *f.* opomín, opomínj, opomnitev; svar, svaritev, svarilo, posvarilo; =s=*a.* svarilni; =szeichen, *n.* svarilo.

Warte, *f.* stražni stolp, strážnica, ogledoválnica, zvezdárnica; (-ort) čakališče; -geld, *n.* strežnina; -n, *v. n.* čákati: počákati + počakovati: warte: počakaj! čaki no! stoj; *v. a.* (pflegen) streči (strežem); *n.* čákanje, počák; Wärter, *m.* strežník, strežáj, strеže (g. eta), strežec; =in, *f.* strežnica, strežájka; -sal, *m.* čakálnica, čakališče.

Warum, *ad.* zakáj? čemú?; (relat.) zakar, zarad česar, za česar voljo.

Wärwolf, *m.* volkodlák.

Warz-e, *f.* bradavica, bradovica; *dim.* bradavíčica; (Bruſtw.) sesek, sisek, -cizek, cizej, persna bradavica; **-en-a.** bradavični, bradovični; **=förmig**, *a.* bradovičast; **=kraut**, *n.* bradavičnik, bradovičnik; **-ig**, *a.* bradavičen, bradovičen, bradavičnat.

Was, *pr.* kaj?; (relat.) kar; (warum) zakáj?; **-für ein**, kak, kakov, kákošen; **-immer**, kar koli.

Waſch-, *a.* perilni, umivalni; **-bär**, *m.* jamajski medved; **-becken**, *n.* umiválnica, medenica; **-bläuel**, *m.* trepka, perača, perilnik; **Wäſche**, *f.* perilo, pranje, rubje, robje; **-en**, *v. a.* (Wäſche ꝛc.) prati (perem): sprati; izprati, oprati + spírati; izpírati; (Hände) miti (mijem): umiti + umívati; (Tiſche, Bänke ꝛc.) omiti, pomiti + omívati, pomívati; (Gläſer) izpláhniti, oplákniti: oplakovati; *fig.* ošteti (štejem) + oštévati.

Wäſcher, *m.* perivec, peričnik; **-ei**, *f.* pranje; (Gold-) rudoprávnica; s. Geſchwätz; **-in**, *f.* perica, perilja, pralja.

Waſch-kammer, *f.* perílnica; **-korb**, *m.* koš od. jerbas za perilo; **-kübel**, *n.* bedenj oder brenta za perilo; **-lappen**, *m.* cunja, capa; **-lauge**, *f.* lug; **-platz**, *m.* perišče, prališče; **-mittel**, *n.* mjilo; **-ſchwamm**, *m.* umivalna goba; **-trog**, *m.* perilnjak; **-ung**, *f.* umívanje, kópanje, pranje; **-waſſer**, *n.* umiválica; operina, voda za pranje; **-weib**, *n.* perica; **-werk**, *n.* rudoprávnica; **-zeug**, *n.* perilo, rubje, robje.

Waſen, *m.* dern, ruša, rušina; *coll.* dernovje; **-meiſter**, *m.* konjedér, konjederec, merhár, šugár.

Waſſer, *n.* voda; *dim.* vodica; **zu-werden**, vodeneti: zvodeneti, splúsniti; **zu- und zu Lande**, po (na) vodi in po (na) suhem; **bei- und Brot**, ob vodi in kruhu; (Quellen-) stúdenčnica; (Bach-) potóčnica; (Schnee-) snéžnica; (Regen-) dežévnica; (Mahl-) melečica; (Sprudel-) cúrknica; (zur Bewäſſerung) trátnica u. s. w., mittelſt-, ica; **-a.** vodni, povodni; (wäſſerig) vodeni; **-amſel**, *m.* povodni kos; **-arm**, *m.* struga; *a.* malovoden, suhoten; **=ut**, *f.* pománjkanje vode; **-bau**, *m.* vodna stavba, delo na vodi; **=kunſt**, *f.* vodostavstvo; **-becken**, *n.* jašek; s. Becken; **-behälter**, *m.* vodnják, kal; **-beſchreibung**, *f.* vodopís, vodopisje; **-bett**, *n.* struga, korito, pretoka, rečíšče; **-blaſe**, *f.* buhor, buhorec, vodeni mehurec; **-bruch**, *m.* vodni predor; **-brühe**, *f.* plodra, požlépica, žviglja; **-damm**, *m.* jez; **-dicht**, *a.* nepremočen, nepremočljív, vododeržen; **-druck**, *m.* vodni tisk; (auf Banknoten) vodno známenje; **-eimer**, *m.* vedro, vedrica, vodílica, škaf; **-faden**, *m.* vodna nit *f.*; **-fahrt**, *f.* vožnja po vodi; **-fall**, *m.* slap, vodopád, vodoskók; (klein.) skakavec, curek; **-fang**, *m.* zavod;

-fänger, *m.* (am Mühlr.) škvarec; -farbe, *f.* vodna barva; -färbig, *a.* vodenast, vodne barve; -faß, *n.* škaf, vedro; -flaſche, *f.* verč oder steklenica za vodo; -fläche, *f.* vodno peroršje; -flut, *f.* poplavica, razliv, zatóp; (Ueberſchwem.) povodenj *f.*; potóp; -fräulein, *n.* povodna déklica; -furche, *f.* jarek, draga, zdrážnica; -galle, *f.* podmók, zamók, močál, mokrina; -gebiet, *n.* obvodje, povodje, porečje; -geflügel, *n.* povodne tice *pl.*; -gelte, *f.* golida, korec, kábljica, zajemavček; -gewächs, *n.* povodna rastlina; -glas, *n.* kozarec od. čaša za vodo; -graben, *m.* jarek, draga; rov, prekóp; -grube, *f.* rupa, kal, lokev; -heilanſtalt, *f.* vodozdravílnica; -heilkunde, *f.* vodozdravilstvo, umetnost z vodo ozdrávljati; -höhe, *f.* visokóst vode.; -hoſe, *f.* morska troba, severín; -huhn, *n.* liska; Wäſſerig, *a.* vodén; vodnat; *fig.* slab, medel; -jungfer, *f.* kačji pastír; -käfer, *m.* potapljavček; -kanal, *m.* vodotók, vodotóč; -kanne, *f.* golida; -kraft, *f.* vodna moč *f.*; -kreſſe, *f.* vodna kreša; -kunſt, *f.* vodomèt; -lache, *f.* tonja; kaluža; = lauf, *m.* tek vode, vodotók; -leitung, *f.* vodovód; -linſe, *f.* okrák, okrijek; -los, *a.* brezvoden; -mangel, *m.* pománjkanje vode; -mann, *m.* povodnji mož; (in der Sternk.) vodnár; -melone, *f.* vodena oder gerška dinja, lubenica; -menge, *f.* množina vode, závod; -meſſkunſt, *f.* vodomérstvo, vodomerje; -molch, *m.* močerád, močeráv; -mühle, *f.* mlin (ob vodi); Wäſſern, *v. a.* napojiti + napájati; (einweichen) močiti: namočiti + namákati; *v. n.* sline cediti.

Waſſer-netz, *n.* vodno pomrežje; -nixe, *f.* povodna vila, povódkinja; -noth *ſ.* Waſſermangel, Ueberſchwemmung; -ordnung, *f.* postava zastran vode; -otter, *f.* belouška, beloúšnica; -pflanze, *f.* vodna od. povodna rastlina; -probe, *f.* očista z vodo, skušnja z vodo; -recht, *a.* vodoraven; *n.* pravica do vode: das -haben, vodo na pravici imeti (ám); -reich, *a.* voden, vodnat, vodeničen: -e Gegend, dobra; *n.* vodstvo, vodovje; -rinne, *f.* žleb; -ſack, *m.* stok; -ſäulmaſchine, *f.* vodni samotlák; -ſchaden, *m.* uima po vodi, škoda od vode; -ſcheibe, *f.* razvodje, raztočje; -ſcheu, *a.* stekel, vstekel; *f.* steklina; -ſchierling, *m.* trobelika, lajnež; -ſchlacht, *f.* bitva na morji; -ſchlange, *f.* belouška, beloúšnica, povodna kača; -ſchlauch, *m.* meh za vodo; -ſchlund, *m.* požiravnik, požiravka, zijavka; -ſchöpfer, *m.* korec; -ſchuſs, *m.* vodenica; -ſchwalbe, *f.* bregovnica, bregulja; -ſchwein, *n.* morsko prase (g. -eta), tapir; -ſperre, *f.* oparnost: an-leidend, oparen; -ſpiegel, *m.* vodno zercalo, vodna gladina; -ſpritze *ſ.* Spritze; -ſtadt, *f.* privodno mesto; -ſtand, *m.* višina vode; --ſtern, *m.* žabji las; -ſtoff, *m.* vo-

denec; =gaſ, *n.* vodenčni gaz, vodenogáz; -ſtral, *m.* curek; -ſtrudel ſ. Strudel; -ſucht, *f.* vodenica, vodenika, vodenično ſt; -ſüchtig, *a.* vodeničen; -ſuppe, *f.* vodena juha od. župa; -thier, *n.* vodna od. povodna živál *f.*; -tiefe, *f.* globina vode; -träger, *m.* vodonosec, vodár; -trog, *n.* korito; -tropfen, *m.* kaplja vode, vodena kaplja; -trunk, *m.* napitek vode; Wäſſerung, *f.* močenje, polívanje, napájanje; -vogel, *m.* vodna od. povodnja tica; -wehre, *f.* jez, zajezje; -weihe, *f.* posvečevanje vode; -werk, *n.* vodno delo; -zeichen, *n.* vodno známenje; -zoll, *m.* vodnina.

Wat=en, *v. n.* bresti (bredem); (im Schnee) gaziti; (im Kothwaſſ. ꝛc.) čofotati, cokljati, škorljati; -ſcheln, *v. n.* kobacati, racati; -ſchelnaſs, *a.* do polti moker, moker kakor miš; -t a, *f.* vata, podmetek; =fabrikant, *m.* vatar; -tieren, *v. a.* z vato podvleči + podvláčiti, vatírati.

Wau, *m.* katanec; -wau, *m.* strah, strašilo.

Web=e, *f.* peča od. trobela platna; -en, *v. a.* tkati (tkèm, tčem oder tkam): natkati, stkati; (von der Spinne) presti (predem); *n.* tkanje; -er, *m* tkalec, tkavec; -=tkavski; =diſtel, *f.* ščetica, tkavska ščetica; =ei, *f.* tkava, tkaja, tkarija, tkalina; tkalstvo; =einſchlag, *m.* votek; =gehänge, *n.* ničávnice *pl.*; =geld, *n.* tkávščina; =handwerk, *n.* tkarija; tkalstvo; =in, *f.* tkalja, tkalica, tkalčica; =farbe ſ. Weberdiſtel; =knecht, *m.* suha júžina, matija; =kunſt, *f.* tkalstvo; =rolle, *f.* škripec, snovalo; =ſchämel, =tritte, *pl.* podnožnik, stopalnik, podnóžnice *pl.*; =ſchiff, *n.* snovávnica, snoválnica, čolnec, čolnek; =ſpule, *f.* cév *f.*, cevka; =ſtrecker, *m.* ostna *pl.*, proji *pl.*; =ſtuhl, *m.* statve *pl.*, krósna *pl.*; =zettel, *m.* osnova, snutek, osnutek.

Wechſel, *m.* menjava, premenjava, premena, spreminjava, spremémba, spreminjatev, mena, menitev; (Tauſch) menja, zamenjava; (d. Jahreszeiten) verstitev; (d. Pferde) preprega; (Wechſelbrief) menjica: gezogener -, potégnjena menjica; ausgeſtellter -, izdana menjica; =a. menjični; vzajemni; -abſchrift, *f.* prepís menjice; -ausſteller, *m.* izdavec menjice; -balg, *m.* podvèržence, podveržek, zmenè (g.-eta), podvèrženo dete (g. -eta); -bank, *f.* menjálnica, menjična banka; -beziehung, *f.* vzajemna dotika; -brief, *m.* menjica; -fähig, *a.* zmožen za izdavo menjice; -fieber, *n.* mèrzlica, prenehovavna mèrzlica; -geſang, *m.* odpévanje; -geſchäft, *n.* menjično opravilo; -geſpräch, *n.* pogovor, pomenek, dogovor; -handel, *m.* kupčija z menjícami; -haus, *n.* menjavska hiša; -inhaber, *m.* imetnik menjice; -kleid, *n.* preobleka; -kunde, *f.* znanje menjičnih in menjavskih rečí; -kundig, *a.* zveden

v menjicah; -n, *v. n.* méniti se, ménjati se; verstiti se, čréditi se, čredovati se: preméniti se, spremeníti se + spremínjati se; *v. a.* (Geld) méniti, ménjati: zméniti, zménjati + zmenjávati; (ändern) méniti: preméniti, spreméniti + spreminjati ꝛc.; das Kleid -, preobleči se + preobláčiti se; Schuhe -, preobuti se (bujem) + prebúvati se; Briefe -, dopisovati si; Pferde -, prepreči (prežem) + preprégati; Wort -, besedovati, pogovárjati se, méniti se; d. der Getreidesaat -, kolobáriti; -nd, *a.* premenljív, spremenljív; -ordnung, *f.* menjični red; -pflicht, *f.* vzajemna dolžnost; -recht, *f.* menjična pravica; menjično pravstvo; =lich, *a.* menjičnopraven; -schuld, *f.* menjični dolg; -seitig, *a.* vzajemen, nasproten; =keit, *f.* vzajemnost; -stube, *f.* menjálnica, menjárnica; -ung, *f.* ménjanje, menjatev; = verkehr, *m.* vzajemna kupčija; s. Wechselhandel; -voll, premenljív; -weise, *ad.* vzajemno, drug drugemu, eden drúgemu; eden za drugim, zdaj eden zdaj drugi; -wesen, *n.* menjične zadeve *pl.*; -wirkung, *f.* vzajemni učinek; -wirtschaft, *f.* kolobarno gospodarstvo, kolobárjenje; -zahlung, *f.* menjično plačilo; Wechsler, *m.* menjavec, menjár, penezomenec.

Weck-en, *v. a.* buditi, drámiti: zbuditi, zdrámiti, predrámiti + zbújati; -er, *m.* budivec, buditelj; (Werkzeug) dramilo, budilnik; -uhr, *f.* ura z budílnikom.

Wedel, *m.* mahalo, mahálnik, mahalce; (Fliegen-) muhálnik, múhelica, muhálnica; (Schweif) rep; -n, *v. n.* mahljati, pahljati, migljati.

Weder, *conj.* ne, ni, niti, neti: weder-noch, ne-ne, ni-ni, niti-niti, neti-neti.

Weg, *ad.* proč, preč; (in Zusammensetzung) od-; -*m.* pot *m. u. f.*; (Straße) cesta; (Fußweg) steza, stezda; (Bahn) tir, gaz *f.*; (Umweg) ohodek; (Mittel) sredstvo, pomogljej, pomoček; im-e stehen, na poti biti (sem), napotje délati, nasprotovati; einen Tag-es, dan hodá; zu-e bringen, storiti, opráviti, učíniti *pf.*; in den-treten, pot komu zastópiti; aller-e, povsod; -e haben, ohodke imeti (ám); unter-es, med potem, med potje, medpótoma; im-e Rechtens, po pravdi, s pravdo; in kurzem-e, na kratko, naravnost; auf welchem-e? kod? auf diesem-e, tod!; -arbeiten, *v. a.* dodélati + dodelovati; - begeben sich, *v. r.* oditi (idem) + odhájati; -bleiben, *v. n.* ne priti (pridem); -en-*a.* cestni; potni; -ebau, *m.* ravnanje od. naprava potov oder cest; -edistel, *f.* oślak; -egeld, *n.* cestnina, cestovina; -elagerer, *m.* zasednik, zavratni razbojnik; -emüde, *a.* shojen, spehan, upehan; -en, *prp.* zavolj, zavoljo, zastran, zarad, zbog, zadelj; -erich, *m.* (Plantago) terpotec, pripotec, žilnjek; -escheide, *f.* raz-

potje, razkrižje, križpotje, razcestje; -effen, *v. a.* pojesti (jém) + pojédati; -etritt, *m.* trúskavec, múljava; -ewarte, *f.* (Cichorium intybus) potrošnik, regrat; -ezehrung, *f.* brešno, brašno, brešenj, popótnica.

Weg-fahren, *v. n.* odpeljati se (ljem) + odpeljávati se; -fahrt f. Abfahrt; -fall, *m.* odpadek; -fallen, *v. n.* odpasti (padem) + odpádati; -fangen, *v. a.* poloviti, povjeti (vjamem) + polávljati; -fliegen, *v. n.* odleteti, zleteti, odfèrčati (im) + odlétati, odletávati; -fließen, *v. n.* odteči + odtékati; -flug, *m.* odlét, zlét; -freffen, *v. a.* požreti, pobrehati (brešem) *pf.*; -führen, *v. a.* odpeljati (ljem), odvesti (vedem) + odpeljevati; -gang, *m.* odhod; -geben, *v. a.* oddati + oddájati; -gehen, *v. n.* oditi (idem) + odhájati; *n.* odhod; -hauen, *v. a.* odsékati + odsekovati; -jagen, *v. a.* odgnati (ženem), pregnati, odpoditi + odgánjati; -kommen, *v. a.* oditi (idem) + odhájati; -können, *v. n.* proč moči (morem), od doma moči; -kriechen, *v. n.* odlezti, odlázi *pl.*; -laffen, *v. a.* od sebe pustiti, spustiti + spúščati; (auslaff.) izpustiti + izpúščati; -legen, *v. a.* odložiti, stran ob. proč položiti, iz rok deti + dévati; -mauth, *f.* cestnina, cestovina; -neinnehmer, *m.* cestovinar; -meffen, *v. a.* odmériti + odmérjati; -meffer, *m.* cestomér; -nahme, *f.* odvzetje, odvzema, vzetje; -nehmen, *v. a.* odvzeti (vzamem), proč vzeti + odvzémati; -räumen, *v. a.* izpod nog správiti, s poti správiti, odpráviti, odstrániti + izpod nog správljati, odprávljati; -räumer, *m.* cestár, cestodelec; -räumung, *f.* odprava; -reife, *f.* odhod; -reißen, *v. a.* odtèrgati, odlomiti, odčesniti, odčehniti, odkèrhniti + odtergovati; -rennen, *v. n.* oddírjati, odhájati *pf.*; -rollen, *v. a.* odvaliti, odváljati, odkótati; -rücken, *v. a.* odmakniti, odríniti + odmíkati; -fam, *a.* prehoden, dohoden; -fchaffen, *v. a.* odpráviti, odstrániti, správiti iz- + odprávljati ɔc.; -fchaufeln, *v. a.* odkídati *pf.*; -fcheide f. Wegefcheide; -fchicken, *v. a.* kam poslati (šljem), odpráviti + pošíljati ɔc.; -fchieben, *v. a.* odríniti, na stran pomakniti + odrívati; -fchießen, *v. a.* odstreliti *pf.*; -fchlagen, *v. a.* odbiti (bijem), odtrúpiti, odkerhniti + odbíjati; -fchleichen, *v. n.* izmúzniti se, pomúzati jo, pete odnesti *pf.*; -fchleppen, *v. a.* kam cejáziti: odcejáziti, odvláčiti; -fchmeißen, *v. a.* zavreči (veržem), kam zadegati *pf.*; -fchneiden, *v. a.* odrézati (režem) + odrezovati; (m. d. Schere) odstríči (strižem) *pf.*; -fchütten, *v. a.* odliti (lijem); izliti + odlíjati; izlívati; (Körner ɔc.) odsuti (spèm), izsuti + izsípati (pljem); -fchwemmen, *v. a.* odpláviti, odplahniti, odnesti + odnášati; -fein, *v. n.* ne biti (sem) pričujóč, ne biti kje; (zu Ende

gehen) poteči, poiti (idem); (verschwinden) zgíniti; -ſetzen, *v. a.* kam posaditi od. položiti + posájati; -ſtellen, *v. a.* kam postáviti + postávljati; -ſtoßen, *v. a.* od sebe suniti od. pahniti, odbólgniti, odríniti + pahati, odrívati; -thun, *v. a.* proč od. od sebe djati (dém, denem), na stran djati + dévati; -tragen, *v. a.* odnesti + odnášati; -treiben, *v. a.* odgnati (ženem), odpoditi + odgánjati; -trinken, *v. a.* popiti (pijem), izpiti + popívati; -wart ſ. Wegewarte; -weiſer, *m.* vodník, voditelj, vojaren, kážipot; =in, *f.* vodnica, voditeljica; -werfen, *v. a.* zavreči (veržem), stran vreči + zamétati, zametovati.

Weh, *a.* boléč; bolen; -thun, *v. n.* boleti; *v. a.* bolečine naréjati; es thut mir -, bolí me, žal mi je; *int.* gorjé! jo! joj!; -*n.* reva, nadloga, nadlóščina, gorjé; (Schmerz) bolečina, bol, bolest: die -en, porodne bolečine od. težave, pobolečki *pl.*; -en, *v. n.* veti (vejem), píhati (píšem), vleči, hlídeti, véhati; (kalt) briti (brijem); -frau, *f.* bábica; -klage, *f.* tárnanje, tarnjávanje, javk, jok; =n, *v. n.* tárnati, tarnjávati, jávkati, johotati (ám und ócem); *n.* ſ. Wehklage; -leidig, *a.* mehek, mehkužen, preobčutljiv; -muth, *f.* žal *f.*, žaloba, miloba, otožnost, žalost; -müthig, *a.* žaloben, mil, miloben, milotožen, otožen: -werden, milo od. inako se mi stori.

Wehr, *f.* bramba, bran *f.*, obramba, varstvo: ſich zur - ſtellen, v bran se postáviti, upreti se + postávljati se, brániti se, upírati se; -*n.* jaz, zajezje, zagraja; -en, *v. a.* brániti, ne dopúščati, zabranjevati; ſich -, *v. r.* brániti se; -gehänge, *n.* mah, obrámnica; -haft, *a.* orožen, ki more orožje nositi; -los, *a.* brez orožja, neoborožen; brezorožen; -mann, *m.* brámbovec; -pflicht, *f.* dolžnost vojaške službe; -ſtand, *m.* vojaški stan, vojevavstvo.

Weib, *n.* žena; ženska, ženščina; (Eheweib) žena, sopruga; (altes) stara žena, ženka, starka, babela; -chen, *n.* ženica; (b. Thieren) samica, ona; starka; -er=*a.* ženski; =arbeit, *f.* žensko delo; =brufthemd, *n.* rokavci *pl.*; =feind, *m.* sovražnik ženstva; -haft, *a.* babji; =narr, *m.* babjek, babež, ženščák; =regiment, *n.* žensko gospodarstvo; =rock, *m.* ženska suknja; janka; (weißer -) zobunec; =thränen, *pl. f.* ženske solze; =volk, *n.* ženstvo.

Weib=iſch, *a.* babji; -lich, *a.* ženski; -bild, *n.* ženska, ženščina; (ungeſchicktes -) trola, donda; -perſon, *f.* ženska; -volk, *n.* ženstvo, ženske *pl.*

Weich, *a.* mehek, mehák, meček; (zart) rahel, voljen; ſ. Weichlich: - machen, mečiti, méhčati, mladiti: omečiti, oméhčati; - werden, mečiti se, meščati (ím): omečiti se, zmeščati; -bild, *n.* obmestje; -e, *f.* mehkota, mehkóst, mehkoča, meh-

koba; (b. Thieren) lákotnica; -en, *v. n.* makniti se, umakniti se, odjénjati, odstópiti, uganiti se: umíkati se, ugíbati se (bljem), odjenjevati; (v. Preis) pádati, jenjevati; *v. a.* mečiti, méhčati; (im Waſſer) močiti: namočiti + namákati; -floſſer, *m.* mehkoplavutar; -haarig, *a.* mehkolás; -heit, *f.* mehkota, mehkóst, mehkoba; -herzig, *a.* mehkoserčen; usmiljen; -land, *n.* ozibi *pl.*, močve *pl.*; -lich, *a.* mehek, mehkoten, mehkoben; žídek; (verzärtelt) mehkužen, razmazan, prerahel; =heit, *f.* mehkota, mehkobnost; mehkužnost; -ling, *m.* mehkužnik, mehkužec, lahkoživec.

Weichſel=baum, *m.* -kirſche, *f.* višnja; -=a. višnjev; -farben, *a.* višnjev, višnjel; -waſſer, *n.* višnjevica; -wein, *m.* višnjevec.

Weichthier, *n.* mehkužec.

Weid=, *a.* pašni; lovski; -e, *f.* paša, pašnja, pastvina, muljava; (Ort) pašnik, spašnik, spasovnik; (für d. Auge) paša; (Baum) verba; -geld, *n.* paševina, pašnina, paščevina; -land, *n.* pašni svet, pašnik; -en, *v. a.* pasti, pašévati; (Hirt ſein) čredovati, pastirovati; genug -, napasti; *v. n.* pasti se, múliti.

Weiden=, *a.* verbov; -artige Pflanze, *f.* vèrbnica; -baum, -buſch, *m.* vèrbovec; -gebüſch, *n.* verbovje, verbina; -holz, *n.* verbovina; -korb, *m.* jerbas.

Weid=eplatz, *m.* pašnik, pasišče, muljava; -erecht, *f.* pašna pravica, pravica do paše; -erich, *m.* verbovka, zviti koren; -eſchade, *m.* popaša; -ezins, *m.* pašnina, paševina; -knecht, *m.* lovski hlapec; -ling, *m.* látvica; medenica; -mann, *m.* lovec; -männiſch, *a.* lovski; -werk, *n.* lovstvo, lov.

Weif=e, -en ſ. Haspel, -n.

Weiger=n ſ. **Verweigern**; ſich -, *v. r.* brániti se, pačiti se, upirati se, ustávljati se, kèrčiti se, repenčiti se; -ung, *f.* upor; =sfall, *m.* im -, ko bi se branil od. upiral.

Weih=bild, *n.* posvéčena podoba; -biſchof, *m.* posvečeni od. namestni škof, škofov namestnik; -brunnen, *m.* blagoslóvljena od. žégnana voda; -e, *f.* posvečevanje, posvéčenje, posvetilo; (Eigenſch.) posvéčenost; (Vogel) kanja, kanjúh, srakolič, sokolič; -en, *v. a.* svetiti: posvetiti, blagosloviti, žégnati + posvečevati, blagoslávljati, žegnovati; -er, *m.* ribnik, ribnjak; (Perſon) posvečevavec; -keſſel, *m.* kotlič z blagoslóvljeno vodo, kropílnica.

Weihnacht=en, *pl.* božič, božični prázniki oder svetki *pl.*; -lich, *a.* božični; -sabend, *m.* sveti večer, božični večer, badnjak, badnji večer, -sbrot, *n.* popertnik, popertnjak, stalnik, božičnik; =slied, *n.* božična pesem *f.*, božičnica; -stag, *m.* sveti dan (g. dneva), božični dan; -szeit, *f.* božič, božični čas.

Weih=rauch, *m.* kadilo; =faß, *n.* kadílnica; -waſſer, *n.* blagoslóv-

ljena od. žégnana voda; -wedel, *m.* škropilo, škropilnik.

Weil, *conj.* ker, zató ker; -and, *ad.* nekdaj; *a.* rajnki, bivši, nekdánj; -e, *f.* doba, čas, rošnja; -en, *v. n.* biti (sem) kje; báviti se, mudíti se; -er, *m.* selo, selíšče.

Wein, *m.* vino; *dim.* vince, víncice; rother -, černo od. rudeče vino; saurer -, grízevec, zavrélica; -=a. vinski; -bau, *m.* vinstvo, vinoreja, vinsko pridelovanje, vinsko delo; =er, *m.* vinogradnik, vinorejec, vinščék; -bere, *f.* vinska jágoda, vínščica; -berg, *m.* vinska gorica, vinska gora; vinograd, nograd; -birn, *f.* vínica; -en, *v. n.* jókati (jočem), jókati se, plákati (pláčem), solze točíti od. pretákati; cmériti se; *n.* jok, plač, jókanje; -erlich, *a.* jokav, na jok se deržéč, cmerav; -essig, *a.* vinski ocet od. ocet jesih; -faß, *n.* vinski sod; -garten, *m.* vinograd, nograd; -gebirge, *n.* vinska gorica; -geist, *m.* vinski cvet; -geländer, *n.* brajda; -gesenke, *n.* vlačenica, grebenica, grobanica; -glas, *n.* kúpica, kozarec; -handel, *m.* kupčija z vinom, vinoterštvo; -händler, *m.* vinoteržec; -hülse, *f.* mehenica, mešina, mešič; -ig, *a.* vinski, vinoroden; -krug, *m.* verč za vino, ročka, keržól; -land, *n.* vinska, vinorodna od. tertonosna dežela; -laub, *n.* tertno listje, vinsko perje; -lese, *f.* tergatev, ber *f.*, bratev, branje, bendima; -leser, *m.* tergavec, beráč; -messer, *m.* vinomér; -monat, *m.* vinotók; -pfahl, *m.* kol; -presse, *f.* stiskávnica; -probe, *f.* skúšanje vina, vinska poskušnja; -rande, *f.* rozga, rozgva; -rebe, *f.* vinska terta; vinska loza; -reich, *a.* vinoroden; -faß, *m.* tružba, grampa; -schädling, *m.* češmín, češmínovec, češminje; -schank, *m.* keróma, pívnica; -schlauch, *m.* vinski meh; -setzling *s.* Weingesenke; -stein, *m.* sreš, vinski kamen; -stock, *m.* vinska terta, ters, terta; *coll.* vinsko tertje, tersje; -träber, *pl.* tropine *pl.*, tružba; -traube, *f.* grozd; *dim.* grozdič; *coll.* grozdje; -trinker, *m.* vinopivec; -wuchs, *m.* vinski pridelek, vinstvo; -zins, *m.* davek od vina, vinščina.

Weis=e, *a.* moder, spreviden, razumen, prevdaren, pámeten, modrostljív: - werden, zmódriti se; umódriti se; -e, *m.* modrec, módrijan, modrijanec, modrovina, modri človek; -e, *f.* način; (Gewohnheit) navada, šega; (Redeweise) način, naklon; (Arie) napév, viža: auf diese -, tako, ovako; auf gleiche -, enako, ravno tako, takisto; auf andere -, inako, inače, drugako, drugače; auf mancherlei -, marsikako, mnogako, mnogotero; auf keine -, nikako, po nikakem od. nikákoršnem, v nobén kup, po nobeni ceni; in gesetzlicher -, poleg zákona, po postavi; ungerechter -, po krivičnem; unvorsichtiger -, neprevídoma; heimlicher -, skrivaj, skrivši; -el, *m.* mática, máčica,

kraljica; -en, *v. a.* kázati (kažem): pokázati + pokazovati; -er, *m.* kazavec; kážipot; ſ. Weiſel; =erlos, *a.* brez mátice; -heit, *f.* modróst, sprevidnost, razumnost, prevdarnost; (Kenntnis) znanost, učenóst; =ö = *a.* modrostni; =ölehre, *f.* modroslovje, modroznanstvo; -lich, *a.* pámeten, razumen.

Weiß, *a.* bel: - machen, béliti: pobéliti; ſich - machen, pravíčiti se: opravíčiti se; -n. belo, belilo, belín, belína, beloba, beljava; (im Ei) belják; - = *a.* belo -, beli.

Weiſſag=en, *v. a.* prorokovati, prerokovati; veščevati; -er, *m.* prorok, prerok, prerokovavec, veščec, naveščevavec; =in, *f.* prorókinja, prerokilja, veščica; -ung, *f.* prorokovanje, prerokba.

Weiß=armig, *a.* beloramen; -backen, *a.* iz bele moke; -bart, *m.* belobradec; -bärtig, belobrád, belobradat; -binder, *m.* bednár, škafar, sodár; -blätterig, *a.* belolíst; -blech, *n.* kositer; -buche, *f.* gaber, gábrovec; =uholz, *n.* gabrovina; = uwald, *m.* gábrovje; -dorn, *m.* glog, glógovec, belí glog; *coll.* glogovje, gložje; =bere, *f.* glogulja, glogova jágoda; -e, *m.* belec; *f.* belina, belota, beloba, beljava; (im Auge) belmo; (im Ei) belják; -en, *v. a.* béliti: pobéliti; -erle, *f.* bela olša od. jelša; -fiſch, *m.* belica, beljuga, klen; -föhre, *f.* bor; -fluſs, *m.* belotók; -füßig, *a.* belonóg; -gar, *a.* irhast, na irh strojen: -es Leder, irh, irhovina; -gärber, *m.* irhár, jirhár; -grau, *a.* sivkast, sir; -haarig, *a.* belolás, belolasat; -halſig, *a.* belovrát; -falk, *m.* belež; -kopf, *m.* beloglavec, serec; = köpfig, *a.* belogláv, ser; -leder, *n.* irh, irhovina, jirhovina; -lich, *a.* belkast, belkljat; -ling, *m.* belec, belín, belinec; -mehl, *n.* bela moka; -nähterin, *f.* šivilja; -ſchwanz, *m.* belorepka; -ſpießglanz, *m.* belotec; -tanne ſ. Tanne; -wollig, *a.* belorún; -wurz, *f.* šmárnica, bramurka; -wurſt, *f.* bela klobasa; -zahnig, *a.* belozób; -zeug, *n.* pertenina, perilo, platnina.

Weiſ=tum, *n.* znanje, znanstvo, véd *f.*, veda; -ung, *f.* povelje, povelek, ukáz, zaukázek.

Weit, *a.* daljen, dalek, oddaljen, odlegel, odročen; (v. Kleid.) ohlapen, ohlaten, omašen, prešírok; (geräumig) širok, obširen, širen, prostrán, prostoren; (v. Kamm) redek, redkozób; - *ad.* daleč, deleč, daleko; (viel) mnogo, veliko; in ſo -, toliko; bei -em nicht, kratko nikár ne, kratko in malo ne; -äſtig, *a.* vejnat, širokovejen; -aus, *ad.* mnogo, nad vse; -berühmt, *a.* slovít, slovéč; -e, *f.* dalja, daljava, daljina, dalečina, delja, deljava; (Breite) širina; (v. Raume) prostranost, prostornost: das - ſuchen, šila in kopita pobrati (berem), uteči; -en ſich, *v. r.* širiti se; zévati; -er, *comp.* dalji; *ad.* dalj, dalje, delj: u. ſo -, in tako dalje od. napréj:

-befördern, odpráviti + odprávljati, dalje pošíljati; -erś, *ad.* ohne -, vsikako, vsakako, kaj pa da; koj, prec, zdajci; -greifend, *a.* razsežen, razsegel; -her, *ad.* od daleč, z dalje; -hin, *ad.* daleč, daleč tje; -läufig, *a.* obširen, razširen, prostoren; (eingehend) natančen, določen; (v. d. Schreiben) razvlačen, razpreden: -es Gebäude, razvlaka, razvleka; =keit, *f.* obširnost; natančnost; razvlačnost; -ſchichtig, *a.* daljen; -ſchweifig, *a.* obširen, razvlačen; =keit, *f.* obširnost; razvlačnost, razvleka; -ſehend, *a.* dalekoviden; -tragend, *a.* dalekonosen; -ung, *f.* širina, širokota, prostranstvo; razvlaka.

Weizen, *m.* pšenica; rauher -, résnica, resulja, osinka, kosmatica; glatter -, gólica; túrſkiſcher -, túrščica, koruza, debelača, sirek; - =*a.* pšenični; -acker, *m.* -feld, *n.* pšenišče, pšenična njiva; -boden, *m.* tla za pšenico; -brot, *n.* pogača, beli kruh, pšenični kruh, pšeničnjak; -mehl, *n.* pšenična moka; -ſtroh, *n.* pšenična slama, pšeníčnica.

Welch, -er, *pr.* kteri, kateri, ki, koji; -ein, kak, kakov, kákošen, um -e Zeit, obkoréj, obkoré? -er immer, *pr.* kteri koli, obkoré koli; -erlei, *a.* kakov, kákošen, kakšen (*relat.*) kákoršen.

Welk, *a.* vel, vedel, zvenjen, suh, usehel, usahel; -en, *v. n.* veniti, védniti, véhniti, veneti, sušiti se, suhleti: zveniti, poveniti, posušiti se.

Well-bank, *f.* blazina; -baum, *m.* valj, vreteno, vratilo; -e, *f.* val: -en ſchlagen, valoviti, valove délati ob. gnati (ženem); -enbewegung, *f.* valovito gibanje; -enförmig, *a.* valovít, valoven; valjast; -enmeer, *n.* valovito morje; -enſchlag, *m.* valovitev; -entod, *m.* smert v valovih; -entritt, *m.* podnožnik; -rad, *n.* kolo na valju.

Wels, *m.* som; - =*a.* somov; -fleiſch, *n.* somovina.

Welt, *f.* svet; (Erde) zemlja; (Leute) svet, ljudjé; die ſchöne -, lepi spol; in der ganzen chriſtlichen -, po vsem krížanem svetu; - =*a.* svetni, posvetni, svetovni; -all, *n.* vesoljni svet, vesvoljni ob. vesmirni svet; -ära, *f.* doba od stvárjenja sveta; -bekannt, *a.* znan po vsem svetu; -berühmt, *a.* prestaven, preimeniten; -bezwinger, *m.* obladavec vsega sveta; -bürger, *m.* zemljan; -ehre, *f.* posvetna čast *f.*; -erſchaffer, *m.* stvarnik sveta; -gebäude, *n.* svet; -geiſtliche, *m.* posvetni duhovnik ober duhovni; -geiſtlichkeit, duhóvščina; -gerüſch, *n.* posvetni hrup; -gericht, *n.* poslednja ob. splošnja sodba, sodnji dan (g. dneva); -geſchichte, *f.* občna zgodovina, zgodovina vsega sveta; -geſchichtlich, *a.* zgodovinski; -gürtel, *m.* opasje; -handel, *m.* mednárodna kupčija; -herrſchaft, *f.* svetovlada; -karte, *f.* svetovíd;

-kind, *n.* posvetnjak, posvetnež; -kreis, *m.* zemeljski krog, vesoljni svet; -lauf, *m.* svetni tek; -lich, *a.* sveten, posveten; -mann, *m.* posvetnják, posvetnež, posvetni módrijan; -meer, *n.* veliko morje; -pol, *m.* zemeljni tečáj; -priester, *m.* svetni duhovnik; -reich, *n.* svetno kraljestvo; -reise, *f.* potovanje okoli sveta; -schau, *f.* svetozór, svetovíd; -stürmer, *m.* svetoborec; -ton, *m.* posvetna od. gosposka šega; -theil, *m.* del sveta; -untergang, *m.* konec od. razpád sveta; -weise, *m.* módrijan; -weisheit, *f.* posvetna modrost; posvetno modrijanstvo; -wunder, *n.* čudo vsega sveta.

Wend-e, *m.* Slovenec; *f.* obrat; -ehals, *m.* vertoglavka, vijoglavka; -ekreis, *m.* povratnik, obračáj; -eltreppe, *f.* pólžaste stopnice *pl.*, pólžnice *pl.*; -en, *v. a.* oberniti + obráčati; (lenken) ravnati, obráčati oberniti; sich -, *v. r.* obráčati, se, súkati se (sučem): oberniti se, usúkniti se, zasúkati se, (v. Wetter) sprevreči se (veržem), spreoberniti se, premeniti se + sprevráčati se: an jemanden -, oberniti se, priteči, zateči se; -epflug, *m.* ralo; -epunkt, *m.* obrát, obračáj; -er, *m.* ražen; -ezirkel *f.* Wendekreis; -ung, *f.* obrat, obernitev; obernilo, obračilo; (Aenderung) sprememba, premena.

Wenig, *a.* mal, nemnógi, redki; *num.* malo, májheno, malice, betvo: von - leben, ob malem živeti od. se živiti; ein -, nekaj, enmalo; so - als, tako malo, kakor: -e, *a.* malokteri; -er, *num.* manj, menj: nicht -, ne manj; je - desto .., kolikor manj, toliko -; nichts desto -, pri vsem tem, vendar le; -keit, *f.* malota, májhenost, májhenota, málica, troha, betvo: meine -, moja malovredna oseba; -stens, *ad.* vsaj, najmanj, konči, kónčema, manjko.

Wenn, *conj.* ako, če, ko, da; (wann) ko, kedar, kadar: als -, kedar bi; - auch, *conj.* če tudi, ako tudi, če prav; - doch, da bi le! če bi le! da bi saj!

Wer, *pr.* kdo; (*relat.*) kdor; -immer, *pr.* kdor koli, kteri koli.

Werb-bezirk, *m.* naborni od. nabirni okraj; =skommando, *n.* poveljstvo nabórnega okraja; -egeld, *n.* vojaški nadavek; -eliste, *f.* imenik vojaških novincev; -en, *v. a.* snúbiti, prositi v snuboke iti (grem): zasnúbiti; (Soldaten) v vojake jemati (mljem) + vzeti (vzamem, vzemem); vojake nabírati: -offizier, *m.* naborni častnik; -platz, *m.* naborni kraj, nabiralíšče; -er, *m.* snubec, snubáč, snubok; (milit.) nabiravec, bermaš; -ung, *f.* snubitev, snubljenje; (milit.) nabira, vojaški nabor.

Werd-en, *v. n.* postati (stanem) + postájati, prihájati; biti (sem): (anfangen) začeti se (čnem) + začénjati se; übel -, težko prihájati; besser -, bóljšati se: pobóljšati se; arm -, ubóžati, obubóžati;

licht –, daniti se, svetliti se: razdaniti se u. s. w.; -er, *m.* nasip, zasip, namet.

Werf-en, *v. a.* vreči (veržem), hítiti, zalúčiti, zadegati, zalúčati, zakrepeliti + metati (mečem). lúčati; (zu Boden) tréščiti, telébiti, herbútniti; (Mist) kídati: pokídati; Schneeballen –, képati se; *v. n.* (v. Thieren) storiti, povreči (veržem), skótati: oteliti se, okóziti se, ojágnjiti se. oprasiti se u. s. w.; sich –, *v. r.* in ein anderes Kleid –, preobléči se + preobláčiti se; (v. Holz) vežiti se. zvíjati se: zvežiti se, vreči se (veržem); -er, *m.* metavec, lučavec; -te, *f.* ladjenica, ladjišče.

Werg, *n.* tulje, túljava, kočovnica, ogreb, otre *pl.*; -garn, *n.* hodna od. hodnična preja; -leinwand, *n.* hodník.

Werk, *n.* delo, djanje, čin; izdelek, narejek, rokotvòr; (Buch) spis, knjiga; (Bergwerk) rudnik; (Wall) okóp, nasip: die Hand an's – legen, dela se lotiti oder poprijeti (primem); -biene, *f.* delavna bučela, delavka; -brett, *n.* dilja, deska; -führer, *m.* delovodja, poslovodja; -geräth s. Werkzeug; -holz, *n.* les za razne izdelke; -leute, *pl.* delavci *pl.*, težaki *pl.*; -los, *a.* brezdelen, nedelaven; -meister s. Werkführer; -statt, -stätte, *f.* delávnica, izdelovávnica; (des Schmiedes) kováčnica; (d. Schneiders) šivárnica; (d. Wagners) kolárnica u. s. w.; -tag, *m.* vsedanji dan (g. dneva), delavnik; =stleidung, *f.* vsednja obleka; -thätig, *a.* delaven; *ad.* v djanji; =keit, *f.* delavnost; -verständige, *m.* zvédenec, znalec; -zeug, *n.* orodje, oród, orodek, šker, cevje.

Wermuth, *m.* (Artem Absynt.) pelin; – = *a.* pelinov; -bitter, *a.* grenek kakor pelin; -trank, -wein, *m.* pelinovec, pelínkovec.

Wer-re, *f.* mramor, bramor; podjéd; -ste, *f.* versta.

Wert, *a.* vreden; (theuer) drag, ljub: – sein, veljati, vreden biti, za kaj biti (sem); – *m.* vrednost, vrednota, veljava; (Preis) cena, kup; (Nutzen) prid, korist *f.*; eine Sache von –, draga reč; ist nicht ohne –, ni brez cene od. brez prida; hoher –, visoka cena; auf etwas – legen, terditi, čislati od. céniti kaj; -arm, *a.* malovreden, brez posebnega prida; -haltung, *f.* čislanje, čislava; -los, *a.* brez cene, brezcén, brezpriden, ničev; -maßstab, *m.* merilo vrednosti; -messer, *m.* cenomér; -papiere, *pl.* vrednostni papirji *pl.*; -schätzen, *v. a.* čislati, v čislih imeti (am), céniti, spoštovati; -schätzung, *f.* čislanje, spoštovanje; -stempel, *m.* kolek po vrednosti reči; -voll, *a.* dragocén.

Wesen, *n.* bitje; bistvo, bitnost; (d. Betragen) nrav *f.*; obnaša, vedenje; (Kriegsw.) vojaštvo; (Schulwesen) šolstvo; (Sanitätsw.) zdravstvo, zdravilstvo u. s. w. mittelst –

stvo; -heit, *f.* bitnost, bistvenost, bistvo; -tlich, *a.* bistvén, biten, glaven: das -e, bistvo, jedro.

Wesp=e, *f.* osa, os *f.*, osinec; -en= *a.* osji, osinji; -ennest, *n.* osir, osinjek; -enstich, *m.* osji pik.

West, *m.* zahodni veter, zahodnik, krivec; s. Westen; - = *a.* zahodni, zapadni; -e, *f.* persnik, opersnik, telovnik, brezrokavec, lajbič; -en, *m.* zahod, zapad, zaton, zatop, večer; -küste, *f.* zahodni breg; -land, *n.* zahodna zemlja, zapadne dežele *pl.*; -lich, *a.* zahoden, zapaden, večeren; -seite, *f.* zahodna stran, *f.*; -wärts, *a.* proti zahodu, zapadu ob. večeru; -welt, *f.* zahodni svet; --wind, *m.* zahodni veter, zahodnik, krivec.

Wett=e, *f.* stava, óklada, vadlja: eine - eingehen, stáviti; es gilt eine -, stavim; um die - streiten, skúšati se; -eifer, *m.* tekma; =n, *v. n.* tékmati, kosati se, skúšati se, -en, *v. a.* stáviti, vadljati.

Wetter, *n.* vreme (g. -ena); ura, čas, povétrije: schönes -, lepo vreme, lepa ura; mildes -, voljno vreme; schlechtes -, slabo ob. gerdo vreme; (Ueberlauf) pójelica, pojavica; (Gewitter) hudo vreme, nevihta, neura; (Donnerwetter) germenje, grom, gèrmovec; es wird schönes -, vedri se, vremení se; -ableiter, *m.* bliskovód; -bach, *m.* hudournik; --bach, *n.* pristrešek, nadstrešek; --fahne, *f.* -hahn, *m.* veternica, petelin na strehi; -gewölk, *n.* hudourni oblák; -glas, *n.* vremenik; -kunde, *f.* vremenoznanstvo; -launisch, *a.* nestanoviten, vetrovít; -läuten, *n.* zvonjenje hudi uri; -leuchten, *v. i.* bliska se, zárnice ob. dernice igrajo; *n.* oblesk, zárnice ob. dernice *pl.*; -loch, *n.* predúh; -n, *v. i.* germeti, tréskati, viháriti; *fig.* hrupeti, razbíjati, preklínjati; -prophet, *m.* vremenski prorok; -schaden, *m.* škoda po húdem vremenu, uima; -schlag, *m.* toča, pobitje; -strahl, *m.* strela; -tanne, *f.* vedrenica; -wendisch, *a.* nestanoviten, vetrovít; -wolke, *f.* hudourni oblák; -zeiger, *m.* vremenik.

Wett=geld, *n.* stava; -gesang, *m.* nadpévanje; -kampf, *m.* tekma, boj za skus, poskusni bor; -kämpfer, *m.* tekmec, borec; -lauf, *m.* pretékanje, tek za stavo; =en, *v. n.* za stavo teči; -läufer, *m* tekavec ob. tekec za stavo; -rennen, *n.* dir ob. direk za stavo, poskusni direk; -streit, *m.* tekma.

Wetz=en, *v. a.* brúsiti: nabrúsiti; (reiben) dèrgati, dèrgniti; die Zunge -, jezikovati, jezikljati; -er, *m.* brusec, brusivec; -kiste, *f.* vodír, šapún; -stein, *m.* osla; brus.

Wich=se, *f.* voščilo; černilo za črevlje; -sen, *v. a.* vóščiti, svétliti, mázati (mažem): povóščiti; namázati da se svéti; -leinwand, *f.* povóščeno platno; -t, *m.* malovrednež; (armer) siromák, ubožec; -tig, *a.* važen, tehten, imeniten, velikoten, znamenit, znameniten: -e

- Sache, velika reč; - thun, šopíriti se, kèršiti se, košatiti se; =keit, *f.* važnost, tehtnost, imenitnost: Sache von -, važna reč *f.*; =thuerei *f.* šopirnost.

Wick-e, *f.* grašica, grahórica, grahor; -el, *pl. m.* svalek, povitek, svitek; =band, *n.* povoj; plenica, pelenica; =kind, *n.* pelenček, dete v povoji; =n, *v. a.* viti (vijem), mótati: zavíti, zamótati + zavíjati, zamátati; (um etwas) oviti + ovíjati; (zusammen) zviti + zvíjati; =schnur, *f.* povoj; -enacker, *m.* grahórišče; -ler, *m.* zavíjač.

Widder, *m.* oven; merkáč; (Ziegenb.) kozel, terkáč; - *a.* ovnov.

Wider, *prp.* zoper, proti, nasproti; (in Zusammensetz.) pre-, proti; -druck, *m.* protitísk, nasprotni tisk; -einander, *ad.* eden proti drúgemu, drug zoper drúgega; -fahren, *v. n.* dogoditi se, prigoditi se, primériti se, pripetiti se, naključíti se + primérjati se, goditi se: -lassen, skázati (kažem), storiti + skazovati; -haken, *m.* kljuka; -hall, *m.* odmév, odmevek, odmelek, malek; -klage, *f.* nasprotna tožba; -kläger, *m.* nasprotni tožnik; -lage, *f.* opora, podpora; -legen, *v. a.* ovreči (veržem), opovreči, izpodbiti (bijem), spodbiti + ométati, izpodbíjati; -legung, *f.* overžba; -lich, *a.* zopern, sopern; neugoden, neprijeten, sporen, netečen; =keit, *f.* zópernost; -n, *v. n.* merzi ob. studi se mi; -natürlich, *a.* protinatoren, prirodi nasproten, neprirojen; -part, *m.* nasprotnik, zópernik, protivnik; -rathen, *v. a.* odsvetovati + odsvetávati; -rechtlich, *a.* brezpraven, pravici nasproten; =keit, *f.* brezpravnost; -rede, *f.* ugovor, upor; =n, *v. n.* ugovárjati, jezikovati, gobezdati; -rist, *m.* viher; -ruf, *m.* oporeka, opozóv, preklíc; =en, *v. a.* preklícati (kličem), oporeči + preklicovati, oporékati; =lich, *a.* oporekljiv, prekliclјiv; -sacher, *m.* nasprotnik, protívnik, zópernik; -setzen sich, *v. r.* ustáviti se, upreti se, postáviti se, zoperstáviti se: ustávljati se, upírati se, nasprotovati, protíviti se, postávljati se, zoperstávljati se; -setzlich, *a.* uporen, nasprotljiv, protiven; =keit, *f.* upornost, protivnost, nasprotljivost; -sinn, *m.* nasprotni pomén; nesmisel, brezumje, nespamet *f.*; =ig, *a.* zdravi pámeti nasproten, brezumen, nesmiseln; -spänstig, *a.* uporen, vporen, terdokoren, nespokoren, termogláv; =e, *m.* termoglavec, upornik; = keit, *f.* upornost, termoglavost, nespokornost; -spiel, *n.* nasprotje, nasprotina; -sprechen, *v. n.* ugovárjati, upírati se, nasproti govoríti, prerekovati, oporekovati, pobíjati, podírati; (leugnen) tajiti; =d, *a.* navskrižen, nasproten; -spruch, *m.* odpor, ugovor, prereka; =geist, *m.* nasprotljivost; -stand, *m.* upor, odpor, odboj: -leisten, upírati se, protíviti se, v bran stáviti se; -

ſtehen, *v. n.* upreti se, ustáviti se + upírati se, ustávljati se, protíviti se, odporovati; (v. Speiſen) upírati se, presédati, stúditi se, merzeti: upreti se, priskútiti se, oskútiti se, pristúditi se; -ſtreben, *v. n.* upírati se, nasprotovati, zopervati; rípiti se, presédati; -ſtreit, *m.* odpor, upor; nasprotje; =ſtehen, *v. n.* upírati se, odporovati, nasprotovati, ne vjémati se, s čim navskríž biti (sem); =ſtehend, *a.* nasproten, nasprotovaven; navskrižen; -würtig, *a.* zopern, protiven, oskuten, naskuten, nadležen, pust, siten: -es Ding, naskuta; =keit, *f.* zópernost, protivnost, naskutnost, nadležnost; -wille, *m.* nevolja, nejevolja, nepovoljnost, nevšeč *f.*, nevšečost: mit -, z nejevoljo, ne rad; -willig, *a.* nevoljen, nejevoljen.

Widm=en, *v. a.* odméniti, posvetiti, v dar podeliti + odmenjevati, posvečevati, darovati; -er, *m.* posvečevavec; -ung, *f.* odmena, posveta, posvetilo, podaritev; (Stiftung) zadúšbina; =sbrief, *m.* darilno pismo.

Widrig, *a.* nasproten, protiven, odporen; (unangenehm) zopern, oskuten, prinaskuten; -enfalls, -enſ, *ad.* sicer, scer, inače, inako, drugače, drugako; -keit, *f.* protivnost, zopernost ɔc.

Wie, *ad.* kako? kak? - groß, kolik, kolikošen?; -theuer, po čem?; -weit, kako daleč, doklej?; -viel, koliko?; - denn das, kako pa to? - ſo, kako? - *conj.* kakor, kakti; - viel - ſo viel, kolikor - toliko; - oft - ſo oft, kólikorkrat - tólikokrat; - immer, kakor koli; -be, *f.* terta, vitra; -behopf, *m.* udod, vdeb, udeb, hujkáč, smerdokavra.

Wieder, *ad.* zopet, spet, sopet, opet, iz nova, znova, vnovič, drugoč, še enkrat; -abdruck, *m.* novi odtisek; -auffindung, *f.* nájdenje, najdba; -aufleben, *v. n.* z nova oživeti, preživiti se; -nahme, *f.* obnova; -aufwärmen, *v. a.* pogreti (grejem) + pogrévati; -bekommen, *v. a.* zopet dobiti, pozadobiti + zadobívati; -berufen, *v. a.* zopet poklícati (kličem) *pf.*; -beſetzen, *v. a.* zopet obsesti (sedem) + obsedati; (Stelle) službo spet komu podeliti; -einbringen, *v. a.* spet podati, vnovo vložiti + vlágati; - einſetzen, *v. a.* postáviti v poprejšnji stan; -einſetzung, *f.* postávljenje v poprejšni stan; -eintreten, *v. a.* spet vstópiti + vstópati; -erinnern ſich, *v. a.* opomniti se, zopet spomniti se + spomínjati se; -erkennen, *v. a.* spet spoznati + spoznávati; -erlangen, *v. a.* spet zadobiti, zadobáviti se česa + zadobívati; -erſatz, *m.* povračilo; -erſtatten, *v. a.* poverniti, spet poverniti + povráčati; -gabe, *f.* vračilo; -gebären, *v. a.* preroditi + prerojevati; -geben, *v. a.* verniti, nazaj dati + vráčati; -geburt, *f.* prerod; -geneſen, *v. n.* preboleti, ozdraveti; =e, *m.* ozdrávljenec; -geneſung, *f.* prebolenje; -hall, *m.*

odmev, odmelek, oglasek, malek; =en, *v. n.* odmévati, odumévati, oglášati se, odzívati se, odzávati se, razlégati se; -herſtellen, *v. a.* obnoviti, ponoviti, poprávíti + obnávljati, poprávljati; (d. Kranken) ozdráviti + ozdrávljati; -herſtellung, *f.* obnova, poprava; -holen, *v. a.* ponoviti, obnoviti + ponávljati, pospetovati; -holer, *m.* ponavljavec; -holung, *f.* ponavljava, ponovitev, obnova; =s= *a.* ponavljavni; =sprüfung, *f.* ponavljavna skušnja; =ſchule, *f.* ponavljavna šola, ponavljávnica; =szeichen, *n.* ponavljáj.

Wieder-kauen, *v. n.* žvati, (žvem), prežévati, prežvekovati; -kauer, *m.* prežvekovavec; *f.* prežvekovavka; -kauf, *m.* odkúp, prekúp, rešilo; =en, *v. n.* odkúpiti, spet kúpiti, rêšiti + reševati; =vertrag, *m.* rešilna pogodba, pogodba na rešilo; -kehr, *m.* vernitev; =en, -kommen, *v. n.* verniti se, povrniti se, nazaj priti (pridem) + vrácati se, nazaj prihájati; ponoviti sé + ponávljati se; -kunft, *f.* vernitev; -ſchallen ſ. Wiederhallen; -ſchein, *m.* odsvít, odsíj, preblešek; -ſehen, *v. a.* zopet vídeti; *n.* zvid, zvidek; -ſtralen, *v. n.* odžárjati, odsévati; -taufen, *v. a.* prekèrstíti + prekerščevati; -täufer, *m.* novokerstnik, prekerstnik; -um, *ad.* spet, zopet; -vereinigen, *v. a.* zopet zdrúžiti + združevati; -vergelten, *v. a.* povernîti + povrácati; -vergelter, *m.* povračník, povračevavec; -vergeltung, *f.* povračilo, povračba, povernilo, povernitev, vračilo, vernilo; =s= *a.* vračílni; -wuchs, *m.* mladje, podrastek, izpodrastek.

Wieg=e, *f.* zibel *f.*, kolevka, kolebka; *dim.* zíbelka, zíbelčica; -emeſſer, *n.* sekavček, krivi nož; -en, *v. a.* zíbati (bljem), tákati, kolébati, ljúljati; *v. n.* vágati, téhtati, potézati; -enband, *n.* trak; -enlied, *n.* zazibavka; -enpferd, *n.* leseni konj.

Wiehern, *v. n.* rezgetati (gečem), razgetati, rzati, herzati (heržem ob. ám), rzatati (rzačem); *n.* rezget, herzanje. [ljava.

Wienerwährung, *f.* dúnajska ve-

Wiesbaum, *m.* žerv *f.* žerd *f.*

Wieſ=e, *f.* travnik, senožet; (Flur) trata, livada; (Heu-) seča, košenica, senokošnja; -el, *n.* lásica, podlásica, gránoslek; -en= *a.* travniški, senožetni; =ampfer, *m.* kíslica, kisélica, kiselna; =bau, *m.* obdelovanje trávnikov; =blume, *f.* poljska cvetlica; =bocksbart, *m.* kozja brada, travniška sončica; =flur, *f.* trata, livada; =fuchsſchwanz, *m.* lesičji rep; =furche, *f.* jarek, draga; =gras, *n.* travníšnica; =knopf, *m.* kampanélica; =land, *n.* košenina; =ſchwingel, *m.* kostreba, bílnica.

Wie=viel, *ad.* kóliko; =te, *a.* koliki, kteri; -wohl, *conj.* če ravno, če tudi, ako tudi, da-si, da-si tudi, da-si ravno, če prav.

Wild, *a.* divji; (erzürnt) jar, zlob, zloben, serdit; (ausgelaſſen) razuzdan, samopašen; (grauſam) divji,

grozovit, grozoviten, ljút; (roh) sirov, surov, serš, neotesán; (öde) pust, neobdelan; (v. Gewächs) loški, samorášč, samorasten, samoseven; -er Spargel, bilúš; -werden, zdivjati, podivjati; -es Thier, zvér, *f.* (coll.) zverina, zverád, zverjád; - *n.* divjina, divjačina, divjád *f.*; (Raubthiere) zverina, zverjád *f.*; -ánte, *f.* serka; -bach, *m.* bistrica, bujica, hudournik; -bann, *m.* lovski osek, lovišče, lovnica; -braten, *m.* pečena divjačina; -bret, *n.* divjačina, divjina; -dieb, *m.* zverinski tat, zverokradec, divji lovec; =erei, *f.* tatinski lov, zverokradstvo; -e, *m.* divják; *f.* divjákinja; -fahre, *f.* gaz *f.*; -fang, *m.* lov *f.*, lovlja; *fig.* zagovednež, divják; -fremd, *a.* tuj in neznán, -frevel, *m.* zverinski kradež; -gewachsen, *a.* samorasel, samoseven, loški: -e Pflanze, samosevka; -hafer, *m.* divji oves; -heit, *f.* divjost, divjazen, divjota, sirovost; -lager, *n.* berlog, leža, lož; -ling, *m.* divják; *fig.* sirovják, zagovednež, neotesanec; -nis, *f.* puščava, pustina, pustara; -pret s. Wildbret; -romantisch, *a.* divoten; -schaden, *m.* škoda po divjadi; -schur, *f.* šuba, šavba, volčji kožuh; -schütz, *m.* zverinski lovec od. tat, divji lovec od. strelec; -stand, *m.* leža, berlog, staja; -wachsend, *a.* samoseven, samorasel; -e Pflanze, samosevec, samosevka, samosévnica.

Will=e, *m.* volja: freie -, prosta volja; aus freiem -en, prostovoljno, iz dobre volje; letzter -, poslednja volja od. volitev; mit Wissen u. -en, vedé in hoté; ohne Wissen u. -en, nevedé in nehoté; -ens sein, hoteti (hočem), pri volji biti (sem), misel od. volja me je, privoljen biti (sem); es ist Ihr guter -, ako jih je blaga volja; um Gottes -en, za božjo voljo, za Boga! um -, zavoljo, zarad; -enlos, *a.* brezvoljen, nesamovoljen, brez lastne volje; -ensäußerung, *f.* razodenje svoje volje; -enserklärung, *f.* izreka poslednje volje; -enskraft, *f.* volja; -fahren, *v. a.* ugoditi, po všeči storiti, ustreči (strežem), po volji storiti + ugájati, ustrézati; -fährig, *a.* ustrežen, ustrežljív; privoljen, povoljen; =keit, *f.* ustrežljivost, privoljnost, povoljnost; -ig, *a.* voljen, radovoljen, rad; *ad.* dobre volje; =en, *v. a.* privóliti v kaj *pf.*; =keit, *f.* voljnost; -kommbecher, *m.* dobrodóšlica; -kommen, *a.* dobro došel: sei mir -, Bog te (vas) sprimi! dobro došel - došli! zdravo!: -heißen, bogosprijeti (sprimem) + bogosprijémati; *n.* bogosprimek; --kommtrunk, *m.* zdravica, nazdravica: -für, *f.* samovoljnost, svojevoljnost; =herrschaft, *f.* samovoljna vlada; =lich, *a.* samovoljen, svojevoljen.

Wimm=eln, *v. n.* mergoleti, gomazeti, gomizljati, gomáziti, gomeziti, šamreti, verveti; -er, *f.* ogorec, mozoljec, mozólj; -ern, *v. n.* jéčati

(im), jávkati, tárnjati, tarnjávati, pojémati, skomlati.

Wimp=el, *m.* praporec; bandero; -er, *f.* veja, véjica, veka, osemci *pl.*; -ern, *v. n.* trépati, mežíkati.

Wind, *m.* veter; (gelinder Wind) sapa, hlad; *dim.* vetrec, vetrič, sápica; (ſtark.) strehodér, burja; -beutel, *m.* baháč, bahavec; -büchſe, *f.* véterna puška, vetrovka; -e, *f.* motovilo; (zum Heben) vitel, vitlo, vinta; (Pflanze) slak, slačec; -e-baum, *m.* stožér; -ei, *n.* klopotec, zapertek; -eifraut, *n.* slak; -el, *f.* plenica, pelenica; =find, *n.* pelenček, dete v plenicah; =n, *v. a.* poviti (vijem) + povíjati; -en, *v. a.* viti (vijem), plesti (pletem); (drehen) verteti, súkati (sučem); ſich -, *v. r.* viti se (vijem), zvíjati se, prevíjati se, vijúgati se; súkati se (sučem); -fahne, *f.* veternica; -fang, *m.* sapnik; veterník; -harfe, *f.* Eólova harpa, -hoſe, *f.* peščena tromba; -hund, *m.* hert, ogar; -ig, *a.* vetern, vetroven, vetrovit, vetren; -kolik, *f.* modrón, kólika od zapertih vetrov; -licht, *n.* baklja, plamenica; -ling, *m.* slak; -loch, *n.* preduh; sápnica; -macher, *m.* baháč, bahavec; -mantel, *m.* véterni plašč; -mühle, *f.* mlin na sapo, véterni mlin, veterník; -ofen, *m.* peč na sapo; -riſs, *m.* polomást *f.*; -roſe, *f.* sévernica; (Pfl.) velikonóčnica; (Anem. nemor.) véternica; -ſbraut, *f.* vihár, vihra, piš; -ſicher, *a.* zaveten: -er Ort, zavetje, zavečica; -ſpiel, *n.* hert; -ſtill, *a.* brezvetern, zaveten; =e, *f.* brezvétrije, tišina; -ſtoß, *m.* zapih, veter zapiše od. pohlidí; -ſtrich, *m.* prepih, zbris, vlak vetra; -ſturm, *m.* piš, vihár, iha, polomáj; -ſucht, *f.* bobnica; -ung, *f.* zavoj, zavina, zavinek; -wärts, *ad.* proti vetru; -wehe, *f.* zavej; zamet; -zug, *m.* prepih, spih.

Wink, *m.* migljej, mig; namet, okomig.

Winkel, *m.* kot, ogel, vinek, kotáč, (d. Erde) zakotje, zakotek, zamek; -=*a.* zakotni, pokotni, skrivni; -druckerei, *f.* skrivna od. zakotna tiskárnica; -eiſen, *n.* ogelnica; -gaſſe, *f.* zakotna úlica; -haken, *m.* ogelník; verstomér; -ig, *a.* koten, oglat; -maß, *n.* ogelna mera, oglomér; -meſſer, *m.* oglomér, kotomér; -recht, *a.* pravokoten, s pravim oglom; -ſchreiber, *m.* zakotni oder stranski pisár; -ſchule, *f.* zakotna od. stranska šola; -zirkel, *m.* kotomerno šestilo.

Wink=en, *v. a.* mígati (ljem): migniti, pomígniti; (nicken) kímati (am u. mljem): pokímati, kímniti; (m. d. Augen) mežíkati: pomežíkati, pomežkniti; -er, *m.* mígavec, kímavec.

Winſel=affe, *m.* cvilež; -er, *m.* cvílavec; -n, *v. n.* cvíliti, cvíčati (im), cmériti se, cmérdati se; *n.* cvil.

Winter, *m.* zima: im -, po zimi; den -zubringen, zimovati, prezimovati; -=*a.* zimski, pozimski; -ap-

fel, *m.* ozimec, ozimsko jábelko; -aufenthalt, *m.* zimovišče, zimovník, prezimovališče; prezimovanje; -birn, *f.* ozimka; -eiche, *f.* graden, črepinjek; -frucht, *f.* ozima, zimnina, ozímina; -getreide, *f.* ozímina, zimsko žito; -grün, *n.* zimozelen *f.*, zimzelen; -haar, *n.* ozimna dlaka; -kälte, *f.* zimski mraz; -kleid, *n.* zimska obleka; -lager, *m.* zimovišče; -lein, *m.* turščák; -lich, *a.* zimski; -monat, *m.* gruden; (Jänner) prosinec; -n, *v. n.* zima nastopa od. se dela; -nacht, *f.* zimska od. pozimska noč *f.*; -obst, *n.* zimsko sadje, ozimno sadje; -quartier, *n.* zimovišče, prezimovališče; -saat, *f.* ozimna setev od. sétvina, ozímina; -sonnenwende, *f.* zímski solnčni obrat; -tag, *m.* zimski od. pozimski dan (g. dneva); -vorrath, *m.* zaloga za zimo; -weizen, *m.* ozimna pšenica; -zeit, *f.* zimski čas, zimska doba.

Winzer, *m.* gornik, vinograjščak, vinogradnik, vincar; -in, *f.* gornica, vinográdnica; -messer, *n.* vinjek, kosír, reznik; Winzig, *a.* majčken, majcen, drobén, pritlikav.

Wipfel, *m.* verh, verhól; *dim.* veršič, veršíček; *coll.* verhovina, verhovje; -n, *v. a.* veršiče prisékati od. prirézati (režem) + prirezovati ɔc..

Wipp-e, *f.* vitra; (Kolben) ročica; (Schaukel) ujčkávnica, gugálnica, júgelica; -en, *v. a.* újčkati, gúncati; s. Heben.

Wir, *pr.* mi, me (dual.) midva - medve; -bel, *m.* vertinec, vertača, vertuna, vertanja, vertulec, vertlóg, cmerk, jerín, kernica, viranjek; (am Kopfe) viher, verh glave; (Spindel) vreteno; *dim.* vretence; (Schwindel) omótica. vertoglavica; (am Fenster) kljuka; (an Ketten ɔc.) pregíb; (an d. Geige) kolek, klinčék; (anat.) vretenec, sklep, obratek; -schlagen, bobnovati, v boben biti (bijem); =bein, *n.* sklepna kost *f.*, vertavka; =ig, *a.* vertogláv, omótičen; =knochen, *m.* vrátnica, vretence; =n, *v. a.* bobnovati, v boben biti (bijem), berčati; (trillern) žvergoleti, gostoleti, gostolévati, drobíti; *v. n.* vihrati, súkati se (sučem), verteti se; -säule s. Rückgrath; =sucht, *f.* vertoglavost; = thier, *n.* vreteničar; =wind, *m.* viher, vihár, strehodér.

Wirk-en, *v. a.* délati, činiti, tvóriti, tvárjati: storiti, učíniti; (v. Bäcker) mésiti: zamésiti; (weben) tkati (tčem), na statvah délati; -end, *a.* delaven, djaven tvoren: -er, *m.* delavec; (Weber) tkavec, tkalec; -lich, *a.* resničen, pravi, istinit, pravdanski, *ad.* v resnici, zarés, za gotovo, v zbilji; =keit, *f.* resničnost, istinitost; (That) djanje; (Sein), bitnost; -sam, *a.* djaven, delaven, dejen; (ausgiebig.) zdaten, zdačen; (stark) močen, krepek; (giltig) veljaven; =keit, *f.* djavnost, delavnost, zdatnost; veljava, veljavnost: in - treten, veljavo ober

moč zadobiti; außer-treten, veljavo izgubiti; außer-ſetzen, veljavo čemu vzeti (vzamem), razveljáviti, ob veljavo djati (dém); -ung, *f.* učinek, vspeh, opravek; (Geltung ꝛc.) moč *f.*, veljava; (Urſache) vzrok; =ſart, *f.* delava, učinek; =ſkreis, *m.* področje; opravilstvo, delavnost, djavnost; =ſlos, *a.* brez vspeha, nevspešen, brez učinka.

Wirr, *a.* zmešan, zmeden, zmočen; -en, *pl.* homatije, zmešnjave, zmotnjave *pl.*; -garn, *n.* zmédena preja; -kopf, *m.* vertoglavec; -ſal, *n.* homatija, zmešnjava, zmotnjava, -warr, *m.* kolobocija, kodercija, zmotnjava, zmeda.

Wirt, *m.* kerčmár, gostivnik, gostivničár, gostinčar, oštír; (Hauswirt) gospodár; -el, *m.* vreteno; -in, *f.* kerčmarica, gostivničarica; (Hausw.) gospodinja; -lich ſ. Wirtſchaftlich; -ſchaft, *f.* gospodarstvo, hištvo, hiševanje; gospodinstvo: -führen, gospodáriti, hiševati; gospodínjiti; (als Landm.) kmetovati; =en, *v. a.* gospodáriti, hiševati, gospodínjiti; =er, *m.* hišnik, gospodár; =erin, *f.* ključarica, gospodinja; =lich, *a.* gospodaren, spravljiv; -ſchafts- *a.* gospodarski; =amt, *n.* gospodarski urad; =zträgnis, *n.* pridelek, dohodki gospodarstva; =gebäude, *n.* gospodarsko pohištvo; =geräthe, *n.* kmetijsko orodje; -shaus, *n.* kerčma, gostivnica, pívnica, taberna; =beſitzer, *m.* kerčmár.

Wiſch, *m.* omelo, ometalo, ometih; (Schrift) čečkarija; -en, *v. a.* brísati (brišem), briševati: obrísati, omesti (metem) + ométati; -er, *m.* brisavec, brisač; (Geräthe) brisalo, otiralo; -lappen, *m.* brislja, cunja; -tuch, *n.* brisalo, brisavka, otirača, otiralo; -waſch, *n.* žlobudranje.

Wismuth, *m.* bizmut, vizmut; -= *a.* vizmutov, bizmutni.

Wiſpeln, Wiſpern, *v. n.* ščebljati, žegljati, zezljati, gomúliti.

Wiſſ-begier, *f.* radovednost, vedoželjnost, zvedávost, zvedohtevnost; =ig, *a.* radoveden, vedoželjen, vedečen, zvedav, zvedohteven; naukaželjen; -en, *v. n.* védeti (vém), véditi (vém); (können) znati: zumachen, na znanje, na ved ob. na vest dati, naznániti, oznániti + na znanje dajati (dajem), naznánjati ꝛc.; ich will nichts von ihm -, nič nočem slíšati o njem; wiſſe, vedi; -en, *n.* vedenje, ved *f.*, vedost, vedez, vedež, vedstvo; (Können) znanje: mit -, z védežem; ohne mein -, brez moje vedosti, ne vedóč; meines -s, kolikor jaz vem, kolikor je meni znano; nach beſtem -, kakor najbolje vé in zna; -end, *a.* vedóč, veden; vedeč; -enſchaft, *f.* vednost, veda, znanost, znanstvo; učenóst; Akademie der -en, znanostna ober vednostna akademija, akademija učenosti; =lich, *a.* znanstvén, vednosten, učen; =lichkeit, *f.* znanstvenost; -entlich, *a.* vedeč, vedóč; samohoten, nalaščen; *ad.* z véde-

žem, vedmi, nalašč; -er, *m.* znalec, znavec, vedec; -gier *f.* Wiſſbegier; -luſtig, *a.* radoveden.

Witter=n, *v. i.* nevihtovati; vremeniti; -v. *a.* sleditі, vóhati, dúhati; -ung, *f.* vreme (g. ena), ura; =ſtunde, *f.* vremenoznanstvo; =ſverhältniſſe, *pl.* vremenstvo.

Wittwe, *f.* vdova, udova; -n= *a.* vdovji, vdovski; -ngehalt, *m.* vdóvščina, spolovina; -nſtand, *m.* vdovstvo; -r, *m.* vdovec, udovec.

Witz, *m.* bistroumnost, dovtíp; -bold, *m.* šégavec, modrijanec, prevíhanec; -eln, *v. n.* žáltave razdírati, umovati; -ig, *a.* bistroumen, dovtípen, šegav, prebrisan; =en, *v. a.* spametovati, opametiti, zmodriti; -kopf, -ling *f.* Witzbold; -reich, *a.* bistroumen.

Wo, *ad.* kje? kde? (auf welch. Weg) kod; (relat.) kjer; koder; -immer, kjer koli; koder koli; von -, odkod? (irgendwo) nekje, nekod; *conj.* ako, če; -bei, pri čemur.

Woch=e, *f.* teden, nedelja: auf die -e, prihodnji teden; in die -en kommen, poroditi, poviti (vijem); -en=*a.* tédenski, nedeljni; =bett, *n.* otročja postelj *f.*, babine *pl.*, porod; =blatt, *n.* tednik; =kind, *n.* novorojenček, novorojenčič; =lang, *ad.* po cele tedne; =lohn, *m.* tédenska plača, tednina, nedeljni zaslužek; =markt, *m.* teržni dan (g. dneva); =ſchrift, *f.* tednik; =tag, *m.* vsednji dan, delavnik; -entlich, Wöchentlich, *a.* tédenski, nedeljni; *ad.* vsak teden, vsako nedeljo: - zweimal dvakrat v tednu.

Wöchner, *m.* tednár; -in, *f.* poródnica, otróčnica.

Wo=durch, *ad.* kod, kje? *pr.* (durch welches Mittel) s čim, po čem? (relat.) s čimur, po čemur; -fern, *conj.* če, ako, ak; -für, *pr.* za kaj? čemú? (relat.) za kar.

Wog=e, *f.* val, valina, slap; -ig, *a.* valovít, valoven.

Wo=her, *ad.* od kod? (relat.) od koder; -hin, *ad.* kam, kamo? (relat.) kamor.

Wohl, *n.* blager, blagor, blaženost, blaženstvo, blagovitost, dobrina; *ad.* (recht) prav, dobro; (ja) kaj pa da, se vé da, tjada, dro: - bekomme es, na zdravje! lebe -, z Bogom! srečno! zdrav ostani! u. s. w.; weiſt du -? anti veš? veš-li; *int.* blagor! dobro! - dir, blagor tebi!; *conj.* pa: heute nicht, - aber morgen, danes ne jutri pa; - achtbar, *a.* spoštován, mnogočislán; -an! *int.* en! nujnujte! na noge! po koncu! hajdihájdite!; -anſtand, *m.* spodobnost, spoštljivost; -anſtändig, *a.* spodoben, spoštljiv; -bedacht, *a.* premišljen; -befinden, *n.* zdravje; -behalten, *a.* zdrav; -bekannt, *a.* dobro znan; -bekommen, *v. n.* tékniti, prileči se (ležem) + prilégati se: wohl bekomme es, na zdravje! Bog pomagaj; -beredt, *a.* zgovoren; -edel, *a.* prežlahten, plemenit; =geboren, *a.* blagoroden, blagorojen: Ew. -, blagorodni gospód, Va-

ša blagorodnost; -fahrt, *f.* sreča, blagovitost, blaženstvo; -feil, *a.* cen, dober kup, po ceni: – werden, poceniti se; =heit, *f.* cenost, dober kup; -geboren, *a.* blagoroden: Ew. –, blagorodni gospod, Vaše blagorodje; -gefallen, *v. n.* všeč od. po všeči biti (sem), po godu biti, dopasti (padem) + dopádati; *n.* dopádenje, dopádanje, všečnost, všeč *f.*, zadovoljstvo: – an etwas haben, radovati se od. veseliti se česa; – gefällig, *a.* dopadljív, všeč, prijeten; -gefühl, *n.* dobroćutnost; -gelaunt, *a.* dobrovoljen, vesél; dobre od. židane volje; -gelegen, *a.* zložen; -gemuth, *a.* dobromiseln; *m.* dobra misel *f.*, dobromiselnost; -geneigt, *a.* blagovoljno vdán od. naklonjen; -geruch, *m.* vonj, vonjava, prijetni duh; -geschmack, *m.* prijetni okús; -gesinnt, *a.* dobromiseln, dobromisléč; -gesittet, *a.* nraven, lepe ober čedne obnaše; -gestaltet, *a.* čedne postave, berhke rasti, berhek; -haben, *a.* premožen, zamožen, imeten, začimen; -habenheit, *f.* premožnost, imetnost; -klang, *m.* miloglasje, blagoglasje, lepoglasje; -klingend, *a.* miloglasen, lepoglasen; -laut, *m.* ubrani glas, lepoglasje; -leben, *n.* lahko življenje; -meinend, *a.* dobrohoten, dobrohteven, dobromisléč; -redenheit, *f.* blagorečje, lepa beseda; -riechend, *a.* dišéč, lepodišéč, blagovón, vonjav; -schmeckend, *a.* slasten, vkusen; -schmecker, *m.* lahkoživec; -sein, *n.* zdravje; zum –, na zdravje! Bog pomagaj! -stand, *m.* blagostanje, blagostán, blagovitost, zamožnost; -that, *f.* dobrota, dobrodelstvo, dobro delo, blagodár; -thäter, *m.* dobrotnik, dobrodelnik; =in, *f.* dobrótnica, dobrodélnica; -thätig, *a.* dobrotljív, dobroten, dobrodelen, blagodaren, daroviten, blagotvoren; =keit, *f.* dobrotljivost, dobrodelnost, darovitnost ɔc.; =keits- *a.* dobrodelski, dobrodelni, dobrotni; =keitsanstalt, *f.* dobrodelska od. dobrotna naprava: -thun, *v. a.* dobro délati, dobrótiti: dobro storiti, odobrótiti, ugoditi + ugájati; *n.* oprávljanje dobrih del; -verdient, *a.* zaslužen; -verhalten, *n.* čedno vedenje, lepa obnaša; -verhaltungszeugniß, *n.* spričevalo lépega vedenja; -verlei, *m.* červivec, árnika, kokovičnik; -verstehen, *v. a.* dobro razuméti + razumévati; -wissend, *a.* dobro vedóč; dobro vedé; -wollen, *v. n.* dobro hoteti (hočem) od. želeti; *n.* dobrohotnost, prijazen, nágnjenost, naklónjenost, blagovoljnost; =d, *a.* dobrohoten, dobrohteven, blagovoljen, nagnjen, naklonjen; -ziemend, *a.* spodoben.

Wohn-bar, *a.* prebivalen, za stanovanje pripraven; =keit, *f.* prebivalnost; -en, *v. n.* stanovati, prebívati, bívati, stan imeti (ám), domovati, biti (sem); -gebäude, *n.* hiša, pohištvo; -haft, *a.* stanujóč, prebivajóč: -sein, prebívati; -haus, *n.* dom, hiša; -ort, -platz, -sitz, *m.*

stanovališče, stanovalo, prebivališče, bivališče; selo, selišče; -partei, *f.* gost, gostáč, naselnik, najemnik; *f.* gostja, najémnica; -ung, *f.* stanišče, stanovališče, stanovalo, stan, stanovanje, bivališče; =sveränderung, *f.* preselitev; -zimmer, *n.* stánica, izba, soba.

Woiwod, *m.* vójvoda; -ſchaft, *f.* vojvodina, vójvodstvo.

Wölb=en, *v. a.* v oblók zídati, oblókati, vélbati; -ung, *f.* oblók, obók, velb.

Wolf, *m.* volk; *dim.* volčič, volče; (am Lichte) tat; (Waſſerb.) oven; -eiſen, *n.* skopec za volkove; Wölfin, *f.* volkulja, volčica; Wölfiſch, *a.* volčji; -luchs, *m.* navadni ris; -s- *a.* volčji; -sart, *f.* volčji način: nach-, po volčji; -sbalg, *m.* volčja koža, volčji meh, volčina; -sbart, *m.* kozja brada; -sgebiſs, *n.* volčji zobjé *pl.*; -sgeheul, *n.* volčje túljenje od. vitje; -shaut, *f.* volčja koža, volčina; -shunger, *m.* volčji od. pesji glad; -smilch, *f.* volčje mleko; (Euphorbia) mlečck, pesje mleko, kačec; =ſchwärmer, *m.* mlečkovi večernik; -spelz, *m.* volčji kožuh, volčura; -ſchlucht, *f.* volčji berlog.

Wolk=e, *f.* oblak; (Nebel) megla: die Sonne geht hinter die -en, solnce gre v zástavo; Wölken ſich, *v. r.* oblačiti se, mračiti se, mréniti se; -enan, *ad.* k oblakom, v oblake; -enberg, *m.* zástava; -enbruch, *m.* ploha, naliv; -enerzeugend, *a.* oblakoroden; -enleer, -enlos, *a.* brezoblačen; veder, jasen; -ig, *a.* oblačen, oblačnat, mrenast.

Woll-, *a.* volnén; -arbeiter, *m.* volnar; -blume, *f.* (verbascium thapsus) veliki lučnik; -e, *f.* volna; (Vließ) runo; -en, *a.* volnén, volnat; -en, *v. a.* hoteti (hočem), hteti (hočem u. čem); ich will nicht -, nočem, nečem (ne hoteti); (geſinnt ſein) volja me je, misel me je; Gott wolle, Bog daj! Bog hotel! ich wollte lieber, jaz bi rajši; *n.* volja, hotenje, hot *f.*; =färberei, *f.* bárvanje volne; =kleid, *n.* volneno oblačilo; =tuch, *n.* sukno; =ware *f.*, =zeug, *n.* volneno blago, volnina, volnena roba; -gras, *n.* suhopernik; -handel, *m.* kupčija z volno, volnarija; d. -betreiben, volnáriti; -händler, *m.* kupčevavec z volno; -ig, *a.* volnat; -kamm, *m.* gredaše *pl.*, greben za volno; -kämmer, *m.* gredášavec; -kraut, *n.* veliki lučnik, pápeževa sveča; -markt, *m.* volneni semenj; -pelz, *n.* kožuh, šavba, šuba; -ſcherer, *f.* ovčje škarje *pl.*; -ſcherer, *m.* strižec, volnostrižec; -ſchläger, *m.* volnotepec; -ſchur, *f.* striža, striž *f.*, strižilo; -ſpinner, *m.* predec, volnopredec; =zeug, *f.* volnoprédnica, volnárnica, predívnica; =zin, *f.* volnoprejka, predica.

Woll=luſt, *f.* spohót *f.*, spohotnost, nasladnost, ljubodinstvo, razkošnost; (Entzücken) radost, veselje; =diener, *m.* spohotnik, nečistnik; -lüſtig, *a.* spohoten, spohotljív, na-

sladen, razkošen, hotljív; -lüſtling, *m.* spohotnik, nečistnik, ergolán, ljubodivnik, nasladnik.

Woll=vieh, *n.* strižno blago, ovce *pl.*; -ware, *f.* vólnato oder volneno blago; -wäſche, *f.* volneno pranje od. perilo; -zeug, *n.* volnena roba, volnina.

Wo=mit, *pr.* s čim? (relat.) s čimur; -nach, *pr.* po čem; (relat.) po čemur.

Wonne, *f.* radost, veselje, sla: himmliſche -, nebeška dika, nebeško veselje; -monat, *m.* rožni cvet, cvetnik; -voll, *m.* rádosten, rádosti poln; -zeit, preveseli čas, rajska doba; Wonniglich, *a.* prevesél; dičen, rajski.

Wor=an, *pr.* na čem, pri čem, po čem; (relat.) na čemur, pri čemur po čemur; -auf, *pr.* na čem, na kaj; (relat.) na čemur, na kar; -aus, *pr.* iz česa; (relat.) iz česar; -ein, *pr.* v kaj; (relat.) v kar.

Worf=eln, *v. a.* veti (vejem), véjati: zveti, zvéjati; preveti + prevéjati; *n.* vejatev, vetev; -ler, *m.* vejavec; -ſchaufel, *f.* vévnica, vejača, vejávnica; -tenne, *f.* gumno, gumnišče.

Wor=in, *pr.* v čem; (relat.) v čemur; -nach, *pr.* po čem; (relat.) po čemur.

Wort, *n.* beseda, slovo, (proat.) reč: ein Mann von -, mož beseda; fremdes -, tuja beseda, tujka, tujica; ins - fallen, besedo komu prevzdigniti; kein - ſagen, ne žúgniti, ne čèrhniti, ne zíniti; zu - kommen laſſen, v besedo pustiti; unnütze -e verlieren, prazne besede razdírati; - = *a.* besedni; -ableitung, *f.* izpeljava besedna; -abkürzung, *f.* skrajševanje besedí; kratica, skrajšek; -arm, *a.* malobeseden; -bildung, *f.* skladje, skladoslovje; -brüchig, *a.* besedolomen; Wörterbuch, *n.* slovár, slovnik, besednják, rečnik; =ſchreiber, *m.* slovnikár, slovaršček; -erklärung, *f.* razlaganje besedí, besedna razlaga; -fall, *m.* sklon, padež; -familie, *f.* besedna rodovina, besedišče; -feſt, *a.* kdor je mož beseda; -folge, *f.* besedni red. razverstitev besedí; -forſchung ſ. Etymologie; -fügung, *f.* skladnja, skladoslovje, besedna vezava; -führer, *m.* besednik, govornik; -fülle, *f.* obilica od. obilnost besedí; -gattung, *f.* besedno pleme, besedni razpol; -gebrauch, *m.* besedna raba, raba besedí; -gezänk, *n.* kreg, prekor, prekárjanje; -grübler, *m.* pretuhtovavec besedí; -karg, *a.* malobeseden, kratkih besedí; -kenntnis, *f.* besedoznanstvo, znanje besedí; -klauber, *m.* prebiravec besedí; -kram, *m.* prazne besede *pl.*; -laut, *m.* nach dem -, po besedah; Wörtlich, *a.* beseden; ustmén; *ad.* po besedi, od besede do besede; -los, *a.* brezbeseden, nem; -räthſel, *n.* besedna zastavica; -regiſter, *n.* kazalo besedí; -reich, *a.* bogat v besedah, mnogobeseden; =tum, *m.* bogastvo v besedah; -ſchwall, *m.* prazne

besede *pl.*, prazno besedovanje; -felig, *a.* zgovoren, radogovoren, -ſinn, *m.* besedni pomén; -ſpiel, *n.* igra z besédami; -ſtreit, *m.* kreg, prepír, prekor: - haben, prekárjati, se, prepírati se, príčkati se; -ton, *m.* besedni naglas, priglas; -wechſel, *m.* prepír, kreg; -zuſammenſetzung, *f.* besedna sestava.

Wo=rüber, *pr.* o čem, od česa, črez kaj; (relat.) o čemur, od česar, čez kar; -runter, *pr.* pod čim, pod kom; (relat.) pod čimur, pod komur; -von, *pr.* o čem, od česa; (relat.) o čemur, od česar; - vor *pr.* pred čim, pred kom; (relat.) pred čimur, pred komur; -wider, *pr.* proti čemu; proti čemur; - zu, *pr.* čemú? za káj? po kaj? (relat.) k čemur, za kar.

Wrack, *a.* razbit, raztrusnjen; - *n.* razbita ládija, ostanki razkrehnjene ládije.

Wucher, *m.* odertija, vohernija, ožurstvo; (Zinſen) napeta obrést *f.*: -treiben, napete oder previsoke obresti vzeti (vzamem), na napete obresti posoditi + jemati (ljem), posójati; -blume, *f.* volovsko oko; -ei, *f.* odertija; -er, *m.* odertnik, ožurnik; -geſetz, *n.* postava zastran odertije; -iſch, *a.* oderten; ožuren; -in, *f.* odèrtnica, ožúrnica; -zins, *m.* napeta oder previsoka obrést *f.*

Wuchs, *m.* rast, zrast, vzrast *f.*, stas: - haben, raščav biti (sem).

Wucht, *f.* teža, preteža; krepkota; -ig, *a.* težek, težkoten.

Wühlen, *v. a.* riti (rijem), rovati, berbati, bèrskati, motohati; *fig.* šúntati, ščuti od. ščevati (ščujem), drážiti; -er, *m.* rovár, rovávt, šuntár, ščeváj; -erei, *f.* rovarstvo, rovarija.

Wuhne, *f.* odušek, oduška, lavra.

Wulſt, *m.* -e, *f.* klobasa; (zum Tragen) svitek; (Geſchwulſt) otók, oteklina; (am Dreſchflег.) goža, gož *f.*; -ig, *a.* nabuhel, napet; -lippe, *f.* debela ústnica.

Wund, *a.* ranjen, ranjav; bolèč, senast; -arzneikunde, *f.* ranocelstvo; -arzt, *m.* ranocelnik, ranocelec; -ärztlich, *a.* ranocelski; -e, *f.* rana; (v. Aufliegen) sena: fließende -, tekoča od. kervaveča rana; offene -, odperta oder ljuta rana; -enfrei, *a.* brez ran, neranjen.

Wunder, *n.* čudo (g. čuda u. čudesa), čudež, div: - wirken, čudeže délati; -bar, *a.* čuden, prečuden, čudovít, čúdežen, diven, prediven; -baum, *m.* kloščevina, klèščevina, božja roka; -bild, *n.* čudodelna od. čudotvorna podoba; -ding, *n.* prečudna reč *f.*; -groß, *a.* velik velik, srep; -hold, *a.* čudomíl; -kind, *n.* prečudni otrok; -klein, *a.* majčken, mičken; -lich, *a.* čuden, čúdežen; čelaren; -lieblich, *a.* čudomíl, preljubeznjív; -mann, *m.* čúdežnik, čudodelec, -n ſich, *v. r.* čúditi se, díviti se: začúditi se + začudovati se; -ſam, *a.* čudovít, čudoviten, diven; -ſchön, *a.*

sprelép, prekrasen; -thať, *f.* čudež, čudodelstvo; -thäter, *m.* čudodelnik, čudodelec, čudotvorec; =in, *f.* čudodélnica, čudodelka; -thätig, *a.* čudodelen, čudotvoren, čudodelski; -thier, *n.* prečudna živál *f.*; -voll, *a.* čudovít, čudapóln, prečuden, prediven; -werf, *n.* čudež, prečudno delo; -zeichen, *n.* čudo, čudežno známenje.

Wund-fieber, *n.* mèrzlica za ranami; -fúßig, *a.* bolnonóg, bolnih nog; -gelegen, *a.* senast, preležán; -flee, *m.* ranjek, uročnik; -mahl, *n.* rana, známenje rane; -pflaſter, *n.* oblíž za rane.

Wunſch, *m.* želja; zaželek, želenje; volja, všeč *f.*, god. *f.*; (d. Wünſchen) vošitev, voščitev; nach -, po godu, po všeči, po volji; -art, *f.* želevni naklon, želevnik.

Wünſch-bar, *a.* zaželjív; vošljív; -elhut, *m.* čudodelni klobuk; -elruthe, *f.* bájanica, čarodelna šíbica; -en, *v. a.* u. *n.* želeti: poželeti, zaželeti + poželévati; (jemandem) vóšiti, vóščiti: privóšiti, privoščíti; -enswert, *a.* zaželen; poželjív; povšečen; -er, *m.* vošivec, voščivec, vošitelj.

Würd-e, *f.* dostojnost, čast *f.*; (Vorzug) prednost, predstvo; (Amt) urad, služba: männliche -, moštvo; -enträger, *m.* častnik, dostojnik, viši uradnik; -evoll, *a.* častitljiv, velikovažen, dostojen; -ig, *a.* vreden, dostojen, goden; =en, *v. a.* céniti, vrédnega (vredno) šteti (štejem): er würdigte mich nicht einmal eines Blickes, še pogledal me ni, še ozerl se ni na-me; =keit, *f.* vrednost, dostojnost, godnost; =lich, *ad.* vredno, dostojno, spodobno; =ung, *f.* ocena, ocenitev; spoštovanje, čislanje.

Wurf, *m.* met, hitec, vergljej, zagón; (d. Thiere) pomet; (v. Kanonen) izstrelek; (Rüſſel) rivec: in den - kommen, naleteti na koga, s kom vkup namériti se, na met priti komu, zadeti (denem) na koga; -angel, *f.* ternek, ódica; -anker, *m.* mali maček.

Würfel, *m.* kocka, kostka, kober, kobra; (geom.) kupa, kočnik; -bein, *n.* vertelka; -förmig, *a.* kockast, kobrast, kupast; -ig, kockov, kobrov, kockován; -n, *v. a.* v kocke igrati, kockovati, kóbrati; -ſpiel, *n.* igra v kocke.

Wurf-garn, *n.* metavna mreža, metávnica; -geſchoſs, *n.* metavka; -kreiſel, *m.* volk, bèrnklica; -ſchaufel, *f.* vévnica; -ſpieß, *m.* meč, korda, kopje; -ſcheibe, *f.* tarča; -weiſe, *ad.* metaje, lučaje; -weite, *f.* lučáj, veržáj, domet.

Würg-en, *v. a.* dáviti, dušiti, mešiti, gnjáviti: zadáviti, zadušiti; ſich -, *v. r.* dáviti se; bljevati (bljujem); -engel, *m.* smertni angelj; -er, *m.* morivec, ubijavec; (Vogel) srákoper; =iſch, *a.* moriven, morivski.

Wurm, *m.* červ; (im Leibe) glista; (am Finger) zanóhtnica; (im Holz)

kukec; *dim.* červič, červiček; -artig, *a.* červast; glistast; Würmchen, *n.* červič, červiček; -en, *v. a.* grizti, peči, žgati (žgem); -farn, *m.* vratič, glístnica; -fieber, *n.* glistna mèrzlica; -förmig, *a.* červast, glistast; -fraß, *m.* červojédina, červotočina, červoba; -fräßig, *a.* červív, červojeden, červotočen; -ig, *a.* červív; -kraut, *a.* červív, červobolen; =heit, *f.* červivost; -kraut, *n.* glistnik, červivec; -mehl, *n.* červojédina; -samen *s.* Rainfarn; -stichig, *a.* červov, červojeden.

Wurst, *f.* klobasa; *dim.* klobásica; (Blutwurst) kervava klobasa, kervavica, múlica; (Leberw.) jeternica; -fülle, *f.* nadeva, bula; -händler, *m.* klobasar; -maul, *n.* lapán; -suppe, *f.* juha s klobásami.

Würz-büchse, *f.* púščica za dišavo od kramenijo; -e, *f.* dišečina, dišavina, dišava, začimba, kramenija, štupa; *fig.* sladilo, slast *f.*, slajšava.

Wurzel, *f.* koren, korenina, korenika; (gram.) koren, korenika; (arith.) koren; *dim.* korenínica, korenček; -schlagen, vkoreníniti se, korenine pognati (ženem) + pogánjáti; -= *a.* koreninski, korenin, korenov; -artig, *a.* koreninast; -begriff, *m.* pervotni zaumek; -blatt, *n.* korenov list, list iz korenine; -gewächs, *n.* korenje; -ig, *a.* koreninat, korenat; -los, *a.* brez korenja; -mann, *m.* zeliščar, koreninar; -n, *v. n.* koréniti, koreníniti, korenino pogánjati od. spúščati: vkoréniti se, ukoreníniti se, korenino pognati (ženem) od. spustiti, prijeti se (primem); -ranke, *f.* rozga; -reich, *a.* korenat, koreninat; -silbe, *f.* korenika; -werk, *n.* korénje, koreninje; -wort, *n.* korenina, korena oder pervotna beseda.

Würz-en, *v. a.* začínjati, štúpati: začíniti, poštúpati; *fig.* sladiti, sláj-šati; -haft, *a.* dišéč; vkusen; -krämer, *m.* dišečinar, dišavinar; -nagel, -nelke, *f.* žebinec, klinčeva žbica.

Wust, *m.* zagreb, zbrav *f.*, zmes.

Wüst, *a.* pust, puščoben, pustoten, zapuščen: -es Land, pušča, pustina, pustoš *f.*; (v. Leben) razuzdan, samopašen; -acker, *m.* prelog, ledina; -e, *f.* puščava, pustinja, pusta, puščina, pustotina; -en, *v. v.* trátiti, trôšiti, razsípati (pljem); -enei, *f.* pustinja, puščava; -heit, *f.* pustota, pustost; -ling, *m.* samopašnik, ritopašnik, ritopasec, razúzdanec.

Wuth, *f.* zloba, zlobota, zlobost, jarost, togota, besnost, besnica, gnjev; (Hundsw.) steklina, steklost.

Wüth-en, *v. n.* divjati, razsájati, zgrájati, razgrájati, vihrati, besnovati; zlóbiti se, bésniti se; =d, *a.* divji, zlob, zloben, jaren; (v. Hund) stekel; Wuthentbrannt, *a.* raztogoten, jar; -erich, *a.* kervoločnik, trinog, silnik, samosilnik, grozo-

vitnik; -ig s. Wüthend; Wuthschäumend, *ad.* serd pihaje, pihaje od jeze.

X.

Xyloglyptik, *f.* drevorezba, rezba.

Xilo-graph, *m.* drevorezec, lesorezec; =ie, *f.* drevorezba, rezba; (Bild) drevoréz, lesoréz; =isch, *a.* drevorezen, lesorezen.

Y.

Yamswurzel, *f.* jam.

Ysop, *m.* izop, isop.

Z.

Zack-en, *m.* rogelj, rogel, gača, zob; (am Baumaste) rogovila; (Eisz.) krunec, ledena sveča; (am Hirschgeweihe) parožič; *v. a.* zóbčati, na zobce rezljati: izrezljati; gezackt, nazobčan; -envoll, -ig, *a.* rogljat, roglat, rogovilast, gačast, vilast; zobat, zobčat.

Zag-el, *m.* rep; (d. Baumes) verh, verhól; -en, *v. n.* bati se (bojim), ne úpati si, obupovati, ob up iti (grem), plašiti se; -er, *m.* strašljivec, plašljivec; -haft, *a.* maloserčen, plašljiv, strašljiv, bojéč; =igkeit, *f.* maloserčnost, boječost &c.

Zäh, *a.* vlačen, vlečljiv, vleček, lepek, užikoven; (v. Muskeln) žilav; s. Biegsam, Geizig; -igkeit, *f.* vlačnost, vlečljivost; žilavost.

Zahl, *f.* število, číslo, broj; (Zahlz.) številka; (Anzahl) število, mnoštvo, množina; einfache, zweifache, vielfache-s. Einzahl, Zweizahl, Vielzahl; -= *a.* številni; -amt, *n.* plačilnica, plačilni urad; -bar, *a.* plačljiv: -sein, plačati se ima ob. se mora; Zählbar, *a.* prešteven; -en, *v. a.* pláčati, popláčati, plátiti + plačevati.

Zählen, *v. a.* šteti (štejem), číslti, brójiti: prešteti, sešteti + preštévati; *n.* štetev, štetje, štévenje.

Zahl-lehre, *f.* števniloslovje, številstvo; -enlotterie, *f.* številna loterija; -enordnung, *f.* versta številk; -er, *m.* plačník, plačavec, plačevavec; Zähler, *m.* števec; števnik; -figur, *f.* številka; -los, *a.* nepreštét, brezštevilen, brez števila; -meister, *m.* izplačevavec; -reich, *a.* množen, številen, mnogoštevilen, mnogobrojen, obilen; *fig.* obilen, bogat; -tag, *m.* plačilni dan (g. dneva), dan plačila; -ung, *f.* plačilo, plača, poplačilo; =s= *a.* plačilni; =saufiage, *f.* plačilni nalog; =sauftrag, *m.* plačilni zaukazek; =sbogen, *m.* plačilna pola, plačilni list; =sfähig, *a.* zmožen pláčati; =sflüchtige, *m.* pobeglec zavoljo dolžnega plačila; =sfrist, *f.* plačilna doba, rok za plačilo; =sunfähig, *a.* nezmožen pláčati, kdor ne more pláčati; =szeit, *f.* čas za plačilo, čas plačila; -wert, *m.* vrednota številk; -wort, *n.* številnik,

številnik, brojnik; -zeichen, *n.* številka.

Zahm, *a.* krotek; pitom, pitomen, prívaden: – machen, krotiti: ukrotiti, príváditi; -en, *v. n.* príváditi se, podomáčiti se + privájati se; **Zähmen**, *v. a.* krotiti, pitómiti; (Leidensch.) bèrzdati, úzdati, krotíčiti: ukrótiti, upitómiti, pridomačiti; **Zähmer**, *m.* krotivec, krotitelj.

Zahn, *m.* zob; *dim.* zobec, zobek, zobček; **Zähne wechseln**, nove zobe dobiti + dobívati; -=*a.* zobni; -arm, *a.* redkozób; -e Thier, redkozobnik; -arzt, *a.* zobni zdravnik, zdravnik za zobé; -bürste, *f.* ščetka za zobé; **Zähnefnirschen**, *n.* škripanje z zobmí; -en, *v. n.* zobe dobiti + dobívati, zóbiti se; -feile, *f.* zobna gnjiloba, gnjiloba zób; -fleisch, *n.* dlesna, dlesno, desna; -förmig, *a.* zobast; -geschwür, *n.* zazóbnica, zazobica, skula; -höhle, *f.* zobna jámica; -knirschen, *n.* škripanje z zobmí; -laut, *m.* zobnik; -lehre, *f.* zoboslovje; -leiden, *n.* bolečina v zobéh, zobjé bolé; -los, *a.* brezzób, brezzoben; -lücke, *f.* škerba, škerbina, ščerbina, škerbanja; -lückig, *a.* škerb, škerbast, škerbav, škerbozób: -e, *m.* škerbec, škerbljivec; *f.* škerbljivka; -mittel, *n.* zdravilo za zobé; -nerv, *m.* zobna čútnica; -pulver, *n.* zobni prah; -rad, *n.* zobato kolo (g. kolesa); -schmerz, *m.* zoboból, bolenje zób: ich habe-, zobjé me bolé; -stocher, *m.* zobotrebec, zobotrébnica; -wechsel, *m.* dobívanje novih zób; -weh s. Zahnschmerz; -wurz, *f.* konopnica.

Zähre, *f.* solza, sraga.

Zain, *m.* canja, locanja.

Zange, *f.* klešče *pl.*; *dim.* kléščice *pl.*; -enförmig, *a.* kleščast; -enkäfer, *m.* kleščar, hrošč ščipalnik.

Zank, *m.* kreg, svaja, svada, prepír, ravs, tir; -apfel, *m.* vzrok prepira, prepírščina; -en, *v. n.* krégati se, svaditi se, svájati se, prepírati se, príčkati se, tírati se, dégati se, dézmati se.

Zänker, *m.* prepirljivec, svadljivec, prepíravec; -ei, *f.* prepír, krégánje, svaja; -in, *f.* prepirljivka, svadljivka.

Zank-haft, Zänkisch, *a.* prepirljív, prepiren, svadljív, kregljív, revkast; -maul s. Zänker; -sucht, *f.* prepirljivost, svadljivost ɔc.; -süchtig, *a.* prepirljív, svadljív, kregljív; -stifter, *m.* draživec.

Zäpfchen, *n.* jeziček, čepek.

Zapfen, *m.* čep, pilek, zatič; *dim.* čepíček; (am Nadelholze) storž, češarek, sterž, rakec, konica; (Eisz.) krunec, ledena sveča; *v. a.* točiti; -baum, *m.* storžnjak; -bere, *f.* stóržasta jágoda; -bier, *n.* podčepina; -bohrer, *m.* čepnik; -förmig, *a.* storžast; čepast; -kraut, *n.* vratnik, naglist; -loch, *n.* drožnik; čepova luknja; -streich, *m.* večerno bobnanje; -wein, *m.* podčepina; **Zapfer**, *m.* točivec, točáj.

Zapp=eln, *v. n.* cepetati (ám und ećem), trepetati (ám u. ećem), tripati (pljem), mencorítiti; *n.* cepet, trepet, trepetec; -ler, *m.* cepetalo, mencoritec.

Zar, *m.* car, cesar; -ge, *f.* obód, rob, okrajec.

Zart, *a.* nežen, nježen, rahel, čutljív; (v. Pflanz.) tanek, šibek, mehek, muževen, mužen; (ſchwach) slab, slaboten, mlahav, njeźljav; (klein) droben, majćken; (v. Farben) mil; Zärtelfind, *n.* miljenćek, ljúbćek, milćek, razmázanec; -fühlend, *a.* mehkočuten, rahločuten, čutljív; -gefühl, *n.* rahločutje, blagočút. blagočutje, mehkočutnost; -heit, *f.* nežnost, rahlost, mehkóst; šibkost, muževnost; (v. Farben) milina; -herzig, *a.* miloserćen, mil, blagoserćen.

Zärt=lich, *a.* blag, mil, serćen, miloserćen, blagoserćen ſ. Schwach, Zart; =heit, *f.* miloserčnost. blagoserčnost; -ling, *m.* mehkužec, mekužec, mehkužnik; *f.* mehkúžnica, mehkota.

Zaſer, -ig ſ. Faſer, -ig.

Zauber, *m.* car, milina, milota, čaroba, čarobnost, bajilo, ljubkóst; (Zaubermittel) car, coper; ſ. Beſchreiung; -=*a.* čaravni, čarovni, čarodelni, čarobni; -baun, *m.* zakletje; -buch, *n.* černe od. čarodelske bukve *pl.*; -ei, *f.* čarovnija, vraža, vražarija, copernija; -er, *m.* čaravnik, čarovník, čarman, čarodéj, čarodelnik, vražar, bahornik, kozelnik, cópernik; -haft ſ. Zauberiſch; -in, *f.* čarávnica, čarovnica, čarodélnica, bahornica, cópernica; -iſch, *a.* čarodelen, čarodejen; čaraven, čaroven, mikaven, mičen; -kraft, *f.* čarodelna moč *f.*; -kunſt, *f.* čarodelstvo, čarovništvo; -laterne, *f.* čarodelna svetílnica; -mittel, *n.* bajilo; -n, *v. a.* čárati, čarovati, cóprati: začárati, nagoditi, ugoditi, narediti; -ſpiegel, *m.* čarodelno zercalo; -trank, *m.* čarovna pijača; -welt, *f.* čarovni svet; -werk, *n.* čarodelstvo.

Zauder=er, *m.* obotavljavec, mečkavec, žuźljavec, oprezovavec, zatezovavec, mudljivec; -haft, *a.* obotavljív, mečkav, žuźljav, oprezovaven, mudljív; =igkeit, *f.* obotavljivost, mudljivost ɔc.; -n, *v. n.* obotávljati se, opotávljati se, mečkati, žuźljáti, žúliti, oprezovati, zatezovati, prenevédati se, okášati se.

Zaun, *m.* uzda, berzda; (Gebiſs) berzda, žvala *pl.*; Zäumen, *v. a.* úzdati, bérzdati: zaúzdati, obúzdati, obérzdati; -gebiſs, *n.* žvala *pl.*; -los, *a.* razuzdan, razberzdan.

Zaun, *m.* plot, graja; meja, živa meja, živica; (geflocht.) pletér *f.*; -dürr, *a.* ves suh, suh kakor kost in koža; Zäunen, *v. a.* graditi: zagraditi, pregraditi, plot narediti + zagrájati; -held, *m.* zaplotnik; -kirſche, *f.* volčja črešnja; zimoléz; -könig, *m.* steržek, strižek, palček, palčič, kovaček; -öffnung, *f.* verzel *f.*, verlina: -machen, verz-

niti; -pfahl, *m.* kol; -rübe, *f.* blušec, divja buča; -ſchlüpfer ſ. Zaunkönig; -ruthe, *f.* prot, -thür, *f.* lesa laz *f.*

Zauſen, *v. a.* pípati (pljem), skubsti, čúpati, rovati (rujem), čehrati, púkati, drápati (pljem); bei d. Haaren, lasati; zerzauſt, zmeršen, razkuštran, razmaruhan.

Zeb=ra, *m.* zebaot; -ra, *n.* zebra, cebra; -u, *m.* gerbulec.

Zech=, *a.* cehovni; -bruder, *m.* pitni brat, vinski brat; -e, *f.* ceh; (Reihe) versta, red *f.*; (Bezahlung) zapitek, zapitnina, zapitina; -en, *v. n.* popívati, pijančevati, pijúckati; -er, *m.* pivec; pijanec; =in, *f.* pivka; pijanka; -ine, *f.* cekín, laški zlat; -frei, *a.* - halten, za koga pláčati kar jé in pije; -luſtig, *a.* radopiven; -meiſter, *m.* cehovni mojster, céhmojster; -ſchuld, *f.* na dolgu ostali zapitek; -tag, *m.* zbor.

Zeck=e, *f.* klešč, klošč, klop; (Kuhz.) loščič.

Zeder, *f.* -baum, *m.* ceder, cedra; - = *a.* cedrov; -holz, *n.* cedrov les, cedrovina; -wald, *m.* cedrov gozd; cedrovje.

Zed=ent, *a.* ustopnik, prepustnik; -ieren, *v. a.* ustópiti, odstópiti; prepustiti + ustópati, prepúščati.

Zefir ſ. **Zephyr.**

Zeh=e, *f.* perst (na nogi); die große -, palec; -engänger, *m.* perstohodec; -ent, *m.* desetina; =bar, *a.* desetini podveržen; =berechtigt, *a.* kdor ima pravico desetino pobírati; =berechtigung, *f.* desetinska pravica; pravica do desetine; = frei, *a.* desetine prost; =herr, *m.* lastnik desetine, desetinar; =hold, *m.* desetínski podložnik; =pflichtig, *a.* desetini podveržen, kdor ima desetino dajati; =recht, *n.* desetinska pravica.

Zehn, *num.* deset; desetero; *f.* desetka, desetinka; -er, *m.* desetica; (Zahl) desetka; =lei, *a.* deseteri; -fach, -fältig, *a.* deseteren, deseternat, deseteroguben; -jährig, *a.* desetleten; -freuzerſtück, *n.* desetica, deseták; -mal, *a.* desetkrat, deset potov; =ig, *a.* desetkraten; -pfünder, *m.* desetofuntnik; -pfündig, *a.* desetofunten; -tauſend, *num.* deset tisoč; -te, *num.* deseti; =tel, *n.* desetín, desetina; =us, *ad.* desetič; =er, *m.* desetnik; desétnica; -thalb, *ad.* poldesét.

Zehr=en, *v. a.* trósiti, jesti in piti (pijem): potrósiti, zajesti, zapiti; (mager machen) hújšati, sušiti. činžati; -er, *m.* jedec, pivec; -fieber *n.* sušica, dera; -pfennig, *m.* popótnica, brešno; -ung, *f.* hrana, živež, živek, strošek.

Zeichen, *n.* známenje, znamnje, znam, znamen, znak; (Marke) znamka; (Merkz.) belíž: das - des Kreuzes machen, krížati se: pokrížati se; - = *a.* risarski; -brett, *n.* risarska od. risalna deska; -buch, *n.* risarske bukve *pl.*; -deuter, *m.* vedeževavec, vedež, prerokovavec iz znamenj; =ei, *f.* vedeževanje, prero-

kovanje iz znamenj; =in, *f.* vedeževavka; -feder, *f.* risarsko pero (g. peresa), risalo, risalnik; -kreide, *f.* risarska kreda; -kunſt, *f.* risarstvo; -meiſter, *m.* risar, risarski učitelj; -papier, *n.* risarski papír, papír za risanje; -ſchule, *f.* risarska šola, šola za risanje; -ſprache, *f.* govorjenje z znamenji; -ſtift, *m.* risalce; -tiſch, *m.* risarska miza.

Zeichn=en, *v. a.* rísati, rísovati, čertati, obraževati: narísati, obrísati; (vormerken) zaznámiti, zaznamovati; (eine Schrift) podpísati (pišem) + podpisovati; -er, *m.* risár, rísavec; =ei, *f.* risarija, rísanje; =in, *f.* risarica; -ung, *f.* rísanje, narísek; obrís, obrisek, čertež; = ſal, *m.* risálnica, soba za rísanje; =ſchule ſ. Zeichenſchule.

Zeidel=bär, *m.* medved, medjed; -meſſer, *n.* podrezilnik; -n, *v. a.* podrézati (režem) + podrezovati; -weide, *f.* bučelna paša, paša za bučele; -zins, *m.* bčelnina, bučelnina; Zeidler, *m.* bčelar, bučelar.

Zeig=efinger, *m.* kazavec, kazavni perst; -en, *v. a.* kázati (kažem): pokázati + pokazovati; *fig.* skázati, dokázati + skazovati; -er, *m.* kazavec, pokazovavec, kazatelj; (an d. Uhr) kazalo, kazalnik; -euhr, *f.* kazavna ura.

Zeihen, *v. a.* dolžiti, kriviti, krivičiti: obdolžiti, okriviti.

Zeil=e, *f.* versta, verstica, red *f.*, -enweiſe, *ad.* vèrstama, rédama; -enweiſer, *m.* verstni kazalnik; -ig, *a.* versten.

Zeiſ=el, *f.* suslik, suslek; -ig, *m.* čižek, cizek, šterlinec, stermiček.

Zeit, *f.* čas; (Dauer) doba; (Wiederkehrung) vreme (g. -ena)ura; (Feſt.) god; (Muße) laz; um welche -, okoréj? um dieſe -, osoréj, obsoréj, o sej dobi, o sej vredi; bis zu dieſer -, dosoréj; von welcher -, odkléj? bis zu welcher -, dokléj? mit der -, s časom; vor langer -, davno, davnej; vor der -, prevred, prehitro, prezgodaj; - haben, utégniti, lazno biti (sem) komu; zu jeder -, vsak čas; von - zu -, včasi, včasih; od časa do časa; bei -en, zgodaj, za časa; vor -en, nekdaj, svoje dni; zu gleicher -, h krati, vse kmalo; ich habe keine -, ne utegnem, ni mi lazno; -alter, *n.* vek, doba, čas; -bauer, *f.* doba, čas; -form, *f.* čas; -friſt, *f.* doba, rok; -geiſt, *m.* duh časa; -gemäß, *a.* času ob. okoliščinam primeren; -genoſſe, *m.* verstnik; -genoſſin, *f.* verstnica; -her, *ad.* ta čas, do zdaj; temčasi; =ig, *a.* tačasen; -ig, *a.* zgodenj, prigodenj, ran; (reif) zrel, dozorél, dozorjen; *ad.* zgodaj, za rana, pri godi; (eine Zeit dauernd) časen; =en, *v. a.* zóriti: dozóriti; *v. n.* zóriti, zoreti, góditi se: dozóriti, dozoreti + dozárjati, dozorévati; --kunde, *f.* časoznanstvo, časoslovje; -lang, *ad.* nekaj časa; -lauf, *m.* časa tek, doba; -läufte, *pl.* časi; --lebens, *ad.* svoje žive dni, do smer-

ti; -lich, *a.* časen; (früh) zgodenj, prigodenj; *fig.* minljiv, pozémeljski, posveten; -lose, *f.* (Colchicum auctumnale) podlesk, podlesek; -maß, *n.* časomerje, mera; -messer, *m.* časomér; -ordnung, *f.* časa red ober tek; -periode, *f.* doba, vek; -raubend, *a.* muden, zamuden; -raum, *m.* čas, občasje; -rechnung, *f.* letno številstvo, čas letnega števila; -register, *n.* létnice *pl.*; -schrift, *f.* časopis, časnik; -tafel, *f.* časoslovno kazalo; -ung, *f.* časopis, časnik, novine *pl.*, novice *pl.*; =sblatt, *n.* časopisni list; f. Zeitschrift; =serspedizion, *f.* razpošiljava kakega časnika ob. novin; (Ort) razpošiljávnica; =snachricht, *f.* časopisno naznanilo ob. poročilo; =sschreiber, *m.* časnikár, novičar; =sträger, *m.* raznašavec kakega časnika; =swesen, *n.* časnikarstvo, novičarstvo; -verhältnis, *n.* časovo razmerje; -verlust, *m.* izguba časa; izgubljeni čas: ohne -, brez pomude, brez odlášbe; -versäumnis, *n.* zamuda časa; -vertreib, *m.* kratek čas; =end, *a.* kratkočasen, zabaven; -weilig, *a.* občasen, rokoven; -weise, *ad.* včasi, časi, včasih, časih; *a.* občasen; -wort, *n.* glagol, časovnik; -wörtlich, *a.* glagolov, glagolen, glagolski.

Zelebr-ieren, *v. a.* obhájati, praznovati, posvečevati; -ität, *f.* slovéča oseba; imenitnost.

Zell-bruder, *m.* samotarec, puščavnik, mnih; -e, *f.* célica, izbica, pregradka, (bot.) cevka; (v. Bienen) piskrec; (am Rad) korec; -enförmig, *a.* piskričast; -engewebe, *n.* piskričasto delo, tkanina; (v. Bienen) satje, setje, satovje, setovje; -enpflanze, *f.* brezcevna rastlina; -ig, *a.* piskričen. [celót.

Zelot, *m.* gorečnik, prenapetnež,

Zelt, *n.* šator, šotor; stan; -lein, *pl.* céltelec; -er, *m.* kluse (g. -eta); -flasche, *f.* vojaška sklenica ob. lagev *f.*; -geräth, *n.* šatorska priprava; -lager, *n.* šatorišče, šotorišče, stanišče; -wagen, *m.* pokriti voz, voz s šotorsko pripravo.

Zement, *m.* cement, cementova malta; -ieren, *v. a.* cementovati, cementírati; -stahl, *m.* cementovo jeklo.

Zen-it, *m.* nadglavnik, višek; -obit f. Mönch; -sor, *m.* presojevavec, cenzor; -sur, *f.* presoja, cenzura; =ieren, *v. a.* presóditi + presójati, presojevati; -tifolie, *f.* vertnica, goščavka, stolístnica; -timeter, *m.* stotinomér.

Zent-ner, *m.* cent, stot; =weise *ad.* na cente ob. stote; -ral- *a.* osrednji; =gewalt, *f.* osrednja moč ob. oblást *f.*; =isazion, *f.* centralizacija; -isieren, *v. a.* centralizovati, sosredovati; *fig.* pod en klobuk správiti + spravljati; =leitung, *f.* osrednja vlada ob. vodstvo; =punkt, *m.* središče; =verwaltung, *f.* osrednja uprava.

Zentri-fugal, *a.* odsrediven, odsreden, sredobežen; =kraft, *f.* odsredivnost, sredobežnost; -petal,

a. dosrediven, sredotežen; =kraft, *f.* dosredivnost, sredotežnost; -sch, *a.* sredenj, osredenj; Zentrum, *n.* sredina, središče.

Ze=olith, *m.* zeolít, vrelnik; -phyr, *m.* hlad, prijetna sapa, zefir.

Zepter, *n.* žeslo, kraljeva palica, kraljevnica: -führen, vládati; -träger, *m.* žeslonosec.

Zer- (in Zusammensetz.) raz-, pre-, s-; -arbeiten, *v. a.* razdélati, razdjati (dém) + razdelovati, razdévati; -beißen, *v. a.* razgrizti, razgrízniti, zgrizti, pregrizti + pregrizovati ic.; -berſten, *v. n.* póčiti, razpóčiti, razpóknīti + pókati se; -brechen, *v. a.* lomiti, trúpiti, trúpati (ljem) + razlomiti, zlomiti, prelomiti, polomiti, raztrúpiti, razbiti (bijem), streti + razlámati, razbíjati; ſich den Kopf -, béliti oder lomiti si glavo; *v. n.* razbiti se, raztrúpiti se, ubiti se *pf.*; -brechlich, *a.* razlomljiv, sterljív, kerhek; =feit, *f.* razlomljivost, sterljivost, kerhkost, kerhkota; -bröckeln, *v. a.* drobiti, drobížiti, merviti, mervíčiti: razdrobiti, zdrobiti, zdrobížiti, razmerviti; -brücken, *v. a.* mečkati, múčkati, stískati, tláčiti: stísniti, zdrúsniti, zdrúščiti, razmečkati, zmučkati; -ealien, *pl.* žita *pl.* žitne rastline *pl.*; -eiche, *f.* cer.

Zeremon-ie, *f.* obréd; (Feier) svečanost, slovesnost: ohne -, brez okoliša, naravnost; -iell, *n.* obrednost; -ienmeiſter, *m.* obrednik; -iös, *a.* obreden; svečán, slovesen.

Zer=fahren, *v. a.* raztresen, nesložen; =heit, *f.* raztrésenost; nesložnost; -fall, *m.* razpad, razsíp; =en, *v. a.* razpasti (padem), razsuti se (spem), razvaliti se, podreti se (derem) + razpádati, podírati se; (ſich theilen) lóčiti se, deliti se, krójiti se, razhájati; =enheit, *f.* razpadlost; -fetzen, *v. a.* cunjati, cusrati: razcunjati, razcusrati; -fleiſchen, *v. a.* mesáriti: razmesáriti; -fließen, -gehen, *v. n.* topiti se, taliti se: raztopiti se, razpustiti se + raztápljati se ic.; (v. Schnee) kopneti: skopneti, razkopneti, prekopneti + razkopnévati; -freſſen, *v. a.* razjesti (jém), razgrizti + razjédati; -gliedern, *v. a.* razúditi, raztelésiti, razpárati; (gramm.) razbrati (berem), razložiti + razbírati, razkládati; -gliederung, *f.* raztelesba; razklad, razlaga; -hacken, -hauen, *v. a.* razsékati, sesékati + razsekovati; -hauen, *v. a.* razžvekati (žvečem), razžvéčiti + razžvekovati; -klüftung, *f.* razsedlina, razpoka; -knicken, *v. a.* polomiti, podermastiti *pf.*; -kürſcht, *a.* skrušen, potèrt, prepaden; =heit, *f.* skrúšenost; -laſſen, *v. a.* razpustiti, raztopiti + razpúščati; raztápljati; -legen, *v. a.* razložiti + razkládati; (chem.) krojiti, krájati: razkrojiti; -lumpt, *a.* raztergan, razcapan, capast; -malmen, *v. a.* zmeti (zmanem), razmleti (meljem), razdrobiti, razmečkati + razmíljati; -nieren, *v. a.* zajeti (zajamem), obdati + obdájati;

-pflücken, *v. a.* tèrgati: raztèrgati, razcùpati *pf.*; -platzen, *v. n.* póčiti, razpóčiti se, razpókniti *pf.*; -quetſchen, *v. a.* mečkati, drúzgati, mlinčiti: zmečkati, zmučkati, zdrúzniti, zdrúščiti; -raufen, *v. a.* kuštrati, mèršiti, kèršiti: razkuštrati, razmèršiti, razmarúšiti, zdráhati, razkodrati; -rauft, *a.* razkuštran, zmeršen, razkodran, razmarušen, zdrahan; Zerrbild, *n.* nespodoba; -reiben, *v. a.* meti (manem), mencati, mlinčiti: zmeti, zmencati; -reißen, *v. a.* tèrgati: raztèrgati, stèrgati, pretèrgati, razčesniti, razčehniti; *v. n.* tèrgati se: stèrgati se, pretèrgati se, utèrgati se; -ren, *v. a.* vláčiti, tírati; -rinnen, *v. n.* topiti se: raztopiti se, razpustiti se + raztápljati se ꝛc.; (v. Schnee) kopneti: skopneti; -riſſen, *a.* stergan, raztergan, razcunjan; -rütten, *v. a.* kaziti, topiti: pokaziti, razdreti (derem), zmesti (zmetem), pokončati, razdjati (dem) + razdírati, razdévati; (Geſundheit) zapráviti + zapráviljati; -rüttung, *f.* zmotnjava, zmešnjava, zmeda, nered; (v. Geſundh.) zaprava; -ſchellen, *v. n.* razkreniti se, razkèršiti se, raztrúsniti se, razbiti se (bijem) + razbíjati se; -ſchießen, *v. a.* razstreliti + razstréljati; -ſchlagen, *v. a.* razbiti (bijem), raztolči od. raztleči (tolčem) + razbíjati; pobiti, potrúpiti + pobíjati; ſich -, *v. r.* razdreti se (derem), razvreči se (veržem), razvozlati se + razdírati se; -ſchmelzen, *v. a.* topiti, taliti: raztopiti, razpustiti, raztaliti + raztápljati; *v. n.* tájati se, taliti se, topiti se: raztájati se, raztopiti se; (v. Schnee) kopneti: skopneti + skopnévati, prekopnévati; -ſchmettern, *v. a.* razbútiti, raztrúpiti *pf.*; -ſchneiden, *v. a.* razrézati (režem), razkrojiti; (m. d. Schere) razstrići (strižem) + razrezovati; (d. Herz) presúniti, prebosti (bodem) + prebádati; -ſetzen ſ. Zerlegen; -ſetzung, *f.* krojitev; razpád; -ſpalten, *v. a.* razklati (koljem), preklati, razcépiti, precépiti *pf.*; -ſplittern, *v. a.* merviti, drobížiti: razmerviti, zdrobížiti; (unnütz anwenden) tratiti, gubiti: potratiti, zatratiti, pozgubiti; -ſprengen, *v. a.* razstreliti, razstréljati; (eine Schar) razpoditi, razkropíti, razkaditi, razprašiti *pf.*; -ſpringen, *v. n.* póčiti, pókniti, régniti, razpóčiti se, razpókniti, razleteti se, razmaskniti se + pókati, régati, razpokovati se; -ſtampfen, *v. a.* razphati, razteptati, zateptati, zmendrati + razphávati, mendrati, teptati; -ſtieben, *v. n.* razperhniti se, razprašiti se *pf.*; -ſtörbar, *a.* razderten, razrušljív, porušljív; -ſtören, *v. a.* razdjati (dém), razrúšiti, porúšiti, razvaliti, pokončati, polomastiti, poholomastiti, uničiti, razdreti (derem), razsuti (spèm) + razdévati, pokončevati, uničevati, razdírati; -ſtörer, *m.* razdiravec, podiravec, razdevavec, pokončevavec, rušivec, rušitelj; -

-störung, *f.* razdjava, razdeva, podertija, porušitev, razdertija, polomastitev; =strieg, *m.* razdiravna od. pogubna vojska; =sucht, *f.* pokončevavnost, razdiravnost; -stoßen, *v. a.* raztolči, raztleči, (tolčem), stleči, streti (starem), razmeti (manem) *pf.*; -streuen, *v. a.* raztresti, raztrósiti, raznesti, razsuti (spèm) + raztrésati, raznášati, razsípati (pljem); (d. Feind) razkropiti, razperhniti, razpoditi, razpókati, raztírati, raztepsti *pf.*; sich -, *v. r.* raztakniti se, razbegniti se; (sich zerstreuen) razvedriti se, porazveseliti se, kratek čas si naprávíti + razveseljevati se, kratek čas si naprávljati; -streut, *a.* raztresen, razmišljen: -e, *m.* razmíšljenec, raztrésenec; -streuung, *f.* zabava, veselica, veselje; =e- *a.* razsipavni, raztrosni; -stückeln, *v. a.* razdeliti, razdrobiti, razmerviti, razkosati *pf.*; -theilen, *v. a.* deliti: razdeliti + razdeljevati; (d. Wolf.) razgnati (ženem), razpíhati (pišem) + razgánjati; (v. Arznei.) razgnati, razplávíti + razgánjati, razplávljati; (in 2 Theile) polovíčiti: razpolovíčiti, razpoloviti; sich -, *v. r.* deliti se: razdeliti se, raziti (idem), razkrójiti se + razhájati, razkrájati se; (v. d. Geschwulst) splahniti, izplahniti se + splahnovati.

Zertifikat, *n.* verni list, poterjilo; -ation, *f.* poterdba, zagotovilo.

Zertrennen, *v. a.* lóčiti, razlóčiti + razločevati; (Kleid) párati, porjati (porjem): razpárati, razporjati; -treten, *v. a.* teptati, mendrati: poteptati, razteptati, steptati, zmendrati, razmendrati, pohoditi; -trümmern, *v. a.* razdreti (derem), razvaliti, razdrobiti, porúšiti, razrúšiti; streti (starem), razbiti (bijem) + razdírati; razbíjati; -velatwurft, *f.* mozečnica; -werfen, *v. a.* razvreči (veržem), razmetati (mečem) + razmetovati, razmetávati; sich-, *v. r.* spreti se, razpreti se, skrégati se *pf.*; -wühlen, *v. a.* razriti (rijem), razkopati (pljem), razgrebsti, razbèrskati + razrívati. razkopovati; -würfniß, *n.* razpor, razpertija, razdor, neslóščina; -zausen, *v. a.* púliti, kósmati, drápati, kuštrati: razpúliti, razmeršiti, zmeršiti, razmarúšiti, razkósmati, zráhati, razkuštrati, zdráhati, razcapudrati; -zaust, *a.* kuštrav, razkuštran, zmeršen, razmarušen, razkesman, zrahan, razkosman; -zupfen, *v. a.* púkati, (am u. pučem), cefrati: razpúkati, razcefrati.

Zession, *f.* odstóp; (Schein) odstopni list, odstópnica; -ar, *m.* odstopník.

Zeter, *int.* joj! gorje! jojmene! -geschrei, *n.* kvisk, skvisk, klic na pomagaje: ein - erheben, kvisk in vrisk zagnati (ženem); -n, *v. n.* na vse preterge vpiti (vpijem), dreti se (derem), johotati (ám u. očem).

Zettel, *m.* list, listek; (d. Webern) osnova, snutek (Banknote) bánko-

vee; -bank, *f.* banka ki bankovce izdaja, bánkovnica; -ende, *n.* konci *pl.*, abranki *pl.*, zavernki *pl.*; -garn, *n.* osnova; -n, *v. a.* tóriti, brazdati; (v. Webern) snovati (snujem); -rad, *n.* snovalnik; -träger, *m.* listonosec.

Zeug, *n.* roba, tvarina, snov *f.*, snova, blago; (Gewebe) tkanina; (leinen.) platnina, pertenina; (des Bäckers) testo, testovina; (Werkz.) orodje, orod; (liederl. -, derhál *f.*; altes -, starina, stara šara, škljata, ropotija; (Ding) reč *f.*, stvar *f.*; dummes -, norčija, kvanta, plent; dummes - reden, kvasiti, čvekati; -amt, *n.* urad za bojno opravo; -baum, *m.* vratilo; -druck, *m.* tiskanje tkanín; tkaninotisk; -e, *m.* priča, pričavec, pričevavec, svedok, svidek: falscher -, kriva priča, krivopričnik; -fall, *m.* rodivnik; -en, *v. a.* roditi, plodíti: zaroditi, zaplodíti; *v. n.* (Zeugnis geben) pričati, pričevati, svedočiti: izpričati + spričevati; =aussage, *f.* povedba od. besede prič; =beweis, *m.* dokaz po pričah; =eid, *m.* prisega za priče; =los, *a.* brez prič oder svedokov; =schaft, *f.* pričevanje, spričevanje, spričevalo; =verhör, *n.* zaslíšanje od. izpraševanje prič; -er, *m.* rodivec, roditelj, rodník; -haus, *n.* oróžnica, vojaška oprávnica; -hammer, *f.* klanica; -meister, *m.* cajgmajster; -nis, *n.* spričevalo, spričilo, svedočba, spričba: - geben, pričati, pričevati; -schmied, *m.* ročni kovač; -ung, *f.* roditev, poroditev, zarod; =sglied, *n.* rodilo; =skraft, *f.* rodivna moč *f.*; =svermögen, *n.* rodivna zmožnost; =stheile, *pl.* rodila *pl.*

Zeus, *m.* Zen, Zevs; (slav.) Perun.

Zibebe, *f.* cibeba, cveba, grozdinka; -etasche, *f.* cibetka; -orium, *n.* ciborij.

Zichorie, *f.* potrošnik, cikorija; -ck, *a.* nakisen, kísast; -ckelfleisch, *n.* kozlétina, kozléčina; -cklein, *n.* kozle (g. -eta), kozlič, kozliček; -ckzack, *ad.* križem, sem pa tje.

Zider, *m.* jábelkovec, jábelčnik, tolkla; (Birn.) hrúškovec.

Ziege, *f.* koza; *dim.* kozica.

Ziegel, *m.* opeka, cegel, strešnik; -brenner, *m.* opekar; -brennerei, *f.* opekárnica, opéčnica; -dach, *n.* streha z opéko krita; -erde, *f.* ilovica od. glina za opeko, opekovina; -hütte, *f.* opekárnica, opéčnica, cígelnica; -ofen, *m.* opékarska peč *f.*; -stein, *m.* opeka.

Ziegen-, *a.* kozji; -bart, *m.* kozja brada; -bock, *m.* kozel; =fleisch, *n.* kozlovína; -fell, *n.* kozja koža, kozjevina, kozjevica; -fleisch, *n.* kozje meso, kozjevina; -füßig, *a.* kozonóg; -füßler, *m.* kozonožec; -geschrei, *n.* meket, meketanje; -hirt, *m.* kozár, kozji pastir; -käse, *m.* kozji sir, ožemčič; -koth, *m.* kozjek; -lamm, *n.* kozle (g. eta); -leder, *n.* kozlevina, kozlina; -melker, *m.* kozodój, podkujka; -milch, *f.* kozje mleko; -stall, *m.* kozjak, kozji hlev; -wolle, *f.* kozja volna.

Zieg=er, *m.* ožemčič, skuta; -ler, *m.* opekar.

Zieh=ältern, *pl.* redniki *pl.*, odgojitelji *pl.*; -brunnen, *m.* štirna od. šterna na vago; -e, *f.* izreja, odreja, odgoja, izgoja, reja; -en, *v. a.* vleči, vláčiti; potegniti + potézati, potegovati; (v. Aufmerkſamkeit ꝛc. an ſich -,)oberniti + obráčati; (v. Schwert ꝛc.) izdreti (derem) + izdírati; (Los) vzdigniti + vzdigovati (das Kind) gójiti: odgójiti. odrediti + odgojevati. odréjati; (Vieh) rediti: odrediti, prirediti + prirějati; (v. Gericht) poklícati (kličem), postáviti + postávljati; zur Tafel -, povábiti; zur Strafe -, kázniti, kaznovati; in d. Länge -, odlášati, zatezovati; zu Rathe -, za svet vprášati od. poprášati, posvetovati se s kom; in Zweifel -, dvómiti; Nutzen -, korist imeti (am); ins Lächerliche -, na smeh oberniti + obráčati; (eine Stelle aus d. Buche) izpísati (pišem) + izpisovati; *v. n.* aus dem Lande ꝛc. -, preséliti se, izséliti se *pf.*; in d. Krieg -, na vojsko iti (grem); ſich -, *v. r.* séliti se, iti (grem); in d. Länge -, vleči se; -er, *m.* vlačivec, potegovavec; (Werkz.) natezivnik, natezavnik; -geld, *n.* réjščina; -kind, *n.* rejenec, rejenček; rejenka, rejénčica; -kraft, *f.* vlečnost; -loch, *n.* žrelo, letávnica; -mutter, *f.* rednica, rejka; -pflaſter, *n.* omušičnik; -rad, *n.* kolóvrat; -ſeil, *n.* verv *f.*; -ſohn, *m.* rejenec; -tochter, *f.* rejenka; -ung, *f.* vleka, potezatev, potegovanje; (Losz.) vzdigovanje, potézanje; =ſtag, *m.* dan vzdigovanja; -vater, *m.* rednik, rejec, reditelj; -zeug, *n.* vlačilo.

Ziel, *n.* cilj, konec, cilj in konec, namen, namemba, umisel, namera, namerek; -en, *v. a.* mériti: namériti, pomériti, na muho djati (dem) + namérjati, *fig.* naklépati, namérjati; alles zielt dahin, vse meri na to: -endes Zeitw., prehajavni glagol, prehajavnik; -er, *m.* merivec; -los, *a.* brez gotovega konca, brez posebne namembe: -es Zeitwort, neprehajavni glagol, neprehajavnik; -punkt, *m.* cilj, cilj in konec; -ſcheibe, *f.* tarča; *fig.* met.

Ziem=en, *v. n.* spodobiti se, spodoben biti (sem), pristovati, iti (grem); -er, *m.* bikovec, bikovica, podev; (Vogel) brinovka, smólnica; -lich, *ad.* precej, dosti, še; *a.* precejšen; precej velik.

Zieh=droſſel, *f.* drózeg; -en, *v. n.* cvèrčati (im), cverlikati, škerleti.

Zier ſ. Zierde; -affe, *m.* gizdelin, gízdavec, šopirnik; -rath, *m.* lepotija, lepšava, lepotilo, kras, okrasa; -bengel ſ. Zieraffe; -de, *f.* lepotija, lepava, lepšava, kras, kinč, dika; -en, *v. a.* lepotiti, lépšati, krasiti, kinčati, zálšati: olépšati, okrásiti, okinčati, ozálšati; ſich -, *v. r.* délati se, páčiti se; -erei, *f.* kinčarija; pačenje; -garten ſ. Luſtgarten; -lich, *a.* zal, berhek, lep, mičen, čeden, dičen; =keit, *f.* lepota, berhkota, dičnost; -pflanze, *f.* cvet-

lica krasotica; -puppe, *f.* šopirnica, gizdavka.

Zieſelmaus, *f.* suslik, suslek.

Ziffer, *f.* številka, številka, cifra; -blatt, *n.* cifrenica; -mäßig, *a.* po številkah, s številkami; -ſchrift, *f.* pisanje s številkami; -ſumme, *f.* seštevek. [cigara.

Zigarre, *f.* -o, *n.* smodka, tlinka,

Zigeuner, *m.* cigan; *fig.* plašúr, rokovnjáč, rokomavhar, slepár; -in, *f.* ciganka; -iſch, *a.* ciganski; -kraut, *n.* lesičjek; -n, *v. n.* ciganiti, vlačiti se, potépati se; -ſprache, *f.* ciganski jezik, cigánščina; -volk, *n.* cigani, ciganje *pl.*; -weib, *n.* ciganka.

Zi=kade, *f.* skeržatica, čriček, žrikovec; -korie ſ. Zichorie; -linder, *m.* valj, valjec, oblín, cilinder; =uhr, *f.* cilindrovka; -mbel, *f.* cimbale *pl.*; zvonkulja.

Ziment, *n.* ciment; mera; -ieramt, *n.* merodavni urad; -ieren, *v. a.* cimentovati, mero dati + dajati (dajem).

Zimmer, *n.* izba, soba, stanica, hiša; - = *a.* izbni, sobni; -arreſt, *n.* zapertje v izbi; -art, *f.* široška, tesarska sekira; -balken, *m.* tram; -decke, *f.* strop; -einrichtung, *f.* izbna od. hišna oprava, pohišje; -frau, *f.* gospodinja; -geſell, *m.* tesarski hlapec; -handwerk, *n.* tesarstvo; -herr, *m.* gostáč, hišni najemnik; -holz, *n.* les, tesarski les; -maler, *m.* izbni od. hišni malar; -mann, *m.* tesár, tesáč, stenar, cimperman; =ſkunſt, *f.* tesarstvo; =ſlade, *f.* plenkača; -meiſter, *m.* tesarski mojster; -n, *v. a.* tesati (tešem), cimprati: obtesati; -nagel, *m.* klin, moznik; -rauch, *m.* kadilo; -thür, *f.* hišne duri *pl. f.*

Zimmet, *m.* sladka skórjica, cimet; -baum, *m.* cimetovec, cimetovo drevo (g. drevesa); -rinde, *f.* sladka skorja. [ljiv.

Zimperlich, *a.* presiljeno sramožZink, *m.* cinek, cink; (am Rechen) zob; (d. Berges) ert, veršác; - = *a.* cinkov; -blende, *f.* cinkova slepotica; -enbläſer, *m.* trobec; -erz, *n.* cinkova ruda, cinkovica; -platte, *f.* cínkova plošča; -weiß, *n.* cinkova beloba.

Zinn, *n.* kositer, cin; - = *a.* kositern, cinov; -auflöſung, *f.* razpuščeni kositer; -bergwerk, *n.* rudnik na kositer; -e, *f.* verh, ert, sleme (g. ena); -en, *a.* kositern, kositren, cinast, cinov; -erz, *n.* kositerna ruda; -geſchirr, *n.* kositerno od. cinasto posodje; -gießer, *m.* kositrar; =ei, *f.* kositrárnica; -gras, *n.* préslica, preslička, hvošč; -grube, *f.* rudnik na kositer; -haltig, *a.* kositernat; -kraut ſ. Zinngras; -ober, *m.* cinober, živosrébernata svetlica, rumenica, -platte, *f.* kositerna plošča; -probe, *f.* skušba od. skúšanje cinobra; -ſtein, *m.* kositrovec; -ware, *f.* kositerna roba, kositrenina.

Zins, *m.* obrést, činž; *f.*; (Abgabe) dača, dávščina, davek; (Hauszins) gostáščina, najémščina; (Pachtz.) za-

kúpščina, zakupnina; -= obrestni, najemni, zakupni; -bar, *a.* obresten; davku podveržen; -en ſ. Intereſſen; *v. n.* nesti, donášati; -bezug, *m.* dobívanje obresti; -ertrag, *m.* dohodek od obresti; -faſſion, *n.* napoved najémščine; -frei, *a.* neobdačen, dače prost; najémščine prost; -fuß, *m.* obrestna mera; -pflichtig, *a.* davku podveržen; -ſteuer, *f.* obrestnina; -zahl, *f.* rimsko število.

Zipf, *m.* pika; -el, *m.* konec, cip, rogelj; =ig, *a.* rogljat.

Zipperlein, *n.* protín, dna.

Zipreſſ=e, *f.* cipresa; -en= *a.* cipresov; -enhain, *m.* cipresov log od. gaj; -enholz, *m.* cipresov les, cipresovina.

Zirbel, -kiefer, *f.* limba, sibirski ceder; -nuſs, *m.* limbov oreh, limbovka.

Zirkel, *m.* kolobár, oberten. krog, obód, kolo, koren, okres; (Werkzeug) šestilo, kolomér; -bogen, *m.* krogov obók; del oboda; -förmig, *a.* okroglast, oblast; -linie, *f.* krožna certa, króžnica, obódnica; -n, *v. a.* šestiliti, s šestilom mériti; -rund, *a.* okrogel, krogel; -ſchmied, *m.* šestilar; -ſchnitt, *m.* krožni urezek; -zeichnung, *f.* naris od. obrísek s šestilom.

Zirk=en, *v. n.* cvèrkati, cverkútati; -on, *m.* cirkon; -ular= *a.* okrožni; =e, *n.* okróžnica, okrožni od. okolni list; -ulazion, *f.* krogoték, obték, ték; -ulieren, *v. n.* teči, v obteku biti (sem), króžiti; -us, *m.* okrésnica; (Reiterzirk.) jezdišče, jahališče.

Zirp=e, *f.* čríček, čerček, žrikovec; -en, *v. n.* cvèrčati (im), čèrčati (im), cvèrkati, cverketati (ám u. ečem), škerleti, škrípati (pljem); *n.* cverkot, cverket.

Ziſch, *m.* sik, sič, psik; -eln, *v. n.* čebljati, šćebljati, gomúliti; -en, *v. n.* psíkati, zviščati (im), sičati (im), zvizdati, žvížgati, sískati; *n.* zvizd, zvišč, psik, psíkot; -er, *m.* psikavec, zvizdávec; -laut, *m.* síkavec, sičnik.

Ziſer ſ. **Kicher**.

Ziſter=ne, *f.* rupa, lokva, kápnica; -zienſer, *m.* cisterciján, cistercijanec; =in, *f.* cistercijanka; Ziſtroſe, *f.* cist.

Zit=adele, *f.* ostrog, terdnjáv *f.*; -at, *n.* nanašba, nanašek, navedek, omenek, citát; -azion, *f.* poziv, povabilo (po kakem pismu).

Zither, *f.* citre *pl.*: -ſpielen, citrati; -ſpieler, *m.* citravec, citrar.

Zitieren, *v. a.* pozvati (zovem), povábiti + pozívati; (ein Geſetz) navesti (vedem), oméniti + oménjati.

Zitron=at, *n.* citronát; -e, *f.* citrona; -en= *a.* citronov; =baum, *m.* citrónovec; =förmig, *a.* citronast; =waſſer, *n.* citrónovica; =wald, *m.* citronov gozd.

Zitter, *m.* lišáj; -aal, *m.* električna jegulja; -er, *m.* trepetavec, dergetavec; -eſpe, *f.* ósika; -gras, *n.* Marijini lasci *pl.*, solzice Marije device; -ling ſ. Zitterer; -mahl, *n.* li-

šáj; -n, *v. n.* tresti se, trepetati (ám u. ečem), dergetati (am u. ečem); -nd, *a.* tresav, tresóč; tresogláv, tresorók ꝛc.; -es Erdreich, tresečina, ozibi *pl.*; *n.* trepet, derget, trepetanje; -pappel, *f.* trepetlika, ósika, meglénovec, jásika; -roche, *m.* eléktrični škat.

Zitz, *m.* cic; -e, *f.* sesek, sesec, cizek; bradovica na sesku; -en, *v. a.* sesati, cizati.

Zivil, *a.* civilen, svetoven, deržavljanski; -behörde, *f.* civilna oblastnija; -iſation, *f.* civilizacija, omika, izobráženje, olika; -iſiren, *v. a.* omíkati, izobráziti + izobraževati; -recht, *n.* deržavljansko pravo.

Zobel, *m.* sobol, samor; -= *a.* sobolov, sobolji; -fänger, *m.* sobolar; -fell, *n.* sobólova koža; -mütze, *f.* sobólovka; -pelzwerf, *n.* sobolovina.

Zodiak-allicht, *n.* zodiakalno sijanje, sij zverinskega kroga; -us, *m.* zverski od. zverinski krog, zverokrog.

Zofe, spletičina, híšina.

Zöger-er, *m.* oprezovavec, mečkavec, odlašavec, obotavljavec; -n, *v. n.* odlášati, odkládati, oprezovati, oždévati, obotávljati se, zatezovati; -ung, *f.* zamuda, odlašba, odlašek, obotava, oprezovanje; =szinſen, *pl.* zamudne obresti *pl.*

Zögling, *m.* rejenec, gojenec, odgojenec. [moštvo.

Zölibat, *n.* brezženstvo, brez-

Zoll, *m.* palec, pavec, col; (Abgabe) col, mito, davek; Einfuhrz. vvoznína; Durchfuhrz. prevoznína; Brückenz. mostnina, mostovina u. ſ. w., mittelſt -ina; -= *a.* colni; -amt, *n.* colnija, colni urad, mítnica; -ämtlich, *a.* colnijski, colnouradski; -anſatz, *m.* colni od. mitni postavek; -ausſchluſs, *m.* colni izjemek; -bar, *a.* colu od. mitu podveržen; -beamte, *m.* colni uradnik; -einnehmer, *m.* colnik, mitár, harmičár; -en, *v. a.* dajati (dajem): Dank -, zahvaliti se + zahváljati se; Achtung -, čislati, v čislih imeti (am); -erhöhung, *f.* povíšanje od. zvíšanje cola; -ermäßigung, *f.* ponížanje od. znížanje cola; -frei, *a.* cola prost, brez cola, brezcolen, colu od. mitu ne podveržen; =heit, *f.* brezcolnost; -gebühr, *f.* col, mito; -geſetz, *n.* colna postava; -gewicht, *n.* colna vaga; -gränze, *f.* colna meja od. gránica; -haus, *n.* mítnica, colnija; -ig, *a.* palec dolg; -linie, *f.* colna čerta od. poteza; -maß, *n.* palčna mera; Zöllner, *m.* colnar, mitár; -ordnung, *f.* colni red, postava za col; -pächter, *m.* zakupnik cola; -pflichtig, *a.* colu podveržen; -pfund, *n.* colni funt, colna libra; -ſatz, *m.* colni postavek od. nastavek; -ſchranke, *f.* colna pregraja; -ſtab, *m.* pošét, šet; -tarif, *m.* colna tarifa; -verein, *m.* colno društvo; -verfahren, *n.* colno ravnanje; -vorſchrift, *f.* predpis zastran cola, colni predpís; -weſen, *n.* colstvo, colne reči *pl. f.*; -zentner, *m.* colni cent od. stot.

Zo=ne, *f.* opasje, zemeljni pas; -ografie, *f.* živalopis, živalopisje; -olith, *m.* živalšček; -olog, *m.* živaloslovec, živaloznanec, živinoznanec, zoológ; =ie, *f.* živalstvo, živaloznanstvo, živinoslovje, zoologija; =isch, *a.* živalosloven, živinoznanski, zoológičen; -ophyt, *m.* kamnožilec.

Zopf, *m.* kita, pletenica; čop, šop; -ähnlich, *a.* kitast; -band, *n.* vpletek, prepletek; -en, *v. a.* kíto plesti (pletem); Zöpfig, *a.* s kíto, kitnat; Zöpfisch s. Pedantisch.

Zorn, *m.* jeza, serd, pika; (Grimm) gnjev, zlost *f.*, zloba, jad, togota, ljutost: in-kommen, ujéziti se, razjéziti se, razserditi se, razhúditi se, razgnjévati se; in-bringen, razjéziti, razserditi, razkačiti, razhuditi; jemandes-beschwichtigen, udobríhati; -blick, *m.* jezni pogled; -entflammt, *a.* jezovít, jadljiv, jadovít, razkačen; -ig, *a.* jezen, jezav, jezarít, serdít, hud; jadljiv, togoten: -sein, jeziti se, togotiti se, jeza me grabi, piko imeti (ám); -werden s. Zorn; -wüthig, *a.* jezarít, jezav, jezoviten, togoten, zloben, jadljiv, jadovít; -e, *m.* jezavec, jezovina, togotnež; =keit, *f.* togotnost, jezaritost, serditost; -wuth, *m.* jad, togota, jarost.

Zot=e, *f.* umázana, klafarska ob. kosmata beseda, kvanta, debela kvanta: -en reißen, kláfati, klobasati, debele kvante brúsiti; -enlied, *n.* kosmata ob. umázana pesem *f.*, plépérica; -enreißer, *m.* klafáč, kvantáč, kvantalo, klobasáč: -ig, *a.* kosmat, umazan, opolzel.

Zott=e, *f.* kosmina, kosmatina, kosem, koder, kušter; (v. Kleid.) capa, cunja; *dim.* kosmatínica, kosmič; -elbär, *m.* kosmati medved, medved kosmatínec; -elig, *a.* kosmat, kodrast; -eln, *v. n.* koracati; -enfüßig, *a.* kosmatonóg; -ig, *a.* kosmat, kocast, kodrast, kodrav, kuštrav; (zerrissen) capast, razterган, razcapan.

Zu, *prp.* k, h; (in, hinein) v; (bis zu) do; (bei) pri; (auf) na; (für) za; (zur Zeit) o, ob; za; (je) po: -Hause, domá; -Fuß, peš, -Pferd, jež; Gasthof-r Post, gostívnica na pošti ob. pri pošti; -Haufen, na kupe, kúpoma; -Mittag, o poldne; zu Ostern, o veliki noči; -hunderten, po sto; *int.* le: -schlag-, le udari; nur-, le le; Glück-! Bog daj srečo! srečno; -*ad.* (v. Maß übersteigend) pre-; -groß, prevelik; -klein, premajhen; (in Zusammensetz.) (hinzu) pri-; (ver-) za-; -ackern, *v. a.* priorati(orjem); zaorati+priárjati; zaárjati-abdieren, *v. a.* prišteti (štejem)+prištévati; -bau, *m.* prizídek; =en, *v. a.* prizídati; zazídati; Zuber, *m.* čeber, bečev *f.*; -bereiten, *v. a.* pripráviti, prigotóviti, pristrójiti+pripráviati, prigotávljati; -bereitung, *f.* priprava; pripravek, prigotovek, pristrojek; -bessern, *v. a.* priboljšati, zboljšati+zboljševati; -besserung, *f.* priboljšek, zboljšek;

-bringen, *v. a.* prinesti, donesti + prinášati, donášati, (d. Zeit) prebiti (bóm) preživeti *pf.*; d. Nacht-, prenočiti, prenočevati; d. Winter-, prezimovati, zimo preživeti; (gut-, schlecht)oberniti + obráčati; (Weinm.) napiti (pijem) + napivati, napíjati; -bringer, *m.* donašavec, prinašavec, donesec; s. Kuppler; =in, *f.* donašavka; -buße, *f.* priplatek, doplačilo, priplačilo; priveržek, pridatek; -büßen, *v. a.* pridati; priplačati + pridájati; priplačevati.

Zucht, *f.* pleme (g. -ena), plod; (d. Viehes) reja; (aufgezogene Thiere) priredek, podredek, prirejek; (Sittsamkeit) nravnost, poštenost; (am Pfluge) gredelj, (g. -ljna); -halten, v strahu imeti (am), strahovati; d. -entwachsen, šibi odrasti; -=*a.* plemni, plémeni; **Züchten**, *v. a.* rediti, odréjati; **Züchter**, *m.* rednik, rejec; -haus, *n.* pokorívnica, strahovávnica, kaznívnica, kaznovávnica; -häusler, *m.* káznjenec, jetnik, pokórjenec; -hengst, *m.* žrebec, rájnišar, celák.

Züchtig, *a.* nraven, nravít, sramožljív, spodóbnega ob. lépega obnášanja; -en, *v. a.* pokoriti, krotiti, krotíčiti, strahovati; (m. Worten) svariti, krégati + posvariti; (mit Ruth.) šeškati, tepsti: otepsti; -er, *m.* strahovavec, strahonja; =in, *f.* strahovavka; -lich, *a.* sramožljív; -ung, *f.* kazen *f.*, pokora, šiba; strahovanje.

Zucht=falb, *n.* tele za pleme, plemno tele (g. -eta); -fuh, *f.* plemna krava; **Züchtling**, *m.* káznjenec, pokórjenec, jetnik, -los, *a.* brezsramen, nesramen, razuzdan; =igkeit, *f.* brezsramnost, razúzdanost; -meister, *m.* strahovavec, strahonja; -mutter, *f.* plémnica, plémenica; -ochs, *m.* plemni vol; -ruthe, *f.* šiba strahovavka; -sau, *f.* -schwein, *n.* plemna svinja, plemnjača; -schaf, *m.* plemna ovca; -stute, *f.* kobila; -thier, *n.* plemno živinče; plemenják; -vieh, *n.* plemna živina, pašna živina; -willig, *a.* ubogljív, poslušljív.

Zuck=en, *v. n.* míkati se, meziti se: zmakniti se, zganiti se, zgeniti se, zmeziti se; švígati: švígniti, (m. d. Augen) trépati (pljem), utrípati: treniti; *v. a.* tèrgati, cúkati, zvíjati; (d. Achsel) komízgati: skomízgati; (d. Schwert) izdreti (derem), zavihteti, potégniti; **Zücken** s. Zucken: mit gezücktem Schwerte, z golim mečem.

Zucker, *m.* sladkor, cuker; -=*a.* sladkorjev, cukrov; -bäcker, *m.* cukrár, sladopék, slaščičar; =ei, *f.* cukrárnica; -backwerk, *n.* slaščica; -birn, *f.* cúkernica, médenčnica; -bohne, *f.* cukrovka; -büchse, *f.* cúkrovnica; -erbse, *f.* sladki grah; -fabrik, *f.* sladkórnica, cukrárnica; -gehalt, *m.* cukrovina, sladkoba; -haltig, *a.* sladkornat, cúkrovnat, cúkernat; -maul, *n.* obliznel, cukrolizec; -n, *v. a.* cúkrati, cúkriti, sladkóriti: ocúkrati, pocúkrati, ocúkriti;

-n, *a.* cukrén, iz sladkora; -naſcher, *m.* sladkosnedež, obliznel; -papier, *n.* papir za cuker; -produkzion, *f.* pridelovanje cukra; -rohr, *m.* cukrov terst, cúkrovec; -ſieder, *m.* cukrár, cukrovár; =ei, *f.* cukrovárnica; -ſtoff, *m.* cukrovina, sladkorec; -ſüß, *a.* presladek; -waſſer, *n.* sladkorna voda, cúkrana voda; -werk, *n.* sladkarija, slaščica; -wurzel, *f.* sladki korén. [zvijávica, kerč.

Zuckung, *f.* terganje, mikavica,

Zu-decken, *v. a.* odeti (denem), pogerniti + odévati, pogrínjati; (mit d. Deckel) pokriti (krijem), zavezniti + pokrívati; -drang, *m.* pritisek, prirív, navál; -drehen, *v. a.* zasúkati (sučem), zasúkniti *pf.*; -dringlich, *a.* silen, prisiljív, vrinljív, nadležen; -dringling, *m.* sitnež, nadležnik, nadlegovavec; -drücken, *v. a.* zatísniti, stísniti *pf.*; -eignen ſich, *v. r.* lastiti si, lastiti se česa, svojiti si: prilastiti si, polastiti se, prisvojiti si, osvojiti se + prilastovati si, prisvojevati si; (widmen) posvetiti, podariti + posvečevati; -eignend, *a.* svojiven, prilastiven; -eignung, *f.* prilastitev, polastitev, osvojitev; (Widm.) posvetilo, posvečenje; -erkennen, *v. a.* prisóditi + prisójati, prisojevati; eine Strafe -, v kazen obsóditi; -erkenntniß, *n.* prisodek, prisojek; -erſt, *ad.* najpervo, najprej, najpréd, pred vsem drugim, na pervem mestu; -fahren, *v. a.* pripeljati (pljem) + pripeljevati, dovážati; *v. n.* fahre zu, pożeni! vozi!; -fahrt, *f.* dovožnja; -fall, *m.* prigodek, primerek, naključba, naključek, naletek, van *f.*, nagoda, pripadek; =en, *v. n.* pripasti (padem) *pf.*; (v. Deckel ꝛc.) zakleniti se, zaklepniti se, zaklopniti se; (v. d. Augen) zatísniti se, stísniti se, zapreti se + zapírati se; -fällig, *a.* nenaden, nepričakován, nagoden; *ad.* po naključbi, iz nenada, nenádoma, iz nevesti; =keit, *f.* nenadnost, nagodnost; -fertigen, *v. a.* komu kaj poslati (šljem) + pošíljati; -flucht, *f.* pribežališče, pribežišče, ubežišče, utočišče, zavetje; =sort s. Zuflucht; -flug, *m.* prilét, dolét; -fluß, *m.* pritók, dotók; (an Mitteln) prihodek; -folge, *prp.* po, poleg; -frieden, *a.* zadovoljen, dovoljen: -ſtellen, zadovóliti ob. zadostiti komu *pf.*; =heit, *f.* zadovoljnost, zadovoljstvo; -frieren, *v. n.* zamérzniti + zamerzovati; -fügen, *v. a.* prizadeti, zadeti, storiti, učíniti + prizadévati, délati; (Schlimmes) nahuditi; -fuhr, *f.* privožnja, dovožnja, dovažba, privoz; -führen, *v. a.* pripeljati, (peljem), privesti (vedem) + pripeljevati; (zu Wagen) voziti: dovoziti, pripeljati + dovážati; -führer, *m.* privoznik, dovažavec.

Zug, *m.* vlak, vlek; (m. d. Feder) potég, potegljej; (Feierl.) sprevod; (v. Sold.) vlak, truma, deržej, oddelek; (v. Vögeln) veršelo, trop, tropa, kita; (Miene) čerta, poteza; (v. Zugvieh) zaprega, vprega, svez,

jarem; (Train) vlak, vozovlák; (Hub) vzdigljej; (Charakterz.) lastnija, známenje; (Athemz.) dihljej, sopljej; (v. Bergen) versta, rajda; (im Trinken, Essen) dušek, požirek, pogolnek: im -e sein, teči, obravnovati se, v delu biti (sem); in Zügen liegen, umirati; (Werkz.) škerpec, vlak.

Zu-gabe, *f.* pridáv, pridavek, pridajek, pridajec, pridatek, priveržek, primeček; -gang, *m.* dohod, prihod, pristop; vhod, vrata *pl.*; -gänglich, *a.* pristopen, dostopen, dohoden, dovoljen.

Zug-ameise, *f.* mravlja debeloglavka; -arm, *m.* motoroga; -band, *n.* vez, skoba; -baum, *m.* vreteno; -bett, *n.* potezovják; -brücke, *f.* zapadni ob. vzdigljivi most.

Zu-geben, *v. a.* pridati, dodati, privreči (veržem) + pridájati; (zugestehen) pripustiti, dovóliti + pripúščati; -gebräu, *n.* privarek; -gedacht, *a.* odmenjen, odmerjen; -gegen, *a.* pričujóč, pritomen, vpričen; *ad.* vpričo, vzoči, navzoči, navzóč; -gehen, *v. n.* prihájati, dohájati; (geschehen) goditi se, biti (sem): zgoditi se; -gehör, *n.* cela priprava; Haus sammt allem -, hiša z vsem, kar k njej spada ob. kar se je derží; -gehören, *v. n.* čegavo biti (sem): das gehört mir, dir, dem Nachbar ꝛc. zu, to je moje, tvoje, sosédovo ꝛc.; spádati ob. iti (grem) k čemu; -gehörig, *a.* pristojen, lasten: das ist uns, euch, dem Oheim ꝛc. -, to je naše, vaše, stričevo.

Zügel, *m.* uzda, berzda; (Leitseil) vajet *f.* n. *m.*, povodec; -los, *a.* razuzdan, razberzdan, samopašen, svojevoljen, samovoljen; =igkeit, *f.* razúzdanost, samopašnost ꝛc.; -n, *v. a.* bèrzdati, úzdati + obèrzdati, zaúzdati; *fig.* bèrzdati, krotíčiti.

Zuge-müse, *n.* zelenje, prikuha, sočivje; Zügenglocke, *f.* mertvaški zvon, umiraček; -fellen, *v. a.* drúžiti: pridrúžiti, pridati + pridruževati, pridájati; sich -, *v. r.* pritegniti *pf.*; -spitzt, *a.* špičast, špičat, ertast, kosorép; -ständnis, *n.* privoljenje, dovolitev, privolitev, dopúst; -stehen, *v. a.* pripustiti, dopustiti, privóliti, dovóliti + dopúščati, pripúščati, dovoljevati; zugestanden dass .., denimo, da .., dajmo, da ..; -than, *a.* udán, vdan, naklonjen; -währen, *v. a.* komu kaj pripisati (pišem) + pripisovati.

Zug-fisch, *m.* riba selívka, prehodna riba; -führer, *m.* rotnik; -garn, *n.* vlak; -graben, *m.* jarek, pretok, zdrážnica, vodovód; -kraft, *f.* težna moč *f.*; *fig.* mikavnost.

Zu-giessen, *v. a.* priliti (lijem), doliti + prilívati, priljáti ꝛc.; -gleich, *ad.* vred (s čim), zared, sovred, h krati, vsi kmalo, zajedno, ob enem, vkup.

Zug-loch, *n.* dušek, odušek; -luft, *f.* prepih, sapa; -netz, *n.* mreža; -ochs, *m.* vprežni vol; -pflaster, *n.* omušičnik; -rad, *n.* samotežno ko-

(g. kolesa); Zugreifen, *v. n.* prijeti (primem), poprijeti, poprijeti se, lotiti se, seči (sežem) po kaj + prijémati se, lotévati se; -schnur, *f.* zaderga, zaderguza; -seil, *n.* verv *f.*, konopec; -thier, *n.* -vieh, *n.* svez, vprežna živina; -vogel, *m.* selivna tica, selivka, prehajavka, ptič selec; -wagen, *m.* voz; -weise, *ad.* trúmama, v tropih; -wind, *m.* prepíh, spih; -winde, *f.* vitel.

Zu=halten, *v. a.* zaperto iméti (am); d. Augen -, mežati (ím); (eine Frist) mož beseda biti (sem); (die Bedingungen) dèržati se (ím), izpolnovati: izpólniti; -hauen, *v. a.* obsékati; prisékati + obsekovati; prisekovati; -heilen, *v. n.* celiti se: zaceleti, zaceliti se; - hinterst, *a.* najzadnji, najposlednji; -hören, *v. a.* poslúšati; -hörer, *m.* poslušavec, slušatelj, slušavec; =in, *f.* poslušavka; -jauchzen, *v. a.* úkati od. vriskati komu: zaúkati, zavrískati; -kaufen, *v. a.* prikúpiti + prikupovati; -kehren, *v. a.* oberniti + obráčati; (m. d. Besen) zamesti (metem) + zamétati; *v. n.* zglasiti se, ostati (stanem) *pf.*; -keilen, *v. a.* zagozditi, s klinom zabiti (bijem) + zabíjati; -klatschen, *v. a.* komu plóskati od. tléskati (na pohvalo); -knöpfen, *v. a.* zapeti (pnem) + zapénjati; -knüpfen, *v. a.* zadèrgniti, zavozlati *pf.*; -kommen, *v. n.* priti (pridem), dojti (dojdem), dospeti + prihájati, dohájati: (als Pflicht) spodobiti se, dolžnost biti (sem); (seinen Befugn. gemäß) iti (grem), spodobiti se: -lassen, nakloniti, privóščiti, prepustiti + naklánjati &c.; -kommend, *a.* prislušen, dolžen; f. Künftig; -kost, *f.* prigrizek, prijéd *f.*; -kunft, *f.* prihodnost, prihodnjost, bodočnost: für die -, v prihodnje, vprihodnjič; -künftig, *a.* prihodenj, bodóč; -lächeln, *v. n.* smehljati se komu: nasmehljati se; -lage, *f.* pridavek, priklad, priveržek, priboljšek, primeček, nameček; -langen, *v. n.* seči (sežem), poseči: ségati; (auslang.) skezati, zadostovati; (d. Tisch) zajeti (zajmem) + zajémati; -länglich, *a.* zadosten, zadostovaven, dovoljen; *ad.* zadosti, dosti, dovolj; =heit, *f.* zadostnost; -lass, *m.* pripúst, pripúščenje; - lassen, *v. a.* pripustiti, dopustiti, dovóliti + pripúščati, dopúščati, ne brániti; -lässig, *a.* pripustljív, dopustljív, dopuščen, dovoljen; =keit, *f.* pripustljivost: nach -, po mogóčosti od. zmožnosti; -lassung, *f.* dopuščenje, dovolitev; -lauf, *m.* priték, privál, prirív, pritisek; großer - von Leuten, veliko ljudí je privrelo; = en, *v. n.* teči, leteti; (sich enden) končevati se; - legen, *v. a.* priložiti, pridati, privreči (veržem) + pridájati, prilágati; -lehnen, *v. a.* prisloniti + prislánjati; (d. Thür) pripreti + pripírati; -letzt, *ad.* zadnjič, poslednjič, slednjič, naposled, na zadnje; Zum f. zu dem; -machen, *v. a.* zapreti + zapírati; (d. Brief) zložiti, zapečátiti + zlágati;

(d. Rock) zapeti (pnem) + zapénjati; d. Augen –, zamežati (im); -mal, *ad.* zlasti, zvlasti, na vlasti, sosebno, posebno; -maß, *f.* primerek; -mauern, *v. a.* zazidati, zamiriti *pf.*; -meiſt, *ad.* najbolj, največ; -meſſen, *v. a.* primériti + primérjati, (wägen) odmériti + odmérjati; (zuſchreiben) pripisati (pišem) + pripisovati; -mitchen, *v. a.* primešati + primeševati; -mitteln, *v. a.* vročiti, izročiti, predati + vročevati, predájati; -muthen, *v. n.* misliti kaj o kom, pripisovati komu kaj; (unterſchieben) podtakniti + podtikati; -muthung, *f.* misel *f.*, domišljevanje, domneva; -nächſt, *ad.* najbliže, najpréd; -nähen, *v. a.* zašívati, zašiti (šijem), zapehniti *pf.*; -nahme, *f.* rast *f.*; prirastek, razrást *f.*, razrastek, razmnožek, razmnožitev, pomnožitev, razplodek, zarodek; -name, *m.* priimek, primek: mit dem -n des Gütigen, po imenu od. imenovan Dobrotljivi.

Zünd-, *a.* netivni, netilni, vžigalni; **-bar**, vnemljív, vnetljív, vžigljív, zažigljív, zapaljív, zapalen; **=keit**, *f.* vnemljivost, zapaljivost; **-en**, *v. a.* vneti (vnamem, vnemem), vžgati (žgem), zapáliti, zažgati + vnémati, vžigati, zažígati; **-er**, *m.* zažigavec; (Werkz.) vžigalo, zažigalo, vžigalnik.

Zunder, *m.* žvah, žvag; *fig.* podnet, podžigljej, vžigljej; **-ſchwamm**, *m.* trod, kresilna goba.

Zünd-faden, *m.* netilna od. zapalna nit; **-hölzchen**, *n.* vžigalica, netilni kliníček, žigica, biglica; **-hütchen**, *n.* kápica; **-kraft**, *f.* netilnost, zapalnost; **-kraut** s. Zündpulver; **-loch**, *n.* zapalna luknja, zažigálnica; **-maſchine**, *f.* samopál, samožig; **-nadelgewehr**, *n.* puška iglenica, puška na iglo; **-pfanne**, *f.* prášnica, pónvica; **-pulver**, *n.* strelni prah, smodnik; **-punkt**, *m.* netilnik, zažigalnik; **-ſchwamm** s. Zunderſchwamm; **-ſtoff**, *m.* netilna roba, netilo, podnet; **-zeug**, *n.* kresilo.

Zu-nehmen, *v. n.* rasti, množiti se, vékšati se: narasti, razmnožiti se + naráščati se; (länger werden) dáljšati se, rasti: podáljšati se; (fetter werden) rediti se: obrediti se; (an Kraft) okrépiti se, okrépčati se; (v. d. Krankh.) hújšati se, pritískati; **=nd**, *a.* rastóč; **-neigung**, *f.* prijazen *f.*, nágnjenje, naklónjenost.

Zunft, *f.* ceh, brátovščina, družba; **-=a.** cehovni, družbni; **-älteſte**, *m.* cehovni starašina; **-aufnahme**, *f.* sprejetje od. sprejém v ceh; **-genoſſe**, *m.* tovarš, družbenik; **-gemäß**, *a.* po cehu, **-lade**, *f.* cehovna skládnica; **-meiſter**, *m.* cehmojster, céhmester; **-recht**, *n.* cehovno pravo; **-weſen**, *n.* cehovstvo, cehovske zadeve *pl.*; **-widrig**, *a.* cehovnim postavam nasproten.

Zung-e, *f.* jezik; *dim.* jeziček; **Züngeln**, *v. n.* z jezikom gibati (ljem); (v. Schlang.) sápati, sapljati, ságati; **-en=a.** jezikov, je-

zični; =bein, *n.* podjezična kost *f.*; =blütige, *pl.* jezičnice *pl.*; =dreſcher, *m.* -in, *f.* jezičnik; jezičnica; =fertig, *a.* zgovoren, besedljiv, gostobeseden; =förmig, *a.* jezikast; =frebs, *m.* rak na jeziku; sájevec; =laut, *m.* jezíkovec; =ſchaber, *m.* dergalce za jezik; =ſchnalzen, *n.* mlask, dlask; =ſpitze, *f.* konec jezika; =warze, *f.* jezikova bradovica.

Züngl=ein, *n.* jezíček; -er, *m.* jezičnik, lizavec.

Zu=nicken, *v. n.* kímniti: pokímniti, prikímati; -ordnen ſ. Zuweiſen; -pfeifen, *v. n.* zažvížgati *pf.*

Zupf=en, *v. a.* skubsti, púkati (pučem), cefrati, česrati, konsati; -er, *m.* skubec, púkavec, cefravec; -ſeide, *f.* púkana svila.

Zu=rathen, *v. a.* nasvetovati *pf.*; -rechnen, *v. a.* prišteti (štejem), priračúniti + prištévati; pripísati (pišem) + pripisovati; zamériti + zamérjati; -rechnung, *f.* prištetev, prišteva; zamera; =ſähig, *a.* zamerljív; okrivljív, odgovoren za svoje djanje.

Zurecht, *ad.* prav; na pravem mestu; -finden ſich, *v. r.* zvédeti se (zvem) od. znajti se v kaki reči, védeti kaki reči glas, kaj zapopasti (padem) od. spreumeti; -legen, -ſtellen, *v. a.* uravnati, v red správiti, urediti + uravnovati, v red správljati; -machen, *v. a.* pripráviti + pripráviljati; -weiſen, *v. a.* svariti: posvariti, zaverniti + zavrácati; (auf d. recht. Weg) pravi pot pokazati (kažem), prav vpotiti *pf.*; -weiſung, *f.* posvaritev, posvarilo, posvara.

Zu=rede, *f.* prigovor; -reden, *v. a.* prigovoriti + prigovárjati, k čemu nagovárjati; -reichen, *v. a.* podati + podájati; *v. n.* skezati, zadostovati, zadosten biti (sem); =d, *a.* zadosten; -richten, *v. a.* pripráviti, prigotóviti, pristrójiti + pripráviljati, prigotávljati; (beſchmutz.) obdélati, umázati (mažem) + obdelovati; -richtung, *f.* priprava; -riegeln, *v. a.* zapahniti, z zapahom zatekniti + zatíkati.

Zürnen, *v. n.* jéziti se, serditi se, hudovati se, hud biti (sem), togotiti se, gnjévati se, zlobiti se: -d, *a.* jezen, hud.

Zurück, *ad.* nazaj, zád, nazad; -begeben ſich, *v. r.* verniti se, povérniti se + vrácati se; -begehren, *v. a.* nazaj tírjati od. hoteti (hočem); -behalten, *v. a.* pridêržati (im), zadêržati + pridêrževati; -bekommen, *v. a.* nazaj dobiti + dobívati; -berufen, *v. a.* nazáj poklícati (kličem) od. pozvati (zovem); opózvati *pf.*; -bezahlen, *v. a.* verniti, nazáj plácati + vrácati; -bleiben, *v. n.* zaostati (stanem), zastati se + zaostájati; -blicken, *v. n.* ozreti se, oglédati se + ozírati se; -bringen, *v. a.* nazáj prinesti, spet prinesti + nazáj prinášati; -denken, *v. n.* opomniti se, spomniti se na kaj + spomínjati se; -empfangen, *v. a.* nazáj od. spet dobíti od. sprejeti (sprejmem) + dobívati, sprejémati; -en, *v. a.* pri-

makniti + primikati; -erlag, *m.* zavračilo tožbe; -erobern, *v. a.* spet ob. v novo predobiti + predobívati; -fahren, *v. n.* nazaj peljati se (ljem), nazaj voziti se; (v. Schrecken) zganiti se *pf.*; -fallen, *v. n.* nazaj pasti, (padem) *pf.*; -fordern, *v. a.* nazaj tírjati; -führen, *v. a.* nazaj peljati (ljem); (verändern) spreoberniti + spreobráčati; -führend, *a.* povračaven, povraten: -es Zeitw. povračavni glagol, povračavnik; -gabe, *f.* vračilo, vernilo; -gang, *m.* vernitev; -geben, *v. a.* nazaj dati, verniti + nazáj dajati (dajem), vráčati; -gehen, *v. n.* nazáj iti (grem), navzrit iti; verniti se + vráčati se; (v. Kaufe) razdreti se (derem) + razdírati se; (abnehmen ꝛc.) rákovo pot iti, pésati, pod zlo iti; -gezogen, *a.* sam za-se, samoten; -grüßen, *v. a.* odzdráviti + odzdrávljati; -halten, *v. a.* zadêržati (ím); ustáviti, ovreti + zaderževati; ustávljati, ovírati; (m. d. Gedanf.) tajiti, pritajevati; =d, *a.* zderžen, tajív; -haltung, *f.* zaderževanje, zaderžba; molčanje, tajitev; -kehr, *f.* vernitev, navrat; =kehren, *v. n.* verniti se, poverniti se + vráčati se, vračevati se; =kehrend, *a.* povračaven, povraten; -kommen, *v. n.* nazaj priti (pridem), verniti se + nazaj prihájati, vráčati se; -kunft ſ. Zurückkehr; -laſſen, *v. a.* zapustiti + zapúščati; -legen, *v. a.* odložiti, na stran djati (dem, denem) + odkládati, na stran dévati; (d. Weg) prehoditi, preiti (idem); prevoziti *pf.*; (d. Lebensjahr) preživeti, dopólniti, *pf.*; (ein Befugniß) odreči se *pf.*; -nahme, *f.* nazajvzetje; preklíc, oporeka; -nehmen, *v. a.* nazaj vzeti (vzamem, vzemem) + jemati (mljem); (widerrufen) preklícati (kličem), oporeči + preklícovati; -prallen, *v. n.* odskočiti, odleteti, odbiti se (bijem) + odskakovati, odbíjati se; -reiſen, *v. n.* nazaj potovati; -rufen, *v. n.* nazáj poklícati (kličem) ob. pozvati (zovem) + poklícovati; -ſchaudern, *v. n.* zgroziti se *pf.*; -ſchauen, *v. n.* ozreti se, oglédati se + ozírati se, ogledovati se; -ſchicken, *v. a.* nazáj poslati (šljem) + pošíljati; -ſchreiben, *v. a.* odpísati (pišem) + odpisovati, odpisávati; -ſehen ſ. Zurückſchauen; -ſein, *v. n.* nazaj biti, ne dotégniti, zaostati (stanem) + zaostájati; -ſenden ſ. Zurückſchicken; -ſetzen, *v. a.* nazáj postáviti, za koga drúgega postáviti + postávljati, *fig.* prezírati, v nemar púščati; -ſetzung, *f.* nazaj postávljanje; *fig.* prezíranje, zanemara; -ſtellen ſ. Zurückgeben; -treten, *v. n.* odstópiti, komu kaj ustópiti + odstópati; -weichen, *v. n.* umakniti se + umíkati se; -weiſen, *v. a.* zaverniti, odpráviti + zavráčati, odprávljati; -werfen, *v. a.* zapoditi, odbiti (bijem), odpoditi *pf.*; -wirken, *v. n.* na kaj udelovati, nasprotno činiti ob. deti (dem); -wirkung, *f.* nasprotni učinek; -zahlen, *v. a.* pláčati, poverniti + plačevati; -ziehen, *v. a.* na-

zaj potégniti od. vzeti (vzamem) + potegovati.

Zu=ruf, *m.* poklic od. zaklíc; =en, *v. a.* zaklícati (kličem) komu, zavpiti (vpijem) na koga: rufe nur zu, le kliči; -rüſten, *v. a.* priprávíti, pristrójiti, prigotóviti + pripravljati; -ſage, *f.* obljuba, obet; =n, *v. a.* obljúbiti + obétati, obéčati; *v. n.* goditi, ugájati, dobro deti, ljúbiti, tekniti, po godu od. po volji biti (sem); -ud, *a.* prijeten, ljub, mil, pogoden.

Zuſammen, *ad.* vkup, skup, vkupej, skupej; v družbi, v druščini; (in Zuſammenſetz.) s-, z-; -ballen, *v. a.* zgrúčati, zverhovatiti *pf.*; -beben, *v. n.* zganiti se, zgroziti se, zdèrzniti se, leniti *pf.*; -berufen, *v. a.* sklícati (kličem), vkup poklícati + sklicovati; -betteln, *v. a.* naberáčiti, priberáčiti *pf.*; -biegen, *v. a.* zviti (vijem), zganiti + zvijati; -binden, *v. a.* zvézati (vežem) + zvezovati; -bleiben, *v. n.* vkup ostati (stanem) + ostájati; -brechen, *v. n.* podreti se, (derem), zgrúzniti se + podírati se; *v. a.* podreti + podírati; -bringen, *v. a.* zgerniti, v kup správiti. zbrati (berem), skúpiti + správljati, zbírati; -brücken, *v. a.* stísniti, zmleti (meljem), zdrúsniti + stískati; -fahren, *v. n.* zganiti se, zdèrgniti se, zdèrzniti se, ščeniti se, leniti (čech. leknouti); -fallen, *v. n.* podreti se (derem), na kup pasti (padem), sesuti se (spem), zrúšiti se + podírati se, na kup lezti; sesti se (sedem), prekveníti se + sesédati se; -faſſen, *v. a.* obseči (sežem), posneti (snamem), vkup vzeti (vzamem) *pf.*; -finden ſich, *v. r.* sniti (snidem) se + shájati se; -fließen, *v. n.* steči se + stékati se; -fluſs, *m.* stek, stok; (v. Menſchen) shod; -fügen, *v. a.* stakniti, spehniti, spójiti: stíkati, spehovati; (v. Hände) poročiti + poróčati; -gehörigkeit, *f.* skupnost; srodnost; -halten, *v. n.* skup dèrzati (im), enih misli biti (sem); *v. a.* primériti + primérjati; -hang, *m.* zveza, sklad, stík, združba: -haben, vézati se (vežem), stíkati se, vjémati se, zlágati se; =en, *v. n.* v zvezi biti (sem); skup dèrzati se (im) od. víseti; -hängend, *a.* vezan, dèrzéč se; *ad.* zdèrzema; -hauen, *v. a.* posékati, pobíti (bijem) + pobíjati; -helfen, *v. a.* sešíti (šijem), speti (pnem) *pf.*; -kaufen, *v. a.* skúpiti + skupovati; -kommen, *v. n.* sniti se (snidem), sestati se (stanem) + shájati se, shojévati se; -kunft, *f.* shod, sestanek; =ſort, *m.* shajališče, zbirališče, sčakovališče; -lauf, *m.* steka; vreva; =en, *v. n.* steči se; privreti, pritísniti + stékati se; privrévati, pritískati; -leben, *n.* družno od. družinsko življenje; -legen, *v. a.* zložiti + zlágati, skládati; (ein Tuch) zganiti, zložiti *pf.*; -nehmen, *v. a.* povzeti (vzamem, vzemem), posneti (snamem) + povzémati; -packen, *v. a.* zložiti + skládati v -; -paſſen, *v.*

n. vjémati se, prilégati se, skládati se; -raffen, *v. a.* pobrati (berem), zbrati *pf.*; -rechnen, *v. a.* sešteti (štejem), zračúniti + seštévati; -rollen, *v. a.* zviti (vijem), zmótati + zvíjati; -rotten sich, *v. r.* púntati se, zaroto délati, puntáriti se; -rufen, *v. a.* sklícati (kličem) + sklicovati; -scharren, *v. a.* zgerniti, dèrgniti: zgrébati; das Zusammengescharrte, dergnovina; -schießen, *v. a.* razstreliti, razrúšiti, razdjati (dém), razvaliti + razstréljati, razdévati; (Geld) v sklad dati, zložiti, zvreči (zveržem) + skládati, v sklad dajati (dajem); -schlagen, *v. a.* zbiti (bijem) + zbíjati; (zerschlag.) razbiti, raztrúpiti, streti (starem) + razbíjati; (d. Arme) skleniti, prekrížati + sklépati; -schleppen, *v. a.* zvleči: navláčiti, zvláčiti, naverhovatiti; -schmelzen, *v. a.* stopiti, raztopiti + raztápljati; *v. n.* stopiti se, raztopiti se, raztaliti se: raztápljati se; (v. Schnee) kopneti: skopneti; -schnüren, *v. a.* zadèrgniti, zdèrhniti + zderhnovati; -schrumpfen, *v. n.* skèrčiti se, zgèrbiti se, stúliti se *pf.*; -schuss, *m.* sklad, skladež; -setzen, *v. a.* sestáviti, zložiti + sestávljati, skládati, zlágati: zusammengesetztes Wort, zložena od. sestávljena beseda, zloženka, sestávljenka; -setzung, *f.* sestava; sklad; -speisen, *v. a.* skup obedovati; -stecken, *v. a.* stakniti, stekniti + stíkati, stikovati; -stellen, *v. a.* sestáviti + sestávljati; -steuern s. Zusammenschießen; -stimmen, *v. n.* skládati se, vjémati se, zlágati se, vézati se, (vežem), ubírati se; -stoß, *m.* udár kake rečí ob drugo, zadév; (d. Armee), sprijem, spopadek; =en, *v. a.* stolči, stleči, zmeti (zmanem) *pf.*; (m. Gläsern) tèrčiti; (eins in's andere) spahniti; *v. n.* méjiti, mejíčiti, vézati se (vežem), dotíkati se, zadévati na kaj; (v. Person) sréčati se + srečevati se; -strömen, *v. n.* steči se + stékati se; zgerniti se: zgrínjati se, sovrévati; -stürzen, *v. n.* podreti se (derem), zverniti se, razsuti se (spèm), razvaliti se + podírati se, na kup lezti; -suchen, *v. a.* poiskati (iščem) *pf.*; -tragen, *v. a.* znesti, znositi + znášati; -treffen, *v. n.* sniti se (snidem), vkup namériti se + shájati se; (v. Umständ.) sterniti se + strínjati se, vjémati se, vézati se (vežem); *n.* namera, naključba, sternilo; -treten, *v. n.* zbrati se (zberem), sniti se (snidem) *pf.*; *v. a.* pohoditi, pomendrati, poteptati *pf.*; -treiben, *v. a.* zgnati (ženem), vkup zderviti + zgánjati; -tritt, *m.* shod, zbor, sestanek; -wachsen, *v. n.* zrasti se: zráščati se; -werfen, *v. a.* na kup zmetati (mečem), nametati *pf.*; -wickeln, *v. a.* zviti, (vijem) + zvíjati; -zählen, *v. a.* sešteti (štejem) + seštévati; -ziehen, *v. a.* vkup potegniti; (Truppen) zbrati (berem), združiti, skúpiti + zbírati, združevati; (d. Schlinge) zadèrgniti, zatégniti + zategovati; sich -,

v. r. gèrbiti se, gubánčiti se: zgèrbiti se, zgubánčiti se; (frampfhaft) kèrčiti se; skèrčiti se: -ziehend, *a.* zagolten, oškrapel.

Zu-ſatz, *m.* dostavek, dodavek, dodatek, doložek, prilog, priveržek, pridavek; (an Metall.) primés, primesek; -= *a.* dodatni; -ſchauen, *v. n.* glédati; -ſchauer, *m.* gledavec, gledalec; =in, *f.* gledavka; =raum, *m.* prostor za gledavce; -ſchicken, *v. a.* poslati (šljem) + pošíljati; -ſchieben, *v. a.* zariniti; (d. Riegel) zapahniti; -ſchießen, *v. a.* priložiti, pridati, privreči (veržem) + prikládati, pridávati; -ſchlag, *m.* (an Erz) primes, primesa, primesek; (zur Steuer) priklad, prikladek, nadavek, doštevek; =en, *v. a.* tolči, nabíjati, udríhati, pretépati, búnkati, mlátiti; (eine Summe) došteti (štejem), prišteti, privreči (veržem) + doštévati; (d. Thür) zalopiti, zalópniti, zalopútniti, zaderléšniti; (d. Buch) zapreti + zapírati; (beim Verkauf) podražiti, s ceno poskočiti *pf.*; -ſchließen, *v. a.* zakleniti + zaklépati; -ſchnappen, *v. n.* zahlopniti se, zaklépniti se; -ſchneiden, *v. a.* krójiti, urezovati: urezati; -ſchnitt, *m.* kroj, prikrojek; (Form) oblika; -ſchrauben, *v. a.* zavítati, zašrávbati *pf.*; -ſchreiben, *v. a.* pripísati (pišem); pritakniti + pripisovati; pritikati; (eine Schrift) dopísati + dopisovati; -ſchrift, *f.* pripís, dopis, pismo; -ſchuß, *m.* priklad, prikladek, primeček, priveržek, pridavek; -ſehen, *v. n.* glédati, prigledovati; ſieh zu, glej! gledi! varuj se! =ds, *ad.* vídama, vidno, očividno, očitno; -ſeher, *m.* gledavec; -ſenden *f.* Zuſchicken; -ſetzen, *v. a.* pristáviti + pristávljati; (zuthun) dodati, pridjati (dem), privreči (veržem) + dodávati, pridévati; (Geld) potrositi; (einem -) pestiti, súkati (sučem) ob. privíjati koga, dajati (dajem) komu; -ſichern, *v. a.* terdno obljubiti, zagotoviti + zagotávljati; -ſicherung, *f.* obljuba, zagotovilo; -ſiegeln, *v. a.* pečátiti: zapečátiti; -ſpeiſe, *f.* prikuha, prigrizek; -ſperren, *v. a.* zapreti + zapírati; -ſpitzen, *v. a.* prióstriti, prišpíčiti, ošpíčiti *pf.*; -ſprache, *f.* prigovor, tolažba; -ſprechen, *v. a.* prigovárjati, na serce govoríti, serce délati; (Troſt) tolážiti, tešiti, tážiti; (zuerkennen) prireči, prisóditi + prirekovati, prisójati; (bei jemandem) oglasiti se, zglasiti h komu pogledat priti (pridem), obiskati (iščem) ob. pohoditi koga + oglášati se, obiskovati, pohájati; -ſpringen, *v. n.* priskočiti; skočiti v koga *pf.*; -ſpruch, *m.* tolažba, uteha; (gerichtl.) prisodba; (Beſuch) obisk, pohod; -ſtand, *m.* stan, stanje: im - d. Trunkenheit, v pijánosti; =ebringer, *m.* izverševavec; =ebringung, *f.* izveršba; =ekommen, *n.* vresničenje: bis zum - eines Geſetzes, do izdaje kake postave, dokler postava ne izide; -ſtändig, *a.* pristojen; =keit, *f.* pristojnost;

=feitsbehörde, *f.* pristojna oblastnija, pristojni urad; -ſtehen, *v. n.* iti (grem), pristati (stojím), pristójati; -ſtellen, *v. a.* predati, vročiti, izročiti, odrájtati + predájati, odrajtovati; -ſtellung, *f.* izročba, izročitev, vročitev, vročilo; =sgebühr, *f.* vročnina, plačilo za izročbo; =ſchein, *m.* vročilni list; -ſtimmen, *v. a.* privóliti, dovóliti + privoljevati; -ſtimmung, *f.* privolitev, dovolitev, privoljenje; -ſtopfen, *v. a.* mašiti, gatiti, phati, (pšem): zagaliti, zaphati, zamašiti; -ſtoßen, *v. n.* pripetiti se, primériti se, prigoditi se, nakretiti se, zadeti (denem) + zadévati; -ſtrömen, *v. n.* pritékati, dotékati; -ſtutzen, *v. a.* prirézati (režem), prisékati, kosorépiti + prirezovati, prisekovati; -that, *f.* priklad, prikladek, primesek; -theilen, *v. a.* deliti: vdeliti, dodeliti; odkázati, dati, pridati; - theil werden, *v. n.* v del priti (pridem) *pf.*; -thun, *v. a.* pridati, pridjati (dém, denem) + pridájati, pridévati; *n.* prizadevek, prizadeva, pripomóč *f.*; =lich, *a.* prizadeven; -tragen, *v. a.* donesti, prinesti + donášati; ſich -, *v. r.* zgoditi se, prigoditi se, dogoditi se; -träger, *m.* donašavec, donesec, -träglich, *a.* koristen, pridoven, k pridu, dober, tečen: - ſein, ljúbiti, goditi, dobriti; -trauen, *v. n.* úpati, zaúpati, zanesti se na koga + zaupovati, zanášati se; *n.* úpanje, zaúp, zaúpanje; -traulich, *a.* zaupljiv, zaupen; =feit, *f.* zaupnost, zaupljivost; -treffen, *v. n.* prigoditi se, primériti se, pripetiti se + primérjati se; -treten, *v. n.* pristópiti + pristópati; -trinken, *v. a.* napiti (pijem), nazdráviti + napíjati, nazdrávljati; -tritt, *m.* pristóp: freien - haben, smeti h komu priti, odperta vrata imeti (ám); den - verwehren, pot zastópiti; -verläſſig, a. zanesljív, zvest, gotov; =feit, *f.* zanesljivost, zvestoba, zveščina; -verſicht, *f.* svest *f.*, terdna vera, terdno úpanje; =lich, *a.* svesten, v svesti: - erwarten, terdno úpanje imeti; svestiti se česa.

Zuvor, *ad.* pred, popréd, prej, popréj, pred tem; -kommen, *v. n.* prehiteti, preteči, prestreči (strežem) + pretékati, prestrézati; -kommend, *a.* postrežljív; -thun, *v. a.* koga prežúgati od. preteči + pretékati.

Zu-wachs, *m.* prirastek, prirasek, pomnožek, razmnožek; (an Vieh) priredek, prirejek; (d. Anſchwemmung) naplavek, naplavina; -wachſen, *v. n.* prirasti, razmnožíti se + priráščati, razmnoževati se; -wage, *f.* privažek, privaga; -warten, *v. n.* čákati: počákati + počakovati; -wartung, *f.* počák; -wegebringen, *v. a.* storiti, učíniti, doveršiti *pf.*; -weilen, *ad.* včasi, včasih, časi, časih; -weiſen, *v. a.* odkázati (kažem) + odkazováti; -weiſung, *f.* odkazba, napotek; -wenden, *v. a.* nakloniti + naklánjati (d. Rücken ꝛc.) oberniti + obráčati; -werfen, *v. a.* zalúčati,

zadégati: Blicke –, koga pogledovati; –wider, *prp.* proti, zoper; *a.* zopern, nasproten, priskuten, prinaskuten: –werden, priskútiti se: –laufen, nasprotovati, upírati; –zählen, *v. a.* prišteti (štejem) + prištévati; –ziehen, *v. a.* zatégniti + zategovati; (eine Krankh. Schaden ꝛc.) nakopati (pljem), nakloniti; (jemand. zu etwas) privzeti (vzamem), poklícati (kličem), povábiti + privzémati; –ziehung, *f.* privzetje; –zucht, *f.* priredek, prirejek; –zug, *m.* prištég; pripomóč.

Zwacken, *v. a.* ščípati (pljem): vščípniti, ščípniti, vščeniti.

Zwang, *m.* sila, siljenje, móranje; (zum Urin) tíščanje: sich einen – anthun, síliti se; aus –, po síli, síloma, prisiljen; Zwängen, *v. a.* síliti: presíliti, vkopítiti; –los, *a.* brez sile, svoboden, prost; –s *a.* posilni; –sanleihe, *f.*, –sanlehen, *n.* posilni zajém, prisíljeno posojilo; –sarbeitshaus, *n.* posilna delávnica; –skurs, *m.* prisilni obték ob. kurs; –smittel, *n.* sila, posilno sredstvo; –sweise, *ad.* po sili, sílama.

Zwanzig, *num.* dvajset, dvádeset; dvajsetero, dvadesetero; –er, *m.* (Zahl) dvajsetka; (Münze) dvajsetica; =lei, *num.* dvajseteri, dvadeseteri; –fach, –fältig, *a.* dvajseteren, dvadeseteren; dvajseternat; –jährig, *a.* dvajsetleten; –mal, *ad.* dvajsetkrat, dvajset potov; –pfündig, *a.* dvajsetfunten; –ste, *num.* dvajseti, dvadeseti; =l, *n.* dvajsetina, dvajsetinka; =us, *ad.* dvajsetič; –tausend, *num.* dvajset tisoč.

Zwar, *con.* sicer. scer, sice; reda, če tudi, da-si; und –, in pa, namreč.

Zweck, *m.* namén, namemba, namera, konec, cilj; (Nagel) žrebelj, žebelj, klin; –dienlich, *a.* koristen; –los, *a.* brez namena; –mäßig, *a.* koristen, primeren, pripraven; =keit, *f.* koristnost, primernost, pripravnost; –widrig, *a.* neprimeren, namenu nasproten.

Zwei, *num.* dva, dve; dvoje; je –, po dva, dva in dva; *f.* dvojka; (in Zusammensetz.) dvo–, dva–, dve–; –armig, *a.* dvorók; –äugig, *a.* dvoók; –beinig, *a.* dvonóg; –blätterig, *a.* dvolisten; –deutig, *a.* dvoumen, dveh pomenov; =keit, *f.* dvoumnost; –er, *m.* dvojka, dvojklja; (Münze) dvojják; =lei, *a.* dvoj, dvojen, dvoversten; –fach, –faltig, *a.* dvojnat, dvogúb.

Zweifel, *m.* dvom, dvomba, dvojba; sumnja: ohne –, brez dvombe, nedvomno, brez skerbi, tjada: in – sein, dvómiti; in – ziehen, dvómiti o cem; –haft, *a.* dvomen, dvomljiv, negotóv; =igkeit, *f.* dvomnost, dvomljivost; –los, *a.* nedvomen, brez dvoma, brez skerbi, za gotovo, za terdno, zaisto; –n, *v. n.* dvómiti, dvójiti; –ohne, *ad.* brez dvombe, za gotovo; –sucht, *f.* dvomljivost.

Zwei–flügelig, *a.* dvokríl, dvokrilat; –flügler, *m.* dvokrilec; –füßig, *a.*

dvonóg, dvonogat, dvonožen; -füßler, *m.* dvonožec, dvonogáč.

Zweig, *m.* véjica, veja, česulja, mladika, mladica, panoga, (d. Rebe) rozga; (d. Berges) panoga, odrastek; (d. Staatsdienst.) obor, predel, oddelek; -bahn, *f.* pribočna od. pristranska železnica; Zweigespann, *n.* dvojád *f.*, zaprega; -ig, *a.* vejat, véjičast; -lein, *n.* véjičica, mladičica.

Zwei-gliederig, *a.* dvočlén; -groschenstück, *n.* šesták, dvogrošák; -guldenstück, *n.* dvoforintnik; -händer, *m.* dvoročec; -händig, *a.* dvorók; -hängig, *a.* dvostrán, na dve strani viséč; -häuptig, *a.* dvogláv; -häufig, *a.* dvodomen; -henkelig, *a.* dvoročen; -heit, *f.* dvojnost; -hufer, *m.* dvoparklež, dvokopitnik; -hufig, *a.* dvoparkel, dvokopiten; -hundert, *num.* dve sto; =el, *n.* dvestotina; =ste, *num.* dvestotni, dvestoti; -jährig, *a.* dveleten, dvoleten; -kampf, *m.* dvoboj; -köpfig, *a.* dvogláv, dvoglaven; -kreuzerstück, *n.* dvojáča, dvoják; -laut, *m.* dvoglasnik; -mal, *ad.* dvakrat, dva pota; =ig, *a.* dvakraten; -master, *m.* dvojadrílnik; -pfünder, *m.* dvofuntnik; -pfündig, *a.* dvofunten; -räderig, *a.* dvokolen, dvokolesen, na dve kolesi; -schneidig, *a.* dvoréz, dvorezen, na dva kraja od. dve strani oster; -seitig, *a.* dvostrán, na obé strani; -silbig, *a.* dvozložen, dvozlóg, dvoslovčen; -sinnig, *a.* dvoumen; -sitzig, *a.* dvoséd, za dva; -spänner, *m.* dvopreznik; -spännig, *a.* dvopreženi; -stimmig, *a.* dvoglasen; -stöckig, *a.* na dva gorna od. petra, na dve nadstropji; -tägig, *a.* dvodneven, dvadneven; -tausend, *num.* dva tisoč od. tavžent; -te, *num.* drugi; -tel, *m.* polovica, pol *f.*; -tens, *ad.* drugič, v drugo; -tgeboren, *a.* drugorojen; der -e, drugorojenec, drujec; -theilig, *a.* dvodelen, dvadelen; -und zwanzig, *num.* dva in dvajset; -weiberei, *f.* dvoženstvo; -zackig, dvorogljat, na dva roglja; -zahl, *f.* dvojno število, dvojina; -zeilig, *a.* dvoversten, dveversten; -zifferig, *a.* dvočiseln, dvoštevilken; -züngig, *a.* dvojezičen; =e, *f.* figamóž.

Zwerch, *ad.* prek, vprek, poprék; -fell, *n.* prečna mrena, priserčna mrena, prepona.

Zwerg, *m.* pritlikovec, pálečnik, keržlavec, kepec; - = *a.* pritličen, pritlikav; -baum, *m.* pritlikovec; -birke, *f.* nizka od. pritlična breza; -haft, *a.* pritličen, pritlikav, pritlikast; -in, *f.* pritlikovka; -kiefer, *f.* gorski bor, rušje, rúševec; -palme, *f.* pritlična palma; -spitzmaus, *f.* mala rovka.

Zwetschke, *f.* češpelj, češplja, češpa; (Pflaume) sliva; -en = *a.* češpljev; slivov; =baum, *m.* češplja; =branntwein, *m.* slivovec, slivovica; =garten, *m.* češpljev vert; slivovník; =mus, *n.* češpljevec.

Zwick, *m.* šcip, vščip, vščipljej; -el, *m.* zaklinek, zaklinček; (am Hemd) golobec; -en, *v. a.* ščipati

(pljem); vščípniti, vščeníti; (im Teibe) ščípati, zavijati, bosti (bodem), klati (koljem); (ſpiel.) cvíkati, cvik igrati; -er, *m.* ščipavec; -ern, *v. n.* mežúrkati, mežíkati; -mühle, *f.* cigalica; -zange, *f.* ščipávnice, ščipálice *pl.* [kruh.

Zwieback, *m.* suhár, presušeni

Zwiebel, *f.* čebula, čebúl, lúk; -= *a.* čebulov, lukov; -artig, *a.* čebulast; -bauer, *m.* čebular; -gewächs, *n.* čebúlnica; -n, *v. a.* čebúliti; -wurzel, *f.* gomolika.

Zwie-brache, *f.* drugo oranje; druga kop; -brachen, *v. a.* v drugo orati (orjem), prašiti; -fach, *a.* dvojen; -licht, *n.* pomrak, mrak; -fel, *m.* razsoha, rogovila, gača, kobalja; =ig, *a.* rogovilast, kobaljast; -ſpalt, *m.* razpor, razdor, razpertija, razpertje, spertija, svada, razpra; -tracht, *f.* svada, nezložnost, prepír, nesloga, razpertje; -trächtig, *a.* prepirljív, svadljív.

Zwillich, *a.* dvojšert, cvilih; -en, *a.* dvojšerten, cvílihov.

Zwilling-sbruder, *m.* dvojčič, dvojček, dvojče (g. eta), bleznják; -e, -sbrüder, *pl.* dvojčka, dvójčiča; -sgeſtirn, *n.* ozvezdje dvojčkov; -sfind, *n.* dvojče (g. -eta), dvojček; -sſchweſter, *f.* dvojka.

Zwing-e, *f.* spona, svora; -en, *v. a.* síliti, mórati, núditi: prisíliti, posíliti, primórati; -er, *m.* ograda; gradišče, ozidje; pesnjica, pesnják; (Perſon) silnik, samosilnik; -herr, *m.* silnik, samosilnik.

Zwirl, *m.* vertelj, verteljec; vreteno; -bohrer, *m.* vretenčni sveder.

Zwirn, *m.* súkanec, súkanek, nit, *f.*, konec; *coll.* niti *pl.*; -en, *a.* nitén, končén; *v. a.* súkati (sučem); -faden, *m.* nit *f.*; -händler, *m.* nitár; -rad, *n.* sukavnik; -ſeide, *f.* súkana svila; -ſtrumpf, *m.* nitena nogavica; -wickel, *m.* navitek.

Zwiſchen, *prp.* med, mej; (in Zuſammenſetz.), med-, vmesni; -akt, *m.* prestanek; -bau, *m.* medzidek, vmesna stavba; -behörde, *f.* vmesna oblastnija; -frage, *f.* vmesno vprášanje; -handel, *m.* posrednja kupčija; -knochen, *m.* vmesna kost *f.*; -mauer, *f.* medzidje, vmesni zid, tin, prestenek; -ort, *m.* osredje, središče; -punkt, *m.* vmesnik, vmesni členek; -raum, *m.* prostor med-, praznota, presledek; -reich, *n.* medvladje; -ſatz, *m.* srednji od. vmesni stavek, srednjík, medstavek; -ſpiel, *n.* medigra, vmesna igra; -ſtunde, *f.* medurje, vmesna ura; -verkehr, *m.* medděželna kupčija; -wand, *f.* medstenje, tin, pretín; -zeile, *f.* vmesna versta; -zeit, *f.* medčasje: in der -, med tem, temčasi, ta čas; -zollinie, *f.* meddeželna colna poteza od. čerta.

Zwiſt, *m.* svada, razpor, razpertija, razpertje, spertija, razpra, zdražba; -en, *v. n.* svaditi se, v razpertiji biti (sem); -ig, *a.* svadljív, zdražljív, prepirljív; =feit, *f.* svadljivost, prepirljivost *f.* Zwieſpalt.

Zwitſchern, *v. n.* žvergoleti, gostoleti, gostolévati, ščegljati, ščebljati, drobeliti, gostožíliti; (v. Grillen ꝛc.) cvèrčati (im), škrípati (pljem).

Zwitter, *m.* polután, méšanec, oboják, dvojàk; -ding, *n.* dvojče (g. eta); -eſel, *m.* mezeg, mezek; -haft, *a.* podvojen, polutanski, dvojačen.

Zwölf, *num.* dvanajst, dvanajstero; *f.* dvanajstica, dvanajstka; -eck, *n.* dvanajsterokotec, dvanajsterokotje: =ig, *a.* dvanajsterokoten; -er, *m.* dvanajsták, dvanajstnik; =lei, *n.* dvanajsteri; -fach, fáltig, *a.* dvanajsteren, dvanajsternat, dvanajsterogúb; -fingerdarm, *m.* dvanajsteroperstnik, pedavnik; -jährig, *a.* dvanajstleten; -kreuzerſtück, *n.* dvanajsták; -mal, *ad.* dvanajstkrat; =ig, *a.* dvanajstkraten; -pfündig, *a.* dvanajsterofunten; -ſeitig, *a.* dvanajsterostrán; -tägig, *a.* dvanajsterodneven; -te, *num.* dvánajsti; -tel, *n.* dvanajstín, dvanajstina; -tens, *ad.* dvanajstič; -theilig, *a.* dvanajstdelen.

Zy=klope, *m.* kiklóp, enoók, gromovník; -klus, *m.* okróg, oberten; versta; -linder ſ. Zilinder; -mbel ſ. Zimbel; -noſur, *f.* pravilo; -preſſe ſ. Zipreſſe; -thos, *m.* pivo, ol, ječmenec.

Verzeichnis einiger Personennamen.

a) Taufnamen.

Abraham, *m.* Abraham, Abram.
Adalbert, *m.* Adalbert, Vojteh.
Adelheid, *f.* Adelajda.
Agate, *f.* Agata.
Aegydius, *m.* Ilen, Tilen.
Agnes, *f.* Neža.
Alexander, *m.* Aleksander, Škender.
Alex, *m.* Aleš, Lekš.
Alois, *m.* Alojzij.
Amalie, *f.* Amalija, Málica, Málika.
Ambrosius, *m.* Ambrozij, Ambrož.
Andreas, *m.* Andrej, Andra, Nečak.
Anna, *f.* Ana; *dim.* Anica, Anka.
Anton, *m.* Anton; *dim.* Tone, Tonček.
Apollonia, *f.* Apolónija, Polona.
Augustin, *m.* Avguštin, Avgustin.
Aurelius, *m.* Avrelij, Avrel.
Balthasar, *m.* Báltazar, Boltižar.
Barbara, *f.* Bárbara, Barba.
Barnabas, *m.* Barnaba.
Bartholomäus, *m.* Jernej; *dim.* Jernejček.
Beate, *f.* Božena.
Beatrix, *f.* Beatriza, Blažena.
Bernhard, *m.* Bernard.
Blasius, *m.* Blaž; *dim.* Blažek.
Boleslaus, *m.* Bóleslav.
Bruno, *m.* Brunon.
Cäcilia, *f.* Cecilija, Cila.
Charlotte, *f.* Karolina, Dragojila.
Chrisostomos, *m.* Krizostom, Zlatoust.
Christoph, *m.* Krištof.
Christus, *m.* Kristus, Krist.
Clemens, *m.* Klemen, Klement.
Cosmas, *m.* Kozma.
Cyrillus, *m.* Ciril.
Demetrius, *m.* Demeter.
Dionysius, *m.* Dionizij.
Dorothea, *f.* Doroteja, Rotija.
Elias, *m.* Elia.
Elisabeth, *f.* Elizabeta, Liza.
Emilie, *f.* Emilija, Mílica.
Erasmus, *m.* Erazem.
Felix, *m.* Feliks, Srečko.
Franziskus, *m.* Frančišek, Franc.
Friedrich, *m.* Friderik, Míroslav.
Georg, *m.* Jurij; *dim.* Jurček.
Gertrud, *f.* Jera, Jedert; *dim.* Jérica.

Gottfried, *m.* Bógomir.
Gottlieb, *m.* Bógomil.
Guido, *m.* Gvidon.
Hedwig, *f.* Hedviga.
Heinrich, *m.* Henrik, Areh.
Hermagoras, *m.* Mohor.
Hieronimus, *m.* Jeronim.
Hugo, *m.* Hugon.
Ignaz, *m.* Ignacij, Nace.
Isak, *m.* Izak.
Jakob, *m.* Jakop, Jaka.
Jeremias, *m.* Jeremija.
Jesus, *m.* Jezus, Ježiš.
Jobst, Jodokus, *m.* Jošt.
Johann, *m.* Janez, Ivan, Jovan.
Joseph, *m.* Jožef, Jozip.
Judas, *m.* Judež, Judaž.
Karl, *m.* Karol, Drágotin.
Kasimir, *m.* Kazimir.
Kaspar, *m.* Gašper, Kašpar.
Katharina, *f.* Katarina, Katra.
Lazarus, *m.* Lazar.
Leo, *m.* Leon.
Leonhard, *m.* Lenart.
Lorenz, *m.* Lavrencij, Lovre.
Lukas, *m.* Luka, Lukež.
Lucia, *f.* Lucija.
Magdalena, *f.* Magdalena, Madlena.
Margaretha, *f.* Margareta, Marjeta, Meta.
Maria, *f.* Marija, Mina.
Markus, *m.* Marka, Markež.
Mathias, *m.* Matija.
Matthäus, *m.* Matevž.
Maurus, *m.* Maver.
Methodus, *m.* Metod, Metodi.
Moses, *m.* Mozes, Mojzes.
Nikodemus, *m.* Nikodém.
Nikolaus, *m.* Miklávž, Nikolaj.
Otto, *m.* Oton.
Paul, *m.* Pavel; *dim.* Pavle.
Peter, *m.* Peter.
Philipp, *m.* Filip.
Pius, *m.* Pij.
Rebecca, *f.* Rebeka.
Richard, *m.* Rihard.
Rochus, *m.* Rok.
Sabbas, *m.* Sava.
Salomo, *m.* Sálomon.
Saul, *m.* Savel.
Sebastian, *m.* Boštján.
Sigismund, *m.* Sigismund, Žiga.
Simon, *m.* Šimen.
Stanislaus, *m.* Stanislav.
Stefan, *m.* Štefan; *dim.* Štefek.
Thaddäus, *m.* Tadej.
Theodor, *m.* Bógodar.
Theophil, *m.* Bogomil.
Thomas, *m.* Tomaž.
Timothens, *m.* Timotej.
Titus, *m.* Tit.
Tobias, *m.* Tobija.
Ulrich, *m.* Ulrik, Ureh.
Urban, *m.* Urban, Verban.
Ursula, *f.* Uršula, Urša.
Valentin, *m.* Valentin, Balant.
Veit, *m.* Vid.
Vinzenz, *m.* Vincencij, Vincenc.
Wenzel, *m.* Venceslav.
Wilhelm, *m.* Vilhelm, Vilem.
Wolfgang, *m.* Volbenk.
Xaver, *m.* Ksaverij.
Zacharias, *m.* Zaharija, Caharija.
Zachäus, *m.* Zahej, Cahej.
Zeno, *m.* Cenon.

b) Geschichtliche und mythologische Namen.

Agesilaus, *m.* Agezilaj.
Ajas, *m.* Ajant, Ajak.
Alarich, *m.* Alarik.
Alcibiades, *m.* Alcibiad.
Aeneas, *m.* Enej.
Antiochus, *m.* Antijoh.
Apelles, *m.* Apel.
Apollo, *m.* Apolon.
Archelaus, *m.* Arheláj.
Aristides, *m.* Aristid.
Aristophanes, *m.* Aristofan.
Aeschylos, *m.* Eshil.
Aesopus, *m.* Ezop.
Attikus, *m.* Atik.
Brutus, *m.* Brut.
Cato, *m.* Katon.
Catullus, *m.* Katul.
Celsus, *m.* Celz.
Ceres, *f.* Cérera.
Cicero, *m.* Ciceron.
Columbus, *m.* Kolumb.
Confuzius, *m.* Konfucij.
Copernikus, *m.* Kopernik.
Cornelius Nepos, *m.* Korneli Nep.
Crösus, *m.* Krez.
Cyrus, *m.* Cir.
Damokles, *m.* Damokel.
Demosthenes, *m.* Demosten.
Dido, *f.* Didona.
Diogenes, *m.* Diogen.
Dionysius, *m.* Dionizij.
Euripides, *m.* Evripid.
Eusebius, *m.* Evzebij.
Fabius, *m.* Fabij.
Gottfr. v. Bouillon, *m.* Bogomir. [buljonski.
Gallus, *m.* Gal.
Hesiodos, *m.* Heziod.
Homerus, *m.* Homér.
Horatius, *m.* Horacij.
Julius Cäsar, *m.* Julij Cezar.
Juno, *f.* Junona.
Jupiter, *m.* Jov. Div.
Krösus, *m.* Krez.
Leonidas, *m.* Leonid.
Livius, *m.* Livij.
Lykurgos, *m.* Likurg.
Marcus Aurelius, *m.* Mark Avrel.
Mohamed, *m.* Móhamed, Mahomed.
Nero, *m.* Neron.
Orpheus, *m.* Orfej.
Ovidius, *m.* Ovidij.
Perikles, *m.* Perikel.
Phädrus, *m.* Feder.
Plato, *n.* Platon.
Plinius, *m.* Plinij.
Pompejus, *m.* Pompej. [gor.
Pythagoras, *m.* Pitagora, Pita-
Romulus, *m.* Romul.
Scipio, *m.* Scipion.
Semiramus, *f.* Semíramida.
Sesostris, *m.* Sesoster.
Sophokles, *m.* Sofokel.
Strabo, *m.* Strabon.
Tacitus, *m.* Tacit.
Theodosius, *m.* Teodozij.
Thucidides, *m.* Tucidid.
Venus, *f.* Venéra.
Virgilius, *m.* Virgilij.
Xenophon, *m.* Ksenofont.
Xerxes, *m.* Kserks.
Zeus, *m.* Zen.
Ziska, *m.* Žižka.

Verzeichnis einiger geografischer Namen.

Achen, Cahe *pl.*
Abiſſynien, Abisinija.
Adelsberg, Postojna.
Adrianopel, Drenopolje.
Adriatiſches Meer, jadransko more.
Afrika, Afrika; -er, Afrikanec; -niſch, áfriški, afrikanski.
Aegäiſches Meer, egejsko morje.
Aegypt-en, Egipet; -ier, Egipčan; -iſch, egiptski, egiptovski.
Agram, Zagreb; -er, Zagrebčan; *a.* zágrebški.
Albanien, Albanija, Arbanija, Arbona, Labín.
Alexandria, Aleksandrija.
Algier, Algir, Algirsko.
Almiſſa, Omiš.
Alpen, Alpe, Planine.
Altenburg, Starigrad.
Altſohl, Stari Zvolen.
Amerika, Amérika; -ner, Amerikanec; -niſch, amériški, amerikanski.
Amſelfeld, Kosovo polje.
Andaluſien, Andaluzija.
Ankona, Jakin.
St. Andrä, Št. Andrež, Št. Andraž.
Antivari, Bar.
Antwerpen, Antverpa.
Aquilea, Oglej.
Arab-ien, Arabija; -er, Arabec, -iſch, arabski.
Arbe, Rab.
Archipel, Arhipelag.
Armenien, Armenija.
Arnfels, Arvež.
Aſi-en, Azija; -at, Azijanec; -iſch, azijski, azijanski.
Athen, Atene *pl.*
Athos, Sveta gora.
Aetna, Etna.
Auſchwitz, Osvetim.
Auspitz, Gostopeč.
Außig, Ustje nad Labo.
Auſterlitz, Slavkov.
Auſtrali-en, Avstrálija; -er, Avstralec; -iſch, avstralski.
Azowiſches Meer, Azovsko morje.
Babylon, Bábilon.
Baden, Bádensko.
Baier, *m.* Bavarec, Bávorec; -n, Bávorsko, Bavarsko; *a.* bavarski.
Baireuth, Barut.
Banat, Banat; *a.* banaški.
Banzen, Búdišin.
Belgi-en, Belgija; -er, Belgijanec; -iſch, belgiški.
Belgrad, Beligrad, Belgrad.
Belluno, Belún.
Beringſtraße, Beringov prelív.
Berlin, Berlín, Berolín.
Bern, Berna.
Berſetz, Beršec.
Bethlehem, Betlehem.
Billichgraz, Polhov gradec.
Biſchoflack, škofja Loka.
Bleiburg, Pliberk.
Bocche di Cattaro, Boka Kotorska.
Bodenbach, Podmokli *pl.*

Boglinno, Boljún.
Böhm=e, Čeh; -en, Česko, Češko, Češka zemlja; -isch, češki, češki; -erwald, Šúmava.
Bologna, Bolonja.
Bordeaux, Bordó. [-isch, bosenski.
Bosn=ien, Bosna; -ier, Bošnjak;
Botzen, Bolzan.
Brandenburg, Bránibor.
Braunau, Brunov.
Braunschweig, Brunsvik.
Bregenz, Brégnica.
Breisgau, Brizgov.
Bremen, Brema.
Brescia, Brešija.
Breslau, Vrátislav, Vratislava.
Bretagne, Bretanjsko.
Britannien, Britanija, Britansko.
Brünn, Berno.
Brüssel, Bruselj.
Buccari, Baker.
Budweis, Budejevice *pl.*
Bukarest, Bukreš, Bukarešt.
Bulgar=ien, Bolgarska; -e, Bolgár; -isch, bolgarski.
Bunzlau, Boleslav.
Cairo, Kaira, Kahira.
Canale, Kanal.
Capodistria, Koper.
Carlopago, Bag.
Carthago, Kartagina.
Castelnuovo, Nóvigrad.
Castua, Kastva.
Cattaro, Kotor.
Cettinje, Cetinje.
Cherso, Čres.
Chin=a, Kitaj, Kitajsko; -ese, Kitajec; -esisch, kitajski.
Chrudim, Hrudim. [ski.
Cilli, Celje; -er, Celján; *a.* celj-
Cividale, Čevdat, Staro mesto.
Constantinopel, Cárigrad.
Corfu, Kerf.
Curzola, Korčula.
Cypern, Ciper.
Czaslau, Časlava. [matinec.
Dalmat=ien, Dalmácija; -ier, Dal-
Damaskus, Damašk.
Däne, Danec; -mark, Dansko, Dánija.
Danzig, Gdansko.
Deutsch=e, Nemec, Nemka; -land, Nemčija, Nemci *pl.* Nemško; *a.* nemški.
Diakovor, Djákovo.
Dnieper, Dneper.
Dniester, Dnester.
Donau, Dónava, Dunaj.
Dorpat, Derpet.
Drachenburg, Kozje.
Drau, Drava.
Dresden, Draždane *pl.*
Durazzo, Drač.
Ebersdorf, Doberla ves.
Ebro, Eber.
Eger, Heb.
Ehrenhausen, Arnož.
Eibiswald, Ivnica.
Eismeer, Ledeno morje.
Elbe, Laba.
Elbogen, Loket.
Elsaß, Alzacija.
Engl=and, Anglija, Angleško; -änder, Anglež; *a.* angleški.
Ens, Aniža.
Epheſus, Efez.

Erlau, Jager.
Erzgebirge, Rudne gore.
Eſſeg, Osek.
Etſch, Adiža, Ečava.
Europa, Evropa, -ăer, Evropejec, Evropec; *a.* evropejski, evropski.
Feiſtritz, Bistrica.
Feldkirchen, Terg.
Ferlach, Borovlje *pl.*
Fianona, Plomin.
Fiume, Reka.
Flitſch, Bovec.
Florenz, Floréncija.
Franken, Frankónija.
Frankfurt, Frankobrod, Frankfurt,
Frankreich, Francosko; Franzoſe, Francóz, *a.* francoski.
Franz, Vransko.
Franzdorf, Borovnica.
Freiburg, Frajburg, Pribor.
Friaul, Furlansko.
Frieſach, Breže *pl.*
Fünfkirchen, Pečúh.
Gail, Zila.
Galizien, Galícija.
Gallien, Gálija.
Ganges, Gang.
Gemona, Glimona.
Genf, Géneva.
Genua, Génova.
Glatz, Kladsko.
Glogau, Glógova.
Glogniz, Glógnica.
Gmünd, Sovodenj.
Gneſen, Gnezno.
Gonobiz, Konjice *pl.*
Görz, Gorica; -er, Goričán; *a.* [goriški.
Gotſchee, Kočevje.
Gradiška, Gradiška, Gradišče.
Gran, Ostrogón.
Graz, Gradec; -er, Gradčan; *a.* graški.
Griech-e, Gerk, Grek; -enland, Gerško, Greško, Grecija, *a.* gerški, greški.
Grönland, Grenlándija.
Großbritanien, Velika Británija.
Großglockner, Veliki Zvon.
Großwardein, Veliki Varadín.
Güns, Kisek.
Gurk, Kerka; -feld, Kerško.
Heidenſchaft, Ajdóvščina.
Halle, Hala.
Hamburg, Hamburk.
Haſelbach, Léskovec.
Hebräer, Hebrejec.
Hebrus, Márica.
Hellas, Hélada.
Hermannſtadt, Sibinj.
Herrenhut, Ohranov.
Holland, Holandija, Holandsko.
Holſtein, Holštin, Holštinsko.
Idria, Idrija.
Iglau, Iglava.
Illyrien, Ilirija, Ilirsko.
Ilmenſee, Ilmensko jezero.
Indus, Ind.
Inſbruck, Inšpruk.
Irland, Irija, Irsko.
Island, Izlándija, Izlandsko.
Iſonzo, Soča.
Iſtrien, Istra, Istrija.
Italien, Laško, Itálija; -er, Lah; *a.* laški, italski.
Jägerndorf, Kernov.

Japan, Japónija, Japonsko; -eſe, Japonec; *a.* japonski.
Jaſſy, Jaš.
Jeruſalem, Jerúzalem.
Jitſchin, Jičin.
Joachimsthal, Jáhimov.
Joſefſtadt, Jozefov.
Jud=äa, Judeja; -e, Žid, Jud; *a.* židovski, júdovski.
Kamtſchadale, Kamčadalec.
Kaniſcha, Kaniža.
Kanker, Kokra.
Karavanken, Karavanke.
Karfreit, Koborid.
Karlovitz, Karlovci *pl.*; (in Kroazien) Karlovica.
Karlsbad, Karlovi Vari *pl.*
Karlſtadt, Karlovec.
Kärnt=en, Koroško, Goratán; -ner, Korošec; *a.* koroški, goratanski.
Karpathen, Karpati.
Karſt, Kras.
Kaſchau, Košice *pl.*
Kaſpiſches Meer, Hvalinsko morje.
Kirchenſtaat, Papéževa deželа.
Klagenfurt, Celovec; -er, Celovčán; *a.* celovški.
Klattau, Klatov.
Klauſenburg, Kološ.
Kleinaſien, Mala Azija.
Köln, Kolónija, Kolín.
Komorn, Komarno.
Komotau, Homutov.
Königgrätz, Kraljevi Gradec.
Königinhof, Kraljevi Dvor; *a.* kraljedvorski.
Königsberg, Králjevec.
Kopenhagen, Kodanj.
Kopreinitz, Koprívnica.
Koralpe, Gólovec.
Kragujewatz, Kragújevec.
Krain, Kranjsko; -er, Kranjec; *a.* kranjski. [sto.
Krainburg, Kranj, Kranjsko me-
Krakau, Krakov.
Kremnitz, Krémnica.
Kremſier, Krómeriž.
Kreuz, Križevci *pl.*
Kroa=te, Hervat, Hrovat; -tiſch, *a.* hervaški, hrovaški; -zien, Hervaško, Hrovaško.
Kronſtadt, Bráševo.
Kruman, Krumlov.
Kulpa, Kolpa.
Küſtenland, Primorje.
Kuttenberg, Kutna gora; *a.* kutnogorski.
Laas, Lože.
Lacedämonien, Lacedemon.
Lack, Loka.
Laibach, Ljubljana; -er, Ljubljančan, *a.* ljubljanski.
Landſtraß, Kostanjevica.
Lappl=and, Lapónija, Laponsko; -länder, Laponec.
Latein=er, Latinec; -iſch, latinski.
Lauſanne, Lozana.
Lauſitz, Lužica, Lužice *pl.*
Lech, Lika.
Leibnitz, Lipnica.
Leipzig, Lipsko.
Leitha, Litava.
Leitmeritz, Litomerice *pl.*
Leitomiſchel, Litomišelj.
Lemberg, Lvov.
Leoben, Ljubno.

Lesina, Hvar.
Leutschau, Levoča.
Leyden, Lugdan.
Libanon, Liban, Libanon.
Licca, Lika.
Lichtenwald, Sévnica.
Linz, Linec.
Lissa, Vis.
Lissabon, Lizbona.
Litorale, Primorje.
Litthauen, Litva, Litvansko.
Livland, Livónija.
Livorno, Livoren. [mírija.
Lodomerien, Vladimirsko, Vladi-
Loibl, Ljubelj.
Loitsch, Logatec. [barško.
Lombardei, Lombardija, Lom-
London, London.
Lothringen, Lotaringija.
Lübeck, Búkovec, Ljubek.
Lurnfeld, Turje.
Luscharieberg, Višarje.
Lussin grande, Lošinj.
Luttenberg, Lotmerk.
Lützen, Lužin.
Maas, Moza.
Madeire, Madejra.
Magdeburg, Devin.
Magyar, Madžar, Magjar.
Mähren, Moravsko.
Mailand, Milan.
Main, Majna, Men, Mogan.
Mainz, Mohuč, Mogúncija.
Mantua, Mántova.
Marburg, Maribor, Marburg.
Maria Saal, Gospesvete *pl.*
Marmora-Meer, Belo morje.
Marseile, Marzilj.
Mecca, Meka.
Meißen, Mišnja, Mišen.
Meleta, Mlet.
Merseburg, Mézibor.
Mexiko, Mehika, Mešika.
Mincio, Minčij.
Mitrovitz, Mitrovica. [morje.
Mittelländ. Meer, sredozemno
Mohacz, Mohač. [tansko.
Moldau, Véltava; (Land) Mul-
Monfalcone, Teržič.
Montblank, Bela gora.
Monte maggiore, Učka.
Montenegro, Černagora; -ner, Černogorec; *a.* černogorski.
Moosburg, Blátograd.
Mosel, Mozela.
Moskau, Moskva.
Möttling, Metlika.
München, Mnihov, Monákovo.
Munkacz, Munkač.
Mur, Mura.
Narenta, Neretva.
Nazareth, Nazaret.
Neapel, Neapolj.
Neograd, Nóvigrad.
Neuhaus, Henrikov Gradec.
Neumarktl, Teržič.
Neusatz, Nóvisad. [zero.
Neusiedler-See, Nežidersko jé-
Neusohl, Banska Bístrica.
Neustadtl, Novo mesto; -er, Novomešćan; *a.* novomeški.
Neutra, Nitra.
Newyork, Novi Jork. [zemsko.
Niederlande, Nizkozemlje, Nizo-
Nikolsburg, Mikulov.
Nissa, Niš.

Nordamerika, severna Amerika.
Nordsee, severno oder nemško morje.
Norwegen, Norveško, Norvegija.
Nowgorod, Novgorod.
Nürnberg, Norimberk.
Oberlaibach, Verhnika.
Oedenburg, Šopronj.
Oder, Odra.
Ofen, Budim, Buda.
Olmütz, Olomuc.
Oppa, Opava.
Oppeln, Opolje.
Orleans, Orlean.
Orsowa, Oršova, Oršava.
Ossegg, Osek.
Ossiach, Osoje *pl.*
Oesterreich, Avstrija, Avstrijansko; -er, Avstrijanec; *a.* avstrijanski, avstrijski.
Ostindien, vzhodna Indija.
Ostsee, Balt, baltiško morje.
Padua, Pádova.
Palästina, Palestina.
Palermo, Palérem.
Pantschewo, Páněova.
Pardubitz, Pardubice *pl.*
Parenzo, Poreč.
Paris, Paríz. Paríž: -er, Parižán, *a.* pariški.
Passarowitz, Požárevec.
Passau, Pasov.
Pavia, Pavija.
Pedena, Pičan.
Pergamus, Pergam.
Persien, Perzija.
Peru, Peruvija;
Pest, Pešta.
St. Petersburg, Petrograd, Petrov grad.
Peterwardein, Petrovaradín.
Pettau, Ptuj.
Pfalz, Palatinát.
Philippopel, Plovdin, Plovdivo.
Phönizien, Fenícija; -ier, Fenićán; *a.* feniški.
Piacenza, Piačenca.
Piave, Plava.
Piemont, Piemont, Piemonteško.
Pilsen, Pelzenj.
Pindus, Pind.
Pinguente, Bolzet, Buzet.
Pirano, Piran.
Pisek, Pisek, Pesek.
Plattensee, Blátensko jezero.
Po, Pad.
Pola, Pulj. [*a.* poljski.
Polen, Poljsko; Pole, Polják;
Pöltschach, Poličane *pl.*
Pommern, Pomorje, Pomoransko.
Portugal, Portugálija, Portugalsko.
Poschega, Požega.
Posen, Poznanj.
Potsdam, Podstupim, Potsdam.
Prag, Praga; -er, Pražán; *a.* praški.
Prasberg, Mozirje.
Pressburg, Požun, Požonj.
Preuß-e, Prus; -en, Prusko, Prúsija; *a.* pruski.
Proßnitz, Prostejev.
Przemysl, Premišel.
Pusterthal, Pústriška dolina.
Pyrenäen, Pireneje, pirenejske gore *pl.*
Quarnero, Kvarnerski zaliv.

Raab, Raba.
Radkersburg, Radgona.
Radmansdorf, Radólica.
Ragusa, Dobrovnik.
Rakonitz, Rakonik; Rakonice *pl.*
Rann, Brežce *pl.*
Raudnitz, Róvdnica.
Regensburg, Rezno, Ratisbona.
Reichenberg, Liberec.
Reifnitz, Ribnica.
Resia, Rezija.
Rhein, Ren, Rajna.
Rhodus, Rod.
Rhone, Rodan.
Riesengebirge, Kerkonoši *pl.*
Risano, Rižana.
Rohitsch, Rogatec.
Rom, Rim; Römer, Rimec, Rimljan; *a.* rimski.
Rosek, Rožek.
Roveredo, Roveréd.
Rovigno, Rovinj.
Rügen, Rujana. [*a.* ruski.
Rußland, Rusko, Rusija; -e, Rus; Saale, Zala.
Saatz, Žatec.
Sachsen, Saksonsko, Saksónija.
Saidschitz, Zaječice *pl.*
Salerno, Salern.
Salona, Solin.
Salzburg, Salcburg, Sólnograd.
Sann, Savina.
Saracene, Saracén.
Sardinien, Sardinsko, Sardinija.
Sattnitz, Sóteska; Osójnica.
Sau, Sava.
Savoyen, Savoja; -arde, Savojec.
Schelde, Skalda.
Schemnitz, Ščávnica.
Schistowa, Svištov.
Schlakau, Slavkov.
Schlesien, Slezija, Sleško, Sileško; -ier, Slezák; *a.* sleški.
Schneeberg, Snežnik.
Schneekoppe, Snežka.
Schottland, Škócija.
Schwaben, Švábija, Švabsko.
Schwarzes Meer, Černo morje.
Schwarzwald, Černi les.
Schweiz, Švajca, Švájcarsko.
Skutari, Skader.
Sebenico, Šibeník.
Seine, Sena.
Seisenberg, Žužemberk.
Semlin, Zemun.
Semering, Sémernik, Sévernik.
Serb, Serb; -ien, Serbsko, Serbija; *a.* serbski.
Sevilla, Sevilja.
Sibirien, Sibírija, Sibirsko, Sibir.
Sizilien, Sicílija.
Siebenbürgen, Erdelj, Erdeljsko.
Silistria, Silistra.
Sisek, Sisek.
Skalitz, Skálica.
Skandinavien, Skandinavija.
Slavonien, Slavónija, Slavonsko.
Slave, Slován, Slovén, Slavján; *a.* slovanski, slavjanski.
Slovak, Slovák; -ei, Slovensko.
Slovene, Slovenec; *a.* slovenski.
Sluin, Slunj.
Smyrna, Smirna.
Sophia, Sredec.
Spalatro, Splet.
Spanien, Španija, Špansko.

Stargard, Stargrad.
Steiermark, Štájersko, Štirsko, Štajer; -märker, Štájerec; *a.* štajerski.
Stein, Kamnik; -amanger, Sotočje.
Steinbüchel, Kamna gorica.
Straßburg, Štrasburg; Brodnica.
Stuhlweißenburg, Stolni Béligrad.
Südamerika, južna Amerika.
Südsee, Južno morje.
Syrakus, Sirakúz.
Syrmien, Srem.
Szegedin, Ségedin.
Tajo, Taho.
Tarvis, Terbíž.
Taurus, Taver.
Temes, Tamiš.
Temeswar, Temešvar.
Terglau, Triglav.
Teschen, Tešín.
Tetschen, Dečin.
Theiß, Tisa.
Themse, Tamiza.
Theresienstadt, Terezin.
Thermopylä, Termopile *pl.*
Theſſalonich, Solún.
Thorn, Torun.
Thrazien, Trácija; -ier, Trak.
Thüringen, Turingija.
Tiber, Tibera.
Ticino, Tičín.
Tigris, Tiger.
Tilſit, Tilža.
Tißolcz, Tísovec.
Todtes Meer, Mertvo morje.
Tolmein, Tomín, Tmin.
Töpliß, Toplice *pl.*
Toulon, Tulon.
Toulouſe, Tuluza.
Transalpiniſch, zaplaninski.
Trapezunt, Trebizond.
Trautenau, Trutnov.
Treffen, Trebno.
Trentſchin, Trenčin.
Treviſo, Trevíž.
Trieban, Tríbova.
Trient, Trident.
Trier, Trevir.
Trieſt, Terst; -er, Teržačán; *a.* teržaški.
Tripoli, Tripolj.
Troppau, Opava, Trópava.
Tſchakathurn, Čákovec.
Tſcheche, Čeh.
Tſchitſche, Čič.
Tüffer, Laško.
Türk-e, Turek; -ei, Turčija, Turško; *a.* turški.
Tyrnau, Ternava.
Tyrol, Tirol, Tirolsko.
Tyrus, Tir.
Udine, Videm.
Ukraine, Ukrajna.
Ungar, Oger; -n, Ogersko; *a.* ógerski.
Unterwalden, Podlesje.
Upſala, Upsala.
Veglia, Kerk.
St. Veit, Št. Vid.
Velden, Verba.
Veldes, Bled.
Vellach, Bela.
Venedig, Benetke *pl.*
Vereinigte Staaten, Zedinjene države *pl.*
Veröze, Verovítica.
Verſailles, Verzélj, Verzalj.

Vesuv, Vezuv.
Vicenza, Vičenca.
Viktring, Vetrinj.
Villach, Belak.
Vinkovce, Vinkovci *pl.*
Völkermark, Velikovec, Velkovec.
Vološko, Volovsko.
Vorarlberg, Predárelsko.
Vorau, Borova.
Waag, Vag.
Wagram, Ogrun.
Waizen, Vacov.
Wallachei, Valahija, Valaško.
Warasdin, Varaždin.
Warschau, Varšava.
Weichsel, Visla; -burg, Višnja [gora.
Weimar, Vojmir.
Weißes Meer, Belo morje.
Weißkirchen, Bela cerkev.
Wende, Lužiški Serb.
Werschetz, Veršec.
Westindien, zahodna Indija.
Westphalen, Vestfalsko.
Wieliczka, Velička.
Wien, Dunaj. Beč; -er, Dunajčán, Bečan; *a.* dunajski.
Wieselburg, Mošonj.
Wight, Vajt.
Winde, Slovenec. [venji Gradec.
Windisch-graz, Slovenski od. Slo-
Windischlandsberg, Podčetertek.
Wippach, Vipava.
Wittingau, Trebonj.
Wochein, Bohinj.
Wolfsberg, Volšberk.
Wolga, Volga.
Wolhynien, Volinj.
Wörther-See, verbsko od. celovško jezero.
Würtemberg, Virtemberško.
Würzburg, Virceburg.
Zara, Zader.
Zarskoe Selo, Carsko selo.
Zator, Zator.
Zbirow, Zbirog.
Zeier, Sora.
Zellnitz, Sélnica.
Zemplin, Zemno.
Zeng, Senj.
Zigeuner, cigan; *a.* ciganski.
Zips, Spiš.
Zirknitz, Cérknica.
Zittau, Žitava.
Zloczow, Zločov.
Znaim, Znojem, Znojmo.
Zollfeld, gospesvetsko polje.
Zombor, Zombor.
Zürich, Curih, Tigur.
Zweinitz, Svínica.
Zwittau, Svítava.

Verbesserungen und Zusätze.

Abgränzen, *v. a.* meničiti: odmeničiti.
Ablegen, *v. a.* (die Prüfung) opráviti, prestati (stojím) + opráv|jati.
Abortus, *m.* znebitek, iznebitek.
Ackerbautreibend, *a.* poljedelen, kmetovaven.
Alleluja, *n.* lies: aleluja (für alejuja).
Alpenforelle, *f.* zlatóvčica.
Aneifern, *v. a.* búriti, pogon dajati (dajem).
Anfangs, *ad.* s pervice, iz pervice.
Angebinde, *n.* slavina.
Angeld, *n.* nadavek (für zadavek), zakupek.
Ansaat, *f.* posevek.
Anstricken, *v. a.* (d. Ferse) zapetiti; (d. Socken) zaperstiti *pf.*
Antiphone, *f.* predpevek.
Armadil, *n.* armadíl.
Ath=emloch, *n.* dúšnica; -mungswerkzeug, *n.* dihalo, sopilo.
Aufbrausend, *a.* burovít, skipeven.
Aufhalten sich, *v. r.* báviti se.
Auffässig, *a.* -sein, naprežen na koga biti (sem).
Auf=wallen, *v. n.* jériti se: zjériti se; -wühlen, *v. a.* motohati: zmotohati.
Auseinandergehend, *a.* razhajaven.
Ausschuß, *m.* odtrebek.
Autonom=ie, *f.* samouprava; -isch, *a.* samoupraven.
Begriff, *m.* zaumek.
Beiderseits, *ad.* obojič.
Beleidiger, *m.* razžalec.
Beschwerde, *f.* tegoba.
Besuch, *m.* pohod; -en, *v. a.* pohájati.
Betäubend, *a.* omamen.
Bewegung, *f.* ugib, ugibek.
Blende, *f.* svetlica.
Brandmahl, *n.* zgorelina.
Brautführer, *m.* svatnik.
Bucht, *f.* zatrep.
Charpie, *f.* konsina.
Dachziegel, *m.* krovna opeka.
Darangeld, *n.* zakupek.
Diplom, *n.* diploma.
Dodekaeder, *n.* dvanajsterec.
Drängen sich, *v. r.* vretiti se.
Dudelsack, *m.* mešnica.
Ebbe u. Flut, *f.* oseka in plima, biba, bíbavica.
Eigentum, *n.* lastnovina.
Eintracht, *f.* sloščina.
Einverständnis, *n.* zmenek.
Elision, *f.* odmeček.
Erblinden, *v. n.* obnevídeti *pf.*
Erdtheil, *m.* zemljíščina.
Erwerb, *m.* pridoba.
Farbenzeichnung, *f.* pestrina, pestrost.
Fensterstock, *m.* (oben) preklada, (unten) plana; (an d. Seite) podboj.

Feuerprobe, *f.* očista z ognjem.
Fläche, *f.* (min.) ploskev, ploščina.
Folter, *f.* trapilo.
Freiwillig, *a.* radoven.
Frost, *m.* zebež.
Gebetbuch, *n.* molitvenik, molitevnik.
Gerathewohl, *n.* auf's –, na van.
Glanz, *m.* (Mineral) sijavec, sijajnik.
Glimmer, bliščnik.
Geviere, *n.* čveterec (für: čveterek).
Gips, *m.* sadra.
Gleichnamig, *a.* soimenen, soimén.
Glimmer, *m.* tinjec.
Großjährig, *a.* zdoben; -keit, *f.* zdobnost.
Haloid, *m.* solikovec.
Harz, *m.* (Mineral) smolec.
Heuabfall, *m.* snipor (statt snipov).
Holzmarkt, *m.* lies einmal: leseni terg.
Innere, *n.* notrina.
Katakombe, *f.* podzemnica.
Kranzeljungfrau, *f.* svátnica.
Kuphyt, *m.* lágovec.
Ladstock, *m.* nabijalnik.
Lavine, *f.* valina.
Los, *n.* vadljej.
Lustbarkeit, *f.* radovija.
Lüstling, *m.* spohotnik.
Markt-preis, *m.* teržna cena; -recht, *n.* teržna pravica.
Mühlenspiel, *n.* špánelica (statt: špánlica).
Nachholen, *v. a.* postoriti *pf.*
Nähe, *f.* blizota.
Obgleich, *c.* premda, ákoprem, ákopram.
Oktaeder, *m.* osmerec.
Opalin, *m.* opálovec.
Panzerschiff, *n.* oklépnica, oklópnica.
Petroleum, *n.* kaménovec.
Phosphoreszenz, *f.* svetlikanje.
Puddelofen, *m.* pudlovnica.
Reichsschatzschein, *m.* deržávnica.
Reps, *m.* gorčica.
Schillernd, *a.* spreminjav.
Sklerit, *m.* terdec.
Spath, *n.* kálavec.
Splitter, *m.* troskev, troskva; -ig, *a.* troskvast.
Stealith, *m.* tolstník.
Treffend, *a.* zadeven.
Trug, *m.* varka.
Unheil, *n.* zlo; -bringend, *a.* zlonosen.
Wohlthuend, *a.* dobrodejen.

Abkürzungen.

a. = Adjectiv, Beiwo.
ad. = Adverb, Nebenwort.
arith. = arithmetisch.
astr. = astronomisch.
b. = bei.
bot. = botanisch.
chem. = chemisch.
c. con. = Conjuktion Bindewort.
coll. = Kollektiv- od. Sammelname.
dim. = Diminutiv, Verkleinerungswort.
f. = feminium, weibl. Geschlecht.
fig. = figürlich.
gem. = gemein.
geom. = geometrisch.
int. = Interjekt. Empfindungswort.
m. = Masculinum, männl. Geschl.
math. = mathematisch.
mil. = militärisch.
min. = mineralogisch.
mus. = musikalisch.
n. = Neutrum, sächl. Geschlecht.
num. = Numerale, Zahlwort.
Pfl. = Pflanze.
pf. = Perfektiv, Vollend. Zeitw.
pr. = Pronomen, Fürwort.
prp. = Präpositzion, Vorwort.
u. = und.
u. s. w. = und so weiter.
v. a. = aktives Zeitwort.
v. i. = impersonales Zeitw.
v. n. = intransitiv. Zeitw.
ꝛc. = etc.
Zsammsetz. = Zusammensetzung.

: weist auf nachfolgende, + (wie *pf.*) auf vorausgehende Perfektive.
- ist der Vertreter des Schlagwortes, = des vorausgehenden durchschossen gedruckten Wortes sammt dem Schlagworte.
- = bezeichnet das Bestimmungswort in Zusammensetzungen.

Das kursive *e* in den Endsilben bezeichnet den bei der Biegung ausfallenden Halbvokal.

Die Druckfehler, die sich an einzelnen Stellen eingeschlichen, möge einestheils die Schwierigkeit des Satzes und der Korrektur, anderntheils die Entfernung des Verfassers vom Druckorte gütigst entschuldigen.